Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

3292.10
Harvard College Library
July 1, 1914.
Bequest of
Georgina Lowell Putnam

Digitized by Google

Vorrede

des Herrn Hofraths Adelung.

Die Slaven sind, wie ich als bekannt voraus setzen kann, ein altes und überaus zahlreiches Hauptvolk des heutigen Europa, welches sich durch seine Sprache, Sitten und Lebensart sehr merklich von allen übrigen unterscheidet. In den frühesten Zeiten wohnten sie, wie andere jetzt europäische Völkerschaften, tief in dem innern und östlichen Asien, und vermuthlich so, daß sie die nachmaligen germanischen Völkerschaften in Westen, die Hunnischen aber in Osten hatten; wenigstens sind sie bey der nachmaligen Völkerwanderung in dieser Ordnung auf einander gefolget. In der großen Bewegung, welche um den Anfang der christlichen Zeitrechnung, vielleicht auch schon geraume Zeit vorher, durch innere Volksmenge und unbekannte äußere Ursachen unter diesen noch sehr rohen und wilden Völkerschaften veranlasset wurde, drängten sie sich immer westwärts, und bevölkerten auf diese Art unter andern auch Europa, welches durch ähnliche frühere Auswanderungen sogenannter Celtischer und Scythischer Völkerschaften aus Asien zwar schon besetzt, aber im Ganzen doch noch sehr kümmerlich und sparsam bewohnet war. Unter diesen werden die germanischen Völkerschaften den Griechen und Römern zuerst bekannt, und einige Jahrhunderte später treten auch die Slavischen auf, welche

gegen

Digitized by Google

gegen das Ende des fünften bereits so weit vorgerücket waren, daß sie den größten Theil des östlichen und nördlichen Deutschlands besetzen konnten, welche Gegenden durch die Auswanderung germanischer Volksstämme waren geschwächet und entvölkert worden. Ohne Zweifel würden sie sich noch weiter westwärts ausgebreitet haben, wenn sie nicht durch die vorliegenden deutschen Völkerschaften wären eingeschränket worden, welche ihnen unter ihren Kaisern nach und nach viele von ihnen besetzte Provinzen wieder abnahmen, worauf sie in denselben mit den Deutschen zusammen schmolzen, so daß nunmehr in den meisten derselben bis auf die Leibeigenschaft alles Slavische bis auf die geringste Spur verschwunden ist. Aehnliche Schicksale hatten sie in manchen Gegenden des südöstlichen Europa; aber desto mehr glückte es ihnen in dem nordöstlichen, wo sie unter andern die zwey noch blühenden Reiche, das Pohlnische und Rußische gründeten.

Ein so zahlreiches Volk mußte nach dem natürlichen Laufe der Dinge, der Sprache nach, schon in den frühesten Zeiten, und bereits während seines Aufenthalts in Asien in mehrere Mundarten getheilet seyn, und war es auch wirklich, so wie es noch ist. Der mit ihren Volksstämmen längst erloschenen Mundarten nicht zu gedenken, so sind als noch jetzt bestehende Mundarten der slavonischen Sprache bekannt, im östlichen Deutschlande die böhmische, die mährische, die Wendischen sowohl in den beyden Lausitzen, als in dem Lüneburgischen, in Hinterpommern, in Schlesien, in Krain und andern österreichischen Provinzen; in Süden der Donau, die Kroatische, die Servische oder Raitzische, die Dalmatische, die Bulgarische und Bosnische, und in Norden dieses Flußes besonders die Pohlnische und Rußische, wovon sich jede, nach Maaßgebung ihres Umfanges,

Digitized by Google

ges, oft wieder in mehrere ihr untergeordnete Mundarten theilet. Ich verlasse diese Mundarten hier und wende mich bloß zur Böhmischen.

Diese ist unter den slavischen Mundarten eine der reichsten und ausgebildetsten, wovon die Ursachen in der Geschichte des Volkes sehr leicht zu finden sind. Sie ist die Muttersprache eines gewiß nicht unbeträchtlichen slavischen Stammes, welcher, aller historischen Wahrscheinlichkeit nach noch vor dem Ende des fünften Jahrhunderts, etwa um 480 in das von den Markomannen verlassene Böhmen einrückte. Welches der ursprüngliche Name dieses Stammes gewesen, ist, so viel ich weis, unbekannt; denn daß die neuen Ankömmlinge Czechen geheißen haben sollen, ist noch sehr unerwiesen. Genug, sie verloren ihren slavischen Namen sehr bald, und wurden von ihren Nachbarn die Böhmen genannt, weil sie das Land besetzten, welches ehedem die Bojer bewohnten, von welchen es den Namen Bojenheim, verkürzt Böhmen, bekommen hatte. Sie waren, so wie andere slavische Völker, anfänglich sehr rohe und wild, und kannten keine andere Erwerbungsmittel als die Jagd und den Krieg. Da ein solches Volk einen großen Bezirk zu seinem Aufenthalte gebraucht, so wird ihm auch sein Boden sehr bald zu enge, zumal wenn, wie hier der Fall ist, die Volksmenge durch neue Ankömmlinge von Osten her immer vermehrt wird. Die Auswanderung ist alsdann immer das erste und gewöhnlichste Mittel aller rohen und unkultivirten Menschen, daher wandten auch die Böhmen nebst den mit ihnen verwandten Sorben und Wenden mehrere Jahrhunderte alle ihre Macht an, sich westwärts auszubreiten. Allein die vorliegenden deutschen Provinzen waren bereits zu stark besetzt, und die Beherrscher Deutschlands waren ihnen zu mächtig, daher

her sie nach langwierigen mit abwechselndem Glücke geführten Kriegen endlich in ihr Land eingeschränket, und genöthiget wurden, die Erhaltungsmittel in sich selbst zu suchen. Zunehmende Volksmenge in einem begränzten Raume ist die wirksamste und oft die einzige wirkende Ursache der Kultur, weil diese die Erwerbungsmittel vermehret, und allein im Stande ist, viele Menschen in einem eingeschränkten Raume zu ernähren. Freylich sporet sich der rohe Halbwilde gegen dieselbe so lange als er nur kann, weil Thätigkeit, anhaltende Arbeit und die mit dem engern gesellschaftlichen Leben unzertrennlich verbundene Aufopferung seiner natürlichen Freyheit ihm anfänglich unerträglich und bitterer als der Tod selbst sind. Allein endlich zwinget der Trieb der Selbsterhaltung ihn doch, nachzugeben, und die Nahrungsmittel durch eigenen Fleiß zu vermehren, obgleich der Fortschritt immer sehr langsam ist, und die ihm natürliche Abneigung nicht anders als Schritt für Schritt überwunden werden kann. Bey den slavischen Böhmen ward die Kultur dadurch sehr erleichtert und beschleuniget, daß sie auf ihrem Zuge aus Asien längs den blühenden Provinzen des römischen Reichs manche Bequemlichkeiten und Zweige des Kunstfleißes hatten kennen lernen, die sie daher jetzt in Uibung und Anwendung zu bringen anfiengen, als sie kein anderes Erhaltungsmittel bey der immer zunehmenden Volksmenge mehr übrig sahen. Daher finden wir den Bergbau, die Handlung und manche mechanische Arbeiten bey ihnen sehr frühe im Gange, und zwar früher als in dem mittlern und nördlichen Deutschlande, welches sich nicht schämen darf, manches in diesem Stücke von den Böhmen erlernet zu haben. In dem südlichen Deutschlande ist der Bergbau unstreitig ein Uiberbleibsel der römischen Kultur; allein in dem mittlern und nördlichen ist er allem

Ansehen nach ein Abkömmling der slavischen. Indessen rückten doch die Böhmen in der Kultur des Geistes nur sehr langsam fort, bis gegen den Anfang des zehnten Jahrhunderts die christliche Religion Wurzel unter ihnen faßte, da sie denn mit derselben auch zugleich die Uiberreste der ehemaligen römischen Kultur kennen lernten, so wie sie sich unter den Christen dieser Zeit erhalten hatten.

Seit dieser Veränderung finden sich in der böhmischen Geschichte besonders zwey Zeiträume, welche für den Geschmack, die Sprache und die ganze Kultur des Geistes dieser Nation vorzüglich merkwürdig sind, die Regierung Karls IV. (in der böhmischen Geschichte des ersten) von 1346 bis 1377, und die Regierung Rudolphs II. von 1576 bis 1612. Beydemal gieng die Kultur von den Beherrschern aus, welche selbst aufgeklärt und ausgebildet waren, und die Wissenschaften und Künste gesitteter Länder in das ihrige verpflanzten. Was besonders den ersten Zeitraum betrifft, so streuete schon Karls Vater, König Johann, den Samen aus, welcher nachmals unter seinem Sohne so schöne Früchte trug, indem er der erste war, der seine Unterthanen näher mit den Ausländern bekannt machte. Der böhmische Adel, welcher ihn auf seinen häufigen Reisen nach den Niederlanden, Frankreich und Italien begleitete, lernte hier Geschmack und Pracht kennen, und legte nunmehr mit der alten slavischen Tracht auch seine Vorurtheile und rohen Sitten ab, lernte sein Haar kräuseln und enge Kleider tragen, und fieng an fremde Sprachen zu reden. König Johann unterstützte diesen Anfang theils durch die vielen Ausländer, die er an seinen Hof zog, theils durch seine eigene Pracht, unter deren Schutze die bisher unbekannten Künste des Luxus und des Geschmacks in Böhmen aufkeimten.

Noch

Noch schneller war der Fortschritt unter seinem Sohne, Karln IV., der den Vater sowohl an eigenen Kenntnissen, als auch an Geschmack und Neigung zu den schönen und bildenden Künsten noch übertraf. Böhmen hat unter seiner Regierung so viel, wo nicht noch mehr Schriftsteller, Gelehrte und Künstler aufzuweisen, als irgend eines der aufgeklärtesten Länder des übrigen Europa, und erst vor kurzem hat man entdeckt, daß sogar die Oelmalerey in Böhmen älter ist, als in Italien, oder vielmehr, daß die ältesten Oelgemälde, die wir kennen, in Böhmen aufbehalten worden, und sich noch aus der Regierung dieses Kaisers herschreiben.

Die innern Unruhen und Zerrüttungen unter den folgenden Regierungen hemmten den Fortschritt eines so schönen Anfangs, und da nachmals auch der Sitz des Hofes von Prag nach Wien verlegt wurde, so verloren die Künste des Uiberflußes ihre Aufmunterung, und der Geschmack seine Leitung. Zwar blieb aus dem glänzenden Zeitraume Karls IV. noch manches Pflänzchen übrig, welches hier und da im Stillen fortwuchs, und bey der großen Revolution, welche in der ersten Hälfte des sechzehnten Jahrhunderts in der Religion und allen Wissenschaften vorgieng, sich merklich stärkte und selbst Blühten trug; allein sie blieben nur immer einzeln, bis sich unter Rudolph II. wieder eben dieselben Umstände vereinigten, welche den glänzenden Zeitraum unter Karln IV. hervorgebracht hatten. Rudolph hatte seinen Sitz in Prag und liebte Aufwand und Pracht. Er munterte die Wissenschaften auf, belohnte die Künste und war selbst gelehrt. Er zog mehrere berühmte Ausländer nach Prag, und bewirkte dadurch einen seltenen Flor fast aller Wissenschaften.

Der Reichthum einer Sprache hängt immer von dem Fortschritte eines Volkes in den Künsten und Wissenschaften

ten ab, ihre Biegsamkeit, ihr Wohlklang und ihre ganze Verfeinerung aber von dem Geschmacke. Beyde erreichten in den jetzt genannten Zeiträumen einen bisher in Böhmen ungewöhnlichen Grad der Vollkommenheit, und hatten daher auch den gewöhnlichen Einfluß auf die Sprache. Besonders geschah dieses unter Rudolph II. und da die Buchdruckerkunst jetzt der Aufklärung zu Hilfe kam, und Kenntnisse aller Art überaus schnell verbreitete, so waren die Fortschritte, welche die Sprache unter ihm machte, nicht allein geschwinder, sondern sie verbreiteten sich auch über mehrere Klassen der Nation, als unter Karln IV. möglich war, weil die Mittheilung der Begriffe durch Handschriften langsam, beschwerlich und kostbar ist. Die böhmische Sprache brachte es in ihrem Reichthume und in ihrer Ausbildung schon so weit, daß fast alle Wissenschaften in derselben vorgetragen werden konnten, und wirklich vorgetragen wurden, wie es aus der großen Menge böhmischer Schriften aller Art erhellet, welche aus diesem Zeitraume noch übrig sind. Daß sie aber außer dem wissenschaftlichen Reichthum auch alles in sich besaß, was sie zu einer schönen Sprache erheben konnte, läßt sich mit der nicht kleinen Anzahl guter Dichter beweisen, welche dieser Zeitraum aufweisen kann. Mit einem Worte, diese Regierung ist der glänzendste Zeitpunkt in der Geschichte der Kultur Böhmens, und in Ansehung der Sprache ist er es so sehr, daß die Schriftsteller aus demselben für die Nation noch jetzt klassisch sind, und für einen jeden, welcher rein und schön böhmisch schreiben will, noch jetzt zu Mustern dienen müssen.

Wenn das in einer Nation der Fall ist, so ist es auch allemal ein Beweis, daß sie in der Kultur des Geistes und des Geschmacks wieder rückwärts gegan-

gangen ist. Die Ursachen davon sind sehr leicht einzusehen. Die Sprache ist der Ausdruck unserer Begriffe und Empfindungen, und ist diesen daher auf das genaueste angemessen. Sind diese arm, eingeschränkt, sinnlich, ungebildet, so ist es die Sprache auch, und eben so umgekehrt, weil beyde unzertrennlich in einander wirken und sich gegenseitig verfeinern oder vergröbern, wenn ich so sagen darf. So lange also ein Volk in Kenntnissen und in dem Geschmacke wächst, so lange fährt auch die Sprache fort, immer mehr bereichert und verfeinert zu werden; gehet aber die Nation in den erstern wieder rückwärts, so empfindet das auch die Sprache, welche nunmehr sowohl an Umfang des Ausdrucks, als an Reinigkeit, Wohlklang, und Feinheit abnimmt. Nicht, als wenn diese Vorzüge, wenn eine Sprache, als ein Abstraktum betrachtet, sie einmal erworben hat, sich aus der Reihe der Dinge verlören, welches seit der Häufung der Schriften, besonders durch die Buchdruckerkunst, nicht so leicht mehr möglich ist, obgleich die Feinheit der mündlichen Aussprache verloren gehen kann; sondern bloß, weil der einmal erworbene Reichthum in Schriften ungenützt da liegt, und bey dem stümpfer gewordenen Empfindungsvermögen der Sprechenden sowohl die Reinigkeit und Richtigkeit der Sprache, als auch der Wohlklang vernachläßiget werden. Finden sich dann, bey einem solchen Verfalle einer Nation einzelne gute Köpfe, welche Geschmack genug besitzen die Mängel ihres Zeitalters einzusehen, und Muth genug, sich über dasselbe zu erheben, so bleibt ihnen kein anderes Mittel übrig, als zu dem glänzendsten Zeitpunkte der Kultur zurück zu gehen, und wieder so zu schreiben, als die guten Schriftsteller der damaligen Zeit, die nunmehr für die Nation klassisch sind, geschrieben haben.

Das ist der einzige und der wahre Gesichtspunkt, aus welchem man die Wiederaufnahme veralteter Wörter und Formen, welche in manchen Sprachen zu manchen Zeiten so sehr begünstiget wird, beurtheilen muß. So lange eine Nation noch an Kenntnissen und Geschmack wächst, ist diese Aufnahme wider die Natur einer jeden Sprache, ja wider den Begriff dieses Wachsthums selbst. Worinn bestehet derselbe anders, als in der Erweiterung, Veredelung und Verfeinerung unserer Vorstellungen? und da diese mit dem Ausdrucke durch die Sprache auf das genaueste zusammen hängen, und oft weiter nichts als dieser Ausdruck sind, so legt eine Nation während ihres Fortschrittes alle die ärmlichen, unbestimmten, rohen und sinnlichen Ausdrücke und Vorstellungsarten ab, welche Zeichen eben so ärmlicher, unbestimmter, roher und sinnlicher Begriffe sind, so wie sie sich bessere an ihrer Stelle erwirbt. Sie kann selbige auch nie wieder aufnehmen, sie müßte denn in der Kultur des Geistes und Geschmacks wieder zurückgehen, und eben wieder so eingeschränkt, unbestimmt, ärmlich und sinnlich denken, als ehedem. Manche unserer deutschen Schriftsteller und Kunstrichter, welche sich in Ansehung der Kenntnisse und des Geschmacks sehr weit über ihre Vorfahren des vierzehnten und dreyzehnten Jahrhundertes hinweg setzen, und doch die Wiederaufnahme veralteter Sprachformen empfehlen, machen sich dadurch eines Widerspruchs der ersten Größe schuldig.

Ganz anders verhält es sich freylich, wenn eine Nation in der Kultur des Geistes und des Geschmacks zurückgekommen ist, oder mit andern Worten, wenn ihre Begriffe sich im Ganzen genommen verenget haben, wenn ihre Vorstellungsarten ärmlicher, schwankender und sinnlicher

licher geworden sind, wenn ihr Empfindungsvermög stumpfer geworden ist, so daß sie für die Reinigkeit un Richtigkeit der Sprache weniger Gefühl, und für ih feinern Schönheiten weniger Sinn hat. Dann ist es nic nur erlaubt, sondern selbst Pflicht, zu der schon vorhan denen schönern Sprache zurückzukehren, sich vermittel derselben die Kenntnisse und das feinere Empfindungsve mögen der Vorzeit zu erwerben, und dann auf dem Weg fortzuschreiten, welchen die Sprache des glänzendsten Zei punkts vorbereitet und vorgezeichnet hat. Das ist nu der Fall in dem heutigen Böhmen, so wie in dem heut gen Italien, denn beyde sind in der Kultur in den neue ren Zeiten zurückgekommen, und würde vermuthlich auc der Fall in dem heutigen Griechenlande seyn, wenn ander Geschmack, Wissenschaften und Kunstfleiß jemals wiede in demselben erwachen sollten. Alle übrige Staate Europens sind hingegen noch in dem Wachsthume be griffen, obgleich der Fortschritt bey manchen schneller, be manchen aber langsamer ist.

Was besonders Böhmen betrifft, so traten nac Rudolphs II. Tode und zum Theil noch während seine Regierung wieder eben dieselben Umstände ein, welch nach Karls IV. Tode den kaum erweckten Wohlstan wieder vernichteten. Die innern Unruhen, welche da Reich auf das traurigste zerrütteten, sind bekannt genug Durch die Verfolgung der Nichtkatholischen ward ein Menge gelehrter und fleißiger Männer und der größte Theil des aufgeklärten und begüterten Adels aus dem Lande vertrieben. Die Nation ward dem Leibe und dem Geiste nach unterjocht; auf die Sklaverey folgte Armuth, zumal da auch der Sitz des Hofes wieder von Prag ver- legt ward, und auf die Armuth, Trägheit, Muthlosig- keit und Eingeschränktheit der Begriffe. Auf einem solchen

Boden sproßen keine Blumen der schönern Kultur, welche in Freyheit gesäet und mit Wohlstand gedünget seyn wollten.

Zwar hat Josephs Weisheit einen Theil dieser Hindernisse der schönern Kultur gehoben, indem er die Freyheit des Geistes wieder hergestellet hat, daher Böhmen unter seinem Zepter allerdings dem dritten Zeitraume seiner schönern Kultur entgegen sehen kann. Es wird alsdann desto schneller in derselben wachsen, da es der Nation weder an Fähigkeit noch an Thätigkeit gebricht, und sie in ihrer Sprache schon alle Hilfsmittel vorbereitet findet, die ihr dazu nothwendig sind.

Ich habe dieses wenige von der Geschichte der böhmischen Sprache um deswillen vorausgeschickt, um die Nothwendigkeit eines Wörterbuchs derselben desto einleuchtender zu machen. So lange sich eine Nation noch in dem Fortschritte der Kultur befindet, kann sie ein solches Hilfsmittel eher entbehren, weil alle Schätze und Eigenheiten einem jeden Sprechenden und Schreibenden unmittelbar gegenwärtig sind, wenigstens ohne große Mühe und Aufwand ihm gegenwärtig seyn können. Allein bey einer Sprache, welche wie die böhmische, in dem Falle ist, daß sie zur Vorzeit zurückkehren muß, ist ein Buch, welches den ganzen in Schriften zerstreueten Reichthum der Sprache mit allen feinen Eigenheiten derselben in einem engen Raume zusammenfasset, unentbehrlich, weil nicht jeder alle, oder auch nur die besten Schriften haben oder lesen kann. Das ist indessen nur ein Grund, welcher ein solches Buch für die böhmische Sprache nothwendig macht, es giebt deren noch mehrere; allein, da sie der Herr Verfasser bereits berühret hat, so kann ich sie hier füglich mit Stillschweigen übergehen.

Ich komme vielmehr auf das gegenwärtige Werk selbst, von welchem das Publikum jetzt die erste Hälfte,

oder den deutsch-böhmischen Theil erhält. So viel i
ohne böhmisch zu verstehen, urtheilen kann, hat der Ve
fasser alle seine Vorgänger sehr weit zurück gelassen, u
sich durch dieses Werk eben so vieles Verdienst um se
Nation, als seiner Nation durch Bekanntmachung ihrer
alten, eigenthümlichen und reichen Sprache bey den Au
ländern Ehre erworben. Die deutschen Artikel, welche i
dieser ersten Hälfte voran stehen, sind überaus vollstä
dig, sowohl in Ansehung der Anzahl und Auswahl de
einzelnen Wörter, als auch ihrer Bedeutungen, und be
den Kenntnissen des Verfassers und dem von ihm ange
wandten vieljährigen Fleiße, ist zu vermuthen, daß auc
die ihnen beygesetzten böhmischen Ausdrücke den deutsche
und ihren Bedeutungen völlig angemessen seyn werden
Ich habe die ersten Bögen der zweyten, oder böhmisch
deutschen Hälfte, welche zugleich mit den angemessene
lateinischen Ausdrücken bereichert ist, mit mehreren älte
ren böhmischen Wörterbüchern verglichen, und auch hie
alle Vorzüge der ersten Hälfte wahrgenommen. Der Ver
fasser hat daher wirklich alles geleistet, was man in die
ser Art in einem so eingeschränkten Raume nur mit Recht
erwarten kann, und hat daher die gerechtesten Ansprüche
nicht nur auf den Dank seiner Landsleute und auf die
Achtung der Ausländer, sondern auch auf die Belohnung
eines Josephs, welcher Verdienste aller Art zu schätzen
und zu vergelten weis.

Dresden den 3ten April 1788.

Johann Christoph Adelung.

Einleitung.

Noch immer bleibt die böhmische Sprache, außer der deutschen, in den österreichischen Erblanden sowohl dem Begüterten *), Vorsteher, Richter, Rechtsfreunde und Beamten, als auch dem Seelsorger, Soldaten, Handelsmanne, auch dem in Böhmen, Mähren, Schlesien und in den meisten Kommitaten Ungarns, oder bei einem Regimente angestellten Leib- und Wundarzte ꝛc. die nothwendigste, ja oft die unentbehrlichste. Wie sehr dies die unsterbliche Theresia, und der erhabene weise Monarch Joseph der zweite, unser allergnädigster Landesfürst einsah, beweisen die zu Wienerisch-Neustadt im Jahre 1752 bei Stiftung der theresianischen Militärakademie, und zu Wien im Jahre 1754 bei Errichtung der Militär-

*) Daß ein Begüterter, um mich mit den Worten der Erinnerung über einen wichtigen Gegenstand von einem Böhmen S. 132. gleich auszudrücken, mit seinen Unterthanen sprechen könne, erfordert wohl sein eigner Vortheil, da es sich leicht einsehen läßt, daß, wenn man sich auf einen Dolmetscher verlassen muß, man nicht nur oft der Betrogene seyn, sondern auch unwissend Irrthümer begehen könne. In der letzten Betrachtung wäre es sogar Pflicht die Sprache seiner Unterthanen, so Landesleute sind, zu wissen. Es ist auch in der Natur gegründet, daß Unterthanen einem Herrn mehr zugethan sind, wenn sie mit ihm reden können, welches in verschiedenen Umständen kein kleiner Vortheil ist. Denen aber, welche sich dem Soldatenstande widmen, auch als Feldprediger, Feldmedici, oder Feldchirurgi, Auditeurs ꝛc. dienen, da der größte Theil der k. k. Armee aus Böhmen, Mährern, Wasserpohlen und Slowaken, welche die böhmische Mundart sprechen, bestehet, ist diese Sprache nicht nur nützlich, sondern sogar nothwendig und unentbehrlich. Nach der Aussage der erfahrensten Offiziere werden diejenigen von dem gemeinen Manne, die mit ihm seine Sprache reden können, als seine Landsleute so geliebt, daß er gerne sein eigenes, um das Leben seines Landsmanns zu retten, in die Schanze schlägt ꝛc.

litärpflanzschule auf der Laimgrube, und der Ingenieurakademie zu Gumpendorf, jetzt in dem Gebäude des aufgehobenen Theresianums, oder der sogenannten Favoritte; dann im Jahre 1775 auch auf der Universität von Ersterer errichteten, vom Letztern aber bestätigten öffentlichen Lehrstühle der böhmischen Sprache und Litteratur.

Daß man bei gründlicher Erlernung einer jeden Sprache eines ausführlichen Lexikons bedarf, ist ausgemacht; wie sehr man aber schon seit geraumer Zeit eines vollständigen böhmischen bedarf, ist leider! nur zu bekannt; da alle bisher vorhandenen gedruckten, sowohl Wodnians, Reschels, Weleslawins, als Lodereckers, eines Ungenannten und Wussins höchst unvollständig und mangelhaft sind, so zwar: daß, wenn man sie auch alle in eines zusammen brächte, dennoch nur ein Stückwerk daraus entstehen würde. Ohnehin haben alle diese Leute ihre Lexika blos für die lateinischen Schulen zu guten Hilfsbüchern bestimmt, und daher nie zweckmäßig gearbeitet. Selbst in der dritten Auflage des wussinischen werden Wörter, die noch täglich im Gebrauche sind, vermißt, und vergebens gesucht. Wussin erkläret die Wörter immer nur in einer, und das in der gewöhnlichsten Bedeutung, die erste ursprüngliche, eigentliche (primitive) Bedeutung aber giebt er entweder gar nicht an, oder unrichtig, unbestimmt und oft falsch. Uiberdies ist fast allen diesen Wörterbüchern, außer Wussins, das Latein dem Böhmischen vorgesetzt, folglich für den Deutschen, oder den Böhmen, der deutsch lernet, und des Lateins unkündig ist, unbrauchbar. Die übrigen alle sind theils blosse Wortregister, theils den niedern lateinischen Klassen gelieferte Handbüchelchen, welche zwar ihrer Bestimmung entsprechen, jedoch im Ganzen zur rechten allgemeinen Absicht nie hinreichend sind. Und da ohnedies die deutsche Sprache seit vierzig Jahren immer mehr an der Ausbildung, Verfeinerung, und am Reichthume der Wörter gewann und zunahm, ja die höchste Stuffe der Vollkommenheit erreichte, so fallen diese damals verfaßten sowohl deutschböhmischen, als böhmischdeutschen Dikzionäre, besonders in Ansehung des Deutschen, sehr unvollkommen aus.

Schon längst äusserten zwar viele den Wunsch, ein ausführliches förmliches deutschböhmisches Lexikon, indem man bisher, leider! gar keines hatte, an das Tageslicht treten zu sehen. Die Ursache, warum man bisher noch keines hatte, mag diese seyn: weil vielen, die vielleicht schon wirklich daran Hand anlegten, entweder am Vermögen fehlte,

es selbst verlegen zu können, oder an Kräften und Musse, es zu vollenden. Warum man aber schon längst eines nicht haben konnte, oder vielmehr, warum es an Unterstützern wirklich thätiger und geschickter Leute, und an Verlegern wirklich guter schon vorhandener böhmischer Wörterbücher *) fehlte, und warum man die Erhaltung und Aufnahme einer vortreflichen Nationalsprache so wenig beherzigte? dies zu entscheiden kömmt mir nicht zu; genug, nun erscheinet eines: unser besonders patriotisch gesinnte und um die böhmische Litteratur sehr verdiente Herr Johann Ferdinand Edler von Schönfeld ist der Veranlasser und zugleich Verleger desselben. Blos ihm hat man es zu verdanken, daß ein Werk dieser Art zu einer Zeit erscheint, wo man ganz andere Schriften zu kaufen gewohnt ist.

Da ich bereits durch sieben Jahre aus den besten klassischen, sowohl gedruckten als ungedruckten böhmischen Werken blos zu meinem eigenen Gebrauche sammelte, wurde ich von diesem warmen Patrioten aufgemuntert, meine häufigen zerstreuten böhmischen Materialien in ein Ganzes zusammenzuschmelzen, und ein deutschböhmisches Lexikon daraus zu bearbeiten. Ich that es; entwarf mir den Plan, und wagte mich an diese schwere, mühvolle, unangenehme Arbeit. Quellen, aus den ich geschöpft habe, sind die Schriften eines Weleslawins, Komenius, Hageks von Liboč, Hageks von Hagkowa, Paprocký, Lupač, Pulkawa, Dalemil, Buryan von Kornic, Paul Židek, Hrubý von Gelenie, Hus von Hussinec, Kapihorský, Lomnický, Dobřenský, Hasrant von Polžic, Budowetz von Budowa, Wratislaw von Mitrowitz, Sirt von Ottersdorf, Scypio, Konstanc; dann die alten Landesverordnungen und Stadtrechte, die Uibersetzung der Annalen Trojens vom Jahre 1468. und 1488. der äsopischen Fabeln vom Jahre 1480. der martimianischen Chronik vom Jahre 1488. des alten Passionals vom Jahre 1489. des neuen Testaments vom Jahre 1475. der Bibeln von den Jahren 1488—89, und 1506. So auch die Version der Thaten Alexanders, des Aristoteles vom Thierreiche, der Ciripädie des Xenophon, Luziens, Ciceros, Petrarks, Laktanzens, Eusebs, Erasms von Rotterdam, Jovian Pontans, Edmund Kampians, nebst andern kleinern Schriften, die ich hier übergehe. Um die böhmischen Bedeutungen genau und richtig erklären zu können, benützte ich bei Uibersetzungen allezeit die Urschrift, mit der ich sie verglich.

*

*) Ich meine hier das rosalsche, und zeberische, welche beide vielleicht seit zwanzig und mehr Jahren schon, noch im Manuskripte liegen.

glich. So that ichs z. B. mit der Geschichte von Troja, mit Aesop Fabeln, mit Petrarks Dialogen und andern. Diese meine gemachte und verglichenen Exzerpten sollen zu meiner Rechtfertigung dienen, wen etwa jemand wehnte, ich hätte mich neu erdichteter, chimärischer Benennungen nach Willkühr bedient. Viele, obwohl veraltete ungebräuchliche, jedoch gute Wörter habe ich nie verbannt, sondern vielmeh hervorgesucht und genützt; um sie der Vergessenheit zu entreissen, un nach und nach lieber in Aufnahme zu bringen.

Deutsche Lexika, die ich meiner Absicht gemäß fand, und zum Grunde legte, waren Bauer, Garrach, Hederich, Scheller, und da Dictionaire des deux Nations; doch zog ich hiebei den Herrn Hofrath Adelung immer zu Rathe, weil ich manches mehr zu erläutern, wi auch zu ergänzen suchte; daher bemühte ich mich, alle deutsche üblich Wörter in allen ihren gewöhnlichen Bedeutungen und Verbindungen zu bemerken; dann durch Beispiele verschiedener Redensarten zu erläutern, welche Beispiele zugleich die Wortfügung, besonders bei den Zeitwörtern anzeigen und lehren, was für eine Endung bei einem Worte zu stehen komme, und wie die Wörter in einer ganzen Redensart zu ordnen sind. Selbst für den Böhmen, der sich der deutschen Sprache befleißt, zumal da dieselbe als die allgemeine Staatssprache ist, in welcher sowohl in den Schulen, als in Dikasterien und Kanzleien alles behandelt wird, bleibt dies ein sehr nützliches, brauchbares, ja fast unentbehrliches Handbuch.

Obschon ich weit entfernt bin, gegenwärtiges mir fast abgedrungenes Lexikon für ganz vollkommen auszugeben, so glaube ich dennoch, daß man es, im Ganzen betrachtet, mit allem Grunde wenigstens für das erste vollkommene deutschböhmische ansehen kann. Ich unterwerfe es jeder bescheidenen Kritik; nehme jede wohlgemeinte freundschaftliche Erinnerung oder Belehrung an; ersuche auch alle der böhmischen Sprache mächtige Männer, mich mit ihren willigen Beiträgen und Verbesserungen zu unterstützen; jedoch prüfen will ich sie bevor, und dann benützen. Das, was ich bisher noch itzt hie und da auffand und anmerkte, bin ich gesonnen, nächstens in einem Anhange nachzuholen. Gegenwärtige Anfangsgründe habe ich blos für diejenigen meinem Lexiko beigefügt, die noch ganz Fremdlinge in der böhmischen Sprache sind, um ihnen zugleich wenigstens nur einigen Vorgeschmack von derselben beizubringen, und sie einigermassen zu weitern Fortschritten allmählich gleichsam vorzubereiten.

Prag den 26. Dezemb. 1787.

Der Verfasser.

Anfangsgründe
der
böhmischen Sprache.

Digitized by Google

Anfangsgründe der böhmischen Sprache.

Von der Aussprache.

a) Klingt kurz, z. B. rada, der Rath, wada, der Mangel.
á) wird lang ausgesprochen, als: pán, der Herr, málo, wenig.
au) lautet wie ou, z. B. aud, das Glied.
b) klingt wie das deutsche b, als: blud, der Irrthum.
c) hat den Ton des deutschen z, oder des c vor e und i, z. B. co, was, otec, der Vater.
č) lautet beinahe wie das deutsche tsch, oder wie das italienische c vor e und i in den Wörtern certo, cecità, cibo, z. B. čelo, die Stirn, meč, das Schwerdt.
d) wie das deutsche d, z. B. duch, der Geist. Wenn es aber vor i, j oder é stehet, oder wenn es oben mit einem geschwänzten Pünktchen gezeichnet ist, das ebenfalls ein i bedeutet, wird es weich, und zwar mit Andrücken der Zunge an den Gaumen, ausgesprochen, z. B. diw, das Wunder, djra, das Loch, děwka, die Magd, dědic, der Erbe; so auch ďábel, wie djabel, der Teufel, loď, gleichsam wie lodj, das Schiff, jedoch muß in diesem Falle das d mit dem j gleichsam zusammschmelzen.
e) klingt kurz, als: tebe, dich, tele, das Kalb.
é) klingt lang, als: mléko, die Milch, swého, des, oder den seinigen, péro, die Feder.
ě) wie je, z. B. twrdě, wie twrdje, hart, hlaupě, wie hlaupje, dumm, pět, fünf.
f) lautet wie das deutsche f, als faukati, blasen, facka, eine Ohrfeige.
g) klingt wie das deutsche j in Jahr, jeder, Joch, jung, bejahen, oder wie das lateinische g vor e und i, z. B. garo, der Frühling, gest, er ist, rág, das Paradies, gméno, der Name, nástrog, das Werkzeug.
ǧ) wie das deutsche g, z. B. Goliáš, der Golias.
h) lautet wie das deutsche h, z. B. had, die Schlange, hlawa, der Kopf, běh, der Lauf, lehnaut, sie niederlegen, lehčit, verringern, dluh, die Schuld.
ch) klingt wie das deutsche ch, z. B. chrám, der Tempel, strach, die Furcht.
i) ist dünn, tief und kurz, als lid, das Volk, die Leute, diw, das Wunder, diwit se, sich wundern, milowat, lieben.
í) ist eben tief und dünn, aber lang, z. B. mjra, das Maaß, djlo, die Arbeit, wjtr, der Wind, mjchat, mischen. Vor Selbstlautern aber wird das j oder i wie das böhmische g oder deutsche j ausgesprochen, als Jakub, der Jakob, Jan, der Johann.
k) lautet wie das deutsche k, wenn es vor Mitlautern, oder in der Mitte der Wörter stehet; dann auch wie das deutsche g, z. B.

kámen

kámen, der Stein, kost, das Bein, konec, das Ende, keg, der Prügel, kam, wohin, kdo, wer, kde, wo, kdy, wenn, kradmo, verstohlener Weise, kwét, die Blüthe.

l) wie das deutsche l, z. B. lauka, die Wiese, klec, das Käfig, blesk, der Glanz.

m) klingt wie das deutsche m, als moc, die Macht, nemnoho, nie viel, misto, der Ort.

n) wird sonst wie das deutschen ausgesprochen, als nápis, die Aufschrift, nemoc, die Krankheit, sen, der Traum, ginde, anderswo. Vor i, j und é wird es erweicht, und hat beinahe den Laut des französischen gn, als nikam, nirgends, nikde, nirgends, nit, der Zwirn, néco, etwas. Auch ist es weich, wenn es oben bezeichnet ist, welches Zeichen ebenfalls ein i oder j anzeiget, z. B. ňadra, der Busen, zabraňugi, ich verwehre, statt niadra, zabranjugi, daň, die Abgabe, statt danj, oheň das Feuer, gleichsam ohenj, kuň, das Pferd, kunj.

o) lautet wie das deutsche o, als host, der Gast, pokog, der Friede.

p) klingt wie das deutsche p, z. B. pád, der Fall, pec, der Backofen, pěst, die Faust.

q) lautet wie das deutsche q, z. B. quitancý, die Quittung.

r) wie das deutsche r, als rak, der Krebs, rek, der Held, porod, die Geburt.

ř) beinahe wie im Deutschen das rsch, als řeka, der Fluß, řad, die Reihe, křičet, schreyen.

ſ oder s) wie das deutsche ß, als sud, das Faß, seno, das Heu, les, der Wald, maso, das Fleisch.

ſſ, ſs oder š) völlig wie das sch im Deutschen, z. B. ſſeſt, sechs, ſſuſt, ein Geräusch, ſirſſi, breiter, weſs, oder weš, die Laus.

t) klingt wie das deutsche t, als tuk, das Fett, tkám, ich webe, nehet, der Nagel am Finger. Wenn aber ein i, j oder é darauf folget, oder wenn es mit einem Punkte, der die Stelle des i vertritt, bezeichnet ist, so bekömmt es einen weichen Laut, z. B. tisk, der Druck, tjſta, die Hündinn, télo, der Körper, rtut, das Quecksilber, nawrat ſe, kehre zurück.

u oder v) ist kurz, als ruka, die Hand, huba, das Maul, vcho, das Ohr, vsta, der Mund.

ů) ist lang, als hůl, der Stock, Staab, sůl, das Salz, lůno, der Schoos, důwod, der Beweis.

w) lautet im Böhmischen wie im Deutschen, z. B. wogna, der Krieg, wrch, der Berg, mluwiti, reden, wéc, die Sache.

x) behält seinen natürlichen Laut, wie das deutsche oder lateinische x, als Xerxes, Xenofon.

y) ist in der Aussprache allzeit etwas härter, gröber und hohler, und zugleich kurz, z. B. ty, du, my, wir, baby, alte Weiber, tmy, die Finsternissen. Vor einem Selbstlauter aber wird es wie das böhmische g, oder das deutsche j ausgesprochen, z. B. yáma, die Grube, deym, der Rauch, weyce, das Ey, hnuy, der Mist.

ý) klingt etwas hart, grob und lang, als dýl, die Länge, milý, lieb, sýla, die Stärke, wýchod, der Aufgang.

z) klingt wie das deutsche s, wenn es zwischen zween Selbstlautern zu stehen kömmt, als in den Worten Wesen, Raserey, Riese, Wiese, oder wie das französische oder lateinische z in le zele, zelus, zero. Zodiaque, Zodiacus. z. B. záda der Rücken, zysk der Gewinn, mráz, der Frost, zrak, das Gesicht, zpět, zurück, rozrazyti, von einander schlagen.

ž) hat den Laut des französischen j in jamais, je, joly, juif, oder des g vor e und i in den Worten gemir, genie, gibier, gibet, z. B. žába, der Frosch, žena, das Weib, život, das Leben, rozžehnati se, sich scheiden, trennen.

Von der Erkenntniß der Geschlechter aus der Bedeutung.

Die Namen der Männer sind des männlichen Geschlechts, z. B. Jan, Johann, otec, der Vater.

Die Namen der Weiber sind des weiblichen Geschlechts, z. B. Barbora, Barbara, matka, die Mutter.

Die Namen der Buchstaben sind des ungewissen Geschlechts, z. B. měkké i, ein weiches i.

Von der Erkenntniß der Geschlechter aus dem Ausgange.

Hauptwörter, die sich auf einen Mitlauter endigen, sind meist des männlichen Geschlechts, und haben den Artikel ten, z. B. dub, die Eiche, hrob, das Grab ꝛc. Einige hievon werden ausgenommen.

Wörter, so sich auf a endigen, sind weiblich, und haben den Artikel ta, z. B. brána, das Thor, hlawa, der Kopf.

Einige werden hievon ausgenommen, und sind männlich, als družba, der Brautführer, pastucha, der Hirte.

Die vielfachen (pluralia) sind des ungewissen Geschlechts, als, kamna, der Ofen, wrata, das Thor.

Auf e und é sich endende sind viele weiblichen Geschlechts, z. B. kossile, das Hemde, haunė, die Kotze.

Viele sind aber ungewiß, z. B. nebe, der Himmel, gehnė, das Lamm ꝛc.

Die in ice ausgehende sind alle weiblich, z. B. police, der Schrank, stolice, der Stuhl.

Die fremden Wörter auf ý, cý sind weiblich, z. B. dywizý, die Division, kollacý, die Kollation.

Die vielfachen (pluralia) auf y sind auch weiblich, als: dítky, die Kinder, necky, die Molde.

Die auf ce und ċe sich endende sind meist ungewiß, als slunce, die Sonne, lwiċe, ein junger Löwe.

Die Wörter, welche sich auf i, o und isstė endigen, sind des ungewissen Geschlechts, als dřiwi, das Holz, zlato, das Gold, ohnisstė, der Feuerheerd.

Von den Abänderungen der Hauptwörter.

Von der Isten männlichen Abänderung.

Diese enthält jene Namen, die sich in der ersten Endung auf b, d, f, ġ, h, ch, k, l, m, n, p, r, s, t, w, x, z, in der zweiten aber, wenn sie belebt sind, auf a, wenn sie aber unbelebt sind, theils auf a, theils auf u endigen.

Muster

der Isten männlichen Abänderung für Namen.

belebter Dinge und unbelebter Dinge.

Einfache Zahl.	Einfache Zahl.
1 End. pán, der Herr.	1 End. strom, der Baum.
2 — pána, des Herrn.	2 — stromu, des Baumes.
3 — pánu oder owi, dem Herrn.	3 — stromu, dem Baume.
4 — pána, den Herrn.	4 — strom, den Baum.
5 — ó pane, o Herr!	5 — ó strome, o Baum!
6 — w pánu od. owi, in dem Herrn.	6 — w stromu, é, in dem Baume.
7 — s pánem, mit dem Herrn.	7 — s stromem, mit dem Baum.
Vielfache Zahl.	**Vielfache Zahl.**
1 End. páni oder owé, die Herren.	1 End. stromy, die Bäume.
2 — panů, der Herren.	2 — stromů, der Bäume.
3 — panům, den Herren.	3 — stromum, den Bäumen.
4 — pány, die Herren.	4 — stromy od. owé, die Bäume.
5 — o páni oder owé, o Herren!	5 — o stromy oder owé, o Bäume!
6 — w pánjch, in den Herren.	6 — w stromjch oder ech, in den Bäumen.
7 — s pány oder ami, ama, mi, ma, mit den Herren.	7 — se stromy, mit den Bäumen.

So gehet auch holub, die Taube, had, die Schlange, Buh, (Boha) Gott, ženich, der Bräutigam, rak, der Krebs, sládek, (sládka) der Bräuer, orel (orla) der Adler, posel (posla) der Bote, wůl (wola) der Ochse, gelen, der Hirsch, čáp, der Storch, bratr, der Bruder, pes (psa) der Hund, kat, der Henker, červ, der Wurm.

Hieher gehöret zub, der Zahn, ged, das Gift, sněm, der Landtag, swjcen (swjcnu) der Leuchter, sen (snu) der Traum, důl (dola) die Grube, kotel (kotla) der Kessel, stůl (stolu) der Tisch, zadek, (zadku) der Hintertheil.

Von der IIten männlichen Abänderung.

Diese enthält jene Namen, die in der ersten Endung der einfachen Zahl auf c, ce, č, ď, g, l, ň, ř, š, ť, z, ž und in der zweiten Endung auf e ausgehen.

Muſter

der zweiten männlichen Abänderung für Namen

belebter Dinge.	unbelebter Dinge.
Einfache Zahl.	**Einfache Zahl.**
1 End. cýſař, der Kaiſer.	1 End. méſýc, der Monat.
2 — cýſaře, des Kaiſers.	2 — méſýce, des Monats.
3 — cýſaři od. owi, dem Kaiſer.	3 — méſýcy, dem Monat.
4 — cýſaře, den Kaiſer,	4 — méſýc, den Monat.
5 — ó cýſaři, o Kaiſer!	5 — ó méſýcy, o Monat!
6 — w cýſaři od. owi, in dem Kaiſer.	6 — w méſýcy, in dem Monat.
7 — s cýſařem, mit dem Kaiſer.	7 — s méſýcem, mit dem Monate.
Vielfache Zahl.	**Vielfache Zahl.**
1 End. cýſaři oder owé, die Kaiſer.	1 End. méſýce od. owé, die Monate.
2 — cýſařů, der Kaiſer.	2 — méſýců, der Monate.
3 — cýſařum, den Kaiſern.	3 — méſýcum, den Monaten.
4 — cýſaře, die Kaiſer.	4 — méſýce, die Monate.
5 — ó cýſaři, oder owé, o Kaiſer!	5 — ó méſýce od. owé, o Monate!
6 — w cýſařich, in den Kaiſern.	6 — w méſýcých, in den Monaten.
7 — s cýſaři, oder emi, ema, ma, mit den Kaiſern.	7 — s méſýcy, emi, ema, mi, ma, mit den Monaten.

So gehet auch kupec, (kupce) der Kaufmann, hráč, der Spieler, trubač, der Trompeter, zeť, der Tochtermann, včitel, der Lehrer, kuň (koně) das Pferd, vhljř, der Kohlbrenner, zwonař, der Glockengießer.

Darüber gehen auch konec (konce) das Ende, bič, die Peitſche, mič, der Ball, bog, der Kampf, chmel, der Hopfen, den (dne) der Tag, kámen, der Stein, ſtůpeň (ſtůpně) die Stufe, pláſſť, der Mantel, penjz, die Münze.

Von der IIIten männlichen Abänderung.

Uiber dieſe gehen jene Hauptwörter, die in der erſten Endung auf a, in der zweiten aber auf y ausgehen.

Muſter

der dritten männlichen Abänderung für Namen

belebter Dinge.	
Einfache Zahl.	
1 End. wládyka, der Walter.	7 En. s wládykau, mit dem Walter.
2 — wládyky, des Walters.	**Vielfache Zahl.**
3 — wládykowi, dem Walter.	1 — wládykowé, die Walter.
4 — wládyku, den Walter.	2 — wládyk, der Walter.
5 — ó wládyko, o Walter!	3 — wládykám, den Waltern.
6 — we wládykowi, in dem Walter.	4 — wládyky, die Walter.
	5 — ó wládykowé, o Walter!
	6 — we wládycých, in den Waltern.

7 End. s wládyky, ami, ama, mi, ma, mit den Waltern.

Auf ähnliche Art wird abgeändert wywoda, der Heerführer, sluha, der Diener.

Von der IVten männlichen Abänderung.

Diese enthält jene Hauptwörter, die in der ersten Endung auf i, und ý, in der zweiten aber auf jho, ého und ýho ausgehen.

Muster

der vierten männlichen Abänderung.

Einfache Zahl.

1 End. bližnj, der Nächste.
2 — bližnjho, des Nächsten.
3 — bližnjmu, dem Nächsten.
4 — bližnjho, den Nächsten.
5 — ó bližnj, o Nächster!
6 — w bližnjm, in dem Nächsten.
7 — s bližnjm, mit dem Nächsten.

Vielfache Zahl.

1 — bližnj, die Nächsten.
2 End. bližnjch, der Nächsten.
3 — bližnjm, den Nächsten.
4 — bližnj, die Nächsten.
5 — ó bližnj, o Nächsten!
6 — w bližnjch, in den Nächsten.
7 — s bližnjmi, mit den Nächsten.

So gehet auch bláśný, der Wächter, kočj, der Kutscher, sudj, der Richter.

Von der Isten weiblichen Abänderung.

Diese enthält jene Namen, die sich in der ersten Endung der einfachen Zahl auf a, in der zweiten auf y enden.

Muster.

Einfache Zahl.

1 End. brána, das Thor.
2 — brány, des Thors.
3 — bráně, dem Thore.
4 — bránu, das Thor.
5 — ó bráno, o Thor!
6 — w bráně, in dem Thor.
7 — s branau, mit dem Thor.

Vielfache Zahl.

1 — brány, die Thöre.
2 End. bran, der Thöre.
3 — branám, den Thören.
4 — brány, die Thöre.
5 — ó brány, o Thöre!
6 — w branách, in den Thören.
7 — s branami, ama, mi, ma, mit den Thören.

So gehet auch osoba, die Person, rada, der Rath, kosa, die Sense, cesta, der Weg, u. a. m.

Von der IIten weiblichen Abänderung.

Diese enthält diejenigen Namen, so in der ersten Endung der einzelnen Zahl auf e, ě, c, č, g, l, m, ň, ř, š, šť, w, z, ž, in der zweiten aber auf e und ě ausgehen.

Muſter.

der zweiten weiblichen Abänderung.

Einfache Zahl.

1 End. owce, das Schaf.
2 — owce, des Schafes.
3 — owcy, dem Schafe.
4 — owcy, das Schaf.
5 — ó owce, o Schaf!
6 — w owcy, in dem Schafe.
7 — s owcý, mit dem Schafe.

Vielfache Zahl.

1 End. owce, die Schafe.
2 — owec oder cý, der Schafe.
3 End. owcem, den Schafen.
4 — owce, die Schafe.
5 — ó owce, o Schafe!
6 — w owcech oder cých, in den Schafen.
7 — s owcemi oder ema, mit den Schafen.

Hieher gehören lawice, die Bank, země, die Erde, obec, die Gemeinde, poſtel, das Bette, cýrkew, die Kirche ꝛc.

Von der IIIten weiblichen Abänderung.

Uiber dieſe gehen jene Hauptwörter, die ſich in der erſten Endung der einfachen Zahl auf c, č, d, ď, l, ř, s, š, t, z, ž, und in der zweiten auf i oder y endigen.

Muſter

der IIIten weiblichen Abänderung.

Einfache Zahl.

1 End. nemoc, die Krankheit.
2 — nemocy, der Krankheit.
3 — nemocy, der Krankheit.
4 — nemoc, die Krankheit.
5 — ó nemoc, o Krankheit!
6 — w nemocy, in der Krankheit.
7 — s nemocý, mit der Krankheit.

Vielfache Zahl.

1 End. nemocy, die Krankheiten.
2 — nemocý, der Krankheiten.
3 End. nemocem, den Krankheiten.
4 — nemocy, die Krankheiten.
5 — ó nemocy, o Krankheiten.
6 — w nemocech oder cých, in den Krankheiten.
7 — s nemocemi, ema, mi, ma, mit den Krankheiten.

Hieher gehöret moc, die Macht, řeč, die Sprache, lod, das Schiff, čeled, das Geſind, ſůl, das Salz, lež, die Lüge ꝛc.

Von der IVten weiblichen Abänderung.

Dieſe enthaltet diejenigen Namen, die in der erſten und zweiten Endung in j, oder y ausgehen.

Muſter

der vierten weiblichen Abänderung.

Einfache Zahl.

1 End. panj, die Frau.
2 — panj, der Frau.
3 — panj, der Frau.
4 End. panj, die Frau.
5 — ó panj, o Frau!
6 — w panj, in der Frau.
7 — s panj, mit der Frau.

Viel-

Vielfache Zahl.

1 End. panj, die Frauen.
2 — panj, der Frauen.
3 — panjm, den Frauen.
4 — panj, die Frauen.
5 End. ó panj, o Frauen!
6 — w panjch, in den Frauen.
7 — s panjmi, mit den Frauen.

So gehet auch pradlj, die Wäscherinn, sswadlj, die Näherinn.

Von der Isten ungewissen Abänderung.

Diese enthält nur diese Namen, die sich in der ersten Endung der einzelnen Zahl auf o, in der zweiten aber auf a endigen.

Muster

der ersten ungewissen Abänderung.

Einfache Zahl.

1 End. slowo, das Wort.
2 — slowa, des Wortes.
3 — slowu, dem Worte.
4 — slowo, das Wort.
5 — ó slowo, o Wort!
6 — w slowu, in dem Worte.
7 — slowem, mit dem Worte.

Vielfache Zahl.

1 End. slowa, die Worte.
2 End. slow, der Worte.
3 — slowům od. ám, den Worten.
4 — slowa, die Worte.
5 — ó slowa, o Worte!
6 — w slowjch, in den Worten.
7 — s slowy oder ami, ama, mi, ma, mit den Worten.

So werden auch abgeändert olowo, das Bley, gelito, die Wurst, oko, das Auge, kolo, das Rad.

Von der IIten ungewissen Abänderung.

Diese enthaltet jene Namen, die in der ersten und zweiten Endung der einfachen Zahl auf j und y ausgehen.

Muster

der zweiten ungewissen Abänderung.

Einfache Zahl.

1 End. znamenj, das Zeichen.
2 — znamenj, des Zeichens.
3 — znamenj, dem Zeichen.
4 — znamenj, das Zeichen.
5 — ó znamenj, o Zeichen!
6 — w znamenj, in dem Zeichen.
7 — s znamenjm, mit dem Zeichen.

Vielfache Zahl.

1 End. znamenj, die Zeichen.
2 End. znamenj, der Zeichen.
3 — znamenjm, den Zeichen.
4 — znamenj, die Zeichen.
5 — ó znamenj, o Zeichen!
6 — w znamenjch, in den Zeichen.
7 — s znamenjmi oder ma, mit den Zeichen.

Hieher gehören stawenj, das Gebäude, kamenj, die Steine, drjwj, das Holz.

Von der IIIten ungewissen Abänderung.

Diese enthält jene Namen, die sich in der ersten Endung der einfachen Zahl auf e und é, in der zweiten auf e, ete, é und éte enden.

Mus

Muſter

der dritten ungewiſſen Abänderung.

Einfache Zahl.

1 End. ſrdce, das Herz.
2 — ſrdce, des Herzens.
3 — ſrdcy, dem Herzen.
4 — ſrdce, das Herz.
5 — ó ſrdce, o Herz!
6 — w ſrdcy, in dem Herzen.
7 — s ſrdcem, mit dem Herzen.

Vielfache Zahl

1 End. ſrdce, die Herzen.
2 — ſrdcý oder ſrdc, der Herzen.
3 End. ſrdcým, den Herzen.
4 — ſrdce, die Herzen.
5 — ó ſrdce, o Herzen!
6 — w ſrdcých, in den Herzen.
7 — s ſrdcy oder cemi, cema, mit den Herzen.

Uiber dieſe Abänderung gehen ſlunce die Sonne, ſlowce, das Wort, mrchowiſſté, der Luderplatz, pole, das Feld.

Von den Abänderungen der Beywörter.

Von der Iſten Abänderung der Beywörter.

Uiber dieſe gehen jene Beywörter, welche im männlichen Geſchlechte in ý, im weiblichen in á, und im ungewiſſen in é ausgehen.

Muſter

der erſten Abänderung der Beywörter.

Einfache Zahl.

1 End. krásný, ná, né oder ný, der, die, das ſchöne.
2 — krásného oder ýho, né oder ný, ého oder ýho, des, der, des ſchönen.
3 — krásnému, ýmu, né, oder ný, ému oder ýmu, dem, der, dem ſchönen.
4 — krásného oder ýho (ný) nau, né oder ný, den, die, das ſchöne.
5 — iſt der erſten gleich.
6 — w krásném oder nym, né oder ný, ném oder ým, in dem, der, dem ſchönen.
7 End. s krásným, nau, ným, mit dem, der, dem ſchönen.

Vielfache Zahl.

1 End. krásni oder ný, né oder ný, ná oder ný, die ſchönen.
2 — krásnych, der ſchönen.
3 — krásným, den ſchönen.
4 — krásné oder ný, né oder ny, ná oder ný, die ſchönen.
5 — iſt der erſten gleich.
6 — m. w. u. w krásných, in den ſchönen.
7 — m. w. u. s krásnými oder ýma, mit den ſchönen.

Anmerkung. Krásného oder krásnýho wird geſagt von belebten Dingen, krásný aber von lebloſen, als: mám krásnýho pſa, ich habe einen ſchönen Hund, mám pěkný dům, ich habe ein ſchönes Haus. Dieſe Anmerkung beziehet ſich auf alle übrige Beywörter, wie auch Mittelwörter und Fürwörter.

Von der IIten Abänderung der Beywörter.

Zu dieser gehören diejenigen Beywörter, die in der ersten Endung des männnlichen Geschlechts in ůw oder ů, des weiblichen in owa, und des ungewissen in owo ausgehen.

Muster

der zweiten Abänderung.

Einfache Zahl.	Vielfache Zahl.
1 End. m. w. u. Dawidůw oder owů, owa, owo, des Davids durch alle Endungen.	1 End. m. w. u. Dawidowi, wy, wa, des Davids durch alle Endungen.
2 — m. w. u. Dawidowa, wy, wa.	2 — Dawidowých.
3 — m. w. u. Dawidowu, wé, wu.	3 — Dawidowým.
4 — m. w. u. Dawidowa oder ůw, owů, wu, wo.	4 — m. w. u. Dawidowy, wa.
5 — wie die erste Endung.	5 — wie die erste.
6 — m. w. u. w Dawidowu oder wé, we, wu oder wé.	6 — w Dawidowých.
7 — m. w. u. Dawidowým, wau, wým.	7 — s Dawidowými oder a.

Anmerkung. Außer dergleichen possessiven Beywörtern giebt es noch andere, so sich im männlichen Geschlechte auf in, im weiblichen auf ina, im ungewissen auf ino enden, als: Barborin, Ewin, ina, ino, der Barbara; und diese gehen über die erste Abänderung der Beywörter, nämlich über kráſný, als: Barborin muž, Barboriného muže, Barborinému muži u. ſ. f.

Von der IIIten Abänderung der Beywörter.

Diese enthält jene Beywörter, die auf j oder i sich enden.

Muster

der dritten Abänderung der Beywörter.

Einfache Zahl.	
1 End. m. w. u. prwnj, der die das erste.	6 End. m. w. u. w prwnjm, nj, njm, in dem, der, dem ersten.
2 — m. w. u. prwnjho, nj, njho, des, der, des ersten.	7 — m. w. u. s prwnjm, nj, njm, mit dem, der, dem ersten.
3 — m. w. u. prwnjmu, nj, njmu, dem, der, dem ersten.	Vielfache Zahl.
4 — m. w. u. prwnjho oder nj, nj, nj, den, die, das erste.	1 End. prwnj, die ersten in allen Geschlechtern.
5 — ist der ersten gleich.	2 — prwnich, der ersten.
	3 — prwnjm, den ersten.
	4 — prwnj, die ersten.

5 End. prwnj, die ersten, in allen Geschlechtern.
6 — w prwnjch, in den ersten.
7 — s prwnjmi oder ma, mit den ersten.

Zu dieser Abänderung gehören noch die in cý, sý, zý ausgehende Beywörter, als: domácý, häuslich, pšý, von Hunden, howèzý, rindern, cyzý fremd.

Von der IVten Abänderung der Beywörter, so von der Regel abweichen.

Diese enthaltet jene Beywörter, die von der gemeinen Regel abweichen.

Muster

der vierten Abänderung der Beywörter.

Einfache Zahl.

1 End. m. w. u. geden, gedna, gedno, einer, eine, eins.
2 — m. w. u. gednoho, né oder ný, noho, eines, einer, eines.
3 — m. w. u. gednomu, né oder ný, nomu, einem, einer, einem.
4 — m. w. u. gednoho und geden, na, no, einen, eine, eins.
5 — wie die erste.
6 — m. w. u. w gednom, né oder ný, nom, in einem, einer, einem.
7 End. m. w. u. s gednim, nau, njm, mit einem, einer, einem.

Vielfache Zahl.

1 End. m. w. u. gedni, ny, na od. y.
2 — gednéch.
3 — gedném.
4 — m. w. u. gedny, ny, na oder y.
5 — wie die erste.
6 — w gednéch.
7 — s gednémi oder ma.

Abänderung des Namens wssichen.

Einfach.

1 End. wssechen, all, chna, alle, chno, alles.
wsecken — ckna — ckno —
wsecek — cka — cko —
wesskeren oder wesskeren.
2 — wsseho alles, wssi aller, wsseho alles.
3 — wssemu allem, wssi aller, wssemu allem.
4 — diese gleichet in der Bedeutung der belebten Dinge der 2ten, der unbelebten der 1ten Endung, außer, daß selbe im weiblichen Geschlechte ein u annimmt, als: wssechnu, wsseknu, wssecku.
5 — gleicht der ersten.
6 — we wssem in allem, wssi in aller, wssem in allem.
7 End. s wssim, mit allem, wssi, mit aller, wssim, mit allem.

Vielfache Zahl.

1 End. wssickni oder wssechny, ny, na, alle.
m. wssickni, w. wsseckny, u. wsseckna
wssecy, wssecky, wssecka.
2 — wssechnéch oder wssech, aller.
3 — wssechném oder wssem, allen.
4 — wssechny, chny, chna, alle
m. wsseckny, w. ckny, u. ckna,
wssecky, cky, cka.
5 — gleicht der ersten.
6 — w wssechnéch oder wssech, in allen.
7 — s wssechnémi oder wssemi, ma, mit allen.

Abän-

Abänderung der Zahlwörter dwa, zwey.

1 End. m. dwa, w. dwé, u. dwé, zwey.
2 — dwau, zweyer.
3 — dwaum, zweyen.
4 — dwa, w. dwé, und dwé zwey.
5 End. m. diese ist der ersten gleich.
6 — we dwau, in zweyen.
7 — dwauma, dwéma, dwaumi, mit zweyen.

Tři, drey.

1 End. m. w. u. tři, drey.
2 — třech, tři, dreyer.
3 — třem, dreyen.
4 — tři, drey.
5 End. ist der ersten gleich.
6 — w třech, třich, in dreyen.
7 — třemi, třjmi, třmi, třema, mit dreyen.

Čtyři, vier.

1 End. m. w. u. čtyřj oder čtyři, čtyry, čtyry, vier.
2 — čtyr, vierer.
3 — čtyrem, vieren.
4 End. čtyry, vier.
5 — ist der ersten gleich.
6 — w čtyrech, in vieren.
7 — čtyrmi oder ma, mit vieren.

Pět, fünf.

1 End. pět, fünf.
2 — pěti, der fünfen.
3 — pěti, fünf.
4 — pět, fünf.
5 End. pět, fünf.
6 — w pěti, in fünfen.
7 — s pěti oder pětmi, mit fünfen.

Sto, hundert.

Einfach.

1 End. sto, hundert.
2 — sta.
3 — stu.
4 — sto.
5 — sto.
6 — w stu, in hundert.
7 — s stem, mit hundert.

Vielfach.

1 End. sta, hunderte.
2 — set, hundert.
3 — stům, hunderten.
4 — sta, hunderte.
5 — sta, hunderte.
6 — w stech, in hunderten.
7 — s sty, mit hundert.

Tisýc, tausend.

Einfach.

1 End. tisýc, tausend.
2 — tisýce.
3 — tisýcy.
4 — tisýc.
5 — wie die erste.
6 — w tisýcy, in tausend.
7 — s tisýcem, mit tausend.

Vielfach.

1 End. tisýce u. tisýcowé, tausende.
2 — tisýc und tisýců, tausender.
3 — tisýcům, tausenden.
4 — tisýce, tausende.
5 — wie die erste.
6 — w tisýcych, in tausenden.
7 — s tisýcy od. emi, mit tausenden.

Von

Von den Abänderungen der Fürwörter.

Das Fürwort kdo, wer.

1 End. kdo, wer.
2 — koho, weſſen.
3 — komu, wem.
4 — koho, wen.
5 End. wie die erſte.
6 — w kom, in wem.
7 — s kým, mit wem.

Co, was.

1 End. co, was.
2 — čeho, weſſen.
3 — čemu, wozu.
4 — co, was.
5 End. wie die erſte.
6 — w čem, in was.
7 — čim, mit was.

Gá, ich.

Einfach.	Vielfach.
1 End. gá, ich.	1 End. my, wir.
2 — mne und mé, meiner.	2 — nás, unſer.
3 — mně, mi, mir.	3 — nám, uns.
4 — mne, mé, mich.	4 — nás, uns.
5 — ó gá, o ich.	5 — ó my, o wir.
6 — we mně, in mir.	6 — w nás, in uns.
7 — ſe mnau, mit mir.	7 — s námi, mit uns.

Ty, du.

Einfach.	Vielfach.
1 End. ty, du.	1 End. wy, ihr.
2 — tebe und té, deiner.	2 — wás, euer.
3 — tobě, ti, dir.	3 — wám, euch.
4 — tebe, té, dich.	4 — wás, euch.
5 — ó ty, o du,	5 — ó wy, o ihr.
6 — w tobě, in dir.	6 — w wás, in euch.
7 — s tebau, mit dir.	7 — s wámi, mit euch.

On, er.

Einfach.	
1 End. on, er, ona, ſie, ono, es.	5 End. wie die erſte.
2 — geho, ho, něho, ſeiner, gi, gi, ni, ihrer, geho, ho, něho, ſeiner.	6 — w ném, in ihm, w ni, in ihr, w ném, in ihm.
3 — gemu, mu, nému, ihm, gi, gi, ni, ihr, gemu, mu, nému ihm.	7 — s njm, mit ihm, s nj, mit ihr, s njm, mit ihm.
4 — geho geg, ho, geg, něho, něg, ihn, gi, gi, ni, ſie, ge, geho, ně, es.	

Vielfach.

1 End. oni, ony, ona, ſie.
2 — gich, gich, nich, ihrer.
3 — gim, gim, nim, ihnen.
4 End. ge, ge, nè, ſie.
5 — wie die erſte.
6 — w nich, gich, nich, in ihnen.
7 — s gimi, gimi, nimi, mit ihnen.

Sebe, ſich.

1 Endung — —
2 — ſebe, ſeiner.
3 — ſobè, ſy, ſich.
4 — ſebe, ſe, ſich.
5 Endung ſebe, ſe, ſich.
6 — w ſobè, in ſich.
7 — ſebau, mit ſich.

Ten, dieſer oder der.

Einfach.

1 End. m. ten der, w. ta, die, u. to das.
2 — m. toho, deſſen, des, w. té, teg, ty, deren, der, u. toho, deſſen, des.
3 — m. tomu, dem, w. tè, teg, ty, der, u. tomu, dem.
4 — m. toho und ten, den, w. tu, die, u. to, das.
5 — wie die erſte.
6 — m. w tom, in dem, w. w té, teg, ty, in der, u. w tom, in dem.
7 End. m. s tim, mit dem, w. s tau, mit der, s tim, mit dem.

Vielfach.

1 End. m. ti die, w. ty, die, u. ta, oder ty, die.
2 — téch, derer, der.
3 — tém, denen, den.
4 — m. ty, die, w. ty, die, u. ta, oder ty, die.
5 — wie die erſte.
6 — w téch, in denen, den.
7 — s témi, a, mit denen, den.

Můg, mein.

Einfach.

1 End. můg, mein, meine, mé, moge, mein.
2 — mého, mýho, meines, mé, mý, meiner, mého, mýho, meines.
3 — mému, mýmu, meinem, mé, mý, mey, meiner, mému, mýmu, meinem.
4 — mého, mýho und můg, mý, meinen, mau, meine, me, mein.
5 — ó můg, ó mý, o mein, o má, moge, o meine, o mé, mý, moge, o mein.
6 — w mém, mým, in meinem, w mè, meg, my, in meiner, w mém, in meinem.
7 End. s mým, mit meinem, s mau, mit meiner, s mým, mit meinem.

Vielfach.

1 End. mogi, meine, mé, mý, moge, meine, má, mý, moge, meine.
2 — mých, megch, mogich, meiner.
3 — mým, megm, mogim, meinen.
4 — mé, mý, moge, meine.
5 — ó mi, mogi, o meine, ó mé, mý, moge, o meine, ó má, mý, moge, o meine.
6 — w mých, w megch, in meinen.
7 — s mými, ma, megmi, ma, mogimi, ma, mit meinen.

Auf eben dieſe Art wird twůg, twá, twé, dein, deine, dein, ſwůg, ſwá, ſwé, ſein, ſeine, ſein abgeändert.

Náſs,

Náſs, unſer.

Einfach.

1 End. náſs, unſer, naſſe, unſre, naſſe, unſer.
2 — naſſeho, unſers, naſſi, unſrer, naſſeho, unſers.
3 — naſſemu, unſerm, naſſi, unſrer, naſſemu, unſerm.
4 — naſſeho und náſs, unſern, naſſi, unſre, naſſe, unſer.
5 — wie die erſte.
6 — w naſſem, in unſerm, w naſſi, in unſrer, w naſſem, in unſerm.
7 — s naſſim, mit unſerm, s naſſi, mit unſrer, s naſſim, mit unſerm.

Vielfach.

1 End. naſſi, unſre, naſſe, unſre, naſſe, unſre.
2 — naſſich, unſrer.
3 — naſſim, unſern.
4 — naſſe, unſre.
5 — gleicht der erſten.
6 — w naſſich, in unſern.
7 — s naſſimi, ma, mit unſern.

Von den Abwandlungen der Zeitwörter.

Das Hilfswort býti oder být, ſeyn.

Anzeigende Art.

Gegenwärtige Zeit.

Einfache Zahl.

gſem, ich bin.
gſy, du biſt.
geſt oder ge, er iſt.

Vielfache Zahl.

gſme, wir ſind.
gſte, ihr ſeyd.
gſau, ſie ſind.

Jüngſt und völligvergangene Zeit.

Einfache Zahl.

m. byl gſem, ich war, ich bin geweſen, byl gſy, du wareſt, du biſt geweſen, byl, er war, er iſt geweſen.
w. byla gſem, ich war, ich bin geweſen, byla gſy, du wareſt, du biſt geweſen, byla, ſie war, ſie iſt geweſen.
n. bylo gſem, ich war, ich bin geweſen, bylo gſy, du wareſt, du biſt geweſen, bylo, es war, es iſt geweſen.

Vielfache Zahl.

m. byli gſme, wir waren, wir ſind geweſen, byli gſte, ihr waret, ihr ſeyd geweſen, byli, ſie waren, ſie ſind geweſen.
w. byly gſme, wir waren, wir ſind geweſen, byly gſte, ihr waret, ihr ſeyd geweſen, byly, ſie waren, ſie ſind geweſen.
n. byla gſme, wir waren, wir ſind geweſen, byla gſte, ihr waret, ihr ſeyd geweſen, byla, ſie waren, ſie ſind geweſen.

Künftige Zeit.

Einfache Zahl.

budu, ich werde ſeyn.
budeſs, du wirſt ſeyn.
bude, er, ſie wird ſeyn.

Vielfache Zahl.

budeme, wir werden ſeyn.
budete, ihr werdet ſeyn.
budau, ſie werden ſeyn.

Unbeſtimmte Art.

býti oder být, begti oder begt, ſeyn.

Partizipialart.

Gegenwärtige Zeit.

Einfache Zahl.

m. gſa, da ich bin, du biſt, er iſt, oder im Seyn.

w. gſaucy oder gſauc, da iſt ſie, im Seyn.

u. gſauc oder gſa, da es iſt, ob im Seyn.

Vielfache Zahl.

gſauce oder gſauc, da wir, ihr, ſind, oder im Seyn, durch alle Geſch

Jüngſt und völligvergangene Zeit.

Einfache Zahl.

m. byw, da ich, du, er war, oder geweſen iſt.

w. bywſſi, da ſie war, oder geweſen iſt.

u. bywſſi, da es war, oder gew ſen iſt.

Vielfache Zahl.

bywſſe, da wir, ihr, ſie waren, od geweſen ſind, in allen Geſchlechter

Künftige Zeit.

Einfache Zahl.

m. buda, da ich ſeyn werde, du, er ſeyn wird.

w. budaucy, da ſie ſeyn wird.

u. budauc, da es ſeyn wird.

Vielfache Zahl.

budauce oder budauc, da w ihr, ſie ſeyn werden, durch a le Geſchlechter.

Gebietende Art.

Einfache Zahl.

buď, ſey du.

buď, (begt,) ſey er, ſie.

Vielfache Zahl.

buďme, laßt uns ſeyn.

buďte, ſeyd ihr.

buďte, gſau, ak gſau, ſeyn ſie.

Das Mittelwort

der gegenwärtigen Zeit.

gſaucý, einer, der da iſt, oder der Seyende.

der jüngſt und völlig vergangenen Zeit.

bylý, der geweſene, oder der geweſen iſt.

der künftigen Zeit.

budaucý, der ſeyn werdende, oder einer der da ſeyn wird, der künftige.

Erste Abwandlung in ám.

Anzeigende Art.

Gegenwärtige Zeit.

Einfache Zahl.	Vielfache Zahl.
trhám, ich reiße.	trháme, wir reißen.
trhás, du reißest.	trháte, ihr reißet.
trhá, er, sie, es reißet.	trhagi, sie reißen.

Jüngst und völlig vergangene Zeit.

Einfache Zahl.	Vielfache Zahl.
m. trhal gsem, ich rieß, ich habe gerissen, trhal gsy, du rießest, du hast gerissen, trhal, er rieß, er hat gerissen.	m. trhali gsme, wir rießen, wir haben gerissen, trhali gste, ihr rießet, ihr habt gerissen, trhali, sie rießen, sie haben gerissen.
w. trhala gsem, ich rieß, ich habe gerissen, trhala gsy, du rießest, du hast gerissen, trhala, sie rieß, sie hat gerissen.	w. trhaly gsme, wir rießen, wir haben gerissen, trhaly gste, ihr rießet, ihr habt gerissen, trhaly, sie rießen, sie haben gerissen.
u. trhalo gsem, ich rieß, ich habe gerissen, trhalo gsy, du rießest, du hast gerissen, trhalo, es rieß, es hat gerissen.	u. trhala gsme, wir rießen, wir haben gerissen, trhala gste, ihr rießet, ihr habt gerissen, trhala, sie rießen, sie haben gerissen.

Längstvergangene Zeit.

Einfache Zahl.	Vielfache Zahl.
m. trhal gsem byl, ich hatte gerissen, trhal gsy byl, du hattest gerissen, trhal, (gest,) byl, er hatte gerissen.	m. trhali gsme byli, wir hatten gerissen, trhali gste byli, ihr hattet gerissen, trhali (gsau) byli, sie hatten gerissen.
w. trhala gsem byla, ich hatte gerissen, trhala gsy byla, du hattest gerissen, trhala, (gest,) byla, sie hatte gerissen.	w. trhaly gsme byly, wir hatten gerissen, trhaly gste byly, ihr hattet gerissen, trhaly (gsau) byly, sie hatten gerissen.
u. trhalo gsem bylo, ich hatte gerissen, trhalo gsy bylo, du hattest gerissen, trhalo, (gest,) bylo, es hatte gerissen.	u. trhala gsme byla, wir hatten gerissen, trhala gste byla, ihr hattet gerissen, trhala (gsau) byla, sie hatten gerissen.

Künftige Zeit.

Einfache Zahl.	Vielfache Zahl.
budu trhati, ich werde reißen.	budeme trhati, wir werden reißen.
budeſs trhati, du wirst reißen.	budete trhati, ihr werdet reißen.
bude trhati, er, sie wird reißen.	budau trhati, sie werden reißen.

Unbestimmte Art.

trhati oder trhat, reißen.

Partizipialart.

Gegenwärtige Zeit.

Einfache Zahl.

m. trhage, da ich, du, er reißet, reißend, im Reißen.
w. trhagicy, trhagic, da sie reißet, reißend, im Reißen.
u. trhagic, trhage, da es reiß reißend, im Reißen.

Vielfache Zahl.

trhagice oder trhagic, da wir, il sie reißen, reißend, im Reiße

Jüngst und völlig vergangene Zeit.

Einfache Zahl.

m. trhaw, da ich, du, er rieß, gerissen hat.
w. trhawssi, da sie rieß, gerissen hat.
u. trhawssi, da es rieß, gerissen hat.

Vielfache Zahl.

trhawsse, da sie reißen, gerissen haben.

Längstvergangene Zeit.

Einfache Zahl.

trhawssi, da ich, du, er, sie gerissen hatte.

Vielfache Zahl.

trhawsse, da wir, ihr, sie gerissen hatten.

Gebietende Art.

Einfache Zahl.

trheg, reiße du.
trheg, trhat, reiße er, sie.

Vielfache Zahl.

trhegme, reißen wir.
trhegte, reißet ihr.
trhegte, trhagj, reißen sie.

Mittelwort

der gegenwärtigen Zeit.

trhagicý, der, die, das reißende, wird wie prwnj abgeändert.

der jüngst und völlig vergangenen Zeit.

trhaný, gerissen, wird abgeändert wie kráſný.

Partizipiale.

trháni, das Reißen.

Zweyte Abwandlung in jm oder ým.

Anzeigende Art.

Gegenwärtige Zeit.

Einfache Zahl.	Vielfache Zahl.
činjm, ich thue.	činjme, wir thun.
činjš, du thuſt.	činjte, ihr thut.
činj, er thut.	činj oder činěgj, ſie thun.

Jüngſt und völlig vergangene Zeit.

Einfache Zahl.	Vielfache Zahl.
m. činil gſem, ich that, ich habe gethan, činil gſy, du thatſt, du haſt gethan, činil, er that, er hat gethan.	m. činili gſme, wir thaten, wir haben gethan, činili gſte, ihr thatet, ihr habt gethan, činili, ſie thaten, ſie haben gethan.
w. činila gſem, ich that, ich habe gethan, činila gſy, du thatſt, du haſt gethan, činila, ſie that, ſie hat gethan.	w. činily gſme, wir thaten, wir haben gethan, činily gſte, ihr thatet, ihr habt gethan, činily, ſie thaten, ſie haben gethan.
u. činilo gſem, ich that, ich habe gethan, činilo gſy, du thatſt, du haſt gethan, činilo, es that, es hat gethan.	u. činila gſme, wir thaten, wir haben gethan, činila gſte, ihr thatet, ihr habt gethan, činila, ſie thaten, ſie haben gethan.

Die längſtvergangene Zeit

wird gemacht, ſo wie die in der erſten Abwandlung, nämlich: wenn man in der vergangenen einer jeden Perſon ein byl, byla, bylo, byli, byly, byla beyſetzt.

Künftige Zeit.

Einfache Zahl.	Vielfache Zahl.
budu činiti, ich werde thun.	budeme činiti, wir werden thun.
budeš činiti, du wirſt thun.	budete činiti, ihr werdet thun.
bude činiti, er, ſie wird thun.	budau činiti, ſie werden thun.

Unbeſtimmte Art.

činiti oder činit, thun.

Partizipialart.

Gegenwärtige Zeit.

Einfache Zahl.	
m. čině, da ich thue, thuend, im Thun.	u. činic, čině, da es thut, thuend, im Thun.
w. činicy, činic, da ſie thut, thuend, im Thun.	Vielfache Zahl.
	činice oder činjc, da wir, ihr, ſie thun, thuend, im Thun.

Jüngſt

Jüngst und völlig vergangene Zeit.

Einfache Zahl.

m. činiw, da ich, du, er, sie that oder gethan hat.

w. činiwssi, da sie that, oder gethan hat.

u. činiwssi, da es that, oder gethan hat.

Vielfache Zahl.

činiwsse, da wir, ihr, sie thaten, oder gethan haben.

Längstvergangene Zeit.

Einfache Zahl.

činiwssi, da ich, du, er, sie, es gethan hatte.

Vielfache Zahl.

činiwsse, da wir, ihr, sie gethan hatten.

Gebietende Art.

Einfache Zahl.

čiń, thue.
čiń, činit, thue er.

Vielfache Zahl.

čińme, thun wir.
čińte, thuet ihr.
čińte, činėgi, thun sie.

Mittelwort

der gegenwärtigen Zeit,

činicý, der, die, das thuende.

Partizipiale.

činėnj, das Thun.

Dritte Abwandlung in i oder y.

Anzeigende Art.

Gegenwärtige Zeit.

Einfache Zahl.

milugi, ich liebe.
milugesš, du liebest.
miluge, er liebet.

Vielfache Zahl.

milugeme, wir lieben.
milugete, ihr liebet.
milugj, sie lieben.

Jüngst und völlig vergangene Zeit.

Einfache Zahl.

m. milowal gsem, ich liebte, ich habe geliebt, milowal gsy, du liebtest, du hast geliebt, milowal, er liebte, er hat geliebt.

w. milowala gsem, ich liebte, ich habe geliebt, milowala gsy, du liebtest, du hast geliebt, milowala, sie liebte, sie hat geliebt.

u. milowalo gsem, ich liebte, ich habe geliebt, milowalo gsy, du liebtest, du hast geliebt, milowalo, es liebte, es hat geliebt.

Viel-

Vielfache Zahl.

m. milowali gſme, wir liebten, wir haben geliebt, milowali gſte, ihr liebtet, ihr habt geliebt, milowali, ſie liebten, ſie haben geliebt.

w. milowaly gſme, wir liebten, wir haben geliebt, milowaly. gſte, ihr liebtet, ihr habt geliebt, milowaly, ſie liebten, ſie haben geliebt.

u. milowala gſme, wir liebten, wir haben geliebt, milowala gſte, ihr liebtet, ihr habt geliebt, milowala, ſie liebten, ſie haben geliebt.

Die längſtvergangene Zeit

wird gemacht wie in den übrigen Abwandlungen, nämlich: wenn man einer jeden Perſon der vergangenen Zeit ein byl, byla, bylo, byli, bily, byla beyſetzt.

Künftige Zeit.

Einfache Zahl.

budu milowati, ich werde lieben.
budeſs milowati, du wirſt lieben.
bude milowati, er wird lieben.

Vielfache Zahl.

budeme milowati, wir werden lieben.
budete milowati, ihr werdet lieben.
budau milowati, ſie werden lieben.

Unbeſtimmte Art.

milowati oder milowat, lieben.

Partizipialart.

Gegenwärtige Zeit.

Einfache Zahl.

m. milugc, milugic, da ich, du, er liebet, liebend, im Lieben.

w. milugicy, milugic, da ſie liebet, liebend, im Lieben.

u. milugic, milugc, das es liebet, liebend, im Lieben.

Vielfache Zahl.

milugice oder milugic, da wir, ihr, ſie lieben, liebend, im Lieben.

Jüngſt und völlig vergangene Zeit.

Einfache Zahl.

m. milowaw, da ich, du, er liebte, geliebt hat.

w. milowawſſi, da ſie liebte, geliebt hat.

u. milowawſſi, da es liebte, geliebt hat.

Vielfache Zahl.

milowawſſe, da wir, ihr, ſie liebten, geliebt haben.

Längſtvergangene Zeit.

Einfache Zahl.

milowawſſi, da ich, du, er, ſie geliebt hatte.

Vielfache Zahl.

milowawſſe, da wir, ihr, ſie geliebt hatten.

Gebietende Art.

Einfache Zahl.	Vielfache Zahl.
milug, liebe du.	milugme, lieben wir.
milug, milowat, liebe er.	milugte, liebet ihr.
	milugte, milugj, lieben sie.

Mittelwort

der gegenwärtigen Zeit.

milugicý, der, die, das liebende.

der jüngst und völlig vergangenen Zeit.

milowán, geliebt.

Partizipiale.

milowánj, das Lieben.

Vierte Abwandlung in u.

Anzeigende Art.

Gegenwärtige Zeit.

Einfache Zahl.	Vielfache Zahl.
hnu, ich bewege.	hneme, wir bewegen.
hneš, du bewegest.	hnete, ihr beweget.
hne, er bewegt.	hnau, sie bewegen.

Jüngst und völlig vergangene Zeit.

Einfache Zahl.	Vielfache Zahl.
m. hnul gsem, ich bewegete, habe beweget, hnul gsy, du bewegetest, hast beweget, hnul, er bewegete, er hat beweget.	m. hnuli gsme, wir bewegeten, haben beweget, hnuli gste, ihr bewegetet, ihr habt beweget, hnuli, sie bewegeten, sie haben beweget.
w. hnula gsem, ich bewegete, ich habe beweget, hnula gsy, du bewegetest, hast beweget, hnula, sie bewegete, sie hat beweget.	w. hnuly gsme, wir bewegeten, wir haben beweget, hnuly gste, ihr bewegetet, ihr habt beweget, hnuly, sie bewegeten, sie haben beweget.
u. hnulo gsem, ich bewegete, habe beweget, hnulo gsy, du bewegetest, hast beweget, hnulo, es bewegete, hat beweget.	u. hnula gsme, wir bewegeten, wir haben beweget, hnula gste, ihr bewegetet, ihr habt beweget, hnula, sie bewegeten, sie haben beweget.

Längstvergangene Zeit.

Diese entstehet, wenn Personen der vorgegangenen Zeit ein byl, byla, bylo, byli, byly, byla u. s. f. zugesetzt wird.

Künftige Zeit.

Einfache Zahl.

budu hnauti, ich werde bewegen.
budeſs hnauti, du wirſt bewegen.
bude hnauti, er wird bewegen.

Vielfache Zahl.

budeme hnauti, wir werden bewegen.
budete hnauti, ihr werdet bewegen.
budau hnauti, ſie werden bewegen.

Unbeſtimmte Art.

hnauti oder hnaut, bewegen.

Partizipialart.

Gegenwärtige Zeit.

Einfache Zahl.

m. hna, da er beweget, bewegend, im Bewegen.
w. hnaucy, hnauc, da ſie beweget, bewegend, im Bewegen.
u. hnauc, hna, da es beweget, bewegend, im Bewegen.

Vielfache Zahl.

hnauce oder hnauc, da wir, ihr, ſie bewegen, bewegend, im Bewegen.

Jüngſt und völlig vergangene Zeit.

Einfache Zahl.

m. hnuw, da ich, du, er bewegete, beweget hat.
w. hnuwſſi, da ſie bewegete, beweget hat.
u. hnuwſſi, da es bewegete, beweget hat.

Vielfache Zahl.

hnuwſſe, da wir, ihr, ſie bewegeten, beweget haben.

Längſtvergangene Zeit.

Einfache Zahl.

hnuwſſi, da ich, du, er beweget hatte.

Vielfache Zahl.

hnuwſſe, da wir, ihr, ſie beweget hatten.

Gebietende Art.

Einfache Zahl.

hni, bewege du.
hni, hnaut, bewege er.

Vielfache Zahl.

hnême, bewegen wir.
hnéte, beweget ihr.
hnéte, hnau, bewegen ſie.

Mittelwort

der gegenwärtigen Zeit.

hnaucý, der, die, das bewegende.

der jüngſt und völlig vergangenen Zeit.

hnut, beweget.

Partizipiale.

hnutj, das Bewegen, die Bewegung.

Erstes Muster

der künftigen Zeit der vollkommenen Zeitwörter.

Anzeigende Art.

Künftige Zeit.

Einfache Zahl.	Vielfache Zahl.
roztrhám, ich werde zerreißen.	roztrháme, wir werden zerreißen.
roztrhás, du wirst zerreißen.	roztrháte, ihr werdet zerreißen.
roztrhá, er wird zerreißen.	roztrhagi, sie werden zerreißen.

Partizipialart.

Künftige Zeit.

Einfache Zahl.

m. roztrhage, da ich, du, er zerreißen wird.

w. roztrhagicy, roztrhagic, da sie zerreißen wird.

u. roztrhagic, roztrhage, da es zerreißen wird.

Vielfache Zahl.

roztrhagice oder roztrhagic, da wir, ihr, sie zerreißen werden.

Zweytes Muster

der künftigen Zeit der vollkommenen Zeitwörter.

Anzeigende Art.

Künftige Zeit.

Einfache Zahl.	Vielfache Zahl.
včinjm, ich werde thun.	včinjme, wir werden thun.
včinjjs, du wirst thun.	včinjte, ihr werdet thun.
včinj, er wird thun.	včinj oder včinêgi, sie werden thun.

Partizipialart.

Künftige Zeit.

Einfache Zahl.

m. včinê, da ich, du, er thun wird.

w. včinjcy oder včinjc, da sie thun wird.

u. včinic, včinê, da es thun wird.

Vielfache Zahl.

včinjce, včinjc, da wir, ihr, sie thun werden.

Drittes Muster

der künftigen Zeit der vollkommenen Zeitwörter.

Anzeigende Art.

Künftige Zeit.

Einfache Zahl.	Vielfache Zahl.
zamilugi, ich werde lieben.	zamilugeme, wir werden lieben.
zamilugeſs, du wirſt lieben.	zamilugete, ihr werdet lieben.
zamiluge, er wird lieben.	zamilugi, ſie werden lieben.

Partizipialart.

Künftige Zeit.

Einfache Zahl.

m. zamiluge, zamilugic, da ich, du, er lieben wird.

n. zamilugicy, zamilugic, da ſie lieben wird.

u. zamilugic, zamiluge, da es lieben wird.

Vielfache Zahl.

zamilugice, zamilugic, da wir, ihr, ſie lieben werden.

Viertes Muster

der künftigen Zeit der vollkommenen Zeitwörter.

Anzeigende Art.

Künftige Zeit.

Einfache Zahl.	Vielfache Zahl.
pohnu, ich werde bewegen.	pohneme, wir werden bewegen.
pohneſs, du wirſt bewegen.	pohnete, ihr werdet bewegen.
pohne, er wird bewegen.	pohnau, ſie werden bewegen.

Partizipialart.

Künftige Zeit.

Einfache Zahl.

m. pohna, da ich, du, er bewegen wird.

n. pohnaucy, pohnauc, da ſie bewegen wird.

u. pohnauc, pohna, da es bewegen wird.

Vielfache Zahl.

pohnauce, pohnauc, da wir, ihr, ſie bewegen werden.

Anmerkung. Die vollkommenen Zeitwörter werden ſo wie die unvollkommenen abgewandelt, nur haben ſie dieß beſonders, daß ſie etwas zukünftiges andeuten, und daher haben ſie die zukünftige Zeit ohne die Partikel budu, budeſs, bude u. ſ. f. ich werde, du wirſt, er wird.

Von dem leidenden Geschlechte.

Das leidende Geschlecht wird von dem thätigen gemacht. Man darf nur zu dem Mittelworte der vergangenen Zeit im Infinitiv das Hilfswort býti oder být; in der gegenwärtigen Zeit bey den unvollkommenen Zeitwörtern gsem, gseſs, geſt, gsme, gste, gsau, oder bywám, bywáſs, bywá, bywáme, bywáte, bywagi; in der jüngſt und völlig vergangenen Zeit byl sem, byla sem, bylo sem, byls, bylas u. ſ. f. in der künftigen budu, budeſs, bude, budeme, budete, budau hinzuſetzen. Z. B. milowán, a, o býti, geliebt werden. Milowán, a, o gsem, ich werde geliebt. Milowán, a, o sem byl, a, o, ich ward geliebt. Milowán, a, o budu, ich werde geliebt werden. Milowán, a, o buď, werde geliebt.

Von den Vorwörtern.

Die 2te Endung begehren bez, ohne, bljzko, nahe, daleko, weit, dle, podlé, nach, vermög, do, in, od, von, krom, kromě, außer, mjmo, nebſt, außer, mjſto, anſtatt, od, von, okolo, um, v, bey, wedle, neben, wůkol, herum, z, aus, z. B. bez konce, ohne End, bez počtu, ohne Zahl, bljzko newěſty, ohnweit der Braut, bljzko naſſeho domu, nahe unſerm Haus, bljz moſtu, nahe der Brücke, dlé, podle zákona, vermög des Teſtamentes, dle prawidla, vermög der Regel, wedlé naſſeho domu, neben unſerem Hauſe, do domu, do města, do koſtela gjti, in das Haus, in die Stadt, in die Kirche gehen, do ráno, bis früh, krom Boha nemám žádného přjtele, außer Gott habe ich niemanden zum Freunde, od porodu panenſkeho, von der jungfräulichen Geburt, od ráno až do wečera, von früh an, bis an den Abend, okolo města choditi, um die Stadt herumgehen, okolo někoho státi, um einen herumſtehen, v ſtolu, v dwéřj státi, bey dem Tiſche, bey der Thüre ſtehen, v noh lezeti, bey den Füſſen liegen, wůkol města, um die Stadt rings herum, z hůry, von oben, z důly, von unten, z wody, aus dem Waſſer, z koſtela, aus der Kirche, z wozu slezti, vom Wagen abſteigen, ze ſchodu gjti, die Stiege herabgehen.

Die 2te und 4te, mjmo, nebſt, außer, mjmo nadégi, oder nadége, außer der Hoffnung, mjmo obyčege oder obyčeg, wider die Sitte, den Gebrauch. Die 4te Endung, mjmo, vorbey, neben, als: ſſel mjmo mne, mjmo dum, er iſt neben mir, neben dem Hauſe vorbey gegangen.

Die

Die 3te Endung begehren k, ke, zu, proti, naproti, gegen, wider, entgegen, gegenüber, als: k zemi padnauti, zur Erde fallen, k domu běžeti, zum Hause laufen, k někomu náchylnu býti, einem geneigt seyn, proti wýchodu, gegen Aufgang, proti západu, gegen Untergang, proti někomu néco miti, wider einen etwas haben, proti, naproti někomu giti, einem entgegen gehen, proti kostelu, der Kirche gegenüber.

Die 4te Endung begehren pro, für, vor, wegen, přes, über, skrz, skrze, durch, z. B. pro strach, vor Furcht, pro Boha tě prosým, ich bitte dich um Gottes willen, pro koho to bude? für wen wird dieß seyn? pro strach, pro bázeň, pro lidi, pro památku, pro zlau cestu, pro wodu, pro lenost, vor Furcht, wegen der Leute, wegen des Andenkens, des übeln Weges, wegen des Wassers, wegen der Faulheit, přes noc, über die Nacht, přes rok, über das Jahr, přes pole giti, über das Feld gehen, giti skrz wodu, řeku, oheň, bránu, dum, durch das Wasser, durch den Strom, durch das Feuer, durch das Thor, das Haus gehen, skrze bratra to včinim, ich werde es deines Bruders wegen thun, prosým wás skrze Krysta Gezisse, ich bitte euch um Christi willen.

Die 4te, und 6te das ist die Lokalendung begehren na, auf, po, nach, o, von, und w, we, in, als: sedni na koně, setze dich auf das Pferd, položit na stůl, auf den Tisch legen, na lawicy, na zem sednauti, sich auf die Bank, auf die Erde setzen, na koni seděti, auf dem Pferde sitzen, na giný způsob, auf eine andere Art, na stole, na knize, auf dem Tische, auf dem Buche, woda po kolena, po krk, Wasser bis über die Knie, den Hals, ptáka po péří, člowéka po powahách poznati, den Vogel nach den Federn, den Menschen nach der Gemüthsart erkennen, po hodině, nach einer Stunde, po hře, po stole, nach dem Spiele, nach dem Tische, po boku, po straně, nach der Seite, po městě, po ulicy běhati, in der Stadt, auf der Gasse herumlaufen, žádal o swobodu, er begehrte die Freyheit, opřel se o sloup, er lehnte sich an eine Säule an, mluwil o koních, o wozu, o cestě, er sprach von Pferden, von dem Wagen, von der Reise, psal o wogně, er schrieb vom Kriege, hráti w kuželky, Kegel spielen, ranil ho w hlawu, er verwundete ihn im Kopfe, w pátau hodinu, in der fünften Stunde, w hodině, in einer Stunde, w hlawě, im Kopfe.

Die 6te oder die Lokalendung allein begehren po, nach, při, bey, und v statt w, in.

Die 4te und die 7te oder die Instrumentalendung begehren mezy, unter, zwischen, nad, über, pod, unter, před, vor, s. mit, za, für, z. B. giti mezy lidi, unter die Leute gehen, býti mezy lidmi, unter den Leuten seyn, nad stůl gsem to zawěsyl, ich habe es über den Tisch gehenkt, nad stolem, nad hlawau, über dem Tische, über dem Kopfe, pod stůl wlezti, unter den Tisch kriechen, pod střechu wgiti, unter das Dach gehen, pod střechau ležeti, unter dem Dache liegen, pod stromem, unter dem Baume, před saudce, před radu wstaupiti, vor den Richter, vor den Rath treten, před dum, před město wygiti, vor das Haus, vor die Stadt ausgehen, před rokem, vor dem Jahre, před domem státi, vor dem Hause stehen, neni ho s to, s tu prácy, er ist dem Werke nie gewachsen, nemůž býti s gednoho služebnjka, er kann weder einen Diener halten, s pilnosti, s bolesti, mit Fleiße, mit Schmerz, za sedm hodin, innerhalb sieben Stunden, gdi za kamna, geh hinter den Ofen, za hodinu, in einer Stunde, za rok, in einem Jahre, mám ho za knjže, ich halte ihn für einen Prinzen, wzal gj sobě za manželku, er nahm sie zum Weibe, mám to za prawdu, ich halte es für Wahrheit, vgal ho za ruku, er nahm ihn bey der Hand, gdi za mnau, geh hinter mir, leží za kamny, er liegt hinter dem Ofen, za nepřjtelem táhnauti, hinter dem Feinde ziehen.

A.

A, n. der erste Buchstabe des Alphabets, A, ich bin das A und das O, gsem počátek y konec. Er weis weder A noch B davon zu sagen, zhola nic newj, ani zbla nezná.

Aal, m. ein Fisch, auhoř, m. Seeaal, gezernj auhoř. Meeraal, mořský auhoř. Den Aal beym Schwanz halten, auhoře za ocas držeti. Er entwischet einem als ein Aal, wyklauzne co auhoř.

Aale, f. ein Werkzeug der Schuster. s. Ahle.

Aalet, m. Alet, Alant, Alat, Alend, Alte, Elte, ein Fisch, hlawatice f. praudnjk řjčný, m. pulec, m.

Aalraupe, f. Aalrupe, mjk, m.

Aaronswurzel, f. Aronowa brada, f. Aronowý kořen, m.

Aas, n. todter Körper, vmrlec m. vmrlina f. mrtwina f. mrtwola f. 2) todtes Vieh, mrcha f. mrssina, f. a) von einem Aase, vmrlčj, b) das wie ein Aas aussieht, aashaftig, zmrtwělý, vmrlčj. 3) Aas, Lockspeise, Atzung, Anreizung, wnada, nástraha f. in Aas legen, aasen, mit Aase fangen, nástrahu strogiti, wnadu klásti, nastraziti, wnaditi, na wnadu, nástrahu lapati.

Aaser, m. Sack, newod m. watka f.

Aasfrässig, masožrawý.

Ab, od, auf und ab, nahoru a dolů, den Hut ab, klobauk dolů, kurz ab, zkrátka.

Abackern, odworati, k sobě přiworati.

Abarbeiten sich, vpracowati se, zpracowati se, vteyrati, zteyrati se. 2) ein Pferd abarbeiten, koně zteyrati, ztruditi. 3) mit seiner Arbeit ersetzen, oddělati, s pracý zaplatiti. 4) glatt machen, ohladiti, oddělati.

Abarbeitung oder Ermüdung, f. vpracowánj, zpracowánj, vteyránj, zteyránj, n. 2) Abglättung, ohlazenj, oddělánj, n.

Abarten, aus der Art schlagen, nezdařiti se, nepodařiti se, nepotatiti se, newrcy se po otcy.

Abartig, nepodařilý, nezdařilý, nezdárný, nerůdný, nerůda, m.

Abartung, f. nepodařilost, nezdařilost, nezdárnost, nerůdnost, f.

Abändern, zginačiti, přeginačiti, proginačiti, proměniti, přeměniti.

Abänderung, f. přeginačenj, zginačenj, proginačenj, přeměněnj n. proměna, proměněnost f.

Abängstigen sich, vswjrati se, vsaužiti se, vlekati se.

Abärndten, sežjti, obilj skliditi.

Abätzen, nawnaditi, vlákati, vlauditi, zpásti.

Abbacken, dopecy, vpecy.

Abbaden, skaupati.

Abbalgen, sich mit einem, hmožditi se s někým, potýkati se, 2) den Balg, das Fell abziehen, z kůže swlécy.

Abbalgung, f. swlečenj z kůže n. 2) mit Prügeln, zhmožděnj n.

Abbeißen, odkausati, odkausnauti, vkausati.

Abbeizen, shladiti, stjrati.

Abbetteln, dožebrati se, doprosyti se.

Abbeugen, abbiegen, ohnauti, sehnauti, ohybati.

Abbeugung, f. Abbiegung, ohnutj, sehnutj n.

Abbilden, wyobrazyti, wypodobiti, wytwářiti.

Abbildung, f. wyobrazenj, wypodobenj, wytwářenj n.

Abbinden, auflösen, odwázati. 2) ein Faß, sud zbedniti.

Abbiß, m. vkausnutj, odkausnutj n. 2) Teufelsabbiß, ein Kraut, čerkus m.

Abbitte, f. odprossenj, n.

Abbitten, odprosyti.

Abbitter, m. odprosytel m.

Abbitsweise, odprosytedlně.

Abblasen, odfauknauti, sfauknauti. 2) Die Nachtstunden abblasen, nočnj hodiny traubiti, odtraubiti.

Abblatten, Blätter abbrechen, abblättern, listj odtrháwati, plýti, den Wein, listj winné smjtati, podlamowati.

Abblatter, m. liſtj trhač m. des Weins, ſmitač, podlamowatel m.

Abblattung, f. liſtj trhánj n. des Weins, ſmjtka f. podlom, m.

Abbläuen, zmodřiti, modřin nadělati.

Abbleichen, zbjliti.

Abblühen, odkwětnauti, odkwjſti.

Abblühung, f. odkwětnutj, odkwjtánj n.

Abbohnen, ohladiti.

Abborgen, zdlužiti.

Abborgung, f. zdlużenj n.

Abbraten, opecti, am Spieße abgebraten, na rożni upečený.

Abbräuen, das Bräuen vollenden, pjwo dowařiti.

Abbrechen, abreißen, vlomiti, odlomiti, 1) eine Blume, kytku vlomiti, 2) ein Gebäude abbrechen, ſtawenj zbaurati, rozbaurati, rozbořiti, poborřiti, 3) ſeine Rede abbrechen, řeč ſwau přetrhnauti, 4) laßt uns davon abbrechen, vmlkněme o tom, 5) erzählen ohne abzubrechen, něco bez přjtrże wyprawowati, 6) einem am Lohne abbrechen, někomu na mzdě vtrhnauti, 7) ſich ſelbſt oder ſeinem Maule abbrechen, na ſwém hrdle přiſkrbniti, ſwé hubě vtrhnauti, ſwé żádoſti vgjmati.

Abbrennen etwas, ſpáliti, opáliti, zapáliti, 2) von der Flamme verzehrt werden, ſhořeti, vhořeti, popelem lehnauti, 3) das Licht brennt ab, ſwjčka dohořuge.

Abbringen, abſchaffen, ein Geſetz, zruſſiti, zkazyti, zahladiti, 2) einen von etwas abbringen, někoho od něčeho odweſti, odtrhnauti, 3) einen vom Wege abbringen, někoho s ceſty ſwéſti.

Abbringung, f. Abſchaffung, zruſſenj, zkażenj n.

Abbruch, m. abgebrochenes Stück, vlomek, zlomek m. 2) Abzug des Lohns, vtrhnutj, ſtrhnutj, ſrażenj, porażenj, ſtáhnutj n. 3) Abbruch thun, vgmu dělati. 4) an jemandes Anſehen Abbruch thun, něčj wážnoſt zlehčiti, 5) Abbruch leiden, vgmu trpěti.

Abbrühen ein Schwein, opařiti praſe.

Abbrühung, f. opařenj n.

Abbuhlen ſich, zhubiti, zhubeniti ſe láſkau, wychlipěti, wybugniti, wybaugeti ſe.

Abbürden, zſkládati, břemena zproſtiti, zbawiti.

Abbürſten, ſſtětkau ſtjrati, očeſati.

Abbüſſen, nésti pokutu, pokutau ſplatiti.

Abbüſſung, f. neſſenj pokuty n.

Abc, Abeceda f. das Abc lernen, včiti ſe Abecedě.

Abcbüchlein, n. ſlabikář m.

Abcknab, m. Abcſchütz, abecednj, abecedárnj pachole n. žáček, abecedář m.

Abcordnung, f. abecednj řád, pořádek m.

Abctafel, f. Abeceda f. abecedář m.

Abcirkeln, ſ. Abzirkeln.

Abdachung, f. die Schiefe eines Daches, oder Walles, ſklonitoſt, obwyſſenoſt f.

Abdanken, beurlauben die Soldaten, wogſko rozpuſtiti, propuſtiti, mit einigem Schimpfe, ze ſlibu a záwazku propuſtiti, 2) ſein Amt niederlegen, zſložiti z ſebe auřad, zhoſtiti ſe auřadu, 3) einen ſeines Amtes entſetzen, ſhoditi, ſwrcy, zſložiti někoho z auřadu, 4) der Welt abdanken, ſwěta ſe zhoſtiti, ſwětu weyhoſt dáti.

Abdankung, f. Niederlegung eines Amtes, zſloženj auřadu, zhoſſtěnj ſe auřadu n. 2) Abſetzung, ſhozenj, ſwrżenj n. 3) der Soldaten, propuſſtěnj, rozpuſſtěnj n. mit einigem Schimpfe, ze ſlibu a záwazku propuſſtěnj n.

Abdankungsſchein, m. weyhoſt, liſt weyhoſtnj m.

Abdecken, odkrýti, 2) das Vieh, ſtáhnauti, odřjti.

Abdecker, m. ras, bál m.

Abdeckung, f. odkrytj n. 2) des Viehs, ſtáhnutj, odřenj n.

Abdienen, odſlaužiti.

Abdingen, abbrechen, ſlewiti, 2) freyſprechen, oſwoboditi, ſwobodného včiniti.

Abdingung, f. Abbruch, ſlewenj n. 2) Freyſprechung, oſwobozenj n.

Abdiſputiren, odhádati.

Abdonnern, hromowati.

Abdrehen, vkrautiti, vtočiti.
Abdreſchen, das Getraid, wymlátiti, 2) einen abdreſchen, zmlátiti, 3) dieſe Sache iſt abgedroſchen, tato wěc geſt zobecnělá, zobyčegelá.
Abdreſchung, f. des Getraides, wymlácenj n.
Abdreuen, ſ. Abdrohen.
Abdringen, wydřjti, wymocy, wyhrdlowati, wydáwiti, wydrati, wymučiti.
Abdringung, f. wydřenj, wyhrdlowánj n.
Abdrohen, wyhrozyti ſobě něco, pobrůžkami wymocy.
Abdroſſeln, ſ. Erdroſſeln.
Abdruck eines Buchs, m. wytiſknutj, wytlačenj n. 2) eines Geſchoſſes, ſpuſtěnj, 3) der Sohn iſt Abdruck des Vaters, ſyn geſt podoba otcowa, podobnjček otce m. 4) der lezte Abdruck, zdechnutj n.
Abdrucken ein Buch, wytiſknauti, wytlačiti, 2) von etwas herunter, odtlačiti, ztlačiti, 3) ein Gewehr, ſpuſtiti, 4) abdringen einem etwas, mocý wytiſknauti, wymocy, 5) ſterben, zdechnauti.
Abend, m. wečer m. gegen Abend, k wečeru, geſtern Abends, wčera v wečer, es wird Abend, ſſeřj ſe, pozdj ſe, ſmrká, mrkne, připozdjwá ſe, chýlj ſe k wečeru, bey angehendem Abend, před ſamým wečerem, bis zum Abend, až do wečera, 2) der heilige Abend, ſſtědrý wečer m. 3) der Abend, die Gegend des Himmels, západ, gegen Abend liegen, proti západu, k západu, na západ ležeti, 4) es iſt noch nicht aller Tage Abend, newyſſeg, geſſtěs nepřeſkočil, newjš co wečer zlého přinese.
Abendarbeit, f. wečernj djlo n. wečernj práce, f.
Abendbeſuch, m. wečernj nawſſtiwenj n.
Abendbrod, n. ſwačina f.
Abenddämmerung, f. ſaumrak, m. ſmrknutj n. in der Abenddämmerung, w ſaumrak.
Abendeſſen, n. wečeře f.
Abendgaſtmahl, n. hoſtina wečernj f. wečernj hody m.
Abendgebet, n. wečernj modlitba f.
Abendgegend, f. západnj vbel ſwěta m.
Abendglocke f. läuten, klekánj zwoniti,
Abendländer, západnj kraginy f.
Abendländiſch, západnj.
Abendlied, n. zpěw wečernj m.
Abendluft, f. wečernj powětřj n.
Abendluſt, f. wečernj weſelj n.
Abendmahl, n. wečeře f. Abendmahl halten, wečeřeti, 2) Abendmahl des Herrn, wečeře Páně f.
Abendmuſik, f. wečernj hudba f.
Abendopfer, n wečernj obět f.
Abendregen, m. nočnj déſſť m. wečernj prſſka f.
Abendröthe, f. wečernj záře f.
Abends, v wečer, z wečera, na wečer.
Abendſchein, m. ſaumrak m.
Abendſegen, m. wečernj požehnánj n.
Abendſeite, f. ſtrana západnj f.
Abendſonne, f. ſlunce západnj n.
Abendſtern, m. zwjřetnice, nedwědice, wečernj hwězda f.
Abendſtunde, f. Abenddämmerung, wečer m. Abendsſtunden, wečernj hodiny f.
Abendſuppe, f. ſ. Abendmahl.
Abendvölker, m. západnj národowé m.
Abendwärts, k západu, na západ.
Abendwind, m. wjtr západnj m. od západu.
Abendzeit, f. čas wečernj m.
Abendzeitvertreib, m. wečernj chwjle krácenj n. wečernj kratochwjl f.
Abenteuer, n. Zufall, náhoda podiwná, potworná f. potworſtwj n. 2) ſeltſames Geſicht, potwora f. wěc potworná f. odiwa, obluda, obludnoſt, potwornoſt f.
Abenteuerlich, podiwný, potworný, obludný, diwotworný.
Aber, ale, pak.
Aberben, zděditi, ich habe dir noch nicht viel abgeerbt, nezdědil ſem geſſtě mnoho po tobě.
Aberglaube, m. powěra, powěrka f. powěrek, poboněk m.
Abergläubiger, m. powěrečnjk, pobožňkář m.
Abergläubiſch, powěrný, powěrečný, powěrčiwý, powěrau nakwaſſený.

Abergläubiſcher Weiſe, powěrně, powerčiwě, powěrečně.
Aberkennen, vor Gerichte, odſauditi od něčeho, práwem odnjti.
Aberkennung, f. odſauzenj od něčeho, práwem odnitj n.
Abermal, opět, zaſe.
Abermalig, ſ. Wiederholt.
Aberndten, ſ. Abärndten.
Aberwitz, m. ztřeſſtěnj n. ſſlenoſt, f. poſſetiloſt, f. ſmyſlem pominutj n.
Aberwitzig, ztřeſſtený, ſſlený, roſſetilý, poſſetilec, třeſſtjk m. aberwitzig werden, poſſetiti ſe, ztřeſſtiti ſe, ſmyſlem ſe pominauti.
Aberwitzig, adv. ſſleně, poſſetile, ztřeſſtěně.
Aberwiniger, m. poſſetilec, třeſſtjk m.
Abeſſen, ein Bein, obgjſti, objrati, 2) aufhören zu eſſen, odgjſti, pogjſti.
Abfahren, odgeti, vgeti, 2) die Hacke iſt vom Stiele abgefahren, ſekera ſe z topůrka wyſmekla, 3) abfahren ſ. Sterben.
Abfahrt, f. odgetj, vgetj n. odgezd m.
Abfall, m. von jemanden, oder von etwas, odpadnutj n. 2) der Weinbeeren, rez na wjno m. 3) er kömmt in Abfall, zle padá, hyne, mizj, ſchází, 4) Abfall des Waſſers, zpád wody m.
Abfallen von jemanden oder von etwas, odpadnauti, ſtrhnauti ſe někoho, 2) vom Leibe, ſpadnauti ſe, opadáwati, 3) das Obſt fällt ab, owoce padá, opadáwá, 4) das Waſſer iſt abgefallen, woda opadla, zpadla.
Abfällig werden, ſ. Abfallen.
Abfälliger, m. odpadlec, ſtržek m.
Abfärben, obarwiti, zbarwiti, 2) das Tuch färbt ab, ſukno pauſſtj.
Abfangen, ſchytati, pochytati, er hat dem Nachbar Tauben abgefangen, ſauſedu holuby ſchytal, pochytal, zlapal.
Abfaſſen etwas in Gedanken, pogjti, počjti, w myſl wzýti, wložiti, brátí, w myſli zploditi, 2) etwas ſchriftlich, ſložiti, 3) etwas kurz abfaſſen, zkrátka pogmauti, krátce obſáhnauti, ſewřjti.
Abfaſſung, f. der Gedanken, pogetj, w myſl wzetj n. twořené myſſlenky n. 2) einer Schrift, ſloženj n.
Abfaulen, odhnjti, vhnjti.
Abfäumen, opěniti, 2) abgefäumter Menſch, chytrák, chytrácek m. chytrá liſſka, chytrá ſſelma f. chytřec, zchytralý člowěk, zhyralec m.
Abfechten, wyſſermowati, doſſermowati.
Abfegen, wyměſti, wyčiſtiti.
Abfeger, m. wyměrač m.
Abfegung, f. wyměrání, wyčiſtěnj n
Abfeilen, mit der Feile abnehmen, odpilowati, vpilowati, 2) glatt feilen, opilowati, zpilowati.
Abfeilung, f. odpilowánj, vpilowánj n. 2) Polirung, opilowánj, zpilowánj n.
Abfertigen, odbyti.
Abfertigung, f. odbytj, odbeywánj n. nun hat er ſeine Abfertigung, teď gej odbit.
Abfeſſeln, odkowati.
Abfeuern eine Kanone, wypáliti dělo wyſtřeliti, vdeřiti z děla.
Abfeuerung einer Kanone, f. wypálenj děla, wyſtřeleuj, vdeřenj z děla n
Abficken, wyſſlohati, wyſſwjhati.
Abfinden ſich mit einem, ſhodnauti pohodnauti ſe s někým.
Abfindung, f. ſhodnutj, pohodnutj n
Abfiſchen, vlowiti, vchwátnauti.
Abfiſchung, f. vlowenj, vchwátnutj n
Abfliegen, vletěti, odletěti.
Abfließen, ztecy, dolů tecy, 2) wegfließen, odtecy.
Abfließend, ztekagicý, dolů tekaucý 2) wegfließend, odtekagicý.
Abfließung, f. ztečenj, dolů tečenj n ztok m.
Abflöhen, die Flöhe von jemanden ab baſchen, blechy wyhoniti, wychytat
Abfluß des Waſſers, m. ztok, průtok m 2) nach Abfluße der vier Tage, p těch čtyřech dnech, po wygitj, o plunutj čtyr dnj.
Abfodern einem etwas, wyvpomjnat zvpomjnati někoho, 2) wegrufe odwolati.
Abfoderer, m. zvpominatel, zvpomina
Abfoderung, f. wyvpomjnánj, zvpom nánj n. 2) Wegrufung, odwolán

Ab-

Abfolgen laſſen, wydati.

Abformen, das Modell zu einem Werke machen, wytwořiti, 2) nachmachen, wypodobiti.

Abforſchen, wyſſetřiti, wyſkaumati, wyzpytowati, wyzwěděti něco.

Abforſchung, f. wyſſetřenj, wyſkaumánj, wyzpytowánj, wyzwěděnj, wyzwjdánj n.

Abfreſſen, ozrati, obežrati, ozjrati, 2) einem das Seinige, wyžrati někomu, 3) ſich das Herz mit Sorg abfreſſen, ſrdce ſobě pečliwoſtmi vzrati.

Abfreſſung, f. ozjránj, obežránj n.

Abfrieren, ſehr frieren, vmrznauti, 2) ſich abfrieren, oznobiti ſe, 3) es iſt ihm ein Glied abgefroren, a ud mu vmrzl, zmrzl.

Abfuhr, f. odwezenj, odneſſenj n.

Abführen, odwéſti, odnéſti, 2) mit Pferden, odwezti, 3) durch ein Klistier und Vomitiv abführen, wyčiſtiti ſe ſwrchem y ſpodkem, počiſtiti ſe, 4) das Waſſer abführen, wodu odwáděti, 5) vom rechten Wege abführen, od prawé cesty ſwéſti, z prawé cesty odwéſti.

Abführen, das, Abführung, odwedenj, odwezenj n. 2) durch Arzneymittel, počiſſtěnj n.

Abführend, počiſſtugjcý, počiſſtitedlný.

Abführer, m. odwoditel, odwozytel m.

Abfüttern, abweiden, die Wieſen, zpáſti, popáſti, opáſti, 2) das Vieh, nakrmiti, pokrmiti.

Abfütterung, f. der Wieſen, zpáſánj, popaſenj n. 2) des Viehs, pokrmenj, nakrmenj n.

Abgabe, f. daň f. berně f. poplatek m.

Abgängig, odbytný.

Abgang, m was von einer Sache abgehet, oſtřepky, wymetky, m. a) vom Golde, Silber, Eiſen, Bley, okuge f. odpilek, odſtřižek, oſtružek m. b) vom Holze, odřezek m. 2) an Kräften, vgitj, vcházenj n. 3) an Waaren, odbyt m. 4) Schaden, Verluſt, vgma, ſſkoda f. 5) Abgang der Poſt, odnětj n. odchoz m. 6) in Abgang kommen, zacházeti, pomigeti, tuchnauti, zatuchnauti, votuchnauti, 7) tödtlicher Abgang, ze ſwéta wykročenj, odebránj ſe, wygitj n.

Abgaukeln, wymámiti, wykkepčiti, wylaſſkowati, wyſſaſſkowati.

Abgeben, davon geben, dáwati, 2) einen Brief abgeben, odewzdati, dodati, 3) ſich mit etwas abgeben, objrati ſe něčim, zanášſeti ſe, 4) ſich mit einem abgeben, zacházeti s někým, objrati ſe s někým, 5) gieb dich mit dem Narren nicht ab, neobjreg ſe s tjm bláznem, nech toho blázna, 6) er wird einen guten Kuſtigmacher abgeben, bude hodným ſſprymownjkem, žertownjkem, 7) er giebt einen Boten ab, poſlem geſt, geſt za poſla, 8) das wird einen Lerm abgeben, z toho budo powik'a, to dá powiku.

Abgeben, das, dodánj, odewzdánj n.

Abgeber, m. dodawač, dodawatel, odewzdawatel m.

Abgebildet, wyobrazený, wypodobený, wytwářený.

Abgebiſſen, odřauſaný, odkauſnutý, ykauſnutý.

Abgeblaut, zmodřený.

Abgebrannt, ſpálený, 2) abgebranntes Haus, wyhořený, ſhořený, pohořelý dům, 3) von der Sonne, vpálený, oſmahlý.

Abgebraten, opečený.

Abgebrochen, odlomený, vlomený.

Abgebrühet, opařený, ſpařený.

Abgecirkelt, ſ. Abgezirkelt.

Abgedankt von Soldaten, propuſſtěný, 2) mit einem Schimpf von einem Amt, ſhozený.

Abgedroſchen, wymlácený, 2) abgeprügelt, zmlácený.

Abgedroſſelt, ſ. Erdroſſelt.

Abgedrungen, wydřený, wyhrdlowaný, wydáwený, wymučený.

Abgefallen, odpadlý, ſpadlý, 2) abgefallenes Obſt, padlé, padané owoce, pádel, m.

Abgefallener, odpadlec, wypadlec, ſtržek m.

Abgefaſſet in Gedanken, pogatý w myſl, wzatý, w myſli ſložený, 2) ſchriftlich, ſložený.

Abgefault, ohnilý, vhnilý.

Abgefeilt, odpilowaný, vpilowaný, 2) glatt gemacht, opilowaný, zpilowaný.

Abgefertigt, odbytý.
Abgefleischt, wykuchaný.
Abgefodert, zvpomjnaný, 2) weggerufen, odwolaný.
Abgefressen, ožraný, obežraný.
Abgeführet, odwedený, 2) mit Pferden, odwezený.
Abgefunden, shodnutý, pohodnutý.
Abgegangen durchs Feilen, odpilowaný, a) durchs Reiben, odtřený, b) durchs Schneiden, odřjznutý, 2) ungewöhnlich geworden, zasslý, pominulý, zatuchlý, potuchlý.
Abgegleicht, gleich gemacht, srownaný, wyrownaný, zarownaný, 2) nach dem Linial, zpřjmený.
Abgegossen, von oben, odlitý, vlitý, 2) übergossen, přelitý.
Abgegürtet, odpásaný, rozpásaný.
Abgehandelt, pogednaný, vgednaný.
Abgehauen, vťatý, odťatý, sťatý, sraubený, raubený, abgehauener Kopf, sťatá, sraubená hlawa.
Abgehärtet, ztwrdilý, vtwrdilý, otrlý, otužený.
Abgehen von einem Orte, odgjti, a) vom Wege, sgjti s cesty, wycestiti, b) aus dem Lande, vgjti, vprázdniti, vhnauti, 2) vom Rechte abgehen, opustiti práwo, von seiner Meynung, vpustiti od swého zdánj, 3) von einem Amte abgehen, odewzdati auřad, 4) mit Tode abgehen, ze žiwota wygjti, 5) die Waare geht ab, zbožj se odbýwá, gest odbytné, odcházý, 6) es geht nicht ohne Zank ab, nenj bez swády, nesegde bez swády, 7) das Feuer gehet ab, oheň docházý, 8) weniger werden, vcházeti, 9) es geht wohl ab, dobře se wede, dobře padá, dobře se dařj, 10) er läßt sich an nichts abgehen, na ničem sobě nedá scházeti.
Abgeherzt, zcelowaný.
Abgehetzt, vhnaný, vsstwaný, vřičený, 2) er ist wohl abgehetzt, gest prohnaný, schytralý, wyheyralý, chytrá lisska f. chytráček, chytrák m.
Abgehobelt, wyrownaný, wyhlazený, 2) höflich gemacht, wypitwaný, wycepowaný, wyopálaný.
Abgehungert, wyhladowělý, hladem vmořený, wymořený, zhubeněný.

Abgehuret, skurwený, wykurwený.
Abgekartet, vmluwený, zosnowaný vpletený, spletený.
Abgekehlt, zardussený, vhrdlowaný
Abgekehrt, abgewendet, odwrácený 2) mit dem Besen, vmetený, od metený.
Abgeklaubt, abgenagt, obraný.
Abgekocht, vwařený, dowařený.
Abgekommen, ungewöhnlich, zasslý, zatuchlý, vtuchlý.
Abgekratzt, osskrábaný, odsskrábaný
Abgekrämt, vžraný, vsaužený, vtrápený, ztrápený, hořem zbědowaný
Abgekühlt, wychlazený, ochlazený.
Abgekürzt, vkrácený, skrácený.
Abgeladen, zsložený.
Abgelaufen, vběhlý, zběhnutý, 2) die Uhr ist abgelaufen, hodiny dossly.
Abgeläutert, vsedlý, vstálý, bez kwasný.
Abgelebt, zletilý, letitý, wěkem sesslý lety přebraný.
Abgelegen, wzdálený, oddálený, 2 abgelegener Wein, přelezelé wjno.
Abgelegenheit f. der Oerter, wzdálenost f. podál mjsta gednoho od druhého f.
Abgelegt, zsložený.
Abgeleitet, odwedený, přewedený, 2 Wasser aus dem Fluße, woda stečná, spusstěná, odwedená, wedená přewedená.
Abgelesen, přečtený, 2) abgelesene Blumen, trhané kwjtj, abgelesen Wein, smjtané, podlamowané wino n.
Abgelöset, odwázaný, rozwázaný 2) so angeleimt war, odlaučený oddělený, odchljpený.
Abgemäht, požatý, posečený.
Abgemahlt, wypodobený, wyobrazený, wytwářený, barwami wynessený, wymalowaný.
Abgemartert, vmučený, zmučený.
Abgemattet, vmdlený, zemdlený, vstalý, vnawený.
Abgemergelt, wyzáblý, zhubený, wychřadlý, wykapalý.
Abgemessen, wyměřený.
Abgenagt, vhryznutý, ohryznutý, hlodaný, ohryzený, obežraný.

Ab-

Abgeneigt, nenáchylný, nepřichylný, nenáklonný, nenakloněný.

Abgenommen, cutrissen, odňatý, wzatý, 2) kleiner geworden, zmenssený, zmalený, 3) mager geworden, zchřadlý, wychřadlý.

Abgenützt, durch den Gebrauch, zwžiwaný, zpotřebowaný, 2) abgetragen, otřelý, ossumělý, zetřelý.

Abgeordnet, wyprawený, zřízený, ein abgeordneter Bote, wyprawený posel m.

Abgepflückt, vtrhnutý, abgepflücktes Obst, sčesané owoce n.

Abgeprügelt, zpraný, ztepaný, ztlučený, zbitý, vbitý, ztřískaný.

Abgeputzt, očisstěný, cýděný, wycýděný.

Abgeredt, vmluwený, smluwený.

Abgerichtet, nawedený, wycwičený, navčený, wyučený, obražený.

Abgerieben, otřený, ossaustaný, zetřelý, vtřelý, ostrauhaný.

Abgerissen, odtržený, vtržený, vtrhnutý.

Abgeritten, zgezděný.

Abgerüpft, ossklubaný, orwaný, oberwaný.

Abgesagt, odpowěděný, odepřený, 2) abgesagter Feind, vblawnj nepřjtel, odpowědnj nepřjtel, odpowědnjk m.

Abgesandter, m. wyslanec m.

Abgesandtinn, f. wyslankyně f.

Abgeschabt, odstrauhaný, ostrauhaný, zstrauhaný, odssaustaný, ossaustaný, ein abgeschabter Rock, ossumělý kabát m.

Abgeschaft, zrussený, zkažený.

Abgeschält, olaupaný, oblaupaný.

Abgescharrt, oddrápaný, oddrbaný.

Abgeschäumt, opěněný.

Abgeschickt, odeslaný, poslaný.

Abgeschieden, odlaučený, odpogený, 2) gestorben, s swětem rozlaučený, rozdělený, rozžehnaný.

Abgeschifft, odplawený, odplaulý.

Abgeschirrt, wypřáhnutý, wrpřáhlý.

Abgeschlachtet, zabitý, abgeschlachtetes Vieh, zařezaný, zabitý, poražený dobytek.

Abgeschlagen, von etwas herunter, odražený, sražený, 2) abgeprügelt, otlučený, otřískaný, 3) versagt, odepřený.

Abgeschliffen, obraussený, nabraussený, 2) weggeschliffen, odbraussený, vbraussený.

Abgeschmackt, das keinen guten Geschmack hat, nechutný, znechutnělý, 2) ein abgeschmackter Mensch, nechutný člowěk m.

Abgeschmackt, adv. nechutně.

Abgeschmeichelt, wylauděný, wychlácholený, wylahozený, wylžsaný.

Abgeschmissen, s. Abgeschlagen.

Abgeschnappt, ein abgeschnapptes Schloß, spusstěný zámek m.

Abgeschnitten, ein abgeschnittenes Stück Tuch, vstřžhnutý kus sukna, ein abgeschnittenes Stück Brod, vkrogený kus chleba, ein abgeschnittenes Stück Hylz, vřezaný kus dřewa.

Abgeschoren, oholený, zholený.

Abgeschossen, wystřelený, 2) abgeschossene Farbe, wytáhlá barwa f.

Abgeschreckt, odstrassený, odhrozený, ohromený, vstrassený, přestrassený, vhrozený, poděssený, zděssený.

Abgeschrieben, přepsaný, odepsaný.

Abgeschunden, odřený, sedřený.

Abgeschuppt, s. Abschuppen.

Abgeschwächt, zemdlený, vmdlený, oslabený, oslablý.

Abgeschwärzt, zčerněný, zčernalý, očernělý.

Abgeschwemmt, abgewaschen, obmytý, vmytý, 2) durch das Wasser abgerissen, vplawaný, odplawaný, vplauiý.

Abgeschworen, odpřisáhnutý.

Abgeseelt, bezdussný.

Abgesegelt, odplaulý, odplawaný.

Abgesehen s. Absehen.

Abgesendet, poslaný, sslaný, odeslaný.

Abgesengt, podpálený, opálený.

Abgesetzt von einem Amte, zsazený, shozený, swržený, 2) von der Milch entwöhnt, odstawený, odsazený.

Abgesondert, oddělený, odpogený, odlaučený, 2) abgesonderter Ort, saukromné mjsto, n. saukromj, n.

Abgesotten, obwařený, odwařený, wřegjcý, zwjraný.

Abgespannt, abgespannter Bogen, spusstě-

ſtřený luk, abgeſpannte Pferde, wypřáhnutj, odpřáhnutj koně.
Abgeſpeiſt, odgedlý, pogedlý.
Abgeſpitzt, zřjznutý, zřjzaný.
Abgeſponnen, odpředený, zpředený.
Abgeſprochen, odřeknutý, odepřený.
Abgeſpült, opláknutý, obmytý.
Abgeſtanden, vmrlý, abgeſtandene Fiſch, leklý ryby.
Abgeſtattet, ſ. Abſtatten.
Abgeſteckt, změřený, rozměřený, wytknutý, ein abgeſtecktes Lager, rozměřený ſtanisſté n.
Abgeſtellt, odſazený, zſazený.
Abgeſtochen, ſ. Abſtechen.
Abgeſtohlen, vkradený, krádj wzatý, krádmo wzatý, vchwátnutý.
Abgeſtorben, zemřelý, pomřelý, zmrlý, vmřelý.
Abgeſtoſſen, odſtrčený, dolů ſtrčený, wyſtrčený, ſražený, 2) losgeſtoſſen, odražený, zodrážený.
Abgeſtraft, ztreſtaný, potreſtaný.
Abgeſtreift, odſſaustaný.
Abgeſtriegelt, ſčeſaný, omykaný.
Abg eſtümpft, ztupený.
Abgeſucht, ſebraný, ſhledaný.
Abgeſungen, odzpjwaný.
Abgetanzt, odſkákaný.
Abgethan, vdělaný, vgednaný, wykonaný, zprawený.
Abgetheilt, oddělený.
Abgetragen, abgenützt, obnoſſený, obchodilý, oſſumělý.
Abgetrennt, odpáraný, rozpáraný, rozedřený, 2) von einem abwendig gemacht, odlaučený, odražený.
Abgetreten, eine abgetretene Mauer, rozſtaupená, rozſedlá zed, ſ. 2) überlaſſen, vſtaupený, poſtaupený.
Abgetrieben, odpuzený, odehnaný.
Abgetrocknet, oſuſſený, oſchlý, vſuſſený, vſchlý.
Abgetrunken, von oben, odpitý, vpitý, 2) bis auf die Hefen, až do dna wywážený, wyžraný y s kwaſnicemi.
Abgetheilte Sache, vſaužená, rozſaužená wěc ſ.
Abgewälzt, odwalený, ſwalený.
Abgewaſchen, obmytý, omytý, vmytý, zmrtý.
Abgewendet, odwrácený, odchýlený,
Abgewichen, vhnulý, odchýlený, vchýlený, wyſſinulý.
Abgewieſen, odmrſſtěný, odwržený, oſlyſſený.
Abgewickelt, odwinutý, rozwinutý.
Abgewinnen einem das Geld im Spiele, obehrati někoho, wyhrati na někom penjze.
Abgewirkt, dotkaný.
Abgewiſcht, otřený, ſtjraný, vtřený.
Abgewöhnen, odwykati, odwyknauti, odnavčiti, odvčiti.
Abgewöhnung, ſ. odwyknutj, n. odwyklоſt, ſ. odnavčenj, n. odvčenj, n.
Abgewöhnt, odwyklý, odwyknutý, odnavčený.
Abgewogen, odwážený, zwážený.
Abgeworfen von einem Pferde, ſchozený, ſmetený, ſwržený, ſražený s koně, 2) eine abgeworfene Brücke, potrhaný, pobořený, polámaný moſt m.
Abgezäumet, odvzděný, vzdy zproſtřený.
Abgezahlt, ſplacený, odplacený, zaplacený.
Abgezapft, wytočený, otočený, čepem puſſtěný.
Abgezehlt, wypočtený, wypočjtaný, wyčtený.
Abgezehrt, hubený, wyzáblý, wykapalý, wychřadlý, wyvdlý, wymořený.
Abgezeichnet, nawržený, naſtjněný, wypodobizněný.
Abgezielt, wyměřený, wymezený, wytknutý.
Abgezirkelt, wykrauzený.
Abgezogen, ſtrhnutý, ſtažený, ſtáhnutý, 2) abgezogener Wein, ſtržené wjno, n.
Abgötter, der, modloſlužebnjk, modlář, modly ctitel, m.
Abgötterey, ſ. modloſlužebnoſt, ſ. modlářſtwj, n. modloſlužba, ſ.
Abgötterinn, ſ. modloſlužebnice, modlářka, modly ctitelkyně, ſ.
Abgöttiſch, modlářſký, modloſlužebný.
Abgott, m. modla, ſ. bůžek, m.
Abgraben, odkopati, odhrabati, Waſſer abgraben, wodu odkopati.
Abgrabung, ſ. odkopánj, odhrabánj, n.

Ab-

Abgrämen sich, vzrati se, vsaužiti se, vhnesti se, vtrápiti se, ztrápiti se.

Abgrämen, das, Abgrämung, vzrání, vsaužení, vtrápení, n.

Abgraien, žjti, sekati trávu, die Saat, sežjti.

Abgreifen, odhnésti, die Finger durch harte Arbeit abgreifen, prsty hmotnau pracý odhnesti.

Abgrund, m. propast, hlubina bezedná f.

Abgunſt, f. nepřjzeň, f.

Abgünſtig, nepřjzniwý, nepřjzniwec m.

Abgurgeln, zardusyti.

Abgürten, odpásati, rozpásati.

Abgürtung, f. odpásání, rozpásání, n.

Abguß, m. přelitj, n. b) Abguß im Aerzte, ſtitina mědénná, f. c) im Silber, ſtitina ſtřjbrná, f.

Abhaben, ſ. Anhaben.

Abhacken, vsekati, odsekati, vraubiti, vkálati, vklestiti, odklestiti.

Abhäckeln, ſ. Aushäckeln.

Abhadern einem etwas, wywaditi, wyhádati něco na někom.

Abhalten, zdržeti, zdržowati, 2) einen, zdržeti, odhánětj, odtrhnauti.

Abhalter, m. zdržitel, zdržowatel, m.

Abhandeln eine Sache, gednati, pogednati, 2) abhandeln von einem etwas, wykupčiti, 3) mit einem etwas abhandeln, gednati, rokowati, vgednati, vrokowati.

Abhandlung, gednánj, pogednánj, n. 2) Verabredung, vgednánj, vrokowánj, n.

Abhang, f. Abhanagung eines Orts, obwýſſenoſt, obwýſſnoſt, ſklonitoſt, položitoſt, pod ſe ohnutoſt, f. 2) Abhang von einem andern Dinge, pocházenj, n.

Abhängig, obwýſſný, ſklonitý, položitý, pod ſe hnutý.

Abhärmen ſich, mořiti ſe, zmořiti ſe, wymořiti ſe, vsauziti ſe.

Abhärten ſich, ztwrdnauti, zatwrdnauti, zdrſnatěti, ztwrditi ſe, vtwrditi ſe, otužiti ſe, b) einen oder etwas abhärten, ztwrditi, vtwrditi něco.

Abhärtung, ztwrdnutj, vtwrdnutj, n. otrloſt, f. otužení, n.

Abhaſpeln, ſwigeti, vſwjgeti, vmotati na motowidle.

Abhaſpelung, f. ſwigenj, vwitj, vſwitj na ſwigadle neb motadle, vmotánj, n.

Abhauen, odtjti, vtjti, otjti, ſtjti, vraubiti, ſraubiti, den Kopf abhauen, hlawu ſtjti, ſholiti, ſraubiti, vraubiti, ſrazyti, hrdlo ſrazyti.

Abhauung, f. odtnutj, vtnutj, ſtnutj, otnutj, vraubenj, ſraubenj, n. b) der Aeſte, oklesténj, n.

Abheben, zdwihnauti, pozdwihnauti, odzwihnauti.

Abheilen, vzdrawiti, vléčiti.

Abheilung, f. od. das Abheilen, vzdrawenj, vléčenj, n.

Abheiſchen, ſ. Abfodern.

Abhelfen, dem Uebel, zlé odehnati, zahnati, zlému zamezyti, zabawiti, phágiti, wſtřjc wgjti, 2) abhelfen einer Sache, něčemu spomocy, 3) dem iſt leicht abzuhelfen, tomu geſt lehce k spomožení.

Abhelfen, das, spomoc, f.

Abhelfer, m. spomocnjk, m.

Abherzen, pocelowati, zcelowati, zmilkowati, zljbati.

Abherzen, das, pocelowánj, zcelowánj, zmilkowánj, zljbánj, n.

Abheucheln, einem etwas, wychlácholiti, wylahoditi, wyljſſati, licoměrnoſtj wymocy.

Abhetzen, doſſtwati, 2) ſich abhetzen, vſſtwati, vhnati, vřjtiti, vnawiti ſe, 3) die Hunde auf einen abhetzen, psy na někoho poſſtwati, wyſſtwati.

Abhetzung, f. doſſtwanj, n.

Abhobeln, wyrownati, wyhladiti, 2) einen Menſchen, wypitwati, wycepowati, wyopálati někoho.

Abhobelung, f. wyrownánj, wyhlazenj, n. 2) die Abhoblung eines Menſchen, wypitwánj, wycepowánj, wyopálánj négakého člowěka, n.

Abhold, ungünſtig, nenáwiſtiwý, nenáklonný.

Abholen jemanden, ſtawiti ſe, přigjti pro někoho, 2) einen vor Gericht mit der Wache abholen, někoho před práwo s ſtrážj pohnati, dohnati, 3) etwas abholen, pro něco přigjti, něco ſy odnesti.

Ab-

Abhören, wyslýchati, wyslyſſeti, wyſlechnauti.

Abhörung der Zeugen, wyslechnutj ſwědků, n.

Abhungern, ſ. Aushungern.

Abhufen die Pferde, odkowati, 2) die Hufe abnehmen, kopita, pazaury ſrazyti, odebrati.

Abhüten, ſpáſti, popáſti, paſenjm ſtrážiti, die Wieſe iſt ganz abgehütet, lauka geſt ſpáſlá.

Abhütung, ſ. ſpaſenj, popaſenj, n.

Abhuren ſich, ſkurwiti ſe, wykurwiti ſe, er hat ſich ganz abgehurt, wſſecek ſe kurwenjm zhubil.

Abjagen einen, odehnati, odpuditi, 2) dem Feinde die Beute abjagen, vchwátnauti, vchwáticí nepřjteli kořiſt, 3) das Jagen vollenden, dohoniti, honbu ſkončiti, 4) ſich abjagen, vhnati ſe.

Abjammern ſich, vrmauticí ſe, ſtrážiti ſe zaloſtj, hořem zbědowati, vbědowati ſe.

Abjochen, gha zproſtiti, wypřáhnauti.

Abkämmen, zčeſati, omykat'.

Abkargen, vſkrbiti, vſkaupiti, vſkrowniti.

Abkarten etwas, vmluwiti něco, zoſnowati, vpléſti, zpléſti, vtkati.

Abkaufen, odkaupiti.

Abkäufer, m. odkupitel, m.

Abkaufung, ſ. oder das Abkaufen, odkaupenj, n.

Abkehlen, zardauſyti, zarduſyti, zardauſti, vhrdlowati.

Abkehlen, das, oder Abkehlung, zarduſſenj, vhrdlowánj, n.

Abkehren etwas mit dem Beſen, vmeſti, odmeſti, 2) abwenden, odwrátiti.

Abkehrung ſ. mit dem Beſen, vmetenj, odmetenj, n. 2) Abwendung, odwrácenj, n.

Abkeltern, liſem, čeřenem wytlačiti.

Abkeltern, das, oder Abkelterung, wytlačenj liſem, čeřenem, n.

Abkippen, zřjznauti, odřjznauti z předu, 2) die Schößlinge abkippen, wyſtřelky okleſſtiti.

Abkippen, das, oder die Abkippung, zřjznutj, odřjznutj zpředu, n. 2) der Schößlinge, okleſſtěnj, n.

Abklären, etwas flieſſendes klar und lauter machen, procedití, 2) der Himmel klärt ſich ab, gaſnj ſe, wygaſňuge ſe, wybjrá ſe.

Abklärung, ſ. das Abklären des Himmels, gaſnění, wygaſnění, n. gaſnoſt, ſ.

Abklauben, objrati, obrati.

Abklauben, das, oder Abklaubung, objrání, obrání, n.

Abklauber, m. obirač, obiratel, m.

Abkleiden, ſ. Auskleiden.

Abklettern, ſlezti, dolů lezti.

Abklopfen, oklepati, ſklepati, 2) einen abklopfen, oklaucy.

Abkneipen etwas mit den Nägeln, odſſtjpnauti, vſſtjpnauti, 2) etwas mit der Zange, vſſklubnauti, oſſkubnauti, odſſklubnauti.

Abknüpfen, rozwzliti, rozwázati.

Abknüpfung, ſ. rozwzlenj, rozwázánj, n.

Abkochen, vorher, obwařiti, 2) zwařiti, vwařiti.

Abkochen, das, oder Abkochung, obwařenj, n. 2) zwařenj, vwařenj, n.

Abkömmling, m. ein Nachkomme, potomek, potomnj, m.

Abkommen, von etwas, vom Wege, ſgjti, odchýliti ſe, wyſſinauti, 2) aus der Gewohnheit kommen, oder ungewöhnlich werden, z zwyku wygjti, wycházeti, zagjti, w nezwykloſt přigjti, zatuchnauti, potuchnauti, 3) nicht können, als, ich kann heute nicht abkommen, nemohu ſe dnes odprázdniti, wyprawiti, 4) um des Menſchen abzukommen, bychom ſi toho člowěka zproſtili, bychom he pozbyli, 5) von Kräften kommen churawěti, chřadnauti, ſýlu tratiti, ſcházeti, 6) ſie können untereinander nicht abkommen, nemohau ſ mezy ſebau ſhodnauti, pohodnauti, ſeſnadniti, ſgednati, 7) abſtammen, pocházeti.

Abkommen, das, oder Abkommung, zagitj, n. zaſſloſt, ſ. zatuchloſt, ſ. potuchloſt, ſ. 2) der Kräfte, ſcházenj, n. 3) Vereinbarung oder Vergleich, ſhodnutj, ſeſnadněnj, ſgednánj, n.

Abköppen, ſ. Abkippen.

Abköppung, ſ. Abkippung.

Abkratzen, odſſkrábati, oſſkrábati, zeſſkrábati, oddrbati.

Abkratzen, das, oder Abkratzung, f. odſſkrábánj, oſſkrábánj, zeſſkrábánj, oddrbánj, n.

Abkratzer, m. odſſkrabač, oſſkrabatel, m.

Abkrauen, odrbati, zdrbati, einen im Bade abkrauen, někoho w lázni odrbati.

Abkränken ſich, vbědowati, vtrápiti ſe.

Abkühlen, ochladiti, wychladiti.

Abkümmern ſich, vſtarati ſe, ſtaroſtj vbědowati ſe, péčj ſe vmořiti, vtrápiti.

Abkunft, f. pogitj, n.

Abkündigen, zwěſtowati, oznámiti, prohlášyti, wyhlášyti.

Abkündigen, das, Abkündigung, Ankündigung, f. zwěſtowánj, prohlášſenj, wyhlášſenj, oznámenj, n.

Abkürzen, vkrátiti, zkrátiti.

Abkürzen, das, Abkürzung, f. zkrácenj, vkrácenj, n.

Abladen, zſkládati, zſložiti.

Abladen, das, Abladung, f. zſkládánj, zſloženj, n.

Abladen, m. zſkladač, zſkladatel, m.

Ablager, n. hoſpoda, f. 2) beſonderes Recht, pohoſtinſtwj, n. pohoſtinoſt, f. bey einem Ablager halten, nehmen, býti v někoho pohoſtinu.

Ablang, obdýlný, obdlauhlý, obdlaužený, obdlaužný.

Ablanden, aus dem Haven abfahren, odplawiti ſe od břehu, odtrhnauti, odplauti, od břehu odſaditi.

Ablaß der Sünden, m. odpuſtek, m. odpuſtky, m. 2) des Waſſers, ztok, m. 3) ohne Ablaß, bez přeſtánj, bez přjtržky.

Ablaſſen, von etwas, puſtiti, vpuſtiti, odſtaupiti, von ſeinem Vorhaben, od předſewzetj ſwého vpuſtiti, přeſtati, předſewzetj ſwého zanechati, 2) ablaſſen einen Bogen, ſpuſtiti lučiſtě, 3) einen Brief abſchicken, odeſlati, 4) einen Teich ablaſſen, rybnjk puſtiti.

Ablaſſen, das, oder Ablaſſung, vpuſtěnj, odſtaupenj, n. 2) eines Bogens, ſpuſtěnj, n. 3) eines Briefes, odeſlánj, n. 4) eines Teiches, puſtěnj, n.

Ablauf, m. des Waſſers, zpád, ztok, m. zběhnutj, n. 2) Ablauf der Zeit, vběhnutj, vtečenj, vplynutj času, n.

Ablaufen, hinabfallen, zpadnauti, zběhnauti, 2) die Zeit wird bald ablaufen, čas brzce vběhne, vteče, vplyne, 3) einem den Vortheil ablaufen, někoho obběhnauti, předběhnauti, wjtězſtwj vchopiti, 4) die Sache wird gut ablaufen, ta wěc ſe dobře zdařj, dobře ſe powede, zwede, 5) weglaufen, vtecy, odběhnauti, zběhnauti, vběhnauti, odbjhati, 6) ſich ablaufen, vběhnauti ſe, vběhati ſe.

Ablaufen, das, oder Ablaufung, odbjhánj, odběhnutj, zběhnutj, vběhnutj, vtečenj, n. vtěk, m.

Ableugnen, zapjrati, vpjrati, popjrati, odepřjti, zapřjti.

Ablauren etwas, wyčjhati, 2) dem Feinde die Beute ablauren, polapiti, poſtihnauti nepřjteli kořiſt.

Ablauſen, wſſi wybjrati.

Ablautern, ſ. Abklären.

Ableben, wydniti.

Ablecken, obljzati, wyljzati.

Ablecken, das, Ableckung, obljzánj, wyljzánj, n.

Ablecker, m. oblizač, oblizatel, wylizač, wylizatel, m.

Ablegen, odkládati, odložiti, zſkládati, zſložiti, 2) eine Gewohnheit ablegen, odložiti ſwého obyčege, zanechati ſwé zwyklosti, 3) ein Amt ablegen, zſložiti z ſebe auřad, wzdáti od ſebe auřad, 4) einem ablegen, Unrecht geben, odpjrati, odporowati někomu, 5) ein Kind heimlich ablegen, poroditi tagně, 6) eine Rede ablegen, halten, držeti, činiti řeč.

Ablegen, das, Ablegung, odloženj, zſloženj, n. 2) zanechánj, n. 3) wzdánj n. 4) odpjránj, odporowánj, n. 5) rod tagný, m. 6) drženj, činěnj, n.

Ablehnen, abwenden, odwrátiti, 2) ein Amt von ſich ablehnen, powrhnauti, pomecy auřadem, opomecy, opowrcy auřad, 3) die Schuld von ſich ablehnen, odwrhnauti wi-

winu od sebe, 4) die Streiche im Fechten ablehnen, zmjtati ssermy, zamjtati se proti ssermům, srážeti rány, 5) einen Einwurf ablehnen, zmjtati, srážeti, wywráceti namjtku, 6) abborgen, wypůgčiti.

Ableiben, s. Ableben.

Ableimen, odkljžiti, odklegowati.

Ableiten das Wasser, odwáděti, odwesti, 2) das Wort ableiten, odbjrati, odwáděti slowo.

Ableiten, das, Ableitung, odwáděnj, odwedenj, n. 2) odbjránj, odwáděnj n.

Ablenken, die Pferde, ohybati, obraceti vzdau koně, 2) vom guten Wege ablenken, vchýliti se, odchýliti se z dobré cesty, vhnauti, ssinauti z dobré cesty.

Ablernen, einem etwas, navčiti se něčemu od někoho.

Ablesen, čjsti, čjsti na hlas, čjsti wen, dočjsti, 2) Abpflücken die Blumen, trhati, ssklubati, 3) das Obst, česati, 4) die Weinbeeren, smjtati, plýti, podlamowati.

Ablesen, das, Ablesung, čtenj, na hlas čtenj, wen čtenj, dočtenj, n. 2) trhánj, n. 3) česánj, n. 4) smjtka, f. podlom, m.

Ableser, m. čtenář, m. 2) trhač, m. 3) česač, m. 4) smjtač, podlamowatel, m.

Ableuchten, einem übel, poswjtiti někomu, naložiti s někým zle.

Abliefern, ein Buch, odwesti, 2) das Getraid, odwážeti, 3) Rekruten, odwáděti branné wogáky.

Ablisten, wychytřiti, podwoditi lahodnau řečj, wylichotiti, lichotau wymocy.

Ablocken, odlauditi, odwábiti, wywnaditi.

Ablohnen, odplatiti, odslaužiti se, dáti odměnu.

Ablohnen, das, Ablohnung, odplata, odměna, f.

Ablohner, m. odplátce, odplatitel, odměnitel, m.

Ablöschen, das Licht, shasnauti, 2) das Feuer, den Durst, vhasyti.

Ablösen etwas, so angebunden war, odwázati, rozwázati, b) so angeleimt war, odlaučiti, odděliti, odchlipnauti, 2) ein Glied ablösen, aud odegmauti, 3) die Wache ablösen, střjdati stráž.

Ablügen, odelhati.

Abmachen, etwas untereinander, vgednati, zprawiti, zaprawiti něco mezy sebau, 2) etwas wegthun, odwundati.

Abmähen, das Getraid, sžjti obilj, 2) das Gras, sžjti, ssekati tráwu.

Abmahlen, ein Gemählde, wyobrazyti, wytwářiti, wypodobiti, wynesti barwami, 2) das Getraide abmahlen, semljti, vmljti.

Abmahlen, das, Abmahlung, wyobrazenj, wytwářenj, wypodobenj, wynessenj barwami, n. 2) vmlitj, semlitj, vmlenj, semlenj, n.

Abmahnen, odraditi, odwozowati.

Abmahnen, das, Abmahnung, odrazenj, odwozowánj, odražowánj, n.

Abmarsch, s. Abzug.

Abmarschiren, s. Abziehen.

Abmartern, vmučiti, zmučiti, otrápiti, vtrápiti, ztrápiti, vmořiti trápenjm, 2) einem das Geständniß, wymučiti.

Abmartern, das, vmučenj, zmučenj, otrápenj, otrapa, ztrápenj, vtrápenj, trápenj, mořenj, n.

Abmatten, vmdljti, zemdljti, vnawiti, vstati.

Abmatten, das, Abmattung, vmdlenj, zemdlenj, vnawenj, vstanj, n. vstalost, f.

Abmergeln sich, schřadnauti, wyzabnauti, zhubiti se, wyhubiti, zhubeniti, zamořiti.

Abmergeln, das, wyzáblost, hubenost, wychřadlost, f. zamořenj, n.

Abmerken, vznamenati, porozuměti, wyrozuměti, pozorowati, vrozuměti, seznamenati.

Abmessen, wyměřiti, změřiti, rozměřiti, 2) das Getraid abmessen, odměřiti obilj.

Abmessen, das, Abmessung, wyměřenj, změřenj, rozměřenj, n. 2) odměřenj, n.

Abmoosen, wymechowati, odstrauhati mech, očistiti od mechu.

Abmüden, vmdleti, vstati.

Ab-

Abmüden, das, Abmüdung, vmdlenj, vſtanj, n.
Abmüßigen ſich, vprázdniti ſe.
Abmüßigung, f. vprázdnénj, n.
Abnagen, vhryznauti, vhrýzti, ohryznauti, obhryznauti, ohreyzti, obhreyzti, ohlodati, vžrati, 2) dieß nagt mir das Herz ab, to mně ſrdce huete, zere, vžrá.
Abnahme, f. der Kräfte, vbeywánj, vgitj, ſcházenj, vcházenj ſýly, 2) in Abnahme kommen, ſcházeti, ſegiti.
Abnarren, wybláznitj.
Abnaſchen, zmlſati.
Abnehmen, wegnehmen, odgjmati, vgjmati, odnjti, vbjrati, odebrati, 2) an Kräften, vcházeti, vbýwati, chřadnauti, 3) den Hut, die Karten abnehmen, ſegmauti, ſnjti klobauk, liſtky, 4) der Mond nimmt ab, vbýwá měſýce, měſýc vbeywánj trpj, 5) abnehmen, ſchlieſſen, pohodnauti, ſeznati, ſrozuměti, porozuměti, wyrozuměti, 6) dem Feinde die Beute abnehmen, vchwátnauti, vchwáti, odnjti nepřjteli kořiſt, 7) den Eid abnehmen, přijjmati přiſſahu, 8) abnehmen im Stricken, vgjmati.
Abnehmen, das, Abnehmung, vgjmánj, odgjmánj, odnitj, odebránj, n. 2) ſcházenj, vbeywánj, chřadnutj, n. 3) ſegmutj, ſnitj, n. 4) vbeywánj, n. 5) pohodnutj, ſeznánj, ſrozuměnj, porozuměnj, wyrozuměnj, n. 6) odnitj, n. 7) přigjmánj, n. 8) vgjmánj, n.
Abnähen, proſſiwati, proſſiti.
Abneigen, vhnauti, vkloniti.
Abneigung, f. nenáchylnoſt, nepřichylnoſt, nenáklonnoſt, nenakloněnoſt, f.
Abnöthigen, wynutiti, wymocy.
Abnöthigung, f. wynucenj, wymoženj, n.
Abnuckeln, abnutſcheln, wydurmati.
Abnützen, ſpotřebowati, zužjwati.
Abnützung, f. ſpotřebowánj, zužjwánj n.
Abordnen, wyſýlati, wyſlati, wyprawiti poſelſtwj.
Abordnung, f. wyſýlánj, wyprawenj poſelſtwj, n.
Abpachten, nagjmati, nagmauti, pronagmauti.
Abpachter, m. pronagimatel, pronagimač, pronágemnjk, nagimač, nagimatel, nágemnjk, m.
Abpachtung, f. nagjmánj, pronagjmánj, n.
Abpacken, ſ. Abladen.
Abpaſſen, počjhati, wyčjhati, pokakati.
Abpeitſchen, zmrſkati, zpráſkati.
Abpfählen, wytknauti kůlmi, wyměřiti, wymezyti.
Abpflücken, die Blumen, trhati, 2) das Obſt, zčeſati.
Abpflücken, das, Abpflückung, trhánj, 2) čeſánj, n.
Abpflügen, zpodworati.
Abplagen, vrmautiti, vſužowati, vſanžiti, strápiti, vteyrati ſe.
Abprellen, odrazyti ſe, odſkočiti, odmrſkiti ſe.
Abpreſſen, ſ. Auspreſſen.
Abprügeln, zpráti, ztepati, ztlaucy, zbiti, vbiti, ztřjſkati.
Abpuffen, wybauchati, zbauchati.
Abputzen, wycýditi, očiſtiti.
Abputzen, das, wycýdénj, očiſtěnj, n.
Abquälen, vtrápiti, ztrápiti, otrápiti.
Abquälung, f. vtrápenj, otrapa, ztrápěnj, n.
Abrahmen, zbjrati ſmetanu.
Abrathen, odraditi, odrazowati.
Abrathen, das, odrádénj, odrazowánj, n.
Abrather, m. odraditel, odrádce, m.
Abrauchen, ſ. Ausrauchen.
Abräumen, odkliditi, vkliditi, zklidditi, odſtraniti.
Abraumſchüßel, f. okřin, m. welikú miſa, f.
Abraupen, ſmjtati hauſenky.
Abraupen, das, Abraupung, ſmjtánj hauſenek, f.
Abrechnen, porazyti, ſrazyti, ſtrhnauti, 2) mit einem abrechnen, Rechnung machen, ſpočjtati, počet dělati, počet činiti, kláſti, držeti, 3) etwas mitſammen abrechnen, vgednati něco ſpolu, zaprawiti.
Abrechnen, das, Abrechnung, poráženj, ſráženj, ſtrhnutj, n. 2) ſpočjtánj, n. 3) vgednánj, zaprawenj, n.
Abrechten, wyſauditi.
Abrede, f. ſmlauwa, námluwa, zámluwa,

wa, vmluwa, f. ſmluwenj, n. 2) der Abrede gemäß, dle ſmlauwy, 3) Abrede nehmen, ſmlauwati ſe, ſmluwiti ſe, ſmlauwu včiniti, 4) Abrede halten, w ſmlauwě, k ſmlauwě ſtáti, w ſmlauwu ſe dáti, ſmlauwu držeti, 5) die Abrede brechen, zruſſiti, potrhnauti ſmlauwu, 6) in Abrede ſeyn, láugnen, přjti, zapjrati, ſpjrati.

Abreden, ſmlauwati, ſmluwiti, vmluwiti, 2) einen von etwas abreden, přemluwiti někoho.

Abreiben, zrjrati, vtřjti, otřjti, oſſaustati, 2) den Koth von Schuhen abreiben, oſtrauhati.

Abreiben, das, Abreibung, zrjránj, vtřenj, otřenj, oſſaustánj, n. 2) oſtrauhánj, n.

Abreiſe, f. odchod, odgezd, m. odgitj, odgetj, odebránj ſe, n.

Abreiſen, odgjti, odgeti, odebrati ſe.

Abreiſſen, odtrhnauti, vtrhnauti, 2) die Schuhe abreiſſen, roztrhati, potrhati ſtřewjce, 3) abzeichnen, podobizniti, naſtjniti, ponawrcy, čárau táhnauti.

Abreiſſen, das, Abreiſſung, odtrhánj, odtrhnutj, vtrhnutj, n. 2) roztrhánj, potrhánj, n. 3) podobiznění, naſtjnění, ponawrženj, čárau tažení, n.

Abreiten ein Pferd, ſgezditi koně, 2) wegreiten, vgeti, odgeti.

Abrennen, ſ. Ablaufen.

Abrichten, wycwičiti, wyučiti, obrazyti, 2) anſtiften, naſtrogiti, naweſti.

Abrichten, das, Abrichtung, wycwičenj, wyučenj, obrazenj, n. 2) naſtrogenj, nawedenj, n.

Abrikoſe, f. merunka, f.

Abrikoſenbaum, m. ſtrom merunkowý m.

Abrinden, zlaupati kůru, kůru ſedřjti.

Abrinnen, ztecy.

Abriß, wyobrazenj, podobiznění, naſtjnění, ponawrženj, čárau tažení, n.

Abrollen, ſwaliti, ſkuláleti.

Abruf, m. odwolánj, zpět odtrhnutj, n.

Abrufen, odwolati, zpět odtrhnauti, 2) die Stunden abrufen, wywolárwati hodiny.

Abrühren, die Eyer, mjchati weyce.

Abründen, ſkulatiti, okulatiti, okrauhliti, okrauhlé dělati.

Abrůndung, f. ſkulatění, okulacenj, okrauhlenj, n.

Abrupfen, oſſklubati, orwati, oberwati.

Abrupfen, das, oſſkubánj, oberwánj, orwánj, n.

Abſägen, ořezati, vřezati, třjti pilau.

Abſagbot, m. wypowidatel pokoge neb wálky wyſlaný, wogenſký řečnjk, m.

Abſage, f. odpowědění, odepřenj, odřeknutj, odeřčenj, n.

Abſagen einem etwas, odpowědjti, odepřjti, 2) der Welt, odřeknauti ſe, zhoſtiti ſe ſwěta, ſwětu weyhoſt dáti.

Abſatteln ein Pferd, odſedlati koně.

Abſatteln, das, Abſattlung, odſedlánj, n.

Abſatz, m. Innehaltung, odpočinutj, přeſtánj, n. 2) Abſatz der Rede, částka řeči, f. kus řeči, m. 3) Abſatz am Schuhe, ſpaljček, m. 4) Abſatz in der Gärtnerey, záhon w zahradě, m. 5) ohne Abſatz laufen, bez přeſtánj běžeti, 6) Abſatz der Waare, prodag zbožj, m. prodáwánj zbožj, n. 7) ſtarken Abſatz haben, ſylný odbyt mjti, 8) Abſatzweiſe, po kuſých, na kuſy, na djly, částečně, po částkách.

Abſaufen ſich, přežjrati ſe.

Abſaugen, wyſáti, wyſtřebati, wycucati, 2) abſäugen, odkogiti, odſtawiti od mleka.

Abſaubern, wyčýditi, očiſtiti.

Abſchaben, odſtrauhati, oſtrauhati, zſtrauhati, odſſaustati, oſſaustati.

Abſchabung, f. odſtrauhánj, oſtrauhánj, zſtrauhánj, odſſaustánj, oſſaustánj, n.

Abſchälen, odlaupati, oblaupati, olaupati.

Abſchälung, f. odlaupánj, oblaupánj, olaupánj, n.

Abſchaffen einen, odbyti, wyhoſtiti, 2) eine Gewohnheit, zruſſiti, zkazyti.

Abſchaffen, das, Abſchaffung, odbytj, wyhoſtění, n. 2) zruſſenj, zkažení, n.

Abſcharren, odhrábati.

Abſchattiren, naſtjniti.
Abſchattirung, f. naſtjnénj, n. náſtjn, m.
Abſchäumen, odpěniti, opěniti.
Abſchaum von einem Menſchen m. zloſyn, lotr, mrcha člowěk m. 2) Abſchaum der Natur, ohawa přirozenoſti, f.
Abſcheren die Schafe, oſtřjhati, 2) den Bart, obraditi, oholiti, 3) den Kopf, oholiti.
Abſcheren, das, Abſcherung der Schafe, oſtřjhánj, n. ſtřjž, f. 2) obraděnj, oholenj, n. 3) oholenj, n.
Abſcheiden, odcházeti, vcházeti, odbjrati ſe, 2) von der Welt, odebrati ſe ze ſwěta, wygjti z žiwota, wykročiti ze ſwěta, 3) trennen, odlaučiti, rozlaučiti, na rûzno dělitи, rozpolčiti, odděliti.
Abſcheiden, das, odebránj ſe, n. odchod, odgezd, m. odcházenj, n. 2) Trennung, odlaučenj, rozlaučenj, rozpolčenj, oddělenj, na rûzno dělenj, n.
Abſcheu, m. oſſkliwoſt, ohawnoſt, ohawa, neljboſt, neljbka, ohyzda, mrzkoſt, mrzutoſt, f. 2) vor einem Dinge ein Abſcheu haben, něco w oſſkliwoſti, w ohawnoſti, w mrzkoſti mjti, zoſſkliwiti ſobě něco, 3) zum Abſcheu werden, w oſſkliwoſt wgjti.
Abſcheulich, oſſkliwý, ohyzdný, ohawný, mrzký, mrzutý.
Abſcheulich, adv. abſcheulicher Weiſe, mrzce, oſſkliwě, ohyzdně, ohawně, mrzutě.
Abſcheulichkeit, oſſkliwoſt, ohyzdnoſt, mrzkoſt, ohawnoſt, ohyzda, f.
Abſcheuren, ztřjti, zdrbati, oddrbati.
Abſchichten, obrownati, wyrownati.
Abſchicken, odeſlati.
Abſchicken, das, odeſlánj, n.
Abſchieben, odſtrkati, poſtrčiti, 2) die Schuld von ſich abſchieben, zſložiti z ſebe winnu, od ſe odwrhnauti.
Abſchied, m. Abreiſe, odchod, odgezd, m. odebránj ſe, odgitj, odgetj, odcházenj, n. 2) Abſchied nehmen, rozlaučiti ſe, 3) Abſchied geben einem Soldaten, weyhoſt dáti wogáku, wyhoſtiti, propuſtiti wogáka, 4) der Welt Abſchied geben, zhoſtiti ſe ſwěta, ſwětu weyhoſt dáti, 5) Abſchied aûs dieſer Welt, weyhoſt ſwěta, m. odebránj ſe z tohoto ſwěta, wygitj, wykročenj, rozlaučenj ſe s ſwětem, n. 6) Abſchied nehmen von ſeinem Herrn, odgjti ze ſlužby, ſlužby ſe zproſtiti, zhoſtiti, ze ſlužby ſe wyproſtiti, ſlužbě weyhoſt dáti, 7) der Schule Abſchied geben, s ſſkolau ſe laučiti, rozžehnati, ſſkole weyhoſt dáti, rozweſti ſe s wměnjm, včenj zawrcy, knihami o zemwrcy, 8) ohne Abſchied, bez propuſſtěnj, bez weyhoſtu.
Abſchiedsbeſuch, m. nawſſtiwenj odchodnj, n.
Abſchiedscompliment, n. poklona odchodnj, f.
Abſchiedslied, n. pjſeň odchodnj, f.
Abſchiedsrede, f. řeč odchodnj, f.
Abſchiedsſchmauß, m. hody odchodnj, m.
Abſchießen den Pfeil, wyſtřeliti ſſjp, 2) ein Geſchûß, wyſtřeliti z ſtřelby, 3) den Vogel abſchießen, zſtřeliti ptáka, 4) das Schießen endigen, wyſtřjleti, doſtřjleti, 5) das Waſſer ſchießt ab, woda zpadá, 6) die Farbe ſchießt ab, barwa pauſſtj, měnj ſe, měniwá geſt.
Abſchiffen, odplawati, odplauti, odplawiti ſe.
Abſchiffen, das, Abſchiffung, odplawánj, odplutj, n.
Abſchildern, wypodobizněti, wyobrazyti, wypodobiti, wytwářiti.
Abſchilderung, f. wypodobizněnj, wypodobenj, wyobrazenj, wytwářenj, n.
Abſchinden, odřjti, ſedřjti, zdjrati, ſwlécy z kûže.
Abſchirren die Pferde, odpřáhnauti, wypřáhnauti koně.
Abſchlachten das Vieh, zabigeti, 2) das Rindvieh, poráżeti, zabiti, 3) Lämmer, Schweine, und das Geflügel, zařezati.
Abſchlachtung, f. zabigenj, zabitj, n. 2) poráżenj, n. poráżka, f. 3) zařezánj, n.
Abſchlag der Waare, m. zlehčenj zbožj, n. 2) auf Abſchlag, na poráżku.
Abſchlagen, verſagen, odpowědjti, odpřjti, 2) herunter ſchlagen, odlauc-

cy,

ey, ſrazyti, odrazyti, 3) den Kopf abſchlagen, ſrazyti, ſtjti, ſholiti, ſraubiti s krku, ſkrogiti hlawu, ſrazyti hrdlo, 4) das Schloß abſchlagen, odrazyti zámek, 5) abprügeln, ztlaucy, otlaucy, ztřjſkati, zbiti, ztepati, potepati, zhmožditi, 6) das Waſſer abſchlagen, moč puſtiti, močiti, ſcáti, ſſtjci, pikati, čičati, čurati, 7) wohlfeiler werden, odpadnauti w ceně, lacynĕgi býti, 8) von der Summe abſchlagen, porazyti, ſtrhnauti, vtrhnauti, 9) zurück treiben, odpuditi, odehnati.

Abſchlägig, odpjrawý, 2) abſchlägige Antwort, odepřenj, oſlyſſenj, n. 3) abſchlägige Antwort bekommen, oſlyſſánu, odſtrčenu býti, 4) abſchlägige Antwort geben, odepřjti, oſlyſſeti, odſtrčiti.

Abſchleifen, obrauſyti, vbrauſyti, 2) wegſchleifen, odbrauſyti, vbrauſyti.

Abſchließen, das Schloß, ſpuſtiti zámek, 2) die Thüre abſchließen, zamknauti, zawřjti dwéře, 3) die Rechnung abſchließen, zawřjti počet.

Abſchluß der Rechnung, m. zawřenj počtu, n.

Abſchleppen, odwlĕcy, odwljknauti.

Abſchmauſen, pohodowati, zhodowati, pokwaſyti.

Abſchmeicheln, wylauditi, wychlácholiti, wylahoditi, wyljſati.

Abſchmeißen, ſ. Abſchlagen.

Abſchmelzen, durch Schmelzen losmachen, rozpuſtiti, rozhřjti, přepuſtiti, přehnati, 2) durch Schmelzen abgehen, rozpuſtiti ſe, rozhřjti ſe.

Abſchmelzen, das, Abſchmelzung, rozpuſtĕnj, rozhřitj, přepuſtĕnj, přehnánj, n.

Abſchmieden, losſchmieden, odkowati, 2) das Schmieden endigen, dokowati, wykowati.

Abſchmieren, odmazati, 2) abprügeln, wymazati někomu, někoho zmlátiti, potřjti žilau hřbet někomu.

Abſchnallen, odpjnati, odepnauti.

Abſchnappen, ſpuſtiti, 2) einen, daß er nicht mehr wagt zu reden, polapiti někoho.

Abſchneiden, ein Stück Brod, vkro[ti, 2) ein Stück Tuch, odſtřjhnati, vſtřjhnauti, 3) ein Stück Ho[vřezati, odřezati, 4) die Haa[vſtřjhati, 5) das Getraid, ſſjti, die ſchädlichen Nebenſchößlinge, w[kleſſtiti, 7) die Hofnung abſchn[den, odnjti nadĕgi, 8) die Gelege[heit, den Weg, den Zugang abſchn[den, zabawiti, zahágiti, zamezy[9) die Ehre abſchneiden, vtrhnau[na cti, ze cti laupiti, na cti dor[kati, vrazyti, 10) die Kommun[kation der Armee abſchneiden, ſpog[nj wogſka přetrhnauti, zamezy[

Abſchneiden, das, Abſchneidung, vkr[genj, n, 2) odſtřjhnutj, vſtřjhnut[n. 3) vřezánj, odřezánj, n. 4) ſti[hánj, n. 5) ſſetj, n. žeň, f. 6) w[kleſſtĕnj, n. 7) odnitj, n. 8) zab[wenj, zahágenj, zamezenj, n. [vtrhnutj, laupenj, dotýkánj, vr[ženj, n. 10) přetrhnutj, zamez[nj, n.

Abſchnellen, odmrſſtiti ſe.

Abſchnitt, m. odřezek, odřjzek, m. o[ſtřjžka, f. odřezánj, n. 2) der Red[čáſtka řeči, f. rozwrh řeči, m. [im Verſe, přjhleb, m. přerinalka,

Abſchnittsweiſe, po kuſých, po čáſtkách čáſtečně.

Abſchnitzeln, vřezati, obřezati, zř[zati, vkrágeti.

Abſchöpfen, wywážiti, 2) den Schaum odpěniti.

Abſchöpfen, das, Abſchöpfung, wywáž[nj, n. 2) odpěnĕnj, n.

Abſchöpfer, m. wywažitel, m.

Abſchrapfen, ſ. Abkratzen, 2) abgeſchra[te Saat, ſežaté obilj, n.

Abſchrauben, wytočiti.

Abſchrecken, odſtraſſiti, odhrozyti, [hromiti, vſtraſſiti, přeſtraſſiti, p[děſyti, zděſyti, vděſyti.

Abſchreiben, opſati, přepſati.

Abſchreiben, das, Abſchreibung, opſ[nj, přepſánj, n.

Abſchreiber, m. opiſowatel, přepiſow[tel, m.

Abſchreyen ſich, wykřičeti ſe, 2) etw[abſchreyen, mit Schreyen fodern [křičeti něco.

Abſchreiten, odkročiti, wykročiti.
Abſchrift, ſ. weypis, přjpis, m.
Abſchuppen, den Fiſch, odſtrauhati, oſtrauhati rybu.
Abſchuß des Waſſers, m. ſpád wody, m. praud, m. odplawa, f. 2) des Hügels, pod ſe ohnutoſt, ſklonitoſt, ſkloněnoſt pahrbku, přjkroſt, f.
Abſchüßig, pod ſe hnutý, poklonĕný, ſklonĕný, přjkrý.
Abſchüßiger Ort, m. přjkré mjſto, n.
Abſchütten, odliti, vliti.
Abſchütteln, odtřáſti, otřáſti, ſtřáſti, 2) das Joch abſchütteln, gho ſwrcy, gha znikuauti.
Abſchwächen ſich, oſlabiti, zemdliti, vmdleti ſe.
Abſchwären, zgitřiti ſe, obgitřiti ſe, zhnogiti ſe.
Abſchwärmen ſich, vraulati ſe, zraulati ſe, vtrmáceti ſe.
Abſchwärzen, zčerniti, očerniti.
Abſchwatzen, odlauditi, wyžwachtati, wyſſtěbetati, pěkně wymluwiti.
Abſchweifen, oplakuauti, wyplakuauti, ſplakuauti, 2) vom Wege abſchweifen, wytrhnauti, wyrazyti z ceſty, wyceſtiti.
Abſchwelgen ſich, zmrhati ſe hodokwaſſenjm.
Abſchwemmen, ſmyti, obmyti, oplakuauti, wyplakuauti, ſplakuauti.
Abſchwimmen, odplawati, vplawati, odplauti, vplauti, vplynauti.
Abſchwingen ſich vom Pferde, mrſſtiti ſebau s koně, ſkočiti s koně. 2) den Haber abſchwingen, opálati owes, přewigeti owes.
Abſchwören, odpřiſahnauti ſe, s přjſahau ſe odſwědčiti, s přjſahau odepřjti, zapřjti.
Abſäbeln, zſſawlowati, poſſawlowati.
Abſegeln, odplauti, odplawati.
Abſegeln, das, Abſeglung, odplutj, odplawánj, n.
Abſehen, das Ende, prozřjti ku koncy, prohlédnauti, prohlédati, 2) einem etwas abſehen, ſhlédnauti něco na někom, vzřjti, 3) ich kann nicht abſehen, nemohu tomu porozuměti, ſrozuměti, wyrozuměti, nemohu to prohljdnauti, nemohu s to býti, das iſt darauf abgeſehen, to k tomu zřj, 4) Augenmaaß nehmen, ſezřjti.
Abſehen, das, prozřenj, prohlédnutj, n. 2) ſhlédnutj, vzřenj, n. 3) porozuměnj, ſrozuměnj, wyrozuměnj, n. 4) ſezřenj, n. 5) ſein Abſehen auf einen richten, zřenj na někoho mjti, přikaukati někomu, 6) in dem Abſehen, z toho ohledu, z toho vmyſlu, 7) ſein Abſehen erreichen, dogjti vmyſla ſwého, 8) es hat das Abſehen, to má ten pohled, 9) Abſehen am Geſchoß, muſſka, ſ.
Abſeigen, odcěditi, zcediti.
Abſeigung, ſ. odcezenj, zcezenj, n.
Abſeite, ſ. an einem Gebäude, křjdlo přiſtawenj, n.
Abſeits, abſeitig, po ſtraně, ſtranau.
Abſenden, wyſlati, odeſlati, ſeſlati.
Abſendung, ſ. wyſlánj, odeſlánj, ſeſlánj, n.
Abſengen, opáliti, popáliti.
Abſenken, pohřjžiti, potopiti, vtopiti, 2) einen Weinſtock fortpflanzen, rozwoditi oblauky, kláſti rozwody.
Abſenker, m. eine Rebe, welche fortgepflanzt wird, rozwod, m. hřjženec, m. hřjženice, f. rewj, n.
Abſenkung, ſ. pohřjženj, vtopenj, potopenj, n. 2) Fortpflanzung der Reben, rozwodů kladenj, n.
Abſetzen von einem Amte, zſaditi, odſaditi, ſhoditi, ſwrcy, 2) von der Milch entwöhnen, odſtawiti, 3) den Hut abſetzen, ſnjti klobauk, odkryti hlawu, 4) im Reden abſetzen, přeſtati, pomlčeti, 5) die Waaren abſetzen, odprodati, zprodáwati, prodáwati zbožj, 6) das Geld abſetzen, ſrazyti penĕžnj cenu, vmenſſiti ceny na penĕzých, 7) ohne Abſetzen, bez přeſtánj, bez přjtrže, bez přetržky, bez oddechu.
Abſetzen, das, Abſetzung, zſazenj, zſhozenj, ſwržení, n. 2) odſtawenj, n. 3) ſnitj, odkrytj, n. 4) přeſtánj, pomlčenj, n. 5) prodáwánj, zprodáwánj, odprodáwánj, n. prodeg, m. 5) ſražení, n.
Abſeyn, nepřjtomným býti.
Abſeyn, das, nepřjtomnoſt, ſ.

Abſicht, ſ. zřenj, n. ſhled, ohled, zřetel, vmyſl, m. in dieſer Abſicht, z toho ſhledu, z toho ohledu, z toho zřetele, z toho vmyſla, tjm vmyſlem.

Abſiechen ſich, zchurawěti, zhubeněti, wyhubeněti, wyzábnauti, wychřadnauti, wykapati

Abſieden, owařiti, obwařiti, odwařiti, wywjrati, wywařiti.

Abſiedung, ſ. owařenj, obwařenj, odwařenj, wywařenj, wywjránj, n.

Abſingen, odzpjwati, dozpjwati, wyzpjwati.

Abſingen, das, Abſingung, odzpjwánj, dozpjwánj, wyzpjwánj, n.

Abſitzen vom Pferde, zſlezti zſtaupiti, zſednauti s koně.

Abſonderlich, obzwláſſtně, oddělenně, po různu.

Abſondern, odpogiti, odděliti, odlaučiti, rozděliti, rozlaučiti, na různo děliti.

Abſonderer, m. rozdělitel, m.

Abſonderung, ſ. odpogenj, oddělenj, odlaučenj, rozdělenj, rozlaučenj, n.

Abſpalten, odſſtipnauti, odſſtjpati.

Abſpaltung, ſ. odſſtjpnutj, odſſtjpánj, n.

Abſpannen einen Bogen, ſpuſtiti luk, 2) die Pferde, odpřáhnauti, wypřáhnauti.

Abſpänſtig, odcyzený, odrazený.

Abſpänſtig machen, odcyzyti, odrazyti.

Abſparen dem Munde, přiſkrbniti na ſwém hrdle, vtrhnauti ſwé hubě, ſobě vſtřjdmiti, vſkrowniti, vſkrbiti, vſkaupiti.

Abſpeiſen, aufhören zu eſſen, pogjſti, odgjſti, dogjſti, 2) abſpeiſen, zu eſſen geben, nakrmiti, 3) mit leeren Worten abſpeiſen, kogiti někoho marnau nadégj, držeti lahodnými ſlowy, 4) einen abſpeiſen, kurz abfertigen, odbyti, z prázdna odbyti.

Abſpielen, einem das Geld, odehrati, obehrati někoho, wyhrati na někom penjze.

Abſpinnen, odpřjſti, zpřjſti, 2) etwas unter einander abſpinnen, ſpléſti něco mezy ſebau.

Abſpitzen, zaoſtřiti.

Abſplittern, ſ. Splittern.

Abſprechen einem etwas, odřjcy, odepřjti, 2) gerichtlich abſprechen, od ſauditi.

Abſprengen, odrážeti ſe, 2) mit Pulver abſprengen, rozhoditi, rozmr ſſtiti prachem.

Abſpringen, odſkočiti, vſkočiti, 2) di Saiten ſpringen ab, ſtruny ſe puka gj, 3) der Kalk ſpringet ab, prey ſká ſe wápno, odſkakuge, 4) i Bergwerken abſpringen, důl gede zanechati, opuſtiti, a druhý otc wřjti.

Abſpruch, m. odepřenj, odřeknutj, ode řčenj, n.

Abſpühlen, obmyti, opláknauti, ſplá knauti, 2) unten weg abſpühlen podmyti, opláknauti.

Abſpühlen, odwigeti, odmotati, r klubko motati.

Abſtammen, pogjti, pocházeti, půwo bráti, počátek wzýti.

Abſtammling, m. poſſlý.

Abſtammung, ſ. pogitj, pocházenj, pů wodu branj, n.

Abſtand, m. Ueberlaſſung, vſtaupenj, p ſtaupenj, n. 2) Unterſchied, rozdj m. 3) Entfernung, wzdálj, n. wzd lenoſt, f.

Abſtatten, einem ſeine Schuldigkeit, ſl žiti, dokázati, prowkázati, 2) Da abſtatten, djky wzdáti, 3) Gelůb abſtatten, wyplniti, wykonati ſli 4) einem den letzten Dienſt abſta ten, včiniti, prokázati někomu p ſledni službu, prowoditi někoho hrobu, 5) Bericht abſtatten, dá zprámu, 6) die Schuld abſtatte zaplatiti, 7) Beſuch abſtatten, n wſſtjwenj složiti, wykonati.

Abſtattung, ſ. složenj, dokázánj, pro kázánj, n. 2) wzdánj, n. 3) w plněnj, zdrženj, n. 4) prowodění, průwod, m. včinění, n. 5) dánj, 6) zaplacenj, 7) složenj, wykonánj,

Abſtäuben, oprášſiti.

Abſtäupen, wypráſkati, wymliti, w drbati, wytřjſkati.

Abſtechen, mit Punkten bemerken, w znamenati, 2) das Lager abſteche wytknauti, wyměřiti, rozměři ſtaniſſtě, 3) einen Teich abſteche ſpuſtiti rybnjk. 4) einen Fluß, d

mit

mit er anderswohin laufe, přewesti řeku, 5) übertreffen, wyniknauti nad druhého, ginému předčiti, přewyſſiti, přeſáhnauti, přepanoſſiti, 6) abſtechen einen in dem Ritterſpiel, zbodnauti někoho s koně, ſrazyti, vrkati, 7) einen Trumpf im Spiele abſtechen, zabiti we hře, 8) die Kehle abſtechen, zapichnauti, podřezati, 9) das ſticht ſehr gut ab, to welmi dobře ſtogi, dobře ſe to ſrownáwá, 10) ein Bild abſtechen, wyryti obraz.

Abſtecken, změřiti, rozměřiti, wytknauti, 2) den Puz abſtecken, odpjnati, odepnauti.

Abſtecken, das, Abſteckung, změřenj, rozměřenj, wytknutj, n. 2) odpjnánj, odepnutj, n.

Abſtehen, entfernet ſeyn, wzdálenu býti, 2) ablaſſen von ſeiner Meynung, puſtiti, wpuſtiti, přeſtati, odſtaupiti od ſwého zdánj, 3) die Fiſche ſtehen ab, ryby lekagj, 4) der Wein ſteht ab, wjno zwětrá, 5) der Baum ſteht ab, ſtrom wyſychá.

Abſtehlen, wkrádati, pokráſti, odkrádati, wkráſti, wchwatnauti, poſtjhnauti.

Abſteigen, zſtaupiti, 2) bey einem abſteigen, ſlezti w někoho.

Abſtellen einen, odſaditi, zſaditi, 2) abſchaffen, zkazyti, zruſſiti.

Abſtellen, das, Abſtellung, odſazenj, zſazenj, n. 2) zkazenj, zruſſenj, n.

Abſterben, zemřjti, wmřjti, 2) abgeſtorben Glied, zmrtwělý, mrtwý, wſnulý, zrnulý aud.

Abſterben, das, zemřenj, wmřenj, n.

Abſtillen, odſtawiti.

Abſtimmen, die Saiteninſtrumente, njz ſtroiti, 2) die blaſenden und die Orgel, njz hlaſowati.

Abſtoſſen, herunter ſtoſſen, ſrazyti, doli ſtřeli, 2) vom Lande, odplauti, odplawiti ſe od břehu, odſtřeli, odſaditi, 3) den Ochſen ein Horn abſtoſſen, odrazyti, zodrážeti, 4) das ſtoßt mir das Herz ab, nad tim mné wſedá ſrdce, 5) in der Muſik die Noten abſtoſſen, wyrazyti, wyrážeti.

Abſträben, odcyditi, odčeſati.

Abſtrafen, potreſtati, pokutowati.

Abſtrafen, das, Abſtrafung, potreſtánj, pokutowánj, n.

Abſtreichen etwas vom trockenen, oſſauſtati, 2) von etwas naſſen, ſetřjti, 3) im Maaß was zu viel iſt, ſhánéti, 4) einen abſtreichen, potřjti, natřjti někoho.

Abſtreichen, das, Abſtreichung, oſſauſtánj, n. 2) ſetřenj n. 3) ſhánénj, n. 4) potřenj, natřenj, n.

Abſtreifen, die Haut, odřjti z kůže, zdrážnauti, wylaupiti z kůže, kůži oddělati, 2) das Laub abſtreifen, otrhámati liſtj.

Abſtreifen, das, Abſtreifung, odřenj, z kůže wytáhnutj, kůže oddírání, n. 2) otrhánj, otrhámánj, n.

Abſtreiten einem etwas, odpjrati, odepřjti.

Abſtricken, odwázati, 2) fertig ſtricken, dopléſti, vpléſti.

Abſtrigeln, zčeſati, omykati.

Abſtümmeln, zohawiti, kuſe vděłati.

Abſtümpfen, ſtumpf machen, ztupiti.

Abſtürzen, ſmetati, ſwrcy.

Abſtürzung, ſ. ſmetánj, ſwrženj, n.

Abſtutzen, okleſſtiti, kuſým, kuſatým vděłati.

Abſuchen, ſebrati, ſhledati.

Abſüßen, oſladiti.

Abt, m. Opat, m.

Abtey, ſ. opatſtwj, n.

Abtißinn, ſ. Abatyſſe, ſ.

Abtackeln, zbrog odnjti, z zbroge ſwlécy.

Abtanzen, odſkákati, odkancowati.

Abtauſchen, směniti.

Abtheilen, oddělili, podělili.

Abtheilung, ſ. oddjl, podjl, m. oddělenj, podělenj, n.

Abthun, herabthun, ſwundati, 2) abſchaffen, ſhladiti, zruſſiti, zkazyti, 3) etwas untereinander abthun, zprawiti, vgednati něco mezy ſebau, 4) einen Uebelthäter abthun, odprawiti zločince.

Abtrag, m. zpráwa, ſ. bezſſkodj, n. 2) Abtrag der Abgaben oder Gefälle, odwádénj oanj a cel, n. 3) einen Abtrag thun, odſlauziti ſe, nahraditi.

Abtragen das Dach, zbaurati ſtřechu, 2) die Schuld abtragen, odwesti dluh, 3) das Eſſen vom Tiſche, odnesti, 4) ein Kleid abtragen, obnoſyti, obchoditi kabát.

Abtragen, das, Abtragung, zbauránj, n. 2) odwedenj, n. 3) odneſſenj, n. 4) obnoſſenj, n.

Abtreiben, odhánĕti, odehnati, odpuditi, 2) die Frucht abtreiben, potratiti plod, 3) das Pferd abtreiben, vhnati koně, 4) das Vieh, pohánĕti dobytek.

Abtreiber, m. odhanitel, zahanitel, odpuditel, m.

Abtreiben, das, Abtreibung, odehnánj, zahnánj, odpuzenj, n. 2) potracenj, n. 3) vhnánj, n. 4) pohánĕnj, n. b) Abtreibungsmittel, wyhánĕgicý proſtředky, m.

Abtrennen, rozpárati, odpárati, rozedřjti, 2) von einem abwendig machen, odlaučiti, odrazyti, odpogiti, rozpogiti.

Abtreten, bey Seite gehen, odſtaupiti, vſtaupiti, 2) überlaſſen, poſtaupiti, vſtaupiti, 3) vom Wagen abtreten, zſtaupiti, 4) bey einem abtreten, ſlezti v něčeho, 5) die Füße abtreten, ochoditi, oſſlapati, ſchoditi, odhneſti ſobě nohy, 6) die Schuhe abtreten, zſſámati, zſſmathati ſtřewjce.

Abtreten, das, Abtretung, odſtaupenj, vſtaupenj, n. 2) poſtaupenj, n. 3) zſtaupenj, n. 4) ſlezenj, n. 5) ochozenj, oſſlapánj, ſchozenj, odhnetĕnj, n. 6) zſſámánj, zſſmatlánj, n.

Abtreufeln, kapati, kanauti, kwápati, krápĕti.

Abtreufeln, das, Abtreuflung, kapánj, kanutj, kwápánj, krápánj, n.

Abtreugen, oſuſſiti, wyſuſſiti.

Abtreugen, das, Abtreugung, oſuſſenj, wyſuſſenj, n.

Abtriefen, ſ. Abtreufeln.

Abtrinken oben weg, odpiti, vpiti, 2) bis auf die Neige, až do dna wywážiti, wyžrati y s kwaſnicemi.

Abtrinken, das, odpitj, vpitj, n. 2) wywáženj, wyžránj, n.

Abtritt, m. odſtaupenj, poodſtaupenj, n. vſtupek, m. 2) ein heimliches Gemach, ſaukromj, saukromné miſto, n. 3) Abtritt zur Nothdurft, záchod, prewýt, ſroň, ſráč, m. 4) Abtritt nehmen, poodſtaupiti, poodgjti.

Abtrocknen, trocken machen, oſuſſiti, 2) trocken werden, oſchnauti, vſchnauti.

Abtrocknen, das, oſuſſenj, vſuſſenj, wyſuſſenj, n. 2) oſchnutj, vſchnutj, n.

Abtropfen, abtröpfeln, ſ. Abtreufeln.

Abtrotzen, wyzdorowati.

Abtrotzung, wyzdorowánj, n.

Abtrünnig werden, odřezati ſe, ſtrhnauti ſe, odtrhnauti ſe, odpadnauti, 2) abtrünnig machen, odweſti, odtrhnauti, odcyzyti, odrazyti.

Abtrünniger, odpadlec, wypadlec, pobĕhlec, probĕhlec, wylupek, ſtržek, mamaluk, m. 2) der des Gegners Parthey zugleich nimmt, přeſtupnjk, přeſtupitel, m.

Abverdienen, wyſlaužiti ſobě něco.

Ab und auf, nahoru a dolů.

Ab und zu gehen, odcházeti, přicházeti.

Abwachen ſich, vmdleti bdĕnjm.

Abwägen, odwážiti, zwážiti.

Abwäger, m. odwažitel, zwážitel, m.

Abwägung, ſ. odwáženj, zwáženj, n.

Abwälzen, odwaliti, ſwaliti.

Abwandlen, die Zeitwörter, kloniti, ſkloňowati ſlowa.

Abwandlung, ſ. ſkloňowatelka, ſ.

Abwarnen, weyſtrahu dáwati, wyſtřjhati, wyſtřjcy.

Abwarten, očekáwati, dočekati, 2) dem Gottesdienſte abwarten, poſluhowati při službě Božj, 3) ſeiner Handthierung abwarten, hledĕti ſwého obchodu, 4) ſein Amt abwarten, ſwůg auřad pilně konati, wésti, řjditi.

Abwärts, dolů.

Abwartung, očekáwánj, dočekánj, n. 2) poſluhowánj, n. 3) hledĕnj, n. 4) konánj, wedenj, řjzenj, n.

Abwaſchen, obmyti, omyti, odmyti, vmyti, ſmyti, ſmeywati, 2) ein Schandfleck abwaſchen, ſhladiti, ſmyti poſſkwrnu.

Abwaſchbecken, vmywadlo, n.

Abwaſchwaſſer, n. ſmywacý woda, ſ.

Abwaſchung, obmytj, omytj, ſmytj, vmytj, vmymánj, ſmeywánj, n.

Abweben, odplésti, splésti.
Abwechseln, proměniti, změniti, 2) die Kleider abwechseln, přeonačiti, změniti ssaty, 3) das Fieber wechselt ab, zymnice se měnj, 4) die Pferde abwechseln, střjdati koně, 5) das Geld abwechseln, proměniti penjze.
Abwechslend, proměnný, proměnitedlný.
Abwechslend, adv. proměnně, proměnitedlně.
Abwechseln, das, Abwechslung, proměněnj, n. proměnnost, proměna, změna, f. 2) přeonačenj, změněnj, n. 3) měněnj, n. 4) střjdánj, n. 5) proměněnj.
Abweg, m. nescestj, odcestj, n. oklika, f. wyhnutj z cesty, n. 2) auf Abwege bringen, přiwesti, vwesti na nescestj, 3) auf Abwege gerathen, na odcestj, nescestj přigjti.
Abwegsam, zcestný.
Abwegs, zcestně.
Abwehen, odfaukati, odfauknauti, odwáti.
Abwehren, zbraňowati, zbrániti, zhágiti, vhágiti, zahágiti, 2) abwehren, das Wasser, zabawiti, zamezyti, wodu zastawiti.
Abwehrung, f. zbraňowánj, zhágenj, zahágenj, vhágenj, n. 2) zbráněnj, zabawenj, zamezenj, n.
Abweichen, f. vhnauti, vchýliti se, odchýliti se, wyssinauti, 2) weich machen, obměkčiti.
Abweichung, vhnutj, vchýlenj, odchýlenj, wyssinutj, n. 2) obměkčenj, n.
Abweiden, spásti, popásti.
Abweidung, f. spásánj, popásánj, n.
Abweinen sich, vplakati, vslzeti se.
Abweisen einen, oslysseti, mit Spotte, odmrsstiti, odwrhnauti někoho.
Abweisung, f. oslyssenj, nedopřenj, 2) odmrsstěnj, odwrženj, n.
Abweissen, objliti, zbjliti, proběliti.
Abweisser, bilič, m.
Abweissung, objlenj, zbjlenj, proběleni, n.
Abwenden, odwrátiti, 2) einen Streich von sich abwenden, zmjtati ránu od sebe.
Abwenden, das, Abwendung, odwrácenj, n. 2) zmjtánj, n.
Abwendig machen, odwrátiti, odrazyti.
Abwerfen, herunter werfen, shoditi, smetati, swrhnauti, sházeti, 2) das Joch abwerfen, gho swrcy, gha zniknauti, 3) Nutzen abwerfen, wynásseti, 4) der Hirsch werft jährlich sein Geweih ab, gelen každoročně swé rohy zskládá.
Abwesend, nepřjtomný.
Abwesenheit, f. nepřjtomnost, f.
Abwetzen, zbřjditi, zbrausyti, zostřiti, naostřiti.
Abwickeln, odwinauti.
Abwickeln, das, Abwicklung, odwinutj, n.
Abwinden, s. Abwickeln.
Abwirken, dotkati.
Abwirthschaften, dohospodařiti.
Abwischen, otřjti, otjrati, vtřjti, vtjrati.
Abwuchern, wylichwiti, lichwau wymocy.
Abwürdigen, pokořiti, snjžiti se.
Abwürgen, vsskrtiti, zasskrtiti.
Abwürgung, f. vsskrcenj, zasskrcenj, n.
Abwürzen, okořeniti, 2) die Rede abwürzen, řeč wyljčiti, wykwetowati.
Abwürzen, das, Abwürzung, okořeněnj, n. 2) wyljčenj, wykwětowánj, n.
Abwüthen, dowztěkati, wywztěkati se.
Abzacken, oklesstiti.
Abzahlen, odpláceti, odplatiti, splatiti.
Abzahlung, f. oplácenj, odplacenj, splácenj, n. odplátka, odplata, f.
Abzanken einem etwas, wywaditi, 2) sich abzanken, nawaditi, wywaditi se.
Abzapfen, den Wein, aus dem Faße, otočiti, wytočiti.
Abzapfung, f. otočenj, wytočenj, n.
Abzaudern, odkauzliti, odčarowati.
Abzausen, oderwati, oberwati, wyrwati, za pačesy wytahati, wypačjsati.
Abzäumen, odvzditi, z vzdy pustiti.
Abzählen, wyčjsti, wypočjsti, wypočjtati, odpočjtati.

Ab-

Abzählung, f. wyčjtánj, wyčtenj, wypočjtánj, odpočjtánj, n.

Abzehren, chřadnauti, zchřadnauti, wyzábnauti, wyprachnauti, wykapati, zhubenéti, wyvdnauti.

Abzehrung, f. ſauchotiny, f. ſauchotj, n. chřadnutj, n. wyzábloſt, wychřadloſt, hubenoſt, wyvdloſt, f.

Abzeichnen, wyznamenati, nawrſy, naſtjniti, wypodobizniti, 2) bezeichnen, poznamenati, naznamenati, wyznamenati.

Abzeichnung, f. wyznamenánj, nawrſenj, naſtjnĕnj, wypodobizněnj, n. 2) poznamenánj, naznamenánj, wyznamenánj, n.

Abzerren, ztrhati, zedrati, poſápati.

Abziehen, weggehen, odtáhnauti, odtrhnauti, odebrati ſe, odchýliti ſe, 2) dem Vieh die Haut abziehen, ztáhnauti, ſwlécy, ſljcti, 3) etwas von der Summe, porazyti, ſrazyti, ſtáhnauti, 4) den Wein abziehen, ſtočiti, ſtrhnauti wjno, 5) Brandwein abziehen, táhnauti kořalku, 6) ein Scheermeſſer abziehen, zbřiditi, 7) den Hut, ſegmauti, ſmeknauti, ſtáhnauti, 8) einen von jemanden abziehen, odtrhnauti, odwesti, 9) die Karten, ſegmauti, 10) die Kleider, ſljknauti, ſljcy, ſwláčeti, ſwlécy.

Abziehen, das, Abziehung, f. odtažení, odtrhnutj, odebránj, n.

Abziehſtube, f. ſwláčebna, zuwadlna, f.

Abzielen, ſměřowati, dieſes zielt darauf ab, to k tomu ſměřuge, zřj.

Abzirkeln, wykrauzíti.

Abzug, m. Abreiſe, f. odchod, m. odgitj, n. 2) der Soldaten, odtažení, odtrhnutj, n. 3) zum Abzuge blaſen, zpět traubiti, 4) Abzug in Rechnungen, ſrážka, porážka, f. 5) Abzug nehmen, odtáhnauti, odtrhnauti, 6) Abzugsgelder, ſrážka, f.

Abzupfen, oſſlubati, odſſlubnauti, vſſlubnauti.

Abzwacken, vchwáriti, vchwatnauti, 2) vom Lohne, vtrhnauti.

Abzwecken, ſ. Abzielen.

Abzwicken, ſ. Abkneipen.

Abzwingen, odnutiti, wynutiti, wymučiti.

Accent, m. das Erheben oder Erniedrigen einer Silbe in der Ausſprache, přizwuk, m. prodrobenj, n. 2) das Zeichen des Accents (´), znamjnko, n. znamenec, m. čárka, f. den Accent auf eine Silbe ſetzen, oder accentiren, znamjnkowati, čárkowati, in der Ausſprache, prodrobowati hlaſu.

Accidentien, f. Einkünfte außer der ordentlichen Beſoldung, přjpadné auplatky, přjpadky, m.

Accis, m. plat, m. clo, n.

Ach! ach!

Achſe, am Wagen, f. wos, m. woſa, f.

Achſel, f. páždj, rámě, rameno, n. auf beyden Achſeln tragen, na obau ramenách noſyti.

Achſelbein, n. kyčelnj koſt, f.

Achſelgeſtank, m. prk, m. ſmrad pod páždj, m.

Achſelküſſen, n. podhlawnice, f.

Achſelträger, m. na obě ſtrany brauſſený.

Acht, Achtung, f. pozor, m. pozorowánj, n. ſſetrnoſt, f. ſſetřenj, n. Achtung geben, pozor mjti, dáti ſſetřiti, pozorowati, in Acht nehmen, hledĕti něčeho, opatrowati něco, wſſjmati ſy, bedliwoſt mjti na něco, aus der Acht laſſen, z myſli puſtiti, newſſjmati, za hřbe založiti, 2) Achtung, ſo viel als Hochachtung, Hochſchätzung, ſſetrnoſt, f. zřetel, m. zřenj, n. eine Achtung gegen jemanden haben ſſetrnoſt k někomu pronáſſeti, mjti zřetel, zřenj mjti k někomu.

Acht, f. Verbannung, kladba, klátba, kletba, f. wypowědĕnj, wyobcowánj, n. einen in die Acht erklären do klátby dáti, wypowědjti z wlaſti, z země wyhnati, wylaučiti.

Acht, oſm, der achte, oſmý, die Zahl, der Achter, oſmička, f.

Achtbar, wážitedlný, mnoho wážn

Achtel, der achte Theil, oſmý djl, m. Achtel Takt, třj oſmičkowý takt,

Acht und achtzig, oſm a oſmdeſ der acht und achtzigſte, oſm a oſ desátý.

desátý, acht und achtzigmal, osm a osmdesátkrát.

Achten, meynen, domnjwati se, za to mjti, držeti, nadáti se, 2) schätzen, halten, wážiti, wssjmati sy, hoch, mnoho sobě wážiti, welice a wysoce sobě wážiti, mnoho na někom zakládati, welikě zřenj k někomu mjti, mehr, wjce a wjce sobě wážiti, wětssj zřenj mjti, wjce patřiti k někomu, wssjmati sobě, geringe, málo sobě wážiti, lehce sobě wážiti, nichts, nic nebažiti, nic sobě newážiti, ani za balátku newážiti, za nic nemjti, za hwizd sobě newážiti, za wěc neyniče mněgssj sobě pokládati, nic nedbati, nic na to nedati, za hřbet položiti.

Achtfach, achtfáltig, osmnássobný, osmerý.

Achtfüßig, osmnohý.

Achthundert, osm set, der achthunderte, osmistý, achthundertmal, osmstýkrát.

Achtjährig, osmiletý.

Achtmal, osmkrát, zum achtmal, po osmkrát.

Achtsam, pozorný, pozorliwý, ssetrný, wssjmawý.

Achtsam, achtsamlich, pozorně, pozorliwě, ssetrně, wssjmawě.

Achtsamkeit, f. pozornost, pozorliwost, ssetrnost, wssjmawost, f.

Achtseitig, osmstranný.

Achtserklärer, m. prowolač, m.

Achtserklärung, f. s. Acht, dazu Lust haben, dychtěti po wypowědenj.

Achtsäulicht, besser achtsäulig, w osmi slaupjch.

Achtspännig, osmspogený.

Achttägig, osmdennj.

Achtung, f. pozor, m. pozornost, ssetrnost, f. 2) Achtung, so viel als Hochachtung, wážnost, ssetrnost, f. zřenj, n. zřetel, m. Achtung gegen einen bezeigen, ssetrnost k někomu prokázeti, zřetel, zřenj k někomu mjti, mjti we wážnosti někoho, nur eine kleine, zřenjčko, n.

Achtzehn, osmnáct, der achtzehnte, osmnáctý, achtzehnmal, osmnáctkrát.

Achtzig, osmdesát, der achtzigste, osmdesátý, achtzigmal, osmdesátkrát, achtzigjährig, osmdesátiletý, osmdesátnjk, m.

Acker, m. pole, n. rolj, dědina, f. neuer Acker, klučina, den Acker bauen, rolj dělati, strogiti.

Ackerarbeit, f. sedlské djlo, woránj, n.

Ackerbau, m. worba, f. zeme dělánj, woránj, strogenj rolj, n. Ackerbau treiben, zemi dělati, pole worati, rolj strogiti.

Ackerfeld, n. worná rolj, f. pole, n.

Ackerfurche, f. rozwor, rozhor, m. brázda, f.

Ackerklette, f. wilde, petržel planá, f.

Ackermist, m. mrwa, f. Acker misten, pole hnogiti.

Ackermünze, f. wilder Poley, kocaurnjk, m. planá máta, f.

Ackern, worati rolj, dědinu, pole zdělati, rozworáwati.

Ackerschrolle, f. hruda, f.

Ackersmann, m. worač, m.

Acten, Schriften, f. spisy, m. in die Acten bringen, w spisy wložiti, wnesti, Acten verfertigen, spisy skládati, Proceßacten, zpráwy, f. gednánj, n.

Actenbehältniß, n. spisowna, spisotelna, spisoschowna, spisů chowárna, f

Adamsapfel, m. Adamowo gablko, n.

Addresse, f. nápis, nadpis, m. napsánj, n.

Addressiren einen Brief an einen, napsati, 2) sich an einen addressiren, hlásyti se k někomu.

Adel, Adelstand, m. wrozenost, f. wrozenj, zemanstwo, ssechticstwo, n. ssechta, f. ssechtstwj, n. vom guten Adel seyn, dobrého rodu neb kmene býti, z wrozeného rodu posslým býti, vom schlechten, niedrigen Adel seyn, z rodu chatrného sprostného, njzkého posslým býti.

Adelich, wrozený, wrozenec, zeman, ssechtic, zeměnin, m. 2) adelichen Geschlechts, z wrozeného, ssechterného rodu, kmene posslý, wrozenec, m.

Adeln, wrozeným činiti, wssechtiti, ssechtiti, ssechtiti, seine Sitten adeln ihn, ctnosti geho ho ssechtj

Adelſtand, m. ſtaw wrozený, zemanſký, m. wrozenoſt, f.
Ader, f. žila, f. 2) Ader laſſen, žilau pauſtěti, 3) Ader ſchlagen, žilu zatiti, 4) Aderlaßbinde, obwazek, wwazek, m. 5) Aderlaßeiſen, Aderlaßſchnepper, puſtadlo, puſtátko, n.
Aderig, žilowitý, žilowatý.
Aderlaß, m. Aderlaſſung, pauſtěnj žilau, n.
Adjunkt, m. připogený, přidaný, m.
Adjutant, m. přiručnj, napomocný, m.
Adler, m. orel, m.
Adlerſtein, m. orličj kámen, m.
Admiral, m. plawnj zbrognoſta, m.
Adventzeit, f. přjchod Páně, m. přjſtj Páně, n.
Aebtiſſinn, f. Abatyſſe, f.
Aecht, prawý, ſprawedliwý.
Aechzen, lkáti, wpěti.
Aederchen, n. žilka, f.
Aeffchen, n. kleiner Affe, m. opička, f. opičátko, n.
Aeffen, nachahmen, wytwářiti, 2) zum Narren haben, k poſměchu mjti, z někoho ſmjſſky, poſměſſky mjti, dělati ſobě.
Aehern, vom Aerz, rudowý, měděnný.
Aehnlich, podobný, faſt ähnlich, napodobný, ſehr ähnlich, přepodobný, podobnjk, podobnjček, m. jemanden ſich ähnlich ſtellen, někomu ſe podobiti, připodobniti, připodobňowati.
Aehnlichen, podobiti, připodobniti.
Aehnlichkeit, f. podobnoſt, podoba, f. podobenſtwj, n.
Aehre, f. klas, m. Aehren bekommen, klas pauſtěti, w klaſe růſti, w klas ſkládati ſe, Aehren löſen, klaſy zbjrati, paběrowati w poli, was Aehren hat, klaſowý, klaſowitý.
Aehrenlöſe, f. zbjránj klaſů, n. zbjrka klaſů, f. paběrowánj po poli, n.
Aehrenlöſer, m. zbirač klaſů, m.
Aelſter, f. straka, f.
Aelſteraug, ſ. Hühneraug.
Aeltern, alt werden, zſtarati, wetſſeti, ſtárnauti, ſtařiti.
Aeltlich, obſtárný, obſtarožný.
Aemſig, adv. bedliwě, pilně, ſnažně.
Aemſig, bedliwý, pilný, ſnažný.
Aemſigkeit, f. bedliwoſt, pilnoſt, ſnažnoſt, f. ſnaženſtwj, n.
Aemtchen, n. wřadek, m.
Aendern, ginačiti, měniti, onačiti.
Aenderung, f. ginačenj, n. změna, f. onačenj, n.
Aengſtigen, ſwjrati, ſaužiti, wlekati, 2) den Feind ängſtigen, lekati nepřjtele.
Aengſtiglich, ängſtlich, teſkliwě, teſkno, ſotně.
Aengſtigung, f. teſknoſt, auzkoſt, teſkliwoſt, ſauženoſt, f. ſauženj, ſwjránj, n.
Aerger, horſſj.
Aerger, adv. hůř, ärger machen, hůř, horſſj wdělati, zhorſſiti.
Aergerlich, pohorſſliwý, pohorſſitedlný.
Aergern, horſſiti, pohorſſiti, zhorſſiti.
Aergerniß, n. horſſenj, pohorſſenj, zhorſſenj, n.
Aermel, m. rukáw, m.
Aermlich, chudobný, chudina, m.
Aeſpe, f. Eſpe.
Aeſtig, wětwowatý, wětwowý.
Aeſtlein, Aeſtchen, n. wětwička, f.
Aetzen, krmiti, pásti.
Aetzung, f. krmě, f. krmenj, n.
Aezen, rýti, wrýti.
Aeugeln, die, očka, n. 2) an einem Gewächs, pupenec, pupen, m.
Aeugeln, očkowati.
Aeußerlich, zewnitřnj.
Aeußerlich, adv. zewnitřně.
Aeußerſt, pokragný, poſledni, in dem äußerſten Unglück ſtecken, w neywětſſjm neſtěſtj wězeti, der äußerſte Theil der Welt, krag ſwěta, m.
Aextlein, n. kleine Axt, ſekyrka, pobigečka, f.
Affe, m. opice, f. wie ein Affe, opičj.
Affekt, m. Leidenſchaft, Gemüthsbewegung, wášeň, náruživoſt, f. in Affekt kommen, zwáſſniti, in Affekt bringen, zwáſſniti, in Affekt ſeyn, we wáſſni býti, wáſſniti, náruživiti.

Affek-

Affektion, f. přjlissnoſt, f. přehnánj, twořenj, n.
Affektiren, přjlissným býti, přehnati nèco, twořiti ſe.
Affektvoll, wáſſniwý, pln wáſſnj.
Affengeſicht, n. opičj podoba, f. ſſeredný gako opice.
Affenliebe, f. opičj láſka, f.
Affennaſe, f. opičj nos, m.
Affenwerk, n. opičj djlo, n.
Affholderbaum, m. dřjn, m.
Affodillenwurzel, f. kopičko králowſkè, n.
Affer, klamawý, křiwý.
Afterbürde, f. Aftergeburt, mázdřička, branička, w kteréž djtè w žiwotè matky obwinuté leżj, f.
Afterdarm, m. konečnjk, m.
Afterglaube, m. powěra, neprawá wjra, f.
Afterkind, n. pohrobek, m. ſyrůbè, n. na ſyrobè narozené djtè, n.
Aftermehl, n. zadnj mauka, f.
Afterrede, f. nářek, m. pomluwa, f.
Afterreden, nařjcy, naříknauti, pomlauwati.
Agley, n. ein Kraut, worličeк, m.
Agrimonien, ein Kraut, řepičeк, ſtarčeк, m.
Agſtein, m. Ágtſtayn, m.
Aha, aha.
Ahle des Schuſters, f. ſſidlo, n.
Ahnden, mſtjti, pomſtiti, wymſtiti, 2) vorherſehen, předznamenati.
Ahndung, f. pomſta, mſtiwoſt, f. mſtěnj, pomſtěnj, wymſtěnj, n. 2) Ahndungen, znamenj, wyznamenánj, předzwjdánj, n. Ahndungen haben, předzwjdati, znamenati, wyznamenati.
Ahnen ſich laſſen, dáti ſobě hádati.
Ahnen, m. die Vorfahren, předkowé, otcowé, m.
Ahnherr, m. praděd, m.
Ahnung, f. hádánj, n.
Ahorn, m. břek, gawor, m.
Ahornen, břekowý, gaworowý.
Aiß, n. wřed, nežit, m. Blutaiß, wřed krwawý, m.
Aiſchen, n. wřjdek, nežjtek, m.
Akley, ein Kraut, ſ. Agley.
Alabaſter, m. Alabaſtr, m. vom Alabaſter, alabaſtrowý.
Alaut, m. Alautwurz, woman, m.
Alantwein, m. womankowé wjno, n.
Alarm, m. pokřik, m. zhůru, Alarm blaſen, zhůru traubiti, ſtrubowati, Alarm machen, pokřik včiniti.
Alaun, m. ledek, kamenec, m. mit Alaun zugerichtet, kamencowý.
Alber, albern, hlaupý, hlupec, hlupoň, m. albern ſeyn, hlaupěti.
Albern, adv. hlaupě.
Albernheit, f. hlaupoſt, f. hlupſtwj, n.
Alchimie, f. čiſtnářſtwo, n.
Alchimiſt, m. čiſtnář, m.
Alchimiſtiſch, čiſtnářſký.
Alet, ſ. Aalet.
Allbereit, giž giž.
Allda, tu, zde, tam.
Alldort, tam, tamto, hyn.
Alle, wſſechen, wſſecken, wſſecek, weſſken, weſſkeren, alle Tage, każdý den, alle fünf Jahre, każdých pět let.
Allebeyde, oba, obadwa, weiblich obè, obědwè.
Allein, ſám, ſamotný, oſamělý, der gern allein iſt, genž rád oſamotě bywá, ſamotu miluge, allein bleiben, oſaměti.
Allein, adv. ſamotně, oſamotě, 2) gediné, toliko.
Allein aber, ale wſſak.
Allemal, wždy, wždycky, pokaždé.
Alle miteinander, oba ſpolu, obapolně.
Allenfalls, w każdém přjpadu, pokudžby.
Allenthalben, onde y onde, wůbec, wſſudy, allenthalben her, odewſſud.
Allerdings, owſſem.
Allererſt, teprw, toliko.
Allerhand, wſſelicos, wſſeliký, wſſeligaký, rozličný, rozmanitý.
Allerhöchſt, neywyšſſj, das allerhöchſte Gut, ſwrchowané, neywyšſſj dobré, der allerhöchſte Gott, neywyšſſj, ſwrchowaný Bůh.
Allerley, wſſeliký, wſſeligaký, rozličný, rozmanitý.
Allermaſſen, ponèwadž.
Allermeiſt, neywjce, obzwláſſtně.
Allernächſt, adv. neybljžegi, neybljž.

Aller-

Allerſeits, wſſudy, z wſſech ſtran, ſpolečně.
Alles, wſſechno, wſſecko.
Alleſammt, wſſickni ſpolu, wſſickni ſpolečně.
Allezeit, wždy, wždycky, každěho čaſu, pokažde.
Allfärbig, wſſebarewný, různé barwy.
Allfanzerey, f. titěrka, darečka, darem nice, f. laſſkowánj, n. ſſibřinek, m. 2) Allfanzereyen treiben, tintěrkowati, darečkowati, laſſkowati, tintěrky prowáděti, dowáděti.
Allgegenwart, f. wſſudybytnoſt, f.
Allgegenwärtig, wſſudybytný, wſſudy přjtomný, der überall gegenwärtig iſt, wſſudybyl, wſſudybud, m.
Allgemach, znenáhla, poznenáhlu, pomalu, polehaučku, zlehka, zlehaučka, pomalaučku.
Allgemein, wſſeobecný, allgemein werden, zobecnětí, zwſſednětí.
Allgemein, adv. wſſeobecně.
Allgewaltig, wſſemohaucý, wſſeho mocný, wſſemocný.
Allhier, tuto, tu, zde, tady.
Alljährlich, každěročnj.
Alljährlich, adv. každěročně.
Allmacht, f. wſſemohaucnoſt, wſſemohutnoſt, f. wſſemohucenſtwj, n.
Allmächtig, wſſemohaucý, wſſemocný, wſſeho mocný, wſſemoha.
Allmählich, ſ. Allgemach.
Allmoſen, f. almužna, f.
Allmoſenbüchſe, f. almužnice, pokladnice, f.
Allmoſenherr, Allmoſenpfleger, m. almužnjk, m.
Allmoſentafel, f. dcka almužnj, f.
Allſachte, welmi zlehka, welmi polehku, zticha, lehaučce, polehaučku, pomalaučce, pomalaučku.
Allſchend, wſſewidaucý, wſſewida, m.
Alltäglich, každěodennj.
Alltäglich, adv. každěodenně.
Alltagskleid, n. každěodennj ſſat, wſſednj ſſat, ſſat na každěn den, m.
Alltagsmantel, m. wſſednj plášť, plášť každěodennj, m.
Allvermögend, wſſemohaucý, wſſeho mocný, wſſemoha, m.
Allvermögenheit, f. wſſemohutnoſt, wſſemohaucnoſt, f.
Allwaltend, wſſim wládnaucý.
Allweiſe, přemaudrý.
Allwiſſend, wſſewědomý, wſſewěda, m.
Allwiſſenheit, f. wſſewědomoſt, wſſewědaucnoſt, f.
Allwege, wždy, pokažde.
Allwo, kde.
Allzu, přjliš, přjliſſně, welmi, náramně, allzubald, welmi, přjliš brzo, allzugroß, welmi, přjliš weliký, hrubý, přeweliký, allzuſehr, welmi, přjliš, hrubě, přes přjliš.
Almanach, m. minuce, f.
Aloe, n. Aloes, n.
Aloeholz, n. ragſké dřewo, n.
Alp, m. můra, f. ſſkřjtek, m.
Alpen, f. Alpengebirg, Alpy, wyſoké hory, f.
Alphabet, n. Abeceda, f.
Alphabetiſch, abecednj, abecedárnj.
Alraun, f. mandragora, f. mužjk, pupenec, m.
Als, da, když, gakž, 2) nach den Vergleichungsſtaffeln, než, nežli, mehr als ich wollte, wjc než ſem chtěl, 3) als, wie zum Beyſpiel, gak, gako, er iſt ſo groß, als er, on geſt tak weliký, gako on, 4) gleichſam, als, rowně, gakož, gakožto.
Alsbald, alſobald, hned, hnedky, hnedičky, brzo, brzy, brzce, brzyčko.
Alsdann, tehdy, alsdann erſt, tu teprw.
Alsob, gakoby.
Alſo, tak, takto, 2) tehdy.
Alſobald, ſ. Alsbald.
Alſter, f. ſtraka, f.
Alt, ſtarý, werchý, alter Mann, člowěk ſtarý, letitý, wěkowitý, ſtaroletý, wěkem ſeſſlý, dlauhowěký, lety přebraný, ſtařec, kmet, ſtaříček, ſtařeček, m. altes Weib, žena ſtará, letitá, wěkowitá, ſtaroletá, wěkem ſeſſlá, dlauhowěká, lety přebraná, ſtařice, ſtařena baba, babka, babice, babička, ſchon etwas alt, obſtaralý, obſtárný, obſtarožný, 2) aus dem Alterthume.

thume, ſtarý, ſtarožitný, ſtaroby-lé, ſtarodawný, ſtaroletý, 3) ſehr alt, ſtařičký, přeſtarý, 4) die Alten, ſtařj, m. 5) alt werden, ſtárnauti, ſtařeti, ſtarati ſe, zſtarati ſe, wětrem ſcházeti, ſtaroſtj ſe ſhrbiti, wetſſeti, zwetſſeti, 6) 20 Jahr alt ſeyn, dwadceti let ſtářj býti, 7) alt ſeyn, ſtarým, wěkowitým, wěkem ſeſſlým býti, 8) alt machen, wetſſeti, ſtaré činiti.

Altane, f. wýkuš, pawlač, pawlá-čka, f.

Altar, m. oltář, m. obětnice, f.

Altardecke, f. přikrywka oltářnj, f. přikrywadlo, n.

Altärchen, Altärlein, n. oltářjk, oltář-jček, m.

Altariſt, m. oltářnjk, m.

Alter, n. überhaupt, ſtářj, n. ſtaroſt, f. wěk, m. er iſt in meinem Alter, geſt w mém wěku, ſtářj, 2) angehendes Alter, mládenectwj, n. 3) mannbares, wěk mužſký, doſſlý, doſpělý, m. doſſloſt, doſpěloſt wěku, f. ſtaroſt doſpělá, f. ſtarý wěk, ſtarý wěk, m. leticoſt, wěkowitoſt, f. 4) das ſpäteſte Alter, ſeſſloſt, f. kmetſtwo, n. 5) das volle weibliche Alter, babinſtwo, n. 6) gleiches Alters, w gednom ſtářj, ſpoluwěký, rownowěký, rownoletý, gednowěký, gednoſtegného wěku, wrſtewnjk, m. 7) von Alters her, od ſtarodáwna, za ſtarodáwna.

Altern, alt werden, ſ. Alt.

Alterthum, n. ſtarý wěk, m. ſtaroby-loſt, ſtarožitnoſt, ſtarožitoſt, ſtaroſtnoſt, ſtarowěkoſt, wetchoſt, f.

Altgläubiger, m. ſtarowěrec, m.

Altgläubiſch, adv. ſtarowěrně.

Altmutter, f. prababa, f.

Altreis, m. weteſſnjk, m.

Altvater, m. praděd, pradědek, m.

Altväteriſch, ſtarodawný, ſtarobylý, ſtarožitný, ſtarowěký, ſtaroletý.

Altväteriſch, adv. po ſtarodáwnu.

Altväterlich, od předků.

Altvetteliſch, babſky, po babſku.

Am, na.

Amarant, m. kwět miloſti, m.

Amarelle, ſ. Obſt, merunka, f. Baum, merunka, f. 2) eine Art Kirſchen, wlaſké, bjlé třeſſně, f.

Amazone, f. ehemalige kriegeriſche Frau, bezceckyně, f.

Ambos, m. nákowadlo, nákowadlj, n. Amboſſtock, ſſpalek na kowadlině, m.

Ambra, f. pjžmo, n.

Ambroſenkraut, n. ſtozrničko, n. neſmrtedlnoſt, f.

Ameiſe, f. mrawenec, brabenec, m.

Ameishaufen, m. mrawenisſtě, brabenisſtě, n. mrawenečnjk, m.

Ameischen, Ameislein, n. mrawenečěk, brabeneček, m.

Amelkorn, n. ein Gewächs, žito, n. rež, m.

Amen, n. ſtaň ſe, wěrně.

Amethiſt, m. Amatyſt, m.

Amme, f. chůwa, chowačka, odchowatelkyně, kogitelkyně, kogná, f.

Ammern, f. wlaſké třeſſně, f.

Ammey, m. černý kmjn, m.

Ampfer, m. ſſtowjk, m.

Amſel, f. kos, m.

Amt, n. auřad, vřad, m. ein Amt verrichten, verwalten, auřad konati, řjditi, wésti, wykonáwati, zprawowati, činiti, ein Amt annehmen, auřad přigjti, ein Amt geben, anvertrauen, auřad někomu dáti, podati, auřad na někoho wzneſti, wložiti, někomu auřad wſtrčiti, na auřad někoho wſaditi, poſaditi, doſaditi, ein Amt erhalten, auřadu doſáhnauti, dogjti, 2) ein beſonderes Gebiet mit ſeinem vorgeſetzten Richter, vředlnjctwj, n. 3) Amt in der Kirche halten, ſlužbu Božj kowati, zpjwati.

Amthaus, n. dům auřadnj, ſaudnj, m. ſaudnice, f.

Amtmann, m. auřednjk, zpráwce, m.

Amtsbot, m. vřadnj poſel, poſylák, poſel z vřadu, m.

Amtsdiener, m. auřadnj ſlužebnjk, m.

Amtsgenoß, Amtsgeſell, m. ſpoluvřadnj, m.

Amtshandel, m. Amtsgeſchäfte, řjzennj, gednánj auřadnj, n.

Amts-

Amtsknecht, m. auřadnj ſluha, pacholek, m.
Amtsſchreiber, m. důchodnj, auřadnj pjſař, m.
An, na.
Anbauen, ein Haus an das andere, přiſtawěti, přiſtawiti, 2) ein Acker anbauen, pole zdělati, změlniti.
Anbefehlen, befehlen, nařjditi, kázati, rozkázati, přikázati, přikazowati, poručeti, 2) empfehlen, rekommendiren, poručiti, poručeti, ſich Gott anempfehlen, Bohu ſe poručiti.
Anbefehlung, f. nařjzenj, poručenj, přikázánj, n. přjkaz, rozkaz, m. 2) Empfehlung, poručenj, poručenj, n.
Anbefohlen, nařjzeno.
Anbeginn, m. wznik, začátek, počátek, m. počátečnoſt, prwotina, f. začetj, početj, n. vom Anbeginn der Welt, od počátku ſwěta.
Anbeißen, nakauſnauti, nahryzti, 2) wie ein Fiſch an die Angel, naſtrčiti ſe.
Anbeißung, f. nakauſnutj, nahryznutj, n.
Anbellen einen, ſſtěkati na někoho, zaſſtěkati na někoho.
Anberaumen, vrčiti, vložiti, wykázati, 2) einem den Tag anberaumen, den někomu položiti, vložiti, vrčiti.
Anberaumung, f. vrčenj, vloženj wykázánj, n.
Anberegt, dotčený, prawený, řečený, připomenutý.
Anbeten, klaněti ſe, modliti ſe k někomu.
Anbeter, m. klanitel, klanič, m.
Anbeterinn, f. klanitelkyně, klanička, f.
Anbetung, f. klanění, modlenj, n.
Anbey, ſpolu, přitom.
Anbetreffen, dotýkati ſe.
Anbieten, obětowati, podati, 2) einem ſeinen Dienſt, ſeine Freundſchaft anerbieten, zakázati ſe někomu ſlužbau, přátelſtwjm, 3) ſich anbieten, etwas zu thun, wwoliti ſe, podwoliti ſe k nějakému ſkutku, 4) ſich zu einer Verrichtung, Arbeit anerbieten, podwoliti, wwoliti ſe k nějaké prácy, k nějakému pořjzenj, požádati, wyžádati ſy nějaké pořjzenj, prácy, 5) ein Kauf, proceniti, zceniti.
Anerbieten, das, Anerbietung, obětowánj, n. 2) zakázánj, n. 3) wwolenj, n. 4) požádánj, wyžádánj, n.
Anbinden, wwázati, přiwázati, nawázati, 2) einen an ſeinem Namenstage, wázati někoho, 3) mit einem, ſwaditi ſe s někým, 4) mit dem Feinde, porýkati ſe.
Anbinder, m. wwazatel, wwazač, nawazač, přiwazač, přiwazatel, m.
Anbindung, f. wwázánj, přiwázánj, nawázánj, n. wwazek, m.
Anbiß, m. nakauſnutj, nahryznutj, n. 2) für die Fiſche, náſtraha, f.
Anblaſen, nadýmati, nadchnauti, nafauknauti, dmychati měchem, rozdýmati, rozfauknauti, rozfaukati, einen, ofauknauti, das Feuer, rozdýmati, rozfaukati, 2) anblaſen den Ton, zapiſknauti, zatraubiti.
Anblaſen, das, Anblaſung, nadýmánj, nafaukánj, rozfaukánj, rozdýmánj, n. 2) der Winde, dutj, ofauknutj, n. 3) göttliches, nadchnutj, n. 4) des Tons, zapiſknutj, n. zapiſk, m.
Anblick, m. wzezřenj, ſpatřenj, pohledění, n. pohled, m. bey dem erſten Anblick, w prwnjm wzezřenj, ſpatřenj, das war ein Anblick, to bylo diwadlo, podjwánj.
Anblicken, wzezřjti, wzhlédnauti, ſpatřiti, pohleděti.
Anblöcken, přiřwati, 2) einen zum Spott, oſſkljbati, oſſkljbnauti ſe na někoho.
Anbohren, nawrtati, 2) přiwrtati.
Anbohren, das, Anbohrung, nawrtánj, n. 2) přiwrtánj, n.
Anbrechen etwas ganzes, nalomiti, načjti, načnauti, 2) anfangen zu faulen, wie das Obſt, nahniti, hniličeti, 3) wie das Fleiſch, žlknauti, 4) wie das Holz, prachnauti, prachniwěti, 5) ſauer werden, wie das Bier, zoctěti, 6) der Tag bricht an, ſwjtá ſe, bey anbrechenden Tag, na wſwjtě, 7) die Nacht bricht an,

noc připadá, noc se dělá, den se nachyluge, mrkne, bey anbrechender Nacht, na noc, s nocý, w smrknutj, Tag, na vswjtě.

Anbrechen, das, ſ. Anbruch.

Anbrennen, napáliti, zapáliti, 2) ein Licht an den andern anbrennen, rozswjtiti swjčku na druhý, 3) anfangen zu brennen, rozpáliti, rozhořeti se, 4) anbrennen, wie das Eſſen, připáliti se, přismudnauti.

Anbrennen, das, Anbrennung, napálenj, zapálenj, n. 2) rozswjcenj, n. 3) rozpálenj, rozhořenj, n. 4) připálenj, přismudnutj, n.

Anbringen, berichten, proneſti, doneſti, předneſti, 2) einen zu einem Dienſte, připrawiti, 3) verheurathen ſeine Tochter, ſnaubiti, wdáti, 4) eine Stelle aus einem Buche, přiwoditi, přiwáděti, wwáděti, położiti, klásti, pokládati, 5) einen Streich oder Hieb anbringen, wrážeti ránu.

Anbringen, das, Anbringung, proneſſenj, doneſſenj, předneſſenj, n. 2) připrawenj, n. 3) ſnaubenj, wdánj, n. 4) přiwádénj, wwáděnj, położenj, kladenj, pokládánj, n. 5) wráženj, n.

Anbringer, m. donoſyč, donaſſitel, přednaſſitel, m.

Anbruch, m. nálomek, wlomek, m. nalomenj, wlomenj, n. 2) Fäulniß, porusſenoſt, prožlukloſt, ſprachloſt, ſ. ſprachnutj, n. 3) Anbruch des Tages, swjtánj, wdněnj. 4) der Nacht, ſmrknutj, n. bey Anbruch des Tages, na wdněnj, na wswjtě.

Anbrüchig, porusſený, prožlukly, ſprachlý, ſtuhlý, žluklý, anbrüchig werden, porusſiti se, žluknauti, tuhnauti, prachnauti, anbrüchig an der Bruſt, na prsech neduživý.

Anbrühen, zewřjti, napařiti, spařiti.

Anbrüllen, přiřwati, zařwati.

Anbrüten, eine Henne zur Anbrut ſetzen, nasaditi slepicy.

Andacht, ſ. pobožnoſt, náboženoſt, zbožnoſt, zbožiloſt, ſ.

Andachtsübung, ſ. cwičenj se w pobožnoſti, n.

Andächteley, ſ. pobožnůstka, ſ.

Andächtig, nábožený, pobožný, zbožný, zbožilý.

Andächtler, m. náboženjček, pobožnjček, swatáček, očenáſſek, m.

Andächtig, adv. pobožně, náboženě, zbožně, zbožile.

Andenken, n. paměť, památka, ſ. pamatowánj, n. ſeligen Andenkens, swaté paměti.

Ander, der andere, druhý, ein anderer, giný.

Andermal, andersmal, gindy, 2) zum zweytenmal, po druhé.

Anders, ginák, ginak, anders machen, zginačiti, přeginačiti, zonačiti.

Anderſeits, odginud, z giné strany.

Anderſtwo, ginde.

Anderſtwodurch, někudy, ginde, ginudy.

Anderſtwoher, zginud, odginud.

Anderſtwohin, ginam, anderswohin ziehen, ginam se stěhowati.

Anderthalb, půl druhý, anderthalb Ellen, půl druhého lokte, anderthalb Tag, půl druhého dne, anderthalb hundert, půl druhého sta, anderthalb Stund, půl druhé hodiny, anderthalb Finger, půl druhého prstu.

Anderwärts, někam ginam, 2) někde ginde.

Andeuten, anzeigen, oznamowati, na rozum dáti, oznámiti, w známoſt wwesti, 2) etwas als eine Vorbedeutung, znamenati, předznamenati, wyznamenati.

Andeuten, das, Andeutung, oznámenj, oznamowánj, w známoſt wwedenj, n. 2) znamenánj, předznamenánj, wyznamenánj, n.

Andeuter, m. oznamowatel, m.

Andeutungsſchein, m. prowkázánj, n.

Andeutungsſchrift, ſ. náwěſſtj, n. liſt oznamugjcý, m.

Andichten, přimyſliti, ſlowy přidati, přičiniti.

Andichten, das, Andichtung, přimyſſlenj, ſlowy přidánj, n.

Andichter, m. přimyſlitel, přidawatel, m.

Andingen, zgednati.

An-

Andonnern, an einen, přihřmiti na někoho.
Andorn, m. ein Kraut, gablečnjk, m.
Andrängen ſich, přiřjtiti, přiwaliti, přihrnauti ſe.
Andringen an einen, dotjrati, dotiſkati, dotlačowati na někoho, tiſknauti, tlačiti, nutkati ſe na někoho, 2) ſich wohin andringen, třjti, wtjrati ſe do nečeho.
Andringen, das, Andringung, dotjránj, dotlačowánj, dotiſknutj, n. 2) třenj, wtjránj, n.
Androhen, přihrožowati, pohrožowati, wyhrožowati.
Androhen, das, Androhung, přihrožowánj, pohrožowánj, wyhrožowánj, n. pohrůžka, f.
Andrücken, přitlačiti, přitiſknauti.
Andrücken, n. přitlačenj, přitiſknutj, n.
Aneinander, na ſebe.
Aneinander bauen, naſtawěti.
Aneinander binden, nawázati, ſwázati.
Aneinander fahren, ſběhnauti w hromadu, ſteknauti w hromadu, na ſebe wgeti.
Aneinander flicken, w hromadu ſplácati.
Aneinander fort, na pořád.
Aneinander fügen, w hromadu ſpogiti, přiſpogiti.
Aneinander gerathen, napadnauti ſe.
Aneinander hangen, ſpolu ſe držeti, w hromadu ſe držeti.
Aneinander henken, nawěſyti.
Aneinander kleben, nalepiti, naljpati.
Aneinander kommen, ſgjti ſe.
Aneinander laufen, nabehnauti.
Aneinander legen, naklásti.
Aneinander liegen, na ſobe ležeti.
Aneinander rennen, na ſebe wrazyti.
Aneinander ſchlagen, w hromadu ſtlaucy.
Aneinander ſtoſſen, w hromadu ſe ſrazyti, 2) gränzen, přiſeděti, dotýkati ſe.
Aneinander ſtoßend, dotčitý, přiſedlý, pomezný.
Anerben, zděditi.
Anerbieten, ſ. Anbieten.
Anerkennen einem etwas, přiſauditi.
Anerſchaffen, přiſtwořený.
Anerwogen, nebo zagiſté.
Anfachelu, přifoſrowati.
Anfahen, ſ. Anfangen.
Anfahren mit dem Schiffe an ein Felſen, zawaditi, vrazyti, vſtrčiti s lodj o ſkálu, 2) an das Land, připlauti, přiſtati, lodj přiſtawiti, připlawiti ſe k břehu, 3) mit dem Wagen, přigeti, 4) einen mit Worten anfahren, okřiknauti někoho, na někoho vhoditi, křikati, zehrati, oſupiti ſe na někoho, obořiti ſe na někoho, opřjti ſe na někoho.
Anfahren, das, Anfahrung, vraženi, vſtrčenj, n. 2) připlutj, připlawenj, přiſtánj, přiſtawenj, n. 3) přigetj, n, 4) okřiknutj, křikánj, zehránj, oſupenj ſe, obořenj ſe, opřenj ſe.
Anfall, Angriff, m. autok, aupad, wpád, pohrom, m. einen Anfall thun, autok, wpád, pohrom včiniti, vdělati, dopadnauti, dem Anfall widerſtehen, odolati, 2) Anfall einer Krankheit, nápad, m. napadnutj, n. er bekömmt einen Anfall von Fieber, napadá ho zymnice.
Anfallen, wpadnauti, připadnauti, dopadnauti, dotřjti, dorazyti, přikwačiti na někoho, 2) einen mit Worten anfallen, dorážeti, dotjrati, dogjžděti na někoho ſlowy.
Anfällig, baufällig, na obořenj, na zbořenj, na vpadnutj, na ſamém obořenj, vpadnutj, 2) eine anfällige Krankheit, nákaziliwá, nákazičiwá, nadchliwá nemoc, f.
Anfang, m. začátek, počátek, m. počátečnoſt, f. začetj, početj, n. Anfang nehmen, začátek, počátek wzýti, bráti, vom Anfang her, od počátku, od začátku, z počátku z prwu, im Anfang, na počátku.
Anfangen, začjti, začjnati, počjti počjnati.
Anfangs, anfänglich, zpočátku, z začátku, zprwu, počátečně, pozprwu, z prwopočátku, prwopočátečně.

An-

Anfangsbuchſtabe, m. začátečnj čtena, prwočtena, f.
Anfangsgründe, m. prwnj začátkowé, m.
Anfänger, m. začínatel, počinatel, m. 2) der erſt anfängt zu lernen, počátečnjk, m.
Anfaſſen, vgmauti, vchopiti, vchwáti, popadnauti.
Anfeinden, prdnauti na někoho.
Anfaulen, nahniti.
Anfarben, nabarwiti.
Anfechten, odporowati, odpjrati, odpor wésti, odbogowati, 2) dieß ficht mich wenig an, málo na to dbám, bážjm, 3) von einer Krankheit, Schwermuth, Unwillen, Sorgen u. d. gl. angefochten werden, pokaussjnu býti, 4) das Frauenzimmer ficht mich an, ta ženská se mně ljbj, zalibuge, zlibuge, hybá mne, weliká milost se mi wlewá od té osoby.
Anfechten, das, Anfechtung, f. odporowánj, odpjránj, odporu wedenj, n. odpor, odbog, m. 2) dbánj, bázenj, n. 3) pokussjenj, pokaussenj, n. 4) zaljbenj, zljbenj, hybánj, n.
Anfechter, m. odbognjk, odbůgce, odpornjk, odpůrce, m.
Anfeinden, newražiti, ſočiti, wrčeti na někoho, von einem angefeindet werden, w nepřjzni býti, omrzeti, einen bey jemanden, osočiti, obauzeti.
Anfeinder, m. newražitel, newražný, ſok, osočitel, obauzytel, m.
Anfeindung, f. newraženj, ſočenj, wrčenj, n.
Anfeilen, přikowati, vkowati.
Anfeilung, f. přikowánj, vkowánj, n.
Anfeuchten, ſwlažiti, ſmočiti, zawlažiti, das Feld anfeuchten, zwlažowati.
Anfeuchten, das, Anfeuchtung, f. ſwlaženj, zawlaženj, ſmočenj, n.
Anfeuern, anflammen, podpáliti, napáliti, zapáliti, 2) einen zu etwas, podpalowati, podpáliti, podſtjwati, podněcowati, podnjtiti, popauzeti, podnět, podpal dáwati.
Anfeuern, das, Anfeuerung, f. zapálenj, podpálenj, napálenj, n. 2) podſtjwánj, podněcowánj, podnjcenj, popauzenj, n. podnět, m. podpálenj, n. podpal, m.
Anflechten, připletati, přitkati.
Anflehen, pokorně proſyti, žádati.
Anflehung, f. pokorné proſſenj, žádánj, n. pokorná prosba, žádoſt, f.
Anflicken, připláceti, naplácetí.
Anflickung, f. připlácenj, naplácenj, n.
Anfliegen, přiletěti.
Anfliegung, f. přiletěnj, n.
Anflieſſen, přitekati, přitecy.
Anfluß, m. přjtok, m. zwodněnj, n.
Anfodern, ſnažně žádati, vpomjnati.
Anfodern, das, Anfoderung, f. ſnažné žádánj, n. ſnažná žádoſt, f. vpomjnánj, f.
Anfoderer, m. horliwý vpominatel, m.
Anfrage, f. optánj, zeptánj, potázánj, otázánj, n. potaz, m. dotázka, f.
Anfragen, optati ſe, zeptati, otazowati, dotazowati ſe.
Anfrager, m. zeptawač, dotazowatel, m.
Anfreſſen etwas, nažjrati, nakauſnauti, nakauſati, nahryzti, nahlodati, 2) ſich anfreſſen, nažrati, nahltati ſe.
Anfreſſen, das, Anfreſſung, f. nažjránj, nakauſánj, nakauſnutj, nahlodánj, nahryznutj, 2) nažranj, nahltánj, n.
Anfrieren, přimrznauti.
Anfrieren, das, přimrznutj, n.
Anfriſchen, kalt machen, občerſtwiti, 2) aufmuntern, wzbuzowati, powzbuditi, nabádati, popauzeti, pobádati, nabjzeti.
Anfriſchen, das, Anfriſchung, f. občerſtwenj, n. 2) wzbuzenj, nabádánj, popauzenj, nabjzenj, n.
Anfügen, připogiti, přiſpogiti.
Anfügen, das, Anfügung, připogenj, přiſpogenj, n.
Anfühlen, omakati, dotýkati.
Anfühlen, das, Anfühlung, f. omakánj, dotýkánj, n.
Anführen, herzuführen, přiwezti, přiwe-

weſti, 2) lehren, nawesti, 3) ein Beweis aus einem Buche, vwesti, vwoditi, přiwesti, přiwoditi, vwádĕti důwod z nĕgakė knihy, 4) Vorgänger ſeyn, wĕsti, wůdcem býti, 5) betrügen, nawesti, podwesti.

Anführen, das, Anführung, ſ. přiwedenj, n. 2) nawedenj, n. 3) vwodĕnj, vwádĕnj, přiwádĕnj, n. 4) wedenj, n. 5) náwod, podwod, m.

Anführer, Vorgänger, m. wůdce, předchůdce, průwodce, průwodčj, m.

Anfüllen, naplniti, 2) ſich mit Eßen, přeplniti, přecpati ſe, nakláſti břicho gjdlem, 3) die Täuben anfüllen, holuby nadjwati.

Anfüllen, das, Anfüllung, ſ. naplnĕnj, n. 2) přeplnĕnj, nacpánj, n. 3) nadjwánj, n.

Anfurt, ſ. ſtanowiſtě, n. přjwoz, m. přjſtaw, m. ohne Anfurt, kterýž přjwozu nemá.

Angabe, ſ. záwdawek, základ, Božj penjz, m.

Angaffen, lelkowati, zewlowati.

Angaffen, das, lelkowánj, zewlowánj, n. lelky, zewly.

Angeben, melden, vdati, proneſti, 2) zeigen, pokládati, 3) erfinden, wynagjti, 4) eine Arbeit angeben, nařjditi djlo, 5) im Kaufe angeben, darauf geben, zawdati, 6) den Ton in der Muſik, předzpjwati, zazpjwati.

Angeben, das, Angebung, ſ. vdánj, proneſſenj, n. einer Arbeit, nařjzenj, n. eines Autors, kladenj, pokládánj, n. des Tons in der Muſik, předzpjwánj, n. předzpĕw, m. zazpjwánj, n.

Angeber, m. vdawatel, ač, m. Urheber, původ, původce, nástrůgce, m.

Angebind, n. Geſchenk am Namens- od. Geburtstage, wázanj, n. wazba, ſ.

Angebiſſen, nakauſnutý, nahryznutý.

Angeblaſen, nafauknutý, nadýmaný, rozfaukaný, rozdýmaný.

Angeblich, tak řečený, prawený.

Angebohren, přirozený, přiſtawořený.

Angeboten, obĕtowaný, im Kauf, procenĕný.

Angebraunt, napálený, zapálený, w das Eßen, připálený, přiſmudlý.

Angebunden, přiwázaný.

Angedeutet, oznámený.

Angedichtet, přimyſſlený, přidaný.

Angedrohet, pohrozowaný, wyhr zowaný, přihrozowaný.

Angedrückt, přitlačený, přitiſknut

Angeerbt, zdĕděný.

Angefallen, wpadnutý, dopadnut

Angefangen, začatý, počatý.

Angefeindet, oſočený, obauzený.

Angefeuchtet, nawlažený, ſwlažen

Angeflammt, podpálený, zapálen angefeuert, podnjcený, popuzen podpálený.

Angeflickt, připlácený, naplácený.

Angefochten, odporowaný, odpjran von einer Krankheit, pokauſſený.

Angefriſcht, abgekühlt, občerſtwen angereizt, wzbuzený, powzbuzen nabádaný, pobádaný, popuzen

Angefroren, přimrzlý, přimrznut

Angefüget, připogený, přiſpogený.

Angeführet, hergeführet, přiweden gelehret, nawedený, geleitet, w dený, betrogen, nawedený, po wedený.

Angefüllet, naplněný, angefreſſen, př plněný, přecpaný, angefüllte Ta ben, nadjwané holuby.

Angegeben, gemeldet, proneſſený, daný, eine angegebene Arbeit, n řjzené djlo, angegeben im Kauf zawdaný, in der Muſik, předzp waný.

Angegriffen, berührt, vgatý, dotkn tý, popadnutý, vchopený, feind lig angefallen, přikwačený, přip dnutý.

Angegürtet, připáſaný.

Angehalten, zaſtawený.

Angehängt, přiwĕſſený.

Angehaucht, nadchnutý.

Angeheftet, připnutý.

Angehen einen, docházeti, přiſtup wati, přikročiti, 2) betreffen, t kati ſe, dieß geht mich nichts a to ſe mne nic netýče, do toho n nic nenj, 3) anfangen, naſtáwa před ſe gjti, začjnati, der Sonn wird bald angehen, leto giž br

na-

nastane, das Schauspiel geht an, diwadlo se začjná, počjná, před se gde, 4) sich thun lassen, progjti, es wird sich kaum thun lassen, sotwa to progde.

Angehend, počjnagjcý, angehendes Alter, nastáwagjcý stářj.

Angehetzt, posstwaný, dosstwaný, popauzený.

Angehören, patřiti, náležeti, přináležeti, 2) verwandt seyn, spřátelenu býti.

Angehörig, zuständig, patřjcý, náležjcý, přináležjcý, 2) spřátelený.

Angeklagt, obžalowaný.

Angeklammert, sepnutý, sepiatý, zapiatý.

Angekleidet, oblečený, ossacený.

Angeknüpft, přispogený, přiwázaný.

Angekündigt, ohlássený, oznámený.

Angel, f. womit man die Fische fängt, vdice, f. 2) Angel der Bienen, žihadlo, n. osten, m. 3) an einer Thüre, stěžege, f.

Angelangen, přibrati se, dogjti.

Angeld, n. záwdawek, základ, Božj penjz, m.

Angelegen seyn, záležeti, k mysli býti, na péči mjti, sich etwas angelegen seyn lassen, dáti sobě na něcem záležeti, popečowati o něco, dbáti na něco.

Angelegenheit, f. dbalost, péče, f. 2) wichtige Angelegenheit, důležitost, f.

Angelegt, angezogen, oblečený, oděný, 2) an die Brust angelegt, přiložený, přistawený, 3) angelegtes Feuer, wložený oheň, m. 4) angelegtes Geld, vložené penjze, m.

Angelehnt, podepřený, zpodepřený, zpolehnutý.

Angeleimt, přikljžený, přiklegowaný.

Angelikenwurzel, f. Angelika, Angelička, f. sw. ducha kořenj, n.

Angeln, auf die Angel fangen, ryby na vdicy lapati, chytati.

Angeloben, zasljbiti, zaslibowati, sljbiti, zakazowati se, zamlauwati se.

Angelobung, f. slib, m. zámluwa, f. zasljbenj, n. Angelobung sich zu stellen, rukogemstwj, n.

Angelockt, přiwábený, přiwnaděný, přilauzený, přichlácholený, přilákaný.

Angeloffen, naběhlý.

Angelruthe, f. prut na vdicy, m.

Angelschnur, f. wlas, m. nit od vdice, f.

Angemeldet, ohlássený, oznámený.

Angemerkt, aufgezeichnet, naznamenaný, poznamenaný, 2) wahrgenommen, pozorowaný, ssetřený, vznamenaný.

Angemessen, přiměřený, 2) gleich, smjrný.

Angenehm, přjgemný, milostný, vtessený, wděčný.

Angenehm, adv. přjgemně, milostně, vtěssené, wděčně.

Angenommen, přigatý, přigmutý, 2) an Kindesstatt, za syna wzatý, zasljbený, přiwtělený, zwolenec, m.

Angeordnet, angestellt, nařjzený, vstanowený, zgednaný, 2) anbefohlen, poručený, nařjzený.

Angeregt, pohnutý, 2) erwähnt, dotčený, připomenutý.

Angereizt, přiwábený, přilákaný, nawnaděný, nawábený, nalákaný, 2) zum Zorne, popuzený.

Angerührt, dotknutý.

Angesagt, opowěděný.

Angeschlagen, přibitý.

Angeschmiert, namazaný, 2) betrogen, osskrabaný.

Angeschnitten, nařjznutý, nakrogený.

Angeschossen, durch einen Schuß verwundet, nastřelený, postřelený.

Angeschrieben, napsaný, popsaný.

Angesehen, mit den Augen, spatřený, 2) vornehm, slowútný, wznessený, mnohowážný, 3) bey einem angesehen seyn, wzácným býti v někoho, 4) für etwas angesehen seyn, gmjnu, držánu býti za něco, 5) es ist darauf angesehen, k tomu gest schlédnuto, prohlédnuto, wzezřeno, na to se to wztahuge.

Angesessen, der irgendwo seine Güter hat, vsedlý, vsazený.

Angesicht, n. twář, f. obličeg, m.

Angespannt, aufgezogen, napnutý, natažený, napiatý, 2) angespannte Pferde,

Pferde, zapřažené, zapřáhnuté koně.
Angespeit, angespien, popliwaný, popliwnutý.
Angespielt, narážený.
Angespornt, ostnem pobodnutý, pobidnutý.
Angesteckt, von einer Krankheit, nakažený, 2) angezündet, podpálený.
Angestellt, vstanowený.
Angestiftet, nawedený.
Angestrengt, donucený, 2) angestrengte Kräften, wynaložená sýla, f.
Angestrichen, mit Farben, nabarwený, namazaný, barwau potřený, 2) im Gesicht, naličený, ličený.
Angethan, angekleidet, vstrogený, oblečený, 2) angethane Schande, včiněná hanba, f.
Angetragen, obětowaný.
Angetrieben, dohnaný, pohnaný.
Angewachsen, přirostlý.
Angewandt, naložený, wynaložený.
Angewiesen, wykázaný.
Angewöhnen, zwykati, zwyknauti, přiwykati, přiwyknauti, obwykati.
Angewöhnt, přiwyklý, nawyklý.
Angezeigt, okázaný, vkázaný.
Angezogen, oblečený, ossacený, odětý, odjn.
Angezündet, rozswjcený.
Angießen, naliti.
Anglimmen, rozpáliti se.
Angreifen etwas, dotknauti se něčeho, ossmatati něco, něco do rukau wzýti, gewaltsam, popadnauti, vchytiti, vchopiti, vgjti, vgjmati, 2) den Feind, na nepřjtele připadnauti, vderiti, 3) das Werk, ruku k něčemu přiložiti.
Angränzen, mezowati.
Angränzend, pomeznj, mezugjcý se, hraničný.
Angränzung, f. mezowánj, n.
Angriff, m. wo man etwas angreift, rukowět, m. držadlo, vcho, n. 2) Anfall, wpád, m. wpadnutj, n. 3) Angriff thun, přepadati, wpadnauti, wpád, vtok včiniti, vderiti na nepřjtele, vprem doskočiti, doraziti, dotřjti.
Angst, f. auzkost, těžkost, teskność, sauženost, f. saužení, swjránj, n. es ist mjr angst, gest mně auzko, teskno.
Angstgeschrey, n. kwjlenj, n.
Angürten, připásati, das Schwerd angürten, meč připásati, opásati.
Anhaben, ein Kleid, na sobě mjti, 2) einem etwas, něco proti někomu mjti.
Anhäckeln, na vdicy chytati.
Anhängen, f. Anhengen.
Anhänger, m. staupenec, následowniк, přilepek, rynýř, holomek, m.
Anhänglich, následowný.
Anhängig, přidržugjcý se, přilnaucý.
Anhalten, daß einer nicht weiter kann, zadržeti, zastawiti, auf der Gasse anhalten, zdržeti na vlicy, im Arrest, držeti v wězenj, 2) antreiben, přidrzeti někoho k něčemu, 3) den Zügel anhalten, za vzdu podržeti, 4) sich an etwas anhalten, přidržeti se něčeho, 5) um etwas anhalten, vsylowati, nastaupati, mit Ungestimm, naléhati, 6) fortdauern, setrwati, nepřetrhnauti, 7) um ein Dienst anhalten, vsylowati, nastupowati, státi o službu.
Anhalten, das, Anhaltung, f. das Fortdauern, nepřetržení, přidržení, setrwánj, n. 2) Antreibung, přidržení, n. 3) Gesuch, nastupowánj, naléhánj, vsylowánj, n.
Anhaltend, an einander hangend, spolu w hromadě se držjcý, 2) fortwährend, nepřetržený, trwagjcý, setrwagjcý, trwalý.
Anhang, m. Zusatz zu etwas, přilepek, přjwěsek, přjdawek, důstawek, m. 2) Beytritt, přistaupenj, n. 3) Rotte, holomstwo, komonstwo, n.
Anhangen einem, přidržeti se někoho, 2) an etwas kleben, přidržeti se, lnauti, přilnauti.
Anhauch, m. nadchnutj, naduti, n.
Anhauchen, nadchnauti, nadychati.
Anhaucher, m. nadychač, nadychatel, m.
Anhauchung, f. nadchnutj, nadychánj, n.

An-

Anhauen, natnauti, natjnati, natjti.
Anhauung, f. natětj, natjnánj, n.
Anheben, anfangen, začjti, čjti, počjti, započjti.
Anheckeln, f. Anhäckeln.
Anheften etwas, mit Nägeln anmachen, přirazyti, připinati, připnauti, 2) anbinden, přiwázati, připogiti, 3) annähen, přissiti.
Anheften, das, Anheftung, f. přirazenj, připinánj, připnutj, n. 2) přiwázánj, připogenj, n. 3) přissitj, n.
Anheilen, přihogiti.
Anheimfallen, připadnauti, dostati se, die Erbschaft ist ihm anheimgefallen, dědictwj mu připadlo, gemu se dostalo, 2) anheimstellen, poddati se, zanechati wůle, vsudku giného.
Anheischig sich machen, zaslibowati neco někomu, zakazowati, powinowati, podwoliti se.
Anhengen, anhenken, přiwěsyti, zawěsiti, powěsyti, připogiti, 2) einem ein Maul anhengen, někomu hubu zawěsyti.
Anherr, m. praděd, m.
Anhetzen, posstjwati, drážditi, ponaukati, popauzeti, 2) die Hunde, sie posstwati.
Anhetzen, das, Anhetzung, f. posstjwánj, dráždění, ponaukánj, popauzenj, n. 2) posstwánj, n.
Anhetzer, m. posstiwač, přisstiwač, posstiwáček, přisstiwáček, m.
Anhöhe, f. přjwrssj, n. pahrbek, m.
Anhören, poslauchati, poslechnauti, přeslýchati.
Anhören, das, Anhörung, f. poslauchánj, poslechnutj, přeslýchánj, n.
Anhörer, m. posluchač, m.
Anjochen, pod gho dáti.
Anis, m. anýz, m.
Anist, f. Jgt.
Anker, m. kotwice, kotwa, kotew, f.
Anklage, f. žaloba, f. obžalowánj, n. žalowánj, požalowánj, n.
Anklagen, obžalowati.
Ankläger, m. žalobnjk, m.
Anklägerinn, f. žalobnice, f.
Anklammern, w hromadu zapjnati, spjnati, sepnauti.
Ankleben, neut. lepiti, přilnauti, 2) mit Leime, Wachse, přilepiti.
Ankleben, lipawý.
Ankleiben mit Leim, přikljžiti, přikliti, přiklegowati.
Ankleiden, oblecy se, obljkati, oblácetí, odjti, ossatiti se.
Ankleistern, f. Ankleiben.
Anklitschen, vstrčiti, přirazyti, zawaditi.
Anklopfen, zatlaucy, zaklepati.
Anknöpfen, připnauti.
Anknüpfen, připogiti, přiwzliti.
Ankommen an einen Ort, přibrati se, zu Fuß, přigjti, zu Pferde oder im Wagen, přigeti, zu Schiffe, připlauti, 2) die Lust ist ihm angekommen, přissla mu chut, napadla ho chut, zachtělo se mu, 3) es kömmt auf einen Krieg an, přigde, dogde k wálce, na wálku, 4) es kömmt ihm leicht an, dieß zu thun, lehce mu to přigde, madné mu to gest, 5) es ist aufs äußerste angekommen, k posledni potřebě přisslo, k posledku, ku koncy přisslo, 6) übel ankommen, na pluau někomu přigjti, 7) es kömmt darauf an, na to přigde, 8) es kömmt mich die Furcht an, strach na mne přicházý, gde, připadá, hrůza mne obcházý, obstupuge, 9) ankommen, befördert werden, docházeti, dogjti, er ist als Offizier angekommen, dossel auředlnictwa.
Ankommen, das, an einem Orte, zu Fuße, přigitj, n. zu Pferde, přigetj, n. zu Schiffe, připlawenj, n. 2) Beförderung, dogitj, n.
Ankömmling, m. přjchozý, nowopřissý, m.
Ankoppeln, přiwzditi, připřáhnauti, přitáhnauti.
Ankörnen, f. Anlocken.
Ankündigen, ohlásyti, oznámiti, zwěstowati.
Ankündigen, das, Ankündigung, f. ohlássenj, oznámenj, zwěstowánj, n. ohlásska, oznama, f.
Ankündiger, m. oznamitel, oznamowatel, zwěstowatel, m.

Ankunft, f. přjchod, přjchoz, m. přjsstj, přigitj, n. 2) Geburt, Geschlecht, rod, wzchod, m. pogitj, n. von geringer Ankunft, z sspatného, z chatrného, z njzkého rodu posslý.

Anlachen einen, zasmáti se na někoho, vsskrnuti se.

Anlage, f. Steuer und Gaben, daň, f. Anlage machen, pogjmati w počet, 2) zu einem Gebäu, základ, m. 3) zur Musik und andern Künsten und Wissenschaften, způsobnost, důwtipnost, důmyslnost, f. důwtip, m.

Anlanden, připlawiti se, připlauti, mit dem Schiffe, přistati, přistawiti s lodj k přjstawu, k čerpadlu, wehnati lodj do čerpadla.

Anlandung, f. připlawenj, přistánj, přistawenj, n.

Anlangen, přibrati se, přigjti. 2) anlangend, was anlanget, týkagjcý, dotýkagjcý se, was mich anlanget, co se mne týká, tkne, týče, dotýká, dotýče.

Anlaß, m. ponuknutj, n. přjčina, f. náwěsstj, n. Anlaß geben, náwěsstj dáwati, přjčinu, ponuknutj dáti, podati, ponaukati, Anlaß bekommen, ponuknutu býti, Anlaß nehmen, přjčinu bráti.

Anlassen, sich zeigen, vkázati se, dáti se widěti, 2) einem übel anlassen, zle s někým naložiti, nakládati.

Anlauf, m. autok, m. wteknutj, zteknutj, n. vprk, m.

Anlaufen, wpadnauti, ztecy, autok činiti, vprkem doskočiti, dorazyti, 2) an die Mauer mit dem Kopf, naběhnauti, wběhnauti, 3) oft bitten, nabjhati, dobjhati někoho, 4) übel anlaufen, zle sobě naběhnauti, něco sobě vhoniti, vtržiti, 5) vom Roste anlaufen, naběhnauti od rezu, 6) der Wein lauft an, wjno zrosoluge, zocťuge se, 7) die Wange lauft an, twář nabjhá.

Anlegen, die Hand an etwas, přiložiti, přičiniti, položiti, 2) anwenden, nakládati, wynakládati, naložiti, náklad činiti, wésti, 3) die Kleider anlegen, oblecy se, obljkati, obláčeti, odjwati, 4) Feuer anlegen, oheň založiti, wložiti, 5) den Zaum, wložiti, dáti vzdu, 6) die Leiter, řebřjk přiložiti, přistawiti, 7) Geld auf Interessen anlegen, položiti, naložiti, klásti penjze pod aurok, 8) der Staub hat sich darinn angelegt, wložil, vsadil se w tom prach.

Anlegen, das, Anlegung, f. der Hand, přiloženj, přičiněnj, položenj, n. Anwendung, náklad, m. naloženj, n. des Feuers, založenj, wloženj, n. des Geldes, položenj, naloženj, n.

Anlegschloß, n. wysutý zámek, m.

Anlehn, n. půgčka, f.

Anlehnen, podepřjti, zpodepřjti, zpoléhnauti se na něco, opřjti se o něco.

Anleimen, přikljžiti, přikljti, přiklihowati, přiklegowati.

Anleiten, nawáděti, nawesti, přiwesti, ponarazyti.

Anleiter, m. wůdce, woditel, nawaditel, m.

Anleitung, f. nawedenj, n. 1) Anleitung, Anlaß geben, náwěsstj, ponaukánj, přjčinu dáwati, auf eines Anleitung etwas thun, něčjm náwodem něco včiniti.

Anleuchten, oswjtiti, obgasniti.

Anliegen, am Meere, přiležeti, 2) das Kleid liegt glatt an, přiléhá, 3) einen um etwas bitten, naléhati na někoho, 4) die Sorge liegt mir immer an, starost mně wždy přiležj, na mně ležj.

Anliegen, das, hnětliwost, těžkost, f. hnětenj, n. der ein Anliegen hat, hnětliwý, koho něco hněte.

Anloben, versprechen, sljbiti, zasljbiti, 2) empfehlen, pochwáliti, schwáliti.

Anlocken, přiwábiti, přilákati, vlákati, přiwnaditi, přichlácholiti, přilauditi, vlauditi.

Anlockend, přiluzugjcý, přiwnadjcý.

Anlockung, f. přilaudenj, přiwábenj, přiwnaděnj, n. wnada, f.

Anlöten, přikljti.

Anmachen, etwas an etwas, přidělati

při=

přičiniti, připrawiti, 2) Feuer, oheň rozdělati, 3) das Bier, piwo oprawiti, připrawiti.

Anmahnen, napomjnati, 2) anſpornen, nabádati, nabjzeti, pobjzeti, wzbuzowati.

Anmahnen, das, Anmahnung, f. napomjnáni, n. 2) nabádánj, nabjzenj, pobjzenj, wzbuzowánj, n.

Anmahner, m. napominatel, napomináč, nabadač, nabizytel, pobizytel, m.

Anmalen, připodobniti, napodobiziti, přimalowati.

Anmaſſen ſich etwas, oſobiti, oſwobozowati, oſwogiti ſobě něco.

Anmaſſung, f. oſobenj, oſwogenj, přioſobenj, n.

Anmauern, přizdjti, nazdjti.

Anmelden etwas, gmenowati, oznámiti, připomjnati, 2) ſich um etwas, hlášyti ſe k něčemu, 3) einen anmelden, opowědjti.

Anmelden, das, Anmeldung, f. gmenowánj, oznámenj, připomjnánj, n. 2) hlášenj, 3) opowědenj, n.

Anmelder, m. gmenowatel, oznamitel, oznamowatel, ohlaſytel, m. 2) opowidač, m.

Anmerken, zeichnen, poznamenati, naznamenati, 2) wahrnehmen, pozorowati, ſſetřiti, ſeznamenati, vznamenati.

Anmerkung, f. znamenánj, n. známka, f.

Anmeſſen, přiměřiti, naměřiti.

Anmuthen, přireptáwati.

Anmuth, f. přigemnoſt, f. einer Gegend, vtěſſenoſt, f. des Geruchs, pochotnoſt, f. der Muſik, der Sprache, lahodnoſt, f.

Anmuthen, begehren, požádati, 2) zumuthen, přimyſliti, smyſſleti.

Anmüthig, přigemný, vtěſſený, pochotný, lahodný, rozkoſſný.

Anmüthig, adv. přigemně, vtěſſeně, pochotně, lahodně, rozkoſſně.

Anmuthung, f. požádánj, n. 2) přimyſſlenj, smyſſlenj, n.

Annageln, přibiti.

Annagen, nahryzti, nahlodati.

Annahen ſich, přibližiti, přibližowati ſe.

Annahung, f. přibliženj, přibližowánj, n.

Annaten, ročnj daně, f.

Annehen, rect. annähen, přiſſiti.

Annehen, das, přiſſitj, přiſſiwánj, n.

Annehmen, přigjti, přigjmati, přigmauti, 2) einen an Kindesſtatt, zwoliti, zaſljbiti ſobě, přigmauti někoho za wlaſtnjho, 3) ſich eines Dinges annehmen, vgmauti ſe něčeho, vgjmati ſe něčeho, o něco.

Annehmend, přigjmagjcý, přigjmawý.

Annehmer, m. přigimač, přigimatel, m.

Annehmerinn, f. přigimačka, f.

Annehmlich, wděčný, přjgemný, lahodný.

Annehmlichkeit, f. lahoda, lahodnoſt, přjgemnoſt, f. des Geruchs, pochotnoſt, f. der Ausſicht, des Wetters, des Umgangs, vtěſſenoſt, přjgemnoſt, f.

Annehmung, f. přigetj, přigjmánj, n. 2) zwolenj, zaſljbenj, n. 3) vgjmánj, n.

Anneſteln, ſepnauti.

Annoch, geſſtě, předce.

Anordnen, wie etwas ſeyn ſoll, ſpořádati, zřjditi, 2) befehlen, daß etwas ſeyn ſoll, nařjditi.

Anordner, m. ſpořadatel, zřiditel, m. 2) nařiditel, m.

Anordnung, f. ſpořádánj, zřjzenj, n. 2) nařjzenj, n.

Anpacken, popadnauti, vchopiti, vchwátiti.

Anpappen, přilepiti, nalepiti, náljpati.

Anpaſſen, ſgednáwati, přirownáwati, ſrownáwati ſe.

Anpfälen, přikoliti, k kůlu přiwázati.

Anpfeifen, zapiſkati, zapiſknauti.

Anpichen, přiſmoliti, mit Pech beſchmieren, naſmoliti.

Anpochen, zaklaucy.

Anpoltern, zabauchati, zatřjſkati.

Anpreiſen, ſchwáliti, ſchwalowati, welebiti, zwelebowati.

Anprellen, wrazyti, zawaditi.
Anrathen, poraditi.
Anrechnen, přičjſti, přičjtati, 2) einem für etwas bezahlt anrechnen, připočjſti, připočjtati, 3) hoch anrechnen, wyſoko, mnoho wyceniti, 4) viel anrechnen, mnoho napočjtati.
Anrede, f. promluwa, f. promluwenj, n. Anrede halten, promluwu držeti, promlauwati.
Anreden einen, promluwiti na někoho, k někomu.
Anredung, f. promluwenj, n.
Anregen, pohnauti, ponaukati.
Anreger, m. ponaukatel, ponaukač, m.
Anregung, f. ponaukánj, pohnutj, n.
Anreiben, natřjti, natjrati, zgitřiti, nadrbati.
Anreiben, das, Anreibung, f. natřenj, zgjtřenj, nadrbánj, n.
Anreiten, wgjzděti, dogjzděti.
Anreizen, přiwnaditi, přilákati, dieß reizt mich an, to mne láká, 2) antreiben, dráždíti, ponaukati, pobjzeti, nabjzeti.
Anreizend, přiwnadjcý, přilákagjcý, 2) dráždjcý, ponaukagjcý.
Anreizer, m. dráždič, ponaukač, pobizytel, m.
Anreizung, f. přiwnadění, přilákánj, n. wnada, f. 2) dráždění, ponaukánj, pobjzenj, nabjzenj, n.
Anrennen, wider den Feind, dorazyti, wrazyti, přilynati, wřiti se, wreknauti, autok učiniti na nepřjtele, 2) im Finſtern ſich ſtoßen, wrazyti, vrazyti se.
Anrichten, ein Gaſtmal, ſtrogiti, připrawiti hoſtinu, naſtrogiti hodowánj, n. 2) Krieg, Lerm, Zank, wogru, powik, ſwádu způſobiti, ſweſti, ſtropiti, Unglück, Schaden, neſſrěſtj, ſſkodu způſobiti, působiti, 3) anlegen eine Geſellſchaft, ein Reich, Magazin ꝛc. vſtawiti, wyzdwihnauti, 4) die Speiſen anrichten, gjdla připrawiti, přiſtrogiti, vſtrogiti, 5) ein Kleid, oprawiti, zprawiti, 6) ſich etwas übels anrichten, vhoniti, způſobiti ſobě něco zlého.
Anrichter, m. ſwůdce, způſobitel, tropič, tropitel, náſtrůzce, m. der Speiſen, přiſtrogitel, ſtrůgce, m. der Kleider, oprámce, m.
Anrichttiſch, m. ſtůl kredenčnj, kredenčnjk, m.
Anrichtung, f. ſtrogenj, připrawenj, n. 2) způſobenj, ſwedenj, ſtropenj, 3) vſtanowenj, wyzdwižení, n. 4) připrawenj, přiſtrogenj, vſtrogenj, n. 5) oprawenj, zprawenj, 6) vhonění, n.
Anrichen, přiwoněti, přiwánětí, dieß richt mich an, to mně zawánj.
Anrücken an etwas, přiſtaupiti, přiſtupowati, 2) mit der Armee an die Stadt, přitrhnauti s wogſkem k městu, 3) mit den Truppen an den Feind, přirazyti, wrazyti, 4) der Feind rückt an, nepřjtel přiſtupuge.
Anrückung, f. přiſtaupenj, n. 2) přitrhnutj, n. 3) přirážení, wrážení, n.
Anruffen, um Hilfe, wzýwati, wolati o pomoc, zum Zeugen, za ſwěda wolati.
Anrühmen, ſchwáliti, wychwáliti.
Anrühren, dotknauti, dotýkati.
Anrührlich, dotýkawý.
Anrührung, f. dotýkánj, n.
Anſage, f. opowjdka, f.
Anſagen, opowědjti.
Anſager, m. opowidač, opowidatel, m.
Anſáen, naſýti, naſýwati.
Anſatz, m. erſter Angriff, autok, m. 2) Anſatz einer Krankheit, nadchliwoſt, f. nadchnutj, n. 3) Anfügung, přjſada, f. 4) der blaſenden Inſtrumente, náſada, f.
Anſchaffen, nařízowati, 2) verſchaffen, zgednati.
Anſchaffer, m. naříditel, m.
Anſchaffung, f. nařjzenj, n. 2) zgednánj, n.
Anſchauen, pohleděti, popatřiti, wzezřjti, ſhlédnauti něco.
Anſchauung, f. pohledění, popatření, n.
Anſchein, m. pohled, m. pohlédnutj, n. podoba, f. dem erſten Anſchein nach, na pohled, na pohlédnutj, na pohledění, podlé podoby, es hat faſt gar keinen Anſchein dazu, dokonce ſe k tomu nepodobá, nemá

má ſe dokonce k tomu, dem Anſcheine nach, gak ſe podobá, gak ſe k tomu má.

Anſcheinen, přiſwěcowati, přiſwjtiti.

Anſchellen, zacynkati, zařinčeti, zazwoniti.

Anſchicken ſich, přichyſtati, přiſtrogiti, připrawiti ſe.

Anſchickung, ſ. připrawa, f.

Anſchielen, zaſſilhati.

Anſchießen, ein Wild, poſtřeliti, naſtřeliti.

Anſchiſſen, připlawiti ſe, připlauti, přiſtati, přiſtawiti k břehu.

Anſchlag, m. Rathſchlag, nález, m. rada, ſ. razenj, n. domyſl, m. vmyſlenj, n. 2) öffentliche Bekanntmachung, wyhlášſenj, n. 3) kurzer Anſchlag der Koſten zu einem Werke, wypočjtánj, wypočtenj, 4) Schätzung, procenění, n. in Anſchlag bringen, proceniti, 5) voll Anſchläge ſeyn, pluým domyſlů býti.

Anſchlagen, anheften, přitlaucy, přibiti, 2) öffentlich anſchlagen, prowolati, wyhlášyti, 3) zum öffentlichen Verkaufe, proceniti, 4) zu Gelde, k penězům přirazyti, 5) anſchen, zatlaucy, zabauchati, 6) mit dem Kopfe an etwas, wrazyti hlawu do něčeho, vrazyti ſe, vdeřiti hlawau o něco, 7) mit der Klocke, vdeřiti, vhoditi na zwon, 8) mit dem Gewehre, zaměřiti, 9) gut anſchlagen, ſwědčiti, ſlauži, die Arzney ſchlägt ihm gut an, to lékařſtwj mu dobře ſwědčj, ſlauži, dělá.

Anſchließen einen an Ketten, na řetěz někoho vwázati, ſwázati někoho řetězy, do pout, do okowů dáti, 2) ſich an einen anſchließen, přiſtiſknauti, přitlačiti, připogiti ſe k někomu.

Anſchmettern, přirazyti, wrazyti.

Anſchmieden, přikowati, vkowati.

Anſchmiegen ſich, přitauliti, přiwinauti ſe, přichauliti ſe.

Anſchmieren, namazati, 2) betrügen, oſſrábati.

Anſchnallen, poſtřiknauti.

Anſchnallen, naſſpiniti, naprzniti.

Anſchnallen, zapnauti, vpnauti.

Anſchnarchen, vbraukati, gebati, zabraukati, oſupiti ſe.

Anſchneiden, das Tuch, naſtřihnauti, das Brod, nakrogiti, das Holz, nařiznauti.

Anſchreiben, napſati, einen übel anſchreiben, zle někoho wypſati, popſati.

Anſchreyen, okřikati, okřiknauti, nakřiknauti, zakřiknauti.

Anſchüren das Feuer, rozdělati oheň, rozgiſkřiti.

Anſchwärzen, načerniti, 2) verläumden, zčerniti.

Anſchwärzen, das, Anſchwärzung, ſ. načernění, n. 2) zčernění, n.

Anſchweißen, anlóten, ſkljti, ſklegowati, w hromadu ſpogiti.

Anſchwimmen, připlawiti ſe, připlauti.

Anſehen einen, pohleděti, hleděti, patřiti, kauknauti, podjwati ſe, ſhlédnauti, wzezřiti na někoho, man ſieht es ihm an den Augen an, was er im Schilde führt, z očj mu to hledj, co obmeyſſlj, 2) ein Schauſpiel anſehen, djwati ſe, 3) für gut anſehen, billigen, vznati za dobré, 4) worauf iſt das angeſehen, k čemu to ſměřuge, k čemu ſe tjm čelj.

Anſehen, das, Anſchauen, pohleděnj, patřenj, wzezřenj, podjwánj, n. dem äußerlichen Anſehen nach, podlé zewnitřnjho wzezřenj, 2) Reſpekt, zřetel, m. zřenj, n. ſlowůtnoſt, wážnoſt, wzneſſenoſt, wzácnoſt, f. im großen Anſehen bey einem ſeyn, weliký zřetel v někoho mjti, v welikém wážnoſti býti, ein Anſehen machen, ſtkwjti ſe, 3) Geſtalt, pohled, m. wzezřenj, n. vom unfreundlichen Anſehen, nelibého wzezřenj, pohledu, 4) Schein, obraz, zřetel, m. podoba, f. es hat nur das Anſehen dieſer Sache, gen to má podobu té wěcy, gen obraz té wěcy na ſobě neſe.

Anſehnlich, in die Augen fallend, ſhledčiwý, vhledčiwý, ſpatřitedlný, 2) vornehm, vkázalý, wzneſſený, mnohowážný, ſlowůtný,

wzá-

wzácný, znamenitý, anſehnliche Familie, wzneſſený rod, m. ein anſehnlicher Mann, wkázalý, wzácný muž, m. ein anſehnliches Landgut, znamenitý ſtatek, m.

Anſehnlich, adv. wzneſſeně, mnohowážně, wkázale, ſlowútně.

Anſehnlichkeit, f. wkázaloſt, mnohowáżnoſt, wzneſſenoſt, ſlowútnoſt, znamenitoſt, f.

Anſehung, f. Anſehen der Perſonen, wáżnoſt, f. 2) in Anſehung deſſen, z ohledu, wzhledem toho.

Anſetzen, beſtimmen einen Termin, eine Strafe, wſtanowiti, wložiti, wkládati, den Tag beſtimmen, den gmenowati, wložiti, położiti, 2) den Degen an die Gurgel anſetzen, naſaditi, přiſaditi, přičiniti meč k hrdlu, 3) annähen, naſtawiti, naſaditi, 4) an den Feind anſetzen, připadnauti, wpadnauti, wrok včiniti na nepřjtele, 5) etwas hoch anſetzen, wyſoko něco poſtawiti, 6) Knoten anſetzen, wzliti, 7) ſich anſetzen, wſaditi ſe.

Anſetzen, das, Anſetzung, f. wſtanowenj, wloženj, położenj, gmenowánj, n. 2) naſazenj, přiſazenj, přičiněnj, n. 3) připadnutj, wpadnutj, n. 4) poſazenj, n.

Anſichtig jemandes werden, ſpatřiti, wzřjti, ſezřjti, wwiděti někoho.

Anſiegeln, přiriſſiti, připečetiti.

Anſingen, zazpiwati, prozpěwowati.

Anſinnen einem etwas, přimyſliti někomu něco, 2) erinnern, wpomjnati.

Anſpannen das Vieh, připřáhnauti, zapřáhnauti, zapjnati, 2) den Bogen, napnauti, napjnati, 3) das Leder, natahowati, 4) die Kräften, přičiniti ſýlu.

Anſpeyen, napliwnauti, napljti.

Anſpielen auf etwas, in Reden oder in einer Schrift, narážeti, pohráwati ſlowy, obraceti, wztahowati na něco, 2) auf einen Handel, hráti, bjti na něco.

Anſpielung, f. narážka, f. naráženj, n. pohráwánj ſlowy, obracenj, wztahowánj, n.

Anſpießen, nakuliti, na kůl napjchnauti, narazyti.

Anſpinnen, přitkati, připleſti, připřjſti, 2) etwas Böſes, oſnowati, kůti nějaké ſſibalſtwj, obmýſſleti, pikel ſléwati, ſtrogiti, Unruhe und Zank, ſtropiti nepokog a ſwádu, 3) es hat ſich etwas angeſponnen, zoſnowalo, ſpletlo ſe něco.

Anſpornen, oſtnem bůſti, nutkati, ponaukati, pobůſti.

Anſprache, f. promlauwánj, promluwenj, n. promluwa, f. eine Anſprache haben, promluwenj mjti.

Anſprechen, promluwiti k někomu.

Anſprecher, m. promluwač, promluwatel, m.

Anſprechung, ſ. Anſprache.

Anſprengen, anſpritzen, pokropiti, 2) zu Pferde, dorazyti, doſkočiti, dotřjti na někoho.

Anſprengung, f. Anſpritzung, pokropenj, n.

Anſpringen, wſkočiti.

Anſpritzen, poſtřikati, poſtřiknauti.

Anſpruch, m. Foderung, požádánj, n. naděge, f. einen Anſpruch auf etwas machen, žádati něčeho, dělati ſy na něco myſſlenj, naděgi, Anſpruch auf jemanden haben, žalobu proti někomu včiniti, ſauditi ſe s někým.

Anſprung, m. Anſatz, doſkok, m. doſkočenj, n. 2) eine Krankheit, liſſeg, m. trudnowatoſt, f. ſſupinacé malomocenſtwj w twáři, n.

Anſpülen, přitekati.

Anſtalt, f. Zurüſtung, přjprawa, f. připrawowánj, ſtrogenj, n. Anſtalt zu etwas machen, připrawowati, hotowiti, chyſtati, ſtrogiti ſe, přjprawy dělati k něčemu.

Anſtaltmacher, m. připrawitel, m.

Anſtand, m. Aufſchub, průtah, odklad, m. hagenſtwj, n. ohne Anſtand, bez dleni, bez prodlenj, bez meſſkánj, bez wáhánj, newáhawě, Anſtand der Gerichte, odloženj, zaſtawenj, n. odklad, m. práwa a ſaudu, před do giſtého času, f. Anſtand im Kriege, přjměřj, přjročj, poodložen boge, n. poklid, m. lhůta, f. pokog do giſtého času, m. Anſtand

des

des Reichstags, odklad, m. odloženj sněmu, n. Anstand des Regiments nach dem Tode eines Königs, mjstozprawa, f. 2) Anstand, Anständigkeit, slussnost, náležitost, f.

Anständig, slussný, náležitý, 2) gefällig, wděčný, whodný.

Anständig, adv. slussně, náležitě, 2) dieses ist mir nicht anständig, to mně nenj wděčné, whod, wděk.

Anstandsbrief, m. list poklidnj, m.

Anstarren einen, vpřjti oči na někoho, zostra pohleděti.

Anstatt, mjsto, na mjsto.

Anstaunen einen, zhrozyti se, zděsyti se někoho, s vžasnutjm na někoho hleděti.

Anstechen einen, popichati, dotýkati, damit sticht er mich an, tjm mne dotýká, pjchá, 2) das Pferd, vbodnauti, rozbodnauti, pobůsti, zabůsti, pobádati ostruhami.

Anstecken, anheften, přitknauti, zastrčiti, připnauti, 2) einen Ring, nastrčiti prsten, 3) einen Degen, zawěsyti kord, 4) das Fleisch an den Bratspieß, napichnauti, nastrčiti maso na rožen, 5) einen mit Krankheit oder mit bösen Sitten anstecken, nakazyti, naprzniti, nadchnauti někoho, 6) ein Feuer, zapáliti, zanjtiti, oheň položiti, založiti, 7) ein Licht anstecken, rozžjti, zazžjti, rozswjtiti swjčku, 8) ein Faß, natočiti, načjti.

Ansteckend, nákažliwý, nákažčiwý.

Ansteckung, f. Anheftung, připnutj, připjnánj, zastrčenj, n. 2) nastrčenj, n. 3) zawěssenj, n. 4) napichnutj, napjchánj, n. 5) nakaženj, naprzněnj, nadchnutj, n. nadchliwost, nákaza, f. 6) zapálenj, zanjcenj, založenj ohně, n. 7) rozženj, zazženj, rozswjcenj swjčky, n. 8) natočenj, načetj, n.

Anstehen an etwas dicht, přistáti, 2) wohl anstehen, dobře státi, slusseti, dieß Kleid steht ihm wohl an, ten ssat mu dobře stogj, slussj, 3) dieß steht einem ehrlichen Manne nicht an, nepřislussj to poctiwému muži, neslussj to na poctiwého muže, 4) dieß steht mir nicht an, gefällt mir nicht, to se mně neljbj, to mně nenj whod, 5) dieß stünde mir wohl an, to by mně přislusselo, slusselo, 6) bey sich anstehen, zweifeln, pochybowati, 7) etwas anstehen lassen, ponechati něčeho, nechati něčeho státi.

Anstellen sich an einen, přistawiti, postawiti se k někomu, 2) ein Gastgebot, připrawiti, přistrogiti, nastrogiti hostinu, 3) Spiele, strogiti hry, 4) wie wollen wir es anstellen? gak to nastrogjme? vděláme? 5) sich anstellen, stellen, stawěti se, 6) etwas anstellen, anrichten, dowesti, prowesti, 7) jemanden zu einem Amte anstellen, někoho k něgakému vřadu vstanowiti, vsaditi, vstawiti, postawiti, na vřad zřjditi, 8) eine Klage anstellen, žalobu včiniti.

Anstellen, das, Anstellung, f. přistawenj, postawenj, n. 2) přjprawa, f. připrawenj, přistrogenj, nastrogenj, n. 3) strogenj, n. 4) dowedenj, prowedenj, n. 5) vstanowenj, vsazenj, vstawenj, postawenj, zřjzenj, n. 6) včiněnj žaloby, n.

Anstemmen, podepřjti, podpjrati, zpodepřjti, zpoléhati, nazpoléhati.

Anstiefeln, obauti w boty.

Anstiften, nawesti, nawáděti, 2) anreizen, nabádati, 3) verursachen, nastrogiti, působiti.

Anstiften, das, Anstiftung, f. náwod, m. nawedenj, n. 2) nabádánj, n. 3) nástrog, m. nastrogenj, působenj, n.

Anstifter, m. náwodce, nawádič, náwod, náwodnjk, m. 2) nabadač, m. 3) nástrůgce, působce, m.

Anstiftung, s. das Anstiften.

Anstimmen, ohledáwati sobě, předzpjwati, předpjskáwati.

Anstimmen, das, Anstimmung, f. ohledáwánj, předzpjwánj, předpjskánj, n. předpisk, m.

Anstinken, zapáchati, napáchati, zsmraditi se.

Anstoß, m. auraz, vstrk, m. vrážka, vstrčka, záwada, f. zawazenj, n.

2)

2) Aergerniß, horſſenj ſe, pohorſſenj, n. 3) ohne Anſtoß, bez překážky, bez aurazu, bez vhony, bez záwady, bez zawazenj, 4) von einer Krankheit einen Anſtoß haben, pokaussſnu býti od nĕgaké nemocy.

Anſtoſſen an etwas, vſtrčiti, vrazyti, zawaditi, 2) mit der Zunge, zawazowati gazykem, bebtati, zagikati ſe, 3) angränzen, mezowati, dotýkati ſe, přileżeti, 4) fehlen, poklesnauti, ſklauznauti, 5) in einer Schrift ſich auf einen Satz anſtoſſen, vrážeti, pohorſſiti, zatjnati ſe nad nĕgakau położenkau w nĕgakĕm ſpiſu.

Anſtößig, vrážliwý, záwadný, důtkliwý, 2) ein anſtößiges Pferd, klesawý kůň, m.

Anſtoßung, f. ſ. Anſtoß, 2) mit der Zunge, zawazowánj gazykem, bebtánj, n.

Anſtralen, paprſſkowati, obgaſuiti, obleſknauti.

Anſtrecken alle Kräfte, wynaſaditi wſſecku ſýlu.

Anſtreicheln, pohlazowati.

Anſtreichen, namazati, pomazati, 2) etwas mit Farbe, napuſtiti barwau.

Anſtreichen, das, Anſtreichung, f. namazánj, pomazánj, n 2) napuſſtĕnj, napauſſtĕnj, n.

Anſtreifen, zawaditi o nĕkoho, dotknauti ſe nĕkoho.

Anſtrengen, anhalten, přidržeti, dohánĕti, mjti nĕkoho k nĕčemu, 2) die Kräfte anſtrengen, přičiniti wſſecku ſýlu, wynaſaditi, namáhati ſe welmi.

Anſtrengen, das, Anſtrengung, f. přidrženj, dohánĕnj, n. 2) přičinĕnj, wynaſazenj, namáhánj, n.

Anſtrich, m. ljčidlo, n. 2) Vorwand, barwa, předstĕra, f.

Anſtricken, připleſti, přiekati.

Anſuchen, vcházeti ſe o nĕco, nĕco pohledáwati, wyhledáwati.

Anſuchen, das, Anſuchung, vcházenj, pohledáwánj, wyhledáwánj, n.

Antaſten, omakati, oſſmatati, pĕſtowati, 2) anfallen, popadnauti, dorazyti.

Antaſten, das, Antaſtung, omakánj, oſſmatánj, pĕſtowánj, n. 2) popadnutj, doraženj, n.

Antauſchen, změniti, wyměniti.

Antheil, m. podjl, m. 2) einen Antheil an etwas haben, aučaſtnu býti nĕčeho, přiočaſtniti ſe nĕčeho.

Anthun, ankleiden, oblecy, odjti, vſtrogiti ſe, ſſaty na ſe wzýti, 2) erweiſen einem eine Ehre, včiniti, vdĕlati nĕkomu čeſt, 3) ſich den Tod anthun, ſmrt ſobĕ způſobiti.

Antiphone, f. odzpĕw, m.

Antlitz, n. twář, f. obličeg, m.

Antoniusfeuer, n. eine Krankheit, ohniwý wřed, oheň ſw. Antonjna, m.

Antrag, m. öffentlicher an eine Verſammlung, wzneſſenj, podánj, předložeuj, n. an das Volk einen Antrag thun, nĕco na lid wzneſti, podati, lidu nĕco předložiti, předkládati, 2) Anerbietung, obĕtowánj, n.

Antragen, anbieten, obĕtowati, podáwati, einem ſeine Dienſte, zakazowati ſe służbau nĕkomu, ſich antragen, podwolowati ſe, vwoliti, zakazowati, obĕtowati ſe.

Antrager, m. Umfrager, předkladatel, m.

Antreffen, finden, napadnauti, zaſtihnauti, 2) betreffen, dotýkati ſe, dieß trift meine Ehre an, to ſe mĕcti dotýká, dotýče, týče, týká.

Antreiben, dohánĕti, popauzeti, pobjzeti, připuditi, nabádati, pobádati, nabjzeti, ponaukati.

Antreiber, m. dohanitel, dohaněč, popuzowatel, nabizytel, nabadač, nabadatel, ponukač, m.

Antreibung, f. ſ. Antrieb.

Antreten, an jemanden, an etwas, přiſtaupiti, přikročiti, ein Amt, eine Erbſchaft, přigjti, wgjti, wſtaupiti w auřad, vgjmati dědictwj, wſtaupiti w dědictwj, eine Reiſe, wydati ſe na cestu, die Schlacht, bitwu začjti, ein Gut, vgmauti, přigmauti ſtatek.

Antretung, f. přistaupenj, přikročenj, 2. eines Amtes, wstaupenj, wgitj, n. einer Reise, wydánj se, n. eines Guts, vgmutj, přigmutj, n.

Antrieb, m. dohánění, popauzenj, ponučnutj, pobádánj, pobjzenj, ponaukánj, nabádánj, 2. pobjdka, pobjzka, f. 2) göttlicher Antrieb, wnuknutj, n.

Antritt, m. přistup, m. s. Antretung.

Antrocknen, naschnauti, naschati.

Antvogel, m. Antracht, Aentricht, Hahn von Aenten, kačer, m.

Antwort, f. odpowěd, f. odpowjdánj, n.

Antworten, odpowědjti, odpowjdati.

Anversuchen, anprobiren, okusyti, zkusyti, ein Kleid, sšat na se zkusyti.

Anvertrauen, swěřiti, poručiti, einem das Geld, swěřiti penjze někomu, einem seine Kinder, swěřiti, poručiti někomu swé děti, sich jemanden anvertrauen, někomu se swěřiti, einem die Herrschaft über etwas, zprawu něčeho někomu poručiti.

Anvertrauen, das, Anvertrauung, f. swěřenj, poručenj, n.

Anvertrauet, swěřený, poručený.

Anverwandter, m. přjbuzný, přjbuzný, m.

Anverwandtschaft, f. přjbuznost, f. přjbuzenstwj, n.

Anvettern sich, připřáteliti se, přiljsti, přilichotiti.

An- und Ablauf des Meers, m. přjtok, ztok moře, m.

Anwachs, m. wzrost, přjrostek, m. přirostánj, přibýwánj, n.

Anwachsen an etwas, přirosti, přirůsti, přirostati, 2) zunehmen, wzrůsti, přirosti, přirostati, wzrůst brát, přibjrati se, přibýwati, přibyti.

Anwachsung, s. Anwachs.

Anwalt, m. gednatel, ochránce, zástupce, řečnjk, prawnj přjtel, m.

Anwandeln einen, wie Hunger, Frost, Schrecken, Krankheit, napadati, pokaussetj, potlaukati se, die Krankheit wandelt ihn an, napadá, pokaussj ho nemoc, nemoc se o něg potlaukáwá, pokaussj.

Anwandelung f. vom Fieber, Hunger, Schauer, Froste, Unwillen, nápad, m. napadnutj, pokaussenj, potlaukánj, n.

Anwandern, angewandert kommen, přibrati se, připutowati.

Anwarten, očekáwati.

Anwartung, f. očekáwánj, n.

Anweben, přitkati.

Anwedeln mit dem Fächer, nafochrowati, nawěřiti.

Anwehen, zawáti, zawanauti.

Anwehung, f. zawánj, zawanutj, n.

Anweisen einem den Weg, ukázati, povkázati, einen Platz, Ort, Geld, wykázati, 2) unterweisen, wycwičiti, zprawiti.

Anweiser, m. ukazatel, ukazowatel, m. 2) wykazatel, m. 3) cwičitel, m.

Anweisung, f. ukázánj, povkázánj, n. 2) wykázánj, n. 3) wycwičenj, zpraweni, n.

Anwenden, das Geld auf etwas, obrátiti, wynaložiti penjze na něco, 2) Fleiß anwenden, přiložiti, přičiniti, wynaložiti pilnost.

Anwendung, f. des Geldes, obrácenj, wynaloženj, n. 2) přiloženj, přičinění, n.

Anwerben Kriegsvölker, zbjrati wogsko, 2) um eine Braut, požádati.

Anwerber des Kriegsvolks, m. zbirač, zbiratel, m. 2) požádatel, m.

Anwerbung, f. der Kriegsvölker, zbjránj, n. 2) požádánj, n.

Anwerfen, nahazowati, nametáti, nawrhowati, whazowati, ein Stein an die Mauer, hoditi kámen na zed, vhoditi, vdeřiti kamenem na zed, Kalk an die Mauer, obwrhowati, obmitati zed wápnem, die Leiter anwerfen, přihoditi řebřjk.

Anwerfung, f. nahazowánj, nametánj, whazowánj, n. des Steins, vhodění, vdeřenj, n. des Kalks, obmjtka, f. obwrhowánj, n. der Leiter, přihozenj, n.

Anwesend, přjtomný.

Anwesenheit, f. přjtomnost, f.

Anwiehern, zařechtati.

Anwohnen, blizko obýwati, wedlé ně-

někoho bydleti, bytem býti, přibydleti.
Anwohner, m. saused, přiležjcý, přibydlitel, m.
Anwohnung, f. sausedstwj, n.
Anwünschen, žádati, přjti, přáti, popřjti, wděčiti, žewbowati.
Anwurf, s. Anwerfung, 2) im Spiele, wrh, m.
Anzahl, f. počet, m. čjslo, n.
Anzapfen ein Faß, načnauti, načjti, odtočiti, 2) mit den Worten, dogjmati někoho.
Anzeichen, n. znamenj, n.
Anzeichnen, naznamenati, poznamenati, zaznamenati.
Anzeichnung, f. známka, f.
Anzeige, f. Ankündigung, oznámenj, náwěsstj, n. oznámka, známost, f. 2) Angabe, Angebung künftiger Dinge, předvkázánj, znamenánj, n.
Anzeigen, ankündigen, oznámiti, w známost vwesti, náwěsstj dáti, na rozum dáti, 2) etwas als ein Wunderzeichen, předvkázati, znamenati.
Anzeiger, m. vkazatel, m. 2) Register, vkazatel, m. vkazadlo, n.
Anzeigung, s. Anzeige.
Anzetteln, etwas anfangen, začjnati, něco začjti, započjti, ssibalstwo kowati, 2) anstiften, nastrogiti, stropiti, einen Krieg, zdwihnauti, stropiti wálku.
Anziehen, aufziehen, natáhnauti, natahowati, 2) zu sich ziehen, přitáhnauti, přitahowati, 3) Kleider anziehen, vstrogiti, oblécy, obláčeti, odjwati se, einen Panzer, připrawiti se w brněnj, 4) ein Beyspiel aus einem Buche, oder Zeugen, přiwesti, přiwoditi, vwoditi, 5) Glocken, vdeřiti, bjti na zwon, 6) den Athem, dychati, duch popadati, 7) an den Feind, přitáhnauti, 8) fest halten, držeti, der Nagel zieht an, ten hřebjk držj, 9) ankommen, přitáhnauti, přitrhnauti, přitjžiti se.
Anziehung, f. nataženj, n. 2) přitaženj, n. 3) strogenj, obláčenj, odjwánj, n. 4) přiwáděnj, vwáděnj, n. 5) vdeřenj, n. 6) dychánj, n. 7) přitaženj, přitáhnutj, n. 8) drženj, n. 9) přitaženj, přitrhnutj, n.
Anziehend, přitahawý, přitahugjcý.
Anzischen, zasyčeti.
Anzucht, f. stok, zátok, wýpad nečistoty, m.
Anzug der Kleider, m. oděw, m. oděnj, vstrogenj, n. 2) Ankunft, přitaženj, přitrženj, přitjženj, n.
Anzüglich, důtkliwý, dogjmawý, sspičatý.
Anzüglichkeiten, f. důtky, důtkliwosti, sspičky, f. dogjmánj, n.
Anzünden, ein Licht, Feuer, rozswjtiti, rozžjti, zazžjti, zažhnauti, roznjtiti, 2) ein Haus, eine Stadt, zapáliti, podpáliti, oheň položiti, wložiti.
Anzünder, der Lichter, m. rozswěcowatel, rozswěcowač, m.
Anzündung eines Lichtes oder Feuers, f. rozswjcenj, rozžitj, zažhnutj, roznjcenj, n. 2) zapálenj, podpálenj, n.
Apfel, m. gablko, n.
Apfelbaum, m. gabloň, f.
Apfelgarten, m. gablečnice, f.
Apfelgrün, bělohlinatý, gdaulowé barwy.
Apfelschimmel, m. kostkowatý kůň, m.
Apologie, s. Schutzschrift.
Apostel, m. Aposstol, dobrozwěst, m.
Apostelamt, n. aposstolstwj, dobrozwěststwj, n.
Apostelgeschichte, f. skutkowé aposstolsstj, m.
Apostolisch, aposstolský, dobrozwěstský.
Apostem, f. pryskýř, m. sebraná hljza, f. sebránj, n.
Apostemkraut, n. kawias, m.
Apotheke, f. ljkárna, ljkowna, ljkownice, ljkodjlna, f.
Apotheker, m. ljkárnjk, ljkownjk, ljkostrogič, ljkostrůgce, m.
Apothekerkunst, f. ljků vměnj, vměnj ljkárnické, n.
Appellation, s. Beruffung.
Appelliren, s. Beruffen.
Appetit, m. chut, chutnost, f.
Appetitlich, chutný.
April, m. duben, m.

Aprik-

Aprilwetter, n. nestálé powětřj, n.
Arbeit, f. práce, f. djlo, n.
Arbeiten, dělati, pracowati, prácy wésti, konati.
Arbeiter, m. dělnjk, pracownjk, m.
Arbeiterinn, f. dělnice, pracownice, f.
Arbeitſam, pracný, pracowný, pracowitý, děluý.
Arbeitſamkeit, f. pracowitoſt, pracnoſt, dělnoſt, f.
Arbeitshaus, n. dělna, f. dělnj dům, m.
Arbeitsleute, m. dělnjcy, pracownjcy, m.
Arbeitslohn, m. mzda, f.
Archiv, n. ſpiſowna, ſpiſoſchowna, ſpiſotelna, ſpiſochowárna, liſtowna, f.
Archivarius, m. ſpiſů, liſtů chowatel, ſpiſotelnjk, liſtownjk, m.
Arg, zlý.
Argliſt, f. Argliſtigkeit, chytroſt, ſchytraloſt, lichota, f.
Argliſtig, chytrý, ſchytralý, lichotný, ein argliſtiger Menſch, chytrý člowěk, chytrák, chytráček, chytřec, ſſjdalſký, ſſjdal, m.
Argliſtig, adv. chytře, ſchytrale, lichotně.
Argwohn, m. podezřenj, domněnj, domyſſlenj, n. dům yſl, m. einen in Argwohn ziehen, někoho w podezřenj wzýti.
Argwöhnen, domnjwati ſe, domýſſleti ſe, podhljdati.
Argwöhnig, den man in Verdacht hat, podezřelý, důmělý.
Argwöhniſch, podezřiwý, podhljdawý.
Arlesbeer, f. eine Frucht, woſſerusſe, f.
Arm, bedürftig, chudý, chudina, pſotný, ſehr arm, přechudý, chudičký, 2) der arme Mann, ten chudák, chudáček, chudinka, chudátko, m.
Arm, m. am Leibe, rameno, rámě, n, 2) der ſtarke Arme hat, ramenatý.
Armband, n. náramenice, náramnice, zaufnice, f. náramek, m. náramenj, n.
Armbinde, f. wwazek, m.
Armbruſt, f. napjnagjcý kuſſe, f. luk, klub, m.
Armee, ſ. Kriegsheer.
Armenhaus, n. chudý dům, m.
Arme Ritter, eine Art Gebackenes, chudý rytjř, koláček, m.
Armſelig, elend, klopotný, lopotný, ſtraſtný, pſotný, 2) wbohý, nebohý, ein armſeliger Menſch, wbožátko, nebožátko, n. 3) ſchlecht, gering, übel gerathen, z. B. eine armſelige Rede, Gedicht, bjdná řeč, bjdná báſeň, f. armſelige Kleidung, chatrné ſſatſtwo, n.
Armſelig, adv. klopotně, lopotně, ſtraſtně, pſotně, wboze, neboze, bjdně, chatrně.
Armſeligkeit, f. klopota, klopotnoſt, f. lopotowánj, n. ſtraſt, pſota, pſotnoſt, f. einer Rede, bjda, f. der Kleidung, chatrnoſt, f.
Armuth, f. Dürftigkeit, chudoba, pſota, chudobnoſt, f. 2) Bettelarmuth, žebrota, f. žebráctwj, n.
Arreſt, n. Gefängniß, žalář, m. wězenj, n.
Arreſtant, m. žalářný, wězeň, m.
Arſch, m. řiť, prdel, zachule, f.
Arſchbacken, m. podřitek, m. kyty, zadnice, f.
Arſchig, prdelatý.
Arſchpauker, m. ráč, bitec, m.
Arſchwiſch, m. zadnj wtěradlo, n.
Arſchwolf, m. wlk w zadku, m.
Arſenik, f. wtreych, m.
Art, f. Weiſe, způſob, m. angebohrne, natürliche Art, powaha, f. auf was Art, gakým způſobem, na gaký způſob, kterakým způſobem, 2) Gattung, způſob, druh, m. wrſtwa, f. es giebt eine gewiſſe Art Leute, geſt giſtý způſob, druh lidj, von eben dieſer Art, téhož způſobu, téhož druhu, též wrſtwy, 3) aus der Art ſchlagen, z rodu wyſtaupiti, ſ. Abarten. Art läßt nicht von Art, přirozenj ſe neměnj, kočka myſſ, liſſka ſlepic nenechá.
Artig, fein, ſchön, miloſtný, wtěſſený, 2) im Reden, kratochwilný, wmluwný.
Artig, adv. miloſtně, wtěſſeně, 2) kratochwilně, wmluwně.
Artigkeit, f. miloſtnoſt, wtěſſenoſt, 2) kratochwilnoſt, wmluwnoſt, f.

Artikel, s. Abschnitt.
Artischocken, f. zahradnj kardus, artyčoky, m.
Arzney, f. lék, m. lékařstwj, n. zur Arzney gehörig, lékařský.
Arzneyen, Arzney geben, léčiti, lékařstwj dáti, 2) brauchen, vžjwati, 3) immer Arzney brauchen, na ljkách býti, 4) treiben, lékařiti, lékařstwj prowozowati.
Arzneyen, das, lékařenj, n.
Arzneybüchse, f. pusska lékařská, f.
Arzneykasten, m. police lékařská, f.
Arzneykunst, f. lékařstwj, lékařské vměnj, n.
Arzneymittel, n. lékařsstj prostředkowé, m.
Arzt, m. lékař, hogič, hogitel, m.
Arztinn, f. lékařka, f.
Arztlohn, m. mzda lékařská, f.
Asch, Aschnopf, ein Gefäß, slewák, m. slewka, djžka, f.
Asche, ein Fisch, lipan, kwětowoň, m.
Asche, f. popel, m. glimmende, pýřenj, peyřj, n. giskrnatý popel, m. zur Asche werden, w popel se obrátiti.
Aschenbrod, n. podpopelnj chléb, m. popelka, f. 2) Hanns Aschenbrod, ein dummer Mensch, nebosstjk gehňátko, m.
Aschenbrödl, m. dymač, nadymač, nadymáček, pochlebnjk, m.
Aschenfarbe, f. popelawá barwa, f.
Aschenfärbig, popelawý.
Aschenkrug, m. Aschentopf, osudj, orudj popelnj, n. na popel hrnec, m. popelnj nádoba, f.
Aschenkuchen, m. popelka, f. podpopelnj koláč, m.
Aschenmann, m. popelář, m.
Aschenscherbe, m. kuthan, m. střepina, střepége, f. střep na popel, hliněná neb zemnatá nádoba, f.
Aschermittwoch, m. popelawá, popelečnj středa, f. popelec, m.
Aschig, popelnj, popelčj, popelatý.
Aspe, f. ein Baum, wosyka, f. topol černý, m. von Aspen, wosykowý, topolowý.
Ast, m. wětew, růstka, f. der sich weit ausbreitet, rozkladitá, sich in Aeste ausbreiten, w wětwj se rozkládati.
Athem, m. duch, m. dychánj, n. schwerer, těžký duch, m. dychawičnost, dussnost, dussnota, f. der einen schweren Athem hat, dychawičnj, dussný, dychawičnjk, m.
Athemen, athmen, Athem holen, schöpfen, dychati, oddychati, duch popadati, duch a wjtr do sebe tahnauti.
Athemholung, f. ducha popadánj, oddychánj, n. tiefe, dychawičnost,
Athemloch, n. průduch, m. průdussnj djra, f.
Athemlos, bezdussnj, bez ducha.
Athemzug, m. wzdechnutj, oddechnutj, wydechnutj, dchnutj, n.
Attich, m. ein Gewächs, chebdj, n. njzký bez, m.
Atz, atzen, s. Aas, ätzen.
Atzel, ein Vogel, straka, f. 2) ein Wurm, stonožka, stonůžka, f. wlasytý čerw, m.
Auch, také, taky, též.
Aue, f. palauk, m. lauka, f.
Auerhahn, m. tetřew, m.
Auerhenne, f. krůta, Wlaská, Indyánská slepice, f.
Auerochs, m. zubr, bůwol, diwoký wůl, býk, beyk, m.
Auf, na, auf mein Einrathen, mým náwodem, auf und ab, na horu a dolů, auf damit, aby, auf das eheste, co neydřjwe, auf das wenigste, co neyméně, co na neymjň, při neymenssjm, auf, auf! wzhůru, wzhůru!
Aufackern, rozworáwati.
Aufarbeiten, das Eis, led dělati, 2) fertig werden, dodělati, dopracowati.
Aufbauen, wystawěti, vstawěti, postawiti, wzdělati, von Brettern, wyraubiti.
Aufbäumen sich, wird vom Pferde gesagt, spjnati se.
Aufbehalten, schowati.
Aufbeißen Nüsse, lauskati, rozlausknauti, rozlausstiti ořechy.
Aufbersten, rozpuknauti, rozsednauti se, 2) die Blumen bersten auf, kwjtj se rozkládá, rozwigj.

Auf-

Aufhicken, mit dem Schnabel, rozklowati, roztopati.

Aufbieten, Soldaten, swoláwati wogsko, k bogi wzbuzowati, 2) ein zum Verlobte von der Kanzel, ohlásyti, 3) alle seine Kräfte, wssecku sylu wynaloziti, naložiti, přičiniti, wynasnaziti se, 4) seine Freunde, požádati swých přátel.

Aufbinden, auflösen, rozwázati, die Haare, rozprostowlasyti se, rozwázati wlasy, 2) auf etwas, nawázati, přiwázati.

Aufblähen, nadýmati, nadmauti, nadauti, rozdauti, sich, duřmatěti, nadymati se, nadmauti se.

Aufblähend, nadýmawý, duřmawý.

Aufblähung, f. des Bauches, nadmutj, n. duřmatost, oduřelost, f. 2) des Gemüthes, nadýmánj, nadmutj, n.

Aufblasen, nasauknauti, nadmauti, das Feuer, ohesi rozsaukati, rozdmati, 2) zum Streite, zatraubiti, zhůru traubiti.

Aufblättern ein Buch, rozwinauti knihu.

Aufbleiben, nicht zu Bette gehen, bdjti, nocowati, nespáti.

Aufblicken, wzhleděti, wzhlédati, wzesyti wzhůru.

Aufblühen, wykwétati, wykwetnauti, wykwésti, wykwjsti, rozkwjsti, wykwetnauti.

Aufbergen, zdlužiti se.

Aufbrechen, wylámati, wylomiti, die Thüre, dwéře wylomiti, wyrazyti, wypáčiti, einen Brief, otewřjti pisma), 2) aufbrechen mit der Arme, wyterhnauti, von einem Orte, odtrhnauti, vhnauti, zdwihnauti se, hnauti, wyhnauti, 3) aufbrechen wie ein Geschwür, propuknauti se.

Aufbreiten, rozestřjti, rozprostřjti, prostřjti, rozwlecy, eine Decke über das Bett, postel přikrywkau postřjti.

Aufbrennen über etwas, napalowati, napáliti, 2) ganz verbrennen, popáliti, spáliti.

Aufbringen, erregen, reizen, böse machen, rozprchliti, pozdwihnauti, rozlobiti, popuditi k hněwu, aufgebracht werden, rozprchliti se, 2) einführen eine Gewohnheit, začjti, wynesti na gewo, pronesti, 3) zusammen bringen Geld ꝛc. swesti, sháněti penjze ꝛc. Volk, lid sebrati, swesti.

Aufbrotzen, im Zorne auffahren, rozljtiti se, rozjititi se.

Aufbruch, m. wytrhnutj, odtrhnutj, hnutj, wyhnutj, vhnutj, n. 2) Aufbruch des Tages, vdněnj, swjtánj, n.

Aufbürden, einem eine Last, břemeno wwaliti, břjmě wwrcy, břemenem stjžiti, obtjžiti, 2) beymessen die Schuld, klásti, wzkládati, dcpáti, secpati, vmjtati na někoho winu.

Aufdampfen, wypářiti, pářiti, wykauřiti, páru wypausstěti.

Aufdecken, entdecken, odkryti, 2) den Tisch, na stůl prostřjti, přistrogiti.

Aufdingen, pronagjmati.

Aufdrehen, roztočiti.

Aufdringen, wstrčiti, nastrkati, nastrčiti, strčiti, předstrčiti, dcpáti.

Aufdröseln, rozetkati, rozpárati, roztřepiti, rozedřjti.

Aufdrücken, auf etwas, wtlačiti, wtisknauti, das Siegel, tisstljk přitlačiti, přitisknauti.

Aufdunsten, dmauti se, wydmauti, nadmauti.

Aufeinander, was aufeinander kömmt, zuweilen auch gegeneinander, zueinander, po sobě, na sebe.

Aufeinander binden, na sebe wázati.

Aufeinander folgen, po sobě následowati.

Aufeinander liegen, na sobě ležeti.

Aufeinander sitzen, na sobě seděti.

Aufenthalt, m. bydlo, obydlj, přebýwánj, n. přjbytek, m. Aufenthalt haben, přebýwati, bydlo, přjbytek mjti, bydleti, 2) Verweilung, zdržení, zdržowánj, n.

Auferlegen, zur Strafe, wkládati, wložiti, wloziti, 2) eine Last, nakládati, naložiti, 3) einem etwas, wložiti, poručiti.

Auferstehen, von den Todten, wstáti z mrtwých, wzkřjsyti se.

Auf-

Auferſtehung der Todten, ſ. z mrtwých wſtánj, wzkřijſſenj, n.
Auferwecken einen Todten, zkřijſſyti, wzkřijſyti.
Auferziehen, chowati, wychowati, odchowati, zwesti, pěſtowati, wypěſtowati.
Auferzieher, m. wychowatel, odchowatel, pěſtaun, m.
Auferziehung, ſ. odchowánj, wychowánj, zwedenj, pěſtowánj, n.
Aufeſſen, ſgjſti, wygjſti.
Auffahren gen Himmel, wſtaupiti, 2) im Schlafe, protrhnauti, wyrazyti ſe, probrati ſe, 3) im Zorne, popuditi ſe, 4) mit dem Schiffe auf den Grund, wgeti.
Auffahren, das, gen Himmel, wſtaupenj, n. 2) protrhnutj, probránj, n. 3) popuzenj, n. popudliwoſt, ſ. zpauzenj, n. 4) wgetj, n.
Auffahrt gen Himmel, ſ. Auffahren.
Auffallen, auf etwas mit dem Kopfe, vpadnauti, wpadnauti.
Auffangen, chytati, pochytati, zlapati, nachytati, Briefe, přegmauti, přegjmati, die Flüchtigen, pochytati, ſchytati, zlapati, chytati, die Worte, ſlowa lapati, die gehende Rede, řeč, klewety zbjrati.
Auffaſſen, vchopiti, vchytiti, pochytiti, polapiti, das Blut in eine Schale, krew do čiſſe chytati, chytiti.
Auffiſchen, vlowiti.
Auffflechten die Haare, rozpljſti, rozpléſti, rozproſtowlaſyti.
Auffliegen, wyljtnauti, wyletěti, na horu zljtnauti.
Auffodern, zum Streite, Zweykampf, wybidnauti, pobidnauti, wyzwati, die Soldaten, ſwolati, zum Tanzen, wyžádati, pobidnauti, eine Stadt, žádati, požádati, im Spiel, pobidnauti, den Feind, pobjzeti, lauditi.
Auffoderer, m. pobizytel, m.
Auffoderung, ſ. zum Streite, wybidnutj, n. wybjdka, ſ. pobidnutj, wyzwánj, n. der Soldaten, ſwoláwj, n. zum Tanzen, wyžádánj, zum Spiel, pobidnutj, n.
Auffreſſen, wyžrati, ſežrati, 2) wie ein Geſchwür, ſežjrati, rozdi bati, zgitřiti, ſpryſkowati, ſich, zmocy ſe, rozmocy ſe, er frij ſich treflich auf, zmáhá ſe.
Auffretzen, wie ein Geſchwür, rozdi bati, rozdrápati.
Auffriſchen, erquicken, občerſtwiti, aureizen, podněcowati, powzbu zowati.
Aufführen, Erde, nawezti, einen Wal podwoz dělati, 2) ein Gebäud wyhnati nahoru, wzdělati, 3) ei Schauſpiel, prowáděti, prowodit prowozowati, hru ſtrogiti, 4) ſi geduldig und unverdroſſen, chowati ſe, 5) einen Redenden oder eine irgendwo aufführen, vwozowat vwáděti, přiwáděti, vweſti.
Aufführung, Aufbauung, ſ. wyhnán wzdělánj, n. 2) Konduit, Bezeigu Lebensart, chowánj, n. 3) Vorſte lung, předſtawenj, prowádénj,
Auffüttern, wykrmiti, zu füttern au hören, pokrmiti, nakrmiti.
Aufgabe, ſ. zu arbeiten, zu mache vloženi, wloženi, n. verrichten, w konati, wykjditi, 2) Aufgabe ein Frage, podánj, n. 3) Uebergabe, dewzdánj, wzdánj, podánj, n.
Aufgang, m. wýchod, wzchod, m. w gitj, n. gegen Aufgang, k wýchod na wýchod.
Aufgeben, den Geiſt, das Leben, du puſtiti, wypuſtiti, zdechnauti, niederlegen ein Amt, wzdáti auřa 3) die Freundſchaft aufgeben, přátelſtwj zruſſiti, rozpřáteliti, ro kmotřiti ſe, 4) etwas zu thun au geben, vložiti, naložiti, 5) e Räthſel, pohádku dáti, podati, den Schülern eine Lektion, vlo ti, dáti.
Aufgeblaſen, nadutý, nafaukutý.
Aufgeborſten, rozpuklý, rozſedlý, r puknutý, rozſednutý.
Aufgebot, n. wybjdka, ſ. wybidnu n. 2) vor der Hochzeit in der K che, ohlášſka, ſ.
Aufgeboten, wybidnutý, pobidnu 2) in der Kirche, ohlášſený.
Aufgebracht, popuzený, rozlobe rozprchlený, 2) eingeführt wie ei

Gewohnheit, začatý, na gewo wyneſſený, vwedený.
Aufgebrannt, popálený, ſpálený.
Aufgebrochen, wylomený, wyražený, 2) aufgebrochenes Fleiſch an Füßen, odznobenina, f. odznobenj, omrazenj, n.
Aufgebunden, rozwázaný.
Aufgebung eines Amtes, f. wzdánj, n. 2) des Geiſtes, wzdechnutj, ducha paſſtěnj, wypuſſtěnj, n. ſ. Aufgabe.
Aufgedeckt, odkrytý.
Aufgedrungen, wſtrčený, naſtrčený.
Aufgedungen, nagmutý, nagatý.
Aufgefangen, ſchytaný, pochytaný, polapený.
Aufgefiſcht, nalowený, vlowený.
Aufgefodert, wyžádaný, wybidnutý, wyzwaný.
Aufgefreſſen, ſežraný.
Aufgefriſcht, občerſtwený, 2) zum Streite, podnjcený.
Aufgeführt, nawezený.
Aufgegangen, wyſſlý.
Aufgegeben, vložený.
Aufgegoſſen, nalitý.
Aufgegürtet, rozpáſaný, odpáſaný.
Aufgehalten, zdržený, zadržený.
Aufgehäufet, wrchem narownaný, nakopčený, nahromážděný, nawrchowaný.
Aufgehauen, roztatý, rozſekaný.
Aufgehen, wie die Sonne, wycházeti, wygiti, wzcházeti, 2) wie ein Teig, kynauti, kwaſem zřednauti, 3) wie ein Gewächs, wycházeti, wypukowati, pupeněti, wyrážeti, 4) wie eine Thür, odmykati ſe, otwjrati ſe, die Thüre geht auf, dwéře ſe odmykagj, otwjragj, 5) aufgehen, wie eine Wunde, zgitřiti ſe, 6) wie ein Knoten, rozwázati ſe, rozwzlinu ſe, 7) wie Geld, wygiti, vtrácet ſe, er läßt viel Geld aufgehen, vtrácý mnoho penez, 8) wie eine Blaſe oder Geſchwür, rozpuknauti, propuknauti ſe, 9) wie Feuer, ſtrámeni býti, ohněm ſegjci, w ohni zahynauti, 10) wie Eis, pauſſtěti, rozpauſſtěti ſe, 11) die Augen gehen mir auf, porozumjwám, ſpatřugi, 12) die Augen ſind ihm darüber aufgegangen, oči ſe mu nad tjm pozaſtawily, očj na tom nechal.
Aufgehenkt, powěſſený, zawěſſený, am Galgen, oběſſený.
Aufgehetzt, naſſtwaný, poſſtwaný.
Aufgähnen, wzýwati, vſta rozdjrati.
Aufgehoben, verwahrt, ſchowaný, 2) in die Höhe, wyzdwihnutý, zdwihnutý, 3) abgeſchaft, zruſſený, wyzdwižený.
Aufgeholfen, ſpomožený.
Aufgekratzt, rozſſkrábaný.
Aufgekräuſelt, nakadeřený, zkadeřený, zkadeřawěný, nakučerowaný, zkučerowaný, zkudrnělý.
Aufgeladen, naložený.
Aufgelaufen, naběhnutý, naběhlý.
Aufgeld, n. záwdawek, m.
Aufgeleckt, wyljzaný.
Aufgelegt, naložený, 2) geneigt, způſobený, ich bin dazu itzt nicht aufgelegt, nynj k tomu negſem způſoben.
Aufgelöſt, rozwázaný, von Feßeln, rozkowaný.
Aufgemacht, otewřený.
Aufgemahlen, rozemletý, wymletý.
Aufgemauert, wyzděný.
Aufgemerkt, znamenaný.
Aufgemuntert, powzbuzený.
Aufgenommen, přigatý, přigmutý.
Aufgenöthigt, donucený.
Aufgeopfert, obětowaný.
Aufgepackt, nakládaný, naložený.
Aufgeputzt, wyſſlechtěný, oſſlechtěný, wyſſperkowaný, wykráſſlený.
Aufgeräumt, vklizený, vložený, 2) munter, ochotný, zochotnělý, weſelomyſlný.
Aufgereckt, pozdwižený, zpřjmený.
Aufgerichtet, wſtýčený, zpřjmělý, zbočený, ztáhnutý.
Aufgeriſſen, natržený, natrhnutý.
Aufgeſagt, odřikaný, odřeknutý.
Aufgeſcharret, wyhrabaný, wykopaný, rozhrabaný.
Aufgeſchloſſen, odemknutý.
Aufgeſchnürt, rozſtehnutý, rozpuſſtěný.
Aufgeſchoben, odložený, protažený, odražený, poſlizený.

Aufgeschossen, wystřelený, wytáhlý.
Aufgeschrieben, napsaný.
Aufgeschürzet, podkasaný, okasaný, nakasaný, podkasalý, ein wenig, podkasánek, m.
Aufgeschüttet, nasypaný, vom Wasser, nalitý.
Aufgeschwollen, otekly.
Aufgesetzt, posazený.
Aufgesotten, zwařený, zewřený.
Aufgespalten, rozsedlý.
Aufgesperrt, odemknutý.
Aufgesteckt, nastrčený.
Aufgestellt, postawený.
Aufgestiegen, wystaupený.
Aufgestreut, nasypaný.
Aufgesucht, pohledaný, wyhledaný.
Aufgethan, odemčený.
Aufgethürmt, nakopčený, do makowice wystawený.
Aufgetragen, nanesseny, nanosseny, přinesseny, 2) befohlen, poručený, wzložený.
Aufgetrennt, rozpáraný, rozedřený.
Aufgewachsen, wyrostlý, vrostlý, zrostlý.
Aufgewärmt, ohřitý, ohřjwaný, 2) aufgewärmtes Zeug, lonské sljwy, spomela babka dětka plakati, lonské sljwy připomjná, prov.
Aufgeweckt, probuzený, 2) munter, zochotnělý, weselomyslný, 3) ein aufgeweckter Kopf, důmyslný, důwtipný.
Aufgewendt, wynaložený.
Aufgewickelt, nawinutý, rozwinutý, wywinutý.
Aufgewiegelt, zbaurený, spiknutý.
Aufgewiesen, wkázaný.
Aufgewölbt, wzklenutý.
Aufgeworfen, naházený, 2) aufgeworfenes Maul, nadutá huba, f. 3) aufgeworfene Erde, wyházená, nawezená země, f. náwoz, m. aufgeworfene Erde zwischen zwo Furchen, brázda, f. záhon, m.
Aufgewunden, nawjgený, nawinutý.
Aufgezäumt, nawzdený.
Aufgezehrt, stráwený.
Aufgezeichnet, naznamenaný.
Aufgezogen, erzogen, wychowaný, zwedený, 2) aufgezogene Saiten, natažené struny, f.
Aufgießen, naljti, naljwati.
Aufgraben, wyhrabati, wykopati von einander, rozhrabati, rozkopati.
Aufgürten, in die Höhe, podpásati ohrnauti, 2) losgürten, rozpásati odpásati.
Aufhaben, den Hut, die Mütze, Klobauk na hlawě mjti, ein Amt, wřad na sobě mjti.
Aufhacken die Erde, rozkopati, das Holz mit der Axt, rozkálati, das Eis, rozsekati, etwas mit dem Schnabel, rozdobati.
Aufhäften, s. Aufheften.
Aufhängen, s. Aufhenken.
Aufhalten einen, zdržeti, zdržowati 2) den Feind, zadržeti, 3) sich übe etwas, pozdržowati, pozdržeti s nad něčjm, 4) sich in einer Stadt zdržowati se, 5) die Hände, den Hut die Schürze, um etwas zu empfan gen, držeti, nadržeti.
Aufhaspeln, rozmotati, rozwjti.
Aufhäufen, nakopčiti, nahromáždi ti, nachowati, nahromaditi.
Aufhauen, rozetnauti, roztjti, roz kolíti.
Aufheben, in die Höhe, oder etwa gefallenes, wyzdwihnauti, zdwihnauti, zwednauti, 2) verwahren schowati, vložiti, 3) abschaffen zdwihnauti, wyzdwihnauti, 4) den Krieg, Streit oder Belagerung ponechati, zanechati, nechati wá ky ač.
Aufheben, das, s. Aufhebung, viel Aufhebens von etwas machen, mnoh sláwy, mnoho powiku o něče nadělati.
Aufhebung einer Gewohnheit, f. wzdwižení, n. des Krieges, ponchání, n.
Aufheften, připnauti, přistehnauti 2) losmachen, rozepnauti, rozstehnauti.
Aufheitern, der Himmel heitert sich auf, gasnj se, wygasňuge, rozgasňuge, probjrá se, sich aufheitern zochotněti, rozweseliti se.
Aufheiterung des Himmels, f. wygasnenj, rozgasnenj, probjrání,

2)

2) zochotněnj, n. zochotnělost, f. rozweselenj, n.
Aufhelfen, spomocy.
Aufhenken, powěsyti, zawěsyti, einen Dieb, oběsyti, einem eine Lüge, zawěsyti někomu lež, někomu nedwěda na nos powěsyti, prov.
Aufhetzen, posstwati, podsstjwati.
Aufhetzer, m. posstěwač, podsstěwáček, m.
Aufhorchen, poslauchati.
Aufhören, přestati.
Aufhüpfen, poskakowati, wyskakowati, střubowati, střečkowati.
Aufjagen, naháněti.
Aufkämmen, včesati.
Aufkaufen, nakaupiti.
Aufkeimen, rozwjnati, wypučiti, pučiti, bručiti se.
Aufklaffen, rozsednauti se.
Aufklären, gasniti, rozgasniti, wygasniti, rozbjrati se, 2) sich aufklären, zochotněti, rozweseliti se, 3) den Verstand, klug machen, oswjtiti, obgasniti.
Aufklärung, f. des Himmels, rozgasněnj, wygasněnj, rozbjránj, n. 2) zochotněnj, rozweselenj, n. zochotnělost, f. 3) oswjcenj, obgasněnj, n.
Aufklauben, zbjrati.
Aufkleben, přilepiti.
Aufkleiben, přikljti, přiklegowati.
Aufklettern, wylezti, wysaukati se.
Aufknöpfen, rozepnauti se.
Aufknöten, rozvzliti.
Aufknüpfen, aufhenken, připnauti, připogiti, 2) losmachen, rozpogiti, rozepnauti, odpogiti.
Aufkochen, wařiti se.
Aufkommen, empor kommen, wygjti, wzbůru přigjti, wyniknauti, 2) zunehmen, zmocy se, zmáhati, 3) von einer Krankheit, zhogiti se, wygjti z nemocy, přigjti k zdrawj, zniknauti nemocy, 4) Mode werden, nastati.
Aufkommen, das, s. Ankunft.
Aufkratzen, eine Wunde, rozsskrábati, rozdrbati.
Aufkräuseln, zkadeřiti, zkadeřawiti, nakadeřiti, nakudrniti, zkučerowati, nakučerowati.
Aufkündigen, wypowědjti, 2) verlassen, eine Gewohnheit, wýhost dáti obyčegi, odřjcy se obyčege.
Aufkündigung, f. wýpowěd, f. wypowěděnj, n. 2) odeřčenj, n.
Aufkunft, f. Zunehmung, zmáhánj, n. von einer Krankheit, zhogenj, zniknutj nemocy, n. einer Mode, nastánj, n.
Aufladen, naložiti, nakládati, wložiti, 2) auf sich laden, na se wzýti, wložiti, vwaliti, einem vieles aufladen, zawaliti, vwaliti mnoho na někoho, eine Bürde, Last, břjmě vwrcy, vwaliti, zawaliti, wložiti.
Auflage, Beschwerung, f. náklad, m. 2) einer Strafe, wloženj, vloženj pokuty, n. 3) Gaben, daně, f. 4) auf etwas große Auflage thun, weliký náklad na něco činiti, wésti, 5) Auflage eines Buches, wydánj, naloženj, n.
Auflassen die Thüre, nechati otewřených dweřj, nezamykati.
Auflauern, čjhati.
Auflauf des Volks, m. sběh, shluk, m. shluknutj, shlaučenj, steknutj lidu, n. 2) des Wassers, přjtok, m. zwodněnj, n. 3) gewisse Speise, bublanina, f.
Auflaufen, aufschwellen, naběhnauti, 2) wie eine Beule, naskočiti, 3) wie das Wasser, přitecy, zwodniti se, 4) wie der Teig, naběhnauti.
Aufleben, obžiwnauti, ožiti.
Auflecken, wyljzati.
Auflegen auf etwas, položiti, klásti na něco, sich auf den Tisch, na stůl se položiti, klásti, 2) ein Pflaster auflegen, přiložiti, 3) einen Eid, složiti, skládati, 4) einem eine große Last, weliké břemeno někomu naložiti, vwaliti, zawaliti, na někoho wložiti, 5) einem eine Strafe, wložiti, vložiti, 6) ein Buch, naložiti, wydati, 7) Stimmen zur Musik, předložiti.
Auflehnen sich, opjrati, podepřjti, zpodepřjti, zpoléhnauti se, 2) sich

ſich wider die Obern, zpjčiti, zpauzeti ſe.

Aufleimen, přikljžiti.

Aufleſen, zbjrati, ſebrati, wo haſt du es aufgeleſen? kde ſy toho nazbjral? nabral?

Aufliegen auf etwas, přiléhati, naléhati, 2) wund liegen, proležeti ſe.

Auflockern, oblewiti, oſlabiti, 2) Papier u. d. gl. ſchljpiti, 3) die Erde, obměkčiti.

Auflöſen, etwas zuſammengebundenes, rozwázati, ein zuſammgefügtes Werk, rozpogiti, 2) die Knotten, rozvzliti, vzly rozwázati, 3) die Bande, rozkowati, okowy odkowati, 4) Zweifel, Schwierigkeiten, wykládati, wyložiti, 5) Räthſel, pohádku vhodnauti, wypleſti, 6) die Sünden, rozwázati, rozhřeſſenj dáti, rozhřeſſiti, 7) vom Banne, rozwázati, 8) Metalle, přehánéti, rozpuſtiti, 9) ſich im Waſſer auflöſen, rozplynauti ſe.

Auflößlich, rozwazatedlný, rozpogitedlný.

Auflöſung, f. rozwázánj, rozpogenj, n. 2) rozvzlenj, n. 3) rozkowánj, odkowánj, n. 4) wykládánj, wyloženj, n. 5) vhodnutj, wypletenj, n. 6) rozhřeſſenj, n. 7) rozwázánj, n. 8) přehánénj, rozpuſſténj, n. 9) rozplynutj, n.

Auflöten, nakljti, naklegowati.

Aufmachen, eröffnen, otewřjti, odemknauti, 2) ſich aufmachen, zdwihnauti, vhnauti, 3) aufhängen ein Bild, přidělati, přičiniti, 4) ein Stück, wie die Spielleute, zadělati, 5) Nüſſe, ořechy otewřjti, rozſſkořepiti.

Aufmahlen, ein Bild, naobrazyti, napodobiti, barwami wyneſti, namalowati, 2) das Getreid, zemliti, vmliti.

Aufmauern, wyzdjti.

Aufmerken, Acht geben, pozorowati, pozor mjti, dáti, ſſetřiti, zuhören, s pozorem poſlauchati, vſſi naſtawiti, doſlýchati, oko nésti, vcho wléci, 2) aufzeichnen, naznamenati, poznamenati.

Aufmerkſam, pozorný, pozorliwý, ſſerný.

Aufmerkſam, adv. pozorně, pozorliwě, ſſetrně.

Aufmerkſamkeit, f. pozornoſt, pozorliwoſt, ſſetrnoſt, f. pozor, m. pozorowánj, n. Zuhörung, doſlýchánj, oka neſſenj, vcha wlecenj, n.

Aufmerkung, f. naznamenánj, poznamenánj, n.

Aufmunterer, m. wzbuzowatel, ponukač, m.

Aufmuntern, einen aus dem Schlafe, zbuditi, probuditi, 2) aureizen, wzbuzowati, popuditi, ponaukati.

Aufmunterung, f. aus dem Schlafe, zbuděnj, probuděnj, n. 2) wzbuzowánj, wzbuzenj, popuzenj, ponaukánj, n.

Aufmutzen, übel aufnehmen, za zlé wykládati, einem etwas, wyčjtati, wyteykati, alles, omlauwati.

Aufnähen, darauf nähen, naſſiti, přiſſiti

Aufnageln, přibiti.

Aufnahme, f. přigjmánj, přigmutj, n. 2) Wachsthum, přibýwánj, n. přibytek, m. 3) an Kindesſtatt, zaljbenj, za ſyna přigetj, zwolenj, n.

Aufnehmen, přigjti, přigjmati, přigmauti, etwas gut aufnehmen, za wděk přigjti, w dobré obráti, etwas übel, w zlé obrátiti, etwas an ſich nehmen, něco na ſe wzýti přigjti, an Kindesſtatt, zaljbiti ſe bě, zwoliti, za wlaſtnjho přigmauti, es mit einem aufnehmen, někoho na ſe wzýti.

Aufnehmer, m. přigimač, přigimtel, m.

Aufnehmung, f. ſ. Aufnahme.

Aufneſtelu, rozſtehnauti.

Aufnöthigen, wſtrčiti, cpáti něco, dnutiti k něčemu.

Aufopfern, obětowati.

Aufopferung, f. obětowánj, n.

Aufpacken, nakládati, naložiti, wázati.

Aufpappen, nalepiti.

Aufpaſſen, čjhati, pozjhati na někoho

Aufpaſſer, m. čjhač, čjhač, m.

Aufpfeiffen, zapjſkati, zapiſknauti.

Aufpflanzen, die Kanonen, naſtrog nabiti děla, das Bajonet, přiſobiti, naſtrčiti.

Aufpicken, rozdobati.
Aufplatzen, ſ. Aufberſten.
Aufpochen, zatlaucy, zatrjſkati.
Aufputz, m. ozdoba, okraſa, wýpraſſperky, ſ.
Aufputzen, wyſſlechtiti, oſſlechtiti, wykráſſliti, okráſſliti, ſſperkowati.
Aufquellen, wyprýſſtiti ſe, prameniti, prýſſtiti ſe, hmyzeti, 2) dick werden, aufgehen, wie Gebackenes, kynauti.
Aufraffen, zuſammenraffen, ſebrati, aufgeraftes Volk, zběř, ſ. 2) vom Falle ſich aufraffen, wzchopiti, wzchytiti, wſtýčiti ſe, 3) ſich erholen, zmocy ſe, zmáhati ſe.
Aufräuchern, zakaditi, zakauřiti, von unten, podkauřiti.
Aufräumen, vkljzeti, vkliditi, ſporádati.
Aufrecht ſtehen, přjmo, zrowna, rowně ſtáti, ſich aufrecht ſtellen, zbočiti ſe.
Aufrecken ſich, pozdwihnauti, zpřjmiti ſe, 2) die Finger, zdwihnauti, 3) die Ohren, naſtawiti vſſi.
Aufreden, namluwiti.
Aufreiben, vertilgen, zetřjti, potřjti, zmařiti, ſetřjti, 2) ſich aufreiben, vmořiti, zmořiti ſe, zmařenu býti, zmařiti ſe, 3) den Fuß, die Haut, oſſauſtati, zpruditi, 4) den Hut, das Tuch, načeſati, 5) die Farben, natřjti.
Aufreiſſen, von einander, roztrhati, roztrhnauti, auffetzen, rozſápati, ein Kleid, roztrhati, 2) das Maul, rozdjrati vſta, 3) eine Wunde, protrhnauti, 4) die Thüren ſtark aufmachen, rozhoditi dwéře, 5) berſten, trhnauti ſe.
Aufrennen, wrážeti, doráżeti, trkati, 2) man möchte Thüren mit ihm aufrennen, geſt dubowý, gako dub, hňup, ſliwoň, traup, m. prov.
Aufrichten, zbočiti, wſtýčiti, zpřjmiti, ztáhnauti, 2) ein niedergeſchlagenes Gemüth, wyráżeti, wyrazyti, powyrazyti, 3) in die Höhe heben, zdwihnauti, pozdwihnauti, zwednauti, 4) eine Säule, ein Theater, wyzdwihnauti, 5) Geſellſchaft, Freundſchaft, způſobiti, založiti, včiniti, vdělati, eine Handlung, wyzdwihnauti.
Aufrichtig, vpřjmný, vpřjmý, 2) aufrichtige Waaren, als Wein, Münze, Schrift, ſprawedliwý, prawý.
Aufrichtig, adv. vpřjmně, vpřjmě, 2) ſprawedliwě, práwě.
Aufrichtigkeit, ſ. vpřjmnoſt, vpřjmoſt, ſ. 2) ſprawedliwoſt, prawoſt, n.
Aufrichtung, ſ. wſtýčenj, zpřjmenj, ztáhnutj, n. eines Betrübten, wyražení, powyražení, n. einer Säule, Theaters, wyzdwiżeni, n. einer Geſellſchaft, založenj, způſobenj, včinění, n.
Aufriegeln, záworu odſtrčiti.
Aufritzen, die Haud, vſſkrábnauti, 2) die Wunde, rozſſkrábnauti, rozdrbati, zgitřiti.
Aufrollen, zuſammenrollen, ſwinauti, 2) auseinander rollen, rozwinauti.
Aufrücken, wyčjtati, wyteykati.
Aufrückung, ſ. wýčitka, weytka, ſ. wyteykánj, wyčjtánj, n.
Aufruffen, powolati.
Aufruhr, m. pozdwiżenj, pohnutj, zbauřenj, n. bauře, bauřka, ſ. rozbrog lidu, m. Aufruhr erwecken, ſtropiti, zbuditi, pozdwihnauti, zdwihnauti, zbauřiti lid, ſtillen, ſpokogiti, vkrotiti.
Aufrühren, rozmjchati.
Aufrührer, m. buřič, m.
Aufrühriſch, bauřliwý, rozbrogný, aufrühriſch ſeyn, bauřiti, bauřliwým býti.
Aufrühriſch, adv. bauřliwě, rozbrogně.
Aufrupfen, wyteykati.
Aufrupfung, ſ. weytka, ſ. wyteykánj, n.
Aufrütteln, potřáſati, ztřáſati, roztřáſati, hmożdici.
Aufs allernächſte, co neydřjwe.
Aufſagen, herſagen, odřikáwati, řjkati, 2) Kapital, Wohnung, wypowědjti, 3) Freundſchaft, wypowědeti přátelſtwj, odpowědjti, odřeknauti, odřjcy ſe přátelſtwa.
Aufſägen, zřezati.
Aufſammeln, ſezbjrati, nazbjrati.
Aufſatz, m. Ausarbeitung, nawrhnu-

ti,

tj, n. 2) der Haare, čepenj, n. 3) des Haupts, paučnjk, m. rauſſka, f. 4) bey der Tafel, dánj, neſſenj, přineſſenj, poſtawenj, n. 5) an Säulen, makowice, makowička, f.

Auffätzig, aufſätzig, aufſtützig, newrážný, způrný, auffätzig ſeyn, newraziti.

Auffätzig, adv. newrážně, způrně.

Auffchaben, anſchaben, naſtrauhati, 2) heraus ſchaben, wyſtrauhati.

Auffcharren, wyhrabati, rozhrabati.

Auffchauen, in die Höhe ſehen, zhůru hleděti, pohledeti, wzhlédati, wzhleděti, popatřiti, gen Himmel, ſnesti oči k nebi, 2) die Augen aufthun, prohlédnauti, prozřjti.

Auffchauer, m. ſ. Auffeher.

Auffchieben, odkládati, odložiti.

Auffchiebung, ſ. Auffchub.

Auſchießen, geſchwind in die Höhe wachſen, wypukati, wypučiti, wyſtřeliti, 2) mit Schießen öffnen, rozſtřjleti, rozſtřeliti.

Auffchlag, m. Schlinge, worinn ein Vogel, Wild gefangen wird, pletka, ſklonka, f. ſklon, m. 2) auf einem Kleide, wýložek, m. wyloženj, n. 3) Ueberwag, wýwažek, m. 4) beym Werthe der Sachen, přiražeuj, přiſkočenj, n. 5) Auflage, poplat, ſſos, m.

Auffchlagen, mit Schlagen öffnen, rozrazyti, rozbiti, eine Thüre, wyrazyti, Nüſſe, rozſſkořepiti, roztlaucy, 2) auf die Erde, na zem vhoditi, vdeřiti, 3) Feuer auffchlagen, rozkřesati, 4) Zelter, rozbiti ſtany, 5) einen Wohnſitz, zarazyti, 6) ein Buch, rozwinauti knihu, 7) das Getreid ſchlägt auf, na obilj přiſkakuge, přirážj, 8) einen Rock, založiti, wyložiti.

Auffchließen, odmykati, odemknauti, otewřjti.

Auffchließung, ſ. Auffchluß, odeměenj, odemknutj, otewřenj, n.

Auffchlitzen, rozedřjti.

Auffchneißen, wytřjſknauti.

Auffchmieren, namazati.

Auffchnallen, rozepnauti, odepnauti, rozſtehnauti.

Auffchnappen, auffangen, lapati, nalapati, polapiti, ein Schloß, natáhnauti, das Schloß ſchnarpt auf, zámek ſe ſpauſſtj.

Auffchneiden, Brod, rozkrágeti, den Gäſten auf den Teller, nakrágeti, 2) das Holz, rozřezati, 3) das Tuch, rozſtřjhati, 4) auffchneiden, Falſch lügen, bez prachu ſtřjleti, ſtřjleti Chlumeckým prachem, prov.

Auffchneider, m. krageč, m. 2) Lügner, bez prachu ſtřelec, lhář, m.

Auffchnüren, rozſtegnauti, rozpuſtiti.

Auffchößling, m. wýſtřelek, m. 2) ein junger Menſch, wýroſtek, m.

Auffchoſſen, wypukati, wypučiti, na horu wyſtřeliti.

Auffchrauben, roztočiti.

Auffchreiben, napſati.

Auffchreibung, ſ. napſánj, n.

Auffchrift, ſ. návis, nadpis, m.

Auffchub, m. odklad, odtah, průtah, m. odloženj, odkládánj, n.

Auffchürzen, podkaſati, okaſati, ohrnauti.

Auffchütteln, natřáſti, Betten, Streh protřáſti, roztřáſti.

Auffchütten, auf etwas ſchütten, naliti na něco, 2) Korn zum Mahlen, naſypati, 3) Pulver auf die Pfanne, prach na pánwicku wſypati, naſypati.

Auffchüttung, ſ. nalitj, naljwánj, n. 2) naſypánj, n. 3) wſypánj, naſypánj, n.

Auffchwellen, otýkati, napuchnauti, opuchnauti.

Auffchwellen, das, Auffchwellung, ſ. otok, m. otekliua, f. otekánj, n. opuchlina, f. 2) des Meers, zdutj wydýmánj moře, rozlitj, rozwodněnj, n.

Auffchwemmen, als Brod, zakwaſyti, nakwaſyti, die Erde, zkypřiti, zlehčiti, zřediti.

Auffehen, in die Höhe ſehen, wzhůru wzezřjti, hleděti, wzhleděti, gen Himmel, ſnesti oči k nebi, 2) die Augen aufthun, prohledeti, prozřjti, 3) aufmerken, pohledeti, 4) für einen ſorgen, Acht haben, dohljžeti někomu.

Aufſehen, das, auf jemanden, pohledĕnj, wzhlédnutj, wzezřenj, popatřenj, n. 2) pohledĕnj, popatřenj, n 3) dohlijženj, n. großes Aufſehen machen, na odiwu býti, mnoho powiku nadĕlati.

Aufſeher, m. dohledač, dohlidač, dozorce, m.

Aufſetzen, auf etwas, poſaditi, wſaditi, den Hut, klobauk na hlawu dáti, ſaditi, 2) etwas in die Höhe, poſtawiti, ſich im Bette, poſaditi ſe, 3) ſeinen Kopf aufſetzen, ſwau hlawu mjti, ſwehlawcem bŕti, 4) etwas ſchriftliches aufſetzen, poſtawiti, 5) die Kegel, ſázeti.

Aufſetzer, m. der Kegel im Spiele, ſazeč, m.

Aufſetzig, ſ. Aufſätzig.

Auf ſeyn, wzhůru býti, ſich wohlauf befinden, dobře ſe mjti.

Aufſicht, f. dohlijženj, opatrowánj, n. ſtráž, f. über jemanden haben, nĕkoho opatrowati, pod opatrowánjm mjti, dohlijżeti nĕkomu, ſtráž nad nĕkým mjti, unter eines Aufſicht ſeyn, býti pod nĕčjm opatrowánjm, ſtrážj.

Aufſieden, zwjrati, wywjrati.

Aufſitzen, ſitzen, ſedĕti, ſich ſetzen, z. B. auf ein Pferd, wſednauti, wſedati na koně.

Aufſitzung, f. ſedĕnj, wſednutj, wſedánj, n.

Aufſpalten, rozſtjpiti, rozekláti, 2) aufberſten, rozſtaupiti, rozſednauti ſe.

Aufſpannen, natáhnauti, napnauti, den Bogen, napjnati, den Hahn beym Gewehr, natáhnauti, die Segel, rozeſtřjti, rozwlecy, rozwinauti, rozepnauti, natáhnauti, napnauti, roztáhnauti plachty, plátna.

Aufſperren, otewřjti, otwjrati, das Maul, otwjrati, rozdjrati vſta, die Augen, otewřjti, wywaliti oči.

Aufſpielen, ein Stück zum Tanzen, zahrati.

Aufſpinnen, wypřjſti, dopřjſti.

Aufſprengen, die Thüre, wypáčiti, wyrazyti dwéře, 2) berſten, rozſkočiti ſe, 3) mit Pulver, rozhoditi, rozmrſſtiti.

Aufſprieſſen, aufſproſſen, worawiti, wypučiti, wypukati.

Aufſpringen, wyſkočiti, wyſkakowati, poſkakowati, 2) berſten, rozſkočiti, rozſtaupiti ſe.

Aufſpuhlen, na klubko wjti.

Aufſpühlen, wypláknauti, ſpláknauti.

Aufſpünden, odhraditi, ein Faß, načnauti.

Aufſtand, m. pohnutj, pozdwiženj, powſtánj, n.

Aufſtechen, rozpjchnauti.

Aufſtecken, in die Höhe auf etwas, naſtrčiti, eine Fahne, zaſtrčiti, ein Licht, zaſtrčiti ſwíčku, auf einen Kirchenleuchter, wſtrčiti, naſtrčiti.

Aufſtehen, wſtáti, powſtati, wywſtati, von den Todten, z mrtwých wſtáti, wzkřjſſyti ſe.

Aufſteigen, wſtupowati, wyſtupowati.

Aufſteigen, das, Aufſteigung, f. wſtupowánj, wyſtupowánj, n. 2) des Magens, řjhánj, krkánj, wyſtupowánj, n. 3) der Mutter, wyſtupowánj, wſtupowánj matky.

Aufſteigend, wſtupugjcý, wyſtupugjcý.

Aufſtellen etwas, poſtawiti, 2) etwas öffentlich oder zum Verkaufe, wyſtawiti, 3) Zeugen, přiwoditi ſwědky, 4) Netze, oſydla klásti, tenata naliknauti, poliknauti, naléčiti, 5) eine Mausfalle, naſtrogiti, poliknauti paſt.

Aufſtemmen ſich, ſpoléhati, podpjrati ſe.

Aufſtoſſen auf etwas, wrazyti na něco, vrazyti ſe na něco, 2) den Kopf ſich aufſtoſſen, prorazyti ſobě hlawu, 3) alles aufſtoſſen, rozrazyti wſſecko, 4) mir ſtößt im Magen auf, ſſkytám, dem es immer aufſtößt, ſſkytač, m. 5) die Speiſe ſtößt mir auf, to gjdlo mně ſtrká na horu, 6) das Bier im Faße ſtößt auf, pjwo ſe kwaſý, vgjmá, 7) die Thüre aufſtoſſen, wywrátiti, wyſtrčiti, wyrazyti dwéře, 8) einen aufſtoſſen, begegnen, napadnau-

dnauti někoho, wrazyti na ně-koho.

Aufſtoſſen, das, Aufſtoſſung, ſ. wraženj, vraženj, n. 2) proraženj, n. 3) rozraženj, n. 4) ſſkytánj, n. ſſkytawka, f. 5) ſtrkánj na horu, n. 6) kwaſſenj, vgjmánj, n. 7) wywrácenj, wyſtrčenj, wyraženj, n.

Aufſtößig, neduživý, churawý.

Aufſtreichen, natřjti, 2) mit dem Kleide irgendwo, zawaditi, 3) derb mit dem Bogen an die Geige, zařezáwati, řezati.

Aufſtreifen, die Arme, wyhrnauti, ohrnauti, wykaſati ſe.

Aufſtreuen, Blumen, natrauſyti, potrauſyti, Pulver, Salz, naſypati, den Vögeln, ſypati, naſypati.

Aufſtreuung der Blumen, ſ. natrauſſenj, otrauſſenj, n. des Salzes, Pulvers, naſypánj, n. den Vögeln, záſyp, m.

Aufſtülpen, zachljpiti, založiti.

Aufſtürzen vom Stuhle, wyſkočiti.

Aufſtützen, podepřjti, poſtawiti, podſaditi, ſich, naléhati, naſpoléhati, podepřjti, podpjrati ſe.

Aufſuchen, wyhledati, pohledati.

Aufſuchung, ſ. wyhledánj, pohledánj, n.

Aufthauen, wie Waſſer, Eis, Schnee, táti, roztáti, 2) wie ein Fluß, rozmrznauti, rozmrazyti ſe.

Aufthauung, ſ. roztagenj, n. 2) rozmrznutj, rozmrazenj, n.

Aufthun, eröffnen, otewřjti, 2) ſich aufthun, zdwihnauti ſe, 3) wie die Erde, der Himmel, odemknauti, otwjrati ſe, 4) wie eine Blume, Knoſpe, rozkládati ſe, rozwigeti ſe.

Aufthun, das, otewřenj, otwjránj, n. 2) zdwihnutj, n. 3) odemknutj, n. 4) rozkládánj, n.

Aufthürmen, nakopčiti, do makowice wyſtawěti.

Auftiſchen, přiſtrogiti na ſtůl.

Auftrag, m. Befehl, wloženj, poručenj, n. Auftrag thun, poručenj někomu včiniti, Auftrag haben, mjti poručeno.

Auftragen einem etwas, poručiti někomu, wzneſti na někoho něco, ein Amt, wložiti, wzneſti na někoho wřad, die Speiſen, přinášeti, 2) die Farben auftragen, wyneſti barwami.

Auftreiben, in die Höhe, wyháněti, wyhnati, 2) ein Wild, pohániti, nahániti, 3) Leute, Soldaten, Hilfsvölker, zbjrati, ſebrati, 4) Waare, Geld, ſháněti.

Auftrennen, rozpárati.

Auftreten, den Fuß aufſetzen, naſtaupiti, doſtaupiti, wſtaupiti, nakročiti, naſſlápnauti, doſſlaupnauti, 2) auf den Schauplatz oder ſonſt, wo man einen öffentlichen Ort um etwas zu reden oder ſich zu zeigen, naſtaupiti, wyſtaupiti.

Auftritt, m. wyſtaupenj, wſtaupenj, 2) im Schauſpiele, wýſtup, m. wyſtaupenj, n. 3) ein wunderlicher Auftritt mit einem, podjwánj, n.

Auftrocknen, activ. ſuſſiti, neutr. ſchnauti, vſchnauti.

Auf und ab, na horu a dolů.

Auf und nieder, z hůry a dolů.

Aufwachen, procýtiti, probuditi ſe.

Aufwachen, das, procytnutj, probuzenj, n.

Aufwachſen, wzrůſti, wyroſtati, wyrůſti, wzroſti, zrůſt bráti.

Aufwägen, zwážiti.

Aufwallen, wie ſiedendes Waſſer, wřti, wywjrati, zwjrati, wie das Meer, zewřjti, zbauřiti ſe, wřjti wie das Blut, wřjti, zwjrati.

Aufwallen, das, Aufwallung des Meers wřenj, zewřenj, zwjránj, n. 2) des Waſſers, wywjránj, zwjrání wřenj, n.

Aufwand, m. náklad, m. Aufwand thun, ſ. Aufwenden.

Aufwärmen, ohřiti, ohřjwati.

Aufwarten, poſlauziti, poſluhowati přiſluhowati, mit etwas, ſlauziti s něčjm.

Aufwärter, m. přiſluhugjcý, poſluhač, poſluhowatel, ſluha, m.

Aufwärterinn, ſ. poſluhugjcý, ſlužka, poſluhowačka, poſluhowatelka, ſ.

Aufwärtig, ſlužebný, vſlužný.

Aufwärtigkeit, f. služebnoſt, vſlužnoſt, f.
Aufwärts, ſ. Aufwerts.
Aufwartung, f. eines Dieners, poſlauženj, poſluhowánj, n. 2) eines Klienten, oder ſonſt zum Beſuche, poklona, f. ſeine Aufwartung jemanden machen, ſložiti někomu ſwau poklonu, einen zur Aufwartung haben, někoho k poſlauženj miti.
Aufwaſch, m. Küchengeſchirr, ſo aufgewaſchen werden ſoll, nádoby kuchyňſké k vmytj, f.
Aufwaſchen, zmyti, vmyti, die Wäſche, zpráti, wyprati.
Aufweben, rozetkati.
Aufwechſel, m. ſměna, f.
Aufwecken, zbuditi, probuditi ze ſna, ze ſpanj wyrazyti, die Todten, wzkřiſſyti, z mrtwých zbuditi.
Aufwecken, das, zbuzenj, probuzenj, wzkřiſſenj, n.
Aufwecker, m. budič, probuzowatel, probuditel, zbuditel, m.
Aufweichen, rozměkčiti.
Aufweiſen, provkázati.
Aufwenden, nakládati, naložiti, wynakládati, wynaložiti, náklad wésti, činiti.
Aufwendung, ſ. Aufwand.
Aufwerfen, in die Höhe, wyhazowati, den Ball, nadhazowati, 2) die Erde, wyházeti, nawezti zemi, einen Graben, dělati příkop, einen Wall, náſyp dělati, 3) eine Frage, namjtati, nawrhowati otázku někomu, 4) ſich zum Könige, wřepiti, vwázati ſe w králowſtwj, 5) das Maul, nadmauti hubu, oſupiti ſe.
Aufwerfen, das, Aufwerfung, f. wyhazowánj, n. des Balls, nadhazowánj, n. 2) wyházenj, nawezenj, n. 3) namjtka, f. namjtánj, nawrhowánj, n. naházka, f. 4) wřepenj, vwázánj, n. 5) oſupenj, n.
Aufwerts, příkře, 2) hinauf, zhůru, einer, ſo eine aufwerts gebogene Naſe hat, pleſkonoſý, aufwerts gehend, powolně wyſoky, aufwerts gehende Höhe, powolná wyſokoſt, obwýſſenoſt, obwyſſnoſt, f.
Aufwickeln, auseinander wickeln, rozwinauti, rozpleſti, rozmáſti, 2) auf etwas, z. B. auf einen Knaul, nawinauti, die Haare, natočiti, nawinauti.
Aufwiegeln, ſpiknauti, zbauřiti, pozdwihnauti, buřku w lidu ſtropiti.
Aufwiegeln, das, Aufwieglung, f. ſpiknutj, zbauřenj, pozdwiženj, bauřky ſtropenj, n. bauřka, f.
Aufwiegler, m. buřič, m.
Aufwiegleriſch, adv. bauřliwě.
Aufwinden auf einen Knaul, ſwjgeti, nawigeti, 2) von einander, rozwigeti, wywigeti, 3) in die Höhe winden, ſſkřipcem zdwihati.
Aufwindung, f. ſwjgenj, nawigenj, n. 2) rozwigenj, wywigenj, n.
Aufwiſchen, ſtjrati, ſetřjti, ſmazati.
Aufwiſchhader, m. wonuce, f.
Aufwölben, wyklenauti.
Aufwühlen, Erde oder ſonſt einen Haufen, wyhrabati, rozhrabati, wykuriti.
Aufzählen, ſ. Aufzehlen.
Aufzäumen, ein Pferd, navzditi, zvzditi, na vzdu pogjti.
Aufzehlen, wypočjſti, wypočjtati, wyčjſti.
Aufzehren, ſtrávwiti.
Aufzeichnen, naznamenati, poznamenati.
Aufzeichnung, f. naznamenánj, n.
Aufzeigen, provkázati, okázati.
Aufziehen, erziehen, wychowati, zwesti, 2) den Bogen, eine Saite, Uhr, den Hahn der Flinte, das Leder ꝛc. natáhnauti, 3) den Vorhang, wytáhnauti, 4) den Riegel, zatáhnauti, 5) auf die Wache, zatahowati, 6) ſpotten, vexiren, bráti někoho, 7) einen in einer Prüfung aufziehen, natahowati, 8) mit einer Bitte, Antwort, Entſchuldigung, tahati, přitáhnauti, 9) Aufzug halten in einer Kleidung, wykračowati.
Aufzug, m. der Soldaten, zatahowánj, n. 2) in einem Schauſpiele, zátah, m. wytaženj, n. 3) Prozeßion, průwod, m. 4) Kleidung, ſſatſtwo, wyſtrogenj, n.

Aufzugsbrücke, f. zdwihacý most, m.
Aufzwingen, donuțiti k něčemu, přinuțiti, wstrčiti někomu něco.
Augapfel, m. zřjtedlnice, zřetedlnice, f.
Augenbraune, n. obočj, n.
Auge, n. oko, n. zum Auge gehörig, oder was Augen hat, očitý, voll Augen, okatý, plnoočj, das Weiße im Auge, bělmo, n. běloſt w oku, f. ſcharfe Augen, oſtrowidé, bystré oči, vor Augen ſtellen, předočiti, před oči wložiti, předſtawiti, předložiti, předeſtřjti, die Augen nie von jemanden laſſen, očj neſpauſſtěti, die Augen auf jemanden werfen, očima házeti na někoho, auf etwas heften, vpřjti oči na něco, die Augen gehen mir über, přegdau, pocházegj, přecházegj mně oči, vor Augen ſeyn, před očima, na oku býti, Augen machen, oči wywaliti, wyřeſſtiti, niederſchlagen, oči ſklopiti, ſpuſtiti, man ſiehts ihm an den Augen an, z očj mu to hledj, kaukâ, 2) ein Aug an den Reben ꝛc. očko, n. pupeň, m. gewinnen, očka, pupence wypauſſtěti, pupeniti ſe.
Aeugelchen, n. očko, očičko, n.
Augenarzt, m. lékař očj, na oči, m.
Augenblendung, f. zaſlepenj, mámenj zraku, n.
Augenblick, m. okamženj, mžení oka, n.
Augenblicklich, w okamženj.
Augenbutter, f. hnogenj, n. hnůg očj, w očjch, m.
Augenfell, n. kožka očj, mázdra, f.
Augenfluß, m. ſlzawoſt, krhawoſt, f. krhánj, tečenj z očj, n.
Augenglas, n. ſklo očnj, na oči, n. hledadlo, n. ſklenné oči, f. kukadlo, n.
Augenlieder, f. wjčka očj, n. klapky, f.
Augenluſt, f. obweſelenj očj, n.
Augenmaaß, n. mjra očj, f.
Augenmerk, n. ſhled, ſled, m. oka neſſenj, n.
Augenſalbe, f. maſt na oči, f.
Augenſchein, m. patrnoſt, ljčnoſt, zřetedlnoſt, f. in Augenſchein nehmen, ſpatřowati, ſpatřiti, opatřiti, popatřiti.
Augenſcheinlich, očitý, widitedlný, patrný, ſwětlý.
Augenſcheinlich, adv. očitě, widitedlně, patrně, ſwětle.
Augenſchmerz, m. boleſt očj, f.
Augenſtein, m. čiſtec, m.
Augenſtern, m. zřjtedlnice, f.
Augentriefen, n. krhawoſt, lepkoſt, ſlzawoſt, f. krhánj, ſlzenj, kyſán očj, n. Augentriefen haben, krhati na oči, der es hat, krhawý, tekoký, ſlzawý.
Augentroſt, ein Kraut, m. ſwětljk, m ambrožka, f.
Augenverblender, m. mamič, zaſlepitel, m.
Augenweh, n. bolenj očj, n.
Augenweide, f. paſtwa očj, f.
Augenwimpern, f. wjčkowé chlaupky, chlupy na wjčku, m.
Augenwink, m. kynutj, pokynut očj, n.
Augenwinkel, m. koutkowé očj, koutkowé poſtrannj w očjch, m.
Augenzähne, m. klj, ſſpičatj zubowé zuby proti oku, m.
Augenzeuge, m. očitý ſwědek, m.
Auguſtmonat, Auguſt, Aerndtemonat, m. Srpen, m.
Aus, z, ze, aus Furcht, Liebe, z bázně, z lásky, aus der Erde, ze zeme, es iſt ſchon aus, giž geſt konec, es iſt ſchon aus mit uns, giž geſt po nás weta, giž geſt s námi konec.
Ausackern, wyworati.
Ausantworten, übergeben, wzdáti, wydati.
Ausantwortung, f. wydánj, n.
Ausarbeiten, wypracowati, wydělati, etwas ſchriftliches, z. B. eine Rede, wypracowati, 2) die Arbeit endigen, dodělati, dopracowati.
Ausarbeitung, f. wypracowánj, n.
Ausarten, nezdařiti, nepodařiti ſe z rodu, od rodu wyſtaupiti, ne wrcy ſe po otcy, nepotatiti ſe.
Ausartung, f. nezdařenj, nepodařenj z rodu, od rodu wyſtaupenj, nepodařiloſt, nezdárnoſt, nerunoſt, nepotatiloſt, f.

Ausathmen, wydchnauti, wydychati, zdechnauti, duch puſtiti.
Ausbacken, dopecy, wypecy.
Ausbaden ſich, wykaupati ſe.
Ausbannen, wykljnati.
Ausbanner, m. wyklinač, wyklinatel, m.
Ausbannung, f. wykljnánj, wyklenj, wyklety, n.
Ausbauen, fertig bauen, wyſtawěti, doſtawěti, doſtawiti.
Ausbauung, f. wyſtawenj, doſtawenj, n
Ausbeichten, wyzpowjdati ſe.
Ausbeiſſen mit den Zähnen, wykauſati, wykauſnauti, 2) durch Verläumdung verdrängen, wykauſati, wypuditi.
Ausbeizen, wyhryzti, zhryzti.
Ausbeſſerer, m. wylepſſitel, oprawitel, opráwce, m.
Ausbeſſern, wylepſſiti, oprawiti, 2) an Kleid, wyoprawiti, zprawiti, oprawiti.
Ausbeſſerung, f. wylepſſenj, oprawenj, n. 2) eines Kleides, opráwka, f. wyoprawenj, oprawenj, n.
Ausbeten, wymodliti, domodliti ſe.
Ausbetteln, wyžebrati.
Ausbeute, f weydělek, m. 2) im Kriege, kořiſt, f. 3) aus Bergwerken, rjrek přebjhagjcý hornj, m.
Ausbeuteln, das Mehl, wyrážeti mauku, 2) jemanden, zebrati, obrati, oblaupiti, 3) bey den Haaren, wyčeſati, wytřepati, wytřáſti, wytřáſati někomu, wypačjſati někobo.
Ausbiegeln, cyhličkau wytahowati, wyráhnauti.
Ausbieten, něco dáti na prodag, prowolati, proceniti.
Ausbitten, wyproſyti.
Ausbittung, f. wyproſenj, n.
Ausblaſen, wyſaukati, wyſauknauti, wydymati, wydmechnauti, die Seele, zdechnauti, duſſi puſtiti, wydchnauti, das Licht, ſfauknauti, zafauknauti ſwjčku, 2) durch Blaſen etwas bekannt machen, wytraubiti, roztraubiti něco, das Blaſen endigen, dotraubiti, wytraubiti.
Ausblättern, rozliſtiti, ein Buch, přemecy knihu.
Ausbleiben, wně zůſtáwati, nepřicházeti.
Ausbleichen, wybjliti.
Ausblühen, odkwesti, odkwetati.
Ausbluten, aufhören zu bluten, wykrwáceti, 2) alles Blut vergießen, wykrwawěti, krew wyceditì.
Ausbohren, wywrtati.
Ausbraten, wypecy, dopecy, vpecy.
Ausbrauſen, wie der Wein, zwjrati, zewřjti, wie der Wind, wyhučeti, wyſučeti, wie das Meer, wygečeti, wyhučeti, wyhlučeti, wie ein lüderlicher Menſch, wybauřiti, dobauřiti.
Ausbrechen, etwas als einen Zahn, eine Thüre, wypáčiti, wylomiti, 2) ſich los machen, wyniknauti, 3) hervorkommen, wyniknauti, wyrazyti, wyſkočiti, wyřjtiti ſe, das Feuer bricht aus, oheň wyniká, wyrážj, wyſkakuge, wie die unterirdiſchen Bläſen, protrhnauti ſe, 4) bekannt werden, wypuknauti, propuknauti, wyniknauti, 5) ausſpeyen Galle, Blut, wydáwiti.
Ausbreiten, rozſſjřiti, die Segel, plachty roztáhnauti, rozeſtřjti, eine Decke, rozproſtřjti, rozeſtřjti, proſtřjti, die Hände, roztáhnauti, wie ein Baum die Aeſte, rozkládati, 2) ſich ausbreiten, rozſſiřowati ſe, rozplozowati, rozmáhati ſe, das Uebel, die Krankheit breitet ſich von Tag zu Tag aus, to zlé, ta nemoc ſe den odedne rozſſiřuge, rozplozuge, rozmáhá, ſeine Macht, Handlung, Religion, rozſſiřowati, rozſſjřiti, rozmnožowati, rozmáhati, wie der Ruf, die Neuigkeiten, rozcházeti, rozgjti ſe, rozſſjřiti ſe, die Güte Gottes wird ſich über alle Geſchöpfe ausbreiten, dobrota Božſká nadewſſemi twory ſe rozſſjří, rozwleče.
Ausbreitung, f. rozſſjřenj, rozſſiřowánj, n.
Ausbrennen, wypáliti, das Licht, das Feuer brennt aus, ſwjčka, oheň dochází, dohořuge, wyhořuge.

Ausbrennen, das, wypálenj, n.
Ausbringen, bekannt machen, wynesti, pronesti, 2) verursachen, wie hin und wieder ein Geschrey, křik, powik swesti, sich Schläge ausbringen, zprawiti sobě wýprask, 3) erhalten, sgednati.
Ausbringung, f. wynessenj, pronessenj, n.
Ausbruch, m. des Feuers, Blitzes, Kriegs, wyniknutj, wyraženj, n. 2) Ausfall, wyskočenj, wyniknutj, n. wýskok, weyskok, m. 3) Ausbruch vom Weine, wýbornost, f.
Ausbrunzen, wymočiti se, wyscati se.
Ausbrühen, wypařiti.
Ausbrüten, Eyer, wyléhnauti, wysedèti, wykwokati, 2) auf etwas umgehen, sléwati, kowati, boniti něco.
Ausbrütung der Eyer, f. wyléhnutj, wyseděnj, wykwokánj, n. 2) sléwánj, kowánj, bonènj, n.
Ausbügeln, s. Ausbiegeln.
Ausbürgen einem, někomu ručiti, vručiti, zaručiti.
Ausbürsten, wykartáčowati, sstětkau wyčesati.
Ausbund, m. weylupek, kwět, m. wýbornost, f. des römischen Volks, kwět, m. zrno, n. weylupek, m. Řimského lidu, aller Schelme, neyzlotřilegssj ssjbal, m.
Ausbündig, wýborný.
Ausbündig, adv. wýborně, na wýbor.
Ausdähnen, s. Ausdehnen.
Ausdampfen, wypařiti, wypáchnauti, wyčichnauti, páru od sebe wypausstěti, einen häßlichen Gestank, osskliwý smrad wypausstěti.
Ausdampfen, das, Ausdampfung, f. wypařenj, wypáchnutj, n. opara, f.
Ausdauern, wytrwati, dotrwati, setrwati, wyčkati, dočkati.
Ausdehnen, roztáhnauti, natáhnauti, rozwlecy.
Ausdenken, wymysliti, zamysliti.
Ausdenkung, f. ausgedenkte Sache, wýmysl, wýmyslek, zámysl, m. wymysslenj, zamysslenj, n.
Ausdeuten, wyznamenati, wykládati, einem etwas übel, na zlau stránku wykládati.
Ausdeutung, f. wyznamenánj, wykládánj, n. wýklad, m.
Ausdienen, wyslaužiti, odslaužiti, doslaužiti.
Ausdingen, wymjniti.
Ausdingung, f. wýměnek, m. wýmjnka, f. wymjněnj, n.
Ausdörren, wyschnauti, wyprachnauti, wysussiti.
Ausdörrung, f. wyschnutj, wyprachnutj, n. wyschlost, wyprachlost, f.
Ausdrechseln, wysaustružiti.
Ausdrehen, wytočiti.
Ausdreschen, wymláceti, wymlátiti, domlátiti.
Ausdrücken, aus etwas, z. B. den Saft, wytlačiti, wycediti, einen Siegel, wytisknauti, wytlačiti, einen Begriff mit einem Worte, wyrazyti, wygádřiti, wygádrniti, wy[illegible]ti, wyprawiti, wytisknauti, [illegible] ausdrücken, wygádřiti se, eines Gestalt ausdrücken, někoho twářnost na sobě nésti, wytwářiti.
Ausdrücklich, adv. wýslowně, wygádřeně, zegména.
Ausdruck, m. überhaupt wie einer redet oder schreibet, wygádřenj, wygádrněnj, wyslowenj, wytisknutj, wyraženj, n. um etwas zu bezeichnen, a) ein Wort, einen Begriff, weyřk, m. wyslowenj, wytisknutj, wyraženj, n. b) einer Redensart, wyraženj, wygádřenj, wygádrněnj, n. wygádřenost, f. sich eines Ausdruckes bedienen, weyřku gakéhos vžjwati.
Ausduften, wywětrati, wydchnauti, wypáchnauti, wyčichnauti, wie verschlossene Sachen an der Luft wywětrati, wywětřiti, wyčichnauti.
Ausdünsten, wypařiti, wyčichnauti, wypáchnauti.
Ausdünstung, f. opara, pára, f. wypařenj, wyčichánj, wypáchnutj, n.
Auseinander, z sebe, od sebe.
Auseinander blasen, rozfaukati, rozdymati.
Auseinander gehen, rozgjti se.
Auseinandergehen, das, rozchod, m. rozgitj, n.

Aus-

ti, wyzpytowati, zwjdati, wyzwjdati, ſkaumati.
Ausforſchend, wyſkaumatedlný.
Ausforſcher, m. wyſſetřitel, wyſkaumač, wyſkaumatel, wyzpytowatel, wyzwidatel, wyzwidač, zwědač, ſkaumač, m.
Ausforſchung, f. wyſkaumánj, wyſſetřenj, wyzpytowánj, wyzwjdánj, zwjdánj, n. zwěd, m. ſkaumánj, n.
Ausfragen, wyptáwati ſe, wytazowati ſe.
Ausfreſſen, wyžrati.
Ausfreyen, wdáwati ſe.
Ausfuhr, f. wywáženj, wywezenj, n.
Ausführen, Getreid, die Unreinigkeiten, wywážeti, Statuen, Bildſäulen auf Wägen, wywezti, 2) einen Satz, prowáděti, prowozowati, wywáděti, 3) ein Werk, Vorhaben, wyweſti, wykonati, w ſkutek vweſti, 4) ausgraben und wegführen, odwážeti, wywážeti, 5) mit der Medizin, wywoditi.
Ausführlich, mjſtný, rozwláčný, rozwláčitý, rozwinutý.
Ausführlich, adv. mjſtně, rozwláčně, rozwláčitě, rozwinutě, zegména.
Ausführlichkeit, f. rozwláčnoſt, rozwláčitoſt, rozwinutoſt, mjſtnoſt, f.
Ausführung, f. aus dem Lager, wywedenj, n. der Waaren, des Unflathes auf Wägen, wywáženj, wywezenj, n. 2) eines Werks, Vorhabens, wywedenj, wykonánj, w ſkutek vwedenj, n. 3) eines Satzes, prowedenj, prowozowánj, wywedenj, n.
Ausfüllen, wypliowati, wypliniti, doplniti.
Ausfüllung, f. wyplnění, doplnění, n.
Ausfüttern, nehren, wykrmiti, wypáſti, 2) ein Kleid ausfüttern, podſſiti.
Ausgabe, f. des Geldes, eines Buchs, wydánj, n.
Ausgabbuch, n. kniha wydánj, f.
Ausgang, m. aus einem Orte, wýchod, wýchoz, m. wygitj, wycházenj, n. 2) Oeffnung, wycházenj, n. weychod, m. 3) das Ende, Erfolg einer Sache, ſkončenj, ſkoncowánj, n. weychod, m. 4) eines Worts, wýchod, m. wycházenj, n. 5) nach Ausgang eines Jahres, po wygitj roku.
Ausgeackert, wyworaný.
Ausgeantwortet, wydaný.
Ausgearbeitet, wypracowaný, wydělaný.
Ausgeartet, nezdařilý, nepodařilý, nerůdný, nepotatilý.
Ausgeathmet, wydechnutý, wydechlý, wzdechlý.
Ausgebacken, wypečený, dopečený.
Ausgebannet, wyklený, proklený.
Ausgebauet, wyſtawený, doſtawený.
Ausgeben, Geld, wydáwati, wydati, unter die Leute, rozdáwati, 2) ſeine Tochter, wdáwati dceru, 3) ein Buch, knihu wydati, 4) ſich für etwas ausgeben, wydáwati ſe za něco.
Ausgeben, das, Ausgebung, f. wydánj, n.
Ausgeber, m. wydawač, wydawatel, m.
Ausgeberinn, f. wydawatelkyně, f.
Ausgebeſſert, von Flecken geſäubert, wylepſſený, oprawený, wie ein zerriſſenes Kleid, wyoprawený, oprawený, zprawený.
Ausgebeten, wyproſſený, proſebný, ausgebetener Weiſe, proſebně, prosby, wyproſſeně.
Ausgebeutelt, wyčeſaný, wypačjſaný, wytřepaný, ums Geld gebracht, obraný, zebraný, oblaupený.
Ausgebiſſen, wykauſnutý, wykauſaný.
Ausgeblaſen, wyſaukaný, wyſauknutý, wydechnutý, wydechlý, 2) bekannt gemacht, wytroubený, roztroubený, 3) ausgelöſcht, ſſauknutý.
Ausgebohrt, wywrtaný.
Ausgeboten, proceněný.
Ausgebracht, proneſſený, wyneſſený.
Ausgebraten, wypečený, wypekly, dopečený, dopekly.
Ausgebrannt, wyhořelý, 2) als ein Ziegel, wypálený.
Ausgebreitet, rozſſířený, wie die Haare, proſtowlaſý, wie ein Baum

2) übergangen, opusstěný, wypusstěný, 3) zügellos, unbändig, rozpustilý, rozpásaný, prostopássný, roztopássný.
Ausgelassenheit, f. rozpustilost, rozpásanost, prostopássnost, roztopássnost, f.
Ausgelaufen, wyběhnutý, wyběhlý.
Ausgelediget, ausgeleret, wytenčený, wyprázdněný.
Ausgelegt, wyložený, 2) mit Golde, zlatem wykládaný, obkládaný, wysazený.
Ausgelesen, wybraný, obraný, 2) das Lesen geendiget, wyčtený, dočtený.
Ausgeliehen, wypůgčený.
Ausgelöscht, vhassený, vhaslý, wyhassený, wyhaslý, zhaslý, zhassený, zhasnutý, das mit Kreiden Geschriebene, wymazaný, smazaný.
Ausgemacht, dodělaný, dokonaný, wykonaný, 2) es ist noch nicht ausgemacht, gesstě nenj wyděláno, vděláno, vgednáno, 3) ausgemachte Perle, wyňatá, wyndaná perla.
Ausgemahlet, wyobrazený, barwami wynessený, wymalowaný.
Ausgemelket, wydogený.
Ausgemergelt, wyhubený, wyhubenělý, zhubenělý, wyzáblý, wykapalý, wyvdlý, zchurawělý.
Ausgemerzet, wymjsený.
Ausgemessen, wyměřený, změřený.
Ausgemustert, wywržený, wypuzený, wie ein Soldat, zawržený, wyprosstěný, žoldem wyplacený dráb, wogák.
Ausgenommen, wygmutý, wymjněný.
Ausgepackt, wypěchowaný, wyložený.
Ausgeplündert, rozchwátaný, wydrancowaný, zdrancowaný, zebraný, oblaupený.
Ausgepresset, wytlačený, wycezený, tlačenjm wytažený.
Ausgeputzt, wycýděný, wysslechtěný, osslechtěný, wyssperkowaný, wykrássleny.
Ausgeräuchert, wykauřený, wykaděný.
Ausgerauft, wyrwaný.
Ausgeräumet, wykliděný, vkliděný.
Ausgerechnet, wypočjtaný, wypočtený.
Ausgerenkt, wymknutý, wywrknut podwrklý, podwrknutý, wywrkl wywinutý.
Ausgerichtet, wyřjzený, wykonan dokonaný, vgednaný.
Ausgerissen, wytrhnutý.
Ausgeruffen, wywolaný, prowolný, rozwolaný, rozhlássený, w hlássený.
Ausgeruhet, odpočinulý.
Ausgerupfet, wyssklubaný, wysskl bnutý.
Ausgerüstet, wystrogený, opatřen zachystaný.
Ausgesagt, wyřklý, prořeklý, proř knutý, probleknutý, wybleknutý
Ausgesaugt, wysátý, wycucaný, w střebaný.
Ausgeschämt sich haben, stud odlo ti, odwrcy, nestyděti se, bezstau ným, nestydliwým býti.
Ausgescharrt, wyhrabaný.
Ausgeschickt, wyslaný, poslaný, au geschickter Bot, poslanec, wysla posel, m.
Ausgeschlagen, ein Aug, wyražený, versagt, odepřený, 3) in Gärte rozwitý, 4) am Leibe, wyražen
Ausgeschlossen, wylaučený, wywr ný, odstrčený, odmrsstěný.
Ausgeschmelzt, ausgeschmolzen, přep sstěný, přeháněný.
Ausgeschmückt, wykrássleny, okrás ný, wysslechtěný, osslechtěný.
Ausgeschnitten, vom Holze, wyřez ný, vom Brod, wykrogený, v Tuche, wystřjžený, wystřjhnutý.
Ausgeschnitzt, wyřezbowaný, wyřez ný, wyrýpaný.
Ausgeschöpft, wywážený, wytenče
Ausgeschrieben, wypsaný.
Ausgeschüttelt, wytřásaný, wytřese
Ausgeschüttet, wylitý.
Ausgeschwatzt, wysstěbetaný, wyss holený, wybleknutý, probleknu
Ausgeschwungen, přemitaný, wyo laný, zopálaný, wywitý.
Ausgesetzt, wysazený, wysazowa er hat sein Ausgesetztes, má sw weysadek.

Aus

Ausgeſiebt, wypocýwaný, zpocýwaný, trſbený, podwiwený.
Ausgeſöhnt, ſmjřený.
Ausgeſondert, wylaučený.
Ausgeſonnen, ſmyſſlený, wymyſſlený, zamyſſlený.
Ausgeſotten, wywařený.
Ausgeſpannt, rozpiatý, 2) ein ausgeſpanntes Pferd, wypřáhnutý, wypřáhlý kůň, m.
Ausgeſperrt, auseinander geſperrt, otewřený, rozedřený, 2) ausgeſchloſſen, wně zawřený.
Ausgeſpeyet, rect. ausgeſpien, wyplíwnutý, wyplitý.
Ausgeſprengt, rozneſſený, wyneſſený, roztrauſſený.
Ausgeſprochen, wyřknutý, wypowědaný, wyſlowený, propowěděný, promluwený.
Ausgeſprungener, m. zběhlec, poběhlec, odběhlec, poběhljk, wyběhlec, ſtrže, wyſkočil, wyklauz, m.
Ausgeſpult, wypláknutý, opláknutý.
Ausgeſtanden, přeſtálý, 2) der vieles ausgeſtanden hat, wyſtálý, vtrpený.
Ausgeſteckt, wyſtrčený.
Ausgeſtellt, wyſtawený, 2) aufgeſchoben, odložený, poklizený.
Ausgeſteuert, obwěněný.
Ausgeſtochen, wyrywaný, wyrytý, ausgeſtochenes Aug, wypjchnuté, wyboduté oko, n. 2) ausgeſtochene Arbeit, wyrywané, wybigené djlo, n. rytina, f. 3) ein ausgeſtochenes Bildchen, wypichowaný obrázek, m.
Ausgeſtopft, wycpaný.
Ausgeſchoſſen, wyſtrčený.
Ausgeſtreckt, rozproſtřený, rozeſtřený, rozwlečený, roztažený.
Ausgeſtreuet, wyſypaný, wytrauſſený, rozſypaný, roztrauſſený.
Ausgeſtrichen, wymazaný, 2) geſtaupt mit Ruthen, wyſſwihaný, wyſſlohaný, wynrſkaný.
Ausgeſucht, wyhledaný, pohledaný.
Ausgeſühnt, vſtat. ausgeſöhnt, vdobřený, ſmjřený.
Ausgeten, ſ. Ausjäten.
Ausgethan, odwundaný, odwržený, wywržený, zawržený.
Ausgetheilt, rozdělený, rozbitowaný.
Ausgetilgt, wyhlazený, zhlazený.
Ausgetrieben, wypuzený, wyhnaný.
Ausgetrocknet, wyſuſſený, wyſchlý.
Ausgetrunken, wypitý.
Ausgewachſen, bucklicht, wyroſtlý, wyſedlý, 2) völlig gewachſen, zroſtlý, vroſtlý, doroſtlý.
Ausgewaſchen, wymytý, vmytý.
Ausgewechſelt, wyměněný.
Ausgeweidet, wykuchaný.
Ausgeweinet, wyplakaný, wyvpěný.
Ausgewetzet, wybrauſſený.
Ausgewichſt, wywoſkowaný.
Ausgewickelt, rozwinutý, wywinutý, wymatený, rozmatený, wypletený, rozpleteny.
Ausgewiſcht, wytjraný, wytřený, mit dem Schwamm, wymazaný, ſmazaný, ſetřený.
Ausgewogen, odwážený.
Ausgewölket, bez oblaku, ein Tag, an dem es ausgewölket iſt, audnj, n. den bez oblaku, m.
Ausgeworfen, wyhozený, wymetený, wywržený.
Ausgezehrt, verzehrt, wytráwený, 2) ausgemergelt, wychřadlý, ſchřadlý, wykapalý, wyvdlý.
Ausgezeichnet, wyznamenaný.
Ausgeziert, ozdobený, wykráſſlený, okráſſlený, wyſſlechtěný, oſſlechtěný.
Ausgezimmert, wyteſaný, vteſaný, zteſaný.
Ausgezogen, als ein Kleid, wyſlekнutý, ſwlečený, ſljknutý, 2) wie ein Degen aus der Scheide, wytažený, dobitý.
Ausgezupft, wytřepaný, wyſſklubaný.
Ausgezwungen, wynucený, wynučený.
Ausgießen, wyljti, wyljwati.
Ausgießung, f. wyljwánj, wylitj, n.
Ausglätten, wyhladiti.
Ausgleichen, wyrownati, zarownati.
Ausgleiten, mit dem Pfluge ausfahren, z brázdy wygjti, wyſtaupiti, mit dem Fuße, ſklauznauti, ſmeknauti ſe, vom Wege (moraliſch), wyſſinauti, wychýliti, vchýliti, odchýliti od prawé ceſty, wywinauti.
Ausglitſchen, ſklauznauti.

Ausglühen, einen Drat, rozpáliti, rozhřjwati, rozhřjti, roznécowati, roznjtiti.

Ausgraben, wykopati, wyhrabati, 2) mit dem Grabſtichel in Holz, wyrýpati, in Steinen, wyrýwati, wyryti.

Ausgrabung, f. wykopánj, wyhrabánj, n. 2) im Holz, wyrýpánj, n. auf Steinen, wyrýwánj, wyrytj, n.

Ausgraſen, wyžiti, ſežiti tráwu.

Ausgráten, z koſtj obrati, oblaupiti.

Ausgreifen, mit den Beinen, roztáhnauti hnáty.

Ausgrübeln, wyhlaubati.

Ausgrüblend, wyhlaubačný, hlaubačný, wyhlaubáwačný.

Ausgrünen, wyſtihnauti, ſtjhati, wyſſeřiti.

Ausguß, m. wo man das Waſſer herunter gießt, průtok, weytok, tratiwod, m.

Aus haben, bey einem, konec v někoho mjti.

Aushacken, wyſekati, wyteſati, das Aug, oko wymrſſtiti, wyſſlehnauti.

Aushalten etwas, wydržeti něco, der Feinde, Anfall, Angriff, autok nepřátelſký wyſtáti, wydržeti, autoku odolati, einen mit Gelde aushalten, wydržeti, wyčaſtowati někoho penězy.

Aushaltung, f. wydrženj, n. mit Gelde, wyčaſtowánj, wydrženj, n.

Aushändigen, wydáwati, wydati.

Aushändigung, f. wydánj, n.

Ausharren, wytrwati, dotrwati, ſetrwati.

Aushärten, ztwrditi, zatwrditi.

Aushauchen, wydychati, duch puſtiti, die Seele aushauchen, duſſi puſtiti, wypuſtiti, zdechnauti.

Aushauen, wytjnati, wytjti, wyraubiti, die Dornen, wykleſtiti, wytjti, 2) als ein Bildhauer ein Bild, Stein, wyteſati, wyrýti, wyrýpati, 3) mit Ruthen, wyſſlehati, wyſſwihati, wyſekati.

Ausheben, die Soldaten, wyzdwihnauti, die Fenſter, die Thüre, den Reuter vom Sattel, wyſaditi okna, dwéře, gezdce z ſedla, einen Baum wywrátiti, wypáčiti, ſich die Schulter, die Achſel, wywrátiti, wywinauti, wyrazyti.

Ausheben, das, der Soldaten, wyzdwiženj, n. der Fenſter, der Thüre, wyſazenj, n.

Ausheckeln, wywochlowati, zwochlowati.

Ausheckeln, Junge aus den Eyern, wyhnizditi, wyſeděti, wyléhnauti etwas miteinander, ſléwati, kowati, ſtrogiti něco, ſie heckeln etwas aus, nějaké ſſibalſtwj kugi, Verſ Einfälle, wyléhnauti.

Ausheilen, wyhogiti, vléčiti, zhogti, zléčiti, dohogiti, doléčiti.

Ausheitern ſich, wygaſniti, wybjrase, 2) den Verſtand, obgaſniti, prbrauſyti mozek, 3) aufgeräumt mchen, obweſeliti, obweſelowati, luſtig werden, rozweſeliti ſe, obweſeliti ſe.

Ausheizen den Ofen, das Zimm wytopiti.

Aushelfen, den Armen aus der Nopomocy chudým z bjdy, einem etwas, napomocnu býti, naſmáhati někomu něčjm.

Aushellen ſich, rozgaſniti, rozſwěwati ſe.

Aushobeln, wyhladiti.

Aushöhlen, wydlabati, etwas inndig, wydauti, podauti.

Ausholen, einen, ausforſchen, ſtihwyſtihnauti, ſkaumati, wyſkauti, 2) mit dem Degen, Arm, oder die Hand um zu werfen, napřáhati, napřáhnu

Ausholer, m. ſtihač, ſkaumač, ſkaumatel, m.

Ausholung, f. ſtjhánj, ſkaumánj, ſtihnutj, n. 2) napřahánj, nahnutj, n.

Aushülſen, wyluſſtiti.

Aushungern, wyhladowěti, hlwymořiti, vmořiti, zamořiti, hubiti, zhubiti, zhubeniti.

Aushurren, wykurwiti, dokurv

Aushuſten, wykaſſlati, zu huſten hören, dokaſſlati.

Ausjagen, wyhnati, wyplášſiti.

Ausjäten, wypleti, wypljti.
Auskämmen, wyčesati, scesati.
Auskaufen sich, oder einen, wykaupiti, 2) alles Geld ausgeben, wydati se z peněz, 3) einem etwas eher, oder theuerer verkaufen, mehr geben, als ein anderer, překaupiti, předkaupiti.
Auskehren, das Zimmer, wymesti, vmesti, das Kleid, wyčesati, wykartáčowati.
Auskehricht, u. smeti, f.
Auskeimen, wypučiti, wypukati se.
Auskeltern, čeřenem, lisem wytlačiti.
Auskernen, wygádřiti, wygadrniti.
Ausklären sich, hell werden, wygasniti, wybjrati, wybrati se.
Ausklatschen, mit den Händen, wytleskati, wypleskati, ausschwatzen, wypleskati, wybleknauti, wyplesseti, wyklewetati.
Ausklauben, wybjrati.
Ausklebeu, wylepiti.
Auskleiden sich, rozstrogiti, wysljknauti, sljknauti, swlécy, swlékati, wywlecy se, 2) schön kleiden, wystrogiti.
Auskleidezimmer, n. swláčebna, f.
Ausklopfen, den Staub, wyklepati, 2) abprügeln, wytlaucy, wybauchati.
Ausklügeln, wymudrowati.
Auskochen, wywařiti, genug kochen, vwařiti, dowařiti.
Auskommen, aus dem Hause ausgehen, wygjti, wycházeti, 2) bekannt werden, na gewo wygjti, 3) genug haben, wygjti, 4) mit jemanden gut, dobře s někým wygjti, 5) es ist Feuer ausgekommen, oheň wyssel.
Auskommen, das, wyžiwenj, n. er hat sein Auskommen, má na wyžiwenau, má swé wyžiwenj.
Auskocken, wybljti, wywrhnauti, wywrátiti, wykuckati.
Auskörnen, s. Auskernen.
Auskosten, etwas überall, wysljditi, ohledati.
Auskramen, seine Waaren, wykládati swé zbožj, rozložiti se s swým zbožjm, seine Gelehrsamkeit, swau včenostj se roztahowati.
Auskramen, das, wykládánj, rozloženj, n. seiner Gelehrsamkeit, roztahowánj, n.
Auskratzen, wysskrábati, wydrápati.
Auskriechen, wylezti, wyljzati.
Auskriegen, den Krieg endigen, dowálčiti, dowáleti.
Auskühlen, kalt machen, wychladiti, kalt werden, wychladnauti, wychladiti se.
Auskünden, auskündigen, auskundschaften, wyzwjdati, zwjdati, wyzwěděti, wyssetřiti.
Auskundschafter, m. zwědač, wyzwidač, wyzwidatel, m.
Auskunft, f. von einer Sache, wědomost, f. wědomj, n. einem Auskunft geben, wědomost, na rozum, na wědomj dáti.
Auskünsteln, wyljčiti, vljčiti, řemeslně vdělati.
Auslachen, wysmáti, wysmjwati, někomu se posmjwati.
Auslachens werth, k posměchu, posměchu hodný.
Auslachen, das, posměch, m. posmjwánj, wysmjwánj, n.
Ausladen, wykládati.
Ausladen, das, wykládánj, n.
Auslader, m. wykladač, m.
Auslage, f. náklad, m. wynaloženj, n.
Ausländer, m. cyzozemec, cyzokragan, cyzokragjn, cyzokragný, přespolnj, m.
Ausländerinn, f. cyzozemkyně, cyzozemka, cyzokraganka, cyzokraginka, f.
Ausländisch, cyzozemský, cyzokragný, cyzokraginný, přespolnj.
Ausländisch, adv. po cyzozemsku, cyzozemsky, cyzokragně.
Auslassen, weglassen, überhaupt, wynechati, wypustiti, opustiti, herauslassen, wypustiti, pausstěti, ein Kleid, popustiti, wypustiti, seinen Zoru gegen einen auslassen, wypustiti na někoho, wyliti na někom swau zlost, sich über etwas auslassen, pustiti se do něčeho, sich in alle Wollust auslassen, wydati se na wssecku rozkoš.

Auslassung, f. wynechánj, wypnsstěnj, opnsstěnj, n.
Auslästern, wyzlořečiti, wyrauhati se.
Auslauf, m. wyběhnutj, wybjhánj, n. 2) des Wassers, weytok, splaw, m.
Auslaufen, wybjhati, wyběhnauti, 2) wie eine Sanduhr, dosypati se, wyprsseti, wyběhnauti, 3) wie ein Gewächs, wyprýskowati se, 4) wie ein Gefäß, tecy.
Auslaufen, das, wybjhánj, wyběhnutj, n. eines Gewächses, wypreyskáwánj, n.
Auslaufer, m. wybihač, dobihač, wybihatel, m.
Auslaugen, wywařiti.
Ausläuten, einem Verstorbenen, wyzwáněti, hrana zwoniti, aufhören zu läuten, dozwoniti, wyzwoniti.
Ausläuten, das, wyzwáněnj, n.
Ausleben, wydnjti.
Auslecken, wyljzati.
Ausleeren, wyprázdniti, wytenčiti.
Ausleerend, wyprázdňugjcý, wytenčugjcý.
Ausleerung, f. wyprázdněnj, wytenčenj, n.
Auslegen, herauslegen, wykládati, wyložiti, 2) erklären, wykládati, wyložiti, einen Traum, sen wyložiti, 3) aufnehmen, ausdeuten, klásti, pokládati, etwas als eine Hochmuth, für eine Tugend, něco za wysokomyslnost, ctnost klásti, pokládati, 4) Geld auslegen, penjze wynaložiti, 5) einem etwas gut oder übel, w dobré neb zlé něco wykládati.
Ausleger, m. Erklärer, wykladač, wykladatel, m.
Auslegerinn, f. wykladatelkyně, f.
Auslegung, f. wýklad, m. wykládánj, wyloženj, n.
Ausleihen, půgčiti, zapůgčiti, sich etwas ausleihen, wypůgčiti sobě něčeho.
Ausleiher, m. eines Kapitals, wěřitel, půgčitel, m. insofern es immer geschieht, lichewnjk, wypůgčitel na lichwu, m.
Ausleihung, f. půgčenj, půgčowánj, zapůgčowánj, n. die immer geschieht, lichwenj, wypůgčenj na lichwu, n.

Auslermen, wybauřiti, wyhowořiti, wyhlučeti.
Auslernen, aufhören zu lernen, dovčiti, wyvčiti se, einen Menschen auslernen, wyvčiti.
Ausleschen, s. Auslöschen.
Auslesen, ausklauben, wybjrati, objrati, wybrati, 2) ein Buch auslesen, wyčjsti, dočjsti, přečjsti knihu.
Ausleser, m. Ausklauber, wybirač, obirač, obiratel, wybiratel, m.
Auslesung, das Ausklaubung, wybjránj, objránj, n.
Auslieferer, m. wydawatel, wydawač, m.
Ausliefern, wydati, wydáwati.
Auslieferung, f. wydánj, wydáwánj, n.
Auslöchern, wyděrawěti, wywrtati.
Ausloben, wychwalowati, wychwáliti.
Auslocken, wylauditi, wylákati, wywnaditi, wywábiti, mit Schmeicheln, wychlácholiti, wylahoditi.
Auslöschen, Licht, Feuer, zhasnauti mit dem Schwamm, zmazati, wymazati, zamazati haubau, 2 das Andenken eines auslöschen pamět někoho zahladiti, zmazati.
Auslöschlich, wymazatedlný, zmazatedlný.
Auslöschung, f. des Lichts, Feuers zhasnutj, n. mit dem Schwamm wymazánj, zamazánj, zmazánj, n 2) zahlazenj, n.
Auslösen, ein Pfand, wyplatiti, wypláceti, einen Gefangenen, wykaupiti, wyplatiti.
Auslöser, m. wyplatitel, wykupitel, m.
Auslößlich, wyplatitedlný, wykupitedlný.
Auslösung, f. wyplacenj, wykaupnj, n.
Ausmachen, endigen, dodělati, vdělati, 2) eine Sache mit einem, wyřjditi, zprawiti, 3) 1000 Mann ausmachen, tisýc mužů obnássen, der Winter macht daselbst den grösten Theil des Jahres aus, zyma tam neywětssj djl roku wyná

4)

4) ausmachen, betragen, dělati, wie viel macht es aus, mnoholi to dě-lá? 5) etwas untereinander verabreden, wydělati, vdělati, er hat mit ihm 5 fl. ausgemacht, wydělal, vdělal s nim pět zlatých, 6) ausschelten, wydělati někoho, někomu, 7) Nüsse ausmachen, ořechy wydati, wydobyti, wylaupnauti, wylaupati, 8) er hat ausgemacht, on dodělal.

Ausmahlen, Getreid, wymljti, wymlátiti, 2) ein Bild, wyobrazyti, barwami wynesti.

Ausmarschiren, ſ. Ausrücken.

Ausmarken, einen Wald, Gränzen darum ſetzen, wymezyti, hranice, meze wytknauti.

Ausmauern, mit Mauerswerke erfüllen, wyzdjti, völlig mauern, dozdjti.

Ausmeiſeln, mit dem Meiſel aushöhlen, wydlabati, wyrýpati.

Ausmelken, wydogiti.

Ausmergeln, zhubeniti, hubeniti, wyhubeniti, wymořiti, zamořiti, zhurawěti.

Ausmergler, m. hubenjk, hubitel, pohladač, m.

Ausmeſſen, wyměřiti, změřiti, rozměřiti.

Ausmeſſer, m. weyměřčj, měřčj, měřič, wyměřitel, m.

Ausmeſſung, ſ. wyměřenj, změřenj, rozměřenj, n.

Ausmiſten, hnůj wykliditi, od hnoje čiſtiti.

Ausmünzen, ſ. Ausprägen.

Ausmuſtern, wywrcy, wypuditi, 2) einen Soldaten, wyproſtiti, propuſtiti,

Ausmuſterung, ſ. wywrženj, wypuzenj, n. 2) wyproſtěnj, propuſtěnj, n.

Ausnähen, wyſſjwati, wyſſiti.

Ausnagen, wyhrýzati, wyhryzti, wyhlodati.

Ausnahme, ſ. wýmjnka, wýměna, ſ. ohne Ausnahme, bez wýměny, bez výmjnky, mit Ausnahme, s wýmjnkau.

Ausnehmen, wynjti, wygmauti, wymjniti, wyměniti, 2) Vögel, Neſter, Ener, wybjrati, die Gedärme, wykuchati.

Ausnehmend, wybraný, výborný.

Ausnehmung, ſ. Ausnahme, 2) Ausnehmung des Honigs, wybjránj medu, n.

Ausnüchtern, wyſtřjzwiti, wyſtřjzliwěti.

Auspacken, wykládati, wyložiti.

Auspaucken, austrommeln, wybubnowati, 2) ausprügeln, wypráſkati, wybauchati.

Auspeinigen, wymučiti, zmučiti, aufhören zu peinigen, domučiti.

Auspeitſchen, wymrſkati, wypráſkati.

Auspfeifen, wypjſkati.

Auspflücken, wytrháwati.

Auspflügen, wyworáwati, zworáwati.

Auspichen, wyſmoliti.

Ausplappern, ausplaudern, wypljſkati, wypleſſtiti, wyblekнauti, wytlachati.

Ausplündern, rozchwátati, wylaupiti, wydrancowati.

Ausplünderung, ſ. rozchwátánj, wylaupenj, wydrancowánj, n.

Auspochen, wytlaucy.

Auspoltern, wybauřiti, wybromowati, wybauchati.

Auspoſaunen, wytraubiti.

Ausprägen, wyrázyti, wybiti, rázy wyrazyti.

Auspredigen, wykázati, dokázati, pokázati.

Auspreſſen, wytlačiti, tlačenjm wytáhnauti, wyceditи, Thränen auspreſſen, wyrazyti ſlze.

Auspreſſung, ſ. wytlačenj, wycezenj, n.

Ausprügeln, wyprati, wytřjſkati, wypráſkati.

Ausprügelung, ſ. weyprafk, m. wypráſkánj, wytřjſkánj, wypranj, n.

Auspumpen, wywážiti, wytahowati.

Ausputzen, zieren, wyſſlechtiti, oſſlechtiti, wykráſſliti, wyſſperkowati.

Ausputzer, m. Ausputz, Verweis, weytopek, m. einem Ausputzer geben, weytopek dáti, wypeſkowati někoho,

koho, wytopiti někomu, Ausputzer bekommen, wytopek dostati.

Ausraſen, recht, wyſrſſeti, wyzuřiti, wyzuřiwěti, wyſápati ſe, 2) wie ein junger Menſch, wytřeſſtěti, wyblázniti, 3) wie ein lüderlicher junger Menſch, wymrhati.

Ausraſten, odpočinauti, oddechnauti ſobě.

Ausrauben, wylaupiti.

Ausrauchen, wykauřiti.

Ausräuchern, ein Zimmer, wykuřowati, wykauřiti, wykaditi pokog, 2) Fleiſch, wyvditi maſo.

Ausraufen, wyrwati, wyſſklubati.

Ausräumen, ein Zimmer, wykliditi, wvkljzeti, 2) einen Graben, wykliditi, vkliditi, 3) ausziehen, kliditi ſe.

Ausräumen, das, Ausräumung, f. wykljzenj, n. 2) vkljzenj, n. 3) klidění, n.

Ausrechnen, wypočjtati, wyčjtati, wypočjſti, zpočjtati, zpočjſti.

Ausrechnung, f. wypočjtánj, wypočtenj, wyčjtánj, zpočjtánj, n.

Ausrecken, die Zunge, gazyk wyplazyti.

Ausrede, a) Ausſprache, weyřečnoſt, f. b) Ausflucht, Entſchuldigung, wýmluwa, omluwa, f. c) vor Gerichte, wyřknutj, n.

Ausreden, ausſprechen, wyřkuauti, wyřjcy, wypowědjti, 2) vor Gericht ausſagen, wyřknauti, 3) laß mich ausreden, nech mne wymluwiti, wypowěděti, 4) aufhören zu reden, domluwiti, dopowěděti, wymluwiti, 5) einem etwas ausreden, daß er es nicht glauben, oder meynen ſoll, wymlauwati, wymluwiti někomu něco, 6) ſich ausreden, wymlauwati ſe, omlauwati ſe.

Ausreden, das, ſ. Ausrede.

Ausregnen, wyprſſeti, wydeſſtiti.

Ausreiben, wytjrati, wytřjti.

Ausreifen, wyzráti, dozráti.

Ausreiſe, f. výgezd, m. wygetj, n. zu Fuß, výchoz, m. wygitj, n.

Ausreiſen, wygeti, zu Fuß, wygjti.

Ausreiſſen, wytrhati, wytrhnauti, 2) entfliehen, wytrhnauti, wyrazyti ſe, wynikuauti.

Ausreiſſen, das, wytrhnutj, n. 2) d Flüchtigen, wytrhnutj, wyražen wynikuutj, n.

Ausreiſſer, m. der davon läuft, pob hlec, wyběhlec, střžek, výlupek,

Ausreiten, wygeti na koni.

Ausreiten, das, výgezd, m. wygetj koni, n.

Ausreiter, m. der Obrigkeit, biřic,

Ausrenken, wywrknauti, wywinau wywrátiti, wyrazyti.

Ausreuſpern, wychrkati, wychrkow ti, wychrknauti, odchrkati.

Ausreuſpern, das, Ausreuſperung, wychrkánj, wychrkowánj, odc kánj, n.

Ausreuten, wypleniti, wypljti.

Ausrichten, vollziehen ein Geſchäft, A trag, wyřjditi, wykonati, zgedn ti, zprawiti konánj, eine Geſa ſchaft, odbyti poſelſtwj, nichts a richten, nic newyřjditi, nepořjd nezpůſobiti, nezprawiti, nezged ti, neſweſti, 2) ein Gaſtgebot, Hc zeit, wyprawiti, vſtrogiti, přiſt giti, 3) einen Gruß, Komplim wyřjditi, 4) ſchelten, Leute richten, přetřepáwati lidi.

Ausrichtung, f. eines Geſchäfts, A trags, wyřjzenj, wykonánj, dnánj, n. 2) výprawa, wypra nj, vſtrogenj, přiſtrogenj, n. Leute, přetřepáwánj lidj, n.

Ausriechen, nicht mehr Geruch ha wyčichnauti, wypáchnauti.

Ausringen, naße Wäſche, Kleider, zdjmati.

Ausrinnen, ausfließen, wytecy, w kati, wie ein Gefäß, tecy.

Ausrinnung, f. wytečenj, wytýkán

Ausrotten, wypleniti, wykořenit

Ausrottung, f. wyplenění, wykoř nj, n.

Ausrücken, wie die Soldaten aus Schlacht, aus dem Lager, Schlacht, wytrhnauti, 2) a cken mit etwas, z. B. mit G wytaſyti ſe.

Ausrufen, zwolati, 2) kund, bel machen, wywolati, rozwolati, hláſyti, wyhláſyti, 3) zum kaufe, prowolati.

Au

Ausrufer, m. wywolatel, wywolawač, wyhlásný, m.
Ausrufung, f. Ausruf, zwolánj, n. 2) wywolánj, rozwolánj, rozhlássenj, wyhlássenj, n. 3) prowolánj, n.
Ausruhen, odpočjwati, odpočinauti.
Ausruhung, f. odpočjwánj, odpočinutj, f.
Ausrupfen, wyssklubati, wyssklubnauti, wyrwati.
Ausrüsten, zbrogj opatřiti, w zbrog wprawiti, ozbrogiti, wyzbraniti, 2) einen mit einem königlichen Gewaltsbrief ausrüsten, opatřiti, zmocniti, zachystati, sich mit Kenntnissen, zachystati, opatřiti se vměnjm.
Ausrüstung, f. ozbrogenj, wyzbraněnj, n.
Aussaat, f. weysewek, m. osenj, osetj, n.
Aussäen, wysýwati, rozsýwati.
Aussage, f. wyřknutj, wyřčenj, n. wýpowěd, propowěd, f. 2) vor Gerichte, wyřknutj, n. wýpowěd, f.
Aussagen, völlig ausreden, dořjcy, domluwiti, dopowědjti, etwas, wyřjcy, wyřknauti, wypowěděti, propowěděti, promluwiti, vor Gerichte, wyřknauti, es ist nicht auszusagen, nenj to k wyslowenj, k wyprawenj, k wypowěděnj, k wymluwenj, was nicht auszusagen ist, newyslowitedlný, newyprawitedlný, newyprawný, newymluwitedlný, newymluwný.
Aussatz, m. malomocnost, f. malomocenstwj, n.
Aussätzig, malomocný, zmalomocněný.
Aussaubern, wyčistiti, wycýditi.
Aussaufen, wychlastati, wyžrati.
Aussaugen, wyssáti, wystřebati, wycucati, wycuclati.
Aussaugung, f. wyssánj, wystřebánj, wycucánj, wycuclánj, n.
Ausschaben, wystrauhati.
Ausschälen, wylaupati, wylaupiti.
Ausschämen sich, čelo protřjti, stud složiti, bez studu býti, ein ausgeschämter Mensch, člowěk protřelého čela.
Ausschänden, zhaněti, pohaněti, vhaněti, zhanobiti.
Ausschärfen, wyostřiti, naostřiti, zostřiti, zbřjditi.
Ausschaffen, jemanden aus der Stadt, wypowědjti někoho z města, aus dem Zimmer, wyprawiti, odprawiti.
Ausscharren, aus der Erde ausgraben, wyhrabati, 2) ein Gefäß, einen Topf, wystrauhati, 3) zum Schimpfe mit dem Fuße, wykopati někoho nohau.
Ausschattiren, wystjniti.
Ausschauen, heraussehen, wykauknauti, wykaukati, wen kaukati, 2) Gestalt haben, wyhljžeti, wypadati, er schaut wie der Tod aus, gako smrt wyhljžj, wypadá.
Ausschäumen, wypěniti.
Ausschenken, Wein, Bier, wydáwati, naljwati, aufhören zu schenken, wydati se z pjwa, wjna; wydati, wyprodati wjno, pjwo.
Ausscherzen, wyžertowati, wyssprýmowati, dožertowati, dossprýmowati.
Ausscheuern, wymečowati, 2) ausschelten, dobře odrbati.
Ausschicken, wyslati.
Ausschickung, f. wyslánj, n.
Ausschießen, hervorwachsen, wystřeliti, wymrsstiti, wypučiti, wypukati, wypreysstiti, wotawiti se, 2) auswählen, wybrati, obrati, 3) ausschießen aus dem Gewehr, zuerst schießen, wystřeliti, zuletzt schießen, das Schießen endigen, wystřjleti, dostřjleti.
Ausschießen, das, Hervorwachsen, wystřelenj, pučenj, wypučenj, wypukánj, wotawenj, n. 2) wybránj, n. 3) wystřelenj, n. 4) wystřjlenj, dostřjlenj, n.
Ausschiffen, ausfahren, odplauti, odplawiti se, od břehu odstrčiti, 2) ausladen Waaren aus dem Schiffe, wyložiti, wykládati z lodj.
Ausschiffung, f. odplawenj, odplutj, n.
Ausschimpfen, s. Ausschänden.
Ausschinden, odřjti, zedřjti, zdjrati kůži,

kůži, oder z kůže, 2) etwas von einem, wydřjti někomu něco.

Ausschippen, Waſſer aus einem Schiffe, wybjrati, wyſſpljchati wodu z lodj.

Ausschirren, Pferde, wypřáhnauti koně.

Ausschlafen, wyſpáwadi, genug ſchlafen, wyſpati ſe.

Ausschlafen, das, wyſpáwánj, wyſpánj, n.

Ausschlag, m. übers Gewicht, wýwaſek, přjdawek, m. 2) im Geſichte, oder am Leibe, wyraženi, n. wyraženina, f. 3) einer Sache, wýpad, m. wypadnutj, wygitj nějaké wěcy, n. 4) Ausſchlag geben, vrčiti.

Ausschlagen, einem ein Aug, Zahn, wyrazyti někomu oko, zub, 2) ein Amt, zawrhnauti auřad, opomecy, opowrcy, pomecy auřad, zhrdnauti, pohrdnauti auřadem, 3) wie ein Gewächs, wyrážeti, 4) wie ein Pferd, wyhazowati, házeti, práti, kopati, 5) die Wände ſchlagen aus, stěny wyrážegj, 6) die Krätze, oder andern Ausſchlag bekommen, wyrazyti, wyrážeti ſe, 7) ablaufen, gelingen, padnauti, zwesti ſe, übel ausſchlagen, zle padnauti, zle ſe zwesti, 8) in ein Muthwillen ausſchlagen, w swéwolnoſt wcházeti, 9) ausprügeln, wybiti, wytlaucy, wytřjſkati, 10) einen Wagen, Zimmer mit Tüchern, Tapeten ausſchlagen, pobjgeti, wybjgeti.

Ausschleifen, wybrauſyti, wyoſtřiti, wybřjditi, zbřjditi.

Ausschließen, wylaučiti, wywrhnauti, wywrcy, wyobcowati, odmrſſtiti, odſtrčiti, aus der Kirche, aus der Gemeinde, wyobcowati, wylaučiti, von Aemtern, von der Wahl, von der Erbſchaft, odmrſſtiti, odſtrčiti, wywrcy, 2) hinausſchließen, wně zawřjti.

Ausschließung, f. wylaučenj, wywrhnutj, wywržení, wyobcowánj, odmrſſtěnj, odſtrčenj, n.

Ausschlucken, ein Glas Bier, wychlauſknauti, wylauſknauti, 2) zu ſchlucken aufhören, wyſſkytati.

Ausschlüpfen, aus dem Ey, wyſkočiti

Ausschlürfen, wyſrkati, wyſrknauti wyſtřebati.

Ausschmähen, zhaněti, pohaněti, v haněti.

Ausschmälen, wyláti.

Ausschmauchen, mit Dampfe erfüllen wykauřiti, wykaditi, eine Pfeif Tobak, wykauřiti.

Ausschmauſen, wykwaſyti, wyhodowati, dokwaſyti, dohodowati.

Ausschmelzen, přepauſſtěti, přehánění

Ausschmieden, wykowati, zkowati.

Ausschmieren, wymazati.

Ausschminken, wyljčiti, vljčiti.

Ausschmücken, wykráſſliti, okráſſliti wyſſlechtiti, oſſlechtiti, wyſſperkowati.

Ausschmückung, f. wykráſſlenj, okráſſlenj, wyſſlechcenj, oſſlechcenj, wyſſperkowánj, n.

Ausschnarchen, wychrápati, wychrupati, wychraptěti, wyſupati.

Ausschnauben, wyſupati, wyſoptěti.

Ausschneiden, Holz, wyřezati, Brod wykrágeti, Tuch, Papier mit de Schäre, wyſtřjhnauti, die Mannheit, wykleſſtiti, wyřezati, die Zunge, wyřjznauti.

Ausschneider, m. wyřezawač, m. d Mannheit, kleſſtič, m.

Ausschneiden, das, Ausſchneidung, d Holzes, wyřezáni, n. Brods, w krágenj, n. Tuchs, Papiers mit d Schäre, wyſtřjhnutj, n. der Mannheit, wykleſſtěnj, wyřezánj, n. d Zunge, wyřjznutj, n.

Ausschneuzen, wyſmrkati, wyſmknauti ſe.

Ausschneuzung, f. wyſmrkánj, w ſmrknutj, n.

Ausschnitzen, Holz, wyřezbowati, wřezati, wyrýpati, das Papier, wſtřjhowati.

Ausschöpfen, wywážiti, wytenčiti.

Ausschrauben, wytočiti, ſich aus was, wypljſti, wymáſti ſe z čeho.

Ausschreiben, wypſati, 2) ſchriftl ankündigen, z. B. einen Landt rozepſati, 3) aufhören zu ſchreib ein Werk völlig ſchreiben, dopſati

Ausschreiben, das, Ausschreibung, f. wypsánj, n. weypis, m. 2) rozepsánj, n. 3) dopsánj, n.
Ausschreiber, m. wypisowatel, m.
Ausschreiten, wykročiti, wystaupiti, von der rechten Bahn, wychýliti, vchýliti se z prawé cesty, wyssinauti, wykročiti, wywinauti, wystaupiti.
Ausschreitung, f. wykročenj, wystaupenj, n. von der rechten Bahn, wychýlenj, vchýlenj, wyssinutj, wywinutj, n.
Ausschreyen, zkřjknauti, wykřjknauti, 2) aufhören zu schreyen, dokřičeti, 3) bekannt machen, wykřičeti, rozkřičeti, 4) einen in das Geschrey bringen, rozkřičeti někoho.
Ausschreyen, das, Ausschreyung, Bekanntmachung, wykřičenj, rozkřičenj, n.
Ausschreyer, m. Stadtknecht, hulákač, biřic, m.
Ausschuß, m. Auswahl, weyběrek, m. wolenj, n. 2) verwerflicher Ausschuß, Verwerfung, wýmět, m. wymetenj, wywrženj, n. 3) Ausschuß der Waaren, wýběrek, zamjtawé zbožj, n. 4) der Schafe, brakyně, wywržené owce, f.
Ausschütteln, wytřásati, wytřásti, ein Kleid, raucho wytřjsti.
Ausschütten, wyliti, wyljwati, Früchte, rc. wysypati.
Ausschwärmen, wytěkati, wytrmáceti se, wytaláceti, wytaulati se.
Ausschwätzen, wysstěbetati, wyssweholiti, wybleknauti, probleknauti, wyplampati.
Ausschweif, m. Ausschweifung im Leben, wýstupek, weystupek, weytržek, weyskok, m. weytržnost, weyskočnost, f. 2) im Reden, odstaupenj, wyraženj, n. 3) der Wege, der Reden, zápolj, okorowánj, n. 4) Ausschweifung in einer Sache, wywinutj, wyssinutj, poblauzenj, n. 5) eine Ausschweifung begehen, dočiniti, dopustiti se weystupku, weytržku, weytržnost prowesti.
Ausschweifen, in etwas, wywinauti, wyssinauti, poblauditi, 2) im Reden, odstaupiti, wyrazyti se, 3) weitläufig seyn, okorowati, 4) ausschweifen im Leben, wýstupně, wýtržně sobě počjnati, wésti, 5) von seinem Vorhaben, odstaupiti, odkročiti, 6) vom Wege, wyssinauti, wyrazyti, wychýliti, vchýliti se z cesty, 7) ausschweifende Wege, zápolj, n. Reden, okorowánj, zápolj, n.
Ausschweifend im Leben, weyskočný, wýstupný, weytržný, 2) in einer Sache, weystupný, 3) im Reden, okorugjcý, obssjrný, obdlaužný.
Ausschweifer, m. weystupnjk, weytržnjk, m.
Ausschweifung, f. s. Ausschweif.
Ausschwelgen, wyheysowati, wykwasyti.
Ausschwemmen, wypláknauti.
Ausschwenken, wyopálati, zopálati, wywiti.
Ausschwimmen, wyplauti, wyplawati.
Ausschwingen, s. Ausschwenken, 2) sich ausschwingen, wymrsstiti se.
Ausschwitzen, wypotiti.
Aussehen, sich etwas besseres ersehen, wyhljdnauti sobě něco, 2) zum Fenster hinaussehen, wyhlédnauti, wykauknauti, 3) so oder so gestaltet, beschaffen seyn, wyhljžeti, wypadati.
Aussehen, das, Aussicht, wyhlédnutj, n. Gestalt, Beschaffenheit, wie einer aussieht, pohlédnutj, n. pohled, m. wzezřenj, n. die Sache hat übles Aussehen, ta wěc zlý pohled má.
Ausseihen, wycediti.
Außen, zewnitř, zewnitřku, zewnitřně.
Außen bleiben, nicht erscheinen, wně zůstati, nepřicházeti, wie das Fieber, newraceti se, vor Gerichte, nepřigjti, die Strafe bleibt nicht aus, trest nemine.
Außenbleibung, f. wně zůstánj, n. des Fiebers, nenawrácenj, n. vor Gerichte, nedostawenj se, nepřigitj, nepřicházenj, n.
Aussenden, wyslati.

Außen-

Außenwerk, n. přednj ohrada, f.
Außer, krom, kromě, außer dem einzigen, krom toho gediného, außer Furcht, bez bázně, außer ſich, bez ſebe, ich verzeihe ihm nicht, außer er bittet mich ab, neodpuſtjm mu, leč mne odproſý.
Außerhalb, wně, zewnitř, pozewnitř, zewnitřně.
Außerordentlich, kromobyčegný.
Außerordentlich, adv. kromobyčegně, krom, mimo pořádku.
Ausſetzen, Gewächſe, wyſazowati, 2) einen Tag, den wyſaditi, położiti, 3) die Arbeit, práce poodložiti, přeſtati od práce, 4) ein Kind, położiti, zawrcy djtě, 5) zur Schau, zum Verkauf, wyſtawiti, 6) einige Täge ausſetzen, in die Schule, oder in ein Amt nicht kommen, wyſaditi, 7) immer etwas auszuſetzen haben, wždy mjti něco k wyſtawenj, 8) mit Steinen, wyſazowati, 9) ſich der Gefahr ausſetzen, wydati ſe w nebezpečenſtwj, 10) einem etwas jährlich, wyſaditi, 11) Strümpfe, wyſazowati, wyſaditi.
Ausſetzen, das, Verſäumung, wyſazenj, n. ohne Ausſetzen, bez wyſazenj, bez oddechu.
Ausſetzung, f. Beſtimmung, ſazenj, położenj, n.
Ausſeyn, zu Ende ſeyn, konec býti, býti po tom, es iſt mit mir aus, geſt weta po mně, konec geſt ſemnau, die Stunde iſt aus, geſt po hodině, hodiny geſt konec.
Ausſenn, das, nepřjtomnoſt, f.
Ausſicht, f. in die Ferne, in das Freye, wyhljdka, f. 2) Beſchaffenheit, Bewandtſchaft, Geſtalt, pohled, m. 3) Ausſicht, (moraliſch) čáka, f. nirgends eine Ausſicht haben, nikam čáky nemjti.
Ausſieben, ausſichten, wypodſýwati, podſýwati, zpodſýwati.
Ausſieden, wywřjti, wywjrati, wywařiti ſe, wykypěti, Gold, Silber, wywařiti.
Ausſiedung, f. des Goldes, wywařenj, n.
Ausſingen, wyzpjwati, aufhören zu ſingen, dozpjwati, pozpjwati.
Ausſinnen, wymyſliti, zamyſliti, ſmyſliti.
Ausſinnung, f. wymyſſlenj, n. wýmyſlek, wýmyſl, zámyſl, m. zamyſſlenj, n.
Ausſitz, m. beſeda, f. ſedadlo, n.
Ausſitzen, wyſeděti.
Ausſöhnen, Feinde, nepřátely mjřiti, ſmjřiti, w mjr, w ſwornoſt wweſti, ſich mit einem ausſöhnen, ſmjřiti ſe s někým, w mjr, w ſwornoſt wgjti.
Ausſöhner, m. mjrce, ſmjrce, mjřitel, ſmjřitel, m.
Ausſöhnung, f. mjřenj, ſmjřenj, w mjr wwedenj, n.
Ausſondern, wylaučiti.
Ausſonderung, f. wylaučenj, n.
Ausſorgen, wyſtarati ſe.
Ausſpähen, wyzpytowati, wyſſetřiti, wyſkaumati, wyznamenati.
Ausſpäher, m. zpyták, zpytatel, wyſſetřitel, wyſkaumatel, wyzpytowatel, m.
Ausſpähſchiff, n. ladj zpytacká, f.
Ausſpähung, f. zpytowánj, wyzpytowánj, wyſſetřenj, wyſkaumánj, wyznamenánj, n.
Ausſpannen, ausbreiten, rozpjnati, rozepnauti, roztáhnauti, rozeſtřjti, 2) aus dem Joche Ochſen, Pferde, wypřáhnauti, wypnauti.
Ausſpenden, rozdati, rozdáwati, wydáwati, das heil. Abendmahl, poſluhowati wečerj Páně, podáwati.
Ausſpendung, f. rozdáwánj, wydáwánj, n. des heil. Abendmahls, podáwánj, poſluhowánj, n.
Ausſperren, die Füße, roztahowati, rozkládati, 2) ausſchließen, wnj zawřjti.
Ausſpeyen, ausſpucken, wypliwati, wyplwati, wypljti, 2) ausſpeyen, wybljti, wydáwiti.
Ausſpeyer, m. wypliwač, m.
Ausſpeyung, f. wypliwánj, wyplwánj, n.
Ausſpielen, den Anfang mit Spielen machen, wyhráwati, wyhazowati, 2) aufhören zu ſpielen, dohrati, z. eine Uhr, ein Pferd, einen Wagen einen

einen Flügel, ausſpielen laſſen, k wyhránj, na wyhru dáti, nechati wyhrati.

Ausſpotten, wyſmjwati, poſmjwati ſe někomu.

Ausſprache, f. eines Wortes, weyřk, m. wyřčenj, wyſlowenj, n. wýſlownoſt, f. 2) die ein Menſch hat, weyřečnoſt, f. er hat eine gute Ausſprache, má dobrau weyřečnoſt.

Ausſprechen, dem Laute nach, wyſlowiti, wyřjcy, wyřknauti, 2) dem Verſtande nach, wypowědjti, wyprawiti, wyřjcy, ein Urtheil, rozſudek wypowědjti, wyřjcy, wyneſti nález, eine Zahl, wyſlowiti, mit Worten, wyſlowiti, ſlowy wyprawiti, wymluwiti, wypowědjti, es iſt nicht auszuſprechen, nenj k wyſlowenj, k wyprawenj, k wypowědění.

Ausſprechlich, wýmluwný, wymluwitedlný, wýprawný, wyprawitedlný, wyſlowitedlný.

Ausſpreißen, roztáhnauti.

Ausſprengen, hlášati, rozhlášyti, roznesti, roztrauſyti.

Ausſprenger, m. obnáſſitel, roznáſſitel, hlášač, m.

Ausſprengung, f. hlášánj, rozhlášſenj, roznáſſenj, roztruſſowánj, n.

Ausſpringen, wyſkákati, wyſkočiti.

Ausſpritzen, wyſtřikowati, wyſtřiknauti.

Ausſpritzen, das, wyſtřikowánj, wyſtřiknutj, n.

Ausſproſſen, pupeniti ſe, wypučiti, wypukati, křowatěti.

Ausſprößling, m. wýſtřelek, pupenec, rubjk wypučený, m. wýrážka, f.

Ausſpruch, m. wyřčenj, wyřknutj, propowědění, n. propowěd, propowjdka, f. 2) gerichtlicher, wýpowěd, f. weynos, m. Ausſpruch thun, wýpowěd včiniti, vdělati, nález wypowědjti, wyneſti.

Ausſtrühen, ſ. Ausſpritzen.

Ausſpühlen, wyplákauti, oplákauti, ſich den Mund, vſta ſobě wyplákauti.

Ausſpüren, wyſljditi, wyſléditi, wyſſlakowati.

Ausſpürer, m. wyſljditel, m.

Ausſtampfen, wydupati, wyſſlapati.

Ausſtänkern, wyſmraditi.

Ausſtatten, eine Tochter, a) verheurathen, wdáwati, wydáwati, ſnaubiti dceru, b) mit Schmuck und Geräthe verſehen, wyprawiti, wyprawowati, wybýwati wěnem.

Ausſtatter, m. ſnaubce, wdawatel, m.

Ausſtattung, f. Verheurathung, wdánj, wdáwánj, ſnaubenj, n. Mitgabe an Vermögen, wýprawa, f.

Ausſtauben, wyprášſiti.

Ausſtäupen, wymrſkati, wyſſlohati, wyprášſiti.

Ausſtechen, ein Aug, wypichnauti, wyſtknauti, wybodnauti, Erde, Raſen, wykopati, Spitzen, wypichowati, 2) mit dem Grabſtichel, wyrývati, wyryti, wyrýpati, 3) austrinken, wytáhnauti, wyſluſſiti, wywážiti, wytenčiti dčbán, 4) einen bey einem Frauenzimmer, wypjchnauti, wytiſknauti.

Ausſtecher, m. Siegelgräber, wyrywač, wyrytec, m.

Ausſtecken, eine Fahne, wyſtrčiti, 2) einen Platz, Raum, wytknauti, Pfähle, Zeichen, koly wyſaditi, s koly wytknauti.

Ausſtehen, leiden, wyſtáti, die Krankheit ausſtehen, nemoc wyſtáti, 2) die Unkoſten ausſtehen, nákladu a autratám poſtačiti.

Ausſteifen, ein Kleid, zſtužiti, wyſſkrobiti.

Ausſteifung, f. zſtuženj, wyſſkrobenj, n.

Ausſteigen, wyſtaupiti.

Ausſteigen, das, wyſtaupenj, n.

Ausſtellen etwas, wyſtawiti něco, zum Verkaufe, wyſtawiti něco k prodagi, Wachen ausſtellen, ſtráže wyſtawiti, 2) immer etwas auszuſtellen haben, wždy mjti něco k wyſtawenj, 3) einen Wechſelbrief ausſtellen, liſt směnný poſtawiti, 4) aufſchieben, odkládati, odložiti, odſtawiti.

Ausſteller, m. eines Wechſelbriefes, poſtawitel směny, m.

Ausſtellung, f. wyſtawenj, n. 2) Tadel, weyſtawek, m. weytka, f. 3) poſta-

ſtawenj ſměny, n. 4) odklad, m. odložení, odſtawenj, n.

Ausſterben, wie ein Geſchlecht, Haus, wymřjti, pomřjti.

Ausſteuer, f. wěno, obwěnění, n.

Ausſteuern, obwěnowati, obwěniti, wěnowati, wěniti, wybýwati.

Ausſtinken, wyſmrděti.

Ausſtöbern, progeti, progjti, alle Wirthshäuſer, wytlaucy wſſecky hoſpody, jemanden, přehledati, wyſſtárati.

Ausſtochern, die Zähne, wyſſtauchati.

Ausſtocken, einen Wald, wypleniti, wykořeniti, einen Baum, podryti, wykořeniti, wywrátiti z kořenu.

Ausſtopfen, wycpati.

Ausſtopfung, f. wycpánj, n.

Ausſtoſſen, wyſtrčiti, 2) Scheltworte, vtrženy wypauſſtěti, 3) durchs Stoſſen heraus bringen, wyrazyti.

Ausſtoßung, f. Vertreibung, wyſtrčenj, n.

Ausſtrecken, rozeſtřjti, rozwlecy, rozprоſtřjti, roztáhnauti, weiter ausſtrecken, ſſiroce rozložiti, die Arme ausſtrecken, ruce roztáhnauti.

Ausſtreichen, auslöſchen, přetrhnauti, wymazati, ſmazati, 2) ausſtäupen, wyſſlohati, wyſſwihati, wymrſkati, zmrſkati, 3) loben, wychwalowati.

Ausſtreichen, das, Ausſtreichung, f. přetrhnutj, wymazánj, ſmazánj, n. 2) wyſſlohánj, wyſſwihánj, wymrſkánj, zmrſkánj, n. 3) wychwalowánj, n.

Ausſtreifen, wytulowati, wen ſe taulati.

Ausſtreiten, einem etwas, wyhádati, aufhören zu ſtreiten, dohádati, 2) im Kriege, wypotýkati, dobogowati.

Ausſtreuen, wyſypáwati, wyſypati, rozſypati, wytrauſyti, roztrauſyti, 2) Gerüchte, Lehrſätze, Reden, roztruſſowati, rozſýwati.

Ausſtreuung, f. des Saamens, wyſeypánj, wytruſſowánj, rozſeypánj, n. der Gerüchte, rozſýwánj, roztruſſowánj, n.

Ausſtürzen, ein Glas Bier, wylauſknauti, wychlauſtnauti, gednjm dauſſkem wywážiti.

Ausſuchen, etwas, wyhledati něco, 2) durchſuchen einen Ort, Haus, ohledáwati, přehledáwati, 3) ausleſen, ausklauben, pohledati, wybrati, ausgeſuchte Soldaten, pohledanj, wybranj wogácy, m.

Ausſucher, m. wyhledawač, wyhledawatel, m.

Ausſuchung, f. wyhledánj, wyhledáwánj, n. 2) Ausleſung, ohledánj, přehledánj, n. 3) pohledánj, wybránj, n.

Ausſühnen, ſ. Ausſöhnen.

Ausſündigen, wyhřeſſiti, dohřeſſiti.

Auständeln, wydaremkowati, wydarečkowati, wytintěrkowati, dodaremkowati, dodarečkowati, dotintěrkowati.

Austanzen, wyſkotačiti, wyſkákati, dotancowati, wytancowati.

Austauſchen, wyměniti, směniti.

Austauſchung, f. wyměnění, směnění, n. wýměna, f.

Auſter, f. mořſký hlemýžď, m. auſtrye, f.

Austheilen, rozdáwati, rozdělowati, podělowati, unter die Soldaten, rozbitowati.

Austheiler, m. rozdawač, rozdawatel, m.

Austheilung, f. rozdánj, rozdáwánj, rozdělenj, rozdělowánj, podělenj, n. unter die Soldaten, rozbitowánj, n.

Austhun, tilgen, etwas Geſchriebenes, wyprawiti, 2) Gelder, Kapitalien, wydati, dáti penjze na aurok, 3) das Vieh, puſtiti dobytek.

Austilgen, wyhladiti, zhladiti, 2) etwas Geſchriebenes, wymazati, ſmazati.

Austilger, m. wyhladitel, zhladitel, m.

Austilgen, f. wyhlazenj, zhlazenj, n.

Austoben, wie ein Zorniger, wyſápati, wyljtiti, wyſrſſeti, wytřeſſtiti, wie die jungen Leute, oder der Sturm, wytřeſſtiti ſe.

Austrag, m. der Sache, weynos, m. ſkonánj, ſkončenj, n.

Austragen, hinaus tragen, wynásſeti, wyneſti, 2) einen austragen, oder verläumden, roznesti, roznásſeti nĕkoho, 3) ausſchwätzen, pronásſeti, proneſti, wyneſti na gewo, 4) betragen, obnásſeti, 5) austragen, Nutzen werfen, wynásſeti.

Austräger, m. Schwätzer, roznásſitel, pronásſitel, m.

Austräglich, wýnosný.

Austräglichkeit, f. weynosnoſt, f. wynáſſenj, n.

Austrauern, nicht mehr trauern, wyrmauciti, wyſmuciti ſe, wytruchliti, wyžaloſtiti, odželeti, ſmutek ſložiti, um ſein Vaterland austrauern, wlaſti ſwé odželeti.

Austrauern, das, wyrmaucenj, wyſmucĕnj, wytruchlenj, wyžaloſtenj, ſmutku ſloženj, odželenj, n.

Austräumen, nicht mehr träumen, wyſnjti.

Austreiben, wyháněti, wypuditi, wyplášſiti, 2) die Säue auf die Weide, wyháněti, pohánĕti, 3) den Schweiß, wyrazyti, wypuditi, 4) den Eigenſinn, die Bosheit, wyhnati.

Austreiber, m. des Viehs, wyhanitel, wypuditel, pohunek, pohonič, m.

Austrennen, wypárati.

Austreten, durch Treten heraus bringen, wyſſlapati, wyſſláphnauti, 2) ausweichen, wyſtaupiti, vſtaupiti, 3) wie das Waſſer, wyſtaupiti, wyliti ſe, 4) ſich davon ſchleichen, odſtaupiti, vſtaupiti, odkročiti, poodſtaupiti, 5) aus ſeinem Stande, wykročiti, wyſtaupiti, 6) die Schuhe, wychoditi, wyſſlapati.

Austreten, das, Austretung mit den Füßen, wyſſlapánj, wyſſláphnutj, n. 2) Flucht, wyſtaupenj, vſtaupenj, n. 3) wyſtaupenj, wykrtj, n. 4) odſtaupenj, vſtaupenj, odkročenj, poodſtaupenj, n. 5) wykročenj, wyſtaupenj, n. 6) wychozenj, wyſſlapánj, n.

Austritt, m. Altan, Aerker, Ausgebäude, weyſtupek, m.

Austrinken, wypiti, das Trinken endigen, dopiti, auf einmal, na gednau, geonjm dauſſenj.

Austrocknen, trocken machen, wyſuſſiti, 2) trocken werden, wyſchnauti.

Austrocknen, das, der Kleider, Flüße, wyſchnutj, n.

Austrommeln, wybubnowati.

Austropfen, wykrápati, wykapati, wykanauti.

Austrotzen, durch Zorn erzwingen, wyzdorowati, nicht mehr trotzen, dozdorowati.

Aus- und eingehen, wycházeti a wcházeti.

Austunken, Brühe, wywomáčeti.

Ausüben, wykonáwati, wykonati, prowozowati, ſpáchati, Pflichten, Tugend, powinnoſt, ctnoſt konati, wykonati, Heldenthaten, prowozowati, prowádĕti, dowozowati, eine Grauſamkeit, vkrutnoſt páchati, ſpáchati, wykonati, prowádĕti, etwas Uebles, ſpáchati, doweſti.

Ausübend, pracný, ausübende Weltweisheit, pracné mudrctwj, n.

Ausübung, f der Pflichten, der Tugend, konánj, wykonánj, n. des Schelmſtücke, páchánj, ſpáchánj, dowedenj, n. der Unzucht, páchánj, n. in Ausübung bringen, w ſkutek vweſti.

Auswachſen, wyrůſti, wyroſtati, 2) nicht mehr wachſen, dorůſti, 3) wie ein Menſch auf den Rücken, wyrůſti.

Auswägen, wywážiti.

Auswahl, f. wywolenj, wybjránj, wybránj, n.

Auswandern, wyputowati, wycházeti, wybjrati ſe.

Auswarten, wyčekati, wyčkati, dočkati.

Auswaſchen, wymyti.

Auswärtig, cyzokragný, wenkowſký.

Auswärtig, adv. wně, wenku, zwenku.

Auswärts, wenku, zwenku, 2) auswärts mit den Beinen, rozlezonohý, rúzno s nohama, auswärts gehen, rúzno choditi.

Auswäſſern, wymočiti.

Ausweben, wytkati.

Auswechſeln, wyměniti, ſměniti.

Auswechsler, m. wyměnitel, m.

Aus-

Auswechslung, f. wyměněnj, n. wýměna, f.

Ausweg, m. wyceſtěnj, wyhybánj, wyhnutj z ceſty, ohbj, rozceſtj, n. augezd, m. 2) Ausrede, wytáčka, wýmluwa, f. Auswege ſuchen, wytáček, wýmluw hledati, kozýwratec hledati.

Ausweichen, wywáti, wywjti.

Auswehlen, wywoliti, wybrati, obrati.

Ausweichen, vom Wege, wyhnauti, vhnauti, wyſſinauti z ceſty, wychýliti, vchýliti, odchýliti ſe od ceſty, wyceſtiti, warowati z ceſty, wyrazyti ſe z ceſty, 2) einem ausweichen, einem Wagen, Hiebe, Stiche, Stoße, wyhýbati ſe, wyhnauti, vhnauti, wywarowati, wyſtřjhati ſe, 3) austreten, entfliehen, wyhnauti, vhnauti, vprázdniti.

Ausweichung, f. wyhnutj, vhnutj, odchýlenj, wyſſinutj, wychýlenj, vchýlenj, wyceſtěnj, warowánj, wyrazenj z ceſty, n. 2) wyhýbánj, wyhnutj, vhnutj, wywarowánj, wyſtřjhánj, n. 3) wyhnutj, vhnutj, vprázdněnj, n.

Ausweiden, ausnehmen, wykuchati.

Ausweinen, ſich die Augen, wyplakati, vplakati, oplakati ſy oči, ſich recht ſatt weinen, wyplakati ſe, aufhören zu weinen, doplakati.

Ausweiſen, wykázati, wie die Rechnung ausweiſet, gak počty vkazugj.

Ausweiſung, f. weykaz, m. wykázánj, n.

Ausweißen, tünchen, wybjliti, zbjliti.

Auswendig, zewnitřnj.

Auswendig, adv. zewnitř, zewnitřně, zewnitřku, 2) dem Gedächtniße nach, z paměti, nazpamět, auswendig ſagen, z paměti, wen říkati.

Auswendiglernen, das, z paměti, nazpamět včenj, n. auswendig lernen, nazpamět, z paměti ſe včiti.

Auswerfen, wyházeti, wyhazowati, wyhoditi, wymjtati, wymetati, wymecy, wywrhnauti, wywrcy, 2) ausſpeyen, wyhazowati, wymjtati, wychrkowati, wywrcy, wywrátiti, wrchem wrátiti, Blut auswerfen, krew chrkati, wychrkowati, wyhazowati, 3) Geld unter das Volk, rozhazowati penjze mezy lid.

Auswerfend, wymjtagjcý, wyházegjcý.

Auswerflich, zamjtawý, zawržený, auswerfliche Schafe, zawržené owce.

Auswerfung, f. wymjtánj, wymetenj, wyhazowánj, wyhozenj, n.

Auswertig, ſ. Auswärtig.

Auswerts, ſ. Auswärts.

Auswetzen, wyoſtřiti, zoſtřiti, naoſtřiti, zbřjditi, wybrauſyti, nabrauſyti, den Fehler, wadu ſmazati, wymazati.

Auswickeln, wywinauti, rozwinauti, wymáſti, wypléſti, wymotati, ein Kind, rozwinauti.

Auswickelung, f. wywinutj, rozwinutj, wypletenj, wymatenj, wymotánj, n.

Auswinden, wytočiti, wydřjti, Wäſche, wyždjmati.

Auswintern, den Winter über erhalten, přes zymu wychowati, den Winter überdauern, liegen, ſtehen, zymu přetrwati, přeležeti, přeſtáti, bydleti přes zymu.

Auswirken, zuwege bringen, wypůſobiti, wygednati, způſobiti, zgednati, obgednati, wyaučinkowati, nicht mehr wirken können, doaučinkowati, 2) den Teig auswirken, wywáleti.

Auswirkung, f. Erlangung, wypůſobenj, způſobenj, wygednánj, obgednánj, zgednánj, wyaučinkowánj, n.

Auswiſchen, ein Gefäß, wytřjti, wytjrati, 2) eine Schrift, wymazati.

Auswittern, nicht mehr wittern, wyhromowati, wyhřjmati, wyhromobiti.

Auswölben, wyklenauti.

Auswölken ſich, wybjrati, probjrati, wygaſſiowati ſe.

Auswurf, m. weymět, m. wyhozenj, wywržení, wymjtánj, n. 2) aus dem Munde, wychrkeť, výpliwek, m. wychrkánj, n.

Auswühlen, wykutiſi, wyhrabati.

Aus-

Auswürfling, m. zamjtawý, wywrženec, m.
Auswürgen, ausſpeyen, wydáwiti.
Auswurzeln, wykořeniti.
Auswurzelung, f. wykořenění, n.
Auswürken, wywztékati, wyſrſſeti, wyſápati ſe.
Auszahlen, wyplatiti.
Auszahler, m. wyplatitel, m.
Auszahlung, f. weyplat, m. weyplata, f. wyplacenj, n.
Auszanken, durch Zanken erzwingen, wyſwářiti, wyhádati, 2) aufhören zu zanken, dohádati, doſwářiti.
Auszapfen, wytočiti, wytáhnauti.
Auszauſen, wyrwati, wypačjſati.
Auszechen, wyřadowati.
Auszehlen, wypočjtati, wypočjſti, wyčjſti.
Auszehren, wytráwiti, 2) einen, wymořiti, zamořiti, zhubeniti, wyhubiti, 3) ſich durch eine Krankheit, wychřadnauti, ſchřadnauti, wykapati.
Auszehrung, f. ſauchotj, ſauchotiny, f. wychřadnutj, ſchřádnutj, wykapánj, n.
Auszeichnen, wyznamenati, ſich, wynikńauti, wyſkytnauti ſe nad giné.
Auszeichnung, f. wyznamenánj, n.
Auszerren, wydřjti, wyſápoliti.
Ausziehen, hinausziehen, wytáhnauti, 2) ein Kleid ausziehen, ſwlekati, ſwljknauti, ſwlécy, wyſljknauti, rozſtrogiti ſe, Stiefeln, Schuhe, zzauti, wyzauti ſe, 3) aus einem Hauſe, wyſtěhowati, wybrati ſe, wytáhnauti, 4) mit dem Heere ins Feld, wytáhnauti.
Ausziehen, das, aus einem Hauſe, wyſtěhowánj, wytáhnutj, wytaženj, n.
Ausziehend, wytahugjcý.
Ausziehſtube, f. ſwláčebna, zuwadlna, f.
Auszieren, ozdobiti, wykráſſliti, okráſſliti, wyſſlechtiti, oſſlechtiti.
Auszierung, f. ozdobenj, wykráſſlenj, okráſſlenj, wyſſlechtěnj, oſſlechtěnj, n.
Auszimmern, wyteſati, oteſáwati, oſſtěpowati.
Auszirkeln, wykrauziti.
Auszifchen, wyſypěti, wyſyčeti.
Auszifchen, das, wyſypénj, wyſyčenj, n.
Auszucken, das Schwerd, wytrhnauti meč z poſſwy.
Auszug, eines Buches, oder einer Schrift, výtah, weypis, m. 2) Ausgang, wytaženj, n.
Auszwicken, wyſſtjpnauti.
Auweh! auwe! naſtogte!
Axe, f. des Himmels, ſtěžege nebes, f.
Axel, f. ein Wurm, ſtonožka, ſtonůžka, ſwinka, f.
Axt, f. ſekera, pobigečka, f. Zimmeraxt, teſařſká ſekera, hlawátka, oſſtěpačka, f.

B.

Baar, hotowý, wyčtený, baar bezahlen, hotowými zaplatiti, mit baarem Gelde kaufen, za hotowé penize kaupiti, baar haben, na hotowé mjti, baares Geld, hotowé, wyčtené penize, f.
Baare, ſ. Bahre.
Baarſchaft, f. hotowoſt, f.
Baaſe, ſ. Muhme.
Bach, m. potok, m.
Bachbungen, ein Kraut, břjza, f.
Bachforn, f. ein Fiſch, pſtruh potočnj, m.
Bachkrebs, m. rak potočnj, m.
Bachlein, n. potůček, wäſſerende Bachlein, ſwlažugjcý potůčkowé, m.
Bachmünze, f. ein Kraut, kadeřawá woduj máta, f. balſſam planý, m.
Bachſtelze, f. pljſka, třeſořitka, f.
Bachwaſſer, n. woda potočnj, f.
Bachweide, f. ein Gewächs, ſſkřjpj, ſſkřjtj, n.
Backe, f. Backen, ljce, f. 2) Backen im Bleyzug, čeliſtky, f.
Backelein, n. ljčko, n.
Backen, pecy, výcy, Brod backen, chleb pýcy, etwas im Butter oder Schmalz, ſmažiti, zum Backen gehörig, pekařſký.
Backenſtreich, m. poliček, zaſſjgek, m. fáčka, pěſt, f. Backenſtreich geben, poličck,

poliček, zassigek, facku dáti, políčkowati, zassigkowati, fackowati.

Backenzahn, m. třenowý, čelistnj zub, m.

Backhaus, n. pekárná, f.

Backkübel, m. djž, f.

Backofen, m. chlebná pec, pekařská pec, f. njstey, m.

Backschaufel, f. chlebnj lopata, f.

Backschüssel, f. wossatka, f.

Backstein, m. wypálená cyhla zdjcý, sklepowá.

Backtrog, f. djže, chlebné necky, f.

Backwerk, n. pekařské řemeslo, djlo, pekařstwj, n. 2) Gebackenes, von Zucker, cukrowé pomlsky, f.

Backzeug, n. nádobj, n. nástroge pekařské, m.

Bad, n. lázeň, mytedlnà, párna, kaupel, f. 2) warmes, teplice, wary, teplá, horká lázeň, f. 3) kaltes, chladnice, chladná lázeň, f. 4) ein kleines Bad, láznička, f.

Badgast, m. host lazebnj, m.

Badgeld, n. penjz od lázně, m.

Badhemde, n. Kleid, lazebnj kossile, f. lazebnj raucho, n.

Badkopf, m. baňka lazebnj, krew wytahugjcý, f.

Badkur, f. lázeň, f.

Badmutter, f. baba lazebnj, f.

Baden, kaupati, myti se w lázni.

Baden, das, kaupánj, lazebnj mytj, n.

Bader, m. lazebnjk, m.

Baderinn, f. lazebnice, f.

Badkübel, m. dčbernice, f.

Badschürze, f. raucho k zastřenj, n. čechel, m.

Badstube, f. lázenská swětnice, čistebnice, potrebnice, potnice, f.

Badwanne, f. káď, lazebnj sstaudew, f.

Badzeug, n. lazebnj nádobj, n.

Baffzen, sstěkati, skoliti, wrčeti.

Bagage, f. Geräthschaft, wazy, m. zawázadla, n. 2) schlechtes Volk, holomstwo, n. hlúza, f.

Bähen, teplé sstary přikládati, sich, w teple se držeti, Brod bähen, topinky dělati.

Bähung, f. přikládánj teplých sstarů, teplé neb wlažné lékařstwj, n.

Bahn, f. cesta, f. gegangener Weg, cesta prokleštěná, vtřená, vtřelá, třená, die Bahn brechen, machen, cestu prokleštiti, proprawiti, 2) auf die Bahn bringen, na gewo wynesti, wywesti, pronesti, 3) die Bahn am Hammer, hladina kladiwa, f.

Bahnen, den Weg, cestu dělati, vdělati, klestiti, prokleštiti, připrawiti, proprawiti, gebahnter Weg, s. Bahn.

Bahre, f. Baare, nosydla, n. Todtenbahre, máry, f.

Bajonet, f. končjř, n. aufpflanzen, nastrčiti.

Balbieren, s. Barbieren.

Balcon, s. Altan.

Bald, brzo, brzy, brzyčko, brzce.

Baldachin, m. zawěsydlo, nebesa, n.

Baldigst, y hned, co neydřjw.

Baldrian, m. ein Kraut, kozljk, m.

Balg, m. Fell, zwlečky, kůže, f. 2) der Früchte, sstupina, f. 3) ein lüderliches Weibsbild, Schandbalg, ženina, ženima, f. 4) Bälge der Orgeln, měchy, m.

Balgen, sich schlagen, potýkati se, hmožditi se.

Balgen, das, potýkánj, n. pítka, f.

Balgentreter, m. bey der Orgel, měchosslap, m.

Balger, m. potykač, bitec, m.

Balken, m. großes Holz, břewno, n. trám, m. die Balken, auf welchen das Dach liegt, krokwice, f.

Balkenköpf, m. trámowice, f.

Ball, m. mjč, m. den Ball spielen, na mjč, mjč, mjčem hráti, den Ball schlagen, mjčem bjti, házeti, 2) im Billarde, kaule, f. 3) kleiner Ball, mjček, m.

Ballast, m. hrubssj pjsek, m.

Ballen, m. swazek, swazček, m.

Ballen, die Faust, pěst zatjti.

Ballhaus, n. mičjrna, f.

Ballon, m. nadutý mjč, měchář, m.

Ballspiel, n. hra na mjč, f.

Balsam, m. balzám, m.

Balsambüchse, f. pikslička na balzám, f.

Balsamiren, wonnými wěcmi tělo pomazati.

Balsamirung, f. pomazánj, n.

Balſamkraut, n. gaternjk, m. balſſamjnka, f.
Balſamſaft, m. mjžka, f. wýtah z balſſámu, m.
Band, n. zum Binden, wwazek, m. tkanička, tkanice, f. 2) der Freundſchaft, ſwazek, m. 3) zum Zierathe an Hauben, pentljk, m. pentle, f. 4) an Kränzen, křapce, wwazcy, m. 5) zu Strümpfen, podwazek, m. 6) an einem Buche, wazba, f. 7) der Theil eines Buches, čáſtka, f. 8) an einem Bruche, pás, m. 9) bey einer Thüre, ſtuha, f. 10) zwiſchen Sparren und Säulen, ſtuhy, f. 11) an einer Wunde, wwázánj, zawázánj, n. 12) an einem Faße, obruč, f. 13) am Halſe, ſwůrka, f. 14) Bände, Feſſeln, wazby, f. in Banden liegen, býti w wazbě, 15) eiſene zum Befeſtigen, ſtuhy, ſtauhy, f.
Bande, f. Komödianten, Muſikantenbande, ſpolek, m.
Bandelier, koženné oděnj proti ſtřelbě, n.
Bändig, ſkrotitedlný, 2) gebändigt, ſkrocený, okrocený, krotký, bändig werden, krotnauti, ſkrotnauti, okrotnauti.
Bändigen, krotiti, ſkrotiti, okrotiti.
Bändiger, m. krotitel, ſkrotitel, okrotitel, m.
Bändigung, f. krocenj, ſkrocenj, okrocenj, zkrocowánj, n.
Bandit, m. zbognjk, m.
Bandnagel, m. zdržadlo, n. trámowý hřebjk, nárožnjk, m.
Bange, teſkno, auzko, einem bange machen, auzkoſt, teſknoſt němu dělati.
Bangigkeit, f. auzkoſt, teſknoſt, f.
Bank, f. lawice, f.
Bankerotierer, m. heyřič, mrhač, m.
Bann, m. kletba, klátba, f. kletj, n. einen in den Bann thun, klátbu na někoho dáwati, klnauti někoho, 2) weltlicher Bann, wypowědenj, n.
Bannen, wypowědjti.
Bannerherr, m. mocný pán, m.
Banquet, n. hody, kwas, m.
Banquetiren, hodowati, kwaſyti.
Bär, m. nedwěd, m. Bärinn, nedwědice, f. 2) am Himmel, hwězda nedwědý, f. wůz na nebi, m. der große, nedwěd, wogenſký wůz, m. der kleine, menſſi nedwěd, menſſi wůz na nebi, m. 3) einem einen Bären anbinden, někomu nedwěda zawěſyti, na nos powěſyti.
Baratt, m. Tauſch, směna, f.
Barbe, f. Barme.
Barbier, m. bradýř, holič, fauſoholič, m.
Barbierbecken, m. medenice, bradýřſká mjſka, f.
Barbieren, braditi, holiti bradu.
Barbierkunſt, f. bradýřſtwo, bradýřſké wmenj, n.
Barbiermeſſer, n. břitwa, f.
Barbierſtube, f. bradýřſká ſwětnice, bradýrna, bradoholjrna, f.
Barbiertuch, n. bradýřſký ſſat, m.
Barchet, m. barchan, m.
Barke, f. eine Art von Waſſerfahrzeugen, člůnek, m.
Bärenfenchel, m. deyworec, m.
Bärenfuß, m. ſſmatlawá, křiwá noha, f. der einen ſolchen hat, ſſmatlawý, křiwonohý.
Bärenhaut, f. nedwědj kůže, f. der auf einer faulen Bärenhaut liegt, Bärenhäuter, ležák, lenoch, m.
Bärenklau, n. nedwědj pazaur, pazuocht, m.
Bärenſchmalz, n. nedwědj ſádlo, n.
Bärenſchwanz, m. powozný, hwězda s nedwědjm ocaſem, f.
Baret, m. Art eines Hutes, točenice, f.
Bärführer, m. nedwědář, m.
Barfuß, boſý, s boſýma nohama, boſonohý.
Barfüßer, m. boſák, m.
Bärlappe, f. gelenj růžek, mech zemſký, m.
Barme, f. ein Fiſch, parma, f.
Barmherzig, miloſrdný.
Barmherzigkeit, f. miloſrdenſtwj, n.
Bärmutter, f. Gebährmutter, teřich, dennjk, m. matka zemſká, f. maternjk, žiwot, m. von der Bärmutter, maternj.
Barometter, m. powětrné ſklo, n.
Baron, m. ſſlechtic, m.

Barvneßinn, f. ſſlechtična, f.
Bárſch, m. wokaun, m.
Bárwurz, f. koprnjk, oleſſnjk, m.
Bart, m. brada, f. fauſy, m. der erſte hervorwachſende Bart, prworoſtlé fauſy, peyſj, er wächſt erſt, pučj ſe, ſpeſe brada, der keinen Bart hat, holobrádek, bezbradatý, m. 2) am Schlüßel, zuby kljče, m.
Bártchen, n. Bártlein, brádka, bradičká, f. fauſky, m.
Bártig, bradatý, fauſatý, der bártig iſt, bradáč, fauſáč, bradáček, fauſáček, m.
Bartputzer, Bartſcheerer, ſ. Barbierer.
Bartwiſch, m. ſmeták, m.
Baſch, m. in Würfeln, wrh dwau ſteynek, m.
Baſilienkraut, n. bazylika, f.
Baſilisk, m. bazylisſek, had s korunau, m.
Baß, m. Baßſtimme, hrubý hlas, m.
Baßa, m. ein türkiſcher Offizier, Turecký vředlnjk, Baſſa, m.
Baßblaſer, m. libopjſkač, m.
Baßetel, n. baſyčka, f.
Baßgeige, f. hlubozněč, m. baſa, f.
Baßpfeife, f. libopiſk, m.
Baßſtegel, m. trámeček, m.
Baßſtreicher, m. hlubohudec, m.
Baſt, m. innere Rinde der Bäume, lýko, leyčj, n.
Baſtard, m. panchart, z kurwy ſyn, m. cyzoložně, n.
Bataille, f. bog, m. bitwa, f.
Bataillon, m. praporec wálečného lidu, m.
Bathengel, m. ein Kraut, ožanka, f.
Batterie, f. náſpy, m.
Batzen, m. eine Münze, pac, m. ein halber, půl pacu, ſſeſták, m.
Bau, m. ſtawenj, ſtawěnj, zdělánj domu, n.
Bauch, m. břich, m. břicho, n. bauchig, großbauchig, der einen großen Bauch hat, břichatý, břichač, m. er bekömmt einen großen Bauch, břichatj, doſtáwá weliké břicho.
Bauchdiener, m. břichopáſek, otrok bachora, břicha ſlužebnjk, m.
Bauchfluß, m. auplawice, běhawka, f.
Bauchgeſchwulſt, f. otok, m. otekánj břicha, n.
Bauchgrimmen, n. zřenj, hryzenj, ſwjrání, trhánj břicha, w břiſſe, n.
Bauchlein, n. břjſſko, n.
Bauchriemen, m. pás, řemen životnj, m.
Bauchſchmerz, m. bolenj břicha, n.
Bauchſorge, f. péče o břicho, f.
Bauchwurm, m. deſſtawý čerw, m.
Bauen, ein Haus, ſtawěti, ſtawiti, dělati, wzdělati, von Brettern, raubiti, von Balken, latowati, 2) das Feld, rolj dělati, ſtrogiti, 3) das Reich Gottes, wzděláwati, 4) auf einen bauen, na někoho ſtawěti, zakládati, ſpoléhati ſe, 5) Wein bauen, ſſtěpowati wjno, 6) den Fluchs, len sýti.
Bauen, das, ſtawenj, ſtawěnj, zděláwánj, n. 2) ſtrogenj, n. 3) wzděláwánj, n. 4) zakládánj, ſpoléhánj, n. 5) ſſtěpowánj, n. 6) sytj, n.
Bauer, m. Bauersmann, ſedlák, m. grober Menſch, chám, chrapaun, m.
Bauerarbeit, f. ſedlſké djlo, n. ſedlſká práce, f.
Bauerhandthierung, f. ſedlſký obchod, m. ſedlſká živnoſt, f.
Bauerart, f. Bauernart, způſob ſedlſký, m. ſedlſtwj, n. nach Bauernart, po ſedlſku.
Bauernbengel, m. chám, chrapaun, m. chámowina, f.
Bauernbrod, n. ſedlſký chléb, m.
Bauerflegel, f. Bauernbengel.
Bauernfrau, f. ſedlačka, f.
Bauerngut, n. ſtatek ſedlſký, m.
Bauerngütchen, n. stateček, m.
Bauernhof, m. ſedlſký dwůr, m.
Bauernhütte, f. chalupa, ſedlſká katrče, f. barák, m.
Bauerinn, f. ſedlka, ſedlačka, f.
Bauriſch, ſedlſký, bauriſches Weſen, ſedlſtwj, n.
Bauerkerl, m. ſedlſký chlap, m.
Bauerknecht, m. pacholek, m.
Bauerleben, n. ſedlſké živobytj, n.
Bauerlimmel, f. Bauerbengel.
Bauernmenſch, n. ſedlſká děwka, f.
Bauernſchuh, m. ſedlſký střewjc, ſſkarpál, krabatin, m.
Bauernvolk, n. ſedlſký lid, m.
Bauernweib, n. ſedlka, ſedlačka, f.

Baufällig, ſepký, vpadlý, naklonĕný, k vpadu nachýlený, na obořenj, na zbořenj, na ſpadnutj, na vpadnutj.
Baufälligkeit, f. ſepkoſt, f.
Bauherr, m. zpráwce nad ſtawenjm, m.
Bauherramt, n. wřad ſtawenj obecného, m.
Bauholz, n. břewnowj dřjwj k ſtawenj, larj, latownj dřewo, n.
Baukunſt, f. ſtawitelſtwj, wmĕnj ſtawitelſké, ſtawenj, n.
Baum, m. ſtrom, ſſtĕp, m. voller Bäume, baumreich, w ſtromjch hogný, bohatý, von Bäumen herrührend, ſtromowý, ſtromowatý, mit Bäumen beſetzen, ſtromy, ſſtepy wyſaditi, Bäume pflanzen, ſtromy ſſtĕpowati, ſtromy, ſſtĕpy ſázeti, 2) im Stalle, ſochor, oſtřew, m. 3) an einem fiſchreichen Fluße, oder am Hafen, am Wege, Thore, obruba, záwora, f. 4) ein langes Bauholz zum Aufrichten, pauza, f.
Baumaterialien, hmotnoſt, přjprawa k ſtawenj, f.
Baumäſte, m. die abgehauen ſind, wteſky, f.
Baumeiſter, m. ſtawitel, m. eine obrigkeitliche Perſon, wrchnj zpráwce nad ſtawenjm, m.
Baumeiſteramt, n. wřad ſtawenj, m.
Baumeiſterinn, f. ſtawitelkyně, f.
Bäumeln, hin und her, klátiti ſe.
Bäumen ſich, aufbäumen wie ein Pferd, zpjnati ſe.
Baumfaren, m. oſladič, m.
Baumfrüchte, m. owoce ſtromownj, n.
Baumgarten, m. ſſtĕpnice, f.
Baumgärtner, m. ſſtĕpjř, ſſtĕpař, ſſtĕpnjk, m.
Baumhacker, m. ſtrakopaud, m.
Baumharz, n. pryſkyřice, f.
Baumlanger Menſch, dlauhoš, m. pauza, tyčka, f. bidlo, n.
Bäumlein, n. ſtromek, ſtromeček, ſtromĕček, ſtrámek, ſſtjpek, m.
Baumnuß, f. wlaſký oŕech, m.
Baumöl, n. dřewenný oleg, m.
Baumroſen, m. ſlez zahradnj, m.
Baumſäuberer, m. ſſtĕpnjk, ſſtĕpič, m.
Baumſchule, f. ſemeniſſtĕ, n. raubowá gáma, ſſtĕpnjčka, f.
Baumſtütze, f. podpora, tyčka, f.
Baumwärter, m. ſſtĕpů hlidač, hagný, m.
Baumwolle, f. bawlna, f.
Baumwollene Leinwand, bawlněné plátno, n.
Bauſch, Bauſche, Pauſche, ſſirokoſt, f. naſſjwánj raucha, n. dukmatoſt, f.
Bauſchen, dukmatĕti, dmauti ſe.
Bauſchend, bauſchig, pauſchig, dukmatý.
Bauſchreiber, m. pjſař přj ſtawenj, m.
Bauung, f. ſtawenj, ſtawĕnj, wzdĕláwánj, n. 2) des Feldes, dĕlánj, ſtrogenj rolj, n.
Bauweſen, n. ſtawenj, n.
Bay, f. Meerbuſen.
Bayfuß, m. bylina ſw. Jana, f. černobýl, m.
Beamter, m. anředlnjk, m.
Beängſtigen, ſauzjti, ſužowati, ſwjrati, hrdlowati.
Beängſtigung, f. ſauzenj, ſwjránj, hrdlowánj, n. ſauzenoſt, f.
Beantworten, einen Brief oder eine Frage, odpowĕdjti na pſanj, na otázku, zodpowĕdjti pſanj.
Beantwortung, f. odpowĕd, f. odpowĕdĕnj, zodpowĕdĕnj, n.
Bearbeiten, an einer Sache arbeiten, pracowati na něčem, 2) ſich bearbeiten, Fleiß anwenden, přičiniti ſe o něco, pracowati o něco, 3) einen Menſchen, wzdĕlati, 4) Bäume zu Bauholze, oteſati, oŕezati.
Bearbeitung, f. pracowánj, n. 2) přičinĕnj, n. 3) wzdĕlánj, n. 4) oteſánj, oŕezánj, n.
Bebauen, einen Ort, zaſtawĕti, 2) ein Feld, zdĕlati rolj.
Beben, drkotati.
Bebend, drkotagjcý, drkotawý.
Beben, das, drkotánj, n.
Beblumen, kwĕtowati, wykwĕtowati.
Beblümt, kwĕtowaný, wykwĕtowaný.
Bebluten, zkrwawiti, pokrwáceti, zkrwáceti, okrwácesi, pokrwawi-

ti, vkrwawiti, okrwawiti, krwj ſkropiti.

Becher, m. čjſſe, f. koſtjk, m.

Becherchen, n. čjſſka, f. koſtjček, m.

Becken, m. medenice, f.

Beckenbrod, n. Bäckerbrod, pekařſký chléb, m.

Becker, m. pekař, pecnář, chlebnář, m.

Beckerey, f. Backſtube, pekárna, chlebárna, f.

Beckergeſell, m. pekařſký towaryš, m.

Beckerhandwerk, n. pekařſtwj, pekařſké řemeſlo, n.

Bedacht, bedachtſam, fürſichtig, opatrný, ſſetrný, auf eine Sache, opatrným, ſſetrným býti na něco, auf eine Handlung, oder daß etwas geſchehen, obmeyſſleti něco.

Bedacht, m. Bedachtſamkeit, opatrnoſt, ſſetrnoſt, rozmyſlnoſt, f. rozmyſl, m. mit Bedacht, opatrně, s opatrnoſtj, s ſſetrnoſtj, s rozmyſlem, ſſetrně, rozmyſlně, mit Bedacht leſen, opatrně čjſti.

Bedächtig, bedachtſam, adv. opatrně, ſſetrně.

Bedanken ſich, poděkowati ſe.

Bedauern jemanden, beklagen, litowati, politowati někoho.

Bedauern, das, litowánj, politowánj, n.

Bedauernswerth, politowánj hodný.

Bedecken, přikryti, přiſtřjti.

Bedecker, m. přikrywač, pokrywač, m.

Bedeckter Weg, ſkreyš, f. laubj, n.

Bedeckung, f. womit man bedeckt, přikrytj, přiſtřenj, přikrywadlo, n. přjſtěrek, m. unter einer Bedeckung, pod zaſtřenjm, pod ochranau, zur Bedeckung, k ochraně.

Bedenken, überlegen, pomyſliti, rozmyſliti, přemyſliti, přemyſſlowati, na pomyſſlenj, na rozmyſſlenj, w myſl bráti, wzýti, 2) ſorgen, ſich ſelbſt bedenken, na ſebe pomyſliti, 3) ſich bedenken, anſtehen, rozmyſliti, 4) er hat viel zu bedenken, má mnoho na rozmyſſlenj, na rozmyſſlenau, k rozmyſſlenj, 5) wie lange wirſt du dich noch bedenken, gak dlauho ſe geſſtě budeš rozmeyſſleti.

Bedenken, das, Ueberlegung, rozmyſl, m. rozmyſſlenj, přemyſſlowánj, myſſlenj, powáženj, n. mit reifen Bedenken, zdrawým rozmyſlem, s rozmyſſlenjm, rozmyſlně, 2) Zweifel, rozmeyſſlenj, powáženj, n. nedowěra, f. kein Bedenken tragen, nemjti powáženj.

Bedenklich, überlegenswerth, rozmyſlený, vradný, na přewáženj, es iſt bedenklich, geſt na přewáženj, na vwáženj, ein bedenklicher Menſch, nedowěrný, huetliwý, pochybný, pochybugjcý člowěk, m. ein Menſch, der alles bedenkt, rozmyſlný, myſliwý, 2) gefährlich, pochybný, negiſtý, pochybliwý.

Bedenklich, adv. rozmyſlně, rozwážliwě, s rozmyſlem.

Bedenklichkeit, f. eines Menſchen, rozmyſſlowánj, pochybowánj, n. nedowěra, f. Bedenklichkeiten haben, býti na rozpacých, mjti pochybnoſti.

Bedenkzeit, f. čas k rozmyſſlenj, na rozmyſſlenj, m.

Bedeuten, heißen, als ein Wort, wyznamenáwati, 2) anzeigen, znamenati, 3) es hat nichts zu bedeuten, nic newadj, nic nedělá, dies bedeutet ſo viel wie nichts, tot geſt co nic, ničjm geſt.

Bedeutung, f. eines Wortes, wyznamenánj, n. weyznam, m. 2) Vorbedeutung, znamenj, znamenánj, n. 3) von einiger Bedeutung, znamenitý, von keiner, neznamenitý.

Bedienen jemanden, überhaupt, in ſeinem Dienſte ſeyn, poſluhowati, ſlaužiti, einem mit etwas, poſlaužiti něčjm někomu, 2) ſich einer Gelegenheit bedienen, vžjwati, potřebowati přjležitoſti, 3) ein Amt bedienen, vřad zaſtáwati.

Bediente, m. ſlaužjcý, ſlužebnjk, m.

Bedientenarbeit, f. ſlužebnjcká, ſlužebnič práce, f.

Bedientenmäßig, po služebnicku.

Bedienter, m. ſlužebnjk, ſlaužjcý, m.

Bedienung, f. poſlauženj, poſluhowánj, n. 2) Amt, ſlužba, f.

Beding, m. Bedingung, f. wýmjnka, wýměna, f. mit dem Beding, s tau, pod tau wýmjnkau.

Bes

Bedingen ſich etwas, ausbedingen, wymjniti ſy něco, 2) etwas mieten, beſprechen, vgednati, ſmluwiti.
Bedrängen, ängſtigen, vtiſkowati, potiſkowati, potlačowati, ſwjrati.
Bedrängniß, n. nátiſk, m. vtiſkowánj, ſwjránj, potiſkowánj, n.
Bedrängt, vtiſſtěný, vtiſkaný, potlačený, ſewřený.
Bedräuen, bedrohen einen, pohrozyti, pohrožowati někomu, wyhrožowati, pohrůžky činiti.
Bedräulich, bedrohlich, pohrůžčiwý, bedrohliche Worte, ſlowa pohrůžčiwá, n.
Bedrohen, ſ. Bedräuen.
Bedrohung, f. pohrůžka, f. pohrožowánj, n.
Bedrückung, f. potlačenj, potlačowánj, n.
Bedůngen, hnogiti.
Bedůngung, f. hnogenj, n.
Bedůnken, ſcheinen, zdáti ſe, zdánj mjti.
Bedůnken, das, zdánj, domněnj, n. domněnka, domjnka, dům ěnka, dům jnka, mjně, f. meines Bedůnkens, podlé mého zdánj, mým zdánjm.
Bedůrfen, potřebowati.
Bedůrfniß, n. potřeba, f.
Bedůrftig, potřebný, potřoben.
Bechren, poctjti, vctjti.
Bechrt, poctěný, vctěný.
Bechrung, f. pocta, vcta, f. poctěnj, vctěnj, n.
Beeidigen, přjſahau, ſlibem zawázati, beeidigte Zeugen, přjſežnj ſwědkowé, m.
Beeidigung, f. zawázánj přjſahau, n.
Beifern etwas, horliti na něco, 2) ſich um etwas beſtreben, vſylowati, horliti o něco.
Beiferung, f. horliwoſt, f. vſylowánj, vſylj, n.
Beendigen, ſkončowati.
Beendigung, f. ſkončowánj, n.
Beer, Beere, f. gahoda, f.
Beerchen, Beerlein, n. gahůdka, f.
Beerdigen, pohrobiti, pohřbjti.
Beerdigung, f. pohrobenj, pohřbenj, n. pohřeb, m.
Beet, n. im Garten, hřádka, f. záhon, záhrobec, m. im Felde, záhon, m. wywýſſenj rolj, wyſazenj záhonu mezy dwěma brázdami.
Befahren, Befürchten, obáwati.
Befahrung, f. obáwánj, n.
Befallen, mit einer Krankheit befallen werden, nemocý poražen býti.
Befangen ſeyn in etwas, poſtjžen býti w něčem.
Befaßen ſich mit etwas, máſti ſe do něčeho.
Befechten, einen Sieg, zwjtězyti.
Befehden, Krieg ankündigen, oznámiti wognu.
Befehdung, f. oznámenj wogny, n.
Befehl, m. rozkaz, přjkaz, m. poručenj, přikázánj, rozkázánj, n. auf ſeinen Befehl, z geho rozkazu, přjkazu, z geho poručenj, na geho rozkaz, rozkázánj, poručenj, zu dero Befehl, k gich ſlužbám.
Befehlen, poručiti, weliti, kázati, rozkázati, rozkazowati, přikázati, přikazowati, wie ſie befehlen, gak poraučegj, was befehlen ſie, co poraučugj, 2) anbefehlen, poručiti, einen in eines Schutz befehlen, poručiti někoho pod něčj ochranu, 3) befehlen, ſich empfehlen, poraučeti ſe, ich befehle mich, poraučjm ſe.
Befehlen, das, ſ. Befehl.
Befehlshaber, m. zpráwce, řiditel, m.
Befehlsweiß, způſobem poraučegjcým.
Befeilen, opilowati.
Befeſtigen, einen Ort, Gebäude, Stadt, pewniti, zpewniti, mit einem Nagel, Stricken, Steinen, mit einem Pfeil in der Erde, vpewniti, in Kenntniſſen, Tugenden, Gnaden, vtwrditi, ztwrditi.
Befeſtiger, m. vpewnitel, zpewnitel, twrditel, m.
Befeſtigung, f. das Befeſtigen, pewnění, zpewnění, n. 2) des Rechts, Kriegs, vpewnění, vtwrzěnj, n. 3) in der Tugend, in den Wiſſenſchaften, ꝛc. vtwrzenj, ztwrzenj, twrzenj, n. 4) Feſtigkeit, vpewnénj, n. 5) Feſtungswerke, pewnoſt, twrz, f.
Befeuchten, nawlhčiti, wlhčiti, wlažiti, ſwlažiti, obwlažiti, zawlažiti.

Befeuchtung, f wláha, f. wlhčenj, ſwlaženj, ſwlažowánj, n.

Befinden, finden eine Sache ſo oder ſo, ſhledati, nalezati, nacházeti, wie haſt du es befunden? gaks to ſhledal? ich befinde es für gut, für nützlich, dobré, vžitečné to býti vznáwám, nalézám, 2) beſchaffen ſeyn, ſich verhalten. wynacházeti ſe, ſtáti, die Sache befindet ſich alſo, ta wěc tak ſtogj, ta wěc takowá geſt, takowé geſt to, 3) ſich den Umſtänden nach befinden, wynacházeti ſe, mjti ſe, wie befindeſt du dich? gak ſe wynacházýš, gak ſe máš? 4) ſich auf einem Orte befinden, aufhalten, wynacházeti ſe někde, někde býti, er befindet ſich in Oeſterreich, wynachází ſe w Rakauſých, geſt w Rakauſých.

Befinden, das, Befindung, Zuſtand, způſob, m. nach Befinden der Sache, dle způſobu té wěcy, nach Befinden, Gutachten, dle nalezánj, 2) Geſundheitszuſtand, wynacházenj zdrawj, n. er hat nach meinen Befinden gefragt, ptal ſe po mém wynacházenj, po mém zdrawj.

Befindlich ſeyn, nacházeti ſe, nalézati ſe.

Beflecken, poſſkwrniti, zprzniti.

Beflekt, poſſkwrněný, zprzněný.

Befleckung, f. poſſkwrněnj, zprzněnj, n. zprzniloſt, f.

Befleiſſigen ſich, befleißen, připjliti ſe, přičiniti ſe, pilen býti.

Befleiß gung, f. připjlenj, přičinění, n. přičinliwoſt, f.

Befliſſen, přičinliwý, pilný, pilen, ſnažný, auf etwas, pilný něčeho, der freyen Künſte befließen, pilen wmenj ſwobodného, der Gottesgelehrheit, der Rechte, der Arzney, der Weltweisheit Befließener, bohomluwnoſti, práw, lékařſtwj, mudrctwj žák, m.

Befließenheit, f přičinliwoſt, f. přičinění, připjlenj, ſnaženſtwj, n. ſnažnoſt, f.

Beflügeln, den Muth, ſrdce přidati.

Beflügelt, křidlatý.

Befochten, wybogowaný.

Befohlen, poručený.

Befolgen etwas, wykonati, konati, wykonáwati.

Befolgung, f. konánj, wykonánj, wykonáwánj, n.

Beförderer, m. ſpomahatel, dopomahatel, ſpomocnjk, m.

Befördern, jemandes Glück, Nutzen, Ruhe, dopomáhati, dopomocy někomu k ſtěſtj, k vžitku, k pokogi, 2) zu einem Amte, zu Ehrenſtellen, Dienſte, dopomocy někomu k přadu, k důſtogenſtwj, k ſlužbě, 3) befördern jemanden, überhaupt, dopomocy, ſpomocy, napomocy někomu, (ſedrowati,) 4) das Chriſtenthum, die Ehre Gottes, wzděláti, wzděláwati.

Beförderung, f. napomáhánj, ſpomáhánj, dopomáhánj, dopomoženj, ſpomoženj, n. ſpomoc, f. (ſedrowánj, n. ſedrunk, m.)

Befragen einen über etwas, dotazowati, doptáwati ſe někoho, na někom, otazowati ſe.

Befragt, dotázaný.

Befragung, f. dotázka, f. dotazowánj, doptáwánj, n.

Befremden, jemanden fremd vorkommen, neobyčegné, diwné ſe zdáti, diwný býti, dies befremdet mich, to geſt mně diwné, neobyčegné.

Befremdlich, podiwný, neobyčegný.

Befremdung, f. podiwnoſt, neobyčegnoſt, f.

Befreſſen, anfreſſen, obežrati, obkauſati, okauſati, 2) ſich voll freſſen, ožrati ſe, nažrati ſe.

Befreunden ſich mit einem, ſpřáteliti, ſpřjzniti ſe s někým.

Befreundt, ſpřátelený, ſpřjzněný.

Befreundte, m. přátelé, m.

Befreundſchaft, f. přátelſtwo, přátelſtwj, ſpřátelenj, ſpřjznění, n.

Befreyen, wyſwoboditi, oſwoboditi, ſwoboditi, 2) ſich befreyen, oſwoboditi, wyhoſtiti ſe.

Befreyer, m. wyſwoboditel, m.

Befreyt, wyſwobozený, oſwobozený.

Befreyung, f. wyſwobozenj, oſwobozenj, n. 2) von der Knechtſchaft, wyhoſtěnj, n.

Befriedigen, ſpokogiti, vpokogiti, w pokog a w mjr vwesti, 2) bezahlen ſeinen Gläubigern, ſpokogiti ſwé wěřitele, dosti včiniti, zaplatiti ſwým wěřitelům.

Befriedigung, f. ſpokogenj, vpokogenj, n. 2) Bezahlung der Gläubiger, ſpokogenj, dostivčinění, zaplacenj, n.

Befugniß, f. moc a právo.

Befugt ſeyn, etwas zu thun, právo a moc mjti.

Befühlen, omakati.

Befühlt, omakaný.

Befühlung, f. omakánj, n.

Befunden, ſhledaný, nalezenutý.

Befürchten, obáwati ſe, ſtrachowati ſe, es iſt nichts zu befürchten, nenj ſe co obáwati, nenj nic k obáwánj.

Befürchten, das, Befürchtung, f. obáwánj, ſtrachowánj, n.

Begaben, daříti, obdařiti, obdařiti.

Begabt, obdařený, obdařněný.

Begabung, f. obdařinka, f. obdařenj, obdařnění, n.

Begaffen, zewlowati na něco.

Begangen, prowoděný, konaný, ſpáchaný, begangene Mordthat, prowoděná, ſpáchaná wražda, f. begangene Sünden, ſpáchanj hřjchowé.

Begängniß, n. ſlawnoſt, f. ſlawenj, n. 2) der Spiele, ſtrogenj, prowozowánj her, n. 3) einer Leiche, Leichenbegängniß, průwod, m. prowázenj mrtwého těla, n.

Begatten ſich, ſnjti ſe, ſpogiti ſe.

Begattung, f. ſňátek, m. ſpogenj, n.

Begeben ſich wohin, zu einem, bráti, vbjrati, odebrati ſe někam, k někomu, ſich aus einer Stadt begeben, wybrati ſe z města, ſich auf die Reiſe, wydati ſe na cestu, 2) ſich auf etwas legen, wydati, oddati ſe na něco, 3) ſich in eines Freundſchaft begeben, dáti ſe w přátelſtwj někoho, in jemandes Schutz, dáti ſe pod někoho ochranu, 4) ſich auf die Flucht begeben, dáti ſe w autěk, w vtjkánj, na vtjkánj, s waňkem ſe poraditi, s rychlikem radu wzýti, 5) ſich in Gefahr begeben, wydati, dáti ſe w nebezpečenſtwj, 6) mitten unter die Feinde ſich begeben, w proſtřed nepřátel ſe wpuſtiti, 7) ſich zur Ruhe, odebrati, dáti ſe, gjti na odpočinutj, 8) ſich begeben, ereignen, dáti ſe, zběhnauti ſe, es hat ſich begeben, dálo ſe, přiſſlo, zběhlo ſe.

Begebenheit, f. přjběh, m. přjhoda, f.

Begegnen, entgegen kommen, potkati ſe, er begegnete mir, potkal mne, potkal ſe ſemnau, 2) ſich bezeigen, propůgčiti ſe, einem häflich begegnen, propůgčiti ſe někomu zdwořile, 3) ſich zutragen, potkati ſe, das iſt mir noch nicht begegnet, to mne geſſtě nepotkalo, s tjm ſem ſe geſſtě nepotkal.

Begegnend, na potkánj přiſſlý.

Begegnen, das, Begegnung, f. das Entgegenkommen, potkánj, n. 2) das Bezeugen, propůgčenj ſe, n.

Begehen, thun, páchati, ſpáchati, dowesti, dokázati, dopuſtiti ſe, dočiniti ſe, etwas böſes, něco zlého ſpáchati, dowesti, dokázati, něčeho zlého ſe dočiniti, dopuſtiti, 2) feyern, ſlawiti, ſwětiti, 3) ſich gut mit einander begehen, ſrownáwati, ſgednáwati ſe weſpolek.

Begehen, das, Begehung einer That, ſpáchánj, dowedenj, dokázánj, dočinénj, n. 2) eines Feſtes, ſlawnoſt, f. ſlawenj, ſwěcenj, n.

Begehr, f. das Begehren.

Begehren, etwas, žádati, požádati něčeho, žádoſtiw býti něčeho.

Begehren, das, žádoſt, f. žádánj, požádánj, n.

Begehrt, žádaný, požádaný.

Begehrlich, žádoſtiwý.

Begehrlichkeit, f. žádoſtiwoſt, f.

Begeiſtern, nadchnauti.

Begeiſtert, nadchnutý, nadſſený.

Begeiſterung, f. nadchnutj, nadſſenj, hnutj myſli, n.

Begeldert, penězitý.

Begier, f. Begierde, chtjč, m. chtiwoſt, žádoſt, f. ſehr heftige und ſtarke, tužba, f. tauženj, n. die Begierde wandelt mir an, dělá ſe mně chut, chce ſe mně, mit großer Begierde

nach

nach etwas ſtreben, welikým chtjčem po něčem dychtěti, tauži-ti, die Begierden mäßigen, žádosti ſkrocowati.

Begierig nach etwas, žádostiwý, žádaucý, chtiwý.

Begierig, adv. žádostiwě, chtiwě.

Begierigkeit, f. žádostiwoſt, f.

Begießen, die Pflanzen, poljwati, politi, poléwati, zaljwati, zalé-wati, zaliti, 2) ſich begießen, po-liti ſe.

Begießer, m. polewač, m. der Pflan-zen, zalewač, m.

Begießung, f. das Begießen, polé-wánj, politj, n. der Pflanzen, zalé-wánj, zalitj, n.

Beginnen, anfangen, čjti, počjti, za-čjti, započjti, počjnati, začjnati, počnauti, začnauti, es beginnt, za-čjná ſe, počjná ſe, gjti ſe, er be-gann zu ſingen, gal ſe, počal zpjwati.

Beginnen, das, Beginnung, f. četj, po-četj, začetj, n.

Begittern, mit einem Gitter verſehen, obmřežowati, zamřežowati.

Beglaubigen, giſtiti, pogiſſtowati, v-giſſtowati.

Beglaubigung, f. giſſtěnj, pogiſſtěnj, vgiſſtěnj, n.

Begleiten, prowoditi, prowázeti, wy-prowoditi, wyprowázeti, dopro-woditi, doprowázeti.

Begleiter, m. prowodnjk, průwod-čj, m.

Begleitet, prowozený, prowázený, doprowozený, wyprowozený.

Begleitung, f. průwod, m. prowáze-nj, wyprowázenj, doprowázenj, n.

Beglücken, beglückſeligen jemanden, blažiti, blahoſlawiti, oblahoſla-witi, ſſtaſtného, blaženého včini-ti, poſſtěſtiti, zdařiti někoho.

Beglückt, blažený.

Beglückung, f. poſſtěſtěnj, zdařenj, blaženj, n. blaženoſt, f.

Begnadigen, zu Gnaden annehmen, na miloſt přigjti, přigmauti, 2) die Strafe erlaſſen, miloſt vkázati, prominauti někomu.

Begnadigung, f. Wiederaufnahme, na miloſt přigetj, n. 2) Erlaſſung der Strafe, miloſt, f. miloſti vkázánj, prominutj, n.

Begnügen einen, ſpokogiti, ſich, pře-ſtáwati na něčem.

Begoſſen, politý, wie die Pflanzen, za-litý, politý.

Begraben, pohrobiti, pohřbiti, po-chowati.

Begrabener, pohřbený, pohrobený, pochowaný.

Begraber, m. hrobař, m.

Begräbniß, n. der Ort, wo man be-graben wird, pohřeb, hřbitow, m. hrobka, f. das Begraben, pohřeb, m. pohřbenj, pochowánj, pocho-wáwánj, n.

Begräbnißceremonien, pohřebnj oby-čegowé, m.

Begräbnißfackel, f. pohřebnj pocho-dně, f.

Begräbnißglocke, f. pohřebnj zwon, m.

Begräbnißlied, n. pohřebnj pjſeň, f.

Begrabnißmaal, n. hrobnjk, náhro-beč, m.

Begräbnißmahlzeit, f. záduſſnj lázně, f.

Begräbnißrede, f. řeč pohřebnj, f.

Begräbnißſtätte, f. mjſto pohřebnj, n.

Begraſen, wotawiti ſe.

Begreifen, befühlen, betaſten, obſaha-ti, pěſtowati, ſáhati na něco, o-makati, poſſmatati, 2) faßen, chá-pati, pochopiti, dieß iſt leicht zu be-greifen, to geſt lehce k pochopenj, der etwas leicht begreift, chopný, gemný, 3) enthalten, in ſich faßen, zawjrati w ſobě, obſahowati, ob-ſahati, obſáhnauti, dieß begreift vieles in ſich, to mnoho w ſobě ob-ſahuge.

Begreiflich, faßlich, pochopitedlný, obſáhlý, obſazitedlný.

Begreiflichkeit, f. pochopitedlnoſt, ob-ſazitedlnoſt, f.

Begreifung, f. Betaſtung, pěſtowánj, ſahánj na něco, n. 2) Verſtehung, chápánj, pochopenj, n. 3) Inhalt, obſaženj, pochopenj, n.

Begriff, m. Umfang, obgetj, pocho-penj, n. 2) Vorſtellung, pogetj, n. welitwar, pochop, m. pochopenj, n. ſich von einer Sache einen Be-griff machen, činiti ſobě pogetj, po-

pochop, pochopěnj o nĕgakė wĕcy, einen deutlichen Begriff von etwas haben, mjti patrné pogetj, pochop, pochopenj o nĕčem, 3) kurzer Begriff, krátký obſah, krátké obſaženj, zawřenj, n. 4) im Begriff ſeyn, mjniti.

Begriffen, betaſtet, pĕſtowaný, obſáhnutý, 2) mit dem Verſtande, pochopený, 3) enthalten, obſažený, obſáhnutý, 4) begriffen ſeyn über etwas, býti w nĕčem, trwati na nĕčem, er iſt itzt über das Leſen begriffen, nynj geſt w knihách, w čtenj, er iſt itzt über das Beten begriffen, trwá nynj na modlitbách.

Begrüßen, pozdrawiti.

Begrüßung, f. pozdrawenj, n.

Begünſtigen, günſtig ſeyn, popřjti, 2) erlauben, powoliti, dopřjti, howĕti nĕkomu.

Begünſtigung, f. přjzniwoſt, f. 2) Erlaubniß, powolnoſt, f. dopřánj, howĕnj, n.

Begürten, opáſati.

Begütert, reich, mohutný, mohowitý.

Begütigen, vdobřiti.

Begütiget, vdobřený.

Begütigung, f. vdobřenj, n.

Behaaret, auf dem Haupte, wlaſatý, wlaſáč, wlaſáček, m. am Leibe, chlupatý, chlupáč, ſrſtnatý, koſtrbatý.

Behacken, mit einer Beile, oſekáwati, obſekáwati, oſſtĕpowati, die Bäume ringsherum, okleſſtiti, 2) mit der Hacke, okopáwati.

Behackung, f. mit einem Beile, oſekánj, oſſtjpánj, n. der Bäume, okleſſtĕnj, n. 2) mit der Hacke, okopánj, okopáwánj, n.

Behaftet mit Schulden, dluhy obſypaný, zaſypaný, w dluhy zapleteny, mit Fehlern, Gebrechen, pochybný, kazowitý, wadný, mit Sünden, hřjchy obtjžený, mit Krankheit, ſwázaný, obtjžený, zachwácený nemocý.

Behagen, wděk, whod býti, ljbiti ſe, dieß behagt ihm, to geſt mu whod, to ſe mu ljbj, to geſt mu wděk.

Behäglich, wděčný, whod, wděk.

Behäglichkeit, f. wděk, m. liboſt, ljbeznoſt, f.

Behalten, podržeti, 2) jemanden bey ſich über Nacht, přechowati, podržeti nĕkoho w ſebe přes noc, 3) etwas, als Geld, Schriften, ein Geheimniß, chowati, ſchowati, zachowati w ſebe, při ſobĕ, 4) im Gedächtniße, w paměti zdržeti, zachowati, w paměti ſnáſſeti, 5) ein Amt, einen Dienſt, podržeti, 6) etwas für ſich, nĕco pro ſebe ponechati, zanechati, 7) bey ſich, w ſebe, za ſebau zanechati, zachowati, 8) die Sünde nicht vergeben, zadržeti.

Behalten, das, podrženj, n. 2) im Gedächtniße, zdrženj, zachowánj, ſnáſſenj w paměti, n. 3) Erinnerung, Bedünken, Meynung, zpomenutj, n. 4) meines Behalts, gak ſe w mne ſnáſſj.

Behalter, m. chowatel, ſchowatel, zachowatel, m. 2) ſo viel als Behältniß, ſchowna, f. ein kleiner, ſchowadlo, n. 3) der Fiſche, ſádka rybj, f.

Behältniß, n. Schrank, Küſte, Kaſten, ſchowna, ſchownice, ſchowatelna, chowárna, chowatedlna, ſchrána, ſchránka, f. ſchowaniſſtĕ, n. ein kleines, ſchowadlo, n. 2) ein Gewölb, ſklep, m. ſkreyſſe, f. 3) für Hüner, Gänſe, kotec, m. poſada, f. 4) für große Fiſche, tůně welikých ryb, f.

Behaltung, f. podrženj, zanechánj, n.

Behandeln einen wohl oder übel, nakládati, gednati s nĕkým dobře, neb zle, 2) etwas behandeln, auf etwas handeln, tržiti, ſmlauwati, 3) ſich behandeln laſſen, Vorſchläge annehmen, ſich bereden laſſen, dáti ſe s ſebau gednati, er läßt ſich behandeln, nechá ſe ſebau gednati.

Behandlung, f. nakládánj, gednánj s nĕkým, n. 2) das Bieten, trženj, ſmlauwánj, n.

Behändigen, ſ. Einhändigen.

Behändigung, ſ. Einhändigung.

Behangen bleiben, wjznauti, přjlnauti.

Be-

Behängen mit Teppichen, čalauny obestřjti, postřjti.
Beharren, posčati.
Beharren, setrwati.
Beharrlich, von der Person, setrwánliwý, von der Sache, trwalý, trwánliwý.
Beharrlich, adv. setrwawě.
Beharrlichkeit, f. Beharrung, setrwánliwoſt, f. setrwánj, n. der Sache, trwaloſt, trwánliwoſt, f.
Behauen, das Holz, orjnati, oteſati, oſekati, obſekati, einen Baum, die Aeſte, kleſſtiti, okleſſtiti.
Behauen, das, des Holzes, orjnánj, oteſánj, oſekánj, obſekánj, n. der Bäume, Aeſte, kleſſtěnj, okleſſtěnj, n.
Behaupten, beweiſen, zaſtáwati, 2) erhalten, dobyti ſobě, ich behaupte dieſen Ort, držjm to mjſto.
Behauptung, f. eines Satzes, zaſtáwánj, n. 2) das Erhalten, obdržanj, držanj, n.
Behauſung, byt, obyt, přjbytek, m.
Behelf, m. Vorwand, Schein, vorgegebene Urſache, barwa, záſtěra, poklička, f.
Behelfen ſich mit etwas, pomocy, ſpomocy, ſomáhati ſobě něčjm.
Behend, hbitý, ohbitý, obratný, čilý, křepký.
Behendigkeit, f. hbitoſt, ohbitoſt, obratnoſt, čiloſt, křepkoſt, f. Behendigkeit im Reden, hbitoſt w řeči, f.
Beherbergen, aufnehmen, bey ſich behalten, hoſtiti někoho, hoſpodu dáti někomu, někoho do hoſpody, pohoſtinu přigjti, přechowáwati, einen über Nacht beherbergen, přes noc přechowati, nocleh dáti.
Beherbergung, f. hoſtěnj, hoſtj přigjmánj, přechowánj, pohoſtinſtwj, n.
Beherrſchen, opanowati.
Beherrſcher, m. opanowatel, m.
Beherrſchung, f. opanowánj, n.
Beherzigen, erwägen, k myſli, k ſrdcy připuſtiti, w myſli přemjſlti, rozbjrati.
Beherzt, zſrdnatělý, ſrdnatý, beherzt ſeyn, ſrdnatěti, ſrdnatým býti.
Behexen, okauzliti, očarowati.
Behobeln, ohladiti, ohlazowati.
Behobelt, ohlazený.
Behobelung, f. ohlazenj, ohlazowánj, n.
Behorchen, poſlauchati.
Behorchen, das, poſlauchánj, n.
Behorcher, m. poſluchač, m.
Behuf, m. Nutzen, proſpech, m. proſpěſſnoſt, platnoſt, f.
Behülflich, behilflich, pomocný, napomocný, einem behülflich ſeyn, někomu pomocným býti, na pomoc býti, napomáhati, připomocy.
Behüten, střjcy, oſtřjhati, opatrowati, Gott behüte dich, oſtřjheg, opatrůg tě Bůh, behüte der Himmel, zachowegž Boże, Gott ſoll mich behüten, zachowegž mne Pán Bůh!
Behüter, m. opatrownjk, ſtrážce, ſtrážný, oſtřihatel, m.
Behütung, f. ſtráž, f. opatrowánj, oſtřjhánj, n.
Behutſam, pozorný, ſſetrný, opatrný.
Behutſam, adv. pozorně, ſſetrně, opatrně.
Behutſamkeit, f. pozornoſt, ſſetrnoſt, opatrnoſt, f.
Bejahen, giſtiti, pogiſſkowati, ſwědčiti, doſwědčowati.
Bejaher, m. Jaherr, takpán, m.
Bejahrt, letitý, lety přebraný, lety ſeſſlý.
Bejahung, f. giſtěnj, pogiſtěnj, vgiſtěnj, ſwědčenj, doſwědčenj, doſwědčowánj, n.
Bejammern, oželeti, želeti, žaloſtiti.
Bejammernswürdig, oželenj hodný.
Bejammerung, f. oželenj, želenj, žaloſtěnj, n. žaloſtiwoſt, f.
Beichte, f. zpowěd, f.
Beichten, zpowjdati ſe.
Beichtgeld, n. Beichtgroſchen, Beichtpfennig, penjz od zpowědi, m.
Beichthaus, n. Beichtſtuhl, zpowědnice, f.
Beichtkind, n. zpowidač, m.
Beichtſtuhl, ſ. Beichthaus.
Beichtvater, zpowědnjk, m.
Beichtzettel, m. cedulka zpowědni, f.
Beil, n. zum Hacken, ſekyra, ein Beil mit zwo Schneiden, oboručnj ſekera, f. ein kleines Beil, ſekerka, po-

bigečka, f. zum Oeffnen, dlubna, dlubnice, f. zum Zimmern, hlawatka, osstěpačka, pobigečka, f.

Bein, n. Knochen, kost, f. ohne Bein, bez kosti, Beine herausnehmen, wybrati kosti, 2) ein Bein, worauf etwas ſtehet, noha, f. 3) das Bein vom Fuße bis zum Knie, hnát od kolena až do kůtku, m. 4) das dicke Bein auswendig, stehno až do kolena, n. inwendig, kyčle, f. hýzdj, n. wnitřnj měkost stehna v lůna, 5) die Beine weit auseinander thun, hnáty daleko na různo stawěti, nohy daleko rozedřjti, rozkročiti se, 6) auf die Beine bringen Soldaten, Truppen, ein Kriegsheer anwerben, srazyti, stlaucy, wogsko sebrati, 7) durch Mark und Bein gehen, skrze wssechny kosti gjti, 8) von Kindesbeinen an, hned z dětinstwj, od dětinstwj, od samého prahu, žiwota, od kolébky, od kasse, 9) ſich auf die Beine machen, fliehen, dáti se w koty, w nohy, paty wykázati, patami platiti, 10) die Beine wollen bey ihm nicht fort, er iſt kraftlos, nohy geg nechtějj nosyti, ein Bein brechen, nohu zlámati, einem auf die Beine helfen, někomu na nohy pomocy.

Beinbrecher, m. kostilomka, m.

Beinbruch, m. kostj lámánj, n.

Beinchen, n. Beinlein, kůstka, f.

Beinern, von Beinen, kostěný, kostnatý.

Beinflügel, m. wie Merkur hat, křjdlaté střewjce, m.

Beingerüſt, n. kosténé tělo, n. kostěnec, m. smrt, f.

Beinharniſch, m. sskorně plechowé, f.

Beinhaus, n. kostnice, f.

Beinhöhle, f. dutá nádoba, f.

Beinkrankheit, f. pokostnice, f.

Beinig, voller Beine, kostlawý, kostliwý.

Beinkleider, plur. Hoſen, nohawice, poctiwice, f.

Beinkörper, m. Beingerüſt, Gerippe, Skelet, kosténé tělo, n. kostěnec, m. smrt, f.

Beinmark, n. čjzek w kostjch, m.

Beinſaft, m. kostowá mjza, f.

Beinſammler, zbjrač kostj, m.

Beinſchienen, n. desky, f.

Beinſchwarz, pálená kost, f.

Beinſchwellen, swalnjk, m.

Beinzierde, f. podolek, m.

Beißen, mit den Zähnen, kausati, todt beißen, okausati, mit Beißen, kausánjm, wund beißen, pokausati, 2) wie Eßig, sstjpati, 3) der Rauch beißt, kauř sstjpe a kausse, 4) mit Worten beißen, wsstipowati, 5) das Gewiſſen beißt ihn, swědomj ho žere, hryze, hnete, 6) das Beißen und Keifen, kausánj a hryzenj, n. 7) ins Gras beißen, ſterben, in einem Gefechte bleiben, za swé wzýti, 8) der weder zu beißen noch zu brocken hat, áußerſt arm, wytráwený, kterýž s nic býti nemůže.

Beißen, das, kausánj, n. der Haut, sstjpánj, n. das Zanken, hryzenj, n.

Beißend, ſcharf, stiplawý, sstjpawý, 2) mit den Zähnen, kausawý, 3) wie Pfeffer, perný, peprný, kausawý, sstiplawý.

Beißend, adv. sstiplawě, sstjpawě, 2) kausawé, 3) perně, peprně, kausawé.

Beißig, bißig, kausawý, 2) mit der Zunge, mit Worten, wsstipačný, wsstipečný, wsstipáček, wsstjpný, kausawý.

Beißigkeit, f. Bißigkeit, kausawost, wsstipačnost, wsstipečnost, f.

Beißkahl, ein Kraut, manholt černý, m.

Beißkorb, m. náhlawek, náhubek, m.

Beißzähne, m. kausacý zubowé, m.

Beize, f. kwas, m.

Beizen, mit Eßig oder Salze, dusyti, měkčiti, močiti, 2) das Waſſer beym Färben, w barwě máčeti, barwau napausstěti.

Beizer, m. barewnjk, m.

Beizung, f. dussenj, měkčenj, mokrenj, n. 2) im Färben, máčenj, napausstěnj barwau, n.

Bekämpfen, pobogowati.

Bekannt, známý, etwas bekannt machen, něco oznámiti, w známost wwesti, známé, známo wdělati, činiti,

niti, včiniti, 2) ſich bekannt machen, známiti, ſeznámiti ſe, durch Schriften, Thaten, rozhlášyti, oznámiti ſe, 3) bekannt werden, rozhlášſenu býti, ſlowútným býti, na ſlowo wzatu býti, w známoſt přigjti, na ſlowo přigjti.

Bekannter, známý.

Bekanntmachung, f. oznámenj, náwěſſtj, n.

Bekanntſchaft, f. známoſt, f.

Bekehren ſich, obrátiti ſe, přewrátiti ſe, einen zum Chriſtenthume bekehren, obrátiti, přewrátiti někoho na wjru křeſtanſkau.

Bekehrer, m. obratitel, přewratitel, m.

Bekehrt, obrácený, přewrácený.

Bekehrung, f. obrácenj, přewrácenj, n.

Bekennen, wyznati, přiznati ſe, ſich zu jemandes Lehre, zu einer Religion, k někoho včenj, k nějaké wjře ſe wyznati, wyznáwati, Gott, Boha wyznati, ſich zu einem Buche, Werke, zu einer Sache, wie der Vater zum Kinde, znáti ſe k nějaké knize, k nějaké wěcy, gako otec k djtěti, ein Verbrechen bekennen, přiznati ſe k nějakému přečinění, wyznati ſe z prowinenj, ſeine Sünden bekennen, wyznati ſe z hřjchů, der ſich bekennt hat, wyznalý.

Bekenner, m. der Religion Chriſti, wyznawač křeſtanſké wjry, m.

Bekenntniß, n. wyznánj, přiznánj, n. des Glaubens, der Sünden, wyznánj wjry, hřjchů, n.

Beklagen, einen oder etwas, želeti, litowati, oželeti, politowati něčeho, 2) ſich beklagen, ſtěžowati, naříkati ſobě, taužiti, ſkuhrati, kuknati, beklagenswerth, politowánj hodný.

Beklagt, želený, litowaný, politowaný, oželený, 2) Beklagter, der Beklagte, winjk, obžalowaný, m.

Beklatſchen, einen in die Rede bringen, roznáſſeti, rozneſti.

Beklauben, mit den Händen, objrati, obrati, mit den Zähnen, okauſati, ohlodati, ohryzti.

Bekleben, oblepiti, zalepiti, přiljpnuti, bekleiben bleiben, přilepiti ſe, přilnauti.

Beklecken, poneſſwařiti, zkáleti, vkáleti, pokáleti.

Beklecket, poneſſwařený, zkálený, vkálený, pokálený.

Bekleiben, wie ein Propfreis, wyrůſti, wie eine Pflanze, kořeniti ſe, kořen wypuſtiti.

Bekleiden, oſſaditi, odjti, odjwati, 2) ein Amt, zprawowati auřad, zaſtáwati.

Bekleidet, oblečený, oſſacený, oděný.

Bekleidung, f. oſſacenj, oděnj, odwánj, n. 2) eines Amts, zprawowánj, zaſtáwánj auřadu.

Bekleiſtern, okljžiti, ſich, přetwářiti ſe.

Beklemmen, ſkljčiti, vzkoſtj obkljčiti, beklemmt, beklemmen ſeyn, ſkljčeným býti.

Beklemmt, ſkljčený, vzkoſtj obkljčený.

Beklemmung, f. ſkljčenj, n.

Beklügeln, rozumem ſtjhati.

Beklügeln, das, ſtjhánj rozumem, der alles beklügelt, ſadjlek, rozumek, m.

Bekoſtigen, ſtrawowati.

Bekoſtigung, f. ſtrawowánj, n.

Bekommen, erhalten, doſtati, Muth bekommen, ſrdce nabyti, Ohrfeigen, Wunden, doſtati, vhoditi ſobě facky, rány, Kinder, děti doſtati, nabyti, 2) wohl bekommen, ſwědčiti k zdrawj ſlaužiti, k duhu gjti, daři, wohl bekomme es, ať k dobrému zdrawj ſlauží, wie iſt es ihm bekommen, gak ſe mu zwedlo, dařilo, der Spaziergang, das Bad, die Arzney iſt ihm wohl bekommen, ta procházka, ta lázeň, ten ljk mu ſwědčil, k zdrawj ſlaužil, es iſt ihm übel bekommen, ať ſe mu zle daří, wede, zwede.

Bekräftigen, twrditi, potwrditi, potwrzowati, dotwrzowati, ſtwrzowati, otwrzowati, doličowati, doljčiti.

Bekräftiger, m. twrditel, potwrditel, doličitel, m.

Bekräftiget, potwrzený, ſtwrzený, twrzený, doljčený.

Bekräftigung, f. twrzenj, dotwrzenj, potwrzenj, ſtwrzenj, otwrzenj, doličenj, n.
Bekränzen, wěncem ozdobiti.
Bekränzt, wěncem ozdobený.
Bekränzung, f. wěncem ozdobenj, n.
Bekratzen, oſſkrábati, odrápati.
Bekratzer, m. oſſkrabač, odrápač, m.
Bekratzen, das, Bekratzung, f. oſſkrábánj, odrápánj, n.
Bekriegen, pobogowati, ſein Vaterland, wlaſt ſwau pobogowati.
Bekrieger, m. pobogowatel, m.
Bekriegen, das, Bekriegung, f. pobogowánj, n.
Bekrochen, oblezlý.
Bekrönen, korunowati.
Bekrönt, korunowaný.
Bekrönung, f. korunowánj, n.
Bekümmern, Kummer erwecken, starati, ſtaroſt včiniti, vdělati, w ſtaroſt vwesti, 2) ſich bekümmern, über etwas Kummer haben, ſtarati ſe, ſtaroſt mjti, ſtaroſtliti ſe, lopotowati ſe, ſich um etwas anders bekümmern, o něco ginébo ſe ſtarati, er bekümmert ſich um nichts, on ſe o nic neſtará.
Bekümmerniß, n. ſtaroſtliwoſt, ſtaroſt, ſtraſt, lopota, lopotnoſt f. vſtaránj n. Bekümmerniß machen, ſtaroſt dělati.
Bekümmert, ſtaroſtliwý, vſtaralý, ſtaroſtj obklječený a zbědowaný, ſtraſtný, lopotný, ſtaroſtmi zaneſſený, bekümmert machen, vſtarati někoho, ſtrach nahnati někomu, bekümmert ſeyn, rmautiti, kormautiti, zarmautiti ſe.
Bekümmerung, f. ſtaroſt, f. ſtaránj, n.
Bekützen, zljbati, zcelowati.
Bekützt, zljbaný, zcelowaný.
Bekützung, f. zljbánj, zcelowánj, n.
Belachen, einen, ſmáti, vſmjwati, poſmjwati ſe někomu, ſmjch, poſměch, poſměſſky ſy z někoho dělati, z někoho mjti, zum Belachen, k ſmjchu.
Belachenswerth, ſmjchu hodný, poſměſſný.
Belacht, vſmjwán, poſmjwán.
Beladen, ſtjžiti, obtjžiti.
Beladen, ſtjžený, obtjžený, 2) mit Geſchäften, Sorgen, zanepráždněnjm, nebo pracý, ſtaroſtmi obtjžený, obſypaný, zawalený, zaneſſený, mit Schulden, mit Sünden, dluhami, hřjchami zaſypaný, obſypaný, obtjžený, mit Freſſen, přecpaný, přeplněný, mit Sauffen, přepitý, pitjm přebraný, obtjžený, přeplněný.
Beladung, f. obtjžnoſt, f. obtjženj, ſtjženj, n.
Belagern, oblehnauti, obehnati, die Straſſen, Zugänge, vlice, přiſtupy obſaditi, obſednauti, belagert werden, obleženu býti.
Belagerer, m. dobywatel, m.
Belagert, obležený, oblehnutý, obehnaný.
Belagerung, f. obleženj, oblehnutj, obehnánj, n. die Belagerung aufheben, odtáhnauti, odtrhnauti, vypuſtiti od obleženj, obleženj wyzdwihnauti.
Belangen, betreffen, přináležeti, dotýkati ſe, tknauti ſě, týkati ſe, was dieß belanget, co ſe toho týče, dotýče, tkne, 2) als Kläger, rechtlich, gerichtlich belangen, verklagen, pohnati někoho.
Belaſten, ſ. Beladen.
Beläſtigen, obtěžowati, einen, zaneprazdňowati, obtěžowati.
Beläſtigung, f. obtěžowánj, zaneprázdněnj, n. obtjžnoſt, f.
Belatten, mit Latten beſchlagen, latowati, latj pobigeti.
Belauben, ſmjtati, ſich belauben, ratoleſtiti ſe.
Belaubt, ratoleſtný, belaubt ſeyn, růžditi, ratoleſti wypauſſtěti, wětwe wydáwati.
Belauern, belauſchen einen, čjhati na někoho, 2) betriegen, podtrhnauti.
Belauf, m. hlawnj počet, m.
Belaufen, etwas zu ſehen, zbjhati ſe, 2) ſich ſo und ſo hoch, wztahowati ſe, 3) ſich belaufen wie die Hunde, zběhnauti.
Belauſchen, poſlauchati, wyſlýchati.
Beläuten, wyzwáněti.
Beleben, lebendig machen, obživiti, 2) aufs Neue erquicken, erfreuen,

ermuntern, občerſtwiti, obživiti, poſylniti.

Belebt, žigjcý, živobytný, živogſaucý, 2) munter, friſch, aufgeweckt, živý, živný, čerſtwý.

Belebung, f. obživenj, n. obživugičnoſt, f. 2) Munterkeit, živoſt, čerſtwoſt, f.

Belecken, oljzati, obljzati, poljzati.

Beleckt, oljzaný, obljzaný, poljzaný.

Belegen mit etwas, als mit Steinen, Gold, Silber, Kupfer, wykládati, obkládati, obložiti něco kamenỹ, zlatem, ſtřjbrem, mědj, den Boden mit Holze, zemi wykládati dřjwjm, mit Brettern, prkny položiti, obložiti, dlážiti, 2) den Tiſch, den Stuhl mit Kleidern, Bůchern, ſtůl, ſtolicy naklásti ſſaty, knihami, 3) einen mit Strafe belegen, někoho pokutowati, pokutu někomu vložiti, 4) beſcheinigen, dokládati, doložiti, 5) verbrämen, mit Borten belegen, obložiti lemy.

Belehnen einen mit etwas, manſtwj, léno vděliti, dáti.

Belehnter, m. man, m.

Belehnung, f. manſtwj, léna vděleni, n.

Belehren, povčiti, wyvčiti, navčiti, einen von etwas belehren, někoho o něčem zprawiti.

Belehrt, povčený, wyvčený, navčený, zprawený.

Belehrung, f. povčenj, wyvčenj, navčenj, zprawenj, n. navka, f.

Beleibt, tělný, tělnatý.

Beleidigen einen, vbljžiti někomu, vrazyti někoho.

Beleidiger, m. vbližitel, vrazytel, m.

Beleidigung, f. vbljženj, vražení, n. eine kleine, vbljženička, f.

Beleſen, zběhlý w čtenj, w knihách, čtenář, m.

Beleſenheit, f. zběhloſt w čtenj, w knihách, f. čtenj, n.

Beleuchten, oſwjtiti, oſwěcowati.

Beleuchtet, oſwjcený.

Beleuchtung, f. oſwjcenj, oſwěcowánj, n.

Belfern, ſſkoliti.

Belfern, das, ſſkolenj, n.

Belferer, m. ſſkolič, m.

Belieben, ljbiti ſe, ſljbiti ſe, f. liboſ býti, wie ſie belieben, gak ſe gi ljbj, wie belieben ſie, was belieb ſie? gak, co ſe ljbj? ſie belieb zu ſpaßen, ljbj ſe žertowat, es b liebt mir, ljbj ſe mně, wie es belieb gak ſe ljbj, belieben ſie! ljbj ſe! ſe ljbj!

Belieben, das, liboſt, libezноſt, f. z ljbenj, obljbenj, n. Belieben an e was haben, tragen, liboſt, zaljben obljbenj w něčem mjti, něco ſo libowati, oblibowati, obljbit nach Belieben, dle, podlé liboſti.

Beliebig, libý, ljbezný, iſt ihnen b liebig? ljbj ſe, geſt gim libo? z beliebigen Uebergabe, f ljbezném dodánj.

Beliebt, wzácný, ſich beliebt machen učiniti ſe wzácným, beliebt ſey býti wzácným.

Beliſten, přechytrati, přelauditi, po ſkočiti, podtrhnauti, pokládati.

Bellen, ſſtěkati.

Bellen, das, ſſtěkánj, n. ſſtěkot, m.

Beller, m. ſſtěkač, m.

Belobt, ſchwálený, pochwálený.

Belogen, přelhaný, obelhaný, okl maný, ſklamaný.

Belohnen, odpláceti, odplatiti, z platiti.

Belohner, m. odplátce, odplatit odměnitel, zaplatitel, m.

Belohnung, f. záplata, odplata, o měna, f. odplacenj, zaplacenj, n

Belügen einen, přelhati, obelha ſklamati, oklamati někoho.

Beluſtigen, obweſeliti, obradowa ſich, weſeliti, obweſelowati, rad wati ſe.

Beluſtigung, f. obweſelenj, obrad wánj, n.

Belzbaum, m. ſſtěp, m. ſazenice, f.

Belzen, od. pelzen, propfen, wſad wſſtjpti, ſſtěpowati.

Belzen, das, ſſtěpowánj, n.

Bemächtigen ſich einer Stadt, ei Sache, zmocniti ſe.

Bemächtigung, f. zmocnění, n.

Bemahlen, zmalowati, pom wati.

Be

Bemähnet, hřiwnatý.
Bemannen, ein Schiff, wyprawiti, wyzbrogiti lodj.
Bemänteln, beſchönen, připlášſtkowati, zaſtkýti, zaſtjrati.
Bemäntelung, f. připlášſtkowánj, n. plášſt, m. záſtěra, f.
Bemeiſtern ſich, ſ. bemächtigen.
Bemerken, ſeznamenati, vznamenati, ſpozorowati, 2) anmerken, erinnern, poznamenati.
Bemerkenswerth, pozoru hodný.
Bemerkung, f. ſeznamenánj, vzname: nánj, ſpozorowánj, n. Bemerkung, die man macht, známka, pozorugičnoſt, f. Bemerkung in der Natur, znamenánj, n. Bemerkungen machen, znamenati.
Bemerkungswerth, ſ. Bemerkenswerth.
Bemittelt, mohutný, proſtředky magjcý, mohowitý.
Bemoßt, mechowatý.
Bemühen einen, mit etwas beläſtigen, einem etwas auftragen, zanepráždniti, zaměſtknati, zaměſtknáwati, 2) ſich bemühen, beſchäftigen mit etwas, zanepražďňowati ſe, 3) ſich um etwas bemühen, bewerben, přičiniti ſe, ſnažiti, wynaſnažiti ſe, o něco pracowati, vſylowati.
Bemühet mit etwas, zanepráždněný, zaměſtknaný, 2) um etwas, ſnažný něčeho.
Bemühung, f. Beſchäftigung, zanepráždněnj, zaměſtkánj, n. 2) um etwas, nach etwas, přičinění, ſnažení, wynaſnažení, vſylowánj, vſylj, n. přičinnoſt, ſnažnoſt, ſnaže, f.
Benachbart, přiležjcý, přiſedlý, benachbart ſeyn, w ſauſedſtwj býti, přiſedlým býti.
Benachrichtigen, einen von etwas, zprawiti někoho o něčem.
Benähen, obſſiti.
Benagen, obhryzti, ohrzti, ohlodati, obkauſati, okauſati.
Benager, m. ohryzytel, ohlodatel, obkauſatel, okauſatel, m.
Benagt, obhryznutý, obhryzený, ohryzený, ohryznutý, ohlodaný, obkauſaný, okauſaný, obkauſnutý, okauſnutý.
Benagung, f. obhryzenj, ohryznutj, ohlodánj, obkauſánj, okauſánj, n.
Benamſen, benamen, nennen, benennen, gmenowati, nazwati, přezdjti, djti.
Benaſchen, omlſati, pomlſati, zmlſati.
Benebeln, zamračiti, zaſtjniti.
Benedeyen, dobrořečiti, žehnati, požehnati.
Benedikt, eine Wurzel, hřebjčkowá bylina, f.
Benehmen, odnjti, odgjmati, odebrati, vgjmati, den Verſtand, rozum wyrazyti z někoho, rozum někomu odnjti, zbawiti někoho rozumu, die Hoffnung, den Muth, die Furcht, die Sorgen, den Zweifel, naděgi, ſrdce, ſtrach, ſtaroſt, pochybnoſt odgjmati, zbawiti někoho naděge, ſrdce, ſtrachu, ſtaroſti, pochybnoſti.
Benehmung, f. odgjmánj, odegmutj, zbawenj, n.
Beneiden, záwiděti někomu, beneidet werden, záwiděnu býti, záwidjn býti.
Beneidenswerth, záwiſti hodný.
Beneider, m. záwiſtnjk, m.
Benennen, pogmenowati, nazwati.
Benennt, pogmenowaný, nazwaný.
Benennung, f. pogmenowánj, gmenowánj, nazwánj, nazýwánj, n.
Benetzen, ſwlažiti, ſmočiti.
Benetzung, f. ſwlažení, ſmočení, n.
Bengel, m. Knüttel, ſtonek, ſochor, keg, m. 2) grober Bengel, ſliwoň, bliwoň, mařas, ſtonek, m.
Bengeln, ausklopfen, ausprügeln, mljti někoho, kygem práti, bjti, ſochorem wychladiti.
Beniemen, ſ. Beſtimmen.
Benommen, wzatý, odňatý, odgatý.
Benöthiget ſeyn, nuzným býti, nuzeti.
Benutzen, vžjwati, požjwati, ein Feld, ein Gut, pole, ſtatek požjwati, vžjwati.
Benutzung, f. vžjwánj, požjwánj, n.
Benzain, wſſedobr, m.
Beobachten, pozorowati, ſſeřiti něco, oko nęſti na něco.
Beobachter, m. pozorowatel, m.
Beobachtung, f. pozor, m. pozorowá,

wánj, ſſetřenj, oka neſſenj, n. ſſetrnoſt, f.

Beordnen, nařjditi, einen zu etwas, zřjditi někoho k něčemu.

Bepanzern, ozbrogiti, w zbrog, w krunýř, w brnénj, w odénj obleczy, oblácżeti, odjti, wprawiti.

Bepanzert, ozbrogený, w zbrog, w brnénj, w krunýř odéný, ein Bepanzerter, odénec, m.

Bepelzen, kožichem přiodjti, přiſtřjti.

Bepelzet, kožichem přiodený, přiſtřený.

Beperlen, perlami wyſaditi.

Bepfählen, koljm podbigeti, kóliti, kůly nadbigeti.

Bepfählet, koljm podbigený, kůly nadbigený.

Bepfählung, f. koljm podbigenj, kůly nadbigenj, koleni, n.

Bepflaſtern, podlážiti.

Bepflaſtert, podlažený, 2) mit Pflaſtern belegt, mázbami potřený.

Bequem, přjhodný, pohodlný.

Bequemen ſich, etwas zu thun, mjti, chápati ſe k něčemu, přičiniti ſe, 2) ſich zu etwas ſchicken, propůgčiti ſe, k wůli býti.

Bequemlich, bequem, přjhodně, pohodlně.

Bequemlichkeit, f. přjhodnoſt, pohodlnoſt, f. pohodlj, n.

Bequemung, f. přičinénj ſe, propůgčenj ſe, n.

Berahmen, mit Rahmen verſehen, obraubiti.

Berappen, wie die Mauer, obmjtati, obwrhnauti.

Berappung, f. obmjtka, f. obmjtánj, obwrženj, n.

Berathen, poraditi, mit etwas, mit einem Uebel berathen ſeyn, zle ſobě něčjm, s někým poraditi.

Berather, m. rádce, m.

Berathſchlagen, wwažowati, powažowati, wraditi ſe, 2) ſich mit einander, wespolek ſe raditi, w radu wgjti.

Berathſchlagung, f. wwažowánj, wraděnj, n. 2) rady držení, bránj, ražení, n.

Berauben einen, oblaupiti, 2) einen einer Sache, ſeines Vermögens, ſeiner Güter, des Geſichts, zbawiti někoho nějaké wěcy, swé mohowitoſti, ſtatku, zraku, oblaupiti, ich will dich deſſen nicht berauben, nechcy tě toho zbawiti, 3) eine Kaſſe, eine Kirche berauben, pokladnu, koſtel zlaupiti, oblaupiti, zebrati.

Beraubet, m. lupič, oblaupitel, zlaupitel, zbawitel, m.

Beraubet, oblaupený, zlaupený, zbawený.

Beraubung, f. der Kirche, der Kaſſe, oblaupenj, zlaupenj, zebránj, n. des Geſichts, zbawenj očj, n. des gemeinen Gutes, krádež, f. kradenj, laupenj obecných peněz, n.

Beräuchern, okauřiti, pokauřiti, zakaditi, zakauřiti.

Beräuchert, okauřený, pokauřený, zakauřený, zakaděný.

Beräucherung, f. okauřenj, pokauřenj, zakauřenj, zakaděnj, n.

Beraufen, die Gänſe, oſſkubati huſy.

Berauſchen, podnapiti, opiti.

Berauſchet, podnapitý, opitý.

Berauſchung, f. podnapitj, opitj, n.

Berechnen, zuſammenrechnen, ſpočjtati, ſpočjſti, ſčjſti.

Berechnung, f. počtu držení, kladenj, počjtánj, ſečtenj, n.

Berechtigen jemanden, práwo někomu wdělit, dáti.

Berechtiget ſeyn, práwo a moc mjti.

Berechtigung, f. plnomocenſtwj, práwa wdělenj, n.

Bereden einen zu etwas, namluwiti, nawesti někoho na něco, k něčemu, 2) etwas mit einem bereden, něco s někým ſmluwiti.

Beredt, beredſam, wýmluwný, 2) in Geſellſchaften, mluwný.

Beredt, adv. wýmluwně.

Beredſamkeit, f. wýmluwnoſt, f.

Beredung, f. namluwenj, nawedenj, n. náwod, m. 2) ſmluwenj, n.

Beregen, ſ. Erwähnen.

Beregnen, wodau napauſſtěti, ſkropiti, beregnet werden, zmoknauti.

Bereiben, podrbati, podrbáwati.

Bereichern, bohatiti, obohatiti, zbohatiti, ozbožnti.

Bereichert, obohacený, ozbožnený.

Bereicherung, f. bohacenj, obohacenj, zbohacenj, ozbožnénj, n.

Be-

Bereift, mrazowitý, ginowatý, gjnjm obrostlý.
Bereinen, die Aecker, wymezyti pole.
Bereiſen zu Pferde, oder im Wagen, sgezditi, progeti, zu Fuße, schoditi.
Bereit, hotowý, přihotowený, přistrogený, připrawený, přichystaný, ſich bereit machen, hotowiti, přihotowiti, strogiti, chystati, připrawiti, přistrogiti, přichystati se.
Bereiten ſich, oder etwas, hotowiti, přihotowiti, přistrogiti, přichystati, den Weg, cestu opatřiti, 2) zubereiten, das Leder, kůži wydělati.
Bereiter, m. der etwas zubereitet, oder etwas anordnet, strůgce, strogič, připrawitel, m. 2) der Pferde, ſ. Bereuter.
Bereits, giž.
Bereitſchaft, f. hotowoſt, f. in Bereitſchaft haben, w hotowosti mjti, po hotowě, na hotowě mjti, in Bereitſchaft ſeyn, býti po hotowě, po hotowu, na pohotowě, na hotowě.
Bereitung, f. das Bereiten, hotowenj, přihotowenj, strogenj, přistrogenj, připrawenj, chystánj, přichystánj, n. přjprawa, f.
Bereitwillig, ochotný, ochotnowolný, wolný.
Bereitwilligkeit, f. ochotnoſt, wolnoſt, ochotnawolnoſt, mysli hotowoſt, f. mit der gröſten Bereitwilligkeit, s neywětſſj ochotnoſtj.
Berennen, eine Stadt, ztecy, zteknauti město.
Berennung, f. zteknutj, n. autok, m.
Bereuen etwas, litowati, pykati něčeho.
Bereuten, ein Pferd, progjžděti koně.
Bereuter, m. pogjzdný, m.
Bereuung, f. pykánj, litowánj, n.
Berg, m. wrch, chlum, chlumec, m. hora, f.
Berg ab, z wrchu dolů, po přjkřj, obwýſſný, powolný.
Bergamt, n. hornj auřad, m.
Berg an, k wrchu.
Bergarbeit, f. hornj, hornične djlo, n. hornj práce, f.
Bergarbeiter, m. hornj dělnjk, m.
Bergart, f. ruda, f.
Berg auf, ſ. Berg an.
Bergbeamte, plur. wědnjcy horni, m.
Bergbewohner, m. horſký obywatel, horák, m.
Bergblau, n. oger modrý, m.
Bergen, verbergen, kryti, skrywati, wkrywati.
Bergfreyheit, f. swoboda hornična, f.
Berggang, m. pramen podzemnj, caus, m. w zemi protažený, n.
Berggebräuche, plur. hornj obyčegowé, m.
Berggelb, n. žlutá ruda, rudka, f.
Berggenoßen, plur. hornj, hornična čeládka, f.
Berggeſetze, plur. hornj, hornična práwa, n.
Berghauer, m. kowkop, hawjř, m.
Bergig, hornatý, wrchowiſſtný, wrchowitý.
Berghäuslein, n. Berghüttlein, kopka, kawná, hawjřſká chalaupka, f. hawjřſký domek, m.
Bergkammer, f. bechyně, f.
Bergkappe, f. hawjřſká kápě, f.
Bergknappe, m. kowkop, hawjř, m.
Berglein, n. wrſſek, chlumek, m. horka, hůrka, f.
Bergleute, plur. hornjcy, hawjři, hornj lidé, lid zhornilý, m. hawjřſtwo, n.
Bergmann, hornjk, hawjř, kowkop, m. 2) der am Berge wohnt, horák, m.
Bergmänniſch, po hornicku.
Bergmeiſter, m. mistr hornj, zpráwce hor, m.
Bergmünze, f. kaurnjk, m.
Bergordnung, f. hornj řád, m. hornj prawidla, n.
Bergrath, m. hornj rada, f.
Bergrecht, n. hornj práwo, n.
Bergroth, n. červenec, m. ruda, rudka červená, f.
Bergſaft, m. preyſſtěnina, f.
Bergſalz, n. kamenná, kopaná sůl, f.
Bergſchreiber, m. hornj pjſař, m.
Bergſtadt, f. hornj město, n.
Bergſteiger, m. dololezec, m.
Bergſucht, f. duſſnoſt, f.
Bergunter, položitý.

Bergwachs, n. klj ſyrnaté, n. lepká zeme, f.
Bergwerk, n. kowowý dûl, m. hora, f. 2) die Arbeit, hornj práce, f.
Bergwerksgeſchworene, plur. hornj přiſežnj, m.
Bergwerkslexikon, n. horničný ſlowan, m.
Bergwerksverſtändiger, m. zběhlý we wěcech hornjch, horničných, m.
Bergwerkswiſſenſchaft, f. wměnj hornjcké, horničné, n.
Bergweſen, n. wěcy hornj, horničné, f.
Bergwort, n. ſlowo hornj, horničiné, n.
Bergzinober, m. hornj cynobr, m.
Bericht, m. zpráwa, f.
Berichten, Bericht erſtatten, zprawiti někoho, zprávu dáti, činiti někomu, wzkázati někomu něco.
Berichtigen, in Ordnung bringen, zprawiti, zaprawiti, die Schuld, dluh zaprawiti.
Beriechen etwas, woněti, přiwoněti k něčemu.
Beritten, gizdný.
Berſten, puknauti, rozpuknauti ſe.
Bertram, ſ. Pertram.
Berüchtigen, rozhlášyti.
Berüchtet, rozhlášſený, übel berüchtet, zlopowěſtný.
Berücken, ſ. Betriegen.
Berückung, ſ. Betrug.
Beruf, m. powolánj, zawolánj, n. zu einem Stande, powolánj, n.
Berufen, powolati, zawolati, 2) einen zu einem Amt, někoho k něgakému vřadu powolati, 3) ſich auf einen berufen, odwoláwati ſe na někoho, 4) appelliren, odwolati ſe k wyššjmu práwu.
Berufsarbeit, ſ. práce powolánj, f.
Berufsgeſchäfte, n. zaměſtknánj, n. práce ſwého powolánj, f.
Berufung, ſ. Beruf, 2) odwolánj, n.
Berufen, auf etwas, ſtawowati, wſtawowati ſe na něčem, přeſtáwati na něčem, 2) verharren, doſtati, doſtáwati, 3) in etwas, auf etwas, auf einen ankommen, záležeti na něčem, es beruhet auf ihn, na něm to záležj.
Beruhigen jemanden, pokogiti, ſpokogiti, wpokogiti, w pokog a mjr wweſti, wtjſſiti někoho, ſich, ſpokogiti, wpokogiti, wtjſſiti ſe.
Beruhigung, f. ſpokogenj, wpokogenj, n. paſſ. daß man ruhig iſt, oder wird, pokognoſt, ſpokogenoſt, f.
Beruhigungsmittel, plur. pokogitedlné, ſpokogitedlné proſtředky, m.
Berühmen ſich mit etwas, prahlen, honoſyti, chlubiti, pochlaubati, wychlaubati, wychlubowati ſe něčjm.
Berühmen, das, die Prahlerey, honoſnoſt, f. honoſenj, n. chlauba, pochluba, f. pochlaubánj, wychlaubánj, wychlubowánj, n.
Berühmt, ſlowůtný, wzneſſený, ſlawný, oſlawný, rozhlášſený, ohlášſený, zwelebený, ſehr berühmt, přeſlawný, welmi ſlawný, welmi ſlowůtný, welmi wzneſſený, berühmt ſeyn, ſlowůtným, wzneſſeným, ſlawným, oſlawenym, rozhlášſeným býti, berühmt werden, zwelebenu, ohlášſenu, oſlawenu býti, ſlawným včiněnu býti, berühmt machen, ſlawiti, oſlawiti, ohlaſſowati, oſlawowati, rozhlášyti, ohlášyti, welebiti.
Berühren etwas, teykati, dotýkati, tknauti, dotknauti ſe něčeho, 2) etwas mit wenigen Worten, něco maličko ſlowy dotknauti, krátce podotknauti, 3) nahe liegen, dotýkati ſe.
Berührt, tknutý, dotknutý, erwähnt, dotčený, 2) vom Donnerſchlage, hromem vdeřený, od hromu vražený, 3) vom Feuer, ožhnutý, 4) vom Schlage, mrtwicý ražený, poražený.
Berührung, f. tknutj, dotknutj, dotýkánj, n. 2) in einer Abhandlung, dotknutj, podotknutj, n.
Berupfen, oſſklubati, oſſkubati, poſſklubati, 2) beſtehlen, opáliti, oſſklubati.
Berupft, oſſklubaný, oſſkubaný, poſſklubaný.
Berupfung, f. oſſklubánj, oſſkubánj, poſſklubánj, n.

Berußen, kopiti, vkopiti, včaditi.
Berußet, vkopčený, vkopcený, včazený.
Beryll, m. ein Edelgeſtein, beryl, m.
Beſaamen ſich, wie Pflanzen, rozplozditi ſe, wie Thiere, plemeniti ſe.
Beſaamen, das, Beſaamung, f. rozplozenj, n. der Thiere, plemenění, n.
Beſäen, oſyti.
Beſäet, oſetý.
Beſäung, f. oſenj, n.
Beſänftigen, chlácholiti, vchlácholiti, krotiti, vkrotiti, vkogiti.
Beſänftigung, f. chlácholenj, vchlácholenj, vkogenj, krocenj, vkrocenj, n.
Beſagt, prawený, řečený, beſagtermaßen, gak bylo praweno, řečeno.
Beſalben, mazati, maſtj mazati, pomazati, namazati, 2) mit Rothe, zmazati.
Beſalbung, f. mazánj, maſtj mazánj, pomazánj, namazánj, n.
Beſatzung, f. poſádka, f. oſazenj, n.
Beſäuen, poſwiniti, vſwiniti.
Beſaufen ſich, opiti ſe, opogiti ſe, ožrati ſe.
Beſaufen, das, opitj, opigenj, ožránj, opogenj, n.
Beſchaben, oſtrauhati, obſtrauhati, poſtrauhati.
Beſchabt, oſtrauhaný, obſtrauhaný, poſtrauhaný.
Beſchädigen, verletzen, verwunden, raniti, zraniti, poraniti, ſonſt einen Schaden zufügen, vſſkoditi, vbljžiti někomu, vrazyti někoho, ein Kleid, Wagen, Haus, Geſäß, Buch, poruſſiti ſſat, wůz, dům, nádobu, knihu, die Wege, cesty pokazyti, wie das Wetter die Felder, porlaucy.
Beſchädigung, f. am Leibe, auraz, m. ſonſtige Zufügung eines Schadens, vſſkozenj, vbljženj, vražení, n. an Kleidern, Wagen ꝛc. poruſſenj, n. der Wege, pokaženj, n. vom Wetter am Felde, ſſkoda na oſenj, f. porlučenj, n.
Beſchaffen, vſtanowený, způſobený, zřjzený, zpořádaný, alſo beſchaffen ſeyn, tak vſtanowený, způſobený, ſpořádaný, zřjzený býti, ſo war es mit der Sache beſchaffen, ta věc byla takowá, takowý byl té věcy způſob, der Menſch, die Sache, der Krieg iſt ſo beſchaffen, ten člowěk, ta věc, ta wogna geſt tak vſtanowená, zpořádaná, způſobená, zřjzená, wenn es ſo beſchaffen iſt, když geſt to takowé, wie iſt es mit ſeinen Sachen beſchaffen? na čem geho věcy ſtogj? na čem gſau geho věcy? gaký geſt geho věcý způſob?
Beſchaffenheit, f. powaha, způſobnoſt, způſobiloſt, f. způſob, m. gměnj, n. die Beſchaffenheit der Zeit, des Wetters, powaha, způſob, způſobnoſt, gakoſt času neb powětřj, die natürliche Beſchaffenheit, přirozená powaha, f. přirozený způſob, eine beſondere Beſchaffenheit haben, zwláſſtnj powahu, způſob, způſoby mjti, nach Beſchaffenheit der Sache, der Umſtände, der Zeit, dle powahy, způſobu té věcy ꝛc. nach der inneren Beſchaffenheit geſund oder krank ſeyn, podlé gměnj, způſobu wnitřnjho zdrawým neb nedužiwým býti, 2) die Beſchaffenheit der Thiere, powaha, způſobnoſt, způſobiloſt zwířat, f.
Beſchäftigen einen oder ſich, zanepráždniti, zaměſtknáwati, zanáſſeti pracý někoho neb ſebe, ſich mit Leſung eines Buches, zapiěſtknáwati, zanáſſeti, objrati ſe čtenjm něgaké knihy.
Beſchäftiget, zanepráždněný, zamieſtknaný, pracý zaneſſený.
Beſchäftigung, f. zanepráždněnj, zaměſtknánj, pracý zaneſſenj, objránj, n.
Beſchämen, zahanbiti, k ſtudu přiweſti.
Beſchämt, zahanbený, k ſtudu přiwedený.
Beſchämung, f. zahanbenj, n.
Beſchatten, ſtjniti, zaſtjniti, zaſloniti, cloniti, zacloniti.
Beſchattet, zaſtjněný, zacloněný.
Beſchattung, f. ſtjnění, zaſtjnění, zaſlonění, zacloněnj, n. záclona, zaſlona, f.

Beſchauen, obhlédnauti, ohlédati, ſhlédnauti, opatřiti, obezřjti, ſpatřowati.

Beſchauer, m. ſpatřitel, ſpatřowatel, ohledatel, m.

Beſchauet, obhlédnutý, ohlédaný, ſhlédnutý, opatřený, obezřený, ſpatřený.

Beſchaulich, bohomyſlný.

Beſchauung, f. obhlédnutj, ohlédánj, opatřenj, obezřenj, ſpatřowánj, ſpatřenj, n.

Beſchäumen, opěniti.

Beſchäumet, opěněný.

Beſcheeren, oſtřjhati, oholiti, den Bart, obraditi, bradu oſtřjhati, oholiti, die Bäume, ſtromy obřezati.

Beſcheerung, f. oſtřjhánj, oholenj, n. des Bartes, obraděnj, brady ohorlenj, oſtřjhánj, n.

Beſchehren, unverhoft geben, naděliti.

Beſchehrt, nadělený, dieß hat ihm Gott beſchehrt, to mu Bůh nadělil, tjm ho Bůh nadělil.

Beſchehrung, f. nadělenj, n.

Beſcheid, m. odpowěd, f. 2) Rathsbeſcheid, rozſudek, odſudek, nález, weynos, m. práwnj rozeznánj, n. 3) mit dem Beſcheide, s tjm, doloženjm, na ten způſob, 4) Beſcheid wiſſen um etwas, znáti něco wýborně, 5) Beſcheid im Trinken, pocta, f. ſplněnj, n. Beſcheid thun, im Trinken, poctu dáti, zawdati někomu.

Beſcheiden einem etwas, přiſauditi, vſauditi něco někomu, 2) im Teſtamente vermachen, odkázati, dědičně dáti, 3) einem einen Ort, wykázati někomu mjſto.

Beſcheiden, höflich, mjrný, 2) beſcheidener Theil, Koſt, Eßen, oddjl, podjl, m. podělenj, n. wenn es viel iſt, weyſluha, weyſlužka, f.

Beſcheidenheit, f. mjrnoſt, f. mit Beſcheidenheit, s mjrnoſtj.

Beſcheidentlich, beſcheiden, mjrně.

Beſcheinen, oſwjtiti, oſwěcowati, obgaſiti.

Beſcheinigen, doſwědčiti, doſwědčowati, vſwědčiti, wyſwědčowati, wyſwědčiti.

Beſcheinigung, f. wyſwědčenj, doſwědčenj, n.

Beſcheißen, poſrati, poneřáditi, 2) betriegen, oklamati, oſſiditi někoho, pokládati, položiti někomu.

Beſcheißer, m. Betrieger, ſſeydjř, pokladač, oklamač, m.

Beſchelten, vhaněti, porokowati, volati.

Beſchenken mit etwas, darowati, dařiti, obdarowati, obdařiti, obdařiti někoho něčjm.

Beſchenkt, darowaný, obdarowaný, obdařený, obdařněný.

Beſchenkung, f. darowánj, obdarowánj, obdařenj, obdařněnj, n. obdařinka, f.

Beſcheren, ſ. Beſcheeren, Beſchehren.

Beſchicken, beſorgen, ſtrogiti, přiſtrogiti, připrawiti, eine Leiche, mrtwé tělo přiſtrogiti, 2) einen beſchicken, obeſlati, obſýlati, pohnati někoho.

Beſchickung, f. Beſorgung, ſtrogenj, přiſtrogenj, připrawenj, n. 2) das Beſchicken, obſýlka, f. obſýlánj, n. půhon, m.

Beſchießen einen oder ein Thier, poſtřjleti, poſtřeliti, eine Stadt, město ſtřjleti, na město ſtřjleti.

Beſchiffen, plawiti.

Beſchiffet, plawený.

Beſchimmeln, zpleſniwěti.

Beſchimpfen, pohaněti, zhaněti, vhaněti, potupiti, zlehčowati, ze cti laupiti.

Beſchimpft, zhaněný, pohaněný, potupený, vhaněný, zlehčený, ze cti laupený.

Beſchimpfung, f. pohaněnj, zhaněnj, zlehčenj, potupenj, n. potupa, f.

Beſchinden, ein Glied, zdjrati, zedřjti.

Beſchirmen, oſtřjhati, chrániti, ochrániti, ochraňowati, obhágiti, brániti, obraňowati, hágiti někoho, ochranu držeti nad někým.

Beſchirmer, m. oſtřihatel, ochránce, obránce, bránitel, obhágce, m.

Beſchirmerinn, f. oſtřihatelkyně, ochranitelkyně, f.

Beſchirmet, oſtřjhaný, chráněný, ochráněný.

Beſchirmung, f. oſtřjhánj, chráněnj, ochrá-

ochránĕnj, obhágenj, hágenj, n. ochrana, f. bránĕnj, obránĕnj, n. obrana, f.

Beſchlafen eine Weibsperſon, zljhati pannu, ſpáti s pannau.

Beſchlafen, das, einer Weibsperſon, zljhánj, ſpanj s pannau, n.

Beſchlag, m. vom Golde, Meßing, an Thüren, Stöcken, Gefäßen, oder Werkzeugen, kowánj, okowánj, n. 2) an Büchern, puklý, f. kowánj, n. 3) Beſchlag auf etwas legen, etwas in Beſchlag nehmen, als Güter, Waaren ꝛc. zadrżeti, zadrżowati.

Beſchlagen, etwas mit Golde, Eiſen, okowati, pobigeti, 2) ein Pferd, kowati, okowati, pokowati, 3) mit Brettern, prkny pobigeti, pobiti, podlážiti, dlážiti, bedniti, 4) das Bauholz, oteſati, oteſáwati, 5) vom Schimmel, wyrážeti, 6) eine Wand, einen Stuhl, pobigeti, 7) mit Arreſte beſchlagen, zadrżeti.

Beſchlagen, das, Beſchlagung mit Golde, Eiſen, okowánj, pobigenj, pobitj, n. 2) eines Pferds, kowánj, okowánj, pokowánj, n. 3) mit Brettern, pobigenj, pobitj, podláženj, dláženj, bednĕnj, n. 4) des Holzes, teſánj, oteſánj, n. 5) vom Schimmel, wyráženj, n. 6) einer Wand, eines Stuhls, pobigenj, n. 7) mit Arreſte, zadrżenj, n.

Beſchlagen, particip. mit Golde, Eiſen, kowaný, okowaný, 2) mit Brettern, pobigený, pobitý, podlážený, dlážený, bednĕný, 3) mit Schimmel überzogen, wyražený, 4) wie das Holz, oteſaný, 5) mit Arreſte, zadrżený, 6) wie ein Pferd, kowaný, okowaný, pokowaný, 7) geübt, in etwas erfahren, honĕný, zbĕhlý.

Beſchleichen einen, přilauditi, přikrásti ſe k někomu.

Beſchleichen, das, přilaudĕnj, přikradenj, n.

Beſchleinigen etwas, pospjſſiti, přiſpjſſiti s něčjm.

Beſchleinigung, f. pospjſſenj, přiſpjſſenj, n.

Beſchleyert, zakuklený, zawitý.

Beſchließen, einen Entſchluß faßen, feſtſetzen, zawřjti v ſebe, er hat es bey ſich beſchloſſen, on to v ſebe zawřel, 2) endigen, zawjrati, zawřjti, eine Rede, zawřjti řeč, 3) urtheilen, zawřjti, ich urtheile ſo und ſo, gá zawjrám tak a tak, 4) verwahren, zawřjti, zamknauti.

Beſchließer, m. kljčnjk, m.

Beſchließerinn, f. kljčnice, f.

Beſchlingen, ſ. Umſchlingen.

Beſchloſſen, zawřený, es iſt beſchloſſen, geſt zawřeno.

Beſchluß, zawjrká, záwĕrka, f. záwĕrek, m. alles unter einem Beſchluße, wſſecko pod gednjm zawřenjm.

Beſchmauchen, pokauřiti, okauřiti, počaditi.

Beſchmauchung, f. pokauřenj, okaukenj, počadĕnj, n.

Beſchmauſen einen, hodowati, kwaſyti v někoho, s někým.

Beſchmeißen einen, vkydati, pokydati, zkydati, vwozyti někoho, mit Steinen, poházeti.

Beſchmieren, pomazati, zamazati, zmazati, vmazati, pokáleti, zkáleti, vkáleti, mit Kothe, blátem zkydati, zmazati, zkáleti, pokydati, vbláriti.

Beſchmiert, pomazaný, zmazaný, zamazaný, vmazaný, zkálený, vkálený, mit Kothe, vblaçený, blátem zkydaný, pokydaný, zmazaný.

Beſchmierung, f. pomazánj, zmazánj, zamazánj, pokálenj, zkálenj, n.

Beſchmitzen, zprzniti.

Beſchmitzt, zprznĕný.

Beſchmitzung, zprznĕnj, n. zprznoſt, f.

Beſchmutzen, vſſpiniti, poſſpiniti, zaſſpiniti, poſſiſſmati, vſſiſſmati, zaſſiſſmati, pokáleti, zkáleti, zprzniti.

Beſchmutzt, vſſpinĕný, poſſpinĕný, zaſſpinĕný, poſſiſſmaný, vſſiſſmaný, zaſſiſſmaný, pokálený, zkálený, zprznĕný.

Beſchneiden, ořezati, die Knaben, obřezati, den Wein, winicy řezati, die Bäume, Wände in den Garten,

klesstiti, oklesstiti, okezati, Gelegenheit, Entschuldigung, přjležitost, wýmluwu vstřjhnauti, einem die Einnahme, Einkünfte, ztenčiti přjgmy, die Flügel, ostřjhati, ein Buch, okjznauti, okezati, obkezati, Tuch, střjhati, postřjhati, Papier mit der Scheere, ostřjhati, mit dem Messer, okjznauti, das Brod, okrágeti, die Dukaten, okrágeti, okezati.

Beschneiden, das, Beschneidung, f. okezánj, n. der Knaben, obřezánj, n. obřjzka, f. des Weins, řezánj, n. der Bäume, klesstěnj, oklesstěnj, okezánj, der Dukaten, okrágenj, okezánj, n.

Beschneider, m. klesstič, m.

Beschneidung, f. s. das Beschneiden.

Beschneyen, sněhem zasypati.

Beschneyet, beschnieen, sněhem zapadlý, zapadnutý, zasypaný, werden, sněhem zapadnauti.

Beschnippeln, oklesstiti.

Beschnitten, okezaný, wie der Wein, řezaný, wie die Bäume, klesstěný, oklesstěný, okezaný, wie ein Buch, okjznutý, obřjznutý, wie das Brod, okrágený, wie die Dukaten, okrágený, okezaný, wie die Knaben, obřezaný.

Beschnittener, m. obřezanec, m.

Beschönen, beschönigen, s. Bemänteln.

Beschoren, oholený.

Beschreiben, eine That, ein Land, einen Menschen ꝛc. wypsati, wypisowati, popsati, popisowati, einen Bogen, ein Blatt, popsati, es ist nicht zu beschreiben, nenj to k wypsánj, nelze to wypsati, 2) Laufbahne, die Tage, wie die Sonne, die Gestirne, obmezyti.

Beschreiber, m. wypisowatel, popisowatel, m.

Beschreibung, f. weypis, popis, m. popisa, f. wypsánj, popsánj, n.

Beschreiten, besteigen ein Pferd, wsednauti na koně, 2) das Ehebette, wkročiti do lože manzelského, 3) die Gränzen, das Gebiet, das Haus, die Schwelle, kráčeti, kročiti, wkročiti, wkráčeti w mezy, w okolj, w dům, na prah, du sollst meine Schwelle nicht mehr beschreiten, nemáš wjce na můg prah wkročiti, přes můg prah kročiti.

Beschreyen, bezaubern, křikati, wřknauti, vhranauti, daß ichs nicht beschreye, bych to nevřknul, nevhranul.

Beschreyung, f. auřek, m. vřknutj, vhranutj, n.

Beschrieben, wie eine That, ein Mensch, wypsaný, popsaný, ein beschriebenes Blatt, popsaný list, m.

Beschrien, vřknutý, vhranutý, 2) berüchtiget, wykřičený, rozkřičený, rozhlássený, übel berüchtiget seyn, zlopowěstným býti.

Beschroten, ohlodati.

Beschuhen, obauwati, obuti w střewj, w střewjce obauti.

Beschuhet, obutý.

Beschuldigen, winiti, obwiniti, obwiňowati, nařjkati, fälschlich, osočiti.

Beschuldiger, m. obwinitel, winitel, m.

Beschuldiget, obwiněný, nařjkaný, fälschlich, osočený.

Beschuldigung, f. winěnj, obwiněnj, nařikánj, n. falsche, osočenj, n.

Beschuppen, betriegen, olaupiti někoho.

Beschütten, posypati, mit Wasser, politi.

Beschützen, chrániti, ochrániti, ochraňowati, brániti, obraňowati, hágiti, obhágiti, ostřjhati, střjcy.

Beschützer, m. chránce, ochránce, chranitel, obránce, branitel, hágce, obhágce, obhagitel, m.

Beschützerinn, f. ochranitelkyně, f.

Beschützt, chráněný, ochráněný, obráněný, bráněný, hágený, obhágený.

Beschützung, f. ochrana, obrana, f. ochráněnj, hágenj, obhágenj, ostřjhánj, n.

Beschwägern, s. Verschwägern.

Beschwärzen, očerniti, počerniti.

Beschwatzen, hereden, betriegen, někomu mnoho namluwiti, napljskati, 2) sich mit einem, sstěbetati, posstěbetati s někým.

Be-

Beſchweißen, (Jägerwort) blutig machen, okrwáceti.
Beſchwemmen, rozwodniti.
Beſchwerde, f. těžkoſt, neſnáz, neſnadnoſt, obtjžnoſt, f. obtjženj, n. mit Beſchwerde, s neſnázý, s těžkoſti,, s neſnadnoſtj, s obtjžnoſtj, s obtjženjm. 2) Klage, ſtjžnoſt, f. Beſchwerde führen, ſtjžnoſt wésti.
Beſchweren, ſtjžiti, obtjžiti, obtěžowati, 2) ſich, ſtěžowati, ſteyſkati, obtěžowati ſobě.
Beſchwerlich, obtjžný, beſchwerlich ſeyn, těžkým, obtjžným býti, wenn ich ihnen beſchwerlich bin, gſemli gim těžek, obtjžný.
Beſchwerlich, adv. obtjžně, neſnadně.
Beſchwerlichkeit, f. těžkoſt, neſnáz, obtjžnoſt, neſnadnoſt, f. obtjženj, n. die Sache hat ihre Beſchwerlichkeiten, ta wěc má ſwé těžkoſti, neſnádnoſti, ohne groſſer Beſchwerlichkeit, bez weliké neſnáze, těžkoſti, obtjžnoſti.
Beſchwerniß, ſ. Beſchwerde, Beſchwerlichkeit.
Beſchwert, ſtjžený, obtjžený.
Beſchwerung, f. über etwas, stěžowáni, n. ſtjžnoſt, f.
Beſchwitzen, opotiti, vpotiti.
Beſchwören, eidlich bekräftigen, přiſahati na něco, k něčemu ſe zapřiſáhnauti, něco přjſahau twrditi, dotwrzowati, 2) inſtändig bitten, ſwaté žádati, bey Gott, pro Bůh, pro Boha proſyti, 3) bannen, zaklinati, die Geiſter, duchy zaklinati.
Beſchwörer, m. zaklinač, m.
Beſchwörung, f. eidliche, přjſaha, f. 2) der Geiſter, zaklinánj, n.
Beſchworen, přjſahaný, přjſahau twrzený, dotwrzený.
Beſeelen, obživiti, nadchnauti.
Beſegeln, beſchiffen, plawiti ſe, 2) mit Segeln verſehen, plachtami zásobiti, opatřiti.
Beſegelt, beſchifft, plawaný, 2) das Schiff iſt wohl beſegelt, ta lod dobře geſt plachtami opatřena.
Beſehen, obhljdnauti, prohljdnauti, opatřiti, ſpatřiti, obezřjti, ſhljdnauti, bisweilen beſehen, nahljžeti, nahljdnauti, nazýrati.
Beſeichen, pomočiti, poſcati, popikati, počičati.
Beſeligen, oblahoſlawiti, ſpaſyti.
Beſeliget, oblahoſlawený, ſpaſený.
Beſeligung, f. oblahoſlawenj, ſpaſenj, n.
Beſen, m. chwoſſtiſſtě, pomerlo, n.
Beſenbinder, m. pometlář, chwoſſtiſſtnjk, m.
Beſengen, ožbnauti, opáliti.
Beſenkraut, n. penjžek, m.
Beſenſtiel, m. držadlo v chwoſſtiſſtěte, pomerla, n.
Beſeſſen, držený, 2) vom Teufel, čertem poſedlý, obſedlý.
Beſetzen, eine Stadt mit Soldaten, alle Zugänge, Wege, Thüre, oſaditi, obſaditi, obſednauti, 2) einen Ort, ein Land mit Einwohnern, oſaditi nějaké miſto, nějakau zem obywateli, 3) den Garten mit Bäumen, Pflanzen, zahradu ſtromy, roſtlinami wyſaditi, 4) den Tiſch mit Speiſen, Gäſten, ſtůl gjdlami, hoſtmi obſaditi, oſaditi, 5) ein Kleid mit Treſſen, Borten, ſaty prýmy, lemy obložiti, 6) die Muſik mit Leuten, Inſtrumenten, obſaditi, 7) eine Bank, einen Platz, zaſednauti, 8) den Ring mit Steinen, prſten kameny wyſaditi.
Beſetzt, oſazený, obſazený, obſednutý, einen Ort beſetzt halten, miſto držeti, dieſer Ort iſt ſchon beſetzt, to miſto giž geſt zaſednuté.
Beſetzſchlägel, m. beran, m. palice, f.
Beſetzung, f. eines Orts, oſazenj, obſazenj, obſednutj, n. des Kleides, obloženj, n. obkladek, m. der Muſik, obſazenj, n.
Beſeufzen, um etwas, wzdychati pro něco, lkáti něco.
Beſichtigen, ſ. Beſehen.
Beſichtiger, m. ſpatřitel, opatřitel, ohledatel, ohledawač, m.
Beſichtigung, f. ohledánj, opatřenj, n.
Beſiegen, den Feind, zwjtězyti nad nepřjtelem.
Beſingen einen, etwas, zpjwati o někom, o něčem.

Beſinnen ſich, bedenken, rozmyſliti ſe, ſobě na rozmyſſlenj, na pomyſſlenj brátí, was beſinnſt dich ſo lange? co ſe tak dlauho rozmeyſljš? 2) ſich erinnern, vpamatowati ſe, wzpomenauti, rozpomjnati ſe, er konnte ſich lange nicht beſinnen, nemohl dlauho wzpomenauti, ſe vpamatowati, ich beſinne mich, pamatugi ſe, ich kann mich nicht darauf beſinnen, nemohu na to wzpomenauti, toho ſe vpamatowati, 3) ſich nicht beſinnen, nicht bey ſich ſeyn, nezpamatowati ſe, ſich wieder beſinnen, zu ſich kommen, zpamatowati ſe, 4) ſich eines Beſſern, lepſſj ſobě ſmyſliti, vſmyſliti, vſrozuměti, vpamatowati ſe.

Beſitz, m. Beſitzung, f. držení, n. Beſitz von etwas nehmen, w držení něčeho wgiti, in Beſitz nehmen, vwázati ſe w něco, im Beſitze ſeyn, w držení býti, 2) Eigenthum, gměnj, n.

Beſitzen, eigen haben, držeti, mjti, was ich beſitze, co mám, co držjm, ein Gut beſitzen, ſtatek držeti, jemandes Herz beſitzen, ſrdce někoho mjti, Stolz beſitzen, pýchu mjti, prowoditi, pyſſně ſobě počjnati, wésti, Geiz, ſkaupě, ſkrbně ſobě wésti, viel Gelehrſamkeit, Einſicht, welmi včeným, prozřetedlným býti, welikého vmění, welikě prozřetedlnoſti býti, Lebensart, mrawy na ſobě, w ſobě mjti.

Beſitzer, m. držitel, m.

Beſitzerinn, f. držitelkyně, f.

Beſoffen, ožralý, ochlaſtaný.

Beſoffenheit, f. ožralſtwj, ochlaſtánj, n.

Beſohlen, podſſiti, podſſjwati.

Beſolden, platiti, mzdu, záplatek dáti.

Beſoldung, f. plat, záplatek, m. zápłata, mzda, f.

Beſonder, einzeln, zwláſſtnj, obzwláſſtnj, ſaukromný, 2) ſonderbar, treflich, zwláſſtnj, obzwláſſtnj, oblaſſtnj, přednj.

Beſonders, einzelnerweiſe, zwláſſtně, obzwláſſtně, porůznu, ſaukromj, 2) ſonderbarlich, vorzüglich, zwláſſtě, obzwláſſtě, oblaſſtně, přednè.

Beſorgen, befürchten, báti ſe, obáwati ſe, ſtarati, ſtaroſt mjti, es iſt zu beſorgen, geſt ſe co obáwati, 2) Sorge tragen, oſtarati něco, ſtarati ſe o něco, jemandes Geſchäfte, gednánj, práce někoho oſtarati, ſtarati ſe o něčj gednánj, prácy.

Beſorger, m. oſtaratel, m.

Beſorgerinn, f. oſtaratelkyně, f.

Beſorglich von der Sache, lopotný, beſorgliche Umſtände, lopotné okoloſtogičnoſti, f. beſorglicher Menſch, ſtaroſtliwý, ſtarawý, bogácný.

Beſorglichkeit, f. Beſorgniß, ſtaroſtliwoſt, bogácnoſt, f. obáwánj, n. ſtrach, m, ſtaroſt, f. aus Beſorgniß, ze ſtrachu.

Beſorgt ſeyn, fürchten, báti, obáwati ſe, ſtarati ſe, ſtaroſt mjti.

Beſpannen den Wagen mit Pferden, zapřáhati koně do wozu, 2) etwas abmeſſen, pjdj něco změřiti, 3) den Bogen, potáhnauti.

Beſpeyen mit Speicheln, popliti, popliwati, poplwati, 2) durch Erbrechen, pobliti.

Beſpeyen, das, poplwánj, n. 2) poblitj, n.

Beſpicken den Braten mit Speck, wyſlaniti, ſlaninau protáhnauti, 2) ſich womit, omaſtiti ſe něčim.

Beſpiegeln, ſich im Spiegel beſehen, wzhljdati, wzhljdnauti ſe w zrcadle, 2) ſich an anderer Leute Thun und Laſſen, do ſkutků ginýchlidj gako do zrcadla ſe wzhljdati, ſich an anderer Beyſpielen beſpiegeln, na ginych lidj příkladjch ſe wrážeti, příklad, navčenj z ginýchſobě brátí, wzýti.

Beſprechen, einen zur Rede ſetzen, domlauwati ſe někoho, 2) ſich mit einem, rozmluwiti, promluwiti, rozpráwěti s někým, 3) eine Miethe, eine Waare, oder ſonſt etwas zu kaufen, ſmlauwati, ſmluwiti.

Beſprechung, f. domlauwánj ſe, n. rozmluwa, f. 2) Unterredung, rozmlauwánj, rozmluwenj, promlauwá-

wánj, promluwenj, n. rozpráwka, f. 3) zum Kaufe oder Miethe, ſmlauwa, vmluwa, f. ſmlauwánj, ſmluwenj, n.

Beſprengen, kropiti, pokropiti, ſkropiti.

Beſprengt, kropený, pokropený, ſkropený.

Beſprengung, f. kropenj, pokropenj, ſkropenj, n.

Beſpritzen, poſtřjkati, zaſtřjkati.

Beſpritzt, poſtřjkaný, poſtřjknutý, zaſtřjkaný.

Beſpritzung, f. poſtřjkánj, zaſtřjkánj, poſtřjknutj, zaſtřjknutj, n.

Beſſer, lepſſj, etwas beſſer, něco lepſſj.

Beſſer, adv. lépe, lépegi, ljp.

Beſſern, lepſſiti, polepſſiti, oprawiti, ein Kleid, Haus, die Wege, ſſat, dům, cesty oprawiti, zprawowati, ſich in Geſinnungen, Sitten, lepſſiti, polepſſiti, naprawiti ſe, ſeine Umſtände haben ſich gebeſſert, okolnoſtogičnoſti geho ſe zlepſſily, polepſſily, wie ein Kranker, lepſſiti, polepſſiti ſe, es beſſert ſich mit ihm, lepſſj ſe, wie die Zeit, Nahrung, Handlung, polepſſiti, lepſſiti, zlepſſiti, im Lernen, lepſſiti ſe.

Beſſerer, m. naprawitel, oprawitel, zlepſſitel, m.

Beſſerung, f. lepſſenj, polepſſenj, oprawenj, naprawenj, n. náprawa, f. des Lebens, polepſſenj, n. eines Kleides, Hauſes, Weges, oprawenj, zprawenj, zprawowánj, n. zpráwa, f. des Kranken, lepſſenj, polepſſenj, n.

Beſtallung, f. Dienſt, vſtanowenj, n. Beſoldung, plat, vplatek, m. Beſtallung nehmen, plat, vplatek bráti, wzýti.

Beſtand, m. Dauer, ſtáloſt, f. ſtánj, n. Beſtand haben, ſtáloſt, ſtánj mjti, du haſt hier keinen Beſtand, nemáš zde žádného ſtánj, mit Beſtand der Wahrheit, bez vrazu, bez vgmy, 2) Pacht, Miethe, nágem, m. in Beſtand nehmen, nagjti, nagjmati.

Beſtandgüter, plur. ſtatkowé nagatj, m.

Beſtandheilchen, plur. začátkowé, živlowé, m.

Beſtändig, ſtandhaft, ſtálý, beſtändige Freundſchaft, Geſundheit, Gegenwart, ſtálé přátelſtwj, zdrawj, n. ſtálá přítomnoſt, f. 2) immerwährend, vſtawičný, vſtawný, beſtändiger Friede, vſtawičný pokog, m. beſtändig ſeyn, bleiben, ſtálým býti, zůſtati.

Beſtändig, adv. ſtále, vſtawičně, vſtawně.

Beſtändigkeit, f. ſtáloſt, f. das Immerwehren, vſtawičnoſt, f.

Beſtärken, twrditi, vtwrditi, ſtwrditi, pewniti, vpewniti, zpewniti, ſýliti, poſýliti, zſýliti, ſylniti, poſylniti, mocniti, zmocniti, ſeine Meynung mit Gründen, zdánj ſwé důwody ſtrzowati.

Beſtärkung, f. twrzenj, vtwrzenj, ſtwrzenj, pewnění, vpewnění, zpewnění, ſýlenj, poſýlenj, poſylnění, mocnění, zmocnění, n.

Beſtätigen, twrditi, dotwrzowati, ſtwrditi, potwrditi, potwrzowati, 2) billigen, důſtogniti, potwrditi, twrditi.

Beſtätigung, f. twrzenj, dotwrzenj, ſtwrzenj, potwrzenj, vtwrzenj, n. 2) Genehmhaltung, důſtognění, potwrzenj, ſtwrzenj, n.

Beſtatten zur Erde, pochowati, pohřbiti, pohrobiti.

Beſtauben, poprášiti, zaprášiti.

Beſt, beſtens, aufs beſte, zum beſten, neylepſſj, neylépe, neylépegi, předobře.

Beſte, neylepſſj, předobrý, ich halte dieſes für das beſte, to za neylepſſj držjm, 2) nichts zum Beſten haben, nic nemjti k lepſſjmu, 3) das dient noch zu deinem Beſten, to k twému dobrému ſlaužj, das wäre noch das beſte, to by bylo geſſtě to neylepſſj, 4) das gemeine Beſte, obecné dobré, n. 5) ich werde mein Beſtes thun, co nejwjce ſe wynaſnažjm, 6) zum Beſten deuten, w dobré wykládati, obrácetj, 7) einen zum Beſten haben, ſſaſſky, ſmjſſky, poſmjſſky, žerty, žertjčky z někoho mjti, mein Beſter, můg neymilegſſj, am beſten, aufs beſte,

beſte, neylepſſj, neylépe, neyljp, co neylépe, co neyljp.

Beſtechen mit Geld, Geſchenken, porussiti, poſtřeliti penězy, dary.

Beſtechung, f. porusſenj, poſtřelenj penězy, dary, n. in geiſtlichen Aemtern, ſwatokupectwj, n. der ſolche braucht, ſwatokupec, m.

Beſteck, n. Meſſer, Gabel, pauzdro, ſchowadlo na noże, n.

Beſtecken den Wein mit Pfählen, nabigeti winicy tyčkami, 2) bepflanzen, wyſaditi, wyſazowati, ſázeti rauby, 3) zieren, auszieren, wyſſperkowati.

Beſtehen aus etwas, pozůſtáwati, aus Leib und Seele, aus Theilen und Gliedern, z duſſe a z těla, z částek a z audů pozůſtáwati, ſloženu býti, die Armee beſtehet aus 2000 Mann, to wogſko pozůſtáwá z dwau tiſýc muzů, 2) beruhen, pozůſtáwaci, ſtáti, záležeti, darinn beſteht die Weisheit, w tom pozůſtáwá, ſtogj, záležj maudroſt, die Tugend beſteht darinn, ctnoſt w tom záležj, ſtogj, pozůſtáwá, 3) beharren, ſtáti, pozůſtáwati, zůſtáwati, 4) beſtehen auf etwas, ruhen, ſich gründen, oſtáti, oſeděti, 5) beſtehen, bleiben, oſtati, 6) im Examen mit einer Entſchuldigung, obſtáti, ich kann mit ihm nicht beſtehen, nemohu s njm obſtáti.

Beſtehlen, okráſti, okrádati.

Beſtehler, m. okrádce, okradač, zloděg, m. des gemeinen Guts, zloděg obecného důchodu, m.

Beſtehlung, f. okradenj, okrádánj, n. des gemeinen Guts, krádež obecných peněz, obecného důchodu, n.

Beſteifen, zmužiti.

Beſteigen, wſtaupiti, wſtupowati, das Pferd, na koně wſednauti, das Bette, den Thron, die Kanzel, wſtaupiti do poſtele, na ſtolec, na kazatelnu, eine Stadt, město zlezti.

Beſteigung, f. wſtaupenj, n. des Pferdes, wſednutj, n. der Stadt, zlezenj, n.

Beſtellen, beſorgen, beſtimmen, anordnen, zgednati, obgednati, opatřiti, 2) durch einen beſtellen, ausrichten laſſen, dáti někomu něco k pořjzenj, opatřenj, 3) einen wozu beſtellen, anordnen, někoho k něčemu vſtanowiti, zřjditi, zgednati, 4) an eines Stelle, na mjſto někoho zgednati, vſtanowiti, poſtawiti, poſaditi, nařjditi, doſaditi, über etwas, nad něčjm vſtanowiti, wohin, oder zu ſich, zgednati, ich bin her beſtellt, gſem ſem zgednán, den Gottesdienſt, die Kirche, das Feld, opatřiti, zprawiti, den Wagen, die Poſt, opatřiti, zgednati, es iſt alles beſtellt, wſſe geſt opatřeno, zgednáno, die Waare bey einem Kaufmann, Arbeit bey einem Handwerksmann, obgednati v kupce zbožj, v řemeſlnjka prácy.

Beſtellt, zgednaný, obgednaný, opatřený.

Beſtellung, f. Beſorgung, zgednánj, obgednánj, opatřenj, n. Einrichtung, zřjzenj, zgednánj, vſtanowenj, n. Auftrag, nařjzenj, n. viele Beſtellung haben, mnoho řjzenj mjti.

Beſtialiſch, zhowadilý, ſſelmowitý, ſſelmowſký.

Beſtialiſch, adv. zhowadile, ſſelmowitě, ſſelmowſky.

Beſtialität, f. viehiſche Unzucht, zhowadiloſt, ſſelmowina, f. ſſelmowſtwj, n.

Beſtie, f. ſſelma, f.

Beſtillen, wjſſiti.

Beſtiegen, wſtaupený.

Beſtimmen zu etwas, vſtanowiti, zřjditi, 2) feſtſetzen, vſtanowiti, vſtawiti, wložiti, wmjniti, einen Tag, położiti, wložiti, wučiti, vſtanowiti den, ſročiti, 3) eine Zahl, den Verſtand eines Wortes, einer Stelle, eines Satzes, Begriffs, vſtanowiti, wložiti, wrčiti.

Beſtimmen, das, vſtanowenj, zřjzenj, n. 2) Verordnung, vſtanowenj, nařjzenj, zřjzenj, n. 3) Einſchränkung, Beſtimmung eines Begriffs, Wortes, Satzes, wloženj, vſtanowenj, wrčenj, n. 4) Beruf, wloženj, n.

Beſtmöglichſt, dle możnoſti, což możného, pokudž to możné, dle wſſj możnoſti.

Beſtochen, penězy porusſený, poſtřelený.

Beſtoſſen ſich, vſtrčiti, vrazyti ſe, wie ein Tuch, Zeug, oſſaustati, oſſaupati ſe.

Beſtrafen, potreſtati, ſtreſtati, mit Worten, ſlowy pokárati, potreſtati.

Beſtrafer, m. potreſtatel, treſtatel, m.

Beſtrafung, f. potreſtánj, ſtreſtánj, n. mit Worten, káránj, potreſtánj, n.

Beſtrahlen, obleſknauti, oſwěcowati.

Beſtrahlt, obleſknutý, oſwjcený.

Beſtreben ſich, ſnažiti ſe, wynaſnažiti, přičiniti ſe, vſylowati, ſnažnoſt přičiniti, přiložiti, wynaložiti.

Beſtreben, das, Beſtrebung, f. ſnaženj, wynaſnaženj, ſnaženſtwj, přičinenj, vſylowánj, vſylj, n. ſnažnoſt, f.

Beſtreichen, pomazati, obmazati, namazati, potřjti, natřjti, mit Farben, barwami natřjti, napuſtiti, protáhnauti, 2) mit Geſchütze, Kugeln berühren, zaſahati, zaſáhnauti, 3) die Feſtung beſtreicht die Stadt, pewnoſt ta dotýká ſe města.

Beſtreiten, pobogowati, bogem dobýwati, 2) einen Satz, odjrati, odbogowati, odbog činiti, odpor wésti, klásti něčemu, 3) die Unkoſten, niknauti, podniknauti, wésti autraty, dodáwati na autraty, eine Arbeit, prácy podniknauti, podſtaupiti, zaſtati, wyhowěti, eine Haushaltung, hoſpodářſtwj zaſtati, der etwas beſtreiten kann, který z něčeho býti může, který něco vmj podniknauti, zaſtati.

Beſtreiter, m. des Kriegsheers, pobogowatel, m. 2) eines Satzes, odbůgce, odbognjk, odpornjk, odpůrce, m.

Beſtreitung, f. pobogowánj, n. 2) eines Satzes, odpor, odbog, m. odbogowánj, odjránj, n. 3) der Unkoſten, autrat wedenj, niknutj, podniknutj, n. 4) der Arbeit, podniknutj, podſtaupenj, zaſtánj, wyhowěnj práce, n. 5) der Haushaltung, zaſtánj hoſpodářſtwj, n.

Beſtreuen, poſypati.

Beſtreuet, poſypaný.

Beſtreuung, f. poſypánj, n.

Beſtrichen, pomazaný, namazaný, natřený, potřený.

Beſtricken, ſpleſti, zapleſti, opleſti, náſtrahami, oſydly opleſti, oſydly polečiti, oſydlem lapiti, w oſydlo, w leč lapati, beſtrickt werden, náſtrahami otáčjn býti. náſtrahami a oſydly opletenu, polečenu býti.

Beſtrickung, f. zapletenj, oſydlo, n. točenina, f. opletenj oſydlem.

Beſtritten, pobogowaný, bogem dobitý.

Beſtürmen eine Stadt, zteknauti, ztecy, dobýwati, zlezti město, na město pohrom včiniti, dotřjti, dotjrati, 2) wie die Affekten die Seele, zbauřiti.

Beſtürmer, m. dobýwatel, m.

Beſtürmung, f. der Stadt, zteknutj, zlezenj, dotřenj, dobýwánj města, n. 2) des Gemüthes, zbauřenj, n. pohrom, m.

Beſtürzen, rmautiti, kormautiti, zarmautiti, zkormautiti.

Beſtürzt, zkormaucený, zarmaucený, beſtürzt ſeyn, zkormaucenými, zarmaucenými býti, machen, rmautiti, kormautiti, zarmautiti, zármutek vděłati, werden, rmautiti, kormautiti, zarmautiti ſe.

Beſtürzung, f. zámutek, zármutek, m. zkormaucenj myſli, n. Beſtürzung machen, zármutek vděłati, způſobiti.

Beſuch, m. nawſſtiwenj, n. Beſuch machen, abſtatten, ablegen, nawſſtiwenj složiti, wykonati, Beſuch annehmen, nawſſtiwenj přigmauti, verbieten, zapowěděti, haben, nawſſtiwenj mjti.

Beſuchen, nawſſtiwiti, oft beſuchen, nawſſtěwowati.

Beſucher, m. nawſſtiwitel, nawſſtěwowatel, m.

Beſuchung, f. Beſuch.

Beſudeln, zprzniti, zkáleti, vkáleti, pokáleti.

Beſudelt, zprznění, zprznělý, zkáleny, vkálený, pokálený.

Beſudelung, f. zprzniloſt, f. zprznění, zkálenj, vkálenj, pokálenj, n.

Be-

Besungen, zpjwaný.
Betäfeln, dcky položiti, dlážiti.
Betagt, alt, letitý, wěkem, lety sesslý, wěkowitý, dlauhowěký.
Betasten, pěstowati, makati, omakati, tknauti, dotýkati se.
Betastet, pěstowaný, omakaný, dotýkaný.
Betastung, f. pěstowánj, makánj, omakánj, tknutj, dotýkánj, n.
Betäuben, taub machen, wie der Donner, oder sonst ein Schall, hlussiti, ohlussiti, zhlussiti, zahlussiti, 2) wie ein Glied, der Nerv, der Schmerz, die Empfindung, vmrtwiti, bestürzt machen, schrecken, ohromiti, zmámiti, omámiti.
Betäubend, pohromný.
Betäubt vom Donner, oder sonst einem Knall, ohlussený, zhlussený, 2) wie ein Glied oder Nerv, vsnulý, zdřewnělý, zmrtwělý, betäubt werden, wie ein Glied oder Nerv, vsnauti, zmrtwěti, zdřeweněti, 3) vom Schrecken, ohromený, zmámený, omámený, zdřewnělý, zmrtwělý, vom Schrecken betäubt werden, ohromenu, zmámenu, omámenu býti, zdřeweněti, zmrtwěti.
Betäubung, f. des Donners, Knalls, oder starker Musik, hlussenj, ohlussenj, zhlussenj, n. 2) Bestürzung, Schrecken, ohromenj, zmrtwěnj, zdřewěněnj, n. zmrtwělost, f. 3) Unempfindlichkeit, zmrtwělost, f. vsnutj, zmrtwěnj, zdřewěněnj, n.
Beten, modliti se.
Beten, das, modlenj, n.
Beter, m. modlitel, modlitebnjk, m.
Beterinn, f. modlitelkyně, modlitebnice, f.
Betglocke, f. zwon na modlenj, m.
Bethauen, porosyti.
Bethaus, n. modlitebnice, modlitebna, f. dům modlitebnj, dům modlitby, m.
Bethaut, porosený.
Bethauung, f. porosenj, n.
Betheuerlich, s pogisstowánjm, s dogisstowánjm.
Betheuern, gistiti, pogisstowati, dogisstowati něco, zařjkati se k něčemu.
Betheuerung, f. gisstěnj, pogisstowánj, dogisstowánj, zařjkánj, n.
Bethören, mámiti, omámiti, zmámiti, třesstiti, ztřesstiti, blázniti, zblázniti, hlupiti, ohlupiti.
Bethörlich, adv. mamičně.
Bethört, mámený, omámený, zmámený, třesstěný, ztřesstěný, blázněný, zblázněný, ohlupený.
Bethörung, f. mámenj, omámenj, zmámenj, mamictwj, třesstěnj, ztřesstěnj, blázněnj, zblázněnj, ohlupenj, n.
Bethränt, oslzelý, bethränt seyn, slzeti.
Betiteln, nazwati, nazýwati.
Betitelt, nazwaný, nazýwaný.
Betonien, f. bukwice, f.
Betrachten, rozgjmati, w mysli, na mysli přemjtati, w mysli rozbjrati, 2) auf etwas sehen in einem Entschluße, pozorowati, ssetřiti, pozor mjti na něco, 3) mit den Augen, pozorowati, ssetřiti něco.
Betrachtung, f. rozgjmánj, myslopatřenj, přemjtánj w mysli, na mysli, rozbjránj w mysli, n. 2) mit den Augen, pozor, m. pozorowánj, ssetřenj, n. ssetrnost, f. 3) Andacht, Erbauung, swaté rozgjmánj, přemysslowánj, n. Betrachtungen anstellen, rozgjmati, rozgjmánj činiti, 4) in Betrachtung dessen, der Sache, z ohledu toho, té wěcy, das habe ich in Betrachtung des Vaters, deiner Jugend gethan, to sem z ohledu, wzhledem twého otce, twé mladosti vdělal, dieß kömmt nicht in Betrachtung, na to se nessetřj, etwas in Betrachtung ziehen, na něco pozorowati, ssetřiti.
Betrachtungswerth, pozoru, pozorowánj, ssetrnosti hodný.
Betrag, m. Belauf, Summe, celina, f.
Betragen, sich verhalten, aufführen, chowati se, wésti sobě, 2) bezeugen sich gegen einen höflich, propůgčiti se někomu zdwořile, 3) betragen, ausmachen, obnásseti, wynásseti, wie hoch beträgt sich die Schuld, wie viel beträgt die Schuld, mno-

mnoholi ten dluh w ſobĕ obnáſſj, mnoholi ten dluh wynáſſj.

Betragen, das, Aufführung, chowánj, wedenj, n. 2) gegen einen, propůgčenj, n.

Betrăubelt, hroznatý.

Betrauern, želeti, ożeleti, ſmutek nésti.

Betrauert, želený, ożelený.

Betrauernswerth, želenj, ożelenj, ſmutku hodný, 2) von der Sache, žalostiwý, ſmutný.

Betrăufeln, pokapati, pokwápati.

Betrăufelt, pokapaný, pokwapaný.

Betreffen, angehen, dotýkati ſe něčeho, přináležeti, betreffend, was das betrift, co ſe koho tkne, týče, dotýče, was mich betrift, co ſe mne dotýče, týče, tkne, es betrift mich, ke mně to přináležj, mne ſe to dotýká, týká, tkne, týče, es betrift meine Ehre, to ſe mé cti týká, dotýká, 2) es hat mich kein Unglück betroffen, žádné neſſtěſtj mne nenapadlo, Furcht, Schmerz hat mich betroffen, ſtrach mne napadl, na mne připadl, bolesť mne napadla, na mne připadla, 3) ich bin betroffen, gſem ſkormaucený, zarazený, betroffen ſeyn, ſkormaucenu býti, er war darüber betroffen, byl nad tjm ſkormaucený, zarazený, zarazyl ſe nad tjm.

Betreiben, wygednáwati, wykonáwati, před ſe konati, ke koncy wésti, přiwesti.

Betreten die Schwelle, wkročiti na prah, einen Weg, wybrati ſe na cestu, jemandes Fußſtapfen, ſſlapati, kráčeti na ſtopy někoho, nakročiti na něčj ſtopy, naſtaupiti na něj ſſlepége, die Kanzel, wkročiti, wſtaupiti na kazatedlnicy, 2) betreten werden über etwas, dopadenu, zaſtiženu býti w něčem.

Betreten, adj. omámený, ſeyn, omámenu býti.

Betreufeln, pokapati.

Betrieb, m. ponuknutj, n. auf jemandes Betrieb, náwodem, ponuknutjm něčjm.

Betrogen, oklamaný, zklamaný, podwedený, oſſizený, oſſkrábaný, werden, oklamánu, podwedenu, zklamánu, oſſizenu býti.

Betrůben, betrůbt machen, rmautiti, zarmautiti, zarmucowati, kormautiti, zkaliti, 2) ſich betrůben, betrůbt ſeyn, rmautiti, zarmautiti ſe, ſmutiti ſe, mutiti ſe.

Betrůbniß, f. zámutek, zármutek, m. zarmaucenj, n. zarmaucenoſt, f.

Betrůbt, zarmaucený, zkormaucený, betrůbte Zeiten, zarmaucenj časowé, m.

Betrůbung, f. kormaucenj, rmaucenj, zarmaucenj, n.

Betrug, m. klam, podwod, ſſizuňk, ſſkrabuňk, m. oklamánj, oſſizenj, oſſkrábánj, n. ſ. Betrügerey.

Betrügen, betriegen, oklamati, oſſidit, oſſkrábati, podweſti, podwáděti, ſich in der Hoffnung, zmeyliti ſe w nadĕgi, ich habe mich in meiner Meynung betrogen, mé domněnj mne zmeylilo.

Betrüger, m. Betrieger, oklamowatel, klamař, podwodnjk, pokladač, ſſeydjř, m.

Betrügerey, f. Betrüglichkeit, klamánj, oklamánj, pokládánj, podwádenj, oſſkrábánj, n. ſ. Betrug.

Betrüglich, betrügeriſch, podwodný, klamawý, betrügliche Hoffnung, Weg, mylná, omylná nadĕge, cesta, f.

Betrüglich, adv. podwodně, klamawě, betrüglich mit einem umgehen, podwodně s někým zacházeti, obcházeti, handeln, podwodně gednati.

Betſchweſter, f. modlářka, f.

Betſtube, f. modlitebna, modlitebnice, f.

Betſtunde, f. hodina k modlenj, f.

Bettag, m. den k modlenj, den modlenj, modlitby, modljcý den, m.

Bett, n. Lagerſtätte, poſtel, f. lúže, lože, n.

Bettbret, n. ložnj prkno, n.

Bettchen, n. poſtýlka, f. lúžko, n.

Bettdecke, f. ſwrchnice, ſwrchnj peřina, f. ſwrchnj přikrytj, n. eine kleine, ſwrchnička, f.

Bette, n. poſtel, f. lůže, loże, n. ein kleines, ſwětničné, malé lůžko, n. ein Federbette, peřina, f. Unterbett, ſpodnj peřina, ſpodnice, f. podeſtlánj, podſtlánj, n. Deckbett, proſtěradlo, n. přikrywka, plachta, f. ein kleines, proſtěrádko, n. plachetka, f. ein Bettküſſen, peřinka podhlawnj, podhlawnička, f. zu Bette gehen, na lůže gjti, ležet, ſpat gjti, zu Bette liegen, w poſteli ležeti, ſpáti, aus dem Bette aufſtehen, z lůže wſtáti, ode ſna wſtáti, Bette machen, lůže ſtláti, vſtlati, poſtlati, připrawiti, ſtrogiti.

Bettel, der, dařečka, f.

Bettelarm, chudičký, přechudý, přepſotný, bettelarm werden, na mizynu přigjti, na žebrotu přigjti.

Bettelarmuth, f. žebráctwj, chodcowſtwj, n.

Bettelbrief, m. liſt žebroty, m.

Bettelbrod, n. chléb žebrácký, m.

Betteley, f. žebrota, f. žebráctwj, n.

Bettelhaft, žebrawý, chodcowſký, bettelhafter Zuſtand, ſtaw žebrácký, m. 2) elend, žebrácký.

Bettelhaft, adv. žebrawě, chodcowſky.

Bettelmann, ſ. Bettler.

Bettelmönch, m. žebrawý kněz, mnich, m.

Betteln, žebrati, chodcowati, betteln gehen, žebrat choditi, žebrotau, na žebrotu choditi.

Betteln, das, žebránj, chodcowánj, n.

Bettelſack, m. žebrácký pytel, m.

Bettelſtab, hůl žebrácká, f. an den Bettelſtab bringen, na mizynu, na žebrotu přiweſti, an Bettelſtab kommen, na mizynu, na žebrotu přigjti, přiwedenu býti, k žebrácké holi ſáhnauti, na kámen wyſednauti.

Bettelſtudent, m. žebrawý žák, m.

Bettelvogt, m. zpráwce žebráků, m.

Betten, das Bette machen, ſtláti, vſtlati, poſtlati, wie man ſich bettet, ſo ſchläft man, gak ſy vſteleme, tak ležjme, tak ſpjme.

Bettgenoſſe, m. ſauložnjk, m.

Bettgenoßinn, f. ſauložnice, f.

Bettlägerig, krank, churawý, neduživý, ſtonawý, ſtůnjcý.

Bettlein, n. poſtýlka, f. lůžko, n.

Bettler, m. žebrák, chodec, m. zum Bettler machen, na žebráka přiweſti, žebrákem vdělati.

Bettleriſch, žebrawý, chodcowſký.

Bettleriſch, adv. žebrawě, chodcowſky.

Bettlersmantel, m. Bettlersrock, chodcowſký plášť, chodecký odew, ſplácený kapart, m.

Bettpfanne, f. wyhřjwadlo, ohřjwadlo, n.

Bettſack, m. wák, pytljk na peřiny.

Bettſtelle, f. poſtel, f.

Bettſtollen, nohy w loži, w poſtele, podpory poſtele, f.

Bettſtreu, n. poſtlánj, podſtlánj, podeſtlánj, n.

Bettſtroh, ſ. Bettſtreu.

Bettuch, n. proſtěradlo, n. plachta, f.

Bettvorhang, m. ložnj opona, f. ložnj zawěſydlo, zaſtřenj, n.

Bettwärme, ſ. Bettpfanne.

Bettzimmer, n. ložnice, f.

Betünchen, ſ. Tünchen.

Betze, f. Bátze, Pátze, tjſta, čupka, 2) gemeine Betze, obecnj ženka, f.

Beugen, ohýbati, ohnauti, nahýbati, nahnauti, 2) ſich beugen, ſhýbati ſe, ſehnauti ſe, nakloňowati, ſkloniti, wie die Bäume unter der Laſt, prohýbati ſe, 3) ſich beugen laſſen, dáti ſebau hnauti, das ſich beugen läßt, ohebný, ohybný, hebký, ohnutedlný, ſklonitedlný, 4) beugen, wie ein Schmerz oder wie Gott durch ein Trübſal, Umfall, ſkloniti, Gott hat ihn gebeugt, Bůh ho ſklonil.

Beugung, f. ohýbánj, ſklonění, ſkloňowánj, ſehnutj, ohnutj, nahnutj, naklonění, n. an einem Rade, křiwolakoſt, f.

Beule, f. Baule, Beulchen, baulička, f.

Beunruhigen, nepokogiti, znepokogiti.

Beunruhigung, f. nepokogenj, n.

Beveſtigen, zpewniti, vpewniti, hraditi.

Bevölkern, zlidniti, lidem naplniti.

Be-

Bevölkerung, ſ. zlidněnj, naplněnj lidem, n.

Bevollmächtigen, zplnomocniti, plnau moc dáti, plné mocy propůgčiti, zmocniti někoho.

Bevollmächtigter, m. plnomocnjk, m.

Bevollmächtigung, f. plnomocenſtwj, n.

Bevor, dřjw, dřjwe, prw, prwé.

Bevorab, bevoraus, zwláſſtně.

Bevorſtehen, naſtáwati, w zápětj býti, bevorſtehend, naſtáwagjcý, w zápětj gſaucý.

Bevortheilen, zklamati, oklamati.

Bevortheilung, ſ. zklamánj, oklamánj, n.

Beurlauben jamanden, fortgehen laſſen, propuſtiti někoho, odpuſtiti někoho, odpuſſtěnj, dowolenj dáti, dopuſtiti, aby přiſſli, aneb táhli, 2) ſich beurlauben, poručeti ſe.

Beurlaubter, m. dowolenec, odpuſſtěnec, m.

Beurlaubung, ſ. odpuſſtěnj, dopuſſtěnj, dowolenj, puſſtěnj k odgitj, n.

Beurtheilen, poſuzowati, poſauditi, rozſuzowati, rozſudek činiti.

Beurtheilung, ſ. poſauzenj, rozſauzenj, n. rozſudek, m.

Beurtheilungskraft, ſ. ſaud, rozſudek, m.

Beute, ſ. kořiſt, ſ. auhonek, wzátek, m.

Beute machen, kořiſt bráti, dělati, kořiſtiti ſe, viele, groſſe Beute machen, ſkořiſtiti ſe, welice ſe ſkořiſtiti, auf Beute ausgehen, na kořiſt wybjhati.

Beutel, m. měſſec, waček, pytljk, m. tobolka, f. 2) Beutel, dadurch man das Mehl ſträubet, pytljk maučný, m.

Beuteln, pytlowati, proſýwati, 2) ſſumowati, wytřáſati.

Beutelſchneider, m. Beutelfeger, měſſečnjk, taſſkář, m.

Beutelſack, m. maučný pytljk, m.

Beutelſieb, n. ſeyto, ſýtko, n.

Beuten, kořiſtiti, kořiſt dělati.

Beutler, m. wáčkář, měſſečnjk, tobolář, tobolkář, tobolečnjk, m.

Bewachen, hljdati, opatrowati, ſtřjcý, oſtřjhati.

Bewachung, ſ. hljdánj, oſtřjhánj, opatrowánj, n.

Bewachſen, obrůſti, porůſti.

Bewachſen, adj. poroſtlý, obroſtlý.

Bewaffnen, ozbrogiti, zbrogj odjti, ozbraniti, ozbrogniti.

Bewaffnet, ozbrogený, zbrogný, oděný, ozbrogněný, Bewaffneter, oděnec, m.

Bewaffnung, ſ. ozbrogenj, zbrogj oděnj, ozbrognění, ozbranění, n.

Bewähren, zdůſtogniti, potwrditi, ſchwáliti.

Bewährt, zdůſtogněný, potwrzený, ſchwálený.

Bewährung, ſ. zdůſtogněnj, potwrzenj, ſchwálenj, n.

Bewahren, behůten, zachowati, chrániti, ochrániti, vor etwas, oſtřjhati, opatrowati před něčjm.

Bewahrer, m. zachowatel, ſtrážce, opatrownjk, ochránce, chranitel, m.

Bewahrung, ſ. zachowánj, chránénj, ochránění, oſtřjhánj, opatrowánj, n.

Bewandert in etwas, zběhlý w něčem, nicht bewandert, nezběhlý.

Bewandt, způſobený, zřjzený, ſ. beſchaffen.

Bewandtniß, ſ. způſoba, powaha, ſ. ſ. Beſchaffenheit, Bewandtniß haben, způſobenu býti, mit mir hat es eine ganz andere Bewandtniß, daleko ginák ſemnau geſt, es hat dieſe Bewandtniß, takto to geſt způſobeno, zřjzeno, takowý geſt toho způſob, takowá powaha.

Bewäſſern, wodau ſkropowati, napauſſtěti, podpauſſtěti, ſwlažowati, zawlažowati.

Bewäſſert, wodau ſkropený, napuſſtěný, podpuſſtěný, ſwlažený, zawlažený.

Bewäſſerung, ſ. ſwlažowánj, wodau ſkropowánj, n.

Bewegen, hýbati, hnauti, pohybowati, pohnauti, 2) die Gemüther, pohnauti, hnauti myſlj, zu etwas, k něčemu pohnauti, dohnati, zum Zorne, k hněwu pohnauti, popuditi, der leicht zum Zorne bewegt wird,

wird, popudliwý k hněwu, bewegende Kraft, moc pohybugicý, f. ſchr bewegt, w myſli pozdwižený, zbauřený, was hat dich dazu beweat? co tě k tomu pohnulo?

Beweglich, wie ein Körper, hýbawý, hýbacý, hnutedlný, pohnutedlný, 2) eine bewegliche Rede, kázanj pohnutedlné, n. řeč pohnutedlná, f. 3) bewegliche Güter, ſwrſſky, nábytky, plur.

Beweglich, adv. hýbawě, pohnutedlně, 2) beweglich reden, pohnutedlně mluwiti.

Beweglichkeit, f. hnutedlnoſt, hýbawoſt, pohnutedlnoſt, f.

Bewegt, pohnutý, hnutý.

Bewegung, f. hýbánj, hnutj, pohnutj, pohybowánj, n. eine heftige Bewegung des Gemüths, zbauřenj, pozdwiženj myſli, n. unter den Leuten, pohnutj, zbauřenj, n. bauřka lidu, f. in Bewegung bringen, ſetzen, pohnauti, eine groſſe, viele Bewegung machen, welké, mnohé hnutj, pohnutj dělati, činiti, mnoho ſebau pohybowati, hýbati.

Bewegungsgrund, m. Bewegurſache, podnět, m. pohnutka, f.

Bewehrt, ozbrogený, w zbrog oblečený, zbrogj opatřený, ſ. bewaffnet.

Beweiben ſich, oženiti ſe, beweibt, ženatý, unbeweibt, neženatý.

Beweibung, f. oženěnj, n. ženitba, f.

Beweinen, oplakati, oplakáwati, plakati, želeti, oželeti, ſlzeti někoho, oſlzeti, einen todten Freund, plakati, želeti, oplakáwati, ſlzeti wmrlého přjtele.

Beweinenswerth, pláče, ſlzenj, oplakánj hodný, plakánj hodný.

Beweinlich, ſ. Beweinenswerth.

Beweint, plakaný, oplakaný, ožalený, ſlzený, oſlzený.

Beweinung, f. plakánj, oplakánj, ožalenj, oſlzenj, želenj, n.

Beweis, m. důkaz, m. inſofern man ihn führt, důwod, průwod, m. dowedenj, n. Beweis führen, dowoditi, doweſti, prowoditi, proweſti, důwody, průwody wkázati, prokázati, dokázati, důwodně prokazowati.

Beweiſen, erweiſen, darthun, dokázati, dokazowati, prokázati, doweſti, proweſti, geſchehene Dinge mit Zeugen beweiſen, ſtalé wěcy ſwědky dokázati, proweſti, doweſti, dotwrditi, wkázati, ſeine Macht, moc ſwau dokázati, wkázati.

Beweisführung, f. průwod, m. důwodnj prokázánj, n.

Beweisgrund, m. Beweisthum, důwod, m.

Beweiſung, f. dokázánj, prokázánj, dowedenj, n.

Bewenden laſſen bey etwas, nechati při něčem, něco tak nechati, w ſwé mjře nechati.

Bewerben ſich um etwas, ſnažiti, wynaſnažowati ſe o něco, wſylowati, ſtáti o něco, požádati něčeho, ſich um ein Amt, po wřadu, o wřad ſtáti, žádati wřadu.

Bewerbung, f. ſnaženj, wynaſnaženi, wſylowánj, wſylj, žádánj, požádánj, n. um ein Amt, ſtánj, n.

Bewerfen, mit Kalche, Leime, obwrhowati, owrhnauti, obmjtati, mit Koth, Dreck, blátem zkydati, poházeti, pokydati.

Bewerfung, f. mit Kothe, Leime, obwrhnutj, owrhnutj, n. obmjtka, f. mit Kothe, zkydánj, poházenj, pokydánj, n.

Bewerkſtelligen, wypůſobiti, způſobiti, w ſkutek wweſti, zaučinkowati, k mjſtu přiweſti, wykonati, zgednati, doweſti, wyweſti.

Bewerkſtelligung, f. wypůſobenj, způſobenj, w ſkutek wwedenj, zaučinkowánj, k mjſtu přiwedenj, wykonánj, zgednánj, dowedenj, wywedenj, n.

Bewickeln, obaliti, zaobaliti, obwinauti, zawinauti.

Bewieſen, dokázaný, prokázaný.

Bewilligen, powoliti, dowoliti, přiwoliti.

Bewilligt, powolený, dowolený.

Bewilligung, f. powolenj, dowolenj, přiwolenj, n.

Bewillkommen, wjtati, přiwjtati.

Bewillkommung, ſ. wjtánj, přiwjtánj, n.
Bewinden, obwinauti, zawinauti.
Bewirthen einen, hoſtiti někoho, poſlaužiti, poſluhowati někomu, gut bewirthet werden, dobře hoſtěn, poſluhowán, poſlauženj býti, dobré poſlauženj mjti.
Bewirthung, ſ. hoſtěnj, poſlauženj, poſluhowánj, n.
Bewogen, hnutý, pohnutý.
Bewohnen ein Haus, bydleti, obýwati, přebýwati w nějakém domě.
Bewohner, m. bydlitel, obywatel, m.
Bewohnt, obydlný, bydlitedlný, bytedlný.
Bewohnung, ſ. obýwánj, přebýwánj, bydlenj, n.
Bewunden, obwinutý, zawinutý.
Bewundern etwas, diwiti, podiwiti ſe něčemu, obdiwowati něco, dieſen bewundert man, tomu ſe diwěgj, podiwugj, dieß iſt zum Bewundern, to geſt k podiwenj, ku podiwu, bewundert werden, býti ku podiwu, v podiwenj býti.
Bewunderung, ſ. diwenj, podiwenj, obdiwenj, n. zu allgemeiner Bewunderung, wſſem k podiwenj, ku podiwu.
Bewunderungswürdig, diwný, diwenj, podiwenj hodný.
Bewußt, wědom, powědom, ſwědom, ſich ſelbſt bewußt ſeyn, býti ſám ſobě wědom, ſwědom, powědom, andern bekannt, wědomý, powědomý, es iſt jedermann bewußt, każdému geſt to wědomo, powědomo, każdý geſt toho ſwědom, es iſt mir nicht bewußt, nenj mně to powědomo, negſem toho ſwědom, powědom.
Bewußtſeyn, das, wědomj, n.
Bey, v, při, beym Weine, v wjna, při wjně, bey der Hand, při ruce, po ruce, bey ſich haben, tragen, v ſebe, při ſobě mjti, noſyti, bey ſich überlegen, přewážiti v ſebe, bey Leſung, Anhörung, při čtenj, při poſlauchánj, bey Zeiten, časně, bey anbrechendem Tage, při ſwjtánj, na wſwitě, bey guten Umſtänden, w dobrých okoloſtogičnoſtech, bey Hofe, v dwora, při dwoře, bey dieſem Kriege, při tě wogně, bey tauſend herum, okolo tiſýce, bey Tag, bey Nacht, we dne, w nocy, bey finſterer Nacht, za tmawé nocy, w tmawau noc, bey ſich ſelbſt ſeyn, při ſobě býti, bey hellem Tage, bjledně, bey uns, v nás, bey dieſem Menſchen iſt es vergebens, při tomto člowěku geſt darmo, bey dieſer Menge, při tomto množſtwj, bey dieſer Stelle, bey dieſen Worten, v toho položenj, v těch ſlow, bey Gelegenheit, při přjležitoſti, bey Gott! pro Bůh! bey meiner Seele, na mau duſſi, bey ſo vielen Jahren, ſkrz tolik let, bey guter Geſundheit, Laune, při dobrém zdrawj, myſli, bey Verſtande, při rozumu, bey ſeiner Ankunft, při geho přjſſtj, bey meinem Leben, za mé žiwobytj, bey Erblickung deſſelben, v zahljdnutj geho, bey ſeinem Tode, při geho ſmrti, bey jemanden ſeyn, wohnen, v někoho býti, bey etwas, při něčem, bey einem, wenn er dort etwas thut, při někom, bey Menſchen Gedenken, za paměti lidſké, bey etwas bleiben, při něčem zůſtati, bey Gott iſt kein Ding unmöglich, v Boha nic nenj nemožného, bey dieſem Herrn iſt Gnade, Erbarmen, v toho pána geſt miloſt, ſmilowánj, bey dir ſteht es, na tobě to záležj.
Beybehalten, zanechati.
Beybehaltung, ſ. zanechánj, n.
Beybringen, lehren, unterrichten, naučiti, powčiti, nawesti, einem die Muſik, hudbě někoho navčiti, 2) eingeben, einflößen, als Meynungen, Gedanken, Argwohn, wnukati, wnuknauti, wprawiti, wkládati něco, nawesti na něco, die Furcht, ſtrachu někomu nahnati, 3) benachrichtigen, přinesti, donesti, er hat mir die Nachricht beygebracht, přinesl mně zprámu, 4) einem Gift, gedu někomu podati, 5) eine Wunde, ránu včiniti, wrazyti, 7) Beweiſe, důkazy přiwáděti, 8) erzubringen, přinesti, přinášeti.

Beyde, oba, obadwa, geden y druhý, von beyden Seiten, z obau ſtran, z obogj ſtrany, po obogj ſtrane, po obau ſtranách, auf beyde Seiten, na obogj ſtranu, na obè ſtrany, welcher von beyden? ktery ze dwau?

Beyderley, obogj, beyderley Geſchlechts, obogjho pohlawj, auf beyderley Art, na obogj způſob, obogjm způſobem.

Beyderſeits, z obogj ſtrany, obo ſtrane.

Beydrucken das Siegel und auch im Drucke beyfügen, přitiſknauti, přitlačiti.

Beyeinander, při ſobě, poſpolu, při hromadě, po hromadě, ſpolu, gedno při druhém.

Beyfall, m. ſwolenj, přiwolenj, přiſtaupenj, powolenj, n. 2) Lob, pochwala, f. pochwálenj, ſchwálenj, n. Beyfall geben, loben, wzdáwati chwálu, pochwalowati, ſchwalowati, poſwědčiti, Beyfall haben, finden, chwálu mjti, chwály nagjti, nabyti, jedermanns Beyfall haben, od každého pochwalu mjti.

Beyfallen, beyſtimmen, přiwoliti, powoliti, jemandes Parthey nehmen, k někomu přiſtaupiti, připadnauti, přidržeti ſe někoho, přiſtaupiti k někomu, 2) in den Sinn beyfallen, připadati, ſein Name fällt mir nicht bey, gméno geho mně nepřipadá.

Beyfällig ſeyn, ſ. Beyfallen, adv. ſ. Beyläufig.

Beyfügen, připogiti, ſich jemanden, připogiti ſe k někomu.

Beyfügung, f. připogenj, připogowánj, n.

Beyfuß, m. černobyl, m.

Beygeben, přidati.

Beygefügt, připogený.

Beygelegt, beygefügt, přiložený, 2) abgethan, porownaný.

Beygeſellen, přitowaryſſiti.

Beyhändig, was bey der Hand iſt, před rukama, přitomně, pohotowě, na hotowě.

Beyhelfen, ſpomáhati, ſpomocy.

Beyhülfe, Beyhilfe, f. ſpolupomoc, ſpomoc, f. ſpomožení, ſpomáhánj, napomáhánj, n.

Beyhülflich, napomocný.

Beykammer, f. komňata, f.

Beykommen, einem gleich kommen, rownati ſe, wrownati ſe někomu, ſrownáwati ſe s někým, 2) fangen, pochapiti, 3) der Stadt iſt nicht leicht beyzukommen, k městu tomu to nenj přiſtupu, přichodu, 4) laß dir das nicht beykommen, nedey ſy to na myſl přigjti, wſtaupiti.

Beylage, f. přiloha, přiſada, f. 2) etwas Anvertrautes, ſwěřená wěc, f.

Beylager, n. ſwadebnj lože, n. ſwadba neb oddawky, ſňátek, m.

Beyläufig, bežně, weytažně, 2) bez mála, okolo.

Beylegen, aufheben, verwahren, odložiti, ſchowati, 2) abthun den Streit, rozepři na miſtě poſtawiti, ſmluwiti, wyzdwihnauti, vpokogiti, den Krieg, wálku ſtawiti, vrownati, ſmluwiti, vpokogiti, 3) geben, einem das Lob beylegen, chwálu někomu wzdáti, dáti, die Schuld, winu někomu přičjſti, přičjtati, winu dáwati, za winu dáwati, winu na někoho klásti, wzkládati, einen Namen, gméno dáti, wzdjti, 4) Recht geben, při někom býti, ſtáti, s někým držeti, 5) beylegen, hinzuthun, přiložiti.

Beylegung, f. Verwahrung, odložení, ſchowánj, n. 2) Schlichtung, rownánj, vrownánj, vpokogenj, ſtawenj, n. 3) Zueignung, wzdánj, n.

Beyleid, n. ſpoluautrpnoſt, ſpolulitoſt, f.

Beyliegen, přileżeti, přitom leżeti, einer Weibsperſon, leżeti s ženſkau, ſaulegeti, ſauložiti, ſpoluleżeti, přilehati, přileżeti.

Beyliegen, das, přileżení, přilehánj, ſauložnictwj, ſauložení, ſauleżení, ſpoluleżenj, n.

Beyliegendes, přileżicý, beyliegender Brief, přileżicý pſanj, n. beyliegendes Geld, přileżicý penjze.

Beymeſſen, přičjtati, přičjſti, ſich etwas,

was, ſobě něco přičjſti, Glauben, wjru přiložiti, die Schuld, winu dáwati, wzkládati, za winu dáwat., winu přičjtati.

Beymeſſung, f. přičtenj, n.

Beynahe, ſkáro, ſkoro, w ſkůre, bez mála, témeř, takměř.

Beyname, m. přigmj, n.

Beyneben, přitom.

Beypflichten, přiwoliti, wůli dáti, přiſtaupiti, eines Meynung, zdánj někoho ſe přidržeti, k zdánj někoho přiſtaupiti, přiwoliti.

Beypflichtung, f. přiwolenj, přiſtaupenj, wůle dánj, n.

Beyráthig ſeyn, rádcým, rádným býti.

Beyſammen, z. B. in einem Hauſe, ſpolu, ſpolečně, poſpolu, po hromadě, ſpolu zaroweň, in einem Buche, při hromadě, beyſammen bleiben, poſpolu, po hromadě, ſpolu, při ſobě zůſtati, beyſammen leben, zaroweň, ſpolu žiwu býti, beyſammen liegen, po hromadě, ſpolu ležeti, beyſammen ſtehen, ſitzen, ſpolu, poſpolu, po hromadě ſtáti, ſedeti, beyſammen wohnen, po hromadě, ſpolu, poſpolu bydleti, es iſt alles beyſammen, geſt wſſecko pohromadě, Geld beyſammen haben, mjti penjze pohromadě, při hromadě, die Gedanken beyſammen haben, myſſlinky mjti pohromadě, die Sachen ſind beyſammen, ty wěcy gſau při ſobě, poſpolu, po hromadě.

Beyſammenwohnung, f. ſpolubydlenj, n.

Beyſatz, m. přjſſada, f. přiſazenj, n. přjdawek, m. přidánj, n. mit dem Beyſatz, s těmi geſſtě ſlowy, s přidánjm, doložením těch ſlow.

Beyſchlaf, m. ſauložnjctwj, ſauleženi, ſauloženi, ſpolulehánj, přilehánj, n.

Beyſchlafen, ſauložiti, ſauležeti, ſpolu ležeti, přilehati.

Beyſchlafer, m. ſauložnjk, m.

Beyſchläferinn, f. ſauložnice, f. 2) eines Ehemannes, ženina, ženima, f.

Beyſchlag, m. falſche Münze, zlý penjz, m.

Beyſchließen, přikládati, přiložiti.

Beyſchluß, m. přjloha, f. přiloženi, wloženj, n. 2) im Schreiben, přjloha, f.

Beyſchlußel, m. kljč ſaleſſný, m.

Beyſchreiben, připſati.

Beyſchreiben, das, liſt přidaný, m.

Beyſchrift, f. připſánj, n. přjpis, m.

Beyſeael, m. korábowá plachta, f.

Beyſeits, beyſeite, na ſtraně, ſaukromj, dieß beyſeite, toho nechme na ſtraně, toho ponechme, beyſeits führen, na ſtranu, ſaukromj odwesti, gehen, na ſtranu, ſaukromj poodgjti, legen, na ſtranu położiti, poodložiti, rufen, na ſtranu zawolati, ſtellen, ſetzen, poodſtawiti, poodložiti, ſtehen, na ſtraně, ſaukromj ſtáti, beyſeits ſchaffen, powkliditi, beyſeits treten, poodſtaupiti, na ſtranu poodgjti.

Beyſetzen, přiſaditi, přidati, 2) eine Leiche beyſetzen, begraben, pohřbiti.

Beyſetzung, f. přjſſada, f. přiſazenj, přidánj, n. přjdawek, m. 2) einer Leiche, pohřbenj, n. pohřeb, m.

Beyſeyn, n. přjtomnoſt, f. in ſeynem Beyſeyn, w geho přjtomnoſti.

Beyſitzer, m. přjſſedjcý, ſpolurada, m.

Beyſorge, f. ſtaroſt, f. ſtrach, m. Beyſorge haben, ſtaroſt, ſtrach mjti, ſtarati ſe, ſtrachowati ſe, aus Beyſorge, ze ſtrachu.

Beyſpiel, n. přjklad, m.

Beyſpringen, přiſpěti, f. Helfen.

Beyſtand, m. pomoc, ſpomoc, f. ſpomoženi, napomáhánj, n. leiſten, pomoc včiniti, ſpomocý, ſpomáhati, na pomoc přiſpěti, pomocý podati, dodati, mit meinem Beyſtand, mau ſpomocý, ohne jemandes Beyſtand, bez něčj pomocy, ſpomocy, 2) Beyſtand vor Gerichte, přjtel v práwa, řečnjk, přjtel we při, ku při dožádaný, zaſtupce, přjmluwce, m.

Beyſtehen, přiſpěti na pomoc, ſtáti při někom, s někým býti, ſpomáhati, napomocny býti někomu, 2) vor Gerichte, za přjtele ſe poſtawiti, před práwem zaſtáwati.

Beyſteher, m. pomocnjk, ſpomocnjk, zaſtupce, m.

Beyſteherinn, f. pomocnice, ſpomocnice, zaſtupkyně, f.

Beyſtecken, ſ. Einſtecken.

Beyſteuer, f. ſnůſka, zbjrka, peněžitá pomoc, f.

Beyſtimmen, ſnáſſeti ſe, ſneſti ſe, wůli dáti, přiwoliti, ſwoliti, ſpolu ſwoliti, ich ſtimme ihm bey, ſnáſſjm ſe s njm, přiſtupugi k němu.

Beyſtimmend, ſnáſſeliwý, ſnáſſegjcý ſe, ſwolugjcý, přiwolugjcý.

Beyſtimmung, f. ſneſſenj, přiſtaupenj, wůle dánj, přiwolenj, ſwolenj, n.

Beyſtübchen, n. ſtrannj ſwětnička, f.

Beytrag, m. Hülfe, ſpomoc, f. ſpomožnj, napomáhánj, přiſpěnj, n. thun, ſpomáhati, ſpomocy, pomoc dáti, činiti, pomocy podati, napomáhati, napomocným býti, mit Worten, Bitte, napomáhati, napomocným býti, zur Kaße, Steuer, Stadtſchulden, ſnůſka, zbjrka, f. zu einem Werke, Schrift, přjdawek, m. ſneſſenj, n. ſnůſka, f.

Beytragen zu etwas, napomáhati k něčemu, dopomáhati, ſpomáhati, ſpomocným, napomocným býti, er hat das meiſte dazu beygetragen, neywjc k tomu byl napomocným, neywjc k tomu napomáhal, dopomáhal, das Seinige am Gelde, ſnáſſeti, do ſpolku dáti, přidati, přineſti.

Beytreiben, Leute, ſhánĕti, Geld, penjze ſhánĕti.

Beytreten zu etwas, přiſtaupiti, přikročiti k něčemu.

Beytritt, m. přjſtup, m. přiſtaupenj, přikročenj, n.

Beyweg, ſ. Nebenweg.

Beyweiten, mnohem daleko, 2) beyweiten nicht ſo groß als der, mnohem daleko menſſj než ten, beyweiten mehr, mnohem wjce, daleko, zdaleka wjce.

Beywohnen, dabey ſeyn, přitom, přjtomným býti, der Schlacht beywohnen, w bitwě býti, bitwě přjtomným býti, 2) ehelich, přilehati, přileżeti, 3) vorhanden ſeyn, in einem ſeyn, wie Fähigkeit, býti při někom, es wohnen ihm viele Tugenden bey, mnohé ctnoſti gſau při něm, 4) bewuſt, erinnerlich ſeyn, im Sinne ſeyn, einfallen, z. B. es wohnt mir bey, ſnáſſj ſe v mne, pamatugi to.

Beywohnung, f. Gegenwart, přjtomnoſt, f. 2) eheliche, přilehánj, ſpoluležení, n.

Beywort, n. gméno přidawné, přjpadné, n. 2) in der Grammatik, přjſlowec, přidáwanec, přidáwance, přjſlowce, m. gméno přidawánliwé, n.

Beyzeiten, časně.

Bezahlen, zaplatiti, dluh zaprawiti, mit dem Halſe bezahlen, hrdlem, krkem zaplatiti, mit gleicher Münze, rownýmplatiti, rowně odměniti, rownau měrau zaplatiti, bezahlt werden, býti zaplacenu, ich bin bezahlt, gſem zaplacen, einem übel bezahlen, anführen, wyplatiti někoho, warte, ich will dich bezahlen, počkey, gá tě wyplatjm, der war bezahlt, ten byl wyplacen, einen im Reden, durch die Antwort bezahlen, beſchämen, wyplatiti někoho, ich habe ihn recht bezahlt, gá ho wyplatil, es iſt nicht zu bezahlen, nenj to k zaplacenj.

Bezahler, m. plátce, m. ſeyn, plátcem býti.

Bezahlung, f. plat, m. zaplacenj, placenj, n.

Bezähmen, zwzditi, zwzdowati, na wzdu, w wzdu pogmauti, pogimati, ſkrocowati, ſkrotiti, die Begierden, žádoſti zwzditi, ſkrotiti, ſkrocowati.

Bezähmt, zwzděný, ſkrocený, na wzdu pogmutý.

Bezähmung, f. zwzděnj, na wzdu pogmutj, n. der Begierden, zwzděnj, ſkrocenj, ſkrocowánj žádoſtj, n.

Bezaubern, okauzliti, očárowati.

Bezaubert, okauzlený, očarowaný, wie bezaubert ſtand er da, ſtál tu gako očarowaný, omámený, ohromený, gakoby ho očarował, omámil, ohromil, es hat mich bezaubert,

bert, očarowalo mne to, das Frauenzimmer hat mich bezaubert, z tě ženské sem welikau rozkoš wzal.

Bezauberung, f. okauzlenj, očarowánj, omámenj, ohromenj, n.

Bezäumen, f. Bezähmen.

Bezechen sich, opigeti, ožrati se, zpiti se.

Bezecht, opilý, ožralý, zpilý.

Bezeichnen, poznamenati.

Bezeichnet, poznamenaný.

Bezeichnung, f. poznamenánj, n.

Bezeigen, einem eine Ehre, čest, počtiwost někomu činiti, wkázati, prowkázati, sich höflich bezeigen, wctiwě se k někomu miti, zdwořile se wkázati, prowkázati, propůgčiti k někomu.

Bezeigen, das, gegen einen, wkázánj, prokázánj, propůgčenj, n.

Bezeugen, versichern, dokázati, doswědčiti, swědčiti, 2) erklären, oswědčiti, wyswědčiti.

Bezeugung, f. Versicherung, dokázánj, swědectwj, swědčenj, doswědčenj, n. Erklärung, oswědčenj, wyswědčenj, n.

Beziehen sich auf einen, odwoláwati se na někoho, 2) ein Instrument mit Saiten, potáhnauti strunami, 3) ein Haus, stěhowati, wstěhowati, přistěhowati se do domu, 4) die Messen, Märkte, na trhy choditi, gezditi, 5) überziehen, ein Bett, powlecy, obwlecy, powliknauti, ein Bett mit Vorhängen, postel oponau zastřjti, 6) sich auf etwas beziehen, zielen, gehen, wztahowati, potahowati se na něco, sáhati k něčemu.

Beziehung, f. odwoláwánj, n. 2) eines Instruments, potáhnutj, n. 3) eines Hauses, stěhowánj, přistěhowánj, wstěhowánj, n. 4) Ueberziehung, powlečenj, obwlečenj, n. 5) Anführung, přiwáděnj, n. 6) auf etwas, wztahowánj, potahowánj se, n. er sagt es in Beziehung darauf, prawj to, wztahugjc se na to, Beziehung haben, wztahowati, potahowati se na něco, sáhati, přiležeti k něčemu.

Bezieren, wyssperkowati, okrassliti.

Bezirk, m. okolj, wůkolj, n. im Umfange, im Bezirke, w okolku, w okrsslku.

Bezoar, m. bezoar, m.

Bezogen, mit Saiten, potažený strunami.

Bezüchtigen, f. Beschuldigen.

Bezünftet, f. Zünftet.

Bezwacken, podsslaubati.

Bezwingen, přemocy, přemáhati, podmaniti, k poddanosti přinutiti, sich bezwingen, přemocy se, ich kann es nicht bezwingen, nemohu to přemocy, im Essen, nemohu kolik podstaupiti, pogisti, der viel bezwingen kann, an mnoho podstaupiti může, wlčj střewo, n. f. Ueberwinden.

Bezwinger, m. přemahatel, podmanitel, m.

Bezwingung, f. přemoženj, podmanění, n.

Bezwungen, přemožený, podmaněný.

Bibel, f. biblj, f. swaté pjsmo, n. kniha obogjho záwona, f.

Bibelleſen, n. čtenj bible, w biblj, čtenj pjsma, w pjsmu, n.

Bibelleſer, m. biblář, čtenář, pjsmář, pjsmák, m.

Bibinell, bedrnjk, m. krewné kořenj, n.

Biber, m. bobr, m.

Bibergeil, m. bobrowý strog, m.

Biberhaare, plur. šrst bobrowá, f. chlupy bobrowé.

Biberkler, limonka, f.

Bibernell, bedrnjk, m.

Bibliothek, f. Büchersaal, knihárna, kněhárna, knihowna, f.

Bibliothekar, m. strážce, staroſta knihárny, m.

Bieder, Biedermann, m. sslechetný, muž sslechetný, zachowalý, m.

Biegen, f. Beugen.

Biegſam, ohebný, hebký, ohnutedlný.

Biegſamkeit, f. ohebnost, hebkost, ohnutedlnost, f.

Biegung, f. Beugung.

Biene, f. wčela, wčelička, f. die Biene sumset, wčela bručj.

Bienenbau, m. dělánj medu, n.

Bie-

Bienenfraß, f. žluwa, mlsa, f.
Bienenführer, m. wůdce wčel, trubec, m.
Bienengewirke, n. wčel djlo, n.
Bienenhaus, n. Bienengarten, wčelnice, f. brt, m.
Bienenhäuslein, n. wčelnj komůrka, chalaupka, wosstina, f. wčelnj sklipek, m.
Bienenkönig, m. wčel matka, f.
Bienenkorb, m. wčelnj koryto, n.
Bienenkraut, n. medůnka, f.
Bienenmann, m. medař, wčelnjk, m.
Bienenschwarm, m. rog, wčelnj chumel, m.
Bienenstock, m. aul, wčelnjk, m. wčelnice, f.
Bienenwärter, m. wčelař, hljdač wčel, m.
Bienenwolf, f. Bienenfraß.
Bienenwurm, m. čerw w aulu, m.
Bier, n. pjwo, n. braunes, barewné, bleiches, bledé, Bier bräuen, pjwo wařiti, schenken, prodáwati, zu Bier gehen, na pjwo, k pjwu gjti, choditi.
Bierbank, f. piwnj lawice, f.
Bierbräuerey, f. sladownjctwj, pjowárnjctwj, n.
Bierbräuer, m. sládek, pjwowárnjk, m.
Bierbruder, m. pigan, bratr z mokré čtwrtě, m.
Bierbürger, m. nákladnjk, m.
Bierfaß, n. piwnj sud, m.
Bierfiedler, m. ssumař, m.
Bierglas, n. piwná, piwnj sklenice, f.
Bierhaus, n. piwnj dům, m. piwnice, f.
Bierkeller, m. piwnj sklep, piwnice, f.
Biermus, n. Biermärte, Biermerde, zdrobená, zetřená, zadrobená poljwka z pjwa, f.
Bierschenker, m. nalewač, prodawač pjwa, m.
Biersuppe, f. piwnj, z pjwa poljwka, f
Bierträger, m. pjwonos, pjwa nosyč, m.
Bierverleger, m. pjwa nákladnjk, m.
Bierwirth, f. Bierschenker.
Biesem, pjžmo, n.
Biesenkugel, f. Biesenkugel, wodnjčka, f.
Bieten, anbieten, darreichen, podati, podáwati, obetowati, die Hand, ruku, prawicy dáti, podati, 2) die Waaren, cenit, proceniti, wie hoch bietest du das? drazeli to cenjš? 3) auf etwas in einer Auktion, tržiti na něco, sonst im Kaufen, podáwati, nadáwati, 4) die Stirne bieten, zetřjti se, na odpor se stawěti, postawiti, 5) Trotz bieten, trotzen, zdorowati něčemu, potupiti něco.
Bieten, das, Bietung im Verkaufe, cenění, procenění, n. 2) auf etwas in der Auktion, trženj, n. im Kaufen, podáwánj, n.
Biget, m. powerný, pobožkář, powěrečnjk, m.
Bigoterie, f. powěrčiwost, f. pobožnůstka, m.
Bild, n. obraz, m. kleines, obrázek, m. geschnitztes, řezba, f. obraz řezaný, m. gehauenes, rytý obraz, m. rytina, f. gegossenes, litý, m. slitina, f 2) Vorstellung in der Seele, obraz, m. podobizna, f.
Bildchen, n. obrázek, obrázček, m.
Bilden, obrazyti, podobiti, podobizniti, twořiti, působiti, aus Thone, z hliny lipati, 2) einen Menschen bilden, wzdělati, nawoditi, cwičiti člowěka, den Verstand, rozum cwičiti, wzdělati, probrausyti, das Herz, srdce wzdělati, den Dichter, Redner, Künstler, wycwičiti, wzdělati zpěwomluwce, řečnjka, umělce, sich, wzdělati, wycwičiti se, bildende Künste, als Bildhauer, umění twořitedlné, n.
Bilderbuch, n. kniha s obrazy, f.
Bilderdiener, m. modlář, modloslužebnjk, m.
Bilderdienst, m. modlářstwj, n. modloslužba, modloslužebnost, f.
Bilderfreund, m. milownjk, milowný obrazů, laskawý na obrazy, m.
Bildergallerie, f. sýň obraznj, f.
Bilderladen, m. krám obraznj, m.
Bildern, Bilder aufsuchen, obrázky wyhledáwati.
Bilderstecher, m. rytec obrazů, obraznj, wyrywač obrazů, m.
Bildstürmer, m. obrazorussec, m.

Bildſtürmerey, f. obrazorusſenj, n.
Bildgießer, m. ſlewač, litec obrazů, m.
Bildhauer, m. řezbář, obraznjk, řezač, rypák obrazů, m.
Bildhauerkunſt, f. řezbářſtwj, řezactwj, umĕnj obraznické, řezbářſké, n.
Bildlein, n. obrázek, m.
Bildmacher, m. obraznjk, m.
Bildlich, tworný, adv. tworně.
Bildniß, n. podoba, podobizna, f. obraz, m.
Bildſchnitzer, m. řezač obrazů, m.
Bildung, f. twořenj, půſobenj, podobenj, podobiznĕnj, n. 2) des Menſchen, nawedenj, wzdĕlánj, wycwičenj, n. des Verſtandes, probraussenj, wzdĕlánj, cwičenj rozumu, n. der Seele, des Herzens, der Sitten, wzdĕlánj, n. des Redners, Dichters, Künſtlers, wzdĕlánj, wycwičenj, n. 3) des Körpers, wie man ausſieht, způſoba, způſobiloſt, f. Bildung haben, mjti způſobu.
Bildweis, ſ. Bildlich.
Bildwerk, n geſtochenes, rytina, f. geſchnitztes, řezba, f. gegoßenes, ſlitina, f.
Billig, ſluſſný, náležitý, ſprawedliwý, es iſt billig, ſluſſné, náležité geſt.
Billig, adv. ſluſſně, náležitĕ, ſprawedliwĕ.
Billigen, ſchwáliti, ſchwalowati, pochwalowati, pochwáliti.
Billigkeit, f. ſluſſnoſt, náležitoſt, ſprawedliwoſt, ſprawedlnoſt, f.
Billigung, f. ſchwálenj, pochwálenj, n.
Bilſenkraut, n. blyn, m. ſýtj, n.
Bil, Pil, m. hřib, hřeb, m.
Bimſtein, m. Bimsſtein, Pimſtein, Pümsſtein, mořſká pĕna, f. voll Bimsſtein, řjdké a djrkowaté, mit Bimsſtein reiben, pĕnau mořſkau hladiti.
Binde, f. wwazek, fáč, m. wazba, tkanice, f. prieſterliche Kopfbinde, der Aebte, čepice, f. der Offiziere, wwazek, pás, m. der Könige ehemals, ozdoba, čepice králowſká, den Arm in einer Binde tragen, rameno w wwazku noſyti, rameno mjti podwázané.
Binden, wázati, ſwázati, einen an etwas, wwázati, přiwázati, zuſammen binden, ſwázati, zawázati, mit Ketten, řetĕzy ſwázati, mit Binſen, w hromadu plésti, Hände und Füße, do kozlu, do kozljku, do konce ſwázati, 2) einen an das Geſetz binden, nĕkoho na přikázanj wázati, ſich an etwas, als an Worte, wázati ſe na ſlowa, gebundene Rede, řeč wázaná, f. ungebundene, newázaná, gebunden ſchreiben, wázanĕ pſáti, 3) ein Faß binden, bedniti, pobigeti ſud.
Binder, m. bednář, bečwář, m.
Binderinn, f. bednářka, bečwářka, f.
Bindfaden, m. ſylná nit, dwogitá nit, f.
Bindmeſſer, n. ručnj ſekerka, f. bečwářſký núž, m.
Binderſchlägel, m. kyganka, f.
Bindung, f. pobigenj, bedněnj, n. im Bauen, ſpogenj, n.
Bindwerk, n. ſpogenj, n.
Binetſch, m. ſſpinák, m.
Binnen, während, binnen zwanzig Jahren, we dwadceti letech, binnen der Zeit, w ten čas.
Binſen, rokytj, ſýtj, n. von Binſen gemacht, rokytowý, voll Binſen, plný rokytj, wo ſolche ſtehen, rokytowé křowj, n. hauſſt, f. ſýtiſſtĕ, n.
Birke, f. Birkenbaum, břjza, f. von Birke, březowý.
Birkhuhn, m. tetřew menſſj, m.
Birkenholz, n. březowé dřjwj, n.
Birkenwald, m. les březowý, m.
Birn, f. hruſſka, f.
Birnbaum, m. hruſſkowý ſtrom, ſſtop, m. hruſſka, f.
Birnſtiel, m. ſſtopka na hruſſce, f.
Birſche, f. Birſch, Pürſch, Pirſch, Pürſch, Jagd, lowiſſtĕ, n. low, m. myſliwectwj, n.
Bis, až.
Biſam, ſ. Biſem.
Biſchof, m. biſkup, m.
Biſchöflich, biſkupſký, adv. biſkupſky, po biſkupſku.

Bi-

Biſchofshut, m. Mütze, biſkupſká čepice, f.
Biſchofsſtab, m. berla biſkupſká, f.
Biſchofthum, n. Biſsthum, biſkupſtwj, n.
Bisher, až dosawad, posawad.
Biß, m. ſſtknutj, kausnutj, vſſtknutj, vkausnutj, n. 2) am Pferdzaume Gebiß, vdidlo, n.
Bischen, n. Bislein, Biſſen, ein kleines Stück, kausek, m. sausto, n. ſkywa, f. ein Biſſen Brod, sausto, kausek, ſkywa chleba, Bischen Waſſer, trochu wody, gute Bislein, dobré kausky, ein Bislein Gold, trochu, drobet zlata, ich habe es nur ein Bischen geſehen, gá sem to gen trosſku, drobet widěl, warte ein Bischen, počkey, čekey trochu, drobet, nicht ein Bischen, ani dosť málo, ani trosſku, ani drobet, ein Bischen zu ſehr, zu viel, přes přjliš, drobet, trochu, drobátko mnoho, biſſenweis, po kausku.
Bismünze, f. Řecké wjno, n.
Bisthum, ſ. Biſchofthum.
Bisweilen, někdy, časem, poněkud.
Bitte, f. das Bitten, prosba, f. prosſenj, n. auf ſeine Bitte, na geho prosbu, jemandes Bitte gewähren, powoliti něčj prosbě, dáti mjſto prosbě.
Bitten, prosyti, heftig, ſehr, welice, snažně, náramně, neywjc, neyweyš prosyti, 2) zu Gaſte, zwáti, pozwati, zum Gevatter, někoho za kmotra prosyti, zwáti.
Bitten, das, prosenj, n. ſ. Bitte, da hilft kein Bitten noch Flehen, nespomáhá tu ani prosba, ani pláč.
Bittel, ſ. Büttel.
Bitter, hořký, trpký, bittere Wahrheit, twrdá, trpká prawda, f. mit einer bitteren Art, trpce, bittere Schreibart, trpký způsob psánj, m. bitter werden, hořknauti, zhořknauti, ein wenig bitter, zahořklý.
Bitterbier, n. hořké pjwo, n.
Bitterkeit, f. hořkoſt, trpkoſt, f. im Schreiben, trpkoſt, f.
Bitterlich, adv. hořce, trpce, bitterlich weinen, hořce plakati.
Bitterwein, m. hořké wino, n.
Bitterwurj, f. hořec, m.
Bittlich, prosebně, s prosbau, s prosby, einkommen, prosebně se vcházeti.
Bittſchreiben, n. Bittſchrift, liſt prosebnj, prosebný, m.
Bittweiſe, prosebně.
Blachfeld, n. rowina, roweň.
Blackfiſch, m. mořský pawauk, m. ryba, genz černý pot z sebe pausſtj, f.
Bláhen, dýmati, dmýchati, ſich, dmauti se, nadýmati, nadmauti se, duřmatěti, bláhend, nadýmawý, der ſich bláht, nadutý, nadmutý, m.
Bláhung, f. dýmánj, nadýmánj, n.
Blank, glänzend, ſtkwělý, ſtkwaucý, blankes Geld, ryzý zlato, n. blank ſeyn, ſtkwjti se, blanker Degen, nahý kord, m. blank ſtehen, naze státi, blanke Worte, holá ſlowa, n.
Blaſe, f. Behältniß des Harnes, měchýř, m. eine kleine, měchýřek, m. 2) auf dem Waſſer, Waſſerblaſe, bublinka, bublenka, f. Blaſen werfen, pěniti se, bublenky dělati, blubončiti, 3) auf der Haut, am Leibe, puchýř, m. 4) vom Kupfer, měděnný hrnec, m. 5) am Brode, hrbol, m.
Blaſebalg, m. měch, nadýmač, m.
Blaſen, wie der Wind, faukati, dauti, dýmati, in die Ohren, w vſſi faukati, dýmati, mit einem in ein Horn, ſpiknauti, ſpuntowati ſe, auf die Flöte, pjſkati, auf ein Horn, traubiti, zum Abzuge, k odtažení traubiti, k přeſtánj od bitwy, zpět traubiti, wenn das Eſſen zu heiß iſt, faukati, wenn einem zu heiß iſt, ofukowati ſe, zum Feuer wie die Goldſchmiede, dýmati, dmýchati, faukati.
Blaſen, das, der Winde, dutj, faukánj, dýmánj, n. auf der Flöte, pjſkánj, n. auf ein Horn, traubenj, n.
Blaſenſtein, m. kámen, m.
Blaſer, m. der auf die Flöte bläßt, piſtěc, piſkač, m. auf ein Horn, trubač, m. ſonſt, dýmač, m.
Blaſenrohr, n. trauba, f.

Bläschen, n. Bläslein, Hornblaſe, méchýřek, měcheyřjček, m. 2) auf dem Waſſer, bublinka, f. 3) auf der Haut, pucheyřjček, m.

Blaß, bledý, ein wenig, nabledý, blaß ſeyn, blednauti, bledým býti, blaß werden, zblednauti, blaß wie ein Todter, mrtwé barwy, zmrtwělý, bledý gako ſmrt, der blaß ausſieht, bledý, bledauš, m.

Bläße, f. bledoſt, f. blednutj, n. Todtenbläße, zmrtwělоſt, mrtwá barwa, f.

Blaßgelb, zbleda žlutý, blaßgrün, zbleda zelený, blaßroth, zbleda červený.

Blatt, n. am Baume, liſt ſtromowý, m. an einem Gewächſe, liſt bylinný, m. wie Blätter, liſtowý, voll Blätter, liſtnatý, 2) in einem Buche, liſt, m. 3) vom Golde, lupjnek, lupáček, liſtek zlatý, m. 4) am Papier, liſt, m. 5) das Blatt hat ſich gewendet, dála ſe proměna, zgiſnačilo ſe to, 6) er nimmt kein Blatt vors Maul, on nic nezamlčj, wſſecko zpřjma powj.

Blättchen, ſ. Blättlein.

Blatten, Kohl, Kraut, laupati, den Wein, ſmjtati.

Blatter, f. neſſtowice, f. Kinderblattern, dětſké neſſtowice, oſúpky, oſutiny, f.

Blattericht im Geſichte, doličkowatý, důlkowitý.

Blättern in einem Buche, přemjtati w knize.

Blattern, Blattern bekommen, oſeypati ſe, neſſtowice doſtáwati.

Blattern, das, oſeypka, f. oſeypánj, n.

Blatternarbe, f. znamenj od neſſtowic, n.

Blatternarbicht, od neſſtowic zbobaný.

Blättlein, n. liſtek, liſtiček, m. 2) des Papiers, liſtek, m. 3) vom Golde, lupjnek, liſtek, lupáček, m.

Blattzeiger, m. kraničky w knize, f.

Blau, modrý, wie die Augen, namodrý, wie das Meer, modroſſediwý, dunkelblau, ztemna, zſſera modrý, ſchwarzblau, zſſinalý, ein wenig blau, zamodralý, blau ſeyn, werden, modrati, zmodrati, 2) blau anlaufen, unterlaufen von Streichen und Schlägen, zſſynaleti, zmodrati, 3) blau anlaufen wie die Schnallen, Degen, zagjti, blau angelaufene Schnallen, zaſſlé přeſky, f. wie Eiſen, Stahl, zkaliti ſe, zakaliti ſe, angelaufenes Eiſen, zkalené, zakalené železo, n. 4) blauer Dunſt, barwa, mlha, f. mámidlo, mámenj, n. einen blauen Dunſt vormachen, mámiti, mlhu dělati.

Blauaugig, modrooký.

Blauer Fleck am Leibe, modřina, f.

Blaugefärbt, modřený, na modro barwený, zbarwený.

Blaugeſchlagen, zmodřený.

Blaugeſotten, na modro wařený.

Bläuel, m. keg, kljcek, m.

Bläuen, blau färben, modřiti, na modro barwiti, 2) prügeln, třjſkati, hmožditi, zmodřiti, modřin nadělati, modřiti.

Blaulicht, namodrý, zamodralý.

Blaulilien, modré lilium, n. modrý kosatec, m.

Bläuling, m. bělice gezernj, f.

Blech, n. lupáček, plech, m.

Blechern, plechowý.

Blechlein, n. lupáček, pljſſek, m.

Blechmünze, f. plechowý penjz, pljſſek, m.

Blechſchmiedt, m. plechař, zlatotepec, zlatotep, m.

Blecken die Zähne, ſſklebiti, wyſſklebiti, wyſaditi, wyceniti zuby, die Zunge, wyplazyti gazyk, 2) blöcken, blöcken wie die Schafe, bečeti, bekati, mečeti gako owce, Blöcken, das, bečenj, bekánj, mečenj, n.

Bleckzahn, m. wyſedlý zub, m.

Blehen, ſ. Bläßen.

Blehung, ſ. Bläßung.

Bleiben, oſtati, zůſtati, bleiben laſſen, tak nechati, zanechati, opuſtiti, puſtiti, laß es bleiben, nech tak, laß es bey dir bleiben, nech to při ſobě, auf ſeiner Meynung bleiben, na ſwém zdánj zůſtati, ſtáti,

bleib mir vom Leibe, nechoď ke mně, zůſtaň tam, wo bleibt er? kde geſt? kde oſtal? kde zůſtal? bleibende Stätte, ſtánj, nicht haben, nemjti ſtánj, der ſie nicht hat, neſtálé a wrtkawé fifidlo, n. bleibender Aufenthalt, vſtawičné ſtánj, ſtálé bydlo, n.

Bleiben, das, der Aufenthalt, ſtánj, bydlo, přebýwánj, n.

Bleich, bledý, ſehr bleich, přebledý, bleichgelb, zbleda žlutý, bleichroth, tarantowý, zbleda čerwený, bleichſchwarz, zbleda černý, etwas bleich, nabledý, bleich ſeyn, blednauti, bleich werden, zblednauti.

Bleiche, f. Bleichplatz für die Leinwand, bělidlo, bjlenj, n.

Bleichen, bjliti, bělitì.

Bleicher, m. bělič, bjlič, bělitel, bjlitel, m.

Bleicherinn, bělička, bjlička, f.

Blenden, überhaupt, ſlepiti, oſlepiti, zaſlepiti, 2) das Geſicht blenden, wie ein Blitz, zaſlepiti, wie ein Licht, mjhati, 3) der Geſchwindigkeit nach, wie Taſchenſpieler, mámiti, zaſlepiti, ſich blenden laſſen, dáti, nechati ſe mámiti, zaſlepiti, laß dich nicht blenden, nedey, nenech ſe mámiti, zaſlepiti, oſlepiti, durch Geſchenke, mámiti, zaſlepowati, zaſlepiti.

Blender, m. mamič, mamitel, mamil, m.

Blendlaterne, f. ſwjtedlnice clonjcý, zlodějka, f.

Blendung, f. ſlepenj, oſlepenj, zaſlepenj, n. 2) in der Kriegsbaukunſt, ſſturmownj ſtřecha, f. přjkrow ſſturmownj, n.

Blendwerk, n. mámenj, omámenj, mámidlo, zaſlepenj, n. der Augen, eigentlich in der Optik, mjhadlo, mjhánj, n.

Bley, n. olowo, wolowo, n. zum Bley gehörig, co k olowu přiſluſſi, vom Bley, olowěný.

Bleyern, olowěný.

Bleyárz, n. Bleyerzt, ruda olowěná, kulka, f.

Bleyfarbe, zſýnalá barwa, olowěná barwa, f.

Bleyfárbig, zſýnalé, olowěné bar wy.

Bleyglanz, ſ. Bleyárz.

Bleygießer, m. ſlewač olowa, m.

Bleykugel, f. olowěná kaule, kulka,

Bleyſchnur, f. olowěné záwažj, wi ſadlo, n.

Bleyſtift, m. Bleyweiß, olowěnka,

Bleywage, f. Bleyſchnur.

Bleyweiß, ſ. Bleyſtift.

Bleywurf, m. olownice, f. ſ. Bley ſchnur.

Blick, m. wzhled, m. wzezřenj, n. ei nen Blick auf jemanden thun, wzhlédnauti, pohleděti, wzezřjti na ně koho, einander heimliche Blicke geben, tagně na ſe wzhlédati, 2) Blick in Bergwerken, pruh, pramen, m.

Blicken, auf einen, wzhlédnauti, pohleděti, wzezřjti na někoho, 2) ein wenig hervor wie die Sonne, wybleſknauti ſe, wyblyſſtěti ſe, wyſkytnauti ſe, wyſkočiti, 3) blicken laſſen, vkázati, dáti znáti, dáti na gewo, 4) ſich blicken laſſen, dáti ſe widěti, wynikuauti, wyſkytnauti ſe, wyſkočiti.

Blinken, třpytiti, leſknauti ſe.

Blinken, das, třpytěnj, leſknutj, n. leſkot, m.

Blind, ſlepý, ſlepec, newidomý, bezoký, ein wenig blind, naſlepý blind machen, ſlepiti, oſlepiti, zaſlepiti, ſlepého, newidomého vdělati, blind ſeyn, ſlepým, ſlepcem býti, blind werden, ſlepnauti, oſlepnauti, 2) blinde Kuh, mžjk mžjtek, m. ſlepá baba, f. ſpielen, hráti na mžjk, na mžjtek, na ſlepau babu.

Blind, adv. ſlepě.

Blindheit, f. ſlepota, f. einen mit Blindheit ſchlagen, ſlepotau porazyti někoho, ſleporu vweſti na někoho.

Blindlings, ſlepě, blindlings glauben ſlepě wěřiti.

Blindſchleich, m. ſlepeyš, ſlepý had, m. wřjtelnice, f.

Blinze, f. Gebackenes, ljhanec, m.

Blinzeln, mžjkati, mhaurati, bljkati,

ti,

ti, der es immer thut, mhaurán, přístrkawý, mhaurawý, m.

Blinzeln, das, mžikánj, mhauránj, bljkánj, n.

Blitz, m. blesk, bleskot, m. blýskánj, n. vom Blitze getroffen, od blýskánj, od blesku, od hromobitj, od hromu vděřený, omráčený, schnell wie ein Blitz, rychlý gako střela.

Blitzen, bleyskati, blýskati se, es blitzet, blýská se, blitzen wie ein Edelgestein, třpytiti se.

Blitzen, das, blýskánj, n blýskota, f.

Block, m. kláda, f. in Block setzen, do klády dáti.

Blockhaus, n. srub, m.

Blöcken, wie die Rinder, bučeti, býčeti gako wůl neb kráwa, wie wilde Leute, hlasem wolati, křičeti, weyskati.

Blöcken, das, der Rinder, bučenj, býčenj, n. wilder Leute, hlasyté křičenj, wolánj, weyskánj, n.

Blöde, schamhaft, studný, 2) blödes Gesicht, mdlý, slabý zrak, m. blödes Gesicht haben, býti mdlého zraku, mjti mdlý zrak, 3) blöder Verstand, mdlý, blbý wtip, m. tupá hlawa, f. einen blöden Verstand haben, býti tupé hlawy, mdlého blbého wtipu, der ihn hat, blb, hňup, newtipa, m.

Blödigkeit, f. Schamhaftigkeit, studnost, f. stud, m. aus Blödigkeit, ze studu, 2) Schwäche, nestatečnost, nedostatečnost, f. des Gesichts, mdloba, slabost zraku, f. 3) des Verstandes, mdloba, tupost, blbost rozumu, wtipu, f.

Blödsichtig, slabého, mdlého zraku, mdlý, slabý na oči.

Blödsinnig, tupý, mdlý, blbý.

Blödsinnigkeit, f. tupost, blbost, mdloba, nedostatečuost rozumu.

Blond, rusý.

Bloß, nahý, bloßer Leib, nahé tělo, n. bloßer Degen, nahý kord, m. bloße Worte, holá, pauhá slowa, n. bloße Drohungen, pauhé pohrůžky, f. bloße Vorstellung, pauhé předstawenj, předloženj, sich bloß geben, zgewiti se, odkryti se.

Bloß, adv. zhola, toliko, genom.

Blöße, f. nahota, f. eines Ortes, wo ihm beyzukommen ist, mjsto bez ochrany, mjsto opusstěné, neosazené, n. seine Blöße zeigen, nedostatečnost, auhonu swau ukázati, odkryti, zgewiti.

Blößen, f. Enthlößen.

Blunderhosen, plur. nadjwané, wywlačowané nohawice, f.

Blühen, kwésti, kwjsti, kwetnauti, kwět wypustiti, wie der Handel, die Wissenschaften, kwjsti, kwésti, in dieser Stadt blühet der Handel, w tom městě kwete obchod, die Bäume blühen überall, stromy wůbec kwetau, wer weis, wo mein Glück noch blühet, kdož wj, kde mé sstěstj gesstě kwete.

Blühend, kwetaucý, ckwaucý, wie ein Garten, eine Wiese, kwětný, kwětlý, das blühende Alter, ckwaucý kwětlý wěk, m. blühende Jahre, kwetaucý léta, n. blühende Gesundheit, dobré zdrawj, n. čerstwost, f. blühende Rose, kwetaucý růže, kwětná růže, f.

Blümchen, s. Blümlein.

Blume, f. kwět, m. kwětina, f. Blumen, kwjtj, n. kwěliny, f. Blumen pflücken, kwjtj trhati, 2) des Mehls, bĕl, m. 3) der Weiber, čas gednoho měsýce, m. 4) mit Blumen gestickt, gewirkt, genähet, kwjtkowaný, kwětowaný, kytkowaný.

Blumenbeet, n. záhon na zahradě, záhonec, záhrobec, m.

Blumengarten, m. kwjtnice, kwětná zahrada, f.

Blumengärtner, m. zahradnjk kwětný, kwětin, m.

Blumengöttinn, f. bohyně kwjtj, kwětná bohyně, f.

Blumenkranz, m. kwětný wěnec, wěnec z kwjtj, m.

Blumenlese, f. kwjtj zbjránj, n. zbjrka kwjtj, f.

Blumenreich, kwětnatý.

Blumentopf, m. hrnec na kwjtj, m.

Blumenwerk, n. Zierath an Säulen, an Thüren, kwjtkowánj, n.

Blümeln, im Schreiben, kwětowati,

Blüs

Blůmelu, das, kwětowánj, n.
Blumenſtrauß, m. kytka, f.
Blumenſträußchen, n. kytička, f.
Blumicht, blumig, voll Blumen, kwětnatý, kwětný, eine ſolche Rede, kwětowaná, wykwětowaná řeč, f.
Blumlein, n. kwjtek, m.
Blut, n. krew, f. 2) geronnen Blut, ſtydlá, ſſedlá, wyteklá krew, f. tok krwe, m. ohne Blut, bez krwe, bezkrewnj, krwe prázdný, mit Blut beſudeln, krwj pokropiti, zkropiti, pokrwáceti, pokrwawiti, zkrwáceti, zkrwawiti, wkrwawiti, okrwawiti, krwj zmáčeti, pomazati, wkáleti, ein Sieg, der viel Blut koſtet, krwawé wjtězſtwj, n. Blut laſſen, krew puſtiti, pauſſtěti.
Blutägel, Blutegel, Blutiegel, pigawice, pigawka, ſtřebokrewka, f.
Blutais, n. Geſchwür, dobrá neſſtowice, f.
Blutapfel, m. krwawka, f.
Blutarm, chudičký, chudaučký.
Blutauswerfen, ſ. Blutſpeyen.
Blutbad, n. krwe prolitj, n. anrichten, krwe prolitj způſobiti.
Blutbann, ſ. Blutgericht.
Blutbegierde, f. krwe žádoſtiwoſt, krwe žádoſt, f.
Blutbegierig, krwe žádoſtiwý, krwawý, zkrwawělý.
Blutdurſt, m. Blutdürſtigkeit, krwe žjzniwoſt, f.
Blutdürſtig, krwe žjzniwý, krwawý, zkrwawělý.
Blůte, f. Blůthe, kwět, m. wykwětloſt, f. 2) Blůte des Alters, tkwaucý, kwetaucý wěk, kwětlý wěk, kwět mladoſti, m. tkwaucý mladoſt, f. er ſtarb in der Blůte ſeines Alters, wmřel w tkwaucým, w kwetaucým wěku, w neylepſſim kwětu wěku ſwého, 3) des Granatapfels, kwět gablka granátowého, m. 4) im Auge, neſſtowička na oku, f.
Bluten, krwáceti, krwawěti, das Herz blutet mir, ſrdce mně bolj, krne, die Wunde, die Naſe blutet mir, rána, nos mi krwácý.
Bluten, das, krwácenj, krwawěnj, n. der Naſe, krwácenj noſu, n.
Blutfahne, f. krwawý praporec, m.
Blutfärbig, krwawé barwy.
Blutfluß, m. Blutgang, krwotok, krwitok, m. 2) auplawice, f.
Blutflüßig, krwotoký.
Blutgang, ſ. Blutfluß.
Blutgeld, n. krwawé penjze, m.
Blutgericht, n. práwo hrdelnj, krewnj, n.
Blutgeſchwer, n. nežit, wřed, m.
Blutgierig, krwožádoſtiwý, ſ. Blutdürſtig.
Blůthe, ſ. Blůte.
Bluthund, m. litý pes, m.
Blutig, krwawý, zkrwawený, wkrwawený, blutiger Krieg, krwawá wálka, f. blutige Wunde, krwawá rána, f. blutige Thränen, krwawé ſlze, f. blutiger Schweiß, krwawý pot, m. blutig machen, krwawiti, zkrwawiti, wkrwawiti, zkrwáceti, wkrwáceti, blutig werden, okrwáceti, zkrwawennu, zkrwácenu býti, blutig ſchlagen, zkrwawiti, wkrwawiti, okrwawiti, do krwe ſtlaucy, okrwáceti, zkrwáceti.
Blutjung, mladaučký, mladičký, mládeneček, m.
Blutlos, krwe prázdný, bezkrewnj, nekrewnj.
Blutreich, krewnatý.
Blutreinigend, krew počiſſtugjcý, čiſtjcý.
Blutrichter, m. ſaudce krewnj, hrdelnj, m.
Blutroth, zardělý, rudý, červený gako krew, er wird blutroth, rdj ſe, zardjwá ſe, peyřj ſe.
Blutſäuger, ſ. Blutägel.
Blutſchande, f. krwe prznění, krwozprznění, ſmilnění s krewnj přjtelkynj', n. Blutſchande begehen, krew prznit, ſmilniti s krewnj přjtelkynj.
Blutſchänder, m. krwe prznitel, ſmilnjk s krewnj přjtelkynj, m.
Blutſchänderiſch, krwoprzniwý.
Blutſchlecht, welmi ſſpatně.
Blutſchuld, f. hrdelnj prowinění, n.
Blutſchwör, ſ. Blutgeſchwür.

Blut-

Blutſchweiß, m. krwawý pot, m.
Blutsfreund, m. krewnj přjtel, m.
Blutsfreundſchaft, ſ. krewnj přátelſtwj, n. krewnoſt, ſ.
Blut ſpeyen, krew wypliwati, pliwati, chrkati.
Blutſpeyen, das, Blutſpeyung, krwe plwánj, wypliwánj, chrkánj, n.
Blutſtein, m. kámen krewnj, m.
Blutſtillend, krew zaſtawugjcý.
Blutſturz, m. krwotok, m.
Blutsverwandter, ſ. Blutsfreund.
Bluttriefend, krew kapagjcý.
Blutung, ſ. krwawenj, krwácenj, n.
Blutwenig, welmi málo.
Blutwurſt, ſ. krewné gelito, n. krewnice, ſ. žemlowé gelito, n.
Blutzeuge, m. krwoſwědek, m.
Bock, m. kozel, m. geſchnittener, kleſſtěný, řezaný, vom Bocke, kozlowý, 2) des Kutſchers auf dem Wagen, kozljk, m.
Bockbart, m. kozý brada, ſ.
Böckchen, n. Böcklein, kozlátko, kozle, n. kozljček, m.
Beckgeſtank, m. prk, m.
Beckhaut, ſ. kozlowá kůže, kozlowice, ſ.
Bockshorn, n. Kraut, Řecké ſeno, n.
Boden, m. eines Gefäßes, dno, n. 2) des Feldes, půda země, ſ. pátro, n. der Erde überhaupt, oder wo man auftritt, země, ſ. im Zimmer, podlaba, země, ſ. auf dem Hauſe, das Oberſte eines Gebäudes, hůra, půda, ſ. am Dache, podkrow, m. 3) Boden zum Aufſchütten des Korns, žitnjk, m. ſeypka, ſ. zum Heu, ſenjk, plewen, m. im Schiffe, dno, n. půda, ſ. den Boden mit Brettern beſchlagen, podlahu, zemi prkny pobiti, zu Boden werfen, porazyti, na zem hoditi, o zem hoditi, wrhnauti, dáti, o zemi vderiti něčim, den Boden machen, podlahu dělati, zem dělati, Grund und Boden, rolj, poplužj, n. pozemſký ſtatek, m. naßer, feuchter Boden, mokrá, wlhká země, půda, ſ. zu Boden legen, na zemi položiti, liegen, na zemi ležeti, zu Boden fallen, in einem Gefäße, ke dnu padnauti, auf die Erde, na zem, k zemi padnauti, zu Boden ſinken, ke dnu ſe nésti, wie ein Menſch, kleſnauti, zwrátiti ſe na zem.
Bodenlos, bezedný, bez dna.
Bogen, m. luk, m. lučiſtě, n. kuſſe, ſ. 2) eines Gewölbes, oblauk, m. okrauhlé ſtawenj, n. 3) Bogen Papier, arch, m. 4) zur Geige, ſmič, m. 5) im Fahren, kolo, n. 6) am Rade Gewölb, laukot, ſ. 7) im Schießen, křiwolakoſt, ſ. oblauk, m. den Bogen ſpannen, lučiſſtě natáhnauti, napnauti.
Bogenſchuß, m. rána z luku, z lučiſſtě, z kuſſe, ſ.
Bogenſchütz, m. ſtřelec z kuſſe, z lučiſſtě, z luku, ſtřelec lučiſſtnj, m.
Bogenweis, křiwolace, was ſo iſt, křiwolaký, oblaučný gako měſyc, 2) zu Bogen Papier, po arſſich, po archu.
Bohle, ſ. Bole.
Bohne, ſ. bob, m. welſche Bohne, Turecký hrách, m. aus Bohnen, bobowý, z bobu.
Bohnenfleck, m. mjſto na bobu, n.
Bohnenkuchen, m. bobowý koláč, m.
Bohnenmehl, n. bobowá mauka, ſ.
Bohnenöl, n. bobowý oleg, m.
Bohnenſpreu, m. bobowá pléwa, ſſupina, ſ.
Bohnenſtengel, m. ſteblo bobowé, n.
Bohnlein, n. bobeček, bobček, m.
Bohren, wrtati.
Bohren, das, wrtánj, n.
Bohrer, m. uebozez, m. wrtadlo, n. ein kleiner, uebozýzek, m. wrtádko, n.
Boley, bylino, n.
Bollwerk, n. náſpy, taras, m. hradba, ſ. parkan, m. Bollwerke aufführen, taras, náſpy dělati.
Bolz, m. Bolzen, ſſip, m.
Boot, člůnek, m.
Bootsknecht, m. Bootsmann, weſlař, plawecký pacholek, plawec, m.
Bootsleute, plur. chaſa plawecká, ſ. lidé plawečtj, m.
Borg, m. Entlehnung, wydluženj, wypůgčenj, zdluženj, n. auf Borg nehmen, na dluh, na wwěř wzýti,

auf

auf Borg geben, na dluh, na wěř, na půgčenu dáti.

Borgen, entlehnen, wydlužiti se, wypůgčiti, dlužiti, zdlužiti, 2) lehnen, půgčiti, zapůgčiti, wwěřiti, na wwěř dáti, na dluh dáti.

Borger, m. dlužitel, m. 2) Lehner, půgčowatel, m.

Borgſchwein, n. wepř kleſtěný, m. mjſſka, f.

Borgung, f. dluženj, wydluženj, wypůgčenj, n. 2) Leihung, půgčenj, n. půgčka, f.

Born, ſ. Brun.

Borros der Goldſchmiede, peregryn, m.

Börſe, f. dům ſkladný, m.

Borſte, f. ſſtětina, f. ſſtěr, m.

Borſtig, voll Borſten, ſſtětinowatý.

Borſtlein, n. ſſtětinka, f.

Borſtwiſch, m. ſſtětka, f. ſmeták, m.

Borte, f. obkladeč, m. obloženj, n. mit Borten belegt, beſetzt, obložený, zalemowaný.

Bortenwirker, m. tkadlec lemů, m.

Bordirt, zalemowaný, obložený.

Böſe, böß, arg, zlý, nedobrý, böſe Leute, zlj lidé, böſes Wetter, zlý čas, nečas, nepočas, čas nechwjle, m. nechwjle, f. 2) böſe Zeitung, zlá, nedobrá nowina, f. ein böſes Gerücht, zlá powěſt, f. böſe Luft, zlé powětřj, n. böſes Weib, zlá, nedobrá žena, f. 3) zornig, rozzlobený, zazlený, böß machen, zlobiti, rozlobiti, böß ſeyn, zlobiti, mrzeti ſe, wrčeti, böß werden, rozzlobiti, zazljti ſe, der leicht böſe wird, zlostný, k zlosti popudliwý, wrčeliwý, 4) böſes, falſches Geld, zlé, nedobré penjze, f. böſe Augen, Fuß, Hand, Kopf, bolawé oči, noha, ruka, hlawa, böſes Fleiſch, zlé maſo, n. 5) böſes, loſes Maul, zlá huba, f. 6) etwas böſes begehen, něčeho zlého ſe dopuſtiti, dočiniti.

Böſe, böß, adv. zle, nedobře, ſ. Uebel, Gottlos.

Böſeln, ſ. Kegel ſchieben.

Böſes Weſen, böſe Krankheit, padaucý němoc, f.

Böſewicht, m. zlostnjk, nesſlechetnjk, zlosyn, bezbožnjk, zloboh, m.

Boshaft, boshaftig, gottlos, zlostný, zlobiwý, nesſlechetný, boshafterweiſe, zlostně, zlobiwě, nesſlechetně, zlostným, zlobiwým, nesſlechetným způſobem.

Boshaft, boshaftiglich, adv. zlostně, zlobiwě, nesſlechetně.

Boshaftigkeit, f. zlost, zlobiwoſt, nesſlechetnoſt, f. nesſlechetenſtwj, zlosynſtwo, zlosynſtwj, n.

Bosheitsvoll, zlosti plný, pln zlobiwoſti, zlosynſtwa, nesſlechetnoſti.

Böslich, ſ. Boshaft.

Bot, m. Anſchlag eines Dinges, proceněnj, n. 2) auf ein Ding, podáwánj, n.

Bote, m. Bot, Botſchafter, poſel, m. 2) Briefträger, poſel liſtownj, m.

Botenläufer, m. běhaun liſtownj, m.

Botenlohn, m. mzda, záplata poſlowá, poſelſká, f. plat z poſelſtwj, m.

Botmäßigkeit, f. mocnoſt, moc, f. einen unter ſeine Botmäßigkeit bringen, podmaniti, pod manſtwj a moc ſwau připrawiti, přiweſti, pod ſwé panſtwj přiweſti, ſwému panſtwj podmaniti, mocy ſwé podrobiti.

Botſchaft, f. poſelſtwj, n.

Botſchaft bringen, poſelſtwj přineſti, ausrichten, poſelſtwj zdjti, zřjditi, wyřjditi, odbyti, Botſchaft laufen in einer Sache, w poſelſtwj, poſelſtwjm choditi, 2) Geſandſchaft, poſelſtwj, wyſlánj, n.

Botſchafter, m. poſlanec, zwěſtowatel, m.

Botſchiff, n. bárka, f.

Böttcher, m. Böttner, Böttger, bečwář, m.

Brachliegen, auhorem ležeti, auhořiti, brachliegen laſſen, pole auhorem ležeti nechati, neauhořiti.

Brachacker, m. Brache, Brachland, Brachfeld, aulehle, n. přjloha, f. auhor, m.

Brachen, rozworáwati, krogiti zemi neb pole.

Brachmonat, m. červen, m.

Brand, m. Feuersbrunſt, oheň, m. in Brand gerathen, zapáliti ſe, in Brand ſtehen, hořeti plamenem,

in

in Brand stecken, zapáliti, 2) brennendes Holz, hlawně, f. 3) im Getreide, rez, m. 4) an Bäumen, wlk, m. 5) Brand des Glieds, zapálenj audu, n. pal, m. 6) der kalte Brand, studený pal, m.
Brandader, f. třemenj žjla, f.
Brandbrief, m. pohořelý list, m.
Brandfleck, m. čerwenost, f. 2) rez, m.
Brandfleckigt, wie Korn, rezowý.
Brandig, ohniwý.
Brandmahl, n. znamenj připálené, n. ceych, m. připálenj ceychu, n. 2) im Gewissen, posskwrna, zprznilost, f. der ein Brandmahl hat, znamenaný, ceychowaný, Brandmahl geben, znamenj wypáliti, přisaditi.
Brandmahlen, brandmarken, znamenati železem připalowacým, znamenj připáliti, wypáliti, přisaditi, ceychowati.
Brandmauer, f. zděná přjhrada pro oheň, zed pro oheň, f.
Brandopfer, n. zápalná oběť, f. zápal, m.
Brandpfeil, m. ohniwý ssjp, m.
Brandschaden, m. am Leibe, spálenina, f. 2) durch Feuersbrunst an Häusern, sskoda skrz oheň, od ohně, f.
Brandschatzen, penjze bráti za oheň.
Brandschatzung, f. daně nepřjteli, f. wyplácenj ohně, n.
Brandsilber, n. střjbro čisté, n.
Brandsole, f. podssew, m.
Brandstätte, f. požar, m. spálenisstě, n.
Brandstein, s. Ziegel.
Brandstifter, s. Mordbrenner.
Brandwein, m. kořalka, f. pálenj, n. brennen, kořalku páliti.
Brandweinbrenner, m. pálenjk, winopalnjk, m.
Braten, pecti, pécy.
Braten, m. gebratenes Fleisch, pečeně, f. ein kleiner, pečenka, f. den Braten riechen, čjti, čenichati něco, ein fetter Braten, omastek, m. pečenka, f. die Braten, pečitý, pečený.
Bratengeruch, m. smáha, spálená wůně, f.
Bratenwender, m. rožen, m.
Bratofen, m. pjcka, f.
Bratpfanne, f. kuthan, pekáč, m.
Bratspieß, m. rožen, m.
Bratwurst, f. klobása, f.
Bratwürstlein, n. klobáska, f.
Brauch, m. obyčeg, m. es ist hier der Brauch so, zde gest tak obyčeg, s. Gebrauch.
Brauchbar, vžitečný, brauchbar seyn, vžitečným býti, k potřebě, k prospěchu býti, zu etwas brauchbar seyn, býti schopným k něčemu.
Brauchbarkeit, f. vžitečnost, prospěssnost, f.
Brauchen, potřebowati, nicht brauchen, nepotřebowati, Geld brauchen, peněz potřebowati.
Bräuchlich, s. Gebräuchlich.
Bräuen, Bier bräuen, pjwo wařiti.
Bräuer, m. sládek, piwowárnjk, piwowařič, m.
Bräugerechtigkeit, f. piwowárnj práwo, n.
Bräuhaus, n. piwowár, m.
Bräuordnung, f. piwowárnj pořádek, m.
Bräupfanne, f. kotel piwowárský, m.
Braun, hnědý, hnědé neb ryzý barwy, snědý, sýnalý, braun, dunkel, ztemna hnědý, braun und blau, zsýnalý, braunschwarz, černosýnalý, braunes Pferd, hnědý kůň, m. ryzka, f. braun wie Gebackenes, Braten, Butter, přičerwenalý, brauner Rock, kabát tmawé, hřebičkowé barwy, hnědý.
Braune, f. prým, otok w hrdle od čjpku, m. žaba, f.
Braunellkraut, n. černohláwek, swalnjk, m.
Braunfärber, m. barwjř, m.
Braunlicht, hřebičkowý, načernalý.
Braunroth, čerwcowý, ryzý, brunatný.
Braunwurz, f. swinský kořen, m.
Brausen, wie das Wasser, Meer, gečeti, hlučeti, hučeti, zwuceti, wřjti, bauřiti, wie der Wind, hučeti, hlučeti, bauřiti, wie aufgelöste vermischte Säfte, wřjti, zwjrati se,

wie

wie eine Musik, die Orgel, zwučeti, hlučeti, bručeti.
Brausen, das, des Wassers, gečenj, hlučenj, hučenj, zwučenj, wřenj, bauřenj, n. hluk, gekot, m. der Winde, hučenj, hlučenj, bauřenj, n. hluk, m. vor den Ohren, zwučenj, hlučenj, bručenj, n.
Brausend, gečjcý, hučjcý, hlučjcý, bauřjcý, bručjcý, zwučjcý.
Braut, f. newěsta, choť, f.
Brautbette, n. ženichowé, manželské lůže, n.
Brautdiener, s. Brautführer.
Brautfackel, f. swadebnj swjce, f.
Brautführer, m. družba, dewerec, deyworec, m.
Brautführerinn, f. Brautjungfer, družička, družice, f.
Bräutigam, m. ženich, m.
Brautkammer, f. manželský pokog, m. manželská ložnice, f.
Brautkranz, m. swadebnj wěnec, m.
Brautlied, n. swadebnj pjseň, f.
Brautleute, ženich a newěsta, com.
Brautring, m. swadebnj prsten, m.
Brautschatz, m. wěno, n.
Brautsuppe, f. přjnos newěsty, m.
Brautwerber, m. snaubce, m.
Brautwerberinn, f. snaubcý, f.
Breche, f. trlice, f. das Maul geht ihm wie eine Breche, huba mu gede gako trakař.
Breche, f. Bresche, prolomenj, n. schießen, legen, zdi střjleti.
Brechen, entzwey brechen, lámati, zlámati, zlomiti, den Bund brechen, smlauwu protrhnauti, zrussiti, nestáti w smlauwě, smlauwu přestaupiti, smlauwy nezdržeti, den Eid, přjsahu russiti, zrussiti, die Zusage, slib, přjpowěd russiti, zrussiti, slibu, přjpowědi nezdržeti, das Gesetz, přes přikázánj včiniti, den Willen, Eigensinn, swéwolnost skrotiti, ztrestati, zastawiti, den Muth, Stolz brechen, mysl skrotiti, peychu přemocy, skrotiti, Obst brechen, owoce trhati, den Hals, krk srazyti, zlámati, Arm, Fuß, zlámati, 2) sich brechen, übergeben, dáwiti se, wrchnjm koncem, wrchem wrátiti, wywrátiti, wywrcý, kantora rwáti, 3) Stein brechen, kamenj lámati, 4) sich entzwey brechen, wie ein Stock, zlámati se, přelomiti se, 5) eine Ursache von Zaume brechen, přjčiny sobě zamysliti, wymysliti, 6) mit einem brechen, rozpřáteliti, roztowaryssiti, rozegjti se s někým, 7) das Herz brechen, srdce oblomiti, mir bricht das Herz, srdce se mně puká, 8) das Eis, der Fluß bricht, led se láme, puká, der Zeug, láme se, puká.
Brechen, das, Uebergeben, dáwenj, n.
Brechmittel, n. prostředky k dáwenj, m.
Brechzaum, m. twrdé, ostré vdidlo, n.
Breckinn, f. Hündinn, tjsta, tjstka, čupka, f.
Breit, ssiroký, prostranný, breit machen, ssjřiti, ssiroké dělati, roztáhnauti, breit werden, ssjřiti se, einen Finger breit, prstu z ssjřj, na ssjř, ein langes und breites, hrozně mnoho, ein breiter Baum, ssiroký, rozkladitý strom, m. 2) sich breit machen, (metaph.) roztahowati se.
Breit, adv. ssiroce, rozssjřeně, weit und breit, ssiroko, daleko, breit stehen, roztaženě státi.
Breitblätterig, s ssirokým listjm, ssiroce listnatý, ssirokého listu.
Breite, f. ssjř, ssjřka, ssirokost, f. in der Breite, w ssjři, w ssjřce, w ssirokosti.
Breiten, ssjřiti, sich breiten mit etwas, roztahowati se s něčjm, über etwas, als ein Tuch über den Tisch, prostřjti.
Breitfuß, breitfüßig, ssirokonohý, pleskonohý.
Breithaupt, m. hlawatý, hlawáč, m.
Breit liegen, wie ein Ort, daleko se wztahowati, rozlozitým, rozloženým býti, ein Ort, der so liegt, rozložité, rozložené mjsto, n. wie Leinwand, Tuch, na ssjřce ležeti.
Breit machen, stehen, s. Breit.
Breitnasig, ssirokonosý, ploskonosý.
Breitschulterig, ramenatý, ssirokých páždj.
Breine, Bräme, střeček howadj, h
wadn

wadnj maucha, f. raup, m. howado, n. howadnice, f. konſký ſrſſeň, m.

Bremer, m. Brámer, býk, beyk, m.

Bremſe, f. ſſkrabuſſka, f. náhubek, m. eine Bremſe anlegen, ſſkrabuſſku, náhubek wěſſeti, powěſyti.

Brennbar, páliwý, hořawý, brennbare Materien, paliwo, n.

Brenneiſen, n. připalowacý żelezo, żeliżko, n.

Brennen, brennend ſeyn, hořeti, żhnauti, vor Zorne, Begierde, hněwem hořeti, ſopětři, hněwem ſe zapáliti, zanjtiti, roznjtiti, zażhnauti ſe hněwem, 2) brennend machen, napáliti, rozſwjtiti, rozżhnauti, 3) ſengen und brennen, mečem y ohněm hubiti.

Brennen, das, pálenj, n. 2) innerliches, innerliche Hitze, pálčiwoſt, f.

Brenner, m. palič, żhář, żižka, m.

Brennglas, n. páljcý ſklo, n.

Brennholz, n. dřjwj k paliwu, n.

Brennkolbe, m. měděnec, kamnowec, kotljcek, m.

Brenneſſel, f. kopřiwa, f.

Brennofen, m. horká pec, f.

Brennſpiegel, m. páljcý zrcadlo, n.

Bret, n. prkno, n. mit Bretern belegen, prkny położiti, obložiti, dlážiti, mit Bretern verſchlagen, prkny zatlaucy, zabedniti, 2) Bret zum Spielen, wrhcábnice, f.

Bretlein, n. prkýnko, prkenko, n.

Bretſpiel, n. hra wrhcábnj, we wrhcáby, f. 2) das Bret, wrhcábnice, f. wrhcáby, m.

Bretſpieler, m. wrhcábnjk, m.

Bretſtein, m. wrhcáb, m.

Bretzel, m. wěneček, pletánek, precjk, m. Butterpretzeln, maſtné pletánky, wěnečky, m. Zuckerpretzel, cukrowé kolečko, n. cukrowý wěneček, m.

Brey, m. kaſſe, f. ein kleiner, kaſſička, f.

Breyſtreſſer, m. kaſſoged, kaſſičkář, kaſſogjdek, m.

Brief, m. pſanj, n. liſt, m. in der Karte Blatt, liſt, ljſtek, m. Briefe wechſeln, ſobě dopiſowati.

Briefbehältniß, n. chowárna, ſchowna, ſchrána liſtů, liſtoſchowna, f.

Briefbogen, m. arch liſtownj, m.

Briefchen, n. Brieflein, pſaničko, n.

Briefflich, liſtownj, briefliche Urkunden, ſ. Urkunden.

Briefpapier, n. bělpuch, papjr na liſty, na pſanj, m.

Briefſchaften, plur. pſanj, pjſma, n.

Briefſchrank, ſ. Briefbehältniß.

Briefſteller, m. ein Buch nach welchem man Briefe ſchreibt, kniha liſtownj, f.

Brieftag, ſ. Poſttag.

Briefträger, m. poſel liſtownj, noſyč liſtů, liſtonoš, m.

Briefwechſel, m. dopiſowánj, n. in Briefwechſel ſtehen mit einem, ſpolu ſy dopiſowati.

Brille, f. ſklenné oko, hledadlo, kukadlo, n. breyle, f.

Brillenmacher, m. ſtrugce ſklenných očj, hledadel, kukadel, breylář, m.

Bringen, einem etwas, nésti, přineſti, přinášſeti něco někomu, Schaden, Freude, Schmerz, přinášſeti, Perſonen, Thiere, was gehet, přiwáděti, viele Dinge an einen Ort, ſnášſeti, ſnéſti na hromadu, na gedno mjſto, getragen, geführt, geſchleppt, getrieben bringen, nésti, wéſti, wlécy, hnáti, unter ſeine Gewalt bringen, pod ſwau moc připrawiti, w ſwau moc wweſti, an ſich bringen, k ſobě přiweſti, unter ſich bringen, pod ſe přiweſti, etwas an einen Ort bringen, doneſti, einen Menſchen, doweſti, an den Bettelſtab, na żebrotu, na mizynu přiweſti, ſeine Waare an den Mann, odbyti ſwé zbożj, eine Tochter an den Mann bringen, odbyti, wybeyti ſwau dceru, wdáti, in die Taſche bringen, do kapſy připraſwiti, wprawiti, aufs Tapet, wyložiti ſe s něčjm, einen auf die Gedanken, Meynung, přiweſti, Antwort, Bekänntniß aus einem bringen, doſtati, wyprawiti, wytáhnauti, wymocy z někoho, man kann aus ihm nichts bringen, nic ſe z něho nemůże wyprawiti, doſta-

ti, wytáhnauti, ſich etwas aus dem Kopf bringen, z hlawy ſobě něco wyprawiti, wyrazyti, ſein Leben hoch bringen, dlauhého wěku doſáhnauti, einen hoch bringen, někoho wyſoko přiweſti, připrawiti, etwas zuwege bringen, něco k mjſtu přiweſti, něčeho doweſti, zgednati, způſobiti, wypůſobiti něco, einem Schläge zuwege bringen, wýpraſk někomu zprawiti, způſobiti, zgednati, eine Sache aufs höchſte bringen, jemanden in eine Geſellſchaft bringen, někoho do ſpolečnoſti přiweſti, in Ordnung, w řad vweſti, in die Schule, do ſſkoły přiweſti, nach Hauſe einen Menſchen bringen, přiweſti, etwas vor Gericht bringen, wzneſti něco na práwo, vdati něco, einen vors Gericht bringen, někoho vdati, einen um etwas, někoho o něco připrawiti, olaupiti, eine Nachricht unter die Leute bringen, roznesti mezy lid, unter die Erde, pod zem připrawiti, pochowati, in einer Kunſt es weit bringen, daleko přiweſti, wie weit hat er es gebracht? dalekoli to přiwedl? einen ſo weit bringen, někoho tak daleko připrawiti, přiweſti, zu Stande bringen, k ſtawu přiweſti, k mjſtu přiweſti, wykonati, dodělati, zum Reden, Lachen, Weinen, k mluwenj, k ſmjchu, k pláči připrawiti, přiweſti, zur Reue, na pokánj přiweſti, an guten Weg, na dobrau cestu připrawiti, přiweſti, zu Papier, na papjr, bělpuch připrawiti, etwas mit ſich bringen, něco s ſebau přinášſeti, wie es die Sache mit ſich bringt, gak to ta wěc s ſebau přinášſj, auf die Welt bringen, zploditi, plod wyweſti, ans Licht, na ſwětlo, na gewo wyneſti, wydati, ich kann es nicht über das Herz bringen, nemohu to přes ſrdce připrawiti, auf die Beine bringen, na nohy poſtawiti, Kriegsvolk auf die Beine bringen, ſrazyti, ſebrati wogſko, zu Bette, położiti do poſtele, wprawiti. připrawiti, ins Unglück, do neſſtěſtj přiweſti, w neſſtěſtj vweſti, um guten Namen, o dobré gméno přiweſti, připrawiti.

Brinseln, brünſeln, brünzeln, ſmrděti připáleninau.

Brinslich, přiſmudlý, připálený, přičuchlý, brinslich gebrannter Koffee, připálené kaffe, n. ſchmecken, ſ. Brinſeln.

Brochkäfer, m. howniwál, m.

Brocken, der, ſkywa, f. kus, m. ein kleiner, ſkywka, f.

Brockenweiſe, po drobtu, po drobečku.

Brocken, drobiti, in etwas, do něčeho wdrobiti.

Brockeln mit dem Brode, drobiti.

Bröcklein, n. drobt, drobček, drobeček, drobtjk, m.

Bröcklicht, drobečkowatý, drobkowatý.

Brod, n. chléb, m. ein kleines, chlebjček, m. Brod backen, chléb pecti, wůrken, mjſſyti, aus Brod, chlebnj, z chleba, Brodback, pekařſtwj, pekařſké řemeſlo, n. geſäuertes Brod, kwaſſený chléb, m. ungeſäuertes, nekwaſſený, neugebackenes, w nowě pečený, geröſtetes, ſmažený, 2) Brod, Unterhalt, chléb, pecenec, pecen, m. ſein Brod haben, mjti ſwůg chléb, pecen, pecenec, zu Brode helfen, k chlebu, k pecenu pomocy, um des Brodes willen ins Kloſter gehen, pro pecen ſe do zákona dáti.

Brodbäcker, ſ. Becker.

Broddieb, m. darmochleb, darmožraut, m.

Brode, m. pára, f.

Brodkaſten, m. chlebnice, police na chléb, f.

Brodkorb, m. chlebnj koš, koſſjk, koš na chléb, m.

Brodkuchen, m. podplamenka, podplamenice, f.

Brodlos, bez chleba, chleba zbawený, zproſſtěný.

Brodmehl, n. chlebowá mauka, f.

Brodmen, dychati.

Brodrinde, f. chlebowá kůra, f.

Brod-

Brodſack, m. pytlik na chléb, m.
Brodſchaufel, f. chlebnj, chlebowá lopata, f.
Brodſchnitz, m. kragic chleba, m.
Brodſtück, n. kus chleba, m. ſkywa, f.
Brombeere, f. oſtružina, gahodnice, f.
Brombeerbuſch, m. Brombeerſtrauch, oſtružinj, n.
Brombeerſtaude, f. keř, m. křowina, f. oſtružinj, n.
Broſen, von Brock, oder Bröcklein, drobet, m.
Bruch der Zahlen, m. zlomek, m. 2) am Leibe, průtrž, m. kyla, f. protrženj, n. der ihn hat, kýlowatý, průtržný, 3) Bruch eines Gliedes, zlámánj, n. 4) Bruch der Treue, des Friedens, der Freundſchaft, ruſſenj, zruſſenj wěrnoſti, přátelſtwa, pokoge, n.
Bruchband, n. průtržnj pás, m. obwigadlo, n. ſáč, m.
Bruchſchneider, m. průtržnjk, m.
Bruchſtein, m. kámen k ſtawenj, m.
Brücke, f. moſt, m. zur Brücke gehörig, moſtný, Brücke über einen Fluß ſchlagen, moſt přes řeku rozbiti, vdělati.
Brückengeld, n. Brückenzoll, plat z moſtu, m.
Brückenmeiſter, m. moſtnj, moſtu zpráwce, m.
Brücklein, n. moſtek, můſtek, m.
Brückpfal, m. Brückenpfal, moſtnice, f. kolj moſtnj, n.
Brudeln, quellen, preyſſtiti, hmyzeti.
Bruder, m. bratr, (brach) m. leiblicher, wlaſtnj, přirozený, žiwotnj bratr, einander Bruder heißen, bratrowati ſe.
Brüderchen, n. Brüderlein, bratříček, bracháček, m.
Brüderlich, bratrſký.
Brüderlich, adv. po bratrſku, bratrſky.
Bruderliebe, f. bratrſká láſka, f.
Bruderherz, n. bratrſké ſrdce, n.
Brudermörder, m. wrah bratra, bratrowrah, m.
Brudermord, m. wražda bratra, wražda nad bratrem ſpáchaná, f.
Bruderſchaft, f. bratrſtwj, bratrſtwo, n. mit einem aufrichten, ſbratřiti ſe s někým, bratrſtwj s někým učiniti, aufheben, rozbratřiti ſe, trinken, pjti na bratrſtwo.
Brudersenkel, m. wnuk po bratru, m.
Brudersenklinn, f. wnučka po bratru, f.
Brudersfrau, f. bratrowa panj, f.
Bruderskinder, plur. dwau bratřj, bratrů děti, f.
Brudersſohn, m. ſynowec, m.
Bruderstochter, f. dcera z bratra, f.
Bruderswеib, n. bratrowa žena, f.
Brühe, f. gjcha, gjſſka, omáčka, f. mit einer Brühe, gichowitý, s gjchau.
Brühen, pařiti.
Brühwarm, horký.
Brüllen, wie ein Ochs, bučeti, řičeti, řwáti, wie ein Löwe, řwáti.
Brüllen, das, eines Ochſen, řičenj, bučenj, řwánj, n. eines Löwen, řwánj, n.
Brummbär, m. ein alter, bublač, bubla, bublawý, mumlawý, mumla, mumlač, m.
Brummeiſen, n. ein altes, bublačka, mumlačka, f. 2) worauf man ſpielt, drndačka, drundačka, f. darauf ſpielen, drndati, na drndačku hráti.
Brummen, bublati, mumlati, ein wenig, pobubláwati, wie die Bienen, bručeti, wie die Baße, beſonders die Orgel, bručeti.
Brummen, das, bublánj, mumlánj, n. 2) der Baße, der Bienen, bručenj, n.
Brummochs, m. beyk, m.
Brunn, m. Brunnen, ſtudna, ſtudnice, f. eine kleine, ſtudánka, ſtudýnka, ſtudnička, f. aus dem Brunnen, ſtudničný.
Brunnenader, f. tymenec, pramýnek ſtudnice, pramen wody, m.
Brunnendeckel, m. ſtřjſſka nad ſtudnau, f.
Brunneneimer, m. okow ſtudničný, m.
Brunnengräber, m. ſtudnikář, kopač ſtudnic, m.
Brunnenkaſten, m. kaſſna, f.
Brunnenkreſſe, f. potočnjk, m. řeřicha, f.

Brunnenloch, n. djra ſtudničná, f.
Brunnenmeiſter, m. wodák, wodárnjk, m.
Brunnenröhre, f. ſtudničná trauba, raura, trubice, f.
Brunnenſchwengel, m. wáha ſtudničná, f.
Brunnenwaſſer, n. ſtudničná woda, f.
Brunnlein, ſ. Brunn ein kleiner.
Brunnquelle, f. ſtudničný pramen, pramýnek ſtudnice, m. ſtudánka, f.
Brunſt, f. horkoſt, wraucnoſt myſli, horliwoſt, pálčiwoſt, f. zapálenj myſli neb ſrdce, n. vkrop, m. 2) Feuer, oheň, m. zapálenj, n.
Brünſtig, horaucý, wraucý, wraucný, horký, zapálený, horliwý, brünſtig ſeyn, hořeti, zapálenu, pálenu býti, werden, zahořeti, zapáliti ſe, brünſtig lieben, horliwě, wraucně milowati.
Brunſtzeug, n. nádoby k haſſenj, f.
Brunzen, močiti, ſcáti, čičati.
Brunzkachel, m. nočnj hrnec, m.
Brunzlich, n. chcanky, f.
Bruſt, f. prſy, prſa, plur. der Weibsperſonen, prs, cecek, cecýk, m. eine kleine, prſýček, cecýček, m. Bruſt geben, kogiti, prs dáti, davon abſetzen, entwöhnen, odſtawiti, mit Brüſten verſehen, cecatý, prſatý, prſnatý.
Bruſtarzney, f. lék pro prſa, m.
Bruſtbaum, ſ. Bruſtlehne.
Bruſtbild, n. obraz prſnj, m.
Bruſtblatt, n. prſnjk, m.
Brüſtchen, n. kleine Bruſt, prſýček, m. der Frauen, cecýček, prſýček, m. 2) zum Anziehen, prſnička, f. ſſat, ſſátek prſnj, prſnjk, punt, m.
Brüſten ſich, popjnati ſe, zpupnětí, dmauti ſe, hrditi ſe, hrdmauti.
Bruſtfleck, ſ. Bruſtlatz.
Bruſtharniſch, m. přednj oděnj, prſnj oděnj, n. prſnjk, prſnj zbrog, prſnj krunýř, m. prſotiny, plur.
Bruſtkern, m. hrudj, n.
Bruſtknoche, m. chrupawka, f.
Bruſtkrankheit, f. prſnj nemoc, f.
Bruſtlatz, m. punt, m.
Bruſtlehne, f. brnění, n.
Bruſtriem, m. prſotiny, f. náprſnjk, m.
Bruſtſchildlein, n. pawezka prſnj, f.
Bruſtſtück, n. prſnjk, m. prſotiny, plur.
Bruſttuch, n. prſnj ſſat, ſſátek, popruh, m. prſotiny, plur.
Bruſtwarze, f. bradawice, f.
Bruſtwarzlein, n. bradawička, f.
Bruſtwehr, f. eine Schanze, baſtra, ſtřelnice, twrz, f. 2) Harniſch, ſ. Bruſtharniſch.
Bruſtwurzel, f. angelſký kořen, m.
Brut, ſ. plod, porod, m. plemeno, n. 2) vorwurfsweiſe, eine Teufelsbrut, plemeno, n.
Brüten, na weycých ſeděti, wyljhati weyce, 2) brüten laſſen, kwočnu na weyce naſaditi, 3) über einen Gedanken, myſſlinku w myſli přemjtati, über eine Rede, über Verſen, na řeči, na zpěwomluwách ſeděti.
Brüten, das, ſeděnj na weycech, n. 2) naſazené, n.
Brutey, n. naſazené weyce, n.
Brüthenne, f. kwočna, f.
Brützeit, f. čas k wyljhnutj, m. 2) čas k naſazenj, m.
Bübchen, n. chlapeček, m. chlapjſſko, n. hoſſjček, m.
Bube, m. chlapec, hoch, hoſſek, m. 2) ein böſer Bub, kluk, ſſelma, chlapec zlý, ein Haufen böſer Buben, klučenina, f.
Büblein, n. chlapeček, chlapčjſko, hoſſjček, m.
Bubenſtreich, m. Bubenſtück, ſſelmowſký, chlapecký kus, m.
Buberey, f. chlapectwj, ſſelmowſtwj, ſſibalſtwj, n.
Bübiſch, adv. chlapecky, ſſelmowſky.
Buch, n. kniha, f. zu Buche bringen, w knihu wnesti, zu Büchern gehörig, co k knihám patřj, knihowý.
Buchbinder, m. knihař, knihwázač, knihwazatel, knéhař, knéhwázač, wázač knih, m.
Buchbinderkunſt, f. knihařſtwj, knihowázactwj, n.
Buchdrucker, m. knihtlačitel, knéhtlačitel, knihtiſkař, knéhotiſkař, knéhotlačitel, knéhotiſk, knihotlak, knihotlačil, tlačitel knéh, m.

Buch-

Buchdruckerey, f. knihtiſkárna, knihotiſkárna, knihárna, f.
Buchdruckeriſch, knihtiſkařſký.
Buchdruckergeſelle, m. towaryš tiſkařſký, m.
Buchdruckerkunſt, f. knihtiſkařſtwj, wmĕnj knihtiſkařſké, n.
Buchdruckermäßig, po knĕhtiſkařſku.
Buchdruckerſtock, m. knihtiſkařſký ſtůl, m.
Buche, f. buk, bukec, bukowý ſtrom, m.
Buchen, von Buchen, bukowý.
Bücherbehältniß, n. knihoſchrána, knihoſchowna, knihowna, knihchowárna, f. ein kleines, knihoſchránka, f.
Bücherbreter, plur. přjhrady, přjhrádky na knihy, f.
Bücherdieb, m. knih krádce, zlodĕg, m.
Bücherkaſten, m. police na knihy, knihowna, f.
Bücherkenner, m. w knihách znalý, powĕdomý, znáč knih, m.
Bücherkenntniß, f. známoſt knih, w knihách, znaloſt knĕh, známoſt knĕh, f.
Bücherkram, m. Bücherladen, knihſkladna, f. krám knihařſký, m.
Bücherraub, m. krádež knih, f.
Bücherrahm, Bücherbreter, Bücherfächer, přjhrádky na knihy, f.
Bücherrieme, ſ. Bücherſchnalle.
Bücherſaal, m. knihárna, knĕhárna, f.
Bücherſammlung, f. zbjrka knih, f. ſebránj knih, n.
Bücherſchnalle, f. knihowá přeſka, f.
Bücherſchrank, m. přjhrada na knihy, knihoſchránka, knĕhoſchrána, ſkrjň na knihy, f.
Bücherſchreiber, m. knih ſpiſowatel, pjſák, ſkladatel, m.
Bücherverderber, m. kazyč knih, m.
Büchervorrath, m. zásoba knih, f.
Büchervorſteher, m. knĕh ſtrážec, ſtaroſta, knihám předſtawený, m.
Bücherweſen, n. knĕhařſtwj, n.
Bücherführer, ſ. Buchhändler.
Buchhalter, m. knĕh ſchowatel, m.
Buchhalterey, f. knĕhoſchowna, f.
Buchhandel, m. knihkupectwj, kupčenj w knihách, n. obchod w knĕhách, m.
Buchhändler, m. knihkupec, kupec knĕh, knĕh prodawač, knĕhař, m.
Buchhändlerkunſt, f. wmĕnj knĕhokupecké, knĕhokupců, n.
Buchhandlung, f. knihokupectwj, n.
Buchladen, m. knihowna, f. krám knihokupecký, m.
Büchlein, n. knjžka, knjžečka, knjžtička, f.
Buchbaum, m. bukowý ſtrom, m.
Buchbaumwald, m. bukowý les, m.
Buchbaumern, bukowý.
Buchholz, n. bukowé dřjwj, n.
Büchſe, f. Behältniß, pauzdro, n. krabice, puſſka, f. zum Gelde, pokladna, pokládnice na penjze, f. 2) zum Schießen, Schießgewehr, ručnice, f.
Büchſenkugel, f. ručničná kaule, f.
Büchſenmacher, m. ručnikář, m.
Büchſenmeiſter, m. z dĕla ſtřelec, z kuſu ſtřelec, m.
Büchſenpulver, n. prach ručničný, m.
Büchſenſchäfter, m. pažiť ručnic, m.
Büchſenſchuß, m. wyſtřelenj, n. rána, f.
Büchſenſchütz, m. ſtřelec z ručnic, m.
Büchſenſpänner, m. nabigeč ručnic, m.
Büchſenſtein, m. kámen od ručnice, m.
Büchslein, n. krabička, puſſtička, f.
Buchſtabe, m. čtena, ſlabika, pjſmĕna, f. ſlowjčko, n.
Buchſtabenrechnung, f. počet čten, m.
Buchſtabiren, ſlabikowati.
Buchſtabiren, das, ſlabikowánj, n.
Buchſtäblich, od ſlowa k ſlowu, der buchſtäbliche Verſtand, rozum od ſlowa k ſlowu, m. buchſtäbliche Ueberſetzung, přeložení od ſlowa k ſlowu, n. buchſtäblich überſetzen, od ſlowa k ſlowu přeložiti, etwas buchſtäblich nehmen, něco podlé ſlowa, ſlow bráti.
Buckel, m. hrb, hrbol, hrbek, m. náhřbetj, n. 2) am Schilde, wrch, m. 3) Buckel voll Schläge, zbitá záda, plur.
Bucklicht, beſſer buckelig, hrbowatý, hrbatý.
Bucken ſich, ſhýbati ſe, ſehnauti, ſkloniti, nakloniti, kloniti ſe, alles

ſoll

ſoll ſich vor ihm bücken, każdý ſe má před nim klaněti, 2) vor einem aus Ehrerbietung, klaněti, kloniti, pokloniti, ſkloniti ſe před někým.

Bückling, m. Ehrenbezeugung durch Bücken, poklona, f. poklonění, ſklonění, n. Bücklinge machen, poklony dělati, činiti, klaněti ſe, 2) Hering, ſ. Pöckling.

Bückung, f. naklonění, ſklonění, poklonění, n.

Bude, f. bauda, f.

Budel, m. Budelhund, pudlík, m.

Budelmütze, f. huňatá čepice, f.

Büffel, m. bůwol, m.

Büffeln, hart arbeiten, mezkowati ſe, táhati ſe, klopotiti ſe.

Büffelochs, ſ. Büffel.

Bug, m. Biegung, ohyb, m. 2) křiwolakoſt, krabatoſt, f.

Büge am Weinſtock, wodwod, oblauk, kywák, m. hřízenice, f.

Bügel, ſ. Steigbügel.

Bügeleiſen, n. cyhlička, f.

Buhlbrief, m. zamilowané pſaní, n.

Buhlen, milowati, po miloſti ženſké dychtiti.

Buhler, m. milownik, ženſký miláček, ženſký miljk, m.

Buhlerinn, f. milownice, milenka, miljčka, miljtka, f.

Buhleriſch, milowný.

Buhlſchaft, f. milowání, n. Buhlſchaft treiben, na milowání ſe odati.

Bühne, f. Erhöhung, leſſení, n. 2) eines Schauplatzes, weyſtupek, m. leſſení, n.

Bund, m. Bündel, ſwazek, wzel, wzljk, m. Bund Stroh, otep, otýpka ſlámy, f. Bund Reußholz, drobné dřjwj, rozdj, n. 2) Bündniß, ſmlauwa, wmluwa, námluwa, f. einen Bund machen, ſmlauwa wdělati, ſlibem ſe zawázati, ſpiknauti ſe, brechen, ſmlauwu protrhnauti, zruſſiti.

Bundbrüchiger, m. ruſſitel ſmlauwy, nedrželiwý ſmlauwy, m.

Bündel, n. Bündlein, ſwazeček, ſwazče, wzljček, m. Bündel Heu, otýpka ſena, f. in Bündel binden, do wzljčkú ſwázati.

Bundesgenoße, m. Bundsgenoß, ſpoluſpiklý, ſpřiſáhnutý, do ſmlauwy pogatý, wzatý, w ſmlauwě obſažený towaryš, včaſtný ſmlauwy, m.

Bundeslade, f. archa wmluwy, f.

Bündig, kljčný, bündiger Beweis, mocný, podſtatný důwod, m. bündiger Schluß, kljčná zawjrka, f.

Bündniß, ſ. Bund.

Bunt, mannigfärbig, peřeſtý, proměnčných, různých, rozmanitých, rozličných barew, ſtrakatý, bunt gehen, ſtrakatě choditi, ſehr bunt machen, hakmak dělati, er macht es ſehr bunt, geſt tuze bůhnýn, 2) es gehet alles bunt über Eck, wſſecko kolem gde, gedno dolů, druhé na horu, wſſecko ſe motá, a kolotá, gde naopak.

Buntfärbig, ſtrakaté barwy.

Buntſcheckig, ſtrakatý.

Buntſtreifig, pruhowatý, merhowaný.

Bürde, f. tjž, tjhota, f. břemeno, břjmě, n. weibliche, těžký žiwot, m. eine Bürde auf den Hals laden, břemeno naložiti, wwaliti, břjmě wwrcy.

Burg, ſ. hrad, m.

Bürge, m. rukogmě, m. Bürge werden, za někoho ſljbiti, připowědjti, rukogmjm býti, za rukogmě, w rukogemſtwj ſe poſtawiti.

Bürgen ſtellen, ručiti, zaručiti, rukogmě doſtatečně poſtawiti, zaſtawiti, rukogmémi wgiſtiti, wbezpečiti, wtwrditi, rukogmě dáti.

Bürgel, ein Kraut, kuřj noha, f. ſw. Mářj dětel, m.

Bürger, m. einer Stadt Mitgenoße, měſſtan, měſſtěnin, m. Bürger werden, měſſtanem býti, einen zum Bürger annehmen, za měſſtana, měſſtěnina přigjti, do měſſtanſtwa přigjti.

Bürgereid, m. měſſtanſká přiſaha, f.

Bürgerfeind, m. nepřjtel měſſtanů, m.

Bürgerfreund, m. přjtel měſſtanů, m.

Bürgerhaus, n. městſký, měſſtanſký dům, f.

Bürgerinn, f. měſſtanka, měſſtka, f.
Bürgerkrieg, m. měſtſká wogna, wálka, domácý wálka mezy měſſtany, f. rozbrog mezy měſſtany, m.
Bürgerlich, měſtſký, měſſtanſký, bürgerliche Sitten, měſtſtj, dworſſtj, zdwořilj, dwornj mrawowé, m. bürgerliche Abgaben, měſſtanſké, měſtſké daně, f. bürgerliches Leben, měſtſké žiwobytj, n. bürgerliches Recht, ſ. Bürgerrecht.
Bürgerlich, adv. měſtſky, po měſtſku.
Bürgermeiſter, m. zpráwce měſſtanů, měſſtanoſta, konſſel, m.
Bürgermeiſteramt, n. wřad konſſelſký, měſſtanoſtſký, m. konſſelſtwj, n.
Bürgermeiſterlich, po konſſelſku.
Bürgerpflicht, f. powinnoſt měſtſká, f.
Bürgerrecht, n. práwo měſtſké, měſſtanſtwj, n. erlangen, do měſta, do měſſtanſtwj, za měſſtěnina přigjti, geben, měſtſké práwo dáti, darowati, práwem měſtſkým darowati.
Bürgerſchaft, f. měſſtanſtwo, n. obec měſtſká, f.
Bürgerskind, n. měſtſké djtě, n.
Bürgerſohn, m. měſtſký ſynek, m.
Bürgerstochter, f. měſtſká dcerka, f.
Bürgerſtand, m. ſtaw měſtſký, m.
Bürgerwache, f. ſtráž měſtſká, f.
Burgfriede, m. měſtſký pokog, m.
Burggraf, m. zpráwce, ſtaroſta hradu, m.
Bürgſchaft, f. rukogemſtwj, n.
Burgvoigt, ſ. Burggraf.
Burleſque, ſſibalſký, posměſſný, bláznowý.
Buretſch, m. borák, m.
Burſch, m. ein junger Menſch, junger Geſell, Jüngling, chlapjk, pacholjk, ginoch, m. 2) auf Schulen, Akademien, včenec, m. 3) ein Handwerksburſch, Geſell, řemeſlnický, m. ein Jägerburſch, myſliwecký, m. Schneiderburſch, kreyčowſký, m. 4) unter den Soldaten, chlap, m. 5) ein loſer Burſch, rozpuſtilý chlapec, m.
Bürſchchen, m. Bürſchgen, chlapjček, m. chlapjſko, n. ein artiges Bürſchchen, ſſwarný, čiſtý chlapjček, m.
Bürſchrohr, n. ručnice myſliwecká, f.
Burſt, f. Sauburſt, ſſtětina, f.
Bürſte, f. Kehrbürſte, Kleiderbürſte, ſſtětka, f. česák, ſſtět, m. chwoſſtiſſtko, koſſtiſſtko, pomýtko, n.
Bürſten, das Haar, ſſtětkau wlaſy česati, die Kleider, ſſaty ſſtětkau, chwoſſtiſſtkem česati, 2) bürſten, birſchen, bürſchen das Wild auf der Jagd, ſo viel als ſchießen, ſtřjleti zwěř.
Bürſtbüchſe, ſ. Bürſchrohr.
Bürſtenbinder, m. Bürſtenmacher, ſſtětkář, m.
Bürtig, zrozený.
Burzel, Burzelkraut, kuřj noha, f.
Burzelbaum, m. kotrmelec, kotrlec, m. ſchlagen, kotrlce metati.
Burzeln, ſwaliti ſe, über und über hinfallen, přewaliti ſe, překotiti, ſkáceti ſe.
Buſch, m. Strauch, Geſtrauch, křowj, křowiſſtě, hauſſtj, n. hauſſt, křowina, f. keř, m. ein kleiner Wald, křowiny, f. huſtý leſýk, m. 2) auf dem Kopfe, chochol, m. chocholka, chocholice, f.
Büſchel, m. ſwazček, ſwazek, ſwazeček, m. otep, f. Büſchel Haare, chumáč wlaſů, m. 2) auf dem Kopfe, chocholka, f.
Büſchelweis, na otýpky, po otýpkách.
Buſchicht, buſchig, křowinowatý, křowatý, buſchig werden, křowatěti.
Büſchlein, Bündlein, ſ. Büſchel.
Buſchlicht, wlaſatý, dobře wlaſatý, wlaſák, wlaſáčeř, m.
Buſen, m. ňadra, ňadro, n.
Bußahr, Raubvogel, geſtráb, m.
Buße, f. kánj, pokánj, pykánj, n. thun, pokánj činiti, káti ſe, pykati hřjchů, 2) Geldbuße, penězná pokuta, f.
Büßen, ſ. Buß thun, 2) für etwas Strafe leiden, zažiti, zakuſyti něčeho, zaplatiti, platiti, pokutu neſti, trpěti, treſtánj trpěti, za hřjch odbywati, podnikati něco.
Bußfertig, kajicý, kajicný.
Bußfertigkeit, f. kajicnoſt, f.
Bußpredigt, f. kajicý kázanj, n.
Bußtag, m. kajicý den, m.

Bü-

Büßung, f. zakuſſenj, zażitj, zaplaceni, pokuty neſſenj, n.
Butte, f. dčber, m. putna, f.
Büttel, m, biřic, m.
Bütteley, f. ſſarlawa, f.
Butter, f. máſlo, n. in der Butter backen, ſmáhnauti, ſmaziti, w máſle praziti.
Butterbamme, f. Butterbrod, pomazanka, f.
Butterfaß, n. máſnice, f.
Buttergebackenes, n. kobliha, f. na máſle pečený koláč, m.
Butterkuchen, m. maſtný koláč, m.
Butterteig, m. maſtné těſto, n.
Butterig, z máſla, od máſla, máſlowý.
Buttermann, m. máſelnjk, m. Frau, máſelnice, f.
Buttermilch, f. podmáſli, n.
Buttern, Butter machen, máſlo klaucy.
Butterweck, m. Butterwecke, f. zkrogek máſla, m.
Buttner, m. Böttcher, bednář, beřwář, m.
Butz, m. am Lichte, oharek, m. 2) im Obſte, pupenec, m. 3) in den Augen, hnůg w očjch, m. 4) in der Naſe, wozher, m. 5) in einem Geſchwüre, hnis, hnůg wředowý, m.

C.

"Nach ſeinem jetzigen Gebrauch," bemerket einer der beſten Sprachforſcher, Herr Gedicke, ſehr richtig, "iſt "C nichts weniger als deutſch. Nach "ſeinem jetzigen Gebrauch, ſage ich, "denn ſonſt iſt es ſchon uralt in unſerer Sprache, indem ſie es nebſt den "übrigen Schriftzeichen des Alphabets "von den Lateinern bekam. Aber eben "daher galt es auch ehemals völlig "eben ſo viel als das lateiniſche C, d. "i. es wurde überall als wie ein K "ausgeſprochen. Denn daß die Lateiner ihr C vor dem e und i ebenſo "wohl als vor dem a, o, und u durchgängig wie ein K ausgeſprochen, iſt "eine längſt ausgemachte Sache. Daher ſchrieben denn z. B. die Angelſachſen Cinno und Citelan, und laſen "Kinne (das Kinn) und kiteln (kitzeln). "Später kam das griechiſche κ zu den "Deutſchen. Und nun war nach und "nach das C zum Zwitter, bald mit "dem männlichen K = Ton, bald mit "dem weiblichen Z = Laut. Was ſoll "der Zwitter länger in der Sprache? "Ja, ſagt man, und zuckt die Achſeln; der Gebrauch! der Gebrauch iſt "ein Tyrann. — Immerhin. Er iſt "nicht der erſte Tyrann, den man entthronte. Aber wer ſoll es thun? "Freylich der Schreibmeiſter, und der "Schulknabe nicht, aber unſere beſten geleſenſten Schriftſteller ſollten's."

Der Lexikograph, da er in ſo vieler Hände kömmt, dächten wir, iſt auch einer von denen, die dazu berechtigt ſind, einen Verſuch zur Verdrängung jenes Baſtardbuchſtabens zu machen. Geſtützt auf die obenangeführten, uns äußerſt gültig ſcheinenden Gründe haben wir dieſen Buchſtaben gänzlich aus dieſem Werke verbannt, und diejenigen Wörter, wo er als K lautet, ins K, und die, wo er als Z ausgeſprochen wird, ins Z geſtellt. Die ſich mit einem Ch anfangenden Wörter, als Charakter, Chor, Chriſt, und ſo weiter, welche durchgängig als mit einem K geſchrieben ausgeſprochen werden, wird man im K antreffen.

D.

Da, an dem Orte, tam, 2) zugegen, tu, zde, es ſey da, wer da will, nechť geſt tu, od. zde kdo koli, da bin ich, tu, zde gſem, da haſt du es, tu máš, 3) als, když, 4) weil, poněwadž, protože, 5) alsdann, pak, da wirſt du es erſt erfahren, pak toho teprw zkuſýš, da kömmſt du mir recht an, tu mně přigdeš.

Dabey, dem Orte nach, při, v, der Sache, Verbindung nach, při tom, z. B. dabey aufgewachſen, při tom wyroſtlý, Schwierigkeiten dabey finden, těžkoſti při tom nalézati, dabey

bey zu erinneren haben, mjti co při-pomenauti.
Dabey aufwachſen, přirostati, při tom wyrůsti.
Dabey bleiben, nicht abgeben, při tom zůstati, ostati, wie bey einer Meynung, ostati, zůstati při swém domnění, es bleibt dabey, při tom zůstáwá, ostáwá, na tom zůstáwá.
Dabey denken, mysliti při tom.
Dabey liegen, přileżeti, při tom leżeti.
Dabey ſeyn, při tom býti, přjtomným býti.
Dabey ſitzen, přiſedět, ſeděti při něcem.
Dabey ſtehen, přistáti, státi při něčem, dabey ſtehen bleiben, zastawiti ſe v něčeho, zůstati státi, zůstati při něcem.
Dach, n. střecha, f. krow, m.
Dachdecker, m. přikrywač, pokrywač, m.
Dachfenſter, n. wykýř, m.
Dachrinne, f. žlab, m.
Dachſpitze, f. wrch střechy, m.
Dachziegel, m. kůrka, krycý cyhla, dlažička, f.
Dachlein, n. střjſſka, f.
Dachs, m. gezwec, m.
Dadurch, durch, dieſen Weg, dem Orte nach, tudy, 2) wie eine Sache, vermittelſt, tjm, dadurch hat er ſoviel erhalten, tjm tolik nabyl, dadurch hat er ſich Freunde gemacht, tjm sy včinil přátely.
Dafern, geſtli, geſtliže, pakli, pakliže, pokudžby.
Dafür, zur Vergeltung, za to.
Dafür achten, anſehen, erkennen, halten, za to mjti, dafür kann ich mir ein Pferd halten, za to sy mohu koně chowati, držeti, dafür, ſtatt deſſen halte ich mir einen Diener, mjſto toho sy držjm služebnjka.
Dafür können, mocy za něco, ich kann nichts dafür, nic nemohu za to.
Dafür ſorgen, starati ſe o něco, dafür ſorge ich, o to ſe gá starám.
Dafür ſtehen, státi za něco, ich ſtehe dafür, ſtogjm za to.
Dafür warnen, dáti wýſtrahu někomu před něčjm, wyſtřjhati někoho před něčjm.
Daheim, doma, es iſt nirgend beſſer, als daheim, wſſudy dobře, doma neyljp.
Daher, tudy, 2) darum, deswegen, tudy, dotud, daher kömmt es, tudy to pocházý, odtud to přicházý, eben daher, von eben dem Orte, odtud.
Dahergehen, wykračowati.
Daher rühren, odtud pocházeti.
Daher ſchlendern, protulowati, potulowati ſe, potlaukati ſe.
Daherum, tu okolo, w tom okolj.
Dahin, tam.
Dahin auslegen, deuten, w tu stranu wykládati.
Dahin iſt es gekommen, na to, k tomu přiſſlo.
Dahin ſinken, zwrátiti ſe, kleinauti.
Dahin geſtellt ſeyn laſſen, nepodotknauti.
Dahinten, pozadu, zpátkem.
Dahinten bleiben, pozadu, zpátkem zůstati.
Dahinter kommen, přigjti za to, domakati ſe toho.
Dahinter ſtecken, wězeti, dahinter ſteckt was, za tjm něco wězý.
Dahinwärts, ſ. Dahin.
Dähmiſch, ſ. Närriſch.
Dale, f. Dole, kawka, f.
Dam, m. Damhirſch, daněk, m.
Damalig, tehdeyſſj.
Damals, tehdáž, tenkrát.
Damaſt, m. damaſſek, m.
Damit, auf daß, by, aby, 2) mit dem in Begleitung, Geſellſchaft, Verbindung, s, ſe, damit bezahlen, tjm, s tjm zaplatiti, damit auskommen, tjm, s tjm wygjti, damit kann ich helfen, dienen, tjm, s tjm mohu pomocti, slaužiti, damit anfangen, tjm, s tjm počjti, damit tröſte ich mich, tjm, s tjm ſe těſſjm, 3) damit gut, tedy dobře.
Damm, m. hráz, f.
Dampf, m. Dunſt, pára, parnoſt, zaduſſina, f.
Dampfen, ausdünſten, Dampf von ſich geben,

geben, pařiti, wie Holz, Kohlen, kauřiti.

Dämpfen, unterdrücken, dusyti, dutlati, gänzlich, vdusyti, vdutlati, das Fleisch im Kochen, dusyti, gedämpftes Fleisch, dussené maso, n.

Dampfig, dussný, wie Kohlen, vdussený.

Dampfloch, n. cavauch, m.

Dampfung, f. pařenj, n. 2) des Feuers, dussenj, n.

Dank, f. djka, djky, f. Dank sey Gott, djky Bohu, habe Dank, děkugi, Dank sagen, abstatten mit Worten, djky činiti, wzdáwati, ich weis dir es Dank, wděčen gsem tobě.

Dankbar, wděčný, sich dankbar erweisen, wděčným se prowkázati.

Dankbarkeit, f. wděčnoſt, f.

Dankbarlich, wděčně.

Danken, děkowati.

Dankfeſt, n. slawnoſt na poděkowánj, f.

Dankfied, n. zpěw na poděkowánj, m.

Dankopfer, n. obět na poděkowánj, f.

Dankrede, f. řeč na poděkowánj, f.

Dankſagen, djky wzdáti, činiti, poděkowati.

Dankſagung, f. djků wzdánj, činěnj, poděkowánj, n.

Dann, neb, nebo, neboližto, dann er iſt Soldat, neb on geſt wogákem, 2) dann erſt, pak, teprw, dann that er es, pak to udělal, wie dann? gak pak? was iſt dann die Urſache? co geſt pak za přjčinu? 3) dann und wann, někdy, časem, 4) es ſey dann, daß er ſich beſſert, krom geſtlize se polepſſj, 5) komm dann, pod tedy.

Daran, na tom.

Daran arbeiten, pracowati na tom, w tom.

Daran binden, nawázati, přiwázati, na to wwázati, ſich daran binden, wázati se na to, tjm.

Daran knüpfen, připnauti.

Daran legen, ſ. Anlegen.

Daran liegen, přidržeti, als an einem Fieber, ležeti, ſtonati, na zymnicy.

Daran machen, befeſtigen, přidělati.

Daran müſſen, podnikati, podſtaupiti.

Daran ſetzen, naſaditi, přiſaditi, ein Stück, einen Fleck, naſtawiti, 2) ſein äußerſtes, alles, wſſecko wynaložiti, alles Geld, penjze přiſaditi, wynaložiti, wydati, ſein Leben, naſtawiti swého živobytj.

Daran ſeyn, betreiben, wésti, konati, 2) er iſt übel daran, zle geſt s njm, zle se mu wede, ich bin wohl daran, dobře geſt ſemnau, dobře geſt mně, mně geſt blaze, er iſt bey ihm wohl daran, dobře ſe v něg má, dobře ſe mu v něho wede, ich weis nicht, wie ich daran bin, newjm gak ſemnau ſtogj, newjm gak geſt ſemnau, 3) es iſt nichts daran, es iſt nichts werth, nic nenj na tom, po tom.

Daran ſtecken, ſ. Daran ſetzen.

Daran thun, wie an das Eßen, dáti na gjdlo, daran thuſt du recht wohl, to w tom dobře děláš.

Darauf, auf demſelben, na tom, auf daſſelbe, na to, darnach, na to.

Darauf Acht haben, na to pozor dáti, mjti, pozorowati.

Darauf befließen, toho pilen.

Darauf beruhen, ſtawowati, vſtawowati ſe na tom.

Darauf ſchmieren, na to namazati.

Daraus, z toho, nichts iſt daraus worden, nic z toho nebylo, nepoſſlo.

Darben, nuznéti, potřebowati, potřebným, nuzným býti.

Darbey, ſ. Dabey.

Darbieten, dáwati ſe, namjtati ſe, die Gelegenheit hat ſich dargeboten, dala ſe, namjtla ſe ta přjležitoſt.

Darbieten, das, Darbietung, namjtánj, n.

Darbringen, přinášeti.

Darein, wnitř, w to, do toho, 2) oben drein, přes to, nadto.

Darein geben, w to, do toho dáti.

Darein gießen, do toho wljti.

Dargeben, podáwati.

Dargegen, dagegen, proti, naproti tomu.

Dargereicht, podaný.

Dargeſtreckt, rozproſtřený.

Dar-

Darhinter, dahinter, za tjm.

Darinnen, darinn, wnitř, tam, 2) in dem, w tom, darinnen beſtehen, w tom pozůſtáwati, 3) darinnen ſeyn, w tom býti, iſt niemand darinnen? nenj žádný wnitř, tam?

Darm, m. ſtřewo, n.

Darmbruch, m. průtrž w lůně, f.

Darmaicht, f. ſtřewnj zřenj, dna ſtřewnj, hryzenj, zřenj w ſtřewách, n.

Darnach, der Zeit nach, potom, der Einrichtung nach, dle, podlé, wedlé, es iſt nichts darnach, nic nenj po tom, na tom.

Darnach fragen, ptáti, doptáwati ſe po něčem, 2) nichts darnach fragen, nic na to, o to nedbati, wer fragt darnach? kdož o to dbá? kdož ſe na to ptá?

Darnach ſtreben, trachten, tauzitt po něčem.

Darneben, daneben, wedlé, mimo, 2) überdieß, mimo to.

Darnieder, ſ. Nieder, darnieder liegen, na zemi leżeti, darnieder legen, na zem położiti, darnieder werfen, na zem hoditi, porazyti, o zem hoditi, wrhnauti, o zem dáti, 2) krank ſeyn, darnieder liegen, pádem leżeti.

Darnieder ſchlagen, porazyti.

Darreichen, geben, podáwati, dodáwati, poſkytnauti.

Darreicher, m. podawatel, podawač, dodawač, m.

Darreichung, f. podáwánj, dodáwáni, poſkytnutj, n.

Darſtellen, einen Mann, doſtawiti, mit Worten, předſtawiti, předſtawowati, předkládati, předložiti, unter Bildern, předſtawowati.

Darſteller, m. předſtawitel, m.

Darſtellung, f. doſtawěnj, n. einer Sache mit Worten, předloženj, předſtawenj, n. in Bildern, předſtawowánj, n.

Darſtrecken, Geld, penězy zakládati, založiti, 2) darbieten, podáwati.

Darthun, beweiſen, dowoditi, důwody prowoditi, doljčiti.

Darüber, přes to, nad to, zwanzig Jahre und darüber, dwadcet let a přes to, zehn Gulden und darüber, deſet zlatých a přes to, 2) darüber arbeiten, pracowati na tom, darüber betrübt ſeyn, zarmauceným, ſmutným býti nad tjm, ſich darüber bekümmern, ſtarati ſe o to, darüber böſe werden, rozhněwati ſe nad tjm, darüber einen ergreifen, ertappen, někoho w něčem dopadnauti, darüber fallen, vpadnauti přes to, ſich darüber freuen, radowati ſe nad tjm, darüber murren, reptati, žehrati nad tjm, darüber ſchreiben, na to pſáti, beſchreiben etwas, pſáti o něčem, den Kopf darüber ſchütteln, hlawau nad tjm třáſti, wrtěti, darüber ſprechen, mluwiti ſtrany toho, o tom, darüber ſpringen, přeſkočiti to, ſkočiti přes to, darüber ſteigen, přelezti to.

Darum, proto, pročež, 2) ſich darum bekümmern, ſtarati ſe o to, bewerben, ſnažiti ſe o to, darum beten, bitten, proſyti za to, o to.

Darunter, drunter, mezy, es ſind einige darunter, gſau někteřj mezy njmi.

Darvon, ſ. Davon.

Darwider, dawider, proti, naproti tomu.

Darwider ſeyn, býti proti, naproti tomu, na odpor tomu býti.

Darzu, dazu, k tomu, darzu helfen, dopomáhati, dopomocy k tomu.

Darzuthun, přičiniti, přiložiti..

Darzu zwingen, nutiti k tomu

Darzwiſchen, dem Orte nach, mezy, der Zeit nach, mezy tjm.

Darzwiſchen fallen, wpadnauti.

Darzwiſchen kommen, wgjti.

Darzwiſchen laufen, wběhnauti, wtekuauti.

Darzwiſchen legen, wložiti, 2) darzwiſchen legen ſich, wložiti ſe w to.

Darzwiſchen mengen, wmjſyti ſe w to.

Darzwiſchen reden, w to, mezy to, do toho mluwiti, rozpráwěti.

Darzwiſchen ſchlagen, mlátiti mezy to, do toho.

Darzwiſchen ſchreiben, wepſati.

Darzwiſchen werfen, whoditi, wmetati.
Das, to, das iſt der Mann, to geſt ten muż.
Daſelbſt, tam, tamto, 2) hier, tu.
Daſeyn, tu, zde býti, nicht da ſeyn, nebyti tu, zde.
Daſeyn, das, bytnoſt, geſtoſt, f.
Dáß, auf daß, aby, at, 2) weil, że.
Dattel, f. dakryle, m.
Dattelbaum, m. dakrylowý ſtrom, m.
Dattelwald, m. dakrylowý les, m.
Dauen, f. Verdauen.
Dauer, f. ſtáloſt, doba, f. von Dauer, ſtálý, trwalý.
Dauerhaft, trwalý, trwánliwý, ſtálý, wie das Glück, die Geſundheit, ſtálý, wie ein Kleid, pewný, trwánliwý, wie die Farbe, ſtálý.
Dauerhaftigkeit, f. trwaloſt, trwánliwoſt, ſtáloſt, pewnoſt, f.
Dauern, trwati, 2) bedauern, litowati, er dauert mich, ljto, żel mi ho geſt.
Daum, m. Daumen, der Finger, palec m.
Daumendick, co palec tlustý, na palec.
Davon, daher, odtud, od toho, z toho.
Davon bleiben, pryč zůſtati.
Davon eilen, odtud pośpjchati.
Davon fliehen, odletěti.
Davon führen, odwesti.
Davon gehen, odgjti.
Davon laufen, vtecy, vtjkati.
Davon ſchwimmen, odplawati.
Davon tragen, odnesti, odnáſſeti, eine Krankheit davon tragen, nemoc ſobě vhoniti, du wirſt ſchon was davon tragen, ty ſobě giż něco naběhneš, vhonjš, den Ruhm davon tragen, chwály nabyti, chwály dogjti.
Davon ziehen, odtáhnauti, hýbati, ſkliditi ſe.
Davor, před tjm, davor ſtehen, před tim státi.
Dauung, f. Verdauung.
Dazu, f. Darzu.
Dazumal, tehdáż, tenkráte, tenkrát, tehdy.
Dechant, m. děkan, m.
Dechantey, f. děkanſtwj, n.
Deckbett, n. ſwrchnice, peřina ſwrchnj na lůżi, f.
Decke, f. etwas zu bedecken, přikrywka, f. přikrytj, přikrywadlo, n. přjkrow, m. vom Rohr oder Stroh, rohoże, rohożka, f. im Zimmer, ſtrop, m.
Deckel, m. pokljčka, f. Augendeckel, wjčko, n. einer Paſtete, ſwrſſek, m. Brunnendeckel, poklop, m. 2) Deckel der Bosheit, Schalkheit, přjkrow, m. záſtěra, f. přikrytj, n.
Decken, kryti, přikrywati, ein Haus mit Ziegeln, pokrywati dům, den Tiſch, ſtůl kryti, pokryti, proſtřjti, poſtřjti na ſtůl, einen in Geldſachen, zaſtřjti.
Deckmantel, m. pláſſť, pláſſtjk, pláſſtjček, přjkrow, zámyſl, m. záſtěra, poklička, f. unter einem Deckmantel, pod zámyſlem, pod záſtěrau, pod pláſſtěm, pod přikrytjm, pod poklječkau.
Deckung, f. Bedeckung.
Degen, m. kord, m. den Degen umhängen, kord přiwěſyti, aus der Scheide ziehen, zücken, kord wytáhnauti, dobyti z poſſwy, der einen trägt, kordnoš, m.
Degengefäß, n. gilce v kordu, n. rukowět, m.
Degengehäng, n. pás na kord, m.
Degengriff, m. držadlo, n. rukowět v kordu, m.
Degenſcheide, f. poſſwa, f.
Dehnen, táhnauti, auseinander, rozstáhnauti, rozſtřjti, rozproſtřjti, 2) ſich dehnen, protahowati ſe, wie ein Weg, oder was ſonſt lange währt, táhnauti ſe.
Dehnen, das, táhnutj, n. der Glieder, tażenj audů, n.
Deichſel, f. woge, f. zur Deichſel gehörig, wogowý.
Dein, twůg, nach deiner Art, dle twého způſobu
Deinetwegen, pro tebe, ſkrz tebe.
Deine, deinige, twoge.
Demmericht, dämmericht, ſſero, es wird demmericht, ſſeřj, tmj, mrká ſe.
Demmern, des Morgens, ſwjtati, rozbřeſkowati ſe, Abends, ſſeřiti ſe, tmjti ſe, mrkati ſe.

Dems

Demmerung, ſ. Dämmerung des Morgens, ſwjtánj, vdnènj, rozbřeſkowánj, n. des Abends, ſaumrak, m. ſſero, n. in der Dämmerung, frúh, na vſwjté, na vdnènj, při ſwjtánj, Abends, w ſaumrak.

Demnach, ſ. Darum.

Demuth, ſ. pokora, ponjżenoſt, ſ. ponjżenj, n.

Demüthig, pokorný, ponjżený, krotkého ducha.

Demüthigen ſich, kořiti, pokořiti, ponjżiti ſe.

Demüthiglich, adv. ponjżenĕ, pokornĕ.

Demüthigung, ſ. ſeiner ſelbſt, kořenj, pokořenj, ponižowánj, n. ponjżenoſt, ſ. 2) eines andern, pokořenj, n.

Demuthsvoll, pln pokory, pln ducha krotkého.

Denken, myſliti, na myſli rozmjrati, přemjrati, rozbjrati, denkendes Weſen, bytnoſt myſliwá, ſ. ich denke immer, wżdy myſljm, man ſollte denken, člowĕk by myſlil, was denkſt du? co myſljš, co ſmeyſſljš? denke nur einmal, gen ſy pomyſli, denken an etwas, ſich einigern, myſliti na nĕco, zpomjnati na nĕco, denke an mich, zpomeň na mne, pamatůg na mne, du ſollſt an mich denken, máš na mne pamatowati, zpomenauti, darauf hatte ich nicht gedacht, na to ſem nepomyſlil, nezpomenul, hätte ich darauf gedacht, kdybych byl na to myſlil, was denken die Leute von mir? co myſlegj, ſmeyſſlegj lidé o mnĕ?

Denken, das, myſſlenj, n. paměť, památka, ſ.

Denkmal, n. památka, ſ. zum Denkmal, na památku.

Denkſäule, ſ. ſlaup památný, paměwnj, na památku, m.

Denkſpruch, m. propowjdka, ſ.

Denkungsart, ſ. powaha, ſ.

Denkungskraft, ſ. myſli mocnoſt, ſ.

Denkwürdig, paměti hodný, důſtogný.

Denkwürdigkeit, ſ. paměti hodnoſt, důſtognoſt, ſ.

Denkzeichen, n. znamenj na památku, paměťnj, n.

Denkzettel, m. liſtek paměťnj, m.

Denn, neb, nebo, neboť, 2) denn erſt, teprw, pak, 3) iſt es denn der? což geſt to ten?

Dennoch, předce, předcy, předc, dennoch aber, předce wſſak.

Der, derſelbe, ten, tento.

Der, die, das, ten, ta, to.

Derb, huſtý, derbe Wahrheit, twrdá prawda, ſ. 2) eine derbe Maulſchelle geben, hodný, dokonalý poliček dáti, derb machen, huſtiti, zhuſtiti, zahuſtiti, derb werden, huſtnauti, zhuſtnauti.

Dereinſt, někdy.

Dergeſtalt, tak, takým, takowým způſobem.

Dergleichen, takowý, taký, takého dru.

Dermaleinſt, ſ. Dereinſt.

Dermaſſen, tak, takowým způſobem.

Derohalben, derowegen, proto, protož, pročež.

Derſelbe, onen, tento.

Desgleichen, podobný, nápodobný, takowý.

Deshalben, deſſenwegen, ſ. Deswegen.

Deſto, tjm, deſto kühner, tjm ſmělegſſj, deſto mehr, tjm wjce.

Deswegen, proto, protož.

Deuchten, ſ. Dünken.

Deuten, bedeuten, znamenati, wyložiti, wykládati, dahin deuten, w tu ſtranu wykládati, übel, wohl deuten, w zlau, na zlau, w dobrau, na dobrau ſtranu wykládati, w zlé, w dobré obráceti, 2) winken, kynauti, pokynauti.

Deutlich, patrný, zřetedlný, zřegmý, ljčný.

Deutlich, adv. zřegmĕ, zřetedlnĕ, ljčnĕ, patrnĕ.

Deutlichkeit, ſ. zřegmoſt, ljčnoſt, patrnoſt, zřetedlnoſt, ſ.

Deutung, ſ. Auslegung, wykládánj, wyloženj, n. wýklad, m. 2) das Winken, kynutj, pokynutj, n.

Dicht, huſtý, ſehr dicht, přehuſtý, dichter Körper, hmotné tělo, n. dicht machen, huſtiti, zahuſtiti, zhuſtiti, dicht werden, huſtnauti, zhuſtnauti, was dicht daran iſt, ſſedlý, huſtý.

Dichten, denken, zameyſſleti, ſmeyſſleti, 2) Verſe, Gedichte machen, básniti.

Dichten, das, zameyſſlenj, ſmeyſſlenj, n. 2) básněnj, n.

Dichter, m. básnjř, básnič, werſſowec, werſſownjk, werſſů ſkladatel, zpěwák, m.

Dichterinn, f. básnjřka, básnice, werſſowkyně, werſſů ſkladatelkyně, zpewakyně, f.

Dichtkunſt, f. básnjřſtwj, básnictwj, werſſowſtwj, ſkládánj werſſů, básněnj, zpjwánj, n.

Dichteriſch, básniwý.

Dichterkunſt, f. wměnj básniwé, básnické, básnjřſké, n.

Dick, tluſtý, etwas dick, obtluſtý, dick aneinander, dicht, huſtý, dick werden, tluſtnauti, ſtluſtnauti, roztluſtnauti, voln Fette, tučněti, ſtucněti, roztučněti, ſtluſtnauti.

Dicke, die, tluſtoſt, tlauſſt, f. von der Fettigkeit, tluſtoſt, tučnoſt, f. tuk, m.

Dickfuß, m. nohatý, nohač.

Dickicht im Wald, hauſſt, huſtina, f. hauſſtj, n.

Die, dieſe, ta.

Dieb, m. zloděg, krádce, nenechawec, m.

Diebinn, f. zloděgka, f.

Diebercy, f. krádež, f. zloděgſtwj, n.

Diebiſch, krádežny, zloděgſký, diebiſcher Weiſe, krádežným, zloděgſkým způſobem, zloděgſky, kradmo, krádj.

Diebsgeſelle, m. zloděgſký towaryš, m.

Diebshandwerk, n. zloděgſké řemeſlo, krádežnjctwj, n.

Diebsſtück, n. zloděgſký kus, m.

Diebſtahl, m. krádež, f. zloděgſtwj, n.

Diele, f. oſſtěpačka, f.

Dielen, oſſtěpowati.

Dienen einem, in deſſen Dienſten ſeyn, bey einem Herrn, ſlauziti, einem mit etwas dienen, ſlauziti, poſlauziti někomu něčim, als Soldat dienen, za wogáka ſlauziti.

Diener, m. eines Herrn, ſlužebnjk, ſluha, ſlauha, m. 2) in Briefen, gehorſamſter Diener, poſluſſný, ponjžený služebnjk, m. poſluſſná, ponjžená služba, f.

Dienlich, nützlich, potřebný.

Dienſt, m. služba, f. Dienſt, Dienſte thun, leiſten, službu prowázati, včiniti, službau ſe propůgčiti, 2) Gefälligkeit, einem einen Dienſt erweiſen, službu přjgemnau, wděčnau, wzácnau wděłati, někomu něco k ljbosti, whod a wděk včiniti, wděłati, wěc wděčnau někomu wděłati, zu Dienſten ſtehen, býti k službám.

Dienſtbar, služebnjcký, služebničj, dienſtbar machen, w služebnoſt wewesti, w službu podrobiti.

Dienſtbarkeit, f. služebnoſt, služba, poroba, f.

Dienſtbefließen, služby bedliwý, pilný.

Dienſtbefliſſenheit, f. služby bedliwoſt, pilnoſt, f.

Dienſtbote, m. služebnjk, čeledin, m.

Dienſtfertig, služebný, k službě, ku poſlauženj hotowý.

Dienſtfertigkeit, f. k službě hotowoſt, f.

Dienſthaftig, ſ. Dienſtfertig.

Dienſtlos, bez služby.

Dienſtleiſtung, f. prowázánj služby, n.

Dienſtmagd, f. Dienſtmenſch, služka, služebnice, služebná děwečka, děwka, f. služebné děwče, n.

Dienſttag, m. auterý, auterek, m.

Dienſtwillig, služebný, k službě wolný, powolný.

Dienſtwilligkeit, f. k službě wolnoſt, powolnoſt, f.

Dieß, to.

Dieß da, toto.

Dieſer, ten.

Dieſer da, tento.

Dieſes, to.

Dieſesmal, tenkráte, tenkrát.

Dießjährig, letoſſnj.

Dießmal, ſ. Dieſesmal.

Dießmalig, nynějſſj.

Diete, f. von Papier, kornaut, kornautek, m.

Dietrich, m. faleſſný klič, m.

Dill, ein Kraut, kopr zahradnj, m.

Ding, n. wěc, f. unnütze Dinge, daremné wěcy, darečky, f.

Din-

Dingen, nagjmati, nagmauti.
Dingung, f. nagjmánj, nagmutj, n.
Dinte, f. černidlo, n. ingauſt, m. rothe Dinte, čerwený ingauſt.
Dintenfaß, n. kalamář, m. nádobka k černidlu, f.
Dintenfleck, m. poſſkwrna, wada od ingauſtu, f.
Diſſeits, dießeits, na ſtraně, po ſtraně.
Dißeitig, po té ſtraně, ſtranau, dißeitig gelegen ſtranau lezjcý.
Diſtel, f. bodlák, m.
Diſtelbuſch, m. bodláčj, n.
Diſtelfinke, f. ſtehljk, m.
Doch, předce, wſſak a wſſak, pak, ale wſſak, iſt es doch wahr? geſt to předce prawda? denke doch, pomyſli wſſak, geh doch, gdi pak, beſuche mich doch, nawſſtiw mne pak, er iſt doch groß genug, geſt wſſak předce doſt weliký.
Docht, m. knot, m.
Docke, f. Puppe, lautka, panenka, titěrka panenſká, f.
Dohle, f. kawka, f. hawran, m.
Dolch, m. dýka, f. tulich, m.
Dolchſtich, m. bodená rána, f.
Dollmetſchen, tlumočiti, w ginau řeč wykládati.
Dollmetſcher, m. tlumač, tlumočnjk, wykladač cyzý řeči, m.
Dollmetſchung, f. tlumočenj, m.
Domherr, m. kanownik, m.
Domprobſt, m. proboſſt, m.
Domdechant, m. hlawnjho koſtela děkan, m.
Domkapitel, n. ſhromáždění kanowniků, n. kapitola, f.
Domkirche, f. hlawnj kanownický koſtel, m.
Donner, m. hřjmánj, hřmění, hromobitj, n. hřjmota, f. hrom, m. vom Donner gerührt, obromený, hromem vdařený, vom Donner geſchlagen werden, od hromu vdařenu, wraženu býti.
Donnerer, m. Donnergott, Peron, m.
Donnerkeil, m. hrom, m.
Donnerknall, m. třeſkot hromu, m.
Donnern, hřjmati, hřmjci, hromobiti, 2) mit Worten, hromowati.
Donnern, das, hřjmánj, hřmění, n. hřjmota, f. 2) hromowánj, n.
Donnerſchlag, m. hrom, m. hromobitj, vdařenj hromu n. rána hromowá f.
Donnerſtag, m. čtwrtek, m.
Donnerſtätig, čtwrtečnj.
Donnerſtein, m. hromowý kámen, m.
Donnerſtimme, f. hlas hromowý, m.
Donnerſtrahl, m. hrom, m.
Donnerwetter, n. hřjmota, f. hřjmánj, hromobitj, n.
Donnerworte, plur. hromowá ſlowa.
Doppelhacke, f. dwogj zbraň, f.
Doppellauter, m. dwogzwučka, dwoghláska, f. dwohlas, m.
Doppeln, dwognáſobiti, dwogiti.
Doppelt, dwognáſobný, dwogatý.
Doppelt, adv. dwognáſobně, dwogitě.
Dorf, n. wes, weſnice, dědina, f. vom Dorfe, ze wſy.
Dorfart, f. Manier, Sitten, weſký, ſedlſký způſob, m.
Dorfhaftig, dorfmäßig, ſedlſký, weſký.
Dorfherr, m. dědinjk, m.
Dörfchen, n. Dörflein, weſnička, weſka, f.
Dorfjunge, m. ſedlſký, weſký pacholjk, m.
Dorfkirchweihe, f. Dorfkirchmeſſe, weſké, ſedlſké poſwjcenj, n.
Dorfmädchen, n. weſké, ſedlſké dewče, n.
Dorfmäßig, po ſedlſku, po weſku.
Dorfrecht, n. weſké práwo, n.
Dorfſchaft, f. weſnice, wes, f.
Dorn, m. trn, m. viele, trnj, n. ich bin dir ein Dorn im Auge, gſem ti trn w očjch.
Dornbuſch, m. trniſſtě, ſtrniſſtě, trnowé křowj, n.
Dornhecke, f. trnowiſſtě, n.
Dornicht, trnowý, trnowatý.
Dornkrone, f. trnowá koruna, f.
Dornſchwein, n. bodlawá, mořſká ſwině, f.
Dornſtrauch, m. chráſtj, n. chraſtina, f. trnowé křowj, n.
Dornſtrauchlein, n. chraſtičko, trnowé křowjčko, n.
Dörre, ſ. Dürre.
Dörren, ſuſſiti.
Dörrofen, m. ſuſſirna, f.

Dort,

Dort, tam, tamto.
Dortdurch, onady.
Dorther, odtamtud.
Dorthin, tamto, tam.
Dorthinaus, dorthindurch, tam tudy wen.
Doſe, f. puſſka na tabák, tabáčnice, pykſla, f.
Dotter, m. žlautek, m.
Drach, m. drak, m.
Drachenhaupt, n. dračj hlawa, f.
Drachenwurz, f. dábljk, geſſtěr, m.
Drachinn, f. dračice, f.
Dran, ſ. Daran.
Drängen, plagen, naléhati, vléhati, dotjrati na někoho, hrdlowati někoho, 2) wie eine Menge Leute ſich drängen, tlačiti ſe, ſich hindurch drängen, protlačiti ſe, 3) zu etwas es zu haben, tjſti ſe.
Drangſal, n. ſtraſt, pſota, ſlota a bjda, nehoda, otrapa, f.
Drath, m. drát, m. Schuſterdrath, dratew, f.
Drathzieher, m. drátennjk, m.
Dräuen, ſ. Drohen.
Drauf, ſ. Darauf.
Draußen, wně, wenku.
Drechſelbank, f. ſauſtro, n. ſauſtružnjcká ſtolice, f.
Drechſeleiſen, n. ſauſtružnj železce, železjzko, n. ſauſtruh, m.
Drechſelkunſt, f. ſauſtružnjctwj, n. wměnj ſauſtružnjcké, n.
Drechſeln, ſauſtružiti, na ſauſtruh wytočiti, wykružiti.
Drechsler, m. ſauſtružnjk, m.
Dreck, m. leyno, howno, hůwno, n. Koth auf der Gaſſe, bláto, n.
Dreckig, howniwý, 2) kothig, blatný, blatitý, bahnitý.
Dreckkäfer, m. howniwál, m.
Drehbank, ſ. Drechſelbank.
Dreheiſen, n. ſauſtruh, m. ſauſtružnjcké železjzko, n.
Drehen, rundherum, točiti, ſich, zatáčeti ſe, 2) ſich hin und her wenden, krautiti, točiti ſe, ſich mit dem Pferde, koněm ſe točiti, zatáčeti, der Wind drehet ſich, wjtr ſe točj, 3) ſ. Drechſeln.
Drehen, das, Drehung, točenj, n.
Dreher, m. točitel, m.
Drehrad, n. ſſamrha, f. wěrtnjk, m.
Drehſtuhl, f. půlkola, n.
Drein, ſ. Darein.
Dreiſt, drzý, opowážný, opowážliwý.
Dreiſtigkeit, f. drzoſt, opowážnoſt, opowážliwoſt, f.
Dreſchen, mlátiti.
Dreſchen, das, mlácenj, n. mlatba, f.
Dreſcher, m. mlatec, m.
Dreſchflegel, m. Dreſchprügel, cep, m.
Dreſchteune, f. mlat, m. humno, n.
Dreſchwagen, m. třjb, mlatebnj wůz, m.
Drey, tři.
Dreybeinig, třinohý.
Dreydiſtel, f. kráſowláſek, m.
Dreyeck, m. třihrannjk, třiwhelnjk, m.
Dreyeckigt, třihranný, třihranatý, troghranný, třiwhelný, třirohý.
Dreyeinig, trogitý, trognáſobný.
Dreyeinigkeit, f. trogitoſt, trogice, f.
Dreyer, m. trognjk, m. 2) in der Zahl, trogka, f.
Dreyerley, trogi, auf dreyerley Art, na trogj způſob.
Dreyfach, trognáſobný.
Dreyfádig, trognatý.
Dreyfaltig, trogitý.
Dreyfaltigkeit, f. trogice, f.
Dreyförmig, třirohý.
Dreyfuß, m. třinožka, třinohá ſtolice, f.
Dreyfüßig, třinohý.
Dreyherren, plur. trognj páni, m.
Dreyherrenamt, n. trognj panſký wřad, m.
Dreyhörnig, třirohý, třirohatý.
Dreyhundert, tři ſta, n.
Dreyhundertſte, třjſtý.
Dreyjährig, třiletý, třiroký.
Dreyköpfig, třihlawý, třihlawec.
Dreyling, ſ. Drilling.
Dreylöthig, třilotnj.
Dreymal, třikrát.
Dreymalig, trognáſobný.
Dreymonatlich, drey Monate lang, třj měſýčný.
Dreynächtig, třinočnj.
Dreypfündig, třilibernj.
Dreyſpännig, trogjho ſpřeženj.
Dreyſpänniges Fuhrwerk, wozba trogjho ſpřeženj, f.

Drey=

Dreyßig, třidcet.
Dreyßigfältig, třidcetinásobný, třidcaterý.
Dreyßigjährig, třidcetiletý, třidcetiroký.
Dreyßigmal, třidcetkrát.
Dreyßigſte, třidcátý.
Dreyſilbig, třiſlowkowitý, třiſylabnj.
Dreytägig, třetidennj.
Drey Viertel, tři čtwrtě, f.
Dreyzack, m. rohatiny, třirohé widle, plur.
Dreyzackig, třirohý.
Dreyzehn, třinácť.
Dreyzehnmal, třinácetkrát.
Dreyzehnte, der, die, das, třinácty, tá, té.
Dreyzüngig, troggazyčný.
Drilling, m. trůgče, n.
Dringen, auf einen, naléhati, vléhati, dotjrati na někoho, hrdlowati někoho, auf etwas, tlačiti na něco, ſich zu etwas, als zu einem Amte, zu einer Verrichtung, zu einer Arbeit, třjti, tlačiti, tiſknauti ſe w něco, in einen dringen, dorážeti, vléhati na někoho, auf einen zudringen, tlačiti, tiſknauti, řjtiti, waliti, hnáti, hrnauti ſe na někoho, die Noth dringt, nauze dohánj, nutj, nutká, gedrungen, voll, ztěſněný, huſtý, gedrungene Schrift, huſté pjſmo, gedrungene Schreibart, krátký způſob w pſánj.
Drinnen, ſ. Darinnen.
Dritter, třetj, zum drittenmal, potřetj.
Drittheil, m. Drittel, třjtka, f. třetj djl, m.
Droben, na hoře.
Drohen, hrozyti, wyhrožowati, pohrožowati, pohrůžku činiti.
Drohend, pohrůžčiwý.
Drohung, f. pohrůžka, f. hrozenj, pohrožowánj, wyhrožowánj, n.
Drohworte, plur. pohrůžčiwá ſlowa, n.
Drollicht, ſſprymowný, hodný.
Droſſel, f. drozd, m.
Drüber, ſ. Darüber.
Druck, m. das Drucken, tiſknutj, tlačenj, 2) der Schriften, tiſk, m. dem Druck übergeben, dáti do tiſku, im Druck ausgehen laſſen, wydati w tiſku, es iſt zum Drucke fertig, geſt k wytiſknutj přichyſtaný, im Drucke ſeyn, býti w tiſku, 3) Druck der Luft, zawanutj, n.
Drucken, drücken, tlačiti, tiſknauti, ein Buch drücken laſſen, dáti knihu tiſknauti, tlačiti, den Hut in die Augen, klobauk do očj wtlačiti, přitlačiti, drücken, wie Schuhe, Schnürbruſt, tlačiti, wie das Waſſer, Urin, tlačiti, an ſich, an die Bruſt drücken, umarmen, k ſobě přitlačiti, přitiſknauti, přituliti, přiwinauti.
Drucken, das, tlačenj, tiſknutj, n. 2) der Augen, des Magens, tlacenj, n.
Drucker, m. tiſkař, tlačitel, m.
Druckerey, f. tiſkárna, f.
Druckfehler, m. omyl, m. omýlenj, n. chyba w tiſku, f. omyl tiſkařſký, m. omýlenj tiſkařſké, n. chyba tiſkařſká, f. pochybenj, n.
Druckort, m. mjſto tiſku, n.
Drum, ſ. Darum.
Drunten, dole.
Drunter, ſ. Darunter.
Drüſe, f. hlíza, f.
Drüſig, hlízowatý.
Du, ty, du heißen, tykati.
Dudelſack, m. keydy, dudy, plur.
Dudelſackpfeifer, m. keydař, dudař, dudák, m.
Duft, m. Ausdünſtung, záha, f. opar, m. 2) Geruch, wůně, f.
Duften, pařiti, 2) wonětí.
Dulden, trpěti.
Duldung, f. trpenj, n.
Dumm, (oder tumm) tupý, hlaupý, dumm ſeyn, tupěti, hlupěti, tupým, hlaupým býti, jemanden dumm machen, ztupiti, zhlupiti někoho, tupého včiniti, dumm werden, ztupěti, zhlupěti, dumm gewordener, ztupělý, zhlupělý, dummer Kerl, Junge, tupec, hlupec, hlupák, hlupoň, hňup, m.
Dummheit, f. tupoſt, hlaupoſt, f. tupſtwj, hlupſtwj, hňupſtwj, f.

Dummkopf, m. tupá hlawa, f. tupec, hlupec, hlupoň, hlupák, m.
Dumpficht, ſtuchlý, ſeyn, tuchnauti, werden, ztuchnauti, 2) wie ein Schall, Stimme, temný.
Düngen, mrwiti, hnogiti.
Dünger, m. mrwa, f. hnůg, m.
Düngung, f. mrwenj, hnogenj, pohnogenj, n.
Dünkel, m. Meynung, Einbildung, dúmjnka, domněnka, domnjnka, mjnka, mjně, f.
Dünkel, n. Dinkel, eine Art von Getreide, ſſpalta, f. žito, n. réz, m. ſemopſſe, f.
Dunkel, etwas finſter, temný, wie eine Stelle, tmawý, nezřegmý, dunkle Farbe, temná barwa, f. 2) trúb, poſſmaurný, mračný, mrakotný, es wird ſchon dunkel, giž ſe tmj, ſſeřj, poſſmuřuge, mračj.
Dunkel, adv. temně, poſſmaurně, mračně.
Dunkelbraun, ztemna ſnědý.
Dunkelfärbig, temné barwy, náčerný, načernalý.
Dunkelgelb, ztemna žlutý.
Dunkelheit, f. temnoſt, tmawoſt, poſſmaurnoſt, mrákota, f.
Dünn, tenký, ſehr dünn, tenaučky, přetenký, welmi tenký, dünn machen, tenčiti, ztenčiti, ztenčowati, tenké dělati, 2) dem Körper nach, nicht fett, nicht ſtark bey Leibe, tenký, čjplý, lepý, ztepilý, konopatý, dünn ſeyn, čjpleti, tenčeti, konopatěti, 3) weit auseinander, řidký, dünne Haare, řidké wlaſy, wie eine Brühe, žitký, dünne machen, zřediti, řidké, obřjdné dělati, dünn werden, tenčeti, řednauti.
Dünne, f. des Leibes, tenkoſt, lepoſt, čjploſt, ztepiloſt, konopatoſt, f.
Dünnhärig, řidkowlaſý, řidkých wlaſů.
Dünnigkeit, f. die Dünne, tenkoſt, f. 2) čjploſt, lepoſt, tenkoſt, f. 3) řidkoſt.
Dunſt, m. pára, f. požár, m. 2) blauer Dunſt, bělmo na oko, n. einem einen vor die Augen machen, bělmo někomu dělati, zaſlepowati, oſlepowati někoho, zapleſkati někomu oči.
Dunſtig, voll Dunſt, párnatý, pářawý.
Dunſtkreis, m. Dunſtkugel, pářjokrſſleř, m.
Dunſten, pářiti, páru od ſebe dáti.
Durch, ſkrz, ſkrze, durch mich, ſkrz mne, durch und durch, ſkrz a ſkrz, weſkrz, naſkrz.
Durchackern, proworati.
Durcharbeiten, zpracowati, ſich, protlačiti, prodrati ſe.
Durchaus, völlig, dokonce.
Durchbeißen, prokauſati, prohryzti.
Durchbeuteln, protřáſti.
Durchblaſen, profauknauti.
Durchblättern, rozwinauti knihu.
Durchbohren, mit dem Bohrer, prowrtati, mit dem Schwerdte, prohnati, propſſiti, vpſſiti, prokláti.
Durchbohrt, prowrtaný.
Durchbohrung, f. prowrtánj, n.
Durchbraten, propecti, dobře vpecti.
Durchbrechen, wie eine Mauer, Wand, prolámati, prolomiti, die Sonne bricht durch, ſlunce proráží, durchbrechen durch das Kriegsheer, prorazyti.
Durchbringen, verſchwenden, mrhati, promrhati, rozmrhati, zmrhati, 2) ſich, ſein Leben gut durchbringen, vživiti, požiwiti ſe.
Durchbringen, das, Durchbringung, f. mrhánj, promrhánj, rozmrhánj, n.
Durchbringer, m. mrhač, marnotrátce, m.
Durchbrochen, prowrtaný.
Durchbruch, m. Durchfall, běhawka, f. in der pietiſtiſchen Sprache, proraženi, n.
Durchdringen, proniknauti.
Durchdringend, pronikawý, durchdringende Rede, pronikawá řeč, f.
Durcheinander, vermiſcht, zpletený, zmatený.
Durcheinander, adv. hakmak, zpleteně, durcheinander gemengtes, směſyce, harmatilka, f. durcheinander ſpleſti, ſmachlati.

Durch-

Durcheitern, zahnogiti se, durcheitert, zahnogený.
Durchfahren, mit dem Wagen, progeti.
Durchfahrt, m. průgezd, m.
Durchfall, s. Durchlauf.
Durchfallen, propadnauti.
Durchfliegen, prolétati, proletěti.
Durchfließen, wie ein Fluß, těcy weskrz, 2) eindringen, wie durch das Papier, protecy.
Durchfließend, protýkawý.
Durchfluß, m. průtok, m.
Durchforschen, wyzpytowati, wyskaumati, s. Erforschen, Forschen.
Durchforschung, f. wyzpytowánj, wyskaumánj, n.
Durchfressen, prožrati, prohryzti, das Scheidwasser frißt das Eisen durch, laučjcý woda prožjrá železo.
Durchführen, prowesti.
Durchgang, m. průchod, m. průchodisstě, n. der Waaren, průchod, m.
Durchgängig, průchoditý.
Durchgebohrt, s. Durchbohrt.
Durchgegraben, prokopaný.
Durchgehen, an einem Orte, progjti, 2) davon laufen, vtecy, prchnauti, vprchnauti.
Durchgehends, dokonce.
Durchgelesen, wyčtený.
Durchgießen, proliti.
Durchgießung, f. prolitj, n.
Durchgraben, prokopati, prohrabati.
Durchgrübeln, wyhlaubati, prohlaubati.
Durchhauen, prorubati, prosekati.
Durchhecheln, wywochlowati, 2) einen durchhecheln, třepati, přetřepati, zopálati někoho.
Durchhelfen einem, pomocy někomu.
Durchhitzen, die Stube, wytopiti, wyhřáti swětnicy.
Durchhöhlen, prodlabati, prodlaubati.
Durchjagen, prohnati, 2) durch die Gurgel, skrze hrdlo, skrze zadek prohnati, skrze alembik prohnati, s. Durchbringen.
Durchklopfen, proklepati, wyklepati.
Durchkochen, prowařiti.
Durchkommen, progjti, hier kommen wir nicht durch, tu neprogdeme, wo man durchkommen kann, průchoditý, průchodjcý.
Durchkönnen, mocy weskrz.
Durchkratzen, prosskrábati, prodrápati.
Durchkriechen, prolezti, alle Winkel durchkriechen, wssecky kauty prolezti, wylezti, wysljdati.
Durchlassen, propustiti.
Durchlaucht, f. oswjcenost, gasnost, f.
Durchlauchtig, oswjcený, gasný.
Durchlauchtigste, neygasněgssj, neyoswjceněgssj.
Durchlauf, m. běhawka, auplawice, f.
Durchlaufen, proběhnauti, ein Buch, proběhnauti, přemecy, přeběhnauti čtenjm, an einem Orte durchgehen, vtecy.
Durchlesen, wyčjsti, přečjsti.
Durchlesung, f. wyčtenj, pročtenj, n.
Durchleuchten, durchscheinen, proswjtiti se, naskrze swjtiti.
Durchlöchern, proděrawiti.
Durchmessen, přeměřiti.
Durchmesser, m. dělič, m. děljcý čára, f.
Durchnagen, prohryzti, prohlodati.
Durchnähen, prossiti.
Durchnäßen, wymočiti, swlažiti.
Durchregnen, promoknauti, proprchnauti, naskrze prsseti.
Durchreiben, prodrbati.
Durchreise, f. průgezd, m. progetj, n.
Durchreisen, progeti, progjti.
Durchreiten, koněm progeti.
Durchrennen, durchstechen, prohnati, prorazyti, popssiti kordem, 2) durch eine Stadt, hnáti se skrze město.
Durchrinnen, protecy, protýcti.
Durchschallen, rozléhnauti se.
Durchschauen, prohljdnauti.
Durchscheinen, proswjtiti, na skrz swjtiti, durchscheinend, prohlédacý.
Durchschießen, prostřeliti, 2) ein Buch mit Papier, prossiti knihu papjrem.
Durchschiffen, proplawiti, proplauti, na skrze přeplauti, přeplynauti.

Durchſchimmern, problýſkati, wyblýſkati ſe, proſwjtiti ſe.
Durchſchlag, m. cedidlo, n. cednjk, cedenjk, cezák, m.
Durchſchlagen, procediti, cediti, 2) einen Nagel, prorazyti, protlaucy řebjk, 3) ein Loch durchſchlagen, djru protlaucy, prorazyti, 4) ſich durch die Feinde durchſchlagen, probiti ſe ſkrze nepřátely, 5) wie das Papier, prorázeti, pronikati, das Papier ſchlägt durch, papjr prorážj, proniká.
Durchſchleichen, wylauditi, vlauditi ſe, wie der Wind in die Orgel, wlauditi ſe.
Durchſchlüpfen, wyklauznauti, wyniknauti.
Durchſchneiden, mit dem Meſſer, prořezati, mit der Scheere, proſtřjhnauti, 2) die Luft, powětřj rozrážeti.
Durchſchnitt, m. des Zirkels, poltič, m. 2) řjz, m.
Durchſchwärmen, einen Ort, wytlaucy, proběhnauti.
Durchſchwimmen, proplynauti, proplawati, přeplynauti, přeplauti.
Durchſehen, ein Buch ꝛc. prohlédnauti, durch ein Glas, Perſpektiv, prohlédnauti, hleděti ſkrze ſklo, durch ein Fenſter, Oeffnung, oknem prohljdnauti, prokauknauti, wyhljdnauti, wykauknauti.
Durchſeigen, procediti.
Durchſeigung, f. procezenj, n.
Durchſetzen, durch einen Fluß, proprawiti, přeprawiti ſe, 2) ein Vorhaben, vmyſl wyweſti, wywáděti.
Durchſichtig, prohlédacý, prohledawý, prühledčiwý.
Durchſichtigkeit, f. prohledawoſt, f.
Durchſieben, proſýwati.
Durchſpielen alles, auf dem Theater, wyhrati, alle Stücke in der Muſik, wyhrati.
Durchſpülen, propláknauti.
Durchſtänkern, proſmraditi.
Durchſtechen, probodnauti, probůſti, propjchnauti, protknauti.
Durchſtecken, proſtrčiti, proſtrkati.
Durchſtreichen, die Schrift, přetrhnauti, 2) durchwandern, progjti proběhnauti, 3) der Wind ſtreicht durch, wjtr profukuge, prorážj.
Durchſtreichung, f. der Schrift, přetrženj, n. 2) Durchwanderung, progitj, progetj, proběhnutj, n. 3) des Windes, profauknutj, n.
Durchſtreifen, proběhati.
Durchſtrich, m. přetrženi, wymazánj, n.
Durchſtröhmen, ſ. Durchfließen.
Durchſuchen, přehledati, prohledati, wyhledati.
Durchſuchung, f. přehledánj, prohledánj, wyhledánj, n.
Durchtreten, proſtaupiti, proſſlápnauti.
Durchtriebener, honěný, prohnaný, kopa, m.
Durchwachs, m. byliny, f. pupkowé, m.
Durchwachſen, proroſti.
Durchwachſen mit Fette, proroſtlý tukem.
Durchwandern, progjti, proběhnauti.
Durchwanderung, f. progitj, proběhnutj, n.
Durchwärmen, prohřáti.
Durchwaſchen, wymyti.
Durchwäſſern, wymočiti.
Durchwaten, přebřjſti.
Durchweben, protkati.
Durchwehen, prowjti, profukowati.
Durchwehung, f. prowjwánj, profukowánj, n.
Durchwinden ſich, wywáznauti, wyniknauti, zniknauti, wywinauti, wydřjti ſe.
Durchwühlen, die Erde, prohrabati, die Bücher, Alterthümer, prolezti, rozwinauti, zpřemjtati knihy.
Durchzehlen Geld, přepočjtati penjze, Leute, zpočjtati.
Durchziehen einen Faden, protáhnauti, prowljknauti, 2) durchreiſen, protáhnauti, táhnauti weſkrz, 3) durchhöhnen, zopálati, třepati, přetřepati, drbati někoho.
Durchziehung, f. Höhnung, třepánj, přetřepánj, zopálánj, drbánj, n.
Durchzug, m. průtah, m. protáhnutj, n.

Dürfen, dörfen, ſmjti.
Dürftig, potřebný, nuzný, dürftig ſeyn, potřebným, nuzným býti, potřebowati, nuzněti, dürftige Mahlzeit, chudobný, ſkrowničký, nuzný oběd, m.
Dürftigkeit, f. potřebnoſt, potřeba, nuznoſt, f.
Dürre, dürr, ſuchý, ein dürres Pferd, hubený, ſuchý kůň, m. dürre werden, ſchnauti, prachnauti, hubněti, zhubenětí.
Dürre, f. der Witterung, des Jahres, ſucho, n. ſuchota, f. des Menſchen, ſuchoſt, f.
Dürren, ſuſſiti.
Dürrwurz, f. bleſſnjk, chmelnjk, m.
Durſt, m. žjzeň, f.
Durſten, dürſtig ſeyn, žjzniti, mich dürſtet, žjznjm, mám žjzeň.
Dürſtig, žjzniwý, žjznjcý.
Dürſtig, adv. žjzniwě.
Düſter, temný.
Düſternheit, f. temnoſt, f.
Duzen, du heißen, tykati.
Duzbruder, m. bratříček, m.
Duzend, n. dwanáctka, f. dwanáctero, n. duzendweis, po dwanáctech.

E.

Ebbe, f. des Meeres, odſtupowánj, vbýwánj moře, n.
Eben, flach, gleich, rowný, přjmý, eben machen, rownati, ſrownati, wyrownati, rownu vdělati, zarownati, přjmiti, zpřjmiti, 2) es iſt mir nicht eben, nenj mně přjhodno.
Eben, adv. rownně, přjmě, eben da, tutéž, ebendaſelbſt, rownně tam, eben itzt, práwě teď, eben daher, rownně odtud, ebenderſelbe, tentýž, práwě, rownně ten, eben ſo, eben alſo, tak rownně, práwě tak, du kömmſt mir eben recht, ty mně práwě, rownně w čas, whod přichážjš, eben ſowohl als, rownně také, eben darum, protož také, eben ſo viel, podobně tolik, podobně mnoho, eben ſoviel achten, podobně mnoho sobě wſſjmati, eben recht, práwě dobře, eben recht, auch recht, také dobře, eben zu der Zeit, w tentýž čas, w ten práwě čas, eben ſo reden, také tak mluwiti.
Ebenbild, n. podobizna, podobina, podoba, f. Gottes, obraz Božj, m. des Vaters Ebenbild ſeyn, býti podobnjčkem otcy, podobným býti otcy.
Ebene, f. rowina, roweň, f.
Ebenen, rownati, přjmiti.
Ebenermaßen, podobně, napodobně
Ebenfalls, podobně, napodobně, rowně.
Ebenholz, n. černé dřewo, n.
Ebenteuer, ſ. Abenteuer.
Ebenwurz, f. pupawá bjla, f.
Eber, m. kanec, m. vom Eber, kanečj, kancowý.
Ecke, f. vhel, roh, m. was viele Ecken hat, kautkowatý, kautnatý, hranatý, an allen Ecken, na wſſech rohách, vhlech.
Eckel, m. Ekel, nechut, oſſkliwoſt, f. nechutenſtwj, oſſkliwenj, n. Eckel vor dem Eſſen, nechutenſtwj, n. nechut, oſſkliwoſt, f. ein kleiner, oſſkliwůſtka, nechautka, f. Eckel haben, nechutenſtwj mjti, znechutniti ſobě, zoſſkliwiti, oſſkliwoſt mjti, Eckel machen, oſſkliwoſt, nechutenſtwj činiti, bis zum Eckel, až k oſſkliwenj, až k dáwenj.
Eckel, adj. nechutný, oſſkliwý.
Eckelhaft, nechutný.
Eckeln, Eckel haben, znechutniti ſobě, oſſkliwiti ſobě, w oſſkliwoſti, w ohawnoſti mjti, es eckelt mir davor, mám nechutenſtwj, oſſkliwoſt, geſt mi oſſkliwo.
Ecker, f. Eichel.
Eckſtein, m. kámen vhelnj, nárožnj, rohnj, m.
Edel, vrozený, ſſlechtický, edel vom Gemüthe, ſſlechetný, zmužilý, ſtatečný, ein edles Gemüth, ſſlechetná, ſpanilá, ſtatečná, zmužilá, vrozená myſl, edle Denkungsart, ſpanilá dúmě, f. edler Friede, zlatý, ſwatý pokog,

m.

m. edle Art, vrozenoſt, f. Edler von, vrozený, vrozenec, m. eines edlen Todes ſterben, ſſlechtickau ſmrtj ſgjti.

Edel, adv. ſſlechtický, ſtatečně, zmužile, ſſlecherně.

Edeldame, f. Edelfrau, zemanka, f.

Edelknabe, m. páže, n. vrozený mládenec, m.

Edelmann, m. zeman, zeměnin, m.

Edelmänniſch, po zemanſku.

Edelmuth, m. ſpanilá, ſtatečná, zmužilá, ſſlecherná myſl, f.

Edelmüthig, ſpanile, zmužile, ſtatečně, ſſlecherně.

Edelmüthigkeit, f. ſpaniloſt, ſtatečnoſt, zmužiloſt, ſſlecherноſt myſli, f.

Edelſtein, m. drahý kámen, m.

Ege, f. brána, f. eiſerne, polnj neb rolnj wláčidlo, n.

Egel, m. pigawice, krwoſtřebka, f.

Egen, wláčeti.

Eger, m. wláčnjk, m.

Ehe, dřjwe, prw, prwé.

Ehe, f. Eheſtand, manželſtwo, n. zur Ehe haben, za manželku, za ženu mjti, zur Ehe nehmen, manželku pogjti, wzýti, za manželku, za ženu pogjti, zur Ehe geben, ſnaubiti, ſnubowati, zaſnaubiti, pannu k manželſtwj, za muže wdáti, dáti, zur Ehe gehörig, manželſký, zur Ehe ſchreiten, w manželſtwj wſtaupiti.

Eheband, n. ſwazek manželſký, m. ſpogenj manželſké, n.

Eheberedung, f. záſelky, námluwy, přjpowěd, f.

Ehebette, n. lůže manželſké, n.

Ehebrechen, cyzoložiti, ſmilniti.

Ehebrecher, m. cyzoložnjk, ſmilnjk, m.

Ehebrecherinn, f. cyzoložnice, ſmilnice, f.

Ehebrecheriſch, cyzoložný.

Ehebruch, m. cyzolożſtwo, n. treiben, cyzolożſtwo páchati, begehen, dopuſtiti, dočiniti ſe cyzolożſtwa, Augen voll Ehebruch, ſmilné oči, f. im Ehebruch ergriffen werden, w cyzolożſtwu dopadenu, poſtjženu býti.

Ehebund, m. Ehebündniß, ſwazek manželſký, m.

Ehedeſſen, prwé.

Ehefrau, f. manželka, f.

Ehegatte, m. manžel, m.

Ehegattinn, f. manželka, f.

Ehegemahl, m. Ehegenoße, f. Ehegatte.

Ehegeſtern, před wčereyſſkem, před wčjrem.

Eheleute, plur. manželé.

Ehelich, manželſký.

Ehelichen, ſ. Heurathen.

Ehelicher Sohn, ſyn přirozený, m.

Eheloß, ſwobodný, neženatý.

Ehemann, m. manžel, m.

Eher, dřjwe, dřjwegi, ſpjſſe, je eher, je lieber, čjm dřjwe, ſpjſſe, tjm radči, čjm dřjw, tjm ljp.

Ehern, měděný.

Eheſcheidung, f. manželſtwa rozwedenj, rozlaučenj, n.

Eheſegen, m. manželſké požehnánj, n.

Eheſtand, m. ſtaw manželſtwj, manželſký, m.

Eheſtens, mit eheſten, co neydřjwe.

Eheſteuer, f. wěno, obwěnění, n.

Eheſtifter, m. ſnůbce, zaſnubitel, m.

Eheſtifterinn, f. ſnůbkyně, zaſnubitelkyně, f.

Eheſtiftung, f. ſnaubenj, ſnubowánj, zaſnaubenj, n.

Eheverbündniß, ſ. Ehebündniß.

Eheverlobniß, n. ſwadebnj ſmlauwy, námluwa, zámluwa k manželſtwj, f.

Eheverſprechung, f. námluwa, námluwy, přjpowěd k ſtawu manželſkému, f.

Eheweib, n. manželka, f.

Ehlich, ſ. Ehelich.

Ehrbar, ctný, počeſtný, in der Kleidung, počeſtný, ehrbare Jungfrau, Frau, ctná, počeſtná, ſſlecherná panna, žena, f.

Ehrbar, adv. ctně, počeſtně.

Ehrbarkeit, f. počeſtnoſt, f.

Ehrbegierde, f. cti žádoſt, f.

Ehrbegierig, cti žádoſtiwý.

Ehrbegierig, adv. cti žádoſtiwě.

Ehre, f. čeſt, f. zu hohen Ehren gelangen, hodnoſti, důſtognoſti, cti dogjti, ke cti přigjti.

Ehren, ctjti.

Ehrenamt, n. důſtogenſtwj, n. důſtognoſt, hodnoſt, f. wřad důſtogný, m.

Ehrenbezeigung, f. prowkázánj cti, n.
Ehrendieb, m. wtrhač na cti, m.
Ehrendienſt, m. důſtognoſt, f. důſtogenſtwj, n.
Ehrenfeſt, n. ſlawnoſt, f.
Ehrengedächtniß, n. Ehrendenkmal, ſlawná památka, f.
Ehrengepränge, n. ſlawnoſt, f.
Ehrengeſchenk, n. dar poctiwoſti, m.
Ehrenkleid, n. raucho, n. ſſat ſlawný.
Ehrenmal, n. ſlawná památka, f. 2) Mahlzeit, ſlawné hody, plur.
Ehrenpfennig, m. penjz poctiwoſti, ſláwy, m.
Ehrenpforte, f. ſlawná brána, f.
Ehrenpreis, m. bukwice, weronyka, f.
Ehrenrock, ſ. Ehrenkleid.
Ehrenrührig, hánliwý, důtkliwý.
Ehrenrührig, adv. hánliwě, důtkliwě.
Ehrenſchänder, m. wtrhač na cti, pomluwač, m. 2) eines Frauenzimmers, zmrhatel panny, m.
Ehrenſchänderiſch, pomlauwačný, wtrhačný.
Ehrenſchändung, f. cti pomlauwánj, na cti wtrhánj, n.
Ehrenſchmauß, ſ. Ehrenmal.
Ehrenſchmuck, m. ſlawná okraſa, f.
Ehrenſäule, f. ſlaup ſláwy, m.
Ehrenſtaffel, m. Stuffe, ſtupeň hodnoſti, m.
Ehrenſtand, m. ſtaw hodnoſti, m.
Ehrenſtelle, f. důſtogenſtwj, n. hodnoſt, důſtognoſt, f.
Ehrenverletzung, f. na cti wſſkozenj, obljženj, cti zlehčowánj, zlehčenj, n.
Ehrenwerth, ctihodný.
Ehrenwort, n. poctiwé gméno, n.
Ehrerbietig, počeſtný, wctiwý.
Ehrerbietigkeit, f. počeſtnoſt, wctiwoſt, f.
Ehrerbietung, f. počeſtnoſt, wctiwoſt, f.
Ehrfurcht, f. počeſtnoſt, f.
Ehrfurchtsvoll, pln počeſtnoſti.
Ehrgeiz, m. cti žádoſt, po cti dychtiwoſt, f.
Ehrgeizig, cti žádoſtiwý, žádoſtný.
Ehrlich, poctiwý, ctný.
Ehrlich, adv. poctiwě, ctně.
Ehrlichkeit, f. poctiwoſt, f.
Ehrliebe, f. cti láſka, f.
Ehrliebend, cti milowný.
Ehrlos, nectný, bezectný, cti prázdný, nepočeſtný, na cti zmařilý, nepočeſtný.
Ehrloſigkeit, f. bezectnoſt, nectnoſt, cti prázdnoſt, nepočeſtnoſt, f.
Ehrſam, počeſtný, poctiwý.
Ehrſucht, ſ. Ehrgeiz.
Ehrvergeſſen, na cti zapomělý, zlopowěſtný.
Ehrwürdig, ctihodný.
Ehrwürdigkeit, f. ctihodnoſt, f.
Eichbaum, ſ. Eiche.
Eiche, f. dub, m.
Eichel, f. žalud, m.
Eichen, von Eichen, dubowý.
Eichholz, n. dubowé dřjwj, n.
Eichenſtamm, m. dubowý pařez, dub, m.
Eichenwald, m. dubina, f. dubowý les, m.
Eichhorn, f. wewerka, wewerice, f.
Eid, ſ. Eyd.
Eider, m. geſſtěrka, f.
Eifer, m. Hitze, Heftigkeit, horliwoſt, horaucnoſt myſli, f.
Eiferer, m. Eifrer, horliwec, žehrák, m. 2) für, um etwas, horlitel, m.
Eiferig, hitzig, horliwý, horaucný, wraucný, wraucý.
Eiferig, eifrig, adv. horliwě, horaucně.
Eifern, horliti, über etwas, nad něčim horliti, für etwas, o něco horliti.
Eiferſucht, f. horlenj, žehránj, n. mužj horliwoſt, horličnoſt, podezřiwoſt, f.
Eiferſüchtig, žehracý, žehrawý, horliwý, horličný, podezřiwý.
Eigen, wlaſtnj.
Eigendünkel, m. důměnka, domnjnka, f.
Eigenhändig, ſwau rukau, wlaſtnj rukau pſaný, ein eigenhändiges Schreiben, wlaſtnj pjſmo, waſtnj rukau pſané, n.
Eigenhändig, adv. wlaſtnj rukau.
Eigenliebe, f. ſamomilenſtwj, n. ſamoláſka, láſka ſebe ſamého, f. der ſie hat, voll davon iſt, ſebe milowný, laſkawý na ſebe.

Eigenmächtig, z swé wlaſtnj mocy.
Eigennutz, m. zyſk, vžitek wlaſtnj, m. aus Eigennutz, z wlaſtnjho zyſku.
Eigennützig, wlaſtnjho zyſku, vžitku pilný, ſſeerný, wlaſtnjho, ſwého zyſku žádoſtiwý, chtiwý.
Eigenſchaft, ſ. wlaſtnoſt, ſ. wlaſtenſtwj, n.
Eigenſinn, m. Eigenſinnigkeit, ſwémyſlnoſt, nevſtupnoſt, ſ.
Eigenſinnig, ſwémyſlný, nevſtupný.
Eigenſinnig, adv. ſwémyſlně, nevſtupně.
Eigenthum, n. přjchowek, ſtatek, wlaſtnj nábytek, m. wlaſtnj gměnj, n.
Eigenthümlich, wlaſtnj.
Eigenthümer, m. Eigenthumsherr, držitel ſtatku, nábytku, m.
Eigentlich, wlaſtnj, prawý, oprawdowý, eigentliche Bedeutung, prawé, wlaſtnj wyznamenánj, n. eigentliche Urſache, Meynung, prawá, oprawdowá, wlaſtnj přjčina, ſ. prawé, oprawdowé, wlaſtnj zdánj, n.
Eigentlich, adv. wlaſtně, oprawdowě.
Eigenwahn, ſ. Eigendünkel.
Eigenwille, m. ſwéwolnoſt, ſ.
Eigenwillig, ſwéwolný.
Eile, ſ. ſpěſſnoſt, kwapnoſt, ſ. in der Eile, w ſpěſſnoſti, w kwapnoſti, es hat Eil, geſt na poſpěch, geſt na kwap, na hbito, in Eil gemacht, na ſpěch, na hbito vdělaný.
Eilen, poſpjchati, poſpjſſiti, kwapiti, chwátati.
Eilen, das, poſpjchánj, poſpjſſenj, kwapenj, chwátánj, n.
Eilend, eilfertig, eilig, ſpěſſný, poſpěſſný, kwapný.
Eilends, ſpěſſně, poſpěſſně, kwapně, kwapem, chwátawě.
Eilf, gedenáct.
Eilfertig, ſpěſſný, poſpěſſný.
Eilfertig, adv. ſ. Eilends.
Eilfertigkeit, ſ. ſpěſſnoſt, poſpěſſnoſt, kwapnoſt, ſ.
Eilfmal, gedenáctkrát.
Eilfte, der, gedenáctý.
Eilig, ſ. Eilend, eilfertig, es iſt eilig, geſt na ſpěch.

Eimer, ſ. Eymer.
Ein, geden.
Einander, weſpolek, ſie hindern einander, geden druhému překážj, weſpolek ſobě překážegj, ſie tödten einander ſelbſt, ſám geden druhého zabigj, ſami ſe weſpolek zabigegj, einander haſſen, nenáwiděti ſe weſpolek, ſie haſſen einander, nenáwidj geden druhého, einander helfen, pomáhati ſobě weſpolek, einander heurathen, wzýti ſe.
Einandermal, po druhé.
Einäſchern, w popel obrátiti, popelem položiti, 2) Flachs, Garn, na roſu dáti, močiti, 3) mit Aſche beſtreuen, popelem poſypati, pomazati, eingeäſchert werden, w popel obrácenu býti, popelem lehnauti, eingeäſchert, w popel obráceny, popelem lehlý.
Einäſcherung, ſ. w popel obráceni, popelem položenj, n. 2) am Aſchermittwoch, popelec, m.
Einathmen, nalikati.
Einäugig, gednooký.
Einätzen, wrýti.
Einballen, ſkládati, w hromadu wázati.
Einbalſamiren, maſtj napuſtiti.
Einbalſamirung, ſ. der Körper, maſtj napuſſtěnj, n.
Einband, m. des Buchs, wazba, ſ. wázánj, n.
Einbeißen, in etwas, wkauſnauti do něčeho.
Einbekommen, ſ. Einnehmen.
Einbetteln ſich, dožebrati, wžebrati, wproſyti, doproſyti ſe.
Einbeugen, nahnauti, ohnauti, nakřiwiti, vkřiwiti.
Einbeugung, ſ. nahnutj, ohnutj, nakřiwenj, vkřiwenj, n.
Einbiegen, ſ. Einbeugen.
Einbiegung, ſ. Einbeugung.
Einbilden, einprägen, w myſl wložiti, wkořeniti, wrwořiti, 2) ſich vorſtellen, předložiti ſobě, podobenſtwj w myſli ſložiti, obraz neb twářnoſt nějaké wěcy jako před oczima mjti, 3) meynen, myſliti,

pomyſliti, domnjwatiſe, ich bildete mir ein, myſlil ſem ſobě, pomyſlil ſem ſobě, wie ich mir einbilde, gak gá myſljm, gak ſmeyſſljm, es hat ſich keiner eingebildet, žádný ſy to nepomyſlil, du bildeſt dir es nur ſo ein, ty ſobě to gen tak myſljš, bilde dir nur einmal ein, gen ſobě pomyſli, 4) ſich etwas einbilden, ſtolz ſeyn, myſliti, ſmeyſſleti něco o ſobě, ihr bildet euch etwas ein, weil ihr ein wenig Geld bekommen habt, wy ſobě něco myſljte, že ſte doſtal trochu peněz, ſich etwas über ſeine Weisheit einbilden, wyſliti ſobě něco na ſwau maudroſt.

Einbildiſch, myſlitedlný.

Einbildung, ſ. Vorſtellung, myſſlenj, w myſl wloženj, n. tworné myſſlenky, ſ. tworná myſſlenj, ſmyſſlenj, n. 2) Meynung, domněnj, domnjwánj, n. domněnka, domnjnka, ſ. 3) ſtolze Einbildung, ſmeyſſlenj pyſſné o ſobě, ſ.

Einbildungskraft, ſ. myſlitedlnoſt, moc přemyſſlowánj, ſ. tworná přemyſſlowánj, n.

Einbinden, in etwas, zawázati, ſwázati do něčeho, 2) die jungen Bäumlein des Winters in Stroh einbinden, obwázati, přewázati ſtromy pobřjſſly, 3) ein Buch im Leder einbinden, knihu w kůži, do kůže zawázati, 4) zum Pathengeſchenke geben, zawázati do wjnku.

Einbindung, ſ. zawázánj, ſwázánj, n. 2) eines Buches, wazba, ſ. ſwázánj, n.

Einblaſen, wdechnauti, 2) einſagen, nadýmati, naſaukati, naſſeptati, poſſeptati.

Einblaſen, das, wdechnutj, n. 2) nadýmánj, n.

Einblaſer, m. nadymač, m.

Einblaſung, ſ. Einblaſen, das.

Einbläuen, wtřjſkati.

Einbrechen, in ein Haus, dobyti ſe do domu, 2) die Thüre, wylámati, wylomiti, wyrazyti dwéře, 3) die Nacht bricht ein, noc připadá, noc ſe dělá, 4) einfallen wie die Feinde, wyrazyti, dorazyti, dotřjti na nepřátely, ſ. Einfallen, 5) das Eis bricht ein, led ſe láme, bořj.

Einbrennen, ein Zeichen, připáliti, wypáliti znamenj, die Speiſe mit Mehle, zaprażiti, wie den Kaffee, zaprażiti.

Einbringen, wohin, wneſti, Gefangene, zagaté přiweſti, wie eine Frau dem Manne, přiweſti, 2) einmengen, wprawiti, 3) eintragen, geben, abwerfen, wynáſſeti, přináſſeti, ſein Gut bringt ihm jährlich hundert Gulden ein, geho ſtatek mu ročně ſto zlatých wynáſſi, was bringt es ein, co to wynáſſj, 4) das Verſäumte einbringen, nahratiti, wynahraditi, 5) Geld einbringen, přinášeti penjze, 6) das Eingebrachte, přjnos, m. 7) Getreid einbringen, obilj klizditi.

Einbrocken, wdrobiti, nadrobiti.

Einbruch, m. der Nacht, ſaumrak, m. 2) in ein Haus, dobytj, n. 3) der Feinde, wpád, m. wpadnutj, n.

Einbuß, m. ztráta, ſſkoda, ſ. ſſkodowánj, n.

Einbüßen, ſſkodowati, ſſkodu brátí, trpěti, 2) etwas verlieren, ztratiti něco, ztrátu wzýti něčeho.

Eindingen, ſmluwiti, ſich in ein Haus, wymjniti ſobě byt.

Eindingung, ſ. ſmluwenj, n.

Eindrängen ſich in ein Amt, wtlačiti, wtiſknauti, wetřjti, wedrati, wplésti, wplichtiti, mocý wnutkati ſe do vřadu.

Eindringen wohin, proniknauti, pronjkati, protlačiti, prodrati ſe, in die Geheimniße, in den Verſtand, proniknauti k tagnoſtem, k rozumu, 2) auf den Feind, dotřjti na nepřjtele, 3) ſich in ein Amt, ſ. Eindrängen, 4) mit Einwürfen, Vorſtellungen, Bitten, doráżeti na někoho, hrdlowati, dogjmati ſlowy někoho, dringende Reden, mocné, pronikawé dogjmawé řeči, ſ.

Eindringen, das, heftiges Bitten, Zureden, doráżenj, hrdlowánj, dogjmánj, n.

Eindruck, m. moc, ſýla, ſ. Eindruck ma-

machen, k ſrdcy docházeti, na ſrdce dopadati, die Rede hat einen Eindruck auf die Gemüther der Zuhörer, ta řeč dochází k ſrdcy, dopadá na ſrdce poſluchačů, bey ihm, auf ihn macht es keinen Eindruck, nic ho to nehne, nic ſe ho to nevgjmá.

Eindrücken, wtlačiti, wtiſknauti, 2) in das Gedächtniß, Gemüth, wtlačiti, wprawiti.

Eindrucksvoll, mocný, ſylný.

Einegen, zawláčeti.

Einer, eine, eines, geden, gedna, gedno, einer von beyden, geden ze dwau.

Einerley, gednoſteyný.

Einerndten, einärndten, obilj ſklidити, ſkljzeti.

Einerndtung, f. ſkljzenj, n.

Einfach, proſtý, holý, proſtočiſtý, 2) wie der Attlas u. d. gl. gednoduchý, gednonáſobný.

Einfädeln, nawljkati, nawljknauti, nawlecy, ich werde es ſchon einfädeln, gak gá to giž nawljknu.

Einfahren, wgeti, in die Stadt einfahren, wgeti do měſta.

Einfahrt, f. das Einführen, wgezd, m. wgetj, n. 2) des Haven, wrata, plur.

Einfall, m. des Hauſes, pád, m. ſutina, zřjcenina, zbořenina, f. oborenj, n. 2) feindlicher, wpád, m. wpadnutj, n. einen Einfall thun, včiniti wpád, 3) Einfall im Sinne, Gedanke, myſſlenka, f. připadánj, připadnutj, n. nápad, ſmyſl, m. das iſt ein guter Einfall, to geſt dobrá myſſlenka, der Menſch hat Einfälle, ten člowěk má ſmyſly, das iſt wieder ein Einfall, to geſt opět ſmyſl.

Einfallen, zerfallen, wie ein Haus, na hromadu padnauti, zbořiti ſe, zſauti ſe, zkřiti ſe, 2) kommen, wie ein Feſt auf den Tag, připadati, morgen fällt dieß Feſt ein, zeytra připádá ten ſwátek, die Nacht fällt ein, připadá noc, chýlj ſe noc, morgen fällt uns Kälte ein, zeytra nám připadne zyma, 3) in den Sinn kommen, padnauti, připadnauti na myſl, na paměť napadnauti, es fällt mir ein, připadá mně, 4) einen Einfall thun, wpadnauti, wřjtiti ſe, 5) wie die Wangen, das Geſicht, wpadnauti, eingefallene Wangen, Augen, wpadlé ljce, oči.

Einfalt, f. ſproſtnoſt, proſtoſt, proſtota, f. 2) Dummheit, hlaupoſt, f.

Einfältig, ſproſtný, proſtý, 2) dumm, hlaupý, ein einfältiger Tropf, ſproſtáček, ſproſták, m.

Einfaltspinſel, m. ſproſták, bliwoň, m.

Einfältig, adv. ſproſtně, proſtě, 2) hlaupě.

Einfärbig, gednobarewný, gedné barwy.

Einfaßen, umgeben, obſaditi, obkládati, wykládati, wyſazowati, obkljčiti, mit Golde, obložiti zlatem, ein Kleid einfaßen, lemowati raucho, obkládati, ein Bild mit einem Namen, rámcem wykládati, obkládati, obložiti obraz.

Einfaßung, f. eines Kleides, obkladek, lem, m. lemowánj, obloženj, n.

Einfinden ſich, nagjti ſe, dáti ſe nagjti, ſ. Einſtellen, Erſcheinen.

Einflechten, in etwas, wpléſti ſe, die Haare, den Schweif, die Mähne der Pferde einflechten, zapleſti.

Einflechtung, f. wplerenj, n. 2) zaplerenj, n.

Einflicken, wljpati, wlepiti, wpláceti.

Einfließen, wtecti, wtýkati, etwas in Reden mit einfließen laſſen, do řeči něco přimjchati.

Einflößen, wlévati, nadýmati, Grundſätze, Meynungen, Liebe, Haß gegen einen, wnukati, wnuknauti, wlévati.

Einflößer, m. wlewatel, nadymač, m.

Einfluß, m. wlévánj, n. die Sache hat kein Einfluß auf das, ta věc do toho nemá žádného wlévánj.

Einflüſtern, poſſeptati, wſſeptati.

Einfodern, Geld, zwpomjnati peněze.

Einförmig, übereinſtimmend, gednoſteyný, gednoſworný, 2) einfach, gednoduchý.

Ein

Einförmigkeit, f. gednosteynost, gednoswornost, f. 2) gednoduchost, f.
Einfressen, požřjti, sežrati, Staub, naljkati, nažrati se prachu, Verdruß, nažrati se mrzutosti, 2) durchnagen wie ein Fleck, Eiter, zažrati se.
Einfrieren, zamrznauti.
Einfrierung, f. zamrznutj, n.
Einfuhr, f. přiwáženj, n.
Einführen, eine Sache, als Waaren, přiwážeti, Getreide einführen, obilj přiwážeti, 2) eine Gewohnheit, obyčeg wwesti, wwádĕti, eine Person redend, einen in ein Haus, in eine Gesellschaft, wwádĕti, wwesti, einen Dieben, zlodĕge wésti do wĕzenj, etwas in die Bücher, do knih, w knihy wwádĕti.
Einführung, f. der Waaren, přiwáženj, n. in ein Amt, wwod, m. wwedenj, n. einer Gewohnheit, wwedenj, n.
Einfüllen, naplniti, nacpati.
Eingang, m. wchod, přjstup, m. wgitj, n. 2) Anfang der Rede, přjstup, počátek, začátek řeči, m. gleich im Eingange, hned w přjstupu, hned s počátku, ohne Eingang, ex tempore, z pátra, s bez počátku, 3) Eingang des Lebens, počátek, začátek žiwota, m. prwotiny žiwota, f. 4) Eingang der Waaren, wnášsenj, n. der Briefe, přigitj, přicházenj pjsanj, n. 5) Eingang bey jemanden haben, mjti k někomu přjstup.
Eingangs, s počátku, při začátku, sprwu.
Eingeäschert, w popel obrácený, popelem lehlý.
Eingeben, in den Sinn, wnukati, wnuknauti, dáti, w mysl wložiti, Gott hats ihm eingegeben, Bůh mu to wnukl, dal, 2) Arzney eingeben, lék k wzjwánj dáti, dáwati, podáwati, 3) eine Schrift, Bittschrift eingeben, spis, prosbu podati.
Eingeben, das, wnuknutj, n. des heil. Geistes, wnuknutj, nadchnutj, wdechnutj sw. Ducha, auf wessen Eingeben, čjm náwodem?
Eingeber, m. wnukatel, m.
Eingebildet, pomyssleny, domněly, domněny, zdánliwý, 2) ein eingebildeter Mensch, hrdý, nadutý člowĕk, hrdaussek, m.
Eingebogen, ohnutý, der eine eingebogene Nase hat, piknosý, nahoru ohnutým nosem.
Eingebohren, einiger Sohn, gednorozený, 2) eingebohrnes Landeskind, Eingebohrner, w zemi rodilý, domácý.
Eingebrennet, wpálený, připálený, 2) wie Brühe, zapražený.
Eingebrocket, wdrobený, nadrobený.
Eingebrocktes, n. zadrobený.
Eingebung, f. wnuknutj, n.
Eingedenk, pamětliwý, pamětliw, eingedenk seyn, pomnĕti, pamatowati, pamětliw býti.
Eingefallen, wie ein Haus, zsutý, zbořený, zařjcený, eingefallene Augen, eingefallenes Gesicht, opadlé, wpadlé, přepadlé oči, obličeg.
Eingefleischter Teufel, wtělený čert, dábel, m.
Eingeführt, přiwezený, wwezený, 2) eingeführte Gewohnheit, wwedený obyčeg, m.
Eingegraben, wrytý, 2) verscharret, zakopaný, 3) eingegrabene Arbeit, ryté djlo, n. rytina, f.
Eingehauen, wytesaný.
Eingehen, wgjti, wcházeti, 2) den Vorschlag eingehen, w podánj wgjti, přiwoliti, podati se w smlauwu, 3) verfallen, wie ein Haus, bauratj se, bořiti se, das Haus geht ein, ten dům se baurá, zházý, 4) eingehen, wie Nachricht, Briefe, Gelder, in der Geburt, přicházeti, es geht Geld ein, přicházegj penjze, 5) das will mir nicht eingehen, to se mně nezdá býti prawdau, to mně nechce gjti do hlawy.
Eingehüllt, zaobalený, zahalený.
Eingeladen, pozwaný.
Eingelassen, wpusstěný, pusstěný.
Eingelegt, nakládaný, eingelegte Aepfel, nakládaná gablka, n. 2) künstlich eingelegt, wykládaný, eingelegte Arbeit, wykládané djlo, n.

Eingemacht, zadělawaný, eingemachte Frucht, zadělawané owoce, n. eingemachte Sachen, zadělawané, zadělané wěcy, f. eingemachter Kalk, haſſené wápno, n.
Eingemiſcht, wmjſſený, wmjchaný, zamjchaný, přimjchaný.
Eingenäht, wſſitý, zaſſitý.
Eingenommen, gatý, mit Gewalt, dobitý, von etwas, něčjm předſtjžený, předchwácený.
Eingeſeſſen, im Lande, Stadt, vſedlý, vſazený, oſazený, ſ. eingepflanzt.
Eingeſtändniß, n. wyznánj, přiznánj, n.
Eingeſtehen, přiznati ſe, wyznati.
Eingeweide, n. ſtřewa, wnitřnoſti, f. wnitřnj audowé, m. das Eingeweide ausnehmen, wykuchati.
Eingezogen, beſcheiden, mjrný, tichý.
Eingezogen, adv. mjrně, tjſſe, ſich eingezogen halten, mjrně, tjſſe ſe chowati.
Eingezogenheit, ſ. mjrnoſt, tichoſt, f.
Eingepflanzt, wſſtěpowaný.
Eingeprägt, wtlačený.
Eingequetſcht, ſtlačený.
Eingerammelt, koljm založený.
Eingerichtet, zprawený.
Eingerieben, wdrbaný, wdrápaný.
Eingeriſſen, ztrhaný, 2) eingeriſſene Gewohnheit, zwyklоſt obecná, ſtará, zaſtaralá, f.
Eingerückt, wložený, wſazený.
Eingeſäet, wſatý.
Eingeſalbet, pomazaný.
Eingeſalzen, naſolený, zaſolený.
Eingeſammelt, nahromážděný, naſhromážděný, nazbjraný.
Eingeſäuert, zakyſalý.
Eingeſcharret, zahrabaný.
Eingeſchenkt, nalitý.
Eingeſchläfert, vſpalý.
Eingeſchlichen, wlaudilý.
Eingeſchloſſen, zawřený.
Eingeſchlückt, požhřený, polknutý, polklý, pohlcený.
Eingeſchnitten, nakrágený.
Eingeſchnitzt, nařezaný, wřezaný.
Eingeſchnürt, zaſſněrowaný, zatažený.
Eingeſchoben, wſtrčený.
Eingeſchränkt, obmezený.
Eingeſchrieben, zapſaný.
Eingeſeſſener, m. vſedlý.
Eingeſetzt, wſazený, an des andern Stelle, doſazený.
Eingeſpannt, zapřáhnutý, zapřažený, eng eingeſpannt, ſewřený, ſtěſněný.
Eingeſperrt, zamčený, zamknutý.
Eingeſtecktes Schwerdt, w poſſwu wſtrčený meč.
Eingeſtopft, wecpaný.
Eingeſtreuet, wtrauſſený.
Eingetaucht, pohřjžený.
Eingetheilt, rozdělený, rozwržený.
Eingetragen, ſneſſený, 2) eingeſchrieben, wneſſený, wložený.
Eingetrieben, do těſna wehnaný.
Eingetröpfelt, wkapaný.
Eingetunkt, omočený.
Eingewebt, wetkaný.
Eingeweicht, namočený.
Eingewurzelt, wkořeněný, wkořenilý.
Eingießen, naliti, naljwati, tropfenweis, nakrápěti, nakwapati, po krápěgjch naléwati, mit Bley, olowem zaliti.
Eingleichen, zarownati.
Eingraben, vergraben, einſcharren, zakopati, 2) ſchneiden in Metall, wrýti, in das Gemüth, Gedächtniß, Herz, wrýti.
Eingreifen, in jemandes Rechte, ſáhati do práwa ginému.
Eingriff, m. in die Rechte, ſáhánj, ſáhnutj do cyzýho práwa, thun, ſ. Eingreifen.
Eingürten, vpáſati, vtáhnauti.
Einhäckeln, einhäfteln, zapnauti, zapjnati, hákem neb ſtuhau doſáhnauti a vgjti.
Einhacken, wſekati, wkálati, wraubiti, Kraut einhacken, zelj kraužiti, in die Würſte, do gelit ſekati.
Einhalt, m. přjtrž, přjtržka, f. přetrženj, n. Einhalt thun, přjtrž činiti, přetrhowati, ſtawowati.
Einhalten, Einhalt thun, přetrhowati, přetrhnauti, ſtawiti, ſtawowati, zaſtawiti, zabawiti, 2) aufhören,

hören, als mit Reden einhalten, umlknauti, zarazyti, halt ein damit, zaraž.

Einhandeln, kupowati, kupčiti, gegen andere Waaren, wyměniti, wyměňowati, 2) aufhören zu handeln, dokupčiti.

Einhändig, gednoruký.

Einhändigen, podati, do rukau podati, dáti, dáwati, den Brief einhändigen, pſanj dodati.

Einhändigung, f. podánj, do rukau podánj, dánj, n.

Einhängen, ſ. Einhenken.

Einhauchen, wdychati, wdechnauti.

Einhauen, in Erzt, Stein, wytesati, wyrýti, 2) in die Feinde, wie die Reiterey, do nepřátel rubati, ſekati, mečem dorážeti na nepřátely.

Einheimiſch, domácý.

Einheizen, zatopiti.

Einheizen, das, zatopenj, n.

Einhelfen, pomocy, dopomocy do něčeho.

Einhellig, beſſer einhällig, gednoſworný, gednomyſlný, ſworný, mit einhälliger Stimme, gednomyſlným, gednoſwornym hlaſem, einhällig ſeyn, býti gednomyſlným, gedné myſli, gednoſwornym, ſwornym, ſgednáwati ſe.

Einhellig, adv. beſſer einhällig, gednoſworně, ſworně, gednomyſlně, gednowolně, ſgednocenně.

Einhelligkeit, f. beſſer Einhälligkeit, gednoſwornoſt, ſwornoſt, gednomyſlnoſt, gednomyſl, f.

Einhenken, einhengen, einhängen, Fenſter, Thüren, ein Rad, zawěſyti.

Einherfliegen, přilétati.

Einhergehen, wykračowati.

Einholen, dohoniti, einen Flüchtigen, oder einen, der voraus war, dohoniti, doſtihnauti, doběhnauti, im Studiren, dohoniti, Nachricht, Kundſchaft, zpráwy nabýwati.

Einhorn, m. gednorožec, m.

Einhörnig, gednorohý.

Einhülle, f. plena, f. přiſtěrek, m.

Einhüllen, zahaliti, zakukliti, zaobaliti, zawiti, zawinauti, wie die Sonne mit Wolken, oblakem zakryti.

Einhüllung, f. zahalenj, zakuklenj, zaobalenj, zawitj, n.

Einjagen, Furcht, Schrecken, ſtrachu, hrůzy nahnati.

Einjährig, gednoroký, gednoročnj.

Einig, einzig, allein, gediný, gedinký, 2) irgend einer, geden, einige, mnozý, někteřj, einige ſagen, glauben, mnozý, někteřj prawj, myſlj, in einigen Stücken, poněkud, w některých wěcech, 3) einmüthig, ſworný, ſgednocený, einig ſeyn, ſwornym, gednoſwornym býti, ſrownáwati, ſgednáwati ſe, werden, ſrownati, ſgednati, porownati ſe.

Einige, ſ. Einig.

Einigermaßen, poněkud.

Einigkeit, f. ſwornoſt, gednota, gednoſwornoſt, ſgednocenoſt, f. in Einigkeit leben, w gednotě, w ſwornoſti žiwu býti.

Einkähle, ſ. Einkehle.

Einkauen, wžweykati.

Einkauen, das, Einkäuung, f. wžweykánj, n.

Einkauf, m. Einkaufung, f. das Einkaufen, ſkaupenj, ſkupowánj, n.

Einkaufen, kupowati, vieles, ſkupowati, ſkaupiti, nakaupiti, 2) ſich in eine Zunft, in ein Amt, zakaupiti ſe.

Einkäufer, m. kupowatel, ſkupowatel, m.

Einkäuferinn, f. kupowatelkyně, ſkupowatelkyně, f.

Einkehle, f. žlab, m.

Einkehren, obráceti, obrátiti ſe do hoſpody, geti do hoſpody, zaſtawiti, bey einem einkehren, obrátiti, vchýliti ſe k někomu, zaſtawiti v někoho.

Einkerkern, žalařowati.

Einklammern, klikau, hákem, ſkobau zaſáhnauti, doſáhnauti, ſewřjti, im Drucke, zawřjti.

Einkleben, podlepiti.

Einkleiden, obljkati, obljcti, ſtrogiti, eine Nonne, obljkati, ſtrogiti, in Worten, w ſlowa přiſtrogit, obaliti, ſlowy ſſlechtiti, obali-

ti, etwas unangenehmes, obaliti něco.

Einkleidung, f. oblékánj, oblečenj, ſtrogenj, n. mit Worten, obalenj, n. oval, m. Vorwand, oval, m.

Einklemmen, ſtěſniti, ſkljčiti.

Einklemmung, f. ſtěſnění, ſkljčenj, n.

Einklopfen, wklepati.

Einknüpfen, wnitř wwázati, wpnauti, wwzliti.

Einkochen, zawařiti, zwařiti, einkochen laſſen, nechati zawařiti.

Einkommen, wcházeti, wchoditi, wgjti, 2) mit einer Bittſchrift bey jemanden, pjſebně ſe wcházeti, um etwas, o něco, vor Gerichte wider einen, wcházeti ſe, 3) wider etwas, es abzuwenden, odwolati, odpjrati, 4) wie Geld, přicházeti, ſcházeti ſe, es kömmt Geld ein, penjze ſe ſcházegj, penjze přicházegj.

Einkommen, das, die Einkünfte, auteżeř, přjgem, přjgmowé, m. gewißes Einkommen, giſtý přjgem, ein reiches Einkommen haben, hogný přjgem mjti, er hat ein gutes Einkommen, má dobrý přjgem, Einkommen von Gütern, wżitky, přjgmy ze ſtatků, Einkommen tragen, wżitky, přjgmy nésti.

Einkriechen, wlezti, wie das Tuch, ſmrſſtiti, ſrazyti ſe.

Einladen, zwáti, pozwati.

Einlader, m. zwáč, m.

Einladung, f. zwánj, pozwánj, n.

Einlage, f. eines Briefes, přjloha, f. přiloženj, n. 2) ſonſt etwas auch, přjloha, f.

Einländiſch, domácý, einländiſche Waaren, domácý zbożj, n.

Einlaß, m. am Thore, Einlaßpforte, weřeg, f. přjſtup, m.

Einlaſſen, hineinlaſſen, wpuſtiti, wpauſſtěti, es wird niemand eingelaſſen, żádného nepauſſtěgj, newpauſſtěgj, 2) ſich in eine Sache einlaſſen, pauſſtěti, puſtiti ſe, dáti ſe do něgake wěcy, w négakau wěc, ſich in ein Geſpräch einlaſſen, dáti ſe w rozpráwku, do rozpráwky, puſtiti ſe do rozpráwky, ſich in ein Streit mit jemanden einlaſſen, dáti ſe, puſtiti ſe s někým do hádky, du hätteſt dich nicht ſo weit einlaſſen ſollen, neměl ſy ſe tak daleko puſtiti, wypuſtiti.

Einlaſſen, das, die Einlaſſung, wpuſtění, wpauſſtění, n.

Einlaufen, in den Haven, přiſtawiti, přiſtáti k břehu, k čerpadlu, k přiſtawu lodj, doplawiti, 2) wie Nachrichten, Zeitungen, Briefe, přicházeti, es laufen oft Zeitungen ein, často přicházegj nowiny, 3) wie das Waſſer, wběhnauti, wbjhati, wlauditi ſe, 4) wie ein Tuch, ſrazyti ſe.

Einlaufen, das, des Waſſers, wběhnutj, n. wtok, m.

Einläuten, etwas, wyzwánění.

Einlegmeſſer, m. zawirák, zawjrácý nůż, m.

Einlegen, wkládati, wložiti, 2) den Wein einlegen, zakládati wjno, 3) Fiſche, Gurken, Kraut, Fleiſch, nakládati, 4) den Kram einlegen, wkládati, ſkljzeti, 5) Beſatzung, Soldaten in eine Stadt einlegen, město oſaditi wogáky, wogſkem, klásti wogáky do města, 6) für einen ein gutes Wort einlegen, ztratiti za někoho dobré ſlowo, 7) einlegen von Schreinerarbeit, wkládati, 8) Ehr, Schande einlegen, dogjti cti, hanby, 9) einem etwas einlegen, wie den Kindern, nadělíti někomu něco, někoho něčjm.

Einleger, ſ. Einlegmeſſer.

Einleiten jemanden, beſſer anleiten, nawesti, navčiti, povčiti někoho, 2) etwas einrichten, wie einen Prozeß, oder ſonſt den Weg bahnen, zeigen, den Plan machen, wie etwas gehen ſoll, auf das Gleis bringen, angeben, anfangen, naſtrogiti.

Einleitung, f. in ſofern ſie vorhergehet, wwedenj, n. in ſofern ſie die Sache entwirft, darſtellt, nawedenj, n. zu einer Wiſſenſchaft, Kunſt, wwedenj, nawedenj, n. zpráwa, f. Einleitung geben, nawesti někoho, nawádění, náwěſſtj dáwati, powčowati.

Einleitend, wwodný, náwodný.

Ein-

Einlenken, mit dem Wagen, Pferde, wehnauti, zpátkem vſtaupiti, vhnauti ſe, irgendwo hineinlenken, im Reden, zatočiti nékam, obrátiti, gleich lenkte er anderswo hinein, hned zatočil ginam, ginam obrátil.

Einleuchten, klar ſeyn, werden, gaſným, zřegmým býti, es leuchtet mir nicht ein, nemohu porozuměti.

Einleuchtend, gaſný, zřegmý, ſwětlý.

Einliefern, odwáděti, podáwati, dodati.

Einlieferung, f. einer Perſon, odwedenj, dodánj, n.

Einlöſen, wyplatiti.

Einlöſung, f. wyplacenj, n.

Einmachen, Früchte, zadělati, zaděláwati, eingemachte Früchte, zadělané owoce, n. 2) Kalk einmachen, wápno zadělati, 3) Schnallen, zadělati, 4) ſ. Einpacken.

Einmachung, f. zadělánj, zaděláwánj, n.

Einmal, gedenkrát, gednau, nicht ein einzigesmal, ani gednau, nicht einmal, oft lügen, ne gednau lháti, auf einmal, na gednau, mehr als einmal, wjce než gednau, einmal ſo, das andermal ſo, gednau tak, po druhé ginák, einmal für allemal, gednau.

Einmaleins, das, gednau gedna, n. ſtolček Pythagorycký, m.

Einmauern, zazdjti.

Einmauerung, f. zazděnj, n.

Einmengen, einmiſchen, wmjſyti, wmjchati, přimjſyti, ſich in etwas, wmjſyti ſe, mjſyti ſe, plésti, plichtiti ſe w néco, mjchati ſe, přiméſſowati ſe.

Einmengung, f. Einmiſchung, wmjſenj, wmjchánj, n.

Einmiſchen, ſ. Einmengen.

Einmiſchung, ſ. Einmengung,

Einmüthig, gednomyſlný, ſ. Einhellig.

Einmüthig, adv. gednomyſlně, ſ. Einhellig.

Einmüthigkeit, f. gednomyſlnoſt, f. ſ. Einhelligkeit.

Einnähen, zaſſiti, daran, darzwiſchen, wſſjti.

Einnahme, f. Einnehmung, dobytj, wzetj mocý, n. 2) im Kriege mit den Waffen, wybogowánj, n. 3) Empfang, Einkommen, přjgem, m. Einnahme, und Ausgaberegiſter, poznamenánj přjgmů a wydánj, n.

Einnäßen, namočiti.

Einnehen, ſ. Einnähen.

Einnehmen, eine Städt, dobyti, wzýti mocý město, 2) mit Gewalt, Sturme, wybogowati, 3) begreifen, verſtehen, chápati, vgjmati, 4) Pillen, Arzney einnehmen, vžjwati, Gift, bráti, přigjmati ged, 5) Geld, außenſtehendes, Beſoldung, přigjmati, 6) das Gemüthe mit einer Vorſtellung, einen gewinnen, auf ſeine Seite bringen, gjmati, pogjmati, ſich von einem andern einnehmen laſſen, dáti ſe od ginýho gjmati, eingenommen von jemanden, gat, 7) einen Platz einnehmen, mjſto zaměſtknati, zaſednauti.

Einnehmer, m. weyběrčj, přigimač, m. 2) einer Stadt, dobywatel, m.

Einnehmung, ſ. Einnahme, 2) der Arzney, vžjwánj, n.

Einneſteln, zapnauti.

Einniſteln, einniſten, wie die Vögel, Thiere, whnjzditi ſe, ſhnjzditi ſe.

Einöde, f. ſamotina, puſtina, puſtotina, pauſſť, pauſſťka, f.

Einpacken, ſkládati, in Bündel, Ranzen, Mantelſack, ſwazowati, wázati do vzlu, do filce ſkládati, ſložiti, w hromadu ſkliditi.

Einpflanzen, wſſtjpiti, wſaditi, in die Seele, ins Herz, wſſtjpiti, wtwořiti, wrýti do ſrdce.

Einpflanzung, f. wſſtjpenj, n.

Einpflügen, weworati.

Einpfropfen, wſaditi, wſſtjpiti.

Einpfropfung, f. wſazenj, wſſtjpenj, n.

Einpöckeln, einböckeln, nakládati, naložiti maſo ſe ſolj.

Einprägen, wtlačiti, durch Reden, wkládati, wložiti, wſſtjpiti, wpraviti w mýſl, durch Natur, Bilder, wtlačiti, wtiſknauti, wrýti, wkořeniti.

Einpreſſen, ſtěſniti.

Einprügeln, wtřjſkati.
Einpudern, napudrowati, naprášſiti.
Einquetſchen, zamačkati, zmačkati, ein Glied, vſkřjpnauti.
Einrammeln, beranem ſrownáwati.
Einrathen, poraditi, rádcým býti.
Einrathen, das, razenj, n. rada, f. auf mein Einrathen, z mé rady, na mau radu, mým náwodem, pŭwodem, mau radau.
Einräumen, zugeben, mjſto dáti, vſtaupiti, ein Recht, za práwo dáti, puſtiti od práwa, práwa ſwého vſtaupiti, einen Ort, Platz, oder ſonſt etwas, was man ſelbſt hatte, poſtaupiti, in ein Haus, Zimmer, přiſtĕžiti, webrati, přiſtĕhowati ſe, einem ein Zimmer einräumen, gednati, chyſtati někomu pokog, einem etwas einräumen, přiſaditi někomu něco.
Einräumung, f. einer Sache, Abtretung, poſtaupenj, n.
Einrechnen, wpočjtati.
Einrechnung, f. wpočjtánj, n.
Einrede, f. w řeč wſkákánj, wſtĕbetánj, n. 2) Zurede, domluwa, f. domlauwánj, n.
Einreden, darein reden, w řeč wſkakowati, wſkočiti, do řeči ſkákati, mezy řeč mluwiti, přimlauwati, 2) ermahnen, domlauwati, er läßt ſich nichts einreden, nedá ſy nic říct.
Einreden, das, ſ. Einrede, auf ſein Einreden, na geho domlauwánj.
Einregnen, wprſſeti.
Einreiben, wdrbati, wdrápati, wetřjti.
Einreibung, f. wdrbánj, wdrápánj, wetřenj, n.
Einreißen, ein Gebäude, baurati, zbaurati, rozbaurati, ztrhati, zbořiti, 2) überhand nehmen, wie eine Gewohnheit, wie eine Krankheit, zmáhati ſe, zmocy ſe, rozmáhati ſe.
Einreißung, f. eines Gebäudes, bauránj, zbauránj, rozbauránj, rozbořenj, ztrhánj, zbořenj, n. 2) einer Gewohnheit, Krankheit, Laſters, zmáhánj, rozmáhánj, n.
Einrennen, Ein die Feinde, wtĕknauti, wřjtiti ſe, 2) eine Thüre, wyrazyti.
Einreiten, wgeti koněm, na koni, etwas einreiten, über den Haufen werfen, přegeti.
Einrichten, řjditi, řádati, zřjditi, pořádati, ſpořádati, w řád vweſti, zprawiti, den Staat einrichten, obec zřjditi, w řád vweſti, zprawiti, 2) ein verrucktes Glied, naprawiti, 3) ſich, in ſeinen Umſtänden, an einem Ort, ſpořádati, zřjditi wĕcy ſwé, 4) ſich zu etwas, in etwas, ſtrogiti, přiſtrogiti ſe, 5) ſich nach etwas einrichten, zprawiti ſe podlé něčeho, 6) bey uns iſt es nicht ſo eingerichtet, v nás to nenj tak ſpořádáno, zřjzeno, die Haushaltung, hoſpodářſtwj zprawiti, w řád vweſti.
Einrichtung, f. zřjzenj, ſpořádánj, pořádánj, n. řád, m. hier iſt eine gute Einrichtung, zde geſt dobrý řád, nach hieſiger Einrichtung, dle zdeyſſjho zřjzenj, řádu, Einrichtung treffen, machen, řád vdĕlati, vſtanowiti, zřjzenj včiniti, 2) eines verrenkten Gliedes, naprawenj, n. 3) Einrichtung in einem Zimmer, nábytek, m.
Einroſten, zazrzawĕti.
Einrücken, einſchalten, wložiti, wſaditi, 2) mit der Armee in das Land der Feinde, in das Lager, mit dem Wagen, wtrhnauti.
Einrücken, das, Einrückung in etwas, in die Zeitungen, wloženj, wſazenj, n. 2) eines Kriegsheers, wtrhnutj, n.
Eins, gedno, eins, ein Uhr, gedna, um eins, w gednu hodinu, eins und das andere, eins und anderes, gedno druhé, eins übers andere, gedno přes druhé, eins ums andere, wechſelweis, gedno za druhé, 2) einig, einmüthig, einhellig, ſgednocený, ſworný, eins ſeyn, ſworným, ſgednocenýým býti, ſgednáwati, ſrownáwati ſe.
Einſalben, maſtj namazati.
Einſalbung, f. maſtj namazánj, n.

Ein-

Einſalzen, naſoliti, zaſoliti.
Einſam, ſamotný, oſamělý, ſaukromný, ein einſamer Ort, ſaukromné, ſamotné mjſto, ſaukromj, n.
Einſamkeit, f. ſamotnoſt, ſamota, f. der Ort, darinn man lebt, ſaukromj, n. ſamota, f.
Einſammeln, zbjrati, ſhromážditi.
Einſammler, m. zbirač, m.
Einſammlung, f. zbjrka, f. zbjránj, n.
Einſargen, do rakwe položiti.
Einſatz, m. in der Wette, základ, m. zástawa, f. im Spiel, sázka, f.
Einſäuern, zakyſati, zakwaſyti.
Einſaugen, wſáti, wſtřebati, wpjti do ſebe.
Einſchalten, wſaditi, wſázeti, wložiti.
Einſchaltung, f. wſazenj, wloženj, n.
Einſchanzen, zahraditi, ohraditi, hradbau obehnati.
Einſchärfen, wſtjpiti.
Einſchärfung, f. wſtjpenj, n.
Einſcharren, zahrabati.
Einſchenken, in ein Glas, nalewati, naliti.
Einſchenkung, f. nalewánj, nalitj, n.
Einſchicken, poſlati.
Einſchieben, wſtrkati, wſtrčiti, wſaditi, einſchieben Geld in den Sack, penjze zaſtrčiti, Brod in den Ofen einſchieben, wſázeti chléb do pece.
Einſchiebſel, n. důſtawek, m. wloženj, wſtrčenj, n.
Einſchiebung, ſ. Einſchaltung.
Einſchlafen, vſnauti, zaſpati, er iſt feſt eingeſchlafen, twrdě vſnul, 2) wie ein Glied, vſnauti, zmrtwěti, zdřewenětí, das Glied iſt eingeſchlafen, aud vſnul, zmrtwěl, zdřeweněl, 3) wie eine Sache, Gewohnheit, vſnauti, vtuchnauti.
Einſchläfern, vſnjti, vſpati, ſen vweſti, ſich laſſen, dáti ſe vſpati, vſnjti.
Einſchlagen, zerbrechen, roztlaucy, rozbiti, rozrazyti, rozrážeti, eine Mauer, zed roztlaucy, einen Nagel, einen Pfal einſchlagen, wrazyti, wbjti, wtlaucy, wetknauti, wtecy, 2) einſchmeißen, wyrazyti, wytlaucy, wybiti, wytřjſkati, die Fenſter, okna wytlaucy, wybiti ꝛc. die Thüre, dwéře wyrazyti, wybiti, wytlaucy, die Klauen, pazaury zatnauti, zarazyti, den Kopf, hlawu wytlaucy, rozrazyti, roztřjſkati, 3) eben den Weg einſchlagen, na tauž cestu vhoditi, tauž cestau přikročiti, na tauž cestu nakročiti, tauž cestu předſewzýti, 4) wohl einſchlagen, zwésti ſe, dobře padnauti, dařiti ſe, zdařiti ſe, nicht wohl einſchlagen, nedobře ſe zwésti, nepadnauti, dobře nezdařiti ſe, 5) wie das Wetter, vhoditi, vdeřiti, das Wetter hat in die Eiche eingeſchlagen, hrom vhodil, vdeřil do dubu, 6) das Kleid einſchlagen, kabát založiti, in Papier, Leinwand, zaobaliti, zawinauti, 7) in etwas einſchlagen, dahin gehören, wrážeti, padati, bjti do něčeho, směřowati k něčemu, das ſchlägt in mein Fach ein, to do mých wěcý wrážj, padá, k mým wěcem směřuge, 8) mit der Hand, ruku na to dáti, ruky dánjm ſljbiti, připowědjti, ſchlag ein, dey na to ruku.
Einſchleichen ſich, wohin, in etwas, wlauditi, wluzowati ſe, Geiz hat ſich eingeſchlichen, lakomſtwj ſe wlaudilo, ſich in ein Amt, wlauditi ſe, wetřjti ſe do vřadu.
Einſchleichend, wluzugicý.
Einſchleppen, zawlékнauti, zawlecy.
Einſchlieſſen einem etwas in Zimmer, Haus, Kaſten, zamknauti, zawřjti, 2) umgeben, obkljčiti, zawřjti, 3) in ſich begreifen, obſáhnauti, zawřjti, 4) einſchließen in einen Brief, do pſanj zawřjti, 5) in das Gebet alles, w modlitbu pogjti, zawřjti.
Einſchließung, f. zawřenj, obſažennj, n.
Einſchlingen, einſchlucken, požřjti, pohltiti.
Einſchlucken, polknauti, ſ. Einſchlingen, Verſchlingen.
Einſchlummern, zdřjmati, zaſpati, vſnauti.
Einſchlürfen, wſrknauti.
Einſchlürfung, f. wſrknutj, n.

Einſchluß, m. eines Briefes, přiloha, f. přiloženi, n. 2) in einer Rede, zawjrka, f.

Einſchmeicheln ſich, připochlebiti ſe, přilahoditi ſe, přiljſati ſe, přiſatiti ſe.

Einſchmeicheln, das, připochlebeni, přiljſáni, přilahodění, přiſatění, n.

Einſchmeißen, einſchlagen, zerſchlagen, entzwey ſchlagen, roztřjſkati, roztřjſknauti, rozrazyti, die Thüre, dwéře wyrazyti, wytřjſkati, roztřjſkati, Fenſter, okna wytřjſkati, roztřjſkati.

Einſchmelzen, rozpuſtiti.

Einſchmelzung, f. rozpuſtění, n.

Einſchmieren, namazati, Wäſche unrein machen, zamazati, vmazati, vkáleti, eingeſchmierte Wäſche, zamazané, vmazané, vkálené ſſaty.

Einſchnuppen, vſſpiniti, zaſſpiniti, eingeſchnupft, vſſpinéný, zaſſpinéný.

Einſchneiden, wřezati, wyřezati, Brod zur Suppe, oder Fleiſch klein ſchneiden, chleba, maſa do poljwky nakrágeti, eingeſchnitten wie die Säulen, falzigt, wyřezáwaný, prutowánjm rozdělený, pruhowaný.

Einſchnitt, m. wrub, m. nařezánj, n. ſ. Abſchnitt, 2) an den Säulen, řez, m. prutowánj, wyřezáwánj, n. prutownj důlek, m. wydlabané wokence na ſlaupjch, plur.

Einſchnüren, zatáhnauti, ſtáhnauti, vtáhnauti, zaſſněrowati.

Einſchöpfen, wážiti, nawážiti.

Einſchöpfen, das, wáženj, nawáženj, n.

Einſchränken, obmezyti, ſkljčiti.

Einſchränkung, f. obmezenj, ſkljčenj, n.

Einſchrauben, wtáčeti, wtočiti.

Einſchreiben, wepſati, zapſati, napſati někoho, Ausgabe und Einnahme einſchreiben, wydánj a přjgem zapſati, napſati, ſich einſchreiben laſſen, dáti ſe zapſati, napſati, wepſati.

Einſchreiber, m. zapiſowatel, napiſowatel, m.

Einſchreibung, f. wepſánj, zapſánj, napſánj, n. zápis, m.

Einſchreiten, wkročiti, ſ. Hineingehen.

Einſchreyen, in die Ohren, křikati, křičeti do vſſj.

Einſchrumpfen, ſewrknauti ſe, ſmrſſtiti ſe, ſwraſſtiti ſe, ſkrčiti ſe.

Einſchub, ſ. Einſchiebſel.

Einſchuß, m. der Weber, autek, m.

Einſchütten, wſypati, naſeypati, 2) eingießen, naliti, naljwati, 3) zum Bräuen, ſypati na wárku.

Einſchützen, Wehr, Mühlen, zaſtawiti, zahraditi.

Einſchwärzen, začerniti, načerniti, počerniti, 2) jemanden einſchwärzen, anſchwärzen, angeben, verläumden, zčerniti někoho.

Einſchwärzung, f. das Einſchwärzen, začernění, načernění, počernenj, n. 2) Angebung, zčernění, n.

Einſchwänzen, naſſeptati.

Einſchwänzen, das, naſſeptánj, n.

Einſegnen, einweihen, požehnati, 2) einen Sterbenden, Kranken, wyſwěcitj.

Einſegnung, f. požehnánj, n. prieſterliche, wyſwěcenj, n.

Einſehen, etwas, prohlédati, prohljdnauti, prozřjti k něčemu, něco, poznati něco.

Einſehen, das, whlédánj, nakaukánj, n. 2) Kraft der Seele, ſmyſlnoſt, důmyſlnoſt, f. Einſehen haben, mjti důwtipnoſt, ſmyſl, býti důwtipným, ſmyſlným, 3) Einſehen von einer Sache, poznánj, vznánj, n. haben, mjti poznánj někaké wěcy, znáti někaké wěcy, 4) Einſehen der Obrigkeit, pozor, m. pozorowánj, ſſetřenj, dohljženj, n. es haben, pozor mjti, bey Verbrechen, treſtánj, n.

Einſehend, ſmyſlný, důmyſlný, in einer Sache, powědomý, znalý wě wěcy někaké.

Einſeifen, namydliti.

Einſeitig, gednoſtranný, 2) gednobedrný, gednobeder.

Einſenden, poſlati.

Einſendung, ſ. poſlánj, n.

Einſenken, werknauti, wpuſtiti, Reben, keře wſázeti, ſſtepowati, einen Todten, vmrlce do hrobu ſpuſtiti, pochowati, 2) eintauchen, potopiti, rohřjžiti.

Einſenkung, ſ. der Reben, wſazenj, n. des Todten, pochowánj, ſpuſſtěnj do hrobu, n.

Einſetzen, verordnen, vſtanowiti, 2) einpflanzen, wſaditi, wſázeti, 3) an eines Stelle einſetzen, mjſto nekoho vſaditi, vſazowati, vſtanowiti, poſtawiti, in ein Amt, na vřad poſaditi, 4) zum Erben einſetzen, za dědice vſtanowiti, poſtawiti, 5) zum Pfand einſetzen, wſaditi, ſaditi, 6) einen König einſetzen, krále, za krále vſtanowiti, vſtawiti, 7) gefänglich einſetzen, do wězenj dáti, do wězenj wſaditi, 8) Steine, Fenſter, zaſaditi, zaſazowati, die Zähne, zuby zaſazowati, einen Fleck, záplatu wſaditi, ſich in eine Wohnung, Nahrung, Handlung, vſaditi ſe.

Einſetzling, m. plaň, f.

Einſetzung, f. in jemandes Stelle, anſtatt eines andern, vſtanowenj, vſazenj, n. zum Erben, za dědice vſtanowenj, naříjděnj, n. des Abendmahls, vſtanowenj, n. zum Amte, na vřad poſazenj, n. eines Zweigs, wſazenj, wſtřjpenj, n.

Einſicht, f. nahlédnutj, n. 2) Beurtheilung, ſmyſlnoſt, dúmyſlnoſt, f. domyſl, m. 3) Einſehen, poznánj, n. poznaloſt, f. ſ. Einſehen, nach meiner Einſicht, ſo viel ich verſtehe, dle mého domyſlu, co gá rozumjm, tolik co gá poznáwám, Einſichten, domyſly.

Einſichtig, dúmyſlný.

Einſichtsvoll, ſmyſlný, domyſlný, plný domyſlů, ein einſichtsvoller Mann, muž plný domyſlů, m.

Einſieden, wywařiti ſe, laſſen, nechat wywařiti.

Einſiedung, f. wywařenj, n.

Einſiedler, m. pauſtewnjk, pauſtenjk, m.

Einſiedlerey, f. pauſſť, f.

Einſingen, ein Kind, vzpjwati djtě.

Einſinken, zkleſnauti, probořiti, obořiti, zbořiti ſe, padnauti na hromadu.

Einſitzen, wſednauti.

Einſitziger Wagen, wůz na gednu oſobu, m.

Einſpannen, zapřahati, zapřáhnauti.

Einſpännig, gednoho ſprězenj.

Einſperren, zawřjti, zamknauti.

Einſperrung, f. zawřenj, zamčenj, n.

Einſprechen, bey einem, porozpráwěti s něčým, 2) einem Muth, myſli, zmužiloſti přidáwati.

Einſprengen, kropiti, zakropiti.

Einſprengung, f. ſkropenj, zakropenj, n.

Einſpritzen, ſ. Einſprützen.

Einſpruch, m. odwolánj, 2) w řeč wſkakowánj, n.

Einſprützen, wſtřjkati, wſtřjknauti, in den Hals, wyſtřikowati, do krku ſtřjkati, in den Hintern, do prdele ſtřjkati.

Einſprützung, f. wſtřjkánj, n. von hinten, ſtřjkánj do prdele, n.

Einſt, nekdy, druhdy.

Einſtampfen, wdupati, darzwiſchen, přidupati.

Einſtäuchern, zaſmraditi, naſmraditi.

Einſtechen, wetknauti, wrazyti, wſtřičiti.

Einſtecken, in die Taſche, zaſtřčiti, 2) in das Gefängniß, do wězenj dáti, ſaditi, wſtřčiti, 3) den Degen, kord zaſtřčiti.

Einſteigen, in das Schiff, wſtaupiti, in den Wagen, wſtaupiti, wlezti, zum Fenſter, oknem wlezti.

Einſteigen, das, wſtaupenj, wlezenj, n.

Einſtellen ſich, doſtawiti ſe, poſtawiti ſe, 2) verſchieben eine Arbeit, ſtawiti.

Einſtimmen, mitſingen, ſpielen, ſpoluzpjwati, ſpoluzwučeti, 2) zuſammen ſtimmen, einig ſeyn, ſgednati ſe, ſgednáwati ſe, ſrownati ſe, na gednom býti, na gednom ſwoliti, 3) beyfallen, darein, dazu einſtimmen, ſwoliti, přiwoliti něčemu.

Einſtimmig, gednoſworný, adv. gednoſworně, gednomyſlně, einſtimmig ſeyn, gednoſwornym býti, na gednom býti, ſrownati, ſgednati ſe, in der Muſik von einer Stimme, gednoſ o hlaſu.

Einſtimmung, f. in der Muſik, gednozněnj, gednozwučenj, n. 2) Beyfall, ſwolenj, přiwolenj, n. mit ſeiner

ner Einſtimmung, s geho přiwolenjm.

Einſtmals, ſ. Einſt.

Einſtopfen, wecpati, eine Pfeiffe, nacpati.

Einſtoßen, rozrazyti, roztlaucy, ein Gebäude, rozbořiti, rozházeti, rozmetati, den Kopf, hlawu ztlaucy, roztlaucy, rozrazyti, roztřjſkati, Fenſter, okna roztlaucy, roztřjſkati, die Thüre, dwéře wyrazyti, in die Erde, wſtrčiti, wrazyti.

Einſtreichen, in den Mund, in die Augen, Wunde, natřjti, namazati. 2) das baare Geld, ſhrnauti, 3) einem etwas, natjrati, 4) wie der Wind, prodrati ſe.

Einſtreuen, naſypati.

Einſtreuung, ſ. naſypánj, n.

Einſturz, m. obořenj, n. obořenina, ſutina, ſ.

Einſtürzen, zbořiti, zſauti, zkáceti ſe.

Einſylbig, gednoſlowný, gednoho zřeku.

Eintägig, gednodennj.

Eintauchen, potopiti, ſmočiti.

Eintauchung, ſ. potopenj, ſmáčenj, n.

Einteigen, zadělati těſto.

Eintheilen, rozděliti, rozděłowati, na djły rozwrcy.

Eintheilung, ſ. rozděłenj, na djły rozwrženj, n. der Predigt, rozděłenj, rozwrženj, n. rozdjł, rozwrh, m.

Einthun, etwas, dáti, dáwati, wprawiti, das geläuterte Oel in die Oelkrüge einthun, wyčiſtěný oleg do olegných baněk dáwati, 2) ſich wo einthun, zagjti někam, zabrati ſe někam.

Eintölpeln, prohlaupiti, poblauditi.

Eintracht, ſ. ſwornoſt, gednoſworn oſt, gednota, ſ.

Einträchtig, ſworný, gednoſworný.

Einträchtig, adv. ſworně, gednoſworně.

Eintrag, m. im Gewebe, autek, m. wetkánj, n. 2) Schaden, vgma, ſ. Hinderniß, odpor, m. překážka, ſ. einem in ſeinem Rechte Eintrag thun, někjmu práwu odpor činiti, překážku včiniti, der Freundſchaft, přátelſtwj překážku včiniti, großen Eintrag thun, k ſſkodě, na vgmu býti, ſſkodu včiniti, vdělati.

Eintragen, wnésti, wnášſeti, 2) in ein Buch, wnésti, wložiti, wepſati, zapſati, in die Rechnung, wložiti, w počet, do počtu położiti, 3) einbringen, přinášſeti, wynášſeti, dieſes Gut trägt ſehr viel ein, tento ſtatek welmi mnoho přináſſj, wynáſſj.

Einträglich, weynoſný, wynoſný.

Einträglichkeit, ſ. weynoſnoſt, ſ.

Eintränken, es einem, pomſtiti, wymſtiti ſe na někom.

Eintreffen, wo ankommen, dogjti, dogéti, doprawiti ſe, dobrati ſe, morgen wird er dort eintreffen, zeytra tam dogde, bude, 2) wie eine Rechnung, ſhownáwati ſe, 3) das trifft bey ihm ein, kann mit Recht von ihm geſagt werden, to geſt mu podobné, 4) wahr befunden werden, ſhownati ſe, das Glück trift mit meinen Wünſchen überein, ſſtěſtj s žádoſtmi mými ſe ſhownáwá, ſeine Hoffnung hat eingetroffen, nadége mne wmeylila, nechybila, der Traum hat eingetroffen, ſen ſe wygewil.

Eintreiben, Vieh, hnáti dobytek domů, pohánéti dobytek, 2) Geld, Schulden, penjze, dluhy ſhánéti, wybjrati, wpomjnati, 3) den Keil eintreiben, do těſna wehnati někoho, dělati někomu do čepiče.

Eintreiber, m. der Schulden, Gelder, weyběrčj, bernjk, 2) pohunek, m.

Eintreibung, ſ. des Viehs, pohánénj dobytka, n. 2) der Gelder, Schulden, ſhánénj, wybjránj peněz, dluhů, n.

Eintreten, zertreten, zaſſlapati, zaſſlápnauti, ringsherum eintreten, obſtaupiti, Leim, Sauerkraut, Weintrauben, tlačiti, ſſlapati, 2) eingehen, wſtaupiti, wkrociti, in einen Dienſt, přiſtaupiti k ſlužbě.

Eintrichtern, wljti nálewkau.

Eintritt, m. wſtaupenj, wkročenj, n. wchod, m. bey Eintritte des Frühlings, na podletj, při začátku, při začjnánj, otewřenj podletj.

Ein-

Eintrocknen, vschnauti, wie das Waſſer, wyſchnauti.
Eintrocknen, das, vschnutj, n. des Waſſers, wyſchnutj, n.
Eintünken, namáčeti, namočiti.
Einverleiben, přiwtěliti, einem Buche, der Rechnung, dem Verzeichniße, do knihy, do počtu, do poznamenánj wložiti, wtělitj.
Einverſtändniß, n. ſrozuměnj, n.
Einverſtehen, ſich mit einem, ſrozuměti ſe, ſie haben ſich miteinander einverſtanden, ſrozuměli ſe mezy ſebau.
Ein und zwanzig, geden a dwadcet, gedenmecýtma, ein und dreyßig, geden a třidcet, der ein und zwanzigſte, geden a dwadcátý, gedenmecýtmý, der ein und dreyßigſte, geden a třidcátý.
Ein und zwanzigmal, geden a dwadcetkrát, gedenmecýtkrát, ein und dreyßigmal, geden a třidcetkrát.
Einwachſen, wrůſti.
Einwärts, wnitř, einwärts gehen mit Füßen, ſſmathati.
Einwäſſern, máčeti, ſwlažiti, wodau napauſſtěti, Fleiſch, Fiſche, den Schinken, máčeti, namočiti.
Einwäſſerung, ſ. máčenj, namáčenj, n.
Einweben, wetkati.
Einwechſeln, wyměniti.
Einwechslung, ſ. wyměněnj, n.
Einweichen, Fleiſch, Fiſche, měkčiti, močiti, Brod in Wein einweichen, chléb we wjně namáčeti, máčeti.
Einweichung, ſ. des Fleiſches, der Fiſche, měkčenj, močenj, n des Brods im Weine, máčenj, namáčenj, n.
Einweihen, zaſwětiti, poſwětiti.
Einweiſen, ſ. Einführen.
Einweiſung, ſ. Einführung.
Einwenden, namjtati, předmjtati, nawrhnauti, um ſich zu entſchuldigen, předkládati, předſtjrati.
Einwendung, ſ. namjtka, předmjtka, ſ. namjtánj, předmjtánj, n. bey den Juriſten, odpor, m. kladenj odporu, n. machen, odpor klásti, namjtku činiti, ohne Einwendung, bez odporu, Einwendung, Entſchuldigung, předkládánj, předſtjránj, n. Einwendung machen, daß man krank ſey, předkládati, předſtjrati nemoc.
Einwerfen, wohin werfen, wházeti, wmetati, 2) den Kopf, hlawu rozrazyti, roztřjſkati, die Fenſter, okna wytlaucy, wytřjſkati, roztřjſkati, 3) einwenden, namjtati, předmjtati, odpor klásti, 4) wie ein Gebäude, das man erſt gebauet hat, rozházeti, rozmetati, rozbořiti, wie der Wind ein Gebäude, porazyti, rozházeti.
Einweyhen, ſ. Einweihen.
Einwickeln, zawinauti, obwinauti, obaliti, zaobaliti, ſich in den Mantel, do pláſſtě ſe zaobaliti, obaliti.
Einwiegen, vkolébati.
Einwilligen, přiwoliti, ſwoliti.
Einwilligung, ſ. přiwolenj, ſwolenj, n.
Einwindeln, powigeti, zapowigeti, plenkami obwinauti.
Einwinden, wmotati.
Einwirken, einweben, wetkati, wpléſti.
Einwohnen, ſ. Einziehen.
Einwohner, m. obywatel, přebywatel, bydlitel, m.
Einwohnerinn, ſ. obywatelkyně, přebywatelkyně, bydlitelkyně, ſ.
Einwurf, m. namitka, ſ. namjtáni, odporu kladenj, n. odpor, m. machen, odpor klásti, wložiti, namjtku včiniti.
Einwürgen, was einem ſchwer zu eſſen wird, zdáwiti.
Einwurzeln, wkořeniti ſe.
Einwürzen, okořeniti.
Einzaunen, ein Pferd, w vzdu pogjti, zwzditi, einen Ort, oploſtiti, ohraditi, zahraditi, obehnati plotem, eingezäunter Platz, ohrada, ſ. zahrazené mjſto, n.
Einzehlen Geld, z. B. in die Hand, počjtati do ruky, mit einzehlen, wpočjſti, wpočjtati, připočjſti.
Einzeichnen, naznamenati.
Einzeichnung, ſ. naznamenánj, n.
Einzeln, každý zwláſſť, obzwláſſtnj, zwláſſtně, každý ſám pro ſebe, za ſebe, gedenkaždý, gednokaždé zwláſſtě, obzwláſſtne.

Ein-

Einzeln, adv. zwlášſtě, zwlášſtně, obzwlášſtně, zwlášſt.
Einzig, gediný, gedinký, adv. gediné, einzig und allein, deswegen, gediné pro to.
Einziehen, wohin, wſtěhowati ſe, öffentlich, ſlawně wgeti, wgiti, 2) die Segel, ſwinauti plachty, ſeine Gelder, wybjrati penjze, 3) die Güter einziehen, ſtarek pobrati, wzýti, 4) gefänglich einziehen, do wězenj dáti, dowesti, do wazby wzýti, 5) Nachricht einziehen, wyzwjdati, na zprávy ſe wyptáwati, dotazowati, 6) ſich in etwas, wie Farbe, Feuchtigkeit, wtáhnauti ſe, 7) ſich zuſammen, ſtáhnauti ſe.
Einziehung, f. der Güter, pobránj, wzetj ſtarkú, n.
Einziſcheln, poſſeptati, wſſeptati.
Einziſcheln, das, poſſeptánj, wſſeptánj, n.
Einzug, m. wtaženj, wgetj, wgitj, n. ſieghafter Einzug, ſlawné wgetj, wházenj, wgitj po wjtězſtwj, wjtězoſlawné wgetj, n. ſolchen halten, držeti ſlawné wgetj po wjtězſtwj, ſlawiti wjtězſtwj, wjtězoſlávu.
Einzwängen, zuſammenpreſſen, wmuſkati, wriſknauti, wtlačiti w hromadu.
Einzwingen, einem etwas, als Speiſe, Arzney, donuciti, donutkati někoho k něčemu.
Einzwingen, das, donucenj, náſylj, n.
Einzwitſchern, mit Zwitſchern einſchläfern, vſſwiřinkati.
Eiſen, n. železo, n. zum Aufbrennen der Haare, željzko, n.
Eiſenartig, železowatý.
Eiſenbergwerk, n. železná hora, f. železný dúl, m.
Eiſendrath, m. železný drát, m.
Eiſenerde, f. železná ruda, f.
Eiſenfeſt, n. železné okuge, odpilky, plur.
Eiſenfarbe, f. železná barwa, f. poželezawé barwy.
Eiſenfärbig, poželezawé, železné barwy.
Eiſenfreſſer, m. chlubné plice.
Eiſengrau, zrzawé barwy, poželezawý.
Eiſengrube, f. dúl železný, m.
Eiſenhandel, m. w železu obchod, m.
Eiſenhändler, m. železnjk, m.
Eiſenhütchen, n. eine Blume, ſſalamaunek, m.
Eiſenhütte, f. železnice, železné hutě, f.
Eiſenkuchen, m. oplatek, m.
Eiſenroſt, m. rez železný, m.
Eiſenſchmiedt, m. kowář, m.
Eiſenſpäne, plur. železné okuge, odpilky, f.
Eiſenwerk, n. Eiſenzeug, železa, n. okowina, f.
Eiſern, železný, eiſerne Briefe, železné liſty, plur.
Eis, n. led, m. das Eis brechen, led ſekati, delati, zu Eiſe werden, zmrznauti.
Eisgang, m. ledu gitj, n.
Eisgrube, f. lednice, f.
Eiſig, lednatý.
Eiskalt, ſtudený gako led.
Eismeer, n. lednaté moře, n.
Eisſcholle, f. ruda z ledu, lednj ruda, f. kus ledu, m.
Eisſtoß, m. dřenice ledu, f.
Eisvogel, m. lednáček, m.
Eiszapfe, m. ropauch, m.
Eitel, marný, daremný, im Reden, marnomluwný, der es iſt, marnotlach, darmotlach, daremný žwáč, m. 2) lauter, ſamý, eitle Narrenspoſſen, ſamé daremnoſti, f.
Eitel, adv. marně, daremně.
Eitelkeit, f. marnoſt, daremnoſt, f. im Reden, marnomluwnoſt, f. daremné, marné mluwenj, n.
Eiter, n. hnis, talow, m. zu Eiter werden, ſ. Eitern.
Eiterbeule, f. wřjdek, m. neſſtowička gitřjcý ſe, f.
Eiterig, eitericht, hniſowatý, talowitý.
Eitern, anfangen, gitřiti ſe, zagitřiti ſe, rozgitřiti ſe, hniſowatěti.
Eiterſtock, m. zgitřenj, zahnogenj, n.
Eiterung, f. obgitřenj, gitřenj, zagitřenj, rozgitřenj, n. der Blattern, hnogenj, zahnogenj, n.

Eitervoll, plný hnisu, hnisowatý, talowitý.
Element, n. živel, m.
Elementarbuch, n. kniha počátků, začátků, f
Elend, n. bjda, bjdnosť, straſt, lopota, pſota, f. 2) Verbannung, wypowědénj, n. Verjagung aus dem Lande, wyhnánj, wyhnanſtwj, n. ins Elend gehen, ziehen, gjti do wyhnanſtwj, gjti z wlaſti, ins Elend vertreiben, verjagen, zahnati, wyhnati, wypuditi z wlaſti, im Elende leben, živu býti we wyhnanſtwj.
Elend, adj. bjdný, ſtraſtný, pſotný, lopotný, elebende Rede, Entſchuldigung, Beſchäftigung, bjdná řeč, wýmluwa, práce, f. elender Beweis, elende Schrift, bjdný důkaz, m. bjdné pjſmo, n. elender Schreiber, bjdný pjſař, m.
Elend, adv. elendiglich, bjdně, ſtraſtně, pſotně, lopotně.
Elendsklaue, f. welblaudowý pazaur, m.
Elendthier, n. welblaud, olegen, m.
Elephant, m. ſlon, m.
Elfenbein, n. ſlonowá koſt, f.
Elfenbeinern, ze ſlonowé koſti.
Elle, f loket, m.
Ellenbogen, m. loket, m.
Ellenlang, loketnj, co loket dlauhý.
Ellenmaaß, n. loketnj mjra, f.
Ellig, loketnj, zwey, drey, viereilig, dwau, tŕj, čtyřloketnj.
Eller, f. Erle.
Elſen, Elſe, Fiſch, mágowá rybička, f.
Elſter, f. Aiſter, ein Vogel, straka, f.
Eltern, plur. rodičowé, m.
Elternlos, bez rodičů.
Elsbeere, f. ſſipek, m.
Emmerling, m. Ammerling, ein Vogel, ſtrnad, m.
Empfahen, ſ. Empfangen.
Empfang, m. přjgem, m. přigmutj, přigjmánj, přigetj, n. in Empfang nehmen, wzýti.
Empfangen, přigjmati, přigmauti, přigjti, Briefe, Nachrichten, pſanj, zprávy obdržeti, doſtati, übel, wohl empfangen, zle, dobře přigmauti, přiwjtati, ſchwanger werden, počjti, willkommen, přiwjtati.
Empfängniß, f. početj, počjnánj ženſké, n.
Empfehlen, einen zu einer Stelle, poručeti někoho k nějakému přádu, ſich empfehlen in jemandes Gunſt, poručeti ſe do něčj přjzně, ſich empfehlen, Abſchied nehmen, poručeti ſe, ich empfehle mich, poručjm ſe, er läßt ſich empfehlen, dá ſe poručeti.
Empfehlung, f. poručenj, poručenj, n. auf deſſen Empfehlung, na geho poručenj, das iſt eine große Empfehlung für ihn, to ho welmi poručj, richten ſie ihm meine Empfehlung von mir aus, wyřjděgj mu odemne poručenj.
Empfehlungsſchreiben, n. poručliwý liſt, m.
Empfindbar, cytedlný, cytelný.
Empfindbarkeit, f. cytedlnoſt, cytelnoſt, f.
Empfinden, cýtiti, pocýtiti, vcýtiti, čjti, er wird es ſchon empfinden, gak on to vcýtj, pocýtj, včige, bude cýtiti, ich empfinde es noch immer, geſſtě pořád to cýtjm, ich empfinde Freude darüber, cýtjm, pocytugi nad tjm radoſt, er ſoll es empfinden, at to cýtj, 2) etwas übel empfinden, něco těžce nésti.
Empfindlich, cýtitedlný, cytedlný, cytliwý, čitedlný, empfindlicher Schmerz, náramná, přetěžká boleſt, f. empfindliches Vergnügen, pochotná radoſt, rozkoš, f. einen am empfindlichſten beleidigen, někoho co nejwjce dotknauti, dotýkati, empfindlich, der leicht böſe wird, popudliwý, böſe, empfindlich werden, popuditi ſe, 2) empfindlicher Verweis, důtkliwá domluwa, f. empfindlicher Brief, důtkliwé, dogimawé pſanj, n.
Empfindlich, adv. cytedlně, cytliwé, 2) důtkliwé.
Empfindlichkeit, f. cytedlnoſt, cytliwoſt,

woſt, čitedlnoſt, f. 2) wenn man bald böſe wird, popudliwoſt, f.

Empfindſam, ſ. Empfindlich.

Empfindung, f. cyt, m. cytliwoſt, cytedlnoſt, f. eines Dinges vorher, předcytěnj, n.

Empfindungslos, bez cytu.

Empor, wzhůru, die Handlung, die Wiſſenſchaften empor bringen, zwelebiti obchod, vměnj, empor kommen aus der Tiefe, aus den Verborgenen, wen wygjti, wyniknauti, empor heben ſich, empor kommen ſich empor ſchwingen, wynikati, wyniknauti, předčiti nad giné, wznésti se, dadurch hat er ſich empor geſchwungen, tjm se wznesl, in der Nahrung empor kommen, zwotawiti se, zmocy se, empor ragen, empor ſtehen, wyſkytati se, wynikati, wzhůru státi, strměti, empor ſteigen, wzhůru, nahoru wſtupowati, empor ſchweben, wznásseti se, empor treten, wzſtaupiti, empor tragen das Haupt, hlawu wzhůru nésti.

Empören, zbauřiti, ſich wider einen, zdwihnauti, pozdwihnauti, ſproewiti, ſpjčiti, zbauřiti se proti někomu, das Gemüth empört ſich, myſl se bauří, pozdwihuge, kormauej, ſkormucuge, die Leidenſchaften empören ſich, náruživoſti se bauřegj.

Empörung, f. pozdwiženj, zbauřenj, ſprotiwenj, ſpjčenj, n. bauře, bauřka, f. des Gemüths, bauřenj, kormaucenj, ſkormaucenj, zbauřenj, pozdwiženj myſli, n. der Leidenſchaften, zbauřenj, bauřenj náruživoſti, n. eine Empörung anrichten, bauřku zdwihnauti, naſtrogiti, ſtropiti, pozdwiženj naſtrogiti, ſtropiti.

Emſig, bedliwý.

Emſig, adv. bedliwě.

Emſigkeit, f. bedliwoſt, f.

Ende, n. konec, m. ſkončenj, n. zu Ende kommen, ku koncy přicházeti, ein böſes Ende nehmen, zlý konec wzýti, zu Ende bringen, ku koncy přiweſti, doweſti, dodělati, bey jemandes Ende ſeyn, býti při něčim ſkonánj, er hat ſein Werk noch nicht zu Ende gebracht, djla swého geſſtě nepřiwedl ku koncy, geſſtě swého djla nedodělal, nedokonal, zu dem Ende, k tomu koncy, am Ende, na koncy, naposledy, am Ende iſt es doch einerley, naposledy geſt wſſecko gedno.

Enden, endigen, zu Ende bringen, dokonati, končiti, ſkončiti, ſkončowati, dokončowati, dokončiti, den Krieg endigen, wálku ſkončiti, ſein Werk, prácy swau ſkončiti, dodělati, dokonati, ſich endigen, wie eine Silbe, ein Prozeß, končiti se, ſkončowati se, das Luſtſpiel endiget ſich um 10 Uhr, weſelohra se ſkonáwá w deſet hodin, der Tod endiget alles, ſmrt wſſecko končj, wſſemu konec činj.

Endigung, f. ſkonánj, ſkončowánj, ſkončenj, dokončenj, n. nach Endigung der Sache, po dokončenj, po ſkončenj, po ſkončowánj tě wěcy, Endigung des Krieges, ſkončenj wálky, eines Worts, končenj, ſkonánj, n. končina, f.

Endivien, ſſtěrbák, m.

Endlich, konečný.

Endlich, adv. konečně, pak, endlich einmal, pak gednau.

Endlichkeit, f. konečnoſt, f.

Endſchaft, ſ. Ende.

Endung, ſ. Endigung, 2) in der Abänderung der Wörter, pád, m. končina, f.

Endurtheil, n. přo rozſudek, m. weypowěd, f.

Endzweck, m. konec, m. den Endzweck erreichen, konce doſáhnauti, dogjti.

Engbrüſtig, duſſný, krátkoduchý, těžkoduchý, dychawičný, engbrüſtig ſeyn, duſſným býti, duſſněti, dychawičněti.

Engbrüſtigkeit, f. duſſnoſt, duſſnota, dychawičnoſt, f.

Enge, eng, yzký, auzký, těſný, eng beyſammen, eng in einander, těſný, enger Paß, klauza, f. yzké průchodiſſtě, wzká ſtráně, f. der Rock iſt mir zu enge, kabát geſt mně wzký, těſný,

enge

enge Schuhe, auzké, těsné střewjce, m. enge machen, svžiti, sauzisti, stěsniti, enge werden, svženu, sauženu býti.

Enge, eng, adv. vzce, auzce, těsně, eng einziehen, zusammen bringen, wtěsnjti, stjsniti, sauziti, w tjsněň vwesti.

Enge, die, těsnost, f. Enge des Meers, auzina, auzkost moře, f. des Landes zwischen zweyen Meeren, okřisdlj, n. klauza mezy dwěma moři, f. in die Enge treiben, do těsna wehnati.

Engel, m. angel, anděl, m. mein Engel! můg andjlku!

Engelchen, n. andjlek, angeljček, m.

Engelsüß, osladič, m.

Englisch, angelský, 2) engländisch, Engličký, Anglický.

Enkel, m. wnuk, m.

Enkelein, n. wnůče, n. wnuček, m.

Enkelinn, f. wnučka, f.

Enkelsweib, n. wnukowa žena, praneweřsta, f.

Entäußern sich, straniti se, odstraniti se, odcyzyti se.

Entäußerung, f. stranění, odstranění, odcyzenj, n.

Entbehren, nemjti, býti bez něčeho, ich kann es entbehren, mohu bez toho býti, du hättest wohl die Mühe, Ausgabe, Sorge entbehren können, mohl sy býti bez práce, bez wydánj, bez staroſti.

Entbehrlich, bezpotřebný.

Entbieten, skázati, skazowati, wzdáwati, seinen Gruß, pozdrawenj skázati, einen zu sich, někoho k sobě wyprosyti.

Entbinden, odwázati, 2) eine Gebährerinn entbinden, wie Gott, dáti porod, mit einem Sohne, synem pomocy, entbunden werden, slehnauti, poroditi.

Entbindung, f. odwázánj, n. 2) Niederkunft, porod, m. slehnutj, n. der Entbindung nahe, bljz ku porodu.

Entblättern, listj trhati, otrháwati, lámati, vlamowati.

Entblätterung, f. listj trhánj, lámánj, n.

Entblöcken sich nicht, nestyděti, nehanbiti, nezarděti se, stud odložiti, odwrcy.

Entblöckung, f. nestaudnost, f.

Entblößen, obnažiti, das Haupt, hlawu odkryti, obnažiti, den Degen, das Schwerd, kord, meč obnažiti, die Bruſt, prsa obnažiti, odhaliti, rozhaliti, odkryti, sich, rozhaliti se, sich ſchändlich entblößen, odkrywati se, 2) einen vom Gelde entblößen, do naha swlécy, oblaupiti, von Hilfe, pomocy zbawiti, pomoc odnjti, eine Stadt, město opuſtiti, bez ochrany nechati, ſich entblößen, vom Gelde berauben, oblaupiti se, wytráwiti, wydati se z peněz.

Entblößt, obnažený, odhalený, odkrytý, entblößtes Haupt, odkrytá hlawa, f. entblößter Degen, obnažený kord, m. von allen Mitteln, oblaupený ze wſſeho ſtatku, zbawený wſſeho ſtatku, wytráwený, eine entblößte Stadt, město bez ochrany, město opuſſtěné, n.

Entblößung, f. Blöße, obnažení, odkrytj, n. des Hauptes, odkrytj, n. vom Gelde, oblaupenj ze ſtatku, zbawenj ſtatku, wytráwenj, n.

Entbrennen, zahořeti, zapáliti, rozpáliti, zanjtiti, roznjtiti se, entbrennt, zahořelý, zapálený, rozpálený, roznjcený, zanjcený.

Entdecken einem etwas, zgewiti, wygewiti někomu něco, einen Diebſtahl der Obrigkeit, proneſti, 2) gewahr werden, bemerken, wyſſetřiti, vznamenati, znamenati, 3) erfinden, wynaleznauti, wynagjti, na gewo wyneſti.

Entdeckung, f. an einem andern, vznamenánj, znamenánj, n. 2) Bemerkung, wyſſetřenj, f. 3) Erfindung einer Kunſt, wynalezenj, wynagitj vměnj, n. Entdeckung machen, znamenati, wyſſetřowati, 4) Entdeckung, Nachricht, zgewenj, wygewenj, n.

Entchen, f. Aentchen, kachničkа, kačičkа, f.

Ente, f. Ante, kačice, kačka, kachna, f. eine zahme, pitomá kačice, f.

eine

eine wilde, diwoká kačice, f. von Enten, kačičj.

Entehren, znewcziti, newcziti, pohaněti, 2) ein Frauenzimmer, pannu o počestnoſt, o poctiwoſt připrawiti, panně poctiwoſt odnjti.

Entehrung, f. znewcženj, newcženj, n. newcza, f.

Enterben, wyděditi, dědictwj zbawiti.

Enterben, das, Enterbung, wyděděnj, dědictwj zbawenj, n.

Entfahren, wypadnauti, es entfährt einem leicht ein Wort, lehce, snadně se člowěk podřekne, lehce člowěk slowo wypuſtj, lehce wygde člowěku slowo z vſt, 2) entfahren aus der Hand, oder wie das Eiſen vom Stiele, wyſmeknauti, wymknauti ſe, wyklauznauti, 3) wie eine Blähung, aufſtoſſen, wygjti.

Entfallen, aus der Hand, wypadnauti, aus dem Munde, z vſt wygjti, 2) vergeſſen, aus dem Gedächtniße entfallen, z myſli, z paměti wypuſtiti, wyrazyti z myſli, z paměti wygjti, 3) der Muth entfällt, myſl kleſá, tratj ſe.

Entfärben ſich, rdjti, zardjti, zapýřiti, začerwenati ſe.

Entfärbung, f. rděnj, zarděnj, zapýřenj, začerwenánj, n.

Entfernen, einen, odſtraniti někoho, ſich, wzdáliti, odſtraniti, oddáliti ſe, vom Wege, von ſeinem Vorhaben, ſeiner Meynung, vchýliti, odchýliti ſe.

Entfernt, wzdálený, oddálený.

Entfernt, adv. wzdáleně.

Entfernung, f. jemandes, odſtranění, n. 2) Weggehen, Abſchied, wzdálenj, oddálenj, odſtranění, n. eines Orts, dalekoſt, dýl, f. in einer Entfernung, něco opodál.

Entfliehen, vgjti, vtecy, der Strafe, Gefahr, vgjti, zmiknauti treſtu, nebezpečenſtwj.

Entfliehen, das, vgitj, vtečenj, n.

Entflohen, vtekly, vſſlý.

Entfließen, vplynauti.

Entfrechen ſich, ſ. Erfrechen.

Entfremden, odcyzyti, odcyzowati.

Entfremdet, odcyzený.

Entfremdung, f. odcyzenj, odcyzowánj, n.

Entführen, odweſti, vneſti.

Entführt, odwedený, vneſený.

Entführung, f. odwedenj, vneſenj, n. vnos, m.

Entgegen, naproti, er iſt mir entgegen, on geſt proti mně, dem Winde entgegen, proti wětru, gehen, naproti, wſtřjc gjti.

Entgegenarbeiten, proti někomu ſe brániti, pracowati.

Entgegenbellen, odſſtěkáwati.

Entgegenbrüllen, naproti bučeti.

Entgegengehen, naproti, wſtřjc gjti někomu.

Entgegengeſtellt, naproti poſtawený.

Entgegenhaben, den Wind, mjti wjtr protiwný.

Entgegenhalten, naproti kláſti, ſtawěti.

Entgegenkommen, wſtřjc, naproti přigjti, gjti.

Entgegenlaufen, naproti běžeti.

Entgegenliegen, naproti ležeti.

Entgegenmurmeln, odreptáwati, obreptáwati.

Entgegenreden, odmlauwati.

Entgegenreiten, naproti geti.

Entgegenſchicken, naproti poſlati.

Entgegenſehen, naproti hleděti.

Entgegenſetzen, naproti, na odpor kláſti, ſich entgegenſetzen, na odpor ſe ſtawěti, poſtawiti, poſtawowati.

Entgegenſetzung, f. naproti kladenj, n.

Entgegenſeyn, býti naproti, na odpor, protiwným, der Wind iſt entgegen, wjtr geſt naproti.

Entgegenſtellen, naproti ſtawěti, poſtawiti, ſich entgegenſtellen na odpor ſe ſtawěti, poſtawowati.

Entgegentreten, naproti wſtaupiti.

Entgegentreiben, naproti hnáti.

Entgegenwohnen, naproti bydleti.

Entgegenziehen, naproti tážnauti.

Entgegenziehung, f. naproti taženj, n.

Entgehen, entfliehen, vgjti, wie die Gelegenheit, pomjgeti, wie die Kraft, Saft, Nahrung, vcházeti, dem Wurfe entgehen, ráně ſe wyhnauti, der Gefahr entgehen, vgjti nebez-

pe-

pečenſtwj, nebezpečenſtwj zniknauti.

Entgehen, das, vgitj, n.

Entgeiſtert ſeyn, nemjti ducha w ſobě, býti bezduſſným, entgeiſterter Leichnam, bezduſſné tělo, n.

Entgeld, Entgelt, n. záplata, f. ohne Entgeld, bez záplaty.

Entgelten, platiti, zaplatiti, odplatiti, er wird es entgelten müſſen, bude to muſyt zaplatiti, zažiti, einem etwas entgelten laſſen, někomu za něco wyplatiti.

Entgürten, rozpáſati.

Enthalten, in ſich halten, faſſen, držeti, obſahowati, ſich, zdržeti ſe, der Speiſe, des Weines, zdržeti ſe od gjdla, od wina, ſich des Lügens, lži ſe zdržeti, ſich des Lachens enthalten, zdržeti ſe od ſmjchu.

Enthaltſam, zdrželiwý.

Enthaltſamkeit, f. zdrželiwoſt, f.

Enthaltung, f. zdrženj ſe, n.

Enthaupten, hlawu ſtjti, ſraubiti, ſtjnati.

Enthauptung, f. ſtětj, ſraubenj hlawy, n.

Entheben, zbawiti, zproſtiti, der Mühe, práce zbawiti.

Entheiligen, poruſſiti, poſſkwrniti, den Sonntag, neděle neſwěſtiti.

Entheiligung, f. poruſſenj, poſſkwrnění, n. des Sonntags, nedržení, neſwěcenj neděle, n.

Entkleiden, ſwláčeti, ſwlécy, rozſtrogiti.

Entkleidung, f. ſwláčenj, ſwlečenj, rozſtrogenj, n.

Entkommen, vgjti, wywáznauti, f. Entgehen, Entfliehen.

Entkräften, vmdlici, zemdliti, ſýlu odjmti, zteyrati.

Entkräftet, vmdlený, zemdlený, zteyraný.

Entkräftung, f. vmdlenj, zemdlenj, zbawenj ſýly, zteyránj, n.

Entladen, zſkládati, břemena zproſtiti, nákladu zbawiti, ſein Gewiſſen, ſwědomj polehčiti, ſich der Bürde, zproſtiti, zbawiti ſe břemene, ſhoditi ſe ſebe břemeno.

Entladung, břemena zproſtěnj, nákladu zbawenj, zſkládánj, n. des Gewiſſens, polehčenj ſwědomj, n.

Entlarven, odkryti, obnažiti.

Entlaſſen, propuſtiti.

Entlaſſung, f. propuſtěnj, n.

Entladen, ſ. Entladen.

Entlaufen, vtecy, vtjkati, vběhnauti, odběhnauti, prchnauti.

Entlaufener, odběhlec, poběhlec, poběhlý, vteklý člowěk, m.

Entledigen, wyſwoboditi, wyprooſtiti, der Laſt, břemena zbawiti, zproſtiti, od břemena wyſwoboditi, ſich der Strafe Bekümmerniß, zbawiti ſe treſtu, ſtaroſti, vom Jammer und Elend, wyſwoboditi, wyproſtiti, z bjdy, z nauze, den Bauch, břicho wyprázdniti.

Entlediget, wyſwobozený, wyproſtěný, zproſtěný, zbawený.

Entledigung, wyſwobozenj, wyproſtěnj, zproſtěnj, zbawenj, n.

Entlegen, wzdálený, daleký, entlegene Oerter, wzdálená miſta, miſta podál od ſebe, n. entlegen ſeyn, wzdálenu býti, podál od někoho býti.

Entlegenheit, f. wzdálenoſt, f.

Entlehnen, wypůgčiti, wydlužiti.

Entlehnt, wypůgčený, wydlužený, entlehntes Geld, wypůgčené, wydlužené penjze, f.

Entlehnung, f. wypůgčenj, wydluženj, n.

Entleiben, zabiti, žiwota zbawiti, žiwot wzýti, odnjti, ſ. Tödten.

Entleibt, zabitý, bezžiwotný.

Entleibung, zabitj, žiwota zbawenj, wzetj, n.

Entlernen, odwčiti.

Entmannen, mužſtwj, mužnoſti, zmužiloſti zbawiti, mužſtwj odnjti.

Entmannt, zženilý, mužnoſti zbawený.

Entnehmen, odnjti, odnjmati, ſ. Entziehen, Entwenden, 2) Gelder auf einen entnehmen, penjze na někoho wybjrati.

Entnommen, odňatý, ſ. Entzogen.

Entpanzern, brněnj odnjti, zbrněnj ſwlécy.

Entrathen, ſ. Entbehren.

Entreißen, wydjrati, wydřjti, pobrati,

ti,

ti, einen dem Verderben, der Gefahr, ze zkázy, z nebezpečenſtwj wytrhnauti, wyprostiti, wychwáriti, dem Tode, smrti zbawiti, zprostiti, z hrdla smrti wytrhnauti, wychwáriti, wyprostiti.

Entreißung, f. wydjránj, wydřenj, pobránj, n.

Entrich, m. Aentrich, kačer, m.

Entrichten, odwádĕti, die Schulden, dluhy odwesti, zaprawiti, ſ. Abführen, Bezahlen.

Entrichtung, f. odwádĕnj, n.

Entrinnen, vtecy, vtjkati, vklauznauti, z rukau wyniknauti.

Entronnen, vtekly, vklauzlý, wyniklý.

Entrüſten, popuditi, rozljtiti, rozhořčiti, rozzlobiti, zkyſeliti, rozdráždíti, zdrastiti, rozhorliti, ſich, popuditi ſe, pohnauti ſe hněwem, rozlobiti, rozljtiti ſe.

Entrüſtet, popuzený, rozljcený, rozhořčený, rozzlobený, zkyſelený, rozdráždĕný, zdrastĕný, rozhorlený.

Entrüſtung, f. popuzenj, rozljtĕnj, rozhorlenj, rozzlobenj, zkyſelenj, rozdráždĕnj, zdrastĕnj, n. popudliwoſt, f.

Entſagen, odpowĕdĕti ſe, odřikati, weyhoſt dáti, zhoſtiti ſe, dem Teufel, und allen ſeinen Werken, dáblu a ſkutkům gehо ſe odřjcy, den Wolluſten, rozkoſſem weyhoſt dáti, der Welt, ſwĕta ſe zhoſtiti, ſwĕtu weyhoſt dáti, ſeinen Rechten, Anſprüchen, puſtiti od ſwých práw, vſtaupiti od nadánj, nadĕge.

Entſatz, m. pomoc, f. zum Entſatze kommen, na pomoc přigjti, přiſpĕti, ku pomocy přigjti.

Entſchädigen, einen, nahraditi, wynahraditi, dáti náhradu.

Entſchädigung, f. náhrada, f. nahrazenj, wynahrazenj, n.

Entſcheiden, rozſauditi, rozhodnauti, zwiſchen zweenen den Streit, při rozhodnauti, rozſauditi, den Sieg, die Wahl, rozhodnauti, rozſauditi, Sprache, řeč rozeznati.

Entſcheider, m. rozſudj, m.

Entſcheidung, f. rozſauzenj, rozhodnutj, n.

Entſchieden, rozſauzený, rozhodnutý.

Entſchlafen, vſnauti, zaſpati, 2) in dem Herrn ſterben, w pánu vſnauti, zeſnauti.

Entſchlagen, ſich einer Sache, puſtiti něco, der Sorgen, ſtaroſti puſtiti, ſtaroſti ſe ſebe shoditi, eines Menſchen, ſtrhnauti, ſpuſtiti ſe někoho, wyſtřjhati ſe, odcyzyti ſe.

Entſchließen ſich, rozmyſliti ſe, vmyſliti ſy.

Entſchließung, f. ſ. Entſchluß.

Entſchloßenheit, f. hotowoſt, ſtáloſt, ochotnoſt, f.

Entſchlummern, zezdřjmnauti, ſ. Entſchlafen.

Entſchlüpfen, wyklauznauti, aus der Hand, wyplznauti, wyklauznauti.

Entſchluß, m. Entſchließung, vmyſl, m. mein Entſchluß iſt gefaßt, giž ſem vmyſlil, w myſl wzal, na myſli vſtawil, vſtanowil, ſložil, er faßte den Entſchluß, w myſl wzal, vmyſlil ſobĕ, vſtanowil na myſli, vmjnil, zamjnil, na myſli vložil, auf einen Entſchluß bringen, na vmyſl přiweſti.

Entſchuldigen einen, oder ſich, wymlauwati, wymluwiti, omluwiti, omluwna, wymluwna včiniti ginému, aneb ſebe ſamého.

Entſchuldiget halten, wymluwenu mjti.

Entſchuldigung, f. wýmluwa, omluwa, f. Entſchuldigung vorwenden, wýmluwu předložiti, přednáſſeti, předſtjrati.

Entſchütten, ſich des Verdachts, podezřenj ſe ſebe ſhoditi, ſwaliti, od ſebe odwrcy, odwrátiti.

Entſeelen, duſſi odnjti.

Entſeelt, bezduſſný.

Entſetzen, helfen, přiſpĕti, eine Stadt, oſwoboditi, ochrániti, oſtřjhati měſto, 2) einen des Amts, shoditi, ſſaditi, ſſložiti někoho s auřadu, 3) ſich erſchrecken, děſyti, zděſyti ſe, předděſyti ſe, zhrozyti ſe, vžaſnauti.

Entſetzen, das, děſenj, zděſenj, vžaſnutj, n. vžás, m. vžaſloſt, hrůza, f. das Entſetzen kömmt noch an, gde na mne hrůza, hrůza mne pogj-

gjmá, zum Entſetzen, k pžáſu, k vžaſloſti.
Entſetzlich, hrozný, adv. hrozně.
Entſetzung, f. einer Stadt, oſwobozenj, oſtřjhánj, n. 2) von einem Amte, ſſložení, ſſazenj, ſhozenj s vřadu.
Entſiegeln, odpečetiti.
Entſiegelt, odpečetěný.
Entſieglung, f. odpečetěnj, n.
Entſinnen, ſich, vpamatowati ſe, pomněti, zpomenauti ſobě.
Entſprechen, übereinſtimmen, gemäß ſeyn, ſrownáwati, ſgednáwati ſe, der Erwartung entſprechen, ihr gemäß ſeyn, naděgi naplniti, podlé naděge ſe zdařiti.
Entſprießen, pogjti, zrůditi ſe, aus dieſem Brunnen entſprießt alles Böſe, z tě ſtúdny wſſecko zlé ſe preyſſtj, entſproſſen, poſſlý, rodilý, zrodilý.
Entſpringen, entſtehen, pocházeti, pogiti, wznikati, wzniknauti, wznik brátí, wyſkočiti, von der Quelle, preyſſtiti, wypryſkowati ſe, wyſkakowati, dort entſpringt die Donáu, tam pochází Dunag.
Entſtehen, pocházeti, pogjti, wzcházeti, powſtati, wzniknauti, aus dieſem enſtehet ein Geſchrey, z toho wzcházý, pocházý křik, es entſtand ein Krieg, powſtala, wznikla, zdwihla ſe wálka, es enſtand der Ruf, powſtala powěſt, aus dieſem entſtehet der Vortheil für den Staat, z toho pochází vžitek pro obec.
Entſtehung, f. pogitj, wgitj, n. wzchod, půwod, m.
Entſündigen, očiſtiti ſe.
Entſündigung, f. očiſſtowánj, n.
Entſtellen, zpotwořiti, zohyzditi.
Entſtellung, f. zpotwořenj, zohyzděnj, n.
Entvölkern, zpuſtiti, pleniti, poplenici.
Entvölkert, zpuſſtěný, pleněný, popleněný.
Entvölkerung, f. zpuſſtěnj, plenění, poplenění, n.
Entwaffnen, zbrog ſwláčeti, odnjti, z zbroge ſwlécy.
Entwaffnet, bez zbroge, zbroge zbawený, z zbroge ſwlečený.
Entweder, buď, buďto.
Entwehren, ſich einer Sache, obrániti ſe něčemu.
Entweichen, vhnauti, vhýbati ſe, wyhnauti, wohin, vhnauti, wyhnauti někam.
Entweichung, f. vhnutj, n.
Entweihen, poſſkwrniti, poruſſiti.
Entweihung, f. poſſkwrnění, poruſſenj, n.
Entwenden, vkrádati, krádj vgjmati, vbjrati, kradmo preč brátí.
Entwendet, vkradený, krádj odgatý.
Entwendung, f. krádánj, bránj, odgjmánj, n.
Entwerfen, nawrhnauti, nawrcy, ponawrcy, naſtjniti, den Plan, nawrcy, den Brief in die Schreibtafel, pſanj do pjſawky nawrcy, ſchriftlich für ſich, naſtjniti, nawrcy, ponawrcy, einen Karakter, wyznámenati, podobiti, wypodobiti powahu, ein Bild, obraz nawrcy, ponawrcy, naſtjniti, in Gedanken etwas entfernen, w myſli nawrcy.
Entwerfung, f. ſ. Entwurf.
Entweyhen, Entweyhung, ſ. Entweihen.
Entwickeln, wypleſti, wywinauti, wie es ſich noch entwickeln wird, gak ſe to ſkončj, gak ſe to geſſtě wywine, wyplete.
Entwickelung, f. wypletenj, wywinutj, rozwinutj, n. Schauſpiels, ſkončowánj, ſkončenj, wywinutj, n.
Entwiſchen, wyniknauti, wywáznauti, wyklauznauti, entfahren, ungefähr entfallen, wyniknauti, wyſmeknauti ſe.
Entwöhnen, odwykati, 2) ein Kind, oſtawiti, odſtawiti, odſaditi djtě.
Entwöhnt, oſtawený, odſtawený, odſazený.
Entwöhnung, f. oſtawenj, odſtawenj, odſazenj, n.
Entwohnen, odwyknauti, odwykati.
Entwohnt, odwyklý.
Entwohnung, f. odwyknutj, n. odwykloſt, f.
Entworfen, nawrzený, ponawrzený, naſtjnený.

Entwurf, m. Entwerfung, Schilderung, nawrženj, poznawrženj, naſtjnenj, n. náſtin, m. ſchriftlicher, nawrženj, n. Entwurf von etwas machen, nawrženj vdělati, eines Charakters, wyznamenánj, n. podobenj, wypodobenj, n.

Entwurfsweiſe, nawržené.

Entzäumen, ſ. Abzäumen ein Pferd.

Entziehen, vbjrati, vgjmati, vkrádati, heimlich entziehen, krádj vgjmati, kradmo preč brátí, einem das Lob entziehen, čeſt někomu odgjmati, vtrhati na cti, ſich den Augen der Leute, nepřicházeti na oči lidſké, der Geſellſchaft, warowati, wyſtřjhati ſe ſpolečnoſti lidſké, odchyliti ſe od ſpolečnoſti, jemanden der Gefahr, Strafe, od treſtu, nebezpečenſtwj wyprooſtiti, ſich der Arbeit, prácy ſe zpečowati, wyhybati.

Entziehung, ſ. vgetj, vgjmánj, vbjránj, n. von der Strafe, Gefahr, wyproſſenj od treſtu, od nebezpečenſtwj, n. ſeiner ſelbſt, warowánj, odchylowánj ſe, wyſtřjhánj, n.

Entziffern, wykládati.

Entzifferung, ſ. wykład, m. wylozenj, n.

Entzücken, myſl wyrazyti, 2) in große Verwunderung ſetzen, und ſehr vergnügen, obradowati.

Entzückend, zum Entzücken, roztomily, přerozkoſſný.

Entzückung, ſ. wyteržení myſli, n. 2) Vergnügen, rozkoš, ſ. wyražení, n.

Entzünden, zapáliti, zanjtiti, zažhnauti, 2) ſich entzünden, zapáliti ſe, wie der Hals, wie eine Wunde, zapáliti ſe, entzündet, zapálený, zanjcený, zažhnutý, entzündet ſeyn, zapálenu býti, gegen einen ſich entzünden, rozpáliti, roznjtiti, zanjtiti, zapáliti ſe proti někomu.

Entzündung, ſ. zapálenj, n. 2) Entzündung des Geblüts, der Bruſt, einer Wunde, des Halſes, zapálenj, n.

Entzwey, we dwj, na dwé, das Bein iſt entzwey, noha ge we dwj, etwas entzwey brechen, něco na dwj rozlomiti, přelomiti, mitten entzwey brechen, w půlky, na dwj rozlomiti, přelomiti, entzwey hauen, na dwj roztjti, rozpoltiti, entzwey ſchneiden, na dwj, w poli rozkrogiti, rozřjznauti, entzwey ſpalten, rozdwogiti, rozpoltiti w poli, na dwé roztjti, rozkoliti,

Entzweyen, ſich mit einem, rozdwogiti, neſgednotiti, neſnadniti, neſgednati, rozmotřiti ſe s gednjm.

Entzweyung, ſ. rozdwogenj, neſgednocenj, neſnadnění, neſgednánj, rozmotřenj, n.

Epheu, břečtan, m. von Epheu, břečtanowý.

Eppich, m. miřik, liček, apich, m.

Er, on.

Erachten, domnjwati, domeyſſleti ſe, ſauditi, meines Erachtens, podlé mého domnění, zdánj, gakž ſe mně zdá, widj, gakž ſe nazdá.

Erachtung, ſ. domnění, zdánj, n.

Erarbeiten, wydělati, wypracowati.

Erbanfall, m. nápad, m.

Erbar, ſ. Ehrbar.

Erbarmen ſich, ſmilowati, ſlitowati ſe, es erbarmet mich ſein, ljto mi ho, litugi ho.

Erbarmen, das, ſmilowánj, ſlitowánj, n. ljtoſt, ſ. Erbarmen haben, ſlitowánj, ljtoſt mjti, aus Erbarmen, z ſmilowánj, z ſlitowánj, z milosrdenſtwj, ohne Erbarmen, bez ljtoſti, ſmilowánj, milosrdenſtwj.

Erbarmer, m. ſlitownjk, m.

Erbarmerinn, ſ. ſlitownice, ſ.

Erbärmlich, ljtoſtný, erbärmlicher Zuſtand, žaloſtiwý, ljtoſtný, bjdný ſtaw, m. erbärmliche Verſe, Rede, Schrift, bjdnj werſſe, m. bjdná řeč, ſ. bjdné pjſmo, n. erbärmliches Maul, vkrutná huba, erbärmliche Maul machen, hroznau hubu dělati, vſta rozdjrati, ſſklebiti, erbärmliche Muſik, bjdná hudba, ſ.

Erbärmlich, adv. ljtoſtně, ljtoſtiwě, ſchreiben, dichten, bjdne pſáti, básniti, erbärmlich lange, hroznė, vkrutné dlauho.

Erbarmniß, n.) ſ. das Erbarmen.
Erbarmung, ſ.)

Er-

Erbarmens, Erbarmungswürdig, politowánj hodný.

Erbauen, ein Haus, wystawěti, postawiti, wzdělati dům, 2) wie ein Prediger, wie eine Rede, wie ein Buch, pohnauti, wzbuditi, wzdělati, er hat mich ſehr erbaut, on mne welmi pohnul, wzbudil, ſich erbauen, pohnauti, wzbuditi, wzdělati ſe.

Erbauer, m. eines Hauſes, wystawitel, m.

Erbaulich, pohnutedlný, wzbuditedlný, wzdělawatedlný, přjkladný.

Erbauung, f. wystawenj, wzdělánj, postawenj, n. 2) Ueberweiſung, Beſſerung, Reizung zur Gottesfurcht und Tugend, wzdělánj, wzbuzenj, pohnutj, n.

Erbe, Erbnehm, m. dědic, m.

Erbe, f. Erbtheil, dědictwj, n.

Erbeben, zdrkotati, zrnauti, vſtrnauti, wie die Erde, zatřáſti ſe.

Erbeben, das, zdrkotánj, n. der Erde, třeſenj země, n.

Erben, überhaupt, děditi, zděditi, er erbt ſo viel, on tolik dědj, er hat geerbt, dědil.

Erbeten, wyprosyti.

Erbeten, wyproſſený.

Erbetteln, wyžebrati.

Erbettelt, wyžebraný.

Erbeuten, zkořiſtiti, nakořiſtiti.

Erbeuten, n. zkořiſtěnj, nakořiſtěnj, n.

Erbfall, m. nápad, m.

Erbfehler, m. dědičná chyba, f.

Erbfeind, m. auhlawnj nepřjtel, m.

Erbfeindſchaft, f. auhlawnj nepřátelſtwj, n.

Erbgang, ſ. Erbfall.

Erbgenoß, m. ſpoludědic, m.

Erbungsrecht, n. dědičné práwo, n.

Erbgut, n. dědictwj, n. dědičný ſtatek, m. väterliches Erbgut, dědictwj po otcy, n. otčizna, f.

Erbhaß, m. dědičný hněw, m.

Erbherr, m. dědičný pán, m.

Erbhuldigung, f. přjſaha poddanoſti, f.

Erbieten, ſich zu etwas, podwoliti ſe k něčemu, ſich zu allen Dienſten erbieten, ke wſſem ſlužbám ſe podwoliti, vwoliti.

Erbietig, wolný, ochotnowolný, ochotný.

Erbieten, das, Erbietung, f. podwolenj, vwolenj, n.

Erbinn, f. dědička, f.

Erbitten etwas, vprosyti, wyprosyti, der ſich erbitten läßt, genž ſe dá vprosyti, naprosyti.

Erbittern, rozhořčiti, rozkyſeliti, zkyſeliti.

Erbittert, rozhořčený, rozkyſelený.

Erbitterung, f. rozhořčenj, rozkyſelenj, n. záſſť, nechut, hořkoſt myſli, f. mit Erbitterung, s hořkoſtj, aus Erbitterung, z hořkoſti, ze záſſti.

Erbkrankheit, f. dědičná nemoc, f.

Erblande, plur. dědičné země, f.

Erblaſſen, blaß werden, blednauti zblednauti, zſýnaleti.

Erblaſſen, das, Erblaſung, blednutj, zblednutj, zſýnalenj, n.

Erblaſſer, m. kſſaftownjk, kſſaftugjcý, m.

Erblaſſet, erblaßt, zbledlý, zſýnalý.

Erblehen, n. dědina, f.

Erblehn und Gerichtsherr, m. dědinjk, m.

Erbleichen, ſ. erblaſſen.

Erblich, dědičný.

Erblicken, vhljdati, vhljdnauti, zahljdnauti, vzřjti, ſezřjti, zočiti.

Erblickt, zahljdnutý, vzřený, ſezřený, zočený.

Erblickung, f. vhljdánj, vhljdnutj, zahljdnutj, vzřenj, ſezřenj, zočenj, n.

Erblinden, oſlepnauti.

Erblos, dědictwj zbawený.

Erborgen, zdlužiti.

Erbprinz, m. dědičné knjže, n.

Erbprinzeſſinn, f. dědičná kněžna, f.

Erbrechen, wylomiti, 2) den Brief, rozlomiti, odpečetiti pſanj, 3) ſich erbrechen, ſpeyen, dáwiti ſe.

Erbrechen, das, wylomenj, n. 2) rozpečetěnj, n. 3) das Speyen, dáwenj, n.

Erbrecht, n. dědičné práwo, n.

Erbſchaft, f. dědictwj, n. antreten, dědictwj přjgjti, na dědictwj doſednauti, dědictwj vgmauti.

Erbſchuld, f. dědičný dluh, m.

Erbſeuche, f. dědičná neřeſt, f.
Erbſtreit, m. dědičná pře, rozepře, hádka, f.
Erbſünde, f. hřích dědičný, m.
Erbtheil, n. podil, m.
Erbvermächtniß, n. odkaz, odkázánj, n.
Erdapfel, m. brambor, m. zemské gabliko, zemče, n.
Erdart, f. hruda, f.
Erdball, m. kaule, f. obor ſwěta, m.
Erdbeben, n. zemětřeſenj, n.
Erdbeer, f. gahoda, f.
Erdbeerkraut, n. gahodnjk, m.
Erdbeſchreiber, m. popiſowatel, wypiſowatel země, m.
Erdbeſchreibung, f. popiſowánj, popſánj, wypſánj země, n. popiſa země, f. weypis země, m.
Erdboden, m. podlaha země, f. podſebytj, n. 2) die Erde, die wir bewohnen, země, f. okrſſlek zemſký, obor ſwěta, m.
Erde, f. zem, země, f. aus der Erde, zemſký, zu Erde werfen, na zem hoditi, zur Erde werden, w zem ſe obrátiti, zu Erde beſtatten, pod zem pochowati.
Erdenge, f. wzkoſt země, f.
Erdenken, wymyſliti, zamyſliti, das hab ich erdacht, to ſem gá zamyſlil, wymyſlil.
Erdenklich, k wymyſſlenj, k pomyſſlenj, alle nur erdenkliche Höflichkeit erweiſen, wſſecku gen k pomyſſlenj zdwořiloſt prokázati, ſ. Erſinnlich.
Erdenkloß, m. hruda, f.
Erdenkung, f. wymyſſlenj, zamyſſlenj, n. zámyſl, wymyſlek, m.
Erdenlaſt, f. břemeno, břjmě země, n.
Erderſchütterung, f. země třeſenj, pohnutj, n.
Erdgewächs, n. zroſtlina, f.
Erdicht, zemnatý.
Erdichten, zamyſliti, ſmyſliti, wymyſliti, sbáſniti.
Erdichtet, zamyſſlený, ſmyſſlený, sbáſněný.
Erdichtung, f. zámyſl, wymyſlek, m. ſmyſſlenka, f. ſmyſſlenj, n. báſeň, f.
Erdkreis, m. okrſſlek země, zemſký, m.
Erdkugel, f. kaule zemſká, f.
Erdmeſſer, m. zeměměřič, m.
Erdmeſſerey, f. Erdmeßkunſt, zeměměřictwj, wměnj zemoměřičné, n.
Erdreich, n. země, f. zemſtwj, n.
Erdroſſeln, duſyti, wdáſyti, rdauſyti, zardauſyti zaſſkrtiti, wſſkrtiti.
Erdroſſelt, wdáſený, zardauſený, zaſſkrcený.
Erdroſſelung, f. wdáſenj, zardauſenj, zaſſkrcenj, wſſkrcenj, n.
Erdrücken, zatlačiti.
Erdrückt, zatlačený.
Erdrückung, f. zatlačenj, n.
Erdſcholle, f. hruda, f.
Erdſchwamm, m. hauba zemſká, f.
Erdſpinne, f. zemſký pawauk, m.
Erdſtrich, m. prauh, pás země, m. 2) čáſtka země, f.
Erdulden, trpěti, ſtrpěti, wytrpěti, ſnáſſeti.
Erduldung, f. trpěnj, ſtrpěnj, wytrpěnj, ſnáſſenj, n.
Ereifern ſich, rozhorliti, rozprchliti ſe, über etwas, nad něčjm.
Ereifert, rozhorlený, rozprchlený.
Ereiferung, f. rozhorlenj, rozprchlenj, n.
Ereignen, eräugnen ſich, zběhnauti ſe, dáti, ſtáti ſe.
Ereignet, eräugnet, zběhlý, dálý, ſtalý.
Ereilen, dohoniti, doſtihnauti, doběhnauti.
Ererben, ſ. Erben.
Erfahren, dowěděti ſe, zwěděti, wyzwěděti, porozuměti, wyrozuměti, 2) durch Vorfalle, zkuſyti, ſhledati, er hat es in der That erfahren, gefunden, ſkutečně toho zkuſyl, ſhledal to, du wirſt es erfahren, zkuſyš, ſhledáš, zwjš to.
Erfahren, zkuſſený, zkuſylý, zběhlý, ſehr erfahren in etwas, doſpělý w něčem, welmi zběhlý, zkuſſený w něčem.
Erfahrenheit, f. Erfahrung, zkuſſenoſt, f. zkuſſenj, n. 2) Kenntniß, zkuſſenj, n. zkuſſenoſt, zběhloſt, f.
Erfechten, wybogowati, einen Sieg, wjtězſtwj wypotýkati, wypotýkati.
Erfinden, wynaleznauti, wynagiti, ua.

nalezuauti, wymyſliti, zamyſliti.

Erfinder, nalezatel, nalezač, wymyſlitel, m.

Erfinderiſch, Erfindſam, důwtipný, důmyſlný.

Erfindſamkeit, f. důwtipnoſt, důmyſlnoſt, f. důmyſl, důwcip, m.

Erfindung, f. nalezánj, n. nálezek, nález, wymyſlek, m.

Erfolg, m. poſledek, následek, konec, m. ohne Erfolg, nadarmo.

Erfolgen, následowati.

Erforderlich, potřebný.

Erfordern, žádati.

Erforderniß, f. potřebnoſt, f. Erforderung der Sache, potřeba, f.

Erforſchen, zwjdati, wyzwjdati, wyſkaumati, wyzpytowati.

Erforſcher, m. zwědač, zwidatel, wyzwědač, wyzwidatel, wyſkaumatel, wyzpytowatel, wyzpytatel, m.

Erforſchung, f. wyzwjdánj, zwjdánj, wyſkaumánj, wyzpytowánj, n.

Erfragen, einen, wo er zu finden iſt, doptati ſe na někoho, někoho.

Erfreuen, obweſeliti, rozweſeliti, obradowati, potěſſiti, wie eine Sache, Nachricht, potěſſiti, einen traurigen, těſſiti, potěſſiti, ich hatte mich darüber ſehr erfreuet, welmi ſem ſe z toho radowal, ſich erfreuen, obweſeliti, rozweſeliti, radowati ſe.

Erfreuet, obweſelený, obradowaný, potěſſený, erfreuet ſeyn über etwas, těſſiti, weſeliti ſe z něčeho.

Erfreulich, potěſſitedlný.

Erfreulich, adv. potěſſitedlně.

Erfrieren, zmrznauti, er hat ſich das Glied erfroren, oznobil ſy nud, die Füſſe ſind ihm erfroren, nohy mu zmrzly, wie ein Gewächs, zmrznauti.

Erfriſchen, občerſtwiti, očerſtwiti.

Erfriſchung, f. občerſtwenj, očerſtwenj, n.

Erfriſchungen, plur. lahůdky, pochautky, f.

Erfüllen, anfüllen, ſplniti, doplniti, naplniti, mit Speiſe, naplniti pokrmem, die Seele mit Vorſtellungen, naplniti, die Bitte, den Wunſch, proſbu, žádoſt něčj naplniti, wyplniti, ſplniti, das Verſprechen, den Willen, přjpowěd, wůli naplniti, ſplniti, wie die Weiſſagung, wyplniti.

Erfüllet, naplněný, wyplněný.

Erfüllung, f. naplněnj, wyplněnj, n.

Erfunden, nalezený, wynalezený.

Ergänzen, zceliti, doplniti, doſtawiti, etwas zerriſſenes, wie ein Tuch, Kleid, pláceti, zceliti.

Ergänzt, zcelený, doplněný, doſtawený.

Ergänzung, f. důſtawek, m. zcelenj, doplněnj, doſtawenj, n.

Ergeben ſich, wie eine Stadt, Armee, podati ſe, wzdáti ſe, ſich jemanden, odewzdati ſe někomu, Gott ſich ergeben, dáti, oddati, odewzdati ſe Bohu, ſich unter jemandes Gewalt ergeben, dáti ſe w moc někomu, podrobiti ſe, poddati ſe, ſich einem Dinge, oddati ſe něčemu, na něco.

Ergeben jemanden, poddaný, einem Dinge, oddaný, dero ergebener Diener, w ſlužbách wolný, ochotnowolný.

Ergebenheit, f. náklonnoſt, ochotnoſt, ochotnowolnoſt, f.

Ergebung, f. an den Feind, poddánj, n. in den Willen Gottes, oddánj, odewzdánj, n.

Ergehen, ſtáti, dáti ſe, nach Wunſche, podlé ljboſti ſe ſtáti, dle žádoſti ſe zwěſti, dařiti ſe, zdařiti ſe, ergehen laſſen ein Befehl, wydati rozkaz, wyneſti, rozkaz, einen Spruch ergehen laſſen, weynoſ učiniti, ſich ergehen, ſpazieren, progjti ſe.

Ergießen ſich, rozliti ſe, wie ein Fluß über das Ufer, rozwodniti ſe, 2) in einen andern, wie in das Meer, wljti, wlěwati ſe, der Fluß ergießt ſich in einen anderen, řeka ſe wlěwá, wpadá do druhé.

Ergießung, f. rozlitj, n. des Meeres, powodeň, f. rozwodněnj, n. in das Meer, in einen Fluß, wpád, m. wpadánj, n.

Ergötzen, obweſeliti, rozweſeliti, obradowati, ſ. Vergnügen, ſich an etwas ergötzen, radowati, weſeliti ſe z něčeho, nad něčim, z něčeho, nad něčim rozkoš, potěſſenj, radoſt, ljboſt mjti.

Ergötzen, das, rozkoš, ljboſt, radoſt, ſ. obweſelenj, n.

Ergötzlich, rozkoſſný.

Ergötzlichkeit, ſ. rozkoš, weſeloſt, ſ.

Ergötzung, ſ. obweſelenj, n. rozkoš, ljboſt, ſ.

Ergreifen, chopiti, pochopiti, vchopiti, vchwátiti, vchwátnauti, vchytiti, pochytiti, pogmauti, vgmauti, popadati, die Waffen, zbraň vchwátiti, zbraně ſe chopiti, einen bey der Hand, za ruku chopiti, vchopiti, pogmauti, popadnauti, chytiti, vchytiti, einen an Uebelthat, dopadnauti, zaſtihnauti, die Gelegenheit, přjležitoſt neopominauti, den Vorſchlag ergreifen, podánj vgjti, přigjti, přiwoliti, die Flucht, na vtjkánj ſe dáti, w vtjkánj ſe dáti, s rychlikem radu wzýti, s waňkem ſe poraditi, dáti ſe w koty.

Ergrimmen, rozljtiti, rozſápati ſe, popuditi ſe hněwem, rozpáliti, zapáliti, roznjtiti, vnáhliti ſe.

Ergrimmt, rozljcený, rozſápaný hněwem, roznjcený, zapálený.

Ergrübeln, wyhlaubati.

Ergründen, wyzpytowati, wyſkaumati, wyſtihnauti.

Ergründung, ſ. wyzpytowánj, wyſkaumánj, wyſtihnutj, n.

Erhaben, wyſoký, wywýſſený, ein etwas erhabener Ort, wyšſſj, wywýſſené mjſto, n. etwas erhaben, obwýſſný, 2) erhabene Arbeit, wyzdwižené, wybigené djlo, n. erhabenes Bildwerk am Silber, rytina, ſ. 3) erhabene Hände, ſpiaté ruce, ſ. 4) erhabene Stimme, wyſoký, wyſoko zwučený hlas, m. 5) erhabene Schreibart, způſob pſanj wyſoký, m. 6) erhabene Seele, Denkungsart, duch zmužilý, m. myſl zmužilá, ſpanilá, ſpanilé důmě, ſ. 7) erhabener Monarch, welikỳ mocnář, m. 8) erhabener Stand, Würde, wywýſſený ſtaw, m. důſtogenſtwj, n.

Erhabenheit, ſ. des Orts, wyſokoſt, wywýſſenoſt, ſ. der Würde, wywýſſenoſt, ſ. důſtogenſtwj, n. der Denkungsart, der Schreibart, ſpanilоſt myſli, wyſokoſt pſánj, ſ.

Erhalten, zachowati, zadržeti, ſein Leben, žiwot ſwůg zachowati, ochrániti, ſich erhalten, ſtehen bleiben, nicht umfallen, zdržeti ſe, zadržeti ſe, 2) erlangen, obdržeti, doſtati, doſáhnauti něco, dogjti něčeho, durch Bitten etwas, obdržeti, Lob erhalten, chwálu obdržeti, chwály dogjti, chwály doſáhnauti, Geld, doſtati penjze, wie Briefe, Nachricht, obdržeti, doſtati pſanj, zprámu, den Sieg erhalten, wjtězſtwj obdržeti, wjtězſtwj doſáhnauti, dogjti.

Erhalter, m. zachowatel, ochranitel, zdržowatel, m.

Erhaltung, ſ. zachowánj, n.

Erhandeln, wykupčiti.

Erhärten, hart werden, zatwrdnauti, ſtwrditi, zatwrditi ſe, vtwrditi ſe, 2) beweiſen, ſtwrditi, potwrditi.

Erhaſchen, polapiti, poſtihnauti, vchwátiti, vchwátnauti, einen Flüchtigen, poběhlce lapiti, polapiti, poſtihnauti.

Erheben, wyzdwihnauti, wyzdwihowati, pozdwihowati, zu Ehren erheben, w důſtogenſtwj wyzdwihnauti, pozdwihnauti, wywýſſiti, powýſſiti, hoch erheben, wyſoko wyzdwihowati, wynáſſeti, wychwalowati, das Haupt, hlawu pozdwihnauti, wyzdwihnauti, die Stimme, hlaſu pozdwihnauti, Gelder heben, penjze wyzdwihnauti, die Gedanken, das Gemüth zu Gott, myſſlenj, myſl k Bohu pozdwihnauti, ſich erheben, pozdwihnauti, wyzdwihnauti ſe, wynáſſeti, pnauti, popnauti, wypnauti, wypjnati ſe, es erhebt ſich ein Gerücht, powěſt powſtáwá, wzniká, es erhebt ſich ein Ungewitter, powſtáwá bauřka, es erhebt ſich ein Krieg, wálka ſe zdwihá,

naſtáwá, wzniká, ein Wind, wjtr ſe zdwihá, ſtrhá, powſtáwá, ein Lerm, pokřik powſtáwá, wzniká.

Erheblich, důležitý.

Erheblichkeit, f. důležitoſt, f. eine Sache, von großer Erheblichkeit, wěc důležitá.

Erhebung, f. pozdwiženj, n. Erhebung der Stimme, pozdwiženj hlaſu, n. zu Ehren, pozdwiženj, wyzdwiženj, n. 2) Stolz, wyzdwiženj, wynáſſenj, wypjnánj, n.

Erheirathen, ſ. Erheyrathen.

Erheiſchen, žádati, es erheiſcht die Noth, potřeba toho žádá, die Umſtände erheiſchen es, okoličnoſti toho žádagj, ſ. Erfordern.

Erheiſchung, f. žádánj, n. nach erheiſchung der Sache, gak toho potřeba žádá.

Erhellen, zřegmé, patrné, wědomé býti, poznati ſe, es erhellet daraus, z toho ſe poznati může, z toho geſt patrno, zřegmo.

Erhenken, oběſyti, powěſyti, ſich erhenken, oběſyti ſe.

Erhenkt, adj. Erhenkter, oběſſený, oběſſenec, wiſelec, m. erhenkt werden, oběſſenu býti, w konopjch ſe zadušyti.

Erhenkung, f. oběſſenj, n.

Erhitzen, hřjti, zhřjti, ohřiti, zhřjwati, 2) ſich erhitzen, zahřiti, vhřiti ſe, ſehr, zahořeti, zapáliti ſe.

Erhitzt, zahřitý, vhřitý, zapálený.

Erhitzung, f. zahřitj, vhřitj, zapálenj, n.

Erhöhen, powýſſiti, zwýſſiti, wywýſſiti, jemanden, powýſſiti, ſich erhöhen, powyſſowati, wywyſſowati, wypjnati ſe.

Erhöhung, f. powýſſenj, wywýſſenj, zwýſſenj, n.

Erholen ſich, oddechnauti ſobě, odtuchnauti ſobě, občerſtwiti ſe, vom Schrecken, Erſtaunen, Ohnmacht, okřáti, přigjti k ſobě, zpamatowati ſe, vpamatowati ſe, er erholt ſich, přicházý k ſobě, ſich des Schadens erholen, ſſkodu nahraditi, von einer Krankheit, vzdrawiti ſe, okřáti, občerſtwiti, ſyly nabyti, poſyliti ſe, k ſobě přigjti, ſich bey einem Raths erholen, radu brátí, wzýti s něčým radu, požádati od někoho rady.

Erholung, f. oddech, m. oddechnutj, n. von der Krankheit, okřánj, vzdrawenj, poſylněnj, n. zur Erholung des Körpers, pro poſylu, 2) Zeitvertreib, kratochwjl, f. občerſtwenj, n.

Erholungsſtunde, f. hodina k oddechu, f. občerſtwenj, n.

Erhören, wyſlyſſeti, wyſlechnauti, vſlyſſeti.

Erhörlich, wyſlyſſitedlný, vſlyſſitedlný.

Erhörung, f. wyſlyſſenj, wyſlechnutj, vſlyſſenj, n.

Erhungern, hladem mřjti, zagjti, zahynauti.

Erjagen, dohnati, dohoniti, doběhnauti.

Erinnern, zpomjnati, zpomenauti, připomenauti, připamatowati, vpamatowati, ku paměti přiweſti, an etwas, na něco zpomjnati, zpomenauti, připomenauti, připamatowati, ohne mein Erinnern, bez mého vpomjnánj, napominánj, 2) ſich erinnern, zpomjnati, zpomenauti, připamatowati ſobě, připomenauti, ku paměti ſobě přiweſti, pomněti, ich erinnere mich noch ſeiner Worte, zpomjnám ſy, vpamatugi ſe geſſtě na geho ſlowa, připomjnáma ſy geſſtě geho ſlowa, pamatugi ſy geſſtě geho ſlow, ſe na geho ſlowa.

Erinnerung, f. zpomenutj, připomenutj, n. auf deine Erinnerung, na twé připomenutj, Erinnerung machen, připomjnati. 2) an jemanden, an etwas, Andenken, zpomjnánj, zpomenutj, pomněnj, n. paměrka, f.

Erkalten, wyſtydnauti, vſtydnauti, wychladnauti, wie der Eifer, oſtydnauti, vtuchnauti, ochladnauti.

Erkälten ſich, naſtydnauti, naſtuditi ſe, er hat ſich erkältet, naſtyol, naſtudil ſe.

Erkältung, f. naſtydnutj, naſtuzenj, n.

Erkannt, poznaný.

Erkargen, naſkrbiti, nalakomiti.

Erkaufen, kaupiti, mit Gelde, wykaupiti, wyplatiti.

Erkennen, was man noch nicht weis, poznati, seznati, wyrozumĕti, srozumĕti, jemanden unter den Haufen, poznati, für etwas erklären, vznati, z. B. einen als König, Krystum für den Messias, vznati, vznáwati, für gelehrt, tüchtig, ehrlich, weise, nützlich, vznati, vznáwati, in einer Rechtssache gerichtlich erkennen, nalezti, za právo nalezti, vznati, mezy stranama rozeznati, einen von weiten erkennen, zdaleka někoho poznati, zu erkennen geben, dáti na gewo, dáti znát, daraus kann man es erkennen, z toho to můžeme poznati, seznati, porozumĕti, z toho se může poznati, seznati, porozumĕti.

Erkenntlich, das sich erkennen läßt, das man sehen kann, poznánliwý, zřetedlný, widitedlný, patrný, ku poznánj, 2) dankbar, vznalý.

Erkenntlichkeit, f. für empfangene Wohlthaten, vznalost, f.

Erkenntniß, f. poznánj, porozumĕnj, n. poznalost, známost, f. von etwas Erkenntniß haben, o něčem, oder něčeho poznánj, známost mjti, Erkenntniß geben, dáti známost, Erkenntniß seines Jrrthums, seiner Schuld, Unfähigkeit, poznánj, vznánj bludu, winy, nedospělosti, f.

Erker, Arker, m. wýkus, weylenek, wýstupek, austupek, m. pawlač, weyfedka, f.

Erkiesen, f. Erwählen.

Erklärbar, wyložitedlný, k wyloženj.

Erklären, wykládati, wyložiti, wyswĕtliti, ein Wort so oder so, slowo tak neb tak wyložiti, 2) für unschuldig, tüchtig, würdig, za newinného, schopného, hodného, wyhlásyti, prohlásyti, 3) sich erklären, wygewiti, zgewiti se, über etwas, wygewiti, wynesti swé zdánj, mjnénj o něčem, 4) einen zum Aufseher, Bürgermeister, Befehlshaber, Besorger, za pozorowače, měsstanostu, poručnjka něčeho prohlásyti, wyhlásyti.

Erklärer, m. wykladač, wykladatel, wyswĕtlitel, m.

Erklärung, f. wýklad, m. wykládánj, wyloženj, wyswĕtlenj, n. 2) Meynung, die man sagt, zgewenj, wygewenj, prohlásſenj, n. seine Erklärung von sich geben, wynesti, wygewiti, zgewiti swé zdánj, dáti, wynesti na gewo swé mjnénj.

Erklecken, dostačiti, postačiti, postačowati, wystačiti.

Erklecklich, dostatečný, postačitedlný, es ist erklecklich genug, gest dostatečné, eine erkleckliche Summe, dostatečný počet, m.

Erklingen, rozljhati se.

Erklopfen, wyklepati.

Erkochen, prowařiti.

Erkohren, f. Erwählt.

Erkranken, rozstonati se, roznemocy se, znemocnĕti.

Erkühlen, wychladiti, sich, wychladiti se, nastydnauti.

Erkühlung, f. wychlazenj, n.

Erkühnen sich, osmĕliti, opowážiti se.

Erkühnen, das, osmĕlenj, opowáženj, n. smĕlost, opowážliwost, f.

Erkundigen sich um etwas, nach etwas, doptáwati, poptáwati, wytazowati se na něco.

Erkundigung, f. wyptáwánj, wyptánj, doptáwánj, dotazowánj, poptáwánj, n.

Erlaben, f. Erquicken.

Erlangen, obdržeti, dosáhnauti něco, dogjti, nabyti něčeho, durch Bitten, prossenjm, skrz prosbu obdržeti, Ruhm, Lohn, chwálu obdržeti, chwály, odměny dogjti, chwálu dosáhnauti, odměnu dostati, Geld, peněz nabyti, penjze dostati, ein Amt, Dienst, wřad, službu dosáhnauti, obdržeti, dostati, wřadu, služby dogjti, 2) erlangen, mit der Hand erreichen, oder mit Werfen, Schießen, dosáhnauti, Absicht, Zweck, f. Erreichen.

Erlängern, f. Verlängern.

Erlaß, m. odpusstĕnj, powolenj, prominutj, n.

Erlassen, einem etwas, daß er es nicht thun

thun muß, odpuſtiti, powoliti, prominauti, etwas am Gelde erlaſſen, něco na penězých ſlewiti, die Pflicht, powinnoſt prominauti, die Strafe, die Schuld, die Sünde, pokutu, dluh, hřích odpuſtiti, 2) einen des Eides erlaſſen, zproſtiti někoho přiſſahy, 3) ein Schreiben an einen erlaſſen, pſanj na někoho odeſlati.

Erlaſſung, f. odpuſſtěnj, prominutj, powolenj, n. der Strafe, Schuld, Sünde, odpuſſtěnj, n. der Pflicht, prominutj, n. des Eides, zproſſtěnj, n.

Erlauben, dowoliti, einem ſpazieren gehen erlauben, dowoliti, odpuſtiti někoho na procházku, er hat mir es erlaubt, dowolil mně to.

Erlaubniß, f. dowolenj, n. Erlaubniß geben, dowolenj dáti.

Erlaucht, neygaſněgſſj.

Erlauern einen, wypáſti.

Erlaufen, doběhnauti, ſich etwas, wyběhati ſobě něco.

Erläutern, wyſwětliti.

Erläuterung, f. wyſwětlenj, n.

Erle, f. wolſſe, f. von Erlen, wolſſowý.

Erleben, dočkati, eine Zeit, dočkati času, Freude an ſeinen Kindern, dočkati radoſti na ſwých dětech, habe ich das erleben müſſen? muſyl ſem ſe toho dočkati?

Erledigen, wyſwoboditi, wyproſtiti.

Erlediger, m. wyſwoboditel, m.

Erledigt, wyſwobozený, wyproſſtěný.

Erledigung, f. wyſwobozenj, wyproſſtěnj, n. einer Stelle, prázdné mjſto, n.

Erlegen, tödten, porazyti, powrhnauti, zabiti, die Feinde, nepřátely poráżeti, zabigeti, Geld, ſkládati penjze, ſložiti.

Erlegung, f. Tödtung, poráżka, f. poraženj, zabigenj, zabitj, n. des Geldes, ſkládánj, ſloženj peněz, n.

Erleichtern, die Mühe, vlewiti, vlehčiti, polehčiti, oblehčiti práce, den Weg, ceſtu vlehčiti, oblehčiti, die Laſt, břemena vmenſſiti, vlehčiti, den Leib, žiwotu vlehčiti, žiwot oblehčiti.

Erleichterung, f. vlehčenj, polehčenj, vlewenj, oblehčenj, n.

Erleiden, ſtrpěti, ſnéſti, nicht zu erleiden, neſtrpitedlný, neſneſytedlný.

Erlernen, navčiti, znavčiti ſe.

Erlernung, f. navčenj, znavčenj, n.

Erleſen, zwoliti, wybrati, obrati.

Erleſung, f. zwolenj, wybránj, obránj, n.

Erleuchten, einen Ort, oſwjtiti, obgaſniti, wygaſniti, den Verſtand, oſwjtiti, obgaſniti, wygaſniti, erleuchtet von Gott, oſwjcený, erleuchteter Verſtand, oſwjcený, wygaſněný rozum, m.

Erleuchtung, f. oſwjcenj, obgaſněnj, wygaſnenj, n.

Erliegen, hynauti, zhynauti, unter der Laſt, padnauti, kleſnauti pod břemenem, krank werden, do nemocy, w nemoc padnauti.

Erlogen, ſelhaný.

Erlöſchen, zhaſnauti, 2) verſchwinden, zminauti.

Erlöſchung, f. zhaſſenj, zhaſnutj, n.

Erlöſen, wykaupiti, aus dem Gefängniße, z wězenj wyſwoboditi, wyproſtiti, von der Knechtſchaft, z poroby, ze ſlužebnoſti wymocy, wyſwoboditi, wyproſtiti, poroby zproſtiti.

Erlöſer, m. wyproſtitel, wyſwoboditel, zproſtitel, m. 2) göttlicher, wykupitel, m.

Erlöſung, f. wykaupenj, wyſwobozenj, zproſſtěnj, n.

Erluſtigen, obweſeliti, rozweſeliti, ſich an etwas, na něčem rozkoš mjti, weſeliti ſe z něčeho.

Erluſtigung, f. obweſelenj, rozweſelenj, n.

Ermahnen, napomjnati, napomenauti, nabádati, um die Schuld, vpomjnati.

Ermahner, m. napominač, napomenatel, vpominač, vpominatel, nabadač, nabadatel, m.

Ermahnung, f. napomjnánj, napomenutj, vpomjnánj, nabádánj, n. wýſtraha, f.

Ermangeln, Mangel ſeyn, nedoſtáwati ſe, ich werde nicht ermangeln es

zu thun, neopominu toho, nichts ermangeln laſſen, nedati w ničem ſcházeti.

Ermangelung, f. Mangel, nedoſtatek, vbytek, m.

Ermannen ſich, zmužiti ſe, einen ermannen, ſrdce, myſl někomu dáti, přidati.

Ermel, m. rukáw, m.

Ermeſſen, domyſliti ſe, porozuměti, po něčem hádati, potah brátí, es iſt leicht zu ermeſſen, lehce ſe může domyſliti, lehce ſe může hádati, porozuměti.

Ermeſſen, das, domyſſlenj, hádánj, n. potah, m. meines Ermeſſens, dle mého domyſſlenj, hádánj, gak gá hádám, gak gá ſe domyſſlim.

Ermorden, zabiti.

Ermordung, f. zabitj, n.

Ermüden, k vſtánj přiweſti, vnawiti, vhnati, vmdleti, vmdliti, zemdleti, die Kräfte, ſýly vmdleti, zemdleti, die Geduld, trpěliwoſt vmdliti, ſich, vſtáti, vnawiti ſe, vhnati ſe, zemdleti, zemdliti, vmdliti, durch Arbeit, pracý ſe zemdliti, zmožiti.

Ermüdet, vſtalý, vnawený, vnawilý, zemdlený, durch Arbeit, pracý zemdlený, zmožený.

Ermüdung, f. vſtánj, vnawenj, n.

Ermuntern, zu etwas, zbuzowati, wzbuzowati, ponaukati k něčemu, das Gemüth, myſl wyrazyti, powyrazyti, 2) einen aus dem Schlafe, buditi, zbuditi, probuditi, ze ſna wyrazyti, 3) munter, luſtig machen, občerſtwiti, obweſeliti, wyrazyti.

Ermunterung, f. wzbuzenj, wzbuzowánj, ponaukánj, n. zu etwas durch Worte, wzbuzowánj, nabádánj, n. aus dem Schlafe, zbuzenj, probuzenj, wyražení ze ſna, n. Vergnügen, wyražení, občerſtwenj, obweſelenj, n.

Ernähren, živiti, obživiti, wyživiti, vživiti, die Kinder, durch Ammen, krmiti, ſich ernähren, živiti ſe, das Vieh, chowati.

Ernährer, m. živitel, m.

Ernährerinn, f. živitelkyně, f.

Ernährung, f. živenj, obživenj, wyživenj, n. des Kindes durch eine Amme, krmenj, n. des Viehs, chowánj, n.

Ernennen, gmenowati, vſtanowiti, vſtawiti, einen Tag, položiti, gmenowati, vložiti, vſtanowiti, ſročiti den, k giſtému dni ſročiti, zum Geſandten, Befehlshaber, vſtanowiti, gmenowati wyſlancem, poručnjkem, wyhlášyti za wyſlance, poručnjka.

Ernennung, f. gmenowánj, vſtanowenj, wyhlášenj, n.

Erneuern, obnowiti, ein Gebäude, ſtawenj obnowiti, oprawiti.

Erneuerung, f. obnowenj, n. obnowa, f. eines Gebäudes, obnowenj, oprawenj domu, n. obnowa, oprawa ſtawenj někakého, f.

Erniedrigen, njžiti, ponjžiti, ſnjžiti, den Preis, cenu zlehčiti, zmenſſiti, ſich, kořiti, pokořiti, njžiti, ſnjžiti, ponjžiti, ponižowati, ſnižowati ſe, einen Stolzen, pokořiti pyſſného, pokorného vdělati, ponjžiti, ſnjžiti, rohy mu ſrazyti.

Erniedrigung, f. eines Vornehmen aus Höflichkeit, ponjženoſt, f. ponjženj ſe, n. niederträchtige, njzkoſt, f. njzké o ſobě ſmýſſlenj, n.

Ernſt, m. Wahrheit, nicht Scherz, nicht Verſtellung, oprawdowoſt, přjſnoſt, f. im Ernſte, oprawdowě, oprawdu, Ernſt machen aus etwas, prawdu z něčeho dělati, im Ernſte reden, ſagen, meynen, oprawdu, oprawdowě mluwiti, powjdati, myſliti, es wird Ernſt, geſt wec oprawdowá, gde to o prawdu, oprawdowě, es iſt mein wahrer, rechter Ernſt, myſljm o prawdu, oprawdowě, mit allem Ernſt, ſe wſſj oprawdowoſtj, 2) Ernſt im Geſichte, Mienen, Bezeugen, přjſnoſt, zmužiloſt, f.

Ernſt, ernſthaft, ernſtlich, nicht verſtellt, nicht ſcherzhaft, oprawdowý, oprawdu wážný, eifrig, přjſný, ernſthaftes Bezeugen, přjſnoſt,

ſnoſt, zmužiloſt, wážnoſt, f. ein ernſthafter, geſetzter Menſch, přjſný, zmužilý, wážný člowěk, ernſthaftes Geſicht, Miene, přjſný, wážný, zmužilý obličeg, m. přjſné, zmužilé wzezřenj, n. ernſthaftes Geſicht machen, přjſně, zmužile, wážně, oprawdowě hleděti, ernſthaftes Geſprách, přjſné rozmlauwánj, n. ernſthaftes Gefecht, přjſná půtka, f. ernſthafte Dinge, přjſné, oprawdowé wěcy, f.

Ernſthaft, ernſtlich, adv. ohne Scherz, oprawdowě, oprawdu, geſetzt, přjſně, wážně, zmužile, eifrig, oprawdowě, přjſně, finſter, verdrüßlich, přjſně, zaſmuſſile, ſich ernſtlich bezeigen, přjſně, wážně ſobě wésti, ſe chowati.

Ernſthaftigkeit, f. přjſnoſt, zmužiloſt, wážnoſt, f.

Ernte, ſ. Aerute.

Eroberer, m. wybogowatel, m.

Erobern, wybogowati, dobýwati, mit Sturm, ſſturmem dobyti.

Eroberung, f. wybogowánj, dobytj, n. 2) bey Frauenzimmer, zabýwka, f. Eroberungen machen, zabýwky činiti.

Eröffnen, odewřjti, odemknauti, einen Brief, pſanj otewřjti, den Ball, Aktus, Feyerlichkeit, das Theater, odewřjti, einem etwas, wygewiti, zgewiti, eine Ader, ein Geſchwór, das Teſtament, wie die Erde, Fugen, odewřjti.

Eröffnung, f. das Aufmachen, odewřenj, odemknutj, n. des Balls, Theaters ꝛc. odewřenj, n. Bekanntmachung, wygewenj, zgewenj, n. des Teſtaments, odewřenj, n.

Erörtern, erklären, wykládati, wyložiti, 2) beſtimmen, entſcheiden, doſkládati, doložiti.

Erörterung, f. wykládánj, wyloženj, n. wýklad, m. 2) doloženj, n.

Erpicht, auf etwas, eifrig, ſtřelený, bauchnutý do něčeho, auf etwas erpicht ſeyn, ſtřeleným, bauchnutým býti do něčeho.

Erpreſſen, wytlačiti, wyceditj, wydřjti, mymocti, Gelder, penjze wydřjti.

Erpreſſung, f. wytlačenj, wycezenj, wydřenj, n.

Erquicken, očerſtwiti, občerſtwiti.

Erquickt, očerſtwený, občerſtwený.

Erquickung, f. očerſtwenj, občerſtwenj, n.

Errathen, vhodnauti, pohodnauti, du haſt es errathen, vhodl ſy.

Errathen, das, Errathung, vhodnutj, pohodnutj, n.

Erregen, wzbuditi, způſobiti, ſtropiti, Krieg erregen, wálku způſobiti, ſwésti, zbuditi, zdwihnauti, ztropiti, Aufruhr, Unruhe erregen, bauřku, nepokog ſtropiti, zdwihnauti, ein Schmerz, boleſt způſobiti, včiniti, ein Gelächter, ſmjch ſtřápati, způſobiti, ſtropiti, k ſmjchu přiweſti.

Erregung, f. wzbuzenj, způſobenj, ſtropenj, n. eines Aufruhrs, ſtropenj, zdwiženj bauře, n.

Erreichen, wohin, woran reichen, langen, doſáhnauti, ſeine Abſicht, Zweck, cýle, konce doſáhnauti, dogjti, den Wunſch, žádoſti doſáhnauti, žádoſti ſwé dogjti, die Stadt, dogjti město, doſtihnauti město, mit Mühe einen Ort, dogjti někam, einen im Gehen auf dem Wege, dogjti, doſtihnauti někoho, dohoniti, im Laufen, doběhnauti někoho, w běhu doſtihnauti, dohoniti, etwas mit der Hand, doſáhnauti, mit Werfen, dohoditi, mit Schießen, mit dem Gewehr, doſtřeliti, jemandes Gelehrſamkeit, Kunſt, Geſchicklichkeit, z. B. in der Malerey erreichen, ihm gleichkommen, někoho doſáhnauti, ein Alter, wěk doſáhnauti, wěku dogjti, er hat das 90. Jahr erreicht, doſſel dewadeſáti let.

Erretten, ochrániti, zachowati, wyprоſtiti, einen aus der Gefahr erretten, někoho z nebezpečenſtwj wyprоſtiti, wychwátiti, zachowati od nebezpečenſtwj, ochrániti.

Erretter, m. ochránce, zachowatel, wyprоſtitel, m.

Errettung, f. ochrana, f. ochránění, zachowánj, wyproſſtěnj, n.

Errichten, wyzdwihnauti, wyſtawěti, wzdělati, poſtawiti.

Errichtung, f. wyzdwiženj, wyſtawenj, wzdělánj, poſtawenj, n.

Erringen, dobyti, dobýwati, er hat ſein Stückchen Brod mit ſauerm Schweiße errungen, ſwůg kus chleba krwawě ſobě dobyl.

Erröthen, červenati ſe, rdjti ſe, peyřiti ſe, začerwenati ſe, zardjti ſe, zapeyřiti ſe, ich erröthe, peyřjm, rdjm ſe, erröthen machen, k zardění přiweſti.

Erröthen, das, Erröthung, začerwenánj, zardění, zapeyřenj, n. zardělost, f.

Errufen einen, dowolati ſe, ich kann ihn nicht errufen, nemohu ſe hodowolati.

Erſättigen, naſytiti, nakrmiti.

Erſättigt, naſycený, nakrmený.

Erſättigung, f. naſycenj, nakrmenj, n.

Erſatz, ſ. Erſetzung.

Erſaufen, erſaufen, topiti ſe, potopiti, vtopiti ſe, tonauti, vtonauti, in Wollüſten, w rozkoſſech ſe pohřjžiti, tonauti.

Erſchaffen, ſtwořiti, twořiti, ſich ſelbſt, etwas das nicht iſt, als Worte, twořiti ſlowa.

Erſchaffung, ſtwořenj, ſeit Erſchaffung der Welt, od ſtwořenj ſwěta.

Erſchallen, zaznjti, zazwučeti, rozljhati ſe, wie ein Gerücht, rozhlášyti ſe, rozgjti ſe, na ſwětlo wyniknauti, wypuknauti, ſeine Stimme iſt erſchollen, zaznělo geho hlas, ſein Ruhm iſt erſchollen, geho ſláwa ſe rozneſla, das Geſchrey iſt erſchollen, rozeſſel ſe hlához, powik, powěſt wznikla, rozneſla ſe.

Erſchallung, f. zaznění, zazwučenj, n. 2) Ausbreitung, Gerücht, Nachricht, hlához, m. powěſt, f.

Erſcheinen, ſich ſehen laſſen, vkázati ſe, widjnu býti, ſpatřowati ſe, hervorkommen, wygjti, im Druck erſcheinen, w tiſku wygjti, 2) vor Gericht erſcheinen, dáti ſe nagjti před práwem, přigjti, předſtaupiti, poſtawiti ſe, doſtawiti ſe před práwo, an dem beſtimmten Tag, w vrčitý den ſe dáti nagjti, vor dem Richterſtuhle Kriſti, vor Gottes Gericht, přigjti, poſtawiti ſe před ſtolicy Kryſta, wie ein Geiſt, Geſpánſt, zgewiti, vkázati ſe, der Tag erſcheint, den naſtáwá.

Erſcheinung, f. am Himmel, in der Luft, vkaz, m. widění, n. 2) ein Geſicht, zgewenj, widění, n. vkaz, m. Erſcheinung eines Geiſtes, zgewenj ducha, n. 3) Erſcheinung des Tages, vdnění, n. Kriſti, zgewenj Kryſta, n. vor Gerichte, ſtánj, poſtawenj ſe před práwo, n. bey einer Verſammlung in der Kirche, přigitj, n. přjchod, m. wenn man ſchon da iſt, přjtomnoſt, f. bey ſeiner Erſcheinung, v geho přjtomnoſti, was vor eine Erſcheinung? co za widění? co za vkaz? Erſcheinungen haben, mjti zgewenj.

Erſchienen, zgewený.

Erſchießen, zaſtřeliti, mit einem Pfeile, ſſipem, ſtřelau promrſſtiti, prohoditi, zaſtřeliti, mit einer Kugel, kulkau zaſtřeliti, zabiti, dáti kulkau.

Erſchinden, ſedřjti, von einem etwas, wydřjti na někom něco.

Erſchlafen, vſnauti, ſlabnauti, oſlabnauti.

Erſchlagen, zabiti.

Erſchlagen, adj. zabitý.

Erſchlagung, f. zabitj, n.

Erſchleichen, wlauditi ſe, wluzowati ſe, einen, přilauditi, wlauditiſe k někomu, etwas, vlauditi, wylauditi něco, eine Erbſchaft, wlauditi ſe w dědictwj.

Erſchleichung, f. wlauzenj, wluzowánj, n.

Erſchmeicheln, wylahoditi, wypochlebiti, pochlebenſtwjm, lahodnoſtj wylauditi.

Erſchnappen, polapiti, ſpeyznauti, popadnauti, zu erſchnappen ſuchen, hledět něco polapiti.

Erſchöpfen, wywážiti, wyprázdniti, wytrávwiti, die Kräfte, ſýlu, moc odnjti, wyſáti, ſýly zbawiti, ſich, unyvávwiti, wytenčiti, wyſáti ſe, im Schreiben, vmdleti, vmdlévati,

ti, wyprázdniti ſe, das Waſſer, wywáziti.

Erſchrecken einen, ſtraſſiti, přeſtraſſiti, zaſtraſſiti někoho, heftig, wyděſyti, zhrozyti, vděſyti, předěſyti, vleknauti, 2) erſchreckt werden, Schrecken empfinden, haben, ſtraſſiti ſe, lekati ſe, děſyti ſe, vleknauti ſe, zděſyti, předěſyti, wyděſyti, zhrozyti ſe.

Erſchrecken, das, hrůza, f. zděſſenj, n.

Erſchrecklich, hrozný, ſtraſſliwý.

Erſchrecklich, adv. hrozně, ſtraſſliwě.

Erſchreckt, erſchrocken, zděſſený, předěſſený, přeſtraſſený, vlekly.

Erſchreyen, dokřičeti ſe, etwas, wykřičeti.

Erſchrocken, ſ. Erſchrecken.

Erſchüttern, třáſti, třjſti, ztřáſti, ztřjſti, zklátiti, zwiklati, erſchüttert werden, Schrecken haben, drkotati, zatřáſti ſe ſtrachem, hrůzau.

Erſchütterung, f. ztřeſenj, n.

Erſchwarzen, zčernati.

Erſchweren, obtjžiti, obtěžowati.

Erſchwerung, f. obtjžnoſt, f. obtjženj, n.

Erſchwinden, erſchwingen, die Unköſten, autraty podniknauti, niknauti.

Erſehen, poznati, ſeznati, aus dem Schreiben erſehen, z pſanj poznati, ſeznati, porozumněti, ſrozuměti, wyrozuměti, hieraus iſt zu erſchen, z toho ſe může poznati, ſeine Gelegenheit erſehen, ſwau přjležitoſt vwiděti, vzřjti, das Ende iſt nicht zu erſchen, ku koncy ſe nemůže prozřjti. 2) wozu erſehen, ausleſen, erwählen, vznati, 3) was haſt du an ihm erſehen? co ſy na něm widěl?

Erſeſſen auf etwas, ſ. Erpicht.

Erſetzen, was fehlt, doſaditi, das Verlohrne, nahraditi, wynahraditi, die Koſten, den Schaden, nahraditi, wynahraditi, was man erſetzen kann, nahraditedlný.

Erſetzung, f. Erſatz, doſazenj, doſtawenj, n. důſtawek, m. des Schadens, der Köſten, náhrada, f. nahrazenj, wynahrazenj, n.

Erſeufzen, ſ. Seufzen.

Erſingen, mit Singen verdienen, wyzpjwati.

Erſinnen, ſmyſliti, zamyſliti, wymyſliti.

Erſinnlich, myſlitedlný, ſmyſlitedlný, alles nur erſinnliche, nač ſe gen pomyſliti může, auf alle erſinnliche Weiſe, na wſſemožný způſob.

Erſinnung, f. ſmyſſlenj, n ſmyſſlenka, f.

Erſoffen, vtopený, potopený, ztopený, vtonulý, ztonulý, 2) in der Wolluſt, in Laſter ſeyn, w rezkoſſi, w neprawoſti pohřjženým býti.

Erſonnen, ſmyſſlený, wymyſſlený, zamyſſlený.

Erſparen, ſaměln, naſpořiti, vſpořiti, vſkaupiti, vſkrbiti, vſtřádati, naſtřádati, vſkrowniti, nicht geben dürfen, behalten, vſpořiti, nicht brauchen, vſpořiti, an ſeinem Maul, hubě vtrhnauti.

Erſparung, f. naſpořenj, vſpořenj, naſtřádánj, vſkrowněnj, n.

Erſpielen, durch das Spielen gewinnen, wyhrati.

Erſpinnen, wypřáſti, wypřjſti ſobě.

Erſprießlich, proſpěſſný, platný.

Erſprießlichkeit, f. proſpěſſnoſt, platnoſt, f.

Erſt, erſtlich, předně, 2) eben vor einer kleinen Weile, teprw, 3) nun erſt, nynj gen, práwě teď, 4) zu erſt, dřjw, er ſoll zuerſt aus dem Bette aufſtehen, dřjw má z poſtele wſtáti.

Erſtarren, zkřehnauti, ztuhnauti, zmrtwěti, zdřewenětí, wie ein Glied, zmrtwěti, 2) erſtaunen, ztrnauti, zdřewenětí, zmrtwěti.

Erſtarrt vor Kälte, zkřehlý, 2) erſtaunt, ztrnulý.

Erſtarrung, f. zkřehnutj, zmrtwenj, zdřewenénj, n. 2) Erſtaunen, ztrnutj, zdřewenénj, n. zmrtwěloſt, f.

Erſtatten, nahraditi, wynahraditi, 2) Bericht abſtatten, zpráwu dáti, přineſti.

Erſtattung, f. Erſetzung, náhrada, f. nahrazenj, wynahrazenj, n. 2) des Berichts, zpráwy dánj, přineſenj, n.

Erſtaunen, děſyti ſe, zděſyti ſe, vſtrnauti, vžaſnauti, ztrnauti, erſtau-

ſtaunend machen, zdĕſyti, podĕſyti, wydĕſyti.

Erſtaunen, das, dĕſenj, vžaſnutj, n. vžas, m. vžaſloſt, f. zum Erſtaunen, k vžaſu, ku podiwu, in Erſtaunen ſetzen, ſtrachem zdĕſyti.

Erſtaunend, erſtaunlich, řehrozný, hrozný.

Erſte, der, die, das, prwnj, zum erſten, fürs erſte, neyprw, přednĕ, am erſten, neyprwé, přednĕm, po neyprw, neydřjw, die erſten in der Ordnung, přednj, von der erſten Kindheit an, od prwnj mladoſti, vom erſten bis zum letzten, od prwnjho až do poſlednjho.

Erſtechen, probodnauti, probûſti, propichnauti, prohnati, propſſiti, proknauti.

Erſteigen, den Berg, die Mauern, wylezti, wlezti na wrch, na zdĕ, in Belagerungen, die Burg erſteigen, zlezti, zlecy hrad, ein Schiff, do lodj wgjti, wſtaupiti, das Bette erſteigen, na lûže wſtaupiti, wlezti.

Erſteigung, f. wlezenj, wſtaupenj, n. einer Burg, zreknutj, zlezenj, n.

Erſterben, zemřjti.

Erſtgebohrner, m. prworozený, prworozenec, m.

Erſtgeburt, f. prworozenſtwj, n.

Erſticken, vduſyti, zaduſyti, das Feuer, den Aufruhr gleich in der Geburt, im Anfang, vduſyti, 2) paſſive, vduſyti ſe.

Erſtickung, f. vduſenj, zaduſenj, n.

Erſtlich, prw, neyprw, dřjw, přednĕ, neydřjw, přednĕ.

Erſtlinge, plur. prwotiny, f.

Erſtochen, probodnutý, propichnutý, prohnaný, protknutý.

Erſtrecken, roztáhnauti, roztahowati, 2) ſich erſtrecken, wztahowati ſe, wie die Kräfte, Vermögen, poſtačowati, wie weit erſtreckt ſich ſeine Fähigkeit? dalekoli geho ſchopnoſt ſe wztahuge?

Erſtreiten, wybogowati, vor Gerichte, wyhádati, einen Satz im Diſputiren, dokázati.

Erſtummen, ſ. Verſtummen.

Erſtürmen, ſ. Erobern.

Erſuch, m. požádánj, n.

Erſuchen einen, požádati, dožádati

Erſuchen, das, požádánj, dožádánj, n. auf ſein Erſuchen, na geho požádánj, dožádánj.

Ertappen, dopadnauti, popadnauti, poſtihnauti, zaſtihnauti, über etwas w něčem, na něčem.

Ertappt, dopadnutý, popadnutý, poſtjžený, zaſtjžený.

Ertappung, f. dopadnutj, popadnutj, poſtjženj, zaſtjženj, n.

Ertheilen, vdĕliti, podĕliti, Antwort, Beſcheid, odpowĕd dáti, Befehl ertheilen, rozkaz dáti, wydati, včiniti.

Ertheilung, f. vdĕlenj, n. des Befehls, rozkazu dánj, wydánj, včinĕnj, n.

Ertödten, ſ. Tödten.

Ertönen, zaznjti.

Ertrag, m. Nutzen, Nutzung, weydĕlek, m.

Ertragen, ſnĕſti, ſnáſſeti.

Erträglich, ſneſytedlný.

Erträglichkeit, f. ſneſytedlnoſt, ſnáſſeliwoſt, f.

Ertragung, f. ſnáſſenj, n.

Ertränken, ſ. Erſäufen.

Ertreten, zaſſlápnauti, zaſſlapati.

Erübrigen, vſhromáždíti, vſtřádati, naſtřádati, Zeit erübrigen, času ſy vſtraniti.

Erwachen, procýřiti, procytnauti, probuditi ſe, ze ſna ſe probrati, protrhnauti.

Erwachſen, herauwachſen, doroſtati, wyroſtati, odroſtati, doſpjwati, wyſpjwati, wĕkem růſti, w gonáka zrůſti, herauswachſen, wzrůſti, wyrůſti, entſtehen, wie Schaden, Vortheil, wyplýwati.

Erwachſen, adj. doroſtlý, odroſtlý, wyroſtlý, zroſtlý, doſpělý, wyſpělý, das erwachſene Alter, doſpělý wĕk, m.

Erwägen, ſ. Erwegen.

Erwägung, ſ. Erwegung.

Erwählen, ſ. Erwehlen.

Erwärmen, ohřeyti, ohřjti.

Erwärmen, das, ohřitj, n.

Erwarmen, ohřjti, zahřjti ſe.

Erwarten, očekáwati, čekati, ich kann

ihn

ihn nicht erwarten, nemohu ſe ho dočkati.

Erwartung, f. čekánj, očekáwánj, n.

Erwecken, vom Schlafe, probuditi, zbuditi, ze ſna probuditi, wybircowati, von den Todten erwecken, zbuditi z mrtwých, wzkřjſyti, 2) erregen, als Aufruhr, Unruhe, pozdwiženj tropiti, wzbuditi bauřku, nepokog tropiti, ſtropiti, způſobiti, zbuditi, zdwihnauti, Freude, Schmerz, radoſt, boleſt, způſobiti, včiniti.

Erweckung, f. wzbuzenj, probuzenj, n. 2) vom Tode, wzkřjſſenj, zbuzenj z mrtwých, n.

Erwegen, etwas, wážiti, powážiti, powažowati, vwažowati, rozwažowati, w myſli přemjtati, rozgjmati, rozmjtati, rozbjrati w hlawě, na wáhu bráti.

Erwegung, f. vwáženj, powáženj, n. powáźliwoſt, f. in Erwegung ziehen, na vwáženj, powáženj, na wáhu wzýti, bráti.

Erwehlen, wywoliti, zwoliti, obrati.

Erwehlung, f. wywolenj, zwolenj, obránj, n.

Erwehnen, zmjniti ſe, dokládati, připomjnati, wyčjtati.

Erwehnung, f. zmjnka, f. připomenutj, wyčjtánj, n. Erwehnung thun, zmjnku dělati, činiti.

Erwehren ſich einer Sache, vbrániti, obrániti ſe, ich kann mich ſeiner nicht erwehren, nemohu ſe mu vbrániti.

Erweichen, obměkčiti, změkčiti, 2) beſänftigen, obměkčiti, oblomiti.

Erweichung, f. obměkčenj, změkčenj, n. 2) Beſänftigung, obměkčenj, oblomenj, n.

Erweinen, wyplakati.

Erweis, m. Erweiſung, důkaz, m. ſ. Beweis.

Erweiſen, darthun, dokázati, doweſti, 2) ſeine Schuldigkeit erweiſen, konati ſwau powinnoſt, einem eine Ehre, čeſt někomu prokázati, ſich als einen Freund, přjtelem ſe prokázati, dokázati, propůgčiti, ſich männlich, tapfer, muženſe dokázati, vdatně ſy wésti, als einen Gelehrten, včeným ſe prokázati, vkázati, Wohlthaten, Höflichkeiten erweiſen, dobrodinj, zdwořiloſt provkázati, einen Gefallen, Dienſt, wděk včiniti, službu prokázati, einem Treue erweiſen, wěrnoſt k někomu zachowati, Barmherzigkeit, miloſrdenſtwj wykonati.

Erweislichkeit, f. dokazatedlnoſt, důwodnoſt, f.

Erweiſung, f. dokázánj, n. eines Dienſtes, prokázánj, n. der Ehre, prokázánj, n.

Erweitern, ausdehnen, rozſſjřiti, na různo klásti, zdelſſiti, die Grenzen, meze rozſſjřiti, ein Gebäude, Zimmer, rozſſjřiti, zwětſſiti, nadwětſſiti, přiwětſſiti, zdelſſiti, ein Kleid, zdelſſiti.

Erweiterung, f. der Grenzen, rozſſjřenj, n. des Gebäudes, rozſſjřenj, zdelſſenj, n.

Erwerb, m. nadbytek, wýdělek, m.

Erwerben, nabyti, nabýwati, wydělati, Ehre, cti nabyti, čeſt ſy způſobiti, zgednati, cti dogjti.

Erwerbung, f. nabytj, n.

Erwiedern, antworten, opáčiti, odpowědjti, 2) vergelten, odměniti.

Erwiederung, f. Vergeltung, odměna, f. odměnění, n.

Erwieſen, dokázaný.

Erwinden laſſen, an etwas, ſſetřiti, wſſetřiti, er läßt es an ſeinem Fleiße nie erwinden, nedá zbeywati na pilnoſti, nelenuge ſy, pilnoſti neſſetřj.

Erwiſchen, chopiti, vchopiti, polapiti, poſtihnauti, dopadnauti, vchytiti, vchwatnauti, was fallen will, pochytiti, vchytiti, einen Flüchtigen, chopiti, polapiti, poſtihnauti, chwatnauti, eine Braut, ein Amt, eine Krankheit, vhoniti ſobě newěſtu, vřad, nemoc.

Erwogen, powážený, vwážený.

Erworben, nabytý.

Erwuchern, wylichwiti.

Erwünſcht, žádaucý, žádaný, adv. žádaně.

Erwürgen, erdroſſeln, vſſkrtiti, za-

ſſkr-

ſſkrtiti, wie Thiere, vdáwiti, zadáwiti.

Erwürger, m. vſſkrtitel, vdáwitel, m.

Erwürgt, vſſkrcený, zaſſkrcený, vom Thiere, vdáwený, zadáwený.

Erwürgung, f. vſſkrcenj, zaſſkrcenj, n. von Thieren, vdáwenj, zadáwenj, n.

Erz, n. Erzt, ruda, f. kow, m. vom Erzte, rudowý, kowowý.

Erz, als eine unzertrennliche Vorſylbe vor andern Wörtern bedeutet das Vornehmſte, oder Vorzüglichſte, Erhabenſte, Beſte; dagegen in der Zuſammenſetzung mit ſchimpflichen Wörtern das Aergſte, Schlimmſte, in derjenigen Art, welches das Hauptwort anzeiget, und wird im Böhmiſchen gemeiniglich, inſonderheit aber in Titulaturen unvermeidlich durch arcy ausgedruckt.

Erzbetrüger, m. arcypodwodnjk, m.

Erzbiſchof, m. arcybiſkup, m.

Erzbiſchöflich, arcybiſkupſký.

Erzbiſchofthum, n. Erzbisthum, arcybiſkupſtwj, n.

Erzböſe, neyhorſſj.

Erzböſewicht, m. arcyneſſlechetnjk, m.

Erzdieb, m. arcyzlodĕg, m.

Erzengel, m. archandĕl, m.

Erzflegel, m. arcynezdwořák, m.

Erzgeizhals, m. ſtuchljk, m.

Erzgrube, f. dol, m.

Erzherzog, m. arcykniže, n.

Erzherzoglich, arcykniżecý.

Erzherzogthum, n. arcykniżetſtwj, n.

Erzheuchler, m. arcypokrytec, m.

Erzkanzler, m. arcykanclíř, m.

Erzketzer, m. arcykacýř, m.

Erzlügner, m. lhář nad lháře, m.

Erznarr, m. blázen nad blázny, m.

Erzprieſter, m. arcykněz, m.

Erzſchelm, m. arcyſſelma, hlawnj ſſibal, m.

Erzvater, m. arcyotec, m.

Erzverläumder, m. arcyotrhač, m.

Erzzänker, m. arcywadič, m.

Erzehlen, powjdati, wyprawowati, rozpráwĕti, nacheinander, einzelne Sachen, Umſtände, Namen, Urſachen, wyčjtati, pořádně wyprawowati.

Erzehler, m. powidač, wyprawowatel, rozprawitel, m.

Erzehlung, f. powjdačka, pohádka, rozpráwka, f. wyprawowánj, n.

Erzeigen, prokázati, propůgčiti ſe, einem Dienſt erzeigen, ſlužbu nĕkomu prokázati, ſich gut, willig erzeugen, dobrotiwým ſe prokázati, propůgčiti, ſich gegen einen freundlich, přjwětiwĕ ſe propůgčiti, Ehre, Wohlthaten, čeſt, dobrodinj prokázati.

Erzeigen, das, provkázánj, propůgčenj, n.

Erzeugen, roditi, poroditi, ploditi, zploditi, ſich, roditi ſe, naroditi ſe, zroditi ſe.

Erzeuger, m. rodič, roditel, m.

Erzeugt, zrozený, zplozený.

Erzeugung, f. rozenj, plozenj, zplozenj, porozenj, n. porod, m.

Erziehen, chowati, wychowati, odchowati, zwěſti, pěſtowati, wypěſtowati, ein Kind erziehen, djtě odchowati, wychowati, er iſt da gebohren und erzogen, on geſt tam narozen y wychowán.

Erzieher, m. chowatel, wychowatel, pěſtaun, m.

Erziehung, f. chowánj, wychowánj, zwedenj, pěſtowánj, n. Erziehung haben, wychowánj mjti, Erziehung geben, wychowánj dáti.

Erzielen, ſ. Erlangen.

Erzittern, zatřáſti, ztřáſti, zatřjſti ſe.

Erzürnen jemanden, rozhněwati, rozzlobiti, popuditi k hněwu, 2) ſich, rozhněwati ſe, rozlobiti ſe, popuditi ſe hněwem, der ſich leicht erzürnet, popudliwý, prchlý, ſnadný k rozhněwánj.

Erzürnt, rozhněwaný, rozlobený, popuzený.

Erzwingen, wynutiti, wymocti, wynutkati, wytlačiti.

Es, ein Wörtlein, das in Böhmiſchen ausgelaſſen wird, als: es regnet, prſſj, es trägt ſich zu, přihází ſe, es gebührt ſich nicht, neſluſſj, es hat das Anſehen, podobá ſe, es kann nicht ein jeder ein Rath werden, nemůže každý radau býti, es ſey,

wenn

wenn es wolle, nechť geſt kdy chce, es ſind Briefe gekommen, přiſſla pſaní, es wundert mich, diwjm ſe, es ä gert mich, mrzý mne.

Es, auf den Würfeln, Blatte, gedno oko, n. eš, tauš, m.

Eſche, f. ein Baum, geſen, m.

Eſel, m. oſel, m. ein junger Eſel, oſlík, oſljček, m. oſlátko, n. ein wilder, diwoký leſnj oſel, m. vom Eſel, oſlicj, oſlowý, wie ein Eſel ſchreyen, řechtati, řičeti.

Eſelchen, n. Eſelein, oſlík, oſljček, m. oſlátko, n.

Eſelhaft, oſlowſký.

Eſelinn, f. oſlice, f.

Eſelmühle, f. ſamotjžný mleyn, m.

Eſeln, arbeiten, mezkowati, gakomezek pracowati.

Eſelohren, plur. oſlicj, oſlowé vſſi, f.

Eſeltreiber, m. oſlák, oſlař, oſlohonec, ſaumar, m.

Eſpe, f. Eſpenbaum, topol, m. von Eſpen, topolowý.

Eſpenwald, m. topolowý les, m.

Eſſe, f. Aeſſe, wyhně, wyheň, f. 2) Feueresſe, dýmnjk, m.

Eſſenkehrer, m. kominjk, m.

Eſſen, ſpeiſen, gjſti, etwas weniges, málo pogjſti, zu Eſſen taugen, býti k gjdlu, k ſnědku, k gedenj, zu Mittag, obědowati, zu Abend, wečeřeti.

Eſſen, das, Speiſe, gjdlo, n. krmě, f. Eſſen und Trinken, gjdlo a pitj, ſich des Eſſens enthalten, zdržeti ſe od gjdla, zum Eſſen, k gjdlu, vom Eſſen aufſtehen, od gjdla wſtáti.

Eſſende Waare, wěc k gjdlu, f.

Eſſenszeit, f. čas k gjdlu, m.

Eſſer, m. gedljk, gidák, gjdce, m.

Eßbar, k gjdlu.

Eßgemach, n. giſtba, f. wečeřadlo, n.

Eßig, m. ocet, m. zu Eßig werden, zoctěti, zroſolowatěti.

Eßighändler, m. Eßigkrämer, octář, m.

Eßſaal, ſ. Eßgemach.

Eſtrich, m. Aeſtrich, podlaha, f. Eſtrich ſchlagen, podlahu dlážiti.

Etliche, několik, někteřj.

Etlichemal, několikrát.

Etlichermaßen, négak, négakým způſobem, poněkud.

Etwa, etwann, ſnad.

Etwas, něco, nětco, etwas weniger, něco méně, mjně.

Evangelium, n. čtenj, ewangelium, n.

Evangeliſch, Ewangelický.

Evangeliſt, m. Ewangeliſta, m.

Euer, wáſſe, euere Hoheit, wáſſe wyſoſt, wýſſenoſt, euerwegen, pro wás, eurig, waſſinec, m.

Eule, f. ſowa, f.

Euter, n. weymě, wýmě, wemeno, n. eines Schweins, ſwinſké wemeno, n.

Eutericht, voller Euter, wemenatý.

Ewig, wěčný, ewigdauernd, wěčně trwalý.

Ewig, adv. wěčně.

Ewigkeit, f. wěčnoſt, f.

Ewiglich, ſ. Ewig.

Ey, conj. ay, ag.

Ey, das, wegce, n. ein kleines, wajgjčko, n. friſches, čerſtwé wegce, verlegenes, ſlezelé, zaſtaralé, naſedlé, natuchlé wegce, n. Ochſenaug, ſmažené, geſetztes, ſazené, eingerührtes, mjchané, verlohrnes, ztracené, faules, ſhnilé, ſmradlawé, hartgeſottenes, na twrdo wařené, weich oder lindes, na měko, ſtřebjwegce, n. Eyer im Schmalz, na máſle ſazené.

Eyd, m. přiſſaha, f. ablegen, přiſſahu ſložiti, einem abnehmen, nechati někoho přiſahati, auf etwas Eyd thun, přiſſahu na něco ſložiti, vděłati, an Eydes ſtatt, přiſſežný, falſcher Eyd, křiwá přiſſaha, der ihn thut, křiwý přiſſežnjk, křiwopřiſſežnjk, přiſſahy ruſſitel, m. falſchen Eyd thun, faleſſně, křiwě přiſahati, přiſahu ruſſiti.

Eydam, m. beſſ. Eidam, zeť, muž dcery, m.

Eydechs, Eydax, m. geſſtěrka, f. hada we Wlaſſich.

Eydlich, přiſežně, s přiſſahau.

Eydgenoſſen, plur. Sſweycarowé, m.

Eydgenoſſenſchaft, f. ſſweycarſtwo, n.

Eydſchwur, ſ. Eyd.

Eyerbrod, n. chléb wagečnj, m.

Eyerdotter, n. žlautek wagečnj, m.

Eyerfladen, m. Eyerkaſche, kaſſe z wajec, f.

Eyerhaut, n. wageční mázdra, f.
Eyerklar, ſ. Eyerweiß.
Eyerkuchen, m. wageční, m.
Eyerlegend, co wegce neſe.
Eyermilch, n. twaroh, m. ſyřenj, poſyřenj, ſedlnutj, n. ſedlina, f.
Eyerſchale, f. ſſkořápka wageční, ſſkořipka, ſſkořepina, luſſtina, f.
Eyerweiß, n. bjlek, m.
Eyförmig, gako wegce.
Eyland, n. oſtrow, m.
Eymer, m. zum Waſſer an Brunnen, okow, m. nádoba, kterauž wodu wážj, f. zum Bier, Wein, wědro, n. zum Getreide, korčák, m.
Eyweiß, ſ. Eyerweiß.

F.

Fabel, f. báſeň, bágka, ſmyſſlenka, f.
Fabelhaft, báſniwý, adv. báſniwě.
Fabelhans, m. powidač, bágkář, m.
Fabeln, Mährchen erzählen, báſniti, bágiti, powjdati.
Fabelſchreiber, m. ſpiſowatel, ſkladatel báſnj, m.
Fabelwerk, n. báſně, bágky, f.
Fabrik, f. djlna, djlnice, f.
Fach, n. přjhrada, přjhrádka, pokice, f. in Fächer getheilt, zpořádaný, w přjhrady zpořádaný, 2) jemandes Fach, Amt, Geſchäft, Werk, práce, wěc, f. djlo, n. das iſt ſein Fach, to geſt geho wěc, in jemandes Fach einſchlagen, do něčj wěcy patřiti, padati.
Fächeln, fächern, foſrowati.
Fächlein, n. přjhrádka, polička, f.
Fächer, m. wohářka, f. für die Sonne, wádrle, n.
Fackel, f. pochodně, nočnice, f.
Fackelträger, m. pochodnjk, ſwětlonoš, m.
Faden, m. nit, f. ein kleiner, nitka, f. einen Faden durch die Nadel ziehen, proſtrčiti nit ſkrze gehlu, gehlu nawlecy, nawljknauti, 2) Faden, Geſpinſt, přjze, f. předeno, n. 3) ein Maaß, Klafter, ſſnůrowá mjra, f. prowázek, m. 4) ſein Leben hängt an einem Faden, žiwot geho wiſý na nitce, 5) ſie werden ſchwerlich einen guten Faden zuſammenſpinnen, ztěžka co dobrého mezy ſebau ſoſnugj, ſpletau.
Fähig, überhaupt, ſchopný.
Fähigkeit, f. ſchopnoſt, f.
Fahl, gilowatý, woſkožlutý.
Fahne, f. praporec, m. korauhew, korauhwe, f.
Fähnlein, n. praporeček, m. korauhwička, f.
Fähndrich, m. praporečnjk, korauhewnjk, m.
Fahnenjunker, m. praporečnj, korauhewnj pacholjk, m.
Fährde, ſ. Fährte.
Fähre, f. prám, m.
Fährgeld, n. přjwozné, n. plat od přjwozu, přjwoznj penjz, m.
Fährmann, m. přjwozný, přjwoznjk, m.
Fahren, auf dem Wagen, wezti ſe, na woze geti, auf dem Schiffe, auf dem Meere, Waſſer, na lodj, po moři, po wodě geti, hineinfahren, wgeti, heraus, wygeti, davon, odgeti, ſpazieren fahren, na prochážku geti, 2) fahren laſſen, puſtiti, vpuſtiti, nechati, mimo ſebe puſtiti, tak nechati, laß es fahren, nech toho tak, Worte fahren laſſen, ſlowa wypuſtiti, die Gelegenheit fahren laſſen, přjležitoſt obmeſſkati, přjležitoſti opominauti, pominauti, aus der Hand fahren laſſen, z rukau puſtiti, wypuſtiti, vpuſtiti, den Nutzen fahren laſſen, užitek opuſtiti, den Rath, radu zawrhnauti, opuſtiti, die Sorge, zhoſtiti ſe ſtaroſti, ſtaroſt mimo ſebe puſtiti, den Zorn fahren laſſen, od hněwu puſtiti, vpuſtiti, hněw mimo ſebe puſtiti, 3) in die Haare, in das Maul, in die Schüſſel mit der Hand, do wlaſů, do huby, do miſy wgeti, 4) nach dem Degen, po kordu hmátnauti, ſáhati.
Fahren, das, gezdění, wozenj, n. gizda, f. des Wagens, Schiffes, getj, n.
Fahrenkraut, n. kapradj, n. ein Ort,

wo Fahrenkraut wächſt, kapradiſtě, n.
Fahrläßig, rozmařilý, liknawý, lhoſteyný, ſ. Nachläßig.
Fahrläßigkeit, f. rozmařiloſt, liknawoſt, lhoſteynoſt, f. ſ. Nachläßigkeit.
Fahrleis, n. koleg, m.
Fahrt, f. gizda, f. gezd, m.
Fährte, f. des Wildes, ſtopa, f.
Fahrweg, m. auwoz, m. auwoznj ceſta, f.
Fahrzeug, n. wſſelikeré lodj, kleine Fahrzeuge, lodky, lodičky, f.
Fall, m. das Fallen eines Menſchen, oder Viehs, pád, aupad, m. padnutj, vpadnutj, n. 2) eines Hauſes, pád, m. obořenj, oſutj, n. ſutina, f. 3) der Erde, zpukánj, zſedánj země, n. 4) des Fluſſes, ſpád, m. 5) Zufall, přjpad, přjpadek, m. přjpadnoſt, náhoda, nahodiloſt, f. ein betrübter Fall, ſmutná přjhoda, f. 6) Schändung, pád, m. Eine zu Fall bringen, pannu ku pádu přiweſti, zprzniti, 7) Fall der erſten Eltern, pád prwnjch rodičů, m. 8) ich ſetze den Fall, dám ten přjklad, připuſtjm to, auf alle Fälle, na wſſecky přjhody, hier iſt das, der Fall, zde geſt ta wěc, zde geſt ta přjpadnoſt.
Fallbrücke, f. zdwihacý moſt, m.
Falle, f. paſt, pletka, f. ſklon, m. 2) an der Thüre, klička, f. 3) jemanden eine Falle ſtellen, paſt poljknauti, naljknauti, naſtražiti na někoho, zálohu dělati, lečky ſtrogiti, lečiti.
Fällen, bořiti, zbořiti, Holz fällen, dřjwj ſtjpati, kálati, podtjnati, raubati, das Wild fällen, zwěř ſtřjleti, Urtheil, rozſudek činiti.
Fallen zu Boden, wie ein Menſch, Vieh, padati, padnauti, vpadnauti, zwrácети, zwrátiti, zkáceti ſe, wie etwas ſchweres zu Boden, in Waſſer, padati, padnauti, das Waſſer fällt, woda padá, opadáwá, ſpadáwá, über den Haufen fallen, zwrátiti, zkáceti ſe, in die Augen fallen, do očj padati, in das Land, do země wpadnauti, padnauti, wie Regen, Schnee, padati, ſpadnauti, napadnauti, dem Pferde in die Zügel fallen, koně za vzdu vchopiti, vgmauti, fallen wie die erſten Menſchen, ſündigen, padnauti, kleſnauti, pokleſnauti, wie ein Frauenzimmer, padnauti, zmrhati ſe, ein gefallenes Frauenzimmer, padlá oſoba, f. in Treffen fallen durch jemandes Hand, zhynauti, zahynauti, zahubenu býti, padnauti w bitwě, durchs Schwerd fallen, mečem zahynauti, zahubenu býti, padnauti, in das Schwerd fallen, na meč wpadnauti, in die Hände fallen, do rukau padnauti, in Ungnade fallen, do nemiloſti padnauti, durch den Korb fallen, ſkrz koſſik propadnauti, in die Rede fallen, do řeči, w řeč padnauti, wſkočiti, auf einen Gedanken, na myſſlinku připadnauti, přigjti, ſchwer, leicht, hart fallen, těžce, lehce, trpce přicházeti, zur Laſt, beſchwerlich, těžkým, obtjžným býti, fallen wie Zinſen, Beſoldung auf den Tag, wypadati, auf einen fallen, wie die Schuld, padati, wie eine Erbſchaft, Erbfolge, připadati, fallen laſſen unverſehens, vpuſtiti, ztratiti, den Muth, myſl potratiti, ztratiti, na myſli kleſnauti, der Muth fällt ihm, myſl mu kleſá, fallende Seuche, padacý nemoc, f. von etwas herab, herunter fallen, ſpadnauti, wie die Blätter von den Bäumen, padati, opadáwati, Worte fallen laſſen, ſlowa wypauſſtěti.
Fallend, padacý, fallende Seuche, padacý nemoc, f.
Fallgatter, n. hřeben, m. zapadacý mřjže, f.
Falls, im Falle, daß, geſtliže ale, pokud.
Fallſtrick, m. oſydlo, n. Fallſtricke legen, oſydla klásti, zálohy dělati, lečiti.
Falſch, křiwý, lživý, wie Urkunden, Schriften, Mähre, Münze, Edelſteine, neprawý, cyzologný, falſche Haare, Bart, neprawý, faleſſný, falſcher Name, ſmyſſlené gméno, n.

fal-

falscher Eyd, křiwá přjsaha, f. falsche Worte, křiwá slowa, n. falscher Spieler, křiwý, podwodný hráč, m. falsch, ungerecht, neprawý, ossemetný, falscher Mensch, ossemetný člowěk, ossemetnjk, m.

Falsch, fälschlich, nicht wahr, adv. křiwě, nepráwě, betrüglich, ossemetně, falsch schwören, křiwě přisahati, spielen, nepráwě, podwodně hráti, unrecht, fehlerhaft, nepráwě.

Fälschen, s. Verfälschen.

Falscher, m. kazyč, russitel, cyzoložitel, m.

Falschheit, f. Unrichtigkeit, křiwota, neprawost, f. Tücke, ossemetnost, f. aus Falschheit, ossemetně.

Fälschlich, s. Falsch.

Falschung, f. cyzoloženj, n.

Falte, f. řása, náběra, wráska, f. des Gesichts, wráska, in Falten legen, nabjrati, zbjrati.

Falten, nabjrati, zbjrati, die Stirne, čelo wrásstiti, swrásstiti, swráskati, nabjrati.

Faltung, f. nabjránj, zbjránj, n.

Falz, Falze, f. an einer Säule, prutowánj, n. prut, m. mit Falzen, pruhowaný.

Falzbein, n. hladjk, m. kost hladjcý, f.

Falzen, die Bögen, skládati archy, den Rücken der Bücher, hladiti.

Familie, f. rodina, f. rod, kmen, m. von guter Familie, z dobrého rodu.

Familienangelegenheit, f. wěc rodu se týkagjcý, f.

Fang, m. lapánj, n. 2) ein guter Fang, dobrý vhonek, wzátek, m. einen Fang machen, vhoniti sy něco, vchwátnauti, auf den Fang ausgehen, na low wyběhnauti, wybjhati, wycházeti, 3) einen Fang bekommen, proraženu, promrsstěnu býti, einen Fang geben, prorazyti, promrsstiti.

Fangball, m. mič, m.

Fangeisen, n. osstjp lowčj, lowecký, m.

Fangen, chytiti, pochytiti, lapiti, polapiti, gjmati, zagjmati, Feuer, oheň chytiti, das Wild, zwěř lowiti, Fische, ryby chytati, lapati, lowiti, sich fangen lassen, dáti se gjmati, chytiti, lapiti, einen in Worten, im Streite, chytiti, Grillen fangen, mozek wrtati.

Fanger, m. lapač, m.

Fantasie, s. Phantasie.

Farbe, f. barwa, f. 2) Vorwand, barwa, anstreichen, barwu dáwati, es hält Farbe, držj barwu.

Färbehaus, n. Ort des Färbens, barwjrna, f.

Färben, barwiti, schwarz, blau, na černo, na modro barwiti, 2) besudeln, wie frische Farbe, barwiti, pausstěti, mit Blute färben, krwj barwiti, krwawiti.

Färben, das, barwenj, n.

Färbekeßel, m. barwjřský kotel, m.

Farbenhändler, m. kupec w barwách, barewnj, m.

Färber, m. barwjř, barewnjk, m.

Färberey, f. barwenj, n.

Färberkunst, f. barewnictwj, n.

Färberröthe, f. ryt, m. mařena, bylina, kterauž wlnu neb kůže na čerweno barwj.

Färbig, barewný.

Farce, s. Possenspiel.

Farr, m. býk, m.

Farrenkraut, n. kapradj, n.

Farzen, prděti, vprdnauti se, bzdjti, wjtr pustiti.

Fasan, m. bažant, m.

Fasanerey, f. Fasanhaus, bažantnice, f.

Fasanwärter, m. chowatel, krmitel bažantů, bažantnjk, m.

Faseln, tändeln, läpisch thun, tintěrkowati, lasskowati.

Faseley, f. tintěrkowánj, lasskowánj, n.

Faselhaft, feselicht, tintěrný.

Faselhans, m. tintěrkář, m.

Fasen, m. nitka, f. keinen trockenen Fasen am Leibe haben, nemjti suché nitě na těle, 2) an Saamen, Blumen, žilka, f. 3) an Wurzeln, wlasenj, cmeyřjčko, wlasenjčko, n. žilky, wlasowé, 4) an Gränzen, břehy, krage, m. 5) am Tuche, žilky, nitky, f. chlaupky, m.

Fasennacket, zčista nahý.

Faser, s. Fasen.

Faſern ſich, třepiti ſe, chlupatiti ſe, winatiti ſe.

Fäſchen, n. Faſelein, Fäſerlein, Faſerchen, am Tuche, Zeuge, chlaupky, m. an den Wurzeln, chmeyřjčko, wlaſenj, wlaſenjčko, n. an Blumen, žilky, f.

Faſicht, Faſig, wie Zeug, Tuch, chlupatý, winatý, wie Wurzeln, žiloſwatý, wlaſenjčkowatý.

Faß, n. ſud, m. kleines, ſaudek, m. zum Einlegen, bečka, f. ſaudek, m. Faß, darinnen man einſalzet, bečka ſoli, f. zum Unterſetzen, ſſkopjček, m.

Faßbinder, m. bečwář, bednář, m.

Faßboden, m. dno v ſudu, n.

Fäßchen, n. ſaudek, ſaudeček, m. kleines Gefäs, oſudj, n.

Faſſen in ſich, obſahowati, zawjrati, zdržeti w ſobě, 2) begreifen, lernen, pochopiti, chápati, gjmati, ſtjhati, ſtihnauti, rozumem pochopiti, obſáhnauti, 3) ins Gedächtniß faſſen, w paměť wzýti, pogmauti, 4) ergreifen, nehmen, vgmauti, pogmauti, vchopiti, pochopiti, popadnauti, bey der Hand, beym Kleide, za ruku, za ſſat vgmauti, vchopiti, 5) einen beym Worte, beym Verſprechen, wzýti někoho za ſlowo, 6) einen in die Augen, in das Geſicht, někoho ſobě do očj wzýti, 7) Haß, Liebe, Verdacht gegen einen faſſen, w nenáwiſt, w láſku, w podezřenj někoho wzýti, zamilowati někoho, 8) Muth faſſen, myſl na ſe wzýti, ſtužiti myſl, 9) ſich faſſen, wzchopiti ſe, přigjti k ſobě, vpamatowati ſe, 10) Foutrage faſſen, picowati, 11) Edelſteine, oder ſonſt etwas, zaſazowati.

Faßlich, pochopitedlný, ſtižitedlný.

Faßlichkeit, f. pochopitedlnoſt, f.

Faſſung, f. des Gemüths, chopnoſt, f. 2) Standhaftigkeit, zmužiloſt a ſtrednoſt myſli, f. alle Faſſung verlieren, myſl potratiti, aus aller Faſſung bringen, z myſli wyrazyti, aus der Faſſung kommen, wytržen býti. 2) Faſſung eines Rings, f. einfaſſen.

faſt, ſkoro, bez mála, téměř.

faſten, poſtiti ſe.

Faſten, das, negedenj, poſtěnj, n. 2) die Faſten, die Faſtenzeit, půſt, m.

Faſtenpredigt, f. poſtnj kázanj, n.

Faſtenſpeiſe, f. poſtnj gjdlo, n.

Faſtnacht, f. Faſching, maſopůſt, m.

Faſtnacht halten, maſopůſt držeti, ſwěciti.

Faſtnachtbrüder, plur. maſopůſtnjcy, m.

Faſtnachtsnarr, m. maſopůſtnjk, maſopůſtnj blázen, m.

Faſttag, m. den poſtnj, půſt, m. Faſttag halten, půſt držeti.

Faul, träge, leniwý, ljný, lénj, liknawý, negapný, lenoch, m. faul ſeyn, leniwěti, leněti, liknowati ſe, ljnúým býti, faul werden, zleniwěti, zleněti, znegapněti, 2) verfault, hnilý, shnilý, pleſniwý, wie Holz, zetlelý, shnilý, zprachniwělý.

Faul, adv. leniwě, ljně, léně, liknawě, negapně.

Faulbaum, m. barwjnek, m.

Faulbette, n. ſwětničné lůžko, n.

Fäule, f. hnilina, shnilina, shniloſt, f. des Holzes, zetleloſt, f. červotoč, m. zprachniwěloſt, f.

Faulenzen, lenoſſiti, walaſſiti.

Faulenzen, das, lenoſſenj, walaſſenj, n.

Faulenzer, m. lenoch, walach, m.

Faulenzerey, f. Faulenzen, das.

Faulen, hnjti.

Faulheit, f. leniwoſt, lenoſt, liknawoſt, negapnoſt, f.

Fäulniß, f. Fäule.

Faum, m. Schaum, pěna, f.

Faumlöffel, m. Schaumlöffel, opěnowačka, f.

Fauſt, f. pěſt, f. mit Fäuſten darinn ſchlagen, pěſtmi bjti.

Fauſtball, m. hrſtnj mič, m.

Fauſthammer, m. palice, f.

Fäuſtchen, Fäuſtlein, n. pěſtka, hrſtka, f. ins Fäuſtchen lachen, poſtranně ſe wyſmáti.

Fauſtrecht, n. pěſtnj práwo, n.

Fauſtrohr, n. Fauſtbüchſe, Piſtol, Puffer, ručnička, f.

Fauſtſchlag, m. Fauſtſtoß, zaſſigek, poliček, pohlawek, m.

Fechtboden, m. ſſermjrna, f. mjſto ſſermjřſkè, n.

Fechten, wie die Fechter, ſſermowati, bjti ſe, 2) wie die Soldaten, bogowati.

Fechten, das, ſſerm, m. ſſermowánj, n. 2) der Soldaten, bogowánj, n.

Fechter, m. ſſermjř, bitec, m. Federfecher, ſſermjř od pera, m.

Fechteriſch, ſſermjřſký, adv. po ſſermjřſku.

Fechterkunſt, f. ſſermjřſké vměnj, n.

Fechtmeiſter, m. ſſermjřſký miſtr, m.

Fechtplatz, m. ſſermjřſké mjſto, n.

Fechtſchule, f. ſſermjřſká ſſkola, f. Fechtſchule halten, ſſermjřſkau ſſkolu držeti.

Feder, f. péro, pérce, peřj, n. 2) das Weiche ohne den Kiel, měkké, anulé péro, n. pyſk odraný, prach pernj, m. 3) zum Schreiben, péro, pérce, n. in die Feder ſagen, geben, diktiren, do pera powjdati, die Feder ſchneiden, péro řezati, an den Federn den Vogel erkennen, ptáka po peřj poznati, das Feder hat, pernatý, peřený, Feder bekommen, peřj na ſe bráti, peřiti ſe, Federn an den Fiſchen, perutj, n. Feder anſetzen, ergreifen, péro vchopiti, přičiniti, keine Feder anſetzen, ani pera ſe nedotknauti, ani pera nepřičiniti, Feder an dem Hut, peřj, podpeřenj, n. Feder an der Uhr, oder ſonſt Springfeder, péro, n. aus den Federn ſeyn, býti z poſtele, z lože, z peřin, Federn an den Pfeil, podpeřenj, peřj, n.

Federball, m. cukačka, f.

Federbette, n. lůže peřinami poſtlané, n.

Federbuſch, m. peřj, podpeřenj, n. mit einem Federbuſch geziert, podpeřený.

Federchen, n. pérko, pýrko, n.

Federicht, Federig, peřený, pernatý.

Federkiel, n. brk, m.

Federküſſen, n. peřina, f.

Federlappen, m. pyſk pera, m.

Federleicht, lehký co péro.

Federlein, n. ſ. Federchen.

Federlos, bez peřj.

Federmeſſer, n. řezáček, nožýček, ſſkřiptorálek, cyzorálek, m.

Federſchachtel, f. krabice na pera, f. ſchowadlo, ſchowádko, pauzdro na pera, n.

Federvieh, n. pernaté ptáctwo, n.

Federweiß, n. kamenec, m.

Fegen, čiſtiti, cýditi, Gold, Silber, zlato, ſtřjbro přečiſtiti, durch Auskehren, wymeſti, wymetati.

Fegfeuer, n. očiſtec, m.

Fehde, f. Feindſchaft, newole, f. ſwár, m. 2) Befehldung, pobogowánj, n.

Fehe, f. ein Thierlein, popelice, f.

Fehepelz, m. popeličný kožich, m.

Fehl, m. Mangel, wada, auhona, f. kaz, m. ohne Fehl, bez auhony, poſſkwrny, einen Fehl haben, auhonu, wadu, poſſkwrnu, kaz na ſobě mjti, was einen Fehl hat, kazowitý, wadu, auhonu magjcý, 2) fehlgehen, ſich verwirren, blaudiri, b) in ſeiner Hoffnung, Abſicht, Bemühung, omeyliti ſe, fehlſchlagen, nicht gelingen, nepodařiti, nezdařiti, nezweſti ſe, fehlſchlagen, nicht treffen, chybiti ſe, fehlſchießen, netrefiti, chybiti.

Fehlbitte, f. oſlyſſenj, odehnánj, n. Fehlbitte thun, oſlyſſenu býti.

Fehlen, irren, in der Meynung, chybiti, 2) fehlen, mangeln, nicht da ſeyn, ſcházeti, chybowati, es fehlt noch viel, geſſtě mnoho chybuge, ſcházý, das fehlte noch, to geſſtě ſcházelo, chybowalo, es fehlte wenig, daß er ꝛc. málo ſcházelo, chybowalo, že ꝛc. es fehlt uns an Zeit, scházý nám na času, es fehlt nicht an mir, na mně neſcházý, es fehlt nicht viel, nemnoho ſcházý, chybuge, nemnoho ſe dělj, des Wegs fehlen, chybiti ceſtu, es nicht fehlen laſſen an etwas, nedati na ně čem ſcházeti, was fehlt dir? co ti ſcházý, chybuge?

Fehler, m. was nicht recht iſt, chyba, f. pochybenj, n. im Schreiben, Drucken, chyba, f. omyl, m. omylenj, n. wada pjſařſká, tiſkařſká, f. mewlka, f. ohne Fehler ſeyn, bez chyby

bez

bez auhony býti, voller Fehler seyn, pln chyb, pln auhon býti, wir haben alle unsere Fehler, wssickni máme swé chyby, auhony, wssickni gsme chybě podrobeni, er hat den Fehler, on má tu chybu, Fehler machen, begehen, chyb, omylů se dopustiti, dočiniti, chyby, omyly dělati, Fehler in der Lotterie, chyba, Fehler, Versehen, da man Schuld ist, chyba, das ist dein Fehler, to gest twá chyba, den Fehler wieder gut machen, chybu opět polepssiti, naprawiti.

Fehlerfrey, bez chyby, bez auhony, chyby, auhony prázden.

Fehlerhaft, chybný.

Fehlschuß, m. Fehlschlag, chyba, f.

Fehltritt, m. pokléska, pokljska f. poklesnutj, n. Fehltritt thun, poklésky se dočiniti, dopustiti, klesnauti, poklesnauti.

Feig, lekawý, bogácný, nesmělý, lekawého, chatrného srdce, feige Memme, nesmělec, m. baba, f.

Feigbohne, f. sskrkawičný hrách, m.

Feige, f. fjk, m.

Feigenbaum, m. fjk, fjkowý strom, m.

Feigheit, f. Feigherzigheit, lekawost, nesmělost, bogácnost, f.

Feigenwarze, f. fjk, nežit na zadku, m. bradawice, f.

Feigenwarzenkraut, n. bradawička, f.

Feil, prodagný, odbytný, na prodag, feil seyn, na prodag býti, feil haben, na prodag mjti, na prodag wyložiti, na trh wynesti, feil machen, tržiti.

Feilbieten, prodáwati, ceniti.

Feilbietung, f. prodáwánj, cenénj, n.

Feile, f. pilnjk, m.

Feilen, pilowati.

Feilen, das, pilowánj, n.

Feilenhauer, m. pilnikář, m.

Feilschen, s. Feil machen.

Feilspäne, plur. opilky, odpilky, drtiny od pilnjku, f.

Feilstaub, m. prach od pilnjku, m.

Feiltrager, m. prodawač, prodawatel, m.

Fein, artig, ztepilý, vsslechtilý, wýtečný, spanilý, vtěssený, čistý, čacký, feiner Mensch, ztepilý, hesky, čistý člowěk, m. feine Predigt, pěkné, krásné, čisté kázanj, n. fein Gold, ryzý, čisté zlato, n. 2) fein, subtil, dünn, čjplý, lepý, tenaučký, tenký, čistý, feines Papier, čistý, tenký papjr, m. feines Tuch, tenké, čisté sukno, n. feine Leinwand, tenké, čisté plátno, n. feiner Zucker, čistý cukr, m. Waaren, čisté zbožj, n. feines Glas, čisté sklo, n. 3) fein listig, klug, chytrý, chytřičký, přiostrý, lichý, opatrný, feine List, wtipná chytrost, lichota, f. feine Antwort, wtipná odpowěd, f.

Fein oder artig, adv. ztepile, vsslechtile, vtěssené, čistě, fein viel, hesky mnoho, fein lang, hesky dlauho, komm fein bald, přid hesky brzy, es steht fein, pěkné, hesky, čistě to stogj, fein schreiben, čistě, hesky psáti, er konnte fein bitten, vměl hesky prosyti, einem fein kommen in der Antwort, hesky někomu přigjti.

Feind, m. nepřjtel, m. ein abgesagter Feind, auhlawnj, odpowědnj nepřjtel, odpowědnjk, m. öffentlicher, weřegný, zgewný, Feind werden, znepřáteliti se, rozkmotřiti se, rozhněwati se, mit einem Feind seyn, nebyti s někým dobře, nepřjtelem někoho býti, Todfeind, vhlawnj nepřjtel, m.

Feindinn, f. nepřjtelkyně, nepřjtelka, f.

Feindlich, nepřátelský, feindliches Land, Lager, nepřátelská země, f. nepřátelské leženj, n.

Feindlich, adv. nepřátelsky.

Feindschaft, f. nepřátelstwj, n. machen, nepřátelstwj vdělati, včiniti, způsobiti, in Feindschaft gerathen, w nepřátelstwj přigjti, vpadnauti, znepřáteliti se.

Feindselig, nepřátelský.

Feindseligkeit, f. kyselost, nelibost, f. nepřátelstwj, n.

Feinheit, f. tenkost, s. der Gestalt, ztepilost, lepost, spanilost, vsslechtilost, s. der Rede, Antwort, wtipnost, duwtipnost, f des Silbers, Goldes, čistota, f. des Tuches, Zeuges, der Leinwand, tenkost, f. der Sitten,

vsslechtilost, wýbornost, čistota mrawů, f.
Feist, tučný, feist werden, ztučněti, roztučněti, tučným býti.
Feld, n. eine Ebene, pole, n. rowina, f. das Feld, insofern es gebaut wird, rolj, worná rolj, f. schönes Feld, pěkná rolj, eine Gegend, mit Feldern und Dörfern, dědina, f. poplužj, pole, n. auf das Feld gehen, gjti wen, na pole, auf dem Felde seyn, býti, bydleti, přebýwati na poli, über das Feld ziehen, gjti, geti přes pole, auf dem Felde arbeiten, na poli pracowati, was zum Felde gehört, polnj, co k rolj přislussj, das Feld bauen, rolj dělati, der das Feld bauet, sedlák, m. 2) auf freyem Felde, na rowině, w ssjrém poli, übers Feld, přes pole, der über das Feld geht, přespolnj, m. 3) ein Feld in Wappenschilde, pole, n. 4) in Felde liegen, wie die Armee, ležeti w poli, polem, zu Felde gehen, ziehen, rücken, táhnauti, wtrhnauti do pole, gegen einen zu Felde ziehen, polem se potkati s někým, das Feld behalten, pole obdržeti, zysstiti, das Feld räumen, kliditi pole, aus dem Felde schlagen, z pole wytlaucy, wytepati, 5) Feld, in der Baukunst, prázdné mjsto, n. 6) in diesem Felde, in dieser Kunst, w tomto dru, vměnj, 7) aus dem Felde seyn mit jemanden, shodnauti, sgednati, srownati, porownati se s někým.
Feldapotheke, f. polnj, wogenská ljkárna, f.
Feldarbeit, f. polnj, sedlské djlo, n. polnj, sedlská práce, f.
Feldarbeiter, m. sedlák, polnj dělnjk, ratag, m.
Feldbau, m. dělánj, strogenj rolj, n. s. Ackerbau, dazu gehörig, polnj.
Feldbaukunst, f. vměnj o woránj země, o worbě, o sedlských djlech, n.
Feldbecker, m. polnj, wogenský pekař, m.
Feldbinde, f. wogenský pás, m.
Feldcypresse, f. čerwený zwonček, m.
Felddecke, f. im Zimmer, klenutý strop, m. sie machen, klásti, obkládati, dělati klenutý strop, 2) zum bedecken, polnj přikrýwka, duchna, f.
Feldflasche, f. polnj lahwice, f.
Feldflüchtig, s. Flüchtling, Uiberlaufer.
Feldfrüchte, plur. vžitek, požitek z polj, m. obilj, n.
Feldgarbe, f. řebřjček, m.
Feldgeschäfte, plur. polnj, sedlské djlo, n. práce, f.
Feldgeschrey, n. powik, křik wogáků, m.
Feldgrille, f. polnj cwrček, m. kobylka, f.
Feldgut, n. dědina, f. pozemský statek, m. poplužj, n.
Feldgütchen, n. dědinka, f. pozemský stateček, m.
Feldheime, f. cwrček, m.
Feldherr, m. weywoda, wůdce, zpráwce lidu wogenského, m. dem Feldherrn gehörig, weywodowi přináležjcý.
Feldherramt, n. Stelle, Würde, auřad weywodský, m. zpráwa weywodská, wůdcowská, f.
Feldhun, m. koroptwa, koroptwice, f.
Feldhütte, f. chalupa, chalaupka, katrče, budka pastussj, salaš, f.
Feldjäger, m. polnj lowec, myslíwec, m.
Feldkoch, m. polnj kuchař, m.
Feldküche, f. polnj kuchyně, f.
Feldkümmel, m. wlaská mateřj dausska, f.
Feldlager, n. polnj ležení, n.
Feldmarschall, m. neywyšssj zpráwce polnj, m.
Feldmaus, f. polnj myš, f.
Feldmesser, m. zemský, polnj měřič, m.
Feldmesserey, f. polnj měřictwj, n.
Feldmusik, f. polnj hudba, f.
Feldnachbar, m. polnj saused, m.
Feldoberster, m. polnj wrchnj, m.
Feldpoley, m. mateřj dausska, f. polnj poleg, m. matky Božj kořenj, n.
Feldpost, f. Wache, polnj, wogenská stráž, f. die darauf sind, polnj strážnj, m. 2) zu Briefen, polnj wogenská possta, f.
Feldprediger, m. polnj, wogenský kazatel, m.

Feld-

Feldroſe, ſ. polnj růže, f.
Feldröschen, n. mák polnj, m.
Feldſcherer, m. lazebnjk, polnj bradýř, m.
Feldſchlacht, f. bitwa, f. potýkánj, n.
Feldſchlange, f. ſyptjcý, ſypěgjcý had, m.
Feldſtück, n. polnj kus, m. dělo, n.
Feldtrompete, f. polnj trauba, f.
Feldtrompeter, m. polnj trubač, m.
Feldwache, ſ. Feldpoſt.
Feldwage, f. čáp, m.
Feldwebel, m. ſſikowatel wogſka, m.
Feldzeichen, n. wogenſké, polnj znamenj, n.
Feldzeugmeiſter, m. polnj zbrogno-ſta, m.
Feldzug, m. polnj, wogenſké tažennj, n.
Felge, f. des Raads, laukot v kola, f.
Fell, n. kůže, f. zámiš, m. in den Augen, kožka, f. zwiſchen Fell und Fleiſche, zákožnj.
Felleiſen, n. filec, ranc, m. zu Briefen, taſſka, tobolka, f.
Fels, m. ſkála, f. am Meer, mořſká ſkalina, f. der vom Laude in die See läuft, předhořj, n. hora, kteráž ſe do moře táhne, f.
Felſenfeſt, ſylný gako ſkála.
Felſenhart, ſkalnj, zkamenilý, twrdý co ſkála.
Felſenherz, n. kamenné, zkamenilé, zkřemenilé ſrdce, n.
Felſig, ſkalnatý, ſkalný, kamenitý. im Meere, brudowatý.
Fenchel, m. wlaſký kopr, fenykl, m.
Fenſter, n. okno, okeniſtě, n. ein kleines, okýnko, okenko, n. mit Fenſter verſehen, wokenatý, die Fenſter einwerfen, wytlaucy, wytřjſkati okna, die Fenſter zumachen, okna zawřjti.
Fenſtergitter, n. mřjže v okna, f. zamřežowané okno, n.
Fenſterladen, m. okenice, okence, f.
Fenſterlein, n. okenko, okýnko, n.
Fenſterglas, n. ſklo do oken, n.
Fenſterrahm, m. liſta, f. rámec v okna, m.
Fenſterſcheibe, f. ſkenné kolečko, n.
Ferkel, n. Ferklein, poſwinče, praſátko, ſele, ſelátko, n. ein ſäugendes, cecawé.
Fern, in der ferne, daleko, podál, von ferne, zdaleka, podál, opodál, fern ſeyn, ſtehen, zdaleka býti, ſtáti, eine ferne Reiſe, daleká ceſta, f. ſey fern von mir! odſtup ode mne! ferne Lande, daleké, wzdálené země, f. ferne von einem ſeyn der Geſinnung, oder dem Orte nach, wzdálený.
Ferne, die, dalekoſt, dýl, dálka, f. in die Ferne, do dalekoſti, na dálku, aus der Ferne, zdaleka, odaleka, z dalekoſti, z dýle.
Ferner,)
Fernerhin,) dále, dálegi.
Fernerweit,)
Fernglas, n. ſklo prohlédčiwé, prohlédacý, hlédadlo, n.
Fernrohr, n. trauba hlédacý, f.
Ferſe, f. pata, f. auf den Ferſen ſeyn, w patách, w zápětj býti, 2) Ferſengeld geben, patama platiti, na vtjkánj, w vtjkánj, w autěk ſe dáti, zpátkem woge obrátiti, dáti ſe w nohy, s waňkem ſe poraditi, paty vkázati, auf den Ferſen, na patách.
Fertig, bereit wie ein Menſch, hotowý, ſich fertig machen, halten, hotowiti ſe, ſtrogiti ſe, přiſtrogiti ſe, připrawiti, chyſtati, přichyſtati ſe, ich bin fertig z. B. mit dem Briefe, gá gſem s pſanjm hotow, das Buch, das Kleid iſt fertig, kniha geſt hotowá, ſſaty gſau hotowé, ſhotowené, dohotowené, 2) ausgemacht, vollendet, hotowý, ſhotowený, dohotowený, bald fertig werden mit einem Dinge, brzo zhotowiti, dohotowiti, dodělati něco, hotow wu býti s něčjm, fertig machen, zhotowiti, dohotowiti, dodělati, es iſt noch nicht fertig, nenj to geſſtě hotowo, zhotoweno, dodělano, 3) geſchickt, hotowý, hbitý, in Reden, hotowým, hbitým w mluwenj býti, fertige Zunge, hbitý gazyk, m.
Fertig, adv. hotowě.

Fertigen, hotowiti.
Fertigkeit, f. hotowoſt, hbitoſt, f.
Feſſel, f. pauto, n.
Feſſeln, pauta, okowy, plur. wazba, f. in Feſſeln ſeyn, býti w okowách, pautách, we wazbě, Feſſeln des Halſes, Halsfeſſeln, hrdelnj železný obogek, m. pauto, n. der Hände Handfeſſeln, pauta ručnj, na ruce.
Feſſeln der Füſſe, plur. pauta nožnj, na nohy, swůrky.
Feſſeln, opautati, ſewřjti, ſwjrati, w pauta wázati, w hromadu ſwázati.
Feſt, dauerhaft, pewný, 2) feſt an einander, tuhý, pewný, 3) feſter Schlaf, ſylné, twrdé ſpanj, n. feſt auf ſeinem Sinne, auf der Meynung, Entſchluß, twrdý, nevſtupný, vſtawičný, neſnadný, 4) beveſtigt, wie eine Feſtung, Stadt, twrdý, pewný, 5) feſt wider Schuß, und Hieb, pewný, ſylný, ſich feſt machen, zpewniti ſe, pewným ſe vdělati, feſtes Bündniß, pewný ſwázek, m. feſter Grund, pewný základ, m. feſt in der Meynung, im Glauben, in Tugend, in ſeinem Vorſatze, pewný, stálý, feſt machen, härten, pewniti, zpewniti, vpewniti, dicht werden, tuhnauti, ztuhnauti.
Feſt, adv. pewně.
Feſt, n. Feſttag, swátek, m. ſlawnoſt, f. ein Feſt begehen, swátek swěciti, hod ſlawiti.
Feſttag, m. ſwátečnj den, swátek, m.
Feſtbegehung, f. ſlawnoſt, f. ſwěcenj, ſlawenj swátku, hodu, n.
Feſte, f. des Himmels, obloha, f. der Erde, spausta, f. obor swěta, m.
Feſtigkeit, f. pewnoſt, tuhoſt, f. einer Stadt, pewnoſt, twrdoſt, f.
Feſtiglich, pewně, nevſtupně.
Feſtlich, feyerlich, ſlawně.
Feſtung, f. pewnoſt, twrz, f.
Feſtungsbau, m. ſtawenj, dělánj pewnoſti, n.
Feſtungswerke, plur. hradby, f. mezery, ohrady, f. náſpy, m.
Fett, tlustý, tučný, maſtný, fette Beute, fette Braten, tučná, maſtná kořiſt, pečeně, f. fettes Amt, pfründe, tučný, maſtný auřad, tučná, maſtná fara, f. fettes Mahl, fetter Schmaus, tučný, ſtkwoſtný, hody, m. fettes Maul, maſtná huba, f. fetter Menſch, tlustý, tučný člowěk, m. zu fett, přjliš tučný, přetučný, fett, wie die Speiße, maſtný, fett machen, maſtiti, omaſtiti, tučné dělati, na ſádlo chowati, fett werden, tlustnauti, ztlustnauti, roztlustnauti, tučněti, tučnauti, ztučněti, roztučněti, tuk na ſe brátí.
Fett, adv. tlustě, tučně, maſtně.
Fett, das, ſádlo, n. tuk, m. tučnoſt, maſtnoſt, maſtnota, f.
Fettig, ſádelný, tučný, tlustý, maſtný.
Fettigkeit, f. tuk, m. tučnoſt, maſtnoſt, maſtnota, f.
Fettwanſt, m. wſseliká tučnoſt, maſtnoſt, f. tuk, m. ſádlo, n.
Fetzen, Lumpen, plur. taparty, klocy, m.
Feucht, wlhký, etwas feucht, nawlhlý, feucht werden, wlhnauti, zwlhnauti, nawlhnauti, zwlažiti ſe, feucht machen, wlažiti, ſwlažowati.
Feuchten, wlažiti, ſwlažiti, ſwlažowati, zawlažiti, obwlažiti, nawlažiti, ſ. Befeuchten.
Feuchtigkeit, f. wlhkoſt, f. wlhko, n. der Erde, wláha, wlažnoſt země, přirozená země wlhkoſt, f. die Feuchtigkeit, wláčka, lepkoſt, f.
Feuer, n. oheň, woheň, m. Feuer ſchlagen, oheň wyrážeti, křesati, rozkřesati, fangen, chytiti, zegmauti ſe, aus Feuer ſetzen, k ohni přiſtawiti, Feuer anmachen, oheň rozdělati, vdělati, zadělati, anblaſen, oheň rozfaukati, rozdýmati, rozdmýchati, anzünden, oheň zapáliti, rozjititi, zanjtiti, rozžiti, zažiti, rozſwjtiti, Feuer anlegen, oheň založiti, in Feuer ſetzen, rozpáliti, rozžhnauti, rozjititi, Feuer geben, oheň dáti, wydati.
Feuerball, m. ohnuwá kaule, f.
Feuerbock, m. kozljk na oheň, m.
Feuereimer, m. okow, m. konew na oheň, f.

Feu-

Feuereſſe, ſ. Feuerähſſe, wyhně, wyheň, dýmnice, ſ.
Feuereſſenkehrer, m. kominjk, m.
Feuerhacke, ſ. bořicý hák, m.
Feuerheerd, m. ohnijſtě, n.
Feuerholz, n. ſtuč, ſ.
Feuerhund, m. kozljk, m.
Feuerig, ſ. Feurig.
Feuerkäfer, m. ſwětlomuſſka, ſwětluſſka, muſſka, která ſe w nocy ſwjti, ſ.
Feuerkübel, ſ. Feuereimer.
Feuerkugel, ſ. Feuerball.
Feuerleiter, ſ. řebřjk k ohni, m.
Feuermahl, n. im Geſicht, čerwenoſt, ſmaha, ſ.
Feuermauer, ſ. ohňowá zed, ſ.
Feuermörſer, m. moždjř, m.
Feuern, mit Holze, páliti, topiti, 2) feuern wie die Soldaten, ſtřjleti, páliti, auf eine Stadt mit Stücken, na město ſtřjleti, ſtřelbau páliti, dorážeti.
Feuern, das, ſtřjlenj, n.
Feuerordnung, ſ. pořádek při ohni, m.
Feuerpfanne, ſ. Wärmpfanne.
Feuerpfeil, m. ohniwá ſſipka, ſ.
Feuerpfuhl, m. der hölliſche, pekelnj gezero, peklo horaucý, n. propaſt pekelná, ſ.
Feuerregen, m. ohniwý déſſť, m.
Feuerrohr, n. ohniwý ſſíp, m.
Feuerroß, ſ. Feuerbock.
Feuerroth, zardělý, rudý, čerwené, ohňočerwené, ohniwé barwy, feuerroth werden, zarditi ſe, gako oheň ſe začerwenati.
Feuersbrunſt, ſ. zapálenj, zanjcenj ohně, n.
Feuerſchaden, m. ſſkoda z ohně, ſ.
Feuerſchaufel, ſ. pohrabáč, m.
Feuerſchwefel, m. ſyra, ſ.
Feuerſäule, ſ. ohniwý ſlaup, m.
Feuerſpeyend, oheň wyhazugjcý, wymetagjcý.
Feuerſpritze, ſ. ſtřjkačka, ſ.
Feuerſtahl, m. ocýlka, ſ. ocelj, n.
Feuerſtätte, ſ. Heerd, ohnjſſtě, ſedljſſtě, n. njſteg, m. 2) ein Ort, wo Feuer war, ſpálenjſſtě, n. wo es gebrennt hat, pohořeljſſtě, n.
Feuerſtein, m. křemen, křemenec, kýs, křeſacý kámen, oblátek, m.
Feuerſtrahl, m. am Himmel, záře ohniwá, ſ.
Feuerwache, ſ. ſtráž při ohni, ſ.
Feuerwerk, n. ohňowé diwadlo, ſtroj ohňowý, m.
Feuerzange, ſ. kleſſtě, ſ.
Feuerzeichen, n. ohniwé znamenj, n.
Feuerzeug, n. křeſadlo, n.
Feurig, ohniwý, zapálený, zanjcený, mit feurigen Augen, s ohniwýma očima, feurig werden, ohniwěti, zohniwěti, ohniwým, zapáleným býti, der Menſch iſt feurig, ten člowěk geſt ohniwý, má oheň, eines feuerigen Temperaments, ohniwé powahy.
Feyer, ſ. Feſt, ſlawnoſt, ſ. das Feyern, ſlawenj, n. einer vergangenen Sache, ſlawná památka, ſ.
Feyerabend, m. ſwatwečer, m. Feyerabend haben, ſwěčiti.
Feyerkleid, ſ. Feyertagskleid.
Feyerlich, ſlawný, ſehr feyerlich, přeſlawný, einem etwas feyerlich verſprechen, někomu něco ſwaté připowědjti.
Feyerlichkeit, ſ. ſlawnoſt, ſ.
Feyern ein Feſt, ſlawiti, ſwěčiti, 2) nicht arbeiten, ſwěčiti, prázdniti.
Feyertag, m. ſwátek, den ſwátečnj, ich wünſche glückliche und fröliche Feyertäge, žádám ſſtaſtné a weſelé ſwátky.
Feyertagskleid, n. ſwátečnj ſſat, ſſat na ſwátek, m.
Feyertagsmäſſig, ſwátečnj.
Feyerung, ſ. ſlawenj, n.
Feyrig, ſlawně.
Fiber, ſ. žilka, ſ. voll Fibern, žilkowitý.
Fiberkraut, n. Biterkraut, zeměžluč, ſ.
Fichte, ſ. ſmrk, ſmrkowý ſtrom, m. ſoſna, ſ. von Fichten, ſmrkowý.
Fichtenwald, m. ſmrkowý, ſmrčj, ſoſnowý les, m.
Ficke, ſ. Schubſack, taſſka, ſ.
Fieber, n. zymnice, ſ. ein kleines, zymnička, ſ. immerwährendes, ſtawičná, nachlaſſendes, popřeſtáwagjcý, alltägiges, wſſednj, dennj, každodennj, gedlodennj, dreytägiges, obden, třetidennj, třetjho dne zymni-

mnice, viertägiges, čtwrtodennj, čtwrtého dne zymnice, das kalte Fieber, studená zymnice, das hitzige, horká zymnice, hlawnice, f. das Fieber könnte man kriegen, mohlby někdo zymnicy dostat.
Fieberchen, n. zymnička, f.
Fieberhaft, zymničný.
Fieberhitze, f. zymničná horkost, pálčiwost, f.
Fieberpatient, m. zymničkář, zymnička, m.
Fiedel, f. Geige, hausličky, plur.
Fiedelbogen, m. ssmytec, smyčec, m.
Fiedeln, haudati, hausti, 2) übel, na hauste sskřjpati, sskrtati, ssumařiti.
Fidern, den Pfeil, péřiti ssip.
Fiedler, m. haustař, m. 2) schlechter, ssumař, m.
Figur, f. s. Gestalt, 2) in der Rede, způsob w slowjch, m. 3) eine wunderliche, weypada, f. du machst eine wunderliche Figur, ty diwně wypadáš, máš diwnau weypadu.
Figuriren, s. Bilden.
Filou, m. s. Spitzbube.
Filouterie, f. s. Spitzbüberey.
Filz, m. plst, hauně, srst, f. 2) derber Verweis, gebánj, n. domluwa, f. 3) Geizhals, derber Filz, skrbec, nevžilec, stuchljk, haužwička, m.
Filzhut, m. plstěný klobauk, doppelter, plstěnice, f.
Filzig, geizig, skrbný, skrbý, nevžilý, haužewný, stuchlý.
Filzigkeit, f. skrbnost, nevžilost, haužewnost, stuchlost, f.
Filzkraut, n. kokotice, f.
Filzlaus, f. stonožka, muňka, f.
Filzmantel, m. plstěný plásst, m.
Filzschuh, m. plstěný střewjc, m. plstka, f.
Findelhaus, n. dům pro nalezence, m.
Findelkind, n. Findling, nalezenec, m.
Finden, nagjti, nalezti, naleznauti, nacházeti, man findet Leute, Sachen, gsau, nacházegj se gistj lidé, wěcy, ich kann mich nicht darein finden, nemohu se do toho, k tomu hoditi, wie gefunden, gakby to byl nassel, er fand kein Gehör, nebyl wyslyssán, nedossel wyslyssenj, wie findest du diesen Menschen, diesen Wein? co saudjš, co mysljš, co smýssljš, co se ti zdá o tom člowěku? o tom wjnu? ich fand, daß er unschuldig war, shledal sem, že byl newinný, man fand, daß er der Urheber war, nasslo, wynasslo, shledalo se, že byl půwodce, hernach fand sichs, fand man, pak to wysslo, pak se wynasslo, an einem einen Freund finden, shledal sem na něm přjtele, seznal sem ho býti přjtelem, ich fand an ihm, was ich nicht gesucht, hätte, shledal sem na něm, cobych w něm nebyl hledal, ich werde dich schon finden, gak gá tě nagdu, dostann, sich in alles finden, schicken können, wssemu mocy wyhowěti, für gut finden, za dobré nalezati, nacházeti, sich dabey finden lassen, einfinden, dáti se tam, k tomu nagjti.
Findling, m. s. Findelkind.
Finger, m. prst, m. ein kleiner, prstek, prstýček, m. der Daum, palec, m. Zeigefinger, vkazatel, vkazowatel, přednj prst, Mittelfinger, prostřednj prst, Oberfinger, Goldfinger, srdečný, zlatý, prstennj prst, m. der kleine Finger, maljk, lichnjk, m. mit dem Finger zeigen, prstem vkazowati, der große Finger hat, prstnatý, das kann man an den Fingern abzählen, to se může na prstech wypočjsti, spočjsti, durch die Finger sehen, skrze prsty hleděti, lange Finger machen, krásti, dlauhé prsty dělati, er läßt die Finger kleben, má smolné prsty, die Finger ablecken, prsty obljzati, er saugte es aus den Fingern, on s[illegible] to z prstu wycucal.
Fingerglied, n. klaub, klaubek, čla[illegible]nek prstu, m.
Fingerhut, m. náprstek, m.
Fingerhutkraut, n. náprstek, m.
Fingerlein, Fingerchen, n. prstýček, p[illegible]stek, m.
Fingernagel, m. nehet, m.
Fingerreif, Fingerring, m. persten, [illegible] kleiner, prstýnek, m.

Fin-

Fingerbreit, co prſt ſſiroký, eines halben Fingers breit, na půl prſtu ſſiroký, nicht eines Fingers breit, ani prſtu zſſiřj, aneb ztlauſſtj, ani za, na geden prſt, ani nehtu, ani nehýtka ſſiroký.
Fingersdick, na prſt tlustý.
Fingerslang, na prſt dlauhý.
Fingerzeig, m. náwěſſtj, n. einem einen Fingerzeig geben, někomu náwěſſtj dáti.
Fink, m. Finke, pěnkawa, f. er iſt ein Fink, proverb. geſt ſſibal, geſt dobrý práček.
Finne, f. der Thiere, hrdelnj wřed, m. žláze, boleſt, f. im Geſichte der Menſchen, vher, m. der Schweine, bradawice, neſſtowice, f.
Finnicht, Finnig, wie die Thiere, žlázowatý, wie die Menſchen, vhřiwý, vhrowitý, wie die Schweine, neſſtowičatý.
Finſter, tmawý, temný, mračný, finſterer Tag, poſſmaurný den, m. finſtere Nacht, tmawá, temná noc, f. 2) wie die Miene, das Geſicht, poſſmaurný, zakrnělý, zaſmuſſilý, zamračený, ſſkaredý, finſtere Miene machen, finſter ausſehen, poſſmaurně, zakrněle, zaſmuſſile zamračeně, ſſkaredě hleděti, poſſmuřiti, zakrniti, zaſmuſſiti, zamračiti, zaſſkarediti ſe, es iſt hier finſter, zde geſt tma, im Finſtern ſitzen, we tmě, po tmě ſeděti, finſter werden, wie der Himmel, mračiti, zamračiti, tmjti, zatmiti ſe, es wird ſchon finſter, wie Abends, giž ſe tmj, ſſeřj, mračj, tmj, mrkne, ſmrká, geſt ſſero, die Zeit, da es finſter wird, ſaumrak, m. finſter machen, tmu vdělati.
Finſterniß, f. tmawoſt, temnoſt, tma, mrákota, f. der Sonne, des Mondes, zatměnj, zatemnění, zaſtjnění ſlunce, měſýce, n. Kinder der Finſterniß, děti, ſynowé temnoſti.
Finte, f. ſ. Erdichtung.
Firmament, n. obloha nebeſká, f. nebe, n.
Firmen, biřmowati.
Firmung, f. biřmowánj, n.
Firniß, m. fermeš, f.
Firnißen, fermežj pomazati.
Fiſch, m. ryba, rybice, f. ein kleiner, rybička, f. großer, weliká ryba, f. gebackener, ſmažená, geſottener, wařená, eingelegter, nakládaná, blaugeſottener, na modro wařená, Wallfiſch, m. welryba, f. welryb, m. den Fiſchen Aas legen, ljčiti na ryby, naſtraziti rybám, ſ. Aaſen, ſtumm wie ein Fiſch, němý gako ryba, friſch wie der Fiſch im Waſſer, čerſtwý gako ryba, zum Fiſchen gehörig, rybnj, ein milchner Fiſch, ryba ſamec, mlječná, 2) Fiſche am Himmel, ryby.
Fiſchaar, Fiſcharn, m. Krahugec, m.
Fiſchangel, f. vdice, vdička, f. hák, háček, m.
Fiſchbäre, f. reſer, m.
Fiſchbehälter, ſ. Fiſchhälter.
Fiſchbein, n. rybj koſt, kůſtka, welrybj koſt, f.
Fiſchbrühe, f. rybj poljwka, f. ſauere, kyſelá rybj poljwka, von See, oder eingelegten Fiſchen, ſlaná woda, f. roſol, m.
Fiſchen, lowiti, ryby chytati, lapati, rybařiti, nach etwas, wyptáwati ſe, wyzwjdati, in der Luft fiſchen, prov. ryby na lep, a ptáky na vdicy lapati.
Fiſchen, das, lowenj, chytánj ryb, n.
Fiſcher, m. rybář, rybák, lowec, m. der mit Angeln fiſcht, kdo na vdicy lapá.
Fiſcherey, f. low, m. rybářſtwj, rybařenj, chytánj, lapánj, lowenj ryb, n.
Fiſchergarn, n. Netz zum Aufſpannen, ſýť rybářſká, f. zum Ziehen, newod, ſmyk, m. zum Einſchlagen, čeřen, m. wrſſj lowj, n.
Fiſchergabel, f. rybářſké wydlice, plur.
Fiſcherhaus, n. chalupa rybářſká, f.
Fiſcherhütte, f. rybářſká bauda, f.
Fiſcherinn, f. rybářka, f.
Fiſcherkahn, m. kocápka, lodka, lodička rybářſká, malá lodka, bárka, f. člun, člunek, m.
Fiſcherkorb, m. poſada, wrſtennice, f.
Fiſcherkrotte, f. žába rybářſká, f.

Fi-

Fiſcherordnung, f. pořádek rybářſký, m.
Fiſcherring, m. biſkupſký prſten, m.
Fiſcherſchifflein, n. ſ. Fiſcherkahn.
Fiſcherſtange, f. rybářſké bydlo, weſlo, n.
Fiſcherſtechen, n. rybářſké hry, f.
Fiſcheymer, m. ſ. Fiſchbáre.
Fiſchfang, m. ſ. Fiſcherey.
Fiſchfänger, m. ſ. Fiſcher.
Fiſchfleiſch, n. rybj maſo, n.
Fiſchfreſſer, m. rybogedec, rybogjdek, m.
Fiſchchen, n. rybička, f.
Fiſchgräte, f. hřebowá koſt, rybj koſt, f. rybj hřbet, m.
Fiſchgrube, f. ſ Fiſchhälter.
Fiſchhaacken, m. proſtřip, m. tyč plawecká, f.
Fiſchhank, m. ſák, m. watka, f.
Fiſchhälter, m. haltýř, rybnjk, m. ſádka rybj, tůně, f.
Fiſchhändler, m. prodawač ryb, m.
Fiſchhaut, f. kůže z ryb, f.
Fiſchholz, n. drobné dřjwj, n.
Fiſchkaſten, m. kaſſna pro ryby, f.
Fiſchkiehmen, ſ. Fiſchohren.
Fiſchkram, m. ſ. Fiſchmarkt.
Fiſchlacke, f. láky m.
Fiſchlaich, n. rybj plod, m.
Fiſchleim, m. rybj lep, m.
Fiſchlein, n. rybička, f.
Fiſchmarkt, m. rybnj trh, m.
Fiſchmeiſter, m. porybnj, m.
Fiſchmilch, f. mlječi, n.
Fiſchohren, plur. pleytwa, plur.
Fiſchotter, f. wydra, f.
Fiſchreich, rybnj, bohatý na ryby.
Fiſchreuſe, f. ſák, čeřen, m. wrſſj lowj, n.
Fiſchrogen, plur. gikry, f.
Fiſchſchuppe, f. ſſupina, f.
Fiſchteich, m. rybnj potok, m.
Fiſchtram, m. welrybj tuk, m.
Fiſchtrog, m. ſ. Fiſchhälter.
Fiſchweiher, m. ſ. Fiſchhälter.
Fiſchwerk, n. rybj, n. eingeſalzenes, naſolená tůně, f. z láku ryby.
Fiſchzug, m. zataženi ryb, n.
Fiſpern, ſ. Viſpern.
Fiſtel, f. im Munde, wyzralý wřed, nezit, m. im Halſe, průduſſnj trubička, f. ſ. Falſet, 2) eine Pfeiffe, trubička, piſtalka, cewka, wrtaná trauba, f. durch die Fiſtel ſingen, zpjwati ſkrze průduſſnj trubicy.
Fiſtelgeſchwür, n. ſ. Fiſtel im Munde.
Fiſtelzahn, m. wyzralý zub, m.
Fiſtuliren, ſ. Fiſtel ſingen.
Fittich, m. křjdlo, n. biblice, ochrana, f.
Fitzfaden, m. páſemnice, f.
Fitzen, cuchati.
Fix, hbitý, fix und fertig, zcela hotowý.
Fixſtern, m. ſtálá hwězda, f.
Flach, rowný, hladký, položitý, ploſký, flache Hand, dlaň, ploſká ruka, f. flacher Degen, ploſký, pleſkatý kord, m. flache Schüſſel, mělká miſa, f. flach machen, hladiti, rownati, hladké dělati, wyhladiti.
Fläche, f. eines Dinges, hladkoſt, ploſka, položitoſt, powrchnoſt, f. Fläche des Degens, ploſka, Fläche des Meers, rowné moře, n. hladina moře, f. eine groſe Fläche, z. B. Fläche des Feldes, rowina, roweň, hladina, auf der Fläche, na rowině, na plánu, obere Fläche der Erde, ſwrchek země, m. ſ. Oberfläche.
Flächlich, adv. rownč, ſrownale, wyrownale, položitě, hladce, plochau, ploſkau.
Flachfüßig, breitfüßig, pleſkonohý.
Flachnäßig, pleſkonoſý.
Flachs, m. len, m. vom Flachſe, lněný, Flachs jäten, len pleti, rauffen, trhati, breiten, len na brſtky rozkládati, aufraffen, len ſlizeti, ein Beſen binden, len w otýpky wázati, einführen, len do ſtodoly wezti, rüffeln, len drhnauti, hlawičky ſrážeti, Knotten dreſchen, len mláti, röſten, len močiti, brechen, len w trlicy třjti, hecheln, wochlowati, len česati, gebrechelter Flachs, len zwochlowaný, k přjzy připraweny, geröſteter Flachs, len močený.
Flachsader, f. ſuchá žjla, f.
Flachsbläuel, m. trlice, f.
Flachsblühe, f. lněný kwět, m.
Flachsbreche, f. trlice, mědlice, f.

Flach-

Flachsfern, lněný.
Flachsfeld, n. Flachsland, lněné pole, n.
Flachsmann, m. lněný prodawač, m.
Flachsperücke, f. wlněná paruka, wlasenka, f.
Flachsreich, na len aurodný.
Flachsriffel, f. drhlen, m.
Flachsröste, f. lnu močenj, n.
Flachsschwinge, f. potjračka, f. gjž se len oklepáwá.
Flachsstengel, m. lněné stýblo, n.
Flachswickel, m. obáslo, n.
Fladen, m. ljhanec, koláč, m.
Flagge, f. korauhwička, f.
Flagenstock, m. žežlo korábowé, n.
Flamme, f. plamen, plápol, m. in Flammen, w plamenu, in Flammen stehen, plamenem hořeti, in Flammen setzen, zazžhnauti, zapáliti, zanjeti, in Flammen gerathen, zegmauti se, chytiti se, im Gemüthe in Flammen gerathen, zahořeti, roznjeriti se, rozpáliti se, die Flamme der Liebe, plápol láský, m.
Flammen, pálati.
Flammicht, flammend, plamenný.
Flämmlein, n. plamýnek, m.
Flanell, m. flanel, m.
Flasche, f. lahew, lahwice, flasse, f.
Flaschenfutter, n. pauzdro na lahwice, n.
Fläschchen, n. lahwička, flasska, flasstička, f.
Flaschner, m. baňkář, m.
Flattern, prolétati, třepati křjdly, 2) mit den Gedanken herum, wětřiti, třesstiti, těkati.
Flattergeist, m. wětřjk, těkaun, m.
Flatterhaft, wětrný, powětrný, těkawý, flatterhaftes Wesen, těkawost mysli, f.
Flatz, m f. Flegel.
Flechte, f. mossna, z sýtj pletená rohož, rohožka, f. 2) am Leibe, lisseg, m. 3) in Anatom. pletenj, n.
Flechten, plésti, die Haare flechten, wlasy plésti, 2) sich in fremde Sachen flechten, plésti, másti se do cyzých wěcý, w cyzý wěcy, einen in etwas flechten, někoho do něčeho plésti, másti.
Flechtung, f. pletenj, n.
Fleck, m. posskwrna, wada, f. am Leibe, wada na těle, ein blauer Fleck, modřina, zsýnalost, f. weisser, bjlé znamenj, n. ungestalter Fleck am Leibe, žába na těle, f. Fleck wie die Hunde, Kühe zuweilen haben, flek, m. 2) ein großer Fleck, Platz, prostora, f. 3) ein Stück, kus, m.
Fleckchen, n. posskwrnka, f. 2) Stückchen, kleiner Platz, kausek, m. 3) das rechte Fleckchen treffen, na živé, do živého přigjti.
Flecken, m. městys, m.
Flecken, einen Fleck machen, posskwrniti, zprzniti.
Fleckfieber, n. peteče, plur.
Fleckicht, posskwrněný, peřestý, prohowatý, fleckigtes Kleid, strakatý kabát, m.
Fleckkugel, f. meydlo, n.
Fledermaus, f. netopýr, m.
Federwisch, m. perautka, f. perautko, n.
Flegel, m. cep, m. ein grober Mensch. sliwoň, bliwoň, pacholek, traup, m.
Flegeley, f. traupstwj, pacholstwj, n.
Flegelhaft, sliwonský, bliwonský, traupowský, pacholský.
Flegelhaft, adv. po sliwonsku, po bliwonsku, po traupowsku, po pacholsku.
Flehen, prosyti, žádati.
Flehen, das, prossenj, žádánj, n. auf mein Flehen hat er es gethan, na mé prossenj, žádánj, na mau prosbu, žádost to wčělal.
Flehentlich, prosebně, flehentlich bitten, prosebně žádati.
Fleisch, n. maso, n. dickes Fleisch, tlusté maso, weiches, ohne Knochen, libowé, bibl. tělo, n.
Fleischbank, f. masný krám, m. gatka, f.
Fleischbrühe, f. masytá polewka, z masa gisska, f.
Fleischer, m. Fleischhauer, Fleischhacker, řeznjk, masař, m.
Fleischerhund, m. řezniczký pes, m.
Fleischfarbe, f. masytá barwa, f.
Fleischfärbig, masytě barwy.

Flei-

Fleischern, masowý, z masa.
Fleischeslust, f. tělesnost, f. tělesenstwj, n.
Fleischessen, n. gedenj masa, n.
Fleischfresser, m. masogjdek, žráč masa, masožrawý, m.
Fleischgabel, f. wydlice na maso, plur.
Fleischig, Fleischicht, masytý, libiwý, libowý, die fleischigten Theile, částky masyté, f.
Fleischkammer, f. masný sklep, m. masná komora, f.
Fleischlein, n. masýčko, n.
Fleischlich, tělesný, adv. tělesně.
Fleischmarkt, m. masný trh, m. gatka, f.
Fleischpastete, f. passtyka z masa, masowá passtyka, f.
Fleischwage, f. řeznjcká wáha, f.
Fleiß, m. pilnost, bedliwost, f. mit allem höchsten Fleiße, s neywětssj pilnostj, allen Fleiß anwenden, wssecku pilnost wynaložiti, mit Fleiß, mit Willen, mit Vorsatz, naschwál, schwálně, zvmysla, zvmyslně.
Fleißig, emsig, pilný, bedliwý, fleißig seyn, pilným, bedliwým býti, fleisiger seyn, als vorher, prospěti w pilnosti.
Fleißig, adv. pilně, bedliwě, fleißig die Predigt besuchen, bedliwě, pilně na kázanj choditi, kázanj nawsstěwowati, fleißig schreiben, pilně psáti.
Flennen, s. Weinen.
Fletschen, die Zähne, zuby ceniti, wyceniti.
Flicken, Kleider, pláceti, sprawowati, zaplácowati.
Flicker, m. záplatkář, plácač, sprawowač, m.
Flickerey, f. plácánj, plácenj, zaplacowánj, sprawowánj, n. wie ein elendes Buch, plácanina, odránka, f.
Flickschneider, m. zassiwač, sprawowač, plácatel, m.
Flickwerk, n. s. Flickerey.
Flickwort, n. přjlepek, m.
Fliede, f. s. Lanzete, Laßeisen.
Fliederbaum, m. Mus, s. Hollunder.
Fliege, f. maucha, f. kleine, musska, f. spanische, zelená, sstěpná hausenka, f.
Fliegen, letěti, létati, davon, odletěti, aus, wyletěti, herum, okolo ljtati, herzu, přiletěti, darüber hin, zaletěti, über etwas, přeletěti, zusammen, zletěti se, etwas fliegen lassen, něco do, w powětřj pustiti, fliegen in der Schreibart, w powětřj, w oblakách se wznásseti, etliche Gulden fliegen lassen, několik zlatých nechati skákati.
Fliegen, das, ljtánj, letěnj, n.
Fliegend, das fliegen kann, létawý, das eben fliegt, letjcý, ljtagjcý, fliegendes Kriegsheer, wystrogené wogsko, n. fliegendes Haar, newázané, rozpusstěné, ljtagjcý wlasy, fliegende Brücke, wysutý most, m.
Fliegengift, n. ged na mauchy, m.
Fliegenklatsche, f. pletka, past na mauchy, f.
Fliegennetz, n. Fliegendecke, f. sýt na mauchy, f.
Fliegenwedel, m. wohánka mussnj, f.
Fliehen, meiden, vtjkati něčeho, něčemu, warowati se něčeho, před něčjm, wywarowati se, wystřjhati se něčeho, vtjkati něčeho, něčemu, před něčjm, 2) davon laufen, vtecy, vtjkati, vgjti, vcházeti, prchnauti, s waňkem se poraditi, 3) zu jemanden, vtecy, vtecy se k někomu, 4) wie die Zeit, vtjkati, plynauti, s. flüchtig werden, ausreissen.
Fliehend, vtjkawý, poběhlý.
Fließen, técy, heraus, wie eine Quelle, Fluß, wytekati, wen técy, preysstiti se, in etwas, wtecy, 2) wie die Verse, Schreibart, an sich, plynauti, técy, 3) wie Wirkungen, Vortheile, Unbequemlichkeiten, wyplýwati, plynauti z něčeho, 4) fließen, flüßig werden, rozplýwati se, rozplynauti se, rozpustiti se.
Fließend, tekutý, s. Flüßig.
Fließendes Wasser, žiwá woda, f. potok, m. 2) fließend werden, schmelzen, rozplynauti se, 3) fließend machen, rozpustiti, 4) fließend, wie Verse, Schreibart, plynaucý, tekaucý.
Fließpapier, n. proskakugjcý, prožirawý papjr, m.

Fließ=

Fließung, f. tok, m. tečenj, n.
Fließwaſſer, n. żiwá woda, f. potok, m.
Flimmern, třpytiti ſe.
Flink, hbitý, křepký, es geht flink, gde to, gakby pálil.
Flinte, f. ručnice, puſſka, f.
Flintenkugel, f. kaulé ručničná, z ručnice, f.
Flintenſchuß, m. rána z ručnice, f. Flintenſchuß geben, dáti z ručnice ránu.
Flintenſtein, m. kámen ručničný, m.
Fliſtern, ſ. Flüſter.
Flittergold, n. pozlátko, n.
Flocke, f. Flocken, m. oſtřižek od wlny, m. pazdeřj, n.
Flockenbette, n. poſlamka, f.
Flockig, voller Flocken, ſamé oſtřižky, pazdeřj, plný oſtřižků, plný pazdeřj.
Flob, m. blecha, f.
Flöbig, voller Flöhe, blechatý, bleſſný, plný blech.
Flöhkraut, n. bleſſnjk, m. wrbka, f.
Flor, m. dünner Zeug, pawučnjk, m. hedbáwné raucho, n. Flor zur Trauer, ſmutkowé raucho, n. podwiky, Flor vor den Augen, bělmo na oči, n. 2) Blühung, kwět, m. im Flore ſeyn, ſtehen, w kwětu býti, kwésti, in Flor kommen, přigjti do kwětu, w kwět.
Floretſeide, f. hedbáwj tenké, n.
Florkappe, f. rauſſka, f. zur Trauer, ſmutkowá rauſſka, f.
Floß, m. Flöße, f. wor dřjwj, pramen leſowý, m. plti, n.
Flößen, einflößen, wlěwati.
Floßer, Floßfahrer, m. náplawač, plawec, m.
Floßfeder, f. perut, f. perutj, n.
Floßholz, n. worowé dřjwj, n.
Flöte, f. pjſſtala, pjſſtalka, f.
Flöten, Flöte ſpielen, pjſkati.
Flötenſpieler, m. piſſtec, pjſkač, piſſták, m.
Flötenwerk, n. in der Orgel, pjſſtaleky, f.
Flotte, f. lodné wogſko, n. wýprawa wogenſká na moři, plawka mořſká, f. eine Flotte ausrüſten, wogſko lodné wyprawiti, wyſtrogiti.
Fluch, m. Verfluchung, kletj, prokletj, n. klátba, prokletina, f. fluchender Ausruff, kletj, n. Fluch des Geſetzes, klátba, unter dem Fluche ſeyn, ſtehen, býti w klátbě.
Fluchen, Böſes wünſchen, klnauti, proklinati, zlořečiti, nur ſo ausrufen, klnauti, kljti, zakljti.
Fluchen, das, kletj, prokletj, proklinánj, zlořečenj, n.
Flucher, m. proklinač, zaklinač, m.
Flucht, f. vrěk, m. vtjkánj, vrečenj, n. die Flucht ergreifen, na vtjkánj, w vtjkánj, na autěk ſe dáti, patama platiti, dáti ſe w nohy, s waňkem ſe poraditi, s rychljkem radu wzýti, die Feinde in die Flucht ſchlagen, nepřjtele rozptýliti, rozehnati, na vtjkánj obrátiti, k vrečenj přiwesti, zahnati, zaplaſſiti, auf der Flucht etwas machen, něco běžné činiti.
Flüchten, vrecy, vgjti, vprázdniti, vſtaupiti, etwas mit etwas, ſchrániti, ſ. Flucht ergreifen.
Flüchten, das, vrečenj, vtjkánj, vgitj, vcházenj, n. der Sachen, ſchránění, n.
Flüchtig, der da flieht, vtjkawý, zběhlý, poběhlý, poběhlec, m. werden, vrecy, prchnauti, vergänglich, poběhlý, geſchwind, křepký, powětrný, ſučjk, m. ſučidlo, n. adv. běžně, zu flüchtig, přlíš běžné, ſpěſſně, flüchtig reden, hbité mluwiti.
Flüchtigkeit, f. křepkoſt, hbitoſt, powětrnoſt, f. im Reden, hbitoſt w mluwenj, f.
Flüchtling, m. zběhlec, zběhljk, poběhlec, poběhljk, m.
Flug, m. let, m.
Flügel, m. křjdlo, n. 2) bey dem Heere, überhaupt, křjdlo, n. 3) Flügel an Füſſen, křidlaté ſtřewjce, m.
Flügelwerk, n. ptactwo, n.
Flugs, ſkokem, wſkok, honem.
Flur, f. palauk, m.
Fluß, m. řeka, f. aus dem Fluße, řjčný, řečný, 2) Fluß einer Beſchwerung und Krankheit innerlich, wlhkoſt, f.

Flü-

Flüßig, tekutý, 2) zum Fluße geneigt, mit Flüßen behaftet, wodokrewný, wlhkowitý.

Flüßigkeit, f. tečenj, n. tok, m. 2) wodokrewnoſt, wlhkowitoſt, f.

Flüſtern, ſſeptati.

Flüſtern, das, ſſeptánj, n. ſſept, m.

Flußwaſſer, ſ. Fließwaſſer.

Flut, f. wlna wody, f. winutj wody, n. 2) Ueberſchwemmung, powodeň, f. 3) des Meers, zewřenj moře, n. es iſt Flut, moře wyſtupuge, zwýrá ſe, 4) Flut und Ebbe, vbýwánj, přibýwánj moře, n.

Flutbette, n. řeciſſtě, n.

Fodern, ſ. Fordern.

Fohlen, ſ. Füllen.

Folge, f. Nachfolge, náſledowánj, n. 2) Gehorſam, poſluſſnoſt, powolnoſt, wolnoſt, f. Folge leiſten, vpoſlechnauti, poſlechnauti, k wůli býti, poſluſſným býti, poſluſſnoſt zachowati, 3) Folge der Zeit, der vorigen, předeſſloſt čaſu, f. předeſſlý čas, m. der künftigen, budaucnoſt, f. přiſſtj čas, m. in der Folge wirſt du es ſehen, časem to vzřjš, vhljdáš, in der Folge hat man geſehen, potom, poſléz ſe to widělo, 4) Folge, Wirkung, následek, m. üble Folgen haben, zlé následky mjti, in der Folge zeigte es ſich, po čaſe, pak, poſléz, potom ſe to vkázalo, es iſt die Folge nicht, nenáſleduge z toho.

Folgen, nachgehen, náſledowati, folgen auf einen, někoho náſledowati, eines Fußſtapfen folgen, náſledowati ſſlepěge někoho, kráčeti po něčjch ſſlepěgjch, das folgt daraus, to z toho náſleduge, es folgt eine Liſt auf die andere, gedno ſſibalſtwj ſe druhým ſtjhá, gedno ſſibalſtwj druhé ſtjhá, gedno ſſibalſtwj na druhé náſleduge, gedno ſſibalſtwj gde po druhém, 2) nachahmen, dem Beyſpiele folgen, přjkladu náſledowati, 3) folgen auf einen in Amte, in der Zeit, oder auf etwas, naſtaupiti na giného miſto, doſednauti, 4) folgen, gehorchen, poſlauchati, poſlechnauti;

Folgend, darauf kommend, náſledugjcý, přiſſtj, von künftigen, přiſſtj, budaucý, das folgende Jahr, budaucýho, přiſſtjho roku, léta, der folgende im Reden, náſleduugjcý, auf folgende Art, na tento způſob, tjmto způſobem, folgendes hat man mir erzählt, toto mně bylo řečeno, prawено, er hielt folgende Rede, tuto řeč držel, měl.

Folgendermaßen, takto, tjmto způſobem.

Folgends, pak, potom.

Folgern, ſchließen, důwoditi, důwozowati, důwodem prowoditi, prokázati, důwodem zawjrati.

Folgerung, f. důwod, m. důwoděnj, n. důwodem prokázánj, zawřenj, n. 2) was man folgert, zawjrka, f. 3) der Satz, Folgerungsſatz in der Philoſophie, důwod krátce zawřený, m. řeč důwodem krátce zawřená, f. Folgerung machen, důwoditi, důwozowati, prowozowati, z něčeho důwody zawjrati.

Folgerungsſatz, m. Folgeſatz, ſ. Folgerung.

Folgezeit, f. čas přiſſtj, m. 2) čas, m.

Folglich, náſledowně, tedy.

Folgſam, ochotnowolný, wolný, ochotný.

Folgſam, adv. ochotnowolně, wolně, ochotně, 2) in der Folge, náſledowně.

Folgſamkeit, f. ochotnowolnoſt, wolnoſt, ochotnoſt, f.

Folter, f. murka, f. mučidlo, n. auf die Folter bringen, mučiti, na řebřjk, na ſſkřipec ztáhnauti, das Gewiſſen foltert ihn, ſwědomj ho trápj, hnete.

Folterbank, f. ſſkřipec, m, auf dieſelbe bringen, na ſſkřipec dáti.

Foppen, někoho za bláznа mjti, teyrati, pokauſſeti.

Fopperey, f. teyránj, pokauſſenj, n.

Forder, ſ. Vorder.

Förderbug, m. vlece, plur.

Förderlich ſeyn, in etwas, napomocnu býti w něčem,

Fördern, ſ. Befördern.

Förderung, ſ. ſ. Beförderung.

Fordern, žádati, es wird von mir nicht gefordert, to ſe odemne nežádá, einen vor Gericht, obeſlati, obſýlati někoho, pohnati někoho před práwo, etwas gerichtlich fordern, práwem něčeho žádati, einen zu ſich fordern, k ſobě požádati, powolati někoho, das hab ich zu fordern, to mně patřj, was haſt du von mir zu fordern? gakau máš na mne žádoſt? co odemne žádáš? einen vor ſich fordern laſſen, dáti někoho předwolati.

Forderknecht, m. poſylák, m.

Forderung, f. žádánj, požádánj, n. žádoſt, f. thun, žádati, žádoſt wzkládati, deine Forderung iſt billig, twá žádoſt geſt prawá, von ſeiner Forderung abſtehen, vpuſtiti od ſwé žádoſti, Forderung, die man am Gelde hat, dluh, m.

Fore, Forelle, f. pſtruh, m.

Form, ſ. Geſtalt.

Förmlich, adj. geſtalter, daß man doch ſehen kann, was es ſeyn ſoll, ſtwůrný, twářný, způſobný, hodný, 2) ordentlich, náležitý, ſluſſný.

Förmlich, adv. wohlgeſtalt, ſtwůrně, twářně, způſobně, 2) ordentlich, náležitě, ſluſſně.

Formſchneider, m. wyrywač, m.

Formſchneiderkunſt, f. wměnj wyrywačné, n.

Forn, ſ. Vorn.

Forſchen, ſkaumati, zpytowati, ſſetřiti, zwjdati, ein forſchender Blick, byſtré oko.

Forſchen, das, Forſchung, ſkaumánj, zpytowánj, ſſetřenj, zwjdánj, n.

Forſcher, m. ſkaumač, ſkaumatel, zpytatel, ſſetřič, ſſetřitel, m.

Forſt, m. les, m. leſyna, f.

Forſtamt, n. auřad poleſný, m.

Forſter, m. poleſný, hágný, m.

Forſtmeiſter, m. homb zpráwce, zpráwce nad leſem, m.

Fort, weiter, dále, 2) fort, fort, pryč, pryč, 3) fort und fort, dál a dál, pořád, w gednom, do řjzu, 4) und ſo fort, a tak dál, dále.

Fortarbeiten, dál a dál pracowati, pořád pracowati.

Fortbauen, dál ſtawěti, pořád ſtawěti.

Fortbringen, odprawiti, pryč připrawiti, 2) mit den Händen eine Laſt, odwaliti, odprawiti, 3) mit dem Wagen, Pferde, odwezti, odprawiti, 4) bey ſich, odneſti, 5) einen Menſchen, odprawiti, pryč připrawiti, 6) ſich, wžiwiti ſe, wyžiwiti ſe, žiwot tráwiti, žiwiti ſe.

Forteilen, pryč poſpjchati.

Fortfahren, pokračowati, před ſe poſtupowati, 2) mit dem Wagen, Schiffe, odgjžděti, odgeti, dále geti.

Fortfließen, před ſe téct.

Fortführen, fahren, odwezti, Menſchen, Thiere, odweſti, als geraubt, pryč honiti, hnáti, in die Luft, wie der Wind, oder das Pulver, wzýti, odneſti do powětřj, fortführen, fortſetzen, dál wéſti, 2) bis wohin, doweſti někam.

Fortgang, m. průchod, proſpěch, m. Fortgang haben, fortgeſetzt werden, průchod, proſpěch mjti, guten, dobrý proſpěch mjti, machen, proſpěch činiti, bráti, proſpjwati.

Fortgehen, weggehen, odgjti, pryč gjti, 2) fortfahren, gjti dále, poſtupowati, předce gjti, ſoll das ſo fortgehen, má to tak progjti.

Fortgehen, das, odgitj, n. odchoz, m. beym Fortgehen ſagte er, při odgitj, při odchodu řekl.

Forthelfen einem, ſpomocy, ſpomáhati dále.

Forthin, potom, pak.

Fortjagen einen, odehnati, odpuditi, neut. mit dem Pferde, Wagen, wohánětj, vgjždětj.

Fortkommen, přigjti dále, 2) von jemanden, pryč přigjti, odprawiti, wyprawiti ſe, odpráždniti ſe od někoho, bey ihm kömmt man nicht ſo bald fort, od neho ſe člowěk tak brzo neodprawj, newyprawj, neodpráždnj, geho nenj tak brzo zbytj, 3) fortkommen in einer Sache, mit etwas, proſpjwati, proſpěch bráti, činiti w něčem.

Fort-

Fortkommen, das, pryč gitj, n. 2) der Fortgang, prospěch, m. prospjwánj, n. průchod, m.

Fortkönnen, weggehen können, pryč mocy, nicht fortkönnen, nemocy pryč, nemocy hnauti, wáznauti w něčem, mit einer Sprache, im Reden, Schreiben, Rechnen, w řeči se zastawowati, zagjkati, wáznauti, w pjsmě, w počtu se zastawowati, wáznauti, nemocy dál, mit den Füssen nicht fortkönnen, nemocy na nohy.

Fortkriechen, odlezti, odljzati.

Fortlaufen, immer weiter, vtjkati, 2) preč běžeti, odběhnauti, wie Wasser, preč técy, běžeti, 3) davon laufen, vtecy, vgjti.

Fortlaufend, was in einem fortläuft, běžjcý.

Fortmachen etwas, dělati napořád, zděláwati, doděláwati, 2) eilen, dělati spěssně, brzo, nemesskati, pospjssiti s něčim, mache fort, pospěš, děley, nemesskey, 3) sich fortmachen, skliditi se, hýbati.

Fortmüssen, pryč musyti.

Fortpacken sich, hýbati, kliditi se, skliditi se, packe dich fort, klid se, hybey, hybay.

Fortpflanzen, ploditi, rozploditi, plemeniti, rozplemeniti, rozssiřowati, eine Krankheit auf die Kinder, nemoc rozploditi, rozssjřiti w dětech.

Fortpflanzung, f. rozplozowánj, rozplozenj, plemenénj, rozplemenénj, n.

Fortreisen, odgeti, odgjti, preč geti, preč gjti.

Fortreisen, das, odgetj, n. odgezd, m. odgitj, n. odchoz, m.

Fortreissen, mit sich hinreissen, strhnauti.

Fortreiten, odgeti na koni, pryč geti na koni.

Fortrücken, act. postrčiti, powaliti dále, potisknauti, pohnauti, neut. dále se hnauti, postaupiti, 2) mit dem Lager, der Armee, hnauti wogskem, dále poodtrhnauti, odehnauti.

Fortrücken, das, die Fortrückung, odtržený, n.

Fortrutschen, veaufnauti, dál se sklouzati.

Fortschaffen, odkliditi, odprawiti.

Fortschaffung, f. odklidění, odprawenj, n.

Fortscheuchen, zaplassiti.

Fortschicken, pryč poslati, sláti, zaslati.

Fortschieben, poodstrčiti, postrčiti, dál postrčiti, possaupnauti.

Fortschießen, dál wyniknauti.

Fortschiffen, pryč plawiti, odplawiti.

Fortschlafen, pořád gen spáti.

Fortschleichen sich, odlauditi se, vlauditi se, wylauditi se, odchýliti se.

Fortschleifen, odwlecy, odssmeyknauti.

Fortschleppen einen, odwlecy, odssmeyknauti.

Fortschleudern, odmrssiti, odwrcy.

Fortschleudern, das, odmrssěnj, odwrženj, n.

Fortschreiben, pořád, dál psáti.

Fortschreiten, postupowati, pokračowati, kráčeti dále.

Fortschreiten, das, postupowánj, pokračowánj, dálssj kráčenj, n.

Fortsetzen, anderswohin versetzen, přesaditi, přesazowati, 2) ein Werk fortsetzen, w djle, w prácy dál pokračowati, postupowati, djlo předce konati, prácy dál wésti, den Krieg fortsetzen, wálku dál wésti, nepaussténi od wálky.

Fortsetzung, f. eines Werkes, daß man nicht aufhört, pokračowánj, postupowánj w prácy, dálssj konánj práce, dálssj wedenj práce, n.

Fortspringen, odskočiti, vskočiti.

Fortstossen, odstrčiti.

Forttragen, odnesti, odnásseti.

Forttragung, f. odnessenj, n.

Forttrauern, wždy, pořád se rmautiti, smutiti, pořád truchliti, kwjliti.

Forttreiben, vertreiben, zahnati, odehnati, odhánéti, zapuditi, das, Vieh, pohánéti dobytek, dál hnáti, Lebensart, živobytj dál wésti.

Fortwähren, s. währen.
Fortwälzen, odwaliti.
Fort wollen, pryč chtjti.
Fortziehen, weiterziehen, odtáhnauti, odkliditi se, odebrati se, von einem Orte, odstěhowati se, odtáhnauti.
Forwerke, s. Vorwerk.
Fourage, s. Futter, Futtervorrath.
Fouragiren, s. Futter suchen, nach Futter reiten.
Fouragirung, f. picowánj, n.
Fracht, f. Ladung, náklad, m. 2) Fuhrlohn, mzda, f. 3) Fuhrwerk, wozba, f.
Frachtwesen, n. wozba, f.
Frage, f. otázka, dotázka, f. eine Frage vorlegen, otázku předložiti, Frage thun, otázku činiti, včiniti, vdělati, wydati, es ist nicht die Frage, ob ꝛc. nenj tu otázka, zdaž ꝛc. heimliche Frage, vkrytá otázka, peinliche Frage, vtrpné tázánj, trápenj, n.
Fragen, ptáti se, tázati se, dotazowati se, nach einem, nach etwas, zu wissen, po někom, po něčem se ptáti, doptáwati se, tázati, dotazowati se, nichts darnach fragen, nic nedbati, na nic nedbati, nic sy něčeho newssjmati, um Rath fragen, radu bráti, rady ptáti, tázati.
Fragen, das, ptanj, tázánj, doptáwánj, dotazowánj, n. das ewige Fragen, wěčné ptanj.
Frager, m. tazatel, m.
Fragsatz, m. dotázka, f.
Fragstück, n. dotázka, f.
Fragweise, skrze otázky.
Fraiß, f. eine Krankheit, psotnjk, m.
Frank, s. frey.
Franke, m. Frank, m.
Fränkisch, po fransku.
Fransen, Franzen, plur. třepenj, n.
Franzos, m. Francauz, m.
Franzosen, plur. französische Seuche, francauzy, plur.
Franzosenkrankheit, f. Lustseuche, venerische Krankheit, Francauzská nemoc, f.
Französicht, francauzowitý.
Französinn, f. Francauzka, f.
Französisch, adj. Francauzský, französisch reden, schreiben, verstehen, francauzsky mluwiti, psáti, rozuměti, auf französich, po francauzsku.
Fraß, m. ein Essen, ein Gericht, eine Speise, auch ein schlechtes Fressen, žrádlo, n. 2) vieles Fressen, žranj, žrautstwj, n. 3) Fresser, žraut, 4) Futter der Thiere, s. Futter.
Fratzen, plur. frassky, ssassky, ssibřinky, Fratzen vorbringen, ssasskowati, lasskowati, ssibřinky, ssassky, frassky prowáděti.
Fratzengesicht, n. potworný obličeg, m.
Frau, f. Frauenperson, panj, f. Frau vom Hause, domácý panj.
Frauendistel, f. trn bjlý, m.
Frauenhaar, n. netjk, zemský wlas, m.
Frauenkirche, f. kostel Marye panny, m.
Frauenknecht, m. ženkyl, m.
Frauenkraut, n. kapradj, samice, f.
Frauenstand, m. staw panin, m.
Frauenvolk, n. žensko, pokolenj ženské, pohlawj ženské, n.
Frauenzimmer, n. der Ort, der Aufenthalt, ženský pokog, ženský přjbytek, m. 2) das Frauenzimmer, Frauenvolk, weibliches Geschlecht, ženské, plur. žensko, pohlawj ženské, n. 3) eine Frauensperson, ženská, ein junges, lediges, djwka, diwice, f. viele dergleichen, diwictwo, n. Frauenzimmerkampf, diwčj bog, m.
Fräulein, n. slečna, f. ein kleines, slečinka, f. Männlein und Fräulein, mužský a ženská.
Frech, smělý, 2) muthwillig, rozpustilý, nezbedný, nezbeda, m. 3) unzüchtig, bugný, frech seyn, bugným býti, bugniti.
Frechheit, f. smělost, 2) Muthwillen, rozpustilost, nezbednost, f. 3) Unzucht, bugnost, die Frechheit haben, mjti tu smělost.
Fremd, ausländisch, cyzý, cyzokragný, přespolnj, ein Fremder, cyzokragan, cyzokragin, přespolnj člowěk, der an einem Orte fremd ist, als ein fremder Mann, cyzý člowěk, fremd, neu, ungewöhnlich, cyzý, fremde Lehre, cyzý včenj, n. 2) was eines anderen ist, nicht zu jemandes

Eigenthum, nicht ins Haus gehörig, cyzý, fremder Hund, cyzý pes, ſich in fremde Händel mengen, w cyzý wěcy, do cyzých wěcý ſe mjchati, pléſti, unter fremde Leute kommen, přigjti mezy cyzý lidi, fremde Leute ſind hergekommen auf die Meſſe, cyzý lidé, přeſpolnj ſem na trh přiſſli, fremde Kräuter, přeſpolnj, cyzý byliny, 3) ſeltſam, wunderbar, es kömmt mir fremde vor, zdá ſe mi nepodobné, cyzý.

Fremde, die, cyzyna, f. in die Fremde gehen, do cyzyny gjti, in der Fremde ſeyn, býti w cyzyně, aus der Fremde kommen, přigjti z cyzyny.

Fremdling, m. (d. i. unwiſſend, unkündig, unerfahren) ſeyn in einer Sache, býti cyzým, cyzákem w něčem, býti newědomcem, newědau w něčem, Fremdling, der ſich wo niedergelaſſen hat, podruh, m.

Freßbegierde, f. chtjč k gjdlu, m. žádoſt gjdla, hladowitoſt, f. als eine Krankheit, ſnědek, m.

Freßbauch, ſ. Vielfraß.

Freßbegierig, hladowitý, obžerný.

Freſſen, begierig eſſen, žráti, hltati, oblo požjrati, 2) freſſen und ſaufen, žráti a pjti, alles freſſen wollen, wſſecko chtjt sežrat, ſnjſt, 3) um ſich freſſen, rozgjdati, rozmáhati ſe, 4) das Leid in ſich freſſen, ljtoſt w ſobě žráti.

Freſſen, das, Speiſe, Nahrung der Thiere, žrádlo, krmě, Speiſe, Eſſen der Menſchen, žrádlo, n. krmě, f. 2) daß man freſſet, die Handlung des Freſſens, žranj, n. 3) Unmäſſigkeit im Eſſen, ožjránj, ožralſtwj, Freſſen und Saufen, žranj a pitj, n.

Freſſend um ſich, rozgjdawý, freſſende Krankheit, freſſendes Geſchwür, rozgjdawá nemoc, f. rozgjdawý wřed, m.

Freſſerey, f. Freßhaftigkeit, žrawoſt, f. 2) Freßwaaren, žranj a pitj.

Freſſig, ſ. Gefräßig.

Freſſigkeit, ſ. Gefräßigkeit.

Freßfieber, n. Freßkrankheit, ſnědek, m.

Freßwanſt, m. žraut, neſeyt, m. obežralé břicho, wlčj ſtřewo, n.

Freude, f. radoſt, f. es iſt mir eine Freude, ich habe eine Freude, mám radoſt, voller Freude, pln radoſti, Freude machen, radoſt způſobiti, vroditi, včiniti, eine Freude an etwas haben, radoſt mjti z něčeho, er weis nicht, was er vor Freuden thun ſoll, newj radoſti co dělat, co činit, die Freude wird oft in Traurigkeit verwandelt, radoſt ſe často w žaloſt promění, obracý.

Freudenabend, m. radoſtný wečer, m.

Freudenfeſt, n. radowánky, plur.

Freudengeſchrey, n. Freudenlied, plésánj, radoſtné, weſelé pokřikowánj, prozpěwowánj, Freudengeſchrey über einen machen, weſele prozpěwowati, wykřikowati, plésati.

Freudenmal, n. hody, plur.

Freudenreich, radoſtný.

Freudenſpiel, n. weſelá hra, weſelohra, f.

Freudenſprung, m. radoſtný ſkok, thun, radoſtj ſkákati, poſkakowati, wyſkakowati.

Freudenſtunde, f. radoſtná hodina, f.

Freudentag, m. radoſtný den, m.

Freudenthränen, plur. ſlze radoſti, radoſtné, f.

Freudenvoll, plný radoſti.

Freudig, radoſtný, weſelý, von der Perſon, weſelý, ochotný, freudig machen, rozweſeliti, obradowati freudig werden, rozweſeliti, obradowati ſe.

Freudig, adv. radoſtně, weſele, ochotně.

Freudigkeit, f. radoſtnoſt, weſeloſt, ochotnoſt, f. zu etwas, ochotnoſt k něčemu, mit Freudigkeit, s radoſtj, ochotnoſtj, ſ. Freudig, adv.

Frevel, m. Verwägenheit, drzoſt, wſſetečnoſt, ſwéwolnoſt, f. aus Frevel z ſwéwolnoſti, z wſſetečnoſti.

Frevelmuth, ſ. Frevel.

Frevelhaft, wſſetečný, ſwéwolný.

Frevelhaft, adv. wſſetečně, ſwéwolně.

Frevelmuthig, ſ. Frevelhaft.

Frevln, wſſetečně, ſwéwolně ſo počjnati, wéſti.

Freuen ſich, radowati ſe, weſeliti über

über etwas, radowati ſe, weſeliti ſe, téſſiti ſe z néčeho, weſelým býti z néčeho, auf etwas, radowati ſe, téſſiti ſe na néco, ſich im Herzen, w ſrdcy ſe radowati, weſeliti, weſelým býti.

Freventlich, adj. ſ. Frevelhaft.

Freventlich, adv. ſwéwolně, zwmyſlně.

Frevler, m. ſwéwolnjk, wſſetečnjk, m.

Freund, m. přjtel, m. ein vertrauter Freund, důwěrný, oſtaupený přjtel, verwandter, přjbuzný, ſpřjzněný, wieder Freund werden, zaſe přjtelem býti, zaſe ſe ſpřáteliti, ein vertrauter, ſpřjzniti ſe, zum Freunde machen, za přjtele wzýti, přigjti, ſpřáteliti ſe, zum vertrauten, ſpřjzniti ſe.

Freundlich, přátelſký, laſkawý, přjwětiwý, ochotný, freundliches Geſicht, přjwětiwá, ochotná twář, f. freundliche Reden, Worte, přjwětiwá, lahodná ſlowa, ein freundlicher Gruß, laſkawé, přjwětiwé, přátelſké pozdrawenj, n.

Freundlich, adv. přátelſky, přjwětiwě, laſkawě, freundlich anreden, přjwětiwě, laſkawé promluwiti k někomu, freundlich grüßen, laſkawě, přjwětiwě, přátelſky pozdrawiti někoho, ſich freundlich gegen jemanden erzeugen, přátelſky, přjwětiwě, laſkawě ſe k někomu wázati, mjti.

Freundlichkeit, f. přjwětiwoſt, laſkawoſt, wljdnoſt, ochotnoſt, f. Freundlichkeit in Worten, přjwětiwoſt, lahodnoſt w ſlowjch, f.

Freundſchaft, f. dem Gemüthe nach, přátelſtwj, n. Freundſchaft machen, přátelſtwj wdělati, w přátelſtwj ſe dáti, w přátelſtwj wgjti, ſpřáteliti ſe, haben, přátelſtwj mjti s někým, w přátelſtwj s někým býti, die Freundſchaft aufheben, trennen, přátelſtwj rozrtrhnauti, rozlaučiti, zruſſiti, rozpárati, rozruſſiti, rozpřáteliti ſe, 2) Freundſchaft, die man einem thut, erweiſt, přátelſtwj, einem viele Freundſchaft erweiſen, přátelſtwj a milowánj geden druhému prokazowati, thue mir die Freundſchaft, wčiň mně ten wděk, to přátelſtwj, du thuſt mir eine Freundſchaft, wenn ꝛc. wdečnau wěc mi wčinjš, wděk mi wčinjš, když ꝛc.

Freundſchaftlich, přátelſký, laſkawý.

Freundſchaftlich, adv. přátelſky, laſkawě.

Freundſchaftsbezeugung, f. wkázánj přátelſtwj, wděčnoſti, n. wděčná, přigemná ſlužba, f. wděk, m. erweiſen, přátelſtwj, wděčnoſt, wděčnau, přigemnau ſlužbu někomu prokázati, wčiniti, wděk wčiniti.

Frey, ſwobodný, wolný, ſobě wolný, frey von Sorgen, prázden ſtaroſtj, von Arbeit, prázden od práce, od djla, bez práce, bez djla, von Abgaben, Dienſten, von der Steuer und andern Zahlungen, oſwobozený od daně, od ſlužby, berně a wſſelikých platů, von freyen Stücken, z čiſté dobré wůle, ſám od ſebe, freye Künſte, ſwobodná wědy, 2) freye Koſt, Wohnung, Holz, Licht geben, darmo, za darmo ſtrawu, přjbytek, dřjwj, ſwjčky dáti, freyer Eingang in das Schauſpiel, wolný do diwadla přjſtup, přjſtup darmo, frey im Reden, Schreiben, Handeln, wolný, ſwobodný w řeči, w pſanj, w gednánj, frey, erlaubt ſeyn, wolno, ſwobodno býti, freye Reden führen, ſwobodně, wolně mluwiti, frey, kein Sklave, ſwobodný, oſwobozený, proſtý, proſt, von Geſetzen, zákona oſwobozený, bez zákona, freye Luft, freyes Feld, proſté, wolné powětřj, proſté, čiré pole, auf freyen Fuß ſtellen, oſwoboditi, w ſwobodu wweſti, w ſwobodě poſtawiti, ſwobodného wčiniti, kommen, oſwobozenu býti, w ſwobodu wwedenu, poſtawenu býti, frey werden, oſwobozenu býti, wyhoſſtěnu, zhoſſtěnu býti, ſwobodně propuſtěnu býti, von der Sorge, ſtaroſti zproſſtěnu, zhoſſtenu býti, von Elende, z bjdy wyproſſtěnu, bjdy zproſſtěnu býti, z bjdy wyſwobozenu býti, frey machen, oſwoboditi, ſwobodného wčiniti, ſich frey

machen von Geſchäften, oſwoboditi ſe neb vprázdniti ſe od pracý a zaneprázdnění, frey laſſen, oſwoboditi, ſwobodna včiniti, z čloweczenſtwj, z poddanoſti propuſtiti, wyhoſtiti, zhoſtiti, wýhoſt, ſwobodu dáti, frey ſtehen, na wůli mjti, wolno býti, es ſteht ihm frey, má na wůli, wolno mu geſt, freyen Willen haben, mjti ſwobodnau wůli, freyen Lauf laſſen der Wolluſt, ſeinen Begierden, rozkoſſi, žádoſtem ſwým powolowati.

Frey ausgehen, loskommen, ſwobodně puſſtěnu, propuſſtěnu býti, ſwobodnu, proſtu býti, 2) nicht geſtraft werden, pokuty, treſtu zniknauti.

Frey, adv. ſwobodně, wolně, ſobě wolně, frey die Wahrheit reden, prawdu ſwobodně, wolně mluwiti, hlásati.

Freybeuter, m. laupežnjk, nákeřnjk, m.

Freyen, von Mannsperſonen, ženiti ſe, oženiti ſe, von Weibsperſonen, wdáwati ſe, wdáti ſe za někoho, 2) freyen wollen, Luſt zu freyen haben, (im erſten Falle, nämlich vom Manne) mjti chut k ženěnj, k zenitbě, chtjti ſe ženiti, myſliti na ženěnj, (im andern Falle, nämlich vom Frauenzimmer,) mjti chut k wdáwánj, k wdawkám, wdáwati ſe, myſliti na wdawky, na wdánj, na wdáwánj, um Eine freyen, namlauwati ſobě, (fregowati.)

Freyer, m. miljk, milownjk ženſký, (fregjk,) m.

Freyersmann, ſ. Freywerber.

Freyfrau, f. Freyinn, ſſlechtična, f.

Freygeben, ſ. Freylaſſen.

Freygebig, ſſtědrý, přjzniwý, darowný, dárný, rukotržný, freygebig ſeyn, ſich erzeigen, ſſtědrým býti, ſſtědrým ſe prokázati, ſſtědře ſe k lidem mjti, ukázati, ſſtědře ſobě wésti, ſſtědroſti k lidem dokázati, býti rukotržným.

Freygebigkeit, f. ſſtědroſt, ſſtědrota, rukotržnoſt, dárnoſt, f.

Freygebohren, ſſlechtic, m. daß man es iſt, ſſlechtictwo, n.

Freygeiſt, m. ſwobodowěrec, m.

Freygeiſterey, f. ſwobodowěra, f.

Freygeiſteriſch, ſwobodowěrný.

Freygelaſſener, m. oſwobozený, wyhoſſtěný, propuſſtěný z poddanoſti, ſwobodně propuſſtěný, im Gegentheile, des freygebohrnen Sohn, wyhoſſtěného syn, ſwobodnjk, m. jemandes Freygelaſſener, oſwobozený, z poddanoſti propuſſtěný, wyhoſſtěný, der im Teſtamente freygelaſſen wurde, propuſſtěný, wyhoſſtěný kſſaftem.

Freyheit, f. ſwoboda, f. von der Arbeit, ſwoboda od práce, von Aemtern, Laſten und Verpflichtungen, ſwoboda od auřadů a břemen y powinnoſtj, wynětj a ſwoboda z obecných břemen, auřadů a powinnoſtj, von der Strafe, wynětj z treſtánj, oſwobozenj pokuty, n. 2) die einer Perſon, Familie zugeſtanden wird, ſwoboda, f. zwlášſtnj obdarowánj, n. Freyheit im Reden, ſwoboda w řeči, wolnoſt w mluwenj, f. in Freyheit ſetzen, w ſwobodu wweſti, w ſwobodu poſtawiti.

Freyheitsbrief, m. liſt zhoſtnj, m. zwláſſtnj ſwoboda, f.

Freyheitsort, m. ſwobodſtwj, ſwobodné, wýſadné mjſto, n.

Freyherr, m. ſſlechtic, pán ſwobodný, m.

Freyherrlich, ſſlechtický.

Freyherrnſtand, m. ſtaw ſſlechtický, m.

Freylaſſen, aus dem Gefängniße, propuſtiti z wězenj, z wazby, z žaláře wypuſtiti, 2) einen Leibeigenen, oſwoboditi, ſwobodným včiniti, z člowěčenſtwj, z poddanoſti propuſtiti, wyhoſtiti, zhoſtiti, ſwobodně propuſtiti.

Freylaſſung, f. oſwobozenj, wyhoſſtěnj, zhoſſtěnj, ſwobodné propuſſtěnj, n.

Freylaſſer, m. oſwoboditel, wyhoſtitel, m.

Freylich, owſſem, arey.

Freymachen, ſwobodného včiniti, oſwoboditi, von der Knechtſchaft, oſwoboditi, z ſlužebnoſti wyſwoboditi,

diti, wyprostiti, von Banden, swobodného včiniti, propuſtiti, wypuſtiti, z wazby wyſwoboditi, z okowů wydobyti, wyprostiti, von Sorgen, Geſchäften, od práce, zaneprázdnění wyſwoboditi, wyprostiti, von Abgaben, ſ. Befreyen, ſich von Sorgen, Geſchäften frey machen, wyſwoboditi, vprázdniti ſe od pracý, od zaneprázdnění, pracý ſe zhoſtiti, zproſtiti, ſich auf einen Tag, eine Zeit recht frey machen, vprázdniti ſe.

Freymüthig, vpřjmný, vpřjmný, otewřený, ſwobodného, vpřjmného ſrdce.

Freymüthig, adv. vpřjmě, vpřjmně, otewřeně.

Freymüthigkeit, f. vpřjmoſt, vpřjmnoſt, otewřenoſt, f.

Freyort, ſ. Freyſtatt.

Freyſagen, ſ. Freyſprechen.

Freyſagung, ſ. Freyſprechung.

Freyſaß, m. ſwobodnjk, dědinjk, m.

Freyſprechen, oſwoboditi, ſwobodného včiniti.

Freyſprechung, f. oſwobozenj, n.

Freyſtadt, f. měſtanſtwo, n.

Freyſtatt, f. ſwobodſtwj, mjſto ſwobodné, wýſadnj, n.

Freyſtehen, wolno býti, es ſtehet ihm frey, wolno mu geſt.

Freyſtelle, f. mjſto ſwobodné, n.

Freyſtellen, dáti na wůli, nechati na wůli.

Freyſtunde, f. prázdná hodina, f.

Freytag, m. pátek, m.

Freywerber, m. družba, m.

Freywerberinn, f. družička, f.

Freywillig, dobrowolný, freywillige Soldaten, dobrowolnj wogácy, ſwobodnjcy.

Freywillig, adv. dobrowolně.

Friede, m. pokog, mjr, m. Friede machen, pokog vdělati, včiniti, pokog zřjditi, způſobiti, w mjr wgjti, Frieden brechen, pokog zrůſſiti, Friede der Seele, pokog duſſe, Friede ſey mit euch, pokog s wámi, Friede haben, pokog mjti, es iſt Friede, wir haben Frieden, geſt pokog, máme pokog, zu Frieden ſtellen, w pokog, w mjr vweſti, ſmjřiti.

Friedemacher, m. mjřitel, mjrce, ſmjrce, pokogitel, gednatel pokoge, m.

Friedensbote, m. poſel pokoge, m.

Friedenshandlung, f. gednánj pokoge, n. pokog, m.

Friedensſtifter, m. mjřitel, mjrce, ſmjrce, pokogitel, gednatel pokoge, m.

Friedensſtiftung, f. mjřenj, w mjr vwedenj, ſmjřenj, n.

Friedensſtörer, m. ruſſitel pokoge, m.

Friedensvorſchläge, plur. nálezy o pokogi, m.

Friedenszeichen, n. znamenj pokoge, n.

Friedenszeit, f. čas pokoge, m. in der Friedenszeit, w čas pokoge.

Friedfertig, pokogný, tichý, pokoge milowný, friedfertige Geſinnungen, pokogná myſſlenj.

Friedfertigkeit, f. pokognoſt, tichoſt, f.

Friedlich, ruhig, pokogný, tichý.

Friedlich, adv. pokogně, tjſſe, ſich friedlich halten, pokogně, tjſſe ſe chowati.

Friedliebend, pokoge milowný.

Frieren, Kälte leiden, mrznauti, mrazyti ſe, ſtuditi ſe, mřjti zymau, mich friert, mne zebe, mich hat ſehr gefroren, mne welmi záblo, frieren, wie Fleiſch, Waſſer, mrznauti, zmrznauti, die Fenſter frieren, okna mrznau.

Frieren, das, ſ. Froſt.

Frieſel, m. červená oſutina, f.

Friſch, geſund, neu, grünend, etwas kalt, čerſtwý, 2) munter, čerſtwý, čilý, friſcher Junge, čerſtwý, čilý gonák, friſch und geſund ſeyn, zdrawým a čerſtwým býti.

Friſch, adv. čerſtwě, 2) munter, čerſtwě, čile.

Friſchling, m. ročnj diwoký kanec, m.

Friſiren, ſ. Kräuſeln das Haar.

Friſt, Friſtung, f. lhůta, f. průtah, m. na chwjli dánj, f. Friſt geben, lhůtu dáti.

Friſten, das Leben, živobytj zachowati, ſich mit dem Gelde, penězy ſe dotáhnauti, 2) času přidati čas protáhnauti.

Friſtung, f. des Lebens, zachowánj žiwobytj, n.

Froh, rád, powděčen, wer war froher, kdo byl radči, froh werden, radowati ſe, obradowati ſe, des Lebens, jemandes Geſellſchaft, der Arbeit, des Glückes, powděčen býti žiwobytj, towaryšſtwa, práce, ſtěſtj, frohe Stunde, vtěſſená hodina, frohes Leben, weſelé žiwobytj, n.

Fröhlich, weſelý, fröhlich ſeyn, weſeliti ſe, weſelu býti, machen, obweſeliti, rozweſeliti, obradowati, fröhlich werden, rozweſeliti ſe, obradowati ſe.

Fröhlich, adv. weſele.

Fröhlichkeit, f. weſelj, n. weſeloſt, f.

Frohlocken, pléſati, pléſati radoſtj, gáſati.

Frohlocken, das, pléſánj, gáſánj, n.

Frohlockend, pléſagicý, gáſagicý.

Fromm, nábožený, pobožený, zbožený, dobrý, fromm, ſtille, ſanftmüthig wie ein Kind, Thier, dobrý, tichý, er iſt ein frommer Mann, geſt člowěk nábožený.

Fromm, adv. náboženě, poboženě, zboženě, dobře.

Frommen, ſ. Nutzen.

Frömmigkeit, f. náboženoſt, poboženoſt, zboženoſt, dobrota, f.

Fron, n. Frohne, Frohnen, Frohndienſt, Fronung, robota, bezděčná ſlužba, f.

Frouer, m. robotjř, m.

Frönen, fröhnen, dienen müſſen, robotowati, ſeinen Lüſten, ſwým žádoſtem ſlauziti.

Fronleichnam, m. Božj tělo, n.

Fronleichnamsfeſt, n. den Božjho těla, m.

Froſch, m. žába, f.

Fröſchchen, n. žabka, žabička, f. am Fiedelbogen, kobilka, f.

Froſt, m. mráz, harter Froſt, tuhý, twrdý mráz, es kommen noch Fröſte, přigdau geſſtě mrazy, ſtudena.

Froſtig, ſtudený, mrazywý, mrazowý, empfindlich gegen Kälte, zymomřiwý, kaltſinnig, ſtudený, chladný, ſich froſtig gegen jemanden erzeigen, ſtudeně, chladně ſe k někomu mjti, prowkázati, froſtiger Scherz, ſtudený žert.

Frucht, ſ. owoce, n. půžitek, požitek, kteryž ze země lidem pocházý, m. Frucht des Feldes, půžitek zemſký z obilj, m. der Bäume, owoce, n. 2) Frucht lebendiger Geſchöpfe, plod, m. die Frucht zur Welt bringen, plod wyweſti, wydati, 3) die erſten Früchte, prwotiny, prwnj owoce, aurody.

Fruchtbar, plodný, vrodný, plodiſtwý, fruchtbar machen, plodně, rodně, vrodně činiti, včiniti, fruchtbares Jahr, vrodný rok, m. fruchtbarer Boden, vrodná půda, hogná na obilj, f. fruchtbares Weib, plodná, plodiſtwá žena, f. fruchtbare Schreibart, hogný způſob pſanj, m.

Fruchtbarkeit, f. plodnoſt, vroda, vrodnoſt, f. des Bodens, des Jahres, vroda, f.

Fruchtbarlich, adv. vrodně, plodně, hogně.

Fruchtbringend, fruchttragend, neſný, aurodný, ein fruchtbringender Baum, owocnj ſtrom, m.

Früchtchen, n. Früchtel, ein ſchönes, kwjtj, gadýrko, dobré kwjtj, gadýrko, n.

Früchten, nutzen, proſpěti, platnu býti.

Fruchthaus, n. owocnice, f. owocnj domek, m.

Fruchtlos, neplatný, nevžitečný, neproſpěſſný, daremný, bez vžitku.

Fruchtlos, adv. neplatně, nevžitečně, neproſpěſſně, daremně, na darmo, bez vžitku.

Fruchtloſigkeit, f. neplatnoſt, nevžitečnoſt, neproſpěſſnoſt, daremnoſt, f.

Früh, ráno, ſehr frühe, welmi ráno, ranječko, z rána, was frühe geſchicht, rannj, früh Morgens, ranjm gitrem, frühe Jugend, časná mladoſt, f. von früher Jugend auf, hned z mládi, früher Tod, časná, brzká ſmrt, f. mit dem Früheſten, wenn es noch nicht recht Tag iſt, co neyranějgi, co neyčaſnějgi, alsbald

bald früh Morgens, hned z rána, frühzeitig, früh aufſtehen, auf ſeyn, časně, z rána wſtáwati, časně wzhůru býti, man muß früh aufſtehen, wenn man ihn betriegen will, muſý ſe na něg časně, ráno přiwſtati, když ho chce oſſidit.

Frühgebet, n. rannj modlitba, f.

Frühgottesdienſt, m. rannj ſlužba Božj, f.

Frühjahr, n. garo, n.

Frühklug, ſ. Klug.

Frühkind, ſ. Kind.

Frühling, m. garo, podletj, n. was im Frühlinge iſt, garnj, podletnj, im Frühlinge, z gara, na gaře.

Frühlingsblume, f. garnj kwjtj, n.

Frühlingsmonat, m. březen, m.

Frühlingstag, m. garnj den, m.

Frühlingszeit, f. garnj, podletnj čas, m. podletj, n.

Frühprediger, m. rannj kazatel, m.

Frühpredigt, f. rannj kázanj, n.

Frühſtück, n. ſnjdanj, n.

Frühſtücken, ſnjdati.

Frühſtunde, f. rannj hodina, f.

Frühzeitig, časný, ranný, ſehr zu früh, frühzeitig, nečasný, ranný, nezralý, frühzeitige Früchte, nezralé, nedoſſlé, ranně, raňčj owoce, n. frühzeitiger Verſtand, časný, ranný rozum, frühzeitige Aepfel, ranná gablka, frühzeitiges Kind, 1) unzeitige Geburt, nedochůdče, nedoſſlé djtě, n. 2) vor der Heyrath, oder zu bald darauf, ranauſſek, m. frühzeitiger Tod, časná, brzká ſmrt, ſmrt před časem, f.

Frühzeitig, adv. časně, ranně, frühzeitig ſterben, časně, brzce, w brzce, w času brzkém wmřjti.

Fuchs, m. liſſka, f. liſſák, m. kleiner, liſſtička, f. liſſtátko, liſſtě, n. vom Fuchſe, liſſčj, liſtig wie ein Fuchs, chytrý co liſſka.

Fuchsbalg, m. liſſčj kůže, f.

Fuchslein, n. liſſtička, f. liſſtátko, liſſtě, n.

Fuchsroth, ryſſawý, ein fuchsrother, ryſſawý, ryſſánek, m. fuchsroth werden, ryſſawěti, oryſſawěti.

Fuchsſchwanz, m. liſſčj ocas, m. 2) ein Kraut, pohanka, f. 3) den Fuchsſchwanz ſtreichen, liſſčj ocas prodáwati, po ſrſti hladiti, lichotiti ſe, liſati ſe.

Fuchsſchwänzen, den Fuchsſchwanz ſtreichen, verkaufen, lichotiti ſe, hladiti, liſati ſe, fatiti ſe.

Fuchsſchwänzer, m. fatkář, řitopásek, liſáček, lichotiwý člowjček, m.

Fuchsſchwänzerey, f. lichotěnj, fatěnj, liſánj, fatkářſtwj, n. aulisnoſt, f.

Fuchsſchwänzeriſch, lichotiwý, liſawý, aulisný.

Fuchtel, f. kord, m.

Fuder, m. polauwozý, n. ſedmiwědernj ſud, wůz, m. (fůra, f.) Fuder Heu, wůz, (fůra) ſena, Fuder Holz, wůz, (fůra) dřjwj.

Fug, m. práwo, n. náležitoſt, f.

Fuge, f. ſpogenj, n. die Fugen an der Hirnſcheitel, ſſwy na lebu hlawy, m.

Fügen, zuſammen, pogiti, ſpogiti, ſpogowati, w hromadu způſobowati, ſkládati, 2) ſich fügen, ſrownáwati ſe, ſgednáwati ſe, gednotiti ſe, 3) ſich begeben, dáti ſe, ſtáti ſe, přihoditi ſe, zběhnauti ſe, nachdem es ſich füget, gak geſt, gak ſe ſtane, přihodj, gak ſe dá, gak ſe děge.

Füglich, přjhodný, hodný, pohodlný, přjſluſſný, způſobný, náležitý, füglicher Urſache, ſluſſná, hodná, náležitá přjčina, f.

Füglich, adv. přjhodně, hodně, pohodlně, přjſluſſně, způſobně, náležitě, füglicher, lépe, pohodlněgi.

Füglichkeit, f. přjhodnoſt, hodnoſt, pohodlnoſt, způſobnoſt, přjſluſſnoſt, f.

Fügung, ſ. Fuge, Gottesfügung, Božj řjzenj, n. Božj wůle, f. nach Gottesfügung, podlé wůle Božj, řjzenjm Božim, 2) Fügung, Zuſammenſetzung, ſpogenj, n. ſ. Zuſammenfügung.

Fühlbar, čitedlný, cytedlný, cýtitedlný.

Fühlbar, adv. čitedlně, cytedlně, cýtitedlně.

Fühlen, empfinden, cýtiti, čjti, 2) mit den Händen, dotknauti ſe, do-

cý-

týkati se, makati, hmatati, an den Puls, na puls makati, omakáwati puls, den Rücken, die Arme nicht fühlen, hřbetu, ramen necýtiti, ſich fühlen, cýtiti ſe, čjti ſe.

Fühlung, die, das Fühlen, cýtěnj, n. cyt, m. ſ. Gefühl, 2) der Sinn, tknutj, dotknutj, dotčenj, n.

Fühllos, bez cytu, nečitedlný, necýtitedlný.

Fühlloſigkeit, f. nečitedlnoſt, necýtitedlnoſt, f.

Fuhre, f. wůz, m. wezenj na woze neb na lodj, n. (fůra, f.)

Führen, leiten, wésti, woditi, an einen Ort, dowesti, wésti na nějaké mjſto, 2) auf einem Fahrzeuge, als zu Wagen, Schiffe, Pferde, wezti, wozyti, 3) Krieg führen, wojnu wésti, die Waffen führen, zbraň nesti, einen Prozeß, při wésti, eine Sache, wěc něčj zaſtáwati, wésti, zu Gemüthe führen einem, připomjnati někomu něco, na myſl přiwoditi, ſich ſelbſt, w myſl, na pomyſſlenj, na rozmyſſlenj bráti, wzýti, rozgjmati ſobě, w myſli rozbjrati, přemjtati, k myſli, k ſrdcy připuſtiti, ſ. Erwägen, den Namen, gméno mjti, gmenowánu býti, ſlauti, den Degen führen, kord noſyti, eine Handlung führen, obchod wésti, Waaren, in der Handlung, zbožj na prodag mjti, zbožjm kupčiti, etwas im Schilde führen, něco obmeyſſleti, něco w myſli mjti, zum Tode führen, na ſmrt wésti, einen Graben in die Stadt, příkop okolo města wésti, hinters Licht führen, oklamati, podtrhnauti, oſſiditi, der Henker führt immer jemanden her, der etwas haben will, wždy ſem čert někoho přineſe, kdo něco žádá, mjti chce, warte, ich will dich führen, počkey, gá tě powedu, Rechnung, Buch führen, počet, počty wésti, knihu pod ſebau mjti, zprawowati.

Führer, m. wůdce, průwodčj, průwodnjk, průwodce, m. auf einem Fuhrwerk, Wagen, wozka, powozný, m. dem Waſſer, přjwoznjk, přewoznjk, m. der Braut, družba, m.

Fuhrleute, plur. wozkowé, wozatagowé, (formané,) m.

Fuhrlohn, m. mzda, f. plat od wezenj, wozu, m. mzda, plat přjwoznj, mzda, plat od přjwozu.

Fuhrmann, m. wozka, wozatag, powozný, (forman,) m. 2) Fuhrmann am Himmel, wozatag, powozný, m.

Fuhrmannspferd, n. wozatagſký, wozkowý, (formanſký) kůň, m.

Führung, f. auf einem Fahrzeuge, wezenj, n. 2) Leitung, wedenj, n. průwod, m. Gottes, proſtředek, m. a pomoc Božj, f. unter deſſen Führung, s Bohem, proſtředkem a pomocý Božj.

Fuhrweg, m. wozowá ceſta, f.

Fuhrwerk, n. wozba, f. wozatagſtwj, n. wůz, m. wozuice, (fůra,) f.

Fuhrweſen, n. wozatagſtwj, n. wozba, f.

Fülle, f. nadbytek, zbytek, doſtatek, m. hognoſt, ſytoſt, f. die Fülle haben, nadbytek, zbytek, doſtatek, hognoſt mjti něčeho, oplýwati něčjm, Fülle der Heiden, množſtwj Pohanů, n. Fülle der Gottheit, weſſkeré Božſtwj, n. Fülle der Zeit, ſplněnj, wyplněnj, naplněnj času, vplynutj, wyprſſenj času, n. plný čas, m. Fülle in das Eſſen, nádiwka, f.

Füllen, pliniti, naplniti, doplniti, wyplniti, die Lücke füllen, gamru wyplniti, das Fleiſch, Krebſe, Hühner, nadjwati.

Füllen, n. junges Roß, hřjbě, hřjbátko, n. hřebec, konjk, m.

Fund, m. nálezek, wymyſl, wymyſlek, zámyſl, m.

Fundament, ſ. Grund.

Fundgrube, f. důl, m.

Fündlein, n. ſmyſſlenka, f. wymyſlek, m. liſtiges Fündlein, obmyſlek, m. podwodný, chytrý wymyſlek, zámyſl, m.

Fünf, pět, fünf Aelteſte, pět ſtarſſich, fünf Jahre, pět let, fünf

Bů-

Bücher Moſes, patery knihy Mogžiſſowy, fünf Mädchen, pět dĕwčat, patero dĕwčat, fünf Betrachtungen, patero přemyſſlowánj, rozgjmánj, n.

Fünfeckigt, pětiuhelnj, pětihranatý.

Fünffach, paternáſobný, fünffach machen, paternáſobiti.

Fünffingerkraut, n. pětiljſtek, pětiprſtek, naternjk, m.

Fünfhundert, pět ſet.

Fünfhunderte, der, die, das, pětiſtý, ſtá, ſté.

Fünfhundertmal, pětſetkrát.

Fünfjährig, pětiletý.

Fünfmal, pětkrát.

Fünf Männer, pět mužů.

Fünfmänneramt, n. vřad pěti mužů, m.

Fünfpfündig, pětilibernj.

Fünfſchichtig, pětiduchý.

Fünfte, der, die, das, páty, tá, té.

Fünfzehn, patnáct, der fünfzehnte Tag, patnáctý den.

Fünfzehnmal, patnáctkrát.

Fünfzig, padeſát.

Fünfzigjährig, padeſátiletý.

Fünfzigmal, padeſátkrát.

Fünfzigſte, der, die, das, padeſátý, tá, té.

Für, pro, für Weinen, für Schmerzen nicht reden können, beſſ. vor Weinen, vor Schmerzen, pro pláč, pro boleſt nemocy mluwiti, für mich und die meinigen, pro mne a pro mé, für ſich leben, pro ſebe žiwu býti, etwas für ſich thun, kaufen, behalten, pro ſebe něco dělati, kupowati, nechati, 2) za, für die Wohlthaten danken, za dobrodinj děkowati, für gewiß ſchreiben, za giſtau wěc pſáti, für etwas, für einen halten, držeti, mjti za něco, za někoho, ausgeben für einen, wydáwati za někoho, für etwas vertauſchen, změniti za něco, 3) für und für, gedno po, za druhým, pořád, 4) für ſich, pro ſebe, 5) für ſich ſeyn, ſám pro ſebe býti, zůſtáwati, 6) für, beſſ. vor allen Dingen, předewſſjm, předewſſemiwěcmi.

Fürbitte, f. přjmluwa, f. auf ſeine Fürbitte will ich es thun, na geho přjmluwu to včinjm, Fürbitte thun, einlegen, přimlauwati ſe za někoho, bey Gott, orodowati.

Fürbitten, přimluwiti ſe, přimlauwati ſe.

Fürbitter, m. přjmluwce, orodownjk, m.

Fürbitterinn, f. přjmluwkyně, orodownice, f.

Fürbittlich, fürbittweiſe, proſebně.

Furche, f. rozwor, m. brázda, f. záhon, m.

Furchen machen, brázdy, rozwory dělati, brázditi.

Furcht, f. bázeň, f. ſtrach, m. wo Furcht da Schaam, wo Schaam da Furcht, kde bázeň, tu ſtud a kázeň, kde nenj bázně, tu nenj kázně, Furcht einjagen, ſtrachu nahnati, in Furcht und Schrecken gerathen, w ſtrach wpadnauti, zděſyti a zhrozyti ſe, in Furcht ſtehen, w ſtrachu býti, w ſtrachu poſtawenu býti, Furcht machen, in Furcht ſetzen, w ſtrach wweſti, ſtrachu nadělati, ſtrach puſtiti na někoho, zaſtraſſiti někoho, aus Furcht, z bázně, ze ſtrachu, Furcht vor Gott, bázeň Boha, před Bohem, haben kindliche, mjti bázeň Boha, die Furcht fahren laſſen, bázeň, ſtrach odložiti, odwrcy, ſložiti, die Furcht benehmen, ſtrach, bázeň odnjti, ſtrachu, bázně zbawiti, oſwoboditi, von Furcht eingenommen werden, ſtrachem podgatu, obſtaupenu býti.

Furchtbar, hrozný, ſtraſſliwý, ſtraſſný.

Fürchten ſich, báti ſe, ſtraſſiti ſe, ſtrachowati ſe, ich fürchte mich, bogjm ſe, ſtraſſjm ſe, ſich vor einem, etwas fürchten, báti, ſtraſſiti, hrozyti ſe někoho, něčeho, einen fürchten, báti, ſtraſſiti, hrozyti ſe někoho, ſich fürchten wegen einer Perſon, Sache, die uns lieb iſt, ſtrachowati ſe, obáwati ſe, báti ſe za někoho, Gott fürchten, kindlich, Boha ſe báti, zu fürchten machen, zaſtraſſiti, přeſtraſſiti, vlekati, es iſt nichts zu fürchten, nenj ſe čeho obáwati, nenj co k obáwánj.

Fürchterlich, straſſliwý, straſſný.
Fürchterlich, adv. straſſliwě, straſſně.
Furchtlos, nelekawý, neſtraſſliwý, nebogácný, nebázliwý.
Furchtloſigkeit, f. nelekawoſt, nebázliwoſt, nebogácnoſt, f.
Furchtſam, bázliwý, bogácný, straſſliwý, lekawý, lekawého ſrdce, furchtſam machen, straſſiti, přeſtraſſiti, wyſtraſſiti.
Furchtſamkeit, f. bázliwoſt, bogácnoſt, straſſliwoſt, lekawoſt, f.
Fürſprache, ſ. Fürbitte.
Fürſprechen, ſ. Fürbitten.
Fürſprecher, ſ. Fürbitter.
Fürſt, m. knjže, n.
Fürſtenhaus, n. knjžecý dům, m.
Fürſtenſtaat, m. knjžecý důſtogenſtwj, n.
Fürſtenſtand, m. knjžecý ſtaw, m.
Fürſtenthum, n. knjžetſtwj, n.
Fürſtinn, f. knežna, f.
Fürſtlich, knjžecý, knjžecký.
Fürſtlich, adv. knjžecky, po knjžecku.
Furt, f. brod, m.
Fürwahr, wěru, zagiſté, w prawdě.
Furz, m. prd, m. vbzděnj, vprdnutj, n.
Furzen, prděti, bzdjti, vprdnauti ſe, vbzdjti ſe.
Fuſchen, hudlati, hudlařiti.
Fuſcher, m. hudlař, m.
Fuß, m. noha, f. Fuß vor Fuß, poznenáhlu, poznenáhla, zlehky, co noha nohu mine, auf dem Fuße nachfolgen, w patách, w zápětj za někým gjti, wſkok, ſkokem gjti za někým, Reiſe zu Fuß, pěſſj ceſta, zu Fuß gehen, pěſſky, pěſſkami, pěchotau gjti, zu Fuß dienen, za pěſſího ſlauziti, wohl zu Fuß, dobrý na nohy, den Fuß über die Schwelle ſetzen, nohau z brány wykročiti, ſich kaum auf den Füſſen halten, ſotwa na nohách ſtáti, ſe držeti, den Fuß ſetzen, nohu ſtawiti, nohau kročiti, ſſlapnauti, auf freyen Fuß, ſwoboden, auf freyen Fuß ſtellen, propuſtiti, oſwoboditi, kommen, propuſtěnu, oſwobozenu býti, Fuß faſſen, vſtawiti ſe, einen Fuß im Grabe haben, gednau nohau w hrobě býti, gednu nohu w hrobě mjti, nad hrobem choditi, zu Füſſen fallen, k nohám padnauti, zu den Füſſen ſitzen, v noh, w nohách ſeděti, mit einem auf guten Fuß ſtehen, dobře s někým býti, vom Fuß auf, od zpodku nohy, ohne Füſſen, beznohý, 2) Fuß oder Schuh, noha, ſ. střewjc, m. zwey Fuß hoch, dwa střewjce, nohy zweyſſj, drey Fuß lang, tři střewjce, tři nohy wzdýlj, 3) ein gewiſſer Fuß, způſob, základ, m. auf einen gewiſſen Fuß ſetzen, na giſtý způſob zřjditi, opatřiti, auf dieſen Fuß, na tento způſob, auf einerley Fuß, na geden způſob, ſich auf einen ſolchen, ſo einen Fuß ſetzen, tak, na tento způſob wěcy ſwé zřjditi, opatřiti, auf einem ſchlechten Fuß ſtehen, zle ſtáti, zle ſe mjti, ich weis nicht, auf welchem Fuße er ſtehe, newjm gak ſtogj, es mit ihm, gak s njm ſtogj, auf den alten Fuß, na ſtarý způſob, na ſtaré brdo, etwas auf den alten Fuß ſetzen, einrichten, něco na ſtarý způſob, na ſtaré brdo zřjditi, vſtawiti, 4) der Fuß des Berges, zpodek hory, m. zpodnj pata hory, f. 5) der Fuß an der Säule, pata, f. ſlaupek, m. an einem Tiſche, nožička, noha, f. ſlaupek, m.
Fußangeln, plur. ſklonky.
Fußbank, f. lawička, ſtolička, f. trnož pod nohy, f.
Fußbecken, n. medenice k nohám, f.
Fußblat, n. nárt, ſwrchek nohy, m.
Fußboden, m. Eſtricht, podlaha, f. podſebytj, n.
Fußbret, n. ſpodek nohy, m. chodidlo, n.
Fußbreit, co střewjc, co noha ſſiroký.
Füßchen, n. kleiner Fuß, nožička, nožka, f.
Fußeiſen, n. pauto nožnj, na nohy, n. ſwůrka nožnj, f.
Fußen auf etwas, zpoljhati, zpoléhati, zpolehnauti na něco, podpjrati, zpodpjrati, podepřjti, zpodepřjti.

Fuß-

Fußfall, m. k nohám padánj, padnutj, n. einen thun, padati, padnauti k nohám, na kolena.
Fußfällig, na kolenách, kleče.
Fußgänger, m. pocestný, pocestnjk, m. 2) Musketier, pěssj, pěchaun, pěchota, m.
Fußgesims, n. slaupky.
Fußgestell, n. podstawek, m.
Fußgicht, f. dna nožnj, dna w nohách, f.
Fußknecht, m. pěchaun, m.
Fußsack, m. pytljk na nohy, nožnj, m.
Fußschemmel, m. podnože, podnožka, stolička, trnož pod nohy, f.
Fußsohle, f. podssew, podessew, spodek nohy, spodnj plesk nohy, m. von der Fußsohle an, od zpodku nohy, von der Fußsohle an bis auf den Scheitel, od zpodku paty až do swrchku hlawy.
Fußpfad, m. stezka, f.
Fußsteig, m. stezka, pěssinka, cestka, f.
Fußtapfen, m. sslepěge, stopa, f. in des Vaters Fußtapfen treten, sslepěgj otce swého následowati, na sslak, na sslepěge, na stopu otce swého nastaupiti, nakročiti, stopau, cestau, sslakem, sslepěgjmi otce swého kráčeti, gjti po sslepěgjch otcowských.
Fußtritt, m. worauf man tritt, trnož, podnož, stolička, f. 2) ein Tritt, mit dem Fuße, kročeg, krok, m.
Fußvolk, n. pěssj lid, m. pěchota, f.
Fußwaschen, n. mytj noh, n.
Fußweg, m. pěssj cesta, pěssinka, cestka, f.
Fußweh, n. noh bolenj, n.
Futter, n. obrok, m. pjce, f. dobytčj potrawa, f. pokrm, m. pastwa, f. Futter holen, sammeln, picowati, obrok, pjcy shromažďowati, geschrotenes, směsyce, smjssená pjce dobytčj, zum Futter gehörig, pjcnj, 2) worinn man etwas steckt, pauzdro, schowadlo, n. 3) unter ein Kleid, podssiwka, f. podssitj, n.
Futteral, n. pauzdro, schowadlo, n. schránka, f.
Futterkasten, m. pjcnj truhla, truhla na pjcy, pro pjcy, f.
Futterkorb, m. pjcnj kůsse, kůsse na pjcy, f.
Futterschneider, m. řezáč, sekáč sena, m.
Futterschwinge, f. opálka, f.
Futtersammler, m. pjcnjk, picowatel, pjce shromážditel, m.
Futtersuchung, f. Futragirung, picowánj, pjce shromažďowánj, n.
Füttern, das Vieh, pásti, krmiti, pjcy, obrok dáwati, obročiti, die Pferde, koně krmiti, jemanden, krmiti někoho, sich, pásti se, krmiti se, 2) das Kleid füttern, raucho podssiwati, podssiti.
Fütterung, f. im Stalle, krmenj, n. auf der Weide, pasenj, Fütterung holen, picowati, pjcy shromážditi, pro pjcy gjti, geti.
Futterwanne, f. wěgice, opálka, f.
Fütterzeug, n. unter ein Kleid, podssiwka, f.

G.

Gabe, f. Geschenk, dar, m. kleine Gabe, dárek, m. Gaben des Geistes, dary ducha.
Gabel, f. widly, rohatiny, plur. Gabel mit zwoen Spitzen, zweyzackigte, dwérohé widly, Gabel mit drey Zinken, dreyzackigte, třirohé widly, Gabel, womit man das Fleisch aus dem Topfe nimmt, widlička, f. widličky, pl. zum Essen, widlička, f. widličky, womit man die Bäume stützet, beran, m. Gabel zum Stellnetzen, Vogelgarn, prosstip, m. Gabel an den Weinreben, ručička, f.
Gäbelchen, n. Gäbelein, widlička, f. 2) Gäbelchen oder Gäbelein an Weinreben, ručička, f.
Gabelstiel, m. střenka, střenky v widličky, f.
Gäck, s. Geck.
Gäckerey, s. Geckerey.
Gackern, gacken, wie eine Henne, kdákati, krákorati, kwočeti, sskřečeti, wie eine Gans, gágati.
Gackern, das, der Henne, kdákánj, krá-

krákoránj, kwočenj, ſſkřečenj, n. der Gänſe, gágánj, n.
Gaffen, zewlowati, lelkowati, kaukati.
Gaffen, das, zewlowánj, n. lelky, zewly, plur. lelkowánj, kaukánj, n.
Gagatſtein, m. gagat, m.
Gähe, ſ. Jähe, Jähling.
Gähnen, ſ. Gehnen.
Gähre, ſ. Sauerteig.
Gähnſucht, ſ. Gehnſucht.
Gähren, wřjti, zwjrati.
Gährung, ſ. wřenj, zwjránj, n. vkrop, m. metaph. baurenj, zdwihánj, n.
Gähzornig, ſ. Jähzornig.
Galan, ſ. Liebhaber.
Galant, ſ. Artig, Höflich.
Galanterie, ſ. Artigkeit, Höflichkeit.
Galgen, m. ſſibenice, ſſibence, ſſibenka, f. gehe an den Galgen, gdi k ſſibenicy, gdi k ſſibency, gdi na kolo, by na ſſibency ſſel, by wiſel, by tě kat oběſyl, by tě krkawcy rozneſli, an den Galgen kommen, přigjti na ſſibency, doſtati ſe na ſſibency.
Galgendieb, Galgenſchwengel, Galgenſtrick, Galgenvogel, m. ſſibeničnjk, padauch, m.
Gallapfel, m. Galles, kulka dubowá, f.
Gallblaſe, f. žlučina, f. měchýřek žlučе, m.
Galle, f. žluč, f. die Galle läuft ihm über, žluč ſe mu, w něm zdwihá, žluč ſe w něm puká, rozpuká, Ueberlauf der Galle, pěnokrewnoſt, f.
Gallenbitter, gak žluč hořký.
Gallenſucht, f. pěnokrewnoſt, pěnohorkoſt, f.
Gallenſüchtig, pěnokrewný, pěnohorký.
Gallmey, m. kobalt, m.
Galone, f. tkaničkа, tkanice, tkance, f. eine kleine, tkaničkа, f.
Galop, m. vprk, m. in Galope, w vprku, vprkem, cwálem, cwálkem.
Gamanderlein, n. ožanka, f.
Gauerbe, m. obecnj dědic, m.
Gang, m. das Gehen, wie man geht, chod, m. chůze, f. einen langſamen, hurtigen Gang haben, dlauhawý, wáhawý, křepký, rychlý chod, chůzy mjti, ein Gang wohin, ceſta, chůze, f. einen Gang wohin haben, mjti ceſtu před ſebau, mjti někam gjti, einen Gang thun, ausgehen zu jemanden, gjti, wygjti ſy někam, wážiti ceſtu někam, k někomu, ſich einen Gang erſparen, vſpořiti ſy ceſtu, chůzy, 2) ein Ort, wo man geht, průchod, m. zum Spazieren, procházka, f. bedeckter Gang, podſynj, n. im Garten, beſeda, f. Gang unter der Erde, průchod podzemnj, m. Gang am Hauſe, oben, pawlač, f. weyſtupek, m. Gang in einer Mühle, ſloženj, n. in den Bergwerken, pramen dolowý, m. unterſchiedene Gänge oder Trachten der Speiſen, ſtawenj gjdel, n. Gang, Gewohnheit, běh, m. im Gange ſeyn, býti w běhu.
Gangbar, gewöhnlich, gebräuchlich, běžný, obecně berný, gangbare Münze, berný penjz, gangbar ſeyn, býti w běhu, běžeti, gjti mezy lidem, 2) gangbar, gängig, ſchodný, vtřelý, vtřený, gangbarer Weg, ſchodná, vtřelá ceſta, f.
Gangbarkeit, f. zwykloſt, f. vžjwánj, n.
Gänge und Gäbe, za obyčeg přigatý, obyčegný, zwyklý, zobyčegený, zwſſednělý.
Gans, f. hus, huſa, f. wilde Gans, diwoká hus, eine kleine Gans, Gänslein, huſyčka, f. hauſe, n. gemäßte, fette Gans, krmná hus, junge Gans, Abſchnitte von der Gans, als Kopf, Flügel, Füſſe, Magen ꝛc. mladá hus, f. kaltaun, m. von Gänſen, huſý.
Gänſeblume, f. matečnjk, m. ſedmikrása, f.
Gänſefeder, f. huſý péro, n.
Gänſefett, n. huſý ſádlo, n.
Gänſefleiſch, n. huſý maſo, n.
Gänſegeſchrey, n. Geſchnatter, huſý ſtřeber, m.
Gänſehirt, m. huſák, m.
Gänſehirtinn, f. huſačka, huſka, f.
Gänſekiel, m. huſý brk, z huſý brk, m.
Gänſerich, m. Gänzling, ſtřjbrnjk, m. huſý meydlo, n.
Gänſeſtall, m. poſada na huſy, f. kotce, plur.

Gant,

Gant, m. prawnj prodag, m.

Ganz, celý, celiſtwý, ein ganzes Jahr, celý, plný rok, m. ganz Frankreich, celá, weſſkerá země Francauzſká, f. ganze fünf Tage, celých, plných pět dnj, die ganze Welt, celý, weſſkerý ſwět, m. ganz von Golde, celý, wſſecek ze zlata, die ganze Stadt, Land, celé, weſſkeré město, n. celá, weſſkerá kragma, f. die ganze Gelehrſamkeit, celé, wſſe wěnj, n. ein ganzes Bein, celá, celiſtwá koſt, f. vom ganzen Herzen, z celého ſrdce, ein Ganzes, celoſt, celiſtwoſt, f. im Ganzen, w celoſti, w celiſtwoſti, im Ganzen, zcela, zwplna, im Ganzen arbeiten, wie ein Steinmetz, z celého pracowati, im Ganzen kaufen, w celoſti kaupiti, ganz machen, celeti, zcelowati, ein ganzer Mann, Kerl, celý muž, celý chlap, m.

Ganz, gänzlich, zcela, docela, cele, zwplna, zproſta, naproſto, zhola, ganz kurz, gen zkrátka, ganz neulich, kürzlich, gen nedáwno, ganz und gar, docela, do tytlika, zcela, zwplna, zhola.

Gänzlich, celý, weſſkerý, ſ. Ganz, gänzlicher Untergang, konečná, wěčná zkáza, f.

Gänzlich, adv. ſ. Ganz.

Gar, adv. dokonce, dokona, zhola, die Speiſe iſt gar unſchmackhaft, to gjdlo geſt zhola bez chuti, gar zu, přjliš, gar zu ſchlecht, přjliš ſpatný, warum nicht gar, proč ne dokonce, gar nicht, dokonce ne, gar zu groß, welmi, přjliš weliký, er iſt itzt gar anders, nynj geſt zcela, celý giný, wſſechen giný, gar oft, welmi, přjliš často, gar fleißig, welmi, přjliš pilný, gar machen, dodělawati, dodělati, gar mürbe, dowařený, halb gar, na polowic wařený, gar kochen, gar machen, dowařiti.

Garaus, m. konec, m. ſkončenj, dokonánj, ſkonánj, n. den Garaus machen, konec včiniti, dokonati, dodělati, das iſt der Garaus, to geſt konec, to geſt ſkončenj, der Garaus in der Stundenzehlung, poſlednj chwjle, hodina, f.

Garbe, f. ſnop obilný, m. 2) ein Kraut, řebřjk, m.

Garde, f. Leibwache.

Garkoch, m. obecný, weřegný kuchař, m.

Garkuche, f. obecnj, weřegná kuchyně, f.

Garn, n. přjze, f. wollenes, wlněná přjze, 2) Netz, ſyť, f. ſyti, f. ſak, m. teneto, n. Garn aufſtellen, aufſpannen, ſyti roztáhnauti, ſyti léceti, teneta roztáhnaůti, Garn der Jäger, wyſliwecká teneta, lece myſliwecká, lowčj, Netz der Fiſcher, watka, rybářſká ſyť, f.

Garnbleiche, f. bjlidlo, bělidlo, n.

Garnhandel, m. obchod, m. kupectwj w přjzy, n.

Garnhändler, m. prodawač přjze, přezák, m.

Garnknaul, m. klubko přjze, n.

Garnmann, ſ. Garnhändler.

Garnſpinner, m. přástewnjk, m.

Garnſpinnerey, f. přádlo, n.

Garnſtange, f. ſoſſky, widličky tenetnj, f.

Garnwinde, f. wigák na přjzy, m.

Garſtig, mrzký, ſſeredný, ohawný, ohyzdný, oſſkliwý, ſſkaredý, garſtig machen, ſſerediti, zſſerediti, ohawiti, zohawiti, hyzditi, zhyzditi, garſtig Wetter, oſſkliwý, ſſeredný čas, m. garſtige Reden, mrzké, ſſerediné, oſſkliwé řeči, garſtige Art, ſſeredný, oſſkliwý, ohawný způſob, garſtig ſeyn, ausſehen, mrzce, ohawně, ohyzdně, oſſkliwě, ſſeredně, ſſkaredě wypadati, wyhljzeti.

Garſtig, adv. mrzce, ſſeredně, ohyzdně, ohawně, oſſkliwě, ſſkaredě.

Garſtigkeit, f. mrzkoſt, ſſereda, ſſerednoſt, ohyzda, ohyzdnoſt, ohawa, ohawnoſt, oſſkliwoſt, f.

Gärtchen, n. zahrádka, f.

Garten, m. zahrada, f. Luſtgarten, rozkoſſná zahrada, Blumengarten, kwět-

kwětná zahrada, kwjtnice, f. zum Garten gehörig, zahradnj.
Gartenarbeit, f. künſtliche Anlegung, zahradnjcké djlo, n.
Gartenbau, m. zahradnictwj, n.
Gartenbeet, n. záhon na zahradě, záhrobec, záhonček zahradnj, m.
Gartengewächſe, plur. zroſtliny zahradnj, plur.
Gartenlaube, f. beſeda, f.
Gartenmeſſer, n. koſýř, m.
Gärtlein, n. Gärtchen, zahrádka, f.
Gärtner, m. zahradnjk, m.
Gärtnerey, f. zahradnictwj, n.
Gärtneriſch, zahradnický.
Gärtnermädchen, n. zahradnjcké děwče, n.
Gäßchen, n. vlička, f.
Gaſſe, f. vlice, f. Gaſſen bey den Soldaten, pračata, vlice, durch die Gaſſen laufen, ſkrz pračata běhati.
Gaſſenbub, m. vličnjk, vličný, povličný chlapec, m.
Gaſſenhauer, m. Gaſſenlied, pjsnička vličná, vličnj, f.
Gaſſenhund, m. pes vličný, povličný, m.
Gaſſenjunge, m. vličnjk, vličný, povličný chlapec, m.
Gaſſenkehrer, m. vlice čistič, klidič, m.
Gaſſenlaufen, das, der Soldaten, běhánj ſkrze pračata, n.
Gaſſenläufer, m. Gaſſentreter, běhaun vličný, vličnjk, pobuda, tulák, m.
Gäßlein, n. vlička, f.
Gaſt, m. Fremder, hoſt, m. eingeladener zu einer Mahlzeit, hoſt, hodownjk, m. zu Gaſte gehen, Gaſt ſeyn, pohoſtinu býti, hoſtem býti.
Gaſtbitter, m. zwáč hoſtů, m.
Gaſterey, f. hody, m. hoſtina, f. kwas, m. zu Gaſterey gehörig, hoſtinský, co k hoſtině přiſluſſj, Gaſterey halten, hody mjti, držeti, anſtellen, hody, kwas, hoſtinu ſtrogiti, připrawiti.
Gaſtfreund, m. hoſtinský přjtel, m.
Gaſtfreundſchaft, f. hoſtinské přátelſtwj, n.
Gaſtfrey, pohoſtinný, hoſtinský.
Gaſtfreyheit, f. pohoſtinſtwj, hoſtinſtwo, přigjmánj hoſtů, n.
Gaſtgeber, Gaſthalter, m. hoduň zprá-wce, ſtrůgce, m. 2) Wirth, hoſpodář, m.
Gaſtgebot, ſ. Gaſterey.
Gaſtgeſchenk, n. hoſtinská pocta, f.
Gaſthaus, n. Gaſthof, hoſtinský dům, m. hoſpoda, f.
Gaſtiren, hodowati, jemanden, hoſtiti někoho.
Gaſtiren, das, hodowánj, n. 2) hoſtěnj, n.
Gaſtmahl, ſ. Gaſterey.
Gaſtrecht, n. práwo pohoſtinſtwj, n.
Gaſtſaal, m. ſýň hoſtinská, f.
Gaſtſtube, f. Gaſtkammer, hoſtinice, f. pokog hoſtinský, m.
Gaſtung, ſ. Gaſterey.
Gaſtwirth, m. hoſpodský, hoſpodář, m.
Gaſtzimmer, ſ. Gaſtſtube.
Gatte, m. manžel, m.
Gattinn, f. manželka, f.
Gatten, ſich zuſammen, towaryſſiti ſe, družiti ſe, ſtowaryſſiti ſe, ſpolčiti ſe, zur Erzeugung, pogiti ſe, ſpogiti ſe, bráti, wzýti ſe.
Gatter, n. mřjže, f.
Gattung, f. dro, n. twár, m. twárnoſt, wrſtwa, f. allerley Gattung, wſſelikého způſobu, dra, wſſeligaké wrſtwy, powahy, gleicher Gattung ſeyn, téhož způſobu, dra, též powahy, též wrſtwy býti, allerley Gattung Bücher, rozličného dra, twára knihy, rozmanité, mnohotwárné knihy, ſ. Art.
Gauch, ſ. Tropf, Narr.
Gauchfedern, plur. junger Vögel, peyři, peříčko, peyříčko na mladých ptácých, n.
Gauchheil, n. kuřjmor, m. žabjſtřewce, n.
Gaukeley, f. auf der Bühne, křepčenj, n. 2) opičj hra, f. mamictwj, mámenj, ſſálenj, (keykljřſtwj,) n. ſſrabuňk, m. Gaukeley machen, mámiti, ſſáliti, auf der Bühne, křepčiti, křepčenj, opičj hru prowoditi
Gaukelhaft, betriegeriſch, mamický, komödianthaft, křepký, (keykljřký.)
Gaukelmann, m. křepčjk, m.
Gaukeln, wie ein Betrieger, mámiti, ſſá-

ſſáliti, auf der Bühne, křepčiti, (kreyklowati.)
Gaukelſpiel, ſ. Gaukeley.
Gaukelſpieler, ſ. Gaukler.
Gaukelwerk, ſ. Gaukeley.
Gaukler, m. křepčjk, přetwářnjk, (kreykljř,) m.
Gaukleriſch, křepký, 2) mamický.
Gaul, m. oř, m.
Gaum, m. Gaumen, ſwrchek vſt, m. ponebj w vſtech, n.
Gaxen, wie ein Hun, kdákati, kwokati, wie ein Menſch, kokrati.
Gedelt, ſſlechcený, vrozeným včiněný.
Geartet, ſ. Beſchaffen, způſobený, způſobilý, gut, wohl geartet, způſobný, dobře způſobilý.
Geäß, n. Geäß, krmě, f.
Gebackenes, n. pečiwo, n.
Gebähren, gebären, roditi, poroditi, ploditi, zploditi, plod, djtě na ſwět, na ſwětlo wyweſti, gebähren wollen, žádati roditi, ſtonati k djtěti, pracowati ku porodu, zur Unzeit gebähren, w nečas roditi, poroditi, roditi nedochůdčátko, einen Fehl gebähren, potratiti.
Gebährerinn, f. rodička, roditelkyně, f. Gottesgebährerinn, Bohorodice, rodička Božj, f.
Gebährmutter, f. matka, f. maternjk, m. děloha, f. tiřich, m.
Gebährung, f. rozenj, porozenj, zplozenj, n. porod, plod, m.
Gebälke, plur. břewna, n.
Gebahnter Weg, vtřelá ceſta, f.
Geballet, ſwalený, 2) geballte Fauſt, pěſt, f.
Gebäu, n. Gebäude, Haus, ſtawenj, n. Gebäude der Welt, ſpauſta, f. ſtawenj ſwěta, n.
Gebauſch, n. ſſirokoſt, f. naſſitj rauchа, n.
Gebein, n. koſt, f.
Gebeiße, n. Gezänk, hryzenj ſe, ſſkorpenj, n.
Gebell, n. Gebelfer, ſſtěkot, m. ſſtěkánj, wrčenj, n.
Geben, dáti, dáwati, gewonnen geben, za wyhranau, wyhru dáti, dáwati, verlohren, za ztracenau mjti, in die Hände geben, do rukau dáti, podati, Gott gebe es, deyž to Bůh, kyž to Bůh dá, o by to Bůh dal, geben, überſetzen auf deutſch, w Němčině wyložiti, wygádřiti, mit einem einzigen Worte, gednjm ſlowem wyložiti, wygádřiti, es giebt Leute, die, gſau lidé, kteřj, was giebt es? co geſt? giebt es was neues? geſt něco nowého? es gab allerhand Reden, byly wſſelikě řeči, Streit, byla ſwáda, ſich geben, wie ein Menſch, poddati ſe, wie ein Kleid, podati ſe, es wird ſich ſchon geben, gak ſe to giž podá, gute Worte geben, dobra ſlowa dáwati, von ſich geben, auswerfen, wydáwati, wypauſſtěti, einen Laut von ſich geben, hlas od ſebe wydati, zu leſen, ſchreiben geben, býti co čjſti, co pſáti, býti co k čtenj, co k pſanj, es giebt viel zu thun, geſt mnoho co dělat, zu verſtehen geben, dáti k ſrozuměnj.
Geben, das, dáwánj, dánj, podánj, n.
Geber, m. dawač, dárce, m.
Geberde, f. křepčenj, hnutj, n. lächerliche Geberden, ſměſſná hnutj, ſměſſné způſoby, powahy, lelky, mit dem Geſichte, twořenj, pitwořenj, přetwářenj, n. die äuſſerlichen Geberden, zewnitřnj způſoby, powahy, Geberden machen, křepčiti, mit dem Geſichte, twořiti ſe, pitwořiti ſe, přetwářiti ſe.
Geberden ſich, twořiti ſe, pitwořiti ſe, přetwářiti ſe.
Geberinn, f. dawačka, f.
Gebeſſert, naprawený, polepſſený.
Gebet, n. modlitba, f. verrichten, modlitbu konati, wykonati, wykonáwati.
Gebetbuch, n. kniha modlitebnj, modlitby, f.
Gebetchen, n. Gebetlein, modlitbička, f.
Gebiet, n. Land, podkrag, krag, m. kragina, f. 2) Herrſchaft, wláda, f. wládařſtwj, n. zpráwa, f. panowánj, panſtwj, n. unter des Königs Gebiet ſeyn, býti pod wládau, pod wládařſtwjm, pod panowánjm, pod zpráwau krále.

Gebieten, poraučeti, rozkazowati, weleti, wládnauti, gebietender Herr, poručnjk, pán rozkazugjcý, panownjk, m.

Gebieter, m. panownjk, poručnjk, rozkazowatel, wládař, wládce, m.

Gebieterinn, f. panownice, rozkazowatelkyně, wládařka, f.

Gebieterisch, poraučliwý, rozkazowatliwý.

Gebieterisch, adv. poraučliwě, rozkazowatliwě.

Gebig, f. Gangbar.

Gebildet, podobený, obrazený, 2) wzdělaný.

Gebilliget, schwálený.

Gebirge, n. Berge, hory, hora, f.

Gebirgig, hornatý, wrchowitý.

Gebirgisch, horský, hornj.

Gebirgseinwohner, plur. horácy, m.

Gebirgsgegend, f. Gebirge.

Gebiß, n. vdidlo, n. vzda, f. Gebiß anlegen, vzdu wložiti.

Geblöcke, n. der Schafe, bekánj, bečenj owčj, n. der Rinder, bučenj, n.

Geblümt, kwjtkowaný, kwětowaný.

Geblüte, n. krew, f. vollGeblüte, krewnatý, schwarzes Geblüt, černá krew, wässerichtes, bjlá, wodnatá krew, 2) Verwandtschaft, krew, vom königlichen Geblüte, z králowské krwe.

Gebogen, ohnutý, sehnutý.

Gebohren, narozený, rodilý, rozený, zrodilý, von ehrlichen Eltern gebohren, z poctiwých rodičů narozený, zplozený, neugebohren, znowa narozený, nach des Vaters Tode gebohren, pohrobek, m. djtě na syrobu, po smrti otce narozené, syrubě, n. ich bin dazu gebohren, gsem k tomu narozen, 2) gebohren werden, naroditi se, zroditi se, zplozenu, narozenu býti.

Gebohret, wrtaný.

Gebot, n. Befehl, rozkaz, přjkaz, m. rozkázanj, přikázanj, poručenj, n. die zehn Gebote Gottes, desatero přikázanj Božjch, přikázanj Božjch deset, die Gebote überschreiten, přikázanj přestaupiti, překročiti, z poručenj wykročiti, wystaupiti, kaiserliches Gebot, cýsařské poručenj, Gebot geben, rozkaz, přjkaz, rozkázanj, přikázanj, poručenj dáti, wydati, eines Gebote nachkommen, gehorsam seyn, dosti činiti rozkazu, rozkaz činiti, včiniti, konati, wykonati, wposlechnauti rozkazu, ein Gebot ausgehen lassen, wydati rozkaz, poručenj, auf dein Gebot, na twůg rozkaz, z twého rozkazu, na twé poručenj, rozkázanj, 2) ein Gebot auf ein Ding, podáwánj, podánj ceny, ein Gebot thun, podáwati, podati cenu, tržiti, der ein Gebot thut, překupnjk, tržitel, m.

Gebräme, n. prým, ljmec, m.

Gebratenes, n. pečené maso, pečité, n. viel Gebratenes essen, mnoho pečitého gjsti.

Gebrauch, m. das Brauchen, wžjwánj, n. potřeba, f. öfterer, časté wžjwánj, častá potřeba, dieß ist zu meinem Gebrauch, to gest k mé potřebě, pro mau potřebu, k mému wžjwánj, wžitku, eines Wortes, wžjwánj slowa, Gebrauch machen von etwas, něčeho wžjwati k swé potřebě, potřebu swau z něčeho činiti, dělati, 2) Weise, Gewohnheit, zwyk, m. zwyklost, f. obyčeg, m. den Gebrauch machen, mjti ten zwyk, ten obyčeg, nach alten Gebrauch, dle starého zwyku, obyčege, dle staré zwyklosti, dle zwyklého obyčege, es ist sein Gebrauch, gest geho obyčeg, zwyk, im Gebrauche seyn, býti w obyčegi, we zwyku, dieses ist nicht mehr im Gebrauche, to nenj wjc w obyčegi, w zwyku, w wžjwánj, w zwyklosti, etwas im Gebrauche haben, mjti něco w obyčegi, w zwyku, aus dem Gebrauche kommen, ze zwyku, z wžjwánj, z obyčege wygjti, wtuchnauti, potuchnauti, was im Gebrauche ist, f. Gebräuchlich.

Gebrauchen, wžjwati, zu etwas, k něčemu wžiti, potřebowati, Arzney gebrauchen, ljků wžjwati, po

tře-

třebowati, nöthig haben, ſ. Brauchen.

Gebräuchlich, obyčegný, zwyklý, es iſt gebräuchlich, geſt wěc obyčegná, zwyklá, geſt obyčegné, obyčeg, gebräuchlich ſeyn, obyčegným, zwyklým, obecným býti.

Gebräuchlich, adv. obyčegně, zwykle.

Gebräu, n. Bier, wárka, f.

Gebrechen, n. Fehl, Mangel, wada, auhona, f. haben, mjti wadu, auhonu.

Gebrechlich, mangelhaft, záwadný, wadu, auhonu magjcý, kazowitý, 2) zerbrechlich, křehký, lámawý, gebrechlicher Menſch, křehký člowěk.

Gebrechlich, adv. záwadně, kazowitě.

Gebrechlichkeit, f. Schwachheit, křehkoſt, f. 2) kazowitoſt, f.

Gebrechen, zlámaný.

Gebrudel, n. vkrop, m. klekтánj, klokotánj, n. Gebrudel machen, klektati ſe, klokotati ſe.

Gebrüder, plur. bratřj, plur.

Gebrüll, n. hřwánj, n.

Gebrüſtet, prſnatý.

Gebühr, f. was ſich gehört, náležitoſt, ſluſſnoſt, hodnoſt, f. nach Gebühr, die náležitoſti, ſluſſnoſti, náležitě, ſluſſně, wider die Gebühr handeln, proti náležitoſti, proti ſluſſnoſti gednati, wider die Gebühr ſeyn, nenáležitým, neſluſſným býti, proti náležitoſti, proti ſluſſnoſti býti, neſſlechtiti, nehoditi ſe, 2) Belohnung für Amtsverrichtungen, auch Abgaben, ſluſſný plat, entrichten, plat odwáděti.

Gebühren, ſluſſeti, přiſluſſeti, náležeti, přináležeti, náležitým, ſluſſným býti, ſich nicht gebühren, neſluſſeti, nepřiſluſſeti, nenáležeti, nepřináležeti, nenáležitým, neſluſſným býti, es gebührt ſich, daß, náležj, přináležj, přjležj, ſluſſj, přiſluſſj, náležité, ſluſſné geſt, aby es gebührt dir, mir, na tebe ſluſſj, tobě náležj, tobě přiſluſſj, přjležj.

Gebührend, gebührlich, ſluſſný, náležitý, gebührender Antheil, ſluſſný podjl, m.

Gebührend, adv. ſluſſně, náležitě.

Gebührlich, ſ. Gebührend.

Geburt, ſ. das Gebähren, rozenj, plozenj, zplozenj, porozenj, n. porod, m. bey der Geburt, při porodu, porozenj, 2) die Zeit der Geburt, narozenj, die Geburt Kriſti, narozenj Kryſtowo, vor ſeiner Geburt, před geho narozenjm, nach deſſen, po geho narozenj, bey ſeiner Geburt, při geho narozenj, 3) Geſchlecht, rod, kmen, m. von vornehmer Geburt, ze znamenitého rodu, ze znamenitého rodu narozený, poſſlý, von ſchlechter, geringer, z rodu chatrného, proſtého, nizkého poſſlý, narozený, von Geburt ein Deutſcher, rodem Němec, rodilý, rozený Němec, 4) Geburt, das Gebohrne, plod, porod, m. unzeitige, newčaſný, nedoſſlý plod, ſolche zur Welt bringen, plod, porod na ſwětlo wyneſti, wyweſti, na ſwět wyweſti, zur Geburt arbeiten, pracowati ku porodu.

Gebürtig, rodilý, aus Italien, rodilý z Wlach.

Geburtsarbeit, ſ. pracowánj ku porodu, n. porod, m.

Geburtsbrief, m. liſt porodnj, m.

Geburtsengel, m. duch přirozenj neb narozenj, m.

Geburtsgedicht, ſ. Geburtslied.

Geburtsfeſt, ſ. Geburtstag.

Geburtsglieder, plur. rodjcý audowě, m. Geburtsglieder der Männer, ſ. Männliches Glied. Geburtsglieder der Weiber, ſ. Bärmutter.

Geburtslied, n. pjſeň na narozenj, ſ.

Geburtsort, m. Geburtsſtelle, mjſto narozenj, n. wlaſt, ſ.

Geburtsſtadt, ſ. Vaterland.

Geburtsſtunde, ſ. hodina narozenj, ſ.

Geburtstag, m. den narozenj, den porodu, m.

Geburtswehe, n. boleſti porodu, plur.

Geburtszeit, ſ. čas porodu, m.

Gebüſch, n. křowj, n. křowina, ſ. hauſſtj, n. hauſſě, ſ.

Gebüſchig, křowinowatý, křowatý.

Geck, m. blázen, blan, ſ. Narr.

Geckerey, ſ. bláznoſtwj, n. ſ. Narrheit.

Gedacht, dotčený, ſ. Gedenken.

Gedächtniß, n. paměť, f. gutes Gedächtniß haben, mjti dobrau paměť, dieſe Fähigkeit, paměťliwoſt, f. im Gedächtniße ſeyn, wězeti w paměti, býti w paměti, im Gedächtniße behalten, w paměti zachowati, podržeti, w paměti ſmáſſeti, aus dem Gedächtniße entfallen, z paměti wypadnauti, 2) Andenken, památka, f. das Gedächtniß feyern, begehen, památku ſwětiti, ſ. Andenken, glorwürdigſten Gedächtniſſes, ſlawné paměti, ins Gedächtniß faſſen, w paměť wložiti, w paměť wzýti, paměti poručiti, w paměť vweſti, wprawiti, 3) Ehrgedächtniß, Denkmal, památka, f. jemanden ein Gedächtniß ſtiften, památku vdělati, wzdělati.

Gedächtnißbrief, m. památný, paměťnj liſt, m.

Gedächtnißbuch, n. památná, paměťnj kniha, f.

Gedächtnißfehler, m. chyba paměti, f.

Gedächtnißmünze, f. čiſlo paměťnj, n.

Gedächnißſäule, f. ſlaup paměťnj, na památku, m.

Gedächtnißtag, m. den památný, m.

Gedanke, m. Gedanken, myſſlenj, n. myſſlenka, myſſlinka, f. mein, jemandes, má, něčj myſſlenj, mé, něčj myſſlenky, Einfall, Urtheil, Satz, myſſlenka, ein witziger Gedanke, wtipná, důwtipná myſſlenka, Gedanken in der Muſik, eines Komponiſten, Redners, Dichters, myſſlenky, Gedanken haben von etwas, myſſlenj, myſſlenky mjti o něčem, auf etwas Gedanken haben, richten, es denken, myſſlenj na něco mjti, obmeyſſleti něco, myſl ſwau a myſſlenj na něco obrátiti, odložiti, myſſlenj ſwá a wnitřnj ſmyſly k něčemu oddati, myſl k něčemu přiložiti, die Gedanken beyſammen haben, myſſlenky, myſſlenj po hromadě mjti, einerley Gedanken haben, d. i. Einfälle, ſteyné myſſlenky mjti, in Gedanken ſeyn, w myſſlinkách, zamyſſlenýmbýti, der in Gedanken iſt, zamyſſlený, ich kann es nicht aus den Gedanken bringen, nemohu to z myſli připrawiti, in die Gedanken nehmen, bráti, wzýti w myſl, w myſl wložiti, die Gedanken vergehen ihm vor Schwäche, Schmerz, Ohnmacht, Alter, Krankheit, myſſlenj, ſmyſlowé mu pomigegj, zacházý, ſich Gedanken machen, dělati ſy myſſlenj.

Gedankenlos, bezſmyſlný.

Gedärme, n. ſtřewa, plur. ſ. Darm, Eingeweide.

Gedeihen, ſ. Gedeyen.

Gedenken, myſliti, ſmeyſſleti, ſie gedachten alle, ſie würden eines ſchnöden Todes ſterben, wſſickni myſlili, ſmeyſſleli, že ohawnau ſmrtj vmrau, in Willens haben, myſliti, ich gedenke heute fortzureiſen, myſljm dnes odgeti, 2) ſich erinnern, pamatowati, pomněti, zpomenauti, w paměti ſmáſſeti, darauf gedenkt man nicht, na to ſe nepamatuge, nezpomene, nemyſlj, ſ. Erinnern, 3) Meldung thun, erwähnen, zpomjnati, připomjnati, připomenauti, 4) nicht gedenken, nepamatowati, nepomněti, 5) nicht ungerochen laſſen, pamatowati, ich will es dir gedenken, budu ſy to tobě pamatowati, 6) wo gedenket er hinaus, co počjti myſlj.

Gedenken, das, myſſlenj, ſmeyſſlenj, n. ſ. Gedanke, 2) Erinnerung, paměť, f. bey Menſchen Gedenken, za paměti lidſké, über alles Gedenken, přes wſſecku paměť lidſkau.

Gedenk- ſ. Denk-.

Gedeyen, beſſ. gedeihen, gedeihlich ſeyn, bekommen, ſwěčiti, proſpěſſnu býti, ſlauziti ku proſpěchu, proſpěti, wie die Speiſe, k zdrawj ſlauziti, k duhu gjti, ſwěčiti, das Eſſen gedeiht ihm, gjdlo mu gde k duhu, ſwěčj, k zdrawj ſlauzi, es gedeiht ihm nichts, nic mu negde k duhu, gedeihen, wie die Arbeit, daříti ſe, zweſti ſe, 2) gereichen etwas nem zur Ehre, ke cti ſlauziti, es ij mit der Sache dahin gediehen, ta daleko ta wěc přiſſla.

Gedeyen, beſſ. Gedeihen, das, der Speiſe, ſwěčenj, k zdrawj ſlauženj, k duhu gitj, n. der Arbeit, dařenj ſe, n.

Gedeylich, beſſ. gedeihlich, proſpěſſný, vžitečný.

Gedicht, n. báſeň, bágka, rozpráwka, f. 2) eine Erdichtung, etwas Erdichtetes, ſmyſſlenka, f. wymyſl, m. bágka, f.

Gediegen, celý, plný, vplný, in Bergwerken, ſamočiſtý.

Geding, n. wýmjnka, ſmlauwa, f. mit dem Gedinge, s tau wýmjnkau, ein Geding machen, včiniti ſmlauwu, ein Geding eingehen, wgjti w ſmlauwu, ſ. Vergleich.

Gedinget, gedungen, nagatý.

Gedonner, n. hřjmánj, n. hřjmota, f. hromobitj, n.

Gedoppelt, dwogitý, dwogený.

Gedörret, ſuſſený.

Gedräng, těſný, ſtěſněný, gedrång, oder eng an einander fügen, ſtěſniti.

Gedräng, das, Gedränge, tjſeň, tlačenice, f. ins Gedränge kommen, do těſna, do tjſně, do tlačenice přigjti.

Gedrechſelt, na ſaustruh wytočený, wykraucený, wyſaustružený.

Gedrehet, točený.

Gedrittes, trognjk, m. gedritte Zahl, trognj počet, m.

Gedroſchen, mlácený.

Gedruckt, tiſſtěný, tlačený.

Gedrungen, ſteſněný, ſaužený, gedrungener Athem, dechawičnoſt, f.

Geduckt, nakřiwený, mit geducktem Kopfe, s nakřiwenau hlawau.

Geduld, Gedult, f. trpěliwoſt, trpnoſt, f. Geduld haben überhaupt, trpěliwoſt mjti, mit einem Schuldner, mjti ſtrpenj s dlužnjkem, Geduld, eine kleine Geduld, ſtrpenj, gen malé ſtrpenj, ſhowenj, n. die Geduld verlieren, trpěliwoſt ztratiti, die Geduld wird ihm vergehen, zagde mu trpěliwoſt.

Geduldeu, gedulten, ſich, mjti ſtrpenj, ſhowenj, ſhowěti, poſhowěti.

Geduldig, gedultig, trpěliwý, trpný.

Geduldig, gedultig, adv. trpěliwě, trpně, geduldig ertragen, trpěliwě ſnáſſeti, ſnéſti, néſti.

Gedungen, nagatý, nagjmaný.

Geehlicht, ſnaubený.

Geehrt, ctěný, vctěný, poctěný, geehrt ſeyn, werden, ctěnu býti.

Geel, ſ. Gelb.

Geelſchnabel, beſſ. Gelbſchnabel, m. holobrádek, m.

Geendet, geendiget, ſkončený, dokončený, dokonaný, ſkonaný.

Geerbet, zděděný.

Geerndet, beſſ. geärntet, geärndet, žatý, ſežatý.

Gefahr, ſ. nebezpečenſtwj, n. in Gefahr ſeyn, ſtehen, w nebezpečenſtwj býti, býti poſtawenu, in Gefahr kommen, gerathen, w nebezpečenſtwj přigjti, vpadnauti, in Gefahr bringen, ſtürzen, w nebezpečenſtwj vweſti, vwrcy, ſich in Gefahr begeben, wagen, ſich der Gefahr ausſetzen, w nebezpečenſtwj ſe dáti, wydati, wrcy, nebezpečenſtwj ſe odwážiti, opowážiti, nebezpečenſtwj podniknauti, podſtaupiti, ſein Vermögen in Gefahr ſetzen, mohowitoſt ſwau, gměnj ſwé w ſſanc ſadiri, w nebezpečenſtwj wydati, der Gefahr entgehen, nebezpečenſtwj vgjti, zniknauti.

Gefährde, ſ. Vervortheilung.

Gefähren, ſ. Gefährde.

Gefährlich, nebezpečný.

Gefährlich, adv. nebezpečně.

Gefährlichkeit, ſ. Gefahr.

Gefährte, m. ſpoluchůdce, towaryš cesty, ſpolupoceſtný, ſpolupoceſtnjk, průwodce, m.

Gefall, n. des Waſſers, zpád wody, m.

Gefälle, plur. Abgaben, důchodowé, důchody, poplatcy, plur.

Gefallen, gefällig ſeyn, ljbiti ſe, es gefällt mir, ljbj ſe mně, wenn es dir gefällt, geſtli ſe ti ljbj, ljbjli ſe ti, wie geſtel es dir? gak ſe ti to ljbilo, ſljbilo, ſich gefallen laſſen, přeſtati na něčem, ſpokogenu býti něčjm.

Gefallen, m. den man hat in ſich, ljboſt,

boſt, ljbezuoſt, f. obljbenj, zaljbenj, n. ljbezná wůle, f. nach eigenem Gefallen, dle wlaſtnj ljboſti, einem zu Gefallen ſeyn, leben, býti někomu k ljboſti, Gefallen, den man an etwas hat, ljboſt, f. obljbenj, zaljbenj, n. rozkoš, f. haben, mjti, Gefallen, den man einem thut, ljboſt, f. wděk, m. thu mir das zu Gefallen, včiň mi to k ljboſti, k zaljbenj, den wděk, zu Gefallen thun, wděk včiniti, wděčnau wěc včiniti, vdělati, k zaljbenj, k ljboſti včiniti, zu Gefallen reden, k ljboſti mluwiti, k zaljbenj, k obljbenj, k miloſti mluwiti, einem großen Gefallen thun, welikau včiniti, vdělati ljboſt, welikým včiniti, vdělati wděk, welmi wděčnau wěc včiniti, ihm zu Gefallen thue ich es, gemu k wůli, k ljboſti činjm to, einem einen Gefallen thun mit etwas, radoſt, wděk někomu s něčjm včiniti.

Gefällig, angenehm, wděčný, ljbezný, ochotný.

Gefälligkeit, f. wděk, m. ljboſt, f. einem eine groſze Gefälligkeit erweiſen, welikým wděk včiniti někomu, welikau ljboſt někomu prokázati, včiniti.

Gefangen, gefangener, chycený, gatý, zagatý, wězeň, gefangen ſeyn, gefangen liegen, chycenu, gatu, zagatu býti, leżeti, gefangen nehmen, chytati, gjmati, zagjmati, zagmauti, wězně brátí, gefangen ſetzen, gefänglich einſetzen, do wězenj dáti, wrcy, vwrcy, do wězenj wſaditi, wzýti, ſich gefangen geben, poddati ſe, wzdáti ſe chycený, du biſt mein Gefangener, gſy odemne zagatý, chycený.

Gefangennehmung, f. chycenj, pochycenj, getj, zagetj, zagmutj, n. zágem, m. lapenj, polapenj, n.

Gefangenſchaft, f. zagetj, n. zágem, m.

Gefänglich einziehen, wězně wzýti, do wězenj, do wazby dáti, wſaditi, gefängliche Haft, wazba, f. einen in gefängliche Haft bringen, do wazby dáti, wſaditi, do wazby wzýti.

Gefängniß, n. der Ort, wězenj, n. darein legen, do wězenj dáti, wrcy.

Gefäß, n. nádoba, f. oſudj, orudj, n. ein kleines, nádobka, f. oſudjčko, orudjčko, n. zum Unterſetzen, nádoba, f. 2) Gefäß, gjlce, n. rukowět, f.

Gefaßt, gefaſſet, vchycený, vgatý, vchopený, vchwácený, gefaßter Anſchlag, wzatá, obraná rada, 2) gefaßt machen, ſtrogiti, přiſtrogiti, chyſtati, přichyſtati, připrawiti, nicht gefaßt ſeyn, nebýti přiſtrogeným, přichyſtaným, připraweným.

Gefecht, n. půtka, f. potýkánj, n. bog, m. ein ſcharfes Gefecht halten, prudkau půtku, prudký bog ſwésti, wésti, 2) Gefecht der Fechter, ſſerm, m. půtka, f. zápas, m. ſolches halten, ſſerm, půtku, zápas ſwésti, wésti, w kordy a meče gjti.

Gefeget, čiſtěný, cýdený.

Gefehrt, beſſ. Gefährt, ſpoluchůdce, nohſleda, m.

Gefeilet, pilowaný.

Gefeſſelt, opautaný, w pauta ſewřený, pauty okowaný.

Gefeuchtet, vmočený, ſmočený, ſmáčený.

Gefieder, n. peřj, n.

Gefiedert, opeřený, podpeřený.

Gefiedl, n. ſſkrtánj na hauſle, ſſumařenj, n.

Gefilde, n. pole, n. palauk, m.

Gefladter, n. třepetánj křjdly, n.

Geflecht, pletený.

Geflickt, plácený, látaný.

Gefliſſen, pilný, snažný.

Gefliſſenheit, f. připjlenj, n. pilnoſt, pjle, ſnažnoſt, f. 2) zwmyſlnoſt, f.

Gefliſſentlich, adv. pilně, ſnažně, recht in der Abſicht, naſchwál, zwmyſlně, zwmyſla.

Geflügel, n. drubeř, f. ptactwo, n.

Geflügelt, křidlatý.

Geflüſter, n. ſſepk, m. ſſeptánj, n.

Gefolge, n. komonſtwo, n. průwod, m. towaryšſtwo poceſtnj, ceſtnj, ceſtné, n.

Gefodert, žádaný, požádaný.

Gefrage, n. ptanj, n. das iſt ein Gefrage, to geſt ptanj.

Gefragt, prany, tázany.
Gefreffen, žrany.
Gefreßig, gefräßig, žrawý, hltawý, obžerný.
Gefreßigkeit, f. Gefräßigkeit, žrawoſt, hltawoſt, obžernoſt, f. obžerſtwj, n.
Gefreyter, m. ſwobodnjk, m.
Gefrieren, mrznauti, zmrznauti, vmrznauti, es gefriert, mrzne, gefrorenes, zmrzlý, zmrzljk, m.
Gefroren, zmrzlý, vmrzlý, ſ. Gefrieren.
Gefügig, gefüglich, hebký, ohebný, ohbitý, ſ. Geſchmeidig.
Gefügigkeit, f. hebkoſt, ohebnoſt, ohbitoſt, f.
Geführt, wedený.
Gefüllet, naplněný.
Gefülltes, n. nádiwka, f.
Gefunden, nalezený.
Gefüttert, krmený, 2) podſſitý.
Gefühl, n. cyt, m. cytliwoſt, cýtitedlnoſt, čitedlnoſt, f. čich, m.
Gefühllos, necytliwý, nečitedlný, bez cytu.
Gefühlloſigkeit, f. necytliwoſt, nečitedlnoſt, necyticedlnoſt, f.
Gefühlvoll, plný cytu.
Gegen, dem Orte nach, proti, naproti, gegen unſerm Haus, proti, naproti naſſemu domu, die göttliche Güte gegen die Menſchen, Bozſká dobrota k lidu, ſo gegen die Menſchen geſinnt, tak s lidmi ſmeyſſljcý, die Ehrerbietung gegen die Menſchen, počeſtnoſt k lidem, gegen einen offenherzig ſeyn, býti k někomu otewřený, ſich freundlich gegen einen erzeigen, přjwětiwe ſe k někomu mjti, prowkázati, Ruchloſigkeit gegen Gott, bohaprázdnoſt proti Bohu, gegen jedermann gütig, ke każdému dobrotiwý, 2) gegen dem Ort, proti tomu mjſtu, gegen Rom, proti Řjmu, 3) gegen Morgen, z rána, gegen Abend, z wečera, k wečeru, 4) gegen Oſten, Weſten, na wýchod, k západu, 5) gegen uns biſt du glückſelig, naproti nám gſy ſtaſtný, er iſt nichts gegen ihm, nic nenj proti, naproti němu.
Gegenbeweis, m. protiwný důwod, m. Gegenbeweis der Liebe, opáčný důwod, důkaz láſky, m.
Gegend, f. krag, m. kragina, ſtrana, f. die vier Gegenden, čtyry ſtrany, Gegend am Meer, pomořj, n. die über dem Meere liegt, zámořj, n. Gegend des Himmels, ſtrana nebes, nebe, in unſerer Gegend, w naſſj, na naſſj ſtraně, w naſſj kragině.
Gegendienſt, m. opáčná, opáčená ſlužba, f. Gegendienſt erweiſen, opáčnau ſlužbu prokázati.
Gegeneinander, gegen einander, proti ſobě, geden proti druhému, ſpolečný, die Liebe gegen einander, láſka ſpolečná, f.
Gegeneinander, gegen einander, adv. ſpolečně.
Gegeneinander anlaufen, do ſebe wrazyti.
Gegeneinander fechten, weſpolek ſe porýkati, proti ſobě bogowati.
Gegeneinander halten, gedno proti druhému rownati, gedno proti druhému ſrownáwati.
Gegeneinanderhaltung, f. rownánj, ſrownánj gedno s druhým.
Gegeneinander laufen, proti ſobě běžeti, geden proti druhému.
Gegeneinander ſtellen, proti ſobě klásti, gedno proti druhému.
Gegeneinwendung, ſ. Einwendung.
Gegenfall, m. odporná, giná, naproti přjpadnoſt, f. přjpad giný, odporný, im Gegenfall, naproti tomu, w giné, w odporné přjpadnoſti.
Gegenfechter, m. odbůgce, odpůrce, m.
Gegenfrage, f. otázka naproti, odporná, protiwná, f.
Gegenfüßler, plur. protinožcy, m.
Gegengefälligkeit, ſ. Gegendienſt.
Gegengeſchenk, n. Gegengabe, dar za dar, opáčný, ſpolečný dar, m.
Gegengruß, m. opáčné, ſpolečné pozdrawenj, n.
Gegengunſt, f. ſpolečná, opáčná, náklonnoſt, miloſt, f.
Gegenhalt, m. Gegenhaltung, Entgegenhaltung, f. Gegeneinanderhaltung, Vergleichung.

Gegenhülfe, f. pomoc ſpolečná, opáčná, f.
Gegenliebe, f. láſka ſpolečná, opáčná, f.
Gegenpart, f. Gegentheil, Gegner, odpůrce, odpornjk, protiwnjk, m.
Gegenpartey, f. ſtrana odporná, protiwná, f.
Gegenſatz, m. naproti ſtawenj, n. položenka, f.
Gegenſchein, m. bleſk opáčený, odražený, m.
Gegenſchreiber, m. dohledač pjſaře, důchodnjho, (kontralor,) m.
Gegenſchrift, f. přjpis, m.
Gegenſchwäger, m. tchán, m.
Gegenſchwägerinn, f. tchyně, f.
Gegenſpiel, n. ſ. Gegentheil, im Spiele, odporná hra, f.
Gegenſpieler, m. odbůgce, m.
Gegenſtand, m. námět, m. namjtánj, předwržení, n. wěc ſe namjtagjcý, naſkytagjcý, nahodilá, naſkytlá, f. Gegenſtand der Liebe, des Haßes, námět láſky, hněwu, m.
Gegentheil, m. der Gegner, odporná ſtrana, f. 2) das, Entgegenſatz, Widerſpiel, odpor, m. wěc odporná, f. im Gegentheile, proti, naproti tomu, es geſchieht das Gegentheil; děge ſe naproti, na odpor, ginák, odpor, odporně.
Gegenüber, naproti.
Gegenverehrung, ſ. Gegengeſchenk.
Gegenvermächtniß, n. odkaz naproti, m. gegen das Heurathgut, wěnowánj naproti, n.
Gegenverſchreibung, f. vpſánj naproti, n.
Gegenverſicherung, f. vbezpečenj naproti, n.
Gegenverſprechung, f. ſ. Gegenverſicherung.
Gegenwart, f. přjtomnoſt, f.
Gegenwärtig, přjtomný.
Gegenwärtig, adv. přjtomně.
Gegenwehr, f. obrana, f. thun, ſich zur Gegenwehr ſtellen, ſetzen, na odpor ſe ſtawěti, poſtawiti.
Gegenwind, m. wjtr protiwný, m.
Gegenwurf, m. předwržení, n. namjtka, f.
Gegenzuſage, ſ. Gegenverſicherung.
Gegitter, ſ. Gitter.
Gegittert, mřežowaný, zamřežowaný.
Geglättet, hlazený.
Gegner, m. odpůrce, odpornjk, protiwnjk, m.
Gegnerinn, f. odpůrkyně, odpornice, protiwnice, f.
Gegraben, hrabaný, kopaný, 2) geſtochen, rytý, wyrýwaný, gegrabene Arbeit, ryté, wyrýwané djlo, n. rytina, f.
Gegründet, založený, zeſpod vpewněný, 2) dſtwodný.
Gegrüßet, pozdrawený, ſey gegrüßet, zdráw buď, zdař Bůh, dey ž Bůh zdrawj.
Gegürtet, opáſaný.
Gehabe dich wohl, měg ſe dobře.
Gehabt euch wohl, měgte ſe dobře.
Gehackt, gegraben, okopaný, 2) wie Holz, ſekaný, kálaný, rubaný.
Gehäftelt, připjnaný.
Gehalt, m. Beſoldung, plat, m.
Gehämmert, kowaný.
Gehänge, ſ. Gehenke.
Geharniſcht, zbrogný, ozbrogený, brněnjm, krunýřem oděný, ein geharniſchter Mann, oděnec, m.
Gehäßig, nenáwiſtiwý, newrážný, einem gehäßig ſeyn, nenáwiděti někoho, newražiti na někoho, einem gehäßig werden, zanewřjti na někoho, w nenáwiſt wzýti někoho.
Gehaubt, čepičatý.
Gehaucht, dchnutý, dechnutý.
Gehäuft, hromážděný, hromaděný, wrchowaný, wrchowatý.
Gehechelt, mykaný, kramplowaný, česaný, wochlowaný.
Gehecke, n. die Hecke, Brut, porod, m. porozenj, plemě, n. 2) von Dornen, trniſtě, ſtrniſtě, trnowiſtě, trnowé křowj, chraſtj, n. chraſtina, f.
Geheftet, připjnaný.
Gehehlen, in etwas, (obſol.) ſ. Willigen.
Geheilet, vzdrawený, zhogený, zlěčený.
Geheiliget, ſwěcený, poſwěcený.
Geheim, tagný, teyný, tagemný, ſkrytý, geheim halten, tagiti, w ſkrytě,

w ſkry-

w ſkrytoſti, w tagnoſti mjti, geheim thun, mit etwas, tagiti ſe, kryti ſe, ſkrywati ſe s nĕčjm, geheimer Rath, tagná, teyná rada, f. tagemnjk, m. in Geheim, tagnĕ, teynĕ, w tagnoſti, pod krytem, pod tagi, ſkrytĕ.

Geheim, adv. heimlich, ingeheim, insgeheim, tagnĕ, teynĕ, ſkrytĕ.

Geheimniß, n. tagemſtwj, n. tagnoſt, f.

Geheimnißſchreiber, m. tagný pjſař, m.

Geheimnißvoll, plný tagemſtwj, tagnoſti, tagemný.

Geheiß, n. poručenj, n. auf dein Geheiß, na twé poručenj, z twého poručenj.

Geheißen, poručený.

Gehemmet, zaſtawený, obmeſſkaný, zdržený.

Gehen, gjti, choditi, wohin, zu einem, nĕkam, k nĕkomu, hin und her gehen, ſem a tam choditi, procházeti ſe, gehe an den Galgen, gdi na ſſibenicy, na ſſibenicy, geh hieher, gdi ſem, pod ſem, zu Herzen gehen, gjti k ſrdcy, nach Rom gehen, gjti do Řjma, zu Grunde gehen, gjti, přigjti w zkázu, w zhaubu, hynauti, zahynauti, unter die Leute gehen, gjti mezy lidi, durch die Stadt gehen, gjti městem, ſkrze město, nach Hauſe gehen, domů gjti, in ſich ſelbſt gehen, do ſebe gjti, aus den Augen gehen, gjti z očj, einen gehen laſſen, nechati nĕkoho, vors Thor gehen, gjti za bránu, es geht ihm wohl, übel, dobře, zle ſe mu wede, dobře, zle ſe má, wie geht es dir? gak ſe ti wede? gak ſe máš? im Schwange gehen, w bĕhu býti, bĕžeti, wie wird es dir gehen? gak ſe ti powede? gak s tebau bude, es wird ihm noch wohl, ſchlecht gehen, dobře, zle ſe mu geſſtĕ powede, ſo geht es, wenn man nicht folgt, tak geſt, tak ſe dĕge, ſtáwá, když člowĕk neposlauchá, die Uhr gehet, hodiny gdau, von dem Wege gehen, s cesty sgjti, ſchwanger gehen, s tĕžkým žiwotem choditi, es gehet in die vierte Woche, gde na čtwrtý týden, das gehet luſtig, weſelo geſt, an das Leben gehet es, gde, bĕžj o žiwot, o hrdlo, gehen nach Wunſche, dle ljboſti ſe wésti, dařiti, hin und her, herum gehen, ſem a tam choditi, z gednoho mjſta na druhé přecházeti, irre gehen, blauditi, wenig beyſeits gehen, na ſtranu, w ſtranu poodgjti.

Gehen, das, gitj, chozenj, n. chod, m. im Gehen, w chodu, chodĕ, im Gehen beten, w chodu, chodĕ ſe modliti.

Geheuke, n. um den Leib, pás, m.

Geheule, n. kwjlenj, ſkuhránj, huhlánj, n. des Windes, der Wellen, hlučenj, n. der Hunde, wytj, ſkučenj, n. ein Geheule machen, erheben, kwjlenj, žaloſtný pláč wzbuditi, wydati, Geheule, elende Muſik, ſſkwĕčenj, n. ſſkwĕkot, m.

Gehext, čarowaný, kauzlený.

Gehindert, překažený.

Gehirn, n. mozek, m.

Gehirnchen, n. Gehirnlein, mozeček, m.

Gehobelt, hlazený, (hoblowaný.)

Gehoft, daufaný.

Gehöhlt, dlabaný, daupnatý.

Gehöhn, n. Verſpottung, poſměch, m.

Geholfen, pomožený.

Geholt, přineſený.

Gehölz, n. les, m. leſyna, f.

Gehör, n. ſluch, m. der ein übles Gehör hat, nahluchý, 2) Gehör geben, folgen, glauben, poslauchati, wĕřiti, Audienz geben, ſlyſſenj dáwati, dáti.

Gehorchen, poslauchati, poſlechnauti, vpoſlechnauti.

Gehören, wohin, patřiti, náležeti, přináležeti, jemanden gehören, patřiti, náležeti, přináležeti nĕkomu, 2) zu etwas gehören, erfordert werden, zapotřebj býti, dazu gehört Geld, Zeit, Mühe, k tomu geſt zapotřebj penĕz, čaſu, práce, es gehört nicht mit zur Sache, to k tomu nepatřj, nenáležj, nepřináležj, nepřjležj, 3) ſich gehören, gezicmen, náležeti, přináležeti, přjležeti, patřiti, ſo gehört es ſich,

tak

tak ſe patřj, auf die Uebelthat gehört ſich Straf, zlý ſkutek zaſluhuge treſtu, geſt hoden treſtu.

Gehörig, adj. jemanden, mir, dir, nálezjcý, přináležjcý, wohin, in einen Ort, daher gebürtig, darinn wohnhaft, patřjcý, náležjcý, an gehörigem Orte, na ſwém miſtě, mjſtně, gehörig, geziemend, náležitý, ſluſſný, zu gehöriger Zeit, wo es ſich geziemt, w náležitý, w ſluſſný čas.

Gehörig, adv. náležitě, ſluſſně.

Gehörlos, bezſluchý.

Gehörnt, rohatý.

Gehorſam, m. poſluſſenſtwj, n. poſluſſnoſt, f. der Gehorſam gegen die Eltern, poſluſſnoſt, poſluſſenſtwj k rodičům, Gehorſam leiſten, poſluſſenſtwj konati, prokázati, poſluſſnoſt zachowati, poſluſſně ſe mjti, zum Gehorſam bringen, k poſluſſenſtwj přiweſti.

Gehorſamſt, poſluſſný.

Gehorſamen, ſ. Gehorchen.

Gehorſamlich, ſ. Gehorſam.

Gehorſam, neypoſluſſnějſſj, gehorſamſt bitten, danken, poſluſſně proſyti, děkowati, ich empfehle mich gehorſamſt, poraučjm ſe poſluſſně.

Gehülfe, m. pomocnjk, ſpomocnjk, napomocnjk, m. ſ. Helfer.

Gehülfinn, f. pomocnice, ſpomocnice, napomocnice, f.

Geifer, m. ſlina, f. wypliwek, m.

Geiferig, ſlintawý, ſlinowitý.

Geifern, ſliniti, ſlintati, pljti, odpljwati.

Geiferung, f. ſlinění, ſlintánj, pljtj, pliwánj, n.

Geige, f. hauſle, plur. eine kleine, hauſličky, plur. 2) Geige, eine Art von Strafen, eine Art Bande, ſkřipec, m.

Geigen, haudati, hauſti, na hauſle hráti.

Geigenmacher, m. hauſlař, m.

Geiger, m. hudec, hráč na hauſle, m.

Geil, wjlný, bugný, chlipný, geil ſeyn, bugněti, baugeti, wjlným, chlipným, bugným býti, chlipněti, geil werden, zbugnětí, zchlipnětí.

Geil, adv. wjlně, bugně, chlipně.

Geilen, dychtěti, taužiti.

Geilen, das, dychtiwoſt, ſ. dychtěnj, tauženj, n. tužba, f.

Geilen, die, mudj, n.

Geilheit, f. wjlnoſt, bugnoſt, chlipnoſt, f.

Geilwurz, f. wſtáwač, m. žežhulka, f.

Geiſel, f. Bürge, záſtawná oſoba, f. zaſtawenec, záſtawnjk, člowěk w záſtawě, m.

Geiß, f. koza, f. ſ. Ziege.

Geißblatt, n. kozý liſt, m.

Geißbock, m. kozel, m.

Geißel, f. bič, m.

Geißeln, bičowati, mrſkati, ſſlehati.

Geißelung, f. bičowánj, mrſkánj, ſſlehánj, n.

Geiſt, m. duch, bey der Chymie, duch, m. ſýla, f. treflicher Geiſt, wýborná hlawa, f.

Geiſterbeſchwörer, m. zaklinač, zaklinatel duchů, m.

Geiſterbeſchwörung, f. zaklinánj duchů, n.

Geiſterlehre, f. včenj o duſſi, n.

Geiſtig, unkörperlich, netělesný, duchownj, flüchtig, ſylný.

Geiſtlich, duchownj, ein Geiſtlicher, duchownj, duchownjk, m. das geiſtliche Amt, Recht, duchownj auřad, m. duchownj práwo, n.

Geiſtlich, adv. duchownně.

Geiſtlichkeit, f. duchowenſtwo, n.

Geiſtreich, geiſtvoll, důmyſlný, ducha plný, plný důmyſlů.

Geiz, m. lakomſtwj, n. lakomoſt, ſkaupoſt, ſkrboſt, f.

Geizen, lakomětí, ſkaupiti, ſkrbiti, nach Ehre, po cti dychtiti, lakomiti.

Geizhalz, m. lakomec, ſkupec, ſkrbec, ſtuchljk, nevžilec, hauzwička, m. ſ. Geizig.

Geizig, lakomý, lakomec, m. ſkaupý, ſkrbný, nach Ehre, cti žádoſtiwý, geizig thun mit etwas, lakomě, ſkaupě, ſkrbně ſobě wésti.

Gekalkt, wápenitý.

Gekämmt, česaný.

Gekämpf, n. půtka, f. potýkánj, n.

Gekämpft, potýkaný.

Gekäuet, žweykaný.

Gekauft, kaupený.

Gekehrt, gerichtet, obrácený.
Gekehrt, gesäubert, metený, zametený.
Gekeife, n. sskorpenj, n.
Gekeltert, sslapaný.
Gekerbt, nařezaný.
Geklapper, n. klapánj, chřestánj, n.
Geklatsche, n. mit den Händen, tleskánj, plésánj, pleskánj rukama, n. tleskot, pleskot, m. machen, tleskati, pleskati, plésati, tleskánj, plésánj, tleskot, pleskot činiti, 2) mit der Peitsche, práskánj, n. práskot, m. Geklatsche, falsches Gerede, klewetánj, n. klewety, s. Klatscherey.
Gekleidet, ssacený.
Geklingel, n. klinkánj, cynkánj, n. cynkot, klinkot, m.
Geklitsch, n. tlesknutj rukama, n.
Geklopf, n. klepánj, n.
Geknauelt, switý.
Geknettet, hnetený.
Geknüpft, spogený, swázaný.
Gekocht, wařený.
Gekostet, okusený.
Gekratzt, sskrábaný.
Gekräuselt, kadeřowaný, kadeřený, kudrněný, kučerowaný, gekräuseltes Haar, kadeřené wlasy, kadeře, kučery, kudrny, plur.
Gekrönt, korunowaný.
Gekrös, n. okružj, n.
Gekrösäderchen, mljčné žjly, plur.
Gekrümmt, křiwený, zkřiwený.
Gekugelt, kulený.
Gekühlt, chladěný.
Gekünstelt, ljčený.
Gekützelt, lektaný.
Geküßet, ljbaný.
Gelabet, občerstwený.
Gelächel, n. vsmjwánj, n. vsmjssky, plur.
Gelächter, n. smjch, m. smánj, rozsmjssenj, n. großes, heftiges, chechtánj, n. weliký, nesmjrný smjch, m. ein Gelächter machen, erregen, smjch vdělati, stropiti, střápati, sich aus jemanden ein Gelächter machen, smjch, posměch, posmjssky sobě z někoho dělati, vdělati, strogiti, mjti, zum Gelächter werden, k posměchu býti.
Geladen, nakládaný, naložený, 2) zu Gaste geladen, zwaný, pozwaný, 3) wie ein Gewehr, nabitý.
Gelag, n. snůsska, f.
Gelähmt, schromený.
Geländer, n. an der Stiege, zábradlj, zábradlo, n. der Weinstöcke, tyčka winičná, f.
Gelangen, wohin, an einen Ort, přigjti, dogjti, přibrati se, in die Höhe, do weyssky přigjti, weyssky dogjti, gelangen zu etwas, als zu Ehren, dogjti něčeho, přigjti k něčemu, in den Haven, k břehu přistati, 2) an einen, als an den Rath etwas gelangen lassen, wznésti něco na někoho, donesti něco k někomu, někomu dát wzkázati.
Gelaß, n. prostora, f.
Gelassen, ruhig, sanftmüthig, mjrný, tichý, geduldig, dobromyslný, ochotný, wolný, trpěliwý.
Gelassen, adv. mjrně, tjsse, geduldig, dobromyslně, wolně, ochotně, trpěliwě, etwas gelassen ertragen, něco dobromyslně, ochotně, trpěliwě snásseti.
Gelassenheit, f. Sanftmuth, mjrnost, tichost, f. Geduld, trpěliwost, dobromyslnost, ochotnost, wolnost, f. etwas mit Gelassenheit ertragen, něco s trpěliwostj snásseti.
Gelaufe, n. běhánj, n. běh, shon, m. was ist das vor ein Gelaufe? co gest to za běhánj, za běh, za shon?
Geläufig, leicht, gewöhnlich, snadný, wolný, es ist ihm geläufig, gest mu to snadno, wolno, wie die Zunge, hbitý, obratný.
Geläufigkeit, f. der Zunge, hbitost, obratnost, f.
Geläute, n. zwoněnj, n.
Geläutert, wyčisstěný.
Gelb, žlutý, gelb machen, žlutiti, gelb werden, žlautnauti, sežlautnauti.
Gelbhaarig, žlutých wlasů.
Gelblich, požlautlý.
Gelbroth, plawý.
Gelbschnabel, m. holobrádek, m.
Gelbsucht, f. žlautenice, žlautenka, f.
Gelbsüchtig, na žlautenicy nemocný, žlautenka, m.

Geld,

Geld, n. penjze, plur. zu Gelde gehörig, Geld betreffend, penĕžný, zu Gelde machen, spenĕžiti, na penjze vwesti.
Geldangelegenheit, f. penĕžná důležitost, f.
Geldbedürftig, potřebný penĕz.
Geldbeutel, m. pytlik, waček, měssec na pénjze, m.
Geldbüchse, f. krabice, pokladnice na penjze, f.
Geldbusse, f. Strafe, penĕžitá pokuta, f.
Geldeinfoderer, m. zbjrač penĕz, m.
Geldeinnahme, f. přigjmánj penĕz, n. přjgem penĕz, m.
Geldeinnehmer, m. weybĕrčj penĕz, m.
Geldfuhre, f. fůra s penĕzy, f. wůz s penĕzy, m.
Geldgeiz, m. žádost penĕz, f.
Geldgierde, f. žádost penĕz, f.
Geldgierig, žádostiwý penĕz.
Geldgierigkeit, f. žádostiwost penĕz, f.
Geldhandel, m. obchod s penĕzy, m.
Geldhändler, s. Geldwechsler.
Geldhungrig, s. Geldgierig.
Geldkasten, m. schrána, sskřině na penjze, penĕz, f.
Geldkörbchen, n. kossíček na penjze, m.
Geldmangel, m. nedostatek na penězých, m.
Geldnoth, f. nauze o penjze, na penězých, f.
Geldreich, penĕžitý, bohatý na penězých, na penjze.
Geldsache, f. wĕc strany penĕz, f.
Geldsack, m. pytlik, měssec na penjze, m.
Geldschuld, f. dluh penĕžný, m.
Geldstrafe, f. pokuta penĕžná, f.
Geldwechsel, s. Geldhandel
Geldwechsler, m. penĕzoměnec, m.
Geldwurm, m. stuchlik, hauzwička, m.
Geleben s. Leben.
Gelecke, n. ljzánj, n.
Gelegen, liegend, položený, gegen Morgen gelegen, na wýchod ležicý s. Liegen, 2) bequem, přjležitý, gelegene Stunde, přjležitá hodina, zur gelegenen Zeit kommen, w přjležitý čas přigiti, 3) es ist daran gelegen, záležj na tom, was ist daran gelegen, co na tom záležj? co ge na tom? es ist viel daran gelegen, mnoho na tom záležj, daran ist wenig gelegen, na tom málo záležj, mir ist viel daran gelegen, mně mnoho na tom záležj.
Gelegen, adv. přjležitě.
Gelegenheit, f. přjležitost, f.
Gelegen, položený.
Gelehnt, opřený, podepřený.
Gelegenheitsmacher, m. působce, působitel, činitel přjležitosti, m.
Gelegenheitsmacherinn, f. působitelkyně, působkyně, činitelkyně přjležitosti, f.
Gelegenheitsmacherey, f. působenj, činěnj přjležitosti, n.
Gelegentlich, přjležitě.
Gelehrig, gelehrsam, včeliwý, wtipný, gemný, důwripný.
Gelehrigkeit, f. včeliwost, wtipnost, důwripnost, f.
Gelehrsamkeit, f. včenost, vmělost, f.
Gelehrt, včený, vmělý, gelehrt seyn in einer Sache, včeným, vmělým býti w nĕgaké wĕcy, gelehrt thun, včeně sy wésti, počjnati, gelehrte Zeitungen, včené nowiny.
Gelehrt, adv. včeně, vměle.
Gelehrtengeschichte, plur. přjběhy včenosti, včenstwa, mužů včených, včenců, plur.
Gelehrtenlexikon, n. slowař, slowan mužů včených, včenců, m.
Geleite, n. Begleitung, průwod, m. nimm das Geleit mit, prowoď, wyprowoď se sám, 2) sicheres Geleit, průwod bezpečnosti, (gleyt,) geben, dáti, 3) Zoll, clo berně, n.
Geleiten, prowázeti, prowoditi.
Geleitsbrief, m. průwodnj list, m.
Geleitseinnahme, f. berně, f.
Geleiteeinnehmer, m. weybĕrčj, zbĕrač cla, celný, m.
Geleitshaus, n. celnice, berna, f.
Geleitsmann, m Gefährte, průwodce, průwoděj, spoluchůdce, pocestnjk, m.
Gelenk, gefügig, gelenkig, hebký, ohebný, ohbitý, křepký, 2) záh, biegsam, žitký, wláčný.
Gelenke, n. přjheb, oheb, m. der Finger, přjhbj, klauby, plur. im Rücken, přjhbj, n.

Gelenket, ſ. Lenken.
Gelenkig, ſ. Gelenk.
Gelenkſucht, f. klaubnj nemoc, f.
Gelernt, včený, gelernter Meiſter, ſ. Lernen.
Geleſcht, ſ. Gelöſcht.
Gelichter, n. Art, Gattung eines, gleiches Gelichters, gedné, ſteyné wrſtwy, powahy, gednoho, ſteyného dra.
Gelieben, ſ. Belieben, Gefallen.
Geliebt, milowaný, zmjlený, geliebter Sohn! milý, zmjlený ſynu! 2) geliebt es Gott, budeli wůle Božj.
Geliefern, beſſ. geliebern, ſſedati ſe.
Geliefert, beſſ. geliebert, ſſedlý, geliebertes Blut, ſſedlá krew, 2) geliefert, herbeygeſchaft, übergeben, podaný, dodaný, odwedený, ſ. Liefern.
Geliehen, půgčený, zapůgčený.
Gelind, tichý, měký, powolný, gelinde Luft, tichý wětřjček, m. gelinde Saiten, ſ. Saiten, gelind, ſachte reden, tjſſe mluwiti, gelinde werden, změknauti, gelind machen, měkčiti.
Gelinde, adv. tjſſe, měkce, powolně.
Gelindigkeit, f. tichoſt, měkoſt, powolnoſt, f.
Gelingen, zdařiti, podařiti, zweſti ſe.
Geliſpel, n. ſſept, m.
Gelitten, trpený, der gelitten hat, v trpený.
Gellen, znjti.
Gellen, das, znění, n.
Geloben, ein Gelübde thun, Bohu ſljbiti, zaſljbiti, 2) zuſagen, ſljbiti, přiſljbiti.
Gelobet, zaſljbený.
Gelobniß, f. ſlib, m. thun, ſlib činiti, včiniti.
Gelobt, chwálený, 2) das gelobte Land, zaſljbená země, f.
Gelobung, f. zaſljbenj, n.
Gelockt, wábený.
Gelohnt, übel gelohnt bekommen, zlau odplatu wzýti, es ſoll dir übel gelohnt werden, zlau odplatu máš wzýti.
Geloriden, n. potočnj wrba, f.
Gelt! wič! wiz!
Gelte, f. djžka, f. kbeljk, m.
Gelten, vermögen, platiti, er gielt viel bey ihm, mnoho v něho platj, was gielts, er wird nicht kommen! oč že nepřigde! es gielt Leib und Leben, běži o hrdlo, 2) gelten laſſen, dáti platiti, die Entſchuldigung gelten laſſen, wýmluwu dáti platiti, 3) es gielt dir, o twau wěc běžj, es gielt meine Haut, o mau kůži to běžj, es gielt mir eben das, mně geſt to gednoſteyné, 4) was gielt das Korn? co platj žito? 5) was gielts? co wſadjš? oč ſe zalo žjš?
Geltung, f. cena, platnoſt, f.
Gelübd, n. Gelübde, ſlib, m. thun, ſlib činiti, včiniti.
Gelüftet, powětrný.
Geling, n. Geſchling, Geheng, oſrdj, n.
Gelungen, zdařilý, zdařený, powedený, podařený.
Gelüſten ſich laſſen, chutnati, zachutnati ſobě, nach etwas, chut, ljboſt mjti na něco, libowati ſy něco, es gelüſtet, chce ſe mně, mám chut, ljbj ſe mně.
Gelüſtung, f. chutnánj, zachutnánj, zaljbenj, n.
Gemach, n. pokogjk, m. gizba, komňata, f. verſchlagenes, ſrub, m. heimliches, zách od, m.
Gemach, gemächlich, gemachſam, znenáhla, poznenáhlu, polehaučku, pomalu, zlehaučka, ſ. Sachte.
Gemächlich, přjležitě, pohodlně.
Gemächlichkeit, f. přjležitoſt, pohodlnoſt, f. ſ. Bequemlichkeit.
Gemacht, vdělaný, včiněný.
Gemächt, n. Werk, djlo, n. 2) die Schaam, přirozenj, n.
Gemächtbruch, m. kyla, f.
Gemahl, m. manžel, m. ſ. Ehegemahl.
Gemählde, n. Gemählb, Gemälde, obraz, m. wyobrazenj, wypodobněnj, malowánj, wymalowánj, n.
Gemahlinn, f. manželka, f.
Gemahlen, ſ. Mahlen.
Gemahlet, wypodobněný, malowaný, ſ. Mahlen.

Gemahnen, zdáti ſe, ſ. Scheinen, Dünken.

Gemäß, adj. podobný, rowný, gemäß ſeyn, ſrownáwati ſe, das iſt der Wahrheit gemäß, to geſt prawdě podobno, to ſe s prawdau ſrownáwá, du biſt mir nicht gemäß, ty mně negſy rowný, rowen.

Gemäß, adv. podobně, rownĕ

Gemäßheit, f. rownoſt, f. in Gemäßheit des Befehls, dle poručenj, podlé přjkazu.

Gemäßiget, vſkrownĕný, vſtřjdměný.

Gemäſtet, krmený, wykrmený.

Gemauer, n. zed, f.

Gemauert, zděný.

Gemehrt, množený.

Gemein, obecný, das hab ich mit dir gemein, to mám s tebau obecné, die gemeine Meynung, obecné zdánj, n. das gemeine Weſen, obec, f. das gemeine Beſte, obecné dobré, n. gemein werden, zobecnĕti, zwſſedněti, gemeiner Soldat, ſproſtý wogák, m. das gemeine Volk, obecný lid, m. der gemeine Mann, Pöbel, ſproſtný, obecný lid, m. obecná chátra, lůza, f. etwas gemein machen, obecně, wůbec něco wydati, obecné vdělati, ſich mit jemanden gemein machen, s někým ſe towaryſſiti, do welikého towaryſſtwa s někým ſe puſtiti, domácky ſe k někomu vkazowati, auf gemeine Koſten, na obecné autraty.

Gemein, adv. obecně, wſſedně.

Gemeinbote, m. poſel obecný, poſylář, m.

Gemeine, Gemeinde, Gemeinheit, f. obec, f.

Gemeiner, Gemeinheiter, Gemeinglied einer aus der Gemeinde, m. občan, m.

Gemeinhaus, n. obecný dům, m.

Gemeinhof, m. obecný dwůr, m.

Gemeiniglich, oft, obyčegně, ſ. Jusgemein.

Gemeinnützig, wſſewzitečný.

Gemeinſam, gemeinſchaftlich, obecně, ſpolečně.

Gemeinſchaft, f. ſpoleknoſt, f. ſpolek, m. ſpolečenſtwj, n. poſpolitoſt, f. obecenſtwj, obcowánj, towaryſſenj, towaryſſtwo, n. Gemeinſchaft mit einem haben, obecenſtwj, towaryſſtwj s někým mjti, obcowati, towaryſſiti s někým, towaryſſky, domácně, po domácku někoho wzjwati, Gemeinſchaft mit einem machen, w obecenſtwj, w towaryſſtwj, w ſpolečenſtwj, w ſpolečnoſt, w ſpolek s někým wgjti, s někým ſe ſtowaryſſiti, ſpolcziti, Gemeinſchaft zwiſchen jemanden, Verbindniſſ, ſwazek, m.

Gemeinſchaftlich, towaryſſký, ſpolečný.

Gemeinſchaftlich, adv. ſpolečně, towaryſſky.

Gemeinrag, m. den ſpolečnoſti, ſ.

Gemelke, n. dogenj, n.

Gemenge, n. ſměſyce, mjchanice, mjchanina, hakmatilka, f. ſmjſſenj, ſmjchánj, n.

Gemengt, mjchaný, ſmjchaný, ſmjſſený, gemengtes Futter, ſmjſſená pjce dobytka, mjſſenina, f.

Gemerk, ſ. Merkmaal.

Gemerkt, znamenaný, ſeznaný, vznamenaný, pozorowaný, ſpozorowaný, im Gedächtniſſe verwahrt, pamatowaný.

Gemeſſen, měřený, změřený.

Gemeynet, domněný, myſſlený.

Gemiethet, pronagatý, pronagmutý.

Gemildert, oblewený.

Gemiſch, n. ſměſyce, mjchanice, f.

Gemiſcht, ſmjchaný, ſmjſſený, ponjchaný, ſ. Miſchen.

Gems, f. kamzyk, gemzyk, m.

Gemſenfell, n. kamzykowá kůže, f.

Gemſenhorn, n. kamzykowý roh, m.

Gemſenjäger, m. kamzyků lowec, m.

Gemurmel, n. hůmot, m. hučenj, ſſuſtěnj, n. 2) reptánj, ſſemřenj, mumřenj, mumlánj, n.

Gemurr, n. das Murren, reptánj, n. ſ. Gemurmel.

Gemüß, n. wařenj, n.

Gemüßigt, přimuſený, přinučený, ſ. Gezwungen.

Gemüthe, n. myſl, f. ſich zu Gemüthe ziehen, k myſli ſy připuſtiti, w my-

myſl bráti, wzýti, w myſl ſobě wložiti, einem etwas zu Gemüthe führen, někomu něco na myſl přiwáděti, gutes Gemüths, dobrého ducha, ſedce, ein fröhliches Gemüth, weſelá myſl, m.

Gemüthsarbeit, f. práce myſli, f.

Gemüthsart, f. powaha, f.

Gemüthsbeſchaffenheit, f. powaha myſli, f.

Gemüthsbewegung, f. hnutj, pohnutj myſli, n.

Gemüthseigenſchaft, f. wlaſtnoſt myſli, f.

Gemüthsfähigkeit, f. Gemüthsgaben, dary myſli, plur.

Gemüthskräften, plur. ſýly myſli, f.

Gemüthskrankheit, f. nedug, m. nemoc myſli, f.

Gemüthsneigung, f. náklonnoſt, náchylnoſt myſli, f.

Gemüthsruhe, f. pokognoſt, ſpokogenoſt, f. ſpokogenj myſli, n.

Gemüthszuſtand, m. způſobnoſt myſli, f.

Genähet, ſſitý.

Genähret, krmený.

Genäſche, n. Naſcherey, Naſchwerk, pomlſky, lahůdky, plur.

Genäſchig, mlſný, mlſná huba, f.

Genäßet, zmokřený.

Genau, adj. accurat, přjliſſný, ſparſam, ſſetrný, ſkrowný, ſkrbný, genaue Nachricht, dokonalá, prawá zpráwa, genaue Beobachtung, Unterſuchung, přjliš bedliwé, pilné znamenánj, pozorowánj, wyhledáwánj, n.

Genau, adv. přjliš, přjliſſně, na wlas, na nehet, genau unterſuchen, přjliš, bedliwě, pilně wyhledáwati, pozorowati, genau nehmen, na wlas, na nehet bráti, wykládati, ſich genau halten, hrubě ſobě ſkaupiti, wſkaupiti, ſkrbiti, wſkrbiti, genau leben, ſkrowně žiwu býti.

Genauigkeit, f. přjliſſnoſt, f. in der Haushaltung, ſkrownoſt, ſſetrnoſt, f.

Genealogie, f. Geſchlechtswiſſenſchaft.

Genehm, ſ. Angenehm.

Genehmhalten, potwrditi, přiwoliti, ſchwáliti, ſchwalowati, za ſluſſné, dobré, náležité wznati, ſauditi.

Genehmhaltung, f. potwrzenj, přiwolenj, ſchwálenj, ſchwalowánj, n.

Genehmigen, ſ. Genehmhalten.

Genehmigung, ſ. Genehmhaltung.

Geneigt, herunter geneigt, nachylený, nakloněný, ſkloněný, nahnutý, 2) einem, oder zu etwas, náklonný, nakloněný, náchylný, přjchylný.

Geneigt, adv. náklonně, náchylně, přjchylně.

Geneigtheit, f. náklonnoſt, nakloněnoſt, náchylnoſt, přjchylnoſt, f.

General, ſ. Feldherr, Oberbefehlshaber, 2) das Oberhaupt eines Ordens, wrchnj, m.

Generalfeldmarſchall, m. neywyššj polnj marſſalek, m.

Generalfeldzeugmeiſter, m. neywyššj polnj zbroguoſta, m.

Geneſen, geſund werden, ozdrawěti, wzdrawiti ſe, pozdrawiti ſe, zhogiti ſe, zléčiti ſe, okřáti, podrahniti ſe, 2) eines Kindes geneſen, poroditi.

Geneſen, adj. wzdrawený, okřálý.

Geneſung, f. ozdrawěnj, wzdrawenj, pozdrawenj, zhogenj, zléčenj, okřánj, podrahnění, n. bis zu ſeiner Geneſung, až ſe wzdrawj.

Genferig, Kraut, střjbrnjk, m.

Genick, n. waz, m. ſſije, f.

Genieß, ſ. Genuß.

Genießbar, k požitku.

Genießen, wžjwati, wžiti, požjwati.

Genießung, f. wžjwánj, wžitj, požjwánj, n.

Geniſte, n. wywěgky, ſmeti, wotřepky, wopiſky, plur. 2) ein ſchlechtes Gebäude, katrč, f. hnizdo, n.

Genoße, m. ſpolečnjk, rowaryš, wčaſtnjk, m. in einem Amte, ſpolurowaryš, ſpolečnjk, ſpoluwčaſtnjk wřadu, m.

Genoſſen, wžilý, wžitý, požitý.

Genoſſenſchaft, ſ. Geſellſchaft.

Genöthiget, nucený, donucený, přinucený.

Genothzüchtiget, zmrhaný.

Genſter, m. ganowec, m.
Genug, doſt, doſti, genug hiewon, doſti o tom, nechť geſt doſti, nechať geſt doſti, ich habe genug daran, mám doſt na tom, přeſtáwám na tom, genug ſeyn, doſti býti, doſtačiti, einem genug thun, doſti, zadoſt někomu činiti, včiniti.
Genůge, f. Genůgen, n. doſtatek, důſtatek, m. ſytoſt, f. doſti, Genůge haben, doſti, doſtatek mjti, zur Genůge, doſti, w doſtatku, do ſytoſti, bez nedoſtatku, Genůge leiſten, thun, doſti, za doſti činiti, včiniti.
Genůgen, doſti býti, doſtačowati, ſich an etwas Genůgen laſſen, přeſtáwati na něčem, doſti, doſtatek něčeho mjti, ſ. Begnůgen.
Genůglich, genugſam, ſtředmý, ſkrowný, málem ſpokogený.
Genůgſam, adj. doſtatečný, ſeyn, doſtatečné býti, genůgſamer Zeuge, doſtatečný ſwědek, m.
Genůgſam, adv. doſtatečně.
Genůgſamkeit, f. ſtředmoſt, ſkrownoſt, f. vſkrownění, n. 2) doſtatečnoſt, f.
Genugthuung, f. doſti, zadoſt činění, včinění, n.
Genuß, m. vžjwánj, požjwánj, n. potřeba, f. 2) Vortheil, požitek, půžitek, vžitek, m.
Geoffenbaret, zgewený.
Geöffnet, otewřený.
Geographie, f. ſ. Erdbeſchreibung, Erdkunde.
Geometrie, f. ſ. Erdmeßkunſt.
Geopfert, obětowaný.
Geordnet, pořádaný, w pořádek wedený.
Gepanzert, w zbrog oděný, ozbrogený.
Gepauſch, n. proſtředek w ſſtjtu, m.
Gepeiniget, mučený, trápený.
Gepeitſchet, bičowaný.
Gepfält, ſtýčený, zpodpjraný, zpodepřený.
Gepfeffert, opepřený.
Gepfeif, n. das Pfeifen, piſkot, m. piſſtba, f.
Gepflanzt, oſazený.
Gepflaſtert, dlažený, podlažený.
Gepflückt, trhaný.
Gepflůgt, woraný, zworaný.
Gepicht, lepený.
Geplagt, trápený.
Geplauder, n. pleſkánj, pleſſtěnj, tlachánj, tlampánj, n. žwanice, f.
Geplerr, n. howořenj, n. howor, m. machen, howořiti, howořenj, howor půſobiti, dělati, 2) Geplerr der Elephanten, řehot ſlonowý, m. řičenj ſlonů, n.
Geplündert, drancowaný.
Gepolter, n. hřmot, třeſkot, třeſk, m. třjſkánj, bauchánj, n.
Gepräg, n. známka, f. znamenánj, n. 2) auf dem Gepräg, raz, m.
Gepränge, n. nádhernoſt, ſláwa, f. Hochzeitgepräng, ſwatebnj průwod, m. Leichengepräng, pohřebnj průwod, der Worte, Wortgepräng, ljčenj, wyljčenj ſlow, n.
Gepraſſel, n. praſkot, m. praſkánj, n. lom, lomoz, třeſkot, třeſk, hřmot, m.
Gepuzt, okráſſlený, wykráſſlený, ozdobený.
Gerade, přjmý, vpřjmý, rowný, gerades Weges, přjmau, rownau ceſtau, gerade Zahl, ſuda, f. rowný počet, gerade, eben machen, přjmiti, zpřjmiti, přjmé něco vdělati, das Krumme, rownati, das gerade Gegentheil, prawý odpor, m.
Gerade, adv. přjmo, vpřjmo, zrowna, gerade ſo viel, eben ſo viel als das andere, rowně tak mnoho, toliké, gerade recht, der Zeit nach, gerade zu rechter Zeit, w prawý čas, práwě w čas, gerade dazu kam ich, zrowna, práwě ſem k tomu přiſſel, das iſt gerade das Mittel, to geſt práwě ten proſtředek, gerade das, was ich wollte, zrowna, práwě to, co ſem chtěl, der gerade zu iſt, zugehet, přjmý, vpřjmý, zrowný, gerade entgegen, přjmo, zrowna naproti, es ſind gerade 30 Tage, geſt práwě, zrowna 30 dnj, gerade oder ungerade ſpielen, ſuda nebo licha hráti.
Gerädert, kolem lámaný.

Geraſſel, n. rachocenj, praſkánj, n. praſkot, lomoz, m.

Geräthe, n. Geräthſchaft, nábytek, m. ſwrſſky, plur. hoſpodárſtwj, náradj, n. domácý potřeba, f. der Handwerksleute, nádobj, n. potřeby, přjprawy, plur.

Gerathen, gelingen, podařiti ſe, poweſti ſe, zdařiti ſe, zwéſti ſe, übel gerathen, zle ſe zwéſti, zle ſe zdařiti, podařiti, zneſſtěſtiti ſe, 2) gerathen, wie die Früchte, das Getraide, poweſti ſe, podařiti ſe, vroditi ſe, 3) wie die Kinder, zwéſti, podařiti, zdařiti ſe, wohlgerathene Kinder, zwedené, zdařené, podařené děti, übel gerathene, nezwedené, nezdařené, nezdárné, nepodařené děti, 4) in einen ſchweren Zuſtand, in ein Unglück, in Noth, Gefahr ꝛc. gerathen, přigjti, padnauti, vpadnauti w těžkoſt, w neſſtěſtj, nauzy, bjdu, nebezpečenſtwj, vbjhati w těžkoſt, nauzy ꝛc. in Verwirrung, in Irrthum gerathen, přicházeti, přigjti, vbjhati, vběhnauti w zmatek, w omyl, blud, 5) an einen im Streite, an einander zuſammen, ſpeřiti ſe, ſwaditi ſe, přigjti do ſebe, w hromadu, do hromady, in Zorn, Gall, popuditi ſe, rozljtiti ſe, rozhněwati, zloſt, žluč doſtati, ihn antreffen, přigjti na někoho, wpadnauti na někoho, über etwas, einen gerathen, přigjti na něco, na někoho, připadnauti na něco, na někoho, in Verachtung gerathen, w potupu přigjti, vběhnauti, vpadnauti, wohin gerathen, přigjti, podjti, octnauti ſe někam, auf den Diskurs, Gedanken gerathen, přigjti na tu řeč, na tu myſſlenku, unter die Feinde, unter die Juden, přigjti, doſtati ſe mezy nepřátely, mezy Židy, es iſt mit ihm dahin gerathen, tak daleko zaſſel, tak daleko přiſſel.

Geräthſchaft, ſ. Geräthe.

Geraubt, laupený.

Geräuchert, kauřený, geräuchertes Fleiſch, uzené maſo, n.

Geraum, geräumig, geräumlich, proſtranný, wolný, 2) lang, dlauhý, geräume Zeit, dlauhý čas, es iſt ſchon geraume Zeit, daß, giž geſt dlauhý čas, co ꝛc.

Geräumig, geräumlich, adv. proſtranně, wolně.

Geräumigkeit, f. proſtranſtwj, n. proſtrannoſt, wolnoſt, f. 2) der Zeit, dlauhoſt, f.

Geräuſch, n. chřeſt, ſſuſt, powyk, hluk, ſſuſtěnj, chřeſtěnj, n. třeſkot, m. machen, ſſuſtěti, chřeſtěti, ſſuſt, chřeſt dělati, von etwas, powyk, hluk činiti, ohne Geräuſch, bez hluku, bez powyku, Geräuſch der Welt, hluk, hřmot, powyk ſwěta, m.

Gerbeiſen, n. koželuhſké neb girchářſké ſtruhadlo, n.

Gerben, das Leder, wydělávati kůži, 2) einem das Leder, Fell, kůži někomu potjrati, natjrati.

Gerber, m. koželuh, ſmradař, m.

Gerberey, f. das Gerben, koželuhſtwj, ſmradařſtwj, n.

Gerberhütte, f. koželuhſká bauda, f.

Gerberſtraſſe, f. koželuhſká, ſmradařſká vlice, f.

Gerecht, ſprawedliwý, gerecht ſprechen, oſprawedlniti, ſprawedliwa učiniti, wyhlášyti, 2) gerecht, wie ein Kleid, Schuh, dobře vſſitý.

Gerecht, adv. ſprawedliwě.

Gerechtfertiget, oſprawedlněný.

Gerechtigkeit, f. ſprawedliwoſt, ſprawedlnoſt, Gerechtigkeit, ein Recht, Vorrecht, práwo, n.

Gerechtſame, plur. práwa, plur.

Gerede, n. ein Geplauder, řeči, f. mluwenj, n. was ſoll, hilft das Gerede, co geſt do těch řečj.

Gereichen, býti, ſlaužiti, zum Schaden, Vergnügen, Lobe, zur Schande, k ſſkodě, na ſſkodu, k potěſſenj, k pochwale, k hanbě býti, zum Beſten, Nutzen, k užitku, k proſpěchu býti, ſlaužiti, zur Ehre, ke cti býti, ſlaužiti, zur Geſundheit, ke zdrawj ſlaužiti, býti, proſpěti, die Wohlthat gereicht ihm zur Ehre, to dobrodinj ſlaužj mu ke cti.

Gereiße, n. um einen oder etwas, trhánj, dranj, n. dranice, f. ist um ihn, gest o něho trhánj, dranj, dranice.
Gereist, prosslý.
Gereizt, drážděný, zdrážděný, rozdrážděný, popuzený, ponuknutý.
Gerettet, zachowaný, ochráněný.
Gereuen, pykati, litowati, želeti, sich gereuen lassen, ljto, žel býti někomu, litowati, pykati, želeti něčeho, er hat sichs zu spät gereuen lassen, pozdě mu toho bylo ljto, žel, pozdě toho litowal, pykal, želel, ožel el.
Gericht, n. saud, m. práwo, n jüngstes Gericht, poslednj saud, im Gerichte, vor Gerichte, při práwu, v práwa, v saudu, vor Gericht fodern, ku práwu, práwem, do, k saudu pohnati, obeslati, Gericht halten, saud držeti, die Gerichte, d. i. die Personen, Richter, in sofern sie etwas thun, befehlen in Ansehung der Prozeße, saudcowé, plur. Gericht, wo die Uebelthäter hingerichtet werden, sprawedlnost, f. Gerichte Gottes, saudowé Božj, plur. Obergericht, wyšssj saud, práwo, n.
Gerichte, n. Essen, krmě, f. gjdlo, n.
Gerichtlich, práwnj, saudjcý, im Prozeße, saudný, gerichtliche Klage, práwnj žaloba, f. gerichtliche Aussage, práwnj wýpowěd, f. gerichtliche Verordnung, práwnj zřjzenj, n.
Gerichtlich, adv. práwně, saudně, gerichtlich belangen, práwně obeslati.
Gerichtsbank, f. saudná lawice, f.
Gerichtsbarkeit, f. moc práwa, práwnj, f. práwo, n. unter jemandes gehörig, pod něčj moc práwa přiležjcý.
Gerichtsbedienter, m. ansehnlicher, práwnj služebnjk, m. geringer, práwnj sluha, m.
Gerichtsbuch, n. kniha práwnj, f.
Gerichtsdiener, m. práwnj sluha, posel, m.
Gerichtsfrau, f. mocná panj, f.
Gerichtshandel, m. saud, m. pře práwnj, f.
Gerichtsherr, m. mocný pán, m.
Gerichtshof, m. saudnice, f.
Gerichtsleute, plur. lidé od práwa, práwnj, plur.
Gerichtsordnung, f. řád saudnj, m.
Gerichtsort, m. mjsto saudné, práwnj, n.
Gerichtssachen, plur. wěcy saudné, plur.
Gerichtsschreiber, m. práwnj, saudnj pjsař, m.
Gerichtsschulze, m. saudce, m.
Gerichtsstätte, f. saudné mjsto, n. saudnice, f. mjsto práwnj, n. zur Exekuzion, mjsto poprawné, poprawisstě, n.
Gerichtstag, m. den saudnj, m.
Gerichtsunkösten, plur. práwnj autraty, plur.
Gerichtszwang, m. moc práwa, práwnj, f. práwo, n.
Gerieben, třený.
Gering, wenig, klein, malý, maličký, neweliký, nehrubý, skrowný, chatrný, prostý, sprostný, geringes Vermögen, skrowné, malé gměnj, n. geringe Leute, chatrnj, sprostnj, nepatrnj lidé, geringe Freunde, malj přátelé, geringen Standes, Herkommens, geringer Geburt, z sprostného, chatrného, nepatrného stawu, rodu, geringes Geschenk, malý, chatrný dar, m. der geringste, ten neymenssj, der geringsten einer seyn, býti z neymenssjch, im geringsten nicht, nikoliwěk, nicht das geringste, ani to neymenssj, dost málo, gering, geringer machen, maliti, menssiti, zmaliti, vmaliti, vmenssiti, skrowniti, vskrowniti, menssj vdělati, zlehčiti, zlehčowati, gering werden, maliti se, vmaliti se, menssiti, zmenssiti, vmenssiti se, zlehčenu býti, es ist um ein geringes zu thun, o welmi málo činiti gest, nenj o mnoho činiti.
Geringschätzig, lehký, ničemný, za balátku nestogjcý.
Geringschätzigkeit, f. lehkost, ničemnost, f.

Ge-

Geringſchätzung, f. newáżnoſt, f.
Gerinnen, ſſedati ſe, ſſtydnauti, wie Milch, ſrazyti ſe, ſewřjti ſe, geronnene Milch, ſrażené, ſewřené mléko, n. geronnenes Blut, ſſedlá krew, f. tok, m.
Gerippe, n. koſti, plur. koſtěnné tělo, n. koſtěnec, m. ein bloßes Gerippe, gen ſamé koſti, ſamá koſt, gen koſt a kůże.
Geritten kommen, geti, přigeti na koni.
Geritzt, ſſtrábnutý, vſſtrábnutý, ſ. Ritzen.
Germ, m. beſſ. Germen, Hefen, kwaſnice, f. plur. droždj, n.
Gern, rád, a, o, ich glaube es gern, rád to wěřjm, wir ſehen dich gern, rádi tě widjme.
Gerochen, durch Geruch, čulý, gerochen durch Rache, mſſtěný.
Geröhr, n. třtiniſſtě, pole třtjm poroſtlé, n. třtinowina, f.
Geröll, n. haraburdy, plur.
Geronnen, ſſedlý, geronnenes Blut, ſſedlá, ſſtydlá krew, f. tok, m. geronnene Milch, ſrażené, ſewřené mléko, n.
Geronnene, n. ſyřiſſtě, n.
Geröſtet, ſmażený, vſmażený, pražený.
Gerſte, f. gečmen, m. von Gerſte, gečný.
Gerſten, plur. kraupy gečné.
Gerſtenbrod, n. gečný chléb, m.
Gerſtendiſtel, f. ſſtětka zahradnj, f.
Gerſtenfeld, n. gečné pole, n.
Gerſtenkorn, n. im Auge, gečné zrno, n.
Gerſtenmehl, n. gečná mauka, f.
Gerſtenſprey, m. gečné luſſtiny, plur.
Gerſtenſuppe, f. gečná, z gečmena poléwka, f.
Gerſtentrank, m. gečný nápog, nápog z gečmena, m.
Gerſtenwaſſer, n. gečná woda, woda z gečmena, f.
Gerte, f. Ruthe, prut, m. pružina, f.
Gertenkraut, n. zamaſt, maſtnj puſſka, f.
Gertlein, n. prautek, m.
Geruch, m. wůně, f. lieblicher Geruch, libá, pochotná wůně, Geruch von ſich geben, wůni ze ſebe wydáwati, wypauſſtěti.
Gerücht, n. powěſt, f. (hlahol, m.) das Gerücht breitet ſich aus, rozchází ſe powěſt, hlahol, gutes, ſchlechtes Gerücht haben, mjti dobrau, zlau powěſt, býti dobropowěſtným, zlopowěſtným, das Gerüchte gehet, daß ꝛc. gde powěſt, że ꝛc.
Geruchvoll, plný wůně, přewonný.
Gerufen, wolaný.
Geruhen, ráčiti.
Geruhig, ſ. Ruhig.
Gerülle, Gerümpel, Gerumpel, n. ſ. Geröll.
Gerunzelt, ſcwrknutý, ſwráſkalý.
Gerüſt, n. ſtrog, m. zum Bauen, zur Exekuzion, oder zum Aufſtellen, zum Auf- und Niederlaſſen, als in Schauſpielen, von Bretern, dergleichen die Maurer haben, leſſenj, n. von Beinen, ſtrog, přjprawa dřewěnná neb ſtawenj.
Gerüſtet, ſtrogený, přiſtrogený, připraweny, gerüſtet ſeyn, in der Rüſtung, býti oděný, býti w oděnj, ſ. Rüſten.
Gerüttel, n. třeſenj, n.
Gerüttelt, třeſený.
Geſäme, n. ſemena, plur.
Geſäet, ſytý, ſetý.
Geſägt, řezaný.
Geſagt, prawený, řečený.
Geſalbet, mazaný, pomazaný maſtj.
Geſalzen, ſolený, naſolený, oſolený.
Geſammelt, ſebraný, shromážděný.
Geſammt, weſſkeren, wſſecken, weſſken, mit geſammter Macht, wſſj mocý, das geſammte Land, weſſkerá země.
Geſandt, poſlaný, wyſlaný, ſlaný.
Geſandter, m. wyſlaný, wyſlanec, poſlanec, ſlanec, m.
Geſandtinn, f. wyſlankyně, poſlanky, ně, f.
Geſandtſchaft, f. poſelſtwj, wyſlánj, n.
Geſandtſchaftlich, po poſelſku, wyſlanſku.
Geſang, m. zpěw, m. pěnj, n.
Geſangvögel, zpěwawj, zpěwnj ptácy.
Geſangweiſe, zpěwně.
Geſäß, n. wo man ſitzt, ſedadlo, ſedátko,

dátko, sedĕnj, n. stolice, f. 2) der Hintere, zadek, m. zadnice, zachule, f.

Gesattelt, osedlaný, sedlaný.

Gesättiget, nasycený.

Gesäubert, očisstĕný.

Gesäuert, zakysaný.

Gesäuf, and. Gesauf, Gesäufe, n. das Saufen, Gesoff, pitj, n. das Gesäufe in der Reihe herum, připigenj, řadowánj, spolurádowánj, svolupitj, n.

Gesäugt, přikágený, kogený.

Gesaugt, střebaný, ssatý, durmaný.

Geschabet, strauhaný.

Geschaffen, stwořený.

Geschaft, zgednaný.

Geschäft, n. Geschäfte, zaměstknánj, zanepráždněnj, n. práce, f. gednánj, djlo, n. haben, mjti zanepráždněnj, zč. sich der Geschäfte entziehen auf eine Zeit, odprážditi se od práce, od zanepráždněnj, zč. wichtige Geschäfte, důležitá gednánj, n. důležitá práce, f. zč. ohne Geschäften seyn, býti bez práce, Geschäfte auflegen, práce wzložiti, zawaliti, ein Geschäft ausrichten, prácy, wĕc wykonati, wyřjditi, wĕc zdjeti.

Geschäftig, zaměstknaný, zanepráždněný, pracowitý, snažný, geschäftig seyn, zaměstknánu, zanepráždněnu býti, snažným, pracowitým býti, geschäftig etwas auszurichten, ochotný, geschäftig thun, ometati se, batoliti se, otáceti se.

Geschäftigkeit, f. snažnost, f. snaženstwj, n. pracowitost, f. zaměstknáwánj, zanepraždňowánj, n.

Geschehen, státi se, dáti se, zběhnauti se, djti se, geschehen lassen etwas, dopustiti, připustiti něčemu, geschehene Dinge, stalé wĕcy, es ist schon um mich geschehen, giž gest po mně weta, giž gest po mně, giž gest semnau konec, es ist gern geschehen, rádo se stalo.

Geschehen, was geschehen ist, stalý, daly, zběhlý, geschehene Dinge, stalé wĕcy.

Gescheid, s. Gescheut.

Gescheitert, vražený.

Geschenk, n. dar, m. pocta, f. an die Braut, wĕno, n. Geschenk für oder an Gesandte, dar, m. pocta, f. Geschenk zum neuen Jahr, dar nowého léta, m. Geschenke machen mit etwas einem, darem dáti někomu něco, Geschenke viele machen, dary, pocty dáwati, zum Geschenke, darem, Geschenke, ein Amt zu erlangen, oder den Richter zu bestechen, wzátky, dary, plur.

Gescheut, maudrý, chytrý, gescheut werden, zmaudřeti, zchytřeti.

Geschichte, f. die Wissenschaft, Erzählung der Geschichte, Geschichtskunde, přjbĕhy, plur. ein Liebhaber alter Geschichte, milownjk starých přjbĕhů, m. 2) eine, přjbĕh, m.

Geschichtsbücher, plur. letopisow, plur.

Geschichtsfehler, m. omyl, m. chyba w spisowánj přjbĕhů, f.

Geschichtskunde, f. wmĕlost, f. wmĕnj wĕcý přibĕhlých, přjbĕhů, n.

Geschichtskündiger, m. zběhlý, dospĕlý, včený w přjbĕzých, m.

Geschichtsschreiben, das, spisowánj, skládánj přjbĕhů, n.

Geschichtsschreiber, m. letopisák, spisowatel, skladatel letopisů, přjbĕhů, letnikář, m.

Geschick, n. Schicksal, osud, m. wloženj, dopusstĕnj Božj, n. 2) zu etwas Geschicklichkeit, způsobnost, f. způsob, m. ein Mensch, der kein Geschick hat, člowĕk nezpůsobný, neplechý, bez způsobů, nemage žádných způsobů. Geschick haben zu etwas, způsobnost k nĕčemu mjti, býti způsobným, Geschick der Sache, gute Art, slussnost, náležitost, f. haben, sich schicken, slussné, náležité býti, slusseti, es hat kein Geschick, neni to slussně, wĕc slussná, es hat kein Geschick zum Regnen, nepodobá se, nemá se k desstj, ins Geschick bringen, Geschick geben, způsobowati, způsobně skládati, složiti: způsobné činiti, w bromadu řjditi, pogiti, weder Geschick noch Gelen haben, von der Person, nezpůsobny a nezpráwný býti.

Geschicklich, s. Füglich, Geschickt.

Geschicklichkeit, f. způsobnost, způso-

bis-

biloſt, ſchopnoſt, f. Geſchicklichkeit des Verſtandes, rychloſt, chopnoſt, hbitoſt rozumu, innerliche, ſchopnoſt, zu etwas, der Kraft nach, způſobnoſt, způſobiloſt, der Wirklichkeit nach, vmĕloſt, f. der ſie hat, ſ. Geſchickt.

Geſchickt, zu etwas von der Sache, Zeit ꝛc. způſobný, způſobilý, přihodný, von der Perſon, způſobný, způſobilý, ſchopný, der Uebung nach, vmělý, er iſt geſchickt, geſt způſobný, ſchopný, ein geſchickter Redner, vmělý řečnjk, er iſt zu allen Dingen geſchickt, geſt ke wſſem wĕcem ſchopný, způſobný, die Rede iſt geſchickt zum Ueberreden, ta wĕc geſt způſobná k přemluwenj, geſchickt machen eine Sache, zu etwas einrichten, přiſtrogiti, připrawiti, wie die Menſchen zu etwas, ſchopnĕho, způſobnĕho včiniti, 2) geſendet, poſlaný, ſlaný.

Geſchickt, adv. geſchicklich, von der Sache, způſobně, způſobile, přihodně, mjſtně, künſtlich, vmĕle, způſobně.

Geſchirr, n. nádoba, f. allerley Geſchirr, als zum Wagen, zum Ackerbau, nářadj, nádobj, n. připrawy, plur. Kuchelgeſchirre, kuchyňské nádobj, nářadj, náčenj, n. Geſchirr für die Pferde, nástroge, plur.

Geſchirrlein, n. nádobka, f.

Geſchlachte, das, zabigenj, bitj, zařezánj, poráženj, n. poráżka, f.

Geſchlachtet, zabitý, zařezaný, poráżený.

Geſchlagen, bitý, tepaný, ſ. Schlagen.

Geſchlank, beſſ. ſchlank, ſchmeidig, ſmeizig, gutlý, čjplý, ſtjhlý, ztepilý, lepý, konopatý.

Geſchlecht, n. pokolenj, náſoba, rodina, f. rod, kmen, m. plemĕ, plemeno, n. eines Geſchlechts, von eben dem Geſchlechte, z gednoho pokolenj, kmene, rodu, von geringem Geſchlechte, z rodu chatrnĕho, proſtĕho, njzkĕho poſſlý, vom vornehmen Geſchlechte, z rodu ſlawnĕho, wzneſſenĕho, wzácnĕho poſſly, jehn Geſchlechter Juden, desetnáſob pokolenj Židowſtwa, 2) Geſchlecht, Gattung, pohlawj, n. das männliche Geſchlecht, mužſké pohlawj, das weibliche, ženſké pohlawj, beyderley Geſchlechts, obogjho pohlawj.

Geſchlechtsfehler, m. chyba w rodu, f.

Geſchlechtskunde, f. známoſt rodů, f.

Geſchlechtsname, m. gméno národu, n.

Geſchlechtsregiſter, m. poznamenánj, ukazadlo rodů, n.

Geſchlechtsſtamm, m. kmen, m.

Geſchleppe, n. groſſes von Leuten, táhlo, n. hluk, záſtup, m. hinter ſich von Perſonen, táhlo, n. mit Perſonen, ſchůzka, f. ſchůzky, plur.

Geſchlichtet, rownaný, ſrownaný.

Geſchliffen, brauſſený, nabrauſſený.

Geſchlitzt, rozedřený, rozpáraný.

Geſchlürfe, n. ſrkánj, n.

Geſchmack, m. der Sinne, okuſſenj, n. 2) den ein Ding giebt, chut, chutnoſt, f. kein Bischen Geſchmack, ani chaučky, Geſchmack haben, empfinden, chut mjti, cýtiti, Geſchmack, moraliſcher in Künſten, chut, chutnoſt, f.

Geſchmacklos, bez chuti, nechutný.

Geſchmacklosigkeit, f. nechutnoſt, f.

Geſchmackvoll, plný chuti.

Geſchmader, n. ſſkrtánj, ſſmařenj, n. ſ. Geſchmier.

Geſchmähet, haněný.

Geſchmälert, tenčený, ſ. Schmälern.

Geſchmauchet, kauřený.

Geſchmeckt, okuſený.

Geſchmeichelt, pochlebowaný.

Geſchmeide, n. ſſperky, ozdoby, plur. ſſperk, m. ozdoba, okraſa, f.

Geſchmeidig, ſlizký, vtlý, čjplý, tenký, tažný, hebký, wie ein Menſch, tichý, krotký, ochotný, powolný, ein Leib, vtlé, čjplé tĕlo, geſchmeidig machen, měkčiti, změkčiti, einen Menſchen, zkrotiti, ſkloniti, vtjſſiti, geſchmeidig werden, měknauti, změknauti, obměknauti, krotnauti, okrotnauti, tjchnauti.

Geſchmeidigkeit, f. ſlizkoſt, vtloſt, měkoſt, hebkoſt, krotkoſt, ochotnoſt, powolnoſt, f.

Geſchmeiß, n. Ungeziefer, hmyz, m. 2) ſchlechte Leute, Geſindel, hlůza, zběř, chatra, hlamotina, holota, f.
Geſchmelzt, rozpuſſtěný.
Geſchmier, n. mazanice, f.
Geſchmiert, mazaný.
Geſchminkt, ličený, zličený, nalíčený, geſchminkte Backen, ličené, nalíčené, zličené lice, geſchminkte Rede, Worte, ličená řeč, f. ličená ſlowa, plur.
Geſchmiſſen, hozený, wržený.
Geſchmolzen, ſ. Schmelzen.
Geſchmuck, m. ozdoba, okraſa ženſká, f. ſſperk, m. ſſperky, plur.
Geſchmückt, ozdobený, okráſſlený, oſſlechtěný, wykráſſlený, ſſperkowaný.
Geſchnäbelt, noſatý.
Geſchnatter, n. der Gänſe, ſſtěbet, m. ſſtěbetánj, n.
Geſchnellt, betrogen, ohnutý, řjznutý.
Geſchneuzt, wyſmrkaný.
Geſchniegelt, geſchmückt, cýděný, wycýděný, wyſſperkowaný.
Geſchnitten, mit dem Meſſer, řjznutý, wřjznutý, wřezaný, pořezaný, mit der Scheere, ſtřjhnutý, ſtřjžený, aus Mutterleibe geſchnitten, z života matčy wyřezaný, wyřjznutý, geſchnittene Rebe, zřjzek, m.
Geſchnitzt, geſchnitzelt, řezaný, wyřezaný, wyřezáwaný, řezbowaný.
Geſchnurre, n. ſſkřehot, chřeſt, m.
Geſcholten, zhaněný.
Geſchöpf, n. twor, m. ſtworenj, n.
Geſchöpft, wážený.
Geſchoren, oſtřjhaný, holený.
Geſchoß, n. Schußgewehr, ſtřelba, f. 2) im Bauen an einem Gebäude, Stockwerk, poſchodj, n.
Geſchreibe, n. pſanj, n.
Geſchrey, n. křik, pokřik, m. ein Geſchrey erheben, machen, křik wydati, včiniti, naſtrogiti, pokřik wdělati, včiniti, ein groſſes Geſchrey machen, welikého křiku naſtrogiti, nadělati, 2) Ruf, Gerücht, řeč, křik, powěſt, hlahol, im böſen Geſchreye ſeyn, býti w zlém křiku, w zlé řeči, w zlé powěſti, viel Geſchrey und wenig Wolle, mnoho řeči a málo ſkutku, ins Geſchrey einen bringen, w pokřik, w křik někoho wweſti, přiweſti, mezy lid rozneſti, ins Geſchrey kommen, w pokřik, w powěſt wgjti, přigjti.
Geſchrieben, pſaný, ſ. Schreiben.
Geſchritten, kráčený.
Geſchrumpft, nabjraný, ſwráſkalý.
Geſchuhet, w ſtřewjce obutý.
Geſchunden, dřený, odřený, ſedřený, zdjraný.
Geſchürzt, přepáſaný, 2) wykaſaný.
Geſchütz, n. ſtřelba, f. dělo, n. groſſes Geſchütz, děla, kuſy welikė, plur. welikā ſtřelba, f.
Geſchwader, n. ein Haufen, hluk, m. heyno, n. hromada, f.
Geſchützt, chránění, ochránění.
Geſchwächt, zemdlený, vmdlený, oſlabený, 2) eine Geſchwächte, zmrhaná, ſ. Schwächen.
Geſchwängert, obtěžkaný, obřichacený, s těžkým životem, s autěžkem, těhotný.
Geſchwänzt, ocaſatý.
Geſchwär, n. Geſchwür, wřed, nežit, m. ein freſſendes Geſchwär, rozgjdagicý, rozgjdawý, zžjragicý wřed, voller Geſchwär, wředowitý, plný wředů, nežitů.
Geſchwären, hnogiti, zahnogiti ſe, hniſowatěti, gjtřiti ſe, zagjtřiti ſe, zgjtřiti ſe, rozgjtřiti ſe.
Geſchwärme, n. těkánj, taulánj, n.
Geſchwärzt, černěný, počernění, wčernění, zčernění, ſ. Schwärzen.
Geſchwätz, n. Plaudern, ſſtěbetánj, n. ſſtěbet, m. žwanj, n. žwanice, f. tlachánj, n. unnützes, leeres Geſchwätze, marné, daremné řeči, zbywky, klewety, zč. plur.
Geſchwätzig, ſſtěbetný, ſſtěbetawý, žwawý, mnohožwawý, tlachawý, mnohomluwný, žwatorný, blekotný.
Geſchwätzigkeit, f. ſſtěbetnoſt, ſſtěbetawoſt, žwawoſt, mnohomluwnoſt, žwatornoſt, blekotnoſt, f.
Geſchwefelt, ſýrowatý.
Geſchweige, nercyli, tjm méně.
Geſchwellen, otecy, otekati, odauti ſe, nadauti ſe, naběhnauti, oduřiwěti, dutmateti.

Geſchwenkt, opáleny.
Geſchwey, ſ. Schwägerinn.
Geſchwind, čerſtwý, ſpěſſný, poſpěſſný, rychlý, geſchwinde Sprache, čerſtwý, hbitý gazyk, m.
Geſchwind, adv. čerſtwě, zčerſtwa, ſpěſſně, poſpěſſně, rychle, ſkokem, geſchwinde reden, čerſtwě, zčerſtwa, ſpěſſně, hbitě mluwiti.
Geſchwindigkeit, f. čerſtwoſt, ſpěſſnoſt, rychloſt, f. Geſchwindigkeit im Reden, čerſtwoſt, ſpěſſnoſt, hbitoſt w mluwenj.
Geſchwindſchreiben, čerſtwě, zčerſtwa pſáti.
Geſchwindſchreiben, das, čerſtwé pſaní, n.
Geſchwiſter, plur. Brüder, bratřj, Schweſter, ſeſtry, bratřj a ſeſtry, plur.
Geſchwiſterkinder, plur. von zween Brüdern, bratrancy, von zwoen Schweſtern, ſeſtřency, plur.
Geſchwitzt, pocený, zapocený.
Geſchwollen, oteklý, naběhlý, geſchwollen ſeyn, býti oteklým.
Geſchworen, eidlich vernommen, přiſežný.
Geſchwül, ſchwülig, wedro, parno, n. iſt es, geſt parno, wedro.
Geſchwulſt, f. otok, m. otéklina, f. otečenj, nadutj, n. an den Ohren, am Halſe, an heimlichen Oertern, zawſſnice, žláza, f. otok za uſſima, na krku, m.
Geſchwunden, ſchřadlý.
Geſchwungen, dobitý, tažený.
Geſchwür, n. wřed, nežit, m.
Geſchwürig, voller Geſchwär, wředowitý.
Geſechſt, ſſeſták, ſſeſterý počet, m.
Geſegnen, Abſchied nehmen, žehnati ſe, die Welt, das Zeitliche, žehnati ſe s ſwětem, Gott geſegne es, požehnegž toho Bůh, einem etwas geſegnen, žehnati někomu na zuby.
Geſegnet, požehnaný.
Geſehe, das, zewlowánj, čuměnj, kaukánj, n. zewly, plur.
Geſehen, widěný, ſpatřený, geſchen ſeyn, widjnu, wzácnu býti.
Geſell, m. towaryš, druh, společnjk, pobočnjk, m. in der Wohnung, Stube, towaryš bytu neb poke, auf der Reiſe, towaryš na ceſtě, cesty.
Geſellen, zu einem, towaryſſiti, přitowaryſſiti, přiwinauti k někomu, ſich, towaryſſiti, přitowaryſſiti ſe k někomu, družiti ſe k někomu, winauti, přiwinauti, připogiti ſe k někomu, ſtowaryſſiti ſe s někým, gleich und gleich geſellet ſich gern, rowný k rownému rád ſe towaryſſj, druh druha hledá.
Geſellig, towaryšſký, domácný, družebný, geſelliges Leben, towaryšſké, domácné žiwobytj, n.
Geſellig, adv. towaryšſky, towaryšſkým během, domácně, družebně.
Geſelligkeit, f. družebnoſt, domácnoſt, f. towaryſſenj, n.
Geſellſchaft, f. Verbindung, aufgerichtete Verbindung, towaryšſtwo, towaryšſtwj, n. družina, společnoſt, f. 2) eine Anzahl vereinigter Perſonen, shromážděnj, pospolnoſt, společnoſt, f. ſpolek, m. in Geſellſchaft treten, ſich begeben, wgjti w towaryšſtwo, dáti ſe w towaryšſtwo, ſpolek učiniti s někým, wie die Gelehrten aufrichten, towaryšſtwo, společnoſt wyzdwihnauti, učiniti, böſe Geſellſchaft, zlé towaryšſtwo, die Geſellſchaft trennen, towaryšſtwo rozlaučiti, rozděliti, zruſſiti, er hat große Geſellſchaft, es iſt Geſellſchaft bey ihm, má lidi, společnoſt, geſt společnoſt u něho, in Geſellſchaft ſeyn, gehen, býti w společnoſti, w ſpolku, gjti do společnoſti, do ſpolku, in jemandes Geſellſchaft, w towaryšſtwu něčjm, s někým, in Geſellſchaft eines reiſen, gehen, fahren, mjti na ceſtě, na woze někoho za towaryſſe, einem Geſellſchaft leiſten, towaryſſe dáti, towaryſſiti s někým, býti někoho towaryſſem.
Geſellſchafter, m. towaryš, společnjk, m.
Geſellſchaftlich, ſ. Geſellig.
Geſellung, f. přitowaryſſenj, přiwinutj, towaryſſenj, n.

Geſinke, n. rewj, n.

Geſetz, n. zákon, m. zřjzenj, nařjzenj, vſtanowenj, vloženj, právo, n. ein Geſetz geben, zákon dáti, wydati, právo nařjditi, vſtanowiti, wydati, das Geſetz übertreten, zákon, právo přeſtaupiti, překročiti, přečiniti, Geſetz aufheben, zákon zruſſiti, zkazyti, wyzdwihnauti, zſložiti.

Geſetzbuch, n. kniha zákonnj, f. zákon, m.

Geſetzfrey, geſetzlos, bez zákona.

Geſetzgeber, m. zákona wydawatel, wydawač, vſtanowitel, nařjditel, zákonodárce, m.

Geſetzgebung, f. zákona dánj, wydánj, n.

Geſetzmäßig, řádný, pořádný.

Geſetzmäßigkeit, f. řádnoſt, pořádnoſt, f.

Geſetzſtürmer, m. zákona ruſſitel, zákonoruſſec, m.

Geſetzſtürmerey, f. zákona ruſſenj, zákonoruſſectwj, n.

Geſetzt, ſazený, poſazený, vſazený, 2) über etwas geſetzt ſeyn, býti nad něčjm vſtanowený, 3) geſetzt, daß es alſo ſey, deyme tomu, položme, že geſt tomu tak, 4) geſetzt, nicht kindiſch, zmužilý, doſpělý.

Geſetztafeln, plur. dcky zákonnj, plur. deſatero, n.

Geſetzwidrig, zákonu, právu odporný, protiwný, proti zákonu, zákonu na odpor, naproti.

Geſichert, zbezpečený, vbezpečený, zgiſtěný, vgiſtěný.

Geſicht, n. der vordere Theil des Kopfs, twář, f. inſoferu man Mienen darinn ſieht, ein Geſicht, wie es durch Freude, Traurigkeit, Zorn oder andere Leidenſchaften geberdet oder verändert wird, obličeg, m. twář, f. ſchönes, artiges, hübſches Geſicht, krásná, sličná twář, sličný obličeg, ein freundliches, heiteres, přjwětiwý, weſelý, ochotný, libý, gaſný obličeg neb twář, libé, weſelé wzezřenj, haben, mjti ochotný, weſelý, gaſný obličeg, gaſnau twář, weſelé wzezřenj, býti gaſného obličege, gaſné twáře, libého, weſelého wzezřenj, machen, weſele, libé, ochotně, gaſně hleděti, abſcheulich von Geſichte ſeyn, býti twáře ohyzdné, ſſerodné, obličege, wzezřenj ohyzdného, ein grimmiges Geſicht, zuřiwý, vkrutný obličeg, wzezřenj, machen, zuřiwě hleděti, ein grimmiges Geſicht haben, býti wzezřenj, obličege zuřiwého, hrozného, Geſichter machen, ſchneiden, ſſkaredě, poſſmaurně, zakrněle, zaſmuſſile, kyſele hleděti, ſſkarediti ſe, zakrniti ſe, zaſmuſſiti ſe, der es thut, zakrnělý, zaſmuſſilý, ſſkaredý, am Geſichte anſehen, z obličege, z očj poznati, das Geſicht ändern, twář změniti, aus dem Geſichte gehen, z očj gjti, laſſen, z očj puſtiti, ſpuſtiti, aus dem Geſichte kommen, z očj ſe ztratiti, von Geſichte hübſch, sličné twáře, sličný na twáři, po twáři, sličného obličege, von Geſichte kennen, od widěnj znáti, vors Geſicht, zu Geſichte bekommen, vzřjti, vwjděti, vhljdati, kommen, přigjti na očj, geh mir aus dem Geſichte, gdi mi z očj, im Geſichte zerkratzet ſeyn, poſſrábánu býti mezy očima, 2) Geſicht, die Augen, das Sehen, oder die Fähigkeit zu ſehen, zrak, m. gutes, ſchlechtes Geſicht haben, dobrý, ſſpatný zrak mjti, ſcharfes Geſicht, bystrý zrak, blödes Geſicht, mdlý, blbý zrak, wenn mich mein Geſicht nicht trügt, neſſáljli mne můg zrak, mé očj, aus dem Geſichte gehen, gjti z očj, nicht aus dem Geſichte laſſen, nepuſtiti, neſpuſtiti z očj, das Geſicht verlieren, přigjti o zrak, ztratiti zrak, pozbyti zraku, vor das Geſicht ſtellen, před očj kláſti, wložiti, předložiti, ſtawěti, předſtawěti, předeſtřjti, předočiti, ins Geſicht ſagen, do očj řjcy, mluwiti, ins Geſicht einem lügen, do očj, w očj někomu lháti, die Sonne ſcheinet ins Geſicht, ſlunce do očj ſwjtj, mit dem Geſichte gegen etwas gekehrt,

kehrt, twářj, očima k něčemu obrácený, 3) Geſicht, Erſcheinung, widěnj, n. vkaz, m. obluda, f.

Geſichtchen, n. Geſichtlein, twářka, f. ein artiges Geſichtchen, heſká twářka.

Geſichtsbildung, f. twářnoſt, f. způſoba twáře, f. ráz, m. ein Knabe von ſchöner Geſichtsbildung, pachole kráſné twářnoſti, kráſnéhо rázu.

Geſichtsdeutung, f. hádánj z obličege, z twáře, z twářnoſti, n.

Geſichtskreis, m. půl nebe, čára neb okraubloſt na nebi, f.

Geſichtsſchärfe, f. byſtroſt, oſtroſt zraku, očj, f.

Geſichtszüge, plur. tahy w obličegi, rázy, plur.

Geſiebent, ſedmák, ſedmerý počet, m.

Geſiegelte Erde, hlina z Lemnu, f.

Geſims, n. um etwas herum, řimſa, f. am Ofen, krancljk, m. krancle, plur.

Geſinde, n. čeládka, čeled, f. čeledjnowé, plur. ein Geſinde, čeledjn, m.

Geſindelohn, m. mzda čeledj, f.

Geſindeſtube, f. čeledjnjk, m.

Geſinnet, způſobený, vſtanowený na myſli, geſinnet ſeyn gegen einen, ſmeyſſleti o někom, gut, übel geſinnet ſeyn gegen einen, ſmeyſſleti, mjniti dobře, zle o někom, dobromyſlným, dobré myſli, zlomyſlným, zlé myſli býti, gleich geſinnet ſeyn, té myſli, té wůle, toho vmyſlu býti, tu myſl, tu wůli, ten vmyſl mjti, gednoho a téhož vmyſlu, mjněnj, též myſli býti, gednoſteynĕ ſmeyſſleti, mjniti, gedné wůle býti, geſinnet ſeyn wegzureiſen, aumyſlu býti, mjniti, hodlati odgeti.

Geſinnung, f. Meynung, myſſlenj, mjněnj, ſmeyſſlenj, n. gute, freundliche gegen einen hegen, dobré myſſlenj, mjněnj o nekom mjti, ſmeyſſleti dobře, přátelſky o někom, 2) Geſinnung, Entſchluß, Wille, vmyſl, m. myſſlenj, mjněnj, n. was iſt deine Geſinnung, co geſt, gaké geſt twé myſſlenj, mjněnj, gaký, co geſt twůg vmyſl, ſeine Geſinnung entdecken, vmyſl ſwůg, myſſlenj, mjněnj ſwé zgewiti, wygewiti, gleicher Geſinnung, gednoho a téhož vmyſlu, gedné a též myſli, téhož myſſlenj, mjněnj, ſeyn, býti, anderer Geſinnung ſeyn, giné wůle, myſli býti, ginák ſmeyſſleti, mjniti.

Geſittet, mrawný, wohl, übel, dobrých, zlých mrawů.

Geſonnen, willens ſeyn, vmyſlu býti, mjniti, myſliti, ich bin geſonnen wegzugehen, gſem vmyſlu, myſljm, mjnjm odegjti, was biſt du geſonnen zu thun? co myſljš včiniti? co máš w vmyſlu? co gſy vmyſlu včiniti? ich bin geſonnen abzureiſen, gſem vmyſlu, hodlám odgeti.

Geſotten, wařený.

Geſpalten, rozſſtjpený, rozeklaný, rozkolený.

Geſpann, m. Geſell, towaryš, ſpolutowaryš, druh, ſaudruh, ſpolečnjk, pobočnjk, m.

Geſpannſchaft, f. towaryšſtwo, n. ſpolek, m.

Geſpannt, natažený, napiatý, napnutý.

Geſpärr, n. ponebj, n.

Geſpeiſet, krmený, nakrmený.

Geſpellt, ſ. Geſpalten.

Geſpenſt, n. obluda, přiſſera, f. ſtraſſidlo, n.

Geſpenſterbuch, n. kniha o ſtraſſidlách, f.

Geſpenſterhiſtorie, f. pohádka o ſtraſſidlách, f.

Geſperr, n. záwora, f. eines Wagens, laukot, f. an einem Buche, zápony, plur.

Geſpiel, m. towaryš, pobočnjk, m.

Geſpielinn, f. towaryſſka, pobočnice, f.

Geſpiele, das, hranj, n.

Geſpinſt, n. přediwo, n.

Geſpießt, naſtrčený, nabodnutý.

Geſpitzt, oboſtřený, zaoſtřený, zoſtřený.

Geſponnen, předený.

Geſpött, n. poſmĕch, poſmiſſek, ſmich, m. vſſtipky, plur. Geſpötte treiben mit einem, ſmjch ſobĕ z nĕkoho dĕlati, vdĕlati, ſmjch, poſmĕch, poſmjſſek, poſmjſſky z nĕkoho mjti, poſmjwati, wyſmjwati, poruhati ſe nĕkomu, zum Geſpötte werden, býti ku poſmĕchu, w poſmĕchy býti wydánu, dazu machen einen oder ſich, w poſmĕch wydati.

Geſprách, n. rozmlauwánj, n. rozpráwka, f. Geſpräch halten, rozpráwku, rozmlauwánj weſpolek mjti, rozmlauwati, ſpolu rozpráwĕti.

Geſprächig, přjwĕtiwý, ochotný, der gern viel redet, mluwný, rozpráwĕčný.

Geſprächig, adv. přjwĕtiwĕ, ochotnĕ.

Geſprächigkeit, f. přjwĕtiwoſt, ochotnoſt, f. zu große, mluwnoſt, rozpráwĕčnoſt, f.

Geſprenkelt, ſtrakatý, kropenec, m.

Geſprudel, n. klokot, m. klokotánj, n. ſſplachot, m. ſ. Sprudeln.

Geſpunſt, n. přediwo, předenj, n.

Geſtalt, f. způſoba, způſobiloſt, twárnoſt, podoba, f. zřetel, m. hübſche, ſchöne Geſtalt, krásná, pěkná, vſſlechtilá způſoba, herrliche Geſtalt des Leibes, wýborná způſoba těla, poſtawa, Geſtalt des Geſtirnes, ſtawadlo, způſoba hwězd, Geſtalt geben, způſobu, twárnoſt, zřetel, podobu dáti, von ſchöner, ſeiner Geſtalt ſeyn, býti vſſlechtilé, ſpanilé způſoby, poſtawy, Thiere von verſchiedenen Geſtalten, zwjřata rozličné způſobiloſti, 2) ſolcher Geſtalt, beſſ. ſolchergeſtalt, tjm způſobem, na ten, na takowý, na tento způſob, gleicher Geſtalt, podobným, týmž způſobem, Geſtalt annehmen, způſobu na ſe wzýti, bekommen beyderley Geſtalt, Geſtalt haben eines Dinges, mjti zřetel, podobu, twárnoſt nĕgakĕ wĕcy, einer Geſtalt Dinge, gednoho způſobu, gedné powahy wĕcy, die Sache hat eine ganz andere Geſtalt, ginau má způſobu, powahu tato wĕc, in der Geſtalt eines Engels, Teufels, w způſobu anděla, čerta.

Geſtalt, geſtaltet ſeyn, způſobeným, ſtwořeným býti, eben ſo, též způſoby, bey ſo Geſtalten, bey ſo geſtalteten Dingen, při tom, při tak způſobených wĕcech.

Geſtämmt, podepřený, zpodepřený.

Geſtampft, ſſlapaný.

Geſtank, m. ſmrad, m. Geſtank unter der Armen, prk, ſmrad pod paždj, m.

Geſtändig ſeyn, wyznati ſe, přiznati ſe z nĕčeho, wyznati nĕco, ſ. Bekennen, Geſtehen.

Geſtändniß, n. wyznánj, přiznánj, n.

Geſtärkt, poſylněný, zpewněný, vpewněný, ſtwrzený, vtwrzený, 2) mit Stärke oder Kraftmehle, ſſkrobený, wyſſkrobený.

Geſtatten, powoliti, dowoliti.

Geſtattung, f. powolenj, dowolenj, n.

Geſtäude, n. hauſſt, f. křowj, křowiſſtě, n. křowina, f.

Geſteck, ſ. Beſteck.

Geſteckt, ſtrčený.

Geſtehen, přiznati, wyznati ſe z nĕčeho, wyznati nĕco.

Geſteift, ſtužený.

Geſtein, n. oſtré ſkalj, n.

Geſtell, n. podſtawek, m. podpůrka, lawice, f. Geſtell eines Tiſches, podnož, f.

Geſtellt, poſtawený, auf die Probe geſtellt, ſkauſſený.

Geſterig, ſ. Geſtrig.

Geſtern, wčera.

Geſteuert, přetržený, přetrhnutý.

Geſtickt, krumplowaný.

Geſtiefelt, w botách, w boty obutý.

Geſtiftet, ſ. Stiften.

Geſtirn, n. hwězda, f.

Geſtirnt, hwězdnatý.

Geſtöber, n. von Schnee, ſlota, f.

Geſtotter, n. koktánj, n.

Geſträuch, n. prautj, křowj, n. křowina, f. křowiſſtě, metliſſtě, n.

Geſtrenge, přjſný, ſtatečný, geſtrenger Herr, ſtatečný pán, geſtrenge Herren, ſtatečnj páni.

Geſtricke, ſ. Stricken.

Geſtrickt, pletený.

Geſtrig, wčerejſſj.

Geſuch, n. Bitte, žádoſt, f.
Geſumme, n. Geſums, Geſumſe, das Sumſen, hučenj, bručenj, n. der Bienen, wučenj, bručenj, n.
Geſund, zdráw, zdrawý, geſund machen, vzdrawiti, pozdrawiti, zléčiti, geſund werden, vzdrawiti ſe, zhogiti ſe, zléčiti ſe, podrahniti ſe.
Geſund, adv. zdrawě.
Geſundsbrunnen, m. ſtudna, ſtudnice pro zdrawj, zdrawá, f.
Geſundheit, f. zdrawj, n. ſeiner Geſundheit pflegen, howěti ſwému zdrawj.
Geſundheitsgöttinn, f. bohyně zdrawj, f.
Geſundheitsregeln, plur. prawidla zdrawj.
Geſundheitstrinken, das, zdrawj pitj, připigenj, n.
Geſundmachung, f. vzdraweni, pozdrawenj, zléčenj, vzdrawowánj, léčenj, n.
Geſungen, zpjwaný, pěný.
Geſunken, ſ. Sinken.
Getadelt, ſ. Tadeln.
Getäfelt, dlážený, podlážený.
Getauft, křtěný, pokřtěný.
Gethürmt, wěžowatý, wyſoký, co wěž nakopčený.
Gethan, včiněný, ſ. Thun.
Getheilt, dělený, rozdělený, ſ. Theilen.
Getilget, zahlazený.
Getödtet, zabitý, vſmrcený, ſ. Tödten.
Getöne, n. znění, n. zwuk, m. zwučnoſt, f.
Getöſe, n. powyk, hřmot, hluk, m.
Getragen, noſſený.
Getränk, n. pitj, n. nápog, m.
Getränkt, napágený.
Getrauen ſich, důwěřiti ſe, (traufati ſy.)
Getrennt, rozlaučený, ſ. Trennen.
Getreu, wěrný.
Getreu, adv. getreulich, wěrně.
Getreugt, ſuſſeny.
Getreyde, beſſ. Getreide, n. obilj, obilé, n. zum Getreide gehörig, obilný, das Getreide ſchlägt auf, obilj připlácý, ſchlägt ab, ſpadáwá, Getreide holen im Kriege, obilj hromáždili, shromaždowati, ſwážeti.
Getreydefeld, n. obilné pole, n.
Getreydehändler, m. prodawač obilj, obilnj kupec, obchodnjk, (handljř) w obilj, m.
Getreydehandel, m. prodáwánj obilj, n. obchod, m. kupčenj w obilj, n.
Getreydelieferung, f. an der Herrſchaft, dowáženj, přiwáženj obilj, n.
Getreydemaaß, n. mjra obilná, na obilj, f.
Getreydemangel, m. nauze, f. nedoſtatek na obilj, m.
Getreydemarkt, m. der Ort, obilné tržiſtě, trhowiſtě, die Zeit, Handlung, obilný trh, m.
Getreydeſammlung, f. hromáždění, ſhánění, ſwáženj obilj, n.
Getreydeweſen, n. obilj, n.
Getrieben, puzený, hnaný, 2) getriebene Arbeit, ryté djlo, n.
Getrocknet, ſuſſený.
Getroffen, ſ. Treffen.
Getroſt, zmužilý.
Getroſt, adv. zmužile.
Getröſten ſich jemandes, ſich einer Sache, těſſiti ſe na něco, ich getröſte mich ſein, deſſen, těſſjm ſe na něho, na to.
Getröſtet, potěſſený, ſ. Tröſten.
Getrummel, n. bubnowánj, n.
Getümmel, n. hluk, hřmot, m. machen, hluk, hřmot dělati.
Getüncht, ſ. Tünchen.
Getüngt, beſſ. gedünkt, hnogený, mrweny.
Getüpfelt, puňktikowaný, puňtičkowaný, znaminkowaný.
Gevatter, m. kmotr, m. zu Gevatter bitten, za kmotra proſyti, zu Gevatter ſtehen, kmotrem býti, za kmotra, kmotrem, kmotrowſtwj ſtáti.
Gevatterinn, f. kmotra, f.
Gevatterbrief, m. kmotrowſké pſanj, n.
Gevatterſchaft, f. kmotrowſtwj, n.
Gevatterleute, plur. kmotrowé, kmotři, plur.
Geviert, wie eine Zahl, čtwrták, m. wie eine Figur, čtwerhraňatoſt,

čtyr-

čtyrhranatoſt, f. ins Gevierte bringen, hranaté dělati, čtwerhraniti, čtyrhraniti, w hranatoſt westi.

Geviertelt, čtwrcený.

Gevollmächtigter, m. plnomocnik, m.

Geübt, cwičený.

Gewächs, n. Pflanze, zroſtlina, f. am Leibe, wyroſtlina, f.

Gewachſen, roſtlý, zroſtlý, wyroſtlý, 2) gewachſen ſeyn einer Sache, doſtatečen býti k něčemu, býti s něco.

Gewaffnet, zbrogný, ozbrogený, ozbraněný, gewaffneter Mann, zbrogný muž, zbrogný, m. ſ. Waffen.

Gewähr, Gewähre, Gewährſchaft, f. giſtota, f. pogiſſtěnj, přiřikánj, ſljbenj, n. leiſten, ſljbiti, ſlibowati, wbezpečiti, wgiſtiti, dáti giſtotu, wgiſſtěnj přiřikati, Gewähr, gerichtlich zu erſcheinen, rukogmě, m. ſ. Verſicherung.

Gewahr werden, einen, znamenati, wznamenati, ſpozorowati, wzkjti, ſpatřiti.

Gewähren, die Gewähre thun, rukogemſtwjm pogiſtiti, wgiſtiti, giſtotu dáti, ručiti, wručiti, einem ſeine Bitte, něčj prosbu naplniti, wypliniti, wykonati, einen ſeines Wunſches, žádoſt něčj wyplniti, naplniti, zdařiti.

Gewährleiſtung, f. wgiſſtěnj, pogiſſtěnj rukogemſtwjm, n. giſtota, f. přiřikánj, n. ſ. Gewähr leiſten.

Gewährmann, m. Gewährsmann, rukogmě, ſlibce, m.

Gewährung, f. der Bitte, naplněnj, wyplněnj, ſplněnj, wykonánj proſby, n. des Wunſches, naplněnj, wyplněnj, zdařenj žádoſti, n.

Gewalt, f. Kraft, moc, ſýla, f. des Windes, des Stromes, moc, f. náſylj, n. ſýla, f. 2) Recht, Herrſchaft, mocnoſt, moc, f. in, unter der Gewalt haben, mjti w mocy, w mocnoſti, pod mocý, es iſt, es ſtehet nicht in meiner Gewalt, nenj w mé mocy, die Gewalt haben, mjti tu moc, Gewalt gebe: einem, moc dáti, mocy propůjčiti někomu, Gewalt brauchen, mocy, náſylj wžjwati, mocý a náſyljm ſáhnauti, Gewalt thun, náſylj činiti, moc prowoditi, prowesti, náſyljm, mocý ſáhnauti, eine Sprache, Kunſt in ſeiner Gewalt haben, býti w negakém gazyku, wměnj doſpělý, mjti geg we ſwé mocy, mit aller Gewalt haben wollen, wſſj mocý chtiti, mit Gewalt, s mocý, s náſyljm, Gewalt leiden, náſylj, nátiſky trpěti, unter ſeine Gewalt bringen, w ſwau moc wwesti, pod ſwau moc připrawiti.

Gewalthaber, m. mocnář, m.

Gewalthaberinn, f. mocnářka, f.

Gewaltig, mocný, náſylný, ſylný, gewaltige Worte, mocná, ſylná ſlowa, gewaltiger Wind, ſylný, náſylný wjtr, gewaltige Lüge, hrozná leż, gewaltige Armee, ſylné wogſko, gewaltiger Strom, hrozný, ſylný potok, gewaltige Hitze, hrozné, ſylné parno, gewaltige Menge Volks, hrozné množſtwj lidu, lidſtwa.

Gewaltig ſeyn, mocným, ſylným býti, werden, zmocy, rozmocy ſe.

Gewaltig, adv. mocně, ſylne, náſylně, predigen, ſylně kázati, gewaltig lügen, hrozně lháti.

Gewaltiglich, mocně, ſýlně, ſ. Gewaltig.

Gewaltſam, náſylný, gewaltſame Mittel brauchen, náſylných proſtředků wžjwati.

Gewaltſam, adv. náſylně, s náſylnau mocý.

Gewaltſamkeit, f. náſylj, n. náſylná moc, f.

Gewaltthätig, náſylný.

Gewaltthätig, adv. náſylně.

Gewaltthätigkeit, f. náſylj, n. moc náſylná, f. Gewaltthätigkeit ausüben, náſylj, moc náſylnau prowozowati, prowesti.

Gewand, n. raucho, n. chodjcý ſſat, m.

Gewandbürſte, f. Kleiderbürſte.

Gewandt, obracený, 2) geübt, ſkauſſný, geſchwind, obratný, potočitý.

Gewärmt, ohřitý, gewärmte Speiſe, ohřjwané gjdlo, n. ſ. Wärmen.

Gewarnt, napomjnaný, napomenutý.
Gewartet, ſ. Warten.
Gewärtig ſeyn, čekati, očekáwati, man iſt ſein gewärtig, čekagj ho, očekáwagj ho, ich war mir deſſen nicht gewärtig, nenadál ſem ſe toho, neočekáwal ſem toho, jemanden zu Dienſten, ochotný, wolný k ſlužbám, ſlužebný.
Gewäſch, n. žwanj daremné, n. žwanice, ſ. klewety, plur. tlachánj, n.
Gewaſchen, mytý.
Gewäſchig, žwawý, klewetawý, tlachawý.
Gewäſſer, n. wody, plur.
Gewäſſert, močený, gewäſſerter Wein, wjno s wodau, wodau ſmjſſené, n.
Gewebe, n. ſetkánj, n. přjze, ſ. plátno, n. von Unſinne, Grillen, ſplecek, m. pletky, plur.
Gewebet, tkaný.
Gewehet, ſ. Wehen.
Gewehr, n. braň, zbraň, ſ. zbrog, m. ins Gewehr, Gewehr aus, do zbraně, k zbrani, ins Gewehr treten, es ergreifen, zbraň vchopiti, k zbrani ſáhnauti, ſtrecken, niederlegen, zbraň ſložiti, powrhnauti, odwrhnauti.
Gewehrkammer, ſ. zbrognice, ſ.
Geweihe, n. gelenj rohy, plur.
Geweihet, ſwěcený, poſwěcený.
Geweint, plakaný, oplakaný, želený, ožélený.
Geweiſſaget, prorokowaný.
Geweißt, geweißet, bjlený, objlený, zbjlený.
Gewerb, n. Verrichtung, obchod, m. žiwnoſt, ſ. Gewerbe treiben, obchod, žiwnoſt wésti.
Gewerblein, n. obchodek, m. žiwnůſtka, ſ.
Gewerbsmann, m. obchodnjk, m.
Gewerbſtadt, ſ. ſkladnj, kupecké město, n.
Geweſen, bylý, bywalý, geweſener Koch, bywalý kuchař, m.
Gewett, n. ſázka, ſ. založenj, n.
Gewetzt, brauſſený, zbrauſſený.
Gewichſt, woſkowaný.
Gewicht, n. wáha, ſ. záwažj, n. nach dem Gewichte verkaufen, podlé wáhy prodáwati, 2) Nachdruck, podſtata, ſ. důklad, m. eine Sache vom Gewichte, wěc welikého podſtaty, důležitoſti, wěc podſtatná, důležitá, Gewicht geben jemandes Worten, něčjm ſlowům, předſtawenjm ſýlu, podſtatu, důklad dodati, Gewicht haben, mjti podſtatu, důklad, ſýlu.
Gewichtig, wážný, gewichtige Münze, wážný penjz, m.
Gewichtkunſt, ſ. Gewichtkunde, wměnj o wahách, n.
Gewichtlein, n. záwažjčko, n.
Gewichtſtein, m. libra, ſ. kámen libernj, m.
Gewidmet, ſ. Widmen.
Gewieſen, ſ. Weiſen.
Gewilliget, powolený.
Gewimmel, n. der Leute, chumel, hluk, m. heyno, n. halda, ſ.
Gewimmer, n. lkánj, wpěnj, n.
Gewinn, m. zyſk, wýdělek, m. kleiner Gewinn, zyſček, malý zyſk, m. einen ſchnöden, unrechtmäßigen Gewinn ſuchen, zyſku nepoctiwého, neſprawedliwého, neſluſſného, mrzkého hledati, wyhledáwati, pilnu býti, 2) Belohnung derer, die im Wettſtreite etwas gewonnen haben, základ, m.
Gewinnen, wyhrati, bey etwas viel, oder wenig, zyſkati, wydělati, 2) den Sieg, die Schlacht, die Wette im Spiele, oder den Prozeß, wyhrati, er hat gewonnen, on wyhrál, das Feld gewinnen, pole zyſkati, obdržeti, einen mit Geſchenken, Wohlthaten, Reden, zyſkati ſobě někoho dary, dobrodinjmi, řečmi, gewonnen geben, za wyhru, za wyhranau dáti, gewonnenes Spiel haben, wyhru mjti.
Gewinnlein, n. zyſček, m.
Gewinnſucht, ſ. žádoſt, chtiwoſt zyſku, penéz, ſ.
Gewinnſüchtig, zyſku žádoſtiwý, chtiwý, zyſku hledagjcý, wyhledáwagjcý.
Gewinnſt, m. wýdělek, zyſk, m.
Gewirkt, ſ. Gewürkt.

Gewirr, n. zmatek, ſpletek, m. zmatenina, hakmatilka, f.

Gewirtelt, ſ. Gelenkig.

Gewiß, von der Sache, giſtý, giſtotný, von der Perſon, giſtý, gakýſý, gewiſſe Dinge, giſté wěcy, gewiſſer Zeuge, gewiſſer Tod, giſté ſwědectwj, giſtá ſmrt, es iſt nichts gewiſſer als dieſes, nic nenj giſtégſſiho nežli to, für gewiß ſagen, za giſté, giſtotné powjdati, mluwiti, für gewiß halten, za giſtau wěc mjti, držeti, za giſté, giſtotné mjti, držeti, gewiß machen eine Sache, giſtiti, zgiſtiti, zbezpečiti negakau wěc, gewiß ſeyn wie eine Sache, giſté, giſtotné býti, gewiſſer Tag, gewiſſe Zeit, beſtimmt, giſtý den, čas, gewiſſe Leute, giſtj lidé, ſo viel iſt gewiß, tolik geſt w giſtotě, giſté, giſtotné.

Gewiß, adv. giſtě, giſtotně, w giſtotě, wiſſen, giſtě, giſtotně, w giſtotě wěděti, gewiß, iron. giſtě, zagiſté, wlaſtně, gewiß nicht, giſtě, zagiſtě, dogiſta ne.

Gewiſſen, n. wědomj, ſwědomj, n. ein gutes, ein böſes Gewiſſen, dobré, zlé ſwědomj, ſich ein Gewiſſen aus etwas machen, ſwědomj ſobě z něčeho dělati.

Gewiſſensangſt, ſ. auzkoſt ſwědomj, ſ. ſwjránj ſwědomj, n.

Gewiſſensbiß, m. žranj, hněcenj, hlodánj ſwědomj, n. Herzens, hněcliwoſt, f.

Gewiſſensfreyheit, ſ. ſwoboda w ſwědomj, ſ.

Gewiſſensfriede, m. pokog, m. pokognoſt ſwědomj, ſ.

Gewiſſenhaft, gewiſſenhaftiglich, ſwědomitý.

Gewiſſenhaftig, adv. ſwědomitě.

Gewiſſenhaftigkeit, ſ. ſwědomitoſt, ſ.

Gewiſſenlos, bez ſwědomj, ſwědomj prázdný.

Gewiſſenprüfung, ſ. zpytowánj, ſkaumánj ſwědomj, n.

Gewiſſensrath, m. rada ſwědomj, ſ.

Gewiſſensrüge, ſ. Rührung, hryzenj ſwědomj, n.

Gewiſſensruhe, ſ. pokog, m. pokognoſt ſwědomj, ſ.

Gewiſſensſache, ſ. wěc ſwědomj ſe týkagicý.

Gewiſſensſkrupel, m. hnětliwoſt, pochybnoſt ſwědomj, w ſwědomj, ſ. Gewiſſensſkrupel ſich machen, ſwědomj ſobě dělati, einem andern, hnětliwoſt, pochybnoſt, ſtaroſt w ſwědomj někomu půſobiti, der ſich immer Skrupel macht, člowěk hnětliwý, pochybliwý.

Gewiſſenswurm, m. čerw ſwědomj, m.

Gewißheit, ſ. giſtota, ſ. Gewißheit haben, giſtotu mjti.

Gewißlich, ſ. Gewiß.

Gewitter, n. Witterung, počas, čas, m. powětřj, n. počaſý, plur. Gewitter, im engen, gewöhnlichen Verſtande, bauřka, ſ. ein heftiges Gewitter, ſylná bauřka.

Gewitterhaft, wie ein Jahr, Tag, bauřliwý, pod mrakem, mračliwý, es iſt gewitterhaft, geſt pod mrakem, mračliwo.

Gewitterſtange, ſ. tyčka proti bauřce, ſ.

Gewitterwolke, ſ. mračno, n.

Gewitziget, zchytralý, dowtipný, dowtipněgſſi.

Gewogen, günſtig, přjzniwý, náchylný, dobrotiwý, dobrowolný, ſeyn Sie ſo gewogen, gſau tak dobrotiwý, ſ. Günſtig.

Gewogen, adv. přjzniwě, náchylně, dobrotiwě, dobrowolně, 2) mit der Wage, wážený.

Gewogenheit, ſ. přjzeň, přjzniwoſt, náchylnoſt, dobrotiwoſt, dobrowolnoſt, ſ. haben Sie die Gewogenheit, gſau tak dobrotiwý, magj tu láſku, ſ. Gunſt.

Gewöhnen etwas, zwyknauti, nawyknauti, obwyknauti, přiwyknauti, zwykati, nawykati něčemu, ſ. Angewöhnen, ſich an etwas gewöhnen, přiwyknauti, zwyknauti, nawyknauti něčemu, zobyčegiti ſobě něco, einen an etwas, někoho na něco nawykati, nawyknauti, včiti zwykati.

Gewohnen, gewohnt werden, zwykati, nawykati, obwykati, přiwykati,

der Kriege gewohnen, wálkám přiwyklati.

Gewohnheit, f. zwyk, m. zwyklosť, nawyklosť, přiwyklosť, f. obyčeg, m. es iſt eine Gewohnheit daraus geworden, byl z toho zwyk, obyčeg včiněn, zwyk z toho nastal, die Gewohnheit haben, mjti zwyk, obyčeg, wir haben die Gewohnheit, máme ten zwyk, ten obyčeg, zur Gewohnheit werden, in die Gewohnheit kommen, w zwyk, w zwyklosť, w obwyklosť, w obyčeg přigjti, wgjti, aus der Gewohnheit kommen, ze zwyku, z obyčege wygjti, in Gewohnheit bringen, w zwyklosť, w zwyk, w obyčeg wwesti, ſich etwas zur Gewohnheit machen, zobyčegiti ſobě něco, zwyk ſobě včiniti z něčeho.

Gewöhnlich, obyčegný.

Gewöhnlich, adv. obyčegně.

Gewohnt, zwyklý, nawyklý, obwyklý, přiwyklý, gewohnt ſeyn, zwyklým býti, er iſt es ſo gewohnt, on tomu geſt taž zwyklý, ich bin deſſen nicht gewohnt, negſem tomu zwyklý.

Gewöhnung, f. zwyknutj, nawyknutj, přiwyknutj, obwyknutj, n.

Gewölbe, n. Bogen, ein gewölbter Ort, klenutj, ſklenutj, n. etwas zu verwahren, heimliches unter der Erde, ſklep, m. Runde des Gewölbes, krabatoſť, f. 2) eines Kaufmanns, zur Niederlage, zum Verkaufen, Schreiben, krám, m. unterirdiſches, ſklep, ſkljpek, m.

Gewölke, n. oblaka, plur. mračno, n.

Gewölkig, gewölkigt, oblakem poſſlý, mračný, zamračený, es wird gewölkigt, mračj ſe.

Gewühl, n. chumel, m. chumelice, chumelina, f.

Gewünſcht, žádaný.

Gewürfelt, koſtkowaný.

Gewürgt, dáwený, ſ. Würgen.

Gewürkt, tkaný.

Gewürm, n. červy, plur.

Gewürz, n. zu verkaufen, kořenj, n. zum Zurichten, auprawa, f. kořenj, n.

Gewürzkrämer, m. kořenář, kramář s kořenjm, m.

Gewürzkrämerinn, f. kořenářka, f.

Geyer, m. káně, f. ſup, m. vom Geyer, kánj, ſupowý, was Geyer, zum Geyer, co v kozla, v čerta, co kozla, co čerta.

Geyerſchwalbe, f. voreyr, m.

Geywitz, m. Gibitz, Kibitz, ein Vogel, čeyka, f.

Gezähe, ſ. Gezehe.

Gezänke, n. ſwáda, wáda, f. ſwár, m. ein gelehrtes, hádánj, n. hádka, f. ſpor, m.

Gezäumet, w vzdu, na vzdu pogatý, zvzděný.

Gezäun, n. plot, m. opletenj, n. hradba, f.

Gezehe, n. in Bergwerken, železa, železné nádobj, n. bey den Webern, brdo, n.

Gezehlt, gezählt, počjtaný.

Gezeichnet, znamenaný, naznamenaný, poznamenaný, ſ. Zeichnen.

Gezeigt, okázaný, vkázaný.

Gezelt, n. ſtan, m. ein kleines, ſtánek, m. ſ. Zelt.

Gezeltlein, n. ſtánek, m.

Gezerr, n. Gedehne, wáhawoſť, f. wáhánj, n. zpozdiloſť, f. 2) Gezänke, ſſkorpenj, hryzenj, n. tahanice, f. tahánj, dranj, n. dranice, f. ein gelehrtes, hádka, f. hádánj, n.

Gezerrt, draný.

Gezeug, ſ. Zeug.

Gezeuget, zplozený.

Geziege, ſ. Goſchmeidig.

Geziemen, ſluſſeti, přiſluſſeti, ſluſſné býti, es geziemt dir, na tebe ſluſſj, tobě přiſluſſj, na tebe geſt wěc ſluſſná.

Geziemend, anſtändig, ſluſſný, geziemende Strafe, ſluſſná pokuta, am geziemenden Orte, na ſluſſném mjſtě.

Geziemend, adv. ſluſſně.

Geziere, n. vpeypánj, n.

Gezieret, ozdobený, okráſſlený.

Gezimmert, teſaný.

Geziſche, n. ſypěnj, ſyčenj, ſyptěnj, n. Geziſche der Schlangen, ſyčenj hadj, n.

Gezogen, tažený, gezogenes Rohr, tažná ručnice, f.

Gezüchtiget, káraný, zkáraný.
Gezückt, potržený, tažený, dobitý.
Gezupft, ſſkubaný, ſſkubnutý.
Gezwickt, ſſtipaný, ſſtipnutý.
Gezwirnt, saukaný, ſeſaukaný, vſaukaný.
Gezwölft, dwanáctka, f. dwanáctero, n.
Gezwungen, nucený, přinucený, donucený, nutkaný, donutkaný, přinutkaný, etwas gezwungen, něco nucený, gezwungene Rede, Art, nucená řeč, f. nucený způſob, m.
Gicht, f. dna, f. klaubnj nemoc, f. Gicht in den Händen, Füſſen, dna w rukau, w nohách, mit der Gicht behaftet, dnawý.
Gichtbrüchig, dnau zlámaný, dnawý.
Gichtkraut, n. čapj nůſek, m.
Gichtrube, f. piwoně, piwoňka, f.
Gichtſchmerzen, plur. klaubnj boleſti, boleſti w klaubjch.
Gichtwurz, f. piwoňka, f.
Giebel, m. makowice, f. wrch, m. der vordere Giebel, průčelj, n.
Gieben, giebſen, dechati.
Gienen, ſ. Gähnen.
Gierig, ſ. Begierig.
Gieß, f. dicke Milch, mlezywa, f. huſté mléko, n.
Gießbach, m. potok deſſťowý, m.
Gießbecken, n. naléwadlo, vmywadlo, n. medenice, f.
Gießen, ljti, auf etwas, ljti, naliti, naléwati na něco, in etwas, ljti, wljti do něčeho, w něco, es gießt, es reguet ſtark, lige ſe ſylně, 2) Metall gießen, kowy ljti, ſléwati.
Gießer, m. litec, ſléwač, m.
Gießerey, f. Gießkunſt, vměnj ſléwačſké, ſléwánj, litj, n.
Gießfaß, ſ. Gießbecken.
Gießkanne, ſ. Gießbecken.
Gießrinne, f. Gießſtein, naléwadlo, n.
Gießung, f. litj, ſléwánj, n.
Gift, n. ged, m. tráwenina, f. einen mit Gift hinrichten, vergeben, otráwiti, gedem otráwiti, 2) voll Gift ſeyn, mjti wztek, ſrſſeti, plný zloſti, wzteku býti, das Gift auslaſſen, zloſt, wztek wypuſtiti.
Giftarzney, f. lékařſtwj proti gedu, n.
Giftbecher, m. čiſſe, f. koſljk gedu, s gedem, gedowatý.
Giftfreſſer, m. gedoged, m.
Giftig, gedowatý, böſe, zornig, wztekly, ſrſſawý, zloſtný, boshaft, tückiſch, gedowatý, zloſtný, zlobiwý, wražedlný, giftig werden, rozlobiti ſe, rozljtiti ſe, rozſápati ſe, zdurditi ſe, giftig ſeyn, ſrſſeti, zloſtným, wzteklým, ſrſſawým býti, ſápati ſe, zlobiti ſe, wztek mjti, giftige Zunge, böſes Maul, gedowatý, zlobiwý gazyk, m. zlá vſta, plur. zlolagný, zlobiwý gazyk.
Giftkraut, n. womĕg, m.
Giftmiſcher, m. tráwenec, trawič, m.
Giftmiſcherey, f. tráwenj, otráwenj, trawictwj, n.
Giftſtein, m. vtreych, m.
Giftrunk, m. ſnápitek gedu, m. napitj, ſnapitj gedu, n. nápitek, ſnápitek gedowatý, m. napitj, ſnapitj gedowaté, n.
Gilbicht, gelblicht, gelbicht, požlautlý, přižlautlý.
Gildbar, poplatný, ſ. Zunftmäßig.
Gilde, f. Gulde, Gülte, plat, poplatek, m.
Giltig, gültig, platný, giltig ſeyn, platným býti.
Gimpel, m. Gümpel, ein Vogel, heyl, m. 2) ein alberner, einfältiger Menſch, tupáček, hlupáček, hňup, nebo ſſtjk gehňátko, m. ſ dummer Menſch, Tölpel.
Gipfel, m. makowice, f. wrch, m. Gipfel eines Berges, wrch hory, Gipfel der Glückſeligkeit, des Gutes, wrch dobrého, an den Gipfel gelangen, ihn erreichen, na neywyſſj, na neywyſſſj ſtupeň přigjti, neywyſſſího ſtupně dogjti, doſáhnauti, Gipfel der Vollkommenheit, neywyſſſj ſtupeň dokonaloſti, m.
Gips, ſ. Gyps.
Girlitz, ſ. Zeislein.
Girren, cwrlikati.
Giſchen, giſchten, gäſchen, pěniti.
Giſcht, m. pěna, f.
Gitter, n. mřjže, f.
Gitterfenſter, n. okno zamřežowané, mřežowané, n.

Gittern, mit Gittern verwahren, mřežowati, zamřežowati, gegittert, zamřežowaný.
Gitterwerk, n. mřjže, f. mřežowánj, n.
Glanz, m. bleſk, m. ſtkwělost, f. leſk, leſkot, m. Glanz der Sonne, bleſk ſlunce, der Herrlichkeit Gottes, bleſk, ſtkwělost ſláwy Božſké, Glanz von ſich geben, bleſk od ſebe dáwati, pauſſtěti, 2) Glanz, Aerzbley, Bleyárz, olowěnný prámen w zemi, m.
Glänzen, blyſſtěti ſe, bleyſkati ſe, ſtkwjti ſe, leſknauti ſe.
Glänzend, blýſkawý, ſtkwaucý, ſtkwěgjcý ſe, blyſſtjcý ſe, bleyſkagjcý ſe, ſtkwělý.
Glänzleinwand, f. blýſkawé plátno, n.
Glänzung, f. hlazenj, n.
Glas, n. die Materie, ſklo, n. Glas blaſen, ſklo wyfukowati, 2) ein Gefäß, ſklenice, ſklence, ſklenčka, f.
Gläschen, n. ſklenička, ſklenčička, f.
Glaſer, m. ſklenář, m.
Gläſern, ſklenný, ſkleněný.
Glasfabrike, f. Glashütte.
Glasfenſter, n. ſklenné, ſkleněné okno, n.
Glasgrün, temně zelený.
Glashütte, f. ſklenná huť, djlna, f.
Glaskugel, f. ſklenná kaule, f.
Glasmacher, m. ſklenář, ſkla ſtrúgce, m.
Glasmacherkunſt, f. ſklenářſtwj, n.
Glasmahler, m. maljř, polewač ſkla, m.
Glasmahlerey, f. malowánj, polewánj ſkla, n.
Glasmann, m. prodawač ſkla, m.
Glasſcheibe, f. ſklenné kolečko, n.
Glasſchneider, m. ſkla ſtřihač, m.
Glasſchrank, m. police, přjhradka na ſkla, na ſklenice, f.
Glasſtein, m. křiſſtálowý kámen, m.
Glaſur, f. poljwánj, n. Glaſur geben, poljwati.
Glaſuren, glaſiren, poljwati.
Glaſuret, glaſiret, poljwaný.
Glatt, hladký, ſlzký, ohne Haare, holý, hladký, oplchalý, lyſý, glatt werden, peljchati, opeljchati, lyſeti, olyſeti, glatt machen, hladké délati, ſ. Glatten, glatte Worte, holá ſlowa, es iſt ſehr glatt, (vom Eiſe) geſt welmi hladko, kluzko, ſlzko.
Glatt, adv. hladce, glatt weg, glatt herunter, zhola, zproſta, zrowna.
Glätte, f. hladkoſt, f. des Weges, hladkoſt, kluzkoſt, ſlzkoſt, f. es iſt eine groſſe Glätte, geſt welmi hladko, kluzko, hroznĕ ſklauzá.
Glatteis, n. náledj, kluzko, n.
Glatteiſen, ſklauzati, býti kluzko, ſlzko, es glatteiſet, ſklauzá, geſt kluzko, ſlzko.
Glätten, glatt machen, hladiti, ohladiti, wyhladiti, glatt werden, lyſeti, pelichati.
Glatten, das, hłazenj, n.
Glatthobel, m. hladjk, hladič, m. hladidlo, n.
Glatticht, hladký.
Glatze, f. lyſyna, oplchaloſt, hladkoſt, plzkoſt hlawy, f.
Glatzkopf, m. lyſý, lyſák, lyſáček, plechatý, plecháč, m.
Glatzig, lyſý, oplchalý, bezwlaſý, plechatý, ein wenig, nályſý, klatzig werden, lyſeti, olyſeti, oplchati, lyſým, oplchalým, plchým býti, glatzig machen, lyſynu wdělati.
Glaube, m. Glauben, wjra, f. dem Glauben ähnlich, wjře podobný, Glauben beymeſſen, wjru dáti, přiložiti, Glauben halten, wjru držeti, zachowati.
Glauben, wěřiti, er hat es nicht glauben wollen, nechtěl tomu wěřiti, wwěřiti, glauben an Gott, wěřiti w Boha.
Glaubensartikel, m. článek wjry, m.
Glaubensbekenntniß, n. wyznánj wjry, n.
Glaubensfreyheit, f. Gewiſſensfreyheit.
Glaubenslehre, f. Glaubenswahrheit, wcenj o wjře, n.
Glaubensvoll, ſ. Glaubig.
Glaubig, der Gott glaubt, wěřjcý.
Glaubiger, m. wěřjcý, m.
Glaublich, wěřitedlný, k wěřenj, k wjře podobný, es iſt nicht glaublich, nenj wěřitedlné, k wjře podo-

dobné, einem etwas glaublich machen, někomu něco giſtiti, pogiſtiti, pogiſſtowati.

Glaublich, adv. wěřitedlně.

Glaubwürdig, wjry hodný, hodnowěrný, glaubwürdig machen, ſ. Verſichern.

Glaubwürdig, adv. wjry hodně, hodnowěrně.

Glaubwürdigkeit, f. wjry hodnoſt, hodnowěrnoſt, ſ.

Gleich 1) an Beſchaffenheit, podobný, 2) an Größe, an Alter der Zeit nach, rowný, ſteyný, beynahe gleiches Alters, gednoſteyného wěku, ſtářj, gleiches Sinnes ſeyn, gednoſteyného ſmyſlu býti, gleich an Theilen, ſteyný, rowný, gleicher Theil, ſteyný, rowný djl, m. von gleicher Farbe, ſteyné barwy, gleiches Namens, ſteyného, gednoſteyného gména, gleiche Zahl, rowný počet, m. ſeines gleichen nicht haben, nemjti ſobě rowného, gleich ſeyn einem an etwas, als Vorzügen, Würden, Stärke, rowný někomu w něčem býti, ſ. Gleichen, gleiches mit gleichen vergelten, rowným za rowné odplatiti, odměniti, gleich und gleich geſellt ſich gern, podobný rád s podobným towaryſſj, kažďý k ſobě podobnému a rownému ſe hrne, rowný s rowným towaryſſj, kažďý ſobě rowného hledj, gleiches Recht haben, ſteyné práwo mjti, 3) gleich, eben, rowný, mit gleichen Füſſen, rownýma nohama, 4) gleich, ähnlich, podobný, er ſieht ihm nicht gleich, nenj mu podobný.

Gleich, adv. von Beſchaffenheit, ſteyně, gednoſteyně, rowně, der Größe nach, rowně, ſteyně, gleich theilen, ſteyně, rowně dělitj, 2) gleich, alsbald, alſobald, von Stund an, hned, hnedky, er wird gleich kommen, hned, hnedky přigde, ich kam gleich dazu, hned ſem k tomu přiſſel.

Gleich als, gako kdyby, gleich als ob, hned gako kdyby.

Gleich alſo, adv. rowně, podobně.

Gleich anfangs, hned s počátku.

Gleichartig, gednoho způſobu.

Gleich auf, přjkrý, wzhůru wyſoký.

Gleichbedeutend, gedno wyznamenáwagjcý.

Gleich dabey, hned přitom.

Gleich daher, hned tedy.

Gleich darauf, darnach, hned na to.

Gleich darneben, hned wedlé.

Gleichen, einem gleich, ähnlich ſeyn, podobným býti, podobniti ſe, podobiti ſe, einander, býti ſobě geden druhému podobný, 2) an Stärke, Macht, Fähigkeit, Würde, oder anderen Vorzügen, Geſtalt, rownati ſe, wrownati ſe, wyrownati ſe, er gleichet ihm an Thaten und Sitten nicht, nerowná ſe mu, nenj mu rowen w činech a mrawjch.

Gleichergeſtalt, maßen, Weiſe, podobným způſobem, podobně, napodobně.

Gleichewig, ſpoluwěčný.

Gleichfalls, podobně, napodobně.

Gleichfärbig, ſteyné, gednoſteyné barwy.

Gleichförmig, rowný, ſrownalý, gednoſteyný, gednoſworný.

Gleichförmig, adv. rowně, ſrownale, gednoſteyně, gednoſworně.

Gleichförmigkeit, ſ. rownoſt, ſrownaloſt, f. ſrownánj, n. gednoſteynoſt, gednoſwornoſt, f.

Gleich gelten, ſteyné, gednoſteyné býti, es gilt mir gleich, geſt mi gednoſteyné.

Gleichgeſinnet, gednomyſlný, ſteyně ſmeyſſljcý, ſteyného ſmyſlu, gleich geſinnt ſeyn, gednomyſlným, ſteyně ſmeyſſljcým býti, darinn ſind wir gleich geſinnt, w tom gſme ſteyného ſmyſlu, ſteyně ſmeyſſljme, w tom gſme gednomyſlnj.

Gleichgeſtimmt, ſteyně zřjzený, ſpořádaný.

Gleichgeſtellt, ſteyně poſtawený.

Gleichgetheilt, ſteyně rozdělený.

Gleichgewicht, n. rowná wáha, rownoſt wáhy, f. rowný weywažek, m.

Gleichgiltig, gleichgültig, gleich am Gewich-

wichte oder Werthe, gedné, ſteyné, gednoſteyné wáhy, 2) weder gut, noch böß, gednoſteyný, ſich gleichgültig erzeigen, prowkázati ſe gednoſteyným.

Gleichgiltig, gleichgültig, adv. gednoſteyně.

Gleichgiltigkeit, Gleichgültigkeit, f. gednoſteynoſt, f.

Gleichhalten, gleichachten, ſchätzen, ſ. Gleichſchätzen.

Gleichhaltung, ſ. Gleichſchätzung.

Gleichheit, f. der Beſchaffenheit, podobnoſt, rownoſt, f. der Größe, des Alters, rownoſt, ſteynoſt, f. der Austheilung, der Beſtrafung, des Verhaltens, ſteynoſt, f. des Gewichts, rownoſt, f.

Gleichlaufen, jemanden, ſteyně běžeti.

Gleichlauten, ſteyně znjti.

Gleichlautend, ſteyně znějící.

Gleichmaaß, n. rownoſt, ſmjrnoſt, f.

Gleichmachen, rownati, ſrownati, ſrownáwati, zarownati, rowné včiniti, das Krumme, zpřjmiti, narownati, 2) erſetzen, porownati, ſrownati, zaprawiti.

Gleichmachung, f. rownánj, ſrownánj, narownánj, zarownánj, zpřjmenj, n. 2) Vergeltung, porownánj, ſrownánj, zaprawenj, n.

Gleichmäßig, rowný, ſmjrný, ſ. Gleich, Gleichförmig.

Gleichniß, n. podobenſtwj, n.

Gleichnißweiſe, w podobenſtwj.

Gleichrechnen, ſ. Gleichſchätzen.

Gleichrichten, ſteyně zpořádati, zřjditi.

Gleichrichtung, f. ſteyné zpořádánj, zřjzenj, n.

Gleichſam, gako, gakoby.

Gleichſchätzen, achten, rechnen, halten, ſteyně, gednoſteyně wážiti.

Gleichſchätzung, f. ſteyné, gednoſteyné wáženj, n.

Gleich ſoviel, tolik, také tolik, tak mnoho.

Gleichſtellen, gerade ſtellen, rowně poſtawiti.

Gleichſtellung, f. rowné, ſteyné poſtawenj, n.

Gleichſtimmig, ſteyně, gednoſteyně znějící, ſteynozwučný, gednozwučný, gednohláſný, ſteynohláſný.

Gleichſtimmig, adv. ſteynozwučně, gednozwučně, gednohláſně, ſteynohláſně.

Gleichſtimmigkeit, f. ſteyné znění, n. ſteynozwučnoſt, gednozwučnoſt, gednohláſnoſt, ſteynohláſnoſt, f.

Gleichtheilen, ſteyně děliti.

Gleichviel, rowně tak mnoho, tolikěž.

Gleichweit, von einander, ſteyně wzdálený.

Gleich werden, ähnlich werden, připodobniti ſe, 2) eben werden, ſrownati ſe.

Gleichwie, gako.

Gleichwohl, ale wſſak.

Gleichzeitig, gednowěký.

Gleichzu, zrowna, zpřjma, přjmo.

Gleis, n. Geleis, koleg, kolege, f. aus dem Gleiſe kommen, z kolege wygjti, wychýliti ſe, vchýliti ſe, wyceſtiti, wyſſinauti.

Gleißen, ſtkwjti ſe, blyſſtěti ſe, leſknauti ſe.

Gleißend, ſtkwaucý, blyſſtjcý ſe, leſknaucý.

Gleißner, m. pokrytec, přetwářnjk, ljcoměrnjk, ljcoměrný, pokrytý člowěk, ſwatáček, twárnonábožný, m.

Gleißnerey, f. pokrytſtwj, n. ljcoměrnoſt, twárnonábožnoſt, f.

Gleiten, kláziti ſebau, motati ſe.

Glied, n. aud, m. des Fingers, klaub, článek, m. 2) wie bey den Soldaten in der Ordnung, ſſik, plnk, m. 3) an einem Gewächſe, hladina, f. 4) an einer Kette, článek, m. 5) im Geſchlechte, im Geſchlechtsregiſter, koleno, n.

Gliedergicht, f. Gliederſucht, Gliederweh, audnj, klaubnj nemoc, dna, pokoſtnice, f. lámánj w audech, w klaubjch, w člancých, n. der die Gliedergicht hat, dnawý, dnau zlámaný.

Gliederkrankheit, f. lámánj w člancých, w klaubjch, n. dna, pokoſtnice, klaubnj nemoc, f.

Gliedmaaß, n. aud, m.

Gliedweis, in Reihen, w ſſiku, po ſſiku, řadau, 2) in Theilen, po kuſých, po čáſtkách, čáſtečně.
Glimmen, dautnati.
Glimmern, giſkrnatiti.
Glimpf, m. mjrnoſt, f. mit allem Glimpfe, ſe wſſj mjrnoſtj.
Glimpflich, mjrně.
Glöckchen, n. zwoučeк, zwoneček, m.
Glocke, f. zwon, m.
Glockenblume, f. zwonček kwjtj, m.
Glockengießer, m. zwonař, m.
Glockenſchwengel, m. ſrdce zwonowé, v zwonu, n.
Glockenſpeiſe, f. zwonowina, f.
Glockenthurm, m. zwonice, f.
Glöcklein, n. zwoneček, zwonček, m.
Glöckner, m. Meßner, zwonjk, m.
Glorie, f. Herrlichkeit.
Glorwürdig, ruhmwürdig, preiswürdig, rühmlich, berühmt, ſlawný, welesławný, glorwürdigen Andenkens, ſlawné paměti.
Glucke, f. Gluckhenne, kwočna, f.
Glucken, kwokati, kwočeti, ſſkrčeti, kdákati, kráкorati.
Glucken, das, kwokánj, kwočenj, ſſkrčenj, kdákánj, kráкoránj, n.
Gluckhenne, f. kwočna, f.
Glück, n. ſſtěſtj, n. zu ſeinem Glücke, zu gutem Glücke kam er dazu, na to ſſtěſtj přiſſel, přihodil ſe k tomu, er iſt zu ſeinem Glücke geſtorben, zu allem Glücke, na to ſſtěſtj vmřel.
Glücken, ſſtěſtiti ſe, poſſtěſtiti ſe.
Glücklich, ſſtaſtný, glücklich machen, ſſtaſtného činiti, včiniti, für glücklich halten, ſchätzen, mjti, držeti za ſſtaſtného, blažiti.
Glücklich, adv. ſſtaſtně.
Glücksball, ſ. Ball.
Glücksbude, f. karban, m.
Glücksbudner, m. karbanjk, m.
Glückſelig, blahoſlawený, blažený.
Glückſeligkeit, f. blahoſlawenſtwj, n. blahoſlawenoſt, blaženoſt, f.
Glücksfall, m. ſſtaſtná náhoda, přjhoda, f.
Glücksgöttinn, f. bohyně ſſtěſtj, f.
Glückshafen, ſ. Glückstopf, Glückskbude.
Glückshafner, ſ. Glücksbudner.
Glückstopf, m. Glückshafen, karban, m
Glückwunſch, m. wděčenj, přáni, žádánj ſſtěſtj, n. žewba, žádoſt, f (winš, m.) winſſowánj ſſtěſtj, n.
Glückwünſchen, ſſtěſtj žádati, přáti, wděčiti, žewbowati, (winſſowati.)
Glückwünſchend, ſſtěſtj wděčjcý, přegjcý, žádagjcý, žewbugjcý.
Glückwünſchungsſchreiben, n. pſanj wděčné, n. žewba, f. (winš, m.)
Glühen, glühen, žhnauti, njtiti, rozpálenu býti, roznjcenu býti, ohniwěti, wie die Stirne, Wangen, hořeti, rozpálenu býti.
Glühend, glühend, žhnaucý, rozpálený, roznjcený, zanjcený, glühende Kohle, řeřawý, řežawý, živý vhel, m. glühend ſeyn, ohniwěti, ohniwým rozpálenym býti, glühend machen, zažhnauti, rozžhnauti, rozpáliti, roznjtiti, zanjtiti, glühend werden, rozpáliti ſe, roznjtiti ſe, zažhnauti.
Glut, f. řeřawé vhlj, n.
Glutpfanne, f. ohňjwadlo, n.
Gnade, f. miloſt, miloſtiwoſt, f. in Gnaden ſeyn, ſtehen, býti, ſtáti w miloſti, von Gottes Gnaden, z Božj miloſti.
Gnadenbezeigung, f. prowkázánj miloſti, n.
Gnadenbild, n. zázračný obraz, m.
Gnadenbrod, n. chléb z miloſti, m.
Gnädig, miloſtiwý, gnädiger Herr, miloſtiwý pane, miloſt pane, dem ſey Gott gnädig, buď mu Bůh miloſtiw.
Gnädig, adv. miloſtiwě.
Gnug, ſ. Genug.
Gnugſamkeit, ſ. Genugſamkeit.
Gold, n. zlato, n. feines, ryzý zlato, vom Golde, ze zlata, zlatý.
Goldader, f. cauk zlatý, m.
Goldämmerlein, n. Goldammer, ſtrnad, m.
Goldarbeiter, m. zlatnjk, m.
Goldärz, n. zlatá ruda, f. zlatý kow, m.
Goldbergwerk, n. zlatý důl, m.
Goldblättchen, n. Goldblättlein, zlatý lyſtek, plyſſek, m.

Goldbrat, m. zlatý drát, m.
Golden, ſ. Gülden.
Golderzt, ſ. Goldárz.
Goldfarbe, f. zlatá barwa, f.
Goldfárbig, zlaté barwy.
Goldfinger, m. ſrdečný prſt, prſtenni prſt, m.
Goldfinke, m. zlatohláwek, m.
Goldfiſch, m. pſtruh, m.
Goldflimmerchen, n. odřezky, odſtřiſzky, odpilky od zlata, kauſkowé zlata, plur.
Goldforelle, f. pſtruh mořſký, m.
Goldgang, m. zlatá žila, f.
Goldgelb, zlatě žlutý, zlaté barwy, goldgelb an Haaren, zlatowlaſý, ruſý, goldgelbe Haare, ruſý wlaſy, plur.
Goldgeſchirr, n. zlatá nádoba, f.
Goldgenickt, zlatem krumplowaný.
Goldglätte, f. kly pod pozlátkau.
Goldgrube, f. zlatý důl, důl zlata, m.
Goldgulden, m. Reynſký, m.
Goldhühnlein, n. Goldhähnlein, králjk, králjček, m.
Goldkäfer, m. zlatohláwek, Wlaſký chrauſt, m. zelená hauſenká, f. zelený howniwál, m.
Goldkies, m. zlatý pjſek, m.
Goldklump, m. Goldklumpen, kruh zlata, m. ſlitina, litina zlaca, f.
Goldknöpfchen, n. Goldknöpflein, diwzna molowá, f.
Goldkörnchen, n. Goldkörnlein, zlaté zrno, zrnko, n.
Goldleim, m.)
Goldlót, n.) peregryn, m.
Goldlöte, f.)
Goldmacher, m. zlatodělač, zlata ſtrůgce, m.
Goldmacherkunſt, f. zlata dělánj, wměnj ſtrogenj zlata, n.
Goldmund, m. zlatowſtý.
Goldreich, bohatý na zlato, zlatoplodný.
Goldſand, m. zlatý pjſek, m.
Goldſchaum, pěna od zlata, ſ. Goldlöte.
Goldſchlacken, plur. zlaté oſtřiſzky, odpilky, odřezky, truſky, plur.
Goldſchläger, m. zlatotepec, zlatokep, m.
Goldſchmied, m. zlatnjk, m.
Goldſchmiedinn, f. zlatnice, f.
Goldſchmiedsgewicht, n. zlatnjcké wáhy, plur.
Goldſchmiedsladen, m. Goldſchmiedsgewölbe, zlatnjcký krám, m.
Goldſchmiedswerkſtatt, f. djlna zlatnjcká, f.
Goldſeifen, ſ. Goldwäſche.
Goldſohn, m. zlatý, zlataučký, zlatičký, rozmilý, roztomilý ſynáček, m.
Goldſpinnen, das, předenj zlata, n.
Goldſpinner, m. Goldſpinnerinn, f. přadlj zlata, f.
Goldſtange, f. zlaté bidlo, n.
Goldſtaub, m. zlatý prach, m.
Goldſtein, m. zlatnjcký kámen, m.
Goldſticken, das, krumplowánj zlata, krumpljřſtwj, n.
Goldſticker, m. krumplj zlata, m.
Goldſtickerey, f. krumpljřſtwj zlata, n.
Goldſtoff, m. bohatý, zlatý cayk, zlatohlaw, m. ein Rock vom Goldſtoff, raucho zlatohlawowé, bohaté, n.
Goldſtriech, m. zlatá čára, f.
Goldſtück, n. Münze, Schaumünze von Gold, zlaté čjſlo, n.
Goldwage, f. wážky na zlato, f. auf die Goldwage legen, na zlaté wáhy klásti, wložiti.
Goldwäſche, f. pranj, wypjránj zlata, n.
Goldwäſcher, m. pradlj zlata, m. kdo zlato wypjrá.
Goldwerth, der Mann iſt Goldes werth, ten muž nenj zlatem k zaplacenj, geſt nad zlato.
Goldwürmlein, ſ. Goldkäfer.
Goldwurz, f. kopjčko králowſké, n. zlatohláwek, m.
Gönnen, nicht beneiden etwas Gutes, přáti dobrého, přjzniwým býti.
Gönner, m. přjzniwec, přjzniwý přjtel, m.
Gönnerinn, f. přjzniwkyně, přjzniwá přjtelkyně, f.
Gork, ſ. Kork.
Goſſe, f. ſlewadlo, n. 2) ſtrauha, f.
Gott, m. Bůh, m. wollte Gott! když to Bůh dá! by to Bůh dal! ó by to Bůh dal! wills

Gott, dáli Pán Bůh, das wollte Gott nicht, zachraň, vchowey Boże, Gott gebe! dey Bůh! in Gottes Namen, we gménu Boha, Gott befohlen, Bohu poručeno, Mann Gottes, muž Božj, Božj muž, um Gotteswillen, pro Boha, pro Bůh, pro Pána Boha, Gott Lob, Bohu chwála, bud Bohu chwála, bud Pán Bůh pochwálen, Gott grüße dich, pozdraw tě Bůh, Pán Bůh, zdrať Bůh, Gott behüte, zachowey Pán Bůh.

Götter, plur. Bohowé, plur.

Götterlehre, f. včenj o Bozých, n.

Göttersitz, m. sýdlo Bohů, n.

Göttertrank, m. nápog Bohů, m.

Gottesacker, m. Božj pole, n. hřbitow, m. hrobka, f.

Gottesdienst, m. služba Božj, f. služby Božj, plur.

Gottesfurcht, f. bohabognost, bohobognost, bázeň Boha, Božj, f.

Gottesfürchtig, bohobogný, bohabogicý.

Gottesfürchtig, adv. bohabogně.

Gottesgebährerinn, f. bohorodice, rodička Božj, f.

Gottesgelahrheit, f. bohomluwnost, f. bohomluwstwj, n. bohomluwna, f. bohoslowj, vměnj, včenj o Bohu, n.

Gottesgelehrter, m. bohomluwec, m.

Gotteshaus, n. dům Božj, Páně, m.

Gotteskasten, m. archa, f.

Gotteslästerer, m. ruhač, zlolagce, m.

Gotteslästerlich, rauhawý, zlolagný.

Gotteslästerlich, adv. rauhawě, zlolagně.

Gotteslästerung, f. rauhánj, ruhactwj, zlolánj, zlolagictwo, n. zlolagicnost, rauhánliwost, f.

Gottesleugner, Gotteslängner, m. neznaboh, zapjrač Boha, m.

Gotteslohn, m. Božská odplata, zápłata, f.

Gottesmann, m. Božj muž, muž Božj, m.

Gottesraub, f. Kirchenraub.

Gottestisch, m. stůl Božj, m.

Gottesverachter, m. tupič, porupnjk, háince Boha, m.

Gottesverachtung, f. potupá, f. tupenj Boha, pohrdánj Bohem, n.

Gottesvergessen, bezbožný.

Gottesvergessenheit, f. bezbožnost, f.

Gottesverhängniß, n. Božské vloženj, řjzenj, n.

Gotteswort, n. slowo Božj, n.

Gottheit, f. Božstwj, n.

Göttinn, f. Bohyně, f.

Göttlich, Božský, göttliches Wesen, Božská podstata, f.

Göttlich, adv. božsky.

Göttlichkeit, f. Božstwj, n.

Gottlos, bezbožný, bohaprázdný.

Gottlos, adv. bezbožně, bohaprázdně.

Gottlosigkeit, f. bezbožnost, bohaprázdnost, f.

Gottmensch, m. Bůh člověk, m.

Gottselig, náboženský, zbožný, der Gottselige, nebosstjk, m.

Gottseligkeit, f. náboženost, zbožnost, f.

Götze, m. Götzenbild, modla, f. maňas, m.

Götzendiener, m. modlosluženbnjk, modlář, modlosluha, m.

Götzendienerinn, f. modlosluženbnice, modlářka, f.

Götzendienst, m. modlosluža, modlosluženbnost, f. modlosluženbnictwj, modlářstwj, n.

Götzenopfer, n. modlosluženbnická, modlářská obět, f.

Götzentempel, m. chrám modlářský, modlosluženbnický, pohanský, m.

Grab, n. hrob, m. hrobka, f. einen Fuß im Grabe haben, gednau noha w hrobě býti, zum Grabe gehörig, hrobowý.

Grabeisen, n. rypadlo, rypátko, n. rypák, m.

Grabelied, n. pjseň pohřebnj, f.

Graben, m. příkop, m.

Graben, ausgraben, hrabati, kopati, was man grábt, kopawý, einen Grab, eine Grube, einen Brunn graben, hrob, gámu, studnicy kopati, 2) in Edelstein, Metall stechen, rýpati, rýti, wyryti, wyrýwati, in die Erde graben, zakopati, zahrabati, in das Gedächtniß, Herz, wrýti, mit dem Grabscheite graben, kopati.

Gra-

Graben, das, kopánj, hrabánj, n. 2) im Metalle, rýpánj, rytj, wyrytj, wyrýwánj, n.
Graber, m. kopáč, hrabáč, hrabač, m.
Grabhaue, f. motyka, f. reyč, m.
Grabmal, n. hrobka, f. hrob, m.
Grabſcheid, n. Grabſchaufel, reyč, m. reyčowá lopata, motyka, f.
Grabſchrift, f. hrobowý, hrobnj nápis, nábrobek, m.
Grabſtätte, f. mjſto pohřebnj, hrobowé, n.
...ein, m. kámen hrobowý, hrobnjk, m.
...chel, m. rýpadlo, n. rypák, ...ywáček, m. wyrýwadlo, n.
...uch, n. ſukno, proſtěradlo pohřebnj, hrobowé, n. přikrow, m.
Grad, m. ſtupeň, m. im höchſten Grade, co neyweyš.
Graf, m. hrabě, m. und n.
Grafenſtand, m. ſtaw hraběcý, m.
Gräfinn, f. hraběnka, f.
Gräflich, hraběcý.
Gräflich, adv. hraběcky.
Grafſchaft, f. hrabſtwj, n.
Gram, adj. newražný, wrčeliwý, protimyſlný, mrzutý, gram ſeyn einem, newražiti, wrčeti na někoho, ſočiti na někoho, werden einem, zanewřjti na někoho, einander gram ſeyn, newražiti, wrčeti na ſe, býti ſobě protiwnj, protimyſlnj, ſie werden einander gram, zanewře geden na druhého, zanewřau na ſe, wrčeti na ſebe budau, ſich ſelbſt gram ſeyn, ſám na ſebe newřjti, newražiti, ſám na ſebe mrzutým býti, ſám ſobě protimyſlným býti, ſám na ſebe wrčeti, ſ. Gehäßig.
Gram, m. hněwliwoſt, f. hněwenj, hryzenj, ſauženj, n. těžkoſt, f. žrawj, n. vor Gram vergehen, ſauženjm, těžkoſti zagjti.
Grämen ſich, hněſti ſe, žráti ſe, hryzmauti, trápiti, ſaužiti ſe, über etwas, ſaužiti, žráti ſe, hnéſti ſe nad něčjm, ſich zu Tode grämen, vſaužiti ſe, vžrati ſe, vhněſti ſe nad něčjm.
Grämen, das, Grämung, ſ. Gram, Harm.
Gramhaft, hltawý, thun, hltawým býti, hltawě ſobě počjnati, hltati.
Gramhaftigkeit, f. hltawoſt, f.
Grämiſch, ſſkaredý, poſſmaurný, grämliches Weſen, ſſkaredoſt, poſſmaurnoſt, f.
Gramſichtig, ſ. Grämiſch, 2) lopotný, ſtaroſtliwý, pečliwý, 3) neidiſch, nepřjzniwý.
Gramſichtigkeit, f. Gramſucht, lopotnoſt, ſtaroſtliwoſt, pečliwoſt, f. 2) Neid, nepřjzeň.
Gran, m. zrno, zrnko, n. (grán, m.) vier Grane ſchwer, čtyř zrn ztjžj.
Granatapfel, m. granátowé, zrnaté gablčo, n. granát, m.
Granatapfelblüthe, f. kwět granátowého gablka, m.
Granathäutchen, n. Granathäutlein, kožka z granátowého gablka, f.
Granatrinde, f. kůra z granátowého gablka, f.
Granatſtein, m. kámen granátowý, granát, m.
Gränze, ſ. Grenze.
Gras, n. tráwa, f. peyř, m. wo Gras iſt, wächſt, tráwnjk, m. vom Graſe, tráwný, tráwnatý.
Grasboden, m. tráwnjk, m.
Gräschen, n. trawička, f.
Gräſen, tráwu žjti.
Gräſerey, f. tráwnjk, m.
Gräſern, tráwný
Grasgrün, gaſné zelený, zelený gako tráwa.
Gräſicht, gräſig, tráwnatý.
Gräßlich, hrozný, ſtraſſliwý, krutý.
Gräßlich, adv. hrozně, ſtraſſliwě, krutě.
Gräßlichkeit, f. hroznoſt, ſtraſſliwoſt, krutoſt, f.
Grasmücke, f. pěnice, pěnička, f.
Graspferd, n. konjček, m. kobylka, f.
Grasplatz, m. tráwnjk, m. tráwné mjſto, n.
Graswurm, m. zelený čerw, lezák, m.
Gräte, f. hřbetnj koſt, hřbetowá koſt, f.
Gräten, grätſcheln, rozdjrati, rozedřjti hnáty, na různo hnáty ſtawěti,

wěti, rozkročowati se, rozkročiti se.

Grau, ſſediwý, ſſediwělý, oſſediwělý, ein wenig, přiſſediwělý, grau werden, ſſediwěti, zſſediwěti, oſſediwěti, graue Haare, greues Haar, ſſediwé wlaſy, ſſediny, plur. ſſedina, ſſediwoſt, f. bekommen, ſſediwěti, oſſediwěti, zſſediwěti, er bekömmt graue Haare, ſſediwj, doſtáwá ſſediwé wlaſy, ſſediny, laß dir keine graue Haare darüber wachſen, nedey ſy ſſediwé wlaſy pro to růſti, ich möchte grau darüber werden, mohlbych nad tjm zſſediwěti, oſſediwěti.

Graubart, graubártig, ſſediwec, m.

Graublau, zmodra ſſediwý, modrohledý, ſſediwě modrý, ſywý.

Grauen, ein Grauen haben, hrozyti ſe, nechutniti ſobě, oſſkliwiti ſobě, oſſkliwoſt mjti, es grauet mir, geſt mi hrozno, oſſkliwo, oſſkliwugi ſobě, nechutnjm ſobě.

Grauen, das, hrůza, f. Eckel, nechut, f. nechutenſtwj, n. oſſkliwoſt, f. Grauen kömmt ihm an, hrůza naň přichází, připadá, geho obchází, obſtupuge, geſt mu hrozno, Grauen der Nacht, nočnj hrůzy, f. plur.

Gräuerlich, fürchterlich, hrozný, 2) eckelhaft, oſſkliwý, nechutný, mrzký.

Gräulich, ſ. Gräuerlich, 2) etwas grau, poſſediwělý.

Graupe, f. kraupa, f. tluč, m. omaſta, f.

Graupchen, n. krupka, krupička, f.

Grauſam, vkrutný, krutý, ljtý.

Grauſam, adv. vkrutně, krutě, ljtě, grauſam mit einem handeln, verfahren, vkrutně, krutě s někým nakládati, zacházeti, vkrutniti na někoho.

Grauſamkeit, f. vkrutnoſt, f. vkrutenſtwj, n. krutoſt, ljtoſt, f.

Grauſamlich, ſ. Grauſam.

Grauſen, ſ. Grauen.

Greif, m. noh, m.

Greifen, berühren, hmatati, hmátnauti, ſáhnauti, ſahati, gjmati, chwáticti, chápati, chopiti, mit den Händen, rukama hmatati, ſahati, das kann man mit den Händen greifen, to ſe může rukama hmatati, nach etwas geſchwind greifen, nach den Säbel, Degen, ſáhnauti po něčem, meč, kord vchopiti, ſchápati, chopiti ſe kordu, einem in ſeine Rechte, do něčjho práwa ſahati, einen greifen, gjmati, lapati někoho, um ſich greifen, rozmáhati ſe, rozmocy ſe, einem unter die Arme, pod ramena ſáhnauti, zu den Waffen, k zbrani ſáhnauti, zbraň vchopiti, ſchápati.

Greifen, das, Greifung, f. hmatánj, hmátnutj, ſahánj, ſáhnutj, gjmánj, getj, chwácenj, chopenj, n.

Greinen, hořekowati.

Greinerinn, f. ein Vogel, ſlawjk, ſlawjček, m.

Greis, m. ſtařec, kmet, ſſediwec, m.

Grempelkamm, Grämpelkamm, m. krample, f.

Grempeln, grämpeln, mykati, krampłowati, česati.

Grempler, m. Grämpler, mykač, wlnočeſač, krampljř, m.

Grempelmarkt, and. Gerumpelmarkt, ſ. Tröbelmarkt.

Grenze, f. Gränze, hranice, meze, pomezý, n. končiny, plur. Grenze zweyer Länder, Häuſer, končiny, plur. dílka kragin, f. pomezý, pl. přikragj, n. Grenzen ſetzen, meze klásti, vkládati, in enge Grenzen eingeſchloſſen ſeyn, w wzké meze zawřenu, ſewřenu býti.

Grenzen, gränzen mit einem, mezowati, an einen, an etwas, s někým, s něčim, die da gränzen, pomezny, kragnj, hraničnj, ſpolu mezugicý, nahe grenzen, ähnlich ſeyn, cheyliti ſe, bljžiti ſe, bljzkým býti, Müßiggang grenzet nahe mit der Wolluſt, zahálka bljžj ſe, cheylj ſe k rozkoſi.

Grenzenlos, bez mezý, neobmezený.

Grenzfeſtung, f. hrad, m. twrz, f.

Grenznachbar, m. mezny, pomezny, kragnj, ſpolu mezugicý kragánek, ſauſed mezny, pomezny, m.

Grenz-

Grenzſcheider, m. rozſudj, rozeznawatel mezý, m.

Grenzſcheidung, f. daß ſie gemacht werden, rozhodnutj, rozeznánj mezý, n. die Grenze ſelbſt, koncina, f. die Grenzſcheidung zwiſchen zween Orten ausmachen, meze rozhodnauti, rozeznati.

Grenzſoldat, m. wogák mezny, pomezny, hraničný, m.

Grenzſtadt, f. hraničné měſto, n.

Grenzſtein, m. mezny kámen, mezník, m.

Grenzſtreitigkeit, f. rozepře mezny, f. ſaud mezny, m.

Grenzung, f. Gränzung, wymezenj, n.

Greßlich, ſ. Gräßlich.

Greßlich, adv. ſ. Gräßlich.

Greßlichkeit, ſ. Gräßlichkeit.

Gretſchelu, ſ. Gräten.

Grete, ſ. Gräte.

Greuel, m. Gräuel, hrůza, oſſkliwoſt, ohyzdnoſt, mrzkoſt, ohawnoſt, ohawa, wěc hrozná, f. einen Greuel haben, hrozyti ſe, hrůzu mjti, oſſkliwiti, zoſſkliwiti ſobě, oſſkliwoſt mjti.

Greulich, hrozný, oſſkliwý, ohyzdný, ohawný, mrzký, greulich anzuſehen, hrozného pohledu, wzezřenj, hrozný na pohledenj.

Greulich, adv. hrozně, oſſkliwě, ohyzdně, ohawně, mrzce.

Greulichkeit, f. Gräulichkeit, hroznoſt, hrůza, ohyzdnoſt, oſſkliwoſt, ohawnoſt, mrzkoſt, f.

Griech, m. Řek, m.

Griechenland, n. Řecká země, f. Řeky, plur.

Griechiſch, Řecký, griechiſche Sprache, Řecký gazyk, m. Řecká řeč, Řečtina, f.

Griechiſch, adv. řecky.

Gries, m. ſſterk, m. ſkřemenj, ſkřemenjčko, n. ſſkřehot, m. 2) Gries zum Eſſen, krupice, f. kraupy, f. plur.

Grieſig, ſkřemenitý.

Griesgramen, zuby ſſkřjpeti, zuby ſſkřjpati.

Griesgramen, das, ſſkřehot zubů, m. ſſkřjpenj zubů, n.

Griff, m. Stiel, rukowěť, f. držadlo, n. kleiner Griff, držátko, n. Griff am Degen, Dolche, gilce, střenky, plur. an der Gabel, střenky, plur. střenka, f. 2) liſtiger Griff, vſkok, obmyſſlek, m. 3) im Griffe haben, mjti po ruce, w prſtech, býti po ruce, 4) Griff mit dem Finger, chwatnutj, n. chwat, m. vchwatnutj, polapenj, n. 5) Griff, den man thut, ſáhnutj, chwatnutj, vchwatnutj, wloženj ruky, n. einen Griff thun, ruku w něco wložiti, ſáhnauti, chwatnauti, chwatiti, pochwatiti.

Griffel, m. raſige, raſička, raſička, f.

Grille, f. cwrček, m. ſchreyen wie eine Grille, ein ſolches Geräuſche machen, cwrkati, 2) Grillen im Kopfe, Sorgen, oft auch Eigenſinn, wrtochy, plur. wunderliche Grillen haben, diwné wrtochy mjti, der ſie hat, der eigenſinnig iſt, wrtohlawý, wrohlawec, mozkowrtec, wrtoch, m.

Grillenfängerey, f. wrtánj mozku, n. ſ. Grillen.

Grillenhaft, wrtohlawý.

Grimm, m. zůřiwoſt, plachoſt, krutoſt, ljtoſt, f. hněw, m. hněwiwoſt, zloſt, f. Gottes Grimm, hněw Božj, ſeinen Grimm auslaſſen, ſwůg hněw, ſwau zloſt wypuſtiti.

Grimmen, n. im Bauche, Leibe, zřenj, hryzenj w břiſſe, n. ſtřewnj dna, f.

Grimmig, zůřiwý, plachý, krutý, ljtý, ſrſſatý, hněwiwý, zloſtný, grimmig werden, ſeyn, ſich bezeugen, plaſſiti ſe, zplaſſiti ſe, ſrſſeti, zůřiti, zůřiwěti, vkrutniti, hněwati ſe, grimmiges Thier, zůřiwé, plaché, ljté zwjře, n. ljtá zwěř, f. grimmige Kälte, krutá, hrozná zyma, f. grimmiges Geſicht, zůřiwá, krutá twář, f. grimmiger Schmerz, krutá, hrozná boleſt, f.

Grimmig, adv. zůřiwě, plaſſe, krutě, ſrſſatě, hrozně, ljtě.

Grimmigkeit, f. zůřiwoſt, plachoſt, krutoſt, ſrſſatoſt, hněwiwoſt, f. ſ. Grimm, Grauſamkeit, Heftigkeit.

Grind, m. des Geſchwürs, ſtrup, m. ſtrupowatoſt, f. des Hauptes, wotrus hlawy, m. lupy na hlawě, plur. praſſiwina, praſſiwoſt, ſtrupowatoſt, chraſtawoſt, böſer Grind der Haut, ſwrab, m. ſtrupy, chraſty, pl.

Grindicht, grindig, ſtrupowatý, ſtrupowitý, chraſtawý, lupinowatý, grindig werden, ſtrupowatěti, chraſtawěti, ochraſtěti.

Grindkraut, n. lupenj leſnj, ſſtěrkowané přjměthé kořenj, n.

Grindwurz, f. koňſký ſſtowjk, m.

Grob, dicke, ſtark, tluſtý, hrubý, drſnatý, nemotorný, neplechý, wie Tuch, Leinwand, tluſtý, wie Holz, Stein, tluſtý, hrubý, drſnatý, an dem Gröbſten arbeiten, z neyhrubſſjho, neydrſnatěgſſjho pracowati, grobe Sünden, Laſter, Strafen, Fehler, hrubé hřjchy, neprawoſti, pokuty, chyby, grobes Geſchütz, welikáſtřelba, grobes Brod, grobe Speiſe, grobes Gold, Silber, twrdý, drſnatý, grober Unflath, welikýneřád, grobe Stimme, tluſtý, hřmotný hlas, grobe Rede, twrdá řeč, 2) unhöflich, bäueriſch, hrubý, nelepý, wobutý, newybitý, newypitwaný, grobe Sitten, hrubé, nelepé mrawy, ein gröber Kerl, nezdwořák, nelepý, hrubý člowěk, neplecha, traup, ſliwoň, m. grober Scherz, hrubý, nelepý, nedworný žert, grober Betrug, Diebſtahl, Fehler, hrubý, nemalý klam, hrubá, nemalá krádež, chyba.

Grob, adv. tluſtě, hrubě, drſnatě, wie die Stimme, tluſtě, hřmotně, grob gearbeitet, zhruba pracowaný, grob vergüldet, tluſtě pozlacený, es zu grob machen, přjliš zhlaupa, zhruba ſobě wěſti, přjlis zhlaupa teſati, 2) grob, bäueriſch, hrubě, newobutě, nedworně, traupſky, einem grob kommen, někoho nedworně, traupſky potkati.

Grobheit, f. hruboſt, nelepoſt, obutoſt, newybitoſt, nedwornoſt, f. nedwořáctwj, traupſtwj, n.

Gröblich, adv. hrubě, gröblich irren, ſich vergehen, hrube, nemalo blauditi, chybowati, hrubé, nemalé chyby ſe dopuſtiti, dočiniti, gröblich ſündigen, hrubě, nemalo, těžce zhřeſſiti.

Grobian, m. nezdwořák, nemrawec, m.

Grobſchmied, m. kowář, m.

Groll, m. záſſť, záſſtj, nechut, f. hněw, m. newraženj, n. hegen gegen einen, w záſſtj někoho mjti, záſſť, nechut proti někomu mjti, w hněwu s někým býti, newražiti na někoho.

Grollen, ſočiti, newražiti, wrčeti, ſrſſeti na někoho.

Grolz, m. Grölzen, ſ. Rülps.

Grölzen, řihati, krkati, ſ. Rülpſen.

Grölzen, das, řihánj, krkánj, n. ſ. Rülps.

Gropp, m. hřjž, m.

Groſchen, m. groš, Češkey, m.

Groſchenweiſe, po groſſjch.

Groß, weliký, welký, hrubý, náramný, etwas groß, náhrubý, přihrubý, ſehr groß, přeweliký, welmi, náramně weliký, hrozný, náramný, groß erwachſen, groß von Perſon, hrubý, weliký, groß werden, hrubnauti, zhrubnauti, weličeti, zweličeti, groß wachſen, zroſti, zrůſti, wyrůſti, hrubnauti, zhrubnauti, groß werden, wie das Waſſer, rozmáhati ſe, zmáhati ſe, rozmocy ſe, zmocy ſe, die Zahl iſt groß geworden, ten počet ſe rozhognil, rozmnožil, zweličil, groß, vornehm, mächtig, weliký, groß machen, weličiti, zweličiti, množiti, an Würden, an Macht, Reichthum, Anſehen, weličiti, zweličiti, zwelebiti, mit Worten, welikého činiti, wie ein Platz, Haus, Fenſter, welké činiti, weličiti, ſich groß machen, rozdjrati, nadjrati ſe, welikým ſe činiti, nadělati ſe, roztahowati ſe, mache dich nicht ſo groß, nenadjrey, nerozdjrey, nerozstahůg, nenadělcy ſe tak, groß thun, na pány hráti, große Krankheit, welikáá, náramná nemoc, großer, hoher Baum, welikýý, hrubý, náramný ſtrom, großer Fehler, hrubá,

bá, weliká, nemalá chyba, große Unwiſſenheit, hrubá, weliká nevměloſt, große Geſellſchaft, welike ſhromážděnj, weliká ſpolečnoſt, großer Herr, weliký pán, im Großen verkaufen, we wětſſim, we welikém počtu prodáwati, allzu große Schiffe, přewelike, náramné lodj, großer Fleiß, welikú, náramná, neſmjrná pilnoſt, große Freude, weliká, nemalá radoſt, f. großer Reichthum, welike, náramné, neſmjrné, nemalé bohatſtwj, große Glück, welike, nemalé ſtěſtj, großer Schmerz, weliká, nemalá boleſt, großes Geſchrey, weliký, náramný křik, powyk, große Kälte, weliká, náramná zyma, groß durch Thaten, zwelicený, weliký ſkrze činy, groß von Perſon, lang, weliký, wyſoký, hrubý, von Stande, von Anſehen, von Verdienſten, Ruhme, weliký, zwelicený, groß in eines Augen ſeyn, welikým býti w něčjch očjch, groß achten, welice ſobě wážiti, großer Liebhaber, weliký miłownik, přjtel, großer Kerl, weliký, hrubý chlap, die große Welt, weliký ſwět, große Augen machen, oči wywaliti, wywalowati, wywřeſſtiti, groß ſprechen, z wyſoka, z pyſſna mluwiti, großes Geweihe des Hirſchen, welike, drahné rohy gelena, große Anzahl, weliký, drahný počet.

Großachtbar, wyſoce wážný.

Großachtbarkeit, f. wyſoká wážnoſt, f.

Großältervater, m. prapradědůw otec, m.

Großältermutter, f. prapradědowa matka, f.

Größe, f. welikoſt, welkoſt, hruboſt, f. es liegt nicht allzeit an der Größe der Perſon, nezáležj wždy na welikoſti, na weyſſce oſoby, Größe eines Platzes, welikoſt, hruboſt mjſta, f. eines Menſchen, Berges, Faßes, Elephanten, weyſſka, welikoſt, hruboſt, f. in ſeiner Größe, w geho weyſſce, jemandes Größe haben, mjti něčj weyſſku, Größe der Kälte, welikoſt, náramnoſt zymy, f. Größe des Standes, der Würde, des Anſehens, des Geiſtes, der Thaten und Handlungen, welikoſt, zwelicnoſt, f. welictwj, n. ſich in ſeiner Größe zeigen, okázati ſe we ſwé welikoſti, zwelicenoſti, w ſwém welictwj.

Großeltern, Großältern, plur. otcowé, dědowé, dědkowé, plur.

Größer, wětſſj, hrubſſj, größer machen, wětſſiti, nadwětſſiti, zwětſſiti, rozwětſſiti, wětſſj dělati, činiti, die Robot größer machen, roboty přiwětſſowati, ein Ding größer machen als es iſt, wětſſj činiti, dělati něco nežli ſamo w ſobě geſt, ſich größer machen als man iſt, wětſſjm ſe činiti, dělati, zwětſſowati ſe.

Großfürſt, m. arcyknjže, m.

Großgünſtig, welice přjzniwý.

Großhaupt, m. Kopf, hlawáč, m. hlawatý, 2) ein Fiſch, hlawatice, f. praudnjk, m.

Großherr, ſ. Großſultan.

Großknorricht, kornikowatý.

Großmächtig, welikomocný, mnohomocný.

Großmächtigkeit, f. welikomocnoſt, mnohomocnoſt, f.

Großmaul, großmaulig, pyſkáč, pyſkatý, hubáč, hubatý, tlamatý.

Großmuth, f. welikomyſlnoſt, welikomyſl, weliká myſl, f.

Großmüthig, welikomyſlný, welike myſli.

Großmüthigkeit, f. welikomyſlnoſt, weliká myſl, f.

Großmutter, f. bába, f.

Großmutter Bruder, m. bábin bratr, pravgec, m.

Großmutter, Großemutter, f. prapra; bába, f.

Großmütterlich, bábin.

Großmutter Mutter, f. prabába, f.

Großmutter, Mutter Großmutter, f. prapra; prabábina matka, f.

Großmutterſchweſter, f. bábina ſeſtra, f.

Großnaſig, noſatý, noſáč, noſál, noſálek, m.

Großöhrig, uchatý, uchář, m.

Großprahler, ſ. Prahler.

Großſchwäher, m. pratchán, táchnjw otec, m.

Groß-

Großschwieger, f. prarchyně, ſſwegrusſe, f.
Großschwiegermutter, f. ſ. Großschwieger.
Großschwiegervater, m. ſ. Großschwäher.
Großsprecher, m. welikomluwný, wyſokomluwný, w řeči nádherný, chlubný, chlubič, hrdopyſſka, m.
Großsprecherey, f. welikomluwnoſt, wyſokomluwnoſt, chlubnoſt, nádhernoſt w řeči, f. nádherné mluwenj, n. nádherná řeč, f.
Großsprecherisch, welikomluwný, wyſokomluwný, chlubný, nádherný.
Großsprecherisch, adv. welikomluwně, wyſokomluwně, chlubně, nádherně.
Großsultan, m. weliký Sultán, m.
Großvater, m. děd, dědek, dědeček, m.
Großväterlich, dědowý, od děda poſſlý, dědowſký.
Grosvatermutter, f. prapradáwa, f.
Großvatersbruder, m. děda, dědečka bratr, m.
Großvatersschweſter, f. děda, dědečka ſeſtra, dědowa ſeſtra, f.
Großvatersſtuhl, m. ſtolice děda, dědečkowa, dědowa, f.
Großvatervater, m. prapraděd, m.
Grotte, f. Grottenwerk, geſkynka, geſkyně, f.
Grübchen, n. Grüblein, gamka, f. důlek, doljček, dolj, m. im Kiene, důlek, doljček na bradě, m.
Grube, f. důl, dolj, m. dolina, gáma, rokle, roklina, f. Grube in Bergwerken, důl, einem eine Grube graben, kopati někomu gámu, auf der Grube gehen, nad ſamým hrobem ſtáti, býti nad hrobem, nad hrobem choditi, der auf der Grube gehet, kmet, m. er iſt ſelbſt in die Grube gefallen, die er andern grub, ſám do té gámy padl, kterau giným kopal.
Grübeley, f. hlaubánj, n. hlaubačnoſt, f. hlaubactwj, n.
Grübelkopf, m. hlaubač, hlaubálek, mozkowrtec, m.
Grübeln, hlaubati.
Grubenſteiger, m. dololezec, m. ſ. Steiger.
Grübler, m. hlaubač, hlaubálek, m.
Gruft, f. hrobka, f. podzemnj ſkreys, f.
Grummet, m. wotawa, f.
Grün, zelený, etwas grün, pozelenalý, grün werden, zelenati ſe, zeleniti ſe, rozzelenati ſe, grün färben, na zeleno barwiti, obarwiti, zeleniti, ozeleniti.
Grünbeer, f. řeſſetálek, m.
Grund, m. základ, m. den Grund legen, základ klásti, položiti, eines Gemählde, nawrcy, Gottesfurcht iſt der Grund aller Tugenden, bohobogmoſt geſt základ wſſech ctnoſtj, 2) Grund und Boden, dno, pátro, n. a) dědina, f. poplužj, n. pozemſký ſtatek, (grunt,) m. eines Fürſten, knjžecý ſtatek, m. 3) der Grund eines Berges, dno, n. 4) Urſache, wirkende, přjčina důležitá, důkladná, f. důklad, m. der Erkenntniß, Beweis, důwod, m. Grund haben, wahr ſeyn, důwod mjti, důwodné býti, es hat Grund, geſt důwodné, ich habe der Sachen keinen Grund, nemám žádný důwod těch wěcý, Grund haben, etwas zu glauben, zu thun, přjčinu důležitau, důkladnau, doſtatečnau, dokonalau mjti, mit gutem Grunde, z důkladné, z dokonalé přjčiny, Grund angeben, důležitau, důkladnau přjčinu wwesti, wwáděti, přiweſti, klásti, Gründe für oder wider etwas, důwody, plur. dergleichen Gründe vorbringen, důwody wwáděti, přiwáděti, klásti, nach Gründen handeln, dle, podlé důwodů gednati, vom Grunde aus, ze základu, zcela, ze dna, im Grunde, wnitř, wnitřku, w ſamé wěcy, w celé wěcy, w celoſti, auf den Grund gehen, do wnitřku gjti, metaph. im Prüfen, na základ gjti, bis auf den Grund, až do dna, aus dem Grunde wiſſen, kennen, lernen, základně, ze základu, zcela wědět, wměti, včiti ſe, aus dieſem Grunde, z té přjčiny, liegende Gründe, dědiny, pozemſtj ſtatkowé, plur. Grund haben in einer Wiſſenſchaft, doſpěným býti w nějakém wměnj,

základ znáti, wědĕti, seinen Grund, seine Ursache in einer Sache haben, mjti swau dobrau, důležitau, důkladnau přjčinu w nĕgaké wĕcy, w něčem, der Grund eines Gebäudes, základ, m. von Grunde ausbauen, zcela, zauplna, znowa, ze základu wystawĕti, kennen, lernen, wissen, zcela, zauplna znáti, včiti se, wědĕti, was hast du vor Grund dazu, gakau más k tomu přjčinu, keinen Grund haben, nemjti přjčiny, nemjti žádné přjčiny, von Grunde des Herzens, z celého srdce, zu Grunde gehen, gjti, přigjti, přicházeti w zkázu, na záhubu, na zhaubu, na zkázu přigjti, auf den Grund kommen, im Graben, přigjti ke dnu, na dno, einer Sache, na základ, auf dem Grunde liegen, při dně, na dně ležeti, zu Grunde richten, na záhubu a zkázu přiwesti, docela, do (gruntu) zkazyti, im Grunde verderbt, docela, zcela zkažený, pokažený, aus dem Grunde zerstören, ze dna, zcela wybořiti, wywrátiti, von Grunde aus niederreissen, ze dna, do dna, zcela wybaurati, auf dem Grunde bleiben, wie die Fische, na dně, při dně ostati.

Grundartikel, m. hlawnj kus, článek, m.

Grundböse, welmi zlý, nedobrý, přenedobrý, docela, zcela nedobrý.

Grundehrlich, welmi poctiwý.

Grundeis, n. spodnj led, led při dně, m.

Gründel, f. Gründling.

Gründen, Grund legen, zakládati, založiti, auf etwas, zakládati, zpodpjrati, stawĕti na něco, sich auf etwas gründen, zpoléhati, zpodpjrati, zakládati se na něčem, sich in etwas, w něčem záležeti, založenu býti, einen in etwas gründen, in der Hoffnung, vtwrzowati, vpewňowati, gegründet, als in einer Wissenschaft, vtwrzený, dospělý w vměnj, gegründet, gewiß, als eine Nachricht, eine Ursache, důwodný, nicht gegründet, nedůwodný.

Grundfalsch, zcela, docela lživý, das ist grundfalsch, to gest zcela, docela wĕc lživá, pauhá lež, gest to pauhý klam.

Grundfarbe, f. prwnj barwa, f.

Grundfeste, f. základ, m.

Grundfläche, f. podwal, m.

Grundforelle, f. kapr, m.

Grundgelehrt, welmi včený, vměly, převčený, w vměnj dospělý.

Grundherr, m. pán statků, dědinjk, m.

Grundleger, m. zakladatel, založitel, m.

Grundlegung, f. zakládánj, založenj, n.

Grundlehre, f. včenj, naučenj, n. nauka základnj, f.

Gründlich, základný, důkladný, dokonalý, gründliche Nachricht, důkladná, dokonalá zpráwa, f. gründliche Wahrheit, důkladná, dokonalá prawda, f. gründlicher Beweis, důkladný, dokonalý, mocný, podstatný důwod, m.

Gründlich, adv. základně, důkladně, dokonále, gründlich wissen, důkladně, dokonále wĕdĕti, gründlich widerlegen, důkladně, dokonále, podstatně, mocně odwoditi.

Gründlichkeit, f. důkladnost, f. důklad, m. dokonalost, mocnost, podstatnost, f.

Gründling, m. mřen, mřenek, neynok, m.

Grundlinie, f. erste, prwnj, prwotnj čára, f.

Grundlos, bezedný, bez dna, propastný, grundlose Tiefe, bezedná hlubina, propastná hlubokost, f. grundloser Magen, bezedný žaludek, m.

Grundregel, f. základnj, hlawnj, půwodnj, prwnj prawidlo, n.

Grundriß, m. prwnj, půwodnj nawrženj, nastjnĕnj, n.

Grundsatz, m. in der Denkungsart, včitba, hlawnj včitba, f. in einer Wissenschaft, Abhandlung, sazba, hlawnj sazba, f. hlawnj položenj, n. včitba, f. gute Grundsätze haben, dobré včitby, dobré včenj mjti.

Grundſprache, ſ. půwodnj, prwotnj gazyk, m. řeč, f.
Grundſtein, m. základnj kámen, m.
Grundſtimme, f. půwodnj hlas, m.
Grundſtück, n. worauf etwas ſtehet, podwal, podſtawek, m. liegender Grund, kus pole, m.
Grundſuppe, f. ſſedlina, f. in der Salbe, wýſſkwarek, kal maſti, m. Grundſuppe im Schiffe, prewýt, kal, ſtok, m.
Grundtrieb, m. půwodnj, prwnj podnět, m.
Grundweſen, n. prwnj podſtata, f.
Grundwort, ſ. Stammwort.
Grünen, zelenati ſe, zeleniti ſe, rozzelenati ſe.
Grünen, das, zelenánj ſe, zelenění ſe, rozzelenánj, n.
Grünfinke, m. Grünitz, Grünling, zelenohláwek, čjžek, m.
Grüngelb, nazelený.
Grünlig, grünlich, nazelený, nazelenalý, zazelenalý, pozelenalý, přizelenalý.
Grünſpan, m. rez zelený, (grynſſpan,) m.
Grünſpecht, m. žluwa, wlha, f. ſtrakopaud zelený, m.
Grünzen, chrochceti, chrochtati, mřeſſtěti.
Grünung, f. zelenánj, zelenění, rozzelenánj, n.
Gruß, m. pozdrawenj, n. den Gruß entbieten, pozdrawenj dáwati, wzkazowati.
Grüßen, pozdrawiti, pozdrawowati, grüßen laſſen, dáti pozdrawowati, ſey gegrüßt, zdráw buď, zdráw byls, zdaf Büh, wjtám tě.
Grütze, f. trhané kraupy, krupky, f. plur.
Grylle, ſ. Grille.
Gucken, ſ. Sehen.
Guckug, m. kukačka, f.
Gülden, Golden, zlatý, guldener Fluß, zlaté rauno, n. guldene Ader, zlatá žila, f.
Gülden, Golden, n. eine Münze, zlatý, Reynſký, m.
Güldenmund, m. zlatowſtý, m.
Güldenſtück, n. zlatohlaw, m. ein Rock von Güldenſtück, raucho ze zlatohlawu, zlatohlawowé raucho, n.
Gültig, platný, berný, gültige Münze, berný penjz, m. ſeyn, platiti, gültiger Zeug, gültiges Zeugniß, platný ſwědek, platné ſwědectwj, n.
Gültigkeit, f. platnoſt, f.
Gunſt, f. přjzeň, přjzniwoſt, dobrowolnoſt, miloſt, f. ſich in Gunſt ſetzen bey einem, in Gunſt kommen, přjzeň ſobě v někoho způſobiti, zgednati, přjzně v někoho dogjti, doſáhnauti, Gunſt des gemeinen Mannes ſuchen, hledati přjzně, miloſti lidu obecného, hleděti ſe lidu obecnému zaljbiti, Gunſt haben, býti w přjzni, mjti přjzeň, in Gunſt kommen, wgjti w přjzeň, w miloſt, dogjti, doſáhnauti přjzně, miloſti, Gunſt verſcherzen, verlieren, přjzeň ztratiti, potratiti, z přjzně, z miloſti wypadnauti.
Gunſtbezeugung, f. prokázánj, prowkázánj, wkázánj přjzně, miloſti, n.
Günſtig, přjzniwý, přegjcý, dobrowolný, ſeyn, přjzniwým, dobrowolným býti, dobrého přáti, ſ. Gewogen; wieder günſtig machen, opět přjzniwého včiniti, günſtig, wie das Wetter, Gelegenheit, dobrý, hodný, whodný, zdařilý, günſtige Antwort, dobrá, vtěſſená odpowěd, f.
Günſtling, m. miloſtnjk, miloſtnjček, m.
Gurke, f. okurka, wokurka, tykwice, tykwička, f.
Gurgel, f. hrdlo, n. chřtán, křtán, m. die Gurgel abſtechen, hrdlo, chřtán zařezati, podřezati, durch die Gurgel jagen, ſkrze hrdlo a zadek prohnati, promrhati, rozmrhati.
Gurgeln, kloktati, klokati, hrdlo proklektati.
Gurgeln, das, kloktánj, klokánj, n. kloktačka, f. proklektánj hrdla, n.
Gurren, wie der Leib, Bauch, chřeſtěti, rachotěti, wraukati, ſſkwrčeti, břenčeti.
Gurt, f. Gürtel, pás, pásek, opaſek, m. přepáſka, f. der Jungfern, pás,

pá-

pásek, m. des Sattels, oder sonst zum Zusammenziehen, wotěz, powodec, popruh, m.
Gurten, opásati, přepásati.
Gürtler, m. pasýř, wačkář, m.
Guß, m. Gußregen, ligawý déšť, ligawec, m. kömmt, lige se, Guß der Metalle, das Metall selbst, litina, slitina, f.
Gut, dobrý.
Gut, adv. dobře.
Gut, das, dobré, n. das höchste Gut, swrchowané dobré, Gut erworbenes, Güter, Vermögen, statek, m. zbožj, gměnj, n. Gut auf dem Lande, ein Dorf, ein Haus, Vorwerk, statek, m. auf seinem Gute seyn, býti na swém statku.
Gutachten, das, zdánj, mjněnj, n. vsudek, rozsudek, m. nach meinem Gutachten, dle mého zdánj, mjněnj, mým zdánjm, mjněnjm, dle mého vsudku, rozsudku.
Gutartig, člowěk dobré powahy.
Gutartigkeit, f. dobrá powaha, f.
Gutbefinden, das, vznánj, n.
Gütchen, n. stateček, m.
Gutdünken, zdáti se, widěti se.
Gutdünken, das, s. Gutachten.
Güte, Gütigkeit, f. dobrota, dobrotiwost, f. s. Gütigkeit, Güte des Herzens, Güte eines Zeuges, Tuches, dobrota, f. seyn sie von der Güte, gsau tak dobrotiwý, magj tu lásku pro mne.
Güter, plur. Vermögen, statky, plur. zbožj, gměnj, n. bewegliche und unbewegliche Güter, mowité, mohowité a nemowité, nemohowité zbožj, n. Waaren, zbožj, Ländereyen, statky, plur. auf seinen Gütern leben, na swých statcých žiwu býti.
Gutheißen, gut seyn lassen, schwalowati, schwáliti, pochwáliti, za dobré mjti, vznáwati.
Gutheißen, das, schwalowánj, schwálenj, pochwálenj, za dobré vznáwánj, vznánj, n.
Gutherzig, dobromyslný, dobrowolný, dobrotiwý, dobrého srdce, dobrého ducha, er ist ein gutherziger Mensch, gest člowěk dobrého ducha, srdce.
Gutherzig, adv. dobromyslně, dobrowolně, dobrotiwě.
Gutherzigkeit, f. dobrota srdce, dobromyslnost, dobrowolnost, dobrotiwost, f.
Gütig, dobrotiwý.
Gütigkeit, f. dobrotiwost, f.
Gütlich, přátelský, gütlicher Vergleich, přátelské porownánj, n. einen gütlichen Vergleich treffen, machen, w dobrotě, přátelsky se porownati, srownati, smluwiti, přátelské porownánj včiniti, gütliche Vorstellung, přátelské předstawenj, předloženj, n.
Gütlich, adv. přátelsky.
Gutsagen, gut dafür werden, sljbiti za někoho.
Gutthat, f. dobrodinj, n. dobrý skutek, m. Gutthat erweisen, dobrodinj včiniti, prokázati.
Gutthäter, m. dobrodinec, m.
Gutthätig, dobrotiwý, dobročinný, dobročinliwý.
Gutthätigkeit, f. dobrotiwost, dobročinnost, dobročinliwost, f.
Gut thun, recht lieben, dobře činiti, den Schaden gut thun, ersetzen, nahraditi, wynahraditi, zaprawiti, gut machen einen, wdobřiti někoho, zdobřiti někoho.
Gut werden, wie die Umstände, polepssiti se, zlepssiti se, naprawiti se, wie ein Schaden, Geschwür, Uebel, polepssiti se, dobře býti, es wird alles wieder gut werden, wssecko bude opět dobře, nun das wird gut werden, nu to bude dobře, wieder gut werden mit einem, sich versöhnen, wdobřiti se, zdobřiti se, zase dobrým býti spolu.
Gutwillig, dobrowolný.
Gutwillig, adv. dobrowolně, samochtě, samoljbezně.
Gutwilligkeit, f. dobrowolnost, f. dobrowolenstwj, n. dobroljbeznost, f.
Gyps, n. sádra, bjlá hlina, f. (gips,) m.
Gypsarbeit, f. djlo ze sádra, sádrowiné, n.
Gypsen, bjliti wápnem.

H.

H.

Haabe, f. Vermögen, gmĕnj, n. ſtatek, m. Haab und Gut, celé gmĕnj, n.

Haacke, m. klika, f. hák, ſſim, m. es hat einen Haacken, má to kličku, Haacken am Anker, vdice, f.

Haackicht, klikatý, hákowitý.

Haar, n. cin, wlas, chlup, m. Haupthaar, wlaſy hlawy, plur. graues Haar, ſſediwé wlaſy, ſſediny, plur. ſſedina, f. fliegendes Haar, rozproſtowlaſatoſt, f. mit fliegenden Haaren, proſtowlaſý, rozproſtowlaſý, rozproſtowlaſatý, Haare in der Naſe, chlaupky w chřjpich, noſnj wláſky, plur. Haar am Leibe, chlupy, plur. bey einem Haare, málo chybowalo, chybilo, erſte Haare am Barte, peyřj, n. ohne Haare, bezwlaſý, Haare der Thiere, ſrſt, f. chlupy, m. plur.

Haarausfallen, n. lezenj, prſſenj wlaſů, pelichánj, opelichánj, n.

Haarband, n. tkanice, tkanička, obtáčka na wlaſy, f.

Haarbreit, co wlas ſſiroký, zſſřj.

Haarbuſch, m. chumáč wlaſů, m.

Haareiſen, n. żeljzko páljcý na wlaſy, n.

Haarfall, m. iezenj, prſſenj wlaſů, n.

Haarfeſt, ſ. Haarwachs.

Haarhaube, f. čepice, čepička na wlaſy, f.

Haarig, wlaſatý, wlaſáč, m. am Leibe, chlupatý, chlupáč, m. ſrſtnatý.

Haarkamm, m. hřeben na wlaſy, m.

Haarklein, maličký, malý co wlas.

Haarlocken, plur. kadeře, kučery, kudrny, kadeřawé wlaſy, plur.

Haarnadel, f. gehla do wlaſů, f.

Haarpuder, m. wlaſoprach, m.

Haarputz, m. ozdoba, okraſa, f. ſſperk wlaſů, m.

Haarſcheere, f. bradjřſké nůžky, f. plur.

Haarſcheitel, m. pautec, m.

Haarſchmuck, m. ſtrogenj wlaſů, n.

Haarſchmucker, m. ſtrůgce wlaſů, m.

Haarſchopf, m. chocholka, f. 2) vorne an der Stirne, kſſtice, f. čupryny, plur.

Haaſe, ſ. Haſe.

Haarſtrang, m. gelenj kořen, m.

Haarwachs, m. ſwaz, m.

Haarwachsſehne, f. ſwazowá żjla, f.

Haarwurz, f. lekno, n. ſſtulјk, m.

Haarzopf, m. wrkoč, m. kleiner, wrkůček, m.

Haarzott, Haarzotte, m. chlup, chlaupek, m.

Habe, die Güter, ſ. Haabe.

Haben, mjti, nicht haben, nemjti, nemĕti, zu thun, zu ſchreiben haben, mjti co činiti, co pſáti, zu leben haben, mjti od čeho żiwu býti, man hat Bücher von ihm, gſau tu knihy od něho, po něm, zu haben ſeyn, wie jemand, etwas, býti k doſtánj, es iſt zu haben, geſt k doſtánj.

Haber, m. Hafer, owes, wowes, m. von Haber, oweſný, woweſný.

Habergrütze, f. oweſné krupky, f. plur.

Habermehl, n. oweſná mauka, f.

Habermus, m. Brey, polewka z owſa, oweſná, f.

Habhaft, aučaſten, werden, přiaučaſtniti ſe, zmocniti ſe, ſeines Wunſches habhaft werden, żádoſti ſwé dogjti, doſáhnauti.

Habicht, m. geſtřáb, m. des Habichts, vom Habichte, geſtřábowý, geſtřábj.

Habichtskraut, n. geſtřábj bylina, f. geſtřábowé kořenj, n.

Habichtsnaſe, f. klikatý nos, orličj nos, geſtřábj, geſtřábowý nos, nos gako geſtřáb, m.

Habit, ſ. Kleidung.

Habſeligkeit, ſ. Habſchaft, gmĕnj, n. mohutnoſt, f. ſtatek, m. mohowitoſt, f.

Habſucht, f. żádoſt ſtatku, zbożj, f.

Habſüchtig, żádoſtiwý ſtatku, zbożj.

Hache, m. chám, chrapaun, m.

Hachenmäßig, chámowſký, chrapaunſký.

Häckchen, n. klička, f. háček, m. beym Schiffe, kotwička korábowá, f.

Hacke, f. ſekyra, ſekera, rubačka, f. mit zween Zacken, noſatec, m. motyka, f.

Hackmeſſer, n. ſekáč, ſekáček, m.

Hackſtock, m. trdlo, n. trdlenec, m.

Hacken,

Hacken, kopati, die Weinberge, winice obkopáwati, aufs neue hacken, znowa okopáwati, 2) Holz hacken, dřjwj sekati, rubati, Fleisch hacken, sekati maso, 3) mit dem Schnabel hacken, kopati, sekati.

Hacken, das, kopánj, n.

Hackenstiel, m. držadlo, n. násada sekernj, f.

Häckerling, m. řezanka, f.

Hader, m. sskorpenj, tahánj, n. tahanice, ssarwátka, f. hryzenj, n. swár, m. Hader anrichten, swár působiti, tropiti, s. Zank, 2) s. n. a. Haderlumpen, Lumpen.

Haderer, m. wadič, m. s. Zänker.

Haderhaftig, haderhaft, swárliwý, s. Zänkisch.

Haderlumpen, plur. klocy, plur.

Haderlumper, m. Hadersammler, klocař, m.

Hadern, swárliti, waditi se, swaditi se, sskorpiti se, hryznauti, sskarwaditi se, hadrowati se.

Hafen, Haven, Seehafen, m. čerpadlo, n. přistaw mořský, m. 2) ein Topf, hrnec, m. s. Topf.

Hafner, m. Töpfer, hrnčjř, m.

Hafnerhandwerk, n. djlo hrnčjřské, n.

Hafnerleim, m. hlina hrnčjřská, f.

Haft, f. Haftung, wáznutj, n. 2) gefängliche, wazba, f. wězenj, n. einen in gefängliche Haft bringen, někoho do wazby, wězenj dáti, do wazby, do wězenj wwrcy. s. Gefangen nehmen.

Haften, wězeti, wáznauti, wwáznauti, da haftet es, tu to wězý, 2) für einen, für etwas haften, státi, býti za někoho, za něco, für den Schaden haften, za sskodu státi, býti.

Haftgeld, n. záwdawek, m.

Häftlein, n. klička, f. hakljk, hakljček, m.

Hagapfelbaum, m. planá gabloň, f.

Hagbuche, f. habr, gawor, m. s. Hainbuche.

Hagdorn, m. hloh, m. hlohowj, n. dřjn, m. dřjnowj, n. dessen Frucht, hlohowý sspek, m. hlohyně, wlaská třesně, f. was davon ist, hlohowý, dřjnowý.

Hagdornstrauch, m. sspek, m.

Hagdrüse, f. im Halse, wole, n.

Hageiche, f. strom podobný dubu, m.

Hagel, m. krupobitj, n. kraupy, f. plur. voll Hagel, krupobitý, plný krupobitj, Schrott, kraupy, plur.

Hageln, krupobiti, kraupy prsseti, es hagelt, prssj kraupy, krupobige.

Hager, von Personen, čjplý, sstjplý, konopatý, lepký, lepý, von Hunger, Krankheit, Kummer, Elend, wyzáblý, wykapalý, hubený, wymořený, wytrenčelý, wyhubenilý, churawý, werden, hubeněti, zamořiti se, machen, zamořiti, hubeniti, zhubeniti, s. Mager, Dürr.

Hagerkeit, f. der Statur, čjploſt, konopatoſt, lepoſt, lepkoſt, f. von Zufällen, wyzábloſt, wykapaloſt, hubenoſt, churawoſt, f.

Hagestolz, Hagenstolz, alter Junggesell, starý mládenec, m.

Häher, m. ein Vogel, žežule, žežulička, f.

Hahn, m. ein Haushahn, kohaut, kokeš, kurek, m. Hahn am Gewehre, Geschosse, kohautek, m. an einem Faße, kohautek na čepě, čep, m. auf den Thürmen, Dächern, Wetterhahn, Wetterfahne, kohaut, m.

Hahnenbart, m. červený lalaučck pod hrdlem, m.

Hahnenfuß, m. pryskyřnjk, m.

Hahnengeschrey, Hahngeschrey, n. kohautů, kohautj pěnj, kokrhánj, n.

Hahnenkamm, m. hřeben, m. chocholka kohautj, f.

Haburey, f. rusianstwj, n.

Hain, Hayn, m. hág, les, m.

Hainbuche, f. habr, m.

Hainbuchen, habrowý, 2) ein heinbuchener Kerl, člowěk dubowý, newycepowaný, newybitý, chám, m.

Häckchen, Häcklein, n. klička, f. háček, m.

Häkeln, křiwiti.

Häkelung, Hakelung, f. křiwenj, n.

Hakicht, hakig, klikatý, křiwolaký, hákowatý.

Halb, polowičný, Halbscheid, polowi-

wičný djl, m. částka polowičnj, f. in der Zuſammenſetzung vor andern Wörtern, půl, polowic, polowice, napoły, odpoły, odpolu, ein halber Vers, půl werſſe, 2) halb, halbt, vermiſcht, polowičně, mit halben Worten, s polowičnými ſlowy, halber Narr, polowic, na polowic, půl blázna, halbe Stunde, půl hodiny, halber Schuh, půl střewjce.

Halbblind, na polowic, polowic ſlepý, odpolu ſlepý.

Halbbruder, m. vom Vater her, bratr od gednoho otce, m.

Halbdeutſch, napoły Němec.

Halben, halber, pro, der Sonne, der Tugend, des Alters halben, pro ſlunce, pro ctnoſt, pro ſtaroſt.

Halberſchrocken, napolau vżaſlý, zděſſený.

Halbfertig, na polowic, odpolu hotowý.

Halbfiſch, m. plateys, m.

Halbfrey, na djle, na polowic ſwobodný.

Halbgebraten, na polowic, napoły pečený.

Halbgebrochene Worte, polowičná, kuſá ſlowa, plur.

Halbgegeſſen, odpolu ſnědený, napoły, na polowic ſnědený.

Halbgelehrt, nedovk, nedovčený, odpolu včený.

Halbgeöffnet, polowic, napoły otewřený, odemknutý.

Halbgetheilt, rozpolcený, rozpůlený, na polowic rozdělený, rozdwogený.

Halbgott, m. polobůh, m.

Halbjährig, půlletnj.

Halbinſel, f. polauoſtrow, m.

Halbklaffend, na polowic rozſſkljbený, rozewřený.

Halbkugel, f. půl kaule, f.

Halblautend, polozwučný, půlzwučný, půlhlásný.

Halbleer, napoły, polowic prázdný.

Haldmägdlein, n. půl děwčete.

Halbmann, m. půl muże.

Halbmenſch, m. půl člowěka, halb Menſch, halb Pferd, konibodce, odpolukoni, m.

Halbnackend, napoły, polowic nahý, od polu nahý.

Halboffen, napoły, odpoły, polowic otewřený.

Halbſchlafend, napoły ſpjcý.

Halbſeiden, f. polauhedbáwj, n.

Halbſeiden, adj. polauhedbáwný.

Halbſtiefel, m. polaubotj, n.

Halbtodt, napoły mrtwý.

Halbtrunken, napoły, napolowic opilý.

Halbverbrannt, napoły ſpálený.

Halbvoll, odpolu plný.

Halbvollbracht, odpolu dohotowený, dokončený.

Halbwege, halbwegs, adv. auf dem halben Wege, w proſtřed ceſtě, 2) halbwege, adj. und adv. proſtřednj, proſtředně.

Halbwelk, odpolu, na polowic ſwadlý.

Halbwild, odpolu diwoký.

Halbzermalmet, napoły rozdrcený, rozemlený.

Halbzerſtört, napoły zbořený.

Halbzugeſchloſſen, napoły zawřený.

Hälfte, f. Halbſcheid, polowice, polowic, f.

Halfter, f. wohlaw, f. wohlawec, náhlawek, náhlawec, ſſkrabák, m. wohlawka, f.

Hall, m. zwuk, hlahol, m.

Halle, f. ſýň, ſýně, f. ſynec, m. ſynce, f.

Halm, m. ſtýblo, ſteblo obilné, n.

Hals, m. krk, m. über Hals und Kopf, ſkokem, vprkem, do řjzu, den Hals verlieren, krk, hrdlo zztratiti, etwas am Halſe tragen, něco na krku, na hrdle noſyti.

Halsadern, plur. hrdelnj žjly, plur.

Halsband, zápona, ſponka, f. ſpinadlo, n. obogek na krk, na hrdlo, m. Halsband der Hunde, obogek, m.

Halsbinde, f. pás, pásek na krk, obogek, obogček, krkopás, krčnj pás, m.

Halsbrechend, přenebezpečný, welmi nebezpečný.

Hälschen, n. krček, m.

Halseiſen, n. okowy na krk, m. plur. kruh železný, m. železo na hrdlo, na krk, n.

Halſen, obgjmati, obegmauti.

Halsgefangene, plur. na hrdlo ſedjcý, plur.

Hals-

Halsgeheuk, n. wyſátko, n.
Halsgericht, n. vtrpné práwo, krewnj, hrdelnj práwo, n.
Halsgerichtsordnung, f. řád práwa vtrpného, hrdelnjho, m.
Halsgeſchwúr, n. wřed, nežit na krku, m.
Halskappe, f. kukle, kápě, f.
Halskettchen, plur. řetjzky na krk, plur.
Halskette, f. řetěz na hrdlo, na krk, m.
Halskrankheit, f. bolenj w hrdle, n.
Halskrauſe, f. kadeře na krku, plur. f.
Halsmantel, m. ramenáč, m.
Halsſtarre, f. zernutj krku, n.
Halsſtärrig, twrdoſſignў, twrdotylnў, twrdovſtў, vrputnў, zarputilў, vrputilў, zpurnў, zawilў, zatwrdilў, zatwrzelў.
Halsſtärrig, adv. twrdoſſignĕ, twrdotylnĕ, twrdovſtĕ, vrputnĕ, vrputile, zarputile, zpurnĕ, zawile, zatwrdile, zatwrzele.
Halsſtärrigkeit, f. twrdoſſignoſt, twrdotylnoſt, twrdovſtoſt, vrputnoſt, vrputiloſt, zarputiloſt, zpaura, zawiloſt, zatwrzeloſt, f.
Halstuch, n. ſſátek na krk, krkonoš, krkotoč, m.
Halswanne, f. lałok, m.
Halswehe, n. bolenj krku, hrdla, bolenj w krku, w hrdle, n. bolest hrdla, krku, f.
Halszäpflein, n. čjpek prúdouſſnj, m.
Halszierde, f. ozdoba, okraſa, f. ſſperk krku, m.
Halt! ſtůg, ſtůgž!
Halt machen, zaſtawiti ſe, ſtanauti, ſtáti zůſtati.
Halten, faſſen, feſthalten, držeti, in ſich halten, w ſobě držeti, obſahowati, meynen, für etwas halten, mjti, držeti, pokládati za něco, ich halte ihn für einen Schreiber, mám, držjm ho za pjſaře, ich halte es für ungerecht, mám, pokládám to za wěc neſprawedliwau, ich halte es für Scherz, mám, pokládám, držjm to za žert, gehalten werden, gmjnu, držánu býti, ſein Wort halten, držeti, zdržeti ſwé ſlowo, einen Hofmeiſter, Schreiber, Bedienten, Soldaten, Pferde halten, držeti, chowati, ein Feſt halten, begehen, ſlawnoſt držeti, ſlawiti, Schule, Kollegia, Stunden, držeti, halten, ſtehen bleiben, oſtati ſtát, zaſtawiti ſe, gut halten einen, k dobrému wésti, nawádĕti, nawesti, ſich halten, daß man nicht weint, zdržeti ſe od pláče, ſich halten, leben, držeti ſe, ſich tapfer, treflich halten, vdatně, wýborně ſe chowati, držeti, vdatně, wýborně ſobě wésti, počjnati, halten an einen, wie ein Anhänger, Schüler, držeti ſe někoho, přidržeti ſe někoho, držeti při někom, ſich an etwas halten, um nicht zufallen, držeti ſe, přidržeti ſe, zadržeti ſe něčeho, auf einen, auf etwas halten, als auf Religion, držeti na někoho, na něco, zakládati ſy na někom, na něčem, mit dem Pferde, Wagen halten, zaſtawiti ſe, ſtanauti, oſtati ſtát s koněm, s wozem, halt, ſtůg, ſtůgž, ſich wohl, übel, ſchändlich halten, dobře, zle, hanebně ſe chowati, dobře, zle, hanebně ſobě wésti, für einen Schimpf halten, za hanu mjti, pokládati, držeti, in Zaum halten, na vzdě, w vzdě držeti, für rathſam, für vernünftig halten, za wěc rádnau, maudrau mjti, pokládati, držeti, einen frey halten, častowati, wyčaſtowati, wydržeti někoho, ich halte ihn für einen braven Mann, mám, držjm ho za hodného muže, es mit jemanden halten, držeti s někým, státi při někom, etwas für gut, übel halten, za zlé, za dobré mjti, pokládati, držeti, bey einander halten, držeti, zdržeti po hromadě, při sobě, pospolu, ſich geheim halten, ſkryté ſe chowati, ſkryté býti, warm halten, w teple chowati, hoch, theuer halten, wyſoce, draze wážiti, gegen einander halten, ſrownáwati gedno s druhým, držeti gedno proti druhému, über die Taufe ein Kind halten, djtě na rukau držeti, theuer,

werth halten, hochhalten die Waare, dražiti se s zbožjm, draze prodáwati, dražiti zbožj, wie theuer, wie hoch hält er es, drazeli to dáwá, prodáwá, zu theuer halten, dražiti se s něčjm, dražiti něco, draze prodáwati, von etwas, als von Geſpenſtern halten, držeti o něčem, was halteſt du davon, co o tom držjš, ſmeyſſljš, vor die Augen halten, als eine Decke, einen Spiegel, předstjrati, klásti, předkládati, ſtawěti, předſtawiti před oči, předočiti, ſich zu einer Kirche halten, držeti ſe, přidržeti ſe cýrkwe, dieſe Gemeinde hält ſich zu uns, tato obec, oſada ſe nás držj, geſt při nás, zu gute halten, za dobré mjti, pokládati, ſchwer halten, těžce gjti, das wird ſchwer halten, to těžce, ztěžka půgde, den Eid, die Geſetze halten, přjſahu, přikázanj držeti, zachowati, zachowáwati, ſtáti přjſaze.

Hälter, m. für Fiſche, ſádka rybj, f. (haltýř,) m.

Haltung, f. drženj, n. Haltung der Geſetze, zachowáwánj, drženj přikázanj, n.

Hamen, m. házecý ſſip, m.

Hamme, f. hyže, f. wepřowé plece, n.

Hammel, m. ſkopec, vom Hammel, ſkopowý, ein junger, ſkopeček, ſkopček, m.

Hammelfleiſch, n. ſkopowé maſo, n.

Hammer, m. kladiwo, n. perljk, m. Hammer an der Thüre, kladiwko, n. 2) Hammer, Ort, wo Eiſen, Kupfer bereitet wird, Eiſenhammer, železná hutě, železnice, f.

Hämmerchen, n. kladiwko, n.

Hammerherr, m. hutjř, hutnjk, m.

Hämmerlein, n. kladiwko, n.

Hammern, kowati, bjti, tlaucy, hmožditi.

Hammerſchlag, m. okuge, f. kauſkowé železa, plur.

Hammerſchmied, m. kowář, kugjř, m.

Hamſter, m. ſſkřeček, m. obilná myš, f.

Haubutte, Hainbutte, f. ſſipek, m.

Hanbuttenſtrauch, Hainbuttenſtrauch, m. ſſipkowj, n. ſſipek, m.

Hand, f. ruka, f. fläche, hohle, dlaň, f. geballte, pěſt, ſtažená ruka, f. Hand Gottes, ruka Páně, f. die rechte Hand, prawá ruka, prawice, f. die linke Hand, lewá, krchá ruka, lewice, f. die Hand haben im Kartenſpiel, začjnati, gleich bey der Hand ſeyn, před rukama, pohotowě, nahotowě, při ruce, po ruce býti, zur Hand, pohotowě, nahotowě, po ruce, zur Hand haben, pohotowě, nahotowě, po ruce mjti, zur Hand, an die Hand gehen, býti, gjti na ruku, Hand an einen legen, ruku na někoho wložiti, wzkáhnauti, die Hände über den Kopf zuſammſchlagen, rukama nad hlawau lomiti, Weiſſagung aus den Händen, hádanj z rukau, n. rukohled, m. rukohledſtwj, n. Weiſſager aus den Händen, hadač z rukau, rukohled, m. nach der Hand verkaufen, od ruky prodáwati, unter der Hand, pod rukau, Hand in Hand, za ruce ſe držjc, an die Hand geben, dáti na ruku, bilfliche Hand leiſten, přiſpěti ku pomocy, na pomoc, na pomocnu býti, vor der Hand, a) jetzt, té chwjle, w tu chwjli, w tu dobu, b) im voraus, předtjm, zprwu, von der Hand gehen, gjti od ruky, alle Hände voll zu thun haben, mjti plné ruce djla, die Hand bieten, anlegen zu etwas, ruku přiložiti, přičiniti k něčemu, einem die Hand bieten, podati ruku někomu, keine Hand rühren, anlegen, ani rukau nehnauti, der nur eine Hand hat, gednoruký, gednoručka, der eine lange Hand hat, dlauhoruký, der hundert Hände hat, ſtoruký, ſtoručka, mit Händen greifen, rukama hmatati.

Handarbeit, f. práce, f. djlo rukau ſwých, n.

Handball, m. mič. m.

Handbecken, n. wmywadlo, n. ſſkopjček, m. medenice k rukám, f.

Handbeil, n. ručnj ſekerka, pobjgečka, f.

Hand-

Handbreit, dlaně zſſjřj.
Handbuch, n. ručnj kniha, ruko-wět, f.
Handbüchlein, n. ručnj knjžka, f.
Handbüchſe, f. ručnice, f. kleine, ruč-nička, f.
Handeiſen, n. palečnice, f. pauta na ruce, n. plur.
Händeklopfen, n. Klatſchen, plésánj, tleſkánj, pleſkánj rukama, n.
Handel, m. Sache, wěc, f. gednánj, n. pře, f. 2) Handlung, obchod, m. kupectwj, n. Handel treiben, ob-chod wésti, kupčiti, Handel und Wandel der Kaufleute, kupčenj, n. 3) Handel vor Gerichte, pře, roze-pře, f. ſaud, m. 4) Zänkerey, pů-tka, rozepře, pře, různice, f. ſwár, m. das iſt der ganze Handel, to geſt ta celá wěc.
Händel, m. plur. wěcy, gednánj, plur. ſich in fremde Händel miſchen, mj-ſyti, plichtiti ſe do cyzých wěcý, 2) Zänkerey, půtka, rozepře, pře, různice, f. Händel unter einander haben, mjti při, rozepři, půtku, různicy weſpolek, mezy ſebau.
Handeln, Handlung treiben, obchod wésti, kupectwj prowoditi, obcho-diti ſe, kupčiti, 2) abhandeln, ge-dnati, umſtändlich von einer Sache handeln, okoloſtogně o nějaké wě-cy gednati.
Handelſchaft, f. kupectwj, n. obchod, m. ſ. Handel, Gewerbe.
Handelsmann, m. kupec, obchod-nik, m.
Handelsſtadt, f. město kupecké, ſkla-dnj, n.
Handfaß, n. nalewadlo, wmywa-dlo, n.
Handfeſt, ſylný, ſtatečný.
Handgeld, n. záwdawek, penjz zá-wdawnj, m. Handgeld geben, zá-wdawek dáti, zawdati.
Handgelobniß, n. Handgelůbd, ruky dánj, n. přjpowěd, f. rčenj rukau dánjm, n.
Handgemein werden, potkati ſe, půtku ſwésti, ſpěřiti ſe, ſerwati ſe.
Handgemenge, n. půtka, f. potkánj ſe, ſpěřenj ſe, n. rwačka, ſſarwátka, f.
Händgen, n. Händchen, kleine Hand, ručička, ručka, f.
Handgreiflich, makawý, handgreifli-cher Betrug, Beweis, makawý pod-wod, důkaz, m.
Handgreiflich, adv. makawě.
Handgreiflichkeit, f. makawoſt, f.
Handgriff, m. etwas anzufaſſen, ruko-wěť, f. držadlo, wcho, n. ein klei-ner, držátko, n. rukowjtka, f. auſſko, n. 2) Kunſtgriff, Geſchick-lichkeit, Ausübung der Geſchicklich-keit, chytroſt, obmyſlnoſt, f. obmyſl, auſkok, m.
Handhabe, f. wcho, držadlo, n. was ſolche hat, wſſatý.
Handhaben, ochrańowati, opatro-wati, zaſtupowati, zaſtáwati.
Handhabung, f. ochránění, n. ochra-na, f. opatrowánj, zaſtupowánj, zaſtáwánj, n.
Handkorb, m. koſſjk, auborek, wbo-rek, m.
Handkuß, m. ruky polibenj, n. zum Handkuß laſſen, k ruky poliben připuſtiti, pauſſtěti.
Handlanger, m. podawač, m.
Handlangerinn, f. podawačka, f.
Handlangung, f. podáwánj z ruky do ruky, n.
Handleiter, m. průwodčj, wodič, wů-dce za ruku, m.
Handleitung, f. za ruku wedenj, wodění, n.
Handlung, f. That, ſkutek, m. čina, f. gednánj, n. 2) Abhandlung, poge-dnánj, řjzenj, konánj, n. 3) des Abendmahls, poſluhowánj, n. 4) kupectwj, n. 5) in einem Schau-ſpiele, gednánj, n.
Handlungsartikel, m. částka, f. kus zbožj, m.
Handlungsbriefe, m. plur. kupecká pſa-nj, plur.
Handlungsbuch, n. kupecká kniha f.
Handlungsdiener, m. kupecký mláde-nec, m.
Handlungsgeſchäfte, plur. kupecká ge-dnánj, řjzenj, zaměſtknánj, ku-pecké práce, plur.
Handlungsgeſellſchaft, f. kupecké to-waryšſtwo, n.

Handlungsplatz, m. mjſto kupecké, n.
Handlungsrecht, n. práwo kupecké, n.
Handlungsſozietät, ſ. Handlungsgeſellſchaft.
Handlungsſprache, f. řeč kupecká, kupeů, f.
Handlungsſtadt, f. měſto kupecké, n.
Handlungsverſtändiger, vměly, zběhlý, rozumný w kupectwj, we wěcech kupeckých.
Handmühle, f. ſamotjžný mleyn, m.
Handpferd, n. zum Aufzuge, kůň powodnj, m. am Wagen, náručnj.
Handqueele, f. ručnjk, m.
Handreichung, f. podáwánj, poſkytowánj, podánj, poſkytnutj ruky, n. Handreichung thun, podáwati, poſkytowati.
Handſchelle, f. náramek, m.
Handſchlag, m. ruky dánj, n. geben, ruku dáti.
Handſchrift, f. Verſchreibung, zápis, m. vpſánj, n. eine Handſchrift von ſich geben, dáti od ſebe vpſánj, zápis, 2) ein geſchriebenes Buch, rukopis, m. 3) wie einer ſchreibt, ruka, f. pjſmo, n.
Handſchuh, m. rukawice, f. ein kleiner, rukawička, f.
Handſchuhmacher, m. rukawičkář, rukawičnjk, m.
Handthieren, obchod wésti, obchoditi ſe něčim, kupčiti, kupectwj prowozowati, prowoditi.
Handthierer, m. obchodnjk, kupec, m.
Handthierung, f. obchod, m. kupectwj, kupčenj, obchozenj ſe, n. Handthierung treiben, obchod wésti, kupectwj prowozowati, ſ. Handel.
Handtuch, n. vbrus, vbruſec, m. 2) Queele, ručnjk, m.
Handvoll, f. hrſt, hrſtka, f. eine Handvoll Leute, hrſt, hrſtka lidj.
Handwahrſagen, z ruky hádati.
Handwahrſager, m. hadač z ruky, rukohled, m. ſ. Wahrſager.
Handwahrſagerkunſt, f. rukohled, m. rukohledſtwj, vměnj hádanj z rukau, n.
Handwerk, n. řemeſlo, n. ein Handwerk treiben, řemeſlo prowozowati, dělati, ein Handwerk aus etwas machen, řemeſlo z něčeho dělati.
Handwerker, m. Handwerksmann, řemeſlnjk, dělnjk, m.
Handwerksjunge, m. včedlnjk, towarýš řemeſlnjcký, m.
Handwerkskunſt, f. vměnj řemeſlné, n.
Handwerkspurſche, m. chlapec řemeſlnjcký, m.
Handwerkszeug, n. řemeſlnjcké nádobj, n. řemeſlnjcké přjprawy, f. plur.
Handwerkszunft, f. ſchůzka, f. pořádek, cech řemeſlnjcký, m.
Hanf, m. konopě, f. Hanf für Vögel, ſemenec, m. Hanf brechen, konopě třjti, třepetati, trlicowati a walchowati.
Hänfen, von Hanfe, konopný.
Hanfland, n. konopná země, f.
Hänfling, m. konopášek, m.
Hanfſeil, m. konopný prowaz, m.
Hangen, hängen, wiſeti, hangen bleiben, oſtati wiſet, wězet, vwáznauti, vwjznauti, hangen laſſen, nicht bezahlen, nechati w zawěſſenj, an einem, an etwas hangen, lnauti, přilnauti, přidržeti, držeti ſe někoho, něčeho, am einem Faden hangen, wie das Leben, wiſeti na nitce, zawěſſenu býti na nitce, ſein Leben hanget an einem Faden, gebo žiwobytj wiſý na nitce, zawěſſeno geſt na nitce, überall hängen mit Schulden, wſſudy wězeti s dluhy, darinn hängt das ganze Geſetz, na tom wiſý, wězý celý zákon, w tom záležj celý zákon, an einander hangen, w hromadě ſe držeti.
Hangend, wiſýcý, wiſutý, hangender Leuchter, wiſutý ſwjcen, m. hangende Brücke, wiſutý, zdwihacý moſt, m. 2) welk, ſwěſſený, ſchljpělý, odchljpělý, ochljpený, odwjzlý, ſlabý, hangende Brüſte, odwěſſené, ſwěſſené, odwjzlé, ſlabé cecky, pl. mit hangenden Ohren, ſwěſſenýma, ſchljpělýma, ochljpělýma, ochljpěnýma, oklepenýma vſſima, der hangende Ohren hat, klepovchý.
Hangbrücke, f. wiſutý, zdwihacý moſt, m.

Hang-

Hangleuchter, m. wisutý swjcen, m.
Härchen, n. wlásek, chlaupek, m. am Kleide, chlaupek, m.
Harke, s. Rächen.
Harfe, f. harfa, f.
Harfenist, m. harfenysta, m.
Harm, m. sauženj, mořenj, n.
Härmen sich, saužiti se, mořiti se, truditi se, sich zu Tode härmen, vsaužiti se, vmořiti se, ztruditi se.
Harmlos, bez sauženj.
Harn, m. moč, m. scánky, čičánky, sstiny, plur.
Harnblase, f. měchýř, m.
Harnen, močiti, scáti, pičkati, čičati.
Harnisch, m. oděnj, n. zbrog, m. brněnj, n.
Harnischmacher, m. brnjř, zbrognjk, m.
Harnkraut, n. len matky Božj, m.
Harnstrenge, f. řezawka, f.
Harntreibend, ženaucý moč.
Harnwind, s. Harnstrenge.
Harren, čekati, očekáwati, počekati, posečkati.
Harren, das, čekánj, očekáwánj, počekánj, posečkánj, n.
Harsch, natwrdlý, nadrsný.
Harschen, s. Verharschen.
Hart, twrdý, tuhý, etwas hart, natwrdlý, nadrsný, harter Fall, těžký pád, einen harten Fall thun, těžce padnauti, harter Kopf, twrdá hlawa, harte Sache, těžká, nesnadná wěc, hart werden, twrdnauti, ztwrdnauti, zatwrditi se, ztuhnauti, hart machen, twrditi, ztwrditi, vtwrditi, twrdé vdělati, zatwrditi, ztužiti, hartes Ey, weyce na twrdo, twrdé weyce, n. hart als Eisen, Stein, twrdý co železo, co kámen, harte Erde, twrdá, tuhá zem, f. harte Arbeit, těžká, hmotná práce, f. harte Prüfung, tuhé zkaussenj, n.
Hart, adv. twrdě, ztuha, hart strafen, těžce trestati, hart halten, gehen, těžce, ztěžka gjti, hart zürnen, těžce se hněwati, hart verklagen, těžce obžalowati, hart einen angreifen, ztuha, zprudka dorážeti na někoho, sylně popadnauti, hart prüfen, ztuha zkaussetí.
Härte, s. Härtigkeit.
Härten, twrditi, ztwrditi, vtwrditi.
Harthäutig, mozolowatý, ztwrdilý, harthäutig werden, zmozolowatěti.
Harthäutigkeit, f. mozolowatost, ztwrdilost, f. ztwrdnutj kůže, n.
Hartherzig, twrdého, zatwrdlého, zatwrzeneho, zkřemenělého srdce.
Hartherzigkeit, f. twrdost, zatwrdlost, zatwrzenost, zkřemenilost srdce, f.
Härtigkeit, f. twrdost, tuhost, f. des Herzens, zatwrldost, zatwrzenost, zkřemenilost srdce, f. der Strenge, tuhost, přjsnost, f. der Sache, těžkost, nesnadnost, f.
Hartlehrig, nevčeliwý, nedůwtipný, newtipný, newtipa, m.
Hartlehrigkeit, f. nevčeliwost, nedůwtipnost, newtipnost, f.
Hartleibig, zacpaný, zatwrzený, zatwrdlý, machen, zacpati, zatwrditi břicho, žiwot, ich wurde hartleibig, zacpalo se, zatwrdlo mi břicho, dostal sem twrdé, zacpané břicho, twrdý, zatwrdlý žiwot.
Härtlich, natwrdý, natwrdlý.
Härtlichkeit, f. zatwrdnutj, zacpánj, n. zatwrdlost žiwota, břicha, f.
Härtling, m. plané wjno, n.
Hartmäulig, twrdovstý.
Hartmäuligkeit, f. twrdovstost, f.
Hartnäckig, twrdossigný, twrdotylný, twrdovstý, zarputilý, vrputný, vrputilý, zawilý, zaklaný, twrdé ssjge, na swém vtwrdilý, s. Halsstarrig.
Hartnäckig, adv. twrdossigně, twrdotylně, zarputile, vrputile, vrputně, zawile.
Hartnäckigkeit, f. twrdossignost, twrdotylnost, twrdovstost, vrputnost, zarputilost, vrputilost, swé hlawy zawilost, vtwrdilost na swém.
Harz, n. pryskyřice, žiwice, f.
Harzartig, pryskyřičný.
Harzbaum, m. smrkowý, gedlowý strom, m. sosna, f.
Harzig, harzigt, pryskyřicowitý, pryskyřičný.
Harzwald, m. černý les, m.
Haschen, lapati, chytati, chopiti, pochopiti.

Häs-

Häschen, n. zagjček, m.
Häscher, m. pochop, m.
Häscherschaft, f. pochopowé, pochopi, plur.
Haſe, m. zagic, m. ein rechter Haſe, baba, neſmělec, m. vom Haſe, zagečj.
Haſelbuſch, m. ljſkowý ſtrom, m. ljſka, f. ljſkowj, n. wo ſolche ſind, leſſtina, f.
Haſelhuhn, m. geřábek, m.
Haſeliren, laſſkowati, ſſaſſkowati, titěrkowati.
Haſeliren, das, laſſkowánj, ſſaſſkowánj, titěrkowánj, n.
Haſelmaus, f. ſyſel, m. myš ſkalnj, f.
Haſeln, von Haſelſtauden, ljſkowý.
Haſelnuß, f ljſkowý ořech, m.
Haſelruthe, f. ljſkowý prautek, m.
Haſelſtaude, f. ljſkowj, n. ljſka, f.
Haſelwurz, f. kopytnjk, m.
Haſenbalg, m. Haſenfell, zagečj kůže, f.
Haſenfuß, m. zagečj noha, f. ein furchtſamer Menſch, baba, neſmělec, m.
Haſengehege, n. zagečj obora, f.
Haſenhaftig, newtipný, newtipa, m.
Haſenkäſe, m. ſliz, m. ſljzý, n.
Haſenkohl, m. mlec, m.
Haſenmäßig, ſ. Haſenhaftig.
Haſenpfötchen, n. zagečj noha, f.
Haſpel, m. Garnwinde, wigadlo, motowidlo, n. zum Aufziehen der Hölzer, kolowrátek, m.
Haſpelbaum, m. wálec, m.
Haſpeln, motati, na kolowrátek přjſti.
Haß, m. nenáwiſt, f. newraženj, n. neliboſt, nechut, záſſtj, f. haben, hegen wider einen, w nenáwiſti, w oſſkliwoſti mjti někoho, newražiti na někoho, Haß faßen wider einen, wzýti někoho w nenáwiſt, zanewřjti na někoho, im Haße mit einem leben, w nenáwiſti, w newoli, w záſſtj s někým žiwu býti, w záſſtj s někým býti, Haß auf ſich laden, hněw na ſebe wwaliti, na ſebe wweſti, hněw ſobě zgednati, způſobiti, großer, heftiger Haß, wyhlawnj nenáwiſt, záſſť, f.
Haßen, nenáwiděti, nawražiti na někoho, w nenáwiſti mjti, gehaßt werden, nenáwidjnu býti, w nenáwiſti býti.
Haßenswerth, nenáwiſti hoden.
Haßer, m. nenáwiſtnjk, m.
Häßlich, ſſkaredý, ſſeredný, oſſkliwý, ohyzdný, ohawný, mrzký, mrzutý, ungeſtalt, nemotorný, potworný, häßlich vom Geſichte, ohyzdné, ſſkaredé, ſſeredné, oſſkliwé twáři, mrzký, ſſeredný, oſſkliwý, ohyzdný na pohleděnj.
Häßlich, adv. ſſkaredě, ſſeredně, oſſkliwě, ohyzdně, ohawně, mrzce, mrzutě, potworně, nemotorne. machen, ſſerediti, zſſerediti, hyzditi, zhyzditi, zhyzdowati, zohyzditi, zpotwořiti, ſſkarediti, zſſkarediti, vſſerediti, vſſkarediti, oſſkliwiti, zoſſkliwiti, zohawiti.
Häßlichkeit, f. ſſkaredoſt, ſſerednoſt, f. ſſeredſtwj, n. ſſereda, mrzkoſt, mrzutoſt, ohyzdnoſt, ohawnoſt, ohyzda, ohawa, potwornoſt, zpotwořiloſt, f.
Haſtig, eilfertig, rychlý, chwátawý.
Haſtig, adv. rychle, chwátawě.
Haſtigkeit, f. rychloſt, chwátawoſt, f.
Hätſcheln, hyčkati.
Hatſchirer, m. Hartſchirer, kopinnjk, harcýř, m.
Hätze, f. ſſtwanice, f.
Hau, m. Schnitt, Hieb, ſečenj, ſeknutj, poſečenj, tnutj, rubnutj, n. 2) Holzhau, Holzfällung, kálánj, ſekánj, rubánj dřjwj, n.
Haube, f. čepec, m. geſtrickte Haube, ſýtkowý čepec, des Thurms, makowice, f.
Häubchen, n. čepička, f.
Hauben, die Haube aufſetzen, čepiti, očepiti, gehaubt, čepený, očepený.
Haubenkopf, m. palice, f.
Haubenlerche, f. chocholatý ſſkřiwan, m. trpělka, chocholka, f.
Haubenmacherinn, f. čepčářka, f.
Haubenſtock, m. palice na čepce, f.
Haubenſtricker, m. čepčář, m.
Haubitze, f. gewiſſe Art von groben Geſchütze, dělo, n.

Hauch,

Hauch, m. duch, dech, m. dechnutj, dchnutj, dychánj, n.

Hauchen, dychati, deychati, dechnauti.

Haudegen, m. tesák, m.

Haue, f. motyka, f. nosatec, m.

Hauen, rubati, sekati, kálati, tjnati, tnauti, Holz, Bäume hauen, fällen, dřjwj sekati, rubati, podtjnati, Scheitelholz, dřjwj kálati, sekati, auf einen los hauen, nach einem hauen, sekati, rubati na někoho, auf einander los hauen, sekati se, aus einander, von einander hauen, rozsekati, roztjnati, rozetnauti, rozkoliti, rozkálati, einen mit dem Degen hauen, rubati, rubnauti, sekati, seknauti, tnauti, sich mit einander herumhauen, sekati se, einander wie die Vögel, sekati se, kopati se, ein Loch ins Eis, prosekati, wysekati djru, einen mit dem Säbel hauen, tnauti, rubnauti, seknauti někoho mečem, 2) über die Schnur hauen, přes ssňůru tesati, gehauen, verwundet, seknutý, rubnutý, posekený, wie ein Bild, rytý, wyrytý, tesaný, wytesaný, 3) in Stein hauen Schriften, Figuren, tesati, wytesati, rýti, wyryti, ein Bild aus Steine, tesati, wytesati, weder gehauen, noch gestochen, ani noh ani pat nemagjcý, einen hauen, (satyr.) sekati, drbati, 4) zur Bank hauen, läſtern, zhaněti někoho.

Hauer, m. sekáč, m. großer Degen, tesák, sekáč, m. 2) eines wilden Schweins, zub, m. 3) in den Bergwerken, kowkop, m. 4) Weinhacker, Weingärtner, winičný kopáč, m.

Haufen, m. von lebloſen Dingen, hromada, halda, hranice, f. von lebendigen Leuten, hromada, f. hluk, zástup lidu, m. große Haufen Studenten, welikė hromady, welicý zástupowė, oblakowė sstudentů, ein großer Haufe Volks, oder Leute, weliký zástup, hluk, (hauf) lidj, lidstwa, m. welikà hromada lidj, f. ein Haufe Soldaten, zástup, hluk, hauf wogáků, m. ein Haufen Korn, hromada žita, ein Haufen Leute, Worte, Geld, hromada lidj, slow, peněz, zu Haufen bringen, na hromadu klásti, skládati, složiti, snášseti, snésti, na gednu haldu wáleti, hromážditi, Haufen von Thieren, stádo, n. ein Haufe Schafe, stádo owcý, owec, mit einem Haufen von Hofleuten umgeben, oborem dwořanů, komonstwem otočený, obkljčený, bey Haufen, in Haufen, pohromadě, hromadně, stádně, w stádě, über einen Haufen, na gednu hromadu, der gemeine Haufe, chátra lidj, f. obecný lid, sprostný lid, m. in Haufen, f. Haufenweis.

Häufen, hromážditi, rozhogniti, rozhogňowati, sich, hromaditi se, množiti se, rozmnožowati se, rozhogňowati se, die Leute häufen sich überhaupt, lidé se hromadj, množj, wohin zu kommen, hromážditi se, shromaždowati se, shromážditi se, scházeti se, sbjhati se, Sünde auf Sünde häufen, hřjch hřjchu přidáwati, přidati, hřjch hřjchem množiti, rozmnožiti, hřjch k hřjchu přispořiti, hřjch na hřjch hromážditi.

Haufenweiſe, wie Sachen, hromadně, wrchowatě, wie Perſonen, hromadně, walně, stádně, w stádě, von Thieren, stádně, w stádě, haufenweiſe legen, w hromadu klásti.

Häufig, hogný, häufig werden, rozhogniti se, rozhogňowati se, množiti se, rozmnožiti se, rozmnožowati se, ſ. Häufen ſich.

Häufig, adv. von Sachen, hogně, wrchowatě, wie Menſchen, hogně.

Häuflein, n. hromádka, f.

Häufung, f. daß man etwas häufet, hromážděnj, množenj, rozhogněnj, rozmnoženj, rozmnožowánj, rozhogňowánj, n. daß ſich etwas häufet, hromaděnj se, množenj se, n. z. B. Häufung der Reichthümer, hromážděnj, shromážděnj, množenj bohatstwj, n.

Haupt, n. hlawa, f. das Vordertheil des Hauptes, týmě, temeno, n. přednj

dnj ſtrana hlawy, f. das Hintertheil, teyl, m. vom Haupte, oder von der Scheitel an bis auf die Ferſen, vom Haupte bis auf die Füſſe, od hlawy aż do paty, od wrchu hlawy aż do paty nohy, aż do ſpodku paty, Haupt in einer Sache, Führer, hlawa, wůdce, hlawnj zpráwce, m. in Zuſammenſetzung mit Perſonen, Eigenſchaften, Handlungen, Umſtänden, ꝛc. heißt es hlawnj, neyhlawnĕgſſj.

Hauptabſicht, f. hlawnj, neyhlawnĕgſſj wmyſl, m.

Hauptader, f. hlawnj żjla, f.

Hauptarbeit, f. Hauptbeſchäftigung, ſ. Kopfarbeit, vornehmſte, hlawnj, neyhlawnĕgſſj práce, f. djlo, n. práce, djlo hlawy.

Hauptarmee, f. přednj, hlawnj wogſko, n.

Hauptartikel, m. hlawnj, neyhlawnĕgſſj článek, m. částka, f.

Hauptarzney, f. für das Haupt, lékařſtwj, n. lék pro hlawu, m. vornehmſte, hlawnj, neyhlawnĕgſſj lékařſtwj, n.

Hauptbalſam, m. balzám pro hlawu, m.

Hauptbeſchäftigung, f. neyhlawnĕgſſj, hlawnj zaměſtnánj, n. práce, f. djlo, n.

Hauptbeſchwerde, f. neyhlawnĕgſſj, hlawnj težkoſt, f.

Hauptbetrug, m. neyhlawnĕgſſj, hlawnj podwod, m.

Hauptbetrüger, m. hlawnj podwodnjk, m.

Hauptbinde, f. winek, m. königliche, pinta králowſká, f.

Hauptfehler, m. hlawnj, neyhlawnĕgſſj chyba, f.

Hauptfrage, f. hlawnj, neyhlawnĕgſſj otázka, f.

Hauptfluß, m. wlhkoſt w hlawĕ, f.

Hauptgerücht, n. Hauptetſſen, hlawnj, neyhlawnĕgſſj gidlo, n.

Hauptgeſchäft, ſ. Hauptbeſchäftigung.

Hauptgeſchwulſt, f. otok, m. otečenj hlawy, n.

Hauptgrind, n. ſtrupy na hlawĕ, plur. wotrus, otrus hlawy, m. lupina, f.

Hauptgrund, m. hlawnj, neyhlawnĕgſſj důwod, m.

Haupthaar, n. wlas, m. wlaſy hlawy, na hlawĕ, plur.

Hauptjagd, f. hlawnj hombá, f.

Hauptirrthum, n. hlawnj, neyhlawnĕgſſj blud, omyl, m.

Hauptkrankheit, f. hlawnice, hlawnička, hlawnj nemoc, f.

Hauptkirche, f. hlawnj chrám, m.

Hauptkohl, m. hláwkowé zelj, hlawaté zelj, n.

Hauptküſſen, n. podhlawnice, podhlawnj podušſka, f. ein kleines, podhlawnička, f.

Hauptlehre, f. hlawnj, neyhlawnĕgſſj wčenj, n.

Hauptleute, plur. ſetnjcy, plur.

Hauptmann, m. Offizier, ſetnjk, m. auf einem Gute, zpráwce dworu, heytman, m.

Hauptmannſchaft, f. Hauptmannsſtelle, ſetnictwj, n.

Hauptmeynung, f. hlawnj zdánj, n.

Hauptperſon, f. přednj, hlawnj oſoba, f.

Hauptpillen, plur. pilule pro hlawu, plur.

Hauptpunkt, m. Hauptſache, hawnj puňkt, m. wěc, f.

Hauptquartier, n. hlawnj bydliſſtě, obydlj, n.

Hauptſache, f. wěc hlawnj, důležitá, f.

Hauptſächlich, zwláſſtnj, obzwláſſtnj.

Hauptſächlich, adv. zwláſſtně, obzwláſſtně, obzwláſſtě.

Hauptſatz, m. hlawnj ſadba, f. położenj, n. hlawnj wčitba, f.

Hauptſchelm, m. hlawnj ſſelma, ſſibal, m.

Hauptſchlacht, f. neyhlawnĕgſſj bitwa, f. bog, m.

Hauptſchmuck, m. hlawnj ſſperk, m.

Hauptſchule, f. hlawnj ſſkola, f.

Hauptſpitzbube, m. hlawnj ſſelma, m.

Hauptſpruch, m. hlawnj wynowĕd, f. wyřknutj, n. 2) in Rechtsſachen Endurtheil, hlawnj rozſudek, vſudek, nález, weynos, m.

Hauptſtadt, f. hlawnj město, n.

Hauptſtraſſe, f. hlawnj wlice, f.

Hauptſtreich, m. hlawnj kus, kauſek, m.
Hauptſtück, m. hlawnj, neyhlawnĕgſſj, obzwlásſtnj kus, m. hlawnj čáſtka, f. článek, m.
Hauptſturm, m. hlawnj autok, poprom, vprk, m.
Hauptſucht, f. hlawnice, hlawnj nemoc, f.
Hauptſüchtig, na hlawnicy ſtonjcý, ſtonagicý.
Hauptſumme, f. hlawnj ſumma, f.
Haupttreffen, n. hlawnj, neyhlawnĕgſſj bitwa, f. ſ. Hauptſchlacht.
Haupttuch, n. hlawnj rauſſka, f. ſſat, m.
Haupttugend, f. ſtežegnj, hlawnj, neyhlawnĕgſſj ctnoſt, f.
Hauptveränderung, f. hlawnj, neyhlawnĕgſſj změna, proměna, f.
Hauptverbrechen, n. hlawnj, neyhlawnĕgſſj přečinĕnj, prowinĕnj, n.
Hauptverbrecher, m. hlawnj, neyhlawnegſſj přečinitel, winjk, m.
Hauptverderben, n. hlawnj, neyhlawnĕgſſj zkáza, ſſkoda, vgma, f.
Hauptverluſt, m. hlawnj, neyhlawnĕgſſj ztráta, f.
Hauptverräther, m. hlawnj zrádce, prorádce, m.
Hauptverſehen, n. hlawnj, neyhlawnĕgſſj pokljſka, f.
Hauptumſtand, m. hlawnj, neyhlawnĕgſſj okoličnoſt, okolostogičnoſt, f.
Hauptunterſuchung, f. hlawnj ohledáwánj, wyſſetřowánj, n.
Hauptурſache, f. hlawnj, neyhlawnĕgſſj přjčina, f.
Hauptwache, f. hlawnj ſtráž, hljdka, hláſka, f. 2) Hauptwachthaus, n. hlawnj ſtrážnice, f.
Hauptwehe, n. hlawy bolenj, n. hlawnj bolest, f. ich habe ein Hauptwehe, mám hlawy bolenj.
Hauptwerk, n. hlawnj, neyhlawnĕgſſj wĕc, f. jemandes, hlawnj, neyhlawnĕgſſj djlo, n. hlawnj, neyhlawnĕgſſj práce, f. ſ. Hauptſache.
Hauptweſen, n. hlawnj, neyhlawnĕgſſj wĕc, f.
Hauptwinde, m. plur. hlawnj, vhelnj wĕtrowé, m. plur.
Hauptwirbel, m. wrch hlawy, m.
Hauptwunde, f. rána w hlawĕ, hlawnj rána, f.
Hauptzierde, ſ. Hauptſchmuck.
Hauptzug, m. an jemandes Karakter, hlawnj tah, m. znamenj, n. znamenka, f.
Hauptzweck, m. Hauptabſicht, hlawnj, neyhlawnĕgſſj syled, vmyſl, cýl, m.
Haus, n. dům, m. zu Hauſe, doma, nach Hauſe, domů, von Hauſe aus, z domu, von Hauſe zu Hauſe, od domu k domu, der Herr vom Hauſe, domácý pán, m. die Frau vom Hauſe, domácý panj, f. der Sohn vom Hauſe, domácý ſyn, m.
Hausandacht, f. domácý pobožnoſt, f.
Hausarbeit, f. domácý, domownj djlo, n. práce, f.
Hausarm, m. domácý chudý, chudina, m.
Hausbacken, doma pečený, hausbackenes Brod, doma pečený chléb, m.
Hausbrod, n. domácý chléb, m.
Hausbuch, n. domownj kniha, f.
Häuschen, ſ. Häuslein.
Hausdieb, m. domácý zlodĕg, m.
Hauſen, herbergen, wohnen, hoſpodowati, hoſpodau býti, přebyti v někoho, 2) übel, unmenſchlich hauſen, bauřiti, dowáděti, mit einem, waditi ſe s někým, zle hoſpodařiti, dowáděti na někoho, 3) wirthſchaften, haushalten, hoſpodařiti.
Hauſen, m. ein Fiſch, wyzyna, f.
Hauſenblaſe, f. měchýř z wyzyny, m.
Hausengel, m. domácý anděl, m.
Hausfrau, f. domácý panj, f.
Hausfriede, f. domácý pokog, m.
Hausgenoſſe, m. domácý člowěk, podruh, čeledjn, domácý, domownjk w domu, m.
Hausgeräth, n. domácý, domownj nádobj, n. potřeby, plur. f.
Hausgeſchäfte, n. domácý práce, f. zaměſtnánj, n.
Hausgeſinde, n. domácý čeled, čeládka, f.
Hausgewehr, n. zbraň domácý, f.
Hausgott, m. Hausgötze, dibljk, hoſpodářjček, bůžek, ſſkřjtek, m.

Hauss-

Hausgottesdienſt, m. ſ. Hausandacht.
Haushahn, m. domácý kohaut, m.
Haushalten, hoſpodařiti, übel haushalten, zle hoſpodařiti.
Haushalter, m. hoſpodář, m.
Haushalterinn, f. hoſpodyně, f.
Haushalteriſch, wirthſchaftlich, hoſpodářſký, adv. hoſpodářſky.
Haushaltung, f. hoſpodářſtwj, n. Haushaltung führen, hoſpodářſtwj wésti, zprawowati, řjditi, opatrowati, zur Haushaltung gehörig, hoſpodářſký.
Haushaltungsbuch, n. kniha hoſpodářſká, f.
Haushaltungskalender, m. hoſpodářſký kalendář, m.
Haushaltungskunſt, f. wmĕnj hoſpodářſké, o hoſpodářſtwj, n.
Haushaltungsſorge, ſ. Hausſorge.
Haushaltungsverſtändig, zběhlý w hoſpodářſtwj.
Hausherr, m. domácý pán, m.
Haushofmeiſter, m. domownj zpráwce, řjditel, zpráwce, ředitel domu, m.
Haushund, m. domácý, domownj pes, m.
Hauſiren, roznášſeti zbožj, obchoditi ſe.
Hausjungfer, f. domácý panna, f.
Hauskleid, n. ſſat po domácku, domownj, domácý ſſat, m.
Hausknecht, m. domownj, domácý ſluha, pacholek, m.
Hauslaub, ſ. Hauswurz.
Häuslein, n. domek, domeček, domček, m.
Hausleinwand, f. domácý plátno, n.
Häusler, m. domkář, m.
Häuslich, domácný, domownj, čeledný, domácý, haushältig, hoſpodářſký, ſkrowný, ein häuslicher Menſch, ſkrowný člowěk, häusliche Koſt, ſkrowná ſtrawa, ſich häuslich niederſetzen, vſaditi, wyhoſtiti ſe.
Häuslichkeit, f. domácnoſt, čelednoſt, f. Haushältigkeit, ſkrownoſt, f. vſkrownĕnj, n.
Hausmagd, f. domácý děwečka, f.
Hausmahlzeit, f. domácý oběd, m.
Hausmann, m. podruh, m.
Hausmannskoſt, f. ſtrawa podruhſká, f.
Hausmittel, n. domácý, domownj proſtředek, m.
Hausmutter, f. hoſpodyně, čelednj matka, panj matka, f.
Hausplage, f. domácý ſauženj, n.
Hauspoſtille, f. domownj poſtylla, f.
Hausrath, m. Hausgeräth, domownj, domácý hoſpodářſtwj, náčenj, nádobj, nářadj, n. domácý potřeby, ſwrſſky, plur. nábytek, m.
Hausrecht, n. domownj práwo, n.
Hausſache, f. wěc domownj, domácý, f.
Hausſchwelle, f. domácý, domownj prah, m.
Hausſorge, f. domownj, domácý péče, f.
Hausſtand, m. domownj, domácý ſtaw, m.
Hausſuchung, f. domownj, domácý ohledáwánj, n.
Hausteufel, m. domácý čert, ďábel, m.
Hausthier, n. domownj, domácý zwjře, n.
Hausthüre, f. domownj, domácý dwéře, plur.
Haustrauer, f. domácý ſmutek, m.
Hausvater, m. hoſpodář, otec čelednj, m.
Hausverwalter, m. domownj zpráwce, řjditel, m.
Hausvoigt, ſ. Hausverwalter.
Hausweſen, n. hoſpodářſtwj, n.
Hauswirth, m. hoſpodſký, hoſpodář, m. ſ. Hausvater.
Hauswirthinn, f. hoſpodſká, hoſpodyně, f.
Hauswirthlich, ſ. Haushältig.
Hauswirthſchaft, ſ. Haushaltung.
Hauswurz, f. netřeſk, m.
Hauszinß, m. domácý cynže, f.
Hauszucht, f. kázeň domácý, f.
Haut, f. die noch am Fleiſche iſt, der Thiere, kůže, koże, f. abgezogene, ſwlečky, ſwlečená kůže, auf der Milch, oder vom Schimmel, zarte, dünne, mázdra, f. nichts als Haut und Bein, Knochen, nic než koſt a kůže.
Häutchen, n. Häutlein, mázdřička, kožka, kožička, f.

Hautſchelung, f. um die Finger, zá-děrek, oddĕrek, m. zádĕra, f.
Hayn, Hain, m. hág, m.
Hebamme, f. bába, f.
Hebammenamt, n. Hebammendienſt, vřad babj, m.
Hebebaum, m. ſochor, m.
Hebel, m. ſochor, m.
Heben, zdwihati, zdwihnauti, zwednauti, in die Höhe, pozdwihnauti, pozdwihowati, wyzdwihnauti, wyzdwihowati, wyzwednauti, na horu zdwihati, zdwihnauti, wyſoko wyzdwihnauti, 2) ein Kind aus der Taufe heben, djtě na rukau držeti, 3) die Füſſe heben, nohy zdwihati, 4) ſich davon weg heben, hýbati, kliditi ſe pryč, heb dich weg, hýbey, klid ſe, 5) das Pferd hebt ſchön, ten kůň heſky wykračuge, 6) einen lüderlichen Menſchen, einen Dieben heben, wie die Polizey, zdwihnauti, wyzdwihnauti nedbalce, zlodĕge.
Heber, m. čep, hewer, m.
Hebezeug, n. hewer, m. tahadlo, n.
Hechel, f. Hechelkamm, wochle, hachle, krample, f. 2) durch die Hechel ziehen, třepati, protřepáwati, česati, drbati, wochlowati, walchowati.
Hecheln, wochlowati, česati, kramplowati, 2) jemanden, třepati, přetřepáwati, česati, drbati.
Hecheln, das, wochlowánj, česánj, kramplowánj, n.
Hechler, m. wlnočesač, krampljř, česař, m.
Hecht, m. ſtika, f. kleiner, ſtička, f.
Hechtgrau, pomodralý, zamodralý.
Hechtſuppe, f. poljwka ſtikowá, ze ſtiky, f.
Hecke, f. Zaun, křowina, f. křowj, trnowiſtě, trniſtě, trnowé křowj, n. 2) Dornhecke, Dornſtrauch, bodlák, m. bodláčj, n. 3) Vogelheck, hnizdo, n.
Hecken, wyléhati.
Heckerling, Häckerling, m. Häckſel, Hechſel, řezanka, f.
Heckicht, heckig, voll Hecken, heckenhaftig, trnowý, třinowý, bodlawý, trnowatý.
Heckſchlange, f. geſtěr, geſtěrka, f.
Heckzeit, f. čas mezy početjm a porodem, čas porodu, porod, m.
Hederich, m. hořčice planá, f.
Heer, n. zástup, hluk, m. heyno, n. zbor, m. das Kriegsheer, wogſko, n.
Heerd, m. ohniſtě, n. kleiner Heerd, ohniſtko, n.
Heerde, f. ſtádo, ſtádce, n. von, aus der Heerde, ſtádnj.
Heerdenweiſe, in Heerden, ſtádně, w ſtádjch, walně.
Heereskraft, f. moc wogenſká, wálečná, f.
Heerfahrt, f. wýprawa wogenſká, wálečná, f.
Heerführer, m. wůdce, zpráwce wogeſka, wogenſký weywoda, m.
Heergeräthe, n. přjprawa wogenſká, f. nádobj wogenſké, n.
Heerhorn, n. trauba wálečnj, f.
Heerpauke, f. wlaſký buben, m.
Heerpauker, m. bubenjk, m.
Heerſchaaren, plur. zástupowé wogenſtj, plur.
Heerſtraſſe, f. ſylnice, f.
Heerwagen, m. nákladný wůz, m.
Hefen, plur. droždj, n. kwaſnice, pl. f. kal, m. pomyge, plur. f.
Heficht, kwaſnični, pomyguý.
Heft, n. Spange, zápona, ſponka, f. 2) Heft, Häft, Handgriff, ſtřenka, f. ſtřenky, plur. rukowĕt, n. gjlce, plur. am Degen, gjlce, plur. 3) Heft von geſchriebenen Sachen, Papier, ſwazček, m. wazba, f.
Heftchen, n. Heftlein, wdička, f.
Heftel, n. ſponka, f.
Heften, ſepnauti, ſpjnati, zapjnati, an etwas, připjnati, připnauti, zaſtehnauti, přiſtehnauti, přitknautj, hinein, wetknauti, wepnauti.
Heften, ſpjnati, ſepnauti, zapjnati, zapnauti, zaſtehnauti, etwas auf den Aermel heften, připnauti něco na rukáw, 2) den Wein, die Weinſtöcke, die Reben, ſtanowiti rewy liſtnaté, 3) Bogen Papier zuſammen, ſeſſiti, zaſtehnauti, 4) die Wunde heften, ránu zawázati, 5) die Augen an etwas heften, oči, zrak na něco wpřjti, wpjrati.

Hef-

Heftig, prudký, náramný, im Reden, prudký, náhlý, heftige Rede, prudká, náhlá řeč, f. heftige Hitze, Kälte, Krankheit, náramné, silné, prudké horko, náramná, silná zyma, nemoc, heftige Liebe, prudká, silná, náramná láska, milost, f. heftiger Zorn, náramná zlost, f.

Heftigkeit, f. prudkost, náramnost, sýla, f.

Heftlein, n. zapinátko, n. sponka, záponka, f.

Heftung, f. zapnutj, připnutj, přistehnutj, zastehnutj, n.

Hegen, chowati, odchowati, wychowati, pěstowati, wypěstowati, krmiti, žiwiti, Gedanken, Hoffnung, býti w myslenkách, w naděgi, mjti myslenky, naděgi, objrati se s myslenkami, einen Haß wider jemanden hegen, mjti někoho w nenáwisti, newražiti na někoho.

Heger, Häger, m. hagný, polesný, m.

Hegung, Hägung, f. chowánj, odchowánj, wychowánj, pěstowánj, wypěstowánj, n.

Hehlen, höhlen, kryti, skrywati, skrýti, wkryti, wkrywati, tagiti, schowati, schowáwati.

Hehler, Höhler, m. pokrywač, wkrywač, tagič, tagitel, m. 2) přigjmač, m.

Heil, n. spasenj, zdrawj, n. Heil dir! zdráw buď! auch sláwa tobě, Heil diesem Hause, spasenj domu tomuto, sein Heil versuchen, okusyti swého sstěstj, dieß gereicht zum Heil seiner Seele, to gest, to slauží k spasenj geho dusse, Tag des Heils, den sstastný, sstěstliwý, spasenj, m.

Heil, geheilt, wie die Person, zdrawý, wzdrawený, wie die Wunde, zahogený, zléčený, heil werden, von der Person, zhogiti se, zléčiti se, wzdrawiti se, wyhogiti, von der Wunde, zahogiti se.

Heil aller Welt, m. Kraut, zagečj oko, n.

Heiland, m. spasytel, m.

Heilbar, hogitedlný, zhogitedlný, zahogitedlný.

Heilbringend, spasytedlný.

Heilbrunn, f. Gesundbrunn.

Heilen, hogiti, zahogiti, léčiti, zléčiti, wléčiti, wzdrawiti, wzdrawowati, was zu heilen ist, zhogitedlný, die Wunde heilet zu, rána se hogi, die Wunde hat zugeheilet, rána se zahogila, die Wunde, Krankheit heilen, ránu, nemoc hogiti, léčiti, wléčiti, ránu zahogiti, wyhogiti, einen, wzdrawiti, zléčiti, zhogiti, wyhogiti někoho.

Heilig, swatý, ein Heiliger, swatý, m. eine Heilige, swatá, swětice, f. 2) heilig, gottesdienstlich, poswátný, heiliger Ort, poswátné mjsto, n. heiliger Abend, sstědrý wečer, m. heilig sprechen, za swatého wyhlásyti, heilige Einfalt, swatá sprostnost, f.

Heilig, adv. swatě.

Heiligen, swěciti, poswěciti, den Feyertag heiligen, swátek, den swátečnj swěciti, slawiti, hod slawiti.

Heiligkeit, f. swatost, f.

Heiligmacher, m. poswětitel, m.

Heiligmachung, f. Heiligung.

Heiligsprechung, f. za swatého wyhlásseni, n.

Heiligthum, n. ein heiliger Ort, swatyně, f. poswátné mjsto, n. 2) heilige Sache, swatost, swátost, f. 3) Ueberbleibsel der Heiligen, swátosti, plur.

Heiligthumskästchen, n. poswátná skrzyň, sskřině, f.

Heiligung, f. swěcenj, poswěcenj, n.

Heiligkraut, n. obecný lék, m.

Heillos, nesstastný, bezbožný, du heilloser, ty nesstastný, bezbožný člowěče, ty nesstastnjku, bezbožnjku.

Heillos, adv. nesstastně, bezbožně.

Heilsam, spasytedlný, požitečný, zdrawý, dobrý.

Heilsam, adv. spasytedlně, požitečně, zdrawě, dobře.

Heilsamkeit, f. spasytedlnost, f. spasenj, n. požitečnost, f. zdrawj, n. zdrawota, f.

Heilsmittel, n. prostředek pro zdrawj, m.

Hei-

Heilung, f. hogenj, zhogenj, léčenj, zléčenj, vléčenj, vzdrawenj, n.
Heilungsart, f. způſob léčenj, hogenj, n.
Heilungskraft, f. moc, ſýla hogitedlná, vzdrawitedlná, f.
Heilungsmittel, n. proſtředek hogitedlný, proſtředek pro zhogenj, m.
Heilwurz, m. panax, m.
Heim, domů.
Heimath, ſ. Vaterland.
Heimbringen, etwas, domů přinesti, jemanden, domů přiwesti.
Heime, f. Heimchen, Ungeziefer in den Häuſern, červotoč, m. červotočina, f. Grille im Felde, cwrček, m.
Heimfahren, domů geti.
Heimfahrt, f. domů getj, n.
Heimfallen, hoditi se, přihoditi se, nahoditi se, dáti se, zběhnauti se, es iſt mir heimgefallen, přihodilo ſe mi.
Heimführen, domů wésti, dowesti, (a wezti, dowezti.
Heimgang, m. domů gitj, n.
Heimgeben, domů ſebau dáti.
Heimgedenken, domů myſliti.
Heimgehen, domů gjti.
Heimgehen, das, domů gitj, n.
Heimholen, domů dowesti, wie ein Wagen, Schiff, domů dowezti.
Heimholung, f. domů dowedenj, n. mit Wagen, Schiff, dowezenj, n.
Heimkommen, domů přigjti, přicházeti, dogjti, nicht heimkommen dürfen, nesmjti domů přigjti, heimkommend, přichozý.
Heimkunft, f. přichoz domů, m. přigitj domů, n.
Heimleuchten, domů ſwjtiti, poſwjtiti.
Heimlich, tagný, tegný, tagemný, ſkrytý, ſaukromný, heimlich Gemach, ſaukromný pokogjk, záchod, m.
Heimlich, adv. tagně, tegně, tagemně, pod krytem, ſkryté, pokryté, ſaukromně, pod tagi, w tegnoſti, ſaukromj, heimlich halten, tagiti, zatagiti, kryti, wkryti, wkrýwati, ſkrýwati, w tagnoſti, krádj chowati, ſkryté zachowati, wſkryté, w ſkrytoſti, w tagnoſti mjti.

Heimhaltung, f. tagenj, zatagenj, krytj, wkrytj, wkrýwánj, ſkrýwánj, w tagnoſti, krádj chowánj, n.
Heimlichkeit, f. tagemſtwj, n. tagnoſt, tagemnoſt, f.
Heimreiſe, f. ceſta nazpět domů, f. wrácenj ſe domů, n.
Heimreiſen, domů geti, wbjrati ſe, domů ſe wraceti.
Heimreiten, domů geti na koni.
Heimſtellen, tak nechati, ponechati, zanechati wůle.
Heimſuchen, beſuchen, nawſſtjwiti, oft, nawſſtěwowati, 2) mit Unglück, Krieg, Strafen, Wohlthaten, wie Gott die Menſchen, nawſſtjwiti, nawſſtěwowati neſſtěſtjm, válkau ꝛc.
Heimſuchung, f. nawſſtjwenj, n.
Heimtückiſch, potutedlný, obmyſlný, ochalebný, ſſibalſký, zchytralý, autulný, lichý.
Heimtückiſch, adv. potutedlně, obmyſlně, ochalebně, ſſibalſky, zchytrale, autulně.
Heimweh, n. tužba, f. chtjč po domu, po wlaſti, m.
Heimweiſen, domů wkázati.
Heimziehen, domů táhnauti, odtáhnauti, odebrati ſe, kliditi ſe, odkliditi ſe domů.
Heiſch, heiſer, chřápawý, chrapliwý, zmlklý, chroptiwý.
Heiſcherkeit, f. Heiſerkeit, chřápawoſt, chrapliwoſt, zmlkloſt, chroptiwoſt, f. chřjpění hlaſu, n. heiſch ſeyn, chřápati, chraptěti, zadjrgti ſe w hrdle, heiſch werden, ochraptěti, chraptěti, ſich heiſch ſchreyen, křikem ochraptěti, hrdlo ſy rozedřjti, rozkřičeti.
Heiſchen, ſ. Fordern, Begehren.
Heiſchklingend, heiſcher klingend, chřapawě znějicý.
Heiſer, ſ. Heiſch.
Heiſerkeit, ſ. Heiſcherkeit.
Heiß, horký, heißes Verlangen, Wunſch, Begierde, wraucý, wraucná žádoſt, f. ſehr heiß, wedernj, heißer Tag, wie im Sommer, horko, parno, wedro, n. horký, parný den, m. es iſt heute ſehr heiß, geſt dnes

welmi

welmi horko, parno, wedro, der heißeſte Tag, Sommer, wedernj den, léto, heiß ſeyn, horkým, wraucým býti, heiß werden, rozpáliti ſe, roznjtiti, rozhřjti ſe, rozhořčiti ſe, heiß machen, rozpáliti, rozžhnauti, roznjtiti, rozhřjti, rozhořčiti.

Heißen, befehlen, weleti, kázati, rozkázati, přikázati, poručiti, 2) bedeuten, znamenati, was ſoll das heißen, co to má znamenati, 3) genennt werden, Namen ſagen, gmenowati ſe, slauti, wie heißeſt du? gak ſe gmenuges? gak ſluges? ſloweš? es heißt, man ſagt, prawj, powjdagj, prawj ſe, powjdá ſe.

Heißgemacht, rozpálený, rozžatý, roznjcený, rozhořčený.

Heißhunger, m. hladowitoſt, hltawoſt, f.

Heißhungerig, hladowitý, hladowec (jjcnégſſj, heißhungrizer Menſch, hladowitý člowěk, hladowec, hltawý člowěk, hltawec, hltoň, gjcnégſſj, neſeyt, m.

Heiter, gaſný, heiter machen, gaſniti, wygaſniti, es wird heiter, gaſnj ſe, wygaſňuge ſe, wybjrá ſe, heiteres Geſicht, Miene, gaſná, weſelá, vrěſſená, ochotná twář, machen, wygaſniti, obweſeliti, zochotniti twář, f. heiterer Geiſt, gaſná, ochotná, weſelá myſl, f.

Heiterkeit, f. gaſnoſt, f. der Seele, gaſnoſt, ochotnoſt, weſeloſt duſſe, f.

Heizen, hřjti, zahřjti, zahřjwati, mit Holze den Ofen, topiti, zatopiti.

Held, m. hrdina, rek, m.

Heldendichter, m. hrdinſký werſſowec, básnjř, m.

Heldengedicht, n. báſeň hrdinſká, rekowſká, o hrdinách, o recých, f.

Heldenherz, n. ſrdce hrdinſké, hrdinné, rekowſké, rekowné.

Heldenmäßig, hrdinſký, rekowſký.

Heldenmuth, m. myſl hrdinſká, hrdinná, rekowſká, rekowná, f. hrdinſtwj, rekowſtwj, n.

Heldenmüthig, hrdinſký, rekowſký, hrdinný, rekowný.

Heldenmüthig, adv. hrdinſky, rekowſky, hrdinně, rekowně.

Heldenthat, f. ſkutek, čin hrdinſký, rekowſký, hrdinný, rekowný, m. hrdinſtwj, rekowſtwj, n.

Heldentugend, f. ctnoſt hrdinſká, rekowſká, f.

Heldinn, f. hrdina, rekyně, f.

Helfen, pomocy, pomáhati, ſpomocy, ſpomáhati, napomáhati, 2) nutzen, pomocy, ſpomocy, proſpěti, platnu býti, was hilft das, was hilft es, co to ſpomáhá, co to proſpjwá, co geſt platné, was hilfts, co platno, co geſt platno, das hilft nichts, to nic neſpomáhá, neproſpjwá, to nic nenj platno, wer kann helfen, kdo může pomocti, ſich nicht zu helfen wiſſen, newěděti ſy gak pomocti, Gott helfe, pomoz Bože, helf euch Gott, naděl wás pán Bůh, Gott helf euch, pomáhey pán Bůh, helfen zu etwas, zu einem Dienſte, Amte, einem, dazu beytragen, dopomocy, dopomáhati někomu k něčemu, gako k ſlužbě, k vřadu, napomocným býti, helfen in der Geburt, babiti.

Helfenbein, n. ſlonowá koſt, ſkenowá koſt, f. mit Helfenbein belegt, ſlonowau koſtj, ſlonowými koſtmi obložený, obkládaný.

Helfenbeinern, ſlonowý.

Helfer, m. pomocnjk, ſpomocnjk, pomahač, pomahatel, napomahatel, ſpomahatel, m.

Helferinn, f. pomocnice, pomahačka, f.

Helfershelfer, m. ſpolupomocnjk, pomahač, ſpolupomahatel, ſpoluſpomahatel, ſpolupomahač, m.

Helfte, f. půl, polowice, f. des Buchs, des Wegs, půl, polowice knihy, ceſty, zu Helfte fertig haben, ſeyn, polowic, napolowic, napoly, odpoly hotowé mjti, býti, über die Helfte, přes polowic, noch nicht zur Helfte, ani ne polowic, in der Helfte, in zwo Helften theilen, w poly, na polowic, na dwě půly, polowice dělíti, rozdělíti, rozpůliti, rozpoliti, rozpoltiti, was ſo getheilt iſt, polowičný.

Hell,

Hell, gaſný, ſwětlý, ein wenig hell, naſwětlý, trochu přiſwětlý, heller Tag, gaſný den, m. beym hellen Tage, bjledné, helles Waſſer, čiſtá woda, f. heller Spiegel, čiſté zrcadlo, n. helles Glas, čiſté ſklo, n. helle Augen, dem Glanze nach, ſtkwělé oči, plur. dem Scheine nach, gaſné, ſwětlé čiſté oči, helle, reine Stimme, čiſtý hlas, m. heller Abend, gaſný, ſwětlý wečer, m. helle Farbe, gaſná, ſwětlá barwa, f. helles Wetter, gaſno, gaſný čas, m. wygaſnenj, gaſné powětřj, n. helle Lüge, patrná leż, f. hell werden, gaſnuti ſe, wygaſniti ſe, wygaſňowati, rozſwjtiti, rozſwěcowati, oſwěcowati, zaſtkwěti ſe, hell machen, gaſniti, obgaſniti, ſwětlé, gaſné činiti, učiniti, hell ſeyn durch und durch, naſkrze ſwětlým býti, hell wie Eiſen, Metall, ſtkwělý, es wird hell, ſwjtá, rozſwěcuge, rozbřeſkuge ſe.

Hell, adv. gaſně, ſwětle, patrně, čiſtě.

Hellblau, gaſně modrý.

Hellbraun, gaſnohnědý.

Hellebarde, f. oſtrjp, m. pyka, halapartna, f.

Heller, m. haljř, widenſký, m.

Hellerhure, f. popenežnice, popenežnj, widenſkowá kurwa, f.

Hellfärbig, gaſnobarewný.

Hellgeſchliffen, čiſtě nabrauſſený.

Hellglänzend, ſtkwělý, ſtkwaucý.

Hellklingend, gaſně zněgjcý, zwučný.

Hellautend, gaſně zwučný, zwučjcý.

Helleuchtend, ſwětle, gaſně ſwjtjcý, ſtkwělý.

Hellſehend, byſtrý, čiſtě, oſtře hledjcý.

Helm, m. lebka, přihlbice, f.

Hemd, n. koſſile, f.

Hemdknöpfchen, n. knoflječek ke koſſili, m.

Hemdmacher, m. koſſile ſſitec, m. ſſwadlj, f.

Hemmen, zdržeti, zdržowati, kolo zawěſyti, ſkloniti, zarazyti, durch Hinderniß, zaſtawiti, překazyti, einen Vergleich, Verkauf, einen Wagen, zaſtawiti, zadržeti, durch Verbote, zabawiti, die Handlung, obchodu překazyti, překážeti, obchod ſtenčowati, die Kühnheit hemmen, ſmělоſt ſkroriti, den Zorn, hněw zdržeti, Freude hemmt meine Sprache, radoſt zaſtawuge, zaráżj mi řeč.

Hemmerling, m. Hammerling, Ammerling, Emmerling, ſtrnad, m.

Hemmkette, f. zawjrka wozu, f. hamulec, řetěz, m.

Hemmung, f. zdrženj, zdržowánj, kola zawěſenj, ſkloněnj, zaraženj, n. durch Hinderniſſe, zaſtawenj, překaženj, n. mit Verboten, zabawenj, n. Hemmung des Wagens, zaſtawenj, zadrženj wozu, n. der Kühnheit, ſkrocenj ſmělоſti, n.

Henfling, m. gičička, f.

Henkel, m. auſſko, vcho, n.

Henkeltopf, m. rohatý hrnec, korbel, m.

Henken, powěſyti, oběſyti, wěſſeti, itzt henken ſie ihn, teď ho wěſſegj, ſich henken, oběſyti ſe.

Henkenswerth, ſſibeničnjk, ſſibenice hodný, m.

Henker, m. kat, poprawce, m. der Henker! zum Henker! v kata, kyž to kat pálj, pálil, kyž to kat ſpere, wezme! was zum Henker, co v kata, packe dich zum Henker, gdi k katu.

Henkerey, f. katowſtwj, n. 2) das Gebäu, die Stube des Henkers, katowna, f.

Henkersknecht, m. katu pacholek, holomek, pochop katowſký, m.

Henkersmäßig, katowſký.

Henkersmäßig, adv. katowſky, po katowſku.

Hengſt, m. oř, (hynſſt,) m. verſchnitteuer, walach, m.

Henne, f. ſlepice, f. junge Henne, ſlepička, f. was von der Henne iſt, ſlepičj.

Her, ſem, komm her, poď ſem, přigď ſem, hin und her, ſem a tam, wo iſt, wo kömmt er her, odkud geſt, odkud přicházý, weit her, zdaleka.

Herab, dolů, ſ. Herunter.

Herabbeugen, dolů sehnauti.
Herabbringen, ſ. Herunterbringen.
Herabdonnern, dolů hřjmati.
Herabfahren, dolů sgeti, 2) se swezti, wezti.
Herabfallen, dolů padnauti, spadnauti.
Herabfliegen, dolů letěti, sletěti.
Herabfließen, dolů tecy, stecy, stěkati, stýkati.
Herabgehen, dolů gjti, sgjti.
Herabhängen, dolů wiseti, swiseti.
Herabhangend, odwislý, herabhangende Ohren, odwislé vssi, plur.
Herabhelfen, dolů pomocy.
Herabholen, jemanden, dolů pro někoho gjti, přigjti.
Herabkommen, dolů přigjti.
Herablassen, dolů pustiti, spustiti, spausstěti, sich, snjžiti se, snižowati se, ponjžiti se, kořiti se, pokořiti se.
Herablassend, wie ein Großer, Gelehrter, Lehrer, ponjžený.
Herablassung, f. eines Großen, snjženj, ponjženj, pokořenj, kořenj, n. sonst spusstěnj dolů, f.
Herablaufen, dolů běžeti, sběhnauti.
Herabnehmen, dolů brári, wzýti.
Herabregnen, dolů prsseti, desstiti.
Herabreissen, dolů zstrhnauti.
Herabschauen, sehen, dolů se djwati, podjwati, hleděti, patřiti, kaukati, popatřiti, pohleděti.
Herabschicken, dolů poslati.
Herabschiessen, ſ. herunterschiessen.
Herabschimmern, blýskati se dolů.
Herabschlagen, dolů srazyti, srážeti.
Herabschwimmen, dolů plawati.
Herabspringen, dolů skočiti.
Herabsteigen, dolů zstaupiti.
Herabstimmen, Saiten, popustiti.
Herabstürmen, dolů bauřiti.
Herabstürzen, ſ. Herunterstürzen,
Herabtaumeln, dolů se motati, zeybrati.
Herabtriefen, dolů kapati.
Herabwälzen, dolů waliti, swaliti.
Herabwerfen, dolů shoditi, swrcy.
Herabwürdigen, pokořiti.
Herabwürdigung, f. pokořenj, n.
Heran, semto, bljzko.
Heranarbeiten, sich, wydjrati se.
Herankommen, nahen, přicházeti, přibližowati se, přibljžiti se, bljžiti se.
Heranrücken, ſ. Herankommen.
Heranwachsen, dorůstati, wyrůstati, odrostati, wekem dospjwati.
Heraus, wen, zwenku, zewnitř.
Herausackern, wyworati.
Herausarbeiten, etwas, wyprawiti wen, sich, wydjrati se, wydrati se, prodrati se.
Herausbekommen, ſ. Herauskriegen.
Herausbeugen, wyhnauti.
Herausbitten, wyprosyti.
Herausblasen, wysaukati, wysaufknauti, wydechnauti, durch Blasen heraustreiben, als den Staub, einen Ton, wyrazyti.
Herausbrechen, wypuknauti, wyrazyti se, etwas, wylomiti, wylámati, wyrazyti, ſ. Ausbrechen.
Herausbringen, wywesti, wyprawiti, wymocy, einen aus dem Elend, wymocy, wyprawiti někoho z bjdy, eine Summe im Rechnen, wyprawiti, wywesti, aus einem ein Geheimniß, Bekenntniß herausbringen mit Gewalt, tagemstwj a wyznánj z někoho wyprawiti, wymocy.
Herausbrudeln, wen wywřjti, wywjrati, wykypěti.
Herausbrüllen, wyřwati.
Herausdampfen, wydychati, wypářiti.
Herausdonnern, wyhřmjti.
Herausdrängen sich, protlačiti se, prodrati se, wydrati se wen.
Herausdrechseln, na saustro wytočiti, wykrautiti, wysaustružiti.
Herausdrehen, aus etwas, wytočiti, sich aus etwas, wytočiti se, wykrautiti se z něčeho.
Herausdringen, wyřititi se, wywaliti se.
Herausdrucken, wytlačiti, einen, wytisknauti.
Herausdünsten, wůni wypausstěti.
Herausfahren, wygeti, plötzlich, wyniknauti, aus der Hand, wysmeknauti se, wymknauti se, wie eine Rede, ein Wort, wyskočiti, wygeti, es fuhr mir heraus, wyskočilo mi to tak, prohlekl sem to tak, etwas herausfahren, wie das Gewächse

im Frühling, wyſkakowati, wyſtřelowati.
Herausfallen, wypadnauti, wie die Zähne, wypadati, wyprſſeti.
Herausfiſchen, wylowiti.
Herausfließen, técy wen, wytecy, wytékati.
Herausfolgern, wywáděti.
Herausfordern, wen požádati, wyžádati, žádati, 2) zum Kampfe, wyzwati, wybjdnauti, pobjdnauti.
Herausfreyen, wdáti ſe ze ſwého ſtawu, neb rodu.
Herausführen, jemanden, wywesti, wywáděti, einen Miſſethäter zum Galgen, wywáděti zločince k ſſibenci, Waaren oder ſonſt andere Sachen, wywážeti, wywezti.
Herausgeben, wydati, wydáwati, wen dáti, na gewo wynesti.
Herausgeber, m. wydawatel, wydawač, m.
Herausgebung, f. Herausgabe, des Buches, wydánj, n.
Herausgeblaſen, wyſaukнutý.
Herausgefordert, wyžádaný, 2) zum Zweykampfe, wyzwaný, wybjdnutý.
Herausgeführet, wywedený.
Herausgegangen, wyſſlý.
Herausgezogen, wytažený.
Herausgehen, wycházeti, wygjti, herausgehen laſſen ein Buch, nechat wygjti knihu, wydati knihu, wie der Degen aus der Scheide, wyſmekowati ſe, wyſmekati ſe.
Herausgießen, wyljti, wylewati.
Herausgraben, wykopati, wyhrabati.
Heraushauen, wyſekati, wyrubati.
Herausheben, wyzdwihnauti, wyzwednauti.
Herausbelfen, pomocy z něčeho wen.
Herausheulen, wyřwati.
Herausholen, etwas, přinesti wen, wynesti wen, wen dáti, wydati, jemanden, wie aus dem Gefängniſſe, da er ſelbſt nicht kömmt, wywesti, wen přiwesti.
Heraushuſten, wykaſſlati.
Herausjagen, wyhnati, wypuditi.
Herausklauben, wybjrati, wybrati.
Herausklügeln, wymudrowati.
Herauskommen, hervorgehen, wygiti, wycházeti, wen přigjti, ſo oder ſo, auf die Weiſe herauskomen, wypadati, es kömmt eben ſo heraus, tak to prawě wypadá, was kömmt heraus, co z toho wypadne, co z toho wygde, die Rechnung kömmt nicht heraus, ten počet newychází.
Herauskoxen, wykuckati.
Herauskratzen, es zu bekommen, wydrápati, wyſſkrábati, es wegzubringen, wyſſkrábati.
Herauskriechen, wen wylezti.
Herauskriegen, wen doſtati, wen dobiti, wydobiti.
Herauslangen, wen dáti, podati.
Herauslaſſen, wypuſtiti.
Herauslaufen, wyběhnauti, wen wybjhati, běžeti, wytecy.
Herauslegen, wen wyložiti, wykládati.
Herauslehnen ſich, wylehnauti ſobě.
Herausleiten, wywesti, wywoditi, wywáděti.
Herauslesen, ſ. Ausleſen.
Herausliegen, wyſkytati ſe.
Herauslocken, wylauditi, wywábiti.
Herauslügen ſich, wylhati ſe, wyklamati ſe.
Herausmachen etwas, wegnehmen, wyprawiti, wen připrawiti.
Herausmahlen, Getreide, wymljti.
Herausmurmeln, wymumlati.
Herausnagen, wyhryzti, wyhlodati.
Herausnähen, wyſſiti, wyſſjwati.
Herausnehmen, wynjti, wen wzýti, wybrati.
Herausneigen, ſich, wyhnauti ſe wen.
Herauspeitſchen, wymrſkati, wyſſlohati, wypráſkati.
Herausplatzen, mit etwas, wypleſkati, wypleſſtiti něco, wygeti s něčjm.
Herauspochen jemanden, wytlaucy, wytřjſkati někoho.
Herauspreſſen, wytlačiti.
Herausprügeln, wymlátiti, wytlaucy, wytřjſkati.
Herausquellen, prýſſtiti ſe, wyprýſſtiti ſe, wypreyſkati ſe, hmyzeti, prameniti ſe, wen wyſkakowati.
Herausragen, wynikati, ſtrmiti, wyſkytati ſe, wytaukati, wen taukati,

wykukowati, die Zunge, wyplazyti gazyk.
Herausrecken, wystrčiti wen.
Herausreden, přjmo, zpřjma mluwiti, sich, wymluwiti, wymlauwati se.
Herausreiſſen, wytrhnauti, wytrhati, wyrwati, wydrápati, einem die Augen, wydrápati, die Haare, wytrhati wlasy, die Zähne, wytrhati.
Herausrennen, wygeti, wyrogiti se, wytecy.
Herausrinnen, wytecy, wytěkati.
Herausrücken, wie die Armee, wytrhnauti, heraus rücken mit dem Gelde, wytasyti se s penězy, mit etwas im Reden, wygeti wen s něčjm, er wollte nicht damit herausrücken, nechtěl s tjm wen, nechtěl s tjm wygeti, nechtělo to z něho wen.
Herausrufen, wen wywolati.
Herausſagen, wyřjcy, wyřeknauti, wypowědjti.
Herausſcharren, wybrabati, wykopati.
Herausſchäumen, wypěniti.
Herausſcheinen, herausſchimmern, wyblýskati se, wen se swjtiti.
Herausſchießen, wystřeliti, ſchnell herauskommen, wystřeliti se, wyskočiti, wymrſtiti se, wyniknauti.
Herausſchiffen, wyplawati se.
Herausſchinden, wydřjti.
Herausſchlagen, wyrazyti, neut. herausſchlagen wie die Flamme, wyrazyti, wyniknauti, heraustreiben, wie die Beſatzung, wytlaucy, wytepati, wytřjſkati, wybiti.
Herausſchleppen, wywlecy, wywljknauti, wyſmeyknauti.
Herausſchleudern, wymrſtiti, wylučiti.
Herausſchneiden, wyřezati, wyřjznauti, wykleſtiti, wie Papier mit der Scheere, wystřjhnauti, wie Brod, wykrogiti, wykrágeti.
Herausſchöpfen, wywážiti, wytrenčiti.
Herausſchreiben, wypſati, wypjſowati, aus einem fernen Orte, pſáti zdaleka.
Herausſchreyen, wen křičeti, wykřjknauti.
Herausſchütteln, wytřáſti, wytřáſati.
Herausſchütten, wyliti, wylewati.
Herausſchwimmen, wyplawati, wyplauti, wyplynauti.
Herausſchwingen, wypřáhnauti, napřáhnauti.
Herausſchwitzen, etwas, wypotiti se z něčeho, něco.
Herausſehen, wyhljdnauti, wykaukauti, wen kaukati, hleděti, patřiti.
Herausſpazieren, wycházeti wen na procházku, wen se procházeti.
Herausſpringen, wen wyskočiti.
Herausſproſſen, wypukati se, wypučiti se.
Herausſprudeln, ſprühen, paſſ. wyřinauti se, wyskakowati, blubončiti.
Herausſtammeln, wybreptati.
Herausſtecken, wystrčiti.
Herausſtehen, strměti, čuměti.
Herausſtehlen, wykrásti.
Herausſteigen, wystaupiti wen.
Herausſtellen, wystawiti.
Herausſtoſſen, vertreiben, wystrčiti, von einem, wie z. B. der Wein den Deckel, das Pulver, die Kugel, wyrazyti, Reden, řeči wypuſtiti, wypauſſtěti.
Herausſtottern, wykoktati.
Herausſtrecken, wen roztáhnauti.
Herausſtreichen, ſ. Ausſtreichen, loben, wychwalowati, wynáſſeti chwálau.
Herausſtröhmen, wywaliti se, wyliti se, wyhrnauti se, b) prauditi se.
Herausſtrudeln, hmyzeti, prauditi se.
Herausſuchen, wyhledati.
Heraustragen, wynesti, wynáſſeti.
Heraustreiben, wypuditi, wyhnati, wyplášſiti.
Heraustreten, wystaupiti, wykročiti.
Heraustriefen, wen kapati.
Herauswachſen, wen růſti, wyrůſti, wyrostati.
Herauswälzen, wywaliti.
Herauswerfen, wyhoditi, wyhazowati, wywrcy, wywrhnauti, wymecy, wymetati.
Herauswickeln, wywynauti, wyrleſti, wymáſti, ſich herauswickeln aus etwas, wypleſti se z něčeho.
Herauswinden, wydřjti, wydjrati.
Herauswollen, wen chtjti.

Her-

Herauswürgen, wyhrdlowati, sich, wydřjti se.
Herauszerren, wyrwati, wydrápati.
Herausziehen, wytáhnauti.
Herauszwängen, zwingen, wynutiti, wynutkati, sich, mocý se wydobyti, wydrati se, prodrati se.
Herbe, trpký.
Herberge, f. bey jemanden, hospoda, krčma, f. geben, freywillig, hospodu dáti, do hospody přigjmati.
Herbergen, einen, přechowati, přechowáwati někoho, pohostinu, do hospody přigjti, 2) bey einem herbergen, hospodowati, hospodau býti, mjti hospodu.
Herbeten, modliti se něco.
Herbey, sem, semto, dálegi sem.
Herbeybringen, sem, semto nésti, přinesti, přinásseti, jemanden, sem wésti, přiwesti.
Herbeyfahren, sem geti, přigeti, přigjžděti.
Herbeyführen, sem wésti, přiwesti, přiwáděti.
Herbeygehen, sem gjti, přigjti, přicházeti.
Herbeyholen, sem přiwesti.
Herbeykommen, sem gjti, přigjti, přicházeti, s. Herzukommen.
Herbeykunft, f. přjchoz, m. přigitj, n.
Herbeylocken, přilauditi, přiwábiti, přiwnaditi.
Herbeyrücken, sem přitáhnauti, přitrhnauti, přibrati se.
Herbeyrufen, sem wolati, zawolati, přiwolati.
Herbeyschaffen, sem opatřiti, zgednati.
Herbeyschaffung, f. opatřenj, zgednánj, n.
Herbeyschwimmen, sem připlawati, připlauti.
Herbeystellen, sem postawiti, přistawiti.
Herbringen jemanden, sem přiwesti, připrawiti, ich konnte ihn nicht herbringen, nemohl sem ho sem přiwesti, připrawiti, doprawiti, etwas herbringen, sem nesti, přinesti, přinásseti.
Herbst, m. podzym, podzymek, m.
Herbstblume, f. ocun, m.
Herbstfrüchte, plur. owoce podzymnj, n.

Herbstluft, f. podzymnj čas, m. powětřj, n.
Herbstmäßig, podzymnj.
Herbstmonat, m. zářj, m.
Herbstwetter, n. Witterung, f. čas podzymnj, m.
Herd, Herde, s. Heerd, Heerde.
Herdringen, přiwaliti se, přiřititi se, přihrnauti se, sem se waliti, řititi, hrnauti.
Hereilen, sem pospjchati, pospjssiti, přispjssiti, kwapiti, sem přikwapiti.
Herein, sem, do wnitř, do wnitřka, nur herein, gen sem, gen wkročegj, gen sem wegdau, Licht herein, swjčku, swětlo sem, sem s swjčkau, swětlem.
Hereinbrechen, dobyti se, wlámati se, wrazyti se, 2) wie die Nacht oder Unfälle, připadati, připadnauti, über einen, připadnauti, přikwačiti, wrazyti, dorazyti, vdeřiti, dotřjti na někoho sem.
Hereinbringen, sem přinesti, wnesti.
Hereindringen, sem se tlačiti, řititi se, waliti se, třjti se, wtlačiti se, wřititi se, wetřjti se, wedrati, prodrati se, proniknauti.
Hereineilen, sem pospjchati, kwapiti, chwátati.
Hereinfallen, sem wpadnauti.
Hereingehen, hereinkommen, sem gjti, wgjti, wcházeti, přicházeti.
Hereinhelfen, jemanden, sem někomu pomocy.
Hereinholen etwas, přinesti sem, přinásseti.
Hereinkommen, sem přigjti, wgjti, přicházeti, wcházeti.
Hereinkriechen, sem lezti, přilezti.
Hereinkriegen, jemanden, dostati někoho sem.
Hereinlassen, sem pustiti, wpustiti, pausstěti, wpausstěti, nechati.
Hereinlaufen, sem wběhnauti, wie Wasser, wtecy.
Hereinlegen, sem wložiti, wkládati.
Hereinlocken, sem wlauditi, přilauditi, přiwábiti.
Hereinnehmen, sem wzýti, bráti.
Hereinnöthigen, sem wnutiti, wnutkati, donutiti, donutkati, přinutiti, přinutkati.

Hereinreiten, sem geti, wgeti, přigeti na koni.
Hereinrücken, s. Einrücken.
Hereinrufen, sem wolati, přiwolati, zawolati.
Hereinschießen, sem střjleti.
Hereinsteigen, sem lezti, wlezti, wstaupiti.
Hereinstossen, sem strčiti, wstrčiti.
Hereinstreifen, docházeti, dogjzděti.
Hereinstürzen, wpadnauti, wrazyti sem, wřiciti se sem.
Hereintaumeln, wmotati se sem, přimotati se, wzeybrati se sem, přizeybrati se sem.
Hereintragen, sem nesti, wnesti, přinesti, wnásseti, přinásseti.
Hereintreiben, sem hnáti, wehnati, přihnati, puditi.
Hereintreten, sem wstaupiti, wkročiti.
Hereintreten, das, s. Hereintritt.
Hereintritt, m. wstaupenj, wkročenj, n.
Hereinzerren, sem wtrhnauti.
Hereinziehen, was draußen war, sem wtáhnauti, přitáhnauti, 2) wieder hereinziehen, wstěhowati se, přistěhowati se.
Herrerzehlen, powjdati, wyprawowati.
Herfahren, etwas, sem přiwážeti, přiwezrj, wezti, wozyti, selbst, geti, přigeti sem, přigjzděti, mit Ungestümm, dogjzděti.
Herfliegen, sem letěti, přiletěti.
Herfließen, sem tecy, přitecy.
Herführen jemanden, sem westi, přiwesti, etwas zu Wagen, Schiffe, wezti, přiwezti, přiwážeti.
Hergang, m. celý běh, příběh, m.
Hergeben, Geld, sem dáti, gieb her, dey sem.
Hergebracht, sem přinessený.
Hergeführt, přiwedený, připrawený.
Hergegen, s. Dagegen, Hingegen.
Hergehen, herkommen, sem gjti, přigiti, přicházeti, choditi, gehe her, pogď sem, er gehet schlecht her, oni sy sspatně chodj, 2) geschehen, hoditi se, zběhnauti se, státi, dáti se, přicházeti se, wie es herzugehen pflegt, gak se stáwá, dáwá, přicházy.
Hergeholt, sem přinessený.
Hergesagt, řikaný, řeknutý, powjdaný, odřikaný, odřikáwaný.
Herhalten, držeti, nadržeti.
Herholen einen, gjti, přigjti pro někoho, přiwesti někoho, etwas, gjti pro něco, přinesti něco, zu weit, zdaleka přiwáděti, přiwozowati.
Hering, m. Häring, herynk, hernjk, m.
Heringsbrühe, f. poljwka z herynka, herynkowá.
Heringskrämer, m. prodawač herynků, m.
Heringslacke, f. lák herynkowý, m.
Herkommen, přicházeti, přigjti, pocházeti, pogjti, komm her, pogď sem, přigď sem, wo kömmst du her, odkud přicházýš, gdeš, 2) herstammen von etwas, als eine Wirkung, ein Wort, odtud přicházeti, pocházeti, das kömmt von ihm her, to od něho, z něho pochází, přichází, davon kömmt das Uebel her, od toho pochází to zlé, hergekommen bey etwas, zběhlý w něčem, er ist dabey, beym Studieren hergekommen, gest w tom wměnj zběhlý.
Herkommen, das, Geschlecht, kmen, rod, m. pogitj, n. gutes Herkoměn, dobrý rod, kmen, vom guten Herkommen, guten Herkommens, z dobrého rodu, kmenu posslý, vom schlechten Herkommen, z rodu, kmenu chatrného, prostého, zprostného, sspatného posslý. 2) Weise, Gebrauch, obyčeg, způsob, m. es ist Herkommens, gest ten obyčeg, způsob.
Herkunft, f. přichod, m. přigitj, n. 2) Geschlecht, rod, kmen, m. pogitj, n. s. Herkommen, unehrliche Herkunft, nemarný rod, m.
Herlallen, zwáštati.
Herlangen, sáhati sem, sáhnauti, dosáhnauti, dosahowati sem, dosahati sem, b) podati sem.
Herlaufen, sem běžeti.
Herleihen, půgčiti sem, zapůgčiti.
Herleiten, wo anders her an einen andern Ort, přewáděti, přewesti, von etwas, ein Wort, odwozowati, půwod brati.

Her-

Herleitung, f. des Worts, půwod, m. půwodu bránj, n. odwod slowa, m.
Herlesen, čjsti na hlas.
Herlesung, f. čtenj na hlas, n.
Hermachen sich, über etwas, dáti se do něčeho, pustiti se do něčeho, einem etwas hermachen, někomu něco namluwiti, Possen, čtwerácstwj, hříčky, ssibtinky, frasky prowozowati, prowáděti, lasskowati.
Hermelin, m. popelice, f.
Hermelinpelz, m. kožich z popelice, popeličný, m.
Hermeln, f. ein Kraut, heřmánek, m.
Hermurmeln, mumlati, zamumlati.
Hernach, potom, napotom.
Hernachmals, až potom.
Hernahen, bljžiti se sem, přibljžiti se.
Hernehmen, kde wzýti, brátí, wo hernehmen, kde co wzýti, 2) foppen, brátí na sspičky, gebati, drbati.
Hernennen sich, nach etwas, gmenowati se po něčem, slauti po něčem.
Heroisch, s. Heldenmäßig.
Herold, m. Ausrufer, hlasatel, hlasytel, posel wogenský, m. in Friedenssachen, wypowjdatel, hlasatel, zwěstowatel, posel, wyslanec pokoge, m.
Heroldstab, m. hůlka, berla pokoge, f.
Herplaudern, herplappern, plystati, zwáti, blekotiti.
Herr, m. pán, m. das sind rechte Herren, to gsau hodnj páni, über das Gesind, hospodin, hospodář, m. der Herr, Gott, hospodin, pán, m. der Tag des Herrn, den páně, m. was des Herrn ist, pánůw.
Herrechnen, wyčjtati, wyčjsti, wypočjtati.
Herreichen, podáwati, podati, sem poskytnauti.
Herreisen, sem geti, gjti, putowati.
Herreiten, sem geti na koni.
Herrisch, rozkazný, poraučliwý.
Herrisch, adv. rozkazně, poraučliwě.
Herrlein, n. Herrchen, pánek, pauáček, m.
Herrlich, wýborný, znamenitý, slawný, stkwostný, welebný, nádherný, panský, herrliche Mahlzeit, Tafel, Gasterey, slawný, stkwostný, panský oběd, kwas, m. eine herrliche Arbeit, znamenité, wýborné djlo, n. ein herrlicher Junge, wýborný gonák, m. herrliche Tracht, nádherný krog, m. herrliches Leben, panské, wýborné žiwobytj, n. herrliches Geschenk, znamenitý dar, m. herrliche That, slawný, znamenitý čin, m.
Herrlich, adv. wýbornĕ, na wýbor, znamenitě, stkwostně, slawně, welebně, nádherně, pansky, herrlich traktiren, stkwostně hodowati, sich herrlich halten, wýborně se chowati, sobě westi, herrlich hergehen, nádherně sobě choditi, herrlich leben, pansky, wýborně, na wýbor žiwu býti.
Herrlichkeit, f. wýbornost, znamenitost, stkwostnost, slawnost, sláwa, nádhernost, welebnost, f. Gottes, sláwa, welebnost Božská, f. seine Herrlichkeit, geho welebnost, des Lebens, Vergnügens, wýbornost, znamenitost, f.
Herrnbefehl, m. Herrngebot, n. poručenj panské, n. panský rozkaz, m.
Herrndiener, m. sluha, služebnjk panský, m.
Herrndienst, m. služba panská, f.
Herrngasse, f. panská ulice, f.
Herrnhof, m. dwůr panský, m.
Herrnsitz, m. Herrnplatz, sýdlo panské, n.
Herrnstube, f. panská swětnice, f.
Herrschaft, f. Regierung, Macht, Oberherrschaft, Obergewalt, Botmäßigkeit, panstwj, wládařstwj, n. wláda, f. wládnutj, wládařenj, panowánj, n. wrchnost, zpráwa, f. das Land, wo einer Herr ist, ein Inbegriff von Gütern mit der Gerichtsbarkeit, panstwj, n. Herrschaft haben, führen, wládařstwj, panstwj, wládu, wrchnost mjti, wládařstwj, zpráwu držeti, die Herrschaft, der Herr, die Herren selbst im Lande, auf einem Gute, Gebiete, wrchnost, f. die junge Herrschaft, mladá wrchnost, f. Herrschaften, panstwo, n. wrchnosti, f. plur.

Herrſchaftlich, panſký, vom Landesherrn, wládařſký, panownický, vom Grundherrn, Hausherrn, panſký, wrchnoſtenſký, herrſchaftliche Bediente, überhaupt wenn man einen ſieht, erkennt, panſſtj, wrchnoſtenſſtj ſlauzjcý, plur. herrſchaftlicher Verwalter, panſký zpráwce, m. herrſchaftliche Güter, panſſtj, wrchnoſtenſſtj ſtatkowé, plur.

Herrſchaftlich, adv. panſky, herrſchaftlich leben, panſky, po panſku žiwu býti.

Herrſchen, panowati, wládařiti, wládnauti, zprawowati, wie ein König, kralowati, wie ein Herzog, wewoditi, herrſchende Religion, panugicý wjra, f. herrſchen, wie eine Gewohnheit, wie Sünden, panowati.

Herrſcher, m. panownjk, wládař, wládce, zpráwce, m.

Herrſcherinn, f. panownice, wládařka, wládkyně, f.

Herrſchſucht, f. žádoſt panowánj, chtiwoſt k panowánj, f.

Herrſchſüchtig, žádoſtiwý panowánj, chtiwý k panowánj.

Herrücken, přiſtrhowati ſem, přiſtupowati ſem, přiſtaupiti ſem, přibljžiti ſe ſem, přibližowati ſe ſem.

Herrufen, ſem zawolati.

Herrühren, pocházeti.

Herſagen, říkati, powjdati, wyprawowati, rozpráwěti, Lekzion, odříkáwati.

Herſchaffen, opatřiti, zgednati.

Herſchauen, ſem hleděti, kaukati, patřiti.

Herſchieſſen, ſchnell herzukommen, wie ein Vogel, Schiff, Pfeil, Kugel, přileteti, wie das Waſſer, wběhnauti, welnauti, Geld herſchieſſen, penjze zapůgčiti, poſkytnauti, herſchieſſen im Kriege, auf uns, ſem ſtřjleti, doſtřelowati, ſtřelbu, ſtřjlenjm doražeti.

Herſchleichen, proljzati, přilezti, přiluzowati ſe, přilauditi ſe, přiwlecy ſe.

Herſchlenkern, taulati ſe, potulowati ſe, talácetí ſe, plandati ſe, klackowati ſe.

Herſchleudern, ſem mrſſtiti, zamrſſtiti, wrcy, lučiti.

Herſchnattern, klampati, klachati, klachem dělati.

Herſchreiben, einen Brief, Zeitung, pſáti ſem pſanj, nowinu.

Herſeyn, von einem Orte, býti odněkud, über einen mit Reden, býti w někom s řečmi, ſie waren alle über ihn her, byli wſſickni w něm hned.

Herſingen, prozpěwowati.

Herſtammen, von einem herkommen, pocházeti, pogiti, wzcházeti, wzegjti, wznikati, půwod bráti, rodem býti, wo ſtammſt du her, odkud pocházýš, odkud gjy rodem.

Herſtammend, pocházegicý, wzcházegjcý.

Herſtammung, f. Urſprung, Abſtammung, půwod, m. pogitj, pocházenj, n. počátek, wznik, m.

Herſtellen, an einen Ort, poſtawiti ſem, ſich, poſtawiti ſe ſem, einen Kranken, wzdrawiti, pozdrawiti, nemocného k zdrawj, w předeſſlé zdrawj nawrátiti, etwas eingefallenes, zaſe wyſtawěti, wzdělati, oprawiti, eine Gewohnheit, zwyk obnowiti.

Herſtellung, f. znowa wzdělánj, obnowenj, n. obnowa, oprawa, f. eines Kranken, wzdrawenj, pozdrawenj, nawrácenj w předeſſlé zdrawj, k zdrawj, n.

Hertraben, klusati.

Hertragen, nesti, ſem nesti, přinesti, vor ſich hertragen, před ſe nesti.

Hertreiben, ſem hnáti.

Hertreten, ſem wſtaupiti, kročiti, wkročiti, tritt her, wſtup ſem, wkroč ſem.

Herüber, ſem na tu ſtranu, herüber fahren, ſem na tu ſtranu geti, herüber kriechen, ſem lezti, přilezti, kriech herüber, přelez ſem, herüber bringen, ſem nesti, přinesti, herüber bringen, führen, ſem přiweſti, herübergehen, ſem gjti, přegjti, herüber tragen, ſem přeneſti, herüber werfen, ſem přehoditi, herüber treten, ſem ſtaupiti, přeſtaupiti, kročiti, překročiti, über den Fluß herüber-

überlocken, sem přes řeku přilauditi.

Herum, okolo, da herum, dort herum, tu okolo, tam okolo, überall herum, wůkol, wssudy okolo.

Herumbauen, kolem okolo, do kola stawěti.

Herumbeißen sich, wie Hunde, kausati se, sich mit einem, hryzti se, kausati se, sskorpiti se s někým.

Herumbeugen, ohybati kolem, okolo.

Herumbewegen sich, točiti se okolo, kolem do kola obtáčeti, otáčeti se, zatáčeti, wrtěti se, um etwas, obcházeti něco, otáčeti se, obtáčeti se o něco, okolo něčeho.

Herumbinden, obwázati, okolo wázati.

Herumblättern, listy w knize přemjtati, přemjtati se, přebjrati se w listech, w knize, rozwjnati listy, knihu.

Herumblicken, sem a tam pokukowati, hleděti, zewlowati, sem tam se ohljžeti.

Herumbreiten, ausbreiten, rozestřjti, rozprostřjti, prostřjti okolo.

Herumbringen, um etwas herum, připrawiti, přiwesti okolo.

Herumdenken, na rozličné wěcy mysliti.

Herumdrehen, obtáčeti, otáčeti, obročiti, kolem obtáčeti, die Rede, obraceti řeč, den Hals, krk zatočiti, zakrautiti, herumdrehen sich im Kreise, kolem, do kola se točiti, zatočiti, was sich herumdrehet, obratný.

Herumfahren, etwas an einen andern Ort, okolo wozyti, selbst herumfahren, obgjžděti, obgeti, okolo gezditi, sem a tam se progjžděti, an einem Orte, überall, wssudy gezditi, mit der Hand, rukau gezditi sem tam, mit den Augen, oči obnásseti po něčem.

Herumfliegen, okolo ljtati, sem tam ljtati.

Herumfließen, okolo tecy, wůkol tecy.

Herumfragen, poptáwati se, doptáwati se, dotazowati se wůkol.

Herumfreyen, namlauwati sobě.

Herumfühlen, omakáwati.

Herumführen, prowáděti, okolo, wůkol woditi, westi, einen Graben, Zaun, obehnati město přjkopem, westi přjkop, einen um ihm alles zu zeigen, prowáděti, herumgehen lassen, nechati okolo choditi, herumgehen wie die Krankheiten, panowati.

Herumgaffen, zewlowati, sem a tam lelkowati, ohljžeti se.

Herumgeben, okolo dáwati.

Herumgehen, hin und her, procházeti se, herumgehen vorbey, obcházeti, wie ein Kranker, choditi, sich herumbewegen, um etwas, obcházeti, choditi okolo, wie eine Rede, Sache, Schrift, Journal, Kurrende, rozcházeti se, es gehet alles mit mir herum, wssecko semnau kolem gde, wie ein Becher, Glas, Krug bey Tische, kolem obegjti.

Herumhangen, okolo wiseti.

Herumhauen, okolo sebe sekati.

Herumhüpfen, okolo, sem a tam poskakowati, obskakowati.

Herumjagen, honiti, hnáti okolo, prohánětí.

Herumkommen, um einen Ort, obegjti, obgjti, wie eine Rede, Sache, eine Schrift, rozegjti se.

Herumkriechen, sem a tam, okolo lezti, plazyti se.

Herumlagern sich, um einen Ort, rozhostiti se, rozložiti se okolo.

Herumläufen, sem a tam běhati, těkati, wie ein Rad, objhati, okolo běhati, obběhnauti, obcházeti.

Herumlaufen, das, běhánj, těkánj, n.

Herumläufer, m. běhaun, běhač, těkač, tulák, m. im Lande, poběhlec, zběhlec, zběhljk, tulák, m.

Herumlegen, obkládati, obložiti, sich um etwas, kolem, okolo se položiti, Besatzung, oder sonst etwas hie und da, rozložiti.

Herumlehnen, opjrati se okolo.

Herumleihen, rozpůgčiti.

Herumlenken, obrátiti, obraceti okolo, jemanden in der Meynung, obrátiti, obrazyti někoho.

Herumliegen, um etwas, ležeti okolo,

lo, wůkol, überall, sem a tam, okolo leżeti.

Herumnehmen, den Mantel, das Kleid, wzýti okolo sebe, na sebe, jemanden, überall mit, sebau brâti, wzýti, 2) herumnehmen, vexiren, durchziehen, foppen, brâti někoho.

Herumprügeln einen, tepati, bjti, tlaucy, třjskati, sich zusammen, tepati se, bjti se, tlaucy se, třjskati se wespolek.

Herumreisen, sem a tam, wůkol gezditi, oder choditi, putowati.

Herumreisen, das, sem a tam gezdění, putowânj, n.

Herumreiten, obgjżdĕti na koni, okolo geti, gezditi, progjżdĕti se, prosgeti se na koni, sem a tam gezditi na koni, einen auf dem Halse, auf einem herumreiten, gezditi na někom.

Herumreiten, das, obgjżdĕnj, sem a tam gezdĕnj, progjżdĕnj se, n.

Herumrennen, s. Herumlaufen.

Herumschicken, sem a tam posýlati, wůkol posýlati.

Herumschiessen, sem a tam střjleti.

Herumschlagen, ein Kleid, obložiti, obkládati, den Mantel, die Decke, obhoditi okolo sebe, 2) sich herumschlagen, s. Herumprügeln, etwas um eine Sache, obaliti, zaobaliti, um den Kopf, Mund, otlaucy o hlawu, o hubu, okolo hlawy, huby.

Herumschleifen, als matt, táhati se, wláčeti se, trmáceti se, potlaukati se, tlaucy se, sich um etwas, ossaupnauti, ossaustnauti se.

Herumschleukern, schleudern, můßig, potulowati se, taulati se, taláceti se, potlaukati se.

Herumschleukern, das, potulowânj, taulânj, n. taulka, f. talácenj se, n.

Herumschleppen, etwas, sem a tam táhati, wláčeti, smeykati.

Herumschwärmen, tĕkati, taulati se, protulowáti se, potulowati se.

Herumschwärmen, das, tĕkânj, taulânj, protulowânj se, potulowânj, n. taulka, f.

Herumschweifen, potlaukati se, pobjhati, tĕkati, s. Herumlaufen.

Herumschwingen, ohánĕti.

Herumsehen, ohlížeti se, okolo sebe hledĕti, opatřiti.

Herumsehen, das, ohlíženj se, okolo sebe hledĕnj, n.

Herumsenden, sem a tam posýlati, okolo posýlati.

Herumsetzen, kolem, okolo posaditi, sázeti, sich, posaditi se kolem, okolo, sázeti se kolem, okolo, do kola.

Herumseyn, býti po něčem, konec brâti, wzýti.

Herumsitzen, sedĕti okolo, kolem okolo.

Herumspazieren, procházeti se sem a tam.

Herumspazieren, das, procházenj se, n.

Herumspeyen, plwati okolo sebe.

Herumspringen, obskakowati okolo.

Herumspritzen, etwas, kropiti, wykropiti, wykropowati něčjm okolo sebe.

Herumstehen, okolo státi, kolem okolo státi.

Herumstellen, okolo stawĕti, postawiti.

Herumstreichen, streifen, potlaukati se, holdowati, holdem choditi, taulati se.

Herumstreuen, okolo sypati, posypati, trausyti, potrausyti, roztrausyti.

Herumtappen, fühlen, sem a tam hmatati.

Herumtaumeln, sem a tam, okolo se motati, žeybrati, potáčeti se.

Herumtragen, obnásseti, roznásseti, sich mit etwas, nosyti se s něčjm.

Herumträger, m. roznassitel, m.

Herumtreiben, okolo hnáti, honiti, sstwáti, wie das Meer, zmjtati.

Herumtrinken, kolem, do kola pjti.

Herumwachsen, obrostati, wůkol růsti.

Herumwälzen, okolo wáleti, waliti, sich, obtáčeti se, sich herumwälzen, in allen Oertern, powalowati se.

Herumwälzen, das, powalowânj, n.

Herumwandeln, obcowati, obcházeti.

Herumwandern, obcházeti, choditi wo swĕtĕ.

Herum-

Herumwerfen, ſem a tam házeti, okolo ſebe házeti, metati, ſich im Bette, zmjtati, házeti ſebau w poſteli.
Herumzanken, ſich mit einem, waditi ſe, táhati ſe, ſwárliti s nĕkým.
Herumzerren, rwáti, táhati.
Herumziehen, um etwas, obtáčeti, obtočiti, otočiti, ſich überall mit Muſik, Geigen, obcházeti ſe, táhati ſe, taláceti ſe, trmáceti ſe, jemanden, ſem a tam táhati.
Herunter, dolů.
Herunterbeugen, dolů ſehnauti, ohnauti.
Herunterblicken, dolů popatřiti, shlédnauti, wzezřjti.
Herunterbrechen, dolů zlomiti, zlámati, vlomiti.
Herunterbringen, dolů přiweſti, připrawiti, etwas von oben holen, přinesti dolů.
Herunterdrücken, dolů ztlačiti, ztiſknauti.
Herunterfahren, dolů geti, ſgeti.
Herunterfallen, dolů padati, padnauti, vpadnauti, ſpadnauti.
Herunterführen, dolů wésti, ſweſti.
Heruntergefallen, dolů ſpadlý, vpadlý.
Heruntergehen, dolů gjti, ſgjti.
Heruntergeſchlagen, dolů ſražený.
Heruntergeſtoſſen, dolů ſtrčený.
Herunterheben, dolů wzýti.
Herunterhelfen, dolů pomocy.
Herunterhengen, dolů wiſeti, ſwiſeti.
Herunterholen, etwas, dolů ſnesti.
Herunterjagen, dolů ſehnati, ſpuditi.
Herunterkommen, dolů přigjti, 2) verarmen, ſegjti, přegjti, w mizynu přigjti, gjti dolů.
Herunterkriechen, dolů lezti, ſlezti.
Herunterkriegen, dolů doſtati.
Herunterlaſſen, dolů puſtiti, ſpuſtiti, pauſſtĕti, ſpauſſtĕti.
Herunterlaufen, dolů téct, ſtecy.
Herunterlocken, dolů přilauditi, přiwábiti.
Heruntermachen, losmachen, herabnehmen, dolů bráti, wzýti, das Kleid, popuſtiti, 2) tadeln, wypljſniti, zpljſniti, zpeſkowati.
Herunternehmen, dolů bráti, wzýti.
Herunterreiſſen, dolů ztrhnauti.
Herunterreiten, dolů geti, ſgeti na koni.
Herunterrollen, dolů waliti, ſwaliti, zkutáleti, zkauleti, zkuliti, neut. ſwaliti ſe, zkutáleti ſe, zkauleti ſe, zkuliti ſe.
Herunterſchlagen, dolů ſrazyti.
Herunterſchleudern, dolů mrſſtiti, ſmrſſtiti, zamrſſtiti, wrcy.
Herunterſehen, dolů hledĕti, pohledĕti, patřiti, ſpatřiti, kaukati, kauknauti.
Herunterſetzen, dolů poſaditi, poſtawiti, ſchlechter machen, ztenčiti, ſklóniti, Geld, ſlewiti na penĕzých.
Herunterſpringen, dolů ſkákati, ſkočiti.
Herunterſpritzen, dolů ſtřjkati.
Herunterſteigen, lezti, ſlezti, zſtaupiti dolů.
Herunterſtoſſen, dolů ſtrčiti.
Herunterſtürzen, po hlawĕ dolů ſrazyti, ſwrcy, ſtrčiti, 2) herunterfallen, dolů po hlawĕ ſpadnauti, vom Pferde, s koně padnauti, ſpadnauti.
Herunterwerfen, dolů ſhoditi, ſwrcy, ſmetati.
Herunterziehen, dolů ſtáhnauti, in einem Hauſe, ſtĕhowati ſe dolů.
Hervor, z, ze, wen, wně.
Hervorarbeiten ſich, dobýwati ſe wen, dobyti ſe wen, wydobýwati ſe wen, wydobyti ſe wen, wydjrati ſe, wydrati ſe, prodrati ſe wen.
Hervorblicken, wykaukati, wyhljžeti, wyzýrati.
Hervorblühen, wykweſti, wykwjtati.
Hervorbrechen, wypuknauti, propuknauti ſe, wyrazyti.
Hervorbringen, etwas, wyweſti, wynesti, wynalezti něco.
Hervordrängen, wytlačiti wen, wen tlačiti.
Hervordringen, wydřjti ſe wen, wydjrati ſe wen, dobyti ſe, wydobyti ſe wen, wyřiciti ſe wen, wywaliti ſe wen.
Hervorführen, wen wyweſti, wywádĕti.
Hervorgehen, wen wygjti, wycházeti.

Hervorgucken, wykaukati, wie eine Sache, kaukati, wykaukati, wyſkytati ſe.
Hervorhangen, wiſeti wen.
Hervorkeimen, wypukati.
Hevorkommen, wygjti wen.
Hervorkriechen, wen wylezti, wyljzati.
Hervorlangen, wydati wen, podati wen.
Hervorlaſſen, před ſe puſtiti, nechati.
Hervorlaufen, wen wybjhati, wyběhnauti.
Hervorleuchten, wen wyblýſkati, wen ſe blyſſtěti, ſwjtiti.
Hervorlocken, wen wylauditi, wywábiti.
Hervornehmen, wen wynjti, wzýti.
Hervorquellen, wen ſe preyſſtiti, wypreyſſtati, wyprýſkati.
Hervorragen, wyſkytati ſe, wen čuměti, ſtrmiti, wynikati.
Hervorrecken, wen roztáhnauti.
Hervorrücken, wen wytrhnauti, mit etwas, wytaſyti ſe s něčjm.
Hervorſcheinen, ſ. Hervorleuchten.
Hervorſchießen, wyſtřeliti, wyſtřelowati, wyſkytati.
Hervorſchimmern, wen ſe třpytiti, leſknauti.
Hervorſchleppen, wen wywljknauti, wywlecy, wyſſmeykauti, wláčeti, ſſmeykati wen.
Hervorſehen, wyhlédnauti wen, wyhljžeti, wyzřjti.
Hervorſpringen, wyſkočiti wen.
Hervorſpritzen, wyſtřikowati, wyſtřjknauti wen.
Hervorſproſſen, ſ. Herausſproſſen.
Hervorſtehen, wyſkytati ſe, státi wen, ſtrměti, wen wywſtati.
Hervorſtrudeln, ſtröhmen, ſ. Herausſtrudeln.
Hervorſuchen, wyhledati.
Hervorthun ſich, hervorkommen, wygjti wen, dáti ſe widěti, 2) ſich vor andern, wynikati, wynikauti nad giné, ſtřwjti ſe, wzneſti ſe, wyweyſſiti ſe nad giné, chowati ſe, předčiti nad giné.
Hervortreiben, wen wyháněti, hnáti, puditi wen.
Hervortreten, wyſtaupiti, wykročiti wen.
Hervorwachſen, wen wyrůſti, wyroſtati.
Hervorziehen, wen wytáhnauti.
Hervorwärts, z oné, z této ſtrany.
Herweiſen, ſem okázati, vkázati.
Herwenden, ſem obrátiti, obraceti.
Herwerfen, ſem házeti, hoditi, metati, mecy, wrcy.
Herwollen, ſem chtjti.
Herz, n. ſrdce, n. ſich etwas laſſen zu Herzen gehen, připuſtiti ſobě něco k ſrdcy, zu Herzen gehen, k ſrdcy gjti, přicházeti, docházeti, ſrdce dogjmati, von Herzen, od ſrdce, z prawého ſrdce, es gehet von Herzen, gde to od ſrdce, weſſen das Herz voll iſt, gehet der Mund über, čjm ſrdce plné, tjm přetýkagj vſta, von Herzen lieben, od ſrdce milowati, 2) Herz, Muth, Herzhaftigkeit, ſrdce, n. myſl, f. ein Herz machen, ſrdce, myſli přidati, dodati, ein Herz faſſen, ſrdce nabyti, zmužilau myſl na ſe wzýti, zſrdnatěti, anders in Herzen denken, anders reden, na ſrdcy giné, a na gazyku giné mjti, giné mluwiti, a giné w ſrdcy krýti.
Herzallerliebſt, neymilegſſj, přemilý.
Herzbeſchwerung, f. obtjženj, n. těžkoſt ſrdce, f.
Herzbeweglich, pohnutedlný.
Herzbeweglich, adv. pohnutedlně.
Herzblatt, n. mázdřička, bránice mezy ſrdcem a gátry, f. 2) geliebteſte, oder ſehr geliebte Perſon, ſrdečko, n.
Herzbrechend, ſ. Herzbeweglich.
Herzchen, n. ſrdečko, ſrdýčko, n.
Herzdrücken, n. tlačenj na ſrdcy, n.
Herzehlen, herzählen, počjtati.
Herzen, celowati, milkowati, ſ. Küſſen.
Herzenangſt, f. vzkoſt, f. ſwjránj ſrdce, n.
Herzenbeſchwerung, ſ. Herzbeſchwerung.
Herzenbewegung, f. hnutj, pohnutj ſrdce, n.
Herzenbruder, m. bratříček, m.
Herzenfreude, f. ſrdečná radoſt, f.
Herzenfreund, m. neymilegſſj přjtel, m.
Herzenkummer, m. ſtaroſt ſrdce, f.

Herzenkündiger, m. skaumatel, zpytatel srdcý, m.
Herzenlast, f. těžkost srdce, f.
Herzenlust, f. rozkoš srdečnj, radost, ljbost srdce, f. nach Herzenlust, podlé srdce, ljbosti.
Herzenseufzer, m. wzdechnutj w srdcy, srdečné, n.
Herzenssprache, f. řeč srdce, f.
Herzenstich, Stoß, m. s. Stich, Stoß.
Herzenswunsch, m. žádost srdce, f. nach Herzenswunsch, dle žádosti srdce.
Herzerquickend, herzerquicklich, občerstwugjcý srdce.
Herzfell, n. bránice, f.
Herzfressend, srdce zžjragjcý, žeraucý.
Herzgespan, m. neymilegssj towaryš, m. ein Kraut, srdečnjk, m.
Herzgrübleu, n. důlek w srdcy, m.
Herzhaft, srdnatý, srdce smělého, wdatného, statečného, zmužilého.
Herzhaft, adv. srdnatě, statečně.
Herzhaftigkeit, f. srdnatost, wdatnost, statečnost, zmužilost srdce, f.
Herziehen, sem táhnauti, přitáhnauti, um da zu wohnen, stěhowati se sem, přistěhowati se sem.
Herzinniglich, z prawého, z celého srdce, s. Herzlich.
Herzklopfen, n. tlučenj, klepánj srdce, n.
Herzleid, n. bolest, ljtost, žalost srdce, srdečná žalost, f.
Herzlich, srdečný.
Herzlich, adv. srdečně.
Herzliebster, neymilegssj.
Herznagend, srdce hryzaucý, hlodagjcý, hněraucý, s. Herzfressend.
Herzog, m. wěywoda, knjže, m.
Herzoginn, f. weywodkyně, kněžna, f.
Herzoglich, weywodský, knjžecký, knjžecý.
Herzogthum, n. weywodstwj, knjžectwj, n.
Herzrührend, srdce hýbagjcý, pohybugjcý.
Herzschneidende Worte, n. plur. slowa sstjplawá, dogjmawá, n. plur.
Herzstärkend, srdce sýljcý, posylugjcý.
Herzstärkung, f. posyla, f. posylnění srdce, n.
Herzwehe, n. bolenj, n. bolest srdce, srdečná, f.
Herzwasser, n. srdečná woda, f.
Herzwurz, f. kopřnjk, m.
Herzu, als ein Herzruf, herzu, sem, s. Herbey.
Herzuarbeiten sich, přidrati se, přižebrati se, přitarabiti se.
Herzubringen, einen, přiwesti, etwas, přinesti, durch Fahren, přiwezti, přiwážeti.
Herzudringen, přidrati se, přiřiti se, přiwaliti se.
Herzueilen, sem chwátati, posjchati, kwapiti, sem přispjssiti, přikwapiti.
Herzufahren, přiwezti, přiwážeti, pass. přigeti, přigjžděti.
Herzufliegen, sem letěti, přiletěti.
Herzufließen, sem tecy, přitecy.
Herzuführen, přiwesti, s. Herzubringen.
Herzugeführt, přiwedený.
Herzugehen, sem gjti, přigiti, přicházeti.
Herzugeholt, sem přinessený.
Herzugerufen, sem přiwolaný.
Herzugewälzt, sem přiwalený.
Herzugezogen, sem přitažený, přitáhnutý.
Herzuhalten, nadržeti, nadržowati, přidržeti.
Herzuholen, sem přinesti, přinášeti.
Herzuhüpfen, přiskakowati.
Herzukommen, sem přigjti, přicházeti.
Herzulassen, sem pustiti, připustiti, připaussťěti.
Herzulaufen, sem běžeti, přiběhnauti, přibjhati.
Herzulocken, přilauditi, přiwábiti.
Herzumachen sich, přibrati, přitočiti se, přiwinauti se.
Herzunahen, bljziti se sem, přibljžiti se, přibližowati se.
Herzurennen, přihnati sem, přitecy sem, hnáti se sem.
Herzureiten, geti sem na koni, přigeti, přigjžděti na koni.
Herzurücken, přitrhnauti, přirazyti, im Sitzen, přisednauti.
Herzurufen, přiwolati, zawolati sem.
Herzuschiffen, připlawati sem, připlauti sem.
Herzuschleichen, sem se lauditi, přilauditi.

Herzuſchleppen, ſem přiwljknauti, přiwlecy, wláčeti.
Herzutraben, přikłusati.
Herzutragen, ſem přinesti, přinášseti.
Herzutreiben, ſem huáti, přihnati, puditi, připuditi.
Herzutreten, ſem přiſtaupiti, přikročiti.
Herzuwagen ſich, ſem ſe odwážiti, opowážiti.
Herzuwälzen, ſem waliti, přiwaliti, přikuliti.
Herzuziehen, ſem přitáhnauti.
Hetze, f. ſſtwanice, f.
Hetzen, ſſtwáti, poſſtwati, 2) aureizen, podſſtjwati, podſſtwáwati, auf ſich hetzen, na ſebe poſſtwati.
Hetzer, m. ſſtwáč, m. 2) Aureizer, podſſtjwač, podſſtiwáček, m.
Hetzhund, m. chrt, zwjřecý pes, m.
Heu, n. ſeno, n. von Heu, oder zu Heu gehörig, senný.
Heuboden, m. ſenjk, m. seniſſtě, n.
Heucheley, f. pochlebenſtwj, n. b) pokrytſtwj, ſwatáctwj, n. ljcoměrnoſt, f. přetwářenj, n. poſſmurnoſt, f.
Heucheln, pochlebowati, liſſčj ocas prodáwati, po ſrſti hladiti, b) in der Frömmigkeit, ſich fromm ſtellen, přetwářiti ſe, přetwařowati ſe, poſſmuřiti.
Heuchler, m. pochlebnjk, m. b) pokrytec, ſwatáček, ljcoměrný, pokrytý, poſſmaurný člowěk, ljcoměrnjk, m.
Heuchleriſch, pokrytſký, ljcoměrný, poſſmurný.
Heuchleriſch, adv. pokrytſky, ljcoměrně, poſſmurně.
Heuer, letoſſnj.
Heuer, adv. letos.
Heuerndte, f. ſečba, f. ſekánj, klizenj ſena, n.
Heuerndter, m. ſekáč ſena, m.
Heugabel, f. podáwky, widle senné, f. plur.
Heulen, kwjliti, wie Hunde, ſkučeti, ſkwučeti, weyti, ſkuhrati, huhlati, wie Wölfe, weyti, huhlati, wie der Wind, weyti, huhlati, hučeti, wie die Orgel, ſſkwičeti.
Heulen, das, kwjlenj, n. der Hunde, ſkučenj, ſkwučenj, wytj, ſkuhránj, n. der Wölfe, wytj, huhlánj, n. des Windes, wytj, wánj, huhlánj, hučenj, n. der Orgel, ſſkwičenj, n.
Heulend, kwjljcý.
Heumagazin, n. senná ſtodola, f.
Heumonat, m. červenec, m.
Heunt, w tu noc.
Heurechen, m. senné hrábě, n.
Heuſchober, m. Heuhaufen, kupa, f.
Heuſchrecke, f. kobylka, f.
Heuwage, f. senná wáha, f.
Heuwagen, m. senný wůz, m.
Heute, dnes, heute zu Tage, nynějſſjho času, nynějſſj chwjle, za těchto časů, za těchto dnů, za dnů nynějſſjch, von heute übers Jahr, od dneſſka za rok.
Heutig, dneſſnj, bis auf den heutigen Tag, až do dneſſnjho dne, až do dneſſka, noch heutigen Tages, geſſtě podnes.
Hexe, f. čarodějnice, kauzedlnice, tráwička, f.
Hexen, čarowati, kauzliti, kauzla, čáry prowoditi.
Hexenmeiſter, m. čarodějnjk, kauzedlnjk, černokněžnjk, trawič, m. ſ. Zauberer.
Hexenmeiſteriſch, kauzedlnický, čarodějnický.
Hexenwerk, n. kauzlo, n.
Hexerey, f. čáry, plur. čarowánj, n. kauzla, n. plur. kauzlenj, n.
Heyd, f. Heide, Heidekraut, ein Gewächs, wřes, m. bahlj, n. pohanka, f. pohančj, n. von Heide, wřesowý, der Ort, wo Heide wächſt, wřesowiſſtě, n. die Heide, Waldung, bor, m. Gefilde, Ebene, ſuchopar, m. ſuchá lauka, f. auf der grünen Heide ſterben, na zelené lauce wmřjti.
Heyde, m. Heid, Heide, pohan, neznaboh, m.
Heydekorn, Heidekorn, pohanka, f.
Heydelbeere, Heidelbeere, myrtowé gahůdky, borůwky, f. plur.
Heydelbeerſtaude, f. myrtowý ſtrom, m.
Heydenbekehrer, m. pohanů obratitel, přewratitel, m.
Heydenbekehrung, f. obrácenj, přewrácenj pohanů, n.
Heydenlehrer, m. pohanſký, pohanů učitel, m.

Heydenmäßig, pohanſký.
Heydenſchaft, f. pohanſtwo, n. ſ. Heydenthum.
Heydenthum, n. pohanſtwo, n. die Sache, pohanſtwj, n. im Heydenthume, w pohanſtwu.
Heydniſch, heidniſch, pohanſký.
Heydniſch, adv. pohanſky.
Heyduck, m. heyduk, m.
Heyland, ſ. Heiland.
Heyrath, f. Heurath, Heirath, ſňátek manželſký, m. vom Mannsbild, ženitba, f. ženěnj, n. vom Weibsbild, wdánj, n. wdawky, f. plur. Heyrath ſtiften, ſňátek, wdawky způſobiti, Heyrath treffen, thun, wie der Mann, ženiti ſe, oženiti ſe, wie die Frau, wdáti ſe, wdáwati ſe.
Heyrathen, heurathen, heirathen, ſich verehlichen, wie ein Mann, ženiti ſe, oženiti ſe, wie eine Frauensperſon, wdáti ſe, wdáwati ſe za muže.
Heyrathsgedanken, f. plur. myſſlenky, myſſlenj na ženěnj, plur. von einer Weibsperſon, na wdanj, na wdawky.
Heyrathsgut, n. wěno, n.
Heyrathskontrakt, m. ſmlauwa ſwadebnj, f.
Heyrathsſache, f. wěc ſtrany ženěnj, f.
Heyrathsſtifter, m. způſobitel ſňátku, m.
Heyrathsverſprechung, f. ſwadebnj námluwa, ſmlauwa, zámluwa, f. záſelky, f. plur.
Heyrathsvertrag, m. ſwadebnj ſmlauwa, f.
Heyſa, heyſa.
Hieb, m. Hau, ſeč, f. ſeknutj, tnutj, n. rána, ſečná rána, f. auf den Hieb, ſečně, ſečenjm, ſekánjm, rubnutjm, ſečnau ranau, einen Hieb geben, ránu dáti, wrazyti, einen Hieb haben, býti chyceným, mrſtěným.
Hiebweiſe, ſečně, ſečmo, ſečenjm, rubnutjm, ſečnau ranau.
Hiedurch, ſ. Hierdurch.
Hieher, ſem, ſem to.
Hieherwärts, tudyto, na tuto ſtranu.
Hienieden, na onom ſwětě.
Hier, zde, tu, hier und da, hier und dort, hie und da, ſem a tam, onde onde.
Hieran, ſ. Daran.
Hierauf, darauf, na to.
Hieraus, z toho, odtud.
Hierbey, přitom.
Hierdurch, dem Orte nach, tudy, tady.
Hierein, ſem, do toho, w to.
Hierinnen, w tom, hierinnen lobe ich dich, w tom tě chwáljm.
Hiermit, tjm, s tjm.
Hiernach, dle toho, wedlé toho, podlé toho.
Hiernächſt, hienächſt, hieneben, hierneben, mjmo to, ſ. Ueber das.
Hierſeyn, das, přjtomnoſt, f.
Hierüber, hieher, ſemto, darüber nad to, nad tjm, hierüber ſind wir einig, w tom gſme ſworni, hierüber ein Werk ſchreiben, o tom knihu ſepſati, hierüber ſtreiten, o to, ſtrany toho ſe přjti, hádati, waditi, hierüber ſich Kummer machen, o to, pro to ſobě ſtaroſt dělati, hierüber Vorwürfe machen, něco wytrykati, předhazowati, hierüber fragen, ſtrany toho, o to ſe ptáti.
Hierunten, w dole.
Hierunter, mezy tjm.
Hierzu, k tomu.
Hieſig, zdeyſſj.
Himmel, m. nebe, n. nebeſa, n. plur. unter freyem Himmel, pod ſſirým nebem vom Himel herab, s nebes, s nebe, 2) Himmel, darunter große Herren ſitzen, gehen, oder etwas getragen wird, Vorhang über ein Bett, nebeſa, n. plur. um des Himmels willen, pro Bůh, pro Boha, hilf Himmel, pomoz Bože.
Himmelbeer, f. černobyl, m.
Himmelblau, blankytný, nebeſké barwy.
Himmelbrod, n. nebeſký chléb, m.
Himmelfahrt, f. na nebe wſtaupenj, n.
Himmelreich, n. králowſtwj nebeſké, n.
Himmelsangel, m. vhel nebe, m.
Himmelsbürger, m. nebeſſtan, měſſtan nebeſký, m.

Himmelſchreyende Sünde, do nebe wolagicý hřjch, m.
Himmelskoſt, ſ. nebeſká ztrawa, ſ.
Himmelslauf, m. nebeſký běh, m.
Himmelsleiter, ſ. nebeſký řebřjk, m.
Himmelslicht, n. nebeſké ſwětlo, n.
Himmelsluſt, ſ. nebeſká radoſt, rozkoš, ſ.
Himmelsſchlüſſel, m. nebeſký klíč, m.
Himmelsſpeiſe, ſ. nebeſký pokrm, m.
Himmelsſtrich, m. prauh, pás nebe, m.
Himmelsſtürmer, m. obr, m.
Himmelswagen, m. wůz na nebi, m.
Himmelszeichen, n. znamenj nebeſké, n.
Himmliſch, nebeſký.
Himmliſch, adv. nebeſky.
Hin, dahin, tam, hin ſeyn, pryč býti, er iſt dahin, ten tam, konec s njm, geſt po něm, weta po něm, der Tag, die Hoffnung iſt hin, konec dne, naděge, weta po naděgi, konec s naděgj.
Hinab, dolů, ſ. Herab.
Hinabwärts, dolů.
Hinabfahren, dolů geti, ſgeti.
Hinabfahrt, ſ. dolů gerj, ſgerj, n.
Hinabfallen, dolů padnauti, ſpadnauti.
Hinabfliegen, dolů letěti, ſletěti.
Hinabfließen, dolů týcti.
Hinabführen, dolů weſti, ſweſti.
Hinabgehen, dolů gjti, ſgjti.
Hinablaſſen, dolů puſtiti, ſpuſtiti, pauſſtěti, ſpauſſtěti.
Hinablaufen, dolů běžeti, sběhnauti.
Hinabſpringen, dolů ſkákati, ſkočiti.
Hinabſteigen, dolů ſtaupiti, ſlezti.
Hinabſtoſſen, dolů ſtrčiti.
Hinabſtürzen, dolů ſwrcy, ſrazyti.
Hinabtreiben, dolů hnáti, ſehnati, puditi, ſpuditi.
Hinabwerfen, dolů ſhoditi, ſwrcy, ſmecy.
Hinan, ſ. Hinauf.
Hinanarbeiten ſich, wydrápati ſe.
Hinanſpringen, wyſkočiti.
Hinauf, nahoru.
Hinaufbringen etwas, Steine, Laſten, nahoru neſti, přineſti, přinášeti, jemanden, přiweſti, etwas mit Mühe, přiweſti, připrawiti, wir bringen es nicht hinauf, nepřiwedeme, nepřiprawjme to nahoru.
Hinauffahren, etwas, nahoru wezti, wozyti, ſelbſt, nahoru geti.
Hinaufliegen, nahoru letěti, ljtati, wyletěti.
Hinaufführen, jemanden, nahoru weſti, přiweſti, Sachen, nahoru wezti, wozyti, přiwezti.
Hinaufgeben, nahoru dáti.
Hinaufgehen, nahoru gjti, choditi.
Hinaufheben, helfen, nahoru pomocy někomu, wyzdwihnauti, zwednauti někoho nahoru, wzhůru.
Hinaufholen, einen, nahoru přiweſti, weſti, etwas, nahoru přineſti.
Hinaufklettern, nahoru lezti, wylezti, drápati ſe, wydrápati ſe.
Hinaufkommen, nahoru přigjti.
Hinaufkönnen, nahoru mocy.
Hinauflangen, ſ. Hinaufreichen.
Hinauflegen, nahoru klásti, položiti.
Hinaufnehmen, nahoru wzýti.
Hinaufräumen, ſ. Räumen.
Hinaufreichen, etwas, nahoru podati, neut. nahoru wyſáhnauti.
Hinaufrücken, etwas, poſtrčiti nahoru, poſſaupnauti, ſelbſt, poſtaupnauti, wytrhnauti nahoru.
Hinaufrufen, ſchreyen, nahoru wolati, einen, zawolati nahoru.
Hinaufſchwingen ſich, wznesti ſe, wypnauti ſe, wyweyſſiti ſe, wyniknauti, wymrſſtiti ſe.
Hinaufſetzen etwas, poſtawiti nahoru, einen höher, poſaditi weyš.
Hinaufſpringen, nahoru wyſkočiti.
Hinaufſteigen, nahoru lezti, wylezti, ſtaupiti, wſtupowati, wyſtaupiti.
Hinaufſtellen, ſ. Hinaufſetzen.
Hinauftraben, nahoru klusati.
Hinauftragen, nahoru neſti.
Hinauftreiben, nahoru hnáti, puditi.
Hinauftreten, nahoru ſſlapati, ſſlaupnauti, kročiti.
Hinaufwälzen, nahoru waliti, powaliti.
Hinaufwärts, wzhůru, ſ. Hinauf.
Hinaufwerfen, nahoru hoditi, wyhoditi, házeti, metati, wrcy, wymecy, wywrcy.
Hinaufwinden, nahoru wytočiti, wytáčeti.

Hinaufziehen, nahoru táhati, táhnauti, wytáhnauti.
Hinaus, wen.
Hinausbeiſſen, wykausati.
Hinausbringen, etwas, wynesti, wynásseti, jemanden, wywesti, wen připrawiti, etwas mit Mühe, připrawiti, wyprawiti wen, wir konnten ihn nicht herausbringen, nemohli ſme ho wen připrawiti, einen Wurf, Schuß, Kugel, eine Zahl hinausbringen, wen přiwesti, připrawiti, wyprawiti.
Hinausdehnen, wytáhnauti, ſich, wytáhnauti ſe, protáhnauti ſe.
Hinausdenken, na dálſſj čas, na zadnj kola myſliti, pamatowati.
Hinausdrängen, wen tlačiti, wytlačiti, wytiſknauti, ſich, wen ſe tlačiti, řiti, waliti, wytlačiti ſe, wyřiti ſe, wywaliti ſe.
Hinausdringen, wydřjti ſe wen, wydjrati, dráti ſe wen.
Hinausfahren, etwas, jemanden, wywezti, ſelbſt, wygeti, wygjždeti, oben hinaus, wygeti horem, wynikuauti.
Hinausfallen, wen wypadnauti.
Hinausfinden ſich, wypleſti ſe, wymásti ſe, wymotati ſe wen.
Hinausführen, ſ. Herausführen.
Hinausgeben, wen dáti, wydati.
Hinausgehen, wen gjti, wygjti, auf etwas zielen, gjti na něco, obmeyſſleti něco, wie ein Fenſter, eine Thüre, gjti wen, hinausgehen über etwas, z. B. im Bieten, Kaufen, přeceniti, překaupiti, über etwas hinausgehen, nicht achten, nedbati něčeho, na něco, newſſjmati ſobě, přeběhnauti, přegjti něco.
Hinaushelfen, wen pomocy.
Hinausjagen, wen hnáti, wyhánět, wyhnati, puditi, wypuditi.
Hinauskommen, wen přigjti, wygjti.
Hinauskönnen, wen mocy.
Hinauskriechen, wen lezti, wylezti.
Hinauskriegen, ſ. Hinausbringen.
Hinauslangen, ſ. Hinausreichen.
Hinauslaſſen, wen puſtiti, wypuſtiti, nechati, wynechati.
Hinauslaufen, wen běhati, wyběhnauti, běžeti, wybjhati, 2) wo hin ausſchlagen, ablaufen, na něco, k něčemu ſe ſchylowati.
Hinauslegen, wyložiti, wykládati, ſ. Herauslegen.
Hinauslesen, wen wyčjſti, wyčítati.
Hinausmachen ſich, wybrati ſe wen, wydrápati ſe wen.
Hinausmögen, chtjti wen wygjti.
Hinausnehmen, jemanden zu ſich, wzýti někoho wen k ſobě.
Hinausragen, wyſkytati ſe, wynikati, wykaukati, ſtrměti.
Hinausreden, zum Fenſter, wen mluwiti.
Hinausreichen, geben, wen podati, dáti, wydati, ſich erſtrecken, doſahowati, doſáhnauti, auf lange Zeit, ſtačiti, poſtačiti, ſtačowati, poſtačowati, wyſtačiti.
Hinausreiſen, wen geti, gjti, putowati.
Hinausrücken, ſ. Herausrücken.
Hinausrufen, wywolati.
Hinausſchaffen, wypowědjti, wen wykliditi, wyprawiti.
Hinausſchicken, wen poſlati, ſláti.
Hinausſchieben, wen wyſtrčiti, wyſſaufnauti, wyſſaupati, den Termin, protahowati, protáhnauti.
Hinausſchieſſen, ſ. Herausſchieſſen.
Hinausſchlagen, wytlaucy, wytřjſkati.
Hinausſchleppen, wen wlecy, wywlecy, wywljknauti, wyſſmeyknauti.
Hinausſchleudern, wymrſſtiti, wyhoditi, wylučiti.
Hinausſchlüpfen, wyklauznauti.
Hinausſehen, wyhlédnauti, wykauknauti, wen hleděti, kaukati, wyzřjti.
Hinausſetzen, wen poſaditi, wyſaditi.
Hinausſtoſſen, wyſtrčiti wen.
Hinaustragen, wen neſti, wynesti, wynásseti.
Hinaustreiben, wen hnáti, wyhnati, wyhánět, puditi, wypuditi, das Vieh, dobytek wyhánět.
Hinaustreten, wykročiti wen, wyſtaupiti wen.
Hinauswälzen, wen wywaliti, wen waliti.
Hinausweiſen, wen ukázati, okázati.

Hinauswerfen, wen wyhoditi, wymecy, wymetati, wywrcy, wywrhnauti.

Hinauswollen, wen chtjti, wo will das hinaus, co má z toho pogjti, kam se to ſchyluge, hoch hinauswollen, wyſoko napjnati, wyſoko myſliti, wyſoko ljtat chtjti.

Hinauswünſchen ſich, einem, přáti, žádati ſobě, někomu wen.

Herausziehen, wytáhnauti, wytahowati, neut. ſtěhowati ſe, wyſtěhowati ſe.

Hinbreiten, proſtřjti, zu etwas, für einen, podſtjlati, podeſtlati, naſtlati, proſtřjti.

Hinbringen, an einen Ort, als Geld, Briefe, Nachrichten, přinesti, přinásſeti, Waaren wie ein Fuhrmann, Schiffer, Handelsmann, Lebensmittel, přiwezti, přiwážeti, dowážeti, die Zeit hinbringen, čas tráwiti, ſtráwiti, hinbringen, ſein Leben, ſich ſelbſt, die Jahre, die Zeit, trávwiti, ſtráwiti.

Hindenken, ſ. Hingedenken.

Hinderer, m. překazytel, m.

Hinderlich, na překážku, na překážce, ku překážce, ſeyn, na překážku, na překážce, ku překážce, w překážce býti.

Hindern, překážeti, překazyti, zawážeti, na překážce, ku překážce, w překážce býti, jemanden an ſeinem Glücke, překazyti někomu w gehoſſtěſtj, překážku mu činiti, wer hindert dich, kdo ti překážj.

Hinderniß, n. překážka, f. překaženj, n. záwada, f. in den Weg legen, překážku činiti, včiniti, w cestu, wſtřjc klásti, überwinden, záwady, překážky porazyti, poráżeti, přemocy ge, přemáhati ge.

Hindeuten, tam okázati, vkázati, povkázati.

Hindinn, f. pyce, čubka, tiſta, f.

Hindrängen ſich, tlačiti ſe, tiſknauti ſe, řititi ſe, waliti ſe, einen, tlačiti, tiſknauti.

Hindringen, dráti ſe, wedrati ſe, přidrati ſe, řititi ſe, tlačiti ſe.

Hindrucken, přitlačiti, wtlačiti, přitiſknauti, wtiſknauti.

Hindrücken, wytiſknauti, wytlačiti.

Hindurch, ſkrze, ſkrz, weſkrz, das ganze Jahr hindurch, ſkrze celý rok.

Hindurcharbeiten ſich, wydobyti ſe, dobyti ſe, prodrati ſe wen.

Hindurchbringen ſich, ſ. Durchbringen.

Hindurchdrängen ſich, protlačiti ſe, prodrati ſe, ſ. Durchdrängen.

Hindurchdringen, prorazyti, ſ. Durchdringen. Siehe das Uebrige nach Durch.

Hinein, do, w, we, in den Tag hinein leben, bez ſtaroſti a péče žiwu býti, o zeytřek ſe neſtarati, in die Nacht, do nocy.

Hineinarbeiten, etwas, zadělati, wnutřkati, ein Loch, eine Oeffnung, vdělati, ſich hineinarbeiten, zabrati ſe, wedrati ſe w něco.

Hineinblaſen, faukati, dýmati w něco, do něčeho.

Hineinbohren, wrtati, zawrtati.

Hineinbrennen, wpáliti.

Hineinbringen, etwas, wnesti, wnáſſeti, přinesti, přinásſeti, etwas in den Kopf, überhaupt, wprawiti něco do hlawy, in eine Abhandlung, Rede, wprawiti, wložiti, klásti, wkládati.

Hineindenken ſich, in etwas, wmyſlitt ſe do něčeho.

Hineindrängen, wtlačiti, wtěſniti.

Hineindringen, wedrati ſe, wřititi ſe, wnutřkati, wtlačiti ſe, in ein Geheimniß, proniknauti.

Hineindrücken, wtlačiti, wtiſknauti.

Hineineſſen, žráti do ſebe, požjrati.

Hineinfahren, wgeti.

Hineinfallen, wpadnauti.

Hineinflechten, etwas, wpléſti, wpletati, wmáſti.

Hineinfliegen, wletěti.

Hineinfließen, wtecy tam, wtékati.

Hineinflüchten, ſ. Hinflüchten.

Hineinführen, gehend, wweſti, wwáděti, přiweſti, přiwáděti tam, etwas, oder jemanden im Fahren, přiwezti, přiwážeti, Waaren zum Verkauf, přiwezti, přiwážeti.

Hineingehen, wgjti, wegjti, wcházeti.

Hineingieſſen, wljti tam.
Hineinhauen, ſekati, wſekati do nĕčeho.
Hineinjagen, wehnati tam.
Hineinkaufen ſich, wkaupiti ſe.
Hineinkleben, wlepiti.
Hineinklettern, wlezti tam.
Hineinkommen, přigjti tam, přicházeti, in eine Materie, zabrati ſe do nĕčeho, přigjti do nĕčeho.
Hineinkönnen, mocy tam.
Hineinkriechen, wlezti tam.
Hineinlaſſen, puſtiti tam, pauſtĕti tam, wpuſtiti, wpauſtĕti.
Hineinlaufen, wběhnauti, wbjhati.
Hineinlegen, wkládati, wložiti, ſich wie in das Bette, położiti ſe, wie in einen Streit, wložiti ſe, wkládati ſe w nĕco, do nĕčeho.
Hineinleuchten, ſ. Hineinſcheinen, mit dem Lichte, poſwjtiti.
Hineinlocken, přiwábiti, přilauditi.
Hineinmachen, etwas, zadĕlati.
Hineinmelken, wdogiti.
Hineinmengen, miſchen, wmjchati, wmjſyti, přimjchati, přimjſyti, ſich in etwas, mjſyti, mjchati, pĕřiti, plichtiti, připlichtiti ſe do nĕčeho, w nĕco.
Hineinmurmeln, wſſeptati, wbručeti, wbraukati.
Hineinnageln, hřebem, hřebjkem zatlaucy, zarazyti, wtlaucy, wrazyti.
Hineinnähen, wſſjti, zaſſiti.
Hineinnehmen, wzýti tam.
Hineinpflanzen, ſáen, wſaditi, wſázeti, wſtrjpiti.
Hineinprägen, wtlačiti, wtiſknauti.
Hineinreden, mluwiti do nĕčeho.
Hineinreiben, wie Zucker, wie eine Speiſe, wſtrauhati, naſtrauhati.
Hineinreichen, podati tam.
Hineinrufen, ſchreyen, wolati tam, zawolati tam.
Hineinſchauen, kaukati tam, hledĕti tam.
Hineinſcheinen, ſwjtiti tam.
Hineinſchicken, poſlati tam.
Hineinſchieben, wſtrčiti tam.
Hineinſchießen, ſtřjleti tam.
Hineinſchlagen, wbjti, wtřjſkati, třjſkati, práti, bjti do nĕčeho.
Hineinſchleichen, wlauditi ſe tam.
Hineinſchleppen, wláčeti tam, wljknauti.
Hineinſchließen, zawřjti, zamknauti tam.
Hineinſchlucken, wpolknauti, pozřjti.
Hineinſchlüpfen, wklauznauti.
Hineinſchlürpfen, wſrknauti.
Hineinſchreiben, wepſati.
Hineinſchütten, wſypati.
Hineinſehen, podjwati ſe, pohlĕdĕti, pohlédnauti, kauknauti, wkauknauti, nahlĕdĕti tam.
Hineinſetzen, poſaditi, wſaditi tam, hineinſetzen in das Teſtament, poſtawiti, poſaditi, wſaditi do kſſaftu, in ein Buch, Abhandlung, do knihy, do pjſma poſtawiti, wſaditi, wložiti, klásti, in die Lotterie, wſaditi, ſich, poſaditi ſe tam, ſednauti, wſednauti ſy tam.
Hineinſpeyen, pliwati, pljti, wpljti, wpliwati, napljti tam.
Hineinſpreugen, Waſſer, kropiti, wkropiti, mit dem Pferde, wſkočiti, jemanden, wyſſtwati.
Hineinſpringen, wſkočiti tam.
Hineinſpritzen, wſtřjknauti, ſtřjknauti tam.
Hineinſtechen, wpjchnauti, wbodnauti tam, wrazyti, wetknauti.
Hineinſtecken, wſtrčiti tam.
Hineinſteigen, wſtaupiti, wlezti, zum Fenſter, wlezti oknem.
Hineinſtopfen, wecpati, cpáti tam.
Hineinſtoſſen, ſtrčiti, wſtrčiti tam.
Hineinſtreichen, in den Mund, wmazati, wmáznauti, wie der Wind, wrýti, wnikati.
Hineinſtreifen, wbjhati, wklauzati.
Hineinſtreuen, wtrauſyti, natrauſyti tam.
Hineinſtürmen, wřiti ſe, řiti ſe tam, přihřmiti tam.
Hineintaufen, tunken, máčeti, namáčeti, namočiti, wmočiti.
Hineinthun, dáti do nĕčeho, wprawiti do nĕčeho.
Hineintragen, wneſti, wnáſſeti, přineſti tam.
Hineintreiben, hnáti, wehnati, honiti, puditi, plaſſiti tam.

Hineintreten, wſtaupiti, wkročiti, in eine Geſellſchaft, wſtaupiti, wegjti w towaryſtwo, ſ. Eintreten.
Hineintrinken, wpjti do ſebe.
Hineiatröpfeln, kapati, nakapati tam.
Hineinwagen ſich, opowážiti ſe, pokuſyti ſe tam, wydati ſe.
Hineinwälzen, waliti, přiwaliti, wwaliti tam.
Hineinwärts, downitř.
Hineinwehen, wáti, fučeti, zawáti tam.
Hineinwerfen, whoditi, wrcy, wmecy tam.
Hineinwirken, weben, wetkati, tkáti.
Hineinwollen, chtjti tam.
Hineinwürgen, wdáwiti do ſebe, pozjrati, ſaukati, wſaukati do ſebe.
Hineinzerren, wtrhnauti tam.
Hineinziehen, in einen Ort, mit Gewalt, wtáhnauti, neut. hineinziehen, in einen Ort, ſtěhowati ſe, wſtěhowati ſe, přiſtěhowati ſe tam.
Hineinzwängen etwas, wtěſniti, wtlačiti, wnutkati, ſich, wetřjti ſe, wtěſniti ſe, wie ein Fleck, wtáhnauti ſe.
Hineinzwingen, nuciti, wnutiti do něčeho, wnutkati.
Hinfahren, weg vom Ort, odgeti, tam geti, jemanden, etwas, odwezti, odwážeti, ſelbſt, oder wie der Wagen, das Schiff, odgeti, an einen Ort, odwážeti, hinfahren, ſterben, odgeti, odebrati ſe, im Hinfahren ſeyn, na počepj býti.
Hinfahrt, m. odgetj, n. odgezd, m.
Hinfallen, tam padnauti, vpadnauti.
Hinfallend, padaucý, hinfallende Sucht, padaucý nemoc, padaucnice, pſotná nemoc, f.
Hinfällig, padaucý.
Hinfälligkeit, f. padaucnoſt, f.
Hinfliegen, odletěti.
Hinfließen, tam tecy.
Hinfließen, tam técy, odtecy, vplynauti.
Hinfort, hinfúr, napotom, ſ. Forthin, Hernach.
Hinführen, tam wésti, dowesti, odwesti, zu Wagen, zu Schiffe, wezti, dowezti, odwezti.
Hingang, m. odgitj, n. chúze pryč, f. odchod, m.
Hingeben, odewzdati.
Hingedenken, hindenken an einen Ort, myſliti někam, wo denkſt du hin, kam myſljš.
Hingegen, wſſak ale, naproti tomu, ich hingegen, gá wſſak.
Hingehen, tam gjti, odgjti, odebrati ſe, wie die Zeit, vplynauti, vgjti, vcházeti, die Zeit gehet hin, čas vcházý, vgde, in ſeinem Irrthume, Laſter einen ſo hingehen laſſen, nechati někoho w omylu, w bludu, w neprawoſti tápati, hingehen wie ein Verbrechen, progjti, es mag dir noch ſo hingehen, nechť geſt ti to geſtě prominuto, nechť ti to tak projde, etwas, ein Verbrechen ſo hingehen laſſen, prominauti něco, gehe hin, gdi tam.
Hingehören, tam patřiti, náležeti, dieß gehöret nicht zur Sache her, to ſem nepatřj, nenálezj.
Hingehörig, tam patřjcý, nálezjcý.
Hingelangen, tam přigjti, dogjti, ſe doſtati.
Hinhalten, etwas, daß es der andere nehme, podáwati, podati, etwas aufzufangen, anzunehmen, držeti, nadržeti, naſtawiti, um nahe bey etwas zu ſeyn, z. B. das Geſicht, Ohr, naſtawiti, propúgčiti ucha, naſtawiti twáře.
Hinhangen, ſwěſyti, odwěſyti, eine Sache hinhangen laſſen, zanedbati, zawěſyti wěc.
Hinhelfen, dopomocy tam, ſ. Befördern, 2) einem hinhelfen, ihn hinrichten, zprowoditi, zkliditi někoho.
Hinholen, jemanden, tam přiweſti, etwas, přineſti, zu Wagen, přiwezti, přiwážeti.
Hinken, kulhati.
Hinken, das, kulhánj, n. kulhawoſt, f.
Hinkend, kulhawý.
Hinkommen, přigjti tam.
Hinkönnen, mocy tam.
Hinkriechen, tam lezti, přilezti.
Hinkunft, f. přjſſtj, n. budaucnoſt, f.

Hinlangen, hinrecken, podáwati, podati, ſ. Hinreichen.
Hinlánglich, dostatečný.
Hinlánglich, adv. dostatečně.
Hinlaſſen, tam puſtiti, pauſtěti.
Hinläßig, ſ. Nachläßig.
Hinlaufen, tam běžeti, běhati, hin und herlaufen, sem a tam běhati, přebjhati.
Hinleben, die Zeit, promařiti čas, odklátiti.
Hinlegen, tam klásti, položiti, wieder an ſeinen Ort, opět na swé mjſto položiti, klásti, ſich hinlegen, rozproſtřjti ſe, rozložiti ſe, wyložiti ſe.
Hinlehnen, etwas, podepřjti, ſich an etwas, podepřjti ſe na něco, opřjti ſe o něco, hingelehnet, podepřeny, opřený.
Hinleihen, tam půgčiti.
Hinlenken, etwas, obrátiti tam.
Hinliefern, odwážeti, ſelbſt etwas, odwáděti, odweſti.
Hinmachen ſich, odebrati ſe tam, wybrati, wydati ſe tam.
Hinmögen, chtjti tam.
Hinmüſſen, muſyti tam.
Hinnehmen, bráti, wzýti tam.
Hinrecken, nátáhnauti, das Ohr, naſtawiti ucha.
Hinreichen, etwas, podati, podáwati, bis wohin, ſáhati, doſahowati, genug ſeyn, ſtačiti, ſtačowati, poſtačiti, poſtačowati, doſtačiti.
Hinreichend, doſtatečný.
Hinreichend, adv. doſtatečně.
Hinreiſen, tam geti, gjti, putowati.
Hinreiſſen, mocý a náſylim odtrhnauti, ſich laſſen, dáti ſe podegmauti, pogmauti, gjmati.
Hinrichten, o hrdlo připrawiti, vſmrtiti, do hrobu zprowoditi, ze žiwota zprowoditi, zkliditi, zabiti, einen Verbrecher, odprawiti ho, poprawiti nad njm.
Hinrichtung, ſ. odprawenj, poprawenj, n. poprawa, ſ.
Hinſchicken, tam poſlati, odeſlati, ſich, přiſluſſeti k tomu, ſluſſeti k tomu.
Hinſchieben, poſtrčiti tam, poſſaupnauti tam.
Hinſchielen, tam ſſilhati.
Hinſchießen, tam ſtřjleti.
Hinſchiffen, tam plawiti, odplawiti.
Hinſchleichen, wohin, tam ſe wlauditi, lauditi, přilauditi, vlauditi.
Hinſchleppen, wljknauti, wláčeti tam.
Hinſchmeiſſen, hoditi, wrcy tam.
Hinſchmieren, namazati tam.
Hinſchreiben, napſati tam.
Hinſehen, podjwati ſe tam, pohljdnauti tam, kauknauti, popatřiti.
Hinſenden, tam poſlati.
Hinſetzen, etwas, poſtawiti, ſich, poſaditi ſe, ſednauti ſy.
Hinſeyn, býti pryč, býti po někom.
Hinſicht, f. zřenj, n. zřetel, m. Hinſicht nehmen, zřetel, zřenj, ohled mjti na něco, k něčemu.
Hinſinken, ſklesnauti.
Hinſollen, mjti tam.
Hinſpeyen, tam napljti.
Hinſterben, vmřjti co mrcha.
Hinſtrecken, ſich, roztáhnauti ſe, rozproſtřjti ſe.
Hinſtreuen, ſypati, naſypati tam.
Hinſtürzen, wřititi ſe, wrazyti ſe.
Hinſudeln, napljhati, namazati, načmaralikowati.
Hintan, pozadu, za ſe, ſetzen, nachſetzen, napoſledy klásti, za ſe klásti, položiti, zadu, za hřbet položiti, klásti.
Hintanſetzung, ſ. napoſledy, za ſe, zadu, za hřbet kladenj, položenj, n. mit Hintanſetzung dieſer Sache, s odloženjm té wěcy, s ponechánjm té wěcy.
Hintanſtehen, zadu, pozadu státi, von hinten, ze zadu, od zadu.
Hinten, zadu, pozadu.
Hinter, za, po, hinter ſich, za ſebau, legen, za ſebe klásti, položiti, hinter ſich werfen, za ſebe hoditi, zahoditi, wrcy, zawrcy, metati, hinter einem hergehen, jdu folgen, za, po někom gjti, hinter dem Rücken, pozadu.
Hintere, Theil, zadnj, der hintere Theil, zadnj částka, ſ. zadek, m.
Hinter, m. zadnice, zachule, ſ. zadek, m.

Hinterbein, n. zadnj noha, f. auf die Hinterbeine treten, dáti se w koty.
Hinterbringen, donesti nĕco, zprawiti o nĕčem, wzneſti nĕco na nĕkoho, zprámu, wĕdomoſt dáti.
Hinterbringer, m. donůſſka, m.
Hinterbug, m. zadnj přjheb, m.
Hintereinander, po ſobĕ, za ſebau, gedno po druhém.
Hinterfuß, m. ſ. Hinterbein.
Hintergebäude, ſ. Hinterhaus.
Hintergehen, podweſti, podwádĕti, oklamati, klamati, ſſáliti, oſſáliti.
Hintergehung, f. podwedenj, podwádenj, n. podwod, m. oklamánj, n. klam, m. ſſálenj, oſſálenj, n. ſſalba, f.
Hinterhalt, m. zálohy, f. plur.
Hinterhalten, zadržeti, zadržowati.
Hinterhaupt, n. zadnj čáſtka hlawy, f. teyl, m.
Hinterhaus, n. zadnj dům, m.
Hinterhirn, ſ. Hirnchen.
Hinterkeulchen, n. podřitek, zadĕk, zadĕček, m.
Hinterkeule, f. zadek, podřitek, m. maſo na zadku, n.
Hinterlaſſen, zanechati, pozůſtawiti, er hinterließ es ſo, tak to zanechal.
Hinterlauf, m. des Haſen, ledwj, n.
Hinterlegen, aufheben, wložiti, založiti.
Hinterliſt, f. ſſibalſtwj, ſſibalſtwo, n. chytroſt, zchytralоſt, f. wklad, m. zálohy, f. plur. ſſalba, oſſemetnoſt, f.
Hinterliſtig, ſſibalſký, zchytralý, wkladný, podwodný, oſſemetný.
Hinterliſtig, adv. ſſibalſky, zchytrale, chytře, wkladně, podwodně, oſſemetně.
Hinterliſtigkeit, f. ſſibalſtwo, n. ſ. Hinterliſt.
Hinterrücks, ſ. Hinterwärts.
Hinterſchlegel, ſ. Hinterkeule.
Hinterſchlingen, pozřjti, pohltiti, polknauti.
Hinterſeegel, m. weſlo ze zadu lodj, n.
Hinterſt, neyzadnĕgſſj.
Hinterſtellig, pozůſtalý, ſeyn, bleiben, zůſtati, pozůſtati.
Hintertheil, m. zadnj čáſtka, f. djl, m. zadnice, f. zadek, m. des Hauptes, zadnj čáſtka hlawy, des Schiffes, der Schaubühne, zadek, m.
Hinterthüre, f. zadnj dwéře, f. plur.
Hintertreiben, zahnati nĕco, zabrániti, zabawiti, wyhágiti, das Vorhaben, předſewzetj zabrániti, překazyti.
Hintertreibung, f. zabránĕnj, zabawenj, překazenj, n.
Hinterviertel, n. zadnj čtwrt, f.
Hinterwärts, zadu, pozadu, ze zadu.
Hinthun, tam dáti, die Hände, přičiniti, wzložiti, přiložiti ruce, er weis nicht, wo er die Hände hinthun ſoll, newj, kam má ruce dáti, newj kam s rukama.
Hintraben, klusati tam.
Hintragen, tam nésti, donesti.
Hintreiben, tam hnáti, puditi.
Hintreten, zu etwas, tam přiſtaupiti.
Hintritt, m. tödtlicher, wykročenj, n.
Hinüber, přes, na druhau ſtranu.
Hinüberbringen, jemanden, přewesti, připrawiti nĕkoho na druhau ſtranu, etwas, přenesti.
Hinüberfahren, etwas, přewezti, přewážeti, ſelbſt, přegeti, zu Wagen, Schiffe, přegeti.
Hinüberfahrt, f. přegetj, n.
Hinüberfallen, tam přepadnauti.
Hinüberfliegen, tam přeletĕti.
Hinüberführen, über einen Fluß, přeplawiti, zu Wagen, Schiffe, přewezti.
Hinüberführung, f. über einen Fluß, přeplawenj, n. zu Wagen, Schiffe, přewezenj, n.
Hinübergehen, přegiti.
Hinübergehung, f. přegitj, n.
Hinüberkehren, obráciti ſe, obraceti ſe na přjč.
Hinüberlaufen, přebĕhnauti, přebjhati.
Hinüberſchicken, poſlati na druhau ſtranu.
Hinüberſchiffen, přeplawiti, přeprawiti ſe.
Hinüberſchreiten, překročiti, přeſtaupiti.

Hinüberſchwimmen, přeplauti.
Hinüberſetzen, přeſaditi, ſ. Hinüberfahren.
Hinüberſpringen, přeſkočiti.
Hinüberſteigen, přelezti, přeſtaupiti.
Hinüberwerfen, přehoditi, přewrcy.
Hinüberziehen, přeſtěhowati ſe.
Hin und her, ſem a tam, onde a onde.
Hin und her denken, betrachten, ſem a tam myſliti.
Hin und her fahren, ſem a tam gezditi.
Hin und her gehen, ſem a tam choditi, přecházeti.
Hin und her getrieben, ſem a tam klácený, zmjtaný.
Hin und her laufen, ſem a tam běhati, přebjhati.
Hin und her reiſen, ſem a tam gezditi, putowati.
Hin und her reiſſen, ſem a tam táhati.
Hin und her ſäen, ſem a tam ſýti.
Hin und her ſchweifen, ſem a tam ſe taulati, taláceti, protulowati, poklaukati.
Hin und her ſtreuen, ſem a tam ſypati.
Hin und her tragen, ſem a tam noſyti, roznáſſeti.
Hin und her treiben, ſem a tam zmjtati.
Hin und her wanken, ſem a tam ſe klátiti.
Hin und her wehen, ſem a tam ſaukati.
Hin und her wenden, ſem a tam obraceti.
Hin und her werfen, ſem a tam házeti.
Hin und her zerren, ſem a tam trhati.
Hin und her zertheilen, ſem a tam rozděliti, rozdělowati, rozwrhnauti.
Hin und her ziehen, ſem a tam táhati, 2) den Ort, die Wohnung verändern, ſem tam ſe ſtěhowati.
Hin und wieder, ſem a tam, onde onde, ſ. Hin und her.
Hin und wieder ausſtreuen, ſem tam roztrauſyti.
Hin und wieder fliegen, ſem a tam ljtati, prolétati ſe, ſ. Fliegen.
Hin und wieder gehen, ſem tam choditi, ſ. Hin und her gehen.
Hin und wieder ſuchen, ſem tam prohledáwati, hledati.
Hin und wieder tragen, ſ. Hin und her tragen.
Hin und wieder verjagen, ſem a tam rozehnati, rozpráſſiti, zahnati, rozplášſiti, zaplášſiti.
Hin und wieder zerſtreuen, ſem a tam roztrauſyti.
Hin und wieder ziehen, reiſen, ſ. Hin und her ſchweifen.
Hinunter, ſ. Hinab, Herunter.
Hinunterbringen, dolů přiweſti, připrawiti.
Hinunterfallen, dolů padnauti, ſpadnauti.
Hinuntergehen, dolů gjti, ſgjti.
Hinunterkriechen, dolů lezti, ſlezti.
Hinunterlaſſen, dolů puſtiti, ſpuſtiti.
Hinunterſenken, dolů pauſſtěti, ſpauſſtěti.
Hinunterſinken, dolů ſklesnauti, ſpadnauti.
Hinunterſpringen, dolů ſkočiti.
Hinunterſteigen, dolů ſtaupiti.
Hinunterſteigung, ſ. dolů ſtaupenj, n.
Hinunterſtoſſen, dolů ſtrčiti.
Hinunterſtürzen, po hlawě dolů ſrazyti, ſwrcy, ſtrčiti, 2) hinunterfallen, dolů po hlawě ſpadnauti, ſkáceti, zwrátiti, ſwrcy ſe, vom Pferde, s koně ſpadnauti, ſe ſwrcy, zwrátiti.
Hinunterwerfen, dolů ſhoditi, ſwrcy, ſmetati, házeti, wrcy.
Hinunterziehen, dolů ſtáhnauti.
Hinwälzen, powaliti.
Hinwagen ſich, opowážiti ſe, pokuſyti ſe tam.
Hinweg, m. ceſta tam, f.
Hinweg, pryč, ſ. Weg.
Hinwegbegeben ſich, pryč ſe odebrati, odbjrati, obrati.
Hinwegbeißen, odkauſati, pryč wkauſati, jemanden, wykauſati.
Hinwegblaſen, pryč odfauknauti.
Hinwegbringen, pryč připrawiti, odprawiti.
Hinwegdrängen, pryč odtiſknauti, wytiſknauti.
Hinwegeilen, pryč pospjchati, chwátati.

Hinwegfahren, act. odwezti, odwážeti, neut. odgeti, vgeti pryč.
Hinwegfallen, abfallen, pryč odpadnauti, nicht mehr ſtatt finden, přeſtáwati, nemjti mjſta.
Hinwegführen, pryč odweſti, odwádĕti.
Hinweglaufen, pryč vtecy, odběhnauti.
Hinwegnehmen pryč wzýti, odnjti.
Hinwegräumen, pryč vkliditi, odkliditi.
Hinwegreißen, pryč vtrhnauti, odtrhnauti.
Hinwegreiten, pryč odgeti, vgeti, vgjždĕti na koni.
Hinwegrufen, pryč wolati.
Hinwegſchaffen, ſ. Hinwegräumen, Hinwegthun.
Hinwegſchicken, pryč poſlati.
Hinwegſchlagen, pryč odrazyti.
Hinwegſchleichen ſich, pryč ſe odlauditi, wylauditi, vlauditi.
Hinwegſchleppen, einen, odſſmeyknauti pryč, odwlékнauti pryč, ſſmeykati, wláčeti pryč.
Hinwegſehen, pryč hledĕti, kaukati, über etwas hervorragen, wynikati.
Hinwegſenden, ſchicken jemanden wohin, pryč poſlati, odeſlati.
Hinwegſtehlen, vkrásti, ſich, wykrásti ſe.
Hinwegthun, pryč dáti.
Hinwegtreiben, odehnati, odpuditi.
Hinwegtreten, pryč odſtaupiti.
Hinwegwälzen, pryč odwaliti.
Hinwegwaſchen, odmyti.
Hinwegwehen, odfauknauti.
Hinwegwenden, pryč obrátiti.
Hinwegwerfen, odhoditi, odwrcy, zahoditi, ſich, dáti ſe za podnož, podnožem býti, podnožiti ſe, (dieß Letztere nur vor Vornehmen,) er hat auch nichts zum Wegwerfen, nemá také nic k rozhazowánj, na rozházku, co rozhazowati.
Hinwegwiſchen, act. vtřjti, neut. vprchnauti, wynikнauti.
Hinwegwollen, pryč, po swých chtjti.
Hinwegzaubern, odkauzliti.
Hinwegziehen, einen, odtáhnauti, von einem Orte, odſtĕhowati ſe, wyſtĕhowati ſe pryč.
Hinwegziehen, das, odſtĕhowánj, wyſtĕhowánj ſe, n.
Was noch hier fehlet, ſuche man unter Weg. Im Reden iſt weg gewöhnlicher, im Schreiben hinweg.
Hinwehen, tam faukati, wáti.
Hinweinen, ſein Leben, ſeine Tage, wyplakati, wyželeti swůg žiwot, swé dny.
Hinweiſen, okázati, vkázati tam.
Hinwelken, vwadnauti.
Hinwenden, tam obrátiti, obraceti.
Hinwerfen, tam hoditi, wrcy.
Hinwieder, hinwiedrum, ſ. Wieder.
Hinwollen, tam chtjti.
Hinzu, ſ. Herzu, Darzu, Zu, Bey.
Hinzuarbeiten, přidĕlati.
Hinzubauen, přiſtawĕti, přiſtawiti.
Hinzudenken, přimyſliti.
Hinzudichten, ſ. Hinzudenken.
Hinzueilen, pospjchati k tomu, přiſpjſſiti, kwapiti k nečemu.
Hinzuflicken, přiſſiti, přilátati, přilepiti.
Hinzufliegen, přileteti.
Hinzufügen, připogiti.
Hinzufügung, ſ. připogenj, n.
Hinzuführen, přiwádĕti.
Hinzugehen, gjti, přigjti, přicházeti k tomu.
Hinzugeſellen, přitowaryſſiti.
Hinzukommen, přigjti, přicházeti.
Hinzukriechen, přilezti, přiljzati, přiwlecy ſe.
Hinzulegen, přiložiti, přikládati.
Hinzulügen, k tomu přilhati.
Hinzumahlen, přimalowati.
Hinzunehmen, přiwzýti.
Hinzuſchleichen, přilauditi, přiwlecy ſe.
Hinzuſchwimmen, připlauti, připlawati.
Hinzuſetzen, přiſaditi, zum Feuer, přiſtawiti, ſich, přiſednauti ſy.
Hinzuthun, přičiniti, přiloziti.
Hinzuthuung, ſ. přičinĕnj, n.
Hinzutreten, přiſtaupiti, eigentlich mit den Füſſen, přikročiti.
Hinzutreiben, přihánĕti, přihnati.
Hinzuwägen, přiwážiti.
Hinzuwälzen, přiwaliti.
Hinzuwerfen, přihoditi, přiwrcy.
Hinzuzehlen, připočjtati, připočjſti,

Hinzuziehen, zum Rathe, Gaſtmahle ꝛc. přitáhnauti, přiwzýti.
Hippchen, n. Gebackenes, ſkywka, f. ſkrogek, m.
Hirnchen, n. mozeček, m.
Hirnhäutchen, n. kůže na lebu hlawy, mázdra, mázdřička okolo mozku, f.
Hirnkraut, n. ſwětlik, m.
Hirnlos, bez mozku, ſſilený.
Hirnſchale, f. leb hlawy, m.
Hirſch, m. gelen, m. vom Hirſche, gelenj.
Hirſchbrunſt, f. Hirſchſchwamm, kozák, m.
Hirſchfänger, m. řezák, teſák myſliwecký, m.
Hirſchgeweihe, n. plur. gelenj rohy, parohy, m. plur.
Hirſchhaut, f. gelenj kůže, f.
Hirſchhorn, n. gelenj roh, m.
Hirſchjagd, f. honba na geleny, f.
Hirſchkalb, n. kolauch, m.
Hirſchkuh, f. laň, f.
Hirſchwurz, f. gelenj kořen, m.
Hirſchzunge, f. gelenj gazyk, m.
Hirſe, m. proſo, n. gáhly, f. plur. von Hirſe, proſný.
Hirſebrey, m. Mus, n. kaſſe z gáhel, z proſa, f.
Hirſekorn, n. zrno proſné, n.
Hirte, m. paſtýř, paſtucha, ſlauha, m. zum Hirte gehörig, paſtýřſký, paſtuſſi, ſlauhowý.
Hirtenamt, n. wřad paſtýřſký, m. paſtýřſtwo, n.
Hirtenart, f. způſob paſtýřſký, m. auf Hirtenart, po paſtýřſku, na způſob paſtýřſký, způſobem paſtýřſkým.
Hirtenbrief, m. liſt paſtýřſký, paſtýře, m.
Hirtenfeſt, n. ſlawnoſt paſtýřſká, f. ſwátek paſtýřſký, m.
Hirtengeſpräch, n. rozmlauwánj paſtýřſké, n.
Hirtenhaus, n. ſalaš, paſtuſſina, paſtuſſka, chalupa, f. domek paſtuſſi, m.
Hirtenhund, m. paſtuſſi, owčácký pes, m.
Hirtenlied, n. pjſeň paſtýřſká, f. zpěw paſtýřſký, m.
Hirtenſtab, m. hůl paſtýřſká, f.
Hiſtorikus, m. Hyſtoryk, ſ. Geſchichtſchreiber.
Hiſtorie, f. Hyſtorye, ſ. Geſchichte.
Hiſtorienſchreiber, ſ. Geſchichtſchreiber.
Hiſtoriſch, hyſtorycký.
Hiſtoriſch, adv. hyſtorycky.
Hitzblatter, f. pálčiwá, horká neſſtowice, f.
Hitze, f. horko, n. horkoſt, f. parno, wedro, n. parnoſt, f. innerliche Hitze, wnitřnj horkoſt, pálčiwoſt, f. ich habe Hitze im Kopfe, mám horkoſt, pálčiwoſt w hlawě, 2) Hitze, Zorn, heftige Begierde, horkoſt, horaucnoſt, wraucnoſt myſli, f. in die Hitze gerathen, rozhořeti, rozpáliti ſe, roznjtiti ſe, zanjtiti ſe, zapáliti ſe, zažhnauti, einen in die Hitze bringen, rozpáliti někoho, roznjtiti, zanjtiti, in der Hitze, w rozpálenj, w roznjcenj.
Hitzen, hřjti, ohřjwati, zahřjwati.
Hitzig, horký, parný, wedernj, pálčiwý, das hitzige Fieber, horká zymnice, f. ein hitziger junger Menſch, zapálený, wraucý, mladý člowěk, m. hitziger Tag, parný, horký, wedernj den, m. hitzige Speiſen, horká, pálčiwá, zahřjwná gjdla, n. plur. hitziges Getränk, horký, pálčiwý nápog, m. hitzig werden, rozpáliti ſe, roznjtiti ſe, zapáliti ſe, zanjtiti ſe, zahořeti, rozhořeti ſe, rozžhnauti, zažhnauti, rozhorčiti ſe, auf etwas hitzig, do něčeho zapálený.
Hitzig, adv. horce, pálčiwě.
Hobel, m. hladjk, hladič, m. dlubna, f. hladidlo, n. hobljk, m.
Hobeln, hladiti, hoblowati.
Hobelſpäne, m. plur. třjſky truhlářſké, f. plur.
Hoch, wyſoký, wywýſſený, hohes Alter, letitoſt, ſtarowěkoſt, f. ſtarý, ſtařecý, kmetſký wěk, m. ſtaroſt, f. kmetſtwj, n. hohes Alters ſeyn, letitým býti, dlauhowěkým, welmi ſtarým býti, hohe Schule, wyſoká ſſkola, f. ſehr hoch, přewyſoký, etwas hoch, obwýſſný, wie hoch,

gak wyſoko, es iſt hohe Zeit, geſt drahný čas, hoch am Tage iſt es, giž geſt plný den, wie hoch iſt es am Tage, dlauholi geſt do dne, hohe Farbe, wyſoká barwa, f. hoher Adel, wyſoká, ſlawná, wzneſſená wrchnoſt, vrozenoſt, f. zemanſtwo wzneſſené, n.

Hoch, adv. wyſoko, wyſoce, hoch hinaus wollen, wyſoko ſobě počjnati, chtjti ſe wzneſti, wyſoce wěſti, drey Ellen hoch, tři lokte wyſoko, zweyſſi, hoch bieten, wyſoko ceniti.

Hochachtbar, wyſoce mázený, wzácný.

Hochachten, wyſoce wážiti, ſſetřiti, zřenj k někomu mjti, we wáznoſti mjti.

Hochachtung, f. gegen einen, wáznoſt, f. zřenj k někomu, n.

Hochadelich, wyſoce vrozený, ſſlechetný.

Hochamt, n. weliká mſſe, f.

Hochangeſehen, hochanſehnlich, wyſoce wzneſſený.

Hochangeſehen ſeyn, wyſoce wážen býti.

Hochaltar, m. wyſoký oltář, m.

Hochanſehnlich, ſ. Hochangeſehen.

Hochdeutſch, wyſoko Německý.

Hochedel, wyſoce ſſlechetný, vrozený.

Hochehrwürdig, wyſoce welebný, důſtogný, Ihro Hochwürden, in der Anrede, welebný pane.

Hocherhaben, wyſoko pozdwižený, wyzdwižený.

Hocherheben, wyſoce pozdwihnauti, wyzdwihnauti.

Hochfliegend, wyſoko létagjcý, wyſoko létawý.

Hochgebohren, wyſoce vrozený.

Hochgeehrt, wyſoce důſtogný.

Hochgelehrt, wyſoce včený.

Hochgericht, n. ſprawedlnoſt, ſſibenice, f. mjſto poprawnj, poprawiſſtě, n.

Hochhalten, za mnoho držeti, mjti, mnoho ſobě wážiti.

Hochhaltung, ſ. Hochachtung.

Hochheben, wyſoko zdwihnauti, pozdwihnauti, wyzdwihnauti.

Hochheilig, ſwatoſwatucý, ſwatoſwatý.

Hochheilig, adv. ſwatoſwatě.

Höchlich, welice, hrubě, ſ. Heftig, Sehr.

Hochlöblich, weleſlawný, ſlawný, ſ. Löblich.

Hochmeſſe, ſ. Hochamt.

Hochmögend, welikomocný.

Hochmögenheit, f. welikomocnoſt, welikomoc, f.

Hochmuth, m. welikomyſlnoſt, welikomyſl, hrdoſt, zpupnoſt, f. wyſoké o ſobě ſmeyſſlenj, n.

Hochmüthig, wyſokomyſlný, hrdý, zpupný, wyſoce o ſobě ſmeyſſlegjcý.

Hochmüthig, adv. wyſokomyſlně, hrdě, zpupně.

Hochſchallend, wyſoko zwučjcý, wyſoko zwučný.

Hochſchätzen, wyſoko ſobě wážiti, ſ. Hochachten.

Hochſchätzung, ſ. Hochachtung.

Hochſchwanger, s těžkým žiwotem, na ſlehnutj.

Hochſchwingen ſich, wyſoko ſe wzneſti, wypnauti, wymrſſtiti.

Höchſt, neyweyš, co neywýš.

Höchſte, neywyššj, zum höchſten, aufs höchſte, na neyweyš, při neywyššjm, der höchſte Gott, ſwrchowaný, neywyššj Bůh, höchſte Zeit, neywětšj čas, auf das höchſte bringen, eine Kunſt, na neyweyš přiweſti, wyweſti, das höchſte Gut, wrch dobrého, neywyššj, ſwrchowané dobré.

Höchſtens, na neyweyš.

Hochtrabend, ſtolz, nádherný, zpupný, nádherný w ſlowjch, wyſoko mluwný.

Hochverrath, m. ſpjčenj ſe, ſpuntowánj ſe, ſpiknutj ſe, n. pikel, m. zrada zgewná, f.

Hochverräther, m. odpowědnj nepřjtel, odpowědnjk, pikaus, zrádce zgewný, m.

Hochwürdig, wyſoce důſtogný, wyſoce welebný, přewelebný, hochwürdiges Sakrament, welebná ſwátoſt, neyſwětěgſſj ſwátoſt, f. Ihro Hochwürden, welebný pane otče.

Hochzeit, f. ſwadba, f. ſwadebnj ſſátek, m. Hochzeit machen, ſwadbu ſtrogiti, halten, ſlawiti, ſtrogiti ſwadbu.

Hoch-

Hochzeitbette, n. ſwadebnj loże, n.
Hochzeitbitter, m. zwáč na ſwadbu, m.
Hochzeitbrief, m. ſwadebnj liſt, m.
Hochzeiter, m. ženich, choť, m.
Hochzeitfeuer, f. Hochzeitfeſt, ſwadebnj weſelj, n. ſlawnoſt, f.
Hochzeitfreude, f. weſelj, n. weſeloſt, weſelka ſwadebnj, f.
Hochzeitgaſt, m. ſwadebnj hoſt, ſwadebnjk, m.
Hochzeitgedicht, n. ſwadebnj báſeň, f.
Hochzeitgeſchenk, n. dar ſwadebnj, m.
Hochzeitkleid, n. ſwadebnj raucho, n. ſſat, m.
Hochzeitlied, n. ſwadebnj pjſeň, f.
Hochzeitlich, ſwadebnj.
Hochzeitluſt, ſ. Hochzeitfreude.
Hochzeitmahl, n. ſwadebnj hody, plur. m. weſelj, n.
Hochzeitſtifter, m. ſnaubce, m.
Hocke, f. weyſluha, weyſlužka, f.
Höcke, Höckler, m hokynář, přemykač, m. ein Höckler ſeyn, hokynařiti, hokynowati, hokynářſtwj prowozowati, hokynářem býti.
Höcklerinn, f. hokyně, hokynářka, přemykačka, f.
Hocken, noſyti, nicht fortkönnen, wjznauti, wáznauti, wězeti.
Hocker, m. náhřbetj, n. hrb, m.
Höckericht, höckerig, hrbowatý, hrbatý, 2) ein höckerigter Ort, hrbowaté, pahrbkowité mjſto, n.
Hode, m. maud, m.
Hoden, m. plur. maudj, mudj, n. warlata, nároky, ſtroge mužſké, plur.
Hodenbruch, m. průtrž leyna, m. keyla, f.
Hodenſack, m. ſſaurek, ſſurek, m. maudnj, maudowý ſſaurek, m.
Hof, m. eines Fürſten, Wohnung eines Königs, dwůr, m. 2) Hof des Bauern, vor der Stadt, dworec, dwůr, m. 3) an einem Hauſe, dwůr, m. 4) Hof um den Mond, okolek meſýčný, m. zum Hofe gehörig, dworſký, ůey Hofe leben, v dwora, při dwoře žiwu býti.
Hofarbeit, f. dwořſká práce, f. djlo, n.
Hofbedienter, Hofbeamter, dwořſký ſluha, služebnjk, dwořák, dwořan, dwořenjn, m.
Hofkapelle, f. dwořſká modlitebna, modlitebnice, kaple, f.
Höfchen, n. dworek, dworeček, m.
Hofdame, f. dwořanka, dwořſká ſlečna, ſſlechtična, f.
Hofdienſt, m. Hofbedienſtung, f. služba dwořſká, při dwoře, v dwora, f.
Hoffart, f. Hoffarth, peycha, pýcha, zpupnoſt, hrdoſt, f.
Hoffärtig, pyſſný, hrdý, zpupný, ſeyn, hrdým, pyſſným, zpupným býti, werden, hrdnauti, hrditi ſe, pýchati, zpeychati, rozpýchati, rozpyſſněti, zpyſſněti, popnauti.
Hoffärtig, adv. pyſſně, hrdě, zpyſſna, zhrda, zpupně, hrdau myſlj.
Hoffen, daufati, vfati, nadjti ſe, nadáti ſe, Frieden hoffen, pokog daufati, dieß hätte ich nicht gehofft, kohobych ſe nebyl nadál, wie ich hoffe, gak ſe naděgi, gak daufám, hoffen auf einen, daufati w někoho, na někoho, auf Gott hoffen, w Boha daufati.
Hoffentlich, nepochybně.
Hoffnung, f. naděge, nadáloſt, f. daufánj, n. čáka, f. Hoffnung haben, naděgi, čáku mjti, ſie iſt wieder in der Hoffnung, iſt ſchwanger, čeká ſe do kauta, die Hoffnung fällt in den Brunnen, iſt vergebens, naděge mne zmeylila, chybila, ſklamala, oklamala, vergebliche Hoffnung haben, marnau naděgi mjti, marnau naděgj ſe kogiti, marně, daremně ſe nadáti, naprázdno ſe nadáti, hrách w naděgi wařiti, ſeine Hoffnung auf, in jemanden ſetzen, naděgi w někoho klásti, ſkládati.
Hoffnungsvoll, pln naděge.
Hofgarten, m. dwořſká zahrada, f.
Hofgärtner, m. dwořſký zahradnjk, m.
Höfgen, n. Höfchen, Höflein, dworek, dworeček, m.
Hofgeräth, n. dwořſké nářadj, n.
Hofgericht, n. dwořſké práwo, n.
Hofgeſind, n. dwořſká čeled, f.
Hofjunker, m. dwořſký gonák, mladota dwořſký, m.
Hofleben, n. dwořſké žiwobytj, n. dwořſký žiwot, m.
Hofleute, m. plur. dwořané, dwořácy, dwořenjnowé, m. plur.

Höf-

Höflich, zdwořilý, dworný, höflicher Brief, zdwořilé pſanj, n.

Höflich, adv. zdwořile, dworně.

Höflichkeit, f. zdwořiloſt, dwornoſt, f. eine Höflichkeit erfordert die andere, gedna zdwořiloſt druhau ſtihá.

Höfling, m. dwořák, dwořan, dwořenjn, m.

Hofmarſchall, m. dwořſký marſſalek, m.

Hofmayer, m. Hofmeyer, nádwornjk, ſſafář dwornj, dwořák, m.

Hofmayerinn, f. Hofmeyerinn, nádwornice, ſſafářka dwornj, f.

Hofmeiſter, m. eines Fürſten, zpráwce dworſký, dworu, dwornoſta, m. 2) eines jungen Menſchen, pěſtaun, (hofmiſtr,) rozkazowatel, m. 3) auf einem Mayerhofe, Gute, nádwornjk, dwořák, m.

Hofmeiſterinn, f. an einem Hofe, dwornoſtkyně, f. 2) eines Mädchens, pěſtaunka, (hofmiſtryně,) rozkazowatelkyně, f. 3) auf einem Mayerhofe, nádwornice, dwořačka, f.

Hofmeiſterlich, dwornoſtſký, b) pěſtaunſký.

Hofmeiſtern, rozkazowati, poraučeti.

Hofnarr, m. dwořſký blázen, blázen při dwoře.

Hofprediger, m. dwořſký kazatel, m.

Hofrath, m. dworſká rada, f. dworſký rádce, m.

Hofſtaat, m. Hofſtatt, komonſtwo dwořſké, dwořſtwo, n.

Hofthüre, f. zadnj dwéře, f. wrata, n. plur.

Höhe, f. wýſoſt, wyſokoſt, weyſſka, weyš, f. in die Höhe heben, do weyſſky, wzhůru pozdwihnauti, in der Höhe, we weyſſce, Höhe des Berges, wýſoſt, wyſokoſt, weyſſka wrchu, hory, f. Höhe der Geſtalt, der Perſon, weyſſka poſtawy, oſoby, f.

Hoheit, f. wýſoſt, zwýſſenoſt, powýſſenoſt, wywýſſenoſt, ſwrchowanoſt, f.

Höher, wyšſſ.

Höher, adv. weyš, höcher achten, ſchätzen, weyš, wjce ſobě wážiti.

Hoheprieſter, m. neywyšſſj kněz, arcykněz, m.

Hohl, prázdný, dutý, poddutý, daupnatý, krabatý, hohle Wege, klauzy, hluboké ceſty, f. plur. hohler Weg, hluboká ceſta, f. hohle Zähne, ſſtěrbiwé, kotlawé, prázdné, děrawé zuby, m. plur. hohl machen, dlabati, hlaubati, wyhlaubati, wydlabati, inwendig hohl, wydutý, unten hohl, podutý.

Hohlbohrer, m. dlubna, f.

Höhle, f. geſkyně, ſkreyš f. der Thieren, brloh, m. brloha, peleš, geſkyně, f. daupě, n. daupata zwěře, plur. die inwendige, duroſt, f.

Hohleiſen, n. dláto, n.

Hohleu, f. hohl machen, Aushohlen.

Hohlen, beſſ. holen, herzubringen, přineſti, přinášſeti, Athem holen, duch popadati, den Arzt holen, lékaře přiweſti, gjti pro lékaře.

Hohlkehle, f. rozhor, m.

Hohlſpiegel, m. duté zrcadlo, n.

Hohlung, f. duroſt, podduroſt, daupnatoſt, krabatoſt, pod ſe ohnutoſt, f.

Hohlziegel, m. hákowá cyhla, krýcý, žiábkowitá cyhla, f.

Hohn, m. Höhnerey, Spötterey, poſmích, poſmjſſek, weyſměſſek, m. porauhánj, poſmjwánj, n. ſ. Spott.

Höhnen, höhniſch halten, poſmjwati ſe, wyſmjwati ſe, porauhati ſe, poſmích, ſmjch ſobě z někoho dělati, mjti, poſmjſſky z někoho mjti.

Höhnen, das, Höhnerey, poſmjwánj, n.

Hohngelächter, n. poſměch, m. poſmjwánj, n.

Höhniſch, poſměwačný, poſměſſný, ſměſſný, rauhawý, ein höhniſcher Menſch, poſměwač, poſměwáček, porůhač, m. höhniſche Schrift, Rede, poſmiwačná, růhawá řeč, f. poſmiwačné růhawé pjſmo, n.

Höhniſch, adv. poſměſſně, poſměwačně, růhawě.

Hohnſprechen, poſmjwati ſe.

Hohnſprecher, m. poſměwač, m.

Höhnung, f. posmjwánj, wysmjwánj, n. posměch, m. porúhánj, rúhánj, n. ſ. Verhöhnung.

Hold, laſkawý, dobrotiwý, přjzniwý, náklonný, nakloněný, přjchylný, hold ſeyn, laſkawým, přjzniwým, dobrotiwým býti, ſ. Gewogen.

Holder, m. Holunder, Hollunder, Flieder, Holderbaum, Holunderbaum, Fliederbaum, bez, m. von Holunder. bzowý, bezowý.

Holderbeer, n. Holunderbeer, bezowá zrna, n. bezynky, f. plur.

Holderblüh, f. bezowý kwět, m.

Holderfeld, n. bzowiſſtě, n.

Holderwein, m. bezowé wjno, n.

Holdſelig, miloſtný, laſkawý, přjwětiwý, ljbezný, ſpanilý, přjgemný, milý.

Holdſelig, adv. miloſtně, laſkawě, přjwětiwě, ljbezně, ſpanile, přjgemně, mile.

Holdſeligkeit, f. miloſtnoſt, laſkawoſt, ljbeznoſt, přjwětiwoſt, ſpaniloſt, přjgemnoſt, miloſt, f.

Holla! hola!

Holen, ſ. Hohlen.

Hölle, f. peklo, n.

Höllenfahrt, f. wſtaupenj do pekel, n.

Hellenfluß, m. řeka pekelná, f.

Höllengeiſter, m. plur. duchowé pekelnj, m. plur.

Höllengott, m. pekelný bůh, m.

Höllenhund, m. pekelný pes, ohař, pekelný ſſtěkawec, m.

Höllenpein, f. pekelná muka, f.

Höllenpforte, f. pekelná brána, f.

Höllenpfuhl, m. pekelná propaſt, f. pekelné gezero, n.

Hölliſch, pekelný, hölliſches Feuer, pekelný oheň, m.

Holper, f. kamenitá, neſnadná, hrudowitá ceſta, f. kamenité, neſnadné, hrudowité mjſto, n. paſeka, f.

Holpericht, kamenitý, neſnadný, bezceſtný, hrudowatý.

Holunder, ſ. Holder.

Holz, n. die Materie, ein Stück, dřewo, drwo, n. inſpfern es gebracht, geführt wird, dřjwj, n. vom Holze, dřewěnný, ze dřewa, zu Holze werden, zdřewenětí, Holz hauen, dřjwj ſekati, kálati, rubati, 2) Wald, leſyna, f.

Holzapfel, m. plané gablko, n.

Holzartig, dřewenatý.

Holzbirne, f. planá hruſſka, f.

Holzbock, m. ein Inſekt, diwoký kozel, m. 2) Menſchenſcheu, newhodný, newrlý, zakrnělý člowěk, čuča, m.

Holzboden, m. dřewěnná podlaha, f.

Holzen, Holz fällen, dřjwj ſekati, kálati, rubati, ſſtjpati.

Holzern, dřewěnný.

Holzhacker, m. Holzhauer, drwoſſtěp, dřewoſek, rubač dřew, m.

Holzhandel, m. obchod, handl w dřjwj, m.

Holzhandler, m. obchodnjk, (handljř) w dřjwj, m.

Holzhaufen, m. hranice dřjwj, halda, f.

Holzhof, m. dřewnice, f. dwůr na dřjwj, m. ohrada na dřjwj, f.

Holzicht, holzhaftig, holzartig, wie Holz, dřewnatý.

Holzkammer, f. Holzlege, dřewnice, f.

Hölzlein, n. dřjwko, dřewjčko, n.

Holzmarkt, m. dřewný trh, m. podſkalj w Praze, n.

Holzſchlägel, m. pjch, m. palice, paliča dřewěnná, f.

Holzſchuh, m. dřewěnný ſtkewjc, m. dřewěnka, trepka, f.

Holzſtoß, m. hranice dřjwj, f.

Holztaube, f. leſnj holub, m.

Holzwagen, m. nákladnj wůz, wůz na dřjwj, m.

Holzwurm, m. červotoč, čerw dřewnj, m.

Holzwurmkraut, n. podražek, m.

Honig, m. med, medek, m. Honig machen, med, medek dělati, ſtrogiti, zum Honig gehörig, medowý.

Honigapfel, m. medowka, f.

Honigausnehmung, f. wybjránj medu, n. podřez včel, m.

Honigbau, m. djlo medowé, dělánj, ſtrogenj medu, n.

Honigbauer, m. medař, m.

Honigbirne, f. medowka, medowá hruſſka, f.

Honigbrühe, f. medowá poljwka, f.

Ho-

Honigfladen, n. Honigſeim, pláſt ſtredj, medowý ſtred, m.
Honiggelb, medowé barwy.
Honigkuchen, m. koláč s medem, m.
Honigſüß, ſladký co med.
Honigthau, m. wodnož, paſtwa, f.
Honigtrank, m. medowina, f.
Honigwerk, n. dělánj, ſtrogenj, plástowánj medu, n.
Hopfen, m. chmel, m. 2) Hopfen und Malz verlieren, náklad y prácy ztratiti, zmařiti.
Hopfengarten, m. chmelnice, chmelowá zahrada, f.
Hörbar, ſlyſſitedlný.
Horchen, poſlauchati, ſſetřiti, ſlauchati.
Horcher, m. Auflauerer, Spion, poſluchač, ſſetřitel, ſluchač, m.
Hören, ſlyſſeti, vom Hören ſagen, od ſlyſſenj, höre doch, ſlyš pak, poſlyš pak, ſich hören laſſen, dáti ſe ſlyſſeti.
Hören, das, ſlyſſenj, n. (ſluch, m.) Hören und Sehen verlieren, ſluch a zrak ztratiti.
Hören ſagen, mluwenj, n. řeč lidſká, f.
Hörer, m. poſluchač, poſluchatel, m.
Horizont, m. obloha, okrauhloſt na nebi, f.
Horizontalflach, obly.
Horizontalfläche, f. obloſt, f.
Horn, n. roh, m. vom Horne, rohowý, das Hörner hat, rohatý, der Hörner hat, roháč, m. das ein, zwey, drey Hörner hat, gednorohý, dwaurohý, třirohý, zu Horne werden, zrohowatěti, Hörner bekommen, rohatěti, zrohatěti, 2) in ein Horn blaſen, ſpikati ſe, ſpiknauti ſe, puntowati ſe, ſpuntowati ſe, s někým ſe ſmlauwati, ſmluwiti; Hörner, plur. rohy, parohy, m. plur.
Hornähnlich, hornartig, rohowatý, rohatý, geko roh.
Hornbläſer, m. trubač na roh, m.
Hörnchen, n. růžek, m.
Hornen, hörnen, oder aus Horne gemacht, rohowý.
Hörnerträger, m. rohůnoſyč, rohonoſyč, rohonoš.
Hornfiſch, m. rohatá ryba, f.
Hornfüßig, rohonohý.
Hornigt, rohatý.
Horniß, f. Horneiß, Horniſſe, ſtkeček, m. howadj, howadnj mauha, f. raup, traup, ſrſſeň koňſký, m. howadnice, f.
Hornung, m. wnor, m.
Hornungblume, f. narcyſek, m.
Hornvieh, n. ſkot, howězý dobytek, m.
Hornwerk, n. rohowé djlo, n.
Hörſaal, m. Hörſtube, poſluchárna, poſluchatelna, ſluchárna, f.
Hoſen, f. plur. kalhoty, f. plur. ſpodky, m. plur. nohawice, poctiwice, ctnůſtky, f. plur.
Hoſenband, n. podwazek, m.
Hoſenflicker, m. platkář, weteſſnjk, m.
Hoſenknopf, m. knoflik od kalhot, m.
Hoſenlatz, m. ljmec v kalhot, m.
Hoſenpauker, m. Schilling, chloſt, pardus, weylupek, m.
Hoſpital, n. ſſpitál, m.
Hoſpitalmann, m. ſſpitálnjk, m.
Hoſpitalweib, n. ſſpitálnice, f.
Hove, f. rownadlo, hladidlo, tlukadlo, beran, m.
Hübel, m. Hügel, kopec, kopeček, pahrbek, m. 2) Beule, hrbol, m. baule, f.
Hübſch, heſký, pěkný, ſſwarný.
Hübſch, adv. heſky, pěkně, ſſwarně.
Hucken, ſ. Hocken.
Hudeley, f. laſſkowánj, darečkowánj, tintěrkowánj, n. tintěrky, darečky, f. plur.
Hudeln, laſſkowati, darečkowati, tintěrkowati, ſraſſky prowozowati, 2) quälen, beunruhigen, teyrati, pokauſſeti, laß mich ungehudelt, nepokauſſeg mne, neteyrey mne, nech mne s pokogem.
Hudler, m. laſſkownjk, tintěrkář, m.
Hufe, f. kopyto, n. roh nohy, m.
Hufeiſen, n. podkowa, f. mit Hufeiſen beſchlagen, kowati, podkowati.
Huflattich, m. děwěſyl, m. koňſké kopyto, n.
Hufnagel, m. hřeb, hřebjk podkownj, m.
Hufſchmied, m. kowář, kowáč, kugjř, m.

Hüf-

Hüfte, f. Hüftblat, n. kyčle, f. weiter unten das dicke Bein, ſtehno, až do kolena, n. bedra, n. plur.
Hüftwehe, n. kyčelnj bolesť, f. kyčel bolenj, n. kyčelnice, f.
Hügel, m. pahrbek, kopec, chlumek, m. hůrka, f. wrſſek, m.
Hügelchen, n. pahrbček, kopeček, chlumek, wrſſíček, m.
Hügelig, pahrbkowatý, pahrbkowitý, wrchowitý, hrbowatý.
Huhn, n. kuře, n. kohautek, m. das von Hühnern iſt, kuřj.
Hühnchen, n. Hühnlein, kuřátko, kohauté, kuře, n.
Hühnerauge, n. kuřj oko, n.
Hühnerbrühe, f. z kuřete gjcha, f.
Hühnerdarm, m. ein Kraut, kuřj střewce, n. kuřimor, m.
Hühnergeyer, m. luňák, zloděg kurecý, m.
Hühnerhaus, n. posada na kuřata, kuřecý, f. kurnjk, m.
Hühnerkohl, n. mateřj dauſſka, f.
Hühnermann, m. ſlepičnjk, ſlepičkář, m.
Hühnermiſt, m. kuřj howno, n. ſlepičj trus, m.
Hui, huy, huy, nuže, in einem Hui, w mžiknutj.
Huld, f. laſkawoſt, přjzeň, přjchylnoſt, náklonnoſt, miloſtiwoſt, miloſt, dobroljbeznoſt, f.
Huldgöttinnen, f. plur. bohyně miloſti, f. plur.
Huldigen, přjſahau, ſlibem zawázati, pod přjſahau prawiti, na přjſahu a záwazek mluwiti.
Huldigung, f. přjſahau, ſlibem zawázánj, n.
Huldigungseid, m. přjſaha wěrnoſti, f.
Huldreich, miloſtiwý, laſkawý, dobrotiwý, přjzniwý, dobroljbezný.
Hülfe, f. Hilfe, pomoc, ſpomoc, f. mit Gottes Hülfe, pomocý Bozj, s pomocý Bozj, zu Hülfe kommen, na pomoc přiſpěti, k pomocy přiſpěti, ku pomocy, na pomoc přigjti, um Hülfe bitten, za pomoc, o pomoc proſyti.
Hülfliche Hand, ſ. Hülfe.
Hülflos, bez pomocy, pomocy zbawený, prázdný.
Hülfreich, napomocný.
Hülfsmittel, n. proſtředek pomocy, napomocný.
Hülfsvölker, n. plur. lid napomocný, na pomoc, m.
Hülfswort, n. ſlowo pomocliwé, n.
Hülle, f. přjſtěrek, m. přikrýwka, f. zawěſydlo, obwěſydlo, n. přjkrow, m. zawitj, n. obal, m.
Hüllen, obaliti, zaobaliti, přiſtřjti, zaſtřjti, obeſtřjti, obſtjrati, přiſtjrati, zaſtjrati, zawinauti.
Hülſe, f. an Erbſen, luſſtina, ſſupina, f. Hülſe von Weinbeeren, Oliven, oliwowé luſſtiny, plur. Hülſe von Hirſen, otruby, f. plur.
Hülſen, plur. die Früchte, wařenj polnj, n.
Hummel, f. medogedka, f.
Humpe, f. Humper, m. korbel, m.
Hunſen, n. Sumſen der Bienen, bručenj rogných wčel, n.
Hund, m. pes, m. tiſta, f. junger Hund, pýk, pýček, ſtěnec, viele Hunde ſind des Haſen Tod, mnoho chrtů zagečj ſmrt, proti palicy nenj ſſermů, von Hunde, pſý, peſký.
Hundefell, n. pſý kůže, f.
Hundefett, f. pſý ſádlo, n.
Hundefleiſch, n. pſý maſo, n.
Hundegebeiß, n. kauſánj, hryzenj ſe, n.
Hundehalsband, n. pſý obogek, m.
Hundejung, m. Hundsjung, pýwod, pſowod, m.
Hundert, ſto, hundert Jahre, ſto let, das Hundert, to ſto, hundert Männer, ſto mužů.
Hundertblätterige Roſe, f. ſtoljſtek, m.
Hunderte, der, die, das, ſtý, ſtá, ſté, das Hunderte ins Tauſende mengen, ſſiſſaté w kulaté mjſyti.
Hundertfältig, hundertfach, ſtonáſobný.
Hundertfältig, hundertfach, adv. ſtonáſobně.
Hundertfüßig, ſtonohý, ſtonožka, m.
Hundertjährig, ſtoletý, ſtoročnj.
Hundertköpfig, ſtohlawý, ſtohlawec, m.

Hun-

Hundertmal, ſtokrát.
Hundertpfündig, ſtolibernj.
Hundertweis, po ſtech, po ſtu, we ſtech, na ſta.
Hündinn, f. čubka, tiſta, pſyce, f.
Hündlich, peſký, pſý, pſowſký.
Hündiſch, pſowſký, peſký, pſý.
Hündiſch, adv. pſowſky, peſky.
Hündlein, n. Hündchen, pſýk, pſýček, peyſek, m. ſſtěně, ſſtěňátko, n. ſſtěnec, m.
Hundsbeerſtaude, f. chebdj, n.
Hundsblume, f. pſý rmen, m.
Hundsbiß, m. pſý kauſnutj, od pſa kauſnutj, n.
Hundsfliege, f. Hundsmücke, pſý mauſcha, f.
Hundsigel, m. gežek s pſý hlawau, m.
Hundskopf, m. pſý hlawa, f.
Hundsleben, n. pſý, pſowſké žiwobytj, n.
Hundsſtern, m. pſý hwězda, f.
Hundstage, m. plur. pſý dni, dnowé pſý, m. plur.
Hundsvöterey, f. pſowſtwj, peſtwj, n. pſota, f.
Hundszeit, f. pſota, f. pſý čas, m.
Hundszunge, f. pſý gazyk, m.
Hunger, m. hlad, m. hladowitoſt, lačnoſt, f. den Hunger ſtillen, hlad zahnati, ſpokogiti, vkrotiti, ſkrotiti, Hungers ſterben, hladem vmřjti.
Hungerig, hungrig, Hungerleider, hladowý, hladowitý, hladowec.
Hungern, hungrig ſeyn, Hunger leiden, hladowěti, lačněti, hladowým býti, hlad trpěti, mjti, Hungers ſterben laſſen, hladem vmořiti, nechati vmřjti, mich hungert, mám hlad, gſem hladowý, lačný, lačnjm.
Hungersnoth, f. hlad, m. drahota, f. draho, n.
Hüpfen, ſkákati, poſkakowati, laſſkowati, dedkowati, křepčiti, vor Freuden hüpfen, radoſtj poſkakowati, wyſkakowati, pléſati.
Hüpfen, das, ſkákánj, poſkakowánj, wyſkakowánj, n.
Hürde, f. hýſa, f. ſtawadlo polnj, n.

Hure, f. kurwa, hurwa, newěſtka, f. Hure ums Geld, popenežná žena, popenežnice, f. eine gemeine, feile, jedermanns Hure, zgewná kurwa, běhlá, obecná kurwa, obecnj djwka, newěſtka, f. Huren nachlaufen, po kurwách běhati, eine zur Hure machen, zkurwiti ženſkau, werden, zkurwiti ſe.
Huren, Hurerey treiben, kurwiti ſe, kurewſtwj prowozowati, ſmilniti.
Hurengewinnſt, m. kurewnj zyſk, m.
Hurenhandel, m. kurewſký ſaud, m.
Hurenhaus, n. Hurenherberge, kurewſký, kurewnj dům, domek, hampeyš, pſynec, m.
Hurenhengſt, m. Hurenjäger, kurewnjk, hampeyſſnjk, newěſtkář, m.
Hurenkind, n. Hurkind, kurwy ſyn, z kurwy ſyn, m. cyzoložné djtě, cyzoložně, n.
Hurenleben, n. kurewſké žiwobytj, n. kurewſký žiwot, m.
Hurenpack, m. pelech, m.
Hurenwirth, m. kurwj, kurewſký hoſpodář, rufian, ſwodnjk, m.
Hurenwirthinn, f. kurewſká hoſpodyně, rufianka, ſwodnice, f.
Hurenwinkel, m. kurewſký kaut, kautek, hampeyš, pſynec, m.
Hurenwirthſchaft, f. ſwodnictwj, rufianſtwj, n. kurewſký, ſwodnický, rufianſký obchod, m. hoſpodářſtwj, n.
Hurer, m. kurewnjk, m.
Hurerey, f. kurewſtwj, kurewnictwj, kurwenj, ſmilſtwj, n. treiben, kurewſtwj prowoditi, prowozowati, páchati, ſpáchati.
Hürgen, n. Hürchen, Hürlein, kurwička, kurwice, f.
Huriſch, kurewſký.
Huriſch, adv. kurewſky, po kurewſku.
Hurtig, ſpěſſný, popěſſný, čerſtwý, čilý, hbitý, rychlý, doſkočný, ſkočný, ochotný, ein hurtiger Kopf, eine hurtige Rede, ſchopná hlawa, hbitá řeč, f. hurtige Füſſe, čilé, hbité, rychlé nohy, plur. hurtig zur Arbeit, ſpěſſný, ochotný, hbitý, čilý, ſkočný ku prácy.

Hurtig, adv. ſpěſſně, čerſtwě, poſpěſſně, čile, hbitě, rychle, ſkočně, doſkočně, ochotně, hurtig hurtig, zčerſtwa zčerſtwa, ſpěſſně.

Hurtigkeit, f. ſpěſſnoſt, poſpěſſnoſt, čerſtwoſt, čiloſt, hbitoſt, rychloſt, ſkočnoſt, doſkočnoſt, ochotnoſt, f.

Huſten, f. Caſſel, m.

Huſten, kaſſlati.

Hut, m. klobauk, klobuk, m.

Hut, f. Weide, paſtwa, f. Wache, Fürſicht, ſtráž, hljdka, f. auf ſeiner Hut ſeyn, hleděti ſe, warowati ſe, wyſtřjhati ſe, ſey auf der Hut, hleď ſe, auf der Hut ſtehen, na ſtráži ſtáti.

Hüten, auf der Hut ſeyn, bewachen, hljdati, oſtřjhati, ſtráhnauti, ſtřjcy, ſtráž mjti, das Geld hüten, penjze hljdati, 2) ſich hüten, hledeti ſe, warowati ſe, wyſtřjhati ſe, ſich vor Sünden, vor dem Laſter hüten, warowati ſe, wyſtřjhati ſe hřjchů, neprawoſti, hüte dich vor ihm, hleď ſe ho, warůg ſe ho, wyſtřjhey ſe ho, 3) das Vieh, die Heerde hüten, pásti, hljdati ſtádo, dobytek.

Hütlein, n. klobaček, m.

Hüter, m. Hutmacher, klobaučnjk, m.

Hutmacherhandwerk, n. klobaučnictwj, n.

Hutſchnur, f. ſſňůra, f. prowázek na klobauk, m. tkance, tkanička klobauku, f.

Hutſpitz, f. rytljk v klobauku, m.

Hutſtock, m. palice na klobauk, f.

Hütte, f. bauda, katrče, chalupa, f. Hütte wider die Sonne, ſtjnidlo, zawěſydlo, zaſtěradlo, n. záclona neb záſlona, f. 2) in Bergwerken, kawna, kopka, f.

Hüttenrauch, m. vtreych žlutý, m.

Hüttgen, n. Hüttchen, Hüttlein, budka, chalaupka, f.

Hütung, f. hljdánj, n. ſtráž, f. oſtřjhánj, n. 2) des Viehes, paſenj, hljdánj, n.

Hutzierath, m. ozdoba, f. ſſperk na klobauku, m.

Huy, ſ. Hui.

Hyacinth, m. Hyazinth, ein Edelgeſtein, jacynt, m.

Hyazinthe, f. eine Blume, hyacynt, březnowý kwět, m.

Hyſop, m. Yſop, Iſop, izop, m.

J.

Ja, ano, ja wohl, ba, nýbrž, ja auch, ano y, ano také, nýbrž y, nýbrž také, anobrž, alebrž, brž, nýbrž, ba y, ja vielmehr, nýbrž také, ano raděgi, ja traun, owſſem že, ano tak, er iſt ja ſelbſt da geweſen, ont tu ſám byl, ninni dich ja in Acht, dey na ſe wſſak pozor, ich habe es ihm ja geſagt, gát mu to řekl.

Jachzorn, m. prchliwoſt, hněwiwoſt, popudliwoſt, náhloſt, f. vnáhlenj, n.

Jachzornig, prchliwý, prchlý, hněwiwý, popudliwý, náhlý, ſnadný k rozhněwánj, kwapný k hněwu, jachzornig werden, rozprchliti ſe.

Jacobsbirne, f. Jakobsbirne, Jakubinka, f.

Jagd, f. honba, f. low, m.

Jagdbedienter, m. myſliwecký, m.

Jagdgöttinn, f. bohyně myſliwoſti, f.

Jagdhund, m. lowčj, lowecký, myſliwecký pes, m.

Jagdſchiff, n. Jacht, f. hončj lodj, f.

Jagdſtock, m. Jagdſpieß, proſſtip, lowecký oſſtip, m.

Jagdtaſche, f. myſliwecká, lowecká, lowčj tobolka, f.

Jagdzeug, n. myſliwecké, lowecké, lowčj přjprawy, f. plur. nástrogowé, m. plur.

Jagen, forttreiben, hnáti, honiti, plaſſiti, nach Hauſe jagen, domů hnáti, pohnati, einen, einander, honiti někoho, ſebe weſpolek, von etwas, odehnati, odháněti, mit dem Wagen, Pferden, pryč hnáti, vyháněti, vgjždeti, 2) das Wild, honiti zwěř, lowiti, myſliwoſt prowozowati, honbu, low, chon vedělati.

Jäger, m. myſliwec, lowec, m.

Jägerey, f. myſliwectwj, n. myſliwoſt, f.

Jägergarn, n. lowčj, myſliwecká tenata, n. plur.
Jägerhaus, n. myſliwecký, lowecký dům, domek, m.
Jägerhorn, n. lowecká, lowčj, myſliwecká trauba, f.
Jägerinn, f. myſliwcowá, f.
Jägeriſch, myſliwecký, lowecký, lowčj.
Jägeriſch, adv. myſliwecky, lowecky.
Jägermeiſter, m. lowecký, lowčj, myſliwecký miſtr, m.
Jägermeiſteramt, n. lowcowſtwo, n. wřad lowčj, m.
Jägernetz, n. ſýť myſliwecká, lowčj, f.
Jägerſpieß, m. lowecký oſſtip, m.
Jägertaſche, ſ. Jagdtaſche.
Jäh, jähe, ſteil, přjkrý, plötzlich, ſchnell, übereilt, náhlý, kwapný.
Jähe, die, přjkré mjſto, n.
Jaherr, m. takpán, m.
Jähling, plötzlich, náhlý, kwapný.
Jähling, adv. náhle, kwapně.
Jahr, n. rok, m. zwey Jahre, dwě léta, drey, vier Jahre, tři, čtyři léta, fünf, ſechs, ſieben Jahre, pět, ſſeſt, ſedm let, alle Jahre, každého roku, každoročně, auf ein Jahr, na rok, na geden rok, lange, viele Jahre her, mnoho let, ſkrz mnohá léta, das Jahr iſt um, rok vſſel, minul, vplynul, ein Jahr ums andere, rok po roku, bey, oder in den beſten Jahren, w neylepſſich letech, w neylepſſim wěku, ein Jahr alt, rok ſtarý, ſtářj, bey Jahren, letitý, lerný, vor dem Jahre, před rokem, wloni, über das Jahr, přes rok, die Jahre haben, mjti léta, die Jahre laufen wie das Waſſer, léta běžj co woda, in dieſem Jahre, dieſes Jahr, w tomto roce, tohoto roku, in einem Jahre, za rok, w roce, neues Jahr, nowé léto, n. nowý rok, začátek roku, m. ein Jahr alt, rok ſtarý, gednoročnj, ročnj, ročně, ročňátko, n. von vielen Jahren her, od mnohých, od mnoha let, zwölf Jahre alt ſeyn, ſtářj býti dwanácti let, dwanáctiletým, we dwanácti letech býti, auf hundert Jahre, na ſto let, viele Jahre lang leben, mnoho let žiwu býti, viele Jahre überleben, mnoho let přečkati, es iſt jetzt ein Jahr verfloſſen, es iſt jetzt ein Jahr, rok minul, pominul, rok tomu geſt giž.
Jahrbücher, plur. letopiſy, m. plur.
Jahrfeſt, n. ročnj, weyročnj ſlawnoſt, f.
Jahrgeld, n. ročnj penjz, plat, m.
Jahrgang, m. ročnj běh, m.
Jahrhundert, n. ſtoletj, n. ſtowěk, m.
Jährig, ein Jahr alt, gednoročnj, ročňátko, ročnj.
Jährlich, ročnj, weyročnj.
Jährlich, adv. ročně, za rok.
Jahrmarkt, m. weyročnj trh, walný, ſwobodný trh, m.
Jahrsfriſt, f. geden rok, m. gednoho roku lhůta, f.
Jahrsfrucht, f. Jahrsgewächs, auroda, ročnj auroda, f.
Jahrstag, ſ. Geburtstag.
Jahrswachs, ſ. Jahrsfrucht.
Jahrzahl, f. léta páně, n. plur. rok, m.
Jahrzeit, Jahreszeit, f. čas ročnj, m. vier Jahreszeiten, čtyři ročnj časy, m. plur.
Jammer, m. Elend, ſtraſt, těžkoſt, pſota, bjdnoſt, bjda, f. Gram, hoře, n. Klage, naříkánj, hořekowánj, žaloſtěnj, n. žaloſt, f. es iſt ein Jammer unter den Leuten, geſt nářek.
Jammergeſchrey, n. hořekowánj, n. křik tauzebný, žaloſtný, m. žaloſtěnj, n.
Jammerklage, f. tužba, f. tauzenj, naříkánj, n. žaloba žaloſtná, f.
Jämmerlich, voll Jammer, dem Zuſtande nach, ſtraſtný, pſotný, bjdný, dem Bezeigen nach, žaloſtný, ljtoſtný, žaloſtiwý, bjdný, zbědowaný, zbjdněný.
Jämmerlich, adv. bjdně, pſotně, ſtraſtně, žaloſtně, ljtoſtiwě, ljtoſtně, ausſehen, bjdně, wkrutně wypadati.
Jammerlied, n. pjſeň žaloſtná, žaloſtiwá, tauzebná, f. anſtimmen, žaloſtiwé hlaſy wydáwati, žaloſtiwé ſobě wěſti, tauzebné pjſně naſtrogiti.
Jammern, um einen, etwas, hořekowati,

wati, naříkati, žalostiti, žalostiwě, žalostně, ljtostně sobě wésti, es jammert mich sein, žel, ljto gest mi ho, želim ho, litugi ho, žalost, ljtost mám nad ujm.

Jammern, das, ſ. Jammer.

Jammerthal, n. bjdné, plačtiwé audolj, audolj bjdy, trampot, n.

Jäſcht, m. pěna, f. ſtehet ihm vor dem Munde, pěna mu ſtogj v huby.

Jäſchten, pěniti.

Jaſeis, m. jaſpen, jaſpis, m. von Jaſpis, jaſpiſowý.

Jätemeſſer, n. planj nůž, m.

Jäten, pléti, pljti, planiti, wyplaniti, pleniti, wypleniti.

Jäten, das, pletj, wyplenj, n.

Jäter, m. plewač, m.

Jathacke, f. motyka, f.

Jauchart, m. and. n. gitro, n.

Jauchzen, wýſkati, weyſkati, prowýſkowati, prozpěwowati, weſele wykřikowati, pokřikowati.

Jauchzen, das, weyſkánj, wýſkánj, prowýſkowánj, prozpěwowánj, weſelé wykřikowánj, pokřikowánj, n.

Jawort, n. přjpowěd, f. ſlowoſto, n. Jawort dazu geben, přiwoliti, připowědjti, přiſljbiti, ſlowoſto dáti.

Ibenbaum, m. tis, tiſowý ſtrom, m.

Ibiſch, Eibiſch, m. bylina ſlýzowá, f. wyſoký ſléz, m.

Ibiſchwurz, Eibiſchwurz, f. zahradnj ſléz, m.

Ich, gá, ich ſelbſt, gá ſám, ich weis nicht, newjm.

Ideal, n. welitwar, m.

Je, čjm, tjm, je mehr, je beſſer, čjm wic, tjm ljp, je eher, je lieber, čjm dřjw, tjm ljp.

Jeder, jedweder, kažďý, gedenkažďý.

Jedermann, kažďý.

Jederzeit, kažďého čaſu, wžďy, wžďycky, po wžďy, po kažďé.

Jedesmal, pokažďé, po wžďy.

Jedoch, předce wſſak, wſſak předce, ale wſſak, alebrž, a wſſak.

Jeglicher, gedenkažďý, kažďý.

Jeher, von jeher, oddáwna.

Jelänger, je lieber, ein Kraut, ywa, njzka borowička, f. polnj cypřiš, m.

Jemals, někdy, gednák.

Jemand, někdo.

Jener, onen, tento.

Jenner, m. leden, m.

Jenſeit, přes, dále, z oné ſtrany.

Jenſeitig, dálſſj.

Jetzt, jetzig, jetzo, jetzund, ſ. Jtzt, Jtzig.

Jezuweilen, někdy časem, ſ. Biswei-len.

Igel, m. ježek, jež, m.

Igelkolbe, f. Keule, ježkowá palice, f.

Ihm, jemu, mu, er giebt ihm nichts, on mu nic nedá.

Ihn, jeho, ho, er hat ihn erſchlagen, on ho zabil, ihn ſelbſt, jeho ſamého.

Ihr, wy, die ihr, kteřj, jenž, geſſtro, einen Ihr heißen als Freund, wykati někomu.

Ihre, der Frau, gegj, der Leute, gegich.

Ihrzen, ihr heißen, wykati.

Jiſchen, beſſ. gäſchen, pěniti ſe.

Ilme, ſ. Ilmenbaum, ſ. Ulmenbaum.

Iltis, m. chor, m.

Im, d. i. in dem, we, w, im Schlafe, we ſpanj, im Sack, w kapſe, im Zorn, w zloſti, im Anfange, z počátku, w, na počátku.

Imbiß, m. oběd, m.

Imme, f. wčela, f. ſ. Biene.

Immer, ſtets, wſtawičně, wſtawně, wžďycky, wžďy, pořád, nevſtále, es iſt immer einer ſchlimmer als der andere, wžďy, wžďycky geſt geden horſij, než druhý, auf immer, na wžďycky, immer beſſer, ſchlimmer, wžďy, wžďycky ljp, hůř, was will der immer da, co chce wžďy ten zde, immer währen, wžďy trwati.

Immerfort, wžďy dál a dál, wſtawičně.

Immerhin, nechť.

Immerwährend, wſtawičný, nepřeſtáwagicý, wžďy trwalý, trwagicý.

Immerzu, gen pořád, gen do toho, gen do řjzu, nevſtále.

Immittelſt, zatjm, mezy tjm.

Impfen, ſſtěpowati, ſſtjpiti, očkowati, očiti, raubiti, rohowati.

Impfer, m., ſſtěpjř, m.

Impfung, f. ſſtěpowánj, ſſtjpenj, očenj, očkowánj, rohowánj, n.

In, we, w, do, auf die Frage, wo? mit dem Ablativ; wohin? mit dem Akkuſativ, in etlichen Tagen, w několika dnech, za několik dnj, in Sünden, Wollüſten leben, w hřjſſjch, w rozkoſſech ziwu býti, in Sünden gebohren, w hřjſſjch zrozený, in einem Buche leſen, w négaké knize čjſti, in Leipzig, w Lipſku, in der Kirche ſeyn, w koſtele býti, in die Kirche gehen, do koſtela, w koſtel gjti, Waſſer in das Glas gießen, wodu do ſklenice, w ſklenicy ljti, in das Herz, in die Bruſt ſtechen, do ſrdce, w ſrdce, do prſau, w prſa bodnauti, pjchnauti, in das Buch eintragen, einſchreiben, do knihy, w knihu wnesti, wepſati, napſati, in etwas grauſamer, beſſer, w něčem wkrutnégſſj, lepſſj, in ſo fern, tak dalece, in der That, in Wahrheit, w ſkutku, ſkutečně, w prawdě, wie weit iſts in den Tag, dalekoli geſt do dne, in Acht nehmen, ſ. Acht, Achtung.

Inbegriff, m. Inhalt, zawřenj, obſaženj, n. obſah, m.

Inbrunſt, f. wraucnoſt, f.

Inbrünſtig, wraucný, wraucý, inbrünſtiges Gebet, wraucná modlitba, f.

Inbrünſtig, adv. wraucně.

Indem, když, 2) weil, poněwadž.

Indeſſen, zatjm, ſ. Unterdeſſen.

Indianer, m. Indyán, m.

Indianiſch, Indyanſký.

Indich, Indig, m. Ndyk, m.

Indien, n. Indye, f.

In einander, w hromadu, do hromady, do ſebe.

In einander fügen, wpogiti, ſpogiti whromadu.

In einander ſchlagen, založiti, in einander geſchlagene Hände, založené ruce, f. plur.

In einander ſchließen, zawřjti whromadu.

In einander ſchränken, whromadu ſewřjti, ſwjrati.

Ingedenk, pamětliw, ſ. Eingedenk.

Ingleichen, imgleichen, napodobně, podobně.

Ingrün, n. ein Kraut, barwjnek, zelenec, m.

Ingwer, m. zázwor, m.

Inhaber, m. držitel, wládař, wládce, m.

Inhalt, m. obſah, m. obſaženj, zawřenj, n.

Inlage, f. Einlage, přjloha, f. přjwěſek, m. wlozenj, n. wklad, m.

Inländer, m. tu rodilý, w zemi rodilý, domácý.

Inländiſch, domácý, zemſký, ſwogſký.

Inne, innen, von innen, wnitřnj, von innen, zewnitř.

Inne, innen haben, držeti, w ſwé mocy mjti, ſ. Beſitzen, 2) verſtehen, rozumem chopiti, pochopiti, chápati, obſáhnauti, znáti, rozuměti.

Inne halten, innehalten, ſtehen bleiben, zaſtawiti ſe, zaſtawowati ſe, ſtanauti, oſtat ſtáti, odpočinauti, 2) ſich innen halten, doma ſe držeti, doma zůſtáwati, mit etwas, mit einer Arbeit auf eine Zeit, zaſtawowati, přeſtáwati.

Inne werden, ſrozuměti, porozuměti, wyrozuměti, zwěděti, wyzwěděti, poznati, přezwěděti, ſ. Gewahr werden.

Innere, wnitřnj, das Innere des Herzens, ſtřewa.

Innerhalb, mezy, innerhalb wenig Tagen, w nemnohých, w několika dnech, za několik dnj.

Innerlich, wnitřnj.

Innerlich, adv. wnitřně.

Innerſt, adj. neywnitřnégſſj, neytaynégſſj.

Innerſt, adv. neywnitřnégi, neytaynégi.

Innerſte, das, wnitřnoſt, f.

Innig, inniglich, innigſt, ſrdečně, newnitř, inniglich geliebet werden, ſrdečně milowánu býti.

Innung, f. pořádek, m.

Insgemein, wůbec.

Inſonderheit, zwláſſt, zwláſſtě, obzwláſſtě, oblaſſtně.

Inſoweit, tak dalece.

Inſtändig, inſtändigſt, ſtálý, vſyluý, náramný.

Inſtändig, adv. ſtále, vſylně, welmi, welice, hrozně, náramně, inſtändig bitten, vſylně, náramně proſyti.

Inſtehend, naſtáwagicý.

Inſul, f. Inſel, oſtrow, m.

Inwendig, wnitřnj, das Inwendige, wnitřnoſt, f.

Inwendig, adv. wnitřně, wnitř, inwendig und auswendig, wnitř y zewnitř, wnitřně y zewnitřně.

Inzwiſchen, mezy tjm, ſ. Indeſſen.

Joch, n. gho, giho, n. das ein Joch trägt, ſaumařſké howado, n. unter das Joch bringen, pod gho přiweſti, das Joch abwerfen, gho ſwrcy, gha zniknauti.

Jochband, n. wazba, f.

Jochbar, ſpřežitedlný.

Jochholz, n. wog, m.

Johannisbeere, f. ſwatojanſké gahůdky, f. plur.

Johannisbeerſtaude, f. Johannisbeerſtrauch, m. oſtružina, f.

Johannisbrod, n. ſwatého Jana chléb, ſwatojanſký chléb, m.

Johannisgürtel, m. černobyl, m. bylina ſw. Jana, f.

Johanniskraut, n. červcuý zwonček, m.

Johannispferſig, m. merunka, f.

Johanniswürmlein, n. ſwětluſſka, f.

Irden, hlinený, z hliny.

Irdiſch, ſwětſký, zemſký, irdiſch geſinnter Menſch, ſwětář, m. irdiſches Weſen, zemſtwj, n.

Irgend, někde, kdeſy, irgendwo, někde, kdeſy.

Irre gehen, in der Irre gehen, blauditi, zablauditi, zblauditi, poblauditi, irre machen, zmeyliti, irre ſeyn, meyliti ſe, na omylu býti, irre werden, zmeyliti ſe, omeyliti ſe, irre führen, obluditi, zaweſti.

Irren, irre gehen, blauditi, zblauditi, poblauditi, fehlen, ſich irren, meyliti ſe, zmeyliti ſe, omeyliti ſe, na omylu býti, ſich in einer Perſon, Sache irren, omeyliti ſe, meyliti ſe, na omylu býti, ſich irren laſſen, dáti ſe meylit.

Irrgang, m. Irrgarten, bludiſtě, n. mylná, bludná zahrada, ceſta, f.

Irrgeiſt, m. bludná duſſe, f. bludař, bludný duch, m.

Irrig, bludný, mylný, omylný, blaudjcý, zceſtný, irrig ſeyn, meyliti ſe, na omylu býti, irrig machen, meyliti, zmeyliti někoho, irriger Sinn, mylný, zceſtný ſmyſl, m.

Irrlehrer, m. bludný včitel, m.

Irrlicht, n. Irrwiſch, ſwětýlko, n.

Irrthum, m. blud, m. poblauzenj, n. chyba, f. omyl, m. aus Irrthume, meylkau, z omylu, omylem.

Irrung, f. omyl, m. omýlenj, n. meylka, f.

Irrweg, m. bludná, mylná ceſta, f. nezceſtj, n. oklika, f.

Iſabelfarbe, f. ğdulowá barwa, f.

Iſop, m. izop, m.

Iſopwein, m. izopowé wjno, n.

Jetzig, jetzig, nynégſſj, jetzige Zeit, nynégſſj čas, m.

Jetzt, itzo, jetzt, jetzo, jetzund, teď, nynj, nyněko, nynjčko, jetzt erſt, teď gen.

Jubel, m. pléſánj, oſlawné prowýſkowánj, n.

Jubelgeſchrey, n. pléſánj, oſlawné prowýſkowánj, n.

Jubeljahr, n. miloſtiwé léto, n.

Juchten, f. guchta, f.

Jucken, ſwrběti, ſwěditi.

Jucken, das, ſwrběnj, ſwědění, n.

Juckend, ſwrbliwý, ſwrbjcý, ſwědjcý.

Jude, m. Jud, Jůd, Žid, Židák, Židowec, m.

Judengenoße, m. Židů nowowěrec, m.

Judenkirſche, f. boborelka, židowſká třeſně, mochyně, f.

Judenleim, m. ſyrnatá křjda, lepká země, f. zemſký kleg, m.

Judenſchule, f. Židowſká ſſkola, f.

Judenſtein, m. Židowſký kámen, m.

Judentempel, m. Židowſký chrám, m.

Judenthum, n. Židowſtwo, n.

Jüdinn, f. Židowka, f.

Jüdiſch, Židowſký.

Jüdiſch, adv. židowſky, po židowſku.

Jugend, f. mladoſt, f. mládenectwj, n. wěk mladý, mladiſtwý, m. ginochſtwj, n. in der Jugend, w mladoſti, w mladém wěku, w mládi, w

mládenectwj, za mládenectwj, za ginochſtwj, mladého wěku, von Jugend an, auf, od mladoſti, z mladoſti, z mládi, etwas jemandes Jugend zuſchreiben, připſati něco něčj mladoſti, Jugend, Jünglinge, mládež, mládeř, f.

Jugendfehler, m. chyba mladoſti, mládeže, f.

Jugendhitze, f. horkoſt mladoſti, mládeže, f.

Jugendlich, mládenčj, der Hitze, der Unvollkommenheit nach, mládežnj.

Jung, mladý, mladiſtwý, ſehr jung, welmi mladičký, nach junger Leute Art, dle powahy mladoſti, dle způſobu mladého lidu, ein junger Menſch, mladjk, m. ein junges Mädchen, mladice, mladička, wieder jung werden, mladnauti, zmladnauti, omladnauti.

Junge, m. ein Jung, pacholjk, chlapec, hoch, hoſſek, m.

Junge, Magd, f. diwčice, mladice, f.

Jungen, Junge zeigen, roditi.

Jünger, mladſſj.

Jünger, m. Schüler, včedlnjk, žák, m.

Jungfer, f. panna, f. eine Jungfer beſchlafen, zu Falle bringen, ſchänden, nášylj panně včiniti, pannu poſſkwrniti, poruſſiti, panenſtwj, poctiwoſt panně odnjti, ku pádu přiweſti, o poctiwoſt připrawiti, ze cti panenſké oblaupiti, obtěžkati, obřichatěti, zljhati pannu, zprzniti, zmrhati pannu.

Jungferchen, n. panenka, f.

Jungferkind, n. z kurwy ſyn, m.

Jungferknecht, m. děwkář, m.

Jungferkranz, m. panenſký wěnec, m.

Jungferlich, panenſký.

Jungfermädchen, n. ſlužka, f.

Jungferraub, m. vnos, m. wzetj, vnesenj panny, n.

Jungferſchaft, f. panenſtwj, panictwj, n. dieſelbe verlieren, panenſtwj ztratiti, o panenſtwj přigjti.

Jungfrau, f. panna, f.

Jungfräulein, n. panenka, f.

Jungfräulich, panenſký.

Jungfräulich, adv. panenſky, po panenſku.

Jungfrauſchänder, m. zprznitel, zljhatel, zmrhatel panny, m.

Jungaeſell, m. mládenec, mládeneček, mládenček, mladý gonák, ginoch, m. unverheuratheter, panic, m. alter Jungageſell, ſtarý mládenec, m.

Junggeſellſchaft, f. panictwj, bezženſtwj, n.

Jungknecht, m. pacholjček, m.

Jüngling, m. mládenec, mládeneček, mládenček, ginoch, m.

Jüngſt, dřewnj, nedawný, onehdyſſj, nedáwničký, docela nowý, der jüngſte Tag, ſaudný den.

Jüngſt, neulich, jüngſthin, nedawno, onehda, onehdy.

Jüngſte, der, neymladſſj.

Junker, m. mladota, ginoch, gonák, mladjk, m.

Jupiter, m. Peron, m. aſtron. Králomoc, m.

Juppe, Jupe, f. halena, f.

Juwelen, n. and. m. plur. drahé kamenj, n.

K.

Kabale, f. pikel, m. ſſibalſtwo, n. vklad, obmyſl, wymyſleř, m. Kabalen wider jemanden, einer Sache wegen machen, oder ſchmieden, zradu kowati, ſſibalſtwo kowati, pikel ſléwati, ſtrogiti.

Kabbis, Kappis, Kappus, m. Kohl, weißes Kraut, kapuſta, f.

Kachel, f. kachel, kachljk, m.

Kachelofen, m. kamna, n. plur.

Kacken, wie eine Krähe, kwákati.

Käfer, m. chrobák, chraušt, howniwál, m.

Kaf, m. and. n. pléwa, f.

Käſicht, Käſig, m. klec, klece, kljcka, poſada, f.

Kahl, lyſý, holý, plecharý, plchý, oplchalý, obleżlý, bezwlaſý, kahle Glatze, oder Platte, lyſyna, oplchaloſt, oplchawoſt, plzkoſt, hladkoſt hlawy, f. kahl machen, dělati ly-

lyſynu, holiti, kahl werden, lyſeti, olyſeti, oplchati, oplchaceti, ein wenig kahl, nályſý, lyſáček, m. von vorne kahl, zpředu lyſý, von hinten kahl, z zadu, pozadu lyſý, kahl wie ein Feld, Baum, Berg, Hügel, holý, oholený, ein kahles Lob, Zeugniß, chatrná, planá, galowá chwála, f. chatrné, galowé ſwědectwj, n. kahle Ausrede, Entſchuldigung, prostá, galowá wýmluwa, f.

Kahlkopf, m. lyſý, lyſák, lyſáček, holý, plechatý, plechač, oplchalý, obiezlý, bezwlaſý.

Kahn, m. kocábka, f. člún, člůnek, m. lodka, lodka, f. 2) Schimmel, pliſen, pleſniwoſt, f. roſol, m.

Kahnig, kahnicht, pleſniwý, roſolowatý, werden, pleſniwěti, zpleſniwěti, roſolowatěti, zroſolowatěti, kahniger Wein, roſolowaté wjno, n.

Kähnlein, Kähnchen, n. člůnek, m. lodička, f.

Kahre, f. im Pflügen, otáčenj, obracowánj, n.

Kälen, ſ. Kälben.

Kalb, n. tele, n. vom Kalbe, telecý.

Kälbchen, n. telátko, n.

Kalbe, Kalbinn, f. galowička, prwotelka, galowice, krawice, f.

Kälberbraten, m. telecý pečené, f.

Kälbern, das Kalb austreiben, Luſt auslaſſen, bugniti.

Kälbern, vom Kalbe, telecý.

Kalbfleiſch, n. telecý maſo, n. teletina, f.

Kälblein, Kälbchen, n. telátko, n.

Kälbsauge, n. Kraut, telecý oko, n.

Kalbsfell, n. teletina, teletinka, f.

Kalbsgekröß, n. oſrdj telecý, n.

Kalbskopf, m. telecý hlawa, f.

Kalbszähne, m. plur. telecý zaubky, m. plur.

Kalbaunen, f. plur. drob, m. drobečky z huſý, huſý, m. plur.

Kalender, m. kalendář, m. minucý, f.

Kalendermacher, m. kalendářnjk, m.

Kalk, m. wápno, n.

Kalkartig, wápenitý.

Kalkbrenner, m. wápenjk, m.

Kalkgrube, f. wápený důl, m.

Kalkofen, m. Kalkhütte, f. wápenice, f.

Kalkmäuſer, Kalmäuſer, m. Pedant, ſſkolometa, m. Geizhals, ſtuchljk, m. hauzwička, držkreſſlička, m. u. f.

Kalmäuſern, ſſrbiti, ſſkaupiti.

Kalmus, m. pruſſkworec, m.

Kalt, ſtudený, ſehr kalt, welmi ſtudený, přeſtudený, kalt ſeyn, zyma býti, ſtudeno býti, es iſt ſehr kalt, geſt hrozně zyma, ſtudeno, ſ. Frieren, kalt werden, wenn es heiß war, zyma býti, ſtudeno býti, mrznauti, wie das Eſſen, ſtydnauti, wyſtydnauti, vſtydnauti, kalter Tag, zymawý, ſtudený den, m.

Kaltblütig, wie die Fiſche, ſtudené krwe, kaltſinnig, chladný, wlažný, vſtydlý, oſtydlý, kalte Liebe, chladná, vſtydlá láſka, f.

Kaltblütigkeit, f. chladnoſt, wlažnoſt, oſtydloſt, f.

Kälte, f. zyma, f. ſtudeno, ſychrawo, n. ſtudenoſt, mzywoſt, f. Kälte empfinden, zymu cýtiti, mit Kälte, ſtudeně.

Kälten, ſtuditi, vſtuditi, wyſtuditi.

Kältlich, ſtudenický, mzywý, ſychrawý.

Kaltſinn, m. ſtudenoſt myſli, f.

Kaltſinnig, ſtudený, ſtudené myſli, kaltſinnig werden, oſtuditi ſe, machen jemanden, oſtuditi někoho.

Kaltſinnig, adv. ſtudeně.

Kaltſinnigkeit, f. Kaltſinn.

Kameel, n. welbland, m.

Kameelhaare, n. plur. welblaudj wlaſy, m. plur.

Kamm, m. zum Haar und Weben, hřeben, ſſtěrt, m. zur Wolle, ſſtěrka, krample, f. auf den Köpfen der Vögel, chocholka, chocholice, f. hřeben pračj, m. Kamm oder Mähne an Pferden, hřiwa, f. Kamm an Trauben, ručička, f.

Kämmen, česati, Wolle kämmen, wlnu česati, mykati, kramplowati, einen kämmen, česati, drbati někoho.

Kämmen, das, česánj, mykánj, kramplowánj, n.

Kammer, f. komňata, komora, f.

Kam-

Kammerbecken, n. nočnj hrnec, střep, střjpek, m.
Kammerblume, f. heřmánek, rmen, m.
Kammerdiener, m. komornjk, m.
Kammerfrau, f. komorna, f.
Kammergeſchirr, n. nočnj nádoba, f.
Kammerherr, m. komornjk, m.
Kammerjungfer, f. komorna, f.
Kammerjunker, m. komornjk, m.
Kammerlein, n. Kämmerchen, komůrka, f.
Kämmerling, m. komornjk, m.
Kämmermädchen, Kämmermagd, n. služka, f.
Kammung, f čeſánj, n.
Kampeln, česati.
Kampf, m. bitwa, půtka, f. bog, m. potkánj ſe s někým, den Kampf antreten, bitwu ſwesti, innerlicher Kampf, wnitřnj bog, Treffen, bog, m. bitwa, f.
Kämpfen, bogowati, bjti ſe, potýkati ſe, bitwau neb polem ſe potkati, ſ. Streiten.
Kämpfer, m. bitec, bogownjk, potýkač, m.
Kampfplatz, m. bogiſſtě, bogowiſſtě, mjſto bogiſſtné, n.
Kampfrichter, m. ſaudce boge, bitwy, m.
Kampfſpiel, n. hra bitewnj, f.
Kampfweſen, n. bitewſtwj, n.
Kandelkraut, ſ. Kannenkraut.
Kanel, m. ſkořice, f.
Kanker, ſ. Spinne.
Kanne, f. konew, konwice, f. Weinkanne, winná konew, f.
Kannengieſſer, m. konwář, m.
Kannenkraut, n. přeſlička, f.
Kapaun, m. Kapphan, kapaun, m.
Kaper, m. Seeräuber, laupežnjk mořſký, m. 2) ein Raubſchiff, laupežnická lodj, f.
Kappe, f. kápě, f. der Männer, kukla, kutlice, f.
Kappen, verſchneiden, wie einen Hahn, wyřezati, wykleſtiti, 2) Bäume, kleſtiti, okleſtiti ſtromy.
Käpplein, n. kuklička, f.
Kappzaum, m. wlčj neb twrdé, oſtré vodidlo, n.
Karauſche, f. karas, m.
Karbe, f. kmjn laučnj, m.
Karfunkel, m. karbunkul, karfunkel, m.
Karg, ſkaupý, ſkrbný, nevžilý, nerukotržný, hauzewný, držebný, ſkupec, nerzilec, ſkrbec, ſkrbljk, hauzwička, ſ. Filz, Geizig.
Kargen, karg ſeyn, ſkaupiti ſobě, vſkaupiti ſobě, ſkrbiti, vſkrbiti, ſkaupě, ſkrbně ſobě wésti, počjnati.
Kargheit, f. ſkaupoſt, ſkrbnoſt, nevžiloſt, hauzewnoſt, držebnoſt, f.
Kärglich, ſkaupě, ſkrbně.
Karn, m. kára, f.
Kärner, m. kárnjk, m.
Karnierſack, m. karnjř, wáček, m.
Karnoffel, m. ſ. Bruch.
Karnſchieber, m. ſ. Kärner.
Karpe, Karpfe, m. kapr, m.
Kärpchen, n. kapřjček, m.
Karſt, m. ſ. Hacke.
Karte, f. Blatt, zum Spielen, kart, m. in der Karte, Karten ſpielen, w karty hráti.
Karten, verb. etwas, kartiti, kutiti něco.
Kartenblatt, n. karetnj liſt, m.
Kartendiſtel, f. ſtětka zahradnj, f. oſtropos, m.
Kartenmacher, m. kartář.
Kartenſpiel, n. hra w karty, karetnj, f.
Kartetſche, f. zur Wolle, ſtětka, f. ſtěť, m. (kartáč, m.)
Kartetſchen, die Wolle, česati, mykati, kramplowati.
Kartetſchen, das, česánj, mykánj, kramplowánj, n.
Käſe, m. ſeyr, m. geriebener, ſlačený ſeyr, Käſe machen, ſeyr dělati.
Käſebude, f. krám ſyrnj, m.
Käſekammer, f. Käſekorb, ſyrnice, f. twořidlo, n.
Käſekuchen, m. ſeyrowý koláč, m.
Käſelaib, m. bochnjk ſeyrowý, ſeyra, m.
Käſemolken, f. ſyrowátka, f.
Kaſten, m. Kiſte, ſſkřjně, ſchrána, ſchowna, truhla, truhlice, f. Kaſten Noä, koráb, m. Kaſten am Ringe, ſwrchek, proſtředek prſtenu, m. an der Kutſche, truhla, truhlice, f.

Käſt-

Käſtlein, Käſtchen, n. ſſřinka, ſchránka, truhlička, f.
Katzbalgen ſich, kočkowáti ſe, ſſkorpiti ſe.
Katzbalgerey, f. kočkowánj, ſſkorpenj, n
Katze, f. kočka, f. von Katzen, kočičj, Kater, kocaur, macek, m.
Katzenauge, n. kočičj oko, n.
Katzenäugig, kočičj očitý.
Katzenglas, n. kočičj ſklo, n.
Katzengold, n. Blende, kočičj zlato, n.
Katzenklee, m. zagečj noha, f.
Katzenkraut, n. polnj rautka, f.
Katzenliebe, f. Katzenmuze, ein Kraut, pianá, koňſká máta, f. kocaurnjk, m.
Katzenſchwanz, m. Kraut, přeſlička, f.
Katzenſilber, n. kočičj ſtřjbro, n.
Katzenſprung, m. kočicj ſkok, m.
Katzenträubchen, Katzenträublein, n. nestřeſť třetj, kuřinoha polnj, f.
Katzenwurzel, f. kozljk, m.
Katzlein, n. Kätzchen, kočička, f. kotě, kotátko, n. 2) an Bäumen und Früchten, ſſiſſky, kočičky, neb kotata, plur.
Kaudern, wie die Truthähne, kokrhati.
Kauderwelſch, zatmělý, zmatený, zpletený, kauderwelſch Zeug, zmatek, zpletek, zmatenina, hakmatilka, f.
Kauen, káuen, žweykati, rozžweykati, vžweykati, rozežwáti, přežweykati.
Kauen, das, žweykánj, rozžweykánj, vžweykánj, rozežwánj, přežweykánj, n.
Kauern ſich, ſkloniti ſe, vkloniti ſe.
Kauf, m. kaupě, f. guten Kaufs, dobrá, mjrná kaupě, trh za mjrné penjze, m. zu Kaufe, zu feilem Kaufe ſeyn, na prodag býti, einen Kauf thun, kaupiti, vom Kaufe abgehen, od kaupě odgjti, puſtiti, trh puſtiti.
Kaufbar, prodagný, na prodag.
Kaufbegierde, f. žádoſt kupowánj, f.
Kaufbrod, n. chléb na prodag, m.
Kaufen, kupowati, kaupiti, zuſammkaufen, ſkupowati, ſkaupiti, viel kaufen, mnoho nakaupiti, kaufen und verkaufen, kupčiti, garmarčiti, tarmarčiti.
Kaufen, das, kupowánj, n. das Kaufen und Verkaufen, kupčenj, garmarčenj, tarmařenj, n.
Käufer, m. kupec, kupowač, m.
Käuferinn, f. kupowačka, kupcowá, f.
Kauffahrer, m. Kauffahrtheyſchiff, lodj kupecká, f.
Kaufhandel, m. einer Sache, kupowánj a prodáwánj, kupectwj, n. überhaupt auf Märkten, kupčenj, n.
Kaufhaus, n. dům kupecký, m.
Kaufherr, ſ. Kaufmann.
Kaufladen, m. kupecký krám, m.
Kaufleute, m. plur. kupcowé, kupcy, m. plur.
Käuflich, kaufbar, zu Kaufe ſtehend, na prodag, prodagný, 2) durch Kauf erlangt, kaupený.
Käuflich, adv. prodagně.
Kaufluſtig, žádoſtiwý kupowánj, chut magjcý k kupowánj.
Kaufmann, m. kupec, m.
Kaufmänninn, f. kupcowá, f.
Kaufmänniſch, kupecký.
Kaufmänniſch, adv. kupecky, po kupecku.
Kaufmannsbrief, m. liſt kupecký, m.
Kaufmannsbude, f. krám kupecký, m.
Kaufmannſchaft, f. kupectwj, n. Kaufmannſchaft treiben, kupčiti, kupecký obchod, kupeckau žiwnoſt wéſti, kupectwj, obchod prowozowati, wéſti.
Kaufmannsdiener, m. mládenec kupecký, m.
Kaufmannsſchiff, n. lodj kupecká, f.
Kaufmannsſtyl, m. Sprache, způſob pſánj, mluwenj kupecký, m.
Kaufmannswaare, f. zbožj kupecké, n. prodayná, kupecká wěc, f.
Kaufſchilling, m. cena kaupě, f.
Kaufſchlag, m. kaupě, f.
Kaufſchlagen, kaupiti.
Kaufweiſe, ſ. Käuflich.
Kaufſucht, ſ. Kaufbegierde.
Käulchen, n. klubičko, n.
Käulicht, ſ. Rund.
Kaum, ſotwa, ledwa, gedwa, ſotně.

Kauz, m. Käuzchen, Kauzlein, n. sowa, f. 2) ein reicher Kauz, boháč, bohatec, m. 3) ein wunderlicher Kauz, diwný swatý twor.
Kayſer, m. Kaiſer, cýſař, m.
Kayſerinn, f. Kaiſerinn, cýſařowna, cýſařowá, f.
Kayſerkrone, f. Kaiſerkrone, cýſařſká koruna, f.
Kayſerlich, kaiſerlich, cýſařſký.
Kayſerlich, kaiſerlich, adv. cýſařſky, po cýſařſku.
Kayſerthum, n. Kaiſerthum, cýſařſtwj, n.
Kebsmann, m. cyzoložnjk, m.
Kebsfrau, f. Kebsweib, cyzoložnice, ženina, zenima, f.
Keck, wſſetečný, karker Menſch, wſſetýčka, m. ſ. Kühn.
Keck, adv. wſſetečně, ſ. Kühn.
Keckheit, f. wſſetečnoſt, f. ſ. Kühnheit.
Kecklich, adv. wſſetečně, ſ. Kühn.
Kegel, m. kuželka, f. ſchieben, w kuželky hráti.
Kegelförmig, chocholatý.
Kegeln, Kegel ſchieben, ſpielen, kauliti.
Kegeln, das, kaulenj, n.
Kegelplan, m. Platz, kuželnice, f.
Kegelſpiel, n. hra w kuželky, f.
Kehle, f. hrdlo, n. chřtán, m. zur Kehle gehörig, hrdelnj, die Kehle abſchneiden, hrdlo, chřtán podřezati, podřjznauti.
Kehlſucht, f. bolenj, n. otok w hrdle, m.
Kehrbeſen, m. chwoſſtiſſtě, pometlo, n.
Kehrbürſte, f. chwoſſtiſſtko, n. ſſtětka, f.
Kehren, mit Beſen, mýſti, méſti, vmeſti, wymeſti, ſmeyčiti, 2) wenden, obracet, obrátiti, das Unterſte zu oberſt kehren, wſſecko přewrátiti, zpřewrátiti, na ruby, na opak obrátiti, 3) ſich an nichts kehren, ničeho ſy newſſimati, newſſimnauti, na nic nedbati, na nic ſe neohljžeti, neobraceti.
Kehricht, n. u. m. ſmetj, n. ſmeti, wýmětky, odřezky, m. plur.
Kehrmann, m. wymetač, m.
Kehrwiſch, m. perautko, n. koſynka, f. ſmetáč, m.
Keichen, dychati, deychati.
Keichen, das, dychánj, deychánj, n.
Keichend, dychagicý, deychagicý.
Keifen, ſſkorpiti ſe, hrýzti ſe, waditi ſe, ſwárliti.
Keifen, das, ſſkorpenj, n. ſwáda, f. ſwár, m. hryzenj ſe, waděnj, n.
Keil, m. klj, probog, průbog, m.
Keilchen, n. kljnek, m.
Keilen, kljniti, klinowati, zaklinowati, kljnem zarazyti, klj zarážeti, wrážeti, wrazyti, zarazyti, dohánět, dohnati.
Keim, m. weyſtřelek, kmen, m. wyrážka, f. aus Erdgewächſen, hromowé kořenj, n. am Kohle, hlawaté zelj, n. hláwka zelj, f. koſſtál od zelj, m.
Keimen, pučiti ſe, wypukati, wyrůſtati.
Kein, er, e, es, žádný, žádná, žádné, nižádný, á, é, keiner von beyden, žádný z obau, neb ze dwau, ich habe kein Geld, nemám žádných peněz.
Keinerleyweiſe, keinesweges, nikoli, nikoliwěk, žádnau měrau, žádným způſobem.
Kelch, m. kalich, m. čjſſe, f.
Kelle, f. kadečka, 2) großer Löffel, měchačka, f.
Keller, m. ſklep, m.
Kellermeiſter, m. ſklepnjk, ſklepnj miſtr, m.
Kellner, m. ſklepnjk, kljčnjk, m.
Kellnerinn, f. ſklepnice, kljčnice, f.
Kellerthüre, f. ſklepnj dwéře, f. plur.
Kelter, m. lis, čeřen, pres, m. preſownice, f.
Kelterbaum, m. dub, m. kláda, f.
Kelterfaß, m. dčber, m. dčbernice, f.
Keltern, preſowati, tlačiti.
Kelterwein, m. tlačené, wytlačené wjno, n.
Kennbar, znalý, ſ. Kenntlich.
Kennen, znáti.
Kenner, m. znáč, powědomý wěcý, znalý we wěcy.
Kenntlich, znalý, patrný.
Kenntniß, f. von etwas, známoſt, powědomoſt, f. wědomj, wědenj, n. in einer Kunſt, znaloſt, powědomoſt, znaloſt, f. der Welt, známoſt ſwěta, f. Kenntniſſe, wmenj, n.

Kenn-

Kennzeichen, n. znamenj, n. znamẽnka, f.
Kerbe, f. nařezánj, n. ſſtẽrbina, ſſtẽrbinka, f. wykrauženj, n. důlek, m. an Blátteru, ſtřihánj liſtu, n. an der Feder, ſpauſſt, f. nařezánj, rozſſtřipenj, n. rozparek, m. an Säulen, prutowánj, n. wydlabaná okence, f.
Kerbel, m. Körbel, Kärbel, třebule, f.
Kerbelkraut, n. kerbljk, m. třebule, f.
Kerben, prutowati.
Kerbholz, n. odnoż od kořenu, raub, m. vřatá wětew, f.
Kerker, m. žalář, m. wězenj, n.
Kerkermeiſter, m. žalářný, žalářnjk, hoſpodář ſſatlawnj, m.
Kerkern, einen, žalářowati.
Kerl, m. chlap, m. was iſt das für einen Kerl, co geſt to za chlapa.
Kern, m. gádro, n. Saamenkern, zrno, n. den Kern ausnehmen, wygádřiti, gádro z ſſkořjpky wynjti, ořech rozlauſknauti, rozſſkořepiti, Kern des Kriegsvolks, zrno, gádro wogſka, n. Kern der Soldaten, zrno wogáků, n. Kern der Bürger, der Gelehrten, weylupek, m. zrno měſſtanů, včených, Kern der Aepfel, Birnen, u. dgl. gádro, n. der Kirſchen, Pflaumen, pecka, f. Kern der Weinbeeren, u. dgl. zrno, Kern einer Schrift, gádro, n.
Kernicht, gádrný, zrnatný, 2) peckowitý.
Kernmehl, n. wyražená mauka, f. bel, m.
Kernworte, n. pl. gadrná ſlowa, n. pl.
Kerze, f. ſwjčka, ſwjce, f.
Kerzengerade, gako ſwjčka rowný.
Kerzengießer, m. litec ſwjček, m.
Keßel, m. kotel, kotljk, m. großer, kotlina, f.
Keßelpaucken, f. plur. wlaſké bubny, m. plur.
Keßelſchmied, m. Keßler, ſ. Kupferſchmied.
Kettchen, n. řetjzek, m.
Kette, f. řetěz, m.
Kettel, n. řetjzek, m.
Ketten, an einander, řetězem pogiti, ſpogowati, ſpogiti, připjnati, přiſmauti.
Kettenhund, m. wěžnjk, pes na řetěze, m.
Ketzer, m. kacýř, m. einen gleich zum Ketzer machen, verketzern, kaceřowati.
Ketzerey, f. kacýřſtwj, n.
Ketzeriſch, kacýřſký.
Ketzeriſch, adv. kacýřſky, po kacýřſku.
Ketzergeſchichte, f. přjběhy kacýřů, m. plur.
Ketzermacher, m. kladiwo, n. perljk, bič kacýřů, kaceřowatel, m.
Ketzermeiſter, m. arcykacýř, m.
Keule, f. palice, f. key, m. der ſie führt, paličnjk, m. 2) von einem Thiere, kyčle, f.
Keuſch, čiſtý.
Keuſch, adv. čiſtě.
Keuſchheit, f. čiſtota, f.
Keuſchſchlamm, n. drmek, m.
Kibitz, m. čeyka, f. wlaſſtowka ſkalnj, f.
Kicher, f. cyzrnka, f.
Kiefer, f. ſmrkowý ſtrom, ſmrk, m. ſoſna, f. (borowý ſtrom, m. borowice, f.)
Kiefern, von der Kiefer, ſoſnowý, ſmrkowý, (borowý.)
Kiefern, f. plur. die der Fiſche, pleytwa, n. plur.
Kiel, m. einer Feder, brk, peřj piſk, m. des Schiffes, ponebj, dno, n. ſpodek lodj, m. am Claveſſin, křidelnj, koſnaté péro, n. eines Gewächſes, ſlaupek zelný, m. mit Kielen, pernatý, opeřený.
Kien, m. Kienholz, lauč, f.
Kienholz, n. lauč, b) laučowá pochoden, f.
Kienrauch, Ruß, m. ſáze, f. kopet, m.
Kies, m. kyz, ſſtěrk, ſſkřemen, m. viel, ſſtěrkowj, ſſkřemenj, ſſkřemenjčko, n. voller Kies, ſſtěrkowitý, ſſkřemenitý.
Kieſelſtein, m. oblátek, křemen, ſſkřemen, ſſkřemenatý, křeſacý kámen, m. wie ein Kieſelſtein, ſſkřemenitý, oblátkowý, ſſkřemenowatý, zum Kieſelſteine werden, ſſkřemenit ſe.
Kieſicht, ſſkřemenowatý, křemenatý.
Kind, n. das noch nicht reden kann, nemluwně, nemluwňátko, djtě, děcko, dětátko, ſonſt djtě, n. jemandes

des Kind, nëčj djtě, Kind im Mutterleibe, djtě w žiwotě matky, nedochodilé, nedochůdče, n. ſey kein Kind, nebuď djtě, děcko, gutes Kind, dobré djtě, mein Kind, mé djtě, zum Kinde werden, dětiněti, zdětiněti, Kind des Todes, djtě ſmrti, Kinder überhaupt, děti, djtky, f. plur. eine Mutter ohne Kinder, bezdětkyně, f. Kind, ſo nach ſeines Vaters Tode gebohren wird, pohrobě, m. ſyrůbě, n. Kind ſo ein Jahr alt iſt, ročně, ročňátko, n. der Kinder hat, zdětilý.

Kindbette, n. ſſeſtinedělnj čas, m. ſſeſtinedele, f. ſſeſtinedělj, n.

Kindbetterinn, f. ſſeſtinedělka, f.

Kinderbette, n. poſtel děcká, f. lůžko dečké, n.

Kinderblattern, f. plur. dětinſké neſſtowice, f. plur.

Kinderbrey, m. Kindsbrey, děcká kaſſe, f.

Kinderbuch, n kniha děcká, pro děti, f.

Kinderdegen, m. kord pro děti, m.

Kinderdieb, m. zloděg, krádce dětj, m.

Kinderey, f. dětinſtwj, n. ſſibřinek, m. treiben, dětinſtwj, ſſibřinky prowozowati, laſſkowati, děckowati.

Kinderfeind, m. nepřjtel dětj, m.

Kinderfrage, f. dětinſká otázka, f.

Kinderfreſſer, m. žraut dětj, m.

Kinderfreund, m. přjtel dětj, děcký, m.

Kindergeſchrey, m. křik dětinſký, m.

Kinderlehre, f. Katechiſmus, včenj dětinſké, n. začátky včenj křeſtanſkébo, m. plur.

Kinderlehrer, m. včitel dětj, djtek, pěſtaun, m.

Kinderlos, bez dětj, zbawený djtek, kinderloſes Weib, bezdětkyně, f.

Kindermagd, f. chůwa, f.

Kindermord, m. wražda nad djtětem, f.

Kindermörder, m. wrah, wražedlnjk djtěte, dětj, m.

Kindermörderinn, f. wražedlnice djtěte, dětj, f.

Kindermutter, f. Hebamme, baba, f. 2) eine gute Kindermutter, dobrá, hodná matka na děti, f.

Kindern, läppiſch, dětinſky ſobě wéſti, dowáděti, děckowati, lautky prodáwati.

Kinderpoſſen, f. plur. hříčky dětinſké, f. plur. ſ. Kinderey.

Kinderſchuhe, m. plur. děcké ſtřewjce, m. plur. Kinderſchuhe vertreten, ausziehen, ablegen, děcké ſtřewjce zzauti, hříček dětinſkých nechati, z dětinſtwj wyrůſti, wygiti, wyſpěti.

Kinderſpiel, n. hra dětinſká, lautka, f. lautky dětinſké, titěrky, hříčky, f. plur.

Kinderſpielwerk, n. hříčky dětinſké, f. plur.

Kinderſtillung, f. kogenj dětj, n.

Kindertaufe, f. děcký křeſt, m.

Kinderwagen, m. wozýček dětinſký, m.

Kinderwäſche, f. prádlo děcké, n.

Kinderzucht, f. kázeň dětj, dětinſká, f.

Kinderzeugen, n. rozenj dětj, n

Kindesart, f. dětinſký způſob, m.

Kindesbeinen, von, od dětinſtwj, z dětinſtwj, od djtěte, od hříček dětinſkých, hned od koljbky.

Kindeskind, n. wnuk, m. wnučka, f.

Kindeskindeskind, n. prawnuk, m. prawnučka, f.

Kindesliebe, f. ſynowſká láſka, f.

Kindesname, m. gméno djtěte, n.

Kindesnoth, f. boleſť porodu, při, ku porodu, porodnj, f plur. pracowánj ku porodu, n. in Kindesnöthen ſeyn, liegen, w boleſtech porodu, porodnjch ležeti, pracowati ku porodu.

Kindesſtatt, an, za ſyna, annehmen, za ſyna zwoliti, přigjti, der angenommen iſt, zwolenec, m.

Kindestheil, m. podjl, m.

Kindestochter, f. wnučka, f.

Kindestochtermann, m. prazeť, m.

Kindheit, f. dětinſtwj, n. dětinſký wěk, m. von Kindheit an, auf, od dětinſtwj, z dětinſtwj.

Kindiſch, dětinſký, kindiſch werden, dětiněti, zdětiněti.

Kindiſch, adv. dětinſky.

Kindlich, vom Sohne, ſynowſký, von der Tochter, dcerſký, kindliche Liebe, ſynowſká láſka, f.

Kinds-

Kindlich, adv. ſynowſky, b) dcerſky.
Kindtaufe, f. křeſt, m. křtiny, f. plur.
Kinn, n. brada, f. podbradek, lalok, m. der ein groſſes Kinn hat, bradáč, m. bradatý.
Kinnbacken, m. ſáně, čeliſt, f. dazu gehörig, čeliſtnj.
Kippe, f. Spitze, wrch, chochol, m. makowice, wýſoſt, f.
Kippen und wippen, penjze zcyzoložiti.
Kipper und Wipper, m. cyzoložitel peněz, m.
Kipperey, f. cyzoloženj, zcyzoloženj peněz, n.
Kirche, f. Kirchengebäude, n. Tempel, m. koſtel, chrám, m. 2) Gottesdienſt der Zeit und Art nach, ſlužba Božj, f. služby Božj, plur. es iſt Kirche, gſau služby Božj, 3) Gemeine der Gläubigen, cýrkew, f.
Kirchenamt, n. vřad cýrkewnj, m.
Kirchenbann, m. wyobcowánj, wylaučenj z cýrkwe, n. f. Bann.
Kirchenbau, m. von neuen, ſtawenj koſtela, chrámu, koſtelnj, chrámowé, n.
Kirchenbuch, n. kniha koſtelnj, f.
Kirchenbuße, f. pokánj cýrkewnj, n.
Kirchendieb, m. ſwatokrádce, ſwatokrádežnjk, m.
Kirchendiener, m. Geiſtlicher, služebnjk cýrkwe, cýrkewnj, m. ſonſt einer, der bey der Kirche dient, Meßner, koſtelnjk, m.
Kirchendienſt, m. služba cýrkewnj, služebnoſt ſw. ewangelium, f.
Kirchenfeſt, n. ſlawnoſt koſtelnj, f.
Kirchengebet, n. modlitba, f. modlitby koſtelnj, f. plur.
Kirchengebrauch, m. obyčeg, řád cýrkewnj, m. b) způſob, řád koſtelnj, m.
Kirchengehen, das, do koſtela, do chrámu chozenj, n.
Kirchengelder, n. plur. záduſſnj penjze, f. plur.
Kirchengepränge, n. koſtelnj, cýrkewnj řádowé, m. pl. ſlawnoſt cýrkewnj, f.
Kirchengeräthe, n. nádobj koſtelnj, n.
Kirchengeſang, m. zpěw koſtelnj, m.
Kirchengeſchenk, n. dar koſtelnj, m.
Kirchengeſchichte, f. přjběhowé cýrkewnj, m. plur.
Kirchengüter, n. plur. panſtwj, ſtatky koſtelnj, záduſſnj ſtatky, plur.
Kirchenhaus, n. Gebäude, dům, m. ſtawenj koſtelnj, chrámowé, n.
Kirchenlehrer, m. včitel cýrkwe, m.
Kirchenleuchter, m. ſwjcen koſtelnj, chrámowý, m.
Kirchenlied, n. pjſeň koſtelnj, f.
Kirchenmuſik, f. hudba koſtelnj, f.
Kirchenordnung, f. řád cýrkewnj, b) koſtelnj, m. řádowé koſtelnj, m. plur.
Kirchenrath, m. das Kollegium, rada cýrkewnj, f. eine Perſon, rada cýrkewnj, f.
Kirchenraub, m. ſwatokrádež, f.
Kirchenräuber, m. ſwatokrádce, ſwatokrádežnjk, m.
Kirchenräuberiſch, ſwatokrádežnj.
Kirchenrecht, n. práwo cýrkewnj, n.
Kirchenſammlung, f. zbor, ſněm cýrkewnj, m.
Kirchenſäule, f. ſlaup cýrkwe, cýrkewnj, b) koſtelnj, chrámowý, m.
Kirchenſchlüſſel, m. klič koſtelnj, m.
Kirchenſchmuck, m. ozdoba koſtela, koſtelnj, chrámowá, f.
Kirchenthüre, f. koſtelnj wrata, n. dwéře, f. plur.
Kirchenvater, m. ſwatý, cýrkewnj otec, otec cýrkwe, b) koſtelnj, m.
Kirchenvorſteher, m. vřednjk, zpráwce koſtela, koſtelnj, m.
Kirchenzucht, f. kázeň cýrkewnj, f.
Kirchfenſter, n. okno koſtelnj, n.
Kirchgang, m. einer Wöchnerinn, auwod, vwod, m. halten, gjti k auwodu, zur Trauung, ſ. Kirchzug.
Kirchgemeine, f. oſada, f.
Kirchhof, m. hřbitow, m. pohřebnice, hrobka, f. (krchow, m.) Kirchhof der armen Sünder, rozhránj, poprawiſtě, rozhranné, poprawnj miſto, n.
Kirchkleid, n. oděw koſtelnj, m.
Kirchlein, n. koſteljček, koſteljk, chrámek, chrámeček, m.
Kirchlich, cýrkewnj.
Kirchmauer, f. koſtelnj zed, f.
Kirchweſſe, f. Kirchtag, m. Kirchweihfeſt,

feſt, n. poſwěcenj chrámu, koſtela, n. auf dem Dorfe als Luſtbarkeit, poſwicenj, n. es iſt Kirchmeſſe, geſt poſwicenj.

Kirchmeßkuchen, m. koláč z poſwjcenj, m.

Kirchner, m. koſtelnjk, zwonjk, m.

Kirchnerinn, f. koſtelnice, zwonice, f.

Kirchrechnung, f. počet záduſſnj, koſtelnj, m.

Kirchſpiel, n. oſada, f.

Kirchſpitze, f. znakowice koſtela, chrámu, chrámowá, koſtelnj, f.

Kirchſtuhl, m. ſtolice koſtelnj, w koſtele, f.

Kirchthurm, m. koſtelnj, chrámowá wěž, f.

Kirchvater, m. koſtelnj vřednjk, m.

Kirchwächter, m. ſtrážce koſtelnj, chrámowý, m.

Kirchweihe, ſ. Kirchmeſſe.

Kirchzug, m. průwod do koſtela, m.

Kirr, kirre, krotký, pitomý, werden, krotnauti, zkrotnauti, pitoměti, zpitoměti, kirre machen, krotiti, okrotiti, pitomé dělati.

Kirren, locken, wnaditi, wábiti, laudisi, 2) knarren, wrzati, ſſkřipěti.

Kirſchbaum, m. třeſſně, f. třeſſňowý ſtrom, m.

Kirſche, f. třeſſně, f.

Kirſchfárbig, třeſſňowý, třeſſňowé barwy.

Kirſchjaft, m. ſſtáwa, břečka z třeſſeň, třeſſňowá, f.

Kiſte, f. Kiſtlein, n. ſ. Kaſten, Káſtlein.

Kiſtenmacher, m. truhlář, m.

Kittel, m. halena, f.

Klaffen, rozſſklebowati ſe, rozſedati ſe, rozwjrati ſe, rozſtaupiti ſe, rozpadati ſe, rozpukati ſe, 2) plaudern, blekotiti, ſſweholiti, klepati.

Klaffen, das, rozſſklebowánj ſe, n.

Klaffend, rozſſklebugjcý ſe, rozſtupugjcý ſe, rozſedagjcý ſe, rozwjragjcý ſe, rozpukagjcý ſe, rozſſkljbený, rozſſkleblý, ſſkulinowatý.

Klaffung, f. rozſedlina, rozpuklina, ſſtěrbina, ſſkulina, f.

Klafter, n. ſáh, m.

Klagbar, žaloby hodný.

Klage, f. im gemeinen Leben, Beſchwerung, žaloba, ſtjžnoſt, ſ. ſteyſkánj, nařjkánj, tauženj, n. tužba, f. führen, ſtjžnoſt, žalobu ſobě weſti, es iſt Klage über ihn eingelaufen, gekommen, přiſſla na něg žaloba, haſt du Klage über ihn, ſtěžuges ſy na něho, žaluges, nařikáš ſobě na něho, 2) Anklage, rechtliche, žaloba, f. 3) Trauer, ſmutek, m.

Klagen, ſich beſchweren, žalowati, ſtěžowati ſy, na někoho nařikati ſobě, tauziti, ſkuhrati, über einen, etwas, nařikati, ſtěžowati, ſteyſkati ſobě na někoho, na něco, ich kann nicht klagen, nemohu ſobě nařikati, ſtěžowati, ſteyſkati, der Kranke klagt über nichts, nemocný ſobě na nic nenařiká, neſtěžuge, neſteyſká, 2) klagen vor Gericht, vor dem Richter, žalowati, über einen klagen, ſtěžowati ſobě, ſteyſkati ſobě na někoho, einem etwas klagen, žalowati, tauziti někomu něco, klagen über einen Todten, nařikati, hořekowati nad vmrlým.

Klagend, ſteyſkawý, ſkuhrawý, nařikawý, tauzebný, kuknawý, klagender Ton, klagende Stimme, ſteyſkawý, ſkuhrawý, nařikawý, tauzebný hlas, m. 2) anklagend, žalugjcý, žalobný.

Kläger, m. žalobnjk, m.

Klägerinn, f. žalobnice, f.

Klageweib, n. plačnice, plačtiwá žena, f.

Klaggedicht, ſ. Klaglied.

Klaggeſchrey, n. nařikánj, n. nářek, křik, hlas žaloſtný, tauzebný, žaloſtiwý, m.

Kläglich, žaloſtný, žaloſtiwý, anzuſehen, zu hören, zu leſen ſeyn, žaloſtno býti patřiti, ſlyſſeti, čjſti, kläglíche Stimme, žaloſtiwý, žaloſtný hlas, m.

Kläglich, adv. žaloſtně, žaloſtiwě, thun, ſich anſtellen, ſtellen, žaloſtně, žaloſtiwě ſobě wěſti, žaloſtiti.

Kläglich thun, das, žaloſtěnj, ljtoſtěnj, n.

Klaglied, n. pjſeň tauzebná, žaloſtná, žaloſtiwá, f.

Klagrede, ſ. Klage.

Klagſchrift, ſ. žaloba, ſ. liſt žalobnj, m.
Klagweiſe, žalobně.
Klagwürdig, ſ. Kläglich.
Klammer, ſ. ſkoba, ſtauha, ſtuha, ſ. ſwornjk, m. záwora, ſponka, ſ. in der Druckerey, ſwůrka, záworka, ſ.
Klammern, ſkobau, ſtuhau zapjnati, ſpjnati, ſwjrati.
Klang, m. znění, n. zwuk, m.
Klangbar, zwučný, hlučný.
Klappen, klepati, chřestěti, ſſkrtati.
Klapper, ſ. klepačka, chřestačka, ſſkrkačka, ſſtěrkačka, ſ. Klapper an der Thüre, klepadlo, tlukadlo, n.
Klappermaul, n. klepačka, ſ.
Klappern, klapati, třeſkati, klapnauti, chřestati, mit den Zähnen, zubami klapati, wie die Störche, klepati, klekotati.
Klapperud, klapawý, třeſkawý, chřeſtawý.
Klapperroſe, ſ. mák hluchý, m.
Klapperſpiel, n. Klapperwerk, chřeſtačky, ſſtěrkawky, ſ. plur.
Klar, helle, deutlich, zřetedlný, zřeymý, patrný, zgewný, ſwětlý, 2) rein, čiſtý, klares Waſſer, čiſtá woda, ſ. klarer Himmel, klare Luft, gaſné, ſwětlé nebe, powětřj, n. klarer Wein, čiſté wjno, n. klare Wahrheit, čiſtá prawda, ſ. es iſt klar, zřeymé, zgewné, patrné geſt, klare Stimme, čiſtý, zřetedlný hlas, klare Leinwand, čiſté, tenké plátno, n. klare Schrift, zřetedlné pjſmo, n. klar werden, wie der Himmel, gaſniti ſe, wygaſniti ſe.
Klar, adv. zřegmé, zřetedlně, zgewné, gaſně, patrně, ljčně, klar ſchreiben, drucken, zřetedlně, zřegmě pſáti, tiſknauti, klar darthun, beweiſen, zřetedlné, zřegmě, patrné, ſwětle, gaſně dokázati, doljčiti.
Klarheit, ſ. zřegmoſt, zřetedlnoſt, ſwětloſt, gaſnoſt, patrnoſt, ljčnoſt, ſ. zřetel, m. des Himels, gaſnoſt nebe, ſ.
Klärlich, ſ. Klar.
Klatſch, m. der Peitſche, práſk, m. ſ. auch Klatſcherey.
Klatſche, ſ. Klatſcher.
Klatſchen, mit den Händen, pléſati, rukama tleſkati, pleſkati, mit der Peitſche, práſkati, práſknauti, mit dem Munde, mlaſkati, klatſchen, plaudern, klewetati, tlachati, žwáti.
Klatſchen, das, mit den Händen, pléſání, tleſkánj, pleſkánj rukama, n. tleſkot, pleſkot, m. mit der Peitſche, práſkánj, n. das Klatſchen, Plaudern, klewetánj, n. klewety, ſ. plur. mit dem Munde, mlaſkánj, n.
Klatſcher, m. klewetář, klewetnjk, klewerjk, darmotlach, pleſkač, žwáč, m.
Klatſcherinn, ſ. klewetářka, klewetnice, pleſkačka, žwáčka, ſ.
Klatſcherey, ſ. klewetánj, n. klewety, ſ. plur. tlachánj, n.
Klatſchhaft, Klatſchmaul, klewetawý, klewetiwý, tlachawý, žwawý, pleſkawý.
Klauben, zbjrati, an der Speiſe, objrati, an etwas, mit den Zähnen, okuſowati, mit den Fingern, objrati, klauben in der Naſe, daubati, hlaubati, párati w noſe.
Klaue, ſ. pazaur, m. kleiner, pazaurek, m. große, paznehť, m. mit Klauen verſehen, pazaurowatý.
Klauſe, ſ. teynec, m. klauza, ſ. zawřenj, n.
Klebeſleck, m. poſſkwrna, ſ. einen anhängen, poſſkwrnu zawěſyti, wlepiti.
Kleben, lepiti, lpjti ſe, přiljpati ſe, přilepiti ſe, wjznauti, vwjznauti, wáznauti na lep, kleben bleiben, přilepiti ſe, na lep wáznauti, an einen, lepiti na někom, lnauti, přilnauti k někomu, act. etwas darauf, daran kleben, wie einen Zettel, přilepiti, viel auf einander kleben, mnoho toho naljpati.
Klebkraut, n. ſwjzel, m.
Klebricht, klebrig, lepý, lepký, ljpawý, lepowatý, klebrig wie Harz, pryſkyřičný, klebricht werden, hebnauti, wláčkowatěti.
Klebwerk, n. vom Lahm, lepenice, ſ.
Kleck, Klecks, m. kaňka, ſ. poſſkwrna, wada, ohyzda, ſ.
Klecken, von ſich ſelbſt, herunterfallen,

wie Dinte ꝛc. kydnauti, zkydnauti, einen Fleck machen, kydnauti, kydati, pokydati, kančiti, pokančiti, pokáleti, zkáleti, auf etwas, na něco kydnauti, überall, nakydati, du haſt mit der Dinte, Brühe gekleckt, vkydl ſy ingauſt, poljwku, klecke doch nicht ſo damit, nekydey pak tak s tjm, ſeinen Namen, oder Schrift auf das Papier klecken, gméno, pjſmo ſwé na papjr nakydnauti, nakydati, napljhati, naſſmařiti, načmalikowati.

Klecken, das, kydánj, kančenj, pokančenj, pokydánj, n.

Klecker, m. ſchlechter Schreiber, kydač, mazač, m. mit Lahm, ſchlechter Maurer, pleſkač, m.

Kleckig, kydawý, mazawý, kawčiwý.

Klee, m. dětel, getel, m.

Kleeblatt, n. pětilíſtek, m.

Kleid, n. ſſat, m. ſſaty, plur. rauscho, n. Kleider, ſſatſtwo, n. ſſaty, m. plur. Kleider machen Leute, oděw dělá muže.

Kleidchen, n. ſſátky, m. plur. zu den Kleidern gehörig, die Kleider betreffend, ſſatnj.

Kleiden, ſſatiti, odjwati, odjti, w ſſaty oblecy, oſſatiti, přiodjti.

Kleiderbürſte, f. ſſtětka, f. chwoſſtiſſtko, n. čeſák ſſatnj, na ſſaty, m.

Kleiderhandwerk, n. ſſatné řemeſlo, n.

Kleiderkammer, f. ſſatnice, ſſatna, f.

Kleiderkaſten, m. ſſatnj truhla, truhlice, f.

Kleidermotte, f. ſſatnj mol, m.

Kleiderordnung, f. řád ſſatnj, pořádek ſſatnj, w ſſatech, m.

Kleiderverwahrer, Kleiderbewahrer, m. hljdač ſſatů, ſſatnj, m.

Kleidertracht, f. krog, m.

Kleidung, f. oděw, m. ſſatſtwo, n.

Kleidungsſtück, n. ſſat, m.

Klein, malý, maličký, ſkrownný, der kleine Finger, maljk, m. es iſt um ein kleines zu thun, nenj o mnoho, o málo geſt činiti, klein machen, maliti, zmaliti, vmaliti, klein werden, maliti ſe, zmaliti ſe, zerſchlagen, na drobno roztlaucy, kleines Geld, drobné penjze, plur. kleines Büchel, ſkrownná malá knjžka, f. von kleiner Geſtalt, malé, ſkrownné poſtawy.

Kleinärſchicht, Kleinärſchig, prdelka, m.

Kleinäugig, widaurek, očko, m.

Kleinbärtig, bradáček, m.

Kleiner, menſſj, kleiner machen, kleinern, menſſiti, zmenſſiti, vmenſſiti, ztenčiti.

Kleinerung, f. menſſenj, zmenſſenj, vmenſſenj, ztenčenj, n.

Kleingläubig, lehkowěrný.

Kleingläubigkeit, f. lehkowěrnoſt, f.

Kleinigkeit, f. maličkoſt, b) maloſt, f.

Kleinheit, f. maloſt, ſkrownoſt, f.

Kleinlaut, chauloſtiwý.

Kleinmüthig, malomyſlný, chauloſtiwý, malé, chatrné myſli.

Kleinmüthig, adv. malomyſlně, chauloſtiwě.

Kleinmüthigkeit, f. malomyſlnoſt, chauloſtiwoſt, malá, chatrná myſl, f.

Kleinod, n. klénot, m.

Kleinodſchrank, m. ſchránka na klenoty, f.

Kleinſtädter, m. z městečka poſſlý, m.

Kleinſtädtiſch, z městečka poſſlý.

Kleiſter, m. klj, n.

Kleiſtern, kljti, ſkljti, ſklegowati.

Klemme, f. těſnoſt, f. těſno, n. in die Klemme kommen, do těſna přigiti.

Klemmen, těſniti, tjſniti, ſtěſniti, ſtjſniti, ſaužiti, w hromadu ſtiſknauti, ſtlačiti, ſewřjti.

Klepper, m. mimochodnjk, (klepřjk,) m.

Klepperpoſt, f. poſſta klepawá, klempera, f.

Klette, f. lupen, řepjk, m.

Klettenkraut, n. lupen, m.

Klettig, řepjkowatý.

Klettern, lezti.

Klettern, das, lezenj, n.

Kleye, f. Kleyen, otrubý, f. plur. von, aus, wie Kleye, otrubný, otrubowý.

Kleyenbrod, n. chléb otrubowý, otrubný, m.

Klieben, kálati.

Klimmen, ſ. Klettern.

Klimpern, cynkati.

Klimpern, das, cynkánj, n. cynkot, m.

Klinge, f. hlawně, klinka, f. der Degen ſelbſt, kord, meč, m. vor die Klinge fodern, na kord pobjdnauti, wybjdnauti, wyzwati.

Klingel, f. zwoneček, zwoníček, m. ronklička, f. břenčadlo, n.

Klingelbeutel, m. zwoneček, pytlíček, m. ronklička, f.

Klingeln, cynkati, klinkati, břenčeti, břinkati, wie der Adler, zwučeti, in den Ohren, znjti, zwoniti.

Klingen, znjti, břinčeti, zuſammen klingen, ſgednáwati ſe, ſrownáwati ſe, ſpolu znjti, die Ohren klingen, vſſi znějj.

Klingen, das, znění, břinčenj, n. břinkot, m.

Klingend, znějjcý, zwučný, klingendes Spiel, břinkawá hudba, f.

Klingſpiel, n. Idem.

Klinke, f. der Thüre, klinka, f.

Klinken, an der Thüre, klinkati.

Klipchen, n. an der Stirn, ſtilec, m.

Klippe, f. ſkalina, wyſoká ſkála, f. auſkalj, n.

Klirren, břinkati, břinčeti.

Klirren, das, břinkánj, břinčenj, břinkot, m.

Kloben, m. zum Ziehen, plachta hlawnj, f. das Seil darinn, prowaz lýčený, Kloben, Vogelkloben, proſtiw, m. bidýlko čiharſké, Kloben Flachſes, žemličky lnu, f. plur.

Klopfen, klepati, tlaucy, auf die Achſel klopfen, na ramena zapleſkati, popleškati, Leinwand, Wäſche, Schleyer klopfen, hmožditi, práti, es klopft jemand, někdo klepá, tluče.

Klopfen, das, klepánj, tlučenj, n. auf die Schulter, pleſkánj, zapleſkánj, popleškánj, n.

Klopfechter, m. pěſtnjk, ze ſucha bitec, m.

Klopfechterey, f. ze ſucha bitj, n.

Klopfhengſt, m. walach, m.

Klopfholz, n. klepadlo, tlukadlo, n.

Klöppel, m der Glocke, palice, palička, f. ſrdce, n. zu Paucken, Trommeln, palička, f.

Kloß, m. von Mehle, ſſiſſka, f. kolátek, m. von Erde, hruda, f.

Kloſter, m. kláſſter, teynec, ſamotow, m. wie im Kloſter iſt hier, gako w kláſſtereˇ geſt tu.

Kloſtergeſchichte, f. přjběh kláſſterſký, m. přjběhy kláſſterſké, plur.

Kloſterjungfer, f. kláſſterſká panna, f.

Kloſterleben, n. žiwot kláſſterſký, m. živobytj kláſſterſké, n.

Klöſterlich, kláſſterſký.

Klöſterlich, adv. kláſſterſky, po kláſſterſku.

Kloſternonne, f. geptiſſka, bekyně, mniſſka, f. ſ. Kloſterjungfer.

Kloſterzucht, f. kázeň kláſſterſká, f.

Klotz, m. peň, kmen od ſtromu, ſſpalek, pařez, m.

Kluft, f. rozſedlina, ſſtěrbina, rozpuklina, f. zwiſchen Bergen, Felſen, klauza, f. wzké průchodiſſtě, n. wzká ſtráně, f. auzina, f.

Klug, maudrý, rozſſafný, klug ſeyn, mudřeti, maudrým býti, klug werden, zmaudřeti, du biſt nicht klug, ty negſy maudrý, mit Schaden klug werden, zmaudřeti, maudrým býti ſe ſwau ſſkodau, pozdě bycha honiti, werde doch einmal klug, zmudři pak gednau, buď pak gednau maudrým.

Klug, adv. maudře, rozſſafně.

Klügeley, f. mudráctwj, mudrlanſtwj, n.

Klügeln, mudrowati, mudrlantiti, mudračiti.

Klugheit, f. maudroſt, rozſſafnoſt, f.

Klugheitslehre, f. včenj, navčenj, powčenj maudroſti, n. včitba maudroſti, f. maudré powčenj, n.

Klugheitsregel, f. prawidlo maudroſti, n.

Klüglich, maudře, rozſſafně.

Klügling, m. mudráček, mudrák, mudrlant, ſadjlek, nedowk, m.

Klump, m. kruh, m. ſpauſta, ſlitina, f. ein Klump Erde, hruda, f. trupel země, m. verwirrter Klump, ſměſyce, f. ein Klump Gold, kruh, ſpauſta zlata, in Klumpen bringen, w kruh ſlíti, ſlitinu wdělati.

Klumpenweiſe, in Klumpen, hromadně, walně.

Klumper, m. Mauleiſen, Gebiß der Pferde, náhubek, m.
Klumpicht, klumpig, klümperig, hrudowatý.
Klymſe, f. ſſkulina, ſſtěrbina, f.
Klümſig, ſſkulinatý, ſſkulinowatý, plný ſſkulin, ſſtěrbin.
Klyſtier, n. kliſter, m.
Knabe, m. Knab, pachole, pacholátko, n. pacholjk, pacholjček, m. robě, robátko, n. robenec, m.
Knabenalter, n. pacholetſtwj, n. wěk pacholetſký, m.
Knabenart, f. způſob pacholetſký, dětinſký, m. nach Knabenart, po pacholetſku, po dětinſku.
Knabenkraut, n. wſtawač, m. žežhulka, f.
Knäblein, Knäbchen, n. pacholátko, n. pacholjček, m. robátko, paupě, paupátko, n.
Knack, m. třeſk, praſk, m.
Knacken, třeſkati, třeſknauti, třjſkati, praſkati, wie ein Haus, praſkati, Nüße knacken, ořechy lauſkati.
Knacken, das, třeſkot, m. třeſknutj, třjſkánj, n. praſkot, m. praſkánj, n.
Knackwurſt, f. klobáſa wepřowá, f.
Knall, m. bauchnutj, n. buch, třeſk, třeſkot, hřmot, m. třeſknutj, n. praſk, praſkot, m. Knall geben, ránu dáti, wybauchnauti.
Knallbüchſe, f. bauchačka, f.
Knallen, bauchati, bauchnauti, třeſknauti, třjſkati, praſkati, praſſtěti, mit der Peitſche, práſkati.
Knallen, das, bauchánj, bauchnutj, třjſkánj, praſkánj, n. třeſkot, praſkot, m. mit der Peitſche, práſkánj, n. práſkot, m.
Knapp, enge, vzký, těſný, anliegend genau, těſně přilehagjcý, ſparſam, ſkrowný, ſporý, knappes Kleid, těſný kabát, m.
Knapp, adv. enge, těſně, vzce, anliegen, těſně přilégati, wirthſchaften, ſkrowně, ſpoře hoſpodařiti, es gehet knapp zu, ſkrowně gedj, knapp, kaum, ſotně.
Knappe, m. in Bergwerken, kowkop, hornjk, hawjř, m. in Mühlen, chaſnjk, m.
Knappſchaft, f. hornjctwo, n.
Knappſchaftsgebühren, f. plur. hornjcké platy, m. plur.
Knarren, chřeſtěti, třeſtěti, třeſkati, wie ein Wagen, ſkřjpati, wrzati.
Knarren, das, chřeſtěnj, n. chřeſt, m. třeſkánj, n. třeſk, třeſkot, m. des Wagens, ſkřjpánj, wrzánj, n.
Knarrend, knarricht, ſkřjplawý, wrzawý.
Knäuel, m. klubko, n. potáč, m.
Knäulen, ſwjgeti, motati w klubko.
Knauf, m. knoflik, m.
Knebel, m. Premſe, Knäbel, Knöbel, krabuſſka, krabuſſe, f. náhubek, m. 2) am Spieße, keg, m. 3) den man einem in den Mund ſteckt, daß er nicht ſchreyen kann, raubjk, koljk, koljček, m. 4) an einem Finger, kotnjk, m.
Knebelbart, m. frňauſy, m. plur.
Knebeln, raubjk, koljček do vſt dáti.
Knebelſpieß, m. myſliwecký, lowecký oſſtjp, m.
Knecht, m. pacholek, ſlauha, ſluha, m. der im Hauſe gebohren iſt, wlaſtnj, domácý, domownj pacholek, ſlauha, m. Leibeigener, Sklave, im Kriege gefangener, oder erkaufter, otrok, chlap, pacholek, m. jemandes Knecht, Leibeigener ſeyn, býti někým pacholkem, Knecht eines Bauern, pacholek, m. Knecht Gottes, ſlauha páně, m. Knechte und Mägde, pacholcy a děwky, plur.
Knechtiſch, pacholčj, služebnickj, ſlužebnický, unaufſtändig, ſklaviſch, furchtſam, poddaný, otrocký, knechtiſcher Geiſt, otrocká duſſe, f.
Knechtiſch, adv. po pacholſku, pacholecku, služebnicku, b) otrocky, poddaně, ſich knechtiſch an etwas binden, otrocky ſe na něco wázati.
Knechtſchaft, f. služebnoſt, služba, poroba, f. chlapſtwj, otroctwj, n.
Knechtsdienſte, m. plur. pacholčj, otrocké služby, f. plur.
Kneif, m. ſtruhadlo, rypadlo, n. wo-

wosskrd, struh, řezák, m. des Schusters, m. kneyp, řezák, m. des Messers, rukowjdka, f.
Kneipen, sskubati, ssklubati, possklubáwati, in die Backen, do twáře sstjpati, ssklubati, sskubati, twář possklubáwati, anstechen, höhnen, ssklubati, drbati, ze cti laupati, kneipen im Leibe, wehe thun, sskubati, es kneipt mich im Leibe, sskube mne w žiwotě, w těle.
Kneipen, das, ssklubánj, ssklubnutj, sskubánj, sskubnutj, possklubnutj, posskubnutj, n. im Leibe, sskubánj w těle, w žiwotě.
Kneiper, m. železný hřeb, pazaur, m.
Kneipzange, f. trhacý klesstě, f. plur.
Kneipzänglein, n. kljssťky, f. plur.
Kneten, hněsti, nahnjsti, mjsyti, zaděláwati těsto.
Kneten, das, hnetenj, mjsenj, zaděláwánj těsta, n.
Kneuel, s. Knäuel.
Knick, m. Knicks, poliček, flink, zassjgek, m. geben, dáti poliček, flink, zassjgek.
Knicker, m. skupec, skrbec, skrbljk, stuchljk, držkressle, nevžilec, haužwička, m.
Knickerey, f. skupectwj, stuchljctwj, n.
Knickerhaft, knickericht, skaupý, stuchlý, nevžilý, skrbný, haužewný.
Knickerhaft, knickericht, adv. skaupě, stuchle, nevžile, skrbně, haužewně.
Knie, n. koleno, n. auf die Knie fallen, na kolena padnauti, klekati, kleknauti, die Knie beugen, kolena křiwiti, klaněti se, kloniti se, pokloniti se, vkloniti se, skloniti se, na kolena klekati, kolena sehnauti.
Knieband, n. podwazek, m.
Kniebeugung, f. poklona, f. pokloněnj, kolen skloněnj, vkřiwenj, n.
Kniegürtel, s. Knieband.
Knien, knieen, klečeti.
Knien, das, klečenj, n.
Kniend, kleče, kniend beten, kleče se modliti.
Kniekehle, f. Kniebiege, podkolenj, n. přjheb pod kolenem, m. přjhbj, ohbj, n. in den Hinterbeinen der Thiere, přjhby, m. plur. přjhbj, n.
Kniescheibe, f. česska, f.
Knieschürze, f. pasnička, f.
Kniestiefel, m. sskorně, f.
Knietief, až pod kolena.
Kniff, m. vskok, obmysl, m. der Kniffe hat, vskočný, obmyslný.
Knippchen, n. sstilec, m. schlagen, sstilec dáti.
Knirren, s. Knarren.
Knirschen, skřjpati, skřjpěti, wrzati, mit den Zähnen, skřjpati zubami.
Knittel, m. keg, klacek, m.
Knoblauch, m. česnek, m. von Knoblauch, česnekowý.
Knoblauchshaupt, n. česnekowá hlawička, f.
Knoblauchskraut, n. česnekowé kořenj, n.
Knoblauchssuppe, f. česnekowá poljwka, f.
Knoche, m. hnát, m. stark von Knochen, hnátowitý, nichts als Haut und Knochen, nic než kost a kůže.
Knöchel, m. an den Füssen, kůtek, kotnjk, m. an den Fingern, klaub, klaubec, článek, hnátek, m.
Knöchelchen, n. hnátek, m.
Knochicht, hnátowitý.
Knopf, m. knofljk, m. der Säule, des Thurmes, makowice, f. des Degens, hrusska, f. knofljk, m. des Stockes, knofljk, m. am Kleide, knofljk, mit Knöpfen, s knofljky, knofljkowatý.
Knöpfchen, n. knofljček, m.
Knöpfen, zapjnati, zapjti, zapnauti na knofljky, spjnati knofljky.
Knopfloch, n. knofljkowá djra, f.
Knopfmacher, m. knoflikář, m.
Knorpel, m. chrustačka, f.
Knorpelicht, chrustawý.
Knorr, m. vzljk, suk, m. am Fuße, kotnjk, kůtek, m. am Holze, suk, sauček, m. an Händen und Füssen, článek, m.
Knorricht, sukowitý, vzlowatý.
Knospe, f. pupen, pupenec, m. Knospen treiben, gewinnen, pučiti se, pupeniti se.
Knospicht, pupenatý.
Knötchen, n. vzljček, m.
Knoten, m. vzel, m. klička, f. am

Halme, ſaučeк, članeк, m. koljtko, n. da ſteckt der Knoten, tu geſt ta kličка, einen Knoten in das Tuch binden, um etwas zu halten, vzliti, zavzliti, w vzel, vzlem, na vzel zawázati, um ſich zu erinnern, vzel ſy vdělati, ohne Knoten, bezſuký.

Knotenweis, na vzel, vzlowatě, ſukowitě.

Knotholz, n. odnoż, f.

Knotig, knoticht, vzlowatý, wie die Gewächſe, ſukowitý.

Knüpfen, ſpjnati, ſepnauti, pogiti, ſpogiti, w hromadu wázati, ſwázati, etwas in eine andere Sache, něco w něco ſwázati, Bindniſſe, Freundſchaft knüpfen, ſpolčiti ſe, w přátelſtwj wgiti, ſpogiti ſe, an etwas, připjnati, připnauti, připogiti, přiwázati.

Kobald, m. Kobalt, kobalt, m.

Kobe, Kob, m. ein Fiſch, mřen, m. mřenka, f. hřiż, m.

Koben, m. Schweinkoben, Schweinſtall, chlěw ſwinſký, krmnjk, m.

Kober, m. koš, m. moſſna, nůſſe, f.

Kobolt, m. hoſpodářjček, m.

Koch, m. kuchař, wařič, m.

Kochbuch, n. kuchařſká kniha, f.

Kochen, wařiti, kuchařiti, ſieden, walken, wařiti ſe, wřjti, zum Kochen gehörig, kuchařſký.

Köcher, m. taul, taulec, m. pauzdro na ſſipy, n.

Kochholz, n. dřjwj do kuchyně, n.

Köchinn, f. kuchařka, wařička, f.

Kochkunſt, f. kuchařſtwj, n.

Kochlöffel, m. wařečka, měchačka, kuchynſká lžjce, f.

Kochtopf, m. hrnec kuchařſký, m.

Köder, m. wnada, f.

Ködern, wnaditi, nawnaditi.

Kofent, m. Kowent, Konwentbier, konwent, m.

Kohl, m. kapuſta, f. zelj, n. wilder, kapuſta planá, f. Hauptkohl, hlawaté zelj, n. hláwka, f. Herzkohl, krauſer Wirſching, kapuſta neb zelj kadeřawé.

Kohlbig, kohlbicht, hláwkowitý.

Köhlchen, n. vhljček, m.

Kohle, f. vhel, m. gelöſchte, haſſený, vhaſſený, mrtwý vhel, brennende, glühende, řeřawý, živý vhel, viele Kohlen, vhlj, n. wie auf Kohlen ſtehen, gako na vhlj ſtáti.

Kohlbrennen, das, vhljřſtwj, pálenj vhlj, n.

Kohlenbrenner, m. vhljř, m.

Kohlenbrennerinn, f. vhljřka, f.

Kohlenkammer, f. vhelnice, f.

Kohlenſtaub, m. vhelnj popel, prach, m.

Kohlgarten, m. zelnj zahrada, zelnice, f.

Kohlgärtner, m. zelinář, zelnjk, m.

Kohlhütte, f. vhelnj hut, vhelnice, f.

Kohlmarkt, m. vhelnj trh, m.

Kohlpfanne, f. ohřiwadlo, n.

Kohlraupe, f. hauſenka, f.

Kohlſchwarz, wranný, co vhel černý.

Kolbe, f. Keule, Knittel, palice, f. palcát, ſochor, m. 2) Kolbe des Hauptes, lyſyna, oplchaloſt, f. 3) Kolbe, ein Gewächs, wſeliký okrauhlý kořjnek, m. 4) Kolbe zum Leuchten, kahanec, m. 5) zum Diſtiliren, baňka, f. 6) am Moosrohre, palička, f. 7) der Flinte, proſtředek, m.

Kolbenrohr, n. palička rákoſowá, f.

Kölblein, n. ſſiſſka, ſſiſſtička, f. kotě, n.

Koller, m. kaſtan, kaſtánek bez rukáwů, m. der Kuraßierer, krunýř, m. brnění, n. der Geiſtlichen, komže, f. der Pferde, wzteklоſt, plachoſt, f.

Kollern, act. wie etwas rundes, kauliti, kutáleti, ſwáleti, neut. kauliti ſe, kutáleti, wáleti ſe, wie ein Pferd, plaſſiti ſe, wztěkati ſe, ſrſſeti, kollern im Reden, chauliti ſe w řeči.

Kollerig, kollericht, kollernd, plachý, wzteklý, ſrſſatý.

Kommen, přicházeti, přigiti, giti, eben kommen, im Kommen begriffen ſeyn, práwě přicházeti, oft kommen, přicházywati, gelaufen, geſprungen kommen, přiběhnauti, přitecy, přiſkočiti, přibjhati, přitěkati, kommen, entſtehen als Wirkung, pocházeti, přicházeti, daher kömmt es, odtud to pochází, přichází, kommen, an einen, ihn gleichkommen.

men, přirownati se, wrownati se někomu, ihn anzugreifen, přikročiti, přigjti k někomu, wie eine Sache, Nachricht, Vortrag, přigjti k někomu, na někoho, dogjti někoho, es kam eine Nachricht an mich, dossla mne zpráwa, přissla na mne zpráwa, an einen kommen, ihn ereilen, dogjti, dostihnauti někoho, an einen kommen, wenn er stiehlt ꝛc. přistihnauti na někoho, přigjti na někoho, zu etwas kommen, es erlangen, als zu einem Amte, přigjti k wřadu, dogjti wřadu, in jemandes Bekanntschaft, Freundschaft, přigjti, wgjti w známost, w přátelstwj, bis in einen Ort, přigjti, dogjti, du kömmst heute schon nie hin, dnes tam giž nepřigdeš, nedogdeš, kommen über einen, ihn überfallen, dokročiti, přigjti na někoho, der Tod wird über alle kommen, smrt na wssecky dokročj, přigde, über einen kommen, wie Strafen, Krankheiten, dostaupiti, dokročiti, přigjti na někoho, zu Athem, duch popadati, oddychati, zu Gelde, přigjti k penězům, wieder zu Kräften kommen, opět sýly nabyti, opět k sýle přigjti, sýlu sebrati, zum Ende kommen, přigjti ku konci, dogjti konce, von Sinnen kommen, smyslem se pominauti, o rozum přigjti, zu Hülfe kommen, k pomocy, na pomoc přigjti, přispěti, zu sich selbst kommen, přigjti opět k sobě, spamatowati se, davon kommen, wywáznauti, wyniknauti z něčeho, zniknauti, wgjti něčemu, ins Unglück kommen, přigjti, upadnauti w nesstěstj, do nesstěstj.

Kommet, m. hwězda ocasatá, wlasatá, dwauocasnj, kometa, f.

Kommet, n. Kummet der Pferde, chomaut, m.

König, m. král, m. kleiner, králjk, králjček, m. König seyn, králem býti, kralowati, werden, králem býti.

königinn, f. královna, králowá, f.

königlich, královský.

königlich, adv. královsky.

Königreich, n. králowstwj, n.

Königsmörder, m. wrah, wražednjk krále, m.

Können, mocy, 2) wissen, wměti, znáti, eine Sprache, Wissenschaft, wměti, znáti řeč, auswendig, z paměti, nazpamět wměti, znáti, ich kann nicht dafür, nemohu za to, wer kann dafür, kdo může za to, lateinisch können, latinsky wměti, znáti.

Kopf, m. hlawa, f. seinen Kopf für sich haben, mjti swau hlawu pro sebe, býti swéhlawcem, der seinen Kopf für sich hat, swéhlawec, m. mit dem Kopf durch die Mauer rennen, hlawau zed prorazyti.

Kopfarbeit, f. hlawnj, hlawy práce, f.

Kopfbinde, f. čepice, f. čepec, m. königliche, královská pinta, čepice, f.

Köpfen, hlawu stjti, sraubiti, srazyti, stjti, stjnati, hrdlo srazyti.

Köpfen, das, stjnánj, n.

Kopfgeld, f. Kopfsteuer.

Kopfgeschmeid, n. sperk hlawy, m.

Kopfgeschwür, n. Kopfgrind, prassiwost hlawy, f.

Kopfküssen, n. podhlawnice, podhlawnička, f.

Köpfchen, n. Köpfchen, hlawička, f.

Kopfpflaster, n. flastr na hlawu, m.

Kopfputz, m. sperk hlawy, m. ozdoba hlawy, f.

Kopfschmerz, m. bolest, f. bolenj hlawy, hlawnj, n.

Kopfsteuer, f. plat z hlaw, m.

Kopfstück, n. pohlawek, poliček, m.

Kopfweh, n. bolenj hlawy, n.

Kopfzeug, n. přjprawa hlawy, f.

Koppel, f. swůrka, f. wwazek, m. f. Kuppel.

Koppeln, w hromadu wázati, swázati, pogiti, spogiti.

Korb, m. koš, kossjk, m. auf den Wagen, kossatina, f. den Korb geben, dáti kossem.

Körbchen, n. kossjček, kossjk, auborek, wborek, m.

Korbmacher, m. kossař, m.

Körbträger, m. kossonosyč, kossonoš, m.

Korn, n. Samenkorn, zrno, n. 2) Getreid, žito, n. von Korn, žitný.
Kornacker, m. žitné pole, n.
Kornähre, f. obilný klas, m.
Kornblume, f. chrpa, f.
Kornboden, m. ſeypka, obilnice, f.
Körnchen, n. zrnko, zrnýčko, f.
Körnen, locken, wnaditi.
Kornerndte, f. žeň obilj, f.
Korngabel, f. obilné widly, rohatiny, f. plur.
Korngarbe, f. ſnop obilný, m.
Kornhalm, m. ſtéblo obilné, n.
Kornhandel, m. obchod w obilj, s obiljm, m.
Kornhändler, m. obilnjk, obchodnjk obilný, prodawač obilj, m.
Kornhaus, n. obilnice, ſeypka, f. žitnjk, m. žitniſtě, n.
Kornhülſe, f. luſtinka obilná, f.
Körnicht, kornhaftig, körnig, voll Körner, zrnatý, gádrný, körnichte Schreibart, gádrný způſob pſáni, m. körnicht ſchreiben, gádrně pſáti.
Kornjude, m. obilný Žid, m.
Kornkammer, f. obilnice, ſeypka, f. žitnjk, m.
Kornkaſten, m. obilná kaſſna, truhla, f.
Kornland, n. pole žitné, n.
Körnlein, ſ. Körnchen.
Kornmaaß, n. mjra na obilj, f.
Kornmagazin, ſ. Kornhaus.
Kornmangel, m. nedoſtatek na obiljj, m.
Kornmarkt, m. trh obilný, m.
Kornmeſſer, m. měřič obilj, m.
Kornſack, m. pytel na žito, obilný, m.
Kornſchaufel, f. lopata wěgjcý, na obilj, f.
Kornſchreiber, m. obročnj, m.
Kornſchwinge, f. wěgička, wěgjcý lopata, f.
Kornſtreiche, f. mjra obilná, f.
Kornverwalter, m. zpráwce nad obiljm, m.
Kornwurm, m. obilná muſſka, f. čerw obilný, m.
Körper, m. Leib, tělo, n. in der Phyſik, hmot, m. tělo, n. 2) todter, vmrlec, m. vmrlčina, f. mrtwé tělo, n.
Körperlich, tělesný, (hmotný.)
Körperlich, adv. tělesně, (hmotně.)
Korporal, m. desátnjk, m.
Korporalſchaft, f. desátnictwo, n.
Koſt, f. ſtrawa, f.
Koſtbar, theuer, drahý, wzácný, herrlich, köſtlich, ſtkwoſtný, auprawný, nákladný, ſtolj, nádherný.
Koſtbar, adv. theuer, draze, wzácně, mit Aufwand, ſtkwoſtně, nákladně, auprawně.
Koſtbarkeit, f. hoher Werth, drahoſt, wzácnoſt, f. Schmuck, ſtkwoſtnoſt, f. eine, die, ſtkwoſtnoſt, f. náklad, m. auprawa, f.
Koſten, f. plur. autrata, f. autraty, plur. náklad, m. Koſten aufwenden, náklad, vtratu wéſti, činiti.
Koſten, ſchmecken, verſuchen, pokuſyti, okuſyti, zkauſſeti, koſſtowati, den Wein koſten, okuſyti, koſſtowati wjno, 2) ſo viel koſten, ſtáti, platiti, was koſtet es dir, co tě to ſtogj.
Koſten, das, Schmecken, pokuſenj, okuſenj, zkuſenj, koſſtowánj, zakuſenj, n.
Koſtfrey, freygebig, der andere frey hält, ctitedlný, vtratný, dárný, vžilý, zdjlný, darowný, ctitel domu, 2) der nichts geben darf, der frey gehalten wird, častowaný, ſtrawowaný za darmo, halten, častowati někoho, vſtrognč chowati, ctjti, ſtrawowati darmo.
Koſtfreyheit, f. častowánj, ſtrawowánj, n. ſtrawa za darmo, ctitedlnoſt domu, f.
Koſtgänger, m. ſtrávnjk, m.
Koſtgängerinn, f. ſtrávnice, f.
Koſtgeld, n. penjze, plur. plat za ſtrawu, m.
Koſtherr, m. hoſpodář, m.
Köſtlich, nákladný, ſtkwoſtný, drahý, vprawný, nádherný, köſtliche Speiſen, köſtliche Mahlzeit, auprawné, ſtkwoſtné, nákladné, vſtrognć krmě, hody, f. plur.
Köſtlich, adv. nákladně, ſtkwoſtně, vprawně, vſtrognč, nádherně.
Köſtlichkeit, f. ſtkwoſtnoſt, vprawa, nádhernoſt, f. náklad, m.

Koſt-

Koſtverächter, m. člowěk wybjračný, wybjrač, m.

Koth, m. bláto, n. mit Kothe werfen, anſchmieren, blátem vházeti, vblatiti, zmazati, vmazati, vkáleti, zkydati, vkydati.

Kothig, blatný, blatnatý, blatitý, vblacený, es iſt heute kothig, dnes geſt bláto, kothig machen, vblatiti, poblatiti, blátem pokáleti, vkáleti, pomazati.

Kothlacke, f. lauže, f. kalisstě, močidlo, n.

Kotze, f. huně, hanně, f.

Kotzen, huſten, chrkati, spewen, kuckati, bljwati.

Kotzen, das, chrkánj, kuckánj, bljwánj, n.

Kotzer, m. kuckač, m.

Krabbeln, krappeln, hmizeti ſe, hemžeti, čmjrati ſe, 2) ſchaben, kratzen, dlabati, dlaubati, ſtrauhati, reypati, drbati, reyti.

Krabbeln, das, hmizenj ſe, čmjránj ſe, n.

Krachen, třeſkati, třjſkati, třeſknauti, třesstěti, praſkati, praſknauti, praſsstěti, chřestati.

Krachen, das, třeſkánj, třeſknutj, n. třeſk, třeſkot, m. třjſkánj, třesstěnj, praſkánj, praſsstěnj, n. praſk, praſkot, chřest, m.

Krächzen, ſ. Krechzen.

Krackelfüſſe, m. plur. im Schreiben, kliky háčky, plur.

Krackelicht, wie Buchſtaben, klikatý, mit den Füſſen, kročný.

Krackeln, mit den Füſſen, rozdjrati, roztahowati, rozedřjti nohy.

Krackeln, das, rozdjránj noh, roztahowánj noh, n.

Kraft, f. ſýla, moc, f. Kraft und Stärke, ſýla a moc, Kräfte, ſýly, f. plur. Kraft geben, ſýlu, posýlu dáti, ſýliti, posýliti, ſylniti, posylniti, ſýly dodati, zu Kräften kommen, ſýly nabyti, zaſe k ſýle přigjti, zſýliti ſe, bey Kräften ſeyn, býti při ſýle, mit allen Kräften, aus allen Kräften, wſſj ſylau, ze wſſj ſýly, náſyljm, 2) kraft, vermöge, zufolge, dle, podlé, wedlé, kraft ſeines Amtes, podlé, dle ſwého auřadu.

Kraftbrod, n. posylňugicý chléb, m.

Kraftbrühe, f. ſylná poljwka, f.

Kräftig, ſylný, mocný, wie eine Schrift, Rede, Ausdruck, mocný, ſylný, wie eine Speiſe, Suppe, wie der Wein, wie ein Geruch von Pflanzen, Speiſen, ſylný, wie eine Arzney, mocný.

Kräftig, adv. ſylně, mocně.

Kraftlos, bez mocy, bez ſýly, neſtatečný, neduživý.

Kraftloſigkeit, f. neſtatečnoſt, neduživoſt, nemocnoſt, f.

Kraftmehl, n. ſſkrob, m.

Kraftſuppe, ſ. Kraftbrühe.

Kragen, m. um den Hals, obogek, kreyzljk, 2) Einfaſſung eines Kleides, Ueberſchlag, obkladek, m. obloženj, obſſitj, wyloženj, n. 3) Schlund des Viehes, gjcen, m. 4) Kragen bey den Thieren, chocholice, f.

Krähe, f. wrána, f.

Krähen, wie ein Hahn, kokrhati.

Krähen, das, kokrhánj, n.

Krähenfuß, m. wranj noha, f.

Kralle, f. pazaur, pazaurek, m.

Kram, m. die Sachen, kupecké zbožj, n. der Handel, kupectwj, n. der Laden, krám, m. den Kram auslegen, wyložiti ſe s krámem, wyložiti, wykládati krám, den Kram einlegen, ſkljzeti krám.

Krambude, f. krám, m. kramářſká bauda, f.

Krämchen, Krämlein, n. krámek, krámeček, m.

Kramdiener, m. krámſký, m.

Kramdienerinn, f. krámſká, f.

Kramen, in etwas, unter Sachen, přebjrati ſe w něčem, kutiti, batoliti ſe, was kramſt du hier, was haſt du da zu kramen? co ſe zde přebjráš, co zde kutjš?

Krämer, m. kramář, m. Krämer ſeyn, kramařiti, kramářſtwj prowozowati, ſchlechter, kleiner Krämer, kudličkář, m.

Kramerbude, ſ. Krambude.

Krämerey, n. kramářſtwj, n.

Kramergewicht, n. kramářſká libra, f.

Krämerinn, f. kramářka, f.

Krämerjunge, m. krámſký, m.

Krametsvogel, m. kwjčala, f.

Kram-

Kramladen, m. krám, m.
Krampf, m. křeč, m.
Krampfader, f. křečnj žjla, naběhlá, f.
Krampfaderig, genž má žjly naběhlé.
Krampfaderlein, n. žilka křečnj, f.
Krampffisch, m. lenoch, m.
Krampfhaft, krampficht, křečnj.
Krämpfung, f. křeč, m.
Kranich, m. geřáb, řeřáb, m.
Krank, nemocný, nedužiwý, stonjcý, krank seyn, liegen, nemocným býti, nemocněti, stonati, malatněti, nedužiwěti, nedužiti, krank werden, znemocněti, roznemocy se, rozstonati se, znedužiwěti, er ist krank, gest nemocný, stůně.
Kränkeln, nedužiwěti, nedužiti, churawěti, malatněti.
Kränkeln, das, nedužiwěnj, churawěnj, malatněnj, n.
Kranken, s. Kränkeln.
Kränken, saužiti, rmautiti, trápiti, truditi, těžkost činiti, působiti, hněsti, sich kränken, trápiti se, saužiti se, rmautiti se, hněsti se, es kränkt mich, trápj, hněte mne to, rmautj, gest mi protimyslné.
Kränkend, trapliwý, rmautjcý, hnětliwý, saužjcý.
Krankenhaus, n. nemocnice, f. dům nemocných, m.
Krankenstube, f. nemocnice, f.
Krankenwärter, m. hljdač, strážce, strážný nemocných, m.
Krankenwärterinn, f. hljdačka, strážná nemocných, f.
Kranker, m. nemocný.
Krankheit, f. nemoc, f. nezdrawj, n. ansteckende, nakazugjcý, nákazliwá, nakazytedlná, nakažčiwá nemoc, f.
Kränklich, churawý, stonawý, nedužiwý, malatný, seyn, s. Kränkeln.
Kränklichkeit, f. churawost, stonawost, nedužiwost, malatnost, f. neduh, m.
Kranz, m. wěnec, m. machen, wěnec wjti, vwjti, dělati.
Kränzchen, n. wjnek, wěneček, wěnček, m. halten, mjti spolky.
Kränzkräuter, n. plur. wěnečné byliny, f. plur.
Kränzmacher, m. wěnečkář, wěnečnjk, m.
Kränzmacherinn, f. wěnečkářka, wěnečnice, f.
Krapfen, m. koblih, m. kobliha, ssisska, f.
Kräpfchen, n. Kräpflein, koblisska, f.
Kraspeln, chřestěti.
Kratzbürste, f. sstětka sskrábacý, f.
Krätze, f. prassiwina, f. swrab, m. strupowatost, f. strupy, m. plur. chrastawost, f. chrasty, m. plur. prassiwost, f. 2) vom Feilen, odpilky, m. plur. okuge, odstružky, třjsky, f. plur.
Kratzen, sskrábati, drápati, drbati, česati, sich in den Kopf, sskrábati se, drbati, drápati se w hlawě, hinter den Ohren, za vssima se sskrábati, drbati, an der Thüre, sskrábati, drápati na dwéře, wie die Katzen, sskrábati, drápati, kratzen auf die Geigen, sskrtati, sskrábati, wie ein schlechter Barbier, sskrábati, sich am Leibe, sskrábati, drbati, drápati se po těle.
Kratzer, m. Kratzeisen, sskrábadlo, drbadlo, struhadlo, n.
Krätzicht, Krätzig, prassiwý, strupowatý, swrabowitý, chrastawý.
Kratzsalbe, f. mast pro swrab, f.
Krauen, drápati, s. Kratzen, Jucken.
Kraus, kräuslich, kadeřawý, kučerawý, kudrnatý, etwas kraus, nakadeřawý, kraus machen, kadeřawěti, kadeřiti, kudrniti.
Krause, f. obogek, m.
Krauseleisen, n. željzko na kadeře, n.
Kräuseln, kadeřiti, kadeřawěti, kadeřawiti, kučerowati, kudrniti.
Kräuseln, das, Kräuselung, kadeřawenj, kadeřenj, n.
Kräusemünze, f. Deumente, balssám zahradnj, m.
Kraushaar, n. kadeře, kučery, kudrny, f. plur. kadeřawé, kučerawé, kudrnaté wlasy, m. plur.
Kraushaarig, kraushaaricht, krausköpfig, krausköpficht, kadeřawý, kadeřáwek, kučerawý, kučera, kudrna, kudrnatý, kudrnáč, m.

Kraus-

rauskopf, m. kadeřáwek, kučera, kudrna, m.
raut, n. bylina, bylinka, zelina, f. zum Eſſen, zelj, n. zum Kraute gehörig, bylinný, zelný, dem Kraute ähnlich, zelnatý, voll Krautes, bylinowatý.
rautacker, m. zelnisstě, n.
rautartig, zelnatý.
räutchen, n. bylinka, zelinka, f. b) zeljčko, bayljčko, n.
räuterbuch, n. bylinář, zelinář, herbář, m.
räuterfrau, f. zelenářka, bylinářka, f.
räuterkunde, f. Kunſt, Lehre, znaloſt, známoſt bylin, f. včenj o bylinách, n.
räutermann, m. zelenář, bylinář, m.
räutermarkt, m. bylinný, zelný, zelený trh, m.
räuterverſtändiger, zběhlý, powědomý, znalý, doſpělý w bylinách, w zelinách.
räuterweib, ſ. Kräuterfrau.
räuterwein, m. pelunkowé wjno, n.
räuterwiſſenſchaft, ſ. Kräuterkunde.
rautgarten, m. zelnj, bylinná zahrada, zelnice pro waření, f.
rautgärtner, m. zelinář, zelnjk, m.
rautgerücht, n. zelnj gjdlo, n.
rauthacke, f. kratce, f.
rauthaupt, n. Krautkopf, hláwkowé zelj, n. hláwka, f.
räutig, Kräuticht, n. bayly, zelj, n. byliny, zeliny, f. plur. 2) der obere Theil, hlaubek, m.
räutig, voll Krautes, kräuticht, krautvoll, kräuterhaft, bylinowatý.
rautkuchen, m. zelnjk, m.
rautland, ſ. Krautacker.
rautmarkt, ſ. Kräutermarkt.
rautſallat, m. zelnj, ze zelj ſalát, m.
rautſtengel, m. Strunk, koſſtál, m.
rautwächter, m. hljdač zelj, m.
rautwurm, m. hauſenka, f. stromowý, zelený raup, oder čerw, lezák, m.
rebs, m. rak, m.
rebsartig, račj.
rebsauge, n. račj oko, n.
rebsbutter, f. račj máſlo, n.
rebſen, raky chytati, hledati.
rebsgang, m. račj chod, m. den gehen, kráčeti, lezti, gjti zpět co rak.
Krebsſchale, ſ. račj ſſkořápka, ſſkořepina, f.
Krebsſcheere, ſ. klepeto račj, n.
Krechzen, lkáti, vpěti.
Krechzen, das, lkánj, vpěnj, n.
Krechzend, lkagjcý, vpěgjcý, vpěnliwý.
Kredenztiſch, m. kredenc, m.
Kreide, f. křjda, f. mit Kreide weiß machen, křidowati, pokřidowati, ganz, zakřidowati, weuig, nakřidowati.
Kreideweiß, gak, co křjda bjlý.
Kreidicht, křidowatý.
Kreis, m. Kreiß, Zirkel, kolo, n. okolek, m. ſchlieſſen, obkljčiti, otočiti kolem, kolo vdělati, halber Kreis, půl kola, kolečka, im Kreiſe, in einen Kreis, do kola, w kolo, Kreis der Verſammlung, Zuhörer, Zuſeher, um einen, um etwas herum, kolo, n. okolek, obor, m. ochoz, obchoz, f. Kreis um den Mond, oder die Sonne, okolek měsýčný, slunečný, obruč, ochoz, okrauhloſt, obchoz měsýčná, slunečná, f. kolo okolo měsýce, n. Kreis, Abtheilung des Landes, krag, okrſslek, m. okolj, n. dazu gehörig, kragſký, okolnj.
Kreisamt, n. kragský wřad, m.
Kreisamtmann, m. Kreishauptmann, kragský.
Kreisrund, okrauhlý.
Kreiſſen, k porodu pracowati, žádat roditi, 2) áchzen, wzdychati.
Kreſſe, ſ. řeřicha, f. wilde, piperát, řeřicha leſnj, f. stěničnjk, m. 2) ein Fiſch, hřjz, m.
Kreuel, Kräuel, m. Gabel, podáwky, sudlice, f. plur.
Kreuſel, m. Kreißel, Kreiſel, ſſamrha, f.
Kreuz, n. křjž, m.
Kreuzberg, křižowá hora, f.
Kreuzbrav, poctiwý, hodný, welmi hodný, poctiwý.
Kreuzer, m. kreycar, m.
Kreuzerfindung, f. Erhöhung, wynalezenj, powýſſenj křjže, n.
Kreuzgang, m. křižowá ceſta, obchoz, f.
Kreuzherr, m. křižownjk, m.

Kreu=

Kreuzigen, křižowati, vkřižowati.
Kreuzigung, f. křižowánj, vkřižowánj, n.
Kreuzkirche, f. křižowý kostel, m.
Kreuzweg, m. křižowá cesta, f.
Kreuzweise, übers Kreuz, křjžem, přes křjž, schliessen, křjžem, přes křjž sepnauti.
Kreuzwurz, f. starček, m.
Kreuzzug, m. křižowé taženj, n.
Kriechen, auf Füssen, lezti, wie die Schlangen, oder ohne Füsse, plazyti se, wlecy se, wljcy se, wie ein Schneck, plžiti se, lezti gako plž, neb hlemeyžď, wohin kriechen, in die Höhe, wlezti, wylezti do weyssky, nahoru, hinein, wlezti, wplazyti se, im Staube kriechen, vor einem, lezti, plazyti se před někým.
Kriechend, lezaucý, plazycý se, plazný, kriechende Thiere, zeměplazowé, m. plur. zeměplaz, m. kriechende Schreibart, pjmo lichotiwé, skraussené, ponjzené, vlisné, n. kriechend, schmeichelhaft, plazný, plazycý se, lichotiwý, skraussený, vlisný.
Kriechente, f. Kriechänte, Kriekänte, čirca, malá kačice, f.
Krieg, m. válka, wogna, f. bog, m. es läßt sich zum Krieg an, schyluge se k wogně, Krieg führen, válku, wognu wésti, Krieg erregen, anfangen, válku zdwihnauti, zbuditi, zetropiti, válku začjti, mit Kriege überziehen, pobogowati někoho, den Krieg endigen, zu Ende bringen, od války přestati, zanechati války, konec válce wdělati, dokonati válku, in den Krieg gehen, na wognu gjti, in den Krieg ziehen, na wognu geti, gjti, táhnauti, im Kriege dienen, na wogně, na wognách slaužiti, ablassen vom Krieg, nechati, zanechati války.
Kriegen, Krieg führen, válčiti, válcti, bogowati, válku, wognu wésti, 2) kriegen, bey dem Kopfe, za hlawu popadnauti, popadati, dostati, bey dem Kleide, Arme, dostati, dosáhnauti, popadnauti, 3) bekommen, dostati, wzýti, Verdruß kriegen, mrzutost dostati, Belohnung, odplatu dostati, wzýti, ich will dich schon kriegen, gak gá tě dostanu.
Krieger, m. válečnjk, bogownjk, m.
Kriegerinn, f. válečnice, bogownice, f.
Kriegerisch, válečný, bogowný, wogenský, adv. válečně, bogowně, wogensky.
Kriegsanstalt, f. přjprawa wogenská, válečná, bogowná, f.
Kriegsartikel, m. článek wogenský, m.
Kriegsbaukunst, f. stawitelstwj wogenské, n.
Kriegsbeamter, m. sluha wogenský, m.
Kriegsbedürfnisse, n. plur. potřeby, potřebnosti wogenské, f. plur.
Kriegsdienste, m. plur. služba wogenská, f. služby wogenské, we wogně, f. plur. thun, slauziti na wogně, nehmen, gjti, dáti se na wognu, darinn seyn, stehen, býti na službě wogenské.
Kriegserfahrenheit, f. we wěcech válečných, wogenských zběhlost, wěcý válečných, wogenských powědomost, na wogně bywalost, f.
Kriegserfahrener, m. we wěcech válečných, wogenských zběhlý, wěcý válečných powědomý, na wogně bywalý, m.
Kriegsfahne, f. prapor wogenský, m. korauhew wogenská, f.
Kriegsfeuer, n. oheň wogenský, m.
Kriegsflamme, f. plamen wogenský, m.
Kriegsgefangener, m. zagatý, gatý na wogně, m. dazu machen, zagjmati, zagmauti, zágem wdělati, dazu werden, zagatu, gatu býti, do zagerj, do zágmu přigjti.
Kriegsgefangenschaft, f. zagerj na wogně, wogenské, n. zágem wogenský, m.
Kriegsgeräthe, n. nádobj wogenské, n. přjprawa wogenská, válečná, f.
Kriegsgericht, n. právo wogenské, n.
Kriegsgeschrey, n. křik wogenský, m.
Kriegsgott, m. bůh války, Smrtonoš, Ladoň, m.
Kriegsgöttinn, f. bohyně války, f.
Kriegsgurgel, f. dráb, pěssj wogák, m.

Kriegsheer, n. wogſko, n. wogenſký lid, lid válečný, m.
Kriegsheld, m. hrdina, rek wogenſký, válečný, m.
Kriegsheldinn, f. hrdina, rekyně wogenſká, válečná, f.
Kriegshülfe, f. pomoc wogenſká, válečná, f.
Kriegskamerad, m. ſpoluválečnjk, wogák, ſpolubogownjk, towaryš wogenſký, m.
Kriegskaſſe, f. ſkladna, kaſa wogenſká, f.
Kriegskleid, n. odĕw wogenſký, válečný, m.
Kriegsknecht, m. dráb, m. ſ. Soldat.
Kriegskoſten, f. plur. vtraty wogenſké, f. plur.
Kriegskunſt, f. vmĕnj wogenſké, válečné, n. wĕcy válečné, wogenſké, f. plur.
Kriegslaſt, f. břemeno wogenſké, n.
Kriegsläufte, m. plur. běhy válečné, wogenſké, m plur.
Kriegsleute, m. plur. lid wogenſký, válečný, bogowný, m.
Kriegsliſt, f. válečný, wogenſký vſtřok, obmyſl, vklad, m. válečná, wogenſká chytroſt, vſkočnoſt, obmyſlnoſt, f.
Kriegsmacht, f. wogenſká, válečná moc, f.
Kriegsmanier, f. Kriegsgebrauch, způſob, běh wogenſký, válečný, m. auf Kriegsmanier, během, způſobem válečným, wogenſkým, na způſob wogenſký, válečný
Kriegsmann, m. válečnjk, bogownjk, m.
Kriegsordnung, f. řád wogenſký, válečný, m.
Kriegsrath, m. válečná, wogenſká rada, f.
Kriegsrecht, n. práwo wogenſké, válečné, n. 2) ſ. Kriegsgericht, bey der Armee, ſaud wogenſký, válečný, m. halten über einen, ſaud wogenſký, válečný nad někým držeti, wyřicy, wynesti, válečným během odſauditi, odprawiti, vtraciti.
Kriegsrüſtung, f. válečná, wogenſká wýprawa, připrawa, f. wogenſké, válečné připrawy, f. plur. wogenſſti, válečnj nástrogowé, m. plur. připrawa k wogenſkému tažení, n.
Kriegsſchiff, n. wogenſká, válečná lodj, f.
Kriegsſold, m. žold, plat wogenſký, válečný, m.
Kriegstapferkeit, f. vdatnoſt, ſtatečnoſt wogenſká, válečná, f.
Kriegsthaten, f. pl. činowé wogenſſti, válečnj, ſkutkowé wogenſſti, válečnj, m. plur.
Kriegstheater, n. bogowiſtě, n.
Kriegsverfaſſung, f. řád wogenſký, válečný, m. zřízenj wogenſké, válečné, n.
Kriegsvolk, n. lid wogenſký, válečný, m. wogſko, n.
Kriegsweſen, n. wĕcy válečné, wogenſké, f. plur.
Kriegswiſſenſchaft, ſ. Kriegskunſt.
Kriegszahlmeiſter, m. důchodnjk wogenſký, válečný, m.
Kriegszucht, f. kázeň wogenſká, válečná, f.
Kriegszug, ſ. Feldzug.
Krimitz, m. žluwa, wlha, f.
Krippe, f. geſle, geſličky, f. plur.
Krokodil, n. krokodyl, m.
Krone, f. koruna, f. am Haupte der Pfaffen, korunka, f. pleš, m.
Krönen, korunowati.
Kronengold, n. wĕncowé zlato, pozlátko, n.
Kronerbe, m. dědic koruny, m.
Kronleuchter, m. wiſutý ſwjcen, m. powĕſſené ſwĕtlo, n.
Kronprinz, m. králowic, knjže koruny, m.
Kronprinzeſſinn, f. des Kronprinzen Gemahtinn, králowá, knĕžna, f. 2) die älteſte königliche Prinzeſſinn, prynceſka, králowicka, f.
Krönung, f. korunowánj, n.
Krönungstag, m. den korunowánj, m.
Kropf, m. lalok, m. wole, n.
Kröpfchen, n. laloček, m. wolátko, n.
Kropfgans, f. Kropfvogel, bukač, m.
Kropfig, wolatý.
Kröte, f. žába zahradnj, zemſká, f.
Krötenkraut, n. hroznowá bylina, f.

Krötenſtein, m. kámen žabj, m.
Krücke, f. berla, chůda, ſtidla, ſtihla, f.
Kruft, f. hrobka, f. ſkljpek, m.
Krug, m. dčbán, m. der Krug gehet zu Waſſer, bis der Henkel zerbricht, tak dlauho chodjme s dčbánem pro wodu, až ſe ucho vrazý.
Krügelchen, n. dčbánek, dčbáneček, m.
Krüger, m. Wirth, krčmář, hoſpodſký, m.
Krüglein, ſ. Krügelchen.
Krümchen, drobet, drobtek, m.
Krume, f. des Brods, ſtřjda, f.
Krümlein, n. Krümchen, drobtek, drobeček, m.
Krumm, gebogen, nicht gerade aus, křiwý, křiwolaký, zkřiwený, zkrauceny, einwärts gebogen, pod ſe křiwý, krumm machen, ſ. Krümmen, krumm werden, zkřiwiti ſe, hin und her gebogen, zatočilý, okolkowaty, wimutý, zmotaný, krumm wie ein Haacken, klikatý, hákowitý, křiwý, wie eine Sichel, ein Säbel, křiwolaký, křiwý, halbrund, oblaučný, ein wenig, nakřiwý, krumme Klauen, klikaté pazaury, m. plur.
Krumm, adv. křiwě, křiwolace.
Krummbein, n. krummbeinigt, křiwonohý, ſſmithán, m. ſſmatlawý, pathawý, ſſmathawý, ſſmithawý.
Krummgebogen, ſehnutý, ſhrbený, ſhrbělý.
Krümme, f. křiwoſt, křiwolakoſt, oklika, f. Krümme des Meers, zátoka moře, f. weyſtupek moře, m. křiwolakoſt, a gako lúno neb chobot moře, Krümme des Weges, oklika cesty, f das viele Krümmen hat, klikatý, křiwolaký, Krümme des Schwiebogens, křiwolakoſt, f. oblauk, m. oblaučnoſt, f. einer Figur, oklika, f. Krümme, oder Bogen am Rade, laukot, f.
Krümmen, krumm machen, křiwiti, ſkřiwiti, nakřiwiti, wkřiwiti, křiwolačiti, krauciti, ſkrauciti, ſich krümmen wie ein Wurm, krauciti ſe, ſwjgeti ſe, die Schlange krümmt ſich, had ſe krautj.
Krummfuß, m. křiwonohý.
Krummhals, m. krummhalſicht, křiwokrký, křiwohlawý, ſwěſohlawý.
Krummnaſe, f. krummnaſicht, křiwonoſý.
Krummſchnabel, m křiwonoſka, f.
Krummſtab, m. krummer Stab, (biſchöflicher,) berla, f.
Krümmung, f. křiwoſt, křiwolakoſt, f. des Waſſers, im Meere, zátoka mořſká, křiwolakoſt moře, f. Krümmung der Wege, oklika, f. oklíky, okolky, zápolj ceſt, pl. der Räder, laukotj, n. in die Krümme, křiwolace, in einem Buche, eingeſchlagen zum Zeichen, ohnutj, nakřiwenj liſtu, n.
Krummweg, m. přjčnj ceſta, f.
Krüpel, m. Krüppel, mrzák, m. dazu machen, mrzákem vdělati.
Krüpelig, mrzácký.
Krüſte, f. kůra, f.
Kryſtall, Kriſtall, m. křiſſtál, m. von Kriſtall, křiſſtálowý.
Kübel, m. Faß, gbel, gbeljk, gbelec, kbel, kbeljk, kbelec, ſſkopeček, střez, střjzek, m.
Küche, f. kuchyně, f. zur Küche gehörig, kuchyňſký.
Küchelchen, n. kuchynka, f.
Kuchen, m. koláč, oplatek, m. Kuchen von Metall, Lohe, kruh, m.
Kuchenbäcker, m. koláčnjk, oplatečnjk, m.
Kucheneiſen, n. železo na oplatky, koláče, n.
Küchengarten, m. kuchyňſká zahrada, f.
Küchengeräthe, n. Kuchengeſchier, kuchyňſké nádobj, náčeni, n.
Küchengeruch, m. kuchyňſká wůně, f.
Küchenjunge, m. kuchrjk, m.
Küchenkraut, n. zahradnj, kuchyňſká zelina, f.
Küchenlatein, n. kuchyňſká latinka, f.
Küchenlöffel, m. kuchyňſká lžjce, měchačka, wařečka, f.
Küchenmagd, f. kuchyňſká, f.
Küchenmeiſter, m. kuchyňſký zpráwce, ſtaroſta kuchyně, (kuchlmiſtr,) m.
Küchenmeſſer, n. kuchyňſký nůž, m.
Küchenſchelle, f. zwonek kuchyňſký, m.
Küchenſchürze, f. kuchyňſká záſtěra, f.

Küchenthüre, f. kuchyńské dwéře, f. plur.
Küchlein, n. kleiner Kuchen, koláček, oplateček, m.
Kuckuck, m. Guckuck, Gauch, žezulka, žežhule, kukačka, f. ſchreyen wie ein Kuckuck, kukati.
Kufe, f. bečka, putna, f.
Kuffer, Koffer, m. truhla, truhlice, ſſkřině, ſchrána, f.
Kugel, f. kule, kaule, f. zum Schieſſen, kulka, f. eine bleyerne, kulka olověnná, f.
Kugelchen, Kugelein, n. kulička, f.
Kugelich, kugelrund, kulatý, okrauhlý, kugelrund machen, okulatiti, zkulatiti, werden, okulatiti, zkulatiti ſe.
Kugeln, wälzen, kutáliti, kauliti.
Kugelzieher, m parátko na kaule, n.
Kuh, Kuhe, f. kráwa, f. junge, krawička, krawice, galowice, f. von Kühen, krawský.
Kuhdreck, m. Kuhfladen, Kuhmiſt, krawské howno, leyno, n.
Kuhfleiſch, n. krawské maſo, n.
Kühhändler, m. krawař, m. ſeyn, krawařiti.
Kuhhaut, f. krawská kůže, f.
Kuhhirt, m. krawák, ſkoták, ſeyn, krawákem býti.
Kuhhorn, n. roh krawský, m.
Kuhkäſe, m. krawský ſeyr, m.
Kühle, f. chlad, chládek, m.
Kühle, chladný, es iſt kühl, geſt chladno, werden, chladnauti, ochladnauti.
Kühlen, chladiti, wychladiti, ochladiti.
Kühlend, chladjcý.
Kühlfaß, n. chladnice, f.
Kühlpflaſter, m. chladjcý mázba, f.
Kühlung, f. chlazenj, ochlazenj, n.
Kuhmilch, n. krawské mléko, f.
Kuhmiſt, f. Kuhdreck.
Kühn, smělý, opowážný, opowážliwý, kühn werden, osměliti ſe, opowážiti ſe, kühn machen, smělého wdělati, včiniti, smělosti přidati.
Kühn, adv. směle.
Kühnheit, f. směloſt, opowážliwoſt, f.
Kühnlich, smělý, opowážný.
Kühnlich, adv. směle.
Kühſtall, m. krawský chlew, chljw, m.
Kühtill, m. wolowec, kwětec, m.
Külſtern, chrkati, chrchlati.
Külſtern, das, chrkánj, chrchlánj, n.
Kümmel, m. kmjn, m. aus Kümmel, kmjnowý.
Kümmelbrandwein, m. kmjnowá kořalka, f.
Kümmelbrod, n. kmjnowý chléb, m.
Kümmelbrühe, f. kmjnowá, z kmjnu poljwka, f.
Kümmelöl, n. kmjnowý oleg, m.
Kümmelſuppe, f. kmjnowá poljwka, f.
Kummer, m. ſtaroſt, ſtraſt, lopota, péče, f. einen Kummer haben, mjti nějakau ſtaroſt, er hat einen Kummer, má ſtaroſt, Kummer machen, ſtaroſt dělati, činiti, působiti.
Kümmerleben, n. ſtraſtný, ſtaroſtliwý, lopotný, bjdný, těžký, nuzný žiwot, m. žiwobytj, n.
Kümmerlich, ſtraſtný, nuzný, lopotný, bjdný, těžký, ſtaroſtliwý.
Kümmerlich adv. ſtaroſtně, nuzně, lopotně, bjdně, těžce, ſtaroſtliwě.
Kümmern, ſtaroſtliti, lopotowati ſe, ſtarati ſe, pečowati, ſ. Bekümmern.
Kümmerniß, f. ſtaroſt, ſtaroſtliwoſt, pečliwoſt, lopotnoſt, lopota, ſtraſtnoſt, f. H. Kümmerniß, ſw. Staroſta, ſ. Kummer.
Kummervoll, wie das Gemüthe, plný ſtaroſti, péče, ſtaroſtliwý, ſtarawý, pečliwý, mnohau péčj a mnohými ſtaroſtmi zaneſſený, wie die Sache, ſtraſtný, nuzný, lopotný, bjdný, těžký.
Kund, kundbar, známý, wědomý, powědomý, zgewný, iſt es, z. B. mir, známo geſt, geſt zgewné, známé, wědomé, na gewě geſt, nenj tegné, wkryté, es iſt überall allen kund, wůbec wſſechněm wědomé, zgewné, známé geſt, rozhlášſené, prowolané geſt, kund machen, thun, überhaupt allen, als ein Geſetz, oder ſonſt etwas durch Aufhängen, známé, zgewné činiti, včiniti, wdělati, w známoſt wweſti, na ſwětlo, na gewo wyneſti, oznámiti, wygewiti, zgewiti, wůbec proneſti, rozneſti, ohlášyti, ſe-

jemanden etwas kund machen, známé, wědomé činiti, wědomoſt dáwati, dáti, oznámiti, zgewiti, kund werden, zgewným, zgewenym, známým, wygeweným býti, na gewo, na ſwětlo wygiti, w známoſt přigiti, wgiti, wůbec ſe rozhlášyti, einem, wědomoſt doſtati, dowěděti ſe, známoſti dogiti.

Kunde, f. Kenntniß, Wiſſenſchaft, znaloſt, wědomoſt, powědomoſt, známoſt, zběhloſt, zkuſſenoſt, f. poznánj, n. poznaioſt, wměloſt, f. wmění, n.

Kunde, f. aud. Kundmann, m. Kunden, Kundleute, plur. kunt, kupec, m.

Kundig, wědomý, powědomý, ſwědomý, znalý, zběhlý, wměly, kündig der Sache ſeyn, býti w té wěcy powědomým, znalým, zběhlým, wměly m, mjti powědomoſt, poznánj té wěcy.

Kündlich, (bib.) wůči, zgewně, wůbec.

Kundleute, plur. Kundmann, m. ſ. Kunde.

Kundmachung, f. w známoſt wwedenj, oznámenj, zgewenj, náwěſſtj, n.

Kundſchaft, f. Kenntniß, powědomoſt, wědomoſt, známoſt, f. wědomj, poznánj, n. haben, mjti wědomoſt, powědomoſt, známoſt, poznánj, einziehen, zwjdati, wyzwjdati, zpytowati, wyzpytowati, ſich darauf verlegen, ausgehen, na ſſpehy, na zwědy choditi, wycházeti, wyhjhati.

Kundſchaft, Abkaufer, ſ. Kunde, Kundſchaft, Zeugniß; Lehrbrief, wyſwědčenj, n.

Kundſchaften, zwjdati, wyzwjdati, zpytowati, wyzpytowati, (ſſpehowati.)

Kundſchaften, das, zwjdánj, wyzwjdánj, zpytowánj, wyzpytowánj, (ſſpehowánj,) n. zwědy, (ſſpehy,) m. plur.

Kundſchafter, m. zwědač, zwědák, wyzwědač, zpytář, (ſſpehěř,) ausbledſſj, m.

Kúnel, n. ſatorye, ſaturege, f.

Künftig, budaucý, přiſſtj, künftiges Jahr, budaucý, přiſſtj rok, m. künftigen Freytags, w přiſſtj pátek, aufs künftige, budaucně, w čas budaucý.

Künftig, adv. budaucně.

Künftighin, ſ. Künftig.

Kunſt, f. wměloſt, ſ. wmění, miſtrowſtwj, řemeſlo wmelé, důwodné, wtipné, ſmyſlné, wmění řemeſlné, n. die freyen Künſte, ſwobodná wmění, n. plur. Künſte, Liſt, chytroſt, f. wklad, m. ſſibalſtwo, n. obmyſl, wſkok, m. wſkočnoſt, obmyſlnoſt, zchytraloſt, f. nach der Kunſt, wměle, podlé wmění, řemeſlné, myſtrowſky, wedlé miſtrowſtwj, důwodně, die Kunſt gehet nach Brod, wmění gde žebrat chleba.

Kunſtarbeit, f. wmělé, miſtrowſké, miſtrné, řemeſlné, wtipné, důwodné, ſmyſlné djlo, n. práce miſtrná, řemeſlná, f.

Kunſtarbeiter, m. wmělý, ſmyſlný, důwodný řemeſlnjk, m.

Künſteley, f. ljčenj, točenj, kraucenj, wykraucenj, ljčidlo, n.

Künſtelu, ljčiti, točiti, krauciti, na ſaustro wytočiti, wykrautiti.

Kunſterfahren, Kunſterfahrener, wmělý, zběhlý w wmění, w wměnjch cwičný.

Kunſterfahrenheit, f. wmělost, zběhloſt, cwičnoſt w wmění, f.

Kunſtfeuer, n. oheň ſtrogný, ſtrogený, řemeſlný, dělaný, miſtrně ſtrogený, důwodný, m.

Kunſtgeiger, m. wmělý hudec, m.

Kunſtgriff, m. wſkok, obmyſl, m. chytroſt, f. betrüglicher, ſſibalſtwo, n. lichota, záloha, f. wklad, m.

Kunſtkammer, f. komora důwodná, řemeſlná, f.

Künſtler, m. wmělec, wmělý, miſtrowſký, miſtrný, důwodný, wtipný, ſmyſlný řemeſlnjk, (kunſtýř,) člowěk řemeſlný, wmělý, m.

Künſtlich, wmelý, miſtrowſký, miſtrný, řemeſlný, ſmyſlný, wtipný, důwodný, künſtlich gearbeitete Rede, wmělé, miſtrně, řemeſlně, wtipně,

pně, důwodně wypracowaná, složená řeč, f. künſtlich in der Philoſophie, oder andern Wiſſenſchaften, bystrý, důwodný, důwtipný, smyslný.

Künſtlich, adv. vměle, řemeslně, mistrowsky, důwodně, důwtipně, smyslně, mistrně.

Künſtlichkeit, f. vměloſt, důwodnoſt, řemeslnoſt, wtipnoſt, f. mistrowſtwj, n.

Kunſtliebend, řemesla vmělého, vměloſti milowný, na ně laskawý.

Kunſtmäßig, řemeslný, ſ. Künſtlich.

Kunſtrad, n. kolo řemeslné, vmělé, mistrowské, n.

Kunſtreich, ſ. Künſtlich.

Kunſtrichter, m. ſudič, poſaudič, hlaubač, m.

Kunſtrichterlich, ſudický, hlaubačný, ſaudný, adv. ſudicky, haubačně, ſaudně.

Kunſtſchreiber, m. vmělý pisař, m.

Kunſtſpiel, n. hra řemeslná, ryčná, mistrná, důwodná, f.

Kunſtſprache, f. řeč řemeslná, důwodná, vmělá, smyslná, mistrná, f.

Kunſtſtück, n. mistrowský kus, m.

Kunſtwerk, n. mistrowské, řemeslné smyslné, djlo, n.

Kunſtwort, n. ſlowo smyslné, řemeslné, důwodné, mistrné, n.

Kupfer, n. měd, f. im Geſichte, vhrowitoſt, vhrowatoſt, f. vhry, m. plur. ein Kupfer, ſ. Kupferſtich.

Kupferarbeit, f. měděnné djlo, z měde, n.

Kupferbergwerk, n. důl měděnný, m.

Kupferblume, f. rez, kwět měde, m.

Kupferbraun, n. zlatý pisek, m.

Kupfereidechs, f. Kupfereidexe, padalec, m.

Kupferfarbe, f. zčerna červená, měděnná barwa, f.

Kupferfärbig, zčerna červený, měděnné barwy.

Kupfergeld, n. Münze, měděnné penjze, měďáky, m. plur.

Kupfergrün, n. rez zelený, na mědi, m.

Kupferhammer, m. huť, hutě měděnné, na měd, f.

Kupfericht, zčerna červený, im Geſichte, vhrowitý, vhrowatý.

Kupfern, měděnný, im Geſichte, vhrowitý.

Kupferroſe, f. rez zelený, m.

Kupferroth, zčerna červený, ſtkwělý.

Kupferſchaum, m. ſſupina, okuge od měde, f.

Kupferſchmied, m. kotlář, m.

Kupferſchmiede, f. kotlárna, f.

Kupferſtecher, m. rytec, wyrywač, rypák na měd, w měd, měděnný, m.

Kupferſtecherey, f. rytj, wyrýwánj, rypánj na měd, w měd, m.

Kupferſtich, m. rytina, rytba, f. rytj, wyrytj na měd, w měd, n.

Kupferwaſſer, n. witroljm, m.

Kupferwurm, m. červotoč, m.

Kuppel, f. Koppel, přepáſka, f. pás, m.

Kuppeley, f. ſwodnictwj, rusianſtwj, (kupljřſtwj,) n.

Kuppeln, ſwozowati, ſwoditi, ſwodnictwj, rusianſtwj prowozowati.

Kuppler, m. ſwodnjk, rusian, (kupljř,) m.

Kupplerinn, f. ſwodnice, rusianka, ruska, (kupljřka,) f.

Kupplerisch, ſwodnický, rusianský, (kupljřský.)

Küraß, m. brněnj, oděnj, n. krunýř, zbrog, m.

Küraßierer, m. oděnec, w zbrog odený, zbrogný, m.

Kürbis, m. dyně, tykew, tykwice, f.

Kürbisgarten, m. tykwiſſtě, n.

Kürſchner, m. kožiſſnjk, m.

Kürſchnerhandwerk, n. kožiſſnjctwj, n.

Kurz, krátký, in kurzem, w krátce, w krátkém, w malém času, ſehr kurz, kratičký, kurzen Prozeß, kurze Arbeit machen, zkrátka odbeyti, über kurz oder lang, buď na krátce neb na dlauze, zu kurz kommen, zle sobě nadgjti, es kurz machen, z krátka odbeyti, kurze Waare, drobné zbožj, n. in kurzer Zeit, w krátkém, brzkém času, za krátký čas.

Kurz, adv. krátce, ſehr kurz, kratičce, kurz! kurz zu ſagen, daß ich es kurz mache, ať krátce, z krátka powjm, řeknu, kurz angebunden, hned hotowý, kurz faſſen, krátce obſáhnauti,

ti, kurz und gut, z krátka a dobře, kurz vorher, vor kurzem, nedawno, málo před tjm, před nedawnými dny, nedawným časem, před málo kolika dny, kurz entschliessen, z krátka se rozmysliti, kurz sagen, krátce, z krátka řícy, powědjti.

Kürze, f. krátkost, f. in einer Kürze, w rychlosti, na spěch, na pospěch, w brzce.

Kürzen, krátiti, zkrátiti.

Kürzer, kratssj, den Kürzern ziehen, überwunden werden, prohrati, kürzer machen, zkrátiti, krátiti, vkrátiti, kratssj wdělati.

Kurzgewehr, n. malá zbraň, f.

Kurzhälsig, krátkokrký, s krátkým krkem.

Kürzlich, kratičce, neulich, nedawno, onehdy, f. Kurz.

Kurzsichtig, brlooký, přistrkawý, breylawý, bljkawý, mhaurawý, mhaurán, krátkého zraku, 2) nepatrný, newidomý, newidaucý, newtipný, newtipa.

Kurzsichtigkeit, f. breylawost, bljkawost, mhaurawost, f. krátký zrak, m. přistrkawost, f.

Kurzum, kurz, zkrátka.

Kurzweile, f. kratochwile, chwile krácenj, f. treiben, kratochwjl prowozowati, machen, kratochwjl činiti, včiniti, zur Kurzweil, pro kratochwjl.

Kurzweilen, kratochwiliti, kratochwjl mjti, prowoditi.

Kurzweilig, kratochwilný.

Kurzweilig, adv. kratochwilně.

Kuß, m. polibenj, n. hubička, f. celowánj, pocelowánj, ljbánj, n. Kuß geben, polibenj, hubičku dáti, bekommen, hubičku, polibenj dostati, wzýti.

Küßchen, n. hubička, hubka, vssička, f. polibenjčko, n.

Küssen, ljbati, polibiti, celowati, pocelowati.

Küssen, das, Kissen, podussska, f. Hauptküssen zum Haupte, podhlawnice, kleines, podhlawnička, f.

Küßend, ljbagjcý.

Küßlein, n. Pölsterlein, podusstička, f.

Küssung, f. Küssen, das, ljbánj, celowánj, n.

Küste, f. břeh mořský, m. zábřeží, n.

Küstenbewahrer, m. zábřeznjk, m.

Küster, m. kostelnjk, zwonjk, m.

Kutsche, f. kočár, kotčj wůz, kočárek, m. eine hangende, wisutý wůz, m.

Kutschen, kutschiren, wezti, wozyti, zprawowati wůz.

Kutscher, m. wozka, kočj, powozný, m.

Kutschpferd, n. kočárský, kočowský kůň, m.

Kutte, f. kukla, kápě, (planda, flanda,) f.

Kuttelfisch, m. pawauk mořský, m.

Kuttelfleck, m. drsstka, f.

Kuttelhof, m. masný krám, m.

Kutteln, f. plur. drobečky, m. plur.

Kütten, f. gdaule, gdule, f. gdulowý strom, m. kdaule, kdule, f.

Küttenapfel, m. gdulowé gablko, n.

Kütten, lepiti, slepiti.

Kützel, m. lektwánj, lektánj, n. lektawost, f. den Kützel vertreiben, bugnost zahnati, raupy wyhnati.

Kützeln, lektwati, lektati, wenig, polektáwati, loktati, dieß kützelt nur die Ohren, to gen vssi polektáwá, lektá, hladj.

Kützeln, das, lektánj, lektwánj, polektáwánj, loktánj, n.

Kützlicht, der das Kützeln nicht leiden kann, lektawý, loktiwý, kützliche Sache, negistá, nebezpečná wěc, f.

Kybitz, Kübitz, Kibitz, m. lasstowka, wlasstowice, lasstowice mořská, f.

L.

Laab, Lab, n. od. m. zum Käsemachen, syřisstě, n.

Laaben, läben die Milch, syřiti, posyřiti, saditi, syřenj dělati, geläbte Milch, syřenj, posyřenj, n. sedlina, f. sjednutj, n. posyřené mléko, n.

La-

Laben, občerſtwiti, očerſtwiti, občerſtwowati, očerſtwowati, ſýliti, ſyluiti, poſylniti, ſýličky nabýwati, ſich, občerſtwiti ſe, poſylniti ſe.

Labetrunk, m. ſnapitj, n. ſnapitek pro občerſtwenj, pro poſylnění, m.

Labſal, n. občerſtwenj, wyraženi, n. poſyla, f.

Labung, f. občerſtwenj, poſylnění, n. ſ. Labſal.

Labyrinth, m. bludiſtě, mylné ſtawenj, n.

Lache, f. Lachen, lauže, f. močidlo, kaliſtě, n. voll Lachen, močidlowatý, laužowatý, 2) des Meers, dymnjk, m.

Lächeln, vſmjwati ſe, zaſmáti ſe, ſſkeřiti ſe, zaſſkeřiti ſe, vſſkrnauti ſe, irron. zubiti ſe, ceniti ſe.

Lächeln, das, vſmjwánj, zaſmánj, n. vſmjſſek, m. vſſkrnutj, zaſſkeřenj, n.

Lächelnd, vſmjwagjcý.

Lachen, ſmáti ſe, heftig, überlaut, chechtati ſe, a) indem man es ſagt, thut, zaſmáti ſe, b) wenn man es hört, ſieht, ſmáti ſe, ich muß dazu lachen, muſým ſe k tomu ſmáti, er lachte dazu, ſmál ſe, zaſmál ſe tomu, zu lachen machen, rozſmjſſiti, ſmjch způſobiti, ſtropiti, ſtrápati, vdělati, k ſmjchu přiweſti, man lachte über ihn, ſmáli ſe mu, man muß über ihn lachen, muſý ſe mu člowěk zaſmáti, ſmáti, man darf weder lachen, ani ſe neſmj člowěk zaſmát, ein wenig lachen, zaſſkeřiti ſe, vſſkrnauti ſe, lachen, da es nicht ſo ums Herz iſt, neſmáti ſe ze ſrdce.

Lachen, das, ſmánj, n. ſmjch, m. heftiges, ſtarkes, chechtánj, n.

Lachend, ſměgicý.

Lächerlich, ſměſſný, poſměſſný, k ſmjchu podobný, lächerlich ſeyn, ſměſſné, k ſmjchu býti, dieß iſt eine lächerliche Sache, to geſt wěc ſměſſná, to geſt wěc k ſmjchu, es iſt mir nicht lächerlich, nenj mi do ſmjchu, lächerlich machen einen, ſmjch, poſměch z někoho vdělati, mjti, lächerlich machen etwas, něco w ſmjch obrátiti, ſmjch včiniti, způſobiti z něčeho, ſich, lächerlich werden, ſmjch ze ſebe vdělati, k ſmjchu býti, es war ihm lächerlich, bylo mu to k ſmjchu, ſměſſné, lächerliche Dinge, ſměſſné, k ſmjchu wěcy, f. plur.

Lächerlich, adv. ſměſſně, poſměſſně.

Lachs, m. loſos, m.

Lachsforelle, f. pſtruh loſoſowý, m.

Lachter, ſ. Klafter, ein Seemaaß, ſáh, m.

Lächzen, ſ. Lechzen.

Lackey, m. ſlaužicý, nohſleda, (lokay,) m.

Lade, f. Kiſte, truhla, ſchrána, truhlice, f. einer Innung, pokladna, ſkladna, pokladnice, f. Lade der Wage, držadlo, n.

Laden, der, Bude, krám, m. 2) an einem Fenſter, okenice, okence, f.

Laden, auf ſich, an einen, auf etwas auflegen, eine Laſt, wzkládati, nakládati, wzložiti, naložiti, zawrcy, zawaliti, vwrcy, vwaliti, eine Laſt auf einen, břjmě zawrcy, zawaliti, vwaliti, vwrcy na někoho, das Schiff, den Wagen laden, na lod, na wůz nakládati, wzkládati, die Schuld auf einen laden, winu na někoho wzkládati, dcpáti, Haß, Neid, Feindſchaft, hněw, nenáwiſt, nepřátelſtwj na ſe vwaliti, wzbuditi, hněw, nenáwiſt, nepřátelſtwj ſobě způſobiti, vhoniti, w hněw, w nenáwiſt, w nepřátelſtwj wegiti, vpadnauti, 2) das Gewehr, die Kanone, Flinte, nabjgeti, nabiti, 3) zu Gaſte laden, zwáti, pozwáti, vor Gericht, pohnati, obeſlati, obſýlati.

Ladendiener, m. mládenec w krámě, krámſký, kupecký, m.

Ladenflügel, m. okence, okenice, f.

Ladenjunge, m. mládenec krámſký, w krámě, m.

Ladſtock, m. ſtemſljk, m. hůlka, f.

Ladung, f. das Laden eines Schiffes, Wagens, nakládánj, naloženi, n. náklad, m. eines Gewehres, Geſchützes, rána, f. nabitj, n. Einladung zur Mahlzeit, zwánj, pozwánj, n. vor Gericht, eines entfernten, půhon, důhon, m. pohná-

nj,

nj, obeſlánj, obſýlánj, n. obſýlka, f.

Laffe, m. alt. Lapp, traup, hlupec, hňup, hulwát, m. ein junger Laffe, weyljzek, heyſek, holobrádek, m.

Lage, f. des Orts, położenj, n. poloha, f. 2) des Geſchützes, ſtawadlo, n. Lage der Sachen, způſob, m. powaha wěcý, f. nach der Lage der Sachen, dle powahy wěcý, dle způſobu wěcý, Lage von gedruckten, geſchriebenen Bögen, ſložení, n. Lage, Erde, Steine, Breter, halda, f.

Lager, n. im Felde, leżenj wogenſké, n. tábor, m. ſtaniſſtě, ſtanowiſſtě, położenj wogſka, n. zum Lager gehörig, táborſký, ein Lager ſchlagen, leżenj wyměřiti, rozměřiti, staniſſtě, ſtany, leżenj rozbiti, zarazyti, wogſko położiti, polem ſe położiti, Bette, poſtel, f. loże, lůże, n. des Wildes, brloha, f. daupě, n. peleš, f. im Keller, worauf die Fäſſer liegen, kamenýk, m.

Lagerbier, n. leżák, m.

Lagern ſich, wie die Armee, kláſti ſe, położiti ſe polem, rozhoſtiti ſe, auf dem Felde, im Graſe, rozproſtřjci ſe, rozhoſtiti ſe, położiti ſe na poli, na tráwě, zum Eſſen, ſedati, ſednauti, ſázeti ſe k ſtolu.

Lagerſtatt, f. poſtel, f.

Lahm, chromý, lahme Entſchuldigung, chromá, kulhawá wýmluwa, f.

Lähmen, lahm machen, chromiti, ochromiti, zchromiti, chromotau porazyti, lahm werden, chromnauti, zchromnauti, ochromnauti.

Lähmung, f. act. chromenj, ochromenj, zchromenj, n. paſſ. chromota, f.

Laib, m. ein Laib Brod, rundes Brod, bochnjk chleba, bochánek, bochnec, pecen, pecenec, pecnjk chleba, m.

Laich, m. and. n. Leychen der Fiſche, n. gikry, f. plur. der Frösche, żabj weyce, n. plur.

Lallen, bebtati, żwatlati, zagjkati ſe, ſſeplati, breptati.

Lallen, das, bebtánj, żwatlánj, zagikánj ſe, ſſeplánj, breptánj, n. bebtawoſt, żwatlawoſt, zagikawoſt, ſſeplawoſt, breptawoſt, f.

Lallend, bebtawý, żwatlawý, zagikawý, ſſeplawý, breptawý.

Lamm, n. beran, beránek, m. gehně, n. ſpätes, pozdnj gehně, n. ſäugendes, neodſazené gehně, wie ein Lamm, gako beránek, das Weibchen, gehnice, f.

Lämmchen, n. beránek, m. gehňátko, n.

Lammfell, n. gehněčj kůże, gehnětina, f.

Lammfleiſch, n. gehněčj maſo, n. gehnětina, f.

Lampe, f. ſwjtedlnice, ſwjce, lampa, f.

Lampenmann, Lampenputzer, m. lampář, m.

Lampenſtock, m. ſwjcen, poſtawec, m.

Lamprete, f. lawryda, lampryta, f.

Lancette, f. puſſtadlo, puſſtátko, n.

Land, n. Erde, Boden, zem, země, f. feſtes, země ſſiroká, wzdálená od moře, pewná země, kragina, f. das gelobte Land, zaſljbená země, jemandes Land, ein Strich Landes, krag, m. kragina, zem, f. feindliches Land, nepřátelſká země, kragina, Land, das gebauet wird, pole, n. auf dem Lande wohnen, na poli, we wſy, w kragi, wenkowé býti, oſtáwati, übers Land, přes pole, außer Landes, přeſpolnj, zum Lande gehörig, kragnj, die Armee zu Lande, wogſko zemſké, n. zu Lande und zu Waſſer, po zemi y po wodě, in allen Ländern, po wſſech, we wſſech kraginách, zemjch, von Land zu Land, z kraginy do kraginy, weß Landes, odkud, z kterého kraje, zu Lande, na zemi, Länder, Lande, země, kraginy, f. plur. des Landes verweiſen, ze země wypowědjti, das Land bauen, zemi, rolj, dědinu, pole dělati, zdělati.

Landadel, m. zemané wenkowſſtj, m. plur. zemanſtwo wenkowſké, n.

Landbau, m. dělánj, ſtrogenj pole, rolj, n.

Landbeſchreiber, m. wypiſowatel, popiſowatel země, kragin, m.

Land-

Landbeſchreibung, f. popſánj, wypſánj země, kragin, n. popiſa, f. popis, weypis země, kragin, m.
Landbetrieger, m. podwodnjk, ſſkůdce země, m.
Landbettler, m. pokladač, ſſibal, ſſeydjř, m.
Landbote, m. zemſký, kragſký poſel, m.
Landcharte, f. Landkarte, mappa, f.
Landdirne, f. ſedlſké, wenkowſké dewče, holče, n. wenkowſká, ſedlſká holka, djwka, f.
Landedelmann, m. zeman wenkowſký, m.
Landen, připlauti, připlawati, přiſtrčiti, přiſtati k břehu, připlawiti ſe k břehu, s lodj k břehu přiſtawiti, da man landen kann, břehowatý.
Landenge, f. vzká země, klauza mezy dwěma moři, f. okřidlj, n. vzkoſt země, f.
Ländereyen, f. plur. dědiny, f. plur. poplužj, n. plur.
Landfahrer, m. ſwětoběžnjk, tulák, ermál, ludař, těkař, tkymač, běhaun po ſwětě, m.
Landfleiſcher, m. wenkowſký řeznjk, maſař, m.
Landflüchtig, poběhlý, odběhlý, zaběhlý, taulawý, poběhlec, odběhlec, m. werden, freywillig, vſtaupiti, vhnauti ze země, vtecy, prchnauti.
Landfriede, m. pokog, mjr zemſký, m.
Landfuhren, f. plur. wenkowſké wozy, m. plur. fůry, f. plur.
Landgeiſtlicher, m. wenkowſký duchownj, kněz, m.
Landgericht, n. über ein ganzes Land, práwo zemſké, n. 2) Dorfgericht, wenkowſké práwo, n.
Landgraf, m. Lantgrabě, Lantkrabě, n. und m.
Landgut, n. ſtatek wenkowſký, b) pozemſký, m. poplužj, n.
Landgütchen, n. ſtateček wenkowſký, b) pozemſký, m. poplužjčko, n.
Landhaus, n. auf dem Lande, ſtatek, m. dědina, f. wo die Stände zuſammkommen, ſtawenj zemſté, n. dům zemſký, m.
Landherr, m. dědinjk, m.
Landhof, f. Landhaus.
Landhütte, f. chalupa, katrč, f.
Landjunker, m. wenkowſký ſſlechtic, panoš, chlapjk, m.
Landkündig, powědomý, obecný, zgewný, wyhláſſený, landkündig machen, wůbec proneſti, prowolati.
Landkutſche, f. wůz wenkowſky, m. fůra wenkowſká, polnj, f.
Landläufer, m. běhaun, tulák, poběhlec, poběhljk, tkymač, těkač, ermál, ſwětoběžnjk, potlaučka, pobuda, m.
Landleben, n. žiwot wenkowſký, m. žiwobytj wenkowſké, ſedlſké, polnj, n.
Ländlich, im Lande gewöhnlich, landesüblich, běžný, beywalý, ländlich, ſittlich, gak ſám kdo chce, podlé ljboſti, wůle, podlè práwa země, 2) landmäßig, nach Art des Landes, wenkowſký, ſedlſký, polnj.
Landmädchen, n. dewče wenkowſké, n. holka wenkowſká, f.
Landmann, m. ſedlák, ſedlſký člowěk, ratay, m. 2) Landſaß, dědinjk, m.
Landmeſſer, m. zemoměřič, země měřič, m.
Landmeßkunſt, f. zemoměřictwj, wměnj zemoměřičné, zemoměřické, n.
Landmünze, f. čjſlo zemſké, n.
Landpfarr, f. Landprediger.
Landpfleger, m. zpráwce země, wládař, m.
Landplage, f. muka zemſká, f.
Landprediger, m. wenkowſký kazatel, m.
Landrath, m. rada zemſká, f.
Landrecht, n. práwo, zřjzenj zemſké, n.
Landrichter, m. ſudj zemſký, m.
Landsart, f. Landesart, der Leute, powaha, f. způſob, mraw lidj, národu, m. des Bodens, powaha země, f.
Landſaße, m. dědinjk, m.
Landſäßig, wſedlý w zemi.
Landſchaft, f. kragina, f. krag, m.
Landſchaftlich, kragnj.
Landſchule, f. Dorfſchule, ſſkola wenkowſká, f.

Landseinkünfte, f. plur. přjgmy zemſké, m. plur.
Landseinwohner, m. bydlitel, obywatel země, m.
Landsfürſt, m. Landesfürſt, knjže, pán země, m.
Landsgebrauch, m. Landesgebrauch, obyčeg, mraw země, m.
Landsherr, m. pán země, m.
Landsherrlich, zemopanſký.
Landskind, n. zdeyſſj ſynek, tu rodilý, w zemi rodilý, rozený, zdeyſſj rodič, m. zdeyſſj djtě, n.
Landsknecht, m. dráb, m.
Landsleute, m. plur. kragané, wlaſtencowé, m. plur.
Landsmann, m. kragan, kragánek, wlaſtenec, m. was vor ein Landsmann? gaký kragan, z gaké kraginy, země, odkud rodilý? unſer Landsmann, naſſinec, náš wlaſtenec, kragan, m.
Landsmannſchaft, f. kraganſtwj, n.
Landsſprache, f. řeč země, f. gazyk země, domácý, wlaſtenſký, m.
Landſtände, m. plur. ſtawowé zemſſtj, zemané, m. plur.
Landſtraſſe, f. ſylnice, wozowá ceſta, f.
Landſtreicher, m. Landfahrer, Landläufer, tulák, běhaun, potlaučka, pobuda, poběhleč, poběhljk, bludař, m.
Landſtrich, m. prauh, pás, (ſſtrych) země, kraginy, m.
Landsvater, m. otec země, m.
Landsverräther, m. zrádce, prorádce země, m.
Landsverrätherey, f. zrada, prorada země, f.
Landsverweiſung, f. wypowědenj, wyhnánj, wypuzenj ze země, z wlaſti, wyhnanſtwj, n.
Landtafel, f. dſky zemſké, f. plur.
Landtag, m. ſněm, ſgezd, m. halten, ſněm držeti, mjti, ſněmowati, dazu gehörig, ſněmownj.
Landthier, n. zemſké, domácý zwjře, n.
Landtrauer, f. ſmutek zemſký, m.
Landüblich, w zemi obyčegný, obwyklý.
Landverderblich, zemi ſſkodliwý, ſſkodný, na ſſkodu, na vgmu.
Landverderber, m. ſſkůdce země, zemſký, m.
Landung, f. připlawenj k břehu, n.
Landvogt, m. vřednjk, ſudj zemſký, m.
Landvogtey, f. vřednictwj, ſudſtwj zemſké, n.
Landwein, m. wjno zemſké, n.
Landwirth, m. hoſpodſký, krčmář wenkowſký, m.
Landwirthſchaft, f. hoſpodářſtwj wenkowſké, n.
Landwirthſchaftlich, hoſpodářſký.
Lang, dlauhý, ein langer Menſch, wyſoký, wytáhlý člowěk, m. vroſtlý, oſobný, ein ſehr langer Menſch, dlauhoš, dlauhý člowěk, pauza, m. etwas lang, podlauhlý, podlauhowatý, obdlaužený, wie eine Abhandlung, Erzählung, obdlaužený, podlaužený, ein langes und breites, hrozně mnoho, ein langer Weg, daleká, dlauhá ceſta, f. langer Bart, dlauhá, dolů opuſſtěná brada, f. dlauhé ſauſy, m. plur. es würde zu lange ſeyn, dlauhoby bylo, potřebowaloby chwile, lang und rund, obly, okrauhlý a dlauhý, ein langes Leben, dlauhý, žiwot, wěk, dlauhowěký žiwot, m. dlauhé žiwobytj, n. dlauhowěkoſt, f. von langer Zeit, od dawnjho čaſu, od dáwna, zdáwna.
Lange, lang, adv. dlauho, lange vorher, dáwno, dlauho před tjm, lange hernach, dlauho potom, po dlauhém čaſu, länger als ein Jahr, dýl nežli rok, nichts länger, nic dýl, déle, ſo lange die Welt ſtehet, gak dlauho, co ſwět ſtogj, ſtane, ſieben Fuß lang, ſedmi noh zdýlý, dlauhý, es wird ſchon nicht lange wehren, giž to nebude na dlauze, dlauho trwati, ſchon lange, giž dáwno, dlauho, länge nicht ſo gut, dalece horſſj, es iſt ſehr lang, geſt giž dáwno, dlauho, předawno tomu.
Länge, f. dýlka, f. einer Perſon, wroſtloſt, wyſokoſt, weyſſka, dýlka, dlauhoſt, oſobnoſt, f. der Zeit, des Alters, dlauhoſt, f. Länge des

Leibs, weyſſka, poſtawa těla, f. mit der Länge der Zeit, ſwým časem, Länge einer Rede, dlauhoſt, obdlauźnoſt řeči, f. in die Länge, dem Maaße nach, in die Höhe, wie ein Feld, Haus, Garten, do dýlky, in die Länge, der Zeit nach, na dlauho, na dlaubě lokte, Länge des Weges, des Abſtandes, dálka, f. in die Länge ziehen, protáhnauti, protahowati, prodlauźowati, prodlauźiti, na dlauhý loket wzýti, měřiti, na dlauhé truhly załoźiti.

Langen, darreichen, podáwati, podati, 2) ſich erſtrecken, ſáhati, doſáhati, doſahowati, 3) reichen, ſtačiti, doſtačiti, poſtačiti, mit etwas, wyſtačiti, damit lange ich nicht, tjm newyſtačjm, co mi newyſtačj.

Länger, adv. dýle, dýlegi, délegi, adj. delſſj, länger machen, zdelſſiti, delſſj včiniti, vděłati, je länger, je ärger, čjm dýl, tjm hůř.

Langeweile, f. dlauhá chwjle, f. ſ. Weile.

Langfüßig, dlauhonohý.

Langhaarig, wlaſatý, dobře wlaſatý, dlauhowlaſý, koſmatý, ſrſnatý.

Langhändig, dlauhoruký.

Länglicht, podlauhlý, podlauhowatý, länglicht und rund, oblý.

Langmuth, f. dobromyſlnoſt, dobrá myſl, tichoſt, krotkoſt myſli, f. dlauhočekánj, ſhowjwánj, n. dlauhočekáliwoſt, ſhowjwagičnoſt, f.

Langmüthig, dobromyſlný, tichý, krotký, dlauhočekánliwý, ſhowjwagicý, ſhowjwagičný.

Langmüthig, adv. dobromyſlně, tjſſe, krótce, ſhowjwagičně.

Langnäſicht, noſáč, noſál, noſatý, noſek, dlauhonoſý.

Langohr, langöhricht, langöhrig, vcháč, vſſatý, dlauhowchý.

Langſam, wáhawý, meſſkawý, negapný, neſſauſſtý, zpozdilý, zdlauhawý, znenáhlý, wie eine Sache, der Sache, podlauhawý, znenáhlý.

Langſam, adv. wáhawě, meſſkawě, zpozdile, poznenáhlu, znenáhla, polehkú, polehaučku, zdlauhawě, zdlauha, langſam gehen, poznenáhlu, znenáhla, wáhawe, zdlauha, pomalu choditi, reden, wáhawě, zdlauhawě, zdlauha, pomalu mluwiti, langſam thun, poznenáhlu, wáhawě giti, neco dělati.

Langſamkeit, f. wáhawoſt, meſſkawoſt, negapnoſt, neſſauſſnoſt, zpozdilоſt, zdlauhawoſt, f.

Langſchläfer, m. oſpalec, m.

Längſt, adv. dáwno, dlauho, ich habe ihn längſt nicht geſehen, dáwno ſem ho newiděl.

Längſte, der, die, das, neydelſſj, auf das längſte, co neydýl, neydéle.

Längſtens, zdawna, dáwno.

Längſthin, na dýlku.

Langweilig, zdlauhawý, wáhawý, ſpyn, wáhati, wáhawým, zdlauhawým býti.

Langweilig, adv. zdlauhawě, wáhawě.

Langweiligkeit, f. zdlauhawoſt, wáhawoſt, f.

Langwierig, dlauhotrwalý, dlauhotrwánliwý, dlauhotrwagicý.

Langwierig, adv. dlauhotrwale, dlauhotrwánliwě.

Langwierigkeit, f. dlauhotrwaloſt, dlauhotrwánliwoſt, f.

Langzerrig, wáhawý, zpozdilý, zdlauhawý, párawý.

Lanze, f. kopj, f. dřewce, n.

Lanzenbrechen, das, lámánj kopj, dřewce, n.

Lanzenträger, m. kopidnjk, kopinnjk, m.

Lanzette, f. puſſtadlo, puſſtátko, n.

Lappe, uſit. Lappen, m. tapart, kloc, m. zum Abwiſchen, wonuce, f. hadr, m. zum Flicken, tapart, kloc, klůcek, m. Lappe, Laffe, ein alberner, einfältiger, läppiſcher Menſch, proſták, tulpa, tuta, hňup, nebohſtjk gehňátko, laula, m. guter Lapp, dobrý blázen, m.

Lapperey, f. titěrky, darečky, f. plur. ſſibřiny, m. plur. daremnoſt, f.

Lappicht, zerlumpt, odraný, zedraný, otrhaný, otrhanec, odranec, m. 2) weit, haugend, ſwěſſeny, odwě-

ssený, odwjzlý, swjzlý, werden, seyn, odwjznauti.

Läppisch, titěrný, ničemný, daremný, läppisch Zeug, darečky, titěrky, daremné, ničemné, titěrné wěcy, daremnosti, f. pl. ssibřinky, m. pl. lasskowánj, n. treiben, titěrky, darečky, wěcy daremné, ničemné prowáděti, darečkowati, daremkowati, lasskowati, ssibřinky prowáděti.

Läppisch, adv. titěrně, daremně, ničemně.

Läpplein, Läppchen, n. tapartek, klůček, m.

Lappöhricht, klepovchý.

Lärm, m. Lärmen, n. powyk, hluk, hřmot, pokřik, m. bauře, f. lermo, n. voll Lärmens, hlučný, bauřliwý, Lärm machen, lärmen, powyk, hluk, hřmot, bauři, pokřik dělati, činiti, tropiti, um etwas, dowáděti, powyk dělati pro, skrz něco, es ist ein entsetzlicher Lärm, gest hrozný powyk, hřmot, Lärmen blasen, schlagen, lermo, wzhůru traubiti, bjti.

Lärmen, hlučeti, bauřiti, hulákati, schmälen, eifern, dowáděti, bauřiti.

Lärmenblaser, Lärmenmacher, m. hulákač, buřitel, m.

Lärmend, hlučný, hřmotný, bauřliwý, lärmende Musik, Lustbarkeit, hlučná hudba, weselost, f.

Larve, f. přetwářka, sskrabusska, f. zpotwořenj twáře, n. mit, in der Larve eines Heuchlers, vljčený, přistřený pokrytstwjm.

Läß, faul, liknawý, ljný, wáhawý, leniwý, rozmakilý, negapný, můde, zchwácený, werden, zliknawěti, zwáhawěti, zleniwěti, znegapněti, zleněti, můde, zchwátiti se, seyn, leniti se, liknawěti, liknowati se, leniwěti, leněti.

Laßdünkel, m. sobstwj, n. sobětnost, f. samomilenstwj, n.

Laßeisen, n. pusstadlo, n.

Lassen, erlauben, verstatten, zulassen, nechati, pustiti, laß mich zu Athem kommen, nech mne oddechnauti, laß meinen Namen in deine Gedichte setzen, nech mé gméno do twých básnj postawiti, jemanden ins Haus lassen, někoho do domu pustiti, wpustiti, pausstěti, wpausstěti, einen wieder kommen lassen, někoho nechat opět přigjti, sich von jemanden erstechen, betriegen, bespritzen ꝛc. lassen, dáti se od někoho probodnauti, podwesti, oklamati, ossáliti, postřjkati, nicht lassen, verbieten, verhindern, nenechati, jemanden nicht ins Haus lassen, nepustiti někoho do domu, 2) befehlen, verschaffen, sorgen, verordnen, veranstalten, dáti, einem etwas wissen, melden lassen, dáti někomu něco wěděti, wzkázati někomu něco, etwas machen lassen, dáti něco dělati, einen grüßen lassen, dáti pozdrawowati, sich die Schuhe ausziehen lassen, dáti sobě střewjce zauti, er läßt sich daran angelegen seyn, dáwa sobě na tom záležeti, 3) unterlassen, hinweglassen, nicht thun, ein Ding seyn lassen, nechati, zanechati, ponechati, laß ihn gehen, nech ho, seine Sorgen seyn lassen, nechati swých starostj, swých péčj, ich kann es nie lassen, nemohu toho nechati, laß mich dieß thun, gehen, nech mne to včiniti, nech mne, 4) zurücklassen, nach sich lassen, hinterlassen, nechati, zanechati, zůstawiti, 5) verlassen, im Stiche lassen, opustiti, einen von einem nicht lassen, nepustiti, nevpustiti od někoho, 6) entlassen, von sich lassen, pustiti, aus seiner Gewalt lassen, propustiti, 7) auslassen, herauslassen, die Gelegenheit aus den Händen, pustiti, Wein aus dem Faße lassen, wjno wypustiti, zur Ader, aus der Ader lassen, žilau pustiti, aus dem Sinne lassen, z mysli pustiti, wypustiti, 8) das Leben lassen für jemanden, žiwot wzdáti, hrdlo, žiwot složiti, 9) etwas um einen gewissen Preis lassen, überlassen, nechati, dáti, laß mir dieses um, für drey Gulden, nech mně to za tři zlaté, 10) einem jeden das Seinige lassen, gednomu každému

swé

ſwé nechati, ponechati, den etwas bewenden laſſen, při něčem zanechati, man läßt ihnen ihre Freyheit, nechává se gim gegich ſwoboda, 11) ablaſſen, abſtehen, puſtiti, vpuſtiti, pauſſtěti, vpauſſtěti, odſtaupiti od něčeho, nechati, zanechati něčeho, nicht von ſeiner Weiſe laſſen, nepuſtiti, nevpuſtiti, neodſtaupiti od ſwého způſobu, nenechati, nezanechati ſwého způſobu, nicht von ſeiner Rachgier, nenechati ſwé mſtitedlnoſti, nevpuſtiti od ni, 12) einem den Zügel laſſen, ſchießen laſſen, vzdu puſtiti, pauſſtěti, powoliti, powolowati někomu, 13) etwas in ſeinem Werthe oder Unwerthe laſſen, zanechati při ſwé ceně, 14) einen vor ſich laſſen, předpuſtiti, před ſebe puſtiti, er läßt die Leute gern vor ſich, rád lidi předpauſſtj, před ſebe pauſſtj, 15) ich habe mir ſagen laſſen, dal ſem ſy říct, powjdali, prawili mi, 16) laß ſeyn, nimm an, geſetzt, dey tomu, deyme tomu, ku přjkladu, nechme, 17) das läßt ſich leicht ſagen, to ſe dá lehce říci, mluwiti, es läßt ſich leicht begreifen, dá ſe lehce pochopiti, was ſich ſehen, hören läßt, co ſe dá widěti, ſlyſſeti, 18) hiebey ließe ſich fragen, přitom mohlby ſe někdo zeptati, 19) laſſet uns gehen, poďme, laſſet uns dieſes thun, včiňme to, 20) laß ſehen, laß ſchauen, hören, okaž, ať ſe podjwám, ať ſlyſſjm, das laß mich ſehen, okaž mi, to mně okaž, to mně nech widěti, laß dich hören, du ſollſt dich hören laſſen, dey ſe ſlyſſeti, máš ſe dát ſlyſſeti, 21) das laß dir geſagt ſeyn, to ſy pamatug, 22) mit dergleichen Perſonen, oder Sachen läßt ſichs nicht eilen, s takowými oſobami neb wěcmi ſe nedá poſpjchati, 23) ausſehen, ſcheinen, eine Geſtalt, ein Anſehen haben, gewinnen, wohlſtehen, wie ein Kleid, Band, Farbe ꝛc. wypadati, wyhljžeti, ſluſſeti, es läßt gerade als ob, es läßt altern, wunderlich, wypadá to zrowna gakoby, hlaupě, diwně, gezienen, ſluſſeti, dieß läßt dir nie gut, to ti neſluſſj, aus den Augen laſſen, z oči puſtiti, zpuſtiti, ſich nicht zulaſſen wiſſen, newědéti ſe gak vkrotiti, zdržeti, einen, etwas hin oder her laſſen, puſtiti někoho, něco ſem tam, geben laſſen, ſich etwas, dáti sobě něco dát, laß das ſeyn, nech, zanech toho, gut ſeyn laſſen, přeſtati, nechati na něčem, laß das gut ſeyn, gen na tom přeſtań, gen to tak nech, etwas bleiben laſſen, něco tak nechati, laß bleiben, nech tak, von ſich laſſen einen, puſtiti od ſebe, wie einen Geruch, Geſtank, wůni, ſmrad od ſebe pauſſtěti, puſtiti, wypuſtiti, wydati, wydáwati, dáwati, gehen laſſen jemanden von ſich, puſtiti někoho od ſebe, zufrieden, s pokogem, na pokogi nechati, laß ihn gehen, zufrieden gehen, nech ho s pokogem, na pokogi, er läßt mich nicht ſehen, nicht zufrieden, nenechá mne s pokogem, na pokogi, laß ihn gehen, nech ho, gehen laſſen die Haare, wlaſy opuſtiti, rozpuſtiti, laſſen wie es iſt, nechati, die Orgel gehen laſſen, puſtiti, rozpuſtiti warhany, bekannt werden laſſen, wydati, dáti na gewo, kommen laſſen jemanden, dáti zawolat, přiweſt, etwas, dáti sobě přiwezt, laß ihn kommen, přiwed ho, zawoley ho, ať, nechť sem přigde, ruffen laſſen, dáti zawolat, das Waſſer laſſen, moč puſtiti, wypuſtiti, močiti, unter ſich gehen laſſen, pod sebe dělati, pauſſtěti, etwas in das Waſſer, puſtiti, pauſſtěti, wpuſtiti, wpauſſtěti, hören laſſen Worte, wypauſſtěti ſlowa, ſich, dáti ſe ſlyſſet, das läßt ſich hören, to ſe dá, dáwá ſlyſſet, ſehen laſſen ſich, dáti ſe widět, ſpatřit, laß ſehen! okaž! es läßt ſich noch gehen, laufen, dá ſe geſtě co bězeti, gjti, geſt heſký kus cesty, laſſen ſie ſich dienen, ſagen, dagj ſy ſlauziti, říci, das laß mir eine Lie-

be, einen Meister seyn, to gest ti pane láska, mistr, das muß man ihm lassen, lassen muß man ihm dieß, to se mu musý nechat, laß mir dieß Stückchen, nech mi ten kausek, laß mich hinein, pusť mne tam, laß es nicht dazu kommen, nedopusť tomu, nedey, nenech k tomu, na to přigjti, das muß man nur ihm, dir lassen, to se musý gen gemu, tobě zanechati, etwas lassen, davon abstehen, aufhören, nechati, zanechati něceho, pustiti, vpustiti, přestati od nečeho, den Krieg seyn lassen, nechati, zanechati wálky, seine Geliebte lassen, swau milau opustiti, nechati, zanechati, einen weit hinter sich lassen, daleko giných za sebau nechati, Art läßt nicht von Art, s. Art.

Läßig, liknawý, negapný, neobalý, s. Laß.

Läßigkeit, f. liknawost, nedbalost, negapnost, f.

Last, f. břemeno, břjmě, n. tjž, f. náklad, m. tjhota, obtjžnost, f. wie ein Stein, Gebäude, Bauch, spausta, tjž, f. der Fuhrmann hat eine sehr große Last, ten wozatag má hrozný náklad, tjž, zur Last seyn, werden, býti obtjžným, těžkým, protimyslným, býti k obtjžnosti, das An- und Ausziehen ist mir eine Last, obláčeti se a swlékati gest mi tjhota, těžko, obtjžno, zur Last legen einem etwas, winu na někoho wzkládati, za winu dáwati, winu dáti, winu přičjtati, winu sčjtati, cpáti na někoho, eine Last auflegen, aufladen, břemeno wzložiti, naložiti, vwrcy, vwaliti, břemenem stjžiti, sich die Last vom Halse schaffen, břemeno ze sebe, z krku shoditi, swrcy, složiti, zawrcy, břemena se sprostiti.

Lastbar, pracný, saumarnj, ein lastbarer Esel, saumarnj osel, m. ein lastbares Thier, saumarnj, pracné howado, n. 2) schwer, nákladnj, těžký.

Laster, n. zlost, zlobiwost, nesslechetnost, f. nesslechetenstwj, n. neprawost, prostopassnost, f. insofern es schändlich ist, nesslechetnost, neprawost, f. ein Laster begehen, neprawost, nesslechetnost spáchati, neprawosti se dopustiti, dočiniti, insofern es einem anklebt, angebohren ist, auhona, wada, f.

Lasterfrey, bez auhony, bez wady.

Lasterhaft, zlostný, zlobiwý, nesslechetný, zlosynský, zlotřilý, prostopassný, ein lasterhafter Mensch, člowěk zlobiwý, zlostný, nesslechetný, zlotřilý, zlostnjk, nesslechetnjk, zlosyn, lotr, m.

Lasterhaftigkeit, f. nesslechetenstwj, n. nesslechetnost, zlobiwost, zlotřilost, prostopassnost, f.

Lästerer, m. öffentlicher, im Gesichte oder Abwesenheit, hánce, vtrhač, zlolegce, zlolayce, ruhač, m. Lästerer Gottes, der Religion, ruhač, rauhač, poruhač, m.

Lästerinn, Lästererinn, f. vtrhánkyně, zlolaykyně, ruhačka, f.

Lasterleben, n. zlosynstwo, n. žiwot zlosynský, nesslechetný, zlostný, prostopassný, m.

Lästerlich, hánliwý, hančliwý, vtrhawý, zloleyčný, vtrhačný, gegen Gott, ruhawý, ruhačný.

Lästerlich, adv. hánliwě, vtrhawě, zloleyčně, vtrhačně, gegen Gott, ruhawě.

Lästermaul, n. vtrhačná, nectná, lehkomyslná huba, f.

Lästern, vtrhati, ze cti laupiti, pohaněti, zhaněti, vhaněti, rauhati se, láti, zloláti, Gott lästern, ruhati se, porubati se Bohu.

Lästern, das, vtrhánj, ze cti laupenj, haněnj, pohaněnj, zhaněnj, vhaněnj, rauhánj se, porauhánj, lánj, zlolánj, zloleyctwj, n.

Lästernd, hánliwý, vtrhawý, zlolayčný, ruhawý.

Lästerrede, f. řeč hánliwá, hančliwá, vtrhawá, f. gegen Gott, řeč ruhawá, zlolayčná, f.

Lästerung, f. vtrhánj, ze cti laupenj, vhaněnj, n. zlolayčnost, f. gegen Gott, ruhawost, f. ruhánj, lánj, n. zlolayčnost, f. zloleyctwj, n.

La-

Laſtervoll, plný neprawoſti, neſſlechetnoſti, zlóſti, zlobiwoſti.
Läſterwort, n. ſlowo hánliwé, hánčliwé, vtrhačné, vtrhawé, zlolayné, ruhawé, n.
Läſterzunge, f. gazyk zlolaycý, zlolayčný, ruhawý, lehkomyſlný, m.
Läſtig, beſchwerlich, obtjžný, těžký.
Laſtſand, Ballaſt, m. hrubſſj, obbraubný pjſek, m.
Laſtſchiff, n. lodj nákladowá, nákladná, f.
Laſtthier, Laſtvieh, n. howado tažné, dělné, dobytče, n. dobytek, m.
Laſttragend, noſyčný.
Laſtträger, m. noſyč, pytlonoš, m.
Laſtwagen, m. nákladnj wůz, (faſuňk,) m.
Latein, n. Latina, f. Latein reden, latinſky, latině mluwiti, verſtehen, latině, latinſky rozuměti.
Lateiner, m. Latinář, Latinjk, m. guter Lateiner, m. dobrý Latinář.
Lateiniſch, Latinſký, die lateiniſche Sprache, Latinſká řeč, f. Latinſký gazyk, m. das Lateiniſche, Latina, f. Latinſký, intell. to, Latinſký gazyk, m. auf lateiniſch, po latinſku, na latinſky, latinſky.
Lateiniſch, adv. latinſky, lateiniſch reden, latinſky, latině mluwiti.
Laterne, f. ſwjtedlnice, lucerna, ſwětlonoſſka, f.
Laternenmacher, Laternenmann, m. ſwjtedlnjk, m.
Latinität, f. Latinářſtwo, n.
Latte, f. lat, lať, krokew, f. mehrere oder viele, latj, n. mit Latten belegen, latowati, latj přibigeti, krokwe w bromadu wázati, kleine Latte, krokwice, latka, f. mit der Latte laufen, albern ſeyn, zhlaupa teſati.
Lattholz, n. latewnj dřewo, n.
Lattnagel, m. latewnj hřeb, hřebjk, m.
Latwerge, f. lektwař, m.
Latz, m. zum Anziehen, oblečka, f. punt, m. zum Vorſtecken, wokruži, n.
Lau, wlažný, mjrně teplý, drobet chladný, lau werden, chladnauti, ochladnauti, wychladnauti.
Laub, n. wětwj, mágowj, n. zelené ratoleſti, f. plur. voll Laubes, wětwowatý, ratoleſtný, von Laube, ratoleſtowý, ratoleſtný, wětwowý, Laub bekommen, ratoleſti doſtáwati, ratoleſtiti ſe.
Laube, f. laub, m. laubj, podlaubj, podſýnj, n. im Garten, beſeda, f. am Hauſe, oder ein Gebäude, oblauk, m.
Lauberhütte, f. wětwowý ſtánek, m. darunter ſitzen, pod zelenau ſeděti.
Lauberhüttenfeſt, n. ſwátek ſtanů Židowſkých, m.
Laubfroſch, m. žába zelená, f.
Laubgrün, ganě zelený.
Laubhütte, ſ. Lauberhütte.
Laubicht, ratoleſtný, wětwowatý, wětwowý.
Laubreich, ſ. Laubicht.
Laubwerk, n. wětwowj, wětwj, n. an Säulen, krance, m. plur.
Lauch, m. por, m. vom Lauche, porowý, z poru.
Lauchfarbe, f. oſſleychowá, nazelená barwa, f.
Lauchfärbig, oſſleychowý, nazelený.
Lavendel, m. lewandule, f.
Lavendelwaſſer, n. lewandulowá woda, f.
Lauer, m. ſchlechter Wein, patěſky, plur. zadnj wjno, n. 2) ein Tölpel, ungeſchickter Menſch, traup, fulpa, hulwár, m.
Lavette, f. kantnýř, m. podpjradlo, n.
Lauf, m. běh, m. freyen Lauf haben, mjti wolný průchod, běh, freyen Lauf laſſen, nechati wolný běh, průchod, nach dem Laufe der Welt, dle běhu ſwěta, dem gemeinen Laufe nach, ſtarým během, dle ſtarého obecnjho běhu, das iſt der Lauf der Welt, to geſt běh ſwěta, im vollen Laufe, w neywětſſjm běhu, w yprku, cwálem, yprkem, der Lauf der Sonne, des Mondes, okolek, běh, m. ſeinen Lauf vollenden, wie die Sonne, der Mond, die Jahrszeiten, okolek ſwůg obbjhati, obběhnauti, běh ſwůg dokonati, im Laufe, w běhu, na běhu, ſeinen Lauf nehmen, běh ſwůg obrátiti

nĕkam, wzýti. Lauf im Rohr, hlawnĕ, f.

Laufbahn, f. záwodnj mjſto, n. (plac, m.) der Sterne, okolek, m.

Laufen, běhati, běžeti, tĕkati, laufen hin und her, ſem a tam běhati, přebjhati, ſich můde laufen, vběhati ſe, vbnati ſe, zum Thore hinauslaufen, branau wybĕhnauti, vtecy, davon, vtecy, vtjkati, prchnauti, vprchnauti, vbĕhnauti, Gefahr, w nebezpečenſtwj ſe dáti, wydati, nebezpečenſtwj podnikнauti, podſtaupiti, w nebezpečenſtwj wydánu býti, w nebezpečenſtwj přigjti, vpadnauti, wider das Geſetz laufen, běžeti, wider etwas laufen, mit dem Kopfe, zawaditi, vrazyti ſe, vſtrčiti ſe, einem in die Hände, entgegen, in den Weg laufen, běžeti, wběhnauti do rukau, wſtřjc, w ceſtu, in das Geld, do pěnĕz běžeti, über etwas, darüber weglaufen, přebĕhnauti, es lief mir über den ganzen Leib, hrůza mne obeſſla, immer herum laufen, tĕkati, taulati ſe, ſem a tam běhati, probjhati ſe, běhaunem, tulákem býti, wie die Hunde, tecy, wie die Hündinnen, běžeti ſe, wie die Schweine, gezditi po ſobĕ.

Laufen, das, běhánj, n. der Durchfall, běhawka, f. im währenden Laufen, w běhu, w ſamém běhu, 2) der Hunde, tečenj, n. der Hündinnen, běženj ſe, n. der Schweine, gezdĕnj po ſobĕ, n.

Laufend, běžjcý, laufender Jude, wěčný Žid, m.

Läufer, m. běhaun, tĕkař, m.

Läuferey, f. das Laufen, běhaunſtwj, n.

Läuferinn, f. běhaunka, f.

Läuferiſch, běhaunſký.

Läuferrock, m. Schuh, kabát, ſtřewjc k záwodu, proſſjwaný, lehký, m.

Läuferſtock, m. hůl olowená, s olowem, f.

Lauffeuer, n. oheň běžný, rychlý, wie ein Lauffeuer, gakby pálil.

Laufgraben, m. přjkop, m. přjkopy, plur. při obleženj, průkop, m.

Laufgränze, f. meze záwodnické, f. plur.

Laufiſch, läufig, tĕkawý, bugný, laufiſch ſeyn, wie die Hunde, tĕkati ſe, wie die Hündinnen, běžeti ſe, wie die Schweine, gezditi po ſobĕ.

Laufplatz, m. záwodnj mjſto, n.

Laufrock, ſ. Laufenrock.

Laufſchuh, ſ. Laufenſchuh.

Laufthier, n. rychlé zwjře, n.

Laufwagen der Kinder, m. wozyček, m.

Laufzettel, m. liſt běžný, weyhoſt, m. geben, weyhoſt dáti.

Lauge, f. lauh, m.

Läugbar, ſ. Leugbar.

Läugnen, ſ. Leugnen.

Läugner, ſ. Leugner.

Läugnerinn, ſ. Leugnerinn.

Läugnung, ſ. Leugnung.

Laulichkeit, f. wláha, wlažnoſt, f.

Laulicht, wlažný, laulicht werden, wlažnauti, zwlažnauti, zwlažnĕti.

Laune, f. wáſſeň, f. rozmar, m. myſl, chut, wůle, f. er hat manchmal eine wunderliche Laune, mjwá diwnau wáſſeň, býwá diwného rozmaru, er iſt itzt nicht in oder auf, bey guter Laune, nenj teď při dobré, w dobré wůli, myſli, wáſſni, dobré myſli, nemá teď dobrau wůli, nenj w dobré chuti.

Launicht, wáſſniwý.

Laureu, čjhati, čuměti.

Lauren, das, čjhánj, čumĕnj, n.

Laurer, m. čjhač, čjhal, m.

Laus, f. weš, f. kleine, weſſka, f.

Lauſchen, poſlauchati, ſſeřiti.

Lauſchen, das, poſlauchánj, ſſeřenj, n.

Lauſchend, poſlauchagjcý, ſſeřjcý.

Lauſcher, m. poſluchač, ſſeřitel, m.

Lauſejunge, m. wſſiwec, wſſiwý, m.

Lauſekerl, m. chlap wſſiwý, wſſiwec, m.

Läuſekraut, n. Baum, Wurzel, wſſiwec, m.

Lauſen, wſſi wybjrati.

Lauſerey, f. wſſiwota, f.

Lauſeſalbe, f. maſt pro wſſi, f.

Lauſeſucht, f. wſſiwá, weſſnj nemoc, wſſiwoſt, f.

Lauſicht, läuſig, wſſiwý.

Laut, adj. hlaſytý, zwučný, mit lauter Stimme, zwučným, wyſokým, celým hlaſem, mit lauter Stimme rufen, na hlas, hlaſem wolati, laut, kund machen, na gewo wynesti, rozhláſyti, ohláſyti, laut werden, rozhláſyti ſe, na gewo wygjti.

Laut, adv. hlaſytě, na hlas, zwučně, laut reden, ſchreyen, hlaſyte, na hlas, hlaſem mluwiti, wolati.

Laut, m. Ton, hlas, zwuk, m. einen Laut von ſich geben, hlas, zwuk od ſebe dáti, gleicher Laut, gednohláſnoſt, gednozwučnoſt, f. gleiches Lauts, gednohláſný, gednozwučný, 2) Inhalt, znění, n. Briefe gleiches Lautes, gednoſtegně znějicý pſanj, w geden rozum pſané, n.

Laut, ſubſt. oder adv. laut des Teſtaments, Geſetzes, folgender Worte, des Befehles, dle znění kſſaftu, prawidla, ſlow, rozkazu.

Lautbar, ſ. Laut, adj.

Lautbuchſtabe, m. gednohláſná, gednozwučná čtena, f.

Laute, f. lautna, f. Laute ſchlagen, lautnu, na lautnu hráti.

Läuten, zwoniti.

Lauten, znjti, zwučeti, ſo lauten ſeine Worte, tak znějj geho ſlowa, es lautet ſo, tak to znj.

Lautenmacher, m. lautenjk, m.

Lautenijt, m. Lautenſchläger, lautnjk, m.

Lautenſchlägerinn, f. lautnice, f.

Lauter, čiſtý, pauhý, proſtočiſtý, die lautere Wahrheit, pauhá, proſtočiſtá, čiſtá prawda, f. lauteres Gold, ryzý zlato, n. lauteres Waſſer, čiſtá woda, f. pur, nichts als, ſamý, lauter brave Leute, ſami hodnj lidé, lauter Exempel aus der Schrift, aus dem Cicero, ſamé přjklady z pjſma, z Cycerona, aus lauter Gold, ze ſamého zlata, lauter Spitzbüberey, ſamé ſſelmowſtwj, n. lauter, nichts als Waſſer, ſamá woda, f. lauter Bauchdiener, ſami, pauzý bachora ſlužebnjcy, m. plur. lauteres Weſen, proſtočiſtá bytnoſt, f.

Lauterkeit, f. čiſtota, proſtočiſtoſt, f.

Läutern, reinigen, čiſtiti, včiſtiti, cýditi, přepauſſtěti.

Läuterung, f. čiſtění, včiſtění, cýdění, přepauſſtění, n.

Laye, m. obecný člowěk, layk, m.

Lazaret, ſ. Krankenhaus.

Leben, žiwu býti, (žjti,) er hat nicht viel zu leben, nemá mnoho, od čeho žiwu býti, in den Tag hinein leben, bez ſtaroſti a péče žiwu býti, lebe wohl, měg ſe dobře, žiw buď s Bohem, von etwas leben, od něčeho žiwu býti, in Lüften, auf der Erde, und im Waſſer leben, w powětřj, na zemi a we wodě žiwu býti, žjti, ſo lange ich lebe, habe ichs nie geſehen, co gſem žiw, gakě žiw ſem toho newiděl, er ſoll leben, ať geſt zdráw, zdráw buď, wie lebt er mit ſeinen Kindern, gak geſt žiw ſe ſwými dětmi, ſo wahr ich lebe, gako gſem žiw, zu einer Zeit leben, gednoho čaſu žiwu býti, gednowěkým býti, weit hinaus leben, wywesti dny ſwé w dlauhé wěky, přeterwati žiwotem, žjti, ſagt man meiſt von Thieren.

Leben, das, žiwot, m. žiwobytj, n. žiwobyt, m. das ewige, žiwot wěčný, noch am Leben, geſſtě žiw, geſſtě při žiwobytj, w žiwobytu, w žiwoſti, am Leben bleiben, w žiwoſti, při žiwobytj zůſtati, bey meinem Leben, a) ſo wahr ich lebe, gak dlauho žiw budu, b) ſo lange ich lebe, co gſem žiw, gakě žiw, eines langen Lebens, dlauhožiwý, dlauhowěký, dlauhého žiwobytj, das Leben abſprechen, hrdla, žiwota, na hrdlo odſauditi, wie ein Arzt, žiwobytj odepřjti, bey deſſen, bey meinem Leben, za geho, za mého žiwobytj, mit dem Leben bezahlen, žiwotem, hrdlem platiti, wie das Leben ausſehen, býti, wyhljžeti gen gak krew a mléko, ſein Leben aufopfern, dahin geben, es wagen, swůg žiwot, swé hrdlo obětowati, ſložiti, swého žiwota ſe odwážiti, ſein Leben daran ſetzen, swůg žiwot, swé hrdlo naſaditi, wynaſſe-

diti,

diti, das Leben zubringen, żiwot tráwiti, ſtráwiti, das Leben führen, żiwot wéſti, das Leben verwirken, ſmrti zaſlaużiti, am Leben ſtrafen, na hrdle, na żiwotě treſtati, das Leben um einen geben, żiwobytj pro někoho dáti, nach dem Leben mahlen, zeichnen, dle żiwoſti malowati, bey Leib und Leben verbieten, pod ztracenim hrdla zapowědjti, Weg zum Leben, ceſta k żiwotu, das Leben beſchlieſſen, enden, ſwůg żiwot doweſti, ſkončiti, żiwot, dny ſwé, dny żiwota ſwého dokonati, wykonati, wyplniti, wydniti żiwot ſwůg, das iſt mein Leben, darinn beſtehet mein Leben, to geſt mé żiwobytj, Leben in Handlungen, Reden, Schriften, żiwoſt, f. Licht des Lebens, ſwětlo żiwota, n. ohne Leben, ſ. Leblos, für mein Leben gern, gakě żiw, co gſem żiw rád, das menſchliche Leben, żiwot lidſký, člowěka, ſmrtedlný, bey unſerm Leben, za naſſeho żiwota, za naſſich dnů, ein Leben haben, żiwot mjti, ums Leben kommen, o żiwot, o hrdlo přigjti, ſein Leben verlieren, hrdlo, żiwot ztratiti, ſo lange mir Gott das Leben gönnet, verleihet, dokud mi Bůh żiwota, bytu zde na ſwětě popřege, dokud Bůh żiwota propůgčj, das Leben verlängern, verkürzen, żiwota, żiwobytj prodlaużiti, zkrátiti, ein langes Leben, dlauhý, dlauhowěký żiwot, m. dlauhé żiwobytj, dlauhowěkoſt, f. habeu, dlauhého wěku býti, dlauhý, dlauhowěký żiwobytj mjti, dlauhowěkým býti, eines langen Lebens werth, dlauhého, prodlaużilého, dlauhowěkého żiwota hodný, das gemeine Leben, żiwot obecný, Lauf des Lebens, běh żiwota, m. ein ruhiges, ein einſames, ſchändliches ꝛc. Leben führen, pokogný, ſaukromný, potupný, hanebný ꝛc. żiwot wéſti, żiwobytj hanebné ꝛc. wéſti, aus dieſem Leben ſcheiden, z tohoto żiwota wygjti, ſich ſein Leben nehmen, hrdlo, żiwot ſobě odnjti, ſich ums Leben bringen, o hrdlo, o żiwot ſe připrawiti, ein ſtillſitzendes Leben führen, ſedacý żiwot wéſti, einem nach dem Leben trachten, hledati někjho bezżiwotj, bey hrdlj.

Lebend, lebendig, noch nicht todt, żiwý, żigjcý, żiwý gſaucý, lebendig werden, obżiwnauti, ożiti, obżiti, lebendig machen, wzkřiſſyti, obżiwiti, żiwot nawrátiti, lebendiges Geſchöpf, żiwý twor, m. unter der Zahl der Lebendigen ſeyn, býti w počtu żiwých, der lebendige Gott, żiwý Bůh, wieder lebendig, obżiwlý, ożilý, opět żiwý, bey lebendigem Leibe, s żiwým tělem, lebendig, munter machen den Geiſt, obżiwowati ducha

Lebendigmachend, wzkřiſſycý, obżiwugjcý.

Lebendigmacher, m. wzkřiſſytel, obżiwitel, m.

Lebendigmachung, f. wzkřiſſenj, obżiwenj, n.

Lebensart, f. wie ſich einer nehret, způſob żiwota, m. Aufführung, způſoby, mrawy, m. plur. mraw, způſob w mrawjch, m. mrawnoſt, f.

Lebensbalſam, m. mok, balſám żiwota, m.

Lebensbaum, m. ſtrom żiwota, m.

Lebensbrod, n. chléb żiwota, m.

Lebensende, konec żiwota, żiwobytj, m.

Lebensgefahr, f. nebezpečenſtwj żiwota, n.

Lebensgeiſt, m. duch żiwotnj, żiwota, m.

Lebensgeiſter, m. plur. duchowé ſýlu, żiwotnj, m. plur.

Lebensgröſſe, f. poſtawa, weyſſka těla, tělesná, f. in Lebensgröſſe, w celé poſtawě, we weyſſce těla.

Lebenskraft, f. ſýla, moc żiwotnj, f.

Lebenslang, co żiw, gakě żiw.

Lebenslänge, f. dýlka żiwota, f.

Lebenslauf, m. běh żiwota, m. 2) Lebensbeſchreibung, f. Lebensgeſchichte, přjběhy żiwota, m. plur. żiwot, n. żiwobytj, n. jemandes Lebens-

benslauf beschreiben, žiwot, žiwobytj, přjběh žiwota něčjho popsati.
Lebenslicht, n. swětlo žiwota, n.
Lebensmittel, n. plur. potrawa, žiwnost, f. pokrm, m. gjdlo a pitj, n.
Lebenssaft, m. sstáwa žiwotnj, f.
Lebenssatt, syt žiwota.
Lebensstrafe, f. trest hrdelnj, m. zur Lebensstrafe verurtheilen, na hrdlo odsauditi.
Lebensumstände, m. plur. okoličnosti žiwota, f. plur.
Lebenswandel, m. obcowánj, n. žiwot, m.
Lebenszeit, f. čas žiwota, m. bey seinen Lebenszeiten, za geho žiwobytj, žiwota, weku, žiwnosti.
Lebensziel, n. cýl a konec žiwota, m.
Lebenszweck, m. vmysl, shled žiwota, m.
Leber, f. gátra, n. plur. die Leber betreffend, gaternj, kleine Leber, gatřička, n. plur. von der Leber weg, zpřjma wen.
Leberbalsam, m. gaternjk, m.
Leberfleck, m. piha, f.
Leberkrankheit, f. nemoc gaternj, f.
Leberkraut, n. gatrnjk, m.
Leberlein, n. gatřička, n. plur.
Lebersucht, f. Leberkrankheit.
Lebersüchtig, na gátra nedužiwý.
Leberwurst, f. gitrnice, gaternice, f.
Lebhaft, munter, žiwý, žiwný, žiwotný, čerstwý, žiwobytný, lebhafter Vortrag, lebhafte Rührung, Empfindung, Vorstellung, Farbe, Ausdruck, Eindruck, Ort, žiwé přednessenj, hnutj, cýtěnj, předstawenj, n. žiwá barwa, f. žiwé wygádřenj, doraženj, n.
Lebhaft, adv. munter, žiwě, žiwně, čerstwě, žiwobytně, žiwotně, sich lebhaft etwas vorstellen, žiwě sobě něco předstawiti.
Lebhaftigkeit, f. žiwost, žiwobytnost, žiwotnost, čerstwost, f.
Lebkuchen, Lebzelten, m. Honigkuchen, Pfefferkuchen, pernjk, marcypán, m. lahůdka, f.
Lebküchler, Lebzeltner, m. pernikář, lahůdkář, m.
Leblos, was nie gelebt hat, bezdussný, nežigjcý, bezžiwotný.
Leblosigkeit, f. bezdussnost, bezžiwotnost, f.
Lebtage, m. plur. Lebzeit, dny žiwota, m. plur. hat man sein Lebtage so was gehört, slysselli kdo gak sy žiw, co sy žiw co takowého? mein Lebtage nicht, co gsem žiw ne, nikdý.
Lecken, ljzati, obljzati, mlznauti, etwas gutes, mlsati, alle Finger nach etwas lecken, wssecky prsty obljzati, küssen, ljbati, poljbati, leck mich im Arsch, polib mne w prdel.
Lecker, m. ljzač, poljzač, mlaskač, m. 2) junger, weyljzeč, m.
Leckerbißen, Leckerbißlein, n. lahůdka, pamlska, mlaskanina, pochotná krmě, pochautka, f. pamlsky, mlaskaniny, pochotné krmě, f. plur. mls, m. mlsnota, f.
Leckerey, f. mlsnota, f. s Leckerbißen.
Leckerhaft, mlsný, mlaskawý.
Leckermaul, m. mlsná huba, f. mlsný polizač, mlaskáček, mlsák, m.
Leckung, f. ljzánj, obljzánj, n.
Leder, n. kože, kůže, f. semisches, gircha, zámiš, f. an der Schleuder, kůže v praku, einem das Leder gerben, kůži wylupati, wyprássiti, weylupka dáti, vom Leder ziehen, meč, kord z posswy wytasyti, dobyti, wytrhnauti.
Lederbereiter, m. Lohgerber, Lederer, koželuh, smradař, m. Weißgerber, girchář, smradař, m.
Lederbereitung, f. koželuhstwj, n.
Lederfarbe, f. kožená barwa, f.
Ledern, kožený.
Ledig, frey, swobodný, wolný, zwolný, prostý, prost, lassen, swobodného včiniti, propustiti, oswoboditi, wyprostiti, 2) ehelos, swobodný, neženatý, panic, lediger Stand, swobodný, panický staw, m. bezženstwj, panictwj, n. 3) leer, prázdný, ledig von Geschäften, prázdný, swobodný od pracý, es ist ledig, gest prázdno, ledig machen, prázdniti, wyprázdniti, ledige Tasche, prázdná kapsa, f. wie eine

Stelle,

Stelle, prázdný, ledig ſeyn, býti prázdným.

Lediglich, toliko, zhola, zprázdna, lediglich nichts kennen, zhola, zcela, zprosta nic nevměti.

Ledigkeit, f. prázdnoſt, f.

Leede, f. remenisſtě, n.

Leer, prázdný, holý, leere Worte, Verſprechungen, holá, prázdná slowa, n. holé, prázdné sliby, m. plur. Hoffnung, holá, prázdná, marná naděge, f. leer ausgehen, kommen, zprázdna gjti, přigjti, abziehen, s prázdnau odgjti, odtáhnauti, leeres Gerede, prázdnomluwenj, n. leerer Hügel, leeres Feld, nach der Erndte, leerer Boden, prázdný, holý kopec, m. holé, prázdné pole, n. holá, prázdná země, f. leer machen, prázdniti, wyprázdniti, wie die Felder, smjtati, kliditi, sbězeti, leere Nuß, leerer Magen, prázdný ořech, žaludek, m.

Leere, f. prázdnoſt, proſtora, f.

Leeren, ausleeren, prázdniti, wyprázdniti.

Lefze, f. pyſk, m. pyſky, rtowé, m. plur. der große Lefzen hat, pyskatý.

Legen, klásti, položiti, der Wind, der Sturm hat ſich gelegt, wjtr se utjſſil, powkrotil, wlewil, utjchl, bauře se utjſſila, wlehla, utjchla, powkrotila, der Zorn leget ſich, hněw wlewuge, přestáwá, pomjgi, Eyer legen, wegce nésti, snesti, beyſeits legen, odložiti, wložiti stranau, Stricke, Nete legen, kličky, zálohy, pletky klásti, wkládati, auf etwas, wložiti, položiti, klásti na něco, die Schuld auf einen, winu na někoho klásti, wzkládati, za winu dáwati, připisowati winu někomu, einem etwas zur Laſt legen, ſ. Laſt; legen Geld an Intereſſen, wkládati penjze na aurok, vor Augen, před oči klásti, předložiti, předstjrati, předestřjti, předočiti někomu něco, zu etwas legen, přikládati, přiložiti, in etwas, wložiti, wkládati, in einen legen, Triebe, Gaben, wie Gott, wkládati, wložiti, unter etwas, klásti, wkládati mezy něco, w něco, do něčeho, 2) ſich auf, etwas, auf eine Kunſt, oddati se na něco, wynaložiti, wynakládati, wynaſnažiti se na něco, obrátiti se k něčemu, myſl k něčemu přiložiti, ſich in etwas legen, wie der Staub, klásti, wkládati, wložiti se w něco, do něčeho, ſich in etwas zur Vermittelung, in eine Streitigkeit, wkládati se, klásti se w něco, do něčeho, hinter ſich legen, založiti za sebe, es aufzuheben, wložiti, wkliditi, um etwas herum legen, obkládati, obložiti, einen in den Bann, dáti do klátby někoho, wydati klátbu na někoho.

Legegeld, n. sázka, f. penjz za wchod, m.

Legezeit, f. čas sněſſenj wagec, m.

Leghenne, f. kwočna, f.

Lehen, Lehn, f. manſtwj, léno, n.

Lehnbar, mit Lehensverbindlichkeit behaftet, manſký, lennj.

Lehnbrief, m. liſt manſký, lennj, m.

Lehngut, n. ſtatek manſký, lennj, m.

Lehnherr, m. man, pán manſtwj, m.

Lehnhof, m. dwůr manſký, lennj, m.

Lehnmann, m. man, m.

Lehnrecht, n. práwo manſké, lennj, n.

Lehne, f. zábradlj, zábradlo, n.

Lehnen ſich, an etwas, auf etwas, podpjrati se, podepřjti se na něco, opjrati se, opřjti se o něco, klásti se na něco, 2) lehnen, leihe Geld, půgčiti, půgčowati, zan půgčiti.

Lehnſtuhl, m. lenoch, m.

Lehnsweiſe, manſky.

Lehramt, n. wřad učitelſký, učitele, m.

Lehrart, f. způſob w učenj, w cwičenj, m.

Lehrbegierde, f. žádoſt, chtiwoſt učenj, f.

Lehrbegierig, žádoſtiwý, chtiwý učenj.

Lehrbegriff, m. obſah učenj, m.

Lehrbrief, m. liſt za wyučenau, m. geben, dáti za wyučenau.

Lehrbuch, n. kniha k učenj, f.

Lehrburſche, m. učedlnjk, m.

Lehre, f. navčenj, powčenj, n. navka, f. jemandes, učenj, n. Lehren geben,

navčenj dáwati, sich nehmen, brá-ti, wzýti sobě navčenj, das Lehr-reu, die erste Lehre, Lehrjahre, vče-nj, n. in die Lehre geben, na, do včenj dáti, gehen, do včenj gjti, choditi, aus der Lehre entlaufen, z včenj vtecy.

Lehren, einen, včiti, navčiti, povči-ti, povčowati, etwas, dieß, jenes, včiti, navčiti, povčiti, wyvčiti někoho něčemu, něco, er lehrte mich geigen, navčil mne hausti, wer hat dich das gelehrt, kdo tě tomu včil, es lehret es die Erfah-rung, věj tomu zkussenost, öffent-lich lehren eine Wissenschaft, včiti, Kinder, včiti děti.

Lehren, das, včenj, povčenj, povčo-wánj, wyvčowánj, n.

Lehrend, včicý.

Lehrer, m. Lehrmeister, včitel, m.

Lehrerinn, f. včitelkyně, včitelka, f.

Lehrgebäude, n. včitelstwj, n.

Lehrgeld, n. penjze za včenj, za wy-včenau, m. plur.

Lehrhaft, včeliwý, s. Gelehrig.

Lehrjahr, n. rok včenj, m. léta vče-nj, n. plur.

Lehrjunge, m. včedlnjk, m.

Lehrknäblein, n. žáček, m.

Lehrling, m. žák, včenec, včedl-njk, m.

Lehrmäßig, včitelsky.

Lehrmeister, m. Lehrmeisterinn, f. s. Leh-rer, Lehrerinn.

Lehrreich, včenliwý, povčenliwý.

Lehrsaal, m. včitedlna, věrna, f.

Lehrsatz, m. včitba, f.

Lehrstube, s. Lehrsaal.

Lehrstuhl, m. stolice včitelská, f.

Lehrtheil, m. djl včenj, m.

Leib, m. tělo, n. ohne Leib, netělný, bez těla, bey Leibe, dick, tělnatý, zhrublý, při těle, einen Leib bekom-men, tělnatěti, bey Leibe nicht, ni-koliwěk, na žádný způsob, bey Leib und Lebensstrafe, pod ztrace-njm hrdla, an Leib und Leben, na hrdle, auf Leib und Leben an-klagen, obžalowati z hlawy, na hrdlo státi někomu, z hlawnj, z u-trpné přeobwiniti, auf den Leib gehen, zugehen, na tělo gjti, Ehre im Leibe haben, čest w těle mjti, 2) bleibe mir vom Leibe, nechoď ke mně, Mutterleib, žiwot, m. schwe-resLeibes, s těžkým, s welikým žiwo-tem, s autěžkem, Bauch, Unterleib, ži-wot, m. harter Leib, twrdý žiwot, es betrift Leib und Leben, hrdla, stra-cenj hrdla se to dotýče, über Leib und Leben richten, o hlawu, o hrdlo saudit, Leib ohne Kopf, Arm, Füsse, Rumpf, mańas, m.

Leibarzney, f. žiwotnj lékařstwj, n.

Leibarzt, m. žiwotnj lékař, m.

Leibbuch, n. neymilegssj kniha, f.

Leibchen, kleiner Leib, tjlko, n. zum Anziehen, žiwůtek, m.

Leibeigen, dědičný, wlastnj poddan-ný, w službu podrobený, chlap, otrok, m. leibeigen machen, chlapa, otroka včiniti, w chlapstwj, w otroctwj wwesti, w službu podro-biti, leibeigener Knecht, otrok, man, m.

Leibeigenschaft, f. wlastnost těla, wlast-nj poddanost, f. chlapstwj, otro-ctwj, člowěčenstwj, n.

Leibesarbeit, f. práce těla, tělesná, hmotná, f.

Leibesbeschaffenheit, f. způsoba, způ-sobnost, způsobilost, powaha tě-la, tělesná, f.

Leibesdicke, f. tlustost, hrubost tě-la, f.

Leibesfrucht, f. im Leibe, vor der Ge-burt, plod žiwota, m. nach der Ge-burt, porod, m.

Leibesgestalt, f. způsoba, postawa tě-la, tělesná, f.

Leibeskräfte, f. plur. sýly žiwotnj, f. plur. sýla žiwotnj, f. bey guten seyn, při dobré sýle býti, aus allen Lei-beskräften, ze wssj sýly žiwotnj, alle Leibeskräften anwenden, wssecku sýlu žiwotnj wynaložiti.

Leibesschaden, m. auhona, wada tě-lesná, f.

Leibesschmerz, m. bolest žiwotnj, w žiwoté, f.

Leibesschwachheit, f. mdloba, neduži-wost tělesná, těla, f.

Leibeſſen, n. zamilowané, neymilegſſj gjdlo, n.
Leibfarbe, f. Fleiſchfarbe, tělná barwa, f. meine, neymilegſſj, zamilowaná barwa, f.
Leibfärbig, tělné barwy.
Leibgarde, ſ. Leibwache.
Leibgerüchte, ſ. Leibeſſen.
Leibhaftig, životný, on ſám oſobný.
Leibhaftig, adv. životně.
Leibig, tělný.
Leibkoch, m. životnj kuchař, m.
Leibkutſcher, m. wozka, kočj životnj, wlaſtnj, m.
Leiblein, ſ. Leibchen.
Leiblich, tělesný, 2) leiblicher Bruder, wlaſtnj bratr, m. leibliche Eltern, wlaſtnj rodičowé, m. plur.
Leiblich, adv. tělně, 2) wlaſtně.
Leibpferd, n. zamilowaný kůň, m.
Leibrock, m. popásný kabát, živůtek, m. ſukně, f.
Leibſchneiden, n. řezánj w břiſſe, n.
Leibſchneider, m. životnj, zamilowaný kreyčj, m.
Leibſpruch, m. průpowěd neymilegſſj, zamilowaná, f.
Leibwache, f. ſtráž životnj, f.
Leiche, f. tělo mrtwé, n. vmrlec, m. vmrlčina, vmrlina, mrtwina, f. wie eine Leiche blaß, bledý gako ſmrt, gako raucho, gako ſtena, zmrtwělý, zur Leiche werden, vmřjti, zemřjti, zur Leiche machen, vmrtwiti, 2) Begräbniß, pohřeb, m. pochowáwánj, n. pohřebnj průwod, m. zur Leiche gehen, na pohřeb, na pochowáwánj gjti, zur Leiche gehörig, pohřebnj.
Leichenbegängniß, n. průwod pohřebnj, m. pochowáwánj, n. služby za mrtwé, f. plur. halten, pohřeb činiti, průwod pohřebnj držeti.
Leichenbegleiter, m. průwodce pohřebnj, m.
Leichenbegleitung, ſ. Leichenbegängniß.
Leichenbitter, m. zwáč na pohřeb, m.
Leichenfackel, f. pochodeň, ſwjce pohřebnj, f.
Leichengedicht, n. báſeň pohřebnj, f.
Leichengeld, n. penjze od pohřbu, m. plur.
Leichengepränge, n. ſláwa pohřebnj, f. průchod pohřebnj, m.
Leichengeräthe, n. nástroge pohřebnj, m. plur. přjprawa, f. přjprawy pohřebnj, f. plur.
Leichengeſang, m. zpěw pohřebnj, m.
Leichenkerze, f. ſwjce, ſwjčka pohřebnj, f.
Leichenlied, n. pohřebnj pjſeň, f.
Leichenpredigt, f. kázanj pohřebnj, n. halten, mjti, držeti, činiti kázanj pohřebnj.
Leichenrede, f. řeč pohřebnj, f.
Leichenſtein, m. hrobowý kámen, m.
Leichenträger, m. hrobař, m.
Leichentuch, n. ſukno, proſteradlo pohřebnj, n.
Leichnam, m. tělo mrtwé, n.
Leicht, zu thun, lehký, ſnadný, leichte Hand, lehká ruka, f. leichte Schreibart, lehký, ſnadný způſob w pjſanj, m. leichter Dienſt, lehká ſlužba, f. leicht wird ihm alles, wſſecko geſt mu lehké, 2) leicht am Gewichte lehký, etwas leicht, lehaučký, leicht machen am Gewichte, lehčiti, zlehčiti, leichte Koſten, Speiſe, Geld, lehké wrraty, gjdlo, penjze.
Leicht, adv. lehce, ſnadně, dieß kannſt du leicht thun, to můžeš lehce, ſnadně wčiniti, es iſt mir leicht ums Herz, geſt mi lehce okolo ſrdce, ſehr leicht, lehyčce, ſnadničce, man wird ihn nicht ſo leicht finden, nenagdau ho tak lehce, ſnadně.
Leichtfertig, lehkowážný, lehkomyſlný, ſwéwolný.
Leichtfertig, adv. lehkowážně, lehkomyſlně, ſwéwolně.
Leichtfertigkeit, f. lehkowážnoſt, lehkomyſlnoſt, puſtoſt, ſwéwolnoſt, f.
Leichtgläubig, lehkowěřjcy, ſnadnowěřjcy, lehkowěrný, ſnadnowěrný, lehké wjry.
Leichtgläubigkeit, f. lehkowěrnoſt, ſnadnowěrnoſt, ſnadnoſt k wěřenj, f. ſnadné wěřenj, wwěřenj, n.
Leichtigkeit, f. zu thun, ſnadnoſt, lehkoſt, f. Leichtigkeit des Gewichts, lehkoſt wáhy, lehká wáha, f.
Leichtlich, adv. lehaucce, ſnadničce, ſnadno, ſnadně, lehce.

Leicht-

Leichtſinn, m. lehká myſl, lehkomyſlnoſt, lehkoſt, plzkoſt, powětrnoſt, zfaučiloſt myſli, f.

Leichtſinnig, lehké, plzké myſli, lehkomyſlný, powětrný, zfaučilý, plzký na myſli, kam wjtr tam plápſt.

Leichtſinnig, adv. lehkomyſlně, powětrně, zfaučile, plzce.

Leichtſinnigkeit, f. ſ. Leichtſinn.

Leid, n. žaloſt, ljtoſt, boleſt, f. hoře, n. zármutek, m. es iſt mir leid, geſt mi ljto, žel, es iſt mir leid um dich, geſt mi tě ljto, žel, litugi tě, vor Leid ſterben, hořem, žaloſtj, ljtoſtj vmřjti, Leid tragen, žaloſtiti, žaloſt, ljtoſt mjti, ſmutek neſti, rmautiti ſe, Leid, zu Leide, Schaden thun, vbljžiti, vbližowati, vſſkoditi, was iſt dir Leides geſchehen, co ſe ti ſtalo, kdo ti co vbljžil, vſſkodil.

Leiden, trpěti, Schiffbruch leiden, ſſkodu na moři wzýti, tonauti, tápati, das kann ich nicht leiden, to nemohu wyſtáti, einen gut leiden können, mocy někoho wyſtáti, trpěti, er hat alles gelitten, wſſecko trpěl, přetrpěl, ſtrpěl, Schaden, ſſkodu trpěti, bráti, wzýti, neſti.

Leiden, das, trpěnj, n. das Leiden Jeſu Chriſti, vmučenj, vtrpenj Páně, n. ein rechtes Leiden, muka, f.

Leidend, gakž takž.

Leidenſchaft, f. náružiwoſt, wáſſeň, wáſſniwoſt, náklonnoſt myſli, f.

Leidenſchaftlich, náružiwý, wáſſniwý, ſeyn, náružiwým, wáſſniwým býti, náružiti, wáſſniti, werden, zwáſſniwěti.

Leidensgeſchichte, f. přjběhy o vtrpenj, o vmučenj Páně, m. plur.

Leidenszeit, f. Chriſti, čas vmučenj, vtrpenj Páně, m.

Leider, m. ein, trpič, trpitel, m.

Leider! ó žel, naſtogte!

Leidig, zarmaucený, der leidige Stolz, das leidige Geld, zarmaucená pycha, f. zarmaucené penjze, m. pl.

Leidlich, leidentlich, ſtrpěliwý, ſnešyſredlný.

Leidlich, adv. leidentlich, ſtrpěliwě, ſnešyſredlně.

Leidtragend, zarmaucený, žaloſtjcý, žaloſt, zármutek magjcý.

Leidweſen, n. zármutek, m. žaloſt, ljtoſt, f. žaloſtenj, n. nářek, m. zu meinem, k mé žaloſti, k mému zármutku, es iſt ein groſſes Leidweſen um ihn, geſt hrozný nářek pro něho.

Leihen, půgčiti, zapůgčiti, na pwěr, na půgčku dáti, vwěřiti, einem Geld leihen, někomu penjze půgčiti.

Leihen, das, půgčenj, zapůgčenj, vwěřenj, n.

Leiher, m. půgčitel, půgčowatel, m.

Leim, m. kleg, klj, klih, m. auf die Vögel, Vogelleim, lep, m. 2) Thon, hljna, f.

Leimen, klegowati, ſklegowati, kljžiti, ſkljžiti, na kleg ſázeti, lepiti, ſlepiti.

Leimer, m. kližič, kljžitel, m.

Leimern, hliněný.

Leimicht, hlinowatý, ſlinowatý, lepkowatý, lepký.

Leimruthe, f. wěgice lepowá, f.

Leimſtange, f. rohatina, f.

Leimung, f. Leimen das, klegowánj, kljženj, na klj ſázenj, lepenj, n.

Leimwand, f. Leinwand, plátno, n.

Lein, m. len, m.

Leindotter, m. and. n. hubilen, m.

Leine, f. Strick, oprat, oprátka, f.

Leinen, lněný.

Leinkraut, n. wrat ſe zaſe.

Leinlach, m. proſtěradlo, n.

Leinöl, n. lněný oleg, m.

Leinſaame, m. lněné ſemeno, n.

Leinwand, f. plátno, n.

Leinwanden, plátěný.

Leinwandfabrik, f. djlna pláten, f.

Leinwandhandel, m. obchod w plátně, s plátnem, m.

Leinwandhändler, m. plátenjk, m.

Leinwandhändlerinn, f. plátenice, f.

Leinweber, m. tkadlec plátna, auch plátenjk, m.

Leinweberey, f. tkadlcowſtwj, tkadlcowſké řemeſlo, n.

Leiſe, f. Gleis, koleg, f.

Leiſe, adj. ſtille, tichý, powolný, znenáhlý, leiſer Schlaf, tiché ſpanj, n.

leiſe

leiſer Gang, tichá, powolná, znenáhlá chúze, f. leiſe Stimme, tichý, tenký, zmlklý hlas, m.

Leiſe, adv. tiſſe, zticha, powolně, zpowolna, znenáhla, zlehka, poznenáhla, polehaučku, mlčečky, gehen, zpowolna, zlehka, zticha, znenáhla choditi, leiſe reden, pomalu, zlehka, mlčečky, zpowolna mluwiti, rozpráwěti.

Leiſte, f. obruba, liſſta, f. mečík, m. layſna, f. ſpodnj prým, m. die Bretter in die Leiſten ſetzen, prkna liſſtami, mečíky ſgednotiti.

Leiſten, m. Leiſt der Schuſter, kopyto, n. über einen Leiſten, na gedno kopyto, brdo, ſchlagen, wſſecko na gedno kopyto, brdo dělati, ſeyn, býti na gedno brdo, na gedno kopyto, gedné ſſige býti, über den Leiſten ſchlagen als Schuhe, na kopyto wrazyti, nach dem Leiſten, dle kopyta.

Leiſten, prokázati, propůgčiti, dokázati, konati, wykonati, den Gehorſam, das Verſprechen, poſluſſenſtwj a wjru zachowati někomu, Geſellſchaft leiſten einem, býti někoho towaryſſem, towaryſſiti s někým, das Verſprochene, ſlib, přjpowěd držeti, zdržeti, státi k přjpowědi, wykonati ſljbenau wěc, Dienſte leiſten einem, ſlužbu prokázati, včiniti, činiti, w ſlužbě, ſlužbau ſe propůgčiti, er, es leiſtet mir gute Dienſte, činj mně dobrau ſlužbu, Hülfe leiſten, pomoc činiti, včiniti, k pomocy přiſpěti, na pomoc přiſpěti, den Eid, přjſahu ſſládati, činiti, Gewähr, f. Gewähr.

Leiten, weſti, woditi.

Leiten, das, wedenj, woděnj, n.

Leiter, m. wůdce, průwodčj, m.

Leiter, f. řebřjk, m. die Sproßen, ſchody, m. plur. die Seitenbäume, weřege, menýři, plur. Leiter, Folter, ſkřipec, řebřjk, m. auf die Leiter geſpannt, na ſkřipec, na řebřjk roztažený, natažený.

Leitfaden, m. prawidlo, n.

Leithund, m. wyžle, n. ſlednjk, m.

Leitſeil, m. oprat, f.

Leitſtern, m. menſſj wůz, menſſj nedwěd na nebi, m.

Leitung, f. wedenj, n.

Lende, f. bedro, n. bedra, plur. ledwj, n.

Lendenbraten, m. ledwina, ledwinowá pečeně, f.

Lendenlahm, w ledwj zlámaný.

Lendenſtein, m. kámen w ledwj, w měchýři, ledwj kámen, m. lámánj okolo ledwj, n.

Lendenſucht, ſ. Lendenwehe.

Lendenſüchtig, ſ. Lendenlahm, werden, na ledwj zlámanu býti.

Lendenwehe, n. bolenj, n. boleſt ledwj, ledwin, bedr, boleſt ledwinná, f.

Lenken, obraceti, ohybati, wládnauti, die Pferde lenken, koně ohybati, obraceti, wládnauti gjmi, točiti, obraceti gjmi, ſich laſſen, dáti ſebau wládnauti, einen lenken, wládnauti někým, ein Schiff ꝛc. lenken, wládnauti lodj ꝛč. der ſich lenken läßt, obratný, potočilý, ohbitý, die Rede auf etwas lenken, řeč někam obrátiti, er kann mit der Hand nicht recht lenken, nemůže rukau wládnauti, obraceti.

Lenker, m. wládce, wládař, m.

Lenkſam, obratný, ohbitý, potočilý, ohebný.

Lenkſamkeit, f. obratnoſt, ohbitoſt, potočitoſt, ohebnoſt, f.

Lenkſeil, m. oprat, f.

Lenkung, f. wláda, f. wládenj, n.

Lenz, m. garo, podletj, n.

Lenzmonat, m. březen, m.

Leopard, m. lewhart, rys, m.

Lerche, f. ſkřiwan, m. kleine, ſkřiwánek, m.

Lerchenbaum, m. modřjn, dřjn, m. vom Lerchenbaum, dřjnowý, modřjnowý.

Lerchenſchwamm, m. dřjnowá hauba, f.

Lerm, m. Lermen, ſ. Lärm, Lärmen.

Lernen, etwas, včiti, powčowati, wyvčowati ſe něco, něčemu, lerne einige Seiten, vč, wynavč ſe několik ſtránečkám, die Muſik lernen, včiti ſe hudbu, hudbě, die

freyen

freyen Künſte lernen, včiti ſe ſwobodnému umėnj, auswendig, zpamėti, nazpamėt ſe včiti, ich habe es von ihm gelernet, gá ſe to od ného navčil, ich will dich lernen lügen, budu tě včiti lhát, wer hat dich das gelernet? Kdo tě to, tomu včil? da wirſt du viel lernen, tu ſe mnoho navčjš.

Lernen, das, včenj, povčowánj, n.

Lernender, m. včjcý ſe, včenec, m.

Leſchen, ſ. Löſchen.

Leſebuch, n. kniha čtenj, ke čtenj, f.

Leſegeld, n. penize vtržené, m. plur.

Leſen, čjſti, oft, fleißig, čjtati, über etwas, čjſti o něčem, včiti něčemu, něco, wyvčowati, povčowati, zuſammen leſen, zbjrati, ſezbjrati, ſebrati, viel, mnoho ſezbjrati, nazbjrati, man lieſt, daß ꝛc. čte ſe, čtenie, že ꝛč.

Leſen, das, čtenj, n. oftes, čjtánj, n.

Leſer, m. čtenář, čjtel, čitedlnjk, m. fleißiger, der oft lieſt, čjtatel, m.

Leſerinn, f. čtenářka, čjtelkyně, f.

Leſerlich, čitedlný, čicedlný.

Leſung, ſ. čtenj, n. čtenie, čjtánj, n.

Letten, m. gjl, m. hljna měká, lepká hlinowatá, hlinatá země, f.

Letticht, gjlowatý, lepkawý, hlinowatý.

Letzen, laučiti ſe, rozžehnáwati ſe.

Letzte, poſledni.

Letztens, letzthin, poſledně, zum letztenmal, auf die letzte, naposledy, k poſledku, k oſtatku, zum allerletztenmal, neyposléze.

Letztlich, ſ. Letztens.

Leuchte, f. ſwjtedlnice, f. nočnj swětlo, n. am Ufer, ſmolnice, f.

Leuchten, ſwjtiti ſe, ſtkwjti ſe, wie das Wetter, bleyſkati ſe, einem mit dem Lichte, ſwjtiti, poſwjtiti, leuchte mir, swěť mi, poſwěť mi.

Leuchten, das, ſwjtěnj, ſtkwěnj, poſwjtěnj, n. des Wetters, bleyſkánj, n.

Leuchtend, ſwjtjcý, ſtkwaucý ſe, ſtkwělý.

Leuchtenträger, m. ſwětlonoš, m.

Leuchter, m. ſwjcen, m. hangender, wiſutý ſwjcen, m.

Leue, ſ. Löwe.

Leugnen, zapjrati, vpjrati, popjrati, ſpjrati, přjti, zapřjti, neznati ſe, nepřiznati ſe, newyznati ſe, Gott, die Unſterblichkeit der Seele, ꝛc. Boha, neſmrtedlnoſt duſſe ꝛc. zapjrati, ich leugne es nicht, nepřjm toho, nezapjrám, neſpjrám toho, eine Meynung, einen Satz, přjti, odpjrati ꝛč.

Leugnen, das, zapjránj, vpjránj, popjránj, ſpjránj, zapřenj, n.

Leumund, od. Läumund, m. powěſt, f. guter Leumund, dobrá powěſt, guten Leumund haben, dobrau powěſt mjti, dobropowěſtným býti, w dobré powěſti býti, böſen Leumund haben, zlau powěſt mjti, w zlé powěſti býti, zlopowěſtným býti.

Leutchen, m. plur. lidičky, m. plur.

Leute, m. plur. lidé, lidi, m. plur. viele, lidſtwo, n. die armen, ti vbožý, nebožý lidé, unter die Leute bringen etwas, rozneſti, wyneſti něco mezy lidi, das ſind Leute! was das für Leute ſind! to gſau lidé, co geſt to za lidi!

Leutebetrüger, m. lidſký ſſeydjř, ſſeydjř, podwodnjk lidj, m.

Leutſcheu, newljdný, nelidſký, pokrywač, pokrywáček, pokautnjček, m. ſſtjtiwý, diwoký, ſeyn, ſſtjtiti ſe lidj, býti newljdným, diwokým, ſſtjtiwým.

Leuteſchinder, m. dřjč lidj, lidſký, m.

Leutſelig, wljdný, vmluwný, ochotný, ljbezný, přjwětiwý.

Leutſelig, adv. wljdně, vmluwně, ochotně, ljbezně, přjwětiwě.

Leutſeligkeit, f. wljdnoſt, vmluwnoſt, ochotnoſt, ljbeznoſt, přjwětiwoſt, f.

Leyder, ſ. Leider.

Leyer, f. kolowratec hudebnj, m. harfa, f. die alte Leyer, ſtará pjſmička, pjſeň, f. auf einer Leyer bleiben, ſtarau pjſeň hauſti, haudati, zpjwati, ſtarau notau zpjwati.

Leyermann, m. Leyerer, harfenjk, ſſumař, m. 2) der die Sachen verzögert, laudálek, laudač, m.

Leyern, hráti na kolowratec, im Leſen, Fahren zögern, laudari ſe.

Leyern, das, laudánj, n.

Licht, n. ſwětlo, n. gegoſſenes, gezogenes, ſwjce, ſwjčka, f. angezundenes, ſwětlo, n. 2) Licht, Schein, Tag, ſwětloſt, f. ſwětlo, n. bey Lichte arbeiten, při ſwětle, při ſwjcy, při ſwjčce pracowati, vor Lichte, vor Tage, předednem, göttliches Licht, ſwětlo Božj, n. Licht geben, ſwětlo dáti, hinters Licht führen, oſſáliti, ſſáliti, das ewige Licht, wěčné ſwětlo, n. ans Licht bringen, na ſwětlo, na gewo wynesti, kommen, wygjti, přigjti, wie ein Menſch, wycházeti, přicházeti na ſwětlo, es geht mir ein Licht auf, prohljžjm, wzcházý mně ſwětlo, ſwětloſt, das Licht halten, před, napřed ſwjtiti, Nachtlicht, ſwjce, nočnice, f. das Licht der Welt, ſwětlo ſwěta, das Licht putzen, ſwjčku, ſwětlo wtřjti, ans Licht gebracht werden, na ſwětlo wywedenu býti.

Licht, adj. ſwětlý, ſtkwělý, etwas licht, naſwětlý, licht, Tag werden, ſwjtati, zaſwjtati, oſwjtiti ſe, rozbřeſkowati ſe, es wird licht, ſwjtá, rozbřeſkuge ſe, ofwěcuge ſe, rozſwěcuge ſe, es iſt ſchon lichter Tag, geſt giž den bjledný, lichte Farben, ſwětlé barwy, f. plur.

Lichtarbeit, f. práce při ſwětle, f.

Lichterloh, žezhawý, žhaucý, pálagicý, lichterloh brennen, pálati, žhnauti, plamenem hořeti.

Lichtkerze, f. ſwjčka, f.

Lichtlein, n. ſwětýlko, n. ſwjčička, f.

Lichtmeſſe, f. hromnice, f.

Lichtmücke, f. ſwětluſſka, mura, f. komár, moteyl, m.

Lichtputze, f. kratiknot, tratiknot, ſwětločiſt, m. vtěradlo, n. vtěracý nůžky, f. plur.

Lichtputzer, m. vtěrač, čiſtič ſwjček, ſwětločiſt, m.

Lichtroth, z ſwětla čerwený.

Lichtſcheu, pokaurnjček, pokrywáček, porměſſil, m.

Lichtſchirm, m. ſtjnidlo, n. záclona, záſlona, f.

Lichtträger, m. ſwětlonoš, ſwětlonoſyč, ſwětlanoſyč, m.

Lichtwurm, m. ſwětlomuſſka, f. brauk noční, ohniwý, moteyl, m.

Lichtzieher, m. ſwjčkář, woſkář, m.

Lieb, milý, miloſtný, ſehr lieb, přemilý, milický, zmilený, rozmilý, es iſt dir lieb geweſen, bylo ti to milé, wděčné, lieb gewinnen, zamilowati, ſey dirs lieb oder leid, buď libo nebo žel, buď wděk neb newděk, lieb haben, rád mjti, laſkawu býti, přáti někomu, ein lieber Mann, roztomilý, rozmilý člowěk, m. liebes Kind, milé djtě, n. recht liebes Kind, Mädchen, rozmilé, roztomilé djtě, děwče, n. vorlieb nehmen, za wděk wzýti, přigjti, laſkawě, mile, wděčně přigjmati.

Liebäugeln, po očku kaukati, očima mrſkati po někom.

Liebäugeln, das, po očku kaukánj, očima mrſkánj, n.

Liebäugig, brlooký.

Liebchen, n. miljk, m. ein paar Liebchen, dwa zamilowanj.

Liebe, f. láſka, miloſt, f. Liebe erweiſen, láſku prowkázati, wděk činiti, Liebe zu mir, zu dir, zu uns, zu euch, láſka, miloſt ke mně, k tobě, k nám, alte Liebe roſtet nicht, ſtará láſka nezrzawj, mache mirs zu Liebe, čiň, wděley mně to k miloſti, k liboſti, ten wděk, k zaljbenj, Liebe hegen gegen jemanden, láſku, miloſt mjti, neſti k někomu.

Liebediener, m. lichotiwý člowěk, miláček ženſký, náchlebnjk, m. ſ. Schmeichler.

Lieben, milowati, laſkawu býti, einen, wie ſein eigenes Kind lieben, milowati gako ſwé wlaſtnj djtě, ich liebe ihn, ſie, milugi ho, gi, gſem na něho, na ni. laſkaw, ſehr lieben, welice, náramně milowati.

Liebenswerth, wúrdig, láſky, miloſti, milowánj hodný, k milowánj, ein liebenswerther Mann, muž k milowánj, miloſtný, milowaný, přemilý.

Liebens-

Liebenswürdigkeit, f. miloſtnoſt láſky, miloſti hodnoſt, laſkawoſt, f.
Lieber, adj. milegſſj, adv. radĕgi, radĕi, ſpjſſegi, das iſt mir lieber, to geſt mi milegſſj, ich wollte lieber das haben, gábych radĕgi, radĕi to chtĕl mjti, ey lieber! medle!
Liebesbegebenheiten, f. plur. zamilowaně přjbĕhy, o láſce, m. plur. wĕcy zamilowané, f. plur.
Liebesbezeugung, f. dúkaz, m. dokázanj, prokázanj láſky, n.
Liebesblick, m. zřenj, wzezřenj, wzhlédnutj zamilowané, láſky, n. wzhled, pohled zamilowaný, miloſtný, láſky, m.
Liebesbrief, m. pſanj zamilowané, n. liſt zamilowaný, m.
Liebesbrunſt, f. horaucnoſt, wraucnoſt láſky, f.
Liebesdienſt, f. ſlužba wděčná, powděčná, milá, f. wděk, m. ſolchen erweiſen, ſlužbu wděčnau, milau prokázati, včiniti, wděk včiniti.
Liebeseifer, m. Feuer, Flamme, horliwoſt, f. oheň, plápol, plamen láſky, miloſti, m.
Liebesgedicht, n. báſeň zamilowaná, f.
Liebesgeſchichte, f. Handel, Hiſtorie, přjbĕhy, zbĕhy, m. plur. wĕcy, přjhody o láſce, zamilowané, f. plur.
Liebesgott, m. bůh miloſti, láſky, m.
Liebesgöttinn, f. bohyně miloſti, láſky, f.
Liebeshitze, f. horkoſt láſky, f.
Liebeskampf, m. bog láſky, m.
Liebeskuß, m. polibenj laſkawé, n.
Liebesluſt, f. rozkoš láſky, f.
Liebespfand, n. záwdawek láſky, m.
Liebespfeil, m. ſſip láſky, m.
Liebesthat, f. ſkutek láſky, wděčný, milý, m.
Liebestrank, m. nápog láſky, miloſti, m.
Liebestrieb, m. podnĕt, m. wnada láſky, miloſti, f.
Liebesvoll, miloſtný, rozmilý.
Liebeswerk, Wohlthat, ſkutek láſky, wděčný, miloſtný, m. Beyſchlaf, ſkutek ſmilný, m.
Liebeswuth, f. zuřiwoſt láſky, f.
Liebhaber, m. milownjk, m. von etwas, milownjk, milowný něčeho, na něco laſkawý, Freyer, milownjk, milý, miley, miljk, m. ſie wurde von ihrem Liebhaber geſchwängert, byla od ſwého miljka obtĕžkána.
Liebhaberinn, f. milownice, f.
Liebhaberey, f. milownictwj, n.
Liebkoſen, lahoditi, lichotiti, chlácholiti, ljſſati ſe, ſatiti ſe, liſſej ocas prodáwati, po ſrſti hladiti, kotyzowati.
Liebkoſend, chlácholný, lichotiwý, vliſný, ljſſawý.
Liebkoſung, f. lahozenj, lichotĕnj, ſatĕnj, kotyzowánj, n. vliſnoſt, f. chlácholenj, ljſſánj, n.
Lieblich, dem Geſchmacke, Geruche nach, libý, ljbezný, lahodný, den Augen, ljbezný, vtĕſſený, miloſtný, den Ohren, lahodný, ljbezný, libý, wie eine Gegend, vtĕſſený, ljbezný, miloſtný, ſanft, milý, libý, laſkawý, lahodný, liebliche Muſik, lahodná, ljbezná hudba, f. liebliche Sitten, ljbezné powahy, f. miloſtné obyčege, m. plur. lieblichen Angeſichts, libého, milého, ochotného wzezřenj.
Lieblich, adv. libĕ, ljbezně, lahodně, vtĕſſeně, laſkawĕ, miloſtně.
Lieblichkeit, f. liboſt, ljbeznoſt, lahodnoſt, lahoda, vtĕſſenoſt, laſkawoſt, miloſtnoſt, f.
Lieblling, m. miláček, m.
Lieblingsausdruck, m. neymilegſſj wyrĕcenj, wygádřenj, n. weyrĕk, m.
Lieblingsautor, m. neymilegſſj ſpiſowatel, ſkladatel, m.
Lieblos, nemilý, nelibý, newhodný.
Liebloſigkeit, f. nemiloſt, newhodnoſt, neliboſt, f.
Liebreich, laſkawý, miloſtný.
Liebreich, adv. laſkawĕ, miloſtně.
Liebreiz, m. wnada, f. dráždidlo, n. podnĕt láſky, f.
Liebreizend, wnadjcý, dráždjcý.
Liebreizungen, f. plur. wnady, f. dráždidla, n. podnĕty láſky, m. plur.
Liebſte, f. Geliebte, milá, milenka, miljčka, f. eine Liebſte haben, mjt milau, das iſt ſeine Liebſte, to geſt geho milá, milenka, Liebſte, Frau, neymilegſſj.

Liebster, neymilegssj, přemilý, Liebhaber, milý, miljk, m. Gemahl, neymilegssj, mein liebstes, mé neymilegssj, am liebsten, neyradči, neyraděgi.
Liebstöckel, m. lidček, m.
Lied, n. pjseň, pjsnička, f. ein ander Lied singen, ginau notau zpjwati.
Liedchen, n. pjsnička, f.
Liederbuch, n. kniha pjsnj, f.
Liederdichter, m. pjsničkář, m.
Liederlich, nachlässig, nedbalý, nedbánliwý, daremný, ničemný, ein liederlicher Kerl, nedbalec, mrcha člowěk, daremnjk, ničemnjk, dareba, m. verschwenderisch, marnotratný, liederliche Arbeit, Waare, nedbalá, daremná, lecgakás práce, f. daremné, lecgaké zbožj, n. liederliches Zeug, von Sachen, daremné wěcy, darečky, plur. von Personen, daremný, ničemný, nedbalý, nedbánliwý.
Liederlich, adv. nachlässig, nedbale, nedbánliwě, verschwenderisch, marnotratně.
Liederlichkeit, f. nedbalost, nedbánliwost, f. nedbalstwj, n. daremnost, f.
Liedersammlung, f. sebránj, n. zbjrka pjsnj, f.
Liedlohn, m. mzda, záplata, f.
Liedweich, n. polnj rutka, f.
Liefern, podáwati, podati, dodati, odwáděti, odwesti, odewzdati, Getreid, Menschen in eine Stadt liefern, obilj, lidi do města dodáwati, odwáděti, Bögen, Schriften dem Buchdrucker liefern, odwáděti, odewzdati archy, pjsma, Schriften wie ein Autor dem Publiko, podáwati, wydáwati, eine Schlacht, bitwu swesti, einen Kranken, Todten, odbyti.
Lieferung, f. podánj, podáwánj, odwáděnj, odwedenj, odewzdánj, n. wie ein Arzt, odbytj, n.
Liegen, ležeti, liegen an einem, wie die Schuld, Ursache, záležeti, an wem liegt es? na kom to záležj? an mir liegt es nicht, na mně to nezáležj, es liegt nichts daran, nic na tom nezáležj, darinn liegt meine ganze Hoffnung, w tom záležj má celá naděge, w tom gest založena, postawena má celá naděge, liegen krank, ležeti nemocný, w nemocy, stonati, an dem Halse, ležeti, býti na krku někomu, hrdlowati někoho, mit einer Person liegen, ljhati s osobau něgakau, allein liegen, sám ljhati, liegen bey etwas, darneben, wie Geld, Briefe, Sachen, ležeti při něčem, přiležeti něčemu, liegen vor den Augen, am Tage, býti na gewě, zgewné, patrné, očité, über die Bücher, ležeti w knihách.
Liegend, ležjcý, liegende Güter, poplužj, n. pozemský statek, m. dědiny, f. plur.
Lilie, f. lilium, n. liliowý kwět, m. blaue, modré lilium, n. kosatec, m. von Lilium, liliowý.
Lilienöl, n. liliowý oleg, m.
Lind, powlowný, měký, autlý, f. Gelind, Weich.
Linde, f. ljpa, f. von Linden, ljpowý.
Lindenbast, m. ljpowé lýko, n. kůra, f.
Lindenbaum, m. ljpowý strom, m. ljpa, f.
Lindenholz, n. ljpowé dřewo, dřjwj, n.
Lindenwald, m. ljpowý les, m.
Lindern, měkčiti, změkčiti, obměkčiti, ohladiti, polehčiti, oblehčiti, vlehčiti, vlewiti, oblewiti, die Strafe, trest změkčiti, vlewiti, oblewiti, den Schmerz, bolesti vlehčiti, oblehčiti, polehčiti, povkrotiti.
Lindernd, obměkčugjcý, změkčugjcý, polehčugjcý, vlehčugjcý, oblewugjcý, oblehčugjcý.
Linderung, f. obměkčenj, změkčenj, polehčenj, vlehčenj, oblehčenj, oblewenj, vlewenj, n.
Linderungsmittel, n. prostředek změkčugjcý, oblehčugjcý, polehčugjcý, oblewugjcý, m.
Lindigkeit, f. powlownost, f.
Lineal, n. prawidlo, prawjdko, n.

Linie,

Linie, f. čára, f. kleine, kurze, čárka, f. Linien machen, čárati, čáry dělati, mit Linien bemahlen etwas, počárati, čárami pomalowati, zmalowati, Linie, Verwandschaft, poslaupnosť, f.

Linien, čárati.

Link, lewý, krchý, krſſňawý, die linke Hand, lewá ruka, lewice, krchá ruka, f. zur linken, po, na lewicy, , po, na lewé ruce, link, der die linke Hand braucht, lewák, krſſňák, krchý, krſſňawý, lewý.

Linkerhand, w lewo, na lewo.

Links, adj. lewý, krchý, krſſňawý, lewák, krſſňák, krſſňáček, m. adv. na lewo, der links und rechts iſt, obaurucnj, obogetnjk, m.

Linksum, na lewo.

Linkwärts, na lewo, w lewo.

Linſe, f. čočka, ſſocowice, f.

Linſenförmig, gako čočka, čočkowitý.

Linſenſuppe, f. poljwka z čočky, f.

Lippe, f. pyſk, m. der große Lippen hat, pyskatý, pyskáč, m.

Liſpeln, koktati, zagikati ſe, bebtati.

Liſpeln, das, zagikánj, n. zagikawoſt, f. koktánj, bebtánj, n.

Liſt, f. chytroſt, zchytraloſt, obmyſlnoſt, f. obmyſl, m. vſkočnoſt, leſt, f. ſſibalſtwj, n.

Liſtig, chytrý, zchytralý, obmyſlný, vſkočný, ſſibalſký, leſtný, chytrák, chytráček, m. ein liſtiger Menſch, chytrák, ſſibal, liſſka, chytřec, m.

Liſtig, adv. chytře, zchytrale, obmyſlně, vſkočně, ſſibalſky, lſtně.

Litaney, f. litanye, f.

Lob, n. chwála, pochwala, f. Lob ertheilen, chwálu, pochwalu dáti, wzdáwati, wzdáti, chwály vděliti, Lob ſuchen, chwály hledati, wyhledáwati, Gott Lob, Bohu chwála, chwála Bohu, buď Bohu chwála.

Lobbegierde, f. žádoſť chwály, f.

Lobbegierig, žádoſtiwý chwály.

Loben, chváliti, pochváliti, ſchváliti, ſchwalowati, hoch loben, wyſoce wychwalowati, welice, wyſoce chváliti, chwalau wynáſſeti, ich lobe dich darum, chwáljm tě za to, Gott loben, Boha chváliti.

Loben, das, chválenj, n.

Lobeserhebung, f. wychwalowánj, chwalau wynáſſenj, n.

Lobgeſang, m. chwálozpěw, m. pjſeň chwály, f.

Löblich, lobenswerth, chwalitebný, chválený, chwalný, es iſt löblich, geſt wěc chwalitebná, chwalitebné geſt, geſt ku pochwale, chválu má, das löbliche Regiment, Oberamt, ſlawný regiment, wrchnj vřad, m.

Löblich, adv. chwalitebně, chwalebně, chwalně.

Lobrede, f. chválořeč, f.

Lobredner, m. chválořečnjk, m.

Lobſchrift, f. chválopis, m.

Lobſpruch, m. pochwala, f. pochválenj, n.

Lobwürdig, chvály, cti hodný.

Loch, n. djra, f. mit Waſſer, žumpa, f. was ein Loch hat, děrawý, djrawý.

Löchericht, děrawý, wie weſche Körper, djrkowatý.

Locke, f. kadeře, kučera, kudrna, f. zakřiwené, kadeřawé wlaſy, m. plur.

Locken, lauditi, wábiti, wnaditi, an ſich, herzu, k ſobě přilauditi, přiwábiti, přiwnaditi, er kann nicht einen Hund aus dem Ofen locken, nemůže ani pſa z kamen wywábiti, wylauditi.

Locker, nicht feſt, wie ein Körper, wolný, oſlablý, ſlabý, popuſſtěný, kyprý, 2) liederlich, rozpuſtilý, roztopaſſný, proſtopaſſný.

Locker, adv. wolně, oſlable, ſlabě, 2) liederlich, rozpuſtile, roztopaſſně, proſtopaſſně.

Lockheerd, m. hnmence, čjhadlo, n.

Lockicht, kadeřawý, kadeřawec, kučerawý, kudrnatý.

Lockſpeiſe, f. wnada, náſtraha, f.

Lockung, f. wábenj, lanzenj, wnaděnj, n. wnada, f.

Lockvogel, m. wolawec, wolawý, wábnj pták, m.

Loderaſche, f. pýřenj, n. vhaſſené giſkry, f. plur. peyřj, n. wyhaſſená hlawně, vhaſſená, vduſſená giſkra, f. zur Loderaſche werden, w peyřj přiwedeno býti.
Lodern, plápolati.
Lodernd, plápolagjcý.
Löffel, m. lžjce, f. kleiner, lžička, f.
Löffelgans, f. pelikán, m.
Löffelkraut, n. Löffelkreße, lžjčnj bylina, f.
Lohe, f. Flamme, plápol, plamen, m. der Gerber, ſtřjſlo, n.
Lohgerber, m. koželuh, m.
Lohn, m. mzda, záplata, f. záplate, plat, m. des Geſindes, mzda čeládky, f. des Tagarbeiters, Maurers, aukol, m. mzda, f. Belohnung, záplata, odplata, f. geringer Lohn, chatrná, ſkrownà mzda, f. ihn bezahlen, mzdu zaplatiti, der für Lohn arbeitet, nádennjk, nágemnjk, ze mzdy dělnjk, ze mzdy pracownjk, m. Lohn für die Arbeit geben, mzdu dáti, um Lohn dingen, ze mzdy nagmauti.
Lohnarbeiter, f. der um Lohn arbeitet.
Lohnen, platiti, zaplatiti, záplatu, mzdu dáti, odplatiti, der Mühe werth ſeyn, ſtáti za to, za prácy, za djlo.
Lohnkutſcher, f. Miethkutſcher.
Löhnung, f. placenj, n.
Löhnungstag, m. den placenj, m.
Loos, n. oſud, los, m. hod Bůh ſtěſtj, das Werfen deſſelben, loſowánj, metánj loſu, n. durch das Loos, loſem, oſudem, das Loos werfen, los wrcy, loſy metati, loſowatk.
Looſen, loſowati, loſy metati.
Loostopf, m hrnec loſu, m.
Looſung, f. das Looſen, loſowánj, n. Zeichen, heſlo, znamenj, n.
Looszichen, das, loſownj znamenj, n. luze, m. heſlo, n.
Lorbeere, f. bobek, m.
Lorbeerbaum, m. bobkowý ſtrom, m. vom Lorbeerbaum, bobkowý.
Lorbeerblatt, n. bobkowý liſt, m.
Lorbeerkranz, m. bobkowý wěnec, m.
Lorbeeröl, n. bobkowý oleg, m.
Lorbeerwald, m. bobkowý les, m.
Lorbeerzweig, m. bobkowá ratoleſt, f.
Los, frey, wolný, ſwobodný, proſt, prázden, zproſtěn, los ſeyn möchte ich ihn, es, proſt, zproſtěn bych ho rád byl, rád bych ſe ho zproſtil, los werden jemandes, zproſtiti ſe, zbawiti ſe, zhoſtiti ſe někoho, něčeho, man kann ſein nicht los werden, nemůž ſe ho člowěk zproſtiti, zhoſtiti, být ho prázden, 2) los, ſchlimm, zlý, zlowolný, lehkomyſlný, zloſtný, proſtopaſſný, loſes Maul, zlá, lehkomyſlná huba, f. 3) los, abgebrochen, abgelöſt, puſſtěný, rozwázaný, proſtý, es iſt los, geſt to puſſtěno, puſtilo, immer darauf los, pořád gen zpřjma, vpřjmo do toho.
Losarbeiten, oddělati.
Losbitten einen, prosbau wyſwoboditi, wyproſtiti, wyproſyti.
Losbrechen, abbrechen, odlomiti, vlomiti pryč, mit Reden, wyrazyti, wie ein Heer auf den Feind, wyrazyti, wyřititi ſe, wytrhnauti, ſonſt etwas, wypuknauti, wyrazyti, wyniknauti.
Losbrennen, ein Gewehr, wypáliti, wie das Gewehr ſelbſt, wypáliti ſe.
Losbrief, m. liſt weyhoſtnj, zhoſtnj, weyhoſt, zhoſt, m.
Löſchen, haſyti, vhaſyti, zhaſyti, vduſyti, den Durſt löſchen, vhaſyti žjzeň, zaſtawiti žjzeň, in einem Buche oder auf der Tafel, wymazati, ſmazati.
Löſchpapier, n. papjr proſakugjcý, prožjragjcý, řežný, m.
Löſchtafel, f. mazacý tabulka, f.
Losdrücken, ſpuſtiti.
Löſegeld, n. wýplatnj penjz, m. penjze, m. plur.
Loſe, locker, rozpuſtilý, ſwéwolný, roztopaſſný, proſtopaſſný, loſer Menſch, rozpuſtilý, lehkomyſlný, ſwéwolný, proſtopaſſný, roztopaſſný člowěk, m. loſes Maul, rozpuſtilá, lehkomyſlná, nectná huba, f.
Löſen, los machen, odwázati, rozwázati, rozpuſtiti, wyproſtiti, wyſwobodit, zproſtiti, einen Zeddel, wy-

wyplatiti, Geld, penjze tržiti, vtržiti, ſtržiti, ſich lösen, mit Gelde, wyplatiti ſe, die Kanonen lösen, děla wyſtřeliti, wyſtřelowati, ſich lösen, losgehen, odlaúčiti ſe, oddělit ſe, odchljpiti ſe.

Losgeben, einen Knecht, wyhoſtiti, z poddanoſti propuſtiti, zhoſt dáti, aus der väterlichen Gewalt, odewzdati, ſwobodně propuſtiti, ſyna wybyti, ginému za ſyna dáti, aus der Haft, z wězenj propuſtiti, eine Sache, ein Vorhaben, Hoffnung, puſtiti něco, vpuſtiti od něčeho.

Losgehen, abgehen, puſtiti, pauſſtěti, losgehen auf einen, kráčeti, docházeti, dorážeti na někoho, wie ein Gewehr, ungefähr, ſpuſtiti, nun gehet es los, teď to wypuká, puká, immer darauf losgehen, pořád na to kráčeti, dorážeti, dogjžděti.

Loskaufen, wykaupiti, wyplatiti.

Loskaufung, f. wyplacenj, wykaupenj, n.

Loskommen, frey werden, pryč přigjti, vprázdniti něčemu, wyniknauti.

Loslaſſen, einen Gefangenen, propuſtiti, den, das man hielt, wypuſtiti, puſtiti, loslaſſen die Hunde, rozpuſtiti, die Kanonen, děla wyſtřelowati, einen Leibeigenen, wyhoſtiti, z poddanoſti propuſtiti, weyhoſt dáti, der es thut, wyhoſtitel, m.

Loslaſſung, f. eines Gefangenen, Sklaven, propuſſtěnj, n.

Loslügen ſich, wylhati ſe.

Losmachen, etwas feſtes, rozpogiti, rozwázati, rozpuſtiti, jemanden, rozwázati, wyproſtiti, zproſtiti, ſich losmachen, als von Geſchäften, odprázdniti ſe, weglaufen, vprázdniti, ſich von einem, ihn verlaſſen, odprázdniti ſe od někoho, zproſtiti ſe někoho, von Schulden, z dluhů wyproſtiti, wytáhnauti, wywesti, wydobyti, die Bande, rozkowati pauta, von Banden, paut zproſtiti, zbawiti, z paut, z okowů wydobyti.

Losmachung, f. Befreyung, rozpuſſtěnj, rozpogenj, rozwázánj, n.

Losreiſſen, etwas, vtrhnauti, odtrhnauti, ſich, ſe, jemanden von einer Geſellſchaft, někoho od nějakého towaryšſtwa odtrhnauti.

Losſagen einen, za ſwobodného prohlášyti, oſwoboditi.

Losſchießen, wyſtřeliti.

Losſchießung, f. wyſtřelenj, n.

Losſchlagen, herunterſchlagen, odrazyti, vrazyti, ſrazyti, zodrážeti, mit der Waare, wyložiti zbožj, wykládati ſe s zbožjm, zuerſt ſchlagen, vdeřiti, zatlaucy, zatřjſkati.

Losſpannen, den Bogen, zpuſtiti luči ſtě, das Vieh, wypřáhnauti, rozpuſtiti.

Losſprechen, rozhřeſſiti, einen Lehrling, včedlnjka oſwoboditi, propuſtiti.

Losſprechung, f. rozhřeſſenj, n. b) oſwobozenj, propuſſtěnj, n.

Losſtürmen, pohrom činiti, hřjmati, vdeřiti, obořiti ſe.

Loswerden der Schuld, zproſtiti, zbawiti ſe dluhu, wyproſtiti, wydobyti ſe ze dluhů, prázden býti gich.

Loszehlen, oſwoboditi, ſ. Losſprechen.

Loszehlung, ſ. Losſprechung.

Losziehen, auf einen, dorážeti, dogjžděti na někoho, dogjmati někoho, dotýkati těžkými ſlowy někoho, láti na něco.

Löten, löthen, lepiti, ſlepiti, ſlepowati, letowati, ſletowati, klegowati, ſklegowati.

Lötung, Löthung, f. lepenj, ſlepowánj, letowánj, klegowánj, ſklegowánj, n.

Loth, n. lot, m. zwey Loth, dwa loty.

Löthig, lotnj.

Lotterbett, n. ſwětničné lúžko, n.

Lotterbube, m. lotr, padauch, čtwerák, zloſyn, lotřjk, lotras, zlotřilý člowěk, m.

Lotterbübiſch, lotrowſký, čtwerácký, zloſynſký, Lotterbübiſches Stück, lotrowſký, čtwerácký, zloſynſký kus, m.

m. lotrowſtwj, zloſynſtwo, zloſynſtwj, čtwerácтwj, n.

Lotterbübiſch, adv. lotrowſky, čtwerácky, zloſynſky.

Lötwerk, n. Löthwerk, klj, n. lep, kow, gjmž ſe letuge, m.

Löwe, m. Löw, lew, m. junger, lwjče, lwjčátko, n. vom Löwen, lwowé.

Löwenhaft, löwenartig, lwowſký, lwowý.

Löwenhaft, adv. lwowſky.

Löwenhaut, f. lwowá kůže, f.

Löwenherz, n. Löwenmuth, m. lwowſké, lwowé ſrdce, n. lwowſká myſl, f.

Löwenwärter, m. lwů ſtrážce, m.

Löwinn, f. lwice, f.

Luchs, m. oſtrowid, rys, m.

Luchſen, luchſiſch, luchsäugig, ſo ſcharfſichtig, als ein Luchs, oſtrooký, oſtrowidný, zraku bystrého.

Lücke, f. ſſtěrbina, gáma, f. das Buch hat Lücken, má prázdná mjſta, gamky.

Luder, n. Aas, mrcha, mrtwola, mrſſina, f. ein rechtes Luder, gak nálezj mrcha, mrſſina, Lockſpeiſe, náſtraha, wnada, f. 2) im Luder liegen, leben, proſtopaſſně, co mrcha žiwu býti, heyſowati, heſowati, obžerný, marnotratný žiwot wésti, ožrati ſe.

Lüderlich, ſ. Liederlich.

Luft, f. das Element um uns, powětřj, n. ſanfte Luft, mjrné powětřj, n. die obere feinere, wětřjk, wětřjček, m. ſanfte, tichý, mjrný, libý wětřjček, wětřjk. Luft ſchöpfen, oddychati, Luft bekommen, frey werden, wjtr doſtati, Luft machen zum Abkühlen, dělati wětřjk, wětřjček, Luft machen, dem Feuer, dem Blute, Waſſer, ſich im Gemüthe, in den Geſchäften, im Gedränge, wjtr, průduch učiniti, friſche Luft ſchöpfen, čerſtwé powětřj poljkati, čerſtwého powětřj wžjwati, an die Luft gehen, kommen, na powětřj wycházeti, přicházeti, dem Herzen Luft geben, machen, oblewiti, oblehčiti ſrdcy.

Lüftchen, n. wětřjček, wětřjk, m.

Lüften, Luft machen, wětřiti, wětřjček, wětřjk dělati, 2) locker machen, oblewiti, oblehčiti.

Luftgeſicht, n. Lufterſcheinung, wkaz powětrný, m. powětrnoſt, f.

Lüftig, wětrný, powětrný.

Lüftlein, ſ. Lüftchen.

Luftloch, n. průduch, m. průduſſnj djra, f.

Luftraum, m. proſtora, proſtranoſt, prázdnoſt powětrná, f.

Luftröhre, f. chřtán, m. průduſſnj trauba, f. průduch, m.

Luftſpringer, m. prowazolezec, ſkočec powětrný, wětrný.

Luftſprung, f. ſkok powětrný, wětrný, w powětřj, do powětřj, m.

Lüftung, f. oblewenj, vlewenj, n. oblewa, f.

Luftwaſſer, n. wětrná woda, f.

Luftzeichen, n. znamenj powětrné, w powětřj, n. wkaz powětrný, m.

Lüge, f. lež, f. klam, m. einen in der Lüge ertappen, we lži dopadnauti, eine kleine, ležka, lžička, f. eine grobe Lüge, lež hrubá, hmotná, f.

Lügen, lhári, klamati, křiwditi, ich will gerne gelogen haben, rád bych ſelhal, lhal.

Lügen, das, lhanj, klamánj, n.

Lügenhaft, lžiwý, klamawý.

Lügenhaft, adv. lžiwě, klawawě.

Lügenhaftigkeit, f. lžiwoſt, klamawoſt, f.

Lügenmaul, n. lžiwá vſta, n. plur.

Lügenſchmied, n. kugjř, ſtrůgce lži, m.

Lügenträger, m lži nůſſka, m.

Lügner, m. lhář, klamař, křiwdař, m.

Lülch, f. Lolch, n. od m. kaukol, kaz obilj, m. woſtj, beylj, n. ſnět, m.

Lümmel, m. chrapaun, pohunek, mañas, chlap nemotorný, hňup, m. großer, ſtarker, habán, klacek, laucoch, lanec, m.

Lümmeln ſich, kláſti ſe, podpjrati ſe, klackowati ſe.

Lümpchen, n. klůcek, m.

Lumpen, m. plur. klocy, hadry, weteſſe, taparty, m. pl. Lump, der, padauch, dareba, m. zerfetzte, klocař, tapart, odranec, otrhanec, m.

Lum-

Lumpengeld, n. chatrné, lecgakés, daremné penjze, m. plur.

Lumpengeſind, n. chátra lidj, hluza, zvěř, holota, f. zápratk pokolenj, m.

Lumpenhund, m. Lumpenkerl, kloc, klocař, padauch, ničemnjk, weteš, dareba, m.

Lumpenſachen, ſ. Lumpen.

Lumpenzeug, n. Lumpen, taparty, klocy, weteſſe, hadry, m. plur. ſchlechte Leute, hadry, taparty, m. plur. hluza, f.

Lumperey, f. darečka, f. darečky, daremſtwj, ſ. plur. klocařſtwj, darebáctwj, n.

Lumpicht, zerlumpt, klocařſký, otrhaný, otřepený, odraný, zrhaný, ſchlecht, gering, daremný, klocařſký, chatrný, lecgakýs, lumpichtes Kleid, otrhaný, zedraný, odraný, chodcowſký ſſat, m. lumpichtes Leben, klocařſký, daremný, chatrný, lecgaký žiwot, m.

Lunge, f. pljce, f. plur. eine kleine, pličky, f. plur. dazu gehörig, pljčnj.

Lungenader, f. pljčnj žjla, f.

Lungenkraut, n. pljčnjk, m. pljčnj koření, n.

Lungenmus, m. pličky ſekané, f. plur. pljčnjk drobný, m.

Lungenſucht, f. pljčnj nemoc, f. pljčnj neduh, neduh na pljcech, m. ſauchotiny, f. plur. er kriegt die Lungenſucht, chytá ſe ho ſauchotina.

Lungenſüchtig, neduživý, nedoſtatečný, chybný na pljcech, ſauchotinowatý, ſauchotinný, ſauchotinář.

Luſt, f. Vergnügen, rozkoš, ljboſt, f. kochánj, obljbenj, zaljbenj, n. an einer Sache haben, mjti, ſtrogiti ljboſt, rozkoš, kochánj, zaljbenj, obljbenj w něčem, kochati ſe w něčem, libowati ſy něco, Luſt zu etwas, chut, chautka, f. haben, mjti k něčemu chut, chautku, die Luſt kömmt mich an, doſtáwám chut, zachce ſe mné, iſt mir vergangen, zaſſla mně chut, iſt mir eine Luſt, geſt mi mjlo, daß eine Luſt war, až bylo mjlo, es iſt eine Luſt es anzuſchauen, geſt až mjlo, geſt radoſt na to ſe djwati, ſeine Luſt ſehen, kogiti ſe djwánjm, s rozkoſſj ſe djwati, Luſt des Fleiſches, žádoſt tělesná, chlipná, f.

Luſtbarkeit, f. weſeloſt, f. weſelj, n. weſelka, f. ſ. Luſt.

Luſtbegierde, ſ. žádoſtiwoſt, f.

Lüſtern, tauzebný, dychtiwý, chtiwý, hltawý, ſeyn nach etwas, býti dychtiwým, tauzebným, hltawým po něčem, dychtěti, tauziti, hltati po něčem, chtjti ſe, zachtjti ſe něčeho.

Lüſternheit, f. tauzebnoſt, tužba, dychtiwoſt, chtiwoſt, f.

Luſtfahrt, ſ. Luſtreiſe.

Luſtgang, m. beſeda, f.

Luſtgarten, m. rozkoſſná zahrada, obora, f. rozkoſſný ſad, m. kwětnice, f.

Luſtgärtner, m. rozkoſſný zahradnjk, m.

Luſtgefilde, n. rozkoſſná, weſelá luka, n. plur. oder lauky, f. plur.

Luſthalben, pro chut.

Luſthaus, n. beſeda, f. domek rozkoſſný, weſelý, rozkoſſe, m.

Luſtig, weſelý, weſel, ſeyn, ſich machen, býti weſelým, weſeliti ſe, obweſeliti ſe, über einen, etwas, weſeliti ſe z někoho, z něčeho, luſtig, lächerlich, radoſtný, das iſt luſtig, to geſt radoſtné, angenehm, rozkoſſný, vtěſſený.

Luſtig, adv. weſele, ſcherzhaft, radoſtně, angenehm, rozkoſſně, vtěſſe ně.

Luſtigmacher, m. křepčič, bláznic, m.

Luſtigmacherey, f. křepčenj, bláznění, bláznowánj, n.

Luſtörter, m. plur. mjſta rozkoſſná, weſelá, n. plur.

Luſtreiſe, f. wýgezd, wýchoz rozkoſſný, pro obweſelenj, pro wyražení, m. paut rozkoſſná, weſelá, f.

Luſtſchiff, m. lod rozkoſſná, f.

Luſtſchloß, n. zámek rozkoſſný, rozkoſſe, m.

Luſtſpiel, n. weſelohra, weſelá, kratochwilná hra, f.

Luſtwald, m. rozkoſſný, weſelý hág, leſík, m.

Luſtwáldchen, n. rozkoſſný, weſelý leſíček, haječek, m.

Luſtwandeln, procházeti ſe.

Luſtwandeln, das, procházenj ſe, n. procházky, f. plur. procházka, f.

M.

Maal, n. Denkmaal, památka, paměť, f. ein Zeichen, známka, znaménka, f. im Geſichte, am Leibe, wada, f. znamenj, n. von Schlägen, Wundenmaal, pruha, f. (ſſrám, m.) Ziel, wornach man ſchießt, ſticht oder wirft, přjtek, m. meze, f.

Maalſtein, m. kámen mezny, m.

Maaß, n. mjra, f. kleines, mjrka, f. das Maaß nehmen, mjru brátí, wzýti, Maaß halten, mjru, mjrnoſt zachowáwati, z mjry, mjrnoſti newykračowati, newyſtupowati, das Maaß der Sünden voll machen, hřjchy ſwé na wrch dopliti, dowrſſowati, über das Maaß, nad mjru, přes mjru, Maaß Bier, más piwa, m. Maaß ſetzen, geben, wyměřiti mjru.

Maaßgebung, f. Maaßgabe, předpis, pořádek wyměřený, m. wyměřenj, n. způſob wyměřený, m. nach Maaßgebung der Sache, gak to wěc wyměřuge, dle wyměřeného způſobu, dle wyměřenj té wěcy, ohne Maaßgebung, ſ. Unmaaßgeblich.

Maaßregel, f. prawidlo rrčité, wyměřené, n. Maaßregeln nehmen, ergreifen, k prawidlu ſáhnauti.

Maaßſtab, m. hůlka měřjcý, mjra měřičná, f. prawidlo, prawjdko měřjcý, n. verjüngter, ſtupně mjry, m. plur.

Macarell, beſſ. Makreel, f. Makrele, ein Fiſch, makrel, m.

Machen, wirken, dělati, vdělati činiti, včiniti, ſtrogiti, einen zu etwas, z. B. zum Richter, včiniti, činiti, ſtwořiti, vdělati, ſtwořiti někoho ſaudcem, za ſaudce, machen Bekanntſchaft, Freundſchaft, známoſt, přátelſtwj vdělati, včiniti, w známoſt, w přátelſtwj wgjti, ſe dáti, ſeznámiti, ſpřáteliti ſe, reich, bohatiti, obohatiti, zbohatiti, ſelig, blažiti, blahoſlawiti, machen das Bette, poſtel ſtlátí, ſtrogiti, die Speiſe, ſtrogiti gjdlo, zu Gelde machen, ſpenězíti, na penjze wweſti, zurechte machen, zprawiti, zřjditi, zpořádati, machen eine Perſon im Schauſpiel, dělati, hráti, den Ball im Billarde, vdělati, wrazyti, wehrati kauli, Komödie, Muſik machen, hru, hudbu ſtrogiti, dělati, Honig, med ſtrogiti, dělati, was ſoll ich machen? co mám dělati? was machſt du? co dělás? laß mich nur machen, gen mne nech dělat, Feuer machen, oheň rozdělati, vdělati, rozniititi, Holz machen, dřjwj ſſtjpati, dělati, Gunſt, Haß, Feindſchaft, způſobiti, ſich machen, an etwas, an eine Arbeit, dáti ſe do něčeho, do prácе, an, auf etwas machen, befeſtigen, přičiniti, aus etwas, dělati, vdělati něco z něčeho, aus einem Menſchen etwas, vdělati z někoho něco, ſich nichts aus einem, aus etwas machen, nic ſobě z někoho, z něčeho nedělati, etwas aus einem machen, ihn für etwas halten, dělati něco z někoho, was machſt du aus dir ſelbſt? co dělás ze ſebe? einen Schluß machen, činiti, včiniti, vdělati záwjrku, ich mache mir nichts daraus, nic ſobě z toho nedělám, ſich eine Ehre, Freude machen, dělati ſy z něčeho čeſt, radoſt, einen Lerm, Zank machen, činiti, dělati, tropiti powyk, wádu včiniti, vdělati, ztropiti, was ſoll ich damit, mit ihm machen, co mám s tjm, s nim dělati, hinzu machen, přidělati, přičiniti, ſich, přiwinauti ſe, připogiti, hinweg, davon ſich machen, vgjti, vprázdniti, vſtaupiti, odgjti, odebrati ſe, odchýliti ſe, aus nichts etwas machen, z ničeho něco vdělati, großes Lermen, Aufhebens von einer Sache machen,

mnoho powyku, hluku z něčeho nadělati, natropiti, vdělati, včiniti, einen zum Könige, včiniti, vdělati, twořiti, stwořiti někoho králem, za krále, geschwind machen, čerstwě, zčerstwa dělati, mache, mache! děley, děley! machen muß ich nun, daß ꝛc. teď musým dělat, abych ꝛc. das macht, er ist krank, to gest, příčina gest, že gest nemocný, das macht, weil er ꝛc. to gest, příčina toho gest, že ꝛc. das machts eben, tjm samým, es so machen, daß ꝛc. tak to nastrogiti, že ꝛc. sich auf den Weg machen, wydati se, odebrati se na cestu, etwas fertig machen, shotowiti, dohotowiti, dodělati, dokonati, dostrogiti něco. was soll ich mit diesem Gelde machen, co mám s těmi penězy dělati, sich einen verbindlich machen, zawázati sobě někoho, zum Narren machen, zbláznit někoho, bláznem včiniti, kurz machen, zkrátka činiti, einen schamroth machen, zardjti, zardjwati někoho, sich Gunst, Ansehen machen, přjzeň, wážnost sobě zeyskati, způsobiti, Stillstand machen, překmeřj včiniti, Verse machen, werssse dělati, das wird ihm genug zu schaffen machen, to mu dá dost práce, was machst du hier, co zde děláš, činjš, Flechen machen, rohože dělati, Pelzwerke machen, kožichy dělati, strogiti, sich eine Kurzweile, Freude machen, strogiti, dělati sobě kratochwjl, radost, Testament machen, kssaft dělati, činiti, einem einen blauen Dunst auf die Augen machen, bělmo někomu na oči dělati, činiti, mámiti, mache dich hinweg, klid se, gdi mi s očj, táhni, Getöße, powyk nastrogiti, včiniti, vdělati.

Macherlohn, m. plat, m. mzda za djlo, z práce, z djla, f.

Macht, f. moc, mocnost, f. ich habe die Macht, gá mám tu moc, mit aller Macht, wssj mocý, wssj sylau, es stehet in meiner Macht, stogj to w mé mocy, einem Macht geben, dáti, propůgčiti někomu moc, mocnost, Macht bekommen, nabyti mocy, mocnosti, seine Macht gebrauchen, swé mocy, swé mocnosti potřebowati, Macht und Gewalt, moc a sýla, f.

Máchtig, mocný, sehr máchtig, welmi mocný, přemocný, werden, mocniti se, rozmocniti, rozmocy, rozmáhati se, sich selbst nicht máchtig seyn, in der Seele, nebyti při rozumu, newládnauti sebau, einer Sprache máchtig seyn, býti dospělým w gazyku, mjti geg w swé mocy, máchtig machen einen, zmocniti někj moc.

Máchtig, adv. mocně.

Machtlos, bez mocy, nemocný, nestatečný, bezmocný.

Machtspruch, m. nález, rozsudek králowský, m. weypowěd králowská, neywyssjj, f.

Machtwort, n. slowo mocné, eines Obern, králowské slowo, n.

Máckler, od. Mákler, m. překupnjk, kramář, m.

Mádchen, n. Mágdchen, děwče, n. holka, f. ein noch kleines, junges, děwčátko, děwčisko, n. holčička, f. holčátko, holče, n. diwčička, f. im Hause, děwečka, f. jemandes Geliebte, holka, f. der die Mádchen liebt, holkář, děwkář, m. den Mádchen gehörig, děwečský, děwčj, diwčj, holčj, nach der Mádchen Art, po děwečsku.

Mádchenhaft, děwečský.

Mádchenhaft, adv. děwečsky.

Mádchenschule, f. včjrna, včitedlna, sskola diwčj, děwčj, děwčat, djwek, holek, f.

Made, f. mol, dřewný čerw, červotoč, m. im Fleische, masnj čerw, m.

Madig, madicht, červowatý, červiwý, hmyzowatý, zčerwiwělý, werden, červiwěti, zčerwiwěti.

Madratze, f. modrace, f.

Mag, s. Mohn.

Magd, f. děwečka, děwka, djwka, f. junge, diwčice, f.

Mágdedienst, m. služba děwči, f.

Mágdes

Mágdelohn, m. mzda dewčj, f.
Magen, m. žaludek, m. kleiner, žalaudek, žalaudeček, m.
Magenarzney, f. léčařſtwj pro žaludek, m.
Magenſchmerz, m. Wehe, boleſt, f. bolenj zaludka, n.
Magentropfen, m. plur. kapky pro žaludek, f. plur.
Magenſchwäche, f. mdloba žaludka, f.
Mager, hubený, wyzáblý, wykapalý, wychřadlý, wymořený, churawý, ſehr mager, hubenický, mageres Pferd, hubený, wyhubený, zhubený kůň, m. mageres Fleiſch, zaſſkudlé, hubené maſo, n. mager werden, hubenĕti, zhubenĕti, zchurawĕti, wyzábnauti, wyhubenĕti, chřadnauti, zamořiti ſe, churawĕti, machen, hubiti, hubeniti, zamořiti, zhubeniti, magere Brühe, chatrná poljwka, f. magere Predigt, Schrift, magerer Dienſt, magere Einkünfte, chatrný.
Magerkeit, f. hubenoſt, churawoſt, wyzábloſt, wychřadloſt, wykapaloſt, f.
Magiſter, m. miſtr, m.
Magnet, m. mağnet, m.
Magnetiſch, mağnetowý.
Magnetnadel, f. gehla mağnetowá, f.
Magſamen, m. Mahnſamen, Mohnſamen, mák, makowý kwĕt, m.
Mahn, f. Mohn.
Mähen, žjti.
Mäher, m. žnec, m.
Mahl, n. Gaſtmahl, Gaſtgebot, f. Gaſterey, Mahlzeit, Gaſtgebot, 2) Flecken, wada, f. 3) Zeichen, f. Maal, 4) mehr als einmal, wjce než gednau, gedenkrát, zum erſtenmal, po prwnj, po prwnjkrát, zum anderen und drittenmal, po druhé y po třetj, zu verſchiedenen, zu unterſchiedenenmalen, mnohokrát.
Mahlen, auf der Mühle, Getreid, mljti, ſemljti, 2) malen ein Gemälde, abbilden, malowati, obrazyti, podobiti, barwami nawrcy, wynáſſeti, wynésti, laß dir einen mahlen, dey ſy takowého wymalowati.
Mahler, od. Maler, m. maljř, m.
Mahlerey, Malerey, f. die Kunſt, maljřſtwj, n. ein Gemählde, malowánj, wyobrazenj, n.
Mahlerfarbe, f. barwa k malowánj, maljřſká, f.
Mahleriſch, maljřſký.
Mahleriſch, adv. maljřſky.
Mahlerjunge, m. chlapec maljřſký, m.
Mahlerkunſt, f. wmĕnj maljřſké, n.
Mahlerſtube, f. maljřſká ſwĕtnice, f.
Mahlerzeug, n. wĕcy, přjprawy maljřſké, f. plur. nádobj maljřſké, n.
Mahleſel, m. ſtafelet.
Mahlgaſt, m. ſpoluſtolič, ſpoluſtolitel, ſpoluhodownjk, m.
Mahlgeld, n. penjz za mlenj, plur. m.
Mählich, mählig, mälig, allmählig, pomálu, zlewna, zlehka, zlehaučka, znenábla, polehančku.
Mahlmühle, f. mlyn, m. mlynice, f.
Mahlſchatz, m. záwdawek, Božj penjz, m.
Mahlſtein, f. Maalſtein.
Mahlwerk, Malwerk, n. Malerey, malowánj, n.
Mahlzeichen, n. památné znamenj, n. známka, f. natürliches, wada přirozená, f. auch gizwa, rána, f.
Mahlzeit, f. hoſtina, f. hody, m. plur. dobrá wůle, f. kwas, hodokwas, m. herrliche, panſké, ſtkwoſtné, nákladné hody, kleine, obĕd, m. halten, hody, kwas mjti, držeti, hodowati, hodokwaſyti.
Mähne, f. hřjwa, f. mit einer Mähne verſehen, hřjwnatý.
Mahnen, napomjnati, napomenauti, nabádati, einen des Geldes wegen, den Schuldner mahnen, vpomjnati, napomjnati z dluhu, wypomjnati.
Mahner, m. napominač, napominatel, m. harter, twrdý vpominatel, napominatel, nabadač, m.
Mahnung, f. napomenutj, napomjnánj, nabádánj, n. Foderung, vpomjnánj, n.
Mährchen, Mährlein, n. bagka, pohoška, powjdačka, pohádka, klewета, f. ſ. Fabel, der ſich mit Mähr-

chen

chen abgiebt, bagkář, klewetář, genž laurky prodáwá, pobonkář, m.
Nährde, ſ. Mehrte.
Nähre, f. Neuigkeit, powjdačka, rozpráwka, báſeň, f. ein Pferd, mrcha, f.
Majeſtät, f. welebnoſt, ſwrchowanoſt, f. oſlawenſtwj, weleſlawenſtwj, n. Ihro königliche Majeſtät, gegich králowſká welebnoſt, göttliche, Božſká welebnoſt, ſwrchowanoſt, f. die Majeſtät beleidigen, proti důſtognoſti, wrchnoſti přečiniti, welebnoſt vrazyti.
Majeſtätiſch, welebný, weleſlawný, ſwrchowaný, oſlawný, majeſtátiſche Miene, Anſehen, Stimme, wážný, zmužilý, důſtogný pohled, hlas, m.
Majeſtätiſch, adv. welebně, weleſlawně, ſwrchowaně, oſlawně.
Majeſtätsbrief, m. mageſtát, m.
Majoran, m. magoránek, magorána, f. von Majoran, magoránkowý.
Malter, m. půl druhé čtwrce, mjra w ſſeſt korců, f.
Malz, n. ſlad gečný, m.
Mälzer, m. ſladownjk, ſládek, m.
Malzhaus, n. ſladowna, f.
Malzmehl, n. gečná mauka, tluč, f.
Mameluck, m. oderženec, odřezanec, ſtržek, ſrch, odpadlec, wýlupek, mamaluk, m.
Mammon, m. mamona, f.
Man ſagt, prawj ſe.
Mancher, mnohý, některý.
Mancherley, mnohonáſobný, mnohotwárný, rozličný, rozmanitý, auf mancherley Art, na mnohý způſob, rozmanitým, mnohotwárným, rozličným způſobem, mnohonáſobně, rozličně, rozmanitě.
Manchmal, někdy, časem.
Mandel, f. eine Frucht, mandl, m. von Mandeln, mandlowý, 2) im Halſe, mandly w hrdle, m. plur. 3) ein Viertel vom Schocke, mandel, m. der Färber, groſſe Rolle, Wäſche, oder ſouſt etwas glatt zu machen, válec, mandl, m. dazu gehörig, mandlownj, die Stube oder der Ort, wo ſelbe ſtehet, mandlowna, f.
Mandelbaum, m. mandlowý ſtrom, m.
Mandelkern, m. mandlowá pecka, f. mandlowé gádro, n.
Mandelmilch, f. mandlowé mljko, n.
Mandelnuß, f. mandlowý ořech, m.
Mandeln, rollen, válety, mandlowati.
Mandelöl, n. mandlowý oleg, m.
Mandeltorte, f. mandlowý dort, teykanec, m.
Mangel, m. nedoſtatek, nedůſtatek, m. 2) Gebrechen, auhona, wada, f. nedoſtatek, m.
Mangelhaft, nedoſtatečný.
Mangelhaft, adv. nedoſtatečně.
Mangeln, nedoſtáwati ſe.
Mangold, m. manholt, m.
Mann, m. muž, m. von Mann zu Mann, od muže k muži, an den Mann bringen eine Tochter, za muže dáti, wdáti dceru, das Geld, odbyti.
Mannbar, zmužilý, zletilý, doſpělý, na oženěnj, na té době k manželſtwj způſobný, hodný, mannbares Alter, zletiloſt, f. zmužilý, doſpělý wěk, m. mužſtwj, n. zmužiloſt, f. mannbare Jungfer, panna na wdánj, na té době k wdánj způſobná, hodná, f. mannbares Anſehen, zmužilý pohled, m. mannbarer Sohn, mannbare Tochter, zletilý ſyn, m. zletilá dcera, f. mannbar werden, wyſpěti, doſpěti, doſpjwati.
Mannbarkeit, f. zletiloſt, zmužiloſt, f. mužſtwj, n. doſpělоſt wěku, f.
Männchen, n. mužíček, mužík, m. mužátko, n.
Mannhaft, mužný, zmužilý, vdatný, ſtatečný, ſ. Tapfer.
Mannhaftig, adv. mužně, zmužile, vdatně, ſtatečně.
Mannhaftigkeit, f. mužnoſt, zmužiloſt, f. mužſtwj, n. vdatnoſt, ſtatečnoſt, f. ſ. Tapferkeit.
Mannheit, f. mužſtwj, n. zmužiloſt, mužnoſt, f. die Mannheit nehmen, mužſtwj, zmužiloſt, mužnoſt odnjti, mužnoſti, zmužiloſti, mužſtwa zbawiti, zženiti.

Mannigfaltig, rozmanitý, rozličný, rúzný, proměnný.
Mannigfaltig, adv. rozmanitě, rozličně, rúzně, proměnně.
Mannigfaltigkeit, f. rozmanitoſt, rozličnoſt, rúznoſt, proměnnoſt, f.
Mannigfärbig, rúzný, rúzných, rozdjlných barew, rozličnobarewný.
Männinn, f. mužatka, mužná žena, f.
Männlein, n. ſamec, m.
Männlich, mužſký, männliches Geſchlecht, mužſké pohlawj, n. männliches Alter, mužſký wěk, m. mužſtwj, n. männliches Anſehen, mužſký, zmužilý pohled, m. männliche Stimme, zmužilý hlas, m.
Männlich, adv. mužſky, zmužile.
Männlichkeit, f. mužnoſt, f. mužſtwj, n. zmužiloſt, f.
Mannsbild, n. mužſký, m.
Mannsbruder, m. bratr manželůw, m.
Mannſchaft, f. lid wálečný, m. wogſko, n. drábowé, m. plur. hauf, m. hluk wálečný, záſtup wálečný, wogenſký, m.
Mannsgeſicht, n. mužſký obličeg, m. mužſká twář, f.
Mannsherz, n. mužſké, zmužilé ſrdce, n. zmužilá myſl, f.
Mannshöhe, f. Länge.
Mannslänge, f. dýlka, weyſſka muže, f.
Mannslehn, f. léno mužſké, n.
Mannsrock, m. mužſtý kabát, m.
Mannsſchneider, m. mužſký kreyčj, m.
Mannsſchweſter, f. des Mannes Schweſter, ſeſtra mužowa, f.
Mannszucht, f. kázeň wogenſká, f.
Mannthöricht, muže žádoſtiwá, po muži zbláznělá, f.
Manntollheit, f. zbláznilоſt pro muže, f.
Mannveſt, ſylný, ſtatečný, ſtatný.
Manſch, m. Koth, bahno, n. pleſkanice, f. Verwirrung, hakmatilka, pletícha, pletenice, matlanina, f. machlánj, n.
Manſchen, in etwas, párati ſe, máchati ſe, machlati ſe w něčem, Verwirrung machen, bryndati, zbryndati, zbryndati hakmatilku, pleſtichu, zpletek včiniti, zmachlati.
Manſcherey, f. unreine Verrichtung, machánj, paránj ſe, n. Verwirrung, machlávſtwj, n. hakmatilka, pletícha, f. zpletek, m. zmatenina, f. machen, zpleſti, zbryndati, zmachlati něco, pletichu, zpletek, zmatenu včiniti.
Manſchette, f. tacel, m.
Mantel, m. pláſſt, pláſſtěk, m. kleiner, pláſſtjk, pláſſtjček, m. den Mantel nach dem Wind hengen, howěti času, dle času ſe říditi, podlé náležitoſti, powahy času ſe chowati, oft unter einem ſchlechten Mantel ſteckt Weisheit, častokrát pod chatrným pláſſtkem kryge ſe moudroſt, unter dem Mantel einen Degen hervorziehen, wytáhnaun kord z podpláſſtj.
Mäntelchen, n. pláſſtjček, pláſſtjk, m. der Sache ein Mäntelchen geben, dáti wěcy barwu, zástěru, pláſſtjk, pláſſt, připláſſtkowati wěc, ſo ein Mäntelchen, Vorwand, pláſſt, pláſſtjk, zámyſl, přikrow, m. unterm Mäntelchen, pod zástěrau, pod přikrowem, pod zámyſlem.
Mantelſack, m. tlumok, wák, wáček, m.
Marder, m. kuna, f.
Marggraf, Markgraf, m. margrabě, markrabě, n. und m.
Marggräflich, margrabſký.
Marggrafſchaft, f. Marggrafthum, Markgrafthum, n. margrabſtwj, markrabſtwj, n.
Mariendiſtel, f. oſtropes, m.
Marienroſe, f. rúže S. Máři, f.
Marine, ſ. Seeweſen.
Mark, f. Grenze, meze, hranice, f. pomezý, n. eine Art vom Gewichte und Gelde, ein halbes Pfund, hřiwna, f. das Mark in Beinen, mozk, mozek, m. ſtržeň, f. das Mark herausthun, mozek, gádrnoſt wytahowati, wygádřiti, Mark, f. Markgrafthum, Marggrafſchaft.
Marketender, m. markytán, m.
Marketenderinn, f. markytánka, f.
Markſcheider, m. wymezytel, wyměřitel mezý, m.
Markſcheidung, f. wymezenj, wyměřenj mezý, n.

Mark-

Markſchreyer, m. Marktſchreyer, okorowač, dryáčnjk, trmál, ludař, m.
Markſtein, m. meznj kámen, meznjk, m. ſetzen, wymezyti, meznjk klásti, položiti.
Markzeichen, n. znamenj meznj, n.
Markt, m. der Platz, trhowiſtě, n. trž, m. die Zeit, Verrichtung, jährliche, trh, zu Markte bringen, tragen, führen, ſchicken, na trh přinesti, nésti, wezti, poſlati.
Markten, lósen, tržiti, vtržiti, ſtržiti, wytržiti, was haſt du gemarkt? cos vtržil, ſtržil, wytržil?
Marktflecken, m. městys, m.
Marktgeld, n. penjze na trh, m. plur.
Marktmeiſter, m. tržný, m.
Marktordnung, f. pořádek trhowý, m.
Marktpreis, m. trhowá, trhownj cena f.
Marktplatz, m. trhowé mjſto, n.
Marktſchreyer, m. dryáčnjk, hulákač, m.
Marktſchreyeriſch, marktſchreyerhaft, dryáčnický, hulákawý.
Marktag, m. trhowý den, m.
Marmel, marmeliren, ſ. Marmor, marmoriren.
Marmelſchneider, m. mramornjk, m.
Marmoliren, mramorowati.
Marmolirt, mramorowaný, mramorem ſmjſſený.
Marmolirung, f. mramorowánj, mramorem mjſenj, n.
Marmor, m. mramor, m. von Marmor, mramorowý, mit Marmor beſetzt, mramorem položený.
Marmorartig, mramorowý.
Marmorbild, n. mramorowý obraz, m.
Marmoriren, mramorem ſmjſyti, mjſyti, mramorowati.
Marmorirt, mramorem ſmjſený.
Marmorſäule, f. ſlaup mramorowý, z mramoru, m.
Marmorſtein, m. kámen mramorowý, m.
Marmorſteinern, mramorowý.
Marſch, m. tah wogenský, m.
Marſchall, m. marſſalek, m.
Marſchallamt, n. vřad marſſalský, m.
Marſchiren, táhnauti.
Marſtall, m. konjrna, marſſtal, f.
Marſtäller, m. konjř, marſſtaléř, marſſtaljř, m.
Marter, f. muka, f. muky, f. plur. trápenj, n. groſſe, trýzeň, f. trýznění, n. das iſt eine Marter, to gſau muka, Marter der Heiligen, mučedlnictwj, n.
Marterkammer, f. mučjrna, f.
Martern, mučiti, trápiti, ſehr trýzniti, katowati, zu Tode martern, vmučiti, zmučiti, vtrápiti, vtrýzniti.
Martern, das, mučenj, trápenj, trýznění, katowánj, n.
Marterſäule, f. Božj muka, n. plur.
Marterung, ſ. Martern.
Marterwoche, f. ſmrtedlná nedéle, f.
Martinsgans, f. Martinſká huſa, hus, f.
Martinshorn, n. Martinský rohljk, m.
Märtirbuch, n. kniha o mučedlnjcých, mučedlnjkú, f.
Märtirer, m. mučedlnjk, m.
Märtirerthum, n. mučedlnictwj, mučedlnictwo, n.
Märtirinn, f. mučedlnice, f.
Märtirkrone, f. mučedlnická koruna, f.
Maſche, f. maſſle, f.
Maſe, f. am Leibe, pruh, m. wráska, f.
Maſern, f. plur. oſutiny, neſſtowičky, f. plur.
Maſque, f. Maske, Vermummung, Verkleidung, přetwořenj, přetwářenj, n. přetwářka, f. zpotwořenj twáře, n. mumreg, m. die Maſque abnehmen, ablegen, odkryti, odhaliti, unter der Maſque, pod krytem, přetwářeně, ohne Maſque, neſkrytě, odkrytě.
Maſquerade, f. maſſkara, f. zpotwořenj, přetwořenj, přetwářenj, n. mumreg, m.
Maſquiren, přetwořiti, zpotwořiti, přetwářiti, přetwařowati.
Maſquirt, maskirt, přetwořený, zpotwořený, přetwářený, maſquirte Batterie, maſquirter Angriff, pokrytý záſek, vprk, autok, m.
Maß, ſ. Maas.
Mäßchen, n. máſek, m.

Maß-

Maßholderbaum, m. břek, m.
Mäßig, střjdmý, středmý, mjrný, skrowný, mittelmäßig, wenig, skrowný, střjdmý, er ist sehr mäßig im Essen und Trinken, gest welmi mjrný, střjdmý, skrowný w gjdle a pitj, mäßiges Nachtmal, střjdmá wečeře, f. mäßig seyn, střjdmým, středmým, skrowným býti, střjdmost, mjrnost, skrownost zachowati.
Mäßig, adv. střjdmě, středmě, mjrně, skrowně.
Mäßigen, skrowniti, vskrowniti, vlewiti, vlehčiti, vstřjdmiti, vkrotiti, krotiti, den Zorn mäßigen, vskrowniti hněwu, skrotiti, vkrotiti hněw, sich, vskrowniti, vstřjdmiti sobě, mjrnost zachowati, střjdmě, mjrně, skrowně se mjti, sobě westi, krotiti se, vkrotiti, skrotiti se, mäßige dich, kroť, vkroť se.
Mäßigkeit, f. střjdmost, středmost, mjrnost, skrownost, f.
Mäßiglich, s. Mäßig, adv.
Mäßigung, f. mjrnost, střjdmost, středmost, f. vskrowněnj, vstřjdměnj, n. Mäßigung im Strafen, mjrnost w trestánj, f.
Maßlieben, n. and. m. sedmikrása, f. matečnjk, m.
Mast, f. Mastung, pjce, f. obrok dobytčj, m. krmnj strawa, potrawa, f. dazu gehörig, pjcnj, krmný, krmnj, auf der Mast liegen, býti na krmnjku, Mast des Schiffes, s. Mastbaum.
Mastbaum, m. žežlo, n. stežeň, strom w korábu, slaup žeželnj, m.
Mastdarm, m. konečnjk, m. řitnj, zadnj střewo, n.
Mäste, f. zum Salze, prostice, solnj nádoba, slánka, f.
Mästen, wykrmiti, krmiti, na krmnjk zasaditi, na sádlo, na tuk chowati, wychowati, fett werden, tučnauti, ztučněti, roztučněti, tlustnauti, ztlustnauti, wypásti, pásti, wykrmiti se.
Mastgans, f. krmná hus, husa, f.
Mastix, m. mastyx, m.
Mastixbaum, m. mastyx, m.
Mastixkörner, n. plur. mastyxowá zrna, n. plur.
Mastixöl, n. mastyxowý oleg, m.
Mastixwasser, n. mastyxowá woda, f.
Mastkugeln, f. pl. ssissky, ssleyssky, f. pl.
Mastochs, m. krmný wůl, m.
Mastsau, f. krmná swine, f. Mastschwein, krmný wepř, wepřjk, m.
Mastschwein, n. krmný wepř, wepřjk, m.
Maststall, m. krmnjk, m.
Mastvieh, n. krmný dobytek, m.
Mastung, f. krmenj, pasenj, wykrmenj, n.
Mastvögel, m. plur. krmnj ptácy, m. plur. krmné ptactwo, n.
Mastzeit, f. čas krmenj, m.
Materialisch, hmotný.
Materialist, m. kořenář, materyalista, m.
Materie, f. hmotnost, hmota, f. s. Stoff. Eiter, materye, f.
Mathematik, f. myslečara, f.
Mathematisch, mathematycký.
Mathematisch, adv. mathematycky.
Matrikul, Matrikel, f. matrykule, f.
Matrone, f. matrona, ctná, počestná žena, panj, f.
Matros, m. Matrose, plawec, m. von Matrosen, plawecký.
Matt, mdlý, mdel, zemdlený, vmdlený, werden, mdljti, vmdljti, zemdljti, machen, zemdljti, vmdljti někoho, mdlého včiniti, mattes Wetter, sychrawý čas, sychrawo, n.
Matt, adv. mdle, zemdleně.
Matte, f. mol knihawý, čerw. m.
Mattigkeit, f. mdloba, f. zemdlenj, vmdlenj, n.
Mauer, f. zed, f. der Stadt, městské zdi, f. plur. zed okolo města, f. eine Mauer machen, aufführen, zdělati, wystawěti, nahoru hnáti, wyhnati zed, mit Mauer umgeben, zdj obehnati, ohraditi, obezdjti, zur Mauer gehörig, zednj.
Mauerbrecher, m. beran, m. dělo bořjcý, n. zdi bořjcý nástrog, m.
Mauerer, m. zednjk, m.
Mauerkelle, f. lžjce zednická, f.
Mauerkraut, n. den a noc, f.
Mauern, zdjti.

Mauer-

Mauerpfau, m. poponec, m.
Mauerſchwalbe, f. rayſký pták, m.
Maul, n. huba, f. groſſes, tlama, f. vſta, n. plur. loſes, böſes Maul, zlá, lehkomyſlná huba, vſta, verächtl. zwama, f. Mauls genug, huby doſt, das Maul zerren, aufſperren, vſta, hubu rozdjrati, otwjrati, alles was ihm vors, ins Maul kömmt, wſſecko co ſlina k vſtům přineſe, das Maul aufblaſen, hubu, tlamu nadýmati, ein kleines Maul, hubička, tlamička, f. einer, der ein groſſes Maul hat, hubatý, hubáč, tlamatý, m. Maul haben, ſchimpfen, mjti hubu, hubowati, das Maul hängen, ſich zerreiſſen, hubu wěſſeti, ſobě roztrhati, über das Maul kommen laſſen, z vſt, z huby wypuſtiti, dem Maule abdarben, hubě vtrhnauti, vſkrowniti, vſtřjdmiti, halte das Maul, drž hubu, zaraž, Maul machen, hubau tlaucy, hubu dělati, tlachem dělati, in der Leute Mäuler kommen, do lidſkých hub přigjci, das Maul voll nehmen im Eſſen, plnau hubau gjſti, kaum das Maul aufthun, ani vſt otewřjti, ani ſſpetnauti, ceknauti, cknauti.
Maulaffe, m. otewřhuba, m. Maulaffen feil haben, čuměti, lelky prodáwati, chytati, lelkowati, zewlowati.
Maulbeerbaum, m. ſtrom maruſſowý, gahodnjk, m.
Maulbeerblatt, n. liſt maruſſowý, m.
Maulbeere, f. maruſſe, gahodnice, f.
Maulbeerſaft, m. ſſtáwa maruſſowá, f.
Maulbeerwein, m. wjno maruſſowé, n.
Maulbißen, m. gebackenes, kauſek, m. ſauſto, n.
Maulchen, n. hubička, f. kleines Maulchen machen, hubu čpulici, Maulchen, Kuß, hubička, vſtka, f.
Maulchriſt, m. zlý křeſťan, křeſťan na oko, m.
Maulen, necekuauti, neſſpetnauti.
Mauleſel, m. mezek, m. vom Mauleſel, mezkowý.
Mauleſelhaft, mezkowý.
Mauleſelinn, f. mezkyně, f.
Mauleſeltreiber, m. honák mezků, m.
Maulkorb, m. náhubek, ſſkrabák, m. krabuſſka, f. Maulkorb anlegen, náhubek zawěſyti.
Maulmacher, m. hubař, tlučhuba, tlachač, m.
Maulmacherinn, f. hubařka, tlachačka, žwačka, f.
Maulſchelle, f. poliček, pohlawek, záſſigek, m. facka, f. Maulſchelle geben, poliček dáti, poličkowati, pohlawek wyrjti, dáti, pohlawkowati, zaſſigkowati, záſſigek dáti, přes hubu dáti, poličkem, pohlawkem vděřiti. ſ. Ohrfeige.
Maulthier, ſ. Mauleſel.
Maultrommel, f. hauſličky vſtnj, f. plur. drndačka, f.
Maulwurf, m. krt, m. krtice, f. graben wie der Maulwurf, krtiti, rýti.
Maurer, m. zedník, m.
Maurergeſelle, m. zednický towaryš, m.
Maurermeiſter, m. miſtr zednický, m.
Maus, f. myš, f. kleine, myſſka, f am Körper, myſſka, myš, f. Mäuſe machen, (vulg.) hluky, cáry dělati, von Mäuſen, wie Mäuſe, myſſj.
Mäuschen, n. Mäuslein, myſſka, f.
Mäuſedorn, m. myrtus leſnj, m.
Mäuſedreck, m. myſſj howno, n.
Mäuſefalle, f. myſſj paſt, ljčka, paſt na myſſi, f.
Mäuſefarbe, f. myſſj, myſſowá barwa, f.
Mäuſefell, n. myſſina, f.
Mäuſegift, n. od. m. vtreych, m.
Mäuſekorn, n. myſſj žito, n.
Mäuſekuchen, m. myſſj koláček, m.
Mäuſen, Mäuſe fangen, myſſi chytati, lapati, ſich mäuſen, wie die Vögel, pěřiti ſe, pelichati, wie die Katzen, pelichati, wie die Krebſe, ſwláčeti ſe, mäuſen, ſtehlen, kradlowati, zpeyznauti, hmátnauti, hmatati.
Mäuſen, das, der Katzen, chytánj, lapánj myſſi, n. der Vögel, pěře-

nj, pelichánj, n. der Krebſe, ſwlákenj, n.

Mausöhrchen, n. Mausöhrlein, myſſj auſſko, n.

Mauth, Maut, f. Zoll, meyto, n.

Mauthner, Mautner, m. meytnjk, m.

Mauthzeddel, m. meytnj cedulka, f.

May, m. mág, tráwen, m.

Mayenblümchen, n. Mayblümlein, konwálium, n. konwalinka, f. mágowý kwjtek, m.

Mayenkäfer, Maykäfer, m. brauk, m. ſ. Käfer.

Mayenkraut, Maykraut, n. blyn, bljc, m.

Mayluſt, f. mágowá weſeloſt, radoſt, f.

Maymonat, m. mágowý měſýc, m.

Meckern, wie die Zügen, blekati, bečeti, mečeti, im Reden, chaulici ſe.

Meckern, das, der Zügen, bečenj, bekánj, mečenj, n. im Reden, chaulenj ſe, n.

Meer, n. moře, n. das rothe Meer, čerwené, rudé moře, im, aus, oder vom Meere, mořſký, am Meere gelegen, pomořſký, přimořſký, eine am Meere gelegene Stadt, pomořſké město, n. über dem Meere her, jenſeit deſſelben, zámořſký, ſolche Gegenden, zámoří, n. zámořſké kraginy, f. plur. der am Meere wohnet, pomořſký bydlitel, m. ungeſtimme Meer, f. Ungeſtimm.

Meeraal, m. mořſký auhoř, m.

Meeradler, m. mořſký worel, m.

Meeraſche, f. praudnjk, pulec, m.

Meerbuſen, m. zátoka moře, mořſká, f. weyſtupek, m. křiwolakoſt, f. gako lůno, aneb chobot moře.

Meereichel, f. žalud, m.

Meerenge, f. wzkoſt moře, wzká klauza na moři, aužina, f.

Meerfarbe, f. mořſká, rudá barwa, f.

Meerfels, m. ſkalina mořſká, f.

Meerfenchel, m. mořſký kopr, m.

Meerfiſch, m. mořſká ryba, f.

Meerfräulein, n. ochechule, mořſká panna, f.

Meerfuchs, m. liſſka mořſká, f.

Meergott, m. Bůh mořſký, m.

Meergras, n. ráſa wodnj, f.

Meergrün, gaſně zelený.

Meergründel, m. mořſký měrenek, m.

Meerhafen, m. přiſtaw mořſký, m.

Meerhecht, m. mořſká ſtika, f.

Meerhäring, m mořſký hernjk, m.

Meerhirſe, m. kameyka, f. wrabj ſyměnec, n.

Meerigel, m. mořſký gežek, m.

Meerkalb, n. mořſké tele, n.

Meerkatze, f. mořſká kočka, f.

Meerkohl, m. kapuſta mořſká, f.

Meerkreb, m. mořſký rak, m.

Meerlauch, n. netřeſk, m.

Meerlilie, f. mořſké lilium, n.

Meerlinſe, f. mořſká čočka, f.

Meermůſchel, f. mořſký hlemeyžď, m.

Meernneſſel, f. kopřiwa mořſká, f.

Meerpferd, n. mořſký kůň, m.

Meerpflanze, f. mořſká bylina, f.

Meerräuber, m. laupeznjk mořſký, m.

Meerrettich, m. mořſké zelj, n. mořſké řetkew, f.

Meerſchlange, f. mořſký had, m.

Meerſchnecke, f. auſtrye, f. mořſký hlemeyžď, m.

Meerſchwalbe, f. žluwa, wlha, f.

Meerſchwein, n. mořſká ſwině, f.

Meerſengle, f. mořſký měrenek, m.

Meerſpinne, f. mořſký pawauk, m.

Meerſtern, m. mořſká hwězda, f.

Meerſtille, f. tichoſt moře, mořſká, f.

Meerſtrudel, f. Strudel.

Meerswelle, f. Welle.

Meerwaſſer, n. mořſká woda, f.

Meerweibel, n. mořſká ženka, f.

Meerwidder, m. ſkopec mořſký, m.

Meerwunder, n. potwora, potwornoſt mořſká, f.

Meerzwiebel, f. mořſká cybule, f.

Meet, m. medowina, f.

Mehl, n. mauka, f. das weiße, bil, m. bjlá mauka, f.

Mehlbeutel, m. maučný pytel, m.

Mehlfaß, n. Butte, maučnj putna, f.

Mehlicht, maučnj, maučný.

Mehlkaſten, m. maučnice, maučnj, maučná truhla, f.

Mehlſieb, n. maučnj, maučné ſeyko, řeſſeto, n.

Mehlſtaub, m. maučnj prach, m.

Mehlthau, m. rez, m.

Mehlwurm, m. mol maučnj, ſolcher Mehl, molowatá mauka, f.

Meſſ,

Mehr, wjc, wjce, was nach mehr iſt, nad to wjce, geſſtě wjce, a coż wjce geſt, mehrere, mnoży.

Mehren, množiti, rozmnožiti, rozmnožowati, rozhogniti, rozploditi, přiſpořiti, ſich mehren, množiti, rozmnožowati ſe, rozmáhati ſe, rozhogňowati ſe, rozplozowati ſe, zmáhati ſe, drahniti ſe.

Mehrentheils, na wětſſjm djle, wětſſjm djlem, z wětſſj čáſtky.

Mehrheit, f. wětſſj djl, m. čáſtka, f. počet, m.

Mehrer, m. množitel, rozmnožitel, m. des Reichs, rozmnožitel Říſſe, m.

Mehrmal, mehrmals, mehrmalen, wjcekrát, mnohokrát, mnohdykrát, negednau, negednák.

Mehrung, f. množenj, rozmnoženj, n. ſ. Vermehrung.

Meiden, wyſtřjhati ſe, wyſtřjcy ſe, ſtřjcy ſe, warowati ſe, wywarowati ſe.

Meidung, f. wyſtřjhánj ſe, wywarowánj, warowánj ſe, n.

Meile, f. mjle, f.

Meilenlang, na mjli dlauhý.

Meilenweiſer, m. Zeuger, vkazowatel mjl, m.

Mein, meine, meines, můg, má, mé, die meinigen, mogi.

Meinen, ſ. Meynen.

Meinetwegen, meinethalben, pro mne, nechť, meinetwegen, immerhin, pro mne, nechť.

Meineyd, m. Meyneid, křiwá, neprawá přjſſaha, f.

Meineydig, meyneidig, křiwopřjſežný, ein ſolcher Menſch, křiwopřjſežnjk, m.

Meiſe, f. ſykora, ſykorka, f.

Meiſel, m. dláto, dlátko, rypadlo, rypátko, n. woſſkrd, wyreywáček, m. wyrýwadlo, n. rypáček, m. Barbierer, knoc, m.

Meiſeln, dlabati, rýti, rýpati, řezati.

Meiſenkaſten, Meiſenſchlag, m. paſt, f.

Meiſt, der meiſte, welmi mnohý, der meiſte Theil, neywětſſj djl, wětſſj djl, m. das meiſte, neywjc, die meiſten, neywjce, am meiſten, co neywjce.

Meiſt, adv. neywjc, neywjce, ſ. Meiſtens.

Meiſtens, meiſtentheils, neywjc, neywjce, na wětſſjm djle, wětſſjm djlem, z wětſſj čáſtky.

Meiſter, m. miſtr, m.

Meiſterinn, f. miſtrowá, f.

Meiſterlich, meiſterhaft, miſtrowſký, miſtrowný, miſtrný.

Meiſterlich, meiſterhaft, adv. miſtrowſky, miſtrowně, miſtrně.

Meiſtern, miſtrowati.

Meiſtern, das, miſtrowánj, n.

Meiſterſchaft, f. miſtrowſtwj, n.

Meiſterſtück, n. kus miſtrowſký, m. miſtrowſtwj, n. machen bey den Handwerkern, dělati kus miſtrowſký, vkazowati řemeſlo, an dem hat die Natur ihr Meiſterſtück gemacht, přirozenoſt na něm nic nezapomněla, přirozenj welikau ſnažnoſtj geg wymalowalo, a w ničemž nepoblaudilo.

Meiſterwurz, f. wſſedobr, m. angelika, f.

Melancholie, f. ſchwarze Galle, kalokrewnoſt, f. 2) Schwermuth, Traurigkeit, těžkomyſlnoſt, trudnoſt, ſkormaucenoſt myſle, teſkliwoſt, f.

Melancholiſch, dem Temperamente nach, kalokrewný, 2) betrübt, traurig, ſchwermüthig, těžkomyſlný, ſkormaucený, teſkliwý, trudný, (melancholický.)

Melde, f. Kraut, lebeda, f.

Melden, einem etwas, anzeigen, ohlásyti, oznámiti, melden, wie in den Blättern, Zeitungen, oder Ankündigung, Anſchlage, ohlásyti, wie ein Geſchichtſchreiber Meldung thun, připomenauti, zmjniti, ſich melden, hlásyti ſe, ohlásyti ſe, ſich vor der Thüre melden, opowědjti ſe, ſich melden laſſen, dáti ſe opowědjt, mit Erlaubniß zu melden, s odpuſſtěnjm at řeknu, at powjm, bez poroka mluwě, ſich bald melden, ſeine Stimme hören laſſen, ozwati ſe, ozýwati ſe, ſich melden, wie eine Krankheit, ozýwati ſe.

Meldung, f. zmjnka, f. zmjnĕnj, připomenutj, n. Meldung thun, machen, zmjnku činiti, vděłati, včiniti, zmjniti ſe, připomjnati, paměr činiti.
Melilote, f. komonice, f.
Melis, m. Zucker, meliſowý cukr, m.
Meliſſe, f. meliſa, meduňka, f.
Meliſſenkraut, n. meduňka, meliſa, f.
Meliſſenthee, m. meliſowý thé, n.
Melken, dogiti.
Melken, das, dogenj, n.
Melkende Kuh, f. dogná kráwa, f.
Melkfaß, n. Melkgelte, f. djže, f. hrot, m. dogecý nádoba, konew, f.
Melone, f. Phebe, dyně, f. (melaun, m.)
Melote, ſ. Melilote.
Melte, f. lebeda, f.
Memme, f. Mämme, feige Memme, baba, bázliwec, neſměłec, muňa, tuła, m.
Memmiſch, adv. babſky, bázliwě, neſměle.
Menge, f. hognoſt, f. množſtwj, n. ſýła, f. in Menge, w hognoſti, w množſtwj, Menge, allzugroße Menge Leute, množſtwj, hrozné, náramné, vkrutné, hrozně weliké množſtwj lidj, lidſtwa, ſýła, hrozná ſýła lidj, hrůza lidi, f. Menge Geld, hognoſt, množſtwj, hrůza peněz.
Mengelwurz, f. koňſký ſſtowjk, m.
Mengen, mjſyti, mjchati, gedno s druhým promjchati, ſich in etwas, in fremde Sachen, Händel, mjſyti ſe, mjchati, pleſti ſe w cyzý wěcy, plichtiti ſe, wtjrati ſe, pěřiti ſe, mjchati ſe do cyzých wěcý, w cyzý wěcy.
Mengwurz, f. ſſtowjk, m.
Mennig, m. minyum, n.
Menniggrube, f. důł, kde minyum dobywagj.
Menniglich, wůbec.
Menſch, m. člowěk, m. die Menſchen, lidé, (člowěkowé ungebr.) m. plur. ein kleiner Menſch, člowjček, m.
Menſch, das, děwka, diwka, děwečka, f.
Menſchendieb, m. złoděg lidj, lidokrádce, m.
Menſchenfeind, m. nepřjtel lidſký, lidj, lidſtwa, newljdný, netowaryšſký člowěk, newlid, nelidſký, m.
Menſchenfeindlich, nepřátelſký, nelidſký, newljdný.
Menſchenfreſſer, m. lidoged, m.
Menſchenfreund, m. přjtel lidſký, lidj, lidſtwa, lidomil, lidj milowný, wlidný, na lidi laſkawý, m.
Menſchenfreundlich, přátelſký, wljdný, laſkawý.
Menſchenhüter, m. lidſký ſtrážce, m.
Menſchenkind, n. djté lidſké, n.
Menſchenknochen, m. plur. Gebeine, hnáty, koſti člověčj, plur.
Menſchenkoth, m. člověčj leyno, howno, bláto, n.
Menſchenliebe, f. láſka lidſká, miloſt lidſká, f.
Menſchenmörder, m. wrah, wražednjk lidj, m.
Menſchenraub, m. krádež, f. kradenj lidj, n.
Menſchenräuber, ſ. Menſchendieb.
Menſchenſatzung, f. zřjzenj lidſké, n.
Menſchenſcheu, ſtydlawý.
Menſchenverſtand, m. rozum lidſký, m.
Menſchenwerk, n. djlo lidſké, n. práce lidſká, f. djlo rukau lidſkých, n.
Menſchheit, f. lidſtwj, člověčenſtwj, n.
Menſchlein, n. člowjček, m. člowečátko, n.
Menſchlich, lidſký, člověčj, menſchlicher Weiſe, způſobem lidſkým, was menſchlich und möglich iſt, co lidſkého geſt, menſchliche Natur, člověčenſtwj, lidſké přirozenj, n.
Menſchlich, adv. lidſky, člověcky.
Menſchlichkeit, f. člověčenſtwj, n.
Menſchwerdung, f. těleſenſtwj, n.
Mercurius, m. Dobropán, m.
Mergel, Märgel, m. ſljn, m.
Mergeln, ſ. Abmergeln, Ausmergeln.
Merken, gewahr werden, pozorowati, ſpozorowati, znamenati, porozuměti, merkſt du was, znamenáš něco, ceyrjš něco, wenig, etwas verdächtiges, verſtecktes, znamenati, ceyrtiti, čjti, čeſtichati, ich merkte es gleich,

gleich, hned ſem to čenichal, čul, znamenal, 2) behalten, im Gedächtniße, pamatowati, merke es dir wohl, pamatuj ſy to dobře, 3) auf einen, auf etwas merken, pozorowati na něco, pozor, ſſetrnoſt mjti na něco, ſſetřiti něčeho, 4) ſich merken laſſen, dáti ſe znáti, ſich nichts merken laſſen, nedáti nic na ſobě znáti, hierüber iſt zu merken, zde geſt k pozorowánj, k znamenánj.

Merklich, merkwürdig, znamenitý, zřetedlný, 2) was man merken kann, znalý, merklich machen, znalé činiti, znamenati.

Merklich, adv. znamenitě, merklich abnehmen, znamenitě zacházeti.

Merkmaal, n. znamenka, f. znamenj památné, n. známka, f. von etwas geben, dáti znamenj od něčeho.

Merkſam, prozřetedlný.

Merkwürdig, pozoru hodný, paměti hodný, důſtogný, eine merkwürdige Begebenheit, přjběh paměti hodný, m.

Merkwürdigkeit, f. paměti, pozoru hodnoſt, důſtognoſt, f.

Merkzeichen, n. znamenj pamatné, paměti, n.

Mertel, m. pačech, m. ſ. Mörtel.

Merz, März, m. březen, m.

Merzbecher, m. narcyſek žlutý, m.

Merzenbier, n. marcowé pjwo, n.

Merzblume, f. březowý kwět, m.

Merzkeller, m. lednice, f.

Merzſchaafe, n. plur. brakyně, f. plur.

Merzſchnee, m. marcowý ſnih, m.

Merzwolle, f. podletnj kwět, m.

Meßbuch, n. mſſál, m. meſſnj kniha, f.

Meſſe, f. in der Kirche, Gottesdienſt, mſſe, mſſa, f. halten, mjti mſſi, in die Meſſe gehen, läuten, na mſſi gjti, zwoniti, hohe Meſſe, weliká mſſe, f. Meſſe ſingen, pěti, zpjwati mſſi, 2) Meſſe der Kaufleute, trh, m. Leipziger Meſſe, Lipſký trh, m.

Meſſen, měřiti, změřiti.

Meſſen, das, měřenj, změřenj, n.

Meſſer, der, měřič, měřčj, m.

Meſſer, das, nůž, nožik, m. wie Meſſer, nožnj, das Meſſer an die Kehle ſetzen jemanden, k hrdlu ſahati někomu, vom Meſſer, nožowý.

Meſſerchen, Meſſerlein, n. nožjček, nožjk, m.

Meſſerſchale, f. Meſſerheft, ſtřenka, rukowjtka v nože, f.

Meſſerſcheide, f. pauzdro na nože, nožowé, n. nožnice, f.

Meſſerſchmied, m. nožjř, m.

Meſſerſchneide, f. oſtřj, n. břidkoſt nože, f.

Meſſerſpitze, f. ſſpička, ſſpic nože, f.

Meſſerſtich, m. nožowá rána, f.

Meßgewand, n. meſſnj raucho, n.

Meßing, n. moſaz, f. u. m. vom Meßing, moſazný.

Meßkunſt, f. měřictwj, vměnj měřické, měřictwj, rozměřowánj, n. dazu gehörig, měřičný.

Meßkünſtler, m. zemoměřič, m.

Meßleſer, m. mſſe čitař, m.

Meßner, m. Kirchner, koſtelnjk, m.

Meßopfer, n. obět meſſnj, f.

Meßprieſter, m. půlzlatnjk, mſſář, mſſe čitař, m.

Meßruthe, f. Meßſtab, m. prut měřický, m. měřička, f.

Meßzeit, f. čas trhowý, m. zu Meßzeiten, w časy trhowé.

Metall, n. kow, m. vom Metall, kowowý, Metall haben in der Stimme, hlas zwonowý mjti, eine ſolche Stimme, hlas zwonowý, m.

Metallen, kowowý, zwonowý.

Metallurgie, f. vměnj o kowjch, n.

Metamorphoſe, f. přetwořenj, přetwořowánj, n.

Metamorphoſiren, přetwořiti, přetwořowati.

Metapher, f. přetwářitelka, f.

Metaphiſik, f. nadpřirozena, f.

Meth, ſ. Meet.

Methode, f. způſob, m.

Metrail, m. kimbaba, f.

Metten, f. plur. Mette, gjtřnj, n. neſſpor, m.

Metze, f. Maas, čtwrce, měřice, f. korec, m. was dem Müller gehöret, weymelek, m. měřičné, n. 2) Hure, kurwa, hurwa, newěſtka, neřeſt, f.

Metzeln,

Metzeln, Mätzeln, poráżeti, ſſawlowati.

Metzeln, das, poráżenj, n. poráżka, f. ſſawlowánj, n.

Metzger, Mätzger, m. maſař, řeznjk, m.

Meuchelmord, m. wraždelnictwj, n. wražda zwmyſlná, f.

Meuchelmörder, m. wrah, wraždelnjk zwmyſlný, m.

Meuchelmörderiſch, wraždelnický.

Meuchelmörderiſch, adv. wraždelnicky.

Meuterey, f. bauřo, bauřka, f. zbauřeni, ſpiknutj, n. pikel, m. Meuterey machen, bauřku, bauři tropiti, ſtropiti, zdwihnauti, naſtrogiti.

Meutmacher, m. tropič, tropitel bauře, buřič, m.

Meyer, Mayer, Maier, m. nádwornjk, dwořák, m.

Meyerhof, m. poplužnj, ſedlſký, weſký dwůr, dworec, dwůr za městem, we wſy, kmetcý dwůr, m.

Meyerkraut, n. ſyryſſtowá bylina, f.

Meynen, meinen, glauben, myſliti, mnjti, domnjwati ſe, za to mjti, ſmeyſſleti, wie ich meyne, alſo, gak myſljm, ſmeyſſljm, gak ſe domnjwám, gak mnjm, gakž ſe mně widj, gakž ſe naděgi, gakž gá myſljm, gakž gá ſmeyſſljm, gakž ſe domeyſſljm, gak ſaudjm, man meynet dich, myſlegj tebe, es gut meynen mit einem, dobře s něžým myſliti, ich meyne es nicht ſo böſe, gá tak zle nemyſlil, wie meynſt du das? gak to myſljš? was meynſt du? co myſljš, co ſmeyſſljš, co mnjš, co ſaudjš? ꝛc. ich ſollte meynen, myſlilbych.

Meynung, f. myſſlenj, mjněnj, zdánj, domněnj, mněni, n. wmyſl, důmyſl, m. in, aus guter Meynung etwas thun, něco w dobrém wmyſlu, dobrým wmyſlem, z dobrého wmyſlu, dobrým mjněnjm, z dobrého mjněnj, dobrě mjně, myſle činiti, včiniti, konati, ſeine Meynung ſagen, ſwé zdánj, mjněnj, domněnj, myſſlenj, ſwůg wmyſl řjcy, meiner Meynung nach, dlé, podlé, wedlé mého zdánj, myſſlenj, domněnj, ſmeyſſlenj, mým zdánjm, ich bin deiner Meynung, gſem twého zdánj, mjněnj, twého wmyſlu, einen auf andere Meynung bringen, na giné domněnj, zdánj, mjněnj přiweſti, ſeine Meynung ändern, wmyſl ſwůg, zdánj, mjněnj zginačiti, změniti, proměniti, domněnj odložiti, mimo ſe puſtiti, zawrcy, na giný aumyſl naſtaupiti, anderer Meynung ſeyn, ginébo wmyſlu, zdánj, mjněnj býti, einen von ſeiner Meynung bringen, ſwéſti někoho z geho domněnj, zdánj, mjnénj, wmyſlu, eines Meynung beyfallen, přiſtaupiti k něčjmu zdánj, bey, in ſeiner Meynung bleiben, trwati, ſetrwati, oſtati w ſwém wmyſlu, mjněnj, zdánj, při ſwém wmyſlu, mjněnj, wmíněnj, zdánj zůſtati, nepauſſtěti od něho, na ſwém ſtáti, in der Meynung, (Abſicht) ihn zu beſſern, myſle, mjně, gſa wmyſlu ho polepſſit, der Meynung ſeyn, darinn ſtehen, w tom domněnj, zdánj, w tom w myſlu býti, ſmeyſſleti, myſliti, verſchiedene Meynungen, wſſeliká zdánj, mjněnj, domněnj, ſmeyſſlenj, wſſelicý důmyſlowé, grobe, eute Meynungen von ſich, einem, etwas haben, wyſoce, dobře o ſobě, o někom, o něčem ſmeyſſleti.

Mieder, n. ſſněrowačka, f.

Miene, f. ſ. Geberde, Miene machen, etwas zu thun, zdáti ſe.

Miethe, f. nágem, pronágem, m. zur Miethe, nágemný, pronágemný.

Miethen, nagjti, nagjmati, nagmauti, pronagjmati, nagimauti, pronagimauti, pronagiti, gednati, progednati.

Miethgeld, n. penjze za nágem, m. plur.

Miethkutſche, f. nágemný wůz, m.

Miethkutſcher, m. nagatý kočj, m.

Miethling, m. nagatý člowék, nágemnjk, m.

Miethmann, m. pronágemnjk, m. mein Miethmann, můg nágemnjk, Miethleute haben, mjti nágemnjky.

Mie-

Mierhung, ſ. nagimutj, pronagimutj, pronagetj, nagetj, n.
Mierhzins, m. penjze za nágem, m. plur.
Milbe, ſ. mol, m.
Milch, ſ. mléko, mljko, n. wie Milch, von Milch, mléčný, mljčný, Milch ſaugen, ſsáti, durmati, die erſte Milch, mlezywo, n. Milch der Fiſche, mljčj, n. wie Milch weiß ſeyn, býti co mléko bjlý, býti mlečné běloſti.
Milchartig, mléčný.
Milchbart, m. peyřj, n. prwnj chlaupky, m. plur.
Milchdieb, m. moteyl, m.
Milchfärbig, mlékowý, mljkowý.
Milchgeſchirr, n. nádoba na mléko, mljčná, ſ. ſlewák, m.
Milchhaar, n. peyřj, peyřjčko, n. chlaupky na bradě, m. plur.
Milchkanne, ſ. Kánnchen, konwice, konwička na mljko, ſ.
Milchkuhe, ſ. dogná kráwa, ſ.
Milchkübel, m. djžka, djže, ſ.
Milchmädchen, n. mlékařka, mljkařka, ſ. děwče mljkařské, n. holka mljkařská, ſ.
Milchmaul, n. holobrádek, m.
Milchmehrte, Milchmärte, ſ. mléčná ſ gricha, ſ.
Milchmus, n. mléčná kaſſe, ſ.
Milchner, m. mljčný kapr, m.
Milchrahm, m. ſmetana, ſ.
Milchſpeiſe, ſ. mljčný pokrm, m. mljčné gidlo, n.
Milchſtein, m. kámen bjlý, mlékowé, m
Milchſtraſſe, ſ. ceſta do nebe, ſ.
Milchſuppe, ſ. mljčná poljwka, poljwka z mljka, ſ.
Milchtopf, m. hrnec na mléko, ſlewák, m.
Milchtorte, ſ. mléčný teykanec, tort, m.
Mild, gütig, miloſtiwý, dárný, darowný, laſkawý, dobromyſlný, gelinde, ſanft, powolný, wolný, tichý, powlowný, gelind, adv. gütig, laſkawě, dobrowolně, miloſtiwě, ſanft, powolně, tjſſe.
Milde, ſ. Mildigkeit.
Mildern, vlewiti, vlehčiti, tjſſiti, vtjſſiti, polehčiti, obměkčiti, powoliti, powlowniti, den Schmerz, poſkrowniti, polehčiti boleſti.
Milderung, ſ. vlewenj, vlehčenj, polehčenj, vtjſſenj, oblewenj, n. oblewa, ſ.
Mildigkeit, ſ. Gütigkeit, miloſtnoſt, dárnoſt, darownoſt, laſkawoſt, dobromyſlnoſt, ſ. Gelindigkeit, powlownoſt, powolnoſt, wolnoſt myſle, duſſe, tichoſt myſle, ſ.
Mildiglich, adv. miloſtně, dárně, darowně, laſkawě, dobromyſlně.
Million, ſ. milion, m.
Millionenmal, milionkrát.
Milz, ſ. ſlezyna, ſ.
Milzader, ſ. žila od ſlezyny, ſ.
Milzkraut, n. ceterák, gelenj gazyk, m.
Milzſüchtig, na ſlezynu, na ſlezyně neduživý, ſtonjcý, trpjcý.
Milzweh, n. bolenj ſlezyny, n.
Minder, méně, mjně, méněgi, nichts deſto minder, nic wſſak méně.
Minderjährig, nezletilý, let nemagjcý, let nedoſſlý, nedoroſtlý, nedoſpělý.
Minderjährigkeit, ſ. nezletiloſt, nedoſpěloſt, nedoroſtloſt, ſ.
Mindern, eine Zahl, zmenſſiti, vmenſſiti, ſich mindern, menſſiti ſe, tenčiti ſe, die Strafe, oder ſonſt was widriges, ztenčiti, zmenſſiti, vmenſſiti, zlehčiti, den Glauben, zlehčiti, zlehčowati wjru, einen mit Reden, lehčiti, zlehčiti, zlehčowati někoho, mindern etwas, eine Sache kleiner machen, vmaliti, vmenſſiti, zmenſſiti.
Minderung, ſ. menſſenj, zmenſſenj, vmenſſenj, tenčenj, ztenčenj, zlehčenj, n.
Mine, ſ. unter der Erde, ſſtola pod zemi, ſ. průkop, m. prokopánj, n. průchod, m. průchodiſtě podzemnj, n.
Mineralien, n. pl. preyſſtěniny, ſ. pl.
Miniſter, m. dwořenjn, dwořák, dwořan, m.
Miſchen, mjchati, mjſyti, in etwas, zu etwas, přimjſyti, přimjchati, durcheinander, promjchati, zuſammen,

Digitized by Google

men, ſmiſſyti, ſmjchati, ſich in etwas, in fremde Händel, plésti, mjſyti, mjchati ſe, másti ſe, plichtiti ſe w cyzé wěcy, do cyzých wěcý, do něčeho, einen in etwas, mjchati, mjſyti, plésti, másti někoho do něčeho.

Miſchmaſch, m. mjchanice, mjchanina, ſměſyce, hakmatilka, mjſſenina, mjſſeň, f.

Miſchung, f. mjſenj, mjcháni, ſmjſſenj, n.

Miſpel, f. nyſſpule, f.

Miſpelbaum, m. ſtrom nyſſpulowý, m.

Mißbilligen, misbilligen, neſchwalowati, nepochwáliti, za zlé, neſluſſné mjti, vznati, vznáwati, ſáuditi, zawrcy, opomjtati.

Mißbilligung, f. nepochwálenj, neſchwálenj, za zlé, neſluſſné ſauzenj, vzuánj, zawrženj, opomjtánj, n.

Mißbrauch, m. einer Sache, zlé vžjwánj, zlé požjwánj, n. eingeſchlichener, zlý, daremný obyčeg, zlý zwyk, m. zlá zwykloſt, f. zloobyčeg, zlozwyk, m.

Mißbrauchen, zle vžjwati, zle požjwati, die Zeit, čas maříti, zmařiti, jemandes Geduld, trpěliwoſtj něčj pohrdati, zhrdati, ein Frauenzimmer, pannu zmrhati.

Mißdeuten, misdeuten, zle wykládati, na zlau, na lewau ſtranu wykládati, brátí, w zlé obrátiti.

Mißdeutung, f. zlé wykládánj, n zlý wýklad, m. w zlé obrácenj, n.

Miſſen, nicht haben, býti bez něčeho, neměti něčeho.

Miſſethat, f. zločinſtwo, n. neſſlechetnoſt, zloſt, f. neſſlechetenſtwj, n. neprawoſt, f. zlý, neſſlechetný ſkutek, m. zloſynſtwo, lotrowſtwj, n. zločinſký kus, m. eine Miſſethat begehen, zlého, lotrowſkého ſkutku, zloſynſtwa, zločinſtwa, neſſlechetnoſti, neſſlechetenſtwj, neprawoſti ſe dopuſtiti, dočiniti, zlý, neſſlecherný ſkutek, zloſynſtwo, zločinſký kus ſpáchati, prowesti.

Miſſethäter, m. zločinec, zloſyn, neſſlechernjk, zločinný, neſſlechetnýčlowěk, m.

Mißfall, m. newčaſný, nedoſſlý porod, m. nedochůdče, potracenj dítěte, n.

Mißfallen, misfallen, misfällig ſeyn, neljbiti ſe, neſljbiti ſe, nelibým, neljboſti býti, zle ſe ljbiti, nelibeznému býti, mrzeti, omrzelým, newzácným býti.

Mißfallen, das, neljboſt, neljbezneſt, omrzeloſt, f. nezaljbenj, n. oſſkliwoſt, bezdečnoſt, newůle, f. ein Mißfallen haben, nelibě, neljbezni nésti, neljboſt mjti, žádné ljboſti, zaljbenj, obljbenj neměti, horſſiti ſe, wzýti neljboſt k někomu.

Mißfällig, nelibý, neljbezný, omrzelý, ſeyn, ſ. Mißfallen, mißfällig machen, w oſſkliwoſt, w neljboſt uwesti.

Mißfälligkeit, ſ. Mißfallen, das.

Mißgebähren, potratiti.

Mißgeburt, f. potwora, f. 2) nedochůdče, n. nedochodilý plod, m.

Mißgönnen, einem etwas, nepřjti, záwiděti.

Mißgönner, m. nepřjzniwec, záwiſtnjk, m.

Mißgunſt, f. nepřjzeň, nepřjzniwoſt, záwiſt, f.

Mißgünſtig, nepřjzniwý, záwiſtiwý.

Mißgünſtig, adv. nepřjzniwě, záwiſtiwě.

Mißhandeln, mishandelu, zle, neſſlechetně, neprawě dělati, činiti, zacházeti, wěc neſluſſnau činiti, přečiniti, pročiniti, 2) jemanden übel behandeln, zle nakládati, zacházeti s někým, 3) eine Weibsperſon, zmrhati ženſkau, pohaněti.

Mißhandlung, f. zlé naloženj, přečinenj, pročinění, n. ſ. Miſſethat.

Mißhellig, neſworný, negednoſworný, negednomyſlný, neſrownalý, mißhellig ſeyn, neſworným, negednomyſlným býti, dwogiti ſe, ſſkorpiti ſe, neſrownáwati ſe, neſrownati ſe, neigednati ſe, neſnadniti ſe, ſie ſind immer mißhellig, wždy ſe neſnadnějí rč. mißhellig werden, zneſnadniti ſe, rozdwogiti ſe.

Mißhelligkeit, f. neſwornoſt, neſrownaloſt, negednota, f. neſgednocenj, n. negednoſwornoſt, negednomyſlnoſt, f. ne geden člowěk, ne za geden člowěk, neb za gednoho člowěka, rozdwogeni, neſnadnĕnj, n. roztržitoſt, rozepře, neſgednocenoſt, f.

Mißlich, nebezpečný, chybný.

Mißlich, adv. nebezpečně, chybně.

Mißkennen, ſ. Verkennen.

Mißkenntlich, ſ. Unkenntlich.

Mißlingen, miſlingen, nepodařiti ſe, nezdařiti ſe, nepoweſti ſe, nezweſti ſe, zle, newhod padnauti, zle, newhod ſe zweſti, neſtĕſtiti ſe, nepoſtĕſtiti ſe, zneſtĕſtiti ſe, zle ſednauti, newrcy ſe, zmeyliti.

Mißrathen, miſrathen, nicht rathen, zraditi, zrazowati, zrazyti z něčeho, nicht gerathen, nepoweſti ſe, nepodařiti ſe, aus der Art ſchlagen, nepodařiti ſe, newrcy ſe po otcy, nepotatiti ſe.

Mißtrauen, n. newěra, nedowěra, nedůwěrnoſt, f. nedowěřowánj, n. ſie ſtehen im Mißtrauen, geden druhému newěřj, ein Mißtrauen in einen ſetzen, wjry, nadĕge, důwěrnoſti, dowěry nemjti k někomu, nedůwěřowati ſe.

Mißtrauen, nedůwěřiti ſe, nedůwěřowati ſe, newěřiti.

Mißtrauiſch, nedůwěrný, málowěrný, newěrný, newěřjcý.

Mißtrauiſch, adv. nedůwěrně, newěrně, málowěrně.

Mißvergnügen, n. überhaupt, neſpokognoſt, f. über etwas, neljboſt, neljbeznoſt, neljbka, f.

Mißvergnügt, überhaupt, neſpokogený.

Mißverſtand, m. nerozum, m. nedorozumĕnj, neſrozumĕnj, n. 2) Uneinigkeit, newole, různice, f. ſpor, ſwár, m.

Mißverſtändniß, ſ. Mißverſtand.

Mißwachs, m. neauroda, f.

Miſt, m. hnůj, m. leyno, n. voll Miſt, hnogný, b) ſmetj, n. zum Miſt gehörig, hnogný.

Miſtbeet, n. hnogiſtě, hnogniſtě, ſmetiſtě, n.

Miſtel, f. mýlj, melj, n.

Miſten, hnůj wykljzeti, wymeſti, wywezti, wie die Thiere, neřáditi, káleti, dingen, hnogiti.

Miſtfink, m. ſwiňák, m.

Miſtflechte, f. hnogná nůſſe, korba, f.

Miſtfuhre, f. fůra hnogná, f. wůz hnogný, m.

Miſtgabel, f. hnogné widly, f. plur.

Miſtgrube, f. hnogiſtě, n.

Miſthaufen, m. hromada hnoge, ſmetj, f. hnogiſtě, ſmetiſtě, n.

Miſtkäfer, m. howniwál, howňál, m.

Miſtlache, f. Miſtlachen, m. Miſtpfütze, f. hnogná lauže, f.

Miſtleiter, f. kára, f.

Miſtſchaufel, f. hnogná lopata, f.

Miſtrage, f. hnogné noſydla, n. plur.

Miſtwagen, m. hnogný wůz, m. hnognice, f.

Mit, s, se, mit dir, s tebau, mit allen, se wſſemi, mit der Zeit, časem, mit dem Degen, Meſſer ꝛc. oder ſonſt einem Werkzeug, kordem, nožem, oder s kordem, s nožem ꝛc. mit Freuden, Schmerzen, Verdruße, s radoſtj, s boleſtj, s mrzutoſtj, mit einem bekannt, s někým známý, mit Blut unterlaufene Streiche, krwj zalité rány, f. plur. mit unter, ſpolu mezy, mit Fleiße, naſchwál, zwmyſlně, zwmyſlem, mit der Bedingung, s tau weymjnkau, mit einem Worte, ſlowem.

Mitarbeiter, m. ſpolupracowatel, ſpolupracownjk, ſpoludělnjk, m.

Mitbeherrſcher, m. ſpoluwládce, ſpoluwládař, ſpoluwanownjk, m.

Mitbeklagter, m. ſpoluobžalowaný.

Mitbringen, jemanden, ſebau přiweſti někoho, etwas, ſebau přinesti, die Gewohnheit, die Zeit bringt es ſo mit ſich, obyčeg, čas to tak ſebau přinášſj, dieſe Krankheit bringt großen Schmerz mit ſich, tato nemoc welikau boleſt přiwádj, přinášſj.

Mitbruder, m. ſpolubratr, m.

Mitbuhler, m. ſpoluſok, ſok, m.

Mitbürge, m. ſpolurukogmě, m.

Mitbürger, m. ſpoluměſſtan, ſpoluměſtěnjn, m.

Mitbürgerſchaft, f. ſpoluměſſtanſtwo, n.

Miteinander, zugleich, ſpolu, pospolu, zaroweň, unter, gegeneinander, weſpolek, alle mit einander, wſſickni dohromady, miteinander gränzen, ſpolu mezowati.

Miterbe, m. ſpoludědic, m.

Miterbinn, f. ſpoludědička, f.

Miteſſer, m. ſpolugidce, ſpoluſtolič, ſpoluſtolnjk, ſpoluſtolitel, m. ſyn, ſpolu gjſti, ſpolu ſtoliti, ſpolu ſtolowati, 2) ein Wurm bey den Kindern, dáblik, geſſtěr, m.

Mitfahren, auf dem Schiffe, ſpolu geti, auf dem Wagen, ſpolu ſe wezti, ſpolu geti.

Mitgabe, f. wěno, n.

Mitgeben, etwas, dáti ſebau něco, jemanden mitgeben, přidati někoho.

Mitgehen, gjti ſebau, der mitgehet, ſpoluchůdce, m. noch ſo mitgehen, geſſtě progjti, es gehet noch ſo mit, geſſtě to tak progde.

Mitgehülfe, ſ. Gehülfe.

Mitgenoſſe, m. včaſtnjk, ſpoluvčaſtnjk, ſpolečnjk, ſaudruh, druh, ſpolutowaryš, m.

Mitgenoſſenſchaft, f. ſpolečenſtwj, ſaudruhſtwj, ſpolutowaryšſtwj, n.

Mitgeſelle, m. ſpolutowaryš, ſpolečnjk, druh, ſaudruh, m. ſ. Geſelle.

Mitgevatter, m. ſpolukmotr, m.

Mitgevatterſchaft, f. ſpolukmotrowſtwj, n.

Mitgift, ſ. Mitgabe.

Mitglied, n. ſpoluaud, m.

Mithaben, mithalten, ſpolu mjti, držeti.

Mithelfer, m. ſpolupomocnjk, m. ſ. Gehülfe.

Mitherrſchen, ſpolu panowati, ſpolu wládnauti, wládařiti.

Mitherrſcher, m. ſpolupanownjk, ſpoluwládař, ſpoluwládce, m.

Mitkäufer, m. ſpolukupowatel, m.

Mitkläger, m. ſpoluzalobnjk, m.

Mitknecht, m. ſpoluſluha, m.

Mitknechtſchaft, f. ſpoluſluhſtwj, n.

Mitlauter, m. ſpoluzwučka, ſauzwučka, f.

Mitlehrer, m. ſpoluvčitel, m.

Mitleiden, n. vtrpnoſt, ſpoluvtrpnoſt, ſ. ſpoluvtrpenj, vtrpenj, n. haben, mjti vtrpnoſt, ſpoluvtrpnoſt, vtrpenj.

Mitleidend, wie die Städte, Stände, in den Abgaben, ſpolutrpjcý.

Mitleidenſchaft, f. der Städte, Stände, ſpolutrpenj, n.

Mitleider, m. ſpolutrpný.

Mitleidig, vtrpný, ſpoluvtrpný.

Mitmachen, etwas, dělati po někom něco, alles, wſſecko.

Mitmeynen, myſliti ſpolu.

Mitnehmen, wzýti ſebau.

Mitnichten, nikoli, nikoliwěk, nikterak.

Mitplaudern, ſpolu plyſkati.

Mitprieſter, m. ſpoluduchowni, m.

Mitregent, m. ſpoluwládař, ſpoluwládce, ſpolupanownjk, ſpoluřjditel, m.

Mitreiſen, gèti, putowati ſebau.

Mitſaufen, ſpolu řádewati, ſpolu pjti, der es thut, ſpolupitel, ſpoluřádownjk, m. die es thut, ſpoluřádowatelkyně, řádownice, f.

Mitſaufen, das, ſpoluřádowánj, ſpolupitj, n.

Mitſchuldiger, m. ſpoluwinný, ſpoluwinnjk, m.

Mitſchüler, m. ſpolužák, ſpoluſſkolák, ſpoluvčenec, m.

Mitſchwieger, m. ſpoluteyně, f.

Mitſchwiegervater, m. tchán, m.

Mitſeufzen, ſpolu kwjliti, lkáti, vzdychati, wzdychati.

Mitſingen, ſpolu zpjwati, pěti.

Mitſoldat, m. ſpoluwogák, ſpoluwálečnjk, m.

Mitſpielen, in der Muſik, ſpolu, ſebau hráti, einem übel mitſpielen, zle nakládati s někým, někoho ſſidit, někoho teyrati.

Mitſpieler, m. ſpoluhráč, m.

Mitſterben, ſpolu mřjti, vmřjti, vmjrati.

Mitſtimmen, ſrownáwati ſe, ſgednáwati ſe, ſrownati ſe, ſnáſſeti ſe, na gednom býti, přiſtaupiti k někemu.

Mitſtreiten, ſpolu bogowati, ſpolu potýkati ſe.

Mitſtreiter, m. ſpolubogownjk, ſpolupotýkač, m.

Mittag, m. poledne, půl dne, n. um Mittag, okolo poledne, nach Mittag, odpoledne, popoledni, zu Mittag, w poledne, o polednách, zu Mittag essen, obědwati.

Mittägig, polednj.

Mittags, wpoledne.

Mittagsessen, n. oběd, m. gjdlo polednj, n. ohne Mittagsessen, neobědowaný.

Mittagsgast, m. host na poledne, k obědu, m.

Mittagsgottesdienst, m. polednj služba Božj, f. služby Božj, plur.

Mittagslinie, f. polednj čára, f.

Mittagsmahl, n. oběd, m. Mittagsmahl halten, obědowati, oběd držeti, opoledeni gjsti, ohne Mittagsmahl, neobědowaný, bez obědu.

Mittagspredigt, f. polednj kázanj, n.

Mittagsprediger, m. polednj kazatel, m.

Mittagsruhe, f. polednj, opolednj odpočinutj, spolehnutj, n. Mittagsruhe halten, opoledni odpočjwati, polednjčka vzjwati.

Mittagsstunde, f. hodina polednj, f.

Mittagswind, m. wjtr polednj, wjtr od poledne, m.

Mittagszeit, f. čas polednj, m.

Mittagszirkel, f. Mittagslinie.

Mitte, f. prostřed, m. prostřed, in der Mitte, v, w prostřed, w prostředku, anfassen, v prostřed, wpůli popadnauti, vchopiti, pochytiti, in der Mitte stehen, v prostřed, w prostředku státi, in die Mitte gehen, do prostřed, do prostředka gjti, das, was in der Mitte ist, prostřednj, in der Mitte der Welt, des Sommers, Jahrs, v prostřed swěta, leta, roku, w polaulerj, die Mitte des Sommers, Jahrs, polaulerj, n.

Mittel, n. prostředek, m. in das Mittel treten, sich in das Mittel legen, wložiti se w něco, do něčeho, 2) Vermögen, prostředky, m. plur.

Mittelart, f. dro prostřednj, n.

Mittelbar, prostřednj, prostřetedlný.

Mittelbar, adv. prostřetedlně, prostředně.

Mittelbarm, m. okružj, n.

Mittelding, n. prostřednj, n. věc prostřednj, f. Mittelding zwischen Land und Wasserthieren, oboživelnj twor, m.

Mittelfinger, m. prostřednj prst, m.

Mittelgröße, f. prostřednj, středmá weyssa, wyssost, welikost, f.

Mittelkreis, m. prostřednj kolo, n.

Mittelländisch, prostředzemnj, středozemnj, prostředkragný, mezykragný, das mittelländische Meer, moře prostředzemnj, středozemné, n.

Mittelmäßig, prostřednj, středmý, střjdmý, von mittelmäßiger Statur, středmé, prostřednj postawy, mittelmäßige Mahlzeit, střjdmý, skrownýoběd, m.

Mittelmäßig, adv. prostředně, středmě.

Mittelmäßigkeit, f. prostřednost, středmost, f.

Mittelmeer, n. moře středozemně, prostřednj, n.

Mittelpunkt, m. přjstek, m. zaroda, f. prostředek wěcy, m. der Mittelpunkt alles Gutes ꝛc. wrch dobrého ꝛc.

Mittelsperson, f. Mittelsmann, m. prostředek, prostřednjk, m.

Mittelst, der mittelste, prostřednj, vermittelst, dle, podlé, wedle.

Mittelstand, m. staw prostřednj, m.

Mittelstrasse, f. prostřednj cesta, f.

Mittelweg, f. Mittelstrasse.

Mittelwinde, f. stěnicnjk, ročnjk, m. sklennj bylina, f. den a noc.

Mittelzahl, f. prostřednj počet, m.

Mitten, v, w prostřed, prostřed, mitten in der Rede, v prostřed řeči, in der Mitten theilen, v prostřed, wpoly rozděliti, rozpoliti, rozpoltiti, mitten entzwey brechen, w poly, weypůlky rozlomiti, mitten durch die Stadt, prostřed skrze město, městem.

Mitternacht, f. půlnocy, twrdá noc, f. um Mitternacht, okolo, z půlnocy, zur Mitternacht, o, w půl nocy, w času půlnocy, w čas půlnočnj, w twrdé nocy.

Mitternächtig, půlnočnj.

Mitternachtwärts, na půl nocy, w stranu půlnočnj.

Mitternachtwind, m. wjtr půlnoční, m.
Mittfaſten, f. proſtřed poſtu, m. ſtředopoſtj, n.
Mittheilbar, vděliteḋlný.
Mittheilen, vděliti, vděłowati, poſkyrowati, zděłowati ſe, zděliti ſe s něčjm, podělit, der gerne mittheilt, člowěk zdjlný, eine Nachricht, dáti zprámu
Mittheilung, f. vděłenj, vděłowánj, zděłenj, podělenj, n. Mittheilung der Nachricht, dánj zpráwy, n.
Mittler, m. proſtřednjk, m.
Mittleramt, n. proſtřednictwj, n.
Mittlere Größe, f. proſtřednj, ſtředmá weyſſka, f. ein Menſch von mittlerer Größe, člowek proſtřednj, ſtředmé poſtawy, weyſſky, mittlere Zahl, proſtřednj počet, m.
Mittlerweile, mittlerzeit, mezy tjm, zatjm, w tom, mezy tjm časem, w tom čaſe.
Mittwoch, m. ſtředa, f. Mittwochs, am Mittwoch, we ſtředu, was am Mittwoch iſt, geſchiehet, ſtřednj.
Mitunter, ſpolu též, zároweň, ſpolu zároweň.
Mitunterlaufen, flechten, ſáen, ſpolu, též pobjhati, ſpolu, mezy něco wſýti, ſpolu, též, mezy něco wpleſti.
Mitvormund, m. ſpoluporučnjk, m.
Mitvormundſchaft, f. ſpoluporučnictwj, n.
Mitwandern, ſebau putowati.
Mitwandern, das, ſebau putowánj, n.
Mitweinen, ſebau plakati.
Mitwerber, m. ſpolužádatel, ſpoluvſylowatel, ſpoluvſylowač, m.
Mitwirken, ſpolu včinkowati, ſe přičiniti.
Mitwirker, m. ſpoluvčinkowatel, přičinitel, m.
Mitwirkung, f. ſpoluvčinkowánj, ſpolu ſe přičinění, n. přičinliwoſt, f.
Mitwiſſen, ſpolu wěděti.
Mitwiſſen, das, ſpolu wědění, n.
Mitzehlen, ſebau počjtati.
Mitziehen, ſebau táhnauti, ſe ſtěhowati.
Mitzu, poněkud.

Moder, m. prachniwoſt, plýſeň, pleſniwoſt, f. zetlenj od wlhkoſti, n. ſmrdutá wlhkoſt, f.
Moderig, modericht, prachniwý, pleſniwý, zetlelý od wlhkoſti.
Modern, prachniwěti, tleti, wetſſeti.
Mögen, wollen, chtjti, ich möchte gerne, rádbych chtěl, mögen, dürfen, ſmjti, du magſt es immer ſagen, to ſmjš wždy říci, nechť ſy to řekneš, ich möchte zu ihm gehen, ſſel bych k němu, chtělbych k němu gjti, man möchte denken, člowěk by myſlil, man möchte wohl denken, člowěk by ſyce myſlil, ich möchte krank werden, znemocněibych, mohlbych znemocněti, es mag genug ſeyn, ať geſt toho doſt, nechť geſt toho doſt.
Möglich, možný, es iſt möglich, geſt možná, geſt wěc možná.
Möglichkeit, f. možnoſt, f.
Möglichſt, neymožněgſſj, in möglichſter Eil, Geſchwindigkeit, Kürze, Deutlichkeit, w neywětſſj rychloſti, čerſtwoſti, krátkoſti, zřetedlnoſti, möglichſter Fleiß, wſſemožná, neywětſſj pilnoſt, f.
Möglichſt, adv. wſſemožně.
Mohn, Mahn, m. mák, m. vom Mohne, mákowý.
Mohnhaupt, n. makowice, f.
Mohnhäuptchen, n. mákowička, f.
Mohnſaamen, m. mákowé ſemeno, n.
Mohr, m. Mauřenjn, m.
Möhre, f. cwika, f.
Mohrenland, n. Mauřenjnſká země, f.
Mohrinn, f. Mauřenjnka, f.
Molch, m. ohnižſl, m.
Molken, f. ſyrowátka, f.
Molkichte, das, ſyrowatečnoſt, f.
Molkendieb, m. ſwětloſſka, f. moteyl, m.
Monarch, m. mocnář, ſamowládce, ſamowládař, ſamopanownjk, m.
Monarchie, f. mocnářſtwj, n. ſamowláda, f. ſamowládařſtwj, ſamopanowictwj, n.
Monarchiſch, mocnářſký, ſamowládařſký.

Monat, m. měſýc, m. alle Monate, każdý měſýc, każdoměſýčně.
Monatfluß, m. měſýčné, n.
Monatfriſt, f. lhůta měſýčná, f.
Monatgeld, ſ. Monatſold.
Monatlich, měſýčný.
Monatlich, adv. měſýčně.
Monatsblume, ſ. Monatfluß.
Monatſold, m. měſýčný plat, m.
Monatstag, m. den měſýčný, m.
Mönch, m. mnich, řeholnjk, ſamotnjk, m.
Möncherey, f. mnichſtwj, řeholnictwj, n.
Mönchskappe, f. mnjšſká, řeholnjcká kukle, f.
Mönchskleid, n. mnjšſký, řeholnjcký ſſat, oděw, m.
Mönchskloſter, n. mnjšſký, řeholnjcký klášſter, m.
Mönchskutte, f. mnjšſká, řeholnjcká kápě, f.
Mönchsleben, n. žiwot mnjšſký, m. žiwobytj mnjšſké, řeholnjcké, n.
Mönchsſtand, m. ſtaw mnjšſký, řeholnjcký, m.
Mönchswesen, n. mnichſtwj, řeholnictwj, n. wěcy mnjšſké, řeholnické, pl.
Mond, m. měſýc, m.
Mondenſchein, m. ſwětloſt, gaſnoſt měſýčná, f. ſwětlo, naſtánj měſýčné, n. es iſt Mondenſchein, měſýc ſwjtj.
Mondfinſterniß, f. Mondenfinſterniß, zatmění měſýce, zatmění na měſýcy, n.
Mondſüchtig, měſýčný, náměſýčný, ſolcher Menſch, měſýčnjk, náměſýčnjk, m.
Montag, m. Mondtag, pondělj, n. pondělek, m. Montags, am Montage, w pondělj, blauer, modrý pondělek, m.
Montäglich, pondělnj.
Moos, n. mech, m. vom Mooſe reinigen, od mechu wyčiſtiti, von Mooſe, mechowý.
Moosfiſch, m. bahnitá ryba, f.
Mooſicht, mooſig, mit Mooſe bewachſen, mechowatý, mechem obroſtlý.
Mooskraut, n. wodnj palička, f.
Moraſt, m. bahno, močidlo, n. Koth, bláto, n.
Moraſtig, bahnitý, bahniwý, ein moraſtiger Ort, bahnité, bahniwé mjſto, temeniſſtě, bahniſſtě, n. kothig, blátitý.
Morche, Morchel, f. ſmrž, mlič, m.
Mord, m. wražda, f. wrazedlnictwj, n. mord, m. einen Mord begehen, verüben, wraždu prowesti, ſpáchati, wraždy ſe dopuſtiti, dočiniti.
Mordanſchlag, m. rada wražedlnická, f. nález wražedlnický, m.
Mordbegierde, f. žádoſt, chtjč wražды, f.
Mordbegierig, žádoſtiwý, chtiwý wražды.
Mordbrenner, m. palič, žhář, (žižka,) m.
Mordbrennerey, f. palictwj, žhářſtwj, n. treiben, prowozowati palictwj, žhářſtwj.
Mordbrenneriſch, palický, žhářſký.
Mordeiſen, n. nástrog zabigácký, wražedlnický, wražedlný, m.
Morden, wražditi, zabjgeti, zabiti, wraždu ſpáchati, mordowati, zamordowati.
Mörder, m. wrah, wražedlnjk, mordéř, mordýř, bigec, m.
Mörderey, f. wražedlnictwj, n.
Mördergrube, f. peleš, daupě laupežnická, lotrowſká, f.
Mörderiſch, wražedlnický, wražedlný, mordýřſký, mordéřſký.
Mörderlich, mördlich, hrozný, wkrutný, wražedlný, mörderlich Geſicht, wkrutný, hrozný oblič̆eg, m. mörderlich Gefecht, Kampf, bog wražedlný, wkrutný, hrozný, m.
Mörderlich, adv. hrozně, wkrutně, wražedlně, ſchreyen, wkrutně, hrozně, přewkrutně, přehrozně křičeti.
Mordgeſchrey, n. hrozný, přehrozný, náramný, přenáramný, wkrutný, přewkrutný křik, powyk, m.
Mordgierig, ſ. Mordbegierig.
Mordkeller, m. ſklep wražedlnický, záhubný, m.
Mordſucht, f. tužba po wraždě, f. ſ. Mordbegierde.
Morelle, ſ. merunka, f.
Morge Landes, f. gjtro, n. djlec, m.

Morgen, zeytra, zgitra.

Morgen, m. ráno, gitro, den ganzen lieben Morgen ſchlafen, celé Božj ráno ſpáti, der frühe Morgen, rannè gjtro, mit frühem Mörgen, rannjm gitrem, gegen Morgen, k ránu, okolo čaſu rannjho, heute Morgen, dnes ráno, guten Morgen, dobré gjtro, 2) die Gegend, wýwod, m. gegen Morgen gelegen, wýchodnj.

Morgenandacht, f. rannj pobožnoſt, f.

Morgenbrod, n. ſnjdanj, n.

Morgende, der, die, das, zeytřeyſſj.

Morgendämmerung, f. ſwjtánj, n.

Morgengabe, f. wéno, n.

Morgengebet, n. rannj modlitba, f.

Morgengruß, m. rannj pozdrawenj, n.

Morgenland, n. Länder, wýchodnj zeme, f. plur. kragina, f.

Morgenländiſch, wýchodnj.

Morgenroth, n. rannj, gitřnj čerwenoſt, zardělost, záře, f.

Morgenröthe, f. dennice, gitřnj, rannj záře, hwězda, f. da die Morgenröthe aufgehet, za dennice, w rannj záři.

Morgens, ráno, z rána, Morgens und Abends, z gitra y s wečera, ráno y w wecer.

Morgenſtern, m. dennice, rannj hwězda, f. ſwětlonoš, m. 2) Streitkolbe, čekan, m. palice, f. palcát, m řemdiha, f.

Morgenſtunde, f. čas rannj, m.

Morgenwind, m. wjtr od wýchodu, wýchodnj, m.

Morgenzeit, f. čas rannj, m.

Morgig, zeytřeyſſj.

Morſch, zprulřelý, zetlelý, zprachniwělý, prachniwý, ztrauchniwělý, werden, putřeti, prachniwěti, zprachniwěti, ztrauchniwěti, zetleti, zwetſſeti, morſchentzwey, prach we dwý, na cwaň, brechen, we dwý ſe přelomiti.

Mörſel, m. možjř, m.

Mörſelchen, n. možjřek, možjřjk, m.

Mörſelkeule, f. palice, palička možjřowá, mautew, f. trdlo, trdýlko, n.

Mörſer, ſ. Mörſel.

Mörtel, m. hljnka, f.

Moos, ſ. Moos.

Moſch, m. mech, m.

Moſchat, m. mechowj, n.

Moſt, m. meſt, m. von Moſte, mſtowý, meſtowý.

Moſtig, meſtreich, mſtowatý, meſtiwý.

Moſtkrug, m. mſtowý dběbán, ſſkopek, dběbán na meſt, m.

Motte, f. mol, m. voll Motten, molowatý, plný molů, werden, molowatěti, zmolowatěti.

Mottenkraut, n. diwizna, molowá bylina, f.

Mücke, f. komár, m. muſſka, mauchá, f. aus einer Mücke einen Elephanten machen, z mauchy, z mauſſky ſlona ſtrogiti, dělati.

Mucke, f. Eigenſinn, brykule, heble, f. plur. wrtochy, m. plur. er hat ſeine Mucken, má ſwé brykule, heble, wrtochy.

Mucken, muchſen, ceknauti, cknauti, ſſpetnauti, piſknauti.

Müde, mud, vſtalý, vnawený, vnawilý, werden, vſtati, vnawiti ſe, machen, vnawiti, k vſtánj, k vnawenj přiweſti, vhnati, vſtalého včiniti, müde einer Sache, ſ. Satt, Ueberdrüſig. ſich müde laufen, reden, ſchreiben, vhnati ſe, vběhati ſe, do vſtánj ſe naběhati, namluwiti, napſati ſe, ſich müde arbeiten, rackern, vpracowati, vreyrati, nahmožditi, zhmožditi ſe, zmocy ſe pracý.

Müdigkeit, f. vſtánj, vnawenj, n. vſtaloſt, vnawiloſt, vnawenoſt, f.

Muff, m. ſſtuclik, ſſtucel, m.

Müffchen, n. ſſtuclicek, m.

Müffend, müffig, müffelig, ſtuchlý, napleſniwý.

Mühe, f. die man hat, práce, ſnažnoſt, ſnažná, vſylná práce, f. vſylj, ſnaženſtwj, zaneprázdnénj, n. habeu mit einem, mit etwas, mjti prácy, ſnažnoſt, zaneprázdnénj s nekým, Mühe machen, prácy, zaneprázdnénj dělati, půſobiti, zawaliti, zaneprázdnénj včiniti, zaneprázdňowati, mit ſchwerer, ſaurer Mühe, s težkoſtj, s tjſj, neſnázý, s welikau, s ſnažnau, vſylnau pracý,

mit

mit Mühe und Arbeit, s nesnázý, s pracý a těžkostj, Mühe, die man ſich giebt, práce, snažnoſt, ſich Mühe geben, nehmen, anwenden, dáti ſobě tu prácy, wzýti ſobě prácy, snažnoſt wynaložiti, přičiniti, přiložiti, umnůže, vergebliche Mühe, daremná, marná práce, f. alle Mühe verlieren, daremně, marně, darmo, nadarmo pracowati, prácy ſwau daremně wynaložiti, nevžitečné djlo dělati, prácy darmo, daremnau weſti, chmel y ſlad zmrhati, břeh worati, na pjſku rozſýwati, w powětřj ryby lowiti, v wodě ptáky lapati, na tábor wodu weſti, Mauřenjna bjliti, w řičicy wodu noſyti, mache dir keine vergebliche Mühe, neděley ſy daremnau prácy, nezaneprázdňuj ſe daremně, das iſt nicht der Mühe werth, to neſtogj za to, es koſtet viele Mühe, ſtogj to mnoho práce, ohne Mühe, bez zaneprázdnění, bez práce.

Mühle, f. mlevn, mlýn, m. der Ort, wo ſie ſtehet, oder das Gebäude, mleynice, f. dazu gehörig, mleynſký, das Maul iſt gleichſam eine Mühle, huba geſt gako mleynec, zum Kaffee, zur Stärke, mleynek, mleynec, m.

Mühleiſen, n. mleynſké železo, n. woſſkrd, m.

Mühlherr, m. pán mleyna, m.

Mühlknappe, Mühlpurſche, m. mlynářſký, chaſnjk, m. viele, mlynářſká chaſa, f.

Mühlrad, n. mleynſké kolo, n.

Mühlſtein, m. mleynſký kámen, žernow, m.

Mühlwerk, n. meliwo, mleni, n.

Mühlzeug, n. nádobj mlynářſké, n.

Mühſam, wie die Sache, pracný, mnohopracný, ſnažný, wie die Perſon, pracowitý, pracowný, pracný, dělný, ſnažný, robotný.

Mühſam, adv. pracně, mnohopracně, ſnažně, das iſt mühſam verfertiget, gearbeitet, to geſt pracně zhotoweno, děláno.

Mühſamkeit, f. der Sache, pracnoſt, mnohopracnoſt, ſnažnoſt, f. des Menſchen, pracowitoſt, pracownoſt, ſnažnoſt, f. ſnaženſtwj, n.

Mühſelig, ſtraſtný, lopotný, klopotný, bjdný, pracný, pſotný.

Mühſelig, adv. ſtraſtně, lopotně, klopotně, bjdně, pracně, pſotně.

Mühſeligkeit, f. ſtraſt, lopota, lopotnoſt, klopota, klopotnoſt, bjda, pracnoſt, pſota, f.

Mühwaltung, f. zaneprázdnění, zaměſtnánj, n.

Muhme, f. teta, f. der Muhme, tetiny.

Mühmchen, n. tetička, tetinka, f.

Mulde, f. necky, troky, f. plur. es regnet als ob es mit Mulde göſſe, prſſj gen ſe lige.

Müller, m. mlynář, m. was zu ihm gehöret, mlynářſký.

Müllerinn, f. mlynářka, f.

Mummel, m. gjcný, gedlý, gedljk, m.

Mummeln, mumlati, breptati, ſſemrati, mumrati.

Mummler, m. mumlač, breptáč, m.

Münch, ſ. Mönch.

Münchlein, n. ein Vogel, černohlávek, m.

Mund, m. vſta, n. plur. huba, f. reinen Mund halten, hubu držeti, gazyk za zuby mjti, an ſeinem Munde erſparen, hubě přiſkrbniti, es gehet ihm wohl vom Munde, gde mu to dobře od huby.

Mundart, f. wlaſtnoſt řeči, f. wlaſtnj způſob mluwenj, m.

Mundarzney, f. lékařſtwj vſtnj, pro vſta, n.

Mundbiſſen, m. ſaufto, n. ſkýwa, f.

Mundböte, m. vſtnj poſel, m.

Mündchen, n. vſtka, vſtička, hubička, hubka, f.

Mündel, m. ſyrotek, m. ſyrůtče, n.

Mündelgelder, n. plur. ſyrotčj penjze, m. plur.

Mundfäule, f. wřed w hrdle, m. ſhnilina, f.

Mundhelz, n. ptačj zob, m. gjwj, n. gakés metlice, f. plur.

Mündig, zletilý, doſpělý, doroſtlý, odroſtlý, werden, doſpjwati, doſpěti, wyſpěti, doroſtati, dorůſti, odroſtati, odrůſti.

Mün-

Mündigkeit, f. zletiloſt, doſpělоſt wěku, doroſtloſt, odroſtloſt, f.
Mundkoch, m. kuchař vſtnj, přednj, m.
Mündlein, n. vſtka, hubička, f.
Mündlich, vſtnj, auſtnj.
Mündlich, adv. vſtně, auſtně.
Mundloch, n. ſſiroký krag, m. b) hrdelnj djra, f.
Mundſchenke, m. čeſſnjk, nalěwač, ſſenk, m.
Mundſtück, n. vdidlo, n. b) náſada, f. 2) ſ. Mundwerk.
Mündung, f. des Fluſſes, wpád řeky, m.
Mundvoll, s plná vſta, ſſýwa, f.
Mundwerk, n. huba, weymluwnoſt, wyřidjlka, f. er hat ein gutes Mundwerk, má dobrau wyřidjlku, dryačnicy, hubu.
Munter, lebhaft, ochotný, zochotněly, weſelé myſle, weſelý, dobromyſlný, dobré, ochotné myſle, munter machen, zochotniti, munter im Geſichte, ochotný, weſelý, čerſtwý, 2) wachend, bdjcý, bdělý, probuzený, wzbuzený, neoſpalý, munter werden, procýtiti, probuditi ſe, wzbuditi ſe.
Munter, adv. ochotně, zochotněle, weſele.
Munterkeit, f. ochotnoſt, weſeloſt, zochotněloſt, weſeloſt, f. im Wachen, probuzenj, wzbuzenj, procýtěnj, bděnj, n. bděloſt, f.
Münze, f. ein Kraut, máta, f. 2) Geld, čiſlo, n. penjze, m. plur. mince, f. gangbare, berné penjze, Münze, kleines Geld, drobné penjze, m. plur. drobná mince, f. zur Münze gehörig, čiſelnj, mincownj, Münze, der Ort, wo gemünzet wird, čiſelna, f. čiſelnj dům, m. minice, f. mincownj dům, m. alte Münzen, als Alterthümer im Kabinet, čiſla, n. plur. mit gleicher Münze bezahlen, rowným za rowné odplatiti, mit baarer, hotowýma zaplatiti, beſchnittene Münze, oſtřjhaná, obřezaná mince, f. oſtřjhané, obřezané penjze, m. plur.
Münzen, Geld, bjti penjze, etwas einen, auf einem, bjti, směřowati na někoho.
Münzer, m. mincýř, čiſelnjk, birec čiſla, peněz, m.
Münzmeiſter, m. mincmjſtr, m. ſ. Münzer.
Münzſtadt, f. čiſelnj, mincownj město, n.
Münzverfälſcher, m. cyzolożitel, porusſitel čiſla, peněz, m.
Münzweſen, n. wěcy čiſelnj, f. plur.
Mürbe, mürb, křehký, werden, zkřehnauti, křehnauti, 2) zahm, krotký, mürbe, zahm machen jemanden, krotkého včiniti, zkrotiti, ich will ihn ſo mürbe machen, man ſolle ihn um einen Finger wickeln, tak ho zkrotjm, že ho budau mocy okolo prſtu obwinauti.
Murmeln, mumlati, breptati, etwas heimlich, poobreptáwati, zu etwas, wenn man es hört, přireptáwati, wie das Waſſer, ſſuſtěti, hučeti, wie das Volk, hlučeti, mit Unwillen, braukati, bublati.
Murmeln, das, mumlánj, breptánj, n. eines Baches, ſſuſtěnj, n. ſſuſt, m. hučenj, n. des Volks, hlučenj, n. hluk, m. mit Unwillen, braukánj, bublánj, n.
Murmelnd, mumlawý, breptawý, wie ein Bach, ſſuſticý, hučicý.
Murmelthier, n. leſnj myš, popelice, f.
Murren, reptati, braukati, bublati, wrčeti, wider Gott, reptati proti Bohu.
Murren, das, reptánj, braukánj, bublánj, wrčenj, n. wider Gott, reptánj, n.
Murrend, reptawý, braukawý, bublawý, wrčeliwý.
Mürriſch, newrlý, bublawý, wrčeliwý, braukawý, newhodný, zakrněly, zaſmuſſilý, poſſmaurný, ſſkaredý, ſeyn, eben itzt, über etwas, býti newrlým, wrčeti, bublati, immer ſeyn, ausſehen, wždy býti newrlým, braukawým, zakrnělým, zaſmuſſilým, wrčeliwým, ſſkaredým, ſſkarediti ſe, du biſt allzeit mürriſch, wždy gſy newrlý, newhodný, mürriſches Weſen, newrloſt, ſſkaredoſt, newhodnoſt, f.

Mürriſch, adv. newrle, newhodně, wrčeliwě, zakrnéle, zaſmuſſile, ſſkaredě.

Mus, n. Brey, kaſſe, f. pokrm kaſſný, m.

Muſchel, f. ſſkořepina, ſſkořápka mořſká, ſſkořepj ryba, ryba w ſſkořepině, (muſſle) f.

Müschen, n. kaſſička, f.

Muſe, f. muza, zpěwopanna, bohyně wměnj, zpěwu, f.

Muſik, f. hudba, muzyka, f.

Muſikaliſch, hudebnj.

Muſikant, m. hudec, muzykant, m.

Muſikverſtändig, zběhlý w hudbě.

Muſikus, m. hudebnjk, hudec, m.

Muſiziren, bausti, haudati.

Muskate, f. muſſkátowý ořech, m. kulka muſſkátowá, f.

Muskatenbirne, f. muſſkatelka, owesnice, f.

Muskatenblüthe, f. muſſkátowý kwět, m.

Muskatennuß, ſ. Muskate.

Muskatenwein, m. muſſkátowé wjno, n.

Muskel, f. ſwal, m. myſſka w maſe, f. voll Muskeln, ſwalowitý, myſſkowatý.

Muskette, f. muſſket, m.

Musketier, m. muſſketýr, m.

Muſſe, f. prázdnoſt, chwjle, chwjlka, f. čas prázdný, m. Muſſe haben, chwjli mjti, pochwjli mjti, prázdnoſt mjti, mjti kdy, prázdnu býti, při prázdnoſti, při chwjli býti, ich habe Muſſe, mám kdy, pochwjli, chwjli, zum Schreiben, k pſanj.

Müſſen, muſyti, ein Muß, muſſenj, n. wěc muſſená, f. es iſt ja kein Muß, nemuſý to býti, nenj wěc muſſená.

Müßig, prázdný, zahálčiwý, zahálliwý, zahálečný, müßig ſeyn, gehen, ſitzen, zaháleti, prázdniti, prázdným, zahálečným, zahálčiwým býti, zahálliwým, prázden ſedět, prázdnoſt mjti, ein müßiger Menſch, zahaleč, zahálčiwý, zahálečný, zahálliwý člowěk, m. müßige Zeit, müßige Tage, Stunden, prázdný čas, m. prázdná chwjle, prázdnoſt, f. prázdné oni, hodiny, plur. auch bey müßiger Zeit geſchaffig ſeyn, y w prázdnoſti, (zahálce) ſe zaměſtnáwati.

Müßig, adv. zahálčiwě, zahálečně, prázdně.

Müßiggang, m. zahálka, zahálčiwoſt, prázdnoſt, zahálečnoſt, f. dem Müßiggange ergeben ſeyn, na zahálku ſe dáti, oddati, na zahálčiwoſt ſe wydati, zahálky hleděti, zahálce oddánu býti, vor Müßiggange, lenoſtj.

Müßiggänger, m. zahaleč, m.

Müßiggehen, das, zahálenj, n. zahálčiwoſt, f. ſ. Müßiggang.

Muſter, n. podoba, podobizna, f. muſtr, způſob, m. ein häßliches Muſter, oſtuda, ohyzda, f. eines Muſter ſeyn, býti gednoho dra, zum Muſter dienen, za podobenſtwj, za přjklad, za obraz, za zrcadlo, za muſtr ſlaužiti, zum Muſter, ku přjkladu, na přjklad, za přjklad.

Muſtern, Muſterung halten, ſčjtati, spočjtati, draby prohljžeti, muſtrunk, ſčjtánj držeti, mit Unrechte, Unwillen, eigenſinnig, boshaft, opálati, drbati, zopálati, třepati, muſtrowati.

Muſterung, f. ſčjtánj, ſečtenj, prohljženj, n. muſtrunk, m. die Muſterung paßiren, ſčjtánu býti, die Muſterung halten, ſčjtati, muſtrunk držeti, počjtati ſe.

Muth, m. zmužiloſt myſle, myſl zmužilá, vdatná, myſl ſrdce, f. ſrdnatoſt, f. zmužilé, vdatné ſrdce, n. gutes Muths ſeyn, dobré, weſelé myſli, dobromyſlným býti, dobrau myſl ſobě dáti, dobrau wůli mjti, guter Muth, dobrá myſl, f. Muth faſſen, wzýti na ſe myſl, zmužiti ſe, zmužiti myſl, myſli, ſrdce nabyti, zſrdnatěti, den Muth ſinken laſſen, myſlj kleſnauti, ſrdce ztratiti, ztratiti, wie iſt dir zu Muthe? gak ge ti okolo ſrdce? haſt du Muth es zu thun, máš ſrdce to včiniti? einem Muth machen, geben, erwecken, myſli, zmužiloſti, ſrdce přidati, zbuditi ſrdce, zmužiloſt, ſein Müthchen kühlen, wůli ſwau prowesti, laſkominy ſetřj-

ti, Muth haben, zmužilé, vdarné myſli býti, býti zmužilým, mjti zmužiloſt, vdatnoſt myſle.

Muthig, zmužilý, ochotný, muthig machen einen, zmužilého včiniti, vdělati, zmužiloſti přidati, werden, zmužiti ſe.

Muthig, adv. zmužile, ochotně, chutně.

Muthigkeit, f. zmužiloſt, ochotnoſt, f.

Müthlein, n. Müthchen, ſein Müthchen kühlen, f. Muth.

Muthmaßen, domnjwati ſe, domeyſſleti ſe, hádati, auf einen muthmaſſen, na někoho ſe domeyſſleti, domnjwati, hádati na někoho, etwas künftiges, verborgenes, hádati, ſo viel, wie ich muthmaſſe, gak gá ſe domnjwám, domeyſſljm, gak gá hádám.

Muthmaßlich, adj. domněnliwý.

Muthmaßlich, adv. domněnliwě, muthmaßlich wird er kommen, domněnliwě přigde.

Muthmaſſung, f. domněnj, domnjwánj ſe, domeyſſlenj ſe, n. důmyſl, m. domněnka, f. hádánj, n. potah, m. das ſind bloße Muthmaſſungen, to gſau pauhé důmyſly.

Muthwille, m. Muthwillen, ſwéwolnoſt, bugnoſt, nezbednoſt, f. Muthwillen treiben, ſwéwolnoſt dokazowati, prowozowati.

Muthwillig, ſwéwolný, bugný, nezbedný.

Muthwillig, adv. ſwéwolně, bugně, nezbedně.

Mütter, f. máte, máti, matka, máteř, f. alte Mutter, ſtará matka, Mutter Gottes, matka Božj, panna, panenka Marya, Mutter, Mutterleib, macka ženſká, f. maternjk, těřich, dětinec, m.

Mutterallein, ſamotnický.

Mutterbeſchwerung, f. matka, f.

Mutterbruder, m. vgec, matky bratr, m.

Mütterchen, Mütterlein, n. matička, f. in der Anrede, matička, mamička, maminka, f.

Mutterfraiß, m. mateřſký pſotnjk, m.

Mutterherz, n. ſrdce mateřſké, n.

Mutterkraut, n. řjmbaba, mateřjdauſſka, f.

Mutterleib, m. žiwot mateřſký, maternjk, m. matka, f. dětinec, těřich, m. dělohа, f. vom Mutterleibe, od přirozenj.

Mütterlich, mateřſký.

Mütterlich, adv. mateřſky.

Mutterliebe, f. láſka mateřſká, k matce, f.

Mutterlos, bez matky, bez máte, bez máteře.

Muttermahl, n. přirozená wada, piha, f.

Muttermilch, f. mléko mateřſké, n. mit der Muttermilch, od počátku, od přirozenj daný, wſtjpený, wſatý.

Muttermord, m. wražda, f. zabitj matky, n. wražda nad matkau, na matce, f.

Muttermörder, m. wrah ſwé matky, m.

Mutternackend, čiſté, celý nahatý, nahý.

Mutterpferd, n. klisna, kobyla, herka, f.

Mutterpferdlein, n. klisenka, kobylka, herka, f.

Mutterſchwein, n. praſná, praſecý ſwině, praſnice, f.

Mutterſchweſter, f. matky ſeſtra, f.

Mutterſöhnchen, n. ſynáček, mateřnjček, m. bažátko, n.

Mutterſprache, f. gazyk mateřſký, m. řeč mateřſká, f.

Mutterwitz, m. wtip, důwtip přirozený, m.

Mütze, f. čepice, f. der Mütze trägt, čepičatý.

Mützlein, Mützchen, n. čepička, čapka, f.

Myrrhe, f. myrha, myrra, f. von Myrhen, myrhowý, mit Myrhen, myrhowatý.

Myrhenſaft, m. myrhowá ſtáwa, tučnoſt myrhy, f. gummi z myrhy, n.

Myrtenbaum, m. myrtowý ſtrom, myrtus, m. von Myrten, myrtowý.

Myrtenfrucht, f. myrtowé owoce, n.

Myrtenlaub, n. myrtowé liſtj, n.

Myrtenwald, m. myrtowý les, m.

Myrtenwein, m. myrtowé wjno, n.

N.

Nabe, f. am Rade, pjſt, m.
Nabel, m. pupek, m. wie ein Nabel, pupkowatý.
Nabelbruch, m. wywinutj pupku, pupkowé, n.
Nabelkraut, n. cymbálek, pupkowá bylina, f.
Nabelſchnur, f. pupkowá ſſnůra, f.
Nabelwurz, f. naterżnjk, m.
Nach, der Zeit, Folge nach, po, nach dem Mittagmahle, po obědě, nach vollbrachtem Morde, po ſpáchaném wrazdě, nach geendigter Arbeit, po ſkončené prácy, nach Erbauung der Stadt Rom, po wyſtawenj města Řjma, er gleich nach, on hned po nem, nach der Zeit, po čaſe, nach Mittag, po poledňjch, odpoledne, 2) nach, gemäß, zufolge, dle, podlé, wedle, nach deiner Bequemlichkeit, Gelegenheit, nach ſeiner Art, Gewohnheit, nach Umſtänden, nach meiner Meynung, Sinne, den Worten nach, ſeinem Geſichte nach, dem Leben nach, der Seele, dem Leibe nach, dle, wedle, podlé twého pohodlj, dle, podlé, wedlé přjležitoſti, dle, wedle podlé, ſwého způſobu, okoličnoſti, dle, wedle, podlé mého zdánj, ſmyſlu, ſlow, obličege, duſſe, těla, dem (äußerlichen) Scheine, Anſehen nach, dle, podlé, wedle wzhledu, pohledu, wzezřenj, allem Anſehen nach, gak ſe wſſecko podobá, nach dir liebe ich J. po tobě milugi J. hinten nach, pozadu, nach, in Eintheilungen, po, podlé, dle, wedle, nach den Perſonen, dle, podlé, wedle oſob, nach den Geſchlechtern, Häuſern, podlé, dle, wedle pokolenj, domů, po pokolenjch, po domjch, nach ſeinem Beyſpiele, Rathe, dle, podlé geho přjkladu, rady, nach einem etwas machen, ihm es nachthun, po někom něco dělat, nach dem Cicero, dle, podlé, wedle Cycerona, nach Rom, nach England, nach Hauſe, do Řjma, do země Anglické, domů, nach dem Kirchhofe tragen, ku pohřebnicy neſti, nach etwas gehen, werfen, ſehen, ſchießen, fragen, gjti po něčem, hoditi, házeti, ſtřeliti, hleděti, djwati ſe, ptáti ſe, nach und nach, pomalu, znenáhla, pozneuáhla, mir nach, dir nach, za mnau, za tebau, nach etwas ſchmecken, riechen, ſtinken, něčjm wonětj, ſmrdětj, páchnauti, nach dieſem, po tom.
Nachäffen, wytwářiti na ſobě, der es thut, wytwářitel, m. die es thut, wytwářitelkyně, f.
Nachäffung, f. wytwářenj, n.
Nachahmen, náſledowati, po někom dělati, eine Perſon, wytwářiti oſobu.
Nachahmer, m. náſledownjk, náſledowatel, m.
Nachahmerinn, f. náſledownice, náſledowatelkyně, f.
Nachahmung, f. náſledowánj, po někom delánj, n.
Nachahmungswürdig, náſledowánj hodný.
Nacharbeiten, einem, pracowati, dělati po někom.
Nacharbeiten, das, pracowánj, dělánj po někom, n.
Nacharten, einem, wrcy ſe, zwrčy, zwrhowati ſe, dařiti ſe, zdařiti ſe, podařiti ſe po někom, dem Vater, dařiti ſe, zdařiti ſe, podařiti ſe, wrcy ſe, zwrcy ſe po otcy, tatiti ſe, potatiti ſe, zdárným ſynem býti.
Nacharten, das, zdařenj ſe, podařenj ſe po někom, dem Vater, zdařenj ſe, podařenj ſe po otcy, tatěnj ſe, potatěnj ſe, n.
Nachbar, m. ſauſed, m.
Nachbarinn, f. ſauſedka, f.
Nachbarlich, ſauſedný, ſauſedſký.
Nachbarſchaft, f. ſauſedſtwj, n.
Nachbauen, einem andern, ſtawěti po někom.
Nachbeten, einem, po někom ſe modliti, b) po někom řjkati, dělati něco.
Nachdem, der Zeit nach, když, gak, gakž, 2) darnach, wie, gak, nachdem die Perſon iſt, gak oſoba geſt, 3) weil, poněwadž, když,

4) hernach, potom, napotom, potomnè.

Nachdenken, über etwas, einer Sache, přemeyſſleti, rozmeyſſleti, přemyſſlowati, rozgjmati ſobě, na pomyſſlenj, na rozmyſſlenj bráti, wzýti, w myſli ſwé, w hlawě ſwé něco přemjtati, rozbjrati, denke einmal nach, was du thuſt, was daraus folgt, gen ſobě pomyſli, powaž, poſuď, co činjš, co z toho pogde.

Nachdenken, das, přemyſſlenj, přemyſſlowánj, rozmyſſlenj, rozmyſſlowánj, n. rozmyſl, m. rozmyſlnoſt, f. rozgjmánj, přemjtánj, rozbjránj na myſli, n. kein Nachdenken haben, nemjti žádného pomyſſlenj, žádného rozmyſlu.

Nachdenklich, rozgjmawý, rozmyſlný, ſmyſlný, důmyſlný, nachdenkliche Rede, ſmyſlná, důmyſlná řeč, f.

Nachdenklich, adv. rozgjmawě, rozmyſlně, ſmyſlně, důmyſlně.

Nachdruck, m. Kraft, Wirkung. důklad, m. gádro, n. mocnoſt, gádrnoſt, f. eine Rede ohne Nachdruck, ſproſtná, galowá, nedůkladná, was keinen Nachdruck hat, negádrný, nedůkladný, nemocný, ſproſtný, galowý, Nachdruck eines Buches, tiſk druhý, dálſſj, m. druhé, dálſſj tiſknutj, wydánj, n.

Nachdrucken, nachdrücken, tlačiti, vléhati na něco, dotjrati, naſtaupati, dotlačiti, 2) ein Buch, tiſknauti, tlačiti po někom, dál.

Nachdrücklich, důkladný, gádrný, mocný.

Nachdrücklich, adv. důkladně, gádrně, mocně.

Nacheifern, horliwě následowati, horliti po někom.

Nacheiferer, m. horliwý následownjk, horlitel, horlec, horliwec, m.

Nacheiferung, f. horliwé následowánj, horlenj po někom, n.

Nacheilen, einen, pospichati, pospjſſiti, kwapiti, chwátati za někým.

Nacheinander, po ſobě.

Nachen, m. bárka, lodka, lodička, f.

Nachernote, f. Nachärnte, Nachleſe, paběrowánj, zbjránj klaſů, n. paběrek, m. zbjrka klaſů, f.

Nachesſen, na něco giſti.

Nachesſen, das, pamlſky, m. plur. zum Nachesſen, k pamlſkům.

Nachfahren, následowati, gjti za, po někým, wſtaupiti na mjſto někoho, náměſtkowati, einem zu Wagen, Schiffe, geti za někým.

Nachfahrer, m. následownjk, náměſtek, potomek, m. die Nachfahrer, potomcy, potomkowé, m. plur. ſ. Nachkommen.

Nachfehlen, einem, chybiti po někom.

Nachfolge, f. Nachfolgung, im Amte, náměſtkowánj, náměſtenſtwj, naſtaupenj, n. (poſlaupnoſt, f.) následowánj, n. poſtaupnoſt, f.

Nachfolgen, nachgehen, nachahmen, následowati, gjti za někým, 2) im Amte, in der Zeit, naſtaupiti na mjſto někoho, wſtaupiti, náměſtkowati, následowati někoho, nachfolgende Worte, následugjcý, den Flüchtigen, ſtjhati odběhlce.

Nachfolger, m. im Amte, náměſtek, náſtupce, náſtupnjk, potomek, následownjk, 2) Nachahmer, následownjk, m. 3) Schüler, ſtaupenec, následownjk, nohſleda, m. der Pabſt iſt Nachfolger Petri, Papež geſt náměſtek Petrůw.

Nachfordern, den Rückſtand, požádati oſtatek.

Nachforderung, f. des Rückſtandes, požádánj oſtatku, n.

Nachforſchen, wyhledáwati, wyzwjdati, zwjdati, zpytowati, wyzpytowati, ſkaumati, wyſkaumati, wyſljditi, ſljditi.

Nachforſcher, m. wyhledáwač, wyhledáwatel, wyzwědač, zpytatel, wyzpytowatel, ſkaumatel, ſljditel, wyſkaumatel, m.

Nachforſchung, f. wyhledáwánj, wyzwjdánj, zpytowánj, ſkaumánj, wyſkaumánj, wyſljděnj, n.

Nachfrage, f. doptáwánj, dotazowánj ſe, wyptáwánj ſe, n. otázka, dotázka, f. poptánj, poptáwánj,

wyptánj se po nĕkom, halten, anſtellen, ſ. Nachfragen. Es iſt Nachfrage nach ihm, geſt po nĕm doptáwánj, dotázka, doptáwagj ſe, dotazugj ſe po nĕm, na nĕho, wyptáwagj ſe, wytazugj ſe na nĕho, ge ptanj po nĕm, ptagj ſe po nĕm, na nĕho, aller Nachfrage ungeachtet hat man ihn, es nicht erfahren, ač, ačkoli ſme ſe wůbec ptali, doptáwali, poptáwali, dotazowali, wyptáwali, wytazowali po nĕm, na nĕho, předce ſme ſe toho nedowĕdĕli.

Nachfragen, doptáwati ſe, dotazowati ſe, poptáwati ſe, wyptáwati ſe, wytazowati ſe, ptáti ſe po něčem, na něco.

Nachfragen das, ſ. Nachfrage.

Nachgänger, m. nohſleda, ſtaupenec, m.

Nachgebehrden, wytwářiti oſobu na ſobĕ.

Nachgeben, weichen, wie etwas feſtes, oder ſchwaches, popauſſtĕti, popuſtiti, powoliti, vſtaupiti, jemanden nachgeben in einer Sache, powoliti, powolowati, vſtaupiti, viele Eltern geben den Kindern nach, mnozý rodičowé dĕtem powolugj, nachgeben, po wůli, k wůli býti, powolným býti, von ſeinem Rechte, vſtaupiti ſwého práwa, vpuſtiti od ſwého práwa, einem etwas, ſchlechter ſeyn, vſtaupiti, nachgeben, přidáwati, dodáwati, er giebt ihm in nichts nach, on ma w ničem nevſtaupj.

Nachgebend, powolný, wolný, vſtupný.

Nachgebung, ſ. powolenj, vſtaupenj, n.

Nachgeburt, ſ. mázdřičky po porodu, ſ. plur.

Nachgehen, jemanden, gjti, choditi za nĕkým, po nĕkom, den Mädeln nachgehen, choditi za holkama, za dĕwčaty, der Spur nachgehen, gjti po ſtopĕ, po ſledu, ſſlakowati, auf dem Fuße einem nachgehen, w patách, w zápĕtj za nĕkým gjti, jemanden nachſtehen, ſtáti po nĕkom, geringer ſeyn, gjti po zadu, býti zadněgſſjm.

Nachgehen, das, chozenj za nĕkým, n.

Nachgehend, potomnj.

Nachgehends, potom, potomĕ.

Nachgerücht, n. poſlednj, zadnj krmĕ, lahůdky po ſtole, pamlſky, ſ. plur.

Nachgeſchmack, m. chut po něčem, ſ.

Nachgraben, dál kopati, hrabati.

Nachgrübeln, dál hlaubati, ſkaumati, ſtjhati, ſ. Nachforſchen.

Nachgrübeln, das, dálſſj hlaubánj, ſtjhánj, ſkaumánj, n.

Nachhall, m. opáčený hlas, zwuk, ohlas, gekot, m. obraženj hlaſu, zwuku, n. hlahol, m. Nachhall geben, hlas, zwuk obrážeti, opáčiti, Nachhall einer Perſon, Sache, hlahol, m. geben, wydáwati.

Nachhallen, zaſe zwučeti, zaſe hlas obrážeti, opáčiti hlas, rozljhati ſe, obrážeti ſe, wie eine That, rozcházeti ſe.

Nachhängen, einer Sache, howĕti něčemu, přidržeti ſe něčeho, hledĕti něčeho, nákloniti ſe, oddati ſe k něčemu, nachýlenu býti, náklonĕnu býti k něčemu, oddati ſe na něco, myſl k něčemu přiložiti, der Wolluſt nachhängen, rozkoſſi hledĕti, oddánu býti, den Gedanken, der Betrůbniß, w myſſlenkách wězeti, býti, w zármutku býti, ſmutiti ſe, truchliti, dem Guten, dem Böſen, dem Leſen nachhängen, hledĕti dobrého, zlého, čtenj, dem Müßiggange, hledĕti zahálky, dáti, oddati ſe, wydati ſe na zahálku, ſeinen Begierden, howĕti ſwým žádoſtem.

Nachhauen, dotjrati, dohánĕti, den Flüchtigen, ſtjhati prchljky.

Nachhauen, das, dotjránj, dohánĕnj, ſtjhánj, n.

Nachhelfen, dopomáhati, dopomocy.

Nachhelfen, das, ſ. Nachhülfe.

Nachhochzeit, ſ. přjnos newĕſty, m. druhá ſwadba, ſ. hody po ſwadbĕ, m. plur.

Nachholen, jemanden, etwas, doweſti, doneſti, das Verſäumte, Vergeſſene, wynahražowati.

Nach-

Nachhülfe, f. dopomáhánj, dopomoženj, n.

Nachjagen, hnáti za něčem, po něčem, den Flüchtigen, hnáti za odběhlcema, po odběhlcých, stihati odběhlce.

Nachklang, f. Nachhall.

Nachklettern, einem, lezti, drápati se po někom, za někým.

Nachkommen, přigiti za někým, po někom, ich komme dir gleich nach, hned za tebau přigdu, es kömmt noch nach, gesstě to přigde k posledku, nachkommen im Laufen, Gehen, gleich kommen, dohoniti, dostihnauti, doběhnauti, dogjti, im Lernen, dohoniti, dem Befehle, seiner Pflicht nachkommen, poručenj, rozkaz konati, wykonati, zřjditi, powinnost wykonati, konati, naplniti rozkaz, powinnost.

Nachkommen, die, Nachkömmlinge, m. plur. potomcy, potomkowé, potomnj, m. plur.

Nachkommenschaft, f. potomnost, f. potomstwo, n. potomnj wěk, m. jemandes, potomstwj, n. potomkowé, m. plur.

Nachkömmling, m. potomek, m.

Nachkriechen, lezti, plazyti se za někým, po někom.

Nachlaß, m. Verlassenschaft, Erbschaft, pozůstalost, f. b) oblewenj, n. oblewa, f.

Nachlassen, act. popustiti, oblewiti, Erbschaft, Geld, Ruhm, pozůstawiti, zůstawiti, zanechati, neut. nachlassen, weniger wirken, popaussteti, vlewowati, vlewiti, in einer Arbeit, im Geschäfte, im Fleiße, popaussteti, vlewowati, nachlassen wie die Theuerung, Krankheit, Schmerz, Zorn, Kälte, Hitze, vlewiti, popustiti, vtichnauti, der Schmerz hat nachgelassen, bolest wlewila, powlewila, odtrnula, vtjchla, die Kälte läßt nach, zyma wlewuge, der Lärm hat nachgelassen, powyk vtichl, vtuchl, wie der Eifer, die Liebe, Lust, Lärmen, tuchnauti, potuchnauti, vtuchnauti, vpustiti, vpaussteti, mjgeti, wlaznauti, tichnauti, von der Summe etwas nachlassen, slewiti, nachlassen, was andere angezogen, fest angestrenget, popustiti, oblewiti, die Strafe, vlewiti, odpustiti trest.

Nachläßig, nedbalý, nedbánliwý, negapný.

Nachläßig, adv. nedbale, nedbánliwě, lecgaks, negapně, nachläßig schreiben, nedbale, lecgaks pjáti.

Nachläßigkeit, f. nedbalost, nedbánliwost, f. nedbalstwj, n. nebedliwost, nepilnost, f.

Nachlaufen, einem, einer Weibsperson, běhati za někým, za ženskau.

Nachläufer, m. běhaun, běhač za někým, m.

Nachläuferinn, f. běhačka, běhaunka za někým, f.

Nachleben, der Regel, dem Rathe, živu býti dle prawidla, dle rady.

Nachlegen, Holz, přikládati.

Nachlese, f. zbjrka, f. paběrowánj, zbjránj, n.

Nachlesen, Aehren, Weintrauben, zbjrati, paběrowati, ein Buch, zu etwas, přečjtati.

Nachliefern, dowážeti, odwáděti ostatek.

Nachmachen, nachthun, dělati po někom něco.

Nachmähen, dosekáwati, wyrownáwati.

Nachmalen, nachmahlen, malowati po někom.

Nachmalig, nachmahlig, potomnj.

Nachmals, nachmahls, potom, napotom, potomně.

Nachmittag, m. čas popoledni, m.

Nachmittägig, popoledni.

Nachmittags, popoledni, odpoledne.

Nachmittagsbesuch, m. popoledni nawsstjwenj, n,

Nachmittagspredigt, f. popoledni kázanj, n.

Nachpfeiffen, einem, zum Schimpf, pjskati za někým, někomu, zur Nachahmung, pjskati po někom.

Nachräumen, jemanden, sklizeti po někom.

Nachrechnen, počjtati po někom.

Nachrechnung, f. počjtánj po někom, n.
Nachrede, f. powěst, rozpráwka obecnj, f. úble, zlá powěst, zlá rozpráwka, pomluwa, f. darinn seyn, býti w zlé powěsti, zlopowěstnu, der darinn ist, zlopowěstný, darein kommen, wgjti w zlau powěst, darein bringen, vwesti w zlau powěst, nařknauti, um der Nachrede willen, pro pomluwu, pro pořikadlo.
Nachreden, einem úbles, pomlauwati někoho, einem etwas, das man von ihm, aus seinem Munde gehört hat, powjdati, řjkati, mluwiti, rozpráwěti po někom, darum wird man ihm nicht nachreden können, pro to ho žádný nebude moct pomlauwati, man kann mir nichts Böses nachreden, žádný o mně nic zlého řjcy nemůže, s. Nachsagen.
Nachreder, m. pomlauwač, m.
Nachrennen, einem, vprkem, cwalem hnáti za někým.
Nachreue, f. pozdnj pokánj, n. žel, m.
Nachreuten, geti na koni za někým.
Nachricht, f. zpráwa, wědomost, f. náwěsstj, n. Nachricht geben, dáti zpráwu, wědomost, zur Nachricht geben, dienen, dáti, dáwati, slaužiti k wědomosti, dáti na wědomj, so viel dienet zur Nachricht, tolik slaužj k wědomosti.
Nachrichter, f. Scharfrichter.
Nachrufen, wolati, křičeti za někým, einem diese Worte, těmito slowy za někým wolati.
Nachruhm, m. sláwa, chwála potomnj, pozdnj, f.
Nachrühmen, einem etwas, chwáliti, welebiti někoho w něčem, z něčeho, das muß man ihm nachrühmen, w tom ho musý člowěk chwáliti.
Nachsäen, podsaditi.
Nachsagen, was einem vorgesagt wird, řjkati po někom, sage mir es nach, řjkey to po mně, das Gehörte, Erzählte, powjdati, wyprawowati po někom, einem etwas, daß er es gethan, oder gesagt habe, na někoho prawiti, nařjkati, powjdati, řjkati o někom něco, man sagt es ihm nach, powjdagj, prawěgj, prawj to o něm, powjdá, prawj se to o něm, das kann man mir nicht nachsagen, to se o mně nemůže řjcy, das muß ich ihm nachsagen, zum Ruhme, to musým o něm řjcti, k geho pochwale, einem alles Gute nachsagen, o někom wssecko dobré mluwiti, man sagt ihm alles Gute nach, wssecko dobré se o něm mluwj, einem Böses, Arges, Uebles nachsagen, pomlauwati někoho, zle o někom mluwiti.
Nachsatz, m. in einer Periode, wo es fehlt, důstawek, m. doloženj, n.
Nachschall, s. Nachhall.
Nachschicken, Leute, poslati, sláti za někým, po někom.
Nachschieben, postrkowati, strkati, ssaupati po něčem.
Nachschießen, einem mit Gewehre, střjleti za někým, po někom.
Nachschlagen, einem, nacharten, wrcy se, zwrcy se po někom, dem Vater nachschlagen, wrcy se, zwrcy se po otcy, potatiti se, 2) die Bücher nachschlagen, rozwinauti, rozwjnati, přemjtati, přehledáwati, přehledati, přehljdnauti knihy, etwas im Buche, něco w knize hledati, wyhledáwati, ein Buch zum Nachschlagen, kniha k hledánj, n.
Nachschleichen, einem, lauditi se za někým, krádj, kradmo za někým choditi.
Nachschlüssel, m. falessný kljč, m.
Nachschmack, s. Nachgeschmack.
Nachschreiben, was der andere vorsagt, psáti po giným, etwas noch hernach schreiben, hinzusetzen, připisowati, einem etwas, hinter einem, wenn er erst abgereiset ist, dopisowati, psáti za někým.
Nachschreyen, křičeti za někým.
Nachschreyen, das, křičenj za někým, n.
Nachschrift, f. přjpis, důstawek w psanj, n.
Nachsehen einem, der weg gehet, djwati se, hleděti, kaukati za někým, po někom, zrakem geg prowá-

wázeti, 2) gelinde ſeyn, einem durch die Finger, prohljžeti, prohljdnauti, prominauti, přehljdnauti, přezřjti někomu něco, der es thut, podhljdawý, 3) nach etwas ſehen, viſitiren, djwati ſe, podjwati ſe po někem, dohljžeti, dohljdnauti.

Nachſehen, das, prominutj, prohljdnutj, n. ſ. Nachſicht. 2) das Nachſehen haben, za hřbet, za ſe kladenu býti, newáženu býti, za nic kladenu býti, opomjtánn býti.

Nachſenden, ſ. Nachſchicken.

Nachſetzen, einen, dem andern, na zad, zadu ſtawiti, poſtawiti, kláſti, lehce wážiti, nachjagen, ſtjhati někoho, za někým hnáti, honiti ſe, puſtiti ſe za někým, po někom, dem Feinde, nepřjtele ſtjhati, za njm hnáti, pauſſtěti ſe za nepřjtelem.

Nachſetzen, das, Nachſetzung, ſtjhánj, poſtjhánj, hnánj, honěnj ſe za někým, n. beym Nachſetzen, při ſtjhánj, při poſtjhánj.

Nachſeufzen, lkáti, wzdychati po někom.

Nachſicht, f. prohljženj, prohljdnutj, prominutj, promjgenj, přehljženj, přehljdnutj, přezřenj, n. podhljdawoſt, f.

Nachſingen, mitſingen, zpjwati po někom.

Nachſinnen, ſ. Nachdenken.

Nachſommer, m. babſké léto, n.

Nachſpiel, n. hra potomnj, hra na odchodné, pohra, f.

Nachſpielen, zuletzt noch ſpielen, hráti k poſlodku, einem andern, hráti po někom.

Nachſprechen, mluwiti, křkati po někom.

Nachſpringen, ſkákati, ſkočiti za někým, po někom.

Nachſpüren, ſljditi, po ſledu gjti, ſlakowati někoho.

Nächſt, neybljžegi, po, podlé, nächſt dem Vater, po otcy, nächſt Gott, po Bohu, nächſt ihm, po něm, nächſt an, bey, při, wedle, nächſt am Ohre, při uchu, nächſt dir iſt mir nichts lieber, po tobě mi nic nenj milegſſjho, nächſt dem Vater biſt du mir der nächſte, po otcy gſy mně neybljžſſj, nächſt bey Italien ſeyn, neybljž Wlach býti, nächſt an Sicilien, při Sycýlii.

Nächſtdem, mimo to.

Nächſte, neybljžſſj, přjſſtj, nächſter Tage, w brzce, co neydřjw, nächſten Montag, přjſſtj pondělj.

Nächſtens, co neydřjw, w brzkém čaſe, w brzce.

Nächſter, m. bližnj, m.

Nachſtellen, wkládati, auklady činiti, ſtrogiti, zálohy ſtrogiti, činiti, oſydla kláſti, páſti, čjhati na někoho, einem, etwas dem andern, nach ihm ſtellen, ſázeti, ſtawěti za někoho, ljčiti něco, ſ. Fallſtricke legen; eines Leben nachſtellen, hledati někoho bezžiwotj, bezhrdlj, wklady, zálohy mu ſtrogiti, činiti.

Nachſteller, m. wkladnjk, wkladný člowěk, m.

Nachſtellung, f. wkládánj, wkladů, záloh ſtrogenj, činěnj, n. wklady, m. plur. zálohy, ljčky, f. plur. oſydla, n. plur.

Nächſtenliebe, f. láſka bližnjho, f.

Nachſterben, po někom wmřjti.

Nachſteuer, f. otrhnutj, n.

Nächſtfolgend, w brzce, brzy, co neydřjw následugjcý, přjſſtj.

Nächſthin, nedáwno, onehdy.

Nächſtkünftig, přjſſtj.

Nachſtoppeln, zbjrati, paběrowati klaſy.

Nachſtoppeln, das, Nachſtoppelung, f. zbjrka, f. paběrowánj klaſů, n.

Nachſtreben, ſ. Streben.

Nachſtreber, ſ. Streber.

Nachſtrebung, ſ. Strebung.

Nachſuchen, wyhledáwati, hledati, ohledáwati, wegen eines Diebſtahls, ohledáwati, in einem Buche, hledati, in ſeinen Papieren, přehljžeti, přehledáwati papjry, hledati w papjrách, anhalten um etwas, pohledáwati něco.

Nachſucher, m. wyhledawač, wyhledawatel, hledatel, m.

Nachſuchung, f. wyhledáwánj, ohledáwánj, přehledáwánj, přehljženi, n.

Nacht,

Nacht, f. noc, f. bey, zu Nacht, w nocy, při nocy, nočně, nočnim časem, nočnjho času, bey finſterer Nacht, za tmawé nocy, w tmawau noc, potmě, zatmy, es wird Nacht, die Nacht bricht an, poc ſe dělá, noc připadá, k nocy ſe bljžj, cheylj, ſmrká ſe, mrkne, ſſerj ſe, ſſero býti počjná, bude noc, bey anbrechender, angehender Nacht, w ſaumrak, na noc, zwo, drey Nächte, dwě, tři nocy, tief in die Nacht hinein, dlauho na noc, až do tmawé nocy, do hluboké nocy, až práwě noc a tma byla, bis in die Nacht hinein, až do nocy, die Nacht hindurch, celau noc, die Mitte der Nacht, půl nocy, bey Tag und Nacht, we dne y w nocy, dnem y nocý, die ganze Nacht hindurch arbeiten, celau noc pracowati, wenn Tag und Nacht gleich iſt, rownodennoſt, f. der Welt gute Nacht ſagen, ſwětu weyhoſt, dobrau noc dáti, zu, bey Nacht arbeiten, die Nacht daran ſetzen, w nocy pracowati, prácy weſti, nocy ku prácy přičiniti, über Nacht bleiben, přes noc zůſtati, wně zůſtati, gute Nacht! dobrau noc! zu Nacht wachen, ſitzen, nie ſchlafen, ponocowati, bdjti w nocy, ſpät in der Nacht, pozdě na noc, w nocy, die vorige Nacht geſchah, daß ꝛc. předeſſlau minulau noc ſtalo ſe, že ꝛc.

Nachtarbeit, f. nočnj práce, f. djlo, n.

Nachtdieb, m. nočnj zloděg, krádce, m.

Nachteſſen, n. gjdlo na noc, nočnj, n. wečeře, f.

Nachteule, f. nočnj ſowa, f. weyr, m. ſchreyen, wie die Nachteule, wegti, haukati gako ſowa.

Nachtfröſte, m. plur. nočnj mrazy, m. plur.

Nachtgänger, m. nočnj tulák, m.

Nachtgedanken, m. plur. nočnj myſſlinky, f. plur. nočnj myſſlenj, n. plur.

Nachtgeiſt, m. vkaz nočnj, m. widěnj, vkázánj nočnj, n. přiſſera, obluda, f. duch nočnj, m. die Nachtgeiſter, nočnj duchowé, m. plur. obludy, přjſſery nočnj, mury, f. plur.

Nachtgeſchirr, n. nočnj nádoba, f.

Nachtgeſicht, n. nočnj vkaz, m. nočnj widěnj, vkázánj, n. obluda nočnj, f. im Traume, zgewenj, n. haben, mjti zgewenj w nocy.

Nachtgeſpenſter, n. plur. obludy, přjſſery nočnj, f. plur. ſtraſſidla nočnj, n. plur. přjſtrachowé nočnj, m. plur.

Nachthaube, f. nočnj čepice, karkule, čapka, f.

Nachtheil, m. vgma, ſſkoda, f. ohne Nachtheil, bez vgmy, zum Nachtheil einem gereichen, býti na vgmu, na ſſkodu někomu, ke ſſkodě, vgmu neſti, přináſſeti.

Nachtheilig, vgemný, ſſkodný, ſſkodliwý, ſeyn, býti ſſkodným, vgemným, ſſkodliwým, na vgmu, na ſſkodu, ke ſſkodě býti, nachtheilige Reden, ſſkodné řeči, f. plur.

Nachtheilig, adv. vgemně, ſſkodně, ſſkodliwě, nachtheilig reden, ſſkodně, ze ſſkodau mluwiti.

Nachthemde, n. nočnj koſſile, f.

Nachtherberge, f. nocleh, m. geben, dáti nocleh, nehmen, noclehowati, přenoclehowati, býti, zůſtati na noclehu, na noc, wzýti nocleh, nocowati, ponocowati.

Nachthun, einem etwas, dělati, činiti něco po někom.

Nachtigall, f. ſlawjk, ſlawjček, m. von der Nachtigall, ſlawjkowý.

Nachtiſch, m. pamlſky, m. plur.

Nachtlager, n. Herberge, nocleh, m. ſ. Nachtherberge, halten, nocowati, ponocowati, přenocowati, noclehowati, přenoclehowati, na noclehu býti, zůſtati, das Bette, nocleh, m. lůže, n.

Nachtlampe, f. nočnj lampa, f.

Nachtlaterne, Nachtleuchte, f. nočnj ſwjtedlnice, lucerna, f.

Nachtleuchter, m. nočnj ſwjcen, m. ein Phönomenon, (vermeyntes Geſpenſt) an einigen Orten, ſwětýlko, n.

Nächtlich, nočnj, bey nächtlicher Weile, při nočnj chwjli, době, nočně,

za temy, nächtliche Stille, nočnj tichoſt, f. nočnj ticho, n.
Nächtlich, adv. nočně, w nocy.
Nachtlicht, n. nočnj ſwjčka, f. nočnj ſwětlo, n.
Nachtliebhaber, m. milownjk nocy, m.
Nachtmahl, n. wečeře, f. wečernj gjdlo, gjdlo na noc, n. das Nachtmahl halten, einnehmen, wečeřeti.
Nachtmännchen, Nachtmännlein, n. můra, f.
Nachtmantel, m. nočnj župan, plášſtjk, m.
Nachtmücke, f. ſwětlomuſſka, f.
Nachtmütze, f. nočnj čepice, čapka, f.
Nachtquartier, ſ. Nachtherberge.
Nachtrab, m. táhlo, n. bey der Armee, zadni hauf, ocas, m.
Nachtrabe, m. nočnj krkawec, lelek, m.
Nachtraben, harcowati pozadu.
Nachtrachten, jemanden, pásti po někom, čjhati.
Nachtrag, m. důſtawek, m. doplněnj, doſtawenj, doſazenj, n.
Nachtragen, hinter her, nesti zadu, in ein Buch, doſtawiti, doplniti, doſaditi.
Nachtreten, choditi za někým, w patách za někým choditi, nohſledau býti, následowati w ſſlepěgjch.
Nachtreter, m. Nachtreterinn, f. nohſleda, m. u. f.
Nachtrinken, einem, pjti po někom.
Nachtruhe, f. nočnj odpočinutj, n. nočnj pokog, m.
Nachts, des, w nocy.
Nachtſchatten, m. ein Kraut, lilek, m. pſý wjno, n.
Nachtſcheu, nocy oſteychawý.
Nachtſchrecken, m. přjſtrach nočnj, m.
Nachtſchwärmer, m. nočnj tulák, potlaučka, těkač, běhaun, m.
Nachtſchwärmerey, f. taulánj, potulowánj nočnj, těkánj, n.
Nachtſchwärmeriſch, taulawý po nocy.
Nachtſitzen, das, nočnj ſeděnj, djlo, n.
Nachtſtille, f. nočnj tichoſt, f. nočnj ticho, n.
Nachtſtuhl, m. nočnj, záchodnj ſtolice, f.
Nachttopf, m. Nachtſcherbe, nočnj hrnec, střep, m.
Nachtvogel, m. nočnj ptáč, ptáček, m.
Nachtwache, f. nočnj ſtráž, ponůcka, hláſka, f.
Nachtwächter, m. ponocný, ſtrážny nočnj, ſtrážce nočnj, m.
Nachtwachtmeiſter, m. nočnj ſtrážnjk, m.
Nachtwandler, m. nočnj těkař, potlaučka, tulák, m.
Nachtzeche, f. nočnj ſnůſſka, f.
Nachtzeit, f. čas nočnj, m. zur Nachtzeit, nočnjho času.
Nachtzeug, n. nočnj ženſká přjprawa, f.
Nachwachſen, podrůſti, podrůſtati, einem andern, wie er, růſti po někom.
Nachwandeln, kráčeti, gjti po někom, Gott, obcowati dle Boha.
Nachwehe, n. boleſt po porodu, f. 2) Nachreue im Gemüthe, boleſt, žaloſt pozdnj, f.
Nachwelt, f. potomſtwo, n. potomnoſt, f. wěk, ſwět potomnj, m.
Nachwerfen, házeti, wrcy, metati po někom, za někým.
Nachwuchs, m. rodina, f. djtky, mladata, m. plur.
Nachziehen, táhnauti zadu za někým, potahowati ſe.
Nachzug, m. taženj za někým, zadnj, oſtatnj, táhlo, zadnj wogſko, komonſtwo, n.
Nacken, m. ſſige, f. teyl, m.
Nackend, nacket, nahý, nahatý, čiſtowanitý, nackend ausziehen, do naha ſwlécy, obnažiti.
Nadel, f. gehla, f. kleine Nadel, gehlička, f. wie auf Nadeln ſtehen, ſitzen, gako na ſſpendlikách státi, ſeděti, býti.
Nadelbüchſe, f. gehelnjk, gehelnjček, m.
Nadelgeld, n. penjze za gehly, gehelnj, m. plur.
Nadelöhr, n. Nadelloch, vcho v gehly, od gehly, n. gehelná djra, f.
Nadler, m. gehlář, ſſpendlikář, m.

Nagel, m. hřebjk, hřeb, m. einen Nagel einſchlagen, hřebjk wrazyti, zarazyti, zatlaucy, 2) Nagel an den Fingern oder Zehen, nehet, m. 3) an den Nagel hängen, henken, za hřbet klásti, położiti, do dlauhé truhlice zamjtati, zawěſyti.

Nagelbohrer, ſ. Bohrer.

Nägelein, n. hřebjček, cwoček, m. 2) an den Fingern, nehýtek, m. 3) Nägeleinblume, hřebjček, m. Nelke, karafiát, m.

Nägeleinwurz, f. hřebjčkowá bylina, f.

Nagelfeſt, hřebem přitužený.

Nagelgeſchwür, n. oddĕra, f. zgitřenj okolo nehtů, n. živý wlas, m.

Nagelkraut, n. truſkawec, m.

Nägelmahl, n. znamenj od hřebjku, n.

Nageln, přibiti, přibjgeti, hřebjkem, hřebikami, hřebmi zarážeti, přirážeti, zatlaukati, přitlaukati, přibigeti, wrážeti hřebjky.

Nagelneu, ze wrub, z bruſu nowý, zcela, zauplna nowý, nowičký, nowičičký.

Nagelſchmied, m. Nagler, cwočkář, hřebičkář, m.

Nagelwurz, f. kořen nehtu, m.

Nagen, hrýzti, hreyzti, hlodati, hnesti.

Nagendes Gewiſſen, nagender Wurm im Gewiſſen, hryzaucý, hnetaucý ſwědomj, n.

Nahe, nah, bljzký, ſehr nahe, blizaučký, ein naher Freund, bljzký přjtel, m. nahe kommen, ſeyn, bljzko, bljzkým býti, w bljzce, na bljzce býti, naſtáwati, bljžiti ſe, nahe kommen, bljzko přigjti, der Krieg, der Sommer iſt nah, wogna, leto geſt na bljzce, bljžj ſe, naſtáwá.

Nahe, adv. bljzko, bljzce, zu nahe kommen, treten jemanden, vbljžiti někomu, vrážeti někoho, beynahe, o málo, o maličko, ſkúro, wſkúře, téměř, málem, bljzko, nahe kommen, bljzko přiſtaupiti, přigjti, einem nahe gehen, k ſrdcy gjti, rmautiti, das gehet mir nicht ſehr nahe, to mně negde welmi k ſrdcy, nermautj mne to, es iſt nahe dabey, bljzkoť geſt od tohe, der Feind iſt nahe, nepřjtel geſt bljzko, na bljžce.

Nähe, f. bljzkoſt, f. in der Nähe, na bljzce, při bljzce, w bljzce, w bljzkoſti, von der Nähe, zbljzka.

Nahen, ſich nähern, bljžiti ſe, přibližowati ſe, chýliti ſe, wie eine Sache, Zeit, naſtáwati, bljžiti ſe, přibližowati ſe.

Nähen, ſ. Neben.

Näher, bližſſj, näher geben, ſlewowari.

Näher, adv. bljže, bljžegi, treten, bljže, bljzegi přiſtaupiti.

Nähern ſich, bljžiti ſe, chýliti ſe, ſ. Nahen; ähnlich ſeyn, chýliti ſe, přibližowati ſe, bljže přiſtupowati, ſich mehr der männlichen Geſtalt nähern, chýliti ſe wjc k způſobě mužſké.

Näherung, f. bljženj ſe, n.

Näheſter, neybližſſj.

Nahme, ſ. Name.

Nähren, ſ. Nehren.

Nahrhaft, nahrhaftig, was Nahrung giebt, krmný, pokrmný, 2) wo gute Nahrung iſt, ein ſolcher Ort, živný, nahrhaft, wie eine Perſon, živný, er iſt ein nahrhafter Mann, geſt muž živný.

Nahrung, f. Speiſe, potrawa, f. pokrm, m. 2) Unterhalt des Lebens, Gewerbe, živnoſt, f. poživenj, n. ein ehrlicher arbeitſamer Mann findet überall Nahrung, člověk poctivý a pracowitý nagde wſſudy živnoſt, poživenj, potrawu, wſſudy ſe vživj, poživj, Nahrung treiben, živnoſt weſti, groſſe, welikau, ſeine Nahrung woher haben, mjti odněkud potrawu, um alle ſeine Nahrung kommen, přigjti o wſſeckú živnoſt.

Nahrungsmittel, n. potrawa, f. potrawy, f. plur.

Naht, f. ſſew, m.

Nähterey, f. ſſitj, n.

Nähterinn, f. Nähtermädchen, n. ſſwadlj, ſſwadlena, f.

Name, m. Nahme, Namen, gméno, gmě, n. wie iſt dein Name, gak ti řjkagj, gak geſt twé gméno, der die Namen alle weis, aufzeichnet, herſagt, oder wo man ſie alle findet, gmenowatel, m. einen guten, übeln

Namen

Namen haben. mjti dobré, zlé gméno, dobrau, zlau powěst, na dobré, na zlé slowo wzatu býti, in Gottes Namen! (als ein Ausruf,) s pánem Bohem, im Namen Gottes, Christi, we gménu Boha, Krysta, mit Namen Ignaz, gménem Zynek, seinen Namen ändern, přezdjti, přezdjwati, einen großen Namen haben, weliké gméno mjti, gmenowitým, slowůtným býti, na weliké, slowůtné slowo wzatu býti, Leute gleiches Namens, gednoho gména, mjčkowé, m. plur.

Namenbüchlein, n. slabikář, abecedář, m.

Namenlos, so keinen Namen hat, bez gména, negmenowaný.

Namennennung, f. wygmenowánj, n.

Namensfest, n. Tag, swátek gména, den gmenownj, gmenowatý, m.

Namensverwandter, m. gmenowec, mjček, m.

Namentlich, nahmhaft, gmenowitě, z gména.

Namhaft, ansehnlich, wie eine Person, gmenowitý, slowůtný, znamenitý, wzácný, groß, viel, znamenitý, namhaft machen, pogmenowati, gménem nazwati, namhafte Strafe, znamenitá pokuta, f.

Nämlich, totiž, totižto, gmenowitě, der nämliche, tentýž, týž, ten samý.

Nampf, m. okřin, m. hluboká mjsa, f.

Nämpfchen, n. okřinek, m.

Narbe, f. pruh, m. prauha, pruha, gizwa, f. ssrám, m. Narbe an Säulen, Gefäßen, pruh, m. pruha, f.

Narbicht, pruhowatý, ssrámowitý, wie Säulen, Gefäße, pruhowatý.

Narcisse, f. Narzisse, narcyssek, m. davon, narcyssowý.

Narde, f. nard, sspikanard, m.

Narr, m. blázen, nemaudrý, m. läppischer, Possenreisser, ssassek, m. solcher seyn, ssasskowati, für einen solchen haben, za ssasska někoho mjti, ssasska z někoho mjti, ein Narr, zum Narren werden, zblázniti se, ztřesstiti se, znemaudřeti, ein Narr seyn, bláznem býti, blázniti, třesstiti, bláznowě sobě westi, einen zum Narren machen, zblázniti, zblázniwěti, blázna vdělati, ztřesstiti, da müßte ich ein Narr seyn, to bych se musyl zbláznit, býti bláznem, du wirst kein Narr seyn, und glauben, nebudeš bláznem, nebudeš bláznit, a wěřit, zum Narren haben, mjti za blázna, sich zum Narren laufen, zblázniti se běhánjm.

Narren einen, blázniti někoho, za blázna mjti, blázna, ssasska sobě z někoho dělati, 2) Narr seyn, blázniti, blázniti se.

Narrenhaft, bláznowý, bláznowský, blázniwý.

Narrenhaft, adv. bláznowě, bláznowsky, blázniwě, handeln, sich bezeigen, bláznowě, bláznowsky, blázniwě gednati, sobě westi.

Narrenhaus, n. dům, přjbytek bláznů, sraubek, m.

Narrenpossen, m. plur. ssassky, frassky, f. plur. lasskowánj, blázněnj, bláznowstwj, n. Narrenpossen treiben, ssassky, frassky, bláznowstwj prowáděti, prowozowati, ssasskowati, lasskowati, blázniti.

Narrenrede, f. bláznowské mluwenj, plyskánj, n. bláznowská řeč, f.

Narrenspiel, n. s. Narrenpossen; mit einem treiben, ssasska, blázna sobě z někoho dělati, ssasska, blázna z někoho mjti.

Narrentheider, m. bláznomluwec, plyskač, m.

Narrentheidung, f. bláznowské mluwenj, n. s. Narrenpossen.

Narrheit, f. bláznowstwj, n. blázniwost, bláznost, possetilost, f. es ist eine Narrheit, ge to bláznowstwj.

Närrinn, f. blázen, nemaudrá, bláznice, f. sie ist eine Närrinn, gest blázen, eine alte Närinn, starý blázen.

Närrisch, blázniwý, bláznowý, bláznowský, ztřesstěný, närrisch werden, zblázniti se, ztřesstiti se, seyn, blázniti, třesstiti, bláznem, blázniwým býti, das närrische Weib, die närrische, ta blázniwá, nemaudrá žena, f. du närrischer Kauz, Narr, bláhowý, bláhowče, blázne, Närrinn, Närrinn! bláhowá,

blá-

bláhowá! blázne! närrisch machen, zblázniti, zblázniwěti někoho, ztřesstiti, er möchte närrisch werden, mohlby se zbláznit.
Närrisch, adv. närrischerweise, blázniwě, bláznowě, bláznowsky, nemaudře, po bláznowsku.
Naschen, mlsati, smlsati.
Naschen, das, mlsánj, n.
Näschen, n. nosek, noseyček, m.
Näscher, m. mlsač, m. mlsná huba, f.
Näscherey, f. Sachen zum Naschen, mlsy, m. plur. mlsnota, f. mlsky, pamlsky, lahůdky, f. plur. mls, m. der Speise, mlsánj, n. das beständige Essen, mlsnost, f. mlsánj, n.
Naschhaft, näschig, mlsný.
Naschwerk, n. mlsy, m. plur. pamlsky, lahůdky, f. plur.
Nase, f. nos, m. der eine große Nase hat, nosáč, nosál, nosatý, nosálek, m. der eine kleine Nase hat, nosek, m. die Nase wischen, vtřjti, vtjrati nos, wytřjti, einem eine Nase drehen, zatočiti někomu, auf die Nase binden einem etwas, na nos powěsyti, vwázati někomu něco, bey der Nase herumführen, za nos woditi, in die Nase fahren, wie ein Lob, Ehre kitzeln, gjti pod fausy, der Nase nach, po nosu, die kleinen Haare in der Nase, chlaupkowé w chřjpj, neb w nose, m. plur.
Nasenband, n. náhubek, m. krabusska, f.
Nasenbluten, n. krwácenj nosu, n.
Nasengeschwür, n. wřed w nose, m.
Nasenhärlein, n. chlaupkowé, wlásky w nose, m. plur.
Nasenlöcher, n. plur. chřjpě, djrky w nose, do nosu, f. plur.
Nasenstüber, m. ssňupka, f. sstilec, m. einen geben, dáti ssňupku, sstilec, prstem pod nos pohaubiti, ssňupkowati.
Nasentriefen, n. kapánj z nosu, n.
Nasenweis, sadjlek, drzý mudrlant, wssetýčka, m.
Nasenweise, m. sadjlek, mudráček, weyskočný, drzý wssetýčka, prostořeký, m.
Nasenweisheit, f. sadjlstwj, n. drzost, weyskočnost, f. mudrlanstwj, n. prostořekost, wssetečnost, f.
Nasenzäpfchen, Nasenzäpflein, n. čjpek do nosu, m.
Nashorn, n. nosorožec, m. vom Nashorne, nosorožský.
Naß, mokrý, nasse Witterung, mokro, n. čas mokrý, wlhký, m. naß werden, mokřeti, zmokřeti, zmoknauti, moknauti, namoknauti, vmoknauti, durch und durch naß werden, promoknauti, zmokřeti, naß machen, mokřiti, zmokřiti, vmokřiti, namokřiti, mokré dělati, močiti, máčeti, naßer Bruder, bratr z mokré čtwrtě, m.
Nässe, f. mokrost, mokrota, f. mokro, n. nasse Witterung, mokro, wlhko, močno, n.
Nassel, f. stonožka, swiňka, f.
Nässen, naß machen, mokřiti, namokřiti, zmokřiti, vmokřiti, es nässet (von der Witterung,) mokwá.
Näßlich, mokřičký.
Nath, s. Naht.
Nation, f. Nazion, národ, pronárod, m.
Natter, f. gesstěr, m. gesstěrka, f. von der Natter, gesstěrčj.
Natterwurz, f. hadj kořen, ďábljk, gesstěr, m.
Natterzünglein, n. hadj gazýček, m.
Natur, f. die ganze, überhaupt, die Dinge in der Welt, přirozenost, přiroda, f. přirozenj, n. Natur, Beschaffenheit, přirozenj, n. von Natur, od přirozenj, nach der Natur, dle přirozenj, harte, schwache Natur haben, twrdé, mdlé přirozenj mjti, in der Natur, w přirozenosti, w přirozenj, von Natur eingepflanzt, od přirozenj wsstjpený, wkořeněný, von Natur zu etwas geneigt seyn, od přirozenj, z přirozenj k něčemu nakloněným, náchylným, nachýleným býti, es ist wider meine Natur, ge to proti mému přirozenj.
Naturfehler, m. chyba přirozená, přistwořená, chyba od přirozenj, f.
Naturforscher, s. Naturkündiger.
Naturforschung, f. zpytánj, skaumánj, zpytowánj přirozenosti, n.
Naturgabe, f. dar přirozenosti, m.

Na=

Naturgeschichte, f. přjběhy přirozenosti, wěcý přirozených, o přirozenosti, o wěcech přirozených, m. plur.
Naturkräfte, f. plur. sýly, mocy přirozenosti, f. plur.
Naturkunde, f. vměnj wěcý přirozených, přirozenosti, o wěcech přirozených, přirozenostj, přirozené, n.
Naturkündiger, m. zpytatel, skaumatel přirozenosti, m.
Naturlehre, f. včenj přirozenosti, wěcý přirozených, o přirozenosti, o wěcech přirozených, n.
Natürlich, přirozený, natürlicher Vater, Sohn, leiblicher, wlastnj otec, syn, m. ein natürlicher Sohn, unehelicher, neřádné, cyzoložné djté, n.
Natürlich, adv. přirozeně, natürlich, freylich, arcy, owssem, owssem že.
Naturrecht, n. práwo přirozenosti, n.
Naturverständiger, m. zběhlý, powědomý we wěcech přirozenosti, přirozených, m. s. Naturkündiger.
Nebel, m. mlha, mha, f. mračno, n. mit Nebel überziehen, bedecken, oblakem mračným, mrakem, zakryti, zamračiti.
Nebelicht, mlhawý, plný mlhy, possmaurný, mračný, ist es, gest mlhawo, gest mlhawý, mračný, possmaurný počas, nebelichtes Wetter, počas mlhawý, possmaurný, mračný, m.
Nebelkappe, f. kukle, f.
Neben, wedlé, podlé, dle.
Nebenabsicht, f. strannj, postrannj aumysl, m.
Nebenarbeit, f. postrannj, strannj, pobočnj djlo, n. práce, f.
Nebenausgabe, f. wydánj postrannj, n.
Nebenbedürfnisse, n. plur. postrannj, pobočnj, strannj potřebnosti, f. plur.
Nebenbey, přitom též, spolu, přitom.
Nebending, n. wěc postrannj, pobočnj, strannj, f.
Nebeneinander, wedlé sebe, podlé sebe.
Nebengebäude, n. als ein Theil des Hauses, stawenj postrannj, strannj, n. 2) benachbartes Haus, stawenj wedleyssj, n.
Nebengeschäft, s. Nebenwerk.
Nebenhin, mjmo to, nebenhin gehen, mjmo gjti.
Nebenkammer, f. postrannj, strannj komora, f. komňata, n. plur.
Nebenmensch, m. bližnj, m.
Nebensache, s. Nebending.
Nebenschlag, m. der Münze, cyzoloženj, zcyzoloženj peněz, n.
Nebenschoß, m. an Bäumen, wlk, wlček, pazauch, m. an Weinstöcken, slaupek, m. wětwička rywowá, w nowě wyrostlá, f.
Nebensorgen, f. plur. pobočnj, postrannj starosti, f. plur.
Nebenstunde, f. hodina, chwjle prázdná, f.
Nebenumstand, m. okoličnost postrannj, pobočnj, strannj, f.
Nebenursache, f. postrannj, strannj, pobočnj přjčina, f.
Nebenweg, m. postrannj cesta, postrannost, f. augezd, m.
Nebenwerk, n. djlo, zaměstknánj postrannj, pobočnj, strannj, n.
Nebenwind, m. wjtr pobočnj, postrannj, m.
Nebenzimmer, n. pokog, pokogjk postrannj, strannj, m.
Nebst, mjmo, nebst dem, mjmo to, mjmo toho.
Necken, teyrati, ssiditi, mořiti, sskádliti, drážditi, pokausseti, wie eine Krankheit, sskádlitr, pokausseti, drážditi, wie einen Hund, sskádliti, pokausseti, laß mich ungeneckt, neteyrey mne, nesskádli, nessid mne.
Necken, das, s. Neckerey.
Neckerey, f. teyránj, ssizenj, sskádlenj, pokaussenj, pokussitelstwj, n.
Neckerhaft, teyrawý, sskádliwý, pokussitedlný.
Neffe, m. Enkel, wnuk, m. kleiner, wnauče, n. Vetter, synowec, m.
Neffinn, f. wnučka, f.
Neglein, s. Nägelein.
Negleinfarbe, Nelkenfarbe, f. karafiátowá barwa, f.
Nehen, ssjti.
Nehen, das, ssitj, n.

Nehmen,

Nehmen, brátí, wzýti, einen mit ſich, wzýti, pogmauti někoho ſebau, Schaden nehmen, ſſkodu brátí, wzýti, in Acht nehmen, wzýti na pozoru, mjti pozor, ſ. Acht, Achtung; nehm dich in Acht, měg ſe na pozoru, hleď ſe, dey na ſe pozor, auf ſich nehmen etwas, na ſe brátí, wzýti, přigimati něco, podniknauti něco, dazu noch nehmen, přiwzýti, auf ſich nehmen einen Prozeß, wzýti na ſebe, přigjti k ſobě něčj při, einen Mann, wdáwati ſe, wdáti ſe za muže, wzýti, brátí ſobě muže, ein Weib, ženiti ſe, oženiti ſe, brátí, wzýti ſobě ženu, was ſoll ich mir daraus nehmen, co ſobě mám z toho wzýti, übel nehmen etwas, zle, na zlau, na lewau ſtranu brátí, wzýti, vgmauti něco, nehmen, wegnehmen einem etwas, brátí, wzýti, pobrati, rozebrati někomu něco, ſie haben ihm alles genommen, wſſecko mu wzali, pobrali, rozebrali, ſich Zeit nehmen, langſam machen, wzýti ſobě na čas, na chwjli, in Sinn nehmen, do myſle wzýti, zamyſliti, Gott zum Zeugen, Bohem ſe dokládati, Boha za ſwědka brátí, etwas in Beſitz nehmen, vwázati ſe w něco, das Königreich, vwázati ſe w králowſtwj, obſednauti králowſtwj, einen bey der Hand, vgmauti, wzýti za ruku někoho.

Nehmlich, ſ. Nämlich.

Nehren, nähren, živiti, poživiti.

Nehrer, m. živitel, m. ſ. Ernehrer.

Nehrerinn, f. živitelkyně, f. ſ. Ernehrerinn.

Nehrhaft, ſ. Nahrhaft.

Nehrhaftigkeit, f. Nahrhaftigkeit, živenj, poživenj, n.

Nehrling, m. ſchowanec, m.

Nehtiſch, m. ſſicý ſtůl, m.

Neid, m. záwiſt, nepřjzeň, nepřjznimoſt, f. Neid auf ſich laden, záwiſt ſobě způſobiti, na ſebe vwaliti, aus Neid, ze záwiſti, z nepřjzně.

Neiden, záwiděti, nepřáti, ſ. Beneiden.

Neider, m. záwiſtnjk, nepřjznimec, m.

Neiderinn, f. záwiſtnice, f.

Neidhammel, m. Neidhart, ſ. Neider.

Neidiſch, záwiſtiwý, nepřjzniwý, ein wenig neidiſch, záwiſtiwičký, nepřjzniwičký.

Neidiſch, adv. záwiſtiwě, nepřjzniwě.

Neidnagel, m. odděrek, m. záděra, f.

Neige, f. das Letzte, oſtatek, poſledek, zbytek, m. podnoſky, f. plur. auf die Neige gehen, býti na náklonku, na počepj, der Vorrath gehet auf die Neige, zásoby geſt giž na mále, geſt s ni na mále, na počepj, es gehet mit dem Menſchen auf die Neige, zur Neige, giž geſt s tjm člowěkem na náklonku, na počepj, na mále, giž dodělává, z poſlednjho mlátj, hyne, oſtrauhá brzy kolečka, die Sache gehet ſchon auf, zur Neige, ta wěc geſt giž na náklonku, na počepj, von der Neige trinken, ze ſpoda, z dňa pjti.

Neigen, chýliti, cheyliti, vchýliti, ſchýliti, nachýliti, přichýliti, kloniti, nakloniti, ſkloniti, zu etwas, přichýliti, ſich neigen, die Knie beugen, kloniti ſe, ſkloniti ſe, ſchýliti ſe, klaněti ſe, pokloniti ſe, ſkláněti ſe, vor einem, před někým, ſich neigen zu etwas, als es neiget ſich zum Kriege, oder Frieden, ſchyluge ſe, cheylj ſe, podobá ſe k wogně, k pokogi, bald her, bald hin ſich neigen, nynj ſem, nynj tam ſe nachýliti, nakloniti, wrtěti ſe, der Sieg neiget ſich hin und her, wjtězſtwj ſe ſem a tam nachyluge, der Menſchen Herz neiget ſich ſtets nach dem, was verboten iſt, ſrdce lidſké wždy k tomu luc, ſe nachyluge, ge náklonné, co zapowedjno geſt.

Neigung, f. zu jemanden, zu etwas, náchylnoſt, přjchylnoſt, náklonnoſt, nakloněnoſt, myſl náklonná, náchylná, f. des Leibes, ſchýlenj, ſkloněnj, poklonění, n. eines Orts, Berges, ſklonitoſt, f. unſere Neigungen, naſſe náklonnoſti, f. plur.

Nein, ne, iſt er noch da? ge geſſtě tu? nein, nenj, ne.

Nennen, gmenowati, pogmenowati, nazýwati, nazwati, einen einen Narren nennen, gmenowati, nazýwati bláznem někoho, ſich nennen, ſeinen Namen ſagen, gmenowati ſe, ſich nennen, heißen, gmenowati ſe, ſlauti, er nennt ſich, gmenuge ſe, ſluge, ſlowe, anders, falſch einen, etwas nennen, přezdjwati, přezdjti, nennen in einer Erzählung, ausdrücklich, gmenowati.

Nenner, m. gmenowatel, m.

Nennung, f. gmenowánj, n. názew, m. nazýwánj, n.

Nerve, m. žjla klaubnj, ſwazowá, ſuchá, wlaſatá, f. dazu gehörig, žilowý.

Nervicht, žilowatý, ſwazowitý.

Neſſel, f. kopřiwa, f.

Neſt, n. hnjzdo, n. ein Neſt machen, hnjzdo dělati, ſtrogiti, kleines, hnjzdečko, n.

Neſtel, f. ſtauha, ſtuha, f.

Neſteln, ſtužiti, ſtuhau, ſtuhami ſewřjti, ſepnauti, přitužiti.

Neſtler, m. ſtuhař, m.

Nett, ſſwarný, čiſtý, čacký.

Nett, adv. ſſwarně, čiſtě, čacce.

Nettigkeit, f. ſſwarnoſt, čiſtota, čiſtotnoſt, čackoſt, f.

Netz, n. ſyt, f. ſytj, f. leč, lečka, f. ein kleines, ſytka, f. Netz ſtellen, aufſtellen, ſytj léceti, roztáhnauti, zawlécy, 2) Netz ums Herz, bránice, mázdra, f. 3) um Lunge, und Leber, bránice, f. 4) um die Leber und Gedärme, bránice, f.

Netzchen, n. ſytka, lečka, f.

Netzen, máčeti, ſmáčeti, ſmočiti.

Netzförmig, ſytkowý.

Netzgabel, Netzſtange, f. proſſtip, m.

Netzlein, ſ. Netzchen.

Neu, noch nicht geweſen, nowý, nowotný, faſt neu, noch nicht gebraucht, zánownj, teprw nowý, neues Jahr, nowý rok, m. nowé léto, n. neue Lüge, Rede, nowá lež, řeč, f. neues Buch, nowá kniha, f. aufs neue, na nowo, von neuem, znowa, znowu, neugeſchlagene Wunde, nowobitá rána, f. neu machen, obnowiti, nowé dělati, vdělati, ſehr neu, nowičký, neue Beſen kehren gut, nowá pometla, chwoſſtiſſtata dobře metau, neue Leibeigenen, nowotnj pacholcy, m. plur. neue Kolonie, nowotná, nowá oſada, f. neue Zeitung, nowina, f.

Neu, adv. nowě, wnowě, neu gebautes Haus, wnowě wyſtawený dům, m. neu gebohren, w nowě, znowa narozený.

Neubegierde, f. drzoſt myſli, f. chtjč, m. žádoſt, dychtiwoſt, f.

Neubegierig, ſ. Neugierig.

Neuerdings, znowa, wnowě, opět, zaſe.

Neuerlich, nowotný.

Neuerlich, adv. nowotně.

Neuerung, f. nowotnoſt, nowota, obnowa, f. Neuerungen, nowoty, obnowy, wěcy nowé, f. plur. anfangen, začjnati.

Neugebacken, wnowě pečený, nowopečený.

Neugebohren, wnowě, znowa narozený, wie neugebohren, gako znowa narozený.

Neugierde, ſ. Neubegierde.

Neugierig, drzý, žádoſtiwý, chtiwý, dychtiwý.

Neujahr, n. neues Jahr, nowý rok, m. nowé léto, n.

Neujahrsgeſchenk, n. Gabe, dar nowého léta, roku, m. koleda, f.

Neuigkeit, f. der Sache, daß ſie neu iſt, nowotnoſt, f. eine Neuigkeit, neue Nachricht, nowina, f. Neuigkeiten erzählen, nowiny powjdati, wyprawowati.

Neulich, adj. onehdeyſſi.

Neulich, adv. neulichſt, onehdy, onehdá, ondy.

Neuling, m. nowáček, nowák, nowotný, m.

Neumond, m. nowý měſýc, nowoměſýc, nowoměſýce, nowoměſýc, m.

Neun, dewět, alle neun, wſſech dewět, allemal neun, jedem neun, wždy dewět, po dewjti, eine Zahl von neun, dewjtka, f. počet dewjti, m.

Neunauge, m. f. u. n. neynok, m. oktice, f.

Neunblätterich, dewitiljſtkowý.
Neunblätterkraut, n. dewitiljſtek, m.
Neunfach, dewaterý, dewitinásobný.
Neunhundert, dewět ſet.
Neunhunderte, der, dewitiſtý.
Neunhundertmal, dewětſetkrát.
Neunjährig, dewitiletý.
Neunmal, dewětkrát.
Neunpfenniger, m. dewitnjk, m.
Neuntägig, dewitidennj, neuntägige Andacht, dewitnjk, m. dewitidennj pobožnoſt, f.
Neun und achtzig, dewět a oſmdeſát.
Neun und achtzigſte, dewět a oſmdeſátý.
Neun und zwanzig, 30, 40 — 90, dewět a dwadcet, dewětmecýtma, dewět a třidcet, dewět a čtyřidcet, dewět a dewadeſát.
Neun und zwanzigſte, dewět a dwadcátý, dwadcátý dewátý, dewětmecýtmý.
Neunzehn, dewatenáct.
Neunzehnmal, dewatenáctkrát, das neunzehntemal, po dewatenáctkrát.
Neunzehnmalig, dewatenáctekrátý.
Neunzehnte, dewatenáctý.
Neunzig, dewadeſát.
Neunzigjährig, dewadeſátiletý, ein Neunzigjähriger, dewadeſátnjk, m.
Neunzigmal, dewadeſátkrát.
Neunzigſte, dewadeſátý.
Neuteſtamentiſch, nowozákonnj.
Neuverlobter, m. choť, m.
Neuvermählter, m. manžel, m.
Nicht, ne, das Fieber nicht haben, nemjti zymnicy, etwas nicht ſagen, něco neřjcy, u. ſ. w. nicht bekannt ſeyn, nebýti známým, býti neznámým, ich weis nicht, wer da alles nicht geweſen wäre, wer das nicht gethan hätte, newjm, kdoby tu nebyl byl, kdoby tu byl nebyl, kdoby to nebyl včinil, kdoby to byl nevčinil, du kannſt nicht ſagen, daß ꝛc. nemůžeš řjcy, že ꝛc. dieſes könnte, wollte ich nicht leiden, tobych nemohl, nechtěl trpěti, nicht das geringſte, ani to neymenſſj, nicht mehr, nikdý wjc, nicht mehr als einer, nic wjc nežli geden, nicht nur, nicht allein, negen, negenom, netoliko, nicht einmal, ani, aniž, nicht einmal ſchreiben können, ani nevměti pſát, nicht ein einziger, ani geden, gar nicht, nikoli, nikoliwěk, nigak, gar nicht, durchaus nicht, docela, zcela ne, er iſt nicht klug, on nenj maudrý, nicht einmal, ſondern oft, ne gednau, ale začaſté, ſiehſt du nicht, newidjš, o daß ich es nicht geſehen hätte, ó kdybych, ó bych to byl newiděl, ó bych to nebyl widěl, nicht geſchickt, nezpůſobný, nicht wiſſen, nicht können, newěděti, neznati, u. ſ. w. nicht mehr als einer, nic wjc nežli geden.
Nichte, ſ. Niece, ſynowkyně, f.
Nichtig, daremný, ničemný.
Nichtig. adv. daremně, ničemně.
Nichtigkeit, f. ničemnoſt, daremnoſt, f.
Nichts, nic, nichts wiſſen, nichts kennen, nichts glauben, nic newěděti, nic nevměti, nic newěřiti, u. ſ. w. nichts nütze ſeyn, nichts taugen, býti ničemným, daremným, nevžitečným, neplatným, za nic neſtáti, ani za balátku neſtáti, er, es tauget nichts, nic do něho, do toho nenj, za nic neſtogj, za balátku neſtogj, zu nichts machen, zničemniti, w nic, w niwec obrátiti, werden, zničemnětí, w nic, w niwec včiněnu, vwedenu, obrácenu býti, na nic přigjti.
Nichtsdeſtoweniger, nicméně.
Nichtswerth, nichtswürdig, nichtsnütze, ničemný, daremný, ein Nichtswürdiger, ničemnjk, člowěk ničemný, nehodný, daremný, daremnjk, m.
Nichtswürdigkeit, f. ničemnoſt, f.
Nicken, mit dem Kopfe, kynauti, kývati, pokynauti, mit den Augen, mrkati, mžikati, mhaurati, mhaurnauti.
Nicken, das, mit dem Kopfe, kynutj, pokynutj, kývánj, n. mit den Augen, mrkánj, mžikánj, mhauránj, mhaurnutj, mžiknutj, n.
Nik, ne, ſ. Niemals.
Niece, ſ. Nichte.

Nieder, dolů, auf und nieder, nahoru dolů, nieder damit, dolů s tim, nieder ſeyn, wie ein Feuer, vhaſnauti, wyhaſnauti, ſnjžiti ſe, wie ein Haus, lehnauti popelem.

Nieder- in Zuſammenſetzung mit Orten, Ländern, dolnj, doleyſſj.

Niederbeugen, bücken, dolů ſehnauti, ſkloniti, das Obſt beugt die Aeſte nieder, owoce ſkloňuge, prohybuge ratoleſtě, ſich nieder beugen, ſkloniti ſe, poklonuti ſe, ſehnauti ſe, ſhýbati ſe.

Niederbrennen, ſhořeti, vhořeti.

Niederbringen, ſ. Herunterbringen.

Niederbücken ſich, ſehnauti ſe, ſhýbati ſe.

Niederdrücken, ſtlačiti, potlačiti dolů.

Niederdrückung, f. ſtlačenj, potlačenj, n.

Niedere, der, dem Orte nach, doleyſſj, ſpodnj, nižſſj, dem Stande nach, nižſſj.

Niederfahren, ſgeti dolů, ſtaupiti.

Niederfahrt, f. dolů ſgetj, ſtaupenj, n.

Niederfall, m. padnutj, vpadnutj na zem, n. pád, m.

Niederfallen, vpadnauti, padnauti, auf die Knie, zu den Füſſen vor einem, na kolena, k nohám padnauti před někým, von ohngefähr, vpadnauti, zwrátiti ſe, zkáceti ſe, auf den Kopf, aufs Geſicht, na hlawu, na twář vpadnauti, padnauti.

Niederfallen, das, vpadnutj, padnutj, n. auf die Knie vor einem, padnutj na kolena před někým, n.

Niedergang, m. západ, m. západnj ſtrana, f. záchod, m. der Sonne, západ, záchod, m. zagitj ſlunce, ſlunečnj, za horu, n. gegen Niedergang, k západu, na západ.

Niedergehen, untergehen, zapadati, zacházeti, zapadnauti, zagjti.

Niedergeſchlagen, zaražený, zarmaucený, ſkormaucený, trudný, truchliwý.

Niedergeſchlagenheit, f. ſkormaucenoſt, zarmaucenoſt, trudnoſt, truchliwoſt, f.

Niederhangen, dolů wiſeti.

Niederhangend, dolů wiſſecý, wiſutý, ſwjzlý.

Niederhauen, poſekati, porubati, die Bäume, Holz, poráżeti, podtjnati, rubati ſtromy, dřjwj.

Niederhocken, na bobečku ſeděti.

Niederhockend, na bobečku.

Niederholder, m. chebdj, n.

Niederkleid, n. podwlečka, face, paſnice, f.

Niederknien, klekati, klekнauti, poklekнauti.

Niederknien, das, klekánj, klekнutj, poklekнutj, n.

Niederkommen, ſlehnauti, poroditi.

Niederkunft, ſ. porod, m. ſlehnutj, porozenj, n. Zeit der Niederkunft, čas porodu, m.

Niederlage, f. des Feindes, poráżka, f. pobitj, porażenj na hlawu, n. ſſkoda, f. Niederlage leiden, poráżku, ſſkodu trpěti, ſſkodu brátі, der Feind hat eine gänzliche Niederlage erlitten, nepřjtel welikau, hroznau poráżku, ſſkodu trpěl, Niederlage der Waaren, ſklad, m. ſkladna, f. ſeine Niederlage wo haben, mjti ſwůg ſklad někde.

Niederland, n. doleyſſj, dolnj kraginа, f.

Niederländer, m. obywatel w dolnj kragině, m.

Niederländiſch, Nydrlandſký.

Niederlaſſen, herunterlaſſen, ſpuſtiti, ſpauſtěti, ſich niederſetzen, poſaditi ſe, ſednauti, ſich an einem Orte niederlaſſen, daſelbſt zu wohnen, vſaditi ſe, poſaditi ſe na nēgakém mjſtě.

Niederlaſſung, f. ſpuſtěnj, n. b) vſazenj ſe, n.

Niederlauſitz, f. doleyſſj Lužice, f. pl.

Niederlegen, Geld, Waare, zur Verwahrung, ſložiti, vložiti, etwas auf die Erde, auf den Tiſch, položiti, ſich niederlegen, položiti ſe, lehnauti ſy, ſich auf die Erde, položiti ſe, lehnauti na zem, proſtřjti, rozproſtřjti ſe na zem.

Niederliegen, ležeti, ſ. Darniederliegen.

Niedermachen, niedermäßen, poráżeti, zporáżeti, pobiti, potřjſkati, pohubiti, potepati, ztepati.

Niedermetzeln, poſſawlowati, pobiti, poráżeti.

Niedermetzelung, f. poſſawlowánj, poráżenj, pobitj, potřjſkánj, potepánj, ztepánj, n.

Niederreiſſen, ein Gebäude, zbořiti, pobořiti, rozbořiti, bořiti, obořiti, rozwáleti, abtragen, als eine Wand, ein Gerüſte, eine Statue, ein Altar, zbaurati, rozbaurati, baurati, wie ein Wind, poráżeti, zporáżeti, porazyti, niederreiſſen jemanden, porazyti někoho, eine Sache, ein Bild, ein Dach, ſtrhnauti.

Niederreiſſung, f. Zerſtöhrung, zbořenj, rozbořenj, pobořenj, obořenj, rozwálenj, n. Umwerfung, rozbauránj, zbauránj, bauránj, n.

Niederreiten, jemanden, koněm přejeti.

Niederſäbeln, poſſawlowati.

Niederſäufen, jemanden, přepiti někoho.

Niederſchießen, zaſtřeliti.

Niederſchlagen, zu Boden, porazyti, powrcy, o zem dáti, vdeřiti, mrſſtiti, praſſtiti na zem někým, die Augen, oči ſklopiti.

Niederſchmeiſſen, mrſſtiti na zem, ſ. Niederſchlagen.

Niederſchmettern, potřjſkati, ztřjſkati, potepati, potřjti, potjrati, zur Erde, vdeřiti o zem.

Niederſchreiben, napſati.

Niederſehen, herunterſehen, ſhleděti, hleděti, patřiti, kaukati dolů, vor ſich, pod ſe hleděti, dolů hleděti, s kornelem choditi.

Niederſenken, ſpuſtiti, ſpauſtěti, in das Waſſer, pohřjžiti, ſpuſtiti do wody.

Niederſetzen, poſtawiti, ſich, poſaditi ſe, ſednauti ſy, an einem Orte, um da zu bleiben, vſaditi ſe na nějakém mjſtě, ſich niederſetzen, fallen, poſaditi ſe, ſetzen ſie ſich nieder, poſadějj ſe, ſednau ſy.

Niederſinken, auf den Grund, ſpadnauti, padnauti ke dnu, umfallen, ſkleſnauti, kleſati, znenáhla padati.

Niederſitzen, poſaditi ſe, ſednauti.

Niederſtampfen, dupati, přidupati nohama.

Niederſtechen, zbůſti, zapůſti, zapjchnauti.

Niederſtoſſen, umwerfen, porazyti, 2) erſtechen, mit dem Degen, powalem zabiti, porazyti, prohnati kordem, vbodnauti, zaklati, zapjchnauti.

Niederſtürzen, act. ſrazyti, ſwrcy dolů, einen zu Boden, porazyti, neut. niederfallen, zwrátiti ſe, zkáceti ſe, vpadnauti, ſwrcy ſe dolů.

Niedertauchen, pohřjžiti, potopiti.

Niederträchtig, přewrhlý, njzký, nectný, opowržený, mrzký, ein niederträchtiger Menſch, přewrhlý člowěk, přewrhlec, mrzký, nectný, m.

Niederträchtig, adv. přewrhle, njzce, nectně, opowrženě, mrzce.

Niederträchtigkeit, f. přewrhloſt, njzkoſt, nectnoſt, bezectnoſt, opowrženoſt, mrzkoſt, f.

Niedertreten, poſſlapati, ſeſſlapati, zaſſlapati, zaſſlápnauti, die Schuhe, ſeſſlapati.

Niederwärts, dolů.

Niederwerfen, etwas, hoditi, wrcy na zem něco, něčjm, pomjtati, pomecy, powrhnauti, powrcy, o zem dáti, vdeřiti, die Waffen, zbraň wrcy, powrcy, pomjtati, na zem hoditi, zbranj na zem hoditi, einen niederwerfen, porazyti, na zem hoditi, o zem dáti, vdeřiti, wrcy, ſich niederwerfen, hoditi, wrcy ſebau na zem, rozproſtřjti ſe na zemi, den Tiſch, ſ. Umwerfen.

Niederzerren, ſtrhnauti dolů.

Niederziehen, dolů ztáhnauti, potáhnauti dolů.

Niedlich, vrěſſený, vſſlechtilý, miloſtný, zpanilý, ztepilý, lepý, ſſwarný, ſtkwoſtný, klein, hezaučký, niedliche Speiſe, ſtkwoſtné, vprawné gjdlo, n. niedliche Stadt, vrěſſené, vſſlechtilé město, n. niedliche Muſik, ljbezná, miloſtná hudba, f. niedliche Rede, řeč vſſlechtilá, miloſtná, f. niedliches Geſicht, niedliche Geſtalt,

ſtalt, zpanilá, vſſlechtilá, lepá, zte-pilá twář, poſtawa, způſoba těla, ſſwarná poſtawa, f.

Niedlich, adv. vtěſſenĕ, vſſlechtile, ztepile, ſſwarnĕ, ſkwoſtnĕ, niedlich eſſen, ſpeiſen, ſkwoſtnĕ, vprawnĕ gjſti, tráwiti, ausſehen, vſſlechtile, zpanile, ztepile wyhljzeti, klein, hezaučce.

Niedlichkeit, f. vtěſſenoſt, vſſlechtiloſt, miloſtnoſt, zpaniloſt, lepoſt, lepota, f. der Speiſen, ſkwoſtnoſt, vprawa gjdel, f. Kleinheit, hezaučkoſt, f.

Niednagel, Nietnagel, m. an Fingern, oddĕrek, záděrek, m. záděra, f.

Niedrig, njzký, niedriger Preis, lewná, mjrná cena, f. niedrige Schreibart, ſproſtý způſob pſanj, m. niedrigſt, neynižſſj.

Niedrig, adv. njžce, niedrig liegen, njžko, njžce ležeti, niedrig gebohren, z njzkého, chatrného, zproſtého, nepatrného rodu, niedrig ſchreiben, ſproſtĕ pſáti, niedrig anfangen im Singen, začjti znjzka zpjwati.

Niedrigen, njžiti, ſnjžiti, ponjžiti.

Niedriger, nižſſj.

Niedriger, adv. njžegi, ſitzen, ſeyn, njžegi ſedĕti, býti.

Niedrigkeit, f. njzkoſt, f. des Preiſes, lewnoſt, mjrnoſt, f.

Niedrigung, f. njženj, ſnjženj, ponjženj, n.

Niemals, nikdy, nikdá.

Niemand, žádný, nižádný, niemand, gar niemand, weder Menſch noch Gott, keine Seele, ani človjček, ani živůček, ani chžjſtka, ani živá duſſe, ani křeſťánek, niemand anderer als du, žádný giný než ty, nežli ty, žádný krom tebe, krom ty.

Nierchen, n. ledwinka, f.

Niere, f. ledwina, f. von Nieren, ledwinowý.

Nierenkrankheit, f. neduh ledwin, m.

Nierenſchmerz, ſ. Nierenweh.

Nierenſtein, m. ledwinowý kámen, m.

Nierenſüchtig, neduživý na ledwině.

Nierenweh, n. ledwin bolenj, n.

Nierlein, ſ. Nierchen.

Nieſen, keychati, zum Nieſen bringen, nieſend machen, keychawku zbuditi.

Nieſen, das, keychánj, n. keychawka, f.

Nieſepulver, n. keychawka, f.

Nieſewurz, f. keychawka, čemeřice, f. černé kořenj, S. Ducha kořenj, n.

Nieſung, f. keychnutj, n.

Nietre, f. in der Lotterie, nižádná, f.

Nimmermehr, nimmer, nikdy, nikdá wjce.

Nimmerſatt, m. neſyt, neſyta, hltawec, hlton, m. wlčj ſtřewo, n. nenaſycený, m.

Nirgends, nirgendswo, nikdež, nikde, nikdy.

Nirgendshin, nirgendswohin, nikam.

Niſſe, f. der Haare, hnida, f. der ihrer viele hat, hnidowatý.

Niſten, hnjzditi ſe, shnjzditi ſe.

Niſten, das, hnjzdĕnj ſe, n.

Noch, annoch, geſſtĕ, weder, noch, ani, aniž, weder er noch ich, ani on, ani gá.

Nochmals, geſſtĕ gedenkrát, gednau.

Nonne, f. Kloſterfrau, Kloſterjungfer, geptiſſka, bekyně, mniſſka, f.

Nonnenkloſter, n. geptiſký, bekynſký, panenſký kláſſter, m.

Nord, m. půlnocý, n. ſtrana, f. vhel půlnočnj, západnj, západ, m.

Nordiſch, nordlich, ſ. Mitternächtig.

Nordluft, f. powětřj od půlnocy, n. wjtr půlnočnj, m.

Nordoſt, m. wýchodnj wjtr, z druhé ſtrany, na půl nocy ſe chýljcý, m.

Nordoſtwind, m. wjtr mezy půlnocý a wýchodem, m.

Nordpol, m. vhel půlnočnj, na půl nocy, m.

Nordweſt, m. wjtr od západu, mokrowjtr, m.

Nordweſtlich, západnj, na západ.

Nordweſtwind, m. wjtr mezy západem a půlnocý, m.

Nordwind, m. půlnočnj wjtr, m.

Nöſel, n. halbe Kanne, Seidlein, halbes Maaß, žeydljk, m. halb Nöſel, půl žeydljka, půlka, f.

Noth, f. nauze, nuznoſt, nuzná potřeba, těžkoſt, f. in der Noth, w

naa-

nauzy, aus Noth, z nauze, z nuzné potřeby, in Noth ſeyn, ſtecken, býti, wězeti w nauzy, w těžkoſti, nuzowati ſe, kommen, gerathen, přigjti, vpadnauti, w nauzy, w těžkoſt, do nauze, do těžkoſti ſe doſtati, mit genauer, ſchwerer Noth, mit Mühe und Noth, s těžkoſtj, s welikau neſnázý, Noth machen einem, neſnáz, těžkoſt, obtjžnoſt dělati, působiti někomu, ſeine Noth haben, mjti těžkoſt, neſnáz, pokuſſenj, iſt das nicht eine Noth, nenjli to pokuſſenj? wenn es die Noth erfordert, wenn Noth an Mann gehet, když potřeba káže, es hat nicht Noth, keine Noth, nenj zapotřebj, potřebné, zur Noth, z nauze, Noth bricht Eiſen, nauze, moc a muſſenj železo láme, die Noth erfordert, erheiſchet es, nuzná potřeba káže, nutj, es hat nicht Noth, keine Noth mit ihm, nemá ſe geſſtě co obáwat, nenj ſe geſſtě co obáwat, nenj geſſtě tak zle s njm, Freund in der Noth, přjtel w nauzy, w potřebě, einem aus der Noth helfen, někomu z nauze pomocy, Noth leiden, nauzy trpěti, třjti, keine Noth haben, nemjti žádné nauze, wenn die Noth an den Mann gehet, když na někoho nauze doléhá, dotjrá, dolehne, dotře, dokročj, die Noth zwingt mich dazu, nauze mne k tomu dohánj, nutj.

Nothdurft, f. potřeba, nuznoſt, potřeba důležitá, nuzná, f. was zu ſeiner Nothdurft gehöret, co k geho potřebě ſlauži, 2) ſeine Nothdurft verrichten, močiti, wymočiti ſe, ſrát, potřebu ſwau wdělati, včiniti, břicha polehčiti, wykliditi ſe, wyprázdniti ſe, w ſtranu gjti, odgjti, zur Nothdurft, pro potřebu.

Nothdürftig, wie ein Menſch, potřebný, nuzný, einer Sache, eines Dinges nothdürftig ſeyn, potřebným býti něčeho, wie die Sache, potřebný.

Nothdürftigkeit, f. potřebnoſt, nuznoſt, f.

Nothfall, m. čas nauze, potřeby, m. im Nothfall, w čas nauze, potřeby, w potřebě, im äußerſten, w neywětſſj, w náramné potřebě, nauzy.

Nothgedrungen, přinucený, donucený, přimuſſený.

Nothhelfer, m. pomocnjk w čas nauze, m.

Nöthig, potřebný, das iſt eine nöthige Sache, to geſt wěc potřebná, es iſt nöthig zu thun, geſt zapotřebj, potřebj, potřeba, geſt wěc potřebná, geſt potřebné to včiniti, es iſt nicht nöthig, nenj zapotřebj, nenj potřebj, potřeba, ich habe deſſen nöthig, mám toho zapotřebj, geſt mi toho potřeba, zapotřebj, was haſt du nöthig gehabt, dieß auszuplaudern, cos měl zapotřebj to wypleſkat, etwas nicht nöthig haben, nemjti něčeho zapotřebj, potřebj, was haben wir vieler Reden nöthig, co potřebj mnoho řeči? ich halte es für nöthig, držjm, mám to za potřebné, za wěc potřebnau, dieß iſt ſehr nöthig, to geſt welmi zapotřebj, potřebj, potřeba, ſ. Nothwendig.

Nöthigen, nutiti, přinucowati, donucowati, nutkati, přinutiti, donutiti, přinutkati, donutkati, ſich nöthigen laſſen, dáti ſe nutit, nutkat, du kannſt mich dazu nicht nöthigen, ty mne nemůžeš k tomu nutit, přinutit, einen zum Lernen nöthigen, někoho k včenj nutiti, nutkati.

Nöthigen, das, Nöthigung, f. nucenj, nutkánj, donucenj, přinucenj, donutkánj, n.

Nöthiger, m. nutitel, nutkač, nutkatel, nutič, m.

Nothleiden, nauzy trpěti, třjti, nuzowati ſe, leide keinen Noth, nedey ſy žádné nauze, žádnau nauzy.

Nothlüge, f. lež z nauze, f.

Nothpfennig, m. penjz na potřebu, k potřebě, w nauzy, m.

Nothſtand, m. ſtaw potřebný, nuzný, m.

Nothwehre, f. ochrana potřebná, obrana

brana z potřeby, potřebná, z newyhnutedlné, z nuzné potřeby, f.

Nothwendig, potřebný, nothwendig ſeyn, dem Nutzen nach, potřebné býti, der Folge, Urſache nach, zapotřebj, potřebj, potřeba býti, es iſt nothwendig, (der Folge nach,) geſt zapotřebj, potřeba, aby, nothwendiges Weſen, potřebná podſtata, f. die Feder iſt zum Schreiben nothwendig, péro geſt k pſanj potřebné.

Nothwendig, adv. potřebně, z potřeby, ich habe es nothwendig, nothwendiger Weiſe thun müſſen, gá to z potřeby, z newyhnutedlné potřeby, newyhnutedlně, z přinucené potřeby muſyl včinit, es iſt nicht ſehr nothwendig, nenj toho welikà, potřeba, welmi, ruze zapotřebj.

Nothwendigkeit, f. potřebnoſt, potřeba, nuzná potřeba, f. in die Nothwendigkeit verſetzen, přinutiti, přimuſyti, dohnati, donutiti k něčemu, ich ſehe mich in die Nothwendigkeit verſetzt, widjm ſe přinucenym, in die traurige, betrübte Nothwendigkeit verſetzen, bez děky, neràd k něčemu přinutiti, přimuſyti někoho, etwas aus Nothwendigkeit thun, něco z přinucenj, z potřeby včiniti.

Nothzucht, f. násylj, pohanění, poruſſenj panny, zmrhánj, n.

Nothzüchtigen, násylj včiniti, pohaněti, poruſſiti, zmrhati pannu.

Nothzwang, m. nucenoſt, f. nucenj, přinucenj, n. aus Nothzwang etwas thun, z nucenoſti něco včiniti.

Nüchtern, frühe, ohne Speiſe, lačný, ſtirobný, lačného žiwota, im Trinken, nicht betrunken, mäßig, ſtřjzwý, ſtřjzliwý, nüchtern bleiben, ohne Speiſe, lačným zůſtati, býti, lačněti, nüchterner Speichel, ſlina ſtirobná, čerſtwá, f. nüchtern werden, wyſtřjzwěti.

Nüchtern, adv. ſtřjzwě, ſtřjzliwě.

Nüchternheit, f. im Trinken, ſtřjzwoſt, ſtřjzliwoſt, f. im Eſſen, lačnoſt, ſtiroha, ſtirobnoſt, f.

Nudel, f. nudle, f.

Nudelſuppe, f. poljwka z nudlj, nudlowá, f.

Null, f. eine, nižádná, f. null und nichtig, ničemný, machen, zničemniti, w nic, w niwec obrátiti, weweſti.

Nun, itzt, teď, nynj, nun weis ichs, teď, nynj to wjm, 2) dennoch, tedy, nun wohlan. nuže tedy, na bopomozy, měhodek! nun! verwunderud, oder fragweiſe, nu? nun dann! nu, nuže tedy! was iſt es nun mehr? nu co geſt wjc? nun was iſtó, was giebts? nu co ge? nun! nun! nu! nu! wenn nun, kdyby, bytby wſſak, in einem Nun, w puňktu.

Nunmehr, teď, nynj.

Nunmehrige, der, nynějſſj.

Nur, gen, genom, toliko, du nur, ty gen, ty genom, ty toliko, nur daß ꝛc. gen, toliko, genom že ꝛc. nur das nicht, gen, genom to ne, wenn nur, kdyby gen, kdyby toliko, genom, nur itzt, gen, genom teď, komm nur, pod gen, pod genom, er mag nur ziehen, at ſe gen klidj, thu es nur, včiň to gen, nur die Hälfte, gen, genom, toliko polowic, polowice toliko, gen, genom, ſey nur ruhig, wtiš, ſrokog ſe gen, genom, gehe nur, gdi genom, gdi gen, drey Tage nur, tři dni gen, genom, toliko, nicht nur, ſondern auch, netoliko, negen, negenom, ale, alebrž, nobrž, nébrž také, wenn ſie nur das nicht lobten, kdyby gen, genom to nechwálili.

Nur allein, gen ſamotné, gediné, gediné toliko, genom, wenn nur ein einziger käme, by toliko, kdyby toliko, gen aby geden přiſſel.

Nürz, m. od. n. ein Thier, norec, m.

Nuß, f. ořech, wořech, m. eine Nuß aufbeißen, ſ. Aufbeißen, harte Nüße aufzubeißen haben, twrdé ořechy mjti co lauſkat, wurmſüchtige Nuß, červiwý ořech, hwjzd, m.

Nußbaum, m. ſtrom ořechowý, ořech, m.

Nußbaumholz, n. dřewo ořechowé, n.

Nuß-

Nußbaumern, ořechowý, wořechowý.
Nußbeißer, ſ. Nußknacker.
Nüßchen, n. ořjſſek, wořjſſek, m.
Nußgarten, m. ořechowá zahrada, f.
Nußhacker, m. ſogka, f. ſtrakopaud popelatý, m.
Nußkern, m. gádro ořechowé, n.
Nußknacker, m. lauſkadlo, n. kljſſtky, f. plur.
Nußöl, n. ořechowý oleg, m.
Nußſchale, f. ſſkořipka, ſſkořápka, ſſkořepina ořechowá, f.
Nußſpiel, n. hra o ořechy, do dúlku, f.
Nutz, ſ. Nutzen.
Nutzbar, ſ. Nützlich.
Nutzbarkeit, f. vžitečnoſt, proſpěſſnoſt, f.
Nütze, ſ. Nützlich.
Nutzen, m. vžitek, požitek, proſpěch, m. auf den Nutzen ſehen, vžitku, proſpěchu hleděti, hledati, wyhledáwati, do ſwého měſſce, pytle nahánětí, Nutzen bringen, geben, ſchaffen, vžitek, proſpěch přinášſeti, wynášſeti, dáti, proſpjwati, kleiner Nutzen, vžiteček, požiteček, m. zum Nutzen ſeyn, gereichen, býti k vžitku, k proſpěchu, k platnoſti býti, proſpjwati někomu, klarer Nutzen, čiſtý požitek, vžitek, m. Nutzen bringen, vžitek neſti, přineſti, proſpěti, einen Nutzen ſchöpfen, vžitek bráti, wzýti, mjti, einen Nutzen von etwas haben, mjti z něčeho vžitek, požitek, ſich etwas zu Nutzen machen, něco k ſwému vžitku, proſpěchu obrátiti.
Nutzen, verb. Nutzen ſtiften, vžitečným býti, proſpjwati, proſpěſſným býti, k vžitku, k proſpěchu, k platnoſti býti, was nützt es dir? co ti to ſpomáhá, proſpjwá, proſpěge, co geſt ti to platné? es nützt zu nichts, k ničemu to nenj, ſe nehodj, k žádné platnoſti, nic platné, k žádnému vžitku, es hat mir wenig genützt, málo mi to proſpělo, ſpomohlo, 2) nutzen, brauchen, vžjwati, požjwati, w vžjwánj, w požjwánj býti, potřebowati, etwas nicht recht zu nutzen wiſſen, newěděti něco gak náležj potřebowat, vžjwat.
Nützlich, vžitečný, proſpěſſný, platný, požitečný, půžitečný, ein ſehr nützlicher Menſch, člowěk welmi vžitečný, proſpěſſný, nützlich ſeyn, vžitečným, proſpěſſným býti, zu nichts nütze, k ničemu, na nic, nic platný, neplatný, ničemný.
Nützlich, adv. vžitečně, proſpěſſně, platně.
Nutzung, f. vžjwánj, požjwánj, n. půžitek, m.

O.

O! ó! o mein Freund! ó můg přjteli! o daß! o wenn doch! ó kdyby! ó by! ó kýž! o wehe, oder ſonſt im klagenden Tone, ó běda! auwey, naſtogte! o mich elenden! ó gá bjdnjk! o wenn ich! ó bych, ó kdybych!
Ob, zdali, zdaliž, zdaž, zda, takéli, geſtli, weißt du nicht, daß es verbothen iſt, newjš, zdali, zdaliž, zdaž newjš, newjšli, takéli newjš, že geſt to zapowězeno, überlege, ob du lieber das Geld annehmen, oder rechten willſt, pomyſli, co včiniti chceš, penjzeli wzýti, čili ſe ſauditi, oder zdaliž penjze wzýti, aneb ſe ſauditi, ich weis nicht, ob du oder er mirs geſagt hat, ob du oder er mich betrog u. ſ. w. newjm zdali, zdaliž, zdaž, takéli ty aneb on, čili on mi to řekl, mne podwedl, ich muß fragen, ob er da war, muſým ſe zeptat, zdaž, zdaliž, zdali tu byl, takéli tu byl, bylli tu, ich weis nicht, ob ich ihm vergeben ſoll, newjm, mámli mu odpuſtit, zdali, zdaliž, takéli, zdaž mu odpuſtit mám? ob einer etwas, ob jemals, nicht, vielleicht, zdaž, zdali, zdaliž, takéli někdo, něco, někdy, ne, ſnad, ob ja oder nicht, takéli, zdaliž, zdali, zdaž ano aneb čili ne, ich weis nicht, ob ich dir glauben ſoll, newjm, mámli ti wěřit, zdaliž, zdaž, zdali, takéli ti wěřit mám, ob, oder, zdali, zdaž, zdaliž,

liż, takéli, aneb, čili, 2) ob es wohl, ſ. Obwohl, Obgleich, 3) ob über, ſ. Ueber; ob auch, wenn auch, ač, ačkoli.

Obacht, ſ. Acht.

Obangeregt, ſwrchu, weyš podotknutý, dotčený, připomenutý, ſwrchu řečený.

Oben, nahoře, ſwrchu, na wrchu, oben ſagen, melden, anregen, anſchreiben, ſwrchu říci, podotknauti, napſati, ganz oben, neyweyš, oben im Hauſe, oben am Thurme, an der Seite, nahoře, von oben, zhora, zhůry, von oben bis unten, zhůry až dolů, dort oben, tam nahoře, oben vergüldet, na wrchu pozlacený.

Oben an, neyweyš, nahoře, ſwrchu, ſitzen, ſtehen, ſeděti, ſtáti, kommen, ſich ſetzen, neyweyš, nahoru přigjti, ſe poſaditi.

Oben auf, oben darauf, ſwrchu, na wrchu, nahoře, oben darauf aufſchütten, legen, ſetzen, treten, aufſtellen, aufſpringen, na wrch, nahoru naſypati, položiti, kláſti, poſtawiti, ſtawěti, ſſlapati, wyſkočiti, oben aufſchwimmen, na wrch wyplawati, oben darauf, noch dazu, na to, k tomu geſſtě, přes to, oben darauf ſeyn, gewinnen, ſwau na wrchu poſtawiti.

Oben aus, oben heraus, nahoře wen.

Oben beſchrieben, and. obbeſchrieben, oben gedacht, obgedacht, obbemeldet, obermeldet, obgemeldet, obermähnt, ſwrchu, weyš popſaný, připomenutý, dotčený, podotknutý, prawený, řečený, naddotčený, nadgmenowaný, nadřečený, nadznamenaný.

Oben darauf, od. obendrauf, nahoru, na wrch, im Gefäße, oder ſonſt an einem Körper, na wrchu, ſwrchu, oben drauf liegen wie eine Sache, ſitzen, ſtehen, geſtellt ſeyn, na wrchu leżeti, ſeděti, ſtáti, poſtawenu býti, oben darauf legen, ſtellen, thun, ſcheißen, werfen, fallen, na wrch naložiti, položiti, kláſti, poſtawiti, naſrati, nadělati, naházeti, padnauti.

Oben darein, nad to, k tomu, na to.

Obengelegen, ſwrchnj, hořeyſſi, ſwrchu leżjcý.

Oben her, ſwrchu.

Oben herab, zhůry dolů, zhora dolů.

Oben hervorragen, wen wynikati nad něco, ſtrměti.

Oben hin, oben her, auf der obern Fläche, powrchně, wrchně, 2) nicht genau, ſchlecht weg, powrchně, wrchně, běžně, napoſpěch, běžmo, naſpěch, lecgaks, halabala, oben hin berühren, powrchu, běžně podotknauti.

Ober, in der Zuſammenſetzung der Lage nach, hořeyſſi, wyššſi, wrchněgſſi, ſwrchnj, hornj, obere Zimmer, Fenſter ꝛc. hořegſſi, ſwrchnj pokoge, okna ꝛč. die obere Lippe, hornj, hořeyſſi pyſk, m. die Obern, der Ordnung nach, in der Schule, předněgſſi, přednj, die Vorgeſetzten, in der Regierung, wrchnj, der obere Stock, ſwrchnj, hořegſſi ponebi, n.

Oberälteſter, m. neyſtarſſi w pořádku, m.

Oberamt, n. wrchnj wřad, m.

Oberamtmann, m. wrchnj wředniķ, zpráwce, wrchnj, m.

Oberamtsbericht, m. zpráwa wrchnjho wřadu, f.

Oberaufſeher, m. wrchnj, přednj dohlédač, dozorce, m.

Oberaufſicht, f. wrchnj ſtráž, zpráwa, opatrnoſt, dohlidka, f.

Oberbauherr, m. wrchnj ſtawitel, m.

Oberbein, n. naběhnutj žily, n. hat er, hat er gekriegt, nabjhá, naběhla mu žila.

Oberbette, n. ſwrchnj peřina, ſwrchnice, f.

Oberboden, m. ponebj hořegſſi, n.

Oberdecke, f. ſwrchnj přikrywka, f.

Obere, der, adj. u. ſubſt. ein Oberer, wrchnj, m. ſ. Ober.

Obergericht, n. Gerichtsbarkeit, wrchnj, přednj, wyššſi práwo, n. wyššſi ſaud, m.

Obergewalt, f. neywyššſi moc, wrchnj mocnoſt, f.

Obergewicht, ſ. Uebergewicht.

Oberhalb, nad.

Oberhand, f. im Kriege, wjtězſtwj, n.

behalten, wjtĕzſtwj obdržeti, doſáhnauti, dogjti, wyſſſim býti, přednoſt, předek obdržeti, přednoſti, předku dogjti, předčjti, die Oberhand, die höchſte Gewalt, wláda, zpráwa, f. haben über alle, mjti wládu, neywyſſſj zpráwu nad wſſemi, wládnauti wſſemi, einer Meynung, Sache, Gewohnheit, přednoſt, f. předek, m. haben, behalten, mjti, držeti, obdržeti přednoſt, předek, předčjti, die Oberhand, Oberſtelle, přednj mjſto, přednj ruka, die Oberſtelle nehmen, přednj mjſto zaſtaupit.

Oberhaupt, n. neywyſſſj hlawa, f. wůdce, neywyſſſj, m.

Oberhemde, n. ſwrchnj koſſile, f.

Oberherr, m. wrchnj pán, wrchnj, m.

Oberherrſchaft, f. neywyſſſj, wrchnj wládařſtwj, panowánj, panſtwj, n. wláda, f.

Oberhofgericht, n. wrchnj dworſký ſaud, m. práwo, n.

Oberhofgerichtsſtube, f. wrchnj dworſká ſaudnice, ſaudnj ſwětnice, f.

Oberhofjägermeiſter, m. Oberſtjägermeiſter, neywyſſſj ſtaroſta, zpráwce lowcowſtwa, m.

Oberhofjägermeiſteramt, n. Oberſtjägermeiſteramt, neywyſſſj lowcowſtwo, n.

Oberhofmarſchall, m. neywyſſſj dworſký marſſalek, m.

Oberhofmeiſter, Oberſthofmeiſter, m. neywyſſſj dwornoſta, zpráwce dworu, m.

Oberkleid, n. ſwrchnj ſſat, m. raucho, n.

Oberknecht, m. přednj ſluha, m.

Oberländer, n. plur. hornj, hořeyſſj kraginy, f. plur.

Oberleder, n. am Körper, wrchnj kůže, f. 2) am Schuhe, nárt, m.

Obermacht, f. Uebermacht.

Obermann, m. Oberbub, Ober in der Karte, ſwrchnjk, m.

Obermeiſter, m. miſtr wrchnj, m. bey Innungen, Zünften, cechmiſtr, m.

Oberoffizier, m. přednjk wrchnj, m.

Oberpfarrer, m. wrchnj farář, m.

Oberpoſtamt, n. wrchnj wřad poſſtowſký, m.

Oberrock, m. wrchnj kabát, m.

Oberſchale, f. ſwrchnj ſſupina, f.

Oberſchenkel, m. ſtehno, n.

Oberſchwelle, f. podwog, ſwrchnj podwog, prah, m.

Oberſt, adj. neywyſſſj, neywrchnĕgſſſj, bis zu oberſt, až neyweyš, das Oberſte zu unterſt, oder das Unterſte zu oberſt kehren, wſſecko na ruby obrátiti.

Oberſtallmeiſter, Oberſtſtallmeiſter, m. neywyſſſj, wrchnj konjrnoſta, zpráwce konj, m.

Oberſtand, m. přednoſt, f.

Oberſtelle, f. přednj, neypřednĕgſſſj, neyprwnĕgſſſj mjſto, n. přednoſt, f. haben, držeti, mjti.

Oberſter, m. Höchſter, neywyſſſj, neywrchnĕgſſſj, ſwrchowaný. der oberſte Feldherr, neywyſſſj polnj wůdce, m. die Oberſten der Stadt, wrchnj, přednj, neypřednĕgſſſj, neywyſſſj lidé w městě, m. plur.

Oberſtwachtmeiſter, m. neywyſſſj, wrchnj ſtrážnjk, m.

Obertheil, m. ſwrchek, ſwrſſek, wrchnj, ſwrchnj djl, m. ſwrchnj částka, f.

Oberthüre, f. ſwrchnj podwoge, f.

Oberwärts, ſ. Oben.

Obgleich, ač, ačkoli, ačkoliwěk, gakkoli, gakžkoli, nechť.

Obhanden ſeyn, před rukama, pohotowě býti.

Obhut, f. ochrana, f. in Obhut nehmen, w ochranu, do ochrany wzýti, pod ochranu přigjti.

Oblate, f. oplatek, m.

Oblatenſchachtel, f. krabice, ſſkatule na oplatky, oplatkowá, f.

Obliegen, einer Sache, hleděti něčeho, pilnu býti něčeho, lezeti w něčem, na peči, o něco peči mjti, na ſe wzýti, pilnoſt mjti, prácy, ſnažnoſt mjti, weſti o něco, wyſylowati, přiložiti, přičiniti pilnoſt, prácy, myſl, připjſti ſe, pjſti, pilně ſe o něco ſnažiti, wynaſnažiti, přičiniti, den freyen Künſten obliegen, učiti ſe ſwobodnému wměnj, ſwobodného wměnj pilnu býti, ſwobodnému wměnj ſe od-

dati,

dati, leżeti w swobodném wmĕnj, 2) es liegt mir ob, mně náležj, přileżj, přináležj, slussj, přislussj, na mne slussj, 3) obliegen, siegen, swyĕżyti, s. Obsiegen.

Obliegenheit, f. poslussenstwj powinné, n. powinnost, f.

Obrigkeit, f. wrchnost, f. wrchnj panstwj, n. wřad, m.

Obrigkeitlich, wrchnostenský, práwnj, wřadnj.

Obrigkeitlich, adv. práwně, wrchnostenský, po wrchnostensku.

Obrist, s. Oberst.

Obschon, s. Obgleich.

Obschweben, nastáwati, w zápĕtj býti.

Obsicht, s. Aufsicht.

Obsiegen, wjtĕżyti, swjtĕżyti.

Obsieger, m. wjtĕż, wjtĕżytel, m.

Obst, n. owoce sstĕpné, owoce, n. zum Obst gehörig, owocný.

Obstbaum, m. sstĕp, strom sstĕpný, owocný, m.

Obstgarten, m. sstĕpnice, sstĕpná zahrada, f. sad, m.

Obsthändler, m. Obstkrämer, gablečnjk, owocnjk, owoce prodawač, m.

Obsthändlerinn, f. owocnice, gablečnice, f.

Obstkeller, m. sklep owocný, na, pro owoce, m. owocnice, f.

Obstmarkt, m. owocný trh, m.

Obstreich, hogný na owoce.

Obwalten, bey etwas, nacházeti se, wynacházeti se, nalézati se, wynalézati se, obschweben, wkazowati se.

Obwohl, s. Obgleich.

Ocher, s. Ocker.

Ochse, m. Ochs, wůl, býk, m. junger Ochs, wolek, woleček, gunec, mladý wůl, m. von Ochsen, wolowý, býkowý, 2) die Ochsen stehen am Berge, giż gest na počepj, du Ochse, ty wole.

Ochsenauge, m. ein Fisch, slepeyš, m.

Ochsenbraten, m. wolowá, howĕzý pečeně, howĕzyna, f.

Ochsendumm, wolowský.

Ochsenhaft, wolowský.

Ochsenhaftigkeit, f. wolowstwj, n.

Ochsenhaut, f. howĕzý, wolowá kůže, f.

Ochsenhirt, m. wolák, skoták, m.

Ochsenjunge, m. pohunek, m.

Ochsenkerl, m. bůwol, wůl, m.

Ochsenkopf, m. wolowá hlawa, f. ein rechter, f. Ochsenkerl.

Ochsenleder, n. wolowá, howĕzý kůže, f.

Ochsenmarkt, m. dobytčj trh, m. wolowé, dobytčj trzisstĕ, trhowisstĕ, n.

Ochsenmäßig, wolowský.

Ochsenmäßig, adv. wolowsky.

Ochsenmist, m. hnůg wolowý, m.

Ochsenpeitsche, f. bodec, m.

Ochsenschädel, Ochsenschedel, Ochsenscheitel, m. wolowá hlawa, lepka, f.

Ochsenstall, m. howĕzýho dobytka chlew, m.

Ochsenvieh, n. skot, m.

Ochsenziemer, m. žjla, f.

Ochsenzunge, f. wolowý gazyk, m. 2) ein Kraut, borák, m.

Ochslein, Ochschen, m. wolek, woleček, m. wůlče, n.

Ocker, m. oĕr, m.

Ockergelb, oĕrowý.

Oder, neb, aneb, nebo, nebolito, neboližto.

Odermennig, m. řepjček, starček, m.

Oede, ŏd, pustý, zpusstěný, zpustlý, ein ŏder Ort, puste mjsto, n. pustina, pustotina, pausst, pausta, f. ŏde machen, zpustiti, w pustotu, w pustinu, w pausst, w pustotinu wwesti, obrátiti, paustku, pustotu wdĕlati, učiniti, puste wdĕlati, zapustiti, es ist alles ŏde, gest wssecko puste, ŏde werden, pustnauti, zpustnauti.

Oefchen, n. kamynka, n. plur. zum Braten, Backen, pycka, pécka, f.

Ofen, m. kamna, n. plur. zum Backen, pec, f. dazu gehörig, kamnowý, pecowý, hinter dem Ofen, za kamny, der hinter dem Ofen sitzt, pecywálek, m. immer hinter dem Ofen sitzen, za kamny sedĕti, na pecy se wáleti.

Ofengabel, f. widle, widlice od kamen, od pece, f. plur.
Ofenheizer, m topič kamen, pece, m.
Ofenhüter, m. Ofensitzer, pecywáleč, m.
Ofenkachel, f. Kachel.
Ofenkrücke, f. hřeblo, n.
Ofenloch, n. djra, vsta do kamen, do pece, prſka, f. b) čelesten, zá-hřeb, m.
Ofentopf, m. medenec, kamnowec, m.
Ofenthüre, f. dwjřka do kamen, do pece, n. plur.
Ofenwiſch, m. der Bäcker, pometlo, n.
Offen, otewřený, odewřený, odemknutý, odemčený, offen ſtehen, býti otewřenu, otewřjnu, offenes Feld, čiré, otewřené pole, n. 2) es iſt eine Stelle, Bedienſtung, ein Amt offen, erlediget, zu vergeben, geſt mjſto prázdné, offene Tafel halten, zgewně, weřegně hodowati, ein offener, aufgeweckter, geſchickter, munterer Kopf, wtipná, důwtipná, čjprná, bystrá hlawa, f. offen laſſen, nechati otewřeno, es ſtehet hier alles offen, wſſecko geſt tu dokořán otewřeno, offener Fuß, otewřená noha, f.
Offenbar, zgewný, zgewený, zřeymý, patrný, offenbar werden, erhellen überhaupt, zgewným, zgeweným, zgewenu, wygeweným býti, na gewo, na ſwětlo wygiti, wyneſſenu býti, jemanden durch eine Nachricht, zgewenu býti, offenbar machen, na gewo wyneſti, na ſwětlo wyneſti, wůbec proneſti, zgewné včiniti, einem durch Nachricht, zgewné včiniti, zgewiti, na wědomj dáti, f. Offenbaren; es iſt offenbar, zgewné, patrné, zřeymé, zřetedlné, na gewě geſt, nenj reyné, offenbare Wahrheit, Lüge, Sünde, patrná, zřeymá, zgewná prawda, leż, f. zgewný hřjch, m.
Offenbar, adv. zgewně, zřeymě, zřetedlně, patrně, offenbar von etwas reden, zgewně o něčem mluwiti.
Offenbaren, zgewiti, wygewiti, na gewo wyneſti, einem etwas als eine Nachricht, zgewiti, ſich jemanden, zgewiti ſe, wkázati ſe někomu, einem alle ſeine Heimlichkeiten, ſein ganzes Herz, ſeinen Kummer, zgewiti, wygewiti někomu wſſecky ſwé tagnoſti, celé ſwé ſrdce, wſſecku ſwau ſtaroſt.
Offenbarlich, ſ. Offenbar.
Offenbarung, f. einer Sache, zgewenj, wygewenj, na gewo wyneſſenj, n. Offenbarung Gottes, Johannis, zgewenj Boha, ſw. Jana, Offenbarung haben, mjti zgewenj.
Offenherzig, wpřjmý, wpřjmný, přjmý, otewřený, ſproſtný, wpřjmého, přjmého, wpřjmného, otewřeného ſrdce, offenherzig ſein, wpřjmým, wpřjmným, wpřjmého, wpřjmného, otewřeného ſrdce býti.
Offenherzig, adv. wpřjmě, wpřjmně, otewřeně, ſproſta, ſproſtně.
Offenherzigkeit, f. wpřjmoſt, wpřjmnoſt, otewřenoſt, ſproſtnoſt, f.
Oeffentlich, weřeyný, otewřený, 2) offenbar, zgewný, otewřený.
Oeffentlich, adv. weřeyně, öffentlich verkauft werden, weřeyně, zgewně, wůbec prodánu býti.
Oeffnen, odwjrati, odewřjti, otwjrati, otewřjti, odmykati, odemknauti, die Augen, otewřjti oči, einen öffnen, aufſchneiden, odwjrati, odewřjti.
Oeffnung, f. průduch, m.
Oft, oftmals, často, častokrát, začaſté, nezřídka, ſehr oft, přečaſto, welmi často, co neyčaſtěgi, wie oft? kolikrátkoli, gak často?
Oefters, častěgi, často, ſ. Oft; öfter, das öftere, častý, časté, das öftere Beſuchen, Leſen, Spielen, Reuten, to časté nawſſtěwowánj, čtenj, hranj, gezděnj.
Oeftermals, oftmals, častokrát, častokráte, začaſté, ſ. Oft, Oefters.
Oftmalig, častý.
Oheim, m. der Mutter Bruder, wgec, wgka, m.
Ohne, bez, ohne Unterſchied, ohne Geld, ohne Zweifel, ohne Umſchweif, ohne Vorbedacht, bez rozdjlu, weſměs, bez peněz, bez pochyby, nepochybně, bez okoličnoſti, bez ſtrogenj, hotowenj, přihotowenj, ohne

ne allen Schaden, beze wſſj ſſkody, bez wſſj ſſkody, ohne Unterlaß, bez přjtrže, bez přeſtánj, ohne dem, beſſ. ohne das, ohne dieß, bez toho, ohne daß, ohne zu, er gieng weg, ohne daß er ſich empfohlen hätte, ohne daß er den Hut abgeſetzt hätte, odeſſel, a ani ſe neporaučel, ohne, (außer) daß, kromě, krom.

Ohnfehlbar, nepochybně.

Ohngeachtet, beſſ. ungeachtet, obgleich, wiewohl, ačkoliwěk, ačkoli, ač, ohngeachtet der Menge, ač geſt takowé množſtwj.

Ohngefähr, náhodau, náhodně, nenadále, nahodile, mane, ohngefähr ſo viel, ohngefähr mit dieſen Worten, tolik s těmito ſlowy, téměř, ſkoro, bez mála, tolik, ſkoro, ſkůro s těmito ſlowy, ohngefähr um ſechs Uhr, okolo ſſeſti hodin, der ohngefähre Zufall, ein Ohngefähr, Ungefähr, nenadálá přjhoda, náhoda, nahodiloſt, přjpadnoſt, f. trefuňk, m. was ohngefähr geſchichet, nenadálý, náhodný.

Ohnmacht, f. Schwachheit, mdloba, neſtatečnoſt, nemocnoſt, f. darein man fällt, mdloba, f. omdlenj, omdlewánj, n. in Ohnmacht fallen, omdleti, omdljti, w mdlobu, do mdloby upadnauti, omdlewati, in der Ohnmacht liegen, we mdlobách, w mdlobě ležeti, ſeine Ohnmacht erkennen, ſwau mdlobu, neſtatečnoſt poznati.

Ohnmächtig, nemocný, neſtatečný, mdlý, ein ohnmächtiger Menſch, mdlý, neſtatečný, nemocný člowěk, mdlobař, m. der in Ohnmacht fällt, omdlený, ohnmächtig werden, omdljti, omdleti, omdljwati, do mdloby padati.

Ohnſchwer, leicht, netěžký, ſnadný, 2) ſ. Unbeſchwerlich.

Ohr, n. ucho, n. das Ohr, die Ohren leihen, ucho, wſſi propůgčiti, naklonjti, nachýliti, zu Ohren kommen, k wſſem přigjti, dogjti, doſlýchati, die Ohren ſpitzen, ucha, wſſj naſtawiti, natáhnauti, ucho wlécy, wozdwihnauti wſſj, wſſi otewřjti, der große, lange Ohren hat, wſſatý, uchatý, ucháč, m. die Ohren hängen, ſwěſyti wſſi, es kam mir zu Ohren, doſlechl ſem, přiſſlo mně k wſſem, naſlechl ſem.

Ohren, wſſko prodělati, geöhrt, wſſatý.

Ohrenband, n. kraužek w poſſwy, m. ucho w poſſwy, n.

Ohrenbeichte, f. wſſi, wſſnj zpowěd, f.

Ohrenbläſer, m. nadýmač, ſok, reptáč, m.

Ohrenbläſerey, f. nadýmánj, ſočenj, reptánj, n.

Ohrenbrauſen, n. Ohrenſauſen, hučenj, znění w uſſech, n.

Ohrengehenk, n. nawſſnice, nawſſka, f.

Ohrengeſchwür, n. zawſſnice, f. wřed, m. hljza, žláza za uchem, f.

Ohrenklingen, n. znění w uſſech, n.

Ohrenſchmalz, n. hnůg w uſſech, m.

Ohrenwinkel, m. wſſnj kaužek, m.

Ohrenzwang, m. boleſt, f. bolenj wſſi, w uſſech, n.

Ohreule, f. Ohrkauz, kalaus, m. wſſatá ſowa, f.

Ohrfeige, f. facka, f. fliňk, zaſſigek, pohlawek, poliček, m. geben, facku, fliňk, zaſſigek, pohlawek, poliček dáti, wyrjti, viele, fackowati, polickowati, pohlawkowati.

Ohrfinger, m. maljk, lichnj prſt, lichnjk, m.

Ohrhenkel, m. prſtýnek, m. der Nadel, auſſko, n.

Ohrläppchen, n. Ohrläpplein, lalaučck ucha, m. doleyſſj měkké uſſko, auſſko, n.

Ohrling, ſ. Ohrwurm.

Ohrlöffel, m. wſſnj páradlo, párátko, n. wſſnj lžička, f.

Ohrring, m. návſſnice, návſſka, f.

Ohrwurm, m. ſſkwor, m.

Oel, n. oleg, m. zum Oel gehörig, olegowý, olegný.

Oelärndte, f. zbjránj oljwowého owoce, n.

Oelbaum, m. oljwa, oljwka, f. oljwowý, olegowý ſtrom, m. von Oelbaume, oljwowý.

Oelberg, m. oljwowá hora, f.

Oeldrüſen, f. plur. olegné kwaſnice,

oljwowé lusstiny, patěsky, f. plur. mláto, n. zábog, olegný kal, m.
Oelgarten, m. oljwowá zahrada, f.
Oelgärtner, m. oljwowý zahradnjk, m.
Oelhandel, m. obchod olegný, s olegem, m.
Oelhändler, m. olegnjk, olegkář, m.
Oelhefen, f. plur. olegné kwasnice, f. plur. olegný, olegowý kal, rmut, m.
Oelicht, olegný, olegowatý.
Oelkelter, m. olegný pres, m.
Oelkrug, m. olegná, olegowá baňka, f. dčbán, m.
Oelmarkt, m. olegný trh, m.
Oelmühle, f. olegný mleyn, stupnjk, olegnice, f.
Oelpipe, f. olegné osudj, n.
Oelpresse, f. olegný pres, stupnjk, m.
Oelsalbe, f. olegná mast, f.
Oelschläger, m. olegnjk, m.
Oelstein, m. olegný kámen, m.
Oeltonne, f. Oelippe, olegowá baňka, bečka, f.
Oelung, f. die letzte, poslednj pomazánj, n.
Oelzweig, m. oljwowá wětew, f.
Olive, f. oljwka, oljwa, f. zu den Oliven gehörig, oljwowý.
Olivenbusch, m. oljwowé křowj, n.
Olivenöl, n. oljwowý oleg, m.
Omeis, f. Omeise, s. Ameise.
Onych, m. nehet, onychl, kalcedon, m. was davon ist, kalcedonowý, nehetowý.
Opfer, n. die Handlung, oběť, f. obětowánj, n. (oféra, f.) was geopfert wird, oběť, f. dar obětnj, m. Opfer verrichten, oběť činiti, konati, ein Opfer bringen, oběť činiti.
Opferaltar, m. obětnice, f.
Opferbecher, m. čjsse obětnj, f.
Opferer, m. obětnjk, obětowatel, m.
Opfersleisch, n. obětnj maso, n.
Opfergefäß, n. obětnj nádoba, f.
Opfergeld, n. penjze obětnj, m. plur.
Opferhaus, n. obětnice, f. dům obětnj, m.
Opferknecht, m. obětnj sluha, obětnj služebnjk, m.
Opferkuchen, m. obětnj koláček, m.
Opfermahl, n. oběd obětnj, m.
Opfermesser, n. obětnj nůž, m.
Opfern, obětowati, oběť činiti, konati.
Opferpriester, m. obětnj kněz, obětnjk, m.
Opferschlächter, m. obětnj řeznjk, m.
Opfertafel, f. dska, desska, tabulka obětnj, f.
Opfertisch, m. stůl obětnj, m.
Opfervieh, n. Thier, obětnj howado, n.
Opferung, f. obětowánj, oběti činěnj, konánj, n.
Orden, m. řád, m. geistlicher, řád, m. řehola, f. zákon, m. dazu gehörig, řeholnj.
Ordensband, n. pentle řádu, f.
Ordensgeistlicher, m. řeholnjk, zákonnjk, m.
Ordensgenoß, m. společnjk řádu, m.
Ordenskleid, n. Ordenskleidung, f. ssat, oděw řeholnj, m.
Ordensmann, s. Ordensgeistlicher.
Ordensmeister, m. mistr řádu, řehole, m.
Ordensperson, f. osoba řádu, f. geistliche, osoba řehole, řeholnj, f.
Ordensstifter, m. zakladatel řádu, řehole, m.
Ordentlich, in Ordnung gestellt, řádný, pořádný, poslaupný, gewöhnlich festgesetzt, řádný, ordentlicher Lehrer, řádný včitel, m. ordentliche Größe, náležitá, způsobná weysska, f. ordentliches Zimmer, pořádný, zpráwný pokog, m. ein ordentlicher Mensch, Zahler, pořádný, zpráwný člowěk, platitel, m. ordentlich, mittelmäßig, nicht übertrieben, náležitý, hodný, způsobný, zřjzený, ordentliches Essen, pořádné gjdlo, n. ordentlich, wirklich, völlig, eben das, wie es seyn soll, prawý, náležitý, gak náležj, ordentliches Treffen, ordentlicher Aufruhr, ordentliche Pest, oprawdowý, prawý, náležitý, gak náležj bog, m. zbauřenj, n. mor, m. ordentliches Leben, pořádné žiwobytj, n. ordentlicher Vater, prawý otec, m.

Ordent-

Ordentlich, adv. in der Ordnung, řádně, pořádně, popořadu, pořadu, pořád, poſlaupně, ordentlich, gewöhnlich, immer, pořád, takto, ordentlich den dritten, fünften Tag, tak řjkage, takměř třetj, páty den, ordentlich als wenn, tak, tak řjkage, takměř gakoby, ordentlich, genau, nie übertrieben, pořádně, zprawně, nálezitě, zřjzeně, zahlen, kommen, nálezitě, pořádně platiti, choditi, er wird jung, er verjüngert ſich, er wird alt ordentlich, on tak řjkage, on takměř mladne, stárne.

Ordiniren, řjditi na knězſtwo.

Ordinazion, ſ. řjzenj na knězſtwo, n.

Ordnen, ſtellen, řádati, pořádati, ſpořádati, w řád wweſti, die Soldaten zur Schlacht, řádati, pořádati, ſpořádati, zſſikowati wogſko k bitwě, w ſſiku poſtawiti, ſtawěti, 2) befehlen, poraučeti, nařjditi, nařizowati.

Ordnen, das, pořádánj, ſpořádánj, w řád wwedenj, n. b) zſſikowánj, ſpořádánj wogſka, n. c) poručenj, poraučenj, nařjzenj, nařizowánj, n.

Ordnung, ſ. řád, řad, pořádek, m. nach der Ordnung, po pořádku, popořád, podlé řádu, ohne Ordnung, bez řádu, bez pořádku, außer der Ordnung, mjmo pořádku, krom pořádku, nach gewiſſer Ordnung, giſtým pořádkem, dle giſtého pořádku, dieß iſt eine gute, ſchöne Ordnung, to geſt dobrý, pěkný pořádek, an wem iſt die Ordnung, na koho geſt pořádka? ſ. Reihe; in Ordnung halten, w pořádku držeti, chowati, in Ordnung bringen, Sachen, w pořádek, w řád wwesti, přiwesti, připrawiti, spořádati, Leute, w řád, w pořádek wweſti, in Ordnung ſtellen, w řád poſtawiti, wweſti, do řádu, do pořádku poſtawiti, wweſti, Soldaten, wogáky, wogſko w ſſiku poſtawiti, zſſikowati, do řádu, w řád poſtawiti, ſpořádati, es iſt gar keine Ordnung, nenj žádný pořádek, Ordnung in der Lebensart, gewiſſe, pořádek giſtý, m. die Ordnung der Dinge, pořádek wěcý, m.

Organiſt, ſ. Orgelſchläger, Orgelſpieler.

Organiſtenkunſt, ſ. warhanictwj, wměnj warhanické, n.

Organiſtenmäßig, warhanicky, po warhanicku.

Orgel, ſ. warhany, f. plur. darauf ſpielen, na warhany hráti, hauſti.

Orgelmacher, m. warhanář, warhanjk, m.

Orgelpfeife, ſ. pjſſťala we warhanách, m.

Orgelſchläger, Orgelſpieler, m. warhanjk, m.

Orgelwerk, ſ. Orgel.

Original, n. Urſchrift, ſpis, m. práce, ſ. djlo původnj, n.

Original, adj. původnj.

Originalſchriften, ſ. plur. Urkunden, Stücke, Briefe, původnj ſpiſy, pjſma, kuſy, pſanj, plur.

Ort, m. mjſto, n. aller Orten her, odewſſad, odewſſud, 2) an meinem Orte, ich meines Ortes, pro mne, co ſe mne tkne, týká, týče, jedes Orts, wſſady, wſſudy, von Ort zu Ort, z mjſta na mjſto, 3) etwas an ſeinem Ort geſtellt ſeyn laſſen, zanechati, ponechati, oprominauti něčeho, tak nechati, es bleibt an ſeinem Orte geſtellt, oſtane to tak.

Oertchen, n. mjſtko, mjſtečko, n. ein einſamer, ſaukromné mjſto, ſaukromj, n.

Orth, Ort, n. vierter Theil, ſſart, m. čtwrtina, f.

Ortſchaft, ſ. kraj, m. kragina, f. mjſto, n.

Ortsgulden, m. ſſartowý zlatý, m.

Ortsthaler, m. ſſartowý tolar, m.

Oſt, Oſten, m. wýchod, wzchod, m. gegen Oſten, oder Oſt- in Zuſammenſetzung, wýchodnj.

Oſter-, (in der Zuſammenſetzung) welikonočnj.

Oſterfeſt, n. welikánoc, ſ. hod, m. ſlawnoſt welikonočnj, ſ.

Oſterfeyer, ſ. ſlawnoſt welikonočnj, ſ.

Oſterkerze, ſ. welikonočnj ſwjcka, ſ.

Oſterlich, öſterlich, welikonočnj.

Oſter-

Oſterlucey, ſ. podražec, m.
Oſtermonat, m. duben, m.
Oſtern, ſ. plur. welikánoc, ſ. welikonoce, ſ. plur.
Oſtertag, m. welikonočnj ſwátek, m.
Oſt- Nord- Oſtwind, m. půlnočnj, wýchodnj wjtr, wjtr mezy wýchodem a půlnocý, m.
Oſtſee, m. wýchodnj moře, n.
Oſtwärts, na wýchod, k wýchodu.
Oſtwind, m. wýchodnj wjtr, wjtr od wýchodu, m.
Otter, ſ. gedowatá geſſtěrka, ſ. von der Otter, geſſtěrčj.
Ottergezůchte, n. geſſtěrčj plemě, plemeno, n.
Ottermennig, ſ. Odermennig.
Otterwurz, ſ. dáblik, geſſtěr, m.
Ottichbeer, ſ. chebdowé gahody, ſ. pl.
Ottichkraut, n. chebdj, n.
O weh! ó běda! auwe! ach!

P.

Paar n. pár, m. dwa, Paar und Paar, dwa a dwa, pár, zu Paaren, po dwau, treiben, plaſſiti, zaplaſſiti, ſkrotiti, drey oder vier Paar Freunde, tři neb čtyry páry přátel, etwa ein Paar, aſy dwa, aſy několik, ein Paar Tage ſind es, několik, aſy dwa dni geſt tomu, in Paar Tagen, za několik dnj, ein Paar Meſſer, pár nožů, ein Paar werden, býti párek.

Paaren, pogiti, ſpogiti, pářiti, po dwau, po páru ſwázati, ſie paaren ſich gern, rádi ſe pářegj, towaryſſj, gleich und gleich paaret ſich gern, rowný s rownýmrád towaryſſj.

Paaren, das, pogenj, ſpogowánj, pářenj, n.

Paarung, ſ. Paaren, das.

Paarweiſe, po dwau, po páru, dwa a dwa, pár a pár.

Pabſt, od. Papſt, m. papež, m.

Páběſtler, m. papeženec, m.

Páběſtlerinn, ſ. papeženka, ſ.

Páběſtlich, od. pápſtlich, papežſký.

Páběſtlich, od. pápſtlich, adv. papežſky, po papežſku.

Pabſtthum, n. od. Papſtthum, papežſtwj, n.

Pacht, m. Pachtung, ſ. nágem, m. 2) Verpachtung, pronagerj, n.

Pachten, nagjmati, nagmauti, verpachten, pronagjmati, pronagmauti.

Pachter, m. Pachtmann, pronágemnjk, m.

Pachtgeld, n. penjze za nágem, z nágmu, m. plur.

Pachtgut, n. ſtatek pronagmutý, nagmutý, m.

Pachtinhaber, ſ. Pachter.

Pachtung, ſ. nagerj, pronagerj, pronagmutj, n.

Pachtlůſtig, nagjmawý, žádoſtiwý nagerj.

Pack, Packet, n. balik, ſwazek, m. kleines, balíček, ſwazček, m. in ſofern man es trägt, jemandes Packet, vzel, vzlik, ſilec, m. liederliches Packet, ſlota, ſ.

Packen, einpacken, do vzlu, do ſilce, w hromadu wázati, ſwázati, ſkládati, ſložiti, ſich, kliditi, ſkliditi ſe, hýbati, packe dich, hybay, hybey, klid ſe.

Packeſel, m. mezek, m.

Packet, n. balik, m.

Packträger, m. noſyč, m.

Palaſt, m. ſýdlo králowſké, n. přibytek králowſký, palác, m. králowſká ſýň, ſ.

Paliſaden, ſ. plur. kolj, n. ſſtachetky, ſ. plur.

Palm, m. od. Palme, ſ. Palmbaum, m. palma, ſ. ſtrom palmowý, m. rokyta, ſ. von Palmen, palmowý.

Palmen, m. les palmowý, m.

Palmgarten, m. palmowá zahrada, ſ.

Palmtag, m Palmſonntag, kwětná neděle, ſ.

Palmzweig, m. palmowá ratoleſt, ſ.

Panier, n. praporec, m. korauhew wogenſká, ſ.

Pannerherr, m. Pannerherr, praporečnjk, korauhewnjk, m.

Pantherthier, n. rys, m. wie ein Pantherthier, rysowý.

Pantoffel, m. pantoſl, m. ſſkrample, trepka, ſ.

Pantoffelholz, n. pantoflowý, ſwjdowé dřewo, n.

Panzer, m. brnění, n. krunýř, pancýř, m. der ihn trägt, brněnjm, krunýřem, pancýřem oděný.

Panzerhemde, n. brnění, n. pancýřowá koſſile, f.

Panzerkette, f. řetěz pancýřowý, m.

Panzermacher, m. brnjř, pancýřnjk, m. dieſes Handwerk, brnjřſtwj, pancýřnictwj, n.

Panzern, den Panzer anlegen, w brnění, w krunýř, w pancýř ſe obleci, připrawiti, brněnjm, krunýřem, pancýřem ſe odjti.

Panzerring, m. pancýřowý kraužek, m.

Papagey, m. papauſſek, m. davon, papauſſkowý.

Papier, n. papjr, m. (bělpuch, m. vielmehr Pergament) von Papier, papjrowý, z papjru, zu Papier bringen, napſati, nawrcy, wweſti, přiweſti na papjr, von, aus Papier, papjrowý, dazu gehörig, papjrnj, Papier, das durchſchlägt, prožjrawý, prožjragjcý, pronikawý, proſſakugjcý papjr, grobes Papier, řežný papjr, m.

Papierchen, n. papjrek, m.

Papieren, papjrowý.

Papiergeld, n. penjze za papjr, m. plur.

Papierhandel, m. obchod s papjrem, papjrnj, m. kupectwj papjrnj, s papjrem, n.

Papierhändler, m. kupec papjrnj, papjrnjk, m.

Papierkaſten, m. papjrnj, na papjr truhla, f.

Papiermacher, m. papjrnjk, m.

Papiermühle, f. papjrna, papjrnice, papjrnj mleyn, m.

Papierſcheere, f. nůžky na papjr, papjrnj, f. plur.

Pappe, f. Kleiſter, klih, kleg, m. klj, n. lep, m. Bogen davon, lepenka, f. in Pappe eingebunden, w lepenku, do lepenky ſwázaný, Pappe, Brey, kaſſička, f. Pappe im Maule haben, mjti kaſſi w hubě.

Pappel, f. Pappelbaum, topol, m. von Pappeln, topolowý.

Pappelfarbe, f. topolowá, čerwcowá barwa, f.

Pappelfärbig, topolowé, čerwcowé barwy.

Pappeln, f. ſlez, m.

Pappeln, immer eſſen, hltati, wobla požjrati, lakotně gjſti.

Pappeln, das, hltánj, wobla požjrání, lakotné gedenj, n.

Pappelſtaude, f. ſlezowé křowj, n.

Pappelſtengel, m. Pappelſtängel, koſſtál ſlezowý, m.

Pappen, in Pappe einbinden, w lepenku wázati, ſwázati, leimen, lepiti, ſlepowati w hromadu.

Paquet, n. ſ. Packet.

Paradies, n. rág, m.

Paradiesapfel, m. ragſké gablko, n.

Paradieſiſch, ragſký.

Paradiesvogel, m. ragſký pták, m.

Paraſol, ſ. Sonnenſchirm.

Pardel, m. od. n. Parder, lewhart, m. davon, lewhartowý.

Parforce, mermo, mocý, mocně.

Parmeſankäſe, m. Parmazánowý, Parmazánſký ſeyr, parmazán, m.

Parole, f. bey den Soldaten, Loſung, heſlo, n. 2) ſ. Wort, Zuſage.

Pars, m. ein Fiſch, wokaun, m. davon, wokaunowý.

Partey, f. ſtrana, f. eines Partey annehmen, ergreifen, ſich dazu ſchlagen, něčj ſtranu přigmauti, přidati ſe k něčj ſtraně.

Parteygänger, m. wybjhač, m.

Parteyiſch, ſtrannj, ſtranný, parteyiſch ſeyn, ſtrannjm býti, gedné ſtraně nakládati, ſtraniti, nawolowati, k gedné ſtraně ſe nakloniti.

Parteyiſch, adv. ſtranně.

Parteylich, ſ. Parteyiſch.

Parteylichkeit, f. ſtrannoſt, f.

Parteyreiter, m. wygjzdce, m.

Partiſane, f. halaparna, kůſa, f.

Paſquil, ſ. Schmähſchrift.

Paß, m. Weg, průchod, přechod, m. průchodniſté, n. enge Päſſe, Klauzy, f. pl. průdnchy, m. pl. Kluſty, f. pl. den Paß verhauen, verlegen, verſchränken, průchod zamezyti, zabawiti, er hat allenthalben freyen Paß, má wſſudy wolný průchod,

2) zum

2) zum Reiſen, Geleitsbrief, liſt přjchodu, odchodu, přjgezdu, průchodu, odgezdu, přechodnj, přewodnj, průwodnj, pas, m. 3) im Reiten, mjmochod, m. einen Paß gehen, mjmo chodem, dryſſlákem gjti, choditi, ſe neſti, 4) es kömmt uns wohl zu Paſſe, geſt nám to whod, zdrawé.

Paſſage, f. Weg, průchodiſtě, n. průchod, průgezd, přechod, přegezd, m.

Paſſen, auf einen warten, erwarten, čjhati, 2) auf einen, ihm feindſelig, liſtig auflauern, nachſtellen, aufpaſſen, čjhati, počjhati ſobě na někoho, 3) Acht geben, aufmerkſam ſeyn, auf etwas lauern, čjhati, hleděti něčeho, 4) paſſen, ſich ſchicken, zutreffen, ſluſſeti, ſrownáwati ſe, paſſen wie ein Kleid, Stiefeln, Hoſen, přilehati, přileżeti, přiſluſſeti, 5) nicht viel auf jemanden paſſen, einen verachten, gering ſchätzen, nedbati, newelmi dbáti na někoho, newſſjmati ſobě někoho.

ſſend, ſluſſný, b) ſrownalý, c) whodný.

ſſeport, m. ſwobodný, bezpečný liſt, liſt přjchodu, odchodu, přjgezdu, odgezdu, liſt průwodnj, m.

ßgänger, m. ein Pferd, mjmochodnjk, m.

ſt, n. leyč, m.

ſtete, f. teykanec, m. paſſtika, paſſtěta, f.

ſterenbecker, m. paſſtikář, paſſtěkář, m.

ſtinak, m. Paſtinakwurzel, f. paſſtrnák, paſſtrnák, paſſtrnákowý, paſſtrnákowý kořen, m.

the, m. Taufzeuge, kmotr, m. Pathe ſeyn, ſtehen, státi, býti za kmotra, kmotrowſtwjm státi, Pathe, das Kind, oder Täufling, kmotřjček, m.

hengeld, n. penjze kmotrowſké, m. plur.

hetiſch, wážný, pathetiſche Art, wážnoſt, f. způſob wážný, m.

hetiſch, adv. wážně.

hinn, f. kmotra, f.

Patriarch, m. arcyotec, patryarcha, m.

Patriot, m. wlaſtenec, m.

Patriotiſch, wlaſtenſký, wlaſti milowný, wlaſtomjl, m.

Patriotiſmus, m. láſka, miloſt k wlaſti, láſka wlaſtenſká, f.

Patrontaſche, f. taſſka, tobolka wogenſká, f.

Paucke, f. wlaſký buben, m. kleine, bubjnek, m.

Paucken, bubnowati, tlaucy, bjti, tepati na buben.

Paucken, das, bubnowánj, n.

Paucker, m. bubenjk, m.

Pavian, m. mořſká kočka, f.

Pausback, m. hubač, tlamač, m.

Pausbäckig, pausbäckicht, hubatý, tlamatý.

Pauſchen, nadýmati ſe, wydýmati ſe, roztahowati ſe.

Pauſchend, pauſchicht, naduté, rozduté, pauſchichte Röcke, řáſné, nabjrané ſukně, naduté, wyduté, rozduté ſukně, f. plur.

Pauſe, f. přeſtáwka, odpočjwka, f. přeſtánj, n.

Pech, n. ſmola, ſmůla, f. mit Pech beſtreichen, ſmoliti, naſmoliti, poſmoliti, oſmoliti, vſmoliti, ſmolau zmazati, zaſmoliti, wie Pech, ſmolowatý, vom Pech, ſmolný.

Pechartig, ſmolowatý.

Pechgrube, f. Pechhütte, ſmolný důl, m. ſmolnice, f.

Pechkranz, m. ſmolný wěnec, ſmolnjk, m.

Pechmütze, f. ſmolná čepice, f.

Pechöl, n. oleg ze ſmoly, ſmolný, m.

Pechſchwarz, co, gak ſmola černý.

Pechtonne, f. bečka ſmolnj, f.

Pedant, ſ. Schulfuchs.

Pedanterey, ſ. Schulfuchſerey.

Pedell, m. cepnjk, m.

Pein, f. trápenj, ſauženj, n. muka, muky, f. plur. mučenj, n. ſ. Marter.

Peinigen, trápiti, ſauziti, ſužowati, mučiti, einen zu Tod peinigen, ve trápiti někoho, vſauziti, einen ſehr peinigen, ſápati někoho mukami, trýzniti, ſ. Marter, Quälen, Plagen.

Peinlich, beſchwerlich, trapliwý, peinliche Frage, vtrpné tázánj, tázánj vtrpným práwem, n. peinliche Frage anſtellen, peinlich fragen, vtrpným práwem tázati, peinlicher Prozeß, práwo vtrpné, n. ſaud vtrpný, m. peinliche Klage, vtrpná žaloba, f. obžalowánj z hlawy, obwinění z hlawy, z vtrpné pře, n. peinliche Sache, hlawnj, vtrpná pře, f.

Peinlich, adv. trapliwě, b) vtrpně, einen peinlich anklagen, obžalowati někoho z hlawy, na hrdlo někomu státi, obwiniti z hlawnj, vtrpné pře, vtrpného práwa žádati.

Peitſche, f. bič, ſſwih, m. von Stricken, mit Knoten, eine lederne, bič, praſkač, karabáč, m. chwoſtadlo, n.

Peitſchen, mrſkati, práſkati, bičowati, ſſlehati, ſſwihati, geſchwind, fort machen, ſſwihati.

Peitſchen, das, mrſkánj, bičowánj, n.

Peitſcher, m. mrſkáč, ſſwihák, m.

Pelikan, m. pelikán, m.

Pelz, m. kožich, m. vom Pelze, kožichowý, den Pelz waſchen einem, cynkati, wycynkati, wymluwiti, dáwati někomu, gebati někoho, česati někoho, den Pelz waſchen und nicht naß machen, cintěrkowati, darečkowati, waſchen wir den Pelz, und machen ihn nicht naß, cintili wantili, kočička brauk.

Pelz- in der Zuſammenſetzung, kožichowý, kožiſſný.

Pelzaufſchlag, m. kožichowý weyložek, weyložek z kožeſſiny, m.

Pelzen, pfropfen, ſſtěpowati.

Pelzermel, m. rukáw kožiſſný, m.

Pelzfleck, m. prſnjk kožiſſný, m.

Pelzflicker, m. kožichů plátkář, m.

Pelzfutter, n. podſſywka kožichowá, f. podſſitj kožichowé, n.

Pelzhandel, m. obchod s kožichy, s kožeſſinami, m.

Pelzhandſchuh, m. rukawice z kožeſſiny, f.

Pelzjacke, f. župan, m.

Pelzigt, kožeſſinowatý.

Pelzkleid, n. kožichowý kabát, m. kožichowé raucho, n.

Pelzmantel, m. pláſſť kožichowý, m.

Pelzmuff, m. ſſtucljk, m. rukawice, f.

Pelzmütze, f. čepice huňatá, f.

Pelzrock, m. Oberkleid, kožichowý kabát, kožichem podſſitý, s kožeſſinau, m. der Bauern, hunĕ, hauně, f.

Pelzwerk, n. kožeſſina, f. kožeſſiny, f. plur. kožichy, m. plur.

Pénſel, ſ. Pinſel.

Pergamen, Pergament, m. bělpuch, perǧamen, perǧament, m. von Pergamen, bělpuchowý, perǧamenowý, perǧamentowý.

Pergameneinbund, m. bělpuchowá, perǧamentowá, perǧamenowá wazba, f.

Pergamenmacher, m. perǧamentnjk, m.

Perle, f. perla, f. daraus, perlowý.

Perlenkrämer, m. perelnjk, m.

Perlenmuſchel, f. perlowá ſſkořjpka, ſſkořepina, f.

Perlenmutter, f. perlowá marka, ſſkořjpka perly, f.

Perlenſchmuck, m. perlowý ſſperk, m.

Perlwaſſer, n. perlowá woda, f.

Perſon, f. oſoba, f. in eigener Perſon, žiwotně, oſobně, klein, groß von Perſon, malé, welikě, hrubé poſtawy, oſoby, ein Menſch, ſo eine ſchöne Perſon hat, oſobný.

Perſonalien, Perſonalumſtände, m. plur. oſobnj, oſobné okoličnoſti, oſobnoſti, f. plur.

Perſönlich, oſobnj, oſobný.

Perſönlich, adv. oſobně, ſám žiwotně, er war perſönlich da, on tu oſobně byl.

Perſönlichkeit, f. podſtatnoſt, podſtata, b) oſobnoſt, f.

Perſpektiv, ſ. Sehrohr, Fernglas.

Perücke, f. wlaſenka, wlaſopletka, (paruka,) f. eine große, bručna, f.

Perückenmacher, Perüquier, m. parukář, wlaſenkář, kadeřnjk, m.

Peſt, f. Peſtilenz, mor, m. mornj, morowá rána, f. die Zeit, das Jahr, da die Peſt regiert, grafirt, mornj čas, m. was davon iſt, mornj, morowý, an der Peſt ſterben, w moru, na morowau ránu wmřjti.

Peſt-

Peſtbeule, f. Peſtdrúſe, hljza morowá, hljznj baule, f.
Peſtilenz, f. mornj nákaza, mornj, morowá rána, f. mornj nakaženj, n.
Peſtilenzialiſch, mornj, morowý.
Peſtilenzkraut, n. geſtřabina, f.
Peſtilenzwurzel, f. dewěſyl, m. koňſké kopyto, n.
Peſtzeit, f. čas mornj, moru, m.
Peterſilie, f. Peterſilge, petružel, f.
Petſchaft, n. pečet, f.
Petſchaftring, m. tiſtlik, pečetnj prſten, m. pečet, f.
Petſchaftzeichen, n. pečetnj znamenj, n.
Petſchiren, pečetiti, ſpečetiti, vpečetiti, zapečetiti.
Petſchiren, das, Petſchirung, pečetěnj, ſpečetěnj, zapečetěnj, n.
Petſchirwachs, n. pečetnj woſk, m.
Pfad, m. chodnjk, m.
Pfaff, m. kněz, knězjk, pop, m.
Pfaffenblatt, n. plesſa, pleſſka, mniſſká hlawa, f.
Pfaffenknecht, m. knězſký ſluha, otrok, m.
Pfafferey, f. knězſtwj, n.
Pfäffiſch, knězſký.
Pfäffiſch, adv. knězſky, po knězſku.
Pfahl, m. Pfal, kůl, m. kleiner, kolik, kygik, m. unter den Brücken, moſtnice, f. kolj, n. zum Anbinden der Weinſtöcke, junger Bäume, tyč, f. Pfähle einſchlagen, kůly wrážeti, wrepati, wbjgeti, koliti, an den Pfahl ſtecken, na kůl wſtrčiti.
Pfählen, koliti, kůly trepati, koljm podrážeti, podchytiti, den Wein, tyčiti, podpjrati wjno.
Pfahlwerk, n. kolj, n.
Pfand, n. das zur hinlänglichen Sicherheit einer dargeliehenen Summe gegeben, oder verſchrieben wird, zákład, zástawek, m. zástawa, f. ein bloßes Zeichen oder Angeld, záwdawek, m. ſolches geben, záwdawek dáti, zawdáwati, ein Pfand der Liebe, záwdawek lásky, zum Pfande geben, základ dáti, základu, w základu nechati, základ zaſtawiti, zaſtawiti w zástawě, w základu nechati, zum Pfande nehmen, základ wzýti, bráti, w základu, w zástawě wzýti, na zákład dáti, půgčiti, zum Pfand gehörig, základnj, Gelder auf Pfänder leihen, penjze na základ půgčowati.
Pfänden, zaſtawiti, w zástawě, w základu wzýti, bráti.
Pfänderſpiel, n. hra na fanty, f.
Pfandgeber, m. základu dawatel, m.
Pfandhalter, m. Pfänder, Pfandhaber, zástawnjk, držitel základu, m.
Pfandmann, m. zástawnjk, zaſtawenec, muž zaſtawený, m.
Pfandnehmer, m. základu přigjmatel, m.
Pfandnehmung, f. základů, zástawků bránj, n.
Pfandrecht, n. zástawnė, základnė práwo, n.
Pfandſchilling, m. penjz záwdawnj, záwdawek, m.
Pfändung, f. zástawa, f.
Pfandweis, zástawným způſobem.
Pfanne, f. kotel, korljk, m. zum Braten, zum Bettwärmen, zum Salzſieden, u. d. gl. pánew, f. kurhan, m. am Schießgewehre, pánwička, f. in die Pfanne hauen, na hlawu porazyti, pobiti.
Pfannenflicker, ſ. Keſſelflicker.
Pfanner, m. koláč ſmažený, pražený, m.
Pfannkuchen, m. týkanec, m. bába, placka, kobliha, f.
Pfarramt, n. farářſtwj, n. wkad farářſký, m.
Pfarre, f. fara, farnj obec, oſada, f.
Pfarrer, m. farář, m.
Pfarrgenoße, ſ. Pfarrkind.
Pfarrhaus, n. fara, f. dům, přjbytek farnj, farářůw, m.
Pfarrkind, n. oſadnjk, oſadnj, m.
Pfarrſtelle, f. mjſto farnj, n.
Pfau, m. páw, m. von einem Pfaue, páwowý.
Pfaueney, n. Pfauey, páwowė weyce, n.
Pfauenſchwanz, m. páwowý, páwůw ocas, m.
Pfebe, f. kyně, djně, f.
Pfeffer, m. pepř, m. mit Pfeffer, perný, peprný, s pepřem kořenný, s pepřem.

Pfefferbrühe, f. poljwka s pepřem, f.
Pfefferbüchſe, f. pixla, puſſka na pepř, f.
Pfefferkorn, n. pepřowé zrnko, n.
Pfefferkraut, n. ſtěničnjk, piperát, m. řeřicha leſnj, f.
Pfefferkuchen, m. pernjk, m.
Pfefferküchler, m. pernikář, m.
Pfeffern, pepřiti, opepřiti, ſehr gepfeffert, theuer, pepruý.
Pfeife, f. pjſſtala, f. cyňk, m. kleine, pjſſtalka, f. vom Rohr, trubka, trubice, cýwka, f. zum Tabakrauchen, fayfka, cucka, f. nach jemandes Pfeife tanzen, dle piſne, noty něčj zpjwati, ſkákati, dle kotrby něčj ſkákati, ſich Pfeifen, ſeine Pfeifen ſchneiden, hleděti přjležitoſti, času, howěti času, die Pfeife einziehen, rjchnauti, vtjchnauti.
Pfeifen, auf einer Pfeife, pjſkati, mit dem Munde, hwjzdati, wie der Wind, wie eine fliegende Kugel, ein Pfeil, fičeti, fučeti, auf dem letzten Loche pfeifen, z poſlednjho mlátiti, oſtrauhati kolečka.
Pfeifen, das, auf der Pfeife, pjſkánj, n. piſkot, m. piſſtba, f. mit dem Munde, hwjzdánj, n. des Windes, fičenj, fučenj, n.
Pfeifenfuteral, n. pauzdro na pjſſtaly, n.
Pfeifenmacher, m. piſſtal ſtrúgce, piſſtalnjk, m.
Pfeifenwerk, n. der Orgel, pjſſtaly, f. plur.
Pfeifer, m. piſkač, piſſtěc, m.
Pfeiferinn, f. piſkačka, f.
Pfeil, m. ſtřela, f. ſſip, kluk, m. ſſipka, f. mit Pfeilen niederſchießen, zſſjpiti, zu den Pfeilen dienlich, ſtřelčj.
Pfeilband, n. řemennj, n.
Pfeiler, m. piljř, m. an einer Mauer, wenýk, m. ſtrana dweřnj, f. unter der Brücke, kolj, n.
Pfeilfutter, n. taul, taulec, m.
Pfeilkraut, n. hadj gazyk, m.
Pfeilmacher, m. ſſipař, m.
Pfennig, m. der zwölfte Theil eines Groſchens, widenſký, m.
Pfennigbrod, n. widenſkowý chléb, m.
Pfennigmeiſter, m. weyběrčj peněz, bernj, bernjk, m.
Pferd, n. kůň, oř, m. junges, konjk, m. zu Pferde, na koni, gezdecky, kommen, přigeti, von Pferden, koňſký, zu den Pferden gehörig, konjřſký, hartmäuliges Pferd, twrdovſtý kůň, m. das ſträuchelt, kleſawý, klecawý kůň, m. abwürfiges, ſházawý, ſmjtawý.
Pferdchen, n. konjček, konjk, m.
Pferdarbeit, f. koňſká práce, f.
Pferdarzt, m. koňſký lékař, m.
Pferdarzney, f. koňſké lékařſtwj, n.
Pferddecke, f. haunĕ, f.
Pferddieb, m. zloděg koni, koňſký, m.
Pferdeſel, ſ. Mauleſel.
Pferdfleiſch, n. koňſké maſo, n.
Pferdgeſchrey, n. řehot koni, m.
Pferdhaar, n. koňſké wlaſy, m. plur.
Pferdhändler, m. konjř, m.
Pferdknecht, m. pacholek od koni, m.
Pferdmarkt, m. koňſký trh, m.
Pferdmäßig, koňſký.
Pferdmiſt, m. koňſký hnůg, m.
Pferdpeitſche, f. bič na koně, m.
Pferdrennen, n. turney, m.
Pferdſchmuck, m. pochwy, nádoby na koně, f. plur.
Pferdſchwanz, m. koňſký ocas, m.
Pferdſtall, m. koňſká ſtáge, f. koňſký chlěw, m. koňſká marſſtal, f.
Pferdverſtändig, zběhlý, powědomý w konjřſtwj, an konim rozumj.
Pferdzeug, n. pochwy, nádoby na koně, f. plur.
Pfiff, m. hwjzdánj, pjſkánj, n. piſkot, m. 2) nicht einen Pfiff für jemanden, für etwas geben, nic na někoho, na něco nedati, ani za quintljk, ani za ſſtilec, ani za baſlátku ſobě newážiti, ani za zlámaný penjz, ani za čerwiwý ořech, ani za hwjzd ſobě newážiti, 3) Kunſtgriff, Schwank, ſſtrych, vſkok, obmyſl, m.
Pfiffig, ſ. Liſtig.
Pfifferling, m. hřjb, m. hauba, f. ſonſt neřád, m. nicht einen Pfifferling für etwas geben, ani doſt málo a něco nedati, einen Pfifferling wirſt du bekommen, doſtaneš čočku.

Pfingſten, ſ. plur. ſwatoduſſnj ſwátky, m. plur. letnice, f. plur.

Pfingſtfeſt, n. Pfingſttag, letnice, f. plur. ſwatoduſſnj ſwátek, m. ſeſlánj S. Ducha, n.

Pfingſtroſe, f. piwoňka, f.

Pfiune, f. vhry, m. plur.

Pfiunig, vhřiwý, vhrowatý.

Pfipen, pipen, pfipfen, wie die jungen Hünlein, piptěti, wie die jungen Vögel, piſſtěti, wie die Mäuſe, pjſkati, vor Schmerzen, pjſkati, hwjzdati.

Pfipen, das, der Hüner, piptěnj, n. der Mäuſe, pjſkánj, n.

Pfirſche, f. Pfirſch, Pfirſching, břeſkew, broſkew, f.

Pfirſchbaum, m. břeſkowý, broſkowý ſtrom, m. břeſkew, broſkew, f.

Pfirſchblatt, n. liſt břeſkowý, broſkowý, m.

Pflanzbeet, n. planiſſtě, n. raubowá gámka, f.

Pflanze, f. plán, ſazenice, f. ſtjpeň, m. b) wewyſtřelek, m. zroſtlina, f. raub, ſtjpeň, m.

Pflänzchen, n. zroſtlinka, f.

Pflanzen, ſſtěpowati, ſtjpiti, ſaditi, rohowati, anders wohin, přeſaditi, přeſſtěpowati.

Pflanzen, das, ſſtěpowánj, ſtjpenj, ſázenj, rohowánj, n. Stücke, kuſy zawážeti, ſich wohin pflanzen, ſtellen, poſtawiti ſe někam, ſeſen, vſaditi ſe.

Pflanzer, m. ſſtěpjř, m.

Pflanzgarten, m. ſſtěpnička, f.

Pflanzſchule, f. ſemeniſſtě, planiſſtě, n.

Pflanzung, ſ. Pflanzen, das.

Pflaſter, n. flaſtr, m. mázba, f. ein Pflaſter auflegen, flaſtr přikládati, přiložiti, Pflaſter der Straſſen, dláženj, n. dlažba, dlážka, f. das Pflaſter treten, dlážku ſſlapati.

Pflaſterer, m. dlažič, dlažitel, m.

Pflaſtern, dlážiti, podlážiti.

Pflaſterſtücke, n. plur. dlážky, f. plur.

Pflaſtertreter, m. potlaučka, tulák, běhaun, nepoſedlý, m.

Pflaume, f. ſljwa, ſſweſtka, f. die große, bluma, hluſſice, f. was davon iſt, ſljwowý, ſſweſtkowý.

Pflaumenbaum, m. ſljwowý, ſſweſtkowý ſtrom, m. ſljwa, ſſweſtka, f.

Pflaumengarten, m. ſljwowý ſad, m.

Pflaumfeder, f. pernatý, pernj, péřowý, huſý prach, m. praſſné péřj, měkě, drobné peřjčko, n. Küſſen von Pflaumfedern, pernatá, prachowá poduſſka, prachowka, f.

Pflege, f. Gebiet, wládařſtwj, n. wláda, f. Wartung, ſſetřenj, oſſetřenj, opatrowánj, opatřenj, oſtaránj, hljdánj, n. haben, mjti oſſetřenj, žiwenj, hljdánj, von guter Pflege, z dobrého hljdánj.

Pflegemutter, ſ. Pflegerinn.

Pflegen, gewohnt ſeyn, mjti, mjwati obyčeg, zwyklým býti, bywati; jedoch pflegen es die Böhmen durch die ihnen eigene Frequentativa ám, áwám, áti, áwati, áwat, jwám, jwati, jwat auszudrücken, als ich pflege hinzugehen, hinzukommen, chodjwám, přicházýwám tam, ich pflege zu ſpielen, zu laufen, zu eſſen, zu ſpeiſen, hören, fliegen, zu reden, haben, ſchicken, zu nehmen, zu fahren, pflege zu ſeyn, zu tragen, hrámwám, běháwám, gjdám, ſlýchám, létám, oder ljtám, řjkáwám, mluwjwám, poſýlám, bráwám, gezdjwám, bywám, noſýwám, ich pflege Abends bey meinem Vetter zu ſeyn, w wečer bywám w mého ſtrejčka, wie es zu geſchehen pflegt, gak ſe ſtáwá, tak bywá; pflegen, warten, opatrowati, ſſetřiti, opatřiti, péči, ſtaroſt o něco mjti, wésti, oſtarati, des Berufes, des Amtes, hleděti, pilen býti ſwé powinnoſti, ſwého wřadu, ſich, howěti ſobě, dobře ſe chowati, ſeiner Geſundheit pflegen, ſwému zdrawj howěti, ſwé zdrawj opatrowati, býti pilen, ſſetřiti ſwého zdrawj, der Liebe, hleděti, ſſetřiti láſky, oddati ſe láſce, láſkau ſe objrati, ſeiner Bequemlichkeit, wžjwati, hleděti, pilen býti ſwého pohodlj.

Pfleger, m. Pflegvater, Vormund, pěſtaun, poručnjk, m. Beſorger, opatrowatel, opatrownjk, m.

Amt-

Amtmann, zpráwce, m. Erzieher, wychowatel, ziwitel, pěstaun, m.
Pflegerinn, f. Pflegmutter, pěstaunka, f.
Pflegesohn, m. schowanec, m.
Pflegetochter, f. schowanka, f.
Pflegkind, n. swěřenec, m.
Pflegung, f. s. Pflegung, Wartung.
Pflicht, f. powinnost, powinna, f. es ist meine Pflicht, gest má, moge powinnost, gsem powinen, dlužen, Pflicht gegen dich, powinnost k tobě, seine Pflicht thun, ausüben, powinnost swau činiti, konati, die Pflicht hintansetzen, swé powinnosti zanedbati, in Pflicht nehmen, powinnostj zawázati.
Pflichtig, powinowaný, powinný.
Pflichtmäßig, powinný.
Pflichtmäßig, adv. dle, wedlé powinnosti, z powinnosti, powinně.
Pflichtvergessen, na powinnost zapomnělý, na powinnost nedbalý.
Pflichtvergessenheit, f. zapomenutj na powinnost, zanedbánj powinnosti, n.
Pflock, m. kolik, kygik, klinek, m. am Wagen, zákolnik, m.
Pflöcken, koliti, wrážeti, wrepati, kolik, kolíky přibigeti.
Pflücken, Blumen, trhati, herunter als das Obst, česati, die Vögel, sklubati.
Pflug, m. pluh, m. in den Pflug spannen, zapřáhnauti, zapřjcy do pluhu.
Pflugeisen, n. radlice, f. rádlo, plužnj zelezo, krogidlo, čertadlo, n.
Pflügen, worati.
Pflüger, m. worač, pluhař, m.
Pflughaupt, n. plužnj hlawa, f. hřjdel, plaz, m.
Pflugkrümme, f. kleč, kleče plužnj, f.
Pflugochse, m. přažný wůl, m.
Pflugreute, f. wotka, plužnj wotka, f. wystruhadlo, n.
Pflugsäge, f. plužnj zub, m. krogidlo, n.
Pflugschaar, f. čertadlo, rádlo, n. radlice, f.
Pflugsterz, m. kleč, kleče, f. wlak, m. der Stiel, wotka, f.
Pförtchen, n. branka, f.
Pforte, f. brána, fortna, f. Pforten der Hölle, brány pekelné, f. plur.
Pförtner, m. branný, wrátný, fortnýř, m.
Pfoste, f. weřege, f. starkes Bret, fossna, f. prkno, n.
Pfötchen, n. dlapka, f.
Pfote, f. dlapa, f.
Pfrieme, f. Pfriem, m. ssidlo, n.
Pfropfen, sstěpowati, sstjpiti, očiti, rohowati, wsstjpiti, wsaditi, raubiti, sstěpy, rauby sázeti, voll pfropfen, napěchowati, nacpati, nakwasyti, nakládti.
Pfropfen, das, sstěpowánj, sstjpenj, rohowánj, sázenj, raubenj, n.
Pfropfer, m. sstěpjř, m.
Pfropfreiß, n. raub, sstjpek, m.
Pfropfung, f. Pfropfen, das.
Pfründe, f. prebenda, f. důchod, m.
Pfrymen, f. janowec, m. wálsche, rákosy, m. plur.
Pfuhl, m. u. n. močidlo, gezero, n. höllischer, pekelná propast, f.
Pfuhl, m. podusska, f.
Pfund, n. libra, f. Pfund, Fähigkeit, dar, m. hřjwna, f. sein Pfund vergraben, swau hřjwnu zakopat, swé dary w sobě nechat zmařit, vertuchnaut.
Pfündig, libernj, halbpfündig, půl libernj.
Pfuschen, hudlowati, hyzditi, huntowati, wie die Schuster, prtati.
Pfuscher, m. hudlař, hyzdič, huntýř, m. bey den Schustern, prták, m.
Pfuscherey, f. hudlařstwj, hyzdění, hudlowánj, huntowánj, n.
Pfuscherschaft, hudlowaný, huntowaný.
Pfütze, f. bahno, bahnisstě, močidlo, n. kal, m. kaluzina, f. voll Pfützen, močidlowatý, bahnitý.
Pfuy! pfy!
Phantasie, f. Phantasey, Phantaserey, přelud, m. s. Einbildung, Einbildungskraft, Träumerey, Schwärmerey.
Phantasieren, s. Schwärmen, Unsinnig seyn.
Phantast, s. Schwärmer, Träumer.
Phantasterey, s. Träumerey, Schwärmerey.

Phantaſtiſch, přeludowý, ſ. Schwärmeriſch, Träumeriſch.
Philoſoph, m. ſ. Weltweiſe, zur Unzeit, falſcher, mudrlant, mudrák, mudráček, m.
Philoſophie, ſ. Weltweisheit.
Philoſophiren, mudrowati.
Philoſophiren, das, mudrowánj, n. das falſche, unnöthige, mudrlantſtwj, mudráctwj, n.
Philoſophiſch, mudrcký.
Philoſophiſch, adv. mudrcky, po mudrcku.
Phlegma, n. wodnokrewnoſt, wozhkiwoſt, ſlintawoſt, f. ſ. Gleichgültigkeit.
Phlegmatiſch, wodnokrewný, wozhkiwý, ſlintawý, ſeyn, wozhřiti, ſlintati, ſ. Gleichgültig.
Phyſik, f. Phyſikus, m. ſ. Naturkunſt, Naturlehre, Naturkündiger.
Phyſiognomie, f. přirozena, způſobiloſt twáře, twářnoſt, f. gute, ſchlechte, dobrá, ſſpatná, zlá twářnoſt, f.
Pichen, ſmoliti, naſmoliti, oſmoliti, die Fäßer, ſmoliti, žáti, požehati ſudy.
Pichen, das, ſmolenj, naſmolenj, oſmolenj, n. der Fäſſer, požehánj, ſmolenj ſudů, n.
Picke, f. kopj, dřewce, n. pika, f. von der Picke an, od piky.
Pickelhaube, f. lebka, přilbice, f.
Pickelhering, m. ſolený herynk, m.
Picken, backen, klofati, ťukati, wie ein Geſchwür, ťukati.
Pickenierer, m. kopinnjk, m.
Pickling, m. Böckling, Pöckling, piklink, vzený herynk, vzenec, m.
Pilger, m. Pilgrim, Pilgram, pautnjk, m. davon, pautnický, pautničj.
Pilgerſchaft, f. Pilgrimſchaft, paut, f. putowánj, n. der Pilger ihre Lebensart, pautnictwo, n.
Pilgerſtab, m. pautnická hůl, f.
Pille, f. pilule, f.
Pimpernell, f. bedrnjk, m.
Pinſel, m. penzljk, ſſtětec, m. ſſtětka, f. ein rechter dummer, ťuťa, ťulpa, laula, traup, ťululum, nebosſtjk gehňátko, hlupec, hlupoň, hňup, dub, m.
Pinſelhaft, kuknawý, ſkuhrawý, kňaurawý, kuňkawý.
Pinſeln, ſtreichen, potjrati, mazati, ljčiti, klagen, kuknati, ſkuhrati, kňaurati, kuňkati, die Ohren voll, nakňaurati.
Pipen, piſſtěti, pipati, piptěti, pjſkati.
Pipen, das, piſſtěnj, pipánj, piptěnj, n.
Piperling, m. pjſkle, n.
Pipicht, wie die Kinder, kränklich, kuňkawý, pipichte Stimme, kuňkawý, kňaurawý hlas, m.
Pique, Piquenierer, ſ. Picke, Pickenierer.
Piſſe, f. ſcanky, čičánky, f. plur.
Piſſen, ſcáti, čičati, čurati, pikati.
Piſſen, das, ſcánj, čičánj, čuránj, pikánj, n.
Piſtol, n. Piſtole, f. piſtole, piſtolka, bandyrka, bambitka, f.
Piſtolenkugel, f. kulička piſtolnj, f.
Piſtolenſchuß, m. rána z piſtole, f.
Piſtolhülfter, m. bambitnice, piſtolnice, f.
Pitſchier, n. ſ. Petſchaft.
Pitſchieren, pečetiti.
Pitſchierring, m. prſten pečetnj, m.
Pitſchierſtecher, m. rytec, wyrýwač pečetj, m.
Pitſchierſtecherkunſt, f. wměnj rytj, wyrýwánj pečetj, n.
Plage, f. ſauženj, ſužowánj, teyránj, trápenj, n. muka, f. muky, f. plur. ſeine Plage haben, mjti ſauženj, das iſt eine Plage, to geſt ſauženi.
Plagegeiſt, m. trapič, ſužowatel, ſužitel, m.
Plagen, ſauziti, ſužowati, teyrati, trápiti, mučiti, truditi, einen um etwas, ſauziti, trápiti, ſužowati někoho o něco, ſich mit etwas, ſauziti, ſužowati, teyrati, trápiti ſe s něčjm, immer einen plagen, wždy někoho ſauziti, ſužowati, teyrati, truditi, plage mich nicht ſo, neſužuj, neteyrey, netrud, netrap mne tak, ſich plagen im Leben, ſauziti, táhati ſe, ſužowati ſe, ſich zu Tode plagen, vſauziti, vſužowati ſe, v-

teyrati se, vtáhati, vtruditi se, plagen wie der Schmerz, teyrati, saužiti, sužowati, wie die Liebe, der Hunger, trápiti, saužiti.
Plageteufel, s. Plagegeist.
Plan, m. Platz, prostora, hladina, f. prostranstwj, n. Plan, Entwurf, nález, plán, m. nawrženj, wyznamenánj, n. entwerfen, machen, včiniti nawrženj, plán, nález.
Plan, adj. s. Eben.
Pläne, s. Ebene.
Planet, m. planéta, f.
Planetenleser, m. planetnjk, m.
Planetisch, planetnj.
Planetstern, m. planetnj hwězda, f.
Planiren, s. eben machen, ebenen, glätten, glatt machen.
Planirer, s. Glätter.
Planirhobel, m. hladjk, m. hladjtko, hladidlo, n.
Planirung, s. Ebenmachung, Glättung, Entwerfung.
Planke, f. plot, m. obruba, hradba, ohrada, f. des Schiffes, dska, f.
Planschern, s. Platschern.
Plappermaul, n. tlachač, žwáč, pliskač, sstěberka, tlampač, m.
Plappern, tlachati, žwáti, pliskati, sstěberati, tlampati, breptati.
Platschern, im Wasser, ssplechtati.
Platschern, das, ssplechtánj, n.
Platt, eben, ploský, rowný, niedrig, prostý, sprostý, das platte Land, rowina, f.
Platte, f. von Blech, ssiroká mjsa, f. plech, m.
Platteischen, n. Platteislein, plateyska, f.
Platteisen, n. hladidlo, n. hladjk železný, m. hladjcý železo, željzko, n.
Platten, hladiti.
Platterdings, s. Schlechterdings.
Plattfeld, n. rowina, roweň, f.
Plattner, m. platnýř, plechař, m.
Platz, m. Raum, mjsto, n. prostora, f. prostranstwj, prostranné mjsto, n. (obor, m.) auf dem Platze bleiben, na mjstě zůstati, den Platz behalten, mjsto obdržeti, Platz machen, geben, mjsto vdělati, dáti, es ist schon kein Platz leer, giž nenj žádné mjsto prázdné.
Platzen, bersten, pukati, puknauti, knallen, klapati, klapnauti, třeskati, třesknauti, schiessen, bauchati, bauchnauti, herausplatzen mit etwas, wyplesknauti, wybleknauti, probleknauti něco.
Platzen, das, Knallen, klapnutj, třesknutj, n. Schiessen, bauchnutj, n. buch, m.
Plätzer, m. fláky, f. plur. geben, dáwati fláky, flákati.
Platzregen, m. ligawý déssť, ligawec, přjwal, m.
Plauderer, m. plyskač, tlachač, tlučhuba, darmotlach, marnotlach, tlampač, žwáč, marnomluwec, m.
Plauderey, f. plyskánj, plesstěnj, tlachánj, tlampánj, blekocenj, blekotánj, žwanj, n. žwanice, f.
Plauderhaft, plyskawý, tlachawý, tlampawý, blekotný, žwawý, darmožwawý.
Plauderhaftigkeit, f. plyskawost, tlachawost, blekotnost, žwawost, f.
Plaudermaul, n. s. Plauderer.
Plaudern, plyskati, plesstiti, tlachati, tlampati, blekotiti, žwáti, heraus plaudern, probleknauti.
Plaudern, das, s. Plauderey.
Plaudertasche, f. vom Weibe, plyskačka, tlachačka, tlampačka, žwačka, drchta, f.
Plötze, f. čerwená mořská ryba, f.
Plötzlich, náhlý, kwapný, nenadálý.
Plötzlich, adv. náhle, wnáhle, znáhla, zpátra, nenadále, maně, kwapně, kwapem, plötzlich sterben, náhle vmřjti.
Pluderhosen, f. plur. wywlačowané, nadjwané nohawice, f. plur. (plundry, m. plur.)
Plump, hlaupý, sprostý, nemotorný, neohrabaný, ein plumper Mensch, hlaupý, sprostý člowěk, hlupák, hlaupák, sprosták, hlupec, m. plumpe Arbeit, hlaupé, nemotorné, neohrabané djlo, n.
Plump, adv. hlaupě, sprostě, nemotorně, neohrabaně, sich plump

zu

zu etwas anſchicken, z hlaupa teſati.

Plumpe, ſ. Pumpe.

Plumpen, ſ. Pumpen.

Plunder, m. čač, darečka, tintérka, f. bláznowſtwj, n. ſſibřinek, m. hamparátj, hampeſſtj, n. tretý, m. plur. wěc, f. der ganze Plunder, was ſoll mir der Plunder, to celé bláznowſtwj, hamparatj, nač, k čemu mi to bláznowſtwj, to hamparatj.

Plündern, rozchwátati, drancowati, rozdrancowati, zdrancowati, (plundrowati, zplundrowati, poplundrowati,) zlaupiti, an den Schriften, laupiti, oblaupiti, zlaupiti.

Plünderer, m. drance, drancownjk, rozchwatitel, lupič, oblupitel, m.

Plünderung, f. rozchwátánj, drancowánj, zdrancowánj, wydrancowánj, plundrowánj, zplundrowánj, laupenj, zlaupenj, oblaupenj, n. fremder Schriften, laupenj, oblaupenj, zlaupenj, n.

Pöbel, m. obecný, obecnj, zbjrný, ſproſtný, proſtý lid, m. zadnj chaſa obecnjho lidu, chatrná luza, chátra lidu, lidj, obecnj chaſa, zběř chaſy, f. lid zběřičný, m.

Pöbelhaft, obecný, ſproſtný, proſtý, ſproſtný, chatrný, zběřičný.

Pöbelhaft, adv. obecně, ſproſtě, proſtě, ſproſtně, zběřičně.

Pochen, an die Thüre, tlaucy, klepati, ſtark pochen, třjſkati, bauchati, prahlen, trotzen, hrditi ſe, hrdnauti, popnauti, popjnati ſe, ſobiti ſe něčjm, prügeln, hmožditi, zhmožditi, Erzte pochen, kowy hmožditi, pochen wie das Herz, bjti, tlaucy, drohen, pohrožowati, wyhrožowati.

Pochen, das, an die Thüre, tlučenj, klepánj, n. des Herzens, bitj, tlučenj, n. der Erzte, hmožděnj, n. das Trotzen, hrdnutj, hrdění ſe, popnutj, popjnánj ſe, n. zpupnoſt, f. ſobenj, tuženj ſe, n. das Drohen, pohrůžky, f. plur. pohrožowánj, wyhrožowánj, n.

Pocher, m. Prahler, Trotzer, hrdopyſſka, chlubná huba, chlubič, chlubitel, m. Pocher der Erzte, hmožditel, hmoždič, m. an der Thüre, klepadlo, tlukadlo, n.

Pöckel, m. ſolené, naſolené maſo, n.

Pöckelfleiſch, n. ſolené howězý maſo, n.

Pöckeln, ſoliti, naſoliti maſo.

Pocken, f. plur. oſutiny, oſupky, f. plur. ſie haben, bekommen, oſeypati ſe, der ihrer viele hat, oſutý, oſypaný.

Pockengrube, f. důlek, doljček, m.

Pockengrübelicht, doličkowatý, důlkowitý, od neſſtowic, od oſutin zdobaný.

Podagra, n. dna w nohách, nožnj, f. die Krankheit, dnawá nemoc, f.

Podagriſch, Podagriſt, dnawý, na dnu ſtonawý, dnau polámaný, dnau zlámaný.

Poeſie, f. Poeterey, werſſowſtwj, n. ſ. Dichtkunſt.

Poet, m. werſſowec, m. ſ. Dichter.

Poetiſch, werſſowſký, ſ. Dichteriſch.

Poetiſiren, ſ. Dichten, dichteriſch reden, ſprechen oder ſchreiben.

Pol, m. vhel, m. ſtežege, výſoſt nebes, f.

Poley, m. od. f. poleg, m.

Policey, f. Polizey, zpráwa městſká, f.

Policeyordnung, f. řád městſký, m.

Policeyweſen, n. wěcy městſké, f. plur.

Politik, ſ. Staatskunſt, Staatswiſſenſchaft, Staatsklugheit.

Politiker, Politikus, ſ. Staatskluger, Staatsverſtändiger.

Politiſch, ſ. Staatsklug, Staatsverſtändig, Liſtig, Verſchlagen.

Polſter, n. polſtář, m.

Polſterchen, n. polſtářjk, polſtářjček, m.

Polſtermacher, m. polſtářnjk, m.

Polterer, m. bučič, bučitel, howora, m.

Poltergeiſt, m. přiſſera, nočnj můra, f. ſtraſſidlo, n.

Polterhaft, bučliwý, baučliwý, howorný.

Poltern, bučiti, bauchati, ſchmälen, baučiti, howořiti, hromowati.

Poltern, das, bučenj, bauchánj, n. das Schmälen, baučenj, howořenj, hromowánj, n.

Pol-

Polternd, hřmotný, ohromný, bu-řliwý.
Pomeranze, f. pomeranč, m.
Pomeranzenbaum, m. pomerančowý ſtrom, m.
Pomp, m. nádhernoſt, f.
Pope, m. pop, m.
Porcellan, n. Porzellan, porculán, m. von, aus Porzellan, porculánowý.
Port, ſ. Hafen.
Portal, n. předſyně, n. ſýnce, kobka, f.
Portechaiſe, ſ. Tragſeſſel.
Portulack, m. kuřj noha, f.
Poſament, ſ. Borte, Bortenwerk.
Poſamentirer, m. pozamentýr, m.
Poſaune, f. trauba, f. pozaun, m.
Poſaunen, na pozaun traubiti, wytrubowati.
Poſaunenbläſer, m. pozaunjk, trubač na pozaun, m.
Poſeln, poßeln, ſ. Kegeln.
Poſitur, ſ. Stellung, Geſtalt.
Poſſen, m. plur. Scherz, ſſprymy, ſſprymkowé, ſſibřinky, m. plur. zabywky, ſſaſſky, fraſſky, f. plur. čtwerácтwj, n. treiben, machen, ſſprymky, ſſprymy, zabeywky, ſſaſſky, traſſky, čtwerácтwj prowoditi, ſſaſſkowati, fraſſkowati, zabeywky ſtrogiti, čtweračiti, Poſſen, Kleinigkeiten, Kindereyen, titěrky, darečky, lautky, f. plur. laſſkowánj, n. ſſibřinky, m. plur. fraſſky, ſſaſſky, f. plur. treiben, titěrky, darečky, čtwerácтwj, laſſkowánj, ſſaſſky, fraſſky prowozowati, prowoditi, ſſaſſkowati, fraſſkowati, laſſkowati, ſſibřinky prowáděti, dowáděti, děckowati, čtweračiti, Poſſen, fraſſky, ſſaſſky, f. plur. Poſſen, Schaden, Beleidigung, ſſibalſtwj, n. přjkoř, f. jemanden einen Poſſen ſpielen, thun, ſtřjhnauti, ſſauſtnauti někoho, doſtati ho, wzýti ho ſtrychem, včiniti kauſek, den Poſſen merken, znamenati čtwerácтwj, ſſibalſtwj, zum Poſſen jemanden, na přjkoř někomu, thue mir den Poſſen nicht, nečiň mně ten kauſek.
Poſſenhaft, ſſprymowný, čtwerácký.
Poſſenhaft, adv. čtwerácky, ſſprymowně.
Poſſenreiſſen, das, ſſprymowánj, ſſaſſkowánj, fraſſkowánj, laſſkowánj, n.
Poſſenreiſſer, m. tintěrkář, fraſſkář, ſſaſſkář, ſſaſſek, ſſprymýř, čtwerák, m.
Poſſenſpiel, n. hra ſſprymowná, čtwerácká, f. čtwerácтwj, čtweračenj, laſſkowánj, n.
Poßirlich, ſſprymowný, hodný, poßirliche Stellung, diwotworná, podiwná poſtawa, f.
Poßirlich, adv. ſſprymowně, hodně, ſich ſtellen, podiwně, diwotworně ſe poſtawiti.
Poſt, f. poſſta, f. mit der Poſt fahren, geben, kommen, po poſſtě geti, přjgeti, wie auf der Poſt, ſchnell, gako po poſſtě, gako na poſſtě, 2) Nachricht, poſſta, f.
Poſtamt, n. poſſtowſký, poſſtowý wřad, m.
Poſtbericht, m. zpráwa poſſtowſká, f.
Poſtbot, m. poſſtowſký, poſſtowý poſel, m.
Poſtement, n. podſtawek, podwal, m.
Peſten, m. der Soldaten, ſtanowiſtě, n. ſtawuněk, m. mjſto, n.
Poſtfrey, wyňatku poſſtowſkeho, poſſtowého prázden, zbawen.
Poſtfuhre, f. poſſtyřiſký, poſſtowý wůz, m.
Poſtgeld, n. plat poſſtowý, za poſſtu, z poſelſtwj, m.
Poſthaus, n. poſſta, f. poſſtowſký dům, přjbytek, m.
Poſthorn, n. poſſtowſká trubička, f.
Poſtille, f. poſtylla, f.
Poſtillion, ſ. Poſtreuter.
Poſtiren, ſ. Stellen.
Poſtirung, ſ. Stellung, Stellen, das.
Poſtkutſche, f. wůz poſſtowý, poſſtowſký, poſſtownj, m.
Poſtmeiſter, m. poſſtowſký, poſſtowý miſtr, ſtaroſta poſſey, (poſſtmiſtr,) m.
Poſtmeiſterinn, f. poſſtmiſtrowá, f.
Poſto, n. mjſto, n. ſtawuněk, m. ſtacý, f. faßen, zarazyti ſtanowiſtě, rozhoſtiti ſe, mjſto dobyti.

Poſt-

Poſtpapier, n. poſtowý, poſtowſký papjr, m.
Poſtpferd, n. poſſeyřſký, poſtowſký, poſtowý, poſtnj kůň, m.
Poſtreiter, m. poſtowſký, poſtowý gezdec, m.
Poſtritt, m. poſtowſká, poſtownj gizda, f.
Poſtſtazion, f. poſtowſká ſtacý, f.
Poſtſtraſſe, f. poſtowſká ſylnice, f.
Poſtträger, m. poſſty noſyč, noſytel, poſſtonoš, poſel, m.
Poſtträgerinn, f. poſſty noſyčka, noſytelkyně, poſlice, f.
Poſtverwalter, m. zpráwce poſtowſký, m.
Poſtwagen, m. poſtowý, poſtowſký, poſſtyřſký wůz, m.
Poſtweſen, n. wěcy poſtowſké, poſtowé, f. plur.
Potz tauſend! y kýž to!
Pracht, f. nádhernoſt, ſkwoſtnoſt, ſtkwoſtnoſt, vprawa, oſlawa, f.
Prächtig, nádherný, ſkwoſtný, ſtkwoſtný, vprawný, wortreſlich, krásný, překrásný, vſſlechtilý, im Reden, in Worten, nádherný, prächtige Mahlzeit, ſtkwoſtná, vprawná hoſtina, f. Rede, vſſlechtilá řeč, f.
Prächtig, adv. nádherně, ſtkwoſtně, vprawně, b) krásně, překrásně, vſſlechtile, prächtig reden, vſſlechtile, překrásně mluwiti, ſich prächtig aufführen, nádherně, ſtkwoſtně, vprawně ſobě wéſti.
Prägen, bjti, wyrážeti, wyrazyti, Geld prägen, bjti penjze.
Prägung, f. bitj, wyráženj, wyraženj, n.
Prahlen, pralen, chlubiti ſe, wychlubowati ſe, wychlaubati ſe, pochlaubati ſe, honoſyti ſe, wynáſſeti ſe.
Prahlen, das, chlauba, f. wychlaubánj ſe, pochlaubánj ſe, honoſenj, wynáſſenj ſe, wychlubowánj, n.
Prahlend, chlubný, ſchlubný, wychlaubačný, honoſný, marnochlubný.
Prahler, m. chlubař, chlubič, chlubnjk, chlubitel, honoſyč, honoſnjk, hrdopyſſka, m. chlubné pljce, f. plur.
Prahlerey, f. Praleren, chlubnoſt, chlauba, ſchlauba, wychlaubačnoſt, honoſnoſt, f. ohne Prahlerey, bez chlauby.
Prahleriſch, praleriſch, ſ. Prahlend.
Prahlhans, ſ. Prahler.
Prahm, Prahme, m. Kahn, praſmen, m.
Prälat, m. prelát, m.
Prallen, zurück, odſkočiti, odrazyti ſe, an etwas, wrazyti na něco, w něco, do něčeho.
Prangen, glänzen, ſtkwjti ſe, anfangen zu prangen, zaſtkwjwati, zaſtkwjti ſe, mit etwas, hrdě, nádherně, ſtkwoſtně ſobě wéſti, počjnati, nádherným býti, mit Worten, nádherným býti w ſlowjch.
Prangend, ſtkwělý, ſtkwaucý, ſkwaucý ſe.
Pranger, m. plaňýř, m.
Praſſeln, praſkati, praſſřěti, chřeſtěti, třeſkati.
Praſſeln, das, praſkánj, praſſtěnj, n. praſkot, m. chřeſtěnj, n. chřeſt, třeſk, třeſkot, lomoz, m.
Praſſen, heſowati, heyſowati, ožjrati ſe, kwaſyti, hodowati, mrhati, ſ. Schlemmen.
Praſſen, das, heſowánj, heyſowánj, ožjránj ſe, kwaſenj, mrhánj, n. ſ. Schlemmen.
Praſſer, m. mrhač, heyſek, kwaſnjk, m. ſ. Schlemmer.
Predigen, kázati, hlásati.
Predigen, das, kázanj, hlásánj, n.
Prediger, m. kazatel, hlaſatel, m.
Predigſtuhl, m. kazatedlnice, kazatedlna, ſtolice kazatelſká, f.
Predigt, n. kázanj, hlásánj, n. es iſt itzt Predigt, teď geſt kázanj, in der Predigt ſeyn, býti na kázanj.
Predigtamt, n. wřad kazatelſký, kazatelſtwj, n.
Pregelerbſen, f. plur. pučálka, f.
Pregeln, ſ. Braten.
Preis, m. Ruhm, ſláwa, welebnoſt, f. Gott zum Preiſe, k ſláwě Božj, Gott ſey Preis, Bohu ſláwa, chwála, 2) Werth, cena, f. im ſchlechten Preiſe ſeyn, býti w ſpatné ceně, der Preis ſteigt, fällt,

cena

cena přiſkakuge, ſpadá, 3) Belohnung, als in Wettſtreiten, Kampfſpielen, záplata, ſ. základ, m. den Preis davon tragen, záplatu, základ odneſti, odnášeti, den Preis geben, za wyhrané dáti, ihn abgewinnen, předchwátnauti někomu záplatu, dar, 4) Preis geben, wydati, poručiti, eine Stadt dem Feinde zum Plündern, wydati město nepřjteli w rozchwátánj, ſeine Ehre Preis geben, čeſt ſwau zmrhati, ſich Preis geben jemanden, poručiti, odewzdati ſe někomu.

Preiſen, ſlawiti, oſlawowati, welebiti, zwelebowati, glücklich preiſen, za ſſtaſtného pokládati, blažiti, blahoſlawiti.

Preisfrage, ſ. otázka s odplatau, s záplatau, s základem, ſ.

Preislich, preiswürdig, chwalebný, pochwały, chwály hodný.

Preiswürdig, ſ. Preislich.

Prellen, jemanden betriegen, oſſáliti, podſkočiti, podtrhnauti, oſſiditi, chytře polapiti, vlákati, ochmeliti, oſſkrábati, zurück, wráworati zpátkem.

Preller, m. ſſálič, palič, ſſeydjř, m.

Prellerey, ſ. ſſalba, ſ. ſſizuňk, ſſkrabuňk, m. oſſizenj, oſſkrábánj, oſſálenj, ſſeydjřſtwj, n.

Premiſe, ſ. krabuſſka, ſ. nábubek, m.

Preßbaum, m. Balken, kláda, preſnj, preſownj kláda, preſownice, ſ.

Preße, ſ. pres, m. Kelter, lis, pres, čeřen, m. der Buchdrucker, pres, m.

Preſſen, zuſammenzwingen, drücken, klemmen, těſniti, ſtěſniti, dáwiti, ſtlačiti, Wein, Oel, wjno, oleg tlačiti, 2) ausdrücken, tlačiti, wytlačiti, preſowati, einen preſſen, drücken, ſauzyti, wriſkowati, dáwiti, nátiſk činiti, etwas in ſich preſſen, pod ſe tiſknauti, tagiti, zatagiti, Matroſen, shánění plawcy.

Preſſen, das, tlačenj, těſnění, n. der Matroſen, shánénj, n.

Preßfreyheit, ſ. ſwoboda tiſku, ſ.

Preßhaft, ſ. Krank.

Preſſung, ſ. tlačenj, n.

Pretzel, m. preclik, m.

Pretzelmann, m. preclikář, m.

Pricke, ſ. Bricke.

Prieſter, m. kněz, duchownjk, m.

Prieſteramt, n. wřad kněžſký, m. kněžſtwj, n.

Prieſterehe, ſ. ženitba kněžſká, ſ.

Prieſterinn, ſ. kněžowka, ſ.

Prieſterlich, kněžſký, duchownj.

Prieſterlich, adv. kněžſky, po kněžſku.

Prieſtermütze, ſ. Prieſterhut, kněžſká čepice, čapka, ſ. kněžſký klobauk, m.

Prieſterorden, m. Stand, kněžſký řád, ſtaw, m.

Prieſterrock, m. kněžſká ſukně, ſ.

Prieſterſchaft, ſ. kněžſtwo, n.

Prieſterthum, n. kněžſtwj, n.

Prieſterweihe, ſ. ſwěcenj kněžſtwa, wěcenj na kněžſtwo, n.

Prieſterwürde, ſ. důſtognoſt, hodnoſt kněžſká, ſ. důſtogenſtwj kněžſké, n.

Prinz, m. Fürſt, knjže, n. u. m. als Thronfolger, königlicher, králowic, králjk, pryne, m.

Prinzeßinn, ſ. kněžna, ſ. königliche, králowicka, pryncezka, pryncezna, ſ.

Pritſchen, pleſkati, plácati.

Privatabſicht, ſ. zwláſſtnj wmyſl, m.

Privatgottesdienſt, m. Privataudacht, ſaukromná, zwláſſtnj ſlužba Božj, pobožnoſt, ſ.

Privathaß, m. zwláſſtnj nenáwiſt, ſ.

Privathaus, n. dům ſaukromný, m.

Privatleben, n. ſaukromné, zwláſſtnj živobytj, n. ſamotný, ſaukromný, zwláſſtnj život, m.

Privilegiren, einen, nadáti, obdarowati zwláſſtně, oſwoboditi, wrſaditi mageſtátem, nad právo, wywýſſiti nad giné.

Privilegirt, weyſadný, nadaný.

Privilegium, n. nadánj, obdarowánj, oſwobozenj zwláſſtnj, n. weyſada, ſ.

Probe, ſ. Verſuch, proba, průba, ſ. zkuſſenj, n. zur Probe, na probu, auf die Probe ſtellen, die Probe machen, na zkuſſenau wzýti, zkauſſeti, zkuſſowati, Probe ablegen, geben, thun, probu ſkládati, dáwati, udělati, die Probe thun, wie ein

Künſt-

Künſtler, oder ſonſt von dem was man kann, prúbu dáwati, dělati, Probe, Beweis, Kennzeichen, Erweiſung, dúkaz, dúwod, m.

Probebogen, m. arch na probu, m.

Probeſtein, ſ. Probirſtein.

Probeſtück, n. prúba, f.

Probiren, verſuchen, zkaušeti, zkuſyti, okuſyti, zkuſſowati, (probirowati, prúbirowati,) 2) ſ. Beweiſen, Darthun.

Probirſtein, m. prúbýřſký, zkuſſugicý, zkauſſicý kámen, m.

Probſt, m. proboſſt, m.

Probſtey, f. proboſſtſtwj, n.

Probſtinn, f. proboſſtka, f.

Proceß, m. Prozeß, ſ. Rechtshandel; kurzen Proceß machen, zkrátka odbyti.

Proceßiren, ſauditi ſe.

Proceßion, f. obchoz, m. proceſý, f.

Profit, m. Nutzen, Vortheil, zyſk, weydělek, m.

Profitchen, n. zyſček, m.

Profitiren, zýſkati.

Prophet, m. prorok, m.

Prophetinn, f. prorokyně, f.

Prophetiſch, prorocký.

Prophetiſch, adv. prorocky.

Prophezeyen, weiſſagen, prorokowati.

Prophezeyung, f. Weiſſagung, proroctwj, prorokowánj, n.

Proſa, f. proza, f.

Proſaiſch, prozaický.

Proſelit, m. nowowěrec, nowotnjk, m.

Proviant, m. pjce, ſſpiže, f.

Proviantamt, n. ſſpižnj, pjcnj wřad, m.

Proviantbaus, n. ſſpižnj, pjcnj dům, m. ſeypka, obilnice, f.

Proviantiren, pjcowati, na pjcowánj wygeti, ſich, opatřiti, zaopatřiti ſe, zásobiti ſe pjcý, ſſpižj.

Proviantirung, f. pjcowánj, n.

Proviantmeiſter, m. Verwalter, zpráwce nad ſſpižj, nad pjcý, ſtaroſta ſſpiže, m.

Proviantwagen, m. ſſpižný wůz, m.

Proviantweſen, n. wěcy ſſpižné, f. plur. ſſpiže wogenſká, f.

Provinz, f. kragina, f.

Prüfen, zkauſſeti, zkuſſowati, zkuſyti, ſkaumati.

Prüfer, m. zkauſſitel, zkuſſowatel, ſkaumatel, ſkaumač, m.

Prüfung, f. zkauſſenj, zkuſſowánj, n. zkuſſba, f. ſkaumánj, n. anſtellen, ſ. Prüfen.

Prügel, m. key, klacek, ſtonek, m. mit Prügeln ſchlagen, darein ſchlagen, kygmi bjti, práti, práſkati, tepati, opálati, zopálati, Prügel geben, bekommen, dáti, doſtati weyprask, prask, bitj.

Prügeler, m. bitec, práč, tepač, m.

Prügeley, f. pranice, pračka, tepanice, f. mlácenj, n.

Prügeln, práti, bjti, tepati, mlátiti, hmožditi, zhmožditi, zbjti, zmlátiti, zeprati, zopálati, ztepati, zu Tode, vbiti, vprati, vmlátiti, vtepati kygmi.

Prügelſuppe, f. weyprask, prask, m.

Pſalm, m. žalm, m. ſingen, zpjwati, pěti žalmy.

Pſalmbuch, n. žaltář, m.

Pſalmiſt, m. žalmiſta, m.

Pſalter, ſ. Pſalmbuch.

Publikum, n. lid, m.

Puder, m. wlaſnj, wlaſowý prach, prach na wlaſy, (pudr,) m.

Puderbeutel, m. pytlik, měſſec na wlaſnj prach, m.

Puderbüchſe, f. Schachtel, puſſka, krabice na wlaſnj prach, f.

Pudern, práſſiti, naprášſiti, prachem wlaſnjm zaprášſiti, poprášſiti, pudrowati, napudrowati.

Puff, m. cuk, buch, bauch, m. rána, buchta, f. vdeřenj, n. Püffe ausſtehen, aushalten, rány wydržeti, wyſtáti, Puff, ein Knall, bauch, buch, m. bauchnutj, n. Puff, Puff! buch, třesk, plesk!

Puffen, knallen, bauchati, ſchlagen, cukati, bauchati.

Puffer, m. bauchačka, f.

Puls, m. des Geblüts, tlučenj, bitj žil, n. puls, m. der Puls ſchlägt, puls tluče.

Pulsader, f. průduſſnj, ſrdečnj, životnj, pulſownj žila, ſrdečnice, hrdlina, f.

Pulsſchlag, m. tlučenj, bitj žil, m.
Pult, n. pulpjt, m. polička, f.
Pulver, n. prach, m. Pulver zum Schießen, prach ručnični, m. Pulver zum Einnehmen, prášſek, m. zu Pulver werden, ſ. Staub.
Pulverchen, n. prášſek, prášſček, m.
Pulverhorn, n. růžek na prach, m.
Pulveriſiren, ſ. Pulvern.
Pulverkarn, m. praſſný wozýk, m.
Pulvermacher, m. prachař, m.
Pulvermühle, f. praſſný mleyn, m.
Pulvermüller, m. pwaſſný mlynář, m.
Pulvern, na prach ſetřjti, rozetřjti.
Pulverthurm, m. prachowna, praſſná wěž, f.
Pumpe, f. žumpa, pumpa, f.
Pumpen, žumpowati, pumpowati, wážiti, wywážiti, wytáhnauti, wytenčiti.
Punkt, m. puňkt, puňktjk, bodjk, m. nabodenj, n. vom Punkte zu Punkte, od puňktu k puňktu, ein vornehmer, wichtiger Punkt, hlawnj puňkt, m.
Punktiren, puňtikowati.
Punktiren, das, puňtikowánj, n.
Pünktlich, genau, zewrubnj, zpráwný, pünktlicher Mann, zpráwný člowěk, m.
Pünktlich, adv. zewrub, zpráwně.
Pünktlichkeit, f. zpráwnoſt, zewrubnoſt, f.
Punktweiſe, adv. po puňktjch.
Puppe, f. paupě, n. lautka, dětinſká panenka, f.
Püppchen, n. Püpplein, paupátko n. obrázek, m. paupě, n.
Puppenſpiel, n. Werk, Zeug, hračky, hříčky, f. plur. dětinſtwj, n. tintěrky, lautky, dětinſké hříčky, darečky, f. plur.
Puppenſpieler, m. hříčkář, tintěrkář, darečkář, m.
Purpur, m. purpur, brunát, m. vom Purpur, wie Purpur, brunatný, purpurowý.
Purpurfarbe, f. brunatná barwa, f.
Purpurfärbig, brunatný.
Purpurkleid, n. raucho brunatné, n.
Purpurn, purpurroth, brunatný, werden, brunatnětí.
Purpurſchnecke, f. hlemeyžď ſſarlatowý, m.
Purſche, m. Junge, chlapjk, ginoch, hoch, hoſſek, pacholjk, mladjk, m. Lehrling, pacholjk, m. rechtſchaffener Purſche, hodný chlapjk, hoch, m.
Pürſchchen, n. chlapjček, m. chlapiſko, n.
Putz, m. ſſperk, m. ozdoba, okraſa, f. ſſperkowánj, n. 2) jemanden einen Putz machen, einen Streich ſpielen, betriegen, čjſnauti, ſſaufſtnauti někoho, ohnauti někoho, ochmeliti, oſſkrábati, podſkočiti někoho.
Putzdocke, f. panák, m. panenka, f. mužjček, m.
Putzen, reinigen, ſáubern, čýditi, čiſtiti, ſchmücken, zieren, ſſperkowati, ſſlechtiti, ſtrogiti, kráſſliti, ſich, ſtrogiti ſe, ſſperkowati, von Frauenzimmern, auch fintěti ſe, den Stall, das Zimmer, die Pferde, den Meyerhof, čýditi, čiſtiti, das Licht, die Naſe, vtjrati, vtřjti, einen putzen, übel empfangen, česati, peſkowati, zčeſati, zpeſkowati, zcuchati, den Feind putzen, ſchlagen, tepati, ztepati, potepati nepřjtele, poráżeti, ein Menſch, der ſich gerne putzt, ſtrogný, ſſperkowný.
Putzfrau, Putzmacherinn, f. ſſmukýřka, ſſperkownice, ſſperku prodawačka, f.
Putztiſch, m. ſtůl ſſperkownj, ozdobnj, pro ſſperky, m.
Putzwerk, n. ſſperk, m. ſſperky, m. plur.
Putzzimmer, n. pokog ſſperkownj, ozdobnj, m.

Q.

Quacken, ſchreyen, kohekati, wie ein Froſch, ſkřehotati, křekotati, krokati, chřeſtati, wřeſſtěti, ſſkřkati, ſſkřehtati, křákati.
Quacken, das, Schreyen, kohekánj, n. des Froſches, ſkřehotánj, krokánj, chřeſtánj, wřeſſtěnj, křekotánj, ſſkřehtánj, křákánj, n.

Quack-

Quackſalber, m. dryáčnjk, olegkář, m.
Quackſalberey, f. dryáčnictwj, olegkářſtwj, n. die Arzney, dryák, m. olegky, m. plur.
Quaderſtein, m. Stück, čtwerhranný, čtwerhranatý kámen, m.
Quadrant, m. čtwerhrannjk, čtwerowhelnjk, m.
Quadrat, ſ. Viereck.
Qual, Quaal, Quálung, f. muka, otrapa, f. muky, f. plur. trud, m. trápenj, ſauženj, n. groſe, tržeň, f.
Quálen, mučiti, trápiti, otrápiti, ſaužiti, ſužowati, truditi, ſehr, tržniti, tržňowati, ſápati mukami.
Quáler, m. mučitel, trapič, ſužowatel, truditel, m.
Qualität, f. gakoſt, f.
Qualvoll, pln muk, pln trápenj, trampoty, ſtraſtný, trudný, trampotný, pſotný.
Quark, m. twaroh, m. ſyřiſtě, n. ſ. auch Dreck.
Quarkkáſe, m. ſyreček, m.
Quartier, ſ. Wohnung, Behauſung.
Quaſte, f. třapec, m.
Quatſchlicht, dužný, libowý.
Queckſilber, n. rtuť, f.
Quelle, f. pramen, zřjdel, praud, tymenec, temenec, m. preyſſtěnj, n. Urſprung, pramen, kmen, m.
Quellen, prameniti ſe, preyſſtiti ſe, wypreyſkowati, prauditi ſe, wyprýſſtěti, hmýzeti.
Quellicht, pramenitý, pramenný, temeniſſtný.
Quellwaſſer, n. pramenitá woda, pramenná, žiwá woda, f.
Quendel, m. mateřj dauſſka, f. polnj poleg, m.
Quentchen, n. kwětnjk, kwintljk, kwentjk, m.
Quer, f. přič, f. in die Quer, přičnj, na přič, přičkem, zpřič, na přič položený, in die Quer kommen, w přič přigjti, es gehet ihm alles in die Quer, gde mu wſſecko na opak, die Länge und die Quere, gak dlauhý tak ſſiroký.
Querbalken, m. krokwice, krokwe, f. přičnj trám, m.
Querbank, f. přička, lawice na, po přič, přičná, f.
Querfeld, ein, na přič.
Querfinger, m. pjď, f.
Quergang, m. přičnj wěc, f.
Querholz, n. dřewo na přič, n.
Querſack, m. taſſka, f. pyrljk, m.
Querſtange, f. přičnj tyč, f.
Querſtraſſe, f. ceſta přičnj, zpřič, f.
Querſtrich, m. čára na přič, přičnj, f.
Querüber, na přič.
Querweg, m. ceſta přičnj, f.
Quetſche, f. těſno, n. tiſeň, f. einen darein bringen, někoho do těſna wehnati.
Quetſchen, drücken, mačkati, zmačkati, pomačkati, těſniti, zerdrücken als den Finger, vſkřipnauti.
Quetſchung, f. mačkánj, zmačkánj, pomačkánj, n. Zerdrückung, vſkřipnutj, n.
Quinte, f. in der Muſik, quinta, f.
Quintchen, ſ. Quentchen.
Quitt, ſ. Los.
Quitte, f. gdaule, gdule, kdaule, kdule, kutna, f.
Quittenapfel, m. gdulowé, kdaulowé, gdaulowé gablko, n.
Quittenbaum, m. gdaulowý, kdaulowý ſtrom, m.
Quittenbirne, f. gdaulowá, kdaulowá hruſſka, f.
Quittenbrod, n. gdaulowý, kdaulowý chléb, m.
Quittengelb, gdaulowý, kdaulowý, im Geſichte, ſywý gako žluwa.
Quittenkern, m. gdaulowé, kdaulowé gádro, n.
Quittenlatwerge, f. gdaulowé powidla, n. plur.
Quittenöl, n. gdaulowý, kdaulowý oleg, m.
Quittenſaft, m. gdaulowá, kdaulowá ſſťáwa, mjza, f.
Quittiren, kwityrowati, kwitowati.
Quittung, f. kwitancý, quitancý, f.
Quodlibet, n. Miſchmaſch, hakmatilka, pletichá, f.
Quodlibetbuch, n. každodennjčko, n. dennj kniha, f.

R.

Rab, m. ein Fiſch, karas mořſký, m.

Rabe, m. Rab, krkawec, kubjk, m. vom Raben, krkawčj, ſchreyen wie ein Rabe, krkati, krokati.

Rabenaaß, n. plemeno, plemé krkawčj, n.

Rabenfeder, f. krkawčj péro, péro z krkawce, n.

Rabengeſchrey, n. krkánj, krokánj, n.

Rabenkraut, n. hroznowá bylina, f.

Rabenſtein, m. rozhranni, mjſto rozhranné, poprawné, poprawnj, poprawiſtě, n.

Rachbegierde, f. mſtitedlnoſt, mſtiwoſt, mſty, pomſty žádoſtiwoſt, žádoſt, chtiwoſt, po mſtě dychtiwoſt, f.

Rachbegierig, mſtitedlný, mſtiwý, mſty, pomſty žádoſtiwý, chtiwý, po mſtě dychtiwý.

Rache, f. mſta, pomſta, f. mſtěnj, n. aus Rache, ze mſty, Rache ausüben, pomſtu včiniti.

Rachen, m. tlama, žwama, f. hltan, m. mit offenem, aufgeſperrtem Rachen, s otewřenau, s rozedřenau tlamau.

Rächen, mſtiti, pomſtiti, ſich an einem, mſtiti ſe, pomſtiti ſe, wymſtiti ſe na někom, etwas, als den Vater, den Tod des Vaters, ſich wegen etwas, mſtiti, pomſtiti něco, otce, ſmrt otce, ich werde mich ſchon an dir rächen, wſſak gá ſe giž na tobě pomſtjm, etwas nicht ungerochen laſſen, něco bez pomſty nenechati.

Rächer, m. mſtitel, m.

Rächerinn, f. mſtitelkyně, f.

Rächeriſch, mſtitedlný.

Rächeriſch, adv. mſtitedlně.

Rachgier, f. Rachbegierde.

Rachgierig, f. Rachbegierig.

Rachgöttinn, f. bohyně pomſty, f.

Rad, n. kolo, n. wie ein Rad, in ein Rad drehen, umtreiben, kolem, kolem do kola točiti, obráceti, zmjtati, wie ein Rad, adv. do kola, in ein Rad gehen, ſich drehen, kolátceti ſe, do kola, kolem ſe zmjtati, točiti, auf das Rad legen, flechten, na kolo wložiti, do kola wpleſti.

Rädchen, n. kolačko, n.

Radbogen, m. laukot, f.

Radebrechen, f. Rädern.

Radefelge, f. Radkrümme, laukot, křiwolakoſt kola, f.

Radehaue, f. Radhacke, motyka, krace, f. noſatec, m.

Rädeln, těſnitiſtěſniti.

Rädelsführer, m. půwodce, půwodnjk, m. f. Urheber.

Rademacher, m. kolář, m. des Rademachers, kolářů, kolářowic.

Rädern, kolem lámati, kolem hnáty zpřerážeti, zdřjzati.

Rädern, das, kolem lámánj, n.

Rädlein, f. Rädchen.

Radſchiene, f. ſſjn, m.

Radſpeiche, f. ſſjn, paprſſlek, m.

Radſperre, f. zawjrka wozu, f. řetěz wozuj, m.

Raffen, hmatati, hrabati, ſhmátnauti, ohmátnauti, chwátiti, vchwátnauti, vchwátiti, pochwátiti, ſich wieder, zbjrati ſe, wotawiti ſe, zwotawiti ſe, okřjwati, okřáti.

Ragen, wohin, ſáhati, doſahowati, 2) ſ. Hervorragen.

Rähdern, přeſýwati.

Rahm, m. Ráhm, Rahme, zur Einfaſſung, rám, rámec, m. obruba, f. zum Nehen, rámec, m. Sahne, von der Milch, ſmetana, f.

Rahmen, die Milch, zbjrati ſmetanu.

Rahn, ſ. Schlank.

Rammel, m. beran, m. palice, f.

Rammeln, rammen, einrammen, beranem, palicý nabigeti, tlaucy, ſrownáwati, wie die Schweine, gezditi po ſobě, bugniti, ſich rammen, ſchlagen, hmožditi ſe, tepati ſe, ſápoliti ſe.

Rammeln, das, der Pfäle, nabigenj, n. der Thiere, gezděnj po ſobě, bugněnj, n. das Rammeln, Schlagen, Stoßen, hmožděnj, tepánj, n.

Rammelochs, m. beyk, m.

Rammelſtroh, n. ſytj, rokytj, n.

Rammler, m. zagic ſamec, m.

Rand,

Rand, m. krag, m. das am Rande iſt, kragnj, Einfaßung, Saum, obruba, f. Geländer, raubenj, n. Rand des Kuchen, okragek, m. des Waſſers, krag, m. einen Rand machen, mit einem Rande einfaſſen, raubiti, obraubiti, das einen Rand hat, kragatý, am Rande des Grabes ſeyn, býti bljzek ſmrti, ſtáti w hrdle ſmrti, der es iſt, bljzek ſmrti, m. des Blatts, krag, m.

Rándeln, ern, obraubiti, obrubowati.

Randgloſſe, f. kragnj poznama, známka, f. kragnj poznamenánj, n.

Rauft, m. kůra, f.

Raag, m. řad, m. řada, f. pořadj, n. haben vor andern, mjti předek, přednj mjſto, er hat den Rang, má, držj předek, přednj mjſto, eine Lyge im erſten Range, budka, f. ſtanek w prwnj řadě, w prwnjm pořadj, m.

Rangſtreit, m. ſwár, m. ſwáda o řad, předek, f.

Rank, m. vſkok, auſkok, m. vſkočnoſt, f. obmyſl, obmyſlek, m. kozý wrátce, f. pikel. m. voller Ränke, plný vſkoků, vſkočnoſtj, plný obmyſlů, obmyſlnoſtj, vſkočný, obmyſlný, auf Ränke ſinnen, obmyſliti, ſtrogiti pikel.

Ranke, f. pážďj, n. der Weinſtöcke, babka, f.

Ranzen, m. vzljk, ſwazek, ſilec, ranc, m.

Rappe, m. Pferd, wranný kůň, wranjk, m.

Rapier, m. končjř, burdjř, m.

Rar, ſeltſam, wzácný.

Raſch, ochotný, hbitý, obbitý, křepký, rychlý, zu raſch, prudký, náhlý, prchlý, ſ. Hurtig.

Raſen, toben, zuřiti, zuřiti ſe, zuřiwěti, zuřiwým býti, lititi ſe, ſrſſeti, ſápati ſe, ſſiliti ſe, wztékati ſe, wztekle, ſſilené ſobě weſti, počjnati, in der Krankheit, ſchwármen, třeſſtiti ſe, bláznitи, bauřiti, raupy w hlawě mjti, was raſeſt, co ſe ſápeš, co ſe wztekáš.

Raſenj, das, zuřenj, zuřenj ſe, znřiwěnj, ſápánj ſe, wztékánj ſe, ſrſſenj, n. in der Krankheit, auch das Schwármen, třeſſtěnj, bláznénj, bauřenj, n. ztřeſſtěnoſt, f.

Raſen, m. drn, drnek, m. vom Raſen, drnowý.

Raſenbank, f. Bette, n. záhrob, záhrobec drnowý, zelený, m.

Raſend, zuřiwý, zuřjcý, wztekly, ſrſſatý, litý, ſſilený, poſſetilý, ztřeſſtěný, ztřeſſtilý, in der Krankheit, wyděſſený, poděſſený, zmámený, pomámený, nemaudrý, wygewerný, poſſetilý, ztřeſſtilý, raſend, heftig, vkrutný, naramný, raſender Lerm, raſender Schmerz, náramný, vkrutný, přehrozný powyk, m. náramná, přehrozná, vkrutná boleſt, f. raſend ſeyn, ſ. Raſen; raſend werden, lititi ſe, wztecy ſe, poſſetiti ſe, möchte ich, wztek bych ſe, raſend machen, ztřeſſtiti, zmámiti.

Raſend, adv. zuřiwě, wztekle, poſſetile.

Raſerey, f. zuřiwoſt, wztekloſt, litoſt, f. das iſt eine Raſerey, to geſt poſſetiloſt.

Raſicht, tráwnatý.

Raſpel, f. struhák, m. raſſple, f.

Raſpeln, ſtrauhati.

Raſpeln, das, ſtrauhánj, n.

Raſſeln, chřestěti, lomozyti.

Raſſeln, das, chřestěnj, n. chřeſt, lomoz, m.

Raſt, m. oddechnutj, n. oddech, m. prázdnoſt, f. odruſſenj, odpočinutj, n. weder Raſt noch Ruhe, ani vtěſſené chwile, ani vtěſſená chwile, ani oddechu, ſ. Ruhe.

Raſten, ruhen, oddechnauti ſobě, prázdniti, odpočjwati, einen nicht raſten laſſen, nedati oddechu.

Raſtlos, bez oddechu, bez odtuſſenj.

Raſttag, m. den oddechu, m.

Rath, m. rada, f. geben, ertheilen, radu dáti, rádcým býti, rady vděliti, eingeben, radu wnuknauti, poraditi, ſich bey einem Raths erholen, pflegen, um Rath fragen, zu Rathe gehen, radu brátі,

rady práti, rázati se, um einen Rath zu einem kommen, přigjti na radu, sich, seinem Leibe keinen Rath wissen, newěděti gaké rady, newěděti sobě gaß, kterak poraditi, zu Rathe ziehen einen, radu brátí s někým, raditi se, w radu wgjti s někým, Rath halten, držeti radu, raditi se, Rath schaffen, poraditi, rady dodati, 2) das Rathskollegium, rada, f. 3) ein königlicher, geheimer, králowská, reyná rada, f. králowský, reyný rádce, m. einen Rath folgen, rady něčj následowati, poslauchati, vposlechnauti, po radě něčj postupowati, pokračowati, sich darnach richten, něčj radau se řjditi, sprawowati, den Rath ändern, radu změniti, proměniti, zginačiti, gináč se vraditi, na ginau radu přigjti, nastaupiti, einen Rath ergreifen, fassen, vraditi se, na radu nastaupiti, zu Rathe gehen mit sich selbst, raditi se sám sebau, brátí radu sám sebau.

Rathen, einem, Rath geben, raditi, poraditi, radnu, radným, rádcým býti, ich habe ihm gerathen, daß ꝛc. gá mu poradil, aby ꝛč. wem nicht zu rathen ist, dem ist auch nicht zu helfen, komu nenj rady, tomu nenj pomocy, 2) Rathen, muthmassen, hádati, rathe einmal! hádey! der wußte sich gut zu rathen, ten sy wědel dobře poradit, s dobrau se potázal, der zu rathen weis, rádný.

Rathgeber, m. rádce, radič, m. Rathgeber seyn in etwas, rádcým býti w něčem.

Rathgeberinn, f. rádkyně, f.

Rathhaus, n. rádnj dům, m. rádnice, f.

Rathmann, s. Rathsherr.

Rathmännisch, rádnický.

Rathsam, rádný, bezpečný, dobrý, es ist rathsam dieß zu unterlassen, rada gest, radj se toho zanechati, ich halte es für rathsam, má rada by byla, gest, ich halte es nie für rathsam, má rada by to nebyla, k tomu bych neradil, nemám, nevznáwám to za dobré.

Rathsbedienten, m. plur. rádnj služebnjcy, sluhowé, m. plur.

Rathsbote, m. rádnj posel, m.

Ráthsche, f. řechtačka, chřechtačka, f.

Rathschen, ráthscheln, řechtati, chřechtati.

Rathschlag, m. rady bránj, držánj, razenj, n. s. Rath.

Rathschlagen, raditi se, radu brátí, mit einander, raditi se spolu, radu brátí, držeti.

Rathschluß, m. vznánj, vrčenj rady, swolenj, snesenj, n. rada, f. vsudek, m. fassen, vsmysliti sobě, vraditi se, untereinander, snesti se na něčem.

Rathschreiber, m. rádnj pjsař, m.

Rathsdiener, m. rádnj sluha, m.

Ráthsel, s. Rätzel.

Rathserkenntniß, f. vznánj, vrčenj rady, snesenj, n.

Rathsfreund, s. Rathsverwandter.

Rathsherr, m. radnj pán, radnj, m.

Rathsherrnstand, m. staw radnjch pánů, staw radnjch, m.

Rathsherrnwürde, f. důstogenstwj, n. důstognost, hodnost radnjho, radnjch, f.

Rathskanzellist, m. rádnj kancelista, m.

Rathsmeister, m. radota, konssel, m.

Rathsmeisterstand, m. konsselský řád, staw, m.

Rathsperson, f. osoba rádnj, f.

Rathsschluß, s. Rathschluß.

Rathsstube, f. rádnj swětnice, rádnice, f.

Rathstag, m. rádnj den, m.

Rathsversammlung, f. rady ostaupenj, shromážděnj, n. společnost rádnj, f.

Rathsverwandter, m. rádnj, m.

Rathswahl, f. wolenj rádnjch, n.

Ratte, f. Německá, swinská myš, f.

Rattenpulver, n. prach pro Německé myssi, m.

Ratze, f. Ratte.

Rätzel, Ráthsel, n. pohádka, zawinutá, zakrytá řeč, otázka, f. der sie aufzulöst, pohádkář, m.

Rätzelhaft, zawinutý, zakrytý.

Rätzelhaft, adv. zawinutě, zakrytě.

Rätzeln

Räzelhafte, das, zawinutoſt, zakrytoſt wěcy, f.
Raub, m. laupež, dračka, f. wzátek, m. auf den Raub ausgehen, na laupež wybjhati, vom Raube leben, laupežj ſe živiti.
Raubbegierde, f. žádoſt, chtiwoſt laupeže, drawoſt, f. laupežſtwj, n.
Raubbegierig, žádoſtiwý laupeže, laupežný, drawý.
Raubbegierig, adv. laupežně, drawě.
Rauben, laupiti, dráti, auf der Straſſe, po ceſtě laupiti, laupežiti, lotrowati, objrati, einem etwas rauben, brátí někomu něco, oblaupiti někoho o něco, odgjmati.
Rauben, das, laupenj, dranj, n.
Räuber, m. einer Sache, odgimatel, lupič, m. einer Jungfrau, krádce, vnoſec, m. Räuber von Profeßion, laupežnjk, dráč, m. auf der Straſſe, zbognjk, nákeřnjk, lotr, m. am Baume, wlk, m.
Räuberey, f. laupežnictwj, laupeženſtwj, n. auf der Straſſe, lotrowſtwj, n. Räuberey treiben, laupežnictwj prowozowati.
Räuberiſch, laupežný, laupežnický, drawý.
Räuberiſch, adv. laupežně, laupežnicky, drawě.
Räuberiſcherweiſe, laupežným obyčegem.
Raubgierde, ſ. Raubbegierde.
Raubgierig, ſ. Raubbegierig.
Raubgut, n. wzátek, m.
Raubneſt, n. lotrowſká peleš, f. laupežnj hnjzdo, n.
Raubſchiff, n. laupežná, laupežnj, laupežnická lodj, f.
Raubſchloß, n. hrad, zámek laupežnj, laupežnický, m.
Raubſucht, ſ. Raubbegierde.
Raubſüchtig, ſ. Raubbegierig.
Raubthier, n. zwjře drawé, n.
Raubvogel, m. pták drawý, laupežný, m.
Rauch, adj. drſnatý, draſlawý, von Haaren, koſmatý, kudlatý, ſrſtnatý, huňatý, chlupatý, ſtachelicht, ſtřetinowatý, koſtrbatý, rauch ſeyn, koſtrbatěti, chlupatěti, werden, zkoſtrbatěti, zchlupatěti, rauches Tuch, huňaté, chlupaté ſukno, n. das Rauche, koſtrbatoſt, chlupatoſt, f. rauch wie die Quitten, chlupatý.
Rauch, m. kauř, deym, dým, m. im Rauche aufgehen, w dým, w kauř ſe obrátiti.
Rauchaltar, m. obětnice, f.
Rauchen, neut. kauřiti ſe, čaditi, es raucht in der Küche, Stube, kauřj ſe w kuchyni, w ſwětnicy, Toback rauchen, kauřiti tabák.
Rauchen, das, kauřenj ſe, čaděnj, n.
Raucher, m. kauřič, kadič, m.
Rauchericht, dýmný, dýmowný, dýmawý, kuřlawý, kauřiwý.
Räuchern, einen Rauch machen, kauřiti, kaditi, zakauřiti, zakaditi, wie ein Brand oder ausgelöſchtes Licht, čaditi, koptiti, etwas räuchern, Fleiſch, vditi, dýmem ſuſſiti, podkuřowati.
Räuchern, das, das Rauchmachen, kauřenj, kaděnj, n. des Fleiſches, vzenj, podkuřowánj, n. mit Rauchwerke, kaděnj, n.
Rauchfang, m. dymnjk, komjn, m. im Rauchfange dörren, vditi.
Rauchfarbe, f. ſměďá, ſnědá barwa, f.
Rauchfaß, n. kadidlnice, f. kauřidlo, n.
Rauchhandel, m. obchod s kauřidlem, m.
Rauchhändler, m. prodawač kauřidla, obchodnjk s kauřidlem, m.
Rauchkammer, f. dymnice, f.
Rauchloch, n. čeleſten, zahřeb, cas pauch, m. wybně, f.
Rauchopfer, n. kauřiwá obět, f.
Rauchpfanne, ſ. Rauchfaß.
Rauchwaare, f. kuřlawé zbožj, n.
Rauchwerk, n. kauřidlo, kadidlo, n.
Rauchzeltlein, n. trocyſſka, f. frantiſſek, m.
Raude, f. praſſiwina, f.
Raudig, praſſiwý, chraſtawý.
Raudigkeit, f. praſſiwoſt, praſſiwina, chraſtawoſt, f.
Raufe, f. ſlaup na ſtánj, m.
Raufen, rwáti, Gänſe, ſſklubati, oſſklubati, oberwati, ſich raufen mit einem

um etwas, rwáti se, dráti se, práti se s někým, serwati, porwati se s někým o něco, einen bey den Haaren bis zur Erde raufen, vrwati někoho za wlasy, einem die Feder ausraufen, wyrwati někomu péřj, oberwati někoho.

Raufer, m. rwáč, práč, m.

Rauferey, f. rwanice, rwačka, pranice, pračka, f.

Raufhändel, ſ. Rauferey.

Rauh, hart, drſnatý, draſlawý, twrdý, přjkrý, wie das Eiſen, draplawý, drſnatý, rauhe Gegend, neweſelé, drſnaté mjſto, n. wie die Witterung, negapný, ſlotný, mzywý, rauhe Antwort, drſnatá odpowěd, f. rauhe Stimme, hlas chřápawý, drſnatý, nehladký, m. rauher Hals, chřápawé, oſtré hrdlo, n. rauh werden, wie der Hals, chřapati, wie das Eiſen, oder ſonſt ein Ding, drſnatěti, zdrſnatěti, rauh machen, drſnatiti, wie die Stimme, chraptěti, chřapati, rauh ſeyn, wild ausſehen, býti přjkrý, newrlý, neweſelého, newrlého, hrozného wzezřenj, rauhe Lebensart führen, twrdě, přjkře žiwu býti, přjkrý, twrdý žiwot weſti, rauhen Hals haben, chraptěti, rauhe Stimme haben, chřapati, drſnatým hlaſem mluwiti, rauhe Sitten, drſnaté, přjkré mrawy, m. plur. rauher Ort, rauhe Gegend, mjſto drſnaté, n. rauh machen, zdraſtiti.

Rauhigkeit, f. Hartigkeit, draſlawoſt, drſnatoſt, f. des Halſes, der Stimme, chřápawoſt, drſnatoſt, oſtroſt, nehladkoſt hrdla, hlaſu, f. der Gegend, diwokoſt, neweſeloſt, f.

Raum, m. proſtranſtwj, mjſto proſtranné, n. proſtrannoſt, proſtora, f. mjſto, n. Raum genug, mjſta, proſtory doſt, Raum, der dazwiſchen iſt, zdálj, n.

Räumen, einen Ort, ausziehen, odebrati, přeneſti ſe ginam, odſtěhowati ſe, wyprázdniti, das Land, einen Ort, die Stadt räumen, als flüchtig, wſtaupiti ze země, wyhnauti, wyprázdniti ze země, wybrati, wyhoſtiti, odebrati ſe ze zeme, zhoſtiti ſe země, räumen einen Ort, mit den Sachen, oder einen Platz, ein Land wie die Soldaten, kliditi ſe odtud, ein Haus, Zimmer räumen, leer machen, kliditi, wykliditi, wkljzeti, wykljzeti, einen Abtritt, Kanal, kliditi, etwas auf die Seite räumen, wloziti, ſkliditi, ſkljzeti, odkliditi, wkliditi, wkljzeti, aus dem Wege räumen, zkliditi, wykliditi, odkliditi z mjſta, z ceſty, die Bäume räumen, odmcrati od kořenu.

Räumlein, n. Räumchen, mjſtko, proſtranička, n.

Räumlich, proſtranný.

Räumung, f. eines Orts, wyſtěhowánj ſe, wybránj ſe, odebránj ſe, n. in der Flucht, wyhnutj, wyprázdnitj, wſtaupenj, n. der Bäume, odmjtánj, n. eines Kanals, Abtritts, klidění, n.

Raunen, ins Ohr, ſſeptati, poſſeptati, poſſepráwati.

Raunen, das, ſſeptánj, poſſeptánj, n. ſſepty, m. plur. ſſept, m.

Raupe, f. hauſenka, f.

Raupeiſen, n. kleſſtě na hauſenky, f. plur.

Raupenneſt, n. hnjzdo hauſenkowé, hauſenek, n.

Rauſch, m. podnapiloſt, f. podnapitj, n. podnapitek, rauš, m. opogenj, n. den Rauſch ausſchlafen, z rauſſe, z podnapitj ſe wyſpati, ſich einen Rauſch trinken, podnapiti ſe, podrauſſiti ſe, opogiti ſe, einen Rauſch haben, mjti rauš, der ihn hat, podnapilý, podrauſſený, einen Rauſch anhängen, podnapiti, podrauſſiti, poklinkati, opiti někoho.

Rauſchen, ſſuſtěti, chramoſtiti ſe, chraſtěti, ſſromotiti ſe, wie das Waſſer, Meer, ſſuſtěti, hlučeti, ſchreyen, bald wo was wenig rauſchet, křiknauti, gak brzy ſe co zaſſiſtne, ſe ſſiſtne, vorüber rauſchen, vplynauti, zplynauti, ſprchnauti.

Rauſchen, das, ſſuſtěnj, n. ſſuſt, m. chramoſtěnj, n. das Rauſchen des Waſſers, Meeres, ſſuſtěnj, hlučenj wody, moře, n.

auſchendes Getränke, außer dem Weine, opoguý nápog, krom wjna, m. rauſchende Muſik, rauſchende Luſtbarkeit, hlučná muzyka, weſeloſt, f. vorüber rauſchend, prchlý.
auſchgelb, n. čerwená ruda, f.
äuſpern, chrkati.
äuſpern, das, chrkánj, n.
aute, f. ruta, f. wilde, polnj rauta, f. von Raute, rautowý.
autenkranz, m. rautowý wěnec, m.
autenöl, n. rautowý oleg, m.
autenwein, m. rautowé wjno, n.
ebe, f. rýwa, f. rýwj, n. junge Rebe, mladá rýwa, alte Rebe, ſſlahaun, m. von Reben, rýwowý.
ebell, m. ſ. Abtrünniger, Aufrührer, Empörer.
ebellion, f. ſ. Aufruhr, Aufſtand, Empörung.
ebelliren, ſ. Aufruhr machen, ſich empören, abtrünnig werden.
ebelliſch, ſ. Aufrühriſch.
ebenaſche, f. rýwowý popel, m.
ebenblatt, n. winný liſt, m.
ebengeſenk, n. hřjzenice, f. reſſlink, m.
ebenholz, n. rýwa ſuchá, f. rožďj, odřezané, ſuché rýwj, n.
ebenlaub, m. liſtj rýwowé, n. oblauk, winný liſt, m. es abbrechen, podlamowati, der es abbricht, podlamowatel, m. das Abbrechen, podlomt, m.
ebenmeſſer, n. žabka, f. nůž winařſký, m.
ebenſaft, m. ſſtáwa z winného liſtj, f.
ebenſchoß, m. ſazar, m. winná ratoleſt, f.
ebenſchößlein, n. winná ratoljſtka, f.
ebenſchule, f. ſſkola na rýwj, f.
ebhuhn, n. koroptwa, koroptew, kororwička, f. vom Rebhuhne, koroptowý.
ebhuhngeſchrey, n. čiſſenj koroptwe, n.
eblaub, n. wodry, winný liſtj, n.
ebmann, m. winohradnjk, m.
ebſchoß, m. winná ratoleſt, f.
ebſtange, f. tyčka winičná, f.
ebſtengel, m. rywa, ratoleſt winná, f.
ebſtock, m. rywa, f. keř, kmen winný, m.
ebſtütze, f. tyč winičná, f.

Rebzweig, m. rýwowá, winná wětew, f.
Rechen, m. hrábě, brány worné, f. pl.
Rechen, hrabati.
Rechenbuch, n. kniha početnj, počtowá, f.
Rechenkunſt, f. počitařſtwj, wměnj počtařſké, početnj, wměnj počtů, n. zur Rechenkunſt gehörig, početnj, počtowý, počtářſký.
Rechenmeiſter, m. počitař, početnjk, miſtr počtů, početnj, m.
Rechenpfennig, m. početnj groš, m.
Rechenſchaft, f. počjtánj, n. počet, m. Rechenſchaft geben, počet ſkládati, kláſti, wydáwati, wydati, fordern, dazu ziehen, počtů, počet žádati.
Rechenſchule, f. početnj ſſkola, f.
Rechentafel, f. početnj dſka, tabulka, tabule, f.
Rechentiſch, m. početnj ſtůl, ſtolek, m. početnice, f.
Rechnen, počjtati, počjſti, auf etwas, es hoffen, naděgi, čáku ſobě dělati, činiti, nadáti ſe něčeho, myſliti ſobě na něco, zu etwas hinzurechnen, přičjſti, připočjtati, připočjſti, für nichts rechnen, za nic počjtati, počjſti, pokládati, rechnen auf einen, nadáti ſe do někoho něčeho, einen unter ſeine Freunde, počjſti mezy ſwé přátely, přičjſti, připſati k ſwým, w počet ſwých přátel mílých přičjſti, w počet, w počtu ſwých přátel pokládati, kláſti, wložiti, für Tugend, Tadel, Lob rechnen, pokládati, počjtati ſobě něco za ctnoſt, hanu, chwálu.
Rechnen, das, počjtánj, n.
Rechner, ſ. Rechenmeiſter.
Rechnung, f. počjtánj, n. počet, m. počtů kladenj, n. Rechnung führen, počty weſti, Rechnung geben, ablegen, počet dáti, wydati, ſkládati, ſložiti, fordern, žádati počtů, halten, držeti, kláſti počet s někým, ſchlieſſen, počty zawjrati, Rechnung ſich auf etwas machen, darauf trauen, činiti, dělati ſobě naděgi, čáku na něco, nadati ſe něčeho, myſliti ſobě na něco, auf

mei-

meine, deine Rechnung, na můg, twůg wrub, etwas in die Rechnung mit einführen, bringen, do počtu wložiti, položiti, pogjti, vwesti, Rechnung überschlagen, počet držeti, klásti, s někým přewrhati, přewrcy.

Rechnungsführer, m. počet wedaucý, m.

Rechnungsführung, f. počtů wedenj, drženj, n.

Recht, adj. billig, prawý, náležitý, gak náležj, das ist so recht, to gest tak dobře, recht seyn, dobře, gak náležj býti, recht so, dobře tak, rech, wahr, richtig, prawý, sprawedliwý, das rechte Buch, prawá, sprawedliwá kniha, du bringst nicht das Rechte, nepřinássjš to prawé, das ist der rechte! ten gest ten prawý, hodný! der rechte Weg, prawá, sprawedliwá cesta, f. der rechte Verstand, Sinn, prawý, sprawedliwý, gak náležj rozum, smysl, m. das ist nicht das, der rechte, to nenj to prawé, sprawedliwé, gak náležj, ein rechter Mann, hodný, dokonalý, náležitý, gak náležj muž, m. eine rechte Freude, Schande, Betrübniß, nemalá, welká, hrozná, gak náležj radost, hanba, žalost, f. es ist mir eine rechte Freude, Schande, mám gak náležj radost, hanbu, etwas rechtes wird aus ihm werden, wird er bekommen, něco hodného z něho bude, dostane, das ist etwas rechtes, to gest něco hodného, ein rechter Lerm, Zank, hrozný powyk, swár, m. sich etwas rechtes einbilden, něco hrozného, welikého sobě myšliti, o sobě smyssleti, nichts rechtes ist da, nic hodného, gak náležjho, dokonalého ten nenj, rechte Prügel, dokonalý, notný, gak náležj weyprask, m. ein rechter Narr, prawý, dokonalý, gak náležj blázen, m. das ist nicht der rechte Ort, das rechte Haus ꝛc. to nenj to prawé mjsto, ten prawý dům ꝛc. zu rechter Zeit, w prawý čas, w čas, am rechten Orte, mjstně, na prawém mjstě, am rechten Orte, Ende, (Zipfel,) Flecke angreifen, auf die rechte Art, wěc náležitě, dokonále začjti, započjti, podniknauti, popadnauti, den rechten Ort, Fleck treffen, w prawé mjsto vhoditi, vderiti, die rechte Seite im Buche, prawá stránka w knize, die rechte Frau, der rechte Gemahl, Bruder, prawá, sprawedliwá manželka, prawý, sprawedliwý manžel, bratr, es ist mein rechter Ernst, oprawdowě myslim, das rechte Mittel, prawý, sprawedliwý prostředek, m. recht seyn, jemanden, dobře býti, das wäre mir recht! to by mi bylo dobře! es ist ihm nicht recht, nenj mu to dobře, wo mir recht ist, gestli se nemeylim, nemeylimli se, negsemli na omylu, rechte Hand, prawá ruka, prawice, f. rechte Seite, prawá strana, f. zu rechte kommen zu etwas, w prawý čas, w čas, whod přigjti, mit einem, mit etwas zu rechte kommen, wyhowěti něčemu, někomu, wygjti s někým, s něčim, ich komme gut mit ihm zu rechte, gá mu wyhowim, gá s njm dobře wrgdu, rechter Flügel, prawé křjdlo, n. zu rechte bringen einen, etwas, naprawiti někoho, něco, zu rechte weisen, vkázati prawau cestu, was recht und billig ist, co slussné a hodné gest.

Recht, adv. billig, práwě, náležitě, hodně, gak náležj, richtig, sprawedliwě, práwě, gefällig, nach Wunsche, práwě w čas, w čas, w prawý čas, recht, sehr, welmi, hodně, dokonále, notně, gak náležj, recht angenehm, schön, welmi, gak náležj přjgemně, krásně, překrásně, přepěkně, recht viel, welmi, gak náležj, hodně mnoho, přemnoho, recht gefallen, welmi gak náležj se ljbiti, recht vollkommen, welmi dokonalý, ich kann ihm nichts recht machen, nemohu mu nic dobře, gak náležj vdělati, recht herunter machen, hodně,

gak

gak náležj wypeſkowati, wyplj-
ſniti někoho, recht abprügeln, ab-
dreſchen einen, hodně, gak nále-
žj, notně wypráſkati někoho, wy-
mlátiti, wypráſſiti někomu, recht
ſtarker Wein, hodně, welmi ſylné
wjno, n. recht geſund, bŏſe, gak
nálezj zdrawý, welmi zlý, nicht
recht machen, nedobře vdělati, eben
recht kommen, w čas, w prawý
čas, whod přicházeti.

Recht, n. práwo, n. Recht haben in
der Meynung, dobře mjti, du haſt
Recht, dobře máš, Recht geben,
ſwědčiti, poſwědčiti, za práwo dá-
wati, von Rechts wegen, podlé prá-
wa, Recht wiederfahren laſſen, dáti,
dáwati za práwo, ich habe ein Recht
dazu, mám k tomu práwo, mit Recht,
práwem, práwně.

Rechte, f. die Hand, prawice, f. zur
Rechten, na, w prawo, zur Rech-
ten Gottes, na prawicy Božj, zu
deiner Rechten, tobě w prawo, der
nur die Rechte zu etwas braucht,
prawák, m.

Rechten, mit einem, ſauditi ſe, ſaud
mjti, před práwem ſe neſnadniti.

Rechtens, ſprawedliwě, práwě, ná-
ležitě, ſluſſně.

Rechtfertigen, oſprawedlniti, oſpra-
wedlňowati, ſprawedliwého, ſpra-
wedliwa včiniti, wyhlášyti.

Rechtfertiger, m. oſprawedlnitel, m.

Rechtfertigerinn, f. oſprawedlnitelky-
ně, f.

Rechtfertigung, f. oſprawedlněnj, n.
omluwa, f.

Rechtgläubig, prawowěřjcý, prawo-
wěrný.

Rechtgläubigkeit, f. prawowěrnoſt,
prawá wjra, f.

Rechthaber, m. ſwéhlawec, m.

Rechtlich, práwnj.

Rechtlich, adv. práwně, práwem,
verfahren, práwně zacházeti, po-
kračowati, ohledáwati, pohledá-
wati.

Rechtmäßig, ſprawedliwý, prawý, po-
řádný, řádný, práwnj, b) náležitý,
ſluſſný, ſprawedliwý, rechtmäßiger
Erbe, prawý, ſprawedliwý dědic, m.
rechtmäßige Foderung, prawá, prá-
wnj žádoſt, f. rechtmäßiger Mann,
Sohn, rechtmäßige Frau, rechtmäßige
Ehe, řádný, pořádný, prawý, ſpra-
wedliwý muž, ſyn, m. řádná manžel-
ka, f. řádné manželſtwo, n. recht-
mäßige Kinder, ſprawedliwé děti,
f. plur. rechtmäßiger Beruf, zum
Amte, zu etwas, prawé, ſprawe-
dliwé powolánj, n. rechtmäßige
That, náležitý, řádný ſkutek, m.
rechtmäßige Urſache, prawá, ſpra-
wedliwá přjčina, f. rechtmäßige
Erbſchaft, rechtmäßiges Teſtament,
ſprawedliwé, práwnj dědictwj, n.
ſprawedliwý kſſaft, m. rechtmäßige
Entſchuldigung, prawá, ſprawedli-
wá wýmluwa, f. rechtmäßiger
Krieg, ſprawedliwá, prawá wál-
ka, f. rechtmäßiger Feind, prawý ne-
přjtel, m.

Rechtmäßig, adv. ſprawedliwě, prá-
wě, práwně, práwem, náležitě,
ſluſſně, řádně, pořádně.

Rechtmäßigkeit, f. prawoſt, ſprawe-
dliwoſt, pořádnoſt, f.

Rechtsbeflißener, m. práwům odda-
ný, práw pilen, práwům ſe v-
čjcý.

Rechtsbeflißenheit, f. práwům ſe v-
čenj, n.

Rechtſchaffen, wie ein Mann, poctiwý, dokonalý, dobře zachowalý, ſſlechetný, náležitý, wie die Handlung, That, Geſinnung, Denkungsart, Herz, dokonalý, náležitý, ſſlechetný, rechtſchaffene Prügel, dokonalý, notný weyprask, m. rechtſchaffener Menſch, dokonalý, poctiwý, náležitý, ſſlechetný člověk, m. rechtſchaffene Arbeit, dokonalá práce, f.

Rechtſchaffen, adv. poctiwě, dokonále, zachowale, ſſlechetně, náležitě, rechtſchaffen handeln, poctiwě, dokonále, náležitě, ſſlechetně gednati, rechtſchaffen abprügeln, dokonále, notně, gak nálezj zpráſkati, rechſchaffen trinken, dokonále, gak nálezj pjti.

Rechtſchaffenheit, f. poctiwoſt, dokonaloſt, zachowaloſt, ſſlechetnoſt, náležitoſt, prawoſt, f.

Rechts-

Rechtſchuldig, winnjk, winný, prowinilý, obwiněný.

Rechtserfahren, w práwjch zběhlý, rozumný, wměly, zkuſſený, práwa powědomý.

Rechtserfahrenheit, ſ. w práwjch zběhloſt, wměloſt, zkuſſenoſt, práw powědomoſt, ſ.

Rechtsfrage, ſ. otázka práwnj, ſ.

Rechtsgelehrſamkeit, Rechtsgelahrheit, Rechtswiſſenſchaft, ſ. wměnj práw, práwnj, práwowectwj, práwnictwj, n.

Rechtsgelehrter, m. práwnjk, práwowec, wměly, rozumný, zběhlý w práwjch, m.

Rechtshandel, m. pře, rozepře práwnj, ſaudná pře, ſ. ſaudně gednánj, n. ſaud, m. haben, führen, při, ſaud mjti, weſti, ſauditi ſe, ihn verlieren, při, ſaud zratiti, prohrati, prospecy, proſauditi, we při padnauti, při neobdržeti.

Rechtshängig, w ſaudu gſaucý, rechtshängiger Streit, wěc w ſaudu, ſ.

Rechtskräftig, práwomocný, práwem zmocněný, rechtskräftiges Urtheil, práwomocný wſudek, práwem zmocněný, m.

Rechtskunde, ſ. wměnj práwnj, práw, n.

Rechtskündig, wměly, zběhlý w práwjch, w wměnj práwnjm powědomý, rozumný.

Rechtſprechen, práwo, ſaud řjcy, při řjcy, za práwo nalezti, wypowědjti, nález wyřjcy, wypowědjti, rozſauditi, rechtſprechen einem etwas, ſchwáliti někomu něco.

Rechtſprechung, ſ. wypowědněnj, n. wypowěd, ſ. nález práwnj, m.

Rechtsſache, ſ. wěc ſaudnj, ſ. ſ. Rechtshandel.

Rechtsſpruch, m. nález práwnj, m. wypowěd práwnj, ſ. rozſudek, m.

Rechtstag, ſ. Gerichtstag.

Rechtsverdreher, m. křiwý žalobnjk, m.

Rechtsverdrehung, ſ. křiwé obžalowánj, n. křiwá žaloba, ſ. oſočenj, n.

Rechtsverſtändig, w práwjch rozumný, wměly, zběhlý, ſ. Rechtskündig.

Rechtswegen, von, dle práwa, z práwa, ſprawedliwě, práwně.

Reckel, m. Räckel, chrapaun, ſliwoň, bliwoň, pohunek, traup, m.

Reckeley, ſ. Räckeley, chrapaunſtwj, ſliwoňſtwj, pohunſtwj, traupſtwj, n.

Recken, natahowati, natáhnauti, wztáhnauti, roztahowati, Leder, kůži natahowati, in die Höhe, zwednauti, wyzwednauti.

Redart, ſ. Redensart.

Rede, ſ. řeč, ſ. eine Rede halten, ſchließen, řeč držeti, dělati, činiti, wdělati, wčiniti, ſkončiti, zawřjti, dokonati, domluwiti, 2) das Reden, wenn man mit einem redet, Sprache des Menſchen, řeč, mluwa, ſ. mluwenj, n. rozpráwka, ſ. davon iſt die Rede nicht, o tom nenj řeč, o tom ſe nemluwj, Reden führen, řeči, řeč weſti wſpolek, in die Rede fallen einem, w řeč wſkakowati, wſkočiti, die Rede gehet, geſt řeč, hláhol, prawj ſe, mluwj ſe, hláhol ſe rozcházj, gemeine Rede, obecná rozpráwka, řeč, ſ.

Redekunſt, ſ. wměnj o weymluwnoſti, wměnj řečnické, weymluwčj, řečnictwj, n. dahin gehörig, řečnický, weymluwčj.

Reden, mluwiti, rozpráwěti, prawiti, promlauwati, promluwiti, djti, ſehr ſtark und laut, bowořiti, anfangen zu reden, wie ein Kind, bágeti, einen Knaben reden lernen, pachole wčit mluwiti, ich möchte mit ihm gerne reden, rád bych s njm mluwil, promluwil, rozpráwěl, ich kann kaum reden, ſotwa mohu mluwiti, mit einem, mit einander reden, mluwiti, rozmlauwati, rozpráwěti s někým, ſpolu, wſpolek, weiter reden, dále mluwiti, man redet übel von ihm, zle ſe o něm mluwj, rozpráwj, reden rhetoriſch, eine ſolche Rede halten, řečiti, řečniti, řečňowati, ich konnte nicht mit ihm reden, nemohl ſem s njm mluwiti, rozpráwěti, einen reden laſſen,

laſſen, nechat někoho mluwiti, er konnte weder ein Wort reden, nemohl ani ſlowa promluwiti, ich kann vor Furcht, Schrecken, Scham, Zorn nicht reden, ſtrachem, lekniutim, hanbau, zloſtj nemohu mluwiti, promluwiti, der zu viel redet, mluwný, mnohomluwný, der hoch, ſtolz von ſich redet, nádherně, wážně, wyſokomluwný, der Süßigkeiten redet, lahodnomluwný, weitſchweifig reden, omlauwati, es wäre davon viel zu reden, bylo by o tom mnoho co mluwiti, co rozpráwěti, dawider reden, mluwiti proti něčemu, zu einem reden, mluwiti, promluwiti k někomu, na někoho, anders reden, anders denken, ginák mluwiti, ginák myſliti, nicht reden können, da man die Sprache verliert, nemocy mluwiti, ſtolz von ſich reden, hrdě a pyſſně, z wyſoka a z pyſſna mluwiti, einem recht ins Herz reden, někomu gak náležj do ſrdce mluwiti, redender Beweis, redendes Beyſpiel, zgewný důkaz, příklad, gut franzöſiſch reden, dobře francauzſky mluwiti, rozpráwěti, leiſe reden, lehky, zticha, tiſſe, lehaučky, ſſepmo, poſſepmo mluwiti.

Reden, das, mluwenj, promlauwánj, n. mluwa, f. ein ſtarkes und lautes, howořenj, n. mit jemanden, mluwenj, promluwenj, promlauwánj, rozpráwěnj, n. rozpráwka s někým, f. vieles, mnohomluwenj, n.

Redensart, f. způſob mluwenj, w mluwenj, řečňowánj, řečnění, m.

Redlich, poctiwý, ſſlechetný, zachowalý, ſ. Rechtſchaffen.

Redlich, adv. poctiwě, ſſlechetně, ſ. Rechtſchaffen.

Redlichkeit, f. poctiwoſt, ſſlechetnoſt, zachowaloſt, f. ſ. Rechtſchaffenheit.

Redner, m. řečnjk, weymluwčj, m.

Rednerinn, f. řečnice, f.

Rednerisch, řečnický, řečničj, weymluwčj.

Rednerisch, adv. řečnicky, po řečnicku.

Rednerkunſt, ſ. Redekunſt.

Reif, n. Reff. Ráf, Ráff, gho, n.

Regel, f. prawidlo, n.

Regellos, bez prawidla, bezprawidelnj.

Regelmäßig, ordentlich, prawidelnj, wedlé prawidla, pořádný, řádný, zřjzený.

Regelmäßig, adv. podlé, dle prawidla, prawidlně, pořádně, zřjzeně.

Regelmäßigkeit, f. prawidelnoſt, pořádnoſt, zřjzenoſt, f.

Regen, bewegen, hýbati, hnauti, pohybowati, pohnauti, ſich, ſe, ſ. Bewegen; kein Glied regen können, ani audem nemocy hnauti, einen Finger regen, prſtem hnauti.

Regen, m. déſſť, m. prſſka, f. kleiner, deſſtjk, deſſtjček, m. ſtarker, jählinger, přjwal, m. im Regen, w deſſti.

Regenbach, m. potok deſſtowý, m.

Regenbogen, m. duha, f. davon, duhowý.

Regenfröſchgen, n. roſnj žabka, f.

Regenguß, m. ligawec, ligawý deſſť, přjwal, m.

Regenhaft, deſſtowý, deſſtný, ſlotný, ſchýlený k deſſti, iſt es, ſieht es aus, ſolcher Tag, deſſtowý, schýlený k prſſce den, m.

Regenmantel, m. Kleid, Rock, plášť pro déſſť, m.

Regent, m. Regierer, Oberherr, Landesherr, panownjk, wládař, wládce, mocnář, ředitel, zpráwce, m. Regenten, wrchnj zpráwcowé, ředitelowé země, neywyššj wředňjcy zemſtj, m. plur. 2) der an eines andern Stelle regiert, als z. B. bey einer Schule, ředitel, zpráwce ſſkoly, ſſkolnjk, m.

Regentinn, f. panownice, wládařka, ředitelkyně, mocnářka, f.

Regentenſtand, m. ſtaw wládařſký, panownický, řjditelſký, m.

Regentſchaft, f. wládařſtwj, panownictwj, panowánj, n. wláda, zpráwa, f.

Regenwaſſer, n. deſſtowá woda, f.

Regenwetter, n. deſſtowý, ſlotný čas, m. ſlota, f.

Regenwind, m. deſſtowý wjtr, s prſſkau, m.

Regen-

Regenwurm, m. deſſtowý čerw, hljſſk zemſký, m.

Regieren, etwas, zprawowati, opanowati, řjditi, wládnauti s něčjm, als Vorſteher, Regent, panowati, wládařiti, wládnauti, ſich ſelbſt regieren, ſám ſebau wládnauti, regieren wie die Planeten, (nach der gemeinen Meynung) panowati, ein Schiff regieren, lod zprawowati, die Stadt, zprawowati, řjditi město, ſich von einem regieren laſſen, dáti ſe od někoho opanowati.

Regierer, m. zpráwce, m. ſ. Regent.

Regierſucht, f. žádoſt panowánj, f.

Regierung, f. panownictwj, panowánj, wládařſtwj, n. wláda, zpráwa, f. zprawowánj panſtwj, n. führen, wládařſtwj, zpráwu držeti, wládu, panſtwj mjti.

Regierungsrath, m. rada wládařſká, panownická, řjditelſká, f.

Regiment, n. Regierung, Herrſchaft, zpráwa, f. ſ. Regierung, 2) ein Regiment Soldaten, tem, m.

Regiſter, n. regſtřjk, zpráwnjk, m. zprawidlo, vkázadlo, n. vkázatel, m.

Regnen, dſſtjti, prſſeti, Steine, prſſeti, dſſtjti kamenj, kamenjm.

Regneriſch, deſſtiwý.

Regung, f. hnutj, hýbánj, pohnutj, n. ſ. Bewegung.

Reh, n. ſrna, f. junges vom Reh, daněk, dančeк, m.

Rehbock, m. ſrnec, m.

Rehhaut, f. ſrnčj kůže, f.

Reibeiſen, n. ſtruhadlo, n. kleines, ſtruhátko, n.

Reiben, klein machen, třjti, an etwas reiben, natjrati, přitjrati, přitřjti, die Haut kratzen, ſſaustati, drbati, třjti, ſich an einem, otjrati ſe o někoho, unter die Naſe reiben, třjti pod nos, etwas woran reiben, třjti, ſſaustati, wund reiben, zdrbati, rozdrbati, prodrbati, rozſſaustati, ſich woran reiben, o něcoſe drbati, česati, třjti, die Kniee ſich im Bade reiben, drbati, Farben, barwy třjti, einem die Ohren voll, někoma plné vſſi namluvi.

Reiben, das, třenj, drbánj, ſſaustánj, n. an einander, přitjránj, přitřenj, natjránj, n.

Reiber, m. třjč, m.

Reibſtein, m. třjcý kámen, m. mořſká pěna, f.

Reibtuch, n. ſukno, n. ſſat třjcý, k třenj, m.

Reibung, ſ. Reiben, das.

Reich, bohatý, boháč, boharec, m. am Gelde, penězitý, bohatý, hogný na penjze, an andern Dingen, bohatý, hogný, reiches Kleid, bohaté ſſaty, m. plur. reich machen, bohatiti, zbohatiti, obohatiti, bohatým vdělati, včiniti, reich werden, bohatnauti, zbohatnauti, ſehr reich, přebohatý.

Reich, das, Regierung, králowſtwj, n. das Reich, Deutſchland, Řjſſe, f.

Reichen, hergeben, darreichen, dáwati, podáwati, podati, do rukau dáti, podati, dodáwati, k rukám podati, reiche her, podey, die Koſten reichen, vtratu, vtraty, náklad weſti, činiti, 2) zulangen, genug ſeyn, ſtačiti, poſtačiti, doſtačiti, wyſtačiti, 3) reichen, langen, ſich erſtrecken bis wohin, ſáhati, doſahowati, wyſahowati, wztahowati ſe.

Reichhaltig, hogný.

Reichhaltig, adv. hogně.

Reichhaltigkeit, f. hognoſt, f.

Reichlich, hogný.

Reichlich, adv. hogně.

Reichsabſchied, m. Řjšſká wýpowěd, f.

Reichsapfel, m. ragſké gablko, n.

Reichsarmee, f. Řjšſké wogſko, n.

Reichserbe, m. dědic Řjſſe, m.

Reichsfürſt, m. Řjšſké knjže, n.

Reichsgraf, m. Řjšſké hrabě, n.

Reichsſtadt, f. Řjšſké město, n.

Reichsſtand, m. ſtaw Řjšſký, m.

Reichstag, m. ſněm Řjšſký, m.

Reichsthaler, m. tolar Řjšſký, m.

Reichsverweſer, m. zpráwce Řjſſe, m.

Reichthum, m. bohatſtwj, n.

Reif, m. Ring, kruh, m. kleiner, kružek, m. an einem Faß, obruč, f. u. m. kleiner, obraučka, f.

Reif, m. gefrorner Thau, gjnj, n. padlý mráz, m. voll Reif, ginowatý.

Rei-

, adj. zeitig, zralý, dozralý, do-
pělý, dosslý, wie Obst, zralý, do-
ralý, reif zum Heurathen, dospě-
, doroſtlý, zroſtlý, wie ein Frau-
nzimmer, panna na wdánj, na té
obě, doroſtlá, hodná muže, do-
elá, wěk magic k wdánj hodný,
ifes Alter beym Frauenzimmer,
ěk k wdánj hodný, dospělý, m.
if werden, zráti, dozráti, dochá-
ti, dogiei. dozrávati, wyzráti,
ospjwati, wie das Obſt, dozráti,
ozrávati, wie ein junger Menſch,
ospjwati, dorůſtati, dospěti, do-
sti, reif machen, wie die Sonne
as Obſt, k zraloſti přiweſti, či-
iti dozralé, dozrávati, reifes
lter, dospělý wěk, m. reifer
erſtand, dospělý rozum, m.
e, f. dozraloſt, zraloſt, f. Reife
s Verſtandes, Alters, dospěloſt
ozumu, wěku, f.
en, zeitig werden, zráti.
lich, zralý, reifliche Ueberlegung,
ralý rozmyſl, m.
lich, adv. zrale.
er, m. wolawka, f. řepě, n. vom
eiger, wolawčj.
e, f. řád, m. řada, pořádka, f.
řádek, m. poslaupnoſt, f. Zähne
zwo Reihen, dwauřadé zuby, m.
ur. nach der Reihe, po pořadu, po
řádku, poslaupně, popořád, po-
řádkem, in die Reihe, nach der Rei-
herum, kolem, pořádkem okolo,
lem, die Reihe iſt an mir, na mne
ſt pořádka, řad, eine Reihe Stüh-
, Bäume, řada ſtolic, ſtromů, nach
r Reihe ſtehen, řadau státi, die
eihe der Fürſten, poslaupnoſt knj-
at, f.
en, der, kůr, m.
er, m. Vogel, wolawka, f.
ll, m. rým, reym, rytm, m. ma-
en, rýmy, rytmy ſkládati, dě-
, dazu gehörig, rýmownj, rytmo-
nj, rytmowný.
nen, einen Vers, Worte, rýmo-
ati, ſich wie Worte, ſich ſchicken,
etwas, ſrownáwati ſe, rýmo-
ati ſe, dieß reimt ſich nicht, to ſe
eſrownáwá.

Reimer, m. Reimſteller, rýmownjk, rytmjř, rýmů, rytmů ſkladač, ſkladatel, m.
Reimerey, f. rýmowánj, rytmowá-nj, n.
Reimkunſt, f. rýmownj, rytmownj, rýmowné wměnj, rytmjřſtwj, n.
Reimſchmied, ſ. Reimer.
Reimweis, rýmownč.
Rein, čiſtý, äußerlich, rein, reinlich, čiſtý, čiſtotný, ſſwarný, čacký, 2) reinen Mund halten, ſmlčeti, wie die Sprache, Schreibart, čiſtý, ſſwarný, rein halten, čiſté, w čiſtotě zachowati, zachowáwati, rein waſchen, čiſtě mýti, reine Jungfer, čiſtá panna, f. reine Luft, čiſté powětřj, n.
Rein, adv. čiſtě, äußerlich, rein, reinlich, čiſtotně, čiſtě, čacke, ſſwarně, rein ſchreiben, ſprechen, čiſtě, ſſwarně pſáti, mluwiti.
Reinfahren, m. u. n. ein Kraut, wrá-tyč, m.
Reinfahrenkraut, n. řebříček, m.
Reinigen, čiſtiti, wyčiſtiti, očiſtiti, von Sünden, očiſtiti od hřjchů, Gaſſen, Kanäle, Wege, Stuben. Ställe, čiſtiti, kliditi, cýditi, wycýditi, die Gefäße, čiſtiti, wyčiſtiti, wypláknauti, den Leib, počiſtiti.
Reinigkeit, f. čiſtota, f. äußerliche, čiſtota, čiſtotnoſt, čackoſt, ſſwarnoſt, f. der Sprache, čiſtota, ſſwarnoſt řeči, f.
Reinigung, f. čiſtěnj, očiſſtowánj, n. von Sünden, Losſprechung, očiſtěnj od hřjchů, n. des Leibes, počiſſtěnj, n.
Reinigungsmittel, n. lékařſtwj pro počiſſtěnj, čiſſtjcý, n.
Reinlich, čiſtotný, čiſtý, ſſwarný, čacký, plechý.
Reinlich, adv. čiſtotně, čiſtě, ſſwarně, čacce.
Reinlichkeit, f. čiſtotnoſt, čiſtota, čackoſt, ſſwarnoſt, (plechota,) f.
Reinſchwalbe, f. rorcyt, m.
Reinweide, f. ptačj zob, m.
Reis, m. reyže, f.
Reis, n. Zweig, prutek, m.

Reise, f. cesta, chůze, chodba, gjzda, paut, f. gitj cestau, n. eine weite in fremde Länder, cesta daleká, paut, f. wo gehet die Reise hin? kam gest cesta? eine Reise anstellen wohin, cestu předsewzýti, eine Reise haben, in Willens, hodlati někam geti, thun, na cestu gjti, paut, putowánj činiti, sich auf die Reise begeben, sich darauf machen, sie antreten, na cestu se dáti, wydati, wybrati, wyprawiti, wenn sie weit gehet, wyprawiti se, wydati se na cestu, na paut, die Reise vollenden, cestu wykonati, auf Reisen gehen, s. Reisen; zur Reise gehörig, cestnj, pocestnj, pautnický.

Reisebeschreibung, f. popsánj, wypsánj cesty, n. popis, weypis, m. popisa cesty, f.

Reisebündel, n. od. m. filec, tlumok, m.

Reisefahrt, f. gjzda, f. s. Reise.

Reisefell, n. ranc, m.

Reisefertig, na cestu wyprawený, přichystaný, přistrogený, hotowý.

Reisegefehrte, Reisegefährte, m. towaryš cesty, na cestě, cestnj, pocestnj, spolupocestný, spoluchůdce, spolupocestnjk, m.

Reisegeld, n. penjze na cestu, cestnj, m. plur.

Reisegeräthe, n. nářadj pocestnj, na cestu, cestnj, n.

Reisegesell, s. Reisegefehrte.

Reisegesellschaft, n. towaryšstwo cestnj, pocestnj, cestné, n.

Reisehaft, cestnj, pocestnj, pautnický.

Reisehut, m. pautnický, cestnj klobauk, m.

Reisekleid, n. ssaty cestnj, pautnické, m. plur.

Reisemantel, m. plásst cestnj, pautnický, m.

Reisen, verb. wohin, geti, gjti cestau, putowati, zur Lust, wygeti, wygjti sobě, du kannst reisen! reise! můžeš se klidit! odebrat! wo reisest du hin? kam gedeš, putugeš? durch die Welt, Länder, durch ein Land reisen, wo herum reisen, progeti, progjti, progjžděti, procházeti, schoditi, sgezditi swět.

Reisen, das, gezděnj, putowánj, n. die Reisen, cesty gjzdy, f. plur. auf Reisen gehen, gezditi, na cesty gjti, choditi.

Reisender, m. pocestný, pautnjk, m.

Reisepfennig, m. penjz cestnj, pocestnj, na cestu, m.

Reiserock, s. Reisekleid.

Reisesack, m. tlumok, m.

Reisetasche, f. tlumok, m.

Reisewagen, m. wůz pocestný, cestnj, m.

Reisig, gjzdný, gezdec, m. reisiger Zeug, reisige Knechte, gjzda, f. gezdectwo, n. lid gjzdný, m.

Reiß, m. die Frucht, reyže, f. ein Zweig, wětew, wětwička, f. Holz, roždj, n.

Reißaus nehmen, s waňkem se poraditi, s rychljkem radu wzýti, vhnauti.

Reißbret, n. prkno, prkýnko k nawrženj, n.

Reißebund, n. otýpka roždj, oklesstků třjsek, f.

Reißen, trhati, trhnauti, dráti, herausreißen, wytrhnauti, aus der Gefahr, z nebezpečenstwj wytrhnauti, wychwátiti, aus der Hand, z ruky wytrhnauti, wydřjti, an sich, vwázati se w něco, mocý sy osobiti, herab, herunter, ztrhnauti, ztrhati, einen vom Pferde, z koně ztrhauti, mit sich fort, vtrhnauti, odtrhnauti, Possen reißen, dowáděti, lasskowati, ssasskowati, frassky, ssassky, ssibřinky prowozowati, reißen, zeichnen, nawrcy, nastjniti, nawrhowati, obrazyti, reysowati, reißen, voneinander entzwey, neut. od. pass. roztrhnauti se, der Strick reißt, prowaz se trhá, im Leibe, trhati, hrýzti, in das Geld reißen, běžeti do peněz, sich um etwas, dráti se, trhati se o něco.

Reißen, das, trhánj, n. im Leibe, zřenj, hryzenj, trhánj w břisse, n.

Reißend, trhawý, wie ein Strom, prudký, hltawý, wie ein Thier, sápawý, drawý.

Reißend, adv. hltawě, sápawě, reißend abgehen, náramně, sylně, až hrůza odcházeti.

Reiß-

ißfeder, f. reysownj péro, k reysowánj, n.
ißholz, n. Reißig, roždj, n. oklesstky, m. plur. rýwj suché, n.
ißicht, rýwowý, rožďowatý.
ißkunst, f. vměnj reysownj, n.
ißmus, n. reyžowá, z reyže kasse, f.
ißsuppe, f. poljwka z reyže, reyžowá, f.
ißzeug, n. přjprawa reysownj, f.
tbahn, f. mjsto gezdecké, gezdiště, n.
ten, geti, gezditi na koni, wo reitest du heute hin? kam dnes gedeš, pogedeš, herzu geritten kommen, přigeti na koni, přitočiti se, reiten können, vměti gezdit, ein Pferd, geti na něgakém koni, hinein reiten, wgeti, einen nieder, zu Boden, přegeti koněm, wo man durchreiten kann, sgezdný, ein Ort, Platz, auf dem man reiten kann, gezdné mjsto, n. da můžte mich der H., T. reiten, toť by musyl ert na mne wsednaut, der Teufel reitet ihn, čert w něm wězý, ert naň wsedl.
ten, das, gezděnj, n. gjzda, f.
tend, gjzdecý.
tend, adv. gezdecky.
ter, m. gezdec, gjzdný, (reyhar,) m.
terey, f. gezdectwo, n. gjzda, f.
jzdný lid, m. Reiterey, das Reiten, jzda, f.
tknecht, m. pacholek od konj, m.
tpferd, n. gezdecký, gjzdný kůň, m.
trock, m. gezdecký, gjzdný plássť, m.
tschule, f. gjzdárna, sskola gedecká, f.
tasche, f. gezdecká, gjzdná tasska, f.
, m. wnada, f. podnět, m. Reiz, Schönheit, Annehmlichkeit, wytečnost, lepota, wnada, vsslechtilost, sljčnost, f. dráždidlo, n.
zén, wnaditi, wábiti, lákati, lauziti, drážditi, einen zu einer Gemüthsbewegung, als zum Zorne, rážditi, zdrážditi, wzdrážditi, ozdrážditi, ponaukati, popauze, sskádliti, zu einer That, poputi, ponuknauti, zur Liebe, zur Reitheit, k lásce, k wjlnosti drážditi, wnaditi, reizen, gefallen, lákati, wábiti, wnaditi, der leicht zu reizen ist, popudliwý.
Reizend, wnadjcý, wábjcý, dráždjcý, schön, annehmlich, lepý, wytečný, vsslechtilý, sljčný, wie eine Gegend, vsslechtilý, milostný.
Reizer, m. ponaukač, m.
Reizung, f. wnazenj, wábenj, lauzenj, n. wnada, f. lákánj, drážděnj, n. Reizung, Anmuth, dráždidlo, n.
Religion, f. náboženstwj, n.
Religionsfreyheit, f. swoboda w náboženstwj, f.
Religionshaß, m. nenáwist náboženstwj, f.
Religionskrieg, m. wálka pro, strany náboženstwj, f.
Religionssache, f. wěc strany náboženstwj, f.
Rellmaus, f. myš Německá, f.
Rennbahn, f. mjsto hončj, kolčj, záwodnj, n. hony, m. plur.
Rennen, těkati, tecy, cwálem, cwálkem běžeti, hnáti, řititi se, cwálati, vprkem hnáti, herzu, herbey, přitecy, přispjssiti, přihnati, in sein Verderben, k swé záhubě pospjchati, pospjssiti, mit dem Pferde, koněm hnáti, tecy, unter die Feinde rennen, in das Kriegsheer, wřititi se, wtecy, wrazyti se mezy nepřátely, mezy wogsko, hin und her, sem a tam těkati, háněti, davon, vháněti pryč, auf den Feind losrennen, řititi se, hnáti vprkem na nepřjtele, wie ein wildes Thier, řititi se na někoho, nach etwas, dychtěti po něčem, dazu gehörig, ryčný, einem den Degen durch den Leib rennen, wrazyti někomu kord naweskrz, skrze tělo prohnati, prorazyti kordem.
Rennen, das, těkánj, řitěnj, n. in vollem, vprkem, cwálem, cwálkem.
Renner, m. těkař, m.
Rennschiff, n. hončj, střelčj loď, f.
Rennspiel, n. hra záwodnj, o záwod, ryčná hra, f.
Rente, f. důchod, m.
Renten, f. plur. důchody, poplatky, m. plur.

Ren-

Renterey, f. důchod, m. dazu gehörig, důchodnj.
Rentkammer, f. pokladna, pokladnice, komora důchodnj, f.
Rentmeiſter, m. důchodnj, důchodnjk, důchodnj vřednjk, bernjk, m.
Rentmeiſteramt, n. vřád důchodnj, m.
Rentſchreiber, m. důchodnj pjſař, m.
Republik, f. obec, f.
Republikaner, m. občan, m.
Reſidenz, f. ſýdlo, obydlj králowſké, n.
Reſidenzſtadt, f. ſýdelnj měſto, n.
Reſt, m. oſtatek, m. ſ. Rückſtand; Reſt von der Waare, zbytek, m. 2) einem den Reſt geben, vſmrtiti někoho, zabiti docela, dorazyti ho.
Reſtchen, n. von der Waare, zbytek, m.
Retten, ochrániti, obyhágiti, zachrániti, chrániti, ſich, ſein Leben retten, ochrániti ſe, ſwůg žiwot, wohin, vtecy ſe někam, mit der Flucht, vtečenjm, vtékem ſe ochrániti, ſich retten mit etwas, námlich auch die Sache, etwas, ochrániti, einen vom Unglücke, von der Gefahr, ochrániti od neſſtěſtj, od nebezpečenſtwj, zproſtiti neſſtěſtj, nebezpečenſtwj, wyproſtiti, wychwátiti z neſſtěſtj, z nebezpečenſtwj.
Retter, m. ochránce, wyproſtitel, wychwatitel, m.
Rettich, Rettig, m. řetkew, f.
Rettung, f. pomoc, f. ochránénj, n. ochrana, f.
Reue, f. pykánj, pokánj, n. ljtoſt, f. hoře, n. žaloſt, f. žel, m. haben, mjti ljtoſt, hoře, žaloſt. Reue und Leid, žel a ljtoſt, ſkrauſſenoſt, f.
Reuen, litowati, pykati, želeti něčeho, hoře mjti, žel, ljto býti něčeho někomu, es reuet mich, geſt mi ljto, žel, litugi, pykám, željm, ſich nicht reuen laſſen, nelitowati, neželeti, nepykati, laß dich es nicht reuen, nelitůg, nežel, nepykey toho, ſich reuen laſſen, litowati, želeti, pykati něčeho.
Reuig, pykagjcý, pokánj činjcý, ſkrauſſenný, mit reuigem Herzen, ſkrauſſenným ſrdcem.
Reukauf, m. Božj penjz, záwdawek, m.
Reuſe, f. wrſſe rybářſká, f.
Reuſpern, od. Rauſpern, chrkati, odchrkáti, heraus, chrkánjm wywrcy, wychrkati, wychrknauti.
Reuſpern, das, chrkánj, odchrkánj, n.
Reuten, játen, pléti, pljti, plaweti, pleniti, wytrháwati.
Reuten, das, Játen, pletj, plenj, wyplenj, wytrháwánj, n.
Reuthaue, f. planj ſekera, kratec, motyka, f.
Rhabarber, f. Rhebarbarum, rebarbara, f.
Rhede, f. krag břehu, m.
Rheder, m. páji břehu, m.
Ribbe, od. Rippe, f. zebro, n.
Ribbenſtoß, m. vſtrk, m. vdeřenj w žebro, n. geben, vdeřiti w žebro.
Richten, urtheilen, ſauditi, jemanden richten, ſauditi někoho, etwas in einer Sache, řjditi, Leute richten, ausrichten, ſauditi, přeſauditi, trapati, přetřepati lidi, er richtet jedermann, každého přeſaudj, přetřepá, každého ſaudj, Gott richte mich! Bůh mne ſuď! Bůh at mne ſaudj! richten, ſtrafen einen, prawiti nad někým, 2) richten auf etwas, wohin wenden, kehren, rownati, zprawowati, obraceti, den Zeiger auf neun Uhr, das Fähnlein, das Stück gegen dieſer oder jener Seite richten, obrátiti, obraceti, richtet den Weg des Herrn, ſtrogte, přiſtrogte, připrawte ceſtu páně, gerade, zpřjmiti, prowna, zpřjma měřiti, naměřiti, narownati, naſtrogiti, obrátiti, ſich nach etwas, nach einem, nach den Umſtänden richten, řjditi ſe, zprawowati ſe podlé něčeho, někým, podlé okoličnoſti, okoličnoſtmi, du kannſt dich darnach richten, můžeš ſe podlé toho, tjm zprawowati, řjditi, den Weg wohin, ceſtu někam ſmjřiti, obrátiti, die Soldaten in die Ordnung, ſtrkowati, ſich wie die Soldaten, připrawiti ſe, přiſtrogiti ſe, richtet euch! přiſtrogte ſe, zprawte ſe, připrawte ſe, zpřjmte ſe! die Rede nach den Hörern richten, řeč dle poſlauchačů naſtrogiti, zřjditi, zprawiti, ſein Gemüth, ſeine Gedanken auf etwas

etwas richten, myſl ſwau, myſſlenj ſwé k nečemu přiwinauti, přiložiti, naſaditi, obrátiti, ſmyſly ſwé k nečemu obrátiti, ſeine Rede worauf, řeč na něco obrátiti, ſich nach der Zeit richten, zprawowati, řjditi ſe dle času, propůgčiti ſe času, howěti času, in die Höhe richten, zpřjmiti, wztýčiti, natáhnauti wzhůru, 3) ins Gelenk bringen ein Bein, narownati, narownáwati.

Richter, m. ſaudce, ſudj, (rychtář,) m.

Richteramt, n. ſaudſtwj, n. ſaudce, ſudjho wřad, m.

Richterhaus, n. ſaudný, ſaudnj dům, m. ſaudnice, f.

Richterinn, f. ſaudcowá, f.

Richterlich, ſaudný.

Richterſchwerd, n. meč ſaudný, m.

Richterſpruch, m. weynos, m. weypowěd ſaudce, f.

Richterſtube, f. ſaudnice, ſaudnj ſwětnice, práwnj ſwětnice, f.

Richterſtuhl, m. ſaudná, ſaudnj ſtolice, f.

Richtig, recht, gehörig, pořádný, práwný, náležitý, zewrubnj, ſprawedliwý, prawý, richtiger Gedanke, prawá, náležitá myſſlenka, richtig ſeyn, fertig ſeyn mit etwas, mit einem, hotow býti, wir ſind richtig, my gſme hotowi, zpraweni, porownáni, richtig machen etwas mit einem, zprawiti, zaprawiti, porownati, ſpořádati něco s někým, es iſt richtig, dobře geſt, richtige Zahl, počet zauplna, mit ihm, ihr in Anſehung der Heurath, giž geſt hotowo, der Beförderung, die Rechnung, Summe, Zahl iſt richtig, počet, ſumma geſt dobře, geſt zauplna, es iſt ſchon alles richtig, geſt giž wſſecko dobře, wſſecko ſpořádáno, zpraweno, in dem Hauſe iſt nicht richtig, w tom domě nenj dobře, richtiges Teſtament, řádný, oprawdowý kſaft, m. richtig! dobře! předobře! richtige Bezahlung, pořádné, náležité placenj, m. er iſt in ſeinen Sachen richtig, geſt zpráwný w swých wěcech, richtige Sache, Schuld, prawá, náležitá wěc, f. náležitý dluh, m.

Richtig, adv. zauplna, dobře, náležitě, pořádně, zewrub, richtig zutreffen, dobře, náležitě, zauplna ſe ſrownáwati, richtig bezahlen, náležitě, zauplna zaplatiti, ſich richtig einfinden, dáti ſe náležitě widěti.

Richtigkeit, f. prawoſt, prawota, oprawdiwoſt, náležitoſt, pořádnoſt, f. es hat ſeine Richtigkeit, a) es iſt wahr, má ſwé mjſto, geſt dobře, prawda, b) es iſt zu Stande, ausgemacht in Ordnung, geſt ſpořádáno, ſpraweno, die Rechnung hat ihre Richtigkeit, počet geſt dobře, geſt náležitý, Richtigkeit, die man mit einem macht, pořádnoſt, f. mit einem machen, in Richtigkeit bringen, pořádnoſt dělati, činiti, wdělati, wčiniti, w pořádnoſt wgjti s někým, im Zahlen, zaprawiti něco, pořádnoſt wčiniti, ſpořádati něco, zur Richtigkeit, in Richtigkeit kommen, přigjti k pořádnoſti, an der Richtigkeit zweifeln, na giſtotě, oprawdowoſti pochybowati.

Richtplatz, m. mjſto poprawnj, poprawiſſtě, rozhranj, n.

Richtſcheit, f. wheinice, f. prawidlo, n.

Richtſchnur, f. prawidlo, n. kleine, prawjdko, n.

Richtſchwerd, n. meč poprawnj, m.

Riechen, act. den Geruch empfinden, wonětí, wůni cýtiti, čjti, čenichati, etwas riechen, merken, čjti, cýtiti, wonětí, čenichati, ich kann es nicht riechen, nemohu to wonětí, an etwas riechen, wonětí, přiwonětí k nečemu, ich mag nicht riechen in euere Verſammlung, nechcy přiwonětí k waſſj ſpolečnoſti, nach dem Irdiſchen riechen, čenichati, zapáchati zemſtwjm, 2) einen Geruch von ſich geben, wonětí, wůni od ſebe, ze ſebe dáwati, páchnauti, gut, pěkně, ljbě wonětí, ljbě páchnauti, übel, nepěkně wonětí, nelibě páchnauti, zapáchwati, es riecht ihm aus dem Munde, páchne mu z huby, z vſt, nach

etwas, něčim páchnauti, zapáchati, woněti, vom Schweiſe, Stalle, potem, koňmi páchnauti, nach Roſen, růžemi woněti, was riecht, wonný, woňawý.

Riechen, das, der Sinn, čuch, m. wonění, n. wie die Sache riecht, wůně, f.

Riedgras, n. ráſa wodnj, f.

Riegel, m. záwora, přjwora, f. kleiner, záworka, přjworka, kličkа, f. den Riegel vorſchieben, záworu přetáhnauti, zaſtrčiti.

Riegelſam, obratný, obbitý, potočitý.

Riemen, m. řemen, m. kleiner, řemének, řemýnek, m. viele, řemenj, n. řemeny, m. plur. an der Schleuder, řemenj, n. daraus gemacht, řemenný.

Riemer, m. řemenář, vzdář, m.

Riemerhandwerk, n. řemenářſtwj, n.

Riempferd, n. přednj kůň, m.

Rieß, Papier, n. rys papjru, m.

Rieſe, m. obr, m. von Rieſen, obrowý, obrowſký.

Rieſeln, wie ein Bach, ſſuſtěti, chrčeti, rieſelnder Bach, chrčicý potok, m.

Rieſeln, das, ſſuſtěnj, chrčenj, n.

Rieſengebirge, n. obrowſké, krkonoſké hory, f. plur.

Rieſengeſtalt, f. obrowá poſtawa, f.

Rieſengröße, f. weyſſka obrowá, obra, f.

Rieſenkrieg, m. bog, m. půtka obrůw, obrowá, f.

Rieſenmäßig, obrowý, obrowſký, gako obr.

Rieſenmäßig, adv. obrowſky, co obr.

Riffel, f. drhadlo, ſtruhadlo, n. ſtruh, m.

Riffeln, drhati, ſtrauhati, an einem, hoblowati, cepowati někoho.

Riffeln, das, drhánj, ſtrauhánj, n.

Rind, n. howězý dobytek, ſkot, m. vom Rinde, howězý.

Rindchen, n. des Brodes, kůrka, ſkywka, f.

Rinde, f. der Bäume, die äußere, ſtarke, kůra, f. die innere, zarte, lyko, n. wnitřnj kůra, f. des Brodes, oder vom Ausſchlage, kůra, f. was eine ſtarke Rinde hat, kůrowatý, kornatý.

Rinderbraten, m. howězý pečeně, f.

Rindermarkt, m. dobytčj trh, m. trjſſtě, trhowiſſtě, n.

Rindern, adj. vom Rinde, howězí.

Rindern, verb. wie die Kühe, telinit, oteliti ſe.

Rinderſtall, m. howězýho ſkotu, dobytka chlěw, m.

Rindfleiſch, n. howězý maſo, n. howězyna, f.

Rindicht, rindig, kůrowatý, kornatý.

Rindsauge, n. wolowec, m.

Rindſuppe, f. howězý poljwka, f.

Rindszunge, f. howězý gazyk, m.

Rindvieh, n. howězý dobytek, ſkot, m. ein rechtes, howado, n.

Ring, m. prſten, m. Kreis, kolo, n. etwas zu faſſen, kruh, m. Ring der Planeten, des Mondes, der Sonne, okolek, m. kolo, n. der Säulen, kotauč, m. Ring an der Thür, kruh, m. Markt, trjſſtě, n. trh, m. am Rade, zděř, f.

Ringartig, prſtenný.

Ringelblume, f. měſýček, m.

Ringelchen, n. prſtýnek, m. an dem Vorhange, am Panzer, krauzeř, m.

Ringeltaube, f. hřiwnáč, leſnj dimowý holub, m.

Ringen, zapáſyti, w zápas gjti, wgiti, die Hände, rukama lomiti, nach etwas, als Ehre, tauziti po něčem, neſti ſe k něčemu, ſnažnoſtj k něčemu měřiti, ringen nach Unglück, Verdruß, pospjchati k wſſeſtj, k mrzutoſti, Wäſche ringen, ždjmati, mit dem Tode, ſmrtj ſe pásyti.

Ringen, das, zápas, m. zapáſenj, n. der Hände, lomenj rukama, n.

Ringer, m. zapáſnjk, záwodnjk, m.

Ringfertig, rychlý, obbitý, hbitý, obratný, ohebný, doſkočný, bystrý, křepký, čilý.

Ringfertigkeit, f. rychloſt, obbitoſt, obratnoſt, hbitoſt, doſkočnoſt, bystroſt, křepkoſt, čiloſt, f.

Ringfutter, n. pauzdro na prſtny, n.

Ringkaſten, m. ſchrána na prſtony, f.
Ringlein, n. prſtýnek, m. am Panzer, ſonſt krauzek, m.
Ringmacher, m. prſtenjk, m.
Ringmauer, f. ohrada, zed kolem okolo, f.
Ringplatz, m. zápaſyſſtě, mjſto zápaſnj, záwodnj, n.
Ringsherum, kolem, kolem okolo, wůkol.
Ringweiſe, w gednom kole.
Rinne, f. ſtrauha, krně, f. auf den Dächern, žlab, m.
rinnen, técy, těkati, ljti ſe, es rinnt ihm aus den Augen, teče mu z očj.
Rippe, f. žebro, n.
Rippenſtoß, ſ. Ribbenſtoß.
Ripsraps, naſpěch, halabala.
Riß, m. rozrrženina, f. rozedřenj, rženj, n. Riſſe bekommen, rhati ſe, rozedřjti ſe, Riß im Kleide, rozparek, m. rozedřenj, n. was Riſſe hat, voll Riſſe, rhlý, Riß, Zeichnung, nawržnj, n.
Ritt, m. gezd, m. gjzda, f. einen Ritt thun, činiti, včiniti gezd, gjzdu, wygeti, auf einen Ritt, wprkem, gednjm rázem, wrzem.
Ritter, m. rytjř, (gezdec, kopenjk,) m. zum Ritter ſchlagen, machen, rytjřem včiniti, na rytjřſtwo paſowati, armer Ritter, chudý rytjř, m. bába, f.
Ritterlich, rytjřſký, gezdecký.
Ritterlich, adv. rytjřſky, po rytjřſku.
Rittermäßig, rytjřſký.
Rittermäßig, adv. rytjřſky, po rytjřſku.
Ritterorden, m. řád rytjřſký, gezdecký, m.
Ritterſchaft, f. die Würde, rytjřſtwj, (kopenictwo,) n. die Ritter, rytjřſtwo, gezdectwo, n.
Ritterſitz, m. ſýdlo rytjřſké, n.
Ritterſpiel, n. hra rytjřſká, f.
Ritterſporen, m. ſwalnjk králowſký, m. oſtruha rytjřſká, f.
Ritterſtand, m. die Würde, ſtaw rytjřſký, m. 2) die Ritterſchaft, rytjřſtwo, kopenictwo, n.
Rittlings, reitend, gezdecky.
Rittmeiſter, m. rytmiſtr, m.
Rittmeiſterſtelle, f. mjſto rytmiſtra, n.
Ritz, m. ſkulina, rozſedlina, f. rozedřenj, n. rozpuklina, rozſtjpenina, f. bekommen, rozſtjpiti ſe, rozedřjti ſe, pukati ſe, rozpukati ſe, ſedati ſe, der Fels bekömmt Ritze, ta ſkála ſe ſedá, voll Ritzen, ſkulinný, ſkulinowatý, dupnatý, trhlý.
Ritzchen, Ritzlein, n. ſkulinka, f.
Ritzen, ſkrábnauti, wſkrábnauti.
Roch, m. Roche, Meerfiſch, reynok, m.
Röcheln, chrčeti, chroptěti, wie die Verwundeten, chrčeti.
Röcheln, das, chrčenj, chroptěnj, n. chropot, m.
Rock, m. Kleid, ſſat, oděw, m. raucho, n. ſukně, f. Oberrock der Römer, raucho, n. Rock der Mannsperſonen, kabát, m. der Frauenzimmer, ſukně, f.
Röckchen, Röcklein, n. der Männer, kabátek, m. der Weiber, Frauenzimmer, ſuknička, f.
Rocken, m. Korn, guter, rež, m. žito, n. ſchlechter, černé žito, n. 2) Rocken zum Spinnen, přeſlice, f.
Rockenbrod, n. Roggenbrod, režný chléb, m.
Rockenmehl, n. režná mauka, f.
Rogen, m. gikry, f. plur.
Rögner, m. ſamice, gikrnatá ryba, f.
Roh, ungekocht, ſyrowý, roh ſeyn, ſyrowěti, werden, zſyrowěti, roh, wild, hrubý, hlaupý, nevměly, proſtý, ſproſtný, rohe Lebensart, způſob žiwobytj hrubý, ſproſtný, m. roher Menſch, ſproſtý, hrubý, proſtý člowěk, ſproſták, m.
Rohr, n. třtina, f. treſt, m. třtj, n. egiptiſches, im Waſſer, ſpaniſches, ſſpaňhelka, hůl ſſpanyelſká, f. Rohr zum Blaſen, cýwka, trubka, f. zum Schieſſen, hlawně, ručnice, f. Rohr der Hirten, pjſſťalka, f. wie ein Rohr, třtinowatý, wo viel Rohr wächſt, třtinowina, f. třtinowiſſtě, n. ein Rohr, das der Wind hin und her wehet, třtina wětrem klácená.

Rohrbuſch, m. třtinowina, f. třtinowiſſtě, třtiniſſtě, n.
Röhrchen, Röhrlein, n. krokwice, cýwka, trubička, f. aus Röhrchen beſtehend, oder ſo gemacht, trubkowatý.
Rohrdecke, f. rohož, rohožka, f.
Röhre, f. trauba, raura, f. ſtogánek, m. die große Herzröhre, die Röhren in der Kehle, trubice, f.
Rohren, adj. vom Rohre, třtinowatý, ze třtj.
Rohren, verb. ſtrogiti ze třtj.
Rohrhuhn, n. Rohrhuhnchen, lyſka, f.
Röhricht, n. třtj, n.
Röhrkaſten, m. kaſſna, f.
Rohrkolbe, f. hůl ze třtj, f.
Rohrpfeife, f. pjſſtala ze třtj, f.
Röhrwaſſer, n. raurnj, řičná woda, f.
Rohrwerk, n. in der Orgel, trubice, f. pl.
Röhrwunde, f. trábka, f.
Rolle, f. Verzeichniß, Regiſter, vkazadlo, n. Walze, wálec, m. zur Wäſche, wál, m. Rolle, Papier, Pergamen, zuſammgewickelte Sachen, ſwinutj, n. Rolle, die man ſpielt in der Komödie, oſoba, f. ſie ſpielen, hráti oſobu.
Rollen, kauleti, kutáleti, váleti, Wäſche, váleti, mandlowati, hinunter rollen, act. ſkutáleti, ſkauleti, ſwaliti, paſſ. ſkutáleti ſe, ſkuliti ſe, ſwaliti ſe, rollen, neut. ſich wälzen, fortbewegen, váleti ſe, rollen, herum treiben, křepčiti, reyditi.
Rollen, das, Wälzen, Schieben, válenj, n.
Rollholz, n. válec, m.
Rollwagen, m. koleſa, f. lehký wozýk, m.
Römer, m. Řjman, Řjmenjn, m.
Römiſch, Řjmſký, nach der Römer Art, Řjmanſký.
Römiſch, adv. řjmſky, b) řjmanſky.
Roſe, f. růže, f. růžowý kwět, m. daraus bereitet, růžowý, růžený.
Roſenbalſam, m. růžowý balſſám, m.
Roſenbuſch, m. růžowj, n.
Roſenеßig, m. růžowý ocet, m.
Roſenfarbe, f. růžowá barwa, f.
Roſenfärbig, roſenfärbicht, růžowý, růžowé barwy, roſenfärbige Röthe, růžowá, růžená červenoſt, f.
Roſengarten, m. růžowá, růžená zahrada, f.
Roſengebuſch, ſ. Roſenbuſch.
Roſenhonig, m. růžowý med, m.
Roſenkranz, m. wěnec růžowý, z růžj, m. bey den Katholiken, růženec, m. páteře, m. plur.
Roſenöl, n. růžowý oleg, m.
Roſenſaft, m. růžowá ſſtáwa, f.
Roſenſtock, m. růžowý ſtromek, ſſtjpek, m.
Roſenſtrauß, m. růžowá kytka, f.
Roſentrank, m. růžowé pitj, n.
Roſenwaſſer, n. růžowá woda, f.
Roſenwein, m. růžowé wjno, n.
Roſenwurz, f. růžowý kořen, m.
Roſenzweig, m. růžowá ratoleſt, f.
Roſine, f. rozynka, f.
Roſinenkörnchen, n. rozynkowé gadýrko, n.
Roſinenkuchen, m. rozynkowý koláč, m.
Roſmarin, m. rozmarýna, f.
Roß, n. worš, oř, kůň, m. zu Roß, gezdecky, zu Roße dienen, na koni ſlauziti.
Roßarbeit, f. koňſká práce, f.
Roßarzney, f. koňſké lékařſtwj, n.
Roßarzt, m. koňſký lékař, m.
Roßbaare, f. kalawaſſka, f.
Roßbreme, f. Roßbräme, ſtřeček, m. howadj maucha, f. raup, m.
Roßbube, m. Junge, Kerl, pacholek, chlap od koně, při koni, m.
Rößel, n. konjček, konjk, m.
Roßgelb, červenorudowatý.
Roßgeſchrey, m. řjčenj koňſké, n.
Roßhaar, n. koňſké wlaſy, m. plur. žjně, f. plur.
Roßhändler, m. konjř, m.
Roßhaufe, m. hromada koňſká, f.
Roßhirt, m. paſtwec koně, m.
Roßhuf, m. koňſké kopyto, n. ein Kraut, koňſké kopyto, n. dewěſſtl, m.
Roßkäfer, m. howniwál, chraust koňſký, m.
Roßkäs, m. ſeyr z koňſkého mléka, m.
Roßmarkt, m. die Zeit, Handlung, trh na koně, m. der Ort, koňſký trh, m.
Roßmünze, f. koňſká máta, f.
Roßpflaumen, f. plur. hluſyce, koňſké ſljwy, f. plur.
Roßſchmuck, Geſchmeide, ſ. Pferdſchmuck.
Roßſchwanz, m. Roßſchweif, m. koňſký ocas, m. ohánka, f.
Roßſtall, m. chlew koňſký, m.
Roßtauſcher, m. konjř, m.

Roſt, m. rez, m. darauf man röſtet, roſſt, rožeň, m.
Röſten, ſmažiti, pražiti, den Flachs, močiti.
Roſten, rzywěti, zerzawěti, ryzý pogjti.
Roſtig, rzywý, zerzawý, zerzawělý, rezowatý, rzý poſſlý, werden, zerzawěti, rzywěti, rzý pogjti, ſ. Roſten.
Röſtpfanne, f. pánew k ſmaženj, f.
Roth, červený, roth werden, červenati ſe, začervenati ſe, rdjti ſe, zardjti ſe, vor Scham, zardělý, začervenalý, červený, ſich ſchämen, ſtudem rdjti ſe, zarděti ſe, peyřiti ſe, zapeyřiti ſe, červenati ſe, začervenati ſe, roth machen, färben, červeniti, zčerveniti, počerveniti, das rothe Meer, červené, rudé moře, n. roth werden wie ein Ding, ſčervenati, er iſt roth geworden, začervenal ſe, zarděl ſe, zapeyřil ſe, rothe Augen von Weinen, zardělé, začervenalé, červené oči, f. plur.
Rothbart, m. ryſſawý, ryſſánek, ryſſlawý, červenobradý, m.
Röthe, f. červenoſt, f. vor Scham, zardělоſt, f. der Augen von Weinen, zardělоſt, červenoſt, f. 2) die Röthe ſteigt ihm ins Geſicht, rdj ſe, zardjwá ſe, peyřj ſe, červená ſe.
Röthel, m. hrudka červená, f.
Röthen, červeniti, zčerveniti, počerveniti.
Rothfeder, f. červenka, f. čermák, m.
Rothfiſch, m. Röthling, ploc, m.
Rothfuchs, ryſſawý, ryſſlawý.
Rothgaus, f. mořſká wlaſtowice, f.
Rothgefärbt, červenený, počerwenený.
Rothgerber, m. koželuh, m.
Rothhaarig, ryſſawý, ryſſánek, m.
Rothkehlchen, n. od. Rothkropf, m. červenka, f.
Rothkopf, m. ryſſawý, ryſſánek, m.
Rothlauf, m. růže, f.
Röthlich, počerwenalý, začervenalý, náčerwený, přičerwený.
Rothſchimmel, m. kůň ryſſawý, m.
Rothſchimmernd, rudý.
Rothſchwänzchen, Rothſchwänzlein, n. čermáček, m.
Rothtanne, f. ſmrk, m.
Rotte, f. Soldaten, záſtup, ſpolek, hluk, m. rota, f. der Reiter, hauf, hauſec, m. von zehn Mann, deſátek, m. der ſie führet, deſátnjk, m. 2) ein Haufen zuſammrotteter Leute, ſpolek, m. zběř, rota, f. hluk, m.
Rotten ſich, rotiti ſe, shlaučiti ſe, ſebrati ſe, shluknauti ſe, ſpiknauti ſe, ſpuntowati ſe.
Rottgeſell, m. rotnjk, ſpolutowaryš w deſátku, m.
Rottmeiſter, m. rotmiſtr, deſátnjk, m.
Rottweis, walně, walem, po haufich, haufně, shlaučeně, po rótách, rotně, zbjrně.
Rotz, m. wozher, ſopel, m.
Rotzen, wozhřiti, vwozhřiti.
Rotzig, wozhřiwý, vſmrkaný, vwozhřený.
Rotzjunge, Rotzlöfel, Rotzbube, m. vwozhřenec, vſmrkanec, m.
Rübe, f. řepa, řjpa, f. gelbe, mrkew, f.
Rübenacker, m. řepiſtě, n.
Rübenkraut, n. řepřinák, m. řjpowá tráwa, f.
Rübenſaamen, m. řepné ſemeno, n.
Rubin, m. rubjn, m.
Rüblein, Rübchen, n. řepka, řepička, f.
Ruchlos, neſſlechetný, neſſlechetnjk, bohaprázdný, přewrhlý, přewrhlec, bezbožný, bezbožnjk, zabilý, zloboch, m.
Ruchloſigkeit, f. neſſlechetnoſt, f. neſſlechetenſtwj, n. bohaprázdnoſt, přewrhloſt, bezbožnoſt, zabiloſt, f. zabilſtwj, n.
Ruchtbar, zgewný, proneſſený, rozhlášſený, wůbec rozhlášſený, prohlášſený, ruchtbar ſeyn, zgewným, powěſtným, na gewě, proneſſené, rozneſſené, rozhlášſené, prohlášſené býti wůbec, w powěſti býti, ruchtbar werden, rozhlášyti ſe wůbec, rozneſti ſe, na gewo wygjti, wyneſſenu býti, wyniknauti, wypuknauti, wyplynauti, w powěſt wgjti, na ſlowo wzatu býti, ruchtbar machen, rozneſti wůbec, rozhlášyti, prohlášyti, na gewo wy-

neſti, wůbec zgewiti, es iſt ruchtbar, zgewné, na gewě geſt, geſt proneſſené, rozhlášſené, powěſt geſt o tom.

Rückader, f. žila hřbetnj, f.

Rücken, m. záda, n. plur. zadek, hřbet, m. Rücken des Meſſers, hřbet, m. den Rücken kehren, hřbet, zadek okázati, obrátiti, auf dem Rücken liegend, znak, naznak, na hřbetě, na zádech leżicý, ſein Vaterland mit dem Rücken anſehen, fliehen, paty, hřbet okázati, dáti ſe w kory, w nohy, za ſebau honiti, auf den Rücken legen, znak kláſti, was auf dem Rücken iſt, znak, naznak, Rücken eines Berges, hřbet, bok, m. páteř hory, f.

Rücken, poſtrkowati, poſtrčiti, powaliti dál, potiſknauti, weiter, vſtaupiti dál, herbey, přiſtupowati, přiſtaupiti, wohin in ein Land, in eine Stadt, zu einer Stadt, zu einer Feſtung, Schanze, trhnauti, wtrhnauti.

Rückenwehe, n. hřbetnj boleſt, f.

Rückfall, m. zpátečnj pád, pád zpět, zpátkem, m. der Krankheit, nawrácenj nemocy, n.

Rückfällig, zpět, zpátkem padaucý, padagicý, werden, padnauti zaſe, opět.

Rückgang, m. zpátkem gitj, zpátečnj gitj, n. chod, m.

Rückgängig, zpátkem gdaucý, chodjcý, werden, nichtig, ungültig, gjti, choditi po zpátku, zpět, na nic, w niwec přicházeti, machen, w nic, w niwec přiweſti, vweſti, obrátiti.

Rückgeleng, n. přihby w páteři, m. pl.

Rückgrad, n. hřbetowý, hřbetnj páteř, koſt, f. zum Rückgrade gehörig, hřbetowý.

Rückkauf, m. wykaupenj, n.

Rückkäuflich, wykupitedlný.

Rückkunft, ſ. Wiederkunft.

Rücklings, ze zadu, pozadu, einen rücklings ſchlagen, pozadu, ze zadu bjti, rücklings liegend, znak, na znak, na hřbetě leżicý, rücklings gehend, zpět gdaucý.

Rückpfeife, f. hřbetnj trubice, f.

Rückplech, n. zadnj plech, m.

Rückreiſe, f. wracenj ſe, nawracowánj ſe, n. cesta zpět, zpátečnj, f.

Rückſicht, f. ohled, m. zřenj, n. haben auf etwas, ohled, zřenj mjti na něco, k něčemu.

Rückſtand, m. oſtatek pozůſtalý, m. pozůſtaloſt, f.

Rückſtändig, pozůſtalý, rückſtändig ſeyn, pozůſtáwati za někým.

Rückwärts, na zad, pozadu, zpět, nazpět, zpátkem, rückwärts gebogen, zpět ohnutý, rückwärts kehren, zpět obraceti.

Rückweg, m. wracenj ſe, nawrácenj ſe, n. ſ. Rückreiſe.

Rüde, od. Rüdel, m. Hund, ohař, owčácký pes, m.

Ruder, n. weſlo, n. kleines Ruder, weſylko, n.

Ruderbänke, f. plur. lawičky, láwky k weſlům, f. plur.

Ruderer, Ruderknecht, m. weſlař, m.

Rudern, weſlowati, weſlem táhnauti, hnáti, claumati weſlem.

Rudern, das, weſlowánj, weſlem taženj, claumánj weſlem, n.

Ruderring, m. kolek, m.

Ruderſchiff, n. lodj s weſly, f.

Ruderſtange, f. tyč weſlařſká, plawecká, f.

Ruderwerk, n. taženj weſlem, weſlowánj, n.

Ruf, m. Gerücht, powěſt, f. hlábol, m. (ſlowůtnoſt, f.) der Ruf hat ſich verbreitet, powěſt ſe rozbláſyla, roznesla, es iſt der Ruf, geſt powěſt, gde powěſt, in üblem, gutem Rufe ſeyn, býti w zlé, w dobré powěſti, zlopowěſtným, dobropowěſtným býti, mjti zlau, dobrau powěſt, rozwolaným, rozhlášſeným býti, na zlé, na dobré ſlowo wzatu býti, in üblen Ruf kommen, w zlau powěſt přigjti, der in einem üblen Rufe iſt, narčený, groſſer Ruf, weliká, hlučná powěſt, f.

Rufen, wolati, zu ſich, zawolati, powolati, ruf ihn her, zawoley ho, zawoley, wie Gott, powolati, Gott rufen, auruf en, Boha wzýwati, wolati k němu, wie gerufen, gakoby ho zawolal.

Rufer, m. wolač, wolatel, m.

Rüge, f. důtka, weytka, f.

Rů-

lügen etwas, darüber klagen, vdati něco, es erwähnen, dotknauti, podoeknauti, ſtrafen, kárati, dotýkati.

Rügung, ſ. Rüge.

Ruhe, f. äußerliche, pokog, m. odpočinutj, n. von der Arbeit, odpočinutj od práce, n. im Gemüthe, pokognoſt, f. pokog, m. Ruhe haben, Friede, pokog mjti, von der Krankheit, Schmerzen, Bemühung, mjti pokog, vor jemanden, vor etwas Ruhe haben, mjti pokog před něčjm, er giebt, läßt mir keine Ruhe, nedá mně pokoge, nicht Ruhe, nicht in Ruhe laſſen jemanden, pokoge, odpočinutj, oddechu nedati, s pokogem nenechati, na pokogi nenechati někoho, in Ruhe leben, w pokogi žiwu býti, einem keine Ruhe laſſen, nedati pokoge někomu, laß mich in Ruhe, nech mne na pokogi, vor mir ſoll er wohl Ruhe haben, předemnau má mjt pokog, zur Ruhe gehen, ſich begeben, ſchlafen, odebrati ſe, gjti na odpočinutj, na pokog, zur Ruhe bringen, in das Bette, na odpočinutj přip·awiti, beruhigen, w pokog wwesti, ſpokogiti, keine Ruhe haben, nemjti pokoge.

Ruhebette, n. odpočiwadlo, lážko k odpočinutj, n.

Ruhen, odpočiwati, odpočinauti, ruhen laſſen jemanden, nechati někoho odpočinaut, die Todten, eine Sache, jemanden, nechati na pokogi, ruhen auf etwas, wie ein Fundament, vſtrnauti, ležeti na něčem, meine Geſchäfte laſſen mich weder Tag noch Nacht ruhen, má zanepráždněnj mně ani w nocy, ani we dne nedagj oddechu, pokoge, odpočinauti.

Ruheplatz, ſ. Ruheſtätte.

Ruhepunkt, m. přeſtawka, odpočiwka, f.

Ruheſtätte, f. odpočiwadlo, n.

Ruhetag, m. den odpočinutj, oddechu, m.

Ruhig, pokogný.

Ruhig, adv. pokogně.

Ruhm, m. ſláwa, oſlawa, (ſlowů mnoſt,) f. ohne Ruhm zu melden, bez chlauby mluwě, Ruhm ſuchen, ſláwy wyhledáwati, žádati, po ſláwě dychtiti, gjti.

Ruhmbegierde, f. žádoſt ſláwy, chlauby, tužba po ſláwě, f.

Ruhmbegierig, žádoſtiwý ſláwy, chwály, chlauby.

Rühmen, etwas, einen, ſlawiti, chlaſſowati, wynáſſeti, wychwalowati, ſehr hoch, welice, wyſoce wychwalowati, zwelebowati, wynáſſeti až do nebe, na neyweyš oſlawowati, ohlaſſowati, der hat ihn, es gerühmt, ten ho, ten to wychwalowal, ſich rühmen mit etwas, chlubiti ſe, pochlaubati ſe, pochlubiti ſe, wychlaubati ſe, honoſyti ſe, wychlubowati ſe, er wird ſich nicht damit rühmen, nepochlubj ſe tjm, er hat ſich damit bey mir nie gerühmt, on ſe mně tjm nepochlubil, ich werde es zu rühmen wiſſen, budu wědět to gak wychwáliti.

Rühmen das, chlubenj, honoſenj, n. chlauba, ſchlauba, f. von ſich, wychlubowánj, n. viel Rühmens von etwas, von ſich machen, mnoho ſláwy z něčeho, ze ſebe nadělati.

Ruhmgierde, ſ. Ruhmbegierde.

Ruhmgierig, ſ. Ruhmbegierig.

Rühmlich, ſlawný, chwalný, chwálebný.

Rühmlich, adv. ſlawně, chwalně, chwálebně, rühmlich reden von ſich, hrdě, chlubně, zhrda o ſobě mluwiti, von einem andern, ſlawně, chwalně, chwálebně o někom mluwiti.

Ruhmredig, chlubný, ſchlubný, honoſný, ein ruhmrediger Menſch, chlubné pljce, hrdopyſſka, m.

Ruhmredigkeit, f. chlauba, ſchlauba, honoſnoſt, f.

Ruhmſucht, f. žádoſt ſláwy, tužba po ſláwě, f.

Ruhmſüchtig, ſ. Ruhmbegierig.

Ruhmvoll, přeſlawný, oſlawný, pln ſláwy.

Ruhmwürdig, ſláwy hodný, chwalný, ſ. Rühmlich.

Ruhmwürdigkeit, f. ſláwy hodnoſt, chwalnoſt, f.
Ruhr, f. rothe Ruhr, auplawice, červenka, červená nemoc, f.
Rühren, hýbati, hnauti, ſich, hýbati, hnauti, pohybowati ſebau, deine Thränen rühren mich nicht, ſlze twé mne, mnau nepohnau, nehybagj, rühren den Koth, oder ſonſt etwas untereinander, mjchati, es rühret ſich alles, wſſecko ſe hybe, der Schlag hat ihn gerührt, byl ſſlakem porażen, dieß rührte mein Herz, to hnulo, pohnulo mým ſrdcem, o mé ſrdce, dótklo mé ſrdce, dotklo ſe mého ſrdce.
Rührend, pohnutedlný, hnutedlný.
Rührend, adv. pohnutedlně, hnutedlně.
Ruhrhacken, m. lopata, f. reyč, m.
Rührholz, n. wrtidlo, n.
Ruhrkraut, n. auplawičnjk, bjloliſt, m.
Rührlöffel, m. měchačka, waříčka, f.
Rührung, f. hnutj, pohnutj, n.
Ruin, ſ. Zerſtörung, Untergang, Verderben.
Ruinen, f. plur. ſ. Ruder.
Rülps, m. řjhánj, krkánj, n.
Rülpſen, řjhati, krkati.
Rülpſicht, řjhawý, krkawý.
Rummel, m. hřmot, powyk, pohrom, m.
Rumpelwerk, n. haraburdy, f. plur.
Rumpeln, baukiti, burcowati, rumplowati, ſſtarcowati, hřmot dělati.
Rumpelſcheit, n. altes, bručna, f.
Rumpf, m. peň, reyl, ſſtopka, f. vom Rumpfe abhauen, ze ſſtopky wytjti.
Rümpfen, das Maul, die Naſe, křiwiti, vkřiwowati hubu, nos, vſta ſſklebiti, vſſklebowati, ſauněti, noſem ſňukati.
Rümpfen, das, Rümpfung, des Mauls, ſſklebenj, křiwenj vſt, huby, ſňukánj, n.
Rund, kulatý, okrauhlý, okrauzený, oben rund und zugeſpitzt, wie der Kegel, chocholatý, rund und lang, kuželatý, okrauhlý a dlauhý, rund in die Länge, länglich rund wie die Walze, oblý, wie ein Kreis rund, okrauhlý, wie eine Kugel, kulowatý, okrauhlý, runde Aepfel, kulatá, okrauhlá gablka, n. plur. rund machen, kulatiti, okulatiti, zkulatiti, okrauhliti.
Rund, adv. kulatě, okrauhle, rund abſchlagen, zrowna, zhola, zpřjma, zčiſta odepřjti, rund heraus, zpřjma, přjmo, rund herum um etwas, kolem okolo.
Runde, f. Rundung, kulatoſt, okrauhloſt, f. in die Runde, kolem, Runde der Soldaten, obchoz, m. ſie halten, geben, obcházeti.
Runden, ründen, kulatiti, okulatiti, zkulatiti, okrauhliti, wie die Warche, ſtráže procházeti, obcházeti.
Rundung, ſ. Runde, kulatoſt, okrauhloſt, f.
Runzel, f. wráſka, f.
Runzeln, wraſſtiti, ſwraſſtiti, ſwráſkati, die Stirne, čelo wraſſtiti, nabjrati, křčiti, zakrniti.
Runzlicht, ſwráſkatý, ſwraſſtilý, runzlichte Stirne, ſwráſkaté, zakrnělé, ſkrčené čelo, n. runzlicht machen, ſwráſkati, ſwraſſtiti, ſwraſſtěti, werden, ſwráſkati ſe, ſwraſſtiti ſe, ſwraſſtěti ſe, nabjrati ſe.
Rupfen, ſſklubati, oſſklubati, rwáti, ein wenig, poſſklubáwati.
Rupfen, das, ſſklubánj, rwánj, n.
Rupfzange, f. kleſſtky, klſſtky, f. plur.
Ruß, m. ſáze, f. plur. kopet, m.
Rußicht, ſázawý, vkoptěný, okoptilý, včazený, zkoptilý, machen, koptiti, vkoptiti, včaditi, zkoptiti.
Rüſſel, m. rypák, nos, pyſk, m. eines Elephanten, ſlonowá trauba, f. nok, zob, m.
Rüſtbaum, m. ſochor, m.
Rüſten, ſtrogiti, chyſtati, připrawowati, ſich, ſtrogiti ſe, připrawowati ſe, chyſtati ſe, hodlati, zum Streite, zbranj, zbrogj ſe opatřiti, odjti ſe, w oděnj, w zbrog ſe oblécy, zbrogiti ſe, chyſtati ſe k bogi.
Rüſter, m. gilm, m. von Rüſten, gilmowý.
Rüſtig, čilý, rychlý, hbitý.
Rüſtkammer, f. ſtřjlnice, zbrognice, f.
Rüſttag, m. welký pátek, m.
Rüſtung, f. oděnj, n. zbrog, m. in der Rüſtung ſeyn, we zbrogi, w oděnj býti, die Rüſtung anlegen, w zbrog, w oděnj ſe připrawiti,

in voller Rüſtung ſtehen, pohotowě ſtáti, 2) Rüſtung vom Holze, Gerüſte, leſſenj, n.

Rüſtwagen, m. zbrogný wůz, m.

Rüſtzeug, n. wálečný nástrog, m. nástroge, zbrogné wěcy, f. plur.

Rütchen, n. prautek, m. metlička, f.

Ruthe, f. merla, f. prut, m. pružina, f. die Ruthe geben, mit der Ruthe ſtreichen, metlau mrſkati, ſſwihati, wyſſwihati, wyprášſiti, metlau treſtati, unter der Ruthe noch ſeyn, býti geſſtě pod metlau, Ruthe halten, metlau treſtati, dáti, bekommen, metlau doſtati, pardus doſtati, 2) eine Maaß von zehn Schuhen, tyč, f. mánuliche, prut, mužſký aud, m.

Rutſchen, ſklauzati ſe, ſklauznauti ſe, hinein, wklauznauti, ſmeknauti ſe, ſwezti ſe.

Rütteln, ſtřáſti, ztřáſati, třáſti, potřáſati, třſti, ſtark, klátiti, jemanden ſtark rütteln, lomcowati někým, třáſti ſylně někým, gerüttelte Maaß, ohánéná mjra, f.

Rütteln, das, Rüttelung, f. třeſenj, ztřeſenj, potřáſánj, n.

S.

Saal, m. ein großes Zimmer oder Vorzimmer, ſýň, ſyně, ſynce, f. předſýnj, n. (ſál, m.) in dem man ſpeiſet, wečeřadlo, n.

Saalbader, m. tintéřkář, dareckář, m.

Saalbaderey, f. tintéřky, dareřky, f. pl. ſſibřiňky, m. pl. laſſkowánj, n.

Saame, m. Saamen, ſemeno, ſýmě, n. kleine, ſemýnko, ſemjčko, n. der Menſchen, Thiere, der natürliche Saame, wýkal, m. ſýmě, ſemeno přirozené, n. Saamen ausſtreuen, ſemeno rozſeypati, rozſypati, rozkruſſowati, ſemeno na zem metati, rozmjtati.

Saamenfluß, m. tok, wýtok wýkalu, ſemena, m.

Saamentuch, n. rozſýwka, f.

Saat, f. das Säen, ſegba, ſetba, ſýge, f. ſetj, n. 2) der aufgegangene Saamen, das Getreid auf dem Felde, oſenj, oſetj, n.

Saatgöttinn, f. bohyně obilj, obilná, f.

Saatzeit, f. čas ſetj, n.

Sabbath, m. ſobota, f.

Sabbathsfeyer, f. ſobotnj ſlawnoſt, f. ſlawenj ſoboty, n.

Sabbathsruhe, f. odpočinutj ſobotnj, n.

Sache, f. Ding, wěc, f. der Sachen Beſchaffenheit, powaha wěcy, f. Sache vor Gerichte, Rechtsſache, pře, f. die Sache verlieren, ſ. Sachfällig werden.

Sächelchen, n. pl. hřičky, titěrky, f. pl.

Sachfällig werden, při ztratiti, prohrati, we při padnauti, kleſnauti, proſauditi.

Sachte, ſtill, leiſe, znenáhla, zwolna, polehku, pomalu, pomalaučku, poznenáhla, zlehka, ſachte! zlehka! pomalu! polehku!

Sachwalter, m. zástupce, přjtel práwnj, m.

Sack, m. měſſec, wák, pytljk, pytel, m. robolka, f. lederner, pytel, pytljk kožený, wák, wiſák, m, wie man in Mühlen hat, pytel, m. geſtrickter, pytljk, pytljček, m. zum Wandern, robolka, tobolice, f. filec, m. Sack, bibl. žjně, f. einen in den Sack ſtecken, někoho do kapſy ſtrčiti, Sack und Pack, wſſecko gměnj, n. alles in ſeinen Pack thun, do ſwého pytle honiti, do ſwého měſſce, ſwé kapſy nahánéti, Geldſack, měſſec, pytljk, m. ein großer von Leinwand, pytel, m. Sack beym Kleide, kapſa, f.

Sacken, do kapſy, do měſſce ſtrkati.

Säcklein, Säckchen, n. pytljček, m.

Sackmacher, Säckler, m. měſſečnjk, wáčkář, tobolečnjk, m.

Sackpfeife, f. keydy, dudy, dudky, f. plur. měch, m.

Sackpfeifer, m. keydař, dudař, m.

Sackträger, m. pytlonoš, m.

Sackuhr, f. kapſecý hodinky, f. plur.

Säemann, m. rozſywač, m.

Säen, ſýti, rozſýwati, hin und her, ſem a tam ſýti, rozſýwati, ſe-

no metati, rozmitati, darauf, naſýti.

Sáen, das, ſetj, n. ſetba, ſýge, f.

Sáer, ſ. Sáemann.

Safran, m. ſſafrán, m. von Safran, wie Safran, ſſafranný, ſſafránowý, damit machen, ſſafraniti, damit gemacht, ſſafranĕný.

Safrangelb, ſſafranné, ſſafránowé barwy, ſſafránĕný.

Safranſame, m. ſſafránowé ſýmĕ, n.

Safranſalbe, f. maſt z ſſafránu, ſſafránowá, f.

Saft, m. ſſtáwa, mjza, f. ohne Saft ohne Kraft, bez ſýly a mocy, bez kwĕtu a gádra, mineraliſcher Saft, preyſſtĕnina, f.

Säftchen, Säftlein, n. ſſtáwka, mjzka, f.

Saftgrün, názelený.

Saftig, ſſtáwowitý, mjzkowatý.

Saftigkeit, f. ſſtáwowitoſt, mjzkowatoſt, f.

Saftlos, bez ſſtáwy, bez mjzy, neſſtáwowitý, wie eine Abhandlung, bez gádra, bez ſýly.

Sage, f. rozpráwka, řeč, f. hlágol, m. es iſt die Sage, wůbec geſt řeč, powĕſt gde, geſt, prawj ſe, rozpráwj ſe, mluwj ſe, rozpráwĕgj wůbec.

Sagen, prawiti, powjdati, řjkati, řjcy, djti, řečiti, man ſagt, prawj ſe, powjdá ſe, dj ſe, rozpráwj ſe, man hat mir geſagt, ich habe mir ſagen laſſen, praweno mi, powĕdjno mi, genug davon geſagt, doſti o tom praweno, powĕdjno, ich will ſagen, řeknu, wie man ſagt, gakž prawj, gakž lidé wůbec prawj, rozpráwĕgj, powjdagj, was ſagſt du? co prawjš? co powjdáš? co djš? für gewiß ſagen, za wĕc giſtau powjdati, kein Wort ſagen, ani ſlowa nekjkati, nekjcy, er ſagt, es ſey nicht recht, prawj, powjdá, že to nenj dobře, ſage mir, ſagen ſie, řekni mi, řeknau, ſeinen Namen ſagen, řjcy, powĕděti ſwé gméno, mein Herz ſagt mirs, mé ſrdce mi to prawj, powjdá, ſich ſagen laſſen, folgen, dáti ſobĕ říjcy, ich habe mir ſagen laſſen, d. i. gehört, dal ſem ſobĕ říjcti, es hat nichts zu ſagen, nic nedĕlá, nic tomu newadj, nic na tom nezáležj, viel zu ſagen, zu befehlen haben, mjti mnoho co říjcy, co poraučeti, es wäre viel davon zu ſagen, byloby mnoho o tom co powjdat, co říjcti, was ſagſt du dazu? co tomu řjkáš? laß dir doch ſagen, dey ſy gen řjcy, wer hat dirs geſagt, kdo ti to prawil, powjdal, řekl, wie geſagt, gak ſem powjdal, prawil, řekl, ſagen pflegen, řjkáwati, etwas kurz ſagen, něco zkrátka říjcy, powĕdjti, mit Reſpekt zu ſagen, s odpuſſtĕnjm, s dowolenjm, s vctiwoſtj, bez porošťka mluwĕ, ať řeknu, wer hätte dieß geſagt, kdoby to byl řekl.

Säge, f. pila, pila, f. kleine, pilka, f. wie eine Säge, pilowatý.

Sägen, řezati pilau.

Sägenſchmied, m. pilař, m.

Säger, m. řezáč, m.

Sägeſpäne, m. plur. drtiny od pily, f. plur.

Sägmehl, n. odpilky, f. plur.

Sägmühle, f. pilnj mlewn, m. pila, f.

Sahne, f. ſmetana, f.

Saite, f. ſtruna, f. kleine, ſtrunka, f. auf Saiten ſpielen, haudati, hauſti, andere Saiten aufziehen, ginák obrátiti.

Saitenſpiel, n. hra se ſtruny, f. haudánj, n. 2) hudebnj ſtrog, m.

Saitenſpieler, m. hudec, m.

Sakrament, n. ſwátoſt, f. des Altars, ſwátoſt oltářnj, welebná, f.

Sakramentiren, ſakramentowati.

Salamander, m. ohnižjl, m.

Salat, m. salát, m. vom Salat, ſalátowý.

Salbe, f. maſt, f. mazadlo, n. mit Salben ſchmieren, maſtj mazati, Salbe machen, maſt ſtrogiti, dĕlati.

Salben, mazati, namazati maſtj.

Salbenbüchſe, f. bambule, puſſka na maſtĕ, f.

Salbenhändler, m. Krämer, Macher, prodawač, ſtrůgce, ſtrogič maſtj, m.

Salbenkäſtchen, Salbenkäſtlein, n. puſſka, krabice na maſt, f.

Sal-

Salbenſchmierer, Salbenſtreicher, m. mazač, maſtič, m.
Salbey, f. ſſalwěg, ſſalwěgka, f. von Salbey, ſſalwěgowý.
Salbeytrank, m. ſſalwěgowý nápog, m.
Salbeywein, m. ſſalwěgowé wjno, n.
Sálblein, n. maſtka, f.
Salböl, n. oleg k mazánj, m.
Salbung, f. mazánj, pomazánj maſtj, n.
Salm, m. Lachs, loſos, m.
Salpeter, m. ſanýtr, ſaneytr, m. vom Salpeter, ſanýtrowý, ſaneytrowý, ſanýtrowatý.
Salpetergrube, f. ſanýtrowý dŭl, m. ſanýtrnice, f.
Salpetericht, ſalpeterig, ſanýtrowý, ſanýtrný.
Salpeterſchaum, m. pěna ſanýtrowá, f.
Salpeterwaſſer, n. ſanýtrowá, ſanýtrná woda, f.
Salſe, f. roſol, m.
Salz, n. ſŭl, f.
Salzamt, n. ſolnj vřad, m. ſoluice, f.
Salzberg, m. ſolnj hora, f. wrch, m.
Salzbrühe, f. roſol ſlaný, m.
Salzbrunn, m. ſolnj, ſlaná, ſolná ſtudně, ſtudnice, f.
Salzen, ſoliti, naſoliti, zaſoliti.
Salzfaß, n. proſtice, ſolnj nádoba, ſlánka, f. ſlanjk, m.
Salzfluß, m. ſlanoſt, f.
Salzgeld, n. penjz, plat za ſŭl, ze ſoli, m.
Salzgrube, f. ſolnj dŭl, m. ſolna, ſlanice, f.
Salzhandel, m. ſolnj obchod, obchod ſe ſolj, m.
Salzhändler, m. ſolnář, ſolnj obchodnjk, m.
Salzhäufchen, n. hromádka ſoli, f.
Salzhaus, n. ſolnice, f. ſolnj dům, m.
Salzherr, m. pán nad ſolj, m.
Salzicht, ſlaný, ſolený, das Salzichte, der ſalzichte Geſchmack, ſlanoſt, ſlaná chut, f.
Salzknecht, m. pacholek ſolnj, m.
Salzkorn, n. ſolnj zrno, n.
Salzkuf, f. bečka ſolnj, f.
Salzlaacke, f. ſlaná woda, f. roſol, m.
Salzmann, m. ſolnář, m.
Salzmäſte, f. ſlánka, proſtice, f.
Salzmeer, n. moře ſlané, n.
Salzpfanne, f. ſolná pánew, f.
Salzſäule, f. ſolnj ſlaup, m.
Salzſcheibe, f. ſolnj bečka, f.
Salzſchiff, n. lod ſolnj, f.
Salzſieder, m. ſoliwařič, wařič ſoli, ſolnář, m.
Salztonne, f. bečka na ſŭl, f.
Salzverwalter, m. nad ſolj dŭchodnj, m.
Salzwaſſer, n. ſlaná woda, f.
Salzwerk, ſolnj nástrog, m. dazu gehörig, ſolnj.
Salzweſen, n. wěcy ſolnj, f. plur.
Sammet, m. akſamit, m. vom Sammet, akſamitowý.
Sammetblume, f. brunatný kwět miloſti, m.
Sammetkleid, n. akſamitowé ſſaty, m. plur.
Sammetmacher, m. akſamitnjk, m.
Sammeln, ſammlen, hromážditi, shromaždowati, shromážditi, shánĕti, sbjrati, ſtřádati, häufen, hromaditi, Geld, oder ſonſt was zuſammen, penjze shánĕti, hromážditi, ſtřádati, Früchte, zbjrati, als eine Kollekte, Nachrichten, Urkunden, Materialien, zbjrati, ſammeln Völker, Seldaten, zbjrati, allerley Sachen, als Geräthe, Bücher, hromážditi, shromážditi, die Gedanken, ſmyſly ſebrati, ſich ſammeln, zbjrati ſe, wotawiti ſe, zwotawiti ſe, ſebrati ſe, wie ein Kranker, zbjrati ſe, ſebrati ſe, okřjwati, okřáti, wie Leute, hromážditi ſe, shromážditi ſe, shromaždowati ſe, zbjrati ſe, ſebrati ſe, Aehren ſammeln, klaſy zbjrati, pabĕrowati, ſammeln mit dem Schnabel, wie die Vögel, zobati, zbjrati, die Stiñen ſammeln, zbjrati hlaſy, alles was zerſtreuet iſt, die Gebeine, zbjrati, ſebrati.
Sammelplatz, n. miſto zboru, shromážditĕ, n.
Sammler, m. zbjrač, shromažditel, shromážďnjk, m.
Sammlung, f. hromážděnj, shromaždowánj, shromážděnj, zbjránj, ſebránj, n. zbjrka, f. Sammlung der Aehren, klaſů zbjránj, pabĕrowánj, n. Sammlung, das Geſammelte, als

die

die erſte, zweyte von Büchern, Schriften, Naturalien, Münzen, ſebránj, n. zbjrka, f. Kollekte, ſnůſſka, zbjrka, f.

Samſtag, m. ſobota, f. den ſobotnj, m.

Sammt, ſpolu, y, zaroweň, ſammt ihm, bir, mir, ſpolu y s njm, s tebau, ſemnau, ſammt Weib und Kindern, s ženau y s dětmi, ſammt und ſonders, ſpolečně, ſpolu zároweň, ſpolu wſſickni, wſſickni ſpolečně.

Sämmtlich, weſſkerý, wſſecek, weſſken, ſpolečný, ſämmtliche, wſſickni ſpolu, wſſickni auhrnkem, zároweň, wſſickni gednjm zahrnutjm, wſſickni wůbec, das ſämmtliche Gallien, weſſkerá Gallia.

Sämmtlich, adv. ſpolečně, ſpolu.

Sand, m. pjſek, m. Sand zum Schreiben, ſ. Streuſand.

Sandbank, f. mělčina, f. nákel, m.

Sandberg, m. pjſkowá hora, f.

Sandbüchſe, f. ſypátko, poſypátko, poſypadlo, n. puſſka na pjſek, f.

Sandfaß, ſ. Sandbüchſe.

Sandfiſch, m. ryba piſčitá, f.

Sandgeld, n. zlatý pjſek, m.

Sandgräber, m. pjſku kopáč, m.

Sandgrube, f. pjſkowý důl, m. pjſkowá, pjſečná gáma, pjſečnice, f.

Sandhaufen, m. hromada, halda pjſku, f.

Sandig, ſandicht, pjſčitý, pjſečný, pjſkowatý, pjſkowý, piſknatý.

Sandkörnchen, Sandkörnlein, n. pjſkowé zrnko, n.

Sandmann, m. prodawač pjſku, pjſkař, m.

Sandſeiger, ſ. Sanduhr.

Sandſieb, m. řeſeto na pjſek, n.

Sandſtein, m. Kies, pjſkowý kámen, m.

Sanduhr, f. hodiny, hodinky ſypacý, f. plur.

Sandwüſte, f. pole pjſkowé, n. pjſek, m.

Sanft, tichý, powlowný, powolný, mjrný, krotký, ſanfter Wind, ſanfte Luft, powlowný, tichý, libý wjtr, wětřjček, m. powolné, libé, tiché powětřj, n. eines ſanften Todes ſterben, tiſſe vmřjti, vſnauti, zeſnauti, ſanfte Stimme, zmlklý, mjrný hlas, m. ſanft ſeyn, tjchnauti, tichým býti.

Sanft, adv. tiſſe, tjſſe, powolně, powlowně, mjrně.

Sänfte, f. noſecý lůžko, n.

Sänftenträger, m. lůžkonoš, lůžka noſyč, m.

Sänftigen, krotiti, ſ. Beſänftigen.

Sanftmuth, f. powlownoſt myſli, tichoſt, krotkoſt, dobrotiwoſt, dobromyſlnoſt, ljboſt, pokognoſt, laſkawoſt, f.

Sanftmüthig, dobromyſlný, laſkawý, tichý, krotký, dobrotiſko, pokogný, werden, zkrotnauti.

Sanftmüthig, adv. dobromyſlně, laſkawě, tiſſe, pokogně, krotce.

Sänger, m. zpěwák, m.

Sängerinn, f. zpěwákyně, zpěwačka, f.

Sängeriſch, zpěwácký.

Sangmeiſter, m. miſtr zpěwu, m.

Sangvogel, m. zpjwawý pták, m.

Sangweiſe, f. zpěwnj způſob, m.

Sangweiſe, adv. zpěwně.

Sapphir, m. zafjr, m.

Sapphiren, zafjrowý.

Sardelle, f. ſardele, f. bahnjk dlauhý, m. davon, ſardelowý.

Sardellenbrühe, f. ſardelowá omáčka, f.

Sarg, m. rakew, rakwe, truhla v mrlčj, f.

Satan, m. ſatanáš, ſatan, m.

Satt, ſytý, ſyt, ich bin deſſen ſatt, gſem toho ſyt, ſatt machen, ſytiti, naſytiti, wyſytiti, nicht ſatt zu eſſen geben, nedati ſe do ſytoſti, do ſyta nagjſti, ſatt werden, naſytiti ſe, zaſytiti ſe, wyſytiti ſe, der nicht ſatt zu machen iſt, der nicht ſatt werden kann, neſytý, nenaſycený, neſyt, neſytný, ich kann es weder ſatt werden, nemohu ſe toho ani naſytiti, ſatt haben einer Sache, mjti něčeho doſti, býti něčeho ſyt, ich habe es ſatt, gſem toho ſyt, mám toho doſti, ſatt zu eſſen haben, kriegen, mjti gjdla, doſtati gjdla do ſytoſti, do ſyta, ſich ſatt eſſen, trinken, leſen, nagjſti ſe, napiti

piti se, načjsti se do sytosti, do syta.

Sattel, m. sedlo, n. an der Geige, kobylka, f.

Satteldecke, f. deka na sedlo, f.

Sattelknopf, m. knoflik na sedle, m.

Satteln, sedlati, osedlati.

Sattelpferd, n. podsednj, podsedlnj kůň, m.

Satteltasche, f. wisák, wák v sedla, m. tassa, f.

Sättigen, sytiti, zasytiti, nasytiti, sich an etwas, nasytiti se něčeho.

Sättigkeit, f. sytost, f. nasycenj, n.

Sättigung, f. sycenj, zasycenj, nasycenj, wysycenj, n.

Sattler, m. sedlář, m.

Sattsam, dostatečně, s dostatkem, hogně, sattsame Hülfe, dostatečná pomoc, f.

Sattsamkeit, f. dostatečnost, f.

Satz, m. Sprung, pochop, skok, m. einen Satz thun, wzýti pochop, včiniti skok, 2) in Rechten, částka, f. kus, m. 3) im Spiele, in der Lotterie, sázka, 4) Satz, was man behauptet, positio, položenj, n. sadba, položenka, f. 5) was sich zu Boden setzt, kal, m. vsazenj, n.; junge Brut, plod, m. násada, f.

Satzholz, n. raub, m. odnož, f.

Satzung, f. weysada, f. zřjzenj, nařjzenj zemské, vstanowenj, n. řád, m.

Satzweise, einzeln, Satz vor Satz, částečně.

Sau, f. swině, f. wildes, geschnittenes Schwein, wepř, m. zu den Säuen gehörig, swinnj, swinský.

Sauber, rein, niedlich, čistý, čistotný, čacký, sswarný, sauberer Vogel, Herr, čistý ptáček, pán, m.

Sauber, adv. rein, niedlich, čistě, čistotně, sswarně, er hat es fein sauber abgeschlagen, on to čistě, zčista odepřel, sauber halten etwas, sswarně, čistotně zacházeti s něčjm.

Sauberkeit, f. čistota, čistotnost, sswarnost, čackost, f.

Säuberlich, rein, čistotně, čačce, gelinde, zpowolna.

Säubern, čistiti, cýditi, wyčistiti, wycýditi.

Säuberung, f. das Säubern, čistěnj, cýděnj, n.

Sauborste, f. sstětina swinnj, swinská, f.

Saublume, f. čekanka polnj, planá, lesnj, f.

Saudistel, f. bodlák swinský, m.

Saudreck, n. swinské leyno, n.

Sauer, kyselý, etwas sauer, nákyslý, nakyselý, nawinulý, sauer als unreif, trpký, sauer werden, kyseliti, zkyseleti, zakysati, sauer, beschwerlich, schwer, trpký, mit saurer Mühe, s těžkosti, saurer Geschmack, kyselost, kyselina, kyselá chut, f. saure Arbeit, saures Stück Brod, sauer Bissen, saueres Leben, trpká práce, f. trpký kus chleba, m. trpké živobytj, n. es wird, kömmt mir sauer, gest, přichází mi trpké, ein saures Gesicht, zakrněly, zasmussily, sskaredý, kyselý obličeg, m.

Sauer, adv. kysele, sauer sehen, kysele, sskaredě, zakrněle, possmaurně, zasmussile hleděti.

Sauerampfer, m. sstowjk koňský, m.

Sauerbraten, m. kyselá pečeně, f.

Sauerbrunnen, m. kyselka, f.

Sauere, f. kyselost, kyselina, f.

Säuerey, f. Unreinigkeit, Unsläterey, swináctwj, swinstwj, swinstwo, n. 2) Fehler, üble Arbeit, swinstwj, machen, swinstwj vdělati, dokázati, auf etwas, poswiniti, vswiniti něco.

Sauerkraut, n. kyselé zelj, n.

Säuerlich, nákyslý, zákyslý, přikyselý, nakyselý, solche Birne, nawinulá, nákyslá hrusska, f.

Säuern, kwasyti, zakwasyti.

Sauersichtig, sauersehend, zasmussilý, zakrněly, sskaredý, kysele hledicý, gakoby tři wsy wypálil.

Sauerteig, m. kwas, m. zakwassenj, n. nákwasa těsta, f.

Sauertopf, m. sauertöpfisch, mürrischer Mensch, sskaredý, zakrněly, zasmussilý, possmaurný, kyselý, sskaredá stěda, sauertöpfisch Gesicht, s. Sauer.

Säuerung, f. zakwassenj, n.

Saufaus, m. pigák, pigan, piwodus, ožralec, m. s. Säufer.

Sauf-

Saufbruder, m. bratr z mokré čtwrtě, spolupigák, m. ſ. Säufer.

Saufen, etwas, pjti, ſehr, überhaupt, pjti přiliſſně, hrubě žráti, ožjrati ſe, chlaſtati, ſich eine Krankheit an den Hals ſaufen, dopiti ſe nemocy, ſich voll Weins ſaufen, ožrati ſe wjnem, ſich zu Tode ſaufen, ſmrti ſe dopiti.

Saufen, das, pitka, f. piti, žranj, ožjránj, opigenj ſe, ožralſtwj, opilſtwj, piganſtwj, n.

Säufer, m. pigák, pigan, pitel, opilec, ožralec, bratr z mokré čtwrtě, žráč, winný molek, m.

Säuferey, f. piganſtwj, ožralſtwj, n. ſ. Saufen, das.

Sauferinn, f. pigačka, f.

Saufeſt, n. ſlawnoſt pitj, f.

Saufgelag, n. spořadowánj, n.

Saufgeſellſchaft, f. towaryšſtwo ožralé, n.

Saufhaus, n. piterna, f.

Saufleben, n. ožralſký žiwot, m. ožralſké žiwobytj, n.

Sauſluſt, ſ. Sauſſucht.

Sauſchweſter, f. spolupigačka, f.

Sauſſucht, f. nemoc ožralſtwj, f.

Säugamme, f. chůwa, chowačka ochranná, kogná, kogná chůwa, dogka, f.

Säugen, ein Kind, kogiti prſami, cyc dáti, prſmi přikágeti, dáti ſe ſáti, dáti prſy.

Saugen, ſáti, duřmati, ſtřebati, cucati, an etwas, ſáti, duřmati, wyſáwati něco, ſtřebati, wyſtřebatiněco, von Kindern meiſt, duřmati, cucati, und ſáti, aus den Fingern ſaugen, z prſtů cucati, cuclati, wycucati, wycuclati.

Saugen, das, ſánj, duřmánj, ſtřebánj, cucánj, n.

Säugling, m. djtě kogně, djtě pří prſech, n. ſchowanec, m.

Sauhaar, n. ſſtětina, f. ſwinſký wlas, m.

Sauhirte, m. ſwiňák, paſtwec ſwinſký, ſwiň, m.

Sauigel, m. ſwinſký gežek, m. säuiſcher Menſch, ſwiňák, m. praſe, n.

Säuiſch, ſwinſký.

Säuiſch, adv. ſwinſky, po ſwinſku.

Saukoben, m. krmnjk, m.

Saulache, f. Saupfütze, ſwinſké kaliſſtě, n.

Säule, ſ. Seule.

Saum, m. Rand am Kleide, obruba, f. obkladek, lem, ljmeč, podolek, m. žáſerichter, zřezaný, zkrágený, ztřepený prým, mit einem Saume, obraubený, premowaný, lemowaný.

Saumagen, m. Schweinsmagen, bachor, žaludek ſwinſký, wepřowý, m. 2) ein unflätiger, ſäuiſcher Mann, ſwiňák, m. praſe, n.

Saumarkt, m. ſwinſký trh, m. ſwinſké tržiſſtě, n.

Säumen, einen Saum machen, obrawbiti, obrubowati, obkládati, obložiti, 2) zaudern, meſſkati, meſſkati ſe, obmeſſkáwati, oljti, prodlužowati, prodlewati, nicht ſäumen, nemeſſkati, nepomeſſkati.

Säumen, das, meſſkánj, dlenj, n. ohne Säumen, ohne zu ſäumen, bez meſſkánj, nemeſſkage.

Säumig, meſſkawý, ſ. Saumſelig.

Saumiſt, m. ſwinſké howno, leyno, n. hnůg ſwinſký, m.

Säumniß, f. meſſkawoſt, f.

Saumroß, n. ſſkáp, ſaumarſký kůň, m.

Saumſattel, m. ſaumar, m. saumarſké ſedlo, n.

Saumſelig, zpozdilý, wáhawý, rozwlášſtný, meſſkawý, liknawý.

Saumſeligkeit, f. zpozdilost, meſſkawoſt, wáhawoſt, rozwlášſtnoſt, liknawoſt, f.

Säumung, f. dlenj, prodlenj, meſſkánj, obmeſſkánj, n.

Saumthier, n. ſaumarſké howado, n. ſaumar, m.

Saumutter, f. oprasnice, prasná, prasecý ſwině, f.

Saupelz, m. ſwiňák, m.

Saurach, m. dráč, dřiſtal, m.

Säure, f. kyſelost, kyſelina, f.

Saurüſſel, m. čapák, rypák ſwinſký, m.

Saus und Schmaus, m. heyſowáni, n. darinn leben, heyſowati, heſowati, hodokwaſyti.

Sauſchneider, m. nuřwář, m.

Sau-

Sauſen, ſſuſtěti, ſſičeti, chřestěti, hučeti, hlučeti, wie das Waſſer, hučeti, hlučeti, in den Ohren, hučeti, hluceti, znjti

Sauſen, das, ſſuſtěnj, hučenj, chřeſtěnj, ſſičenj, n. ſſuſt, chřeſt, m. des Waſſers, in den Ohren, hučenj, hlučenj, znění, n.

Sauſewind, m. chumel, m.

Sauſpieß, m. ſwinſký oſſtip, m.

Sauſtall, m. ſwinſký chlěw, m.

Sautreiber, m. honák ſwinnj, ſwiňák, m.

Sautrog, m. koryto pro ſwině, n.

Schaar, f. záſtup, hluk lidj, m. obor, m. (zběř, f.)

Schaarenweis, ſcharweiſe, hlučně, walně.

Schaarwache, f. hláſka, ſtráž, f.

Schaarwächter, m. hláſný, ſtrážný, ſtrážnjk, m.

Schabe, f. moljk, mol, m.

Schabeiſen, n. ſſorna, f. ſ. Schabmeſſer.

Schaben, ſtrauhati, drbati, ſſaustati, ſſkrábati, třjti ſſatem, ꝛc. ein Rübchen, mrkwičku strauhati.

Schabicht, molowatý.

Schäbicht, krátzicht, chraſtawý, liſſegowatý, ſwrabowitý, ſtrupowatý, werden, oprafſiwěti, zprafſiwěti, 2) ſchlecht, niederträchtig, ničemný, daremný, 3) abgetragen, chatrný, zwetſſelý, wetchý.

Schäbigkeit, f. chraſtawoſt, praſſiwoſt, praſſiwina, ſtrupowatoſt, f.

Schabmeſſer, m. ſtrauhacý nůž, m. ſtruhadlo, drbadlo, n. ſtruh, m.

Schabracke, f. poſtlánj, n. dek, m.

Schabſtaub, m. oſtrużky, f. plur.

Schach, m. Schachſpiel, n. ſſachownj hra, hra w ſſachy, f.

Schächer, m. lotr, pochop, m.

Schacher, m. Handel, freymarčenj, ſſantročenj, n.

Schachern, ſſantročiti, freymarčiti.

Schachern, das, ſſantročenj, freymarčenj, n.

Schachmatt, m. ſſachmat, m. machen, wehnati někoho do ſſachmatu.

Schachſpiel, ſ. Schach.

Schachſtein, m. ſſachownj kámen, wrhcabnj kámen, m.

Schacht, f. im Bergwerk, ſſachta, f. důl, m.

Schachtel, f. krabice, ſſkatule, f.

Schächtelchen, Schächtlein, n. krabička, ſſkatulka, f.

Schachtelmann, m. ſſkatulář, krabic strůgce, f.

Schäcke, f. kůň proměnný, m. ſtraka, f.

Schäcker, m. ſſibal, čtwerák, m.

Schäckerey, f. ſſibalſtwj, čtwerácтwj, n. treiben, ſ. Schäckern.

Schäckerhaft, ſſibalſký, čtwerácký.

Schäckern, čtweračiti, dowáděti.

Schäckicht, ſchäckig, ſtrakatý.

Schädel, m. lebka, f. leb hlawy, m. (palice, f. vulg. iron.)

Schädelſtätte, f. ſtinadlo, rozhranj, poprávnj mjſto, n.

Schaden, Schade, m. ſſkoda, vgma, f. es iſt Schade, geſt ſſkoda, um ihn, geſt ho ſſkoda, es iſt Schade um das Geld, um die Zeit, geſt ſſkoda peněz, času, zu Schaden kommen, do ſſkody přigjti, Schaden leiden, ſſkodu trpěti, bráti, wzýti, neſti, vgmu trpěti, wenn man etwas wohlfeil verkauft, vertauſcht, prodělati, zu Schaden kommen am Leibe, Schaden leiden, přigjti k aurazu, in Schaden bringen, ſetzen, vweſti, přiweſti do ſſkody, Schaden bringen, ſſkodu přineſti, na ſſkodu býti, zum Schaden, ſchädlich ſeyn, na ſſkodu, ke ſſkodě, na vgmu býti, Schaden machen, zufügen, ſſkodu dělati, vdělati, způſobiti, včiniti, vſſkoditi, mit Schaden klug werden, s ſſkodau ſwau zmudřeti, maudrým býti, po wzaté ſſkodě opatrněgſſim býti, werden Schaden hat, darf für den Spott nicht ſorgen, mášli ſſkodu, o poſměch ſe neſtarey, zu Schaden kommen, vbělynauti, vbjhati w ſſkodu, es wird ſein Schade nicht ſeyn, nebude to geho ſſkodau, geho ſſkoda, nebude to na geho ſſkodu, vgmu, k geho ſſkodě, zu Schaden gehen, kommen, wie eine Sache, k zkáze, na zkázu přigjti, přicházeti, zu Schaden rathen, reden, k ſſkodě raditi, mluwiti, zu Schaden

am Leibe, chyba, auhona, ſſkoda, wada, f. Schaden thun ſich innerlich, vſſkoditi ſobě, ſſkodu ſobě vdělati, viel Schaden thun, mnoho ſſkody nadělati, Schaden, vom Wetter, Feuer, ſſkoda, f.

Schaden, verb. ſſkoditi, vſſkoditi, vbljžiti, das ſchadet ihm nichts, to mu nic neſſkodj, newadj.

Schadenfreude, f. radoſt, f. potěſſenj ze ſſkody, nad ſſkodau, n.

Schadenfroh, radugicý ſe, těſſicý ſe z cyzý ſſkody, nad cyzý ſſkodau, ſeyn, radowati ſe, těſſiti ſe z cyzý, z giného ſſkody, nad cyzý ſſkodau.

Schadhaft, kazowitý, chybný, poruſſený, záwadný.

Schadhaftigkeit, f. kazowitoſt, wada, f.

Schädlich, ſſkodliwý, ſſkodný, vgemný, ſchädlicher Menſch, ſſkodliwý, ſſkodný člowěk, ſſkůdce, m. ein ſchädlicher Regen, ſſkodný déſſť, m. ſchädlich ſeyn, ſſkodliwým, ſſkodným, ke ſſkodě, na ſſkodu býti, ſchädliche Krankheit, ſſkodná nemoc, f.

Schädlich, adv. ſſkodně, ſſkodliwě.

Schädlichkeit, f. ſſkodliwoſt, f.

Schadlos, bez ſſkody, bez vgmy, einen ſchadlos halten, beze ſſkody zachowati, nevſſkoditi.

Schadloshaltung, f. beze ſſkody zachowánj, nevſſkozenj, n.

Schaf, n. owce, f. vom Schafe, owčj.

Schafbock, m. beran, býk, m.

Schafbrallen, n. knoty, chuchle na wlně, plur.

Schäfchen, n. owečka, owčička, f.

Schäfer, m. owčák, paſtýř, paſtwec, paſtůcha owcý, owec, m.

Schäferey, f. ſtádo owčj, owcý, n.

Schaferhirt, m. owčák, m.

Schäferinn, f. owčačka, paſtýřka, f.

Schäferiſch, owčácký.

Schäfern, owčj.

Schäferleben, n. žiwot owčácký, m.

Schäferlied, n. Gedicht, owčácká pjſeň, f.

Schäferpfeife, f. owčácká pjſſťala, f.

Schäferſtock, m. owčácká hůl, f.

Schäfertaſche, f. paſtuſſj tobolka, krosna, f.

Schaffel, n. owčj kůže, gehnětina, f.

Schaffen, hervorbringen, twořiti, ſtwořiti, ſtwořowati, ploditi, 2) verſchaffen, zuwege bringen, gednati, zgednati, opatřiti, Ruhe ſchaffen, pokog, mjr zgednati, Geld ſchaffen, penjze opatřiti, zgednati, ein Kleid, Buch, Geräthe, zgednati, opatřiti ſſaty, knihu, přjprawy, herzuſchaffen einen Menſchen, poſtawiti, doſtawiti, opatřiti, eine Sache, opatřiti, etwas wohin, připrawiti, fort, hinweg, aus dem Wege, odkliditi, zkliditi pryč, pryč připrawiti, jemanden zu Fuße, odweſti, zu Wagen, Schiffe, odwezti, ſonſt etwas, oder jemanden hinweg aus dem Wege ſchaffen, odkliditi, zu ſchaffen haben wo, mjti co dělat, ich du haſt hier nichts zu ſchaffen, gá, ty zde nemáš nic co dělat, co pohledáwat, was haſt du hier zu ſchaffen? co zde máš co dělat, co pohledáwat? habe du nichts zu ſchaffen mit ihm, neměg s njm nic, neobjrey ſe s njm, einem viel zu ſchaffen machen, geben, někomu mnoho co dělat, mnoho djla, mnoho práce dáti, nichts ſchaffen, ausrichten, nic nezprawiti, nezgednati, nezpůſobiti, ſich mit etwas viel zu ſchaffen machen, mnoho s něčjm ſe objrati, Rath ſchaffen, poraditi, radu dáti, propůgčiti, in einigen Provinzen heißt ſchaffen, befehlen, belieben, poraučeti, poručiti, kázati, přikázati, weleti.

Schaffer, ſ. Schöpfer, Erſchaffer.

Schaffleiſch, n. owčj, gehněčj maſo, n.

Schaffner, m. zgednatel, opatřitel, zpráwce, (ſſafář,) m.

Schaffnerinn, f. zpráwcowá, ſſafářka, f.

Schaffung, ſ. Schöpfung, Erſchaffung, 2) Herbeyſchaffung, Zuwegebringung, zgednánj, opatřenj, zaopatřenj, n.

Schafgarbe, f. řebříček, m.

Schafhaut, f. owčj kůže, f.

Schafheu, n. přeſlička, f.

afhirte, ſ. Schäfer.
afhund, m. owčácký pes, wohař, pěžnjk, m.
afhürde, f. owčjn, owčj chlew, n. daupě, n.
afkäſe, m. owčj ſeyr, m.
afkleid, n. bib. prop. raucho owčj, n.
afkopf, ſ. Dumm.
äflein, ſ. Schäfchen.
aflaus, f. kljſſt, m. pſý blecha, f.
aflorbeer, f. plur. owčj bobky, m. plur.
afmilch, f. owčj mléko, n.
afmiſt, m. owčj hnůg, m.
afmülle, f. drmek, m.
afpelz, m. kožich beranj, owčj, m.
afſcheere, f. nůžky na owce, f. plur.
) das Scheeren, ſtřjž. ſtřjžba, f.
afſchur, f. ſtřjž, ſtřjžba, f.
afſtall, m. owčinec, owčjn, owčj hlew, m. ſtáge, n.
aft, m. an einem Spieße, hrot, n. dřewce, kopiſſtě, oſſtřepiſſtě, n. n einer Flinte, paženj, n. pažba, (ſſiſt, m.)
äften, eine Flinte, pažiti.
äfter, m. pažjř, m.
afvieh, n. owčj dobytek, m.
äfzunge, f. ein Kraut, gitrocel, m.
al, ungeſchmackt, planý, galowý, echutný, ſchale Reden, galowé řeči, f. plur. Scherze, žerty, m. plur.
ale, f. äußere Rinde, kůra, f. lýko, . der Kaſtanien, ſſkořepina, ſſkořápka, f. des Eyes, der Krebſe, Muheln, ſſkořjpka, ſſkořápka, f. der äuſſen, die äußerliche, ſſkořepina, kořjpka, f. Schale an der Birne, m Apfel, ſſupina, f. Schale, ein efäß, ſſál, ſſálek, m. čjſſe, f. bloße Schale, die innere, grüne, ſſupina, bey der Schale ſtehen bleiben, toko na ſſupině ſe ſtawowati, vrnauti.
älchen, n. lupinka, ſſupinka, f.
älen, laupiti, loupati, olaupiti, edřjti, zdjrati, dřjti kůru, ſſupinu, ſich, laupati ſe, den Apfel, die Birne, laupati gablko, hruſſku.
alfiſch, m. ryba w ſſkořepině, kořepj ryba, ſſkořepinatá, f.

Schalk, m. čtwerák, ſſibal, padauch, přewrhlý padauch, lotr, lotras, ſſelma, m. alter, durchtriebener, ſtarý, přewrhlý ſſibal, lotr, ſtará ſſelma, m. den Schalk hinter ſich, hinter den Ohren haben, mjti za vſſima.
Schälken, Schälchen, n. kleine Schale, ſſál, ſſáleček, m. čjſſka, f. 2) dünne Rinde, am Nußkern, luſſtinka, ſſupinka, kožka, f.
Schalkhaft, čtwerácký, ſſibalſký, zlotřilý, lotrowſký, ſſelmowſký.
Schalkhaft, adv. čtwerácky, ſſibalſky, zlotřile, lotrowſky, ſſelmowſky.
Schalkhaftigkeit, f. Schalkheit, čtwerácтwj, ſſibalſtwj, ſſibalſtwo, lotrowſtwj, n. zlotřiloſt, přewrhloſt, f.
Schalksknecht, ſ. Schalk.
Schalksnarr, m. čtwerák, tetřew, m. einen Schalksnarren machen, čtweračiti, lotrowati.
Schall, m. zwuk, hlahol, m. znění, n. einen Schall von ſich geben, zwuk od ſebe dáti, dáwati, was einen Schall giebt, zwučný.
Schallen, zwučeti, znjti, rozljhati ſe, ſtark, überhaupt, zhruba, oſtře, welmi naſkrz, ſylně zwučeti, znjti, hlučeti, in den Ohren, w vſſech znjti, hlučeti, an einem Orte in den Ohren wie die Muſik, hlučeti.
Schallend, was ſchallt, zwučný, znějcý, hlučný.
Schallmey, f. Hautbois, křiwý roh, m. ſſalamage, f.
Schallmeypfeifer, m. piſkač na ſſalmag, m.
Schalten, mit etwas, wládnauti něčjm, übel ſchalten, zle hoſpodařiti, zle s něčjm wládnauti, ſchalten und walten, wládnauti, wladařiti.
Schaltjahr, n. přeſtupný rok, m.
Schaltmonat, m. přibytný měſýc, m.
Schalttag, m. den přeſtupný wnora, m.
Scham, f. ſtud, m. ſtydliwoſt, f. die Scham fahren laſſen, ſtud odwrcy, ſwlécy, ſetřjti, odložiti, ſložiti, protřjti kelo, 2) Glied des Leibes, hanba, f. ſtydký aud lidſký, m. lůno,

no, přirozenj, n. der Theil des Unterleibes da ſie iſt, třjſło, n.

Schambein, n. koſt hanby, f.

Schämen, ſich, ſtydĕti ſe, ſehr, hanbiti ſe, ich ſchäme mich deſſen, ſtydjm ſe za to, hanbjm ſe z toho, geſt mi hanba za to, ich ſchäme mich deiner, ſtydjm ſe za tebe, hanba mi za tebe, ſich etwas vor einem ſchämen, poněkud ſe ſtydĕti, oſteychati ſe před někým, ſich ſchämen etwas zu thun, ſtydĕti ſe něco včiniti, du ſollſt dich ins Herz, in den Hals ſchämen, mělby ſy ſe do ſrdce, w hrdlo ſtydĕti, ich wollte mich ſchämen, ſtydělbych ſe, machen, daß ſich einer ſchämt, k ſtudu přiweſti, barwy čerwené přidati, zahanbiti, ein Menſch, der ſich nicht mehr ſchämet, člowĕk protřelého čela.

Schamhaft, ſchamhaftig, ſtydliwý, ſtaudný, ſtudný, cudný, oſteychawý, ſchamhaftig ſeyn, ſtydliwým, ſtaudným býti, ſtydĕti ſe, oſteychati ſe.

Schamhaft, ſchamhaftig, adv. ſtydliwĕ, ſtaudně, ſtudně, oſteychawĕ, cudně, s ſtudem.

Schamhaftigkeit, f. ſtydliwoſt, f. ſtud, m. oſteychawoſt, f.

Schamhütchen, n. abziehen, ſ. Scham.

Schamlos, neſtydatý, neſtaudný, neſtydliwý, bezſtaudný.

Schamloſigkeit, f. neſtydatoſt, neſtydliwoſt, neſtaudnoſt, bezſtaudnoſt, protřeloſt čela, f.

Schamlot, m. ſſamlat, m.

Schamroth, zardĕlý, ſtudem, hanbau začerwenalý, werden, rdjti ſe, zardĕti ſe, zapeyřiti ſe, začerwenati ſe ſtudem, krwj ſe politi, zahanbiti ſe, machen, k zardĕnj přiweſti, barwy čerwené přidati, er wird ſchamroth, rdj ſe, peyřj ſe, čerwená ſe hanbau.

Schamröthe, f. zardĕloſt, f. zardĕnj twáře, n. einjagen, ſ. ſchamroth machen.

Schandbalg, ſ. Schandhure.

Schandbar, potupný, ſ. Schändlich.

Schandbube, m. hanebnjk, zloſyn, ohawnjk, neſſlechernjk, m.

Schanddeckel, m. přikrytj hanby, n.

Schande, f. hanba, potupa, ohawa, f. es iſt Schande, hanba geſt, ſich zur Schande rechnen, za hanbu ſobĕ pokládati, położiti, počjtati, k hanbĕ počjſti, zur Schande gereichen, ſeyn, býti k hanbĕ, k potupĕ, man rechnet es für eine Schande, za hanbu ſe dáwá, pokládá, k hanbĕ ſe počjtá, počteno bywá, Schanden machen, einen beſchimpfen, k hanbĕ přiweſti, w hanbu wweſti, zhaubiti, zahanbiti, überwinden, zahanbiti, etwas verderben, na zkázu přiweſti, pokazyti, Schande einlegen, hanby dogjti, in Schande bringen, w hanbu, do hanby wweſti, přiweſti, zu Schanden reiten, zu Schanden hauen einen, přegeti, rozſekati někoho, ſich zu Schanden arbeiten, laufen, wpracowati, wběhati ſe, recht zur Schande herumgehen, až hanba choditi, Schande treiben mit jemanden, hanebnoſt páchati s někým, in Schande kommen, gerathen, w hanbu, do hanby přigjti, laß mich nicht zu Schanden werden, nezahanbi mne.

Schänden, in Schande bringen, hanobiti, zhanobiti, w hanbu wweſti, ohawiti, whaněti, haněti, pohaněti, 2) einen ſchimpfen, läſtern, na poctiwoſti wtrhati, zhaniti, pohaniti, hanobiti, zhanobiti, zecti laupiti, 3) eine Jungfrau, pannu zmrhati, zhaubiti, zhanobiti, pohaniti, o poctiwoſt připrawiti, poruſſiti, zprzniti ſmilſtwem, 4) verſtellen, hyzditi, zhyzditi, zpotwořiti, zohawiti, ohawiti, ſeinen Namen ſchänden, ſwé gméno zhanobiti, zhyzditi, powĕſt zhanobiti, zohawiti, eine Schande begehen, hanebnoſti, ſkutku hanebného, ohawného ſe dočiniti, dopuſtiti, hanebnoſt, hanebný ſkutek ſpáchati, proweſti.

Schänder, m. poruſſitel, zhanobitel, pohanitel, zprznitel panny, m.

Schandfleck, m. poſſkwrna, ohawa, auhona, f. znamenj ſwĕtſké hanby, zprznĕnj, n. ſſkralup, m. einen Schandfleck anhängen, auhonu wě-

lati,

lati, ſſkalup přiwéſyti, lupeň zawéſyti, zmazati někoho na poctiwoſti, naſknauti, ze cti laupiti, čeſt zprznit, w ſwětſkau hanbu uweſti, čeſt zlehčiti, na cti zmařiti.

Schandgedicht, n. báſeň potupná, hanebná, f.

Schandhure, f. hampeyžnice, f.

Schändlich, hanebný, mrzký, potupný, ſchändliches Leben, hanebný žiwot, m. eine ſchändliche That, Handlung, Sache, Schrift, hanebný, mrzký, ohawný ſkutek, m. hanebná, mrzká wěc, f. hanebné, mrzké pjſmo, n. ſchändlich, übel ausſehend, hanebný, mrzký, ein ſchändlicher Menſch, hanebný, mrzký, potupný člowěk, hanebnjk, člowěk bezectný, m. ſchändliche Schrift, ſchändliches Lied, hanebná, mrzká, oplzlá řeč, pjſeň, oplzloſt, f.

Schändlich, adv. hanebně, mrzce, ohawně, ausſehen, hanebně, mrzce wyhljžeti, reden, hanebně, mrzce, oplzle, ohawně mluwiti, der ſchändlich ſpricht, mrzkomluwec, mrzkomluwnjk, m.

Schändlichkeit, f. hanebnoſt, mrzkoſt, ohawnoſt, f.

Schandlied, ſ. Schandgedicht.

Schandmal, n. znamenj hanby, hanebné znamenj, n.

Schandrede, f. hanebná, mrzká, oplzlá, ohawná řeč, f.

Schandſäule, f. ſlaup potupy, m.

Schandſchrift, ſ. Schmähſchrift.

Schandthat, f. hanebný, mrzký, ohawný ſkutek, wčinek, m. hanebnoſt, ohawnoſt, f.

Schändung, f. Läſterung, hanobenj, zhanobenj, zhaněnj, n. nářek, m. einer Jungfrau, pohaněnj, n. ſeines Namens, zprznénj, n.

Schanze, f. hradba, mezera, f. ſſance, plur. in die Schanze ſchlagen, z. B. ſein Leben, ſeine Ehre, žiwot w ſſance ſaditi, odwážiti ſe žiwota.

Schanzen, hraditi, hradbau obehnati.

Schanzen, das, hraženj, n.

Schanzer, m. Schanzgräber, kopáč hradby, m.

Schanzgraben, m. příkop, m.

Schanzkorb, m. pletený koš, m. pletenj koſſowé, n.

Scharbock, m. kurděge, plur. wřed w hrdle, m.

Scharbockskraut, n. raupowé kořenj, n.

Scharf, wie ein Eiſen, Meſſer geſchliffen, ſpitzig, oſtrý, břidký, ſcharfes Meſſer, ſcharfes Schwerd, oſtrý, břidký nůž, meč, m. ſcharfer Eßig, perný, oſtrý ocet, m. ein ſcharfes Geſicht, ſcharfe Augen, bystrý, oſtrý zrak, m. bystré oči, f. plur. ein ſcharfer Verſtand, bystrý, oſtrý rozum, m. 2) ſtreng, wie ein Geſetz, Gebot, oſtrý, beißend, oſtrý, die Worte im ſcharfen Verſtande nehmen, w oſtrém ſmyſlu bráti.

Scharf, adv. oſtře, bystře, ſcharf verbieten, oſtře zapowědjti, ſcharf laden, zoſtra nabiti, es gehet ſcharf zu, zoſtra to gde, ſcharf examiniren, oſtře ſkauſſeti, wyptáwati ſe, ſcharf machen, oſtré dělati, wdělati, ſcharf riechen, oſtře cýtiti, ſcharf gehen, zoſtra choditi.

Schärfe, f. des Eiſens, Gewehres, oſtroſt, břidkoſt, f. des Verſtandes, oſtroſt, bystroſt, f. des Geſichtes, der Augen, oſtroſt, bystroſt, f. Strenge, oſtroſt, f. Schärfe des Geſchmacks, Eßigs, oſtroſt, pernoſt, peprnoſt, f.

Schärfen, oſtřiti, oboſtřiti, zoſtřiti, naoſtřiti, břiditi, zbřiditi, brauſyti, nabrauſyti, zbrauſyti, den Befehl, die Strafe, zoſtřiti, den Verſtand, probrauſyti, zoſtřiti, oſtřiti rozum.

Scharfklingend, zoſtra, oſtře znějicý.

Scharfrichter, kat, poprawce, miſtr poprawnj, m.

Scharfſchießen, n. zoſtra, oſtré ſtřjlenj, n.

Scharfſchütz, m. zoſtra ſtřelec, m.

Scharfſichtig, prohledawý, oſtrohledný, oſtrowid, bystrooký.

Scharfſichtigkeit, f. oſtrohlednoſt, f.

Scharfſinn, m. oſtrowtipnoſt, f. oſtrowtip, m.

Scharfſinnig, oſtrowtipné, oſtrý, bystrý, wie ein Menſch, oſtrowtipný, bystrý, oſtré, bystré myſli, oſtré-

ho, bystrého wtipu, scharfſinnige Rede, ostrowtipná, bystrá řeč, f.

Scharfſinnig, adv. ostrowtipně, bystře, ostře.

Scharfſinnigkeit, f. ostrowtipnoſt, ostroſt, bystroſt myſli, wtipu, rozumu, f.

Scharlach, m. ſſarlat, čerwec, m. von Scharlach, ſſarlatowý, čerwcowý.

Scharlachbeere, f. gahoda ſſarlatowá, f.

Scharlachen, ſſarlatowý, čerwcowý.

Scharlachkorn, m. čerwec, m. ſſarlatowé zrno, n.

Scharmützel, n. půtka, ſſarwátka, f. halten, půtku, ſſarwátku mjti.

Scharmützeln, ſcharmutziren, potýkati ſe, ſſarmiclowati.

Scharmutzirer, m. půtkář, m.

Scharmitzel, m. půtka, ſſarwátka, f.

Schärpe, f. um den Leib, opáſka, f. opaſek, m. (ſſarfa, f.)

Scharre, f. Scharreiſen, n. ſtruhadlo, drbadlo, n. ſtruh, m.

Scharren, die Erde mit dem Fuße, hrabati, b) eine Sache, ſtrauhati, wie ein Geizhals zuſammen, hrnauti, hrabati, shrabowati, shánětí, es ſcharret mich im Halſe, ſſkrábe mne w krku.

Scharren, das, mit dem Fuße, hrabánj, n. im Halſe, ſſkrábánj, n.

Scharrhals, m. držkreſſle, m.

Scharricht, ſſkrablawý.

Scharte, f. am Meſſer, zub, m. am Auge, pruh, m. ſie auswetzen, poſſkwrnu ſeřjti, ſmazati.

Schartenkraut, n. hwězdowá bylina, f.

Scharticht, cecatý.

Schatten, m. ſtjn, m. Fächer, ſtjnidlo, n. záclona, záſlona, f. Geiſt, duch, m. duſſe, f. Schatten machen, werfen, ſtjn dělati, ſtjniti, cloniti, was im Schatten iſt, ſtinnawý.

Schattenbild, n. naſtjnění, n. nástin, m.

Schattenreich, ſ. Schatticht.

Schattenriß, m. naſtjnění, n.

Schattenſpiel, n. hra na stěně, ſtinná, f.

Schattenwerk, ſ. Schattenſpiel.

Schattenzeiger, m. rafige ſtjnowá, f.

Schatticht, ſchattig, ſtjnowý, ſtinný, zaſtjnený, záclonený, záſlonený, ſchattticht machen, obſtjniti, ſtjniti, zaſtjniti, ſtjnem zacloniti, was Schatten giebt, co ſtjnu dodáwá, ſchattichter Ort, ſtjnné mjſto, n.

Schattiren, nawrcy, naſtjniti, ſtjniti.

Schattirung, f. ſtjnění, n. nástin, m. naſtjnění, n.

Schattule, f. krabice, f.

Schatz, m. poklad, m. zum Schatze gehörig, pokladnj, 2) ein Liebeswort, mein Schatz, meine Frau, meine Geliebte, mé cukrátko, mé potěſſenj, mé ſrdce, mé ſrdečko, n.

Schätzbar, mnohowážný, wážný.

Schätzbarkeit, f. mnohowáżnoſt, wážnoſt, f.

Schätzchen, n. ſrdečko, n.

Schätzen, meynen, achten, pokládati, wážiti, ſich für eine Ehre ſchätzen, pokládati, kláſti ſobě za čeſt, ſchätzen, taxiren, ceniti, (ſſacowati,) etwas auf einen Thaler, die Leute, wážiti, nach ſeinem wahren Werthe ſchätzen, pokládati wěcy cenu prawau, wkládati wěcým, narazyti, hoch, geringe, wyſoce, welice, mnoho, málo, lehce ſobě wážiti, mnoho na někom ſobě zakládati, ſich etwas, eine Sache hoch ſchätzen, mnoho ſobě wážiti, wyſoce ſobě pokládati, ceniti, naceniti, mnoho na něčem ſobě zakládati.

Schätzer, m. rozſudj, m.

Schatzgräber, m. kopáč, wykopawač pokladu, m.

Schatzkammer, f. pokladnice, pokladna, komora pokladnj, f.

Schatzkaſten, m. ſkladna pokladu, f.

Schatzmeiſter, m. wědnjk nad pokladem, pokladnjk, m.

Schatzung, f. poplatek, m. daň, berně, f. Schatzung auflegen, daň, berni wložiti, wkládati.

Schätzung, f. Taxirung, cenění, proceněni, n. cena, f.

Schau, f. wo etwas ausgeſetzt iſt, diwadlo, n. weyſtupek, m. auf den Schiffen, ponebj, n. zur Schau, na odiw, za diwadlo, zur Schau tragen, führen, ſtellen, na odiw, na diwadlo noſyti, woditi, ſtawěti, na odiw wyſtawiti, zur Schau ausgeſtellt

ſeyn

ſeyll, wyſtawenu býti na odiwu, za diwadlo býti, diwadlem, diwadlo ze ſebe wydáwati.

Schaubänke, f. plur. weyſtupcy, arkyři, m. plur.

Schaube, f. čuba, f. plášťěk, blány, klok, m.

Schaubhut, m. kopaljn, ſlaměný, letnj klobauk, ſlaměnec, m.

Schaubhütchen, Schaubhütlein, n. kopaljnek, ſlaměneček, m.

Schaubühne, f. diwadlo, n. von der Schaubühne, diwadelnj.

Schauckel, f. haupačka, f. auf der Schauckel, na rozpacých, wiklawý.

Schauckeln, haupati.

Schauckelung, f. haupánj, n.

Schauder, ſ. Schauer.

Schaudern, ſ. Schauern.

Schauen, djwati ſe, kaukati, hleděti, patřiti.

Schauer, m. Seher, diwák, m.

Schauer, m. Schrecken, hrůza, f. kömmt mir an, hrůza mne přecházý, na mne připadá, přicházý, děſým ſe, hrůza mne pogjmá, progjmá, obſtupuge.

Schauerhaft, hrozný, wenig, hrozničký.

Schauericht, ſ. Schauerhaft.

Schauern, hrozyti ſe, zhrozyti ſe, děſyti ſe, zděſyti ſe, hrůzu na ſobě mjti, vzaſnauti, vzáſti, die Haut ſchauert mir, mráz gde po mně, mráz mne obcházý, hrůza mne obſtupuge, pogjmá, progjmá, hrozno mi geſt.

Schauervoll, wie eine Sache, přehrozný, přeſtraſſliwý, wie ein Menſch, vzaſlý, zděſſený, zděſylý, plu hrůzy, vzaſu.

Schaufel, f. reyč, m. reyčowá lopata, f. am Mühlrade, lopatka, f.

Schaufeln, na lopatu brátí.

Schaum, m. pěna, f. voll Schaumes, pěnawý, pěniwý, pěnitý, zpěniwý, plný pěn.

Schaumen, pěniti, abſchaumen, opěniti, ohánětí, wie der Eber, ſlintati ſe.

Schaumen, das, pěnenj, n. 2) des Ebers, ſlintánj, n.

Schaumkelle, f. Schaumlöffel, opěnowačka, wařečka, f.

Schaumlöffel, m. ſ. Schaumkelle.

Schaumünze, f. ſ. Schaupfennig.

Schaupfennig, m. památný penjz, m.

Schauplatz, m. diwadlo, mjſto k diwadlům, n. zum Schauplatz gehörig, diwadelnj.

Schauſpiel, n. diwadlo, n. diwacý hra, činohra, f. aufführen, halten, diwadlo, diwacý hru prowáděti, ſtrogiti.

Schauſpieler, m. herec, hráč diwacý, diwadelnj, f. dazu gehörig, ſ. Schauſpieleriſch.

Schauſpielergeſellſchaft, f. towaryſtwo herecké, hercú, diwadelnj, n. ſpolečnoſt herecká, f.

Schauſpielerinn, f. herkyně, f.

Schauſpieleriſch, ſchauſpielermäßig, herecký, diwadelnj.

Schauſpielhaus, n. dům diwacý, herecký, m. diwadlo, n. dům diwadla, diwadel, diwadelnj, m.

Schauſpielkunſt, f. wměnj herecké, o herectwj, n.

Schauſtück, n. diwadlo, n.

Schauwürdig, widěnj, patřenj, podiwánj hodný.

Scheckern, ſ. Schäckern.

Schedel, ſ. Schädel.

Scheel, křiwolaký, ſſkaredý, ein ſcheeles Geſicht, křiwolaký, ſſkaredý oličeg, m.

Scheel, adv. křiwolace, ſſkaredě.

Scheere, f. nůžky, nůže, nožjky, m. plur. des Krebſes, klepeto, n.

Scheeren, f. plur. der Krebſe, klepeta, n. plur.

Scheeren, holiti, ſtřjhati, oholiti, oſtřjhati, den Bart, braditi někoho, holiti, ſtřjhati ſauſy, bradu, den Kopf, holiti, proholiti hlawu, oholiti, oſtřjhati, die Schafe, owce ſtřjhati, holiti, über den Kamm ſcheeren, přes hřeben ſtřjhati, ſcheeren, plagen, teyrati, truditi, laß mich unaeſchoren, nereyrey mne, dey mi pokog, nech mne na pokogi, s pokogem, was ſchert mich, bich das, co geſt mně, tobe po tom,

co mně, tobě do toho, co gá dbám, das ſchiert mich nichts, to mně po tom, do toho nic nenj, nic nedbám na to, ich werde mich um ihn, darum nichts ſcheeren, mně po něm, po tom nic nebude, gá ſobě z něho, z toho nic nebudu dělati, nic na něho, na to nebudu dbáti, ſchier dich fort! hybey! táhni! klid ſe! ſich um einen, um etwas nichts ſcheeren, nic na někoho, něco nedbati, ſcheeren, ſpotten, ſſidliti, ſſkádliti, třepati, ſich mit etwas, tahati ſe, teyrati ſe s něčjm.

Scheerenſchleifer, ſ. Schleifer.

Scheerer, m. holič, bradýř, ſtřjhač, der Schafe, ſtřjzce, m.

Scheererey, f. nesnáz, f. tahánj, n. haben, mjti nesnáz, tahánj, es iſt nur Scheererey damit, geſt gen nesnáz, tahánj s tjm.

Scheerlein, n. malé nůžky, nůžtičky, f. plur.

Scheermeſſer, n. holičj nůž, m. břitwa, f.

Scheerſchüſſel, f. medenička, miſka k holenj, f.

Scheerſtube, f. bradýřſká, lazebnická ſwětnice, holjrna, f.

Scheerwolle, f. oſtřjžky od wlny, floky, m. plur.

Scheerzeug, n. bradýřſký nástrog, m.

Scheffel, Schäffel, m. korec, m.

Scheibapfel, m. kulaté gablko, n.

Scheibe, f. kolo, n. Fenſterſcheibe, kolečko, n. nach der man ſchießt, terč, m. nach der Scheibe ſchießen, do terče ſtřjleti, der Töpfer, kolo, n.

Scheibenſchießen, das, do terče ſtřjlenj, n.

Scheibicht, kulatý, okrauhlý.

Scheiblein, Scheibchen, n. kolečko, n.

Scheide, f. poſſwa, f. aus der Scheide ziehen, z poſſwy wytáhnauti, wytrhnauti, dobyti.

Scheidebrief, m. weyhoſt, liſtek zapuzenj, rozwedenj, rozwodný, m. geben, rozlaučenj, liſtek zapuzenj dáti.

Scheiden, trennen, ſondern, laučiti, rozlaučiti, rozlučowati, odlaučiti, oddělit, rozweſti, Metalle, Erze reinigen, das Gute vom Uebeln, laučiti, odlaučiti, oddělit, von dieſer Welt, von einem Orte, rozlaučiti, rozdeliti ſe, rozžehnati ſe s tjmto ſwětem, s mjſtem, zhoſtiti ſe ſwěta, ſwětu weyhoſt dáti, von jemanden ſcheiden, wie die Seele, odlaučiti ſe od někoho, rozlaučit ſe s někým, ſich ſcheiden, wie die Gränze, Länder, děliti ſe, wie Perſonen, laučiti ſe, rozlaučiti ſe, wie Eheleute, rozlaučiti ſe, manželſtwj rozweſti, rozlaučiti, die Eheleute, rozweſti, rozlaučiti manžely, ſich von ſeiner Frau, von ſeinem Manne ſcheiden, ſcheiden laſſen, rozlaučiti ſe, dáti ſe rozlaučiti, rozweſti ſe ſwau ženau, ſe ſwým mužem, wir ſind geſchiedene Leute, my gſme rozlaučeni.

Scheiden, das, laučenj, rozlaučenj, odlaučenj, oddělenj, n. 2) Weggehen, rozlaučenj ſe, odlaučenj ſe, 3) in der Ehe, rozlaučenj, rozwedenj, n. rozwod, m.

Scheidewand, f. zed, stěna dělicý, příčnj zed, mezy zed, f.

Scheidewaſſer, n. woda lučicý, lučawka, f.

Scheideweg, m. rozceſtj, n.

Schein, m. Glanz, bleſk, m. ſtkwělоſt, gaſnoſt, záře, f. Schein von der Sonne, záře, bleſk, gaſnoſt od ſlunce, f. des Mondes, gaſnoſt, f. falſcher Schein, Vorwand, zámyſl, foch, m. barwa, f. unter einem Scheine, Vorwande etwas thun, pod zámyſlem, fochem, pod barwau, pod zástěrau něco činiti, Schein von ſich geben, bleſk, ſtkwělоſt, záři od ſebe dáwati, wydati, puſtiti, unter einem Schein, pod zámyſlem, zum Schein, na oko, zřetel, wie man die Heiligen mahlt, Glorie, paprſky, m. pl. Schein, äußerlicher, falſcher, nápodobnoſt, f. zřetel, m. twárnoſt, zdánliwoſt, f. der Schein betrügt, zdánliwoſt, nápodobnoſt oklamáwá, den Schein eines ehrlichen Mannes haben, mjti nápodobnoſt, twárnoſt počtiwého muže, dem Scheine nach, na oko, na pohledénj, den Schein der

From-

Frömmigkeit haben, mjti twářnoſt poboženoſti, nur ſo zum Scheine, gen tak na oko, zřetel, Schein, Verſicherung, Beſcheinigung, Zeugniß, Urkunde, wyſwědčenj, n.

Scheinandacht, f. twárnonáboženoſt, poſſmaurná náboženoſt, f.

Scheinbar, was einen guten Schein hat, zřegmý, patrný, zřetedlný, was nur ſcheint etwas zu ſeyn, zdánliwý.

Scheinbar, adv. anſehnlich, patrně, zřegmě, zřetedlně, dem Scheine nach, zdánliwě.

Scheinbarkeit, f. zdánliwoſt, f.

Scheinbarlich, ſ. Scheinbar.

Scheinchriſt, m. křeſtan na oko, poſſmaurný, m.

Scheinchriſtenthum, n. křeſtanſtwj na oko, poſſmaurné, n.

Scheinen, leichten, glänzen, ſwjtiti, ſtkwjti ſe, 2) den Schein haben, zdáti ſe, gelehrt, fromm zu ſeyn, včeným, pobožným ſe zdáti, es ſcheint, daß ihr die Wahrheit ſaget, zdá ſe, že mluwjte prawdu, es ſcheint mir unnöthig, nezdá, newidj ſe mně za potřebné.

Scheingrund, m. důwod zdánliwý, m.

Scheinheilig, twárnonábožený, na oko, powrchně nábožený, ſwatý, ſwatotwářný, ein ſcheinheiliger Menſch, twárnonábožený, na oko, powrchné, poſſmaurné nábožený, ſwatý, licoměrný člowěk, ſwatáček, náboženjček, m.

Scheinheilig, adv. twárnonáboženě, ſwatotwářně.

Scheinheiliger, m. ſwatáček, twárnonáboženjk, twárnonáboženjček, powrchnj ſwatáček, náboženjček, licoměrnjk, poſſmaurný náboženjk, m.

Scheinheiligkeit, f. twárnonáboženoſt, powrchnj, zewnitřnj, neprawá twárnoſt poboženoſti, ſwattoſti, licoměrnoſt, f. ſwatáctwj powrchnj, n. powrchnj, poſſmaurná náboženoſt, ſwattoſt, ſwatotwářnoſt, f.

Scheiße, f. ſračka, chwiſtačka, f. der ſie hat, chwiſtač m.

Scheißen, ſráti, wnoati, kakati, fákati, ich ſcheiße darauf, ſeru, fákám na to, ich möcht darauf ſcheißen, gábych to zeſral, sfákl.

Scheißer, m. ſráč, m.

Scheißhaus, n. záchod, zadnj, teyný pokog, prewýt, ſráč, ſroň, m.

Scheißkerl, m. wſranec, wſránek, wſáſaný, m.

Scheißkraut, n. konitrud, m.

Scheißtopf, m. ſráč, ſrawý hrnec, hrnec k ſranj, m.

Scheit, n. poleno, n. ſſtěpina, proſſtěpina, f. klapet dřewa, m.

Scheitel, f. od. m. wrch, ſwrchek hlawy, m. ſo die Haare ſcheidet, paut, pautec, m.

Scheiterhaufen, m. hranice dřjwj, f.

Scheitern, wie das Schiff, ztroſkotati ſe, roztroſkotati ſe, zlámati ſe, rozbiti ſe, roztřjſkati, mit dem Schiffe, trpěti rozbitj, zlámánj lodj, ſcheitern, wie eine Abſicht, ein Vorhaben, zmařenu, zničenněnu býti, w niwec wwedenu býti, na zmar přigjti.

Schelle, f. zwoček, m. roukličkа, f. břenčadlo, n. Ohrfeige, flink, poblawek, m. facka, f.

Schellen, klingen, cynkati, břenčiti, břinkati.

Schellen, das, cynkánj, břenčenj, břinkánj, n.

Schellenpäucklein, n. chřeſtačka, f.

Schellhengſt, m. puſſták, ſpuſſták, kůň pro plemeno, m.

Schellkraut, n. laſſtownjk, m. celydonya wětſſj, f. nebeſký dar, m.

Schelm, m. ſſelma, padauch, m. zum Schelm werden, ſſelmau býti, zſſelmiti ſe, einen einen Schelmen aufheißen, ſſelem nadáwati někomu, ſſelmowati.

Schelmerey, f. im Gemüthe, zſſelmiloſt, f. in der That, ſſelmowſtwj, n.

Schelmiſch, ſſelmowſký, zſſelmilý.

Schelmiſch, adv. ſſelmowſky, po ſſelmowſku, zſſelmile.

Schelmſtreich, m. Schelmſtück, ſſelmowſký, lotrowſký, zſſelmilý kus, m. ſſelmowſtwj, lotrowſtwj, n. zſſelmiloſt, f.

Scheltbrief, m. liſt hánliwý, hánělliwý, m.

Schelten, láti, gebati, zehrati, haněti, tupiti, potupiti, zhaněti, zpjlati, zlo-

ře-

řečiti, einen ſchelten, láti na někoho, někomu, gebati někoho, žehrati na někoho, für etwas, ſo nennen, ſpjlati z někoho, nařjkati, nadáwati, přezdjwati, einen einen Narren ſchelten, bláznů nadáwati, ſich Baron, guädiger Herr ſchelten laſſen, dáti ſy zeman, gemnoſt pán přezdjwati, nařjkati.

Schelten, das, lánj, hanění, tupenj, porupenj, zhanění, zlořečenj, n. nářek, m. nadáwánj, přezdjwánj, zpjlánj, n.

Scheltend, hánliwý, zloleyčný, nářkliwý.

Scheltrede, f. Scheltwort, nářek, m. zloleyctwj, n. hánliwé ſlowo, n. lánj, zlořečenj, n.

Scheltſchrift, f. pjſmo hánliwé, hánčliwé, zloleyčné, nářkliwé, n.

Schelting, ſ. Schelten, das.

Schemel, m. podnož, podnože, podnožnj ſtolička, ſtolička, lawička, trnož pod nohy, f.

Schenke, der, Schenkwirth, krčmář, nalewač, (ſſenkýř,) m. am Hofe, Mundſchenk, nelewač, (ſſeňk,) m.

Schenke, die, krčma, hoſpoda, (ſſenkowna,) f. ſſenkownj dům, m.

Schenkel, m. ſtehno, n. hnát od kolena až do kůtku, m. der große Schenkel hat, ſtehnatý.

Schenkelblatt, n. řemenj poſtrannj, n.

Schenken, darowati, einem etwas ſchenken, darowati někomu něco, darowati někoho něčim, die Strafe, Schuld, das Leben, darowati treſt, winu, živobytj, Bier, Wein, pjwo, wjno prodáwati, ſſenkowati, nalewati, kredencowati, jemanden ſchenken zu trinken, nalewati, naljti.

Schenkhaus, ſ. Schenke, die.

Schenkinn, f. Schenkwirthinn, krčmářka, nalewačka, (ſſenkýřka,) f.

Schenkkanne, f. konew k naljwánj, f.

Schenktiſch, m. im Speiſeſale, kredenčnj ſtůl, m. im Wirthshauſe, ſtůl, ſſtok k naljwánj, pjwnj, m.

Schenkung, f. darowánj, n.

Scherbe, f. střep, m. střepina, f. kleine, střjpek, m. střepinka, f. von Scherben, střepinowatý.

Scherbel, m. střjpek, m. střepinka, f.

Scherge, m. pochop, biřic, ſſerha, m.

Scherz, m. žert, ſſprým, m. kleiner Scherz, žertjček, ſſprýmek, malý žert, ſſprým, m. im, aus Scherz, z žertu, ze hry, žertem, ohne Scherz, bez žertu, im Scherze, žertownč, pod žertem, pod ſſprýmem, ſſprýmownč, z žertu, zum Scherz, pro žert.

Scherzen, žertowati, ſſprýmowati, žerty, ſſprýmky prowáděti, prowoditi.

Scherzer, m. žertýř, ſſprymýř, žertownjk, m.

Scherzhaft, žertowný, žertownj, ſſprýmowný, ſſprýmownj.

Scherzhaft, adv. ſcherzhaftig, žertownč, ſſprýmownč.

Scherzhaftigkeit, f. žertownoſt, ſſprymownoſt, f.

Scherzrede, f. žertowná, žertownj řeč, ſſprymowná, ſſprymownj řeč, f. ſſprýmek, žertjček, m.

Scherzweiſe, žertownč, ſſprýmownč, z žertu, pro žert, žertem.

Scheu, f. Furcht, bogácnoſt, bázeň, f. brozenj ſe, n. hrůza, f. ſtrach, m. Hochachtung, oſteychawoſt, vctiwoſt, poctiwoſt, počeſtnoſt, f. Scham, ſtud, m. ſtydliwoſt, f. Scheu, Furcht haben, hrůzu, bázeň mjti, Hochachtung, oſteychati ſe, zpěčowati ſe, Scham, ſtud mjti.

Scheu, adj. bogácný, neſmělý, bázliwý, lekawý, oſteychawý, ſtydliwý, ſcheu werden, ſeyn, lekati ſe, oſteychati ſe, báti ſe, býti bogácným, bázliwým, lekawým, wie ein Pferd, plaſſiti ſe, ſcheu machen ein Pferd, plaſſiti, zplaſſiti.

Scheuen etwas, jemanden, ſich vor etwas, vor jemanden, ſſtjtiti ſe, oſteychati ſe, hrozyti ſe, ſtrachowati ſe, aus Achtung, ſtyděti ſe, er ſcheuet ſich nicht es zu ſagen, on ſe neſtydj to řjcy, ſcheuen ſich, oſterchati ſe, ſtraſſiti ſe, ſtrachowati ſe.

Scheuer, Scheune, f. ſtodola, f. fůſek, (ſtoh,) m.

Scheuerfaß, n. džber, m.

Scheuerkraut, n. přeſlička menſſj, f.

Scheuern,

Scheuern, drhnauti, odrhnauti, ztjrati, einen, gebati, žehnati na zuby, drbati.
Scheundrescher, ſ. Dreſcher.
Scheuſal, n. ſſereda, potwora, ohawa, ohyzda, f. zum Scheuſale machen, zpotwořiti, zohawiti, zhyzditi, zſſerediti, zhanobiti.
Scheußlich, ſſeredný, potworný, ohawný, ohyzdný, mrzký, ſſerpiwý, hrozný.
Scheußlich, adv. ſſerednĕ, ohawnĕ, ohyzdnĕ, potwornĕ, ſſerpiwĕ, mrzce, hroznĕ.
Scheußlichkeit, f. ſſerednoſt, ohyzdnoſt, ohawnoſt, potwornoſt, mrzkoſt, ſſerpiwoſt, hroznoſt, f.
Schicht, f. Lage, pořádek, m. poſlaupnoſt, f. in den Bergwerken, ſſichta, f. vrčitý čas k dňu, m.
Schichten, řádati, pořádati, rownati.
Schichtmeiſter, m. ruddozorce, dolowý pjſař, m.
Schichtweiſe, pĕtihranně.
Schicken, ſenden, ſláti, poſlati, poſýlati, von ſich weg, preč poſlati, ſchicken, fügen, wie Gott, vložiti, ſich zu etwas ſchicken, bereiten, ſtrogiti ſe, chyſtati ſe, připrawowati ſe, ſich zum Regen, ſtrogiti ſe, cheyliti ſe k deſſti, ſich ſchicken zu etwas, dazu paſſen, ſtimmen, hoditi ſe k něčemu, na něco, dieß Tuch ſchicket ſich zu meinem Rock, to ſukno hodj ſe na můg kabát, was ſich dazu ſchickt, whodný, ſich zuſammen ſchicken, hoditi ſe, ſhodnauti ſe, ſich ſchicken, ſchickſam ſeyn, geziemen, ſluſſeti, přiſluſſeti, es ſchickt ſich, es ſchickt ſich nicht, ſluſſj, neſluſſj, wir ſchicken uns wohl zuſammen, my ſe weſpolek, ſpolu dobře ſhodnem, ſich zur Sache ſchicken, hoditi ſe k wĕcy, k něčemu, ſich in die Zeit ſchicken, howĕti času, es ſchicket ſich auf dich, ſluſſj, přiſluſſj na tebe, es ſchicket ſich für ihn, alles ſchicket ſich für ihn, hodj ſe mu to, wſſecko ſe mu hodj, ſich in etwas, in jemanden, in alles ſchicken, něčemu, někomu, wſſemu wyhowĕti, ſe propůgčiti, er ſchicket ſich in alles, wmj ſe wſſemu propůgčiti, hier ſchickt ſichs nicht, zde nenj k tomu čas, neſluſſj ſe to, (neſſtuge.)
Schicklich, ſluſſný, přiſluſſný, náležitý, způſobný, whodný.
Schicklich, adv. ſluſſně, přiſluſſně, náležitĕ, způſobně, whodně.
Schickſal, n. oſud, vſudek, oſudek Božj, vloženj Božj, n. přepuſſ. Božj, f. vom Schickſale, oder damit verbunden, oſudnj.
Schickung, f. göttliche, dopuſſtĕnj, vloženj, zřjzenj Božj, n. oſud Božj, m. durch göttliche Schickung, dopuſſtĕnjm Božjm.
Schieben, ſtrkati, ſtrčiti, poſtrčiti, poſtrkowati, dále potiſknauti, prowaliti, 2) die Schuld auf einen ſchieben, winu na někoho ſtrkati, dopáti, ſedopati, wzkládati, ſčjtati, klásti, 3) etwas auf die lange Bank, den odedne odkládati, 4) in den Ofen, do pece ſtrkati, ſtrčiti, wſtrčiti, 5) Kegel, w kuželky kauleti, hráti.
Schiebkäſtlein, n. truhljk, m.
Schiebſack, m. kapſa, f.
Schiedsmann, ſ. Schiedsrichter.
Schiedsrichter, m. Schiedsmann, rozſudj, rozeznáwatel, ſmlauwce, (vbrman,) proſtřednjk, m.
Schiedsrichteramt, n. wřad rozſudjho, m.
Schief, přjčný, křiwolaký, křiwý, nerowný, nepřjmý, unrecht, zceſtný, neprawý, ſchiefes Maul machen, vſta, hubu křiwiti, ſſklebiti, ſ. machen, křiwolačiti, křiwiti, zkřiwolačiti, zkřiwiti, ſchiefes Urtheil, křiwý rozſudek, m.
Schief, adv. křiwolace, nepřjmĕ, kři 2) wĕ zceſtně, nepráwĕ.
Schiefe, f. křiwolakoſt, křiwoſt, f. 2) zceſtnoſt, f.
Schiefer, m. Stein, ſſkřidla, f. ſſkřidličný, ſtřjlečný kámen, m. Splitter, třjſka, mrwa, f.
Schiefericht, ſſkřidličný, drſnatý,
Schieferzähne, m. plur. wyſedlj zubowé, m. plur.
Schielen, ſſilhati, ſſilhawĕ, po oku, po očku hledĕti, beſſer geſchielt als blind, lepſſj ſſilhawý nežli ſlepý, ge-

geſchwind, unvermerkt, zaſſilhati na néco.

Schielend, ſſilhawý, breylawý, brlooký, křiwooký, etwas ſchielend, ſſilhánek, naſſilhawý, m.

Schielender, Schieler, m. ſſilhán, m. ſ. Schielend.

Schielicht, fahl, cyhelný.

Schienbein, n. hnátowá koſt, f. hnát pod kolenem, m.

Schiene, f. an den Rädern, ſſim, m. ſſina, f.

Schiennagel, m. ſſinowý hřeb, m.

Schier, ſkůro, ſkoro, wſkůře, témeř.

Schierling, m. ein giftiges Kraut, bolehlaw, kozý riſk, m.

Schießen, ſtřjleti, ſtřeliti, mit Pfeilen, lučeti, lučmo vdeřiti, ſtřjleti z luku, wie ein Weber, oſnowati, der Zapfen iſt geſchoſſen, ſpadl čjpek, 2) die Sonne ſchießt Strahlen, ſlunce ſtřjlj paprſſkami, 3) neut. fahren, fallen, geſchwind laufen, herabſtürzen oder fliegen, ſwaliti ſe, ſkáceri ſe, 4) die Farbe laſſen, barwu pauſſtěti, měniti, 5) den Zügel ſchießen laſſen, wzdu pauſſtěti, puſtiti.

Schießen, das, ſtřjlenj, n. ſtřelba, f. mit Pfeilen, lučenj, n. 2) der Sterne, ſtřjlenj, n.

Schießgewehr, n. Pfeil, Wurfſpieß, ſtřelba, f.

Schießhaus, n. Schießhütte, ſtřjlnice, ſtřelnice, f.

Schießplatz, m. Schießſtätte, ſtřelcowé mjſto, n. ſtřelnice, f.

Schießprügel, m. ſtřelba, f.

Schießpulver, n. ſtřelnj, ručničný prach, m.

Schießſchlange, f. ſtřelčj, ſtřjlčj had, m.

Schießziel, n. ſtřelcowý cýl, m.

Schiff, n. lodj, lod, f. großes, koráb, m. kleines, lodka, lodička, f. zu dem Schiffe gehörig, lodnj, korábnj, korábowý, ſſifowý, zu Schiffe fahren, na lodi geti, wezti ſe, ein Schiff mit zwey ꝛc. Ruderbänken, lodj dwauřadnj, dwauweſlowá, o dwau řadjch weſel, a t. d.

Schiffarmade, f. wýprawa wogenſká, lodj na moři, f. wogſko na wodě, n.

Schiffbänke, f. plur. lawičky lodnj, korábowé, v lodě, f. plur.

Schiffbar, plawný.

Schiffbaum, m. žežlo lodj, korábowé, n. ſtrom, m.

Schiffboden, m. dno lodj, n.

Schiffbrod, n. plawecký chléb, m.

Schiffbrücke, f. lodnj moſt, moſt z lodj, ſſifowý moſt, m.

Schiffbruch, m. rozlámánj, rozbitj, roztroſkotánj, zlámánj lodj, tápánj, tonutj na moři, n. leiden, trpěti ſſkodu na moři, bráti, wzýti, tonauti, tápati na moři, der Schiffbruch leidet, tápač na moři, m.

Schiffbrüchig, s lodj rozbitý, tápawý, tápač, werden, ſ. Schiffbruch leiden.

Schiffcapitain, m. wrchnj lodj, m.

Schiffchen, n. lodka, lodička, f. koráb, m. der Weber, člunek, m.

Schiffen, plawiti ſe, plauti na lodi, po wodě geti, über das Meer, přes moře ſe plawiti.

Schiffer, m. plawec, plawčj, (ſſifař,) m.

Schifferey, f. plawectwj, n.

Schiffergeſchrey, n. plawčj křik, n.

Schifferiſch, plawecký.

Schifferkunſt, Schiffkunſt, f. plawecké wměnj, n.

Schifffahrer, m. přewoznjk, m. ſ. Schiffer.

Schifffahrt, f. plawba, f. plawectwj, plawenj, n.

Schiffflotte, f. lodná wozba, f. množſtwj lodj, wogſko na wodě, lodjch, n.

Schiffracht, f. Schiffladung, náklad lodj, m. 2) ſ. n. a. Schiffgeld, Schifflohn, mzda od plawenj, f. penjz, plat od plawenj, m.

Schiffgänge, m. plur. půda lodj, f. podlahy lodj, f. plur.

Schiffgeräthe, n. zpřjprawy lodj, lodné, f. plur.

Schiffhacken, m. korábnj hák, ſſifowý klik, m.

Schiff-

iffhaven, m. čerpadlo, črpadlo, . přjstaw lodj, m.
iffherr, m. pán lodi, m.
iffjauche, f. nečistá, smrdutá wo-a w ssjfu, f.
iffjunge, m. pachole na lodi, n.
iffkampf, m. Schiffstechen, n. půtka, itwa na lodi, f.
iffkappe, f. Můze, kukle, f.
iffknecht, m. weslař, pacholek na odi, m.
iffkittel, od. Schiffkittel, m. pla-vecká halena, f.
iffländе, f. loděnice, f. stanowisstě odj, n.
iffleiu, s. Schiffchen.
iffleute, m. plur. lid plawecký, m. Schiffvolk.
ifflohn, m. mzda, f. plat, penjz od řjwozu, m.
iffmacher, m. lodnář, m.
iffmann, s. Schiffer.
iffmeister, m. plawec, m.
iffmühle, f. mleyn na lodi, plawe-ký, m.
iffpatron, m. Schiffherr, zpráwce odi, m.
iffpferd, n. tahaun, m.
iffrand, m. krag lodj, m.
iffreich, schiffbar, plawný, spla-wný.
iffruder, n. plawecké weslo, n.
iffrüstung, f. přjprawy lodnj, ko-ábowé, f. plur.
iffsand, m. lodnj pjsek, m.
iffschnabel, m. čelo, přednj čelo odi, n. předek, m.
iffseegel, s. Seegel.
iffseil, m. lodnj, plawecký, ssjfo-ý prowaz, m. lano, n.
iffstelle, f. stanowisstě lodj, n. lo-ěnice, f. přjstaw lodj, m. čerpa-lo, n.
ifftäfel, m. plur. podlahy, f. plur.
iffvolk, n. lid na lodj, plawecký, m.
iffwissenschaft, f. vměnj o plawbě, plawenj, n.
iffzeichen, n. znamenj lodnj, ko-ábowé, n.
iffzeug, n. wýprawa wogenská na oři, f.
iffzieher m. tahaun, m.

Schiffzimmermann, m. lodnář, m.
Schiffzug, m. wýprawa lodná, f.
Schild, m. großer, langer, sstjt, m. pawéza, f. terč, pukljř m. des Fuß-volks eigentlich, pawéza, f. kleiner, sstjtek, m. pawezka, f. der ihn trägt, paweznjk, m. dazu gehörig, pawe-znj, mit einem Schilde versehen, sstjtem, pawezau oděný, an den Patrontaschen, sstjt, pukljř, an Bü-chern, pukljř, im Schilde führen, obmeyssleti, Schild und Helm, zna-menj wládyctwj a zemanstwj, n. erb, m. den Schild vor den Leib ziehen, ihn damit decken, tělo sstj-tem, pawezau zastjrati, zastřjti, zamjtati, Schild, Zeichen eines Kauf-manns, Künstlers, Handwerksman-nes oder Wirthes, sstjt, m.
Schildchen, n. sstjtek, m. pawezka, f.
Schilderey, f. wyobrazenj, n. obraz, m.
Silderhaus, s. Schilderhäuslein.
Schilderhäuslein, Schilderhäuschen, n. strážnice, f. domek strážných, strá-žnj, m.
Schildern, s. Schildwache stehen, b) mahlen, abmahlen, zeichnen, wy-obrazyti, wyobrazowati, obra-zyti, wypodobniti, wytwářiti.
Schildjunge, Knabe, Schildknappe, m. paweznjk, m.
Schildkröte, f. žába třepenatá, stře-penatá, f. želw, m. žába žabničná, f. hlemeyžď řjčný, m.
Schildlein, s. Schildchen.
Schildmacher, m. sstjtař, m.
Schildträger, m. paweznjk, m.
Schildwache, f. stráž, hljdka, (war-ta,) f. Schildwache stehen, státi na stráži, na hljdce, na wartě.
Schilf, n. sytj, n. rása wodnj, f. o-křehky, m. plur. třtina, f. třtj, n. wo viel Schilf wächst, třtinowina, f. třtinisstě, n.
Schilficht, třtinowatý.
Schilfrohr, n. rákosy, n. rákos, m.
Schilling, m. ssilink, m. Schilling, Schläge mit der Ruthe, chlost, par-dus, einen Schilling geben, chlost, pardus dáti.
Schimmel, m. Moder, pljseň, plesni-wost,

woſt, f. zetlenj od wlhkoſti, n. 2) ein weißes Pferd, pleſniwý kůň, m.
Schimmeln, pleſniwěti.
Schimmelicht, ſchimmlicht, pleſniwý, ſchimmlichtes Brod, ſtuchlý, pleſniwý chléb, m. ſchimmlicht werden, pleſniwěti, zpleſniwěti.
Schimmer, m. ſtkwělosť, f. leſk, m. leſkot, f. bleſk, m. třpytěnj, leſknutj, n.
Schimmern, třpytěti, třpyti ſe, leſknauti ſe, lſknauti, ſtkwjti ſe, blyſſtěti ſe, ſwjtiti ſe, die Schwerdter, blyſſtj ſe, leſknau ſe meče.
Schimmernd, třpjcý, třpytiwý, ſtkwaucý, ſtkwělý, ſtkwěgjcý ſe, třpytjcý ſe, blýſkawý, blyſſtjcý ſe.
Schimpf, m. potupa, f. potupenj, n. poſměch, m. anthun jemanden, potupu včiniti někomu.
Schimpfen, Schimpf anthun, tupiti, potupiti, ztupiti, haněti, hyzditi, zhyzditi, láti, Schimpf bringen, hyzdyti, zhyzditi, dieß ſchimpft den Menſchen, to hyzdj člowěka, auf einen ſchimpfen, tupiti někoho, láti někomu.
Schimpflich, potupný, hanebný.
Schimpflich, adv. potupně, hanebně.
Schimpfname, m. gméno potupné, hanebné, n. geben, nadáwati někomu.
Schimpfrede, f. Schimpfwort, n. potupná řeč, f. potupné ſlowo, n.
Schimpfſchrift, f. žehrawý liſt, m. pſanj, n. ſpis potupný, m.
Schindaas, n. mrcha, f.
Schindanger, m. mrchowiſſtě, n.
Schindel, f. ſſindel, proſſtip, m. von Schindeln, ſſindelowý, ſſindelný.
Schindeldach, n. ſſindelná, ſſindelowá ſtřecha, f.
Schindelmacher, m. ſſindelář, m.
Schinden, dřjti, die Leute ſchinden, martern, lidi dřjti, raſowati.
Schinder, m. ras, bál, dřič, m. 2) Leuteſchinder, dřjč, ras lidj, lidſký, m.
Schinderey, f. der Ort, raſowna, f. die Handlung, dřenj, n. metap. dřenj, raſowánj, raſowſtwj, n.
Schinderknecht, m. raſůw, raſowſký pacholek, m.
Schindermäßig, raſowſký.
Schindermäßig, adv. raſowſky, poraſowſku.
Schindern, auf dem Eiſe, zuſcheln, ſklauzati ſe, klauzati ſe.
Schindfleiſch, n. maſo mrcha, n.
Schindgrube, f. mrchowiſſtě, n.
Schindmähre, f. mrcha, mrſſina, f.
Schippe, f. Schaufel, lopata, f. 2) einem die Schippe geben, ſ. Abdanken, Abſetzen.
Schirm, m. über den Kopf, zaſtěradlo, obſtěradlo, n. Schirm, Schutz, obrana, ochrana, f. zaſtaupenj, n. Schirm, Wand, oder ſonſt etwas zum Vorſetzen, ſtřeſſka, f. zawěſydlo, zaſtěradlo, n. zaſtřenj, n. opona, f. Schirm vor das Licht, vor die Sonne, ſtjnidlo, n. záclona, záſlona, f.
Schirmdach, n. ſtřeſſka, f zábradlo na zdi, n.
Schirmen, brániti, chrániti, zaſtaupiti, zaſtjrati, zaſtřjti, obraňowati, ochraňowati, oſtřjhati, opatrowati.
Schirmſchiff, n. obrannj, ſtrážnj lodj, f.
Schirmtuch, n. raucho proſtju, n.
Schirpen, piſſtěti, piptěti.
Schirrmeiſter, m. powozný, m.
Schlacht, f. bitwa, f. bog, m. eine Schlacht halten, liefern, bitwu ſwěſti, držeti, polem ſe porkati, s nepřjtelem ſe potkati.
Schlachtbank, f. ſſpalek řeznický, m. ſſlachtata, f. auf die Schlachtbank führen, na ſſlachtatu weſti.
Schlachten, bjti, zabjti, zabigeti, zařezati, poráżeti, na maſné krámy tepati, ein Schwein zum Opfer ſchlachten, howado k oběti zabiti, powaliti, zařezati, poráżeti, einen Ochſen, wola poráżeti.
Schlachten, das, bitj, zabitj, zabigenj, zařezánj, n. poráżka, f.
Schlächter, m. bitec, zařezatel, zabigák, m. des Opferviehs, bitec, řeznjk obětnj, zabigák, m.
Schlachtfeld, n. bogiſſtě, bogowiſſtě, n.
Schlachthaus, n. ſſlachtata, poráżka, f.

Schlacht-

)lachtmeſſer, n. řeznický řezák,
ıůž, m. zum Opfern, obětnj
ıůž, m.
)lachtopfer, n. obět zařezaná, za-
)itá, f. dar obětnj, m.
)lachtordnung, f. ſſik, řád wogen-
ký, m. zpořádánj, zſſikowánj, ſſi-
)owánj wogſka, zſſikowané, zpo-
řádané wogſko, n. in Schlachtord-
ıung ſtellen, ſſikowati, zſſikowati,
ıořádati, zpořádati, die Schlacht-
)rdnung trennen, ſſik rozrážeti,
)ozrazyti.
)lachtſchwerd, n. meč dlauhý, ſſar-
ſaun, m.
)lachtung, f. zabitj, zařezánj, n.
)lachtvieh, n. howado k obětı od-
ožené, oddané, k zabitj, n.
)lacke, f. okuge, truſka, pěna, f.
Metallſchaum, powrhel, m.
)laf, m. spánj, spanj, n. ſen, m.
ſnutj, n. im Schlafe, we ſpanj,
)e snách, we ſpěčky, in Schlaf brin-
en, Schlaf machen, k ſpanj přiwe-
i, vſnjti, vſpati, ſen vweſti, ge-
athen, vſnauti, zdřjmati, tiefer
Schlaf, ewrdé, hluboké ſpanj, n.
ch aus dem Schlafe ermuntern, ze
ıa, ze ſpanj ſe probrati, prořjditi,
rotrhnauti, wyrazyti, probuditi,
rocytnauti, Schlaf, erſter, prwnj v-
ıutj, prwoſpj, n. der Schlaf kömmt
m an, ſpanj ho napadá, voll
ſchlafes, rozeſpalý, Schlaf der
lieder, vſnutj audů, n.
lafapfel, m. hubička, f.
lafbett, ſ. Ruhebett.
läſe am Haupte, židowiny, f. plur.
lafen, ſpáti, ſchlafen gehen, ſich
)lafen legen, ſpat gjti, ležat, na
)počinutj, na lůže gjti, ſpat ſe
)ložiti, ležat odgjti, ein wenig
)lafen, poſpati, povſnauti, 2) bey
nem Weibe ſchlafen, ſpáti, ležeti
ženau.
läfer, m. oſpalec, m.
läfern, dřjmati, zdřjmati, mich
)läfert, dřjmám, zdřjmám, chce
mi ſpáti, dřjmota přichází.
aff, adj. oſlablý, odwjzlý, vwol-
ný, wolný, Zügel, wolná wzda,
ſchlaff werden, oſlabnauti, po-
ıbnauti, odwjznauti, machen, o-
ſlabiti, vwolniti, ſchlaffe Brüſte, o-
ſlablé, odwjzlé prſy, m. plur.
Schlafgemach, n. lehacý pokog, m.
léhacý komora, ložnice, léhárna,
komňata, hoſtinice, f.
Schlafgeſell, m. ſpolunoclehowač,
ſpoluſpjcý, ſpoluſpjcý towaryš, m.
Schlafhaube, ſ. Schlafmütze.
Schlafkammer, f. ložnice, léhárna,
léhanice, lehacý komora, komňa-
ta, hoſtinice, f.
Schlafküſſen, n. poduſſka, f.
Schlafloß, bez ſpanj.
Schlafloſigkeit, f. neſpanj, bděnj, n.
Schlafmachend, ſpanj, ſen vwodjcý,
přináſſegjcý, vſpjcý.
Schlafmütze, f. Schlafhaube, nočnj
čepice, čepička, karkule, čapka, f.
čepec, m.
Schläfrig, oſpalý, dřjmawý, ſolcher
Menſch, oſpalec, m. ſchläfrig, trá-
ge, oſpalý, rozmařilý, liknawý,
negapný, nelepý, neſſauſſný.
Schläfrig, adv. oſpale, dřjmawě,
tráge, oſpale, rozmařile, liknawě,
negapně, nelepe, neſſauſſně.
Schläfrigkeit, f. oſpaloſt, dřjmawoſt,
f. oſpalſtwj, n. Trägheit, oſpaloſt,
rozmařiloſt, liknawoſt, negapnoſt,
nelepoſt, neſſauſſnoſt, f.
Schlafrock, m. nočnj raucho, n. žu-
pan, m. ſukně, f.
Schlafſucht, f. záchwat, m. oſpáli-
woſt, oſpaloſt, dřjmota, f. vſta-
wičné ſpanj, oſpalſtwj, n. oſpalá
nemoc, f.
Schlafſüchtig, oſpánliwý, oſpalý, v-
ſtawičně ſpjcý.
Schlafſüchtig, adv. oſpánliwě, oſpale.
Schlaftrunk, m. vor dem Schlafe, na-
pitj, ſnapitj, n. ſnapitek před ſpa-
njm, na poduſſku, m. nehmen, thun,
vděłati trunk na poduſſku, zum
Schlafen, daß man ſchlafe, ſpá-
nek, m.
Schlafvoll, pln ſpanj, ſnů, rozeſpalý.
Schlag, m. Streich, rána, f. vděřenj, v-
hozenj, n. (ráz, m.) geben, ránu dáti,
vděřiti, vhoditi, bekommen, doſtati
ránu. Schläge, pranj, bitj, n. wey-
praſk, praſk, m. durch Schläge beſſer
werden, ſkrze pranj, bitj ſe polepſſiti,

Schlag

Schlag des Donners, vdeřenj, rána hromu, n. Schlag, Krankheit, mrtwice, f. ſſlak, božec, m. der Schlag könnte mich treffen, božec, ſſlak by mne mohl třesit, vom Schlage gerührt, mrtwicý, ſſlakem poražený, tresený, od ſſlaku raněný, wie vom Schlage gerührt, ohromený, er war, als ob ihn der Schlag rührte, byl gakoby ho byl ſſlak tresil, mit dem Schlage eins, zwey, gak gedna, dwě, vhodj, vdeřj, der Schlag, Klang einer Uhr oder des Pulſes, bitj, tlučenj, n. einen ſtarken, ſchwachen Schlag haben, ſylně, ſlabě tlaucy, bjti, Schläge bekommen, dostati bitj, prask, wey-prask, eines Schlages, von einem Schlage, gedné wrstwy, gednoho dra, auf eben den Schlag, na tentýž způſob, na to brdo, Schlag auf der Münze, ráz, wýraz, m. Eingang an einem Wagen, einer Kutſche, ſtupánek, m. wſtupadlo, n. Schlag, ſ. Schlagbaum.

Schlagader, f. žiwotnj, průdussnj, ſrdecnj žjla, hrdelnj žjla, hrdlina, f.

Schlagbalſam, m. balzam proti ſſlaku, pro ſſlak, m.

Schlagbaum, m. obruba, (ſſrank, m.) kláda, f.

Schlägefaul, ſchlägehart, otlučený, odtužený, werden, otlaucy ſe, odtužiti ſe.

Schlägel, m. trdlo, n. palice, f. kleiner, trdýlko, n. palička, f. der Böttcher u. dgl. pobjgečka, f.

Schlägeln, pokleſnauti, ſklauznauti.

Schlagen, einem Schläge geben, bjti, práti, tepati, tlaucy, mlátiti, mit dem Hammer, kladiwem tlaucy, bjti, hmožditi, tepati, mit Blindheit, ſlepotau porazyti, ſchlagen die Ader, žjlu zatjti, den Feind aufs Haupt, nepřjtele porazyti, ztepati, pobiti, zbiti, potepati, Geld, penjze bjti, etwas ſchlagen, als Bücher wie die Buchbinder ꝛc. tlaucy, hmožditi, eine Brücke ſchlagen, moſt rozbiti, ein Lager, ſtanisſtě, leženj rozbiti, zarazyti, dünn ſchlagen, na drobno ztlaucy, breit, na ſſiroko ztlaucy, braun und blau ſchlagen, zmodřiti někoho, ztřjſkati, krumm und lahm ſchlagen, zchromiti, ochromiti někoho, wund, zraniti, poraniti, die Laute, Orgel, Flügel, na lautnu, na warhany, na křidlo hausti, bříti, Trommel, Paucken ſchlagen, na buben, na wlaſké bubny bubnowati, tlaucy, ſchlagen einen Triller, prodrobowati hlas, den Ball, mič tlaucy, Bäume, Holz, ſtrom, dřjwj raubati, porážeti, ein geſchlagener Menſch, zabitý člowěk, m. ſchlagen ſich mit dem Feinde, bjti ſe, práti ſe s nepřjtelem, potýkati, potkati ſe polem, s nepřjtelem, den Feind auf das Haupt, porazyti, pobiti nepřjtele, ſich mit einem ſchlagen, bjti ſe, práti ſe s někým, ſeprati ſe, ſich wieder ſchlagen, odbiti ſe, zaſe bjti, einen ſchlagen, ihm einen Schlag geben, verſetzen, vdeřiti, vhoditi, praſſiti někoho, er ſchlug mich ſo, daß ich gleich niederfiel, tak mne vhodil, vdeřil, že ſem ſe hned zwrátil, einen zu Tode ſchlagen, vprati, vbiti, vtepati, vtlaucy někoho, vmlátiti, einen ſtark, heftig ſchlagen, hmožditi, třjſkati někoho, an die Thüre, an das Haus, Thor ſchlagen, na dwéře, na dům, na wrata tlaucy, ſtark, třjſkati, einen zu Boden ſchlagen, na zem, k zemi porazyti, o zem dáti, praſſiti, na zem, o zemi, o zem vdeřiti, aus dem Hauſe hinaus, wybiti, wytřjſkati, ins Gelde ſchlagen, spenéžiti, na penjze wwesti, ſchlagen wie die Uhr, bjti, es ſchlägt ein Uhr, bige gedna hodina, ſchlagen wie das Herz, mit der Puls, bjti, tlaucy, der Blitz, das Donnerwetter ſchlug hinein, vdeřil, vhodil hrom do toho, ſchlagen an, auf etwas itzt, vdeřiti, vhoditi na něco, o něco, darauf fallen, vrazyti, auf die Waare, přirazyti, Eyer ſchlagen, wegtlaucy, ſich auf eine Seite ſchlagen, dáti ſe na ſtranu, ſich zu einem,

auf ſeine Seite, přidati ſe, přirazyti, přiwrcy ſe k někomu, ſich durch die Feinde, probiti ſe, proklaucy ſe, in etwas ſchlagen, einhüllen, obaliti do něčeho, w něco, ſich in das Mittel ſchlagen, wložiti ſe w něco, ſich in Unköſten ſchlagen, puſtit ſe, dát ſe do auſtrat, in den Wind, in die Schanze ſchlagen, nic na to nedáti, nedbati, w ſſanc ſaditi, potupiti, ſein Leben in die Schanze ſchlagen, odwážiti ſe žiwota, žiwot w ſſanc ſaditi, nic na žiwobytj nedbati, in die Flucht, zaplaſſiti, zahnati, rozplaſſiti, rozptýliti, ſich in die Bruſt, bjti, klaucy ſe w prſa, ſich mit ſeinen eigenen Worten ſchlagen, sám ſebe bjti, ſich um etwas ſchlagen, práti, bjti ſe o něco, zum Ritter ſchlagen, na rytjřſtwo paſowati, zum Kapitale ſchlagen, ku kapitálu přirazyti, Städte, Dörfer zu einem Gebiete, Orte ſchlagen, přičiniti ku kragině, k mjſtu nějakému, zu etwas, wie eine Krankheit, přidati ſe, darein ſchlagen mit Prügeln, klaucy, třjſkati do něčeho, den ganzen geſchlagenen Tag, celý Božj den, die Uhr ſchlägt, hodiny bijau, um ſich ſchlagen mit den Händen, rukama ſe oháneti, mit dem Schwerdte, mečem vdeřiti, vhoditi, mit den Füſſen, nohama klaucy, aus den Händen, aus dem Sinne ſchlagen, z rukau, z myſli wyrazyti, den Feind aus etwas, wytlaucy, wytřjſkati, wybiti, wytepati, vom Pferde ſchlagen, s koně ſrazyti, aus der Art ſchlagen, wyroditi ſe, nepodařiti ſe, nezdařiti ſe, z rodu wyſtaupiti, nepotatiti ſe, der aus der Art ſchlägt, nerúdný, ſchlagen, wie ein Menſch in der fallenden Sucht, oder andern Zufällen, klaucy ſebau, herausſchlagen wie die Flamme, wyrazyti, wynikuauti, Feuer heraus ſchlagen, oheň wyrazyti, ſchlagen über den Leiſten, na kopyto wrazyti, mit den Fäuſten ſchlagen, pěſtmi bjti, klaucy, peſtowati, aufs Rad einen ſchlagen, wbjti na kolo, Bücher ſchlagen, knihy klaucy, das Pferd ſchlagt, ten kůň kluče, Zoll worauf ſchlagen, clo na něco wyſaditi, ſich von der Straſſe, vom Wege ſchlagen, wyrazyti ſe z ceſty, ze ſylnice, die Glocke ſchlägt, hodina bije, ſich in den Finger, in den Fuß ſchlagen, vhoditi, vdeřiti, praſſtiti ſe w prſt, w nohu, do prſtu, do nohy, ich ſchlage dich, daß, vdeřjm, vhodjm, praſſtjm tě, že, wo ſchlägt dich das Donnerwetter herum? kde s tebau hrom kluče, házý?

Schläger, m. bitec, prář, m.

Schlägerey, f. pranice, praček, f.

Schlägerhaft, ſchlägeriſch, bitewnj.

Schlagfaß, n. bečka, f.

Schlagregen, m. přjwal, ligawý déſſť, m.

Schlaguhr, f. bicý, bijcý hodinky, f. plur.

Schlamm, m. bahno, n. kal, m.

Schlamicht, bahnitý, bahniwý.

Schlampamper, m. heyſek, m.

Schlange, f. had, m. Weibel, hadice, f. junge, hádě, hádátko, n. von der Schlange, hadj, gehörnte, rohatý had, m.

Schlängeln, krautiti, ſich wie ein Bach, krautiti ſe.

Schlangenart, f. hadj plemě, n.

Schlangenbalg, m. hadj ſwlečky, f. pl. kůže, f.

Schlangenbiß, m. ſſtknutj, vſſtknutj hadj, hada, n.

Schlangenbrut, f. hadj plemě, n.

Schlangenfreſſer, m. hadoged, m.

Schlangenhaut, f. hadj ſwlečená kůže, f.

Schlangenkraut, n. hádljk, geſſtěr, geſſtérnjk, m.

Schlangenwurz f. hadj kořen, m.

Schlängicht, ſchlangartig, hadj.

Schlänglein, ſ. Schlange.

Schänglicht, křiwolaký.

Schlank, vtlý, zrepilý, čjplý, ſſtjplý, lepý, čapatý, konopatý.

Schlapp, ſ. Schlaff.

Schlappe, f. rána, ſſkoda, f. davon tragen, bekommen, ránu, ſſkodu vhoniti ſobě, doſtati, brátí, wzyti, anhangen, ſſkodu včiniti, způſobiti.

Schlappern, mlaſkati.

Schlau, zchytralý, chytrý, obmyſlný, liſſkau podſſitý, potutedlný, ſchlauer Gaſt, Menſch, chytrák, chytřec, chytráček, chytrá liſſka, m. ſ. Liſtig.

Schlauch, m. měch, měchýř, m. břicho, n. tratiwod, ſſlauch, m. kleiner, břjſſko, n.

Schlauheit, Schlauigkeit, f. zchytraloſt, chytroſt, obmyſlnoſt, f.

Schlecht, einfach, proſtý, ſproſtý, ſproſtný, 2) gering, chatrný, nepatrný, ſſpatný, ſproſtý, ſproſtný, proſtý, ničemný, ſchlechte Freude, ſſpatná radoſt, f. von ſchlechten Herkommen, ze ſproſtého, z proſtého, ze ſproſtného, z nepatrného, ze ſſpatného, z chatrného rodu poſſlý, ſchlechtes Tuch, ſſpatné, chatrné ſukno, n. ſchlechter Rock, ſſpatný, chatrný kabát, m. gar ſchlecht, proſtičký, chatrnický, ſchlechtes Geſchenk, ſſpatný, proſtý, chatrný, nepatrný dar, m. ſchlechte Koſt, ſſpatná, chatrná, proſtá ſtrawa, f. ſchlechtes Vermögen, ſſpatné, chatrné gměnj, n. ſchlechter Stand, ſſpatný, chatrný ſtaw, m. 3) ſchlecht, böſe, ſſpatný, ein ſchlechter Menſch, ſſpatný, daremný, nehodný člowěk, m. ihr ſeyd dafür ein ſchlechter Menſch, Kerl, ſte za to ſſpatný, nehodný člowěk, chlap, es iſt ſchlecht von ihm, geſt to ſſpatné od něho, geſt nehodné na něho, ſchlechter Anfang, ſſpatný začátek, m. ſchlechte Reiſe, ſſpatná ceſta, f. ſchlechtes Wetter, ſſpatné powětrj, n. ſchlechter Dank, ſſpatné poděkowánj, n. ſchlechte Hoffnung, Vorbedeutung, ſchlechtes Zeichen, ſſpatná naděge, f. ſſpatné znamenj, n. er iſt mir zu ſchlecht, geſt mně přjliš ſſpatný, ſchlechter werden mit dem Kranken, mit der Sache, horſſiti ſe, zhorſſiti ſe, hůř býti, es iſt, wird immer ſchlechter und ſchlechter, geſt wždy hůř a hůř, ſchlecht werden, ſſpatněti, oſſpatněti, zchatrněti.

Schlecht, adv. blos, gerade hin, proſtě, ſproſtě, ſproſtně, zproſta, gering, ſſpatně, chatrně, nepatrně, ſproſtě, böſe, ſſpatně, ſchlecht leben, zehren, ſſpatně, chatrně, ſproſtě živu býti, ſchlecht, böſe leben, ſſpatně, daremně živu býti, ſich ſchlecht aufführen, ſſpatně ſe chowati, ſchlecht danken, ſſpatně ſe poděkowati, ſchlecht von einem denken, ſſpatně ſmeyſſleti o někom, es gehet ihm ſchlecht, ſſpatně ſe mu wede.

Schlechterdings, geradehin, zproſta, zrowna, zhola.

Schlechthin, ſchlechtweg, proſtě, ſproſtně, zproſta, zhola.

Schlecken, mlaſkati, ljzati, oblizowati ſe.

Schlecker, m. mlſák, mlſný, m.

Schleckerbiſſen, m. lahůdka, f. pamlſek, lahodný, dobrý kauſek, m. mlaſkanina, pochotná, ſtkwoſtná krmě, f.

Schleckerhaft, mlaſkawý, mlſný, lahodný, blizný.

Schlehdorn, m. Schlehenbaum, trnj, n.

Schlehe, f. trňka, f. der Baum, trňkowý ſtrom, m.

Schlehenſtaude, f. trniſſtě, n.

Schleichen, plazyti ſe, wlécy ſe, ſachte, langſam, leiſe gehen, lauditi ſe, kluzati, ſich herbey, připlazyti ſe, přilauditi ſe, mlčecky, krádj přigjti, přikráſti ſe, ſich hinein, wplazyti ſe, wlauditi ſe, ſich davon, odlauditi ſe, odplazyti ſe.

Schleichend, langſam, laudawý, zwolna, náhlý.

Schleicher, m. lapáček, m. Heuchler, poſſmaurnjk, podſkočnjk, m.

Schleicheriſch, ſ. Schleichend.

Schleichhandel, ſſantročenj, n. der ihn treibt, ſſantročnjk, m.

Schleichhändler, m. ſſantročnjk, ſſantročka, m.

Schleife, f. zum Fahren, ſmyk, m. ſáně, ſáňky, lichy, f. plur. Schlinge zum Fangen, oko, oſydlo, n. das Bande, Zierath, oder an einem Bande, fábor, m. pentle, f. Schleife, Tſchlinder, klauzačka, f.

Schleifen, ſchärfen, brauſyti, nabrauſyti, břjditi, zbřjditi, 2) ſchlep-

pen,

yen, ſmýkati, ſmeyčiti, ſſmeykati, wláčeti, táhati, 3) die Feſtung, das Haus, die Mauern ſchleifen, se zemj, s prſtj ſrownati, s prſtj ſmáſti, rozbořiti, rozkřepati, auf dem Eis, klauzati ſe.

Schleifen, das, ſ. Schleifung.

Schleifer, m. brauſýř, bruſýř, bruſyč, (ſſleyfjř,) m. der die Schleifen macht, ſmykař, m.

Schleifkanne, f. hubatka, f.

Schleifmühle, f. brauſýrna, bruſnice, brauſewnice, (ſſleyfjrna,) f.

Schleifſchuh, m. třepka plzká, f.

Schleifſtein, m. brus wodnj, m. kleiner, brauſek, m.

Schleifung, f. das Wetzen, brauſenj, nabrauſenj, n. das Schleppen, ſſmeykánj, wláčenj, n. das Schleifen eines Hauſes, s prſtj, se zemj ſrownánj, rozbořenj, n.

Schleihe, f. liň, ljň, ſſwec, m.

Schleim, m. wláčka, lepkoſt, f. Schleim im Leibe, wodokrewnoſt, wodnokrewnoſt, f. ſſlem, m. wodnatoſt krwe, f. 2) Schleim, Schlamm, bahno, n.

Schleimen, wozhřiti.

Schleimicht, von außen, wláčkowitý, lepký, innerlich, wodokrewný, wodnokrewný, wozhřiwý, b) bahnitý.

Schleiße, f. Scheit zum Brennen, dračka, f.

Schleißen, ſſtjpati, kálati, Federn, peřj drátí.

Schlemmen, heſowati, heyſowati, heyřiti, mrhati, žráti, ožrati ſe, kwaſyti, marnotratiti.

Schlemmen, das, heſowánj, heyſowánj, heyřenj, mrhánj, ožráni ſe, kwaſenj, n.

Schlemmer, m. heyſek, heyřič, mrhač, kwaſytel, žráč, žraut, kwaſownjk, vrtratnjk, marnotratnjk, m.

Schlemmerey, f. heſowánj, heyſowánj, mrhánj, heyřenj, ožralſtwj, kwaſenj, žrautſtwj, n. marnotratnoſt, f.

Schlemmeriſch, mrhawý, kwaſowný, marnotratný.

Schlendern, ſ. Schlenkern.

Schlenkern, ſchlánkern, mrſſiti, wrcy, mecy, ſ. Schleudern; mit den Armen, rukama zmjtati, házeti, křepčiti, oháněti, herumſchlenkern, těkati, taulati ſe ſem tam, talácetí ſe, plahočiti ſe, klackowati ſe, poclankati ſe, ſem a tam ſe laudati, potulowati ſe, protulowati ſe, der herumſchlenkert, tulák, potlaučka, pobuda, plahočitel, m.

Schlenkern, das, taulánj, těkánj, talácenj, plahočenj, potlaukánj, klackowánj, potulowánj, protulowánj, n. taulka, f.

Schleppe, f. wlečenj, n.

Schleppen, wláčeti, wlécy, ſmýkati, auf der Erde, po zemi wláčeti, ſich in der Welt elend ſchleppen, táhati ſe, ſich mit Weibsperſonen, mit Huren, s ženſkýma, s kurwama ſe táhati, woditi, wláčeti, mit einer Krankheit, s nemocý ſe táhati, ſich mit Sachen, Perſonen, táhati ſe s wěcmi, s oſobami.

Schleppſack, m. ſſundra, hurwa, neřeſt, ženina, zmrhanice, gambora, f.

Schleuder, f. prak, m. weyhodka, f. kleine, lučák, praček, m.

Schleuderer, m. prakownjk, prakník, prakář, lučitel, m.

Schleuderiſch, adv. běžně, halabala, lecgaks.

Schleudermaſchine, f. prakownice, f.

Schleudern, werfen, z praku házeti, lučiti, wrcy, metati, mrſſiti, die Arme, mit den Armen, Füſſen ſchleudern, s rukama, s nohama zmjtati, metati, házeti, oháněti, ſchleudern, liederlich machen, bauchati, zbauchati, lecgaks, halabala, na pospěch dělati, vdělati, herumſchleudern, ſ. Schlenkern.

Schleudern, das Werfen, z praku házeni, lučenj, metánj, mrſkuutj, n. mit den Armen, Beinen, rukami, nohami házeni, metánj, zmjtánj, n. das Eilen, bauchánj, na pospěch dělánj, n.

Schleuderſtein, m. kámen do praku, m.

Schleunig, ſpěſſný, pospěſſný, rychlý, brz-

brzký, ſ. Geſchwind; der geſchwind läuft, rychlik, rychlý na nohy, m.

Schleunig, adv. ſpěſſně, poſpěſſně, brzce, rychle, ſ. Geſchwind.

Schleunigkeit, ſ. Geſchwindigkeit.

Schleuße, f. hřebeny, m. plur. zapadacý mřjže, ſſleyſna, f.

Schleye, f. Schley, m. ein Fiſch, ſſwec, liň, m.

Schleyer, m. rauſſka, f. pawučnjk, m. podwlka, f. přjſtěrek, m.

Schleyereule, f. lužnj ſowa, f.

Schleyern, zaſtřjti, přiſtřjti, zaſtjrati.

Schleyertuch, n. ſſat, m. raucho k zaclonění, n. záclona, f.

Schlich, m. heimlicher Gang, kaurek, m. ſkreyß, f. Kunſtgriff, vſkok, m.

Schlichten, beylegen, rownati, srownati, porownati, vkládati, den Hader, eine Streitſache ſchlichten, vergleichen, newoli, ſwár, ſpor wyzdwihnauti, porownati, w mjr vweſti, Holz, Gebeine, dřjwj, koſti rownati, das Haar, wlaſy zprawowati, ſtrogiti.

Schlichter, m. des Handels, ſrownatel, porownatel, m.

Schlichthobel, m. hladič, hladjcý hoblik, m. hladidlo, n.

Schlier, m. dymége, f. weyr, m.

Schließen, zuſchließen, zawřjti, zawjrati, vzawřjti, zamikati, zamknauti, in Ketten legen, do řetězů, do paut, do okowů dáti, pautami, řetězy ſewřjti, ſepnauti, řetězy, pauta dáti, einen geſchloſſen halten, w okowách, we wazbě držeti, ein Bündniß, Bund, einen Vertrag, ſneſti ſe na něčem, ſmluwiti ſe, ſmlauwu vdělati, zawřjti, den Frieden, pokog vdělati, včiniti, zřjditi, einen Vergleich, ſrownati ſe, porownati ſe, einen Kreis, kolo vdělati, die Rechnung, die Rede, zawřjti, zawjrati počet, řeč, endigen, als ſein Leben ſchließen, zawřjti živobytj, muthmaſſen, einen Schluß machen, folgern, annehmen, zawjrati, zawřjti z giſtého důwodu, potah brátí, ſchließen, zuſammenhalten, obſáhnauti, zawřjti, wie ein Kleid, přilehati, ſich ſchließen wie eine Wunde, zawjrati ſe, zawřjti ſe, die Rede, das Lied ſchließt ſich ſo, ta řeč, ta pjſeň ſe tak zawjrá.

Schließer, m. Ausgeber, kljčnjk, m.

Schließerinn, f. kljčnice, f.

Schließnagel, m. hřeb břewnowý, m.

Schlimm, böſe, zlý, nedobrý, ſchlimmer, horſſj, ſchlimme Umſtände, zlé okoličnoſti, f. plur. ſchlimmer werden, horſſjti ſe, zhorſſiti ſe, etwas ſchlimm machen, horſſjm, ſchlimmer machen, horſſiti, zhorſſiti, ſchlimme Zeitung, zlá nowina, f. es wird mit dem Kranken ſchlimm, s nemocným bude zle, es möchte einem ſchlimm werden, přiſſloby gednomu zle, ſchlimm genug! zle doſt!

Schlimm, adv. zle, nedobře, ſchlimmer, hůř, am ſchlimmſten, co nejhůř, es gehet immer ſchlimmer, gemeine, děge ſe wždy hůř.

Schlinge, f. ljčka, pletka, kloňka, f. ſklon, m. lapačka, f. oko, n. eine die Füſſe, oko, železo na nohy, n. Schlinge am Stricke, klika, kličky, den Kopf aus der Schlinge ziehen, wywáznauti z něčeho, wypleſti ſe z něčeho, in der Schlinge haben, mjti w kličce, einem die Schlinge über den Kopf ziehen, zamotati, zapleſti, polapiti, w oſydlo zapleſti.

Schlingel, ſ. Schlüngel.

Schlingen, verſchlucken, požjrati, požřjti, pohlcowati, pohltiti, poknauti, ſchlucken, poljkati, ſchlingen, verbinden, kličkowati.

Schlingleder, n. prakowá kůže, f.

Schlippe, f. ſtoka, f.

Schlitten, m. ſáně, f. plur. kleine, ſáňky, plur. plaz, m.

Schlittenbahn, f. ſaniſtě, n.

Schlittenfahrt, f. ſanice, f.

Schlittſchuhe, m. plur. střewjce kluzacý, kluzawé, m. plur. strepky kluzacý, f. plur. auf Schlittſchuhen fahren, na strepkách ſe kluzati, ſklauzati.

Schliz, m. rozſtipenina, f. rozedřenj, n. ſſtěrbina, f. rozeklánj, n. der Feder, ſpauſſt, f. rozparek, m.

Schli-

Schlitzen, rozsstjpitij, rozekláti, rozkoliti.
Schloß, n. Burg, zámek, hrad, m. festes, twrz, f. 2) Schloß an der Thüre, zámek, zámček, m. 3) Schloß an der Hüfte, kyčla, f.
Schloßen, f. plur. kraupy, f. plur. krupobitj, n.
Schlößel, n. hrádek, m. festes, twrzka, f.
Schloßen, verb. krupobjti, kraupami prsseti, desstiti, es schloßet, krupobige, kraupy prssj.
Schloßer, m. zámečnjk, m.
Schloßerarbeit, f. zámečnické djlo, n.
Schloßhof, m. zámecký, hradowý dwůr, m.
Schloßkirche, f. zámecký kostel, chrám, m.
Schloßnagel, m. cwok, cwoček, m.
Schloßsoldat, m. zámecký, hradowý wogák, m.
Schloßthurm, m. zámecká, hradowá wěž, f.
Schloßvoigt, m. zpráwce zámku, m.
Schlot, m. od. n. s. Feueresse.
Schlottern, chwjti se.
Schlottern das, chwěnj se, n.
Schlotternd, chwěgjcý.
Schluchzen, sstkáti.
Schluchzen, das, sstkánj, n. sstkawka, f.
Schluchzend, sstkagjcý.
Schluck, m. slupto, gedno pozřenj, polknutj, n. im Trinken, daussek, m. auf einen Schluck, gednjm pozřenjm, polknutjm, im Trinken, gednjm dausskem.
Schlucke, f. gebräuchlicher der Schlucken, sstkawka, f. sstkánj, n. daussek, m. ihn haben, sstkawku mjti, sstkáti.
Schlucken, sstkáti, krkati, verschlucken, ljkati, poljkati, požjrati, pozřjti, pohlcowati, pohltiti, ich mußte schlucken, d. i. ich durfte nichts sagen, musyl sem to poljkat.
Schlucker, m. armer, chudák, chudinec, bjdák, vbožátko, vbohý člowěk, m.
Schludericht, hangend, schljpený, odwjzlý, swjzlý, swěssený, liederlich, eilfertig, lecgakýs, leda bylo, schluderichtes Kleid, lecgakés ssaty, m. plur.
Schludern, hängen, swěssenu, schljpenu, odwjzlu, swjzlu býti, liederlich etwas machen, něco lecgaks, leda bylo dělati, gen zbauchati něco, bauchati něco.
Schlummer, m. dřjmota, f. vsnutj, n. im Schlummer, vsnulý, zdřjmalý, w vsnutj, w dřjmotě.
Schlummerig, dřjmawý, dřjmotný.
Schlummern, dřjmati, vsnjwati, pospáwati, zdřjmati.
Schlummernd, zdřjmalý, vsnulý, dřjmagjcý, dřjmawý.
Schlumpe, f. sslundra, f.
Schlund, m. Kehle, požeradlo w hrdle, gjcenu, hrdlo, n. hltoň, m. 2) Abgrund, požeradlo, n. prohlubně, f. wjr, m. hlubina, propast, bezednost, f.
Schlüngel, m. traup, sliwoň, bliwoň, halama, slamotrus, pagzák, m.
Schlüngeley, f. traupowstwj, n.
Schlüngelhaft, traupowský, sliwoňský, bliwoňský.
Schlüpfen, sklauznauti, klauznauti.
Schlüpfericht, schlüpferig, kluzký, sljzký, slzký, plzký, klauzawý, schlüpferige Reden, Bücher, plzké, oplzlé, slzké řeči, knihy, f. plur. schlüpferig reden, schreiben, plzce, oplzle mluwiti, psáti.
Schlüpferigkeit, f. kluzkost, sljzkost, plzkost, f. im Reden, Schreiben, plzkost, oplzlost, f.
Schlupfloch, n. Schlupfwinkel, m. skreys, f. kautek, m. Schlupfwinkel suchen, sich darinn verbergen, kautkowati se.
Schlürfen, schlurfen, srkati, střebati, oft und langsam, pomalu a počastu střebati, posrkowati, hinein schlürfen, wsrknauti, im Gehen, nohy za sebau wláčeti, wlécy.
Schlürfen, das, srkánj, střebánj, n. weniges, posrkowánj, n. im Gehen, wláčenj, wlečenj noh, n.
Schluß, m. záwjrka, f. záwěrek, m. zum Schluße kommen, k posledku přigjti, 2) Schluß, Ausspruch, Dekret, nález, vsudek, m. snessenj, n.

einen Schluß faſſen, vſudek včiniti, nález wynesti, vſauditi, zawřjti, den Schluß ändern, faſſen, ſ. Entſchluß.
Schlußanmerkung, ſ. Erinnerung, konečná, poſlednj wýſtraha, ſ.
Schlüſſel, m. klič, m.
Schlüſſelblume, ſ. bukwice bjlá, diwizna, dnawá, mrtwičná bylina, ſ.
Schlüſſelchen, n. kljček, m.
Schlüſſelloch, n. djra kljčowá, v kljče, ſ.
Schlüſſelverwahrer, m. kljčnjk, m.
Schlüßig werden, ſ. Schlieſſen, Entſchlieſſen.
Schlußrede, ſ. von Schlüſſen, řeč důwodná, ſ. zum Schluße, řeč konečná, ſ. konec, poſledek, m. záwjrka, ſ. záwěrek řeči, m. ſkončenj řeči, n.
Schlußſtein, m. kámen, gjmž ſe klenutj zawjrá, m.
Schlußwort, n. konečné, poſlednj ſlowo, n.
Schmach, ſ. hana, ſ. pohanění, zhanění, n. potupa, ſ. potupenj, n. es gereichet mir zur Schmach, geſt mi to k potupě, k hanč.
Schmachrede, ſ. řeč hánliwá, hánčliwá, potupná, ſ. lánj, n.
Schmachten, dürſten, mřjti žižnj, matt ſeyn, wadnauti, chřadnauti, im Elende, mořiti ſe, vor Verlangen ſchmachten, harren, mřjti žádoſtj, in der Kälte, mořiti ſe w zymě, mřjti zymau, wadnauti.
Schmächtig, drobný.
Schmachvoll, přepotupný, plný potupy, hany.
Schmackhaft, chutný, b) pochotný, machen, chutné dělati, ſchmackhaftes Eſſen, chutný, pochotný pokrm, m.
Schmackhaftigkeit, ſ. chutnoſt, b) pochotnoſt, ſ.
Schmadern, ſſkrtati, ſſmařiti, ſſkrábati, napljhati, čmalikowati.
Schmadern, das, ſſkrtánj, ſſmařenj, ſſkrábánj, čmalikowánj, n.
Schmaderer, m. ſſkrtač, ſſkrábač, ſſmařič, čmalil, m.
Schmähbrief, m. pſanj hánliwé, hánčliwé, potupné, vtrhawé, vtrhačné, n.
Schmähen, haněti, pohaněti, zhaněti, vhaněti, tupiti, ztupiti, vtrhati.
Schmähen, das, pohanění, zhanění, n. hana, ſ. tupenj, ztupenj, n. potupa, ſ. vtrhánj, n.
Schmäher, m. hánce, tupič, vtrhač, zloleyce, m.
Schmählich, potupný, hánčliwý, vtrhawý, vtrhačný, hánliwý, ſchmählicher Tod, potupná, ohawná ſmrt, ſ.
Schmählich, adv. potupně, hančliwě, hánliwě, vtrhawě.
Schmähſchrift, ſ. ſpis hánliwý, hančliwý, hánčiwý, potupný, ſſprzmowný, vtrhawý, vtrhačný, n.
Schmähſucht, ſ. hánčliwoſt, hánliwoſt, vtrhačnoſt, potupugičnoſt, vtrhagičnoſt, vtrhawoſt, ſ.
Schmähſüchtig, hánčliwý, potupugičný, vtrhagičný, vtrhačný, vtrhawý.
Schmähung, ſ. pohanění, hanění, potupenj, zhanění, vtrhánj, n.
Schmähworte, n. plur. ſlowa hančliwá, hánliwá, hánčiwá, potupná, vtrhawá, vtrhačná, n. plur.
Schmal, wzký, auzký, ſchmale Biſſen, Küche, ſkrowná, chatrná ztrawa, ſ. ſchmäler werden, auziti ſe, zauženi ſe.
Schmälen, überhaupt, láti, žehrati, dowáděti na něco, dorážeti, dogžděti na něco, hromowati, gebannen.
Schmälen, das, lánj, žehránj, doráženj, hromowánj na něco, n.
Schmälern, wziti, auziti, zauziti, ſkrowniti, wſkrowniti, tenčiti, ztenčiti, zlehčiti, eines Ehre, čeſt zlehčowati, lehčiti, ztenčowati, eines Anſehen, zřetel, wážnoſt něčj zlehčiti, ztenčiti, zmenſſiti.
Schmälerung, ſ. auženj, zauženj, ſkrownění, wſkrownění, tenčenj, ztenčenj, zlehčenj, n. ohne Schmälerung meiner Ehre, bez ztenčenj, bez zlehčenj mé cti.
Schmalthier, n. laně, ſ.
Schmalz, n. přepauſſtěné máſlo, n.
Schmalzblume, ſ. pryſkyřnjk, m.
Schmalzen, maſtiti, omaſtiti.

Schmalzicht, ſádelný, maſtný.
Schmargelu, ſ. Schmaderu.
Schmarre, ſ. prauha, modřina, ſ. pruh, m.
Schmarutzen, od. ſchmarotzen, cyzým chlebem žiwu býti, pro chleb pochlebowati, nachlebowati, pásti ſe, břicho, na ſatku žiwu býti, přiživiti ſe, po hodech běhati, oblizowati, řitopaſyti.
Schmarutzer, Schmarotzer, m. náchlebnjk, náchlebnjček, řitopásek, břichopásek, žiwnůſtka, ſatkář, pochlebnjček, m.
Schmarutzerey, ſ. náchlebnictwj, pochlebnictwj, řitopaſenj, n.
Schmarutzeriſch, ſchmarotzeriſch, náchlebný, pochlebný.
Schmaß, m. hubička, ſ. poljbenj, n. geben, dáti hubičku, poljbenj, pocelowati.
Schmätzchen, n. hubička, ſ. poljbenjčko, n.
Schmatzen, mlaſkati, mlaſknauti.
Schmatzen, das, mlaſkánj, mlaſknutj, n.
Schmauch, m. dým, kauř, m.
Schmauchen, jemanden, ein Thier, hubeniti, zamořiti, vditi, koptiti, metaph. mořiti, 2) Tobak ſchmauchen, tabák kauřiti.
Schmaus, m. kwas, m. hody, m. plur. dobrá wůle, ſ. (pauket, m.) geben, ſtrogiti kwas, hody, připrawiti, dáti oběd.
Schmausbruder, m. hodownjk, kwaſytel, kwaſownjk, m.
Schmauſen, hodowati, kwaſyti.
Schmauſen, das, hodowánj, kwaſenj, n.
Schmauſerey, ſ. das Schmauſen, ſ. Schmaus.
Schmecken, act. den Geſchmack empfinden, čjti, cýtiti, etwas ſchmecken, es koſten, verſuchen, okuſyti, zkuſyti, ſchmecken, empfinden, erfahren, zkuſyti, pokuſyti, pocýtiti, zu ſchmecken bekommen, pocýtiti, ſchmecken laſſen, zu ſchmecken geben, dáti, nechati okuſyti, metaph. nechati pocýtiti, ſchmecken wie eine Speiſe, Trank, chutnati, wie ſchmeckt es? gak to chutná? dieß ſchmeckt mir nicht, to mně nechutná, nechutnj ſe mi, nach etwas ſchmecken, propr. zapáchati, páchnauti, zawánětí, wonětí, čenichati, metaph. nach Stolze, Eigennutze, nach der Welt ꝛc. peychau, wlaſtnjm zyſkem zapáchati, zawánětí, zemſtwjm čenichati.
Schmeer, n. od. m. ſádlo, n. tuk, m.
Schmeerbauch, m. zpodnj břicho, n. podbřiſſek, m. der ihn hat, břichatý, břichač, m.
Schmeerkraut, n. orobaňka, ſ.
Schmeerwurz, ſ. ſwalnjk žlutý, m.
Schmeicheley, ſ. pochlebenſtwj, n. pochlebnoſt, ſ. lahozenj, ljſkánj, n. aulisnoſt, ſ. mit Schmeicheley ſich bey jemanden einſchleichen, vmjliti ſe, přiljſati ſe k někomu.
Schmeichelhaft, pochlebný, lahodný, ljſkawý, aulisný, ſchmeichelhafte Worte, pochlebná ſlowa, n. plur.
Schmeichelhaft, adv. pochlebně, lahodně, ljſkawě, aulisně.
Schmeicheln, pochlebowati, lahoditi, ſtatiti ſe, ljſkati ſe, po ſrſti hladiti, mjti ſe vlisně, vmjleti ſe k někomu, ſich, lahoditi ſobě.
Schmeicheln, das, pochlebowánj, ſtatěnj ſe, n. ſ. Schmeicheley.
Schmeichelrede, ſ. Wort, pochlebná, lahodná, aulisná řeč, ſ.
Schmeichler, m. pochlebnjk, pochlebnjček, podlezáček, lahodnjk, ſatkář, m.
Schmeichlerinn, ſ. pochlebnice, lahodnice, ſatkářka, ſ.
Schmeichleriſch, pochlebnický, ſatkářſký, ochalebný, ljſkawý.
Schmeißen, ſ. Schlagen, Werfen; wider den Erdboden mit Heftigkeit werfen, o zem praſſtiti, mrſſtiti, wrcy, vdeřiti, an die Thüre, na dwéře někým vdeřiti, vhoditi, 2) ſráti.
Schmelz, m. ſſmelc, m.
Schmelzen, act. etwas zergehen laſſen, rozpauſſtěti, rozpuſtiti, přepauſſtěti, přehánětí, rozplýwati, neut. zergehen, rozpauſſtěti ſe, rozpuſtiti ſe, rozplýwati ſe, rozplynauti ſe, vor Liebe, láſkau ſe rozplynauti.

Schmelzer, m. ſléwač, litec, m.
Schmelzkunſt, f. wměnj ſléwačſké, n.
Schmelzofen, m: pec k rozpauſſtěnj, f.
Schmelztiegel, m. ſléwadlo, n.
Schmergel, m. ſſmergl, m.
Schmerle, f. mřeněk, m.
Schmerling, m. mřen, m.
Schmerz, m. bolest, f. Schmerzen haben, mjti bolest, bolesti, ich fühle Schmerzen in Gliedern, pobolugj mne audowé.
Schmerzen, boleti, bolestiti, es ſchmerzt mich, bolj, bolestj mne to.
Schmerzhaft, ſchmerzlich, bolestný.
Schmerzhaft, adv. bolestně.
Schmerzſtillend, in der Arzneykunſt, bolesti wkládagicý.
Schmetterling, m. motegl, m.
Schmettern, krachen, třeſknauti, praſknauti, praſſtěti.
Schmied, m. kowář, kowáč, m.
Schmiede, f. kowárna, wyhně, f.
Schmiedegott, m. kowářſký bůh, m.
Schmiedehandwerk, n. kowářſké wměnj, kowářſtwj, n.
Schmiedeknecht, m. kowářſký pachoſek, m.
Schmieden, kowati, ſich etwas, wkowati, ein neues Wort ſchmieden, zkowati, wkowati nowé ſlowo.
Schmieden, das, kowánj, n.
Schmiegen ſich, kloniti ſe, cheyliti ſe, vor einem, kořiti ſe, klaněti ſe, ſich ſchmiegen, um Platz zu finden, in einem Winkel, oder an einem, tauliti ſe, chauliti ſe, winauti ſe.
Schmiele, f. von Schlägen, pruh, m.
Schmierbüchſe, f. puſſka na maſt, f.
Schmiere, f. mazadlo, n. maz, m. zum Wagen, kolomaz, m. kolomaſt, f.
Schmieren, mazati, etwas auf eine andere Sache, namazati, auf das Papier, mazati, ſſkrtati, ſſmařiti, namazati, naſſkrtati, naſſmařiti, napljhati na papjr.
Schmierer, m. elender Schriftſteller, mazač, mazálek, ſlipák, ſliwák, ſpiſownjk, m.
Schmiererey, f. ſchlechtes Schreiben, mazanice, lepenice, odrárka, f.
Schmierig, mazawý.
Schminkbohne, f. Turecký hrách, m.
Schminke, f. ljčidlo, n.
Schminken, ljčiti, wljčiti, ſich, ljčiti, wljčiti ſe, wyljčiti ſe.
Schminken, das, ljčenj, zljčenj, n.
Schmirgel, m. ſſmirgl, m.
Schmitz, m. drbnutj, kloſnutj, ljznutj, n.
Schmitzen, drbnauti, kloſnauti, ljznauti.
Schmollen, nicht reden, ckáti, mit einem, ſ. Zürnen.
Schmollen, das, ckánj, n.
Schmuck, m. ſſperk, m. ozdoba, okraſa, f.
Schmücken, ſſperkowati, ſſlechtiti, oſſlechtiti, krášliti, okrášliti, ozdobiti, mit Worten eine Rede wie ein Redner, řeč ſſlechtiti, krášliti, ozdobowati.
Schmücker, m. ozdobitel, m.
Schmutz, m. ſſpina, mrzkoſt, ſſtěrpiwoſt, oplzloſt, f.
Schmutzeln, vſmjwati ſe.
Schmutzig, ſſpinawý, mrzký, ſſtěrpiwý, ſchmutzig werden, ſeyn, ſſpinawěti, ſſtěrpiwěti, ſmraditi ſe, oſmudnauti, machen, ſſpiniti, vſſpiniti, ſſiſſmati, vſſiſſmati, ſſpinawiti, káleti, pokáleti, ſchmutzig, unzüchtig, oplzlý, mrzký, ſſpinawý, nečiſtý, niederträchtig, mrzký, nečiſtý, ſchmutziges Weſen, Unreinigkeit, ſſpinawoſt, mrzkoſt, ſſtěrpiwoſt, f. in einem Buche, oplzloſt, mrzkoſt, ſſpinawoſt, nečiſtota, f. Niederträchtigkeit, mrzkoſt, nečiſtota, ſſpinawoſt, f. ſchmutzige Kargheit, ſſpinawá, mrzká ſkaupoſt, f.
Schmutzig, adv. ſſpinawě, mrzce, ſſtěrpiwě.
Schmutzigkeit, f. ſſpinawoſt, oplzloſt, mrzkoſt, ſſtěrpiwoſt, f.
Schnabel, m. pyſk, ptačj noz, zob, top, m. etwas für den Schnabel, něco na zob, něco k zobánj.
Schnabeln ſich, zobati ſe.
Schnabelweide, f. potrawa, f. požiwenj, n. wec krmná, paſtwa, dobytčj pjce, f.
Schnäblicht, noſatý, topatý, pyſkatý.
Schnacke, f. Mücke, komár, m. nář-

ruſcher

rischer Einfall, frassek, ssassek, ssprým, ssprýmek, žertjk, m. propowjdká směssná, f. Schnacken, ssprýmy, žerty, ssprýmkowé, m. plur.
Schnackisch, ssprýmowný, žértowný, směssný.
Schnackisch, adv. ssprýmowně, žertowně, směssně.
Schnadern, knakati, lahati.
Schnalle, f. přeska, f.
Schnallen, s. Zuschnallen; eine Sache auf etwas, připjnati, připjti.
Schnallenmacher, m. přeskář, m.
Schnalzen, práskati.
Schnalzer, m. sstilec, m.
Schnappen, wie ein Schloß, Feder, zapadati, schnappen, klingen, plesknauti, das Maul aufsperren, lapati, nach etwas, lapati něco, dychtiti po něčem, čjhati na něco.
Schnappern, ssweholiti, žwátořiti.
Schnapphahn, m. dráč, lupič, m.
Schnarchen, chrápati, chrupati, chroptiti.
Schnarchen, das, chrápánj, n. chropot, m. chrupánj, chroptěnj, n.
Schnarren, sskřjpěti, wrzati.
Schnarrend, sskřjpawý, wrzawý.
Schnatfisch, m. tlaussť, m.
Schnattern, wie die Aenten, knákati, káhati, wie die Gänse, gágati, 2) viel reden, plaudern, blekotiti, ssweholiti, repetiti, žwátořiti.
Schnauben, toben, srsseti, wrčeti, sápati se, vor Hitze, supati.
Schnaubend, tobend, srssatý, wrčeliwý, sápagjcý se, vor Hitze, supawý.
Schnaufen, supati.
Schnauze, f. zobák, frňák, nos slonowý, m. trauba, f.
Schnecke, m. hlemeyžd, ssnek, m. ohne Haus, plž, pilmaus, m. wie ein Schnecke gehen, pljžiti se.
Schneckenförmig, okrauhlý.
Schneckenhaus, n. hlemeyžďowý domek, m. sskořepina, sskořjpka hlemeyzďowá, f.
Schneckentreppe, f. okrauhlý schod, (ssnek,) m. okrauhlé schody, m. plur.
Schnee, m. snjh, m. wie Schnee, sněhowý, sněžný, weiß wie Schnee seyn, býti sněžné bělosti, voll Schnee, sněhowatý, plný sněhu.
Schneeball, m. hruda sněhowá, ze sněhu, f. zum Essen, měchura, f.
Schneegans, f. bukáč, m.
Schneegestöber, n. metlice, chumelice, f. chumelenj, n.
Schneegrube, f. gáma sněhowá, f.
Schneehaftig, sněhowý, sněžný.
Schneehaufen, f. hromada sněhu, f.
Schneehuhn, m. sněhowý pták, m.
Schneemann, m. muž sněhowý, sněžný, m.
Schneewasser, n. sněhowá, sněžná woda, f.
Schneeweiß, bjlý co snjh, bjlostkwělý, sněžné bělosti, barwy, schneeweiß seyn, býti sněžný, sněžné bělosti, co snih bjlý.
Schneewolke, f sněhowý oblak, m.
Schneide, f. ostřj, n.
Schneideln, od. schnitzeln, bess. beschneiden, řezati, obřezowati, die Bäume, stromy klestiti, obřezowati.
Schneidemesser, n. řezáček, řezák, kosýř, m.
Schneiden, Holz, Feder, řezati, Edelsteine, řezati, wyrýwati, reypati drahé kamenj, sich mit dem Messer, řjznauti se, vřjznauti se, vřezati se, Brod, Fleisch, krágeti, krogiti, vkrogiti, schneide mir, dir ein Stück Brod, vkrog mi, sy kus chleba, Tuch, Papier, střjhati, střjhnauti, vstřjhnauti, schneide dir ein Stück Papier, vstřjhni sy kus papjru, in Stücken schneiden, rozřezati, rozkrágeti, rozstřjhati na kusy, Getreide, žnauti, žjti, sekati obilj, schneiden, entmannen, klestiti, wyklestiti, řezati, wyřezati, Geld schneiden, penjze hrnauti, sháněti, wie der Wind, řezati, schneidender Wind, ostrý, řezawý wjtr, m. schneiden im Leibe, im Eingeweide, řezati, hryzti, etwas in einen Baum, Stein, wyřezati, wyrýti, wrýti, wřezati, schneiden den Ball im Billarde, skřjpnauti, vsskřjpnauti, střjhnauti, die Weinstöcke, rewj obřezáwati, řezati.

Schnei-

Schneidend, scharf wie ein Messer, břidký, wie der Wind, Kälte, řezawý, ostrý, wie Reden, Worte, žáhawý, bodlawý, sspičatý, důtkliwý.
Schneider, m. kregčj, kregčjř, m. davon, kregčowský.
Schneiderey, f. kregčowstwj, n.
Schneiderfisch, m. drobná rybyčka, f. mořský mřenek, m
Schneiderinn, f. kreyčowá, kreyčjřá, f.
Schneiderscheere, f. nůžky kreyčowské, nožjky kreyčowské, f. plur.
Schneiderstube, f. Werkstatt, kreyčowna, kreyčjrna, f.
Schnell, rychlý, čerstwý, hbitý, spěssný, pospěssný, čilý, honný, plötzlich, kwapný, náhlý.
Schnell, adv. rychle, čerstwě, spěssně, pospěssně, wskok, skokem, schnell, plötzlich, kwapně, kwapem, náhle, allzuschnell reden, přechwátiti se w řeči.
Schnellen, neut. in die Höhe, wymrsstiti se, wyniknauti, schnellen, act. einen betriegen, podtrhnauti, překotiti, ssaustnauti, střjhnauti, osskrábati, in die Höhe, wymrsstiti, mit den Fingern, ssňupati.
Schneller, m. Nasenstieber, ssňupka, f.
Schnellfüßig, rychlý na nohy, rychljk, m.
Schnellgalgen, m. čekan, m.
Schnelligkeit, f. rychlost, hbitost, čerstwost, spěssnost, pospěssnost, čilost, honnost, f.
Schnellkraft, f. moc hbitá, čilá, hebká, f.
Schnellwage, f. přezmen, m.
Schnepfe, f. od. Schnepf, m. cwrčala, f. dlask, m.
Schnepfendreck, m. dlaskowé, cwrčaly howno, n.
Schnerkel, m. am Gesims, kružidlo, n.
Schneuzen, smrkati, sich, wysmrkati, wysmrknauti se, nos sy vtřjti, wytřjti, einen schneuzen, betriegen, ochmeliti, střjhnauti.
Schneuzen, das, smrkánj, wysmrkánj, n.
Schneyen, sněžiti, snjh prsseti, es schneyet, sněžj, snjh prssj, padá.
Schneyicht, sněhowý.
Schnieben, oddychati, oddychnauti.
Schnieben, das, oddychánj, oddechnutj, n. oddech, m.
Schniegeln, cýditi, s. Putzen.
Schnippchen, n. sstilec, m. ssňupka, f.
Schnippen, mit den Fingern, schlagen, ssňupkowati.
Schnitt, m. řez, řjz, m. řjznutj, wřjznutj, n. seinen Schnitt wohl haben, mjti swůg zysček, am Buche, řezba, obřjzka na knjze, f. 1) Erndte, žeň, f.
Schnittchen, n. zřjzek, skrogek, skrogeček, m. Brod, skrogek, m. skywka chleba, f.
Schnitte, f. Brod, skrogek, m. skywa, f. kleine, skywka, f.
Schnitter, m. žnec, ženec, m.
Schnittmesser, n. kosyř, řezák, m. der Handwerker, řezák, řezáček, m. rypadlo, n.
Schnitzbank, f. láwička řezácká, f.
Schnitzen, řezati, wyřezáwati, rypati, řezbowati, dlabati.
Schnitzer, m. der etwas schnitzt, řezáč, rypák, m. 2) ein Messer, řezáč, řezáček, m. rýpadlo, n. 3) ein Fehler, chyba, f.
Schnitzerhaft, chybný.
Schnitzkunst, f. vměnj řezbářské, řezácké, n.
Schnitzwerk, n. řezba, f.
Schnöde, daremný, mrzký, sskaredý.
Schnödigkeit, f. daremnost, mrzkost, sskaredost, f.
Schnoppern, čuchati, čmuchati.
Schnuder, m. wozher, m. nečistota, f.
Schnudericht, wozhřiwý, vwozhřený.
Schnupfen, Tobak, ssňupati.
Schnupfen, das, ssňupánj, n.
Schnupfen, der, wozhřjwka, wozhřjwice, smrkačka, rýma, f. haben mjti, wozhřjwěti.
Schnupfenhaft, s. Schnupficht.
Schnupfer, m. ssňupáč, m.
Schnupficht, těžkau hlawu magjcý.
Schnupftabak, m. ssňupacý tabák, m.
Schnupftuch, n. ssátek k smrkánj, na nos, m. nosetra, f.
Schnuppe, f. des Lichts, hubka, f. der Augen, hnůg, m. nečistota očj, f. kysánj, n. krhawost, f.
Schnuppen, s. Schnupfen.

Schnup-

Schnuppenhaft, der den Schnupfen hat, ſmrkawý, wozhřiwý.

Schnuppicht, ſchnuppig, ſ. Schnuppenhaft.

Schnur, f. ſſnůra, oprátka, f. prowazec, prowázek, m. Schnur Perlen, ſſnůrka perel, f. Richtſchnur, wornach man etwas richtet, čára, ſſnůra, f. pwawidlo, n. über die Schnur hauen, přes čáru, přes ſſnůru teſati, přes přjwory wrcy, mezy přeworati, 2) Schnur, oder Schnuhr, Schwiegertochter, newěſta, f.

Schnurband, n. ſſnůrka podolkowá, f.

Schnürbruſt, f. ſſněrowačka, f.

Schnürchen, n. ſſnůrka, ſſnůrčička, f. prowázeček, m.

Schnüren, ſſněrowati, ſtahowati, wtahowati, ſtěſňowati, ſpjnati, einen ſchnüren, um das Geld bringen, ſſněrowati.

Schnurgerade, ſchnurgleich, přjmo, zrowna, přjmau ceſtau, machen, přjmiti, přjmé dělati, zpřjmiti.

Schnurleib, ſ. Schnürbruſt.

Schnürlein, ſ. Schnürchen.

Schnürnadel, f. ſſněrowacý gehlička, gehla, f.

Schnurre, f. chřeſtačka, ſſrkačka, lautka, f. die Schnurren, ſ. Wächter.

Schnurren, chřeſtěti, ſſrkati, ſřjpěti, wrzati, mit einem, braukati, wie die Bienen, bzýti, ſich herum betteln, ſchmarutzen, holdowati, holdem choditi.

Schnurrig, (ſagt man hin und wieder für) luſtig, ſſprýmowný, hodný.

Schnurſtracks, zuwider, entgegen, zrowna, zpřjma naproti.

Schoben, m. Stroh, ſtrn, m. vom Schoben, ſtrniſtowatý.

Schober, m. kupa, f. ſtoh, m. Heuſchober, kupa ſena, f.

Schock, n. ſechzig, kopa, f.

Scholle, f. Fiſch, matky Božj ryba, f. 2) Scholle, von Erde, hruda, f. ſ. Erdſcholle; voll Schollen, hrudity.

Schon, giž, ſchon lange, lángſt, giž dáwno, 2) wenn ſchon, ſ. Obgleich.

Schön, kráſný, pěkný, vſſlechtilý, wýtečný, ztepilý, ſljčný, ſchöne Geſicht, ſchön vom Geſichte, ſljčná, kráſná, pěkná, lepá twář, ſljčné, kráſné, pěkné twáři, obličege, ſljčný, kráſný, pěkný na twáři, po twáři, w twáři, ſchöner Knab, ſchönes Mädchen, kráſný, vſſlechtilý, zpanilý, wýtečný, ztepilý, pěkný, ſljčný chlapec, m. děwče, n. ſchön von Geſtalt, Perſon, pěkné, kráſné, vſſlechtilé, ztepilé, zpanilé, wýtečné, lepé poſtawy, ſchöne Geſtalt, lepá způſoba tělesná, f. ſchöne Schreibart, kráſný, pěkný, vſſlechtilý způſob pſanj, m. ſchönes Wetter, pěkný, kráſný čas, m. ſchöne Seele, kráſná, pěkná, vſſlechtilá duſſe, f. ſchöne Worte, kráſná, pěkná ſlowa, n. plur. ſchöne Ebene, kráſná, vſſlechtilá rowina, f. das wäre ſchön, toby bylo pěkný, kráſný, čiſtý, ein ſchöner Herr, iron. pěkný, kráſný, čiſtý pán, m. ſchönen Gruß, pěkné pozdrawenj, n. ſchönen Dank, pěkně děkugi, ſchönes Alter, pěkný, kráſný wěk, m. eine ſchöne Freude, pěkná, kráſná radoſt, f. ſchöne Rede, kráſná, pěkná, vſſlechtilá řeč, kráſomluwnoſt, f. was ſchöne Farben hat, kráſobarewný.

Schön, adv. kráſně, pěkně, vſſlechtile, ſchreiben, kráſně, pěkně pſáti, ſchön thun einem, mit einem, pěkně, kráſně dělati někomu, lahoditi, ljſati ſe k někomu.

Schönheit, f. kráſa, pěknoſt, kráſnoſt, vſſlechtiloſt, wýtečnoſt, lepota, ztepiloſt, ſljčnoſt, f. der Rede, kráſa, pěknoſt, vſſlechtiloſt řeči, f. Schönheit, ſchöne Perſon, kráſa, ſljčnoſt, f. Schönheit des Geſichts, kráſa, pěknoſt, ſljčnoſt, lepota, lepoſt twáře, f. Schönheit der Geſtalt, der Perſon, kráſa, vſſlechtiloſt, ztepiloſt, pěknoſt, wýtečnoſt, lepota, zpaniloſt poſtawy, oſoby.

Schönſchreiber, m. kráſopiſař, kráſopiſek, m.

Schönſchreiberey, f. Schönſchreibung, kráſopiſebnoſt, f.

Schonen, ſſetřiti, vſſetřiti, (ſſanowati, vſſanowati,) keines ſchonen, alles niederhauen, žádného neſſetřiti, nevſſetřiti, neſſanowati, neživiti, keine Unkoſten, neſſetřiti autrat.

Schonen, das, ſſetřenj, vſſetřenj, (ſſanowánj, vſſanowánj,) n.

Schooß, m. klyn, m. lůno, n. Abrahams Schooß, lůno Abrahamowo, n.

Schooßhund, m. hrawý pſýk, panenſký pſýček, m. podpážnj ſſtěně, ſſtěnátko, n. peyſek, podpážnjček, m.

Schooßkind, n. miláček, m.

Schopf, m. chocholka, f. der Pferde, přednj wlaſy, m. plur. hřjwa na koňſkém čele, f.

Schöpfbrunnen, m. ſtudna, ſtudnice, f.

Schöpfen, wážiti, Luft, oddychati, wydychati ſobě, oddechnauti, wydechnauti ſobě, powětřj lapati, Hoffnung, nadége nabýwati, nabyti, mjti, Argwohn, podezřenj, potah bráti, domeyſſleti ſe z něčeho, Troſt, Nutzen, Vergnügen, vtěchy, potěſſenj, vžitku, radoſti, rozkoſſe nabýwati, dochážeti, potěſſenj, vžitek, rozkoš bráti, wzýti z něčeho.

Schöpfen, das, wáženj, n.

Schöpfer, m. ſtwořitel, twořitel, twůrce, tworce, tworec, m.

Schöpferiſch, plodiſtwý.

Schöpfeymer, m. wědro, n. wokow, m.

Schöpfaelte, f. ſypeň, ſſkopek, m.

Schöpflöffel, m. žufan, m.

Schöpfrad, n. řeřabj, tažné kolo, n.

Schöpfung, f. act. twořenj, ſtwořowánj, n. paſſ. tworſtwo, n. Schöpfung der Welt, ſtwořenj ſwěta, n.

Schöppe, m. od. Schöpf, Beyſitzer, Gerichtsbeyſitzer, Rathsglied, ſudj, ſaudce, m.

Schoppen, m. od. Schoppe, Schupfen, kůlna, kolna, f.

Schöppenſtuhl, m. ſaudnj, ſaudná ſtolice, f.

Schöps, m. ſkopec, m.

Schöpſen, ſkopowý.

Schöpſenbraten, m. ſkopowá pečeně, f.

Schöpſenfleiſch, n. ſkopowé maſo, n. ſkopowina, f.

Schoruſtein, m. komjn, dymnjk, m.

Schornſteinfeger, m. kominjk, ſazometnjk, m.

Schoß, m. Abgabe, berně, f. poplatek, m. daň, f. 2) eines Gewächſes, prautek mladiſtwý, m.

Schoßen, das Getreide ſchoßet, obilj pauſſtj klas, w klas roſte, ſſlídá ſe.

Schößer, m. důchodnj, důchodnjk, weyběrčj, bernjk, m.

Schoßicht, ſlaupkowatý.

Schößlein, n. am Kleide, ſſoſek, m.

Schößling, m. weyſtřelek, wyrůſtek, prautek, m. mladj, n. odnož, m. ſ. Schößlinge, prautiwý.

Schoßreben, m. ſlaupek, m. wětwičkowá rýwowa, f.

Schoßreiß, m. mladj, n. ſ. Schößling.

Schoßwurz, f. brotan, m.

Schotchen, n. luſſtinka, f.

Schote, f. der Erbſen, Bohnen, luſk, m. luſſtina, f. Schoten bekommen, luſſtinu, plewu na ſebe bráti.

Schotenerbſe, f. cyzrna, cyzrnka, f.

Schotengrün, n. trnkowý ſtrom, přeſpolnj, m.

Schrägbalken, m. přičnj trám, m.

Schräge, přičnj, b) na, přes přič.

Schramme, f. pruh, ſſrám, m. prauha, f. voll Schrammen, ſſrámowitý.

Schrank, m. přjhradka, police, přihrada, ſchrana, f.

Schränkchen, n. přjhradka, políčka, ſchránka, f.

Schranken, m. u. f. pl. in der Lauſbahn, obruba, f. Schranken, Grenzen, Ziel, meze, mezery, f. plur. (ſſrank, m.) Schranken, der, obruba, f. (ſſrañk, m.)

Schrankfenſter, n. wykuš, f. okenice, n. zamřezowané okno, n.

Schraube, f. zum Befeſtigen, točenice, f. ſſraub, m. an der Preße, ſſtřepec, m. wřeteno, n. ſſraub, m.

Schrauben, ſſraubowati, ſwjrati, durchziehen, vexiren, třepati, přetřepati, drbati, teyrati.

Schraubenſtock, m. ſwjrák, m.

Schrau

hrauberey, ſ. třepánj, přetřepáwánj, drbánj, teyránj, n.
chreckbild, n. straſſidlo, n.
chrecken, n. od. m. Schreck, m. leknutj, vleknutj, lekánj, n. großer, zděſſenj, n. ſtrach, m. machen, einjagen, leknutj, ſtrach půſobiti, ſtrach vdělati, ſtrachu nahnati, großes Schrecken haben, mjti hrozný ſtrach, welmi ſe straſſiti, děſyti, lekati.
chrecken, verb. lekati, vleknauti, straſſiti, přeſtraſſiti, zaſtraſſiti, ſchr, děſyti, zděſyti, předěſyti.
chreckenberger, m. Münze, giſtý počet peněz, es ſind nur Schreckenberger, gſau to gen straſſáky.
chrecklich, hrozný, straſſný, straſſliwý, ſchreckliches Geſchrey, Lermen, Anſehen, hrozný křik, powyk, pohled, m
chrecklich, adv. hrozně, straſſně, straſſliwě, lügen, hrozně lhári, ſterben, hinrichten, hrozně vmřjti, vtratiti.
chreckniß, ſ. ſ. Schreck, Schrecken.
chrege, ſ. Schräge.
chreibart, f. způſob pſanj, w pſanj, m.
chreibebuch, n. kniha pſacý, f.
chreibekalender, m. každodeničko, n.
chreibefeder, f. péro pſácý, k pſanj, pjſařſké, n.
chreibefehler, m. chyba, f. omyl w pſanj, m.
chreibekunſt, f. vměnj pſanj, n.
chreibemeiſter, m. včitel, miſtr pſanj, m.
chreiben, pſáti, ein Buch, Gedichte, ſepſati, pſáti, er ſchrieb eine böhm. Chronik, ſepſal, pſal Čeſkau kronyku, auf etwas ſchreiben, napſati, ſchreiben, herausgeben, ſepſati, w ſpis vweſti, oft ſchreiben, pſáwati.
chreiben, das, pſanj, n.
chreibepapier, n. pſacý papjr, m.
chreiber, m. piſář, piſák, m. kleiner, piſařjk, piſařjček, podpiſek, m.
chreiberdienſt, m. pjſařſká ſlužba, f.
chreiberey, f. pſanj, n.
chreiberiſch, pjſařſký.
chreibfeder, ſ. Schreibefeder.
Schreibfehler, ſ. Schreibefehler.
Schreibſtube, f. piſarna, piſařſká ſwětnice, ſwětnička k pſanj, f.
Schreibſtunde, f. hodina k pſanj, f.
Schreibtafel, f. dcka pſacý, f. dſky, tabulky pſacý, k pſanj, na pſanj, f. plur.
Schreibtag, m. den k pſanj, m.
Schreibtiſch, m. ſtůl k pſanj, m.
Schreibzeug, n. kalamář, pſacý nástrog, m.
Schrein, m. police, ſſřjně, ſchránka, f. ſ. Schrank.
Schreiner, m. ſtolař, m. ſ. Tiſchler.
Schreinerhandwerk, n. ſtolařſtwj, n.
Schreiten, kráčeti, pokračowati, fort, weiter, fortfahren, pokračowati, dál kráčeti, poſtupowati, zu etwas, als zur Heurath, zur Sache, přikročiti.
Schreyen, křičeti, (howořiti,) die Ohren voll ſchreyen einem, plné vſſi koho nakřičeti, nahowořiti někomu, einem nach, ihn verleumden, pokřikowati na někoho, über etwas, naříkati, um Hilfe, o pomoc křičeti, wolati.
Schreyen, das, křičenj, n.
Schreyer, m. křičitel, m.
Schreyhaft, ſchreyicht, křiklawý, howorný, ſolcher Menſch, křiklaun, křiklawec, howora, m.
Schreyhals, m. křiklaun, howora, křiklawý, m.
Schrift, f. pjſmo, n. ſpis, m. ein Buch, etwas Abgefaßtes, ſkládánj, n. ſpis, m. die einer ſchreibt, pjſmo, n. ruka, f. wie ſie die Buchdrucker gebrauchen, pjſmo, n. heilige Schrift, ſwaté pjſmo, n. pjſma ſwatá, n. plur. Schriften, geſchriebene Sachen, pjſma, n. plur. ſpiſy, m. plur. Schriften der Schriftſteller, ſpiſy, ſpiſowé, m. plur. eine alte Schrift, alte Schriften, Monumente, ſtaré pjſmo, ſtará pjſma, n. plur.
Schriftausleger, m. wyſwladač pjſma, m.
Schriftchen, n. ſpiſek, m. pjſmičko, n.
Schriftgelehrter, m. pjſmák, zběhlý w pjſmu, w pjſmjch, m.
Schriftgießer, m. pjſma, liter litec, m.

Schrift-

Schriftlich, pſaný, ſchriftlich aus der Bibel, pjſemſký, ſwatopjſemſký.

Schriftlich, adv. pſanĕ, pjſebnĕ, aus der Bibel, pjſemſky.

Schriftmäßig, ſrownalý s pjſmem ſwatým, ſwatopjſemſký.

Schriftſetzer, m. ſázeč pjſma, m.

Schriftſteller, m. ſpiſowatel, ſkládatel, ſkládač ſpiſu, m.

Schriftſtelleriſch, ſpiſowatelſký, ſkládatelſký.

Schriftverwahrer, m. ſchowatel pjſma, m.

Schritt, m. ein Maaß, kročeg, krok, m. mjra pĕt ſtkewjcŭ, to geſt noh, neb dwa kroky obſahugjcý pŭl třetj nohy, 2) den man thut, krok, kročeg, m. Schritt vor Schritt, kroken, co noha nohy mine, krok po kroku.

Schrollen, m. bruda, f. voll Schrollen, brudity, brudowaty.

Schröpfen, baňky ſázeti, baňkami pauſſtĕti.

Schröpfen, das, baněk ſázenj, pauſſtĕnj baňkami, m.

Schröpfkopf, m. lazebnj baňka, f.

Schrot, n. od. m. zum Schießen, brok, m. 2) gemahlenes Futter, ſſrot, m. 3) Schrot und Korn an Münzen, dobrota, f. ein Mann nach altem Schrot und Korn, Staročech, m.

Schroteiſen, n. rypadlo, želizko, n.

Schroten, Getreid, opichati, 2) fortſchieben, wálzen als ein Faß, waliti, odwaliti, 3) brav darauf los eſſen, nakládati, ſ. Freſſen.

Schröter, m. ein Käfer, ſſrotýř, rohač, rohatý chraust, m.

Schrumpfen, kŕčiti ſe, ſkrčiti ſe, cwrkati ſe, cwrknauti ſe, ſcwrkati ſe, ſcwrknauti ſe, ſmrſſtiti ſe, wraſſtiti ſe, ſwraſſtiti ſe, ſwráſkati.

Schrumpficht, ſcwrklý, ſwraſſtilý, ſwráſkalý, ſkrčený, ſchrumpfichtes Obſt, ſcwrklé, cwrklé owoce, n.

Schrunde, f. rozſedlina, rozpuklina, f. Schrunde an Händen und Füſſen von der Kälte, ſedliny, f. plur. ſpadánj, n. an den Lippen, opreyſkánj, rozpukánj pyſku, n. Wunde, rána, voll Schrunden, ſſkulinowaty, rozpukaný, Schrunden bekommen, pukati, rozpukati ſe.

Schub, m. Stoß, ſtrk, vſtrk, m. einen Schub geben, vſtrčiti, Schub, die Kegel, das Schieben, kaulenj, n. ein Schub Leute, ryk, hluk, m. auf einen Schub, geonjm wrzem, rázem, auf dem Schub fortbringen, na ſſubu.

Schubkarren, m. trakař, m. kolečko, n.

Schubkärner, m. trakařnjk, kolečnjk, m.

Schubkaſten, m. Schublade, truhljk, m. ſchránice, ſſŕině k ſſaupánj, f.

Schubſack, m. kapſa, f.

Schüchtern, bázliwý, lekawý, neſmělý, ſ. Furchtſam.

Schüchtern, adv. bázliwĕ, lekawĕ.

Schüchternheit, f. bázliwoſt, lekawoſt, neſmĕloſt, f. ſ. Furchtſamkeit.

Schuckeln, potřáſati.

Schuft, m. kluk, m. kleiner, klaučck, m. klauče, n.

Schuh, m. ſtřewjc, m. obuwa, f. kleiner, ſtřewjček, m. die Schuhe, ſtřewjce, m. plur. obuw, m. obuwj, n. der Schuhe anhat, w ſtřewjce obutý, die Schuhe anziehen, ſtřewjce obuti, w ſtřewjce ſe obuti, Schuhe ausziehen, z ſtřewjc ſzauti, ztáhnauti, ſtřewjce ſzauti, ein einfacher ſchlechter Bauernſchuh, proſtý, ſedlſký ſtřewjc, m. krabatina, 2) Schuh, ein Maaß, ſtřewjc, m.

Schuhahle, f. Pfrieme, ſſidlo, n.

Schuhbürſte, f. kartáč, m. ſſtětka na ſtřewjce, f.

Schuhfleck, m. weteš, m.

Schuhflicker, m. prták, weteſſnjk, opráwce obuwj, m.

Schuhgeld, n. penjze za ſtřewjce, od ſtřewjc, m. plur.

Schuhknecht, m. pacholjk ſſewcowſký, m.

Schuhleiſte, f. ſſewcowſké kopyto, n.

Schuhmacher, m. ſſwec, obuwnjk, m.

Schuhmacherhandwerk, n. ſſewcowſké řemeſlo, ſſewcowſtwj, n.

Schuhnagel, m. Schuhzwecke, cwok, flok, m.

Schuhriem, od. Schuhriemen, m. řemj-

jnek v ſtřewjce, řemen, m. ſtauha obuwj, f.
uhſchnalle, f. přeſka v ſtřewjce, od řewjce, f.
uhſchwärze, f. černidlo na ſtřewjce, n.
ul- (in der Zuſammenſetzung) ſſkolj, ſſkolſký.
ulamt, n. wřad ſſkolnj, m.
ulanſtalt, f. ſſkolſké zřjzenj, n.
ularbeit, f. ſſkolnj djlo, n. práce, f.
ulaufſeher, m. ſſkolnj dohlédač, ozorce, zpráwce, m.
ulbank, f. lawice ſſkolſká, žákowſká, f.
ulbub, m. žák, žáček, ſſkolnjk, m.
ulbuch, n. ſſkolnj kniha, f.
uld, f. Verbrechen, winna, f. prowinenj, n. Schuld haben, tragen an etwas, Schuld ſeyn, winnu mjti, nesti, winnen býti wěcjm, winna na někom býti, er hat die Schuld, er trägt Schuld daran, geho geſt winna, a něm geſt, ležj winna, on geſt ihm winnen, der die Schuld hat, trägt, winnjk, winný, Schuld geben einem, na někoho winu kládati, wzkládati, ečjtati, někomu winu, za winnu dáwati, die Schuld auf einen ſchieben, winnu a někoho odpáti, kláſti, dieß geſchah durch ſeine Schuld, ſtalo ſe to ſkrze jeho winnau, zu Schulden ſich etwas kommen laſſen, winnu něčeho mjti, an wem liegt die Schuld, čj geſt winna, kdo geſt tjm winnen? a kom geſt, ležj winna? 2) Geldſchuld, dluh, m. ſich in Schulden ſtecken, viele Schulden machen, w dluhy zawaditi, do dluhu ſe dáti, zadlužiti, prodlužiti, zdlužiti ſe, w dluhy ſe zapleſti, dluhy ſe obſypati, zaſypati, dluhů nadělati, in Schulden ſtecken, w dluzých wězeti, dluhami obſypánu, zaſypánu, aſypánu býti, alle Schulden bezahlen, dluhy ſplatiti, wywaditi, aprawiti, ze dluhu ſe wybiti, wyrawiti, Schulden eintreiben, dluhy ſhánětí, Schuld mit Schuld bezahlen, borgen um anderwärts zu bezahlen, dluh dluhem platiti, v geden dnoho ſe dlužiti a druhému zaplatiti, kljn kljnem wyrážeti, einen in Schulden bringen, někoho do dluhu přiweſti, wweſti.
Schuldbrief, m. dlužnj liſt, zápis, m. pſanj, n.
Schuldbuch, n. kniha dluhů, dlužnj, f.
Schuldforderung, f. dluhu wpomjnánj, n.
Schuldfrey, bez winny.
Schuldiener, m. ſſkolnj ſluha, m.
Schuldienſt, m. ſſkolnj ſlužba, f.
Schuldig, der Schulden hat, der Geld ſchuldig iſt, dlužen, dlužný, wiel, zadlužitý, prodlužilý, ſeyn, zadlužitým, prodlužilým, dlužnu býti, jemanden ſchuldig ſeyn, bleiben, někomu dlužnu býti, zůſtati, 2) verbunden, verpflichtet, powinný, powinnen, dlužný, einem ſchuldig ſeyn, někomu powinnu, dlužnu býti, ich bin ſchuldig es zu ſagen, zu thun, gſem powinnen to říci, wzdělati, 3) ſchuldig eines Verbrechens, einer That, winný, winnen, ſeyn, býti winným, winnu někakým ſkutkem, ſchuldig erkláren, geben, za winného wznati, wdati, 4) ſchuldig, gebührend, gehörig, powinný, ſchuldigen Dank abſtatten, powinné djky wzdáwati, wzdáti, ſkládati.
Schuldigkeit, f. powinnoſt, powinna, f.
Schuldirektor, m. zpráwce, řjditel ſſkoly, ſſkolnj, ſſkolnjho žákowſtwa, m.
Schuldner, m. Schuldiger, dlužnjk, m. 2) Beleidiger, bibl. winnjk, m.
Schuldopfer, n. obět za winné, f.
Schuldthurm, m. wěž dlužnická, f.
Schuldverſchreibung, f. zápis, m. zapſánj wlaſtnj rukau, n.
Schule, f. ſſkola, učitelna, učjrna, f. niedere, njžſſj, menſſi, hohe, wyſoká, Schule halten, ſſkolu držeti, Schule, die Schüler, ſſkolnj žákowſtwo, n. ſſkola, f. in die Schule gehen, do ſſkoly choditi.
Schüler, m. jemandes, žák, učedlnjk, učenec, m. der auf der Schule iſt, der in die Schule gehet, ſſkolnjk, ſſkolnj

ſſkolnj žák, ſſkolár, ſſkolnjk, žák, včenec, včedlnjk ſſkolnj, m. alle Schüler, žákowſtwo, n. včency, žácy, m. plur.
Schülerchen, n. žáček, m.
Schülerhaft, ſſkolſký, žákowſký.
Schülerhaft, adv. ſſkolſky, po ſſkolſku.
Schülerinn, f. Schulmädchen, včedlnice, ſſkolárka, f. ſſkolnj děwče, n. žáčka, f.
Schulfeſt, n. ſſkolnj ſtawnoſt, f.
Schulfrage, f. ſſkolſká otázka, f.
Schulfratzen, f. plur. ſſkolſké pletky, pletichy, darečky, f. plur.
Schulfreund, m. ſſkolnj přitel, m.
Schulfuchs, m. ſſkolometa, m.
Schulfuchſerey, f. ſſkolometſtwj, n. ſſkolſké pletky, f. plur.
Schulgebäude, n. ſſkolnj ſtawenj, n.
Schulgeld, n. penjze, m. plur. plat za včenj, od včenj, m. plat, penjz ſſkolnj, m. mzda od včenj, f.
Schulgeſell, m. ſſkolnj towaryš, ſpolečnjk, m.
Schulgeſellſchaft, f. ſſkolnj towaryſtwo, ſpoluvčenſtwo, n.
Schulgezänke, n. ſſkolnj, ſſkolſké hádky, f. plur. ſpory, m. plur.
Schulhaus, n. ſſkolnj dům, m.
Schulherr, m. ſſkolnj pán, pán ſſkoly, m.
Schuljugend, f. ſſkolnj, ſſkolſká mládež, f. ſſkolnj žákowſtwo, n.
Schuljunge, m. ſſkolnj pachole, n. pacholjk, m.
Schulkammerad, m. ſſkolnj towaryš, ſpolečnjk, ſpoluſſkolák, ſpolužák, m.
Schulknabe, m. ſſkolnj pacholjk, chlapec, žáček, m. pachole, n.
Schullehrer, m. včitel ſſkolnj, m.
Schulmann, m. Lehrer, ſſkolnj miſtr, pěſtaun, m.
Schulmäßig, ſſkolſký.
Schulmeiſter, m. ſſkolmiſtr, ſſkolnj miſtr, pěſtaun, zpráwce ſſkoly, m.
Schulmeiſterhaft, ſſkolmiſtrowſký.
Schulmeiſterinn, f. ſſkolmiſtrowá, ſſkolnj miſtrowá, f.
Schuloberſter, m. neywyššj ſſkolmiſtr, přednj, wrchnj zpráwce ſſkoly, m.
Schulordnung, f. ſſkolnj, ſſkolſký řád, pořádek, m.
Schulrecht, n. ſſkolnj práwo, n.
Schulſachen, f. plur. ſſkolnj wěcy, f. plur.
Schulſtaub, m. prach ſſkolnj, m.
Schulſtreit, m. ſſkolſký ſpor, swár, m.
Schulter, f. plece na člowěku, rameno, n. der Thiere, plece, breite Schultern hat, plecnatý, ramenatý, ſſirokých pážd, beder.
Schulterbein, n. koſt w lopatce, f.
Schulterblatt, n. lopatka, f. plece, n.
Schulterküſſen, Schulterkiſſen, n. podhlawnj poduſſka, podhlawnice, f.
Schultern, bočiti.
Schultheiß, Schulz, m. ſaudce, ſudj, m.
Schulübung, f. ſſkolnj cwičenj, n.
Schulverfaſſung, f. ſſkolnj zřjzenj, n.
Schulverwalter, m. zpráwce ſſkoly, ſſkolnj, m.
Schulvorſteher, m. řjditel, zpráwce ſſkolnj, ſſkoly, m.
Schulweſen, n. wěcy ſſkolnj, ſſkolſké, f. plur.
Schulze, m. ſaudce, ſudj, m.
Schulzenamt, n. ſaudce, ſudjho w. řad, m.
Schund, m. leyno, howno, n.
Schundfeger, m. raſe, bál, klidič howen, leyn, m.
Schunke, f. wepřowá keyta, ſſunka, f.
Schuppen, f. ſubſt. ſſupiny, lupiny, f. plur. eine, ſſupina, lupina, f. Schuppen auf dem Haupte, lupina, f. lupy wotrus, m. im Geſichte, oſupky, f. plur. die Schuppen vor den Augen, bělmo, n. cynk na očjch, m. voll Schuppen, ſſupinowatý.
Schuppen, m. kolna, kůlna, f.
Schuppen, verb. die Fiſche, rybu ſtrauhati, oſtrauhati, ſſupiny zſtrauhati, zdělati.
Schuppicht, ſſupinatý, ſſupinowatý.
Schüpplein, n. ſſubinka, lupinka, f.
Schur, f. der Schaafe, střž, f. zur Schur, Poſſen, nawzdor, na přikoř, naſchwál.
Schuren, das, Feuer, rozkutiti oheň.
Schürfer, m. kowkop, m.
Schürhacken, m. pohrabáč, m.
Schurz, m. Schürze, f. zástěra, přední ſtěra

těra ženská s předu, přepáska, kasanka, pasna, f.
hürzchen, n. zástěrka, pasnička, kasanka, f.
hürzen sich, připásati, opásati se, einen Knoten, vzliti, sich schürzen, falten, nabjrati se, wrasstiti se.
chuß, m. rána ze braně, f. in, vor den Schuß kommen, přigjti na ránu, einen Schuß thun, ránu dáti, einen Schuß haben, metaph. býti střeleným, ztřesstěným, der ihn hat, metaph. střelený, ztřesstěný, ztřesstěnec, m. Schuß der Weber, autek, m. Schuß, Flug, Lauf, vprk, auprk, m. im vollen Schuße, vprkem, seyn, vprkem hnáti.
chüßel, f. mjsa, f. eine flache, mělká mjsa.
chüßelchen, n. miska, f.
chüßelwage, f. wážnj miska, f.
chußfrey, bezpečny před ránau.
chuster, m. sswec, obuwnjk, m. des Schusters, ssewcowský.
chusterahle, f. ssewcowské ssidlo, n.
chusterarbeit, f. ssewcowské djlo, n.
chusterhandwerk, n. ssewcowské řemeslo, ssewcowstj, n.
chusterinn, f. ssewcowá, f.
chusterkneif, m. kneyp ssewcowský, m.
chusterladen, m. ssewcowský krám, m.
chusterschwärze, f. ssewcowské černidlo, mazadlo, n.
chusterwerkstatt, f. ssewcowská djlna, f.
chutt, m. rum, m. řičeniny, f. plur. mit Schutte bedecken, zarumowati, rumem zasypati, nabjgeti, vom Schutte reinigen, wyrumowati, 2) Wall, násyp, m.
chüttboden, m. seypka, obilnice, f.
Schütten, ljti, voll schütten, naljti, Getreide, Erbsen, sypati, wysypati.
chütteln, potřásati, třásti, zatřásti, klátiti, hmožditi, Obst, owoce klátiti, das Haupt, hlawau wrtěti, krautiti, mrdati, aus dem Ermel, z rukáwu wytřásti, wytřásati.
Schutthaufen, m. hromada rumu, f.
Schutz, m. ochrana, obrana, f. Schutz geben einem, halten, leisten, ochranu propůgčiti, in Schutz aufnehmen, w ochranu přigjti, přigmauti, sich in eines Schutz begeben, w něčj ochranu se oddati, unter seinem Schutze jemanden haben, pod swau ochranau, w swé stráži, ochraně mjti někoho, 2) im Wasser, hráz, m.
Schutzbret, n. pádlo, n.
Schütze, Schütz, m. střelec, m. mit Pfeilen, střelec z kusse, z luku, m. mit Feuergewehr, střelec z ručnice, m.
Schützen, chrániti, brániti, hágiti, ochraňowati, obraňowati, obhagowati, zastáwati, střjcy, ostřjhati, zastaupiti, zastjrati, sich mit etwas schützen, něčjm se hágiti, brániti, zastjrati, zum Vorwande, zastřjti, zastjrati se něčjm, das Wasser, die Mühle, hraditi, ohraditi, zahraditi, zabawiti, zamezyti, einen bey seinem Rechte, Amte, zastupowati, brániti, hágiti, ostřjhati, zastáwati.
Schutzengel, m. anděl strážce, m.
Schützer, m. ochránce, obrance, obhágce, zástupce, ostrážce, chránitel, bránitel, der Wissenschaften, ochránce vměnj, m.
Schutzgatter, n. hřeben, m. zapadacý mřjže, f.
Schutzgenoße, Schutzmann, m. včastnjk ochrany něčj, m.
Schutzgott, m. sskřjtek, bůh strážce, strážný, ochranný, m.
Schutzhalter, Schutzherr, m. zástupce, m.
Schutzhand, f. ruka ochranná, f.
Schutzkrieg, m. wogna obhágná, f.
Schutzleistung, s. Schutz.
Schutzlos, bez obrany, nebranný.
Schutzrede, f. řeč obrannj, obranná, ohradnj, obrana, omluwa, f.
Schutzschrift, f. spis, list obrannj, obranný, ohradnj, m. obrana, f.
Schutzwehre, Schutzmauer, f. branné mjsto, n. pewnost, bassta, hradba, ochrana, obrana, f.
Schwach, matt, mdlý, mdel, nedužiwý, nestatečný, schwach seyn, werden, mdljti, zemdleti, vmdleti, nedužiwěti, znedužiwěti, mdlým, ne-

neſtatečným býti, ſchwach, nicht ſtark, dünn, ſlabý, ſchwacher Faden, ſlabá nit, f. ſchwache Hoffnung, malá, chatrná nadĕge, f. ſchwache Armee, ſlabé wogſko, n. ſchwaches Bier, Getränk, ſlabé, lehčé pjwo, n. ſchwacher Beweis, ſlabý důkaz, m. ſchwaches Gedächtniß, mdlá, ſlabá paměť, f. ſchwacher Magen, mdlý, neſtatečný žaludek, m. ſchwache Stimme, mdlý, ſlabý hlas, m. ſchwacher Lauf des Waſſers, der Uhr, mdlý chod, m. von ſchwacher Geſundheit, mdlého, tenkého zdrawj, na zdrawj neſtatečný, ſchwaches Gehör, Geſicht, mdlý ſluch, zrak, m. ſchwach werden, zemdljti, oſlabnauti, ſchwacher Kopf, propr. mdlá hlawa, metap. ſlabá, mdlá hlawa, ſlabota, f. mdlobař, m. ſchwach, albern, mdlý, ſlabý, neſtatečný, ſchwache Seite, mdlá auhonná ſtrana, mdloba, křehkoſt, neſtatečnoſt, f. ſeine ſchwache Seite zeigen, ſwau mdlobu, neſtatečnoſt, auhonnau ſtranu wkázati, ſchwach in einer Wiſſenſchaft, ſlabý, ein ſchwacher Leib, ſlabé tělo, n. ſchwacher Puls, mdlé tlučenj, n. ſchwache Beine, Glieder, mdlé, ſlabé nohy, f. plur. audy, m. plur. ſchwach, gebrechlich, mdlý, křehký, neſtatečný, ein ſchwacher Menſch, člowječek mdlý, neſtatečný, křehký, ſchwach am Volke, ſlabý.

Schwach, adv. mdle, ſlabĕ, neſtatečně, ſpielen, ſingen, klingen, reden, hrátí, ſpjwati, znjti, mluwiti mdle, beweiſen, ſich wehren, ſlabĕ dokázati, ſe brániti.

Schwäche, f. mdloba, neſtatečnoſt, neduživoſt, f. jemandes, mdloba, křehkoſt, neſtatečnoſt, f. ſeine Schwäche zeigen, ſwau mdlobu, ſwau neſtatečnoſt, křehkoſt wkázati, des Fadens, ſlaboſt, der Füſſe, Glieder, mdloba, ſlabota, f.

Schwächen, wmdliti, zemdliti, mdlého, neſtatečného wdělati, znedužiwĕti, ſich die Augen, zemdliti ſy oči, das Anſehen, die Macht, zřerel, moc ztenčiti, zlehčiti, zemdliti, die Armee, Tapferkeit, Gewalt, wogſko, wdatnoſt, moc zemdliti, den Muth, směloſt myſli ſkrotiti, zwiklati, zlámati, zemdliti, ſonſt etwas, oſlabiti, zwiklati, 2) eine Jungfrau, pannu pohaniti, zmrhati, poruſſiti.

Schwachheit, f. mdloba, neſtatečnoſt, neduživoſt, f. des Magens, mdloba, neſtatečnoſt žaludka, f. Ohnmacht, mdloba, f. menſchliche Schwachheit, Fehler, Gebrechlichkeit, křehkoſt, neſtatečnoſt, mdloba, auhona, lehkoſt, f. niemand iſt ohne Schwachheit, žádný člowĕk nenj bez auhony, bez mdloby, aus menſchlicher Schwachheit, z lidſké křehkoſti, mdloby, neſtatečnoſti, das iſt eine Schwachheit, to geſt lehkoſt, eine Schwachheit begehen, dočiniti, dopuſtiti ſe lehkoſti, Schwachheit der Glieder, Füſſe, Kräfte, mdloba, ſlabota, f.

Schwächlich, neduživý, neſtatečný, churawý.

Schwächlichkeit, f. neduživoſt, neſtatečnoſt, churawoſt, f.

Schwager, m. ſſwagr, m. Schwager! ſſwagře, ſſwagřičku!

Schwägerinn, f. ſſwagrowá, f.

Schwägerſchaft, f. ſſwagrowſtwj, n.

Schwal, m. Fiſch, praudnjk, m.

Schwalbe, f. laſſtowice, laſſtowka, wlaſſtowice, wlaſſtowka, f. eine Schwalbe macht keinen Sommer, gedna wlaſſtowice nepřinášſj podletj, von Schwalben, wlaſſtowý, wlaſſtowičj, ſchreyen wie eine Schwalbe, ſſweholiti.

Schwalbenkraut, n. laſſtowičnjk, m.

Schwalbenneſt, n. wlaſſtowičj hnjzdo, n.

Schwalbenwurz, f. laſſtowičnjk, m.

Schwall, m. Haufe, hromada, f.

Schwamm, m. zum Abwiſchen, hauba, huba, hubice, f. zum Eſſen, hauba, hljwa, f.

Schwammartig, hubowatý.

Schwammbrod, n. djrkowatý chléb, m.

Schwammbüchſe, f. woňawka, f.

Schwammicht, haubowý.

Schwämmlein, n. hubička, f.

Schwammſtein, m. kámen hubowatý, m.

Schwan,

chwan, m. labut, ſ. von Schwanen, labutj, labutowý.
chwanen, es ſchwanet mir, zdá ſe mi, přicházý mně, tuſſjm.
chwanenfeder, ſ. plur. labutowé peřj, n.
chwanengeſang, m. Lied, zpěw labutj, m.
chwang, m. běh, mraw, obyčeg, m. im Schwange gehen, býti w běhu, běžeti, býti mraw, wůbec přigatu býti, in Schwang kommen, wgjti, přigjti w běh, do běhu, w obyčeg, wůbec přigatu býti, bringen, wweſti w běh, w obyčeg, w mraw, zobyčegiti něco, was im Schwange gehet, běžný, běžjcý, dieß gehet unter den Großen ſtark im Schwange, to mezy welikými běžj, geſt w běhu, geſt mraw.
chwanger, těhotný, obtěžkaný, s těžkým žiwotem, břichatý, feyn, gehen, býti těhotnau, obtěžkanau, s autěžkem, s těžkým žiwotem, s djtětem choditi, břjchatau djtětem, werden, obtěžkati.
chwängern, obtěžkati, obřichatiti, těhotnau včiniti, otěhotniti, těhotniti, těhotiti.
chwangerſchaft, ſ. těhotnoſt, ſ.
chwank, m. Schwänke, plur. ſſprým, ſſprýmek, m. propowjdka, zaſmé-ſſná propowjdka, ſ.
chwanken, klátiti ſe, febau, motati ſe, ſem y tam ſe zmjtati, wrtěti ſe, wiklati ſe, ſchwanken, met. chwjti ſe, wrtěti ſe, wiklati ſe, klátiti ſe, býti wrtkawým, wiklawým, z. B. in der Religion, we wjře, die Bäume ſchwanken, ſtromowé ſe wiklagj, wiklj, klátěgj, zmjtagj.
chwankend, klátiwý, wrtkawý, wiklawý, ein ſolcher Menſch, wrtoch, wrtkawý, wrtký, wiklawý člowěk, wrtohlawý, wrtohlawec, kam wjtr tam plášť, m.
chwanz, m. ocas, wocas, m. was einen langen Schwanz hat, ocaſatý, wocaſatý, vom Schwanze, ocaſnj, wocaſnj.
hwänzchen, n. ocásek, wocásek, m.
hwänzeln, wie die Hunde, ocáskem mrdati, třepati.
Schwänzen, einen Schwanz an etwas machen, im Gehen, kláriti ſe, motati ſe.
Schwänzlein, ſ. Schwänzchen.
Schwanzlos, bez ocaſu, bez ocaſnj.
Schwanzriemen, m. farkáš, m.
Schwanzſtern, m. hwězda s ocaſem, ocaſatá, ſ.
Schwär, m. und n. Geſchwür, nežit, wřed, bolák, m. vollSchwären, wředowitý, nežitowitý.
Schwären, innerlich, gjtřiti ſe, hnogiti ſe, zbjrati ſe, von neuem, rozgjtřiti ſe, zum Schwären bringen, zgjtřiti, rozgjtřiti, wřed rozdrbati.
Schwarm, m. Haufe, hromada, ſ. heyno, n. hluk, (oblak, rog), kopec lidj, m. von Bienen, rog. m. ein Schwarm von Studenten, oblak, kopec, hromada ſſtudentů.
Schwärmen, wie die Bienen, rogiti ſe, lärmen, toben, blázniti, bauřiti, durch die Gaſſen, Straſſen, těkati, laudati ſe ſem tam, potlaukati ſe, taláceti ſe, tkymati ſe po ulicých, alberne Dinge glauben, ſagen, třeſſtiti, blázniti, raupy, kočky w hlawě mjti, těkati.
Schwärmen, das, der Bienen, rogenj ſe, n. Lärmen, bláznění, bauřenj, n. auf den Straſſen, těkánj, laudánj ſe, taulánj ſe ſem y tam, potlaukánj ſe, tkymánj ſe, talácenj ſe, n. das Glauben an alberne Dinge, třeſſtěnj, bláznění, n.
Schwärmend, fanatiſch, třeſſtiwý, třeſſtjcý, bláznjwý, těkawý, lärmend, bauřliwý, bláznjwý, auf den Gaſſen, těkawý, taulawý.
Schwärmer, m. der lärmet, bučič, blazniwec, m. auf den Gäſſen, Laude, těkač, těkař, tkymač, ludař, tulák, pobuda, potlaučka, ſtupka, m. in Religionsſachen oder anderen Dingen, Fantaſt, třeſſtič, třeſſtjk, neſmyſlný, bláznič, wzteklý, wztekljk, fučjk, fučidlo, m.
Schwärmerey, ſ. třeſſtěnj, ztřeſſtěnj, bláznění, n. ztřeſſtěnoſt, těkawoſt myſli, bugnoſt, ſ.
Schwärmeriſch, těkawý, ztřeſſtěný, třeſſtiwý, bláznjwý, bugný,

der

der in Wirthshäuſern herumſchwärmt, tĕkawý po hoſpodách.

Schwarte, f. kůže na lebu hlawy, f. 2) dicke Haut, kůra, f. 3) altes Buch, ſſkwár, m.

Schwarz, černý, ſchwarz werden, černati, černĕti, zčernati. ſchwarz machen, černiti, počerniti, zčerniti, etwas ſchwarz, náčerný, 2) die ſchwarze Kunſt, černoknĕžſtwj, černé vmĕnj, n. jemanden ſchwarz machen, verſchwärzen, verläumden, zčerniti, očerniti.

Schwarzäugig, černooký.

Schwarzblau, bleich, zſynalý, zmodralý, werden, zſynati, zmodrati.

Schwarzbraun, dunkel, ſmĕdý, náčerný, počernalý.

Schwärze, f. zum Schwärzen, černidlo, n. ſchwarze Farbe, Geſtalt, černoſt, f.

Schwärzen, černiti, zčerniti, počerniti, očerniti.

Schwarzfärber, m. barwjř, barewnjk na černo, m.

Schwarzfärbig, černé barwy.

Schwarzfuß, m. černuſek, m.

Schwarzgelb, černožlutý.

Schwarzgelblicht, gilowatý, zmrtwělý.

Schwarzglänzend, černoſtkwělý.

Schwarzhell, černoſwĕtlý.

Schwarzkopf, m. černohláwek, m.

Schwarzköpfig, černohlawý.

Schwarzkümmel, m. černý kmin, m.

Schwarzkunſt, f. černé vmĕnj, černoknĕžſtwj, kauzedlnictwj, čarodĕgnictwj, n.

Schwarzkünſtler, m. černoknĕžjk, kauzedlnjk, čarodĕgnjk, m.

Schwärzlich, počernalý, přičernalý, začernalý, náčerný.

Schwarzroth, černočerwený.

Schwärzung, f. černĕnj, počernĕnj, n.

Schwarzwildpret, n. černá zwěřina, f.

Schwarzwurz, f. poſed, m.

Schwätzen, ſſtĕbetati, žwáti, blekotati, plyſkati, tlachati, (hláholiti,) blekotiti, tlampati, er ſchwatzt gerne, rád ſſtĕbetá, ſſweholj, plyſká, wie die Aelſter, řehotati, ſſtĕbetati, mit einem ſchwatzen, rozpráwĕti, ſſtĕbetati, plyſkati s nĕkým.

Schwätzen, das, ſſtĕbetánj, žwánj, tlachánj, plyſkánj, blekocenj, n.

Schwätzer, m. ſſtĕbetka, ſſtĕbetnjk, ſſtĕbetář, tlachač, žwáč, darmotlach, klewjtka, plyſkač, marnomluwec, m.

Schwätzerinn, f. ſſtĕbetka, ſſtĕbetnice, tlachačka, žwačka, plyſkačka, f.

Schwatzhaftig, ſſtĕbetný, tlachawý, žwawý, plyſkawý, blekotný, marnomluwný.

Schwatzhaftigkeit, f. ſſtĕbetnoſt, tlachawoſt, žwawoſt, plyſkawoſt, blekotnoſt, marnomluwnoſt, f.

Schweben, wznáſſeti ſe, vor Augen, mihati ſe, před očima býti, na oči lezti, giti, před očima ſe vkazowati, ſe pleſti, im Sinne, in den Gedanken, býti, lezeti na myſli, w myſlinkách, lezti na myſl, im Zweifel, Irrthum, in Ungewißheit, im Elend, Freuden, Kummer, Furcht, Gefahr, zwiſchen Furcht und Hoffnung, w pochybnoſti, w bludu, w omylu, w negiſtorĕ, w bjdĕ, w nebezpečenſtwj, w bázni, w nadĕgi zůſtáwati, býti, w pochybnoſti, w bludu, w omylu, w negiſtorĕ, w nebezpečenſtwj wĕzeti, na omylu býti, in der Luft über einem, w powĕtřj nad nĕkým ſe wznáſſeti.

Schwebend, wiſutý, wiſycý, zawĕſſený, ſchwebende Gärten, zahrady w powĕtřj, zhůru zawĕſſené, wiſuté.

Schwefel, m. ſýra, f. mit Schwefel angemacht, ſyrkowatý, voll Schwefel, ſyrný, ſyrnatý.

Schwefelfaden, m. ſyrná nit, f.

Schwefelgaſſe, f. ſyrkowá vlice, f.

Schwefelgeruch, m. Geſtänk, ſmrad ſýry, ſyrný, m.

Schwefelgrube, f. Gang, hut kde ſýra přepalugj, ,. ſyrywar, m.

Schwefelhölzchen, n. ſyrka, ſyrná ſwjčka, f.

Schwefelhütte, f. ſyrkowá hut, f.

Schwefelicht, ſyrný, ſyrnatý, ſyrkowatý, ſchwefelichten Dämpfe, ſyrkowaté párnoſti, f. plur.

Schwefelkerze, f. ſ. Schwefelhölzchen.

Schwefellicht, n. ſyrná ſwjčka, ſyrka, f.

chwefeln, ſýrau napauſſtěti, der Wein iſt geſchwefelt, geſt wápenité wjno, ſyrau napuſſtěné.
chwefelwurz, f. gelenj kořen, m.
chweher, od. Schwäher, ſ. Schwiegervater.
chweif, m. wocas, ocas, m.
chweifen, herum, taulati ſe, laudati ſe.
chweifig, ocaſatý.
chweifträger, m. nohſleda, m.
chweigen, mlčeti, auf einmal, plötzlich, gar nichts mehr ſagen, vmlknauti, pozamlčeti, pomlčeti, ſchweig, ich ſage dir, mlč, vmlkni powjdám ti, anfangen zu ſchweigen, pomlkáwati, vmlkáwati, er ſchwieg ein wenig, pozamlčel ſe, odmlčel ſe, ein wenig ſchweigen, odmlčeti ſe.
hweigen, das, mlčenj, n. mlčenliwoſt, f. das plötzliche, vmlknutj, n.
hwein, n. praſe, n. wepř, m. geſchnittenes, kleſſtěný, řezaný wepř, in rechtes Schwein, gak nálezj praſe, vom Schweine, praſecý, ſwinſký, wepřowý, die Schweine betreffend, dazu gehörig, ſwinſký, wildes Schwein, diwoký wepř, m.
weinbraten, m. wepřowá pečeně, f.
weinbrätlein, n. wepřowá pečenka, f.
weinchen, n. praſátko, ſele, ſeátko, n.
weinerey, f. praſectwj, ſwinſtwj, n.
weinern, ſchweinen, vom Schweine, praſecý, ſwinſký, wepřowý.
weinfleiſch, n. wepřowé, ſwinſké maſo, n.
weinhändler, m. ſwinſký obchodnjk, ſwinař, m.
weinhaut, f. ſwinſká kůže, f.
weinhirte, m. ſwiňák, paſtwec wiň, m.
weinigel, m. ſwinſký gežek, m. ein ſchter, ſwiňák, m.
weinmarkt, m. ſwinſký trh, m.
weinmaſt, f. krmenj wepřů, n.
weinmelde, f. lebeda, f.
weinſpieß, m. oſſtip, m.
weinſtall, m. ſwinſký chlém, m.
weinwildprät, n. ſwinina, diwoká wepřowina, f.
Schweinzucht, f. chowánj praſat, ſwiň, n. der ſie hält, ſwinař, ſwinſký zprávce, m.
Schweiß, m. pot, m. voll Schweiß, plný potu, vpocený, zapocený, ſeyn, býti plný potu, potem ſe ſljwati, im Schweiße ſeines Angeſichts, w potu twáře, in Schweiß kommen, gerathen, zapotiti ſe, opotiti, vpotiti ſe, in Schweiß, zum Schweiß bringen, zapotiti, vpotiti, vot wyrazyti, wyhnati, wywoditi.
Schweißbad, n. potnj lázen, lázně, potnice, párna, lázen k pocenj, f.
Schweißicht, potowý, potnj.
Schweißlöcher, n. plur. potowé, potnj djry, djrky, f. plur.
Schweißtreibend, pot wyrážjcý, wyhánějcý, wywodjcý.
Schweißtuch, n. potnj zaucho, n. potnj ſſat, m.
Schweißwurſt, f. krewnice, f. gelito krewné, krwnj, krupami wycpaná, n.
Schwelgen, hýřiti, žráti, kwaſyti, ožjrati ſe, bugněti, mrhati.
Schwelgen, das, ſ. Schwelgerey.
Schwelger, m. ožralec, žráč, krčemnjk, kwaſownjk, marnotratnjk, marnotrátce, mrhač, hýřič, m.
Schwelgerey, f. hýřenj, ožralſtwj, ožjránj, kwaſenj, mrhánj, marnotratnictwj, n.
Schwelgeriſch, hyřiwý, obžralý, marnotratný, mrhawý.
Schwelle, f. prah, práh, m.
Schwellen, nadýmati ſe, nadmauti ſe, dmauti ſe, naběhnauti, duřmatěti, das Waſſer ſchwillt, woda ſe dme, wie der Ton, wyſtaupiti.
Schwellen, das, nadýmánj, nadmutj, dmutj, naběhnutj, duřmatěnj, n. des Tons, wyſtaupenj, n.
Schwemme, f. im Fluſſe, brod, m. brodnice, f. brodicý rybnjk, m. kaliſtě, n.
Schwemmen, máchati, práti, b) die Pferde, broditi.
Schweugel, Schwängel, m. der Glocke, ſrdce, n. 2) an einem Brunnen, wáha ſtudničná, f.

Schwenke, f. Schaukel, gazýček v wáhy, m.

Schwenken, napřahati, hin und her, wohánĕti, den Spieß, die Fahne, ohánĕti se kopjm, korauhwj, ſich ſchwenken, wie die Soldaten, obracĕti, otáčeti, zatáčeti ſe, im Tanzen, zatáčeti ſe, ſich auf das Pferd, wymrſſtiti ſe, wſkočiti na koně, die Gläſer, wyplakowati, wyplákuauti, wycáknauti.

Schwenkfaß, n. Keſſel, manička, medenice, f.

Schwenkung, f. napřahánj, ohánĕnj, n. der Soldaten, otáčenj, zatáčenj ſe, n.

Schwer, těžký, neſnadný, nezwolný, die ſchwere Noth, padaucý nemoc, f. einem das Herz noch ſchwerer machen, přidáwati těžoſti, ſchwer fallen, halten, přicházeti, býti těžké, těžko, duſſno býti, ſchwer machen, těžké dĕlati, stěžowati, obtěžowati, einem das Herz, obtěžowati ſrdce, ſchwer zu thun, těžký, neſnadný, ſchwere Zeiten, těžké časy, m. plur. ſchwere Reiterey, obrjzené rytjřſtwo, gezdectwo, n. vier Grau ſchwer, čtyr zrn zrjži, der einen ſchweren Athem hat, duſſný, duſſliwý, těžkoduchý.

Schwer, adv. těžce.

Schwerdt, Schwert, n. meč, m. durchs Schwerdt fallen, mečem padnauti, zahynauti, worauf das Schwerdt ſtehet, ſmrti hodný, hrdelnj.

Schwerdtfeger, m. mečjř, m.

Schwerdtfegerey, f. mečjřſtwj, n.

Schwerdtfiſch, m. mečowá ryba, f.

Schwerdtlein, n. mečjk, mečjček, m.

Schwerdtſchlag, m. Streich, rána mečowá, meče, f. den Schwerdtſchlag aushalten, podniknauti ránu meče.

Schwerdttanz, m. tanec we zbrogi, m.

Schwerdttänzer, m. ſkočec, tanečnjk we zbrogi, m.

Schwerdtträger, m. mečonoš, m.

Schwere, f. tjž, tjhota, f.

Schwerfällig, wáhawý, wážný.

Schwerfälligkeit, f. wáhawoſt, wážnoſt, f.

Schwerlich, stěžkem, stěžky, stěžka, ſotwa, ſotně.

Schwermuth, f. těžkomyſlnoſt, těžkoſt na myſli, myſli, f.

Schwermüthig, těžkomyſlný.

Schwermüthigkeit, ſ. Schwermuth.

Schwertel, m. ein Kraut, modrý koſatec, m.

Schweſter, f. ſeſtra, f. der Schweſter ihr, ſeſtřiny.

Schweſterchen, n. ſeſtřička, f.

Schweſterkinder, n. plur. die von zween Schweſtern herrühren, ſeſtřenice, f. ſeſſřency, m. plur. ſeſtřiny dĕti, n. pl.

Schweſterlich, ſeſterſký, c) ſeſtřjnſký, ſeſtřiny.

Schweſterſohn, m. ſeſtřenec, m.

Schwiebogen, m. oblauk, prampauch klenutý, m. podlaubj, n.

Schwiegerältern, m. plur. tchánowé, otcowé dwau manželů, m. plur.

Schwiegermutter, f. tchyně, (ſſwegruſſe, ſſwegra,) f.

Schwiegerſohn, m. zeť, m.

Schwiegertochter, f. newěſta, f.

Schwiegervater, m. tchán, teſt, ſwěſt, m.

Schwiele, f. mozol, m. Schwielen bekommen, mozolowatĕti, zmozolowatĕti, Schwielen machen, mozoly zdĕlati, voll Schwielen, mozolowatý.

Schwierig, ſchwer, těžký, nezwolný, ſchwürig, podebraný.

Schwierigkeit, f. těžkoſt, neſnadnoſt, nezwole, f. Hinderniß, neſnáz, těžkoſt, neſnadnoſt, f. einem Schwierigkeiten machen, etwas zu thun, zu erlauben, neſnáz činiti někomu w něčem, es wird Schwierigkeiten ſetzen, budau w tom neſnáze, těžkoſti, mit Schwierigkeit, s neſnázý, ne bez neſnáze, s těžkoſtj, s neſnadnoſti.

Schwimmen, plowati, plawati, plauti, plynauti, ſplýwati, oben, auf etwas, wplowati, in Thränen, Blute, ſplýwati w ſlzých, w krwi, über etwas, přeplynauti, přeplawati, přeplawti, hinunter, ſplauti dolů, herzu, připlawati, připlauti, připlynauti, davon, odplawati, odplauti, odplynauti, auf dem Waſſer ſchwimmen oben, ſplýwati.

Schwimmer, m. plawač, plowač, pla-

plawič, m. eine Art Wagen, wisutý wůz, m.
Schwimmung, f. Schwimmen, das, plawánj, n. plawba, f. plutj, n.
Schwinde, f. Schwind, m. im Geſichte, liſſeg, m.
Schwindel, m. záwrat, f. der ihn hat, záwratiwý, ihn bekommen, záwratj zachwácenu býti, Stutzer, ſſwihák, m.
Schwindelgeiſt, m. Schwindelhirn, wrtoch, wrtohlawec, m.
Schwindelhaft, ſchwindelicht, záwratiwý.
Schwindeln, den Schwindel haben, mjti záwrat, es ſchwindelt mir, hlawa ſe se mnau točj, 2) es ſchwindelt mir vor etwas, wrtjm ſe.
Schwindelnd, ſ. Schwindelhaft.
Schwinden, mjgeti, b) tlijti, chřadnauti, wadnauti, wie das Holz, tlijti, zerlijti, 2) ſchwinden laſſen, nachlaſſen, erlaſſen, ſlewiti, vlewiti.
Schwinden, das, mjgenj, tlenj, chřadnutj, n.
Schwindgrube, f. wodnj gáma, f. traſtiwod, m.
Schwindſucht, f. ſauchotiny, f. plur. ſuchá nemoc, f. tlenj, chřadnutj, n. der ſie hat, ſauchotinný, ſauchotinka, ſauchotina, m. er bekömmt die Schwindſucht, chytá ſe ho ſauchotina, chytagj ſe ho ſauchotiny.
Schwindſüchtig, ſauchotinný, ſauchotinowatý, tleniwý, ſolcher Menſch, ſauchotinář, ſauchotinka, m.
Schwinge, f. opálka, wěgička, wěgice, wěgicý lopata, f.
Schwingen, Getreide, opálati, zopálati, wyopálati, přewjgeti, wjti, přemjtati, etwas in den Händen, oder um den Hals, oháněti, metati, mecy v wjtr, die Fahne, einen Spieß, korauhwj, kopjm ſe oháněti, das Schwerdt über einen, meč na někoho opřjti, napřáhnauti, ſich in die Höhe empor ſchwingen, wznesti ſe, wypnauti ſe, wyweyſſiti ſe, něčjm wyniknauti, zu Gott, k Bohu ſe wznesti, auf das Pferd, auf einen Baum, wymrſſtiti ſe, wſkočiti, wyſkočiti na kůň, na ſtrom, die Flügel ſchwingen, w powětřj ſe wznáſſeti, ſich am Seile ſchwingen, přemjtati ſe, haupati ſe, ſich ſchwingen, ſich empor ſchwingen, zu Ehren kommen, wyniknauti, wznesti ſe, wypnauti ſe, wyweyſſiti ſe, die Flügel, třepetati křidlami.
Schwingen, das, oháněnj, metánj v wjtr, n. der Flügel, wznáſſenj ſe, třepetánj ſe, n. des Getreides, opálánj, přewjgenj, n. am Seile, haupánj, n.
Schwingfedern, f. plur. broky, brky, m. plur.
Schwirren, wrzati, ſſkřjpati.
Schwirren, das, wrzánj, ſſkřjpánj, n.
Schwirrend, wrzawý, ſſkřjpawý.
Schwitzbad, ſ. Schwitzkaſten, Stube.
Schwitzen, potiti ſe, etwas hervor ſchwitzen, něco ze ſebe potiti, wypotiti.
Schwitzen, das, pocenj ſe, n.
Schwitzend, poticý ſe, ſchwitzend machen, zapotiti.
Schwitzkaſten, m. poticý lázeň, potnice, f.
Schwitzſtube, f. poticý lázeň, f.
Schwören, přiſáhati, přiſáhnauti, falſch, křiwě, neprávě přiſáhati, der falſch ſchwört, křiwopřjſežný, křiwopřjſežnjk, m. bey etwas, ſkrze něco přiſáhati.
Schwören, das, přiſahánj, n.
Schwörer, m. přiſahatel, m.
Schwül, ſchwul, ſchwüllig, erſtickend heiß, parný, pálčiwý, wedernj, es iſt, geſt parno, wedro.
Schwulſt, f. otok, m. otekllina, f. b) nadutj, n.
Schwülſtig, otekly, c) nadutý, naběhlý, ſchwülſtiger Ausdruck, ſchwülſtige Schreibart, Rede, nadutě wygádřenj, n. nadutý způſob pſanj, m. nadutá řeč, f.
Schwülſtig, adv. nadutě, reden, ſchreiben, nadutě mluwiti, pſáti.
Schwülſtigkeit, f. nadutoſt, f.
Schwung, m. Bewegung, klácenj, keywánj, n. den Schwung geben, wymrſſtiti, in den Schwung kommen, rozklátiti, rozkeywati ſe, im Schwunge ſeyn, klátiti ſe, keywati ſe, Schwung in die Höhe, wznesſenj ſe, wypnutj ſe, wyniknutj, wyweyſſenj, n. wyweyſſenoſt, f. ihn nehmen, wznesti ſe, wypnauti ſe, wyniknauti, der Schwung

im Fallen, zwah, pochop, m. ihn kriegen, zwah, pochop wzýti, Schwung einer Rede, wysoſt řeči, f.
Schwur, m. přjſaha, f. thun, činiti, včiniti přjſahu, zum Schwure kommen, přigjti na přjſahu.
Schwůrig, ſ. Schwierig.
Sclave, Sclav, Sklav, m. otrok, chlap, pacholek, ſ. Leibeigener.
Sclavenhändler, m. prodawatel, prodawač lidj, m.
Sclavenkind, n. djtě otrocké, n.
Sclavenmarkt, m. trh otrocký, m.
Sclaverey, f. otroctwj, chlapſtwj, n. poroba, f.
Sclavinn, f. otrokyně, f.
Sclaviſch, otrocký, chlapský.
Sclaviſch, adv. otrocky. chlapsky.
Scorbut, Skorbut, m. Scharbock, kurděg, m.
Scorbutiſch, kurděgowý.
Scordien, n. oder f. plur. planý česnek, m.
Scorpiſch, m. ſtjr, m.
Scorpion, m. ſtjr, m.
Scorpionkraut, n. kořenj ſtjrowé, n.
Scorpionöl, n. oleg ſtjrowý, m.
Scorpionſcheeren, f. plur. klepeta ſtjrowá, n. plur.
Scorpionſtich, m. ſtknutj ſtjrowé, n.
Scrupel, m. hněrliwoſt, f.
Scrupulos, bedenklich, hněrliwý.
Sebel, Säbel, m. ſſawle, ſſawlice, f. křiwý tesák, m. mit dem Säbel niedermachen, niedermetzeln, poſſawlowati.
Sebenbaum, m. ſabina, f.
Sechs, ſſeſt, allemal, jedem ſechs, po ſſeſti, aus ſechſen beſtehend, ſſeſterný, mit ſechſen fahren, se ſſeſti geti, gezdit, eine Sechs, die Sechs, ſſeſtka, f. ſſeſták, ſſeſterý počet, m. der ſechs Finger hat, ſſeſtiprſtý.
Sechs-Achtel, n. ſſeſt oſmiček, ſechs Achtel Takt, ſſeſti oſmičkowý takt, m.
Sechseck, n. ſſeſtihranatoſt, f.
Sechseckig, ſechseckicht, ſſeſtihranatý, ſſeſtihraný.
Sechſer, m. ſſeſtka, f. an Würfeln, žiž, m.
Sechſerley, ſſeſterý.
Sechsfach, ſechsfältig, ſſeſterý, ſſeſtnáſobný, ſolche Zahl, ſſeſterý počet, ſſeſták, m.
Sechsfüßig, ſſeſtinohý.
Sechshundert, ſſeſt ſet, ſechshundertig, ſſeſtiſtý.
Sechshundertmal, ſſeſtſetkrát.
Sechs Jahre, ſſeſt let.
Sechsjährig, ſſeſtilerý.
Sechsmal, ſſeſtkrát.
Sechsmalig, ſſeſtkrátý.
Sechs Männer, Sechsmänner, m. plur. ſſeſt pánů, Sechsmänneramt, ſſeſtpanſký wrad, m.
Sechs Monate, ſſeſt měſýců.
Sechsmonatlich, ſſeſtiměſýčný.
Sechspfenniger, m. Sechſer, ſſeſták, m.
Sechsrudericht, ſſeſtikádnj.
Sechsſäulig, ſſeſtiſlaupowý.
Sechsſichtig, ſſeſtináſobný, ſechsſichtige Gerſte, ſſeſtiřadý ječmen, m.
Sechsſpännig, s ſſeſti koňmi.
Sechſte, ſſeſtý, aus der ſechſten Ordnung, ſſeſterý, der ſechſte Theil eines Dinges, ſſeſtka, f. zum ſechſtenmal, poſſeſtý, zum ſechſten, ſechſtens, za ſſeſté.
Sechstägig, ſſeſtidenní.
Sechstheil, m. ſſeſtá částka, f. ſſeſtý djl, m.
Sechstheilig, ſſeſtodjlný.
Sechswochen, f. plur. ſſeſtineděle, f. pl.
Sechswochenkind, n. djtě w peřince, n.
Sechswöchnerinn, f. ſſeſtinedělka, f.
Sechszeilig, ſſeſtiřádký.
Sechzehn, ſſeſtnáct.
Sechzehnfüßig, ſſeſtnáctinohý.
Sechzehnjährig, ſſeſtnáctilerý.
Sechzehnmal, ſſeſtnáctkrát.
Sechzehnmalig, ſſeſtnáctkrátý.
Sechzehnte, ſſeſtnácty.
Sechzehntheil, m. ſſeſtnáctka, f.
Sechzig, ſſedeſát, jedesmal jedem, po ſſedeſáti.
Sechzigfältig, ſſedeſátnáſobný.
Sechzigjährig, ſſedeſátilerý, ein ſechzigjähriger Mann, ſſedeſátilerý muž, ſſedeſátnjk, m.
Sechzigmal, ſſedeſátkrát.
Sechzigſte, ſſedeſátý.
Sechzigtheil, n. ſſedeſátka, f.
Seckel, Säckel, m. kapſička, f.
Seckelmeiſter, m. pokladnjk, m.

Seckler,

eckler, Säckler, m. měſſečnjk, tobolkář, tobolečnjk, m.
ecret, Sekret, ſ. Siegel, 2) heimliches Gemach, záchod, m.
ecretár, Sekretár, m. tagemnjk, tagnoſta, (ſekretář,) m.
ecte, Sekte, f. ſekta, f. viele, ſektářſtwj, n.
ectirer, Sektirer, m. ſektář, m.
ectiriſch, ſektiriſch, ſektářſký.
ee, f. Meer, moře, n. 2) eingeſchloſſener Landſee, ſtehender See, der keinen Ausfluß hat, gezero, n. kleiner See, gezýrko, n. zur See, na moři.
eeaal, m mořſký auhoř, m.
eeblume, f. lekno, n. ſſtuljk, m.
eedienſt, m. ſłużba na moři, mořſká f.
eefahrender, Seefahrer, m. plawec mořſký, m.
eefahrt, f. plawba mořſká, na moři, f. plawectwj mořſké, n.
eefiſch, m. ryba gezernj, rybničná, f. Seefiſche, Meerfiſche, m. plur. ryby mořſké, f. plur.
eegefahr, f. nebezpečenſtwj mořſké, na moři, n.
eegefecht, ſ. Seetreffen.
eegel, ſ. Segel.
eegras, n. tráwa mořſká, f.
eehaven, m. mořſký přjwoz, břeh, m.
eehund, m. mořſký pes, m.
eejungfer, ſ. Meerjungfer.
eekrankheit, f. nemoc mořſká, na moři, f.
eekrebs, m. mořſký rak, m.
eekrieg, m. wogna na moři, mořſká, f.
eeküſte, f. zábřeží mořſké n.
eelchen, n. duſſička, f.
eele, f. duſſe, f. bey meiner Seele! na mau duſſi! bey ſeiner Seele ſchwören, duſſowati ſe, die Seele iſt ihm ausgefahren, duſſi puſtil, wypuſtil, zdechl, ohne Seele, bezduſſný.
eelenamt, ſ. Seelmeſſe.
eelenhirt, m. paſtýř duſſj, m.
eelenlos, bezduſſný.
eelenruhe, f. pokog duſſe, m.
eelentag, m. den duſſičeк, m. es iſt, geſt duſſičeк.
Seelig, ſ. Selig.
Seelmeſſe, f. mſſe za mrtwé, za duſſe, záduſſnj mſſe, f.
Seelſorge, f. opatrowánj, paſenj duſſj, n.
Seelſorger, m. duchownj paſtýř, m.
Seeluft, f. mořſké powětřj, n.
Seemacht, f. wogſko mořſké, n. moc mořſká, f.
Seemann, m. plawec mořſký, m.
Seepferd, n. kůň mořſký, m.
Seeräuber, m. laupežnjk mořſký, m.
Seeräuberey, f. laupežnictwj mořſké, na moři, n.
Seeräuberiſch, co mořſký laupežnjk.
Seeſchiff, n. lod mořſká, na moři, f.
Seeſchlacht, ſ. Seetreffen.
Seeſchwalbe, f. žluwa, wlha, f.
Seeſchwamm, m. mořſká hauba, f.
Seeſtadt, f. město pomořſké, n.
Seethier, n. mořſké zwjře, n.
Seetreffen, n. bitwa na moři, mořſká, f.
Seeungeheuer, n. potwora mořſká, f.
Seewaſſer, n. woda mořſká, z moře, f.
Seeweſen, n. mořſké plawectwj, n.
Seewolf, m. wlk mořſký, m.
Seewurm, m. mořſký čerw, m.
Seſenbaum, m. ſabina, f.
Segel, n. plachta, plachta korábowá, plátno lodné, na lodi, korábowé, n. wětrnjk korábowý, m. das große Segel im Schiffe, weliká hlawnj plachta, f. kleines, plachetka, f. die Segel niederlaſſen, plachty puſtiti, ſwinauti, aufziehen, ausſpannen, plachty natáhnauti, roztáhnauti, rozepnauti, napnauti, rozwinauti, wětrnjky rozſtjrati, einziehen, ſwinauti, mit vollen Segeln fahren, po plachtách roztažených ſe puſtiti, zum Segel gehörig, plachetnj, korábowý.
Segelbaum, m. plachetnj ſlaup, ſtrom, zezlo, n. ſtežeň, ſtrom korábowý, v korábu, m. zezlo korábowé, n.
Segelfertig, k plawenj hotowý.
Segelflüchtig, wětrný.
Segeln, plawiti ſe, po plachtách ſe puſtiti, plachty puſtiti.
Segeln, das, plawenj ſe, n.
Segelring, m. plachetnj kraužek, m.

Se-

Segelſeil, m. plachetnj prowaz, m.
Segelſtange, f. tyč, f. bidlo korábowé, zežlo, n.
Segeltuch, n. korábowé plátno, n.
Segen, m. požehnánj, žehnánj, n. Gottes, Božj požehnánj, n. in der Kirche, požehnánj, n. in den Segen gehen, gjti na požehnánj, der Segen der Eltern, oder anderen Menſchen, Segen in der Nahrung, Handlung, auf dem Felde, požehnánj, n. ihn geben, dáti, dáwati požehnánj.
Segensjahr, n. rok požehnaný, m.
Segenſprechen, das, aberglaubiſches, žehnánj, n.
Segenſprecher, m. žehnač, žehnatel, m.
Segenſprecherinn, f. žehnačka, f.
Segenswunſch, m. žádánj dobrého ſtěſtj a proſpěchu.
Segnen, žehnati, požehnati, 2) beglücken, požehnati, požehnáwati, 3) die Stunde, jemandes Grab, Gebeine, Andenken, welebiti, pochwalowati, ſich, jemanden ſegnen in ſeinem Herzen, blaziti, ſich kreuzigen und ſegnen, křižowati ſe a žehnati, einem in das Angeſicht, žehnati někomu, gebati ho, geſegnetes Jahr, požehnaný rok, m.
Segnung, ſ. Segen.
Sehe, f. zřjtedlnice, zřetedlnice, f.
Sehekunſt, f. prohledařſtwj, prohledačſtwj, n.
Sehen, etwas, widěti, ſpatřowati, einen gehen, kommen, ſitzen, liegen, widěti někoho gjti, přicházeti, ſeděti, ležeti, ſehen, ſehen können überhaupt, kaukati, auf einen, auf etwas, hleděti, patřiti, kaukati, djwati ſe na někoho, na něco, pohleděti, popatřiti, wzhlednauti, wzezřjti, shlednauti něco, ſeh auf ihn, pohleď, popatř, wzhleď, wzezři naň, ſpatř, ſich darnach zu richten, es zu erlangen, hleděti, ſſetřiti něčeho, auf etwas nicht ſehen, nehleděti, nekaukati na něco, newſſimati ſobě něčeho, neſſetřiti něčeho, bloß auf etwas, na něco toliko hleděti, kaukati, něčeho toliko hleděti, ſſetřiti, auf ſeinen Nutzen, auf žitku hleděti, na zyſk patřiti, auf ſein Lob, hleděti ſwé chwály, in die Höhe, über ſich ſehen, zhůru hleděti, patřiti, pohleděti, pohlednauti, wzhlednauti, wzezřjti, er ſah in die Höhe und ſeufzte, wzhledl, pohledl, wzezřel wzhůru a wzdechl, in etwas hinein, nahljzeti, nahlednauti, nakaukati, nahleděti, nazřjti, nakauknauti, do něčeho hleděti, herunter, auf den Boden, dolů, pod ſe hleděti, k zemi, na zem patřiti, hleděti, um ſich ſehen, wůkol, okolo ſebe hleděti, ohljzeti ſe, ohlédati ſe, auf etwas ſehen, einem Dinge zu ſehen, als auf Steine, kaukati, hleděti, patřiti, djwati ſe na hwězdy, zurück, ohljzeti ſe, ohlédnauti ſe, hleděti zpět, nazpátek, nach etwas ſehen, ſich darnach umſehen, podjwati ſe, kauknauti, ich will ſehen, ob ꝛc. podjwám ſe, vhljdám, kauknu, zdaž ꝛc. ſeh doch, ſeh doch! podiweg ſe, pohleď, podiweg! ſehen, um zu wiſſen, wie es ſtehet, dohljzeti, dohljdnauti, podiwati ſe, ſieh da dieß kleine Werkchen! ay wiz, hle ruto ſkrownau pracyčku, ich ſehe ihn, es gerne, rád ho, to widjm, ich ſehe es gerne, wenn, rád widjm, když, du biſt gerne geſehen, rád gſy widjn, rádi tě widěgj, ſehen laſſen, zeigen, dáti widěti, vkázati, ſich ſehen laſſen, dáti ſe widěti, vkázati ſe, ſeine Künſte, ſwá vměnj dáti widěti, wydati na gewo, ſich genug, ſich ſatt ſehen, nadjwati ſe, nakaukati ſe, wo ich recht ſehe, widjmli dobře, durch die Finger ſehen, ſkrze prſty hleděti, prominauti, ſehen aus etwas, daraus vernehmen, widěti, poznáwati, man ſiehet daraus, geſt z tobo widěť, nicht ſehen, und doch glauben, newidět a předce wěřit, ſauer ſehen, ſ. Sauer; du wirſt ſchon ſehen, giž vhljdáš, vwidjš, vzřjš, das will ich doch ſehen, to vhlidám, to vwidjm, vzřjm, in ein Buch, nahlednauti, wezřjti, nazřjti, podiwati ſe, nakauknauti do knihy, geſehen haben ſchon etwas in der Welt, shlednauti, pře-

přehlednauti něco we swětě, aus den Augen sehen, wie etwas, z oči hleděti, kaukati, ich sehe immer, wenn er kömmt, kaukám, djwám se, kdy přigde, durch etwas sehen, hleděti, kaukati, djwati se skrze něco, es ist zu sehen, gest widět. sehe nur, was der Geiz macht, podiweg se, co lakomstwj působj, sehet und wisset, spatřte a wizte, sieh, sieh! wenn man etwas zeigt, eyhle, eyhle! sieh! sieh! wida! wida! siehst du itzt! widjš teď, hleď teď! ich gehe, um zu sehen, ob, gdu, bych spatřil, widěl, zdaž, wo werden wir uns sehen? kde se vwidjme, vzřjme, spatřjme, vhljdáme, shledáme? heraus sehen, wyhljdnauti, wyzřjti, wykauknauti.

Sehen, das, zrak, m. widěnj, n.

Sehend, widaucý, widomý, widjcý, patřjcý, sehend machen, zrak nawrátiti, sehend werden, prozřjti, prohljdnauti, prokauknauti.

Sehenswerth, sehenswürdig, widěnj, podiwánj hodný.

Seherohr, n. trauba prohledacý, průhledčiwá, f.

Sehnader, f. swaz, m. swazowá žjla, f.

Sehne, f. Senne, tětiwa, f.

Sehnen, sich, nach etwas, nach einem, horliti, taužiti, dychtěti po něčem, po někom, tužebně žádati, žádostiwě očekáwati něčeho, žádost mjti, nesti se k něčemu, něčeho, žádostj wedenu býti, obráceti se po něčem, ich sehne mich schon lange darnach, mysl má se giž dlauho po tom obrácý, po tom horlj.

Sehnen, das, tauženj, dychtěnj, n. tužebná žádost, tužba, tuha, f. horlenj, n.

Sehnlich, tužebný, taužebný, dychtiwý, ein sehnliches Verlangen, tužebná žádost, f.

Sehnlich, adv. tužebně, taužebně, dychtiwě.

Sehnsucht, f. tužebnost, taužebnost, tužba, dychtiwost, f.

Sehnsuchtsvoll, sehnsüchtig, pln tužby.

Sehr, welmi, náramně, welice, tuze, hrubě, gar zu sehr, přjliš welmi, tuze, přjliš, přjlissně, náramně welmi, welmi welice, sehr viel, welmi mnoho, so sehr, tak tuze, tak welmi, tak náramně, tak hrubě, sehr fehlen, irren, welmi, náramně, tuze, hrubě blauditi, chybowati, nicht so sehr meinet als deinetwegen, netak welmi, hrubě pro mne gako pro tebe, sehr weit, welmi, tuze, hrozně daleko, sehr groß, přeweliký, hrubý, welmi, náramně, tuze, hrubě weliký, sehr lieb haben, welmi, welice, náramně, tuze milowati, einen sehr verbinden, welice, welmi, tuze sobě někoho zawázati.

Seiche, m. scánky, f. plur. moč, m.

Seichen, s. Harnen.

Seicht, mělký, seichte Oerter im Meere, mělká, přebředná, brodná mjsta, n. plur. mělčiny, f. plur. seichter Kopf, newtipa, zprosták, m. tupá, prázdná, zprostá, newtipná hlawa, f. seichte Rede, seichtes Buch, řeč, kniha nehogná, řidká, zprostá, prostá, nemastná, neslaná, ničemná, hlaupá, galowá řeč, galowá kniha, f.

Seide, f. hedwábj, n.

Seidel, n. žeydljk, m.

Seiden, hedwábný, halb seiden, polohedwábný, gánz seiden, celohedwábný, wssecken hedwábný.

Seidenhändler, m. hedwábnjk, kupec s hedwábjm, m.

Seidenspinner, m. hedwábopřed, přadlec hedwábj, m.

Seidenspinnerinn, f. přadlj hedwábj, f.

Seidensticker, m. kramplýř, ssmukýř hedwábj, m.

Seidenweber, m. tkadlec hedwábj, hedwábných wěcý, m.

Seidenwurm, m. hedwábný čerw, hedwábopřed, hedwábnjk, hedwábopředce, m.

Seidenzeug, m. od. n. hedwábný cagk, ssat, m. hedwábná materye, f.

Seife, f. meydlo, mýdlo, n.

Seifen, mydliti, namydliti, pomydliti.

Seifenartig, meydlowý.

Seifenblase, f. bubliny meydlowé, z meydla, f. plur.

Seifenkraut, n. meydlj kořen, m.

Sei-

Seifenkugel, f. mydlowá kulička, f.
Seifensieder, m. mydlář, m.
Seifenwasser, n. mydliny, f. plur. woda s meydlem, f.
Seige, f. seigen, ſ. Harn, Harnen.
Seigekorb, m. syrko, n.
Seigen, cediti, procediti, skrze cedidlo, ssat protlačiti, wytlačiti.
Seigen, das, cezenj, procezenj, n.
Seiger, m. Wasseruhr, hodiny wodnj, f. plur. orlog wodnj, m. Sandseiger, hodiny, hodinky sypacý, f. pl.
Seigetuch, n. cezák, m. cedidlo, n. ssat k cezenj, m. cedjtko, n.
Seil, m. prowaz m. oprat, oprátka, haužew, f. zum Tanzen, am Mastbaume, an einer Stange, prowaz, m.
Seiler, m. prowaznjk, m.
Seiltanzen, das, prowazolezenj, po prowaze chozenj, lezenj, skákánj, křepcenj, n.
Seiltänzer, m. prowazolezec, křepčjk po prowaze, m.
Sein, deſſelben, des andern, geho, ſein eigener Vater, geho wlastnj otec, es iſt ſeine eigene Schuld, geſt geho wlastnj wina, ſein eigen, des Redenden, Thuenden, swůg, er hat ſeinen Hut, ſeinen Hund verlohren, on swůg klobauk, swého psa zeratil, ſeinen eigenen Vater umbringen, swého wlastnjho otce zabjti, durch ſeine eigene Schuld, swau wlastnj winau.
Seinig, deſſelben, geho, das Seinige, geho, des Redenden, Thuenden, auf den das andere verbum gehet, (wo man nicht deſſelben ſetzen kann,) swůg, er lebt von dem Seinigen, geſt od swého žiw, das Seinige thun, swé wěcy dělati, ſeinetwegen, pro něho.
Seit dem, co, gak, ſeit dem du weg, nicht da biſt, co tu negsy, dieß geſchah nicht ſeit Karls des 4ten Zeit, to se nestalo gak za Karla 4ho času.
Seite, f. des Menſchen, bok, m. strana, f. Theil, Gegend, strana, f. auf allen Seiten, na wssech stranách, auf alle Seiten, na wssecky strany, von allen Seiten, ze wssech stran, odewssad, auf welche Seite? na kterau, w kterau stranu? von welcher Seite? z které strany? von beyden Seiten, z obogj strany, z obauch stran, auf beyden Seiten, na obogj straně, na obauch stranách, von meiner Seite, z mé strany, auf die Seite ziehen, führen, rufen, na stranu, w stranu, w saukromj ráhrauri, odwesti, zawolati, auf jemandes Seite ſeyn, ſtehen, na něčj straně býti, něčj straně nakládati, na něčj stranu se nachylowati, po něčj straně býti, státi, státi při někom, einen auf ſeiner Seite haben, někoho na swé straně mjti, auf ſeine Seite bringen, na swau stranu přiwesti, ſeine gute Seite haben, mjti swau dobrau stranu, auf die Seite, bey Seite ſetzen, na stranu klásti, odložiti, in die Seite ſtoſſen, do boku wrazyti, auf die Seite ſchaffen, bringen, na stranu, w stranu odkliditi, skliditi, Seite eines Buchs, stránka, strana, f. auf die rechte, linke Seite, na prawau, na lewau stranu, na prawicy, na lewicy, einem zur Seite ſitzen, po straně, po, při boku někomu seděti, den Degen an die Seite gürten, kord k boku připásati, Seite des Berges, bok hory, m. von der Seite, postraně, pobočně.
Seitenbalken, m. beym Schiffe, klece, f.
Seitenbret, n. přjčka, f. přjčnj prkno, prkno na přjč, pobočné, n.
Seitengang, m. průchod, přjstup postrannj, pobočnj, m.
Seitengemach, ſ. Nebenzimmer.
Seitengewehr, n. postrannj, pobočná, pobočnj zbraň, f. pobočnjk, m.
Seitenmauer, f. bočnj, postrannj zed, f.
Seitenſtechen, Seitenwehe, n. kláni w bocých, pichánj, bodenj w bocých, bolenj boků, n.
Seitenthüre, f. postrannj, pobočnj, pobočné dwéře, n. plur.
Seitenwand, f. zed přjčnj, f.

Seiten-

tenweh, n. bolenj, n. bolest w bo-
ých, f. s. Seitenstechen.
itenwind, m. pobočnj, pobocný
vjtr, m.
ither, od toho času, od toho dne,
é hodiny, chwjle.
itwärtig, přjčný, přjčnj, postranný.
itwärts, von der Seite, z boku, po
traně, auf die Seite, na stranu,
itwärts abgehende Linie, přjčnj
ára, f.
bander, sám druhý.
bst, selber, sám, von sich selbst,
ám od sebe, ze sebe, selbst, auch,
gar, též, y, any y, ano též,
lbst die besten, y ti neylepssj.
bstbefleckung, f. samoprzněnj, n.
bstgefälligkeit, f. samomilenstwj, n.
bstgespräch, n. samomluwenj, sa-
motné mluwenj, n.
bstherrscher, m. Monarch, samo-
vládce, m.
bstlauter, m. samozwučka, samo-
lásná litera, čtena samozwučná, f.
bstliebe, f. samoláska, f. samomi-
enstwj, n. láska sebe samého, f. s.
Eigenliebe.
bstmord, m. samowražda, wra-
da nad sebau spáchaná, wražda
ebe samého, f. samobogstwo, n.
bstmörder, m. samowražedlnjk,
amowrah, wrah, wražedlnjk se-
e samého, m.
bstprüfung, f. zkaussenj sebe sa-
ného, wlastnj, n.
lbstständig, podstatný, samostatný.
lbstständigkeit, f. podstatnost, sa-
mostatnost, f.
bstüberwindung, Selbstverläugnung,
přemoženj, zapřenj sebe samého, n.
lig, blahoslawený, blažený, prei-
en, blažiti, machen, blahoslawiti,
blahoslawiti, blažiti, blahosla-
wená včiniti, meist. spasyti, der
Selige, der Verstorbene, nebosstjk,
n. die Seligen im Himmel, spa-
ncy, m. plur. einf. Himmelskind,
pasenec, m.
ig, adv. blahoslaweně.
igkeit, f. blahoslawenstwj, wěčné
pasenj, n.
igmacher, m. spasytel, blahosla-
witel, m.

Seligmachung, f. spasenj, blahosla-
wenj, n.
Seligsprechen, wie die Heilgen, bla-
hoslawiti, za blahoslaweného wy-
hlásyti, wyhlassowati, oblahosla-
witi.
Seligsprechung, f. wyhlássenj za bla-
hoslaweného, oblahoslawenj, bla-
hoslawenj, n.
Selten, řjdký, wzácný, was selten
geschieht, neobyčegný, diwný, ne-
častý, řjdký.
Selten, adv. zřjdka, řjdko, málo kdy,
nečasto.
Seltenheit, f. řjdkost, wzácnost, f.
seltene Sache, wzácnost, wěc wzá-
cná, f.
Seltsam, selten, řjdký, wzácný, wun-
derlich, diwný, podiwný, seltsamer
Gast, wzácný host, m. seltsam wer-
den, řednauti, zřednauti.
Seltsamkeit, f. řidkost, wzácnost, f.
Semden, m. Binsen, rákosy, n. vom
Semden, rákosowý.
Semischleder, n. Semisch, Sämisch, m.
girchá, f. zámiš, m.
Semmel, f. žemle, žemlička, f.
Semmelmehl, n. běl, m. žemlowá,
žemličkowá mauka, f.
Semmelmus, n. žemlowá kasse, f.
Senden, sláti, poslati, posýlati,
Sender, m. sláč, posýlač, m.
Sendschreiben, n. list posýlacý, m. psa-
nj, n.
Sendung, f. slánj, poslánj, n.
Senet, n. Senetblatt, Senes, sena, f.
Senf, m. horčice, f. vom Senf, hor-
čičný.
Senfkörnlein, n. horčičné zrno, n.
Senfmühle, f. horčičný mleyn, m.
Senföl, n. oleg horčičný, m.
Senfschüßlein, n. miska na horčicy, f.
Sengen, páliti, ohněm páliti, ohněm,
plamenem něco tráwiti, stráwiti,
sengen und brennen, na pořád
páliti.
Senke, f. Art eines Netzes, newod, m.
Senkel, m. stauha, f.
Senkelbley, n. wolownice, f.
Senkelnadel, f. stužka, f.
Senkelmacher, Senkler, m. stuhař, m.
Senken, act. etwas, wohin, pausstěti,
spau-

spaussstěti, spuſtiti, in den Grund verſenken, pohřjžiti, vtopiti, potopiti, neut. ſenken ſich, nahnauti ſe, nacheyliti ſe, ſehnauti ſe, ſkloniti ſe, ſich zu Boden, k dnu padati, ſe neſti, ſaditi ſe, wohin, kloniti ſe, nahybowati ſe někam.

Senkrecht, rownĕ wiſutý.

Sennader, f. wlaſatá, klaubnj žjla, f.

Senne, ſ. Sehne.

Sennicht, žilowatý, ſwazowitý.

Senſe, f. koſa, f.

Senſenſchmiedt, m. koſař, m.

September, m. zářj, m.

Seraph, m. Seraſin, anděl, m.

Serapinſaft, m. mjza byliny ferulowé, f.

Seſam, m. ſezam, m.

Seſſel, m. ſtolice, ſeſle, f. ein Tragſeſſel, lůžko, n. ſeſle, f.

Seſſelträger, m. lůžkonoš, lůžka noſyč, m.

Seßhaft, vſedlý, werden an einem Orte, vſednauti, ſednauti, vſaditi ſe někde.

Setzen, ſaditi, ſázeti, poſaditi, Bäume, ſtromy ſázeti, ſetzen im Drucke die Lettern, ſázeti, einen Fallen ſetzen, dáti, położiti, ſich zum Tiſch, poſaditi, vſaditi ſe k ſtolu, wir wollen ſetzen, geſetztenfalls, ſetzen wir den Fall, deyme tomu, położme, ſetzen wie die Haſen, ſkoky dělati, ſetzen in Ntoen, Muſik, komponiren, do not, do hudby, w noty, w hudbu vwesti, es wird etwas ſetzen, Verweiſe, Schläge, naſtane, bude náſledowati, bude, es hat geſetzt Zank, Verdruß, bylo, es ſetzt immer etwas, Geld, Geſchenke, Vortheile, wždy něco padne, bývá, ſetzen im Spiele, die Steine, Geld, ſázeti, wſaditi, ſetzen, ordnen, vſtanowiti, ſ. Beſtimmen; einen Landtag, położiti ſněm, ſich ſetzen, niederſetzen, poſaditi ſe, ſázeti ſe, ſednauti, ſednauti ſobě, vſaditi ſe, ſetzen ſie ſich, poſadĕgj ſe, ſednau, ſednau ſy, ſich unter einen Baum ſetzen, vſaditi, poſaditi ſe, ſednauti ſy pod ſtrom, ſich ſetzen an einem Orte wie ein Kaufmann, Handwerker, vſaditi ſe, ſetzen zu Boden, z. B. der Kaffee, die Hefen, vſaditi ſe, ſaditi ſe, vſednauti, ſetzen an etwas, daran ſetzen, wſaditi, einen Fleck, záplatu wſaditi, anlehnen, poſtawiti k něčemu, an das Feuer ſetzen, poſtawiti k ohni, ſetzen an einen, ihn angreifen, einem zu ſetzen, doráżeti, doreywati na někoho, kŕſiti, dolehati na někoho, an eines Stelle ſetzen, ſ. unten, in eines Stelle; an eines andern Stelle ſetzen jemanden, vſaditi, poſtawiti někoho na mjſto giného, na mjſto giného poſaditi, doſaditi, poſtawiti, nařjditi někoho, einen Nachfolger, einen über ein Amt ſetzen, vſtanowiti, vſaditi, auf etwas, darauf, wſaditi, ſeinen Sinn, ſeinen Kopf, w hlawu, do hlawy ſy wzýti, ich habe einmal meinen Kopf darauf geſetzt, gá ſy to gednau do hlawy wzal, Strafe auf etwas, einen Preis, Geld auf ein Blatt, auf ein Loos, wyſaditi, vrčiti, położiti pokutu, mzdu, odplatu, położiti pokutu na hlawu, ſich auf etwas, poſaditi ſe, ſednauti na něco, ſich auf das Pferd, poſaditi ſe na koně, ſednauti na koně, ſich völlig ſetzen, doſednauti, auf einen ſein Vertrauen, ſeine Hoffnung ſetzen, důwěrnoſt, nadĕgi, daufánj w někom ſkládati, zakládati, pokládati, kláſti, důwěrnoſt, daufánj mjti w někom, auf etwas ſetzen, bieten, tržiti, durch einen Fluß hinüber ſetzen, přepraſſti ſe, přeplawiti ſe, přeplauti přes řeku, über den Graben, přeſkočiti, herab, herunter ſetzen, zſaditi, zſložiti, ſegmauti, den Hut, klobauk ſegmauti, erniedrigen, snjžiti, pokořiti, ponjžiti, die Münze, den Preis, čjſlo, plat zmenſſiti, in etwas hinein, als in die Zeitungen ſetzen, wſaditi, wkládati, położiti w něco, do něčeho, ſich etwas in den Kopf ſetzen, w hlawu, w myſl ſobě něco wzýti, zamanauti ſy, es glauben, vſtrnauti na něčem, einem etwas in den Kopf ſetzen, do hlawy něco wſaditi, in das Licht ſetzen, wyſwětliti, wygaſniti, ſwětlé, parné, žžeg-

zřegmé včiniti, den Hut in die Augen, klobauk do očj wtlačiti, ſich in Poſitur, Verfaſſung, in Ordnung, zurechte ſetzen, poſtawiti ſe, in Unruhe, Koſten, Kummer, Betrübniß, Schande, Schaden, vweſti, přiweſti někoho w nepokog, autraty, w ſtaroſt, žaloſt, hanbu, ſſkodu, ſich in eines Nahrung, Handlung ſetzen, oſobiti ſobě nějakou živnoſt, obchod, über etwas ſetzen, darauf ſetzen, poſtawiti, wſtawiti, den Kranz, die Mütze auf den Kopf, wěnec, čepicy na hlawu wſtawiti, wſaditi, poſaditi, einen über etwas, daß er es regiere, verwalte, vſaditi, vſtanowiti, zřjditi, über andere, der Ordnung nach, ſtawiti nad giné, předſtawiti giným, etwas vor die Augen, předſtawiti, před oči ſtawěti, etwas vor die Thüre, als Bäume, Wache, ſázeti ſtromy, ſtráž poſtawiti, přičiniti ke dwerám, Licht vor die Fenſter, ſwjčku před okna ſtawěti, poſtawiti, einen ſetzen laſſen in Arreſt, nechati wſaditi někoho, ein Kind, djtě podwrcy, položiti, zu etwas ſetzen, přiſaditi, přiložiti, zu einem, ſtawěti, poſtawiti k někomu, ſich ſetzen wie die Geſchwulſt, ſplaſknauti, zu Tiſche ſetzen einen, k ſtolu poſaditi někoho, ſich, k ſtolu ſy ſednauti, ſe poſaditi, zur Rede ſetzen einen, ſ. ſtellen; ſich über etwas hinweg, hinaus ſetzen, nedbati o něco, na něco, newſſimati ſobě něčeho, opowrcy, z myſli puſtiti, von einander ſetzen, rozkládati, rozbjrati, eine Rede, rozlamowati, rozbjrati řeč, etwas wieder an ſeinen Ort ſetzen, něco opět na swé mjſto poſtawiti, hin und her ſetzen, rozſaditi, einem einen Leichenſtein, eine Säule, ein Denkmal, hrobowý kámen, ſlaup, pamětnj kámen někomu poſtawiti, in, an eines, jemandes Stelle ſich ſetzen, wo er ſaß, ſednauti, poſaditi ſe, Gränzen ſetzen, meze klásti, vkládati, vložiti, Ziel, Maaß, Tag ſetzen, cýl a konec, mjru, den vložiti, vrčiti, wyměřiti, den položiti, ein jedes an ſeinen Ort ſetzen, każdau wěc na swé mjſto poſtawiti, in den vorigen Stand ſetzen, w předeſſlý ſtaw opět nawrátiti, ſein Leben an etwas ſetzen, ſwůg život wynaſaditi, naſaditi, hinzuſetzen, přikládati, přiložiti, přičiniti, přiſtawiti, unter die Zahl ſetzen, w počet wložiti, ein Wort, přiložiti, doložiti, Gläſer auf den Kredenztiſch ſetzen, poſtawiti, wyložiti ſklenice na kredenec, ſich über etwas, über eine Arbeit ſetzen, zaſednauti, poſaditi ſe na něco, ſetzen in den Kerker, wſaditi we wazbu, Buchſtaben, ſázeti, ſkládati čtený.

Setzer, m. in Druckereyen, ſazeč, ſkladatel liter, ſlow, m.

Setzling, m. Holz, ſazenice, ſadba, f. Setzlinge von Fiſchen, plod, m. drubeř, f.

Setzung, f ſázenj, poſazenj, n.

Seuche, f. nákaza mornj, mornj rána, f.

Sevenbaum, m. klášterſká chwogka, f.

Seufzen, wzdychati, lkáti, wenn man etwas ſagt, wzdychnauti, wzdechnauti.

Seufzen, das, wzdychánj, lkánj, n.

Seufzer, m. wzdychnutj, n. Seufzer, Klagen, wzdychánj, lkánj, n. der letzte Seufzer, poſlednj wzdychnutj, n. einen Seufzer thun zu Gott, k Bohu wzdychnauti.

Seulchen, n. ſlaupek, ſlaupček, piljřjk, m.

Seule, Säule, f. ſlaup, piljř, m. kleine, ſlaupek, ſlaupec, m. darauf etwas ruhet, Pfeiler, piljř, m. Seule, Strütze, ſlaup, m. podpora, f. Platz zwiſchen den Seulen, proſtranſtwj, prázdné mjſto mezy ſlaupy, n.

Seulenartig, wie eine Seule, ſlaupowý.

Seuleneinfaſſung, f. ſyně ſlaupowá, f.

Seulenförmig, ſ. Seulenartig.

Seulenfuß, m. noha, pata ſlaupu, f. podſtaw, m.

Seulengang, m. ſlaupowé průchodiſſtě, n.

Seulenknauf, m. Knopf, makowice, hlawa na ſlaupě, f.

Seulenordnung, f. řád ſlaupowý, ſlaupů, m.

Seulenwerk, n. ſlaupowj, n.

Seulenzierath, m. ozdoby na ſlaupjch, f. plur.

Seyn, býti, být, beyti, beyt, Gott ſey bey uns! Pán Bůh s námi! wie iſt dir? gak geſt, ge ti? es ſey dann, es ſey darinn, budiž tedy, nechť tedy, ſeyn laſſen, a) erlauben, nechati, dopuſtiti, aufhören, unterlaſſen, zanechati, nechati, puſtiti mjmo, b) ſich nicht ärgern, bekümmern, nechati, den Feind Feind ſeyn laſſen, nepřjtele nepřjtelem býť nechati, laß es nur gut ſeyn, gen to nech, das mag, das wird mir eine liebe Muſik ſeyn, to geſt, to bude aſy hudba, Herr von Hauſe ſeyn, býti pánem, beſſer als pán w domě, Lehrer ſeyn, býti včitelem, beſſ. als včitel, oft ſeyn, pflegen zu ſeyn, bywati, er iſt oft bey uns, er pflegt bey uns oft zu ſeyn, často v nás bywá, er iſt da, er iſt nicht da, geſt tu, nenj tu, es ſey, wenn es wolle, wie es will, nechť geſt to, kdy chce, gak chce, es wäre denn, daß, gediné leč aneb lečby, zum Nachtheil ſeyn, na ſſkodu býti.

Sich, ſe, ſebe, es ſchläft ſich hier gut, dobře ſe zde ſpi, ſich ſelbſt, ſebe ſamého, bey ſich, mit ſich, při ſobě, v ſebe, ze ſebau.

Sichel, f. ſrp, m.

Sichelſchmiedt, m. ſrpař, m.

Sicher, der Sache nach, ohne Gefahr, bezpečný, giſtý, ohne Sorge, bezpečný, bezpečliwý, bez péče, ſicher ſeyn, býti bezpečným, giſtým, ſicher vor Nachſtellungen, bezpečný, giſtý před auklady, ſicher, gewiß, giſtotný, giſtý, ſichere Nachricht, Briefe, giſté, giſtotné zprawy, pſanj, pl. haben, mjti, ſichere Wahrheit, giſtotná, giſtá prawda, von ſicherer Hand, z giſté ruky, ſicheres Mittel, Zeichen, giſtý proſtředek, m. znamenj, n. ſicherer Bürge, giſtý ručkogmě, m. ſicher ſtellen, vbezpečiti, zbezpečiti, vgiſtiti, pogiſtiti, zgiſtiti, zaručiti, ich bin hier nicht ſicher, an einem Orte vor Gefahr, negſem zde giſtý, bezpečný, es iſt nicht ſicher, a) nicht gewiß, nenj giſté, b) gefährlich, nenj bezpečno, giſto, ſeines Lebens nicht ſicher ſeyn, nebýti giſt ſwým živobytjm, ſicher Geleit, bezpečný průwod, m. ſicher, gewiß machen eine Sache, giſtiti, zgiſtiti něco, für ſicher erzählen, giſtiti, za giſté, giſtotné powjdati.

Sicher, adv. in der Sache, bezpečně, giſtě, in der Seele, ſorglos, bezpečně, bezpečliwě, ſicher gehen, giti na giſto, ſicher wiſſen, giſtotně, giſtě, w giſtotě wěděti, ſicher ſchlafen, bezpečně ſpáti.

Sicherheit, f. bezpečnoſt, f. bezpečenſtwj, n. giſtota, f. Sorgloſigkeit, bezpečliwoſt, bezpečnoſt f. zu mehrerer, zu größerer Sicherheit, pro wětſſj giſtotu, bezpečnoſt, in Sicherheit bringen, w mjſto bezpečné, w bezpečnoſt vweſti, přiweſti, připrawiti, bezpečného včiniti, in Sicherheit leben, w bezpečnoſti živu býti, in Sicherheit gelangen, na ſucho wytrhnauti, Sicherheit geben, rukogmem vgiſtiti, vbezpečiti, pogiſſtěnj vděliti.

Sicherlich, adv. giſtotně.

Sichtbar, widitedlný, widědlný, ſpatřitedlný, ſichtbarer Beweis, zřegmý, patrný důwod, m. ſehr ſichtbar, zřegmý, zřetedlný, patrný.

Sichtbarkeit, f. widitedlnoſt, widědlnoſt, ſpatřitedlnoſt, f. groſſe, zřegmoſt, zřetedlnoſt, patrnoſt, f.

Sichtbarlich, adv. widitedlně, widědlně, zřegmě, zřetedlně, patrně.

Sichten, pyrlowati, proſýwati, třjbiti.

Sichtlich, ſpatřitedlný, ſ. Sichtbar, Sichtbarlich.

Sichtung, f. pyrlowánj, proſýwánj, n.

Sieb, n. řičice, f. proſýwadlo, řeſſeto, ſeyro, ſýtko, cedjtko, n. wie ein Sieb, ſýtkowý, kleines, řeſſjtko, n.

Sieben, cediti, proſýwati, třjbiti, řeſſetati.

Sieben, ſedm, immer ſieben, po ſedmi, wždy ſedm, eine Sieben, ſedmička, f. ſedmý počet, m. der ſiebente, ſedmý.

iebenblättericht, ſidmiliſtkowý.
iebenfach, ſedmernáſobný.
iebenfältig, ſ. Siebenfach.
iebenfüßig, ſedmernohý.
iebengeſtirn, n. kuřátka, n. plur. ſlepice s kuřátky, f. ſedm hwězdiček, hwězd na nebi, zhwěžděnj, n.
iebengezelt, n. komonice wonná, Češká, f.
ieben hundert, ſedm ſet.
iebenhunderte, er, ſedmiſtý.
iebenhundertfach, ſedmſetkrátnáſobný.
iebenhundertmal, ſedmſetkrát.
iebenjährig, ſedmiletý.
iebenherrnamt, n. auřad ſedmi panſký, m.
iebenmal, ſedmkrát.
iebenmonatlich, ſedmiměſýčný.
iebenruderig, ſedmiřadnj, o ſedmi řadjch weſel.
iebentägig, ſedmidennj.
iebente, der, ſedmý, ſiebente Zahl, ſedmerý počet, m.
iebenzehn, ſedmnáct.
iebenzehnmal, ſedmnáctkrát.
iebenzehnte, ſedmnáctý.
iebenzig, ſedmdeſát.
iebenzigjährig, ſedmdeſátiletý.
iebenzigmal, ſedmdeſátekrát, ſedmdeſátkrát.
iebenzigſte, ſedmdeſátý.
iebleim, n. ſýrko, cedjrko, n.
iebmacher, m. ſyrař, řeſſetář, m.
iebner, m. ſedmička, f.
iech, neduživý, churawý, ſtonawý, ſtonjcý, malatný, ſiecher Körper, churawé tělo, n.
iechen, neduživěti, neduživiti, churawiti, malatnětí, ſtonati, der immer ſiecht, ſ. Siechling.
iechhaus, Siechenhaus, n. nemocnice, f. dům nemocných, pro nemocné, m.
iechling, m. churawý, neduživý, m.
iechtage, m. plur. ſtonánj, n. ſtonanina, f.
iechthum, n. neduživoſt, malatnoſt, f. ſtonaniny, f. plur.
iechwärter, ſ. Krankenwärter.
ieden, wřjti, zwřjrati, wařiti ſe, 2) etwas, wařiti, wwařiti, ſ. Kochen.

Siedend, ſiedheiß, wřelý, zewřelý, wrůcý, ſiedheißes, ſiedendes Waſſer, wřelá, wařicý woda, f. wkrop, m. machen, zwařiti.
Siedenheiß, ſ. Siedend.
Sieg, m. wjtězſtwj, n. den Sieg davon tragen, wjtězſtwj obdržeti, doſáhnauti, doſýcy.
Siegbogen, m. wjtězná brána, f.
Siegel, n. pečet, m. Siegel auf etwas drücken, pečet přitiſknauti, přidáwiti, přitlačiti.
Siegelgeld, n. penjz od pečetě, od pečetěnj, n.
Siegeln, pečetiti, ſpečetiti, wpečetiti, zapečetiti.
Siegeln, das, pečetěnj, n.
Siegelring, m. pečetnj prſten, pečet, tiſſtlik, m.
Siegelſtecher, ſ. Petſchierſtecher.
Siegelwachs, n. pečetnj woſk, m.
Siegen, wjtězyti, ſwjtězyti, über einen, nad někým, der geſiegt hat, ſwjtězylý.
Sieger, m. wjtěz, wjtězyl, wjtězytel, ſwjtězytel, m.
Siegerinn, f. wjtězytelkyně, wjtězytedlnice, f.
Sieghaft, ſ. Siegreich.
Siegler, m. pečjř, m.
Siegmarswurz, f. oder Kraut, ſléz polnj, m.
Siegreich, wjtězný, wjtězſký, ſwjtězný, wjtězytedlný.
Siegsgepränge, n. wjtězná oſlawa, f. ſ. Triumpf.
Siegsgeſchrey n. wjtězný křik, m.
Siegslied, n. wjtězná pjſeň, f.
Siegsopfer, n. wjtězná obět, f.
Siegſtein, m. wjtězný kámen, m.
Siegsthat, f. wjtězytedlný, wjtězný, wjtězſký ſkutek, m.
Siegszeichen, n. znamenj wjtězſtwj, wjtězné, n. wjtězný ſlaup, m.
Siehe, ſieh, ſieh da! hle, eyhle, wida, pohleď! 2) ſieh zu, hleď, ſieh nur, podiweg ſe, pohleď gen, 3) ſiehe, einmal, widjš, podiweg ſe, ſieh, ſieh! wida, wida!
Silber, n. ſtřjbro, n. von Silber, ſtřjbrný.
Silberarbeiter, m. ſtřjbrnjk, m.

Silber-

Silberartig, ſtřjbrowý, gako, co ſtřjbro, na způſob ſtřjbra.
Silberaſche, ſ. ſtřjbrný prach, m.
Silberbergwerk, ſ. Silbergrube, 2) ruda ſtřjbrná, f.
Silberblättlein, Silberblättchen, n. plyſſek ſtřjbrný, m.
Silbergang, m. žila ſtřjbra, f.
Silbergeſchirr, n. ſtřjbrná nádoba, ſtřjbrnice, f. vielf. ſtřjbrné nádobj, n.
Silberglätte, f. kočičj ſtřjbro, n.
Silbergroſchen, m. ſtřjbrný groš, m.
Silbergrube, f. ſtřjbrný důl, m.
Silberhaar, n. ſſediny, f. plur. wlaſy gak mléko, m. plur.
Silberhalt, ſ. Silberartig.
Silberklang, m. zwuk ſtřjbrný, m.
Silberling, m. ſtřjbrný, ſtřjbrný penjz, m. ſtřjbrné čjſlo, n.
Silbermünze, f. ſtřjbrná mince, f. ſtřjbrné čjſlo, n.
Silbern, ſtřjbrný.
Silberprobe, f. okuſenj, n. průba ſtřjbra, f.
Silberreich, bohatý, hogný w ſtřjbře.
Silberſchaum, m. ſtřjbrná pěna, f.
Silberſchlacken, f. odřezek, m. ortina od ſtřjbra, f.
Silberſchrank, m. ſchránka, políčka, přjhradka na ſtřjbro, f.
Silberſtück, n. ſtřjbrný cayk, m. materye, f. ſ. Silbergeſchirr.
Silbertiſch, m. ſtřjbrnice, f.
Silberzeug, ſ. Silbergeſchirr.
Simonie, f. ſwatokupectwj, n.
Simpel, einfach, proſtý, zproſtný.
Sims, m. der Seulen, im Seulenwerk, wypuſſtěnj, n. weypuſtek, nad okny werſtupek, m. das Oberſte, der Kranz der Mauer, námětek, přiſtřeſſek na zdi, m. ſtřeſſka, f. wýpuſtek, m. wypuſſtěnj, n. Sims über die Thüre, kopka nad dweřmi, ſyňka, f. an einer Wand, etwas darauf zu ſetzen, weypuſtek, m.
Singbar, zpěwný.
Singchor, n. kůr s zpěwmi, zpěwný, m.
Singen, zpjwati, ſpjwati, pěti, Pſalmen ſingen, žalmy pěti, zpjwati, zu etwas, prozpěwowati. mit halblauter Stimme ſingen, njžce, polauhlaſým, polauvſty zpjwati, die Meſſe, pěti, ſpjwati miſſi.
Singen, das, zpjwánj, ſpjwánj, n. zpěw, m. penj, n.
Singend, zpěwný, zpjwagjcý.
Singend, adv. zpěwně.
Singgedicht, n. ſſprýmořádek, m. zpěwomluwa, f. ſſprýmoſpis, zpěworáděk, m. zpěwobáſeň, f.
Singkunſt, f. wměnj zpěwné, zpěwů, n.
Singmeiſter, m. miſtr zpěwů, m.
Singrün, n. barwjnek, m.
Singſchule, f. ſſkola zpěwů, zpěwnj, f.
Singſpiel, n. zpěwohra, zpěwnj hra, f.
Singſtimme, f. zpěwnj hlas, m.
Singvogel, m. zpjwawý, zpěwawý, zpěwný pták, m.
Singweiſe, zpěwně.
Sinken, kleſati, kleſnauti, pokleſnauti, ſkleſnauti, padati, padnauti polehaučku, pozwenáhlu, in Ohnmacht, w mdlobu, do mdloby wpadnauti, padnauti, ſinken wie ein Schiff, potopowati ſe, tonauti, padati ke dnu, in die Tiefe, w hlubinu padati, den Muth ſinken laſſen, na myſli, w myſli kleſati, kleſnauti, ſrdce trattiti, ſrdce pod lawicy wpuſtiti, der Muth wird ſinken, myſl kleſne, ſrdce, myſl padne, wpadne, zu Boden ſinken, ke dnu padnauti, ſe neſti, ſinkende Nacht, pauhá noc, f.
Sinn, m. ſmyſl, cyt, m. die fünf Sinne des Menſchen, pět ſmyſlů, (cytů) lidſkých, 2) Gemüth, Meinung, myſl, wmyſl, aumyſl, m. zdánj, ſmeyſſlenj, myſſlenj, n. des Sinnes ſeyn, býti toho wmyſlu, zdánj, nach meinem Sinn, dle mého wmyſlu, zdánj, ſaudu, Sinnes werden, auf den Sinn gerathen, w aumyſl wzýti, wmyſl, myſl přiložiti. aus dem Sinne ſchlagen, z myſli wyrazyti, gleichen Sinnes ſeyn, býti gednoho, téhož wmyſlu, ſmyſlu, zdánj, gedné myſli, gednomyſlným, aus dem Sinne laſſen, z myſli puſtiti, ſpuſtiti, ſložiti, wypuſtiti, in den Sinn kommen, přigjti, připadnauti, padnauti na myſl,

ıyſl, anderes Sinnes ſeyn, werden, iné myſli, giného vmyſlu býti, en Sinn auf etwas werfen, myſl, myſl k něčemu přiložiti, im Sin- e liegen, leżeti na myſli, w my- i, nicht wohl bey Sinnen ſeyn, matené myſli býti, ſtřeſtěným, ſleným, ne při rozumu býti, wie- er zu Sinnen kommen, opět myſli abyti, von Sinnen kommen, ſmy- em ſe pominauti, ſ. Unſinnig erden; aus dem Sinne kommen, z myſli wypadnauti, wygiti, er at nichts gutes im Sinn, nemá ic dobrého w aumyſlu, nic do- rého neobmeyſſlj, im Sinne füh- en, haben, w myſli, na myſli, o vmyſlu mjti, obmeyſſleti, viel öpfe, viel Sinne, mnoho hlaw, noho ſmyſlů, von Sinnen, ſmy- ů zbawený, ſmyſlem pominulý, myſli wytržený, ſſílený, der Sin- e beraubt, ſmyſlů zbawený, die Sinne verblenden, verwirren, ſmy- y pomáſti, zmáſti, zpleſti, kole- ka zmáſti, Sinn, Verſtand des Wortes, ſmyſl, rozum, pochop ſlo- va, m. Sinn, Neigung, Gemüths- rt, ſmyſlnoſt, f. nach meinem Sin- e, dle mého vmyſlu, den Sinn ndern, myſl, vmyſl zginačiti, změ- iti, proměniti, rozmyſliti ſe, an- eren Sinnes werden, giné myſli, vůle, giného vmyſlu býti, na gi- ý vmyſl naſtaupiti, auf anderen Sinn bringen, na giný vmyſl při- veſti, hoher Sinn, wyſoká myſl, vyſokomyſlnoſt, f. hohes Sinnes eyn, wyſokomyſlným býti, den Sinn auf etwas wenden, richten, vmyſl, myſl k něčemu přiložiti, na ıéco obrátiti, odložiti, es iſt mir u Sinne, als ob ꝛc. geſt mi k my- li, gakoby ꝛc. ſ. Muth; es will mir icht in den Sinn, zu Sinne, ne- hce pod fauſy, wie iſt dir zu Sin- ıe? gak ſe máš na myſli, gak geſt i k myſli? ſ. Muth; das iſt nicht ach meinem Sinn, to nenj podlé iého vmyſlu, vůle, libosti, po mé vůli, myſli, in Sinn nehmen etwas, v myſl bráti, wzýti, den Sinn aben, dieſes Sinnes ſeyn, ten va myſl, tu myſl mjti, toho vmyſlu, té myſli býti, im Sinne liegen, na myſli leżeti.

Sinnbild, n. podobizna, f. obraz w myſli, welikwar, m.

Sinnen, auf etwas, ſich zu beſinnen, přemeyſſleti, myſliti, es zu thun, zu erfinden, myſliti na něco, ob- meyſſleti něco, ſmeyſſleti o něčem, geſinnt ſeyn ſo oder ſo, toho neb onoho vmyſlu býti, tak neb tak ſmeyſſleti, wohl oder übel, dobře neb zle ſmeyſſleti, ſ. Geſinnet.

Sinnlein, n. myſlička, f.

Sinnlich, das in die Sinne fällt, ſmy- ſlný, bytedlný, körperlich, tělesný, ſinnliche Vergnügung, tělesná roz- koš, f. ſinnlich, deutlich, zřegmý.

Sinnlich, adv. das in die Sinne fällt, ſmyſlně, bytedlně, körperlich, tělesně.

Sinnlichkeit, f. daß etwas in die Sin- ne fällt, ſmyſlnoſt, bytedlnoſt, f. körperliche Art, tělesnoſt, f. der Sinnlichkeit ergeben, tělesnoſti od- daný.

Sinnlos, neſmyſlný, bezſmyſlný, bez ſmyſlů, ſſílený, pominulý ſmyſlem, poſſetilý, ſinnlos ſeyn, werden, ne- ſmyſlným, bezſmyſlným býti, ſmy- ſlem ſe pominauti, poſſetiti ſe, ma- chen, ſmyſlů zbawiti, neſmyſlného včiniti, zſſáliti, z myſli wyrazyti.

Sinnloſigkeit, f. neſmyſlnoſt, bezſmyſl- noſt, ſſílenoſt, poſſetiloſt, f. pomi- nutj ſmyſlem, n.

Sinnreich, důmyſlný, důwtipný, wti- pný, ſmyſlný, byſtrého ſmyſlu, by- ſtrý, erfinderiſch, důwtipný, dů- myſlný, wtipný, ſmyſlný.

Sinnreich, adv. důwtipně, důmyſlně, wtipně, ſmyſlně, byſtře.

Sipſchaft, f. přjbuzenſtwj, n.

Sinnſpruch m. důwtipná, důmyſlná průpowěd, f.

Sipſchaftsbaum, ſ. Stammbaum.

Sirene, f. ochechule, f.

Sitte, f. mraw, m. die Sitten, mra- wy, m. plur. powahy, f. plur. bäu- riſche Sitten, ſedlſké mrawy, powa- hy, es iſt Sitte, geſt mraw, způſob, nach alter Sitte, dle ſtarého mra- wu, dle ſtaré powahy, dle ſtaré-

ho obyčege, způsobu, zwyku, starým obyčegem, způsobem, ein Mensch von guten Sitten, člowěk dobrých mrawů.

Sittenlehre, f. mrawowčenj, mrawné včenj, navčenj, powčenj, n. mrawná nawka, f. die eigentliche Klugheitslehre, včenj, n. nawka o mrawjch, f. mrawné wměnj, n.

Sittenlehrer, m. včitel mrawů, mrawný, mrawowčitel, m.

Sittenſpruch, m. mrawná průpowěd, f.

Sittich, m. Papagey, papauſſek, m.

Sittig, ſ. Sittſam.

Sittlich, mrawný, ſittlicher Charakter, powaha, f. mrawy, m. plur. ſittliche Handlungen, mrawnj ſkutkowé, m. plur. 2) höflich, mrawný.

Sittlich, adv. zwykle, obyčegně, wedle ſtarého, zwyklého obyčege, mrawu, podlé zwykloſti.

Sittlichkeit, f. mrawnoſt, powaha mrawů, mrawnj, f.

Sittſam, mrawopočeſtný, krotký, mrawný, cudný, tichý, pokogný.

Sittſamkeit, f. mrawopočeſtnoſt, krotkoſt, f. cud, m. tichoſt mrawů, mrawnoſt, pokognoſt, f.

Siz, m. ſedacý ſtolice, f. mjſto ſedacý, ſedadlo, ſeděnj, n. kleiner, ſedátko, n. ſtolička, f. hier iſt mein Siz, zde geſt mé ſeděnj, mjſto, 2) Wohnung, ſýdlo, ſeděnj, obydlj, n. přjbytek, m. Siz des Königs, Fürſten, králowſké, knjžecý ſýdlo, obydlj, obydlé, n. ſeinen Siz ändern, ſýdlo, mjſto proměniti.

Sizbank, f. ſedadlo, n. lawice ſedacý, f.

Sizbette, n. ſedacý lůžko, n.

Sizen, ſeděti, bey, neben einem, ſeděti při někom, wedle někoho, přiſeděti někomu, über den Büchern, w knihách, nad knihami ſeděti, zu Pferde, na koni ſeděti, die Schuld bleibt auf dir ſitzen, na tobě to zůſtáwá, ich wüßte nicht wo es ihm ſäße, nämlich dieß oder jenes, newědělbych, kdeby ſe to w něm wzalo, da ſizt es, tu to wězý, ſizen bleiben, nicht wegaehen, vſaditi ſe, oſtati ſedět, zu ſizen pflegen wo, ſedati, ſedáwati, kaum auf dem Pferde ſizen bleiben können, ledwa na koni oſeděti.

Sizen, das, ſeděnj, n.

Sizend, ſedicý, ſedě, ſizende Lebensart, ſedawé živobytj, n. ſedacý život, m. führen, weſti, ſizend ſchlafen, ſedě, ſeděčky ſpáti.

Sizgeld, n. plat za ſeděnj, m.

Siztag, m. den ſeděnj, m. zaſedmutj, n.

Sizung, f. ſeděnj, zaſedmutj, n. ſie halten, konati, držeti.

Sizzimmer, m. pokog k ſeděnj, m.

Skizze, f. náſtin, m. naſtjnění, nawrženj, n.

Sklave, m. otrok, m.

Sklavinn, f. otrokyně, f.

Smaragd, m. ſſmaragd, m.

So, alſo, tak, takto, es iſt nicht ſo, nenj tomu tak, ſo ſagt man, tak ſe prawj, ſo gehet es, tak geſt, ſo lieb er mir auch iſt, tak, gak geſt mi milý, ač geſt mi milý, ſo gering es iſt, tak, gak, ač geſt to wěc malá, ſo als man will, gak kdo chce, ſo groß, klein, tak weliký, tak malý, er hat es ſo gemacht, er hat ihn ſo angeredet, ſo geſchlagen, takto, tak to učinil, takto, tak nan promluwil, ho vbodil, ſo ich werde Zeit haben, až, pokudž, když budu čas mjti, 2) wenn, kdyby, geſtli, geſtliže, pakli, pokudž, ſo du willſt, geſtli chceš, chceſſli, 3) das, genž, který, an das Schreiben, ſo ich empfangen, pſanj, genž, které ſem obdržel.

Sobald, gak brzy, ſobald als, (welches als oft wegbleibt,) gak rychle, gak brzy, gak, ſobald als es möglich iſt, ſobald als ehe(?)yn kaan, gak, aneb co neyprwé.

Socke, f. ſſkarpetle, f.

Sod, m. vkrop, m.

Sodann, pak, pak tedy.

Sodbrennen, n. wřenj, n.

Sodbrunn, m. ſtudnice kopaná, f. dazu gehörig, ſtudničný.

So etwan, kdyby, geſtli žeby, by, geſtliže, pakliby, pakli, pokudžby.

Sofern, tak dalece, daleko, až dotud, potud, pokud, dokud.

Sofort,

offa, n. ſwětničné lůžko, n.
ofort, ſ. Alsbald, 2) und ſo fort, und ſo ferner, a tak dále.
ogar, ano y, ſogar nicht, tak přjliš, welmi ne, ſogar, ſo ſehr, tak welmi, ſ. So ſehr.
o groß, tak weliký.
ogleich, hnedky, rychle, záhy.
ohin, tak tak, gakkoli, gakž, takž.
ohn, m. ſyn, m. dem Sohne gezie-mend, ſynowſký.
öhnchen, Söhnlein, n. ſynáček, ſynek, m.
ohnsenkel, m. prawnuk, m.
ohnsenkelinn, f. prawnučka, f.
ohnskind, n. wnuk po ſynu, m.
ohnsweib, n. ſynowá manželka, newěſta, f.
o lange, tak dlauho.
olcher, takowý, taký, ſolchergeſtalt, na takowý způſob.
old, m. žold, plat, m. mzda, f. um Sold dienen, z žoldu, z platu, ze mzdy ſlaužiti.
oldat, m. wogák, wálečnjk, m. Soldat werden, dáti ſe na wognu, gjti na wognu, býti wogákem
oldatenhure, f. wogenſká kurwa, f.
oldatenſtand, m. ſtaw wogenſký, wálečný, m. woganſtwj, n. in Soldatenſtand, w ſtawu wogenſkým, wálecným, na wogně, v wogſſtě.
oldatenweſen, n. wěcy wogenſké, wálečné, f. plur.
oldatiſch, wogenſký, wálečný.
oldatiſch, adv. wogenſky, po wogenſku, wálečně, wálečnicky, wálečným během.
oldner, m. žoldnéř, m.
ole, f. am Schuhe, podeſſew, m. Sole des Fußes, pata, f. zpodek nohy, m.
ollen, mjti, man ſoll dieß thun, má ſe to činiti, dělati, er ſollte dieß thun, měl to včiniti, vdělati, ich ſoll einen Brief ſchreiben, mám pſanj napſati, ich ſollte dieß thun, mělbych to včiniti, er ſagte, ich ſollte warten, řekl, abych čekal, počkal, man ſollte nicht denken, nemyſlilby ſobě člowěk, nepřipadlo-by člowěku, der ſeyn ſollende, domnělý.
Söller, m. plat, m.
Sommer, m. leto, n. im Sommer, w letě, zum Sommer gehörig, letnj.
Sommerblume, f. letnj kwět, m. letnj kwjtj, n.
Sommerflecken, m. pjha, f. der ſie hat, pjhowatý.
Sommergerſte, f. gečmen letnj, m.
Sommergewächs, n. zroſtlina letnj, f.
Sommerhaft, letnj.
Sommerhaft, adv. letně.
Sommerhitze, f. letnj wedro, horko, n.
Sommerhonig, m. letnj med, m.
Sommeriſch, adv. letně.
Sommerkleid, n. letnj ſſat, oděw, m. raucho, n. letnj ſſaty, m. plur.
Sommerkorn, n. žito letnj, n.
Sommerlager, n. letnj leženj, n.
Sommerlaube, f. beſeda letnj, f.
Sommermonat, m. letnj měſýc, m.
Sommermütze, f. letnj čepice, f.
Sommerſproſſen, f. plur. pjhy, f. plur.
Sommerſproßicht, ſommerſproßig, pjhowatý.
Sommerſtube, f. letnj ſwětnice, f.
Sommertag, m. letnj den, m.
Sommervogel, m. letnj pták, motyl, m.
Sommerwetter, n. letnj čas, m. powětřj, n.
Sommerwurz, f. orobaňka, f.
Sonderbar, beſonders, eigen, jedem eins, zwlášſtnj, obzwlášſtnj, oblášſtnj, jeden in ein ſonderbares Zimmer, každého do zwlášſtnjho, do obzwlášſtnjho pokoge, ſonderbar, zu verwundern, diwný, podiwný, diwotworný, ein ſonderbarer Menſch, diwný, podiwný člowěk, m.
Sonderbarkeit, f. zwlášſtnoſt, f.
Sonderlich, adj. ſ. Sonderbar; ſonderlicher Menſch, diwný, podiwný člowěk, m. etwas ſonderliches, něco obzwlášſtnjho, zwlášſtnjho.
Sonderlich, adv. zwlášſt, zwlášſtě, obzwlášſtě.
Sonderling, m. ſobek, m.
Sondern, ale, ſondern auch, nýbrž y, nobrž y, anobrž y, alebrž y.

Sondern, von einander, laučiti, odlaučiti, rozlaučiti, oddĕliti, odpogiti, dĕliti.

Sonderung, f. laučenj, odlaučenj, rozlaučenj, odpogenj, dĕlenj, oddĕlenj, n.

Sonnabend, m. Samſtag, ſobota, f. den ſobotnj, m. Sonnabends, w ſobotu.

Sonne, f. ſlunce, ſlunéčko, n. in der Sonne ſpazieren, na weyſlunj, na ſluncy ſe procházeti, an der Sonne liegend, weyſluný, ſolcher Ort, Platz, weyſlunj, n. zur Sonne gehörig, ſlunečný.

Sonnen, etwas, na ſluncy wyſtawiti, ſich ſonnen, na ſluncy ſedati, ſe hřĕti.

Sonnenaufgang, m. wýchod, wzchod ſlunce, m. bey Sonnenaufgang, při wýchodu, při wzchodu ſlunce, s wýchodem ſlunce.

Sonnenbahn, f. ſlunečný okrſſek, m.

Sonnenblume, f. ſlunečnice, f. kwĕt zlatý, m.

Sonnenfinſterniß, f. zatmĕnj ſlunce, zaſtjnĕnj, zatemnĕnj ſlunce, n.

Sonnenflecken, m. plur. ſlunečné poſſkwrny, f. plur.

Sonnenglanz, m. bleſk ſlunečný, m. ſlunečná gaſnoſt, f.

Sonnenhitze, f. horkoſt ſlunce, f. wedro, n. ſlunečná pálčiwoſt, pálčiwoſt ſlunce, f.

Sonnenklar, gaſný co, gako ſlunce.

Sonnenlaube, f. weyſlunná beſeda, f.

Sonnenlauf, m. bĕh, obĕh ſlunce, f.

Sonnenlicht, n. ſwĕtlo ſlunečné, n. ſwĕtloſt ſlunečná, f.

Sonnenmonat, m. ſlunečný mĕſýc, m. ſlunečnoſt, f.

Sonnenſchein, m. záře, gaſnoſt ſlunečná, f. bey Sonnenſchein, když ſlunce ſwjtj.

Sonnenſchirm, m. Paraſol, ſtjnidlo, zaſtĕradlo, n. záſlona, záclona pro ſlunce, ſlunečná, f.

Sonnenſtäubchen, n. ſlunečný, drobný práſſek, m.

Sonnenſtrahl, m. paprſſek, pramen ſlunečný, m.

Sonnenthau, m. roſa ſlunečnj, f.

Sonnenuhr, f. ſlunečné hodiny, f. pl.

Sonnenuntergang, m. západ, m. zagtj ſlunce, n.

Sonnenweiſer, ſ. Sonnenzeiger.

Sonnenwende, Sonnenwinde, f. zaſtawenj, nazpĕt poſtaupenj ſlunce, n. im Sommer, neydelſſj den, neykratſſj noc w letĕ, im Winter, neykratſſj den a neydelſſj noc w zymĕ, b) Blume, ſlunečnjk, m. ſlunečnice, f.

Sonnenwirbel, m. ein Kraut, kozý cecek, m.

Sonnenzeiger, m. Weiſer, ſlunečná ručička, f.

Sonnenzirkel, ſ. Sonnenbahn.

Sonnicht, ſluný, weyſlunný, ſonnichter Ort, weyſlunnj, weyſlunnĕ, n.

Sonntag, m. nedĕle, f. den nedĕlnj, m. Sonntags, am Sonntage, w nedĕli, Sonntags darauf, s nedĕle.

Sonntäglich, nedĕlnj.

Sonntagskleid, n. nedĕlnj ſſaty, m. pl.

Sonntagsprediger, m. nedĕlnj kazatel, m.

Sonntagspredigt, f. nedĕlnj kázánj, n.

Sonſt, gindy, ſyc, ſyce, ginák, ginác, ginácе, ſonſt, wenn dieß nicht iſt, dieß nicht wáre, ſyc, ſyce, kdyby toho nebylo, ſonſt aber, gindy wſſak, ſonſt nichts als, ſyc, ſyce nic nežli, ſonſt wo, gindy nĕkde, ſonſt nirgends als, ſyc nikdež nežli, ſonſt etwas, takto nĕco, mjmo to nĕco, giného nĕco, wer ſonſt? kdo giný? ſonſt nichts, ſyc nic, wenn ſonſt? kdy gindy? ſyc? wenn es ſonſt nur ſeyn kann? můželi to gen, ſyce býti? ſonſt iſt er brav, ſyc, ſyce, takto geſt hodný, ſonſt, ehemals, gindy, ginák.

Sonſtig, gindegſſj.

So oft, tak často, tolikrát, ſo oft es nur geſchicht, kolikrátkoli.

Sorge, f. ſtaroſt, péče, f. Sorge haben, ſtaroſt, péči mjti, für etwas Sorge tragen, habeu, o nĕco péči, ſtaroſt weſti, mjti, nĕco na péči, na ſtaroſti mjti, na péči, ſtaroſt ſobĕ wzýti, einem Sorge machen, nĕkomu ſtaroſt dĕlati, činiti, wčiniti, die Sorge fahren laſſen, pé-

ti odložiti, odwrcy, zawrcy, mjmo sebe puſtiti, ſtaroſti zbyti, pozbyti, zſložiti, zſhoditi ze ſebe ſtaroſti, in Sorgen ſtehen, w ſtaroſti, w ſtrachu, w bázni býti, ſtarati ſe, pečowati.

orgen, ſtarati ſe, pečowati, für etwas, für jemanden, o néco, o někoho, dafür habe ich geſorat, werde ich ſorgen, o to ſe gá poſtaral, gá ſe poſtarám, ſorge nichts, neſtareg ſe, dafür laß mich ſorgen, o to ſe mne nech poſtarat, ſtarat, ich ſorge, es möchte geſchehen, nicht geſchehen, ſtarám ſe, obáwám ſe, žeby ſe to ſtalo, nestalo.

orgen, das, ſtaránj, pečowánj, n.

orgenfrey, ſorgenlos, bez péče, bez ſtaroſti, proſt ſtaroſti, péče, wenn es nicht ſeyn ſoll, bezpečliwý, nepečliwý, nedbalý.

orgenloſigkeit, f. bezpečliwoſt, nepečliwoſt, nedbaloſt, f.

orgenvoll, plný ſtaroſti, plný péče.

orgfalt, Sorgfältigkeit, f. ſtaroſtliwoſt, pečliwoſt, f. ſtaránj, n. ſ. Sorge.

orgfältig, ſtaroſtliwý, pečliwý, ſtarawý.

orgſam, ſtarawý, ſ. Sorgfältig.

orte, f. druh, m. einerley Sorte, gednoho druh, gedné wrſtwy, anderer Sorte, giného druh, giné wrſtwy.

o ſehr, tak welmi, tak tuze, tak náramně, hrubě, ſo ſehr ich ihn liebe, gakkoli welmi, ač, ačkoli welmi ho miługi, ſo ſehr es auch gefällt, gakkoli, ač ſe to welmi, tuze ljbj, ſo ſehr du willſt, gakkoli welmi chceš.

o viel, tak mnoho, tolik, ſo viele, tak mnoho, tolik gich, tak mnoho, ſo viel Geld, tak mnoho, tolik peněz, ſo viel ich ſehe, gak widjm, ſo viel an mir iſt, pokudž, aneb což na mně bude, ſo viel du willſt, gak mnoho chceš, ſo viele ſind geſtorben, tolik, tak mnoho gich vymřelo.

o weit, bis dahin, tak daleko, ſo weit kam es mit ihm, tak daleko to s njm přiſſlo, ſo weit (als) es ſeyn kann, es ſeyn Anſehen zuläßt, pokudž to býti může.

So wenig, tak málo.

Sowohl, als, gak, tak, y, eben ſowohl, als, též y, ſowohl ich als du, gak gá tak ty.

Spähen, zkauſſeti, zwjdati, wyzwjdati, zpytati, ſſpehowati, ſléditi.

Späher, m. zwědák, zpytář, zpytatel, aubledſſj, ſſpehýř, ſlednjk, m.

Späheſchiff, n. zpytácká, zwědačſká, ſſpehownj lodj, f.

Spähung, f. zwjdánj, wyzwjdánj, zpytánj, ſſpehowánj, n. zwědy, ſſpehy, m. plur.

Spältchen, Spältlein, n. ſſkulinka, ſſterbinka, f.

Spalte, f. rozſſtjpenina, f. rozſſtjpenj, n. rozſedlina, rozpuklina, puklina, ſſterbina, ſſkulina, f. trženi, roztrženi, n. Spalten bekommen, rozſſtjpati, Spalte der Feder, ſpauſſt, f. nařezánj, rozſſtjpenj, n. rozpareк péra, m.

Spalten, ſſtjpati, rozſſtjpiti, rozſſtjpati, roztjti, kálati, rozekati, rozpoltiti, mit einem Keile, kljnem roztrhnauti, rozkoliti, rozekláti, rozſſtjpiti, den Kopf, hlawu roztjti, rozwráciti, rozekláti, rozſſtjpiti, einen Fiſch, rybu trhnauti, roztrhnauti, was ſich ſpalten läßt, kolný, ſſtěpný.

Spalticht, ſpaltig, ritzig, ſſkulinowatý, ſſkulinný, dupnatý.

Spaltung, f. ſ. Spalte; Trennung, roztržka, f. roztržeč, m. rozdwogenj, n. roztržitoſt, f.

Span, m. třjſka, ſſtěpina, f. odřezek, oſeček, m. zum anzünden, podpal, m. laučka, f. zum Leuchten, dračka, f. Span, Zank, ſwár, m.

Spanbette, n. ložnice, f. ložnj prkno, n.

Spänchen, Spänlein, n. třjſtička, f.

Spanferkel, n. praſátko, ſelátko, n.

Spange, f. zapjnadlo, ſpjnadlo, n. zápona, ſponka, f.

Spaniſcher Reiter, m. gežek wogenſký, m.

Spannader, f. ſuchá žila, klaubnj, ſwazowá, wlaſatá žila, f.

Spanne, f. pjd, f.

Spannen, napjnati, napnauti, na-

tahowati, natáhnauti, über etwas, auf etwas, roztáhnauti, rozestřjti, an den Wagen, in das Joch, zapráhnauti, vpráhnauti, das Waſſer, wodu zaſtawiti, zabawiti, den Wagen, zawjrati kola v wozu, die Saiten zu hoch, wyſoko napjnati, den Bogen ſpannen, lučiſſtě, luk napjnati, natahowati, die Segel, plachty rozpjnati, rozepnauti, natáhnauti, roztáhnauti, ſpannen, aufmerken, natahowati wſſi, das Kleid ſpannet mich, ty ſſaty mne ſwjragj, ztahugj, ſſkrtj, ſpannen, befeſtigen, ztužiti.

Spannen, das, ſ. Spannung.

Spannenlang, pjdi zdýlj, pjdnj, na pjď dlauhý, ſolcher Menſch, pidjmužjk, m.

Spanner, m. klika, f.

Spannung, f. Befeſtigung, ztuženj, n. des Wagens, zawjránj, zawřenj kol, n.

Sparbüchſe, f. pokladnice, f.

Sparen, ſpořiti, vſpořiti, ſkrowniti, vſkrowniti, ſchrańowati, nachowati, keine Koſten, keine Mühe, žádných vtrat, žádné práce neſpořiti, nevſkrowniti.

Sparen, das, ſpořenj, ſkrownění, n. ſkrowność, f.

Spargel, m. ſſparǧl, m. hromowé kořenj, n.

Spárlich, ſ. Sparſam.

Sparpfennig, vſpořený penízj, m.

Sparre, f. podpora, f. die Sparren im Dache, krokwe, f. plur.

Sparrnagel, m. hřeb krokewnj, m.

Sparrwerk, n. krokwj, trámů ſpogenj, latowánj, latj, n.

Sparſam, ſchránliwý, ſporý, ſkrowný, ſtřjdmý, mjrný, ſchowánliwý, zu ſparſam, držebný, nevzílý, vgjmawý, nevzílec, hauzewný, hauzwička, m. ſparſame Reden, ſkrowné řeči, f. plur.

Sparſam, adv. ſchránliwě, ſkrownĕ, ſtřjdmĕ, mjrně.

Sparſamkeit, f. ſchránliwoſt, ſporoſt, ſporota, ſkrownoſt, ſtřjdmoſt, mjrnoſt w autratách, f. zu große, drzebnoſt, f. vgjmánj, n. hauzewnoſt, f. ſkrownění, n.

Spaß, m. žert, ſſprým, m. Spaß haben, treiben, žerty, ſſprýmy prowoditi, einen Spaß machen, dělati, činiti, vdělati, naſtrogiti, včiniti žert, ohne Spaß, bez žertu, aus Spaß, z žertu, ze hry.

Späßchen, n. žertjk, žertjček, ſſprýmek, m.

Spaßen, žertowati, ſſprýmowati.

Spaßen, das, žertowánj, ſſprýmowánj, n.

Spaßhaft, ſpaßicht, žertowný, ſſprýmowný, žertownj, ſſprýmownj, ſpaßhafte Rede, žertownj, ſſprýmownj řeč, žertowná, ſſprýmowná řeč, f.

Spaßhaft, ſpaßicht, adv. žertownĕ, ſſprýmownĕ.

Spaßhaftigkeit, f. žertowność, ſſprýmowność, žertowné, ſſprýmowné řeči, f. plur.

Spaßmacher, Spaßgeſell, m. žertýř, žertownjk, ſſprýmjř, ſſprýmownjk, ſſibal, m.

Spaßrede, f. žertowná, ſſprýmowná řeč, f.

Spaßvogel, m. ſſibal, žertýř, m.

Spát, pozdnj, wird es, bude pozdě, připozdjwá ſe, pozdj ſe.

Spát, adv. pozdě, ſpäter, pozděgi.

Spathe, m. Spaten, Schaufel, reyč, m. lopata, f. womit man grábt, motyka, f.

Späthel, ſ. Spätling.

Spathgrün, červeowé barwy, červeowý.

Spätling, m. pozdnjček, pozdě narozený, m.

Spatz, m. wrabec, m. kleiner, wrabeček, m. wrabče, wrabčátko, n.

Spazieren, procházeti ſe, progjti ſe, na procházce býti, ſpazieren gehen, na procházku gjti, wygjti, ſebě wygjti, gjti ſe procházeti, na procházce choditi, ſpazieren führen, weſti na procházku, ſpazieren fahren, geti, wygeti na procházku.

Spazieren, das, Spazierengehen, procházenj, n. procházka, f.

Spazierfahrt, f. getj, wygetj, n. gjzda na procházku, f.

Spaziergang, m. procházka, f. es iſt nur ein Spaziergang, geſt gen procházka.

Spa-

Spazierort, m. procházka, f. mjſto ku procházce, n.
Spazierplatz, m. mjſto, n. plac ku procházce, ku procházenj, m. procházka, f.
Spazierreiſe, f. procházka, f. machen zu Fuße, včiniti pěſſky procházku.
Spazierritt, m. gezd na procházku, m. progetj ſe na koni, wygetj na koni na procházku, n.
Spazierweg, m. procházka, ceſta ku procházce, f. nur ein Spazierweg iſt hin, gen procházka geſt tam.
Spazierwetter, n. čas ku procházce, m.
Specht, m. ſtrakopaud, m.
Speck, m. ſlaniny, f. plur. ſlanina, polta, f. ſádlo, n.
Speckbirne, f. ſladká hruſſka, f.
Speckfett, tluſtý co ſlanina.
Speckkilie, f. ſwinſký ořech, m.
Speckmaus, f. netopeyr, m.
Speckſchwarte, f. kůra ſlaniny, f.
Speckſeite, f. wepřowá polta, f. polt ſlanin. wepřowý bok, m.
Speer, m. kopj, n. oſſtip, m. dřewce, n.
Speerreuter, m. kopennjk, m.
Speiche, f. im Rade, ſſpice, f.
Speichel, m. ſlina, f. ausgeworfener, wýplywek, wychrkeť, m. nüchterner, ſſtirobnj ſlina, f.
Speichelhaft, ſlinowý.
Speichelkraut, n. peltram, m.
Speichellecker, m. polizáček, poljzač, m.
Speicher, m. obilnice, ſeypka, f.
Speiſe, f. pokrm, m. krmě, f. gjdlo, n. krm, m. ſſpjže, f. Speiſe und Trank, pokrm a nápog, m. gjdlo a pitj, n. potrawa, f. zur Speiſe dienlich, gedlý.
Speiſeeinkäufer, m. ſkupowatel potraw, saukup, m.
Speiſekammer, f. Speiſegewölbe, ſſpiżjrna, ſſpjżnj komora, f.
Speiſekorb, m. koš ſſpjżný, m.
Speiſemarkt, m. ſſpjżný, potrawnj, ſtrávnj trh, m.
Speiſemeiſter, m. ſſpiżjrný, ſſpiżjř, zpráwce gjdel, ſſpiżjrnjk, m.
Speiſen, Speiſe zu ſich nehmen, etwas eſſen, gjſti, bey einem, an einem Orte als Gaſt, gjſti, ſtolowati někde, zu Mittage ſpeiſen, obědwati, einen ſpeiſen, Speiſe geben, krmiti, pokrmiti někoho, mit Hoffnung, Worten, Winde einen ſpeiſen, naděgj, ſlowy, wětrem někoho krmiti, kogiti, ſpeiſen, die Hoſtie reichen, podáwati, poſluhowati.
Speiſeordnung, f. řád potraw, m.
Speiſeſaal, m. Speiſeſtube, f. giſtba, f. (wečeřadlo, n.)
Speiſeſchüſſel, f. mjſa na gjdla, f.
Speiſeträger, m. krmnoš, gjdlonoš, m.
Speiſenvorrath, m. zásoba gjdel, krmj, f.
Speiſezimmer, n. giſtba, f.
Speiſung, f. krmenj, pokrmenj, n.
Spektakel, n. diwadlo, n. 2) zum Spektakel ſeyn, býti na odiwu.
Spellen, ſpállen, kálati, kláti, ſſtjpati.
Spellung, Spállung, f. Zerſpaltung, kálánj, klánj, ſſtjpánj, n.
Spelt, od. Spelz, m. Dinkel, ſſpalta, f. rež, m. ſamopſſe, f.
Spelz, od. Spelze, f. plewa, kožka z obilj, f. plewy, wopiſſka, f. Spelz an Aehren, woſyna, f.
Spelzicht, plewnatý.
Sperber, m. krahugec, krahulec, m.
Sperberbaum, m. geřabiny, f. plur. woſſſeruſſe, f.
Sperling, m. wrabec, m. kleiner, wrabček, m. wrabče, n. wrabečeť, m. wrabčátko, n.
Sperren, das Thor, einen Ort, zawjrati, zawřjti, aus einander, rozdjrati, rozedřjti, rozwjrati, rozſſklebowati, rozſſklebiti, die Füſſe, hnáty, nohy na různo ſtawěti, roztahowati, daleko rozdjrati, rozedřjti, ſich, zpauzeti ſe, rozdjrati ſe.
Sperrgeld, n. Sperrkreuzer, m. plat w bráně, m.
Sperrkette, f. zawjrka wozu, f. řetěz, m.
Speyen, ausſpeyen, Speichel auswerfen, pljti, pliwati, plwati, ſliniti, ſliniti ſe, ſlintati, oft zu ſpeyen pflegen, odplywati, einem in das Geſicht, w twář, do twáře někomu napljti, Feuer, ohen wymjtati, ohněm ſoptiti, 2) brechen, bljti,

ti, zebljti ſe, dáwiti ſe, zu Speyen einnehmen, k dáwenj wzýti, zum Speyen iſt es, geſt to k zeblitj, k blitj, ich möchte ſpeyen, mohlbych ſe zebljt, mohlbych bljt, Blut ſpeyen, krew pliwati, chrkati.

Speyen, das, des Speichels, plitj, pliwánj, ſlinění, n. 2) das Erbrechen, blitj, bliwánj, zeblitj ſe, dáwenj ſe, n. wýwratek, m. des Bluts, plitj, pliwánj, chrkánj, n.

Speyerlein, n. woſſkeruſſe, f.

Speyerleinsbaum, m. woſſkeruſſe, f. woſſkeruſſowý ſtrom, m.

Speyerlich, ſpeyerhaft, eckelhaft, k blitj, k zeblitj, iſt mir, zeblilbych ſe, blilbych.

Speyerling, m. woſſkeruſſe, f. der Baum, ſtrom woſſkeruſſe, m.

Speykaſtel, n. pliwátko, n.

Speykraut, n. ſmradlawý ſtrom, m.

Spicken, ſlaninau propichowati, ſſpikowati, ſlaniti, den Beutel, ſich, omaſtiti ſe.

Spicknadel, f. ſſpikowacý gehla, ſſpička, gehla na ſlaniny, f.

Spiegel, m. zrcadlo, n. kleiner, zrcádko, n.

Spiegelartig, zrcadlowý.

Spiegelfabrike, f. djlna zrcadlowá, f.

Spiegelfechterey, f. mlha w myſli, f. bělmo na oči, n.

Spiegelglas, n. zrcadlowé ſklo, n.

Spiegelglatt, hladký gako zrcadlo.

Spiegelhaft, zrcadlowý.

Spiegelicht, zrcadlowý.

Spiegelkarpf, m. hladký kapr, m. (ſſpiğl, m.)

Spiegelmacher, m. zrcadelnjk, m.

Spiegelmeiſe, f. černá ſykora, f.

Spiegeln ſich, w zrcadle ſe wzhlédati, wzhljžeti, 2) ſich an andern ſpiegeln, z ginýchſobě příklad bráti, wzýti, na giném ſe vrazyti, wzhljžeti.

Spiegelrahmen, m. zrcadlowý rámec, m.

Spiegelroch, m. ein Fiſch, reynak okatý, m.

Spiegelſtein, m. kámen bjlý, ſwětlý, m.

Spiel, n. hra, f. das Spiel gewinnen, wyhrati, verlieren, prohrati, tratiti, ztratiti hru, gewonnen Spiel haben, wyhru mjti, gistého hráti, zum Spiele gehörig, hernj, 2) ein Spiel anrichten, naſtrogiti rozbrog, auf das Spiel ſetzen, wydati na negiſto, w nebezpečenſtwj, mit einem ſein Spiel haben, mjti z někoho ſſaſſky, fraſſky, žerty ſobě z někoho dělati, mit klingendem Spiele, s bubnowánjm, se znění, zwukem bubnů, die Hand im Spiele haben, mit im Spiele ſeyn, w něco, w nějakau wěc zapletenu býti, w ſpolku býti, das iſt nur ein Spiel, to geſt gen hra, hříčka.

Spielcharte, f. liſty, karty k hraní, m. plur.

Spielen, im Brete ſpielen, hráti w wrhcáby, im Schach ſpielen, in der Karte ſpielen, hráti w ſſachy, w karty, 2) auf Saiten, Geigen ſpielen, hráti na hauſle, na hauſle haudati, auf die Flöte, na fletnu pjſkati, den Ball, w mič hráti, die Orael, na warhany hráti, 3) eine Komödie, hru diwacý, oſobnj diwadlo prowáděti, ſtrogiti, hráti, eine Rolle, oſobu hráti, předſtawowati, 4) unter dem Hütlein ſpielen, hráti pod klobaučkem, ins weite Feld, in die Länge ſpielen, prodahowati, odtahowati, do dlauhé trublice zamjtati, mit einer Sache ſpielen, mit der Katze, tändeln, zahráwati, pohráwati, in die Hände, dodati, dohoditi někomu něco, přiwrcy, přihnati někomu něco, einem einen Streich ſpielen, kauſek nějaký někomu včiniti, udělati, doweſti, ſſtrychem, wſkokem, ſſibalſtwjm doſtati někoho, verſchiedene Streiche ſpielen, wſſelikých kuſy, kauſky doweſti, dowáděti, eine Sache ſo zu ſpielen wiſſen, wěděti wěc tak naſtrogiti, naljčiti, nawljknauti, den Meiſter ſpielen, ſiegen, ſwau mjti, poſtawiti na wrchu, den Herrn, na pána, na pány hráti.

Spielen, das, hránj, hranj, n.

Spielend, hrawý, ſpielend lernen, hrawě, s hranjm, s žerrem ſe včiti.

Spieler, m. hráč, m. im Schauſpiele, Schauſpieler, herec, diwacý hráč, m. auf Inſtrumenten, hudec, m.

Spielerisch, hernj.

Spielgeld, n. penjze na hru, ke hře, hernj, m. plur.

Spiel-

Spielgeſell, m. towaryš hernj, hry, m.
Spielhaus, n. ꝛu Komödien, dům hernj, herecký, diwacý, m. diwadlo, n. ſonſt ꝛu Uebungen oder andern Spielen, dům hernj, m. herna, f.
Spielleute, m. plur. hudcy, hudcowé, m. plur.
Spielmann, m. hudec, m.
Spielplatz, m. wo man den Ball ſchlägt, oder ſonſt ein Spiel ſpielt, mjſto hernj, k hranj, n. ꝛu Komödien mjſto herecké, hernj, n.
Spielſachen, f. plur. hračky, hříčky, lautky, titěrky, f. plur.
Spielſtube, f. ſwětnice hernj, f.
Spielſucht, f. tužba, dychtiwoſt po hře, hrawoſt, f.
Spielſüchtig, tauzebný, dychtiwý po hře, hrawy.
Spieltiſch, m. ſtůl hernj, ke hře, m.
Spielwerk, Spielzeug, n. ſ. Spielſachen.
Spielzimmer, n. hernj pokog, m.
Spieß, m. kopj, n. oſtrip, m. kleiner, kurzer, kopjčko, n. ein langer, dřewce, n. der mit einem ſolchen verſehen iſt, kopidnjk, kopinnjk, m. Spieß zum Braten, rožeň, m.
Spießchen, n. kopjčko, n. oſtipček, m.
Spießeiſen, n. željzko, oſtipu oſtřj, n.
Spießen, an etwas, nabůſti, naſtrčiti, wbůſti, wſtrčiti na kůl, nakůliti, durchbohren, bodnauti, bůſti, probodnauti, prorknauti, pjchnauti, propjchnauti, ſich, napjchnauti, nabodnauti ſe.
Spießfiſch, m. mořſká ſtika, f.
Spießgefechte, n. kolba, f.
Spießgeſell, m. ſpoluwálečnjk, ſpolutowaryš, m.
Spießglas, n. ſklenjk, m. antymonium, n. ſpičaté ſklo, n.
Spießkuchen, m. wagečnjk, m.
Spießruthe, f. prautek, pruhon, m. Spießruthen laufen, ſkrze pračata běhati.
Spießſtange, f. oſtřepiſtě, kopiſtě, n. hrot, m.
Spießträger, m. kopidnjk, kopinnjk, m.
Spille, f. Spindel, wřeteno, wřetýnko, n. des Thurmes, Maſtbaumes, wrch, m.
Spilling, m. ſpendljk, m. žlutá ſljwa, f.
Spindel, f. wřeteno, wřetýnko, n. potáč, m an der Preſſe, wřeteno preſownj, v preſu, n. pres točjcý, ſſnek, m.
Spindelbaum, m. brſlenowé dřewo, n.
Spindelkorb, m. koſſjček na wřeteno, m. krabice, f.
Spinne, f. pawauk, m. pawaučina, f. kleine, pawauček, m. pawaučinka, f. voll Spinnen, pawučinowatý, pluý pawučin.
Spinnefeind, m. vhlawnj nepřjtel, neywětſſj protiwnjk, m.
Spinnen, přjſti.
Spinnen, das, předenj, n.
Spinnengewebe, n. Spinnegeweb, přjze pawaučj, pawučina, f.
Spinner, m. přednjk, m.
Spinnerinn, f. přádlj, předlice, přáſtka, přadlině, f.
Spinnewebe, f. pawučina, f.
Spinnhaus, n. přádelnj dům, m.
Spinnrad, n. kolowrat, kolowrátek, potáč, m.
Spinnrocken, m. přeſlice, f. kužel, m. ein angelegter, naditý kužel, m.
Spinnwebe, f. pawučina, f.
Spinnwirthel, m. přeſlen, přeſljnek, m.
Spion, m. ſſpehýř, ſſpeheř, zpytář, auhledſſj, wyzwědač, m.
Spioniren, ſſpehowati, wyzwjdati.
Spirſchwalbe, f. roreyt, m.
Spital, n. ſſpitál, ſaláš, m. ſ. Hoſpital.
Spitalmann, m. ſſpitálnjk, m.
Spitalpfleger, m. wědnjk nad ſſpitálem, m.
Spitalweib, n. ſſpitálnice, f.
Spitzbube, m. čtwerák, taſſkář, ſſelma, padauch, m.
Spitzbubenbande, f. ſpolek čtwerácký, taſſkářſký, ſſelem, taſſkářů, padauchů, m.
Spitzbubenſtreich, m. kus čtwerácký, taſſkářſký, ſſelmowſký, m.
Spitzbüberey, f. čtwerářctwj, taſſkářſtwj, ſſelmowſtwj, n.
Spitzbübiſch, čtwerácký, taſſkařſký, ſſelmowſký.
Spitzbübiſch, adv. čtwerácky, taſſkářſky, ſſelmowſky.
Spitze, f. das ſpitzige, ſſpic, ſſpice, f. oſtřj,

oſtřj, n. eines Hauſes, Thurmes, Berges, Baumes, ſwrſſek, wrch, m. ſſpice, f. an einem Spieße, hrot, m. ſſpice na oſſtipu, f. Spitze einer Kornähre, wo'yna, f. Spitze der Mauern, des Gebäudes, ſwrſſek, m. makowice, f. des Schiffes, předek, m. der Armee, čelo, n. předek, m. an die Spitze ſtellen, napřed, zpřed, w čelo poſtawiti, die Spitze bieten, ſ. Stirne; ſich an die Spitze eines Haufens ſtellen, als Führer, poſtawiti ſe s předu, Spitze des Heeres, Heerſpitze, čelo, n. předek, m. 2) Spitze des Hutes, tytljk, m. m. ſſpička, f. am Helm, chochol, m. 3) Spitze des Degens, Schwertes, ꝛc. ſſpička, f. 4) Spitze, gewirkte von Zwirn, Seide, Golde, oder Silber, kragka, f.

Spitzen, verb. ſpitzig machen, ſſpičatiti, oſſpičatiti, oboſtřiti, zaoſtřiti, zoſtřiti, oſtřiti, 2) die Ohren, vſſi naſtawowati, propůgčiti, das Maul, hubu ſſpuliti, ſſpičatiti, ſich auf etwas, nadjti ſe něčeho.

Spitzenmacher, m. kragkář, m.

Spitzenmacherinn, Spitzenputzerinn, f. kragkářka, f.

Spitzfindig, důwtipný, důmyſlný, oſtré myſli, wtipu, bystrého ſmyſlu, bystrý, im Reden, vſſtipačný, zchytralý, obmyſlný, ſpitzfindige Rede, vſſtipačná, zchytralá řeč, chytrá lapačka, f. der gern für ſpitzfindig angeſehen werden will, chytráček, m.

Spitzfindig, adv. důwtipně, důmyſlně, bystře, b) vſſtipačně, zchytrale, chytře, obmyſlně.

Spitzfindigkeit, f. důwtipnoſt, důmyſlnoſt, oſtroſt, bystroſt myſli, wtipu, ſmyſlu, f. im Reden, vſſtipačnoſt, zchytraloſt, obmyſlnoſt, f.

Spitzgerte, f. prautek, f.

Spitzhacke, f. hrábě zubaté, n. plur.

Spitzhammer, m. noſatec, m. ſſpičaté kladiwo, n.

Spitzig, končitý, ſſpičatý, žabawý, oboſtřený, bodlawý, ſpitzig machen, ſ. Spitzen, 2) ſpitzig in Gedanken, Worten, Reden, ſ. Spitzfindig; ſpitzig, höhniſch, důtkliwý, drſnatý, kommen, dotýkati, dogjmati někoho, ſſpičkowati, ſolche Reden, Worte, důtkliwé, dogjmawé řeči, f. pl. důtkliwá ſlowa, drſnatá ſlowa, n. plur. ſſpičky, f. plur. einem ſpitzig kommen, dotknauti někoho.

Spitzkopf, m. propr. chocholatý, hlawoſſpičatý, m. 2) trop. ſadjlek, m.

Spitzmaus, f. polnj myš, Německá myš, f. plch, ſyſel, m. davon, ſyſlowatý.

Spitzminze, f. máta zahradnj, f.

Spitzmorchel, f. ryzec, m.

Spitznagel, m. hřeb končitý, m.

Spitznaſe, f. nos ſſpičatý, ſſpičák, m.

Spitznäſicht, noſatý, noſál, m.

Spitzzähne, m. plur. ſſpičaté zuby, m. plur.

Spitzzange, f. kleſtě zubaté, f. plur.

Splitter, m. mrwa, f.

Splittern, rozſſtipiti, ſich, třepiti ſe.

Sporer, m. oſtružnjk, woſtružnjk, m.

Sporn, m. oſtruha, woſtruha, f. dem Pferde den Sporn geben, oſtruhy přičiniti, dáti, oſtruhau bůſti, zabůſti, rozbodnauti koně, wzýti koně na oſtruhy.

Sporuen, bůſti, bodati, zabůſti, pobodati oſtruhau, oſtruhawi puditi, popauzeti, dohánětí, wzbuzowati oſtruhau, brátí na oſtruhy.

Sporuſtreichs, cwálem, cwálkem, vprkem, kommen, hnáti, přihnati ſe.

Spott, m. poſměch, poſmiſſek, aus ſſtipek, m. Spott treiben mit einem, poſměch, poſmjſſky z někoho mjti, ſobě činiti, dělati, w poſměchu mjti, zum Spotte, na, pro poſměch, k poſměchu, zum Spotte werden, býti k poſměchu, der den Schaden hat, darf für den Spott nicht ſorgen, když ſſkodu máš, o poſměch ſe nestarey, einen zum Spott haben, ſ. Spott treiben.

Spötteley, f. poſmjſſek, m.

Spotten, poſmjwati ſe, wyſmjwati ſe, ſmáti ſe něčemu, vtrhati, porauhati ſe.

Spotten, das, poſmjwánj, wyſmjwánj, vtrhánj, porauhánj, n.

Spöt-

Spötter, m. posměwač, posměwáček, wysmjwač, vsstipač, vtrhač, poruhač, hanec, m.

Spötterey, f. posměch, posmjwánj, poruhánj, n.

Spottgeld, n. lewný penjz, sspatný penjz, m.

Spöttisch, posměssný, m. posměwačný, smessný, vsstipačný, vtrhačný, vtrhawý.

Spöttisch, adv. posměssně, posměwačně, vtrhawě, vtrhačně, vsstipačně.

Spöttlich, hanebný, potupný.

Spöttlich, adv. hanebně, potupně.

Spottrede, f. řeč posměssná, posměwačná, vsstipačná, f.

Spottschrift, f. spis posměssný, posmewačný, vsstipacný, m.

Spottvogel, m. posmewač, m.

Spottweise, adv. potupně.

Spottwohlfeil, přelacyný, welmi lacyný, ist hier alles, gest zde wsseczko hrozně lacyno, gest zde hrozná láce.

Sprache, f. die man redet, schreibet, řeč, f. gazyk, m. die lateinische, griechische, hebräische, als eine Wissenschaft, Latinský, Řecký, Hebreyský gazyk, Latinská, Řecká, Hebreyská řeč, Sprache, wie man redet, řeč, mluwa, f. eine Sprache führen, westi řeč, Sprache, daß man redet, reden kann, die Fähigkeit zu reden, řeč, die Sprache verlieren, řeč ztratiti, heraus mit der Sprache! wen s tjm! etwas in die böhmische Sprache übersetzen, něco w Český gazyk, řeč přeložiti.

Sprachfertig, s. Beredsam.

Spachfertigkeit, s. Beredsamkeit.

Sprachgelehrsamkeit, f. wměnj, n. wměloſt gazyku, řeči, f.

Sprachkunde, f. wědomoſt, powědomoſt, wměloſt řeči, gazyku, zběhloſt w gazycých, w řečech. f.

Sprachkündiger, m. wmělý, rozumný, zběhlý, powědomý w řečech, w gazycých, wědomý gazyků, m.

Sprachkunſt, f. Sprachwiſſenſchaft.

Sprachlehre, f. wčenj řeči, gazyka, n. böhmiſche, Čechořečnoſt, f.

Sprachlehrer, m. wčitel řeči, gazyka, m.

Sprachlos, bez řeči, na gazyk poražený, němý, ſolcher Menſch, Njma, muňa, m. werden, oněměti.

Sprachloſigkeit, f. němota, f.

Sprachmeiſter, m. miſtr, wčitel řeči, gazyka, m.

Sprachrohr, n. trauba, f.

Sprachſelig, přiwětiwý w řeči.

Sprachſeligkeit, f. přiwětiwoſt w řeči, f.

Sprachverderber, m. kazyč, hyzdič řeči, gazyka, m.

Sprachverderberey, f. kazenj, hyzděnj, ohawenj řeči, gazyka, n.

Sprachwiſſenſchaft, f. wměnj řeči, gazyka, mluwenj, n.

Sprachzimmer, n. počog k mluwenj, n.

Sprechen, reden, mluwiti, promlauwati, rozpráwěti, řečiti, ſprechen ſie ihn, mluwěgj s njm, promluwěgj s njm, was ſpricht er? co řjká, co mluwj? er kam zu mir, und ſprach, on přiſſel ke mně a řekl, für einen gut ſprechen, za někoho ſljbiti, ſlibowati, der gern viel ſpricht, mnohomluwný, der wenig, nemluwný, málomluwný, was ſprechen die Leute? co mluwěgj, rozpráwěgj lidé? ich ſpreche, es wird nicht geſchehen, gá prawjm, že se to neſtane, den Segen ſprechen, požehnánj řjcy, řjkati, ein Gebet, die Worte ſprechen, modlitbu, ſlowa řjkati, mit einander, mit einem ſprechen, ſpolu mluwiti, rozpráwěti, franzöſiſch, ſprechen, francauzſky, mluwiti, rozpráwěti, gerne mit einem ſprechen wollen, rád chtjti s někým mluwiti, promluwiti, ein Urtheil ſprechen, ortel wyřjcy, wypowědjti, za práwo wypowědjti, wyneſti, wydati odſudek.

Sprechen, das, mluwenj, rozpráwěnj, n. das viele, mnohomluwenj, n.

Sprecher, m. einer Gemeine, Geſellſchaft, řečnjk, m. im Parlamente, mluwitel, m.

Spreißen, ſpreizen, roztahowati, roztáhnauti, ſich mit den Beinen, Füſſen, daleko nohy rozedřjti, roztáhnauti, rozkročiti ſe, widerſtreben, wpeypati ſe.

Spreißholz, n. raubjk, m.

Sperr-

Sprengel, m. osada, f.

Sprengen, spritzen, kropiti, pokropiti, im Garten die Bäume, Pflanzen, skropowati, kropiti, sprengen, ein Thor aufsprengen, wyrazyti, Steine in Bergwerken, kamenj rozrážeti, eine Miene, wymrstiti, wyhoditi, den Ball im Billarde, odrazyti, sprengen mit dem Pferde, hnáti koněm, herzu, přihnati, přitočiti se koněm, davon, vhánětí, vskočiti, in die Luft sprengen mit Pulver, do powětřj wyhoditi, wymrstiti, unter die Feinde sprengen, rennen, mezy nepřátele wtecy, wrazyti, wskočiti, einen wohin sprengen, wysstwati někoho někam, wybjdnauti nadarmo, etwas unter die Leute, rozstraustyti, Salz auf etwas, nasypati.

Sprengen, das, Bespritzen, kropenj, n. 2) mit dem Pferde, hnánj koněm, n. 3) mit Pulver, wyhozenj, wymrstěnj, n.

Sprengkanne, f. Krug, m. kropenka, f.

Sprengkessel, n. kropenka, kropenička, f.

Sprenglich, kropenatý, f. Schäckig.

Sprengspritze, f. kropidlo, n.

Sprengung, f. Sprengen, das.

Sprengwasser, n. woda k kropenj, f.

Sprengwedel, m. kropáč, m. kleiner, kropáček, m.

Sprengwurzel, f. pupenec, mužjk, m. ragjké gablko, n. sklon, m.

Sprenglicht, kropený.

Spreu, f. plewa, f. obilný trus, m. lusstina zrna obilného, f. b) ohrabky, m. plur. voll Spreu, plewatý.

Spreuboden, m. plewnice, f. plewnjk, m.

Spreuhaft, plewatý.

Sprichwort, n. přjslowj, n. přjpowjdka, f. zum Sprichworte werden, w přjslowj wegjti, přjslowjm býti, ist ein gemeines Sprichwort, gest obecné přjslowj.

Sprichwortsweise, adv. přjslownĕ, w přjslowj.

Springbrunnen, m. wrchowisstĕ, n. wodnj strog, m. b) studánka, f.

Springen, skákati, skočiti, in die Höhe, wyskakowati, vor Freuden, radostj poskakowati, proskakowati, vom Pferde springen, s koně skočiti, auf etwas, in etwas, wskočiti, hinüber, přeskočiti, springen, zerspringen, rozskočiti se, das Herz möchte mir springen, srdce by se mně rozpuklo, durchspringen, proskočiti.

Springer, m. skočec, m.

Springerhaft, skočný, doskočný, skákawý.

Springhengst, m. oř, m.

Springkraut, n. skočec menssj, m.

Springreiter, m. gezdec s powodnjm koněm, m.

Springwasser, n. woda wyskakugjcý, f.

Spröde, zerbrechlich, křehký, hart, drsnatý, draslawý, spröde Haut, drsnatá kůže, f. spröde werden, drsnatěti, zdrsnatěti, hochmüthig, stolz, seltsam, sich sonderbar anstellend, einen Eckel bezeigend, vpeypawý, spröde thun, sich spröde anstellen, vpeypati se.

Sprödigkeit, f. Zerbrechlichkeit, křehkost, f. Hartigkeit, drsnatost, draslawost, f. Hochmuth, vpeypawost, f.

Sproß, m. Sproße, f. am Gewächse, raub, rubjk wypučený, m. wyrážka, f. pupenec, kmen, prautĕ, m. mladistwá, wypučená wětew, f. an einer Leiter, schůdek, nástupek, m.

Sprossen, prautiti se, wypukati, pučiti, wypučiti se, bručiti se, wotawiti se, pupence, pupeny wypausstěti, wyrážeti.

Sprossen, das, Sprossung, pučenj se, prautěnj se, wypučenj, wypukánj, n.

Sprosser, m. Nachtigall, slawjk, m.

Sprößlein, s. Sproß.

Sprößling, Sprößchen, s. Sproß.

Spruch, m. průpowĕd, propowĕd, propowjdka, f. wyrčenj, propowĕděnj, n. kurzer, propowjdka, f. 2) Urtheil des Richters, wýpowĕd, f. wyrčenj, n. vsudek, m. solchen thun, wýpowĕd wdĕlati, učiniti, wyřknauti, wypowĕditi, nález učiniti, rozsudek učiniti, die Sache

stehet

t zum Spruche, auf dem Spru-
kömmt zum Spruche, gest to
ndu.
buch, n. kniha průpowědj, pro-
jdek, f.
lein, n. propowjdka, f.
reich, hogný w průpowědjch.
weise, adv. skrze průpowědě,
l, m. temenec, pramen, m.
štěnj, n.
ln, wie das Wasser, hervor-
ln, preysstiti se wen, wyprey-
se, hmyzeti, sprudeln, aus-
, f. Sprühen; vor Zorne,
.
n, das, des Wassers, prey-
wypreysstěnj, hmýzenj, n.
, m. Spriegel, ssprysl, m.
inen Wagen, Wiege, Kutsche,
Wagen mit Sprügeln, řebři-

vagen, m. Spriegelwagen, ře-
f. řebřinowý wůz, m.
, od. sprüen, dsstjti, rosu dá-
ati, rosyti, von sich sprühen,
nken, Feuer, prskati giskry,
, soptěti, er sprühet Funken,
j, soptj z něho giskry, wie
ze, wrčeti.
n. skok, m. in vollem Sprun-
nen, skokem přigjti. Sprün-
hen, skoky dělati, skoky,
prowoditi, Sprung, Riß,
puknutj, n. rozpuklina,
ina, f. Sprünge bekommen,
, rozpukati se, trhati se,
iti se, pustiti.
is, poskočně, skákawě.
Spritze, f. střjkačka, f.
sprengen, střjkati.
das, střjkánj, n.
en, m. kotauč, pletený ko-
elik, m.
, Sprützchen, n. malá střj-
f.
od. n. f. Lärmen, Tumult,
, Vorspuck, Spuck machen,
.
bauřiti, strassiti, es spuckt
e, strassj, bauřj w domě.
motowidlo, wigadlo, n.
wigák, m. Spulen machen,
motati, z motowidla wjti, am
Rocken, der Weber, cywka, f.
Spulen, motati, nawjgeti.
Spülen, zmeyti, vmeyti, wymeyti,
opláknauti, wypláknauti, wy-
ssplechtati.
Spülfaß, n. Spülgelte, wymjwadlo,
n. wodnj wana, f. džber, m.
Spülicht, n. od. m. Spülwasser, po-
myge, f. plur. sspjna, f.
Spülkübel, m. sskopek, m.
Spulrad, n. swjgadlo, n. kolowrat,
kolowrátek, m.
Spulwurm, m. sskrkawka, f.
Spund, m. čep, kohautek na čepě, m.
Spunden, verschlagen, bedniti, zabe-
dniti.
Spundloch, n. djra sspuntownj, f.
Spur, f. stopa, sslepěge, znamenka, f.
sslak, sled, čich, m. der Spur nachge-
hen, sljditi, sslakowati, po sslepěgjch,
po sslaku, po stopě, po sledu, po
čuchu gjti, auf die Spur kommen,
wysslakowati, wysljditi, na stopu
přigjti, gute Spur haben, čenicha-
ti dobře, mjti dobrau známku,
mjti stopu, čuch, es ist keine Spur
mehr davon, giž nenj ani znamenky.
Spüren, einem Dinge nach, sslako-
wati, sljditi, čichati, po stopě če-
nichati, 2) merken, čjti, včjti, cý-
titi, čenichati, znamenati, s. Mer-
ken; er spüret etwas, čenichá ně-
co, cýtj něco, čige něco, 3) sich
spüren lassen, dáti znát, spüren,
wie ein Hund, čenichati, čichati,
čmuchati, sljditi.
Spürhund, m. wyžle, n. sljdnjk, slj-
dný, sljdnj pes, m.
Spützen, s. Speyen.
Staar, m. Vogel, sspaček, m. im
Auge, cynk w oku, m. bělmo, n.
Staarblind, docela slepý, prahslepý.
Staat, m. Reich, obec, f. 2) Aufzug,
prächtige Aufführung, Pracht, nád-
hernost, stkwostnost, auprawa, f.
Staat machen, führen, nádherně,
stkwostně, vprawně sobě westi,
počjnati, stkwjti se w vprawě,
er führet einen königlichen Staat, po
králowsku, co král sobě wede, počj-
ná, 3) Hochachtung, sláwa, oslawa, f.
gro-

großen Staat von etwas, von einem Dinge machen, mnoho sláwy, hluku, powyku z něčeho dělati, nadělati.
Staatskleid, n. oděw nádherný, vprawný, oslawný, m.
Staatsklugheit, f. rozssafnost, maudrost obce, f.
Staatsmann, m. občan, m.
Staatsminister, m dwořenjn, m.
Staatsperücke, f. wlasenka vprawná, nádherná, f.
Stab, m. Stecken, hůl, f. Kommandostab, Marschallsstab, žezlo, n. Stab beym Kriegsheere, Generalstab, wrchnj wogska, m. plur.
Stäbchen, Stäblein, n. hůlka, f.
Stabwurz, f brotan, m.
Stachel, f. osten, pobodec, bodec, m. žihadlo, žahadlo, n. der Pflanzen, trn, m. Stachel zum Treiben, osten, bodec, m. Stachel, Antrieb zu Handlungen, podnět, osten, m. Stachel der Bienen, žahadlo, n. osten, m. mit Stacheln, bodlawý, žahawý.
Stachelbeere, f. malina, f.
Stachelicht, stachelig, stachlicht, bodlawý, žahawý, pichlawý, gezatý, žihawý, wie Pflanzen, pichlawý, trnowatý, bodlawý, gezatý, beissend, důtkliwý, pronikawý.
Stachelrede, f. důtkliwá, dogjmawá, pronikawá řeč, důtka, sspička, f.
Stachelschnecke, f. bodlawý hlemeyžď, mořský gezek, m.
Stachelschrift, f. spis důtkliwý, dogjmawý, m. důtka, f.
Stachelschwein, n. bodlawá, nagežená swině, f.
Stadel, f. fusek, m. f. Scheune.
Stadt, f. město, n. durch alle Städte, po wssech městech, berühmte, slowutné, slawné město, n.
Stadt- městský.
Stadtbuch, n. městská kniha, f.
Städtchen, Städtlein, n. městečko, n. městys, m.
Städter, m. obywatel města, bydlitěl města, městský, měssan, m.
Stadtgericht, n. městské práwo, n.
Stadtgeschäfte, n. plur. městská zaměstnánj, n. pl. městské práce, f. pl.
Stadtgraben, m. městský přikop, m.
Städtisch, městský.
Städtisch, adv. městky, po městu.
Stadtkind, n. městské ditě, n. městský synek, m. městská dcerka, f.
Stadtknecht, m. služebnjk, sluha městský, m.
Stadtkommendant, m. městský zprawce, řiditel městský, města, m.
Stadtkündig, wůbec známý, powědomý.
Stadtleben, n. městské živobytj, městský život, m.
Stadtleute, m. plur. lidé z města, měssťj, m. plur.
Stadtmauer, f. městská zeď, f.
Stadtrath, m. městská rada, f.
Stadtrecht, n. městské práwo, n.
Stadtrichter, m. městský saudce, sudj (rychtář,) m.
Stadtschreiber, m. městský pjsař, m.
Stadtschule, f. městská sskola, f.
Stadtsiegel, n. městská pečet, f.
Stadtsoldaten, m. plur. městssťj wogcy, dráby, m. plur.
Stadtthor, n. městská brána, f.
Stadtuhr, f. městské hodiny, f. plur.
Staffel, f. schod, m. f. Stufe.
Stahl, m. ocel, wocel, m. wie Stahl, ocelowatý.
Stählen, oceliti, woceliti, zoceliti.
Stählern, oceliwý, ocelowý.
Stahlfeder, f. ocelowé péro, n.
Stahlkraut, n. gehlice, f.
Stahr, m. in den Augen, f. Staar.
Stall, m. chljw, chlew, m. dobytčj stánj, n. stág, marsstal, f. Pferdstall, marsstal, f.
Stallbaum, m. slaup na stánj, m.
Stallen, bydleti, státi, býti hromadau, 2) mit einander, snesti se, sjednati se, srownati se, können sich nicht untereinander, nemohau se wespolek srownati, porownati, sgednati, nesnadněgj se, wie die Pferde, státi.
Stallknecht, m. pacholek od koní, (marsstalj,) m.
Stallkraut, n. gehlice, hluchá kopřiwa, f.
Stallmeister, m. konjř, mistr marsstale, stáge, (sstolmistr,) zprawce konský, m.

Stallung, f. ſtánj, n. ſtáge, marſſtal, f. 2) der Jäger, ſled, m. wyſljdnutj, n.

Stamm, m. des Baumes, pěn, kmen od ſtromu, ſſtěpu, pařez, m. mit Stamm und Wurzel, mit dem Stamme, wen z kořene, s kořenem, 2) Geſchlecht, kmen, rod, půwod rodu, ſtawu, m. aus einem adelichen Stamme, z vrozeného kmene, rodu, der Apfel fällt nicht weit vom Stamme, gablko nepadne daleko od ſtromu, des Weinſtocks, tyčka, f. rywj, prautj od wjna, n.

Stammbaum, m. weyſadnoſt rodu, f. wyſazenj rodu, n.

Stammbuch, n. kniha rodu, kmenu, f. wypſánj rodu, n.

Stämmchen, n. Baum, ſtrůmek, ſtromeček, m.

Stammeln, zagjkati ſe, bebtati, breptati, koktati, zatjnati ſe w mluwenj, řečj plésti, obrážeti gazykem, koktati, chauliti ſe w wſtech, ſonſt žwatlati, ſſeplati.

Stammeln, das, zagjkawoſt, f. zagjkánj, n. koktawoſt, breptawoſt, f. breptánj, koktánj, žwatlánj, ſſeplánj, n.

Stammelnd, zagjkawý, breptawý, koktawý, zagjkagjcý, breptagjcý, žwatlawý, ſſeplawý.

Stämmen, ſtützen, podpjrati, podſtawowati tyčmi, tyčiti, ſich ſtämmen, podpjrati ſe, podepřjti ſe, zpodepřjti ſe, naléhati, naſpoléhati ſe, ſpoléhati ſe, opjrati ſe o něco, ſich an etwas ſtämmen, o něco ſe opřjti, opjrati, podepřjti ſe, ſpoléhnauti ſe na něco, o něco, ſich an den Stock, Ellbogen ſtämmen, na hůl, na loket ſpoléhnauti, ſe podepřjti, zpodepřjti, ſich wider etwas, zpjrati, zpauzeti ſe, zpjčiti ſe.

Stämmung, f. podpjránj, podepřenj, zpoléhánj, zpoléhnutj, n.

Stammgeld, n. hlawnj ſumma, f.

Stammhaft, ſtatný.

Stammhaus, n. půwod, wznik rodu, dům rodu, m.

Stammler, m. breptač, koktawý, koktáč, zagjkawý, breptawý, žwatlač, m.

Stammlicht, ſtammlig, ſ. Stammelnd.

Stammlung, ſ. Stammeln, das.

Stammtafel, f. Regiſter, Stammbaum, ſtrom kmenu, rodu, m.

Stammvater, m. arcyotec, m.

Stammwort, n. ſlowo půwodnj, prwotnj, n.

Stämpfel, m. Stempel, ſſtemflj, tiſſtlj, m. 2) das mittelſt eines Stämpfels aufgedruckte Zeichen, pečet, f.

Stämpfelpapier, od. Stempelpapier, n. ſſtemplowaný papjr, m.

Stampfen, hmožditi, tlaucy, tepati, rozrážeti, im Mörſer ſtampfen, w možditi tlaucy, hmožditi, mit den Füſſen, dupati nohama, in der Stampfmühle, opichati.

Stampfen, das, hmožděnj, tlučenj, mit den Füſſen, dupánj, n. in der Stampfmühle, opichánj, n.

Stampfer, m. tlukař, m.

Stampferinn, f. tlukařka, f.

Stampfmühle, f. ſtupnjk, m. ſtaupy, f. plur. opichárna, f.

Stampfſchlägel, m. beran, m. palice, f.

Stampfung, f. ſtaupánj, opichánj, n.

Stand, m. ſtaw, m. Stand halten, zaſtawiti ſe, in den Stand ſetzen, fähig machen, w ſtaw přiweſti, vweſti, dodati ſchopnoſti, in Stand ſetzen, bereiten, zu Stande bringen, ausführen, k mjſtu přiweſti, w ſkutek vweſti, zu Stande kommen, k mjſtu přigjti, im Stande ſeyn zu bezahlen, býti w ſtawu zaplatit, meine Sachen ſind noch im guten Stande, mé wěcy w dobrém ſtawu, způſobu gſau, ſtogj, na dobré mjře ſtogjm, in vorigen Stand bringen etwas, w předeſſlý ſtaw, způſob přiweſti.

Standarte, f. ſſtandára, korauhew, f.

Standartenjunker, m. korauhewnj, praporečnj pachole, n. gonák, m.

Standbaum, m. wſtřew, dlauhý ſochor, m.

Ständchen, ſ. Muſik.

Ständer, m. am Teich, ſpuſſtadlo wody, n.

Standesgemäß, beſſ. dem Stande, ſeinem Stande gemäß, ſich halten, ſtawowſky, dle, podlé ſtawu ſwého.

Stan-

Standesperſon', f. oſoba od ſtawu, ſtawowſká, f.
Standgeld, n. plat od mjſta, m.
Standhaft, ſtálý, feſt, pewný, ſtatečný.
Standhaft, adv. ſtále, feſt, pewně, ſtatečně.
Standhaftigkeit, f. Beſtändigkeit, ſtálоſt, f. Feſtigkeit, ſtatečnoſt, f.
Standort, m. ſtawuněk, m.
Standrecht, n. práwo na mjſtě, mjſtné. n.
Standrede, f. řeč na mjſtě, mjſtná, f.
Standsmäßig, ſtawowſký, ſtawu přjſluſſný, podlé ſtawu.
Standsperſon, f. oſoba od ſtawu, ſtawowſká, f.
Stange, f. aufgerichtete, lange, tyč, tyčka, f. bidlo, n. žerd, m. dřewce. n. zum Stoßen, wie bey Schiffen, Fiſcherey, tyč plawecká, f. ſochor, tlauk, žerd, m. bidlo plawecké, n. zum Heben, ſochor, m. bidlo, n. tyč, f. zum Steifen, Schüren, tyč, f. dlauhý ſochor, woſtřew, oſtřew, m Spießſtange, dřewce, n. daran man die Roſſe bindet, ſlaup, m. bey Jägern, rozpor, m. einem die Stange halten, někoho zaſtupowati, ochraňowati, Stange Gold, Eiſen, ſpauſta, f. kruh zlata, železa, m.
Stängeln, tyčiti.
Stangeneiſen, n. Gold, Silber, kruh zlata, ſtřjbra, m.
Stank, m. ſ. Geſtank.
Stänker, m. ſmradoch, hzdoch, m. Zänker, wadič, ſſkorpič m.
Stänkerey, f. Geſtank, ſmrad, m. Zänkerey, ſwár, m. ſwáda, f. (Hadruňk, m.)
Stänkerhaft, ſwárliwý, hadrowný.
Stänkern, ſmraditi, zaſmraditi.
Stankern, ſuchen, ſſtárati.
Stapel, m. čerpadlo, n. přjſtaw lodj, m. ein Schiff vom Stapel laufen laſſen, odſtrčiti od břehu, odplawiti ſe.
Stark, an Kräften, ſylný, ſtatečný, ſehr ſtark, přeſylný, ſtark an der Zahl, an einer Sache, ſylný, walný, ſtark an den Armen, Gliedern, ſylných, mocných beder, audů, ſtarke Speiſe, ſylné gjdlo, n. ſtarker Geruch, Wein, ſylná wůně, f. ſylné wjno, n. ſtark, feſt, pewný, ſylný, ſtarker Strick, ſtarker Faden, Zeug, ſtarkes Leder, ſylný, pewný prowaz, m. ſylná, pewná nit, f. ſylný, pewný cayk, m. ſylná, pewná kůže, f. ſtarker Spieler, ſylný hráč, m. ſtarke Beſatzung, ſylná, mocná poſádka, f. ſtarker Abſatz des Waares, ſylný odbyt, m. ſtarke Stimme, ſylný, hřmotný hlas, m. ſtark von Leibe, ſylného, mocného těla, ſtarker Beweis, ſylný, mocný důwod, m. ſtark werden, zſylniti ſe, ſylniti ſe, zmocniti ſe, rozmocniti ſe, zmocnyti ſe, rozmocy ſe.
Stark, adv. heftig, ſylně, walně, ſtark eſſen, trinken, ſpielen, ſylně gjſti, piti, hráti, ſtark zuſammenziehen, ſchnallen, zuſammbinden, ſylné, pewné ſtáhnauti, vpnauti, ſwázati, ſtark regnen, ſylně, walně prſſeti.
Stärkbrod, n. ſſkrob, m.
Stärke, f. ſýla, f. eines Zeuges, Tuches, pewnoſt, f. des Tones, hřmotnoſt, ſýla, f. Stärke des Weins, ſýla wjna, f. Stärke geben, ſylu, poſyly dodati, bekommen, nabyti ſýly, poſyly, Stärke zur Wäſche, Kraftmehl, ſſkrob, m.
Stärken, ſýliti, poſýliti, zſýliti, ſylniti, poſylniti, pewniti, mocniti, zmocniti, zpewniti, vpewniti, twrditi, den Magen, Leib, ſýliti, poſýliti, ſich aufs neue ſtärken, poſylniti ſe, poſýliti ſe opět, einen in dem Glauben, Argwohn, v wjře, v domněnj někoho twrditi, vtwrzowati, pewniti, ſýliti, 2) die Wäſche ſtärken, ſſkrobiti ſſaty.
Stärkendes Mittel, n. ſýlicý proſtředek, m.
Stärkenmacher, m. ſſkrobař, m.
Stärkkraut, n. hledjk, m. vmrlčj hlawička, f.
Stärkung, f. poſyla, f. poſylnénj, n. zur Stärkung, pro, k poſylnění, pro poſylu.
Starr, tuhý, křehlý, zkřehlý, ztuhlý, ztrnulý, ſtarre Augen, tuhé oči, f. plur.
Starr, adv. ztuha, anſehen, ztuhle

ěti na někoho, vpřjti oči na
ho, ſtarr ſeyn, werden, ſ. Star-
Erſtarren.
n, ſtarr ſeyn, tuhnauti, ztu-
uti, trnauti, křehnauti.
ht, ſ. Starr.
pf, m. twrdohlawý, twrdo-
ý, ſwéhlawý, ſwéhlawec, za-
zaklaný, zarputilý, vporný,
tný, vrputilý, m.
n, m. zpaurà, vrputnoſt, f.
, m. ſ. Halsſtarrigkeit.
nig, vrputný, vporný, vr-
, ſ. Halsſtarrig.
lig, adv. vrputně, vrputile,
ě.
g, f. tuhnutj, trnutj, křehnu-
ſtuhloſt, f.
f. mjſto, n. keine bleibende
haben, nemjti ſtálého mjſta.
ſ. Staatsmann.
mjſto, n. 2) anſtatt, miſto,
ſto, anſtatt, ſtatt des Vaters,
na mjſto, na mjſtě otce,
haben, finden, geben, mjti,
jſto.
r, m. náměſtek, m.
rſchaft, f. náměſtenſtwj, n.
ſ. Staatsmann, 2) auf dem
, ſtogák, m.
anſehnlich, panſký, vpra-
kwoſtný, nádherný, ſchön,
ý, ſ. Herrlich.
adv. panſky, vprawně,
ě, nádherně, ſchön, wý-

ſer, m. mjſtodržjcý, m.
poſtawa, f.
prach, m. zu Staube ma-
rach, w drt obrátiti, vwe-
taube werden, prachnuwěti,
wěti, prachem býti, ſich
Staube machen, prchnau-
nauti, vhnauti, s waň-
oraditi, dáti ſe w nohy,
patami platiti, wywá-

, f. praſſný moſt, m.
n. prášſek, m.
áſſiti.
m. plur. der Blumen, pjr-
. nicky, f. plur.
. poſſkwrna od prachu, f.

Staubicht, poprášſený, zaprášſený, werden, poprášſiti ſe, zaprášſiti ſe.
Stäublein, ſ. Stäubchen.
Staubmehl, n. mleynſký, maučný prach, m.
Staubweg, m. praſſná ceſta, f.
Staude, f. keř, m. křowj, n. křowina, f. zur Staude werden, křowatěti, zkřowatěti, wo Stauden ſtehen, křowiſſtě, n.
Staudicht, křowatý, křowný.
Staunen, hrozyti ſe, děſyti ſe, trnauti podiwenjm.
Staupbeſen, m. praſk, weyprask, weytopek, pardus, m. bekommen, geben, praſk, weyprask doſtati, vhoniti ſobě, dáti.
Staupe, f. metla, f.
Stäupen, mrſkati, práſkati metlami, ſſwihati, wyprášſiti.
Stechbahne, f. kolčj mjſto, n.
Stecheiſen, n. reypáček, m. željzko, n.
Stechen, pjchati, bůſti, bodnauti, vbodnauti, tknauti, kláti, in etwas, pjchnauti, tknauti w něco, do něčeho, ein Meſſer in etwas ſtechen, nůž do něčeho pjchnauti, wbodnauti, wrazyti, mit dem Degen, Dolche durch den Leib ſtechen, kordem, dykau naſkrze probodnauti, bůſti, proklati, propjchnauti, propſſiti, protknauti, vpſſiti, naſkrz prohnati, einen vom Pferde ſtechen, zbodnauti s koně, durch den Leib ſtechen, das Seinige, prohnati alembikem wſſecko ſwé, ſich ſtechen in den Finger, pjchnauti ſe do prſtu, der Kitzel, der Haber ſticht ihn, pjchá ho ro, dieß ſticht ihn in die Augen, to ho do očj pjchá, in Kupfer ſtechen mit dem Grabſtichel, w mědi ryti, wyryti, wyrýwati, ſtechen im Spiele ein Blatt, zabiti, mit einem in den Ritterſpielen, kláti, kopiničiti, kláwati, er ſtach ihn, zaklal ho, es ſticht mich auf der Bruſt, im Halſe, pjchá mne na prſech, w krku, ſtechen wie die Schlange, wie der Skorpion, ſſtknauti, vſſtknauti, das Pferd ſtechen, bodnauti, zabodnauti koně, mit

der

der Waare ſtechen, freymarčiti, profreymarčiti, ſměniti, mit der Spennadel, ſſpendljkem tknauti, pjchnauti, mit dem Meſſer, der Gabel, pjchnauti.

Stechen, das, auf der Bruſt, im Halſe, pjchánj, n. in der Seite, klánj, pjchánj w bocých, der Ritter, klánj, n. kolba, f. mit dem Grabſtichel, rytj, wyrýwánj, n. im Spiel, zabitj, n.

Stecher, m. zum Ziehen, Stechen, bodec, pobočnjk, burdýř, m. 2) rytec, wyrýwač rypák, m.

Stechmeſſer, Schlachtmeſſer, m. řezák, m.

Stechnelke, ſ. Federnelke.

Stechpalmen, m. plur. komonice, leſnj gehlice, f. hloch, m.

Steckbrief, m. řezaná cedulka, f. řezaný liſt, liſtek, m.

Stecken, m. der Stock, hůl, f. kleiner, hůlka, f.

Stecken, hinein, ſtrčiti, tknauti, wſtrčiti, wetknauti, wrazyti, ein Ziel, cýl wytknauti, wyſtrčiti, vložiti, ſtecken, pflanzen, ſázeti, wyſazowati, wyſaditi, ſtecken in ein Behältniß, Gefängniß, ſtrčiti, in die Bergwerke, oder andere Arbeit, in den Schubſack, in die Hand, ſtrčiti, Geld, ſein Geld in etwas ſtecken, penjze do něčeho wſtrčiti, den Degen in die Scheide, kord do poſſwy ſtrčiti, zaſtrčiti, wſtrčiti, an den Bratſpieß, naſtrčiti, einem etwas in den Hals, někomu něco do krku ſtrčiti, ſich in Schulden, zadlužiti ſe, prodlužiti ſe, do dluhů ſe dáti, w dluhy ſe zapleſti, in Noth, ins Elend, in Unköſten ſtecken, w nauzy, w bjdu vweſti, do autrat přiweſti, in Braud ſtecken, zapáliti, zanjtiti, einem etwas unter die Hand, podſtrčiti, ſtecken, neut. wo verborgen ſeyn, wězeti, es ſteckt etwas dahinter, něco w tom, za tjm wězý, hinter einem ſtecken, za někým wězeti, immer beyſammen ſtecken, wždy pohromadě wězeti, ſich hinter einen ſtecken, verbergen, zaſtrčiti, ſchowati ſe za někoho, in Schulden, Noth, im Kothe ſtecken, w dluhách, w nauzy, w blátě wězeti, ſtecken bleiben, wjznauti, vwáznauti, wáznauti, vwjznauti, ſtecken im Halſe, w hrdle wáznauti, vwáznauti, ſtecken bleiben in der Rede, zaſtawiti ſe, oſtati wězeti, zagiknauti ſe, zatnauti ſe w řeči, ſtecken laſſen, nechati wězet, im Halſe, Magen, nechati w hrdle, w žaludku wězeti, mit vielen tauſend Thalern, als Schuldner, wězeti w dluhách, es ſteckt ſchon im Geblüte, gjž to w krwi wězý, man weis nicht was hinter einem ſteckt, žádný newj, co za kým wězý, in Stecken gerathen, kommen, vwjznauti, vwáznauti.

Steckenknecht, m. biřic, pochop, m.

Steckenpferd, n. kůň z hole, m. jemandes, hračka, f.

Steckmeſſer, n. řezák, m.

Stecknadel, f. ſſpendljk, m.

Steckrübe, f. kolnjk, m.

Steckrübenacker, m. kolnjkowé pole, n.

Steg, m. lávka, f. auf den Inſtrumenten, kobylka, f. der Weg, ſtezka, pěſſinka, f. chodnjk, m.

Stegreif, m. Steigbügel, třmen, m. aus dem Stegreife, zpátra, znáhla, znenadánj, kwapně, bez ſtrogenj, bez hotowenj, bez rozmyſlu.

Stehen, ſtáti, oft ſtehen, zu ſtehen pflegen, ſtáwati, auf etwas, wie Strafe, Belohnung, wyſazenu, vloženu, vrčenu býti, bey einem ſtehen, in ſeiner Gewalt, záležeti na někom, es ſteht bey ihm, na něm to záležj, w něm geſt moc, es ſtehet nie bey mir, nenj we mně ta moc, nezáležj na mně, nach etwas ſtehen, darnach ſtreben, ſtáti o něco, po něčem ſtáti, wie ſtehen wir miteinander? gak geſt, gak ſtogj s námi? er ſtehet gut, dobře ſtogj, es ſtehet mit ihm, um ihn wohl, dobře geſt s njm, dobře ſe má, dobře ſe mu wede, wie ſtehet es um die Sache, mit der Sache, wie ſtehet die Sache? gak geſt s tau wěcý? zu Berge ſtehen, wzhůru wſtáwati, die Haare ſtehen mir zu Berge, wlaſy mně wzhůru wſtáwagj, ſtehen, geziemen, ſluſſeti, ſtáti, dieß ſtehet übel, to neſluſſj, nedobře ſtogj, ſtehen

bleiben, ſtanauti, oſtati ſtát, zaſtawiti ſe, ſtehen bleiben, nicht weiter gehen, nicht fallen, oſtati ſtát, im Verdacht ſtehen, w podezřeloſti, in die Höhe, wyſkytati ſe, ſtrměti zhůru, wzhůru ſtáti, ſo ſtehet es, tak geſt ta wěc, tak geſt to s tau wěcý, tak geſt, tak máš, takowá wěc geſt, es ſtehet nicht bey mir, nezáležj na mně, es ſtehet bey dir, na tobě záležj, geſt, frey ſtehen, ſ. Frey.

tehend, ſtogicý, ſtogatý, ſtehend ſchlafen, ſtoge ſpáti, ſtehendes Waſſer, ſtehende Buchſtaben, ſtogatá woda, ſ. ſtogaté čteny, ſ. plur. ſtehendes Fußes, wſkok, ſkokem, hned, ſtehende Schrift, ſtogaté pjſmo, n. im Irrthume ſtehen, býti, wězeti, přebýwati w bludu.

chlen, kráſti, vkráſti, er hat mir s geſtohlen, on mně to vkradl, ich heimlich wohin oder hinter ei- ien ſtehlen, zakráſti ſe někam, za někoho.

chler, m. kráděe, m.

eif, tuhý, ſteifer Vorſatz, ſylné, ewné předſewzetj, n. ſteifer Sinn, atwrzeloſt, ſwémyſlnoſt, zarputiloſt, vrputiloſt, ſ. ſteif werden, uhnauti, ztuhnauti.

if, adv. ztuha, hartnäckig, pewně, atwrzele, ſwémyſlně, zarputile, rputile, ſteif auf etwas beharren, ewně na něčem zůſtati, ſteif auhen, ztuha ſe podjwati, ſteif maen, ſ. Steifen, ſteif werden, tunauti, ztuhnauti.

ife, f. Stütze, podpora, f. 2) Feigkeit, tuhoſt, f.

ifen, ſtützen, podpjrati, ſteifen, eif, feſt machen, als ein Kleid ſtein, tužiti, ztužiti, mit der Stär, ſſkrobiti, ſich auf etwas ſteifen, ižiti, ſobiti ſe něčjm, ſpolehati, auſſtěti ſe na něco, ſteifen, ſtärken, feſtigen, ſtark machen, pewniti, ewniti, zpewniti, ſich wider et- as, zepřjti ſe, zpjčiti ſe.

ſmaß, m. ſyrýſſtě, n.

ſung, f. tuženj, ztuženj, n.

g, m. ſtezka, péſſinka, f.

Steigbügel, m. třmen, m.

Steigen, wſtupowati, wſtaupiti, in die Höhe, nahoru wſtaupiti, wyſtaupiti, lezti, hinunter, zſtaupiti, zſlezti, dolů ſgjti, auf das Pferd, na koně wſednauti, wſedati, in den Kopf ſteigen, wie Dünſte, Wein, do hlawy wlezti, wie eine Waagſchale, wyſtupowati, ſteigen, höher ſteigen, zu Ehren, Reichthümern kommen, poſtaupiti, poſtupowati, zuikati ſe, wyuiknauti, wyweyſſiti ſe, ſteigen wie Preiſe der Waare, připlácети, přiſkakowati, der Preis des Getreides ſteigt, na obilj přiſkakuge, připlácý, wie die Thränen in die Augen, die Röthe in das Geſicht, wſtaupiti, der Preis der Dinge ſteiget, cena wěcý podražuge ſe, přiſkakuge, den Berg, die Treppe ſteigen, na wrch, na ſchody kráčeti, wſtupowati, in den Wagen, do wozu wſednauti, ſtaupiti, wkročiti, auf den Baum, na ſtrom wlezti, wylezti, größer werden, zu nehmen, wyſtupowati.

Steigen, das, wſtupowánj, n.

Steiger, m. dololezec, m.

Steigern, theuer machen, zweyſſiti, wyceniti, dražiti, zdražiti, na welikau cenu weſti, cenu nadſazowati, draho, drahotu dělati, činiti, das Getreide ſteigern, obilj překupowánjm dražiti.

Steil, přjkrý.

Stein, m. kámen, m. Steine, kamenj, n. kameny, m. plur. zum Steine werden, kameniti, zkameněti ſe, zu den Steinen gehörig, kamenný, ein Ort, wo viele Steine ſind, kamenj, kamenité miſto, n. von Steinen ſäubern, kamenj wykliditi.

Steinalt, prahſtarý, ſtařičký, wěkem ſeſſlý.

Steinbeißer, Steinwicker, m. ſekawec, prák břečný, břežný, m.

Steinbeſchwerung, f. kámen w ledwj, w mechýři, m.

Steinbock, m. kozorožec, m. ſkalnj ſowa, f.

Steinböcklein, n. kozorožeček, m.

Steinbrech, m. ein Kraut, lomikámen,

men, m. rother, netjk, ženský wlas, m.
Steinbrecher, m. lomec kamene, m.
Steinbruch, m. kamenný lom, lom kamene, m.
Steinchen, n. kamýnek, kamének, m.
Steineiche, f. ſwjda, f.
Steinern, kamenný, ſteinernes Herz, kamenné, zkřemenilé ſrdce, n.
Steinfahren, n. Kraut, paſtyſſj toboika, f.
Steinfels, m. opuka, twrdá, litá, ſſpičatá ſkála, ſkalnatá hora, f.
Steingrube, f. kamennj gáma, m.
Steinhart, twrdý co kámen.
Steinhauer, m. kamenjk, ſkalnjk, m.
Steinicht, kamenitý.
Steinigen, kamenowati, kamenjm házeti, metati, tepati, zu Tode, v. kamenowati, vházeti, vmetati kamenjm.
Steinigung, f. kamenowánj, n.
Steinkauz, m. ſkalnj ſowa, f. nočnj bukáč, m.
Steinklee, m. komonice wlaſká, komonice, f.
Steinklippe, f. ſkalina, f. voll Steinklippen, ſkalnatý.
Steinkohle, f. kamenný vhel, m. Steinkohlen, kamenné, kamenité vhlj, n. břidlice, f.
Steinkohlenbergwerk, n. ruda břidličná, f.
Steinkraut, n. kamennj zelj, n.
Steinkreſſe, f. řeřicha leſnj, f. ſtěničnjk, m.
Steinlein, n. kamýnek, m.
Steinlinde, f. kamenná, wodnj ljpa, f.
Steinmark, n. rudowá země, f.
Steinmetz, m. kamenjk, m.
Steinmiele, f. Steinkauz.
Steinöl, n. ohniwý kleg, ſkalný oleg, m.
Steinpfeffer, m. ſkalný pepř, m.
Steinpflaſter, n. kamenné dláženj, n. kamenná dlažba, f.
Steinraute, f. netjk, m.
Steinreich, hogný w kamenjch.
Steinritz, m. rozſedlina, rozpadlina w kamenj, f.
Steinröthel, n. žabka, f.
Steinſaamen, m. kamegka, f. wrabj ſemeno, n.
Steinſalz, n. ſůl kopaná, f.
Steinſchmalz, n. gedowatý had, m.
Steinſchnalle, f. přeſka kamenná, f.
Steinſchneider, m. kamenář, m. der den Stein ſchneidet, Wundarzt, řezáč kamene, kamenj řezáč, m.
Steinwalle, f. ſwalnjk, m.
Steinweg, m. ceſta kamenitá, ſkalná, f.
Steinwerfer, m. lučitel kamene, m.
Steinwurf, m. wrh kamenem, m. lučenj, hozenj kamene, kamenem, n.
Steiß, m. zachule, f. ſ. Hintern.
Stelle, f. miſto, n. an jemandes Stelle, na něčj miſto, auf der Stelle, na miſtě, der an eines Stelle iſt, náměſtek, m.
Stellen, ſetzen, ſtawěti, poſtawiti, er ſtellte ſich gerade vor mich, on ſe zrowna předemne poſtawil, einen in Sicherheit, w bezpečnoſt přiweſti, an ſeinen Ort geſtellt ſeyn laſſen, nechati, zanechati něčeho, vor Augen ſtellen, před oči ſtawěti, kláſti, před oči poſtawiti, předložiti, předſtjrati, předeſtřjti, auf freyen Fuß einen ſtellen, propuſtiti, oſwoboditi někoho, ſich ſtellen, einſtellen, erſcheinen, ſtawěti ſe, poſtawiti ſe, doſtawiti ſe, 2) ſich ſtellen, anſtellen als wenn, ſtawěti ſe, bjliti ſe, dělati ſe gakoby, ſich ſtellen als ſchliefe man, ſtawěti ſe, dělati ſe gakoby ſpal, ſich als Freund ſtellen, ſtawěti, dělati, bjliti ſe přjtelem, einem nach dem Leben ſtellen, ſ. Nachſtellen; ich werde mich ſtellen, als gieng ich itzt hinaus, vdělám ſe, poſtawjm ſe, budu ſe ſtawět, gakobych wen wyſſel, in Ordnung ſtellen, w řád, do řadu ſtawěti, poſtawiti, vweſti, die Soldaten, wogáky do řadu, do ſſiku ſtawěti, ſſikowati, Soldaten, Rekruten, einen Mann, Zeugen ſtellen, wogáky, brance, muže, ſwědky ſtawěti, poſtawiti, doſtawiti, ſich traurig, luſtig, albern, dumm ſtellen, ſtawěti, bjliti ſe, dělati ſe ſmutným, weſelým, plau-

hlaupým, ſich hin und her ſtellen, rozſtawěti ſe, etwas ins Werk ſtellen, vweſti w ſkutek něco.

Stellvertreter, m. náměſtek, m.

Stellung, f. ſtawenj, poſtawenj, n. des Leibes, poſtawa, f. 2) falſcher Schein, ſtawenj ſe, bjlenj ſe, n.

Stelzen, f. plur. chudy, ſtjhly, ſtidly, berly, f. plur. der auf Stelzen gehet, ſtihlák, m.

Stemmen, ſtützen, podpjrati, ſich, podpjrati ſe, ſpoléhati ſe, bočiti, opjrati ſe bokem, wider etwas, zpjrati ſe, zepřjti ſe, zpičowati ſe, zpjčiti ſe, zpauzeti ſe, ſtawěti ſe na odpor.

Stemmeiſen, n. dláto, dlátko, n.

Stempel, m. tiſſtjk, m. ſ. Stämpfel.

Stempelbogen, m. ſtemplowaný arch m.

Stempeln, ſtemplowati.

Stendelkraut, n. Wurz, wſtáwač, m.

Stengel, Stängel, m. ſtopka, f. der Gartengewächſe, der Pflanzen, koſſtál, m. des Getreides, ſtopka, f. an Bohnen, ſtaupek, m.

Stengelchen, n. ſtopička, f. b) koſſtáleček, m.

Stengeln, podpjrati, ſich wohin, ſtawěti ſe.

Stepfel, m. ſtádka, f.

Steppen, ſtěpowati, wyſſjwati, proſſjwati.

Steppeide, f. hedbáwj k ſtěpowánj, wyſſjwánj, n.

Sterbebette, n. ſmrtedlná poſtel, f.

Sterbeküttel, m. rubáš, m. hazuka, f.

Sterbelied, Sterblied, n. pjſeň pohřebnj, pjſeň k ſmrti, f.

Sterben, mřjti, vmřjti, zemřjti, vmjrati, itzt ſterben viele Leute, tedy mře, vmjrá mnoho lidj, alle Menſchen müſſen ſterben, wſſickni lidé muſegj vmřjti, zemřjti, er iſt ſchon geſtorben, on giž vmřel, zum Sterben krank ſeyn, na ſmrt, ſmrtedlné ſtonati, eines natürlichen, jähen Todes ſterben, přirozenau, náhlau ſmrtj vmřjti, zemřjti, an einer Krankheit ſterben, na nějakau nemoc vmřjti, an der Wunde, od rány vmřjti, jähen Todes ſterben, mřjti náhlau ſmrtj, náhle, nenadále, des Hungers ſterben, hladem vmřjti, er ſtarb für Alter, vmřel ſtaroſtj.

Sterben, das, mřenj, vmřenj, vmjránj, n. ſmrt, f. bey jemandes Sterben ſeyn, při něčj ſmrti býti, im Sterben, vmjrage, liegen, vmjrati, na ſmrti ležeti, k ſmrti pracowati, zum Sterben krank, na ſmrt, ſmrtedlně nemocný.

Sterbend, er, vmjragjcý.

Sterbensgedanken, m. plur. myſſlenj na ſmrt, n. myſſlenky o ſmrti, f. pl.

Sterbglocke, f. vmjráček, m. Sterbglocke läuten, vmjráčkem zwoniti.

Sterbküttel, ſ. Sterbeküttel.

Sterblich, ſmrtedlný.

Sterblich, adv. ſmrtedlně, ſterblich verliebt, vkrutně, náramně zamilowaný.

Sterblichkeit, f. ſmrtedlnoſt, f.

Sterbſtunde, f. hodina, hodinka ſmrti, f. Sterbſtunde läuten, hodinku zwoniti.

Sterbtag, Sterbetag, m. den ſmrti, m.

Stern, m. hwězda, f. voll Sterne, wie ein Stern, hwězdnatý, f. Geſtirnet; leuchten wie die Sterne, hwězdnatěti, Stern im Auge, zřetedlnice, řjtedlnice, f.

Sterndeuter, ſ. Sternſeher.

Sterndeuterey, ſ. Sternſeherey.

Sternhabicht, m. raroh, m.

Sternhimmel, m. nebe hwězdnaté, n.

Sternicht, hwězdnatý, hwězdowý.

Sternkraut, n. hwězdowá, weyrowá, dyměgowá bylina, f. hwězdnjk, m.

Sternkunde, f. wměnj hwězdářſké, hwězdářſtwj, n.

Sternkündiger, m. hwězdář, zběhlý w hwězdářſtwj, m.

Sternlein, Sternchen, n. hwězdička, f.

Sternſchwänzen, n. padánj hwězd, n.

Sternſeher, m. hwězdář, m.

Sternſeherey, Sternſehkunſt, Sternſeherkunſt, Sternkunde, f. hwězdářſtwj, wměnj hwězdářſké, n.

Sternwarte, f. hwězdárna, f.

Sterz, m. am Pfluge, klece, f. čertadlo, n. wotka, f.

Stet, ſtetig, ſtát, ſtátig, vſtawičný, nevſtálý, nevſtawný, ſtetiges Pferd, ſtawnj kůň, m. ſtete Uebung, vſtawičný, nevſtálý, nevſtawný cwik, m.

Stet, ſtát, adv. vſtawičně, vſtále, pořád.

Stets, adv. pořád, vſtawičně, vſtawně, ſtále, nevſtále.

Stetswährend, vſtawičný, vſtawičně trwagjcý.

Steuer, ſ. berně, daně, f. poplatek, m. Mitgabe, wěno, n. zu Steuer der Wahrheit, k potwrzenj prawdy, Steuer für Arme, zbjrka na chudé, f. was Steuern giebt, bernj.

Steueramt, n. berna, berné, f. vřad bernj, m.

Steuerbar, poplatný.

Steuerbedienter, m. ſlužebnjk bernj, m.

Steuereinnehmer, m. weyběrčj daně, m.

Steuerfrey, bez daně, berně.

Steuermann, m. zpráwce lodj, weſlařů, m.

Steuern, Steuer geben, dáwati, dodáwati, odwáděti daň, poplatek, 2) wehren, brániti, zbrániti, zabrániti, zhágiti, zahágiti, zabawiti, vbrániti, vhágiti něčemu, 3) ſich gegen etwas ſteuern, zpauzeti ſe, zpjrati ſe, zepřjti ſe, na odpor wſtaupiti, ſich auf etwas ſteuern, podpjrati ſe, ſpoléhati ſe na něco, zpečowati ſe, zpodepřjti, zpoléhnauti.

Steuerregiſter, n. vkazadlo poplatka, n.

Steuerruder, n. hlawnj, přednj weslo, n.

Steuerruderer, m. zpráwce weſlařu, m.

Steuerſtange, f. tlauk, m. bidlo plawecké, n.

Stich, m. bodnutj, ſknutj, pjchnutj, n. bodná rána, f. verſetzen, beybringen, geben, bodenau ránu dáti, vdělati, wrazyti, vbodnauti, bodnauti, auf Hieb und Stich, bodeně y ſečně, Stich der nicht blutet, Spott, důtka, f. dogjmánj, n.

geben, verſetzen, dotknauti, dotýkati, dogjmati, důtkliwými ſlowy na někoho přikročiti, einen im Stich laſſen, nechati někoho wizeti w bláte, nechati někoho ſeděti na holičkách, etwas, zanechati něčeho, opuſtiti něčeho, Stiche, Schmerzen bodenj, pjchánj, n. geben, bodati, hnésti, hlodati, dieß gab mir einen ſolchen Stich, to mne tak bodlo. Stich im Spiele, ſſtych, m. Stich halten, doſtačiti, mjti ſtánj, dieß wird nie Stich halten, to nebude mjti ſtánj, Stich, Kupferſtich, rytina, f. wyrytj, n.

Stichblatt, n. am Degen, gilce, f. Hülfe, obrana, f. etwas zum Stichblatte haben, mjti ſe čjm brániti, zaſtaupiti, zaſtřjci, die Karte karta bigjcý, f.

Sticheley, f. důtka, f. dotýkánj, dogjmánj, n. důtkliwá, dogjmawá řeč, vſſtipka, f.

Stichelhaare, n. plur. chlupy, m. plur.

Stichelhaft, důtkliwý, dogjmawý.

Stichelu, dotýkati, dogjmati, blodati, ſſpičkowati, ſſpincowati, vſſtipowati.

Stichelredeu, f. plur. důtkliwé, dogjmawé, vſſtipačné řeči, ſſpičky, f. plur. vſſtipky, f. plur.

Stichelworte, n. plur. důtkliwá, dogjmawá, vſſtipačná ſlowa, n. plur. vſſtipky, f. pl.

Stichfrey, nepronikawý, nerozedlný.

Stichling, m. mihule, f.

Stichweis, bodmo.

Stichwort, n. důtka, vſſtipka, f.

Stickeln, zuſammen, látati, plácati, zlátati, ſpláceti, naſtawowati.

Sticken, krumplowati, wyſſiwati.

Sticker, m. krumpýř, krumplýř, wyſſjwač, m.

Stickerey, f. krumplowánj, wyſſiwánj, n.

Stickerkunſt, f. krumpýřſtwj, umění krumpýřſké, n.

Sticknadel, f. gehla wyſſjwacý, krumpýřſká, krumpowacý, f.

Stickwurz, f. poſed, m.

Stiefbruder, m. newlaſtnj bratr, m.

Stiefel, m. bota, f. groſser, ſſkornĕ, holenka, f.

Stiefelknecht, m. zauwák, m. zauwadlo, pachole, n.

Stiefeln, w boty, w ſſkornĕ obauwati, geſtiefelt, w boty, w ſſkornĕ obutý.

Stiefgeſchwiſter, n. plur. newlaſtnj bratřj a ſeſtry, plur.

Stiefkinder, n. plur. paſtorcy, m. plur. paſtornj dĕti, n. plur.

Stiefmutter, f. macecha, macocha, maceſſj, newlaſtnj mátĕ, f.

Stiefmütterlich, macoſſmy.

Stiefſchweſter, f. newlaſtnj ſeſtra, f.

Stiefſohn, m. paſtorek, paſtornj ſyn, ſchowanec, m.

Stieftochter, f. paſtorkynĕ, paſtornj dcera, ſchowanice, f.

Stiefvater, m. otčim, m.

Stiege, f. ſchod, m. viele Stiegen, ſchody, m. plur. die Stiege hinauf gehen, na ſchody gjti, ſ. Treppe.

Stiegliz, m. ſtehljk, m.

Stiel, m. der Blätter, Früchte, vom Obſt, ſſtopka, ſſpička, f. an einem Werkzeuge, rukowĕt, rukowjtka, násada, f. držadlo, n. an der Hacke, Axt, topúrko, topořjſko, n. násada, f. am Meſſer, ſtřenka, f.

Stier, m. býk, beyk, m. junger, weyřezek, beyček, býček, junec, m.

Stier, adj. zakrnělý, vpřený, tuhý.

Stier, adv. zakrnĕle, ztuha, vpřenýma očima, die Augen ſtehen ihm ſtier im Kopfe, ztuha, vpřenýma očima hledj.

Stierhaft, ſtieriſch, beykowý, býkowý.

Stift, n. ſſtryft, m. založenj, n. 2) zum Schreiben, rafige, rafika, f.

Stiften, ordnen, zakládati, založiti, wyzdwihnauti, zarazyti, 2) machen, verurſachen, ſtrogiti, půſobiti, způſobiti, ſgednati, ſwĕſti, zploditi, tropiti, ſtropiti, Freundſchaft, Frieden mit einem ſtiften, včiniti přátelſtwj, pokog, wgjti w přátelſtwj s nĕkým, w mjr, ſpřáteliti ſe, ſmjřiti ſe, den Frieden ſtiften, pokog ſgednati, způſobiti, zřjditi, Unruhen, Uneinigkeit, Zwiſt, Zank ſtiften, nepokog, neſwornoſt, neswoli, ſwár způſobiti, ſgednati, ztropiti, was haſt du wieder geſtiftet? cos opĕt ſwedl, dokázal? Aufruhr, nepokog, bauřku ſtropiti, ſpůſobiti, eine Hochzeit, ſwadbu ſpůſobiti, ſ. Anrichten; Unheil, Verderben, záhubu ſtropiti, půſobiti, způſobiti, zploditi.

Stifter, m. eines Gebäudes, Anſtalt, Ordens, zakladatel, založitel, m. einer Hochzeit, ſtrůgce, půſobce, ſpůſobce, půſobitel, ſpůſobitel, m. des Friedens, des Vertrags, zgednatel, půſobce, půſobitel, půwodce, der Unruhen, Spitzbübereyen, Gezänke, tropič, tropitel, ſtropitel, ſtrůgce, půwodce, půſobce nepokoge, bauře, ſſelmowſtwj, ſſibalſtwj, m.

Stiftskirche, f. hlawnj chrám, koſtel, m.

Stiftung, f. Anſtalt, založenj, zakládánj, n. ſonſt způſobenj, zgednánj, ſtropenj, tropenj, n.

Stilet, n. kordjk, m. pobočnice, f. ſ. Dolch.

Still, tichý, pokogný, doch mit Unterſchiede, als ſtill, der nicht redet, ſchreyet, keinen Lärm machet, tichý, es iſt alles ſtill, wſſecko geſt ticho, ſtill! ticho! zticha! ſtilles Meer, tiché, pokogné moře, n. ſtill werden, tjſſiti, vtjſſiti ſe, machen, vtjſſiti, ſtill ſeyn, ſchweigen, mlčeti, vmlknauti, ſey ſtill, mlč, vmlkni, ſtill ſitzen, ſich ſtill halten, tiſſe ſedĕti, býti tichým, ſtill ſchweigen, mlčeti, vmlknauti, ſchweig ſtill, mlč, vmlkni, bey ſtiller Nacht, w tiché nocy, ſtill halten, ſtehen bleiben, zaſtawiti, oſtati ſtáti, ſtáti, halt ſtill! ſtůg! ſtill werden, tjcho býti, tjchnauti, tjſſiti ſe, vtjſſiti ſe, vtjchnauti, es wird wieder ſtill werden, zas to vtjchne, bude tjcho, der Tumult wird ſtille, powyk ſe tjſſj, es wurde ſtill, bylo tjcho, es wurden alle ſtill, wſſickni byli tiſſj, ſe vtjſſili, ſtill werden wie das Meer, der Wind, vtjſſiti ſe, ſtilles Weſen, Beſcheidenheit, mjrnoſt, f.

Still,

Still, adv. tiſſe, tiſſe, ztjcha, pokogně, ſtill weinen, klagen, tiſſe, mlčečky plakati, nařjkati, ſtill halten, zaſtawiti ſe.

Stille, f. ticho, n. tichoſt, f. in der Handlung, im Kriege, Unthätigkeit, ticho, n. in der Stille, w tichoſti, des Meeres, tichoſt, f. vpokogenj moře, n. der Nacht, tichoſt, f. ticho nočnj, n.

Stillen, beſänftigen beylegen, endigen, dämpfen, tiſſiti, vtiſſiti, pokogiti, vpokogiti, das Blut, krew zaſtawiti, ſtawiti, den Durſt, Hunger, žjzen, hlad zahnati, žjzen vhaſyti, ein Kind, daß es ruhig wird, chlácholiti, vchlácholiti, ochlácholiti, ſtillen, ſäugen, kogiti, přikágeti, ſtillendes Kind, kogné djtě, n. den Hader, Aufruhr, Streit, Zorn, rúznicy, hněw ꝛc. vpokogiti, den Schmerz, boleſt vkládati.

Stillſchweigen, ſ. Schweigen.

Stillſchweigen, das, mlčenj, zamlčenj, vmlknutj, n. beſtändiges, mlčenliwoſt, f. beobachten, mlčenliwoſt zachowati.

Stillſchweigend, mlčečky.

Stillſtand, m. der Waffen, přjměřj, n. machen, vdělati, včiniti přjměřj, 2) des Gerichtes, zaſtawenj, odloženj, n. odklad práwa, m. lhůta, f.

Stimme, f. hlas, hlahol, m. mit halber Stimme, půl hlaſem, polauhlaſým, mit hoher, lauter, wyſokým, wſſjm, powýſſeným, celým, zwučným, zwonowým hlaſem, Stimme in der Wahl, hlas, m. kleine Stimme, hláſek, hláſeček, m.

Stimmen, ein Saiteninſtrument, ſtrownáwati hlaſy, ſtrúny, ſſtemowati, ſtrúniti, ſtrúny natahowati, zuſammen ſtimmen, ſtrownáwati ſe.

Stimmung, f. daß man ſtimmt, ſtrownáwánj hlaſů, n. daß etwas geſtimmt iſt, ſtrownaloſt, f. ſtrownánj hlaſů, n. pořádná zwučnoſt, f.

Stinken, ſmrděti, páchnauti, zapáchati, zſmraditi ſe, es ſtinkt ihm aus dem Hals, ſmrdj mu, páchne mu z hrdla, nach etwas, něčjm páchnauti, zapáchati, ſmrděti, nach Faulheit, ſmrděti lenoſtj.

Stinkend, ſmrdutý, ſmradlawý, proſmrdawý, zapáchawý, wie verdorbenes Fleiſch, Oel, prožluklý, werden, ſmraditi, zaſmradnauti, proſmrdati, wie verdorbenes Fleiſch, Oel, prožlutnauti, machen, zamraditi, ſmraditi, ſtinkender Athem, ſmrdutý dech, m.

Stinkfiſch, m. ſſwec, m. ljň, m.

Stirn, Stirne, f. čelo, n. der eine große Stirne hat, čelatý, der eine hohe Stirne hat, chocholatý, čelosſpičatý, die Stirne bieten, na odpor ſe ſtawěti, poſtawiti, freche Stirn, protřelé čelo, n.

Stirnband, n. Binde, wjnek, m.

Stirnblatt, n. náčelnjk, m.

Stirnriemen, m. čelnj řemen, náčelnjk, m.

Stöbern, ſchneyen, chumeliti ſe, es ſtöbert, chumelj ſe, ſtöbern wie ein Hund, ſljditi, ſſtárati.

Stöberhund, m. wyžle, n. ſljdný pes, m.

Stöberwetter, n. chumelice, ſlota, f.

Stocher, ſ. Zahnſtocher.

Stöchern, in den Zähnen, párati ſe, ſſtauchati w zubech, in dem Eſſen, piplati, párati ſe.

Stock, m. Stab, hůl, f. Stock eines Baumes, ſſpalek, pařez, peň, kmen, m. ein dummer Menſch wie ein Stock, traup, blaud, dub, m. Stock, Stockwerk, ponebj, pátro, n. ein Stock Nelken, Blumen, Roſen, hrnec, m. Stock Saiten, ſtrunček, m. Stock im Gefängniß, ſſpalek, m. kláda, f. in den Stock legen, do klády, do wazby dáti, Stock worauf man Hauben, Perücken aufſchlägt, palice, f. der Bienen, aul, m.

Stockband, n. pentle v hole, od hole, k holi, f.

Stockblind, prahſlepý, docela ſlepý.

Stöckchen, ſ. Stöcklein.

Stockdick, přetluſtý.

Stocken, zagikati ſe, řečj plésti, wáznauti, vwjznauti, zaſtawowati ſe,

se, chauliti se, wězeti w řeči, stocken, austreuten, pleti, plsti.
tockend, im Reden, zagikawý.
tockerey, f. sſibalstwj, n. treiben, sſibalstwj prowádĕti, dokazowati.
tockfinſter, přetmawý, hier iſt ſtockfinſter, zde geſt tma gako w pytli.
tockfiſch, m. hňup, močár, ſtokfiš, m. du Stockfiſch! ty hňupe, tulpo!
tockhaus, n. dům wazby, m. wazba, ſſatlawa wogenſká, f.
töcklein, n hůlka, f. des Baumes, ſſpalecek, pačjzeř, m.
tockmeiſter, m. žalářný, ſſatlawnj hoſpodář, zpráwce žaláře, m. ſ. Kerkermeiſter.
tocknarr, m. ſſaſſek, žertýř, dworſký, neholený blázen, m.
tockſchilling, m. chloſt, m.
tockſchläge, m. pl. weypraſk, praſk s holj, m.
tockſtill, tichý co ryba.
tockwerk, n. ponebj, pátro, n.
tockzahn, m. třenownj, čeliſtnj zub, zub, m. ſtolička zubnj, f.
toff, m. Zeug, cayk, m. materye, f. Materie, hmota, látka, hmotnoſt, materye, f. Stoff, Anlaß, přjležitoſt, f.
töhnen, wzdychati, vor Müdigkeit, dychati.
olle, f. eine Art von Backwerk, Gebackenes, kutelka, f. in Bergwerken, průchodiſſtě podzemnj, n. průkop, m.
ollen, m. žumpa, ſſtola, f. heycuk, m.
olpe. ſ. Stulpe.
olpern, klopeytati, klopeytnauti, kleſnauti, pokleſáwati, brkati, pochopy bráti, bráborati.
olpern, das, klopeytánj, kleſánj, brkánj, pochopů bránj, n.
olperndes Pferd, n. kleſawý kůň, který pokleſky rád činj, m.
olprian, m. pochop, m. machen, wzýti pochop, bráti pochopy, bráborati.
olz, hrdý, ſpupný, zpupný, pyſný, ſtolz ſeyn, thun, werden, hrdým, ſpupným, pyſſným býti, hrdnauti, hrditi ſe, popnauti, pýchati, zpýchati, pyſſnĕti ſe, zpyſſnĕti, rozpyſſnĕti.
Stolz, adv. hrdĕ, zpupně, pyſſně, zhrda, zpyſſna, ſtolz daher gehen, zhrda, zpyſſna, nádherně ſobĕ kráčeti.
Stolz, m. hrdoſt, zpupnoſt, pýcha, f.
Stolzieren, pyſſně, hrdĕ ſobĕ weſti, počjnati, ſ. ſtolz ſeyn.
Stöpfel, m. zacpáwak, m.
Stopfen, cpáti, dcpáti, verſtopfen als die Löcher, zacpati, vcpati, das Maul einem, vſta, hubu zacpati, zatwořiti někomu, eine Pfeife, eine Doſe mit etwas voll, nacpati, Gänſe, huſy krmiti, die Granatäpfel ſtopfen, granáty zacpáwagj, vcpáwagj, zatwrzugj, den Leib, Magen, žaludek nacpati, vcpati, přecpati.
Stopficht, ſtopfend, vcpáwagicý.
Stopfküchlein, n. ſſiſſka, f.
Stopfung, f. Stopfen, das, cpánj, zacpánj, nacpánj, vcpánj, n.
Stoppel, f. ſtrn, m. ſtrniſtě, ſtrniſko, n.
Stoppeln, pabĕrkowati, zbjrati, 2) zuſammen ſtoppeln, zpláceti, ſljpati, zlátati.
Stöpfel, m. čjpek, m.
Stör, m. ein Fiſch, geſetr, m.
Storch, m. čáp, bočán, ſſatan, m.
Storchſchnabel, m. ein Kraut, čápjnůſek, čápů nos, m.
Stören, ſtöhren, bauřiti, kaliti, kormauriti, roztržitého činiti, nepokogiti, meyliti, einen im Gebete, Leſen, Schreiben, Reden, meyliti w modlenj, w čtenj, w pſanj, w řeči, die Ruhe, den Frieden, die Ordnung, pokog, pořádek ruſſiti, ſich nicht ſtören laſſen, nedáti ſe meyliti, ich will dich nicht ſtören, nechcy tě meyliti, das Neſt, baurati.
Störenfried, m. ruſſitel pokoge, bořič, m.
Störer, m. bořič, m. des Friedens, ruſſitel pokoge, m.
Störung, f. meylenj, baurenj, kormaucenj, n. des Friedens, ruſſenj pokoge, n.
Storrig, ſtorricht, Storrkopf, newrlý, zpurný, vporný, vrputilý.
Storrigkeit, f. ſtorriſches Weſen, zpurnoſt,

noſt, zpaura, vrputnoſt, vrputiloſt, f.

Stoß, m. rána, f. vſtrk, cuk, m. des Erdbebens, ſtřeſenj, n. des Windes, pohrom, m. Stoß zur Verletzung, rána, f. vdeřenj, n. einen Stoß geben, dáti ránu, einen empfindlichen, harten, ſtarken Stoß bekommen, doſtati dokonalau, ſylnau ránu, auf den Stoß, bodeně y ſečně, Stoß Holzes, halda, hranice dřjwj, f. beym Bergwerke, wrſtwa dřjwj, f. der letzte Stoß, poſledni rána, f.

Stoßdegen, m. končjř, burdýř, m. ſudlice, plece, f.

Stößel, m. paličká, palice możdjřowá, pjſt, mautew, f. trdlo, n.

Stoſſen, ſtrkati, ſtrčiti, tiſknauti, an etwas, vſtrčiti, vrazyti ſe, zawaditi o něco, na něco, auf einen, auf etwas, wrazyti, wſtrčiti do někoho, do něčeho, aus etwas heraus ſtoſſen, wyſtrčiti, wytiſknauti wen, den Degen in den Leib, kord do těla wrazyti, wehnati, durch etwas ſtoſſen, durch und durch ſtoſſen, proſtrčiti, prorazyti, mit dem Degen durch die Bruſt, propiſſiti, prohnati, proſtrčiti kordem, einen aus dem Rathe, Hauſe ſtoſſen, z rady, z domu wyſtrčiti, auf einen ſtoſſen, ihn begegnen, napadnauti někoho, vhoditi na někoho, wrazyti na někoho, an etwas ſtoſſen, gränzen, dotýkati ſe, in etwas hinein, herunter ſtoſſen, wſtrčiti, zſtrčiti, in das Horn oder die Trompete, zatraubiti, mit den Hörnern, trkati, rohem ſtrkati, mit dem Degen in den Hals, vdeřiti kordem do krku, pſchnauti, bodnauti, nach einem, hnáti po někom, von ſich ſtoſſen, vom Leibe, od ſebe ſtrčiti, ſtrkati, odſtrčiti, zawrcy, odwrcy, auf immer verſtoſſen, zawrcy někoho, vom Laude, odſtrčiti, zu einem, přirazyti ſe, přidati ſe k někomu, den Kopf wider die Wand, hlawau o zed tlaucy, bjti, ſtoſſen, klein ſtoſſen, ztlaucy, roztlaucy, zdřjzati, zhmoždit, über den Haufen, zu Boden, porazyti, powrcy, o zem dáti, vdeřiti, auf, an das Haus, oder wie die Wellen an das Schiff, práti, bjti, wrážeti, vor den Kopf, eigentlich, wrazyti do hlawy, beleidigen, vrazyti, ſich, vſtrčiti, vrazyti ſe, vhoditi ſe, in den Finger, vſtrčiti, vrazyti ſe w prſt, do prſtu, ſich an etwas ſtoſſen, ärgern, vrazyti ſe, vſtrčiti ſe na něčem, man ſtößt ſich daran, lid ſe vrážj na tom, ſich ſtoſſen wie das Rindvieh, trkati ſe, aus dem Hauſe, wyſtrčiti z domu.

Stößer, m. Hünergeyer, luňák, m.

Stoßgebet, n. modlitba mócná, wraucná, f.

Stößig, trkawý, bugný.

Stoßriegel, m. záwora, f.

Stoßvogel, m. luňák, drawý ták, m.

Stottern, breptati, ſ. Stammeln.

Stotternd, breptawý.

Stracks, hned, ſ. Alsbald, Gleich.

Strafamt, n. ſudowna trestánj, karánj, f.

Strafbar, ſtrafwürdig, pokutný, trestu, trestánj, pokuty hoden, hodný, 2) ſcheltbar, unrecht, tadelhaft, auhonný, winný.

Strafbarkeit, f. pokutnoſt, trestu hodnoſt, f.

Strafe, f. treſt, m. pokuta, f. trestánj, n. am Gelde, pokuta peněžitá, f. trestánj na měſſcy, n. am Leben, treſt hrdelnj, m. pokuta, f. trestánj na hrdle, n. mit Worten, ſlowy trestánj, gebánj, n. Strafe leiden, pokutu neſti, podſtaupiti, podniknauti, trpěti, treſt trpiti, podniknauti, neſti, geben, pokutu dáti, bey Strafe, pod pokutau, pod treſtem, Strafe auflegen, pokutu vložiti, vkládati.

Strafen, treſtati, potreſtati, pokutowati, w trestánj wzýti, wzýti pokutu, er ſtrafte ihn ſelbſt, on ho ſám potreſtal, am Gelde, pokutowati, treſtati na měſſcy, peněžitau pokutau, přes měſſec treſtati, am Leben, pokutowati, treſtati na hrdle, žiwoté, pokutau ſmrti treſtati, mit Worten, ſlowy tre-

ſta-

zti, potrestati, gebati, strafen die
ister, neprawosti trestati, der
trafe entgehen, pokuty zuikuauti,
giti, bez pokuty, bez trestánj
ygiti, mit Schlägen strafen, bitjm
estati.
ifer, m. trestatel, m.
ffällig, winý, zawinilý, prowi-
lý, winnjk.
iffälligkeit, f. prowinénj, n.
ffrey, bez auhony, bez winny.
fgeld, n. pokutné penjze, m. plur.
fgerechtigkeit, f. spráwedliwost
estu, f.
fgericht, n. trest spráwedlnosti, m.
fgöttinn, f. bohyně pomsty, f.
flich, trestu, trestánj hodný, f.
rafbar.
predigt, f. kázanj domluwné,
ánj, n.
würdig, f. Strafbar.
l, Stral, m. papršlek, pramen
slunce, m. mit Strahlen, pa-
šlkowatý, pramenowatý, pa-
šlkowý.
len, papršlkowati.
lig, was Strahlen hat, voll
rahlen, papršlkowatý.
upfeln, tepati, házeti nohama.
d, m. břeh, m. zábřežý, n. feuch-
Ort, mělčina, f.
den, wrazyti na břeh.
drath, m. březná rada, f.
g, m. prowaz, m. osydlo, n.
e, f. cesta, f. in der Stadt, u-
, f. die große, sylnice, cesta hlu-
, králowská, f.
enraub, m. nákeřnictwj, n. trei-
, po cestách laupiti, laupežiti.
enräuber, m. nákeřnjk, zbog-
, laupežnjk na cestě, sylnicy,
estný, lotr, m.
enräuberey, f. zbognictwj, ná-
nictwj, lotrowstwj, zlodégstwj
estné, n.
enräuberisch, zbognický, náke-
ý.
ben, sich wider etwas, zdraha-
, zpěčowati se, zpauzeti se,
Haar, čechrati, rozčechrati, sich
ben, empor stehen, wzhůru wstá-
i, státi, pnauti se.
richt, sträubig, kostrbatý, ko-
smatý, kudlatý, chlupatý, srstna-
tý, sstětinatý, rozčechraný.
Strauch, m. křowj, hausstj, n. hausst,
f. chrastj, n. zum Strauch werden,
křowatěti, zkřowatěti, křowjm
obrostati, ein Ort wo der Strauch
wächst, křowina, f. křowisstě, n.
ein Strauch, keř, m.
Strachdieb, m. nákeřnjk, m.
Strauchelu, klesati, klesnauti, pokle-
snauti, klopeytnauti, klopeytati,
pokleslnauti se w něčem, sklauznau-
ti, poklauznauti, irren, fehlen in
etwas, klesnauti, pokleslnauti, da-
von, poklyska, f.
Strauchelu, das, klesánj, pokleslnutj,
n. poleska, f. klopeytnutj, n.
Strauchelnd, klesawý, klecawý.
Strauß, m. ein Vogel, pstros, m.
vom Strauße, pstrossowý, Strauß
von Blumen, kytka, kyt, f. gewäs-
sert, wohlriechend, wonawka, wo-
nička, f. auf dem Haupte des Vo-
gels, chocholka, chocholice, f. hře-
ben prací, m.
Sträußchen, n. kytička, f. Kampf,
pútka, f.
Streben, tauziti, tauchati, dychtěti,
tužebně žádati, snažiti se, dycht-
ti o něco, státi dychtiwě o něco,
nach etwas, tauziti, dychtěti po ně-
čem, tauchati něčemu, nach der Ehre,
krone, po cti, po koruně tauži-
ti, dychtěti, wider etwas streben,
zpečowati se, zpauzeti se, zpjrati
se, f. Trachten.
Streben, das, tauzenj, n. tužba, f.
dychtenj, n. tužebná žádost, f. sta-
zenstwj, snaženj, n.
Strecke, f. Kus cesty, hon, m.
Strecken, napjnati, napnauti, nata-
howati, natáhnauti, roztáhnau-
ti, sich, natahowati, roztahowa-
ti se, protahowati se, alle vier von
sich strecken, wssecky čtyry nohy
roztáhnauti, sich nach der Decke
strecken, hospodařit gak řemen
stačj, daran strecken seine Kräfte,
wynaložiti, přičiniti, přiložiti sy-
lu swau, von einander strecken,
rozstjrati, roztahowati, sich auf
die Erde, auf den Boden hin stre-
cken,

cken, rozprostřjti se na zemi, einen in den Staub hinſtrecken, powrcy, porazyti někoho, wrcy někým do prachu.

Streich, m. Schlag, rána, ſſlichta, f. (ráz, m.) vdeřenj, n. bekommen, doſtati, geben, dáti ránu, mit der Ruthe, Stocke, pružina, f. Streich, den man ſpielt, kus, kauſek, ſſibalſký kus, m. ſſibalſtwj, n. einen Streich ſpielen, doweſti, dokázati kus, kauſek, ſſibalſtwj, ſich großer Streiche rühmen, honoſyti ſe, chlubiti ſe z welikých kuſů, einen Streich wagen, pokuſyti ſe o nějaký kus, kauſek, mit Streichen umgehen, ſſibalſtwj obmeyſſleti, ſtrogiti.

Streicheln, hladiti, pohlazowati, chlácholiti, po ſrſti hladiti.

Streichen, ſchmieren, mazati, namazati, třjti, natřjti, potřjti, potjrati, auf etwas ſchlagen, mit Ruthen, metlami, pružinau mrſkati. potjrati, die Violine, hauſle řezati, ſtreichen wie die Luft, čiſſeti. durch etwas, čiſſeti ſkrze něco, herum ſtreichen, protulowati, taulati ſe, potlaukati ſe, taláceti ſe, tkymati ſe, ſem tam ſe laudati, těkati, wie ein Gang in Bergwerken, na giſtau hodnu padati, ſe protahowati, den Haber, ſhánění, ſrážeci, geſtrichen voll, ſháněný, ſtreichen, ausſtreichen, přetrhowati, přemazati, přetrhnauti, Komplimente, poklony ſſaufstati, řezati.

Streichkraut, n. hledík, m.

Streichmaal, n. pruha, prauha, f.

Streichſtein, m. kámen třicý, zlatnický, m.

Streif, m. Linie, čára, f. am Himmel, pruh, m. Einſchnitt in die Säulen, pruh, m. pruhowánj, prutowánj, n. prutownj důlek, m. Einfall der Soldaten in das Land, wýpad, wſkok, weyſkok, wpád, (ſſtráf,) m.

Streifen, berühren, zaſahati, zaſáhnauti, ſich, drbati, drápati ſe, abſtreifen, abziehen, dráti dolů, pryč drbati, oblaupiti, oblamowati, oblupowati, ſtrhowati, zdrbati, zdjrati. neut. herumſtreifen, laudati ſe ſem tam, potlaukati ſe, taláceti ſe, těkati, taulati ſe, protulowati ſe, tkymati ſe, plahočiti ſe, ſtreifen, mit Streifen machen, pruhowati, prutowati, wie die Soldaten in das Land, wyſkakowati, wybjhati, wpadati, wypadati do země, weyſkoky dělati.

Streiferey, f. wybjhánj, wyſkakowánj, n. weyſkoky, m. plur.

Streificht, pruhowatý, prutowaný, machen, pruhowati, prutowati.

Streit, m. Gefechte, půtka, f. bog, m. potýkánj, potkánj ſe, n. Streit, Prozeß, pře, rozepře, f. ſaud, rozpor, odpor, m. einen anfangen, rozepři začjti, odpor wložiti, dieß iſt noch im Streit, geſt w rozepři, na odporu, na ſaudu, Streit, gelehrter, hádka, f. hádánj, n. ſpor, m. ſonſt půtka, f. rozpor, ſwár, m. hádka, f.

Streitbar, bogowný, bitewný.

Streitbarkeit, f. bogownoſt, bitewnoſt, f.

Streiten, kämpfen, potýkati ſe, bogowati, potkati ſe polem, über etwas mit einem, ſſkorpiti ſe, přjti ſe, neſnadnitt ſe, hádati ſe, ſwářiti ſe, potýkati ſe, ich will nicht ſtreiten, nechcy ſe hádati, přjti, vor Gerichte, ſauditi ſe, wider jemanden, jemandes Meynung, odporowati, odbogowati, odpor weſti proti něčemu, odpor, odbog činiti, man ſtreitet darüber, als wider die Lüſte, Wolluſt, odporugau, odpor činj, wedau, der gerne ſtreitet, ſwárliwý, ſaudný.

Streiter, m. bogownjk, m.

Streitfrage, f. ſwárliwá otázka, f.

Streithammer, m. halapartna, f.

Streithandel, m. rozepře, f.

Streitig, wie die Sache, pochybný, roztržitý, rozporný, na odporu, k rozepři podhozený, machen etwas, w pochybnoſt, w odpor weſti něco, pochybné, roztržité činiti něco, odpor wložiti něčemu, ſtreitig ſeyn, als Streitſachen, na odporu, na ſaudu, na rozepři býti, die Sache iſt ſtreitig, geſt na odporu, na rozepři, na ſaudu, als Partheyen miteinander, rozeržitým,

ým, odporným wespolek býti, ›rpiti se, nesnadniti se, na od‹ :u býti.
tigkeit, f. swárliwost, rozepře, nesnadnění, n. swár, roz‹ :, m.
tkolbe, f. od. Streitkolben, m. cep :zný, m. palice bicý, palcát wo‹ ſký, bogowný, puzykán, m.
triem, m. od. Streitriemen, pro‹ ›anice, bicý palice, f.
ſache, f. rozepře, pře, f. od‹ , m.
:chrift, f. spis swárliwý, sau‹ :, m.
:wagen, m. lehký wozýk, m.
:weiſe, adv. bogownĕ.
g, ſcharf, přjſný, přjkrý, kru‹ ſtrenges Examen, přjſný, tuhý, :ý exámen, hart, ſchwer, dr‹ :ý, herbe von Geſchmack, přj‹ trpký, ſtrenger Winter, ſtren‹ :álte, krutá, tuhá zyma, f. ſtren‹ Leben, přjkré, přjſné živobytj, n. :rý život, m. ſtrenger Richter, ný saudce, m.
ʒ, adv. přjſnĕ, přjkře, krutĕ,)a.
ʒe, Strengigkeit, f. přjſnoſt, roſt, krutoſt, wážnoſt, f. der te, des Winters, krutoſt, tuhoſt y, f.
f. sláma, f. doſſek, doch, m. Unterbette, podestlánj, n. Streue)en, ſtláti, nastlati sláma, po‹ dělati, auf der Streu halten, krmnjku mjti, chowati.
)en ſich, ſ. Sträuben.
:n, trausyti, vtrausyti, sypati, i, hin und her, roztrausyti, :ausyti, rozsypati, rozseypati, netati, auf etwas, nasypati, :ausyti, Salz auf das Brod, na chléb nasypati, posypati) solj, unter die Leute, roz‹ ſyti, roztrussowati, rozneſti, ásseti mezy lid, Blumen, kwj‹ ausyti.
and, m. posypátko, n.
andbüchſe, f. posypadlo, n.
m. čára, f. machen, čáru v‹ :i, čárati, womit man etwas ſtreicht, ausſtreicht, přetrženj, n. čára, f. ſolchen durch die Schrift machen, čárau přetrhnauti, přemazati, čáru vdělati, Strich durch die Rechnung, překazenj, přetrhnutj, n. machen durch die Rechnung, přetrhnauti něco, překazyti něčemu, Strich Landes, kus zemĕ, m. des Malers mit dem Pinſel, trženj, n. Strich, womit man in einem Buche am Rande etwas merket zum Anzeichnen, čárka, známka, f. Strich des Geſichtes, ſ. Zug; Strich der Zeit, běh času, m. des Goldes, Silbers, prúba, f. Strich der Vögel, hegno ptákú, n. Strich, Schelff, korec, m.
Strichelchen, Strichlein, n. čárka, čárčička, f.
Strichweiſe, adv. po čárách, b) po korcých.
Strick, m. prowaz, m. hauzew, oprat, oprátka, f. oſydlo, oko, n. ſich am Strick erhängen, oſydlem se obĕſyti, na prowaz se obĕſyti, Stricke legen, oka, oſydla klásti, léceti, Strick zum Fangen, oſydlo, oko, n. lapačka, f. viele Stricke, řemennj, n. Strick am Netze, wobřew, m. du Strick! ty padauchu! ſſibeničnjku! ſ. Seil.
Strickbeutel, m. pletený, tkaný pytljk, m.
Strickchen, n. prowázek, prowázec, m.
Stricken, pletati, pleſti, tkáti.
Stricker, m. tkadlec, m.
Strickerinn, f. tkadlice, f.
Stricknadel f. pletagjcý, tkadlcowſká, tkadlčj gehla, f.
Strickwerk, n. tkadlectwj, n.
Strickzeug, n. pletenj, tkánj, n.
Striegel, f. hřbelce, hřbelec, m.
Striegeln, čeſati, cýditi hřbelcem, drbati, třjti, hřbelcowati, 2) einen ſtriegeln, prügeln, někoho drbati, třjti, dáwati mu, 3) herumnehmen, ausmachen, herunter machen, drbati, čeſati, wochlowati, třepati, 4) eine Rede, opálati, třepati, zopálati.
Strieme, f. von Wunden, pruh, m. prauha, pruha, modřina, pružina, Streif, Strich, ſſrám, m.

Strie-

Striemicht, pruhowatý, ſſrámowitý.
Striezel, m. wánočka, wánočnj hauſka, f. ein rechter, buchta, f.
Strittig, ſ. Streitig.
Strobeldorn, m. borowá ſſiſſka, f.
Strobelkopf, m. wild, diwočec, m. dumm, hňup, m.
Stroh, n. ſláma, f. eine mit Stroh gedeckte Hütte, chalupa doſſkem poſſitá, von Stroh, ſlaměná, doſſkowá.
Strohbank, f. ſlaměná lawice, f.
Strohbette, n. poſlamka, ſlaměná poſtel, f.
Strohbund, n. otep, otýpka ſlámy, f.
Strohdach, n. ſlaměná, doſſkowá ſtřecha, f.
Strohdecke, f. rohož, rohožka, f.
Ströhern, ſlaměný, doſſkowý.
Strohhalm, m. ſtýblo, ſteblo ſlaměné, n. wýražek, m.
Strohhut, m. ſlaměný klobauk, m.
Strohhütte, f. barák, m. kátrče, chalupa ſlaměná, doſſkowá, f.
Strohmann, m. doſſek, muž ſlaměný, m.
Strohſack, m. poſlamka, f. ſlaměný polſſtář, m.
Strohſchneider, m. řezáč ſlámy, m.
Strohſeil, m. pobřjſlo, n.
Strohwiſch, m. wěchet, m.
Strom, Strohm, m. Fluß, řeka, f. der Lauf des Waſſers, řečjſſtě, n. praud, tok řeky, m.
Strömen, waliti ſe, ljti ſe, wie das Volk aus den Gäſſen, waliti ſe, hrnauti ſe, řititi ſe.
Strommweiſe, adv. řičně, ſo ſchnell, walem, walně, prudce.
Strotzen, duřmatěti, nadýmati ſe, vom Golde, zlatem ſe třpytěti.
Strotzend, ſtrotzig, duřmatý, nadmutý, nadutý, měchatý, machen, rozdauti, 2) mit dem Hintern, prdelatý.
Strudel, m. wjr, m. hlubina bezedná, f.
Strudeln, wřjti, hervorſtrudeln, wywjrati, hmýzeti.
Strudeln, das, wřenj, b) hmyzenj, n.
Strumpf, m. punčocha, f. mit Strumf und Stiel, zwplna, zhola, zcela, kleiner, punčoſſka, f.
Strumpfband, n. podwazek, m.
Strumpfſtricker, m. tkadlec punčoch, m.
Strumpfwirker, m. punčochář, m.
Strunk, m. ſſpalek, klaper, m.
Strunze, f. große, mauda, f.
Struppicht, kosmatý, ſ. Straubicht.
Stübchen, n. ſwětnička, f.
Stube, f. ſwětnice, gizba, f.
Stubenbettlein, n. ſwětničné lůžko, n.
Stubenfenſter, n. ſwětničné okno, n.
Stubengeſell, m. ſpolubydljcý, towaryš gizby, m.
Stubengeſellſchaft, f. poſpolnoſt, f. towaryšſtwo poſpolné gizby, n.
Stubenheizer, m. topič ſwětnice, m.
Stubenhund, m. pes ſwětničný, m.
Stubenmädchen, n. ſlužka ſwětničná, z ſwětnice, f.
Stubenthüre, f. dweře ſwětničné, v ſwětnice, f. plur.
Stubenzins, m. činže ze ſwětnice, f.
Stüber, m. Münze, dwaukreſſlák, m.
Stübichen, n. tři másy.
Stück, n. Theil, kus, m. částka, f. ein abgebrochenes, zlomek, odlomek, vlomek, m. abgeſchnittenes Stück, ſkrogek, zřezek, m. Stück aus einer Rede, kus, částka řeči, ein Stück Brod, kus, m. ſauſto, n. ſkywa, ſkywka chleba, f. ein Stück Fleiſch, Käſe, Holz, Land, Tuch, kus maſa, ſeyra, dřewa, země, ſuřna, voll Stücke, kuſnatý, částečný, částkowitý, Stück Wild, kus zwěřiny, Stück Münze, Geldſtück, penjz, m. in einigen Dingen oder Waaren, ein Klumpen, Haufen, von gewiſſer Größe oder Schwere, kus, ein Stück Weges, kus cesty, großes Geſchütz, dělo, n. kus, m. mit Stücken ſchießen, z kuſů, z děl ſtřjleti, Stück des Verhaltens, Verfahrens, kus, große Stücke auf einen halten, mnoho o někom držeti, in keinem Stücke, nikoliwěk, in dieſem Stücke, w těch wěcech, in einem Stücke weg, w gednom kuſe, pořád, do řjzu, einen in Stücke zerhauen, zerſchneiden ꝛc. někoho w kuſy, na kuſy rozſekati, zřezati, rozřezati ꝛc. ein Stück Brods haben, mjti kus chleba, Stück Schauſpiel,

ſpiel, Muſik, kus, Stück Buches, Schriftſtellers, kus.
Stückchen, Stücklein, n. kauſek, kauſýček, m. čáſtka, čáſtička, f. in kleine Stückchen, na malý, maličký, na drobný kauſky.
Stücken, ſtückeln, čáſtkowati, w kuſy, w čáſtky dělíti, rozdělíti, čáſtky dělati, 2) flicken, naſtawowati, látati, zlátati.
Stückgießer, m. litec děl, m.
Stückknecht, m. pacholek od děla, od kuſu, m.
Stückkugel, f. kaule z děla, z kuſu, f.
Stückweis, adv. von Stück zu Stück, po kuſých, po kuſu, kus po kuſu, čáſtečně.
Studiren, ſſtudowati, včíti ſe.
Studirſtube, f. ſwětnice, ſwětnička k včenj, f.
Stufe, f. Stuffe, Staffel, ſtupeň, m. mit Stuffen, ſtupňowý, Stufe in Bergwerken, ein Stück ausgehauener, erzreicher Erde, kus rudy, m.
Stufenjahr, n. rok nebezpečný, m.
Stufenweiſe, adv. po ſtupnjch, ſtupně.
Stuhl, Stul, m. ſtolice, f. zu Stuhl gehen, gjti na ſtolicy, Stuhl zum Stampfe, Thron, ſtolec, m. ſtolice, k. (mageſtát, m.)
Stühlchen, n. ſtolička, f.
Stuhlgang, m. ſtolice, f.
Stuhlſucht, f. ruhawka, f. zaſtawenj, zatwrzenj ſtolice, n.
Stuhlzapfen, m. čjpek pro ſtolicy, m.
Stuhlzwang, m. nucenj, n.
Stülpe, f. des Hutes, ſtřecha, f. ohyb klobauku, m.
Stumm, němý, ein Stummer, němec, njma, m. ſtumm werden, oněměti, němým býti, er ward ſtumm, oněměl.
Stummel, m. ſſoſſolka, f.
Stummeln, okleſſtiti, ořezati, kuſe dělati, vdělati.
Stummheit, f. němota, f. damit geſchlagen, němotau, na gazyk poražený.
Stümper, m. hyzdič, kazyč, kazýlek, mrzácký řemeſlnjk, mrzák w řemeſle, kazyl, weteſſnjk, kazyſwět, hudlař, m.
Stümperey, f. odránka, f. djlo zbauchané, zhyzděné, mrzácké, mrzáctwj, n. weteš, m.
Stümperhaft, mrzácký, weteſſnický.
Stümpern, zhyzditi, hyzditi, hudlowati, zhudlowati.
Stumpf, tupý, ſtumpfes Meſſer, tupý nůž, m. ſtumpfer Kopf, tupá hlawa, palice, f. tupec, hlupec, newtipa, m. ſtumpf machen, ſtumpfen, ſtümpfen, tupiti, ztupiti, tupým vdělati, ſeyn, werden, tupnauti, tupěti, ztupěti, zhlupěti, tupým býti, ſtumpf gewordener, ztupělý, zhlupělý, ſtumpf, verkürzt, kuſý.
Stumpfheit, f. tupoſt, ztupělоſt, f.
Stunde, f. hodina, f. halbe, půl hodiny, in einer Stunde, za hodinu, zur Stunde, w hodinu, in die Stunde kommen, do ſſkoly na včenj přicházeti, choditi, es iſt Stunde, geſt ſſkola, včenj, gſau ſſkoly, zur nächtlichen Stunde, při nočnj hodině, chwjli, von Stunde an eine Magd ausſagen, od hodiny, na hodinu wypowěděti děwečku, keine fröhliche Stunde haben, nemjti vtěſſené chwjle, hodiny, zu allen Stunden, alle Stunden, w każdau hodinu, chwjli, w każdý čas, po każdý, zu rechter, gelegener Stunde, w prawý, přjležitý čas, w prawau chwjli, eine Stunde lang, celau hodinu, zur unglücklichen Stunde gebohren, w neſſtaſtnau hodinu narozený.
Stundenrufer, m. wywolawač hodin, hlásný, m.
Stundenuhr, f. hodiny, f. plur.
Stundenzeiger, m. ručička, f. wkazowatel hodin, m.
Stündig, Stunden lang, celé hodiny, na hodiny dlauho.
Stündlein, n. hodinka, f.
Stündlich, każdohodině, w każdau hodinu, chwjli, każdau hodinu, chwjli.
Stupel, m. mrwa, f.
Sturm, m. des Windes, bauře, bauřka wětru, f. chumel, m. zbauřenj wětru, n. der Wind ſelbſt, bauře, f. Sturm auf der See, bauře na moři, f. wlnobitj, n. chumel mořſký,

m.

m. es kam, es entſtand ein Sturm, ztrhla ſe bauře, zbauřil ſe wjtr, 2) Sturm der Belagerer im Kriegsweſen, pohrom, m. pohroma, f. hřmot, vtok, wpád, (ſſturm,) m. zteknutj, zlezenj, n. Sturm laufen, k autoku, k ſſturmu hnáti, pohrom, hřmot, vtok činiti, einen Sturm auf die Stadt wagen, machen, včiniti pohrom, hřmot, vtok na měſto, zteknauti, ztecy měſto, den Sturm abſchlagen, odolati vtoku, hřmotu, pohromu nepřátelſkému, autok zpět hnáti, odehnati, rúzno hnáti, Sturm läuten, Sturm ſchlagen, mit der Glocke bey Feuers- oder Waſſersnoth, oder anderer Gefahr, vdeřiti, bjti, ſſturmowati na zwon, Sturm im Hauſe, Zank, Streit, powyk, m.

Sturmbock, m. kozljk, m.

Sturmdach, n. ſtřecha z pawez, f.

Stürmen, wie der Wind, bauřiti, wie die Belagerer im Kriege, řititi ſe, ztecy, zteknauti, zlezti, wpádem, vtokem, pohromem, ſſturmem dobyti, wzýti, pohrom, vtok, wpád včiniti, vdělati, vdeřiti, ſſturmowati, ſtürmen, wenn Feuer iſt, bjti na zwon, hřjmati, ſſturmowati, ſie ſtürmten das Schloß, zteckli hrad, vdeřili na hrad, auf einen los, ein, hinzuſtürmen, dotjrati, dorážeti, wřititi ſe, vdeřiti, obořiti ſe na někoho, lermen, ſchmälen, bauřiti, hromowati, auf ſeine Geſundheit losſtürmen, na zdrawj dorážeti.

Stürmer, m. buřič, (buryán,) m.

Sturmglocke, f. zwon buřicý, m.

Sturmhacken, m. ſſlamhák, m.

Sturmhaube, f. kapaljn, bemeljn, m. přilbice, lebka, f.

Stürmiſch, bauřliwý, pohromný, ſtürmiſche Worte, ſlowa pohromná, n. plur.

Stürmiſch, adv. bauřliwě, pohromně.

Sturmleiter, f. řebřjk k ſſturmu, k autoku, m.

Sturmwetter, n. Sturmwind, bauřliwý, ſaukawý wjtr, m. bauře, bauřka wětrů, f.

Sturmzeug, n. nástroge bořicý, k dobýwánj, m. plur.

Sturz, m. Fall, pád, m. obořenj, n. obořenina, ſutina, f. moral. zhauba, ſkáza, f. pád, m. thun, f. Stürzen.

Stürze, f. odjwka, přikrýwka, f. přikrýwadlo, n. poklička, f. wjčko, wjko, n.

Stürzen, act. ſwrcy, ſwrhnauti, přewrcy, překotiti, zwrátiti, zřjtiti, pořjtiti, herunter einen, ſwrcy, zſtrčiti po hlawě, ſrazyti, ſtrčiti dolů, zhoditi dolů po hlawě, ſich ſelbſt, po hlawě ſe ſwrcy, wrcy, ſich ins Meer, do moře ſe wrhnauti, einen bey Hofe, ſwrcy někoho. zlámati hlawu někomu při dwoře, einen Ertrunkenen, přewrcy, překotiti, zwráciti, neut. herunterſtürzen, ſpadnauti, ſwrcy ſe, ſwaliti ſe, zřjtiti ſe dolů po hlawě, ſtürzen mit dem Pferde, ſpadnauti s koně, zwrátiti ſe, hinein, hereinſtürzen, wřjtiti ſe, wrazyti ſe, ſich in die Gefahr, Unglück, Verderben, Irrthum, w nebezpečenſtwj ſe dáti, puſtiti, w neſſtěſtj, w zahynutj, w blud ſe vwrcy, wrcy, vpadnauti, einen in Gefahr, Unglück, Schande ſtürzen, w nebezpečenſtwj, w neſſtěſtj někoho vweſti, hanbu na někoho vweſti, w hanbu vweſti, ſich, w hanbu ꝛc. ſe vweſti, ſich in das Schwerdt, na meč ſe wrazyti, na meč padnauti, über einen herſtürzen, waliti, řititi ſe na někoho, ſtürzen die Gläſer, wywážiti, wytrenčiti, wychlaſtnauti ſkleníce, ins Verderben, vpadnauti w zhaubu, einen, w zhaubu vweſti, ſich ins Feuer, Meer, vwrcy ſe, wrcy ſe w oheň do ohně, w moře, do moře.

Stürzſchaufel, f. wěgice, wěgička, f.

Stutte, f. kobyla, klisna, herka, ſſkápa, f.

Stuttenmeiſter, m. kobylář, kobylák, miſtr, zpráwce klisen, m.

Stutz, m. kurze Flinte, ſſtuc, m. ručnice krátká, f.

Stutz, Stützigkeit, f. ſtutziges Weſen, vpor, m. vrputnoſt, zarputiloſt, f.

Stutzármel, m. Handmuff, f. Stutzel: Stütze,

Stüze, f. podpora, tyč, f. des Alters, Hauses, podpora starosti, domu, f.
Stuzel, m. rukáwce, rukáwec, m.
Stüzen, podpjrati, podporowati, podepřjti, sich stüzen, einen Baum, Weinstock, podpjrati, tyčiti, sich stüzen auf einen, auf etwas, podpjrati, podepřjti se na někoho, opřjti, opjrati se o někoho, o něco, sich auf einen Stock, na hůl zpoléhnauti, zpodepřjti se, o hůl se opřjti.
Stuzen, stuzig seyn, werden, inne halten, trnauti, vstrnauti, über etwas, wrtěti se, děsyti se čeho, vstrnauti nad něčjm, hlawau wrtěti, sie stuzten darüber, wrtěli se, vstrnuli, hlawau wrtěli, 2) wie ein Widder stuzen, trkati, poráżeti, 3) stuzen in Kleidern, nadjrati se, rozdjrati se, faukati sobě w ssatech, w ssatwu, 4) verstümmeln, klestiti, oklestiti, ostřjhati, oholiti, oben am Kopfe, přiholiti.
Stuzer, m. gonáček, ginoch, ginossec křepký, křepčjk, ssiwihák, m.
Stuzerhaft, gonácký, ssiwihácký.
Stuzertracht, f. gonácký, ssiwihácký oděw, m.
Stuzig, vstrnulý, seyn, werden, trnauti, ztrnauti, vstrnauti, s. Stuzen; wie ein Pferd stuzig, bugný, werden, plassiti se, zplassiti se, das Pferd wird stuzig, kůň se plassj, gest bugný, machen, plassiti, zplassiti koně.
Stuzperücke, f. kusá wlasenka, paruka, f.
Stüzung, f. podpora, f. zpodepřenj, n.
Styl, Stil, m. s. Schreibart.
Suchen, hledati, überall zusamm, herum, mit Fleiße, přehledáwati, Gelegenheit suchen, hledati swau přjležitost, přjležitosti swé hleděti, suchen erwas zu thun, zu bekommen, ꝛc. sich bemühen, hledati, hleděti, etwas wo zu suchen haben, mjti někde co pohledáwati, k pohledáwánj, Hilfe suchen, hledati pomocy, suchen jemanden umzubringen, aus dem Wege zu räumen, hledati, hleděti někoho bezzitwotj, bezhrdlj.
Suchen, das, hledánj, n.
Sucher, m. Wundeisen, dlabátko, n.
Suchung, s. Suchen, das.
Süd, m. Mittag, poledne, n. poledňj wjtr, m.
Sudeley, f. ssmařenj, napljhánj, kálenj, n.
Sudelhaft, unsauber, ssspinawý, vmaunění, čmalikowatý, zprznilý, zprznění, vkálený.
Sudelkoch, m. kuchtič, koptič, kuchtjk wogenský, m.
Südeln, prznit, ssmařiti, čmalikowati, ssspiniti, napljhati, káleti, etwas ins Buch, napljhati, nassmařiti, načmalikowati do knihy.
Sudelpapier, n. papjr ssspinawý, na obálku, m.
Sudler, m. čmalil, m.
Südlich, poledňj.
Südost, m. wýchodňj wjtr, m.
Südostwind, m. wjtr mezy wýchodem a poledněm, m.
Südpol, Südangel, m. vhel poledňj, m.
Südwest, m. wjtr poledňj, m.
Südwestwind, idem.
Südwind, m. poledňj wjtr, wjtr od poledne, m.
Suite, f. Gefolge, 2) die Reihe, Folge, poslaupnost, f.
Sülze, f. huspenina, gjcha stydla, f.
Summarisch, summownj, krátký, summarischer Begriff, kurzer Begriff, Inbegriff, Auszug, summownj, krátké obsažení, n obsah, sumownjk, m.
Summe, f. summa, celina, f. in der Summe, summau, krátce, w gedné summě.
Summen, syčeti, bzýti, bručeti, in den Ohren, znjti, hučeti, syčeti.
Summen, das, syčenj, bzenj, bručenj, n. in den Ohren, znění, hučenj, syčenj, n.
Summend, bzywý.
Summiren, summowati.
Summiren, das, summowánj, n.
Sumpf, m. bahno, bahnisstě, temenisstě, močidlo, n. lauže, f.
Sumpficht, bahnitý, temenisstný.
Sund, m. zátoka mořská, klauza, f.
Sünde, f. hřjch, m. eine Sünde begehen, hřjch spáchati, hřjchu se dopustiti, dočiniti, wieder in Sün-

den

den fallen, zaſe padati, vpadnauti, ſe dáti w předeſſlé hřjchy.
Sünder, m. hřjſſnjk, m. 2) ein armer Sünder, vbožec, nebožec, m. nebožátko, vbožátko, n. vor Gott, vbohý, nebohý hřjſſnjk, m.
Sünderinn, f. hřjſſnice, f.
Sündfluth, f. potopa, powodeň, f.
Sündhaft, hřjſſný.
Sündhaft, adv. hřjſſně.
Sündigen, hřeſſiti, zhřeſſiti, prohřeſſiti, přečiniti, pročiniti.
Sündlich, hřjſſný.
Sündlich, adv. hřjſſně.
Sündlichkeit, f. hřjſſnoſt, f.
Sündopfer, n. obetnj smjřenj, očiſſtěnj, n.
Süppchen, n. poljwčička, gjſſka, f.
Suppe, f. poljwka, poléwka, f. predlič, žuffeň, m. gjcha, f.
Suppenfreund, m. poljwkář, milownjk poljwky, m.
Suppicht, poljwečný, predlikowatý.
Susannenbruder, m. zuzanjk, m.
Süß, ſladký, etwas ſüß, násladký, zaſládlý, ſehr ſüß, welmi ſladký, přeſladký, ſladičký, ſladaučký, ſüß machen, ſladiti, oſladiti, ſüß werden, ſladnauti, ſüße Worte, lahodná ſlowa, n. plur.
Süßholz, n. ſladké dřewo, rywj, n. lykořice, f.
Süßigkeit, f. ſladkoſt, f.
Süßklingend, ſladkozwučný, ſladce znějjcý.
Süßlich, zaſládlý, ſladičký.
Süßlich, adv. zaſládle, ſladičce.
Süßmund, m. ſladkomluwný, ſladkomluwec, medomluwný, m.
Sylbe, f. zřek ſlowa, m. ſlowka, ſylaba, f. das eine Sylbe hat, gednoſlowkowitý, das 2 hat, dwauſlowkowitý.
Sylbenmaaß, n. gakotnoſt ſlowek, f.
Syrup, m. ſyrop, m.

T.

Taback, m. tabák, chřipoprášek, m.
Tabackhändler, m. tabáčnjk, m.
Tabackhändlerinn, f. tabáčnice, f.
Tabacksbruder, m. tabáčnjk, m.
Tabacksdoſe, f. puſſka, pikſla na tabák, tabačnice, f.
Tabackspfeife, f. fagſka, cucka na tabák, f.
Tabelle, f. dſka, f.
Tablet, n. Tiſchchen, ſtolek, m.
Tabletten, f. plur. dſky, f. plur.
Tackeln, ein Schiff, lod wyprawiti, ozbrogiti, zbrogiti.
Tadel, m. auhona, wada, f. porok, m. Tadel, das Tadeln, hana, f. w trhánj, n. niemand iſt ohne Tadel, žádný nenj bez auhony, bez wady, bez poroku, Tadel verdienen, býti hoden hany, zaſlaužiti hanu, der ihn verdient, ſ. Tadelnswerth, oder tadelhaft.
Tadelhaft, auhonný, minitedlný, zábawný.
Tadeln, haněti, hyzditi, tupiti, trhati, zhaněti, vhaněti, láti.
Tadelnswerth, mûrdig, hany, haněnj, lánj hodný, ſ. Tadelhaft.
Tadelſucht, f. hánliwoſt, hánčliwoſt, f.
Tadelſüchtig, hánliwý, hánčliwý.
Tadler, m. hánce, trhálek, hanec, hanic, m.
Tadelung, f. haněnj, tupenj, lánj, n. ſ. Tadel.
Tafel, f. dcka, dſka, tabule, f. 2) Tiſch, tabule, f. ſtůl, m. an der königlichen Tafel ſpeiſen, při králowſké tabuli, při králowſkém ſtole gjſti, s králem ſtolowati, ſtoliti.
Täfelchen, n. deſſtička, tabulka, f. zum Schreiben mit Blättern, tabulky, pſacý tabulky, deſſtky, f. pl. Täfelchen Chokolade, táflička, f.
Tafeldecker, m. ſtolnjk, ſtrogič na ſtůl, ſtolokryč, přikrywač na ſtůl, m.
Tafeldiener, m. ſlaužjcý k ſtolu, m.
Tafelgemach, n. wečeřadlo, n.
Tafelgeſchirr, n. nácenj ſtolowé, ſtolnj, n.
Tafelmuſik, f. hudba při ſtole, tabuli, ſtolnj hudba, f.
Täfeln, prkny dlážiti, pokládati, obkládati, prkna na ſale ſázeti.
Tafeln, bey der Tafel ſitzen, ſtolowati, ſtoliti.
Tafelſtube, f. ſtolnj ſwětnice, f.

afeltuch, s. Tischtuch.
afelwerk, n. prkená dlažba, dlážka, f. prkené, prkny podlaženj, n.
ifelzimmer, n. gistba, f. wečeřadlo, n.
iffet, m. dykyta, f.
g, m. den, m. bey Tage, we dne, za dne, Tages vorher, den před tjm, des andern Tages, den andern Tag, am andern Tage, druhý den, na druhý den, druhého dne, von Tage zu Tage, Tag vor Tag, den odene, den po dni, den gako den, Tag werden, dnjti se, rozednjwati se, swjtati, es wird Tag, dnj se, rozednjwá se, swjtá, bude den, en se bjlý vkazuge, voriges Tages, před tjm dnem, alle Tage, každého dne, každý den, na každý den, am Tage, za dne, es ist n Tage, gest to na swětle, gest zgewné, na gewě gest, etwas den Tag geben, wydati, dáti gewo, na swětlo, kommen, přiti, wygjti na swětlo, na gewo, ngen, wynesti na swětlo, na wo, wie viel, wie hoch ist es am ge? dalekoli gest den? den Tag nach, ten den po tom, na to, Tage, we dne, bey Tage und Nacht, Tag und Nacht, we w nocy, we dne a, y w nodnem a. y nocý, der jüngste, den neyposledněgssj, den saudu, am jüngsten Tage, w neyposledněgssj, na poslednj saudu, w den saudný, posle- bey Tage, za dne, bey hellich- hellem, lichten Tage, w bjle- bjledně, za swětla, noch bey, gesstě za dne, mit dem Tas dnem, heute zu Tage, těchto, gssjch dnů, za těchto, za nyjch dnů, in den Tag hinein lereden, prostopassně žiwu býluwiti, ehester Tage, nächsten, co neydřjw, meine Tage nikdý, hat man seine Tage, slysselli kdo kdy, am mor- am künftigen Tage, zeytřeg- budaucýho dne, w zeytřeg- budaucý den, na den zey-, budaucý, den Tag bestim, men, setzen, ernennen, rok položiti, sročiti, den gmenowati, vložiti, dieser Tage geschah es, ten teyden, w tyto dni, tyto dni se to stalo, das einen Tag währet, gednodennj, zwey, drey, vier, fünf Tage lang, po dwa, tři, čtyry, pět dni, heutiger Tag, dnessek, m. bis heutigen Tag, po dnes, po dnessnj den.
Tagarbeit, f. práce dennj, f. djlo dennj, n. aukol, m.
Tagarbeiter, m. nádennjk, dennj dělnjk, ze mzdy dělnjk, pracownjk, m.
Tagblatt, n. dennopis, m.
Tagbuch, n. dennj kniha, f. každodennjčko, n. dennjk, m.
Tagen, Tag werden, dnjti se, rozednjwati se, swjtati, zabřeskowati se, rozbřeskowati se, 2) s. Tändeln, Narrenpossentreiben.
Tägig, dennj, drey, viertägig, tři, čtwrtodennj, zehntägig, desytidennj.
Tagleistung, f. sněm, m.
Täglich, dennj, tägliches Brod, im Vaterunser, chléb wezdegssj, m.
Täglich, adv. denně.
Taglicht, n. swětlo dnowé, n. swětlost dnowá, f. ans Taglicht kommen, přigjti, wygjti na swětlo, ans Taglicht bringen, na swětlo wynesti.
Taglohn, m. mzda, f. dennj plat, m. dennj mzda, f. plat na den, m. um Taglohn, ze mzdy.
Taglöhner, m. nádennjk, nágemný dělnjk, robotnjk, robotjř, ze mzdy pracownjk, dělnjk, nádennj člowěk, m.
Taglöhnerey, f. nádenictwj, n.
Taglöhnerinn, f. nádennice, f.
Tagreise, f cesta gednoho dne, dennj, f. den cesty, m.
Tagsatzung, f. sgezd, m.
Tagskost, f. nádennj potrawa, f.
Tagstern, m. zwjřednice, dennice, f.
Tag u. Nacht, ein Kraut, f. dennjček, m.
Tag und Nachtgleiche, rownodennost, f.
Tagvogel, m. Schmetterling, moteyl, m.
Tagwerk, n. aukol, m. dennj práce, f. djlo, n.
Tagwerker, s. Taglöhner.

Tagzeit, f. čas dennj, m. hodinky kněžské, f. plur.
Tagzettel, m. list obsýlacý, puhončj, puhon, m.
Talerey, s. Narrenpossen.
Talk, m. od. Talg, Talch, log, poswět, m. aus Talge, logowatý logowý, Talk, provinc. albern, nicht recht-gescheid, ungeschickt, unverständig, hlupák, hňup, laula, traup, m. Katzensilber, dracaun, m. kočičj střjbro, n.
Talkicht, od. talgicht, voll Talges, logowatý, aus Talk, logowý, prov. al. talig, talisch, tálisch, bess. ungeschickt, unverständig, hlaupý.
Talkig, od. talgig, voll Talges, logowatý, logowý.
Talklicht, od. Talglicht, n. logowá swjčka, f.
Talmann, Talmatz, m. frasskář, ssasskář, tintěrkář, m.
Tand, m. čač, tintěrka, hřička, f.
Tändeley, f. Zaudern, wáhawost, laudawost, f. laudánj, n. Spiel, tintěrkowánj, lasskowánj, darečkowánj, n. tintěrky, darečky, ssibřjnky, f. plur. Kleinigkeit, lautka, hračka, hřička, titěrka, f.
Tändelhaft, zauderhaft, laudawý, messkawý, wáhawý, spielend, tintěrný.
Tändelhaft, adv. zauderhaft, laudawě, messkawě, wáhawě, spielend, tintěrně.
Tändelhaftigkeit, s. Tändeley.
Tändelmarkt, m. tarmark, trh wetessnj, m.
Tändeln, zaudern, laudati se, messkati, wáhati, spielen, tintěrkowati, lasskowati, darečkowati, tändle nicht so lange, nelaudeg se, nepipleg se, nemesskeg tak dlauho.
Tändeln, das, s. Tändeley.
Tändler, m. laudač, wáhač, messkač, m. Spieler, tintěrkář, darečkář, ssasskář, m. 2) provinc. der mit alten oder gebrauchten Sachen handelt, wetessnjk, tarmarečnjk, m.
Tändlerinn, f. wetessnice, tarmarečnice, f.
Tannapfel, s. Tannzapfe.
Tanne, f. gedle, f. rothe, smrk, m. von Tannen, gedlowý.
Tannenbaum, m. gedlowý strom, m. gedle, f.
Tannenholz, n. gedlowé dřewo, n. viel, dřjwj, n.
Tannenwald, m. bor, borowý les, m.
Tannzapfe, m. borowá ssisska, f.
Tanz, m. skoky, m. plur. skákánj, poskakowánj, n. tanec, m. ihn führen, tanec westi, das wird mir ein schöner Tanz werden, nun wird der Tanz angehen, to budau pěkné ranty, pěkná honba, nahánka, teď se začnau ranty, se začne honba, nahánka.
Tanzbär, m. nedwěd, m.
Tanzboden, m. mjsto tanečné, n. sál, m.
Tänzchen, Tänzlein, n. taneček, m.
Tanzen, poskakowati, kolem skákati, lasskowati, tancowati, skoky prowoditi, herum, kolem skákati, obskakowati, auf dem Seile, na, po prowaze skákati, nach jemandes Pfeife tanzen, podlé kotrby něčj skákati.
Tanzen, das, skákánj, poskakowánj, tancowánj, skoků prowozenj, lasskowánj, n. skoky, m. plur.
Tänzer, m. skočec, skoták, tanečnjk, m.
Tänzerinn, f. skočkyně, skotačka, tanečnice, f.
Tänzerlich, skočný, tanečnj.
Tänzerlich, adv. skočně, tanečně.
Tanzkunst, f. vměnj skočné, tanečnj, n.
Tanzlied, n. pjseň skočná, tanečnj, f.
Tanzmeister, m. mistr tanečnj, skočný, tance, skoků, včitel w tancy, m.
Tanzsaal, m. sýně, f. sál k tancy, pro tanec, m. sýn, f. sál tanečnj, m.
Tanzschuhe, m. plur. střewjce tanečnj, k tancy, m. plur.
Tanzschule, f. sskola tanečnj, f.
Tapet, n. die Tapete, Tapezerey, čalaun, koberec, m. s. Teppich; 2) auf Tapet bringen, kommen, wygeti, wytasyti se s něčjm, propowěděti, wynesti něco, začjti o něcem, s něčjm.
Tapete, f. čalaun, koberec, m. zum Aufbreiten, koberec, m. zum Aufhängen, čalaun, koberec, m. s. Tapet.
Tapetenhändler, m. koberečnjk, m.

Ta-

Tapetenmacher, m. Wirker, kobercŭ, čalaunŭ ſtrúgce, tkadlec, koberečnjk, m.

Tapetenzimmer, n. pokog kobercowý, čalauny, kobercy poſtřený, obeſtřený, m.

Tapezerey, f. čalauny, koberce, m. pl.

Tapezieren, kobercy, čalauny poſtjrati, obſtjrati, přiſtjrati.

Tapezierer, m. koberečnjk, kobercŭ, čalaunŭ ſtrúgce, tkadlec kobercŭ, m.

Tapfer, vdatný, ſtatečný, zmužilý, ſehr tapfer, převdatný, přeſtatečný, přezmužilý.

Tapfer, adv. vdatně, ſtatečně, zmužile, ſich tapfer halten, vdatně, ſtatečně, zmužile ſobě počjnati, ſobě weſti, ſe chowati, držeti, tapfer eſſen, dokonale, notně gjſti, ſehr tapfer, převdatně, přezmužile, přeſtatečně.

Tapferkeit, f. vdatnoſt, f. vdatenſtwj, n. ſtatečnoſt, zmužiloſt, f.

Tappe, f. dlaň, hrſt w ruce, f. b) důlek ze ſpod nohy, m.

Tappen, im Finſtern, blánditi potmě, makati potmě.

Tartane, f. člun, m.

Tartofeln, m. plur. zemſké ſmrže, kozácy, tartofle, f. plur.

Tartſche, f. Schild, terč, m.

Taſche, f. měſſec, tlumok, wák, m. taſſka, tobolka, tobolice, tobola, f. Taſche des Rockes, kapſa, f.

Taſchelkraut, n. paſtuſſj tobolka, f.

Taſchenfeger, m. měſſečnjk, taſſkář, m.

Taſchengeld, n. penjze na ceſtu, do kapſy, m. plur.

Taſchenkalender, m. kapeſnj, kapſecý kalendář, m.

Taſchenkraut, n. kokoſſka, f. (bylina)

Taſchenmeſſer, n. nožeyček do kapſy, kapſecý, klepacý, zawjracý zawirák, m. (kudla, f.)

Taſchenſpieler, m. hráč z tobolky, mamič, mámitel, m.

Taſchenſpielerey, f. mámenj, mamictwj, hranj z tobolky, mámidlo, n.

Taſchenſpieleriſch, mamický, handelu, zrak mámiti.

Taſchenſpielerzeug, n. wěcy mamické, f. plur.

Taſchenuhr, f. hodinky kapſecý, do kapſy, f. plur.

Taſſe, f. čjſſe, f. ſſál, m.

Taſſner, m. měſſečnjk, tobolečnjk, wačkář, m.

Taſten, etwas, dotýkati ſe, dotknauti ſe něčeho, omakati, makati, hmatati na něco.

Tatze, f. dlapa, f. zpar, m. eines Bären, noha nedwědj, f.

Tau, n. lano, n. prowaz ſſjſowý, plawecký, m.

Taub, hluchý, bezſluchý, etwas, ein wenig, náhluchý, přjhluchý, hlauſſek, m. taub machen, hluſſiti, ohluſſiti, taub werden, hluchnauti, ohluchnauti, man möchte taub werden, ohluchlby člowěk, tauben Ohren predigen, w mleyně hauſti, taube Nuß, prázdný, ničemný ořech, m.

Täubchen, n. holaubek, m. holaubě, holaubátko, n. wejbl. holubička, holubice, f.

Taube, f. holub, m. die Tauben betreffend, holubj.

Taubenfächer, n. plur. holubj ſchrány, f. plur.

Taubenhaus, n. holubinec, holubnjk, m. holubj báně, komora, baňka holubj, komůrka, báň, f.

Taubenmarkt, m. der Ort, holubj tržiſtě, trhowiſtě, n. die Zeit, holubj trh, trh na holuby, m.

Taubenmiſt, m. holubj trus, m.

Taubenneſt, n. holubj hnjzdo, n. holubj baňka, f. kotec holubj, na holuby, m.

Taubenſchlag, m. holubinec, holubnjk, m. holubj báně, f.

Taubenvoigt, Taubenwärter, m. holubář, m.

Tauber, Tauberich, m. holub, m.

Taubheit, f. hluchota, hluchoſt, f. damit geſchlagen, hluchotau poražený.

Taubſucht, f. ſſjlenoſt, f. ſmyſlem pominutj, rozumu potracenj, ztřeſſtěnj, n.

Taubwurm, m. pſý čerwjk, m.

Tauchäute, f. wodnj kachna, f.

Tauchen, etwas, topiti, potopiti, potá-

pěti, pohřjžiti, máčeti, smáčeti, selbſt unter das Waſſer, topiti ſe, potopiti ſe, pohřjžiti ſe.

Taucher, m. Vogel, křehař, m. kačice, f. roháč, m. Perſon, plowač, m.

Taufbad, n. kaupel nowého rozenj, f.

Taufe, f. křeſt, m. auch křtiny, f. plur. aus der Taufe hebeu, zur Taufe halten, na rukách držeti.

Taufen, křtjti, pokřtjti, okřtjti.

Täufer, m. křtitel, m.

Taufhandlung, f. křeſt, m.

Taufmahl, n. křtiny, f. plur. křeſtné hody, m. plur.

Taufname, m. křticý, křeſtne gméno, n.

Taufpathe, m. kmotr, rukogmě na křtu, m.

Taufſchein, m. křticý liſt, m.

Taufſtein, m. křtitedlnice, f.

Tauftag, m. den křtu, m. křtinky, křtiny, f. plur.

Taufwaſſer, n. křticý woda, f.

Taufzeug, n. křticý plena, f.

Taufzeuge, m. ſwědek při křtu, křeſtný, m.

Taufzeugniß, ſ. Taufſchein.

Taugen, recht ſeyn, nüzlich ſeyn, hoditi ſe, býti k čemu, ſchopným býti, býti k potřebě, es tauget nichts, nenj k ničemu, nenj k žádné potřebě, nehodj ſe, geſt nanic, wozu ſoll es taugen? k čemu, nač to má býti, má ſe hoditi? er tauget zu nichts, on nenj k ničemu ſchopný, on ſe k ničemu nemůž hoditi, ein Wein, der nichts tauget, podčepky, m. pl. náklonek, m.

Taugenichts, m. ničemnjk, daremnjk, dareba, m.

Tauglich, ſchopný, způſobný, zu etwas, k něčemu způſobný, ſchopný, ſeyn, ſ. Taugen.

Tauglichkeit, f. ſchopnoſt, způſobnoſt, způſobiloſt, f.

Taumel, m. potácenj, motánj, n. Schwindel, kolácenj, n. Betäubung, omámenj, wytrženi, n. Taumel der Freude, wytrženi radoſtné, n. im Taumel der Freude ſeyn, býti v wytrženi radoſtném, wytrženu, omámenu radoſtj býti.

Taumeln, potáceti ſe, motati ſe.

Taumelnd, motawý, kleſawý.

Taumlicht, motawý.

Tauſch, m. směna, měna, proměna, f. freymark, m. einen Tauſch machen, treffen, eingehen, směnu vdělati, včiniti, směniti, ſreymarčiti.

Tauſchen, mit etwas, směniti, měniti, proměniti, wyměniti, ſreymarčiti, prdſreymarčiti něco, ich mag nicht mit ihm tauſchen, nechcy s njm směniti, nechcy vdělati s njm směnu.

Täuſchen, mámiti, ſſáliti.

Täuſcher, m. mámitel, ſſálitel, mámil, mamič, ſſálič, m.

Täuſcherey, Täuſchung, f. mámenj, ſſálenj, n. ſſalba, f. mamidlo, n.

Tauſend, tiſýc, vier tauſend Mann, čtyry tiſýce muzů, ſechs, ſſeſt tiſýc muzů, zu tauſenden, po tiſýcých, pro tauſend! y na tiſýce ſáſra! tauſend Dank! děkugi na ſto tiſýckrát.

Tauſend, das, tiſýc, m.

Tauſendblatt, n. řebříček, m.

Tauſende, der, tiſýcý, tiſýcný.

Tauſendfach, tiſýcnásobný, tiſýcerý, tauſendfacher Dank, tiſýcnásobné djky, m. plur.

Tauſendfältig, ſ. Tauſendfach.

Tauſendgüldenkraut, n. zemežluč menſſj, f.

Tauſendjährig, tiſýcletý.

Tauſendkünſtler, m. ſreyřemeſlnjk, m.

Tauſendmahl, tauſendmal, tiſýckrát.

Tauſendpfündig, tiſýcliberni.

Tauſendſchönchen, n. kwět miloſti, m.

Tauſend Schritte, m. plur. tiſýc kroků, kročegů.

Tauſendſte, tiſýcý.

Tax, f. weyſada, taxa, f.

Taxbaum, m. tiſowý ſtrom, tis, m.

Teich, m. rybnjk, m. dazu gehörig, rybničný.

Teichdamm, m. hráz, f.

Teichfiſch, m. rybničná ryba, f.

Teichgraber, Teichknecht, m. rybničkář, m.

Teichgras, n. rybničná, luznj ráſa, f.

Teig, m. těſto, n.

Teig, faulicht, nahnilý, pleſniwý, werden, hnjti, pleſniwěti, teige Birn, hnilička, f.

Teller,

:eller, m talíř, m.
:ellerlecker, m. polizáček, pochlebnjček, ſatkář, náchlebnjček, náchlebnjk, břichopáſek, řitopáſek, m.
:ellerleckerinn, f. polizačka, pochlebnice, ſatkářka, náchlebnice, f.
:ellertüchlein, n. ſſátek na talíř, talířowý, vbrauſek, m.
:empel, m. chrám, kostel, m.
:empelherr, m. templář, m.
:emperament, n. přirozená powaha, f.
:emperamentsfehler, m. chyba přirozené powahy, f.
:enne, f. mlat, m. humno, n.
:eppich, m. koberec, čalaun, m.
:eppichmacher, m. koberečnjk, koberců strůgce, m.
:eppichmacherinn, f. koberečnice, f.
:eppichwirker, m. tkadlec čalaunů, koberců, m.
erpentin, m. terperyn, m. pryſkyřice dřjnowá, f.
erpentinbaum, m. terperýnowý ſtrom, m.
eſtament, n. lezter Wille, kſſaft, m. pořjzenj oſtatků, n. ein Teſtament machen, kſſaft dělati, kſſaftowati, pořjzenj včiniti, činiti, im Teſtamente verordnen, kſſaftem wyměřiti, w kſſaftu nařjditi, zřjditi, im Teſtament vermachen, kſſaftem odkázati, kſſaftowati, das alte, neue Teſtament, zákon, m.
eſtamentmacher, m. kſſaftowatel, kſſaftownjk, m.
eſtamentfälſcher, m. kſſaftu cyzòložitel, m.
eſtamentſchreiber, m. pjſař kſſaftownj, m.
eſtamentweiſe, adv. kſſaftem.
eufel, m. dábel, čert, zloboh, pekelnjk, m. dummer, armer Teufel, hlupák, blaud, chudák, chudina, chudinec, m.
eufeliſch, dábelſký, čertowý, čertowſký.
eufeliſch, adv. dábelſky, po dábelſku, po čertu, čertowſky.
ufelsbeſchwörer, Teufelsbanner, m. zakljnač dáblů, m.
ufelsbeſchwörung, f. Teufelsbannerey, zakljnánj dáblů, n.
Teufelsdienſt, m. dábloſlužebnoſt, f.
Teufelsdiener, m. dábloſlužebnjk, ſlužebnjk dáblů, m.
Teufelsdreck, m. čertowé howno, n.
Teufelsgeſchmeiß, n. čertowj holomcy, pekelnjcy, m. pl. wſteklice, dračice, f.
Teufelskind, n. Bube, Kerl, m. čertowé djtě, n. čertu chlapec, chlap, m.
Teufelslehre, f. dábelſké, čertowo včenj, n.
Teufelsmilch, f. chwogka wětſſj, f.
Teufelsvolk, n. čertowý lid, m. čertowina, f.
Teufelszeug, n. Leute, Streiche, niedrige Dinge, im Geſchmacke, čertowá wěc, f. čertowé wěcy, f. plur. čertowina, f.
Teufliſch, ſ. Teufeliſch.
Teuſchen, ſ. Täuſchen.
Teutſch, deutſch, Německý, teutſche Sprache, Německá řeč, f. Německý gazyk, m. Němčina, f. kein Teutſch kennen, nevměti německy.
Teutſch, adv. deutſch, německy, po německu, auf deutſch, německy, po německu, na německo.
Teutſcher, Deutſcher, Němec, m. die Teutſchen, Němcy, m. plur.
Teutſchland, Deutſchland, n. Německá zem, f.
Thal, n. vdolj, audolj, auzlabj mezy wrchy, horami, n. dolina, f. ein Thal der Finſterniß, vdolj mraky, temnoſti, n.
Thälchen, n. kleines Thal, audoljčko, n. dolinka, f.
Thaler, m. Münze, tolar, m.
That, f. ſkutek, čin, včinek, m. čina, f. Thaten, činowé, m. plur. große, heldenmüthige, herrliche Thaten, als eines Feldherrn, ꝛc. welicý, ſlawnj ſkutkowé, činowé, včincy, m. plur. eine ſchändliche That begehen, hanebného ſkutku ſe dopuſtiti, dočiniti, hanebný ſkutek ſpáchati, mit der That beweiſen, ſkutkem dokázati, prokázati, w ſkutku dokázati, eine böſe That, zlý, neſſlechetný ſkutek, včinek, m. zločinſtwo, zloſynſtwo, n. eine kühne That, opowážliwý, wſſetečný, drzý ſkutek, včinek, m. in

der

der That, w skutku, skutečně, zur That kommen, přigjti k skutku, die That beweist es, skutek to dokazuge, eine sehr rühmliche That, slawný, znamenitý čin, skutek, m.

Thäter, m. skutečnjk, činitel, činitel, spáchatel, m.

Thätig, aučinný, činný, aučinliwý, thätige Hülfe, činliwá pomoc, f.

Thätig, adv. aučinliwě, aučinně.

Thätigkeit, f. aučinnost, aučinliwost, skutečnost, f.

Thätlichkeit, f. násylj, n. es kömmt zu Thätlichkeiten, činj se násylj, stáwá se násylj.

Thatsache, f. wěc skutečná, f. opraw-dowý skutek, čin, m.

Thau, m. rosa, f. voll Thau, rosnatý, vrosený, aus dem Thaue entstehend, rosný, mit Thaue benetzen, porosyti.

Thauen, wie Morgens, Abends, rosyti, rosu dáti, dsstjti, 2) wie der Schnee, zergehen, táti, roztáti, rozmrznauti.

Thauigt, rosnatý.

Thauwasser, n. rosná woda, f.

Thauwetter, s. Dauwetter.

Theater, s. Schauplatz, Schaubühne.

Theatralisch, diwadelnj.

Thee, m. thé, n.

Theeschälchen, n. sslek na thé, m.

Theetisch, m. stůl na, k thé, m.

Theil, m. djl, m. částka, f. Theil von mir, an meiner Person, Antheil an einem Gute, einer Erbschaft, djl, m. Theil, Abtheilung, rozwrh, djl, m. rozwrženj, n. Theil, Band eines Buches, djl, rozwrh, m. rozwrženj, n. halber Theil, polowice, f. einer Rede, Abhandlung, eines Hauses, Gebäudes, djl, m. kleiner Theil, djlek, m. ich für meinen Theil, co mne se týče, Theil haben, djl mjti, an etwas Theil nehmen, na něčem djl bráti, wzýti, zdělitij se, seinen Theil bekommen, swůg djl dostati, ihr Theil wird seyn in dem Pfuhle, der Hölle, wezmau za swé w pekle, dostanau se, ocenau se w pekle, aus sechs Theilen bestehend, sseſtodjlný, zu gleichen Theilen, w rowných djlech, částkách, der gröſte Theil, neywětssj djl, m. Theile machen, djly, částky dělati, kláſti, na djly rozwrcy, zum Theil, djlem, na djle, z částky, gröſtem Theils, na wětssjm djle, s wětssj částky, nach Theilen, po částkách, djlech, djlně, částečně, in zwey Theile theilen, rozděliti na dwa djly, na dwě částky, rozdwogiti, zu Theil werden, dostati se.

Theilbar, theilig, dělitedlný, rozděliteedlný, djlný, djlnatý.

Theilbarkeit, f. dělitedlnost, rozděliteedlnost, djlnatoſt, f.

Theilchen, n. djlek, m. částečka, f.

Theilen, děliti, na djly rozwrcy, rozděliti, in gleiche Theile, rowně, rownym djlem, zároweň, na rowný djl děliti, rowně djly położiti, in zwey Theile, rozdwogiti, na dwa djly rozděliti, rozwrcy, rozpoltiti, mit einem etwas, ihm davon geben, zděliti se, rozděliti se s někým o něco, rozděliti něco, seine Freude mit einem theilen, radoſt swau s někým zděliti, sich theilen, auf dem Wege, dělitj se, rozděliti se, laučiti, rozlaučiti se, sich theilen in der Meynung über etwas, děliti se, das sich theilen läßt, s. Theilbar; etwas unter die Armen, rozděliti mezy chudé, etwas von etwas, odděliti.

Theiler, m. dělič, dělitel, m.

Theilhaftig, včaſtný, aučaſtný, včaſtnjk, theilhaftig machen, včaſtna učiniti, včaſtnjkem vděłati, zdělnj se s někým, theilhaftig seyn, werden, sich machen, včaſtným býti něčeho, přivčaſtniti se k něčemu.

Theilhaftigkeit, f. včaſtnoſt, zdjlnoſt, f.

Theilnehmend, spoluvčaſtný, zdjlný.

Theilnehmer, m. společnjk, včaſtnjk, včaſtnjk něčeho, m.

Theilnehmung, f. spoluvčaſtnoſt, zdjlnoſt, f.

Theils, djlem, na djle, z částky.

Theilung, f. dělenj, rozdělenj, rozwrženj, n.

Theologe, s. Gottesgelehrter.

Theologie, s. Gottesgelahrheit.

Theologisch, bohomluwný.

Theriak, m. dryák, m.
Theriakskrämer, m. dryáčnjk, m.
Theuer, drahý, drazý, theuer halten, dražiti se s něčjm, machen, dražiti, zdražiti, drahо dělati, theuer werden, přiſkakowati, das Getreide wird theuer, na obilj přiſkakuge, mein Theuerſter! můg neydražſſi!
Theuer, adv. draze, drahо, theuer kaufen, draze, drahо kaupiti, wie theuer? gak draze? gak drahо? zač? theuer zu ſtehen kommen, zle zaſtati, draze kaupiti.
Theuerung, f. theuere Zeit, drahota, f. drahо, n. drahoſt, f. Theuerung machen, auf Theuerung halten, drahotu dělati, na welikau cenu weſti, cenu nadſazowati, obilj na drahо chowati.
Thier, n. živočich, živý twor, m. zwjře, n. wilbes, grimmiges, diwoké, lité zwjře, n. diwočina, zwěřina, diwoká, litá zwěř, f. Thier, das im Waſſer und auf dem Lande leben kann, beydlebiges, obo-živelné zwjře, n. twor, m.
Thierchen, n. zwjřátko, n.
Thiergarten, m. obora, zwjřecý zahrada, f.
Thieriſch, howadný, howadſký, zhowadilý.
Thierkampf, m. půtka zwjřecý, s zwěřj, f.
Thierkreis, m. okrauhlý okrſſlek nebes, m.
Thierlein, ſ. Thierchen.
Thierreich, n. dro zwjřat, živočichů, n. weſſkerá zwjřata, n. plur.
Thierwolf, m. rys, m. dawon, ryſowý.
Thon, Ton, m. des Töpfers, hljna, hrnčjřſká zem, f.
Thonerde, f. gjl, m. hljnowatá, gilowatá země, f.
Thönern, hliněný, lepký.
Thonicht, hlinowatý, gilowatý, ſlinowatý.
Thor, n. Thorweg, Pforte, brána, f. am Hauſe, wrata, f. plur. vor dem Thore ſeyn, za branau, b) za wraty býti, vor das Thor gehen, za bránu gjti, kleines, brňka, f.
Thor, m. Narr, blázen, poſſetilec, traup, m.
Thorflügel, m. plur. wrata, f. plur. půly dweřj, wrat, f. plur.
Thorheit, f. poſſetiloſt, f. bláznowſtwj, n. bláznjwoſt, nemaudroſt, f. nerozum, m. ſſílenoſt, f. eine Thorheit begehen, treiben, ſ. Begehen, Treiben.
Thorhüter, ſ. Thorſteher.
Thöricht, poſſetilý, bláznjwý, bláznowý, bláznowſký, nemaudrý, ſſílený, thöricht ſeyn, bláznjti, bláznowé ſobě weſti, werden, zbláznjti ſe, poſſetiti ſe, znemaudřeti.
Thöricht, adv. poſſetile, bláznjwě, bláznowě, bláznowſky, nemaudře, ſſíleně.
Thorſchluß, m. zawřetj, zawřenj brány, n.
Thorſteher, Thorwächter, Thorwärter, m. beym Hausthor, wrátný, ſtrážný wrat, m. beym Stadtthor, bránný, ſtrážný brány, m.
Thränchen, n. ſlzyčka, f.
Thräne, f. ſlza, f. Thränen, ſlzy, f. plur. vergießen, ſlze proliti, wyliti.
Thränen, verb. ſlzeti.
Thränen, das, ſlzenj, n.
Thränend, ſlzege, ſlzyc, der oft thränet, ſlzawý, ſlzywý, thränende Augen, ſlzawé oči, n. plur.
Thränenwerth, hoden, hodný ſlzy.
Threne, f. zloděgka, f. traup, m. nedoſſlá wčela, f.
Thron, m. ſtolec králowſký, ſtolec, m. ſtolice králowſká, f. ſedadlo králowſké, n. (trůn,) mageſtát, m. den Thron beſteigen, na ſtolec doſednauti.
Thronen, na ſtoley, trůnu ſeděti, panowati.
Thronfähig, ſchopný k ſtoley, k ſtolicy králowſké, k trůnu, k panowánj.
Thronfolge, f. naſtaupenj, wſtaupenj na ſtolec, na trůn, n.
Thronfolger, m. náſtupce, náſtupnjk, náměſtek, m.
Thronhimmel, m. nebeſa, n. plur.
Thulich, thunlich, leicht, ſnadný k včinění, včinitedlný, ſeyn, býti ſnadné, dáti ſe dělati, wenn es thunlich ſeyn wird, dáli ſe to dělat.
Thun, činiti, dělati, včiniti, vdělati, einem etwas nachthun, dělati po

po někom, mit einem was zu thun haben, mjti s někým co činiti, thun was ſeines Amtes iſt, činiti, dělati, konati ſwau powinnoſt, viel zu thun haben, bekommen, mjti, doſtati mnoho co dělat, činit, mnoho mjti činit, dělat, na prácy, pracý zaneſſenu býti, er hat viel zu thun, má mnoho co dělat, mnoho na prácy, er hat nicht mehr thun können, nemohl wjce vdělati, es thut nichts, nic nedělá, mit etwas zu thun haben, mjti s něčjm co činiti, man hat genug damit, mit ſich zu thun, člowěk má s tjm, se ſebau doſt co dělat, mit einem, mit einer fleiſchlich zu thun haben, s někým, s něgakau tělesně ſe objrati, mjti činiti s ženſkau, hier iſt, giebt es nichts zu thun, hier haſt du nichts zu thun, zde nenj nic co dělat, zde nemáš nic co dělat, was iſt zu thun? co geſt dělat? mit einem genug zu thun haben, mjti doſt co dělat, dieß läßt ſich nicht thun, to ſe nedá dělat, zu thun machen, geben einem, práce přidati, prácy vdělati, wzložiti, zawaliti někomu, eine Arbeit thun, prácy dělati, konati, einem etwas thun, vdělati, včiniti někomu něco, was haſt du, was hat er gethan? co vdělal, co včinil? es thut nichts zur Sache, nic tomu neſſkodj, nedělá, nic na tom nenj, nepřjležj k wěcy, Schaden thun, ſſkodu dělati, činiti, Leid thun, Schmerzen verurſachen, boleſt dělati, vdělati, přidati, působiti, Gewalt thun, ſich, činiti, včiniti ſobě násylj, Noth thun, zapotřebj býti, einen Schluß thun, záwěrek, zawjrku činiti, včiniti, einen Knall, Sprung thun, včiniti, vdělati praſk, hřmot, ſkok, einen Schwur, Eid, přjſahu včiniti, vdělati, dělati přjſahu, ein Gebot in der Auction, wjc podáwati, podati, eine Bitte, včiniti prosbu, eine Erklärung, ohláſyti, prohláſyti, Abbitte thun, odproſowati, odproſyti, nach gethaner Abbitte, po odproſenj, eine Ausſage thun, včiniti, činiti wýpowěd, einen Fall thun, pád včiniti, ein Gelübde thun, ſlib činiti, včiniti, eine Zuſage, přjpowěd včiniti, dazu thun, hinzu thun, přičiniti, přidati, davon, hinweg, odegnawati, pryč wzýti, ſich zu einem thun, přidati ſe k někomu, přidržeti ſe někoho, připogiti, přirazyti ſe k někomu, thun, als ob, ſich ſtellen, dělati, ſtawěti ſe gakoby ꝛc. thun als ob man ſchliefe, dělati, ſtawěti ſe gakoby ſpal, dumm, närriſch, ſtolz, ꝛc. thun, hlaupě, bláznowſky, pyſſně ꝛc. ſobě weſti, počjnati, ſo viele Groſchen thun, (machen) einen Thaler, tolik Českých dělá tolar, wohl, übel thun, dobře, zle dělati, činiti, gut thun, dobře dělati, činiti, Barmherzigkeit thun, miloſtidenſtwj prowkazowati, činiti, ſchön thun mit einem, lahoditi někomu, pěkně mu dělati, po ſrſti hladiti, thun, wohin ſetzen, dáti, položiti, wložiti někam, ſchicken, anwenden als Geld, dáti někam, es iſt nur darum, um dich zu thun, geſt gen o to, o tebe co dělat, gen o to, o tebe běži, geſt, es iſt nur um mein Leben zu thun, gen geſt mi o můg žiwot, gen o mé hrdlo tu běži, um die Ehre, Namen ꝛc. beym Eſſen, Trinken ehrbar thun, počeſtně ſobě weſti, nicht wiſſen, wie, was man thun ſoll gegen einen von Freuden, newěděti co dělat radoſtj, nichts anders thun als weinen, nic giného nedělati nežli plakat, viel an einem thun, mnoho někomu vdělati, prokázati, an das Eſſen, in das Eſſen etwas thun, dáti, přidati, přičiniti něco do gſdla, du haſt recht gethan, daß du geſchwiegen haſt, dobře ſy vdělal, včinil, že ſy mlčel, wmlkl, du hätteſt beſſer gethan, wenn du nicht gekommen wäreſt, lépe bys byl vdělal, včinil, kdybys nebyl přiſſel, nichts thun, můßig ſeyn, nic nedělati, etwas hinzu thun, přidati, přičiniti, přiwrcy k něčemu, von einander thun etwas, rozpogiti, rozebrati.

hun, das, činěnj, dělánj, n. práce, ſ. djlo, n. das iſt meines Thun nicht, to nenj má wěc, hier iſt meines Thuns nicht, zde nenj co dělat, was iſt ſein Thun? co, gaká geſt geho práce? co, gaké geſt geho djlo?

hunlich, činitedlný, es war nicht thunlich, nedalo ſe to dělat.

hunin, m. ein Fiſch, bahnjk, blátnjk, m.

hůrangel, f. ſtežege, f. weřegný hák, paut, m. Thůrangel weit, dokořán.

hůrchen, n. dwjřka, dwéřce, f. plur.

hůre, f. dwéře, dwéřce, f. plur. die etwas größer iſt, wrata, f. plur. zur Thůre hinaus gehen, dweřmi wygjti.

hůrfelle, f. pádlo, n. klika, f.

hůrflůgel, m. pl. půly, dſky dweřj, dweřnj, f. plur.

hůrgeſtell, n. wenýře, strany dweřnj, f. plur. ſlaupy dweřnj, přiſtrance, m. plur.

hůrhůter, m. strážný dweřj, wrat, wrátný, m.

hůrkaſten, ſ. Thůrgeſtell.

hůrklopfer, m. kladjwko na dwerřich, klepadlo, klepátko, n.

hůrknecht, m. ſluha od dweřj, dweřnj, m.

hůrlein, ſ. Thůrchen.

hurm, Thurn, m. wěž, f.

hůrmchen, n. wjžka, f.

hůrmen, hromaditi, kopčiti, gethůrmet, wěžowatý, ſich, wywýſſowati ſe, wypjnati ſe, wypnauti ſe, pnauti ſe, popjnati ſe, popnauti ſe.

hůrmer, m. wěžnjk, hlásný, strážný wěže, strážce wěže, m.

hurmſpitze, f. makowice wěže, f.

hurmwächter, ſ. Thůrmer.

hurmpfoſte, f. weřege, f. wenýř, ſwrſſek na dweřich, m.

hůrriegel, m. záworka, klička, záwora v dwerj, dweřnj, f.

hůrſchloß, n. dweřnj zámek, m.

hůrſchwelle, f. práh, prah, práh v dweřj, m.

hůrſeule, f. Thůrſtein, přjſedka, f.

hůrſteher, Thůrwärter, m. strážce, strážný dweřj, dweřnj, m.

Thůrſteine, m. plur. kameny dweřnj, m. plur.

Thymian, m. Wlaſká, Řjmſká materjdauſſka, f. chym wonný, m.

Tief, hluboký, tiefe Stimme, tiefer Ton, z wyſoka zwučný hlas, m. tiefer Seufzer, z hluboka wzdechnutj, n. tiefe Noth, tiefes Elend, hrozná, náramná nauze, bjda, pſota, f. es iſt ſehr tief, geſt welmi hluboko.

Tief, adv. hluboce, hluboko, tief liegen, hluboko leżeti, tief hineingehen, wie ein Hieb, Stich, in einer Materie Betrachtung, hluboko, ſechs Klafter tief, ſſeſt ſáhů zhlubj, tief ſtecken, hluboko, hluboce wězeti, tief ſeufzen, zhluboka wzdechnauti, tief zu Herzen gehen, ſich nehmen, hluboko ſrdce dogjmati, ſobě k ſrdcy wzýti, tief graben, hluboko kopati, ſich tief verbeugen, njzce, njzko, znjzka, hluboko, zhluboka ſe klaněti, pokloniti, vkloniti, ſich erniedrigen, hluboko ſe ponjžiti, zu tief hinein kommen, in etwas, přjliš hluboko ſe w něco zabrati, ſe puſtiti, ſich zu tief hineinlaſſen, puſtiti, wpuſtiti ſe přjliš hluboko do něčeho, tief in die Nacht, do hluboké, pauhé nocy, tief gegründetes Haus, hluboce založený dům, m.

Tiefe, f hlaub, hlaubka, hlubina, hlubokoſt, f. der Stimme, zwučnoſt hlaſu, f. in der Tiefe, w hlubokoſti, aus der Tiefe z hlubokoſti, Tiefe, Abgrund des Waſſers, hluboko, n. hlubokoſt, hlaub, hlaubka, hlubina, f. zwiſchen Bergen, hlaubka, f. des Meeres, hlubokoſt, hlubina moře, mořſká, f. des Theaters, hlubokoſt, f.

Tiefſinn, m. hlubokomyſlnoſt, f.

Tiefſinnig, hlubokomyſlný, zamyſlený.

Tiefſinnigkeit, f. hlubokomyſlnoſt, f.

Tiegel, m. kuthan, m. pánew, f. kotljk, m.

Tiger, m. Tigerthier, n. rys, zubr, tygrys, tygr, kůň kropenaté barwy, kropenatý, m. vom Tiger, ryſowý,

ſowý, tigrowý, wie ein Tiger, peřeſtý, kropenatý.

Tilgen, zahladiti, wyhladiti, puditi, zapuditi, aus dem Gedächtniſſe, z paměti zahladiti, Schulden, zaprawiti, ſmazati dluhy, ſ. Austilgen, Vertilgen.

Tilger, m. zahladitel, zapuditel, m.

Tilgung, f. iſt mit Verbis zu geben, z. E. zur Tilgung der Schulden, k zaprawenj dluhů.

Till, n. ein Kraut, kopr zahradnj, m.

Tiſch, m. ſtůl, ſtolec, m. Tiſch, Mahlzeit, ſtůl, m. zu Tiſche, bey Tiſche, v ſtolu, ſitzen, v ſtolu ſeděti, ſtolowati, ſtoliti s někým, ihn decken, na ſtůl kreyti, ſtrogiti, na ſtůl proſtjrati proſtřjti, zum Tiſche ſich ſetzen, k ſtolu, za ſtůl ſednauti, ſe poſaditi, vſaditi, ſitzen, za ſtolem ſeděti, ſtoliti, der Tiſch des Herrn, wečeře, f. ſtůl Páně, m.

Tiſchchen, n. ſtoleček, ſtolek, m.

Tiſchen, ſtolowati, ſtoliti.

Tiſcher, m. ſtolař, truhlář, m.

Tiſchergeſell, m truhlářſký, ſtolařſký towaryš, m.

Tiſcherhandwerk, n. truhlářſké, ſtolařſké řemeſlo, truhlářſtwj, ſtolařſtwj, n.

Tiſcherhobel, m. hladjk, hobljk, m. hladidlo truhlářſké, n.

Tiſcherleim, m. klih truhlářſký, ſtolařſký, m.

Tiſchfuß, m. trnož, podnož, m.

Tiſchgänger, m. Tiſchgenoß, ſpoluſtolitel, ſtolič, ſpoluſtolnjk, towaryš ſtolu, m.

Tiſchgaſt, m, hoſt k ſtolu, ſtolnj, pozwaný hoſt, m.

Tiſchgebet, n. modlitba při ſtole, ſtolnj, f.

Tiſchgeld, ſ. Koſtgeld.

Tiſchgenoße, ſ. Tiſchgänger.

Tiſchgenoßenſchaft, f. ſpoluſtolenj, ſpolutowaryšſtwo při ſtole, ſtolnj, n.

Tiſchgeräthe, n. Tiſchgeſchirr, nářadj k ſtolu, ſtolnj nádobj, n.

Tiſchgeſellſchaft, f. ſtolnj towaryšſtwo, n.

Tiſchgeſpräche, n. plur. rozprávky, řeči, f. plur. rozmlauwánj při ſtole, ſtolnj, n.

Tiſchgeſtell, n. trnože, m. plur.

Tiſchler, ſ. Tiſcher.

Tiſchlein, ſ. Tiſchchen.

Tiſchreden, ſ. Tiſchgeſpräche.

Tiſchteppich, n. ſtolnj koberec, m.

Tiſchtuch, n. vbrus, vbruſec, m.

Tiſchtüchlein, n. vbrauſek, ſtolnj ručnjček, ručnjk, m.

Tiſchwein, m. wjno k ſtolu, ſtolnj wjno, n.

Tiſchzeug, n. přjprawa k ſtolu, ſtolnj, f.

Titel, Titul, m. tytul, názew, m.

Titelblatt, n. tytulnj, názewnj liſt, m.

Titular, tytulárnj, názewnj.

Titularkalender, m. tytulárnj, názewnj kalendář, m.

Titularbuch, n. tytulář, m. kniha tytulárnj, názewnj, f.

Tituliren einen, tytulowati, nazýwati někoho.

Toback, ſ. Taback.

Toben, wztěkati ſe, ſápati ſe, ſrſſeti, lititi ſe, zuřiti ſe, wzteklé ſobě westi, zuřiwěti, wrčeti z hněwu wie die Jugend, třeſſtiti ſe, wztěkati ſe, wie das Meer, der Wind, hlučeti, hučeti, gečeti.

Toben, das, wztěkánj ſe, ſápánj ſe, ſrſſenj, wrčenj, zuřenj ſe, zuřiwěnj, n. das jugendliche, třeſſtěnj ſe, wztěkánj ſe, ztřeſſtěnj, n. des Windes, Meeres, hlučenj, hučenj, gečenj, n. gekot, m.

Tobend, wztěkagjcý ſe, ſápagjcý ſe, ſrſſicý, liticý ſe, ſrſſatý, litý, zuřicý, b) wzeklý, třeſſticý ſe.

Tocht, m. u. n. knot, m.

Tochter, f. dcera, dcerka, dcý, f.

Töchterchen, Töchterlein, n. dceruſka, dcerka, f.

Tochterkind, n. wnuk, m. wnučka po dceři, f. dcery mé djtě, n. ſyn, m. dcera, f.

Tochtermann, m. zeť, m. des Tochtermanns, zetě, zetowý.

Tod, m. ſmrt, f. des natürlichen, eines ſchrecklichen Todes ſterben, přirozenau, hroznau ſmrtj vmřjti, nach dem Tode gebohren, pahrobek, m. ſyrubě, n. na ſyrobu narozený, des Todes ſeyn, den Tod haben, ſmrt mjti, zagjti, vmjrati, vmřjti

vmřjti, ich hätte des Todes ſeyn mögen, mohl ſem zagjti, totiż ſmrtj, zum Tode verurtheilen, na ſmrt, hrdla odſauditi, ich will des Todes ſeyn, chcy zahynauti, zagjti, act. zagdu, zahynu, im Tode liegen, vmjrati, ſkonáwati, zu Tode ärgern, plagen, martern, ängſtigen, vtrápiti, vtcyrati, vmořiti, vſaużiti, ſich zu Tode, den Tod freſſen, ſaufen, laufen, dożrati ſe, dopiti ſe, dobéhati ſe ſmrti, ſich zu Tode grämen, vżrati ſe, vhneſti ſe, auf den Tod krank, na ſmrt nemocný, der Tod ſtehet bevor, ſmrt naſtáwá, ſedj na hrdle, es gehet auf Tod und Leben, béżj o hrdlo, zu Tode hungern, ſich, einen, hladem vmořiti, ſich den Tod anthun, vſmrtiti ſe, ſmrt ſobě včiniti, dem Tode nahe ſeyn, býti bljzek ſmrti, wězeti, ſtáti w hrdle ſmrti, ihm entgegen gehen, lezti w hrdlo ſmrti.

Todesangſt, f. ſmrtedlná auzkoſt, f.

Todesart, f. způſob ſmrti, m.

Todesfall, m. ſmrt, f. přjpad ſmrti, m.

Todesfurcht, f. ſtrach ſmrti, m.

Todesgedanken, m. plur. myſſlenky, f. plur. myſſlenj o ſmrti, n.

Todesgefahr, f. nebezpečenſtwj ſmrti, n.

Todeskampf, m. půtka, f. zápas, m. zapáſenj ve ſmrtj, n.

Todesnoth, f. auzkoſt ſmrti, f. in Todesnöthen liegen, na ſmrti, na ſmrtedlné poſteli leżeti, k hodince ſmrti, k ſmrti pracowati.

Todespuaal, f. Pein, ſmrtedlná muka, f. plur.

Todesſchweiß, m. pot ſmrtedlný, m.

Todesſtunde, f. hodina ſmrti, f.

Todestag, m. den ſmrti, m.

Todesurtheil, n. vſudek, odſudek, ortel ſmrti, odſudek na ſmrt, m.

Todeswerth, hoden ſmrti.

Todeszüge, m. plur. ſmrtedlné tażenj, n. tahy, m. plur. ſkonáwánj, n.

Todfeind, m. vhlawnj nepřjtel, m.

Todfeindſchaft, f. vhlawnj nepřátelſtwj, n.

Todſünde, f. ſmrtedlný hřjch, m.

Todt, mrtwý, vmrlý, bezduſſný, todter Körper, todter Menſch, mrtwé, vmrlé tělo, n. vmrlý, mrtwý člowěk, vmrlec, m. todt ſeyn, mrtwým, vmrlým býti, er iſt todt, geſt mrtwý, vmrlý, geiſtlich todt, mrtwý, in dem Hauſe, hier iſt todt, einſam, zde geſt mrtwo, ſolcher Ort, mrtwé mjſto, n. todt hauen, do ſmrti ſeſekati, drücken, vmačkati, todt ſagen, za mrtwého wyhláſiti, wypowědjti, todt machen ſ. Tödten; todt wie ein Sünder, mrtwý, todt, nicht lebhaft, wie ein Menſch in Geſellſchaften, mrtwé, todtes Leben, Weſen, mrtwé żiwobytj, n. mrtwoſt, f. wie eine Abhandlung, Rede, mrtwý, todt ärgern, freſſen, ſaufen, ſ. Tod, m. von den Todten aufſtehen, z mrtwých wſtáti, todtes Weſen, mrtwoſt, f. halb todt, od polu mrtwý, napoly mrtwý, vmrlý.

Tödten, mrtwiti, vmrtwiti, vſmrtiti, zabiti, ſich ſelbſt tödten, ſamého ſebe vſmrtiti, zabiti ſe, das Fleiſch tödten, maſo mrtwiti, die Zeit, čas tráwiti, ſich tödten, einen tödten langſam, hubiti.

Todtenaas, n. mrtwola, vmrlina, vmrlčina, f.

Todtenbahre, f. od. Todtenbaare, Leichenbaare, máry, noſydla vmrlčj, n. plur.

Todtenbegängniß, ſ. Leichenbegängniß.

Todtenbeine, n. plur. vmrlcj, zemřelých koſti, f. plur.

Todtenbeſchwörer, m. zaklinač mrtwých, m.

Todtenbeſchwörung, f. zaklinánj mrtwých, n.

Todtenbette, n. ſmrtedlná poſtel, f. vmrlčj lůżko, n.

Todtenblaß, bleich, bledý co, gak ſmrt, zmrtwělý, werden, zblednauti co ſmrt, zmrtwěti.

Todtenbläße, f. vmrlčj bledoſt, zmrtwělоſt, f.

Todtenfackel, f. pochodeň vmrlčj, f.

Todtenfarbe, f. zmrtwělá, vmrlá, morautná, mrtwá barwa, f.

Todtenfärbig, morautný, bledý co ſmrt, zmrtwělý, mrtwé barwy.

Todtengelb, morautný.
Todtengerippe, n. kosťěnné tělo, n. samé kosti, f. plur.
Todtengeruch, m. puch, smrad vmrlčj, m.
Todtengräber, m. hrobař, hrobnjk, m.
Todtengruft, f. hrobka, f. skljpek mrtwých, vmrlčj, m.
Todtenhaus, n. vmrlčj dům, m.
Todtenkleid, n. oděw vmrlčj, m. vmrlých raucho, n.
Todtenkopf, m. vmrlčj hlawa, f.
Todtenlied, n. pohřebnj, vmrlčj pjseň, f.
Todtenmahl, n. záduſſný, pohřebný, vmrlčj oběd, m. hody, m. plur.
Todtenopfer, n. vmrlčj, pohřebnj obět, obět za mrtwé, f.
Todtenregiſter, n. vkazadlo, zprawidlo mrtwých, vmrlých, vmrlčj, n.
Todtenſalber, m. mazač mrtwých, m.
Todtenſchein, m. wyſwědčenj vmrlčj, liſt ſmrtedlný, m.
Todtenſchlaf, m. ſmrtedlné ſpanj, n.
Todtentopf, m. vmrlčj hrnec, m.
Todtenträger, m. mrtwých nosyč, m.
Todtentruhe, f. vmrlčj truhla, rakew, f.
Todter, m. mrtwý, vmrlý, vmrlec, m.
Todtgeſchlagen, zabitý.
Todtgeſchoſſen, zaſtřelený.
Todtkrank, na ſmrt, ſmrtedlně nemocný.
Tödtlich, ſmrtedlný, ſmrtný, záhubný, vmrtwugjcý, vſmrcugjcý, tödtliche Seuche, mornj nákaza, f. tödtliche Krankheit, Wunde, ſmrtedlná nemoc, rána, f. tödtlicher Schrecken, ſmrtedlné leknutj, n. tödtliches Gift, ſmrtedlný ged, m.
Tödtlich, adv. ſmrtedlně, verwunden, krank ſeyn, ſmrtedlně raniti, nemocným býti, tödtlich krank, na ſmrt nemocný.
Tödtlichkeit, f. vſmrcugičnoſt, ſmrtnoſt, f.
Todtſchieſſen, zaſtřeliti.
Todtſchlag, Todſchlag, m. zabitj, vſmrcenj, n. wražda, f. einen begehen, wraždy ſe dopuſtiti, dočiniti, wraždu ſpáchati.
Todtſchlagen, zabiti, was noch nicht völlig todt war, dobjgeti, ſ. Tödten.
Todtſchläger, Todſchläger, m. zabigák, wrah, wražedlnjk, m.
Tödtung, f. zabitj, vſmrcenj, vmrtwenj, n. des Fleiſches, mrtwenj, n.
Todtwerfen, vházeti, mit einem Steine, kamenem zabiti.
Toffſtein, m. drſnatý, piſčitý, třjcý kámen, m.
Toll, ſſjlený, nemaudrý, poſſětilý, bláznjwý, ztřeſſtěný, raſend toll, wüthend, wzteklý, litý, plachý, wztěkagjcý ſe, ſápagjcý ſe, toll ſeyn, ſſjleným, ztřeſſtěným, nemaudrým býti, raupy mjti, třeſſtiti, bláznjti, toll werden, zbláznjti ſe, ztřeſſtiti ſe, poſſetiti ſe, wie ein Hund, wztecy ſe, wztěkati ſe, ich möchte toll werden, das iſt zum toll werden, mohlbych ſe, mohlby ſe člowěk wztecy, toller Kerl, wzteklý chlap, m. biſt du toll? gſy blázen, nemaudrý? das iſt zu toll, to geſt přes přjliš, es zu toll machen, dělati něco přes přjliš, ſey nicht toll, du wirſt nicht toll ſeyn, neblázni, nebudeš bláznit, das müßte toll zu gehen, toby muſylo s čertem být, toll machen, zbláznjti, bláznowěti, ztřeſſtiti, zmámiti, toll und voll, přebraný, přemožený, naplněný wjnem, pjwem, vmoklý od wjna, pjwa, ſich toll und voll ſaufen, do němoty ſe napiti.
Tollhaus, n. ſraubek, dům bláznů, m.
Tollheit, f. ſſjlenoſt, nemaudroſt, poſſetiloſt, bláznjwoſt, ztřeſſtěnoſt, f. ztřeſſtěnj, zbláznění, n. der Hunde, wzteklоſt, plachoſt, f.
Tollkühn, odwážliwý, bláznowě, přjliš, nemaudře wſſetečný, ſměly, drzý, opowážliwý.
Tollkühn, adv. odwážliwě, přjliš bláznowě, nemaudře wſſetečně, ſmele, drze, opowážliwě.
Tollkühnheit, f. odwážliwoſt, opowážliwoſt, přjliſſná, bláznowá, nemaudrá ſměloſt, drzoſt, wſſetečnoſt, f.
Tölpel, m. traup, hňup, blb, čulpa, laula, m. trdlo, n. hulwát, blaud, bliwoň, ſliwoň, hlupoň, hlupec, hlupák, hlaupák, newtipa, dub, m. über den Tölpel ſtoſſen, werfen, pod-

podſkočiti, podtrhnauti, položiti, překotiti někoho, oſſkrábati.

Tölpeley, f. traupſtwj, hňupſtwj, hlupſtwj, hulwátſtwj, n. obutoſt, blboſt, f. ſedlſtwj, n.

Tölpiſch, tölpelhaft, traupowſký, blaudowſký, obutý, hulwátſký, bliwoňſký, ſliwoňſký, blbý, hlaupý.

Tölpiſch, adv. tölpelhaft, po traupowſku, po hňupowſku, traupſky, hňupſky, traupowſky, obutě, hulwátſky, bliwoňſky, ſliwoňſky, blbě, hlaupě.

Ton, m. zwuk, m. znění, n. hlas, m. aus einem andern Tone reden, řeč obrátiti, ginák rozprawěti, gleicher Ton, ſtegné znění, n. ſtegný zwuk, m.

Tone, f. der Blattern, oſutina, oſutoſt, f. in der Tone ſtehen, oſeypati ſe, oſauti ſe.

Tönen, zwučeti, znjti, gleich, ſtegně, ſpolu znjti, zwučeti.

Tönend, zwučicý, znjcý.

Tonkunſt, f. hudebnj wměnj, n.

Tonkünſtler, m. hudebnjk, hudebnj wměnec, zběhlý w wměnj hudebnjm, m.

Tonne, f. dčber, kbel, bubnjk, m. kád, bečka, f. Tonne Goldes, ſto riſýc tolarů, zlatých.

Topf, m. hrnec, karhan, m. dazu gehörig, hrncowý.

Töpfchen, n. hrnek, hrnček, hrnýček, karhánek, m.

Töpfer, m. hrnčjř, m. dazu gehörig, hrnčjřſký.

Töpferarbeit, f. hrnčjřſké djlo, n.

Töpfererde, f. hljna, hrnčjřſká hljna, f.

Töpfergefäß, n. nádoba hrnčjřſká, hliněná, f.

Töpferhandwerk, n. hrnčjřſké řemeſlo, hrnčjřſtwj, n.

Töpferhütte, f. hrnčjřſká bauda, hrnčjrna, f.

Töpferkunſt, f. hrnčjřſké wměnj, hrnčjřſtwj, n.

Töpferleim, m. hrnčjřſká hljna, f.

Töpfermarkt, m. hrnčjřſké trzisſtě, trhowisſtě, n. die Zeit, trh na hrnce, m.

Töpfern, hrnčjřſký.

Töpferofen, m. hliněná kamna, n. plur.

Töpferrad, n. hrnčjřſké kolo, n.

Töpferſcheibe, ſ. Töpferrad.

Töpferthon, m. hrnčjřſká hljna, f.

Töpferwerk, ſ. Töpferarbeit.

Töpferwerkſtatt, f. hrnčjřſká djlna, f.

Töpflein, ſ. Töpfchen.

Topfſtein, ſ. Tofſtein.

Torkeln, taumeln, motati ſe, brábořati, potáceti ſe.

Tormentil, m. nátržnjk, pětiliſtek, pětihrſtek, m.

Torte, f. ceykanec, dort, m.

Tortur, ſ. Folter, peinliche Frage.

Tournier, ſ. Turnier.

Trab, m. Art zu reiten, chod koňſký, klus, m. klusánj, n. im Trabe, klusem, im vollen Trabe reiten, klusati, klusem, dryſſákem geti, Trab, Schaar, hegno, n.

Trabant, m. drabant, m.

Traben, klusati, klusem gjti, geti.

Traben das, ſ. Trab.

Traber, m. klusák, klusawý kůň, mjmochodnjk, m.

Tracht, f. Kleidung, krog, m. Gang Eſſen, krmě, f. plur. ſtawenj, předloženj gjdel, n. Tracht Schläge, weytopek, weypraſk, m. bekommen, geben, doſtati, dáti, Tracht, Laſt, náklad, m. tjhota, tjž, f. břjmě, břemeno, n.

Trachten, ſich bemühen etwas zu thun, ſinnen, hleděti, ſnažiti ſe, myſliti, nach etwas, es zu erlangen, o něco ſe ſnažiti, na to ſe wynaſnažiti, něčeho s pilnoſtj hleděti, o něco ſnažně ſtáti, po něčem taužiti, dychtěti, horliti, einem nach dem Leben, jemanden, bezžiwotj, bezhrdlj někoho hleděti, gjti někomu na žiwobytj, vkládati, vklady ſtrogiti, ſtáti o něčj žiwobytj, o něčj bezhrdlj, bezžiwotj, trachten, Schaden zu thun, hleděti ſſkodu včiniti, obmeyſſleti ſſkodu, nach Ehrenſtellen, nach Aemtern, Ruhme trachten, ꝛc. taužiti, dychtěti po důſtognoſtech, ſnažiti ſe, ſtáti o důſtognoſti, o auřady, ꝛc.

Trächtig, březý, ſtelný, telný, trächtige Kuhe, kráwa, galowice březý; ſtelná, f. trächtig werden, ſteliti ſe, oteliti ſe.

Tragbaare, f. nosydlo, n. nosydla, nosyrka, n. plur.
Tragbar, wie ein Baum, aurodny, hogný, sonst, nesyredlný, nosný.
Tragbette, n. nosecý lužko, loże, n.
Träge, rozmařilý, ljný, neplechý, leniwý, lénj, liknawý, vtrulný, lhostegný, negapný, solcher Mensch, lenoch, m. träge seyn, leniwěti, lenětí, leniti, liknowati se, leniwým, ljným, lénjm býti, träge werden, zleniwěti, zlenětí, oblenitи se, zliknowati se.
Träge, adv. rozmařile, leniwě, leně, ljně, liknawě, negapně, nepleſſe, vtrulně.
Trage, f. nosydlo, n. nosydla, n. pl.
Tragen, nesti, nosyti, die Schuld tragen, winu mjti, ſ. Schuld; Leid tragen, ſmutek nesti, nosyti; Sorge, péči westi, mjti, ſ. Sorge; Bedenken tragen, rozmeyſſleti ſe, rozpakowati, na rozpacých býti, ſ. Bedenken; Neigung zu einem, náklonnoſt k někomu mjti, auf beyden Achſeln tragen, na obau ramenách nosyti, hin und her tragen, ſem a tam nosyti, roznáſſeti, man trägt es izt ſo, es iſt ſo Mode, teď to tak nesau, nosegi; Abſcheu tragen, mjti w oſſkliwoſti, w ohawnoſti, oſſkliwiti ſobě, Hoffnung, Vertrauen zu einem tragen, naděgi, důwěrnoſt k někomu mjti, w někom klásti, einen Degen, Hut, Kord, klobauk nosyti, Laſten wie ein Träger, nosyti břemena, hinein tragen, wnesti, wnáſſeti, die Unköſten tragen, vratý, vtratu westi, činiti, podnikati, wo trägſt du das hin? kam to neſeš?
Tragen, das, nosenj, nesenj, n.
Tragend, ſ. Trächtig.
Tragerlohn, m. plat od nosenj, m.
Trager, Träger, m. nosyč, m.
Trägerinn, f. nosyčka, f.
Trägheit, f. rozmařiloſt, leniwoſt, lenoſt, liknawoſt, vtrulnoſt, lhostegnoſt, f.
Tragiſch, ſmutný, truchlý.
Tragödie, ſ. Trauerſpiel.
Tragödienſchreiber, m. ſpiſowatel, ſkladatel ſmutnoher, truhloher, m.
Tragödienſpieler, m. herec w ſmutné hrách, m.
Tragriemen, m. popruh, m.
Tragſeßel, Tragſtuhl, m. nosecý lůžko, n.
Trank, m. nápog, m.
Tränkchen, n. nápogek, napogeček, m.
Tränke, f. napágedlo, napágenj, n. zur Tränke führen, k napágenj westi.
Tränken, napágeti, napogiti, wie der Thau, Regen die Felder, zwlažiti, zawlažiti, ſwlažowati, wodau podpauſſtěti, etwas mit Oele oder anderem Safte, olegem napauſſtěti, napuſtiti.
Trinkgeld, ſ. Trinkgeld.
Tränklein, ſ. Tränkchen.
Trankſteuer, f. berně, f. pòplatek z nápoge, z pjwa, m. nápognj, piwnj berně, f.
Trankſteueramt, n. auřad nápogni, piwnj berně, pòplatku piwnjho, nápognjho, m.
Tränkung, f. Benetzung, ſwlaženi, ſwlažowáni, n. daß man einem zu trinken giebt, napágenj, napogenj, n.
Trapp, m. Trappe, Trappgans, f. Vogel, droff, einige tetřew, m. eine Fußſtapfe, ſtopa, f.
Trappen, auftreten, dupati.
Träubchen, n. hrozničeк, m.
Traube, f. hrozen, hroznjk, m. von Trauben, hroznowý, hroznatý, wie Trauben, hroznatý, voll Trauben, hroznowatý.
Traubenhülſe, f. ſſlupka hroznowá, f.
Traubenkorn, n. zrno, zrnko, gádro hroznowé, n.
Traubenkraut, n. hroznowá bylina, f. ſtozrnička, n.
Traubenleſe, f. paběrowáni, zbjráni hroznů, n. zbjrka, f.
Traubenſaft, m. ſſtáwa hroznowá, f.
Traubenweiſe, po hroznich.
Trauen, vertrauen, důwěřiti ſe, wěřiti, jemanden, wěřiti někomu, es iſt ihm nie viel zu trauen, nenj mu co wěřit, nenj ſe mu co důwěřiti, trauen, kopuliren, odáwati, odati, ſnaubjti, ſich trauen laſſen, dáti ſe odat.

Trau-

Trauer, ſ. ſmutek, zámutek, zármutek, m. žaloſt, f. in der Trauer gehen, w ſmutku choditi, ſmutek noſyti, neſti.

Traueressen, n. pohřebnj oběd, m.

Trauerfall, n. žaloſtná, ſmutná přjhoda, f.

Trauerflor, m. ſmutkowé, ſmutečné raucho, n.

Trauergedicht, n. pohřebnj báſeň, f.

Trauergeſang, m. zpěw žaloſtný, m.

Trauerhabit, m. ſmutkowé, ſmutečné, ſmutné raucho, n. ſmutný oděw, m.

Trauerjahr, n. ſmutný, žaloſtný rok, m.

Trauerkleid, n. ſmutné, ſmutkowé, ſmutečné raucho, n. oděw ſmutný, oděw ſmutku, m. ſmutkowé, pohřebnj ſſaty, m. plur. ſmutek, m.

Trauerleute, c. plur. žaloſtnicy, m. pl.

Trauerlied, n. ſmutná, truchlá, pohřebnj, žaloſtná, žaloſtiwá, zarmaucená, truchliwá pjſeň, f.

Trauermantel, m. ſmutkowý, ſmutečný, pohřebnj plášť, m.

Trauermuſik, f. pohřebnj, ſmutná, žaloſtná, žaloſtiwá hudba, f.

Trauern, trauren, traurig ſeyn, ſmutiti ſe, rmautiti ſe, mutiti ſe, truchliti, teſkliti, žaloſtiti, truditi ſe, trauditi ſe, želeti, er trauert um ſeinen Vater, želj ſwého otce.

Trauern, n. ſmucenj, rmaucenj, truchlenj, teſklenj, žaloſtěnj, želenj, n.

Trauernacht, f. ſmutná, žaloſtná, žaloſtiwá noc, f.

Trauerpferd, n. ſmutkowý, ſmutečný kůň, m.

Trauerrede, f. řeč pohřebnj, žaloſtná, žaloſtiwá, f.

Trauerſchleyer, m. ſmutkowá raucha, podwika, f. plur.

Trauerſpiel, n. ſmutnohra, truchlohra, ſmutná, truchlá hra, truchliwá, žaloſtná, žaloſtiwá hra, f. ſmutné, truchliwé, truchlé diwadlo, n.

Trauerſpieler, m. herec w truchlohrách, w ſmutnohrách, m.

Trauerſtunde, f. ſmutná, truchliwá, truchlá, žaloſtná, žaloſtiwá hodina, f.

Trauerweib, n. pláčnice, plactiwá, želicý, žaloſtiwá, žaloſtná žena, žaloſtnice, f.

Trauerzeit, f. čas žáloſtný, žaloſtiwý, truchliwý, truchlý, ſmutný, m.

Traufe, f. kanutj, kapánj, n. kap, okap ze ſtřechy, m.

Träufeln, kanauti, kapati.

Traum, m. ſen, m. zdánj nočnj, ſněnj, widěnj we ſnách, nočnj, n. einen Traum haben, im Traume vorkommen, ſen mjti, we ſpanj widěti, zdáti ſe, im Traume, we ſnách, we ſpanj, ſchwerer Traum, těžký ſen, m.

Traumbuch, n. ſnář, m.

Traumdeuter, m. ze ſnů hádač, ſnů wykládač, m.

Traumdeuterey, f. ze ſnů hádánj, ſnů wykládánj, n.

Träumen, ſnjti, we ſpanj widěti, zdáti ſe we ſnách, we ſpanj, we ſnách, ſpatři, kolotati ſe we ſně, mir träumte, ich wäre in Leipzig, zdálo ſe mně, kolotalo ſe mně we ſně, že ſem w Lipſſě, was träumſt denn? co pak ſe ti zdá?

Träumer, m. ſnič, m.

Träumerey, f. ſněnj, zdánj, n.

Traumgott, m. Bůh ſnů, m.

Träumicht, oſpalý.

Traurede, f. řeč ſwadebnj, f.

Traurig, ſmutný, truchliwý, truchlý, zarmaucený, teſkliwý, trudný, žaloſtný, wie eine Sache, Nachricht, Miene, Geſtalt, Stellung, Gang, Fall, Stimme, Zeitung, ſmutný, truchlý, truchliwý, zarmaucený, žaloſtný, traurige Miene haben, býti ſmutné twáři, ſmutného obličege, traurig machen, rmautiti, zarmautiti, traurig ſeyn, ſ. Trauern.

Traurigkeit, f. ſmutek, m. truchliwoſt, truchloſt, f. zármutek, m. teſknoſt, teſkliwoſt, trudnoſt, f. zámutek, m. žaloſt, f.

Trauring, m. prſten ſwadebnj, m.

Trauſchein, m. odacý, ſwadebnj liſt, m.

Trauung, f. wěřenj, důwěřenj, n. 2) Trauung neuer Eheleute, odawky, f. plur. ſňatek, m. ſnaubenj, n.

Treber, ſ. drtina, f. drtiny, f. plur. Hefen, mlátо, n.

Trecken, ſ. Ziehen.

Treffen, das Ziel, einen, vkoditi, raniti, trefiti, die Urſachen, den Verſtan-

ſtand treffen, vhodnauti, doweſti, zu einem, vhoditi, trefiti k někomu, den Weg treffen, na cestu vhoditi, trefiti, eigentlich etwas treffen, eine Sache, Kunſt, doweſti, eine Sache errathen, vhodnauti, trefiti, jemanden in dem Hauſe, někoho doma napadnauti, zaſtihnauti, Anſtalt, Verfügung, Mittel, ſ. Verfügung, Anſtalt, Mittel; einen Vergleich, w ſmlauwu wgiti, ſmlauwu vděłati, ſneſti ſe, einen Tauſch, ſměnu včiniti, es trifft mich am ſchlimſten, mne to nehůř chytj, trefj, die Reihe trift mich, na mne pořádka, treffen in einer Predigt, Satyre, dotknauti, ſich getroffen finden, nalezti ſe dotknutým, getroffen! treffa! habe ich es getroffen, vhodil ſem, trefil ſem, gerade in die Zeit treffen, wyhowěti času, trefiti do času, treffen mit einander, ſchlagen, potýkati ſe, treffen einen, wie das Loos, chytiti, trefiti, treffen einen, im Mahlen, trefiti, doweſtk, treffen, neut. wohin, der Zeit, dem Orte nach, zahoditi ſe, dáti ſe, zabrati ſe, wie ſich trift, gut oder übel, gak ſe zahodj, gak ſedá, gak ſe trefj, nahodj, treffen, wie der Schlag, trefiti, ſſlakem poraženu býti, ſ. Antreffen.

Treffen, das, bog, m. bitwa, f. ein Treffen halten, liefern, bog, bitwu weſti, ſweſti.

Treffer, m. in der Lotterie, treffa, f.

Trefflich, výborný, wzneſſený, znamenitý, ſ. Vortrefflich.

Trefflichkeit, f. výbornoſt, wzneſſenoſt, f. ſ. Vortrefflichkeit.

Treiben, wie das Vieh, hnáti, pohánětí, einen, als aus der Stadt, hnáti, puditi z měſta, zu etwas, zur Arbeit, hnáti, dohánětí, dohnati, puditi, popauzeti k něčemu, k prácy, von etwas, odhánětí, odpuditi, in die Flucht, rozehnati, rozptýliti, zahnati, před ſebau plaſſiti, rozplaſſiti, zaplaſſiti, Gold, Silber, zlato, ſtříbro přehánětí, aus einander treiben, rozehnati, rozplaſſiti, treiben ein Werk, Handwerk, Arbeit, řemeſlo, djlo prowozowati, dělati, Handel, Gewerbe, obchod weſti, Handlung, Nahrung, kupectwj, živnoſt prowozowati, živnoſt weſti, Unzucht, Unfug treiben, páchati, weſti neřád, nečiſtotu, Simonie, ſwatokupectwj weſti, er wird es nicht lange treiben, nebude dlauho dělati, wie man es treibt, ſo gehet es, každý ſwého ſſtěſtj strůgce, Scherz, Spott treiben mit einem, žert, poſměch z někoho mjti, ſobě z někoho dělati, es ſehr treiben, um einen, um etwas, betrůbt, kläglich thun, hořekowati, ſmutně ſobě weſti pro někoho, einen in die Enge treiben, do těſna wehnati, treiben, daß etwas geſchähe, nalehati, naſtaupowati, naſtupowati, dotjrati, dotiſkati, dohánětí, tlačiti na něco, wie die Pflanzen, Bäume, hnáti, den Schweiß wyhánětí, hnáti, wyrážeti pot, den Urin, hnáti wod, die Röthe in das Geſicht, k zardělosti přidati, es treiben, lärmen, dowádětí, dokazowati, es zu hoch, zu weit, přjliš, přes přjliš ſobě weſti, dowádětí, počjnati, dokazowati, aus dem Beſitze ſeiner Güter, von ſeiner Stelle, ſpuditi, ſehnati, wyhnati, wypuditi, was trieb dich dazu, co tě k tomu dohnalo, popudilo, připudilo, vor ſich her treiben, hnáti před ſebau, Poſſen, Kindereyen, daremnoſti, dětinſtwj prowozowati, dowádětí, treib nicht, nedowáděg, nedowaděg ſy.

Treibkeule, f. tyč, f. žerd, m.

Trennbar, rozlučitedlný, lučitedlný, rozpogitedlný.

Trennen, laučiti, rozlaučiti, odlaučiti, rozpogiti, dělitи, oddělitи, rozpolčiti, wie die Sonne die Wolken, rozhánětí, etwas von etwas, odlaučiti, oddělitи, odpogiti něco od něčeho, etwas genähtes, párati, rozpárati, rozedřjti, ſich von einem, odlaučiti ſe, oddělitи ſe od někoho, ſich trennen, uneins werden, rozdwogiti ſe, rozkmotřiti ſe, rozdělitи ſe, roztowaryſſiti ſe, getrennt, uneins ſeyn, různiti ſe, rozdwo-

dwogenu, rozterżitu býti, dĕliti ſe, dwogiti ſe, trennen, ſich trennen wie ein Gewölbe, trhati ſe, pukati ſe, ſedati ſe, rozſtaupiti ſe, die Schlachtordnung trennen, ſſik rozrazyti, wie die Eheleute, rozweſti, rozlaučiti.

Trennung, ſ. laučenj, rozlaučenj, odlaučenj, rozpogenj, dĕlenj, oddĕlenj, n. Spaltung, Uneinigkeit, rozdwogenj, n. dwogitoſt, dwogice, f. dwogenj, rozdĕlenj, rozpolčenj, rozmnożenj, roztowaryſſenj, n. roztrżitoſt, ſ. der Eheleute, rozwod, m. rozwedenj, n. in Kirchenſachen, roztrżka, f. rozdwogenj, roztrżenj, n. roztrżitoſt, f.

Treppe, ſ. ſtupeň, ſchod, m. viele, ſchody, ſtupně, m. plur. die Treppe, über die Treppe hinunterwerfen, ze ſchodů ſhoditi, mittelſt der Treppe, po ſchodech.

Treſpe, ſ. kaukol, m. beylj, woſtj, n. von Treſpen, kaukolowý.

Treſpenfeld, n. pole kaukolowé, n.

Treſſe, ſ. prým, obkladek, m. mit Treſſen beſetzt, premowaný, opremowaný, prýmy obložený.

Treſſenhut, m. premowaný klobauk, klobauk s prýmy, m.

Treßer, ſ. winné kwaſnice, ſ. plur. kaly wjna, m. plur. winſſtjk, winný kamenec, m.

Treßerwein, m. poſledni, zadnj wjno, n. patĕſky, f. plur.

Treten, ſſlapati, ſſlápnauti, zu Boden, zaſſlapati, zaſſlápnauti, poſſlapati, vſſlapati, jemanden, ſein Glück mit Füſſen treten, někoho, ſwé ſtĕſtj nohama ſſlapati, die Bälge, die Orgel, měchy ſſlapati, an, auf etwas treten, wſtaupiti, wkročiti, kročiti, herein, ſem wſtaupiti, wkročiti, an jemandes Stelle, ſie verwalten, na něčj mjſto wſtaupiti, naſtaupiti, náměſtkowati, der indeſſen an jemandes Stelle tritt, náměſtek, m. einhertreten, wykračowati ſy, herum, um einen, um etwas treten, obſtaupiti, obkročiti někoho, in etwas treten, wie in ein Zimmer, wkročiti, wſtaupiti do pokoge, in ein Amt, k auřadu přiſtaupiti, do auřadu wſtaupiti, in den Koth mit dem Fuße, do bláta ſſlapati, ſſlápnauti, wie die Sonne in ein Zeichen, wſtaupiti, ſich etwas in den Fuß treten, do nohy ſobĕ něco wrazyti, in die Fußtapfen ſeines Vaters treten, kráčeti po ſſlepĕgjch ſwého otce, naſtaupiti, nakročiti na ſtopy, na ſſlepĕge ſwého otce, trete in die Fußtapfen deiner Voráltern, naſtup, nakroč na ſtopy, ſſlepĕge twých předků, kráčeg po ſtopách, ſſlepĕgjch twých předků, in, an das Fenſter, an die Thüre, wſtaupiti, přiſtaupiti k oknům, ke dweřům, in die Augen, wie die Thränen, in das Geſicht, wie das Blut, Röthe, wſtaupiti w oči, do očj, do twáře, w twář, in das Blut, in den Magen, in den Leib, wie die Galle, wrazyti ſe do krwe, do žaludka, do života, in jemandes Dienſte, do ſlužby wſtaupiti, aus dem Dienſte, ze ſlužby wyſtaupiti, in die Sonne, in das Licht, do ſlunce, do ſwĕtla wſtaupiti, aus dem Ufer, wie ein Fluß, das Waſſer, wyſtaupiti, unter die Augen, unter das Geſicht treten, na oči přigjti, choditi, okázati ſe, auf eines Parthey, Seite, zu einem, přiſtaupiti k někomu, k něčj ſtraně, zu etwas, es zu hören, zu ſehen, přikročiti, přiſtaupiti k něčemu, in die Höhe, wyſtaupiti nahoru, eines Ehre zu nahe, čeſt něčj dotknauti, zlehčiti.

Treu, wérný, nicht treu bleiben, pronewĕřiti ſe, zpronewĕřiti ſe.

Treu, adv. ſ. Treulich.

Treue, ſ. wĕrnoſt, f. auf eines Treue, und Glauben ſich verlaſſen, na něčj wjru a wĕrnoſt ſe bezpečiti, zpoléhati, bey meiner Treue, na mau prawdu.

Treuge, treugen, ſ. Trocken, Trocknen.

Treugeſinnt, wĕrné ſmeyſljcý.

Treuherzig, gutherzig, ochotný, vpřjmý ochotného, vpřjmého ſrdce.

Treuherzig, adv. ochotně, ochotnau myſlj, vpřjmě.

Treuherzigkeit, f. ochotnoſt, vpřjmnoſt, f.
Treulich, wěrný.
Treulich, adv. wěrně, es mit einem meynen, myſliti vpřjmě s někým.
Treulos, newěrný, zpronewěřilý, wjry prázdný, werden, zpronewěřiti ſe.
Treulos, adv. newěrně, zpronewěřile.
Treuloſigkeit, f. newěra, newěrnoſt, zpronewěřiloſt, f. zpronewěřenj, n. wjry prázdnoſt, f.
Triangel, ſ. Dreyeck.
Tribuliren, mořiti, truditi.
Tribut, m. daně, f. poplatek, m.
Trichter, m. nálewka, naljwka, f. (trychtýř, m.)
Trieb, m. podnět, m. wnuknutj, ponuknutj, n. aus göttlichem Triebe, Božſkým nadchnutjm, wnuknutjm, z Božſkého nadchnutj, wnuknutj, ponuknutj, podnětu, aus eigenem Triebe, ſám od, ze ſebe, wlaſtnjm wnuknutjm, aus deinem Triebe, twým půwodem, ponuknutjm, triebene Arbeit, hnané djlo, n. triebener Weg, vtřená, třená, vjſlá ceſta, f.
Triebel, m. ſochor, žerd, m. tyč, f.
Triebfeder, f. podnět, m. dieſer Menſch war die Triebfeder, geho půwodem ſe to ſtalo, on byl toho půwod, podnět.
Triebſand, m. třený pjſek, m.
Triefäugig, krhawý, tekooký, ſlzawý, ſeyn, býti krhawých, plačtiwých, lepkých, ſlzywých, kyſſicých očj, krhati na oči, hnogiti ſe w očjch, ſlzawěti.
Triefen, kapati, kanauti, wkápnauti, wkanauti, wie die Bäume, ſlzeti, wie die Augen, krhati, tecy z očj, triefen wie die Naſe, kapati z noſu.
Triefen, das, kapánj, kanutj, n. der Augen, krhánj, tečenj očj, n. krhawoſt, ſlzawoſt očj, f.
Triefend, wie die Augen, krhawý, kyſſicý, ſlzawý, wie die Naſe, kapawý, wozhřiwý.
Tiregen, klamati, oklamati, podweſti, oſſáliti, zmeyliti, ſ. Betriegen.
Trieglich, ſ. Betrieglich.
Trift, f. paſtwiſtě, n. paſtwa, f.
Triftig, důležitý, podſtatný.
Triftigkeit, f. důležitoſt, podſtatnoſt, podſtata, f.
Trillen, teyrati.
Trinkbecher, m. picý čiſſě, f. picý kořjk, m. ſ. Trinkgeſchirr.
Trinken, pjti, napágeti ſe, trinke, pi, napi ſe, ſich voll trinken, opiti ſe, opegiti ſe, přepiti ſe, přebrati ſe, was man trinken kann, pitedlný.
Trinken, das, pitj, n. ořteres, opegenj ſe, n.
Trinker, m. pigák, pigan, pitel, pigce, m.
Trinkgelag, n. ſpolukadowánj, n.
Trinkgeld, n. penjzé na ſpropitnau, ſpropitné, m. plur. ſpropitný penjz, m.
Trinkgeſchirr, Trinkgefäß, n. picý nádoba, nádoba k pitj, f.
Trinkglas, n. ſklenice picý, f.
Trinkhaus, n. piterna, krčma, f.
Trinkſchale, f. ſſál k pitj, picý, m. picý čiſſe, f.
Trinkwaſſer, n. woda k pitj, picý, f.
Tripel, m. Tripelerde, trupel, m.
Trippeln, klusati, zdrobna kráčeti.
Tritt, m. krok, kročeg, m. einen Tritt thun, krok, kročeg učiniti, odělati, kročiti, 2) worauf man tritt, ſtupátko, ſtupadlo, n. podnož, f.
Trittſchämel, Trittling, m. ſtupátko, n. podnož, ſtolička, f.
Triumph, m. wjtězoſlawa, ſlawnádhernoſt, f. wjtězſtwj, n. ſ. Siegesgepräng.
Triumphiren, wjtězſtwj ſlawiti, wjtězyti, über einen jauchzen, ſich freuen, pleſati.
Triumphirer, m. ſ. Obſieger, Ueberwinder.
Triumphkleid, n. oděw wjtězoſlawný, m.
Triumphlied, n. pjſeň wjtězoſlawná, f. pěnj oſlawné, n.
Triumphwagen, m. wůz wjtězoſlawný, m.
Trocken, ohne Feuchtigkeit, ohne Saft, ſuchý, wyprahlý, nie naß, wie die Kleider, ſuchý, trockenes Brod,

Obů.

Obſt, ſuchý chléb, m. owoce, n. trocken machen, ſ. Trocknen; trocken werden, wie Kleider, ſchnauti, vſchnauti, wie der Boden, der Mund, Hals, wyſchnauti, ſchnauci, wyſſychati, wyprahnauti, prahnauti, trockene Antwort, galowá, chladná odpowěd, f. trockener, ernſthafter Menſch, přjſný člowěk, m. trocken, kaltſinnig, chladný, wlažný, trockene Schreibart, prostý, přjmý způſob pſanj, m. 2) ins Trockene bringen, na ſucho, w bezpečnoſt přjprawiti, trockener Boden, ſuchopár, m. trockenes Erdreich, ſuchopárná země, f. ſauwar, m. trockene Wahrheit, holá, prostá, přjmá prawda, f. trockenes Heu, ſuché, ſuchopárné, wyſchlé ſeno, n.

Trocken, adv. kaltſinnig, wlažně, chladně, ernſtlich, přjſně, ganz trocken ſagen, zhola, zprosta, zpřjma řícy, dieß Jahr iſt trocken, ten rok geſt ſucho.

Trockenheit, f. ſuchoſt, f. der Schreibart, proſtoſt, přjmoſt, f. im Halſe, Munde, ſuchoſt, wyſchloſt, wyprahloſt, f. Trockenheit der Gedanken, prázdnoſt, f.

Trocknen, als Kleider, ſuſſiti, vſuſſiti, neut. trocken werden, ſchnauti, vſchnauti, ſuſſiti ſe.

Trödel, m. alte Sachen, haraburdy, f. plur. wſſeliký wereš, m. haraburdj, n.

Trödelbude, f. bauda s haraburdjm, tarmarečnická, wereſſnická, wereſſnj, f.

Trödeley, f. tarmařenj, n. Tändeley, Zauderey, piplánj, laudánj, tintěrkowánj, n.

Trödelfrau, f. tarmarečnice, f.

Trödelhaft, piplawý, laudawý, titěrný; trödelhaftes Weſen, ſ. Trödeley.

Trödelmarkt, m. tarmark, m. tarmarečnj, wereſſnj tržiſtě, n.

Trödeln, alte Sachen verkaufen, tarmařiti, trödeln, tändeln, zauderu, piplati ſe, laudati ſe, tintěrkowati.

Trödeln, das, ſ. Trödeley.

Trödelwaare, f. prodagná wěc, kaupě, f.

Trödler, m. Verkaufer alter Sachen, wereſſnjk, tarmarečnjk, m. Trödler, Zauderer, laudač, piplač, m.

Trog, m. zum Backen, twořiolo, n. necky, f. plur. zum Waſſer für die Fiſche, ſádka, po ádka, f. plur. für das Vieh, koryto, n.

Trögkein, n. necyčky, f plur. für das Vieh, koreyčko, n.

Trogſcharre, f. ſtruhadlo, n.

Trollen, ſich packen, klidati ſe, hybati, táhnauti, warowati, trolle dich, táhni, těhni pryč, klid ſe, hybey, hybay, warůg.

Trommel, f. buben, m. rühren, zabubnowati, bubnowati, tepati na buben,

Trommelfell, n. kůže z bubnu, bubnowá, f.

Trommeln, bubnowati.

Trommelſchlag, m. vdřeňj, vhozenj na buben, zabubnowánj, n. rána na buben, f.

Trommelſchläger, m. bubenjk, m.

Trommelſchlägerinn, f. bubenice, f.

Trompete, f. trauba, truba, f.

Trompeten, traubiti, na traubu, trubau, w traubu traubiti.

Trompeter, m. trubač, m. wie ein Trompeter aufgeblaſen, bukač, m.

Trompetenſchall, m. zwuk trauby, m.

Tropf, m. Tropfen, kapka, kwapka, krůpěge, krápěge, krápě, f. hangender, rapauch, m. nicht einen Tropfen, ani kapky, Tropfen, Arzney, kapky, f. plur. elender, armer, chudák, vbožec, korábnjk, m. ein guter Tropf, dobrý blázen, bláznicek, chudáček, m. ein einfältiger Tropf, hlaupák, hlupák, proſták, m. Tropf, Schlag, mrtwice, f.

Tröpfchen, Tröpfiein, n. krupička, kapička, krůpěgička, f.

Tröpfeln, tropfen, kapati, krápěti, kwapati, wenn es regnet, krápati, poprcháwati, was immer tropft, kapaličný.

Tröpfelung, f. kapánj, kwapánj, n.

Tropfwein, m. wjno kapaličné, n. podčepky, m. plur.

Tropfenweis, po krůpěgich, po krápěgich, po kapkách, po kapce.

Troß, m. chaſa, hluza, luza wogenſká, f.

Troßbube, m. dróſtar, pacholjk wogenſký, m. pachole wogenſké, honſobe, n. ztracenec, m.

Troſt, m. potěſſenj, vtěſſenj, těſſenj, n. vtěcha, potěcha, f. ich habe keinen Troſt, nemám žádného potěſſenj, žádné potěchy, keinen Troſt annehmen, potěſſenj nepřipuſtiti, nepřigjmati, zum Troſte ſeyn, k potěſſenj, k vtěſſe býti, Troſt geben, potěſſenj dáti, dieß iſt mein einziger Troſt, to geſt mé gediné potěſſenj.

Tröſten, těſſiti, potěſſiti, vtěſſiti, ich tröſte mich damit, tjm ſe těſſim, ſich mit etwas vergebens tröſten, kogiti, marně ſe těſſiti něčjm, der ſich tröſten läßt, potěſſitedlný, tröſte ihn Gott! potěš ho Pán Bůh!

Tröſter, m. těſſitel, potěſſitel, vtěſſitel, m.

Troſtgrund, m. důwod potěſſitedlný, těſſitedlný, m.

Tröſtlich, troſtreich, potěſſitedlný, vtěſſitedlný, těſſitedlný

Troſtlied, n. pjſeň potěſſitedlná, f.

Troſtlos, bez potěſſenj, bez vtěchy, bez potěchy, 2) untröſtlich, nepotěſſitedlný.

Troſtloſigkeit, f. nepotěſſitedlnoſt, f.

Troſtreich, plný potěchy, vtěchy.

Troſtſchriſt, f. Troſtſchreiben, n. Troſtbrief, m. potěſſitedlné, vtěſſitedlné pjſmo, potěſſitedlné pſanj, n.

Tröſtung, f. Tröſten, das, těſſenj, vtěſſenj, potěſſenj, n.

Troſtvoll, plný vtěchy, potěchy, plný potěſſenj.

Trotz, m. Stolz, vpor, m. zpaura, vrputnoſt, zpurnoſt, f. zum Trotze, na wzdor, na wzdory, na protimyſl, (na truc,) aus Trotze, ze zpaury, z vrputnoſti, z trucu, Trotz bieten der Gefahr, potupiti nebezpečenſtwj, opowrhnauti nebezpečenſtwj, jemanden, wybjdnauti někoho, zum Trotz thun, na wzdory činiti.

Trotzen, trotzig ſeyn, zpurným, vrputným, vporným býti, zdorowati, auf etwas, auf einen, zpoléhati, zpauſſtěti ſe na někoho, popjnati ſe, popnauti, einem trotzen, zdorowati, (trůcowati,) der Gefahr, potupiti, opowrcy nebezpečenſtwj.

Trotzen, das, zdorowánj, n. der Kinder, ſ. Trotz.

Trotzer, m. ſ. Trotzig.

Trotzig, wzdurný, zpurný, vporný, vrputný, vrputilý, zarputilý, zpupný, wie ein Kind, trotzige Miene, způrné djtě, n. wzhled, m. trotzige Worte, zpurná, vrputná, vrputilá, zpupná ſlowa, n. plur.

Trotzig, adv. wzdurně, zpurně, vrputně, vrputile, zarputile, zpupně.

Troupp, beſſ. Trupp, m. ſ. Hauſe, Schaar.

Trouppen, f. plur. ſ. Armee.

Trouppenweis, beſſ. trupweis, truppenweis, ſ. Haufenweis.

Trübe, kalný, trübe Luft, kalné, mračné, zakalené, poſſmaurné nebe, mračno, n. pod mrakem, trüber Tag, poſſmaurný, zaſmuſſilý, zamračený den, m. mračno, poſſmaurno, pod mrakem, trübes Wetter, čas poſſmaurný, mračný, m. poſſmaurno, mračno, n. mračné nebe, n. pod mrakem, trübes Waſſer, kalná woda, f. trübe machen, ſ. Trüben z werden, zakaliti ſe, es iſt trübe, geſt pod mrakem, zamračeno.

Trüben, trübe machen, kaliti, kormautiti, ſkormautiti, ſkaliti, zakaliti, ſich trüben, kormautiti ſe, mračiti ſe, poſſmuřowati ſe, mit der Himmel, mračiti ſe, kormautiti, poſſmauřiti ſe, das Waſſer, wodu kaliti.

Trübſal, f. neřeſt, ſtraſt, těžkoſt, lopota, clota, pſota, f. ſauženj, n.

Trübſelig, neřeſtný, ſtraſtný, lopotný, clotný, pſotný, zarmaucený, ſ. Elend.

Trübſelig, adv. neřeſtně, ſtraſtně, lopotně, clotně, pſotně, zarmaucenně, ſ. Elend.

Trübſeligkeit, f. neřeſt, ſtraſtnoſt, lopotnoſt, zarmaucenoſt, f.

Trübſinn, m. zkormaucenoſt, f. trud, m.

m. trudnoſt, f. zkormaucenj, n. zármutek, m.
rübſinnig, zkormaucený, zarmaucený, trudný.
ruchſeß, m. gidlonoš, krmnoš, trukſas, ſtolnjk, m.
rug, m. klam, podwod, m. ſ. Betrug.
rügen, klamati, ſ. Triegen, Betriegen.
rügerey, od. Triegerey, ſ. Betriegerey.
rüglich, klamawý, oklamawý, podwodný, ſwodný, mylný, omylný, trüglicher Grund, mylný, omylný důwod, m. trügliche Vermuthung, mylné, omylné domnénj, n.
rüglichkeit, f. mylnoſt, omylnoſt, f.
ruqſchluß, m. mylný, omylný záwěrek, m. mylná, omylná zawjrka, f.
ruhe, f. truhla, truhlice, ſſkřině, f.
rummel, ſ. Trommel.
rümmern, f. plur. zlomky, m. plur. eines Schiffes, dſky, f. plur. eines Gebäudes, ſutina, f. zu Trümmern gehen, roztlaucy, rozbiti ſe, rozſtroſkotati, roztřiſkati ſe, in Trümmern, na kuſy, na padrtky.
umph, m. in der Karte, trumf, m. Trumph ſpielen, na miſtra, na wjtězſtwj hráti.
uuk, m. napitek, ſnapitek, m. napitj, ſnapitj, n. truňk, m. daß man trinkt, pitj, n. nápog, m. dem Trunke ergeben ſeyn, pitj oddánu býti, einen Trunk thun, napiti ſe, truňk, napitek vděłati beym Trinken, při pitj, auf einen Trunk ausrinken, gednjm duchem, dauſſkem, ſchem wypiti, um einen Trunk Bier, pro ſnapitj, pro ſnapitek pjwa.
unken, opilý, opogený, napitý, nawogený, opitý, vom Weine, wjnem, etwas trunken, podnapilý, podnapitý. Trunkener, opilec, m. trunken machen, opiti, opogiti, werden, piti ſe, opogiti ſe, přebrati ſe, die der Trunk ſelbſt, opogný, trunkener Weiſe, z opilſtwj.
unkenbold, m. opilec, ožralec, pijal, pigák, pigan, winný molek, ratr z mokré čtwrtě, m.
unkenheit, f. opilſtwj, n. opiloſt, piganſtwj, n. einmalige, dießalige, opitj, n. opiloſt, f. opogenj, n. in der Trunkenheit, z opilſtwj, z opilſtwj.
Trut, f. můra, f. daw nočnj, m.
Truthahn, m. krůták, kopan, m.
Truthenne, f. krůta, krůtka, kopka, f.
Truz, ſ. Trotz.
Tuch, n. ſukno, n. von Tuche, ſaukenný, leinenes, plátno, n. lněný ſſat, m. um den Kopf, ſſat, m. Tuch vor die Bruſt, zum Abwiſchen des Geſichts, ſſat, ſſátek, m.
Tuchbereiter, m. knap, walchář, m.
Tüchelchen, n. ſukynko, n. leinenes, ſſátek, ſſáteček, m. vorzuſtecken, ſſáteček, m.
Tuchfabrik, f. ſaukenná djlna, f.
Tuchhandel, m. obchod ze ſuknem, ſaukenný, m.
Tuchhändler, m. obchodnjk ze ſuknem, ſaukenný, prodawač ſukna, ſaukennjk, m.
Tuchkleid, n. ſaukenné ſſaty, m. plur.
Tuchknappe, m. knap, walchář, m.
Tuchladen, m. ſaukenický, ſaukenný krám, m.
Tüchlein, ſ. Tüchelchen.
Tuchmacher, m. ſaukennjk, knap, m.
Tuchmacherhandwerk, n. ſaukenictwj, ſaukenické řemeſlo, knapſtwj, n.
Tuchmantel, m. ſaukenný pláſſť, m.
Tuchſcheere, f. ſaukenické nůžky, nožjky, f. plur.
Tuchſcheerer, m. poſtřihač, poſtřihač ſukna, m.
Tuchſcheererwolle, f. wlna, f. oſtřižky, okragky od wlny, m. plur.
Tüchtig, fähig, způſobný, ſchopný, hodný, ſtatný, gemný, zum Studiren tüchtig, k včenj způſobný, ſchopný, hodný, tüchtig an ſich, gut, dokonalý, náležitý, hodný, notný, tüchtige Schläge, dokonalý, notný, gak nálezj dokonalý, hodný weypraſk, m.
Tüchtig, adv. dokonále, notně, náležitě, hodně, gak nálezj.
Tüchtigkeit, f. zu etwas, způſobnoſt, ſchopnoſt, gemnoſt, hodnoſt, ſtatnoſt, f. Güte, dokonaloſt, hodnoſt, notnoſt, f.
Tücke, f. potutedlnoſt, lichota, autulnoſt, zchytraloſt, auſkočnoſt, f.

ſſi-

ſſibalſtwj, n. obmyſl, m. obmyſlnoſt, f. zawi oſt, f. ſ. Argliſt, Betrug.

Tückiſch, potuteolný, lichý, autulný, zchytralý, auſkočný, ſſibalſký, obmyſlný, ſſibalem podſſitý, potuteolnjk, pokrytnjk, pokrytný, zawil, oomyſlnjk, m. tückiſches Geſicht, potuteolná twář, f. ſ. Argliſtig, Betrieglich.

Tückiſch, adv. potuteolně, autulně, zchytrale, auſkočně, ſſibalſky, obmyſlný, pokrytně, zawile, lachen, potuteolně ſe ſmáti.

Tückmäuſer, m. poſſmaurný, pokautný člowěk, potměſſilý ſſibal, potmeſſil, pokautnjček, m.

Tückmäuſerey, f. potměſſiloſt, poſſmaurnoſt, f.

Tugend, f. ctnoſt, cnoſt, f.

Tugendhaft, ctnoſtný, cnoſtný, ctnoſtliwý.

Tugendhaft, adv. ctnoſtně, cnoſtně, ctnoſtliwě.

Tugendreich, tugendſam, ſ. Tugendhaft.

Tulipane, Tulpe, f. tulipán, m.

Tumm, Tummheit, ſ. Dumm, Dummheit.

Tummel, m. Rauſch im Kopfe, raupy, m. plur.

Tummeln ſich, zatáčeti ſe, pospjſſiti ſobě, 2) ein Pferd, koně proháněti, reyditi s koněm.

Tummelplatz, m. reydiſſtě, n.

Tummheit, ſ. Dummheit.

Tumpfel, m. im Fluße, kotlina, hluboa, tiſſna, f. ſ. Pfütze.

Tumult, ſ. Lerm, Aufruhr.

Tumultuant, m. buřič, m.

Tumultuariſch, bauřliwý, nepokogný, pohromný.

Tumultuariſch, adv. bauřliwě, nepokogně, pohromem.

Tumultuiren, ſ. Lerm, Getös, Aufruhr machen.

Tünchen, Tünchkalk auſwerfen, obmjtati, obwrcy, zamrſkowati wápnem.

Tüncher, m. obmitač, m.

Tünchkalk, m. wápno k obmjtánj, obwrhowánj, n.

Tünchpenſel, m. běljcý ſſtětka, f.

Tünchwerk, n. obmjtka, f. obmjtánj, obwrženj, zamrſkowánj wápnem, n.

Tüngen, ſ. Düngen.

Tunke, f. omáčka, f.

Tunken, máčeti, namáčeti, omáčeti, mákat, omákati.

Tüpfel, m. Tüpfelchen, n bodjk, bodec, wrſſek, tyrljk, tyrljček, m.

Tüpfeln, punktowati, bodcem, wrſſkem znamenati, znaménkowati.

Tüpflicht, punktowaný, znamenkowaný, tüpflichtes Kleid, kropenatý ſſaty, m. plur.

Türkis, m. chrya, f. turkus, m.

Turnier, Turnir, m. kolba rytjřſká, f. závod, turnag, m. hra kolčj, hončj, turnegſká, závodnj, f.

Turnieren, koliti, lermen, howořiti, hulákati, bauřiti.

Turnierpferd, n. Roß, Turnierer, Kůň kolčj, hončj, závodnj, turnegſký, m.

Turnierplatz, m. plac, m. mjſto kolčj, hončj, turnagſké, závodnj, n.

Turteltaube, f. Turteltäubchen, n. hrdlička, f.

Tyrann, m. vkrutnjk, náſylnjk, náſylný vkrutný panownjk, m.

Tyranney, f. vkrutenſtwj, vkrutnoſtwj, n. vkrutnoſt, f.

Tyranninn, f. vkrutnice, náſylnice, litice, náſylná, vkrutná panownice, f.

Tyranniſch, vkrutný, krutý, náſylný.

Tyranniſch, adv. vkrutně, krutě, náſylně.

Tyranniſiren, vkrutnitj, vkrutném, krutým býti, einen, na někoho.

U. V.

Vaſall, m. man, auročnjk, m.

Vater, m. otec, tatjk, m. pöbelhaft, tára, tatjček, m. dem Vater nachſchlagen, wrcy ſe, zdařiti ſe po otcy, potatiti ſe. des Vaters, otcův, pöb. tátowý, Vater des Vaterlandes, otec wlaſti, m. nach des Vaters Art, způſobem otcowým, die Väter, otcowé, m. plur. nach des Vaters Tode gebohren, pohrobek, m.

Vatergut, n. ſtatek otcowſký, m.
Vaterherz, n. ſrdce otcowſké, n.
Vaterland n. wlaſt. zemé otcowſká, f. dafür ſterben, pro wlaſt hrdlo ſložit.
Vaterländiſch, wlaſtenſký.
Vaterlandsliebe, f. láſka, miloſt wlaſtenſká, k wlaſti, f.
Väterlich, otcowſký, väterliches Erbe, otcowſké dedictwj, n. otčizna, f. väterliche Gewalt, otcowſtwj, n.
Väterlich, adv. otcowſky, po otcowſku.
Vaterliebe, f. otcowſká láſka, f.
Vaterlos, ſyrotek, oſyralý, otce nemagicy, werden, oſyřiti, daß man es iſt, vaterloſer Zuſtand, ſyroba, oſyřaloſt, f.
Vatermord, m. wražda nad otcem, nad otcem ſpáchaná, f. otcobogeſtwo, n. zabitj otce, n.
Vatermörder, m. wrah, wražedlnjk ſwého otce, otcowrah, otcobigec, m.
Vatermörderiſch, otcobigecký, otcowražedlnj.
Vatersname, m. gméno otcowo, otce, n.
Vatersbruder, m. ſtryc, otce mého bratr, m.
Vaterſchweſter, f. ſeſtra otce. f.
Vatersſöhnchen, n. ſynáček, miláček pantáců, m. bažátko, n.
Vaterſtadt, f. měſto otcowſké, wlaſt, f.
Vaterſtelle, f. mjſto otcowſké, n. Vaterſtelle bey einem vertreten, otce zaſtati.
Vater unſer, n. otče náš, páteř, m. Vater unſer beten, otče náš ſe modliti, páteř říkati, pěti.
Uebel, adj. zlý, nedobrý, es wird mir übel, zle, mdlo ge mi, in üblem Rufe ſeyn, býti w zlé powěſti, mjti zlau powěſt, zlopowěſtným býti, daß einem übel wird, gž člověku mdlo ge. einem etwas übel halten, deuten, auslegen, verargen, Verübeln.
Uebel, adv zle, nedobře, übel hören, nedobře ſlyſſeti, übel hörend, nahluchlý, přichluchý, hlauſſek, m.
Uebel, n. ſub. zlé, n. zlota, f. Uebels thun, zlé činiti, zlého ſe dopuſtiti, dočiniti.
Uebelgeſinnt, zle ſmeyſſlicý, gegen einen, o někom.
Uebelhörend, nedobře ſlyſſicý.
Uebelkeit, f. mdloba, f.
Uebelklang, m. zlý zwuk, m. zlé znějj, n. zlá zwučnoſt, f.
Uebel klingend, zle zwučicý, nezwučicý, zle znicý.
Uebellaut, m. ſ. Uebelklang.
Uebellautend, ſ. Uebelklingend.
Uebelſtand, m. nenáležitoſt, neſluſſnoſt, nepřiſluſſnoſt, f.
Uebelthat, f. zločiný, zlý ſkutek, zlý včinek, m. zločinſtwj, zloſynſtwj, zločinſtwo, zloſynſtwo, n.
Uebelthäter, m. zločinec, zloſyn, zloči n. člowěk, m.
Ueben, cwičiti, ſich im Reden, im Gewehr üben, cwičiti ſe w řeči, w zbrani.
Ueber, nad, na, přes, dem Orte nach, oben, nad, über den Zimmern, nad pokogi, über der Gaſſe, über der Straſſe, über dem Fluſſe, přes vlicy, přes ceſtu, přes řeku, über Vermögen, nad možnoſt, über Tiſche, při ſtole, v ſtolu, es iſt keiner über dich, nenj nad tebe, přes tebe, über den Weg, die Straſſe lauffen, přes ceſtu, přes vlicy běžet, über dem Haupte, Kopſe, nad hlawau, über die Gränzen, přes meze, über dem Maaße, der Größe, Menge nach, přes, über zehen, ſechzig Jahre alt, přes deſet, přes ſſedeſát let ſtarý, über zehn Schuhe, přes deſet ſtřewjců, über, der Zeit nach, po, über drey Tage, po tři dni, über alles Vermuthen, proti wſſemu nadánj, mjmo wſſeho nadánj, mjmo nadějge, über dem Eſſen, dem Schreiben, při gjdle, při pſanj, über dem Reden, Studiren, etwas vergeſſen, verſäumen, s mluwenjm, s ſtudyrowánjm na něco zapomenaut, něco zameſſkat, über dem Reden vergeht die Zeit, s mluwenjm zagde čas, über dem Leſen einſchlafen, při čtenj vſnaut, über Kurz oder Lang, dřjw neb pozděg, über die Dummheit! Boßheit! über den Narren! über das Gewäſche! o tupoſt! o neſſlechetnoſt! o blázen! o pleſká-

ſkánj; es gehet hier alles über und über, wſſecko ge zde na opak, na ruby; es iſt über meinen Verſtand, geſt nad můg rozum, gegen über, naproti, gegen der Kirche über, naproti koſtelu, über ein ganz Jahr, přes celý rok, über Feld, přes pole; eins über das andere, gedno přes druhé; über die Maße, nad přes mjru, z mjry, nemjrně, přjliš, přes přjliš, přjliſſně; über das noch, nad to, přes to; über und über purzeln, překotit ſe; über und über fröhlich, ſ. über die Maße, über etwas arbeiten, w něčem pracowati; einer will über den andern ſeyn, geden chce být přes druhého; einen über etwas antreffen, někoho w něčem napadnaut; einen über etwas anreden, o něčem s někým promluwit, ſich über etwas, über einen ärgern, erzürnen, böſe werden, mrzeti ſe, horſſiti ſe, zlobiti ſe, rozlobiti ſe, huněwati ſe na něco, na někoho; über etwas bauen dem Orte nach, na něčem ſtawěti, der Beſchäftigung nach, w něčem ſtawěti, ſie bauen noch immer über der Kirche, wždy geſtě koſtel ſtawěgj; über die Schnur hauen, přes ſſňůru cesati, na holuby ſtřjleti; über etwas Bedenken haben, es zu glauben, mjti w něčem pochybnoſt, über etwas geben, mehr, a) předati ſe, b) Befehl, Vollmacht, wydati na něco rozkaz, plnomocenſtwj; über etwas gießen z. B. Waſſer, ljti na něco wodu; über etwas, über einen erſchrecken, leknauti ſe, děſyti ſe něčeho, nad něčjm, nad někým, leknauti ſe nad něčjm; gehen über einen, gjti na někoho; über die Brücke gehen, přes moſt gjti; über Bücher, Schriften, über den Geldbeutel gehen, na knihy, na pjſma, na pytlíky gjti; über einen, etwas gehen, beſſer ſeyn, nad někoho, nad něco býti, halten über einen, na někoho držeti, über etwas ſchreiben, o něčem pſáti, oben, na, nad něco napſati, über etwas reiten, fahren, geci přes něco; über etwas hören, leſen, ein Kollegium, ſlyſſeti něco, čjſti o něčem, über etwas kommen, als über das Geld, přigjti na něco, über den Büchern liegen, ležeti w knihách, über jemanden, über etwas lachen, ſmáti ſe něčemu, někomu, über etwas lermen, powyk pro něco dělat, bauřiti pro něco, ſkrze něco, über etwas, über einen klagen, žalowati na něco, na někoho, ſtěžowati ſobě na něco, na někoho; machen ſich über etwas, dáti, puſtiti ſe do něčeho; eine Decke über etwas machen, včinit, vdělat přjkrow na něco, Verſe über etwas machen, na něco werſſe dělat, über etwas, über einen murren, reptat na něco, na někoho, quälen ſich über etwas, trápit ſaužit ſe nad něčjm; predigen über etwas, reden, davon handeln, ſchreiben, kázati, mluwiti, pſáti o něčem, deswegen predigen, reden, kázati, mluwiti na něco, über etwas ſchlagen eine Decke, zaobaliti, něco do něčeho, ſchreiben darauf, pſáti na něco, davon, o něčem, über etwas ſchmälen, dorážeti na něco, über etwas ſchreiten, kráčeti přes něco, překročiti něco; ſchreyen, křičet na něco, einer über den anderen ſchreyen, geden přes druhého křičet; ſetzen einen Titel, tytul położiti, poſtawiti na něco, einen, ſtanowiti, poſtawiti někoho nad něčim, über andere, der Ordnung nach, předſtawiti giným, über etwas ſitzen, nad něčjm, w něčem ſedět, über den Büchern, w knihách ſeděti; über einen, nad někým ſeděti; über den Eyern, na wegcých ſeděti; über etwas ſeyn, angeſtellt, býti nad něčjm, es machen, býti w tom; ſterben über etwas, daran, davon, vmřjt od něčeho; über etwas ſtreiten, o něčem ſe hádati; ziehen wie eine Decke, Vorhang über etwas, zaſtřjti něco oponau; über Land ziehen, přes pole geti; über einen Berg, Fluß, über jemandes Gebiete, přes wrch, přes řeku, přes něčj dědinu táhnauti; über etwas

was über einen zürnen, zlobiti, hně-
vati se na někoho, sich über alle an-
ere schwingen, nadewssecky giné
vyniknauti, über einem etwas schwe-
en, nad někým, nad něčjm se wzná-
seti; über einen siegen, swjtězyti;
ber etwas springen, skočiti, přesko-
iti něco; über tausend Menschen,
řes tisýc lidj, über ein Monat,
řes měsýc (siehe mehr unter den
Verbis selbst, die mit über gebraucht
werden).
erall, wssudy, wssady, ein Mensch,
er überall ist, wssudybyl, wssudy-
uď, wssudybytný člowěk.
erallher, odewssad.
erallhin, kamkoli, na wssecky strany.
erantworten, odewzdati, podati,
o rukau dáti, wydati, dodati.
erantwortung, f. odewzdánj, po-
ánj, do rukau wydánj, dodánj,
vzdánj, n.
erarbeiten sich, pracý se přetrhnauti.
erarbeiten etwas, předělati něco.
eraus, náramně, welmi, nesmjr-
ně, hrubě, přespřjliš, tuze.
eraus groß, náramně, nesmjrně,
velmi weliký, hrozně weliký, pře-
hrozný, přeweliký, nesmjrný, hrubý.
erbauen, přestawěti, přestawiti.
rbäumen, sich, překotiti se.
erbein, n. hrbol, m. hrb w kosti.
erbieten sich, předati se, wjce po-
vati, einen, přetržiti někoho, před-
kaupiti někomu, einander überbie-
en, překupowati, přetržiti ge-
en druhého, sie überboten einan-
er immer, překaupili se, etwas,
řeceniti.
erbieten, das, přetrženj, překau-
enj, předkupowánj, einer Sache,
řeceněnj, n.
erblasen ein Instrument, přefauka-
i strog hudebnj.
erbinden, přewázati, přewazo-
vati.
erbleiben, zbýwati, zbeyti, zů-
tati, pozůstati, přebýwati. Es
lieb mir nichts übrig, als ihn zu
itten, nepozůstáwalo mi nic gi-
ého, gediné abych ho prosyl; vom
Weine blieb nichts über, od wjna
nic nezbylo, nezůstalo, überbleiben
am Leben, zůstati při žiwobytj, žiw
zůstati po giným, überblieben, po-
zůstalý, zůstalý, überbleiben lassen,
pozůstawiti, zanechati.
Ueberbleibsel, n. zbytek, zbyt, osta-
tek, zůstawek, m. pozůstalost, f.
Ueberbleibsel der Heiligen, worůdj, o-
statky swatých, m. plur. swatto-
sti, f. plur. Ueberbleibsel vom Flei-
sche, n. zbytkowé od masa, m. vom
Feilen, zbytek, odpilek, m. pozů-
stalost od pilowánj f.
Ueberbreiten, prostřiti, prostjrati.
Ueberbringen, přinésti, přinásseti, do-
nesti, donásseti, Briefe überbringen,
listy, psanj přinesti, dodati; eine
Nachricht bringen, nowinu, po-
selstwj přinesti.
Ueberbringer, m. přinassitel, dodatel,
m. der Ueberbringer dieses Briefes,
přinassitel, dodawatel toho psanj, li-
stu dodatel, psanj dodatel, m.
Ueberbringung, f. přinesenj, přinássenj,
donássenj, dodánj, n.
Ueberburzeln sich, překotiti se.
Ueber das, über dieß, přes to, nad to.
Ueberdecke od. Oberdecke f. přikrýwa-
dlo, n. odjwka, f. přjkrow, m.
přikrytj, n. im Bette, prostěradlo,
n. plachta, přikrýwka, f. koberec
plátěný, m. swrchnj přikrytj, n.
Ueberdecken, přistřjti, přikrýti, po-
krýti.
Ueberdenken, přemysliti, přemeyssle-
ti, rozgjmati, přemjtati, rozbj-
rati namysli.
Ueberdruß, m. mrzenj, omrzenj, zmr-
zenj, n. mrzutost, osskliwost, neli-
bost, tesknost, f. etwas zu thun,
mrzenj, omrzenj práce, n.
Ueberdrüßig, mrzutý, zpromrzelý, wer-
den, zmrzeti se, stesknauti se, omr-
zeti, ich wurde es überdrüßig, byl
sem nad tjm mrzut, zmrzel sem se
nad tjm, stesklo se mi, omrzelo
mne, als der Arbeit, stesklo se mi
té práce, zmrzel sem se nad pra-
cý, omrzela mne práce; ich bin,
ich werde dessen, es überdrüßig, mr-
zý mně to, steyska se mně; ich wur-
de des Spazierens überdrüßig, ste-
skla

ſkla ſe mi procházka, omrzela mne procházka; überdrüßig machen, mrzutoſt, nelibaſt přineſti, k neliboſti, k mrzutoſti býti.

Uebereilen einen, unvermuthet kommen, přikwáčiti, přiſtjhnauti na někoho, přikwapiti na někoho, překwapiti někoho, zachwátiti, přechwátiti někoho; mit der Arbeit, daß ſie fertig werde, nabjhati, naſtupowati, dobjhati, naſtaupati na někoho, ſich in etwas, mit etwas, překwapiti, vkwapiti ſe, vnáhliti ſe, vſpjſſiti ſe, vchwátiti ſe, přechwátiti ſe, eine Arbeit, na kwap, dělati.

Uebereilt wie eine Reiſe, Ankunft, Handlung, Schluß, poſpěſſný, kwapný, co z pátra ſpadlý, wie eine Arbeit, ſpěſſná, na poſpěch, na kwap vdělaná přechwácená práce, wie ein Menſch, poſpěſſný, kwapný, náhlý, kwapliwý.

Uebereilt, adv. poſpěſſně, kwapně.

Uebereilung, f. překwápenj, kwapenj, vnáhlenj, přechwácenj, vchwácenj, vſpjſſenj, n.

Uebereinander, eins über dem andern, geden na druhým, gedno na druhým, eins über das andere, gedno na druhé, übereinander fallen, padnauti geden přes druhého, geden na druhého, übereinander häufen, hromáždit, kopčit, hromadit gedno na druhé, na hromadu kláſti, rozmnožiti, přiſpořiti.

Uebereinander halten, držeti pohromadě, wespolek geden s druhým, ſpolu ſe držeti.

Uebereinander hergehen, geden na druhého na ſebe gjt.

Uebereinander klagen, žalowati geden na druhého, na ſebe.

Uebereinander legen, kláſti gedno na druhé, gedno na druhé, na ſe kláſti, wložiti atd.

Uebereinander liegen, geden na druhým na ſobě ležeti.

Uebereinander ſchlagen ein Tuch, Leinwand, gedno přes druhé přemjtati, přehazowati, přehoditi, wie Bretter, gedno na druhé přibiti, vbiti.

Uebereinander ſetzen, gedno na druhé poſtawiti, wie Leute, gednoho nad druhým vſtanowiti, poſtawiti.

Uebereinander ſitzen, ſedět geden na druhým.

Uebereinander kleben etwas, gedno na druhé přilepiti, wlepiti, neut. lnauti, přilnauti k ſobě.

Uebereinander winden, přewinowati.

Uebereinander ziehen wie Kleider, oblecti, oblácěti gedno na druhé.

Uebereinkommen, ſtimmen, ſrownáwati ſe, ſrownati ſe, ſgednáwati ſe, ſgednati ſe, ſnáſſeti ſe, ſnesti ſe, darinnen kommen, ſtimmen wir nicht überein, der Geſinnung nach, w tom ſe neſrownáwáme, neſgednáwáme, neſnáſſjme, w tom ſe dělime, unſere Geſinnungen, Schreibarten, Dinge, dieſe Menſchen, kommen ſtimmen in vielem überein, naſſe myſlenj, pſanj, wěcy, tito lidé, ſrownáwagj, ſgednáwagj ſe w mnohým, übereinskommen, eins werden, ſrownati ſe, ſrownáwati ſe, vrownati ſe, ſnáſſeti ſe, ſnesti ſe, ſgednati ſe, ſhodnauti ſe, ſhoditi ſe, ſwoliti ſe gednau myſli, ſgednomyſlnti ſe, nicht übereinkommen, neſrownati ſe, neſgednati ſe, neſrownáwati ſe, neſnáſſeti ſe, neſnesti ſe, neshoditi ſe, neshodnauti ſe, neſnadniti ſe, pohodnauti ſe, wir kommen, ſtimmen gar nicht überein, my ſe do konce neſrownáwáme, neſgednáwáme, neſnáſſjme.

Uebereinſtimmen ſ. Uebereinkommen.

Uebereinſtimmend, übereinſtimmig, gednoſworný, ſworný, ſrownalý, ſrownáwagjcý ſe, ſgednáwagjcý ſe, ſnáſſegjcý ſe; machen, ſrownati, ſgednati, werden, ſrownati ſe, ſgednati ſe.

Uebereinſtimmung, f. ſrownaloſt, f. ſrownánj ſe, ſgednánj ſe, n. in der Art, ſrownaloſt, f. ſrownánj, n.

Uebereinſtimmung der Inſtrumenten, ſrownánj, ſgednocenj hlaſů, rownáhlaſytoſt, ſ. Harmonie.

Uebereintreffen, ſrownáwati, ſ. Uebereinkommen, übereinſtimmen.

Uebereintreffend, ſrownalý, ſrownáwagjcý ſe.

Uebereintreffung, f. ſrownaloſt, f. ſrownánj, n.

Uebereilen ſich, přegjſti ſe.

Ueberfahren, přegeti, přegjżděti, überfahren, als übers Meer, übers Waſſer fahren, přegeti, přeplawiti, přeprawiti, přewezti, přewážeti ſe přes moře, wodu, wie einer, přewezti, přewážeti ſe, přeprawiti, etwas mit dem Eiſen, mit den Farben überſtreichen, darüber fahren, přegeti přes něco, přetáhnauti něco, zu Boden fahren etwas, einen, přegeti něco, někoho, überfahren einen, ſchneller fahren, předgjżděti ſe, mit einem Wagen wo überfahren, und dadurch verletzen, přegeti něco, ſ. Ueberführen.

Ueberfahrt, f. přjwoz, přewoz na wodě, m.

Ueberfall, m. wpád, m. wpadnutj, přepadnutj, n. unvermutheter Beſuch, přepadnutj, n.

Ueberfallen, einen angreifen, přepadnauti někoho, připadnauti, wpadnauti, vdeřiti, přikwačiti na někoho; eine Stadt überfallen, wpadnauti do města, město přepadnauti, vdeřiti na město, unvermuthet wie die Nacht, Regen, ꝛc. připadnauti na někoho, zachwátiti, vdeřiti, wie eine Peſt, Krankheit, Schrecken, Luſt, Schmerz, napadnauti, vdeřiti, připadnauti; es überfiel mich ein Fieber, napadla mne zymnice, vdeřil, připadl na nás mor; es überfiel mich ein Schauer, eine Furcht, hrůza mne napadla, připadl na mne ſtrach; es überfiel mich ein Schmerz, boleſt mne napadla, rychle pochytila; es überfiel mich ein Schlaf, zachwátilo mne, připadlo na mne ſpanj, es überfiel ſie der Tod, zachwátila ge ſmrt, připadla na ně ſmrt.

Ueberfallung, ſ. Ueberfall.

Ueberfließen wie Waſſer, přetýkati, přeljwati ſe, přetecy, z břehu ſe wyliti, wyſtaupiti; in Worte, Klagen, Danke, oplýwatj ſlowy, ſtjżnoſtj, djkůčiněnjm.

Ueberfiegeln, předſtjhnauti.

Ueberfluß, m. doſtatek, m. doſtatečnoſt, f. zbyt, zbytek, nadbytek, m. zbytečnoſt, hognoſt, f. nazbyt, m. wſſeho doſti až nazbyt; Ueberfluß in Worten, doſtatek, hognoſt ſlow, im Ueberfluße leben, Ueberfluß an allem haben, mjti wſſeho nazbyt, hognoſt, doſtatek, wſſim oplýwati; zum Ueberfluße, k zbytečnoſti; im Ueberfluß, w hognoſti, bez nedoſtatku; unnöthiger Ueberfluß, zbytečná hognoſt, zbytečnoſt, f.

Ueberflüßig, zbytečný, zbytný, doſtatečný, hogný, ſyn, zbytečným býti, býwati, zbýwati, přebýwati, 2) unnöthig, zbytečný, das war überflüßig, to bylo zbytečné, nichts überflüßiges haben, nic nazbyt, zbytečného nemjt.

Ueberflüßig, adv. zbytečně, doſtatečně, hogně, nazbyt, überflüßig haben, na zbyt mjti, überflüßig, ohne Noth, zbytečně.

Ueberfreſſen ſich, přežrati ſe, přegeſti ſe.

Ueberfrieren, pomrznauti.

Ueberfroren, pomrzlý.

Ueberfuhr, ſ. přjwoz, m.

Ueberführen, hinüberführen, přeweſti, im Wagen, Schiffe, přeweſti, přewážeti, přeprawiti, die Waaren, zboži přewážeti; überzeigen, přeſwědčiti, ſ. Ueberzeigen, Ueberweiſen.

Ueberführer, m. přjwoznjk, přjwozný, m.

Ueberführung, f. přewezenj, přeprawenj, n. ſ. Ueberfahrt, Ueberführer, Ueberzeigung.

Ueberfüllen, přeplniti.

Uebergabe, f. odewzdánj, wzdánj, přewzdánj, n. an den Feind, poddánj, wzdánj, n.

Uebergang, m. přegitj, n. přechoz, m. přecházka, f. unvermerkter in einer Abhandlung, přecházka, f. nur ein Uebergang, gen přeháňka.

Uebergeben, odewzdati, dodati, wzdáwati, podáwati, podati, einem die Sorge, ſtaroſt, péči, einen dem Feind übergeben, dodati, dáti, wzdáti w moc nepřjteli, was man ſelber nicht thun will, odewzdati, ſein Recht, den Beſitz, ſein Amt, odewzdati, poſtaupiti ſwé právo, ſwůg wřad; eine Bittſchrift, Klage übergeben, prosbu, žalobu podati, do ati;

ei-

einen dem Gericht übergeben, odewzdati prawu, ſich dem Feind übergeben, wzdáti ſe, podati ſe nepřjteli, haſt du den Brief übergeben? odewzdals pſanj? 2) ſich übergeben, dáwiti ſe, bljti, zebljti ſe, zwráti ti.

Uebergeber, m. odewzdawatel, odewzdatel. dowatel, m.

Uebergebung, f. odewzdánj, dodánj, podánj, n. an den Feind, podánj, wzdánj nepřjteli; in den Willen Gottes, dánj, oddánj. odewzdánj ſe w moc, w wůli Božj, Boha, Erbrechen, dáwenj, n. wywratek, m. zeblitj n.

Uebergehen, überlaufen, přegjti, přeběhnauti, 2) zum Feinde übergehen, přegjti k nepřjteli, 3) die Augen gehen mir über, přecházegj mne oči; in das Geblüt übergehen, wegjti, wrazyti ſe do krwe, 4) wie eine Stadt, podati ſe, wzdáti ſe, 5) vorbey laſſen, unberührt laſſen, pomjgeti, pominauti, opominauti, přegjti, přeběhnauti, wie die Galle, wyſtupowati, napadati, etwas mit Stillſchweigen übergehen, něco s mlčenjm opominauti, mlče shrýzti, 6) übergehen, übertreten, als das Ziel, přegjti, přes něco gjti, 7) das Aderlaſſen, das Fieber, den Hunger, promeſſkati, 8) ſich übergehen, vgjti ſe.

Uebergewicht, n. was noch darüber kömmt, gegeben wird, weywažek, přewažek, přjwažek, m. Uebergewicht, gröſſer Gewicht, Schwung auf eine Seite, zwah, m. bekommen, wzýti, doſtati zwah, zwážiti, přewážiti ſe.

Uebergieſſen, přeljti, přeljwati.

Uebergolden, ſ. Uebergülden.

Uebergreifen ſich die Hand, wywinauti ſobě ruku.

Uebergroß, přewelký, welmi, náramně welký, hrubý.

Uebergülden, pozlatiti, pozlacowati.

Uebergüldet, pozlacený.

Uebergüldung, f. pozlacenj, pozlacowánj, n.

Ueberguß, m. přelitj, n.

Uebergiepſen, ſádrau obwrcy, přebjliti.

Ueberhand nehmen, rozmáhati ſe, rozmocy ſe, zmáhati ſe, zmocy ſe.

Ueberhang, m. kolár, m. Ueberhang in einem Gebäude, náměrek, přjſtřeſſek, m. přjſtřeſſj, n.

Ueberhängen etwas, přehodit, přewěſyt, neut. naſtáwati, na hrdle ležeti, nad hlawau wiſeti.

Ueberhäufen, přeplniti, obſypati, přiſpořowati, oſauti, rozmnožiti, přiſpořiti, mit Wohlthaten, Ehrenbezeigungen, Lobreden, Sorgen, mit Geſchäften, mit Höflichkeiten, mit Freude, dobrodinjm, poctiwoſtmi, chwálau, pracemi, zdwořiloſtmi, radoſtj rozmnožiti, naplniti, přeplniti někoho, dáwati hogně, neb mnoho dobrodinj, poctiwoſti, chwáli, pracý, zdwořiloſtj, radoſtj, ſtaroſtj přiſpořiti, rozmnožiti, přidati, ſtaroſtmi zawaliti, obſypati, mit Schulden, mit Geſchäften ſich überhäufen, dluhy, pracemi ſe zaſypati, obſypati, pracemi ſe zanáſſeti, zaneſti, einen mit Beſchimpfungen, Schmachreden, Vorwürfen, haněnjm, vtrhánjm, wyteykánjm někoho naplniti, wynadati někomu, mit Beyſpielen, přjklady oſauti.

Ueberhäuft mit Geſchäften, pracemi zaneſſený, obſypaný, oſutý, mit Schulden, Sorgen, dluhy, ſtaroſtmi obſypaný, zawalený, die Waaren, der Leute, Verkäufer ꝛc, ſind zu überhäuft, zbožj lidu, prodawačů ge přjlis mnoho, überhäufte Güte, Höflichkeit, přjliſſná dobrota, zdwořiloſt, f.

Ueberhaupt, weſměs.

Ueberheben, ſich des Glückes, eines Vortheils, Vorzugs, pozdwihowati ſe, wypjnati ſe, popnauti, wynáſſeti ſe, wýſſiti ſe, pnauti, ſſtěſtjm, zyſkem, přednoſtj, 2) einen der Mühe, Sorge überheben, zbawiti, ſproſtiti někoho práce, ſtaroſti, polehčiti, vlehčiti, vwolniti někomu práce, ſtaroſt, einer Mühe, der Sorge, überhoben ſeyn, zbawenu býti, ſproſtěnu býti práce, ſtaroſti, ſwobodnu býti od práce, od ſtaroſti,

ines Beſuches überhoben ſeyn, a) ihn icht zu geben, ſproſtěnu, zbawenu ýti, (powinnoſti), nawſſtiwenj, oswobozenu býti od nawſſtiwenj, ich überheben laſſen eines Beſuchs, ines Geſchäftes, dáti ſe zbawiti nawſſtiwenj, práce, dáti ſe oſwoboditi od práce, od nawſſtiwenj, ſich überheben, durch Heben einen Schaden thun, namocy ſe, polámati ſe zdwihánjm.

berheizen, přetopiti.

berhin, běžně, überhin laufen, gehen, mjmo, okolo gjti, běžeti; überhin ſeyn, weta. konec býti; nun iſt es überhin bey uns, teď ge s námi weta, konec.

berhoben, ſ. überheben.

eberhören einen, weſlýchati, wyſlechnauti, 2) es nicht hören, přeſlechnauti ſe, ich hab es überhört, přeſlechl ſem ſe, přeſlechl ſem to.

ebarjährig, přeſtaralý.

leberhüpfen, přeſkočiti.

leberkleiden, přeſtrogiti, přewlecy, přewljkati.

leberkleid, n. ſwrchnj oděw, m.

leberklug, ſadjlek, mudráček, m.

leberkochen, přewařiti.

leberkommen, anlangen, dogjti, dogeti, 2) überkommen, bekommen, dogjti, doſáhnauti něčeho, doſtati něco, ſ. Bekommen.

Ueberkugeln ſich, ſkuliti ſe, překuliti ſe, ſkutáleti ſe.

Ueberkühlen, wychladnauti.

Ueberkunft, ſ. Ankunft.

Ueberladen, přetjžiti, obtjžiti, ſich als mit Trinken, mit Eſſen, přepluiti, přecpati ſe pitjm, žranjm, obtjžiti ſe, gjdlem.

Ueberladen, adj. obtjžený, ſtjžený.

Ueberladung, ſ. přetjženj, obtjženj, n. mit Trinken, mit Eſſen, přeplněnj, přecpánj, obtjženj pitjm, a gjdlem.

Ueberlaſſen eine Sache, zum Beſitze, zanechati, zůſtawiti, ponechati, poručiti, zůſtawiti; zur Beſorgung, als ich will dir es überlaſſen, tobě to zanechám, an den Meiſtbietenden, käuflich, um einen billigen Preis, přepuſtiti, puſtiti, jemandes Gut achten, na něčj vznánj zanechati, überlaß es mir, zu haben, přepuſť, puſť mně to, zu urtheilen, einen die Wahl überlaſſen, eines Willkühr, na wůli nechati; ich überlaſſe dir die Wahl, nechawám ti na wůli; ſich jemanden überlaſſen, odewzdati, poručiti ſe někomu; ſich den Sorgen, dem Schmerze, der Freude, Hofnung, odewzdati ſe, poručiti ſe ſtaroſtem, boleſti, radoſti, naděgi; allen Ausſchweifungen, Laſtern, Wolluſt, wydati ſe, oddati ſe na weyſtupky, na neprawoſti, na rozkoſſe, hleděti rozkoſſj, ſich Gott überlaſſen, dáti, oddati ſe, odewzdati ſe, poručiti ſe Bohu; ſich ſelbſt überlaſſen, ſám ſobě zanechaný, poručený; den Gläubigern ſeine Güter überlaſſen wi der Schuldner, oder ſonſt etwas, puſtiti ſtatky, přeſtuſtiti.

Ueberlaſſung, ſ. zanechánj, n.

Ueberlaß, ſ. nátiſk, m. přjkoř, neſnáz, protimyſlnoſt, těžkoſt, ſ.

Ueberlaſten, ſ. Ueberladen.

Ueberläſtig, obtjžný, těžký, těžek, ſeyn, těžek, obtjžným, protimyſlným býti.

Ueberlauf, m. der Leute, zběh, shon, m.

Ueberlaufen, wie ein Gefäß, přebjhati, přeběhnauti, přetékati, přetecy, wie das Waſſer, z břehu ſe wyljti, wyſtaupiti, přeljwati ſe, einen, nabjhati, dobjhati, naſtaupati na někoho; wie die Galle überlaufen, zdwjhati ſe, die Galle läuft mir über, žluč ſe mi zdwjhá; zu dem Feinde überlaufen, k nepřjteli vtecy, vprchnauti, prchnauti, vgjti, zběhnauti, přeběhnauti, act. etwas überlaufen im Leſen, přeběhnauti, einen überlaufen, wie der Schauer, napadnauti, obegjti; ſich überlaufen, vběhati ſe; es überlauft mich ein Schauer, hrůza mne obchází, napadá; überlaufen vor Hitze, od horka, horkem naběhnauti, přetrpěti, přewřjti.

Ueberläufer, m. přeběhlec, odběhlec, poběhlec, přebjhač, m.

Ueberlaut, hlaſytě, nahlas; überlaut lachen, chechtati ſe, hlaſytě ſe ſmáti.

Ueberleben, přečkati, w žiwobytj přečkati.

Ueberlegen, erwägen, přeložiti, rozgjmati, přemjtati na mysli, přemeyssleti, überlege es nur, přelož sy to gen, lange etwas, býti na rozpacých, rozpakowati, přemjtati na mysli.

Ueberlegen adj. einem, stärker, wyssj nad někoho, überlegen seyn einem, býti nad někoho, přesáhati, přewyssowati, předčjti, přepanossiti někoho, an der Zahl, Stärke, sylnějssj w počtu, mocnějssj.

Ueberlegenheit, f. Vorzug, m. předek, m. přednůstka, f.

Ueberlegung, f. přeloženj, n. rozmyslm.

Ueberlesen, přečjsti, oft überlesen, přečjtati.

Ueberley, zbytečný, zbytný, überley Zeit, zbytečný čas; überley seyn, zbeywati, haben, mjti na zbyt, s. übrig.

Ueberliefern, odewzdati, podati, odwesti, dodati, dodáwati, dostawiti, einen Brief, psanj dodati, odewzdati, odwesti; zur Strafe überliefern, k trestánj wydati, dedati, s. Uebergeben.

Ueberlieferung, f. dodánj, odewzdánj, podánj, odwedenj, n.

Ueberlisten, přechytřiti, přelstiti, překotiti, podrhnauti.

Uebermachen einen Brief an einen, odeslati, ein Kleid, oder sonst etwas, předělati, Uebergeben.

Uebermahlen, přemalowati; das Getreid, přemljti.

Uebermannen, přemáhati, přepanossiti, přesáhati.

Uebermannung, f. přemoženj, přepanossenj, n.

Uebermantel, swrchnj plášť.

Uebermaß, n. Uebermůß, nemjrnost, nesmjrnost, přilissnost, nestřjdmost, f. im Uebermaße, w hognosti; Uebermaß treiben, nestřjdmě, nemjrně, přes přjliš sobě westi, hogně sobě činiti, westi, bugnětj; im Uebermaße der Freude, w nemjrné, hognė rozkossi, s. Ueberfluß.

Uebermäßig, nemjrný, nesmjrný, nestřjdmý, přjlissný; übermäßig, adv. nemjrně, nad mjru, přespřjliš, přjlissně.

Uebermeistern, přemjstřiti, přemocy.

Uebermorgen, pozeytřj.

Uebermuth, der Stolz m. wysokomyslnost, hrdost, zpupnost, nádhernost, f. wysoké o sobě myssleni; Uebermuth, Muthwillen, zwůle, rozpustilost, bugnost; aus Uebermuth, z rozpustilosti, z bugnosti.

Uebermüthig, stolz, wysokomyslný, hrdý, zpupný, nádherný, wysoce o sobě smysslegicý; muthwillig, rozpustilý, bugný; werden, s. Stolz, Hoffärtig.

Uebermüthig, adv. wysokomyslně, hrdě, zpupně, nádherně z wysoka, z wysokého ducha, s hrdau myslj, muthwillig, rozpustile, bugně.

Uebernachten, přenocowati, nocowati, noclehowati, přenoclehowati.

Uebernächtig, přeznocnj.

Uebernahme, f. přigjmánj, přigmutj, přewzetj, n. des Geldes, oder sonst einer geschickten Sache, přjgem, m. přigmutj, n.

Uebernatürlich, nadpřirozeně.

Uebernatürlich, adv. nadpřirozeně.

Uebernehmen, auf sich nehmen von fremden Stücken, přigjti, přigmauti na sebe, přigjmati, přewzjti, wwázati se w něco, statt eines andern als Geschäfte, přewzjti, na sebe wzjti, přigmauti mjsto giného, etwas, das überschickt wird, als Geider ꝛc. ꝛc. přigjmati, přigjti, přigmauti, sich übernehmen, přetrati se, im Essen, Trinken, Arbeiten, im Laufen, přebrati se w gjdle, w práci, w běhu, wběhnauti, zchwátiti se.

Uebernehmer, m. přigjmač, přigjmatel, m.

Uebernehmung, f. Uebernahme, der Geschäfte eines Abwesenden, statt eines andern, přewzetj, n.

Ueberpflügen, přeworati.

Ueberpurzeln sich, překotiti se, překotati, skácetj se, zwrátiti se.

Ueberraschen, překwapiti, přikwačiti na někoho, zachwátiti, vom Tode überrascht werden, smrtj zachwácenu býti.

Ueberraschung, f. překwapenj, přikwácenj, zachwácenj, n.

Ueber-

errechnen, přepočjtati, přepočj-
:i.
errechnung, f. přepočjtánj, přepo-
tenj, n.
erreden, přemluwiti, namluwiti,
awesti, sich leicht überreden lassen,
áti se lehce přemluwiti, sobě leh-
é namlumiti, er ließ sich zu der That,
)andlung, Entschließung überreden,
al se k tomu skutku, vmyslu pře-
luwit, nawest, einen zu etwas,
s zu thun, někoho na něco nawesti,
néčemu přemluwiti, někomu něco
amluwiti, du willst mich etwas über-
eden; chceš mně něco namluwit, mne
a něco nawest.
erredung, f. přemluwenj, přemlá-
wánj, namluwenj, nawedenj, n. ná-
wod, m.
erreichen, podati, podáwati, mit
er Hand, do ruky podati.
errennen, přegeti.
erreſt, m. ostatek, zbytek, zůsta-
ek, m.
erreiten, přegeti koněm.
erreiter, m. pogezný, m.
errock, m. swchrnj kabát, m.
errücks, znak, naznak.
:rrumpeln, přechwátiti, překwapiti
ěco, přikwačiti, dorazyti, dotřjti,
ohrom včiniti, obořiti se, vdeřiti na
ěco, f. Ueberfallen.
erſäen, osýti, osýwati, posýti, po-
ýwati.
erſchaben, přestrauhati, přesskrá-
)ati.
erſchatten, obstjniti, zastjniti, stj-
em zacloniti, zacloniti.
)erſchattung, f. obstjnění, zastjnění,
acloněnj, n.
erſchätzen, přeceniti.
erſchicken, odeslati, posýlati, po-
lati, odesýlati.
erſchickung, f. Uebersendung.
erſchießen, wie Wasser, přeljwati
e, wyljwati se, wystaupiti, im
Weben, Würken.
erſchießen, übrig bleiben, seyn, pozů-
táwati, zbeywati; nadbýti, pře-
ýwati.
erſchiffen, přeplawiti, přeplauti,
řeprawiti, wie jemand, přeplawi-
ti se, přeprawiti se, přeplauti. f.
Ueberfahren.
Ueberſchiffung, f. přeprawenj, n. pře-
prawa, f. přeplawenj, n.
Ueberſchlag, an dem Hals, Kragen, m.
obogek, krog, m. wokruzj, n. der an
einem Mantel, obruba, f. obraube-
nj, n. weyložek, m. der Wundarzte
um ein Glied, Wunde, mázba, am
Gewichte, weywažek, m. in Rechnun-
gen, aučet, m. sčjtánj, počjtánj, pře-
počjtánj počtů, kladenj, drženj,
ein Ueberſchlag machen, aučet, aučty dělari, počet klásti, počet dr-
žeti.
Ueberſchlagen, Ueberſchlag machen, přewr-
hati, přewrcy, počet držeti, klásti, au-
čty dělati, ein Blatt, eine Seite im
Buche, přemjtati, přemecy, obra-
ceti, viele, zpřemjtati, zobracetí,
ein Kleid überschlagen, přeložiti,
überschlagen, wie das Wasser, wla-
žnauti, stydnauti, odrážeti se; ü-
berschlagendes Wasser, laulicht, od-
ražená woda, wo nur die Kälte her-
aus ist, odražená; überschlagen las-
sen, nechat odrazyt; sich überschla-
gen wie ein Pferd, sepnauti se; im
Fallen, přewrátit, přehodit, pře-
wrhnaut se, im Liegen, přewraco-
wati, přemjtat, přehazowat.
Ueberſchlämmen, obmazati, oblepiti
hlinau, blátem.
Ueberſchleichen, přilauditi, přiluzo-
wati se, přiljzati, připlazyti se, při-
wlécy se.
Ueberſchmieren, omazati, obmazati,
pomazati, vom neuen, přema-
zati.
Ueberſchnappen, přeskakowati.
Ueberſchnellen, einen betrügen, pře-
táhnauti, podskočiti, natáhnauti,
ossuliti.
Ueberſchneyen, pošněžiti, überſchneyet
ſeyn, sněhem zapadlým býti.
Ueberſchöſſling, m. raub, refljnk, sa-
zár, m.
Ueberſchreiben, melden, zapsati, a) darauf schreiben, napsati, 3) aus einem Buch in das andere; von einer Rechnung in die andere, oder von einer Seite in die andere über-

übertragen, přepisowati, přepsati.

Ueberschreibung, f. einer Schrift, über die andere, oder auf einen leeren Raum, napsánj, n. 2) in Büchern, Rechnungen, oder von einer Seite auf die andere, přepisowánj, přepsánj, n.

Ueberschreiten, překročiti, přestaupiti, die Gesetze, die Vorschrift, přikázanj přestaupiti, z rozkazu wykročiti, die Grenzen, die Schranken, meze překročiti, z mezý wykročiti, wystaupiti, wywinauti, die Schranken der Natur überschreiten, z mezý přirozenj wystaupiti, das Ziel und Maaß überschreiten, cýl překročiti, přestaupiti, přes meze se pustiti, dáti, z mezý, z mjrnosti, z mjry wykračowati, wystupowati, wykročiti, wystaupiti.

Ueberschreitung, f. přestaupenj, překročenj, n.

Ueberschreyen, překřičeti.

Ueberschrieben, přepsaný.

Ueberschrift, f. nápis, nadpis, m.

Ueberschritten, překročený, přestaupený.

Ueberschuß, m. zbytek, nadbytek, přebytek, m.

Ueberschüßling, f. Ueberschößling.

Ueberschütten, osypati, přesypati, obsypati, osauti, mit Wasser, přeljti, poljti wodau, mit Verrichtungen, pracemi obsypati, osypati, osauti, den Magen, žaludek přepluiti, přecpati, mit Erde, Schutte, zemj, rumem poházeti, zaházeti, zasypati, zarumowati, mit Freude, radostj naplniti.

Ueberschüttet, osypaný, obsypaný, osutý.

Ueberschwelle, f. swrchnj podwoge, f. prah hořeyssj, m.

Ueberschwemmen, přeljti se, zwodniti se, rozwodniti se, z řečjssě se wyliti, přelewati.

Ueberschwemmung, f. powodeň, f. přelitj, zwodněnj, rozwodněnj, wystaupenj, wylitj z břehu, n.

Ueberschwenglich, wrchowatý, dostatečný, přehogný, nemjrný.

Ueberschwenglich, adv. wrchowatě, dostatečně, přehogně, přes potřebu, nemjrně.

Ueberschwenglichkeit, f. wrchowatost, hognost, dostatečnost, zbytečnost, nemjrnost, f.

Ueberschwimmen, přeplynauti, přeplawiti se, přeplauti.

Ueberschwimmer, m. přeplawač, m.

Ueberseegeln, ein Schiff, lod přeplawiti, hinüber, přeplawiti, přeprawiti se.

Uebersehen, přehljdnauti, přehlédnauti, přezřjti, f. Nachsehen.

Uebersehung, f. přehljdnutj, přehljženj, přezřenj, n. f. Nachsicht.

Uebersenden, poslati, posýlati, odeslati.

Uebersendung, f. poslánj, posýlánj, odeslánj, n.

Uebersetzen, neut. über einen Fluß, See, přeplawiti se, přeplauti, přewezti se, přeprawiti se, sich übersetzen lassen, dáti se přeplawit, přewezt, přeprawit, wie ein Gefäß, Teller über das Feuer, postawiti na oheň, 2) in eine andere Sprache, als etwas in das Böhmische, in die böhmische Sprache übersetzen, překládati, přeložiti, wwesti, obrátiti, přewrátiti, přesaditi w Český gazyk, w Čessstinu, do Čessstiny, na česko, z česstiti, einen aus einer Gegend in die andere, přesaditi, etwas aus einer Stelle in die andere, přestawiti.

Uebersetzer, m. překladač, překladatel, m.

Uebersetzerinn, f. překladačka, překladatelkyně, f.

Uebersetzung, f. přelozenj, překládánj, přesazenj, n.

Ueber sich, dem Ort nach, nad sebau, in die Höhe, wzhůru nad se, nad sebe, přes sebe, über sich gebogen, gekehrt, gekrümmt, přehnutý, přewrácený, skřiwený, über sich haben jemanden, wohnen haben, mjti někoho nad sebau, über sich schreyen, über sich ergehen lassen, křičeti na sebe, nechati na sebe wyjjti, über sich sehen, werfen, přes sebe hleděti, přehoditi, über sich wachsen, wzhůru růsti.

ersichtig, mhaurawý, mhaurán, řístrkawý k očim, brlooký.
ersieden, wykypěti, překypěti, wywařiti se.
ersilbern, postřjbřiti, vom neuen, přestřjbřiti.
ersilbert, postřjbřený, vom neuen, přestřjbřený.
ersommern, léto ztráwiti, přes léto přebyti, přeležeti, zůstati.
erspannen, über etwas, přetáhnauti, přetahowati, potáhnauti, obtáhnauti, etwas, alles, přehnati, přepnauti, přes přílis dělati, der alles überspannt, přílissný.
erspannt, přehnaný, přílissný.
erspinnen, přepřjsti.
erspringen, přeskočiti, přeskakowati.
erstanden, přestálý.
erständig, wie das Obst, přezralý, werden, přezráti, überständiges Pferd, zchwácený kůň, m. werden, zchwátiti se.
erstauben, poprášiti, zaprášiti.
erstehen, přestáti, wystáti, přetrpěti, snásseti, snesti, nun ist es überstanden, gliž gest po wssem.
ersteigen, darübersteigen, přestaupiti, 2) übertreffen, přewýssiti, přeháhati, die Schwierigkeiten, die Gränzen, die Kräfte, die Erwartung, den Glauben, těžkosti přemoci, meze překročiti, z mezý wykročiti, wystaupiti, sýlu přewýssiti, přesáhati, nad naděgi, nad wjru býti, wjru, naděgi přewýssiti, darüber kriechen, přelezti.
ersteigung, f. ist mit Verbis und Participiis zu geben.
erstimmen, hlasem přewýssiti, přehlahati, hlasy wětssjmi přemahati, die andern überstimmen im Singen, přehlasowati, hlasy wětssjmi přemahati, eine Saite überstimmen, strůnu přetáhnauti.
erstreichen, obmazati, pomazati, otřjti, das Ueberstrichene, přemazati, 2) durchstreichen, přetrhnauti.
erstreuen, posýpati, vom neuen, přesýpati.
erstrichen, pomazaný, obmazaný, otřený, b) přemazaný.
Ueberströmen, einen mit Gaben, wyliti na někoho dary, osauti někoho darmi.
Ueberstilpen, přechlipiti, přehnauti.
Ueberstürzen, přewrhnauti, přewrcy, zwrátiti, zkáceti, sich, přewrhnauti, zwrhnauti, zkáceti, zwrátiti se, etwas über das andere, naruby obrátiti, přewrátiti, zpřewrácetí, zobrácetí.
Uebertäuben, ohlussiti, daß einer etwas thut, nabjhati.
Ubertölpeln, ohlaupiti, ohlupiti, ossáliti, ossaustnauti, sich lassen, dáti se ohlaupiti, se omámiti.
Uebertragen, einem etwas, wznesti něco na někoho, anders wohin, přenesti, přenásseti, etwas ertragen, snásseti, snesti.
Uebertreffen, přewýssiti, přesahati, přesáhnauti, předčiti, přepanossiti, an etwas, w něčem, im Laufen, předběhnauti, in der Volksmenge, přesýliti množstwjm lidstwa.
Uebertreiben, das Vieh, vhnati, vtejrati, etwas übertreiben, přehnati něco, přes přílis dělati, přílisným býti, übertriebene Höflichkeit, přílissná, přehnaná zdwořilost, f.
Uebertreibung, f. přílissnost, f. přehnánj, f. des Viehes, vhnánj, vtejránj, n.
Uebertreten, anders wohin, zu einem, přestaupiti, překročiti, 2) die Gebote, das Gesetz übertreten, přikázanj přestaupiti, překročiti, přerussiti, 3) die Schuhe übertreten, střewjce přesslapati.
Uebertreter, m. des Gebotes, des Gesetzes, přestupnjk, přestaupitel, přerussitel přikázanj, m.
Uebertretung, f. přestaupenj, překročenj, přerussenj, n.
Uebertrieben, přílissný.
Uebertünchen, přebjliti wápnem.
Uebertüncht, přebjlený.
Uebertünchung, f. přebjlenj, n.
Uebervortheilen, přechytřiti, přechytrowati, s. Betriegen.
Uebervortheilung, f. přechytřenj, přechytrowánj, n.
Ueberwachsen, přerůsti.
Ueberwägen, přewážiti.

Ueberwägung, f. přewáženj, n.
Ueberwältigen, přemocy, pobogowati, wybogowati.
Ueberwältiger, m. přemahatel, pobogowatel, m.
Ueberwältigung, f. přemoženj, pobogowánj, n.
Ueberweisen, přeswědčiti, se swědky přemocy, f. Ueberzeugen, Ueberführen.
Ueberweislich, přeswědčitedlný.
Ueberweißen, přebjliti.
Ueberweißung, f. přebjlenj, n.
Ueberwerfen, ein Kleid, přehoditi, 2) ſich mit einem überwerfen, pohodnauti ſe s někým, ſnesnadniti ſe, ſwaditi ſe, ſwařiti ſe, ſ. Hadern.
Ueberworfen, liſtig, potuſedlný, přewrhlý, in etwas, prohnaný.
Ueberwichtig, weywažný, přes wáhu.
Ueberwiegen, přewáziti.
Ueberwiegend, přewážný.
Ueberwieſen, přeswědčený.
Ueberwinden, přemahati, přemocy, in der Schlacht, bogem, bitwau přemocy, pobogowati, ich kann mich nicht überwinden, nemohu ſe přemocy, mit der Menge des Volks, přeſýliti množſtwjm lidſtwa, ſ. Siegen.
Ueberwinder, m. přemahatel, přemahač, přemožitel, wjtěz, m.
Ueberwindlich, přemožitedlný.
Ueberwindung, f. přemoženj, přemahánj, n.
Ueberwintern, přes zymu pobyti, zůſtati, přeležeti, bydleti.
Ueberwinterung, f. přes zymu přebytj, pobytj, zůſtánj, přeleženj, n.
Ueberwitz, m. mudrlanſtwj, mudráctwj, ſadjlſtwj, n.
Ueberwitzig, mudrlant, mudrák, ſadjlek, m.
Ueberwölken, zamračiti, poſſmuřiti.
Ueberwölkt, zamračený, mračný, poſſmaurný.
Ueberwogen, přewážený.
Ueberwucht, ſ. Uebergewicht.
Ueberwunden, přemožený.
Ueberwurf, m. ein Kleid, kytle, f.
Ueberzählen, überzehlen, přepočjtati, přepočjſti.
Ueberzählung, Ueberzehlung, f. přepočtenj, přepočjtánj, n.
Ueberzeugen, eines Irrthums, einer Uebelthat, von der Wahrheit einer Sache, oder ſonſt von etwas, přeſwědčiti o něčem.
Ueberzeuget, přeſwědčený.
Ueberzeugung, f. von etwas, přeſwědčenj, n.
Ueberziehen, mit etwas bedecken, potáhnauti, přetáhnauti, powléci, mit Wolken überziehen, mračnem, oblakem zaſtjniti, zakryti, zamračiti, potáhnauti, 2) einen mit Kriege überziehen, válku weſti, válěti, válčiti s někým, ſ. Bekriegen, 3) ein Kleid übers andere, na něco přioblécy, přiwlécy, ſſat oblecy na giný, přes giný, 4) überziehen, zu ſehr ziehen, přetáhnauti, 5) in ein anderes Ort, přeſtěhowati ſe, přebrati ſe.
Ueberzogen, potažený, powlečený, přetažený.
Ueberzuckern, pocukrowati.
Ueberzug, m. ein Kleid, přewlečka, f. des Bettes, powlečenj, n. powlaka, m. plur. am Leibe, plenice, f. einer Sache, přewlečenj, přetaženj, n.
Ueberzwerch, überzwerg, na přjč obrácený, položený, přjčnj.
Ueberzwerch, überzwerg, adv. na přjč, přes přjč, přes křjž, křjžem, thalen, na přjč, křjžem, na čtwero, na různo rozděliti, rozpoltiti.
Ueblich, obyčegný, bywalý, zwyklý, zobyčegený, werden, w obyčeg wgti, obyčegným, zwyklým býti, w obyčeg přigatu býti, machen, zobyčegiti, zobyčegeti, w obyčeg, w zwyklost vweſti, es iſt üblich, geſt obyčegné, zwyklé, geſt obyčeg, geſt w obyčegi, w zwyku, w zwykloſti, übliches Wort, Sprichwort, obyčegné ſlowo, přjſlowj, n.
Ueblich, adv. obyčegně, zwykle.
Uebricht, wie einem iſt, wird, mdlo, zle.
Uebrig, oſtatnj, pozůſtalý, zbytečný, übrige Zeit, oſtatnj čas, m. übrig ſeyn, bleiben, zbýwati, zůſtati, pozůſtáwati, zbytečným býti, oſtatnjm býti, er iſt noch übrig aus der Familie, on geſtě pozůſtalým geſt,

po-

pozůſtáwá z rodu, es iſt noch eine Hoffnung übrig, geſſtě naděge pozůſtáwá, zůſtáwá, es bleibt mir nichts übrig, als daß ich, ꝛc. nic mně nepozůſtáwá, nežli, ꝛc. es ſind mir nur fünf Gulden übrig geblieben, zůſtalo, zbylo mně gen pět zlatých, haſt du noch eine Zeit übrig? zbeywá ti čas? máš zbytečný čas? übrig laſſen, zanechati, pozůſtawiti, zůſtáwiti, ich habe noch einen Groſchen übrig, zbeywá, zůſtáwá, pozůſtáwá mně geſſtě gros, ich habe noch einen von meinen Freunden übrig, pozůſtáwá mně geſſtě geden přjtel; behalten, podržeti, ponechati, zanechati, das Uebrige, oſtatnj, oſtatek, m. das übrige Kriegsheer, oſtatnj wogſko, n. die Uebrigen, das Uebrige, oſtatnj, plur. oſtatek, m. im übrigen, oſtatně, ſ. Ueberflüßig.

brig, adv. oſtatně, zbytečně.

:brig bleibend, zbýwagjcý, přebýwagjcý, pozůſtáwagjcý.

brigens, oſtatně, oſtatek,

bung, f. cwik, m. cwjčenj, n. haben, mjti cwik, cwjčenj, zur Uebung, pro cwik, pro cwjčenj.

bungsſtunden, f. plur. hodiny k cwiku, k cwjčenj, f. plur.

:il, n. and. Viole, fiola, fiala, f. kwět fiolný, m.

:ilbraun, fiolowý, fialowý, modrý, brunatný.

:ilchen, n. fiolka, fialka, f.

:ilchenbeet, n. fialowa zahrada, f.

:ilchenblau, ſ. Veilbraun.

:ilchenſaft, m. fialowá ſſtáwa, f.

:ilchenwurz, f. fialowý kořen, m.

:rabfolgen laſſen einem etwas, wydati něco.

:rabfolgung, f. wydánj, n.

:rabreden, ſmluwiti, vmluwiti.

:rabredung, f. ſmluwenj, vmluwenj, n. ſmlauwa, vmluwa, f.

:rabſäumen, promeſſkati, zameſſkati, obmeſſkati, ſ. Verſäumen, Vernachläßigen.

:rabſäumung, f. promeſſkánj, zameſſkánj, obmeſſkánj, n. ſ. Verſäumung.

Verabſcheiden, od. verabſchieden, ordnen, nařjditi, zřjditi.

Verabſcheidung, f. nařjzenj, zřjzenj, n.

Verabſcheuen, oſſkliwiti ſobě, w oſſkliwoſti, w ohawnoſt, w ohyzdnoſti mjti.

Verabſcheuung, f. oſſkliwenj, zoſſkliwenj ſobě, n.

Verabſcheuungswürdig, hoden oſſkliwoſti, ohyzdný.

Verabſchieden, propuſtiti, wyhoſtiti.

Verachten, als zu niedrig, tupiti, potupiti, potupowati, pohrdati, pohrdnauti, opomjtati, zamjtati, opowrcy, zawrcy, zhrdati, als unbedeutend wie eine Gefahr, Warnung, Schwierigkeit, Drohung, Speiſe, Stelle, Anerbietung, ein Geſetz, Gott, opowrcy, opomjtati, potupiti nebezpečenſtwj, zhrdati, pohrdati, zhrdnauti nebezpečenſtwjm.

Verachter, m. pohrdač, potupnjk, m.

Verachtet, potupený, opowržený, zawržený, pohrdnutý.

Verächtlich, potupný, potupitedlný, poſtydatý, hanebný, pohrdaný, pohrdnutý, opowržený, zawržený, werden, wgjti, vběhnauti, padnauti w potupu, machen, wweſti w potupu.

Verächtlich, adv. potupně, opowrženě, zawrženě.

Verächtlichkeit, f. potupnoſt, opowrženoſt, zawrženoſt, f.

Verachtung, f. potupa, f. potupenj, zawrženj, opowrženj, pohrdánj, pohržení, zhrdnutj, zhrdánj, n. einen in Verachtung bringen, w potupu wweſti.

Verachtungswerth, Verachtungswürdig, potupy, potupenj hodný.

Veralten, wie ein Menſch, wie ein Thier, ſtaketi, ſtárnauti, zſtarati ſe, zeſtarati ſe, vſtarati ſe, zaſtarati ſe, wěkem ſcházeti, wie eine Sache, abkommen, wetſſeti, zwetſſeti, zſtarati ſe, wěkem, ſtaroſtj ſcházeti, ſegjti, tuchnauti, vtuchnauti, potuchnauti, einwurzeln, zaſtarati ſe.

Veraltet, wie ein Menſch, wie ein Thier, zſtaralý, zaſtaralý, ſſeſſlý wěkem, lety vſtaralý, letitý, zeſtaralý,

přestaralý, wie eine Sache, zwetssselý, sesslý, zastaralý, zestaralý, vtuchlý, potuchlý, eingewurzelt, zastaralý, das Wort, zwetsselé, wetché, zastaralé, vtuchlé slowo.

Veraltung, f. hohes Alter, zstaránj, zastaránj, zestaránj, vstaránj n. sessloſt wěku, zastaraloſt, f. einer Sache, daß ſie abkömmt, wetſſenj, zwetſſenj, tuchnutj, ſcházenj, n. ſeſſloſt, f. zastaránj, zestaránj, n. zstaraloſt, zestaraloſt, zwetſſeloſt, f.

Veränderlich, změnitedlný, proměnitedlný, měnitedlný, proměnný.

Veränderlich, adv. změnitedlně, proměnitedlně, měnitedlně, proměnně, ſ. Unbeſtändig.

Veränderlichkeit, f. změnitedlnoſt, proměnitedlnoſt, měnitedlnoſt, proměnnoſt, f.

Verändern, změniti, měniti, směniti, proměniti, přeměniti, ginačiti, zginačiti, přeginačiti, onačiti, zonačiti, přeonačiti, ſein Geſicht, Sitz, ſeine Sprache, Farbe, Stimme, ſeinen Entſchluß, měniti, změniti, proměniti twář, obličeg, sýdlo, řeč, barwu, hlas, vmyſl, ſeinen Stand, ſeine Kleider, přeměniti, proměniti, změniti, zginačiti, proginačiti, zonačiti ſtaw, ſſat, die Zeit verändert ſich, čas ſe mění, verändert werden, proměnu bráti, wzýti.

Veränderung, f. změna, směna, proměna, f. změnění, proměnění, zginačenj, přeginačenj, proginačenj, přeonačenj, zonačenj, n. Veränderung der Lage, der Sachen, im Staate, des Glücks, in der Natur, Witterung, Regierung, změna, proměna, f. iſt vorgefallen, dala ſe, ſtala ſe, Veränderung vornehmen, machen, změnu, proměnu vdělati, včiniti, Veränderung lieben, proměnu, změnu milowati.

Veranlaſſen einen, ponuknauti, přiweſti, připrawiti někoho k něčemu, naweſti na něco, příčinau býti něčeho, příčinu podati, ponuknutj dáti, das hat mich veranlaßt, dieß zu thun, to mne ponuklo, to bylo příčinau, to příčinu, ponuknutj podalo, dalo, etwas veranlaſſen, způſobiti, půſobiti, zploditi něco, příčinau býti, příčinu dáti, was hat die Veränderung veranlaßt? co ta proměna způſobila? kleine Umſtände veranlaſſen oft große Begebenheiten, malé okoličnoſti půſobj, plodj zaſté welké příběhy, gſau příčinau welkých příběhů.

Veranlaßer, m. půwodce, půwod, ponaukatel, m.

Veranlaßung, f. ponuknutj, n. příčina, f. geben, ſ. Veranlaſſen; haben, mjti ponuknutj, ponuknutu býti, das war die Veranlaßung dazu, to bylo k tomu ponuknutj, auf meine, mým ponuknutjm, mým půwodem, ſ. Anlaß.

Veranſtalten, půſobiti, způſobiti, způſobowati, gednati, zgednati, vgednati, připrawowati, ſtrogiti, zrjditi.

Veranſtaltung, f. způſobenj, zgednánj, vgednánj, připrawenj, zřjzenj, n. eine Veranſtaltung treffen, ſ. Veranſtalten.

Verantworten, obraňowati, obhagowati, brániti, hágiti, zaſtáwati, odpowjdati, očiſſtowati, omlauwati, wymlauwati, ſich verantworten bey einem, očiſſtiti ſe, winnu od ſebe odweſti, brániti ſe, omlauwati v někoho, odpowjdati za ſebe, etwas verantworten, odpowjdati za něco, zodpowjdati něco, ich will es verantworten, gá to zodpowjdám, gá budu za to odpowjdati, einen verantworten, omlauwati někoho, odpowjdati za někoho, er kann es nicht verantworten, on to nemůže zodpowjdati, du haſt es zu verantworten, ty to máš k zodpowjdánj, ſich mit etwas verantworten, als vor Gerichte, něčim ſe omlauwati, brániti, hágiti, odpowjdati zaſe, očiſſtowati ſe před práwem.

Verantwortlich, wymlauwačný.

Verantwortung, f. Vertheidigung, obrana, f. bránění, hágenj, očiſſtowá-

wánj, očisstěnj, zastáwánj, odpowjdánj, omlauwánj, n. omluwa, wýmluwa, f. odwod, m. Rechenschaft, Schuld, odpowjdánj, zodpowjdánj, n. Verantwortung haben, mjti odpowjdánj.

Verarbeiten, zpracowati, wypracowati, als das Gold, Silber, zlato, stříbro zpracowati, wypracowati.

Verargen, zle wykládati, na lewau, na zlau stranu wykládati, brátí, zle obrátiti, za zlé mjti, za zlé přigjti, na zlau stranku přigjti, wyložiti, ſ. übel aufnehmen.

Verarmen, chudnauti, ochudnauti, zchudnauti, na chudobu, na mizynu přigjti, ſ. Bettelarm, Bettelſtab.

Verarmt, zchudlý, ochudlý, na chudobu, na mizynu přiwedený.

Verarretiren, zalářowati.

Verarzneyen, prolekařiti, w lekách, w lekařſtwj stráwiti.

Veräußern, puſtiti, přepuſtiti, dopřjti, za penjze odbyti, od sebe dáti, odcyzyti, verkaufen, (juriſtiſch) odprodati, odcyzyti.

Veräußerung, f. přepuſtěnj, puſtěnj, za penjze odbytj, za penjze od sebe dánj, odcyzenj, n. Verkaufung, (juriſtiſch) odprodánj, odcyzenj, n.

Veräußerungsrecht, n. práwo od prodánj, n.

Verbannen, wypowěditi, wyhnati z wlaſti, za vſauzeného wyhlášyti, zawrcy, in Kirchenſachen, in geiſtlichen Dingen, wyobcowati, wylaučiti, wywrcy z cyrkwe, od cyrkwe, w kladbu, kladbu dáti, kljti, wykljnati, zakljnati, aus ſeinem Sinne, aus den Gedanken, Gedächtniße, z myſlenj, z myſli, z paměti zahladiti, wyhladiti.

Verbannt, wypowěděný, wyhnaný, wypowědenec, wyhnanec, m. aus der Kirche, wyobcowaný, wylaučený z cyrkwe, od cyrkwe wywrzený.

Verbannung, f. wypowědenj, wyhnánj, wyhnanſtwj, n. von der Kirche, Gemeinde, wyobcowánj, wylaučenj z cyrkwe, od, z cyrkwe wywrženj, wykletj, zakletj, n.

Verbauen, zaſtawěti, zaſtawiti, alles Geld, wſſecky penjze proſtawěti.

Verbauet, zaſtawěný, zaſtawený.

Verbauung, f. zaſtawěnj, zaſtawenj, n.

Verbeißen, den Schmerz, das Leid, boleſt, žaloſt, teſknoſt shreyzti, zamlčeti, přemocy, ſnesti, ſtrpěti, skrýti, vkrýti, w ſrdcy vtutlati, vtagiti, tagiti, das Lachen, ſmjch w ſobě zadržeti, zatagiti, ſich wie ein Hund, zuby zatnauti, die Worte, ſie verſchlucken, ſlowa vhryzati, překuſowati, einen Verluſt, Unfall, Unrecht, ſtrátu, nehodu, křiwdu w ſobě vtagiti, tutlati, vtutlati, tagiti, shreyzti, vkrýti, zatutlati.

Verbeißung, f. des Schmerzens, Leides, shryzenj, přemoženj, vtagenj, vkrytj, tagenj, krytj, skrytj, ſtrpenj boleſti, žaloſti, n. der Worte, překuſowánj, vhryzánj ſlow, n.

Verbergen, tagiti, zatagiti, vtagiti, krýti, vkrýti, skrýti, zakrýti, skrýwati, einem etwas, als ſeine Geſinnungen, někomu něco, swá myſſlenj, ſich verbergen, tagiti ſe, kreyti ſe, vkreywati ſe, pokrýwati ſe, skrýti ſe, skreywati ſe, ſchowati ſe, ſ. heimlich halten.

Verbergung, f. tagenj, zatagenj, vtagenj, vkrytj, skrytj, skrýwánj, krytj, n. ſein ſelbſt, tagenj ſe, vtagenj, zatagenj ſe, krytj ſe, vkrýwánj ſe, pokrýwánj ſe, n.

Verbergungsort, m. skreyſſe, f. skryté mjſto, n. vſtupek, m.

Verbeſſerer, m. lepſſitel, polepſſitel, zlepſſitel, oprawitel, naprawitel, m.

Verbeſſerlich, polepſſitedlný, zlepſſitedlný, oprawitedlný, naprawitedlný.

Verbeſſern, lepſſiti, zlepſſiti, polepſſiti, naprawiti, oprawiti, w lepſſj změniti, ein wenig, pooprawiti, ponaprawiti, wir wollen es einandermal verbeſſern, podruhý to naprawjme, polepſſjme, zlepſſjme,

einem

einem die Beſoldung, Einnahme, plat, příjgem polepſſiti, zlepſſiti někomu, es iſt vieles zu verbeſſern, geſt mnoho k zlepſſenj, k napra-wenj, k polepſſenj, die Sitten, den Fehler, polepſſiti, zlepſſiti, napra-witi mrawy, chybu.

Verbeſſerung, f. zlepſſenj, polepſſenj, napraweni, oprawenj, n. náprawa, oprawa, f. die Verbeſſerung der heil. Schrift, náprawa ſw. pj-ſma, f.

Verbeten, ſ. Verbieten.

Verbeugen, ſich, pokloniti ſe, ſklaně-ti ſe, vkloniti ſe, tief, z njzka ſe pokloniti.

Verbeugung, f. poklona, f.

Verbieten, zapowědjti, zapowjdati, zakázati, zahágiti, zabrániti, zbrá-niti, brániti, hágiti, zabawiti, mir iſt verboten, mně geſt zapo-wězeno, zapowědjno, Waaren ver-bieten, zbožj zapowědjti, bey Strafe, pod pokutau zapowědj-ti, einem das Haus, den Umgang, das Reden, das Maul, den Zu-tritt, zapowědjti, zabrániti, za-hágiti dům, obcowánj, řeč, hu-bu, vſta zatwořiti, dieß verbietet niemand, to žádnj nebránj, neza-powjdá, nezabraňuge.

Verbietung, ſ. Verbot.

Verbinden, zawázati, ſich verpflich-ten, zawázati ſe ſlibem, powinno-ſtj, die Wunde verbinden, ránu za-wázati, vwázati, obwázati, ſich mit einem, ſpiknauti ſe, zawázati ſe, ſpřáhnauti ſe.

Verbindlich, powinný, zawázaný, machen, ſich einen, powinnoſtj ně-kohо zawázati, ſ. Verbinden.

Verbindlichkeit, f. závazek, m. po-winnoſt, f. dlužné, powinné po-ſluſſenſtwj, n.

Verbindung, f. zawázánj, n. závaz-ek, m. in Verbindung treten, zá-wazek učiniti, ſ. Verknüpfung, Bündniß.

Verbitten, vproſyti, prosbau od-wrátiti.

Verbittern, rozhořčiti, popuditi, zpru-diti, zkyſeliti, rozkyſeliti, zdraſti-ti, die Freude, das Leben, radoſt, živobytj zhořčiti, zkyſeliti.

Verbittert, rozhořčený, zkyſelený.

Verbitterung, f. entſtehende, rozhoř-čenj, popuzenj, zpruzenj, zdraſtě-nj, die ſchon da iſt, Zorn, hořkoſt, kyſelost myſle, zášť, f.

Verblaſen, oddychati, oddechnauti.

Verblaſſen, zblednauti, ſ. Erblaßen.

Verbleiben, zůſtati, oſtati, bey ſeinem Vorhaben, auf ſeiner Meynung ver-bleiben, zůſtati při ſwém vmyſlu, na ſwém předſewzetj, zdánj ſtr-wati, oſtati.

Verbleiben, n. zůſtánj, n. es hat ſein Verbleiben dabey, zůſtáwá, oſtá-wá při tom.

Verbleibung, f. zůſtánj, n.

Verbleichen, ſ. Verblaſſen; wie eine Schrift, zagjti, zblednauti.

Verblenden, zaſlepiti, oſlepiti, ſlepi-ti, einem die Augen verblenden, zaſlepiti oči, zaklopiti oči někо-mu, der verblendet iſt, oſlepenec, m. ſ. Blenden.

Verblendet, oſlepený, zaſlepený.

Verblendung, f. zaſlepenj, oſlepenj, n. ſlepota, f.

Verblichen, zbledlý, wie eine Schrift, zaſlé, zbledlé piſmo, n. verblich-ner Körper, mrtwé tělo, n.

Verblühen, odkwjtati, odkwětnauti, odkwjſti, zprchnauti.

Verblühen, n. odkwjtánj, odkwětnu-tj, zprchnutj, n.

Verblümt, kwětowaný, prokwjta-ný, verblümte Redensart, kwěto-waný způſob mluwenj, m.

Verbluten ſich, zakrwáceti ſe, zakr-wawiti ſe, krwj ſe zaljti.

Verblutung, f. zakrwácenj, zakrwa-wenj, zaljtj ſe krwj, n.

Verbollwerken, zataraſowati, zata-raſyti.

Verborgen, ſkrytý, vkrytý, zakrytý, vtagený, tagný, tegný, verbor-nes Gewehr, vkrytá, ſkrytá zbraň, ſ. ſeyn, vor jemandes Augen, ſkry-tým, vkrytým býti před očima, před twáří někoho, bleiben, zůſta-ti ſkrytým, tagným, verborgen hal-ten, tagiti, wſkryté, wſkrytoſti,

w tagnosti chowati, mjti, ſ. Verbergen; ſich halten, liegen, w ſkrytě, tegně ſe chowati, pokrýwati ſe, tagiti ſe, kreyti, wkrýwati ſe, ſ. Verbergen; verborgenes Mittel, verborgene Kunſt, ſkrytý, tagný proſtředek, m. ſkryté, tagné wmění, n. verborgener Ort, ſkreyš, f. ſkryté mjſto, n. verborgene Dinge, ſkryté, wkryté, zakryté wěcy, f. plur. es iſt mir nicht verborgen, nenj předemnau ſkryto, mně tagno, ſ. Heimlich, Geheimlich.

erborgen, adv. verborgener Weiſe, ſkrytě, wkrytě, zakrytě, pod krytem, pod tagj, tagně, wſkrytě, ſich halten, ſ. oben.

erborgenheit, f. ſaukromj, n. ſkreyš, f. ſkryté mjſto, n. einer Sache, ſkrytoſt, wkrytoſt, tagemnoſt, tagnoſt, f.

erbot, Verboth, m. zápowěd, f. zákaz, m. zapowěděnj, zakázanj, n.

erboten, verbothen, zapowězený, zakázaný.

erbrämen, zalemowati, zapremowati, opremowati, obložiti, založiti, obkládati, zakládati prými.

erbrämt, zalemowaný, zapremowaný, zakládaný, obkládaný, založený, obložený

erbrannt, ſpálený, wpálený, von der Sonne, opálený, obhořený, oſmahlý, werden, opáliti ſe na ſlunce, oſmahnauti, obhořeti.

erbrauchen, zpotřebowati, wypotřebowati.

erbraucht, zpotřebowaný, wypotřebowaný,

erbrechen, prowiniti, zawiniti, přeciniti, pročiniti, ſpáchati, dočiniti ſe zlého, 2) ſich, polámati ſe.

erbrechen, das, prowinění, zawinění, přečinění, pročinění, dočinění zlého, n.

erbrecher, m. přečinitel, pročinitel, winjk, prowinilý, přeſtupnjk, m.

erbreiten, ſ. Ausbreiten.

erbremen, ſ. Verbrämen.

erbremt, ſ. Verbrämt.

erbrennen, act. etwas, einen, páliti, ſpáliti, wpáliti ohněm, etwas, ſehr, vieles, alles, popáliti, vor Zeiten wurden die Todten verbrannt, před časy ſe mrtwj páljwali, verbrannt werden wie ein Menſch, ſpálenu, wpálenu býti, verbrennen wie die Sonne, opáliti, ſich, das Kleid, den Finger, das Maul, ſpáliti ſe, ſy ſſaty, prſt, hubu, Fleiſch, Brühe, maſo, poljwku připáliti, přiſmudnauti, vieles, alles, popáliti, 2) neut. verzehrt werden, ohořeti, ohněm ohořeti, wohořeti, vor Hitze, ohořeti horkem, es iſt verbrannt, ohořelo, wie Fleiſch, Brühe, připálilo ſe.

Verbrennlich, paliwý, ſpaliwý.

Verbrennung, ſpálenj, wpálenj, n.

Verbringen, ſtráwiti, promrhati.

Verbrüdern ſich, obratřiti ſe.

Verbrüderung, f. obratřenj ſe, n.

Verbrühen, ſpařiti.

Verbuhlen, probugnit, probaugeti.

Verbuhlt, bugný, (e) dem Inhalte nach, zamilowaný.

Verbunden, zu etwas, zawázaný powinnoſtj, ſwázaný, na záwazek wzatý, ich bin ihnen dafür verbunden, gſem gim za to zawázan, verbunden machen, zawázati, na záwazek wzýti, powinnoſtj, ſlibem zawázati, durch das Band, ſwazkem ſwázaný.

Verbündniß, n. záwazek, m. ſ. Bündniß.

Verbürgen, etwas, zur Bürgſchaft geben, ručiti, zaručiti, rukogmě poſtawiti, einen für einen, ſich, za rukogmě, rukogmjm býti, w rukogemſtwj poſtawiti.

Verbürger, m. ſ. Bürge.

Verbürgung, f. einer Sache, die man zum Pfande giebt, ručenj, zaručenj, rukogemſtwj, n. einer Perſon, za rukogmě poſtawenj, rukogemſtwj, n.

Verdacht, m. Argwohn, podezřenj, n. podezřeloſt, f. podhljdánj, mněnj, domněnj, domeyſſlenj ſe, n. dúmyſl, potah, m. machen, erwecken, w podezřenj wweſti, im Verdachte haben, den Verdacht hegen, mjti w podezřenj, w domněnj,

mjti

mjti w podezřeloſti, podezřelého, na někoho ſe domnjwati, domeyſſleti, einen Verdacht auf einen werfen, w podezřeni, w domněnj, w podezřeloſt wzýti, ſich in Verdacht bringen, dáti ſe w podezřenj, w podezřeloſt, w domněnj, kommen, přigjti, vpadnauti, wgjti w podezřenj, w podezřeloſt, der einen Verdacht heget, podezřiwý, podhljdawý.

Verdächtig, podezřelý, ſich machen, dáti ſe w podezřeloſt, w podezřenj, do podezřeloſti, do podezřenj, včiniti ſe podezřelým, domělý.

Verdächtig, adv. podezřele, podezřiwě, domělе.

Verdämmen, zahraditi.

Verdämmung, f. zahraženj, n.

Verdammen, zatratiti, zatracowati, zum Tode verdammen, k ſmrti, na ſmrt, hrdla odſauditi, zu einer Strafe, k treſtu odſauditi, treſt vſauditi, daß du verdammt ſeyſt, gdi na zatracenj.

Verdammet, zatracugicý.

Verdammlich, zatracenj hodný, zatratitedlný.

Verdammniß, f. zatracenj, n. zur ewigen Verdammniß verurtheilen, na wěčné zatracenj odſauditi.

Verdammt, Verdammter, m. zatracený, zatracenec, m. die Verdammten, zatracency, m. plur. zum Tode, na ſmrt, k ſmrti, hrdla odſauzený.

Verdammt, adv. zatracenĕ.

Verdammung, f. zatracenj, n. zum Tode, odſauzenj k ſmrti, na ſmrt, hrdla, n. zur Geldſtrafe, odſauzenj k penéžitému treſtu, n.

Verdammungswürdig, zatracenj hodný.

Verdampfen, wypáchnauti, wyčichnauti.

Verdanken, einem etwas, děkowati, poděkowati někomu za něco, ihm habe ich es zu verdanken, gemu mám za to co děkowat.

Verdauen, zažjti, zažjwati, k duhu přiweſti, zwařiti.

Verdauet, zažitý.

Verdaulich, záživný, zaživačně.

Verdaulichkeit, f. záživnoſt, zažjwačnoſt, f.

Verdauung, f. zažitj, zažjwánj, n.

Verdauungsmittel, n. proſtředek pro zažitj, m.

Verdeck, n. podlaha, f. ſ. Abtritt.

Verdecken, zakrýwati, přikrýwati, zakrýti, přikrýti, vkrýti, pokrýti, zaſtjrati, zaſtřjti.

Verdeckt, přikrytý, zakrytý, vkrytý, pokrytý, zaſtřený, verdeckter Name, ſkryté, vkryté, pokryté gmeno, n. verdeckter Gang, přikrytý, ſkrytý průchod, m.

Verdeckt, adv. ſkrytě, podkrytem, zakrytě, vkrytě, přikrytě, pokrytě.

Verdeckung, f. zakrytj, přikrytj, vkrytj, pokrytj, zaſtřenj, n.

Verdenken, domnjwati ſe, domeyſſleti ſe, ſ. in Verdacht haben einen, 2) verdenken etwas, verargen, za zlé mjti, zle wykládati, w zlé obrátiti, na zlau ſtranu brátі, ich kann es ihm nicht verdenken, nemohu mu to mjti za zlé, nemohu mu to zle wykládati, wyložiti, w zlé obrátiti.

Verderb, m. ſ. Verderben, das.

Verderben, zu Grunde richten, in Unglück, Untergang ſtürzen, kazyti, zkazyti, pokazyti, hubiti, zhubiti, zahubiti, 2) verſchlimmern, als ein Kleid, Speiſe, den Magen, die Sitten, Geſundheit ꝛc. ſſaty, gjdlo, žaludek, mrawy, zdrawj kazyti, zkazyti, pokazyti, poruſſiti, einen jungen Menſchen, zkazyti, pokazyti, 3) zu Grunde gehen, zahynauti, hynauti, zahubenu, zkaženu býti, na záhubu, zhaubu, zkázu, mizynu, na zmar přigjti, we pſý gjti, ruſſiti ſe, 4) vereiteln, wie die Hoffnung, Freude, das Spiel, den Handel, die Sache, kazyti, pokazyti, zkazyti, zruſſiti, die Zeit verderben, čas mařiti, zmařiti, die Müde, zmrhati prácy, ſchlechter werden, kazyti ſe, poruſſiti ſe, die Speiſe, der Wein, der Baum, das Gewächs verdirbt, gjdlo, wjno, ſtrom, zroſt-

lina

žina ſe kazý, ruſſj, es andern verderben, ginym to zkazyti, pokazyti, ein Uhrwerk, ein Spielwerk, oder eine andere dergleichen Sache, zkazyti, pokazyti, zruſſiti, na zmar přiweſti.

erderben, das, zkáza, záhuba, zhauba, f. ins Verderben ſtürzen, na záhubu, zhaubu, zkázu přiweſti, w zkázu připrawiti, vweſti.

erderber, m. zkázce, kazyč, ruſſič, hubič, hubitel, zhaubce, ruſſitel, m. der Sitten, kazyč, kazytel, poruſſitel mrawů, m. Verderber des Vaterlandes, zhaubce, zkázce, hubič wlaſti, m.

erderblich, záhubný, zhaubný, záhubčiwý.

erderblichkeit, f. záhubnoſt, záhubčiwoſt, f.

erderbniß, f. Verderbung, f. der Sitten, porusſenj, n. porusſenoſt, nákaza, f. nakaženj, zkaženj, pokaženj mrawů, n. Untergang, zkáza, zhauba, záhuba, f.

erderbt, zkažený, pokažený, porusſený, zhubený.

erdeutſchen, znēmčiti.

erdicken, huſtiti, zahuſtiti, zhuſtiti, tluſté dēlati, ſich verdicken, huſtnauti, zhuſtnauti, zthuſtnauti, thuſtnauti.

erdickt, zhuſtēný, zahuſtēný.

erdickung, f. zahuſtēnj, zhuſtēnj, n.

erdienen, zaſluhowati, zaſlauziti, Dauk, Gnade, miloſt, láſky, přjznē zaſlauziti, wyſlauziti ſobē miloſt, ſich Geld, Vermögen, alles ſein Haab und Gut ſich verdienen, penjze, ſtatek, wſſecko ſwé gmēnj ſobē wyſlauziti, zaſlauziti, wydēlati, den Tod, den Himmel verdienen, ſmrt, nebe zaſlauziti, er hat den Galgen verdient, on ſſibenecy zaſlauzil, Geld, einige Gulden an etwas, an der Waare verdienen, wydēlati penjze, nēkolik zlatých na nēčem, na zbožj, wie viel Gulden haſt du heute verdient? mnoholis zlatých dnes wydēlal? habe ich das um dich verdient? zaſlauzil ſem ſy tolik na tobě? v tebe?

erdienſt, n. záſluha, f. zaſlaužení, n. Verdienſte haben, miti záſluhy,

2) Verdienſt, m. was verdient wird, Lohn, Gewinnſt, weydēlek, m.

Verdienſtlich, zaſluhugicý.

Verdienſtlichkeit, f. záſluhy, f. plur. zaſlaužení, n. zaſlaužeноſt, f.

Verdienſtvoll, plný záſluh, ſ. Verdient.

Verdient, zaſlaužený, zaſlauzilý, verdienter Mann, zaſlauzilý muž, m. ſich verdient machen um einen, zaſlauzilým ſe včiniti na někom, v někoho, verdienter Weiſe, verdientermaſſen, dle záſluh, dle zaſlaužení, gak zaſlauzil.

Verdingen, pronagiti, pronagmauti, pronagjmati, nagjti, nagjmati, ſich an einen Herrn, dáti ſe w ſlužbu.

Verdinger, m. pronágemnjk, pronagimatel, m.

Verdingung, f. pronagetj, pronagjmánj, nagetj, n.

Verdollmetſcheu, překlumočiti, přeložiti.

Verdollmetſchung, f. překlumočenj, přeloženj, n.

Verdoppeln, dwogiti, oddwogiti, zdwogiti, dwognásobiti, zdwognásobiti.

Verdoppelt, zdwogený, oddwogený, zdwogený, zdwognásobený.

Verdoppelung, f. dwogenj, zdwogenj, oddwogenj, dwognásobenj, zdwognásobenj, n.

Verdorben, zkažený, pokažený, verdorbene Sitten, zkažené, pokažené, porusſené mrawy, m. pl. verdorbene Mühe, marná, daremná, zmařená práce, f. es iſt alles verdorben, po wſſem geſt wera, wſſecko geſt zkaženo.

Verdorbenheit, f. nákaza, f. porusſenj n. porusſenoſt, f. pokaženj, n.

Verdorren, wie ein Gewächs, ſchnauti, wadnauti, vſchnauti, vwadnauti, ſwadnauti, vſuſſiti ſe, wyſuſſiti ſe, ſeſchnauti, 2) ſchwinden, verzehrt werden, ſchnauti, vſchnauti, chřadnauti, zchřadnauti, wyzábnauti.

Verdorret, wie ein Gewächs, wyſchlý, vſchlý, vſuſſený, wyſuſſený, vwadlý, ſwadlý, wie ein Menſch, Thier, vſchlý, zchřadlý, wyzáblý, wykapalý.

Verdorrung, f. wadnutj, ſchnutj, n. vſchloſt, f. vſchnutj, vwadnutj, zchřadnutj, n.

Verdrängen, ſ. Verdringen.

Verdrängung, ſ. Verdringung.

Verdrehen, ztočiti, ztáčeti, zkrautiti, zkřiwiti, zakrautiti, zatočiti, die Augen verdrehen, krautiti, točiti očima, zkrautiti oči, die Worte, ſlowa obráceti, zobráceti, den Schlüßel, klíč překročiti.

Verdrehet, zatočený, ztočený, zkraucený.

Verdrehung, f. zkraucenj, ztočenj, n. der Worte, obrácenj ſlow, n.

Verdrießen, wie eine Mühe, mrzeti, das verdrießt mich, to mne mrzý, laß dich nicht verdrießen, ať tě to nemrzý, nehorš ſe nad tjm.

Verdrießlich, verdrüßlich, wie eine Sache, mrzutý, protimyſlný, verdrießliches Wetter, Buch, Arbeit, mrzutý čas, m. mrzutá kniha, prácе, f. er iſt ein verdrießlicher Menſch, geſt omrzelý, zmrzelý, mrzutý člowěk, einen verdrießlich machen, rozmrzeti, pohorſſiti někoho, mrzutého včiniti, werden, rozmrzeti ſe, zmrzeti ſe, mrzutým býti, verdrießliche Miene machen, mrzutě hleděti, kaukati, ſſklebiti ſe, ſſkarediti ſe, heute bin ich ſehr verdrießlich, dnes gſem hrozně mrzutý, ſe mrzým.

Verdrießlich, verdrüßlich, adv. mrzutě, zmrzele, omrzele, protimyſlně.

Verdrießlichkeit, Verdrüßlichkeit, f. der Sache, mrzutoſt, protimyſlnoſt, f. des Gemüths, omrzeloſt, zmrzeloſt, mrzutoſt, neſnáz, protimyſlnoſt, f. Verdrießlichkeiten haben mit einem, mrzutoſti, neſnáze mjti s někým.

Verdringen, zapuditi, zahladiti, zahnati, aus einem Orte, Beſitze, aus der Stadt, z mjſta, z drženj, z města zapuditi, zahnati.

Verdroßen, mrzutý, omrzelý, negapný.

Verdroßenheit, f. mrzutoſt, f. omrzenj, n. omrzeloſt, negapnoſt, f.

Verdrücken, unterdrücken etwas, vdusiti, dutlati něco.

Verdruß, m. mrzutoſt, protimyſlnoſt, f. vor Verdruße berſten, mrzutoſtj ſe rozpuknauti, Verdruß machen, dělati mrzutoſt, protimyſlnoſt.

Verdumpft, wie ein Schall, temný.

Verdunkeln, verdüſtern, zatemniti, zamračiti, den Himmel mit Wolken, nebe oblakem zamračit, zatemnit; durch Bäume, zaſtjniti, ſich wie die Sonne, zatemniti, zaſtjniti, zatmjti ſe.

Verdunkelung, Verdüſterung, f. zatemnění, n. zatmělоſt, f. durch Bäume, zaſtjnění.

Verdünnen, wie einen Saft, lehčiti, zlehčiti, wie die Wolken ſich, wybjrati ſe, verdünnen die Menge, Leute, ztenčiti, zmenſſiti; die Luft, ztenčiti, tenčiti.

Verdunſten, wypářiti, wypáchnauti.

Verdürren, ſ. verdorren.

Verdurſten, žižni zagiti, zahynauti, vmořiti ſe, einen laſſen, žižnj vmořit.

Verdüſtern, den Kopf, die Seele, hlawu, duſſi zatemnit, zkormautit. verdüſtert, zatemněný, zamračený, verdüſtert ausſehen, zamračeně, zkormauceně wyhljžeti.

Verdüſterung, ſ. Verdunkelung.

Veredeln, oſſlechtiti.

Veredelung, f. oſſlechtění, n.

Verehlichen, ſnaubiti, zaſnaubiti, ſwogiti, za muže wdáti; ſich als Mannsperſon, ženiti, oženiti ſe, manželku pogjti, wzýti, za manželku wzýti; als eine Frauensperſon, za muže, za manžela ſe wdáti, ſich miteinander verehlichen, wzýti ſe, ſeine Tochter verehlichen, dceru ſnaubiti, zaſnaubiti w manželſtwj wdáti, ſ. Verheirathen.

Verehlicht, ženatý, oženěný.

Verehlichung, f. ſnaubenj, n. ſ. Verheirathung.

Verehren, ehren, ctjti, 2) ſchenken, ctjti něčjm, darowati něco, dařiti, obdařiti něčjm, dary a pocty dáwati, darem poctiti, poctu dáti; er hat mir einen Ring verehret, poctil mne prſtenem, ſ. Schenken.

Verehrer, m. ctitel, m.

erehrung, f. ctěni, poctěnj, vctěnj, n. göttliche Verehrung, pocta Božj, pocta, 1) Geſchenk, pocta, poctiwý dar, obdařinka, f. eine Verehrung geben, poctu dáti.

erehrungswürdig, ctihodny.

erehrungswürdigkeit, f. ctihodnoſt, f.

erehrungwürdigſte, neyctihodnějſſj.

ereinbaren, Vereinbarung, f. ſrownati, ſgednati, porownati, ſrownánj, porownánj, ſgednánj, n. ſ. Vereinigen, Vereinigung.

ereinigen, gednotiti, ſgednotiti, ſgednati, w gednotu, w gedno wweſti, widerſprechende Dinge, oder die es ſcheinen, oder ſtreitende Partheien, ſrownati, ſgednati, ſmjřiti, ſich mit einem, ſpogiti ſe, egednotiti ſe.

ereinigung, f. ſgednocenj, ſgednánj, n. gednota, f. w gednotu wwedenj, ſtreitender Dinge, Sätze, Perſonen, ſrownánj, porownánj, ſgednánj, ſmjřenj: mit einem, ſpogenj, ſgednocenj, ſ. Verbindung der Gemüther, ſgednocenj, ſgednocenoſt myſle.

Vereinzeln, rozloſowati.

Vereinzelung, f. rozloſowánj, n.

Vereiteln, zmařiti, na zmar přiweſti, w drt obrátiti, zruſſiti, die Freude, das Vorhaben, radoſt, předſewzetj zmařiti, w niwec w nic obrátiti, vweſti, ſkazyti, zruſſiti, eines Vorhaben, Macht, vmyſl, moc něčj zruſſit, w nic vweſt.

Vereitelt werden, prazdnauti, w nic w niwec, na zmar přigiti, w drt, w nic vwedenu, obrácenu býti, zruſſenu býti.

Vereitelung, f. zmařenj, n. na zmar přiwedenj, zruſſenj, n. des Vorhabens, zruſſenj vmyſla, n.

Verewigen, zwěčnit, wěčným včinit.

Verewigung, f. zwěčnění, wěčným včinénj, n.

Vereiden, beſſer pereiden, přiſahau, ſlibem zawázati, na ſlib, na přiſahu wzýti.

Vereidung, beſſ. Vereidung, přiſahau, ſlibem zawázánj, n. na ſlib wzeti, n.

Verfahren, zacházeti, nakládati, in einer Sache, pokračowati w něčem, w něgaké wěcy, mit einem gütig, übel, dobrotiwě, zlé s někým zacházeti, nakládati, verfahren gegen einen wie der Richter gerichtlich, práwně, dle práwa s někým pokračowat, nakládat, verfahren mit etwas, durchkommen, wyſtačiti, damit kann ich verfahren, s tim mohu wyſtačiti, verfahren, im Fahren vom rechten Wege abkommen, zageti, den Zoll verfahren, clo přegeti, viel Geld verfahren, progezditi, progeti mnoho peněz; Todes verfahren, ſ. ſterben.

Verfahren, n. zacházenj, nakládánj, n.

Verfall, m. pád, m. hynutj, n. ſkáza, f. ſcházenj, ſegitj, vruhnutj, n. Verfall der Nahrung, Handwerks, zacházenj, ſcházenj, tuchnutj živnoſti, řemeſla, in Verfall kommen, hynauti, zacházeti, w ſkázu přicházeti, přigiti, vruchnauti, potuchnauti, tuchnauti, in Verfall bringen, na zahynutj, na ſkázu přiweſti, Verfall der Waare, propadnutj, n. propadenj zbožj, in Verfall ſprechen, k propadnutj vrčit, odſaudit.

Verfallen, abnehmen, in Abnahme gerathen, ſchlechter werden, hynauti, mjgeti, ſcházeti, tuchnauti, verfallen am Leibe, Geſichte, ſpadati ſe; wie ein Gebäude, řiti ſe, bořiti ſe, obořiti ſe, zſauti ſe, in Strafe verfallen, do pokuty přigiti, w pokutu vpadnauti, pokutu podnikauti, pokutu neſti, wie eine Erbſchaft, Klage, wie ein Gut, Wechſel, wie eine Waare, propadnauti nečjm, auf etwas verfallen, připadnauti, přigiti, zpomenauti na něco, verfallen wie die Zeit, progiti, přeyjti, proběhnauti.

Verfallen, part. adj. zbořený, obořený, ſypký, wie eine Erbſchaft, Klage, Wechſel, propadlý, verfallen am Leibe, am Geſichte, ſpadlý, přepadlý wie die Zeit, proſſlý čas.

Verfallzeit, f. Verfalltag, čas, den proſſlý, proběhlý.

Verfälſchen, cyzoložiti, zcyzoložiti, poruſſiti, falſſowati, zfalſſowati, podwrcy, zljčiti, den Namen, poruſſit gmeno.

Verfälſcher, m. cyzoložitel, zcyzoložitel, poruſſitel, falſſowatel, zljčitel, m.

Verfälſchung, f. cyzoloženj, zcyzoloženj, poruſſenj, falſſowánj, podwrženj, zljčenj, n.

Verfangen, nützen, wirken, proſpjwati, platnu býti, ſpomáhati, es verfängt nichts, nic neproſpjwá, nic nenj platno, nic neſpomáhá, nenj naplat, nic ſe to nechytá, wie das Feuer, chytati ſe, ſich wie der Athem verlieren, zalikati ſe, zalknauti, ſich verfangen, wie der Wind, zarazyti ſe.

Verfänglich, wie eine Frage, lapawý, oklamawý, klamawý, auſkočný, verfängliche Frage, lapawá, auſkočná otázka; wie eine Sache, chytlawá, klamawá wěc, verfänglicher Menſch, lapawý, klamawý, auſkočný člowěk, lapačka, zchytralý.

Verfänglich, adv. lapawě, klamawě, oklamawě, chytlawě.

Verfänglichkeit, f. lapačka, klamawoſt, oklamawoſt, auſkočnoſt, zchytraloſt. f.

Verfaſſen, zřjditi, zřjzowati, ſchriftlich, ſkládati, složiti; zuſammen faſſen, begreifen, obſáhnauti; verfaſſet ſchriftlich, složený, a) obſažený.

Verfaſſung, f. zřjzenj, vſtanowenj, Zuſtand, způſob, ſtaw, m. in guter Verfaſſung ſeyn, w dobrém způſobu, ſtawu býti, Verfaſſung einer Schrift, ſloženj, ſkládánj, n.

Verfaulen, shnjti, hnjti, pohnjti, vhnjti, verfault, shnilý, hnilý, pohnilý, vhnilý.

Verfaulung, f. shniloſt. shnilota, f.

Verfechten, obraňowati, obrániti, obhagowati, brániti, hágiti, zaſtáwati.

Verfechter, m. obránce, obhágce, obhagitel, bránitel, zástupce, m.

Verfechtung, f. obránění, bránění, obhágenj, hágenj, n. obrana, f. zaſtáwánj, n.

Verfehlen, pochybyti, poblauditi, zblauditi, den Weg, des Weges verfehlen, z ceſty poblauditi, ceſty chybiti, od ceſty zblauditi, einen nicht treffen, chybiti; nicht finden, chybiti, die Zeit, Regel verfehlen, chybiti času, prawidla, ſeinen Zweck verfehlen, cýle chybiti.

Verfehlung, f. pochybenj, poblauzenj, zblauzenj, n.

Verfeinden ſich mit einem, ſnepřáteliti ſe s někým.

Verfeindung, f. ſnepřátelenj ſe.

Verfertigen, hotowiti, zhotowiti, zuweilen auch, ſtrogiti. Als Futrale, ꝛc. verfertigen, pauzdra ſtrogiti, zu Ende, dohotowiti, dodělati.

Verfertiger, m. hotowitel, zhotowitel, m. eines Werkzeugs, ſtrugce. m.

Verfertigung, f. hotowenj, zhotowenj, a. zu Ende, dohotowenj, dodělánj, n. b) ſtrogenj.

Verfinſtern, zatmjti, zatmjwati, zamračiti, ſich verfinſtern, tmjti ſe, zatmjti ſe, zamračiti ſe, zatemniti ſe zaſtjniti ſe, wie die Sonne, der Mond, zatmjti ſe, zaſtjniti ſe; das Gemüth, den Verſtand, myſl, rozum zatmjt, zatemnit.

Verfinſtert, zatměný, zatmělý, zamračený, werden, zatměnu, zamračenu býti.

Verfinſterung, f. zatměnj, zamračenj, n. der Sonne, des Mondes, tměnj, zatměnj, zaſtjnění, ſlunce, měſýce, der Seele, des Verſtandes, zatměnj, zatemnění.

Verfliegen, vletěti, pominauti, ſplinauti.

Verfließen, vplynauti, odplynauti, die Zeit, das Jahr iſt verfloſſen, čas, rok vplynul, odplynul, pominul, minul.

Verfließung, f. vplynutj, odplynutj, n.

Verfloſſen, vplynulý, odplynulý, pominulý, minulý, den verfloſſenen Montag, minulý pondělek; verfloſſene Zeit, pominulý, minulý čas, n.

Verfluchen, zakljnati, prokljnati, zakljti, prokljti, verabſcheuen, prokljnati, prokljti, verflucht ſey die Stunde, die Sünde, der Gedanke, pro-

eta budiż ta hodina, ten hřich, ta yſſlinka, einen, prokljnati někoho.
ſlucht, prokletý, zakletý, zaklený, :oklený, das verfluchte Geld, ty :oklaté, zlořečené penjze, verfluch- Bosheit, proklatá zlost, verflucht, roklatě.
ſluchung, f. prokljnánj, zakljná- j, prokletj, n. Verfluchung, Ver- ſcheuung, prokljnánj, prokletj.
ſluchungswürdig, prokletj, zlořeenj hodný.
ſluß, m. ſ. Verfließung.
folg, f. Fortſetzung.
folgen, fortſetzen, následowati, achſetzen, ſtjhati, postjhati, náſle- owati, auf dem Fuße, w zápětj jti za někým, následowati někoho, lagen, pronásledowati, stěžowati, eraumtreiben, pronásledowati.
rfolger, m. der Chriſten, pronásle- owatel, protiwnjk, pronásledo- wnjk, m.
rfolgung, f. Fortſetzung, následo- wánj, n. Nachſetzung, ſtjhánj, po- tjhánj, následowánj, n. Herum- reibung, pronásledowánj. An- eindung, Plage, pronásledowánj, ıaſ. protiwenſtwj.
rfolgungsgeiſt, m. duch pronásledo- wánj, m.
rfreſſen, prožrati, progjſti; ver- reſſen, und verſaufen, sehltati, pro- žrati, a propiti.
rfreſſen, adj. žrawý, obžerný, žráč, žraut.
rfuchſchwänzen, prolichotiti.
rfügen, ordnen, veranſtalten, vge- dnati, vſtanowiti, zřjditi, spořá- dati, ſich wohin an einen Ort, za- brati ſe, odebrati ſe, webrati ſe někam, vcheyliti ſe někam.
erfügung, f. vgednánj, zgednánj, vſtanowenj, zřjzenj, spořadánj, n. treffen; včiniti vgednánj, vſtano- wenj, zřjzenj.
erführen, verderben, zawáděti, za- weſti, ſwáděti, ſweſti, zu etwas verführen, na něco naweſti, k ně- čemu přiweſti, vweſti; verführen, irre führen, wie ein Weg, ſweſti, za- weſti; dieß hat mich verführt, to mne zawedlo, junge Leute verführen, mladé lidi zawáděti, verführen weit und breit Waaren, zawážet zbožj.
Verführer, m. ſwůdce, ſwoditel, zá- wádic, m.
Verführeriſch, ſwodný.
Verführung, f. zawedenj, zawáděnj, ſwedenj, n. ſwod, m.
Vergaffen ſich, zapáliti ſe do něčeho, ſ. verlieben.
Vergällen, shořčit.
Vergangen, minulý, pominulý, přeſſlý, předeſſlý; das vergangene Jahr, minulý, předeſſlý rok.
Vergänglich, pominutedlný, pomigite- dlný, , pomjgegjcý, paducý, pádn podaný.
Vergänglichkeit, f. pominutedlnoſt, pomigitedlnoſt, f.
Verganten, prowolati, prohlášyti ſta- tek na prodag.
Vergantung, f. prohlášſenj napředeg, n. prowolánj prodag ſtatku, o- becný prodag, rozprodánj ſtatku,
Vergantweis, adv. prodáwačně.
Vergeben, verzeihen, odpuſtiti, od- pauſſtěti, prominauti; Gott ver- gib dir, Bůh ti odpuſt, die Sünden, hřichy rozhřjſſiti, odpuſtiti, ſein Recht vergeben, práwo ſwé zadati, eine Stelle, ein Stipendium, verge- ben, verleihen, vděliti, vděłowati, mjſto, důchod, mit Gift vergeben, otráwiti, tráwiti, ſeine Tochter, wdáti, wdáwati dceru.
Vergebens, darmo, zdarma, nadar- mo, daremně.
Vergeblich, umſonſt, unnütze, darem- ný, marný, vergebliche Arbeit, Mü- he, daremná, marná práce, f.
Vergeblich, adv. daremně, darmo, marně. ſ. vergebens.
Vergeblichkeit, f. daremnoſt, marnoſt, f.
Vergebung, f. odpuſſtěnj, odpauſſtě- nj, n. ich bitte um Vergebung, pro- ſým za odpuſſtěnj, der Sünden, rozhřjſſenj, odpuſſtěnj hřichů, n. mit Gifte, otrávenj, trávenj, n.
Vergehen wie die Zeit, pominauti, mi- zeti, zmizeti, pomjgeti, zacházeti, vcházeti, zagjti, přegjti, die Zeit vergeht, čas mine, pomjgj, vchá zý, wie ein Fleck, Farbe, Geruch

Luſt

Luſt, zagjti, wie der Zorn, das Ungewitter, pomjgeti, pominauti, přegjti, bis ihm der Zorn vergehen wird, až ho zloſt přegde, pomine, die Luſt iſt ihm vergangen, zaſſla mu chuť, der Schmerz, der Schrecken vergehet, boleſt, hrůza pomigj, zachází, es iſt mir vergangen, zaſſlo mi, přeſſlo mne to, es wird ihm ſchon vergehen, giž mu to zagde, giž ho to přegde, ſich den Gedanken, die Luſt, vergehen laſſen, nechati ſy myſſlinku, chuť zagjt, vergehen, untergehen, zahynauti, hynauti, zagjti, pominauti, pogjti, ſplinauti, alles wird vergehen, wſſecko pomine, zagde, pogde, Hören und Sehen vergeht ihm, zrak, ſluch mu zachází, pochází, vergehen mögen, vor Zorne, Schrecken, Schmerzen, lekuutjm, boleſtj mocy zagjti, das Andenken iſt vergangen, památka pominula, zaſſla, potuchla, vtuchla, zahynula, poſſla, zprachniwela, vergehen ſich, etwas verſehen, prowiniti, poblauditi, prohřeſſiti ſe, pokleſnauti ſe w něčem, pročiniti, přečiniti, an einem, prohřeſſiti ſe, vrazyti někoho, ſich vergehen, irre gehen, zablauditi, zagjti, ſ. Irren, fehlen.

Vergehen das, Vergehung, pokljſka, f. prohřeſſenj, ſ. Fehler.

Vergelt, m. ſ. Vergeltung.

Vergelten, odplatiti, odpláceti, odplacowati, odměniti, odměnowati, nahraditi, nahražowati, wynahraditi, gleiches mit gleichen, rowným za rowné odměniti, odplatiti, wetu za wetu dáti, eine Wohlthat, dobrodinj dobrodinjm odplatiti, dobrodinjm za dobrodinj ſe odſlauziti, odſluhowati, odměniti, dobrodinj dobrodinjm nahražowáti, wynahražowati.

Vergeltung, f. odplata, záplata, f. odplacenj, n. odměna, f. odměnění, náhrada, f. nahraženj, wynahraženj, n.

Vergelter, m. odplátce, oplatitel, odměnitel, nahraditel, wynahraditel, m.

Vergeſellſchaften, ſtowaryſſiti, ſpolčiti, ſpřjzniti, mit einem ſich, ſe s někým.

Vergeſellſchaftet, ſtowaryſſený, ſpolčený, ſpřjzněný.

Vergeſſen, zapomenauti, zapomnéti, zapomjnati, zapomenauti, w nepamét dáti, wweſti, ſich vergeſſen, ſe zapomenauti, einen ihn ohne Hilfe laſſen, na někoho ſe zapomenauti, ich hab es zu Haus vergeſſen, gá to doma zapomenul, zapomněl, ein wenig, pozapomenauti, vergeſſen machen einen etwas, w zapomenutj, w nepamét wweſti něco, Vergiß mein nicht, nezapomeň na mne, ein Kraut, das ſo heißt Gamandr, m. wětſſj ožanka, f. otočnjk, m. vergeſſen werden, zapomenauti ſe.

Vergeſſenheit, f. zapomjnánj, zapomenutj, n. in Vergeſſenheit ſtellen, ins Vergeſſen bringen, w zapomenutj, w nepamét wweſti, dáti, kommen, gerathen, w zapomenutj, w nepamět přigjti, wegjti.

Vergeßlich, zapomjnawý, nepaměťliwý, zapomjnatedlný, zapomenawý.

Vergeßlichkeit, f. zapomjnatedlnoſt, zapomjnawoſt, nepaměťliwoſt, nepamět, f.

Vergeuden, mrhati, promrhati, rozmrhati, promarniti, ſ. Verſchwenden.

Vergewaltigen, moc prowádéti, prowozowati, mocy ſe dopuſtiti, mocy wžjwati, náſylj wčiniti, mocy, náſyljm ſáhnauti.

Vergewaltigung, f. moc, f. náſyli, n. náſylj činěnj, n. mocy prowedenj.

Vergewiſſen, n. Vergewiſſung, f. giſtiti, pogiſtiti, zgiſtiti, vgiſtiti, giſtění, pogiſtění, zgiſtění, vgiſſtěnj, n. giſtina, f. ſ. Verſichern, Verſicherung.

Vergießen, wie Blut, Thränen, proljti, proljwati, wyljti, wie Bier, Suppe, rozljti, wyljti, mit Blei, olowem zaljti.

Vergießung des Bluts, der Thränen, f. proljtj, proljwánj, wyljtj, wyljwánj, des Biers, rozljtj, n. unter Vergießungs vieler Thränen, s proljtjm, s wyljtjm mnohých ſlz.

Ver-

giften, jemanden, sich, otráwiti, ·áwiti gedem, gedu dáti, die Luft, e Pfeile, die Speise, der Trank, ıs Leben, zgedowatiti, zgizwiti, ge- em, traweninau napustit, naka- ɔt, porussit powětřj, ꝛc. ein ver- ftetes Schwert, zgjzwený meč.
gifter, m. tráwič, tráwenec, o- :áwitel, m.
giftetinn, f. tráwička, otráwitel- yně, f.
giftet, otrawený, wie die Luft, Spei- , ꝛc. zgedowatěný, gedem naka- ený, napusstěný, porussený, gedo- vatý, zgjzwený.
giftung, f. otráwenj, tráwenj, n. er Luft, der Pfeile, der Speise. gedowatěnj, gedem nakaženj, na- ıusstěnj, porussenj, zgjzwenj, n.
rgiß mein nicht, s. Vergessen.
rgittern, zamřežowati, mřežo- vati.
rgittert, zamřežowaný, mřezowaný.
rglasen, sklem zadělati, posaditi, ohladiti.
rglausuren, ohladiti něco nečjm.
rgleich, m. srownánj, vrownánj, porownánj, snessenj, sgednánj, n. smluwa, smlauwa, f. Vergleich nachen, treffen, včiniti, vdělati, smlauwu, porownánj w smlauwu wgjti, k smlauwě přistaupiti, přikro- :iti, se podati, den Vergleich halten, smlauwu, vrownánj zdržeti, w smlauwě státi, den Vergleich ein- gehen, wgjt w smlauwu, w snessenj, der den Vergleich macht, smlauwce, m. Vergleich, srownáwati, přiro- wnánj, připodobněnj, srownánj, po- dobenstwj, machen, Vergleichung mit etwas, gednoho s druhým srownánj činiti, připodobniti, přirownati, ge- dno proti druhému rownati, es ist kein Vergleich, nenj žádné srowná- nj, přirownánj, podobenstwj.
rgleichbar, přirownáwatedlný, srownáwatedlný.
rgleichen, in Vergleichung stellen, přirownáwati, přirownati, ro- wnati gedno proti druhému, připo- dobniti, streitende, rownati, poro- wnati, srownati, vrownati, sgedna- ti, smluwiti, die streitenden Par- theyen, oder den Streit selbst, rozdw- gené, odporné strany, odpor, newoly srownati, smluwiti, porownati, sich mit einem über etwas, rownati se, sro- wnati, porownati se, sgednati se, smluwiti se, snesti se s někým o něco, wir wollen uns schon vergleichen, my se giž porownáme, sro- wnáme, sie können sich nicht vergleichen, nemohau se srownati, poro- wnati, snesti, shodnauti, kleine Dinge mit großen, malé wěcy k welkým přirownati, rownati, er ist mit mir gar nicht zu vergleichen, on se mnědokonce nemůž přirowna- ti, rownati.
Vergleichlich, srownatedlný, porowna- tedlný, b) přirownatedlný.
Vergleichspunkte, m. plur. smluwnj kusy, m. plur.
Vergleichung, f. rownánj, přiro- wnánj, srownánj, připodobněnj, n. machen, anstellen, včinit, vdělat, přirownánj, srownánj gednoho s druhým, in Vergleichung kommen, mocy se přirownati, dieß ist eine wunderliche Vergleichung, to ge di- wné přirownánj, připodobněnj, Vergleichung streitender Personen, Parteyen, Stellen, rownánj, poro- wnánj, srownánj, vrownánj, sgednánj, smluwenj, n. der sie macht, smlauwce, m. in Vergleichung mit ihm, gemu přirownaný, připodobněný, s njm srownaný, w přirownánj, w připodobněnj gemu, w srownánj s njm, treffen, činit, včinit porownánj.
Vergleichungsweise, adv. porownate- dlným způsobem.
Verglichen, přirownalý, připodo- bněný, srownalý, 2) beygelegt, po- rownaný, vrownaný, srownaný.
Verglimmen, vdautnati.
Vergnügen, obdarowati, obweseliti, potěssiti, rozkoš ploditi, sich, ko- chati se, obradowati se, obradowa- ti se, weseliti se, obweseliti se, wy- rážeti se, wyrazyti se, an etwas als Büchern, nečjm, z něčeho, kochati se w něčem, ich hab mich recht daran vergnügt, gá se gaknáležj tim obwese- lil,

lil, obradowal, wyrazyl, w tom pokochal, vergnügen, befriedigen, spokogiti, vpokogiti.

Vergnügen, das, potěssenj, obweselenj, wyražení, n. liboſt, rozkoš, f. kochánj, n. radoſt, f. das man ſich macht, obweselenj, wyražení, radoſt, rozkoš, weseloſt, f. weselj, n. ſich ein Vergnügen machen, dělat, činit ſobě obweselenj, weselj, wyražení, rozkoš, weseloſt, ſich aus etwas ein Vergnügen machen, dělat ſy z něčeho radoſt, potěssenj, es war ihm ein Vergnügen, bylo mu to wděk, libo, k liboſti, měl z toho radoſt, potěssenj, Vergnügen an etwas finden, haben, mjti w něčem ſwau radoſt, ſwé potěssenj, wyražení, kochánj, liboſt, rozkoš, mit Vergnügen, s radoſtj, dem Vergnügen nachhängen, hleděti rozkoſſi.

Vergnüglich, beruhigend, wděčný, potěssitedlný, zurüchend, doſtatečný.

Vergnüglich, adv. wděčně, potěssitedlně, b) doſtatečně.

Vergnüglichkeit, ſ. Vergnügſamkeit.

Vergnügſam, pokogný, ſpokogený.

Vergnügſamkeit, f. pokognoſt, ſpokognoſt myſle, f.

Vergnügt, zufrieden, ſpokogený, fröhlich, weselý, radoſtný, ochotný, potěssený, über etwas ſeyn, býti z něčeho wesel, potěssen, vergnügte Zeit, Geſellſchaft, Miene, weselý radoſtný čas, weselá radoſtná ſpolečnoſt, ochotný, weselý wzhled.

Vergnügung f. ſ. Vergnügen, Bezahlung, ſpokogenj, vpokogenj, n.

Vergönnen, přjti, dopřjti, übles, zlého, přjti, vergönne es mir, přeg mi to, dopřeg mi to.

Vergönnet, dopřáný, popřáný.

Vergoſſen, wie Blut, prolitý, wylitý, ſonſt rozlitý.

Vergöttern, mezy Bohy počjſti, w počet Bohů kláſti, přičjſti Bohům, zbožniti, wyweyſſit za Boha, metaph. bewundern, ehren, do nebe wynáſſeti, wywyſſowati, zbožniti.

Vergöttert, zbožnilý, mezy Bohy počtěný, w počet Bohu wložený.

Vergötterung, ſ. mezy Bohy počjtánj, w počet Bohů kladenj, wloženj, wyweyſſenj za Boha, zbožnění, n. Bewunderung, do nebe wynáſſenj, zbožnění. n.

Vergraben, zakopati, ſein Pfund, hřjwnu ſwau zakopati, ſwůg mozek, ſwé dary ſobě zmařit, nechat vtuchnaut w ſobě.

Vergrabung, ſ. zakopánj, n.

Vergreifen ſich, an einem, an etwas, prohřeſſiti ſe, pročiniti, prowiniti, pokleſnauti, pokuſyti ſe o někoho, ſich an der Kaſſe, am Gelde, prohřeſſit ſe na kaſe, pokuſyt ſe o kaſu, ſich vergreifen, etwas falſches ergreifen, omeyliti ſe, ſich die Hand vergreifen, ruku ſobě wywinauti, ſich vergreifen, wie die Waare, Bücher, rozebrati ſe, rozprodati ſe, es hat ſich vergriffen, rozebralo ſe, rozprodalo ſe.

Vergrößern, weličiti, zweličiti, wětſſiti, zwětſſiti, nadwětſſiti, přiwětſſiti, ſich vergrößern, weličiti, zweličeti, weličiti ſe, zweličiti ſe, wětſſiti ſe, zwětſſiti ſe, das Reich, králowſtwj zweličiti.

Vergrößerung. ſ. weličenj, zweličenj, wětſſenj, zwětſſenj, n.

Vergrößerungsglas, ſklo weličicý.

Vergülden, zlatiti, pozlatiti, pozlacowati.

Vergülder, m. pozlatnjk, m.

Vergülding, ſ. zlacenj, pozlacenj, n.

Vergünſtigen, dopřjti, dopuſtiti, propugčiti, dopauſſtěti, wděčně powolowati, ſ. Erlauben.

Vergünſtigung, ſ. dopřerj, dopuſſtěnj, wděčné powolenj, beſondere (Prywillegium) nadánj, ſ. Erlaubniß.

Vergüten, nahraditi, wynahraditi, zaprawiti.

Vergütung, ſ. nahražení, wynahražení, n. náhrada, ſ. zaprawenj. n.

Verhack, m. záſek, m.

Verhaft, m. und f. wazba, f. wězenj, n. er iſt im Verhaft, ge we wazbě, we wězenj, in Verhaft nehmen, do wazby, do wězenj wzýti, bringen, wſa-

wsaditi do wazby, do wězenj, s. Gefängniß.
rhaften, s. in Verhaft nehmen.
rhaftet, wězen, m. mit Schulden, w dluhách wězycý, zadlužilý.
rhalten, verhöhlen, zadržowati, držowati, zdržeti, zatagiti, schowati, sich verhalten. verbergen, bleiben wie Feuer, wěze i, zdržowati se, ich bezeigen, chowati se, držeti se, gegen einen, chowati se, zachowati se, k někomu mjti se, propůgčiti se někomu, an einer Sache, westi, pojnati sobě, pokračowati w něgaké wěcy, westi něgakau wěc, den lthem verhalten, zatagiti, zadržeti uch w sobě, sich verhalten, in Verleichung, Verhältniß stehen, gegen manden, etwas, srownáwati se eden k druhýmu, mjti se gedno k ruhému, wie verhält sich die Sa- je? gak ge s tau wěcý?
rhalten, das, gménj, in etwas, poinánj sobě, pokračowánj w něem, n. gegen einen, propůgčenj se, howánj se k někomu, das ganze eben, chowánj, n.
halten, Verheelung, zatagenj, adrženj.
hältniß, n. mjra, smjrnost, f. mjrné yměřenj, n. přjměř, m. srownáj, přirownánj, n. srownalost, ronost, f. im Verhältniß stehen, pobným býti, im Verhältnisse, w jrném wyměřenj, w mjře, w jrnosti.
hältnißmäßig, smjrný.
hältnißmäßig, adv. smjrně.
handeln, odbyti za penjze, proandlowati, speněžiti, gegen etas, směniti gedno s druhým, geno za druhé, vollziehen in Rechtsändeln, im Rechtsstreite verhandeln, ogednati, pogednáwati.
handlung, Verkaufung, f. odbytj penjze, speněženj, prodánj, n. gen etwas, směněnj, n. 2) Vollhung in Rechtshändeln, pogednáj, n.
hängen, fügen, dopustiti, dopausstě, vložiti, vsauditi, vrčiti, über einen, a někoho dopustiti, někomu vložiti, vsauditi, sauditi, Gott hat es so verhängt, Bůh to tak vsaudil, vložil, dopustil, eine Strafe über einen, trest, pokutu vložiti, vsauditi, vrčiti někomu, na někoho, verhängen, verdecken, zawěsyti, zastřjti, mit verhängtem Zügel, wzápětj cwálem, vprkem, reiten, koně zabodna w zápětj, cwálem, vprkem geti.
Verhänget, vsauzený, sauzený, s. Bestimmet.
Verhängniß, n. osud, vsudek, m. vloženj, dopusstěnj, n. Verhängniß Gottes, dopusstěnj, vloženj Božj, osud, vom Verhängniße, osudnj.
Verhängnißmäßig, osudnj.
Verharren, auf etwas, od. auf seinem Vorhaben, setrwati, trwati na něčem, w něčem, s. Beharren.
Verharrlich, trwalý, setrwalý, setrwanliwý.
Verharrlich, adv. setrwanliwě, trwalé, setrwalé.
Verharrlichkeit, f. setrwanliwost, f. setrwánj, n. setrwalost, trwalost, f.
Verharschen, kůrau potáhnauti, wie die Wunde, zaceliti se, zawřjti se.
Verharscht, kůrau potažený, wie die Wunde, zawřený, zacelený.
Verhärten, hart werden, twrdnauti, stwrdnauti, zatwrdnauti, zatwrditi se, vtwrditi se, 2) hart machen, twrditi, ztwrditi, zatwrditi, vtwrditi, sich sein Herz verhärten, zatwrditi se, swé srdce.
Verhärtet, zatwrdlý.
Verhärtung, f. act. zatwrzenj, n. vtwrzenj, pass. ztwrdnutj, zatwrdnutj, n. zatwrzenj se, vtwrzenj, zatwrzelost, f.
Verhaßt, nenáwiděný, zossklíwený, omrzelý, promrzelý, osskliwý, opowržený, zawrhlý, protiwný, seyn, werden, wie ein Mensch, nenáwidjnu, osskliwým, promrzelým býti, w nenáwisti býti, wssecky mrzeti, wssechněm omrzeti, protiwným býti, er, es, ist mir verhaßt, nenáwidjm ho, to, w nenáwisti mám to, ge mi protiwný, omrzelý, newražjm na něho, na to,

verhaßt machen, w nenáwiſt vweſti, oſočiti, verhaßt ſeyn, wie eine Sache, protiwnu býti.

Verhätſcheln, rozmazati, rozmazowati.

Verhätſchlung, ſ. rozmazánj, n. paſſ. rozmazanoſt, ſ.

Verhau, ſ. Verhäck, m.

Verhauen, ábhauen, vraubiti, vtnauti, vrjnati, zvrjnati, odrjnati, odtnauti, odtjti, vſeknauti, odſeknauti, den Weg verhauen, zakleſtiti, cestu zaraubiti, zaſekati, ſich ſebe.

Verhauſen, zmrhati, zkazyti, pokazyti, na zmar přiweſti, es iſt bey ihm alles verhauſt, wſſecko promrhal, rozmrhal.

Verhauſt, zkažený, zmrhaný, na zmar přiwedený.

Verheben, einem etwas, kárati někoho z něčeho, domlauwati někomu pro něco, ſich, durch Heben, namocy ſe, polámati ſe.

Verheelen, krýti, ſkrýwati, zakrýwati, ſkrýwati, ſkryti, zakryti, vkryti, tagiti, zatagiti, vtagiti, einem etwas, ſkrýwati, tagiti, zatagiti, něco někomu, před někým. zč.

Verheelung, ſ. krytj, ſkrytj, vkrytj, zakrytj, tagenj, vtagenj, zatagenj, n.

Verheeren, pleniti, poplenitl, pohubiti, zpuſtiti, auf alle Weiſo, durchaus, naſkrze, mit Feuer verheeren, ohněm pohubiti, mit dem Schwerdte, wyſtjnat.

Verheerer, m. plenitel, pohubitel, zpuſtitel, m.

Verheerung, ſ. poplenění, plenění, pohubenj, zpuſtěnj, n.

Verhehlen, od. verhöhlen, ſ. Verheelen.

Verheimlichen, tagiti, zatagiti, vtagiti.

Verheißen, ſljbiti, ſlibowáti, přiſljbiti, zaſljbiti, připowědjti.

Verheißung, ſ. ſljbenj, ſljbowánj, přiſljbenj, zaſljbenj, připowězenj, n. přjpowěd, ſ. das Verheißene, ſlib, m. přjpowěd, ſ.

Verhelfen, einem zu etwas, dopomáhati, dopomocy, pomáhati, pomocy, někomu k něčemu, zu einem Amte, k negakému vřadu.

Verhelfung, ſ. dopomozenj, dopomahánj, n.

Verherrlichen, oſlawiti, zwelebiti.

Verherrlichung, ſ. oſlawenj, zwelebenj, n. oſlawa, ſ.

Verhetzen, ſſtwáti, vſſtwati, poſſtwati, podſſtjwati, Leute, lide poſſtwati, podſſtjwati, podſſtwáwati; verhetzen laſſen, von Hunden einen, nechat vſſtwat od pſů.

Verhetzer, m. podſſtjwáček, m.

Verhetzung, ſ. podſſtjwánj, ſſtwánj, n.

Verheuren, Verheurung, ſ. ſ. Vermiethen.

Verheyrathen, verheurathen eine Tochter, wdáti, wdáwati, dáti dceru (za muže) an einen, za někoho, den Sohn, ſyna oženiti, ženiti, ſich verheyrathen, als eine Mannsperſon, ženiti ſe, oženiti ſe, poymaut ženu, als eine Weibsperſon, wdáti ſe, wdáwati ſe, (za muže, za manžela) poymauti muže, mit einem, za někoho, ſich zuſammen verheyrathen, wzýti ſe, pogiti ſe.

Verheyrathet, verheurathet, ženatý, oženěný, vom Weibsbilde, wdaná, ſie iſt an ihn verheyrathet, ona ge za něho wdaná.

Verheyrathung, Verheurathung, ſ. oženěnj, ženěnj, n. ſňátek, m. einer Weibsperſon, wdánj, n. wdawky, m. plur.

Verhexen, očarowati, okauzliti.

Verhext, očarowaný, okauzlený.

Verhindern, etwas, překážeti, překazyti něčemu, zahágiti, zbágiti, zabawiti, přetrhnauti, záwadu, překážku činiti, wdělati w něčem, ſ. Hindern, einen, zanepráždňowati někoho, překážeti někomu.

Verhinderung, ſ. Verhinderniß, překáženj, n. překážka, záwada, ſ. přetrženj, n.

Verhoffen, nadáti ſe, daufati, ſ. hoffen.

erhoffen, das, nadánj se, daufánj, n. wider Verhoffen, mimo nadánj, nadáloſt. erhoffentlich, důſſim, gakož daufám.

erhöhen, poſmjwati, wyſmjwati ſe, ſmjch, poſměch ſobě z někoho vdělati, mjti, poſmjſſky z někoho mjti, ſmáti ſe někomu.

erhöhner, m. wyſmjwač, poſmjwač, m.

erhöhung, f. poſmjwánj, wyſmjwánj, n. poſměch, poſmjſſek, m.

erhör, n. wyſlechánj, wyſlechnutj, wyſlyſſenj, n. anſtellen, wyſlýchati.

erhören, gerichtlich, wyſlýchati, wyſlyſſeti, 2) nicht hören, přeſlechnauti, ich hab es verhöret, gá to přeſlechl.

erhudeln, pokazyti, zhyzditi, zohawiti.

erhüllen, zahaliti, zaſtřjti, zaobáliti, obaliti.

erhüllt, adv. obalem.

erhülltuch, n. zawitj, zakuklenj, n. kukle, zawěgka, f. přjſtěrek, m.

erhüllung, f. zahalenj, zaſtřenj, zaobalenj, obalenj, n.

erhungern, hladem vmřjet, zagjti, vmořiti ſe, laſſen, hladem vmořiti, nechati hladem vmřjti, zagjti.

erhungert, zmořený, wymářený hladem, hungerig, hladowitý, lačnitwý, thun, hladowým, hladowitým býti na něco, der ſo thut, hladowec, m. hladowitý, 2) Hungers geſtorben, hladem vmořený, zamořený, zaſſlý.

erhunzen, zhyzditi, zohawiti, zohyzditi, ſkazyti, zhudlowati.

erhuren, das Seinige, prokurwiti.

erhurt, der gern huret, ſmilný, kurewný, chlipný, ausſehen, ſmilně, bugně, chlipně, wyhljžeti, verhurte Augen, bugné, ſmilné, chlipné oči, n. plur. 2) verthan, mit Huren durchgebracht, prokurwený.

erhüten, zbrániti, brániti, zabrániti, vhágiti, zhágiti, zahágiti, vwarowáti, wyſtřjcy.

erhütung, f. zbránění, zabránění, vwarowánj, zhágenj, zahágenj, vhágenj, wyſtřjhánj, zur Verhütung des Schadens, pro vwarowánj, pro zbránění ſſkody.

Verjagen, zahnati, pryč odehnati, wyhnati, zapuditi, na vtěk obrátiti, vom Hauſe, z domu wyhnati, in das Elend, z wlaſti wyhnati, wypowědjti, wywrcy, die Feinde, nepřátele zahnati, zaplaſſiti, zpět odehnati, vom Orte, von der Stelle, vom Acker, Felde, vom Seſſel, ſehnati, ſpuditi, z pole, mjſta, aus der Stadt, aus dem Hauſe, z města, z domu wyhnati, ſ. Vertreiben.

Verjagter, m. wyhnanec, zahnanec, m. verjagte, wyhnánkyně, f.

Verjagung, f. zahnánj, preč odehnánj, wyhnánj, n. paſſ. wyhnanſtwj, n.

Verjähren, ſtarati ſe, zſtarati ſe, zaſtarati ſe, wetſſeti, zwetſſeti, wie das Recht, die Zeit, hlaſem wyměřiti, wydržeti leta právnj.

Verjährung, f. ſtáránj ſe, zſtáránj ſe, zaſtáránj ſe, wetſſenj, zwetſſenj, n. der Zeit, dáwnoſt, wetchoſt času, f.

Verirren ſich, wohin, zablauditi, fehlen, omeyliti ſe, poblauditi, zblauditi, ſich vom Wege, zblauditi s cesty.

Verirrt, zablaudilý, b) zblaudilý, poblaudilý, im Kopfe, zmatený, pomatený, zplerený, pomjchaný.

Verirrung, f. zablauženj, n. im Kopfe, zplerenj, zmatenj, pomjchánj, n. zpletek, zmátek, m. zmatenoſt, f. Fehler, omyl, m. poblauzenj, n. zblauzenj, n. vom Wege, zblauzenj, n.

Verjüngen, verjüngern, omladiti, 2) ſich, mládnauti, omládnauti, omladiti ſe, omlazowati ſe, er verjünget ſich, mládne.

Verjüngung, f. paſſ. mládnutj, omládnutj, n.

Verkappen, zakukliti.

Verkappet, zakuklený.

Verkauf, m. prodag, m. zum Verkauf, na prodeg, zum Verkaufe ſeyn, geben, na prodeg býti.

Verkaufen, prodáwati, prodati, odbyti, viele Dinge, da, und dort hin, rozprodati, ſich verkaufen laſſen, dáti ſe prodati, zu verkaufen ſeyn, býti na prodeg, prodáwati ſe, haben, mjti na prodeg, ſ. Feil ſeyn, was zu verkaufen iſt, prodagný, der gern verkaufet, prodáwawý.

Verkaufer, m. prodáwač, prodáwatel, m.

Verkauferinn, f. prodáwačka, prodáwatelkyně, f.

Verkäuflich, prodagný, odbytný ſ. prodánj.

Verkaufung, f. prodáwánj, prodánj, n.

Verkehr, m. zaměſtknánj, n. mit einem haben, mjti s někým zaměſtknánj.

Verkehren, přewrátiti, přewraceti, přewracowati, obrátiti na ruby, na opak obrátiti, die Worte, den Sinn im Auslegen, ſlowa, ſmyſl, na opak přewracet, obracet, die Rechte, práwa zrotiti, přewraceti, den Rock, kabát na ruby obrátiti, alles verkehren, wſſecko zpřewracet, zobracet, die Augen, oči zatočiti, ztočiti.

Verkehrt, nicht recht, přewrácený, opačný, opačitý, opak obrácený, wenn die andere Seite heraus iſt, na ruby; nicht in rechter Ordnung, na ruby, na opak obrácený, přewrácený, verkehrtes Weſen, verkehrter Sinn, přewrácenoſt, přewrhloſt, f. poruſſenj, n. verkehrte Bosheit, přewrácenoſt, přewrhloſt, f. verkehrter Menſch, přewrácený, přewrhlý člowěk, přewrhlec, m. verkehrte Welt, přewrácený ſwět, verkehrte Weisheit, přewrácenoſt, opačnj, zpátečnj maudroſt, f.

Verkehrt, adv. verkehrterweiſe, přewráceně, opačně, opačitě, opačinau na opak, umgekehrt, na ruby, als den Rock verkehrt nehmen, kabát na ruby wzýti, verkehrt leſen, als verkehrt machen, na opak čjſti, na opak dělati, verkehrt ſehen, rozkrauceně hledět.

Verkehrung, f. přewrácenj, obrácenj, n. der Worte, přewrácenj, obrácenj, n.

Verkeilen, zaklinowati, kljnem zarazyti, zarážeti, zaklaucy.

Verkennen, neſeznati, nepoznati, neznati, nedobře, křiwě, zle ſeznati, shledati, ich verkannte ihn, ſeine Abſicht, ſeine Verdienſte, neſezňal, neznal, nepoznal, křiwě, nedobře ſem ſeznal, shledal ho, geho wmyſl, geho zásluhy.

Verketteln, na ſkobu, záworku, kliku zawřjti, zatáhnauti, záworkau zaſtrčiti.

Verketzern, verkáržern, kaceřowati, zkaceřowati.

Verketzerung, f. kaceřowánj, zkaceřowánj, m.

Verkippen, zwtjnati.

Verklagen, obžalowati, prožalowati, wegen etwas, ſtrany něčeho, des Mordes, z wraždy, auf Leib und Leben, obžalowati někoho z hlawy, na hrdlo někomu státi.

Verkläger, m. obžalowatel, prožalowatel, žalobnjk, m.

Verklagt, obžalowaný, prožalowaný.

Verklagung, f. obžalowánj, prožalowánj, n.

Verklammern, ſtužiti, ſepnauti klikami, zakowati.

Verklären, blahoſlawiti, oſlawiti, obgaſniti, wie Gott ſeinen Sohn, proměniti.

Verklärt, ſelig, blahoſlawený, wie Chriſtus, proměněný.

Verklärung, Verherrlichung, f. blahoſlawenj, oſlawenj, oſlawenſtwj, obgaſnění, Chriſti, proměnění, n.

Verklätſchen, omluwiti, oſočiti.

Verklätſchen, das, omluwenj, oſočenj, n.

Verkleben, verkleiben, zalepiti.

Verkleiden, jemanden, ſich, přewlecy, přeſtrogiti, přeměniti w ſſatech, přeſſatiti.

Verkleidet, přewlečený, přeſtrogený, přeměněný, přeſſacený.

Verkleidung, f. přewlečenj, přeſtrogenj, přeměnění w ſſatech, přeſſacenj, n.

Verkleinerlich, zlehčugicý.

Verkleinern, verringern, maliti, zmaliti, vmaliti, vmenſſiti, zmenſſiti, ſkrowniti, vſkrowniti, zmenſſowati, menſſiti, ztenčowati, ztenčiti, mit Worten, einen, etwas, jemandes Ehre bey einem, někoho, něco, něčj čeſt zlehčowati, ztenčowati, zmenſſowati.

Verkleinerung, f. ſ. Verleumden, malenj, zmalenj, menſſenj, zmenſſenj, vmalenj, vmenſſenj, ſkrownění, vſkrownění.

Verleumdung mit Worten, zlehčowánj, ztenčowánj, zmenſſowánj.

Verkleiſtern, zaklegowati, zakljžiti, einem die Augen, zrák, oči někomu, zaklopiti, zalepiti.

Verknüpfen, pogiti, ſpogiti, w hromadu wázat, ſwázat, was ſich verknüpfen läßt, ſpogowný, ſpogitedlný, ſ. Verbinden.

Verknüpft, ſpogený, w hromadu ſwázaný.

Verknüpfung, f. pogenj, ſpogenj, n, ſpogenoſt, f. w hromadu ſwázánj, n. ſpět, ſwazek, m.

Verkochen, zawařiti, verzehren alles, prowařiti.

Verkoſten, zakuſyti, okuſyti.

Verköſtigen, ſ. Beköſtigen.

Verkratzen, zaſſkrábati.

Verkriechen, ſich, zalezti, ſich vor einem verkriechen, ſchowati ſe před někým, der muß ſich vor ihm verkriechen, ten ſe muſý před někým ſchowati.

Verkrümmeln, das Brod, rozdrobiti, rozdrtiti, ſich, rozdrobiti ſe.

Verkrummen, ſkřiwiti, ſchromiti, paſſ. ſchromnauti, ochromnauti, ochromněti, ſchromětí.

Verkrümmung, f. ſkřiwenj, f. křiwolakoſt, f. der Hand, ſchromnutj, ochromnutj, n.

Verkühlen, wychladnauti, wyſtydnauti, laſſen, wyſtuditi, wychladiti.

Verkümmern, in Beſchlag nehmen, ſáhnauti k něčemu, oſobiti, zatknauti, ztaykati, obſtawiti.

Verkümmerer, m. zatykač, m.

Verkümmerung, f. rukau ſažení, oſobenj, zatykánj, n.

Verkündigen, zwěſtowati, ohlášyti, ohlaſſowati, oznamowati.

Verkündiger, m. zwěſtowatel, ohlášytel, oznámitel, m.

Verkündigung, f. zwěſtowánj, ohlášenj, oznámenj, n.

Verkundſchaften, forſchen, zwjdati, wyzwjdati, zpytowati, ſkaumati, erfahren, zwěděti, wyzwěděti, wyzpytowati, wyſkaumati.

Verkürzen, zkrátiti, krátiti, vkrátiti, Gottes Hand iſt nicht verkürzt, ruka páně nenj geſtě vkrácená, den Lohn verkürzen, na mzdě vrhnauti, die Zeit, čas krátiti, ſkrátiti, vkrátiti, ſich das Leben, žiwot ſobě vkrátiti, ſkrátiti, ſ. Abkürzen.

Verkürzung, f. krácenj, vkrácenj, ſkráceuj, n. ſ. Abkürzung.

Verkütten, na kleg dáti, zaklegowati.

Verküttung, f. zaklegowánj, na kleg dánj, n.

Verlachen, etwas, einen, poſmjwati ſe, wyſmjwati ſe, ſmáti ſe, wyſmáti ſe někomu, něčemu.

Verlacher, m. poſmjwač, wyſmjwač, m.

Verlachung, f. poſmjwánj, n. poſměch, m. wyſmjwánj, n. wyſmánj, n.

Verlag, m. náklad, m. ein Buch in Verlag nehmen, na knihu náklad weſti, nakládati.

Verlähmen, lahm machen, zchromiti, ochromiti, 2) lahm werden, chromnauti, zchromnauti, ochromnauti.

Verlangen, žádati, požádati, heftig, taužiti, nach etwas, nach einem, žádati něčeho, taužiti po něčem, mich verlangt nach ihm, darnach, chce ſe mně toho, etwas von einem verlangen, žádati néco od někoho.

Verlangen, das, chtjc, žádoſt, heftiges, f. tauženj, nach etwas, žádoſt něčeho, tauženj po něčem, natürliches, žádoſtiwoſt, žádoſt, f. požadánj, tauženj, n. tužba, f. nach jemanden, nach etwas, žádoſt někoho, něčeho, Verlangen nach Ehrenſtellen, žádoſtiwoſt, žádoſt wyſſau, důſtogenſtwi, tauženi po důſtogenſtwj, aus Verlangen nach dir, z žádoſti tebe, haben, tragen, žádoſt mjti něčeho, nach etwas, po něčem.

Verlängern, was kürzer seyn könnte, länger machen wie das Kleid, zdelssiti, delssiti, den Weg, das Leben, oder sonst etwas, durch natürliche Mittel, prodlauziti, prodlužowati, aufhalten, aufschieben, prodlauziti, protáhnauti, prodljti, wie Gott durch seinen Willen, oder einen die Regierung, Frist, durch Verordnung, prodlauziti, protáhnauti.

Verlängert, zdelssený.

Verlängerung, f. der Länge, zdelssenj, des Lebens, natürliche, prodlauzenj, n. einer Regierung, Frist oder des Lebens, prodlauzenj, protazenj, Aufschub, prodlauzenj, protazenj.

Verlarven, zastřjti, zakrýti, zpotwořiti larwau, zbarwiti, přetwářiti, potwořiti, obestřjti, vljčiti larwau.

Verlarvet, zakrytý, zastřený larwau, zbarwený, přetwářený, potwořený, zpotwořený, obestřený, vljčený larwau.

Verlaß, m. Abrede, smlauwa, f. Erbschaft, pozůstalost, f.

Verlassen, von einem abstehen, ohne Hilfe lassen, opustiti, zanechati, etwas, wo, zurücklassen, nechati, zanechati, pozustawiti, seinen Herrn, seine Lebensart, einen Ort verlassen, eine Gesellschaft, Versammlung, opustiti, zanechati, eine Erbschaft zurücklassen, zanechati w kssaftu, pozůstawiti, die Tugend, ein Amt verlassen, ctnost, vřad opustiti, verlassen wir diesen Ort, opusťme, zanechme toto mjsto, verlassen, einen, von ihm weggehen, opustiti, nechati, zanechati někoho, die Strasse, cestu opustiti, 2) sich auf etwas verlassen, bezpečiti se na něco, spustiti se, zpoléhati, zpolehnauti, sich auf Gott verlassen, bezpečiti se, zpolehnauti na Boha.

Verlassen, adj. opusstěný, zanechaný.

Verlassenschaft, f. pozůstalost, zanechalost, f.

Verlassung, f. opusstěnj, zanechánj, n.

Verlästern, pohaněti, f. Lästern.

Verlästerer, m. f. Lästerer.

Verlästerung, f. f. Lästerung.

Verlauf, m. der Sache, přjběh, zběh, m. der Zeit, pominutj, proběhnutj času, nach Verlaufe der Zeit, po čase, des Jahrs, der Stunde, po roce, po hodině.

Verlaufen, wie die Zeit, vrecv, proběhnauti, přeběhnauti, minauti, pominauti, die Zeit, das Jahr verlauft, čas, rok přebýha, vejká, pomigj, mine, einem den Weg verlaufen, cestu nadběhnauti, zamezyti někomu, sich verlaufen, wie ein Kind von Hause, wie ein Mensch, Thier, zaběhnauti.

Verlaufen, part. oder adj. wie die Zeit, proběhlý, přeběhlý, přesslý, pominulý, vteklý čas, wie ein Mensch, ein Kind, ein Thier, zaběhlý, verlaufene Magd, zběhlá, poběhlá děwka.

Verläugnen, f. Verleugnen.

Verlauten, zawssiwiti, owssiwiti, lassen, nechati zawssiwiti.

Verlautet, zawssiwený.

Verlaut, m. powěst, f. hlához, m. dem Verlaute nach, zlé powěsti.

Verlauten, rozhlásyti se, es verlautet, gde powěst, powjdá se, ge rozpráwka, sich verlauten lassen, prohlásyti se.

Verlebt, sestaralý, vstaralý, letitý, wiekem sessly, kmet, wěkem, lety sessly.

Verleckern, promlaskati.

Verleckert, kobliznný, smlsaný, mlaskawý, mlsný, ein verleckerter Näscher, mlsný, polizač, mlaskáček, m.

Verledern, zhuntowati, skazyti.

Verlegen, wo anderst hin legen, dem Orte, oder der Zeit nach, nicht wissen, wohin, založiti, ich hab es verlegt, gá to založil, einen verlegen, mit Gelde, někoho založit s penězy, ein Buch verlegen, übernehmen, na knihu nakládat, naložit, náklad na knihu westi, dáti, den Weg, den Paß verlegen, cestu, přjstup zamezyt, zabawit, auf eine andere Zeit, oder anders wohin legen, odkládat, odložit, die Besatzung verlegen, posádku klásti, vkládati, sich auf etwas, na něco se oddáwat, wydáwat, wynakládat.

Ver-

erlegen, adj. alt, slezelý, 2) ungewiß, pochybný, negistý, na mysli rozrzžitý, verlegen machen, pochybným včiniti, w pochybnost vwesti, bestürzt, skormaucený.

erlegenheit, Ungewißheit, pochybnost, f. darein kommen, gerathen, w pochybnost přigiti, f. Bestürzung, Skormaucenost, f. skormaucenj, n, darein kommen, skormaucenu býti, bringen, skormautiti.

erleger, m. nakládatel, nákladnjk, m.

erlegung, f. dem Orte, der Zeit nach, založenj, eines Buches, nákladu wedenj na knihu, naloženj, náklad na knihu, m.

verleiden einem etwas, zosskliwiti něco.

verleihen, wegleihen, zapugčiti, rozpugčiti, pugčiti, für Geld, z peněz nagiti, pronagiti, w nágmu propugčiti, geben, gewähren, propugčiti, Hilfe geben, verleihen, pomocy, darů propugčiti, pugčiti, pomoc dáti, ci, včiniti, pomocy podati, wenn es Gott verleihet, popřegeli, propugčili Bůh, einen Dienst, eine Stelle, vřad vděliti, dopřáti.

Verleiher, m. propugčitel, zapugčitel, dárce, m. für Geld, nagimatel, w nágmu propugčitel, m.

Verleihung, f. zapugčenj, rozpugčenj, pugčenj, n. für Geld, w nágmu propugčeni, z peněz, nagetj, pronagetj, n. Gewährung, propugčenj, dopřánj, durch göttliche Verleihung, s pomocý Božjj, Verleihung eines Dienstes, einer Stelle, vděnlenj, dopřánj, n.

Verleiten, nawesti, nawáděti, ponuknauti k něčemu, sich lassen, dáti se nawesti, zur Sünde, zum Irrthum, k hřjchu, w hřjch, w blud vwesti, přiwesti, k hřjchu ponuknauti.

Verleitung, f. nawedenj, n. náwod, m. zur Sünde, vwedenj, přiwedenj, ponuknutj, n.

Verlernen etwas, odwčiti, odnáwčiti se něčemu, odwyknauti.

Verlesen, ořikáwati, na hlas čjsti.

Verletzen, vrazyti, porussiti, verwunden, poraniti, raniti, razyti, den Eid, die Zusage, přjsahu, slib porussiti, jemanden, beleidigen, vrazyti.

Verletzlich, porussitedlný, vrážčiwý.

Verletzung, f. vražení, porussenj, n. Wunde, poranění, ranění, vraženj, n. ohne Verletzung der Freundschaft, des Gesetzes, bez porussenj přátelstwa, zákona, Beleidigung, vražení, n.

Verleugnen, leugnen, zapjrati, zapřjti, popjrati, přjti, vpjrati, Gott, den Glauben, Boha, wjru zapřjti, odřjcy se.

Verleugnung, f. zapjrání, zapření, popjrání, přeni, n. des Glaubens, zapjrání, zapření wjry, odřeknutj se, n.

Verleumden, vrhati, nařjcy, nařjkati, naříknauti, láti na cti, na powěsti, ze cti zlaupiti, zmařiti, zhaněti, (dieß nur eigentlich vor dem Gerichte) bey einem, osočiti, omluwiti, naříknauti, pomlauwati.

Verleumder, m. vrhač, zlolegce, hánce, pomlauwač, přewrhač, m.

Verleumderisch, hánliwý, naříkliwý, vrhawý, vrhačný, zlolegjčný, pomlauwačný.

Verleumdung, f. vrhánj, haněnj, n. nářek, m. zlolegjctwj, n. hana, f.

Verlieben sich, in einen, in eine, zamilowati se, zamilowati, stark, zakochati.

Verlieben, das, zamilowánj, n.

Verliebt, zamilowaný.

Verliebt, adv. zamilowaně.

Verliegen, zaležeti se, slezeti se, sich im Bette durch langes Liegen, proležeti se.

Verlieren, tratiti, ztratiti, potratiti, sein Vermögen verlieren, statek swůg stratiti, den Proceß, při ztratiti, potratiti, w při padnauti, pád wzýti, prohrati při, etwas aus dem Sacke, něco z kapsy stratiti, sich verlieren wie ein Mensch, Sache, unvermerkt verlohren gehen, wie eine Krankheit, ein Uebel, die Farbe, ꝛc. ztratiti se, der Feind hat verlohren, prohrál, im Spiele, die Wette verlieren, prohráwati, prohrati, tratiti, eine Krankheit, ein Uebel, den Husten ꝛc. stratiti, pozbyti nemoc, zlé, kassel, nicht viel zu verlieren haben, nemjti mno-

ho co ſtratit, das Spiel verlieren, hru tratiti, prohrati, prohráwati, ich verliere nichts dabey, gá při tom nic netratjm, aus dem Sinne verlieren, z myſle ſtratiti, ſich in Gedanken, Nachſinnen verlieren, zamyſliti ſe, w myſlinkỳ ſe zahlaubati, zabrati, die Geduld, die Standhaftigkeit, den Muth verlieren, ſtratiti trpělliwoſt, ſtáloſt, myſl, ſrdce, verlieren, Verluſt haben an etwas, prodělati, mjti prodělek.

Verloben, ſnaubiti, zaſnaubiti, vſnaubiti, k ſtawu manželſkému při powědjti, ſljbiti, zaſljbiti, ſich Gott, zaſljbiti ſe Bohu, einem ſeine Tochter, dceru ſwau někomu zaſnaubiti, die Verlobten, ſnaubený, připowězený, ein Verlobter, eine Verlobte, chot, m. u. f. zaſljbená panna, f. vſnaubený, ná.

Verlobniß, n. zaſnaubenj, n. ſwadebnj ſmlauwa, f. ſmlauwy, plur. námluwa, zámluwa k manželſtwj, f. halten, námluwy mjti.

Verlobnißring, m. prſten ſwadebnj, m.

Verlobnißtag, m. den ſwadebnjch ſmluw, námluw, m.

Verlobung, f. ſnaubenj, zaſnaubenj, vſnaubenj, zaſljbenj, zamluwenj, n. zámluwa k manželſtwj, f. ſlib, m. an Gott, zaſljbenj Bohu, n. ſlib, m.

Verlodern, wyplápolati.

Verlogen, lživý, klamawý, lhář, klamář, m. verlogenes Weſen, lživoſt, klamawoſt, f. lhářſtwj, n.

Verlohnen, odplatiti, odpláceti, odměniti, ſich der Mühe verlohnen, ſtáti za prácy, es verlohnt ſich der Mühe nicht, neſtogj to za to, neſtogj to za prácy.

Verlohnung, f. odplacenj, n. odplata, f. odměnění, n. odměna, zá plata, f.

Verlohren, verloren, ztracený, verlohren gehen, verderben, wegkommen, ſtratiti ſe, verlohren geben jemanden, etwas, halten, za ſtraceného mjti, wydati, es iſt alles verlohren, wſſecko geſt ſtraceno, po wſſem geſt wera, er iſt gänzlich verlohren, geſt po něm wera, geſt ſtracen, an dem Menſchen iſt alles, Hopfen und Malz verlohren, práce y náklad zmrhaná, ztracená geſt, chmel y ſlad zmrhán, verlohrne Schiltwache, ſtracená warta, f. verlohren! wera!

Verlöſchen, zhaſnauti, haſnauti, vhaſnauti, pohaſnauti.

Verloſchen, wie Kalk, zhaſſený, vhaſſený, wie Feuer, zhaſlý, vhaſlý, pohaſlý.

Verloſen, untereinander, loſowati, loſy metati, wrcy.

Verloſung, f. loſowánj, n. durch Verloſung, loſem, ſkrze los.

Verlöten, zklegowati, zaklegowati, zkowati.

Verlötung, f. zklegowánj, zaklegowánj, zkowánj, n.

Verludern, etwas, promrhati, rozmrhati.

Verludert, promrhaný, rozmrhaný.

Verluſt, m. ztráta, f. an etwas, vgma na něčem, f. Verluſt leiden an etwas, es ganz verlieren, ztrátu wzýti, ztrátu neſti něčeho, etwas davon, vgmu trpěti, mjti na něčem, bey Verluſt der Ehre, des Vermögens, pod ſtracenjm cti, ſtatku, Verluſt haben an etwas, mjti vgmu, ſſkodu na něčem, Verluſt eines Dinges, ſo verlohren gieng, ztráta, f.

Verluſtig, zbawený, werden einer Sache, zbawenu býti něčeho, připrawenu býti o něco, ztrátu wzýti, neſti něčeho, f. verlieren; verluſtig machen ſich einer Sache, zbawiti ſe, připrawiti ſe o něco, einen, někoho.

Vermachen, im Teſtamente, odkázati kſſaftem, kſſaſtowati, poručiti, der etwas vermachet, kſſaſtugicy, 2) zumachen, zadělati, zahraditi.

Vermächtniß, n. odkaz, m. odkázánj, n.

Vermächtnißweiſe, adv. ſkrze kſſaft, odkaz, kſſaſtem.

Vermählen, ſnaubiti, zaſnaubiti, vſnaubiti, ſich, vſnaubiti ſobě, oženiti ſe, ženiti ſe, wie ein Frauenzimmer, vſnaubiti ſe, wdáwati, wdáti ſe, wie der Schwarzrock eine Manns-

Weibs-

eibsperſon, oddati, oddáwati, aubiti, ſnubowati.
nählt, oženěný, wie ein Frauenmmer, wdaný.
nählung, f. ſnaubenj, zaſnaubenj, naubenj, n. 2) ženěnj, oženěnj, wdánj, n. 3) paſſ. ſňátek, ſwaebnj ſňátek, m. oddawky, f. plur.
nählungstag, m. den ſwadebnj, ɔadby, m.
nahnen, napomjnati, nabádati.
nahner, m. napomjnatel, napoinač, nabádač, m.
mahnung, f. napomjnánj, napoennutj, n. weyſtraha, f. nabáánj, n.
mahnungsrede, f. řeč napomjnajcý, napomjnačná, f.
mahnungsſchrift, f. ſpis napomjagjcý, napomjnačný m.
mahnungsweiſe, napomenutjm, naomjnačně..
maledeyen, zlořečiti, láti, prokleti.
maledeyt, zlořečený, proklatý.
rmaledeyung, f. zlořečenj, zlořeenſtwj, láni, prokljnánj, proleni, n.
rmalen, Farben, Dinte, wymalowati, bemalen, bedecken, pomalowati, zmalowati.
rmanſchen, rozplácati.
rmänteln, připlášťkowati, ſkrýwati, ſ. Bemänteln.
rmaſquiren, vermaskiren, ſ. Verlarven, Verkleiden.
rmauern, zazdjti, zdj obehnati, wápnem zabjliti.
rmehren, množiti, rozmnožiti, rozmnožowati, přimnožiti, rozhogniti, das Geſchrey, rozmnožiti křik, das Geld, rozhogniti, rozmnožiti penjze, ſich, množiti ſe, rozmnožiti, rozmahati, zmahati ſe, rozplozowati ſe, wie ein Gerücht, rozmahati, zmahati ſe, vermehrt herausgeben, rozmnožené wydati.
ermehrer, m. množitel, rozmnožitel, rozhognitel, m.
ermehrung, f. act. množenj, rozmnoženj, přimnoženj, rozhognění, n. neut. množenj ſe, rozmnoženj ſe, rozhognění ſe, rozplozowánj ſe, zmahánj ſe, rozmahánj ſe, n.
Vermeiden, warowati ſe, wywarowati ſe, vwarowati ſe, wyſtřjhati ſe, vcházeti, ſtřjcy ſe, wyhnauti ſe.
Vermeidlich, wywarowatedlný, wyhnutedlný, vwarowatedlný.
Vermeidung, f. warowánj, wywarowánj, vwarowánj, wyſtřjhánj, wyhnutj, n. bey Vermeidung meiner Strafe, meiner Ungnade, při vwarowánj treſtu, mé nemiloſti.
Vermeinen, vermeynen, myſliti, domnjwati ſe, mnjti, ſ. Meynen.
Vermeint, domnělý, mnělý.
Vermeintlich, vermeyntlich, domnělý.
Vermelden, ohlášyti, oznámiti.
Vermeldung, f. ohlášſenj, oznámenj, n.
Vermengen, ſmjchati, ſmjſyti, promjchati.
Vermengt, ſmjchaný, ſmjſſený, promjchaný.
Vermengung, f. ſmjchánj, ſmjſſenj, promjchánj, n.
Vermerken, ſeznamenati, vznamenati, ſpozorowati, porozuměti, wyrozuměti, znamenati.
Vermerkung, f. ſeznamenánj, vznamenánj, ſpozorowánj, porozuměnj, wyrozuměnj, n.
Vermeſſen, drzý, opowážliwý, odwážliwý, opowážný, wſſetečný.
Vermeſſen, adv. drze, opowážliwě, odwážliwě, opowážně, wſſetečně.
Vermeſſen, verb. ſich zutrauen, anmaſſen, daß man etwas thun könne. pokuſyti ſe, daufati w ſobě, zakládati na ſebe, ſobiti ſe, 2) betheuern, zakljnati, zapřjſahati ſe.
Vermeſſenheit, f. drzoſt, opowážliwoſt, odwážliwoſt, wſſetečnoſt, f.
Vermeſſentlich, ſ. Vermeſſen.
Vermieten, vermiethen, nagjti, pronagjti, nagjmati, pronagjmati, zu vermieten ſeyn, k pronagmutj býti, býti na nágem, ſich vermieten, zgednati ſe, prácy ſwau pronagjti.
Vermiether, m. nagimatel, pronagimatel, m.
Vermiethung, f. nagitj, pronagitj, n.

Vermindern, zmenſſiti, zmenſſowati, vmenſſiti, menſſiti, ztenčiti, tenčiti, ſkrowniti, vſkrowniti, zlehčiti, maliti, zmaliti, die Anzahl, počet zmenſſiti, ztenčiti, die Strafe vermindern, treſt zlehčiti, menſſiti, zmenſſiti, vſkrowniti, ſich vermindern, zmenſſiti ſe, ztenčiti ſe, menſſiti ſe, maliti ſe, ſ. Verkleinern, Verringern.

Verminderung, f. act. zmenſſenj, vmenſſenj, menſſenj, ztenčenj, tenčenj, vſkrownĕnj, zlehčenj, zmalenj, malenj, n. neut. zmenſſenj ſe, ztenčenj ſe, vmenſſenj ſe, n. vbytek, m. der Strafe, zlehčenj, zmenſſenj, vmenſſenj, ztenčenj trestu, n.

Vermiſchen, ſmyſyti, ſmichati, mjſyti, promjchati, fleiſchlich, ſmiliti.

Vermiſcht, ſmyſſený, ſmichaný, promjchaný, zmatháný.

Vermiſchung, f. ſmyſſenj, ſmichánj, promjchánj, n. fleiſchliche Vermiſchung, ſmiluĕnj, n.

Vermiſſen, nedoſtáwati ſe, man vermiſſet den Peter, nedoſtáwá ſe Petr, man vermiſſet Geld, nedoſtáwá ſe peněz.

Vermitteln, ſproſtředkowati, proſtředkowati, porownati.

Vermittelſt, podlé, wedle, dle, ſkrze, vermittelſt deſſen, dle, wedle, podlé toho, ſkrze to.

Vermittelung, f. ſproſtředkowánj, proſtředkowánj, porownánj, n.

Vermodern, verweſen, zprachniwĕti, prachniwĕti, zetleti, ſchimlicht werden, pleſniwĕti, ztuchnauti, prožluknauti, wie Holz, zetleti, prachniwĕti, zprachniwĕti, Kleider, zetleti, zwetſſeti, zprachniwĕti.

Vermodert, verweſet, zprachniwĕlý, zetlelý, zwetſſelý, wie Holz, čerwotočliwý, zetlelý, zprachniwĕlý, ſchimlicht, ztuchlý, prožluklý.

Vermoderung, f. zprachniwĕloſt, f. zprachniwĕnj, n. zetleloſt, f. zetlenj, n. des Holzes, čerwotoč, m. zetlenj, n. zetleloſt, zprachniwĕloſt dřewa, f. Schimel, ztuchloſt, prožluklоſt, f.

Vermöge, dle, podlé, wedle, vermöge der Verordnung, dle, wedle, podlé zřizenj.

Vermögen, verb. können, mocy, ſmyti, moc, mocnoſt mjti, viel in Trunke vermögen, podſtaupiti, ze ſe wzýti, einen zu etwas, dlau vermögen, připrawiti, přiweſti, připuditi k nĕčemu, ponuknauti, naweſti, namluwiti na nĕco.

Vermögen, das, Kraft, Fähigkeit, mocnoſt, možnoſt, moc, f. nach Vermögen, dle možnoſti, 2) Haab und Gut, Gůter, gmĕnj, n. mohutnoſt, mohowitoſt, zámožnoſt, f. ſtarek, m. bey Vermögen, možný, mohutný, mohawitý, von Vater ererbtes, otčizna, f.

Vermögend, vermöglich, der etwas kann, vermag, mocný, možný, vermögend, reich, možný, mohutný, mohowitý, zámožný.

Vermögenheit, f. mocnoſt, možnoſt, f.

Vermummen, zakukliti, přetwářiti, zaſtřjti.

Vermummt, zakuklený, přetwářený, zaſtřený.

Vermuthen, ſmeyſſleti, domeyſſleti, mnjti, domnjwati ſe, erwarten, nadjti ſe, nadáti ſe.

Vermuthen, das, ſ. Vermuthung.

Vermuthlich, adj. in der Vermuthung beſtehend, domniwatedlný, domnĕwatedlný, domnĕlý, myſlitedlný, wie man glaubt, domnĕlý, der vermuthliche Nachfolger, domnĕlý následownjk, m.

Vermuthlich, adv. nepochybně, bez pochyby, domnĕle.

Vermuthung, f. das Vermuthen, ſmyſſlenj, domeyſſlenj, mnĕnj, domnĕnj, n. dúmyſl, potah, m. von etwas künftigen, nadánj, n. nadáloſt, f. wider alle Vermuthung, proti wſſemu nadánj, nadáloſti, mimo wſſecko nadánj, nadáloſti, mimo wſſe nadĕge, mimo nadáloſt.

Vermutzen, oklešťiti, verſtellen, zohawiti, zohyzditi, oſſkaredit, zprotiwořiti.

Vernachläßigen, zanedbati.

Vernageln, zumachen, hřeby zatlauci, zarazyti, zabiti, ein Pferd vernageln,

gelu, zabodnauti, das Pferd iſt vernagelt, kůň geſt zabodnutý.
Vernarren, ſich in eine Perſon, in etwas, zbláznìti ſe do nègaké oſoby, do něčeho.
Vernarrt, zbláznìný, zbláznilý.
Vernaſchen, promlſati.
Vernaſcht, promlſaný.
Vernehen, vernähen, zaſſiti.
Vernehmen, hören, ſlyſſeti, vſlyſſeti, vſſima wyrozuměti, porozuměti, ſrozuměti, doſlechnauti, wie ich vernommen habe, gak ſem porozuměl, doſlechl, vernimm, ſlyš, poſlyš, man vernimmt, ſlyſſi ſe. 2) verſtehen, porozumeti, pochopiti, vernimm mein Schreyen, vſlyš můg křik, einen vernehmen vor Gerichte über etwas, wyſlýchati, wyſlyſſeti někoho ſtraný něčeho, dem Vernehmen nach, gak ſe ſlyſſi, ſ. Hören, Verſtehen.
Vernehmen, das, ſlyſſenj, vſlyſſenj, porozuměnj, wyrozuměnj, n. 2) pochopenj, porozuměnj, n.
Vernehmlich, ſrozumitedlný, porozumitedlný.
Vernehmlich, adv. ſrozumitedlně, porozumitedlně.
Verneinen, přjti, zapjrati, odpjrati.
Verneinung, f. přenj, zapjránj, zapřenj. odpjránj, n.
Verneuen, verneuern, obnowiti, ſ. Erneuern.
Verneuerer, m. obnowitel, m.
Verneuerung, f. obnowenj, n. obnowa, f. ſ. Erneuerung.
Vernichten, zničemniti, w nic, w niwec obrátiti, wwesti, 2) verachten, potupiti, tupiti, zawrcy, opowrcy, pohrdati, pohrdnauti, er vernichtet alles, was er ſieht, wſſecko zawrhuge, opowrhuge, tupj, wſſjm zhrdá, pohrdá, co widj.
Vernichtung, f. zničemnènj, w nic obrácenj, wwedenj, n. 2) zawrženj, opowržènj, pohrdnutj, potupenj, n.
Vernunft, f. rozum, m. rozumnoſt, f. wieder zu ſeiner Vernunft kommen, k rozumu zaſe přigjti, b) mor. zmudřeti, 2) Klugheit, Ueberlegung, maudroſt, rozumnoſt, rozſſafnoſt, f. bey geſunder Vernunft, při zdrawém rozumu, der Vernunft gemäß, rozumělý.
Vernünfteley, f. mudrlanſtwj, n.
Vernünfteln, mudrowati.
Vernünftig, der Vernunft hat, rozumný, 2) der ſie braucht, klůgalich, weislich, maudrý, rozumný, rozſſafný, vernünftig werden, zmudřeti, vernünftige Antwort, Lehre, Vorſtellung, vernünftiges Wort, maudrá odpowěd, maudrè včenj, předſtawenj, ſlowo, der Menſch iſt ein vernünftiges Thier, člowěk geſt rozumné howado, das iſt vernünftig, to geſt maudře.
Vernünftig, adv. rozumně, b) maudře, denken, handeln, reden, maudře myſliti, gednati, mluwiti.
Vernunftkunſt, ſ Vernunftlehre.
Vernunftlehre, f. včenj maudroſti, n.
Vernünftler, m. mudráček, mudrák, mudrlant, ſadjlek, m.
Vernunftlos, nerozumný, bezrozumný, bez rozumu, rozumu zbawgný, ſ. Unvernünftig.
Vernunftmäßig, s rozumem ſrownalý, rozumu ſmjrný.
Vernunftmäßig, adv. podlé rozumu.
Vernunftmäßigkeit, f. ſrownaloſt, ſmjrnoſt rozumu, f.
Vernunftſchluß, m. rozumná, hromadná záwirka, f.
Verröden, zpuſtiti, zapuſtiti.
Verödet, zpuſſtěný, zapuſſtěný, b) zpuſtlý.
Verödung, f. zpuſſtěnj, zapuſſtěnj, b) n. zpuſtloſt, f.
Verordnen, zřjditi, nařjditi, vſtanowiti, an einen Stelle verordnen, nařjditi, vſtanowiti na miſtě giného, in einem Falle, nařjditi, poručiti, jemanden zu etwas, zřjditi, vſtanowiti někoho k něčemu, eine Arzney, lékařſtwj nařjditi.
Verordnung, f. allgemeine, zřjzenj, nařjzenj, vſtanowenj, n. machen, nařjzenj, zřjzenj včiniti, Verordnung in einzelnen Fällen, als des Arztes, nařjzenj, poručenj, n. auf, nach Verordnung, die, podlé nařjzenj, poručenj.

Ver-

Verpachten, progednati, progednáwati, pronagjmati, pronagmauti, das zu verpachten ist, pronágemný.
Verpachter, m. progednatel, progednáwatel, progednáwač, pronagimatel, pronagimač, m.
Verpachtung, f. progednánj, pronagjmánj, pronagmutj, n. pronágem, m.
Verpacken, zavzliti, w vzle swázati, zawázati.
Verpfählen, zakoliti, koljm zabjgeti, zachytiti.
Verpfänden, zastawiti, w zástawu, do zástawy, w základ, do základu dáti, w zástawě nechati, základ dáti, w základu nechati, základ zastawiti.
Verpfändet, zastawený, w základu nechaný, do základu daný.
Verpfändung, f. zastawenj, w základu nechánj, do základu, w základ dánj, n.
Verpfefern, přepepřiti.
Verpflegen, wyžiwowati, wyžiwiti, wychowati, odchowati, žiwiti.
Verpfleger, m. žiwitel, wyžiwitel, wychowatel, odchowatel, opatrownjk, m.
Verpflegung, f. wyžiwenj, žiwenj, wychowánj, opatřenj, n.
Verpflichten, powinnostj zawázati, powinnowati, zu etwas, k něčemu, zu Eide nehmen, zatknauti, obstawiti, zatykač dáti, na záwazek wzýti, zawázati slibem, powinnosti, verpflichten sich, durch Zusage, slibem se zawázati.
Verpflichtet, powinnostj, slibem zawázaný, swázaný, na záwazek wzatý, powinný, powinnowaný.
Verpflichtung, f. zawázánj, powinnowánj, n.
Verpichen, zasmoliti.
Verpitschiren, zapečetiti.
Verpitschiret, zapečetěný.
Verplaudern, sstebetánjm, tlachánjm, plyskánjm zmařiti, promařiti, stráwiti.
Verprassen, prokwasyti, prohodowati, promrhati, protráwiti, proheysowati.
Verproceßiren, prosauditi.
Verrammeln, zahraditi.
Verrath, m. zrada, prorada, f. ra dy pronessenj, n. 2) Entdeckn wyzrazenj, prozrazenj, pron nj, n.
Verrathen, zraditi, proraditi, entdecken, wyzraditi, prozrad pronesti, das Gesicht verräth de nen Zorn, obličeg prozrazuge hněw.
Verräther, m. zrádce, proradce,
Verrätherey, f. zrada, prorada,
Verrätherisch, zrádný.
Verrätherisch, adv. zrádně.
Verrauchen, wykauřiti se, wyčich ti, wypáchnauti, vergessen werd vtuchnauti, potuchnauti, Wein, wywětrati.
Verraucht, wykauřený.
Verrechnen, etwas, wypočjsti, wy čjtati, w počet vwesti, sich rechnen, přepočjsti, přepočjta w počtu se zmást, splesti, zme
Verrechnung, f. wypočjtánj, wy čtenj, w počet vwedenj, n. Fe přepočjtánj, přepočtenj se, n. tek, zpletek, m. meylka, f. omy počtu, m.
Verrechten, s. Verproceßiren.
Verrecken, zcýpnauti, zcýpati, peněti, die Hunde sind alle verre psy wssecky pozcýpali, pozcepe
Verreckt, zcýplý, zcepenělý, zc nitý.
Verrecktes, n. zcýplina, mrcha,
Verreden, einen vertheidigen, zast ti, zastupowati, zastaupiti, etwas zu thun, odřeknauti se, kati se, sich verreden, im Reden len, podřeknauti se, zařeknau přeřjcy se, etwas, zamluwiti co, man soll nichts verreden, čeho se nemá člowěk odřjcy.
Verreisen, überhaupt, odgeti, geti, in die Länder, do kra um nicht da, zu seyn, wohin, za zabrati se někam, Geld verreisen, njze na cestách progezditi, vtra
Verreisen, das, odgezd, m. odge n. wohin, um nicht dazu seyn, za tj, zabránj se, n.

Ver

eiſet, odgelý.
eiten, Geld, progeti, progjżdĕti
njze, ſich. zageti.
enken, wywinauti, wytknauti,
ſlomiti, wytočiti.
enkt, wywinulý, wylomený.
enkung, f. wywinutj, wytknutj,
ylomenj, wytočenj, n.
ennen, den Weg, ceſta zageti.
chen ſich, wyčichnauti, wypách-
uti.
ichten, konati, řjditi, wykòna-
, wykonáwati, wyřjditi, pořj-
i, zdjti, mit einmal, zugleich,
konati; viel zu verrichten ha-
i, mjti mnohò řjzenj, eine Ar-
t, ein Geſchäft verrichten, pra-
, djlo, wĕc konati, dĕlati, wy-
nati, wyřjditi, zdjti, ſeine Schul-
keit, konati, řjditi, djti, zdjti
au powinnoſt, ſein Amt, wřad
nati, weſti, djti, zprawowati,
Bothſchaft, zdjti, řjditi, konati,
ſelſtwj, ſeinen Lauf, konati bĕh,
ße Thaten, welikė ſkutky, čl-
konati, wykonati, páchati,
áchati.
chtung, f. einer Sache, konánj,
konánj, řjzenj, wyřjzenj, pořj-
j, wyřjzowánj, zprawenj, zdĕ-
n. was man zu thun hat, řjze-
gednánj, konánj, n. große Ver-
htung haben, mjti welikė řjzenj,
dnánj, in Verrichtung ſtehen,
n, řjzenj, gednánj mjti, w řjze-
w gednánj poſtawenu býti,
rrichtung des Kaufes, konánj bĕ-
, n. Verrichtung großer Thaten,
nánj, wykonánj, páchánj, ſpá-
inj welikých ſkutkŭ, n.
egeln, záworau zatáhnauti, zá-
oru přetáhnauti, na záworu,
vorau zawřjti, záworau za-
čiti.
ngern, menſſiti, zmenſſiti, vmen-
i, vſkrowniti, zteńčiti, zlehčiti,
čiti, ſ. Vermindern.
ngerung, f. menſſenj, zmenſſenj,
enſſenj, ſkrownĕnj, vſkrownĕ-
zteńčenj, n. der Strafe, zlehčenj,
hčenj, zmenſſenj, vmenſſenj tre-
n. f. Verminderung.

Verrochen, wyčichlý, wypáchlý, der Wein, der Spiritus hat ſich verrochen, wjno, duch wywĕtral, wyčichl, wypáchl.
Verrochener Wein, m. wjno zewřelé, zwĕtralé, wywĕtralé, n.
Verroſten, zrzawĕti, zazrzawĕti.
Verroſtet, zrzawělý, zazrzawělý.
Verrucht, přewrácený, zlowolný, zlobiwý, přewrhlý, zabilý, verruchtes Weſen, zabilſtwj, n. přewrhloſt, f.
Verrücken, odſtrčiti, z mjſta ſtrčiti, powaliti, zaſtrčiti, einem das ganze Konzept verrücken, hlawu, koncept zmáſti, zpleſti, pomáſti.
Verrückt, poſtrčený, zaſtrčený, z mjſta ſtrčený, pohnutý, powalený, 2) verrückt im Kopfe, zmatený, pomatený, zpletený, zmotaný, trżený, ztřeſſtěný, na mozek vražený, pomjchaný, verrückt werden, pomjchati ſe, zmáſti ſe, zpleſti ſe, zmotati ſe w hlawĕ, ztřeſſtiti ſe, biſt du verrückt? gſy pomatený, zmatený, zpletený, pomjchaný?
Verrückung, f. Verwirrung, zmátek, zpletek, m. zmatenoſt, zpletenoſt, f. zmatenj, pomatenj, zpletenj, n. des Gemüths, zmatenj, pomatenj, zpletenj, n. zmátek, m. zmatenoſt, f. Verſetzung, z mjſta poſtrčenj, powalenj, n.
Verrufen, wypowjdati, Geld, zapowĕdjti penjze.
Verrunzeln, ſwráſkati, ſwraſſtiti, ſkrčiti.
Verrunzelt, ſwráſkalý, ſwraſſtilý, ſcwrklý.
Vers, m. werš, m.
Verſacken ſich, wie der Wind, wie Säfte im Körper, wie das Waſſer, Unreinigkeit, zarazyti ſe.
Verſagen, odepřjti, odpowĕdjti, einem die Hülfe verſagen, pomoc odepřjti někomu, verſagen wie das Gewehr, ſelhati.
Verſagt, verſprochen, přiſljbený, připowĕzený, verſagt wie eine Braut, připowĕzená, abgeſchlagen, odepřený.
Verſagung, f. odepřenj, odporowánj, odpowĕzenj, n.

Ver-

Verpachten, progednati, progednáwati, pronagjmati, pronagmauti, das zu verpachten ist, pronágemný.
Verpachter, m. progednatel, progednáwatel, progednáwač, pronagimatel, pronagimač, m.
Verpachtung, f. progednánj, pronagjmánj, pronagmutj, n. pronágem, m.
Verpacken, zavzliti, w vzle swázati, zawázati.
Verpfählen, zakoliti, koljm zabjgeti, zachytiti.
Verpfänden, zastawiti, w zástawu, do zástawy, w základ, do základu dáti, w zástawě nechati, základ dáti, w základu nechati, základ zastawiti.
Verpfändet, zastawený, w základu nechaný, do základu daný.
Verpfändung, f. zastawenj, w základu nechánj, do základu, w základ dánj, n.
Verpfefern, přepepřiti.
Verpflegen, wyžiwowati, wyžiwiti, wychowati, odchowati, žiwiti.
Verpfleger, m. žiwitel, wyžiwitel, wychowatel, odchowatel, opatrownjk, m.
Verpflegung, f. wyžiwenj, žiwenj, wychowánj, opatřenj, n.
Verpflichten, powinnostj zawázati, powinnowati, zu etwas, k něčemu, zu Eide nehmen, zatknauti, obstawiti, zatykač dáti, na záwazek wzýti, zawázati slibem, powinnosti, verpflichten sich, durch Zusage, slibem se zawázati.
Verpflichtet, powinnostj, slibem zawázaný, swázaný, na záwazek wzatý, powinný, powinnowaný.
Verpflichtung, f. zawázánj, powinnowánj, n.
Verpichen, zasmoliti.
Verpitschiren, zapečetiti.
Verpitschiret, zapečetěný.
Verplaudern, sstebetánjm, tlachánjm, plyskánjm zmařiti, promařiti, stráwiti.
Verprassen, prokwasyti, prohodowati, promrhati, protráwiti, proheysowati.

Verproceßiren, prosauditi.
Verrammeln, zahraditi.
Verrath, m. zrada, prorada, f. [illegible] dy pronessenj, n. 2) Entdeck[illegible] wyzrazenj, prozrazenj, pron[illegible] nj, n.
Verrathen, zraditi, proraditi, [illegible] entdecken, wyzraditi, prozra[illegible] pronesti, das Gesicht verräth [illegible] uen Zorn, obličeg prozrazuge [illegible] hněw.
Verräther, m. zrádce, proradce, [illegible]
Verrätherey, f. zrada, prorada, [illegible]
Verrätherisch, zrádný.
Verrätherisch, adv. zrádně.
Verrauchen, wykauřiti se, wyčich[illegible] ti, wypáchnauti, vergessen [illegible] vtuchnauti, potuchnauti, [illegible] Wein, wywětrati.
Verraucht, wykauřený.
Verrechnen, etwas, wypočjsti, [illegible] čjtati, w počet vwesti, sich [illegible] rechnen, přepočjsti, přepočjt[illegible] w počtu se zmást, splesti, zm[illegible]
Verrechnung, f. wypočjtánj, [illegible] čtenj, w počet vwedenj, n. [illegible] přepočjtánj, přepočtenj se, n. [illegible] tek, zpletek, m. meylka, f. om[illegible] počtu, m.
Verrechten, s. Verproceßiren.
Verrecken, zcýpnauti, zcýpati, [illegible] peněti, die Hunde sind alle ver[illegible] psy wssecky pozcýpali, pozcep[illegible]
Verreckt, zcýplý, zcepenělý, [illegible] nitý.
Verrecktes, n. zcýplina, mrcha, [illegible]
Verreden, einen vertheidigen, zast[illegible] ti, zastupowati, zastaupiti, [illegible] etwas zu thun, odřeknauti se, [illegible] kati se, sich verreden, im Reden [illegible] len, podřeknauti se, zařeknau[illegible] přeřjcy se, etwas, zamluwiti [illegible] co, man soll nichts verreden, [illegible] čeho se nemá člowěk odřjcy.
Verreisen, überhaupt, odgeti, [illegible] geti, in die Länder, do krag[illegible] um nicht da, zu seyn, wohin, zag[illegible] zabrati se někam, Geld vereisen, [illegible] njze na cestách progezditi, vtrat[illegible]
Verreisen, das, odgezd, m. odge[illegible] n. wohin, um nicht dazu seyn, za[illegible] tj, zabránj se, n.

Ver

reiſet, odgelý.
reiten, Geld, progeti, progjżdżeti
enjze, ſich. zageti.
renken, wywinauti, wytknauti,
ylomiti, wytočiti.
renkt, wywinulý, wylomený.
renkung, f. wywinutj, wytknutj,
ylomenj, wytočenj, n.
rennen, den Weg, ceſtu zageti.
richen ſich, wyčichnauti, wypách-
auti.
richten; konati, řjditi, wykonáwati, wykonáwati, wyřjditi, pořjditi, zdjti, mit einmal, zugleich, ykonati; viel zu verrichten haben, mjti mnoho řjzenj, eine Arbeit, ein Geſchäft verrichten, prace, djlo, wěc konati, dělati, wykonati, wyřjditi, zdjti, ſeine Schuldigkeit, konati, řjditi, djti, zdjti powinnoſt, ſein Amt, wřad konati, weſti, djti, zprawowati, die Bothſchaft, zdjti, řjditi, konati, poſelſtwj, ſeinen Lauf, konati běh, große Thaten, welike ſkutky, činy konati, wykonati, páchati, ſpáchati.
ichtung, f. einer Sache, konánj, ykonánj, řjzenj, wyřjzenj, pořjzenj, wyřjzowánj, zprawenj, zdě-, n. was man zu thun hat, řjzegednánj, konánj, n. große Verhtung haben, mjti welike řjzenj, dnánj; in Verrichtung ſtehen, n, řjzenj, gednánj mjti, w řjzegednánj poſtawenu býti, errichtung des Laufes, konánj běi, n. Verrichtung großer Thaten, nánj, wykonánj, páchánj, ſpáchánj welikých ſkutků, n.
iegeln, záworau zatáhnauti, záoru přetáhnauti, na záworu, worau zawřjti, záworau začiti.
ingern, menſſiti, zmenſſiti, vmeni, vſkrowniti, zrenčiti, zlehčiti, čiti, ſ. Vermindern.
ingerung, f. menſſenj, zmenſſenj, ienſſenj, ſkrownění, vſkrowně-, zrenčenj, n. der Strafe, zlehčenj, hčenj, zmenſſenj, vmenſſenj tres, n. ſ. Verminderung.

Verrochen, wyčichlý, wypáchlý, der Wein, der Spiritus hat ſich verrochen, wjno, duch wywětral, wyčichl, wypáchl.
Verrochener Wein, m. wjno zewřelé, zwětralé, wywětralé, n.
Verroſten, zrzawěti, zazrzawěti.
Verroſtet, zrzawělý, zazrzawělý.
Verrucht, přewrácený, zlowolný, zlobiwý, přewrhlý, zabilý, verruchtes Weſen, zabilſtwj, n. přewrhloſt, f.
Verrücken, odſtrčiti, z mjſta ſtrčiti, powaliti, zaſtrčiti, einem das ganze Konzept verrücken, hlawu, koncept zmáſti, zpleſti, pomáſti.
Verrückt, poſtrčený, zaſtrčený, z mjſta ſtrčený, pohnutý, powalený, 2) verrückt im Kopfe, zmatený, pomatený, zpletený, zmotaný, tržený, ztřeſſtěný, na mozek vražený, pomjchaný, verrückt werden, pomjchati ſe, zmáſti ſe, zpleſti ſe, zmotati ſe w hlawě, ztřeſſtiti ſe, biſt du verrückt? gſy pomatený, zmatený, zpletený, pomjchaný?
Verrückung, f. Verwirrung, zmátek, zpletek, m. zmatenoſt, zpletenoſt, f. zmatenj, pomatenj, zpletenj, n. des Gemüths, zmatenj, pomatenj, zpletenj, n. zmátek, m. zmatenoſt, f. Verſetzung, z mjſta poſtrčenj, powalenj, n.
Verrufen, wypowjdati, Geld, zapowědjti penjze.
Verrunzeln, ſwráſkati, ſwraſſtiti, ſkrčiti.
Verrunzelt, ſwráſkalý, ſwraſſtilý, ſcwrklý.
Vers, m. werš, m.
Verſacken ſich, wie der Wind, wie Säfte im Körper, wie das Waſſer, Unreinigkeit, zarazyti ſe.
Verſagen, odepřjti, odpowědjti, einem die Hülfe verſagen, pomoc odepřjti někomu, verſagen wie das Gewehr, ſelhati.
Verſagt, verſprochen, přiſljbený, připowězený, verſagt wie eine Braut, připowězená, abgeſchlagen, odepřený.
Verſagung, f. odepřenj, odporowánj, odpowězenj, n.

Ver-

Versalbuchstaben, m. plur. wersálnj čteny, f. plur.
Versalzen, zu sehr salzen, přesoliti, die Freude, zasoliti radost.
Versalzen, adj. přesolený.
Versammeln, hromážditi, shromážďowati, zbjrati, sebrati, Personen, shromážděti, zbjrati, zusammtragen, hromážditi, na hromadu klásti, shromážďowati, snásseti, sháněti, sich, shromážditi se, zbjrati se, sebrati se, sich häufig, shlaučiti se.
Versammlung, f. das Versammeln, hromážděnj, shromážděnj, shromážďowánj, zbjránj, n. zbjrka, f. der Leute, shromážděnj, sebránj, n zbor, m. (shlaučenj, n.) allgemeine Versammlung der Christglaubigen, zbor, m. shromážděnj křesťanů, n.
Versauen, zaswiniti, vswiniti, poswiniti.
Versauern, act. zkyseliti, kyseliti, woctiti, neut. sauer werden, zkyseleti, kyseleti, zkysati, wenig, zakysnauti, zakysati, zoctěti.
Versauert, zkyselený, zoctilý, zkysalý, wenig, zakysalý.
Versaufen, propiti, prochlastati, pitjm promrhati; den Verstand, rozum propiti.
Versäumen, zamesskati, obmesskati, promesskati, als die Zeit, den Tag, Gelegenheit, čas, den, přiležitost zamesskati, promesskati, zanedbati, sich versäumen, zamesskati se.
Versäumniß, Versäumung, f. zamesskánj, obmesskánj, promesskánj, n.
Verschabt, ossumělý, wetchý, gehen, ossuměle choditi.
Verschaffen, zgednati, gednati, opatřiti, zaopatřiti, Recht einem, sich, práwo někomu, sobě zgednati, nagjti, Genugthuung, Sicherheit, zadostčiněnj, bezpečnost zgednati, opatřiti někomu.
Verschaffung, f. zgednánj, opatřenj, zaopatřenj, n.
Verschämt, staudný, cudný, stydliwy.
Verschanzen, ohraditi, ohražowati, hraditi, mezeřiti, vhraditi, hradbau, zdj obehnati.
Verschanzt, ohražený.
Verschanzung, f. hradba, ohrada, f.
Verschärfen, zwostřiti, obostřiti.
Verscharren, zahrabati.
Verscheiden, sterben, skonati, wykročiti ze swěta, dussi wypustiti, [illegible]stiti, zhasnauti, vsnauti, smrt[illegible] zhasnauti, vsnauti, zdechnauti, [illegible] Sterben.
Verschelmen sich, zsselmiti se.
Verschelmt, zsselmilý.
Verschenken, rozdati, rozdarowati, rozdáwati.
Verschenkung, f. rozdánj, rozdáwánj, rozdarowánj, n.
Verscherzen, sein Glück, Freyheit, die Gunst, pozbyti sstěstj; swobody přjzně lehce.
Verschicken, zaslati, preč odeslati, poslati, hin und her verschicken, rozsýlati, rozposýlati, zasýlati, in fremde Länder, do cyzých krajin zaslati.
Verschickung, f. zaslánj, odeslánj, b) rozeslánj, n.
Verschieben, odkládati, odložiti, odtahowati, protahowati, eine Sache von Tag zu Tag, něco den odedne odkládati, odtahowati, verschieben, verrücken, odstrčiti, odložiti, ostawiti, přestawiti, přeložiti z gednoho mjsta na druhé.
Verschiebung, f. odklad, průtah, m. odloženj, protaženj, n.
Verschieden, nicht einerley, rozdjlný, rozličný, rozmanitý, verschiedene Meynungen, rozdjlná mysslenj, n. plur. verschiedene, viele, rozličné, in verschiedenen Orten, na rozličných, na wsseligakých mjstech, [illegible] verschiedene Art, rozličným, rozmanitým způsobem, von verschiedenen Farben, rozdilných, různých barew, verschieden, todt, zdechnj, smrtj, snem, smrtj vsnulý, zhasnulý, s. Unterschiedlich.
Verschiedenheit, f. rozdjlnost, rozličnost, rozmanitost, f.
Verschiedentlich, adv. rozdjlně, rozličně, rozmanitě, hier und da, onde a onde.

erſchießen ſich, wyſtřjleti ſe, wyſtřjleti.
erſchimmeln, pleſniwěti, zpleſniwěti.
erſchimmelt, zpleſniwelý.
erſchimmelung, f. zpleſniwenj, pleſniwenj, n.
erſchimpfen, zhaněti, vhaněti.
erſchlafen, ſchläfrig, oſpalý, oſpalec.
erſchlafen, zaſpati.
erſchlagen, mit Bretern, zabjti, prkny zatlaucy, zábedniti, 2) durch Sturm wohin verſchlagen werden, od bauře někam zaneſſenu, zaimrſſtenu býti, von den Wellen, od wln zachwácenu býti, 3) ſich ſein Glück verſchlagen, ſwé ſſtěſtj ſobě ſkazyti, ſich die Käufer, Kundleute verſchlagen, kupcy, kunty ſobě odrazyti, es verſchlägt nichts, nic neſſkodj, nedělá, nic tomu newadj, nic na tom nezáležj.
erſchlagen, liſtig, potutedlný, obmyſlný, zchytralý, zchytralec, autulný, oſſemetný, přewrhlý, liſſkau podſſitý, auſkočný.
erſchlagen, adv. potutedlně, obmyſlně, zchytrale, auſkočně, oſſemetně, přewrhle, autulně.
erſchlagenheit, f. potutedlnoſt, obmyſlnoſt, zchytraloſt, auſkočnoſt, oſſemetnoſt, přewrhloſt, autulnoſt, lichota, f.
erſchlämmen, hlſnau, blátem zamazati, obmazati.
erſchläudern, ſ. Verſchleudern.
erſchlauderung, ſ. Verſchleuderung.
erſchleichen ſich, vlauditi ſe.
erſchleimen, wozhřiti, zwozhřiti, zawozhřiti, vwozhřiti.
erſchleimt, tiptowatý, wozhřiwý, zwozhřený.
erſchleimung, f. wozhřiwoſt, wozhřjwka, tiptowatoſt, f.
erſchleißen, zedrati, ſtrhati, zetřjti, Waaren, zbožj odprodati, odbeywati.
erſchlemmen, proheyřiti, promrhati, rozmrhati, prohodowati, protráwiti, ſkrz zadek, ſkrz hrdlo, zako ſkrze alembjk prohnati, propeſowati.
erſchleuken, ſ. Verſchleudern.
erſchleppen, zawlécy, zawljknauti.
Verſchleuderer, m. mrhač, marnotrátce, m.
Verſchleudern, Geld, promrhati, proheyřiti, rozmrhati, promarniti, rozmarniti, marně vtratiti, vtrácети, die Zeit, zmařiti čas, die Waaren, rozwundati, rozházeti.
Verſchleuderung, f. des Geldes, promarnění, proheyřenj, promrhánj, rozmarnění, marné vtračenj, n. der Zeit, zmařenj času, n. der Waaren, rozwundánj, rozházenj, n.
Verſchleuern, zawiti rauchau.
Verſchließen, zawřjti, zawjrati, zamjkati, zamknauti, alles, gänzlich, vzamjkati, vzawjrati.
Verſchließung, f. zawřenj, zawjránj, zamknutj, n.
Verſchlimmern, zhorſſiti, ſich verſchlimmern, ſchlechter werden, zhorſſiti ſe, die Sache hat ſich verſchlimmert, ta wěc ſe zhorſſila.
Verſchlimmerung, f. zhorſſenj, n.
Verſchlingen, verknüpfen, zapleſti, zawinauti, zamotáti, 2) freſſen auf einmal, pozřjti, pohltiti, wohlo pozřjti, ſežrati, polknauti, vom Waſſer verſchlungen werden, od wódy pozřenu, pohlcenu býti, die Worte verſchlingen, ſlowa poljkati.
Verſchlingen, das, Verſchlingung, f. pozřenj, pohlcenj, wohlo pozřenj, polknutj, n. der Worte, poljkánj, n.
Verſchloſſen, zawřený, zamčený, überall, vzamikaný.
Verſchlucken, polknauti, pozřjti, ſ. Verſchlingen.
Verſchluckt, polknutý, pozřelý.
Verſchmachten, zagjti, vmořiti ſe, mořiti ſe, vor Hunger, Durſt, hladem, žiznj zagiti, zahynauti, vmořiti ſe, zchřadnauti, chřadnauti, mořiti ſe.
Verſchmachtet, zaſſlý, vmořený, vor Hunger, hladem vmokený, zaſſlý, zahynutý.
Verſchmachtung, f. vmořenj ſe, zagitj, zahynutj, n.
Verſchmähen, verachten, opowrhowati, opowrcy, opomjtati, zawrcy, pohrdnauti, haněti, pohrdati, zhrdnauti, ſchimpfen, potupiti, ſ. Verachten.

Verſchmähung, ſ. Verachtung, opowrženi, opomjtánj, zawržení, opowržení, pohrdánj, pohrdnutj, pohanění, n. Beſchimpfung, potupenj, n. potupa, ſ.

Verſchmauſen, prokwaſyti, prohodowati.

Verſchmelzen, zrozpuſtiti, rozhřjti.

Verſchmerzen, dulden, zažjti, zažjwati, odželeti, t. g. přemocy, přetrpěti, ztrpěti, ſnesti, endlich, odboleti, boleſt přemocy, ich kann es nicht verſchmerzen, nemohu to odželet, přemoct, ſonſt ztrpět.

Verſchmieren, zamazati.

Verſchmierung, ſ. zamazánj, n.

Verſchmitzt, chytrý, ſ. Verſchlagen.

Verſchnappen ſich, podřeknauti ſe, pokleſnauti ſe, ich hätte mich bald verſchnappt, málem, brzo bych ſe byl podřekl, pokleſl.

Verſchneiden, kleſtiti, oklyſtiti, ořezati, poſtřjhati, die Mannheit nehmen, wykleſtiti, wyřezati, verderben, zřezati, zſtřjhati, rozřezati.

Verſchneidung, ſ. oklestění, ořezánj, obřezánj, n. der Mannheit, wykleſtění, wyřezánj, n. unnütze, zřezánj, ſeſtřjhánj, n.

Verſchneyen, ſněhem ſe pokryti, zawiti, zaſněžiti, ſněhem ſe zaſypati, ſněhem zapadnauti.

Verſchnieben, oddechnauti.

Verſchniebung, ſ. oddechnutj, n. oddech, m.

Verſchniepeln, rozřezati, zřezati, zkrágeti, ſeſtřjhati, vſtřjhowati.

Verſchniepelt, zřezaný, rozřezaný, ſeſtřjhaný, vſtřjhaný, zkrágený, kuſý.

Verſchnitten, zřezaný, ořezaný, obřezaný, oklesſtěný, okrágený, verſchnittene Haare, poſtřjhané, oſtřjhané wlaſy, m. plur. kaſtrirt, entmannet, wykleſſtěný, řezaný, wyřezaný, ein Verſchnittener, kleſſtěnec, wyřezanec, m. verſchnittener Eber, řezaný kanec, wepř, m. verſchnittenes Schwein, nunwice, ſ. Widder, řezaný beran, ſkopec, m.

Verſchnitzeln, na kauſky zřezati, rozřezati, mit der Scheere, rozſtřjhati, zeſtřjhati.

Verſchonen, vſſetřiti, ſſetřiti, (vſſanowati,) keines ſchonen, alles niederhauen, žádného nežiwiti, wſſecko pobiti, einen mit der Strafe verſchonen, vſſetřiti někoho treſtem, prominauti treſt někomu.

Verſchonung, ſ. vſſetřenj, ſſetřenj, vſſanowánj, n.

Verſchönern, okráſſliti, oſſlechtiti.

Verſchönerung, ſ. okraſa, ſ. okráſſlenj, oſſlechtěnj, n.

Verſchränken, zahraditi, zabawiti, zamezyti, zatwořiti mezemi.

Verſchreiben, verſichern, zapſáti, vpſáti, kommen laſſen, etwas einem, zapſati, předepſati, Arzney, předepſati, ſich verſchreiben, falſch ſchreiben, omeyliti ſe w pſanj, ſich als Schuldner verſchreiben, gakozto dlužnjk ſe zapſati, vpſati gmeno, vpſati ſe.

Verſchreibung, ſ. Handſchrift, zápis, m. vpſánj, n. Verſchreibung einer Sache, eines Menſchen, předepſánj, zapſánj, Verſchreibung der Arzney, předepſánj, n. Fehler im Schreiben, omyl w pſanj, m. geldbelangende Verſchreibung, zápis, m. vpſánj na půgčene penjze, n.

Verſchrumpfen, ſwráſkati, ſwraſſtiti ſe, ſmrſſtiti ſe, ſcwrknauti ſe.

Verſchrumpft, ſwráſſtilý, ſwráſkalý, ſcwrklý, ſmrſſtěný.

Verſchulden, verdienen an einem, um einen, na někom něco ſobě zaſlauženi, verbrechen, zawiniti, prowiniti, pročiniti, vergelten, nahraditi, wynahraditi, odſluhowati, ſein Haus, Gut, dům, ſtatek ſwůg zadlužiti, prodlužiti.

Verſchuldet, zaſlaužený, in Schulden, zadlužilý, zadlužený, prodlužený, prodlužilý.

Verſchuldung, ſ. zaſlauženi, n. 2) Verbrechen, prowinění, zawinění, pročinění, n.

Verſchütten, wyliti, rozliti, proliti, mit Erde, Schutte, zaſypati, zſauti, verſchüttet werden wie ein Menſch, zaſypánu, zařjčenu býti, zařjtiti ſe, zaſypati ſe, zaſauti ſe, es bey einem

em verſchütten, ocet rozliti, z
káwu, z láſky wypadnauti.
hwägern ſich, ſpřjzniti ſe.
hwägert, ſpřjzněný.
hwägerung, f. ſpřjzněnj, n.
hwärzen, očerniti, oſočiti, obau-
i, omluwiti, etwas, něco začer-
:i, očerniti, zčerniti.
chwärzen, das, očernění, oſočenj,
auzenj, n.
:hwärzung, f. očernění, oſočenj,
)auzenj, omluwenj, n.
:hwarzen, zčernati, očerněti,
rněti.
chweigen, zamlčeti, ſmlčeti.
chweigung, f. zamlčenj, ſmlčenj, n.
chwelben, rozmrhati, promrhati,
nrhati.
ſchwellen, zatekati, otekati, za-
ichnauti, opuchnauti, verſchwol-
n, zatekly, otekly, zapuchly, o-
uchly.
ſchwemmen, hljnau, blátem ob-
azati.
ſchwenden, vtráceti, vtratiti,
arně, daremně prowtratiti, mr-
ati, promrhati, rozmrhati, an
inem, an etwas, mit einem, mit
twas verſchwenden, na někom, o
ečem zmařiti, Worte, Zeit,
Ruhe, ſlowa, čas, prácy zmaři-
i, mařiti, promařiti, Kunſt, Wohl-
haten reichlich anwenden, wměnj,
obrodinj zmařiti, zle wynaložiti,
:in Gut verſchwenden, ſtatek ſwůg
romrhati, vtratiti, zmrhati, roz-
nrhati.
rſchwender, m. mrhač, marnotrát-
:e, marný vtrátce, marnotratnjk,
rozmrhač, m.
rſchwenderiſch, vtratný, marno-
:ratný, mrhawý.
rſchwenderiſch, adv. vtratně, mar-
notratně, mrhawě.
:rſchwendung, f. marnotratnoſt, f.
marnotratenſtwj, n. mrhawoſt,
vtratnoſt, f. marné vtrácenj, v-
tratěnj, n. marné, daremné vtra-
ty, f. plur. einer Sache, des Gu-
tes, vtracenj, promrhánj, roz-
mrhánj, mrhánj wěcý, ſtatku, n.
erſchweppern, promarniti.

Verſchweſtern, ſeſtřiti.
Verſchwiegen, mlčeliwý, wie die Sa-
che, zamlčený, zamlčelý, ſmlč-
čený, tagný, zatagený, ſkrytý,
wkrytý, bleiben, zamlčeti, w tag-
noſti, w ſkrytoſti, w ſkrytě, pod-
krytem, pod tagj zůſtati, halten,
w tagnoſti, w mlčenj chowati, za-
chowati, tagiti, w ſkrytě, w ſkry-
toſti, w tagnoſti mjti.
Verſchwiegenheit, f. mlčeliwoſt, f.
Verſchwinden, zmizeti, wymizeti, mi-
zeti, někam ſe podjti, aus den Au-
gen, s očj ſe ſtratiti, zmizeti, wie
die Zeit, minauti, pominauti, zmi-
zeti, als ob er verſchwunden wäre,
gakoby ſe zmizel, ſein Reichthum
verſchwindet, geho panſtwj, ſtatek
mizý, verſchwinden wie ein Rauch,
Nebel, Wind, kauřem, dýmem, v
wjtr wygjti, zmizeti, was ver-
ſchwindet, mizegicý, pomigegicý,
wie Ruhm, Ruf, ſprchnauti, ſpli-
nauti, pomjgeti, zmizeti ſe.
Verſchwören ſich, ſpřiſahnauti ſe,
ſpřáhnauti, zapřiſáhnauti, ſpi-
knauti ſe, přiſahau ſe zawázati,
etwas, odpřiſáhnauti ſe, ſpřiſá-
hnauti, přiſahau ſe odſwědčiti, s
přiſahau odepřjti, zapřjti, zapři-
ſáhati ſe, zapřiſáhnauti ſe.
Verſchworen, ſpřiſáhnutý, ſpiklý,
ſpřáhlý.
Verſchwörung, f. ſpřiſahánj ſe, ſpřiſá-
hnutj, ſpřeženj, ſpřiſahánj, ſpřá-
hnutj, ſpiknutj, zapřiſáhnutj, n.
Entſagung, odpřiſáhnutj, n.
Verſehen, verwalten, zprawowati,
říditi, opečowati, ſtatt eines in-
deſſen, zaſtáwati, gewärtigen, hoffen,
ſich Gutes verſehen, erwarten, nadáti
ſe, nadjti ſe, ehe als man ſich es ver-
ſieht, dřjwe nežli ſe člowěk nadá,
2) ausrüſten, verſorgen, opatřiti,
zaopatřiti, zachyſtati, 3) verſäu-
men, přehljdnauti, přehlédnauti,
etwas fehlen, přehljdnauti, pochy-
byti, pokleſnauti, zmeyliti, po-
blauditi, es bey jemanden verſe-
hen, dotknauti někoho, vrazyti
někoho, verſehen iſt verſpielt, kdo
přehljdl ten prohrál, ſich verſehen,

wie eine schwangere Weibsperson, an etwas, ohljdnauti se, sich mit Lebensmitteln, Geld, zásobiti, opatřiti se strawau, penězy.

Versehen, das, přehljdnutj, poklesnutj, poblauzenj, n. pokliska, f. pochybenj, zmeylenj, omýlenj, n. omyl, m.

Versehen, ausgerüstet, opatřený, zaopatřený, zachystaný, er ist schon mit allem versehen, gest giž sewssjm zaopatřený.

Versehren, porussiti.

Versehrt, porussený, porussilý.

Versehrung, f. porussenj, n.

Versehung, f. des Amtes, zpráwa, f. zprawowánj, řjzenj, n. statt eines andern, zastáwánj, zastánj někoho, n. Versehung, Fehler, s. Versehen, das; Gottes, s. Vorsehung.

Versenden, zaslati.

Versendung, f. zaslánj, n.

Versengen, opáliti, opalowati, popáliti, wenig, připáliti, přismaudnauti.

Versengt, opálený, popálený, wenig, připálený, přismudlý.

Versengung, f. opálenj, popálenj, n. wenig, připálenj, přismudnutj, n.

Versenken, pohřjžiti, in das Unglück, w nesstěstj vwrcy, vwaliti.

Versenkt, pohřjžený.

Versetzen, anders setzen, an einen andern Ort, přestawiti, přesaditi, přeložiti, einen Baum, strom přesaditi, přesstěpowati, Worte, slowa přestawiti, zasaditi, im Amte, von einem in das andere, přesaditi, přeložiti, Buchstaben, přesaditi, zasaditi, přestawiti litery, versetzen zum Pfande, verpfänden, zastawiti, versetzen, antworten, opáčiti, einem etwas, einen Hieb, Stich, ránu zasaditi, wrazyti, im Reden, drbnauti, in die Nothwendigkeit versetzen, přinutiti, přinutkati, přimusyti, připuditi, in die Umstände, w okoličnosti postawiti, vwesti.

Versetzt, zastawený, w zástawu daný.

Versetzung, f. přesazenj, přestawenj přeloženj, n. der Buchstaben, Worte, přestawenj, přesazenj, zasazenj, n. Verpfändung, zastawenj, n.

Versichern, vbezpečiti, zpezpečiti, vgistiti, pogistiti, zgistiti, dogistiti, einen, vbezpečiti, gistiti, vgistiti, pogistiti, 2) Kauzion stellen, vbezpečiti, vgistiti, pogistiti, rukogměmi vručiti, zaručiti, ručiti.

Versichert, vbezpečený, zpezpečený, vgistěný, pogistěný, zgistěný.

Versicherung, f. vbezpečenj, zbezpečenj, vgistěnj, pogistěnj, zgistěnj, dogistěnj, n. 2) Kauzion, pogistěnj, vbezpečenj rukogměmi, vgistěnj, zgistěnj, podpoructwj, n. gistota, f. vručenj, zaručenj, n. über Geld, gistina, f.

Versicherungsschreiben, n. vbezpečliwé psanj, n.

Versieden, wywařiti se, b) zawařiti.

Versiegeln, zapečetiti, vpečetiti, versiegeln, bibl. bestätigen, spečetiti.

Versiegelung, f. zapečetěnj, n. bibl. Bestätigung, spečetěnj, n.

Versiechen, swadnauti.

Versilbern, postřjbřiti, střjbřiti, einem die Hände, s. Bestechen; zu Gelde machen, speněžiti.

Versilbert, postřjbřený, zu Gelde gemacht, speněžený.

Versinken, potopiti se, pohřjžiti se, vtunauti, padnauti, vpadnauti na hlubinu, do prohlubně, in den Boden, propadnauti se, zpropadnauti se, in Ungewißheit, Schwermuth, ꝛc. vpadnauti.

Versinkung, f. vtopenj, potopenj, pohřjženj, vtonutj, n. in den Boden, propadenj, zpropadenj, n. pass. propadlina, propast, f.

Versmacher, m. werssowec, werssstrůgce, skladatel, m.

Versmacherey, n. werssowstwj, werssů strogenj, dělánj, skládánj, n.

Versoffen, ožralý, ožralec, opilý, opilec.

Versöhnen, mjřiti, dobřiti, krotiti, smjřiti, vdobřiti, vkogiti, vkrotiti, porownati, vrownati, vchlácholiti, chlácholiti, pogednati, sich, se,

ſe, den Haß, vkogiti, vkrotiti hněw, einen mit dem andern, gednoho s druhým mjřiti, ſmjřiti, vkogiti, vdobřiti, vpokogiti, vrownati, w mjr vwesti, k mjru přiwesti, pogednati.

Verſöhner, m. mjřitel, mjrce, ſmjrce, ſmjřitel, pokogitel, pogednatel, m.

Verſöhnerinn, f. mjřitelkyně, mjrnice, ſmjrnice, ſmjřitelkyně, pogednatelkyně, f.

verſöhnlich, mjřitedlný, ſmjřitedlný, vkogitedlný, vkrotitedlný, ſmjrliwý, ſmjřliwý.

verſöhnlich, adv. mjřitedlně, ſmjřitedlně, vkogitedlně, vkrotitedlně, ſmjrliwě, ſmjřliwě.

verſöhnlichkeit, f. mjřitedlnoſt, ſmjřitedlnoſt, vkogitedlnoſt, vkrotitedlnoſt, ſmjrliwoſt, ſmjřliwoſt, f.

verſöhnung, f. mjřenj, w mjr vwedenj, ſmjřenj, vkogenj, vkrocenj, vpokogenj, vrownánj, porownánj, vchlácholenj, pogednánj, n.

verſorgen, zaopatřiti, opatřiti péčj ſwau, ſich verſorgen, zaopatřiti ſe.

verſorger, m. zaopatřitel, opatřitel, m.

verſorgt, zaopatřeny, opatřeny.

verſorgung, f. zaopatřenj, opatřenj, n.

verſparen, vſpořiti.

verſpäten ſich, opozditi ſe, ſpozditi ſe.

verſpätung, f. opozdění, ſpozdění ſe, n.

verſperren, verſchließen, zawřjti, zawjrati, zamknauti, zamjkati, alles, vzawjrati, vzamjkati.

verſperrung, f. zawření, zawřitj, zamknutj, zamčenj, n.

verſpeyen, popliwati, vplwati, vpliwati, zaplwati, zepliwati, poplitj, vplitj, zeplitj.

verſpeyet, od. verſpieen, popliwaný, zepliwaný, vpliwaný, poplitý, zeplitý, vplitý.

verſpeyung, f. popliwánj, vpliwánj, zepliwánj, poplitj, zeplitj, vplitj, n.

verſpielen, prohrati, prohráwati.

verſpiellen, vtrátiti, promarniti.

verſpiellung, f. vtracenj, promarnění, n.

Verſplittern, die Zeit, čas zmařiti, prodaremkowati, prodarečkowati, daremně ſtráwiti, ſ. Verſpiellen.

Verſplitterung, ſ. Verſpiellung.

Verſpotten, poſmjwati ſe, wyſmjwati ſe, ſmjch, poſměch ſobě dělati, poſmjſſky, poſměch mjti z někoho, ſſiditi, porauhati ſe.

Verſpottung, f. poſměch, poſmjſſek, weyſměſſek, m. poſmjwánj, wyſmjwánj, wyſmánj, n. auſſtipek, m. porauhánj, n.

Verſprechen, ſlibowati, ſljbiti, přiſlibowati, přiſljbiti, zaſljbiti, připowjdati, připowědjti, ſeine Tochter verſprechen, dceru ſljbiti, zaſljbiti, připowědjti k manželſtwu, zaſnaubiti, vſnaubiti, ſich mit einer verſprechen, namluwiti ſobě, připowědjti ſe, ſich verſprechen zum Beſuche, zur Mahlzeit, ſljbiti, přiſljbiti, připowědjti, ſich verſprechen zu einer Verrichtung, Beſorgung, vwoliti, podwoliti ſe k prácy, ſich verſprechen, im Reden, unrecht reden, podřeknauti ſe, podřjcy ſe, zařeknauti ſe, zařjcy ſe, ſich verſprechen, ein Gelübde thun, zaſljbiti ſe.

Verſprechen, das, ſlib, m. ſljbenj, přiſljbenj, zaſljbenj, n. přjpowěd, f. připowězenj, n. připowjdka, f. zur Ehe, přjpowěd, f.

Verſprecher, m. ſlibce, m.

Verſprechniß, n. námluwy, záſelky, f. plur.

Verſprützen, wyſtřjkati.

Verſpüren, pocýtiti, vcýtiti, ſeznamenati, vznamenati, ſpozorowati, cýtiti, znamenati, pozorowati, poznati, ſ. Spüren.

Verſpürung, f. pocýtěnj, vcýtěnj, ſeznamenánj, vznamenánj, ſpozorowánj, n.

Verſtand, m. rozum, m. rozumnoſt, f. Verſtand haben, wie der Menſch, überhaupt, rozum mjti, geſunder Verſtand, zdrawý rozum, m. zu Verſtande wieder kommen, přigjti zaſe k rozumu, vſrozuměti ſobě, zmudřeti, rozum nabyti, ſich erholen, zpamatowati ſe, k rozumu přigjti, ihn verlieren, rozum ztra-

tici, pozbyti, 2) Verſtand, Bedeutung des Wortes, der ganzen Stelle, Redensart, rozum, ſmyſl, pochop, m. ſ. Vernunft.

Verſtanden, ſrozuměný, porozuměný, wyrozuměný, 2) verſtanden ſeyn mit einem, ſrozuměným býti s něčým.

Verſtändig, wie ein Menſch, ein verſtändiges Weſen, rozumný, vernünftig, rozumný, ſmyſlný, rozſſafný, maudrý, 2) einer Sache verſtändig, der ſich darauf verſtehet, rozumný, zběhlý, powědomý w něčem, ſ. Vernünftig, Klug.

Verſtändig, adv. rozumně, rozſſafně, ſmyſlně.

Verſtändigen, einen von, über etwas, zpráwiti, na wědomj, na rozum dáti, w známoſt wweſti, dáti wěděti, znáti, oznámiti.

Verſtändlich, ſrozumitedlný, porozumitedlný.

Verſtändniß, n. porozuměnj, wyrozuměnj, n. 2) heimliches, ſrozuměnj, n. haben mit einem, mjti s něčým.

Verſtärken, poſýliti, poſylniti, ſeſýliti, zmocniti, ſich, ſeſýliti ſe, poſýliti ſe, zmocniti ſe.

Verſtärkung, ſ. poſyla, ſ. poſýlenj, ſeſýlenj, zmocněnj, poſylněnj, n.

Verſtarren, ztuhnauti, zkřehnauti, tuhnauti, křehnauti, ſ. Erſtarren.

Verſtarrt, ztuhlý, zkřehlý.

Verſtarrung, ſ. ztuhnutj, zkřehnutj, tuhnutj, křehnutj, n.

Verſtatten, powoliti, dowoliti, dopuſtiti, ſ. Geſtatten, Zulaſſen.

Verſtattung, ſ. powolenj, dowolenj, dopuſtěnj, n. auf, mit Verſtattung, deſſelben, s powolenjm, dowolenjm geho.

Verſtäuben, act. zaprášſiti, poprášſiti, vprášſiti, neut. zaprášſiti, poprášſiti, vprášſiti ſe.

Verſtauchen, wywinauti, wylomiti, wywrcy.

Verſtauchung, ſ. wywinutj, wylomenj, n.

Verſtaunen, ſ. Erſtaunen.

Verſtechen, ſ. Tauſchen.

Verſtecken, zaſtrčiti, ſchowati, ſkrýti, vkrýti, ſich, ſebe, ſich wohin, ſchowati, zaſtrčiti ſe někam, ſ. Verbergen.

Verſtecken, das, zaſtrčenj, ſchowánj, ſkrytj, vkrytj, n.

Verſteckt, zaſtrčený, ſchowaný, vkrytý, ſkrytý.

Verſteckung, ſ. Verſtecken, das.

Verſtehen, einſehen, begreifen, rozuměti, etwas, něčemu, wiſſen, kennen, ſich auf etwas verſtehen, rozuměti ſe, znáti ſe w něčem, beſſer aufs Saufen als auf die Arbeit, lepſſj w pitj nežli w prácy ſe rozuměti, znáti, verſtehen, hören, vernehmen, ſrozuměti, porozuměti, wyrozuměti, ich habe aus ſeinem Briefe verſtanden, porozuměl, wyrozuměl ſem z gehо pſánj, wie ſoll ich das verſtehen? gak mám tomu rozuměti? zu verſtehen geben, dáti k ſrozuměnj, was verſtehſt du? was verſteht ſich darunter? co tjm rozumjš? čo ſe tjm rozumj? wyrozumjwá? ſich verſtehen mit einem, ſrozuměti ſe, rozuměti ſe s něčým, wir verſtehen uns ſchon, my ſobě giž rozumjme, my ſe giž ſrozumjme, verſtehſt du mich? rozumjš? ſich zu etwas nicht verſtehen wollen, nechtjti něčemu rozuměti, eine Sprache, Kunſt, rozuměti nějakau řeč, umění, er verſtehet es nicht beſſer, on tomu lepſſj nerozumj.

Verſteigen ſich, zalezti ſe, 2) in Abſichten oder Begierden, im Denken, zabrati ſe daleko, puſtiti ſe.

Verſtellen, zpotwořiti, přetwářiti, přetwořiti, zohyzditi, als das Geſicht, die Geberden, ſich mit Geberden, ſich verſtellen im Reden, Bezeigen, nicht merken laſſen, přetwářowati ſe, přetwářiti ſe, ſtawěti ſe, bjliti ſe, poſſmaukiti ſe, 2) verbergen, tagiti, ſein Verdruß, tagiti mrzutoſt.

Verſtellt, ungeſtalt, verunſtaltet, zpotwořený, zpotwořilý, zohyzděný, b) přetwářený, zbjlený, poſſmaukný, verborgen, verdeckt, verheimlicht, tagený, vkrytý, ſkrytý.

Ver-

Verſtellt, adv. verſtellterweiſe, na ſoch, podkrytem, newědomky, poſſmaurně.

erſtellung, f. Verunſtaltung, zpotwořenj, zohyžděnj, přetwářenj, n. paſſ. zpotwořiloſt, f. in Geberden, Bezeigen, přetwářenj, přeſtawenj ſe, bjlenj ſe, n. pure Verſtellung, pauhé přetwářenj, n. in Handlungen, Reden, přetwářenoſt, poſſmaurnoſt, f.

erſtieben, zmizeti, zprázdnauti.

erſtimmen, nezwučně učinit, eine Saite, přeſtruniti, přeſſtěmowati, ſich wie eine Saite, ein Inſtrument, přeſſtemowati ſe.

erſtimmt, nerownozwučný, nezwučný, přeſſtemowawý, die Geige iſt verſtimmt, hauſle gſau nerowného zwuku, nerownozwučné, iſſkřjpagj, (přeſſtěmowane,) wie die Laute, přefaukaný.

erſtimmung, f. iſſkřjpenj, n.

Verſtocken, zatwrditi, zakláti, twrdoſſiného vdělati.

Verſtockt, verſchimmelt wie Holz, prožluklý, ſtuchlý, 2) halsſtarrig, hartnáckig, zatwrdilý, zatwrzelý, zawilý, zarytý, zaklaný, zarputilý, vrputilý.

Verſtockung, f. zatwrdiloſt, zatwrzeloſt, zawiloſt, zaklanoſt, zarytoſt, zarputiloſt, vrputiloſt, f.

Verſtohlen, pokautný, tagný, podtagemný.

Verſtohlen, adv. verſtohlenerweiſe, krádj, kradmo, pokradmo, aukradně, podtagj, podtagemně, podkrytem.

Verſtopfen, zacpati, vcpati, den Leib, žaludek přecpati.

Verſtopft, zacpaný, vcpaný, verſtopfter Leib, přecpaný žaludek.

Verſtopfung, f. zacpánj, vcpánj, n. des Leibes, přecpánj žaludka, n.

Verſtorben, newoſſtjk, zemřelý, vmrlý, zmrlý, ſ. Todt.

Verſtören, zbauřiti, zkormauřiti, kormauřiti, bauřiti, 2) eine Stadt, ein Gebäude, zbořiti, rozbořiti, rozmetati, zruſſiti město, ſtawenj, ſ. Zerſtören; die Ruhe, Ordnung, pokog, pořádek zruſſiti.

Verſtört, im Gemüthe, zbauřený, zkormaucený, ausſehen im Geſichte, zkormaucený wypadati.

Verſtörung, f. zbauřenj, zkormaucenj, n. 2) einer Stadt, eines Gebäudes, zbořenj, rozbořenj, rozmetánj, n. ſ. Zerſtörung.

Verſtoß, m. Fehler, Irrthum, omyl, m. omýlenj, n.

Verſtoſſen, odſtrčiti, zawrcy, zawrhnauti, odwrcy, wywrcy, opowrcy, einen vom Amte, ſwrcy, zhoditi někoho z auřadu, von etwas, odſtrčiti, ein Kind, eine Frau, zawrcy, zawrhnauti, opowrcy, odſtrčiti djtě, panj, einen in die Hölle, do pekla wſtrčiti, zawrcy, einen vom Haus, z domu wyſtrčiti, wywrcy, aus der Stadt, z města wyſtrčiti, wywrcy, 2) fehlen, zmeyliti, omeyliti ſe, chybiti, poblauditi, zblauditi, záweſti ſe něčim, ein Aktenſtück, zahoditi, zawrcy, zaſtrčiti.

Verſtoßen, verſtoßener, odſtrčený, zawržený, odwržený, opowržený, 2) ein verſtoßenes, verſchabtes, zerriſſenes Kleid, opowržený, chatrný, obnoſſený, zawržený kabát.

Verſtoßung, f. odſtrčenj, zawrženj, odwrženj, opowrženj, wyſtrčenj, n. einer Frau, eines Kindes, zawrženj, opowrženj, odſtrčenj panj, djtěte, n. vom Amte, ſwrženj, zhozenj z auřadu, n. aus dem Lande, Hauſe, wyſtrčenj, wywrženj ze země, z domu, n.

Verſtreichen, act. zamazati, ſ. Ueberſtreichen; 2) neut. wie die Zeit vergehen, minauti, pominauti, přegjti, plynauti, vplynauti, vcházeti, vgjti, proběhnauti.

Verſtreuen, rozſypati, roztrauſyti.

Verſtrichen, ſ. Ueberſtrichen, 2) vergangen, minulý, pominulý, přeſſlý, proſſlý, vplynulý, vſſlý.

Verſtricken, zapleſti, zapletati, zamáſti, zamotati.

Verſtrickt, zapletený.

Verſtrickung, f. zapletenj, zamatenj, zamotánj, n.

Verſtümmeln, zwtjnati, zobřezati, zſjekati,

ſekati, obſekati, vkrátiti, zkrátiti, kuſé vdělati.

Verſtümmelt, zvtjnaný, zobřezaný, obſekaný, vkrácený, zkrácený, kuſý.

Verſtümmelung, ſ. zvtjnánj, obřezánj, obſekánj, vkrácenj, zkrácenj, n.

Verſtummen, onēměti, němēti, machen, daß einer verſtummt, němotau porazyti, němého, němým včiniti.

Verſtummt, onēmělý.

Verſtürzen, ſ. Beſtürzen; umſtürzen, přewrcy, zwrátiti, zkáceti, překotiti; zuſtürzen, verſchütten, zařiti, zaſypati, zaſauti.

Verſtutzen, zokleſtiti, zoſtřihati.

Verſuch, m. okuſenj, zkuſenj, pokuſenj, n. machen, včiniti, okuſyti, ſ. Verſuchen.

Verſuchen, probiren, einen Verſuch thun, okuſyti, zkuſyti, pokuſyti, pokuſyti ſe, ohledati, einen verſuchen, zkauſſeti někoho, wie Gott, zkauſſeti, anfechten, wie der Satan, pokauſſeti, ponaukati, alles verſuchen, wſſecko zkuſyti, wſſeho okuſyti, pokuſyti, zakuſyti, ohledati, o wſſecko ſe pokuſyti, den Wein, das Eſſen, wjna, gjdla okuſyti, zakuſyti, ſein Glück, ſtěſtj okuſyti, pokuſyti, verſuchen etwas, ob es hart oder weich u. ſ. w. iſt, ohledati, okuſyti, zkuſyti.

Verſucher, m. pokuſſitel, okuſytel, m. Anfechter, pokuſytel, poňaukatel, m.

Verſucht, gewagt, probirt, unternommen, okuſſený, ſkuſſený, ſkuſylý, pokuſſený, 2) erfahren, ſkuſſený, zkuſylý, bywalý, ein verſuchter Mann, Soldat, ſkuſſený muž, wogák, m. verſucht im Kriege, ſkuſſený, bywalý w bogjch, angefochten, pokuſſený, pokauſſený, gekoſt, okuſſený, zakuſſený.

Verſuchung, f. zum Böſen, pokuſſenj, pokauſſenj, n. von Gott, zkauſſenj, n. Leider, pokuſſenj, n. in Verſuchung führen, w pokuſſenj wwesti, kommen, přigjti, wegjti w pokuſſenj.

Verſudeln, pokáleti, vkáleti, zkáleti, zprzniti, poneſſwařiti, die Zeit, zmařiti čas, Arbeit, prácy ſkazyti, zhyzditi, zohawiti.

Verſudelt, pokálený, zkálený, vkálený, zprznēný.

Verſühnen, ſ. Verſöhnen.

Verſühner, ſ. Verſöhner.

Verſühnlich, ſ. Verſöhnlich.

Verſühnung, ſ. Verſöhnung.

Verſündigen ſich, prohřeſſiti ſe, zhřeſſiti, prohřeſſiti.

Verſündigung, ſ. prohřeſſenj, zhřeſſenj, n.

Verſunken, pozhřený, potopený, b) in den Boden, zpropadlý.

Verſüßen, oſladiti, ſladiti, oſlazowati.

Verſüßet, oſlazený.

Verſüßung, f. oſlazenj, oſlazowánj, n.

Vers weiſe, in Verſen, werſſem.

Vertändeln, Geld, Zeit, prodaremkowati, prodarečkowati, protintěrkowati.

Vertanzen, proſkákati, protancowati.

Vertauſchen, směniti, proměniti, profreymarčiti, wyměniti něco za něco.

Vertauſchung, f. směnēnj, proměnēnj, profreymarčenj, n. proměna, f.

Verteutſchen, beſſ. verdeutſchen, zněmčiti, w Němčinu wwesti.

Verteutſchung, beſſ. Verdeutſchung, f. zněmčenj, w Němčinu wwedenj, n.

Vertheidigen, brániti, hágiti, obraňowáti, obhagowati, zaſtáwati, zaſtaupiti.

Vertheidiger, m. obrance, bránitel, obhágce, zásturce, zaſtáwač, m.

Vertheidigung, f. obrana, f. bránēnj, obránēnj, hágenj, obhágenj, zaſtánj, zaſtaupenj, n. ſchriftliche, obrana, f.

Vertheidigungsſchrift, f. ſpis obrannj, ohradnj, m. obrana, f.

Vertheilen, rozděliti, rozděłowati, rozdati, rozdáwati, podēliti něčim, hin und her, rozděliti, rozwrcy, ſich, vertheilt werden, rozděliti ſe.

Vertheilung, f. rozdělenj, rozdánj, n.

Vertheuern, zdražiti, prodražiti.

Verthulich, mrhawý, vratný, marnotratný.

Verthulichkeit, f. mrhawost, vtratnost, marnotratnost, f. marnotratenstwj, n.

Verthun, verschwenden, durchbringen, mrhati, promrhati, rozmrhati, marně vtráceti, vtratiti, rozptýliti, proheyřiti, 2) Waaren verthun, vertreiben, absetzen, zbožj rozprodati, odprodati, odbeywati, odbyti, sich verthun wie die Waare, rozprodati se, 3) die Kinder verthun, děti odbeyti, wybeyti, s. Ausstatten, Versorgen.

Vertiefen etwas, tief machen, prohlaubati, wyhlaubati, sich in schwere Sachen, in die Weltweisheit, in Gedanken vertiefen, zahlaubati se, zabrati se, pohřjžiti se w těžkých wěcech, w libomudrctwj, w myssleni, zamysliti se, 2) sich in Wollüste, in Laster vertiefen, pohřjžiti se, zabřesti w rozkosse, w neprawosti, in Schulden, s. Verschulden sich.

Vertieft, wydlabaný, wyhlaubaný, prohlaubaný, in etwas, zahlaubaný, zabraný w něco, w něčem.

Vertiefung, f. prohlaubánj, wyhlaubánj, n. in gelehrte Sachen, in die Gedanken, zahlaubánj se, zabránj se, pohřjženj se, zamysslenj se, n. in Wollüste, in Laster, pohřjženj, zabřeženj w rozkosse, w neprawosti, n

Vertilgen, zahladiti, shladiti, wyhladiti.

Vertilger, m. zahladitel, shladitel, wyhladitel, m.

Vertilgung, f. zahlazeni, shlazenj, wyhlazenj, n.

Vertoben, wysrsseti, wyzuřiti, wyzuřiwěti, wysápati se.

Vertrakt, propadený, zpropadený, zarmaucený, prožluklý, vertrakter Streich, propadený, zarmaucený, prožluklý kus, m. Vertrakt! propadeně!

Vertrag, m. smlauwa, vmluwa, f. snessenj, vrownánj, srownánj, n. den Vertrag halten, smlauwu, snessenj, vrownánj držeti, státi w smlauwě, k smlauwě, nicht halten, smlauwu nedržeti, protrhnauti, zrussiti, machen, smlauwu, snessenj vdělati, včiniti, snesti, smluwiti se, ihn vernichten, nestáti w smlauwě, smlauwu přestaupiti, zrussiti, protrhnauti.

Vertragen, leiden, snásseti, snesti, ich kann es ohnmöglich schon vertragen, nemohu to giž snesti, was man vertragen kann, snesytedlný, 2) Frieden machen, beylegen, vergleichen, srownati, porownati, vrownati, sgednati, smjřiti, smluwiti, der es thut, smlauwce, smjrce, m. sich vertragen, einig seyn, snásseti se, sgednati se, srownati se, srownáwati se, porownati se o něco, nenesnadniti se, sie können sich nicht vertragen, nemohau se snesti, srownati, shodnauti, sie vertragen sich gut, dobře se snássegj, srownáwagj, vertragen anders wohin, an den unrechten Ort, zanásseti, zanesti, hin und her, roznásseti, roznesti, sich vertragen, zusammen schicken, srownáwati se, sgednáwati se.

Verträglich, snásseliwý, snesytedlný, srownalý.

Verträglichkeit, f. snásseliwost, snesytedlnost, f.

Vertrauen, důwěřiti se, důwěřowati se, daufati, vfati, wěřiti w někoho, 2) einem etwas anvertrauen, swěřiti, swěřowati, k wjře dáti.

Vertrauen, das, důwěrnost f. důwěřenj, daufánj, n. setzen in, auf einen, důwěrnost, wjru klásti na někoho, haben zu jemanden, mjti k někomu důwěrnost, f. Zuversicht, im Vertrauen sagen, w důwěrnosti, w tegnosti, w přátelstwj řjcy, im Vertrauen, im Vertrauen gesagt, mezy námi, pod tagj, w důwěrnosti, ein Wort im Vertrauen, slowo w důwěrnosti, důwěrně.

Vertrauern, vertrauren, die Zeit, sein Leben, čas, žiwot truchlenjm, w trudu skončiti, končiti, stráwiti, tráwiti.

Vertraulich, důwěrný, towaryšský, domácný, vertrauliches Gespräch, rozpráwka důwěrná, towaryšská, domácná, f. vertrauliches Wesen,

Art,

Art, domácnoſt, towaryſſnoſt, f. ſ. Vertraulichkeit.

Vertraulich, adv. důwěrně, towaryšſky, domácně, mit einem umgehen, domácně, towaryšſky, důwěrně, po domácku někoho vžjwati, towaryſſiti s někým.

Vertraulichkeit, f. domácnoſt, towaryſſnoſt, f. towaryšſtwj, přátelſtwj, důwěrné, domácné ſtaupenſtwj, n.

Vertrâumen, proſpati.

Vertraut, důwěrný, wěrný, vertraute Freundſchaft, vertrauter Fuß, důwěrnoſt, f. důwěrné, domácné přátelſtwj, ſtaupenſtwj, n. domácnoſt, f. obecenſtwj, n. vertrauter Freund, důwěřnjk, m. auf einem vertrauten Fuß mit einem ſtehen, w důwěrném přátelſtwj s někým býti, obecenſtwj, towaryšſtwj, ſtaupenſtwj s někým mjti, domácně někoho vžjwati, domácnoſt mjti, ein Vertrauter, wěrný, důwěrný, verlobt, ſnaubený, zaſnaubený.

Vertraut, adv. důwěrně, wěrně.

Vertreiben, zahnati, odehnati, zapuditi, odpuditi, wypuditi, wyhnati, zaplaſſiti, das Fieber, den Schmerz, Sorge, Grillen, zymnicy, boleſt, ſtaroſt, wrtochy zahnati, odehnati, zapuditi, die Furcht, ſtrach zahnati, wywrcy, odwrcy, die Zeit, Weile, čas, chwili vkrátiti, zkrátiti, krátiti, dlauhau chwjli zahnati, den Eckel, die Beſchwerlichkeiten, oder Verdrießlichkeiten des Alters, das Uebel, zahnati, odpuditi, zapuditi, die Waaren, abſetzen, zbožj odbýti, odbeywati, odprodati, einen aus dem Lande, ins Elend, aus der Stadt, aus dem Hauſe, wyhnati, wypuditi, wypowědjti, wywrcy ze země, z města, z domu, einen vom Stuhle, vom Eſſen, vom Felde, ze ſtolice, od gidla, z pole odehnati, odpuditi, zahnati, zapuditi, ſpuditi, einen vom Tiſche, vom Baume, vom Dache, Felde ꝛc. ſehnati, ſpuditi, odehnati, odpuditi, zahnati ze ſtolu, ze ſtromu, ze ſtřechy, z pole ꝛc. vertreiben hin und her, rozehnati, rozptýliti, rozplaſſiti, vertreiben wie die Sonne den Nebel, die Wolken, zahánětí, rozehnati, einen vom Dienſte, od auřadu odehnati.

Vertreiber, m. zapuditel, odpuditel, zahánitel, odhánitel, m.

Vertreibung, f. zahnánj, odehnánj, wyhnánj, zapuzenj, odpuzenj, n. Verbannung, wyhnánj, wypuzenj, wopowězenj, wywržení, n.

Vertreten, einen vertheidigen, zaſtaupiti, zaſtáwati, zaſtati, ſtatt ſeiner erſcheinen, doſtawiti ſe miſto někoho, 2) eines, jemandes Stelle vertreten, giného w powinnoſti zaſtati, zaſtáwati, vertreten, für einen bitten, přimlauwati ſe, přimluwiti ſe za někoho, der es thut, přjmluwčj, m. 3) in die Erde, zaſſlapati, 4) ſich den Fuß, nohu ſobě podwrhnauti, 5) die Schuhe, střewjce zeſſlapati, přeſſlapati, 6) die Kinderſchuhe, szauti dětinſké střewjce, hřjček dětinſkých nechati, zanechati, dětinſké wěcy odwrcy.

Vertretend, ſtatt jemandes, zaſtáwagjcý.

Vertreter, m. zástupce, zaſtupitel, zaſtáwatel, zaſtáwač, m. Vorbitter, přjmluwčj, m. der jemandes Stelle vertritt, střjdnjk, náměſtek, m.

Vertretung, f. zaſtaupenj, zaſtáwánj, zaſtánj, n. Vorbitte, přimluwenj ſe, n. přjmluwa, ochrana, f. der Verrichtung, zaſtánj, n.

Vertrieb, m. der Waaren, odbyt m. odbýwánj, n. prodag, m. ſtarker, ſylný odbyt, m. Vertrieb haben, mjti odbyt.

Vertrieben, vertriebener, odehnaný, wyhnaný, wyhnanec, wywržený, wywrženec, wyrowězený, wypowědenec, ſonſt zahnaný, zapuzený, odehnaný.

Vertriebene, f. wyhnankyně, f.

Vertriebener, m. wyhnanec, m.

Vertrinken, das Geld, propiti, die Grillen, zapiti wrtochy, etwas zu vertrinken, něco naſpropitnau.

Vertrocknen, vſchnauti, wyſchnauti, oſchnauti, zaſchnauti, ſuſſiti ſe, vſuſſiti

sussiti se, zchřádnauti, chřádnauti, zprahnauti, prahnauti, die Thränen vertrocknen geschwind, slze brzo vschnau, schnau.
Vertrocknet, zchlý, wyschlý, oschlý, vsussený, zaschlý, zchřadlý, zprahlý.
Vertröpfeln, wyčapati, zkapati.
Vertrösten, potěssiti, těssiti, auf etwas, s něčjm, sich vertrösten, těssiti se.
Vertröstet, potěssený,
Vertröstung, f. potěssenj, potěssowánj, n. zotěcha, vtěcha, f. auf etwas, něčjm.
Vertuschen, dutlati, vdutlati, zatutlati, vdusyti, zatagiti, vtagiti.
Vertuschung, f. dutlánj, vdutlánj, zadutlánj, vdussenj, zatagenj, vtagenj, n.
Verübeln, einem etwas, zle wykládati, za zlé mjti, w zlé obrátiti, na lewau, na zlau stranu wykládati, bráti, s. verargen.
Verübelung, s. Verargung.
Verüben, prowesti, páchati, zpáchati, wykonati, dowesti, einen Mord, Grausamkeit, That, wraždu, vkrutnost spáchati, prowesti, wykonati, verschiedenes, wsselicos prowozowati, s. Begehen.
Verübung, f. spáchánj, prowoděnj, n.
Vervielfältigen, mnohonásobiti, rozhogniti, zmnohonásobiti.
Vervielfältigung, f. mnohonásobenj, rozhogněnj, zmnohonasobenj.
Verunehren, znevctiti, nevctiti, ein Frauenzimmer verunehren, panu zhanobiti, porussiti, pohaněti, wie eine That, oder ein Kind, die Aeltern, zur Unehre gereichen, nectjti, dieses verunehret dich, to tě nectj.
Verunehrung, znevctěnj, nevctěnj, n. nevcta, f. eines Frauenzimmers, pohaněnj, n.
Veruneinigen, rozdwogiti, roztržité včiniti, sich, über etwas, rozdwogiti se, rozkmotřiti se, znesnadniti se, rozpolčiti se, sie haben sich veruneinigt, znesnadnili se.
Veruneinigung, f. negednota, roztržitost, f. nesgednocenj, rozdwogenj, n. dwogitost, f. rozkmotřenj, rozpolčenj, znesnadněnj, n.
Verunglimpfen, vtrhati, dotýkati, vrážeti.
Verunglimpfung, f. vtrhánj, dotýkánj, vrážení, n.
Verunglücken, wie ein Mensch, pád wzýti, na mizynu přigjti, w nesstěstj vbjhati, přigjti, wie ein Vorhaben, eine Sache, skazyti se, w nic se obrátiti, znesstěstiti se, zmařiti se, wie ein Schiff, vtonauti, wie ein Mensch auf der See, sskodu pád na moři bráti, tonauti, hynauti.
Verunglücken, arm werden, na mizynu přigjti, pád wzýti, o zbožj, statek, gměnj přigjti, wie ein Kaufmann, na mizynu přigjti.
Verunglückt, wie ein Mensch, w nesstěsti přisslý, zahynulý, na mizynu přisslý, zur See, ptonulý, wie ein Vorhaben, skažený, w nic obrácený, zmařený, znesstěstilý.
Verunheiligen, zobecniti, posskwrniti, porussiti.
Verunheiligung, f. zobecněnj, posskwrněnj, porussenj, n.
Verunreinigen, zanečistiti, znečistiti, vnečistiti, zprzniti, ponesswařiti, zaneřáditi.
Verunreinigung, f. zanečisstěnj, znečisstěnj, vnečisstěnj, zprzněnj, ponesswařenj, zaneřáděnj, n.
Verunruhigen, znepokogiti, nepokogiti, die Seele, kormautiti, zkormautiti.
Verunruhigung, f. znepokogenj, nepokogenj, n. in der Seele, nepokognost, f. nepokog dusse, m. zkormaucenj dusse, n. machen, nepokog nastrogiti, vdělati, s. Beunruhigen.
Verunstalten, zpotwořiti, zohyzditi, osskarediti, přetwořiti.
Verunstaltet, zpotwořený, zpotwořilý, zohyzděný, přetwořený.
Verunstaltung, f. zpotwořenj, zohyzděnj, osskareděnj, přetwořenj, n.
Verunzieren, s. Verunstalten.
Vervollkommern, vervollkommen, doplňowati, dokonale, plně dělati, plně, zauplna dodělati, w dokonalost vwesti.
Vervollkommerung, Vervollkommung, f. doplněnj, n. dokonalé, plné, dělánj, plné, zauplna dodělánj, n.
Vervortheilen, podskočiti, překotiti, osskrábati, podtrhnauti, ossiditi.

Ver-

Vervortheilung, f. podſkočenj, přeſkotenj, oſſkrábánj, porrhnutj, oſſtzenj, n. ſſtzuňk, ſſkrabuňk, m.

Verurſachen, způſobiti, půſobiti, zgednati, přičinu dáti, přičiny podati, přičinau býti, zploditi, ztropiti, tropiti, einem etwas, als Schaden, Kummer, Schande, Leid, Unglück, Beſchwerde, způſobiti někomu ſſkodu, ſtaroſt, hanbu, litoſt, neſſtěſtj, neſnáz, půſobiti, zgednati, Händel, Uneinigkeit, Zank, Zänkerey, Unruhe, Aufruhr, rozbrog, ſwár, ſwádu, ruznicy, nepokog, buřku způſobiti, ztropiti, zgednati, tropiti, ſweſti, Krieg, wálku způſobiti, ztropiti, ſweſti, ſich ſelbſt etwas, způſobiti ſobě, wohoniti ſobě.

Verurſacher, m. půſobce, způſobce, půſobitel, způſobitel, ztropitel, přičiny dáwač, tropič, tropitel, m.

Verurſachung, f. způſobenj, půſobenj, přičiny dánj, podánj, ztropenj, zplozenj, n.

Verurtheilen, odſauditi, odſuzowati, zum Tode, na ſmrt, k ſmrti odſauditi, hrdla, na hrdlo odſauditi.

Verurtheilet, odſauzený.

Verurtheilung, f. odſauzenj, n. odſudek, m.

Verwachen, die Nacht, bdjti, neſpati celau noc, přenocowati, ſich, vbdjti ſe.

Verwachſen, in einander, zuſammen wachſen, ſich ſchließen, zarůſti, ein Kleid, wyrůſti z kabátu.

Verwachſen, zaroſtlý, was verwachſen iſt, zaroſtloſt, f.

Verwahren, decken, ſichern, bewahren, bewachen, ſicher ſtellen, opatřiti, zaopatřiti, ſchützen, erhalten, opatrowati, zachowati, vor Gerichte, zaſtáwati, vor der Kälte, zaopatřiti, wider die Kälte mit Pelze verwahren, mit Arzney verwahren, vor Gifte, wider Gift, zaopatřiti, opatřiti, ohraditi, das Geld, die Thüre, penjze, dwéře zaopatřiti, jemanden eine Stadt zu verwahren geben, někomu město k opatrowánj, k opatřenj dáti, mit Schildwachen, ſtrážmi ohraditi, opatřiti, 2) umgeben, umfaſſen, einſchlieſſen, zaopatřiti, 3) verſchloſſen, aufheben, bey ſich verwahren, ſchowati, chowati, als ein Geheimniß, tagemſtwj při ſobě zachowati, ſchowati, zu verwahren geben, dáti k ſchowánj.

Verwahrer, m. opatrownjk, opatrowatel, opatřitel, m.

Verwahrloſen, zanedbati, nezaopatřiti, dby, peče, o něco nemjti, nedbati, Feuer, zanedbati oheň, einen jungen Menſchen verwahrloſen, wie die Mutter ſein Kind, zanedbati, z mysli a péče puſtiti.

Verwahrloſung, f. zanedbánj, nedbánj, z mysli puſſtěnj, nezaopatřenj, n.

Verwahrt, zaopatřený.

Verwahrung, f. opatrowáni, zaopatřenj, opatřenj, einem etwas in, zur Verwahrung geben, dát někomu něco k opatrowánj, opatřenj, zaopatřenj, pod ochranu, etwas aufzuheben, k ſchowánj, er hat es in der Verwahrung, on to má pod ochranau, in Verwahrung, in das Gefängniß geben, do wězenj, do wazby dáti.

Verwaiſen, zbawiti rodičů.

Verwaiſet, zbawený rodičů, ſyrý, oſyřalý, werden, oſyřati, rodičů zbawenu býti.

Verwaiſung, f. woſyřenj, oſyřenj, rodičů zbawenj, n. oſyřaloſt, ſyrota, f.

Verwalten, zprawowati, řjditi, wládnauti, jemandes Geſchäfte, ein Amt, něčj prácy, wěc, wřad řjditi, zprawowati, konati, powinnoſt konati, das Hausweſen, hoſpodářſtwj zprawowati.

Verwalter, m. zpráwce, wládce, wladař, m. in jemandes Geſchäften, zprawowatel, ředitel wěcý.

Verwalterinn, f. zpráwcowa, f.

Verwaltung, f. zpráwa, wláda, f. zprawowánj, řjzenj, n.

Verwandeln, přetwořiti, proměniti, přeměniti, změniti, ſich im Geſichte, proměniti ſe w twáři, ſeinen Stand in einen beſſern verwandeln, ſtaw ſwůg w lepſſi změnit.

Ver-

Verwandelung, f. přetwořenj, proměnénj, přeměnénj, změnénj, n. des Ovidius, přetwořenj, přetwořowánj Owidyásse, im Gesichte, proměnénj, proměna w twáři, Verwandlung des Theaters, proměna, proměnénj diwadla.

Verwandt, přjbuzný, spřjzněný, nahe verwandt, bljzce spřjzněný, Verwandter, m. přjbuznjk, přjbuzný, m. verwandt werden, spřjzniti se.

Verwandt, umgekehrt, naruby, obrácený, přewrácený.

Verwandtschaft, f. Verwandtniß, přjbuzenstwj, n. přjbuznost, f. spřjznění, spřjzněné přátelstwj, bljžnost, bljzkost přátelstwj, f.

Verwarnen, wystřahnauti, před tim napomenauti, wýstrahu dáti.

Verwarnung, f. wýstraha, f. napomenutj, n.

Verwarten, promeſſkati.

Verwaſchen, zamegti, die Wäſche, zaprati.

Verwaſchen, adj. tlučhuba, tlachač, tlachawý.

Verweben, zarkati, zapleſti, zaplj-tati, b) zmáſti.

Verwechſeln, proměniti, změniti, přeměniti, pozměniti, etwas mit dem andern, gegen das andere, gedno o druhým.

Verwechſelung, f. proměnění, n. proměna, f. změnění, n. změna, f. pozměnění, přemenění, n.

Verwegen, od. verwágen, drzý, opowážliwý, odwážliwý, opowážný, rozig, stolz, newážný.

Verwegen, od. verwágen, adv. drze, opowážliwě, odwážliwě, opowážně, newážně.

Verwegenheit, f. drzoſt, f. opowážliwoſt, odwážliwoſt, opowážnoſt, ...rych, m. Trotz, Stolz, newážnoſt, f.

Verwegern, ſ. Verweigern.

Verwegerung, ſ. Verweigerung.

Verwehen, zawáti.

Verwehnen, ſ. Verwöhnen.

Verwehret, ſ. Verwöhnet.

Verwehren, zabrániti, zbrániti, bránit, zhágiti, zahágiti, ſ. Verbieten.

Verwehrung, f. zabránění, zbránění, bránění zhágenj, zahágenj, n.

Verweigern, odpjrati, odepřjti, odpowěditi, odporowati.

Verweigerung, f. odepření, odpjrání, odpowědění, odporowánj, n.

Verweilen, verziehen, prodlewati, prodljti, dljti, meſſkati, zdržeti se, zaſtawiti ſe, was verweilſt du da, co tu prodljwáš, dljš, meſſkáš, ſe zdržuges, zaſtawuges.

Verweilung, f. prodlewánj, prodlenj, dlenj, meſſkánj, zdržení, zaſtawenj, n.

Verweinen ſeine Zeit, pláčem tráwiti, ſtráwiti čas.

Verweis, m. domluwa, f. domlauwánj, kárání ſlowy z něčeho, geben, domluwu dáti, dáwati.

Verweiſen, verbannen, wypowědjti, des Landes, ze země wypowěditi, 2) auf etwas, wohin, wyprawiti, odolati, odſýlati, von ſich, daß man ihn loß werde, odmrſſtit, auf ein Buch den Leſer, powkázati, odſýlati 3) einem etwas, domlauwati pro něco, omlauwati něco, kárati z něčeho, láti, žehrati z něčeho.

Verweislich, domluwau, domluwně, verhalten, domlauwati pro něco, kárati z něčeho, omlauwati něco.

Verweiſung des Landes, Verjagung, f. wypowědění, n. auf etwas, wyprawenj, odeſlánj.

Verwelken, ſwadnauti, zawadnauti, wwadnauti, wadnauti, wſwadnauti, ſprachnauti.

Verwelkt, ſwadlý, wwadlý, wſwadlý.

Verwelkung, f. ſwadnutj, wwadnutj, n. ſwadloſt, wſwadloſt, ſwadloſt, f.

Verwenden, wegwenden, obrátiti, obraceti, kein Aug von einem, ani oka neſpuſtiti z někoho, verwenden, umkehren, verſetzen, přewrátiti, opak obrátiti, (a) anwenden, aufwenden das Geld, obrátiti, obraceti, wynakládati, wynaložiti na něco, k něčemu, zu ſeinem Nutzen, k ſwému wžitku obrátiti, ſich, ſeine Dienſte, Fähigkeiten, wynaſnažiti ſe, ſluž-

služby, schopnostj swé obrátiti, wynaložiti k něčemu, na něco, verwenden auf etwas sich, oddati se, wydati se na něco, obrátiti se k něčemu, wynaložiti se na něco, wynasnažiti se na něco, sich ganz, wssecken se wynaložiti, wynasnažiti, sich an einen, s. Wenden.

Verwendung, Anwendung, f. obrácenj, wynaloženj, wynasnaženj, n. eines Menschen, wynasnaženj, wynaloženj, oddánj, wydánj, Aufwand, náklad, Umkehrung, Versetzung, přewrácenj.

Verwerfen, zawrcy, zawrhnauti, opowrcy, zamjtati, pomjtati, opomjtati, zahoditi, die Meinung, den guten Rath, Vorschlag, dobrau radu, nález zawrcy, zamjtati, powrcy, opomjtati, pohrdnauti dobrau radau, einen verwerfen, wie Gott den Menschen, zawrhnauti, zawrcy, 2) verwerfen, verlegen eine Sache, zahoditi, zaházeti, ich hab es verworfen, zahodil sem to.

Verwerflich, zawrženliwý, opowržený, zawržený, k zawrženj, pohrdaný, k zahozenj, k opowrženj, zaházegjcý se, verwerfliche Sache, wěc k zawrženj, opowrženj, opowržená, f.

Verwerflichkeit, f. opowrženost, opowrženliwost, f.

Verwerfung, f. zawrženj, opowrženj, zahozenj, pohrdánj, n.

Verwesen, porussiti se, porussenj wzýti, ein Amt, vřad zprawowati.

Verweser, m. zpráwce, m.

Verweset, porussený.

Verweslich, porussitedlný.

Verweslichkeit, f. porussitedlnost, f. porussenj, n.

Verwesung, f. porussenj, n. in sie übergehen, porussenj wzýti, bráti.

Verwetten, založiti se, zakládati se, o základ hráti, wsaditi, ich wollte meinen Kopf wetten, o hlawu bych se založil, hlawu bych wsadil, s. Wetten.

Verwickeln, zawinauti, zamásti, zmásti, zamotati, splesti, zaplesti, zaobaliti, in Gesellschaft, w towaryšstwo se zaplesti, in eine Sache, in Geschäfte, zaplesti někoho w něco do něčeho, w prácy, sich verwickeln nicht heraus, nicht fort können, zaplesti se, zamásti se, eine Handlung im Schauspiel, zawinauti, zaplesti.

Verwickelt, zawinutý, zapletený, zamotaný, zaobalený, wie eine Sache, spletený, zapletený, zawinutý, seyn im Kriege, in einen Handel, Prozeß, verwickelte Wissenschaft, zpletenu býti s wognau, s saudem ꝛc. zawinuté v měnj.

Verwickelung, f. zawinutj, zapletenj, spletenj, n. zápletek, zpletek, m. zamatenj, zmatenj, n. zmátek, m. zamotánj, zmotánj, n. einer Begebenheit eines Schauspiels, zápletek, zawinutj, n. eines Handels, zpletek, zmátek, m.

Verwildern, wie ein Mensch, zdiwočeti, diwočeti, zwlčeti se, wie eine Gegend, ein Garten, zplaněti, zpustnauti.

Verwildert, wie ein Mensch, zdiwočilý, zwlčený, zhowadilý, wie eine Gegend, ein Garten, zplanělý, zpustlý, zapusstěný.

Verwilderung, f. einer Gegend, zpusstěnj, zapusstěnj, n. eines Menschen, zdiwočilost, zhowadilost, zdiwočenj, zwlčenj, n.

Verwilligen, powoliti, přiwoliti, swoliti.

Verwilligung, f. powolenj, swolenj, přiwolenj, n.

Verwimmern, s. Verwinden.

Verwirfling, f. zawrženec, m.

Verwirken, spáchati, prowiniti, zawiniti, pročiniti, přečiniti, das Leben, smrt zaslaužiti.

Verwirkung, f. spáchánj, prowiněnj, zawiněnj, přeciněnj, pročiněnj, n.

Verwirren, másti, zaplesti, splesti, zmotati, zamotati, skormautiti, etwas durch einander, zmásti, splesti, zmachlati, zbryndati, zmotati, ich hab mich verwirrt, gá se zmatl, wohin, in etwas, zamátl, zapletl.

Verwirrt, zmatený, spletený, zmotaný, zapletený, wie eine Sache, zmatený, zamatený, spletený, zapletený, zmachlaný, zmotaný, zmatha-

chaný, zmotrchaný, zbryndaný, verwirrter Labirint, zmotaný, zmatený Labyrynt, verwirrt aussehen, zkormaucený wyhljżeti, verwirrt wie ein Mensch, im Kopfe, zmatený, zpletený, zkormaucený, zmatenec, machen, zmásti, zplesti, verwirrtes Gemüth, zkormaucená mysl, verwirrtes Gehirn, zmatený, zpletený, zwrcený mózek.

Verwirrt, adv. zmatenĕ, zpletenĕ, hatmat.

Verwirrung, f. zmatenj, zaplerenj, zpletenj, zkormaucenj, im Staate, zmátek, zmoránj, des Gemüths, zmátek, zpletek, m. zmatenost, f. zkormaucenj mysli, n. Verwirrung über Verwirrung, zmátek nad zmátek, machen, zmátek, spletek včiniti, způsobiti, Verwirrung einer Sache, pleticha, f. zpletek, zmátek, m.

Verwirthschaften, prohospodařiti.

Verwischen, zatřjti.

Verwitben, verwitwen, owdowĕti.

Verwitwet, owdowĕlý.

Verwittern sich, zmařiti se, na zmár přigjti, prázdnauti, w marnost se obrátiti, vruchnauti.

Verwittert, zmařený, na zmar přisslý, w marnost obrácený; vruchlý.

Verwöhnen, odwykati dobrému, kazyti, zlému nawykati, porussiti, sich, porussiti se, pokazyti se, kazyti, poskazyti, zkazyti se, zlému nawyknauti, přiwyknauti, nawykati.

Verwöhnung, f. odwykloſt, f. pokaženj, zlá nawykloſt, zlé wnuknutj, porussenj, porussenost, pokaženost, f.

Verwöhnet, odwyklý, pokažený, skažený, zlému nawyklý, 2) allzuzärtlich, zpanilý, zženilý, dobrým bydlem, rozkossj rozmařilý, a zkažený, pokažený, porussený.

Verworfen, zawržený, opowržený.

Verworren, zpletený, zmatený, zmatháný, zapletený, zmotrchaný.

Verworrenheit, f. zmatenost, zpletenost, zmatenina, f. zmátek, zpletek, m.

Verwunden, poraniti, raniti, zraniti, vrazyti, tödtlich, až k smrti, smrtedlně, zraniti, raniti.

Verwundern sich, diwiti se, podiwiti se, über etwas, něčemu, ich wundere mich, diwjm se, das ist zu verwundern, to ge k podiwenj, ku podiwu, přediwný, sich heftig verwundern, ostrnauti, nadiwiti se.

Verwunderung, f. podiwenj, diwenj, n.

Verwunderungswürdig, přediwný, podiwný, hodný podiwenj, ku podiwu.

Verwundet, poranĕný, raněný, zranĕný.

Verwundung, f. poranĕnj, ranĕnj, zranĕnj, n.

Verwünschen, zákljnati, prokljnati, zakljti, prokljti.

Verwünscht, zakletý, prokletý, proklatý, zlořečený, verwünscht, proklatĕ, zlořečenĕ, verwünschte Prinzeßinn, verwünschtes Schloß, zaklená prynczna, zaklený zámek.

Verwünschung, f. zaklenj, zakljnánj, prokljnánj, zlořečenj, zlořečenstwj, n. kledba, f.

Verwüsten, zpustiti, zapustiti, poplesniti, pleniti, pohubiti, zhubiti, hubiti, etwas verwüsten, verderben, mit Kriege, zhubiti, zahubiti, pohubiti, zkazyti, na záhubu, zhaubu a skázu přiwesti, poplesniti, mit Feuer und Schwerdt, ohněm y mečem poplenit, pohubit, ein Gebäude, stawenj pohubiti, pobořiti, den Kopf, hlawu sformautiti.

Verwüster, m. plenitel, poplenitel, zhaubce, hubitel, hubič, zkázce, der Sachen, kazyč, hubič, pohubitel, m.

Verwüstet, zpusstěný, zhubený.

Verwüstung, f. zpusstěnj, poplenĕnj, plenĕnj, pohubenj, zhubenj, n. pass. postotina, pustina, paussstka, f.

Verzagen, zaufati, srdcem klesnauti, nadĕgi pustiti, vpustiti, zawrcy, alle verzagen an diesem Kranken, wssichnj o tom nemocným, wssichnj o geho zdrawj paussstĕgj, vpaussstĕgj.

Verzagt, zaufalý, 2) feig, furchtsam, zamrhlý, chauloſtiwý, nesmĕlý, bázliwý, bogácný, lekawý, chytrné

myſli, verzagtes Herz, chauloſtiwé ſrdce, chatrné ſrdce, verzagtes Weſen, ſ. Verzagtheit.

Verzagtheit, f. zamrkloſt, chauloſtiwoſt, chatrné, chauloſtiwé ſrdce, chatrná, chauloſtiwá myſl, bogácnoſt, bázliwoſt, chatrnoſt ſrdce, f.

Verzagung, ſ. Verzweiflung.

Verzärteln, rozkoſſj, dobrým bydlem pokazyti, ſpanilého včiniti, změkčiti, rozmazaně, rozkoſſně odchowati, rozmazati.

Verzärtelt, rozkoſſj, dobrým bydlem pokažený, změkčený, zpanilý, rozmařilý, rozmazaně, rozkoſſně odchowaný.

Verzärtelung, f. pokaženj rozkoſſj, dobrým bydlem, rozmazané, rozkoſſné odchowánj, chowánj, rozmazánj, n.

Verzäunen, oplotiti, zahraditi, hraditi plotem, ohraditi, opleſti, den Weg, cestu zakleſtiti, zahraditi.

Verzäunung, f. oplocenj, ohražený, zahražený, plotem opletenj, n.

Verzechen, prohodowati, prokwaſyt.

Verzehenden, verzehnden, verzehnten, desátek dáti, odwáděti.

Verzehlen ſich, přepočjſti ſe, w počtu ſe zmáſti, zmeyliti, omeyliti ſe.

Verzehlung, f. přepočtěnj ſe, zmatenj, zmeylenj, omeylenj ſe w počtu, zmátek, omyl w počtu.

Verzehren, vtratiti, vtráceti, provtratiti, protráwiti, ſtráwiti, umrhati, promrhati, mrhati, mit Feuer verzehren, ohněm ſtráwiti, zhubiti, Geld verzehren, penjze vtratiti, provtratiti, verzehren, wie Speiſe, Eßwaare, ztráwiti, tráwiti, nicht viel zu verzehren haben, nemjti mnoho k trá-wenj, k vtrácenj, eine Speiſe verzehren, gjdlo ztráwiti, zažjti, ſich verzehren wie ein Menſch, eine Sache, ſtrá-witi ſe, wie Feuer, Flamme, ſtrá-witi, ſe žhnauti, verzehrend wie Feuer, wie eine Krankheit, hubicý, tráwicý, zžjragicý, žrawý.

Verzehrer, m. vtrátce, mrhač.

Verzehrt, vtracený, ſtráwený.

Verzehrung, f. vtrácenj, provtrácenj, protráwenj, ztráwenj, promrhánj, n. mit Feuer, ohněm ztráwenj, zhubenj, des Geldes, vtrácenj, provtracenj penéz, der Krankheit, hubenj, zžjránj.

Verzeichnen, zaznamenati, naznamenati, poznamenati

Verzeichner, m. znamenač, m.

Verzeichniß, f. poznamenánj, zaznamenánj, n.

Verzeichnung, f. zaznamenánj, naznamenánj, poznámenánj, n.

Verzeihen, odpuſtiti, odpauſſtěti, prominauti, zu verzeihen, k odpuſſtěnj, k prominutj, verzeihe es mir, odpuſt mi to.

Verzeihlich, k odpuſſtěnj.

Verzeihung, f. odpuſſtěnj, prominutj, um Verzeihung bitten, za odpuſſtěnj proſyti.

Verzerren, ztočiti, ztáčeti, zkřiwiti, das Geſicht, das Maul, ſſklebiti ſe, vſta křiwiti, obráceti.

Verzerrung, des Geſichts, ſſklebenj, křjwenj.

Verzetteln, roztratiti, roztrauſyti.

Verzicht, f. odřeknutj ſe, odřečenj ſe, odpowězenj ſe, thun auf etwas, odřjcy ſe, odpowěditi ſe něčeho.

Verziehen, verweilen, poſečkati, prodljti, dljti, meſſkati, etwas, mit etwas, meſſkati, prodljwati s něčjm, protahowati, prodlužowati, odtahowati něco, ſich verziehen, protáhnauti ſe, prodlaužiti ſe, wie ein Wetter, Wolken, zachážeti, zagjti, das Geſicht, ſſklebiti ſe, ſſkarediti, eine kleine Weile verziehen, chwjlku poſečkati, prodljti, poshowěti, pomeſſkati, verziehen, hinwegziehen, den Ort oder Sitz verändern, wie z. B. eine Geſchwulſt, přecházeti, přebjhati, die Kinder verziehen, ſ. Verhätſcheln, Verzärteln.

Verziehung, f. ſ. Verzug, des Geſichtes, ſſklebenj, eines Kindes, ſ. Verzärtelung.

Verzieren, ozdobiti, oſſlechtiti, okráſſliti, wyſſlechtiti.

Verzierung, f. ozdoba, okraſa, f.

Verzinnen, pocynowati.

Verzinsen, zaplatiti aurok, aurok složiti.
Verzögerer, m. laudač, prodlewač. messkatel, m.
Verzögern, prodlauziti, prodlužowati, prodljti, prodléwati, messkati, dljti, wáhati, protahowati, protáhnauti, odtahowati, etwas, den Krieg, prodléwati s wognau, prodlužowati, protáhnauti wognu.
Verzögerung, f. prodlauženj, prodlenj, protaženj, odtaženj, messkánj, obmesskánj, n.
Verzollen, clo platiti, zaplatiti, složiti.
Verzucken, wytrhnauti se, s. Entzücken.
Verzuckt, wytržený.
Verzuckung, f. wytrženj, n. s. Entzückung.
Verzuckern, pocukrowati, přicukrowati.
Verzug, m. prodlenj, dlenj, messkánj, pomesskánj, n. ohne Verzug, bez prodlenj, neprodleně, neprodlewage, bez odkladu, bez prutahu, Verzug leiden, průtah, m. prodlénj, trpěti, mjti.
Verzweifeln, zaufati sobě, an etwas, an einem, nad něčjm, nad někým zaufati.
Verzweifelnd, zaufalý, zaufagjcý sobě.
Verzweifelt, zaufalý, zaufanliwý, böse, verderbt, prokletý, propadený, zaufalý, verzweifelt! proklatě!
Verzweifelt, adv. zaufalé, zaufanliwě, verzweifelt, sehr, až hrůza, rozně.
Verzweifelung, f. zaufánj, zaufalstwj, zaufalost, zaufanliwost, f. darein kommen, fallen, na zaufánj přigjti, w zaufalstwj vpadnauti, bringen, k zaufánj, k zaufalstwj přiwesti, aus Verzweiflung, ze zaufalosti, ze zaufalstwj.
Verzweiflungsvoll, pln zaufalstwj, pln zaufalosti, pln zaufánj.
Verzweifler, m. zaufalec, m.
Verzwicken, skrátiti,
Vesper, f. nesspor, m. s. Abend.
Vesperbrod, n. swačina, f. es einnehmen, swačiti.

Vettel, f. alte Vettel, babka, babička, stará baba, babice, babizna, stařice, stařena, baba prožluklá.
Vetter, m. stregc, stregček, der Mutter Bruder, vgec, des Vetters Tochter, stregna, f. vom Vater her, bratranec, m. von der Mutter her, vgečný bratr.
Vetterlich, stregcowský.
Vettern, stregčkowati se.
Vetterschaft, stregcowstwj, n.
Vexiren, ssiditi, truditi, sskádliti, s. Aeffen, Foppen, Hudeln, Spotten, Plagen.
Vexirerey, f. Vexirung, s. Hudeley, Fopperey, Verspottung.
Ufer, n. krag, břeh řičný, okragek, des Meeres, břeh mořský, m. zábřezý, n. krag země v wody, des Flusses, břeh potočnj, řjčnj krag, am Ufer wohnend, liegend, břežný, am Ufer befindlich, břehowý, břežný, břehowatý.
Uferschwalbe, f. břežná wlasstowice, wlasstowka, f.
Uferkrümme, f. weystupek, neb zátoka, m. křiwolakost moře, f.
Uhr, f. hodiny, f. plur. kleine Uhr, Sackuhr, hodinky, pl. f. orlog, m. wie viel Uhr ist es? wie viel ist an der Uhr? wie viel ist Uhr? kolik gest hodin? es ist fünf Uhr, ge pět hodin, um sechs Uhr, w ssest hodin, die Uhr schlägt, hodiny bigj, tepau.
Uhrband, n. tkanička, pentlička k hodinkám, f. die Uhr richten, zprawowat hodinky.
Uhrgicht, m. psanectwj, n. Uhrgichter, m. psanec, m.
Uhrkette, f. řetjzek v hodinek, m.
Uhrmacher, m. hodinář, m.
Uhrmacherkunst, f. hodinářstwj, vměnj hodinářské, n.
Uhrrichter, m zpráwce hodin. m.
Uhrschlüssel, m. kljček k hodinkám, m.
Uhrwerk, m. strog v hodin, orlog, m.
Uhrzeiger, m. ručička, rafige, rafika, f. vkázatel, m. vkázadlo v hodin, n. vkazowatel, m.
Uhu, m. weyr, m. nočnj sowa, f. nočnj bukač, m.

Vi-

Vicekanzler, m. mistokancljř, m.
Vicekönig, m. mjstokrál, mjstokrále, mjstodržjcý králowský, m.
Vicestatthalter, m. náměstek, střjdnjk mjstodržjcýho, m.
Vicestatthalterschaft, f. náměstenstwj mjstodržjcýho, n.
Vieh, n. howado, n. žiwočich, m. zahmes und kleines, das Weidevieh, dobytek, m. großes, skot, weliký dobytek, m. zur Arbeit, howado, n.
Vieharzt, m. howadnj, howadský lékař, m.
Vieharzney, f. howadnj, howadské lékařstwj, n.
Viehdieb, m. dobytka krádce, zloděg, zagjmač, zaháněc, m.
Viehdiebstahl, m. krádež, f. kradenj, zagjmánj dobytka, n.
Viehfutter, n. pjce howadská, f.
Viehhändler, m. honak, kupec, obchodnjk dobytčj, handljř w dobytku, m.
Viehhirt, m. pastucha, pastwec, skoták, m.
Viehisch, howadský, howadnj, viehisch werden, zhowaděti, viehische Lebensart, zhowadilý, howadský, howadnj způsob žiwota, viehisches Wesen, zhowadilost, f, howadstwj, n. howadnost, f.
Viehisch, adv. howadsky, howadně, zhowadilé, po howadsku.
Viehlein, n. howádko, n.
Viehmarkt, m. der Ort, dobytčj trh, m. die Zeit, trh na dobytek.
Viehmeister, m. zpráwce dobytka, m.
Viehreich, bohatý, hogný na dobytek.
Viehseuche, f. nákaza, f pád dobytka, dobytčj, m.
Viehstall, m. dobytčj chljw, marsstal, chljw, stáge.
Viehsterben, n. padánj, n. pád dobytka, m.
Viehtrift, f. pastwjsstko, n.
Viehweide, f. pastwa dobytčj, f. kleine, pastwjsstko, n.
Viehzucht, f. chowánj dobytka, n.
Viel, viele, adj. mnohý, viele, mnozý, einer aus vielen, geden z mnohých, ihrer sind viele, gich ge mnoho, viel Unglück, viel Wein, Getreide, mnoho nesstěstj, mnoho wjna, mnoho obilj, viel Soldaten, mnoho wogáků, viele Freunde, mnoho přátel, zu viel, přjliš mnoho, [illegible] viel, tak mnoho, tolik, sich viel aus etwas machen, mnoho sobě z nečeho dělat, wie viele waren da! mnoholi gich zde bylo, so viele, tolik, tak mnoho, das ist viel, to ge mnoho, ihrer giebts nicht viel, gich nenj mnoho; viel machen, množiti, der viel redet, mnohomluwný.
Viel, adv. mnoho, drahně, lang und viel überlegen, dlauho a mnoho rozwažowati, viel wissen, viel geben, mnoho wěděti, dáti, viel besser, viel weniger, lieber größer, bequemer, anders ꝛc. mnohem lepssj, mnohém méně, milegssj, wětssj, [illegible] nák, pohodlněgssj, sehr viel, [illegible] mi, náramně mnoho, přemnoho, viel Geschrey, viel Lermen, mnoho křiku, mnoho powiku.
Vielartig, mnohonásobnj, mnohých způsobů, mnohozpůsobný.
Vielaugig, mnohoočný, mnohooký.
Vielbeinicht, mnohonohý.
Vieldeutig, mnohomyslný, mnohého wýznamenánj.
Vieldeutigkeit, f. mnohomyslnost, f.
Vieleckicht, mnohovhelný, mnohohranatý, mnohokautnatý, mnoho kautů, vhlů magjcý.
Vielerley, mnohonásobný, rozmanitý, mnohotwárný, auf vielerley Art mnohonásobným, rozmanitým, mnohým způsobem, wievielerley? kolikernásobný? kolikerý? kolikonásobný? sovielerley, tolikernásobný, kolikerý.
Vielerley, adv. mnohonásobně, rozmanitě, mnohotwářně.
Vielfach, mnohonásobný, die vielfache Zahl, mnohotliwý počet.
Vielfach, adv. mnohonásobně.
Vielfältig, mnohonásobný, rozličný, rozmanitý, mnohotwárný.
Vielfältig, adv. mnohonásobně, rozličně, rozmanitě, mnohotwárně.

Viel-

Vielfältigkeit, f. mnohonáſobnoſt, rozmanitoſt, mnohotwárnoſt, f.
Vielfältiglich, ſ. Vielfältig.
Vielfärbig, mnohobarewný, mnohých, rozličných, rozmanitých, proměnných barew, peřeſtý.
Vielfraß, m. žraut, žráč, neſeyt, hltawec, hltoň, mnohožrawý.
Vielfräßig, mnohožrawý, obežralý, obžerný.
Vielfräßigkeit, f. žrautſtwj, žranj, n. žrawoſt, hltawoſt, mnohožrawoſt, f. obžerſtwj, n.
Vielfüßig, mnohonohý.
Vielhäuptige Schlange, mnohohlawý geſſtěr.
Vielheit, f. množſtwj, n. ſ. Menge.
Vieljährig, mnoholetý.
Vielköpfig, mnohohlawý.
Vielleicht, ſnad, pochwjli.
Vielllöcherigt, mnohoděrawý.
Vielmal, vielmals, mnohokrát, mnohokráte, mnohdykrát, wie vielmal, kolikrát? ſovielmal, tolikrát, ſovielmal es iſt, es wolle, kolikrátkoli, kolikrátkoliwěk?
Vielmalig, častý.
Vielmehr, raděgi, radſſj, tjm ſpjſſe, ſpjſſe, mnohém wjc.
Vielſäulig, mnohoſlaupowý.
Vielſeitig, mnohoſtranný.
Vielſtimmig, mnoho zwučicý.
Vieltheilig, mnohodjlný.
Vielvermögend, mnohomocný.
Vielweiberey, f. wjceženſtwj, n.
Vielweniger, mnohém méně.
Vielwiſſend, mnoho ſwědomý, mnohowmělý, znagjcý.
Vielwiſſenheit, f. mnohowědomoſt, f.
Vier, čtyry, vier Zeiten des Jahrs, vier Jahrszeiten, čtwero počaſý roku, ein in vier Sprachen verfaßtes Wörterbuch, čtyřečný dykcyonář, vier Jahre, čtyryleta, vier Herren, čtyři pánj, m. plur. immer vier und vier, zu vieren, po čtyrech, eine Vier, Zahl von Vieren, čtyrka, f. čtwerný počet, m. in vier Tagen, we čtyrech dnech, za čtyry dnj, der vierte Theil, čtwrtina, f.
Vierachteltakt, m. čtyroſmičkowý takt, m. auf allen vieren kriechen, počtwermo, čtwernoh lezti.
Vierangel, m. čtyrhranjk, m. was 4 Angeln hat, čtyr kautnj, čtyrwhelnj.
Viereck, n. čtyrhranoſt, f. čtyrhranatoſt, f. čtwerhranoſt, čtwerhranatoſt, f.
Viereckig, čtyrwhelný, čtwerwhelný, čtyrhraný, čtyrhranatý, čtwerhranatý, čtwerhraný, viereckig machen, čtwerohraniti.
Vierer, m. čtyrka, f., in der Karte, čtyrka, f. čtwrták, m.
Viererley, čtwernáſobný, čtwerý, auf viererley Weiſe, čtwerým, čtwernáſobným způſobem.
Vierfach, vierfältig, čtwernáſobný, čtwerý, vierfach machen, čtwernáſobiti, čtwernáſob dělati, wdělati, zčtwernáſobiti, čtweřiti, zčtweřiti.
Vierfach, adv. na čtwero, čtwernáſobně.
Vierfältig, ſ. Vierfach.
Vierfältigkeit, f. čtwernáſobnoſt, f.
Vierfältigung, f. čtwernáſobenj, čtweřenj, n.
Vierfüßig, čtwernohý, čtyrnohý, ſolcher Menſch, čtwernožec, m.
Vierhändig, čtyrruký.
Vierhundert, čtyry ſta.
Vierhundertmal, čtyryſtokrát, čtyrſtokrát.
Vierhunderte, der, čtyrſtý.
Vierjährig, čtyrletý.
Vierköpfig, čtyrhlawý.
Vierling, m. čtwrtnjk, m.
Viermal, čtyrykrát, čtyrykráte.
Viermalig, čtwernj.
Viermänner, Vierherren, m. plur. čtyři muž, čtyři pánj.
Vierherrenamt, Viermänneramt, n. čtyr pánů, čtyr mužů wřad, m.
Viermonatlich, čtyrměſýčný.
Vierpfündig, čtyrlibernj.
Vierrudericht, čtyrweſlý, lodj čtyřadnj, od čtyrech řadjch weſel gednéch nad druhými.
Vierſchrötig, čtyrhranatý, čtyrhranný, hranatý, ſložitý.
Vierſäulig, čtyrſlaupowý.
Vierſeitig, čtyrſtranný.
Vierſeitig, ſ. Vierſäulig.

Viersitzig, čtyrsedelnj.
Vierspännig, čtwerého spřeženj, s čtyrma koňmi (spřežený)
Vierspaltig, čtwerokolný.
Vierspitzig, o čtyrech koncých.
Vierstimmig, , čtwerohlásný.
Vierströmig, čtyrřičný.
Viertägig, čtyrdennj, čtwrtodenni, das viertägige Fieber, čtwrtodennj zymnice, čtwrtého dne zymnice, čtwrtačka, f. viertägige Zeit, čtwrtodennj čas.
Vierte, der, čtwrtý, zum viertenmal, po čtwrtý.
Vierthalb, půl čtwrtý, vierthalb Ellen, půlčtwrta lokte.
Viertel, n. Viertheil, čtwrt, čtwrtka, f. Viertel des Monds, čtwrt měsýce, ein Maaß, čtwrtka, von einer Erbschaft, čtwrtina, des Weins, čtwrtka, an der Uhr, čtwrt, f.
Vierteljahr, n. ktwrt leta, dieß Vierteljahr, toho čtwrt leta, Viertel an der Uhr, čtwrt, f.
Vierteljährig, čtwrtletnj.
Vierteln, čtwrtit, rozčtwrtit.
Viertelsmeister, m. čtwrtnj, čtwrták, m.
Viertelstunde, f. čtwrthodiny, f.
Vierte, der vierte, čtwrtý, zum viertenmal, po čtwrtý, der vierte Theil, čtwrtina, čtwrtý djl.
Viertelpfund, n. čtwrt libry, f.
Viertelherr, f. Viertelmeister.
Viertelstunde, f. čtwrt hodiny, f.
Viertelhalb, půl čtwrtý.
Viertheilen, čtwrtiti, rozčtwrtiti, na čtwero dělit, rozdělit.
Viervierteltakt, m. čtyrčtwrtečný takt.
Vierung, f. čtwrtost, f.
Vierzackigt, čtyrklesstowý.
Vierzehn, čtrnáct, vierzehnte, čtrnáctý.
Vierzehnlöthig, čtrnáctilotowý.
Vierzehnmal, čtrnáctkrát, čtrnáctekrát.
Vierzig, čtyřidcet, allemal, jedem, po čtyřidceti.
Vierzigjährig, čtyřidcetiletý, čtiřidcetletý.
Vierzigmal, čtyřidcetkrát.
Vierzigste, čtyřidcátý.
Vierzigtägig, čtyřidcetidenny.
Violbraun, fiolowý, fialowý, brunatný.
Viole, f. s. Veil, Veilchen.
Violenbeet, n. fialowá zahrada, f.
Violet, Violenbraun, Veilbraun, s. Violbraun.
Violenfärbig, fialowé barwy.
Violengarten, m. fialowá zahrada, f.
Violensaft, m. fialowá sstáwa, f.
Violine, f. Geige, hausle, f. plur.
Violonist, m. Kunstgeiger, hudec, m.
Visir, n. des Helms, hleděnj, n.
Um, okolo, wůkol, um diese Zeit, okolo toho času, um einen seyn, být okolo někoho, um den Mittag, okolo poledne, um diese Gegend, okolo toho okolj, um diese Stunde, w tuto hodinu, um etwas reden, zur Rede setzen, schreiben, besorgt seyn, sich um etwas bekümmern, starati se o něco, o něčem mluwiti, um etwas kommen, es zu holen, pro něco přigjti, es verlieren, o něco přigjti, bringen, o něco připrawit, um den, um das ist Schade, toho gesskoda, um den ists geschehen, ge po něm wera, konec, 2) um, wegen, pro, um der Bequemlichkeit willen, pro pohodlj, um Gottes willen, pro Boha, pro Bůh, um des Friedens willen, pro pokog, um deinetwillen, pro tebe, es ist mir um dich zu thun, es ist mir um das, gest mi gen o tebe, gest mi gen o to, um desto viel mehr, lieber, proto tjm wjce, spjš, um etwas gröser, o něco wětssj; um der Freundschaft willen, pro přátelstwj, um etwas spielen, schießen, sich zanken, o něco hrát, střjlet, se wadit, um einen, etwas sorgen, o někoho, něco se starat, um Geld, um vier Gulden, ꝛc. za penjze, za 4 zlaty, um etwas gehen, laufen, pro něco gjti, běžeti, um etwas bitten, o, za něco prosyti, um und um, kolem okolo, wůkol, kolem a kolem.
Umackern, zworati, přeworati, rozworati, ringsherum, okolo, wůkol worati, obworati.

Umarbeiten das Feld, přeworati, ein Kleid, eine Schrift, oder ſonſt ein Werk, předělati.
Umarbeitung, f. přeworánj, n. einer Sache, předělánj, n.
Umarmen, obgjmati, obegmauti, obgjti, einander, weſpolek ſe obgjmati.
Umarmung, f. obgjmánj, obgetj, n.
Umbiegen, zpět ohnauti, zahnauti, nahnauti, viel, zohýbati, Papier, Karte, zahnauti, založiti.
Umbeißen, okolo okauſati, obkauſati, obhrýzti.
Umbilden, přetwořiti.
Umbinden, obwázati, Bücher anders binden, přewázati.
Umbrechen, přelomiti, přelámati, herum, oblamowati, oblámati, wokololámati.
Umbringen, zabiti, zabjgeti, vſmrtiti, ſ. Tödten, Entleiben.
Umdecken, wůkol, okolo zakrýti.
Umdrehen, otočiti, umwenden, obrátiti, ſich umdrehen, otočiti ſe, den Hals, krk zakrautiti, den Bratſpieß, rozeň obraceti, im Kreiſe, otáčeti ſe, zatáčeti ſe, zatočiti ſe, točiti ſe wůkol, okolo, do kola.
Umdrucken, přetiſknauti, přetlačiti.
Umfahen, ſ. Umfangen.
Umfahren, wezti ſe, geti okolo, obgjžděti, einen Ort, Zoll vermeiden, des Weges im Fahren verfehlen, obgetj, obgjžděti.
Umfahrt, Umfahrung, f. obgetj, n. obgezd, m. obgjžděnj, n.
Umfahung, f. obgetj, obgjmánj, n.
Umfallen, vpadnauti, zwrátiti ſe, zwrcy ſe, zkáceti ſe, přewrcy ſe, wollen, padati.
Umfällen, porážeti, prorazyti, ſ. fällen.
Umfang, otočenj, obgetj, n. obhoz, okolek, m.
Umfangen, umfaſſen, obgjmati, obegmauti, obgjti, obchytiti, ſ. umarmen.
Umfangung, f. obgjmánj, obgetj, obchycenj, n.
Umfaſſen, obſáhnauti, obkljčiti, obegmauti.
Umfaſſung, f. obſaženj, obkljčenj, obgetj, n.
Umflechten, opleſti.
Umfliegen, obletati, okolo ljtati.
Umfließen, obtékati, obtecy, wůkol tecy.
Umformen, přetwořiti.
Umfrage, f. okolnj otázka, f.
Umfragen, wůkol ſe tázati, ptáti, poptáwati ſe, doptáwati ſe.
Umfreſſen, obgeſti.
Umführen, okolo woditi, prowáděti, bey der Naſe, za nos woditi.
Umgaffen, lelkowati.
Umgang, m. obcházka, f. obchoz, ochoz, m. obgitj, n. mit Leuten, obcowánj, obecenſtwj, n. ſpolek, m. towaryšſtwj, zacházenj, n. zacházka, f. haben mit einem, mjti s někým obecenſtwj, obcowánj, towaryšſtwj, ſpolek, ſpolky, zacházku, obcowati s někým, towaryſſyti s někým, 2) feyerlicher Umgang, Prozeßion, obchoz, průwod, jährlicher, zur Sammlung, chozenj, chůze po domjch, Umgang an Thürmen, Häuſern, pawláčka, f. wenſtupek, m. Umgang haben können, es meiden können, pauſſtěti od něčeho, zanechawati, tak nechati.
Umgänglich, towaryšſký.
Umgeben womit, obkljčiti, otočiti, mit Mauer, zdj obehnati, ohradit, wie die Leute von allen Seiten umgeben, obſtaupiti, obkljčiti, wůkol otočiti, einem etwas, einen Mantel, odjti, přiodjti plášſtěm, der Sache, připlášſtkowati wec, dáti gi plášſtěk, záſtěru.
Umgeben, part. von Leuten, obſtaupený, obkljčený, otočený, umgeben von Gefahr, obkljčený, obſtaupený nebezpečenſtwjm, mit etwas, obwaleny, otočený.
Umgehen etwas, obcházeti, okolo choditi, wůkol obgjti, vermeiden, přegjti, přecházeti, mit jemanden, mit Leuten umgehen, zacházeti, objrati ſe, obcowati, towaryſſiti s lidmi, ſich herumdrehen, wie ein Rad, im Kreiſe wie ein Pferd, obcházeti, kolem choditi, auf, mit etwas umge-

hen, in den Gedanken, der Abſicht nach, gjti po něčem, obmeyſſleti, s tjm wůkol gjti, s tjm ſe obyrati, zacházeti, mit guten Gedanken, obmeyſſleti dobré wěcy, umgehen, etwas zu thun haben, zacházeti, obyrati ſe s něčjm, mit einem, ihn halten, ihm begegnen, höflich, barmherzig, zacházeti, nakládati s nějakým zdwořile, milosrdně, umgehen wie die Geſpenſter, ſtraſſiti, es geht hier um, zde ſtraſſj, mit umgehender Poſt, swracugjcý ſe počtau, der Kopf geht mit mir um, hlawa mně chodj kolem, gde mi, ſemnau kolem.

Umgekehrt, přewrácený, na ruby obrácený, na opak, das iſt umgekehrt, to ge na opak, umgewendet, obrácený.

Umgeriſſen, zbaurany, rozbaurany.

Umgerührt, zamjchany.

Umgeſchlagen um etwas, přeložený.

Umgeſchmolzen, přepuſſtěný, přepauſſtěný.

Umgeſtoſſen, přewrhlý.

Umgeſtürzt, zwrácený, přewrhnutý, překocený.

Umgetrieben, prohánění.

Umgewandt, obrácený.

Umgewechſelt, proměněný, směněný.

Umgeworfen, přewrhlý, zwrácený.

Umgießen, mit Feuchtigkeit umgeben, poljwati, ljti okolo, 2) aufs neue, oder in eine andere Geſtalt gießen, přeljwati, přeljti.

Umgießung, f. přeljwánj, přelitj, n.

Umglänzen, obleſknauti, ſ. Umleuchten.

Umgraben ein Feld, reyti, přereywati, znowa okopáwati, die Bäume, okopáwati, okolo kopat.

Umgrabung, f. des Ackers, der Bäume, okopawánj, okopánj, n.

Umgränzen, ohraditi, obmezyti.

Umgürten, opáſati, přepáſati, okaſati, den Degen, připáſati meč.

Umhaben, einen Mantel, přioděnu, oděnu býti plášťem.

Umhacken, okopáwat.

Umhang, m. zawěſydlo, obwěſydlo, zaſtřenj, zawěſſenj, obwěſſenj, n. opona, zaciona, f. zaſtěradlo, n.

Umhängen, bedecken, zawěſyti, obwěſyti, ſich, einem etwas, powěſyti, přiwěſyti.

Umhauen, podtjnati, podraubiti, podſekati, den Wald, viele Bäume, les, mnoho ſtromů poſekati, herum, obſekati.

Umhauung, f. podtjnánj, podtětj, poſekánj, n.

Umher, okolo, wůkol, kolem do Kokola, umher von allen Seiten, wůkol, kolem ze wſſech ſtran, kolem okolo, dokola, ſ. Herum.

Umhin, ſ. Herum, ich kann nicht umhin, nemohu nezli.

Umher abhauen, okolo obſekati, oſekati, orubati.

Umherbauen, wůkol, okolo, kolem obſtawěti.

Umher bedecken, okolo, wůkol přikryti.

Umherbinden, okolo, wůkol obwázati.

Umhergehen, okolo, wůkol, kolem obcházeti, obgjti, choditi.

Umherführen, wůkol, okolo, kolem woditi.

Umherglänzen, wůkol ſe ſkwjti.

Umherwohnen, wůkol, okolo kolem bydleti.

Umherliegen, wůkol, okolo ležeti.

Umherſtehen, okolo ſtáti.

Umherſtreichen, taulati ſe, protulowati.

Umhertragen, obnáſſeti, wůkol noſyti.

Umherwerfen, wůkol, okolo házeti, zmjtati, obmetati.

Umherſchicken, wůkol, kolem poſlati.

Umherſchaben, wůkol, okolo obholiti, oſtrauhati.

Umhertreiben, prohánětí, ſ. Herumtreiben, umher getrieben werden, točiti ſe wůkol.

Umhüllen, obaliti, obwaliti, obwinauti, obeſtřjti, obſtjrati, die Wahrheit, obſtjrati, obalowati prawdu.

Umhüllung, f. obal, m. obalenj, obwinutj, obſtjránj, obeſtřenj, n. die Hülle ſelbſt, obálka, f. obal, m.

Umkehren, obráceti, obrátiti, přewrátiti, ſich, obrátiti ſe, umkehren, neut. zurück gehen, obrátiti ſe,

ſe, wrátiti ſe, nawrátiti ſe, zu einem, zu etwas, k někomu, k něčemu ſe obrátiti, wrátiti, nawrátiti, einen umkehren laſſen, wrátiti někoho, alles umkehren, das Oberſte zu Unterſt, na ruby přewrátiti, obrátiti, zpřewraceti, zobraceti.

Umkehrung, ſ. obrácenj, b) wrácenj ſe, nawrácenj ſe, 2) Umſtürzung, přewrácenj, obrácenj na ruby.

Umkleben, oblepiti.

Umkleiden, přewljknauti, přewljcy, přeſſatiti.

Umkleidung, ſ. přewlečenj, přewljknutj, n.

Umkommen, zahynauti, zagjti, ſegjti, pogjti, er läßt nichts umkommen, nenechá nic zagjti, in der Schlacht, durchs Schwerdt, w bogi mečem zahynauti, ſwé hrdlo ſložiti, wenn es viele waren, pohynauti, zahynauti, zhynauti, mit dem Tode, ſmrtj zahynauti.

Umkreis, m. okrſſlek, okolek, m. wukolj, okolj, kolo, n. im Umkreiſe, w kole.

Umlagern, oblehnauti, obehnati.

Umlauf, m. oběh, m. obtáčenj, n.

Umlaufen, ſem tam, wůkol běhati, těkati, taulati ſe, auf den Straſſen, po ulicých běhati, als ein Rad, Sterne, neut. obihati, oběhnauti, obtáčeti ſe, wie der Wind, přebjhati, umlaufen, wie ein Zettel, Geld, wůkol, kolem běhati, etwas umlaufen, um etwas herum, oběhnauti.

Umlaufen, das, der Umlauf, objhánj, n. 2) bey der Nacht, běhánj, těkánj.

Umlaufend, objhagjcý.

Umlaufer, m. běhan, těkač, taulač, tulák, běhač, m.

Umlegen, um etwas, obkládati, obložiti, einen Mantel, Kranz, přičiniti plášť, wěnec, plášťem přiodjti, přiſtřjti, ſich ſelbſt umlegen, přiodjti, přiſtřjti ſe, ſich umlegen, wie ein Meſſer, Spitze, ohybati, přehybati, zahybati ſe, ſkládati ſe, zawjrati ſe, umlegen, niederlegen, ſkládati, ſložiti.

Umlenken, als den Wagen, obraceti zpět, ſich, oder neut. obraceti ſe, umlenken, umkehren, obrátiti ſe, hnauti zpět, wrátiti ſe, im Reden, obrátiti.

Umlenkung, ſ. obrácenj zpět, obrácenj, n.

Umleuchten, oſwjtiti, obgaſiti, obleſknauti, neut. wůkol ſe ſtkwjti.

Umleuchtung, ſ. oſwjcenj, obganěnj, obleſknutj, n. neut. wůkol ſe ſtkwěnj, n.

Umliegen, wůkol, okolo ležeti.

Umliegend, wůkol, okolo ležjcý, okolnj, okoličný, umliegende Länder, okolnj kraginy.

Ummachen etwas, als den Degen, přičiniti kord.

Ummahlen, omalowati.

Ummauren, obezdjti, zdj obehnati, ohraditi.

Ummagen, ohreyzti, obhreyzti, ohlodati.

Ummebeln, obſtjniti, zaſtjniti, zamračiti, wůkol mrakem obkljčiti, zaſtřjti, den Kopf, das Gemüthe, zkormauciti, zkaliti.

Ummehen, ummähen, obſſjti, obſſiwati.

Ummehmen, wzýti okolo.

Umpflügen, rings herum, obworati, anders, přeworati.

Umreiſen, durchreiſen, progeti, progjzděti, um etwas herum, vorbey reiſen, obgeti, obgjzděti, einen Umweg in der Reiſe nehmen, zagjzděti, zageti ſobě.

Umreißen, ztrhati, ztrhnauti, baurati, zbaurati, rozbaurati, bořiti, zbořiti, rozbořiti, pobořiti, das Land, krogiti, rozworati, jemanden, etwas porazyti, ztrhnauti na zem.

Umreißung, ſ. ztrhnutj, bauránj, zbauránj, n. zbořenj, rozlamánj, rozbořenj, n. eines Dings, porażenj, ztrhnutj, n.

Umrennen, porazyti během, překoliti.

Umreuten, umreiten, über den Haufen reiten, niederreiten jemanden, přegeti koněm, porazyti koněm, um etwas herum, obgeti koněm, obgjzděti, einen Umweg reiten, zageti.

Um-

Umringen, obkljčiti, obſtaupiti, okočiti.
Umringet, obkljčený, obſtaupený, okočený.
Umreißung, ſ. Zeichnung, naſtjnění, nawržení, n.
Umrühren, zamjchati, promjchati.
Umrührung, ſ. zamjchánj, promjchánj, n.
Umſatteln, propr. přeſedlati, směniti ſedlo, 2) metaph. ſein Vorhaben ändern, obrátiti, přeginačiti.
Umſatz, m. des Geldes, směna, ſ. der Waaren, odbyt, m.
Umſchaben, oſtrauhati okolo, obſtrauhati.
Umſchaffen, přetwořiti, přeſtwořiti.
Umſchaffung, ſ. přetwořenj, přeſtwořenj, n.
Umſchanzen, obraditi, wůkol hraditi, hradbau zpewniti, obehnati, mit Holzwerk, obraubiti.
Umſchanzung, ſ. obražení, zpewnění, obehnánj hradbau, mit Holzwerk, obraubenj, n.
Umſchatten, obſtjniti.
Umſchattung, ſ. obſtjnění, n.
Umſchauen, ohljžeti, ohljdnauti, ohljdati ſe.
Umſchauung, ſ. ohljžení, ohljdnutj, n.
Umſchießen, ſe ſtřeliti, ſeſtřjleti.
Umſchiffen, oplawiti.
Umſchlag, m. als von Papier, eines Buchs, Briefs, obálka, ſ. zur Heilung, přiloha, ſ. obkladek, obložek, m. obložení, n. Umſchlag am Weiberrocke, obruba, ſ.
Umſchlagen, umwerfen, porazyti, powrcy, ein Fuhrwerk, přewrcy, zwrátiti, ein Pflaſter, přikládati, přiložiti, přičiniti, obkládati, obložiti něčjm, ein Blatt umwenden, liſt obrátiti, Leinwand, Papier, Tuch, um etwas, obložiti, obaliti, obwinauti, den Mantel, přeložit plášť, neut. umſchlagen, umfallen, zwrátiti ſe, přewrcy ſe, zkáceti ſe, z. B. ein Wagen, ein Schiff umſchlagen, ſchlimm werden, wie ein Menſch, zwrcy ſe, proměniti ſe, wyroditi ſe, nepodati ſe, ſ. aus der Art ſchlagen; wie eine Krankheit, zhorſſiti ſe. es ſchlägt mit den Kranken um, nemocný ſe horſſi, Papier, ein Kleid, založiti, zakládati.
Umſchließen, zawřjti.
Umſchleyern, obeſtřjti rauſſkau.
Umſchlingen, obkljčiti, obgiti, obegmauti, ſich um einen, obwinauti ſe okolo někoho.
Umſchloſſen, zawřený.
Umſchlungen, obkljčený, obeymutý, obwinutý.
Umſchmeißen, act. porazyti, přewrcy, přewrhnauti, zwrátiti, neut. přewrcy ſe, zkáceti ſe, zwrátiti ſe, překotiti ſe, ſie ſchmießen um, nämlich mit dem Wagen, přewrhli.
Umſchmelzen, přepauſſtěti, přepuſtiti, přeliti.
Umſchmelzung, ſ. přepauſſtění, přepuſtění, přelitj, n.
Umſchmieden, překowati.
Umſchmiegen ſich, přehybati, přehnauti ſe.
Umſchmieren, omazati.
Umſchneiden, okrágeti, b) okřezati, c) oſtřjhati.
Umſchränken, obmezyti, obkljčiti, umſchränkte Macht, obkljčená moc.
Umſchränkung, ſ. obmezenj, obkljčenj, n.
Umſchreiben, okorowati, okolkowati, obſahowati ſlowy, řečj, anders ſchreiben, přepſati.
Umſchreibung, ſ. okorowánj, okolkowánj ſlowy, n. zápolj, plur. okolek, oklika řeči, ſ. 2) Uebertrag, přepſánj, n.
Umſchrenken, ſ. Umſchränken.
Umſchrenkung, ſ. Umſchränkung.
Umſchrift, ſ. nápjs, m.
Umſchürzen, přepáſati, opáſati.
Umſchürzung, ſ. přepáſánj, opáſánj, n.
Umſchütten, rozljti, přewrcy.
Umſchwärmen, okolo ſſuſteti.
Umſchweben, okolo, wůkol ſe wznáſſeti, mjhati.
Umſchweif, m. okolek, m. oklika, ſ. obcházenj, zápolj, n. im Reden, oklíky, okolky, okolkowánj řečj, zápolj řeči, n. okorowánj, n. ohne Umſchweif, bez okolků, bez zápolj,

ma-

machen, dělati okolky, okliky, okolkowati, okorowati.

Umſchweifen, obcházeti, potlaukati ſe, taulati ſe, protulowati ſe, ſem a tam ſe laudati.

Umſchweifen das, obcházenj, potlaukánj, taulánj, n. taulka, f. protulowánj, laudánj, n.

Umſchweifend, taulawý, ſolcher Menſch, tulák, pobuda, potlukač, ludař, m. potlaučka, m.

Umſchweifig, okolný, obchodný, umſchweifige Rede, okolná, obchodná řeč.

Umſchwemmen, okolo, wůkol tecy.

Umſehen, ſich, überall, ohljžeti ſe, ohljdati ſe, ohlédnauti ſe, nach etwas, ohljdnauti ſe, ozřjti ſe na něco, ſich immer umſehen, ohljžeti ſe, ſich nach jemanden, nach etwas, ob er, es bald komme, podjwati ſe, po někom, po něčem, ſich umſehen, am Fenſter weit, wůkol ſe podjwati, ſich nach etwas, als nach der Gelegenheit, nach einem Dienſt, nach einem Weibe, wyhljdnauti ſobě přjležitoſt, ženu.

Umſetzen, anders ſetzen, přeſaditi, přeſazowati.

Umſetzung, f. přeſazenj, n.

Um ſich freſſen, zžjrati ſe, das Uebel frißt täglich um ſich, zlé den odedne ſe zmahá, rozmahá, um ſich greifen, zmahati ſe, rozmáhati ſe.

Umſonſt, vergebens, darmo, nadarmo, ſich bemühen, darmo, nadarmo, daremně ſe wynaſnažit, die Mühe iſt umſonſt, práce ge daremná, marná, was, ſo umſonſt iſt, daremný, marný, ničemný, 2) ohne Geld, darmo, zadarmo, zdarma, geben, bekommen, darmo, za darmo dáti, doſtati, umſonſt dienen, darmo, zdarma ſlaužiti, nicht umſonſt da, nicht ohne Grund, ne nadarmo.

Umſpannen, mit der Spanne umfaſſen, přepjditi, přeſtjpnauti, obſáhnauti dlanj, 2) die Pferde, přepřáhnauti.

Umſpinnen, opřjti, přepřjſti.

Umſpringen, abtreten, vſkočiti, odſkočiti, mit einem, obſkakowati, poſkakowati, ſkákati s někým.

Umſtalten, přetwořiti, w ginau způſobu přewesti.

Umſtand, m. okoličnoſt, okoloſtogičnoſt, f. okolek, m. der vornehmſte, wichtigſte Umſtand, neypředněgſſj, neypodſtatněgſſj okoličnoſt, Umſtände, Weitläuftigkeiten, okolky, m. plur. okoličnoſti, okoloſtogičnoſti, okorowánj, ohne Umſtand, bez okolku, bez okoličnoſti, okorowánj, bez odpory, bez odporu, machen, dělati, činiti okolky, okoličnoſti, okolků vžjwati, okorowati, odpory klásti.

Umſtändlich, okoloſtogný, okoloſtogičný, rozwlačný, zewrubnj, mjſtný.

Umſtändlich, adv. okoloſtogně, okoloſtogičně, zewrub, rozwláčně, zegmena, mjſtně.

Umſtändlichkeit, f. okoloſtogičnoſt, rozwláčitoſt, rozwláčnoſt, zewrubnoſt, f.

Umſtehenden, die, okolo, wůkol kolem ſtogicý.

Umſtellen, obſtawěti, obſtawiti, okoloſtawiti.

Umſtimmen, přehláſowati, přeſſtemowati.

Umſtoßen, umwerfen, porazyti, přewrcy, zwrátiti, ungültig machen, das Teſtament, das Geſetz, porazyti, poráżeti, zmjtati, wywrátiti, wywráceti, eines Beweiſes, Gründe, důwody poráżeti, ſráżeti, wywraceti.

Umſtoßung, f. poráżka, ſráżka, f. poráżenj, wywrácenj, n. ſráżka odpowědi, f.

Umſtrahlen, ſ. Umleuchten.

Umſtreichen, obmazati.

Umſtricken, opleſti, oſydliti.

Umſturz, m. ſutina, f. pád, m. 2) Untergang, m. zhauba, záhuba, ſkáza, f.

Umſtürzen, umwerfen, přewrcy, zwrcy, zwrátiti, zkáceti, porazyti, ein Gefäß, ein Glas, oſudj, ſklency přewrcy, zwrátiti, zwrcy, zkáceti, neut. umſtürzen, fallen, zwrátiti ſe, zwrcy ſe, přewrcy ſe, zkáceti ſe, překotiti ſe.

Umſtürzung, f. zwrácenj, zwrzenj, f. Umſturz.

Umthun, ummachen, um ſich, dáti, otočiti okolo ſebe, wzýti na ſebe, přiodjti něčim, ſich nach etwas umthun, ohljdnauti, podjwati ſe po něčem, wyhljdnauti, prohljdnauti ſobě něco.

Umtragen, obnáſſeti, wůkol okolo noſyti, ſem y tam noſyti, roznáſſeti.

Umtragung, f. obnáſſenj, wůkol okolo noſſenj, roznáſſenj, n.

Umtreiben, vexiren, prohánětí, umdrehen, obtáčeti, kolem do kola točiti, hnáti, das Vieh, pohánětí.

Umtreibung, f. okolo, kolem točenj, hnánj.

Umwachſen, obrůſtati, obrusti, mit etwas, obroſtlý.

Umwälzen, zmjtati, wáleti, waliti, kotáleti kolem, ſich, powalowati ſe, wáleti ſe ſem y tam.

Umwechſeln, směniti, proměniti, mit einem, střjdati ſe, střjdně ſe měniti, přeměniti ſe, wyſtřjdati ſe.

Umwechſelnd, směnný, proměnný.

Umwechslend, adv. směnně, proměnně.

Umwechslung, f. směnění, promenění, n. směna, proměna, proměnoſt, f. Abwechslung, střjdánj, střjdnj měnění, wyſtřjdánj, n.

Umweg, m. okolek, m. oklika, f. obgitj, n. obgezd, zágezd, m. obcházenj, n. Umwege, m. plur. zápolj, okolj, n. machen, uehmen, zacházeti, fahrend, obgjžděti, zagjžděti, mit jemanden, obcházeti.

Umwenden, obraceti, obrátiti, ſich, obrátiti ſe, im Kreiſe, točiti, obtáčeti, otočiti, otáčeti.

Umwendung, f. obrácenj, n. im Kreiſe, točenj, otočenj, obtácenj, n.

Umwerfen, einen, přewrcy, přewrhnauti, zwrátiti, zkáceti, porazyti, wie der Wind die Bäume, porazyti, káceti, zkáceti, zwrátiti, den Wagen, das Glas, přewrcy, zwrátiti, zkácet, překlopiti, ſwrcy wuz, ſklenicy, eine Mauer, zed zbořiti.

Umwickeln, umwinden, obwinauti, obaliti, obwaliti.

Umwölken, obſtjniti, zamračiti.

Umwölkt, oblakem poſſlý, obſtjněný, zamračený.

Umwühlen, wůkol rozkutiti, rozhrabati, podregti.

Umzäunen, oplotiti, plotem ohraditi, hraditi, opleſti, obraubiti, zapažiti.

Umzäunung, f. oplocenj, plotem opletenj, obraubenj, ohražení, n. (plaňky, f. plur.) zapažení, n.

Umzeche, střjdně.

Umzehlen, umzählen, přepočjtati, přepočjſti.

Umzehlung, Umzählung, f. přepočjtánj, přepočtenj, n.

Umzeichnen, wůkol, kolem okolo wyznamenati.

Umzeichnung, f. kolem, okolo wyznamenánj, n.

Umziehen, umreiſen, obcházeti, procházeti, laudati ſe ſem y tam, ſemotam, potlaukati ſe, protulowati ſe, ſich wie der Himmel, zatahowati ſe, umzogen, zatažený. umgeben, obtahowati, obtáčeti, obtáhnauti, obtočiti, ſ. Ueberziehen.

Umzingeln, obkljčiti, obtočiti, obtáčeti.

Umzinglung, f. obkljčenj, obtočenj, n.

Umzirkeln, okrauzjti.

Un, in Zuſammenſetzung, ne.

Unabgebrochen, nevlomený, neodlomený.

Unabgenützt, nezpotřebowaný, nezwjwaný.

Unabgericht, newycwjčený, nepocwjčený, neoſtřjlený.

Unabgeſondert, neodlaučený, neoddělený,

Unabgetheilt, neoddělený.

Unabhängig, ſobě wolný, zwolný, nepodrobený, von einem, nepodrobený, nepodmáněný někomu, unabhängig machen einen, ſich, wyhoſtiti, zhoſtiti, wolného včiniti.

Unabhängig, adv. wolně, zwolně.

Unabhängigkeit, f. wolnoſt, zwolnoſt, nepodrobenoſt, f.

Unabläßig, nepřeſtáwagjcý, nepopauſſtěgjcý, nevſtáwný, nevſtálý, vſtawičný, nevſtáwagjcý, b) wie ein Menſch, nic nevſtupugjcý, nevſtupný, ſ. Unaufhörlich.

Unabläßig, adver. nepopauſſtěge, vſtawičně, vſtawně, bez vſtánj, nepřeſtáwage, nevſtupně.

Unablässigkeit, f. nepřestáwagičnoſt, vſtawičnoſt, nevſtupnoſt, f.
Unabſehlich, neſmjrný.
Unächt, neprawý, neřádný, nepořádný, neſprawedliwý, cyzolożný, unächter Sohn, cyzolożný, neřádný, neprawý ſyn, m. cyzolożně, n.
Unachtbar, newážný, nehrubě, málo wážný, lehkowážný, neſlowůtný, nepatrný, newzácný, chatrný.
Unachtbarkeit, f. neſlowůtnoſt, newzácnoſt, chatrnoſt, f.
Unachtſam, nepozorný, nepozorliwý, neſſetrný, newſſimawý, nebedliwý, neopatrný.
Unachtſam, adv. nepozorně, nepozorliwě, newſſimawě, neſſetrně, nebedliwě, neopatrně.
Unachtſamkeit, f. nepozornoſt, nepozorliwoſt, neſſetrnoſt, newſſimawoſt, nebedliwoſt, neopatrnoſt, f.
Unadelich, nevrozený, matný.
Unadelich, adv. nevrozeně, matně.
Unähnlich, nepodobný, unähnlich ſehen, ſeyn einem, nepodobným býti, nepodobiti ſe, nepodobiti někomu, dieß ſieht ihm unähnlich, to geſt mu nepodobné, to ſe mu nepodobj.
Unähnlichkeit, f. nepodobnoſt, nepodoba, f. nepodobenſtwj, n.
Unandächtig, nepobožný, nenábožný, nezbožný.
Unangefangen laſſen, nenačaté, nezačaté, nezačaté nechati.
Unangebiſſen, nenakauſnutý.
Unangefochten, nepokauſſený, nedotýkaný, nedogjmaný, nevražený, laſſen einen, nedotýkati, nedogjmati, nevrážeti, nepokauſſeti někoho, einen Glaubensartikel, nepokauſſeti ſe o kus wjry, einen Satz, eine Ehre, neodporowati, neodpjrati, nedotýkati, laß mich unangefochten, nepokauſſeg mne.
Unangefragt, netázage, neptage, nedotázage, nedopráwage ſe.
Unangeführt, nevwedený.
Unangekündigt, neoznámený.
Unangemeldet, neopowězený.
Unangenehm, nepřjgemný, nemilý, newděčný, nemiloſtný, nevtěſſený.
Unangenehm, adv. nepřjgemně, nemile, newděčně, nemiloſtně.
Unangerührt, nedotčený.
Unangeſagt, neopowězený.
Unangeſehen, (mit Nominat.) z. B. ſeiner Jugend, Armuth, Würde, nehledě, neohljdage ſe na mladoſt, chudobu, důſtognoſt, ne wzhledem, bez ohledu mladoſti ꝛc. bez ohledu, wzhledu na mladoſt ꝛc.
Unangeſtoſſen, nevražený, nevſtrčený.
Unangetaſt, ſ. Unangerührt.
Unangezeigt, neoznámený.
Unangezogene Saite, nenatažená ſtrůna, f. unangezogenes Kleid, neoblečené ſſaty, m. plur.
Unanmuthig, neljbezný, nelibý, nepřjgemný, nelahodný, nevtěſſený, ſ. Unangenehm, Unlieblich.
Unanmuthigkeit, f. neljbeznoſt, nelibоſt, nepřjgemnoſt, nelahodnoſt, nelahoda, nevtěſſenoſt, f.
Unannehmlich, ſ. Unangenehm.
Unannehmlich, adv. ſ. Unangenehm.
Unannehmlichkeit, ſ. Unanmuthigkeit.
Unanſehnlich, von Stande, newzácný, neſlowůtný, nepatrný, nezřeredlný, newzneſſený, neznamenitý, matný, von Größe, Geſtalt, Wichtigkeit, nepatrný, chatrný.
Unanſehnlichkeit, f. newzácnoſt, neſlowůtnoſt, nepatrnoſt, newzneſſenoſt, neznamenitoſt, matnoſt, f.
Unanſtändig, neſluſſný, nepodobný, nenáležitý, nepřjhodny, newčaſný, an ſich, gegen jemanden, neochotný, newděčný, newhodný.
Unanſtändig, adv. neſluſſně, nepodobně, nenáležitě, nepřjhodně, newčaſně, newhod, einem begegnen, neochotně, newděčně, newhod někoho potkati.
Unanſtändigkeit, f. neſluſſnoſt, nepodobnoſt, nenáležitoſt, nepřjhodnoſt, newčaſnoſt, f. gegen jemanden, neochotnoſt, newděčnoſt, newhodnoſt, f.
Unanſtößig, nevrázliwý, nevrážčiwý, nedůtkliwý, nezáwadný.

Unanſtößig, adv. nevrázliwě, nevrázčiwě, nedůtkliwě, nezáwadně.

Unanſtößigkeit, f. nevrázliwoſt, nevrázčiwoſt, nedůtkliwoſt, nezáwadnoſt, f.

Unart, f. nezpůſob, nemraw, m. zlá powaha, f.

Unartig, nezpůſobný, nemrawný, nevtěſſený, neochotný, neſluſſný.

Unartig, adv. nezpůſobně, nemrawně, nevtěſſeně, neochotně, neſluſſně.

Unartigkeit, f. nezpůſobnoſt, nemrawnoſt, nevtěſſenoſt, neochotnoſt, neſluſſnoſt, f.

Unaufgeklärt, neoſwjcený, newygaſněný, neobgaſněný.

Unaufgeleſen, nezbjraný, neſezbjraný, nenazbjraný.

Unaufgelöſt, nerozwinutý, wie der Schnee, das Eis, nerozpuſſtěný, ſonſt wie ein Körper, nerozlaučený.

Unaufgewickelt, nenawinutý.

Unaufgeſchloſſen, neotewřený.

Unaufhaltbar, unaufhaltſam, nezdržliwý, nezdržely, nevdrželiwý.

Unaufhaltbar, unaufhaltſam, adv. nezdrželiwě, nevdrželiwě.

Unaufhaltſamkeit, f. nezdrželoſt, nezdrželiwoſt, nevdrželiwoſt, f.

Unaufhörlich, nepřeſtáwage, bez přeſtánj, nepřeſtáwagicý, vſtawičný, nepřjtržný, nepřeſtálý, nevſtálý, vſtawičný, vſtawný.

Unaufhörlich, adv. nepřeſtáwage, bez přeſtánj, bez přjtrže, nevſtále, vſtawičně, vſtawně.

Unauflöslich, wie Bande, nerozwázatedlný, nerozwázečný, nerozlučitedlný, nerozpogitedlný, zawilý, wie eine Frage, Schwierigkeit, Zweifel, newyložitedlný, nerozwinutedlný, wie ein Körper, nerozlučitedlný, celiſtwý.

Unauflöslich, adv. nerozwázatedlně, nerozwázečně, nerozlučitedlně, zawile, nerozpogitedlně, nerozwinutedlně.

Unauflöslichkeit, f. der Bande, nerozwázatedlnoſt, nerozwázečnoſt, nerozpogitedlnoſt, zawiloſt, f. der Frage, newyložitedlnoſt, nerozwinutedlnoſt, f.

Unaufmerkſam, nepozorný, neſſetrný.

Unausbleiblich, giſtotný, nechybný, newywarowatedlný.

Unausbleiblich, adv. giſtotně, nepochybně, newywarowatedlně.

Unausdenklich, nedomyſlitedlný, nepomyſlitedlný, neſmyſlitedlný, nezamyſlitedlný, neſtjžitedlný, neſtihlý, nepoſtjžitedlný.

Unausdenklich, adv. nedomyſlitedlně, nepomyſlitedlně, neſmyſlitedlně, nezamyſlitedlně, neſtjžitedlně, nepoſtjžitedlně.

Unausdrücklich, adv. neweyſlowně, nezegmena.

Unauseinandergeſetzt, nerozſazený, nerozpogený, nerozebraný.

Unausforſchlich, newyſkaumatedlný, newyſſetřitedlný, newyzpytatedlný, nezpytatedlný, newyſtjžitedlný, neſtjžitedlný, neſtihlý.

Unausgearbeitet, newypracowaný, wie das Leder, newydělawaný.

Unausgebauet, newyſtawený, nedoſtawený.

Unausgebrütet, newyléhnutý, newyſezený.

Unausgeführt, newywedený.

Unausgegeben, newydaný.

Unausgekocht, newywařený.

Unausgelegt, newyložený.

Unausgelernt, newyučený.

Unausgelöſcht, newymazaný, neſmazaný, wie Feuer, Licht, newyhaſnutý, nevhaſnutý, nezhaſnutý, newyhaſlý.

Unausgemacht, nedodělaný, nevdělaný, neſkončowaný, nedokončený, wie eine Sache, newyřjzený, nezprawený, neſkončowaný, neſkončený, wie Nüſſe, newyndaný, newybraný.

Unausgemeſſen, newyměřený, nezměřený.

Unausgeplündert, nerozchwátaný, newydrancowaný.

Unausgeſetzt, nepřjtržný, nepřeſtálý, nevſtálý, vſtawný, vſtawičný.

Unausgeſetzt, adv. bez přjtrže, bez přeſtánj, vſtawně, nevſtále, vſtawičně.

Unausgeſöhnt, neſmjřený.

Unausgeſtrichen, newymazaný, nepřetržený.

Un-

Unauslöſchlich, neſmazatedlný, newymazatedlný, wie Feuer, Licht, nezhaſytedlný, nevhaſytedlný, wie ein Haß, neſmjřitedlná, neſmjrliwá, neſmjrná, zarputilá nenáwiſt, f.

Unauslöſchlichkeit, f. newymazatedlnoſt, neſmazatedlnoſt, f. des Haßes, neſmjřitedlnoſt, neſmjrliwoſt, neſmjrnoſt, zarputiloſt nenáwiſti, f. des Feuers, nezhaſytedlnoſt, nevhaſytedlnoſt, f

Unausrottlich, newyplenitedlný, newykořenitedlný.

Unaussprechlich, newyſlowitedlný, newymluwitedlný, newymluwný, newyprawitedlný, unaussprechliches Wort, newyſlowitedlné ſlowo, n.

Unaussprechlich, adv. newyſlowitedlně, newymluwitedlně, newymluwně, newyprawitedlně.

Unaussprechlichkeit, f. newyſlowitedlnoſt, newymluwitedlnoſt, newymluwnoſt, newyprawitedlnoſt, f.

Unausſtehlich, neſtrpěliwý, neſtrpitedlný, neſneſytedlný.

Unausſtehlich, adv. neſtrpěliwě, neſneſytedlně, neſtrpitedlně.

Unausſtehlichkeit, f. neſtrpěliwoſt, neſneſytedlnoſt, neſtrpitedlnoſt, f.

Unbändig, neſkrocený, neokrocený, bugný, nekrotký, nepitomý, unbändig werden, zplaſſiti ſe, plaſſiti ſe, unbändiges Pferd, plachý, nepitomý, nepogemný, bugný kůň, m.

Unbändig, adv. neſkrocně, neokrocně, bugně, plaſſe, nekrotce, nepitomě, unbändig groß, hrozně, náramně, nemjrně, vkrutně welikỳ, hrubý.

Unbändigkeit, f. neſkrocenoſt, neokrocenoſt, bugnoſt, plachoſt, nekrotkoſt, nepitomoſt, rozpuſtiloſt, f.

Unbarmherzig, nemiloſrdný.

Unbarmherzig, adv. nemiloſrdně.

Unbarmherzigkeit, f. nemiloſrdenſtwj, n.

Unbärtig, nebradatý, bezbradatý, neſauſatý, holobrádek, bezbradý, holobradý.

Unbeantwortet, nezodpowězený.

Unbearbeitet, newzdělaný, newypitowaný.

Unbebauet, wie ein Feld, newzdělaný, wie ein Platz, nezaſtawěný, nezaſtawený.

Unbedacht, nie überlegt, nepomyſſlený, nerozmyſſlený, nepřemyſſlený, nepowážený, nerozwážený.

Unbedacht, der, ſ. Unbedachtſamkeit.

Unbedächtig, Unbedachtſam, neopatrný, neſſetrný, nerozmyſlný, neſmyſliwý, nerozmyſliwý, nepowážliwý, nerozwážliwý.

Unbedächtig, Unbedachtſam, adv. neopatrně, neſſetrně, nerozmyſlně, neſmyſliwě, bez rozmyſlu.

Unbedachtſamkeit, f. neopatrnoſt, neſſetrnoſt, f. nerozmyſl, m. nerozmyſlnoſt, neſmyſliwoſt, nepowážliwoſt, nerozwážliwoſt, f.

Unbedeckt, nepřikrytý, nepřiſtřený.

Unbedeutend, ničemný, proſtý, ſproſtý, chatrný, daremný in, bey etwas, daremný, eine unbedeutende Sache, wec daremná, proſtá, chatrná, darečka, f.

Unbehrt, nepoctěný, nevctěný.

Unbeeidigt, unbeeidet, nepřiſezný, bez přiſahy.

Unbefleckt, nepoſſkwrněný, bez poſſkwrny, bez wady, nezprzněný, neſkálený, nevkálený, nepokálený, wie eine Jungfrau, Empfängniß, nepoſſkwrněný.

Unbefolgt, newykonaný.

Unbefragt, neptaný, netázaný.

Unbefriedigt, neſpokogený, nevpokogený.

Unbefugt, bezpráwný, neprawný, unbefugter Weiſe, bezpráwně, neprawně.

Unbegabt, neobdařený.

Unbegleitet, neprowázený, newyprowázený, nedoprowozený.

Unbegraben, nepohřbený, nepochowaný.

Unbegreiflich, nepochopitedlný, nepoſtjzitedlný, neſtjzitedlný, neobſažitedlný, neobſáhlý.

Unbegreiflichkeit, f. nepochopitedlnoſt, nepoſtjzitedlnoſt, neſtjzitedlnoſt, neobſažitedlnoſt, neobſáhloſt, f.

Unbegriffen, neobſáhlý, neobſáhnutý, nepochopený, nepoſtjhlý, nepogatý.

Unbehaart, bezwlaſý, liſý.

Unbeherrſcht, neopanowaný.

Un-

Unbehütet, neochráněný, nepřichráněný, neostřjhaný.
Unbehutſam, neopatrný, nepozorný, neſſetrný.
Unbehutſam, adv. neopatrně, nepozorně, neſſetrně.
Unbehutſamkeit, f. nepatrnoſt, nepozornoſt, neſſetrnoſt, f.
Unbekannt, neznámý, nepowědomý, newědomý, unbekannt, unberühmt ſeyn, neznámým býti, neznámiti ſe; unbekannter Weiſe, z neznámoſti, bez wědomj, ein Unbekannter, neznámý, unbekannte Sache, neznámá, neznámá wěc, f.
Unbekehrt, neobrácený.
Unbeklagt, neželený, neoželený.
Unbekümmert, neſtaroſtliwý, bezpečliwý, ſtaroſti, péče nemagjcý, bez ſtaroſti, péče, ſtároſti prázdný, ſey darum unbekümmert, neměg o to ſtaroſt, péči, nedbeg, neſtareg ſe, nermuť ſe o to, unbekümmert laſſen, na pokogi nechati, nevmautiti.
Unbelebt, todt, nežigjcý, nežiwobytný, nežiw gſaucý, bezduſſný, nicht lebhaft, wie ein Menſch, wie ein Ort, nežiwý, mrtwý.
Unbelehrt, nepovčený, nenavčený, neſpráwený.
Unbeleſen, nezběhlý, nepowědomý w čtenj, nečtenář, m.
Unbelohnt, neodplacený, neodměněný.
Unbemüht, nezaneprázdněný, nezaměſtknaný, laſſen einen, nezaneprázdniti, nezaměſtknati.
Unbenetzt, neſmočený.
Unbequem, nepřjhodný, nepohodlný, nezwolný, nepřjležitý, unbequeme Zeit, nepřjhodný, nepřjležitý, newhodný čas, m. was zu unbequemer Zeit geſchieht, newhodný, nepřjhodný, newčaſný, unbequem kommen, newhod přigjti.
Unbequem, adv. nepřjhodně, nepohodlně, nezwolně, nepřjležitě, unbequem kommen, nepřjhodně, newhodně, newhod, newčas přicházeti.
Unbequemlichkeit, f. nepřjhodnoſt, nepohodlnoſt, nepřjležitoſt, nezwoſtnoſt, f. der Zeit, newhodnoſt, nepřjhodnoſt, nepřjležitoſt čaſu, f.
Unberedet, nemluwný, newýmluwní, neřečný, 2) worüber nicht geredet wird, neřečený, nedotčený, nepowěžený, etwas unberedet laſſen, něco nepodotknauti, o něčem nemlčiti, nepowěděti.
Unberedſamkeit, f. nemluwnoſt, neřečnoſt, newýmluwnoſt, f.
Unbereitet, nepřichyſtaný, nepřihotowený, nepřiprawený, nehotowí.
Unberitten, wie ein Pferd, nezjezdný, ein Menſch, newypitwaný, neoſtřjlený, wie die Kavallerie, pěſj, bez koni, negjzdný.
Unberufen, nepowolaný, nezawolný, nezřjzený, 2) unbeſcholten, dobropowěſtný.
Unberühmt, neſlowutný, newznešený, neoſlawný.
Unberührt, nedotknutý, nedotčený, nedotýkaný, nepodotknutý.
Unbeſäet, neoſetý, nepoſetý.
Unbeſchädigt, nevražený, neporaněný, ſ. Unverletzt.
Unbeſchäftigt, nezaneprázdněný, nezaměſtknaný.
Unbeſcheiden, nemjrný.
Unbeſcheidenheit, f. nemjrnoſt, f.
Unbeſchenkt, neobdarowaný, neobdařený.
Unbeſchlagen, mit Eiſen, neokowaný, 2) in einer Sache, nehouněný, nezběhlý, nebýwalý, in Hoſen, neſtarný.
Unbeſchmutzt, neſkálený, nepokálený, nevkálený, nevſſpiněný, nepoſſpiněný, nezaſſpiněný, ſ. Unbefleckt.
Unbeſchnitten, neobřezaný, mit der Scheere, neoſtřjhaný.
Unbeſcholten, počeſtný, dobropowěſtný, na cti nezmařený, zachowalý, nenarčený, ſſlechetný, unbeſcholtene Aufführung, počeſtné, dobropowěſtné, ſſlechetné chowánj, n.
Unbeſchoren, neoſtřjhaný, neoholený.
Unbeſchreiblich, newyprawitedlný, newymluwitedlný.
Unbeſchreiblichkeit, f. newyprawitedlnoſt, newymluwitedlnoſt, f.
Unbeſchrieben, bisher wie ein Ort, nepopſaný, newypſaný, unbeſchriebes

Papier, Seite, nepopſaný papjr, m. ſtrana, f.

Unbeſchrien, ſ. Unbeſcholten.

Unbeſchützt, neochránēný, nepřichránēný, neobhágený, bez ochrany.

Unbeſchwert, neobtjžený, neſtjžený, unbeſchwert laſſen einen, neobtěžowati někoho.

Unbeſeelt, bezdusſný, nežigjcý.

Unbeſehen, neſpatřený, neopatřený, neobezřený, unbeſehener Sache, newědomky.

Unbeſonnen, neſmyſlný, bezſmyſlný, poſſetilý.

Unbeſonnen, adv. neſmyſlně, bezſmyſlně, poſſetile.

Unbeſonnenheit, f. neſmyſlnoſt, bezſmyſlnoſt, poſſetiloſt, f. neſmyſl, m.

Unbeſorgt, wie eine Sache, neoſtaraný, neobſtaraný, neopatřený, wie ein Menſch, ſorgenlos, bezpečliwý, neſtaroſtliwý, bez ſtaroſti, bez péče, ſtaroſt nemagjcý, neſtaragjcý ſe, nedbagjcý, ſeyn, neſtarati ſe, nedbati, bezpečliwým býti.

Unbeſtand, m. neſtáloſt, f.

Unbeſtändig, neſtálý, nevſtawičný, ſeyn, neſtálým, neſtálé myſli býti, neſtále ſe mjti.

Unbeſtändig, adv. neſtále, nevſtawičně.

Unbeſtändigkeit, f. neſtáloſt, nevſtawičnoſt, f.

Unbeſtellt, neobgednaný.

Unbeſtimmt, nevrčený, nevložený, nevſtanowený.

Unbeſtimmt, adv. nevrčeně, nevloženě, nevſtanoweně.

Unbeſtimmtheit, f. nevrčenoſt, nevloženoſt, nevſtanowenoſt, f.

Unbeſtraft, netreſtaný, neztreſtaný, nepotreſtaný.

Unbeſudelt, ſ. Unbefleckt.

Unbetaſtet, nedotknutý.

Unbetreten, über etwas, nepoſtjžený, neſtjžený, nezaſtjžený.

Unbetrübt, nezarmaucený, nezkormaucený.

Unbetrüglichkeit, ſ. Untrieglichkeit.

Unbewaffnet, neozbrogený, nezbrogný, neoděný, nebranný.

Unbewahrt, neopatřený, neopatrowaný.

Unbeweglich, nepohnutedlný, nehnutedlný, nepohnutý, unbeweglicher Feſttag, nemēnitedlný ſwátek, m. unbewegliches Gut, nemohowité, nemowité zbožj, n. nemohowitina, f.

Unbeweglich, adv. nepohnutedlně, nehnutedlně, nepohnutě.

Unbeweglichkeit, f. nepohnutedlnoſt, nehnutedlnoſt, nepohnutoſt, f.

Unbewegt, nepohnutý, nehnutý.

Unbewehrt, nebranný, nezbrogný, neozbrogený.

Unbeweibt, neženatý, neoženēný.

Unbeweint, neoplakaný.

Unbewieſen, nedokázaný, neprokázaný, nedoljčený.

Unbewohnt, neobydlný, nebydlitedlný, nebytedlný, nebytný.

Unbewuſt, nepowědomý, newědomý, neſwědomý, neznámý, es iſt mir unbewuſt, geſt mně nepowědomo, newědomo, nenj mně powědomo, gſem toho neſwědom, newědom.

Unbezeigt, nedoſwědčený, nedokázaný, ſwědectwjm nedoljčený.

Unbezahlt, wie Geld, nezaplacený, neſplacený, nevplacený, wie die Perſon, nezaplacený.

Unbezogen, wie ein Inſtrument, nepotažený, wie ein Haus, prázdný.

Unbiegſam, neohebný, neohybný, neochebný, nebebký.

Unbiegſamkeit, f. neohebnoſt, neohybnoſt, nehebkoſt, f.

Unbild, f. křiwda, f. bezpráwj, n.

Unbillig, neſprawedliwý, neſprawedlný, neprávný, bezprávný, nenáležitý, neſluſſný, unbilliger Weiſe, bezprávně, neprávně, neſprawedliwě, neſprawedlně, neſluſſně, nenáležitě, neprávě.

Unbillig, adv. neſprawedliwě, neſprawedlně, neprávě, neprávně, bezprávně, neſluſſně.

Unbilligkeit, f. neſprawedlnoſt, neſprawedliwoſt, f. bezpráwj, n. neprawoſt, nenáležitoſt, neſluſſnoſt, f.

Unbrauchbar, nevžitečný, bezpotřebný, neplatný.

Unbrauchbarkeit, f. nevžitečnoſt, bezpotřebnoſt, neplatnoſt, f.

Un-

Unbußfertig, nekagicý, nekagicný.
Unbußfertigkeit, f. nekagicnost, f. nekánj, n.
Unkatholisch, nekatolický.
Unchrist, m. nekřesťan, m.
Unchristlich, nekřesťaňský.
Unkörperlich, netělný, netělesný, (nehmotný.)
Und, a, und auch, y, též, z. B. ich und auch mein Bruder, gá y, též můg bratr.
Undank, m. newděčnost, newděčná mysl, pamět, f. wenn einer nie dankt, nepoděkowánj, n.
Undankbar, newděčný.
Undankbar, adv. newděčně.
Undankbarkeit, f. newděčnost, f. newděčenstwj, n.
Undaulich, nezažitedlný, nezažiwný.
Undenklich, nad pamět lidskau, nepamětný, vor undenklichen Zeiten, od nepamětného času.
Undeutlich, nepatrný, nezřetedlný, nezřegmý, negasný.
Undeutlich, adv. nepatrně, nezřetedlně, nezřegmě, negasně.
Undeutlichkeit, f. nepatrnost, nezřetedlnost, nezřegmost, negasnost, f.
Undienlich, nepotřebný, neplatný, wie der Wein, nezdrawý.
Undiensthaft, undienstfertig, neslužebný, k službě newolný, nepowolný.
Undiensthaftigkeit, Undienstfertigkeit, f. neslužebnost, k službě nepowolnost, newolnost, f.
Undurchdringlich, nepronikawý, neproniknutedlný, neproniklý.
Undurchdringlich, adv. nepronikawě, neproniknutedlně, nepronikle.
Undurchdringlichkeit, f. nepronikawost, neproniknutedlnost, neproniklost, f.
Undurchgraben, neprokopaný.
Undurchsichtig, neprohledacý, neprohledawý, neprůhledčiwý.
Undurchsichtigkeit, f. neprohledawost, neprůhledčiwost, f.
Undurchsucht, neprohledaný, neohledaný.
Uneben, ungleich, nerowný, nepřjmý, nicht uneben, bequem, nenablázny, nezlý, nenepodobný.

Unedel, an Herkommen, nevrozený, nesslechtický, nesslechta, im Gemüthe, Verfahren, nesslechetný, nesslechtický, nespanilý, nestatečný.
Unedel, adv. nesslechetně, nesslechtický, nespanile, nestatečně.
Unehelich, neřádný, krom manželstwj narozený, zplozený, z lewého boku, ein uneheliches Kind, pankhart, s. Hurenkind; unverheurathet, swobodný, panic, bez ženy, solches Leben, bezženstwj, n. neženatost, f.
Unehre, f. nečest, nepočestnost, f.
Unehrbar, nectný, nepočestný, bezectný.
Unehrbar, adv. nectně, nepočestně, bezectně.
Unehrbarkeit, f. nectnost, nepočestnost, bezectnost, f.
Unehrbietig, nevctiwý.
Unehrlich, nepoctiwý, nectný, bezectný.
Unehrlichkeit, f. nepoctiwost, bezectnost, f. s. Unehre.
Uneigennützig, nechtiwý, nežádostiwý wlastnjho zysku.
Uneigentlich, newlastnj.
Uneigentlich, adv. newlastně.
Uneingehüllt, nezaobalený, nezahalený.
Uneingeschrieben, nezapsaný.
Uneingespannt, nezapřáhnutý, nezapřažený.
Uneinig, uneins, nesworný, nesgednocený, negednosworný, rozdwogený, roztržitý, seyn, leben, neswornym, negednosworným, rozdwogeným, roztržitým býti, různiti se, dwogiti se, sskorpiti se, nesgednáwati se, nesrownáwati se, nesnadniti se, rozdwogiti se, na sskoru býti, sie sind uneins geworden, pohodli se, znesnadnili se, rozdwogili se.
Uneinigkeit, f. neswornost, roztržitost, negednota, negednoswornost, nesgednocenj, n. dwogitost, dwogice, f. rozdwogenj, n. různice, f.
Uneins, s. Uneinig.
Unempfindbar, unempfindlich, nicht zu empfinden, das man nie empfinden

necýtitedlný, nečitedlný, necytedlný, der ſelbſt keine Empfindung hat, gleichgültig, nečitedlný, necýtliwý, bez čichu, bez cytu.

Unempfindlichkeit, ſ. necýtitedlnoſt, nečitedlnoſt, necýtliwoſt, necytedlnoſt, ſ.

Unempfindſam, ſ. Unempfindbar.

Unendlich, neſkončený, neſkonalý, nekonečný, neſmjrný, unendliche Zeit, Arbeit, neſkončený čaſ, neſkončená práce, neſmjrná práce, in das unendliche, bez konce.

Unendlich, adv. neſkončenĕ, neſkonale, nekonečnĕ, unendlich verſchieden, beſſer, neſmjrnĕ rozdjlný, lepſſj, nach etwas trachten, po něčem dychtiti.

Unendlichkeit, ſ. neſkončenoſt, neſkonaloſt, nekonečnoſt, b) neſmjrnoſt, ſ.

Unentbehrlich, newyhnutedlnĕ potřebný, newyhnutedlný, muſytedlný.

Unentbehrlich, adv. newyhnutedlnĕ, potřebnĕ, muſytedlnĕ.

Unentbehrlichkeit, ſ. newyhnutedlná potřeba, newyhnutedlnoſt, muſytedlnoſt, ſ.

Unentgeltlich, zdarma, bezemzdy, bez peněz, bez platu.

Unentſchieden, nerozſaužený, nerozhodnutý.

Unentſchloſſen, nerozmyſlený, na rozpacých.

Unentſchloſſenheit, ſ. nerozmyſlenoſt, neochotnoſt, ſ.

Unentſiegelt, nerozpečetěný, neodpečetěný.

Unerachtet, ſ. Ungeachtet.

Unerbittlich, nevprošytedlný, newyprošytedlný.

Unerbittlichkeit, ſ. nevprošytedlnoſt, newyprošytedlnoſt, ſ.

Unerfahren, der etwas nicht erfahren hat, nezkuſſený, nezkuſylý, nezběhlý, nepowědomý ſwěta, nebýwalý, in etwas, nezkuſſený, nepowědomý, nezběhlý, nevměly w něčem, unerfahren, was man nicht erfahren hat, nezwěděný.

Unerfahrenheit, ſ. nezkuſſenoſt, nezkuſyloſt, nezběhloſt, nevměloſt, nepowědomoſt, ſ.

Unerforderlich, nepotřebný, bezpotřebný, nepřiležjcý, nenáležjcý.

Unerforſchlich, newyſkaumatedlný, newyzpytatedlný, nezpytatedlný.

Unerfreuet, neobweſelený, neobradowaný, nepotěſſený.

Unerfreulich, nepotěſſitedlný.

Unerfüllt, wie der Leib, Magen, nenaplněný, unerfüllt, nicht zu erfüllen, nenaplnitedlný, wie Wunſch, Hoffnung, Bitte, nenaplněný, neſplněný.

Unerfunden, nenalezený, newynalezený.

Unergründlich, tief, bezedný, unergründliche Tiefe, bezedná hlubina, ſ. unergründlich, unerforſchlich, newyſtjžitedlný, neſtjžitedlný, ſ. Unerforſchlich.

Unergründlichkeit, ſ. newyſtjžitedlnoſt, neſtjžitedlnoſt, ſ. Abgrund, bezednoſt, ſ.

Unerheblich, neznamenitý, nepatrný, nedůležitý, zu etwas, nedůležitý.

Unerheblichkeit, ſ. neznamenitoſt, nepatrnoſt, nedůležitoſt, ſ.

Unerhört, neſlýchaný, wie eine Bitte, newyſlyſſený, laſſen, bleiben, newyſlyſſeti, zůſtati newyſlyſſeným.

Unerinnert, wie ein Menſch, nepřipomenutý.

Unerkannt, nepoznaný, nepoznalý, neſeznaný.

Unerkenntlich, nicht zu erkennen, nepoznanliwý, neznalý, nepoznalý, ſ. Unkenntlich; undankbar, nevznalý, ſ. Undankbar.

Unerkenntlichkeit, Undankbarkeit, ſ. nevznaloſt, ſ. nevznánj, n.

Unerklecklich, neſtačitedlný, nepoſtačitedlný.

Unerkünſtelt, ſ. Ungekünſtelt.

Unerlaubt, nedowolený.

Unerlebt, nedočkaný.

Unerleidlich, neſtrpěliwý.

Unermeßlich, neſmjrný.

Unermeßlichkeit, ſ. neſmjrnoſt, ſ.

Unermüdet, nevſtálý, nevnawený.

Unermuntert, newzbuzený, neprobuzený.

Unerobert, newybogowaný, nedobytý.

Unerőffnet, neotewřený.

Unerörtert, ſ. Unentſchieden; unerklärt, nedoložený, newygádřený, laſſen, nedoložiti, newygádřiti.

Unerſättlich, neſytý, nenaſycený, unerſättliche Wolluſt, nenaſycená rozkoš, ſ. ſolcher Menſch, neſyt, wlčí střewo, n.

Unerſättlichkeit, ſ. neſytoſt, nenaſycenoſt, ſ. nenaſycenj, n.

Unerſchaffen, neſtwořený.

Unerſchöpflich, newywážitedlný, newyprázdnitedlný.

Unerſchöpflichkeit, ſ. newywážitedlnoſt, newyprázdnitedlnoſt, ſ.

Unerſchrocken, nelekawý, nepřilekawý, neſtraſſliwý, nebázliwý.

Unerſchrocken, adv. nelekawě, nepřilekawě, neſtraſſliwě, nebázliwě, bez ſtrachu.

Unerſchrockenheit, ſ. nelekawoſt, nepřilekawoſt, neſtraſſliwoſt, nebázliwoſt, ſ.

Unerſchwinglich, neſmjrný, neſtjhlý.

Unerſchwinglichkeit, ſ. neſmjrnoſt, neſtjhloſt, ſ.

Unerſetzlich, nenabytý, nenabytný, nenabytedlný, nedoſaditedlný, nenaprawitedlný, nezaprawitedlný, nenahraditedlný, unerſetzlicher Schade, nenabytá, nenabytná, nenahraditedlná ſſkoda, ſ.

Unerſetzlichkeit, ſ. nenabytoſt, nenabytnoſt, nenabytedlnoſt, nedoſaditedlnoſt, nezaprawitedlnoſt, nenahraditedlnoſt, ſ.

Unerſinnlich, neſmyſlitedlný, nezamyſlitedlný, newymyſlitedlný.

Unerſteiglich, neſchodný, neſceſtný, bezceſtný, nepřiſtupný, nepřiſchodný.

Unerſteiglichkeit, ſ. neſchodnoſt, neſceſtnoſt, bezceſtnoſt, nepřiſtupnoſt, ſ.

Unerträglich, neſnesytedlný, neſtrpěliwý.

Unerträglichkeit, ſ. neſnesytedlnoſt, neſtrpěliwoſt, ſ.

Unerwachſen, nedoroſtlý, neodroſtlý, nezroſtlý, nedoſpělý.

Unerwachſenheit, ſ. nedoroſtloſt, neodroſtloſt, nezroſtloſt, nedoſpěloſt, ſ.

Unerwartet, nenadálý.

Unerwartet, adv. nenadále, z nenadánj.

Unerwecklich, newzbuditedlný, neprobuditedlný.

Unerweislich, nedůwodný, nedokázatedlný.

Unerweislichkeit, ſ. nedůwodnoſt, nedokázatedlnoſt, ſ.

Unerwiedert, unbeantwortet, neopačený, unvergolten, nenahražený, newynahražený.

Unerwieſen, nedokázaný, neprokázaný.

Unerzogen, nedochowaný, newychowaný.

Unerzogenheit, ſ. nedochowánj, newychowánj, n.

Unfähig, neſchopný, nedoſtatečný, nezpůſobný, deſſen iſt er unfähig, k to neni ſchopný.

Unfähigkeit, ſ. neſchopnoſt, nedoſtatečnoſt, nezpůſobnoſt, ſ.

Unfall, m. nehoda, ſ. pád, m. wěc odporná, ſ. zu Unfalle kommen, pád wzýti.

Unfehlbar, vollkommen gewiß, nepochybný, nechybný, 2) unbetrieglich, der nicht fehlen kann, neomylný, nemylný, neklamawý.

Unfehlbar, adv. neomylně, b) nepochybně, bez pochyby.

Unfehlbarkeit, ſ. neomylnoſt, neklamawoſt, ſ. b) nepochybnoſt, ſ. ſ. Untrieglichkeit.

Unflat, m. neřád, m. nečiſtota, neſſwara, ſ. geſammelter Unflat, w hromadu zběhlá nečiſtota, ſ. neřád, nános, ſtok nečiſtoty, neřádu, m. ein rechter Unflat, (wie ein Menſch,) oſtuda, ſ. neřád, m.

Unflåter, m. neřádnjk, ſwiňák, m.

Unflåterey, ſ. leibliche, neřádnoſt, nečiſtotnoſt, neſſwarnoſt, ſ. ſwinſtwo, n. ſittliche, oplzloſt, mrzkoſt, nečiſtota, neřádnoſt, ſ. treiben, nečiſtotu páchati.

Unflåtig, dem Leibe nach, neřádný, nečiſtotný, nečiſtý, neſſwarný, moral. oplzlý, mrzký, neřádný, nečiſtý, nečiſtotný.

Unflåtig, adv. neřádně, nečiſtotně, nečiſtě, neſſwarně, b) oplzle, mrzce.

Unflåtigkeit, ſ. Unflat.

Unfleiß, m. nepilnoſt, nebedliwoſt, ſ.

Unfleißig, nepilný, nebedliwý.

Unfleißig, adv. nepilně, nebedliwě.
Unförmlich, wie ein Klump, neſtwůrný, ſchlecht, ungeſtalt, neſtwůrný, networný, netwářný, nezpůſobný, nezpůſobilý, neſljčný, nepodobný, unförmlich wie ein Gebäude, Teſtament, Schrift, neřádný, nepořádný, nenáležitý, nezpůſobný, nepodobný.
Unförmlichkeit, f. neſtwůrnoſt, neſtwůra, networnoſt, netwářnoſt, nezpůſobnoſt, nepodoba, neſljčnoſt, f.
Unfreundlich, nepřjwětiwý, neochotný, neljbezný, newhodný, newrlý, neweſelý, unfreundlicher Anblick, neweſelé pohleděnj, n.
Unfreundlich, adv. nepřjwětiwě, neochotně, neljbezně, newhodně, newrle, neweſele.
Unfreundlichkeit, f. nepřjwětiwoſt, neochotnoſt, neljbeznoſt, newhodnoſt, newrloſt, neweſeloſt, f.
Unfreygebig, neſſtědrý.
Unfreygebig, adv. neſſtědře.
Unfreygebigkeit, f. neſſtědroſt, neſſtědrota, f.
Unfriede, m. nepokog, m.
Unfriedlich, nepokogný, ſ. Zänkiſch.
Unfriedſam, nepokogný, ſwárliwý.
Unfruchtbar, neplodný, nerodný, nevrodný, neplodiſtwý, unfruchtbares Weib, neplodná žena, f. wie ein Baum, Acker, eine Staude, galowý, nevrodný, unfruchtbares Jahr, nevrodný rok, m.
Unfruchtbarkeit, f. neplodnoſt, nevrodnoſt, neuroda, f. in der Menſchheit, neplodnoſt, f. bezdětſtwj, n. des Jahrs, nevroda, f. Unfruchtbarkeit der Bäume, Felder, neplodnoſt, nevrodnoſt ſtěpů, polj, f.
Unfug, m. Muthwillen, nezbednoſt, zlomyſlnoſt, rozpuſtiloſt, bugnoſt, newěwolnoſt, f. Unfug, Unruhe, newole, f. rozbrog, m.
Unfüglich, newhodný, nepohodlný, nezpůſobný, nepřjſluſſný.
Unfüglich, adv. newhodně, nepohodlně, newhod, nezpůſobně, nepřjſluſſně.
Unfüglichkeit, f. newhodnoſt, nepohodlnoſt, nezpůſobnoſt, nepřjſluſſnoſt, f.
Unfurchtſam, nebázliwý, neſtraſſliwý, nebogácný.
Unfürſichtig, beſſ. unvorſichtig, neprozřetedlný, neopatrný, nerozſſafný.
Unfürſichtigkeit, beſſ. Unvorſichtigkeit, f. neprozřetedlnoſt, neopatrnoſt, nerozſſafnoſt, f.
Ungangbar, wie ein Ort, neſchodný, wie die Münze, nebežný, obecně neberný, ungangbare Münze, neberné čjſlo, n. ungeſchickt wie ein Menſch, eine Sache, nečilý, neſſauſſný, unwegſam, neſchodný.
Ungangbarkeit, f. des Orts, neſchodnoſt, f. der Münze, nebernoſt, nebežnoſt, f.
Ungeachtet, unachtbar, newſſimaný, málowážný, neſlowutný, newzácný, 2) ungeachtet, ohnerachtet; neohljdage ſe, bez ohledu, ungeachtet der Menge, der Bitte, des Befehls, Geſetzes, neohljdage ſe, nehledě, bez ohledu na mnozſtwj, na prosbu, na rozkaz, na zákon, ungeacht er ſich weigerte, gab er es ihm doch, ač, ačkoli, ačkoliwěk ſe zdrahal, předce mu to dal.
Ungeackert, nezworaný.
Ungeadelt, neozemaněný, nevſſlechtěný.
Ungeahndet, nemſtěný, bez pomſty zanechaný, nepomſtěný, neſkáraný, nekáraný, etwas ungeahndet ſeyn laſſen, něco bez pomſty nechati, ponechati.
Ungebahnt, nevtřený, netřený, nevtřelý, neprokleſtěný, nevbitý.
Ungebehrdig, neſtworný, potworný, netwářný, ſich ungebehrdig ſtellen, twořiti ſe, potwořiti ſe.
Ungebeſſert, nepolepſſený, nezlepſſený, neoprawený.
Ungebeten, nepožádaný, neproſſený, nezwaný, ungebetener Gaſt, nezwaný hoſt, m.
Ungebildet, newzdělaný, bj neobrazený.
Ungebleicht, nezbjlený.
Ungebohren, nenarozený, nezrozený.
Ungebräuchlich, neobyčegný.

Ungebräuchlich, adv. neobyčegně.
Ungebräuchlichkeit, f. neobyčegnoſt, f.
Ungebraucht, nezwžjwaný, neſpotřebowaný.
Ungebrochen, nezlomený, nezlámaný, wie ein Geſetz, Verſprechen, nezruſſený, wie die Zunge, neoblomený, ungebrochener Stolz, Eigenſinn, nezlomitedlná, nezlomená pýcha, ſwéwolnoſt.
Ungebühr, f. Unbilligkeit, neſluſſnoſt, nepřjſluſſnoſt, nenáležitoſt, f. Ungebühr, Uebelſtand, nehodnoſt, f.
Ungebührlich, neſluſſný, nepřjſluſſný, nenáležitý, nehodný.
Ungebührlich, adv. neſluſſně, nepřjſluſſně, nenáležitě, nehodně.
Ungebunden, newázaný, neſwázaný, wolný, ungebundene Rede, řeč newázaná, f.
Ungebundenheit, f. newázánoſt, wolnoſt, f.
Ungedeckt, blos, nepřikrytý, nepokrytý, nepřiſtřený, nepoſtřený, ohne Sicherheit, neochráněný, nepřichráněný, nezaſtřený.
Ungedeu, die, nedúh, m. nedužiwoſt, f.
Ungedeulich, neſwědčjcý, k duhu negdaucý, dieß iſt ihm ungedeulich, to mu negde k duhu, neſwědčj, wie ein Thier, hubený, churawý.
Ungedeulichkeit, f. nedužiwoſt, f. neſwědčenj, n.
Ungediegen, necelý, nevplný, in Bergwerken, neſamočiſtý.
Ungedruckt, netiſſtěný, netlačený.
Ungedrungen, nepuzený, nepřipuzený, nedohnaný, nepřinutkaný, nepřimuſený.
Ungeduld, od. Ungedult, f. netrpělliwoſt, netrpnoſt, neſnesytedlnoſt, f.
Ungeduldig, ungedultig, netrpěliwý, netrpný, neſnesytedlný.
Ungeduldig, ungedultig, adv. netrpěliwě, netrpně, neſnesytedlně.
Ungeehrt, nectěný, nepoctěný, nevctěný, bezectný.
Ungeendet, ungeendiget, unvollendet, neſkončený, nedokončený, nedokonalý, neſkonalý, neſkoncowaný.
Ungefähr, nenadále, mauč, znenadánj, z náhody, náhodau, náhle, wnáhle, ungefähr hundert, ungefähr mit dieſen Worten, ſkóro, bez mála, aſy, téměř ſto, s témito ſlowy, was ungefähr geſchicht, kömmt, nenadálý, náhodný.
Ungefallen, m. neliboſt, neljbeznoſt, omrzeloſt, f. ſ. Mißfallen.
Ungefällig, nelibý, neljbezný.
Ungefälſcht, nezcyzolożený, neporuſſený.
Ungefärbt, nebarwený, nezbarwený.
Ungefaßt, nepřichyſtaný, nepřipraweny, nepřihotowený, wie Edelſteine, neobſazený, neobſažený.
Ungefeilt, nepilowaný, nevpilowaný, nezpilowaný.
Ungefiedert, neopeřený, nepoperčný, wie ein Thier, bezperný.
Ungefodert, nežádaný, nepožádaný.
Ungeformt, neſtwůrný, networný, nezpůſobný.
Ungefragt, neptaný, netázaný, nepotázaný, neotázaný.
Ungefüttert, nekrmený.
Ungegeſſen, wie ein Menſch, neobědowaný, bez obědu, bez gjdla, ohne Abendmahl, newečeřený, ungegeſſen wie eine Speiſe, negedený, nenačatý.
Ungegründet, nedůwodný.
Ungegrüßt, nepozdrawený.
Ungegürtet, neopásaný.
Ungehalten, newrlý, rozhorlený, zdurděný, rozprchlený, rozhněwaný, ungehalten ſeyn, newrlým býti, wrčeti, zpauzeti ſe, durditi ſe, hněwati ſe, machen, popauzeti, zdraſtiti, zdrážditi, werden, zdurditi ſe, popuditi ſe, rozprchliti ſe, rozhněwati ſe.
Ungeheißen, nekázaný, nerozkázaný, bez poručenj, bez rozkazu, bez welenj.
Ungeheuer, adj. hrozný, hrubý, vkrutný, vkrutně, ſtraſſně welký, ſtraſſný.
Ungeheuer, adv. hrozně, hrubě, vkrutně, ſtraſſně.
Ungeheuer, n. potwornoſt, potworaz, zpotwořiloſt, neſtwůra, f. von einem Menſchen, hroznoſt, hruboſt, f.

Ungehindert, bez překážky, záwady, nepřekažený.
Ungehöbelt, neohlazený, (nehoblowaný,) wie ein Mensch, newyopálený, newypitwaný, newybitý, newycepowaný, (newyhoblowaný,) nezwedený, ungehöbelte Rede, hrubá, drsnatá, nehladká řeč, f.
Ungehöhnt, neposmjwaný, newysmjwaný, neporauhaný.
Ungehofft, nedaufaný, nenadálý.
Ungehörig, neslussný, nenáležitý, ungehöriger Weise, nenáležitě, neslussně.
Ungehorsam, neposlussný.
Ungehorsam, m. neposlussenstwj, n. neposlusstnost, f.
Ungehört, neslýchaný, neslyssený, newyslyssený.
Ungehudelt, neteyraný, nepokausseny, nesskádlený, Ungehudelt lassen, nepokausseti, neteyrati, laß mich ungehudelt, neteyreg mne, nepokausseg mne, netrud mne, nech mne na pokogi.
Ungekämmt, nečesaný, nesčesaný, nezčesaný, nepočjssaný.
Ungekocht, nedowařený, syrowý, newařený, newařený, nezwařený.
Ungekränkt, nesaužený, nermaucený, nerápeny, neregraný.
Ungekünstelt, neljčený, nezljčený.
Ungeladen, nezwaný, nepozwaný.
Ungeläutert, newyčisstěný, newycýděný, nepřebjraný.
Ungeld, n. poplat, poplatek, m. das Haus, poplatnj dům, m.
Ungelegen, wie ein Ort, nepřjležitý, nepohodlný, nepřjhodný, wie die Zeit, nepřjhodný, nepohódlný, nepřjležitý, newhodný, newhodný čas, m. zu ungelegener Zeit kommen, přigjti w nepřjležitý, w nepřjhodný, newhodný, nepohodlný čas, newhod, ungelegen, mißfällig, nepřjležitým býti někomu, es ist mir itzt ungelegen, gest mi teď nepřjležito.
Ungelegen, adv. nepřjležitě, nepřjhodně, nepohodlně, newhodně, newhod, ungelegen kommen, nepřjležitě, newhod přicházeti.
Ungelegenheit, f. nepřjležitost, f. nepohodlj, n. nesnáz, f. Ungelegenheit, Verdruß machen, zuziehen, haben, činiti, dělati, způsobiti, mjti nepřjležitost, nesnáz, nepohodlj, Ungelegenheit des Orts, der Zeit, nepřjležitost, nepřjhodnost, nepohodlnost mjsta, času, f.
Ungelehrig, nevčeliwý, nevčenliwý, newtipný, negemný, tupý, nebystrý, solcher Mensch, newtipa, m.
Ungelehrigkeit, f. nevčeliwost, nevčenliwost, newtipnost, negemnost, tupost, nebystrost, f.
Ungelehrt, Ungelehrter, als Vorwurf, nedovk, nevčenec, nedovčený, nevčený, nevmělý, nevmělec, prosták, im Gegensatze des Gelehrten, ohne Vorwurf, nevčený.
Ungelenk, nehebký, neohebný, neochebný, neohbitý.
Ungelenksamkeit, f. nehebkost, neohebnost, neochebnost, neohbitost, f.
Ungelest, nečtený.
Ungelöscht, nezhassený, nevhassený, ungelöschter Kalk, nehassené wápno, n.
Ungemach, n. nehoda, nešest, f. nepohodlj, n. nesnáz, f. des Wetters, nechwjle, nehoda, slota, f. viel Ungemach leiden, nehody, nešesti mnoho snásseti.
Ungemächlich, nepohodlný, nepřjležitý.
Ungemächlich, adv. nepohodlně, nepřjležitě.
Ungemächlichkeit, f. nepohodlnost, f. nepohodlj, n. nepřjležitost, f. s. Ungemach.
Ungemäß, nepodobný, nerowný, unanständig, neslussný.
Ungemein, selten, neobecný, besonders, obzwlásstnj, zwlásstnj, neobyčegný, groß, náramný, wkrutný, hrozný.
Ungemein, adv. obzwlásstně, zwlásstně, hrozně, wkrutně, přewelmi, náramně, einen lieben, milowati někoho.
Ungemeldet, nehlássený.
Ungemenget, s. Ungemischt.
Ungemerkt, neznamenaný, nepozorowaný, nespozorowaný.
Ungemessen, nesmjrný, wie Feld

Land, nezměřený, neměřený, newyměřený.
Ungemischt, nesmjchaný, nemjchaný.
Ungemünzt, drsnatý, hrubý, ein solches Stück Silber, spausta střjbra, f.
Ungenannt, negmenowaný, nepogmenowaný, Buch eines Ungenannten, kniha negmenowaného, newěděného.
Ungeneigt, nenáchylný, nepřjchylný, nenáklonný, nenakloněný.
Ungeneigtheit, f. nenáchylnost, nepřjchylnost, nenáklonnost, nenakloněnost, f.
Ungenoßen, nevžilý, nevžitý, nepožitý.
Ungenöthiget, nenucený, nedonucený, nepřinucený, nedonutkaný.
Ungenügsam, nespokogitedlný, nenasytitedlný, nestředmý.
Ungenügsamkeit, f. nespokogitedlnost, nenasytitedlnost, nestředmost, f.
Ungenützt, nevžjwaný, nepotřebowaný.
Ungeordnet, neřádaný, nespořádaný.
Ungepflastert, nedlážený, nepodlážený.
Ungeplündert, nezdraucowaný, newybraný.
Ungeprägt, newyražený, s. Ungemünzt.
Ungepredigt, nekázaný.
Ungepriesen, newelebený.
Ungeputzt, nekrásslený, neokrásslený, newykrásslený, neozdobený, newystrogený.
Ungerächt, nemstěný, nepomstěný.
Ungerade, nerowný, lichý, lich, nepřjmý, ungerade Zahl, lichý počet, lich, m gerade oder ungerade, suda neb lich, lich neb suda, spielen, lich suda hráti, ungerade, übel gewachsen, nerowný, nicht ungerade seyn lassen etwas, ne tak nechati.
Ungerathen, nepodařilý, nezdařilý, nezdárný, nezwedený, nepowedený.
Ungerechnet, nepočtený, nepočjtaný.
Ungerecht, nesprawedliwý, bezsprawedliwý, nesprawedlný, bezpráwný.
Ungerecht, adv. ungerechter Weise, nesprawedliwě, nesprawedlně, bezsprawedliwě, bezpráwně, bezpráwě, nesprawedliwým způsobem.
Ungerechtigkeit, f. nesprawedlnost, nesprawedliwost, f, bezpráwj, n.
Ungeredet, neřečený, neprawený.
Ungereimt, nesrownalý, nemotorný, nepodobný.
Ungereimt, adv. nesrownale, nemotorně, nepodobně.
Ungereimtheit, f. nesrownalost, nemotornost, nepodobnost, f.
Ungern, nerad, bezděky, bezděčně, nechtě, z nechtěnj.
Ungerochen, ungerächt, nemstěný, nepomstěný, bez pomsty, etwas ungerochen lassen, něco bez pomsty nechati.
Ungerührt, nehnutý, bleiben lassen, nehnauti sebau, se, nehnauti něčjm.
Ungerupft, nesskluban ý.
Ungerüstet, nepřistrogený, nepřichystaný, nicht in der Rüstung, neozbrogený, nezbrogný, neoděný.
Ungesalzen, neslaný, nesolený, neosolený.
Ungesäuert, nekwassený, nenakwassený, nezakwassený, nezakysalý, ungesäuert Brod bey den Juden, nekwassený, nenakwassený, přesný, bez kwasu chléb.
Ungesäumt, nemesskage, bez messkánj, bez prodlenj.
Ungeschaffen, unerschaffen, nestwořený, 2) ungestalt, nestwůrný, networný, potworný.
Ungeschehen, nestalý, nedalý.
Ungescheut, ohne Furcht, nesstjtliwý, neostýchaný, nebázliwý, nebogácný, ohne Achtung, necudný, nestydliwý, nestaudný, bezstaudný.
Ungeschicklichkeit, f. nezpůsobnost, nezpůsobilost, neschopnost, nemotornost, hlaupost, zpozdilost, f.
Ungeschickt, nezpůsobný, nezpůsobilý, neschopný, zpozdilý, hlaupý, nemotorný, er ist zum Lernen ungeschickt, k včenj gest nezpůsobný, wie eine Arbeit, Sache, Wort, nezpůsobný, nemotorný, hlaupý, nelepý.

Ungeschickt, adv. nezpůsobně, nezpůsobile, neschopně, zpozdile, hlaupě, nemotorně.

Ungeschlacht, nemotorný, neohrabaný, zawilý, nepowolný, nevypřáhaný, diwoký, hrubý, drsnatý, uegeschlachtes Wetter, tuhý, krutý počas, ungeschlachtes Holz, zawilé dřewo, n.

Ungeschlagen, ohne Schläge, nebitý, nepraný, bez prasku, bez bitj, ohne Schlacht, ohne Treffen, nepotýkaný, ohne Schaden, bez aurazu, ungeschlagen davon kommen, bez aurazu vgjti, eben izt ungeschlagen, nevhozený, nevdeřený.

Ungeschliffen, nebraussený, wie ein Mensch, newybraussený, newybitý, neotesaný, nemotorný, neohrabaný.

Ungeschliffenheit, f. nebraussenost, f. des Menschen, newybraussenost, newybitost, nemotornost, neohrabanost, f.

Ungeschmack, nechutný, bez chuti, f. Unschmackhaft.

Ungeschmälert, neztenčený.

Ungeschmalzen, nemastěný, neomastěný, nemastný.

Ungeschminkt, neljčený, nezljčený, nenaljčený, nevljčený.

Ungeschmolzen, nerozpuſstěný.

Ungeschmückt, neozdobený, neosslechtěný, neokrásslený.

Ungeschnitten, neřezaný, b) nestřjhaný, c) nekrágený, ungeschnittenes Schwein, neřezaný wepř, m.

Ungescholten, nepljsněný, negebaný, newyláný.

Ungeschoren, (eigentl.) neholený, neoholený, nestřjhaný, neostřjhaný, ungeplagt, neteyraný, nepokaussený, nemořený, nesskádlený, lassen, neteyrati, nepokaussetj, nemořiti, laß mich ungeschoren, ungefoppt, ungehudelt, neteyreg, nepokaussseg mne.

Ungeschworen, nepřjsežny.

Ungeseguet, nepožehnaný.

Ungesellig, netowaryšský, nedružebný.

Ungestalt, nezpůsobný, nestwůrný, networný, netwářný, neosobný, nesljčný, nepodobný, ohyzdný, potworný, spotwořilý, machen, zpotwořiti, zohyzditi, hyzditi, ungestalte Materie, nesljčná materye.

Ungestalt, f. nezpůsoba, nezpůsobnost, nestwůrnost, nestwůra, nesljčnost, nepodoba, spotwořilost, netwářnost, f.

Ungestattet, nedowolený, nepowolený.

Ungestillt, nevtjssený.

Ungestohlen, nekradený, nevkradený, nepokradený.

Ungestopft, nevcpaný.

Ungestört, nemeylený, nebaurřený, nezbaurřený, bez meylenj.

Ungestört, adv. nemeyleně, bez meylenj.

Ungestraft, netrestaný, neztrestaný, nepokutowaný, nezkárany, nekárany, lassen, davon kommen, bez trestu, bez pokuty nechati, pokuty, trestu zuikuauti, vgjti, bez pokuty, bez trestu wygjti.

Ungestům, adj. wie das Wetter, Meer, baurliwý, burliwý, clotný, hlučný, eben izt, zbaurřené powětřj, moře, n. wie ein Mensch, burliwý, baurliwý, howorný, nezbedný, nezbeda, ungestümes Wetter, baurliwý, clotný počas, m. ungestům seyn, bauřiti, machen, zbauřiti.

Ungestům, adv. baurliwě, hřmotně, zbaurřeně, nezbedně.

Ungestům, m. Hitze, Heftigkeit, baurliwost, prudkost, f. hřmot, hluk, m. manche Krankheit kehrt mit Ungestům zurück, mnohá nemoc s prudkostj se wracý, mit Ungestům, s hřmotem, s hlukem, hřmotně.

Ungestům, n. des Meeres, Windes, baurře, clota, f. zbaurřenj moře, wětru, n. eines Menschen, baurliwost, nezbednost, f.

Ungestümigkeit, f. Ungestům.

Ungesund, krank, nezdrawý, neduživý, seyn, nezdrawým, neduživým býti, neduživěti, neduživiti, 2) der Gesundheit schädlich, nezdrawý.

Ungesundheit, f. nezdrawj, n. neduživost, f. was der Gesundheit schädlich ist, nezdrawota, f.

Ungetadelt, nevtrhaný, nehaněný.
Ungethan, nevdělaný.
Ungetauft, nekřtěný, nekřtěnec, nepokřtěný, m.
Ungetheilt, nerozdělený, gemein, společný, ungetheilter Beyfall, společná pochwala, f.
Ungethum, f. Ungeheuer.
Ungetreu, newěrný, f. Untreu.
Ungetreu, adv. newěrně.
Ungetrocknet, nesuſſený.
Ungeübt, necwičený, necwičný, ungeübtes Kriegsheer, necwičené, nekázané wogſko, n.
Ungewaffnet, nezbrogný, neozbrogený, nebranný.
Ungewagt, neokuſený, nepokuſený.
Ungewarnt, nenapomenutý.
Ungewaſchen, nemytý, nevmytý, ungewaſchenes Maul, newymáchaná huba, f.
Ungeweidet, nepaſený, nenapaſený.
Ungeweihet, neſwěcený, nepoſwěcený.
Ungewiß, negiſtý, negiſtotný, ungewiß machen, znegiſtiti
Ungewiß, adv. negiſtě, negiſtotně.
Ungewißenhaft, neſwědomitý.
Ungewißenhaft, adv. neſwědomitě.
Ungewißenhaftigkeit, f neſwědomitoſt, f.
Ungewißheit, f. negiſtota, f. darinn ſeyn, býti w negiſtotě poſtawenu.
Ungewitter, n. bauře, bauřka, f. bauřliwé powětřj, n. bauřliwý čas, nečas, m. auf dem Meere, bauře na moři, f. Ungewitter ausſtehen, wyſtáti bauři, kömmt, entſtehet ein Ungewitter, naſtáwá, dělá ſe, powſtáwá bauřka.
Ungewogen, nepřjzniwý, nenáchylný, nepřjchylný, 2) ohne zu wägen, nezwážený.
Ungewogenheit, nepřjzniwoſt, nenáchylnoſt, nepřjchylnoſt, f.
Ungewohnheit, f. nezwykloſt, neobwykloſt, neobyčegnoſt, f. wenn man es erſt gewohnt war, odwykloſt, f.
Ungewöhnlich, neobyčegný, nebýwalý, werden, zneobyčegeti.
Ungewöhnlich, adv. neobyčegně, nebýwale.
Ungewöhnlichkeit, f. neobyčegnoſt, nebýwaloſt, f.
Ungewohnt, nezwyklý, nenawyklý, neobwyklý, nepřiwyklý, wenn man es vorher gewohnt war, odwyklý, werden, odwykati, odwyknauti.
Ungewölkt, nemračný, nezamračený, oblakem nepoſſlý, nepoſſmaurný.
Ungewürzt, nekořeněný, neokořeněný.
Ungezähmt, nezwzděný, nepogatý, nezwzdu, w wzdu, neſkrocený, neſkrotilý, bezwzdný, nepitomý, plachý, wie die Begierde, nezwzděná, neſkrocená, bezwzdná žádoſt, f.
Ungezähmt, adv. nezwzděně, neſkroceně, neſkrotile, bezwzdně, nepitomě.
Ungezäumt, nezwzděný, bezwzdný.
Ungezehlt, ungezählt, nepočjtaný, nespočtený.
Ungezeichnet, neznamenaný, nenaznamenaný, nepoznamenaný.
Ungeziefer, n. žjžaly, žjžalky, f. plur. Ungeziefer am Kopfe, Láuſe, nečiſtes kriechendes, zeměplaz, hmyz, bey Menſchen, nekád, m.
Ungeziemend, neſluſſný, nepřiſluſſný.
Ungeziemend, adv. neſluſſně, nepřiſluſſně.
Ungeziert, neozdobený, f. Ungezwungen.
Ungezimmert, neteſaný, neoteſaný.
Ungezogen, nezwedený.
Ungezogen, adv. nezwedeně.
Ungezogenheit, f. nezwedenoſt, f.
Ungezweifelt, nepochybný, bezpochybný.
Ungezweifelt, adv. nepochybně, bez pochybně, bez pochyby.
Ungezwungen, freywillig, nenucený, nenutkaný, nepřinucený, nedonucený, nebezděčný, nepřimuſený, nepřinutkaný, nezdrahawý, ungezwungene That, nenucený ſkutek, ungezwungen im Bezeigen, Reden, nenucený, nepřjliſſný.
Ungezwungen, adv. nenuceně, nepřinuceně, bez přinucenj, nezdrahawě, nebezděčně, unaffektirt, nenuceně, nepřjliſſně.
Ungezwungenheit, f. nenucenoſt, nepřinucenoſt, nebezděčnoſt, nezdrahawoſt, f. im Bezeigen, Reden, nenucenoſt, nepřjliſſnoſt, f.

Unglaube, m. newěra, nedowěra, f.
Unglaubig, newěrný, newěřicý, nedowěrný, newěrec, nedowěrec, m. die Unglaubigen, newěřicý, newěrcy, nedowěrcy, m. plur.
Unglaublich, newěřitedlný, k wjře nepodobný.
Unglaublich, adv. newěřitedlně, k wjře nepodobně.
Unglaublichkeit, f. newěřitedlnost, k wjře nepodobnost, f.
Unglaubwürdig, wjry nehodný, nehodnowěrný.
Unglaubwürdigkeit, f. wjry nehodnost. nehodnowěrnost, f.
Ungleich, uneben, ungerade, nerowný, nicht einförmig, nicht einerley, verschieden, nestegný, negednostegný, nerowný, nicht gleich, nicht ähnlich, nepodobný, ungleich seyn, nepodobiti, nepodobniti se, ungleich dem Alter, Geschlechte, Stande, der Größe, Kraft, Fähigkeit nach, nestegný, negednostegný, nerowný, ungleiches Alters, nestegného, negednostegného, nerowného wěku, ungleiche Meynung, Gedanken, nestegné, negednostegné myssleni, n. ungleich, nachtheilig, als ungleiche Auslegung, Meynung, ungleicher Streit, zlý, nerowný wýklad, zlé, nerowné myssleni, nerowná přjtka, ungleiche Zahl, lichý počet, lich, nerowný, nestegný počet, m.
Ungleich, adv. uneben, ungerade, nicht einförmig, nerownĕ, unähnlich, nepodobně, der Größe, Kraft ꝛc. nach, nestegně, negednostegně, ungleich denken, nestegně myssliti, ungleich lautend, nestegně znějicý, ungünstig, nachtheilig, zle, nerownĕ.
Ungleichförmig, nerowný, nesrownalý, negednostegný, negednosworný.
Ungleichförmig, adv. nerownĕ, nesrownale, negednostegně, negednosworně.
Ungleichförmigkeit, f. nerownost, nesrownalost, negednostegnost, negednoswornost, ginakost, f.
Ungleichheit, f. der Lage, nerownost, f. der Beschaffenheit einer Sache, nestegnost, negednostegnost, nerownost, f. verschiedener Dinge, der Menschen, der Fähigkeit, des Standes, der Sitten, der Alter nach, nestegnost, negednostegnost, nerownost, f. Ungleichheit der Meynungen, Gedanken, der Farben, nestegnost, f. Ungleichheit, Unähnlichkeit, nepodobnost, nepodoba, f.
Unglimpf, m. nemjrnost, nelewnost, f. s. Schimpf.
Unglimpflich, nemjrný, nelewný, s. Schimpflich.
Unglimpflich, adv. nemjrně, nelewně, s. Schimpflich.
Unglück, n. nessstěstj, n. ins Unglück stürzen, s. Stürzen.
Unglücklich, nessstastný, unglücklicher Weise, zum Unglücke, na nessstěstj.
Unglücklich, adv. nessstastně.
Unglücksbote, m. nessstastný posel, m.
Unglückselig, nessstastný, b) neblahoslawený, unglückseliger Mensch, nessstastný člowěk, nessstastnjk, m.
Unglückselig, adv. nessstastně, b) neblahoslawené
Unglückseligkeit, f. nessstastnost, b) neblahoslawenost, n. nessstěstj, n.
Unglücksfall, m. nessstastná přjhoda, f.
Unglückskind, n. nessstastnjk, m. nessstastné djtě, n.
Unglücksstifter, Unglücksvogel, m. nessstastnjk, m.
Unglückstag, m. nessstastný den, m.
Unglückszeichen, n. znamenj nessstěstj, n.
Ungnade, f. nemilost, nemilostiwost, f. in Ungnad kommen, fallen, w nemilost přigjti, wpadnauti, milost zmrhati, ztratiti.
Ungnädig, nemilostiwý.
Ungnädig, adv. nemilostiwě.
Ungöttlich, nezbožný, bezbožný, nezbožilý, ungöttliches Wesen, s. Ungöttlichkeit.
Ungöttlichkeit, f. nezbožnost, bezbožnost, nezbožilost, f.
Ungrund, m. nedůwod, m.
Ungründlich, nedůkladný, nedůwodný.
Ungründlich, adv. nedůkladně, nedůwodně.

Ungründlichkeit, ſ. nedůkladnoſt, nedůwodnoſt, ſ.
Ungültig, ungiltig, neplatný, ungültig machen, w neplatnoſt wwesti.
Ungültig, ungiltig, adv. neplatně.
Ungültigkeit, Ungiltigkeit, ſ. neplatnoſt, ſ.
Unguſt, ſ. nepřjzeň, nepřjzniwoſt, nelaſkawoſt, zlowolnoſt, nepřjchylnoſt, newhodnoſt, ſ.
Ungünſtig, nepřjzniwý, nelaſkawý, zlowolný, newhodný, nepřjchylný, newděčný.
Ungut, nedobrý, nichts für ungut halten, nemjti za zlé, nichts für ungut, nemagj za zlé.
Ungütig, nedobrotiwý, nemiloſtiwý, nelaſkawý.
Ungütig, adv. nedobrotiwě, nemiloſtiwě, nelaſkawě, ungütig nehmen, zle brátí, zle wykládati, w zlé obrátiti, za zlé mjti.
Ungütigkeit, Ungüte, ſ. nedobrotiwoſt, nemiloſtiwoſt, nelaſkawoſt, ſ.
Unhaltbar, nepewný.
Unhaltbarkeit, ſ. nepewnoſt, ſ.
Unhäuslich, nehoſpodinſký, nehoſpodářſký.
Unheil, n. neſſtěſtj, n. záhuba, ſ.
Unheilbar, nezhogitedlný, nevzdrawitedlný, nehogitedlný, nezléčitedlný.
Unheilbar, adv. nezhogitedlně, nehogitedlně, nevzdrawitedlně, nezléčitedlně.
Unheilbarkeit, ſ. nezhogitedlnoſt, nehogitedlnoſt, nevzdrawitedlnoſt, nezléčitedlnoſt, ſ.
Unheilig, nicht gottesdienſtlich, neſwatý, unheiliger Ort, nepoſwatné miſto, n. bőſe, bezbožný, nezbožný.
Unheiligkeit, ſ. daß etwas nicht geweihet, nicht gottesdienſtlich iſt, neſwattoſt, ſ. des Orts, nepoſwatnoſt, ſ. Bosheit, bezbožnoſt, nezbožnoſt, ſ.
Unheilſam, neſpaſytedlný, nezdrawý, neroſpěſſný, pokoſtný, ſ. Unheilbar; unheilſame Hand, nehogitedlná, nezhogitedlná ruka, ſ.
Unhöflich, nezdwořilý, nedworný.
Unhöflich, adv. nezdwořile, nedworně.
Unhöflichkeit, ſ. nezdwořilost, nezdwornoſt, ſ.
Unhold, nelaſkawý, nepřjzniwý, zlowolný, nepřjchylný, unhold ſeyn, nepřjti, ſ. Ungewogen.
Unhold, m. Zauberer, tráwič, morás, zaklinač, kauzedlnjk, můra m. Unholden, die Geiſter, obludy, přiſſery, obludnj ženy, ſ. plur. duchowé, m. plur.
Unholdinn, ſ. tráwička, můra, zaklinačka, kauzedlnice, obludnj žena, ſ. ſ. Hexe.
Unholdſelig, nemiloſtný, nelaſkawý, nepřjwětiwý, neljbezný, nepřjgemný, neſpanilý, neochotný, newhodný.
Unholdſeligkeit, ſ. nemiloſtnoſt, nelaſkawoſt, neljbeznoſt, nepřjgemnoſt, neſpaniloſt, neochotnoſt, newhodnoſt, ſ.
Univerſal, ſ. Allgemein.
Univerſität, ſ. obecná ſſkola, welikí kolleg, ſ.
Unkaufbar, nekaupný.
Unke, ſ. zmyge, ſ.
Unkenntlich, neznalý, nepoznalý, nepoznánliwý, neznánliwý.
Unkenntlichkeit, ſ. neznaloſt, nepoznaloſt, nepoznánliwoſt, neznánliwoſt, ſ.
Unkeuſch, nečiſtý, nečiſtotný, oplzlý, ſmilný.
Unkeuſch, adv. nečiſtě, nečiſtotně, oplzle, ſmilně.
Unkeuſchheit, ſ. nečiſtota, nečiſtotnoſt, oplzloſt, ſmilnoſt, ſ. ſmilſtwo, n.
Unkörperlich, netělný, netěleſný, unkörperlicher Geiſt, netělný duch, m.
Unkoſten, ſ. plur. vtrata, ſ. vtraty, plur. ſſkoda vtratnj, ſ. Unkoſten machen, dělati vtraty, Unkoſten aufwenden, vtraty, vtratu weſti, činiti, die Unkoſten tragen, über ſich nehmen, autraty na ſe wzýti, znikuauti, podnikauti.
Unkräftig, neſylný, nemocný, neſtatečný, unkräftige Brühe, neſylná poljwka, ſ. Schrift, Predigt, Rede, neſylný, negádrný, unkräftig machen, moc, sýlu odnjti, wzýti, zruſſiti.

Unkräftig, adv. nesylně, nemocně, nestatečně
Unkraut, n. kaukol, kaz obilj, m. woſtj, beylj, n. ſněť, m. Unkraut verdirbt nicht, mráz kopřiwu nespálj, ein rechtes Unkraut, kwjtj, n.
unkündig, newědomý, nepowědomý, neznalý, nezběhlý, nevměly.
unlängſt, nedáwno.
unlauter, nečiſtý, oplzlý, unlauterer Abſicht, oſſemetný wmyſl.
unlauter, adv. nečiſtě.
unlauterkeit, f. nečiſtota, oplzloſt, f. der Abſicht, oſſemetnoſt wmýſlu.
unleidlich, unleidig, paſſ. nicht zu erleiden, netrpěliwý, nestrpěliwý, nesnesytedlný, act. der nichts leidet, netrpěliwý, netrpný, nesnesytedlný, nesnásſeliwý, 2) verdrüßlich, unwillig, newrlý.
unleidlichkeit, f, der Sache. netrpěliwoſt, nesnesytedlnoſt, der Seele des Menſchen, netrpěliwoſt, nesnáſſeliwoſt, nesnesytedlnoſt, Verdruß, newrloſt, f.
unleſbar, nečitedlný.
unleſerlich, nečitedlný, nečitedlný.
unleugbar, unläugbar, nezapjratedlný.
unleugbar, nezapjratedlně.
unleugbarkeit, f. nezapjratedlnoſt, f.
unleutſelig, newljdný, nepřjwětiwý.
unleutſeligkeit, newljdnoſt, nepřjwětiwoſt, f.
unlieb, nemilý.
unlieblich, nelibý, neljbezný, nelahodný.
unlieblich, adv. nelibě, neljbezně, nelahodně.
unlöblich, nechwalitebný, nechwalný, nechwálebný.
unluſt, f. neliboſt, nechuť, f. nechutenſtwj, n. omrzeloſt, oſſkliwoſt, mit Unluſt, s neliboſtj, s nechutj, Unluſt an etwas haben, mjti nechuť, nechutenſtwj, neliboſt, nechuť trpěti.
unluſtig, neweſelý.
unmächtig, ohnmächtig, nemožný, nemocný, nestatečný, ſeiner nicht mächtig, ſebau newládnaucý.
unmangelhaft, dostatečný, wplný, nekaſowitý.
unmannbar, nezmužilý, nezletilý, nedoſpělý.
Unmannbarkeit, f. nezmužiloſt, nezletiloſt, f. nemužſtwj, n. nedoſpěloſt wěku, f.
Unmännlich, nemužſky, nezmužilý, zženilý.
Unmännlich, adv. nemužſky, nezmužile, zženile.
Unmäßig, nemjrný, bezmjrný, neſtřjdmý, neſtředmý, přjliſſný, neſkrowný.
Unmäßig, adv. nemjrně, bezmjrně, neſtřjdmě, neſtředmě, přjliſſně, neſkrowně.
Unmäßigkeit, f. nemjrnoſt, bezmjrnoſt, neſtřjdmoſt, neſtředmoſt, přjliſſnoſt, neſkrownoſt, f.
Unmenſch, m. nečlowěk, m.
Unmenſchlich, nelidſký.
Unmenſchlich, adv. nelidſky.
Unmenſchlichkeit, f. nelidſtwj, n.
Unmerklich, neznamenitý, neznalý.
Unmerklich, adv. neznamenitě, neznale, nečitedlně, unmerklich zu nehmen, neznamenitě přibýwati.
Unmerklichkeit, f. neznamenitoſt, neznaloſt, nečitedlnoſt, f.
Unmittelbar, neproſtředkowaný, neproſtřednj, neproſtřetedlný, bez proſtředku.
Unmittelbar, adv. neproſtředkowaně, neproſtředně, neproſtřetedlně, neproſtřetedlně.
Unmöglich, nemožný, es iſt mir unmöglich, nenj mně možná.
Unmöglich, adv. nemožně, ich kann ihn unmöglich ſehen, nemohu ho nikoli widěti, nenj ho možná widěti.
Unmöglichkeit, f. nemožnoſt, f.
Unmündig, nezletilý, nedoſpělý, nedoroſtlý, unmündiges Kind, nemluwně, nemluwňátko, n.
Unmündigkeit, f. nezletiloſt, nedoſpěloſt, f.
Unmuße, f. Unmäßigkeit, nepráždnoſt, f. zanepráždněnj, zaměſtnánj, n. ſ. Unruhe.
Unmäßig, neprázdný od práce, zanepráždněný, zaměſtnaný.
Unmuth, m. nechutenſtwj myſli, n. nedůh, těžkoſt myſli, neliboſt, zkormautenoſt, f. den Unmuth benehmen,

men, neliboſt odegmauti, zahnati, těžkoſti zproſtiti, 2) Unwille, nechuť, neliboſt, newrloſt, mrzutoſt, Unmuths ſeyn, býti newrlým, mrzutým, býti w zlé chuti, mit Unmuth, s neliboſtj, s nechutj.

Unmůthig, zkormaucený, unwillig, newrlý, mrzutý, nechutný.

Unnachahmlich, nenásledowný, nenásledowatedlný.

Unnachahmlich, adv. nenásledownĕ, nenásledowatedlnĕ.

Unnachtheilig, nevgemný, neſſkodný, bezeſſkodný, neſſkodliwý, na vgmu, na ſſkodu pak gſaucý, nedoſtný bez vgmy.

Unnatürlich, nepřirozený, unnatürlich grauſam, ſehr unmenſchlich, přewkrutný, unnatürlicher Vater, Sohn, unleiblicher, newlaſtnj, nepřirozený otec, ſyn.

Unnatürlich, adv. nepřirozenĕ, unnatürlich, grauſam, přewkrutnĕ.

Unnennbar, negmenowatedlný, nepogmenowatedlný, nenazwatedlný.

Unnöthig, nepotřebný, bezpotřebný.

Unnöthig, adv. unnöthigerweiſe, nepotřebnĕ, bezpotřebnĕ.

Unnütz, unnützlich, nevžitečný, bezužitečný, neplatný, neproſpěſſný, nichtswürdig, daremný, ničemný, nevžitečný, nanicowatý, unnütze Dinge, Reden, daremné, ničemné, nanicowaté, nevžitečné wěcy, řeči, ein unnützer Menſch, daremný, ničemný, nanicowatý člowěk, daremnjk, ničemnjk, unnütz, überflüßig, bezpotřebný, ſ. unnöthig.

Unnütz, unnützlich, adv. nevžitečnĕ, bezužitečnĕ, neplatnĕ, neproſpěſſnĕ, vergeblich, daremnĕ, marnĕ, ničemnĕ, ſich bemühen, daremnĕ ſe snažiti, nichtswürdig, nanicowatĕ, ničemnĕ, daremnĕ.

Unnützlichkeit, ſ. nevžitečnoſt, bezužitečnoſt, neplatnoſt, neproſpěſſnoſt, ſ. Nichtswürdigkeit, ničemnoſt, nanicowatoſt, daremnoſt.

Unordentlich, nepořádný, neřádný, bezřádný, nezřjzený, unordentlich im Thun und Laſſen, nezpráwný, nepořádný, unordentlicher Lebenswandel, nepořádné žiwobyti, unordentliche Begierden, Neigungen, nezřjzené, nepořádné žádoſti.

Unordentlich, adv. nepořádnĕ, neřádnĕ, nezřjzenĕ.

Unordnung, ſ. neřád, nepořád, nepořádek, m. Unordnung des Lebens, in ſeinen Sachen, nepořádek, m. nezpráwa, ſ.

Unordentlichkeit, ſ. nepořádnoſt, nezřjzenoſt, ſ.

Unparteyiſch, neſtrannj, obogetnj.

Unparteyiſch, adv. neſtrannĕ, obogetnĕ.

Unparteylich, ſ. Unparteyiſch.

Unparteylichkeit, ſ. neſtrannoſt, obogetnoſt, ſ.

Unpaß, unpäßlich, ſtonawý, kwokawý, churawý, neduživý, neſtatečný na zdrawj, unpäßlich ſeyn, neduživěti, neduživiti, churawěti.

Unpäßlichkeit, ſ. ſtonawoſt, kwokawoſt, churawoſt, neduživoſt, neſtatečnoſt, na zdrawj, ſ.

Unprieſterlich, nekněžſký, neduchownj.

Unperſönlich, neoſobnj, neoſobný.

Unperſönlich, adv. neoſobnĕ.

Unrath, m. unnütze Dinge, daremnoſt, darečka, daremnice, ſ. Unreinigkeit, ſ. nečiſtoſt, neřád, ſpürem, cýriti, čiſti.

Unrathſam, nerádný, nebezpečný, unrathſam, finden, achten, za nerádné, zanebezpečné, za nedobré ſaudit, wyznáwati.

Unrecht, adj. unrichtig, falſch, neprawý, wadný, das unrechte Buch, unrechter Weg, neprawá kniha, ceſta, ſ. an unrechtem Orte, zu unrechter Zeit, nemiſtnĕ, newčaſnĕ, newčaſne w prawý čas, na neprawém miſtĕ, newhod, Unrecht haben, thun, ne dobře miti, činiti; neprawo miti, Unrecht geben, zaneprawo dáwati.

Unrecht, unbillig, neſprawedliwý, neprawý, unrechte That, Handlung, Maaß, Gewicht, neſprawedliwý, neprawý ſkutek, neſprawedliwá, neprawá mira, wáha, ſ.

Unrecht, adv. falſch, unrichtig, neprawĕ, nedobře, wadnĕ, geben,

dem

dem Wege nach, oder wie eine Uhr, oder unrecht singen, spielen, verstehen, nedobře, nepráwě, unrecht, sehr unrecht daran seyn, na omylu býti, unrecht ankommen, a) an dem unrechten Ort, nedobře, b) übel ankommen, ne whod, ne naplnopřigjti, etwas unrecht angeben, machen, aufschreiben, nedobře, wadně, omylně řjcy, včiniti, napsati, unrecht urtheilen, schließen, nedobře sauditi, zawjrati, unbillig, nesprawedliwě, nepráwě, bezpráwně, nepráwně,

Unrecht, n. křiwda, f. bezpráwj, n. křiwota, f. einem Unrecht thun, křiwdu, bezpráwj činiti, včiniti, křiwdu dělati, vdělati, bezpráwně, nepráwě činiti, sich selbst Unrecht thun, sám sobě křiw býti, daran thust du mir Unrecht, w tom mně děláš křiwdu, gsy mně křiw, das Unrecht, Uebel, die Sünde, neprawost, f.

Unrechtmäßig, unbillig, nesprawedliwý, neprawý, nepráwnj, nenáležitý, neslussný, unrechtmäßiger Erbe, Inhaber, neprawý, nesprawedliwý dědic, držitel, unrechtmäßige Forderung, neprawá, nepráwnj, nesprawedliwá, ničemnj žádost, f. unrechtmäßige Ehe, neprawé, nepořádné, neřádné manželstwo, unrechtmäßiges Testament, Versprechen, Eid, Vortrag, ničemný, nenáležitý, chybný, unrechtmäßige Ursache, Entschuldigung, Klage, nenáležitá, neprawá, ničemná přjčina, f. wýmluwa, žaloba.

Unrechtmäßig, adv. nesprawdliwě, nepráwě, nepráwně, nenáležitě, bezpráwně, nepořádně.

Unrechtmäßigkeit, f. nesprawedlnost, neprawost, neprawota, f. nenáležitost, nepořádnost, f. eines Testaments, Eides, Vortrags, der Klage, ničemnost, nenáležitost.

Unredlich, nepoctiwý, nesslechetný, nezachowalý, nenáležitý.

Unredlich, adv. nepoctiwě, nesslechetně, nezachowale, nenáležitě.

Unredlichkeit, f. nepoctiwost, nesslechetnost, nezachowalost, nenáležitost

Unregelmäßig, neprawidedlnj, bezprawidedlnj, bez prawidla, dle prawidla nezřjzený, nepořádný.

Unregelmäßig, adv. neprawidelně, bezprawidelně, bez prawidla, nezřjzeně, nepořádně, nezpůsobně.

Unregelmäßigkeit, f. neprawidelnost, bezprawidelnost, nezřjzenost, nepořádnost prawidelnj, nezpůsobnost, f.

Unreif, nezralý, nedozralý, nevzralý, nedosslý, unreifes Obst, nezralé, nedozralé owoce, n. s. Reif.

Unreife, f. nezralost, nedozralost, nevzralost, f.

Unrein, unsauber, nečistý, nečistotný, nesswárný, nečacký, neřádný, machen, s. Verunreinigen; unrein in Sitten, unzüchtig, nečistý, neřádný, oplzlý, unreiner Ton, unreine Stimme, Luft, nečistý zwuk, hlas, powětřj, unreine Jungfer, nečistá panna, unrein gemischt, wie Feuchtigkeit, nečistý.

Unrein, adv. unsauber, nečistě, nečistotně, nesswárně, nečacce, neřádně, in Sitten, unzüchtig, nečistě, nečistotně, neřádně, oplzle, unrein singen, spielen, unrein, wie Wasser, Wein, gemischt, nečistě.

Unreinigkeit, Unsauberkeit, f. nečistota, nečistotnost, nesswárnost, nečackost, neřádnost, f. am Leibe, nečistota, f. neřád, m. der Sitten, Unzucht, nečistota, neřádnost, oplzlost, f. in Unreinigkeit leben, w nečistotě, w neřádjch žiwu býti.

Unreinlich, nečistotný, nesswárný, nečacký, neplechý.

Unreinlichkeit, f. nečistotnost, nesswárnost, nečackost, neplechost, neplechota, f.

Unrichtig, nepořádný, nenáležitý, neprawý, nezewrubnj, unrichtiges Urtheil, Schluß, Rechnung, Zahl, neprawý, nenáležitý vsudek, záwěrek, počet, m. unrichtiger Gedanke, neprawá, nenáležitá myssleuka, unrichtig, im Thun und Lassen, unordentlich, nespráwný, die Rechnung, Zahl ist unrichtig, počet nenj zauplna, nenj dobře, náležitě.

Un-

Unrichtig, adv. nepořádně, nenáležitě, nepráwě, nedobře, nezewrub, nezpylna, unrichtig ſchließen, urtheilen, rechnen, gehen auf dem Wege, oder wie eine Uhr, nepráwě, nenáležitě, nedobře, es iſt ihr unrichtig gegangen der Schwangeren, Gebährenden, rodička potratila, in dem Hauſe iſt es unrichtig, w tom domě ſtraſſj.

Unrichtigkeit, ſ. nepořádnoſt, neprawoſt, neprawota, nenáležitoſt, nezewrubnoſt, ſ.

Unordnung, ſ. nepořádek, m. nepořádnoſt, b) nezpráwa, ſ.

Unruhe, ſ. nepokog, m. innerliche, der Seele, nepokog, m. nepokognoſt, nespokogenoſt, zkormaucenoſt duſſe, myſli, Unruhe machen, nepokog dělati, naſtrogiti, způſobiti, ztropiti. Unruhe in der Uhr, nepokog, m. bürgerliche, bauře, ſ. nepokog, m.

Unruhig, nepokogný, im Gemüthe, nepokogný, zkormaucený, unrichtig machen, nepokogiti, znepokogiti, zbauřiti, zkormautiti, unruhiger Menſch, der nicht ſtille ſitzen kann, nepokogný, nezbedný, nezbeda, unruhiger Kopf, der Unruhe macht, nepokogný, bauřliwý, ſwárliwý, nezbedný, nezbednjk, unruhig werden über etwas, znepokogiti ſe, zbauřiti ſe, ſkormautiti ſe.

Unruhig, adv. nepokogně.

Unrühmlich, ohne Ruhm, neſlawný, nicht zu loben, nechwalný, nechwálebný.

Unrühmlich, adv. ohne Ruhm, neſlawně, nicht löblich, nechwálně, nechwálebně.

Unſäglich, newymluwný, newymluwitedlný, newyprawitedlný, ſ. Unausſprechlich.

Unſäglich, adv. newymluwně, newymluwitedlně, newyprawitelně, ſ. unausſprechlich.

Unſanft, netichý, nepowlowný, nepowolný, nemjrný, nekrotký, nelahodný, unſafter Wind, unſanfte Luft, nepowlowný, netichý, nelibý wjtr, wětřjček, nepowolné, nelibé, netiché powětřj, unſanfte Stimme, nezmlkly, netichý, nemjrný, nelahodný hlas.

Unſanft, adv. netiſſe, nepowolně, nepomlowně, nemjrně, nekrotce, nelahodně.

Unſauber nečiſtý, neſſwárný, nepechý, ſ. Unrein.

Unſauberkeit, ſ. nečiſtota, nečiſtotnoſt, neſſwárnoſt, neſſwara, neplechota, ſ. ſ. Unreinigkeit.

Unſauberlich, nečiſtorně, verfahren, nepěkně, nehesky zacházeti.

Unſchadhaft, bezſſkodný, nekazowity, neporuſſený, neauhonný, nechybný, nezáwadný.

Unſchädlich, neſſkodný, neſſkodliwý.

Unſchädlich, adv. neſſkodně, neſſkodliwě.

Unſchädlichkeit, ſ. neſſkodliwoſt, neſſkodnoſt, ſ.

Unſchätzbar, nedoſtiwážný.

Unſchätzbarkeit, ſ. nedoſtiwáznoſt, ſ.

Unſchamhaft, neſtydliwý, neſtaudný, neſtydatý, protřelého čela.

Unſchamhaftigkeit, ſ. neſtydliwoſt, neſtaudnoſt, neſtydatoſt, protřeloſt čela, ſ.

Unſcheinbar, neſwětlý, nezřetelný, nepatrný, nezřetedlný, b) nepodobný, neſličný.

Unſcheinbarkeit, ſ. neſwětloſt, nezřetelnoſt, nepatrnoſt, nezřetedlnoſt, ſ. b) nepodoba, neſličnoſt, ſ.

Unſchicklich, neſluſſný, nepřiſluſſný, nezpůſobný, nehodný, nepodobný.

Unſchicklich, adv. neſluſſně, nepřiſluſſně, nezpůſobně, newhodně, nepodobně.

Unſchicklichkeit, ſ. neſluſſnoſt, nepřiſluſſnoſt, nezpůſobnoſt, newhodnoſt, nepodobnoſt, ſ.

Unſchiffbar, neplawný.

Unſchlachtig, zawilý.

Unſchlitt, n. lůj, log, poſwět, m. von Unſchlitt, logowy, wie Unſchlitt, logowatý.

Unſchlittlicht, n. logowá ſwjčka, ſ.

Unſchmackhaft, nechutný, b) nepochotný.

Unſchmackhaft, adv. nechutně, b) nepochotně,

Unſchmackhaftigkeit, ſ. nechutnoſt, b) nepochotnoſt, ſ.

Unſchuld, ſ. newinnoſt, newinna, ſ.

chuldig, überhaupt, newinný, ſolches Kind, newiňátko, n.
chuldig, adv. newinně.
chwer, neteżký,
elig, neſſtaſtný.
elig, adv. neſſtaſtně.
eligkeit, f. neſſtaſtnoſt, f.
er, náš, unſer einer, a) einer von uns, geden z nás, b) ich, wir, naſſinec.
erig, der Unſrige, naſſinec, m.
ertwegen, pro nás.
icher, der Sache, dem Zuſtande nach, nebezpečný, negiſtý, unſicher, ungewiß, negiſtý.
icherheit, f. des Zuſtandes, nebezpečnoſt, negiſtota, f. Ungewißheit, negiſtota, f.
ichtbar, newiditedlný, neſpatřitedlný.
ichtbar, adv. newiditedlně, nespatřitedlně.
ichtbarkeit, f. newiditedlnoſt, nespatřitedlnoſt, f.
inn, m. neſmyſl, m.
innig, neſmyſlný, bezſmyſlný, ſmyslu zbawený, ſmyſlem pominulý, rzený, ſſílený, unſinnig machen, neſmyſlného včiniti, zbawiti ſmyſlu, bláznit, zſſáliti, zřeſſtiti, werden, bláznit ſe, znemaudřeti, ſmyſlem e pominauti, zřeſſtiti ſe.
innig, adv. neſmyſlně, bezſmyſlně, ſſíleně.
innigkeit, neſmyſlnoſt, bezſmyſlnoſt, ſſílenoſt, f. in der Krankheit, pominutj ſmyſlem, n. otrapy, f. Aberwitz, Raſerey.
ittig, ungeſittet, nemraný, nepočtný.
rig, unſriges, náš, naſſe, der unſrige, naſſinec, m. die Unſrigen, naſſi, m. plur. naſſincy.
landhaft, neſtálý.
landhaftigkeit, f. neſtáloſt, f.
lát, neſtálý, nevſtawičný, wrtawý.
latthaft, nehodný, nedoſtatečný, daremný, ničemný.
latthaft, adv. nehodně, nedoſtatečně, daremně, marně, ničemně.
latthaftigkeit, f. nehodnoſt, nedoſtatečnoſt, daremnoſt, marnoſt, ničemnoſt, f.
Unſterblich, neſmrtedlný.
Unſterblich, adv. neſmrtedlně.
Unſterblichkeit, f. neſmrtedlnoſt, f.
Unſtern, m. zlá planeta, f.
Unſträflich, treſtu nehoden, bez auhony, neauhoný, neporuſſený, newinitedlný, netreſtaný, nekárany, ſwobodný od treſtu, neb pokuty, unſträflicher Wandel, ziwot, bez auhony, neporuſſený.
Unſträflich, adv. newinitedlně, bez wiuny.
Unſträflichkeit, ſwoboda od treſtu, neb pokuty, f. newinitedlnoſt, neporuſſenoſt, f.
Unſtreitig, nepochybný, bezpochybný.
Unſtreitig, adv. nepochybně, bez pochyby, bezpochybně.
Unſündhaft, unſündlich, nehřjſſný.
Unſündhaft, adv. nehřjſſně.
Unſündhaftigkeit, Unſündigkeit, nehřjſſnoſt, f.
Unſündlich, nehřjſſný.
Unſündlich, adv. nehřjſſně, ne s hřjchem.
Unſündlichkeit, f. nehřjſſnoſt, f.
Untadelhaft, neauhonný, bez auhony, bez wady, auhonnu, wadu, hanu nemagicý, neporuſſený, untadelhafter Lebenswandel, zíwobytj neporuſſené, bez auhony.
Untadelhaft, adv. neauhonně, bez auhony, newinitedlně.
Untadelhaftigkeit, f. neauhoňnoſt, neporuſſenoſt, newinitedlnoſt, f.
Untadelich, ſ. Untadelhaft.
Untauglich, neſchopný.
Untauglich, adv. neſchopně.
Untauglichkeit, f. neſchopnoſt, f.
Unten, dole, zeſpod, poſpod, unten, ganz unten, bis unten, im Briefe, wie die Fiſche, weſpod, zeſpod, von unten her, z dola, z dňu, od ſpodka, das unten iſt, dolnj, ſpodnj, das weiter unten iſt, doleyſſj, ſpodněgſſj, weiter unten in der Stadt, ꝛc. dálegi, dole, von unten bis oben, od dulu, dulj na horu, od ſpodka, unten wirſt du es finden, dole, zeſpod, weſpod to nayděš, unten hinſetzen im Briefe,

dole, zespod, wespod postawiti, weiter unten, dolegi, unten genannter im Brief, njže gmenowaný, unten lassen, etwas mitgebrachtes, dole nechati, unten im Hause, im Lande, im Erdboden, dole, unten im Werkzeuge, einem Geschirre, wespod, zespod, dole, unten abschneiden, abhauen, wespod, zespod, dole vstřjhnauti, vřjznauti, vtnauti, unten ansitzen, dole seděti, unten am Wege, am Hause, Berge, Markte, im Hause, Briefe, dole.

Unten an, spodnj, dolnj.

Unten an, adv. zespod, dole.

(von) Unten her, zdula, zdulu.

Unten binden, podwázati, dole, zespod podwázati.

Unten her schwimmen, zespod, dole plawati.

Untenhin, dolem.

Unten liegen, auf dem Grunde, zespod, wespod, dole ležeti, wie ein Ort, tief, unterm Tische, dole.

Unter, der Lage nach, pod, unter der Erde liegen, pod zemj ležeti, unter die Erde bringen, pod zem připrawiti, unter dem Vorwand, pod zámyslem, unter einem seyn, stehen, býti, státi pod někým, unter sich bringen, přiwesti, podbjti pod swau moc, unter freiem Himmel, pod čirým nebem, unter dem Gewölbe, pod klenutjm, unter fremden Namen, pod cyzým gménem, unter, zwischen, mezy, unter den Augen, mezy očima, unter die Augen, mezy oči, unter das Gesicht, unter die Augen treten, kommen, na oči přigjti, choditi, kročiti, unter ein Haus, Dach treten, pod dům, pod střechu wkročit, unter Weges, po cestě, wie Röthe, Blut, unter das Gesicht, mezy oči wstaupiti, unter die Augen sagen, do očj řjcy, unter die Augen, mezy čtyrma očima, unter den Händen haben, mjti mezy rukama, unter uns, euch, mezy námi, wámi, unter die Leute gehen, kommen, mezy lidi choditi, unter anderen, mezy ginými, unter die Götter zählen, mezy Bohy počjtat, unter der Zeit, mezy tjm, mezy tjm časem, unter einer Decke liegen, mit einem, po[illegible] hráwat s někým.

Unter, der, m. im Spiele, spodek.

Untere, der, die, das, spodnj, dolnj, dolegssj, der untere Bauch, das untere Zimmer, dolegssj břich, pokoj, die untere Welt, dolnj, dolegssj swět, der untere Fuß des Berges, spodek, m. spodnj pata hory.

Unterackern, podworati.

Unterarbeiten, poddělati.

Unterbank, f. lawička, f. podnož, f.

Unterbauch, m. dolegssj, spodnj břich, [illegible]teřich, podbřissek, m.

Unterbauen, podstawěti.

Unterbedienter, m. Aufwärter, [illegible]sskaryant, m. bey einem [illegible] podslužebnjk.

Unterbette, n. spodnj peřina, f. podstlánj, n. podusska, f.

Unterbinden, podwázati.

Unterbleiben, nicht geschehen, [illegible]sstěnu, wypusstěnu, wynechati býti, wynechati se, wypustiti, opominutu býti, aufhören, [illegible]nauti, přestati, das hätte unterbleiben können, to se mohlo wynechati, to mohlo opusstěno, wynechati býti.

Unterbrechen, etwas selbst, podlomiti, jemanden ein Gespräch, řeč přehnauti, překazyti, w řeč wskočiti, w padnauti.

Unterbreiten, podložiti, podesílati.

Unterbringen, jemanden, opatřiti, opatřiti, einen Sohn, eine Tochter, na, dceru odbyti, wydyti, Wohnung, přibytek zaopatřiti, unterbringen, penjze na aurok, [illegible]čiti, wdáti, pučiti na aurok, [illegible]třit.

Unterbringung, f. zaopatřenj, [illegible]

Unterdechant, m. podděkan, m.

Unterdessen, zatjm, mezy tjm.

Unterdrücken, Leute, vtisknauti, tisknauti, potlačiti, vtlačiti, [illegible] verbergen, zadutlati, vdutlati, [illegible]tlati, dusyti, unterdrücken, [illegible] halten, z. B. Thränen, Schmerzen, Neigungen, tagiti, zatagiti, pod se tisknauti, vtiskati w sobě.

Unterdrücker, m. potlačitel, vtlačitel, vtiskatel, m.

nterdrückung, f. vtiſknutj, potiſknutj, potlačenj, potlačowánj, vtlačenj, n. b) Verbergung, vdutlánj, zadutlánj, dutlánj, duſenj.
ntere, der, das, doleyſſj, ſpodněyſſj.
ntereggen, zawlačowati.
ntereinander, einer den andern, mezy ſebau, weſpolek, ſpolečně, einen Streit unter einander haben, mjti pŭtku weſpolek, mezy ſebau, gegeneinander vermiſcht, dohromady, w hromadu, weſměs, hakmak, untereinander mengen, miſchen, rŭhren, werfen, w hromadu, do hromady, gedno mezy druhe ſmjſyti, ſmjchati, wházeti, zamjchati.
tereitern, podbjrati ſe, hnogiti ſe, zahnogiti ſe, gjtřiti ſe, obgjtřiti ſe, zgjtřiti ſe, zagjtřiti ſe, hniſowatěti, rozgjtřiti ſe.
tereitert, untereiterig, podebraný, zahnogený, zgjtřený, obgjtřený, zagjtřený, rozgjtřený.
tereiterung, f. podebránj, hnogenj, zahnogenj, zgjtřenj, zagjtřenj, gjtřenj, rozgjtřenj, n.
terfahren, zernichten, podemljti, wyemljti, rozemljti.
terfangen, ſich, opowážiti ſe, pokuſyti ſe.
terfangen, das, opowáženj, n. opowážliwoſt, f. pokuſenj, n.
terfeldherr, m. podwŭdce, m.
terfutter, n. podſſjwka, f. podſſjwanj, n.
ergang, m. der Sonne, západ, záhod, m. zagitj ſlunce, die Seite, ápad, m. západnj ſtrana, f. gegen Untergang, na západ, der Geſtirne, bchoz hwězd, m. Untergang, Verderben, záhuba, zhauba, zkáza, f. agitj, zahynutj, n.
ergebäude, n. ſpodek domu, m. tawenj, ſpodnj, dolnj ſtaweni, n.
ergeben, odewzdati, oddati, ſich nem, poddati ſe, podrobiti ſe, w oddanoſt ſe dáti.
ergebener, m. poddaný, podrobený, m.
ergegangen, zaſſlý, b) zapadlý.
ergehen, wie die Sonne, zacházeti, agjti, zapadati, zapadnauti.
Unterſinken, ke dnu padnauti, verderben, zu Grunde gehen, hynauti, zahynauti, wepſý gjti, na myzynu, na ſkázu, na záhubu přigjti, na koráb geti, ſkaženu, zahubenu býti, pominauti, zmjzeti, zapadati, pogjti, ſegjti, zagjti.
Untergehen, das, ſ. Untergang.
Untergehend, západnj, untergehende Sonne, zapadagjcý, zacházegjcý ſlunce.
Untergelegt, podložený.
Untergemengt, přimjſený, wmjſený, přemjchaný w něco, mezy něco.
Untergeſchoben, untergeſteckt, podſtrčený.
Untergetaucht, pohřjžený.
Untergraben, podkopati, podhrabati, podrýti, podebrati, ſich untergraben, podkopati ſe, jemanden, pokládati, vklady, zálohy ſtrogiti.
Untergraben, adj. podkopaný, podhrabaný, podrytý.
Untergrabung, f. podkopánj, podhrabánj, podrytj, n.
Untergürten, podpáſati, podkaſati.
Unterhaben, jemanden, mjti pod ſebau.
Unterhalb, weſpod, zeſpod.
Unterhals, m. podhrdlek, ſpodnj krk, m.
Unterhalt, m. Unterhaltung, wyžiwenj, wychowánj, n. ſtrawa, f. Unterhalt verſchaffen, wyžiwenj zaopatřiti.
Unterhalten, ein Gefäß, den Mund, Hut, die Hand, podſtawiti, naſtawiti ruku, unterhalten, erhalten, nähren, žiwiti, wyžiwiti, wychowati, 2) ſich unterhalten laſſen, Soldat werden, dáti ſe na wognu, ſ. Werben, unterhalten, halten wie die Soldaten, Bediente, Pferde, chowati, eine Krankheit, nemoc zdržowati, unterhalten einen Briefwechſel, Freundſchaft, Umgang, dopiſowati ſobě weſpolek, přátelſtwj, obcowánj mjti, w přátelſtwj, obecenſtwj býti, unterhalten mit Geſprächen, Betrachtungen, Zeitvertreibe, s rozpráwkau, s howořenjm, s kratochwilj weſeliti, obweſeliti, tě-

těssiti, zdržeti, sich, kochati se, weseliti se, kratochwjliti, objrati se s rozpráwkau, s howořenjm, sich mit einen unterhalten, von etwas, über etwas, objrati se s někým, kratochwjliti s někým, howořiti, rozmlauwati s někým.

Unterhaltend, wie ein Mensch, ochotný, kratochwjlný, vmluwný, rozpráwečný, howorný, wie ein Buch, Gespräch, vtěssený, milostný, kratochwjlný.

Unterhaltung, f, Ernährung, žiwnost, f. žiwenj, wyžiwenj, wychowánj, Gespräch, weselenj se, objránj se, kratochwjlenj howorné, s howořenjm, s rozpráwkau, Zeitvertreib, weselé kochánj, kratochwjl, f. verschaffen, způsobiti, f. Ergötzung, Zeitvertreib.

Unterhandeln, prostředkowati.

Unterhändler, m. prostřednjk, prostředek, působce, důwěrnjk, gednatel, pogednatel, smlauwce, m. (Vberman) einer Verbindung, námluwčj, m. in Geldsachen, dohazowač, nápomocnjk k penězům, m. des Kaufmanns Faktor, překupnjk, m.

Unterhändlerinn, f. prostřednice, f.

Unterhandlung, f. gednánj, pogednánj, smlauwánj, n. smlauwa, f. Unterhandlung, Traktaten, smlauwy, f. plur. rokowánj, gednánj, pogednánj, porownánj, pflegen, smlauwy, rokowánj mjti, rokowati, gednánj mjti.

Unterhemde, n. spodnj kossile, oblečka, f. rubáš, m.

Unterhöhlt, poddutý.

Unterhöhlen, poddauti.

Unterhosen, f. plur. spodnj kalhoty, podwláčky, spodky, f. pl.

Unterirdisch, podzemnj.

Unterkämmerer, m. podkomořj, m.

Unterkäufer, m. překupnjk, gednatel w trhu, smlauwce trhu, tržný, m.

Unterkehle, f. podhrdlek, m. b) wole ptačj.

Unterkleid, n. spodnj ssaty, m. pl.

Unterkommen, in Ansehung der Wohnung, nalezt přjbytek, dopjdit se přjbytku, im Dienste, versorgt werden, dogjti, dopjditi se něčeho, něgaké služby, wywáznauti, zaopatřenu býti, nalezti službu, opatřenj.

Unterkommen, das, Wohnung, přjbytek, obyt, m. obydlj, n. Dienst, Versorgung, zaopatřenj, n.

Unterkönig, m. podkrál, m.

Unterköthig, podebraný, zgjtřený, zahnogený, werden, podbjrati se, gjtřiti se, hnogiti se.

Unterlage, f. im Bauen, podkladek, podklad, podwal, podstawek, m. podpora, zápora, f. Unterlage zum Schreiben, podloženj, n. podloha, podkladek, m.

Unterlaß, m. přjtrž, f. přestánj, n. ohne Unterlaß, bez přjtrže, bez přestánj.

Unterlassen, gar nicht thun etwas, nechati tak, zanechati, ponechati něčeho, pustiti, vpustiti od něčeho, mjmo sebe pustiti, opustiti něčeho, eine Gelegenheit, gar aufhören, opominauti, opominauti, opustiti, ich kann nicht unterlassen dir zu denken, zu schreiben, nemohu opominauti tobě děkowati, psáti, bo hättest du unterlassen können, tobě sy mohl zanechat.

Unterlassung, f. zanechánj, ponechánj, nechánj, opusstěnj, mjmo sebe pusstěnj, n. des Schreibens, der Schuldigkeit, Gelegenheit, opominutj, opusstěnj, n.

Unterlaufen, einen, im Ringen, nadběhnauti, mit Blute unterlaufen, krwj se zaljti, podgjti, mit unterlaufen, vorkommen, zběhnauti se, zběhati se.

Unterlaufen, (partic. oder adj.) mit Blute, s krwj podesslý, zalitý, zsynalý, daß es so ist, zsynalost, f.

Unterlefzen, Lippen, f. plur. spodpysky, m. pl.

Unterlegen, podložiti, podkládati, podstjrati, Pferde, podložiti koně.

Unterlegung, f. podloženj, podkládánj, n. podkladek, m. der Pferde, podloženj konj, n.

Unterliegen, wespod leżeti, padati, vergehen, verspielen, klesati, hynauti, padati.
Unterlippe, f. spodnj pysk, m.
Untermann, Unter, m. spodnjk, m.
Untermauern, podezdjti.
Untermengen, smjssyti, smjchati mezy, w něcy.
Untermenget, smjssený, wesměsný.
Untermengt, adv. smjssenĕ, smjsyčnĕ, wesměs.
Unterminiren, podebrati.
Unterminirung, f. podebránj, n.
Untermischen, f. Untermengen.
Unternehen, podsstj.
Unternehmen, předsewzýti, před sebe wzýti, brátí, podnikati, podmknauti, eine Arbeit, prácy nĕgakau podniknauti, předsewzýti.
Unternehmend, podnikawý.
Unternehmen, das, Unternehmung, f. předsewzetj, podniknutj, im Kriege, wýprawa, f.
Unternehmer, m podnikatel, začjnatel, m.
Unterordnen, podřjditi.
Unterpfählen, koljm podbjgeti, podchytiti.
Unterpfählung, f. koljm podbjgenj, podchycenj, n.
Unterpfand, n. zástawa, f. základ, m. im Kaufe, záwdawek, základ zakawený w zástawĕ, m. f. Pfand.
Unterpfändlich, záwdáwnj.
Unterpfändlich, Unterpfandsweise, záwdawnĕ.
Unterpflügen, einpflügen, podworati, přeworáwati, zur 2ten Art, zaworáwati.
Unterpflügung, f. in die Erde, podworánj, přeworawánj.
Unterreden, sich, rozmlauwati, promlauwati, rozprávĕti, smlauwati se.
Unterredung, f. rozmlauwánj, promlauwánj, rozprávĕnj, smlauwánj se, n. rozpráwka, rozmluwa, f. in Unterredung treten, kommen, w rozmlauwánj přigjti, wgjti.
Unterricht, m. nawčka, f. nawčenj, powcenj, n. zpráwa, f. nawčenj, n. wik, geben von etwas, nawčku, nawčenj, cwik, zpráwu dáwati.
Unterrichten in etwas, als Wissenschaften, Künsten, nawčiti, powčiti, wčiti, powčowati, cwičiti nĕcemu, cwjčiti, pocwjčiti, wycwjčiti, správiti w nĕčem, von etwas, zpráwiti o nĕčem, einen unterrichten, abrichten, wie er verfahren, was er sagen soll, nawesti, wycwjčiti.
Unterrichtet, von etwas, zpráwen o nĕčem, in etwas, powčen, pocwjčen w nĕčem.
Unterrichtung, f. powčowánj, powcenj, cwjčenj, pocwjčenj, nauka, f. nawčenj, n.
Unterrock, m. spodnj kabát, m. beym Frauenzimmer, kytle, kytlice, spodnička, spodnj sukně, f.
Untersagen, einem etwas, zapowĕdjti, zapowjdati, zakázati, zahágiti, zbrániti, zabrániti, zabawiti.
Untersagt, zakázaný, zapowĕzený.
Untersagung, f. zápowĕd, f. zapowĕdĕnj, zabránĕnj, zbránĕnj, zahágenj, n. zákaz, m. zakázánj, n.
Untersatz, m. Stütze, podstawek, podstaw, podkladek, podwal, m. podpora, f.
Unterscheid, m. f. Unterschied.
Unterscheiden, trennen, rozdĕliti, na rúzno dĕlati, oddĕliti, rozeznáwati, rozwrhnauti, nicht vermischen, als unterschieden bemerken, auch im Gemüthe, oder durch die Sinne, schwarz u weiß, das Wahre vom Falschen, rozeznáwati, rozeznati, unterscheiden im Schreiben, rozdĕliti punktjky.
Unterscheider, m. rozeznatel, m.
Unterscheidung, f. Trennung, rozdĕlenj, dĕlenj, na rúzno oddĕlenj, rozeznánj, n. rozdjlnost, Bemerkung des Unterscheides, rozeznánj rozeznawánj, n.
Unterscheidungszeichen, n. znamenj rozeznánj, im Schreiben, rozdĕlenj punktjky, n. machen, rozdĕlowati punktjky.
Unterschieben, podstrčiti, podwrcy, ein falsches Testament, nepodwrcý, untergeschoben, podstrčený, podwržený.

Unterſchiebung, f. podſtrčenj, podwrženj, n.

Unterſchied, m. rozdjl, m. rozdjlnoſt, f. dieß iſt ein großer Unterſchied, to geweliký rozdjl, mnoho ſe dělj, ohne Unterſchied, bez rozdjlu, nerozdjlně, mit Unterſchied, s rozdjlem, rozdjlně, Unterſchied machen, rozdjl dělati, činiti, vdělati, včiniti, Unterſchied, Entfernung, wzdálenj, dýlka mezy dwěma, wzdálenoſt, dálka, f.

Unterſchieden, unterſchiedlich, nicht einerley, rozdjlný, rozděleny, rozličný, různý, unterſchieden ſeyn in etwas, děliti ſe, rozdjlným, různým býti, ſie ſind darinnen ſehr unterſchieden, w tom ſe welmi dělegj, w tom gſau rozdjlnj, unterſchiedene Meynungen, Orte, rozličná myſſlenj, mjſta, unterſchiedene Farben, rozdjlné, různé, rozličné barwy, unterſchiedene, mehrere, rozličnj, zu unterſchiedenenmalen, mnohdykrát, unterſchieden, abgeſöndert, rozděleny, oddělený.

Unterſchiedlich, rozdjlný, různý, rozličný, rozmanitý, unterſchiedliche Urſachen, Reden, Meynungen, rozličné přjčiny, řeči, zdánj, ſ. Unterſchieden.

Unterſchiedlich, adv. rozdjlně, různě, rozličně, rozmanitě.

Unterſchlag, m. mit Vorhängen, přepaženj, n. přehrada, přjhrada, f.

Unterſchlagen, Geld, Schriften, Wechſel, zatagiti, zarazyti, einem ein Bein, nohu podrazyti, unterſchlagen, einſchlagen, založiti, unterlegen, podložiti.

Unterſchleichen, podlezti.

Unterſchleif, m. bey dem Zolle, ꝛc. podwod, klam, ſſizuňk w prodagi, neb w kaupi, w kupectwj.

Unterſchleif, m. Beherbergung, ſchránka, f. wýſadnj mjſto, n. wýſada, f. auch podměr, m. daupě, n.

Unterſchoben, podſtrčený, podwržený.

Unterſchreiben, podepſati, podpiſowati.

Unterſchreiber, m. podpiſař, pjſařjk, podjedek, m.

Unterſchreibung, f. podepſánj, n. podpis, m.

Unterſchrieben, podepſaný.

Unterſchrift, f. podpis, m.

Unterſchub, m. podſtrčenj, podwržnj, n.

Unterſchwelle, f. prah, ſpodnj prah, m.

Unterſetzen, podſtawiti, podjadati, podkládati, podložiti, ſtůžen, podpřjti, podchytiti.

Unterſetzt, ſtark, und klein, zawalitý, složitý, podſadilý, podſtatný.

Unterſiegeln, podpečetiti.

Unterſinken, podtonauti, tonauti dolů, potopiti ſe, ke dnu padati, podnauti, dolů ſe neſti, ſoufi, in den Boden, propadati ſe, propadnauti ſe.

Unterſt, zu unterſt, neydolegi, ſpodněgi, neynižſſj, der unterſte, neydolegſſj, neyſpodněgſſj, das Unterſte, ſpodek, m. der unterſte Theil des Hauſes, der Seite, neydolegſſj, čáſtka domu, neyſpodněgſſj čáſtka liſtu, das Unterſte zu Oberſt kehren, wſſecko na ruby obrátiti.

Unterſtämmen, podepřjti, podpjrati.

Unterſtecken, podſtrčiti, podſtrčovati, ſtrkati, ſtykati pod něco.

Unterſtehen, ſich, opowážiti ſe, poſmyſlyti ſe, odwážiti ſe.

Unterſtelle, f. nižſſj mjſto, n.

Unterſtellen, podſtawiti, ſ. Unterſtützen.

Unterſtellung, f. podſtaweni, n.

Unterſtemmen, ſ. Unterſtämmen, unterſtützen.

Unterſtock, m. dolenj, dolnj, dolejſſj ponebj, n.

Unterſtopfen, podecpati.

Unterſtoſſen, Soldaten, podſtrčeni, Unterſtecken.

Unterſtreichen, podtrhnauti, podhnauti čárkau.

Unterſtreichung, f. podtrženj, podženj čárky, n.

Unterſtreuen, podtrauſyti, podewiel, podſypati.

Unterſtreuung, f. podtrauſenj, podſtlánj, n.

Unterſtützen, ſtützen, podpjrati, podpřjti, zpodepřjti, helfen, aid

mit Gelde unterſtützen, s penězy napomáhati, napomocnu býti, podporowati, posylowati, sýliti, zakládati, opatřiti, die Arme unterſtützen, unterſtemmen, in die Seite, podepřjti boky.

nterſtützt, podepřený, durch Freunde, pomocý posýlený, opatřený.

nterſtützung, f. Stütze, podpora, f. Hülfe, spomoc, podpora, posyla, f.

nterſuchen, ohledáwati, ohledati.

nterſucher, m. ohledawač, ohledawatel, m.

nterſuchung, f. ohledáwánj, ohledánj, n.

nter Tages, we dne.

ntertauchen, act. hřjžiti, pohřjžiti, potopiti, vtopiti, neut. pohřjžiti se, hřjžiti se, potopiti se, potápěti se, topiti se, potonauti, tonauti.

ntertauchen, n. in einer Sache, pohřjženj, potopenj, n. ſeiner ſelbſt, pohřjžénj se, potopenj se, n. potonutj, tonutj, n.

nterthan, unterthänig, poddaný, unterthänig machen, poddati sobě, podniti pod swau moc, w poddanost westi, podrobiti, podmaniti, podaným sobě včinit, werden, poddati se, w poddanost se dáti.

nterthäniger Diener, ponjžený, poſluſſný služebnjk, unterthänige Bitte, poslussná, ponjžená prosba.

nterthänig, adv. poddaně, thun, ſich bezeigen, poddaně se mjti, bitten, danken, poslussně, ponjženě prosyti, děkowati.

nterthänigkeit, f. poddanost, f. in alter Unterthänigkeit, we wſſj poslušnosti, ponjženosti.

ntertreten, zaſſlapati, poſſlapati, noama potřjti, jemandes Privilegien, potlačiti, potiſknauti, vtiſknauti, untertreten unter ein Dach, ꝛc. pod ſtrechu wkročiti.

ntreter, m. potlačitel, Ueberwinder, podmanitel, m.

ntretung, f. potlačenj, vtiſkánj, tiſſtěnj, potiſſtěnj, n. Ueberwindung, podmanění, n.

nterwachſen, podrůſti, podrůſtati.

Unterwärts, dolů, unterwärts hangend, dolů ſehnutý.

Unterwegs, na ceſtě.

Unterwegs laſſen, zanechati, ſ. Unterlaſſen.

Unterwerts, ſ. Unterwärts.

Unterweilen, někdy, druhdy, časem.

Unterweiſen, Unterweiſung, ſ. cwičiti, ſ. Unterrichten, Unterrichtung.

Unterwerfen, podwrcy, podmecy, podrobiti, podbiti, podmaniti, w porobu wwesti, ſich andere, ſich einen, podrobiti, podmaniti, w porobu wwesti, poddati sobě giné, sebe někomu podrobiti, podmaniti, podnožiti, einem etwas, eine Sache, jemandes Urtheile, dem Geſetze, jemandes Willen, podrobiti, poddati, podkloniti, ſich ſelbſt, jemanden, einer Sache, podrobiti se, poddati se.

Unterwerfung, act. f. iſt mit verbis zu geben, paſſ. daß man unterworfen iſt, poroba, f. (doch nur, wenn man im Unwillen davon redet) Unterwerfung unter den göttlichen Willen, im Thun, podrobenj, poddánj, n. poddanoſt, ponjženoſt, f.

Unterworfen, unterwürfig, podrobený, podmanený, w porobu wwedený, poddaný, eines andern Willen, dem Geſetze, Veränderung ꝛc. unterworfen ſeyn, zákonu, proměně podrobenu, poddánu, podmanénu býti.

Unterwinden ſich, opowážiti se, odwážiti se, pokuſſeti se, pokuſyti se, podſtaupiti, podniknauti, ſ. Unterſtehen.

Unterwürfig, Unterwürfigkeit, ſ. Unterworfen, Unterthänig, Unterthänigkeit.

Unterwindung, f. odwážení, opowážení, pokuſenj, podſtaupenj, podniknutj, přičinění, n.

Unterzeichnen, Unterzeichnung, f. podznamenati, podznamenánj, f. ſ. Unterſchreiben, Unterſchreibung.

Unterziehen, ein Kleid, podwlécy, podwljknauti, einen Balken, drewnem ſpewniti, ſich unterziehen einer Verrichtung, der Strafe, podwoliti, podrobiti ſe nějaké prácy, treſtu, podniknaut, podſtaupit pracy, einer

Beschwerlichkeit, nesnáz, těžkost podniknauti, podstaupiti, der Strafe, trestu se podrobiti, trest, pokutu podstaupiti, podniknauti, sonst podtáhnauti.
Unterzug, m. podwlečenj, n. podwláčka, f.
Unteutsch, besser undeutsch, ne německý.
Untheilbar, untheilig, nedělitedlný, nerozdělitedlný, nedjlný.
Untheilbarkeit, f. nedělitedlnost, nerozdělitedlnost, nedjlnost, f.
Untheilhaft, neaučastný.
Unträchtig, nestelný.
Untreu, newěrný, zpronewěřilý, zpronewěřilec, untreu werden, zpronewěřiti se.
Untreu, adv. newěrně.
Untreue, f. newěrnost, zpronewěřilost, newěča, f.
Untrieglich, neomylný, neklamawý, nemylný, neswodný.
Untrieglich, adv. neomylně, nemylně, neklamawě, neswodně.
Untrieglichkeit, f. neomylnost, nemylnost, neklamawost, neswodnost, f.
Untröstbar, untröstlich, nepotěssitedlný.
Untröstlich, untröstbar, adv. nepotěssitedlně.
Untröstlichkeit, f. nepotěssitedlnost, f.
Untrüglich, Untrüglichkeit, s. Untrieglichkeit.
Untüchtig, ničemný, nedostatečný, neschopný, nezpůsobný, nelepý, negemný, die Kastraten sind zum Kindermachen untüchtig, klesstěncy gsau k dělánj dětj ničemnj, neschopnj, untüchtiges Testament, nedostatečný kssaft, untüchtig zum Wohnen, nezpůsobný, nepřjhodný, nehodný.
Untüchtigkeit, f. ničemnost, nedostatečnost, neschopnost, nezpůsobnost, nelepost, negemnost, f.
Untugend, f. nectnost, bezectnost, f.
Untugendhaft, nectnostný, nectný, bezectný, nectnotliwý.
Unüberlegt, nepřeložený.
Unübersehlich, nesmjrný.
Unüberweislich, nepřeswědčitedlný, nepřeswědčený.
Unüberweislichkeit, f. nepřeswědčitedlnost, nepředswědčenost, f.
Unüberwindlich, nepřemožitedlný, nepřemožený.
Unüberwindlich, adv. nepřemožitedlně, nepřemoženě.
Unüberwindlichkeit, f. nepřemožitedlnost, nepřemoženost, f.
Unüberzeigt, nepřeswědčený.
Unveraltet, wie ein Mensch, nezestaralý, nevstaralý, neletitý, nesesslý, nezastaralý, wie eine Sache, newetchý, nezwetsselý, nestarožitný, nezstaralý, nesesslý.
Unveränderlich, nezměnitedlný, nepro-měnitedlný, neměnitedlný, nepro-měnný.
Unveränderlich, adv. nezměnitedlně, neproměnitedlně, neměnitedlně, neproměnně.
Unveränderlichkeit, f. nezměnitedlnost, neproměnitedlnost, neměnitedlnost, neproměnnost, f.
Unverändert, neproměněný, nezměněný.
Unverantwortlich, newymluwitedlný, neočistitedlný, negsauc k odpowědánj, unbillig, nehodný, nenáležitý.
Unverantwortlich, adv. unvergeblich, neočistitedlně, newymluwitedlně, unbillig, nehodně, nenáležitě.
Unverantwortlichkeit, f. neočistitedlnost, newymluwitedlnost, Unbillichkeit, nehodnost, nenáležitost, neslussnost, f.
Unverbesserlich, der, das sich nicht verbessern läßt, nenaprawitedlný, nepolepssitedlný, Unverbesserlich, der nichts zu erinnern ist, ohne Fehler, nezlepssitedlný, neoprawitedlný, bezewssj auhony, dokonalý, neydokonalegssj.
Unverbesserlich, adv. nezlepssitedlně, neoprawitedlně, neydokonalegssj.
Unverbesserlichkeit, f. wo keine Hofnung zur Besserung ist, nepolepssitedlnost, nenaprawitedlnost, f. wo kein Fehler ist, nezlepssitedlnost, neoprawitedlnost, dokonalost, f.

Unverbindlich, frey, nezawázaný, nepowinný, unverbindlich wie ein Geſetz, Vertrag, Eid, neplatný.
Unverbindlichkeit, f. nepowinnoſt, nezawázanoſt, b) neplatnoſt.
Unverblümt, nekwětowaný,
Unverborgen, neſkrytý, nevkrytý, nezakrytý, nevtagený, ſ. Offenbar.
Unverboten, nezapowězený, nezakázaný.
Unverbrannt, neſpálený, nevpálený.
Unverbrüchlich, neporuſſitedlný, neporuſſený.
Unverbrüchlich, adv. neporuſſitedlně, neporuſſeně.
Unverbrüchlichkeit, f. neporuſſitedlnoſt, neporuſſenoſt, f.
Unverbunden, nezawázaný.
Unverdächtig, nepodezřelý.
Unverdammt, nezatracený.
Unverdauet, nezažitý, neſtráwený, nedowařený.
Unverdaulich, nezáživný, neſtráwný, těžký k ztráwenj, nezažitedlný.
Unverdaulichkeit, f. der Speiſe, neſtráwnoſt, nezažitedlnoſt, des Magens, nezáživnoſt, f. nezažitj, n. ſyrowoſt žaludka, f.
Unverderbt, nezkažený, nepokažený.
Unverdient, nezaſlaužilý, nezaſlaužený, nehodný.
Unverdient, adv. unverdienter Weiſe, nehodně, nezaſlauženě.
Unverdorben, nezkažený, ſ. Unverderbt.
Unverdroſſen, nemrzutý, nelénj, nelikňawý, neſtýſkawý, bystrý, čilý, neomrzelý, ochotný.
Unverdroſſen, adv. nemrzutě, neomrzele, neléně, nelikňawě, neſtýſkawě, bystře, čile, ochotně.
Unverdroſſenheit, f. nemrzutoſt, nelenoſt, nelikňawoſt, neſtýſkawoſt, bystroſt, čiloſt, ochotnoſt, f. nemrzenj, n.
Unverehlicht, neženatý, neoženěný, neſnaubený, ſwobodný, der noch nie geheurathet hat, panic, unverehlichte, newdaná, ſwobodná, die noch nie geheurathet hat, panna, unverehlichter Stand, ſwobodný, panický ſtaw, m. panictwj, bezženſtwj, n.
Unverfälſcht, nezcyzoložený, neporuſſený, nezličený, nepodwržený, nezpletichaný.
Unverfälſcht, adv. nezcyzoloženě, neporuſſeně, nezličně.
Unverfaulet, neshnilý.
Unverfertiget, nezhotowený, nedohotowený, nedodělaný.
Unvergänglich, nepominutedlný, nepomigegicý, nepomigitedlný.
Unvergänglich, adv. nepominutedlně, nepomigitedlně.
Unvergänglichkeit, f. nepominutedlnoſt, nepomigitedlnoſt, f.
Unvergeblich, neodpuſtitedlný.
Unvergeblich, adv. neodpuſtitedlně.
Unvergeblichkeit, f. neodpuſtitedlnoſt, f.
Unvergeſſen, nezapomenutý, nezapomělý, ſeyn, bleiben, w paměti zůſtati, nezapomenauti ſe, nepřigjti w zapomenutj, es ſoll nie unvergeſſen bleiben, nemá ſe na to zapomenauti.
Unvergeßlich, nezapomenutedlný.
Unvergeßlich, adv. nezapomenutedlně.
Unvergeßlichkeit, f. nezapomenutedlnoſt, f.
Unvergleichlich, nepřirownáwatedlný, wyborný, obzwláſſtnj, nepodobný, nepřipodobitedlný.
Unvergleichlich, adv. nepřirownáwatedlně, wýborně, obzwláſſně, nepodobně, nepřipodobitedlně.
Unvergnügen, n. ſ. Misvergnügen.
Unvergnüglich, unvergnügſam, misvergnügt, neſpokogený, nepokogný, ſkuhrawý, kuknawý, nařikawý, kwatrawý, ſ. Unvergnügt.
Unvergnüglichkeit, Unvergnügſamkeit, f. neſpokogenoſt, nepokognoſt, kuknawoſt, kuhrawoſt, nařikawoſt, f.
Unvergnügt, neſpokogený, ſ. Misvergnügt.
Unvergolten, nenahražené, newynahražené, neodplacenč, nezaplacenč, neodměněněnč, unvergolten bleiben, laſſen, bez náhrady, bez odplaty, bez odměny zůſtati, nechati.
Unverhalten, ſ. Unverholen.
Unverhalten, das, nezachowaloſt, f. zlé zachowánj, n.

Unverheurathet, neženatý, neoženěný, ſ. Unverehlicht.

Unverhinderlich, nepřekážliwý, ſcyn, nepřekážeti, nebýti na překážku, k překážce, k záwadě.

Unverhindert, bez překážky, bez záwady, nezauepráznděný.

Unverhofft, nenadálý.

Unverhofft, adv. nenadále, z nenadánj, mane.

Unverholen, neſkrytý, nezakrytý, newkrytý, nevtagený, nezatagený, netegný, patrný, ljčný, Unverholen laſſen, netagiti, nezatagiti, wſkrytě, w ſkrytoſti nechati, unverholen ſey es dir, euch, nebudiž ti ſkryto, tegno, wkryto.

Unverholen, adv. nepodtagj, neſkrytě, nevkrytě, nezakrytě, patrně.

Unverhört, newyſlyſſený, newyſlechnutý, unverhört, unverhörter Sache, newyſlyſſe, unverhörter Sache das Urtheil fällen, newyſlyſſe wěc, bez wyſlyſſenj včinit rozſudek.

Unverkauft, neprodaný.

Unverkehrt, nepřewrácený, neobrácený.

Unverklagt, neobžalowaný.

Unverlangt, nežádaný, nepožádaný.

Unverletzlich, neporuſſitedlný, nevrážčiwý.

Unverletzlich, adv. neporuſſitedlně, nevrážčiwě.

Unverletzlichkeit, ſ. neporuſſitedlnoſt, nevrážčiwoſt, ſ.

Unverletzt, neporuſſený, am Leibe, an der Ehre, nevražený, neraněný, nevražený.

Unverletzt, adv. neporuſſeně.

Unverlohren, neztracený.

Unvermählt, ſ. Unverehlicht.

Unvermeidlich, newywarowatedlný, newyhnutedlný, nevwarowatedlný.

Unvermeidlich, adv. newywarowatedlně, newyhnutedlně, nevwarowatedlně.

Unvermeidlichkeit, ſ. newywarowatedlnoſt, newyhnutedlnoſt, nevwarowatedlnoſt, ſ.

Unvermerkt, nepozorowaný, neſpozorowaný, neznamenaný, neſeznamenaný.

Unvermerkt, adv. newědomky, newidomky, ſaukromě, vkrytě, ſkrytě, neznamenaným způſobem.

Unvermeint, nedomělý, ſ. Unvermuthet.

Unvermindert, nezmenſſený, nevmenſſený, nevſkrowněný, neztenčený.

Unvermögen, n. nemoc, nemocnoſt, neſtatečnoſt, nedoſtatečnoſt, mdloba zdrawj, ſ. des Alters, ſeſſloſt wěku, dlauhowěkoſt, Unvermögen, Unvermögenheit, Schwachheit, Unfähigkeit, etwas zu thun, nemocnoſt, nemožnoſt, neſtatečnoſt, nedoſtatečnoſt, ſ. neſtatečenſtwj, n. ſein Unvermögen erkennen, ſwau nemocnoſt, nemožnoſt, mdlobu poznati, vermög meines Unvermögens, dle mé nemožnoſti, Armuth, nemohuenoſt, nezámožnoſt, nemožnoſt, nedoſtatečnoſt, ſ.

Unvermögend, unvermöglich, nemocný, neſtatečný, nedoſtatečný na zdrawj, mdlý, unvermögend, gebrechlich, ſchwach, nemocný, nemožný, neſtatečný, arm, nemohutný, nemožný, nedoſtatečný, nezámožný.

Unvermögenheit, ſ. ſ. Unvermögen.

Unvermuthet, nenadálý, das Unvermuthete der Sache, nenadáloſt wěcy, ſ.

Unvermuthet, adv. nenadále, znenadánj, mimo nadáloſt, nadánj, mane.

Unvernehmen, n. newole, ſ. neſrozumění, n. in Unvernehmen leben, w newoli, w zlé wůli, w neſrozumění žiw býti, neſnadniti ſe we ſpolek, neſrownáwati ſe, na ſtjru býti, ſkorpiti ſe, ſie ſtehen in Unverſtehmen, magj neſrozumění, newoli, neſnadnégj ſe, ſkorpěgj ſi gſau ſpolu na ſtjru.

Unvernehmlich, neſrozumitedlný, nezřetedlný, neporozumitedlný.

Unvernehmlich, adv. neſrozumitedlně, nezřetedlně, neporozumitedlně.

Unvernehmlichkeit, ſ. neſrozumitedlnoſt, nezřetedlnoſt, neporozumitedlnoſt, ſ.

Unvernunft, ſ. nemaudroſt, nerozſſaſnoſt, nerozum, m. nerozumnoſt, aus Unvernunft, z nerozumu.

Unvernünftig, wie die Thiere, nerozumný, bezrozumný, wie ein Mensch, nemaudrý, nerozssafný.

Unvernünftig, adv. nerozumně, bezrozumně, nemaudře, nerozssafně.

Unverrichteter Sache weggehen, newykonawsse, newyřjdiwsse, nezprawiwsse wěc, newyřjzenē odgjti.

Unverrückt, nepostrčený, nepohnutý, nerowalený, im Kopfe, nezmatený, nepomatený.

Unverrückt, adv, nepostrčeně, nepohnutě, nepowaleně.

Unversigt, neodepřený.

Unverschämt, nestydatý, nestaudný, nestudný, bezstudný, nedyda, nestyda, m.

Unverschämt, adv. nestydatě, nestaudně, nestudně, bezstaudně.

Unverschämtheit, f. nestydatost, nestaudnost, nestudnost, bezstaudnost, f.

Unverschanzt, neohražený.

Unverscharrt, nezahrabaný, nezakopaný.

Unverschonet, nevssetřený.

Unverschuldet, ohne Schuld, neztaužený, bezwinný, winu nemagjcý, seyn, newinným, bez winy býti, nezaslauziti, ohne Schulden, wie ein Mensch, nezadlužilý, neprodlužilý, nezadlužený, neprodlužený, unverschuldet wie ein Haus, nezadlužený.

Unverschuldet, adv. unverdient, bez zaslauzenj, krom winy, bez winy, z Bohdarma.

Unverschwiegen, nemlčeliwý, nemlčenliwý, unverschwiegen bleiben, wie eine Sache, nezamlčenu, nesmlčenu zůstati.

Unversehen, nezkopatřený.

Unversehens, nenadále, znenadánj, mimě, mjmo nadánj, nadálost, náhle, ſ. Unverhoft.

Unversehrt, neporussený, neporussilý, ſ. Unverletzt.

Unversenget, nepřipálený, nepřismudlý.

Unversöhnlich, nesmjřitedlný, nemjřitedlný, nevkogitedlný, nesmjrliwý, nevkrotitedlný, unversöhnlicher Haß, vhlawnj, smrtedlná, nesmjřitedlná, nesmjrliwá nenáwist, ſ. Unversöhnlichkeit, ſ. nesmjřitedlnost, nemjřitedlnost, nevkogitedlnost, nevkrotitedlnost, nesmjrliwost, ſ. in Unversöhnlichkeit leben, w zássti, w newoli žiwu býti.

Unversöhnlich, adv. nesmjřitedlně, nemjřitedlně, nevkogitedlně, nesmjrliwě, nevkrotitedlně.

Unversöhnt, nesmjřený, nevkogený, nevkrocený.

Unversorgt, nezaopatřený, neopatřeny.

Unverstand, m. nerozum, m.

Unverständig, nerozumný, bezrozumný.

Unverständig, adv. nerozumně, bezrozumně

Unverständlich, nerozumitedlný, nesrozumitedlný, neporozumitedlný, ſ. Undeutlich,

Unverständlichkeit, ſ. nerozumitedlnost, nesrozumitedlnost, neporozumitedlnost, ſ.

Unversteckt, neschowaný, neskrytý, nevkrytý, nezastrčený.

Unverstockt, unverstopft, nezacpaný, nevcpaný.

Unversucht, wie die Sache, nezkussený, neokussený, nepokussený, nichts unversucht lassen, nic bez pokussenj nenechati, wsseho pokusyti, okusyti, zkusyti, wie ein Mensch, der nichts versucht hat, nezkusylý, nezkussený, nebywalý.

Unvertheidigt, neobránēný, neobhágený, nezastaupený.

Unverträglich, nesnásseliwý, nesnesytedlný.

Unvertrieben, nezapuzený, nezahnaný, nezaplassený.

Unverurtheilet, neodsauzený.

Unverwahret, neopatřený, nezaopatřený, bez obrany.

Unverwandt, neodwrácený, mit unverwandten Augen ansehen, aus Begierde, mit Aufmerksamkeit, vpřenýma očima na někoho hledēti, ani oka nespaussteti.

Unverwandelt, neproměněny, nepřeměněný, nezměněný.

Unverwandt, adv. neodwrácenē.

Unverwehrt, nezabránēný, nezahágený, nezbránēný.

Unverweigerlich, neodpjrawý, nezdráhawý.

Unverweigerlich, adv. neodpjrawě, neodpjrage, bez odporu, nezdrahage se, nezdráhawě, bez zdrahánj.

Unverweilt, neprodleně, bez prodlenj, neprodléwage, nemeſſkage, bez meſſkánj.

Unverwelklich, nevſwadlý, eine Blume, die deswegen ſo heißt, kwět miloſti, m.

Unverwerflich, nezawržitedlný, neopowržený, nezawržený, negſauc k opowrženj, k zawrženj, k zahozenj.

Unverwerflichkeit, f. nezawržitedlnoſt, neopowrženoſt, nezawrženoſt, f.

Unverweſet, neporuſſený.

Unverweslich, neporuſſitedlný.

Unverweslichkeit, f. neporuſſitedlnoſt, f. neporuſſenj, n.

Unverwundlich, wie ein Schaden, nenaprawitedlný, nezaprawitedlný, wie ein Schmerz, nepřemožitedlný.

Unverwirrt, unverworren, an ſich, nezmatený, neſpletený, nezmachlaný, nezmotaný, nezapletený, nezamotaný, unverwirrt, mit etwas, neſpletený, nezapletený, neſpletichaný něčim.

Unverwundet, neporaněný, nezraněný, neraněný, unverwundlich, neporanitedlný, nezranitedlny, neranitedlný.

Unverwundlichkeit, f. neporanitedlnoſt, nezranitedlnoſt, f.

Unverwüſtet, nezpuſtěný, nezpuſtlý, nezapuſtěný, nepopleněný, nepohubený.

Unverzagt, nezamrkly, nebogácný, nebázliwý, nelekawý, neſtraſſliwý, nechaulostiwý, zmužilý, unverzagter Muth, nelekawá, nechatrná myſl, f.

Unverzagt, adv. nezamrkle, nebogácně, nebázliwě, nelekawě, neſtraſſliwě, nechaulostiwě.

Unverzehrt, neſtráwený.

Unverzeiblich, ſ. Unvergeblich.

Unverzüglich, adv. bez odtahu, bez průtahu, bez meſſkánj, bez prodlenj, neprodleně, nemeſſkage, neprodléwage.

Unumgänglich, newyhnutedlný.

Unumgänglich, adv. newyhnutedlně.

Unumſchränkt, neobmezený, neobkljčený, unumſchränkte Gewalt, neobmezená, neobkljčená moc, f.

Unumſtößlich, newywrátitedlný, neporažitedlný, nezwrátitedlný, unumſtößlicher Beweis, newywrátitedlný důwod, důkaz.

Unumſtößlichkeit, f. newywrátitedlnoſt, neporažitedlnoſt, f.

Ununterbrochen, bez přetržky.

Unvollendet, unvollführt, nedokonaný, neſkončený, nedokončený, nedodělaný, newykonaný, newyvedený, laſſen, nedokonati, nedokončiti, neſkončiti, nedodělati, nedokonati, newywesti.

Unvollkommen, nedokonalý, neplnomocný, unvollkommner Ablaß, neplnomocné odpuſtky, m. plur.

Unvollkommen, adv. nedokonale, nezaupłna.

Unvollkommenheit, f. nedokonalá neplnoſt, f.

Unvollſtändig, neplný, nedokonalý.

Unvollſtändig, adv. neplně, nedokonale.

Unvollſtändigkeit, f. neplnoſt, nedokonaloſt, f.

Unvollzogen, newywedený, neprovedený, newykonaný.

Unvorgreiflich, nepředchwátiwý.

Unvorgreiflich, adv. nepředchwátiwě

Unvorſetzlich, nezaumyſlný, neſchwalný.

Unvorſetzlich, adv. nezaumyſlně, nezamyſla, neſchwalně, nenaſchwálo

Unvorſichtig, unfürſichtig, neopatrný, neprozřetedlný, neprohljdawý, budaucýmu.

Unvorſichtig, adv. unvorſichtiger Weiſe neopatrně, neprozřetedlně

Unvorſichtigkeit, f. Unfürſichtigkeit, neopatrnoſt, neprozřetedlnoſt, neprohljdawoſt, f. aus Unvorſichtigkeit, z neopatrnoſti, z nedopatřenj.

Unwachſam, nebdělý, oſpalý.

Unwahr, unwahrhaft, neprawdiwý, neprawý.

Unwahr, adv. neprawdiwě, nepraweě.

Unwahrheit, f. neprawda, f.

Unwandelbar, newrtkawý, newrtký, newiklawý.
Unwandelbar, adv. newrtkawě, newiklawě.
Unwandelbarkeit, f. newrtkawoſt, newiklawoſt, newrtkoſt, f.
Unwegſam, nezceſtný, bezceſtný, nepřjchodný, nepřjſtupný.
Unwegſamkeit, f. nezceſtnoſt, bezceſtnoſt, neſchodnoſt, nepřjſtupnoſt, nepřjchodnoſt, f.
Unweigerlich, nezdrahawý.
Unweiſe, nemaudrý, nerozſſafný.
Unweiſe, adv. nemaudře, nerozſſafně.
Unweisheit, f. nemaudroſt, nerozſſafnoſt, f. ſ. Thorheit, Narrheit.
Unweislich, adv. nemaudře, nerozſſafně.
Unweit, nedaleko.
Unwerth, unwürdig, nehodný, (nedůſtogný, gering, chatrný, lehký, zlehčený, machen, zlehčiti.
Unwerth, der, Unwürdigkeit, f. nehodnoſt, (nedůſtognoſt,) f. ſchlechte Beſchaffenheit, chatrnoſt, lehkoſt, Verachtung, lehkoſt, f. in Unwerth kommen, w lehkoſt přigjti.
Unweſen, n. newole, f. rozbrog, m. rozepře, různice, f. machen, různice tropiti, ztropiti.
Unweſentlich, nepodſtatný.
Unwiderleglich, neodwoditedlný, neodhádatedlný, newywrátitedlný.
Unwiderleglich, adv. neodwoditedlně, neodhádatedlně, newywrátitedlně.
Unwiderleglichkeit, f. neodwoditedlnoſt, neodhádatedlnoſt, newywrátitedlnoſt, f.
Unwiderlegt, neodwozený, neodhádaný, newywrácený.
Unwiderſprechlich, neodmluwitedlný.
Unwiderſprechlich, adv. neodmluwitedlně.
Unwiderſprechlichkeit, f. neodmluwitedlnoſt, f.
Unwiderbringlich, nenabytý, nenabytedlný, nenahraditedlný.
Unwiedergebohren, ne opět, ne znowa narozený.
Unwiederkehrlich, nenawrátitedlný.
Unwiederruflich, neodwolatedlný.
Unwiederruflich, adv. neodwolatedlně.
Unwiederruflichkeit, f. neodwolatedlnoſt, f.
Unwille, Unwillen, m. Zorn, newrloſt, neliboſt, neljbka, newůle, nechuť, mrzutoſt, f. das man etwas nicht gerne thut, nechuť, neliboſt, omrzeloſt, f. mit Unwillen, s neliboſtj, neljbkau, nechtě, bezděky, s nechutj, ſ. Verdruß; in Unwillen auseinander kommen, w nechuti, w newůli ſe rozegjti.
Unwillig, zornig, bös, überhaupt, newrlý, mrzutý, nelibý, newolný, ſeyn, werden, wrčeti, newrlým býti, eigentlich zpauzeti ſe.
Unwillig, verdrießlich, adv. newrle, nelibě, mrzutě, newolně, bezděky.
Unwirkſam, überhaupt, neaučinliwý.
Unwirkſam, adv. neaučinliwě.
Unwirkſamkeit, f. neaučinliwoſt, f.
Unwirthbar, nehoſtinſký.
Unwirthlich, unwirthſchaftlich, nehoſpodářſký.
Unwirthlichkeit, Unwirthſchaftlichkeit, f. nehoſpodářſtwj, n.
Unwiſſend, newědaucý, newědomý, neſwědomý, nepowědomý, newmělý, newěda, ein Unwiſſender, newěda, newědomec, m.
Unwiſſend, adv. newědomě, neſwědomě, nepowědomě, bez wědomj, newměle.
Unwiſſenheit, f. newědomoſt, nepowědomoſt, f. newědomj, nepowědomj, n. newmělоſt, f. aus Unwiſſenheit, z newědomoſti, z newědomj.
Unwitz, m. Aberwitz, nemaudroſt, poſſetiloſt, ſſlenoſt, f. ztřeſtěnj, n. zbláznilоſt, f. ſmyſlem pominutj, n. Mangel am Witz, newtip, nedůwtip, m. nedůwtipnoſt, nedumyſlnoſt, f. Unwitz in einer Schrift, Rede, ſproſtnoſt, galowoſt, nedůwtipnoſt, f.
Unwitzig, aberwitzig, nemaudrý, poſſetilý, ſſlený, ſmyſlem pominulý, zbláznilý, ohne Witz, newtipný, nedůwtipný, nedůmyſlný, newti-

pa,

pa, wie eine Schrift, Rede, nevtipný, nedůwtipný, sprostný, galowý.

Unwehnbar, nebydlitedlný.

Unwürdig, nehodný, nedůstogný, für unwürdig halten, achten, nehodného, za nehodného sanditi, vznáwati.

Unwürdig, adv. nehodně, nedůstogně.

Unwürdigkeit, f. nehodnost, nedůstognost, f.

Unzähmbar, nesskrotitedlný.

Unze, f. vncý, f.

Unzehlbar, unzehlig, unzählbar, unzählig, nesčíslný, bezčíslný, bez počtu.

Unzehlbar, unzehlig, unzählbar, unzählig, adv. nesčíslně, bezčíslně, bezčísla, bez počtu, nesčíslněkrát.

Unzehlbarkeit, f. nesčíslnost, bezčíslnost, f.

Unzeit, f. newčas, nepřihodný, newhodný, nepřileżitý, nemistný čas, m. zur Unzeit, ne w čas, ne w prawý, ne w hodný čas, nečasně, newhodně, newhod, nemistně.

Unzeitig, newčasný, newhodný, nečasný, unzeitiger Tod, newčasná smrt, f. b) nezralý, nedozralý, nevzralý, nedosslý, wie Obst, nezralé, nedozralé, nevzralé, nečasné owoce, nedosslé swého času, ranni owoce, n. unzeitige Geburt, nedosslý, newčasný plod, m. unzeitiges Kind, nedochůdče, nedochoťátko, nedochodilé, nedosslé djtě, n.

Unzeitig, adv. f. zur Unzeit.

Unzeitigkeit, f. newčasnost, newhodnost, f. b) nezralost, nedozralost, nevzralost, nedosslost, f.

Unzerbrechlich, nezlomitedlný, nepřelomitedlný.

Unzerbrechlichkeit, f. nezlomitedlnost, nepřelomitedlnost, f.

Unzerbrochen, nezlomený, nezlámaný, nerozlámaný, nepřelámaný, nepřelomený.

Unzerrissen, nerozstrhaný, nerozstrzený, nevozedraný.

Unzerrüttet, nerozkussený, nezmakený, im Gemüthe, nezkormaucený.

Unzerschmettert, nezstroskotaný, nerozstroskotaný, nerozstřiskaný, nerozbitý, nerozdrcený, nepodrcený.

Unzerschnitten, nerozřezaný, nerozřiznutý, b) wie Brod, Fleisch, nerozkrogený, nerozkrágený, c) mit der Scheere, nerozstřiżený, nerozstřihaný.

Unzerstörlich, nezbořitedlný, nerozbořitedlný, wie eine Sache, ein Ding, nerozrussitedlný.

Unzerstörlichkeit, f. nezbořitedlnost, nerozbořitedlnost, f. eines Dinges, einer Sache, nerozrussitedlnost, f.

Unzerstört, nezbořený, nerozbořený, wie eine Sache, ein Ding, nerozrussený.

Unzertheilig, nerozdělitedlný, nerozdjlný.

Unzertrennlich, nerozlučitedlný, nerozdjlný.

Unzertrennlich, adv. nerozlučitedlně, nerozdjlně.

Unzertrennlichkeit, f. nerozlučitedlnost, nerozdjlnost, f.

Unzertrennt, nerozlaučený, nerozdjlný.

Unziemlich, unziemend, neslussný, nenáležitý.

Unziemlich, adv. neslussně, nenáležitě.

Unziemlichkeit, f. neslussnost, nenáležitost, f.

Unzier, Unzierde, f. neozdoba, f.

Unzierlich, neozdobný, nevsslechtilý, newýtečný.

Unzierlich, adv. neozdobně, nevsslechtile, newýtečně.

Unziefer, f. Ungeziefer.

Unzinsbar, nepoplatný.

Unzucht, f. die Neigung, nekázeň, nekázanost, f. necud, nestud, m. nestydatost, smilnost, f. die That, nestydatost, nekázanost, nečistota, neřádnost, hanebnost, oplzlost, treiben, páchati, spáchati.

Unzüchtig, in der Neigung, nekázný, bez kázně, necudný, nestydatý, smilný, im Leben, Reden, nestydatý, nečistotný, nekázaný, hanebný, oplzlý, neřádný.

Unzüchtig, adv. nekázaně, nestydatě, necudně, hanebně, nečistotně, neřádně, smilně.

Unzugänglich, unzugängig, nepřjchodný, nepřjſtupný, nepřjſtupitedlný.

Unzugänglich, unzugängig, adv. nepřjchodně, nepřjſtupně, nepřjſtupitedlně.

Unzugänglichkeit, f. nepřjchodnoſt, nepřjſtupnoſt, nepřjſtupitedlnoſt, f.

Unzugerichtet, nepřiprawený, nezprawený.

Unzulänglich, nedoſtatečný, neſtatečný.

Unzulänglich, adv. nedoſtatečně, neſtatečně.

Unzulänglichkeit, f. nedoſtatečnoſt, neſtatečnoſt, f.

Unzuläßig, nedopuſſtěný.

Unzuläßigkeit, f. nedopuſſtěnj, n.

Unzweifelhaft, nepochybný.

Unzweifelhaft, adv. nepochybně, bez pochyby, bez pochybnoſti.

Vogel, m. pták, m. ein Vogel, ein rechter, loſer Vogel, dobrý ptáček, čtwerák, kopa, m. aus der Vögelflug oder Geſange weiſſagen, hádati, předpowjdati z ptačjho letu, zpěwu, ſſtěbetu, dieſe Weiſſagung, ptákoſſtěk, m. der ſo weiſſaget, hadač z ptačjho letu, zpěwu, ptákoprawec, m. die Vögel, ptactwo, n. ptácy, m. plur.

Vogelbauer, m. klece, poſada, ſkřjnka, f.

Vogelbeere, f. geřabina, f. břek, m.

Vögelein, Vöglein, Vögelchen, n. ptáček, m. ptáče, ptáčátko, n.

Vogelfang, m. čizba, f. čjhadlo, čjhařſtwj, čjhánj na ptáky, lapánj ptáků, ptáčnictwj, n. dazu gehörig, čjhařſký, čjzebnj, ptáčnický.

Vögelfangen, n. čjhánj na ptáky, chytánj, lapánj ptáků, čjhařſkwj, n.

Vogelfänger, ſ. Vogler.

Vogelfeder, f. pernatý prach, m.

Vogelflug, m. let ptačj, m.

Vogelfrey, ſwobodný co pták.

Vogelgarn, n. ptačj ſýt, f. tenero, n. ſyť na ptáky, pomeč, f.

Vogelgeſang, m. zpěw ptačj, m. přehudánj ptačj, (přehudánj, pěnj ptačj,) n.

Vogelgeſchrey, n. ſſtěbet ptačj, m. ſſwetholenj, n.

Vogelhändler, m. ptáčnjk, m.

Vogelhaus, n. klece ptačj, f. ptačj domek, m. poſada, Skřjnka, klec, kljcka, f.

Vogelheerd, m. čjhadlo, n. humenec, m. humence, plur.

Vogelklobe, m. rozſkřipec, m.

Vogelkraut, n. kuřjmoř, kuřj ſtřewce, m.

Vogelleim, m. lep, ptacj lep, ptáčnický, ptáčničj kleg, m.

Vogelmarkt, m. ptačj trh, m.

Vogelneſt, n. ptačj hnjzdo, n.

Vogelnetz, n. ſyrka, f. ptačj tenero, n. die Stange dazu, proſſtip, m.

Vogelſchau, m. Vogelſehen, n. ptákohled, ptákoſſtěk, m. ptákohleděnj, ptákoprawenj, n. daraus deuten, ptákoprawiti.

Vogelſchauer, m. Seher, ptákohled, ptákoprawec, m.

Vogelſcheu, m. ptačj ſtraſſidlo, n.

Vogelſchießen, n. ptačj ſtřelba, f.

Vogelſchlag, m. poklopec, ſklon, m. ſkřinka, f.

Vogelſpeiſe, f. náſtraha, wnada ptačj, f.

Vogelſpieß, m. rožnjk ptačj, m.

Vogelſtange, f. proſſtip, m.

Vogelſtellen, čjhati na ptáky.

Vogelſteller, m. čjhař, ptáčnjk, m.

Vogeltrager, m. ptákonoš, m.

Vogelwärter, m. chowač ptáků, opatrownjk ptáků, ptáčnjk, m.

Vogelwicke, f. plur. ptačj wykew, f.

Vogler, m. ptáčnjk, čjhař, čjzebnjk, m.

Vogt, m. poručnjk, ſudj, wládař, wědnjk, zpráwce, m. über die Armen, Bettler, Waiſen, poručnjk chudých, žebráků, ſyrotků, ſyrotčj, nad žebráky, m.

Vogtbar, Majoren, doſpělý, werden, doſpjwati, doſpěti, wyſpěti.

Vogtey, f. poručnictwj, poručenſtwj, ſudſtwj, wědnictwj, wládařſtwj, n. wláda, zpráwa, f. Vogtey über die Waiſen, poručenſtwj, poručnictwj nad ſyrotky, n. die Wohnung, Burg, přibytek, zámek wědnický, wládařſký, m.

Volk, n. Nazion, lid, národ, m. Leute, lid, m. lidé, plur. die Menge,

lid-

lidſtwo, n. das gemeine, ſchlechte, zadnj chaſa obecnjho lidu, chatrná luza, chátra lidj, ſ. ein Haufen Volks, eine Menge, viel Volks, hromada, množſtwj lidj, mnoho lidj. Volk, Soldaten, Völker, lid, ſonſt národy, lidé, m. plur. Volk werben, lid zbjrati.

Völkerrecht, n. práwo lidu, národů, n.

Völkerſchaft, ſ. lid, m.

Völklein, Völkchen, n. lidek, m. hrſtka lidj, ſ. die Nazion, národek, m.

Volkreich, lidný, hlučný, machen, zlidniti.

Voll, plný, geben, machen, füllen, naplniti, do wrchu naplniti, plné naſáſti, do wrchu naplniti, doplniti, dowrſſowati, ein Maulvoll, eine Handvoll, sausto, přehrſſlj, den Hut voll, eine Schüſſel voll, plný klobauk, plná miſa, voll werden, plným býti, naplniti ſe, ſich voll trinken, přeplniti, přebrati ſe pitjm, přepiti, opiti ſe, die Seite, ein Bogen voll ſchreiben, ſchmieren, plnau ſtranu, plný arch napſati, napljhati, namazati, naſſmařiti, ſich die Haut voll lachen, naſmáti ſe, ein Glas voll, plná ſklenice, volle Macht, Gewalt, ſ. Vollmacht; aus vollem Halſe, co hrdlo ſtačj, mit vollem Munde loben, wſſemi vſty chváliti, voll Bluts, plný krwi, machen, celého pokrwawiti, vkrwawiti, zkrwawiti, zkrwáceti, pokrwáceti, voll betrunken, naplněný, přepluněný, namožený pjwem, wjnem, plný wjna, pjwa, vmoklý od wjna, pjwa, ſ. Beſoffen; alle Hände voll zu thun haben, mjti plné ruce dzla, ſ. Vollauf; voll einſchenken, doljti, voll geſteckt, gakby nacpal, gakby narlauk, nabil, voll Schlafes, rozeſpalý, voll Wunden, plný ran, zraněly, voll Volkes, plno lidj, voll ſchreiben, popſati.

Vollauf, hogně, plně, wrchowatě, nazbyt, s zbytkem, vollauf zu eſſen, hognoſt, ſ. zbytek gjdel, m. es iſt alles vollauf, geſt wſſeho nazbyt, zbytek, hognoſt, doſtatek, vollauf zu thun, plno dzla, vollauf haben, mjti wſſeho hognoſt, nazbyt, zbytek, doſtatek.

Vollbeerig, zrnatý.

Vollblütig, krewnatý.

Vollbracht, dokonaný, wykonaný, dowedený k mjſtu, ku konci dowedený, odbytý, wyřjzený, zgednaný, geſchwind vollbracht, brzo odbytý, vollbrachte Reiſe, dokonaná, wykonaná ceſta, pant, ſ.

Vollbringen, vollenden, wykonati, dokonati, doweſti, k mjſtu, ku konci doweſti, wyřjditi, zvplna dokonati, dodělati, odbýti, zgednati, zdjti, es iſt vollbracht, dokonano, wykonáno, zgednáno gal. dodělano, odbyto, wyřjzeno gal. die Reiſe vollbringen, ceſtu, pant. wykonáti, dokonati, odbýti, ein Werk, prácy, djlo dokonati, zvplna dodělati, dopracowati, eine That vollbringen, ſkutek wykonat prowesti, wyweſti, včiniti, ſpáchati, einen Befehl, Auftrag, rozkaz, poručenj wykonati, wyřjditi, zdjti, zgednati.

Vollbringer, m. wykonatel, dokonatel, wyřjditel, včinitel, ſpáchatel, m.

Vollbringung, ſ. act. wykonánj, dokonánj, dodělánj, ku konci dowedenj, wyřjzenj, odbytj, ſpáchánj, n. paſſ. dokonánj, ſkonánj, ſpáchánj, n.

Völle, ſ. beſſ. Fülle, hognoſt, plnost, ſ. ſ. Fülle.

Vollenden, dokonati, dokonávati, dokoncowati, dokončiti, ſkoncowati, ſkončiti, ſkonati, den Lauf vollenden, běh dokonati, ſein Lebenslauf, žiwot dokonati, ſkonati, ſkončiti, ſ. Vollbringen.

Vollendung, ſ. dokonánj, dokončenj, ſkončenj, ſkoncowánj, ſkončenj, ſkonánj, n. der Sterbenden, dokonánj, ſkonánj, n. ſ. Vollbringung.

Vollends, ſ. Völlig.

Völlerey, n. opilſtwj, ožralſtwj, ž.

Vollfreſſen ſich, nažrati ſe.

Vollführen, wyweſti, ku konci doweſti,

weſti, přiweſti, ſ. Vollbringen, Vollenden.

Vollführung, ſ. wywedenj, ku koncy dowedenj, přiwedenj, n. ſ. Vollbringung.

Vollfüllen, docela naplniti, do wrchu naplniti.

Vollgeſtopft, nacpaný.

Völlig, ganz, celý, celiſtwý, plný, gehörig, hodný, ſluſſný, völlige Anzahl der Leute, Verſammlung, celý, plný, weſſkerý počet lidj, m. völliger Verſtand eines Menſchen, celý, plný rozum člowěka, m. völliger Vater, völlige Mutter, der Aehnlichkeit nach, celý otec, celá matka, völlig, wirklich, ordentlich, prawý, völliger Ernſt, oprawdiwoſt, ſkutečnoſt, f.

Völlig, adv. zcela, docela, zwplna, zauplna, cele, wplně, plně, zhola, völlig neu, zcela, zwplna, zbrusu nowý, völlig nackt, dočiſta nahatý.

Völligkeit, f. beſſ. Vollſtändigkeit, Vollkommenheit, plnoſt, f.

Vollkommen, dokonalý, plný, der vollkommene, völlige Vater, celý otec, m. vollkommene Größe, Höhe ꝛc. dokonalá, hodná, ſluſſná, prawá weyſſka ꝛc. vollkommen im Geſichte, am Leibe, plný.

Vollkommen, adv. dokonale, zauplna.

Vollkommenheit, f. daß nichts fehlet, celoſt, plnoſt, celiſtwoſt, f. höchſter Grad, dokonaloſt, plnoſt, f. zur Vollkommenheit bringen, k dokonaloſti přiweſti, Vollkommenheit, gute Eigenſchaft, dokonaloſt, f.

Vollmachen, erfüllen, naplniti, die Zahl, doplniti.

Vollmacht, f. plnomocenſtwj, n. plnoſt mocy, plnomocnoſt, plná moc, f. geben, dáti plnomocenſtwj, plnau moc někomu, zplnomocniti někoho.

Vollmond, m. plný měſýc, m. naplně měſýc, m. pln měſýce, f.

Vollſaufen, jemanden, ožrati, ochlaſtati, opiti někoho, ſich, ožrati ſe, ochlaſtati, opiti ſe, oft, ožrati ſi ſe, opijeti ſe.

Vollſaufer, m. ožralec, opilec, žrák, pigan winný, piwnj, molek, bratr z mokré čtwrtě, ochlaſta, m.

Vollſauferey, f. beſſ. Völlerey, piganſtwj, ožralſtwj, opilſtwj, ožránj, n.

Vollſchenken, plné naljti, doljti.

Vollſtändig, zewrubnj, dokonalý, plný, celiſtwý, celý, ſ. Vollkommen.

Vollſtändig, adv. zewrub, dokonale, plně, wplně, zwplna, cele.

Vollſtändigkeit, f. zewrubnoſt, dokonaloſt, plnoſt, celiſtwoſt, celoſt, f.

Vollſtimmig, hlaſytý.

Vollſtimmig, adv. plným hlaſem, hlaſytě.

Vollſtimmigkeit, f. plnoſt hlaſu, hlaſytoſt, f.

Vollſtopfen, nacpati.

Vollſtrecken, wykonati, wyřjditi, zdjti, wyplniti, zgednati, jemandes Befehle, Aufträge, něčj rozkazy, poručenj wykonati, wyřjditi, zřjditi, zdjti, zgednati, das Urtheil, rozſudek, wſudek, odſudek wykonati, das Teſtament, kſſaft wykonati, ſ. Vollbringen.

Vollſtreckung, f. wykonánj, wyřjzenj, wyplněnj, zgednánj, n.

Vollwichtig, plné wáhy, zauplna wážný, adv. plnowážně.

Vollwichtigkeit, f. plná wáha, f.

Vollziehen, wykonati, wyřjditi, ſ. Vollſtrecken; eine Heurath, ſwadbu ſtrogiti, wſtrogiti, jemandes Befehl, Willen, rozkaz, poručenj, wůli wykonati, naplniti, poručenj wyřjditi, zřjditi, zdjti, ſeinen Willen vollziehen, wůli ſwau proweſti, wykonati, einen Kontrakt, wgiti w ſmlauwu, ſmlauwu zgednati.

Vollziehung, f. wykonánj, wyřjzenj, n. ſ. Vollſtreckung; der Heurath, ſtrogenj, wſtrogenj ſwadby, n.

Vollzogen, wykonaný, wyřjzený, zřjzený, zgednaný.

Vom, iſt ſo viel als, von dem, od, ſ. Von.

Von, wenn es den Urheber anzeigt, od, von Gott geſandt, od Boha poſlaný, von dir, von ihm, od tebe, od něho, von mir, odemně, von Morgen bis an den Abend, od ráno až do wečera, von Himmel,

zu-

z nebe, von der Wurzel, vom Grunde, von dem Orte, von draußen, z kořene, ze dna, z toho mjsta, z wenku, von Herzen, od srdce, von ganzem, z celého, von gutem Ansehen, Verstande, Herkommen, dobrého pohledu, rozumu, dobrého, z dobrého rodu, schön, fröhlich von Gesichte, pěkné, weselé twáře, krásného obličege, groß von Person, weliké postawy, von Geburt ein Deutscher, rodu, rodem, rodilý Němec, von adelichem Geschlechte, z panského, z vrozeného rodu, ein Mann von großer Gelehrsamkeit, von großem Verstande, muž weliké včenosti, welikého rozumu, was eine Eigenschaft oder anklebenden, das Subjekt bestimmenden Umstand anzeigt, ist der Genitiv, einige von (aus) euch, von ihnen, někteřj z wás, z nich, ich habe nichts von diesem Gelde bekommen, gá nic z těch peněz nedostal, ein Liebhaber von ihr, gegj milý, von etwas, něčeho milownjk, die Ursache, der Urheber von etwas, přjčina, půwod něčeho, von Jahren, letitý, letný, von meinem Alter, von meiner Größe, nämlich ein anderer, w mém stářj, w mých letech, w mé weyssce, ein Mann von Ehre, vom Worte, muž na cti zachowalý, muž od slowa, von Gottes Gnaden, z Božj milosti, von sich selbst, von freyen Stücken, sám od sebe, z čisté dobré wůle, von Worte zu Worte, od slowa k slowu, von Tage zu Tage, den odedne, den gako den, von Zeit zu Zeit, časem, von Stunde zu Stunde, w každau hodinu, von der Faust gehen, od ruky gjti, von Angesicht zu Angesicht, od twáře k twáři, von Stunde, von diesem Tage an, od hodiny, od toho dne, von meiner Seite, z mé strany, vom Namen, podlé gména, von alten Zeiten, von Erschaffung der Welt, od starých časů, od stwořenj swěta, von nun an, od té chwjle, od té doby, von Anfange, Anbeginn der Welt, von Alters her, od počátku, z počátku, z prwopočátku swěta, od staroč dáwna, von der Zeit an, od toho času, von ferne, z daleka, von der Nähe, z bljzka; von einer Sache handeln, reden, hören, schreiben oder überhaupt wenn von den Gegenstand anzeigt, o; von einem hören, daß er es gethan habe, o někom slyssel, že to včinil, von einem, von einer Sache etwas schlechtes denken, reden, o někom, o něčem něco zlého smeyssleti, mluwiti, von allen Orten, Seiten, odewssad, odewssud, ze wssech stran, von dem weis ich nichts, o tom nic newjm, von beyden Seiten, z obogj strany, z obau stran, vom Hause, z domu, vom Pferde, z koně, von oben, von unten, von hinten, z hůry, z důly, ze zadu, von Jugend, von Kindheit auf, von Kindesheinen an, od mladosti, z mladosti, z mládi, z dětinstwj, od dětinstwj, od maličkosti, od koljbky, a kasse, von der Geburt, od narozenj, von, aus etwas gemacht, als von Stein, von Holz ꝛc. z kámena, z dřewa ꝛc.

Von außen, zewnitř, zewnitřka, z wenku, z wenčj, pozewnitř, zewnitřně.

Von daher, odtud, tudy.

Von dannen, odtud, odtawád.

Voneinander, von einander, od sebe, gedno od druhého, na různo, (roz...

Voneinander brechen, rozlomiti, rozlámati.

Voneinander bringen, rozprawiti.

Voneinander drehen, roztočiti, na různo točiti, roztáčeti.

Voneinander fliehen, rozvtěcy, rozvtjkati se, na různo běžeti, rozběhnauti se.

Voneinander führen, rozwesti, rozwáděti.

Voneinander gehen, rozgjti se, sich geben, pustiti, rozpustiti se.

Voneinander gelegen, podál, od sebe ležjcý.

Voneinander gerissen, roztržený.

Voneinander geschieden, rozlaučený.

Voneinander geschnitten, rozřjznutý

Von-

Voneinander geſondert, rozlaučený.
Voneinander hauen, roztjnati, rozeznauti na různo, rozſeknauti, rozrubnauti.
Voneinander jagen, rozehnati, rozplaſſiti, rozptýliti na různo.
Voneinander laſſen, rozpuſtiti, rozpauſſtěti.
Voneihander laufen, rozutecy ſe, rozutjkati ſe, rozprchnauti ſe.
Voneinander legen, rozložiti, kláſti na různo, viele Dinge, rozebrati.
Voneinander liegen, podál, od ſebe ležěti.
Voneinander nehmen, rozebrati.
Voneinander reißen, roztrhati, rozſtrhnauti, na různo trhati.
Voneinander ſcheiden, act. rozlaučiti, odlaučiti, neut. rozlaučiti ſe.
Voneinander ſchlagen, rozrazyti, rozbiti, roztepati.
Voneinander ſchneiden, Holz, rozřezati, Brod, rozkrágeti, Papier, rozſtřjhati.
Voneinander ſchreiben, od ſebe, řjdce pſáti.
Voneinander ſetzen, ſtellen, rozložiti, rozſtawěti.
Voneinander ſeyn, býti od ſebe.
Voneinander ſondern, rozlaučiti, rozděliti, na různo děliti.
Voneinander ſpalten, rozekláti, rozkoliti, rozſſtjpati, rozſſtjpnauti, na různo kálati, koliti.
Voneinander ſperren, die Füſſe, rozkročiti, na různo ſtawěti hnáty, roztahowati, rozedřjti, das Maul, oder ſonſt was an, neben einander iſt, rozewřjti, rozedřjti, rozdjrati, roztáhnauti.
Voneinander ſprengen, rozrazyti.
Voneinander ſpringen, rozſkočiti ſe.
Voneinander ſtehen, podál, od ſebe státi.
Voneinander ſtellen, rozſtawěti.
Voneinander thun, od ſebe dáti, rozpogiti, rozprawiti, was ſich aufmacht, rozewřjti, rozwjrati, ſich, rozewřjti ſe, rozwjrati ſe.
Voneinander treiben, rozehnati, rozptýliti, rozplaſſiti.
Voneinander trennen, rozlaučiti, na různo laučiti, děliti, rozpogiti, das Gerichte, rozpárati.
Voneinander treten, rozſtaupiti ſe, etwas, rozſſlápnauti.
Voneinander werfen, rozházeti, rozmetati, na různo házeti, metati.
Voneinander wollen, chtjti od ſebe.
Voneinander zerren, rozdrchati, rozedráti.
Voneinander ziehen, roztáhnauti, in der Wohnung, odſtěhowati ſe od ſebe.
Von ferne, zdaleka, opodál, podál.
Von forne, zpředu, po předu.
Von freyen Stücken, von ſich ſelbſt, z čiſté dobré wůle.
Von heute an, od dneſſka.
Von hinnen, odtud.
Von hinten, ze zadu, pozadu.
Von jetzt an, od této doby, chwjle.
Von innen, zewnitř, zewnitřka.
Von neuem, znowa, znowu.
Von nöthen, potřeba, zapotřebj.
Von nun an, od té doby, chwjle.
Von oben, zhora, zhůry.
Von ſich ſelbſt, ſám od ſebe.
Von ſtatten gehen, dařiti ſe, zdařiti ſe, podařiti ſe, weſti ſe dobře, ſſtaſtně, die Sache geht gut, beſſer von ſtatten, ta wěc dobře, lepſſj ſe daří, ſſtaſtně ſe wede.
Von Stunde an, od té hodiny, na obrat.
Von wannen? odkud? odkawad?
Von weitem, zdaleka, opodál, podál, unvermerkt, zdaleka, von weitem her, zdaleka.
Voppen, pokauſſeti, teyrati, ſ. Foppen.
Vopperey, ſ. pokauſſenj, teyránj, u. ſ. Fopperey.
Vor, před, vor drey Jahren, před třema lety, vor Tage, Taggs, přededněm, vorm Jahre, před rokem, vor dem Hauſe, vor der Kirche, Thüre ſtehen, před domem, před koſtelem, před dwěřmi státi, vor den Augen ſeyn, před očima býti, vor die Augen ſtellen, před oči ſtawěti, vor dem Gerichte ſtehen, před prá-wem státi, vor das Gericht kommen, před práwa přigjti, vor das Haus, vor die Thüre werfen, ſtellen, před dům, přede dwěře hoditi,

diti, postawiti, vor den Leuten, před lidma. vor das Haus, vor die Kirche, Thüre gehen, kommen, před dům, před kostel, dweře gjti, wygjti, vor kurzem, nedáwno, vor Alters, vor Zeiten, za starodáwna, před časy, před lety, za starých časů, za onoho času, vor Schmerzen, Freude, Zorne, bolesti, radosti, zlosti, pro zlost, radost, zlost, vor sich hinsehen, před se, před sebe hleděti, vor Hitze, Angst, Hunger, Durst verschmachten, horkem, vzkosti, hladem, žizni zahjti, vor Scham, Furcht, hanbau, strachy, strachem, pro hanbu, pro strach, vor einem Ruhe haben, před někým pokog mjti, sich vor einem fürchten, scheuen, schämen, báti se, ostrychati se, styděti se někoho, vor allen Dingen, především, napřed, vor Tages, přededni, předednem, vors erste, za prwni, předkem, předně.

Vorabend, m. předwečer, m.

Voran, napřed, voran gehen, napřed gjti, sich voran stellen, napřed, zpředu se postawiti, schicken, napřed poslati, předeslati.

Vorangeregt, s. Vorerwähnt.

Vorarbeiten, napřed pracowati, anderu, před ginými pracowati, gepracý předstihnauti, předchwáriti.

Voraus, im voraus, zum voraus, napřed, předně, voraus bezahlen, napřed platiti.

Voraus erinnern, napřed oznámiti, předoznámiti, předoznamowati.

Vorausgehen, napřed gjti, předgjti.

Voraus sagen, předpowjdati, predpowěděti, předpowědjti, předřjcy.

Voraussehen, předzwjdati, předzwěděti, napřed wěděti.

Voraussetzen, prw, napřed připustiti, etwas vor das andere, napřed postawiti.

Voraus seyn, napřed býti.

Voraus stellen, napřed postawiti.

Voraustreten, napřed wstaupiti, krokčiti.

Voraus verkündigen, předzwěstowati.

Voraus wollen, napřed chjti.

Voraus zahlen, napřed platiti.

Vorbauen, eigentlich ein Gebäude, předstawěti, předstawiti, einem Uebel ꝛc. předcházeti, předgjti, wstřjc gjti, wgjti, bey jemanden, předegjti něco.

Vorbauung, f. im Bauen, předstawenj, n. Verhinderung, předegjti, n.

Vorbedacht, m. ssetrnost, f. rozmysl, m. rozssaſnost, opatrnost, f. mit allem, gutem Vorbedachte, s rozmyslem, s dobrým rozmyslem, rozmyslně, ssetrně, opatrně, rozssaſně, z wmyslu, s přistrogenim.

Vorbedächtig, rozmyslný, předmyslný, ssetrný, rozssaſný, opatrny, přistrogený.

Vorbedächtigkeit, f. rozmyslnost, rozmyslnost, ssetrnost, opatrnost, rozssaſnost, přistrogenost, f.

Vorbedächtlich, adv. ssetrně, rozmyslně.

Vorbedenken, předmeyssleti, prwmeyssleti, přemeyssleti, rozwažowati, prw pomyssliti, ssetřiti, rozbrati, přemjtati w mysli.

Vorbedeuten, předznamenati, napřed oznámiti, znamenati.

Vorbedeutung, f. předznamenánj, n. před oznámenj, n.

Vorbehalt, s. Bedingung.

Vorbehalten, sich etwas, zachowati, bě něco, wymjniti, s. Ausbedingen, ausdingen auf das Künftige, ein andersmal, jemanden, zachowati napřed, wymjniti.

Vorbereiten, připrawowati, připrawiti, přichystati, přistrogiti, přihotowiti, předtjm, napřichystati, strogiti, hotowiti, jemanden auf etwas, připraviti, přistrogiti, přichystati někoho na něco; ich bin dazu, darauf vorbereitet, giem k tomu přichystán, připraven der Gemüther, der Zuhörer, priprawiti, nastrogiti, sich, jemanden zum Tode, zur Beichte, fung, Akademie, Rede, zum Abendmahl, připrawiti, připrawowati.

Vorbereitet, připrawený, přichystaný, přistrogený.

Vorbereitung, f. sein selbst auf etwas, připrawowánj, připrawenj, n. přjprawa, f. přichystánj, chystánj, přistrogenj, strogenj, přihotowenj, n. Vorbereitung eines andern, připrawowánj, n. přjprawa, f. chystánj, strogenj, přistrogenj, přichystánj, n. zum Tode, zur Beichte, Prüfung, Akademie, Rede ꝛc. připrawenj, n. přjprawa k smrti, zč. f. Vorbereitung der Gemüther, in der Redekunst, zu einem Feste, als Gottesdienst, připrawowánj, připraweni, n. přjprawa, f. als Anstalt, přjprawa, f. ohne Vorbereitung, bez přjprawy.

Vorbericht, m. předmluwa, f. machen, halten, předmlauwati.

Vorbesagt, swrchu řečený, prawený.

Vorbescheid, m. puhon, duhon, m. obsýlka, f. obeslánj, pohlánj, přiwolánj, n.

Vorbescheiden, pohnati, dohnati, obeslati, obsýlati, přiwolati.

Vorbeschrieben, prw popsaný, wypsaný.

Vorbestimmen, prw wrčiti, wložiti, wstanowiti, předsjditi.

Vorbeugen, zpředu nakloniti, nacheyliti, 2) einem Uebel, wstřjc gjti, wgjti, wkročiti, w cestu wkročiti, předgjti, zamezyti, wyhágiti, zahágiti.

Vorbeugung, f. zpředu naklonění, nachýlenj, n. Verhinderung, wstřjc gitj, wgitj, předgitj, zamezenj, wyhágenj, zahágenj, n.

Vorbewust, s. Vorwissen.

Vorbey, vorbei, okolo, mjmo, mimo, bey unserm Hause vorbey, okolo nasseho domu, mimo nasseho domu, mjmo nás dům, vorbey seyn, po wssem, konec, po tom býti, wie Zeit, Termin, vgjti, progjti, minauti, wie eine Verrichtung, als: die Verrichtung ist vorbey, gest po prácy, gest konec s pracý. der ist vorbey, konec s njm, gest po něm, weta po něm, ten tam.

Vorbeyeilen, okolo, mjmo pospjchati, chwátati.

Vorbeyfahren, okolo, mjmo geti, jemanden, etwas, okolo, mjmo westi, wezti.

Vorbeyfliegen, okolo, mjmo letěti.

Vorbeyfließen, okolo, mjmo tecy, wie die Zeit, plinauti, vplinauti, minauti.

Vorbeyführen, okolo, mjmo westi, zu Wagen, Schiffe, okolo, mjmo wezti.

Vorbeygehen, okolo, mjmo gjti, wie die Zeit, Gelegenheit, vcházeti, vgjti, minauti, pominauti, vtecy, přegjti, přeběhnauti, etwas, minauti něco, vorbeygehen lassen, opominauti, s. Vorbeylassen; vorbeygehen wie ein Wetter, minauti, přegjti, nahe bey dem Kopfe, wie ein Schuß, s. Vorbeyfliegen.

Vorbeygehen, das, okolo, mjmo gitj, n. im Vorbeygehen, w mjmo, w okolo gitj, chodu.

Vorbekommen, vgjti, wyniknauti.

Vorbeylassen, die Zeit, Gelegenheit, etwas, opominauti, pominauti, mjmo pustiti, etwas bey der Tafel, oder sonst etwas, als Reden, mjmo sebe pustiti, jemanden, ihn nicht aufhalten, okolo, mjmo sebe pustiti, nechati.

Vorbeylaufen, okolo, mjmo běžeti, als ein Fluß, okolo, mjmo tecy, běžeti.

Vorbeyreiten, okolo, mjmo geti na koni.

Vorbeyschiffen, segeln, okolo, mjmo se plawiti.

Vorbeyseyn, s. Vorbey; das Jahr ist vorbey, rok minul, pominul, die Hitze ist vorbey, horko pominulo.

Vorbeystreichen, minauti, mjmo běžeti, tecy, přeběhnauti, přebjhati, plynauti, die Zeit vorbeystreichen lassen, čas nechati pominauti, vtecy, přeběhnaut, proběhnaut, vplynaut, die Gelegenheit, s. Vorbeylassen.

Vorbeytragen, okolo, mjmo nesti.

Vorbeytreiben, okolo, mjmo hnáti.

Vorbeywischen, okolo, mjmo se sswistnauti,

Vorbeyziehen, okolo, mjmo táhnauti

Vorbild, n. Muster, zřitel, m. podoba, podobizna, f. prwnj obraz, m. Abbildung, nastjněnj, n. nástin, m. nawrženj, ponawrženj, n.
Vorbilden, darstellen, podobiti, předobrazyti, předestřjti, wyobrazyti, wypodobniti, nawrcy, bezeichnen, nastjniti, nawrcy, ponawrcy.
Vorbildung, f. předobrazenj, předestřenj, připodobněnj, prwnj nawrženj, wyobrazenj, n. Abzeichnung, Bezeichnung, nastjněnj, n. nástin, m. nawrženj, ponawrženj, n. s. Vorbild.
Vorbildweis, pod obrazem, zřetelem.
Vorbitte, f. přjmluwa, f. der Heiligen, přjmluwa, f. orodowánj, n. s. Fürbitte.
Vorbitten, přjmlauwati se, wie die Heiligen, orodowati, přimlauwati se.
Vorbote, m. předchůdce, m.
Vorbringen, přednesti, přednásseti.
Vorbringen, das, přednessenj, přednássenj, n.
Vorburg, f. předhradj, n.
Vordach, n. přjstřessek, námětek, m. přjstřessj, n.
Vordecken, předstjrati, předestřjti.
Vorder, vordere, přednj, předněgssj, die vorderen Zähne, přednj zuby, m. plur.
Vorderbug, m. plece, f. plur.
Vorderhaupt, n. týmě, temeno, n. předek hlawy, m.
Vorderhaus, n. předdomj, n. předek domu, m.
Vordersatz, m. přednj položenka, f.
Vordertheil, m. přednj částka, f. předek, přednj djl, m. des Schiffes, předek, m. přednj čelo, n. des Hauptes, týmě, temeno, n.
Vorderthüre, f. přednj dwéře, f. pl.
Vorderzahl, f. přednj počet, m.
Vorderzahn, m. přednj zub, m.
Vordeuten, předoznámiti.
Vordeutung, f. předoznámenj, n.
Vordrängen, před se tlačiti, před se hnáti, sich, napřed se tlačiti, dráti, třjti.
Vordringen, napřed se řititi, waliti, aus dem Gedränge, wydjráti se, protlačowati se, dobeywati se wen, dráti se wen.
Vordrucken, in einem Buche, napřed, zpředu wytlačiti, wytisknauti.
Voreilig, kwapliwý, vnáhliwý, přjliš kwapný, spěssný, z horka na kwassený, voreilig seyn, vkwapiti se, vspjssiti se, vnáhliti se, vchwátiti se, kwapliwým býti.
Voreilig, adv. kwapliwě, vnáhliwě, přjliš kwapně, spěssně.
Voreiligkeit, f. kwapliwost, vnáhliwost, přjlissná kwapnost, spěssnost, vkwapenj, vnáhlenj, vspjssenj, n.
Voreltermutter, Voraltermutter, f. praprababa, f.
Voreltern, Voraltern, c. plur. Vorfahren, předkowé, otcowé, c. plur.
Voreltervater, Voraltervater, m. praděd, m.
Vorenthalten, zadržeti za sebau, sobě.
Vorenthaltung, f. zadrženj za sebau, sobě, n.
Vorerinnerung, f. přednapomenutj, zpředu připomenutj, n. b) wýstraha, f.
Vorersehen, vorerwählen, předwiděti, předezřjti, předzwěděti.
Vorersehung, Vorerwählung, f. předzwěděnj, předwiděnj, předezřenj, n.
Vorerwählen, vorerwehlen, prw, napřed woliti, zwoliti, předwoliti, předzřjditi.
Vorerwählung, Vorerwehlung, f. prw, napřed wolenj, zwolenj, předwolenj, předzřjzenj, n.
Vorerwähnt, swrchu dotčený, dotčnutý, připomenutý, zmjněný.
Vorfahren, hervorfahren, wygeti, na dem Wagen, předgeti.
Vorfahrer, m. předek, m. die Vorfahren, Vorfahren, předkowé, předcy, m. pl.
Vorfahrinn, f. předkyně, f.
Vorfall, m. přjhoda, náhoda, f. přjběh, m. přjpadnost, přjpadná, přjhodná wěc, f. den ganzen Vorfall erzählen, celý přjběh, celau přjhodu powjdati, wyprawowati.
Vorfallen, sich zutragen, přihoditi se, zběhnauti se, připadnauti, dáti se, wie Zank, Verdruß, Hinderniß, dáti se, státi se, nastati, wie ein Gelei

Gelegenheit, nahoditi, dáti se, was iſt vorgefallen? co se přihodilo? nahodilo? zběhlo?

Vorfallend, přjpadný, přjpaditý, přihodilý, nahodilý, vorfallende Gelegenheit, nahodilá přjležitoſt.

Vorfechter, m. obháječe, obrániče, m.

Vorfinden, wynalezti, wynagjti.

Vorfodern, zawolati, powolati, pohnati, wenn ſich einer verbirgt, wywolati, powolati.

Vorfoderung, f. půhon, m. powolánj, n. wenn ſich einer verborgen hält, nicht erſcheinen will, wywolánj, powolánj, n.

Vorführen, předwesti.

Vorgang, m. Vorfall, přjběh, m. přjhoda, f. b) das Vorgehen, předchůze, f.

Vorgänger, m. předchůdce, f.

Vorgebäude, f. Vordergebäude.

Vorgeben, prawiti, powjdati, wyprawowati, ſich ſtellen, dělati se, dělati se, ſtawěti se, poſtawiti ſe, prawiti, vorgeben Kindereyen, dokazowati, tropiti, dowáděti, laſſkowati, dětinſtwj prowozowati, prowoditi.

Vorgeben, das, prawenj, powidánj, wyprawowánj, n. nach ſeinem, gakž prawj, powjdá, wyprawuge, b) der Kindereyen, dowádenj, dokazowánj, n.

Vorgebirge, n. předhořj, n.

Vorgeblich, řečený, prawený.

Vorgeblichermaſſen, gakž prawj, rozpráwěgj, mluwj.

Vorgefaßt, napřed pogatý, vorgefaßte Meynung, napřed pogaté domněnj, n. ſ. Vorurtheil.

Vorgefühl, n. předcyt, m.

Vorgehen, ſich zutragen, djti ſe, přihoditi ſe, zběhnauti se, dáti ſe, was geht hier vor? co ſe tu děge? es gehet etwas vor, něco ſe kuge, 2) vorgehen, vorhergehen, předcházeti, předgjti, napřed gjti, er geht ihm weit vor, on ho daleko předchází.

Vorgehend, vorgängig, předcházegjcý, předeſlý.

Vorgelaſſen, připuſtěný, puſtěný napřed.

Vorgemach, n. předſyně, n. ſyň, ſyně, ſynce, kobka, f.

Vorgemeldet, ſwrchu připomenutý, zmjněný, předřečený.

Vorgemerkt, předznamenaný.

Vorgenommen, před ſe wzatý.

Vorgenannt, předgmenowaný, napřed, zprwu, ſwrchu gmenowaný.

Vorgerüſt, n. přednj leſſenj, předleſſenj, n.

Vorgeſagt, předpowěděný, předřečený.

Vorgeſang, m. předzpjwánj, n. předezpěw, m.

Vorgeſchrieben, předepſaný.

Vorgeſetzt, předſtawený, der Vorgeſetzte, předſtawený, er iſt mein Vorgeſetzter, on geſt můg předſtawený, Vorgeſetzter eines Landes, einer Stadt, Kirche ſeyn, předſtaweným, předloženým zemi, městu, cýrkwi býti, předſtaweným země, města, cýrkwe býti, vſtanowený nad zemj, městem, cýrkwj; vorgeſetzt ſeyn, předſtaweným, vſtanoweným býti, jemanden, předſtaweným, předloženým býti někomu, vſtanoweným býti nad někým.

Vorgeſteckt, předtknutý, zaſtrčený.

Vorgeſtellt, předſtawený, předložený.

Vorgeſtern, před wčereyſſkem, předewčjrem, před wčereyſſjm.

Vorgeſtreckt, zapůgčený.

Vorgeſtrig, předwčereyſſj.

Vorgewandt, předeſtřený.

Vorgeworfen, wytrykaný.

Vorgezogen, předſtawený.

Vorgreifen, einem, předgjmati, předſtjhnauti, předchwáriti, předſahati, předchwacowati, předgjti.

Vorgriff, m. předgjmánj, předgitj, předſtjženj, předſahánj, předchwácenj, n.

Vorhaben, etwas thun wollen, před ſebau mjti, před ſe brátí, pokauſſeti ſe o něco, obmeyſſleti, mjniti, was haben ſie vor? co magj před ſebau? co berau před ſebe?

Vorhaben, das, předſewzetj, n. předſewzatá rada, f. vmyſl, m. mjněnj, vmyſſlenj, vmjněnj, n. des Vorhabens ſeyn, mjti w vmyſlu, býti

Vorhof, m. předdwořj, n. sýň, f. kleiner, syňka, synce, f.
Vorhölle, f. předpeklj, n.
Vorjährig, lonský, předročnj.
Vorig, ehemalig, předessłý, dřewnj, das vorigemal, předessłe.
Vor itzo, vor jetzo, vor jetzt, itzt, prozarjm, zarjm, nynj.
Vorkauen, předžweykati, rozžweykati.
Vorkauf, m. zákup, m. zakaupenj, překaupenj, n.
Vorkäufer, m. překupnjk, zákupnjk, hokynář, m.
Vorkäuferinn, f. překupnice, hokyně, f.
Vorkaufsrecht, n. práwo zákupu, zákupnj, n.
Vorkehren, zřjditi, přičiniti, obraceti, k něčemu, alle Anstalten, wisechny přjprawy, prostředky přičiniti, potřebowati, obrátiti, zřjditi.
Vorkehrung, f. zřjzenj, přičinenj, obrácenj prostředků, přjpraw, n.
Vorkommen, zuvorkommen, předcházeti, předgjti, předegjti, einem Uebel, předcházeti, předgjti zlému, einem mit dem Schlag vorkommen, rauau někoho předstjhnauti, předegjti, vorkommen vor einen, gelassen werden, předstaupiti, předpuščenu býti, ich kann nicht vorkommen, nemohu předstaupiti, vorkommen, bemerkt werden, sich ereignen, dáti se, zběhnauti se, připadnauti, přihoditi se, oft vorkommen, der Zeit nach, často připadati, se zbjhati, namjcati, dem Orte nach, zum Vorschein, často na gewo, na swětlo přicházeti, wyházeti, vorkommende Personen, na gewo přicházegjcý osoby, vorkommen, scheinen, dünken, připadati, přicházeti, wie kömmt es, er dir vor? gak ti to, ow připadá, přichází? im Schlafe, im Traume vorkommen, zdáti se, es kam mir vor, als ob ich ihn sahe, zdálo se mi gakobych ho widěl.
Vorladen, wyzwati, pozwati, vor Gericht, pohnati.
Vorladung, f. wyzwánj, pozwánj, n. vor Gericht, pohon, m. pohnánj, n.
Vorlage, f. pádlo, n. záwora, přjwora, f.
Vorlangen, podáwati.
Vorlängst, giž dáwno.
Vorlassen, předpustiti, připustiti, pustiti, nechati před se.
Vorlauf, m. Vorlaufung, f. předběženj, předběhnutj, předbjhánj, n. des Weins, šamotec, prwnj, přednj mest, m.
Vorlaufen, předběhnauti, předbjhati.
Vorläufer, m. předchůdce, předběžitel, m.
Vorläufig, předběžný.
Vorläufig, adv. předběžně.
Vorlegen, předkládati, předložiti, vorlegen ein Schloß, oder sonst etwas zum Verschließen, Hindern, zawěsiti, einem eine Frage, otázku předložiti, nawrcy, podati.
Vorlegelöffel, m. nalewacý, poliwečná lžjce, nalewačka, f.
Vorlegschloß, n. wisnutý zámek, m.
Vorlesen, napřed čjsti, předčjsti, předčitati, někomu čjsti.
Vorleser, m. předčitel, předčtenář, m.
Vorlesung, f. předčtenj, předčitánj, n.
Vorleuchten, napřed swjtiti, předswjtiti.
Vorlieb nehmen, überhaupt, za wděk wzjti, čjgiti, přigmauti, mit etwas, něčjm.
Vorliegen, naproti ležeti, vor etwas, před něčjm ležeti.
Vorlügen einem, lháti někomu.
Vormachen, vorsetzen Schürze, přepáseti, vor das Gesicht, vor die Augen, předstjrati, předestřjti, oči něčjm zaklopiti, den Vorhang, koltrau zastjrati, opjnati, einem etwas, nalháti, namluwiti, předstjrati.
Vormalen, předmalowati, před oči předstawiti, předestřjti, předstjrati.
Vormalig, dřjwnj, předessłý.
Vormals, předesšle, gindy, ginda, dřewně.
Vormauer, f. bassta, přednj zed, f.
Vormittag, m. čas předpoledně, n. předpoledně, n. vormittags, vor Mittage, před polednem.
Vormittägig, předpoledně.
Vormittagsprediger, m. předpoledně kazatel, kazatel před polednem, m.

Vormittagspredigt, f. kázanj před poledněm, předpoledňj, n.
Vormund, m. poručnjk, m.
Vormündlich, poručnický.
Vormündlich, adv. poručnicky.
Vormundschaft, f. poručenſtwj, poručnictwj, n.
Vormundſchaftlich, poručnický.
Vormundſchaftlich, adv. poručnicky.
Vormundſchaftsſache, f. wěc poručnická, f.
Vorn, forn, vorne, vornen, napřed, zpředu, od předku, vorne an, von vorn, vom Anfange, znowa, z počátku, zpředu, anfangen, znowa, z předu, od přednjho konce začjti.
Vorname, Vornahme, m. předgméno, přednj gméno, n.
Vornehm, znamenitý, wzácný, přednj, zwlásſtnj, wzneſſený, vornehmer Gaſt, Herr, vornehme Miene, znamenitý, wzácný, přednj, zwlásſtnj, wzneſſený hoſt, pán, znamenitý pohled, m. wir haben vornehme Gäſte, mámě wzácné, znamenité hoſti.
Vornehm, adv. znamenitě, wzácně, předně, zwlásſtě, obzwlásſtě, wzneſſeně, vornehm thun, znamenitě, panſky ſobě weſti.
Vornehmen, před ſe, před ſebe wzýti, bráti, vmjniti, ich habe mir vorgenommen zu ſchreiben, předſewzal ſem ſobě, vmjnil ſem ſobě pſáti, was er ſich einmal vornimmt, co ſy gednau před ſebe wezme, zamjnj, zamyſlj, einen befragen, wyſlýchati, etwas auf ſich nehmen, na ſe bráti, wzýti, podnikuauti.
Vornehmen, das, předſewzetj, vmjněnj, n. ſ. Vorhabeu.
Vornehmlich, adv. zwlásſtě, obzwlásſtě, předně.
Vornehmſte, neyznamenitěgſſj, neywzácněgſſj, neypředněgſſj, neyobzwlásſtněgſſj, přednj, obzwlásſtnj, die Vornehmſten im Staate, neyznamenitěgſſj, neypředněgſſj w obcy, das Vornehmſte, der vornehmſte Umſtand, bey einer Sache, neypředněgſſj, neyobzwlásſtněgſſj, neyznamenitěgſſj wěc.

Vorpfeifen, předpiſkati, napřed piſkati, einem, piſkati, hwjzdati někomu.
Vorplaudern, plſkati, tlachati někomu, was hab ich ihm ſchon alles vorgeplaudert, co ſem mu giž wſecko neplſkal, nenaplſkal.
Vorragen, wyſkytati ſe, wynikati, ſtrměti, wen čnjti, wykaukati, über die andern, unter andern, wynikati nad giné, předčiti, předſſiti giné, nad giné ſáhati.
Vorrang, m. Vorzug, Rang vor andern, přednoſt, přednoſtka, f. předek, m. přednj mjſto, n. haben, haupten, předek, přednoſt držeti, mjti.
Vorrath, m. záſoba, f. záſobenj, zu allen Lebensmitteln zu Hauſe, auf Reiſe, für die Armee, záſoba, f. záſobenj pokrmu, n. ſſpjže, f.
Vorräthig, zbytečný, na zbyt, haben ſie, nicht eine Feder vorräthig? nemagj pero nazbyt, zbytečné?
Vorrathsgewölbe, n. Kammer, ſſpjžna, f. ſklep záſobnj, ſſpjžni, n.
Vorrechnen, einem etwas, wypočjtati, wypočjſti.
Vorrecht, n. práwo přednoſti, přednu, přednj práwo, n. 2) Vorzug, přednj mjſto, n. předek, m. přednoſt, f.
Vorrede, f. předmluwa, f. machen, předmlauwati, předmluwiti, předmluwu vděłati.
Vorreden, vorſprechen, zum Nachſprechen und Lernen, napřed říkati, 2) eher reden als ein anderer, in Reden vorgreifen, předmlauwati, napřed mluwiti, 3) jemanden etwas eitles vorreden, plſkati.
Vorredner, m. předmluwce, předmluwčj, m.
Vorreihen, m. přednj řada, f.
Vorreiten, vorreuten, napřed gehen, předegeti, předgjzděti na koni.
Vorreiter, m. předgjzdce, předgjzdec, m.
Vorrücken, etwas weiter, poſtrčiti, powaliti něco, něčim napřed, napřed poriſknauti, ſelbſt, mich fortſchreiten, poſtaupiti, poſtaupnu-

pnauti, postupowati, vorrücken mit der Armee, oder sonst mit etwas, wogzkem, něčym postupowati, postaupiti, 2) vorrücken einem etwas, vorwerfen, wyteykati, wyčjtati.

orrückung, f. das Vorhergehen, postupowánj, postaupenj, n. 2) Vorwurf, wyteykánj, wyčjtánj, n. weytka, weyčjtka, f.

orruderer, m. weslář zpředu, m.

orrufen, wywolati.

orrüstung, f. předzaopatřenj, n.

orsagen, wie ein Lehrer, powjdati, říkati někomu, 2) prophezeyen, vorhersagen, předpowjdati, prorokowati, předpowědjti.

orsager, m. předpowědnjk, m.

orsagung, f. powjdánj, říkánj, n. Prophezeyung, předpowjdánj, předpowědenj, n.

orsänger, m. předzpěwák, předzpěwač, m.

rsatz, m. předsewzetj, n. vmysl, m. vmjněnj, n. fassen, včinitj předsewzetj, vmjniti, vmysliti, w vmysl wzýti, mit, aus Vorsatz, z vmysla, vmyslně, naschwál, schwálně, ohne Vorsatz, bez naměřenj, bez vmysla, mit dem Vorsatze es zu thun, jm předsewzetjm, vmyslem, duhem, auf seinem Vorsatz bleiben na swém předsewzetj, vmyslu státi, vstrnauti, Vorsatz im Schluße, přednj položenj, n. přednj položenza, f. Vorsatz, was man vorsetzt, ein Schirm, spanische Wand, zástona, spona, f. zastěradlo, n.

rsätzlich, zvmyslný, schwálný, swévolný.

rsätzlich, adv. zvmyslně, zvmysla, schwálně, naschwál, swéwolně.

rsätzlichkeit, f. zvmyslnost, schválnost, swéwolnost, f.

rschein, m. zum Verschein kommen, na gewo přigjti, wygjti, na swětlo přigjti, wygjti, bringen, na gewo, na swětlo wynesti, wyvesti.

rschieben, den Riegel, zastrčiti, předstrčiti záworku, jemanden, nastrčiti.

Vorschießen, wie ein Zweig, pučiti se, wypučiti se, wypukati se, wotawiti se, wystřeliti, wystřelowati, wie eine Drüse Blatter, wysaditi se, wypukati, wynikati, wie ein Vorgebirge oder eine Erdzunge in das Meer, wynikati, čnjti, einem Geld vorschießen, vorstrecken, zapůgčiti penjze, napřed dáti, poskytnauti, penězy založiti.

Vorschlag, m. nawrženj, podánj, n. rada, f. podánj, nawrženj rady, n. in Vorschlag bringen einen, etwas, nawrhnauti někoho, něco.

Vorschlagen, etwas, einen, nawrcy, nawrhnauti, podati.

Vorschmack, m. předchautka, f.

Vorschneiden, krágeti napřed, rozkragowati hostům.

Vorschneider, m. krágič, rozkrágič, krágeč, m.

Vorschnellen, wynikati, wynikuauti, wystřeliti, wymrsstiti se.

Vorschreiben, předpisowati, předepsati, sich nicht vorschreiben lassen, nedati sobě předpisowati.

Vorschrift, f. předpis, m.

Vorschriftlich, předepsaný, wyměřený.

Vorschriftlich, adv. předepsaně, wyměřeně.

Vorschub, m. Hülfe, spomoc, f. posyla, thun, pomocy, posyly podati, dodati, přispěti, pomoc činiti, včiniti, dopomáhati, spomáhati, Vorschub der Bosheit, der Laster, posyla, podnět zlostj, neprawostj, s. Helfen.

Vorschubriegel, m. klička, přjworka, f.

Vorschuhen, Stiefeln, podssjti, podssjwati.

Vorschuß, m. am Gelde, zapugčenj, poskytnutj peněz, založenj penězy, n. jemanden geben, thun, zapugčiti někomu, založiti někoho penězy, poskytnauti napřed, Vorschuß des Weins, samotěč, m. přednj mest, wjno, des Daches, přjstřessek, námětek. m.

Vorschußwein, m. samotěč, m.

Vorschützen, etwas, als Krankheit, Reise, die Unmöglichkeit, předstjra-

ſtná, whodná, poloha, vortheilhafte Heirath, proſpěſſné wdawky.

Vortheilhaft, vortheilhaftig, adv. proſpěſſně, ſich poſtiren, přjhodně, miſtně, nehodně ſe poſtawiti.

Vorthun, hervorthun, ſich zeigen, okázati ſe, dáti ſe widěti, wygiti na gewo, na ſwětlo; vor andern, před ginými wyniknauti, ſtkwjti ſe, wywerſſiti ſe nad giné, předčjti nad giné, vorthun, etwas, wie eine Schürze, Halstuch, ein Bret, Riegel, zakryti, zaſtřjti, přiſtřjti záſtěrau, ſrkonoſſem, zahraditi prknem, zaſtrčiti záworau.

Vorthüre, f. přednj dwéře, f. plur.

Vortrab, m. přednj hluk, hauf, záſtup, m.

Vortrag, m. předneſſenj, n.

Vortragen, vor einem her, před ſe neſti, vorlegen, přednáſſeti, předneſti, předkládati, ich trug es ihm ſchon vor, gá mu to giž předneſl, vor einem tragen, neſti před někým.

Vorträglich, ſ. Zuträglich.

Vorträglichkeit, f. ſ. Zuträglichkeit.

Vortrefflich, wýborný, znamenitý, wzneſſený, vortreffliches Gemüth, čacká, wýborná, znamenitá myſl, vortrefflicher Verſtand, wýborný rozum.

Vortrefflich, adv. wýborně, nawýbor, znamenitě.

Vortrefflichkeit, wýbornoſt, znamenitoſt, wzneſſenoſt, f. des Gemüthes, čackoſt, wýbornoſt, znamenitoſt myſli, f.

Vortreiben, předſchnáti, puditi.

Vortreten, hervortreten, předſekráčeti, einem, předegjti někoho, vor einem erſcheinen, předſtaupiti před někoho.

Vortrinken, předpjgeti.

Vortritt, m. předſtaupenj, n.

Vortruppen, f. plur. přednj wogſko, n.

Vortrunk, m. pocta, f.

Vortuch, n. paſna, kaſanka, paſenka, f.

Vorüber, mimo, okolo, gehen, gjti, laſſen, puſtiti mimo, ſ. Vorbey; wir ſind noch nicht vorüber, geſſtě nenj konec, powſſem, weta, vorüberfahren, okolo, mimo geti, vorüberrauſchen, pominauti, ſprchnauti.

Vorurtheil, n. předſudek, m. předſauzenj, n. ſaudu předrozeznánj; vom Vorurtheil eingenommen, ſ. Eingenommen.

Vorwache, f. přednj ſtráž, hljdka, hláſka, f.

Vorwachſen, wyrůſtati, wen růſti.

Vorwand, m. zámyſl, přjkrow, m. záſtěra, předſtěra, barwa, pokrýčka, f. plášť, m. unter dem Vorwande, pod zámyſlem, pod záſtěrau, pod plášťem, pod pokličkau, pod přikrytjm, barwau, twářnoſtj, pod přjkrowem, nur zum Vorwande, na pohleděnj, na oko, na zřetel, zum Vorwande haben, brauchen, zameyſſleti, zámyſl brán.

Vorwärts, z předu, po předu, napřed, geneigt, před ſe ſehnutý.

Vorweg, nehmen, kaufen, předeſmjti, předkaupiti.

Vorwehr, f. přednj hradba, f.

Vorweiſen, provkázati.

Vorweiſer, m. provkázatel, m.

Vorwenden, hervorwenden, proti, na proti obraceti, obrátiti, naſtawiti, vorſchützen, als Vorwändlichkeit ꝛc. předkládati, předmjtati, namjtati, předwrcy, nawrcy, předſtjrati, ſ. Vorſchützen.

Vorwerfen, wyteykati, wyčjtati, předhazowati, nawrcy, eine Speiſe den Thieren, předwrcy, hoditi, wrcy.

Vorwerk, n. dědina, f. ſtatek, m. dwůr pozemſký, m. poplužnj, n. plužj, n. Schanze, přednj ſtrana pewnoſti, f.

Vorwerksmann, m. dědinjk, m.

Vorwitz, m. wſſetečnoſt, drzoſt myſli, doſkočnoſt, f.

Vorwitzig, wſſetečný, drzý myſle, doſkočný, wſſetyčka, f.

Vorwitzig, adv. wſſetečně, drze, doſkočně.

Vorwort, n. (in der Sprachkunſt) předſtáwka, f. 2) Fürwort, Fürſprache, přjmluwa, f.

Vorwurf, m. weytka, weyčjtka, f. wyčeykánj, wyčjtánj, předhazowánj, n.
Vorzeichen, n. předznamenj, n.
Vorzeichnen, předznamenati.
Vorzeichnung, f. předznamenánj, n.
Vorzeigen, provkázati, vkázati.
Vorzeiger, m. provkazatel, vkazatel, m.
Vorzeiten, před časy.
Vorziehen, hervorziehen etwas, wytáhnauti, den Vorhang, oponau zastřjti, koltrau opnauti, opjnati, potáhnauti, obtáhnauti, zatáhnauti oponau, zastřjti, přetáhnauti, předestřjti oponu, vorziehen in einem Hauſe, napřed se stěhowati, den Vorzug geben, předstawowati, předstawiti, předložiti, předkládati, přednesti, napřed stawiti, položiti, předek, přednost dáti, přednosti někomu podati, pugčiti, einem vorgezogen werden, někomu předstawenu býti.
Vorzug, m. der Armee, přednj, prwnj tah, m. Vorzug, Werth, Vortrefflichkeit, vor anderu, přednost, přednůstka, f. předek, m. přednj mjsto, haben, přednůstku mjti, držeti, předčiti, geben, přednost, předek, přednj mjsto dáti, podati, půgčiti, er hat viele Vorzüge, on má mnohé přednosti.
Vorzüglich, zwlásstnj, obzwlásstnj, oblásstnj, přednj.
Vorzüglich, adv. zwlásstě, zwlásstně, přednē, obzwlásstnē.
Vorzüglichkeit, f. zwlásstnost, obzwlásstnost, oblásstnost, přednost, f. ſ. Vorzug.
Vorzugsweise, ſ. Vorzüglich.
Ueppig, verſchwenderiſch, chlipný, bugný, muthwillig, bugný, üppig ſeyn, bugniti, chlipěti.
Ueppig, adv. verſchwenderiſch, chlipně, bugně, muthwillig, bugnē.
Ueppigkeit, f. chlipnoſt, f. Muthwillen, bugnoſt, f.
Uranfrau, f. prababa, f.
Uranherr, Uran, m. praděd, deſſen Vater, prapraděd, m.
Uralt, ſtarožitný, ſtarodáwný, prastarý, welmi starý, mnoholetý, wetchý.
Urältermutter, f. praprababa, bábina matka, f.
Ururältermutter, f. praprabábina matka, bábina bába, f.
Urältervater, m. prapraděd, dědůw otec, m. noch einen Grad zurück, praprapradědůw otec, dědůw děd, m.
Uraltmutter, f. praprabába, f.
Uraltvater, m. prapraděd, m.
Urbietig, wolný, ochotnowolný.
Urenkel, m. prawnuk, m.
Urenkelinn, f. prawnučka, f.
Urenkelsfrau, f. prawnukowá panj, f.
Urgichter, m. pſanec, m.
Urgroßmutter, f. prababa, ihr Bruder, vgec, m. ihre Schweſter, bábina ſeſtra, f.
Urgroßvater, m. praděd, pradědek, m. deſſen Bruder, praděda bratr, m. deſſen Schweſter, praděda ſeſtra, f.
Urheber, m. půwad, půwodce, půſobce, půſobitel, m. eines Werkes, půwod, půwodce, ſaukup nějaké práce, nějakého djla, m.
Urheberinn, f. půwodkyně, půſobkyně, půſobitelkyně, f.
Urin, m. Harn, moč, m. ſcánky, ſſtiny, čičánky, f. plur. laſſen, močiti, moč puſtiti, pičkati, ſcáti, čičati.
Uringlas, n. močowá nádoba, nádoba na moč, f.
Urkunde, f. ſwědectwj, doſwědčenj, wyſwědčenj důwodné, n. zápis wlaſtnj, m.
Urkundlich, deſſen zu Urkund, bek zur Urkunde, k doſwěčenj, k wyſwědčenj, k doljčenj toho.
Urlaub, m. dowolenj, dopuſſtěnj, odpuſſtěnj, propuſſtěnj, Urlaub nehmen, dowolenj, odpuſſtěnj wzjti, geben, odpuſſtěnj, dowolenj dáti, odpauſſtěti, auf Urlaub, na dowolenj, na dopuſſtenj.
Urochs, m. půwoj, m.
Urneffe, m. prawnuk, m.
Urnifftel, f. prawnučka, f.
Urplötzlich, ſ. Plötzlich.
Urſach, Urſache, f. přjčina, f. Urſache an etwas ſeyn, býti nečeho přjčina, přjčinau, Urſache zu etwas geben, přjčinu dáti, přjčiny podati, alls

wel-

welcher, aus was Urſache, pro kterau, pro gakau přjčinu, za gakau, za kterau přjčinau, z které, z gake přjčiny.

Urſacher, m. ſ. Urheber.

Urſprung, m. pogitj, n. půwod, wznik, m. wzniknutj, n. knuen, počátek, m. prwotiny, f. plur. haben, uehmen, půwod, wznik, počátek mjti, wzýti, bráti, wzniknauti, pogiti, knuen, wznik, půwod býti, Urſprung einer Nazion, pogitj, n. půwod národů, n.

Urſprünglich, půwodnj, prwotnj, počátečnj.

Urſprünglich, adv. půwodně, prwotně, počátečně.

Urtheil, n. Meinung, rozſudek, vſudek, ſaud, nach meinem Urtheil, dle mého ſaudu, vſudku, rozſudku, richterliches Urtheil, rozſudek, ſaud, odſudek, ortel, nález, zum Tode, odſudek, ortel ſmrti, ein Urtheil fällen, überhaupt, rozſudek včiniti, ſaud wyneſti, ſein Urtheil entdecken, ſaud, vſudek ſmrti proneſti, wie ein Richter, ſaud wyneſti, nález, ortel včiniti, wyneſti, nález vděſlati, potaz wyneſti, Urtheil ſprechen, ortel, odſudek wyřjcy.

Urtheilen, ſauditi, vſuzowati, über etwas, ſauditi o něčem, von ſich auf andere, podle ſebe o giných.

Urtheilmäßig, ſauditedlný.

Urtheilskraft, f. ſaud, m. moc ſaudu, f.

Urtheilsſpruch, m. ortel, rozſudek, vſudek, odſudek, nález, potaz, m.

Urtheilsſprecher, m. ſudj, m.

Urtheilsverfaſſer, m. ortele, odſudku ſkládatel, m.

Urweſen, n. wznik, m. prwotiny, f. plur.

W.

Waare, f. kaupě, f. zbožj, n. verlegene Waare, f. ſležele zbožj, n.

Waarenhaus, n. dům zbožj, m.

Waarenlager, n. ſklad zbožj, m.

Waarenniederlage, f. ſkladna zbožj, f. ſklad zbožj, m.

Wabe, f. des Honigs, ſtred, plaſt medowý, m. plaſt ſtrdj, m.

Wach, bdjcý, bdělý, wzhůru gſaucý, ſeyn, bdjti, wzhůru býti, bdělým býti.

Wache, f. ſtráž, hlídka, f. ſtehen, in haben, halten, na ſtráži ſtáti, ſtráž držeti, mjti, Wache bey Tag, und bey Nacht, hláſka, ponucka, ſtráž, hlídka we dne y w nocy, f. nur bey der Nacht, ponucka, ſtráž, hláſka, hlídka nočnj, w nocy, halten, ſtráž, ponucku, hlásku držeti, hlásiti, Wache haben, als Arreſtant, mjti ſtráž, Wache, der Ort, wo die Soldaten ſind, ſtráž, f. die Wache, die auf und abzieht, ſtráž, f. auf die Wache ziehen, na ſtráž zatahowati, auf der Wache ſeyn, býti na ſtráži.

Wachen, nicht ſchlafen, bdjti, 2) Wache halten, hlídati, hlásati, in der Nacht, ponocowati, hlásati, bey einem Kranken, hlídati, ošetřowati nemocného, ſtrážným býti v nemocném.

Wachen, n. bdění, Wache halten, hlídánj, hlásánj, n. in der Nacht, ponocowánj, hlásánj, n. hláſka, f. die Nacht mit Wachen zubringen, noc bděnjm stráwiti.

Wachend, bdějcý, bdjcý, bdělý, wachend ſchlaffen, bdělspáti.

Wachhaus, n. strážnice, f. strážný domek, m.

Wacholder, m. galowec, m.

Wacholderbaum, m. Staude, keř, stromek galowcowý, m.

Wacholderbeere, f. galowcowé zrno, n.

Wacholdern, galowcowý.

Wacholderſtrauch, m. galowcowé křowj, n. galowcowý keř, m.

Wachs, n. wosk, m. mit Wachſe beſtreichen, überziehen, woſkowati, nawoſkowati, woſkem napuſtiti, owoſkowati, aus Wachſe pouſiren, z wosku lepiti, strogjti, ſlepowati.

Wachſam, bdělý, bdjcý, bedliwý, oſtražitý, wachſames Auge haben, bedliwé oko mjti.

Wachſam, adv. bděle, bedliwě, neoſpale.

Wachſamkeit, f. bdělosť, bedliwoſt, f.

Wach-

Wachsbild, n. woskowý, z wosku obrázek, m.
Wachsen, hervorkommen, růsti, zrůst bráti, zunehmen, als das Wasser, růsti, přirostati, in die Höhe, wyrůstati, zrůstati, wyrůsti, zrůsti, pnauti se zhůru, zu einem Berge hochwachsen, wzrůsti w horu, zu wachsen anfangen, wyrůstati, pučiti se, an das Herz gewachsen, k srdcy přirostlý.
Wachsend, zrůstagjcý, wyrůstagjcý, machen, zrůst dáti.
Wächsern, von aus, Wachsen, woskowý.
Wachsfackel, f. woskowá pochodně, f
Wachsgelb, žlutý co wosk, gako wosk, woskožlutý, gjlowatý.
Wachshandel, m. obchod s woskem, m.
Wachshändler, m. obchodnjk s woskem, m.
Wachshönig, m. plást medowý, m.
Wachskerze, f. Wachslicht, n. swjce, swjčka woskowá, f.
Wachskerzenmacher, m. swjcnjk woskowý, woskář, m.
Wachsleinwand, f. woskowané plátno, n
Wachspoßirer, m. woskolepnjk, m.
Wachssalbe, f. mast woskowá, f.
Wachsschabe, f. woskogedec, mol, neb čerwik we wosku, woskowý, m.
Wachsschachtel, f. woskowá krabička, pusska, f.
Wachsstock, m. woskowý slaupek, m.
Wachstafel, f. dska woskowá, b) die damit überstrichen, überzogen ist, woskowaná, f.
Wachstube, f. strážnice, strážnj swětnice, f.
Wachsthum, n, zrůst, wzrůst, m. s. Zuwachs.
Wachstuch, n. woskowané plátno, n.
Wachszieher, m. woskář, m.
Wachszieherinn, f. woskářka, f.
Wacht, f. stráž, f. s. Wache.
Wacht halten bey einem, stráž držeti v někoho, hljdati, ostřjhati někoho.
Wachtel, f. křepelka, křepelice, f. Führerinn darunter, křepelicj kral.
Wachtelgarn, n. křepelcj tenata, f. osydlo, n. pletky, plur.
Wachtelpfeife, f. Wachtelruf, m. křepelčj, křepelnj pjsstala, f.
Wachtelhund, m. pes křepelnj, m.
Wachtelweizen, m. pssenice drobná, f.
Wächter, m. strážce, strážný, strážnjk, m. in der Nacht, ponocný, ponocnjk, strážnj nočnj, hlásný, m.
Wächterhäuschen, n. s. Warte.
Wächterstimme, f. hlas strážného, m.
Wächterthurm, m. wěž hlásného, ponocného, wyhljdka, strážnj wěž, strážnice, f.
Wachtmeister, m. strážnjk, zpráwce strážnjch, m.
Wacke, f. im Bauen, sstybry k wycwykowánj.
Wackeln, wiklati, kegwati, hegbati sebau, stark, klátiti, (chwjti; mit dem Hintern, prdelj mrdati, krautiti, wrtěti, mit etwas, s něčjm.
Weckeln, n. Wanken, wiklánj, kegwánj, hegbánj, n. starkes, heftiges, klácenj, (chwěnj) n. Wackeln der Zähne, kegwánj, hegbánj, wiklánj zubů, n.
Wackelnd, wiklawý, wrtkawý, wiklagjcý se, wackelnde Zähne, wiklawé, kegwawé zuby, machen, zwiklati.
Wacker, bystrý, vdatný, statečný, hodný, ein wackerer Mann, muž dokonalý, náležitý, hodný, ochotný, wackere Prügel, notný, dokonalý, hodný wegprask, ein wackerer Soldat, vdatný, statečný wogák, m.
Wacker, adv. statečně, vdatně, bystře, b) dokonale, notně, hodně, ochotně, náležitě, wacker saufen, zuschlagen, prügeln, notně, dokonale pjti, bjti.
Wade, f. an den Beinen, leytko, n. leytka, n. plur.
Waden, broditi, durch den Fluß, přebřjsti, wo man waden kann, brodný, der Ort, brod, m.
Wadsack, m. tlumok, wisák, beranj měchýř, m.
Waffen, f. plur. braň, zbraňě, zbraň, f. die Rüstung, zbrog, f. zu den Waffen greiffen, Waffen ergreiffen, zbraň vchopiti, k zbrani sáhnauti, in die Waffen bringen das Volk, w zbrog wprawiti, do zbroge oblécy, zbrogj opatřiti, odjti, in den

Waf-

Waffen üben, w zbrani cwičiti, in den Waffen ſeyn, býti w zbrogi, ohne Waffen, neodėný, nezbrogný, nebranný, die Waffen anlegen, zbrog wzýti, oblecy, mit den Waffen in der Hand, ſe zbranj, braně.

Waffenkammer, ſ. Rüſtkammer, zbrognice, f.

Waffenplatz, m. zbrognjſſtě, zbrogné mjſto, n.

Waffenſchmidt, Waffenſchmied, zbrognik, bruſk, m.

Waffenſtillſtand, m. přjměřj, n,

Waffentanz, m. tanec ſe zbranj, m.

Waffenträger, m. zbrognoš, zbrognoſyč, m.

Waffnen, zbrogiti, ozbrogiti, zbrogj odjti, gewaffnet, ozbrogený, odėný, odėnec, zbrogný.

Waffnung, f. zbrogenj, ozbrogenj, zbrogj odėnj, n.

Wagamt, n. wážnj vřad, wáha, f.

Wagbalke, m. hřjdel, prut, m. bloýlko wážné, n.

Wage, Waage, f. wáha, f. wáhy, f. pl. gleiche Wage, ſtegná, rownáwáha, f. ſubtille, genaue, zu Münzen, zum Golde, zu kleinem Gewichte, wážky, f. pl. Wage, der Ort, wo gewogen wird, wáha, f. am Himmel, wáha, f.

Wagekunſt, f. wměnj wážné, n.

Wagemeiſter, m. wážný, zpráwce wáhy, m.

Wagen, etwas, wážiti, tjžiti, neut. mit der Hand die Schwere ungefehr, potěžkáwati, potěžkati, wägen ſo viel, wážiti, was viel wägt, wážný.

Wagen, m. wůz, m. kleiner, wozýk, wozýček, m. dazu gehörig, wozný.

Wagen, opowážiti ſe, odwážiti, pokuſyti ſe, ſich in Gefahr wagen, opowážiti ſe, odwážiti ſe nebezpečenſtwj, w nebezpečenſtwj ſe wydati, wrcy ſe w nebezpečenſtwj, alles, das äußerſte wagen, wſſeho pokuſyti, o wſſecko ſe pokuſyti, wſſeho ſe odwážiti, opowážiti, aufs Glück wagen, koſtkau wrcy, zmit wywrcy, an, auf, über einen Ort, etwas ſich wagen, o něco, o nějaké mjſto ſe pokuſyti, něčeho ſe opowážiti, ſein Glück, Leben, Vermögen ꝛc. wagen, odwážiti ſe žiwota, hrdla ſwého, wážit žiwot, opowážit hrdlo, auf, an etwas wagen, wenden, wydati, wynaložiti, wážiti na něco, wir wollen es wagen, pokuſyme ſe o to, den Weg, Gang, wážiti, wynaložiti.

Wagenachſe, ſ. woſa v wozu, náprawa, f.

Wagenburg, f. hradba z wozů, wozni, f. (tábor).

Wagendecke, f. wozni plachta, f. přikrytj na wuz, n.

Wagengeld, n. plat od wozu, wozni, n.

Wagengeleis, n. wozná kolege, f. außer demſelben fahren, z kolege wygjždėti, wygeti, wyſtaupiti, wyſſinauti.

Wagenknecht, m. chlap, pachołek od wozu, wozný, m.

Wagenmaut, ſ. Wagmaut.

Wagenmeiſter, m. wozný zpráwce, m. zpráwce wozu, m.

Wagenkorb, m. ljſa, wozni koſſina, koſſatina, f.

Wagenpferd, kůň wozný, m.

Wagenrad, n. kolo wozné, od wozu, wozni, n.

Wagenſchmiere, f. kolomaz, m. kolomáſt, f.

Wagenſeil, m. prowaz wozný, k wozu, proſtranėk, m.

Wagenwinde, f. řetězj kolo, n.

Wäger, Abwäger, m. wážný, m.

Wagerecht, n. ſtegné wáhy, f. plur.

Waghals, m. odwážliwec, odwážliwý, opowážliwý člowėk, m.

Wagkunſt, ſ. Wägekunſt.

Waghiaut, f. wozni megro, n.

Wagmeiſter, m. wážný, m.

Wägmeiſteramt, n. vřad wážný, m.

Wagner, m. kolář, korbář, m.

Wagniß, ſ. odwážliwoſt, opowážliwoſt, f.

Wagrecht, rownowážný, ſtegná rowně wáhy.

Wagſchale, f. wážná miſka v wáhy, ſſál, m.

Wagſtein, m. wážný kámen, m. wažj, n.

Wagſtück, n. kus opowážliwý, m.

Wagzünglein, n. gazegček v wáhy, na wáze.

Wahl, f. wolenj, objránj, n. heut iſt Wahl, dnes ge wolenj, freye Wahl haben, mjti na wůli, na ſwobodě, mjti ſwobodnau wůli, ſwau wůli, wolnoſt w obránj, na wybránj, na wywolenj, geben, laſſen, nechati, dáti na wůli, wolnoſt dáti, dáti na wybránj, die Wahl treffen, zwoliti, wywoliti.

Wähler, m. wolenec, wolitel, wolič, m.

Wahlrecht, n. práwo wolenj, n.

Wahlreich, n. králowſtwj wolenſkě, wolné we wolenj, n.

Wahlſpruch, m. průpowěd wolná, ſwobodná, f.

Wahlſtatt, f. bogiſſtě, bogowiſſtě, n.

Wahlſtimme, f. hlas wolenſký, m.

Wahltag, m. den wolenj, m.

Wahn, m. dúmjnka, domnjnka, f. domněnj, n. dúmyſl, m. falſcher, omýl, m. darinnen ſeyn, býti na omylu, ſ. Wehnen.

Wahnſinn, Wahnwitz, m. poſſetiloſt, ſſílenoſt, wytrženoſt, bláznjwoſt, nemaudroſt, f. pominutj s myſlem, zbláznění, n.

Wahnſinnig, wahnwitzig, poſſetilý, ſſílený, bláznjwý, bláznowý, ſmyſlem pominulý, zbláznilý, wytržený, nemaudrý, ſeyn, werden, zbláznjti, poſſetiti ſe, zbláznjti ſe, znemaudřeti, ſmyſlem ſe pominauti, machen, zbláznjti, zſſáliti, ztřeſſtiti, z rozumu wzrazyti, ſ. Raſend.

Wahr, prawdiwý, oprawdowý, prawý, wahres Wort, prawdiwé ſlowo, wahre Begebenheit, prawdiwý, oprawdowý přjběh, ein wahrer Freund, Mönch, prawý přjtel, mnich, das Wahre, Aechte, prawoſt, prawota, f. to prawé, ein wahrer Prophet, prawdiwý prorok, wahr machen, für wahr angeben, prawdiwé dělat, giſtic, za prawdu twrdit, au dir iſt es wahr geworden, na tobě ſe prawda wyplnila, w prawdě wyplnilo, das iſt wahr, to ge prawda.

Währen, trwati, während, trwagjcý, trwalý, lange, dlauho trwagjcý, währender Malzeit, mezy wečerj, während, daß ich es thue, rede, mezy tim, co to dělám, mluwjm, w tu dobu.

Wahrhaft, wahrhaftig, oprawdowý, prawdiwý, prawý, 2) der die Wahrheit redet, prawdiwý, prawdomluwný, prawořečný, wahrhafte Rede, prawdiwá řeč.

Wahrhaftig, adv. oprawdu, w prawdě, oprawdowé, ja wahrhaftig, ba práwě.

Wahrhaftigkeit, f. prawdiwoſt, oprawdowoſt, f. wenn ſie geredet wird, prawdiwoſt, prawdomluwnoſt, prawořečnoſt, f.

Wahrheit, f. prawda, f. die Wahrheit zu ſagen, abych prawdu řekl, der die Wahrheit redet, ſpricht, prawdomluwný, prawdořečný, der Wahrheit fehlen, prawdy chybiti, meyliti ſe, ein Wahrheitliebender, prawdu milugjcý, prawdy milowný.

Wahrheitliebe, f. miloſt prawdy, f. miloſt, láſka k prawdě.

Wahrheitliebend, prawdy milowný.

Wahrlich, ſ. Warlich.

Wahrnjann, m. obránce, m.

Wahrnehmen, znamenati, ſeznamenati, vznamenati, pozorowati, ſpozorowati.

Wahrnehmung, f. znamenánj, ſeznamenánj, vznamenánj, pozorowánj, ſpozorowánj, n.

Wahrſagen, hádati, wěſſtiti, vhodnauti, pohodnauti, ſich laſſen, dáti ſobě hádati, wahrſagen, aus dem Eingeweide der Vögel, prákopraviti, hádati z ptačjho letu, des Viehes, nawázati.

Wahrſager, m. hadač, wěſtrec, wěſſtář, m. aus den Opfern des Viehes, nawázač, aus dem Fluge oder Geſange der Vögel, prákoprawec, hadač z ptačjho letu, neb zpěwu.

Wahrſageramt, n. wřad hadacký, m. wěſſrj, m.

Wahrſagerey, f. hadactwj, hádánj, n. wěſſtba, f. aus dem Fluge oder Geſange der Vögel, prákoprawectwj, hádánj z ptačjho letu, neb zpěwu, aus dem Eingeweide des Viehes, nawá-

wázačstwj, hádánj z howad, z střew, aus den Händen, rukohled, m.
Wahrsagergeist, m. duch hadacký, m. wěsstj.
Wahrsagerinn, f. hadačka, wěsstkyně, wěsstářka, f.
Wahrsagerisch, hadacký, wěsstj, wěsstářský.
Wahrsagerkunst, f. vměnj hádacké, wěsstj, wěsstářské, hádánj, wěsstářstwj, n.
Wahrsagung, f. hadánj, wěsstěnj, n. wětsstba, f. s. Wahrsagerey.
Wahrscheinlich, prawdě podobný, nápodobný.
Wahrscheinlich, adv. wahrscheinlicher Weise, bezpochyby, nepochybně.
Wahrscheinlichkeit, f. prawdě podobnost, nápodobnost, f. nach aller Wahrscheinlichkeit, gak se zdá.
Währung, f. Dauer, trwánj, n.
Wahrzeichen, n. známka, f. znamenj prawdy, heslo, n.
Waise, od. Weyse, c. syrotek, c. syré djtě, syrubě, syrutče, n. a) Waise werden, osyřeti, dazu machen, osyřiti.
Waisenamt, n. vřad syrotčj, m.
Waisenhaus, n. dům syrotčj, syrotčj dům, m.
Waisenlehrer, m. včitel syrotčj, syrotků, m.
Waisenstand, m. staw syrý, m. osyřenj, n. osyřalost, f. darein kommen, osyřeti, versetzen, na syrobu přiwesti.
Waisenvater, m. otec syrotků, m.
Waisenvogt, m vřednjk nad syrotky, syrotčj, m.
Wald, m. les, m. lesyna, f. kleiner, lesýk, lesýček, ljsek, m. geheiligter, poswatný lés, zum Walde werden, w les růsti, lesem porostati, splaněti, aus dem Walde, lesnj, lesnatý, lesný.
Waldbaum, m. planý strom, m.
Waldbruder, m. lesnj muž, paustewnjk, m.
Wäldchen, n. lesýk, lesýček.
Walddorn, m. lesný trn, m.
Waldesel, m. lesnj diwoký osel, m.
Waldfrau, f. lesnj, lesná panj, f.
Waldgott, m. lesnj, lesný Bůh, m. obluda, f.
Waldgöttinn, f. lesnj, lesná bohyně, f.
Waldhonig, n. lesnj, lesný med.
Waldhorn, lesnj, lowčj, lowecká, myslíwecká trauba, f.
Waldhornbläser, Waldhornist, m. lesnj, lesný trůbač, m.
Waldhund, m. lesný pes, m.
Waldig, waldicht, lesnatý.
Waldkresse, f. lesnj řeřicha, f.
Wäldlein, Wäldchen, n. lesýk, lesýček, m.
Waldlerche, f. chocholatý sskřiwan, lesnj sskřiwánek, m.
Waldmann, m. lesnj, lesný muž, m.
Waldmännlein, n. Waldmännchen, lesnj mužjček, m.
Waldmaus, f. lesnj, lesná mjš, f.
Waldmeister, m. polesný, m.
Waldnymphe, f. lesnj panna, f.
Waldrebchen, n. podražec dlauhý, m.
Waldstroh, n. syrysstowá bylina, f.
Waldteufel, m. lesnj, lesný ďábel, junger, lesnj djbljk, m.
Waldvogt, m. polesný, m.
Waldung, f. lesyna, f.
Walgern, wáleti.
Walken, walchowati, zum Walcher gehörig, walchářský.
Walker, Walkmüller, m. walchář, m.
Walkererde, f. hljnka bjlá, f.
Walkerkunst, f. vměnj walchářský, walchárstwj, n.
Walkenmühle, f. walcha, walchowna, walchárna, f.
Wall, m. násyp, náwoz, m. ohrada, hráze, f. (wal) mit Wällen umgeben, eine Stadt, einen Wall um die Stadt führen, hraditi, ohraditi město náspem, obhraditi, obehnati, opatřiti, otočiti.
Wallach, m. walach, m. klesstěný kuň, klesstěnec, m.
Wallachen, klesstiti, wyklesstiti.
Wallen, wřjti, wallend machen, rozpáliti, anfangen zu wallen, zwjrati se, wallen wie das Herz, der Busen vor Liebe, pochybowati se, wřjti, wallen, reisen, s. Wallfahrten, Wandern, Ziehen, Reisen.

Wallen, n. des Wassers, Geblüts, wřenj, n. zwjránj se, des Herzens, Busens, ohybowánj se, wřenj, n.
Wallfahrt, f. paut, f. putowánj, n.
Wallfahrten, putowati, činiti paut.
Wallfahrter, m. pautnjk, m.
Wallfisch, m. welryb, m. welryba, f.
Wallfischfang, m. low welrybnj, na welryby, m.
Wallroß, n. mořský konjk, m.
Wallwurz, f. swalnjk, celnjk, wětssj kostiwal, m.
Wallung, f. wřenj, n. in Wallung bringen, zapáliti, zanjtiti, zahřjti, gerathen, zapáliti se, zanjtiti se, zahřjti.
Walten, zprawowati, wládařiti, wládnauti.
Walter, m. zpráwce, wládce, wládař, m.
Walte es Gott, zdař Bůh.
Waltung, f. wláda, zpráwa, f.
Walze, f. wálec, wálek, m.
Wälzen, wáleti, waliti, etwas rundes, wie eine Kugel, kauleti, kotauleti, kotáleti, herumwälzen, sem y tam wáleti, zmjtati, sich, sebau wáleti, zmjtati, káceti, einen Stein auf das Grab, kámen na hrob vwaliti, von sich wälzen, od sebe odwaliti, odwrcy, auf einen die Last, Sorge, Schuld wälzen, na někoho břemeno, starost, winu vwaliti, vwrcy, wzkládati, wzložiti, winu cpáti, sich in Sünden, Kothe, Lastern, w hřjssich, w neprawostech se káceti, wáleti.
Wälzer, m. walič dřjwi, m.
Wälzung, f. wálenj, zmjtánj, n.
Walzicht, oblý.
Wamme, f. an den Eingeweiden, bránice, f. der Ochsen, wolský lalok, m. laločnj kůže, f.
Wammicht, bráničný.
Wammes, n. sukně, f. popásnj oděw, kabát, m. župice, f.
Wand, f. stěna, f. spanische Wand, Sspaňhelská zed, f.
Wandel, m. Aufführung, Lebensart, obcowánj, chowánj, žiwobytj, n. žiwot, m. einen guten Wandel führen, dobrý, ctný žiwot, žiwobytj westi, dobře se chowati, von gutem Wandel, dobrého obcowánj, chowánj. Wandel, Fehler, wada, auhona, f. 2) Geschäfte, Verrichtungen im Berufe, in gemeinem Leben, gednánj, pogednánj, řjzenj, n.
Wandelbar, veränderlich, taulawý, wrtkawý, těkawý, wiklawý, s. Veränderlich, Wandelbar; schadhaft chybný, kazowitý, auhonný, wie Gebäude, Haus, sypký, werden, bořiti se.
Wandelbarkeit, f. Veränderlichkeit, taulawost, těkawost, nekonečnost, wrtkawost, wiklawost, f. s. Veränderlichkeit; Schadhaftigkeit, chybnost, kazowitost, auhona.
Wandeln, einhergehen, procházeti se, Leben, ein Lebenswandel führen, sich aufführen, obcowati, chowati se, žiwu býti, verwandeln, ändern, přetwořowati, měniti, přeonačiti, přeměniti.
Wandelstern, m. bludná hwězda, f.
Wandelung, f. s. Verwandelung, 2) Im heil. Meßopfer, pozdwihowánj, n.
Wanderbündel, n. Bürde, n. ranc, vzljk, filec, fileček, m.
Wanderer, m. pocestný, wandrownjk, wandrownj, pautnjk, m. pěssj, přespolnj, m.
Wandern, putowati, přes pole gjti, cestau gjti, (wandrowati), auf das Handwerk, na řemeslo putowati, (wandrowati), wandern wohin, odbjrati se, kliditi se někam, stěhowati se, odstěhowati se, postěhowati se, mit etwas wandern müssen, musyti se s něčjm klidit, hybati.
Wandern, n. putowánj, (wandrowánj) an einen Ort, odbjránj, odebránj se, odstěhowánj se, postěhowánj se.
Wanderschaft, f. paut, f. (wandr) m. chodba, f.
Wandersmann, m. pautnjk, pocestný, přespolnj, m. (wandrownjk) dem Wandersmanne gehörig, pocestnj, cestnj.

Wanderstab, m. hůl pautnická, pocestnj, f.
Wanderung, f. der Völker, stěhowánj, n.
Wandfischlein, n. stonůžka, stonožka, f.
Wandlaus, f. stěnice, stjnka. f.
Wandläusekraut, n. sspapgun, planý kosatel, m.
Wandleuchter, m. wisutý stěnný swjcen, m.
Wandsäule, f. strana dweřnj, f. wenýř, m.
Wandteppich, m. stěnný čalaun, m.
Wandwäher, m. ein Raubvogel, postolka, f.
Wange, f. ljce, f. ljčko, n. twář od očj až do brady, f.
Wankelmüthig, wrtkawý, wrtkagjcý se, wrtký, wiklawý, wrtlawý, wrtohlawý, solcher Mensch, wrtoch, wrtohlawec, wrtlák, wrtkač, sehn, wrtěti se, wrtkati se, s. Wetterwendisch, Unbeständig.
Wankelmüthig, adv. wrtkawě, wrtce, wiklawě, wrtlawě.
Wankelmüthigkeit, f. Wankelmuth, wrtkawost, wrtkost, wrtohlawost, wiklawost w mysli, wrtlawost, f.
Wanken, wiklati se, hybati se, sehr stark, chwjti se, wie ein Baum, klátiti se, wiklati se, hegbati, wie ein Schiff, zmjtati se, wanken in Meynungen, Entschließungen, wrtěti se, wrtkati se, wrtlati, wiklati se, zmjtati se, hýbati se, býti na rozpacých, seděti na obrtljku, wankend, wie ein Mensch, wrtkawý, wrtkagjcý se, wankend machen, zwiklati, werden, wiklati se, zwiklati se, wankend gemacht, als z. B. im Glauben, zwiklalý v wjře.
Wanken, n. wiklánj, klácenj, zmjtánj, hegbánj, n. eines Menschen, wrtkánj se, wrtěnj se, wrtlánj, wiklánj, n. hybánj se.
Wann, kdy, s. Wenn.
Wanne, f. wopálka, opálka, opála, f. 2) großes Faß, wodnj dčber, m. káď, wanna, f.
Wannen, von wannen, odkud, odkawád, odkad, odkudžto, odkudž.
Wannenhero, s. Weswegen.
Wanst, m. tuk, m. sádlo, n. fetter dicker Wanst, obežralé, wypásle břicho, střewo, der solchen hat, břicháč.
Wanstdiener, m. bachora otrok, služebnjk, m.
Wanze, f. stjnka, stěnice, plossice, f.
Wanzenkraut, s. Wandläusekraut.
Wanzenwasser, n. woda pro stěnice, f.
Wapnen, erbowati, s. Waffnen.
Wapen, Wappen, n. erb, sstjt, m. erbownj znamenj, n. führen, vžjwati erbu, ein Mann, der Wappen führet, erbownjk, muž erbownj, m.
Wapenkunst, f. vměnj o erbjch, erbownj, n.
Wapenrock, m. oděw wogenský, m. na, pod zbrog, m.
Warlich, wahrlich, wěru, zagistě, gistě, s. Fürwahr.
Wärf, m. od. n. im Gewebe, postaw, tkadlčj staw, m. wosnowa, f.
Warm, teplý, werden, tepleti, otepleti se, hřjti, recht warm werden, wie etwas, zahřjti, zahřáti se, machen, hřjti, zhřjti, einem metaph. nahnati, es wird mir warm, ge mi horko; um das Herz, okolo srdce, warm halten etwas, sich, w teple držeti, chowati, warmer Tag, warme Witterung, teplo, teplost, teplý den, etwas warm, mjrně, trochu teplý, wlažný, sehr warm, s. Heiß. warmer Eifer, Trieb, Patriotismus, wrucý, wraucný.
Warmbier, n. teplé pjwo, n. warme Bäder, teplice, f. plus. wary, teplá lázen, f.
Wärme, f. teplo, n. teplost, f. mäßige, mjrná, große, wedro, horko, s. Hitze, mit aller Wärme, s wraucnostj.
Wärmen, hřáti, ohřjwati, zahřjwati, etwas bey dem Feuer, an der Sonne, hřáti, zhřjwati, ohřjwati, im Bette sich, zahřjwati, wieder, das Essen wärmen, ohřjti.
Wärmend, hřegjcý, ohřjwagjcý, b. zahřjwagjcý.

Wär-

Wärmer, m. ſ. Wärmflaſche.

Wärmflaſche, Pfanne, f. ohřjwadlo, zahřjwadlo, n.

Warnen, wyſtřjcy, wyſtřjhati, wýſtrahu dáti, napomjnati, für einem etwas, vor Laſtern, wyſtřjhati před někým, před něčjm, od někoho, od něčeho wyſtřjhat, od neprawoſti wyſtřjhati, wýſtrahu dáwati, napomjnati.

Warner, m. wyſtřjhatel, napominatel, napomjnač, m.

Warnung, f. wýſtraha, f. napomenutj, napomjnánj, n.

Warte, f. hljdka, wyhljdka, ſtrážná wěž, f.

Warten, erwärten, čekati, očekáwati, auf jemanden, auf etwas, eines, čekati na něco, na někoho, někoho, něco, auf einen warten, ihm bevorſtehen, čekati na někoho, očekáwati někoho, warten wenig, bleiben, nicht gehen, počkati, poſečkati, warte hier ein wenig, počkeg, poſečkeg, poshowěg málo, čekeg tu trochu, zaudern, an der Thüre, Straſſe, ſehen, ob einer, ob etwas kömmt, čekati, er will nicht mehr da warten, on nechce wjc tu čekati, warte, warte nur, ich will dich ꝛc. počkeg ꝛc. 2) metaph. einem auf den Dienſt wärten, pásti na někoho, čjhati, vklady, zálohy ſtrogiti, dělati; 3) warten, beſorgen, pflegen einen, opatrowati, opatřiti, woſtarati, oſſetřiti, der Nahrung warten, živnoſti hleděti, ſeines Amtes, das Seinige warten, ſwého vřadu, ſwých wěcý hleděti, ſwůg vřad, ſwé wěcy opatrowati, zprawowati, oſtarati, einen Kranken warten, oſſetřiti, hlidati, opatrowati nemocného; die Bäume, Blumen warten, ſtromy, kwjtj zprawowati, oſſetřiti, opatrowati, opatřiti, das Feuer warten, oheň opatrowati, ein Kind warten, opatrowati, oſſetřowati, oſſetřiti, pěſtowati.

Warten, n. Erwartung, čekánj, očekáwánj, n. 2) Pflege, Beſorgung, opatřenj, oſſetřenj, opatrowánj, n. es hat Wartens, může to čekati, einen wohl warten, častowati někoho.

Wärter, m. Wärterinn, opatrowatel, oſſetřitel, ſtrážce, eines Kranken, hljdač, ſtrážce, eines Kindes, pěſtaun, m. pěſtaunka, chůwa, f. ſ. Kindeswärter, Kindeswärterinn.

Wartung, f. opatrowánj, opatřenj, oſſetřenj, der Pflanzen, Bäume, zprawowánj, oſſetřenj, n.

Warum? proč? warum denn? proč pak?

Warze, f. bradawjce, f.

Wärzlein, n. Wärzchen, bradawička, f.

Warzicht, bradawičný.

Was? co? was denn? co pak?

Was vor einer, eine, eines, gaký? gaká, gaké? co zač? was vor einer, eines es wolle, gakýkoli, gakýkoliw, gakýkoliwěk ge, by byl, buď co buď.

Waſchbaad, n. mytedlna, f.

Waſchbecken, m. vmywadlo, n. medenice, f.

Waſchblau, n. pleſkačka, f.

Wäſche, f. prádlo, n. ſſaty bjlé, m. plur.

Waſchen, myti, megti, vmyti, zmyti, vmywati, haſt du dich gewaſchen, myl, vmyl ſy ſe, die Wäſche, práti, ſich waſchen, mýti ſe, waſchen, plaudern, tlachati, žwáti, tlampati, einen recht, čeſati, drbati, peſkowati, zpeſkowati.

Waſchen, n. mytj, der Wäſche, pranj, n. das Plaudern, tlachánj, tlampánj, zwanj, n.

Wäſcher, m. prádlj, pradlec, m. (es iſt überhaupt von Mannsperſonen nicht gewöhnlich) 2) Plauderer, Waſchmaul, tlachač, tlampač, darmotlach, zwač, m.

Wäſcherinn, f. prádlj, pradlena, f.

Waſcherlohn, m. plat, penjze od prádla, za prádlo, m. plur.

Waſchfaß, n. káď, f. ſſkopek, dčber, m.

Waſchgeld, n. ſ. Wäſcherlohn.

Waſchhaft, tlachawý, tlampawý, žwawý, mnohožwawý.

Waſchhaft, adv. tlachawě, tlampawě žwawě.

Waſchhaftigkeit, f. tlachawoſt, tlampawoſt, żwawoſt, mnohożwawoſt, f.
Waſchhaus, n. prádelnj dům, m. prádlo, n. ſie iſt im Waſchhaus, ge na prádle.
Waſchfrau, f. prádelſká, f.
Waſchherr, m. prádelſkeg, m.
Waſchmarkt, m. tlachárna, f.
Waſchmaul, tlučbuba, c. (zwáč,) c. ſ. Wáſcher, vom Weibsbilde, żwačka, tlachačka, tlampačka, f.
Waſe, f. ſ. Muhme.
Waſen, m. drn, m. kleiner, drnek, von Waſen, drnowý, wie Waſen, drnowatý.
Waſenmeiſter, m. ſ. Schinder.
Waſſer, n. woda, f. was im Waſſer lebt, wodnj, wodný, (wodnatý) was im Waſſer und auf dem Trockenen lebet, obożiwelnj, ſtehendes Waſſer, ſtogatá woda, fließendes, tekutá, nach Waſſer gehen, pro wodu gjti, zu Waſſer und zu Land, po zemi y po moři, na wodě, y po zemi, zu Waſſer reiſen, po wodě geti, Krieg zu Waſſer, wogna na wodě, mit Waſſer gemiſchter Wein, wodnaté wjno, zu Waſſer werden, wie die Hoffnung, wniwec obrácenu býti, zničemněnu býti, ničjm býti, das Waſſer abſchlagen, na wodu gjti, močiti, zu Waſſer machen, w niwec obrátiti, ſkazyti, zničemniti, Waſſer in Körpern, Bäumen, Pflanzen, wodnatoſt, f.
Waſſer, in Zuſammenſetzungen der Thieren, wodnj, wodnatý.
Waſſerabführung, f. wedenj wody, n.
Waſſerader, f. pramen, m.
Waſſerampfer, m. wodnj ſſtowjk, m.
Waſſeramſel, f. wodnj kos, m.
Waſſerbad, n. kaupele, f. kaupel wodnj, lázeň wodnj, f.
Waſſerbank, f. močowé, močnj koregtko, n
Waſſerbaſilie, f. wodnj bazalika, f.
Waſſerbathengel, m. planý čeſſnek, m.
Waſſerbau, m. přjprawa wodnj, na wodě, f.
Waſſerbehältniß, n. bedecktes, zawřená raura, ſádka, f.
Waſſerbeſchreibung, f. popſánj, n. popis wody, o wodě, m.
Waſſerblaſe, f. wodnj bublina, bublinka, bublenka, f. 2) Behältniß des Urins, wodnj měchýř, m.
Waſſerblau, n. modré nebeſké barwy, m.
Waſſerbrunnen, m. ſtudnice, m.
Wäſſerchen, n. wodička, f.
Waſſereppich, m. potočnjk, m.
Waſſereimer, m. wokow, wodnj wokow, m. wěderce, n.
Waſſerfahrt, f. gjzda po, na wodě, f.
Waſſerfall, m. ſpád wody, m.
Waſſerfarbe, f. wodnj barwa, f.
Waſſerfärbig, wodnj barwy.
Waſſerfaß, n. wodnj ſud, m. wodnj wědro, n.
Waſſerfluth, f. powodeň, f.
Waſſerführer, m. wodák, m.
Waſſerführung, f. wodáctwj, n.
Waſſerfurche, f. rozhor, rozwor, m. brázda, ſtoka, ſtrauha wodnj, f.
Waſſerfurt, f. brod, m.
Waſſergang, m. ſtoka, trauba, f. wedenj wody, n. tok wody, m.
Waſſergaſſe, f. wodičkowá vlice, f.
Waſſergatter, f. ſplaw, ſtaw, m. ſtawidlo v rybnjka, n.
Waſſergelte, f. pudlač, m. wodnj wědýrko, n.
Waſſergeſchirr, n. wodnj nádoba, f. nácenj wodnj, n.
Waſſerglas, n. wodnj ſklenice, f.
Waſſergraben, m. přjkop wodnj, m. kečjſſtě, n. in Feldern, rozhor, rozwor, m.
Waſſergott, m. wodnj Bůh, m.
Waſſergras, n. tráſa wodnj, f. okřechky, m. plur.
Waſſergrube, f. wodnj gáma, f.
Waſſerguß, m. přjwal, m. zwodnění, rozlitj ſe, n. powodeň, f.
Waſſerhälter, m. ſtáw, ſplaw wody, m.
Waſſerhäuslein, n. zawřená raura, f.
Waſſerholung, f. wody wáženj, m.
Waſſerhuhn, n. lyſka, f. mořſká wlaſſtowice, f.
Waſſerhund, m. wodnj pes, m.
Waſſericht, wäſſerig, voll Waſſer, wodnatý, das Maul wäſſericht machen, laſkominy činiti, żáhu zbuditi, f. wäſſerichter Wein, wodnaté, zwodnatělé wjno, n.

Waſſerigel, m. wodnj, aneb mořſký gezek, m.
Waſſerkanne, f. wodnj konew, f.
Waſſerkaſten, m. truhla wodnj, f.
Waſſerkeſſel, m. wanice, waničkа wodnj, f. kotel, kotljk, m.
Waſſerkraut, n. okřechky, neb řáſa wodnj, f.
Waſſerkrug, m. wodnj džbán, m.
Waſſerkunſt, f. wodnj ſtrog, m.
Waſſerkünſtler, m. wodnj ſtrůgce, m.
Waſſerlauch, n. planý česnek, m.
Waſſerlauf, m. tok wody, m.
Waſſerlein, n. Wäſſerchen, wodiczka, f.
Waſſerleiter, m. wodák, m.
Waſſerleitung, f. wedenj, hnánj wody, n.
Waſſerlinſen, f. plur. okřechky, řáſa, f. kapradj, n.
Waſſermangel, m. nedoſtatek wody, m.
Waſſermann, m. wodnář, wodák, m.
Waſſermaſchine, f. wodnj ſtrog, f.
Waſſermaus, f. wodnj myš, f.
Waſſermelone, f. wodnj djně, f.
Waſſermolch, m. wodnj geſſtěrka, f.
Waſſermoos, n. wodnj pjha, f.
Waſſermühle, f. mlegn wodnj, na wodě, m.
Waſſermus, m. kaſſe wodnj, kaſſe z wody, f.
Wäſſern, močiti, rozmočiti, wodau ſmáčeti, namočiti, zamočiti, ſwlažiti, wlažiti, wodau napauſſtěti, zaljwati, poljwati, Fleiſch, Fiſche wäſſern, maſſo, ryby w wodě močiti, měkčiti, 2) das Maul, die Zähne wäſſern ihm darnach, má na to laſkominy.
Waſſernatter, f. wodnj had, m.
Waſſernuß, f. wodnj ořech, m. kowice, f.
Waſſernymphe, f. wodnj panna, f.
Waſſerochs, m. geſtřáb wodnj, býk, wůl mořſký, m.
Waſſerorgel, f. pumpa, f.
Waſſerpeterlein, n. miřjk, m.
Waſſerpfal, m. wodnj kůl, m. moſtnice, f.
Waſſerpfeife, f. ein Fiſch, kos, m.
Waſſerpfeffer, m. rdeſen, wodnj, poločnj pepř, m. páwj kořenj, n. blechawec, bleſſnjk, m.
Waſſerpferd, n. mořſký, wodnj kuň, m.
Waſſerpumpe, f. pumpa, f. wodnj žumpa, f.
Waſſerquelle, f. wodnj pramen, tymenec, zřjdel, m.
Waſſerrabe, m. wodnj krkawec, m.
Waſſerrad, n. wodnj kolo, n. řečabj, tažné kolo, táhadlo, n.
Waſſerreich, hogný we wodě, wodnatý.
Waſſerreich, n. weſſkeré wody, f. pl.
Waſſerreiſt, m. wlk, m.
Waſſerrinne, f. wodnj žlab, m. ſtrauha, krně, f.
Waſſerröhre, f. wodnj trauba, f. ſtogánek, m. trubice, f.
Waſſerſammlung, f. ſtok wody, m.
Waſſerſchaden, m. ſſkoda wodnj, f od wody.
Waſſerſchaum, m. pěna wodnj, f.
Waſſerſcheidung, f. dělenj, rozděleu wod, n.
Waſſerſcheu, bogjcý ſe wody, wztekljk, ſučjk, m.
Waſſerſchlange, f. wodnj had, m.
Waſſerſchlauch, m. wodnj žumpa, f.
Waſſerſchwarz, ſywý.
Waſſerſchlund, m. propaſt, bezedná hlubina, f.
Waſſergefahr, f. nebezpečenſtwj wody, n.
Waſſernoth, f. ſ. Waſſergefahr.
Waſſerſchöpfer, m. wážič wody, m.
Waſſerſchöpfung, f. wáženj wody, m.
Waſſerſchwimmen, n. wodné plýtwánj, n.
Waſſerſchnecke, f. wodnj hlemegžd, m.
Waſſerſpinne, f. wodnj pawauk, m.
Waſſerſpritze, f. wodnj ſtřjkačka, f.
Waſſerſtange, f. ſochor, ſochůrek, m. bidlo, f.
Waſſerſtänder, m. wodnj wědro, n. ſſtaudew, f.
Waſſerſtein, m. wodnj kámen, m. b) Behältniß, kamený žlábek, m, koryto, n.
Waſſerſtrudel, m. ſ. Strudel.
Waſſerſtube, f. zawřená raura, f.

Wassersucht, f. wodnatedlnost, wodnotedlnost, f. wodnatedlná nemoc, woda zákožnj, f.
Wassersüchtig, wodnatedlný.
Wassersuppe, f. poljwka z wody, f.
Wassertaucher, m. plowač pod wodau, m.
Wasserthier, n. žiwotčjch wodnj, m.
Wasserthurm, m. wodárna, wodnj wěž, f.
Wassertiefe, f. hlubokost, hlaubka wody, f.
Wasserträger, m. wody nosýc, wodonoš, m.
Wassertrinker, m. pitec wody, n. wodopil, m.
Wassertrog, m. wodnj koryto, n. necky, f. pl.
Wassertümpfel, m. močidlo, n.
Wasseruhr, f. sypacý hodinky, pl. f.
Wasservogel, m. wodnj pták, m.
Wasservogt, m. wodnář, zpráwce wod, m.
Wasserwage, f. wáha wodnj, f.
Wasserwäger, m. wyměrčj wod, m.
Wasserwägung, f. měřenj wody, n.
Wasserwegerich, m. ssiroký gitrocyl, m.
Wasserweide, f. sskřjpj, n. sesel, m. wrba, f.
Wasserwoge, f. wodnj wlna, f.
Watsack, m. tlumok, od. Wadsack, s. Felleisen.
Watte, od. Wate, f. rybářská syť, f. newod, m. watka, f.
Webe, f. Leinwand, plátno, n. lněný ssat, m.
Weben, tkáti, plesti.
Weben, n. tkánj, pletenj, n.
Weber, m. tkadlec, m.
Weberarbeit, f. tkadlčj, tkadlcowské, tkadlecké djlo, n.
Weberbaum, m. brdo, n.
Weberblat, n. tkadlcowská sstětka, f. krample, f. paprslek, m.
Weberen, f. Weberhandwerk, n. tkadlcowstwj, tkadlectwj, tkadlcowské řemeslo, n.
Weberinn, f. tkadlcowá, tkadlice, rausstnice, f.
Weberkamm, m. tkadlčj, tkadlecká, tkadlcowská sstět a neb krample, f.
Weberkarte, f. sstětka tkadlčj, tkadlecká, tkadlcowská, f.
Weberkunst, f. vměnj tkadlcowské, tkadlčj, n.
Weberpursche, m. chlapec tkadlcowský, tkadlecký, m.
Weberrüstung, f. staw tkadlcowský, tkadlecký. m.
Weberschifflein, n. tkadlecký, tkadlcowský, tkadlčj člůnek, m.
Weberspule, f. cywka f.
Weberstäte, f. tkadlcowna, tkadlcowská djlna, f.
Weberstuhl, m. tkadlcowský staw, m. postaw, m.
Weberwerk, n. setkánj, tkánj, n.
Weberzettel, m. wosnowa, osnowa, f.
Wechsel, m. měna, směna, změna, proměna, proměnnost, f. 2) mit Gelde, měna, penězoměna, směna, f. Wechsel mit dem Gelde treiben, měnu držeti, na měně seděti, penězoměněnj prowozowati.
Wechselbalk, m. Wechselkind, n. podwržené, proměněné djtě, n. podwrženec, m.
Wechselbank, f. Wechseltisch, m. lawice, stůl pěnězoměnce, lawice, f. měnná, f. stůl měnný, m. penězoměnný.
Wechselbrief, m. směnný, měnný, odměnný, měnnj list, m.
Wechselgeld, n. směnně penjze, f. [illegible]
Wechseljahr, n. zlý rok, m.
Wechseln, měniti, proměniti, směniti. 2) mit Gelde, penjze měniti, [illegible] miteinander, in, mit etwas, střjdati se, střjdně se měniti něčjm.
Wechselnd, proměný.
Wechselnd, adv. proměně.
Wechselrecht, n. práwo měničné, penězoměničné, měnné, měnnj, [illegible]
Wechselseitig, proměnný, odměnný, střjdnj, wechselseitige Liebe, odměnná láska, f.
Wechselweise, proměnně, odměnně, odměnným způsobem. Wechselweise was wechselweis geschieht, proměnný, odměnný.
Wechselweis, adv. proměnně, proměnným způsobem, třjdmě, střjdmě.
Wechsler, m. penězoměnec, měnitel, peněz měnič, měnitel, m.

Wecken, ein, m. Weck, Wecke, f. zugeſpitztes Brod, křjžalka, hauſka, f.

Wecken, buditi, zbuditi, wzbuditi, vom Schlafe wecken, ze ſna buditi, wzbuditi, ſ. Aufwecken.

Wecker, m. budič, buditel, zbuditel, m. in der Uhr, budiček, budič, m.

Wedel, od. Wädel, m. wohánka, f.

Wedeln, mit etwas, als mit dem Schwanze, ohánĕti nĕčim, mit dem Fächer, fochrowati, wedln wie der Hund mit dem Schwanze, mrdati ocaſem.

Wedeln, n. ohánĕnj, n.

Weder, noch, ani, aniž.

Weg, m. od. Weeg, m. ceſta, f. geraden Weges, zpřjma, přjmau, rownau ceſtau, jemanden aus dem Wege räumen, ſchaffen, ſ. Räumen, geraden Weges, rownau, přjmau ceſtau, hoher Weg, hluboká ceſta, ſich auf den Weg machen, dáti, wydati ſe, puſtiti ſe, odebrati ſe, bráti na ceſtu, unterwegs, po ceſtě, na ceſtě, einem in den Weg kommen, w ceſtu, w ſtřjč gjti, legen, w ceſtu klásti, den Weg bahnen, ceſtu propraswiti, prodĕlati, ſ. Bahnen, einen vom rechten Wege abführen, nĕkoho od prawé ceſty ſweſti, z prawé ceſty odweſti, durch einige Wege, nĕkteraw ceſtau.

Weg, hinweg, fort, pryč, preč, packe dich weg, klid ſe, hybeg ſe, gdi po ſwých, ber ſe, weg arbeiten, oddĕlat, odprawit.

Wegbegeben ſich, odebrati ſe, vcheyliti ſe, aus dem Lande, wyhoſtiti, wybrati, odebrati ſe ze zemĕ.

Wegbeiſſen, vkauſnauti, odkauſnauti, einen wegbeiſſen, wykauſat, wykauſnaut, wegpeizen, wyſſtjpat, wyſſtjpnaut.

Wegbereiter, m. čeſtuj pogezdný, m.

Wegbeten, odmodlit, zažehnat.

Wegblaſen, odfauknauti, odfukowati, zfauknauti.

Wegbleiben, nicht kommen, wnĕ, pryč zůſtati, die Strafe bleibt nicht weg, treſt nemine.

Wegbleiben, n. wnĕ zůſtánj, n.

Wegbringen, odprawiti, pryč odkliditi, přjprawiti, aus einem Orte, aus der Geſellſchaft, odprawiti, wyprawiti, odweſti, wegbringen einen Fleck, wyprawit poſſkwrnu.

Wegdorn, m. bodlák, bjlý trn, m.

Wegdrängen, odtiſknauti, odtlačiti, odpuditi.

Wegebreit, n. babka, f.

Wegeilen, pryč poſpjchati, chwátati.

Wegen, pro, ſkrz, ſkrze, der Leute wegen, pro, ſkrze lidi, wegen ſeines Nutzens, pro, ſkrze ſwůg vžitek, wegen, in Angelegenheit der Sache, ſtrany, ſkrze, o, wegen der Erbſchaft, oder ſonſt was zanken, o dědictwj atd. ſtrany dědictwj ſe tahati, waditi, ich bin hergekommen wegen der Schuld, přiſſel ſem ſem ſtrany dluhu, pro, ſkrze dluh, o dluh.

Wegern, Wegerung, ſ. Weigern, Weigerung.

Wegerich, Wegericht, m. od. n. gjtrocel, m.

Wegfahren, odgeti, odgjždĕti, jemanden etwas, odwážeti, odwezti.

Wegfallen, odpadnauti, odpadati, die Fettigkeit fällt weg, tučnoſt opadá, ſpadá.

Wegfeilen, odpilowati, vpilowati, ſpilowati pryč.

Wegfiſchen, vlowiti.

Wegfliegen, vletĕti, odletĕti, odljtnauti.

Wegfliehen, pryč vtjkati, vtecy, vgjti, vhnauti, vháněti, vprchnauti.

Wegfließen, odtecy, odplynauti, vplynauti, ſplýnauti.

Wegfreſſen, vžrati, ožrati, obežrati.

Wegführen, odweſti, odwádĕti, mit Gewalt, vneſti, odweſti, wegführen etwas, jemanden, zu Wagen, zu Schiffe, odwezti, odwážeti.

Wegführung, ſ. odwedenj, odwádĕnj, n. mit Gewalt, vnos, m. vneſenj, n. zu Wagen, Schiffe, odwrženj, odwáženj, n.

Weggeben, hingeben, dáti od ſebe, pryč,

pryč; eine Tochter, wdáti dceru; vieles, alles, rozdati.

Weggehen, odgjti, odcházeti, pryč gjti, er iſt ſchon weggegangen, on giż odeſſel, on ſſel giż pryč; wie die Zeit, vcházeti, vgjti; wie ein Fleck, puſtiti, wygjti, weggehen, verkauft werden, in der Aukzion, odcházeti, odbeywati ſe.

Weggehen das, n. odchod, m. odgitj, n.

Weggebracht, odprawený.

Weggeflogen, odletělý, vletělý.

Weggeführt, odwedený, zu Wagen, Schiffe, odwezený.

Weggelaſſen, wynechaný, wypuſſtěný, opuſſtěný.

Weggenommen, wzatý, odňatý, alles, pobraný pryč.

Weggeriſſen, odtržený, vtržený.

Weggeſchaft, odprawený, odkliděný

Weggeſcheucht, odſtraſſený, odhrożený.

Weggeſchickt, pryč poſlaný, zaſlaný.

Weggeſchmiſſen, zahozený, zawrżeny, odhozený, odwrżený.

Weggeſchwemmet, zpláklý.

Weggeſell, m. towaryš ceſty, m.

Weggetrieben, odpuzený, odehnaný.

Weggewandt, odwrácený, odchýleny.

Weggewieſen, odmrſſtěný, odwrżený.

Weggeworfen, zahozený, zawrżený, odhozený, odwrżený.

Weggießen, wyleyti.

Weggras, n. truſkawec, ſtawokrew, m. krewné kořenj, n.

Weghaben, pryč mjti; es bey einem, konec mjti.

Weghacken, ſ. Abhacken.

Weghauchen, oddechnauti, wydechnauti.

Weghauen, vtnauti, vraubiti, vrubnauti, vſeknauti, odrjti, vſſmaniti, ſ. abhauen.

Wegheben, odkliditi, vkliditi, ſkliditi, ſich, vhnauti, ſkliditi ſe, hybati, klidíti ſe.

Weghelfen, pryč pomocý.

Wegjagen, odehnati, pryč odehnati, odpuditi, zahnati.

Wegjagung, ſ. odehnanj, pryč odehnanj, odpuzenj, n.

Wegkaufen, odkaupiti, překaupiti, předkaupiti, předgjti.

Wegkaufung, ſ. odkaupenj, překaupenj, předkaupenj, n.

Wegkehren, wegwenden, odwrátiti, mit dem Beſen, odmeſti, vmeſti.

Wegkommen, pryč přigjti, wenn man bey einem lange zögern muß, odprawiti ſe, odprázdniti ſe od někoho, mit einer Strafe, Ausgabe Entſchuldigung, wygjti.

Wegkriechen, odlezti, pryč odlezti.

Wegkümmel, m. kmjn laučnj, m.

Weglaſſen, nicht ſetzen, wynechati, wypuſtiti, opuſtiti; von ſich laſſen, entlaſſen, propuſtiti, pryč puſtiti, puſtiti, von ſich, od ſebe; weglaſſen, verkaufen, puſtiti.

Weglaſſung, ſ. Hinweglaſſung, Uebernehmung, wynechánj, wypuſſtěnj, opuſſtěnj, n. 2) Entlaſſung, propuſſtěnj, puſſtěnj, n.

Weglaufen, vtecy, zběhnauti, nicht weit, odběhnauti.

Weglegen, odložiti, odkládati.

Weglehnen, wegleiden Sachen, pugčiti, vieles, alles, rozpugčiti.

Wegleiten, Waſſer, odwáděti, odweſti.

Wegleitung, ſ. odwedenj, n.

Wegmachen, oddělati, odprawiti, odundati, odlauſſtiti, ſich, odprázdniti ſe, odebrati ſe, aus einer Stadt, Lande, vprázdniti, odebrati ſe, von jemanden, auf einmal, odrazyti ſe od někoho.

Wegnehmen, bráti, wzýti, pryč wzýti, odnjti, alles, vieles, pobrati, rozebrati; jemanden auf der Straſſe, zum Soldaten, vor dem Maule, wzýti; vieles, alles, als Kleider, Hemde, etwas kontrebandes, pobrati, rozebrati.

Wegpacken ſich, ſkliditi ſe, vkliditi ſe, odklidit ſe, kliditi ſe, hybati, ſgjti poſwých.

Wegraffen, pochmátnauti, vchwatnauti, pochwátiti.

Wegräumen, kliditi, pryč ſkliditi, odkliditi, vkliditi.
Wegreden, in einem, w gednom kuſe, dořjzu mluwiti, řečiti, die Leute, odmluwit, von der Leber wegreden, zrowna, zpřjma mluwiti.
Wegreiſe, f. odgezd, odchoz, m.
Wegreiſen, odgeti, odgjždětı, pryč geti, gjti, odbjrati ſe, zu Fuß, odgjti, odcházeti, er reiſet weg, odgjždj, odbjrá ſe; zu Fuße, odcházý, odbjrá ſe.
Wegreißen, vtrhnauti, odtrhnauti, jemanden, odtrhnauti, das Schloß von der Thüre, ein Haus, odtrhnauti.
Wegreiten, odgeti na koni; ſpazieren, wygeti.
Wegrich, m. al. n. gitrocel, beranj gazyk, m. menſſj kopice, f. čelnjk, menſſj ſpičatý gitrocel, m.
Wegrücken, poſtrčiti, odſtrkowati, odſtrčiti, powaliti, poodwaliti, neut. wegrücken, poſtaupiti, pryč poſtaupiti, wie die Arme, odtrhnauti, poſtaupiti.
Wegrufen, odwolati.
Wegſchaffen, odbyti, pryč odprawiti, odkliditi, einen, odbyti, oddáliti, ſ. Fortſchaffen, abſchaffen.
Wegſchaffung, ſ. Fortſchaffung.
Wegſcheid, m. al. Wegſcheide die, f. rozceſtj, n. křjžowá ceſta, f. rozhranj, n. von 2, 3, 4 Wegen, miſto dwau ceſtné, ꝛc.
Wegſcheiden, von einem, odlaučiti ſe, odbjrati ſe od někoho.
Wegſcheuchen, zaplaſſiti, odhrozyti, odſtraſſiti.
Wegſchicken, pryč poſlati, zaſlati.
Wegſchickung, f. pryč poſlánj, zaſlánj, n.
Wegſchieben, odſtrčiti, poodſtrčiti.
Wegſchießen, vſtřeliti, odſtřeliti.
Wegſchiffen, odplawiti ſe, odplauti, pryč ſe plawiti.
Wegſchlagen, den Feind, odrazyti, odehnati, odtepati, odbiti, etwas, odrazyti, ſrazyti, vrazyti.
Wegſchleichen, odlauditi ſe, vlauditi ſe, tjhnauti, vtjhnauti.
Wegſchleppen, jemanden; etwas, odwljknauti, odwlecy, odſſmeyknauti.
Wegſchleudern, odmrſſtiti, odwrcy.
Wegſchmeißen, ſ. wegwerfen.
Wegſchnappen, ſpegznauti.
Wegſchnecke, f. plz, zemſký hlemegžd, m.
Wegſchneiden, vřjznauti, odřjznauti, ein Stück Brod, Fleiſch vkrogiti; etwas mit der Scheere, vſtřjhnauti.
Wegſchwemmen, ſpláknauti.
Wegſchwimmen, pryč vplawati, odplawati.
Wegſehen, pryč hlęděti, kaukati.
Wegſenden, ſ. Wegſchicken.
Wegſetzen, odſtawiti, odložiti, ſich über etwas, der Meynung nach, newſſjmati, newſſjmnauti, opowrcy, za hřbet založiti, ein Kind, dítě zawrcy, położiti na vlicy, wyſtawit.
Weg ſeyn, pryč býti, wie die Zeit, Tag, pominauti, minauti, vgjeti, wie das Wetter, die Furcht, pominauti, zagjti, pogjti, wie das Geld, Wein, Bier, Waare, vgjti, wygjti, dogjti, pryč býti, über etwas weg ſeyn, wie über einen Ort, přegjti.
Wegſprengen, etwas, odrazyti, vrazyti, mit dem Pferde, s koněm odſkočiti, odrazyti ſe, vſkočiti.
Wegſpringen, vſkočiti, odſkočiti.
Wegſpühlen, odpláknauti, ſpláknauti.
Wegſtehen, odſtáwati.
Wegſtehlen, vkrásti; ſich, odkrásti, odlauditi ſe, vkrásti ſe.
Wegſtellen, odſtawiti.
Wegſterben, pomřiti.
Wegſtoßen, odſtrčiti.
Wegſtreichen, přetrhnauti, wymazati, ſmazati, wytřjti, davon laufen, vhnauti, vyrázditi.
Wegſtreifen, etwas, odſſauſtnauti, zewřiti.
Wegſtrob, n. hwězdné kořenj, n. hwězdawá bylina, wegrowá neb dymegowá bylina, f.
Wegthun, etwas, odprawiti, odundati, oddělati, als die Schale von der Nuß,

ſſko-

ſſkořápku oddělati, odlauſſtit, odlaupnauti, jemanden, pryč dáti, ſ. wegſchaffen, wegtragen.

Wegtrachten, pryč myſliti.

Wegtragen, odneſti, odnáſſeti, pryč odneſti.

Wegtragung, f. odneſſenj, odnáſſenj, n.

Wegtreiben, odehnati, zahnati, odháněti, odpuditi.

Wegtreibung, f. odehnánj, zahnánj, odpuzenj, odháněnj, n.

Wegtritt, m. ein Kraut, truſkawec, ſtawokrew, m. krewné kořenj. n.

Wegwagen, ſich, pryč ſe pokuſyti.

Wegwälzen, odwaliti.

Wegwart, m. et n. Wegwarte, f. ein Kraut, čekanka, f. ſſtěrbák, m. kleine, kozý cecek, m.

Wegwehen, odwáti, pryč wáti, odfaukati.

Wegweichen, pryč vhnauti, vſtaupiti.

Wegweiſen, odbeyti, pryč odmrſſtiti.

Wegweiſer, m. vkazatel, wůdce cesty, vkazač, m.

Wegwenden, pryč odwrátiti, obrátiti, die Augen, oči odwrátiti.

Wegwerfen, zahoditi, pryč odhoditi, odmjtati, zamjtati, odwrcy, powrcy, ſich wegwerfen, zahoditi ſe, ſnjžiti, ponjžiti ſe, das Geld wegwerfen, penjze zahazowati, wyhazowati, zahoditi.

Wegwerfung, f. zahozenj, odhozenj, odwržení, zamjtánj, b) ſnjženj, n.

Wegwollen, pryč chtjti.

Wegwünſchen ſich, pryč ſobě přáti, žádati, jemanden, zadati, přáti by odeſſel, by pryč byl.

Wegzaubern, pryč odkauzlit, odčarowat.

Wegzehrung, f. potrawa, ſtrawa, poceſtnj, ceſtnj vtrata, potrawa na ceſtu, f.

Wegziehen, jemanden, odtáhnauti, pryč táhnauti někoho, neut. pryč ſe ſtěhowati, odſtěhowati, odcházeti, odſtěhowati ſe, odebrati ſe, odtáhnauti, odkliditi ſe.

Wegzug, m. odſtěhowánj ſe, odebránj ſe, odbjránj ſe, odgiti, odcházenj, odtažení, n. odtah, m.

Wehe! auwe! běda! wehe dir, mir, běda tobě, mně. Das Weh, n. der Schmerz, boleſt, ſ. wehe empfinden, boleſt cýtiti, wehe thun, wie ein Glied, ꝛc. boleti, boleſtiti, es thut mir ſehr weh, welmi mne to bolj, boleſtj; ſich weh thun, durch Heben, Tragen, Bewegen, vſſkoditi ſobě, ſſkoditi ſobě, obljžiti ſobě, ꝛc. das weh thut, boleſtný, die Wehen, f. ſ. boleſti, plur. f.

Weheklage, f. bědowánj, naříkání, hořekowánj, tauženj, n. tužba, tuha, f. ſkubránj, kuknánj, naříkánj tužebné, n.

Weheklagen, wehklagen, bědowati, naříkati, tužebně naříkati, hořekowati, tauziti, ſkubrati, kuknati.

Weheklagen, das, n. Wehklagen, n. ſ. Weheklage.

Weheklagend, bědugicý, naříkagicý, hořekugicý, tauzjcý, naříkawý, tužebný, ſkubrawý, kuknawý, adv. ſkubrawě, kuknáwě, tužebně, naříkawě.

Wehemutter, f. Wehmutter, Hebamme, bába; dieſelbe abgeben, ſeyn, babiti, dazu gehörig, babſké, bábj.

Wehen, bláſen, wáti.

Wehen das, n. wánj, n.

Wehetage, Wehtage, m. plur. nehody, f. plur.

Wehlen, al. wählen, woliti, zwoliti, objrati, obrati, wywoliti, einen Richter wehlen, woliti ſaudce, ſ. erwehlen.

Wehlen das, n. wolenj, zwolenj, wywolenj, objránj, obránj, ſ. Wahl.

Wehler, m. al. Wähler, volič, wolitel, wolenec, m.

Wehlerinn, f. al. Wählerinn, wolička, wolitelkyně, f.

Wehlung, f. wolenj, objránj, n. ſ. Wahl.

Wehmuth, f. žaloſt, litoſt, f.

Wehmüthig, žaloſtný, žaloſtiwý, litoſtný, litoſtiwý.

Wehmüthig, adv. žaloſtně, žaloſtiwě, litoſtně, litoſtiwě.
Wehmutter, f. bába, f.
Wehnen, domnjwati ſe, mnjti, domeyſſleti ſe.
Wehr, f. Waffen, die Wehre, braň, zbraň, f. zbroj, f. Gewehr. 2) Vertheidigung, obrana, f. odpor, m. ſich zur Wehr ſtellen, poſtawiti ſe na odpor. k obraně, k brani ſáhnauti, braň chopiti. Wehr das, n. auf den Flüſſen, gez, m. ſ. Währ.
Wehren, verbieten, ſteuern, als der Wuth, brániti, zabrániti, zhagiti, zahágiti, zabawiti, etwas, něčemu. Wer will es mir wehren? kdo mně to chce bránit? zabránit, zahágit? ſich wehren, brániti ſe.
Wehrgehenk das, n. zbrogný pás, opaſek, m. rytjřſký pás.
Wehrgeld, n. penežitá pokuta, f.
Wehrhaft, branný, zbroguý, odený, macheu, zbrogiti, ozbrogiti.
Wehrlos, nebranný, nezbroguý, bez braně, neoděný, machen, braně, zbroge zbawiti, wehrlos ohne Vertheidigung, bez obrany.
Weib, Weibsbild, n. Weibsperſon, ženſká, žena, f. ein männliches Weib, muzatka, muzná žena, f. ein altes Weib, bába, ſtará žena, ſtařena, f. 2) Ehegattinn, žena, ein Weib nehmen, oženiti ſe, ženiti ſe, ženu pogjti, wzýti, der zwo Weiber hat, dwau ženatý; der ohne Weib lebt, panic, m.
Weibchen, n. ženka, f.
Weiberfeind, m. ženſký nepřjtel, ein nepřjtel, m.
Weiberfluß, m. měſýčne, n. ženſký rwotok, m. ſ. Monatfluß.
Weiberkleid, n. ſ. Weibskleid.
Weiberliebe, f. milowánj žen, n. ženſká miloſt, f.
Weibermann, m. ženkýl, m. na ženy laſkaw, ženſkau miloſtj ztřeſtěný, zženilý.
Weibermantel, m. pláſſtěk ženſký, ek, m.
Weibermarr, ſ. Weibermann.
Weiberrock, m. ženſká ſukně, f.
Weiberſchmuck, m. ženſký ſperk, m. ženſká okraſa, f.
Weiberſchuh, m. ženſký ſtřewjc, m.
Weiberſucht, f. zženiloſt, ženſká miloſt, f.
Weiberſüchtig, zženilý, žen milowný, ſolcher Menſch, ženkýl, m.
Weibertracht, f. krog ženſký, m.
Weiberzeit, f. čas žen, m.
Weiberzierde, f. ozdoba žen, ženſká, f.
Weibesbruder, m. ženy bratr, m.
Weibesgroßvater, m. dědek ženy, m.
Weibesſaame, m. ſymě ženſké, n.
Weibiſch, zženilý, ženſký, ſolcher Menſch, ženkýl rozmařilý, rozmazaný, weibiſch machen, zženilého včiniti, weibiſches Weſen, zženiloſt, rozmařiloſt, rozmazanoſt, f.
Weibiſch, adv. zženile, ženſky, rozmakile, rozmazaně.
Weiblein, Weibchen, n. ženka, žinka, ženuſſka, f. 2) Das Weiblein, bey den Thieren, und Gewächſen, ſamička, ſamice, f.
Weiblich, ženſký, das weibliche Glied, ženſký aud, ſunět, m. wateň, f. weibliches Geſchlecht, ženſké pohlawj, pokolenj, n.
Weiblich, adv. ženſky.
Weibsbild, n. Weibsperſon, ženſká, ženſká oſoba, f.
Weibshemde, n. ženſká koſſile, f.
Weibskleid, n. ženſký raucho, n. ženſký ſſat, m.
Weibsperſon, f. ženſká oſoba, ženſka, f. Weibsperſonen die, ženſké, Plur. f. ženſko, n.
Weibsſtück, n. ženſká, f.
Weibsvolk, n. ženſký národ, m. pokolenj, ženſko, n.
Weich, měký, weiche Eyer, wegce na měko; etwas weich, naměký, weich machen, měkčiti, změkčiti, obměkčiti, měké včlati; werden, měkčeti, změkčeti, měknauti, změknauti, obměkčeti, obměknauti; das Herz weich machen, ſrdce obměkčiti, es wird mir weich um das Herz, obměkčuge ſe mně ſrdce, ſehr weich, měkaučký.

Weich,

Weich, adv. měkce.
Weichbild, n. osada, f.
Weichblätterig, weichblättericht, měkkého listj.
Weichdarm, m. slabizna, f.
Weiche, f. měkost, f. in den Seiten, měkost boku, slabizna, slabina, f. die Weiche des Bauches, třjslo, n.
Weichen, zurückweichen, ein wenig, vstaupiti, vhnauti se, vchýliti se, poodstaupiti, caufati, caufnauti, warowati, nachgeben, vstaupiti, vom Wege weichen, z cesty se vcheyliti, odcheyliti, vstaupiti, vhnauti, vssinauti, ssinauti, einem in etwas weichen, někomu w něčem vstaupiti, keinem weichen, žádnému nevstaupiti, žádnému napřed nedati, aus dem Lande, Hause weichen, vhnauti, wyhnauti, vstaupiti, vprázdniti, postaupiti, ze země, z domu se wybrati, von seinem Vorhaben, Rechte nicht weichen, od swého předsewzetj, vmjněnj, práwa nevstaupiti, nevpustiti, von etwas weichen, od něčeho se vchýliti, wyssinauti, weichen, sich retiriren, caufati, postupowati, weichen, zurück schleichen, tjhnauti, vtjhnauti, der ist gewichen, ten tjhnul.
Weich, weich machen, měkčiti, neutr. měkčeti, měknauti, f. abweichen.
Weichgeschaffen, chaulostiwý.
Weichherzig, měkkého srdce, chaulostiwý.
Weichherzigkeit, f. měkost srdce, chaulostiwost, f.
Weichleibig machen, obměkčowati.
Weichlich, zženilý, rozmařilý, lhostegný, rozmazaný, měkký.
Weichlich, adv. zženile, rozmařile, lhostegně, rozmazaně, měkce.
Weichlichkeit, f. zženilost, rozmařilost, lhostegnost, rozmazanost, měkost, f.
Weichling, m. rozmazánek, mazánek, m.
Weichmüthig, f. Weichherzig.
Weichmüthigkeit, f. f. Weichherzigkeit, f.
Weichpflaster, n. obměkčugicý flastr, m.
Weichsel, f. Kirsche, Weichselkirsche, wissně; von Weichseln, wissňowý, Weichseltorte, teykanec wissňowý.
Weichselbaum, m. wissňowý strom, m. wissně, f.
Weichselwein, m. wissňowé wjno, n.
Weid, n. ein Kraut, weyr, ryt, ssart, m.
Weide, f. ein Baum, wrba, f. an solche stehen, wrbj, wrbisstě, wrbowé křowj, n. wrbiny, f. plur. von Weiden, wrbowý.
Weide, f. Weyde, ein Futter, pice, pastwa, f. der Ort, Platz, wo das Vieh weidet, pastwa, f. pastwisstě, n. pastwy, f. plur. kleine, pastwistko, n. Weide der Augen, pastwa očj, f. auf der Weide seyn, býti na pastwě, auf die Weide gehen, gjti na pastwu, gemeine Weide, wyhon, m. role pastewnj, pastwisstná přiložnj, pasná, n. pl. obecné pastwisstě, n. pastwina, f.
Weiden, weyden, auf die Weide treiben, darauf hüten, pásti, 2) sich weiden, pásti se, sich geweidet haben, napásti se, darauf man weidet, pastwisstný, pastewný, die Augen weiden, pásti oči.
Weidenbaum, m. wrbowý strom, m. wrba, f.
Weidenbusch, Weidenstrauch, m. wrbowé, m. plur. wrbj, chrasti, křowj wrbowé, n. chrastina, wrbina, f. wo er ist, wrbisstě, n. wrbina, f. wrbj, n.
Weidengerte, f. wrbowý prut, m.
Weidenholz, n. hauzew, gjwa, f. hebké prautj, mladé wrbj, f. wrbowé dřjwj, n.
Welderich, m. wrbina, f.
Weidenrinde, f. wrbowá kůra, f.
Weidgeschrey, n. křik, hluk lowčj, n.
Weidig, n. wrbj, wrbowé, plur. wrbisstě, n.
Weidkraut, n. weyr, ssart, ryt, m.
Weidlich, wážný, znamenitý, statečný.

eidlich, adv. wáżně, znamenitě, ſtatečně.
eidling, m. člun, člunek, m. bárka, f.
eidmann, m. Jäger, m. lowec, pſowod, m. ſ. Jäger.
eidmeſſer, n. lowecký, myſliwecký nůž, řezák, m.
eidplatz, m. paſtwiſſtě, mjſto paſtwiſſtné, paſtewnj, paſtwiſko, n.
eidrecht, n. práwo paſtwy, paſtewnj, n.
eidſack, m. myſliwecký wák, tlunok, m. tobolka, f.
eidvieh, n. paſtewný dobytek, m.
eidwerk, n. Jagdweſen, myſliwoſt, . myſliwectwj, n. lowcowſtwo, n.
ow, m. 2) jagdbares Wildprät, dizočina, zwěřina, f.
ife, f. motowidlo, wigadlo, n.
ifen, motati, nawjgeti.
igern, odpowědjti, přjti, odepřjti, odpjrati, 2) ſich weigern, zdrahati ſe, zbraňowati ſe, ſpečowati ſe, ſpjčiti ſe, zpjrati ſe, oſteyhati ſe.
igerung, f. zdrahánj, zbraňowánj , zpečowánj, zpjránj, oſteychánj, n. verſtellt zum Scheine, vpeyánj, m.
ihbiſchof, m. podbiſkupj, m.
ihe, Weiher, m. ein Vogel, lňák, m.
ihe, Weyher, m. Fiſchteich, ſátka ybnj, f. plur. rybnjk, m. ſonſt geero, n. ſtogatá woda, f.
ihe, f. ſwěcenj, n.
ihen, ſwěřiti, poſwěřiti, geweihter)rt, poſwatné mjſto, n. zum Prieerſtande weihen, žáky na kněžſtwo wěřiti.
ihkeßel, m. kropeníčka, kropenka, kotljček na ſwěcenau wodu, m.
ěderce wody ſwěcené, n.
ihnachten, f. plur. wánoce, f. plur.
ihnachtsfeſt, n. wánočnj ſlawoſt, f.
ihnachtsfeyertag, m. wánočnj ſwá:k, m.
hnachtsgeſchenk, n. dar wánočnj, . zum Weihnachtsgeſchenke, za dar ánočnj.
hnachtslied, n. pjſeň wánočnj, f.
Weihnachtsmäßig, gako o wánocých.
Weihnahtsprediger, m. kazatel, hlásatel wánočnj, m.
Weihnachtspredigt, f. kázanj wánočnj, n.
Weihnachtszeit, f. čás wánočnj, m.
Weihrauch, m. kadidlo, kaufidlo, n. daraus, kadidlowý, kadidlný.
Weihrauchbaum, m. kadidlowý ſtrom, m.
Weihrauchfaß, n. kadidedlnice, kadidlna, f. kaufidlo, n.
Weirauchhändler, m. prodáwač kadidla, m.
Weihung, f. ſwěcenj, n.
Weihwaſſer, n. ſwěcená woda, f.
Weihwedel, m. kropáč, m. kropidlo, n. kleiner, kropaček, m.
Weil, poněwadž, protože, že, gelikož.
Weiland, gednák, někdy.
Weilchen, n. chwjlka, chwjlcička, f.
Weile, f. chwjle, prázdnoſt, doba, f. bey nächtlicher Weile, při nočnj chwjli, eine Weile, nēgakau chwjli, eine kleine Weile, chwjlku, ſich die Weile nehmen, wzýti, dáti ſobě na chwjli, in einer Weile, za chwjli, in einer kleinen, za chwjlku, mit Weile, po lehku, znenáhla, Weile haben, chwjli, po chwjli mjti, mjti kdy, prázdnoſt, ich habe keine Weile, nemám kdy, po chwjli, lange Weile, dlauhá chwjle, ſich die lange Weile vertreiben, verkůrzen, dlauhau chwjli ſobě zahnati, chwjli krátiti, vor langer Weile, pro dlauhau chwjli, es iſt ſchon eine gute, lange Weile, giz geſt hodná, dobrá chwjle, eile noch Weile, wſſeho do času, čekegme času gako huſa klaſu, poſpjcheg znenáhla, der Weile, ſ. Mittlerweile, Indeſſen.
Wein, m. wjno, n. beym Weine, bey einem Glaſe Wein, při wjně, při ſklenicy wjna, zum Weine gehörig, winný, verrochener Wein, wywětralé, zwětralé wjno, podčepky, kapaličné wjno, žakwan, ſlewky, ſtočky, kåhnichter, roſolowaté wjno, n. lankwara, f. gebraunter, pálené

wjno,

wjno, gemachter, strogené wjno, mit Wein beladen, wjnem namožený, obtjžený, vmoklý od wjna.
Weinacker, m. winičné pole. n.
Weinbau, m. wzděláwánj wjna, n. vprawa winičná, f.
Weinbauer, m. wincaur, winičný kopáč, winohradnjk, m.
Weinbeere, f. winné zrno, n.
Weinbeerhülse, f. sslupka, lupina, f.
Weinberg, m. winice, f. winohrad, m. winná, winičná hora, f. zum Weinberg gehörig, winičný.
Weinblatt, n. winný list, m. sie abbrechen, gehörig, smjtati, podlamowati winné listj, Abbrechen derselben, smjtka, f. podlom, m.
Weinbrühe, f. winná poljwka, poljwka z wjna, f.
Weinbutte, f. Kübel, m. putna na wjno, f.
Weinchen, n. wjnko, wjnce, n.
Weindroßel, f. winný drozd, zrcek, m.
Weinen, plakati, kwjliti, vpěti, über etwas, einen weinen, a) beym Anblicke, Anhören, plakati, kwjliti nad někým, b) beym Nachdenken, dem (fortwährenden) Schmerze nach, plakati, kwjliti někoho, něco, eben itzt, im Augenblick, zaplakati, zplakati, wenig, poplakati, wenn er ein wenig geweint hat, wird er wieder fröhlich, když popláče, ge opět wesel, ich habe über ihn geweint, plakal, zplakal sem nad njm, man möchte weinen, zplakalby člowěk, der leicht weinet, plačtiwý, mit weinenden Augen, plačtiwýma očima.
Weinen, das, pláč, m. plakánj, kwjlenj, vpěnj, n. mit Weinen, s pláčem, plačtiwě, kwjle, zum Weinen bringen, k pláči přiwesti, pláč wzbuditi, vor Weinen nicht reden können, pláčem nemocy promluwiti, das Weinen zurückhalten, pláč zastawiti, zatagiti, zadržeti pláč w sobě.
Weinenswerth, beweinenswürdig, hoden oplakánj, slzý.
Weinerlich, plačtiwý, weinerliche Komödie, plačtiwá činohra, f.
Weinerlich, adv. plačtiwě.

Weinfaß, n. winný sud, m. láka, f.
Weinfechser m. hřjženec, m. hřjženice, f. rozwod, refljňk, m.
Weinflasche, f. winná lahew, lahwice na wjno, f.
Weingabel, f. wětwička, metlička, slaupek, rýwowý winolist, m. mladá sadba, která wjno nenese.
Weingarten, m. winice, f.
Weingärtlein, n. winička, f.
Weingärtner, m. winař, wincaur, winohradnjk, m.
Weingebirge, n. winičné hory, f. plur. winohrady, m. plur.
Weingerüste, n. Weingeländer, halda, f. kopček, m. přihrabánj vrstu.
Weingeschirr, n. winná nádoba, kwinu, na wjno, f. kalomec, m.
Weingeschmack, m. winná chuť, f.
Weingesenke, n. od. Weinsenkt, m. raub, refljňk, fazar, hřjženec, hřjženice, f. rozwod, m. legen, wody klásti, das Legen, rozwod, kladenj, n. řezba, f.
Weinglas, n. winná sklenice, sklenička, sklenice na wjno, n.
Weingott, m. Bůh wjna, bachor, m.
Weinhacke, f. winičná krace, motyka, f. kopáč, m.
Weinhacker, m. kopáč winný, m. krace, f.
Weinhandel, m. winný obchod, obchod s wjnem, m. winařstwj, n.
Weinhändler, m. winař, wjna podáwač, m.
Weinhauer, m. wincaur, m.
Weinhaus, n. winný dům, m. putna winná, f.
Weinheber, Weinzieher, m. winný wer, kosstýř, m. krokwička, f.
Weinhefen, f. plur. winné kwaš, f. plur. droždj, n. weystřelek, m.
Weinhülse, f. winné mláto, zrnochých hroznů, n. winsstjř, m. pina, f.
Weinicht, winnatý.
Weinkanne, f. winná konew, f.
Weinkeller, m. winný sklep, m.
Weinkelter, m. winný pres, lis řen, m.
Weinköper, Weinküper, m. sklep winný, m.

Wei-

Weinkörnchen, Weinkörnlein, n. winné gádro, zrno, n.
Weinkoſter, m. winný kosſtýř, okusytel, m.
Weinkrug, m. winný dčbán, dčbán na wjno, m.
Weinkrüglein, n. winný dčbánek, dčbáneček, m.
Weinlägel, n. winná nádoba, lahwice, f. kleines, nádobka, lahwička, f.
Weinlager, n. sklad winný, m.
Weinland, n. winný kraj, m. winiční země, kragina, f.
Weinlaub, n. winné listj, n. kmenowý, winný list, m.
Weinlaube, f. winné laubj, n. beseda winná, f.
Weinleſe, f. zbjrka wjna, winná, f. wjna zbjránj, kljzenj, n. zbjrky wjna, winné, f. plur.
Weinleſen, wjno zbjrati, kliditi.
Weinleſer, m. zbjrač wjna, zběrač, m.
Weinmarkt, m. winný trh, m.
Weinmerte, Weinmehrte, Weinmerde, Weinmärte, f. winná ſmjchanina, zdrobená, zetřená krmě z wjna, f.
Weinmeth, m. medowina, f.
Weinmonat, m. říjen, m.
Weinmücke, f. winná muſſka, f.
Weinmoſt, m. meſt, m.
Weinpfal, m. geſpaltener Weinpfahl, winná tyčka, f. ſonſt koljček, m.
Weinpreſſe, f. winný přes, lis, čeřen, m. (preſownice, f.)
Weinranke, ſ. Weinrebe.
Weinraupe, f. winná hauſenka, f.
Weinrebe, f. rewj winné, n. rewa, rýwa winná, f. refink, ſazar, m. winná ratoleſt, f. zum Ablegen, hřjzenice, f. rozwod, m. řezba, f. kladenj rozwodů, n. alter, ſſlahaun, m.
Weinrebenlaub, n. listj winného kořene, n.
Weinreich, bohatý, hogný na wjno, wjnoplodný.
Weinſauſer, m. pigan, pitec, žráč wjna, winný molek, m.
Weinſauſerinn, f. piganka, pigačka, žráčka wjna, winný molek, f.
Weinſäure, f. winná kyſeloſt, f.
Weinſäuerlich, zákyſlý co wjno.
Weinſchenke, m. prodáwač, nalěwač, ſſenkýř wjna, f.
Weinſchenke, f. winná piterna, ſſenkowna, f.
Weinſchlauch, m. winná láka, f. pitljk, m.
Weinſtein, m. winná kůra, f. winſſtýř, m.
Weinſtock, m. kmen winný, kěř winný, m. rýwa winná, f. kleiner, kmenek, m. wilder, plané wjno, n. von Weinſtöcken, rýwowý.
Weinſucht, f. wjnoduſſnoſt, f. žranj wjna, n. wjna žádoſtiwoſt, f.
Weinſüchtig, wjnoduſſný, wjna žádoſtiwý, wjnoduſſnatý, ſolcher Menſch, wjnodus, m.
Weinſuppe, f. winná poljwka, poljwka z wjna, f.
Weintonne, f. winný dčber, m. winná bečka, f.
Weintragend, wjnonoſný, wjnoplodný.
Weintráubchen, n. hroznjček wjna, m.
Weintraube, f. hrozen, hroznjk winný, wjna hrozen, hroznjk, m. was daraus iſt, hrozňowý, hroznatý.
Weintreſter, m. winſſtjř, winný kamenec, m.
Weintrinker, m. pitel, pigač, pigan, pigák wjna, m.
Weintrunk, m. napitek, snapitek wjna, m.
Weinwirth, m. winný krčmář, m. ſ. Weinſchenk.
Weinwirthshaus, n. winná hoſpoda, krčma, piterna, f.
Weinzeichen, n. břečtán, winný wěnec, m.
Weinzuber, m. winný dčber, m.
Weiſe, f. Art, Mittel, způſob, ſpůſob, m. mjra, f. auf ſolche Weiſe, na takowý, na ten, na tento způſob, takowým, tjm způſobem, tau měrau. Weiſe eines Geſangs, Liedes, nota, melodie, ſ. způſob zpěwu, m. nach meiner, nach ſeiner Weiſe, mým, geho způſobem, auf was Weiſe? na gaký způſob? gakým způſobem? kterak? kterakým způſobem? kterau měrau? Weiſe, Gewohnheit, způſob, m. powaha, f.

ſ. bey ſeiner Weiſe verbleiben, při způſobu ſwém, při powaze ſwé zůſtati.

Weiſe, verſtändig, klug, maudrý, in Abſicht auf die Handlungen im gemeinen Leben, rozſſaffný, weiſe werden, zmudřeti, weiſer Baumeiſter, rozumný ſtawitel, ſehr weiſe, welmi maudrý, přemaudrý, Weiſe, der, mudrc, mudřec, m. die Weiſen dieſer Welt, mudrcy tohoto ſwěta, m. plur.

Weiſel, m. der Bienen, matka wčel, f.

Weiſen, zeigen, vkázati, okázati, einem wohin weiſen, an jemanden, odſýlati, odeſlati, poſlati někoho někam, k někomu, povkázati, vkázati někomu někam, einen weiſen, belehren, zu rechte weiſen, navčiti, vkázati, zprawiti, povčiti, ſich weiſen, erhellen, vkázati, okázati ſe, es wird ſich weiſen, okáže ſe, vkáže ſe.

Weiſer, m. der Bienen, ſ. Weiſel, an der Uhr, ručička, f. Regiſter, vkázatel, m. vkázadlo, zprawidlo, n.

Weisheit, f. maudroſt, f. im gemeinen Leben, rozſſaſnoſt, f. Liebe der Weisheit, milomudrctwj, mudrctwj, n. die Weisheit ſtudieren, mudrctwj ſe včiti.

Weisheitslehren, f. plur. nawky, zpráwy maudré, f. pl. maudré-včenj, povčenj, povčowánj, navčenj, n. geben, dáwati.

Weisheitslehrer, m. včitel maudroſti, m.

Weislich, adv. maudře, rozſſaſně, in der Abſicht auf die Handlungen, rozſſaſně.

Weiß, bjlý, weiß werden, zběleti, běleti, weiß werden durch und durch, proběleti, wenig, pobělawěti, weiß werden, ſich weiß machen mit der Farbe, pobjliti ſe, weiß machen, bjliti, pobjliti, objliti, zbjliti, er hat ſich das Kleid durch Anſtreichen an die Wand weiß gemacht, pobjlil ſe, mit Willen wie die Römer ehemals, zbjliti, objliti, ganz etwas weiß machen, zabjliti, weiß und glänzend, běloſtkwaucý, ſich weiß brennen, womyti ſe, weiß färben, na bjlo barwiti, einem etwas weiß machen, namluwiti někomu něco, zkřeſſtiti někoho něčjm, etwas weiß, bělowatý, nabjlý, pobělawý, nabělawý, drobet, málo bjlý, werden, naběleti.

Weiß, adv. bjle, färben, na bjlo barwiti.

Weißagen, weiſſagen, prorokowati, hádati, předpowjdati, ſ. Wahrſagen.

Weißagend, prorokugicý, hádagicý, předpowjdagicý.

Weißager, m. prorok, hadač, předpowjdač, wěſſtec, wěſſtář, m. ſ. Wahrſager.

Weißagerinn, f. prorokyně, hadačka, wěſſtařka, wěſſtkyně, f. ſ. Wahrſagerinn.

Weißageriſch, prorocký, hádacké, wěſſtj.

Weißagerkunſt, f. wměnj hádacké, prorocké, wěſſtj, n. ſ. Wahrſagerkunſt.

Weißagung, f. prorokowánj, hádánj, předpowjdánj, n. wěſſtba, f. ſ. Wahrſagung; als ein Buch, Schrift, Weißagung, proroctwj, n. Gabe der Weißagung, duch prorocký.

Weißäugig, běloký.

Weißbier, n. bjlé pjwo, n.

Weißbrodt, n. bjlý chléb, m.

Weißdiſtel, f. Weißdorn, m. bjlý trn, m.

Weiße, f. běloſt, f. a) die Wände zu weißen, bjlidlo, n. Weiße, das, Weiße, f. im Auge, běłmo, n. běloſt w oku, f. im Ey, bjlek, m. am Baume, nächſt bey der Rinde, běloſt, mjza, f. zum Weißen, bjlidlo, n.

Weißen, weiß machen, bjliti, ganz zbjliti, objliti, pobjliti.

Weißen, das, Weiſſen, bjlenj, zbjlenj, pobjlenj, objlenj, n.

Weißer, Weiſſer, m. bjlič, bělič, m.

Weißerinn, Weiſſerinn, f. bjlička, běliczka, f.

Weißfalk, m. bělozor, m.

Weißfiſch, m. bělice, f.

Weißfiſchchen, n. bělička, f.

Weißgerber, Weißgárber, m. girchář, bělokožec, m.
Weißgekleidet, bjle oblečený, bjle ſſacený.
Weißgemacht, pobjlený.
Weißhaaricht, weißhaarig, bělohlawý, bjlých wlaſů.
Weißkohl, m. bjlá kapuſta, f.
Weißleder, n. girchа, f. zamjš, m.
Weißlicht pobělawý, přibělelý, bělnatý, přibělawý, nabělawý, bělawý, werden, naběleti, pobělawěti, přibělawěti, glänzend, bělo ſtkwaucý, wie ein Pferd, pleſniwý.
Weißpfeffer, m. bjlý pepř, m.
Weißſprenglicht, bjle kropený, kropenatý.
Weißwurz, f. kokořjk, m. ljčidlo, f.
Weiſung, f. náwěſſtj, n. zpráwa, f. powkázánj, f.
Weit, geräumlich, geräumig, ſſiroký, wolný, zwolný, proſtranný, rozložitý, die weite Welt, Luft, ſſiroký, rozložitý ſwět, m. ſſiroké powětřj, n. weite Schritte, ſſiroké kroky, weit wie ein Kleid, ſſiroký, wolný, proſtranný, der Schuh iſt zu weit, ſtřewjc geſt přjliš ſſiroký, wolný, proſtranný, weiter machen, ſſjřiti, rozſſjřiti, weit entfernt, entlegen, daleký, wzdálený, von weiten, zdaleka, im weiten Felde, w ſſirokém polj, ein weiter Weg, daleká ceſta, etwas ins Weite ziehen, prodlužowati, der weite Raum der Erde, bohopuſtná prázdnoſt ſwěta, welikė proſtranſtwj.
Weit, adv. geräumig, ſſiroce, wolně, proſtranně, fern, daleko, dalece, podál, opodál, ſehr weit, welmi daleko, nicht gar weit, ne welmi daleko, weit und breit, ſſiroko daleko, weit vom Vaterlande, daleko, podál od wlaſti, weit weg ſeyn, dalece wzdálenu býti, weit von einander, entfernt, daleko, podál od ſebe, daleko rozſſířený, von weiten, zdaleka, od daleka, podál, opodál, weit geſucht, hergeholt, zdaleka wzatý, wyhledaný, weit davon, von hier, von einem, daleko, opodál, podál odtud, od někoho býti, weit entlegen, entfernt, welmi wzdálený, weit vom Meere, Hauſe, daleko od moře, od domu, es iſt ſo weit mit ihm gekommen, tak daleko to s njm přiſſlo, er iſt nicht weit her, nenj zdaleka, ſo weit es ſich thun läßt, ſeyn kann, gak dalece, pokudž, pokawádž ſe to může ſtáti, ſe dá dělat, wie weit, ſo weit als er es annimmt, gelikož, pokudž, pokawádž to přigme, weit gefehlt, dalece, daleko chybeno, chyba láwky, dieß iſt von mir weit entfernt, to geſt odemne welmi wzdálený, podál, weit kommen im Lernen, es weit bringen, daleko to přiweſti, weit auseinander, in Meynungen, daleko od ſebe, rozdjlný, weit hin haben, mjti tam daleko, weit hinein in das Land, in eine Materie, hluboko, es iſt ſchon weit in das Jahr, in die Nacht, geſt daleko do roku, do nocy, mnoho na rok, na noc, weit weg werfen etwas, daleko odhoditi, weit beſſer, weit ſchlechter, größer ꝛc. mnohem lepſſj, ſſpatněgſſj, wětſſj ꝛč. weit hinaus ſehen, denken, daleko napřed hleděti, myſliti, weit reichen, zulangen, daleko ſáhnauti, bey weitem nicht ſo viel, mehr, nicht voll, daleko ne tolik, wjc, neplný, weit ausſehend, ungewiß, daleký, weit berühmt, dalece rozhlášſený, wzneſſený, wie weit? gak daleko, až dokawád?
Weite, f. Geräumlichkeit, ſſjř, f. ſſiroko, n. ſſirokoſt, ſſjřka, proſtrannoſt, f. proſtranſtwj, n. zwolnoſt, rozložitoſt, f. eines Kleids, einer Schürze, ſſjř, ſſjřka, f. Weite, Entfernung, als Weite zwiſchen zweyen Dingen, zdálj, n. dalekoſt, dýl, dýlka, dálka, f. proſtranſtwj, wzdálenj, f. podál, f. in die Weite, na dýlku, dálku, Weite der Welt, Luft, ſſirokoſt, rozložitoſt ſwěta, ſſirokoſt powětřj, f.
Weiter, dále, dáleg, weiter gehen, dále gjti, weiter nichts, giného

nic, ich begehre weiter nichts, nežádám ginégo nic.

Weitern, ſſířiti, bis auf weitere Zeit, až do dálſſího času.

Weiterung, f. ſſířenj, n. ohne Weiterung, bez prodlenj, ſ. Verzug.

Weiteſt, neydálſſi.

Weit hinaus ſchieben, ſ. Aufſchieben.

Weitläuftig, weitläufig, geräumlich, groß, weit im Umfange, weitſchichtig, ausgebreitet, als ein Haus, Feld, proſtranný, ſſiroký, ein weitläuftiger Krieg, dlauhá wogna, 2) ausführlich, umſtändlich, obſſirný, proſtranný, ſſiroký, obdlaužený, eine weitläuftige Rede, Erzählung, obſſirná, proſtranná, ſſiroká, obdlaužná řeč, weitläuftig ſeyn im Reden, obſſirným, proſtranným, obdlauženým, ſſirokým býti w řeči, ſſířiti řeči, 3) entfernt, daleký, ein weitläuftiger Freund, Anverwandter, daleký přjtel, přjbuzný, 4) weitläuftig auseinander wie Häuſer, Bäume, Zähne, řídký.

Weitläuftig, weitläufig, adv. geräumlich, geräumig, weitſchichtig, weit auseinander, proſtranně, ſſiroce, die Truppen weitläuftig auseinander ſtellen, wogſko proſtranně, ſſiroce rozložiti, rozráhnauti, 2) ausführlich als im Reden, Schreiben, obſſirně, proſtranně, ſſiroce, obdlauženě, weitläuftig ſtehen wie Häuſer, Bäume, Zähne, řidce, entfernt, dalece.

Weitläuftigkeit, Weitläufigkeit, f. Geräumlichkeit, proſtranſtwj, n. proſtrannoſt, ſſirokoſt, f. einer Rede, Schrift, Abhandlung, Worte, obſſirnoſt, proſtrannoſt, ſſirokoſt, obdlauženoſt, f. Weitläuftigkeit, Schwierigkeit, Umſchweife, obſſirnoſti, okoličnoſti, okoloſtogičnoſti, okolky, okorowánj, machen, okorowati, obſſirnoſti, okoličnoſti dělati, Weitläuftigkeiten, Komplimente, okoličnoſti, okoloſtogičnoſti, okolky, machen, dělati, ohne Weitläuftigkeiten, bez obſſirnoſti, okolků, bez okoličnoſti, okoloſtogičnoſti.

Weitſchichtig, obſſirný, proſtranný, vkorný, ſ. Weitläuftig.

Weitſchreitend, Weitſchreitig, daleko kráčawý.

Weitſchweifig, im Vortrage, obſſirný, obdlaužený, vkorný, ſ. Weitläuftig.

Weitſchweifigkeit, f. obſſirnoſt, obdlaužnoſt, f. okorowánj, n. ſ. Weitläuftigkeit.

Weiwod, m. weywoda, m.

Weiwodſchaft, f weywodſtwj, n.

Weizen, m. pſſenice, f. vom Weizen, pſſeničný.

Weizenbier, n. pſſeničné pjwo, z pſſenice pjwo, n.

Weizenbrod, n. pſſeničný, z pſſenice chléb, m.

Weizenerndte, Weizenärndte, f. žeň pſſeničná, f.

Weizenkraupen, f. plur. pſſeničné krupy, f. plur. kluč, m. omaſta, f.

Weizenmehl, n. pſſeničná mauka, f. bél, m.

Welche, e, es, který, á, é, welcher von beyden es wolle, kdožkoli ze dwauch, welcher von beyden, který ze dwau, welch ein elender, thörichter Menſch war ich, gak bjdný, nemaudrý člowěk ſem byl, co za bjdného, za nemaudrého člowěka ſem byl, welch eine ſchwere Arbeit, gak těžké djlo, co za těžké djlo, zu welcher Zeit, um welche Zeit, w který čas.

Welcher Art, welcherley, gaký, gakowý.

Welchergeſtalt, gak, kterak, gakým, kterakým způſobem, gakau, kterau měrau, welchergeſtalt auch nur es auch ſey, wolle, gakkoli, kterakkoli.

Welcherley, ſ. Welcher Art; es wolle, kterýkoli, kterýkoliwěk.

Welk, ſwadlý, vwadlý, vſwadlý, ſwěſſený, werden, wadnauti, ſwadnauti, vwadnauti, ſlabnauti, vſwadnauti.

Welken, wadnauti, ſlabnauti.

Wellbaum, m. woſa v wozu ſ. 2) ein Hebzeig, zdwjhadlo, wyzdwjhadlo, n. hewer, m. ljhy, f. plur.

Welle,

Welle, f. des Meeres, Waſſers, wlna wodná, f. winutj wody, n. Wellen werfen, wlny wyhazowati, wyprſkowati, Wellenwerfen, das, winobitj, n. was Wellen hat, wirft, voll Wellen, winobitný, Welle zum Winden, ſſkřipec, m. tahadlo, n. der Räder, woſa, f.

Wellen, ſ. Erwellen, Aufwellen.

Wellenförmig, winám podobný.

Wellenreich, winobitný, wodnatý, hogný na wlny.

Wellenreich, das, winobitj, n.

Wellenweis, hognĕ, auhrukem.

Wels, m. ein Fiſch, ſum, ſumec, m. kleiner, parma, f.

Welſch, Wlaſký, welſche Hirſe, pohanka, f. die welſche Eider, křeček, m. geſſtěrka Wlaſká, f. ein Welſcher, Wlach, m.

Welſch, adv. wlaſky.

Welſchland, n. Wlaſká zemĕ, f. Wlaſſi, m. plur.

Welt, f. ſwĕt, m. die ganze Welt, celý, weſſkerý, weſſkeren ſwĕt, zur Welt bringen, ſploditi, viel Welt haben, ſpůſoby, mrawy mjti, ſpůſobným, mrawným býti, ein Mann von Welt, der (viele) Welt hat, člowĕk způſobný, mrawný, Welt, die irdiſchen Dinge, zemſtwj, n. ſwĕt, m. darnach riechen, zemſtwjm čenichati, ſwĕtem zapáchati.

Weltart, f. způſob ſwĕta, mraw ſwĕta, m.

Weltbau, m. ſpauſta ſwĕta, f.

Weltbeherrſcher, m. wládce, wládař, panownjk ſwĕta, m.

Weltbeherrſchung, f. wláda, f. wládařſtwj, panowánj ſwĕta, f.

Weltberühmt, weltbekannt, wůbec rozhlášſený, známý, werden, wůbec rozhlášſeným, známým býti, na ſlowo wzatu býti, machen, wůbec, po wſſem ſwĕtĕ rozhlášyti, wůbec wydati, oznámiti, na gewo wyneſti, ſo lange die Welt ſtehen wird, co, dokudž ſwĕt ſtane, ſtáti bude.

Weltbeſchreiber, m. popiſowatel ſwĕta, m.

Weltbeſchreibung, m. popis, m. popſánj ſwĕta, m.

Weltbezwinger, m. pobogowatel, wybogowatel, přemožitel ſwĕta, m.

Weltfreude, f. ſwĕtſká radoſt, f.

Weltgebäude, ſ. Weltbau.

Weltgeiſtlicher, m. ſwĕtſký duchownj, duchownjk, m.

Weltgericht, n. ſaud ſwĕta, m. ſ. Weltlich.

Welthandel, m. gednánj ſwĕtſké, n.

Weltkind, n. ſwĕták, m. vom Frauenzimmer, ſwĕtačka, f.

Weltklug, chytřec, m.

Weltkreis, m. okrſſek, obor ſwĕta, m.

Weltkugel, f. kaule ſwĕta, f.

Weltkündig, wůbec známý, po ſwĕtĕ rozhlášſený, ſ. Bekannt; der Weltkündige, ſwĕta powĕdomý, w ſwĕtĕ zběhlý, proſſlý, bywalý.

Weltlauf, m. běh ſwĕta, f.

Weltleute, c. plur. verderbte, ſwĕtácy, m. plur. Hofleute, dwořácy, m. plur.

Weltlich, irdiſch, ſwĕtſký, eitel, üppig, ſündlich, ſwĕtácký, das weltliche Recht, ſwĕtſké práwo, n.

Weltlich, adv. ſwĕtſký, eitel, üppig, ſündlich, ſwĕtácký, weltlichgeſinnt, ſwĕtſky, po ſwĕtſku ſmeyſſljcý.

Weltliebe, f. láſka, miloſt ſwĕta, f. zemſtwj, n.

Weltluſt, f. ſwĕtſká rozkoš, f.

Weltmann, m. a) weltlich, eitel geſinnt, ſwĕták, m. b) der zu leben weis, člowĕk ſwĕta, m. c) Hofmann, Staatsmann, dwořák, m.

Weltmeer, n. wyſoké, welké moře, ſwĕta moře, n.

Weltmenſch, m. ſwĕták, m.

Weltheil, m. djl ſwĕta, m.

Weltweiſer, m. mudřec, mudrc, libomudrc, m.

Weltweisheit, f. mudrctwj, libomudrctwj, mudřectwj, n. ſwetſká maudroſt, f. die Wiſſenſchaft, libomudrcké, mudrcké wměnj, n. dazu gehörig, mudrcký, libomudrcký.

Weltwunder, n. diw ſwĕta, m.

Wendelbaum, m. der Weber, wrátidlo, n.

Wendeltreppe, f. ſchod okrauhlý, m. okrauhlé ſchody, plur.

Wenden, obraceti, obrátiti, otočiti, otáčeti, das Heu, Korn, Getreide, seno, žito, obilj obraceti, sich, obraceti, otáčeti se, sich zu einem, obrátiti se k někomu, wohin soll ich mich wenden? kam se mám obrátiti, djti, wrhnauti? ein Kleid, Blatt wenden, ssat, list obrátiti, das Blatt hat sich gewendet, ljstek se obrátil, karta se obrátila, změnila, drehen, wenden, točiti, krautiti, zobraceti, sich, den Körper, obraceti, krautiti, sebau wrtěti, die Augen wohin, oči obrátiti, Geld, Zeit, Mühe, Fleiß auf etwas, auf einen, penjze, čas, prácy, pilnost k něčemu, na něco obrátiti, naložiti, wynaložiti, nakládati, přiložiti, přičiniti k něčemu, na něco, sich auf etwas wenden, obrátiti se k něčemu, wynaložiti, odati se na něco, sich wenden von etwas, weg, odwrátiti se, sich auf die schlimme Seite wenden, obrátiti se na zlau stranu, ein Pferd wenden, obraceti koně.

Wendepunkt, m. obrtljk, m.

Wendhals, m. krautiwý, krautjlek, m.

Wendhälsig, s. Wendhals.

Wendung, f. obracenj, otáčenj, n. einer Sache, způsob, pořádek wěcy, m. der Sache eine Wendung geben, wěc obrátiti, eine Wendung gewinnen, bekommen, obrátiti se, Wendung im Reden, Schreiben, způsob, pořádek, m.

Wenig, malý, skrowný, nemnohý, wenige, nemnozý, in wenig Tagen, w nemnohých, w malých dnech, ne po mnohých dnech, sehr wenig, skrownický, welmi skrowný, es sey so wenig wie es wolle, so wenig es ist, nechť gest gak chce málo, nur so wenig, gen tak málo, wenige Mannschaft, malé, skrowné, nemnohé wogsko, málo, maličko wogska, ein weniges beytragen, málo, nemnoho přispěti, wenig Arbeit, málo, maličko práce, wenig Zeit haben, mjti málo, nemnoho času, es ist wenig daran gelegen, málo, nemnoho na tom záležj, weniges Geld, málo, nemnoho peněz, chatrné, skrowné penjze, um ein weniges, wenig Geld, za málo, za nemnoho peněz, za skrowné penjze, es ist wenig Geld untern Leuten, gest málo peněz mezy lidmi, wenig im Vermögen haben, mjti málo, nemnoho w gměnj, etwas weniges nehmen, něco málo wzýti, um ein weniges, wenig besser, o málo, něco málo lepssj, sein weniges, (bischen) wenig Geld verschwenden, zu setzen, swých trochu, drobet peněz promrhati, přisaditi, es ist zu wenig, gest to přjliš málo, etwas weniges, něco málo, maličko, um ein weniges, wenig, bischen besser, o něco málo, drobet, trochu lepssj, vom wenigen mittheilen, z malička vdělowati, wenig Wasser, Gold, Silber, ꝛc. málo, trochu, drobet wody, zlata, střjbra, ꝛc. ich habe nur ein wenig hineingesehen, gen trochu, drobet málo sem tam kaukl, warte ein wenig, počkey trochu, drobet, das ist ein wenig zu starker Wein, to gest drobet, trochu sylné wjno, mit wenigen vergnügt, s málem spokogený, na mále přestáwagjcý, s. Bischen.

Wenig, adv. ein wenig, málo, maličko, skrowně, skrowničce, trochu, trossku, trossjčku, drobet, drobátko, ich achte dieses wenig, ich bekümmere mich wenig darum, gá sy toho málo wssjmám, wenig essen, trinken, málo gjsti, pjti, er ist ein wenig zu stolz, nachlässig, on gest trochu, drobet pyssný, nedbalý, ein wenig besser, trochu, trossjčku, drobet, drobátko lepssj, sich ein wenig erinnern, ruhen, trochu, trossku se vpamatowati, sy odpočinauti, s. Bischen; zu wenig, přjliš málo, um ein wenig, o něco málo, eben so wenig als, též tak málo gako, so wenig als er heute kam, so wenig wird er morgen kommen, tak gakž gest dnes nepřissel, tak též zeytra nepřigde, so wenig dieses möglich ist, so wenig auch

jenes,

jenes, tak gak to nemožné geſt, tak geſt y to nemožné.

Weniger, méně, méněgi, mjněgi, mjně, mjň, nichts deſto weniger, nichts weniger, nic wſſak méně, nic mjně, weniger werden, maliti ſe, menſſiti ſe.

Wenigkeit, f. mličkoſt, ſkrownoſt, chatrnoſt, maloſt, f. der Menſchen an einem Orte, řidkoſt, f. ſkrowný, malý, chatrný počet lidj, m. meine Wenigkeit, má maličkoſt.

Wenigſtens, zum wenigſten, aſpoň, aleſpoň, při neymenſſjm, wenigſtens etwas, aleſpoň něco.

Wenn, als Bedingung, geſtli, geſtliže, pakli, pakliže, kdyby, wenn er es thäte, mir es abſchlägt, ſo bin ich ſein Feind, geſtli, geſtliže, pakli, pakliže to včinj, mně to odepře, tedy gſem geho nepřjtel, včinjli to, odepřelli mi to, tedy ſem geho nepřjtel, wenn du mir verſprichſt, daß du niemanden ſagen wirſt, ſo ꝛc. geſtli, geſtliže, pakli, pakliže mi ſljbjš, že to žádnému nepowjš, tedy ꝛc. ſljbjšli mi, wenn er es thäte, ſo wäre ich ſein Feind, kdyby to včinil, bylbych geho nepřjtel, wenn ich zu Hauſe geweſen wäre, ſo wäre es nicht geſchehen, kdybych byl doma byl, nebyloby ſe to ſtalo, wenn etwa wer, irgend wo, wenn jemand etwas verlöre, kdyby někde, ſnad někdo něco ſtratil, něco ſe ſtratilo, wenn er ſich aber weigern möchte, nicht gehen wollte, kdyby wſſak, geſtliby, pakliby ſe ale zdrahal, gjti nechtěl, und wenn, a kdyby, und wenn er noch ſo reich, arm wäre, thue ich es nicht, a kdyby, a byťby geſtě gednau tak bohatý, chudý byl, předce to newčinjm; wenn, der Zeit nach, kdy, wenn anders? kdy gindy? wenn nur er da wäre, kdyby gen tu byl, wenn man bedenkt, echnet, gehet, eilet, Acht giebt, dyž člověk poważj, počjtá, gde, oſpjchá, pozoruge, wenn er nichts at, nichts kann, ſo ꝛc. když nic emá, nevmj, tedy ꝛc. wenn es tagt, ſingt der Hahn, když ſe dnj, zpjwá kohaut.

Wer? kdo? wer denn? kdo pak? wer anders? kdo, kdož giný? es ſey wer es wolle, nechť geſt kdo chce, kdokoli, kdokoliwěk, wer da? kdo to?

Werbeltoſten, m. klinopád, m. dobrá myſl, f.

Werben, um etwas, um ein Amt, um ein Frauenzimmer, vſylowati, ſtáti, ſnažiti ſe, gednati o něco, ſtáti po něčem, dožádati ſe, 2) Soldaten werben, zbjrati, (werbowati) wogáky na wognu, přigjmati, nagjmati, jemanden zum Soldaten, brátí, wzýti na wognu, za wogáka, ſich werben laſſen, dáti ſe na wognu.

Werber, m. zu einem Amte, Frauenzimmer, vſylowatel, žadatel, dožadatel, vſylowač, m. 2) der Soldaten, zbjrák, zběrač, (werbjř,) m.

Werbung, f. Bemühung um etwas, vſylowáni, ſnaženj ſe, ſtánj o něco, gednánj, vſylj, n. žádoſt, f. dožádánj, n. Werbung der Soldaten, zbjránj, n. (werbuňk, m.) Werbung halten, zbjrati lid.

Werden, entſtehen, býti, pogiti, etwas, zu etwas werden, býti něčim, zum König, Doktor, Geiſtlicher, Soldat werden, býti králem, doktorem, knězem, wogákem, dáti ſe na knězſtwj, dáti ſe, gjti na wognu, was wird aus ihm werden? co z něho, z toho bude, pogde? wykwete? es wird nichts daraus, a) es geſchieht nicht, nic z toho nebude, b) es geräth nicht, nic z toho nebude, nepogde, nepřigde, newykwete, newypadne, nikdy to newygde, wie wird es mit dir werden? gak to s tebau bude? wypadne? es wird Friede, bude pokog, es wird Nacht, finſter, bude noc, tmj ſe, ſſeřj ſe, bude ſſero, tma, tma ſe dělá, připadá, bljžj, es wird Abend, cheylj ſe k wečeru, pozdj ſe, bude wečer, bljžj ſe wečer, k wečeru, es

wird

wird spät, bude pozdě, pozdj se, připozdjwá se, krank werden, roznemocy se, rozstonati, znemocněti, nemocným býti, gesund werden, pozdrawiti se, vzdrawiti se, zhogiti se, okřáti, podrahniti se, zdrawým býti, k zdrawj nawrácenu býti, zdrawj nabyti, dogjti, reich werden, zbohatnauti, bohatnauti, bohatstwj nabyti, býti bohatým, arm, zchudnauti, ochudnauti, chudnauti, býti chudým, na chudobu přigjti, roth werden, začerwenati se, zapeyřiti se, zardjti se, čerwenati se, peyřiti se, rdjti se, blaß, zblednauti, blednauti, er wird blaß, bledne, er wurde blaß, zbledl, er wird blaß werden, zbledne, zu nichts werden, ničjm býti, es wird zu nichts, ničjm gest to, zur Gewohnheit, zum Sprichwort werden, wegjti w običeg, w přjslowj, einem werden (zu Theile,) dostati se někomu, werden wie eine Wolke aus wässerichten Dünsten, ein Geschwür aus der Materie, eine Warze, Blätter, eine Beule, Blase, dělati se, vdělati se.

Werder, m. hřbet, zadek, m.

Werfen, házeti, hoditi, lučiti, metati, wrcy, wrhnauti, mit dem Steine, kamenem lučiti, hoditi, wrcy, Anker werfen, kotew vwrcy, die Augen, Blicke auf einen, auf etwas werfen, pohleděti, popatřiti, mrsstiti očima, obrátiti oči na někoho, na něco, ins Gefängniß werfen, w žalář, do žaláře vwrcy, wrcy, wrhnauti, dáti, über die Tölpel werfen, podskočiti, podtrhnauti někoho, zu Boden, über den Haufen werfen, hoditi, wrcy, vwrcy na zem, porazyti, o zem dáti, mrsstiti, prasstiti, vdeřiti, den Strick um den Hals werfen, prowaz na krk whoditi, vwrcy, vwrhnauti, etwas auf die Erde, auf den Boden als die Waffen, něco na zem hoditi, powrcy, vwrcy, den Staat übern Haufen werfen, obec naruby obrátiti, s. Umwerfen; mit Steinen, Kothe auf einen werfen, kamenjm, blátem na někoho házeti, metati, kamenjm lučiti, kamenj, bláto na někoho házeti, metati, einen mit einem Steine, Holze werfen, vhoditi, vdeřiti, prasstiti, mrsstiti někoho kamenem, dřewem, die Schuld auf einen werfen, winu na někoho wzkládati, klásti, dáti winu, za winu dáwati, mit Steinen auf die Feinde werfen, kamenjm na nepřátele lučiti, metati, házeti, in das Wasser werfen, do wody vwrcy, wrcy, whoditi, hoditi, von oben, shoditi, s. Herunterwerfen; werfen einen Ochsen, ein Pferd, klesstiti, Junge werfen, metati, zmetati, házeti, um sich werfen mit Worten, Drohungen, Steinen, okolo sebe házeti slowmi, pohrůžkami, kamenjm, pohrůžky činiti, sich werfen mit Steinen, házeti, metati na se kamenjm, die Reuter von Pferden, gezdcy z koňů metati, házeti, žeti, smitati, shazowati, er mich mit einem Steine, vhodil, vdeřil, prasstil mne kamenem, Staub die Augen werfen, oči zalepiti, zalepiti, an etwas werfen, mit einem vhoditi, vdeřiti, mrsstiti, prasstiti něčjm o něco, einem etwas in den Hals, in den Bart werfen, někomu něco w hrdlo, w oči wytegkati, sich einem in die Arme werfen, někomu se vtecy, vwrcy se někomu w náručj, Soldaten, Besatzung in einen Ort werfen, wogáky, posádku do něgakého mjsta klásti, sich in einen Ort werfen, wrhnauti se někam, vtecy se někam, einem um den Hals, an den Hals werfen, padnauti někomu okolo krku, hrdla se chopiti, werfen Spiele, so viel, hoditi, vhoditi, wrcy, nach einem werfen mit Steinen, házeti po někom kamenjm, werfen auf etwas, auf einen es bedenken, whoditi, hoditi na někoho něco, eines auf das andere, alles durch einander, přeházeti, přemjtati, zpřemjtati, von sich, odhoditi, odwrcy, odmrsstiti, betaut

vyhoditi, wywrcy, wymrſſiti,
inüber, přehoditi, über ſich hin-
uf als den Mantel, přehoditi, den
Stein, wyhoditi, hin und wieder
erfen, rozházeti, rozmetati.
rfen, das, házenj, metánj, wrže-
j, n. mit Steinen, kamenjm lu-
enj, házenj, metánj, n. das Werfen
er Jungen, der Thiere, eines Ochſen,
jungſtes, kleſſtěnj, n.
rſt, m. der Weber, postaw, tkadl-
j ſtaw, m. wosnowa, f. zum Schiff-
auen, přjſtaw lodj, m. čerpa-
lo, n.
rg, n. kaudel, f. pazdeřj, n. vom
Berge, kaudelný.
rk, n. ſkutek, čin, m. djlo, n. gú-
e Werke verrichten, thun, dobré
kutky činiti, jemandes Werk, ein
Werk von ihm, djlo, n. die guten
Werke, dobré ſkutky, m. plur. Got-
es Werk, djlo Božj, etwas ins
Werk ſtellen, richten, ſetzen, zu
Werke ſtellen, ſetzen, něco w ſkutek
westi, ſ. Bewerkſtelligen, werk-
ellig machen; zu Werke kommen,
přigjti k ſkutku, Werk, Schrift,
jlo, n. práce, f. ſkládánj, n. das
Werk vollenden, djlo, prácy doko-
ati, dodělati, Werk, Orgel, ſtrog,
n. das iſt nicht mein Werk, ſo-
iel als Sache, to nenj má wěc,
n Werke ſeyn, haben, w djle, w
rácy býti, mjti, zu Werke gehen
nit etwas, djlo dělati, konati, mit
iuem, s někým zacházeti, objrati
e, Werk, Befeſtigung, hradba, f.
rkchen, n djlko, n. pracyčka, f.
) malý ſkutek, ſkuteček, m. klei-
e Schrift, djlko, n. pracyčka, f.
kládaničko, n.
rketag, m. Werktag, wſſednj
en, m.
rklein, ſ. Werkchen.
rkleute, c. plur. nádenjcy, praco-
onjcy, dělnjcy, lidj pracowitj,
racownj, nádenj, robotnj, m. pl.
rklich, wunderlich, podiwný, b) řeſ-
neſlný.
rkmeiſter, m. řemeſlnjk, m.
rkſchuh, m. střewjc měřický, m.
nen Werkſchuh groß, klein, gedno-
o střewjce zdýlj.

Werkſilber, n. dělané stříbro, n.
Werkſtatt, f. Werkſtätte, djlna, djlnice, f. krám, m.
Werkſtellig machen, w ſkutek wwesti, wywesti.
Werkſtück, n. tesaný kámen, m. (ſſtuka, f.)
Werkſtuhl, m. tkadlcowský, tkadlčj ſtaw, m.
Werktag, m. wſſednj den, dělnj den, m.
Werkzeug, n. nástrog, m. groſſes, vieles, přjprawa, f. nástroge, m. pl. nádobj, náčenj, n. potřeby, f. plur.
Wermuth, m. pelyněk, m. pelýnka, pelunka, f.
Wermuthbitter, pelyňkowý, pelunkowý, hořký co pelyněk.
Wermuthtrank, m. nápog pelyňkowý, pelunkowý, m.
Wermuthwein, m. wjno pelyňkowé, pelunkowé, n.
Werth, m. cena, platnoſt, f. von keinem, geringem Werthe, nemalé ceny, wážnoſti, málowážný, lehkowážný, hoher Werth, Vortreflichkeit, wzácnoſt, wážnoſt, hodnoſt, cena, f. ſehr hoher, mnohowážnoſt, darinn ſeyn, ſtehen, ihn haben bey jemanden, in jemandes Augen, mjti wážnoſt, cenu, býti we wážnoſti, we wzácnoſti, wie Geld, Münze, mjti cenu, platnoſt, wážnoſt, býti w ceně, von großem Werthe, welké ceny, von gleichem Werthe, rowné ceny, im Werthe erhöhet ſeyn, na ceně zwýſſenu býti.
Werth, adj. würdig, hoden, hodný, werth achten eine Sache, hodného, za hodného ſauditi, vznáwati, pokládati, ſchätzen, mnoho wážiti, der Mühe werth ſeyn, státi za to, za prácy, werth achten, pokládati, ceniti, Goldes werth, zlata hodný, werth ſeyn, státi, platiti, was iſt es werth? zač to ſtogj? werth, lieb, hochgeachtet, wzácný, wážný, wážený, drahý, ſehr, viel, mnohowážený, mnohowzácný, lieb und werth halten, wážiti, nicht viel werth ſeyn, neſtáti za mnoho, er iſt nicht viel werth, neſtogj za mnoho, nenj

mno-

mnoho do něho, werthester Freund, mnohowzácný, wážený, neydražšj přjtel, dieß iſt mir ſo werth als jenes, geſt mně to tak wzácné gako to, nichts werth, ničemný, darmodrahý, daremný.

Werthgeſchätzt, mnohowážený.

Werthhaltung, Werthſchätzung, ſ. mnohowáženoſt, ſ.

Weſen, n. podſtata, podſtatnoſt, bytnoſt, ſ. das Weſen der Dinge, powaha, podſtata wěcý, ſ. ein Weſen, z. B. ein verſtändiges, freyes, ſtilles, artiges, něco rozumného, ſwobodného, tichého, způſobného, takowá powaha, ein Menſch von ſtillem Weſen, tiché powahy člowěk, ein großes Weſen, Lermen, powyk, hluk, ein großes Weſen, viel Weſens von ſich, von etwas machen, mnoho powyku, hluku, (cárů) z něčeho, ze ſebe nadělati, er macht nicht viel Weſens, nenadělá mnoho hluku, powyku, (cárů,) das böſe Weſen, fallende Sucht, padaucý nemoc, ſ. tolles Weſen, ſtřeſſtěnoſt, nemaudroſt, poſſetilloſt, ſſilenoſt, ſ. gottloſes, verkehrtes, bohaprázdnoſt, přewrácenoſt, ſ. das Münzweſen, wěcy čjſelné, ſ. plur. das Proviant-Polizeyweſen, wěcy obilné, městké, ſ. městna, ſ. plur. das gemeine Weſen, obec, ſ.

Weſenheit, ſ. podſtatnoſt, podſtata, bytnoſt, ſ.

Weſentlich, zur Sache, podſtatný, weſentlich, hauptſächlich, podſtatný, důležitý.

Weſentlich, adv. podſtatně, b) důležitě.

Weſpe, ſ. woſa, ſrſſeň, ſ. wos, m. wůſa, ſ.

Weſpenneſt, ſ. hnjzdo woſnj, ſrſſnj, n.

Weſſen, wes, čj, koho.

Weswegen, weshalben, proč, 2) alſo, daher, pročež.

Weſt, m. der Weſten, m. Abendgegend, ſ. západ, m. der Wind, ſ. Weſtwind.

Weſtſeite, ſ. západnj ſtrana, ſ.

Weſtwärts, na západ, k západu.

Weſtwind, m. západnj wjtr, od západu.

Wette, ſ. verlohren.

Wette, ſ. základ, m. um die Wette, o základ, o záwod; reiten, arbeiten, laufen, ſaufen, ſpielen, o základ, o záwod na koni geti, pracowati, běhati, pjti, hráti; die Wett gewinnen, verlieren, základ wyhrati, prohrati.

Wetteifer, m. ſočenj, horlenj, n. horliwoſt nad něčjm, poſtihánj někoho w něčem, n.

Wetteifern, ſočiti, horliti o základ, o záwod nad něčjm, poſtihati někoho w něčem, horliwě ſe snaziti o něco, man wetteifert die Gäſte zu bewirthen, geden přes druhého ſe o základ snažj přiwjtat hoſti.

Wetten, zakládati ſe, založiti ſe, w základ ſaditi, wſaditi; was wetteſt du? oč ſe sázýš, založjš? co wſadjš? ich wollte wetten, chtěl bych ſe založit, chtěl bych wſadit, wſadil bych, založil bych ſe; um etwas, o něco.

Wetter, n. čas, m. počaſy, plur. m. powětřj, n. helles, heiteres, ſchönes, übles, trübes, veränderliches, feuchtes, trockenes, gaſný, pěkný, zlý, kalný, mračný, poſſmaurný, neſtálý, měňawý, wlhký, ſuchý čas, m. počaſy, powětřj, nebe, gaſno, mračno, wlhko, ſucho, n. ſchlechtes, übles, zlý čas, nečas, m. nechwjle, ſlota, nehoda, ſ. zlé počaſy; Wetter, Ungewitter, bauřliwé powětřj, bauřliwý čas, bauřka, nečas, m. kömmt, zieht ſich zuſamm, bauří ſe wětrowé, nebe ſe kalj, mračj ſe, bauřka připadá, ſe dělá, ſtahuge, Gewitter, hromobitj, n. hrom, m. kömmt, zieht ſich auf, přichází, připadá, dělá, děge ſe hromobitj, ſtahuge ſe hromobitj, vom Wetter getroffen werden, wie ein Menſch, Thier, Ort, od hromu, hromobitj wraženu býti, ohromenu býti, erſchlagen, poraženu, zabitu býti, daß dich das Wetter, kyž tě, do tebe hrom, Wetter, Unglück, ſlota, nehoda, ſ. ein rechtes Wetter, ne-

čas,

čas, m. slota, f. das Wetter leuchtet, blegská se, blegská, oswěcuge se, nebe se otwjrá.
Wetterbaum, m. slaup, m.
Wetterdach, n. přjstřeſſek, m.
Wetterfahne, f. korauhwička powětrná, f.
Wetterhahn, m. powětrný, wětrný kohaut, m. korauhwička na maskowicy domu, f. 2) metaph. unbeſtändiger Menſch, powětrník, fučjk, fučidlo, wrtkawé fifidlo, n. wrtoch, m. kam wjtr tam plášſt.
Wetterhütte, f. wyhljdka, hljdka, f.
Wetterleiter, m. prut proti bauřce, m.
Wetterleuchten, bleyſkati se.
Wetterleuchten, n. blegſkánj, powětrné zaſwjcenj, n. bljſkota, f. oſwěcowánj, n. ſ. Blitz.
Wettermacher, m. mamič, powětrnjk, m.
Wettermacherinn, f. mamička, powětrnice, f.
Wettermantel, m. pláſſt pro deſſt, m.
Wettern, hřjmati, hromowati, wie ein Menſch, hromowati.
Wetterſchaden, m. ſſkoda od, ſkrze krupobitj, f. krupobitná, od clotý.
Wetterſtein, m. hromowý kámen, m.
Wetterſtrahl, m. brom, m. hromobitj, hromowánj, n. ſ. Blitz.
Wetterſtrahlen, brom bjti, hromowati.
Wetterwendiſch, časowý, powětrný, wrtký, wrtkawý, měňawý, kam wjtr tam pláſſt, ſ. wankelmüthig, unbeſtändig.
Wettlauf, m. záwod, běh, o zákład, o záwod, m.
Wettläufer, m. záwodnjk, m.
Wettſtreit, m. půtka o záwod, o základ, f. einen zum Wettſtreit auffodern, na půtku někoho wyzwjdnauti, pobjdnauti.
Wetzen, ſchärfen, brauſyti, zbrauſyti, mit dem Leibe, mit dem Hintern, reyditi, tělem, prdelj, raupy w prdeli mjti.
Wetzer, m. brauſyč, m.
Wetzſtein, m. brus, kleiner, brauſek, m.
Weyde, ſ. Weide.
Weyh, m. Raubvogel, luňák, ſup, m. vom Weyhe, luňakowý.
Weyh, Weihe, f. ſ. Weih.
Weyhen, ſ. Weihen.
Weyher, m. ſ. Teich.
Weykeſſel, m. kropenka, kropenička, f. ſ. Weihkeſſel.
Weynachten, plur. f. Weynacht, f. ſ. Weinacht.
Weyhung, f. ſ. Weihung.
Weyhwaſſer, n. ſ. Weihwaſſer.
Weyhwedel, m. ſ. Weihwedel.
Weyland, ſ. Weiland.
Weyhrauch, m. ſ. Weirauch.
Weyhrauchbaum, m. ſ. Weihrauchbaum.
Weyhrauchfaß, ſ. Weihrauchfaß.
Wichſe, f. woſk na boty, m. maſt, f. item Prügel, weylupek, weytopek. praſk, weypraſk, m.
Wichſen, woſkowati, nawoſkowati, item, abprügeln, lupati, wylupati, topiti, wytopiti, práſkati, mljti, mazati.
Wichſen, das, n. woſkowánj, n.
Wichtig, důležitý, podſtatný, b) pilnoſt, wážný, přjſný, mnohowážný, wichtige Mienen, wážený, přjjný pohled, wzhled, m. wichtiges Anſehen, přjſné, wážné wzezřenj, n. přjſnoſt, wážnoſt, mnohowážnoſt, f. ſich geben, na ſe wzýti; wichtiger Mann, wážný, přjſný člowěk, muž, wichtig wie Geld, wážný; wichtiger Umſtand, Grund, wichtige Urſache, Sache, wichtiges Geſchäft zur Beſtimmung des Ausgangs, důležitý, podſtatný, pilný, wichtige Urſache, důležitá, pilná, podſtatná přjčina, f. wichtig ſeyn wie ein Menſch, mnohowážným, mnohoplatným býti, es iſt was wichtiges, geſt něco důležitého, pilného, etwas wichtiges vorhaben, zu ſagen haben, něco důležitého, podſtatného, pilného mjti.
Wichtig, adv. důležitě, wážně, přjſně.
Wichtigkeit, f. důležitoſt, podſtatnoſt, b) pilnoſt, wážnoſt, mnohowážnoſt, přjſnoſt, powážliwoſt, f. eine Sache von Wichtigkeit, wec welikě důležitoſti,

pla-

platnosti, wážnosti, powážliwosti hodná, wěc pilná; ein Mann von Wichtigkeit, muž welikė wáżnosti, přjnosti, platnosti, muž mnohowážný, mnohoplatný; von Wichtigkeit zum Ausgange, entscheidend, welikė důležitosti, pilnosti, wážnosti, platnosti, powážliwosti, eine Wichtigkeit, was wichtiges, důležitost, pilnost. f.

Wicke, f. in die Wunden, knot, m. kleine, knůrek, m.

Wickel, m. an den Strümpfen, wyssitj, n. machen, wyssjwati, Wickel der Haare, papjrek wlasowý, na wlasy, Papier, Werk, Haare, potáč, m.

Wickellappen, m. obálka, odránka, f.

Wickeln, winauti, wjti, in einander, w hromadu zapljsti, plesti, zawinauti, zamotati, zusammen, swjgeti, swinauti, zawinauti, heraus, wywinauti, wyplesti, die Haare, zawinaut, zatočit.

Wickelwerk, n. obáslo, n.

Wicken, m. Wicke, f. wykew, f. pračinec, m. dazu gehörig, wykwowý.

Wickenacker, m. wykwowė pole, n.

Wickensieb, n. wykwowė seyto, řesseto, n.

Widder, m. beran, m. von Widder, beranj, verschnittener, skopec, am Himmel, skopec, m.

Wider, gegen, zuwider, proti, naproti, naodpor, wider Willen, proti wůli, wider die Natur, wider die Gewohnheit, Vermuthung, proti, na odpor přirozenj, obyčegi, mimo nadánj, proti nádějgi, selbst wider sich seyn, sám proti sobě býti, sobě na odporu býti, wider einen, proti, na odporu někomu, wider einen kriegen, proti někomu válčiti, wieder einander seyn, býti proti, na odporu sobě, wider etwas seyn, dawider einwenden, proti, naproti, na odpor něčemu býti, wider ein Uebel, proti ňakému zlému, wider einen, wider etwas schützen, verwahren, vertheidigen, před něčim chrániti, opatrowati, brániti, wider einen etwas haben, proti někomu něco mjti, wider alle Gerechtigkeit, proti, na odpor wssj sprawedlnosti

Widerhelfern, widerbellen, odsstěkáwati, odsstěkati, odreptáwati, odkřikati, odbubláwati.

Widerchrist m. Ancykryst, m.

Widereinander, proti sobě, sobě na odpor; streiten, wie Dinge, Sätze, laufen, proti sobě, na odpor býti, odpjrati sobě wespolek.

Widerfechten, odporowati, odbogowati, odpor, odbog činiti, odpor kiásti, držeti.

Widerfechter, m. odpornjk, odpůrce, odbognjk, m.

Widerhaacke, Widerhaacken, m. vdice, f. železný hák, m. klika, f. was solche hat, mit Widerhaacken, damit versehen, hákowitý, vdicowatý, klikatý.

Widerhalt, m. woran sich etwas stützt, zdržadlo, n. podstawek, m.

Widerhalten, zurückhalten, zdržowati, zdržeti, zadržeti.

Widerlegen, odwozowati, odwoditi, porážeti, porazyti, srážeti, wywrátiti, wywracowati, odhádati, přehádati; jemanden einen Einwurf, mit seinen eigenen Worten widerlegen, někomu něčj namjtku swýma wlastnjma slowi odwoditi, srazyti, wywrátiti, porazyti, odhádati někoho swýma wlastnjma slowi přehádati; er hat ihn widerlegt, on ho přehádal; etwas widerlegen, odwozowati něco, odpjrati, odpor westi něčemu, porážeti, wywracowati.

Widerleger, m. odwoditel, odhádatel, wywrátitel, přehádatel, m.

Widerlegt, odwozený, odhádaný, poražený, wywrácený, přehádaný.

Widerlegung, f. odwod, m. odwozenj, odwozowánj, sráženj, poráženj, n. porážka, srážka, f.

od-

odhadánj, n. odhad, m. wywrácenj, přehádánj, odporu wedenj, n.

Widermurren, odbublati, odreptati, odreptáwati.

Widerpart, m. odpůrce, odpornjk, protiwnjk, m. odporná, protiwná ſtrana, f. halten, odpůrcým býti, odpornau ſtranu držeti, odpor weſti, držeti, ſ. Gegner, Widerſacher.

Widerprallen, odrazyti ſe, odſkočiti.

Widerprallend, odrazugicý ſe, odſkakugicý.

Widerrathen, neraditi, odraditi, odrazowati, raditi proti něčemu, zrazowati; ich widerrathe es dir, neradjm ti to, odrazugi tě od toho, zrazugi ti to.

Widerrathung, f. neraděnj, odrazenj, zrazowánj, zrazenj, n.

Widerrechtlich, neprawý, neprávný, nepráwnj, bezprávný, neſprawedliwý.

Widerrechtlich, adv. neprávně, bezprávně, neſprawedliwě.

Widerrede, f. odmlauwánj, odporowánj, n. odmluwa, odpora, f. odpor, m. ohne Widerrede, bez odporu, bez odpory, neodmlauwage, neodpjrage.

Widerreden, odmlauwati, odmluwiti, odpjrati, odporowati.

Widerſacher, m. odpůrce, odpornjk, protiwnjk, odbognjk, odbúgce, m.

Widerſacherinn, f. odpůrkyně, odpornice, protiwnice, odbognice, odbúgkyně, f.

Widerſetzen, ſich, widerſtreben, protiwiti ſe, zprotiwiti ſe, zepřjti ſe, zpjčiti ſe, opřjti ſe, na odpor, naproti ſe ſtawěti, poſtawiti, odporowati, ſich dem Könige, dem Befehle widerſetzen, protiwiti ſe králi, rozkazu, ſich den Lehren, der Ketzer, zaſazowati ſe, zaſaditi ſe proti kacýřum.

Widerſetzlich, zprotiwugicý ſe, odporugicý, zprotiwugičný, odpjrawý, odporný, spůrný.

Widerſetzlich, adv. protiwně, odporně, spůrně.

Widerſetzlichkeit, f. protiwugičnoſt, odpo ugičnoſt, odpjrawoſt, ſpaura, ſpůrnoſt, f.

Widerſinn, m. Widerſpruch, neſrownalоſt, neſrownalоſt ſmyſlu, rozumu, f.

Widerſinnig, neſrownalý s ſmyſlem.

Widerſinnig, adv. neſrownale.

Widerſinnigkeit, f. ſ. Widerſinn.

Widerſinniſch, ſ. widerſinnig.

Widerſpenſtig, widerſpänſtig, odbogný, nevſtupný, ſpůrný, zarputilý, vrputilý, vrputný, ſeyn, zpaurzeti ſe, zpjrati ſe, zepřiti ſe, zpjčiti ſe.

Widerſpenſtig, Widerſpänſtig, adv. odbognně, nevſtupně, ſpůrně, zarputile, vrputile, vrputně.

Widerſpenſtigkeit, f. Widerſpänſtigkeit, odbognoſt, nevſtupnoſt, ſpůrnoſt, ſpaura, zarputiloſt, vrputiloſt, vrputnoſt, f.

Widerſpiel, n. odpor, m. wěc opáčná, opáčitá, ſpátečná, protiwná; iſt, findet ſich, opáčně, opáčitě, opáčinau geſt te, geſt wěc opáčná, opáčitá, na proti, das Widerſpiel halten, odpor držeti, weſti.

Widerſprechen, einem, odmlauwati, odporowati, odpjrati, odpowjdati, na odpor mluwiti, widerſprech nur nicht, neodmlauweg, neodpjreg, neodpowjdeg, ſich ſelbſt, wie ein Menſch, na odpor, naproti ſobě mluwiti, odporowati ſobě, wie eine Sache, wie ein Satz, odporowati ſobě, na odpor ſobě býti, einem Satze widerſprechen, odporowati, odpjrati, odpor klásti nějaké propowědj, odpor weſti proti nějaké propowědj, ohne ſich zu widerſprechen, nemluwě ſobě na odpor, neodporuge, neodpjrage ſobě; ohne dir zu widerſprechen, neodmlauwage, neodporuge, nemluwě tobě na odpor.

Widerſprechend, wie ein Satz, einen Widerſpruch enthaltend, odporný, odporugicý, wie ein Menſch, in ſeinem Charakter, Bezeigen, odporugicý, odpjračný.

Widersprecher, m. odmluwač, odmluwnjk, odpjrač, m.
Widersprechung, f. odmlauwánj, odpjránj, n. s. Widerspruch.
Widerspruch, m. den man thut, odpor, m. odporná řeč, ohne Widerspruch, bez odporu, bez odpory, thun, odpor činiti, s. Widersprechen, der sich findet in der Sache, in den Worten, in den Bezeigen eines Menschen, odpor, m. Geist des Widerspruchs, duch odporu; der diesen Geist hat, s. Widersprecher; hier ist ein Widerspruch, zdet gest odpor.
Widerstand, m. Vertheidigung,, odpor, odbog, m. Verhinderung, odpor, m. odpora, odpornost, f. thun, odpor, odbog činiti, včiniti, na odpor se stawěti, zur Vertheidigung, odpor, odbog činiti, ohne Widerstand, bez odporu, bez odpory, bez odpornosti.
Widerstehen, Widerstand thun, odporowati, odpjrati, naodpor se stawěti, postawowati, protiwowati se, dem Feinde widerstehen, odporowati, odbogowati, odoláwati nepřjteli, der Versuchung, den Reizungen, der Gewalt, des Feindes Angriffe, dem Feinde, odolati wnadám, pokussenj, sýle, autoku nepřátelskému, widerstehen wie Speise, Trank, Eckel erwecken, zprotiwowati se, nechutné býti, odporným, protiwným býti.
Widerstehlich, odolagičný.
Widerstehlichkeit, f. odolagičnost, f.
Widerstreben, odporowati, odpjrati, na odpor se stawěti, zpjrati, zpjčiti se, odbogowati, bogowati, naproti opjrati se.
Widerstreben, n odporowánj, odpjránj, zpjčenj, zpjránj se, opjránj se, n. na odpor se stawenj, n. odbog, m. s. Widerstehen.
Widerstreblich, odpjračný, odporný, odbogný, odbogugičný.
Widerstrebung, f. s. Widerstreben, n.
Widerstreiten, odpjrati, odpor westi, držeti, odbogowati.
Widerwärtig, protiwný, odporný, widerwärtiges Wesen, Art, im Gemüthe, im Bezeigen, protiwné, odporné, protimyslné způsoby, widerwärtige Dinge, odpornosti, wě[illegible] odporné, protiwné, protimyslné, s. Widrig.
Widerwärtig, adv. protiwně, odporně, protimyslně, widerwärtig [illegible] hen, odporně, protiwně, s o[illegible] pornostj, s odporem gjti.
Widerwärtigkeit, f. widriger Zu[illegible] Unglück, protiwenstwj, n. odp[illegible] nost, f. einer Sache, in den Sitt[illegible] des Geruchs, Geschmacks, zweyer D[illegible] ge, protiwnost, odpornost, pro[illegible] myslnost, f.
Widerwille, m. Widerwillen, gegen [illegible] mand, nelibost, nechut k někom[illegible] protiwnost, protimyslnost, odp[illegible] nost, newole, f. über, gegen ein[illegible] nechutenstwj, n. nechut, nelib[illegible] protimyslnost, f. mit Widerwill[illegible] s nelibostj, s protimyslnostj, s [illegible] chutj, s odpornostj, s nechutj [illegible] newolj, bezděky; Widerwillen [illegible] chen, nelibost, nechut, protim[illegible] nost, newoli způsobiti, f.
Widmen, oddáwati, obětow[illegible] einem eine Schrift, ein Werk, ně[illegible] mu něgaký spis, něgakau pr[illegible] oddáwati, oddati, obětowati, [illegible] psati, sich der Arzneykunde, [illegible] Soldatenstande widmen, oddati [illegible] wynaložiti se na lékařstwj, dá[illegible] na wognu, obrátiti se k lékařst[illegible]
Widrig, protiwný, odporný.
Widrig, adv. odporně, protiwně
Widrigenfalls, pakli ne, pakli že [illegible] syce gináče.
Widrig gesinnt, protiwně, odpor[illegible] smeysslicý.
Widrig lautend, odporně, protiw[illegible] zněgjcý, zwučjcý, nezwučný.
Wie, Fragweise, und Beziehungs[illegible] se, gak, kterak, wie weist es [illegible] gak, kterak to wjš, blos Beziehung[illegible] weise, gleichwie, gako, gak, g[illegible] kož, gakožto, co, wie ein Kom[illegible] diant, gako, co herec, er ist so re[illegible] wie du, on gest tak bohatý, gak[illegible] gakož, co ty, s. Gleichwie, wie nu[illegible] gakkoli, gakžkoli, wie es wolle, [illegible] man will, gakžkoli, gakžkoliwěk, gak

gak kdo chce, wie kömmt es, čjw, gak, kterak ge to? se děge, to přichází? wie es pflegt zu gehen, gak se stáwá, wie das Vieh, gako, co howado, wie eine Leiche aussehen, wyhljzeti gako, co vmrlec, wie viel, wie schr, mnoholi, tuzeli? wie viel Streiche hast du bekommen? mnoholi, kolik ran sy dostal? wie alt bist du? gak starý gsy? starýli gsy? wie steht es mit dir? gak, kterak ge s tebau? wie es auch ist, gakžkoliwěk, gakžkoliw, wie reich, wie gelehrt, wie glücklich er ist, gak bohatý, gak včený, gak sstastný ge, er auch sey, wie wohl, gakžkoli, ačkoli, gakžkoliwěk, ačkoliwěk ge bohatý, byť pak byl bohatý, wie gut es auch gehe, gakžkoli, gakžkoliwěk se dobře wede, wie sehr, wieviel ich auch rede, drohe, ermahne, bitte, gakžkoli, gakžkoliwěk, ačkoli mnoho mluwjm, hrozým, napomjnám, prosým, wie ich gesagt, gak sem řekl, wie ein Gelehrter, König, Vater, ꝛc. gako, gakož, gakožto včený, král, otec, ꝛc. wie ein Gelehrter, König, Vater ꝛc. sich betragen, gako, co včený, král, otec ꝛc. sobě westi, wie ich sehe, glaube, hoffe, ꝛc. gak widjm, myslim, daufám ꝛc. wie ein Berg, Haus, Baum, Thurm, (nämlich so groß) gako, co wrch, dům, strom, wěž; einen wie einen Vater ehren, někoho gako co otce ctjti, wie ein Narr, Kind, gako, co blázen, djtě, wie steht es? gak, kterak ge? wie ist dir zu Muthe, gak, kterak ge ti okolo srdce, wie nichts achten, za nic wážiti, pokládati; wie elend, thöricht bist du, gak bjdný, gak nemaudrý gsy ty, gaký gsy ty blázen? wie theuer? gak drahý, drahýli? zač, wie viel? wie groß? gak mnoho, gak weliký? mnoholi, welikýli? wie gefällt es dir, gak, kterak se ti to ljbj? wie siehst du aus? gak, kterak wyhljzjš? wie wird es mir, gak, kterak ge mi, einer wie der andere, geden gako druhý, wie du auch bist, gaký sy ty taky člowěk, co sy ty taky za člowěka, wie oft, gak často, častoli, kolikrát, wie so, gak, kterak to? wie vielfach, kolikerý, wie auch, gako y, gakož y, též.

Wiedehopf, m. dedek, m.

Wieder, zase, zas, opět, opěty, wieder anfangen etwas, zas, zase, opět začjti, začjnati; neut. oder pass. opět, zase, zas se začjti, začjnati; wieder anrichten, zase, zas, opět zprawiti, wieder aufbauen, zase, zas, opět wystawěti, wieder aufstehen, zase, zas, opět wstáwati, wstáti.

Wieder aufwecken, zase, zas, opět wzbuditi.

Wieder bellen, zase sstěkati, odsstěkáwati.

Wiederbringlich, nahraditedlný, wynahraditedlný, naprawitedlný.

Wiederbrüllen, oděrwati, zase na odpor řwáti.

Wiederdienen, odslaužiti, odsluhowati se.

Wiedereinbringen, wynahraditi, nahraditi.

Wiederfahren, widerfahren, begegnen, přihoditi se, zběhnauti se, státi se, dáti se, es widerfährt mir ein Dienst, Gefallen, stáwá se mně wděk.

Wiedergabe, f. nawrácenj, wrácenj, odewzdánj, n.

Wiedergeben, wrátiti, nawrátiti, odewzdati.

Wiederhall, s. Wiederschall.

Wiederholen, opakowati, opáčiti, opětowati, 2) wiederholen, zurückholen, wiederbringen, zase, opět přinesti, přinásseti, einen, přiwesti, zu wiederholtenmalen, mnohdykráte, opáčně.

Wiederholt, opáčený, opakowaný, opětowaný.

Wiederholt, adv. opáčně, opakowaně, opětowaně.

Wiederholung, f. opáčenj, opětowánj, opakowánj, n.

Wieder hungerig werden, wyhladowěti.

Wiederkauen, přežjwati, přežwykowati.

Wiederkauen, n. přežjwánj, přežwykowánj, n.

Wiederkaufen, wykaupiti.
Wiederkehr, f. ſ. Wiederkunft.
Wiedekehren, wrátiti ſe, nawrátiti ſe, nawracowati ſe.
Wiederkehrung, f. wrácenj ſe, nawrácenj ſe, n. ſ. Wiederkunft.
Wiederkommen, zaſe přigiti, přicházeti, wrátiti ſe, nawrátiti ſe, 2) wieder zu ſich ſelbſt kommen, zaſe k ſobě přigiti, ſpamatowati ſe.
Wiederkommen, n. ſ. Wiederkunft.
Wiederkömmling, m. přichozý, m.
Wiederkommend, wracugicý ſe, nawracugicý ſe, přichozý.
Wiederkunft, f. zaſe přigitj, wrácenj ſe, nawrácenj ſe, n.
Wieder lebendig werden, zaſe obživnauti, ožiti.
Wieder lieben, zaſe milowati.
Wiedermurren, odreptati, odreptáwati, odmumlati, odbublati.
Wiederruf, m. odwolánj, n. thun, odwolánj včiniti, náprawu vděłati.
Wiederrufen, jemanden, zaſe, opět zawolati, ſeine Meinung, zdánj ſwé odwolati.
Wiederruflich, odwolatedlný.
Wiederſchall, m. ohlas, gek, gekot, hlahol, m. opáčenj hlaſu, zwuku, obrážegj hlaſu, zwuku, n. opáčený hlas, m. obrážegicý ſe zwuk, hlas, einen Wiederſchall geben, opáčiti, opětowati, obrážeti hlas, zwuk, zaſe zwučeti, ohlas, gekot, hlahol, gek od ſebe wydati.
Wiederſchallen, obrážeti, opáčiti, opětowati hlas, zwuk, zaſe zwučeti, relat. rozljhati ſe, obrážeti ſe; die Trompete wiederſchallet durch Berge und Wälder, am Himmel, trauba, zwuk trauby po horách, y poleſých, na obloze ſe rozljhá, obrážj, o nebeſa ſe obrážj.
Wiederſchallend, rozljhagicý ſe, obrážegicý ſe.
Wiederſchein, m. obažené, odražené, ſwětlo, f. Wiederſchein geben, obrážeti, odrážeti ſe ſwětlem.
Wiederſchicken, odeſýlati, odeſlati.
Wiederſchreiben, odepſati.
Wiederſehen, zaſe vhlídati, vwiděti, vzřjti, ſpatřiti, zaſe widěti, ſpatřowati, ich werde ihn nicht wiederſehen, nevhljdám, nevwidjm, nevzřjm, neſpatřjm ho wjc, ich ſehe ihn wieder, opět ho widjm, ſpatřugi.
Wiederſehen, n. zaſe vhljdánj, vwiděnj, vzřenj, ſpatřenj, n. bis aufs Wiederſehen, až ſe vhljdáme, vwidjme, ſpatřjme.
Wiederſenden, zaſe odeſlati.
Wieder vergelten, ſ. Vergelten.
Wiedervergeltung, ſ. Vergeltung.
Wiederum, zas, zaſe, opět, zum zweyteumale, druhým rázem.
Wieder zum Kinde werden, zdětiněti, děrineti.
Wiege, f. kolébka, koljbka, f. gleich von der Wiege, hned od kolébky, z děrinſtwj, z mládj.
Wiegemeſſer, n. ſekáček, m.
Wiegen ein Kind, koljbati, einen in den Schlaf, Schlummer, vkoljbati. Wiegen, bewegen, potežkáwati, am Gewichte halten, wážiti, wie viel wie ſchwer wiegt dieſe Glocke, co wážj ten zwon.
Wiegen, n. koljbánj, n.
Wiegenband, n. powigadlo, powitj, n. powigan, kolebnj pás, m.
Wiegenlied, n. koljbawá, kolebnj pjſeň, f.
Wie gern wollte ich, ſehe ich, gak rád bych chtěl, bych widěl, gak bych přál.
Wie groß, gak welikým, hrubým, fragend, gak welikým hrubým, welikýli, hrubýli?
Wiehern, řechtati, řičeti.
Wiehern, n. řechtánj, řičenj, n. řehot, m.
Wiehernd, řičicý.
Wie lange währt es, gak dlauho, dlauholi to trwá? wie lange iſt es ſchon, dlauholi, dáwnoli ge to.
Wie mancher, gak mnohý, wie manchesmal, gak mnohokrát, mnohokrát, gak kolikrát.
Wie mancherley, gak mnohonáſobný, gak kolikerý.

Wie neulich, gak onehdy, onekdá.
Wie oft, gak často, kolikrát, mnohdykrát, fragend, gak často, častoli, kolikrát.
Wiese, f. lauka, f. palauk, m. auf, von der Wiese, laučnj, laučny, kleine Wiese, laučka, f. palauček, m.
Wie sehr, gak welmi tuze.
Wiesel, f. und n. lasyce, kolčawa, f. kleine, lasyčka, f.
Wieselfärbig, lasycowý, kolčawowý.
Wiesenblumen, f. plur. laučné, laučnj kwjtj, n.
Wiesenkümmel, m. planý kmjn, laučný, m.
Wiesenwolle, f. ostropes, bjlý list, m.
Wie so? kterak? gak? kterak pak? gak pak?
Wie theuer? gak draze? drazeli, gak draho? draholi?
Wie viel? an der Zahl, gak mnoho? mnoholi, kolik, wie viel Zehner hast du bekommen? mnoholi, kolik desýtnjků sy dostal? wie viel Köpf, so viel Sinnen, kolik hlaw, tolik smyslů, sonst nur gak mnoho, mnoholi.
Wie viel nur, auch, gakkoli gen.
Wievielerley, wievielfältig, gak mnohonásobný, gak kolikerý, wievielerley Arten, gak mnohonásobné, kolikeré způsoby.
Wievielste, m. kolikátý.
Wie weit, gak daleko, dalekoli.
Wie wohl, gakžkoli, gakžkoliwěk, gakkoli, ačkoli, ačkoliwěk.
Wild, (bey Menschen gleich, als bey Thieren, diwoký, plachý, von Menschen insbesondere) diwoký, auch diwý, wygewený, wilde Thiere, diwoká zwěř, diwoké zwjřata, diwočina, sselma, f. wildes Fleisch an Fingern, Füßen, diwoké, diwé wogenské masso, der Wilde, der wilde Mann, diwý, diwoký muž, wild machen, diwočiti, plassiti, zplassiti, zdiwočiti, wild werden, diwočeti, diwočiti, plassiti se, zsselmiti se, wild geworden, zdiwočelý, zsselmilý, wild werden in Sitten, zwlčeti se, s. Verwildern, halb wild, odpolu diwoký, wild als ein Gewächs, Bäume, eine Rose, Kräste, Weinrebenbaum, planý, pláně, n. wild werden, wie eine Rose ꝛc. zplaněti, wilde Rose, Birne, Apfel, planá, polnj růže, hrusska, pláně, n. wilde Kresse, piperát, m. wild wie ein Land, Feld, Garten, Gegend, pustý, wild werden, wie ein Land, Feld, Garten, eine Gegend, zplaněti, zpustnauti, pustnauti, wilder Esel, diwoký osel, wild Schwein, diwoký wepř, m. prase, n. diwoká swině, f. wildes Pferd, diwoký, plachý kůň, m. wilde Art, wildes Wesen, s. Wildheit.
Wild, adv. diwce, plasse.
Wild, n. diwoká, litá zwěř, diwočina, sselma, f.
Wildbahn, f. Gehege, zwjřecý honba, f.
Wildbraten, m. zwěřina, f.
Wilddieb, m. s. Wildschütz.
Wildfang, m. low zwjřecý, na diwokau zwěř, m. diwoké zwěři, 2) ein wilder, unbändiger Mensch, zdiwočilý, wygewený člowěk, diwočec, diwočina, m.
Wildern, pláhočiti se, s. Herumstreichen.
Wildheit, f. diwokost, diwočina, f.
Wildlager, n. brloh, m. peleš, f. daupě diwoké zwěři, n. dupa, zwjřecý geskyně, f.
Wildlauch, m. por winičný, m.
Wildniß, f. pustina, pausst, paustka, pustotina, f. zur Wildniß werden, pustnauti, zpustnauti, w pustotu, w pustinu vwedenu, obrácenu býti.
Wildpoley, f. u. m. polnj, planá máta, f.
Wildpret, n. od. Wildbrät, Wildprät, zwěřina, f.
Wildsalbey, f. stozrnjčko, n. hroznowá bylina, f.
Wildschur, f. čuba, f.
Wildschütze, m. pitlák, m. seyn, pitlákem býti, pitlačiti.
Wildschwein, n. diwoký prase, n. wepř, m. Wildschweinfleisch, diwočina, diwoká wepřowina, swinina, f.
Wille, der Willen, m. wůle, f. b) vmysl, m. in Willens seyn, haben, býti vmyslu, mjti vmysl, den Willen brechen, seinen eigenen, swau wůli přemocy, freyen Willen lassen jemanden, ne

cha-

chati, dáti někomu na wůli, k swobodné wůli připustiti, wůli pustiti, aus freyem Willen, z čisté, dobré wůle, dobré wůle, z čisté swobodné wůle, s dobrau wolj, Willens seyn, s. oben in Willens seyn; zu Willen seyn, k wůli býti, po wůli býti, den freyen Willen haben, mjti wůli, mjti swobodnau wůli, mjti na wůli, na ljbosti, sobě wolným, swobodným býti, na swobodné wůli mjti, einem nach seinem Willen leben, po něčj wůli, libosti žiwu býti, wůli něčj následowati, eines, jemandes Willen thun, něčj wůli, libost, činiti, konati, das ist mein, sein Wille, to ge má, geho wůle, můg, geho vmysl, wider Willen, nechtě, proti wůli, bezděk, wider eines andern Willen etwas thun, proti něčj wůli něco činiti, nach meinem Willen, po mé wůli, ljbosti, seinen Willen an etwas erfüllen, wůli swau prowesti, wykonati, wůli swé vzdu pustiti, laskominy setřjti, nach den Willen gehen, podle wůle, ljbosti se zwesti, westi, um jemandes, um der Kürze willen, pro někoho, pro krátkost, skrz někoho krátkost, um Gottes willen, pro Boha, pro Bůh, der freye Wille, swobodná wůle, seinen Willen darein geben, wůli swau dáti, přiwoliti, mit Willen, z dobré wůle, chtě z dobré wůle, z dobrau wolj.

Willen, um des, um meinet ꝛc. s. Wegen.

Willensmeinung, f. mjněnj, n. vmysl, m.

Willfahren, po wůli, k wůli býti, whod, wděk, k ljbosti, k zaljbenj činiti, včiniti, následowati, konati něčj wůli, wůli powoliti, wolnosti dokázati, in etwas, in eines Bitte, mit etwas, swoliti, přiwoliti, dopustiti k něčemu, wykonati něco, přistaupiti k něčemu.

Willfährig, powolný, wolný, ochotný, ochotnowolný.

Willfährig, adv. powolně, wolně, ochotně, ochotnowolně.

Willfährigkeit, f. powolnost, wolnost, ochotnost, ochotnowolnost, f.

Willfahrung, f. následowánj, konán[illegible] wůle, powolenj, n. powolnost, f.

Willig, wolný, powolný, ochotný, o[illegible]chotnowolný, s. Willfährig.

Willig, adv. wolně, powolně, ocho[illegible]tně, ochotnowolně.

Willigen, přiwoliti, swoliti, powo[illegible]ti, in etwas, k něčemu, něčemu.

Willigkeit, f. ochotnowolnost, ocho[illegible]nost, wolnost, powolnost, f.

Williglich, s. Willig.

Wills Gott, dáli Bůh!

Willkommen, m. wjtánj, přiwjtánj, [illegible]

Willkommen heißen, wjtati, přiw[illegible]tati, sey willkommen, wjtám [illegible], zdráw buď, zdař Bůh, wjtey, [illegible]teyte, willkommen seyn einem, wděčným, wděk býti, přicházeti někomu.

Willkühr, f. swobodná, ljbezná wů[illegible]le, swoboda, libost, f. in eine[illegible] Willkühr stehen, na něčj, w ně[illegible] wůli býti, stellen, na něčj wů[illegible] dáti, nechati, wůli pustiti, swobodné wůli něco připustiti, [illegible] wůli zanechati, zůstawiti, [illegible] Willkühr, podle, dle wůle, podle, dle ljbosti.

Willkührlich, wolný, swobodný, [illegible] wůli gsaucý.

Willkührlich, adv. wolně, swobod[illegible] samochtě.

Wimmeln, hmyzeti se, hemžiti, [illegible]meyžditi se, es wimmelt alles [illegible] Leuten, hmyzý se, hemžj se [illegible]no lidmi.

Wimmern, kwjliti, tkáti.

Wimmern, n. kwjlenj, lkánj, n.

Wimpel, m. korábowá ozdoba, f.

Wimpern, mit den Augen, mrkati, mžikati.

Wimpern, f. plur. der Augen, wjčka [illegible]čj, očné, wjčkowé chlaupky, [illegible] pl. přikrywadla, n. pl.

Wind, m. wjtr, m. wětrné powětř[illegible] n. guter, dobrý, powolný wjtr, der Wind erhebt sich, wjtr se [illegible]há, angenehmer Wind, wětřjk, [illegible]třjček, starker, heftiger, stürmischer, sylný, faukawý, bauřliwý; der Wind hat sich gelegt, wjtr [illegible] den Wind fangen, degmati, in den

Wind

Wind ſchlagen, w ſſanc wſaditi, odwáźiti, pohrdnauti, za ničbet założiti, opowrcy, reden, darmo mluwiti, Wind davon haben, wjtr, ſtopu mjti, čenichati, čjti; Wind wachen, wětřiti, nawětřiti; es iſt lauter Wind, ge pauhá chlauba, kleiner Wind, wětřjk, wětřjček, widriger Wind, odporný, protiwný wjtr; mit gutem, mit widrigem Winde ſegeln, dobrým, powolným, odpornym, protiwným wětrem ſe plawiti, plauti, Wind von ſich laſſen, wjtr ze ſebe puſtiti, zabzděti, vbzdjti ſe, bzdjti, prděti.

Wind machend, wětrný.

Windbeutel, m. wětrnjk, marnochlubnjk, m. ſ. Windmacher.

Windbeuteley, f. wětrnictwj, n. pěnawětrná, marná ſlowa, n. pl.

Windbüchſe, f. powětrná ručnice, puſſka, f.

Winde, f. eine Maſchine, ſkřipec, hewer, m. kládka, f. im Kloſter, kolo, n. ein Gewächs, ſwláčecmen, bjlý zwoneček, m. zwonečkowé kwjtj, n.

Windel, f. plénka, f.

Windeln, w plénky zawinauti, obwinauti plénkami.

Windelſchnur, f. Band, powigadlo, powigan, kolebnj pás, vwazek, m.

Winden, točiti, ztáčeti, auf etwas, übereinander, ſwjgeti, na klubko nawjgeti, wjti, motati w klubko, der es thut, wjč, vwjgeč, m. ſich winden, krümmen, ſwjgeti ſe, wjti ſe, krautiti ſe, točiti ſe, um etwas, obwjgeti, obwinauti, obtočiti ſe, obtáčeti ſe, aus den Händen, z rukau wydjrati, wydřjti, dráti.

Windenkraut, n. ſwlaček menſſj, m.

Windey, n. wegce wětrné, galowé, n. záprtek, m.

Windſang, m. wětrnjk, winklák, m. průduſſnj djra, f. pruduch, prudniſſnj okénko, m.

Windgott, m. Bůh wětrů, nad wětry, m.

Windhaber, m. zrna owesná, f.

Windhund, f. Windſpiel.

Windig, windicht, wětrný, powětrný, es iſt windig, ge wětrno, es wird, dělá ſe wjtr; windiger Menſch, wětrnjk, m. wětrný, powětrný člowěk, m.

Windig, adv. wětrně, powětrně, ſiehet es aus, mit der Sache, zlé, chatrné, to wyhljžj, wypadá, kulhá to.

Windkraut, n. ſwlaček menſſj, m. růžička, f. neb mák polnj, m.

Windlade, f. průduſſnj, wětrna přjhradka, f.

Windlicht, n. pochodně, ſmolnice, f.

Windmacher, m. wětrnjk, marnomluwec, marnochlubnjk, marnomluwnjk, marnotlach, darmotlach, m. ſ. Windbeutel.

Windmacherey, f. wětrnictwj, wětřenj, marné, daremné tlachánj, mluwenj, chlubenj, marnomluwenj, marnochlubenj, n. marná chlauba, f. ſ. Windbeuteley.

Windmühle, f. wětrný, powětrný mlegn, m.

Windmüller, wětrnj mlynář, m.

Windofen, m. wětrnaté, wětrné kamjnka, f. pl.

Windöhrchen, n. am Blaſebalge, trubice w měchu, f.

Windröhre, f. průduch, m. průduſſnj, wětrnatá trubice, cýwka, f.

Windsbraut, f. wichr, m. bauřka wětrů, f. bauřliwý wjtr, chomol, m.

Windrad, n. kolo wětrnj, n.

Winſpiel, n. chrt, rychlý pes, m.

Windſtille, f. tichoſt, pokognoſt, f. vtjſſenj wětrů, n. powlownoſt, f. ticho od wětrů, n.

Windſtoß, m. pohrom wětru, m. zawánj, zawanutj prudké, n.

Windſtrick, m. ſmecka, f.

Windwaage, f. wětrná wáha, f.

Windwebe, f. chumel, m. chumelenj, chumelice, f.

Windwirbel, m. wětrný wichr, bauřliwý, průdký wjtr, zatočený wjtr, m.

Windwolke, f. wětrný oblak, m.

Windzug, m. fičenj, čiſſenj, n. iſt hier, zde fičj, čiſſj, fáhne wjtr.

Wink, m. kynutj, pokynutj, náwěſſtj, keywnutj, n. mit dem Auge, mžiknutj, n. mžikánj, wnuknutj okem, auf eines Wink Achtung geben,

na něčj pokynutj, náwěsstj pozor dáti; auf den Wink, pokýnutjm, kynutjm; einen Wink geben, pokynutj, náwěsstj, wnuknutj dáti, pokynauti, kynauti, haben, mjti.

Winkel, m. kaut, vhel, kautek, m. mit Winkeln, kautkowatý, kautnatý, ein kleiner, kautek, kauteček, m. im Winkel, w kautě, die Winkel betreffend, vhelnj.

Winkelehe, Winkelheyrath, f. pokautná swadba, ženitba, f. pokautný, potagemný sňátek, m. pokautné, potagemné snaubenj, n. pokautné wdawky, f. pl.

Winkeleisen, n. vhelnice, f.

Winkelicht, kautnatý.

Winkelmaas, Winkelmaaß, n. vhelnice, f. třihranjsstě, prawidlo, zprawidlo vhelnj, n. vhelnjk, m. nach dem Winkelmaaße, wedle prawidla vhelnjho zprawený, richten, zprawowati.

Winkelprediger, m. pokautný kazatel, m.

Winkelrecht, rowný, dle prawidla, dle vhelnice.

Winkelrecht, adv. rowně.

Winken, kynauti, pokynauti, kegwati, mit den Augen, mžikati, mžiknauti, mhaurnauti okem, wnuknauti, wnukati, auf einen, keywati na někoho, mhaurati, zum Beyfalle, přiwoliti kywánjm, kynutjm, pokynutjm, zur Verneinung, Weigerung, odwoliti kywánjm.

Winken, das, keywánj, kynutj, pokynutj, n. mit den Augen, mžikánj, mžiknutj, mhaurnutj okem, wnuknutj, n.

Winseln, lkáti, kwjliti, taužiti, skuhrati, kwičeti.

Winsel, das, lkánj, kwjlenj, skůhránj, taužení, kwičenj, n.

Winspel, m. s. Wispel.

Winter, m. zyma, f.

Winterabend, m. wečer zymnj, m.

Winterblume, [illegible] wětka, f.

Winterdecke, f. zymnj odew, m.

Wintergerste, [illegible] gecmen, m.

Wintergrün, n. barwjnek, m. hrusstčitka, limonka, f.

Winterhaftig, zymnj.

Winterkleid, n. zymnj oděw, m.

Winterlager, n. zymnj ležení, n. zymnj přjbytek, m. zymnj stanjsstě, n.

Wintermonat, m. Listopád, m.

Winterisch, zymnj.

Winterisch, adv. zymně.

Wintern, w zyme, přes zymu se přechowáwat, přebýwat, přes zymu beyti, přebeyti, přeležeti, bydleti, s Ueberwinte n.

Winterquartier, n. zymnj přjbytek, m. ležení, obydlj, n. obydlé, bydlo, n.

Winterrose, f. zymnj růže, f.

Winterstrümpfe, m. plur. zymnj punčochy, f plur.

Winterszeit, f. zymnj čas, m. zur Winterszeit, zymnjho času.

Wintertag, m. zymnj den, m.

Winterwetter, n. Witterung, čas, počas zymnj, m.

Winzer, m. winař, wincaur, winohradnjk, m. dem Winzer gehörig, winařský.

Winzermesser, n. winařský nuž, m. žabka, f.

Wipsel, m. wrch hory, m. makowice, f.

Wir, my, wir selbst, my samy, wir Menschen sind so, (überhaupt bleibt my weg, wenn kein Gegensatz oder Nachdruck darinnen liegt.)

Wirbel, m. wrch, swrchek hlawy, pautec, m. vom Wirbel des Kopfs, bis zur Ferse des Fußes, od wrchu hlawy až do paty nohy, do spotku paty; Wirbel am Saitenspiele, hřebjček, koljček, m. an der Spindel, přeslen, m. am Gelenke, kotnjk, kůtek, m. Wirbel im Wasser, wjr, m. tissina, f woda do kola, wůkol se točicý, Wirbel am Faß, kohautek, m.

Wirbelicht, wirowatý, im Kopfe, zmatený, spletený, pomjchaný, werden, pomjchati se, splesti se, zmásti se

Wirbeln, do kola, okolo točiti, sich, se.

Wirbelwind, m. chomol, wichr, bauřliwý wjtr, m. zbauřenj, n. bauřka wětru, f.

Wir-

Wirken, weben, tkáti, pleſti, in etwas, werkati, wpleſti, an etwas, přitkati, připleſti, gewirket, tkaný, 2) hervorbringen, ausrichten, verurſachen, zuwegebringen, wirken, wie die Arzney, aučinkowati, půſobiti, včinek způſobiti, činiti, mjti, die Arzney wirket, lekařſtwj aučinkuge, činj, půſobj včinek, den Teig wirken, těſto hnětſi.

Wirker, m. tkadlec, m.

Wirkerinn, f. tkadlice, tkadlcowá, f.

Wirklich, ſkutečný, oprawdowý, wirklicher Rath, ſkutečná rada, wirklicher, wahrhafter Freund, Gelehrter, Chriſt, prawý přjtel, včený, křeſtan.

Wirklich, adv. ſkutečně, w ſkutku, oprawdowě, oprawdu, práwě.

Wirklichkeit, f. Daſeyn, ſkutečnoſt, f. Wahrheit, oprawdowoſt, ſkutečnoſt, f. in der Wahrheit, w ſkutku, zur Wirklichkeit bringen, w ſkutek wweſti, kommen, gelangen, k mjſtu přigjti, in der Wirklichkeit ſeyn, ſkutečně vſtanowenu býti, w ſkutečnoſti býti; an der Wirklichkeit einer Sache zweifeln, na ſkutečnoſti, na oprawdowoſti wěcy pochybowati.

Wirkmeiſter bey den Beckern, m. tenčjř, m.

Wirkſam, thätig, včinliwý, aučinliwý, kräftig, půſobný, mocný, včinliwý.

Wirkſam, adv. thätig, včinliwě, aučinliwě kräftig, půſobně, mocně, aučinliwě.

Wirkſamkeit, f. Thätigkeit, f. aučinliwoſt, f. Kraft, Wirkung, půſobnoſt, mocnoſt, aučinliwoſt, f.

Wirkung, f. aučinek, včinek, moc, f. půſobenj, n. thun, verurſachen, überhaupt, včinek, aučinek činiti, půſobiti, ploditi, haben, mjti včinek, moc, durch die Wirkung Gottes, půſobenjm, způſobenjm Božjm.

Wirren, máſti, pleſti, machlari, bryndati.

Wirrgarn, n. zamátkowě, zmárkowě, m. plur.

Wirrkopf, m. wrtoch, mozkowrtec, m.

Wirrwar, m. zmatenina, hakmatjlka, pleticha, f.

Wirtel, m. přeſlen, kleiner, přeſljnek, m.

Wirth, m. der einen guten Freund aufnimmt, beherberget, bewirthet, Hausherr, Hausinhaber, Hauswirth, hoſpodář, guter Wirth, dobrý hoſpodář, 2) in einem Gaſthofe, Wirthshauſe, hoſpodſký, hoſpodář, 3) in einer Schenke, krčmář, m. ſ. Gaſtwirth.

Wirthinn, f. die bewirthet, Haubwirthinn, hoſpodině, f. in einem Gaſthofe hoſpodſká, hoſpodině, in einer Schenke, krčmářka, f.

Wirthlich, haushältig, hoſpodářſký.

Wirthlich, adv. hoſpodářſky.

Wirthlichkeit, f. Haushältigkeit, hoſpodařenj, hoſpodářſtwj, n. zpráwa domu, y čeledi, f.

Wirthſchaft, f. Hausweſen, hoſpodářſtwj, n. treiben, weſti, beſorgen, zprawowati, řjditi, opatrowati, wirthſchaften, Wirthſchaft treiben, haushalten, hoſpodařiti.

Wirthſchaften, das, hoſpodařenj, n.

Wirthſchafter, m. hoſpodářſký, hoſpodář, zpráwce domu, čeledj, m.

Wirthſchaftlich, hoſpodářſký, ſ. Wirthlich.

Wirthſchaftsbuch, n. kniha hoſpodářſká, o hoſpodářſtwj, f.

Wirthſchaftskalender, m. hoſpodářſký kalendář, m. minucy, f.

Wirthſchaftsverwalter, m. zpráwce hoſpodářſký, m. ſ. Wirthſchafter.

Wirthshaus, n. Herberge, hoſpoda, krčma, f. hoſtinſký dům, m.

Wiſch, m. ſtěrka, f. ſmeták, m. wytjrac chwoſtjſtko, n. ein Stück Papier, papart, ein rechter Wiſch, ein ſchlechtes Werk, odránka, lepenice, mazanice, womuce, papart, n.

Wiſchen, vtjrati, vtřjti, die Naſe ſich, vtřjti, vtjrati nos, wyſmrknauti, ſich überall herumwiſchen, wſſude ſe otjrati, omětati, die Naſe, das Maul, die beſchmierte Hand, ſich, um, an etwas wiſchen, otřjti, vtřjti o něco, die Augen wiſchen wegen des Schlafs, wenn man geweint

hat, wytjrati, vtjrati ſobě oči, neut. wiſchen aus den Händen, wyſmeknauti ſe, wymknauti, wyklauznauti, wyplznauti, über etwas hinweg, přehěhnauti

Wiſcher, m. vtjrač, m. Verweis, topynka, domluwa, f. weytopek, m. ein Tuch, wytjradlo, n.

Wiſchhader, m. Wiſchlappe, wonuce, f. tapart, m.

Wiſchtuch, n. vtjracý ſſat, ſſat k vtjránj, m.

Wiſchtüchlein, n. vtjracý ſſátek, ſſateč vtjracý, m. k wotjránj, n. die Naſe zu wiſchen, noſorra, f.

Wiſpeln, ſſeptati, poſſeptati.

Wiſpeln, n. ſſebetánj, ſſepty, m. pl. poſſeptánj, n.

Wiſſen, wěděti, um etwas wiſſen, něco wěděti, o něčem, zu wiſſen thun, als eine Nachricht, dáti, wěděti, dáti wědomoſt, w známoſt vweſti, známo činiti, včiniti, zu wiſſen bekommen, doſtati wědomoſt, zu wiſſen ſey jedermann, ať każdý wj, weder aus, noch ein wiſſen, newěděti kudy kam, der alles weis, wſſewěda, m.

Wiſſen, das, wědomj, n. wědomoſt, f. ohne mein Wiſſen, bez mého wědomj, bez mé wědomoſti, mit Wiſſen, s wědomjm, wědomě, mit Wiſſen, und Willen, chtě, a wědomě, wědomě yw domě wěda a chtě, meines Wiſſens, co gá wjm, co mně wědomo, powědomo, zu jedermanns, zu jemandes Wiſſen gelangen, wſſem býti daná wědomoſt, w známoſt ſe vwáděti, w známoſt vwedenu býti.

Wiſſend, wědomý, wěda, ſwědomý, wiſſend ſündigen, wědomě, ſwědomě hřeſſiti.

Wiſſenſchaft, f. Kenntniß, Nachricht, wědomoſt, powědomoſt, známoſt, f. zur Wiſſenſchaft dienen, gelangen laſſen, k wědomoſti ſlauzziti, dáwati, Wiſſenſchaft in, von etwas haben, wědomoſt, powědomoſt, známoſt w něčem, o něčem mjti, 2) gelehrte, oder kunſtmäßige Kenntniß, ganzer Umfang von Begriffen, Theil der Gelehrſamkeit, vměnj. n. vměloſt, známoſt wěcý, f. die Wiſſenſchaften, vměnj, n. pl. Wiſſenſchaft in der Sprache, Gottesgelehrheit, ꝛc. powědomoſt, známoſt, vměloſt, ſ. w řeči.

Wiſſenſchaftlich, k vměnj náležjcý, patřjcý, vměliwý.

Wiſſentlich, wie eine That, wědomý, ſwědomý.

Wiſſentlich, adv. wědomě, ſwědomě, z vmyſlu, zvmyſlně.

Wittern, donnern, hřjmati, hřmjti, hromowati, es wittert, hřjmá, hřmj, wittern merken, riechen, čenichati, čjti, cýtiti, ſich wittern laſſen, nechat ſe čeytit, cýtit.

Wittern, das, hřjmánj, hřmění, n. hřjmota, f. merken, čenichánj, cýtěnj, n.

Witterung, f. čas, m. powětřj, počaſý, n. gute, üble, dobrý, zlý čas, powětřj, ſ. Wetter.

Wittwe, f. Wittfrau, f. wdowa, f.

werden, owdowěti, dazu machen, owdowiti.

Wittwenſtand, m. wdowſtwj, n. wdowſký ſtaw, m.

Wittwenverſorg, m. opatřenj wdow, n.

Wittwer, m. Wittmann, wdowec, m.

Witz, m. wtip, důwtip, m. wtipnoſt, důwtipnoſt, f.

Witzig, wtipný, důwtipný, witzig werden, zmudřeti, machen, ſ. Witzigen.

Witzig, adv. wtipně, důwtipně.

Witzigen, rozum zoſtřiti, zbrauſyti, probrauſyti, rozumu přidati, mandrého včiniti.

Witzigung, f. zoſtřenj, zbrauſenj, probrauſenj rozumu, přidánj rozumu, n. wýſtraha, f. es dienet ihm zur Witzigung, ſlauzj mu k wýſtraze, k zoſtřenj rozumu.

Witzling, m. ſadjek, rozumeč, wtipek, wtipáček, m.

Wo, an welchem Ort, kde, wo war er? kde byl, wo, wohin, kam; wo iſt er hingegangen, kam ſſel, wo es wolle, wo nur, kdekoli, kdekoliwěk, kdežpakkoli, ledakdes; wo, für wen, als Bedingung, geſtli, pakli, wo er krank iſt, geſtli, geſtliže, pakliže ge, geli nemocný, als Zeit, když, wo du willſt, laß mich kommen,

když

kdyż budeš chtjti powoleg, rozkaž přigjti, wo anders, někde ginde, kdesy ginde, vielleicht wo, snad někde, kdesy, wo nicht, außer, leč.

Woben, přičemž.

Woche, f. tegden, tyhoden, m. in zwey Wochen, za dwě neděle, die Wochen einer Wöchnerinn, f. ssestnedělj, n. in den Wochen seyn, liegen, býti, ležeti w ssestnedělj, in die Wochen kommen, niederkommen, slehnauti, přigjti do kaura.

Wochenarbeit, f. djlo, n. práce tyhodnj, f.

Wochenbette, n. postel, f. loże ssestjnedělky, n. 2) Niederkunft, ssestjnedělj, n.

Wochenblatt, n. tyhodnj list, m.

Wochenmarkt, m. trh tyhodnj, m.

Wöchentlich, tyhodnj.

Wöchentlich, adv. tyhodně, každotyhodně.

Wochenprediger, m. tyhodnj kazatel, m.

Wochenpredigt, f. tyhodnj kázanj, n.

Wochentag, m. den tyhodnj, m.

Wochenweis, adv. každo tyhodně, tyhodně.

Wöchner, m. Wochner, der eine Woche hindurch die Amtsverrichtungen hat, tyhodnik, m.

Wöchnerinn, f. ssestjnedělka, f.

Wo durch, dem Orte nach, kady, kudy, 2) von andern Dingen, als Mittel, čjm, kudy, wodurch nur, čjmkoli.

Wofern, gestliže, gestli, pakliže, pakli.

Woge, f. wlna wodnj, f. wodná, f. Welle.

Woher, odkud, odkudž, odkad? odkawád? woher ist er, odkud gest? woher es sey, es wolle, woher immer, odkudkoli, odkudkoliwěk, odkawádkoli, odkawadžkoli, woher kommen, gehen, odněkud přicházeti, gjti.

Wohin, kam, kamž, wohin es wolle, wohin immer nur, kamkoli, kamžkoli, kamkoliwěk, kamžkoliwěk, wohin sehen, gehen, sich wenden, denken ꝛc. někam se djwati, někam hleděti, gjti, se obraceti, mysliti ꝛc.

Wohinaus, kudy wen, kudy kam.

Wohl, adv. dobře, sehr wohl, welmi dobře, předobře, wohl bey Leibe, es gehet, es stehet, ist wohl, dobře gest, na dobré mjře stogj, sich wohl seyn lassen, dobře se mjti, einem wohl wollen, někomu přáti, dobrého přáti, dobře chtjti, ich, er muß wohl, ba gá, on musý, wohl, vermuthlich, snad, er wird wohl kommen, snad přigde, was denkst du wohl, co pak tak smegssljš, myslješ? was ist wohl die Ursache, co pak ge za přjčinu, gaká pak ge přjčina? ob nun wohl, es ist wohl, (d. i. zwar, freylich) schwer, gest syce těžká wěc, ich möchte wohl wissen, rád bych gen pak wěděl, wer sollte wohl glauben, kdoby pak wěřil, es ist mir nicht wohl, nenj mi dobře, wohl bey Sinnen, bey Verstande, při zdrawém, při dobrém rozumu, wohl aufnehmen etwas, za dobré, za wděk přigjti, dobře wykládati, wohl thun, deuchten, chutnati, wohl vermögend, zasobený, možný.

Wohl, Heil, n. dobré, n.

Wohlan! wohlauf! nuže! měhodek, bopomozy.

Wohlanständig, s. Anständig.

Wohlanständigkeit, f. Anständigkeit.

Wohlanstehen, přistlusseti.

Wohlau, s. wohlan!

Wohlauf, gesund, zdrawý, seyn, zdrawým býti, dobře se mjti.

Wohlaufseyn, n. zdrawj, n.

Wohlaufnehmen, s. Wohl.

Wohlbedacht, wohlbedächtig, wie ein Mensch, dosti ssetrný, opatrný, rozmyslný, powážliwý, rozwážliwý, rozssafný, wie eine Sache, powážliwá wěc, f.

Wohlbedächtig, adv. ssetrně, opatrně, rozmyslně, s rozmyslem, powážliwě, rozwážliwě, rozssafně.

Wohlbefinden, etwas, za dobré vznáwati, sich, dobře se mjti, wynacházeti.

Wohlbefinden, das, zdrawj, n. dobré wynacházenj, n.

Wohlbekannt, dosti dobře známý, powědomý.

Wohlbekommme der Trunk, das Essen, at slauží, aby k zdrawj slaužilo.

Wohl-

Wohlbeleſen, doſti zběhlý, powědomý w čtenj, dobrý čtenář.
Wohlberedt, doſti weymluwný, ſ. beredt.
Wohlbeſtellt, dobře ſpořádaný, opatřený, zaopatřený, dobře zřjzený, vſtanowený.
Wohlbetagt, letý, ſeſſlý ſtaroſti, wěkem, lety, dlauhowěký, mnoholetý.
Wohlbewandert, doſti, dobře zběhlý, ſ. Bewandert.
Wohledel, wrozený.
Wohlehrwürdig, welebný, ctihodný.
Wohlerfahren, doſti, dobře ſkuſſený, ſkuſylý, zběhlý, ſ. Erfahren.
Wohlergehen, n. zdrawj, n.
Wohlerwogen, doſti, dobře powážený, rozwážený.
Wohlerzogen, dobře wychowaný, zwedeny.
Wohlfahrt, f. dobré, n. proſpěch, m. proſpěſſnoſt, ſſtaſtnoſt, f. zdařenj, n.
Wohlfeil, lacyný, lewný, um wohlfeiles Geld, za lacyné, za lewné, za mjrné penjze, wohlfeile Zeit, lacyno, n. lacynoſt, láce, f. machen, lácy, lacyno dělat, etwas wohlfeiler, zlacyniti, wohlfeiler werden, zlehčenu býti, zlacynětj.
Wohlfeil, adv. lacyně, lacyno, lewně, wohlfeil kaufen, lacyně, lacyno, lewně kaupiti.
Wohlfeiligkeit, f. lacynoſt, láce, f. lacyno, n.
Wohlgeartet, mrawný, způſobný, dobře způſobný, dobrých mrawů, powah, obyčegů.
Wohlgebildet, způſobný, kráſné, vſſlechtilé způſoby, vſſlechtilý, zrepilý, ſlječný.
Wohlgebohren, wrozený.
Wohlgefallen, ver. welmi, dobře ſe ljbiti, ſich etwas laſſen, zawděk přigmaut, přigjt, na něčem přeſtati.
Wohlgefallen, das, in der Seele, der Wille, ljboſt, ljbeznoſt, f. potěſſenj, n. Wohlgefallen an einer Sache, an jemanden, zaljbenj, obljbenj, kochánj, n. ljboſt, f. potěſſenj, n. haben, finden, mjti, obljbiti, zaljbiti, libowati ſobě, kochati ſe w něčem, nach ſeinem Wohlgefallen etwas thun, podle ſwé ljboſti, chuti, bibliſch heißt Wohlgefallen oft, rozkoš, ſ. was haſt, findeſt du für ein Wohlgefallen darin, gaké máš na tom zaljbenj, potěſſenj? n. gakau máš w tom ljboſt? f. zu meinem, mit meinem Wohlgefallen, s mým potěſſenjm, zaljbenjm, k mému potěſſenj, zaljbenj, n. k mé ljboſti, f.
Wohlgefällig, ljbezný, libý, wděčný, wzácný, ſich wohlgefällig machen, wzacným, libým ſe včiniti, ſeyn, ljbezným, ljbým, wděčným, wzácným býti, obljbeným býti.
Wohlgehen, wie ein Werk, dařiti ſe, zdařiti ſe, einem wohlgehen, dobře ſe weſti, dařiti ſe, es gehet ihm wohl, dobře ſe mu wede, dařj ſe mu, auf daß es wohl gehe, zdař, zdařit Bůh, ať ſe dobře, výborně dařj, ať ſe ſſtaſtně wede, ſ. Glücklich.
Wohlgekleidet, dobře oſſacený, ſſatný.
Wohlgelegen, přjhodný, přiležitý.
Wohlgelehrt, doſti, dobře, výborně včený.
Wohlgelingen, ſ. gelingen.
Wohlgemuth, dobré myſli, dobromyſlný, ein Kraut, n. dobrá myſl, f.
Wohlgeneigt, ſ. Geneigt.
Wohlgerathen, wie ein Werk, zdařiti ſe, podařiti ſe, poweſti ſe, wie eine Frucht, vroditi ſe, podařiti ſe, poweſti, zdařiti ſe, wie ein Kind, zdařiti, podařiti ſe, zdárným býti, wydařiti ſe.
Wohlgerathen, zdařený, podařený, podařilý, wie ein Kind, podařilý, zdárný, das, was wohl gerathen iſt, zdárnoſt, f. wie eine Frucht, vrodilý.
Wohlgeruch, m. libá, přjgemná wůně, f. geben, wydati, wydáwati.
Wohlgeſchaffen, ſ. Wohlgebildet.
Wohlgeſchickt, doſti způſobný.
Wohlgeſchmack, m. dobrá chuť, f.
Wohlgeſchmackt, wohlſchmeckend, ſchmackhaft, chutný, dobré chuti.
Wohlgeſchmückt, doſti pěkně vſſlechtilý.
Wohlgeſehen, wzácený.

Wohlgesetzt, wie eine Rede, dobře postawený.
Wohlgesinnt, dobře smyssljcý.
Wohlgestalt, krásné, pěkné, vsslechtilé, zpanilé postawy, ztepilý, vsslechtilý, sljčný, osobný, způsobilý, spanilý, s. schön.
Wohlgestellt, dobře postawený.
Wohlgethan, dobře tak.
Wohlgeübt, dobře wycwjčený, pocwjčený.
Wolgewogen, heit, s. Gewogen, heit.
Wohlgezogen, dobře zwedený.
Wohlhabend, možný, mohutný, mohowitý, zásobný.
Wohlhalten, einen, častowati, wyčastowati někoho, s. halten.
Wohlklang, m. libý, vtěssený zwuk, m. libé, vtěssené, vsslechtilé znění, n.
Wohlklingen, libě, vtěssně, vsslechtile znjti, zwučeti.
Wohlklingend, libě, vtěssně znějcý, zwučjcý, zwučný.
Wohllaut, m. libý, vtěssený zwuk, m. libé znění, n. s. Wohlklang, m.
Wohllautend, libě, vtěssně zwučjcý, znějcý, s. Wohlklingend.
Wohlleben, hodowati, kwasyti.
Wohlleben, das, n. hodowánj, kwasenj, dobré bydlo, n.
Wohlmeinen, dobře smyssleti, myssliti, mjniti.
Wohlmeinen, das, n Wohlmeinung, dobré smyssleni, mjnění, n.
Wohlmeinend, dobromyssiný, s. Wohlgemeint.
Wohlredenheit, f, weymluwnost, krásomluwnost, f. b) libomudrectwj, n.
Wohlredner, m. weymluwčj, krásomluwec, m. b) libomudřec, m.
Wohlriechend, wonný, libé wůně.
Wohlschmeckend, chutný, dobré chuti.
Wohlseyn, s. Wohl.
Wohlseyn, das, n. zdrawj, n. dero Wohlseyn, gegich zdrawj.
Wohlstand, m. Anstand, slussnost, náležitost, mjrná slussnost, f. řád, m wider den Wohlstand seyn, proti náležitosti, slussnosti býti, nesslechtiti, 2) Wohlstand, Glück, dobrý staw, prospěch, m.
Wohl stehen, sich geziemen, slussěti, dobře státi; in gutem Zustande seyn, dobře státi, dobře se miti; es stehet wohl um ihn, dobře se má, dobře stogj, dobře se mu wede, mit ihm, dobře stogi, gest s njm, mit der Sache, dobře ge, stogj s tau wěcý, ta wěc na dobré mjře stogi, mit einem wohl stehen, in gutem Vernehmen, dobře býti s někým, bey einem wohl stehen, státi w milosti v někoho.
Wohlthat, f. dobrodinj, dobročinění, n. eine Wohlthat erweisen, dobrodinj prokázati, činiti, die Wohlthat vergelten, dobrodinj dobrodinjm oplatiti.
Wohlthäter, m. dobrodinec, dobročinec, m.
Wohlthätig, dobročinný.
Wohlthätigkeit, f. dobročinnost, f. dobrodinstwj, n.
Wohlthun, jemanden, dobře činiti, dělati někomu, wohlthun, dobře vdělati, činiti, du thust wohl daran, wenn ꝛc. dobře vděláš, včinjš, wohl thun, wohl deuchten, chutnati, přijemné býti.
Wohlthun, das, n. dobročinění, dobré činění, n.
Wohlverdient, dobře zaslauzilý, sich um einen wohl verdient machen, vč mit se zaslauzilým v někoho.
Wohlversehen, dobře opatřený.
Wohlverstanden, rozumjš, rozumjte, dobře rozuměg.
Wohlversucht, dobře, dosti zkussilý bywalý.
Wohlweise, dosti mandrý.
Wohlwollen, dobře chtjti, přáti.
Wohlwollen, das, přánj, n. dobrowolnost, přjzeň, f.
Wohnbar, obydlný, bydlitedlný.
Wohnen, bydleti, bydliti, obywati, přebywati, zůstáwati, ostáwati, býti bytem.
Wohnhaft, bydlicý, obywagjcý, přebywagjcý, zůstawagjcý, ostáwagjcý, seyn s. wohnen, werden, sich niederlassen, vsaditi se, přistěhowati se.
Wohnhaus, n. obydlj, obydlé, n. přibytek, m.

Wohn-

Wohnplatz, Wohnort, m. Wohnsitz, obydlj, obydlé, n. přjbytek, obyt, byt, m. sydlo, n.
Wohnplätzchen, n. obydličko, n. přjbyteček, bytek, m.
Wohnsitz, m. obydlj, sydlo, n. s. Wohnplatz.
Wohnung, f. byt, obyt, m. obydlj, obydlé, n. přjbitek, m. bydlenj, obywadlo, n.
Wohnstadt, f. město sydelnj, n.
Wölben, klenauti.
Wölbung, f klenutj, n.
Wolf, m. wlk, junger, wlček, m. wlčatko, n. der Wolf frißt auch die gezehlten Schafe, wlk také y čtené a znamenané beře, der Wolf wird älter, aber nicht besser, frommer, čert starý, a proto dobrý nenj, wenn man den Wolf erwähnt, so ist er nicht weit; wenn man den Wolf nennt, so kömmt er gerennt, my o wlku, a on za humny, za dweřmi.
Wölfinn, f. wlčice, f.
Wölfisch, wlčj, adv. gako wlk, wlčjm způsobem.
Wolfsart, f. Gattung, wlčj plémě, plemeno, Weise, wlčj způsob, m.
Wolfsbohne, f. wlčj hrách, wykwowý bob, m. wykew, f.
Wolfsfarbe, f. wlčj, wlčatá barwa, f.
Wolfsgebiß, n. twrdé vdidlo, n.
Wolfsgrube, f wlčj gáma, f.
Wolfskraut, n. wlčj leyko, n. woměg, m.
Wolfsmagen, m. prov. wlčj střewo, n. nesevt, m. s. Vielfraß.
Wolfsmilch, f. wlčj mléko, n. kolowratec, m. chwoyka, f.
Wolfsmonat, m. wlčj měsýc, prosynec, und prasynec, m.
Wolfspelz, m. wlčj kožich, m.
Wolfszahn, m. wlčj zub, m.
Wolfswurz, f. woměg, m.
Wolger, f. ssisska husý, f.
Wölkchen, m. obláček, obláčjček, m. mračjnko, n.
Wolke, f. oblak, m. mračno, n. viele, mračna, plur. n. es ziehen sich Wolken auf, zusammen, nebe se mračj, zamračuge, sich wölken, mračiti se, zamračowati se.
Wolkenbruch, m. protrženj, strženj oblak, spadenj, n. spád oblak, pruduch nebeský, m.
Wolkensäule, f. oblakowý slaup, m.
Wolkicht, wölkig, voll, oder mit Wolken, wie der Himmel, oblakem posslý, mračný, mrákotný, pln mračen, zamračený, possmaurný, werden, mračiti se, zamračiti se, possmauřiti se, wird es, mračj se, possmuřuge se, machen, mračiti, zamračiti.
Wölklein, s. Wölkchen.
Wollbaum, m. wlnonosný strom, m.
Wolle, f. wlna, f. Wolle an den Bäumen, Pflanzen, wsseliký mech, neb bawlnka, die erste, peyřj, n. prwo-rostlé chlupy, plur. m. geschorene, rauno, n. von, aus Wolle, wlněný, aus vieler Wolle, wlnatý, ungeschornen, runatý, Wolle an Bäumen, Kräutern, mech, m. peyřj, peyřjčko, n. wlnka, f.
Wollen, von Wolle, wlněný, viel Geschrey wenig Wolle, mnoho hluku, málo skutku.
Wollen, chtjti, oft, pochtjwati, einem wohlwollen, někomu přáti, dobře chtjti, wie du willst, gak chceš, wollte Gott, by to Bůh dal, o by to bylo, kyž to Bůh dá, degžto Bůh! das wolle Gott nicht! chraň Bůh! opatrug Bůh! wie es wolle, gakkoli, gakkoliwěk, ich wollte, daß, ꝛc. chtěl bych, přál bych, by ꝛc. das will nichts sagen, to nenj nic, wir wollen sehen, gehen, warten, bethen, hoffen, podiwáme se, pugdeme, počkáme, budeme se modlit, daufat, ich will nicht hoffen, glauben, daß, nedaufám, nemysljm že, ich wollte wünschen, přál bych, er wolle, oder wolle nicht, er mag wollen, oder nicht, chtěg neb nechtěg, buď libo neb žel, buď wděk neb newděk, lib se tobě neb nelib, was will man damit? co se tim mjnj? er will es so haben, on tomu tak chce, on to chce tak mjti.

Wol-

Wollen, das, n. chtĕnj, n. chtiwoſt, f.
Wollen, von Wolle, wlnĕný.
Wollenartig, wlnný, wlnatý.
Wollenhändler, Wollhändler, m. obchodnjk s wlnau, wlnař, prodáwač wlny, m.
Wollenheerde, f. wlnonoſné ſtádo, n.
Wollenhandel, m. obchod s wlnau. m.
Wollenwerk, n. wlněné djlo, n.
Wollicht, wlnatý, wlnatný.
Wollkämmer, m. wlnočeſač, mykač, čechrač wlny, knap, m.
Wollkraut, n. diwizna, f.
Wollmarkt, m. die Zeit, trh s wlnau, der Platz, trh wlnný, trżiſtĕ wlnné, n.
Wollrad, n. kolowrat, kolowrátek, wlnný, m.
Wollreich, wlnonoſný.
Wollſack, m. wlněný pytljk, m.
Wollſchläger, m. wlnobitec, wlnotepec, m.
Wollſpinner, m. prádlec wlny, m.
Wollſpinnerinn, f. prádlice, prádlj wlny, f.
Wolluſt, f. Wohlluſt, Vergnügen, rozkoš, ljboſt, f. kochánj, n. ſeyn, k rozkoſſi, liboſti býti, ſinnliche Wolluſt, fleiſchliche Luſt, Geilheit, Ueppigkeit, rozkoš, ljboſt tĕla, f. der Wolluſt pflegen, in Wolluſt leben, ihr fröhnen, rozkoſſi hledĕti, po rozkoſſech gjti, w nich żiwu býti, pohřjzenu býti, tápati, ſe kochati, liboſtem tĕla, rozkoſſem powolowati, ſlaużiti, rozkoſſe prowoditi, ploditi, na rozkoš ſe oddati, wydati, Wolluſt, f. Muthwillen, bugnoſt, f. vor Wolluſt nicht wiſſen, was man thun ſoll, bugnoſtj newĕdĕti co dĕlat.
Wollüſtig, geil, rozkoſſný, rozkoſſnický, kobližný: frech, wie Kleidung, chlipný, nádherný, angenehm, rozkoſſný, libý.
Wollüſtling, m. rozkoſſnjk, rozkoſſnjček, rozmazánek, m.
Wollwage, f. wáha na wlnu, wlnná, f.
Wollweber, Wollenweber, m. tkadlec wlny, knap. m.
Wollweberey, f. tkadlcowſtwj wlnné, knapſtwj, n.
Wollwerk, n. wlněné djlo, knapſtwj, m. přjze wlněná, f.
Womit, čjm, s čjm.
Wonne, f. rozkoš, liboſt, ztĕcha, potĕcha, f. ſ. Freude.
Wonnemonat, m Máj, m.
Wonnevoll, pln rozkoſſi, liboſti, přerozkoſſný.
Woran, na čem.
Worauf, dem Orte nach, auf die Frage wohin? na což, na kteréż, na kteréżto, auf die Frage, wo? na čemż, na kterémż, woraufs ankömmt, na čeż to přigde, worauf, (der Zeit nach,) z. B. worauf er ſagte, antwortete, na čeż řekl, odpowĕdĕl, worauf ich ſtehe, na čem ſtogjm.
Woraus, z čehoż, z kteréhoż, odkud.
Worein, w což, do čehoż, w kteréż, do kteréhoż.
Worfeln, pálati, opálati, wjti, zmjtati, přewjgeti, durch und durch, zopálati, wyopálati, přewjti, wywjti, zpřewjgeti.
Worfſchaufel, f. wĕgička, wĕgečka, wĕgjcý lopata, opálka, f.
Worinnen, worinn, w čem, w čemż, kterém.
Wort, n. einzelnes, wie es (materiell) da ſtehet, ſlowo, ſlowce, n. ſonſt allzeit, ſlowo, n. von Worte zu Worte, od ſlowa k ſlowu, ſlowo od ſlowa, zegmena, kein Wort mehr ſagen, ani ſlowa wjce nřjkati, Worte wechſeln, hádati ſe, einem in das Wort fallen, wſkočiti nĕkomu do řeči, harte Worte, přjſné, hořké, twrdé, ſſtiplawé ſlowa, ein Wort, ein Wort, ein Wort ein Mann, ſlowo s to, ſlowo dĕlá muże, einem das Wort reden, zaſtáwati, zaſtupowati, das Wort führen, za gině mluwiti, viele Worte machen, mnoho mluwiti, řečiti, howořiti, ſüße Worte geben, lahodných, ljbezných ſlow podáwati, der viele Worte macht, mnohomluwný, howorný, mnohomlawec, m. mit einem Worte, ſlowem, s gednjm ſlowem.

Wör-

Wörtchen, n. slowičko, slůwko, n.
Wörterbuch, n. slowan, slowař, (dykcyonář,) m.
Worterklärer, m. Forscher, wykládač slow, m.
Worterklärung, f. wýklad, m. wyloženj slow, n.
Wortforschung, f. skaumánj, zpytowánj slow, n.
Wortfügung, f. pogenj slow, n.
Wortklauber, m. zbjrač, zběrač slow, m.
Wortklauberey, f. zbjránj slow, n.
Wortkünstler, m. slow ljčitel, krásomluwnjk, krásořečnjk, krásomluwec, m.
Wörtlein, n. slowičko, slůwko, n.
Wörtlich, weyslowný, adv. weyslowně, zegmena.
Wortreich, hogný, bohatý w slowjch, adv. hogně.
Wortspiel, n. hra w slowjch, f.
Wortstrafe, f. trestánj slowy, n.
Wortstreit, m. mit Worten, s Wortwechsel; über Worte, hádka o slowa, f.
Wortverderber, m. kazyč, hyzdič slow, m.
Wortverderbung, f. kazenj, hyzděnj slow, n.
Wortverdreher, m. slow přewracowatel, přewrátitel, m.
Wortverdrehung, f. přewracowánj, přewrácenj slow, n.
Wortverstand, m. smysl, rozum, pochop slowa, m.
Wortwechsel, m. hádka, hádánj, potýkánj, n. půtka slowy, řečj, f. ihn führen, mjti hádku, hádati se, slowy se potýkati.
Worzu, wozu, k čemu, k čemuž, ku kterémuž, im Fragen, k čemu, nač, worzu dienet das? k čemu, nač ge to?
Wrack, n. des Schiffs, zpodek, m. půda lodi, f.
Wucher, m. lichwa, f. kleiner, lichwička, lichwice, f. ihn betreffend, lichewnj, solchen treiben, lichwiti.
Wucherer, m. lichewnjk, lichwář.
Wucherey, f. lichwářstwj, lichewnictwj, lichwenj, na lichwu dáwanj, n. lichwička, f.
Wuchergeld, n. lichewnj penjze, plu[illegible] m.
Wuchern, Wucher treiben, lichwi[illegible] na lichwu dáti, bráti.
Wuchern, das, lichwenj, lichewnictw[illegible] n.
Wuchs, m. zrůst, zrost, m.
Wühlen, hrabati, kutiti se, hm[illegible] žditi se, piskati se, párati [illegible] hmjzeti se, čmjrati se w něč[illegible] im Kothe, w blátě wie der M[illegible] wurf, das Schwein, reyti, in [illegible] chern, Akten, w knihách, w [illegible] smách se přebjrati, batoliti, [illegible] hy přemjtat, přehledáwati, [illegible] wjnowati.
Wüllkraut, n. s. Wollkraut.
Wüllen, s. Wollen.
Wulst, f. adv. obkladek, podolek, [illegible] zřezaný prým, m.
Wund, raněný, zraněný, poraně[illegible] do krwe, zkrwawený, nowob[illegible] schlagen, do krwe voraniti, zra[illegible] raniti, zkrwawiti, zkrwáceti, [illegible] ben, stoßen, do krwe ossaustati, [illegible] razyti, rozssaustati, s. verwu[illegible]
Wundarzney, f. die Kunst, hogen[illegible] čenj, ranařstwj, ranné lé[illegible] n. die Mittel für die Wunde, [illegible] m. lékařstwj pro rány, ranné [illegible]
Wundarzt, m. ran lékař, ranný lé[illegible] ran hogič, hogič ran, hog[illegible] ran léčitel, ranař, (barwjř.) [illegible]
Wundbalsam, m. balssan na rány, [illegible] ný, m.
Wunde, f. rána, f. eine neue, now[illegible] bitá, nowá rána, f. machen, [illegible] lati, schlagen, beybringen, wra[illegible] ti, vdělati ránu, eine Wund [illegible] kommen, ránu dostati, davon tra[illegible] odnesti, sobě vhoniti, vtržiti, [illegible] Wunden, zranělý, ran vlný, [illegible] nami zkuchaný, die Wunden [illegible] treffend, ranný, eine verbar[illegible] Wunde wieder aufreißen, ránu [illegible] zgjtřiti, rozdrbati.
Wundeisen, n. željzko na rány, [illegible] né, n.
Wundenmaal, Wundenmal, Wunden[illegible] mahl, n. zsynalost, modřina, [illegible] pruh, m. pranha od bitj, f. [illegible] menj po ráně, n.

Wun-

inder, n. diw, m. als Werk, Zeichen, Vorbote, zázrak, m. es iſt ein Wunder, nenj diwu, diw, Wunder nehmen, diwné ſe zdáti, diwné, ku podiwu býti, es nimmt mich kein Wunder, nenj mně ku podiwu, diwné, nezdá ſe mi diwné, was iſt es Wunder? gaký diw? zum Wunder, ku podiwu, ku podiwenj, ein Wunder woraus machen, diwy z něčeho dělati, nadělati, Wunder thun, diwy činiti, zázračiti, aus etwas, mit etwas, mit einer Sache, aus, mit einem, zázračiti s něčjm, s něčým.

underbar, diwný, podiwný, ku podiwu, beſonders, ſehr wunderbar, přepodiwný, přediwný, diwotworný, wunderbare Dinge, wěcy diwné, přediwné, podiwné, ku podiwu, diwotworné, f. plur. was eine wunderbare Kraft hat, diwnomocný.

underbar, adv. diwně, podiwně, ſehr, beſonders, přediwně, přepodiwně, diwotworně.

underbarlich, ſ. Wunderbar.

underbaum, m. ſkočec wěrſſj, m. pſý blecha, pſý muſſka, f.

underbild, n. obraz zázračný, m.

underding, n. wěc diwná, podiwná, přediwná, potworná, f. diw, potworný diw, m.

undergeburt, f. porod, plod potworný, zpotwořený, m. potwora, f.

undergeſicht, n. diwný, podiwný, potworný wkaz, m.

undergroß, hrozný, přehrozný, ku podiwu weliký.

underkind, n. djtě podiwné, přediwné, potworné, n.

underlich, zu verwundern, wunderbar, ſonderbar, diwný, podiwné, ku podiwu, 2) mürriſch, unfreundlich, eigenſinnig, diwný, verdrießlich, newrlý.

underlich, adv. diwně, podiwně, ku podiwu, b) eigenſinnig, mürriſch, diwně, c) verdrießlich, newrle, es geht ihm wunderlich, diwně ſe mu wede.

Wundermann, Wundermenſch, m. diwotworec, m.

Wundern ſich, diwiti ſe, podiwiti ſe, ſich nicht genug wundern können, nemocy ſe doſti nadiwiti, wynadiwiti, wydiwiti, laß dich nicht wundern, nediw ſe, ſ. Verwundern.

Wundernswerth, podiwenj hodný.

Wunderſam, přepodiwný, potworný, zpotwořilý, wunderſame Dinge, wěcy potworné, zpotwořilé, přepodiwné, diwné potwory, f. pl.

Wunderſelten, welmi zřjdka, řjdce.

Wunderſeltſam, welmi řjdký, přeřjdký, welmi wzácný.

Wunderthat, f. ſkutek diwný, přediwný, podiwný, zázrak, m.

Wunderthäter, m. činitel zázraků, zázračnjk, diwotworec, m.

Wunderthätig, zázračný, diwotworný.

Wunderthier, n. zwjře potworné, přepodiwé, n. potwora, f.

Wundervoll, plný diwů.

Wunderwerk, n. zázrak, weliký diw, m. Wunderwerke thun, zázraky činiti, zázračiti.

Wunderzeichen, n. diwný, zázračný wkaz, m. diwné, zázračné znamenj, n. diw, zázrak, m.

Wundfieber, n. zymnice od rány, f.

Wundkraut, n. rozhodnjk, zanykl, m. heidniſch Wundkraut, bleſſnjk, blechawec, wodnj pepř, m. páwj kokenj, n. rdeſen, m.

Wundmaal, ſ. Wundenmal.

Wundpflaſter, n. mázba na rány, ranná, f.

Wundſalbe, f. maſt na ránu, ranná, f.

Wunſch, m. Begierde, žádoſt, f. nach Wunſche, podlé žádoſti, ljboſti, das iſt mein einziger Wunſch, to geſt má gedinká žádoſt, jemandes Wunſch, einen des Wunſches gewähren, den Wunſch erfüllen, ſ. Gewähren, Erfüllen; 2) Wunſch, den man ablegt, überreicht, Glückwunſch, přáni, n. žewba, f. wděčenj, n. (winš, m.)

Wünſchelruthe, f. wirgule, f.

Wünſchen, žádati, přjti, přáti, (winſſowati,) ich wollte wünſchen, přál bych

bych, jemanden alles Gute wünschen, někomu wſſeho dobrého žádati, přjti, přáti, (winſſowati,) Glück zu etwas, als zum Namenstage, přjti, wděčiti, žewbowati, (winſſowati.)

Wünſchen, das, žádánj, přánj, (winſſowánj,) n. zum neuen Jahre, Namenstage, přánj, wděčenj, žewbowánj, n.

Wünſchenswerth, žádoſtiwý.

Würde, f. hodnoſt, důſtognoſt, f. důſtogenſtwj, n. nach Würden, podlé hodnoſti.

Würdig, hodný, hoden, důſtogný, důſtogen, einer Sache, hoden, (důſtogen) négaké wěcy; würdig des Nachruhms, hoden, důſtogný živucý paměti, würdiger Herr, Mann, ſlowútný, poctiwý, hodný pán, muž, für würdig halten, hodného, za hoduého ſauditi, vſauditi, vznáwati, würdiger Herr! meiſt von Geiſtlichen, důſtogný pane!

Würdigen, za hodné, za hodného ſauditi, vznáwati, vznati, mjti, wážiti.

Würdigkeit, f. hodnoſt, důſtognoſt, f. důſtogenſtwj, n.

Würdiglich, ſ. Würdig, adv. podlé hodnoſti.

Würdiguna, f. za hodné vznánj, ſauzenj, wáženj. n.

Wurf, m. wrh, m. wrženj, vwržení, hozenj, wyhozenj, lučenj, n. einen Wurf thun, wrcy, hoditi, lučiti, der Wurf iſt aus den Händen, giž wrh, giž wyhodil, Wurf im Spiele, in Würfeln, wrh, m. hozenj, n. in den Wurf kommen, přigjti na ránu, wſtřjc, namanauti ſe.

Würfel, m. koſtka, f. ſie betreffend, koſtkowý.

Würfelicht, koſtkowatý, koſtkowaný.

Würfeln, ſpielen, überhaupt, koſtkami metati, w koſtky, w kůtky, w koty hráti, würfeln, würfelicht machen, koſtkowati, zkoſtkowati.

Würfeln, das, koſtkami metánj, hranj w koſtky, w kůtky, w koty, n.

Würfelſpiel, n. hra w koſtky, w kůtky, w koty, f.

Würfelſpieler, Würfler, m. koſtkář, hráč w koſtky, w kůtky, w koty, čtwerák, m.

Wurfeln, worfeln, wurfen, opálati, wjti, durch und durch, zopálati, wyopálati.

Wurfgarn, n. wrſſe, f. ſmyk, m.

Wurfpfeil, m. ſſip, m.

Wurfſchaufel f. opálka, wěgička, wěgice, wěgičý, opálacý lopata, f

Wurfſchwengel, m. totach, m.

Wurfſpieß, m. házecý kopj, kopiſſtě, n. oſſtipec, oſſtip, končjř, m. ſudlice, rohatina, f. kleiner, kopiščko, n. der ihn führt, kopinnjk, kopidnjk, m.

Wurfſtein, m. weyhozný kámen, m.

Würgebirne, f. pláně, n. planá hruſſka, f.

Würgen, die Kehle zuhalten, ſſkrtiti, rdauſyti, duſyti, hrdlowati, hrdliti, auch dáwiti, zu Tode, vſſkrtiti, zaſſkrtiti, zardauſyti, zaduſyti, vduſyti, vhrdliti, von Thieren, dáwiti, zu Tode, vdáwiti, zadáwiti, ſich würgen, um etwas hinunter zu bringen, ſchwer in die Kehle gehen, ſſkrtiti, im Erbrechen, dáwiti ſe, würgen, umbringen, dáwiti, ein Stück Brod hinter dem andern, kuo po kuſe hltati, poljkati, do ſebe házeti.

Würgen, das, das Zuhalten der Kehle, ſſkrcenj, rdauſſenj, duſſenj, hrdlowánj, ſonſt dáwenj, n. im Erbrechen oder Eſſen, dáwenj ſe, n.

Würgengel, m. dáwič, zabigák, m. ein Vogel, ruhýk, ſeyc, ſeyček, m.

Würger, m. dáwič, ſſkrtič, ſſkrtitel, m.

Würgung, ſ. Würgen, das.

Würken, würklich, Würkung, ſ. Wirken, Wirklich, Wirkung.

Wurm, m. čerw, m. kleiner, čerwjk, čerwjček, m. im Kopfe, metap. raupy, m. plur. Würmer im Leibe, zřenj, hryzenj w břjſſe, n. Wurm im Bauche, ſſkrkawka, f. hliſſt, čerw w břjſſe, m.

Wurmarzney, f. lékařſtwj pro čerwy, pro ſſkrkawky, ſſkrkawičné, n.

Würmchen, n. čerwjček, čerwjk, čerwec, m.

Wurmdoktor, m. dryáčnjk, wolepář, m.

Würmen, od. wurmen, hnĕsti, hreyzti, 2) würmicht seyn, wrĕti.
Wurmförmig, čerwowatý.
Wurmfreßig, čerwowatý, čerwotočowý, hmyzowatý.
Würmicht, wurmicht, čerwiwý, čerwowatý, hmyzowatý, werden, čerwiwĕti, zčerwiwĕti, metap. verbrießlich, wunderlich, wrĕliwý.
Wurmkrankheit, f. zřenj, hryzenj, n. čerwy, m. plur.
Wurmkraut, n. Wurmſaame, ſſrkawicné ſemeno, n.
Würmlein, ſ. Würmchen.
Wurmſtich, m. čerwotoč, m. čerwotočina, zetlelost, zpukřelost, prachniwost, zprachniwělost, f.
Wurmſtichig, zčerwiwělý, čerwotočliwý, čerwy prolezlý, rozlezlý, zwrtaný, zprachniwělý, zpukřelý, čerwotočowý, zetlelý, werden, čerwiwĕti, zčerwiwĕti, čerwý se rozlesti, zetleti, zprachniwĕti, zpukřeti, prachniwĕti, zčerwiwĕti.
Wurſt, f. koblaſa, klobaſa, f. Blutwurſt, gelito, n. Leberwurſt, gitrnice, gatrnice, f. Wurſt wider Wurſt, půgčka za oplátku, něco za něco, große, bachoř, m. am Wagen, kozljk, m.
Würſtchen, Würſtlein, n. koblášťa, klobášťa, f. b) gelitko, n. c) gitrničťa, f.
Wurſtmacher, Wurſtbereiter, Würſtelmann, m. gelitnjk, m. b) koblášnjk, klobášnjk, m. c) gitrničnjk, m.
Wurſtwagen, m. wůz kozljkowý, s kozljkem, m.
Würzbüchſe, f. kořenka, puſſka pro, na kořenj, kořenná, f.
Würze, f. Spezerey, kořenj krámſké, n. dazu gehörig, kořenný.
Würzen, kořeniti, okořeniti.
Würzen, das, kořenĕnj, okořenĕnj, n.
Würzkram, ſ. Würzladen.
Würzkrämer, m. kořenář, m.
Würzkrämerinn, f. kořenářka, f.
Würzladen, m. kořenný krám, m.
Würznegelein, Würznäglein, n. Würznelke, f. karafiát, m.
Würzung, ſ. Würzen, da-.
Wurzel, f. kořen, m. kleine, kořjnek, m. voll Wurzeln, kořenatý, plný kořenů, mit der Wurzel, z kořene, s kořenem, kořenĕ, Wurzel faſſen, kořeniti ſe, wkořeniti ſe, wkořeňowati ſe, vgjmati ſe, vgmauti ſe, kořeny puſtiti, chytati, mjti, ſtark, mocně; Wurzel zum Schälen, Eſſen, okrauhlý kořjnek, m.
Wurzelbuch, n. bylinář, herbář, m.
Würzelchen, Würzlein, n. kořjnek, m.
Wurzelkrämer, m. dryáčnjk, m.
Wurzelmann, m. wyhledáwač, zbjrač kořenů, m.
Wurzeln, kořeniti ſe, wkořeniti, kořeny puſtiti, pauſſtĕti, mjti, aller Augen wurzeln auf mich, wſſech oči gſau na mne vpřené.
Wurzelſaft, m. ſſtáwa z kořenů, f.
Wurzelwurm, m. čerw bylinný, m.
Wuſt, m. neřád, m. ſmetj, n. truſ, m. nečiſtota, f. otřepky, m. plur. ſ. Unflat.
Wüſt, weit, wild, pustý, zpuſſtěný, zpuſtlý, wůſt machen, zpuſtiti, w pauſſt obrátiti, poplenici, puſté vdělati, zapuſtiti, werden, puſtnauti, zpuſtnauti, zplanĕti, laſſen, das Feld, ein Ort, dáti, nechati zpuſtnauti, wůſt liegen, ležeti puſté, pauſtkau, ladem ležeti.
Wüſte, f. Wüſteney, puſtina, puſtoſina, pauſſt, pauſſtka, f. einſame Gegend, ſamota, ſamotina, f. zur Wüſte machen, zpuſtiti, zapuſtiti, w puſtotu, w puſtinu, w pauſſt, w puſtotinu obrátiti, vweſti, zur Wüſte werden, puſtnauti, zpuſtnauti, der in der Wüſte lebt, pauſtewnjk, pauſtennjk, m.
Wüſtling, m. marnotrátce, marnotratnjk, mrhač, heyſek, m.
Wut, f. Raſerey, zuřiwoſt, wztekloſt, ſrſſatoſt, litoſt, f. vor Wut, aus Wut, zuřiwoſtj, wztekloſtj, in die Wut bringen, pohnauti, přiweſti, popuditi k zuřiwoſti, k wztekloſti, zdraſtiti, kommen, gerathen, rozzteklitiſe, rozljtiti ſe; Wut, Grauſamkeit, krutoſt, f.
Wüten, raſen, zuřiti, zuřiwĕti, wztekati ſe, lititi ſe, ſſĕti, ſápati ſe, aufhören zu wüten,

wy-

wyzuřiwěti, wyzuřiti, wyſrſſeti, wywztekati ſe, wyſápati ſe, grauſam ſeyn, vkrutniti.

Wüten, das, zuřenj, zuřiwenj, wztekánj ſe, ſrſſenj, litěnj ſe, ſápánj ſe, n. Grauſam ſeyn, vkrutnění, n.

Wütend, raſend, zuřicý, zuřiwý, wzteklý, ſrſſatý, ſápawý, ſáragicý ſe, liticý ſe, ein wütender, toller Hund, wzteklý pes, m. wütend werden, wztecy ſe, wzteklоſtj zachwácenu býti.

Wütery, ſ. vkrutenſtwj, n. ſ. Wut.

Wüterich, m. vkrutnjk, krutý, vkrutný zpráwce, m.

Wütig, wzteklý, litý, wütiger Hund, wzteklý pes, m. ſeyn, werden, wztekati ſe, wztecy ſe.

Wuth, ſ. Wut.

Y.

Yſop, m. Yzop, m.

Yſopwein, m. Yzopowé wjno, n.

Z.

Zach, Zähe, ſ. Zehe.

Zäckchen, n. zaubek, m. mit Zäckchen, zaubkowatý.

Zacke, m. Zacken, zub, m. mit Zacken, zubatý.

Zackicht, zackig, zubatý, widlowatý, machen, zubatiti.

Zagen, lekati ſe, ſtrachowati ſe, oſteychati ſe, chauliti ſe, chwjti ſe čeho, tratiti ſrdce.

Zagen, das, lekánj ſe, ſtrachowánj ſe, oſteychánj ſe, chwěnj ſe, chaulenj ſe, n.

Zaghaft, bázliwý, bogácný, přilekawý, lekawý, chauloſtiwý, oſteychawý, chauloſtný, lekawého, neſmělého, chatrného, zawrženého, ničemného ſrdce, chatrné myſli.

Zaghaftig, bázliwě, bogácně, lekawě, chauloſtiwě, neſměle, chauloſtně.

Zaghaftigkeit, ſ. bázliwoſt, bogácnoſt, přilekawoſt, lekawoſt, chauloſtiwoſt, chauloſt, chatrnoſt, ničemnoſt ſrdce, oſteychawoſt, ſ.

Zähe, ſ. Zehe.

Zahl, ſ. počet, m. ohne Zahl, bez počtu, neſčiſlný, bezčiſlný, neſčítedlný, bezčíſla, an der Zahl, w počtu, na počet.

Zahlbar, ſplatný, k ſplacenj, ſeyn, býti k placenj, anweiſen, k placenj, k ſplacenj powkázati.

Zahlen, platiti, zaplatiti, der nicht gern zahlt, neplatný, neſplatný, nachzahlen, ſpláceti, vpláceti, vplatiti.

Zählen, ſ. Zehlen.

Zahler, m. platce, platitel, m.

Zahlkunſt, ſ. wměnj početnj, počtář, počtářſtwj, n.

Zahllos, bez počtu, bez čiſla, bezčiſlný, neſčíſlný.

Zahlmeiſter, m. wřednjk nad pokladem, nad bernj, nad důchodem, bernjk, důchodnjk, m.

Zahlpfennig, m. počtowý penjz, početnj groſſjk, penjz, m.

Zahlreich, mnohý, hogný w počtu, mnohého, hogného počtu.

Zahltag, m. den platu, placenj, platnj, m.

Zahlung, ſ. placenj, wyplacenj, n.

Zahlungstag, ſ. Zahltag.

Zahlwoche, ſ. teyden, týden, týdden platnj, k placenj, m.

Zahm, krotký, pitomý, machen, krotiti, ſkrotiti, okrotiti, pitomé činiti, werden, krotnauti, ſkromnauti, okrotnauti, pitoměti, zpitometi, opitoměti, obauliti ſe, zahm gemacht, okrocený, vkrocený, pitomý, obaulený.

Zähmen, Thiere, krotiti, ſkrocowati, okrocowati, okrotiti, ſich nicht zähmen wiſſen, nevměti ſe krotiti, die Begierden, náružiwoſti krotiti, ſkrocowati, zwzditi.

Zähmung, ſ. der Thiere, krocenj, ſkrocenj, okrocenj, ſkrocowánj, n. der Begierden, krocenj, ſkrocenj, zwzděnj, ſkrocowánj náružiwoſtj, zlých žádoſtj n.

hn, m. zub, m. kleiner, zaubek, m. die vorderſten Zähne, přednj zubowé, plur. er verliert die Zähne, padagj mu zuby, das zween Zähne hat, dwauzubý, der keine Zähne hat, bezzubý, der große, viele Zähne hat, zubatý, hohle Zähne, kotawj, děrawj, prázdnj zubowé, die Zähne zuſammbeißen, ſſkřjpěti zubami, eben itzt, zaſſkřjpěti zubami, die Zähne blecken, zuby ſſkleriti, wyſſklebowati, zubiti ſe, zuatěti, zuby cenitj, wyſazowati.

narzt, m. zubů hogič, hogitel, m.

nbrecheiſen, n. kléſſtky na zuby,

nbj, f. plur.

nbrecher, m. zubjerh, zubů trač, m.

nen, zubatěti, zuby doſtáwati, as Kind zahnet, beginnt zu zahnen, jtě doſtáwá zuby, dietěti roſtau, ezagj ſe zuby.

nen, das, der Kinder, řezánj, doáwánj zaubků, wlčků, n.

nfäule, f. kurděge, f.

nfleiſch, n. zubj maſo, n. dasně, f.

nheckung, Zahnung, f. zubatěnj, n.

nklappern, das, gektánj zuby, třeotánj zubami; drkotánj zubů, apánj zuby, n. der mit den Zähn klappert, gektawý.

nknirſchen, n. ſſkřjpenj, ſſkřjpánj bmi, zubami, n. ſſkřehot zubů, . mit Zähn knirſchen, zubami ſſkřjge, der immer mit den Zähnen irſcht, ſſkřehotný.

löcher, n. plur. djrky, f. pl. lůžka bů, zubj, m. plur.

los, bezzubý, kolozubý.

lücke, f. lůžko zubj, n. prázdná ſeň, f.

lückig, řjdkozubý, řjdkých zubů, lozubý.

pulver, n. práſſek na, pro zu, zubj, m.

ſchmerz, m. boleſt zubů, f. bole zubů, n. bekommen, doſtati lenj zubů, ich bekam Zahnſchmer, doſtal ſem bolenj zubů, rozeli mne zuby, ich habe Zahnmerzen, bolegi, boleſtěgj mne zumám bolenj zubů.

Zahnſtocher, m. zubj páradlo, párátko, n.

Zahnweh, ſ. Zahnſchmerz.

Zährchen, Zährlein, n. ſlzyčka, f.

Zähre, f. ſlza, f. ſ. Thräne.

Zangě, f. kleſſtě, klyſſtě, f. plur.

Zängelchen, n. kléſſtky, f. plur.

Zank, m. wáda, ſwáda, f. ſwár, m. rozepře, f. Wortſtreit, hádka, f. gelehrter, ſpor, m. Zank anrichten, ſwádu, wádu, ſwár tropiti, zrozpiti, ſweſti, zbuditi, unter zweyen, gednoho s druhým ſwaditi, wádu ſweſti mezy dwauma.

Zanke, m. cýp, m.

Zanken, waditi ſe, ſwaditi ſe, ſwařiti ſe, ſſkarwaditi ſe, ſſkorpiti ſe, mit Worten, hádati ſe, immer, oft, hrevzti ſe, ſſkorpiti ſe, um nichts, za nic, pro nic, o pſý kot.

Zanken, das, waděnj ſe, wazenj ſe, ſwaděnj ſe, ſwařenj, ſſkarwaděnj, ſſkorpenj, n. oftes, immer währendes, hryzenj ſe, ſſkorpenj ſe, n.

Zänker, m. wadič, ſwadič, ſwárce, m. mit Worten, hádjř, m.

Zänkerey, ſ. Zank.

Zankgeſpräch, n. ſwáda, f.

Zankicht, mit Zanken, cecatý, s cýpami.

Zänkiſch, ſwárliwý, wadiwý, ſſkorpiwý.

Zankſucht, f. ſwárliwoſt, wadiwoſt, ſſkorpiwoſt, f.

Zankſüchtig, ſwárliwý.

Zäpfchen, n. im Halſe, čjpek, m. iſt geſchoſſen, čjpek ſpadl, Zäpfchen zum Stuhlgange, čjpek, m.

Zapfen, Zapf, m. čep, (ſſpunt,) m. voller Zapf, molek, bratr z mokrého, čtwrtě, m. Bier vom Zapfen, ſ. Zapfenbier.

Zapfenbier, n. pjwo od čepu, n.

Zapfenſtreich, m. čepu bitj, n.

Zapfenwein, m. podčepky, ſlewky, ſtočky, m. plur. zwětrale wjno, n.

Zäpflein, ſ. Zäpfchen.

Zäpfleinkraut, Zapfenkraut, n. babj gahoda, f. čjpek, m. čjpkowá bylina, f.

Zappeln, třepetati.

Zappeln, das, třeperánj, n.

Zart, autlý, vtlý, ſlzký, ſehr, autličký, vtličký, rozmazaný, zart ſeyn, wer-

werden, autleti, zautleti, fein, schwach, slizký, slzký, lepý, ztepilý, čjplý, sucholupý, drobný, zartes Wesen, autlost, f. Feinheit, Schwachheit, lepost, čjplost, ztepilost, lepota, f.

Zärteln, zärtlich thun, rozkossniti, mazati se, mit jemanden, mazati se s někým.

Zärtlich, schwach, weichlich, rozmazaný, rozmařilý, chaulostiwý, lhostegný, rozkossný, zženilý, liebreich, spanilý, milostný, zärtlicher Brief, zärtliche Umarmung, spanilé, milostné psanj, obgetj, n. zärtliche Liebe, srdečná láska, f.

Zärtlich, adv. schwächlich, weichlich, rozmazaně, rozmařile, chaulostiwě, lhostegně, liebreich, spanile, milostně, srdečně, zärtlich lieben, srdečně milowati.

Zärtlichkeit, f. Schwächlichkeit, Weichlichkeit, rozmazanost, rozmařilost, chaulostiwost, lhostegnost, zženilost, f. Liebe im Bezeigen, spanilost, milostnost, srdečnost, f. aus Zärtlichkeit, z srdečnosti.

Zärtling, m. rozmařilý, zženilý, ženkyl, rozmazánek, rozkossnjček, mazánek, mazljk, mazljček, mazáček, lahodnjček, m.

Zäserchen, n. wlássenj, wlásseničko, čmegřj, čmegřjčko, n. žilka, f.

Zäsericht, žilkowatý.

Zauberbuch, n. kniha kauzedlnická, čaroděgnická, kauzedlnj, čaroděgnj, f.

Zauberer, m. kauzedlnjk, čaroděgnjk, trawič, m.

Zauberey, f. als Kunst, kauzedlnictwj, čaroděgnictwj, vměnj kauzedlné, čaroděgné, kauzedlnické, čaroděgnické, n. kauzedlna, f. als schädliches Blendwerk, Zaubern, čáry, f. plur. kauzla, n. plur. čarowánj, n. treiben, kauzla, čáry prowáděti.

Zauberinn, f. čaroděgnice, kauzedlnice, trawička, čaroděgná bába, f. s. Hexe.

Zauberisch, čaroděgnický, kauzedlnický, čaroděgný, kauzedlný.

Zauberisch, adv. čaroděgnicky, kauzedlnicky, čaroděgně, kauzedlně.

Zauberkraft, f. moc čaroděgná, kauzedlná, f.

Zauberlied, n. pjseň čaroděgná, kauzedlná, čaroděgnická, kauzedlnická, f.

Zaubern, čarowati, kauzliti.

Zauberwerk, s. Zauberey als Blendwerk.

Zauderer, m. wáhač, messkatel, prodléwač, m.

Zaudern, wáhati, messkati, messkati se, prodléwati, liknowati se, s. Verziehen.

Zaudern, das, wáhánj, messkánj, n. wáhawost, messkawost, zpozdilost, negapnost, liknawost, rozwlásstnost, f.

Zaudernd, wáhawý, messkawý, liknawý, zpozdilý, negapný, rozwlásstný.

Zaum, m. vzda, f. vdidlo, n. den Zaum anlegen, vzdu wložiti, w vzdu pogjti, na vzdu, na vdidlo wzýti, pogjti, den Begierden den Zaum, Ziegel schießen lassen, den Zaum lassen, náklonostem vzdu pustiti, im Zaum halten, na vzdě držeti, den Zaum abstreifen, vzdu snjmati.

Zäumen, zvzditi, w vzdu, na vdidlo pogjmati, pogjti.

Zaumlos, bezvzdný, neskrocený.

Zaumlosigkeit, f. neskrocenost, f.

Zaun, m. plot, m. hradba z prauti zpletená, ohrada, f. kleiner, plotek, m. einen Zaun um etwas machen, plot okolo něčeho vdělati, plotem ohraditi, oplesti něco, oplotiti.

Zäunen, plotiti, oplotiti, plotem opletati, ohražowati, ohraditi.

Zaunkönig, m. střjžiček, králiček, m.

Zaunpfahl, m. Zaunstecken, plotnj, plotowý kůl, m. kleiner, kygjk, plotnj koljk, m. Zaumpfähle machen, koliti.

Zaunrübe, f. posed, m.

Zaunstecken, m. plotnj, plotowá tyč, f. kůl, m.

Zausen, das Haar, die Perücke, drchati, rwáti, muchlati, cuchati, za pačesy bráti, einen, drbati, pačisati, cuchati, rwáti, za pačesy bráti.

Zech:

lechbruder, m. řadownjk, spoluřadownjk, kwaſownjk, kwaſytel, pitec, pigan, m.
lecke, f. das Trinken, řad, m. řadowánj, spoluřadowánj, n. bezahlen, für ſich ſeinen Theil, řad zaplatiti, was ſo gezahlt wird, ſnůſſka, f. die Zeche bezahlen, metaph. bůßen, zažjti, zakuſyti, Zeche in Bergwerken, důl, m. die Zeche bauen, pawowati, na hory nakládati, Zunft, pořádek, cech, m. um die Zeche, do pořádku.
lechen, řadowati, spoluřadowati, kwaſyti.
echen, das, řadowánj, spoluřadowánj, kwaſenj, n.
echend, řadowný, spoluřadowný, řadugicý, spoluřadugicý, kwaſowný.
echfrey, ſwobodný, wygmutý od řadu, od cechu.
chgeld, n. Zechpfennig, m. ſnůſſka, zbjrka, f. geben, dáti ſnůſſku.
chgeſell, m. bratr z mokré čtwrtě, řadownjk, spoluřadownjk, m.
chgeſellſchaft, f. ſpolek řadownjků, řadownj, kwaſownj, spolukwaſownj, m.
chhaus, n. krčma, f.
chmeiſter, m. beym Schmauſe, arcykřadownjk, mistr řadownjků, řadownj, arcykwaſownjk, m. 2) bey Innungen, Handwerken, Obermeiſter, mistr pořádku, m.
chſchweſter, f. řadownice, spoluřadownice, kwaſytelka, kwaſownice, f.
chtag, m. den pořádku, cechownj, m.
e, Zehe, f. prſt v nohy, m. die große, palec, m. auf den Zehen gehen, po prſtech choditi.
he, zähe, (zach,) zitký, lepký, lepý, ljpawý, wláčkowitý, rozwláčitý, nemáhlý, was ſich biegt, hebký, ohebný, zehe Speiſe, Fleiſch, zitké gjdlo, maſo, n. zehe wie Leim, klegowatý, lepký, ljpawý, zehe werden, wláčkowatěti, hebnauti, zehe halten, zrézka, nejnadné gjti, zehe wie Harz, pryſkyřičný, lepký, zher Wein, wláčkowité wjno, n.

Zehen, zehn, deſet, Zehner, eine Münze, deſetnjk, deſytnjk, m. je zehn, jedem zehn, po deſyti, Zahl von zehen, ein Zehen, deſátek, darüber geſetzt, deſátnjk, m. ſo eintheilen, na deſátky děliti, Zehenſtädte, kragina deſyti měſt, die zehen Gebote, deſatero Božj přikázanj, n. zehen Kreuzer, Jahre, deſet kreycarů, let, zehen Knaben, zehen Hüte ꝛc. deſet, deſatero pacholat, klobanků.
Zehende, m. zehente, zehnte, deſátý, der Zehnte, der gegeben wird, Zins, deſátek, m. das zehendemal, zum zehendenmal, po deſátý.
Zehenfach, deſateronásobný.
Zehengebote, n. plur. deſatero přikázanj, n.
Zehenherrnamt, n. deſyti panſký auřad, deſátnjch panů auřad, m.
Zehenjährig, deſyticlecý, deſytiročnj.
Zehen Männer, zehen Herren, deſatero mužů, panů, deſet panů, mužů, deſyti, deſátni páni, dazu gehörig, deſyti panſký.
Zehenſeulig, deſyti ſlaupowý.
Zehenſpännig, deſaterého ſpřeženj.
Zehentens, po deſáté.
Zehentner, m. centnýř, m.
Zehlbar, zählbar, počtedlný, ſpočtedlný, čtedlný, ſčjtedlný, čjſlný, ſčjſlný.
Zehlen, zählen, počjtati, čjſti, zu zehlen, ſ. Zehlbar; jemanden unter die Gelehrten, unter ſeine Freunde zehlen, počjſti mezy včené, mezy ſwé přátele, přičjſti k včeným, k ſwým přátelům, nacheinander, nach der Ordnung, pořádně wyčjtati, zu etwas, worunter, přičjſti, připočjſti.
Zehlen, Zählen, das, počjtánj, n.
Zehler, Zähler, m. ſčjtel, počjtář, m.
Zehlung, Zählung, ſ. Zehlen, das.
Zehn, ſ. Zehen.
Zehnbar, deſatery.
Zehner, m. deſytka, deſátka, f. eine Münze, deſytnjk, m.
Zehnfach, zehnfältig, deſytinásobnj.
Zehnfüßig, deſytinohý.
Zehnherr, m. deſátý pán, m. dazu gehörig, es betreffend, von ihnen her, deſyti panſký, dereu Amt, deſyti

panſtý auřad, deſátnjch pánů, deſýti pánů auřad.
Zehnjährig, deſyctiletý.
Zehnmal, deſetkrát.
Zehnmalig, deſaterý.
Zehnmann, der, m. deſátnj muž, m.
Zehntägig, deſyctidenní.
Zehnteus, z deſáté, po deſáté.
Zehren, tráwiti, vtráceti, vtratiti, wie der Wein in Magen, tráwiti.
Zehrer, m. vtrátce, m.
Zehrfiſch, m. rybice, rybička, f.
Zehrgeld, n. penjze k tráwenj, k autratě, na cestu, plur. m.
Zehrhaft, žrawý.
Zehrpfennig, m. ſ. Zehrgeld.
Zehrung, f. tráwenj, vtrácenj, n. auf den Weg, vtrata, potrawa, f.
Zehrwurz, f. twář ſw. Jana, Aronowa brada, f.
Zeichen, n. znamenj, n. známka, f. Zeichen am Himmel, einer künftigen Sache, znamenj n. vkaz, m. widěnj, n.
Zeichendeuter, m. hadač ze znamenj, z vkazů, m.
Zeichendeuterey, f. hadactwj ze znamenj, z vkazů, n.
Zeichendeutung, f. hadánj ze znamenj, z vkazů, n.
Zeichnen, ein Zeichen machen, znamenati, poznamenati, wyznamenati, 2) entwerfen, čárkami wyznamenat, z wětſſjho nawrcy, wyznamenat, nawrhnaut, nawrcy, naſtjnit, wyobrazyti, zeichnen, verwunden, znamenati, die Thier, Bäume, ceychem znamenati, ceychowati.
Zeichner, m. znamenač, znamenatel čárkami, naſtjnitel, wyobraznjk, obraznjk z wětſſjho, m.
Zeichnen, das, ſ. Zeichnung.
Zeichnung, f. znamenánj čárkami, nawržení, naſtjnění, eine, nawržení, naſtjnění, wyobrazenj, n. eines, Thiers, znamenánj, n.
Zeichnungskunſt, f. wměnj wyobrazné, obrazné, nawrhugjcý, n.
Zeidel, m. des Honigs, plaſt medowý, m.
Zeideln, med wybjrati.
Zeideln, das, podčez, m. wybjránj medu, n.
Zeidler, m. wčelař, medař, m.
Zeigefinger, m. Zeiger, vkazatel, vkazowatel, m.
Zeigen, vkázati, okázati, okazowati, vkazowati, ſich zeigen, vkázati ſe, ſ. weiſen.
Zeiger, m. vkázatel, vkazowatel, okázatel, m. an der Uhr, vkázatel, vkázadlo, n. ručička, rafige, rafika, f. ſtjnjcý želizko, n. im Buche, vkázatel, m. vkázadlo, n.
Zeiland, n. ein Kraut, wlčj lýko menſſj, n. hornj pepř, m.
Zeile, f. řádek, m. řádka f. kleine, řádeček, m. řádečka, f.
Zeiſenkraut, n. kuřjmor m. kuřjſtrwce, n.
Zeiſel, m. čjžek, m.
Zeiſig, m. čjž, čjžek, m.
Zeit, f. čas, m. kleine, kurze, časik, m. mit der Zeit, časem, ſich Zeit laſſen, nechati ſobě na čas, na chwjli, nehnen, wzýti ſobě na čas, na chwjli, zur rechten Zeit, w čas, w prawý čas, záhy, w hod, zu ſpäte Zeit, ſwrchowaný čas, es iſt noch lange Zeit, geſſtě ge dlauho do času, zu der Zeit, toho času, na ten čas, zu ſeiner Zeit, ſwým časem; zu jetziger Zeit, w nynějſſj čas, za nynějſſjho času, nynějſſjho času, zu jetzigen, unſerm Zeiten, za nynějſſjch, za naſſich časů, dnů, in Zeiten, bey Zeiten, časně, w čas, zu Zeiten, někdy, časem, zu gewiſſen Zeiten, w giſtý čas, giſtého času, zu manchen Zeiten, někdy, der mit einem zu einer, zu gleicher Zeit lebt, ſpoluwěký, der ſich zu einer Zeit mit einem lebt, wrſtownjk, Zeit haben, čas, chwjli, prázdnoſt, kdy mjti, die Zeit leidet es nicht, čas toho netrpj, ſebau nenese, mjti nechce, nenj k tomu času, čas nedopauſſtj, nepropúgge, zu jeder Zeit, každého času, ſich in die Zeit ſchicken, času ſlaužiti, howěti, ſſetřiti, propúgowati, howěti, na čas pozor, zři-

nj mjti, zu ſelbiger Zeit, tehdeyſſjho čaſu, zur Zeit des Unglücks, w čaſu neſſtěſtj, zu Winterszeit, zymnjho čaſu, von langer Zeit her, od dáwnéhо čaſu, zdáwna, od dáwna, zu jeder Zeit, każdého čaſu, po wſſecky čaſy, po wſſecky wěky wěkŭ, na wěky wěkŭ, alles nur auf eine Zeit, wſſeho den na čas, do čaſu, die Zeit verderben, čas maříti, Zeit meines Lebens, gak ſě žiw, co žiw.

Zeitalter, n. wěk, m.

Zeitbegriff, m. obſah čaſu, m.

Zeitbeſchreiber, m. letopiſák, m.

Zeitbeſchreibung, f. popis, m. popſánj, let, n.

Zeitbuch, n. Zeitbücher, plur. n. letopiſy, m. plur.

Zeithiſtorie, Zeitgeſchichte, f. letopiſy, m.

Zeitlichkeit, f. čaſnoſt, f.

Zeitgenoße, m. ſpoluwěký m.

Zeitig, časný, wčaſný, wie Obſt, reif, zralý, dozralý, vzralý, doſſlý, werden, zráti, vzráti, dozráti, dogjti.

Zeitig, adv. časně, wčaſně, wčas, whod.

Zeitigen, zráti, dozráwati, docházeti.

Zeitigung, f. zraloſt, dozraloſt, doſſloſt, f.

Zeitlang, auf eine Zeitlang, nějaký čas, na nějaký čas, nějakau chwili, was ſo währet, wčaſný.

Zeitlauf, m. běh čaſu, m.

Zeitlich, časný.

Zeitlich, adv. časně.

Zeitloſe, f. eine Blume, ocun, kwěť planého ſſafránu, m.

Zeitpunkt, m. doba, f. in der Geſchichte, částka čaſu, f.

Zeitraum, m. wěk, m.

Zeitrechner, m. letopiſák, m. letnikář, m.

Zeitrechnung, f. popis, m. popſánj, popiſowánj let, wěku, n. dazu gehörig, letopiſácký, letnikářſký, letopiſný.

Zeitregiſter, n. letopiſy, plur. m.

Zeitverlauf, m. proběhnutj, čaſu, f.

Zeitverluſt, m. zmařenj čaſu, n. ohne Zeitverluſt, bez mařenj čaſu.

Zeitvertreib, m. kratochwjl, f. zahnánj, kráceni, vkrácenj, zkrácenj chwjle, n. zum Zeitvertreib, pro ſkráceni, vkrácenj čaſu, chwjle, pro kratochwjl.

Zeitung, f. Nachricht, nowina, f. nowiny, plur. f. wie man ſie zu leſen pflegt, Zeitungen, nowiny, liſty, in die Zeitung kommen, do nowin, do liſtu přigjti.

Zeitungsartikel, m. kus do nowin, z nowin, m.

Zeitungsblatt, n. liſt z nowin, m.

Zeitungsſchreiber, m. nowinář, ſpiſowatel nowin, m.

Zeitwort, n. ſlowo, (časoſlowo, n.)

Zeitungsſchreiberey, f. nowinářſtwj, n.

Zeitungsſtil, m. nowinářſký způſob pſanj, m.

Zeitungsträger, m. liſtonoš, m.

Zellbruder, m. ſpolutowaryš, m.

Zelle, f. komňata, komůrka, f.

Zelt, n. ſtan, ſtanek, m. Zelt aufſchlagen, ſtan rozbiti, zarazyti.

Zeltbette, n. wogenſké lůžko, n.

Zelten, plur. f. pokrautky, plur. f. marcypány, pernjky, plur. m.

Zelter, m. mjmochodnjk, m. dryſſák, neklusák, ſſlapák, m. ſo gehen, mjr mochodem ſe neſti.

Zeltgenoße, m. Zeltgeſell, ſpolutowaryš, m.

Zeltgenoßenſchaft, f. ſpolutowaryšſtwo, n.

Zeltlein, n. marcypánek, pernjček, m. pokrautka, f.

Zeltleinwand, f. řezné plátno, n. von Zeltleinwand, řezný.

Zeltmacher, m. ſtanownjk, m.

Zemmer, m. ledwj, bedra geleně, plur. n.

Zentner, m. centnýř, m.

Zentnerlaſt, f. tjž centnýře, ſto liber, neytěžſſi.

Zentnerſchwer, za centnýř těžký, ſto liber těžký.

Zerarbeiten etwas, rozkotati, rozlámati, ſich, zpracowati ſe, vpracowati ſe, namocy ſe.

Zerbeißen, rozkausati, rozkausnauti, entzwey, překausnauti, zerbeißen, eine Eßwaare und nicht, essen, rozchleptati, rozžwaniti.

Zerberſten, rozpuknauti se, puknauti, roztrhnauti se.

Zerblaſen, rozfaukati, rozdmychati, rozdeymati.

Zerbläuen, zetřjſkati, seprati, ztlaucy, zhmoždit, ſ. Abbläuen.

Zerbrechen, rozlámati, zlámati, entzwey in der Mitte, nadwě zlámati, přelámati, přelomiti, rozlomiti, ein wenig, polámati, rozkřápati, ſich den Kopf, lámati ſobě hlawu, zerbrechen, neuter. zlámati ſe. ſ. Brechen.

Zerbrechlich, lámawý, křehký, zlomitedlný, zerbrechliches Eiſen, krumſſné železo, n.

Zerbrechlichkeit, f. lámawoſt, křehkoſt, zlomitedlnoſt, f.

Zerbrochen, rozlámaný, polámaný, entzwei in der Mitte, přelomený, přelámaný, zlámaný.

Zerbröckeln, rozdrobiti.

Zerbröckelt, rozdrobený.

Zerdrücken, rozmačkati, rozdačkati.

Zerfahren, rozgeti, zerfahrne Suppe, ztracená poljwka.

Zerfallen, rozpadati ſe, rozpadnauti ſe, mit einander, rozegjti ſe, přátelſtwj roztrhnauti, rozwesti, rozruſſiti, ſ. uneinig.

Zerfällen, theilen, rozſſtipati, rozſſtjpiti, rozſekati, rozeklát i, in Stücke, zſſtjpati, rozſſtjpati, na drobné kuſy.

Zerfällung, f. rozſſtjpánj, rozſekánj, rozeklánj, n.

Zerfetzen, rozſápati, zſápati, ſápati, dráti, rozedrati, zedrati, rwáti, zerwati, rozzerwati, hin und her, roſápati, zſápat, poſápati, ſeſápati, porwati, zhuncowati, er zerfetzt es, on to ſápe, dere, huntuge, in Stücke, zeſápati, rozſápati, na kuſy, zerwati.

Zerfetzer, m. roſápač, ſápač, huntjk, m.

Zerfetzung, f. rozſapánj, ſapánj, huntowánj, dránj, rozedranj, zedranj.

Zerfetzt, rozſápaný, ganz zerfetzt, zerlumpt, abgeriſſen, rozſáklané, zdraný, otrhaný, ztrhaný, rozedraný, otřepený, im Geſichte, zedraný, zdrápaný, ſeſápaný, rozſápaný.

Zerfleiſchen, rozſápati, ſápati, huntowati, dráti, hin und her, roſápati, rozſápati, ſeſápati, zhuncowati.

Zerfleiſchet, rozſápaný, rozedraný, rozerwaný.

Zerfleiſchung, f. rozſápánj, ſápánj, dráuj, rozzerwanj, zerwanj.

Zerfließen, roztekati, roztecy ſe, roſplýwati ſe, rozplynauti ſe, rozſtiti ſe.

Zerfloſſen, rozpuſſtěný, roztekly, roſplynulý.

Zerfragen ſich, rozeptati ſe.

Zerfreßen, rozežrati.

Zergänglich, pomigegjcý, migegjcý, mizegjcý.

Zergangen, rozpuſſtěný, rozeſſlý.

Zergehen, rozpauſſtěti ſe, rozpuſſtiſe, rozegjti ſe, laſſen, rozpauſſtiti, rozpuſtiti, ſ. zerfließen.

Zergliederer, m. rozkuchač, m.

Zergliedern, den Körper, rozaudnit, rozbjrati, rozebrati audy, gedanken, podruhým, rozkuchati, rozpátrati, einen Begriff, eine Sache, rozbjrati, rozebrati.

Zergliederung, f. des Körpers, rozkuchánj, rozpárání, rozaudnění, rozbjránj audů, n. des Begriffs, einer Sache, rozbjránj, rozebránj, rozgádřenj.

Zergliederungskunſt, f. wměnj rozkuchánj, rozaudnění, n.

Zerhacken, rozſekati, rozrúbati, roskálati, das Fleiſch, rozſekati, in Stücke, rozſekati, zkálati, zſekati, zrubati na kuſy, na hubice, na drobné kuſy, zerhacktes Eſſen, rubanina, ſekané gjdlo. Zerhacken entzwei, in der Mitte, přeſekati, přeſeknauti, přerubati.

Zerhauen, rozſeknauti, rozſekati, roztjnati, rozetnauti, rozrubnauti, rozkoliti, rozkálati, rozrubati, in Stücke, rozſekati, zſekati, zrubati na kuſy, nahubice, zkálati, entzwei, in der Mitte, über Zwerch, přeſekat

ſekati, přetjnati, přetnauti, zpřetjnati, přetjti, ſ. zerhacken, übel zurichten, poſekati, zſekati, zrubati.
rkauen, rozżwegkati, vżwegkati, ſeżwegkati.
rklopfen, rozklepati, zſklepati, zhmoždíti, ztepati, rozhmoždíti, ſich, rozklepati ſe.
rklopft, rozklepaný, zſklepaný, zhmožděný, ztepaný, rozhmožděný.
rknirſchen, rozhregzti, zubami rozemljti, zerknirſchtes Herz, ſkrauſſené ſrdce.
rknirſchung, f. ſkrauſſenoſt, f.
rkratzen, rozſſkrabati, rozdrápati, ganz, völlig, ſeſſkrábati, poſſkrábati, hin und her, poſſkrábati, zdrápati, podrápati, zedrati.
rkratzung, f. rozſſkrábánj, rozdrápánj, n. völlige ſeſſkrábánj, zdrápánj, n. hin und wieder, poſſkrábánj podrápánj, n.
erkrümeln, zdrobiti, zdřjzhati.
erlaſſen, rozpauſſtěti, rozpuſtiti.
erlaſſung, f. rozpauſſtěnj, rozpuſſtěnj, n.
erlaufen ſich, rozběhati ſe.
erlechzen, rozſſkljbiti, rozſednauti ſe, trhnauti ſe, rozſſtjpiti ſe, rozpadati ſe.
erlechzt, rozſſkljbený, rozſedlý, trhlý.
erlegen, rozkládati, rozložiti, rozebrati. 2) metaph. einen zerlegen, heftig oder ungebührlich tadeln inſonderheit einen Abweſenden, přetřepáwati.
erlegung, f. rozkládánj, rozloženj, rozebránj.
erlumpen, zedrati, rozſlákati, ſ. zerfetzen.
erlumpt, zedraný, odraný, otrhaný, zrhaný, otřepený.
ermahlen, rozemljti, zemljti.
ermalmen, rozemljti, zemliti, rozdrobiti, zdrobiti, rozetřjti, ſetřjti, potřjti, zdrtiti, podrtiti, rozemnauti, mnauti.
ermalmet, rozemletý, zemletý, zdrobený rozemnutý,
ermalmung, f. rozemletj, zemletj, zdrobenj, rozemnutj. n.
ermartern, einen, zmučiti, ztryzniti, zrápiti někoho, namučiti, natryzniti ſe někoho, ſich über etwas, namučiti, natrápiti ſe nad tjm.
ernagen, rozhreyzti, wyhrýzti, rozżwaniti, zhlodati, zhreyzti.
ernagt, rozhřjzený, zhlodaný.
ernehmen, rozebrati.
ernichten, zničemniti, w nic, wniwec obrátiti, vweſti, zruſſiti, zmařiti.
ernichtet, zničemněný, wniwec obráceny, vwedený, zruſſený, zmařený.
ernichtung, f. zničemněnj, wnic, wniwec obrácenj, vwedenj, zruſſenj, zmařenj, n.
erpeitſchen, zmrſkati, zbičowati, ſeſſlehati, zpráſkati.
erplagen, ztegrati, vtegrati, ztruditi, vtruditi, vſaužiti, vſužowati, ſ. zermartern.
erplagt, ztegraný, vtegraný, ztruděný, vtruděný, vſaužený.
erplatzen, rozpuknauti ſe, puknauti,
erprügeln, zeprati, ſeprati, zbjti, zmlátiti, ztepati, zhmožditi, rozhmožditi.
erpülvern, w prášek vweſti, na prach rozetřjti, ſetřjti, zdrtiti, rozdrtiti.
erquetſchen, rozmačkati, pomačkati, zmačkati, zdačkati.
erquetſcht, rozmačkaný, pomačkaný, zdačkaný.
erquetſchung, f. rozmačkánj, pomačkánj, zdačkánj, n.
erraufen, das Haar, rozcuchati, rozmuchlati, zkoſtrbatěti, rozerwati wlaſy.
erreiben, rozetřjti, zetřjti, zdrobiti, rozdrobiti.
errieben, rozetřelý, zetřelý, potřelý, rozdrobený, zdrobený, rozetřený.
erreißen, roztrhati, roztrhnauti, die Kleider ganz, völlig, ztrhati, roztrhati, potrhati, in Stücken, na kuſy. 2) paſſ. trhati ſe, roztrhnauti ſe, hin und her, ſtückweis, potrhati, ſich zerreißen mögen, mocy ſe roztrhat, potrhat, entzwey, in der Mitte, přetrhati, přetrhnauti.
erreiſſer, m. roztrhatel, trhač, roztrhač, huntýř, m.

Zerreißung, f. roztrhánj, roztrženj, potrhánj, n. entzwei, přetrhánj, přetrženj, n.

Zerren wohin, ſſmeykati, rwáti, tahati, ſápati, aus einander, roztáhnauti, rozedkjti, rozdjrati, ſich mit einem, dráti ſe, tahati, ſápati ſe s někým, ſſkorpiti ſe, hregzti ſe. Zerren, dehnen, roztáhnauti, ſich wie der Weeg, Melodie, táhnauti ſe, das Maul zerren, roztahowati, rozdjrati vſta, aus Unwillen, ſſklebiti, oſſklſbati; böſe machen, drážditi, zdrážditi, zdraſtiti.

Zerricht, wáhawý, negapný, nebyſtrý.

Zerrieben, rozetřelý, zetřelý, potřelý.

Zerrinnen, rozplýnauti ſe, rozplýwati ſe, roztecy ſe, wie die Hoffnung, pogiti, pominauti.

Zerrinnung, rozplynutj, rozplýwánj, roztečenj, n.

Zerriſſen, roztrhaný, roztržený, abgeriſſen, zerfetzt, otrhaný, roztrhaný, ztrhaný, zeoraný, odraný, rozzedraný, potrhaný.

Zerritzen, rozſſkrábnauti.

Zerronnen, rozplynulý, rozteklý; wie gewonnen, ſo zerronnen, zle nabyté, zle odbyté.

Zerrung, f. ſſmegkánj, dránj, rwánj, tahánj, n. des Mauls, ſſklebenj, n.

Zerrupfen, rozſſklubati, zeſſklubati, rozedrati, poſſklubati.

Zerrütteln, roztřáſti, ztřáſti, rozklátiti.

Zerrütten, rozruſſiti, pokazyti, zmařiti, zmrhati, den Verſtand, rozum zkormautiti, roztržitý včiniti, die Geſundheit, zmrhati zdrawj.

Zerrüttung, f. rozruſſenj, zmařenj, pokaženj, n. des Verſtandes, zkormaucenj, n. paſſ. roztržitoſt, zkormaucenoſt, f. unter dem Volke, roztržitoſt, f. der Geſundheit, zmrhánj, n.

Zerſägen, pilau přeřezati, přepilowati.

Zerſcheitern, ztroſkotati ſe, roztroſkotati ſe, rozbiti ſe, roztřjſkati ſe, zpřelámati ſe.

Zerſcheitert, ztroſkotaný, roztroſkotaný, rozbitý, roztřjſkaný, zpřelámaný.

Zerſchellen, zdřjzhati, zdrtiti, podrtiti, rozdrtiti, potřjti.

Zerſchellern, rozdroboniti, ztroſkotati, roztřjſkati, rozklátiti.

Zerſchellert, ztroſkotaný, rozražený, rozklácený, zdřjzhaný.

Zerſchießen, rozſtřjleti.

Zerſchieden, djlný, rozdjlný, ſ. verſchieden,

Zerſchlagen, entzwey, aus einander ſchlagen, roztlaucy, rozbiti, rozrazyti, rozrážeti, roztřjſkati, in der Mitte, přerážeti, zpřerážen, rozhmožditi, roztepati, zerbrechen, roztlaucy, roztřjſkati, roztřjſknauti, potlaucy, potřjſkati. 2) ſtark ſchlagen, potřjſkati, abprügeln, zerprügeln, ztlaucy, zbjti, ztřjſkati, zhmožditi, ztepati. 3) ſich zerſchlagen, nicht zu Stande kommen, als eine Unterhandlung, ein Geſchäft, wie der Reichstag, eine Geſellſchaft, ein Vorhaben, rozegjti ſe, zkazyti ſe, pogiti, zmařenu býti, na zmar přigiti, ničim býti, ſich das Maul zerſchlagen, hubu ſobě roztlaucy, ſich zerſchlagen, zerbrechen, roztlaucy ſe, potlaucy ſe, rozbiti ſe.

Zerſchlagen, adj. entzwey geſchlagen, roztlučený, rozbitý, roztřjſkaný, roztřjſknutý, rozhmožděný, potřjſkaný, přerážený, zwrážený, rozražený. 2) abgeprügelt, ztlučený, zbitý, ztřjſkaný, zmlácený, zhmožděný. 3) nicht zu Stande gekommen, aus einander gegangen, zkažený, zmařený, von der Arbeit ganz zerſchlagen, pracý zhmožděný.

Zerſchlagung, f. roztlučenj, rozbitj, rozráženj, roztepánj, n.

Zerſchmeißen, entzwey ſchlagen, roztřjſkati, rozrazyti, roztřjſknauti, rozrazyti, zerbrechen, roztlaucy, einen, ztřjſkati, zhmožditi, etwas aufgebautes, rozházeti, rozmetati, ſ. zerſchlagen.

Zerſchmeißung, f. roztřjſkánj, roztřjſknutj, rozraženj, n.

schmelzen, act. rozpausstěti, roz-
ustiti, rozplýwati, přepausstěti,
ass. vel neut. rozpausstěti se, roz-
ustiti se, rozplynauti se, rozplý-
wati se; in Thränen, w slze se
ozplynauti, zerschmolzener, zer-
chmelzender Schnee, rozpusstěný
nih, m.
schmettern, zdrtiti, podrtiti, roz-
rtiti, roztroskotati, rozrážeti, roz-
řjskati, potřjskati, troskotati.
schmieren, zmazati, zmlátiti, s.
erprügeln.
schneiden, als Holz, rozřezati, in
er Mitte, přeřezati, přeřjznauti,
n Stücken, zřezati, rozřezati na
usy; als Brod, Fleisch, rozkráge-
i, rozkrogiti, in Stücke, zkráge-
i, rozkráget na kusy, na hubi-
e, na drobné kausky, in der Mit-
e, překrágeti, překrogiti; Tuch,
Papier mit der Scheere, rozstřjha-
i, rozstřjhnauti, in der Mitte,
řestřjhnauti.
schneidung, f. rozřezánj, rozřj-
nutj, a) přeřezánj. b) rozkrágenj,
ozkrogenj, překrogenj. c) roz-
třjhánj, rozstřjženj, n. přestřjhanj
) přestřjženj, n.
schreyen, sich, rozkřičeti se.
schroten, rozemljti, rozmjlati, roz-
rtiti, zdrtiti, podrtiti.
spalten, aus einander schlagen, roz-
stjpati, rozsstjpiti, rozkálati, roze-
láti, rozkoliti, in Stücke, rozsstj-
pati, rozkálati, zsstjpati, zkálati
na kusy, den Kopf, roztjti roz-
vrátiti, rozsstjpiti, rozekláti hla-
wu, einen Fisch, rybu trhnau-
i, zerspalten, neutr. rozsstjpnauti se,
rozsstjpiti se.
spaltung, f. rozsstjpenj, rozeklánj,
rozkolenj, n.
splittern, zsstjpati, rozsstjpati na
drobno.
sprengen, rozrazyti, rozhoditi, roz-
mrsstiti, na různo roztrhnauti;
ein Kleid, rozedřjti, sich etwas,
roztrhnauti.
springen, rozskočiti se.
stäuben, wie Spreu, rozprássiti se.
rstäubt, rozprássený.
rstechen, rozpjchati, rozbodati, zpj-
chati, zbodati, zbůsti.

Zerstochen, rozpjchaný, zpjchaný, zbo-
daný.
Zerstieben, s. Zerstäuben.
Zerstörbar, zrussitedlný.
Zerstören, eine Stadt, Gebäude, roz-
bořiti, zbořiti, pobořiti, obořiti,
rozmetati, ein Kartenhaus, oder
sonst etwas, das keine allzu gro-
ße Gewalt fodert, rozbaurati, zbau-
rati, vom Grunde, zedna, das Ge-
müthe, zerrütten, zkormautiti, etwas
als den Frieden, die Ordnung, zru-
ssiti.
Zerstörer, m. rozbořitel, bořitel, m.
Zerstöret, rozbořený, zbořený, po-
bořený, rozmetaný, sonst als ein
Kartenhaus, rozbauraný, zbaura-
ný, wie das Gemüthe zerrüttet, zkor-
maucený, als Ordnung, oder Frie-
den, zrussený.
Zerstörung, f. rozbořenj, zbořenj,
pobořenj, obořenj, rozmetánj, n.
des Friedens, der Ordnung, zru-
ssenj, n.
Zerstossen, ztlaucy, zhmožditi, roztlau-
cy, zdřjzhati, sich den Kopf, hla-
wu sobě roztlaucy, die Thüre in
tausend Stücke, dweře na tisýc
kusů roztlaucy, roztřjskati, zdřj-
zhati.
Zerstossen, adj. ztlučený, zhmožděný,
roztlučený.
Zerstreuen, roztrussowati, roztrau-
syti, rozseypati, rozsypati, hin und
her, potrausyti, sich im Walde, oder
sonst, roztrausyti se, rozprchnauti
se, wie Flüchtlinge, Soldaten, roz-
ptýliti, rozplássiti, rozehnati;
das Gemüthe, a) als Unachtsamkeit,
roztržité včiniti, roztrhnauti mysl,
b) als Erquickung, c) wyrážeti,
wyrazyti, die Wolken, Finsterniß,
mračna, tmy, mrákoty rozehnat,
rozptýlit, rozrážet.
Zerstreuet, im Gemüthe, roztržitý.
Zerstreuung, f. roztraussenj, rozsy-
pánj; des Gemüthes, zur Erqui-
ckung, wyraženj; als Hinderniß,
roztržitost, roztrženj mysle, n. roz-
tržka mysle, f. in der Zerstreuung,
w roztržitosti, Zerstreuung der er-
sten Juden, rozptýlenj, rozehnánj,
der Finsterniß, rozptýlenj, roze-
hnánj, rozráženj, n.

Zerstücken, zerstückeln, rozlosowati, rozpoltiti, částkowati, rozčástkowati na kusy, na půly, na častky rozděliti.

Zerstücket, rozlosowaný, rozpoltěný na kusy, na částky rozdělený, rozčástkowaný.

Zerstückung, f. rozlosowánj, rozpoltěnj na kusy, na částky rozdělenj, n.

Zerstümmeln, rozdroponiti, zořezati, podroponiti, s. verstümmeln.

Zerstümmelt, rozdroponěný, kusatý, zořezaný, podroponěný.

Zerstümmelung, f. rozdroponěnj, rořezánj, podroponěnj, n.

Zertheilen, rozděliti, rozdělowati, rozdjleti, rozwrcy, etwas in Stücke, něco na kusy, djly, etwas in zwey Theile, Stücke zertheilen, rozpoltiti, rozpůliti, rozdwogiti, hin und her, rozptylowati, rozptyliti, die Wolken, das Wetter, oblaka rozrážeti, rozháněti; sich hin und her, rozptýliti se, rozděliti se, wie Wolken, wie das Wetter, rozehnati se, zertheilen, wie ein Geschwür, stockende Säfte, rozehnati, rozděliti.

Zertheiler, m. dělič, dělitel, m.

Zertheilung, f. rozdělenj, rozwrženj, n.

Zertheilungsmittel, n. rozháněgjcý prostředek, m.

Zertreiben, rozehnati, rozháněti, rozplassiti.

Zertreibung, f. rozehnánj, rozháněnj, rozplassenj, n.

Zertrennen, rozlaučiti, rozlučowati, rozpogiti, rozpolčiti, rozdwogiti na různo, etwas genähetes, rozpárati, rozedřjti, sich zertrennen, uneins werden, rozdwogiti se, rozděliti se, roztowaryssiti se, tozkmotřiti se, rozlaučiti, zrussiti, russiti towaryšstwo, die Schlachtordnung, ssik, rozrážeti, rozrazyti, sich zertrennen, rozlaučiti se, odděliti se.

Zertrenner, m. tozlaučitel, rozdwogitel, m.

Zertrennlich, rozlučitedlný, rozdwogitedlný.

Zertrennung, f. rozlaučenj, rozpogenj, rozpolčenj, rozdwogenj, n. Uneinigkeit, rozdwogenj, rozděl[illegible] se, roztowaryssenj se, rozlaučenj [illegible] s. Trennung.

Zertreten, tozsslapati, rozsslápnau[illegible]

Zertreten, adj. rozsslapaný, rozsslápnutý.

Zertretung, f. rozsslapánj, rozsslápnutj, n.

Zertrümmern, troskotati, ztroskotati, roztroskotati, roztřjskati, zdřjzh[illegible] na padrtky, na kusy.

Zertrümmerung, f. ztroskotánj, roztroskotánj, roztřjskánj, zdřjzh[illegible]nj, n.

Zerwaschen, rozmeyti.

Zerwerfen, aus einander, rozhá[illegible] rozmetati, entzwey auf [illegible] rozhoditi, rozmrsstiti.

Zerwirken, rozetkati.

Zerwühlen, rozkutiti, rozhrab[illegible] rozpárati, rozklubati, rozp[illegible]

Zerzausen, rozcuchati, rozčech[illegible] rozdrchati, rozmuchlati, roz[illegible]ti, zkostrbatěti.

Zerzauset, rozcuchaný, rozdrch[illegible] rozmuchlaný.

Zerzerren, rozerwati, rozedráti, [illegible]sápati, s. zerreißen.

Zeter, und Mord schreyen, hořek[illegible]wati.

Zetergeschrey, n. hořekowánj, n.

Zeterschreyer, m. hořekowatel, m.

Zettel, m. list, listek, m. cedulka, [illegible]dule, f. der Weber, osnowa, f.

Zettelchen, n. listeček, listek, m. [illegible]dulička, f.

Zettelleute, m. plur. důchodnjcy.

Zeug, n. und m. Materie, [illegible] etwas gemacht wird besteht, [illegible] hmota, hmotnost, f. im Gegensatze [illegible] Tuchs, gewebter; cagk, m. 2) [illegible] zeug, nástrog, m. přjprawa, f. [illegible] Zeug, schlechte Sachen, Schr[illegible] darečka, čač, titěrka, f. elend[illegible] albernes, dummes, närrisches, [illegible]sches Zeug, wěcy bjdné, hlaupé, [illegible]znowské, hlauposti, bláznowst[illegible] darečky, titěrky, čače, ssassky, [illegible]ssky, f. plur. närrisches Zeug mach[illegible] bláznowstwj prowáděti, bláz[illegible] kindisch, tintěrkowati, ssasskow[illegible] frassko[illegible]

ſraſſkowati; titěrky, ſſaſſky, fraſſky, dětinſtwj prowozowati, dowáděti, laſſkowati. Was iſt das für Zeug da, co ge to zač, co ge to za čač, liederliches Zeug, ſchlechte Leute, hlůza, lůza, zběř, holota, chátra lidj, f. leinenes Zeug, plátno. n.

ige, m. ſwědek, m. zum Zeugen rufen, za ſwědka bráti, Zeugen führen, ſwědky weſti, ſwědkami doweſti, dokázati, dotwrditi, oſwědčowati, vſwědcowati něco, Gott zum Zeugen rufen, Boha za ſwědka bráti, Boha ſe dokládati.

igen, adj. von Zeuge, cagkowý.

igen, verb. ein Zeuge ſeyn, ſwědčiti, naſwědčowati, přiſwědčowati, doſwědčowati. 2) Zeugen weiſen, okazowati, okázati, vkazowati, vkázati. 3) gebähren, roditi, zploditi, roditi, porodití, Kind, djtě na ſwět wyweſti, der zeuget, Vater, ploditel, zploditel, rodič, m. Kinder zeugen, ploditi, roditi. 4) etwas verfertigen, hotowiti, zhotowiti.

ghaus, n. ſtřjlnice, zbrognice, f.

gmacher, m. cagkář, cagku ſtrojec, m.

gmeiſter, m. zbrognoſta, ſtaroſta, zpráwce, zbrognice, m.

gniß, n. ſwědectwj, ſwědomj, wyswědčenj, n. Zeugniß geben, von etwas, ſwědectwj, ſwědomj dáwati, dáti, wydati, Zeugniß, ſchriftliches, gutes oder ſchlechtes, der Aufführung, Verwendung, Fähigkeit vom Lehrern, Lehrer, wyſwědčenj, n.

gung, f. plozenj, rozenj, zplozenj, porozenj, n.

gungsglieder, plur. n. porodnj, rodicý audowé, plur. m.

gwärter, m. ſtrážce, ſtrážný zbrojnice, branj, m. ſtrážce zbrognice, ſtřjlnice, f. zbrognj ſtrážnjk, m.

gwirker, m. ſ. Zeugmacher.

be, f. rozynka, f. davon, rozynowý.

th, m. zybet, m.

ethkatze, f. zybětowá kočka, zybet. m.

ge, f. über ein Bett, oder Küſſen, přikrywka, f. přikrywadlo, n. ceycha, powlawka, f.

Zickzack, pruhowaný.

Ziege, f. Geiſe, koza, f.; junge kozyčka, kozka, f. wilde, diwoká koza, von Ziegen, kozý.

Ziegel, m. cyhla; dazu gehörig, cyhelnj, daraus, von Ziegeln, cyhlowý, cyhelný, Ziegel brennen, cyhly páliti, wypalowati, Ziegeln zum Dach, krycý, dlaždicý, zdicý cyhla, m. dlažka, f. hohler, kůrka, preys m. k rycý hákowá cyhla.

Ziegelbrenner, m. cyhlář, cyhelnjk, m.

Ziegeldach, n. cyhlowá, cyhelná, preyzowá střecha, f. cyhelný krow, m.

Zigeldecker, m. přikrywač, m.

Ziegelerde, f. cyhelná zem, f.

Ziegelfarbe, f. cyhlowá, cyhelná barwa, f.

Ziegelfärbig, ziegelroth, cyhlowý, cyhlowé, cyhelné barwy.

Ziegelhütte, f. cyhelnice, f. cyhelna, f.

Ziegellos, bezwzdný.

Ziegelmauer, f. cyhlowá, cyhelná zed, f.

Ziegelofen, m. cyhlowé, cyhelné kamna, f. plur. wo man die Ziegeln brennt, cyhelná, cyhelnj pec, f.

Ziegelſcheune, f. ſ. Ziegelhütte.

Ziegelſtein, m. kámen cyhelnj, m. cyhla zdjcý, ſklepowá, dlaždička, f. ziegelſteinern, cyhelnj, ſ. Ziegel.

Ziegelſtreicher, m. cyhlář, cyhelnjk, m.

Ziegelweis, na cyhlu.

Ziegenartig, kozowý.

Ziegenbart, m. kozý brada, bradatoſt, f.

Ziegenbock, m. kozel, m.

Ziegenfell, n. kozý kůže. f.

Ziegenfleiſch, n. kozý maſo, n.

Ziegenhaar, n. wlna kozý, f.

Ziegenheerde, f. ſtádo kozý, n.

Ziegenhirte, m. kozák, paſtucha, paſtýř koz, kozý. m.

Ziegenkäſe, m. kozý ſeyr, m.

Ziegenlorbeeren, plur. f. kozý bobky, plur. m.

Ziegenmelker, m. kozodog, kozodogič, m.

Ziegenmilch, f. kozý mljko, mléko, n.

Ziegenſtall, m. kozý ſtáge, f. chlěw, m.

Ziehbrunn, m. kopaná ſtudnice, ſtudna, f.

Zieheimer, m. kazný okow, m.

Ziehen, ſchleppen, tahati, táhnauti; eine Linie, čáru táhnauti, trhnauti, durch etwas, ztrhnauti ſkrze něco čáru, einen Kordon, obtáhnaut kolem, obtočit, obtáčet, an ſich, zu ſich ziehen, přitáhnauti k ſobě, über, auf etwas ziehen als Leder, přetáhnauti, überziehen, einen zu Rathe ziehen, radu brátí s někým, w radu wgiti s někým, raditi ſe, poraditi ſe s někým, rady ptáti, do rady wzýti. Unglück über ſich ziehen, neſſtěſtj ſobě vhoniti, pád wzýti, Worte auf ſeine Meynung ziehen, ſlowa na ſebe potahowati, den Degen, vom Leder ziehen, kord z poſſwy wytáhnauti, wydobyti, dobyti, wytrhnauti, potrhnauti, wytaſyti, z poſſwy dobyti meče, kordu. Das Maul ziehen, hubu ſſpuliti, Schiffe zu Lande ziehen, k břehu ſe připlawiti. Looſe ziehen, looſen, loſowati, ſich etwas über Hals, auf ſich, über ſich, auf den Hals als Haß, Verdruß ꝛc. ziehen, vhoniti, vtrženi, působiti ſobě něco, vwaliti na ſe něco, etwas in die Länge ziehen, protahowati, prodlužowati, něco protáhnauti, herum, umziehen mit einer Waare, obchoditi, obcházeti, kupčiti, bis wohin ziehen, dotáhnauti, přitáhnauti. 2) Kinder ziehen, děti wychowáwati, zu allem Guten, ke wſſemu dobrému wésti, groß ziehen, wychowati, ſich eine Ehre, Schande an einem, wychowati ſobě hanby, cti, etwas, einen, ſ. Erziehen, 3) ſich begeben, wandern, als in ein ander Haus, aufs Land, stěhowati ſe, odstěhowati ſe, přeneſti, přeſtěhowati, poſtěhowati ſe, odebrati ſe, odbjrati ſe, wybrati ſe, wo wirſt du itzt hin ziehen, kam ſe teď budeš stěhowat, kam ſe teď odstěhuješ, odebereš, poſtěhuješ, zabereš? in fremde Länder, do cyzých zemj ſe odebrati, wybrati, odbjrati, vbjrati, wydati ſe, aus der Stadt, z města ſe wystěhowat, wybrat, odstěhowat, odebrat, zu jemands in Dienſt ziehen, k někomu ſe do služby dáti, k někomu do služby gjti, haufenweis ziehen, ſtádně táhnauti, ins, zu Feld, über den Feind ziehen, do pole na nepřjtele táhnauti, wytáhnauti, ein Rohr ziehen, paziti ručnicy, gezogen Rohr, pažená ručnice, f. den Hut ziehen, klobauk ſegmauti, ſmeknauti, ztáhnauti, ziehen, ſpannen, ſchmerzen in den Gliedern, zſtahowati, Saiten auf ein Inſtrument, ſtrog ſtrunami potahowati, ziehen wie der Wind, die Luft, táhnauti, fičeti, fučeti, ziehen, deuten, auslegen als auf ſich, potahowati, wztahowati na ſebe, auf die Wache, na ſtráž zatahowat, ziehen, dehnen, táhnauti, tahati, ſich ziehen, táhnauti ſe, was ſich ziehen läßt, tažný, tahaunowatý, daß ſich etwas ziehen läßt, tažnoſt, f. ziehen, kriegen, um das Geld bringen, natahowati, durch etwas ziehen, z. B. einen Faden, protáhnauti nit, in etwas (hinein) ziehen, wtáhnauti, ſich, wie Feuchtigkeit, Geruch, Luft, Athem, wtáhnauti ſe w něco do něčeho, wie der Magnet das Eiſen, táhnauti, an ſich ziehen, Macht, Regierung, Erbſchaft, vwáſati k w moc, w králowſtwj, w dědictwj, oſobiti ſobě. Geld, oſobiti ſobě penjze, nach ſich ziehen, jemanden mit nehmen, potáhnauti za ſebau, etwas wirken, als Folgen z. B. Schande, působiti, ploditi, zploditi, ſobiti, zploditi, táhnauti za ſebau. Aus etwas heraus ziehen, natahowati, wytáhnauti, Nutzen, Gewinn, Moral, vžitku, zyſku z něčeho nabýwati, dobýwati, dochazeti, Folgen, následky z něčeho wywoditi, die Armee, Beſatzung, aus dem Lande, Orte, wogſko po ſádku wywesti, wytrhnauti, etwas ziehen, darzu nehmen, ſchlagen, přiwrcy, přirazyti, jemanden zu ſich, někoho k ſobě přitáhnauti, ziehen, trinken, táhnauti, ſyri

syti, aus einander ziehen, roztáhnauti, roztahowati, in einander, stáhnauti, herunter, zstáhnauti, hinauf, wytáhnauti, hinein, wtáhnauti, auf die Seite, na stranu potáhnauti, odwesti bey der Hand, beym Fuße, za ruku za nohu tahati, táhnauti, wenig die Glocke, zatáhnauti za zwon, zur Tafel, k stolu wzýti, bráti, přiwzýti, neut. ziehen, wandern, táhnauti, odbjrati se, ſ. oben, zieh von hier, táhni, klid se, odtáhni, odklid se, ber se, odber se, hybey odtud.

Ziehen, das, n. Wandern, stěhowánj se, odstěhowánj, odbjránj se, b) tažení, n. ſ. Wandern.

Zieher, m. krokwička f. krokwice, f.

Ziehkind, n. schowanec, m. erzogenes, odchowanec, m. wychowanec, m.

Ziehochs, m. Zugochs, tažný wůl, m.

Ziehflaster, n. wytáhugjcý mázba, f.

Ziehrad, n. tažné kolo, n. ſſkřipec, m.

Ziehſeil, n. prowaz ſſkřipečnj m. k tažení, m.

Ziehung, f. tah, m. tažení, n.

Ziehungstag, m. den tahu, m.

Ziehzeug, n. nástroge, m. plur. přjpravy wytažné, k tažení, f. plur.

Ziel, n. zum Schießen, Laufen, Werfen, Springen, cýl, m. meze, f. Ziel ſetzen, cýl, meze vložiti, wytknauti, es überſchreiten, darüber ſchreiten, cýl, meze překročiti, přeſtaupiti, přes meze se pustiti, dáti, Ziel als Abſicht, Endzweck, cýl, zřetel, shled, konec, naměřenj, n. das Ziel erreichen, cýle, konce, shledu dogjti.

Zielen, im Schießen, nach etwas, nach einem, auf etwas, auf einen, mjřiti, měřiti, směřowati, čeliti, po něčem, po někom, na něco, na někoho, k němu; als Abſicht, směřowati, čeliti k němu, na něco. Es zielet dahin, darauf, k tomu, na to směřuge, čelj, zřj, nach etwas als nach eines Herzen, mjřiti po srdcy, k srdcy.

Zielen, das, n. mjřenj, m. směřowánj, n.

Zieler, m. beym Schießen, mjřič, mjřitel, m.

Zielſetzer, m. wyměřič, měřič. m.

Ziem, m. bey den Thieren, plece, f. plu.

Ziemen, geziemen, náležeti, přináležeti, ſluſſeti, přiſluſſeti. Es ziemet ſich, náležj, přináležj, přjležj, ſluſſj, přiſluſſj.

Ziemend, ziemlich, geziemend, náležité, ſluſſný, přiſluſſný.

Ziemer, m. Vogel, kwjčala, f. kwjčaljk, m. der Ochſen, wlaſatá, ſwazowá, klaubnj zjla. f.

Ziemlich, přiſluſſný, ſluſſný, ſ. ziemend.

Ziemlich, adver, doſti, poněkud, hrubě, ſo ziemlich, gakž takž, tak poněkud.

Ziemlichermaßen, ſ. ziemlich, adv.

Ziemlichkeit, f. náležitoſt, ſluſſnoſt, přiſluſſnoſt, f.

Ziepdroßel, f. gewißer Vogel, kwjčala, f.

Zier, Zierde, f. ozdoba, okraſa, f. ſſperk, m. einer Rede, ſ. Zierlichkeit.

Zieren, ozdobowati, ozdobiti, okráſliti, kráſliti, ſſlechtiti, oſſlechtiti, ſſperkowati, die Tugend ziert den Menſchen, ctnoſt ſſlechtj, kráſlj člowěka, f. 2) ſich zieren, ſeltſam geberden, affektiren, vpeypati se, oſteychati ſe.

Zieren, das, n. Affektiren, vpeypánj, n.

Zierer, m. ozdobitel, oſſlechtitel, m. der affektirt, vpeypač, m.

Zierlicht, vpeypawý, vpeypačný, oſteychawý.

Zierlich, ozdobný, vſſlechtilý, wýtečný; eine zierliche Rede, ozdobná, vſſlechtilá, ſſwárná řeč f.

Zierlich, adv. ozdobně, vſſlechtile, wýtečně, ſſwárně.

Zierlichkeit, f. ozdobnoſt, ozdoba, vſſlechtiloſt, f. der Rede, Worte, ozdoba, ozdobnoſt, vſſlechtiloſt, ſſwárnoſt, řeči, ſlow, f.

Zierrath, m. ozdoba, okraſa, f. ſſperk, m.

Zierung, f. ozdobenj, okráſlenj, kráſlenj, ſſlechtěnj, oſſlechtěnj, přivſſlechtěnj, n.

Zieſelmaus, f. Hamſter, ſyſel, m.

Ziffer, f počet, m. (cyfra) f. početná figura, f. početnj známka, f.

Zifferblatt, n. der Uhr, početnj, cyfernj list, m.
Zimmer, n. pokog, m. pokogjk, m. (gizba), f. von Brettern, srub, m. zum Essen, gistba, f. wečeřadlo, n. krmnice, f. zum Schlafen, ložnice, lehárna, f. komňata; von Brettern, srub, m.
Zimmeraxt, f. hlawátka, f. dlubna, f. tesařská sekera, wosstěpačka, f. ssiročina, f. kleinere, pobjgečka, f.
Zimmergesell, m. tesařský towaryš, m.
Zimmerhandwerk, n. tesařstwj, tesařské řemeslo, n.
Zimmermann, m. tesař, m.
Zimmermeister, m. tesařský mistr, m.
Zimmern, bauen, budowati; behauen, tesati, die Stube, wo gezimmert wird, tesárna, f.
Zimmern, das, n. budowánj, stawěnj, n. 2) Behauen, tesánj, n.
Zimmernagel, m. břewnowý hřebjk, m.
Zimmerwerk, n. tesa, f.
Zimmet, m. skořice, f. von Zimmet, oder dessen Art, skořicowý.
Zimmetbaum, m. skořicowý strom, m.
Zimmetöl, n, skořicowý oleg, m.
Zimmetrinde, f. skořicowá kůra, f. skořice, f.
Zinke, m. zum Blasen, cynk neb pastussj pastewský roh, pisstěl, m. am Horn, paroh, m.
Zinken des Hirschgeweihes, plur. m. parohy, plur. m.
Zinkenbläser, m. trubač, m. pisstěc na cynk, na roh, trubiroh, m.
Zinn, n. cýn, ceyn, m.
Zinne, f. makowice, f. swrssek, wrch, m.
Zinnern, cýnowý, ceynowý.
Zinngießer, m. konwář, cýnař, m.
Zinngrube, f. dul cýnowý, m.
Zinnkraut, n. zum Scheuern, přeslička, f.
Zinnober, m. cynobr, m.
Zins, m. Abgabe, Steuer, berně, daň, f. plat, m. cynže, f. plat, poplatek, m. von der Miethe, nágem, cynže, f. plat, záplatek, m. von Grunde und Boden, Interesse, aurok, vrok, m. auf Zinsen geben, leihen, na aurok dáti, půg... rozpůgčiti.
Zinsacker, m. poplatné pole, n.
Zinsbar, poplatný, solcher Mensch, ... platnjk, m. poplatný člowěk, ... chen, poplatné včiniti.
Zinsen, platiti daň, poplatek.
Zinsfrey, swobodný od poplat... danj, cynžj.
Zinstag, m. den placenj cynže, ...
Zinsung, f. dáwánj, placenj po... tků n. daně, cynže, f. plur. ... platky, m. plur.
Zinszahl, f. Řjmský počet, m.
Zipfel, m. cýp, konec, m. etwas ... rechten Zipfel aufaßen, něco ... nale nastrogit, Zipfel des ... Meeres, roh, der Parůcke, ... fljk, vzljk, m.
Zipflicht, vzlowatý, wie ein ... Landes, rohowatý, rohatý.
Zipperlein, n. dna, plur. n. lám... článcých, w klaubjch, n. ... nemoc, f. der sie hat, na dn... nawý, dnawý, es haben, ... stonati, Zipperlein an ... pakosnice, f. dna, plur. n. ... nj w rukau. n.
Zirbelbaum, Zirbel, m. lesnj ... wice, f.
Zirbelnuß, f. borowá ssisska, ...
Zirkel, m. das Instrument, kru... kružadlo, kleiner, kruhátko, ... tko, n. die Figur, der Kreis, ... n. kotauč, m. okolek, ... kruh, im Zirkel, w kole, ... kole, kolem gjt, im Zirkel ... milie, w kole rodiny; Zirkel ... kolo vdělati, sich im Zirkel ... drehen, w kolo, do kola se ... zatočiti, halber Zirkel, ... la.
Zirkelförmig, okrauhlý, kulatý ... so ist, okrauhlost, f.
Zirkeln, kraužiti, kolo wykrau... sich, w kolo, do kola se točiti, ... tit.
Zirkelrund, kulatý, okrauhlý, ... okrauhliti.
Zirkelung, f. kraužení, n.
Zirkelweis, adv. okrauhle.
Zirkularschreiben, n. cyrkulář, ...

irnenbaum, m. buk, m. bukwice, f. von demſelben, bukowý.
iſcheln, ſſeptati, mukati, in das Ohr ziſcheln, do vcha ſſeptati, poſſeptati, poſſermo wbreptati.
iſcheln, das, n. ſſept, m. ſſeptánj, n. ſſepty, m. plur.
ſchen, ſypěti, ſyčeti, ſyptěti, heraus, wyſypěti, wyſyčet, ſyčenjm wyhnat.
ſchen, das, n. ſyčenj, ſypěnj, ſyptěnj, n.
ſchend, ſypěcý, ſyčjcý, ſypěgjcý, ſyptjcý.
ſererbſe, f. cyzerna, f.
ſmaus, f. ſyſel, m. polnj myš, f. dazu gehörig, ſyſlowý, wie ſolche Maus, ſyſlowatý.
:her, f. cytara, f.
:rone, f cytron, m. davon, cytronowý.
:ronenbaum, m. cytronowý ſtrom, m.
:teraal, Zitterfiſch, m. lenoch, m.
:terer, m. Quacker, wztrekljk, třeſtjk, m.
termaal, n. Zitterflechte, liſſeg, m.
tern, třáſti ſe, třjſti ſe, ſtark, chwjti ſe, drkotati.
tern, das, n. třeſenj, n. ſtarkes, hwěnj ſe, drkotánj, n. kömmt mich n, mráz, hrůza gde po mně, pojnám ſe třjſti, mit Zittern, s třeenjm.
ternd, třeſaucý ſe, třeſawý, třeſucý, reſlawý, třuſlawý, zitternde Hand, řeſawá ruka, třaſlawá, zitternd ntworten, třeſa ſe, s třeſenjm odowjdati, zitternd machen, w třenj wweſti.
ernadel, f. třeſutá, hybawá gela, f.
erpferd, n. kůň třaſlawý, m. třeucý ſe, m.
herlein, n. pěnice, f.
hern, ſ. zwitſchern.
ver, m. ein Gewächs, cycwar, m.
m. ein Zeug, cyc, m. daraus, cowý.
, f. u. m. cecek, cyc, cecýk, m.
cnj bradawice, bradawička, f.
prs, m. kleine, cecýček, m. die, der große Zitzen hat, cecatý, cecatá, der Thiere, wemeno, wegmě, n. cecek, m.
Zitzfabrikant, m. ſtrugce cycu, m.
Zitzfabrike, f. cycowá djlna, f.
Zobel, m. ſobol, m.
Zobelfell, n. ſobolowá kůže, f.
Zobelpelz, m. ſobolowý kožich, m.
Zofe, f. ſlužka, nohſleda, f.
Zoll, clo, n. poplatek, m. wovon er geben wird, poplatný, celný, auf etwas legen, clo, poplatek vložiti, 2) Zoll, Maas, palec, (caul.) m. einen Zoll breit, palce zſſjři, dick, zrlaussti.
Zollamt, n. vřad celnj, m. poplatnj m.
Zollbar, , poplatný.
Zollbedienter, m. služebnjk celnj, m.
Zollbereiter, m. cla ſgezdec, m.
Zollbude, f. Zolbank, Zollhaus, celnice, f.
Zolleinnehmer, m. cla weyběrčj, wýběrčj, m.
Zollfrey, ſwoboden od cla, oſwobozený od cla, od poplatku, nepoplatnj, die Gedanken ſind zollfrey, myſſlenj gſau ſwobodná.
Zollen, platiti clo, von dem man zollen muß; das da zollet, poplatný, celný.
Zollfreyheit, f. ſwoboda, f. oſwobozenj, n. od cla, od poplatku.
Zollhaus, n. celnice f. celnj dům, m.
Zöllner, m. celnjk, celnj, m. celný.
Zollpachter, m. pronágemnjk cla, m.
Zollſchreiber, m. celnj pjſař, m.
Zopf, m. wrkoč, m. (leljk, ruljk).
Zopfband, n. pentle na wrkoč, wrkočnj, f.
Zöpfchen, n. wrkůček, m.
Zorn, m. hněw, m. hněwiwoſt, zloſt, f. behender, vnáhlenj, h. darinn gerathen, vnáhliti ſe, darein kommen, gerathen, hněwem ſe popuditi, rozhněwati ſe, rozprchliti ſe, rozhorliti ſe, in Zorn bringen, přiweſti, popuditi k hněwu, k zloſti, im Zorne, aus Zorne, w hněwu, z hněwu, w zloſti, den Zorn auslaſſen, hněw wypuſtiti, den Zorn fahren laſſen, hněw puſtiti, mimo ſebe puſtiti, od-

loziti, hněwu nechati, mášigen, vskrowniti hněwu, der Zorn leget ſich, hněw, zloſt vomigj, den Zorn auf ſich laden, hněw na ſebe vwaliti, zum Zorne reizen, zdrážditi, zdraſtiti, popuditi k hněwu, Zorn verurſachen, vroditi, způſobit hněw.

Zorngericht, n. ſprawedliwý ſaud, m.

Zornig, zum Zorn geneigt, hněwiwý, popudliwý, zloſtný, zornig eben jetzt, hněwiwý, rozhněwaný, rozlobený, auf einen werden, rozhněwati ſe, rozprchliti ſe, rozlobiti ſe, rozhorliti ſe, hněwiwým býti, hněwem ſe popuditi, hněw wzýti na někoho, zornig ſeyn über einen, hněwati, zlobiti, hněwiwým, rozhněwaným býti na někoho, hněwno býti někomu na někoho, zornig machen, rozhněwati, popuditi k hněwu, hněwati, rozlobiti, rozhorliti, auf ſich, na ſe rozhněwati, ſehr zornig, tobend vor Zorn, řwaucý, ſápagicý ſe hněwem.

Zornwetter, n. zlá bauřka, f.

Zornig, adv. hněwiwě.

Zornmůthig, hněwiwý, zlobiwý.

Zornmůthigkeit, f. hněwiwoſt, f. popudliwoſt k hněwu, zlobiwoſt, f.

Zote, f. mrzkoſt, oplzloſt, kudrlinka, f. Zoten reißen, mrzce, oplzle ſobě weſti, mluwiti, mrzkoſti prowáděti, lotrowati, čtwerčiti, tlachati.

Zotenreißen, das, n. mrzké, zlé, oplzlé mluwenj, n. lotrowánj, čtwerčenj, tlachánj, n.

Zotenreißer, m. mrzkomluwnjk, čtwerák, kuderlinkář, m.

Zotte, Zote, f. chlup, m.

Zotticht, chlupatý, ſrſnatý, kudlaté, koſtrbatý, machen, rozchlupatit, gemacht, rozchlupacený, rozkudlacený, rozkoſtrbatený.

Zu, k, ke, zu einem gehen, k někomu gjti, zu mir, ke mně, zu dir, k tobě, zu beyden Theilen, s obogj ſtrany, s obau ſtran, zur rechten, linken, na prawo, na lewo, na, po prawý, lewý ſtraně Zu Abend, kwečeru, zu unſerer Zeit, za naſſeho času, naſſeho času, zur, zu rechter Zeit, w čas, wprawý čas, zu der Zeit, za toho, w tomto času, zu denſelben Zeiten, za onýchž časů, dnů, w těchto časech, zu ſeiner Zeit, ſwým časem, zu meiner Freude, Betrübniß, Ehre, Schaden, Nutzen, k mé radoſti, k mému žármutku, k mé cti, ſſkodě, k užitku, zur Ehre gereichen, býti ke cti, zum Schaden ſeyn, gereichen, býti ke ſſkodě, na ſſkodu, zu Liebe jemanden, někomu k ljboſti, zu Willen ſeyn, wůli, po wůli býti, ſ. Wille, zu Gefallen thun, k ljboſti, wděk učiniti; zu Rechte, práwně, zur Seite, po ſtraně, po boku, zu Bette, do poſtele, zu etwas lachen, weinen, ſagen ꝛc. k něčemu ſe ſmáti, plakati, řjcy ꝛc. zu etwas ſetzen, thun, zufügen, k něčemu přiſaditi, přidati, přiložiti, zum Beweiſe, na důkaz, zum Beyſpiele, ku příkladu, zum wenigſten, alespoň. b) neyméně ſ. wenigſtens; zur Genüge, doſtatečně, auplně, zu etwas werden, býti k čjm, einen zum Feldherrn, Doktor, Soldaten ꝛc. machen, erwählen, ſtanowiti někoho wůdcem, doktorem, wogákem, za wůdce, za doktora, za wogáka, z někoho wůdce, doktora, wogáka učiniti, erwählen, wywoliti někoho za wůdce, za doktora, za wogáka, zum Gelächter werden, býti za poſměch, k rozpráwku, k poſměchu lidem, zu, (das ſupinum) um, zu, in der Abſicht, by, aby, z. B. zu ſehen, hören, zanken, ꝛc. by, aby widěl, ſlyſſel, ſe wadil, ohne, zu, a) wenn man ein ſubſtantivum haben kann ne by, ne aby, z. B. ohne zu ſchmecheln, ne abych gim lahodil, nepochlebowal, nepochlebugic gim. b) wenn beyde verba auf ein ſubſtantivum gehen, z. B. er ſagte es, ohne zu bedenken, ohne ſich zu fürchten, řekl to nepomyſle, nebogtě. c) wenn es auf ein anders ſubſtantivum geht, z. B. er ſtund auf, ohne jemanden zu grüßen, den Hut zu rühren, wſtal, žádného nepozdrawě, klobaukem nepohna, einem zu trinken, zu eſſen geben, dáti někomu pjt, gjſt, zu verſtehen, dáti k pro-

rozumění, gerade zu, immer zu, ur zu, gen přjmo, gen pořád, en do toho, do řjzu, zu, allzu, řjliš, z. B. zu furchtſam, zu kühn, umm, přjliš bázliwý, bogácný, mělý, hlaupý, zu viel, přjliš moho, zu, bey verbis, wenn ein abſtantivum vorhergehet, z. B. die elegenheit, die Zeit zu ſchreiben, u leſen; přjležitoſt, čas k ſpanj čtenj, geht ein verbum vorher, ſo olget ein infinitiv oder bych, bych, z. B. er befahl mir, ihm zu olgen, zu ihm zu kommen, weg zu hen, weg zu fahren, poručil mi, ych ho následowal, ſebe následowat, bych k němu přiſſel, k ſo ě přigjt, bych odeſſel, odegel, ode el, odegjti, odgeti, das Beſte iſt, m zu ſagen, ihn zu fragen, ney pſſj geſt, pro něg poſlat, ſe ho ptat, ich wünſche, ſuche, ein Herr u werden, zu ſterben, přegi, hle jm pánem být, vmřjt, bych pá em byl, vmřel, ich fürchte mich n anzuſprechen, bogjm ſe na ně o promluwit, das iſt ſchwer zu reffen, zu ſchreiben, zu verſtehen, ꝛc. o ge těžký, lehký k pſanj, treſe j, k dowedenj, k ſrozumění ꝛc. hko, těžko pſát, trefit doweſt, ozumět ꝛc. er gab mir ein Buch u leſen, dal mně knihu čjſt, k tenj, es iſt nicht zu beſchreiben, aus ſagen, nenj k wypſánj, k wyr enj, es iſt nicht möglich es zu be hreiben, es auszuſchreiben, es aus ſprechen, auszuhalten, auszuſtehen, enj možne to wypſat, wypowědjt, ydržet, wytrpět, viel, wenig zu hun, zu arbeiten, zu ſagen, zu be ürchten, zu hoffen ꝛc. haben, mjti nnoho, málo co dělat, co praco vat, na prácy, co ſe obáwati, z čeho co obáwat, co daufat, u haſt nichts zu fürchten, nemáš z ničeho co bát, nicht zu ſagen, zu edenken, zu geſchweigen, nedjm, eřkuli, nercyli, zu Boden fallen, ürzen, werfen, na zem, k zemi ra nauti, porazyti, vwrcy, o zem ně jm praſſtit, vdeřit, zu Pulver zerrei ſjben, na prach ſetřiti, rozetřjti, zu Stande bringen, ſ. Stand, zu, zu geſperrt, zamčeno, zamknuto, zawřeno, es iſt zugeſperrt, zamčeno, zam knuto, zawřeno, davon iſt gar nicht zu reden, zu ſprechen, davon zu ge denken, o tom nenj ani co mlu wit, co říct, na to nenj ani co myſlit, ich weis gar nicht zu ſagen, newjm co říct, cobych řekl, zu Rom, zu Wien, zu Prag, zu Hauſe ſeyn, býti w Řjmě, we Wjdni, w Praze, doma, zu Fuße, zu Pferd, pěſſky, na koni, gjzdecky, zu Waſſer, und zu Land, po wodě y po zemi, zum Geſchenk, zum Beſcheid ge ben, kriegen, dáti, doſtati darem, za dar, za rozſudek, zu nichts, zu Pulver, Stein, Aſche ꝛc. werden, w nic, w prach, w kámen, w popel obrácenu býti, popelem lehnauti, zur Welt bringen, poroditi.

Zuarbeiten, immer, pracowati, dělati pořád, dořjzu.

Zuathmen, přidychati, nadychati.

Zubehör, n. das übrige, nöthige, ſ. Zugehör.

Zubeißen, beißen, kauſati pořád, do řjzu, etwas, přikuſowati, zur Welt bringen, poroditi.

Zubenamen, přjgmjm gmenowati, přjgmj dáti, zubenamt, s přjgmjm.

Zuber, m. dčber, m.

Zubereiten, připrawiti, připrawowati, přichyſtati, chyſtati, přiſtrogiti, ſtrogiti, hotowiti, přihotowiti, etwas, eine Sache, Waare, připrawowati, přiſtrogiti, připrawowati, Leder, Leinwand, kůži, plátno dělati, wyděláwati, eine Speiſe, ein Gaſtmahl, přiſtrogiti, ſtrogiti, připrawiti, ſich zu jemanden, zu etwas, připrawiti, přichyſtati, přiſtrogiti, naſtrogiti.

Zubereiter, m. ſtrugce, připraw tel, m.

Zubereitung, f. přjprawa, f. připra wenj, n. přichyſtánj, chyſtánj, ho towenj, přihotowenj, přiſtrogenj, ſtrogenj, n. der Sache, Anſtalt, přjprawa, f. připrawenj, ohne alle Zubereitung, wie ein Menſch, bey

wſſj přjprawy, Zubereitung einer Speiſe přjprawa, připrawenj, při‑ſtrogenj gjdla, einer Sache, Waare, připrawenj, přjſtrogenj, ſtrogenj, n. přjprawa f. des Leders, wydělá‑wánj, připrawowánj, n.

Zuberſtange, f. ſochor, m. bidlo, n. powěřen, m.

Zubinden, zawázati, zawazowati, eine Wunde, zawázati, vwázati.

Zublaſen, Luft, pořád wáti, pořád ſaukati, einem etwas einhelfen, náſaukati, naſauknauti.

Zublinzen, mhaurati, zawjrati oči, mžikati, mauřiti, přimauřiti, zamauřiti, zmauřiti, metaph. přehljžeti, přezřjti, ſkrz prſty hleděti, oči zamauřiti.

Zubringen die Zeit, das Leben, tráwiti, ſtráwiti 2) ſchlecht, mrhati, einem etwas, als ein Heyrathsgut, přineſti, přináſſeti, zubringen, přináſſeti, poctu dáti.

Zubringer, m. dohazowač, m.

Zubringerinn, f. dohazowačka, f.

Zubringung, f. der Zeit, tráwenj, ſtráwenj čaſu, n.

Zubuße, f. Aufwand, přjdawek, m. als Ergänzung, důſtawek, m. ſnůſſka, f.

Zubüßen, noch dazu geben, erſetzen, přidati, přičiniti, ſnéſti, ergänzen, doſtawiti.

Zucht, f. kázeň, f. cud, m. Ehrbarkeit, počeſtnoſt, zwedenoſt, mrawopočeſtnoſt, f. in aller Zucht, in Züchten, we wſſj počeſtnoſti, was das vor eine Zucht iſt! iſt das nicht eine Zucht, co ge to za řád? za kázeň? ſcharf in der Zucht halten, w kázni, w hrůze držeti, mjti, Zucht, Junge des Viehes, plod, mladý.

Züchten, ehrbar thun, vpeypawě, počeſtně ſobě weſt.

Züchten, das, n. vpeyprawoſt, f. vpeypánj, n. ſedlſký ſtud, m.

Zuchthaus, n. dům kázně, káznj, m. tuřeł, f.

Zuchthengſt, m. puſſták, m.

Züchtig, kázaný, cudný, počeſtný, zwedený, mrawopočeſtný.

Züchtig, adv. kázaně, počeſtně, cudně, zwedeně, mrawopočeſtně.

Züchtigen, kárati, zkárati, treſtati, zkárati, wegen etwas, z něčeho.

Züchtiger, m. kárač, kàratel, m.

Züchtigung, f. kánj, n. zkárání, n.

Zuchtlehre, f. včenj o cudu, o kázni, o mrawjch, mrawné, n. o mrawné počeſtnoſti.

Züchtling, m. ſchowanec, m. im Zuchthauſe, wězen, wězný, m.

Zuchtlos, nekázaný, bez kázně, necudný, bez cudu, nepočeſtný.

Zuchtmeiſter, m. pěſtaun, m. ryčnjk nad počeſtnoſti, mrawů, 2) im Zuchthauſe, zpráwce wězňů 3) zu Rom, káratel, treſtatel mrawů, m.

Zuchtmeiſteramt, n. vřad treſtatelſký, m. treſtatliwa, f.

Zuchtmeiſterlich, treſtatliwý.

Zuchtruthe, f. metla, f.

Zucken, zücken, das Schwerdt, wytrhnauti, wytrhnauti, dobyti, wytáhnauti, wytáhnauti meč, mit dem Fuße, trhnauti, potrhnauti, mit potrhnauti ramenem, nohau

Zücken, das, n. trhánj, trženj, n. des Schwerdts, dobytj, meče, n.

Zucker, m. cukr, m. von Zucker, cukrowý.

Zuckerbecker, Zuckerbäcker, m. cukrář, m.

Zuckerbeckerey, Zuckerbäckerey, f. Werk, cukrářſtwj, n. der Ort, Werkſtatt, cukrárna, f.

Zuckerbrod, n. cukrowý chléb, m.

Zuckerbüchſe, f. puſſka na cukr, f.

Zuckerkandis, Zuckerkandel, m. cukrkandel, ledkowý cukr, m.

Zuckererbſe, f. pokrautka, lahůdkowá, f.

Zuckereßig, m. kyſelý cukr, m.

Zuckerhut, m. homole, cukru, f.

Zuckerküchelchen, n. cukrowá chautka, pokrautka, lahůdka

Zuckermund, m. ſladkomluwný, mluwdjk, m.

Zuckern, cukrowat.

Zuckerrohr, n. cukrowá hůlka, f.

Zuckerſüß, co cukr ſladký, lahodný, ſladičký, ſladančky.

Zuckerwerk, n. lahůdky plur. f. cukrowinky, pochautky cukrowé, plur. cukrowj, n.

ckerwurz, f. červená řepa, f.
ckung, f. trhánj, potrhowánj, trže-
ſj, n.
decken, přikryti, přikrýwati, za-
kryti, zakrýwati, zastřjti, zastjra-
i, přistřjti, zudecken mit Prügeln,
Schlägen, vbiti někoho, mit Sau-
en, dotrhnaut někoho.
dem, k tomu.
denken, einem, přimysliti, obmysli-
i, ein Vermächtniß, Geſchenk, Amt,
bmysliti někoho dědictwjm, da-
em, přimysliti, přisauditi dědi-
twj, dar.
dringen, ſich, dráti se, násylným
ýti, zu einem, zu etwas, dráti se,
ačiti se, přidrati se k někomu, k
čemu, auf einen, mit etwas, do-
irati, dorážeti, třjti, vléhati, do-
hati, tlačiti na někoho, mit der
anzen Macht, waliti se, řititi se,
ráti se, hrnauti se.
dringen, das, n. dranj se, n.
dringlich, násylný, vléhagicý, nalé-
agicý, kwapný, vlehawý.
dringlichkeit, f. násylj, n. vléhawoſt,
vlehánj, n. kwapnoſt, f. klopo-
noſt, f.
drücken, zatlačiti, die Augen einem
Sterbenden, zatlačiti oči, wie ein
Sterbender, zamauřiti oči, ein Au-
e zudrucken, gedno oko zamau-
it.
eignen, přiwlaſtniti, die Urſache,
der einem, ſich etwas als Urheber,
řiwlaſtniti, přičjſti, připſati, při-
ſobiti někomu, ſich zueignen, es
aben wollen, in Beſitz nehmen, ſo-
é přiwlaſtniti, oſobiti, přioſobiti,
ſobowati, ſobiti, oſwogiti, wo-
vogiti, einem ein Buch, knihu
iwlaſtniti.
ignung, f. přiwlaſtněnj, n. wenn man
ch ſelbſt etwas zueignet, dem Beſi-
e nach, přiwlaſtněnj, oſobenj, o-
vogenj, ſobenj, eines Buchs, při-
laſtněnj, n.
gnungsſchrift, f. ſpis přiwlaſtně-
j, m. připjſnj, m.
ilen, připoſpjchati, připoſpjſſiti,
ſpjſſiti.
ntbieten, wzkazowati, wzkázati.
rkennen, zuſprechen, přisauditi, přiwlaſtniti, Strafe, den Tod, po-
kutu, ſmrt vloziti, přisauditi.
Zuerkennung, f. Zuerkenntniß, einer Sache, přisauzenj, n. der Strafe, přisauzenj, vloženj, n.
Zuerſt, neyprw, neyprwe, předkem, předně, napřed.
Zufahren, geſchwind, immerfort, vgjžděti, geti do řjzu. 2) auf einen gerade herbey, herzu, přigjžděti, zufahren, mit dem Wagen, Schiffe, immerfort, geſchwind, vgjžděti, geti do řjzu, 2) gerade zu auf einen, přigjžděti, wgjžděti, dogjžděti, přigeti, wgeti, 3) herbeybringen, herzuführen, přiwážeti, přiwezti, 4) mit dem Urtheile, mit der Strafe, in Handlungen, wie ein Richter, Obrigkeit, hnáti do řjzu.
Zufall, m. přjhoda, náhoda f. přjpad, přjpadek, m. nahodiloſt, přjpadnoſt, f. durch einen Zufall, přjhodau, náhodau, přjpadem, z náhody, z přjpadku, es hat ſich ein Zufall ereignet, ſtala ſe přjhoda, přihodilo ſe, Zufall, zufällige Sache, gey einem Handel, in Krankheiten, Krankheit, přjpad, m. přjpadnoſt, f. přjpadek, m. připadlý neduh.
Zufallen, wie ein Deckel, zapadat, připadat, wie ein Loch, Oeffnung, zuſammenfallen, zapadati, zapadnauti, wie die Augen, mhauřiti oči, zu Theile werden, einem, wie eine Erbſchaft, als ungefähr, připadati, připadnauti, einem, někomu, na někoho, was einem ſo zufällt, připadlý, einem zufallen, beyfallen, přiſtaupiti, einem zufallen, wie die Leute, Zuhörer, Kunden, hnáti ſe, zufallen auf einen wie etwas umfallendes, padati, vpadnauti, vpádati, zufallen, einfallen, im Gedächtniße, napadati, připadati, připadnauti.
Zufällig, ungefähr, přjhodný, nápadný, náhodný, nicht weſentlich, nicht nothwendig, přiradlý, přjpadný, ſolcher Umſtand, přjpad, přjpadek, zufällig, ungewiß, unvermuthet, wie eine Einnahme, Gewinn, nahodilý, nenadálý, was zugeſtoßen, připadlý.

Zufällig, adv. zufälliger Weiſe, náhodau, náhodně, nahodilé, přjpadně, z přjpadku.

Zufälligkeit, f. přjpadnoſt, přjpadiloſt, nahodiloſt, f.

Zuſiedern, ſich, přilauditi ſe, připlazyti ſe.

Zuflicken, přilepiti, přilátati.

Zufliegen, přileťati, přileťěti.

Zufließen; hinzufließen, přitecy, přitékati, wie ein Ding auf dem Waſſer, připlýwati, připlynauti, 2) zuſammenfließen, ſtecy ſe, shlaučiti ſe, 3) einem etwas, zufließen laſſen, poſkytowati něco, 4) es fließt ihm alles, vieles zu, wſſeho ſe mu doſtáwá, přibýwá mu.

Zuflucht, f. vročiſſtě, autočiſſtě, n. wohin nehmen, vročiſſtě wzýti, vtecy ſe někam.

Zufluchtsort, m. miſto vročiſſtné, wýſadné, wýſadnj, vročiſſtě, n.

Zufluß, m. přilétánj, n. přilet, m.

Zufluß, m. des Waſſers, přjtok, m. přitékánj, n. ſtoka, f. Ueberfluß, Menge von Leuten, sběh, m. shlaucenj, n. von Sachen, ſegitj, sházenj, n. der Säfte, an einem Ort in Körper, ſtok, m.

Zufolge, des Geſetzes, Dekretes, dle, podle, wedle prawidla, zákona, zřjzenj.

Zuförderſt, předně, zwláſſtně, obzwláſſtně.

Zufrieden, überhaupt, ruhig, vergnügt, ſpokogený, leben, ſpokogeně žiwu býti, zufrieden geben ſich, ſpokogiti ſe, dáti ſe na pokog; zufrieden ſtellen, beruhigen, ſpokogiti, wpokogiti, w pokognoſt wwesti, ſmjřiti, wkogiti.

Zufrieden ſeyn, gänzlich mit etwas, ſpokogenu býti, docela s něčjm, přeſtáwati na něčem, zufrieden laſſen, nechati s pokogem, na pokogi; laß mich zufrieden, nech mne napokogi, s pokogem.

Zufriedenheit, f. ſpokogenoſt, f.

Zufrieren, zamrznauti.

Zugefroren, zamrzlý.

Zufügen, připogiti, přičiniti, Schaden, Unrecht, Beleidigung, ſſkodu, křiwdu, wbljženj wčiniti, wdělati, způſobiti, wbljžiti, wrazyti.

Zufügung, f. připogenj, přičinění, n. des Schadens, činěnj, dělánj, způſobenj, wčiněnj, wdělánj, půſobenj, způſobenj ſſkody.

Zufuhr, f. das Zuführen, přiwáženj, přiwezenj, n. von Proviant, potrawy, das Zugeführte, nawezenj potrawy, n. potrawa, f. die Zufuhr abſchneiden, potrawu zaſtawiti, překazyti.

Zuführen, mit Wägen, oder Schiffen, zu Wagen, zu Schiffe, přiwážeti, přiwezti, dowážeti; 2) eine Perſon zu jemanden führen, als Kunten, přiweſti, přiwáděti; jemanden, einem, wweſti, přiweſti, wwáděti, přiwáděti k někomu.

Zuführung, f. der Sachen, přiwáženj, přiwezenj, n. der Kunden, přiwedenj, n.

Zufüllen, ein Faß, Brunnen, naplniti, doplniti, eine Oefnung, Fenſter, zacpati.

Zug, m. Reiſe, tažení, n. tah, m. chodba, chůze, f. mit der Armee, tažení, n. mit dem Neze, zatažení, n. Trunk, dauſſek, m. wážení, n. thun, nahnauti, nawážiti; auf einen Zug im Trinken, gednjm dauſſkem, rázem, ſpuſt, gednjm wrzem, rázem, mit der Feder, Pinſel, der Buchſtaben, tažení, n. tah, m. trženj, thun, wčiniti; Zug, Bildung, ráz, m. im Bretſpiele, Lotterie, tah, m. tažení, n. Zug, Spann von Pferden, Ochſen, tah, zpřežení koní, wolů; Zug, um, vor Zug, wechſelweiſe, wzdy o geden, gedno za druhé, proměnně. Item für baares Geld, za hotowé penjze, die letzten Züge, poſlednj tažení; in letzten Zügen liegen, w poſlednjm tažení ležeti, mrtwěti, na ſmrti ležeti, poſlednj, z poſlednjho mátiti, domjlati, na podčerj býti, k hodince ſmrti, k ſmrti pracowati. Zug der Luft; Prozeßion, Zug der Fahrenden, Reitenden, Gehenden, tah, m. tažení, n.

Zugabe, f. přjdawek, m. přidánj, n. am Gewichte, u. d gl. weywažek, přiwažek, m. was man in einem Kaufe zugiebt, zumißt über das Maß,

nádawek, přjměnek, přjměřek, přjdawek, m.

Zugang, m. přjſtup, wjchod, m. wcházenj, n. geben, gönnen, verſchaffen, wchod, přjſtup, zgednati, včiniti, způſobiti, ceſtu proprawit; verwehren, přjſtupu zbraňowat, zaſtawit, zbránit.

zugänglich, přjſtupný.

Zugänglichkeit, f. přjſtupnoſt, f.

Zugbrücke, f. zdwjhacý moſt, m.

zugeben, darzugeben, přidati, přidáwati, přičiniti, klein zugeben. prop. im Spiele, malých přidáwat přihazowat; 2) zugeben, geſtatten, zugeſtehen, připauſſtěti, připuſtiti, mjſto dáti, dáwati ſwé mjſto, pauſſtěti, ich gebe es zu, erlaube es, připauſſtjm, dáwám mjſto, pauſſtjm, ſ. Zulaſſen, geſtatten.

zugebunden, zawázaný.

zugedeckt, přikrytý.

zugeeignet, přiwlaſtněný.

zugefroren, zamrzlý.

zugefügt, připogený.

zugeführt, přiwežený, 2) přiwedený.

zugegen, přjtomný, ſeyn, bey etwas, přjtomným, přjtomnu býti k něčemu.

zugehen, immer fort gehen, gjti před ſe, kráčeti, auf einen, gjti, přicházeti na někoho, proti někomu, mit dem Degen, s kordem, gerade zu gehen im Reden, zrowna, bez okolku mluwit; Zugehen, ſo oder ſo, geſchehen, ſtáwati ſe, státi ſe, djti ſe, zběhnauti ſe; wie es zu gehen pflegt, gak ſe ſtáwá, děge, bywá; wie geht es zu, das, ꝛc. gak ſe to ſtáwá, děge, čim ge to, že ꝛc. es müßte wunderlich, mit dem Teufel zu gehen, muſeloby ſe podiwně djt, ſtát, muſelby čert w tom být, muſeloby to s čertem být, es gehet luſtig zu, ge weſelo; es gehet nicht natürlich, richtig, mit Kräutern, mit dem H— zu, to nenj, neděge ſe ſamo ſebau; ſo gehet es zu in der Welt, tak ſe ſtáwá, děge; zu gehen, ſich ſchließen, zawjrati ſe, zamjkati ſe, die Thüre geht nicht zu, dwéře ſe nezawjragj, nezamjkagj; ab- und zugehen, ſem ſam choditi, přecházeti.

Zugehör, n. das Nöthige, die Erforderniß, přiſluſſenſtwj, n. náležitoſt, přináležitoſt, f.

Zugehören, jemanden, patřiti, náležeti, přináležeti, wem gehört das zu? komu to patřj, náležj, přináležj.

Zugehörig, einem, přináležicý, náležicý, přináležegjcý, Zugehörige, n. přináležjcý.

Zügel, m. wotěž, m. wdidlo, n. wzda, f. den Zügel anziehen, w wzdu pogjti, wzdu wložiti, ihn ſchießen laſſen, wzdu puſtiti, ſ. Zaum.

Zügellos, bezwzdný.

Zügellos, adv. bezwzdně.

Zügelloſigkeit, f. bezwzdnoſt, f.

Zugelaſſen, připuſſtěný, ſ. Zulaſſen.

Zugemüße, n. wařenj, n.

Zugerechnet, připočtěný, připočjtaný, ſ. Zurechnen.

Zugerichtet, přiſtrogený, připrawený.

Zugeſagt, přirčený, ſ. Zuſagen.

Zugeſchrieben, připſaný, ſ. Zuſchreiben.

Zugeſchweigen, nercyli.

Zugeſellen, přitowaryſſiti, přiwinauti, připogiti.

Zugeſtändig, ſeyn, ſ. Zugeſtehen.

Zugeſellung, f. přitowaryſſenj, n. přiwinutj, n.

Zugeſpitzt, owoſtřený, obwoſtřený, ſ. Zuſpitzen.

Zugeſtopft, zacpaný, wcpaný, ſ. Zuſtopfen.

Zugeſtoſſen, begegnet, nahodilý, přihodilý.

Zugeſtehen, bekennen, wyznati, wyznáwati, přiznati ſe, etwas, wyznati něco, wyznati ſe z něčeho, přiznati ſe k něčemu, gewähren, propůgčiti něco, přiwoliti k něčemu, powoliti, připuſtiti.

Zugethan, als einem, dem Volke, den Künſten, oddaný, náchylný, naklonný, přjchylný, nakloněný k něčemu, k někomu, ſ. Ergeben, zugethan, als ein Handwerk, Ort, přičiněný, obwlaſtněný, hinzu, přidaný.

Zugetheilt, přidaný, přičiněný.

Zugezehlet, připočtěný.

Zuggarn, n. newod, ſak, m. watka, f.
Zugießen, přilitj, přilijwati.
Zugießung, f. přilitj, přilijwánj, n.
Zugleich, ſpolu, poſpolu, zároweň, der Zeit nach, zároweň, ſtegnĕ, der Verrichtung nach, ſpolu, zwey oder mehr Dinge zugleich verrichten: a) damit zu thun haben, dwĕ ňeb wjce wĕcy zároweň, ſtegnĕ konat, b) zwo Abſichten erreichen, dwogjho konce ſpolu doſáhnaut, etliche zugleich lieben, ňĕkolik ſtegnĕ zároweň milowat; ſie kamen zugleich,, přiſſli ſtegnĕ, zároweň, ſpoluzároweň; zugleich auch etwas anderes thun, etwas dem andern ſagen, ſpolu také ňĕco giného dĕlati; zugleich, zu einer Zeit leben, zároweň, ſpolu žiwu býti, alle zugleich auf einmal, wſſichni zároweň, auhrnkem, gednjm rázem.
Zügling, ſ. Zögling.
Zugmühle, f. tažebný mlýn, tážný mlýn, m.
Zugochſe, m. tažný wůl, tahaun, m.
Zugpferd, n. tahaun, kůň do wozu, tažný, m.
Zugpflaſter, n. wytahugjcý mázba, f.
Zugreifen, mit der Hand, přiſahati, ſahati, 2) gern fleißig arbeiten, helfen, popadati, chápati ſe, 3) nicht lange wählen, popadati, napořád popadnauti; greif zu, chop ſe, popadnj; zugreifen, gewaltthätig, wie die Obrigkeit, vchwacowat, vchwátiti, vchopiti, chopiti ſe, popadnauti.
Zugſeil, n. prowaz k taženj, tažný, ſſkřipečnj, m.
Zugvieh, n. tažné, prácné howado, n.
Zugweis, wáhawĕ, poznenáhlu, ſwau wáhau.
Zugvögel, m. plur. tažnj, tažebnj ptácy, m. plur.
Zu gute halten, od. zu gutem halten, odpuſtiti, odpauſſtĕti, prominauti, promjgeti, thun einem, ſich, etwas, ňĕco dobrého činiti.
Zugweiſe, wainĕ, ſtádnĕ, ſtádem, hromadnĕ, haufem, haufnĕ, po haufich, hauf po haufu.
Zuhäkeln, vpnauti, zapnauti, zapjnati.
Zuhalten, zadržet, den Mund einem andern, držet, zadržet, ſich, buba držet, gänzlich, zarazyti, die Augen, die Ohren, mit der Hand zakrati, zadrženi, mit einem, mit einer, držeti, objrati ſe, obcowati, einem, , wie ein Weibsbild, držeti, přidržeti, podržeti.
Zuhammern, hmoždíti, tepati, kowati, pořád, dořjzu.
Zuhängen, etwas verdecken, zawĕſyti, obwĕſyti, zaſtřjti, obeſtřjti, obwinati, wie der Schlaf einem, přemahati, laudiri ſe, přicházeti na koho ſpanj, der Schlaf, die Ohnmacht hängt mir zu, ſpanj, mdloba na mne přemahá, na mne přichází.
Zuhauen, rubati, ſekati do řjzu, auf einen, do ňĕkoho.
Zuheilen, act. etwas, zahogiti, zahogiti, zléčiti, vléčiti, 2) neut. zuheilen werden, zhogiti ſe, zahogiti ſe, zahogiti ſe, zléčiti ſe, vléčiti ſe.
Zuhorchen, poſlauchati, vcha nakloniti, vcho wlecy.
Zuhorcher, m. poſlauchač, m.
Zuhören einem, poſlauchati, hören auf zu, poſlaucheg, poſlyš mne.
Zuhören, das, poſlauchánj, n.
Zuhörer, m. poſluchač, poſlauchač, m.
Zuhüllen, zahaliti, zaſtřjti.
Zujauchzen, prowyſkowati, plieſkati wywyſkowati.
Zujauchzen, n. prowyſkowánj, plieſkánj, wywyſkowánj, n.
Zukauf, m. přikaupenj, n.
Zukehren, obrátiti, přiwrátiti, přichýliti, den Rücken zukehren, hřbetem, zadkem ſe obrátiti.
Zu Kaufe, was zu kaufen iſt, feil zu hend, prodagný, na prodey, Kauf, Verkauf.
Zuklammern, přitužiti, ſtužiti, zahnauti, vgjti hákem, klikau.
Zuklemmen, ſkljčiti, ſtĕſniti, ſtiſkati, ſtiſknauti.
Zuknüpfen, vpnauti, zapnauti, zapnauti, zaſtehnauti, ſtark, zahnauti.
Zukommen, kommen, hinzukommen, hinkommen, přicházeti, přiſp

gjti, přistupowati, wo man nicht kommen kann, nepřistupný, 2) zugetheilt werden, zu Theile werden, zufallen, dostati se někomu, zukommen lassen einem etwas, poskytnauti, dopřáti někomu něco; zukommen, zustehen, gebühren, a) als anständig, slusseti, přislusseti, přináležeti, b) als Pflicht, přináležeti, es kömmt ihm zu, na něho to slussj, gemu to přislussj, gemu to nálezj, přináležj; c) als verdient, als Recht, Eigenthum, náležeti, přináležeti, was einem zukömmt, a) anständig, slussný, b) als Pflicht, náležitý, powinný, c) als gehörig, náležitý, náležicý, přiležicé, patřjcý.

Zukost, f. přidana krmě, potrawa, f.

Zukunft, f. Ankunft, f. přjsstj, přigitj, n. přjchod, m. 2) das Künftige, als Zeit, budaucnost, f. in Zukunft, budaucně, w čas budaucý, auf die Zukunft, na budaucnost, na budaucý čas, denken sehen, mysliti, patřiti, k budaucým wěcem prohlédati, in die Zukunft sehen, k budaucnosti, k wěcem budaucým prohlédati.

Zukünftig, budaucý, přjsstj, künftiges Jahr, přjsstj, budaucý rok, künftigen Samstag, w budaucý, přjsstj sobotu.

Zukuppeln, dohazowati, dohoditi, přiwoditi.

Zulachen, zulächeln, vsmjwati se, smáti se na někoho; Beyfall, vkazowati na sobě weselj, ochotnost.

Zulage, f. přjloha, f. přjdawek, m. přjplata, f. přjplatek, m.

Zulangen, darreichen, hingeben, podáwati, podati, do ruky podati, 2) genug seyn, zureichen, dostačiti, dostačowati, postačowati, postačiti, dostati se, stačiti, dostatečnym býti, mit etwas, wystačiti s něčjm; in die Schüssel, sahati.

Zulänglich, dostatečný.

Zulänglich, adv. dostatečně.

Zulänglichkeit, f. der Kräfte, Wirkung, dostatečnost, f. des Vorraths, dostatek, m.

Zulassen, erlauben, gestatten, připaussteti, připustiti, dopaussteti, zu sich lassen, zu etwas, in ein Zimmer, připustiti, pustiti, zulassen den Hengst, Ochsen, paussteti, připaussteti, připustiti, der Hengst, der so zugelassen wird, pusták, m. lasset es nicht zu ihr Götter, nedegte, nedopuste toho Bohowé.

Zulässig, zulässlich, dowolený, wolný.

Zulässigkeit, Zulässlichkeit, f. wolnost dowolenost, f.

Zulassung, f. dopusstěnj, připusstěnj, n. Gottes, připusta, f. dopusstěnj Božj, n.

Zulauf, m. sběh, m. sbjhánj, n. shon, přibjhánj, sběhnutj, přiběhnutj, n. haben, wie ein Prediger, Kaufmann, mjti sběh.

Zulaufen, herbeylaufen, zusammenlaufen, přibjhati, přispěti, přiběhnauti, objhati se, obběhnauti se; 2) auf einen zulaufen, eben itzt, rozběhnauti se na někoho, im Laufe seyn, přiběhnauti, přibjhati, běžeti, gerade zu, přjmo běžeti, laufe zu, eile, běž, skoč.

Zulegen, přikládati, přiložiti, den Brief, skládati, složiti, einem etwas, přidati, sich etwas, anschaffen, gednati, zgednati, einem zulegen, Recht geben, swědčiti, poswědčiti, doswědčiti, sich einen Namen, gmeno dáti, přiložiti, einem etwas fälschlich, křivě přičjtati.

Zulenken, obrátiti, přichýliti k něčemu.

Zuletzt, naposledy, posléz, k posledku, posledně, ku posledku, k ostatku, er, ihm zu letzt, on, gemu naposledy.

Zumachen, schließen, als die Thüre, zawjrati, zawřjti, ein wenig, přiwřjti, etwas zudecken, als ein Gefäß, přiklopiti, zaklopiti, zahraditi, eine Lücke, zadělati, zahraditi, ein wenig, přihraditi, die Augen, zumachen, oči zamknauti, zawřjti.

Zum, zu dem, k, ku, zum Besten, k dobrému, k lepssjmu, zum ersten, za prwnj, zum erstenmal, zweitenmal, ponegprw, po prwe, po druhé,

zum

zum Schein, na oko, na bjlo, zum Beſchluße, ku koncy, k poſledku, zum Theil, z čáſtky, djlem, na djle, ſ. Zu.

Zumal, obzwláſſtě, zwláſſt.

Zunahen, zazdjti.

Zum erſtenmal, poneyprw.

Zumeſſen, Getreyde, odměřiti, odměřowati, 2) Zuſchreiben, připſati, přičjſti, přiwlaſtniti, přiſoſobiti, ſich etwas, ſobě, ſ. Beymeſſen.

Zumuthen, einem etwas, als Unzucht, Diebſtahl, ſmegſſleti něco o někom, ſtjhati, w něčem, nadjti ſe, nadáti ſe, domnjwati ſe, domegſſleti ſe, ſaudiri.

Zumuthung, ſ. ſmegſſlenj, ſtihánj, nadánj, domněnj, domegſſlenj, n. dům yſl, m.

Zunächſt, neybljžegi, einem zu nächſt, neybljžegi, neybljž někomu, er kömmt zu nächſt, on ge neybližſſi.

Zunagelu, zatlaucy, zabiti, zarazyti hřebmi, hřebikami.

Zu nahe, přjliš bljzko, treten, reden, kommen, einem, als verächtlich, dotknauti, zlehčiti, někoho vrazyti, vbljžiti, dogjmati.

Zunahen, přibližowati ſe, bljžiti ſe, přibljžiti ſe.

Zunähern ſich, ſ. Zunahen.

Zunäherung, ſ. přibližowánj, přibljženj, bljženj, n.

Zunahme, ſ. přibytek, m. přibýwánj. n. ſ. Wachsthum.

Zuname, m přigmj, přigměnj, n. die einerley Zunamen haben, mjčkowé, m. pl.

Zünden, njtiti, zapalowati, zanjtiti, zaněcowati, žhnauti, zažhnauti, neut. zapáliti ſe, zanjtiti ſe, rozznjtiti ſe, zapalowati ſe, zaněcowati ſe, zahořeti, rozhořeti, zažhnauti.

Zunder, m. traud, podpal, podnět, m. brennen, traud rozdělati.

Zünder, m. ſ. Zundruthe

Zundloch, n. djrka v páuwičky, ſ.

Zündpfanne, ſ. páuwička, ſ.

Zündruthe, ſ. hůl zapalugjcý, ſ.

Zunehen, zaſſjti, zaſſjwati.

Zunehmen, přibýwati, přibjrati ſe, rozmocy ſe, er nimmt zu, am Leibe, přibýwá ho na těle, das Waſſer nimmt zu, wody přibýwá, in einer Kunſt, im Lernen, Guten, proſpjwati, zmáhati ſe, proſpěch bráti, činiti w vměnj, zu nehmen, wie die Krankheit, der Schmerz, das Uebel, die Empörung, das Gerücht, Getöſe, zmáhati ſe, rozmáhati ſe, der Mond nimmt zu, měſýce přibýwá, an Jahren zunehmen, am Wachsthume, doſpjwati wěkem, w zroſtu ſe rozmáhati.

Zunehmen, n. přibýwánj, n. přjbytek, m. přibjránj ſe, rozmáhanj ſe, n. a) im Lernen, proſpjwánj, zmáhanj ſe, n. proſpěch, m des Mondes, přibýwánj, n. přibytek, m.

Zuneigen, pochýliti, přichýliti, přihnauti, nachýliti, ochýliti, nakloniti, ſkloniti, nahnauti, přichylowati, nahybowati, nahýbati, zugeneigt, pochýlený, přichýlený, náchylný, náklonný, nakloněný, nahnuté, machen ſich einen, nachýliti, přichýliti, nakloniti ſobě.

Zuneigung, ſ. přichylnoſt, náchylnoſt, náklonnoſt, nakloněnoſt, ſ. nakloněnj, nachylenj, n.

Zunft, ſ. der Handwerker, pořádek, cech, m. třída, ſ.

Zunftgenoße, m. w pořádek, do pořádku přigatý, cechowný, cechownj, towarys zpořádku m.

Zunftmäßig, weyſadnj, cechownj.

Zunftmäßigkeit, ſ. wýſadnoſt, ſ.

Zunftmeiſter, m. ſtarſſj obecnj, miſtr pořádku, m. (cechmiſtr, m.)

Zunftmeiſteramt, n. vřad pořádku, m. ſtarſſiho obecnjho, cechownj, m.

Zunftweiſe, po pořádku.

Zunge, ſ. gazyk. m. die Zunge im Zaume halten, gazyk za zuby mjti, na vzdě držeti, der Tod iſt ihm auf der Zunge, má ſmrt na gazyku, wězý w hrdle ſmrti, böſe Zunge, lehkomyſlný gazyk.

Züngelchen, n. Züngleiu, kleine Zunge, gazyček, m.

Zungendreſcher, m. ſtěkawec, tlampač, plykač, marný, daremný žwáč, darmotlach, marnotlach, tlučhuba, ſ. marnomluwce, gazykotepec, gazykotop, m.

Zu-

ngenbreſcherey, ſ. tlampánj, plyſkánj, marné, daremné žwanj, n. žwawoſt, tlučenj hubau, n. marnomluwnoſt, f.

nichte machen, zničemniti, nic včiniti, vdělati, zruſſiti, w nic, w niwec obrátiti, vweſti, werden, zničemnětí, o nic, w niwec obrácena, vwedenu býti, nic včinenu býti, na nic přigjti, zruſſenu býti, w nic ſe obrátit.

nöthigen, ſich, wnutkati, wtiſknauti ſe mocý, nutkati ſe, tlačiti ſe, třjti ſe, wplichtiti ſe, wtjrati ſe, vtlačiti ſe w něco, der ſich zunöthiget, nutkawý, plichtiwý.

nöthigen, das, ſ. Zunöthigung.

nöthigung, f. das Zunöthigen ſein elbſt, nutkawoſt, f. nutkánj ſe, vnutkánj ſe, wtiſknutj ſe, n. eines nderen, nutkánj, auf mein Zunöhigen, mým nutkánjm, donutkájm.

rdnen, zřjditi k něčemu.

pfen, ſſklubati, ſſkubati, tahati, penig, oft, poſſklubáwati, potaowati, bey dem Ohre, Kleide, za cho, za kabát poſſklubáwati, poſſkubnauti, potahowati, potánauti, zatáhnauti, ſich ſelbſt bey er Naſe, ſám ſebe za nos zatáhati, wzýti, Seide zupfen, hedwábj klubati.

pfügen, worati, zworáwati.

ichen, zaſmoliti.

etſchiren, zapečetiti.

Rathe gehen, w radu wgjti, wcházeti, raditi ſe.

echnen, zuſchreiben, přičjtati, přijſti, přiſoſobiti, přiwlaſtniti, přiſaſati, přičjtati, ſich, einem die Schuld, winu ſám ſobě, někomu přijſti, přičjtati, připiſowati, připſati, rechne es mir nicht zu, nepřičjtej, nepřipiſuj mi to, ſ. Zumeſſen.

) in der Berechnung, einem etwas rechnen, připočjſti, připočjtati, řičjſti.

echnung, f. iſt mit verbis zu geben, ußer etwa Zurechnung einer fremen Schuld, přičjtánj, přičtěnj, řipſánj, n.

Zu rechte bringen, einen irrenden, přiweſti, vweſti na prawau ceſtu, einen Kranken, k zdrawj nawrátiti, přiweſti, einen Ohnmächtigen, wzkřjſyt, ſonſt etwas, naprawiti, ponaprawiti, zu rechte weiſen, bringen, helfen, vkázati, povkázati, naprawiti, zu rechte kommen, zu rechter Zeit, w prawý čas, w čas, dobře, w hod přigjti, mit jemanden, mit etwas, wyhowěti, wygjti, obſtáti s někym, něčjm, zurechte legen, ſetzen, dobře, na prawé mjſto poloziti, poſtawiti, einem den Kopf zurechte legen, rücken, hlawu někomu zprawiti, zurechte machen, etwas, zprawiti, zaprawiti, pooprawit.

Zurede, ſ. domluwa, f. domlauwánj, n. freundliche, přjwětiwé domlauwánj, promlauwánj, n.

Zureden, anmahnen, vermahnen, domlauwati, einem vbct, někomu mluwiti, domlauwati, freundlich, přjwětiwě někomu, domlauwati, k někomu promlauwati.

Zureden, das, Ermahnung, domlauwanj, n. auf mein Zureden, na ſkrzmé domlauwánj, Erinnerung, freundliche Ermahnung, domlauwánj přjwětiwé, promlauwánj, n.

Zuredung, f. ſ. Zureden, n.

Zureichen, geben, podáwati, dodati, poſkytowati, 2) genug ſeyn, doſtáwati ſe, ſtačowati, ſtačiti, poſtačiti, doſtačiti, poſtačowati, ſ. Zulangen.

Zureichend, doſtatečný.

Zureichend, adv. doſtatečně.

Zureiten, immer fort, vgjžděti, ein Pferd, zgezditi koně.

Zurennen, vgjžděti, ſ. Eilen, 2) auf einen zurennen, hnáti ſe na někoho, vprkem hnáti, recy, zugerennet kommen, přihnati, přitecy, přibrat ſe na rychloſt, vprkem.

Zurichten, bereiten, připrawowati, připrawiti, ſtrogiti, vſtrogiti, přiſtrogiti, vorher zubereiten, naſtrogiti, Händel, Verdruß, rozepřj, mrzutoſt způſobiti, naſtrogiti, zgednati, ſich etwas, ſobě něco vhoniti,

ti, způſobiti, ein Lachen, ſmjch způſobiti, naſtrogiti, ztropiti, das Eſſen zurichten, gjdlo ſtrogiti, vſtrogiti, přiſtrogiti, připrawiti, vom Gaſtmahle auch naſtrogit, Waare, Leinwand, wyljčiti, ljčiti, zljčiti, připrawiti, übel zurichten, jemanden, ſich, etwas, zlé zprawiti, připrawiti, ein Kleid, oder ſonſt was ſchadhaftes, zprawiti, oprawiti, einen übel, zle zprawiti.

Zurichtung, ſ. přjprawa, f. připrawenj, ſtrogenj, přiſtrogenj, vſtrogenj, n. der Waare, přjprawa, f. geben, dáti připrawu, des Kleides, oder ſonſt eines Dings, zpráwá, f. zprawenj, n. oprawa, opráwka, f. oprawenj, n. ſ. Zuberciung.

Zuriegeln, záworau, záworkau zaſtrčiti, zatáhnauti, na záworu zawřjti.

Zürnen, hněwati ſe, zlobiti ſe, auf einen, na někoho, mit einem, zlobiti ſe s někým.

Zurück, zpátkem, zpět, nazpátek, nazpět.

Zurückbehalten, zpátkem, zpět, nazpátek, naſpět podržeti, zadržeti.

Zurückbehaltung, ſ. zpět, zpátkem, nazpět, nazpátek podrženj, zadrženj, n.

Zurück bekommen, zpátkem, naſpátek, naſpět, zpět doſtati.

Zurückbeugen, ſpátkem, naſpátek, zpět, nazpět nahnauti, ſehnauti, wohnauti.

Zuruckbinden, ſe zadu, po zadu ſwázati.

Zurückbleiben, übrig bleiben, ſpátkem, naſpátek, zpět, nazpět zůſtati, pozůſtati, was zurück bleibt, pozůſtalý; das zurück gebliebene, pozůſtaloſt, ſ. zurück bleiben, nicht mit fort können, nicht mitgehen, zpátkem na zpátek, zpět zůſtáwati, zůſtati, pozůſtati; der ſo zurückbleibt, zůſtalý naſpátek.

Zurückblicken, ſ. Zurückſehen.

Zurückbringen, etwas, zpátkem, naſpátek, zpět, nazpět, přineſti, přináſſeti, jemanden, přiweſti, in das Gedächtniß, na paměť vweſti, ku paměti přiweſti.

Zurückdenken, auf etwas, zpátkem, zpět, naſpátek, nazpět myſliti, wzpomjnati.

Zurückeilen, zpět, ſpátkem, nazpět, naſpátek, poſpjchati, chwátati.

Zurückdrücken, zpět, naſpátek, ſpátkem, nazpět, ſtlačiti.

Zurücken, Platz machen, vſtupowati, caufati, caufnauti, poſtupowati, poſtaupiti, poſtaupnauti, fortkommen, vorwärtskommen, vor ſich kommen in der Arbeit, poſtaupiti, pokročiti.

Zurückentbieten, zpět, ſpátkem, nazpět, naſpátek wzkázati.

Zurückfahren, mit dem Wagen, Schiffe, ſpátkem, naſpátek geti, einen, etwas, wezti, vor Schrecken, trhnauti ſebau, potrhnauti ſebau, durch ſchnelle Bewegung, ſpátkem, naſpátek ſkočiti, odſkočiti, vſkočiti, odwoliti, mit der Hand, dem Kopfe, trhnauti, vtrhnauti, vtrhowati, trhati, odtrhnauti, odtrhowati, wie etwas, das hervor war, ſchowáwati ſe.

Zurückfallen, ſpátkem, naſpátek, zpět padnauti, vpadnauti, auf etwas, wpadati, wpadnauti.

Zurückfliegen, ſpátkem, naſpátek, zpět ſpátkem letěti.

Zurückfließen, zpátkem, nazpátek, zpět, vrſkati.

Zurückfließen, zpátkem, naſpátek, zpět, tecy, odtěkati.

Zurückfließend, ſpátkem, naſpátek, zpět tekaucý, odtěkagicý.

Zurückfordern, ſpátkem, zpět, naſpátek žádati.

Zurückforderung, ſ. zpět, ſpátkem, naſpátek žádánj.

Zurückführen, ſpátkem, zpět, naſpátek weſti, zu Wagen, zu Schiffe, wezti, in die Gedanken, in das Gedächtniß, w myſl, w myſſlenj na paměť wwáděti, ku paměti přiweſti, připomjnati, ſpomjnati, auf etwas, auf den Urſprung, erſten Begriff, a) die Sache, zpět přiwáděti, přiweſti na půwod, b) jemanden,

přiwesti, auf die vorigen Zeiten, auf sein Herkommen, wzpomjnati někomu na předesſlý časy, wwáděti, přiwáděti na myſl předesſlé časy.

Zurückführung, f. iſt mit verbis zu geben, außer auf etwas, wwedenj, přiwedenj na něco, Erinnerung, wzpomenutj, wzpomjnánj na něco, přiwedenj, wwedenj na myſl.

Zurück geben, wrátiti, nawrátiti, spátkem, nazpět, zpět, na spátek dáti.

Zurück geblieben, pozůſtalý zpět.

Zurück gebracht, spátkem, naſpátek, zpět přiwedený.

Zurück gebunden, ſe zadu, po zadu ſwázaný.

Zurück gehalten, spátkem, naſpátek podržený, zadržený.

Zurück gehen, ſich zurück begeben, spátkem, naſpátek, zpět gjti, obrátiti ſe, wrátiti ſe, b) hinter ſich gehen, poſpátku choditi, 2) nicht vor ſich gehen, wie eine Reiſe, negjti před ſe, kazyti ſe, 3) ſich zerſchlagen, wie die Heirath, Friede, Kauf, Vorhaben, Anſchlag, kazyti ſe, zkazyti ſe, ničjm býti, zurückgehen im Lernen oder in andern Umſtänden ſich verſchlimmern, poſpátku, spátkem gjti.

Zurück gehen, n. spátkem, na spátek, zpět gitj, das hinter ſich Gehen, poſpátku, zpátečnj chozenj, n. eines Kaufs, Vorhabens, ſkazenj, w nic wwedenj, n.

Zurück gehend, spátečnj.

Zurück gelaſſen, naſpátek, spátkem, zpět ponechaný, zanechaný.

Zurück geruffen, na spátek, zpět, spátkem powolaný, zawolaný.

Zurück geſchlagen, zpět, spátkem odražený.

Zurück geſtoſſen, spátkem, nazpět odſtrčeny.

Zurück haben, wieder, zaſe opět mjti, hier haſt du es zurück, tutu opět, zaſe máš.

Zurückhalten, zpět, spátkem, nazpět zadržeti, podržeti, 2) von etwas, Einhalt thun, zdržeti, zadržeti od něčeho, ſ. Abhalten; etwas, z. B. die Hand, den Schlag, zadržeti, držeti, zurückhalten, nit etwas, nicht herauswollen, ſtregwati, tagiti ſe s něčjm.

Zurück haltend, an ſich haltend, verſchwiegen, mit etwas, tagemný, im Reden, Bezeigen, in der Freundſchaft, ſſetrný, zurück haltend thun, mit etwas, gegen einen, newědomky, zamlčeně, tagemně ſobě weſti, činic ſe newěda.

Zurückhaltend, adv. tagemně, newědomky, zamlčeně.

Zurückhaltung, f. Abhaltung, zdržení, zadržení, n. im Reden, Bezeigen, Verſchwiegenheit, tagenj ſe, wkrádánj ſe, n. tagemnoſt, f. im Reden, ſſetrnoſt, f. ohne Zurückhaltung, bez ſſetrnoſti, neſſetrně, netagemně, bez tagemnoſti.

Zurück helfen, na spátek, zpět pomocy.

Zurück holen, etwas, opáčiti, opakowati, opětowati, jemanden, zpět, naſpátek přiweſti, mit den Wagen, Schiffe, přiwezti, daß man ihn kommen heißet, zpět powolati, zawolati, kázati přigjti, nawrátiti, nawracowati.

Zurückholung, f. zpět powolánj, zawolánj, nawrácenj, n. (uchmlich wo zurück holen, zawolati, powolati heißet ſonſt mit verb.)

Zurückkehren, wrátiti ſe, nawrátiti ſe, wraceti ſe, spátkem, na spátek ſe nawrátiti, poſtaupiti, laſſen einen, nawrátiti, wrátiti někoho, zurückgekehret, přjchozý, b) weggewendet, odwrácený.

Zurückkehr, Zurückkehrung, f. wrácenj ſe, nawrácenj, n.

Zurückkommen, spátkem, na spátek, zpět přigjti, nawrátiti ſe, wrátiti ſe, wraceti ſe.

Zurück kriechen, poſpátku lezti.

Zurückkunft, f. přjchoz, zpět, na spátek wrácenj ſe, nawrácenj ſe, n. zaſe přigitj domu, n.

Zurücklaſſen, zpět, na spátek, spátkem ponechati, zanechati, pozůſtawiti.

Zurücklaufen, spátkem, na spátek, zpět běžeti.

Zurücklegen, aufheben, odkládati, odložiti. 2) endigen, ein Stück Weges, vgjti, vrazyti kus cesty, Zeit, ein Jahr, die Studien, odbegti, dokonati; etwas rückwärts legen, wie einen Wagen, přewrhnaut, překotit.

Zurücklehnen, podse nahnauti.

Zurücklernen, spátkem se včiti.

Zurückleuchten, swětlem obrážeti.

Zurück nehmen, spátkem, na spátek, zpět wzýti, bráti.

Zurück prallen, odrazyti se, wodrážeti se, odskočiti.

Zurückprallen, n. odráženj se, odraženj se, odskočenj, n.

Zurückprellen, odskočiti.

Zurückrechnen, naspátek, spátkem, nazpět počjtati.

Zurückreisen, naspátek, spátkem, zpět se vbjrati, geti, gjti, relat. s. Zurückkehren.

Zurückrufen, spátkem, naspátek, spět powolati, záwolati.

Zurückrufung, f. zpět, spátkem, naspátek powolánj, zawolánj, n.

Zurückschicken, spátkem, naspátek, zpět, posýlati, odsýlati, odeslati.

Zurückschieben, spátkem, nazpět, naspátek postrčiti, postrkowati, aufschieben, odkládati, odložiti.

Zurückschiffen, spátkem, naspátek, spět se plawiti.

Zurückschlagen, den Feind, zpět, na spátek ztepati, odehnati, odpuditi.

Zurückschleudern, zpět, naspátek, spátkem mrsstiti, odmrsstiti něco, něčjm.

Zurückschnellen, zpět, odmrsstiti se, odrazyti se, etwas, odmrsstiti.

Zurückschreiben, zpět, naspátek, spátkem odepsati.

Zurücksehen, spátkem, nazpět, naspátek se ohlédnauti, kauknauti, immer, hleděti, kaukati, ohlédati se.

Zurücksenden, s. zurückschicken.

Zurücksetzen, aufschieben, odložiti, odkládati, bey Seite setzen, odstawiti, odložiti, verachten, wzadu, za hřbet, zase položiti, klásti, opowrcy, zamjtati, opomjtati, verächtlich machen, zlehčowati, ztenčowati, w lehkost vwáděti, opowrhowati, opomjtati, zamjtati, verringern im Solde, Einnahme, in Umständen, ztenčiti, zlehčiti, sich, sebe vtahowati, zlehčowati, ztenčowati, versäumen, opustiti, za hřbet založiti, opowrcy.

Zurücksetzung, f. Aufschub, odloženj, okladánj, n. Verachtung, zlehčowánj, w lehkost vwedenj, ztenčowánj, opomjtánj, zamjtánj, opowrhowánj, opowrženj, Verschlimmerung, ztenčenj, zlehčenj, zkrácenj, n.

Zurück seyn, býti naspátek, zpět, spátkem.

Zurücksinken, spátkem, nazpět padati, padnauti, klesnauti, sklesnauti, wráworati.

Zurücksinnen, spátkem, naspátek, zpět mysliti, spomjnati.

Zurücksitzen, spátkem, naspátek, zpět seděti.

Zurücksprengen, einen zpět, naspátek wysstwati někoho.

Zurückspringen, zpět, spátkem, naspátek skočiti, odskočiti, vskočiti, zpět skočiti.

Zurückstellen, wrátiti s. Zurücksetzen.

Zurückstossen, zpět, naspátek strčit, odstrčit, mit Heftigkeit, odrazyt.

Zurückstrahlen, spět, naspátek odrážet paprsslky, paprsslkowati, swětlem obrazyti.

Zurückstreichen, das Haar, zpět, naspátek spátkem wlasy hladiti.

Zurücktragen, spátkem, naspátek, zpět nesti.

Zurück treiben, spátkem, naspátek, zpět hnáti, puditi, plássiti, odpuditi.

Zurücktreibung, f. zpět, spátkem, naspátek hnanj, puzenj, odpuzenj, plassenj, n.

Zurücktreten, spátkem, naspátek, zpět vstaupiti, odstaupiti, caufnauti, vcaufnauti, postaupiti, pokročiti, s. zurückgehen, zurückweichen, wie das Wasser, odstaupiti, wie die Blattern, zagjti, in einer Sache, odstaupiti, pustiti, vpustiti od něčeho, vstaupiti, s. Zurückweichen.

rückweichen, vstaupiti, vhnauti se, pět, naspátek, spátkem odstaupiti, aufnauti, postaupiti, warowa- i, sich zurückschleichen, tjhnauti, v- jhnauti.

ückweisen, spátkem, nazpět, naspá- ek poslati, odwrcy, pryč ode- lati

ückweisung, f. zpět, naspátek, spát- em poslánj, odwrženj, preč po- ánj, n.

ückwerfen, hinter sich, zase spát- em hoditi, wrcy, etwas hergewor- nes, zpět, naspátek, spátkem ho- iti, házeti, metati, wrcy.

ückzehlen, zpátkem, nazpátek po- tati.

ückziehen einen, spátkem, naspá- k, zpět táhnauti, sein Wort, swé owo, einen von etwas, odtrhnau- , odrazyti od něčeho, srazyti z čeho, nach Leipzig, zpět powo- ti do Lipska, wieder einziehen, zase ět, spátkem, naspátek se stěho- ati, vbjrati, sich zurückziehen wie e Armee, oder jemand, caufati, po- upowati, vcaufati, vstupowati, taupiti, wohin, někam, act. die Ar- e zurückziehen, spátkem ztaho- at, táhnauti.

ückziehung, f. Zurückziehen, n. der ölker, caufánj, postupowánj, n. f, m. prowyskowánj, wykřiko- ánj, n. 2) an jemanden, powo- nj, powoláwánj, pokřikowá- , n.

fen, powoláwat, wolati na ně- ho pokřikowati.

fen, das, s. Zuruf.

te gehen, wie die Sonne, zapa- ti.

ten, přistrogiti, strogiti, připra- ti, připrawowati, chystati, při- stati, přihotowiti, hotowiti.

tung, f. přistrogenj, strogenj, prawenj, n. přjprawa, f. chy- nj, přichystánj, přihotowenj, ho- venj, n. machen zu etwas, přjpra- činiti, dělati.

e, f. prirčenj, n. přjpowěd, f. nj, n. slib, m. leisten, thun, slib, powědy činiti, včiniti, halten, slib, přirčenj držeti, plniti, splniti, k připowědi, k přirčenj státi, při- rčenj dosti činiti, včiniti.

Zusagen, přiřjkati, přiřjcy, sljbiti, slibowati, přisljbiti, připowjdati, připowěditi, zakázati se, einem sei- ne Tochter, někomu dceru zasljbi- ti, sljbit, přisljbiti připowěditi, za- snaubiti, vsnaubiti.

Zusammen, spolu, pospolu, do hroma- dy, zaroweň, spolkem, společně, alle zusammen, spolu wssichnj, zaro- weň, společně, auhrnkem, poge- dr au wssichnj, s. zugleich.

Zusammenarbeiten, do hromady, spolu, pospolu, spolkem, zaroweň praco- wati, z. B. die Orgel, die Violine, die Baßgeige, warhany mačkati, hausle, basu řezati, die Soldaten, Pferde, zproháněti, zpracowati, ztegrati, vtegrati, ztruditi.

Zusammenbacken, dohromady, w hro- madu se specy, etwas zusammen, w hromadu, do hromady, pecy.

Zusammenbegehen, sich, s. Begehen.

Zusammenbeißen, die Zähne, sskřjpati zubama.

Zusammenbeißung, f. der Zähne, sskřj- pěnj zubů, n. sskřehot zubů, m.

Zusammenberufen, w hromadu, do hromady swolati, swoláwati, po- wolati.

Zusammenbetteln, nažebrati, sežebrati.

Zusammenbinden, w hromadu, do hromady swázati, zweye spolu, do hromady, w hromadu swázat.

Zusammenbinden, das, Zusammenbin- dung, f. w hromadu, do hromady swázánj, n,

Zusammenbitten, w hromadu, do hro- mady se zwati.

Zusammenblasen, Leute, w hromadu, do hromady straubiti, miteinander, sbegmati.

Zusammenbringen, etwas, Leute, Völ- ker, Soldaten, w hromadu, do hro- mady připrawiti, přiwesti, swesti, sehnati, stlaucy, sháněti, sebrati, srazyti, Geld, stlancy, sehnati, sra- zyti, Güter zusammenbringen, na- býwati statku, Sachen zusammen- tragen, snásseti, snesti.

Zu-

Zusammenbringung, f. ist besser mit Verbis zu geben; außer von entfernten, getrennten Sachen, Leuten, w hromadu sehnánj, n.

Zusammendienen, slaužiti spolu, pospolu, zaroweň.

Zusammendrehen, w hromadu, do hromady stočiti, stáčeti, skrautiti, skrucowati.

Zusammendrängen, stěsniti, sewřjti, stjsniti, stlačiti w hromadu.

Zusammendrücken, drucken, w hromadu, do hromady stlačiti, stisknauti, stjsniti, in der Druckerey, a) bey einander, stlačiti, b) nahe an einander, stěsniti, stjsniti.

Zusammen eins werden, spolu, wespolek se sgednotiti, sgednati.

Zusammenfahren, wie Gäste, act. swážeti, swezti w hromadu, neut. sgjžděti, sgeti se; erschrecken, vstrnauti, strnauti, vžásti, vžásnauti, wie Milch, srazyti se.

Zusammenfallen, wie Gebäude, w hromadu, na hromadu spadnauti, padnauti, padati, bořiti se, zbořiti se, zsauti se, zkáceti, pokáceti se, zřjtiti se, zsypati se, wie Feste, připadnauti, segjti se.

Zusammenfalten, w hromadu nabjrati, skarbowati, die Stirn, swráskati, swrasstiti.

Zusammenfangen, schytati, zlapati, zgjmati.

Zusammenfassen, w hromadu sebrati, obsáhnauti, pogjti, zu kurz, krátce obsáhnauti, zawřjti.

Zusammenfassung, f. w hromadu sebránj, pogetj, n. kurze, krátké obsaženj, n. obsah, m. zawřenj, n.

Zusammenfinden, sich, shledati se.

Zusammenflechten, w hromadu, do hromady wjti, pletati, plesti, splesti, vwjgeti, swjgeti, winauti.

Zusammenflicken, w hromadu, do hromady pláceti, látati, spláceti, zlátati; zusammengeflickte Arbeit, Schrift, zplácený, zlátaný djlo, spis, odránka, lepenice, chodcowský plásst, m.

Zusammenfliegen, w hromadu, do hromady se slétati, sletěti, shlauči se, shluknauti se.

Zusammenfließen, w hromadu, do hromady tecy, stěkati se, stecy se, wie Dinge, splýwati se.

Zusammenfließen, n. ung, f. w hromadu, do hromady tečenj, stečenj, n. stoka, f.

Zusammenfodern, w hromadu, do hromady poháněti, pohnati, sehnati, požádati.

Zusammenfluß, m. stoka, f.

Zusammenfrieren, w hromadu, do hromady zmrznauti, zamrazyti se.

Zusammenfrolocken, spolu, společně plesati.

Zusammenfuchteln, zhmožditi, zpráskati, ztřjskati, ztepati, potepati, ztlaucy; mit dem Säbel, pessawlowati, sessawlowati.

Zusammenfügen, w hromadu, do hromady pogjti, spogiti, spogowati, slaučiti, skládati.

Zusammenfügung, f. w hromadu, do hromady spogowánj, spogenj, spogenost, f. pogenj, slaučenj, skládánj, n.

Zusammenführen, auf Wägen, Schiffen, w hromadu, do hromady swážeti, swezti; auf andere Weise, shromážditi, hromážditi, shromaždowati, sháněti; zu einander bringen, miteinander vereinigen, Personen, swáděti, swesti; Verbindung, sgednati, w gednu vwesti.

Zusammenführung, f. durch Fahren, swáženj, swezenj, n. auf andere Weise, shromážděnj, hromážděnj, sháněnj, n. Zusammenführung der Personen, swedenj, swádenj, Verbindung, sgednánj, w gednu vwedenj, n

Zusammengatten, spogiti w hromadu, 2) sich zusammengatten, besser begatten, spogiti se, pogjmati se.

Zusammengattung, f. w hromadu, spogenj, n. 2) Begattung, spogenj se, pogetj se, sňátek, m.

Zuſammengebauet, w hromadu, do hromady ſeſtawēný.
Zuſammengeben, ſ. Zuſammengatten.
Zuſammengebracht, w hromadu, do hromady ſebraný, ſehnaný.
Zuſammengebunden, w hromadu, do hromady ſwázaný.
Zuſammengedrehet, w hromadu ſtočený, zawilý.
Zuſammengedruckt, w hromadu, do hromady ſtlačený, ſtiſknutý, ſtēſněný.
Zuſammengefaßt, w hromadu obſažený.
Zuſammengeflickt, w hromadu, do hromady ſplácený, zlátaný.
Zuſammengeben, oddáwati, oddati.
Zuſammengefroren, zamrazylý, zmrzlý.
Zuſammengefügt, w hromadu, do hromady ſpogený.
Zuſammengeführt, mit Pferden, w hromadu, do hromady ſwezený, ſonſt, ſwedený.
Zuſammengegeben, w hromadu ſpogený.
Zuſammengehäuft, nahromáždēný, nahromaděný, w hromadu, na hromadu ſneſſený, nakopčený.
Zuſammengehen, w hromadu; do hromady přicházeti, gjti; mitſammen, ſpolu, poſpolu choditi, gjti, wie Sachen, ſrownáwati ſe.
Zuſammengehören, w hromadu, do hromady patřiti, náležeti, přináležeti.
Zuſammengeizen, nalakomiti, naſkrbiti.
Zuſammengeklebt, w hromadu, do hromady ſklježený, ſklegowaný.
Zuſammengeknüpft, w hromadu, do hromady ſpogený.
Zuſammengekrümmt, w hromadu, do hromady ſkřiwený, ſkřiwolacený, wie ein Menſch, ſkraucený, ſwitý.
Zuſammengelaufene, plur. přibēhlj.
Zuſammengelegt, w hromadu ſložený.
Zuſammengepreßt, w hromadu, do hromady ſtiſněný, ſewřený.
Zuſammengeronnen, w hromadu, do hromady ſewřený, ſſedlý, ſražený.
Zuſammengeſchworen, ſpřiſáhlý, ſpiklý, ſ. Verſchworen.
Zuſammengeſellen, ſtowaryſſiti, ſpolčiti.
Zuſammengeſtoppeltes Werk, n. ſplácený, zlátaný djlo, n. odránka, lepenice, f. chodcowſký, chodecký pláſſť, kabát, tapart, m.
Zuſammengeſucht, w hromadu, do hromady ſhledaný.
Zuſammengewachſen, w hromadu, do hromady ſroſtlý.
Zuſammengewöhnen, andere, přiwykánj wčit, nawykati, ſich ſpolu ſobě přiwykati, přiwyknauti, ſie haben ſich zuſammengewöhnt, přiwykli ſobě, přiwykl geden druhému.
Zuſammengezogen, w hromadu, do hromady ſtažený.
Zuſammengießen, w hromadu, do hromady ſljwati, ſljti, ljti.
Zuſammengränzen, ſpolu mezowati, ſ. Gränzen, wo zuſamm gränzende Oerter ſind, pomezý, končiny, plur. f. dúlka kragin, f.
Zuſammengränzend, ſpolu mezugjcý.
Zuſammenhaben, mjti ſpolu, do hromady, ſpolečně, Verdruß, mjti wejpolek, ſpolu mrzutoſt.
Zuſammenhäckeln, w hromadu, do hromady ſe ſtehnauti, ſepnauti, pjſnati, ſkljčiti.
Zuſammenhalten, verſchiedene Dinge, nicht auseinander laſſen, do hromady, w hromadu držeti, 2) nicht auseinander gehen, držeti ſe w hromadě, poſpolu, ſpolkem, do hromady, 3) vergleichen, gedno proti druhému, gedno s druhým, ſpolu ſrownáwati, rownati, přirownáwati, gedno proti druhému držeti, 4) einig ſeyn, do hromady držeti, geden s druhým.
Zuſammenhaltung, ſ. Vergleichung, ſrownáwánj, ſrownánj gedno s druhým, gednoho proti druhému, přirownánj, n. Feſtigkeit, w hromadě drženj, n.
Zuſammenhang, m. ſrownaloſt, ſpogenoſt, f. ſpogenj, n. ſpogitoſt, f. pořádek, m.

Zuſammenhängen, ſrownáwati ſe, ſrownati ſe, ſpogowati ſe, wie Dinge, w hromadě ſe držeti.

Zuſammenhängend, ſrownáwagjcý ſe, ſrownalý, ſpogitý, adv. ſrownale, ſpogenĕ, ſpogitĕ.

Zuſammenhauen, w hromadu, na hromadu zrubati, ſeſekati.

Zuſammenhäufen, hromaditi, nahromaditi, nahromážditi, hromážditi, ſhromážďowati, kopčiti, nakopčiti, w hromadu, na hromadu ſnášſeti, ſnesti, klásti, ſhánĕti, ſ. Häufen, er hat eine Menge Geldes zuſammgehäuft, hrozmau ſýlu penĕz nahromáždil, nakopčil.

Zuſammenhäufung, f. nahromážděnj, hromážděnj, w hromadu, na hromadu ſnášſenj, kladenj, nahromadĕnj, kopčenj, hromadĕnj, n.

Zuſammenheften, w hromadu, do hromady ſeſtehnauti, ſepnauti, ſpjnatj.

Zuſammenheftung, f. w hromadu, do hromady ſeſtehnutj, ſepnutj, n.

Zuſammenhenken, ſpolu, poſpolu powĕſyti, wĕſſeti, viele, zwĕſſeti do hromady.

Zuſammenhetzen, w hromadu, do hromady ſeſſtwati, ſwaditi.

Zuſammenheurathen, wzýti ſe.

Zuſammenholen, mit Wägen, w hromadu, do hromady ſwážeti, ſonſt, ſwádĕti, ſhánĕti, Sachen, ſnášſeti, ſhánĕti.

Zuſammenkämen, ein wenig, přičeſati, přihladiti.

Zuſammenkaufen, ſkaupiti, ſkupowati, vieles, nakaupiti, der es thut, ſaukup, ſkupowatel, m.

Zuſammenkehren, wenden, w hromadu, do hromady ztáčeti, ztočiti, zobraceti, mit dem Beſen, w hromadu, do hromady ſmesti, mesti.

Zuſammenklauben, zbjrati, ſezbjrati, do hromady, w hromadu ſebráti.

Zuſammenklatſchen, w hromadu rukama tleſkati, pleſkati, pleſati.

Zuſammenkleben, w hromadu ſlepiti, lepiti.

Zuſammenknüpfen, w hromadu, do hromady ſpogiti, ſpogowati, pogiti, ſlaučiti, ſrjnati, ſepnauti, zapnauti.

Zuſammenkommen, w hromadu, do hromady přicházeti, ſe ſcházeti, ſegjti, häufig, ſhlaučiti ſe, ſhluknauti ſe, ſebrati ſe, 2) übereinkommen, übereinſtimmen, ſnášſeti ſe, ſnesti ſe, ſrownáwati ſe. ſrownati ſe, porownati ſe, 3) zuſammkommen mit einem, in Worten, im Streiten, pohodnauti ſe, ſneſnadniti ſe, näher zuſammkommen, in der Wohnung, im Platze, blížje do hromady přigjti, přicházeti.

Zuſammenkoppeln, w hromadu, do hromady ſpogiti, ſpolčiti, ſlaučiti, ſwesti, zwey Perſonen, ſwesti, ſwoditi.

Zuſammenkratzen, na hromadu, do hromady ſeſſkrábati, einen im Geſichte, někoho ſeſſkrábati, zdrápati, etwas Schriftliches, naſſkrábat, naſſkrtat.

Zuſammenkriechen, einkriechen, w hromadu, do hromady ſe ſkrčiti, ſe ſewřjti, ſrazyti, ſmrſſtiti, an einem Orte, ſlizati, ſlezti ſe.

Zuſammenkriechen, das, ſlizánj, n.

Zuſammenkugeln, w hromadu, do hromady, w kauli ſwáliti, ſwáleti, ſehnati, ſhlaučiti, ſkauleti.

Zuſammenkrümmen, ſkrautiti do hromady, w hromadu, ſkřiwolačiti, ſkřiwiti, ſich, w hromadu, do hromady ſe ſkrautiti, ſwinauti, ſwigeti, ſ. krümmen.

Zuſammenkunft, f. ſchůzka, ſchůze, ſegitj ſe, ſpolečné ſgitj, n. ſpolečnoſt, f. ſhromážděnj, n. kleine heimliche, böſe, ſchůzka, f. ſpolek m. geiſtliche, zbor, ſgezd, m. ſhromážděnj, n. Zuſammenkunft des Sterne, ſhwĕzděnj, Zuſammenkunft, die Leute ſelbſt, ſchůze, ſchůzka, poſpolnoſt, f. zástup, m.

Zuſammenkuppeln, ſ. Zuſammenkoppeln.

Zuſammenlaſſen, w hromadu, do hromady puſtiti, pauſſtĕti.

ammenlatten, w hromadu, do romady ſletowati, latmi zbjti, bjgeti.

ammenlauf, m. ſběh, m. ſběhnuti, ſhlaučenj, n. iſt, geſt ſběh, hon, m. lidj ſe ſbjhagj.

ammenlaufen, ſbjhati ſe, ſběhnauti ſe, w hromadu ſe ſběhnauti, hlaučiti ſe, ſhluknauti ſe, ſſtenauti ſe, ſhrnauti ſe, wie die Milch, ſrazyti ſe, wie Tuch, Zeug, Blätter, Haut, ſrazyti ſe, ſmrſtiti ſe, zuſammengelaufenes Volk, lůza, lůza, zběř, f. lid zběřiſtný, m.

ammenlaufung, f. ſbjhánj ſe, n. ěh, m. der Milch, ſraženj ſe, n. . Zuſammenlauf.

ammenlauten, w hromadu, do romady hlaſowati, w hlaſých ſrownáwati, ſpoluznjti.

ammenläuten, mit der Glocke, zuammen berufen, ſezwánětí, 2) mit allen Glocken läuten, s wſſemi woniti.

ammenleben, do hromady, ſpoečné žiwu býti, wenn es zwey ſind, polu.

ammenlegen, w hromadu, do romady ſložiti, ſkládati, einen Brief, liſt ſložiti, Geld zum Schmauſe, ſkládati ſe, ſich zuſammenſchlaen, do hromady ſe položiti, ſlemauti ſe.

ammenlegung, f. ſkládanj, ſložeſj, n.

ammenleimen, w hromadu, do romady ſklegowati, ſkljžiti, ſkljti.

ammenleiten, Flüſſe, das Waſſer, wáděti.

ammenleitung, f. ſwedenj, n.

ammenleſen, zbjrati, ſezbjrati, ebrati.

ammenleſung, f. zbjránj, ſezbjránj, ſebránj, n. zbjrka, f.

ammenlöten, w hromadu, do romady ſlepowati, letowati, leiti, ſ. Löten.

ammenmachen, etwas, w hromadu, do hromady ſkládati, ſložiti, ſebrati, ſhrnauti.

Zuſammenmurmeln, ſpolu, do hromady reptati, mumlati, breptati.

Zuſammennageln, w hromadu, do hromady hřebykami ztlaucy, zbjti.

Zuſammennähen, ſeſſjti, ſeſſjwati.

Zuſammennehmen, w hromadu, do hromady bráti, wzýti, ſebrati, die Kräfte, die Gedanken, ſýlu, myſſlenj ſebrati.

Zuſammenniſten, ſhnjžditi.

Zuſammenpacken, w hromadu, do hromady ſwázati, klásti, ſkládati, ſložiti, s wzliti.

Zuſammenpaaren, w hromadu, do hromady pořádati, pogjti, ſpogiti, ſpogowati, pářiti, ſpářiti.

Zuſammenpaſſen, ſrownáwati ſe, ſluſſeti, ſ. paſſen.

Zuſammenprallen, w hromadu, do hromady ſe ſrazyti.

Zuſammenpraſſeln, w hromadu, do hromady praſkati, praſſtěti, chřeſtěti.

Zuſammenpreſſen, w hromadu, do hromady těſniti, ſtěſniti, ſewřjti, tlačiti, ſtlačiti.

Zuſammenquetſchen, w hromadu, do hromady zmačkati, zdačkati, ſtjſkati, ſ. Zuſammenpreſſen.

Zuſammenprügeln, zeprati, ztepati, potepati, zmlátiti, zbjti, zhmožditi, ztlaucy.

Zuſammenraffen, zuſammenraſpeln, w hromadu, do hromady ſtrauhati, ſeſtrauhati; ſich, Kräfte bekommen, zbjrati ſe, ſebrati ſe, wokřjwati, wotawiti ſe, okřáti, zwotawiti ſe; ſich von der Erde, wzchopiti ſe, wztýčiti ſe, ſebrati ſe, zchytiti ſe, ochraſtiti ſe; das Kleid, ſſaty w hromadu ſebrati.

Zuſammenrechen, Heu, Korn, w hromadu, do hromady hrabati, ſhrabati.

Zuſammenrechnen, w hromadu, do hromady počjtati, ſpočjtati, ſpočjſti, ſčiſti, mit einem, ſpolu auctowati, dělati aučty, počet držeti, klásti, s někým přewrhati.

Zuſammenrechnung, ſ. w hromadu přičitánj. ſpočitánj, ſpočtěnj; mit einem, aučet, m. aučtowánj, aučtu, počtu dělánj, přewrhánj, n.

Zuſammenreiben, w hromadu, do hromady třjti, ſetřjti.

Zuſammenreihen, w hromadu, do hromady pořádati, ſpořádati, řádati, rownati.

Zuſammenreimen, etwas in Reime bringen, w hromadu, do hromady rytmowati, ſrytmowati, rymowati, etwas, ſrownáwati, ſrownati, 2) ſich zuſammenreimen, ſchicken, ſrownáwati ſe, ſrownati, wie reimet ſich das zuſammen? gak, gakpak ſe to ſrownáwá? wie Reimen, rymowati ſe, rytmowati ſe.

Zuſammenrichten, ſich, w hromadu, do hromady ſe ſrownati, ſprawiti, etwas, zprawiti, ſpořádati, zřjditi.

Zuſammenrinnen, w hromadu, do hromady ſe ſtikati, ſljwati, ſljti, ſ. Zuſammenfließen.

Zuſammenrollen, w hromadu, do hromady ſwinauti, hartes, ſwaliti w kauli, ſkuliti.

Zuſammenrotten, ſich, w hromadu, do hromady zpikati ſe, zpiknauti ſe, ſhluknauti ſe, (ſpuntowati ſe)

Zuſammenrottung, ſ. zpiknutj, n. pikel.

Zuſammenrücken, activ. w hromadu, do hromady poſtrkowati, poſtrčiti, potiſknauti, powaliti, neut. přiſtupowati, poſtupowati w hromadu.

Zuſammenrufen, w hromadu, do hromady ſwolati, ſwoláwati.

Zuſammenrühren, mengen, zamjchati, ſmjchati.

Zuſammenrümpfen, die Naſe, zkřiwiti, zkrautiti nos.

Zuſammenſcharren, w hromadu, do hromady hrabati, ſhrabowati, wie ein Geizhals, ſhrabowati, hrabati, ſhánětí, hrnauti.

Zuſammenſchicken, ſich, w hromadu, do hromady ſe hoditi, was ſich zuſammenſchickt, whodný, ſie ſchicken ſich gut zuſammen, dobře ſhodnau.

Zuſammenſchieben, w hromadu, do hromady ſtrkati, ſtrčiti.

Zuſammenſchießen, neut. wie Waſſ ſtecy ſe, activ. Geld, penize hnati, ſneſti, ſložiti, ſebrati, ſ žiti ſe, eine Mauer, wie die F de, ſeſtřjleti.

Zuſammenſchießung, ſ. des Gel ſnůſſka, ſ. loženi ſe, loženi, bnánj, ſebránj peněz, n.

Zuſammenſchlagen, Bretter, Verſch w hromadu, do hromady zbjg ztlaucy; ſonſt etwas, ztlac zhmožditi, potřjti, potepati, Zimmer von Brettern zuſammenſch gen, z prken zhlobati, ztlaucy, zb ti, ſich, ſrazyti ſe, ſhlaučn wie das Waſſer über den Kopf, das Unglück, ſwaliti ſe, Unglück ſchlägt über mich zuſamm wſſechno neſtěſtj ſe na mně wa hrne, wie Wellen, bjti ſe, zmjtati die Hände vor Freuden, tleſk pleſkati, pleſati, lomozyti, vor trůbniß, Verwunderung, ruk lomiti, mit den Glocken zuſamm ſchlagen, bjti, tlaucy na zwon läuten, bey den Soldaten, tlaucy na buben, ſich zuſamm ſchlagen, vereinigen, ſhlaučiti ſhluknauti ſe, ſrazyti ſe, ſebr ſe.

Zuſammenſchlagen, das, n. um ei Verſchlag zumachen, w hroma do hromady zbjgenj, zbitj, ſ čenj, n. der Hände vor Freud tleſkánj, n. tleſkot, m. pleſk pleſánj rukama, lomozenj, vor Betrůbniß, lomenj ruka mit den Glocken, bitj, tlučenj zwon, n. für die Soldaten, na buben, n. der Wellen, tlučen zmjtánj, n. bitj, der Leute, ſhlauče ſhluknutj, ſraženj ſe, n.

Zuſammenſchleppen, w hromadu, hromady wláčeti, ſſmeykati, Dinge, natahati, naſſmeyk nawláčeti.

Zuſammenſchließen, w hromadu, ſ lu, pospolu zawřjti, zamknau

) zweye oder mehrere Perſonen, hromadu, do hromady, po: olu, ſpolu ſepnauti, ſewřjti.
mmenſchlingen, w hromadu, do :omady ſkljčiti, kličiti, ſich, olu, weſpolek ſe obegmauti, chytiti.
mmenſchlingung, f. der Arme, ob: tj, obegmutj, obchycenj, n.
mmenſchmelzen, activ. w hro: adu, do hromady ſpauſſtěti, uſtiti, ſljwati, ſljti, neutr. ſlj: ſe.
mmenſchmieden, verſchiedene Din: , w hromadu, do hromady owati, vkowati, etwas, we: olek něco kowati, ſlewati, ſtro: ti, eine Kaballe, ſſjbalſtwo, pi: l, zradu.
mmenſchmettern, ſ. Zerſchmet: rn.
mmenſchmiegen, w hromadu, do :omady ſkloniti, ſwinauti.
mmenſchmieren, namazati, na: rati, naſſmařiti, naplichati, hromadu, do hromady ſypati, piti, zbauchati.
mmenſchnüren, w hromadu, do :omady ſtáhnauti, ſtahowati, ſnowati, ſpjnati, ſwjrati, ſklj: ti.
mmenſchränken, w hromadu, do :omady ſwjrati, ſewřjti, ſkljči: .
mmenſchreiben, w hromadu, do :omady ſpiſowati, ſepſati.
mmenſchreibung, ſ. w hromadu, hromady ſepſánj, n.
mmenſchreyen, do hromady, ſpo: kříčeti.
mmenſchrumpfen, w hromadu, hromady ſe zcwrknauti, zcwr: ti, ſkrčiti, ſmrſſtiti, ſwraſſti: .
mmenſchütten, na hromadu, do romady ſypati, ſeſypati, wyſy: ati, flüſſige Dinge, w hromadu egwati, ſljti.
mmenſetzen, w hromadu, do romady, ſpolu ſázeti, kláſti, ládati, ſsaditi, ſložiti, 2) ſich, hromadu, do hromady ſe ſe: dati, poſaditi, ſeſednauti ſe, Perſonen ſo zuſammenſetzen, w hro: madu ſeſaditi, ſázeti, poſaditi, zuſammenſetzen, was getrennt, zer: ſtreuet war, ſkládati, ſložiti, ſ. Zuſammenfügen.
Zuſammenſetzung, f. w hromadu, do hromady ſázenj, ſeſazenj, ſkládá: nj, ſloženj, n.
Zuſammenſpannen, w hromadu, do hromady ſepřáhnauti, ſpřjcy, ſpřecy.
Zuſammenſparen, vſpořiti, naſpořiti, vſtřádati, naſtřádati.
Zuſammenſpielen, ſpolu, do hroma: dy hráti.
Zuſammenſpielen, das, n. ſpolečné hranj, n.
Zuſammenſingen, ſpolu, do hroma: dy zrjwati.
Zuſammenſitzen, ſpolu, po hromadě ſeděti.
Zuſammenſpünden, prkna do falce, na falc ſázeti.
Zuſammenſtellen, w hromadu, do hromady ſtawěti, 2) ſich mit ei: nem, einig ſeyn, ſrownáwati ſe, ſgednáwati ſe, ſnásſeti ſe, ſbo: dnauti ſe.
Zuſammenſtecken, ein Kleid, ſpogiti, Leute, Sachen, w hromadu, do hromady ſtrčiti, ſtrkati, die Köpfe, ſtrkati.
Zuſammenſtellen, w hromadu, do hromady ſtawěti, poſtawiti, vie: les, ſe ſtawěti. ſ. Zuſammenſetzen, ſich, poſtawiti ſe, ſtawěti ſe.
Zuſammenſtimmen, ſrownáwati ſe, ſgednáwati ſe, ſnásſeti ſe weſpo: lek, activ. Inſtrumente, ſrownáwati.
Zuſammenſtimmend, ſrownalý, ſro: wnáwagjcý ſe, wie die Töne, gednohláſný.
Zuſammenſtimmung, f. ſpolu ſrownáni, ſrownáwáni, n. Einigkeit, ſpolečné ſrownánj, ſgednánj, n. ſrownaloſt, f. der Töne, ſrownáni, ſrownaloſt hlaſů, n. gedno: hláſnoſt, ſtegnohláſnoſt, f.
Zuſammenſtopfen, w hromadu, do hromady dcpáti, ſedcpati.

Zuſammenſtopfung, ſ. ſedcpánj, n.
Zuſammenſtoppeln, w hromadu, do hromady zbjrati, pabérkowati, etwas, eine Schrift, zpláceti, zlátati, ſljpati, zbauchati.
Zuſammenſtoppelung, ſ. zbjrka, f. pabérek, m. einer Schrift, zpláceni, zlátánj, ſljpánj, ſlepenj, zbauchánj.
Zuſammenſtoßen, act. vereinigen, w hromadu, do hromady ſrazyti, neutr. ſrazyti ſe, mit der Armee, mit den Gläſern, ſráżeti, ſrazyti, wogſko, přirážeti, přirazyti, přiſtrčiti ſklenice, wie Häuſer, Länder, dotýkati ſe.
Zuſammenſtoßen, das, n. ung, f. Vereinigung, ſrażenj ſe, n. Nachbarſchaft, dótka, f. dotykánj, n. mit den Gläſern, přiraženj, přiſtrčenj, n.
Zuſammenſtreichen, daliegendes Geld, ſhrábnauti.
Zuſammenſtürzen, wie ein Gebäude, na hromadu ſe zbořiti, ſeſauti, zřjtiti, ſeſypati, wie ein Menſch, zwrátiti ſe, ſkáceti ſe, zwrcy ſe.
Zuſammenſuchen, ſhledati, ſhledáwati.
Zuſammenſuchung, ſ. ſhledánj, ſhledáwánj, n.
Zuſammentragen, w hromadu, do hromady, na hromadu ſnášſeti, ſnesti.
Zuſammentragung, ſ. w hromadu, do hromady, na hromadu ſnesſenj, ſnášſenj, n.
Zuſammentreffen, ſrownati ſe, ſrownáwati ſe, 2) Zuſammenkommen, ſegjti ſe, ſhledati ſe.
Zuſammentreiben, w hromadu, do hromady ſehnati, ſhánéti, dicht in einander, ſtěſniti, in die Enge, do těſna ſehnati.
Zuſammentreten, w hromadu, do hromady eſtaupiti ſe, zuſammentreten mit Füſſen, act. etwas, ſeſſlapati, zaſſlapati, vſſlapati, poſſlapati.
Zuſammentreten, das, n. eſtaupenj, n. einer Sache, ſeſſlapánj, poſſlapánj, n.
Zuſammenverbinden, verknüpfen, verſchwören, ſ. dieſe Verba einfach.
Zuſammenverſprechen, zaſnaubiti, ſnaubiti.
Zuſammenverſprochen, zaſnaubený, vſnaubený.
Zuſammenverſtehen ſich, w hromadu, do hromady, ſpolu ſe rozuměti, ſrozuměti ſe.
Zuſammenwachſen, w hromadu, do hromady růſti, ſroſti, srůſti, ſroſtati ſe.
Zuſammenwachſung, ſ. w hromadu, do hromady roſtěnj, ſroſtěnj, srůſtánj, n.
Zuſammenwälzen, w hromadu, hromadu ſwaliti.
Zuſammenweben, w hromadu, hromady tkáti, ſetkati, ſetkáwati.
Zuſammenwehen, w hromadu, hromady sfaukati, deymati.
Zuſammenwerfen, na, w hromadu, hromady metati, házeti, ſházeti, b) hin und her, rozházeti, werfen, rozházeti, rozmjtati, zbořati, rozbaurati, ein Gebäude vom Steine, rozbořiti, zbořiti.
Zuſammenwickeln, w hromadu, hromady winauti, ſwinauti, ſwjgeti.
Zuſammenwickelung, ſ. w hromadu, dohromady ſwinutj, n.
Zuſammenwinden, w hromadu, hromady ztáčeti, ztočiti, točiti, die Hände, rukama lomiti.
Zuſammenwirken, zugleich handeln, hromady, ſpolu aučinkowati, ſammenwirken, verſchiedenes zuſammenweben, w hromadu ſpleſti, ſplesti, plesti, tkáti, ſetkati.
Zuſammenwirkung, ſ. ſpoluaučinkowáni, n.
Zuſammenzechen, ſpolu řadowati, dowati, der zuſammenzecht, ſpolu řadownjk, ſpolupigák, m. die Zuſammenzecht, ſpolu řadownice, ſpoluřadowatelkyně, f.
Zuſammenzechung, ſ. ſpoluřadowáni, řadowánj, n.

mmenzehlen, w hromadu, do hro-
ady počjtati, spočjtati, spočjsti,
jsti, čjsti.
mmenzehlung, f. w hromadu, do
romady spočjtánj, spočtenj, se-
tenj, čtenj, n.
mmenziehen, w hromadu, do
romady stahowati, stáhnauti,
) in ein Haus, Zimmer, se stěho-
wati se.
mmenziehend, stahugjcý.
mmenziehung, f. w hromadu, do
romady staženj, n.
mmenzischeln, do hromady, spolu
eptati, sseptáwati se.
ammenzwingen, w hromadu, do
romady těsniti, tjsniti, stěsniti,
auziti.
atz, m. přjdawek, m. přjloha, f.
ůstawek, m. přidánj, přiwrženj,
řičiněnj, n. zur Besoldung, přj-
dawek, m. přidánj, n. přjplata, f.
remder, oder bey Metallen, zur
Mischung, přjsada, f. Zusatz, Bey-
füge, Beysatz, doloženj, n. mit dem
Zusatz, s tjm doloženjm, Zusätze
der Geistlichen, erdichtete Dinge,
přjdawky, přimjnky, přimjssky,
m. plur.
saufen, immer, pořád w gednom,
do řjzu pjti, chlastati, einem, při-
pjgeti.
saufen, das, připjgenj, n.
schaffen haben, mit etwas, mjti co
dělat, mit einem, mjti něco s ně-
kým, ich habe nichts mit ihm zu
schaffen, gá s njm nic nemám, ne-
nj mi nic do něho, zu schaffen ha-
ben, zu befehlen, mjti co porau-
četi, ich habe nichts mit ihm zu
schaffen, nemám s njm nic co po-
raučeti, zu schaffen machen, dáti
práce, co dělat, práce přidati,
dem Feinde viel zu schaffen machen,
dáti nepřjteli mnoho práce, co
dělat.
zu Schanden machen, zahanbiti, zu
Schanden werden, hanbiti se, za-
hanbiti se, zahanbenu býti, 2)
jemanden zu Schanden hauen, ze-
sekati, rozsekati někoho.
zuschanzen, einem etwas, dohoditi,
dohazowati.

Zuscharren, zahrabati.
Zuschauen, djwati se na něco, kau-
kati, hleděti, patřiti.
Zuschauen, das, djwánj se, kaukánj,
hleděnj, patřenj, n.
Zuschauer, m. diwák, m.
Zuschauerinn, f. diwačka, diwaky-
ně, f.
Zuschicken, posýlati, dosýlati, 2) zu-
bereiten, připrawiti, připrawowa-
ti, chystati, přichystati, strogiti,
přistrogiti, zachystati.
Zuschickung, f. posýlánj, poslánj, n.
Gottes, dopusstěnj, n. durch Gottes
Schickung, dopusstěnjm Božjm.
Zuschieben, zastrčiti, zastrkowati,
den Riegel ꝛc. záworu ꝛc. 2) jeman-
den etwas zuschieben, přistrkowati,
poskytowati, přistrčiti, posky-
tnauti.
Zuschießen, přidáwati, přidati, při-
wrcy, přičiniti.
Zuschlag, s. Beyfall, b) in Waaren, s.
Abgang, Vertrieb.
Zuschlagen, prügeln auf einen, tepati,
bjti, práti do někoho, auf einmal,
tepnauti, vhoditi, vdeřiti, der bald
gern zuschlägt, bitný, bitewný,
schlage zu, vhoď, tepni, vdeř, prasst,
soll ich zuschlagen, mám vhoditi, vde-
řiti, ; zuschlagen die Thüre, dweř-
mi třjsknauti, bauchnauti, prassti-
ti, in der Auktion, vhoditi; einem
etwas, als die Güter, přiwrhnau-
ti, přiwrcy, přisauditi; zuschlagen,
fallen, wie ein fallender Baum, bauch-
nauti.
Zuschlagen, das, mit Prügeln, tepánj,
bitj, pranj, n.
Zuschleppen, přiwláčeti, přiwlecy.
Zuschließen, zawjrati, zawřjti, za-
mjkati, zamknauti.
Zuschlingen, zadrhnauti, zamotati,
zaplesti, zawinauti.
Zuschmeißen, s. Zuschlagen.
Zuschmieren, zamazati.
Zuschnallen, zapnauti, zapjnati na
přesku.
Zuschneiden, ein Kleid, das Tuch, ꝛc.
střjhati, střjhnauti, přistřjhnauti,
2) das Brod knapp zuschneiden, oder
einem etwas, vskaupiti, vskrbiti,

sonst

sonst etwas als Besoldung, přistřjhnauti přjliš.

Zuschnitt, m. der Kleider, střjženj, přistřjženj, n. 2) metaph. die Sache ist gleich im Zuschnitte versehen, ta wěc gest hned z prwopočátku skažena, pokažena.

Zuschnüren, zatahowati, zatáhnauti, stáhnauti prowázkem, stěsňowati, stěsniti, swjrati, sewřjti, spjnati, sepnauti, skljčiti, den Hals, krk zadrhnauti, zatáhnauti.

Zuschnürung, f. des Halses, zadrhnutj, zatáženj, n.

Zuschrauben, swjrati, sewřjti, (zasstraubowati.)

Zuschreiben, beymessen, zueignen, připsati, připisowati, přičjtati, přičjsti, einem, sich etwas, sobě, někomu, 2) auf die Rechnung setzen, anrechnen, připsati, 3) zueignen, dediziren als ein Buch, připsati, ein Haus, Gut, dům, statek odhádati, wykázati, 4) einem zuschreiben, Briefe an jemanden schreiben, dopisowati.

Zuschreibung, f. připsánj, n. eines Hauses, Gutes, weykaz, m. wykázánj, odhádánj, n. odhad, m.

Zuschreyen, pokřikowati, powykowati.

Zuschrift, f. Zueignungsschrift eines Buches, přjpis, m. připsánj, n. připsaný list, m. 2) Brief, Schreiben, dopis, m. dopsánj, dopisowánj, n.

Zuschüren, pořád sskádliti.

Zuschuß, m. přjdawek, m. s. Beytrag, Zubuße.

Zuschutt, m. zum Bräuen, přisypánj, n.

Zuschütten, eine Oeffnung, zasypati, zarumowati, ein wenig zu etwas, přisypati.

Zuschwären, wie die Augen, zahnogiti se, hnogiti se.

Zuschwören, přisahati, zapřisahati se někomu.

Zusehen, djwati se, kaukati, hleděti, 2) eine Weile zusehen, warten, sich gedulden, poshowěti, posečkati, 3) sieh zu, daß nicht ꝛc. hleď, aby ne ꝛc.

Zusehens, augenscheinlich, očitě, widitedlné, widomě.

Zuseher, m. diwák, m.

Zu sehr, welmi, tuze, přjliš mnoho, welmi mnoho, s. Zu viel.

Zusenden, s. Zuschicken.

Zusetzen, přisaditi, přisazowati, dosaditi, přičiniti, 2) einem zusetzen, bitten, begehren, ängstigen, hrdlowati, tuze nastupowati, nabjhati, doražeti, dotjrati, nutkati, na někoho, doléhati, naléhati, dereywati, dogjžděti, einem mit Stoffen zusetzen, leyti do někoho, ne Kräfte, sein Geld zusetzen, lu, penjze dosaditi, přisaditi, lau, penezy dosaditi, zum Fenster přistawiti.

Zusetzen, das, heftige, hrdlowánj, nastaupánj, doráženj, nabjhánj, doléhánj, dotjránj, dorcywánj, dogjžděnj, n.

Zusiegeln, zapečetiti, vpečetiti.

Zusiegeln, das, zapečetěnj, vpečetěnj.

Zuspät, přjliš pozdě.

Zusperren, zamjkati, zamknauti, zawjrati, zawřjti.

Zuspitzen, zaostřiti, obostřiti, (zasspičatiti, osspičatiti.)

Zusprechen, zureden, domlauwati, promlauwati, zusprechen, besuchen, domlauwati se k někomu o něco, promlauwati, promluwiti s někým o něco, rozmluwiti, Muth zusprechen, mysli, zmužilosti přidáwati, přidati, dodáwati, dodati, zusprechen, tröstlich wie die Pfaffen einem Sterbenden, Blöden, wzbuzowati, in Rechten, přiřknauti, přisauditi.

Zuspringen einem, přispěti k pomoci, na pomoc.

Zuspruch, m. Zurede, promluwenj, domlauwánj, promlauwánj, n. Besuch, přjchoz, m.

Zustand, m. staw, způsob, řád m. das ist ein Zustand, to gest řád; in einem elenden Zustande begriffen, w bjdným stawu, způsobu postawený, böser, neduh, m.

Zu Stande kommen, k mjstu, k konci přigjti, bringen, seyn, k mjstu přiwesti, dowesti, doprawiti, přiwedenu býti, mit etwas, hotow býti, ku konci přigjti s něčjm.

Zuständig, mir, ihm, s. Zugehörig.

Zuſtatten, kommen einem, w hod, proſpěſſen býti, přiſpěti, was zuſtatten kömmt, whodný, proſpěſſný.

Zuſtecken, einem etwas, heimlich, přiſtrčiti, poſkytnauti, zu ſich ſtecken, als Geld, zaſtrčiti, das Kleid, zaſtehnauti.

Zuſtehen, einem etwas gehören, přináležeti, náležeti, někomu; es ſtehet mir zu, přináležj mně to, ihm geziemen, ſluſſeti, přiſluſſeti.

Zuſtellen, dodati, dodáwat, podati, odweſti, odewzdati, wieder, wrátiti, nawrátiti, zaſe dáti, zaſe odweſti, ſ. Ueberantworten; den Brief zuſtellen, pſanj dodati, odewzdati, odweſti.

Zuſtellung, f. dodánj, odewzdánj, odwedenj, n.

Zuſtimmen, in der Meynung, ſrownati ſe, k zdánj přiſtaupiti, ſ. Beyſtimmen, Beypflichten; b) ſrownati ſe, ſ. Zutreffen; c) ſwoliti, přiwoliti, přiſtaupiti, ſ. Einwilligen.

Zuſtimmung, ſ. Beyſtimmung, Beypflichtung, Einwilligung, mit deſſen Zuſtimmung, s geho přiwolenjm, přiſtaupenjm, ſwolenjm; Zuſtimmung der Orgel, der Inſtrumente, ſrownánj, ſrownáwánj, n.

Zuſtopfen, zacpati, vcpati.

Zuſtoſſen, begegnen, přicházeti, ſe, přihoditi ſe, zbehnauti ſe, ſtáti ſe; mit dem Degen, ꝛc. bodati, bodnauti, wrážeti, ſtoß zu! bodni!

Zuſtreichen, etwas, zatřjti, zamazati, auf einen wie die Luft, čiſſeti, fičeti.

Zuſtürmen, auf einen, dorážeti, doreywati, dotjrati, řititi ſe, waliti na někoho, hřjmati, hřmot, pohrom činiti, připadati hřmotem, hřmotně, wie der Wind, bukiti.

Zuſtürmen, das, dotjránj, doráženj, n. pohrom, m. připadánj hřmotné, s hřmotem, hřjmánj, n. der Winde, baukenj, n.

Zuſtürzen, etwas, poklopiti, zaklopiti, zahraditi, neut. auf einen, přiwaliti ſe, waliti ſe, přiřititi ſe, řititi ſe, připadati, připadnauti hřmotem, hřmotně na někoho, přihřmiti na někoho.

Zuſtutzen, oſtřjhati.

Zuthätig, ochotný, auliſný, fatiwý, lichotiwý, pochlebný, lahodiný, ſeyn, býti, ljſati ſe, pochlebowati, lichotiti ſe, ſich machen, přiljſati ſe, přifatiti ſe, připochlebiti ſe, přilichotiti ſe.

Zu Theile werden, doſtati ſe.

Zutheilen, vděliti, vděłowati, poſkytnauti, gerichtlich, přiwrcy.

Zuthun, zuſetzen, přičiniti, přidati, zumachen, zahraditi, zawřiti, zamknauti, die Augen, oči zawřjti, ſich zuthun bey einem, přituliti ſe k někomu, přiljchotiti ſe.

Zuthun, das, přičinenj, přidánj, n. durch mein Zuthun, mým přičinenjm, ſkrze mé přičinenj.

Zu Tode ſich arbeiten, vpracowati ſe, vtrýrati ſe k ſmrti, ärgern ſich, vzrati ſe, ſ. Tod.

Zutragen, einem etwas, donáſſeti, přináſſeti někomu něco; 2) ſich zutragen, přihoditi ſe, zběhnauti ſe, nahoditi ſe, připadnauti, ſtáti ſe.

Zuträglich, proſpěſſný, platný, pohodlný, ſeyn, býti proſpěſſným, platným k proſpěchu, k platnoſti, proſpjwati, proſpěti, hrditi ſe, ſ. Nützlich, Erſprießlich, Heilſam.

Zuträglichkeit, f. proſpěſſnoſt, platnoſt, f.

Zutrauen, einem etwas, nadjti, nadáti ſe něčeho, do někoho, na někoho, o někom, hledati něco w někom, ich kann es ihm nicht zutrauen, nemohu ſe toho do něho, o něm nadát, nemohu to w něm hledat.

Zutrauen, das, důwěrnoſt, f. daufánj, n. haben zu einem, mjti k někomu.

Zutrauensvoll, plný důwěrnoſti.

Zutreffen, ſrownáwati ſe, ſrownati ſe, (ſtreffti ſe.)

Zutreten, immer zu, přiſtupowati, hinzutreten, přikročiti, přiſtaupiti, dokročiti.

Zutrinken, připjgeti, připiti, poctu dáti.

Zutrinken, das, připjgeni, n. pocta, f.

Zutrinker, m. připjgec, m.

Zutritt, m. přjstup, wchod, m. bey einem, zu etwas, k někomu, k něčemu, man hat bey ihm freyen Zutritt, gest k němu wolný přjstup, den Zutritt verschaffen, přjstup zgednati, způsobiti, cestu připrawiti, poprawiti.

Zutschen, saugen, cycati, cucati, srkati.

Zuverläßig, gistotný, s. Gewiß.

Zuverläßigkeit, f. gistota, gistotnost, f. s. Gewißheit.

Zuversicht, f. dowěra, důwěrnost, daufanliwost, f. daufánj, n. haben, důwěrnost, daufanliwost, daufánj mjti.

Zuversichtlich, důwěrný, daufanliwý.

Zuversichtlich, adv. důwěrně, daufanliwě.

Zuversichtlichkeit, f. důwěrnost, daufanliwost, f.

Zuviel, přjliš tuze, welmi mnoho, der zu viel thut, in etwas, přjlissný, das ist ihm zu viel, gest mu tuze přjliš mnoho.

Zuvor, prwé, prw, zprwu, předtjm, předesslc, ein wenig zuvor, trochu předtjm, im voraus, erst, z. B. unsern Gruß, Dienst zuvor, so auch zuvor erwehlen, erkennen, beten, prw, předkem, předně, napřed, zuvor, im voraus, als zuvor erwehlen, ersehen, bekommen, geben, haben, napřed, zuvorkommen einem, předegjti někoho, eines Hiebe, Schlage, předstjhnauti ránu něčj, im Laufen, předběhnauti, předstjhnauti, zuvorsagen, s. Vorsagen; zuvorsehen, s. Vorsehen; Zuvorsehen, das, předzwěděnj; zuvorthun, es einem, přepanossiti, přesahati, zuvor wegnehmen, přegjmati, předchwátiti, zuvor wissen, předwěděti, zuvor bereiten, napřed, předtjm hotowiti, strogiti, zuvor erwogen, napřed, předtjm, prwé rozgjmaný, přemeysslený, nichts zuvor geben einem, nevstaupiti, nic napřed nedati; zuvor verkündigen, předzwěstowati, zuvor wissen, předzwěděti, prw wěděti, zuvor sehen, prwe, napřed wěděti, vier Tage zuvor, čtyry dni před tjm, kurz zuvor, nemnoho před tjm, zuvor hören, prwe slysseti, s. Vor, Vorher.

Zuvoraus, s. Zuvor.

Zuwachs, m. přjrůstek, přirostek, přjbytek, wzrost, m. bekommen, přjrostku, přjbytku, wzrostu nabýwati, wzrost bráti; junger, přjplodek, m.

Zuwachsen, verwachsen, zusammenwachsen, zarůsti, zarostati; zuwachsen jemanden als Uebel, přirůstati, přirostati, přirůsti, přibýwati, přibjrati se.

Zuwegebringen, způsobiti, zgednati, dowesti, dobyti, wypůsobiti, einem Schläge, způsobiti, zgednati, swesti, zprawiti weyprask někomu, nichts können zuwege bringen, nic nemocy dowesti, swesti.

Zuwehen, zawáti, powanauti, zawanauti, etwas, přidauti, přiwáti.

Zuweilen, někdy, druhdy, časem.

Zuweisen, povkázati.

Zuweisung, f. povkázánj, n.

Zuweit, přjliš, tuze daleko, s. Weit.

Zuwenden, hinwenden, obrátiti; einem etwas, viel Gutes, propůgčiti, prokázati, vděliti; Geld, rynjze zgednati, opatřiti, zaopatřiti, Kunden, Leute, opatřiti, zgednati.

Zuwendung, f. propůgčenj, prokázánj, vdělenj, n. der Kunden, opatřenj, zgednánj, n.

Zu wenig, přjliš, tuze málo.

Zuwerfen, hinzuwerfen, přihoditi, přiwrcy, přimetcy, přimjtati, geben als sein Theil, poskytnauti, zuwerfen eine Oeffnung, zaházeti, zametati, zawáleti.

Zu Werke gehen mit etwas, einem pokračowati s něčjm, s někým w něčem, nakládati s někým, s něčjm wůkol gjti, s. Werk.

Zuwider, protiwný, náprotiwný, odporný, zuwider seyn, protiwným odporným býti, naproti, na odpor býti, sich selbst, sám sobě odporným, protiwným, na odporu býti,

si, odporowati sobě, der Wahrheit zuwider seyn, prawdě odporowati, na odpor býti, odporným býti, odpjrati, einem etwas zuwider thun, někomu něco na odpor činiti, na wzdory, dem Gesetze, Versprechen, ꝛc. zuwider handeln, proti, naproti, na odpor zákonu, slibu, ač. gednati.

Willen seyn, po wůli býti, k wůli býti, s. Wille, Willfahren.

wissen thun, dáti wěděti, znáti, na wědomj, wědomost dáti, oznámiti, w známost vwesti, zu wissen sey, budiž wědomo, s. Wissen.

winken, wnukati, náwěssti, wnuknutj dáwati, keywati, kynauti, pokynauti, Beyfall, přiwolowati keywánjm, kynutjm.

winken, das, wnukánj, keywánj, kynutj, náwěssti, náwěsstj dáwáni, pokynutj, n. gegen einen des Beyfalls, přiwolenj kynutjm, keywánjm, n.

wintern, es wintert zu, zyma nastáwá.

wölben, zaklenauti, sklenauti.

wurf, m. přjwržek, m. s. Zugabe.

zählen, zuzehlen, připočjsti, připočjtati, přičjsti, Prügel, wytáhnauti, zu Zeiten, časem, s. Zuweilen.

ziehen, die Vorhänge, zatáhnauti, zastřjti, obtáhnauti, sich etwas als Unglück, Neid, Aergerniß, Krankheit ꝛc. způsobiti, vrzjti, vhoniti, nabýti, einem, způsobiti, zgednati, einen zu etwas, als Zeugen u. s. w. potáhnauti, přiwzýti, herbey, přitáhnauti, die Thüre, přiwřjti dweře.

ziehung, f. der Freunde, Soldaten, Leute, der Wache, potažengj, přiwzetj, n.

wacken, drbati, sklubati, bey den Ohren, za vssi posklubáwati, potáhnauti, s. Zwicken.

wagen, mit Lauge, drhnauti.

wang, m. násylj, n. násyla, f. nutkánj, nucenj, n. anthun jemanden, sich, násylj, násylu činiti, včiniti, násylně, mocý přinuziti, nuziti, mit

Zwange, s nucenjm, donucenjm, donutkánjm, s přimusenjm, přinucené, prinucený, donucený, dohnaný, durch Zwang, nucenjm, nutkánjm, donucenjm, donutkáujm, mit Zwange an einen setzen, nutkati se na někoho, nastaupati, dotjrati, naléhati, aus Zwang, z přinucenj, znásylj, přinucené, Zwang beym Stuhlgange, tuhawka, f. zatwrzenj, n.

Zwängen, nutkati, těsniti, zusammen, stěsniti, stjsniti, stlačiti, swjrati.

Zwänger, s. Zwinger.

Zwangsmäßig, násylný.

Zwangsmittel, n. prostředek násylný, násylj, m.

Zwangsweise, násylně, násyljm, mocý.

Zwanzig, dwadceti, dwadcet, zu zwanzigen, po dwadceti.

Zwanziger, m. pl. öffentliche Personen, zwanzig-Herren, dwadceti paně, deren Amt, auřad dwadcýti panský, m. 2) eine Münze, dwatcytnjk, m.

Zwanzigjährig, dwadcýtiletý.

Zwanzigmal, dwadcetikrát dwadcetkrát, dwadcetikráte.

Zwanzigmalig, dwadcýtikrátý, dwadcetkrátý, dwadcatery.

Zwanzigste, dwadcátý, die zwanzigste Zahl, dwadcýtka, f. das zwanzigstemal, po dwadcátý.

Zwar, syc, syce, er ist zwar gelehrt, aber ungesittet, on gest syce včený, ale, wssak nemrawný.

Zweck, m. vmysl, konec, cýl, m. zřenj, n. zřetel, shled, m. zum Zwecke haben, k něčemu směřowati, patřiti, hleděti, zřjti, kommen, ihn erreichen, vmysla, konce, cýle dogjti, dosáhnauti, ihn verfehlen, chybiti konce, cýle, shled ztratiti, s. Endzweck, Ziel, Absicht.

Zwecken, die, f. pl. in Schuhen, cwočky, m. plur.

Zwecken, zielen, směřowati, zřjti, s. Zielen.

Zweckmäßig, s vmyslem, s koncem, s cýlem srownalý, vmyslu, koncy smjrný.

Zweckmäßig, adv. s prawým shledem, ohledem, s koncem.
Zweckmäßigkeit, f. smjrnost, srownalost vmyslu, konce, cýle, shledu, f.
Zween, m. dwa, zwo, f. dwě, zwey, n. dwě, Zahl von zweyen, dwogka, f. am Würfel, dwogka, je, jedem zwey, po dwau, das, oder der zween Namen hat, dwaugmenný, zween Tage lang, durch zween Tage, po dwa dni.
Zweifel, m. pochybnost, f. pochybowánj, n. ohne Zweifel, Zweifels ohne, bez pochyby, bez pochybnosti, neomylně, nepochybně, bezpochybně, außer allem Zweifel, bez wssj pochybnosti, setzen, z pochybnosti wywesti, pochybnost odegmauti, in Zweifel setzen jemanden, w pochybnost vwesti, w pochybnosti postawiti, in einem einen Zweifel setzen, pochybowati o někom, in Zweifel ziehen, bezweifeln, pochybowati o nečem, za pochybné mjti, gezogen werden, w pochybnost přigjti, in Zweifel stehen, w pochybnosti státi, býti, wězeti, postawenu býti, wie die Sache, w pochybnosti býti.
Zweifeler, Zweifler, m. pochybowatel, pochybowač, m.
Zweifelhaft, pochybný, pochybugjcý, pochybowatedlný, pochybugjčný, wie eine Sache, pochybný, obostranný, mylný, zweifelhaft lassen, nechati w pochybnosti, machen, včiniti pochybné, vwesti w pochybnost.
Zweifelhaft, adv. pochybně, der zweifelhaft redet, obostrannj, na obě strany braussený.
Zweifelhaftigkeit, f. pochybnost, mylnost, f.
Zweifelmuth, m. hnětliwost, pochybowatedlnost, f.
Zweifelmüthig, hnětliwý, pochybowatedlný.
Zweifeln, pochybowati, an etwas, o nečem.
Zweifeln, das, pochybowánj, n.
Zweifelnd, pochybugjcý, pochybný.
Zweifelsfrey, bezpochybný, nepochybný.
Zweifelsknoten, m. klička, f.
Zweifelsucht, f. pochybugičnost, f.
Zweifelung, f. pochybowánj, n.
Zweig, m. wětew, ratolest, f. viele junge Zweigen, mladistwo, raubsstě, n. kleiner, wětwička, ratoljstka, ratolestka, f. zum Setzen, raub, wodnož, m. grüne Zweige, mágowj, zelené ratolestj, wětwj, wětwowj, n. Zweig eines Hauses, Geschlechts, kmen, m. Zweige gewinnen, ratolestiti se, ratolestě, wětwe wydáwati, s. Ausschlagen; sich in Zweige ausbreiten, rozkládati se w wětwe, von Zweigen, wětwowý, ratolestný, voll Zweige, wětwowatý, ratolestný.
Zweigen, sstěpowati, očkowati.
Zweiglein, n. wětwička, ratoljstka, f.
Zwerch, přjčný, s. Quer, Ueberzwerch.
Zwerchaxt, f. oboručnj sekera, f.
Zwerchbalken des Schiffes, m. trám, trámec přjčný, m.
Zwerche, f. přjč, f.
Zwerchfell, n. branice, přjčnj mázdra, blána, kožka, f.
Zwerchhol, n. přjčnj dřewo, bidlo, přjčka, f.
Zwerchpfeife, f. pjsstalka, f.
Zwerchrinne, f. přjčnj krně, f.
Zwerchsack, m. karnýr, m.
Zwerchstange, s. Zwerchholz.
Zwerchweg, m. přjčná cesta, f.
Zwerg, f. trpasljk, pidjmužjk, pidmužjček, trpasljček, nedorost, m.
Zwerginn, f. trpaslice, nedorostlice.
Zwetschke, Zwetsche, f. sswestka, f. wa, f. die große, bluma, blaß, weliká sljwa, f.
Zwetschkenbaum, m. sljwowý, sswestkowý strom, m. wo dergleichen sind, sljwowý sad, m. sljwowj, n.
Zwey, dwa, der zwey Stirnen hat, der Jan, dwaučelatý, Zeit von zwey Nächten, čas dwaunočnj, Zeit von zwey Jahren, dwaulet, čas, m. in zwey Sprachen, dwaořečný, was zwey Hügeln hat, dwaukopečný, was zwey Wege hat, dwaucestný, in zwey Worten bestehend, dwauslownj, der zwey Weiber hat, dwoj

dwogženatý, dwuženatý, dwanženatec, m. ſ. Zween.
eyback, ſ. Zwieback.
eyblatt, n. dwogljſtek, m.
eyblättericht, zweyblätterig, dwanlijſtkowý.
eydeutig, dwogſmyſlný, obogetný, pochybný, gefährlich, bedenklich, wie die Miene, pochybný, negiſtý, omylný, zweydeutige Rede, řeč dwogſmyſlná, obogetná, negiſtá, omylná, f.
eydeutig, adv. dwogſmyſlně, obogetně, pochybně, gefährlich, negiſtě, pochybně, omylně, zweydeutig reden, dwogſmyſlně, obogetně mluwiti.
eydeutigkeit, f. dwogſmyſlnoſt, pochybnoſt, obogetnoſt, f. Bedenklichkeit, pochybnoſt, negiſtota, omylnoſt, f.
eydräthig, we dwj kraucený, ſaubaný.
eydrittel, dwa třetj djly, m. plur.
dwě třjtky, f. plur.
eyellicht, zweyellig, dwaulokernj.
eyer, m. dwogka, f.
eyerley, zwey Dinge, dwogj, dwě, bitte ich, o dwogj wěc, o dwě wěcy prosým, von zweyerley Art, dwogitý, dwognásobný, dwogj, auf zweyerley Art, Weiſe, dwognásobným způſobem, na dwogj způſobem, dwogjm způſobem, von zweyerley Art, cwikýř, m. das zweyerley Geſtalt hat, dwautwářitý, 2) ungleich, unähnlich, nerownný.
eyfach, aud. zwiefach, zweyfältig, dwognásobný, dwogatý, dwogjnásobnj, dwogitý, dwogj, machen, dwognásobiti, zdwognásobiti, dwogiti, zdwogiti, oddwogiti, dwognásobné dělati.
eyfach, adv. dwognásobně, dwogjnásob, dwogitě.
eyfädig, dwaunitnj.
eyfalter, m. moteyl, m.
eyfältig, zwiefältig, dwognásobný, dwogj, dwogitý, ſ. Zweyfach.
eyfaltigkeit, f. dwogitoſt, dwognásobnoſt, f.
eyfarbig, dwogj barwy, dwogjarewný, dwaubarwy.
Zweyförmig, zweyförmicht, dwautwářný, auf zweyerley Art, dwogjhoſpůſobu.
Zweyfüßig, dwaunohý, dwaunahatý.
Zweygeſtaltet, dwautwářný, dwauſčelatý.
Zweygeſtrichen, in den Noten, dwakrát wázaný.
Zweygipfelig, dwoghřbetý.
Zweygliederig, zweygliedericht, dwogaudný, dwogaudnj, dwauudný.
Zweyhändig, oburučnj, dwauruký.
Zweyhenkelig, zweyhenkelicht, dwogwchý, dwauwſſinj, dwjwchý, zweyhenkeliges Gefäß, dwogwſſinj, dwjwchá, dwauwchá nádoba, f. wſſák, m. dwjwchý, dwauwchý džbán, m.
Zweyhörnig, zweyhörnicht, dwaurohý, dwaurohatý, dwérohý, o dwau rozých.
Zwey hundert, dwě ſtě, je, jedem, po dwau ſtech.
Zweyhunderte, zweyhundertſte, dwauſtý, dwauſetnj.
Zweyhundertmal, dwěſtěkrát.
Zweyhundertpfündig, dwauſtýlibernj.
Zwey Jahre, dwě leta, dwauletj, n. von zwey Jahren, dwauletnj, auf zwey Jahre, na dwě leta.
Zweyjährig, dwauletý, dwauletnj, dwauročnj, dwauroký, wie etwas belebtes auch dwaulet ſtářj, zweyjährige Zeit, dwauletj, n.
Zweykampf, m. ſaubog, dwjbog, bjwog, m. bitwa mezy dwauma, f.
Zweyköpfig, zweyköpficht, dwauhlawý, od dwau hlawách, dwauhlawatý, dwauhlawec, m.
Zweyleibig, dwautělný.
Zweylöthig, dwaulotowý, dwaulotnj.
Zweymal, dwakrát, dwakráte, zweymal auf einander, po dwakrát, zweymal geſpalten, na dwě rozſtjpený, zum zweytenmal, po druhé.
Zweymonatlich, dwauměſýčný, dwaumeſýcu ſtářj.
Zweypfündig, dwaulibernj, dwaulibern, ſolches Gewicht, dwaulibera, f.
Zweyruderig, zweyrudericht, dwauweſlý, dwauraonj.

Zweyschichtig, dwogný, dwauduchý, dwognásobný, zweyschichtige Gerste, dwauřadý, dwognásobný gečmen, m.
Zweyschneidig, dwogostrý, dwogjho ostřj, na obogj straně ostrý, braussený.
Zweyseitig, dwaustranný, zweyseitige Dächer, dwognásobná střecha, f.
Zweyseitig, adv. z obau stran, na obě strany.
Zweyseulig, dwauslaupowý, o dwau slaupjch.
Zweysitzig, dwogjho seděnj, dwausedelnj.
Zweyspältig, na dwě rozsstjpaný, rozsstjpený.
Zweyspännig, dwautažný, s dwauma koňmi, s párem konj, zweyspänniges Fuhrwerk, wůz s dwěma koňmi, m.
Zweyspitzig, dwausspičatý, wie ein Berg, dwauhřbetý, ein Instrument, dwausspičatý.
Zweystimmig, dwauhlásný.
Zweysylbig, dwauslowkowitý.
Zweytägig, dwaudennj, dwaudenný, dwaudnj, dwaudný.
Zwey tausend, dwa tisýce, je, jedem, po dwau tisýcých.
Zweytausendste, zweytausende, dwautisýcý.
Zweytausendmal, dwětisýckrát.
Zweyte, zweete, zwote, druhý, druhá, druhé.
Zweytemal, das, zum zweytemal, po druhé.
Zweytens, zum zweyten, za druhé, zum zweytenmal, po druhé.
Zweytheilig, dwaudjlný.
Zwey und zwanzigste, dwaumecytmý, dwa a dwadcátý.
Zweyweiberey, f. dwauženstwj, dwogženstwo, n.
Zweyzackig, zweyzackicht, dwauzubý, dwauzubatý.
Zweyzüngig, Zweyzüngler, dwaugazyčný, dwogjho gazyka, dwauřečý, dwogřečný.
Zwickel, m. kljn, kljnek, (cwikl,) m. mit Zwickeln, kljnowý.
Zwicken, sstjpati, ssklubati, s. Zwacken.
Zwieback, m. dwakrát pečený, dwogpečený chléb, m.
Zwiebel, f. cybule, f. von einer Blume, cybulka, f. davon, cybulowý, cybulnj.
Zwiebelchen, n. cybulka, cybulička, f.
Zwiebelbauer, Händler, m. cybulář, m.
Zwiebelgarten, m. cybulnj zahrada, f. pole, n.
Zwiebelhülse, f. sslupka, lupina cybulnj, f.
Zwiebelicht, cybulnj, cybulowý.
Zwiebelland, n. cybulowé pole, n.
Zwiebelmus, n. cybulowá kasse, f.
Zwiebeln, einen, cepowati, (vulg.) drbati, tepati, česati, einen um Geld bringen, schneuzen, česati, čjsnauti, střjhati, drbati, mljti, ssuliti, řezati.
Zwiebelröhre, f. Zwiebelstängel, m. slaupek cybulnj, m.
Zwiebelsuppe, f. cybulowá poljwka, f. vkrop, m.
Zwiebelwurzlicht, hláwkowitý.
Zwiebrachen, podruhé worati, mjsyti.
Zwiefach, zwiefältig, s. Zweyfältig.
Zwieselicht, wie ein Baum, rozkladitý.
Zwiespalt, m. různice, dwogice, dwogice, dwogitost, f. odpor, rozbrog, m. rozdwogenj, n. roztržka, roztržitost, rozepře, rozdwognost, f.
Zwiespältig, rozbrogný, roztržitý, rozdwogený, seyn, dwogiti se, různiti se, sskorpiti se.
Zwietracht, f. neswornost, f. rozbrog, různice, f. (neswár, m.) newole, rozepře, roztržitost, f. nesgedwcenj, n. swár, m.
Zwillich, m. cwilink, cwilich, cwilinch, m. daraus, cwilinkowý, konopný.
Zwillinge, Zwillingsbrüder, m. plur. dwůgčata, dwjčata, dwogčata, dwůgčátka, dwogčátka, n. plur. bljžency, m. pl. bljžňata, n. pl. (Zwilling, m.) dwůgče, dwogče, dwjče, dwůgčátko, dwogčátko, n. bljženec, m. bljžně, n. Zwillinge am Himmel, bljžency, m. pl.

Zwin-

Zwingen, nutiti, donucowati, donuciti, přinucowati, přinutiti, nutkati, přinutkati, donutkati, přimuſyti, mit Gewalt, puditi, připuditi, was hat dich dazu gezwungen, co tě k tomu přinutilo, donutilo, připudilo, ſich zwingen, nutiti ſe, nutkati ſe, es läßt ſich nicht zwingen, nedá ſe to nutziti.

Zwinger, m. der da zwingt, nutitel, m. 2) an den Mauern um die Stadt, parkan, m. městiſſtě, n.

Zwingerhof, m. parkany, m. pl. průchodnj mjſto, n. městiſſtě, n.

Zwingſchraube, f. ſwirák, m. zdržadlo, n.

Zwinkern, mit den Augen, mrkati, mžikati.

Zwinkern, das, mrkánj, mžikánj, n.

Zwirn, m. Zwirnfaden. nit, f. kleiner, nitka, f.

Zwirnen, von Zwirn, nitěný.

Zwirnen, verb. nitě ſaukati; wie die Katzen, přjſti.

Zwirnen, das, ſaukánj nitj n. der Katzen, předenj, n.

Zwirnerinn, f. nitkářka, f.

Zwirnhändler, Zwirnmann, m. nitař, nitnjk, m.

Zwirnſtrumpf, m. nitěná punčocha, f.

Zwirnweis, po nitce.

Zwirnwinde, f. kolowrátek na nitě, nitnj, m.

Zwiſchen, mezy, zwiſchen der Zeit, mezy časem, zwiſchen inne, innerhalb, v proſtřed mezy, was zwiſchen zweyen Orten, Dingen iſt, proſtřednj, zwiſchen Fell und Fleiſch, zákožný, das iſt zwiſchen uns, to geſt mezy námi, zwiſchen die Thüre gehen, mezy dweře gjti, zwiſchen den Thüren ſtehen, ſeyn, mezy dwerěmi ſtáti, býti, zwiſchen die Füſſe, mezy nohy, zwiſchen den Füſſen, mezy nohama, zwiſchen Mittag, gegen Mittag, mezy polednem, w poledne, zwiſchen etwas legen, ſetzen, ſtellen, mezy něco kláſti, položiti, wkládati, ſtawěti, wſtawěti, poſtawiti, ſázeti, wſazowati, wſaditi, zwiſchen ein, eine, v proſtřed, mezy, zwiſchen einlegen, einſetzen, einwerfen, v proſtřed, mezy něco wložiti, kláſti, ſtawěti, ſaditi, wrcy.

Zwiſchengeſang, m. mezyzpěw, m.

Zwiſchenmauer, f. mezyzeď, f.

Zwiſchenort, m. přjhrada, f.

Zwiſchenraum, m. proſtrannoſt, f. proſtranſtwj mezy něčjm, n. wzdálenoſt, podál, f. wzdálj, n. zwiſchen dem Wall, mezywalj, n. přjhrada, f.

Zwiſchenrede, f. mezyřeč, f.

Zwiſchenſatz, m. průpowěd, položenka proſtřednj, f.

Zwiſchenſpiel, n. mezyhra, proſtřednj, f.

Zwiſchenſtunde, f. prázdná proſtřednj hodina, f.

Zwiſchenwort, n. proházka, f.

Zwiſchenzeit, f. čas, m. chwjle prázdná, mezy něčjm, f. čas proſtřednj, m.

Zwiſt, beſſ. Zwieſt, m. Zwieſtigkeit, f. rozepře, newole, f. rozbrog, m. ſ. Zwietracht, Uneinigkeit.

Zwiſtig, zwieſtig, rozbrogný, roztržitý, ſ. Uneinig.

Zwitſchern, zwitzern, ſſwiřinkati, ſſtěbetati, wie die Schwalben, ſſweholiti, wie der Sperling, ſylipati, ſſwiřinkati, ſich geſchwind bewegen, und hiedurch die Augen blenden, mjhati ſe, bleyſkati ſe, das Licht zwitſchert mir in die Augen, ſwětlo mne mjhá, beym Wetterleuchten, oſwěcowati, bleyſkati, mit den Augen, bleyſkati.

Zwitſchern, Zwitzern, das, der Vögel, ſſwiřinkánj, ſſtěbetánj, n. ſſtěber, m. der Schwalben, ſſweholenj, n. der Sperlinge, ſylipánj, ſſwiřinkánj, n. des Lichts, mjhánj, n. beym Wetterleuchten, oſwěcowánj, bleyſkánj, n.

Zwitſchernd, zwitzernd, ſſwiřinkagjcý, ſſtěbetagjcý, ſſtěberný, 2) blinkend, blinzend, mjhawý, bleyſkawý, ein zwitſcherndes Schwerdt, bleyſkawý meč, m.

Zwitter, m. obogiaudec, ewikýř, dwognáſobnjk, m.

Zwo, ſ. Zwey.

Zwölf, dwanáct, je zwölf und zwölf, po dwanácti, eine Zahl von zwölfen, aus zwölfen beſtehend, dwanáctka, f. Spiel in zwölf Steinen, hra hněwnjka, dwanácti kameny, f.

Zwölf Achtel, dwanáct oſmičeк, ſolcher Takt, dwanácti oſmičkowý takt, m.

Zwölfer m. dwanáctka, f.

Zwölffach, dwanácterý, dwanáctenný.

Zwölfjährig, dwanáctiletý.

Zwölflöthig, dwanáctilotowý, dwanáctilotnj.

Zwölfmal, dwanáctkrát, dwanáctikrát.

Zwölfmalig, dwanáctekráty.

Zwölfpfündig, dwanáctilibernj.

Zwölfſtündig, dwanáctihodinowý, dwanáctihodinný.

Zwölftägig, dwanáctidennj.

Zwölfte, der, dwanáctý.

Zwölftheil, m. dwanáctý djl, m.

Zwölftheilig, dwanáctidjlný.

Zwölf Uhr, dwanáct hodin.

Zyland, m. u. n. hornj pepř, m. wlčj lýko menſſj, n.

Zylinder, m. wálčj kámen, m.

Zyſelmaus, Zieſelmaus, f. Hamrikřeček, m. objlná myš, f.

Digitized by Google

Digitized by Google

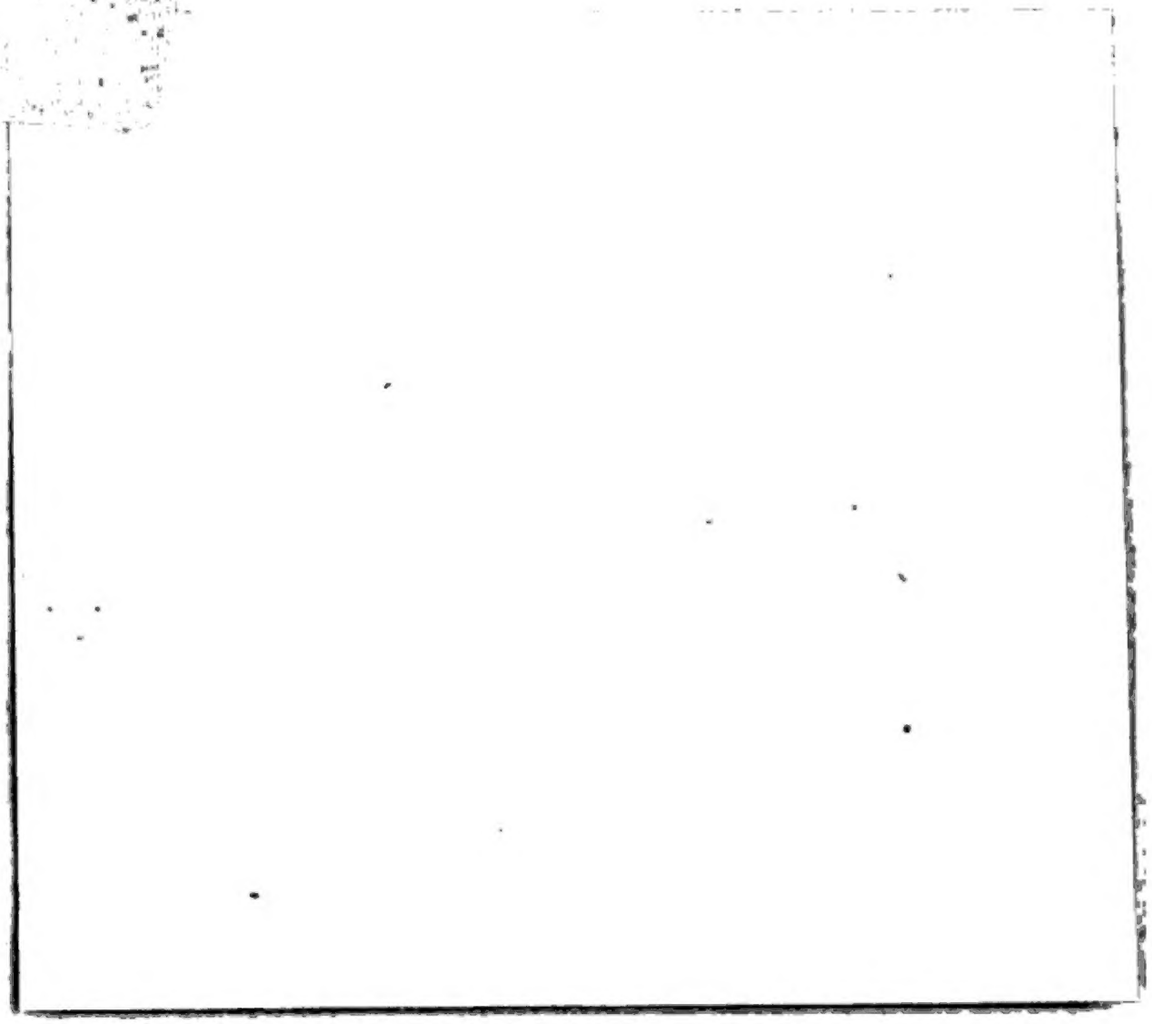

Digitized by Google